

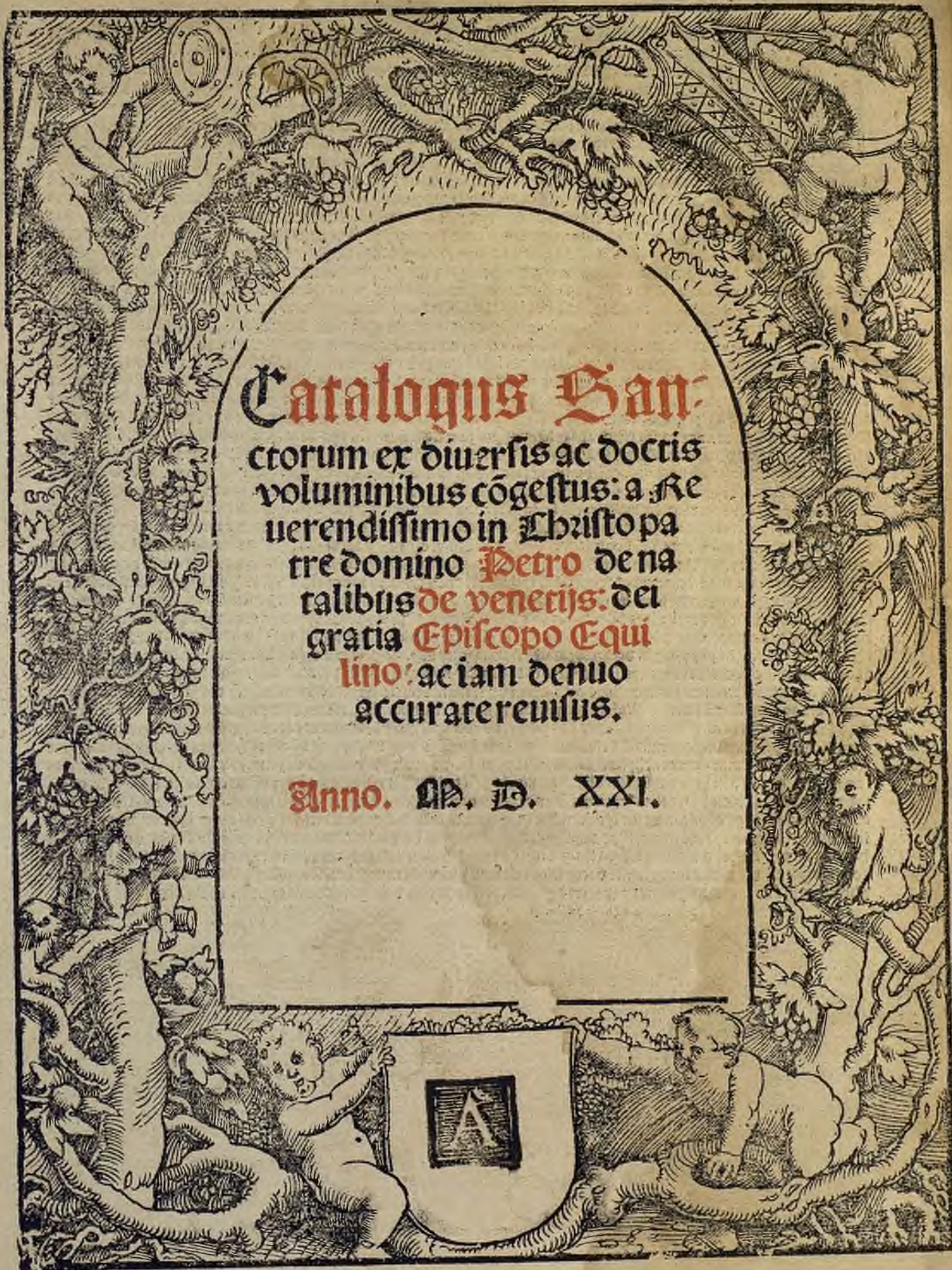
R
38

ge 21

160

Arv

14
2
1

Catalogus San-

ctorum ex diuersis ac doctis
voluminibus cōgestus: a Re
uerendissimo in Christo pa
tre domino **Petro** de na
talibus **de venetijs**: dei
gratia **Episcopo Equi
lino**: ac iam denuo
accurate reuissus.

Anno. **MD.** **D.** **XXI.**

Antonius Verus Alcenti salutē chřianis. Possum⁹ et merito qđ ingrattitudinis ac inuidie nota
suggillari: quum omnium pene autorum volumina in medium prodierunt si catalogum sanctorū:
eaz cōcinnū: elegans: inculentum et rarum: vt fere vnicum opus omnib⁹ cōmunē euz autore ta-
cturā: in lucem pariter non ederimus: et eo amplius: qđ ex ipi ismet artificis manu fidem habē-
mus archetypum. Idcirco cū vt fidei nostre cond ucibile quicqđ ageremus: itū et apprimere: vt tor-
quenda in nos tanqđ laudis alie: interceptos: sacula declinarem⁹: hunc quoqđ nobis mo-
do accuratissime recognitū plurib⁹ exemplarib⁹ effigandum curauimus: tot labores et exactas
lucubrationes: que vt extincte hactenus delituerāt: ab interitu vendicaturi. Quā omib⁹ peruti-
le: et multo fore nō inuicundū arbitramur: nec pigre eos: qđ superno calēt igne: huic mystico diuinorū codici boni aliqđ
ortū tritū ire vt hinc discere valeant ethice religioseqđ viuere: quum nulla aut rara sit tam remota: tam abstrusa barba-
ries: cui nature vel dei nutu aliqua quāvis erronea: religio nō colatur. Quā vt omittamus assyrios: egyptios: hebreos:
quib⁹ semper cure fuit vt pōtiffices iperarent. quāti fecerit romani patres: quo cultu: qđ reuerentia excoluerint et ve-
tem principum filijs senatusconsulto ethurie: vt ita dicam: vicatiz destinatis: sacrorū disciplina imbucndis: et pitua-
ris etiam duobus lucijs petilio et aluano: cato fabio sacris onusto: satis luculenter habemus. Et vt extera non obrice-
amus: nonne ex vmbilico barbarie sublatum ebur melitam remisit masaniſſa: pfecto vt intelligam⁹: qđ nos deceat: qđ
bus bone deus indubitabilis ac vera religio est propalata. Conſtant in cūbendū: sedulo ritēqđ deo famulādū. Hinc
enim luxuriāt vtrigelta: florent vires: pœra pullulat soboles: oia ad vota succedunt: et hoc ipos non latuit quiritēs: qđ
semp omnia post religionē duxerūt dñs curiose libando: se orbi posse imperare non dubitātes. Quā nisi fecerimus: eaz
aspernātes: ecce sirio toref humus: degenerat pgenies: irrumpūt pestes: diruta tacent menia: cistia ruunt i preceps:
et qđ mirabilius est: illibata nūqđ seruat pudicitia. Hanc ob causam portorum pubetes perisse bieū in semet manum
uertisse: et verrone consule ad cannas infelicer dimicatum: senatorij patres vere et optime iudicari. Diuina disertur
tra: nō irritatur. Et agite nobis nosmetipsi pſulam⁹: perimus pfecto indies perimus: nec vite certā habemus horā:
diuinis igitur literis vacandum est: quib⁹ celū expugnare instruamur: vbi eternam felicēqđ vitā debeam⁹. Nō desunt
quidē libri: qui hac de re nos affatim instituāt: s; qđ qui lentius excitent: ardentius exhortent: et exempla que emulari de-
beamus magis ydonea subijciant oculis: aliunde magis qđ ex his voluminibus decerpere nō possumus: que cōcinnā
hystoriaz amplexione: vitas sanctorū omnium: sic inueniri facillimas: vt in pſatione duodecimi huius innotescit: eaz suc-
cincte: tam pfecte p anni curricula cōplectunt: vbi nihil nō ex cultum: nihil probatissimorum virozum auctoritatibus nō
fulcitum enarratur: vt ne doctissimi qđdem debeant respuere: qui tamen si ferulis subtraxerint manus: et aliunde didice-
rint: discant tñ hic bene viuere. Nā bonitate nō doctrina tñ vōdicauit celū: vt illd. Indocti rapiūt celū: cū sciētijs mer-
gimur in profundū. Discēt preterea et fidelib⁹ inesse vim animi nō exigua: vt non vltius tantopere penelopes: aut
lucretie pudicitiam predicent: se uole cōstātā mtrentur: et attilij fidem super astrā tollāt. Intelligent chřisticolas oc-
cidi posse: nō superari: cesarū imantates parum valere: inter mirandā a obſupescere: et pſiteri se orbem posse vincere nō
animos. Ecquid sūt hec egregia facinora: turres et fidei nostre molimina non: inspicienda: minime quidem: quā precia-
pue sint nulle domus: nulle vires: nulle nationes nisi chřisto rebelles: que hinc aliquid emolumenti sibi adipisci nō va-
leant. Quā facile: qui per templa declamationib⁹ insudāt: his auctoritatibus et exemplis regiam auditoribus viā per-
suadebunt: hinc docemur: virtutes sequi: vitia debellare: et nos: qđ nequiuit orbis domitor: alexander: nosmet rationi
parendo subiugare: celum pro stipendio consecuturi: et famam i terris haud obscuriozem: qđ qui terrarū mōstra deu-
cere. Et inde nāqđ famā tantū et quidē bieū traxerunt: tot erumnis vix partam. Hinc merces. Hinc indebile nomē:
et qđ heroum nulli contigit: diem insuper sibi perpetuo colendū sincera vi animi comparandū: tutius pfecto quem
credere nos pelago tumidis fluitib⁹ cūciquaqđ vallantibus: semper in labijs: vt audiam proferre animas gerentes: vt
secundū opus sardoniaci et conchyliati ad infructuosam huius terrenti seculi gloriam: inter vibium primates incede-
re valeam⁹. Hic hō iselē: et vanū animal. Lōge nō pfecto lōge sūt erumne p tā momētaneis voluptatib⁹: qbus cuo-
tay diuturno acqđstis: itā bieui sim⁹ cariturū. Hinc eterna manat gloria: et verus deliciarū thesaurus: multis incogni-
tus: non quales tagus lusitanis: aut lydijs vehit hermus harenis: sed quali fructur ipa celi curia. Hoc est ditandum: h
sunt implende erumne: ne quum illic applicuerimus: pecunijs hospitaturi: dicatur nobis sūt hec cesaris numismata:
hic non admittunt: alio diuertite. Hic itaqđ diuitijs insudemus: ciuili rabie: tyrānica cupiditate: et hostilib⁹ rapinis
non surripēdis: quibus locupletati decoratiqđ celestem hierusalem ingreditētes nobis inter summi regis paratissim⁹
phos locum nanciscamur: perpetua in terris gloria: eternis in celo delitijs in eternum fruituri. Valete.

In christi nomine amen. Incipit prologus totius operis
Catalogi sanctorum et gestorum eorum ex diuersis et multis vo-
luminibus collecti editi a reuerendissimo in christo patre
dño Petro de natalibus de venetijs dei gra epō eqlino.

Increscit sapientia summi sibi ex
substantia patris ante secula eter-
naltier generata: sicut ordinatissi-
ma sui dispositionem: ex substantia
matris in seculo temporaliter
humanata: volēs omnes homines
saluos fieri: virectas sanctorum
animas vocaret ad arcem et ad su-

perne menia ciuitatis: edificauit sibi domum ecclesie sa-
crofance: septem excelsis columnis fundatam: septempli-
cē fundamento: videlicet septiformis gratie stabilitati: mu-
ris munitissimis: a turribus altissimis circumseptam: nō qd
dem sculptis lapidibus: aut manufactis lateribus erecti:
sed sanctorum meritis inuisibiliter fabricatis: inchoatā
equidē vite presentis decursu: i qua ipam peregrinari vo-
luit: et cū martha sollicitē ministrare: p̄ficiendā vero p̄desti-
natum numero future vite successu: i qua in electis dei
singulis tā stolis amictis: rursūq; resumptis corporibus
duplicibus vestendis triumphatura speratur: et cū ma-
ria sedule p̄templatōi vacāre. In cui⁹ nempe celestis stru-
ctura palatij quasi tor inferunt lapides: quos beatorum me-
rita cumulant: cui⁹ ecclesie caput christus describit: sup̄iusq; cor-
pus vñū efficiunt inftar mēbroꝝ compag: diuersa officia
ministrantium fideles cunctis in vnitāte fidei omniq; uas
q; diuersis ex nationib⁹ aggregati. Ita quidē vt ipso capite
p̄ membra singula vitālē sp̄m influente sic inuicem conne-
ctant: vt alterū alteri⁹ officio egeat: dñi christi legē adim-
plent: alter alteri⁹ onera supportando. Et sicut viatorum
cura sollicita currēs in stadio: quatenus p̄uultū apprehē-
dat: cōprehensorum precibus iuuare desiderat: sic et triū-
phatū glorioſa sublimitas dñi dei vñū beatur in celis:
militatū celebritate deuota venerant letatē i terris. Ac p̄ b
qd vtriq; amat: illi itaq; adepti p̄ hos optāt obtineri. hi nō
obtinēdū p̄ illos sperāt adipisci. Cōuenit itaq; deuotiōi si
delitū scōꝝ certamina diligētē recollere: q̄tenus eoz exēplis
atq; suffragijs sic dirigamur i via: vt eoz consortio socie-
mur i patria. Quis autē mortalium intellect⁹ finit: sanctorū
numerū infinitū deprehendere valeat: Quis ei stellas vñū
merare queat: nisi solus ille qui stellas claudit sub signa-
culo: qui et numerat mltitudinē stelaz et omnibus eis nōia
vocat: Si enī abrahā a deo p̄ impossibilitē sua detur: ispicere
celus et numerare stellas si potes: et additur: sic erit et semen
tuū: qd certe nō de filiis abrahā ex voluptate carnis et ho-
minis semine p̄pagā dñs: s; de filiis ecclesie ex dei bonitate et
sp̄ritus adoptione generādis dabat itelligi: dñi soli exter-
ne sapientie stellaz numerositas nomināda seruat. huma-
ne cognitōi scōꝝ infinitas cognoscenda p̄cludit. Quomō
enī vñ facile curioſ⁹ quisq; cunctatos etiā omniū si facul-
tas ad sit: que a mūdi exordio cōscripta sūt rimator volu-
minū: scōꝝ gesta: vitas: passiones: et nōia colligere aude-
at: cū ex martylogio beati hieronymi chionographoz cun-
ctoꝝ scrutatoris solliciti: certo et vñico die anni decio scz
calendas martij: ap̄d t̄p̄rū ciuitatē beatoꝝ martyriū quo-
rū numerū sol⁹ dei sciētia colligit p̄ christi passioꝝ festum
p̄tingere legatur: et i eiusdē prefatiōe libelli quez chionoma-
tio et heliodoro ep̄s dirigat: eundē doctore astruente au-
diat: nullū diē p̄ totū anni circulu p̄trāsire: in q̄ p̄sūq;
occurrentoz vñ nongentoz mltū martyriū i diuersis mū-
gi p̄tibus occisoz anniuersariuz nō occurrat. Ultra quos
et scōꝝ veteris patꝝ p̄phetarum testamēt: nouiq; patꝝ
disciploꝝ/doctorꝝ/ap̄loꝝ/cōfessoꝝ/anachoraz et sc̄arū

Agmū ordines sup̄additi: q̄ plures martyrib⁹ extitisse cre-
dunt: infini⁹ et martyriū infinitatē excellūt. Porro et vbi scōꝝ
oim gesta a maiorib⁹ descripta fuissent: qd nec asserere qd
p̄sumit: ea tñ videri nec t̄p̄s ad legēdū sufficeret: nec studiū
p̄ualeret. Cū igit scōꝝ infinitatē numerare vñ nominare
nō liceat: de multis vñ paucissima breuius extarare suffici-
at: ceteroz ignotoꝝ numero diuine nationi relicto: extem-
plo peritoꝝ qui de astroꝝ scientia philosophati sunt/
potissime autē famosissimi illi astrologi p̄tholomei: qui ex
oi celoz ambitu p̄ter septē planetas centū et quinquaginta
septem astra tantūmodo sibi nota: eozq; p̄p̄ietas
tes et motus descripta dimisit. Ad quos inftar doctores
etiam i sacroꝝ voluminū historiographi ex infinito san-
ctoꝝ numero summā exigūā militāti ecclesie notaz decer-
ptas colligerūt: et venerādā in eoz opusculis posteris re-
liquerūt: p̄ hoc arbitantes: vt p̄ie creditis in paucorum
notoz modicitate ceteroz ignotoꝝ infinitatē a fidelibus
coll: sicut eterna sunt i patria charitate cōiuncti: vbi glo-
ria singuloꝝ ē gl̄ia: et cūctoꝝ gl̄ia ē gl̄ia singuloꝝ. Exq; b
post diuine pagine veteris et noui testamētī elogiū a sc̄is
patribus diuio fiante sp̄ritu: diuersis voluminibus cōpi-
late: in q̄ nonnulla scōꝝ christi humanitate p̄cedentiū et p̄-
mitiue ecclesie fundatoꝝ acta cōscripta sunt. Que petrus
comesioꝝ hystorie scholastice opere elegantius declaruit.
Porro et porro ille eusebi⁹ cesariensis ecclesiastice hysto-
rie volumine: a capite ecclesie christi initians et vsq; ad sua tē-
pora chionica p̄tendens omniū pene martyruꝝ cunctaz
p̄uinctarū hystorias texuit: et passiones et certamina luculē-
ti stilo digessit. Cui⁹ opus ruffinus aquileiensis p̄sbyter
de greco transferēs in latinū: et nonnulla scōꝝ acta inter-
miscēs ac subsequēs ad iūctēs tempoz p̄tinuādo p̄travit.
Inde qz hieronym⁹ p̄nominatis ep̄is martylogiū omniū
qz vtrūq; inuenire potuit p̄ christi passioꝝ vsq; ad tempo-
ra copiose dictauit. Eundē qz libellū vsuad⁹ et adochio-
nographi insignes: cōfessoꝝ festiuitates: que in p̄mātiua
ecclia minime colebantur: ad dentes celebrantib⁹ marty-
rum ampliat. Ceterum et his exceptis aliq; plurimiq; su-
erūt legendarū scōꝝ scriptores illustres: vt pote Ambio-
z Augustinus doctores egregij in plurib⁹ eoz volumini-
bus et libellis. Gregori⁹ in libro dialogoz. Hieronim⁹ i vi-
tis patrum: et in libro de viris illustribus. Sennadius in
eiusdē nominis intitulato libello. Beda p̄sbyter in ge-
nisi angloꝝ. Gregori⁹ turonensis francop. Hieraclides
in libro de paradiso. S; do viennensis archiep̄s: Hugo de
sancto victore. Helinādus et Sigibertus ac Guilelmus
antiodorensis. Necnō frater Bartholomeus in chionicoꝝ
suis. Cassiodorus insup in hystoria tripartita quā de gre-
co trāstulit in latinū. Frater Vincētus in speculo hysto-
riali. Et frater Martinus i sua chionica martiniana: aliq;
multi quoz et si opuscula legunt nōia subitconit. Demum
frater Iacobus de voragine ordinis p̄dicatoꝝ. Genera-
bilis archiep̄s ianuenis: sanctorū gesta quoz solennia ab
ecclia p̄cipue recoluntur: in calendarijs ascribunt: gene-
raliter collegit: et compendio breuitauit. Nouissimus oim
frater Petrus calo venetus eiusdē ordinis: scōꝝ mltos
qz vitas passiones et nōia vñdecim sumere valuit grā di-
volumie et diffuso opere dilatauit: qd eius p̄titate nedū
cōmendare memorie: sed nec intente qd legere poterit: nī
si longeuitate tempoz et assiduitate lectiois. Cū igit
attendens ego Petrus de venetijs equilinus ep̄scop⁹/
inter sacerdotes minimus: et ecclesie p̄latus indign⁹/
sanctorum exiguitatem ecclesie notam et p̄nominatis
omnibus codicibus voluminibus: necnon et alijs pluri-
bus diuersarum ecclesiarū antiquis libris et passionarijs/
quoscunq; inuenire potui non sine multis laboribus cre-
buisq; vigilijs studiosius recollectam: et per cosequēs ceteros

foram beatorum nobis ignotorum infinitam multitudinem breui opusculo: cupiens vt deo annuerit honorare: quatenus eorum meritis post agonem coronam excipiam: et ne talentum mihi qualiscumque gratie creditum/terre suffocet: quinimo domino et si non quintuplatum/vel saltem restitutum duplicatum: ad utilitatem filiorum militantis ecclesie: sanctorum omnium noui ac veteris testamenti nomina gesta: vitas: passiones et triumphos compendioso stillo substantialiter recollecta illustrium viroorum fretus autoritate sanctorumque omnium capitulis Iesu christi et beate ipsius genitricis Marie duodecim apostolorum atque cunctorum supernorum ciuium consilio patrocinio: presenti caralogo curauit retere et breuissima oratione narrare. Studiosum lectorem obsecrans vt si in opusculo nouo grata repperit: gratias agens deo totum attribuat. Si vero incomposita aspererit humane fragilitati ascribat: quod si dubia aut forte minus credibilia lectitauerit: autoutate eorum a quibus sumpta sunt fidem adhibeat. Cum libellus noster nulla referat nouo edita: nisi que sola nouit magnis ab autoribus compilata.

Diuisio totius operis: per tempora reuolutionis anni.

Noniam autem tam sacre pagine/que sanctorum testimonio christi domini et sanctorum ecclesie vnio humano matrimonio comparat: ipse veritate in parabolis attestante. Quod simile factum est regni celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo: quod de verbi dei et nostre humanitatis commercio doctores exponunt: merito ad instar temporalium nuptiarum in agni nuptiis quinque concurrere manifestum est: videlicet ipsius matrimonij tractatio: consensus mutui pollicitatio: sponsa per anulum subarratio: eiusdemque a sponso solentis tractatio: et per carnalem copulam matrimonij consummatio: ex qua sequitur et sortum: quod est liberorum propagatio. Hec enim omnia in vtri et mulieris connubio conuenire nulli ambiguum esse potest. Totius igitur vite humane decursus a mundi exordio usque ad finem in quinque partes diuiditur: in quibus permissa quinque in diuino coniugio concurrentia liquido colligere possumus: que omnia sancta mater ecclesia per anni circulum in quinque eius diuisionibus representat. Primum ergo tempus in quo facta fuit agni nuptiarum pertractatio: fuit ab Adam usque ad aduentum christi: in quo more humani contubernij tractatus plurimique matrimoniales preceperunt: ipsius scilicet verbi et ecclesie vnionis: quorum tractatus et colloquiorum hincinde habitorum mediatores fuerunt patres et prophete veteris testamenti: in carnationem christi nedum scienda summis affectibus peroptantes: sed etiam affuturam assidue oraculis prophetauerunt. Hoc autem tempus representat ab aduentu principio usque ad natiuitatem domini: in persona patrum et prophetarum ipsis diebus christum venturum flagitantes: et quodammodo: vaticinantes. Et quia tractatus ipse connubiales quadrisformiter preceperunt: scilicet per legis naturalis inspirationem ab adam usque ad abrahā. Per indicatam patribus circuncisionem: ab abrahā usque ad moysen. Per collatam legis scripte impositionem a moysen usque ad dauid. Et inspiratam prophetie contestationem a dauid usque ad ipsum christum. Quae quidem quattuor fuerunt quasi mutui per mediatores sponsi et sponsae tractatus et collocutiones diuini coniugii antecedentes: non ab re tempus dominici aduentus in quattuor diuisis septimanis. Quarum prima denotat legis naturalis aspirationem: unde in

dominicali epistola mandata naturalis legis continentur: que sunt honeste viuere et proximum non ledere: dicitur enim ibi: induamur arma lucis: sic vt in die honeste ambulemus. non in comestationibus et ebrietatibus non in cubilibus et impudicijs: quod est honeste viuere non in contentione et emulatione: quod est proximum non offendere. Secunda designat indicatam patribus circuncisionem: unde et in epistola paulus exclamat dicens: dico et christum iesum ministrum fuisse circuncisionis ad euacuandas promissiones patrum. Tertia figura legis scripte collationem: unde et in epistola paulus in persona moysi legillatoris et ministri dicit: sic vos existimet homo vt ministros christi et dispensatores ministeriorum dei. Quarta representat prophetie attestacionem: unde et apostolus in epistola: personam induens prophetarum christum venturum et propinquum asseuerat dicens: gaudete in domino semper: iterum dico gaudete/ dominus enim prope est. Secundum tempus/ in quo facta est verbi et hominis mutui consensus obligatio et stipulatio: fuit a christi in carnatione usque ad eius baptismum: in quo tempore verbum caro factum est et habitauit in nobis per incrementa puerilia educatus apparuit quasi vnus ex nobis. Hoc vero tempus representat ecclesia a christi natiuitate usque ad septuagesimam quando videlicet incarnati verbi ortus et actus infamie recoluntur: quod etiam tempus in tres subdiuisus est decisiones. Nam quia filius dei descendit ad homines principaliter pro salute peculiaris populi iudeorum. Primo agitur de matrimonio inter dei verbum et hebreorum populum contracto a festo videlicet natiuitatis in quo ipse mundo editus confestim et primotenus pastoribus iudeis per angelos reuelatus et ab eis vti notissimis visitatus usque ad epiphaniam. Secundo agitur de eodem commercio inter dei verbum et gentium populum approbato a festo scilicet epiphantie in qua magis primitie gentium filius dei natus stella apparente nunciatur: et ab eisdem oblati muneribus adoratur: usque ad ipsius octauas epiphantie. Tercio agitur de vtroque populo in vnum ouile per idem coniugium copulato ab octaua epiphantie usque ad septuagesimam. Tunc enim pauli leguntur epistole: quibus et potissime in epistola ad romanos. Christum deum nedum iudeorum immo et gentium apostolus affirmat: et pro vtriusque plebis salute aduentisse euidentius probat. Tertium vero tempus in quo facta est dei sponse ecclesie per anulum subarratio fuit a christi baptismo usque ad resurrectionem: in quo christus eam vti reginam et sponsam illustrissimam triplici aureo anulo trium gemmarum incomparabilium desponsauit: scilicet anulo sapphiri coloris celestis fidelium/ vici superne eidem ecclesie per triennium predicando. Anulo smaragdi hoc est virentis spei pro eadem se quadragena penitentia affligendo. Et anulo carbunculi: ignis videlicet charitatis per eadem morem acerrimam pariendo eamque suo precioso sanguine redimendo: hoc autem tempus ecclesia representat a septuagesima usque ad pascha: in quo nempe tempore primo tribus dominicis humanitas nostra anulo fidelium desponsatur per christi predicationem: de qua tunc in officijs agitur. Quam predicationem in ipsa septuagesima christus primo per discipulos adimpleuit quando septuaginta duos predatores ante faciem suam misit: quod in euangelio mystice denotatur in patrefamilias: qui exiit conducere operarios in vineam suam/ christo domino/ scilicet qui predatores in ecclesiam intromisit. In sexagesima vero christus eiusdem predicationis officium per seipsum perfecit: quod vtiq; in euangelio figurat in seminare christo/ qui semen diuini verbi exiit seminare/ quod ipsa veritas de semine predicationis exponit. In quinquagesima

ma autem eandem predicationem dei fili⁹ miraculis confirmavit/ quod etiam in euangelio p illuminatum cecum expulit/ genus humanum significans a cecitate culpe p verbi dei predicatione illustratum. ¶ Sequentibus autem quattuor dominicis/ hoc est ab initio quadragesime vsq ad dominicā passionis/ dei sponsa anulo spei subarratur p christi penitentia/ de qua tunc insignitis memoria celebrat/ cuius opera in quattuor principaliter consistunt/ scilicet in ieiunio/ in oratione/ elemosyna/ et peregrinatione/ que christus tunc cepit facere et docere. ¶ Idcirco in pma dominica quadragesime agitur de christi ieiunio/ de quo in euangelio specialiter commemorat. Nam cum ieiunasset quadraginta diebus/ quadraginta noctibus/ postea esurijt. ¶ In secunda agitur de oratione/ de qua in euangelio mentio fit. Nam (deo christi montem thabor excelsum subiit ut oraret solusq oras transfiguratus est/ quod licet mattheus taceat/ marcus et lucas testant. ¶ In tertia agitur de elemosyna non quidem materialis pecunie/ quam christus paup vnde daret/ non habuit/ sed spiritualis gratie quam egros sanando concessit. Ideo in euangelio cecus/ surdus/ mutus et demoniacus ab omnib⁹ iplis passionibus liberatus introducit. ¶ In quarta agitur de peregrinatione/ id est in euangelio christi itineratio recolit. Abijt enim iesus trans mare galilee etc. ¶ In vltimis vero duab⁹ dominicis passionis/ vitz et palmarum ecclesia sancto anulo charitatis decoratur p christi passionem/ que tunc deuotius recolit. Et quia duo sunt precepta charitatis dei/ videlicet amor dei et proximi/ ideo talis anulus duab⁹ hebdomadis confert. ¶ In quarum pma agitur de christi passione mentali/ quam tulit a iudeis expulsus et effugatus/ quod ad litteram in dominicali euangelio et p totam septimanā ostendit. ¶ In secunda agitur de christi passione corporali/ quam sustinuit in carne pass⁹ et crucifix⁹/ quod ad litteram i quattuor passionibus quatuor euangelistarum exhibetur. ¶ Quarto quod tempus in quo facta fuit sponse per sponsum solennis transductio/ fuit a resurrectione domini vsq ad penthecostē/ quo tempe dominus sponsam suam ecclesiam eius precioso sanguine desponsatam in psona sanctorum patrum de manu inferi eruit/ et quodammodo de domo paterna/ hoc est de presenti seculo nequam eduxit/ in animabus et corporib⁹ mirifice dotauit/ et secum ascendente ad celestem et propriam patriā feliciter introduxit/ quod tempus ad litteram representat ecclesia a resurrectione domini vsq ad penthecostē. In quo quidem tpe pronuba christi figuratiue in festo resurrectionis et p octauam de domo patris immo victorie tyranni scilicet dyaboli/ qui pater eius factus fuerat decipiendo educit/ cui et dicit⁹ p psalmistam. Obliviscere populum tuum et domum patris tui/ quod Ambrosius exponit/ ut dicit⁹ est. Ideoque tale festum pasche/ id est transit⁹ dicit⁹ quia scilicet humana natura de tartaro erepta ad celos ascensura transiit. ¶ Secundo ipsa eandem nupta ab octava pasche vsq ad ascensionem mystice induit/ colit/ et dotat. Nam i pma dominica post pascha glorificat in corpore/ et dotat immortalitate. In cui⁹ figura dñica ipsa vocatur in albis stolisq candidis neophiti vestiunt/ quod denotat dotes corporis immortalis et in euangelio de gloria corporis christi ad discipulos sanu clausis intratis agit/ quod est figura future corporis glorificationis. ¶ In reliquis quattuor dominicis subsequentibus glorificat i anima/ cuius dotes fm augustini sunt visio et dilectio. Ideo in secunda et tertia dominica representatur visio beata in libro apocalypsis/ qui tunc legit⁹ ubi fit mentio de viginquattuor senioribus et angelis ac turba magna sanctorum stantibus ante thronum diuinum fruentibus visione. In quarta et quinta dominica representat dilectio in epistolis canonicis/ que tunc legunt⁹ in quib⁹ de dilectione precipue tractat. Tercio ipsa eadē spon-

sa a die ascensionis usq ad diē penthecostē/ ut dicitur/ subarrata et feliciter dotata in domum sponsi solenniter introducta/ hoc i persona christi et patrum glorificationum. Ideoque tunc cantat. Ascendit de⁹ in iubilatione et ascendit deus in altum capitiū dñi captiuitatē. Quotum denique et vltimū temp⁹ i quo facta ē diuini matrimonij consumatio/ ex qua sequitur iugis liberorum procreatio fuit a die penthecostes/ et durabit vsq ad secundū christi aduentū quod quidem tempe christi domin⁹ coniugi sue ecclesie p spiritus infusionē spiritualit vnit⁹ imo et per sacre eucharistie sumptionē corporaliter quodammodo copulatus filios adoptionis/ neq ex voluptate carnis/ neq ex voluptate viri/ sed ex deo et spiritu ppagare non desistit. Et ipm tempus ecclesia representat a die penthecostes vsq ad aduentū/ quod etiam tempus i duas subdividit⁹ est ptes. In pma quare agit de matrimonio consumatione. In secunda de filiorum propagatione. Ideoque coniugium christi et ecclesie in pncipio hui⁹ temptis consumatur. Primo p spiritui vnione quod pncipalis esse debet. Hoc autem ecclesia representat i festo penthecostes et per octauas/ in quod pmissio spiritus sancti in filios adoptionis effusio/ membra capiti speciali copaginatione conectunt. Secundo etiam p corporum copulationem quod ecclesia representat i subsequente festo corporis christi vsq ad eius octauā/ in quod agitur memoria illius venerabilis sacramenti per cuius summptionē fideles christo etiam corporaliter coniungunt. In secundo autem tempore/ videlicet ab octava corporis christi vsq ad aduentū filiorum ecclesie generatio/ propagatio/ quorum quidam fuerunt fundatores/ ut apostoli/ quidam edificatores/ ut doctores/ quidam conservatores/ ut confessores/ quidam defensores/ ut martyres/ quidam augmentatores/ ut regines. Reliquū itaq temp⁹ quod restat in quinque partes subdividit⁹ ē. Nam primo mystice figuratur filij ecclesie fundatores/ scilicet apostoli a festo corporis christi vsq ad cal. augusti. Et hoc sub typo regū israel et iuda/ quorum tunc libri legunt⁹ p quos apostoli designant/ qui certe principes populoz facti et a deo sup omnem terram principes constituti cum christo in duodecim sedibus in die iudicii confessuri eidem regi regum coregnare creduntur. Nam et mattheus euangelista in generatione christi sexdecim reges a dauid vsq secontam ponit/ a quibus christus ē per carnem editus significantes vitz duodecim apostolos quorum duo euangeliste fuerunt et alios duos euangelistas/ nec non paulum et barnabam doctores gentium/ a quibus dei filius per euangelium quo ad mundi noticiā quodammodo est regeneratus. Secundo figurantur ecclesie constructores. scilicet doctores a calēdis augusti vsq ad cal. septēbris sub figura sapientissimi salomonis cuius tunc libri legunt⁹ cuiusq vices gerūt i ecclesia sancti doctores diuina sapientia imbuti/ ex quibus tū i grecorū et latinorū ecclesia quatuor principales existūt p quattuor libros sapientie designati. Tercio figurant ecclesie conservatores vitz sancti confessores p totū mensem septēbris. Et hoc sub figura sancti Job tobie/ esdre/ in dith/ et hester quorum tunc gesta recolunt/ confessionem et patientiam confessorum notantia qui in tribulatione positi mundum carnem et dyabolum triumpharunt. Quarto figurantur ecclesie defensores/ hoc ē sancti martyres per totum mensem octobris/ sub typo sanctorum machabeorum/ quorum tunc libri leguntur/ qui vti sancti martyres pro fide/ sic et illi pro dei lege vsque ad effusionem sanguinis viriliter decertauerunt. Quinto figurantur ecclesie augmentatores/ scilicet regines p totum mensem nouembri vsq ad aduentū/ et h sub figura prophetarum/ quorum tunc vaticinia recoluntur/ qui vti plurimum spiro carnali confugio/ in corporis et mentis integritate domino seruientes/ aduentum christi et futura rpa p ipm predixerunt. Nec est mirandum quare docto

rñ & p̄fessor tps ante martyres ponat: q̄uis cñ martyres
 merito & honore vtroq; p̄dicat: & id in ordinib; sc̄orū ime-
 diate post ap̄los locant: doctores tñ quia ecclie mag; vti-
 litati p̄fuerūt: tpe p̄cedūt: nā vt dictū ē: doctores fuerūt
 ecclie cōstructores: martyres vero defensores. Cōfessores
 autē id p̄mittunt: q; nemo marti erit: quin p̄us p̄fessor
 fuerit: qd̄ s̄it & de doctoib; dici p̄t. Id em̄ martyres pas-
 si sunt: q; ch̄m docebant et p̄fitebant. **C**op̄ & p̄sens in
 duodecim pres siue libellos ad instar duodecim ap̄loz:
 quoz p̄fect̄ ecclie lib̄ū p̄sentē inchoauit: diuidendū fore
 disposuit. **I**n p̄mo libro agit de festiuitatib; sc̄orū occur-
 rentib; infra tps i q̄ ecclia representat nuptias ch̄i p̄tracta-
 tionē & collocationē: qd̄ ē ab aduentu dñi vsq; ad natiuita-
 tē. **I**n sc̄do agit de festis q̄ occurrūt infra tps in q̄ ec-
 clia representat mutui p̄sens obligationē & cōtractatio-
 nē: qd̄ ē a natiuitate vsq; ad septuagesimam. **I**n tertio
 de illis q̄ occurrūt infra tps representans sponse subarrati-
 onē & desponsationē: qd̄ ē a septuagesima vsq; ad pascha.
In quarto de his q̄ occurrūt infra tps representans fo-
 lēnem sp̄sē trāductionē & dotatio nē: qd̄ est a pascha vsq;
 ad penthecosten. **I**n quinto de his q̄ occurrūt infra
 tps representans matrimonij p̄sumationē & cōfirmationē: a
 penthecoste vsq; ad octauā corpis ch̄i. **I**n alijs quin-
 q; libris agit de festis occurrentibus infra tps representans li-
 berorū generationē & p̄pagationē. **I**n p̄mo q̄ in sexto libro
 agit de festis occurrentib; infra tps representans filios ecclie
 fundatores sc̄z ap̄los ab octaua sc̄z corpis ch̄i vsq; ad
 calendas augusti. **I**n septio agit de festis q̄ veniūt infra
 tps representans filios ecclie p̄structores sc̄z doctores p̄ to-
 tum vicz mēsem augusti. **I**n octauo de festis q̄ veniūt
 infra tempus representans filios ecclie cōseruatores sc̄z
 cōfessores p̄ totū sc̄z mēsem septembis. **I**n nono de
 his q̄ veniūt infra tps representans ecclie defensores sc̄z
 cet martyres p̄ totū vicz mēsez octobris. **I**n decimo de
 his q̄ veniūt infra tps representans ecclie augmentatores
 hoc ē p̄gines sc̄z p̄ totū mēsem nouēbris vsq; ad aduētū.
 Hoc addito q; q̄ m̄toz sc̄orū festa: quib; diebus p̄ an-
 num occurrāt inuenire nō valui quorūdā ex eis gesta ali-
 quoz sc̄orū festiuitatib; subieci: prout mihi cōgruēt; vlti-
 sum fuit ex aliqua similitudinē vlt̄ attinentia p̄cedētis: aut
 ex nominis equiuocatione: vtpote sc̄i iuliani conomanē-
 sis festo: cui subiiciunt acta plurimū eiusdē nominis san-
 ctorum: quorum festiuitates nesciuntur: aut ex aliqua tē-
 poris cōgruitate: vtpote gesta patrū omnium p̄me etatis:
 quoz dies ignoti sunt: que septuagesime applicant: quia
 tunc eoz tempa ab ecclia legunt: & sanctorū secunde etatis
 q̄ seragesime subiiciuntur: quoz etiam acta tunc ab ecclia
 recolunt. Et notandū q; aduētus dñi & cetera festa mo-
 bilia vt est pascha cū precedentib; & subsequētibus depē-
 dentib; ab eadem: q̄lia sunt septuagesima: & seragesima:
 quadragesima: passio domini: ascensio &c. q; in calenda-
 ris sedem certā non habent: sed diuersimode cōtigūt: ita
 qd̄ mihi melius visum fuit: certis dieb; apposui. Nam
 vt festū sc̄i Andree qd̄ est p̄mū in officijs aduentū conti-
 netur. Idcirco aduētū dñi tertio calendas decembis:
 hoc est in vigilia sancti Andree locauit. Resurrectionis
 vero dominice diez sexto calēdas aprilis posuit: eo qd̄ ad
 litterā tali die domin; resurrexit: et p̄ consequens omnia
 festa a die pasche dependēt: tā p̄cedētia q̄ subsequē-
 tia illis dieb; locāda decreuit: quib; eo anno cōtigissent:
 q̄ dominus ad litteram passus est: si tūc tps celebrata fu-
 issent. In undecimo vero huius voluminis libro illorū
 sanctorū gesta describent: quoz dies festiui penitus sunt
 ignoti: & quoz legēde in aliqua ceterorū librorū prenequi-
 uerūt cōmode collocari: aut illorū qui forte p̄ obliuionem
 quā humana fragilitas euadere plerūq; nō valet: suis lo-

cis ponēdi forent om̄ssi: v̄ eoz etiā quoz legēde post ce-
 prum opus de nouo apparere p̄tingerēt: qd̄ p̄pter name-
 rositate sanctorū facile satis esset. In duodecimo vero
 & vltimo libro tabula totius voluminis supponebit: qua
 sanctorū omnium p̄ alphabetū noia conscribent: & vbi reperi-
 ri debeāt: q̄ sc̄ilicet libro vel capitulo designata: vt facili-
 us qd̄ quisq; optauerit eidem occurrat: sc̄z totius p̄es-
 sentis catalogi materia concludet.

Explicit diuissio totius voluminis.

Prologus primi libri.

Primus liber huius catalogi conti-
 net sanctorum gesta: quorū festiui-
 tates occurrūt infra tempus i quo
 ecclia representat ch̄i sponsaliū
 collationem & tractationem. qd̄
 fuit ab adam vsq; ad filij dei natiui-
 tatem. Et hoc temp; ecclia pre-
 tendit ab aduentu initio vsq; ad
 diem natalis dominici in persona
 patrū et prophetarū ch̄istum venturum p̄nunciādo: et
 assiduis clamoribus deposcens. Quattuor vero domini-
 nicis tpe aduentus celebratur: eo quod tractatus ip̄arū
 nuptiarum quattuor: modis p̄cesserūt. sc̄z per legis na-
 turalis inspirationem: per indicatam partibus circūcisio-
 nem: per imposita legis scripte collationem: & per afflictā
 prophetie testificationē. **P**rimū tempus fuit ab adam
 vsq; ad Abiaam decursu duarum etatis: in quo tempo-
 re lex naturalis homines docebat de duobus sc̄z q̄ hone-
 ste viuerent & proximi nō lederent. Hoc autem in prima
 hebdomada figuratur: eo quod i dominicali epistola man-
 data legis naturalis continentur. Dicit enim apostolus.
 In die honeste ambulemus: non in comestationibus et
 ebrietatibus: non cubilibus & impudicijs: docet honeste
 viuere. Et subdendo: non in contentione et emulatioe:
 admonet proximum non offendere. **S**ecundū fuit ab
 Abiaam vsq; ad moysen decursu tertie etatis: in quo tem-
 pore circūcisio patribus. Indicta dei populum a gentili-
 bus superauit. Hoc vero in secunda hebdomada p̄tendit-
 ur: vt Paulus in epistola dominicali dicit: ch̄istum se-
 sum ministrum fuisse circūcisionis ad euacuandas p̄o-
 missiones patrum. **T**ertium fuit a moysen vsq; ad Da-
 uid de cursu quarte etatis: in quo tempore lex scripta ad
 bene viuendum hominibus collata fuit: cuius lato: & mi-
 nister extitit Moyses. Hoc autem etiam in tertia hebdo-
 mada ostenditur in qua Paulus in epistola dominicali
 in persona Moysi dicit. Sic vos extimet homo vt mini-
 stros ch̄i & dispensatores ministeriorū dei: videlicet le-
 gis scripte. **Q**uartum fuit a Dauid vsq; ad ch̄istū de cur-
 su quinte etatis: in quo tempore prophetia sanctis variis
 inspirata ch̄istum affuturum & propinquum perso-
 nabat: & futura tempora p̄dicebat. Hoc etiam declara-
 tur in quarta hebdomada: in qua i epistola dominice apo-
 stolus in persona prophetarū dominum esse prope
 gaudij quodammodo prophetizat. Ad huius ergo tem-
 poris festa describenda p̄cedamus.

Finis prologi.

Esti
li. C. 2.
tuor a
ipsum
rio: cit
phetic
perius
dum v
tus v
nio: q
turali
genti
do de
latran
idolatri
te: qu
gili in
qn ho
it me f
etiā v
sua fa
expug
nit pl
quide
a duc
homin
lege se
se: de
pecca
salis.
uerfal
eram
abolit
Inti e
dēpt
autem
que c
vent a
ad re
libera
etū d
tes in
sons q
In se
deden
r infr
aduer
ritus

Reuerendissimi patris et domini Petri de natalibus
veneti episcopi equitini catalogi sanctorum opus
feliciter incipit.

Liber primus ab aduentu domini vsq; ad eius natiuitatem.

De aduentu domini in carnem.

Capitulum i.

Aduentus domini

Aduentus duplex ab ecclesia colit. Pri-
mus ad saluandū. Secundus ad iudi-
candū. Primus de p̄terito celebra-
tur. Scd̄s de futuro formidat. De pri-
mo. Luce xix. Venit filius hoīs q̄rere
et saluū facere qd̄ perierat. De secūdo
Esa. ij. Dominus ad iudiciū venit cū senatoribus popu-
li. Aduentus ergo in carnē: qui fuit ad saluandū: quat-
tuor agit septimane: p̄pter causā superi⁹ assignatā: q̄ scz
ipsum aduentū ch̄isti p̄cesserunt legis naturalis inspira-
tio: circumcisiōis indicio: legis scripte impositio: et p̄-
phetice attestatio: que omnia in quattuor dominicis vt su-
perius ponit figurant. Circa aduentū autem ad saluan-
dum duo vidēda sunt scz adueniendi oportunitas: et adue-
tus utilitas. Oportunitas ostendit. Primo ex parte homi-
nis: qui cōuictus fuit: primo de malicia tempore legis na-
turalis: q̄ cū ipsa lex iuberet proximū non ledere: p̄mo-
genitus ade cain: abel fratrem innocentem occidit. Secūdo
de ignorantia tpe circumcisiōis q̄ videlicet homo ido-
latrans in pessimos errores decidit: nā et tunc temporis
idolatria incepit. Tercio de impotentia tēpore legis scrip-
te: que quidē lex iugū importabile et mandatū homini fra-
gili impossibile imposuit. Oportune ergo filius dei venit:
q̄ homo de malicia. ignorantia: et impotentia cōuictus fu-
it: ne si ante venisset: homo medicine gratus nō fuisset. Ip̄e
etiā veniens sua potētia hominis impotentia subleuauit:
sua sapientia ignorantiam illustrauit: suaq; gratia malitiā
expugnauit. Secundo ex parte temporis: quia vbi ve-
nit plenitudo temporis misit deus filii sui et. gal. vj. qd̄
quidem tempus adimplerū fuit per quattuor p̄missa: q̄
aduentū dominici p̄cesserunt. Cū enim vidit dei filius
hominem nec lege nature nec circumcisiōis signaculo: nec
lege scripta nec p̄phetarū oraculis a peccato liberari pos-
se: descendit conferre gratiā. in qua nos deo gratificans a
peccato redemit. Tercio ex parte vulneris et morbi vniuer-
salis. Nam cū morbus erat vniuersalis oportū fuit vni-
uersalē adhibere medelam. Etenim ante aduentū ch̄isti
eramus ignorātes siue ceci: penes eternū obligati: serui dy-
abolū: mala peccati consuetudine vincti: in tenebris obuo-
luti erules a patria expulsi. Ideo egebamus doctore re-
dēptore: liberatore: reductore: illuminatore: et saluatore. Hec
autem omnia in septem antiphonis maius habentur
que cantantur ante ch̄isti natiuitatem. In prima dicitur:
veni ad docendū nos viam prudētie. In secunda veni
ad redimendū nos in brachio extēto. In tertia: veni ad
liberandū nos s̄a noli tardare. In quarta veni et edūc vni-
uersū de domo carceris et. In quinta: veni et illumina seden-
tes in tenebris et. In sexta veni salua hominē: et h̄ in per-
sona gentiū: quia illa antiphona incipit. Rex gentiū.
In septima vero clamat pro salute iudeorū: quibus deus
dederat legē: ideo incipit. E manū rex et legis noster
et infra: veni ad saluandū nos et. Utilitas autē ipsius
aduentus pater Luce. vj. vbi se missū testatur dicēs. Spi-
ritus domini super me et. Ad pauperū consolatiōē. Ad

contritorum sanationem. Ad captiuorum liberationem.
Ad indoctorū instructionem. Ad peccatorū remissionem.
Ad humani generis redemptionē. Et ad meritorū retribu-
tionē. Hec oīa originaliter p̄phetant de ch̄isto Esa.
lx. i. Augustinus autem ponit alias utilitates dicēs: q̄
ch̄istus more mercatorū veniēs dedit et accepit. Accepit
qd̄ hic abūdat scz nasci: mori: et laborare: dedit renasci. res
surgere et eternū regnare.

Bernardus insup ponit tres utilitates supra tactas de
ceno: q̄ necessarius fuit nobis saluatoris aduentus: vt in
nobis p̄ fidem habitans illuminet cecitatem nostrā: et no-
biscū manēs adiūnet infirmitatē nostrā: et pro nobis s̄as
propugnet: et purget iniquitatē nostram.

De aduentu domini ad iudiciū

Capitulum ij.

Aduentus domini ad iudiciū: sicut et aduen-
tus in carnē quattuor agit septimāis eo q̄
et ipsum aduentū sicut et primum quattuor
tempora p̄cedere debent. Primum fuit tē-
pus apostolorū: in quo fuit persecutio iu-
deorū: qui ch̄isti ecclesie caput primo in se-
ipso deinde in suis apostolīs p̄secuti sūt. et durauit vsq; ad
tempora neronis imperatoris. Secundo fuit tē-
pus tyrū: in quo fuit p̄secutio paganorū a nerone primo ch̄isti
anorū persecutore. vsq; ad constantinū augustum. Tercio
fuit tempus doctorū: in quo fuit p̄secutio hereticorum
a constantino imperatore vsq; ad carolū magnū. Quar-
tum est tempus confessorū in quo ad p̄s sumus a carolo
magno vsq; ad antichristū. Et notandū q̄ ecclesia in ad-
uentu domini quedā cātica leticie canit: vt alleluia: et hoc
p̄pter primi aduentus consolatiōē: q̄dam vero depo-
nit: vt te deū laudamus: et gloria in excelsis p̄pter secun-
di aduentus trepidationem. Circa secundū aduentū
duo videnda sūt: scz antecedētia iudiciū: et cōcomitantia.
Antecedētia sunt tria: scilicet signa terribilia: antichristi
fallacia: et ignis vehementia. Signa terribilia ponunt luce
xij. Erunt signa in sole et. quod. Apocalypsis. vi. declarat.
Sol factus est niger tanq̄ sacculus ciliū: et luna facta est
sicut sanguis: et stelle celi ceciderūt sup terrā: qd̄ ad litte-
ram de eclipsi solis et lune: et de superabundantia intelli-
gi potest vel metaphorice de imperio romano eclipsato: et
ecclesia sanguine innocentū maculata: et de p̄dicatoib⁹
de celo ecclesie cadentibus p̄pter errores potest exponi.
Hieronymus autē in annalibus hebreorū inuenit quiri-
decim signa iudiciū p̄cedentia: sed vtrū continuū an in-
terpolata non expressit. Prima die mare se eriget quadra-
ginta cubitis sup montes stans in loco suo q̄si murus. Se-
cunda die tantū descēdet: q̄ vix possit videri. Tertia ma-
rine belue apparētes sup mare dabūt mugitus vsq; ad ce-
lum. Quarta ardebit mare et aqua. Quinta arbores et her-
be dabunt rores sanguinis volatilibus cōgregatis in cam-
pis. Sexta rident edificia et flumē ignis ab occasu vsq; ad
orientem contra celū exurget. Septima petre ad inuicē col-
lidentur et scindēt. Octaua erit generalis terremotus ita
vt nullum animal stare possit. Nona mōtes solo equabūt.

Decima eribit homines de cauernis et volut amētes ibūt: nec loqui poterūt. Undecima ossa mortuorum super sepultura colligent. Duodecima stelle ex se igneo comas emittent: animalibus cunctis in capis specietenus cōgregant. Decimatercia morient viuentes: ut cū mortuis resurgant. Decima quarta ardebit celli et terra. Decima quinta fiet celli nouū et terra: et resurgēt oēs. ¶ Antichristi autem fallacia fiet quattuor modis. Primo per callidam suadētem et falsam scripturarū opinionē. Nitetur em ex scriptura ostēdere se messia in lege pmissū et legem chri destruire. ps. Cōstitue domine legislatorē sup eos glossa. i. antichristi legis prauelatorē. Secundo per miraculorū operationē. q. Thes. ij. Qui aduentus secundū opationē sathane in omnibus virtutibus et signis et p dīgno mendacib. Tertio per donorū largitiōem. Daniel. xij. Dabit eis potestātē in multis: et terrā diuidet gūstro: qd glossa de antichristo exponit. Quarto per tormentorū illationē Daniel. viij. supra qd credi pōt: vni uersa vastabit. ¶ Igno autē vehemētiā vñs premitet. Primo ppter mōi innotationem q: purgabit et renouabit elemēta. Secdo ppter hominū purgationē: ut sit tūc bonis viuētibz in locū purgatorij. Tertio ppter maiorū malorū dānationē et sanctorū illuminationē q: scdm Basil. De scētā mundi purgatiōe in igne illo diuidet calorē a splendorē: et totū calorē mittet ad regionē damnatorū: ut ampli⁹ crucient et totū splendorē ad regionē honorū: ut ampli⁹ lo cūdēt. ¶ Cōcomitātia sūt iudiciū erūt octo. Prim est disceptatio iudicij. Job. l. ij. Cōgregabo oēs gētes i vallē iofaphat: et disceptabo cū eis: statuetesq oues a dextris: he dos aut a sinistris: et cū eis disceptabit: d. Mat. xxv. Scdm est dīsta ordinē nā in iudicio illo. Quidā iudicā et perit: sicut mali chūstī qbus dicit. Esuriūt: et nō dedistis mihi māducare. Quidā nō iudicā et perit: sicut infideles: de qbus d. q nō credit: iā iudicā est. Quidā iudicā et regnāt sicut iusti quib⁹ dicit. Esuriūt: et dedistis mihi māducare. Quidā iudicā et regnāt: sicut apli qb⁹ pmitit: sedebit sup sedes iudicātes duodecim trib⁹ israel. i. in dicātī assistentes et sūam appbantes: et hoc fiet eis: ppter iporū honorē ppter sūe cōfirmatiōē et malorū repbationē. Tertū erit i signa passiōis: scz. crux: clauis: cicatrices in corpe: vñ cātat ecclia: b signū crucerit in celo cū vñs ad iudicandū venerit et hoc faciet chūstus ad offēnsionem sue victorie ut ostendat signa in quibus trīphauit. Ad declarationē sue misericordie ut ostendat q̄ter boni misericordie saluantur. Et sue iustitie ostendat q̄ter prauī iuste dānantur. ¶ Quartū erit seueritas iudicantis: non enim flectet timore: cū sit omnipotēs: nec odio nec amore cū sit iustus: nec errore: cū sit sapientissimus. ps. Deus iudex iustus fortis et pariens: id est sapiens. q: qui patiens est: mītra gubernatur sapia. ¶ Quintū erit accusatio hominibz: habebit em homo accusatores. p. ilo dyabolū. Apo. xij. Proiectus est accusator fratru nostrorū et c. Secdo propriū vitiū Sapientij iij. Veniēt in cognitiōem peccatorum suorū et traducēt illos ex aduerso iniquitates eorū. Tertio totū mundū. grego. Si quis qd te accuset: dico totus mūdus qui offendit creatore offēso. ¶ Sextū erit testis infallibilis: hēbit em peccator tres testes vñ sup se: scz. deū q est iudex et testis. Iher. xxxij. Alii intra se. scz. ppiā cōscientiā. Tertū iuxta se: scz. ppiū angelū. Septimū erit artatio peccatoris: de q grego. Latere inq̄t erit impossibile apparere intolerabile. ¶ Octauū erit sentētia irrevocabilis. Nam tribus ex causis appellatio nō recipit. Pilo ppter iudicis excellētiā: vñ nō appellat a sentētia pape vñ impatoris: q nō hēt superiorē. Secdo ppter crīmīe euidentīā. Nā in crīmī notorio nō pōt appellari. Tertio ppter rē nō differēdā: ut est i sūtia capitali: que non exigit dīlationem sed statim exequitur. Propter hec tria sentētia irrevocabilis erit q: nec superiorem habet et oia sibi notoria erunt et nihil sibi agere dīlatationē patietur. Omnia em fient in momēto: in lectu oculi et c.

De aduentu domini in speciali.

Capitulum. iij.

Aduentus vñs specialis duplex est. Prim⁹ in mēte ad sacrificandū: de q Job. xij. Ad eū ventemur: et mansione apud eū faciemus. Scds in morte ad p̄mandum de quo Luce. xij. Et vos estote parati qz qua hora nō putatis filius hoīs veniet. Hoī. duorū aduentū festa gūto ab ecclesia nūq̄ commemorant a plurib⁹ tñ deuotius frequentissime recoluntur.

De scētis Saturnino et Sisinnio martiribus

Ca. iij.

Saturninus et sisinnius martyres Rome passi sūt sub maximiano impatore: qui rediens de partibus aplice dū oēs chīanos ad afflictionē laboris cōpelleret ad thēmas edificationē ad fodiendā harenam: et saturninus tā senex sarcinā ferre nō posset: sisinnius et cyriacus dyacono marcelli pape eū inuabāt: ut diceret iura in passiōe marcelli. xvij. calen. februarij. Quod dum maximiano nuntiātū fuisset: iussit eos teneri in carcere a laudicio pfecto: quē eos. xvij. dieb⁹ carceri mācipauit. A qbus multi paganorū cōuersi sūt. Deinde pfecto p̄tati saturninus senex et sisinnius duo milites papias et maurus: tūc lauditiū iussit saturninū et sisinniū in eculeo leuatos attrahē: neru⁹ et sustinē et scorpionibus cedi. Papiā vero et maurū se chīanos p̄tantes ora lapidib⁹ cecos carceri tradi fecit. Saturninum et sisinnii eculeo depositos decollari mādauit: q ducti via numētana miliario scdo ab vrbe capite celi sunt. quorū corpa tarson cū Joanne p̄bytero sepelierūt in p̄edio sua via salaria vetere. iij. calen. decembris.

De sancto saturnino epo et martyre.

Capitulum. v.

Saturninus episcopus et martyr ab apostolorū discipul⁹ ordinatus est: q p̄mus epus tholosane vibi direct⁹ chīm p̄dicauit et dū sepulchra capitoliū qd inter domum suā et eccliam fūti erat: iter ageret: demōes a respōsis cessabāt. Quod dū gētilēs virtute scēi fieri cognouissēt: saturninū cōprehensū in arce capitolij statuunt cōpellentes ad imolandū: qui dū n̄sunt deo se immolaturū assereret: fune ab vno capite tauri latera alligātes: q ad imolandū ductus fuerat: ab alio hō pedes scēi vinciētes stimulatū tantū p scalas p̄cipitant. Qui scēi sibi alligatū post se trahēs p capitoliū gēus eliso capite cerebroq̄ excusso chūstī martirē fecit. Qui corp⁹ occise ppter metū gētiliū due chīane seie sepelierūt qd p̄modū a successorib⁹ scēi martyris honorifice tumulatū est. pass⁹ est aut tpe decq. iij. cal. Dec.

De sancto amos egiptio abbate.

Capitulum. vi.

Amos egipti⁹ floruit tpe Cōstantini magni de q refert Sozomē p̄lo historie triptite: q iuitus ipe parentib⁹ cogētib⁹ duxit vxorem: nec tñ eam exptus fuit. Nā primo die nuptiarū solus cum sola in thalamo: dum sibi virginitatē laudaret eā ad virginitatē seruandā induxit: vñ et ambo virginitatē vouentes in singlis cubilib⁹ separatim dormierūt annis. xvij. demū p̄munt voto abinuicem diuissunt: ipse q mulieri domum ppiam concessit et ad eremum pperauit. Atqz in mōte vitrie. xxij. annis gmanlit eremiticā carā vitā

eam vitam ducens: de quo refert Hieronimus in vitis patrum: quod apud thebaide fuit pater trium millium monachorum. Dum autem amos cum discipulo suo theodoro iter agens ad flumen deuenisset: dum alter alter noller nudum videre mandauit discipulo ad horam secedere. Et dum se ipsum etiam nudum videre pauperet. diuina virtute ad aliam partem fluminis translatus est. De quo discipulus transiens miratus est: quod nec vestem nec pedes infusus haberet aduertit miraculum: adiuratus a magistro. ut illud quod diu uiueret nemini reuelaret. Ille filium hominis qui bonum rapuerat: quem canis rabidus mordiderat: postquam pater bonum restituit a morsu canis rabidi liberauit. Dum autem latrones panem quo vesceretur eidem auferret: duos dracones eductos ex antro ad custodiam celle misit. Sed venientes fures et dracones videntes per timorem quasi mortui ceciderunt: quos ipse exiens confortans erexit et ad penitentiam puocauit: optimosque cunctorum monachos effecit. Eodem etiam tempore dum dracho alius immanis regionem vastaret: et multos perimeret. oblatum sibi puerum ex solo visu bestie extinctum suscitauit: et draconem oratione de atro eductum: in duas partes discerpit occidit. Cuius animam cum gloria ad celum tendentem antonius abbas longe positus vidit et discipulis nuntiavit: notatumque die et hora repertum est amonem eodem tempore a corpore migrasse. quieuit in christo die iij calen. decembris.

De sancto pasnuto abbate.

Capitulum. vij.

Pasnuto abbas eremi cultor ultimis deserti in regione heraclee: cum esset angelice vite orauit deum ut sibi reuelaret cui sanctorum bene uiuentium similis haberetur. Cui angelus reuelauit quod similis ipse esset symphontaco cuiusdam in ciuitate cantando victum querenti. Ad quem sanctus admirans accessit: et eum repertum secreto de sua vita quesuit. Qui respondit se fuisse psonem: et ex illo statu ad officium loculatoris uenisse: nihilque sibi boni conscium: nisi quod aliquando virginem deo consecratam a se et collegis rapta dum ceteri desolantem uellent. ab eis eripuit: et noctu eam domum intactam reduxit: et alia vice mulierem profugam in eremo receptam: dum quo tenderet quesuisset et illa uirum cum filijs pro fiscali debito carceratos et flagellis affictos respondisset: se etiam eadem causa perquiri. ob idque fugere et tri duo sine cibo peracto assereret: ipse illam ad antrum suum: duces referat: et trecentos solidos pro uiri et filiorum redemptione sibi dederat. Que illo precio dato uirum et filios de carcere eduxerat. Quod audiens pasnuto et nihil se tale fecisse protestans dum sibi a deo reuelata homini retulit: ille abbatem ad eremum secutus in melius vitam mutauit. Cuius animam ab angelis in celum deferri post modicum tempus sanctus conspexit pasnuto. Iterum idem quod prius querens a deo sibi reuelari per angelum edocetur se fore similem tali primario ciuitatis. Ad quem sanctus ueniens cumque de ipsius scititate secrete requirere dicit ille se habere uxorem cum qua ante triginta continuerat eamque nisi affectione sobolis primis temporibus cognouisset: et quod tribus susceptis filiis abinde in castitate permanserant: hospitum nunquam dimiserat: nec pauperem sine cibo vel alia stipe licetiauerat: contra iustitiam nunquam iudicauerat: et discordes per uiribus ad concordiam reduxerat: que audiens pasnuto reuelata sibi a deo narrat. Illeque relicto seculo abbatem ad eremum secutus est uenientesque ad flumen profundum transierat ita ut uirga uix genua peringeret. Cui dum sanctus cellam in eremo designasset illeque ad uite perfectionis apicem ascendisset postmodum anima illius ad celos deferri ab angelis eidem pater reuelatur. Pasnuto pro bis a deo petita tulit: tertio quesuit. Cui re-

uelatur ipsum esse similem mercatori ad se uenienti. Cui supra occurrente nullo ab eo amplius quesito uisa et audita narravit. Ipsa statim per famulos mandato ut merces ad urbem delatas et cetera sua bona pauperibus erogarent: cum abbate mansit in eremo: quod etiam breui tempore ad celestia migravit. Pasnuto vero in extremis constitutus: admonuit fratres: neminem etiam peccatorem vel cuiusuis statum premittendum fas tres referens visiones quod etiam in pace quieuit. iij. calen. decembris uidentibus presbyteris et fratribus animam eius in celum ab angelis subleuari.

De sancto Andrea apostolo.

Capitulum. vij.

Andreas apostolus fuit Joannis et simonis petri frater de ciuitate bethsaida galilee: quod prius fuit discipulus Joannis baptiste tribus vicibus a domino vocatus est. Prius ad sui noticiam quam uidelicet audiuit a iohanne de chusto. Ecce agnus dei: et cum alio discipulo secutus iesum: uixit ubi manebat: et mansit apud eum die illo: inueniensque fratrem suum Simonem adduxit ad iesum. Secundo ad sui familiaritatem: quam scilicet iuxta mare genesareth: turbis concurrentibus: chistus intrauit nauem Symonis: et capta multitudo piscium uocatisque Iacobo et Joanne secuti sunt iesum. Tertio ad sui discipulatum: quam ambulans iesus iuxta mare galilee petrum et Andream de piscatione uocauit: promisso sibi quod fierent hominum piscatores: qui relictis retibus secuti sunt eum: etique de cetero adhaerunt. Post ascensionem domini diuersis discipulis Andreas apud achatam predicans multos ad fidem chisti conuertit et ecclesiis prouinciam repleuit. Et dum quidam nobilis iuuenis multis parentibus apostolo adhaesisset: parentes domum in qua morabatur cum apostolo succederunt: sed puer iussu apostoli tectum ascendens: et aqua ampulle super ignes spargens flamas extinxit: et dum ille per scalas ad eum uellent ascendere: subito execant multisque conuersis: parentes iuuenis post dies quinquaginta defuncti sunt. Aror cuiusdam hominide parere non ualens: sed in partu periclitans: sororem ad deam suam dianam placandam misit. Idolum uero sorori respondit quod eam iuuare non poterat: monuitque ut andream apostolum pro auxilio adiret. Ad quem uocatus apostolus eam primo de idolatria redarguit: deinde per eam orauit: illaque mor festu mortuum emittens liberat: et baptizat. Senex quidam Nicolaus uenit ad apostolum: dicens septuaginta annis quibus uixerat continere non potuisse: semper luxurie deservisse. Et quod aliquando ad carnis concupiscentiam refrenandam euangelium super se ferebat: et dum lupanar intrasset oblitus euangelium deponere: audiuit a meretrice quod uidebat super eum mirabilia: que etiam se ab illo tangi non permisit. Pro quo dum apostolus a tertia usque ad nonam ieiunius orasset: et se non comedere uoluisset: nisi de peccatori subueniret: post quinquaginta dies abstinentiam audiuit se obtinuisse per senem. Sic apostolus Nicolaus penitentiam sex menses in pane et aqua imposuit: quod pacta senex in domino feliciter expirauit. Dum iuuenis christianus et pulcherrimus a matre lasciuia de crimine nephando attemptatus fuisset: ille flagitium execraret: mater in iuuenem crimine reuertit: et eum iudici accusauit qui dum apostolum in suum patrociniu aduocasset. Iudex iratus puerum in sacculum pice linitum iussit mitti: et in flumine iactari. Andream uero qui pro eo intercesserat in carcerem mitti: sed orante apostolo tonitruo terribili et terremotu facto: omnibus exterritis mulier a fulmine percussa interijt: iuuenisque mortem euasit et iudex cum multis fidem christi suscepit. Cui apud niceam ciuitatem septem demones multos infestaret: et plures transientes occideret: apostolus uocatus illuc accessit: demones in specie canum aduenire iussit: etique in christi nomine ut in discederet mandauit quod

a ij

miraculo multi conuersi sunt. Post modicum aplo nuntiatur: quod iuuenis quidam iuxta portam alterius vrbis a septem canibus fuerat p̄focatus. Intellexit igitur illos fuisse demones: quos ab oppido nicee expulerat et cōpatiens patris defuncti: illuc accessit mortuū excitauit: et discipulum christifecit. Quadraginta viri ad apostolum venientes: ut ab eo fidei doctrinā perciperent excitata tēpestate a diabolo: nauisq; submersa in mare necant. Quorū corpora ut aplos vidit ad litus detecta: et que facta fuerāt p̄ spiritū cognoscēs: orōne sua viros suscitauit: et baptizauit. Uxor etiam egece p̄consulis et maximilla senatrice et multos de populo ad christum cōuertit: pluresq; discipulos acq̄siuit. Cū ergo egeas p̄consul patras ciuitatē ingressus: christianos ad sacrificia idolorū p̄pelleret: eidē Andreas occurrēs ipsum de impietate redarguit: eo quod ipse iudei hominum p̄stitutus iudicē suum celestem agnoscere debuit. Quē dū p̄consul vanū et sup̄stitiosū diceret: eo quod christi a iudeis crucifixū coleret: apostolus christū sponte crucē subisse respondit: ex eo quod mortē suā discipulis p̄dixit: et p̄ditōe cognouit: addēs mysteriū crucis magnū esse. Cui p̄consul respondit quod mysteriū dici non poterat sed suppli cū: cōminans ut nisi sibi obtemperaret: ipsū mysteriū in se experiri faceret. Tunc apostolus mysteriū crucis cepit exponere: et quod fuerat necessariū salutis hominū multis rationibus suadere. Et dū i cōfessione crucis p̄stiteret immobilis: iubēte p̄consule in carcerē recluditur: sed a populo visitat: volētibz p̄consulē occidere: et apostolū fractis sanis liberare: quod apostolus sua p̄dicatione ad patientiā inuitauit. Adane autem facto Andreas de carcere educit: et dū christi crucifixū cōstantissime confiteretur: iussu egece a tringinta hominibus sustigat: deinde in cruce suspendi iubetur: nō quidē clauis confixus sed quasi in eculeo exēsus fuit: bus alligatus: populi multitudine īsequēte et ipsū innocētē mortē clamāte. Quorū crucē a longe salutās adorasset: vestibus suis exut: i cruce suspensus est. In q̄biduo viues vixit milibus astantū hominū p̄dicauit. Et dū turba egece mortē minaret: territ: p̄consul venit ut eū deponeret: quē dū ministri vellent soluere brachia i aerē sup̄dictis effectis nullo modo ad eū potuerūt pringere. Et dū fideles eū deponere vellēt apostolus orauit ad dominū: ut in pace sui susciperet spiritū. Statimq; splendor nimis instat fulgur: p̄ horā dimidiā ipsū obtrixit: cū quo lumine abscedente apostolus deo spiritū emisit. Cui corpus maximilla senatrice cum aromatibz sepeluit. q̄. ka. decembris: iuxta ciuitatem papatracēm. Andeg. p̄cessu tēpōis corpus ei? Cōstantinopolim trāslatū est ut habetur. vii. id. mai. Egeas frater nōie stratocles cū oī ei? familia ad christū p̄uersi est.

De sancto Athanaele discipulo

Caplm. ix.

Athanael discipulus de oppido chana galilee. vñ? fuit ex septuaginta duobz christi discipulis: quē christ? p̄medat Johāns p̄ior: dicēs ipsū esse israelitā i q̄ vol? nō est. Ibi etiā post resurrectiōez christi vñ? fuit ex nuēro illoz septe discipuloz: quibz christ? apparuit iuxta mare galilee quādo petrus piscando traxit rete i terrā plenā magnz piscibus. clq; ut habet Johāns vltimo: qui etiā a plerisq; scribit fuisse alio nomine vocatus visin: qui et ab apostulis ep̄us bituricens. p̄stitutus post p̄pletū p̄dicationis officiū in deo feliciter requieuit. q̄. ka. decembris: quod tamen falsum esse reputat. Nam corpus hui? nathanaelis apud trengē. ciuitatem quiescit. Corpus vñ? in bituricensi vrbē sepulrum veneratur. hec frater vincentius.

De sancto Athanaele anachorita.

Caplm. x.

Athanael anachorita ut dicit heraclides: fraude demonis accidit passus expioze cella recessit: et aliā cuidā vico vicinā sibi collocauit. Ubi dū habitare cepisset demō ad eū noctu veniēs in specie carnificis p̄nē sordidis indutus flagris strepitum facere cepit: dicēs se fore demonē qui eum de p̄iori cella eiecerat: qui et eum de ista fugare cupiebat. Ador factus compunctus ad p̄iorē locū rediit: et a deo se incluit: ut. xxxv. ānis nūq; limē excederet. Multasq; diaboli insidias pertulit: ut propositū frangeret: quas tamen omnes deuicit. Septem ep̄iscopos ad se venientes gratanter suscepit et abeites vsq; ad limē associant. Quē dū diaconi eo quod nō egredere redarguerent: se omnino seculo mortuum esse respondit. Nocte quadam demon in specie pueri sibi apparuit asinū panibz oneratum deferēs. Et dum asellum in terram corruisse fingeret et abbas auxiliū peteret: ille p̄plexitate circumclusus: ne aut misericordie opus negligeret aut p̄positū frangeret: oratione fusa puero suavit: ut si vera esset visio deum inuocaret: sibi subuenire paratū. Si autē temptatio esset euanesceret. Adorq; puer cum asino euauerunt cum turbine maximo strepitantes: hec omnia heraclides in libro qui dicitur paradysus.

De sancto Trophiano episcopo.

Caplm. xi.

Trophianus ep̄iscopus magne sanctitatis vir: et miraculoz gloria p̄clarus pridie ka. decembris apud sātonas i domino felicis requieuit. Cui corpus tolose trāslatū: ibiq; terris sepultum in celis viuere multis miraculis manifestat: ut dicit Ado.

De sanctis Diodoro et Mariano eoz sociis martyribus

Caplm. xii.

Diodorus presbyter et marianus diaconus cū multitudine innumerabilū hominū vñ? vsq; sexus et diuersaq; etatū: quoz numerus et nomina solius dei scientia nouit: passi sunt rome sub numeriano imperatore tēpore Stephani pape p̄m̄i. Qui die anniuersaria dedicationis sāctorum martyrum chrysanti et barte in loco crypte: vbi corpora sepulta erāt diuina celebrantes via salaria videlicet extra portā vrbis sp̄arenarionē vbi p̄fati martyres et lapidibus obruti fuerant: accusati sūt imperatori. Tunc imperator iussit in introitu crypte parietē leuare: mōtē q̄ crypte imminēbat ad sublonē sup̄ eos deiecit: et sic oēs p̄focati sūt. Quoz corpa ibidē iacuerūt vsq; ad tēpōra Stephani pape. vi. anno dñi. cccc. ccc. lxxvi. Qui venerabilis pater cōfossa crypta reliquias sanctorū innumerabiles inde collegit: ex quibus quasdam laterant: aliquas apud sanctum petrum: aliquas ad basilicā. xij. apostolorum quā fūdamētis renouauerat aliquas vero per alias ecclesias et monasteria sepelienda diuisit: in quorum ossum collectiōe odor mirabilis quasi flos et rosā respersus est: et lāpas in crypta accensa. vi. diebus cōtinuis arsit: in qua nec quicq; de oleo consumptū est nec flamma extincta: donec omnia sanctorum ossa a p̄gerie lapidum sūt collecta. Qui dam autem cum de reliquijs aliquas quēstus gratia subtraxisset: cōtinuo in lectum decidit graui languore detētus et cōmissū furtū cōfess? reliquias restituit: et sic sanitatem recepit. Illoz omnium martyrum passio die calēdāriū decembris celebratur.

De sancto Diodoro episcopo et cōfessore Caplm. xliij.

secularium litterarū. Floruit tpe imperatoris valentis: vt dicit. Hieronymus libro de illustribus viris.

Diodorus alexandrinus cesariensis: episcopus: dum antiochenus esset presbyter: clarus sapiētia habebatur. Qui electus antistes multa opuscula composuit. In apulum commentarios edidit: aliāq; multa Eusebii cesariensis secutus characterē. Litus licet senium imitatus fuerit: et tamen attinere nō potuit eloquentiā: ignarus

De sancto Aniano martyre et maxima virgine et martyre. Cap. xliij

Anianus martyr ciuis romanus filius nobilis tranquillini duodecim annos occulte infans patre a protasio presbytero christi fide doctus et baptizatus est atq; a maxima virgine de territorio tonagritano de sacro fonte leuatus qui a patre imperatoribus Diocletiano et Maximiano delatus de cimiterio anno imperij eorum cum ipsa maxima virgine ab eisdem tentus et carceri traditus est diebus multis. Quā quidem sacram virginem prefati imperatores tandiu fustibus cedi fecerūt: donec spiritum exhalaret. Anianus vero de carcere fugiens venit balneo regium: ubi visione angelica confortatus est. Deinde veniens ad ciuitatem senarum dū christum dominum predicaret a pēdile ipsa tētus in ignem missus est: quo diuina virtute extincto. dum permāssisset illesus iuxta flumini arbiā eductus: ibiq; iussu pīdis decollatus est et sepultus calendis decēbris.

De sancto Proculo episcopo et martyre. Caplm. xv.

Proculus episcopus et martyr de syria reuēns romam tempore Iustini imperatoris totamq; romanam prouinciā discurrens christū pdicabat: miraculis et vita refulgēs. Quem sanctus Valentinus episcopus interranē. stituit sacerdotē. Et dum die quadā celebraret pntē predicto episcopo: angelus domini acceptum de alteri calicem in aera videntibus omnib; subleuauit: deinde in altari reposuit sanguine cōsecrato. Sanctus autem presbyter de mandato angeli sanguinem cōsecratū libauit. Deinde propter persecutionem paganorū fugit de tyro siue interano cum episcopo valentino: et veniens ad ciuitatē nequiniā a gentilibus gothis tentus et verberibus afflicto atq; in carcere missus est: sed per angelum eductus venit lazanū: ubi sancto Valentino per martirium assumpto: constitutus episcopus totam ciuitatem p multa miracula cōuertit ad christum. Deinde veniens spoletum christū pdicauit. In de a deo monitus persecutionem fugiens venit bononiā ubi theodori filiam: que manum habebat aridā sanauit: et patrem cum filia cōuertit ad fidem: filium heroniani a deo montio liberauit. Et post multorum cōuersionem a totilla regē gothorū captus illatis sibi binis lous a tergo decollatus est: et iuxta ciuitatem humatus: ubi processu tēporis puer mortuus iuxta ipsum sepultus reuēxit. Tūc q; corpus ipsius integrum repertum honorifice leuātū est: huius passio agitur calen. decembris.

De sancto Albano martyre.

Caplm. xvi.

Albanus martyr in ciuitate maguntie passus est: sepultus. Ibi habuit patrem christianū imperatorem de partibus aquilonis: q; mortua coniuge filia decoram ex ea habēs inepteq; diligēs eā nuptui multis principibus petentibus tradere recusabat. Quā tandē flagitioso amore carnaliter cognouit: et ex illa albanū filiū suscepit. Mater igitur de consensu imperatoris ad regendam infamiā filium in capella pallio inuolutum in partibus vngarie exponendū mandauit: qui repertus iuxta nemus a rege vngarie carente liberis suscipit: et ob eius elegantia occulte in rure nutritur simulataq; regina pregnāte: tempore partus puer natus fingitur: et a rege adoptat: vt naturalis tractat: ab omnibusq; baronibus et ciuib; filius regio vere putat: tā ipsis q; iuuenē predictorū ignaris. Factus ergo iuuenis gratus et strenuus: filia imperatoris aquilonis: que est propria mater: eidē a patre putatiuo in coniugiū queritur: et ab imperatore traditur: vere putante filia tradere filio vero regi. Post tēp modicum rex vngarie infirmatur: et ad extrema veniens filio adoptiui regnū mittēs: eo q; aliū nō habet: eidē seriē facti reuelat: et qualiter ab eo repertus nō ei filius naturalis erat. In cuius euidētiā palliū in quo ipse inuolutus erat ne morte susceperat vsq; tūc reseruatū albāo tradidit. Quod iuuenis audiēs consternatus ad vxorē. Et dū sibi causā tristitie querētī factū pādere noller: eo q; se ex hī contēndū ab vxore putaret: palliū quo sibi expositus inuolutus fuerat quod tunc eidem a rege traditū fuerat de sinu iuuenis cecidit quod dū mater vidit agnouit: et mutua collocutio: ne habita: repertū est albanū in cūctu genitum: matrē in cūctoso cōnubio cognouisse. Cōsilio int̄ eos habito tristitia ex morte regis simulatur: mortuumq; regem vngarie iuxta condecētiā regiā tumulāt. Deinde ad vtriusq; patrē imperatorem properant: vt eidem seriē facti pandant. Quos ille vt filia et genex cum magna letitia et solennitate susceperit. Sed die sequenti peracta letitia mutue visionis imperatorem solū albanus et mater in camerā vocant: eidemq; cū lachrymis factū seriosius explicant: et ad diuinā misericordiam imploandā per penitentiam regē pōrtant. Qui omnes sancto cuius episcopo reatū confessi: de ipsius filio eremitam sanctissimū adeunt propenitentia assumenda. Qui eis septennem peregrinandi penitentia imponit. Sicq; vtrorū regno episcopo regendo cōmissio septē annis peregrinatur: continue annis singulis eremitā reuēsetes. Peracta igitur penitentia dū eremū sancti viri petūt in sylua depereunt et superueniente nocte iuuenis parentes in lecto eiusdē de folijs arborū strato collocat: ipse vero in arborē se locabat. Ac instigante diabolo parentes vigilantes ad vomitum redeūt: et in abominandū antiquum scelus inuicē coēctes reciduiant. Quod albanus seriēns turbatus ex arbore preceps irruit: et parentes baculo impariens peremit. Facto mane ad eremitam rediit: qui tam omnia per spiritū precognita que contigerant reuelauit. Iussu ergo ipsius albanus iterato septennem peregrinationē assumit: qua perfecta ad eremitam rediit. Et dū sepe peregrinari decreuisset: vitā suā per eremitā cōscribere fecit. Quā in pyride locatā ad collū suū alligauit et abiit. Sicq; relicto regno factus anachorita et peregrinus apud ciuitatem maguntia in nemore a latronibus paganis inuēsus: dum se christianum diceret iugulatus est: corpus quoq; in flumine iactatum est. Quo cursu fluminis ad molendinū delato: dum filia militis cuiusdam leprosa se in flumē balnearēt repente a lepra mūdā. Quod dum admirādo deferret in vbe multi leprosi venientes et se in amne tingentes mundabantur. Et mirantibus cunctis vnde talem aqua

virtutē haberet perquirentes corpus martyris inuenerūt: et reperta pyride vitas ipsius perleca deo gratias agentes corpus cum honore ad ciuitatem portantes venerabiliter condiderunt calen. decembris vbi quiescit miraculis clarens.

De sancto Eligio episcopo

Caplm. xvij

Eligius nouionēsis episcopus vt ait: Sigibert⁹ claruit anno sexto pstantis qui Constantinus. Hic de ciuitate leuonicensis oriundus patre eutherio matre tarrigi dum ab annis puerilib⁹ artem aurificum didicisset: omnia que lucrabatur pauperib⁹ erogabat et multum miracula operabatur. Inter que contracto cuidam eleumospnā prebens dū ille manum porrigeret sanus efficitur. Et dū iam optimus magister in arte sua factus esset et aurū certo subpondere sibi a rege traditū fuisset: vt inde sibi sellā fabricaret: ipse sibi binas sellas fabricatas opere curioso regi tradidit: quibus ponderatis in vtraque auri pondus quod sibi dederat repperit: sicq; miraculose aux duplicatum inuenit. Deinde factus est episcopus nouionēsis. Et dum die quadam hominē ex iustitia damnatū patibulo: pietate motus depositum sepeliret: eum manibus contractando suscitauit. Multa corpora sanctorū repperit deo sibi reuelante: in ciuitate nouionensi. corpus sancti Quintini martyris: et in suessionē. corpora martirū. Crispini et crispiniani: et in beluacē. corpus sancti martyris luciani. Defunctus est autē vite sue. lxxx. miraculis clar⁹. Sed dū anno reuoluto corpus ei⁹ transferri deberet in corruptum thuentum est: et barba sibi renata que die sepulture sue sibi fuerat abiata. Autem in domino calen. decembris

De sancta Natalia vxore
hadriani martyre

Caplm. xviij

Natalia vxor oliz scilicet hadriani martyris corpore viri et aliorū martirum cū eo passurū. Constantinopolis translata vt in eorū legitur passione sexto idus septembris manum viri sibi insolatium retinuit et nicomēdie vbi vir passus fuerat remansit. Quā dū tribun⁹ de voluntate maximiani propter eius decorem et diuitias in iugum petere assētre simulauit tridua inducia postulata. Et dum deum pio sui corporis castitate oraret. admonetur in somnis ab vno ex martiribus viri cōsocijs. vt Constantinopolis fugiat. Que manu hadriani sumpta nauem cū pluribus christianis ascendit: quam tribunus: dū sequitur vento insurgente contrahit: et pluribus submersis redire compellitur. Medie vero nocte dyabolus in specie naute cū naute fantastica fugientibus christianis apparuit: et q; viam errarent asseruit atq; ad sinistram pergere docuit. Hoc autem faciebat vt eos pderet. Ador dum vela verterent: hadrianus cum nauicula natalie apparuit et demonem illū fuisse reuelauit: eosq; precedens. Constantinopolim saluos manēpduxit. Quo dum introissent. Natalia domū vbi martirum corpora seruabantur intrauit: manum viri iuxta corpus posuit: et p orationem dormitans a sancto martyre inuitata ad celestia per visum euigilans reuelata narrauit: et vale faciens omnibus: spiritum emisit calen. decembris. Cuius corpus a comitibus iuxta aliorum corpora sepultum est.

De sancta Bibiana virgine et martyre. Caplm. xix.

Bibiana fgo sub iuliano apostata passa est rome. Cuius pater stautanus fuit: habens coniugem et filias christianas. Qui accusatus apud iulianū imperatorem: q; martyres plurimos sepelisset: ab eodem in exilio damnatus in pace quieuit. Post cuius obitū iulianus matrem Bibiane et filias comprehensas tradidit fausto presidē: vt eas ad sacrificiū compelleret: a quibus ille conuersus et ab imperatore martyrizatus atq; ab eisdem sanctis sepultus est. Quod iulian⁹ compertiens matrem et filias perquirebat. Sed post dies modicos Bibiane mat̄ variosa et germana latētes in chriso quieuerunt. Bibiana vero a iuliano reperta et tenta: dū ydolis sacrificare noller plūbatio diutissime verberatur: et superuiuens triduo: propter nimiam cedem: emissio per os sanguinis profuuit ad dominum per martirium perrexit quarto nonas decembris. Cuius corpus a Johanne presbytero positum est apud palatium luciniani iuxta corpora genitricis et sororis.

De sancto Petro chysologo episcopo. Caplm. xx.

Petrus chysolog⁹ archiepiscopus rauennas de ciuitate imolēsi oriū⁹ a scō Lomeio imolēsi nutrit⁹ et doctus atq; in diaconū psecrat⁹ est vite scititate et sapientia insignit⁹ polles. Igitur episcopatu rauennē vacante: dū qdā ciuitat⁹ rauennat⁹ ciuitas a clero et populo elect⁹ eēt: p cōfirmatione habēda mlti nobiles romā ad Sixtū papā tertiu accefferunt: anteq; illi ad urbē pueniret. Sixtus papa a brō Petro aplo et scō appolinare sibi apparentib⁹ p visū admonetur: vt nullum alium in rauenne archiepiscopum cōsecraret: nisi illum quem ipsi in eorum medio eidem ostendebant. Venientibus ergo ciuib⁹ ad urbem ab eisdē papa per triduum requisitus: vt electum suum consecraret: omnino renuit: iussa sibi a sanctis referens et ostensum requirens. Cuius dum nomen ignoraret sed eundem ex vultu cognoscendū diceret per tres dies inter omnes sibi assistentes ostensum videri nequiuit. Post triduum autē imolensis episcopus cum Petro eius diacono coram papa cōparuit: qui eidem pio electi cōfirmatione instanter supplicauit. Sed dum pontifex Petrum in medio multorum asperxit: etiam a longe eundem mox recognouit et q; ille eēt qui sibi ostensus fuerat asseruit atq; ipsum cunctis approbantibus in episcopū consecrauit. Qui sanctus laudabiliter viuens: doctrina: vita et miraculis floruit. Tandem obitu suo sibi diuina monitione reuelato imolam perrexit: et iuxta corpus sancti cassiani martyris: vbi et nutritus fuerat: orans ad christum migravit: et iuxta eundem martyrem sepultus est quarto nonas decembris. Cuius calix et patena eorū contractu sanāt a morbo rabidi canis. Hic multas homilias super euangelijs et sermones elegantes composuit: propter sermonis sui venustatē Petrus chysolog⁹ quod est sermo aureus: vel aureus sermocinator cognomē accepit. Erat et eius epistola contra eutychem tēpore leonis primi imperatoris cōscripta: cuius sententie auctoritate postq; in concilio calcedonēsi lecta est: eutyces hereticus dānatus est.

De sanctis Uero et Securo
martyribus. Capitulum xxi.

Verus et securus germani apud aphyricam sub persecutione vandalica passus: glorioso martyrio coronatus sunt quarto nonas Decembris ut in martylogio adonis legitur.

De sancto Cassiano martyre. Ca. xxij.

Cassianus martyr in ciuitate Tingitana que est metropolis mauritane passus est: qui exceptoris diu gerens officium tandem celtus in spiratus execrabile duxit christianorum neci deservire: unde renuntiatis eidem officio sub christiana confessione triumphum meruit obtinere: martyrii die tertio nonas decembris ut dicit in martylogio adonis: cuius corpus in prefata ciuitate tumulatum: inde processu temporis ad ciuitatem imolensem translatus est: ubi et quiescit miraculis clarens.

De sanctis Claudio Hilaria et socijs martiribus. Capitulum. xxij.

Claudius tribunus et hilaria vxor eius et filij eius Jason et maurus cum militibus septuaginta sub numeriano imperatore passi sunt. Hic ut in passione christiani et varie dicitur: dum sanctus Chrysostomus ab imperatore traditus esset tribuno claudio ad torquendum. Videns claudius qualiter omnia tormenta superaret: et qualiter deos gentium apertis rationibus confutaret: et quia fustes quibus cedebat molles reddebant: puerus est ad dominum cum vxore et filiis et septuaginta suis militibus sibi commissis. Quod imperator audiens iussit claudium ligato ad collum eius saxo in mari precipite dari. Adhuc lites quoque singulatum audiri: ita ut qui se christianum confiteretur capite cederet: qui vero se chisticola negaret: dimitteretur. Prius Jason et maurus filij claudij non interrogati se christianos putantes decollati sunt. Quos omnes ceteri imitantes infra horam eodem martyrio coronati sunt. Quorum corpora a christianis in cuniculo ubi decollati fuerant condita sunt noctu non longe ab vrbis via salaria. Filiorum vero corpora hilaria mater in suo pectore sepeliuit. Et dum ad tumulum oraret: et pagani supuenientes eam occidere vellent: orandi spacio accepto in confessione spiritum emisit. Cuius corpus iuxta filiorum cadauera due eius ancille clandestine sepelierunt. Horum omnium martyrum passio recolitur tertio nonas decembris. De quibus infra in passione christiani et varie octavo kalendas nouembribus dicitur.

De sancto Lucio rege et pfectore. Capitulum. xxij.

Lucius beatus confessor fuit rex britannie baptizatus a timotheo discipulo sancti Pauli. Qui regno composito et bene ordinato relictis omnibus secularibus pompis multisque ad deum conuersis: ventens per angustiam in ciuitatem curie multis ad vite perfectionem exemplo et doctrinis inductis die tertio decembris in pace quieuit: ut dicit frater Bartholomeus.

De sancta Barbara virgine et martyre. Capitulum. xxvj.

Barbara virgo passa est in ciuitate nichomediae tempore maximiani imperatoris sub preside mariano. Cuius pater dioscorus nomine eiusdem ciuitatis nobilis et paganus: turri excelsa fabricata filiam pulcherrimam Barbaram intrinsece: ne ab hominibus videretur. Longe plurimum

eam in coniugium peterent illa iam animo christiana diuinitus inspirata: consensum denegabat. Et dum pater in balneo quod edificabat in turri iussisset ab artificibus duas fieri fenestras: eo discedente barbara tertiam erigi fecit. Et de sedens in balneum depingensq; digito in marmore crucis signum: mox in petra signum crucis apparuit ac si ferro sculptum esset. Similiter et in silice vestigia pedum illius impressa sunt. Et descendens puella in concam inundantibus aquis orauit ut sanctificaretur aqua: et submergens corpus seipam baptizauit in nomine patris et filij et spiritus sancti. Egredisa igitur de aqua turrem conscendens in ydolorum facies conspuisit: et respiciens in celum deum verum adorauit. Rediens ergo pater et eam interrogans cur tres fenestras in balneo fieri iusserat audiuit ab ea: quia tres sunt qui mundum illuminant: pater et filius et spiritus sanctus. Quod audiens pater arrepto gladio eam insequitur ut occideret illam: que dum fugeret et a montis crepidine preclusa arcta rerum: orauit ad dominum: et scisso lapide mons per medium diuisus virginem suscepit: et ad aliam partem eiecit. Quod dum pater ascendens duos pastores greges pascentes in terrogasset an puellam fugientem vidissent: vnus eorum cum iuramento negauit eam saluare cupiens: alter vero ipsam digito ostendit eam occidit volens. Adhuc ipse cum pecoribus suis in lapides conuersi sunt vsq; in presens ibi manentes. Quam pater apprehensam et per capillos tractata et durissime cesam. Adhuc presidi die sequenti tradidit puniendam. Et dum christum confiteretur et ydola gentium demonia esse confestaretur: iussit eam preses spoliata suspendi et crudis neruis cedi ac cilicinis saccis plagas eius extergi: deinde carceri immittam pedibus in ligno confringi: ubi domino sibi noctu apparente confortatur: ipsiusque vulnera consolidantur. Quod dum die sequenti preses deorum pietati ascriberet: et virgo eius infantiam derideret iussit eam versis pedibus suspendi: et latera eius vnguibus radi atq; arduas lampades applicari. Insuper et caput malleis perfringi donec de naribus ipsius sanguis abunde stillaret in terram. Deinde mamillas fecit precipiti: ipsasque nudas per ciuitatem circumduci. Dum autem sic ducta orasset ad dominum angelus sibi apprensus denudatum corpus eius candida stola contexit: et mamillis restitutis plagas omnes sanauit: quod dum preses cerereret furore nimio repletus eam decollari mandauit. Quam pater ad montem ubi eam comprehenderat adducens: eam put eiusdem manibus proprijs amputauit. Adhuc ab igne celesti consumptus est. Corpus autem virginis a Galentiano quodam christiano nicomediae sepultum est die secundo nonas decembris. Unde tempore processu constantinopolim translatus postmodum a Venetis quibusdam nobilibus venetias delatus: requiescere dicitur in ecclesia sancte Marie cruciferorum.

De sancto Meletio episcopo pontis. Capitulum. xxvj.

Meletius episcopus et confessor apud pontum floruit. Qui cum esset eruditionis cura magnificus virtus tamen animi et vite sinceritas longe in eo magnificentior extitit: ut dicitur in martylogio vsuardi: qui etiam post laudabilem vitam ibidem in pace quieuit pridie nonas decembris.

De sancto Meletio episcopo antiochen. Capitulum. xxvj.

Meletius episcopus antiochenus: ut scribit theodoricus in hystoria tripartita tempore constantij imperatoris arriani claruit. Hic dum

etultatem quandam armenie regeret et barbaros doceret propter sui eloquij venustatem ab arrianis et catholicis pariter antiochie episcopus postulatur. Quem imperator constantinus videre volens et probare vtrum esset arrianus an catholicus iussit vt exponeret. Dominus possedit me etc. quod ille exponens trinitatem publice docuit: et apertissimis rationibus comprobauit: propter quod ab arrianis electus et a constantio reprobatus: et ab ecclesia sua expulsus reuersus armeniam eusebio episcopo adhesit: et clarus miraculis vitæ scientia in pace quieuit.

De sancto Clemente presbytero et confessorie Capitulum. xxviiij.

Clementis presbyter alexandrinus qui vt dicitur in diuinarum eruditionum scholis quam maxime floruit: panthei auditor: originis vero pceptor fuit. Hic libros. viij. pdidit stomatium: quod sonat opus varie contextum.

Composuit et libros. viij. quos informationum vel dispositionum nominare possumus. Item librum ad gentiles exhortationum. Item librum: qui dicitur pedagogus libris tribus distinctum. Item librum qui scribitur: quis est qui saluus fieri possit diues. Item librum alium de pascha et de disputatione et de ieiunio et obsecratione. Item alium exhortatorium ad patientiam. Item ad neophytos. Item alium qui inscribitur canon ecclesiasticus. Item de his q iudaicum sensum requirunt: quem ad alexandrum hierosolymorum episcopum scripsit. Item librum contra hereses. Erat et eius tam diuinarum scripturarum quam literaturæ secularis volumina eruditionis et eloquentie repleta in genensim etiam commentarios scribere pollicitus est. Hec hieronymus de vtris illustribus. Quieuit in pace secundo nonas decembris. Seueri imperatoris tpe flores

De sancto Sabba abbate. Capitulum. xxiij.

Sabba abbas ex prouincia capadocie ciuitate multa lapsis patre Iohanne: matre sophia: claris et christianis originem traxit. xvij. theodosij imperatoris anno. Dum autem pater eius militaturus cum vxore alexandriam pergeret: filium paruulum hieremie fratri commendauit. Quem dum vxor illius inuite conspiceret: puer relicto seculo occulte patrum deseiret: et ad monasterium quod dicitur scando fugiens: ab abbate gregorio susceptus est et monachus effectus: qui in omni sanctitate viuens: etatis processu summa pedit abstinentia cepit etiam clarere miraculis. Inter que dum tēpore hyemali pistoi vestes loras siccandans in furno ad huc calido posuisset: et oblitus ipsarum cibariū pro pane conquando ex incuria accendisset: deinde recordatus vestium damnum suum desleret: Sabbas compassionem motus furum ingressus accensum illeas vestes illeus eduxit.

Post hec perrexit ad eremum ad gerassimum abbatem ubi multa diaboli figmenta et certamina superas dudum mansit. Deinde veniens hierosolimam sibi locellū edificauit: et sacra loca quotidie perlustrans ad locellum redibat contemplationi vacans. **De** hic quadam apud ecclesiam sancti Iohannis baptiste mulierem dudum fluxum sanguinis passam sanam effect. **Quēdam** etiam a demone obsessum liberauit. **Et** cum siccitas nimia populum vigeret: adeo vt neq in puteis neq in foueis aqua reperiri posset: et ex hoc ciuitas periclitaretur: fodientibus ciuibus i locis plurimis si forte aqua aliunde prorumperet: orationi sancti pluuia largissima noctu descendit: q foueos et cister

nas repleuit omnemq populum satiauit. Sicq multorū signorū glā claris virtutibus pollens: sub Iohanne archiepiscopo quieuit in pace die sabbati Nonas decembris. Anno domini. cccc. xliij. sepultus hierosolymis inter duas ecclesias: cuius corpus inde processu temporis uentitas delatum: quiescit in ecclia sancti Antonini martiris

De sancto Basilio episcopo et martyre. Capitulum. xxx.

Basilus episcopus ex nicea prouincia dum christum predicaret a perennio pefide detentus: et ad deorum sacrificia inuitatus cum ydolis immolare contemneret: primo in eculeo suspensus ac diutius tortus est: deinde laminis ardentibus circa latera apposisis excruciatum iesum christum dñm maior constantia profitebatur. Quapropter in eculeo leuatus fustibus et scorpionibus pefidis iussu diuinitus cesus est. Post hoc depositus ad statuas deorum ligna pro sacrificio portare compellitur data sententia vt si non sacrificaret eodem igne consumeretur: qui dum sacrificare contemneret: in ignem missus: sed in eo dudum manens illesus educitur. Sicq a pefide adinuicem nicee prouincie destinatur cum litteris sibi mandantibus vt basiliū aut sacrificare compelleret: aut excogitatis supplicijs perimeret. Sed dum a iudice suus sacrificare noller: fabricatis duobus clauis ad mensuram longitudinis corporis eiusq a plantis pedum per medium corporis vsq ad verticem confusus in christi confessione emisit spiritum nonas decembris tempore Decij et Valeriani. Cuius corpus a christianis in nicea ciuitate sepultum est.

De sancta Crispina virgine et martyre. Capitulum. xxxi.

Crispina virgo in aphrica apud coloniam thestinā tempore diocleciani et Maximiani imperatorum: cum sacrificare noller: iussu anolini proconsulis decollata est: ibiq sepulta nonas decembris.

De sancto Dalmatio episcopo et martyre. Capitulum. xxxij.

Dalmatius martyr et episcopus de Italia oriundus patre senatore dñi christianus esset oculis oia deserens ad albā ciuitatem deuenit: ibiq christum predicare cepit: et miraculis clare ad quē quidam valentianus magister militum de rauenna veniens eius audita fama pro filio suo graui infirmitate de iento supplicare cepit: orationeq sufficiens filium liberatum eidem nunciat: quod ille repatrians: dum verum esse cognouit ad dalmatium redijt: et conuersus ad christum ab eodem cum filio baptismū suscepit. Iterūq ad propria remeans et christum annūcians miraculi testimonio multos ad fidem pertrixit: deinde dalmatius angelo duce ticens veniens dum flumen sine ponte vel nauī ab angelo in momento transuectus multis corampositis transiisset: populum multum conuertit ad christum. Ibiq constitutus episcopus predicationis officium fideliter perficiebat: deinde ad gallias transiens: plurimos infidelium christianos effect. Et post hec reuelatione diuina: dum ad suam rediret ecclesiam iuxta flumen ticens ab infidelibus captus: et in cerebro gladijs percussus per martyrium migravit ad christū. Sed dum cora

pulo eius exanime staret: nec dudum cecidisset viso miraculo multi ex infidelibus conuersi sunt. Sepultusque est ibi dem miraculis clarus. Passus est aut die nonas decembris

De sancto Nicholao episcopo & confessore. Capitulum. xxxij.

Nicholaus episcopus cuius patere vobis patre epiphaniae matre Joana diuitibus claris & sanctis exortus prima die sue natiuitatis dum balnearetur erectus stetit in pelui se re dimidia hora. Ad vbera matris positus quarta & sexta feria semel in die manibus suggebat: qui ex nomine auunculi sui Nicholai myreorum antistitis vocatus est Nicholaus. Dum adhuc puer imbuendus litteris a scholis rediret: claudae femine eidem obuii gressum recum tribuit. Quodam seruo dei nomine sabbatio in extrasi posito: palarium mirificum auro & gemmis fabricatum cum sede mirabilis claritatis intro posita ostenditur: quae omnia Nicholao adhuc puero in celestibus preparata reuelantur. Factus autem iuuentis coetaneorum consortiaz mores deuitans ecclesiam frequentabat: & quae de scripturis audiebat memoriter retinebat. Parentibus defunctis: quid de diuitiis sibi dimissis domino gratum ageret cogitabat. hanc inanem gloriam si preberet incurresse formidabat. Sed post dies modicos dum quidam conetnis nobilis ad extremam deductus inopia: tres filias suas pignus fonicari disponderet: ut inde miseris quicquam pro victu acquireret. Nicholaus hoc audiens noctu domum viri latenter adiens per fenestram auri pondus intro clam protexit: clamque discessit. Quod homo ille reperiens ex eo primogenitam maritauit. Et dum idem secundo sanctus confessor peregrisset: secundam filiam similiter pater nuptui tradidit. Dum autem tertio dei famulus idem opus perfecisset homo ille qui vigilans benefactorem suum studio obseruabat: sanctum fugientem cepit: eumque cognouit: & ad pedes eius se prostravit. Quae ille erigens eidem superinde silentium quoad viueret imperauit: illeque tertiam filiam contugio dedit. Post hoc defuncto archiepiscopo myreorum dum episcopi suffraganei pro eligendo praefule orantes conuenissent: reuelatur cuidam episcopo magne auctoritatis: in quem vota omnium dependebant: quod illum eligere deberent: quem hora maritum primi ad ianuam ecclesiae Nicholaum nomine reperirent. Cum autem nicholaum mane expectantem episcopus repperisset: & nomen ipsius didicisset: eisdem licet satis renitentem in cathedra collocarunt. Qui gregi dominico praefectus ad amplius praefectionis apicem: omni decoratus virtute attingere satagebat: multisque miraculis choruscabat. Quadam die cum suis clericis ad refectionem in discumbens deficiente sibi vino modicum vini in vasculo allatum quod vix tribus in mensa sufficeret cunctis infundi precepit: & ad sufficientiam omnibus fuit satis. Illi quoque tempore dum vnicui solummodo panis in cellario repertus esset operarij in ecclesia sua laborantibus apposuit. Indeque plene omnes refecti. Virum & uxorem: qui triginta fere annis sine prole fuerant: ad se venientes & pro filio supplicantes oleo lampadis ecclesiae inunxit & orationem premisit. Eodemque anno mulier filium intra eundem in ministrum viro domini obtulit: quem ille baptizauit: et sacris litteris erudit. Obsessum a demonio de regione andronica liberauit puellam manibus aridis de castello euandis sanauit: & alios multos a diuersis passionibus dei virtute curauit. Dum ecclesiam construere faceret et lapis magnus in

edificium opus esset: quia a laici hominibus nullatenus moueri poterat: sanctus dei superueniens signo crucis permissum cum duobus clericis ipsam amouit: & ad locum detulit ordinatum. Quadam die tempestate seuissima quassati quidam naue Nicholaum aduocant: & continuo vir quidam eis apparuit dicens se esse nicholaum ab eis aduocatum. Qui eos in antennis et rudentibus iungere cepit: statimque tempestas cessauit. Et dum ad eam venissent ecclesiam: quem nunquam viderant sine indice cognouerunt. Quod ille non suis meritis sed eorum fide attribueret docuit. Dum quodam tempore fame valida regio esset oppressa & naues onerate tritico ad portum myree deuenerunt: rogauit sanctus nautas ut saltem pro quaque naue in centum modijs eorum inopie subuenirent. Quos illi responderent non audere hoc facere: eo quod mensuram alexandrie granum eadem mensura constantinopoli in horrea separatorum eos reddere oportebat: instant sibi: ut petita adimpleant: confusus in Christi gratia: quod nihil diminutionis in eorum mensura reciperent: quod cum fecissent mensuram quam receperant integre ministris regis reddiderunt: et miraculum narrauerunt: granum autem illud quod sanctus acceperat miraculose: per biennium ad victum & vsum feminis abundauit. Sed cum adhuc in regione illa altus cultus & dolorum superesset: arborem quandam diuane consecratam quam quidam colebant rustici: sanctus percussit: diabolo in aera viulante se de sua sede per nicholaum electum. Et dum quidam viri ad sanctum visitandum nauigio pergerent: demon in specie deuote mulieris eisdem in fagenula apparuit: oleum in vase tribuit: rogans ut ex eo parietes ecclesiae sancti nicholai perungerent: eo quod ipsa tunc ad ipsum locum accedere non posset. Qua discedente: in alia nauicula eisdem cum pluribus viris apparuit nicholao similis: mulierem illam dianam fuisse docuit: & ut oleum sibi datum in ari iacerent admonuit. Quod protectum in mare contra naturam aquam inflammarunt: qui dum myream veniunt: nicholaum conspiciunt: ipsumque esse qui sibi apparuerat recognoscunt. Eodem tempore dum imperator constantinus tres principes neopitanum: visum: et neapoleonem contra hostes imperij misisset: & illos ad portum myree applicantes vir sanctus ad prandium inuitasset: cum essent in mensa nunciatur viro dei: consulem pecunia corruptum tres iuuenes milites innocentes decollari mandasse. Illico sanctus tribus illis principibus sibi associatis ad locum properauit: & iuuenes tam geluifero gladium vibrantis expectantes reperit. Inducter igitur se in spiculatorum ingerens gladium sibi extorsit: innocentes exoluit: quos secum adducens consulem adiit: eumque durius obiurgans: tandem penitentem suscepit. Dum autem principes imperiales cum victoria redeuntes: ab imperatore magnis honoribus sublimari fuissent ex inuidia apud eum de prodicione delati sunt: quos ille carceri traditos preceptum sine audientia decollari. Qui liberationem trium iuuenum facram a viro dei recolentes eisdem se meritis commendauerunt. Eadem nocte vir dei imperatori per visionem apparuit: ipsum de impietate redarguit: et nisi innocentes dimittat exitiale bellum eidem comminatur admoitem interrogatus quis esset: dixit se esse Nicholaum episcopum myreorum: similique visione praefectum exterruit. Qui gilans princeps viros aduocat: & si cui sancto se commendassent interrogat. Qui dum se sancto nicholao commendasse dicerent. Miratus imperator: veniam petijt: innocentem absoluit: & eosdem ad virum dei cum muneribus destinauit. Fertur beatum nicholaum iam senem niceo ptilio interfuisse: & se quendam arrianum zelo fidei in marmilla percussisse: ob idque a ptilio mitra & pallio puatum exitis.

subita honorifice sepeliuit gratiam pro contumelia repen-
dens. Mediolanum ad suggestionem auguste mul-
ti sibi calumniatur: et multas iniurias patitur. Et ubi
in exilium mittendus putaretur: et quidam vicinus quadrigas
ad eum exportandum parasset iusto dei iudicio anno ver-
tente ipse in eadem carruca in exilium missus est. Cum au-
tem plures obsessi a demonibus se ab Ambrosio torqueri
diceret et Justina cum arrianis Ambrosio imponerent: quod
pecunia compararet qui se ab immundis spiritibus torques-
ri asseuerent: subito vnus ex illis demone oppressus clama-
bat quod vtiq; qui non credunt Ambrosio ut ipse torqueren-
tur: quez ceteri arriani in piscinam necauerunt.

Hereticus quidam inconvetibilis: dum predicante
episcopo: vidit angelum ad aures eius loquentem conuer-
sus est: et fidem quam persequabatur: defendebat.

Quidam magus qui demones ad eum cedenduz inno-
cabat: audiuit ab eis quod nec ad fores eius appropinquare
presumerent: quoniam ignis de domo eius exibat: qui etiam
eos longe positos cruciabat. Quodam demoiaci Medio-
lanum intrante demon ex illo. exiens alius ex vrbe egreden-
tem inuasit: dicens quod Ambrosio timebat: et ob id urbem in-
gredi formidabat. Dum quidam ad fides auguste esse no-
ctu volens gladio percutere brevis eleuasset: subito man-
us eius eraruit. Cum apud thessalicam ex seditione populus
iudices lapidasset: raptus Theodosius imperator omnes
Thessalonicenses perimii iussit: nocentes ab innocentibus
non secernens. Et cum mediolanum venisset volens intrare:
ecclesiam ab Ambrosio prohiberi: et de tanto scelere auda-
cius increpatur. Qui cum dauid homicida et adulterum
allegasset: audiuit ab eo quod quez allegauerat delinquentem
imitaretur et penitentem. Et a doctore sancto suus pub-
licam agere penitentiam non est dedignatus. Cumque pe-
nitentia peracta die pasche pro communione sumenda ca-
cellos ecclesie intrasset. Ambrosius cum extra chorum re-
pulit: dicens locum illum clericis assignatum: et quod purpu-
ra facit imperatores non sacerdotes: cui imperator humi-
liter obeduit: et reuersus constantinopolim: ubi in ecclesia
extra cancellos maneret inuitatus a patriarcha ut intra-
ret. miratus ait: se unum uidisse Ambrosium sacerdotem.

Dum ad palatium macedonum magistri officium pro co-
muni intercessione accessisset: et fores clausas repperisset:
cominatus est illi: quod cito ad ecclesiam veniens apertis ia-
nuis intrare non posset. Post modicum tempus macedoni-
us ad ecclesiam fugiens timore inimicorum patentibus ia-
nuis aditum reperire non valuit. In ciuitate florentie fi-
lium cuiusdam nobilis nomine panfonem puerum obsessum
a demonio liberauit. Et duz post dies modicos puer subito
expirasset: mater ipsius in lecto sancti defuncti locauit: quem
ille superueniens oratione et lachrymis suscitauit. Rite-
tus quidam notarius dolore pedum veratus: duz ad episcopi
celebrantem pro communione accessisset: et ille pedes ipsius cal-
calasset: exinde a dolore ereptus est. Hospitatus in quadam
villa tuscite apud quemdam diuitum filius et familia abundan-
tem: dum vir se de cunctis sibi ad votum succedentibus ia-
ctasset: et quod nihil sibi aduersum in vita sua aliquando con-
tiggeret. Ambrosius territus inde cum socijs festinus disces-
sit: dicens ibi tutum non esse permanere: ubi vnus non erat.
Quo abeunte et aliquantulum procedente vir ille cum domo
et omni familia terre biatu absorptus est: usque in presens qua-
dam fouea ibidem in testimonium permanere. Ipse suum obi-
tum presertim et reuelauit: quod usque pascha cum fratribus esset.
Et dum quodam die spalmus: xlii. cum notario dictaret: vi-
dit notarius ignem caput eius in modum scuti operientem:
et per os eius intrantem faciem eius: ut nix effecta post mo-
dicum ad colorem pristinum rediret: quo die dictandi et scribendi
finem fecit. Post dies modicos grauiter egrotare cepit.

Et dum ad extrema propinquaret et quattuor eius dyaco-
ni de eligendo episcopo inter se tractantes: simplicianum
nominauerunt ita silenter: ut vix mutuo se audirent: ipse lo-
ge positus tertio clamauit: sener sed bonus. Quod audien-
tes illi mirati sunt: et non nisi illum post eius obitum elegerunt.
Honoratus quoque presbiter ecclesie vercellensis expe-
ctans eius obitum: cum se sopori dedit: audiuit se tertio
vocari: ut surgeret festinanter: quia statim erat recessurus:
qui surgens et corpus domini obtulit: quo sumpto vir do-
mini manus in modum crucis expandit: et oans sub silen-
tio expirauit: secundo nonas Aprilis. Anno dni. ccc. lxx. ce-
lebratur autem eius festum ab ecclesia die quo episcopus
est ordinatus: ut dictum est: scilicet septimo idus decembris.
Eadem hora visus est in quodam monasterio in partibus
orientis inter monachos psallentes orans: et notato tempore
reperitum est beatum virum tunc a corpore migrasse. Et
cum in nocte pasche corpus eius ad ecclesiam delatum fuisset:
plurimi infantes baptisati cum viderunt sedentem quasi
in cathedra tribunali et dicebant. Alij eum ascendentem vi-
giro parentibus ostendebant: plurimi quoque stellam supra
corpus eius uidisse testati sunt. Sepultus est die pasche apud
basilicam ambrosianam: ubi demonum turba se ab illo tor-
queri clamabat ubi et infirmitates curantur: et demones usque
presens effugantur. Hic doctus sanctissimus multa vi-
lia opuscula in ecclesia dei composuit videlicet librum era-
meron. Item librum de officiis. Item de conflictu vitiorum
et virtutum. Item librum de virginibus. Item vitam beate
Agnetis. Item librum de paradiso et electione primi hois.
Item de oblatione Cain et Abel: et quod ipsa oblatio significet
Item de recessu abrahe de mesopotamia. Item ad flacellaz
reginam de spiritu sancto. Item contra arrianos libros plu-
res. Item contra apollinarem librum vnum. Item ad Sa-
uinum episcopum de trinitate librum vnum. Item comen-
tariolum in Lucam libros plures. Item librum christiano-
um. Item ad diversos libros. lxxv. Item tractatus. xlii. Epi-
stolas breues. lxxvii. Sermones declamatorios. lxxv. Scri-
psit et libros de spiritu sancto quos gratiano principi dire-
xit. Item librum de excessu sapientie. Item rhythmos super
deprecatione pluuie et serenitatis: et alia multa que enu-
merare longum esset. Composuit et officium et hymnos ac-
ordinem misse: qui in eius ecclesia obseruantur.

De sancto Agathone martyre.

Capitulum. xxxvii.

Agathon martyr apud Cardiaz sub decio imperatore passus est. Qui cum esset miles et prohiberet quosdam gentiles volentes illudere cadaveribus martyrum: clamor repete totius vulgi aduersus eum extollitur. Oblatusque iudici cum in professione christi persisteret ca-

pit. pro pietate damnatus est septimo idus decembris. hec ado.

Capitulum. xxxviii.

Agathon abbas per triennium lapides in os tenuit: donec taciturnitate disce-
ret. Interrogatus quod prius plerumque haberet
labores: respondit orare deum eo quod de
mones orantem semper impugnant ut orati-
onem interrumpant. Interrogatus a quibus
quoque fratribus habitare deberet Res-
pondit sicut in prima die nunquam fiducia assumendo: eo quod
fiducia sit generis passionum. Dixit quoque si iracundus
etiam mortuos suscitaret non placeret alicui: nec ipsi deo prope
iracundiam suam. Fuit autem agathon sapiens ad intelligendum

impliger ad laboranduz: parvus in cibo et vestimēto: qui dicebat se nunq̄ dormiuisse habēs aliquid aduersus quēq̄: nec dormire permisisse habentē aliquid aduersus se. Adhuc triduo apertis oculis in extasi mansit: et pulsatus a fratribus dixit se diuino iudicio assistere et anxie timere: eo q̄ quāuis in mandatis dei laborasset pro viribus nesciebat adhuc vtruz deo placerent opera sua: quia aliter sunt iudicia dei: aliter hominū. Quo dicto spiritus cū gaudio emisit: videbant enim eum colligentem spiritus quē admoduz si q̄s saluat amicos suos dilectos. hec in vitas patrū.

De sancta Sara virgine

Capitulum. xxxix

Fra virgo de francia tempore heraclij impatoris claruit. Cui pater haggerricus de burgūdia duxit originē. hic claris natalib⁹ or⁹: in aula theodoberti regis frācorū inclitus ex vxo re sua leo degūda: tres filios pcreauit oēs sc̄tōs: scilicet faronē valperuz et canoldū: illam quoq̄ virginē saram. Que dum iuuenilibus annis virginitatē suam deo vouere cuperet: sed a patre prohiberetur qui filiā nobilem nobili sponso tradere disponebat: tāta lachrymarū inundancia fleuit: q̄ visu amisit quē tamen dominus ei per beatū eustasium episcopum restituit. Adhuc quoq̄ patre ad eius nuptias intendente. Sara ad ecclesiam apostolorum principis confugit: quā p̄ euz misit ut eā pimeret insecut⁹: tentat⁹ tandē carceri mactipauit. Interea beato enstasio de legatōe regis lotharij redeūte: infra precū instantia patre ei⁹ placato percauit: ut virgo dei de carcere educeret et factiōialis p̄secraretur: quod vix patre annuēte sc̄m est. Et a sancto gūdo aldomeldē. ep̄o habitu p̄ginitatis assumpto cenobio q̄q̄ eidē virgini in solo p̄fmo edificato: ipsa in pudicitia et sc̄tī monia perseverans plena fructibus q̄ruit in pace. vñ. idus decembris: ut scribit Sigibertus.

De sancto Martino abbate.

Capitulum. xl.

Martinus abbas apud ciuitatem santonas vite sc̄titate et mirabilib⁹ signis p̄pollens die septimo idūz Decembris in ch̄isto feliciter obdormiuit: ad cui⁹ tumultus creberrime diuinit⁹ miracula mltā fūt: ut dicit in martylogio adon⁹.

De sanctis Genebaudo et Latrone eius filio episcopis.

Capitulum. xli.

Genebaudus ep̄s laudunēsis a sancto remigio ep̄o Remēsi. sub clodoueo rege cōstitut⁹ est. Qui uxorem habebat neprezei Remigij quam quidē reliquerat: tñ sc̄tū cohabitabat vnde ex frequēti cōuersatiōe cū ea peccauit: q̄ filiū cōcepit et peperit: quē ep̄us latronē noīanduz mandauit: eo q̄ in latrocinio geit⁹ esset. Cū vñ ne suspitio orei adhuc cōiugē ad se venire p̄mittebat penitentiāq̄ de peccato pacta: iterū eaz cognouit: et filiā genuit quā vulpeculā noīauit. In se tandem reuers⁹ pro remigio misit: q̄ laudunūz venit. Et dum sibi ep̄us pontificatū cum lachryis resignaret: illeq̄ cām quereret: eidem ip̄e p̄ctm suū confess⁹ est. Remigij autē eum in ecclesia septem ānis inclusit. Interimq̄ pro eo ep̄atum gubernauit. Post septennij nocte vñice cene genebaudo flentiz q̄ ip̄e qui penitētes recōciliare cōsueuerat: nec locū inter penitētes haberet cōquerē

ti angelus assistit: p̄ctā sibi dīmīssa nūciat⁹: et extēs in crastīnuz penitētes recōciliaret admonuit. Cūq̄ ille se exire nō posse diceret: eo quod hostiū clausus et signat⁹ eēt: remigiz usq̄ clauēs haberet: angelus saluo sigillo hostiū reserauit. Iterūq̄ illo respōdētē: etiā si ip̄e ch̄is sibi mādaret: tamē egredi nōllet: nisi q̄ euz incluserat ad esset angel⁹ eadē hora remigio pene vigilātī et orātī in crypta brē virginis remis appuit: rei seriē pādīt: et ad genebaudū educēdūz ut viret ex parte mādauit: q̄ etiā in momēto se iuxta cellā genebaudi trāslatuz reppit: et iussa cōplens ad locū suū eodē instāti se reductuz inuenit. Sc̄tū quoq̄ genebaud⁹ in sc̄titate vite p̄fuerās in pace quieuit vñ. id⁹ decēbris. Cui et filius eius latro in ep̄iscopatu successit: qui etiā sanctus fuit.

De conceptione beate marie virginis.

Capitulum. xlii.

Conceptio sancte dei genitricis marie non quidē ex generali ecclesie institutione: sed ex speciali quorundāz deuotione in plerisq̄ ecclesijs celebratur: q̄s uis enī beata virgo fuerit in vtero maris etiā ab ipsa aie infusionis die sanctificata: fuit tamen in peccato originali cōcepta: quod tribus rationib⁹ cōprobat⁹. Primo q̄ si fuisset sine p̄ctō originali cōcepta: sequeretur q̄ non fuisset filia ioachim sed solū agnē: et sic quodāmodū quātuz ad humanitatē esset equalis ch̄isto quod est absurdūz et erroneūz. Consequētia probatur: q̄a non potest esse permixtio seminum viri et mulieris sine p̄ritu libidinis et delectationis. Constat autem: q̄ talis p̄rit⁹ et delectatio habet anneruz p̄ctm originale: ut p̄bat Augustin⁹ in libro de p̄ctō originali. Et ideo conceptio ch̄isti fuit absq̄ tali p̄ctō: q̄a ibi non fuit permixtio alicuius seminis virilis: et p̄ cōsequēs nec p̄ritus libidinis. Secundo quia si fuisset sine tali peccato concepta: sequeretur q̄ non fuisset ch̄isti sanguis per eius passionē redēpt⁹: quod est falsūz et pessime dicruz. Et probatur consequentia: quia ch̄isti passio fuit ordinata ad peccatūz omne delendū siue originale per baptisimū siue actuale per penitentia: sed cū in beata virgine nullū fuisset peccatūz actuale abolendū: si siue p̄ctō originali concepta fuisset ch̄isti passio nihil delendū in ea repperisset: et sic per ch̄isti passioēm non fuisset redēpt⁹. Tertio quia ex hoc sequeretur: q̄ si brā virgo ante ch̄istum decessisset: quod fuit possibile: ipsa immediate paradisū ingressa esset sed hoc est falsū: ut pater iohannis iij. Nemo ascendit in celum: sc̄z ante ch̄istum: nisi qui descendit de celo et c. Consequentia probatur: quia sola originali culpa aditus regni celorū precludebatur decedētib⁹ sine peccato actuali. Cū vñ ad rationes que incōtrariū a pluribus allegantur: sic responderetur. Et primo vbi dicitur q̄ ch̄istus non venit soluere legem sed adimplere. Cum igit ip̄e in lege mandauerit: honora patrem tuum et matrē tuam et c. credēdūz est etiāz matrē suā in hoc potissimē honorasse: responderetur q̄ honorauit eam in quantum fuit conueniens: non tamen tantum q̄ ip̄e ex hoc et honoraret seipsū. Nam dicere q̄ virgo maria esset equalis in gratia hūmilitati ch̄isti: esset ignominia ipsi ch̄isto. Secundo cū dicitur a talibus q̄ augustinus dicit. Cum de peccatis agitur mentio: nullam volo de beata virgine fieri mentionē: intelligendum est de peccato actuali etiam veniali: a quo omnino immunis fuit. Tertio cum opponitur q̄ ecclesia dei permittit fieri solemnitate de eius conceptione: quod idem est ac si tuberetur etiam in curia romana tale festum per papam et cardinales. Responderetur quod licet istud festū sc̄tatur nomen cōceptionis: est potius in

festum de eius in vtero sanctificatione. Sed quia tempus sanctificationis est ignotum sub nomine et vocabulo conceptionis agitur festum de tali sanctificatione. **¶** Huius autem celebrationis festum primum fuit beatus anshelmus prior monasterii beccensis postmodum cantuariensis archiepiscopus propter miraculum quod eidem apparuit: quod tale fuit. Dum enim ipse tunc dicti monasterii prior: per quendam virgitem ad partes britannie nauigasset: dispositisq; agendis repatriaret: pergit tempestate nimia exorta: et intumescere, percella nauem periclitari. Et dum cuncti in discrimine nimio positi: omnes spe humana deserti diuinum adiutorium et beate virginis flagitarent: potissime autem prior anshelmus: quod beate dei genitricis fuerat singulari deuotio: subito percipit quedam mirabili claritate fulgentem: pontificali habitu decoratus super undas maris **¶** nanque ambulando venire. Qui prius nauem anshelmum vocat: eius alioquin: ut si pelum maris euadere cupit et in patriam saluam redire eidem promittat coram deo: quod festum conceptionis matris christi annis singulis solenne celebraret et celebrandum quibuscunque poterit suaderet. Et cum ille de die festi et officio fieri interrogasset: respondit quod sexto idus decembris festum illud celebrandum erat quod die beata virgo concepta fuerat: et quod idem officium quod ecclesia vult in eius natiuitate: in hoc festo dicendum erat mutato solum nomine natiuitatis in nomine conceptionis. Et cum prior de nomine nunc interrogasset: respondit se esse Nicolaum episcopum a beata dei genitrice per tali reuelatione et eorum liberatione transmissum: moran felinus iussa promissit et voto inposito confirmavit: statimque sedata tempestate: et flante vento prospero ad patriam redierunt. Et sic ab eodem anshelmo prius in monasterio suo: et deinde in ecclesia cantuariensi: cui primum dictum festum celebrari cepit. Deinde in pluribus ecclesiis huiusmodi consuetudo inoleuit. Et festum conceptionis beate virginis sexto idus decembris et in Calendariis ascribat et solenne officio recolat. **¶** Historia quoque conceptionis beate Marie in festo eiusdem natiuitatis scribetur.

De sancto zenone episcopo.

Capitulum xliij

Zeno veronensis episcopus et doctor claruit tempore galieni imperatoris. Qui a cum abulis sacer ex eadem ciuitate oriundus in iuuentili etate monachus factus: deo sacris operibus seruiebat: oras ad dominum ut sibi aditum predicandi in populis aperiret. Egressus aliquando de monasterio ad piscandum vidit hominem in plaustrum bobus a demone arreptum peritibus per abrupta ad athesum fluuium velocissime festinare. Quis ille nullatenus poterat retinere. Sanctus autem signo crucis edito dyabolus a bobus effugauit et boues retinuit: volante demone et pinnate. Quod ad iuriam sancti viri de bobus electus ad homines verandos transiret. Post modicum tempus in episcopum veronensem electus gregem domini verbo et exemplo pascebat. Post hec dum filia galieni imperatoris ab eodem demone esset oppressa: et demones per eos clamaret: inde non egressurus nisi zenon episcopus adueniret: misit imperator nuncios ad ipsum requirendum. Quem missi: veronam venientes: piscantem in flumine athesi reperiunt: eumque ad imperatorem inuicem negotium exponentes. Quos ille se predece re iussit: et ex eis piscatione tres pisces de dolio sumere coegit. Illi vero quattuor abstulerunt. Et dum eos ad coquendum incacabo feruente aque posuisset tribus piscibus decoctis: quattuor subieperunt viuum in vase: ac si in flumine natabant: donec ipsi redierint sacro piscatori ventum periret et furtim restituerent. Quibus ille per piscem concessit et culpam indulgit. Dum ergo romam ad palatium imperatoris aduenisset: demon per os puellae clamaret: se ibidem apostolum manere non posse. Zenon a virgine immundum spiritum eiecit. et coronam imperatoris ab eodem sibi per mercedem traditam in parabili pauperibus erogauit atque ab eodem christiano presbitero: licetia

edificande ecclesie in eius dyocesi impetrauit. **¶** Rediens igitur zenon domini instanter predicabat libros et volumina compilabat: idola vbiq; destruebat et ecclesias fundabat: multitudinem quodque populi ad christum conuertebat. Quae et ciues nimia dilectione reueriebant. Sicque signis et virtutibus clarus ecclesia sua feliciter gubernata: in pace migravit ad dominum sexto idus decembris: sepultus in monasterio suo: vbi et multiplicibus signorum virtutibus claret. Refert gregorius in tertio dyalogo. cap. xix. quod dum fluuius athesis maxima inundatione adeo creuisset: ciuitatem veronensem usque ad fenestras magnorum palatiorum occupasset: excrescens atque ad ecclesiam beati zenonis deuenit: et apertis ianuis minime introiit: et paulisper usque ad fenestras ecclesie tecto prius peruenit: sicque stans. aqua ecclesie ianuas et fenestras claustrum: ac si clementum liquidum in partem fuisse mutatum. Et cum multitudo populi vtriusque sexus intra ecclesiam reptu fuisset: et fame ac siti deficere formidarent: nec inde egredi possent ad ianuam ecclesie venientes aqua ad bibendum hauriebant quod vtriusque hauriri poterat: sed defluere ut aqua non valebat. Quantibus autem populis aqua ad aluendum sufficiens cretens reuerfa est: aqua muri ciuitatis parte ex imperu magno dirupta: et que per apertam ecclesie ianuam intrare non valuit: firmissima vbi munimenta dimittit hec gregorius. **¶** Scripsit autem hic venerandus antistes libros de patientia: pudicitia: fide: spe: et charitate. li. De iustitia tractatum. i. De timore domini. i. De spiritu et corpore. i. De eo quod scriptum est. Cum tradiderit regnum deo et patri tractatum. i. De edificatione domus dei a salomone expositio: pulcherrimam. De continentia tractatum. i. De baptismo tractatum. li. De natiuitate dei et maiestate tractatum. i. De hoc verbo attende tibi ne forte fiat etc. tractatum vnu. De circuncisione tractatum. i. De ieiunio. li. De temporibus. Sup. ps. lxxx. tractatum. De auaritia li. Sup. genesi. vii. Super exodo. ix. Super ysaia. vii. Super danieli. li. Super iob. i. De festo pasche. vii. De inuitatione ad fontes. v. De somnio iacob. f. mon. i. De. xij. signis celi ad neophytos tractatum. i. De fide duos. Sup. i. na. i. Sup. historia iuliane. i. De die dominico tractatus. i. De abraham. i. De natiuitate domini. i. Epistolam arcanam martiris tempore suo apud mauritaniam passi.

De sancto Romarico abbate.

Capitulum xliij.

Romaricus abbas ut ait sigisbertus: floruit tempore heracii imperatoris: et temporibus sigisberti regis austrasiorum et cloderici regis francorum. Hic magnus in palatio regis theodeberti renuntiatus scilicet: factus est monachus in monasterio luxouicensi. sub amato abbate. Quo humanis exempto etiam in abbacie regimine successit vita et miraculis clarus. Existens aliquando in oppido volagus: vas quoddam sicere quod publice fuerat multis ex eo portantibus vacuatum: dum sitientibus fratribus vini defuisset: et vni apponeretur non adesset oratio facta distinitus: repletum apporari iussit: et omnibus eadem sicera satiatis: de reliquo egrit quicunque bibentes sanabant. **¶** Dum aliquando se balneasset: eo de balneo egresso puella leprosa ipsius balnei aqua respersa confestim a lepra mundatur. Quenit in domino plenus sanctitate. vi. idus decembris.

De sancto Eutyciano papa et martyre.

Capitulum xliij.

Eutycianus papa et martyr natione iulius de ciuitate luna ex parte marino: marco patre primo in episcopatu successit: sed itaque annis. vii. mensibus. x. diebus. li. hic constituit ut fruges noue super altare benedicantur sa

be et vne solummodo. Hic sanctissimus papa per diuersa loca cccxliij. martyres manu sua sepeliuit. Et hic constituit vt nullus fidelium martyrem sine colobio aut dalmatica se peliret: qui sub persecutione aureliani imperatoris martyrio coronatur: et sepultus est via apia in cimiterio calixti. vj. idus decembris. et cessauit episcopatus diebus. xx.

De sancto Eutyciano con-
fessore. Caplm. xlv.

Eutycianus confluxit tempore Constantini magni imperatoris: de quo in primo libro historie tripartite dicitur: qd in bythynia circa montem olympum morabatur diuina repletus gratia in miraculis ostendendis: cuius tempore quidam spatarinus imperatoris ex suspitione tyrannidis habita contra eum requisitus dum suggeret circa montem olympum repertus grauibz vinculis astrictus est. Quem ad preces parentum sanctus confessor oratione premissa. primo quidem sanis carcerum spore diuinitus apertis a vinculis absoluit: deinde ad imperatorem accedens: eius innocentiam allegans et comprobans eundem plenus liberauit: eo qd imperator sanctum in maxima reuerentia haberet.

De sancto Marcario martyre. Caplm. xlvij.

Marcius martyr gēte libyca apud alexandriā tempore Decij martyrum passus est: qui cum a iudice multis verbis ad negandum fidem suaderetur: et eo maiori constantia christum profiteretur: viuis ad ultimum iubet exuri: sicqz martyr efficitur. vj. idus decembris. hec ado.

De sancta Leocadia virgine et
martyre. Caplm. xlvij.

Leocadia virgo genere hispana et nobilis sub Daciano preside in ciuitate toletana passa est temporibus Diocletiani et maximiani imperatorum: que dum sacrificare idolis cōtempnisset: a iudicis dira carceris custodia maceratur: donec cogitaret qualiter eam grauioribus afficeret penis. Qui cum in emeritana vrbe beatā Eulaliā virginē et multos alios seruos christi diuersis et excogitatis suppliciis interemisset. et hec omnia Leocadia in carcere posita audiuisset: genibus in terra positis orās in cōfessione dōi spoliū christi spiritū reddidit. v. idus decē. sepulta in eadē ciuitate.

De sancto Proculo episcopo et
confessore. Cap. xlix.

Proculus quartus episcopus Heronensis. clauit tempore maximini imperatoris: qui vbi apud mediolanum degens christianos persequeretur. Proculus persecutionem declinans extra menia vrbs Heronē. in parua cellula latebat: gregē domini sibi commissum sermone vt poterat reficiens et exēplo. Vbi autē martyres christi firmi et rustici ab anolino proconsole Heronensi. in carcere teneti esset. Proculus amodo senex desiderio martyrii flagrans se sponte gentilibus obtulit: ac christum professus ab eisde

vinctus proconsuli presentatur. Quem ille delirum putans et pre nimia senectute amentia ductū solutū abire permisit: qui a ministris colaphis et fustibus cesus extra vrbs menia pulsus ad suos rediit: volēs qd cum deus indignū martyrio iudicasset: illi vero eum vt patrem gratissime receperunt. Deinde persecutione sedata: loca terre sancte visitauit cura ecclesie presbyteris suis cōmissa: reuersus autē dum venisset vngariam: barbam et comam prolixam minuire decreuit iuxta sacrorum canonum instituta. Et dum esset in via sōtem orando de terra produxit: quo in loco plures viatores viso miraculo pueri sunt et in ipso sōte sunt baptizati. Ipse autē ibidem aqua eiusdē fontis perfusus barbam totundit et comam quodam hebeti ferro et rubiginoso sic leniter acsi nouacula fuisset acuta. Inde qz Heronem signis et virtutibus clarus quieuit in pace. v. idus decem. sepultus in ecclesia sua.

De sancto Syro episcopo et
confessore. Capitulū. l.

Syrus episcopus discipulus beati Hermacore aquilegiensis episcopi ab eodē ordinatus antistes papiam ciuitatem missus est ad predicandū Inuērio discipulo eidem associato. Qui venientes ad ciuitatem Heronensem: dum Syrus filium cuiusdam nobilissime vidue defunctum sua oratione a mortuis excitasset eandem dominam cum filio et familia et magna populi multitudine ad christum conuertit et baptizauit. Ingressi vero papiam multitudine populi audita signorum illius fama eidem occurrunt et vt eos errantes institutis salutaribus informaret: vnanimes acclamabant. Ipse vero eisdem verbum domini predicare cepit: et quicunqz eum tangebant egroti: saluti sunt integerrime restituti. Sicqz cunctum populum ad fidem christi conuertit et baptizauit. Sed postqz sancti martyres Gervasius et Prothasius in ciuitate mediolanensi pro christo passi sunt. quidam liberius christianus de relijs quibz eorundē martyrum beato Syro amabilis detulit: quas ille deuote suscipiens multis in eis virtutibus usus est. deinde extra vrbs menia ecclesiam in honore eorundē martyrum fabricauit. In qua dum sepius celebraret: die quadam iudeus inter christianos ad communionē accessit vt sacram sumens eucharistiam luto desiceret. Syrus vt eam ore suscepit clamoribus viris seignem ore accepisse dicebat: cruciatuqz ardentissimos pati. Corpore autē domini a beato viro ex ore prophano resumpto: quod miraculose fauces nulla parte tangebatur sed quasi in aere pēdebat: iudeus a cruciatu eripitur et peccatum cōfiteus baptizatur. In ipsa etiā ecclesia beatus Syrus discipulos suos inuērium et pompeium diacones: christi tantum et fortunatus presbyteros ordinauit. Qui ricos et villas pdicando circūiens vtri cuiusdam natū surdū et mutū ab vtriusqz passione curauit. Et veniens ad ciuitatē burlesī. puerulū obsessum a diabolo liberauit et apud laudesi. ciuitatem cecum quendam a natiuitate illuminauit. Sicqz in ipsa vrbe multos ad fidem conuertit. Deinde repatrians persecutiōe christianorū exorta: dum pagani circumquaqz missi fideles opprimerent: venientes ad vrbs papia christianos appetere minime ausi sunt eo qd multitudiez timuerunt. Sed dū blādis smonibus Syrum ad sacrificia deorum mollire nitunt: eiusdē pdicatione ipsa vice ad dominū cōuertunt. Sicqz multorū signorū glia coruscās. lviij. annis episcopatū tenuit: et plen⁹ scitis opibus ānoꝝ. cxij. ad christum migauit. v. id⁹ decē. Sepult⁹ qz est in ecclesia scōꝝ. Gervasij et

Protham quā ipse construxerat et dedicauerat.

De sancto cypriano abbate

Caplm. li.

Cypranus abbas pagouicensis apud eandē peragorice ciuitatem vir magnifice sancti-
tatis et clarissimus in miraculis. v. idus de-
cembris. in domo felicis requieuit. ibidēq;
sepultus est ut dicit in martilogio adonis.

De sancto Melchisede papa et martyre.

Ca. li.

Melchisede papa natione apher Eusebio in epi-
scopatu successit et sedit annis. iij. mēib. vii. die-
bus. xv. hic pstituit nulla ratione die dominica aut
quinta feria ieiunium celebrandum: quod eos dies pa-
gani quasi sacrum ieiunium celebrabant. Et mani-
festum est ab eodē in urbe inueniri. Fecit quoque ordinationem vna me-
se decembris. vii. diacones. x. episcopos p diuersa loca nūro.
vii. Qui persecutione pstrati in impatoris atheni fletet christiani.
martyrio coronati sepulti est in cimiterio calixti via apia.
iij. idus decembris. et cessauit episcopatus dies xvi. Hic ad vili-
tatem fidei plures dedit libros aduersus gentiles. Item contra he-
reticos cathaphugas volumine pceptum.
Ad principes etiā romanos Marcū Antonium et Lucium ve-
rum libellum apologeticum pro christi religione conscripsit.

De sanctis Carpophoro et Abundio martyribus

Cap. li.

Carpophorus presbyter et Abundius dia-
conus apud hispaniam ciuitatem hispanie
passi sub diocletiano. et maximiano pecu-
tione agere pside martiano. Qui ab eo
prehensi. pio sustibus ceciderunt. Deinde
in carcere pluribus diebus negato omni
cibo et potu reclusi inde miraculose per
angelum educti sunt. et cum christi populi annuntiarent: iterum te-
ti: oia eorum lapidibus prusa sunt post hec in cuculo leuati ac
diutius totius rursusq; diu in carcere macerati. Nouissime
in pessione fidelis gladio percussus sunt. iij. idus decembris.

De sancta Eulalia virgine et martyre.

Cap. liij.

Eulalia virgo in ciuitate barcinona pūn-
cie hispanie martyriū passa est sub pside
dacione. Que a sancto donato presbytero
docta. et ad martyriū aiata cum esset anno-
rum xiiij. a pside derenta ad sacrificia deo-
rum compellitur. Et cum se soli deo celi sacri-
ficare diceret. et christum spōm sibi esse asse-
reret: pio nodosis sustibus ex arbore cum stirpibus raptis
expoliata cecidit. De hinc mamillam oleo cadenti pfundit. In
in massa calcis viue demergit. Et cum hec omnia constantius
supasset: iussu dacionis olla plumbo liquefacto replet. ip-
saq; nuda sup lectum ferreū extendit: ut si deus immolare re-
nueret plumbo pfunderet. Que dum passionē thyrsi martyris
comemoraret et ad christum orationē sudasset: plumbum man-
us infundenti exurebat: virgini autē tepidū erat. Quā dacia
nus rursus virgis durissime cecidit: et fragmentis minutis te-
stularum plagas eius pficari iussit. Et cum ad hec oia suppli-
cia redderet immobilis: et christum p salute hominis passum
aptis rationibus probaret: deosq; gentium cosutaret: fecit
eam pferas cadellis accensis in gentis exuri. Deinde sinapim
aceto liquefactum naribus eius infudit: nec non calcē oleo
pmixtam sup vulnera ipsius aspergit: sic in caminum succē-
sum mitti. Vbi dum psallendo in medio flammarum manere

ret illa: iussit eā Decianus idē eductā ad pfusionē ei⁹ na-
datam et de caluatā p totam ciuitatem circūduci. Deinde
extra urbis muros decollari. Cuius constantia multi ad
martyriū animati sunt. et dum esset decollata exiit de corpore ei⁹
quasi species columbe: que ad celos deuolauit. Cuius corp⁹
donatus presbyter sepeliuit. iij. idus decembris in eadem
ciuitate.

De sancta Iulia virgine et martyre.

Caplm. li.

Iulia virgo apud ciuitatē eandē barci-
none martyriū sub eodem pside passa
est. iij. idus decembris. Que fuit cōiur-
gialis brē Eulalie et comes indiuidua
eidē ad passionē pperanti: prope qd ab
eodē Deciano in ipso loco sine audientia
decollata est. et a presbytero donato sepul-
ta. ut dicit adō.

De sancto Damaso papa et confessorie.

Caplm. li.

Damasus papa huius nominis primus nati-
one hispanus ex patre antonio felici papē
secundo in episcopatu successit: et sedit annis.
xviij. mensis. xi. diebus. x. Et cum eodē ordia-
tur sub cōfessione vrsini: et facto cōcilio sa-
cerdotum: constituerit damasum: quod solitus est
plurimam a populi multitudo cum eo erat: vrsinum vero elegerunt
ab urbe: et constituerit episcopum neapolim. Damasus in syno-
dali iudicio damnauit liberum papam ei⁹ pdecessorem hereti-
cum: et oia facta ei⁹ cassauit. Hic sanctissimus viro beatus hie-
ronymus multa ecclesie religionis scripta misit et ad eius in-
stantiam ipse hieronymus officium in ecclesia romana celebrandum
excepto cantu composuit: psalterium per nocturnos diuisit: et
psalmi: gloria patri. post psalmi cantari instituit: quod oia papa da-
masus approbavit: et p ecclesias cantari constituit: et ut chorus
in duas partes diuisi psalmos alternatim canerent: mada-
uit. Precepit et: ut presbyter celebratur cōfessionē faciat:
priusq; ad altare accedat. Hic inuidiose accusat de ad-
ulterior: et facta synodo coram. xliij. episcopis se purgavit: et
damnauerunt diacones concordium et calixtum eius accusato-
res. Hic elegans in metro componendo ingenium habuit. Fe-
citq; basilicas duas: vnam iuxta theatrum sancti Laurentij:
et alteram in catacumba vbi iacuerunt corpora apostolorum pe-
tri et pauli: in quo loco platonia ipsam versibus adornauit.
Multaq; corpora sanctorum requies inuenit quum etiam
tribus versibus adornauit. Huius temporibus secunda syno-
dus. cl. patrum apud constantinopolim celebrata: in qua ma-
cedonius damnatur: qui spiritum sanctum deum esse nega-
bat: et assertum est spiritum sanctum esse cōsubstantialē patri et
filio: dataq; est forma symbolo quā latina confessio pfessio
pdicat in ecclesijs. Hic fecit ordinationes quinque p mense
decembris presbiteros. xxxij. diacones. ij. episcopos p diuer-
sa loca numero. lxij. Octogenarius mortuus. iij. idus decem-
bris. et sepultus est in basilica sua via ardeatina iuxta ma-
trem suā germanam et cessauit episcopatus dies. xxxi.
Multa opuscula breuia heroico carie composuisse fertur.
Scripsit ad beati hieronymi libellum de gestis pontificum et
epistolam plures floruit tpe Theodosij senioris.

De sanctis Fusciano et Victorico mar.

Caplm. li.

Fuscianus et Victoricus martyres urbis
romane ciues oriundi: inde egressi in fran-
ciam ad sanctum quintinum eorum socii qui illuc
acceperat requiem adierunt venientesq; ad ciuitatē arbianam
et ipsi inde abesse audientes: illi recedentes ut pariter tenē-

deret obusarist cuiusdā christiā nomine gentiano: qui eis quintinū pro chriso passū nuntiavit: et ad domū suā adduxit: dum essent in mensa: nuntij rictionari p̄sidis superuenientes hospites cū gentiano capiunt: et ad p̄sidem adducunt: quibus ille: dū in christi cōfessione persisterent: fuisse fudes ferreas in nares et aures eorū immittere: et clavis cādentibus eorū tempora trāssigi: oculos quoque erui mādavit: deī sanctoū corpa lanceis trāssorari: et dū adhuc palpitaret: capita eorū percidi fecit. Sup̄ quorū corpa luce ingenti decelo p̄fusa: erecta busta capita p̄fisa in manibus sumpserūt: et usq; ad hospitij sancti gentiani eorū hospitij deuenerūt: ubi et sepulta sunt tertio idus decēbris.

De sanctis. Tarson Pontiano et Peretrato martiribus. Caplm. lviij.

Tarson martyr et Pontianus ac Peretratus ei⁹ socij sub maximiano impatore martiris passi sūt: hic Tarson in vrbe roma locuples vir et facultatib⁹ plenus christianis dānatis ad fodiendū harenā: dū therme edificabant multa necessaria ministrabat: q̄ eisdem p̄sinitū et cyriaci ecclesie romane diacones transiittebat: vt in passi one Marcelli pape legis. xviij. kal. febru. Qui post obitum marcelli pape p̄fati tētus a maximiano cū pōtiano et Peretrato q̄ christiani essent capitalem iussi sūt subire iniam. Sicq; coronā martirij p̄ceperūt tertio idus decēbris.

De sancto Sauiño episcopo. Caplm. lix.

Sauiño episcopus placentin⁹ vt scribit greg⁹. iij. dialo. cap. x. vir magne scitatis et virtutis fuit: cui dū quidā eius diaconus nūciasset: q̄ pad⁹ fluuius aluei suū egressus agros ecclesie occupasset: mādavit sauiñus diacono: vt ex parte sua pado mādaret: q̄tenus se cōpesceret: et ad aluei suū rediret: qd diacon⁹ audiēs et desperit et irrisit. Episcopus autē aduocato notario eidē dictavit eplam dicens. Sauiñ⁹ iesu christi seruus cōmonitorij pado: p̄cipio tibi in noie domini iesu christi vt de alueo tuo in locis istis vltimis non ex eas: nec terras ecclesie ledere p̄sumas. Quod scriptū per notariū in aquā fluminis p̄fici iussit. Mor se a fr̄is ecclesie flumē aqua cōpescuit: ad aluei p̄prij rediit: et exire vltim⁹ in loca eadē nō p̄sumpsit. Hui⁹ sc̄to viro diuina reuelatiōe ostensū est corpus sc̄ti martiris antonini: qd diu in ipsa ciuitate latuerat. Ip̄e iuxta sibi datā reuelationem corpus inuenit: honorabiliter tumulauit: vt habebit debito loco. pridie. calen. octobris. Qui etiā post m̄ta laudabilia opa quēuit in pace. iij. idus decēbris.

De sancto Paulo sergio episcopo. Caplm. lx.

Paulus sergi⁹ episcopus discipulus sc̄ti Pauli de ciuitate papho insule cypri et vt hētur actū. xij. Dū paul⁹ ap̄ls puenisset paphā cū coaplo ei⁹ barnaba p̄dicātes et ip̄e exis p̄consul desiderar⁹ audire p̄bum dei ap̄los gratant suscepit: vbi dū elimas iude⁹ magn⁹ ap̄lo resisteret q̄res auertere p̄consulē a fide: et paul⁹ ip̄m ad tps luie oculorū p̄nasset credidit p̄consul admirans sup̄ doctrina dōi. Qui ab ap̄lo baptizatus post aliqd tpus relicto seculo discipulus pauli effectus ip̄sum usq; ad passionem secutus. Quem et idem apostolus ante eius obitū in episcopum

consecrauit. Post passionē ergo b̄tis paulus apud paphum eidem p̄ visionem mandauit: vt ad partes hispanie et galie pergeret ad predicandū. Quod et ip̄e fideliter adimplere curauit. Et post aliquot dies veniens romam cum ruffo et stephano dyaconibus suis: ecclesiā b̄ti apostoli consecrauit. Deinde p̄gens ad ciuitatē lune filij cecū mulier⁹ vidue: que ip̄m hospitio susceperat illuminauit: eamq; cū filio et m̄tis ad christū p̄uertit. Qui a sapatio procōsule captus dū ille subito morit⁹: paulus a populo liberatus. Deinde veniens galliā ebredunensi et auriensi vrbibus christi euāgelizauit. Et a beato apostolo paulo monitus veniens narbonā dū arelatensi vrbī appropinquaret: et rodanū flumen trāsseret: naute in flumē cecidit: et absorpto corpore necatus est. Sed orante sancto corpus de p̄ofundo enatauit: et ip̄m paulus sergius suscitauit. Quo viso miraculo multi ad fidē conuersi sunt: veniensq; ad narbonā filij olim p̄cipis ciuitatis nup̄ defuncti a demonio obsessi precibus matris vidue ab im̄pido spiritu liberauit: eisdemq; cum matre et populi multitudine baptizauit. Inde q; hispaniā circūiens p̄dicauit. Et rediens narbonā postq; totā ciuitatē et regionē ad christū p̄uerterat trina visione beati pauli apostoli monitus: obitū suū appropinquare cognoscens ecclesiā narbonei stephano dyacono suo in episcopū cōsecrato cōmisiit regendā. Ruffumq; p̄byter⁹ in auinionensē episcopū ordinauit. Et omnibus fidelis dispositis: orans in ecclesia sua in pace quēuit. pridie idus decēbris. vbi et sepultus iacet miraculis clarus.

De sanctis Eustratio et socijs martiribus. Caplm. lxj.

Eustratius striniarius ordinis ducalis et primarius ciuitatis auraricenorū tēporibus dyocletiani et maximiani imperatorū cū socijs suis martiriū pass⁹ est. Qui primo ciuitate satalia alysia p̄fide tētus: eo quod esset christianus et cingulo militari exutus: dū christum p̄fiteret a terra leuatus igne subterposito: seminus depositus gūter cefus est. Deinde sale aceto mixtus vulnerib⁹ p̄fusus. Dū hec omnia patientissime tolerasset: omnia ei⁹ corpore diuinitus exciderūt. Quo viso miraculo eugentius p̄cius et officialis cōuersus est. Tūc ambos ferro vinctos lysias incarceration: deinde in pedib⁹ amboꝝ imposito credine cū clauis: et pedibus eorū transforis deduxit eos secum ad ciuitatē auratis: quorū exēplo aurentius et marciarius qui vxorē et liberos dimiserat ad iudicē accedentes christū publice nūciabant: lysias igitur ambobus ip̄s cōprehensis primo quidē aurentiū decollauit: deinde marciariū immixtis funibus per pedes ip̄s transforatos: a terra suspēdū: et baculis ferreis ignitis cessū iteremuit. Interea dū orestes quidam christianus occultus et miles cum ceteris commilitonibus iacularetur: et crux quā ad cololum appensam gestabat in publicum proflisset: et hoc p̄fidi nuntiatus esset eum cum multis alijs christianis quos in eadem repperit ciuitate teneri fecit. Et dū seditionem populi formidaret: ip̄os omnes cū eustratio ad agricolā p̄sidem ciuitatis sabastensis puniendos trāsmisit. Qui primo qdē orestem super lectū ferreū ignitū et flammis suppositis extendi fecit. Quo post longos cruciat⁹ migrāte ad dominū eustratiū carceri m̄cipauit. Ad quē episcopus ciuitatis occulte noctu veniens ip̄m cōmunicauit: vbi et postmodū voce celica p̄fortatur. Quē mane p̄ses eductū igne cōsumi fecit: reliquos christianos decollauit. Quorū omniū corpora in ciuitate auracenorū a christianis sepulta sunt. Hoz omniū passio recolit pridie idus decēbris. De sc̄tis Epimacho et Alexandro martirib⁹. Caplm. lxj.

Dimachus et alexander martires apud alexandriam passi sunt. Qui cum multo tempore in vinculis extitissent: et diuersis effecti supplicijis perdurasset: i fidei signibus tandem consumi iubetur. **pudicid** decembris. hec in sanctorum martyrologio

De sanctis Amonaria et mercuria Caplm. lxxij
et lociabus martyribus.

Quattuor sancte mulieres scilicet amonaria mercuria: dionysia et alia amonaria apud alexandriam passe sunt ut scribit dionysius libro de martyribus. Quarum prima iuxta immensis cruciatibus afflictam capite puniri fecit. Secunda vero venerabilem animum et facundissimam virginem scilicet mercuriam prefatus iudex: duas videlicet dionysiam et amonariam diuersis similiter penis cruciatas tandem ferro peremit. Harum passio recolitur **pudicid** idus decembris

De sancta Lucia virgine et martyre Cap. lxxij

Lucia virgo nobilissima syracusana: cum fama miraculorum beate Agathe per totam siciliam divulgaretur: et syracusanus populus ad ciuitatem cathanen. per. xlv. miliaria ad sepulchrum ipsius virginis pergeret visitandum perrexit et ipsa cum matre euticia que fuerat per quattuor annos incurabili fluxu sanguinis fatigata: ubi inter ipsa missarum solennia contigit euangelium legi: quo narratur dominum mulierem a fluxu sanguinis liberasse. Tunc Lucia matrem admonuit credere his que legebantur: et sepulchrum virginis Agathe deuote contingeret quod si facere minus sanaretur. Igitur recedentibus cunctis et matre ac filia ad sepulchrum orantibus: Luciam somnus arripuit: cui beata Agatha geminis ornata stans in medio angelorum apparuit: et propter ipsius fidem matrem sanata eadem hora nunc clauit. Euigilans ergo et matrem sanam aspiciens: amore beate Agathe que ipsam saluam fecerat adiurauit: ut omnia que sibi data erant in dotem eunti ad integritatis sue corruptorem mortalem: videlicet hominem cui fuerat desponsata: eidem daret ad integritatis sue factorem christum cui erat spiritualiter in coniugio copulata: et ne sibi de cetero sponsum temporalem noiauerit: et cum euticia eidem spondisset: ut post eius mortem de facultatibus suis faceret quicquid vellet probauit eidem Lucia. non esse deo gratum quicquid pro morte impendisset: eo quod ideo deus dat quod tunc secum ferre non potest redeuntes igitur syracusas possessiones et predia distrahebant: et precia pauperibus erogabant quod ubi Lucie spondus comperit: nutricem puelle cur hec fierent interrogauit. Illa autem sponsam eius asseruit inuenisse possessionem magni precij vtilem et venalem: quam ut nomine sponsi emeret aliqua distrahebat. Credidit stultus carnale commercium et cepit etiam ipse auctor esse vendentium. Postquam autem omnia districha sunt: sponsus luciam accusat paschasio consulari: dicens ipsam esse christianam et contra leges vivere augustinorum. Quam paschasius comprehensam sepius ad sacrificia deorum inuitare. Illa vero respondebat sacrificium vix et immaculatum esse pauperibus in eorum inopia subuenire obiectis sibi paschasi quod patrimonium suum cum eius corruptoribus impenderat. et ideo ut meretrix loqueretur. Tunc illa se corruptores corporis nec mentis aliquando cognouisse respondit. Et cum paschasius eidem comminaretur quod verba cessarent: cum ad verbera perueniret: respondit dei verba cessare non posse: adiiciens in se loqui spiritum sanctum. eo quod pudice viuentes secundum apostolum templum sunt spiritus sancti. Paschasius vero eidem comminatur: quod ipsam faceret trahi ad lupanar: ut sic virginitate amissa spiritum sanctum perdat. Illa autem contra assererat: quod nunquam inquinatur corpus nisi de consensu mentis: et quod si inuitam eam faceret violari: castitas sibi duplicabitur ad coronam. Tunc paschasius vocatis lenonibus iussit eam ad lupanar duci: ut omni populo ad eam inuitato tandem illuderetur: donec deficeret. Volentes autem ipsam trahere: tanto pondere eam fixit spiritus sanctus: ut pestus moueri non posset: ligatisque manibus eius et pedibus a mille viris insuper et a pluribus paribus bouum trahi nullatenus poterat. Et conuocatis magis nullis etiam in eam rationibus potuit amoueri. Et dum quidam dicerent quod lotio perfusa maleficia solueret: lotio perfunditur: sed immobilis or redditur. Iratus consularis circa eam adhibitis lignis oleo et pice resina copiosum fecit ignem accendi: in quo ipsa incolumis permanebat: dicens a domino inductas martyrij impetrasse: ut credentibus timorem tolleret passionis. Videntes autem amici paschasi ipsum angustiarum: in eius gutture gladium immerferunt. Que nequaquam loquelam amittens pacem ecclesie dei redditam nuntiavit maximiano imperatore defuncto et diocleciano de regno eiecto addiditque se a domino syracusane ciuitati iteruentrice concessam. ad eandem hora ministri romanorum veniunt et paschasium comprehensum romam adducunt: ubi a senatu romano de predatione bonorum fiscalium conuictus capitalem sententiam accepit. Virgo autem domini de loco in quo erat non est mota nec mortua: quousque venientibus sacerdotibus sacram communionem accepit: et sic in confessione christi spiritus emisit idibus decembris circa annum domini. cccc. Sepultaque est syracusis: inde processu temporis corpus eius Constantinopolim: et inde venetias translatum creditur ut ponetur in festo eiusdem tractationis. xv. cal. february

De sancto Iudoco confessore. Caplm. lxxv.

Iudocus regis britonum filius anno decimo Constantini qui et constantinus relicto regno vilis sumpto habitu per orbem dudum peregrinatus est. Post hec cum undecim peregrinis in clericali habitu romam veniens visitatis apostolorum liminibus: inde discedens venit ad pagum ponticum: ubi a duce arymone susceptus et eius instanciam presbiter ordinatus: filium eius versus de sacro fonte leuauit: inde venit ad locum qui dicitur barait: et heremiticam vitam duxit miraculis clarus. Adeo enim mirabilis sanctitatis fuit: ut columbe siluestres et pisces de manibus eius pascendi ad eum conuenerent. Et cum habitaret in cellula cum quodam discipulo eidem ministrante vnicuique solimodo habens panem quattuor pauperibus pro elemosyna successiue venientibus diuidi fecit. Et cum discipulus hesitans murmuraret eadem hora quattuor nuncule panibus onuste sine duce vel remige ad eum per flumen aduenerunt: diuinitus ut creditur procurate. Deinde dum ducem arymonem in nemore reperisset: qui aprium ceperat et cum suis anxiebatu sit: baculo terram percutiens aquam producit ad earum faciem. Et cum iterum romam visitasset puellam a natiuitate cecam ibidem illuminauit. Et ad cellam suam rediens post modicum in pace quieuit: idibus decembris. sepultus est in pago pontino signis coruscans.

De sancto spiritidione episcopo.

Caplm. lxxvi.
b

Siridion episcopus in eipio fuit: de q̄ cassiodorus in hystoria tripita refert q̄ fuit de nūero illoꝝ p̄fessor̄ q̄s maximianus imperator dextris oculis effos̄is et sinistro pollice p̄cetto ad metalla dānauerat. Hic cum propheticam duceret vitā: etiam signorū gloria inclitus fuit. Inter que dum latrones ad furandū sibi nocte ventissent: eos diuinitus alligatos mane cepit: eosq̄ dissoluit: de scelere eos corripit: eisq̄ ple arietem cōcessit. **A**pod filiam eius hyrenem quidam pecuniā deposuerat: qua subito decedente: nec inuento deposito. Sāctus eam in chūsti nomine de tumulto vocauit: et ab ea vbi depositum erat interrogata sibi respondente didicit: et homini repertū restituit. Adhuc erat sibi cuiusq̄ petenti ex fructibus collectis mutare. Dum ergo cuidā granū mutasset: ille ad archam restituendum detulisset manu apposita nihil restituit: quod sanctus per spiritū cognoscēs tacuit. Sed dum ille alia die ad archam pro alio mutuo sumendo venisset: nihil in ea repperit: que ramen frugibus plena erat: et sic peccatum suum confessus est. Quieuit in pace. xix. calendās Ianuarij.

De sancto Agnello abbate.
Capitulum. lxxij.

Agnellus abbas a pueritia innocenter viuens: p̄fectus est in abbatem monasterij quod beatus gaudiosus cognomēto septimus celsus hitanensis zaphricane ecclesie pontifex condidit in parthenope ciuitate tempore quo ex aphrica fugerat persecutionē vandalarū: sicut dicit augustinus. Abiq̄ dudum in sanctitate vite permansit: subditū sibi domini gregem verbo et exēplo reficiens: qui etiā. xix. calē. ianuarij quiescit in pace. Cuius corpus neapolum delatū sepultum est: iuxta ecclesiam sancte dei genitricis marie: vbi et multorum deuotione venerabiliter colitur.

De sanctis Herone Arsenio Isidoro Dyoscoro martyribus. Capitulum. lxxij.

Herone: arsenius: isidorus: et dyoscorus alexandrie passi sunt sub p̄secutione decij. Ex quibus dyoscorus eo q̄ iunior: videlicet annorū. xv. p̄mo a iudice auditus: dudum verberatus est. Ceteros vero cū videret iudex pari cōstantia fidei armatos varijs tormentis dilaniare: tandē ignibus consumi iubet. Dyoscorus vero ob eius nimiam inuenturē: diuino nutu ad consolationem fidelis dimissus est. Horū martyriū celebraf. xix. ca. ia. hēc ado in martyologio suo.

De sanctis Alcasio episcopo et Eutropia martyb. Capitulum. lxxij.

Nicasius remensis episcopus passus est tempore vandalice persecutionis cū sorore eutropia: beato Aluiano tunc apud aurelianū episcopante. Nam dum vandali ciuitatem remē sem diu obsedissent: ultimo subuersionis eiusdem visibis die: expugnantibus hostibus ciuitatem Alcasium ciues consulunt quid utilius fiendum aut hostibus se tradere aut patriā defendere. Qui diuina reuelatione vibem p̄sciens subuertendam constanter ait mortis esse periculum subeundū quod multis dudum imminere didicerat propter peccata sua offerens se morti paratū. Aperitq̄ ianuās cū sancta eutropia sorore sua furibundū occurrit aduersarijs in hostio basilice beate marie ab eodē constructe. Et dū vix factū silentio inimicos ab omni suarū le-

sione monuisset: ab eisdem decollatus est. Germanā vero eius p̄pter pulchritudinē ipsi: infideles ad illudendū seruauerūt. Quod dū ipsa cerneret martyriū potius quā violationē eligens occasionē caprauit: vt hostes de impietate i sanctū episcopū exhibita redargueret: vni ex carnificib⁹ oculos digitis quasi in vltionē euellens. Et sic in eam ceteri insurgentes trucidarunt cū alijs ciuib⁹ multis. Ceterisq̄ fugatis ciuitas depopulatur plurimis captiuatis. Sanctorū aut occisorū corpora relicta sunt in expugnata ciuitate. Supra que noctibus celestia luminaria refulgebant et angelica cantica resonabāt: donec reuelatione diuina post vandalarū abscissum: a ciuib⁹ q̄ remanserāt corpora sanctorū fragrantia: digno honore locis cōgruentib⁹ tumulata sunt. Passio horū martyꝝ recolit. xix. calē. ianu.

De sancto Valeriano episcopo. Capitulum. lxx.

Valerianus episcopus apud aphricam passus est tpe persecutionis vandalice. Nam cū ex p̄cepto generici regis ad tradendū infidelibus diuina mysteria cuncti sacerdotes arrentur ita vt arriant de pallijs altaris sibi camillas et femoralia facerent: sanct⁹ episcopus ad hēc cōpulsus viriliter contradixit: propter qd̄ annorū plus. lxxx. extra ciuitatem expelli singulariter iussus est. Et ita p̄ceptū vt nullus eum i domo: neq̄ in agro dimitteret habitare. Sic que in strata publica multo tempore nudus sub aere iacens in confessione et defensione catholice veritatis cursum beate vite compleuit. xvij. calē. ianuarij.

De sanctis Anania: azaria et misael pueris. Ca. lxxj.

Anania azarias et misael pueri nobiles de populo iudeorū: cū daniēle propheta et alijs multis iudeis et cū Joachim rege iuda a Nabuchodonosor rege chaldeorū rapti de iherusalem in babylonem adducti sunt vt scribit daniel. j. Quos vt pulchritores et doctiores rex castrauit vt ait Josephus: et tradidit eos p̄posito eunuchorū aphanam: fecit eos erudiri prouincialib⁹ litteris pariter et chaldeorū lingua: et mutauit eis rex nomina danieli baltasar: ananie sydrac: azarie misach: et misaeli abdenago. Hīs quattuor p̄positus eunuchorū speciale posuit pcuratorem malasar. Hī proposuerunt non cōtaminiari cibis gentiliū: et a p̄posito eorū obtinuerunt diebus. x. leguminibus et aqua tentari. Et cum p̄basset: eos ex hoc in nullo ceteris malis clementiores vidisset: accipiebat cibaria regia et vinū potus eorum et dabat eis legumina et aquam. Et transactis tribus annis compar runt corā rege prout ille statuerat: nec sunt inuenti eis similes in regno in omni sapientia et discipulina. **P**ostquam aut daniel visionē statue et eis expositionem deo sibi reuelante reserauit: vt dicitur daniel. ij. Et Nabuchodonosor rex dantelem plurimū honorauit: ad petitionem eius ananias azarias et misael cōstituti sunt a rege super opera prouinciarum babylonis. **P**ost hoc Nabuchodonosor rex fecit statu auream: et statuit eam in cāpo duram fluminis iuxta quē gigantes edificauerant turrim babel et conuocatis oībus principibus et populo ad dedicationē et adorationē statue: vt habet. daniel. ij. et omnes iussu regis statuam adorassent: tres pueri statuā adorare nolentes iussu regis vincti cū vestibus in fornacē ignis septuplo accensam missi sunt. Cum quibus angelus domini descendit et eos victos exoluit: flammam ignis excussit: et quasi ventum rois flantem fornacis mediū redegit. Glāma autē se cubitis. xlix. diffundēs ministros regis eam incendentes incendit. Tres autē pueri medio in flamme ani-

bulantes quasi ex vno ore benedicebant dñm & hymni Be-
nedicite cōponentes: omne creaturam ad dei benedictio-
nem inuitabant. Cum autē rex tres viros in fornacem mis-
sos diceret: & qñtū simile filio dei se videre superet: qđ de
angelo intelligendū est: eos de fornace vocauit. Qui egres-
si corporibus & capillis & vestibus omnino inulsi appaue-
rūt. Quo miraculo stupefactus rex posuit edictum qđ sub
pena capitis & domus diruende nemo blasphemare presu-
meret deū sīdrac misac & abdenago: eisdemq; ampliorē
contulit dignitatē. Qui post multū tempus in babilonem
quieuerunt in pace. Qui & inter sanctos veteris testamēti
pñuerati sunt a mathatia primo machabeorū. h. ca. Quo-
rum corpora sub quodā specu posita sunt: in sepulchro qđ
daniel sibi & socijs pparauit: vbi & ipse postmodū tumula-
tus est. hōrū dies dormitionis apud hebreos agit. xvi. ca.
ianuarij. & in eius martylogio Hiero. scriptum ostendit.

De sancto Lazaro episcopo. Capitulum. lxxij.

Lazarus episcopus frater marthe & marie mag-
dalene christi discipulus nobilis de genere iude-
orum: diues ac prepotens patre syro matre eu-
charia exortus: quadriduus defunctus a do-
mino ex mortuis suscitatus: discipulus christi &
apostolorū confocius fuit: in die penthecostes vnus ex nu-
mero. ccc. discipulorū extitit: in q̄s spiritus sanctus corpora
liter effusus est. Et deinde vna cū ceteris p̄dicationi ver-
bi dñi instabat: distractisq; omnibus sicut & ceteri pietum
apostolorū pedibus presentauit: & apostolicam vitā & for-
mam assumpsit. Verū p̄secutione iudeorū que facta est
post stephani lapidationē: ita vt cuncti discipuli disper-
tur p̄ ciuitates preter apostolos: vt dicit actū. viij. Ipse
vna cum sororibus suis & sancto marimiano & sancto celi-
donio: qui fuerat cecus a natiuitate: & cū marcilla pedisse
qua marthe nauticū sine remo vel duce impositi sunt: et
mari expositi a iudeorū sinibus expulsi. Qui deo duce mas-
siliam peruenierūt: vbi p̄dicante magdalena & omni prouī-
cia ad deū puerfa: vt in eius legenda debito loco dicitur.
Ipse anno. xiiij. a clero & populo ep̄s massiliē. cōstitutus
est. Et postquā magdalena deserta montū petij: ipse mas-
siliē degens dei populū feliciter gubernauit: vbi & in do-
mino requieuit. xvi. calendas ianuarij. Cuius ibidē in ma-
trice ecclesia caput ostendit. Dicit qđ lazarus a dño suscita-
tus: cōfessum christum interrogauit an eum iterum mori
oporteret: & qđ de cetero nunquam risit.

De sanctis Florianō Calanico & socijs
martyribus. Capitulum. lxxij.

Florian⁹ & calanicus & alij. xl. martyres passi sunt
ab artheis saracenis apud ciuitatē gazam. anno.
xxvij. hberaclij imperatoris: qui dñi eandē vibem
dudū impugnatā cepissent: iussit abertus eorum
p̄nceps omēs p̄fatos christianos ibidem reper-
tos captos in vinculis ferreis in carcerē mitti & post dies
xxx. ad ciuitatē clertheopolim adductos iterū decollauit:
deinde calanicū cū alijs. xv. ad terrorem aliorū decollauit:
quorum nomina hec sunt: silduandus: citon: calanicus: hi-
merius: pluscus: theodorus: stephanus: deuandus: rolus
tarisius: petrus: paulus: alius theodorus: & duo iohannes
qui passi sunt die. ij. nonēbris: quos Florianus sepeliuit: &
post alios dies. xxx. iussu p̄ncipis Florian⁹ cū ceteris a sa-
racenis celi sūt: qđ oīm passio recolit. xvi. calēdas ianuarij

De translatione sancti ignatii. Capitulum. lxxij.

Translatio corporis sancti Ignatii ep̄i & marty-
ris die. xvi. calen. ianuarij celebrat: qui tertio
post petrū ap̄lm antiochenā rexit eccliam. h̄ic
rome dentib⁹ bestiarū passus calen. february: i
de delatus tacet antiochie: vt dicit Ado.

De sanctis Rufo & Cosmo martyribus. Capitulum. lxxv.

Rufus & Cosmus apud macedoniā ciuitatem
philippis passi sunt: ibiq; tumulari relescūt.
h̄ic ex eo num. x. discipulorū fuerūt: p̄ q̄s p̄-
mitina ecclia in iudeis & grecis fūdāta ē. De
quorū etiā felici agone scrius polycarpus scri-
bit in eplā ad philipenses hortans fides in dño: vt sequant
vestigia martyrum p̄dictorū in cōstantia martyrij tolerandi
Qui passi sunt die. xv. calendas ianuarij.

De sancto hildefonso ep̄o. Capitulum. lxxvj.

Hildefonus ep̄s toleranus adhuc puer dei
amozelictis parētib⁹ sp̄itog⁹ seculo agali
ensis monasterij monachus factus annis mul-
tis in sanctitate vite pmanit. Tandem itolera-
num ep̄m promouet inter alia sc̄itatis merita
beatā virginē in summa deuotione habuit: & in ipsa ecclia
cōstituit vt festū eius octaua die ante natale dñi celebra-
retur: quod vsq; hodie ibi seruat. Que eidē p̄ visionem ap-
parens stolā candidā & cathedrā sibi assignauit: dicēs qđ
ipse solus eisdem renijs potiret successor: ibus cunctis eis-
dem sede ac veste reputatis idignis. Sed post eius obitū
dum siagrius eius successor eadē indut⁹ stolā: in ipsa se se
de posuisset: totus cōtractus in terrā decidit: artus susti-
nere nō valēs: qđ post multos dies ad p̄niam rediēs sanus
est. Et vestis ac sedes in ipsa ecclia p̄ reliquijs p̄seruant
h̄ec in mariali. Multa alia virtutū opera p̄ sancti merita
ibidem ostēsa sunt. Qui eodē die quo festū virginis in ec-
clesia sua cōstituit celebrari: videlicet octaua die natiuita-
tem dñi p̄cedente feliciter in pace quieuit: que dies est. xv.
calen. ianuarij. Hā eo die qđ matrem dñi venerabatur in ter-
ris: eodem cum illa voluit honorare in celis.

De sancto Hemelio martyre. Capitulum. lxxvij.

Nemesius martyr passus est apud egiptū. Qui
p̄mo emiliano iudici p̄ calūniā quasi latro
delatus: sed ab eodem crimine purgatus & ab-
solutus est: deinde ab ipso iudice tanquā chri-
stianus dep̄hensus geminatis supplicijs et-
cruciat⁹: ab eodē magistratu cū latronibus incendiū
est: saluatoris p̄ferens similitudinē: qui cū latronibus per-
tulit crucem: qui passus est. xiiij. calen. ianuarij. h̄ec Ado.

De sanctis Amone zenone & socijs martiribus. ca. lxxvij.

Amon: zenon: p̄tolomeus: argentinus & theophi-
lus apud alexandriā martyriū passi sunt. Qui
tribunalibus affantes: cū quidā christianus a
iudice tortus in supplicijs trepidaret: & iā pe-
ne ad negandū declinaret: vultu oculis ac nu-
trib⁹ conabant illū erigere. Tunc hac de causa clamor ro-
tus vulgi in eos p̄siliret: prouēpentes in medium christia-
nos se esse testant: pro quorū victoria ch̄s illico gloriofissi-
me triūphauit: suisq; cōstantiā animi dedit. Qui passi sūt
xliij. calendas ianuarij: vt ait ado in martylogio.

De sancto Thoma apostolo. Capitulum. lxxviii.

Thomas apostolus qui dicit vidimus quasi
i fide dubius: post resurrectionē christi corpus
dominici & mēbra palpauit: & dñi in ch̄so vni-
nera tergit carnis: in nobis vulnera sanauit
infidelitatis: vt dicit Gregorius post ascensio-
nem domini dum apud cesaream predicaret: christus sibi
b ij

apparens dixit regē indorū gundaphorū p̄positū suū
abbatē ad syriā destinasse querere hoīem architectonico
opere eruditū pro palatio sibi cōstruendo: quē vna secum
volebat ad indiā mittere: vt cū indos ch̄io acquisisset: ad
se cum palma martij pueniret. Dñs ergo p̄posito Tho
mam tradidit asserens eū suū seruū in tali arte peritum.
Nauigantes autē simul dum abanes cum interrogasset: an
ille dñs suus rex esset: dixit Thomas eum esse filiū magni
regis q̄ tenet regnū in supremis mōribus quo hostis pri
mare non valer: ipsūq; multos seruos diuersarum per
tios artū habere: quos ad multa destinat opera ⁊ quicqd
lucri acquirunt: suo rege redētes attribuit. Et cum multa
de celesti palatio metaphorice loqueret ille de terreno edi
ficio intelligebat. Cumq; die. vij. andrinopolim p̄uenis
sent: vbi rex filie sue nuptias celebrabat ⁊ oēs tam ciues q̄
aduene vocari a rege nuptijs interessent: abanes ⁊ aposto
l⁹ similiter cū ceteris: discubuerūt. Puella autē hebreā dū cu
riam cū fistula letificaret: ⁊ thomā ap̄m non manducan
tem: sed celo intentū vidisset: intelligens ipsūq; hebreū ce
pit iudaice canere dicens: vnus est deus hebreorū q̄ crea
uit omnia ⁊c. Que dum crebro ad cōplacendum apostolo
repeteret: pincerna thomā alapa percussit: eo q̄ quali dēdi
gnans ferula apposita non comederet. Apostolus autem
non oprādo: sed p̄noscicādo p̄dixit: se inde nō surrecturū
nisi manus que eū percusserat a canibus in medio cōmuni
portaret. Quod quia hebraice dixit: sola puella intellexit.
Dum ergo pincerna ad fontē pro aqua haurienda iussit
ipsum leo inuadens occidit: sanguines bibit manūq; e us
canis niger in putulo derulit. Quod puella videns factūq;
ceteris narravit: fistulā p̄iecit ⁊ apostolū adorauit: ⁊ stupē
tibus cunctis ap̄s ad regis instantiā sp̄sū ⁊ sponsam
b̄ndixit. Quo abeūte dū illi sero thalamum introissent: in
manu sponsi ramus palme bacillis plenus apparuit. De
quo ambo gustantes obdormierūt: ⁊ geminatū regem per
somnia viderūt: qui eos vt p̄silio apostoli crederet admo
nuit eisq; b̄ndixit quibus euigilantib⁹ ⁊ mutuo somnū eis
dem referentib⁹ apostolus ad eos ianuis clausis ingredit:
eisdēq; ch̄m annūtiāns ad seruandāz virginitatē hortat.
Tunc eisdem duo angeli splendidi astiterūt dicētes se fo
re angelos a deo ad eorū custodiā delegatos vt si apostoli
monitis obedirent oīa que poscerent a dñō impetrarent.
Quos apostolus baptizauit: ⁊ de fide diligenter instruxit.
¶ Cum autē thomas abane tam propter miracula v̄sa cō
uerso indiam introisset: eum p̄positus regi p̄sentasset: ac
apostolus sibi mirū palatiū fabricandū promississet: ⁊ mo
dum edificationis opere romano designasset: placuit regi
eidemq; copiosum thesaurū assignauit: ⁊ in aliā puinciam
abiit. Per totū autē biennū quo rex absuit: apostolus p̄e
dicationi ch̄i institit: ⁊ innumerabilem populū acq̄siuit:
thesaurū pauperib⁹ erogauit: ⁊ multas ecclesias fabrica
uit. ¶ Rex autē rediens et que thomas fecerat discēs: apo
stolum cū abane iūmo reclusit: cogitans eos viuos excori
atos incendere. Interea gad frater regis mouit: ⁊ dñi ei se
pulchri p̄ciosūq; paraf: quarto die. gad mortuus resurrex
it: ⁊ fugientibus cūctis ac stupentibus regi dixit: q̄ homo
ille cui rex p̄dere querebat: amicus omnipotētis dei erat
cui ⁊ ipsi angeli seruiebāt: q̄ etiaz eū defunctū in paradisu
adduxerūt: ⁊ ei palatiū quod sibi thomas fabricauit osten
derūt. Et q̄ rex se eodē palatio indignū fecerat: ipse illud
reddēs sibi pecuniā emere poterat: quā rex amissaz existi
mabat. Quo audito teritus rex cū fratre thomā absoluit:
ad pedes eius procidit: ⁊ veniā petunt. Et cū de palatio
fabricato in celis p̄tenderent: quod gad omnino cupiebat
redimere: ⁊ gundaphorus p̄ se retinere: vel saltez cū fratre
cōmuniter habere: docuit eos ap̄s innumerabil: a pala
tia a mūdi p̄cipio i celis p̄parata: q̄ fidei p̄cto ⁊ elemosinis

cōparant. Sicq; regē et fratres ad fidē puerit̃ z baptizant̃. Et dū per vñū mensem oēs egrotos regionis cōgregari fecisset: orōnē p salute illorū fudit z statī splēdor sicut fulgur de celo veniens omnes territōs pstravit. Et post hōie spātiū cōfortati ab apostolo oēs incolumes surrexerūt. Tūc apostolus tam eisdem quā omni populo predicauit: z nō uenit mīlia hōim exceptis mulieribus z paruulis ad chīm cōuerit̃. ¶ Post hec profectus est ad superiōrē indiā per reuelatōnē insignibus miraculis cōfiscādo. inter q̃ scintillam cecam amicā migdonie sororis regine illuminauit. Et dū migdonia regis cognata z vxor carisij apostolū uidere querebat: deposito cultu z ornāmētis z induto habitu humili inter alios pauperes ad eum intrauit: vt ei scintillas suaserat. Videns ergo migdonia apostolū miracula facientem z eū audiens p̃dicantē credidit: factaq; ei⁹ disciplina viro adherere: nolebat. Tūc carisius regē rogauit vt reginam ad sororē mitteret: quatenus ei suaderet vt ad se vitz more solito ingredi pmitteret. Quod dū regina noīe trepidia faceret: sed soror ipsi e contra miracula que offēdebat aplūs enarrasset: regina thomā uidere cupiens ad domus symphoiij vbi ipse p̃dicabat cū sorore accessit: z multū tūndit infirmos ante ianuā repperit: quos oēs apostolus manū eis imposita sanauit: inter quos dū elephantiosus toto vlceratus corpore introisset p̃dicante apostolo: apparuit puer splēdidus: qui leprosum ad partē traxit: z eū vti excoīssasset vitulū pelle nudauit z omī lepra mundatū emisit. Quod vidēs treptia regina z ipsa cōuerfa est. Et dum reuersa hec regi asmodeo retulisset: z exinde eius thorum exemplo sororis abhorreret rex vocans carisij cōqueritur quia dū vxorē eius sibi acquirere voluerat suam amiserat. ¶ Igit̃ de consilio carisij rex apostolum carceri durissimo tradidit. Ad quē veniens migdonia veniā petijt: eo q̃ ipsius causa in carcerē missus esset. Quā ille consolatus hec pro christo libenter pati assebat. Post hec de mādato regis apostolus educit: sup̃ laminas ferri cādētis nudis pedibus sistit. Statimq; fons erupit z laminas extinxit. Quēz de cognari cōsilio rex in foinacē ardentē emisit: que tamen adeo refriguit q̃ die sequenti thomas inde illesus exiit. Demū carisius regi suadet vt a plm̃ deos ipsorū adorare cōpellat: vt vel sic dei sui irā incurrat. Quis ad hoc cōpelle retur veniens thomas ad templū solis: hebraice demoni pcepit vt quā cito ipse genua flecteret: demon idolū cōminueret. Demon aut̃ aplm̃ rogabat vt sibi templū diruere peniteret quaten⁹ oēs eius aduersarij interirent. Quod thomas eidē minime concessit. qui potius: vt neminē lederet eidem imperauit. Apostolus ergo genibus positis hebraice chīm adoraui: mandans demoni vt simulachrū cuertaret z in abyssum irer. Statimq; ydolū solis: sicut cera liqufactū est. Tunc mugientibus sacerdotibus pontifex templi gladiū sustulit: z in vltionē dei sui apostolū transuerberauit. Rex aut̃ z Carisius videntes populū velle necē apostoli vindicare aufugerūt: christiani aut̃ corpus eius tulerunt z honorifice sepelierunt. Quod tamē processu tēpōis inde translatus est ad ciuitatem edissam vt habebit̃ in festo eiusdem translationis: videlicet quinto nonas iulij. passus est autem beatus apostolus. xij. calen. Januarij.

De sanctis Dionisio episcopo ⁊ Pela
gia virgine ⁊ martyre. Capit. lxxx.

Dionysius episcopus discipulus sancti Thome apostoli fuit ille sponsus filie regis quem apostolus una cū sponsa eius regis filia noie pelagia cōuertit ad ch̄m in andronopoli ciuitate: vt superius habet. Qui ab aplo baptizatus dionysius: sponsas eius pelagia nominata est. A quibus Thoma gabien post aliquot annos misit ad eos quēdam discipulum suum presbyterum: qui eos in fide confir-

mauit: et ecclesia edificauit. In qua relicto seculo dionysius episcopus factus est: totiusque populū ciuitatis conuertit ad christum: pelagiam quoque ipsam suā matrē virginū cōsecrauit. Et est ibi sedes sancti Thome apoli vsq; in hodiernum diem. Quā sedem beatus eps dionysius strenue gubernauit: et post hec ad dñm plenus sanctitate prexit. Pelagia vero vxor eius post ipsius obitū: cū nollet nubere nec ydolū imolare sententiā decollationis accepit. Et sepulta est in ipsa ciuitate in eodem tumulo cū dionysio viro suo.

De sanctis triginta martyribus. Cap. lxxij.

Triginta sancti martyres rome via laucana inter duos lauros sub psecutione diocletiani et maximiani imperatorū oēs vna die videlicet. vi. calendas ianuarij passi sunt et gloriofo martyrio coronati: vt dicit adō in suo martyologio.

De sancto Chiridomo martyre Cap. lxxij.

Chiridontus martyr apud alexandriā passus est. Qui cū ad sacrificia deorū primo blanditijs suaderet: deinde iniurijs et cōminationibus atq; supplicijs cogere: vt sacrificare cōtemneret: gladio per vi scera transuerberatus neci tradit et martyrio coronat: xvi. calendas Ianuarij.

De sancta Victoria virgine et martyre. Cap. lxxxiij.

Victoria virgo nobilissima ciuis romana tpe decij apd ciuitatē tibulanā martyriū passa est. Que illustrissimo cuidam Eugenio fuerat de sponsata tñ a cunabulis christiana. Dñ autem quidam titus aurelius virginem anatholiam siue calistēne christiā per matronas vxorē peteret: et illa multis postulatib; inducijs interim omne patrimonij suū pauperibus erogasset: deinde se infirmāz fingeret: vt sic in virginitate perseueraret: eamq; titus aurelius christiā vididisset: rogauit eugeniū vt victoriā sponsā suā ad anatholiam mitteret: vt eidem christiana christiane coniugium suaderet. Quod dñ eugenius fecisset: et victoria anatholiam ad matrimonij hortaret dicens et se christianam sponsum habere mor virū futurū: q; christus nuptias non ptenat eo q; patriarche et prophete coniuges habuerūt: et posteritas eorū a deo benedicta est. Contra anatholia virginitatē matrimonio pferrebat: et coniugia pūmōtem poribus fuisse necessaria propter terre repletionē astruebat. Sed helyā qui celū lingua clauerat virginem allegabat. Dixitq; pterea se ab angelo q; sibi apparuerat fuisse in obseruādē virginitatis pposito cōfirmatā. Quāq; victoriā eundē angelū videre flagitare: vt sic et ipsa; ad pudiciā puocaret: angel⁹ dñi splēdidi⁹ veste niuea eisde apparuit q; victoriā de virginitate admonuit: assilās virginitates auro: castitatē argento: et ingalitatē metallo. Quibus confortatis post multa verba angelus disparuit: et victoria votum virginitatis emisit: et facultates suas pauperibus largiri cepit. Quod vbi sponsus ei⁹ cognouit: tito pquestus est q; ppter coniugē sibi acquirendā ipse amiserat. Et dñz eam vti christiā Eugeniū accusare vellet: titus eidem hoc dissuasit: eo q; spōsa occideret: et bona sua sico applicaret. Sed consuluit vt a decio impetraret quatenus spōsam suā extra urbē ad prediū duceret: vbi ipsam penis afflictā ad votū suū facilius inclinaret. Quod et ille fecit: et spōsam eius victoriā in suburbio tribulani territorij adduxit. Quā fame diebus pluribus afflxit. Post dies aliq; venit ad eam domitianus patronus tribulane ciuitatis q; virgini panes detulit: et se ab urbe sua fugisse nūtiavit: eo q; draco pessimus iuxta ciuitatē erat: qui plurimos peri-

mebat: et statu aerē inficiebat. Cui virgo si popul⁹ vellet christum credere: promisit se draconē ab oppido effugare: qd et ille populum factur⁹ spopōdit. Igif post biduanū ieiunij victoria die dominico vt promiserat ad tibulanē ciuitatē angelo duce deuenit: et assumpto populo ad specus draconis excessit: ei⁹ in christi noie cōfestim abire precepit et sic draco cursu rapidissimo exiliens nūq; cōparuit. Tūc populus ad fidem cōuertit: et victoria in ipso draconis specu includit: eidemq; mor nouē virgines a parentibus oblate associant. Et post modicū tps monasterio pstructo mater lxxij. virginū facta est: quas diligenter instruxit: et in dei laudibus et vite sanctitate perseuerauit. Post triennium aut Eugeniū rogauit Iouinianū pōtifice capitoli: q; mī sit ad eā templorū comitē taliarchū: vt victoriā sacrificare cōpelleret aut gladio necaret. Qui veniēs ad eam dñ deo veste imolare renueret: ipsam gladio in corde pcussit: et timens populū statim aufugit. Quam sacerdotes cū populo ciuitatis in eodē loco sepelirunt. x. calendas ianuarij.

De sanctis viginti martyribus. Cap. lxxxiij.

Viginti martyres apud nicomediā passi sunt: quos oēs diocletiana persecutio grauissimū cruciatos tormentis vno et eodem die martyres christi fecit: et sanctorū numero i celis col locauit. x. calendas ianuarij. vt dicit adō.

De sancto Seruulo cōfessore. Cap. lxxxv.

Seruulus cōfessor christi vir summe patientie et sanctitatis fuit de quo Gregorius. liij. dialo. cap. xv. scribit q; a primeua etate vsq; ad vitē suē finē paraliticus iacebat in porticu sancti clementis rome: nec tamē aliquādo visus est vlla tristitia: aut perturbatione moueri: sed quicqd ex elemosyna pcepit pau-peribus erogabat. Et cū literas ignoaret: libros diuine scripture emerat: et religiosos hospitare recipiens eos sibi legi faciebat: qui ad extremā horā veniens vocem in celo psallentis se audire dixit: et inter eorū cantus spiritū emisit: corpore magno odore fragrante. Ad cuius tumbā rome apud sanctū petrū sepulti miracula diuinitus creberrime fiunt. Quieuit autē in christo. x. calendas Ianuarij.

De sancto Abdia propheta. Capitulu. lxxxvj.

Abdias propheta vt hebrei tradūt: tēpore achab regis israel et iosephat regis iuda prophetauit in samaria. Hic secundum hebreos fuisse dicit ille vir cuius vxor relicta consilio helyzei liberata est a creditoribus oleo superabūdante. Et fuit abdias de terra sichei de agro bethamar: quiqua genarus ille terti⁹ cui percepit helyas duobus pūmīs cū suis quinquagenis igne celesti psumptis: qui relicto obsequio regis helye discipulus factus est. Hic dum impijssima iezabel vxor achab pphetas dñi occideret: et centū prophete in spelunca laterent: eos abdias paup: panē et aquā sibi quotidie deferens vsq; ad mortem achab: propter qd accepit gratiā pphetandi: cuius prophetia dirigif contra filios edon: qui descēderūt ab esau et filijs israel siue iacob semper infesti fuerūt: eo q; ipse esau filij siue idumet gloria baf de pluribus pūijs in qbus filij iacob pugnatēs cum gentibus succubuerāt: vnde et ppheta non gentiū virtute sed dei indignatione propter peccata populi factur⁹ asseuerat: promittens filijs iuda regnū eorū perpetuo duraturū. Qui etiā ppheta tēpore ioram regis israel quēst in samaria: que postmodū sebasten dicta est: vbi et sepult⁹ est helyseus propheta et Ioannes baptista. Dies autem depositio nis abdie a iudeis agitur. ix. calendas Ianuarij. Hec hie ronymus et Iosephus ex voluminibus hebreorum.

De sancto Naum propheta. Cap. lxxxvij.

b iij

Naum propheta hebreorum traditione de elchepi que est in tribu symeon ante aduentum regis assyriorum: qui .x. tribus israel captiuauit: fuisse dictum. Nam et circa finem prophetie sue predicti regis aduentum idem propheta nuntiare videtur: quod etiam predictis .x. tribubus captiuatis tempore ezechie regis iuda prophetauit: cuius vaticinium contra ninitas inuehit. Nam cum tonas propheta ipsius visibus subuersionem predictisset: et populo ad penitentiam conuerso: deus placatus sententiam reuocasset: videntes ninitas tonas fuisse mentitum diuina in grati misericordia grantoribus se criminibus implicarunt: propter quod dictus propheta iudicium dei contra ipsam ciuitatem affuturum pronuntiat in eius prophetia. Quod quidem nuntium transmigratis .x. tribubus extitit consolatio sed etiam reliquiis iuda: qui sub ezechia rege ab eisdem assyris impugnabant. Dux ex propheta naum pronuntiatione didicerunt eosdem a chaldeis fore captendos: sicut in ipsius libri legentibus apparet. Qui etiam propheta in diebus prefati regis iuda die .ix. calen. ianuarij. quieuit in pace in terra sua in qua et sepultus est. Hec Hieronymus et iosephus. Predicti duo prophete ex numero .xij. prophetarum sunt: qui minores vocantur: qui in cathalago sanctorum veteris testamenti numerantur ecclesiastici .xlix.

De sancto Gregorio presbytero et martyre. Cap. lxxviiij.

Gregorius martyr in ciuitate spoletana passus est tempore dyocletiani et maximiani imperatorum sub flacco preside et tyricano. Qui cum de mandato imperatorum ipsam ciuitatem ingressus oēs ad sacrificia deorum compelleret: nuntiat eidem gregorium presbyterum in eadem vrbem chrim colere: et alijs crucifixum predicare: necnon plurima simulachra deo inuestruisse. Quamuis .xxx. militibus ipsum comprehensum sibi presentari fecit: et cepit agere ut dijs thura incenderet: dum constanti animo presidis minas et blanditias derideret: insit eum colaphis cedi: deinde ipsum nodosis fustibus in dorso flagellari: et post hec eundem volutatum supra ventrem similis acriter verberibus affligi: et dux hec omnia superasset: fecit eum plect in craticula alligari: et igne subter poni. Sed dum sanctus gregorius orasset: terremotus magnus factus est qui totam concussit ciuitatem: et cecidit pars vrbis que submerita dicitur: oppressit .cccl. paganorum: ignis quoque extinctus est et sanctus illesus permansit. Flaccus vero et tyricanus territi fugerunt. Sedato vero terremotu fecit eum flaccus ferro vincitum in carcerem trudi: ubi angelo sibi apparente confortatus est. Sequenti die eductus de carcere iussu presidis inolare conternēs cordis ferrets in genibus cecidit: deinde lapidibus circa latera inflammas. Et cum ad omnia immobilis redderetur mandauit flaccus tyricano ut eum duceret ad decollandum ad amphitheatrum. Quod tyricanus in medium amphitheatri duxit: ubi sancto orante angelus domini eidem apparuit: et ipsum ad celestia inuitauit: quem aquilinus spatarius decollauit. Et de mandato tyricani dimisse sunt fere plurime: ut corpus deuorarent: que corpus intactum custodientes adorabant. Flaccus vero eadem hora vomēs interiora exspirauit. Sed quedam matrona christiana nomine abundantia .xxxv. aureis corpus martyris a tyricano redemit quod aromatibus conditum iuxta muros ciuitatis ad pontem lapideum et riuum: qui sanguinari dicitur: sepeliuit. Passus est autem nono calendas Ianuarij.

De sanctis quadraginta virginibus et martyribus. Capitulum. lxxxiij.

Quadraginta sancte virgines apud antiochiam syrie martyrium passe sunt. Qui sub persecutione perteriana per diuersa tormenta et supplicia laniate passionis coronam a domino percipere meruerunt .ix. ca. ianuarij. hec in martyrologio adnotatur.

Explicit liber primus.

Incipit prologus libri Secundi.

Secundus liber presentis cathalogi prinet sanctos quorum festiuitates occurrunt infra tempus in qua ecclesia representat ipsius christi et ecclesie mutui consensus obligationem et matrimonialem correctatorem: quod fuit ab incarnatione verbi usque ad baptismum domini. Et hoc tempus ecclesia designat a natiuitate saluatoris usque ad septuagesimam: quam usque incarnationis et natiuitatis dominice festum: necnon actus infantie: ut est circuncisio: magorum adoratio: purificatio: et in egyptum fugatio recolunt. Hoc autem tempus in tres partes subdivisum est. Primo enim agit de coniugio inter deum et populum iudeorum contracto: per quorum salutem principaliter filius dei venit in mundum: dices Math. xv. Non sum missus nisi ad oues que perierunt domus israel. Et hoc tempus ecclesia repetat a natiuitate domini usque ad epiphaniam. In quo tempore ipse per humanitatem mundo editus morum pastoribus iudeorum per angelos nuntiatur: et ab eis sibi notissimis notus in iudea deus visitatur. Secundo agit de eodem commercio inter ipsum verbum et gentium populum confirmato: a festo epiphanie usque ad eius octauam inclusive. In quo tempore dei filius magis qui erant primitie gentium stella apparere reuelatur: et ab eisdem ubi verus deus cum oblatione munerum adoratur. Tercio agit de utroque grege in unum ouile per ipsum matrimonium copulato: ab octauo epiphanie usque ad septuagesimam: in quo tempore epistole pauli leguntur: in quibus apostolus christum pro salute iudeorum et gentium aduenisse probat: et utrumque populum saluasse commemorat et potissime in epistola ad romanos. Ad huius igitur temporis festa pertractanda procedendum est.

Incipit liber secundus a natiuitate domini usque ad lxx.

De natiuitate domini nostri Ihesu christi. Capitulum. i.

Natiuitas domini nostri Ihesu christi secundum carnem completis ab adam annis .v. mille .ccc. .v. Eusebius in chronico suis ponit factam esse tempore Octauiani augusti primi. Veniente autem filio dei in carnem tanta pace totus mundus gaudebat: ut vniuerso orbi vnicus romanorum imperator pacifice presideret. Quia enim nascebat qui pacem pectoris et eternitatis tribueret. Voluit etiam ut ortum suum par tempore illustraret. Cesar igitur augustus vniuerso orbi presidens scire voluit quot prouincie: quot ciuitates: quot castra: quot ville: quot homines in toto orbe forent. Et .xliij. anno imperij sui: iussit orbem vniuersum describi. Nam ut in hystoria scolastica dicitur: omnes homines ad urbem vnde trahebantur gentem pergebant: et quilibet denarium offerens se romano subditum imperio profitebatur. Et dicebat professio: quia ore proprio ferebantur: et descriptio: quia eorum nomina scribebantur. Hec descriptio prima facta est a preside syrie cyrenio: quia enim iudea in medio terre habitabilis esse videtur prouisum est: ut in ea inchoaretur: et deinde per circumstantes regiones prosegueretur. Ioseph autem de genere dauid a nazareth in bethleem profectus est cum Maria desponsata sibi vxore pregnante: potissime quia instante eius tempore pariendi: thesaurum sibi a deo commissum noluit alicui committere. Cum ergo bethleem appropinquasset: ut legimus in libro de infantia saluatoris: vidit virgo partem populi gaudentem et partem gementem: Quod sibi angelus exponens ait partem gaudentem esse gentilem populum: qui in semine abrahe eternam benedictionem erat accepturus: gementem vero esse plebem iudeam: a deo suis demeritis reprobam. Et dum ambo bethleem aduenissent propter viarum multitudinem hospitij occupatis steterunt eadem nocte in diuersorio quod erat in comuni transitu inter duas domos habens operimentum: ubi ciues in diebus ortu conueiebant: ubi et prescriptum cum feno erat: ad quod animalia in diebus

uerē sentire et intelligere: ut sunt angeli hoīes et demones. Nā ut dicit Luce. ij. Dñi pastores circa turrē hoīa natiuitatis dñice sup gregē suū vigilarēt: ut de more antiq̃ patorū fuit: in vtroq̃ solitudo estualis. s. et hyemali facere: angelus dñi illis cū nimia claritate apparuit: eisdē natū saluatorē nūtiāuit: ut ad eū vilitandū pgerent admonuit: et subito facta est cū angelo multitudo militie celestis laudatium et dicētiū: gloria in altissimis deo. etc. ¶ Itē ostēsa est p hoīes fideles et infideles: nā fideles pastores sūmo diluculo ad hōi natū vidēdū festinarūt q̃ dicta erāt illis: vera cognouerūt: et mirati redētes eisdē natiuitatis testes fuerunt. Itē et pphete oēs veteris testamētī: q̃ huius natiuitatis nūtiū et pcones extiterūt: ip̃osq̃ futuram infallibīter verissimū oraculū p̃dixerunt: q̃ p singula narrare non est opus. ¶ Itē cognita et manifestata fuit etiā per infideles. De hac natiuitate balaā ariolus ppherauit numeri. xxiij. Quē stella et iacob etc. Itē vergilius in buccolicis. Mda gnus ab integro seclorū nascit̃ ordo. Itē redit et virgo: redeunt saturnia regna. Jam noua pgentes celo demittit alto. etc. Item sibylla erythraea q̃ fuit tpe troianorū inter cetera ait. In nouissimis aut̃ tēpibus humiliabit̃ deus et humana biples diuina: tacebit in feno agñ: et officio puellari educabit̃ deus et hō etc. Itē scribit̃ in cōmento boerij de disciplina scolastica sup illo verbo: platonis. Probata diuinitas: q̃ in tūba platonis repta est lamina aurea: qua scriptū erat. Credo in filiū dei nascitū de p̃gine passū pro humano genere: et die tertia surrectū. ¶ Item manifesta ta est p demones. Refert timotheus hystorographus: se in antiq̃s romanorū chioniciū inuenisse q̃ octauianus. xxxv anno iperij sui capitolij ascēdit: et q̃s post se rēpublicā gubernaret a dñs q̃siuit. Et respōsum est sibi q̃ puer hebreus ex deo viuere ante secula genitus: non multū post ex intacta virgine nascitur. ¶ Utilitas aut̃ inestimabilis est nobis collata p ch̃i natiuitatē. Primo quantū ad demonis cōfusiōē. Nā antiquus hostis nobis: ut ante: pualere non potest. vnde legit̃ q̃ hugo cluniacensis in vigilia natiuitat̃ dñi vidit beatā virginē filiū in vlnis gestantē: et de festo natiuitatis filij cōgaudehrē: atq̃ inimico nō: q̃ ante hūc diē hostibus pualebat insultantē. Ad quā vocē diabolus de humo erupit: et verba dñi exp̃iare cepit. Sed mentita est iniquitas sibi: q̃ ab oratorio fratru deuotio: a refectorio lectio a dormitorio stramētū vile: a capitulo patiētia ipsūm eiecit. ¶ Secūdo ad venie ipetratiōē: vnde cū meretrix lasciuia de venia desperaret: que ad penitentiā redire volebat: cogitans de iudicio reputabat se ream et inferno se dīgnā: de paradiso se imundā: de passiōe ingratā. Cogitās aut̃ q̃ pueri de facili placātur: puerū Iesum p eius infantia adiurauit: et ante ch̃m deslens vocē de sua venia audire meruit. ¶ Tertio ad morbi curationē. Nā ut dicit Bern. triplici morbo laborabat genus humanū. Natiuitas erat imunda: vita pueris: mors periculosa: venit ch̃s cuius natiuitas nostrā purgauit: cuius vita nostrā instruxit: cuius mors nostrā destruxit. ¶ Quarto ad superbie humiliatiōem. Nam supbia p̃mi hoīs fuit contra deū: q̃ eius pceptum cōtempnit vsq̃ ad deū: q̃ vsq̃ ad appetitū diuinitatis se erexit: supra deum volēdo: q̃s deus noluit. At filius dei: ut dicit damascenus: humiliāuit se ppter hoīes q̃ veniit propter eorum salutem: vsq̃ ad homines propter nascendū modum cōsimilem: et supra homines propter natiuitatis modum singularem. Hec damascenus.

¶ De sancta Anastasia martyre et socijs. Capitulū. ij.

Anastasia nobilissima romanorū filia p̃tortari il lustris et gentilis a m̃re sua fausta christiana et a sancto chrysogono in fide ch̃si erudita est: que tpe diocletiani martyrū passa est. Nā tra dita publico pagano in piugez: languorē simu-

lās se semp ab eius cōsortio abstinebat. Sed vir audiens eaz cū vna ancilla ch̃ianus carceratis necessaria ministra re: eā arctissima custodia reclusit: ita ut etiā alemoniā de negaret. Que victa sc̃to chrysogono amarissimas ep̃las destinabat: ille vero p̃solatōias remittebat. Inter hec vir ei morit̃ et sancta a carceribus liberat̃. Hec habebat. iij. ancillas et sorores virgines. sagapē: rhioniā et hyriem. Quam ṽbis p̃fectus dulcius vti ch̃ianas tenuit et eas nolentes cōsentire sibi nec dñs sacrificare martyrū pati fecit: ut habebit̃. iij. nonas apulis. Post quarū passionē anastasiā de cōsensu diocletiani cōprehendit: ut si eā sacrificare faceret cōiugij haberet. Quā cū ductā in cubiculū amplexaret subito cecus efficit̃: et ad deos accedens si a cecitate liberari possit sciscitatur. Qui eos cōtra se indignatos auduit: eo q̃ anastasiā cōtristauit. Et rediens domum inter manus ducentiū expirauit. Post hec anastasia ab eius successore detenta est. Qui audito q̃ multas possessiones haberet eidem suadere cepit: ut si veller libere ch̃ianitate perfrui possessiones suas sibi daret: et tūc vera ch̃iana esset: eo q̃ ch̃ianus oīa eroganda iussisset. Que cum eidem rīderet facultates pauperibus: non aut̃ diuitibus erogandas dīro carceri fame cruciāda tradit̃: sed a sancta Theodora: que iam martyrū passa fuerat: duobus mensib⁹ celesti pane reficit̃. Tandē cū ducentis virginibus ad insulas palmarū as ducta est vbi mlti ch̃iani fuerāt relegati. Vnde post alij q̃t dies a p̃fecto fuocata et ad palos ligata ignib⁹ cōcremata: ceteri ṽo diuersis supplicijs p̃munt̃. Inf̃ q̃s vñ erat q̃ plurib⁹ diuitijs spoliāt⁹ dicebat: saltē ch̃m sibi auferri non posse. Corp⁹ aut̃ sc̃tē anastasiē in ei⁹ viridario quedā apollonia sepeliunt vbi postmodū in ei⁹ honore ecclesia fabricata est. Passa est aut̃. viij. cal. Jan. circa annū dñi. cclxxx.

¶ De sancta Eugenia virgine et martyre. Capitulū. iij.

Eugenia filia philippi nobilissimi romanorū fuit tpe valeriani et galieni ipatorū: q̃ qdē philipp⁹ a senatu p̃fect⁹ alexādrīe p̃stit⁹ claudia vxorem suā: et filios adiutū et sergiū ac filiā eugeniā secū duxit. Que eugenia vna cū p̃tho et hiacyntho enuchis et suis suis studēs: oib⁹ liberalib⁹ artib⁹ erudita: āno: xv. etat⁹ sue ab aqlino aqlini p̃sulis filio i p̃iugū petiit sed ipse ab eadē i vix p̃tēnit. Et dūm libris apli studuisset aio iā ch̃iana p̃thū et hiacynthū puerit̃. Et assūpto habitu viri ad monasteriū monachorū: q̃s erat extra ciuitatem alexādrīe: q̃b⁹ p̃mittebat a paga: i ibidē habitare: ipsa accessit et se vix simulās cū p̃tho et hiacyntho fieri monach⁹ postulauit. Quā abbas helen⁹ p̃ spiritū sciam cognoscēs eā nihilomin⁹ de virili aio cōmēdauit: et ip̃as vna cū socijs monachos fecit: q̃ in dī timore p̃māsit: et eugeni⁹ vocat⁹ i sc̃titate vite pseuerās: post abbat̃ obitū i regimie successit. Parētes igit̃ eā dudū req̃rētes et n̄ inueniētes lugebāt: sed vates gētūū vaticinānt̃ filiā et socios inf̃ deos translatos. Quā d̃ re p̃ filie ymaginē fecit: et eā ut deā adorari mādauit. T̃pis p̃cessu dū matronā melāthiā noie eugenia o leo pūgēs a q̃rtana liberasset. Illa frēm eugeniū virū eē arbitrans: eūq̃ sept⁹ vilitās i ei⁹ amore exarsit: et cogitans qual̃ secū p̃misceri possz: lāguorē simulās p̃ eo misit. Quē tanq̃ vix dū illa osculis et āplexib⁹ ad p̃cupiscētiā puocaret: ei⁹ amorē suū pāderet: et ille p̃monib⁹ et actib⁹ facin⁹ oimode recusaret: cōfusa m̃ter et dubitās ne eugeni⁹ sc̃tissim⁹ pderet et sic verēcūdiā ipsa icurreret: clamare cepit q̃ se eugeni⁹ voluerit violare: p̃fectūq̃ philippū adiit: et d̃erie eugeniū accusauit. Tunc p̃fectus tra accensus taz ip̃as quam cunctos ch̃istianos repertos cōprehendit iussit: diemq̃ statuit: quo omēs interirent moribus bestiarū. Eugeniūq̃ sibi astātē interrogat: an ch̃s adulteria doceat. Cū hoc p̃go cōmisisse negasset: et melāthia suos et ancillas: p̃ut ab ea docti fuerāt: testes adhibuisset. eugenia de dē

latus: deinde vinctus in custodiam missus est: die vero sequenti eductus: eculeo suspendit: et ungulis laniatur: postmodum sera lignea et machina lapidea alligat: ut membra eius dividerent. Sed dum tracta machina puer illesus permaneret in arborem scissam imittit: ut constrictus spiritu exhalaret. Dei tamen virtute arbore in duas partes diuisa: craticule accense superponit: plumboque perfundit liquefacto: moxque nutu dei fluuius aque mundans ignis calorem extinxit. Post hec supplicio commentariensi traditus: est: quo in frizorio accenso mittitur: sed rore celesti refrigeratur. Deinde a prefecto martiano in caldaria plenae pice liquefacta iactatur: que hincinde ebulliens sanctum dimisit intactum. Preter hoc in harenario bestiis subiectus est: et leone quidem collum eius laniante: leopardos pedes lagentes pariter cum tigride manus ipsius osculabant. Leena vero et virsus que vestes sancti dilaniare ceperunt: confestim extincte sunt. Postmodum infamas iniectus dum illesus exisset in caminum ignis missus est: cum quo duo angeli descendentes eum inuictum die sequenti eduxerunt. Nouissime autem dum a prefecto suus se deos adorare velle simularet omni populo romano vocato statum ferapis orans in puluerem redegit. Quod prefectus decollari precepit. Corpusque eius in precipitum mittitur: ubi et latronum corpora iacebant ut sepultura careret. Quia autem tempestate cum choruscationibus nimis fugientibusque ministris a sancto theophilo episcopo corpus rapit: digna veneratione sepultum est. vij. calen. ianuarij. Sebastianus autem pro hoc scelere et alijs a deo percussus vermibus ex ipsius ebullientibus ore infelicem animam exhalauit.

De sancto Joanne apostolo et evangelista. Capitulum. vij.

Iohannes apostolus et evangelista quem Iesus amavit plurimum: filius zebedei fuit et frater iacobi maioris: quem christus vocauit de nuptijs: qui supra petrus dominus in cena recubens fluentia euangelij de ipso sacro dominici pectoris fonte potauit: et ceteris apostolis fugientibus magistrum nunquam in passione deseruit: cui et Iesus in cruce moriens matrem virginem virginem commendauit: et post eius ascensionem usque ad obitum virginis ad eius semper custodiam permansit: ut dicit Iheronimus. Ihuus vitam inclutus episcopus discipulus eius scriptis. Hic apostolis ad predicandum diuisis apud asiam predicauit: ubi et multas subdauit ecclesias. Qui sub secunda post neronem persecutione christianorum quam domitianus exercuit: apud ephesum a consule comprehensus et romam ductus: dum apud portam latinam in dolo feruentis olei missus illesus exisset: ut in alio eius festo. ij. nonas maij dicit: ab eodem proconsole in patmos insula relegatus apocalypsim perscripsit. Eodem autem anno domitianus a senatu romano interfectus est: cuius acta et per ipsum et eius officiales iudicata cassata fuerunt. Sicque factum est: ut sanctus Iohannes qui cum iniuria ad exilium fuerat deportatus: cum honore ad ephesum rediret: esset omni populo sibi occurrente et clamante: benedictus qui venit in nomine domini. Cum autem ingrederetur ciuitatem asiatica eius discipula: que aduentus ipsius desiderio fuerat fatigata: efferebatur mortuis flentibus et lamentantibus grauiter tam parentibus quam pauperibus orphanis et viduis: quibus indigentibus ministrabat. Apostolus ergo feretrum iussit deponi: et corpus resolutum: eamque proprio nomine vocans: mandauit ut surgeret: et domum rediens refectionem sibi prepararet. Quae statim quasi non de morte sed de somno vocata surrexit et iussa perfecit. Ad quod miraculum multi conuersi sunt. Altera die Eraton philosophus ut ostenderet qualiter mundus esset contemnendus duos fratres iuuenes diuersi mos omnibus venditis duas gemas emere fecerat easque in

conspetu populi frangi iusserat. Quod videns apostolus philosophum aduocauit: et talem mundi contentum damnavit: tum quia ore hominum laudabatur: et a deo reprobabatur: tum quia sine illo merito fiebat: eo quod sua pauperibus non largiretur: ostendens mundum esse continendum facultates hominis pauperibus erogando. Sed dum philosophus post disputationem ad hoc deuenisset: ut si Iohannes gemmas confractas reintegraret: craton eius dictis fidem adhiberet. Apostolus oratione fusa fragmenta gemmarum colligens ipsas consolidauit: statimque craton cum duobus iuuenibus christo credidit. Illi vero iuuenes gemmis distractis precium pauperibus erogarunt. Horum exemplo duo alij iuuenes cunctis pro christo variis discipuli Iohannis effecti sunt. Sed die quadam videntes seruos olim suos vestibus fulgentes: et se vili pallio contextos contristari ceperunt: quod Iohannes per spiritum cognoscens precepit: ut ad neminem litius accederent: sibique lignorum fascis et lapillos apponerent. Et facta oratione virgas in aurum et lapillos in gemmas conuertit: quas eisdem apostolus tradidit dicens: ut per dies septem aurifices omnes et gemarios circumfrent et aurum ac gemas parari facerent. Qui post dies septem reuerii dixerunt: omnes illos operarios concordari se nunquam tam purum aurum et tam preciosas gemmas conspexisse. Tunc apostolus predicta omnia sibi tradens dixit: ut iret et possessio nes distractas redimeret: et abinde diuites esset: ut in perpetuum mendicaret. Et quia non vult deus coacta seruituta: pro libito gauderet libertate sua. Et introducta christi parabola de diuitre epulone et lazaro vlceroso: cepit apostolus contra diuitias multa predicare. Cōtigit autem stacrum quendam iuuenem qui triginta diebus ante uxorem duxerat deferri mortuum tumulandum quem apostolus matris vidue et parentum precibus et lachrymis compassionem motus: orans a mortuis suscitauit et suscitato mandauit: ut que in alio seculo de duobus illis iuuenibus viderat enarraret. Qui multa de paradysi gloria quam ipsi amiserant: et de penis inferni quas acquisierant: prout sibi ostensus fuerat coram omnibus patefecit. Propter quod iuuenes compuncti una cum stacreo resuscitato: pedibus apostoli pronolui diuinam misericordiam implorabant. Apostolus ergo iuuenibus triginta dierum penitentiam imposuit: qua per acta gemme et aurum in priore materia virgarum et lapillorum redierunt: quas iuuenes ad sua loca pristina repositas: in dei seruitio perseuerauerunt: ceperunt cum apostolo miraculis conuincere. Et dum tota ciuitas ephesiorum Iohannem extolleret: pontifices ydolorum seditionem in populo excitauerunt: ita ut a multis de plebe Iohannes traheretur ad templum diane: ut sacrificaret. Quibus ille hanc conditionem proposuit: ut aut ad inuocationem diane ipsi ecclesiam christi diruerent et ipse ydolis sacrificaret: aut ipse ad inuocationem christi templum diane subuerteret: et ipsi in christum crederent. Et cum huic sententie maior pars populi consensisset ad preces Iohannis: omnes templum creuites a longe steterunt: et orante apostolo templum funditus corruit: et ymago diane penitus comminuta est. Aristodemus autem pontifex ydolorum seditionem in populo commouit. Quem dum Iohannes interrogaret quomodo ipsum placare posset: respondit ei si venenum bibes quod ille sibi porrigeret: illesus permaneret. Et cum apostolus acquiesceret aristodemus ut cum poculo subtraheret vel saltim deterreret: duos hos ipetrauit a consule qui fuerat decollatus: quibus venenum potandum coram omnibus tribuit. Quod ut illi biberunt: pestem spiritum emisit: apostolus autem calicem accipiens: et signo crucis se municeps venenum bibit: per tres horas obseruatus nullam lesionem incurrit. Et dum populus christum verum deum clamaret. Aristodemus adhuc obstinatus apostolo instabat: ut si veneno defunctos excitare posset ipse proculdubio christo crederet. Qui Iohannes pallium suum dedit: et ipse in tunica mansit: eisdem iussit ut inuocato christi nomine pallium super corpora defunctorum ponerent.

poneret: eis dēq; vt resurgeret mādaret. Quod dū ille fecisset illico resurrexerit. Sicq; pontifex cū omni familia & parentela & multitudine maxima puerunt: & duodecim milia viroū: exceptis paruulis & mulierib; a beato apostolo baptizant. **R**eperit in decimo libro hystorie ecclesiastice: q; apostolus quendā iuuenem ferocem cōuersum: cui dā epō depositi noie cōmendauit: & ad partes alias accessit: & post aliq; tempus iuuenis relicto episcopo: factus est pilceps latronū. Rediens apostolus depositū reperit & episcopus de pecunia intelligens quasi ignarus obstupuit. Cui apostolus de iuene sibi cōmendato se querere declarauit. Et dū episcopus Joanni cū rubore factū narraisset: apostolus eū increpat eo q; malū suo deposito custodē dimisit. Equū sibi parari iussit: & ad montē vbi iuuenis erat: festinus p̄perauit. Quē iuuenis relicto episcopo: recognoscens p̄uerecundia equum ascendens fugiebat. Apostolus senectutis oblitus equū calcibus vigeat: & fugientem vocat: & ne patrem suū fugiat vel expauescat: post ipsum clamabat. Et vt ad penitentia rediret dulciter admonebat: offerēs se pro eo christo responsū: compunctus iuuenis reuertit: & cum lachrymis pueritur: & ab apostolo benigne suscipit: & in virtutibus p̄seuerans tandē a magistro episcopus ordinat. **L**egitur etiā vbi supra: q; cū Joānes ephesi balneū lauandi gratia introisset: & ibidem cerinthū hereticū inuenisset: inde protinus exiit: q; egresso balneū cecidit: & hereticū cum suis oppressit. **P**redicationem autē suam miraculis cōfirmabat: ita vt tactu vestimentorū ei; egri curarent: & demones fugarent. Et vt dicit Hieronym; in sua decrepita senectute: vix ad ecclesiā discipulorū manibus ferebat: nec cū plura verba dicere posset: ad quālibet pausam hoc solū dicebat: filii diligit alterutrum. **I**biq; vsq; ad Traiani t̄pa perseuerans totius asie fundauit & rexit ecclesias. **E**t cū esset annorū lxxxix. fm Jhydoz. lxxij. a passiōe domini anno ap̄paruit ei christus cū discipulis alijs: qui iā omnes ad celestia migrauerant: eūq; ad eternas epulas inuitauit: & domini futura die ad se illum venturū esse p̄dixit. **I**git in subsequenti dominica omni populo ad ecclesiā conueniēte: q; in eius adhuc in carne agentis noie fuerat fabricata a primo pulloz cantu vsq; ad sextam predicauit eis dē: hortans illos: vt in fide essent stabiles: & in mādatis seruētes. Post hec iuxta altare faucam quadratā fieri iussit: & terrā extra ecclesiā iactari. **I**n quā beatus euangelista descendens ex panis manib; gratias deo egit: & orationem deuotissimā fudit. **Q**ua finita tanta super eū lux emicuit: q; a nemine videri potuit. **R**ecedentes lumine fouea reperta est manna repleta: quod ibidē vsq; hodie generat. **I**ta ut in fundo fouee instar minute harenæ scaturire videant: sicut in fontib; fieri p̄suevit: propter quod ipsum in corpore & anima celo assumptū plurimi asseuerant. Cuius depositionis dies ab ecclesia celebratur sexto calendas Ianuarij.

De sancto Maximo epō alexandrino. Cap. viij.
Maximus episcopus alexandrinus fuit. Qui satis clarus & insignis de titulo confessionis factus est. Qui in pace quieuit. vj. calen. Ianuarij: apud eandem vibem condigne cumulatus: hec vsuarius.

De sancto Maximo epō Taurinensi. Cap. ix.
Maximus episcopus taurinensi. claruit tempore honorij imperatoris: qui in homiljs & sermonibus cōponendis: & in ecclesia declamandis studuit elegāter: vir in diuinis scripturis intentus: & ad plebem instruendam sufficiens. **I**n apostolorū laudes & Joannis baptiste & generales oim martyū homilias & tractatus edidit. De sancto Eusebio Cæsariensi. duos tractatus composuit. Et sancti Epiphanij specialem de baptisimi gratia Librū de auaritia & hospita

litate. De defectu lune. De elemosynis. De ieiunio seruorū dei generali. De ieiunio speciali quadragesime. De eo qd in Estata scribitur Laupones tui miscent vino aquam. De passione domini. De iuda proditore. De cruce domini. De sepulchro eius. De resurrectione ipsius. De accusato & in cusato domino apud Pilatū. De calendis ianuarij. Composita etiā homilias plurimas: videlicet. De ciuitate domini. De epyphania. De p̄thecoste. De hostib; carnalib; nō timendis. De gratia post cibū deo agenda. De penitentia iniustarū: & alias multas. Quieuit autē honorio theosio iunior imperāribus. Hec gennadius de illustrib; viris

De sanctis Innocentibus martyb; Cap. x.

Innocentes martyres ab herode ascalonita interfecti sunt. Tres enī fuerunt herodes propter corū infamem crudelitatem famosi. Primus fuit herodes dictus ascalonita: sub quo natus est dominus: & p̄e ei occisi sunt. Secundus fuit herodes antipas: qui Joannem decollauit. Tercius agrippa qui Jacobū occidit: & Petrū incarceratione. **H**erodes ergo ascalonita fuit filius antipatris idumel: qui neptē regis arabū duxit vxo rem ex qua hunc filium habuit herodē: vt dicit in hystoria scholastica: qui postmodū ascalonita dictus a cesare augusto primus ex gentibus iudee regnū accepit: & tunc ablatū est sceptrū de iuda iuxta prophetiā iacob. Hunc sex filij nati sunt: scilicet antipater: alexander: aristobolus archilaus herodes antipas: & philippus. Alexandrum autē & aristobolū ex eadē matre iudea genitus romā misit liberalibus artibus imbuendos: q; facti acerrimi oratores desulceptio ne regni cum patre contendebant. Pater vero antipatrem illis preponere satagebat. Cūq; illi de patris morte tractassent ab eodē relecti: cesarem ad eū de patris iniuria conquesturi. **I**nterea magi hierusalem veniunt: de ortu regis iudeorū q̄runt. Herodes hec audiens turbat: timens ne de iudeorū semine natus esset: qui ipsū alienigenā expelleret. Rogatq; magos: vt inuentū regem sibi renuntient si mulans se adorare velle: quē perdere iam cogitabat. **A**erū tamen magi per altā viam reuersi sunt in regionem suā. **A**l denique herodes eos nequāq; ad se reuersos: stelle visione deceptos ad se redire erubuisse putauit: & ideo ab inquisitione pueri animū reuocauit. Sed audito que pastores dixerant: & q; symeon & anna p̄phetauerant: vehementer timuit & se a magis illudum cognouit. **E**t ex tunc de nece puerorū qui erant in bethleem: tractare cepit: vt cū eis illum quem ignorabat occideret: **E**t admonitionem angeli ioseph cū puero & matre in egyptū in ciuitatē hermopolim fugit: ibi q; septē annis vsq; ad obitū herodis permansit. **I**ngresso igit domino in egypto secundū Isaiē prophetiā. Antuer: sa ydola corruerunt. **R**efert cassiodorus in tripartita: q; in hermopoli thebaide dicitur esse arbor que vocatur per fidis valens in salutem egroiorū: si fructus vel folium vel cortex colla languentis: alligetur. **H**ec arbor vsq; ad terram inclinata virginem cum filio fugientem adorauit. **E**dum igitur herodes de nece puerorū disponeret: a cesare citatus est filiorum accusationibus responsurus qui cū per tarsum iter faceret. **I**ntellexit q; magos naues tar: sensum transiissent: quas omnes in spiritu vehementi combussit: vt fuerat p̄dictum. **E**t dum ipse coram imperatore disputans contra filios obrinisset: & in regnum cōfirmatus audacior factus esset reuersus hierusalē occidit oēs pueros: qui erant in bethleem a bimatu & infra: scdm tēpus quod exquisierat a magis id est infantibus duoz annorū vsq; ad pueros vii noctis. **I**didicerat enī a magis ea die: qua eis stella apparuit dñm natū esse: & q; annus fluxerat ex quo romā lerat christū anniculum & aliquorū dicitū sup eē credebat. **I**deoq; sup erat ei vsq; ad bimos dese:

uit in pueros. In qua psecutione centi quadragintaquatuor milia infantes interfecti esse credunt: qui et i Apocalypsi caplo. xiiij. describit. Inter quos dei iudicio vnus paruulus filius herodis ad nutriendu traditus ignoranter a carnificibus est occisus. vt dicit Macrobius. Herodes aut de tanto scelere a deo acriter punitus est: vt in scholastica dicit. Et qui multos orbauerat filijs: ipse suis miserabiliter orbaret. Nam alexander et aristobolus iteru patri suspecti cõfessi sunt ab eo contort: q̃ tonsori pecuniã promiserant: si eũ iugularet. Ob hoc pater irat⁹ eos occidi fecit. Antipatrem aut futurũ regem constituit: et eidem herodẽ antipã substituit. Et cũ herodem agrippã et herodiadem vxorẽ philippi: quos ex aristobolo susceperat: paterna dilectione foueret. His duabus de causis antipater p̃tra eũ odiũ concepit in tantũ: q̃ eũ veneno perimere attentauit. Quod sentiens herodes eũ in carcerẽ posuit. Ipse aut an noui septuaginta grauissimã infirmitatẽ incurrit. Nam febrie valida: purrigine corporis colli cõtinuis tormentis pedũ inflatione vermescentibus testiculis: intolerabili ferore et crebro anhelitu torquebat. Audiẽs iudeos mortem suã cum gaudio expectare nobiles multos iudeorũ carcerauit mandans salome ei⁹ sorori: vt cũ spiritũ emitteret omnes detentos occideret: vt sic ois iudea ipm desleret vel inuita. Et cũ sumpto cibo iuxta morẽ suum pomũ purgare vellet qd comederet: tenens manu gladiũ tussu violenta fatigat⁹ seipsum pcussit: non tũ totaliter se occidit eo qd a p̃obuino aliquat⁹ detentus fuit. Et cũ sonit⁹ in aula de morte regis pcurreret: et antipater se relatũ exultaret. Herodes hoc audiens eũ occidi fecit: et archelaũ post se regnaturũ instituit. Sicq̃ post dies quinq̃ infelicissimus vitã finiuit. Salome aut soror eius oēs quos rex occidi mandauerat relaxauit. Innocentes aut martyres sub die vno passi ab ecclia recolunt: videlicet quinto calendas Januarij.

De sanctis Eutitio et Florentio p̃fessõib⁹. Cap. xl.

Eutitius et Florentius serui dei circa tempora gothorũ in nursie partibus floruerũt: quorũ primus actiue vite: et p̃dicationi: secundus vero p̃templatiue et oratione vocabat. Eutitius vero in abbate cuiusdã monasterij in ptibus illis positi electus: licet dudũ renueret: tamen pro salute proximi anisatus cõsensit et solum sociũ dereliquit. Florentius ergo sol⁹ existẽs orauit ad dñm vt sibi p̃ortũ aliquid largiret. Moxq̃ ante fores cellule: visum repperit: demisso capite nihil feritatis ostendẽtẽ: quali ad viri dei obsequiũ preparatũ. Qui vir iposuit vt quatuor vel quinq̃ oues quas habebat ad pastũ duceret et custodiret: et ad sextã vel nonã hore rediret. Qui iussa cõplens pastoris curã gerebat: et hora sibi semp assignata cũ oibus redibat: et quas manducare p̃sueuerat: pascebat oues bestia ieiuna: atq̃ in oib⁹ mandato viri dei obreperabat: vt neq̃ ad sextã iussus rediret ad nonã neq̃ ad nonã iuss⁹ rediret ad sextã. Sed dũ rãt miraculi fama crebresceret quatuor ex discipulis eutitij quasi inuidẽtes q̃ eorũ magi miracula nõ faceret sicut florenti⁹ faciebat: vt suz latenter occiderũt. Quẽ die altero pcussum sc̃tus inueniẽs et dolẽs admodũ inq̃rens diligẽter: q̃ fuerat occisores cognouit firmiq̃ malitiã et vrsi p̃loci mortẽ deplorãs. Quẽ eutit⁹ ad se deductũ p̃olari cepit: florenti⁹ vero ip̃ecans se habere spẽm i deũ alebat: q̃ in hac vita vindictã manifeste recipere: qui nil se ledentẽ visum eius occiderat. Et post dies modicos quatuor monachi qui visum occiderant: elephantie morbo pcussi mēbris putrescẽtib⁹ interierũt. Ob sanctus Florentius omni vite sue tpe flebat: qui exauditi fuerat: et se quodãmodo i eorũ morte homicidã reputabat. De draconis quidã ad eũ veniens vt se orationibus cõ-

mendaret cellulã eius serpentibus reperit in circuitu plenã: et timens sanctũ inuocauit. Qui egressus orauit: et cũ nimia serenitas esset: subito tonitruũ factũ est: qd serpentes oēs interemit. Moxq̃ tot aues viderũt quot serpentes occisi fuerat: et singule singulos rapientes asportarũt. Eutitius ṽo magis post mortẽ miraculis claruit. Inter que illud p̃cipuũ fertur quod vsq̃ ad longobardorũ tpa perdurauit. Nam quotiẽs pluuiã deficiẽte esu nimio terra exurere: ciues vrbis tunicã illius leuatam circumferebant: cũ qua dũ per agros orantes pergeret repente pluuiã tribuebat: que plene terrã satiare potuisset. Quenit aut in chulsto sanctus eutitius quinto calend. Januarij: quo etiã die festũ p̃loci florenti in illis partibus colebat. Hec Grego. iij. dyalo. cap. xv.

De sancto Elphego epo et martyre. Cap. xli.

Elphegus cantuariẽ. archiepiscopus et martyr floruit tẽpore henrici secundi imperatoris. Qui nobili genere literarũ scientia imbut⁹ in loco quidã balneũ adhuc iuuenis se inclusit: et heremiticã vitã ducens postq̃ plures discipulos p̃gre gaud: monasteriũ construxit: fratrib⁹ p̃positũ delegauit se quoq̃ separatim in arda cellula posuit maiora tũ que dã sibi delata corripiebat. Dum aut quidã effrenes monachi medijs noctib⁹ in certo loco ieiunia comedentes frãgerent: vno ipsoz repente defuncto strepitus maximi p̃ceno biũ sonuerunt vocib⁹ p̃cutientũ et percussũ lamẽta audita sunt. Quod sanctus audiens monasteriũ intrans corp⁹ defuncti in terra prostratũ reperit ictib⁹ cõtusum. Quod dũ socij ceteri mane vidissent cõpuncti ad penitentia redierũt: et locũ vbi corpus defuncti inuentũ est: illud esse: in quo deliquerat cõfessi sunt. Interea defuncto ventono episcopo dum pro electione multi desyderent: sancto dñstano archiep̃o apparuit sanctus Andreas apostolus q̃ ei elphegum eligendũ imperauit. Et dũ ille visa narrasset vota oim in elphegũ cõcurrerunt. Qui factus episcopus mira se penitentia affligebat: et pauperib⁹ liberaliter erogabat reuelat: quoq̃ sancto dñstano elphegũ sibi successorẽ futurũ qd anno domini. cxi. impletũ est elphego de ventona cantuariã translato. Hic post dies paucos romã peregrin⁹ adies dum ausonte hospitatus esset a quibusdã ex ciuib⁹ noctu eũ inuadentibus oibus suis spoliat⁹ et ex vrbẽ eiectus est. Hec dum longe discesserat: et ecce subito rota ciuitas ansonie inflamat. Quod illi conspicientes et sanctũ insequentes ablata sibi restituere se offerunt: eiusq̃ misericordia p̃tunt eo quod diuinã ex hoc vltione in se recognoscũt. Sanctus igit⁹ vrbẽ rediens oratione breui: quod dictu mirum est flamma prius in aere suspendit: et post hec ab vrbẽ totaliter incendiũ excussit: multisq̃ oblatis sola sua recepit: eosq̃ de sibi illata iniuria corripuit. Dũ igitur danielũ duce suo thurolo p̃rate pessimi tã mare britannicum q̃ terras predarent: a rege eltheredo: qui oino imbellis et pusillanimis erat ei⁹ci nõ valebant. Sanctus aut archiep̃us hostes adibat: captiuos redimebat: et multos sua doctrina p̃uertebat: ceteri vero in eũ insistentes ipsum occidere satagebant. Lũq̃ hedricus p̃positus regni in q̃sdã olim fratris sui interfectores vindictã expeteret: et rex illos vtpote nobiles et qui illũ vti predonẽ iuste se defendẽtes occiderat iure perimere denegaret: indignat⁹ hedric⁹ et dani⁹ p̃federatus cu multis de regno ciuitatẽ aggressus obsedit: eũq̃ plurimis bellis crudelitatis agitant. Sanctus vero elphegus populũ hortabatur: sed peccatis exigentibus dũ ciuitas ab hostib⁹ impugnata: aduersarij per mura disruptum introeunt innocentes perimunt: domos spoliãnt: et incendunt. Quos sanctus archiepiscopus de impetate redarguens ab eisdem multis uerbis cesus humero pene exciso: manibus vinctis ad ecclesiã suã ducit: et in

aspectu ipsius templi inflāmat: monachi occidunt: et quatuor solūmodo capti viui dimittunt. Inde sanctus ad portā septentrionis in carcere asperimū vinculari claudit. ibique septē mensibus custodit. Verū ira dei in hostes sentiente duo milia ex ipsis pestilētia extincti sunt: ceteris graui infirmitate percussus quod illi cernentes eiusque suffragia petunt. Pro quibus dū orasset: et panē benedictū eisdem tribuisset: oēs ex eo gustantes sanati sunt. Post hec autē dux ab archiepiscopo thesauros multos peterent: ut sic abeūtes ecclesiā suā in pace dimitterent: ille oīno denegaret: dicens quod christi sunt minime christi aduersarij pcedenda: rursum in carcere claudit: cut dyabolus in specie angeli apertus eū de carcere eduxit: et panē suadēs: plures aquarū ab lauitones transire fecit. hesitante autē sancto an a bono angelō a martyrio phibere: oratione fusa dyabolus euauit angelus sanctus assistit: et eū ad locū certaminis reduxit. Qui iuxta carcerē existēs ab hostibus tentus pluribus plagis percussus tandē cerebro percussus semitulus in carcere reponit ubi nocte a scro dūstano et angelis sibi apparētibus cū luce nimia pfortat: et ad eternā gloriā mutatur. Sicque oib⁹ eius sanatis vulneribus vinculisque solutis custodes hec videntes territi fugerūt. Nouissime autē martyri christi iumen to ipositus ab infidelibus scro miliario a cantuario duct⁹ et lapidatus est. Cuius sanguine lignū aridū spersum reuixit ppter quod miraculum dant corpus eius london. de portari pmisserūt ubi et sepultū est: et post annos decem in coruptū inuenit usque in p̄sens durat et sanguis recens ac si hodie esset effusus. Qui passus est. v. kalen. Januarij die videlicet pcedente festum Thome martyris eius in pontificatu eodem et martyrio successoris.

De sancto Thoma epo et martyre. Cap. xij.

Thomas cantuariens. archiepiscopus et martyri tpe Federici imperatoris p̄m̄i: p libertate ecclesie martyriū passus est. Hic ciuitatis london. parētibus ortus nobilibus in adolescentie annis literarū et studio et honestati mox operā dabat quē mater eius obata vtro in virtutū sanctarū exercitatio ne beate virginis deuotiōe specialiter informabat. Qui ad huc iuuenis liberalibus instructus: secularibus curis impli catus cū plurima ptra clerici honestatē geri conspiceret: relicta seculari vita a scro Theobaldo cantuariens. archiepiscopo clericus effect⁹ in eadē ecclesia modico post tpe archidiaconus est institutus. Et deinde ad eius instantiā Henric⁹ rex anglorū eundem cancellariū suū fecit: in q̄ officio strenue se gerens: oibus amabilē se prebebat eiusque ope et cōsilio multa ptra ecclesie libertatē pcurata fieri cōpescibat: et qua sola causa dictū officiū de sui archiepiscopi mandato quis inuit⁹ assumpserat. Quē adeo rex dilexit: ut post archiepiscopi Theobaldi decessum. Thomā in archiepiscopale cathedrā pcurauerit sublimari: q̄ consecratus subito in virg. aliū mutatus est: carnem cilicio et ieiunijs macerās: non solū camisiā: sed etiam femoralia cilicia usque ad poplite deserebat. Sanctitatē autē suā subtiliter occultabat: ut saluo honestatis rigore sub decentia vestitiū et apparatu vtē filiū conformaret se moribus singulorū. Pauperibus muniticus elemosinas p̄ueras quas eius p̄decessor duplicauerat: ipse etiā duplices duplicauit: et ad hoc oēs sibi puenientes decimas deputauit. Quotidie. xij. pauperū pedes abluebat: et refectos datis cuilibet quatuor argenteis remittebat. Sacerdos quidā quotidie missam de beata virgino celebrabat: eo quod aliā dicere nesciebat: qui accusat⁹ ab archiepiscopo tanq̄ idiota ab officio suspensus est. Cū ergo Thomas ciliciū suū assuendū sub lecto abscondisset ut hora captata ipsum latenter consueret. Beata virgo sacerdoti apparuit: etq̄ mandauit: ut ad archiepiscopū pergeret: etq̄ diceret quod illa ob cuius amorē missas dicebat: ci-

liciū eius quod est in tali loco cōsuerat: et setam rubeā de qua illud cōsueit pro signo dimiserat. Illa ergo domina sibi dicendo mittebat quod p̄sbytero suo officiū ablatū restituere debeat. Quod ille audies obstupuit: et ita esse ut sacerdos retulerat inuenit: ac eidem celebrandū potestatem concessit. Dū ergo rex Henricus archiepiscopū ad voluntatē suā illectere vellet: ut scilicet p̄suetudines quasdam: quas regis p̄decessores cōtra ecclesie libertatē habuerant: tā archiepiscopi quam ep̄orū suffraganeorum omniū scriptura et consensu expresse firmaret. Regans hoc fieri beatus Thomas p̄stantissime manifestā in eis asserēs libertatis ecclesiastice subuersionē contra se irā regis et principū non mediocriter incitauit. Quadam autē vice sic ipse cū suis suffraganeis episcopis est arctat⁹: ut sibi mortis sententiā rex minaret. Qui magnorū vtrorū deceptus consilijs cōsensum verboten⁹ prebuit: verū ex hoc cernens animarū periculum seipsum mira penitētia affixit: et ab altaris officio sic suspendit: donec a summo pontifice absolut⁹ fuit. Requisiuit deniq̄ rex: ut quod verbo dixerat scripto firmaret. Et dū contradiceret affectus est iniurijs et conuitijs ac damnis multimodis lacessitus. Deinde occasione contra eū captata pro administratione officij cancellarie corā seculari iudicio euocat⁹. Et dū nullo fori p̄uilegio nulla exceptiōe vel appellatiōe admissa cōtra ipsum seculares iudices ad regis instantiā sententiā proferre vellet. Sanctus dei crucem quā corā de gestabat manu p̄tulit: et crucifixū interpellans discessit clamantibus cunctis contra ipsum furē et proditorē suspensio et incendio dignū. Cui nocte duo magnates secreto intimarunt: quod in eius mortē multi proceres cōiurassent: vir ergo sanctus magis ecclesie q̄ sibi metuens: eo quod causa nondū pape innotuerat: et personalis p̄secutio videbat fāgam cepit: et parua nauicula cū duobus clericis mare transiens et senonas ventens a papa Alexandro. iij. ibidē reperit honorifice suscipi: et in monasterio pontiniacē. cōmendarat. Rex vero dū ad curiā romanā misisset ut legati aliquid mitterent: qui causam huiusmodi terminarent: a papa repulsam parit: et ob hoc magis contra archiepiscopū concitatur. Unde oia que erant sancti martyris et suorū diripiuit: et totā eis progeniem et amicos exilio damnavit: nequaquā de ferens p̄sitioni vel serui ordini vel etati. Nā et mulieres in puerperio et infantes in cunis: clerici et laici iuuenes et decrepiti in exiliū acti sunt. Omnes qui poterāt iuramento astringi: ut se cantuariensi episcopo presentarent: ut passionis gladio professus animū ad regis votū illecteretur phibitū quoque est clericis in toto regno ne quis p̄ ipso orationē in publico proferret. Que oia christi martyri premnens in constantia veritatis permansit immobilis: ieiunijs quoque et orationibus intentus pro ecclesia: et regno p̄tinuo exorabat. Post hoc misit rex cōminatoriā quedā monachis pontiniacē. monasterij p̄ quosdā abbatē ordinis cisterciens. que dū sanctus cognouit: nolens religiosi viri sua occasione dispendiū imminere: inde sponte recessit: et ad Ludouicū regem francorū se p̄tulit: qui eū humanissime tractauit. Deinde misso Guillelmo senon. ep̄o ad sedem apostolicā pcurauit: ut regem anglorū cōpelleret: quatenus archiepiscopū ad ecclesiā suā redire pmitteret. Interim rex in despectū archiepiscopi pcurauit: ut rugerius archiepiscop⁹ eboracē. in ecclesia cantuariens. Henricū eius filiū coronaret. Dū ergo sumus pontifex regi mandasset sub excommunicationis et interdicti pena canonica quatenus archiepiscopū redire pmitteret: coactus rex assensum p̄buit et simulatā pacem cū archiepiscopo tractauit. Sed anteq̄ rediret sibi a dño reuelat⁹: quod ad ecclesiā suā cū gloria rediret: post modicū per martyriū palmarū ad dñm esset migratur⁹. Et sic post sex annos exiliij sui cōpletos redire pcedit: et a cunctis cū honore suscipi. Per aliquē dies ante ip̄i⁹ martyriū iuuenis quidā defunctus: et p̄

Rea miraculose suscitatus dicit qd vltis ad supremū sancto
rū ordinem deductus sedem vacuā inter apostolos vidit:
quā cuiusdam sacerdoti anglorū audiuit a domino reserua
tā. ¶ Rediens igitur pastor nobilis dū adhuc iura eccle
sie vt prius defenderet: nec vi nec pēibus flecti posset ma
iorem regis indignationē incurrir: magnatū animos ad
huc fortius ptra se accendit. Et dū ex querela beati Tho
me sumus pontifer archiepiscopū eboracen. excommunicas
set: eo qd in ecclesia sua auctoritate propria imo temerita
te nepharia regis coronasset filiu: a deo cunctoz procerum
anl ptra sanctū archiepiscopū accensi sunt: qd eius mores
quotidie pcurabant. Et procedente furore ecclesie sue in
pra edicto publico citre prohibitus est. Die igit festū inno
centiū subsequente quatuor barones cū militibus armati
ad ecclesiā suam veniūt: archiepiscopū requirunt. Et dū
monachi ecclesie fores clauderent: iussit eas reserari: et ho
stibus futuris christi hostia mor occurrir: se p deo mori pa
ratū offerens et ecclesie libertate. Elsq ex parte dei oīpo
rentis et sub anathemate mandando: ne suoz cuiq lesionem
inferrent. Deo et beate Marie et sancto Dionysio et ecclesie
sue sanctis patronis seipsum cōmendans et ecclesie causaz
litis dictis gladijs impioz impetit: sacra capitis corona p
cidit: cerebrum cū sanguine pauimentū ecclesie spargit
et sic martyr domini consecratur anno domini. M. cxxij.
¶ Dū ergo clerici corpus in pheretro posuissent: et pro eo
missam defunctorū inciperent. Angeloz chorū astantes vo
ces cantantiū interrumpunt et officiū martyris inceperūt.
Terribilissus inchoant: ceteri psequunt. Et sic martyr
honore venerādus: martyris reuerentia honorifice tumula
tur. Sepultusq est in pioso tumulo auro et gemis deco
rato in ecclesia sua signis et miraculis clarens innumeris.
Passus est autem. iij. kalendas Januarij.

¶ De sancto Jesse patre David Cap. xliij.
Esse siue Isai pī David pphete et regis et filius Is
berth filij Boos et scī Ruth moabitis: in catalogo
sanctorū patrū veteris testamēti idcirco ab hebreis
ponit: vt Iosephus scribit: eo qd talibus et tam scīs
parentibus genitus et tantū pphete pater fuisset san
ctissimus arbitrat. Hic de tribu iuda ciuitatis bertheleē in
digena fuit: qui genuit septem filios scilicet heliab: amina
dab: symaham: mathanael: naddai: et ason: minorē qd genuit
David: qui erat rufus et pulcher aspectu et decora facie: q
solus ex oībus fratribus suis a spiritu sancto electus est: et
a Samuele ppheta diuino iussu puentus: atq ex pastoralī
officio ad regū gubernacula miraculose promotus: vt ha
bes pūmī regū cap. xvi. Jesse aut patris dauid sepulchrū
apud bertheleē monstrauit Iosephus q supra. cōmemorat.

¶ De sancto Nathan propheta. Cap. xv.
Nathan ppheta in dieb David spiritu pphete
tico claruit: et in dieb Salomonis vita et ces
sit: q multa pfatis regibus diuinit reuelauit.
David enī a dño missus de adulterio in Ber
sabee cōmisso redarguit: eiq proditiōe et ho
nacidū qd de via fecerat patefecit. Et cū dauid compun
ctus se peccasse confessus est: dñm quoq peccatū suū remi
sisse misericorditer nuntiavit: eiq penitendū iudixit: et filiu
et adulterio conceptū propter peccatum suū mortuū esse
predixit: vt habes lib. regū. ij. cap. xij. Salomoni qd eo qd
deos adorasset alienos variatus est: vt hystoria schola
stica tradit qd dño aduersario suo et seruo decē tribus ex re
gno traderet: eo qd a dño recessisset. Et si ppheta expressa
nathan propheta pscripta non reperit: q tū in quodq volu
mine gesta regio dauid scripserit vltimo capitulo pūmī li
bit paralipomenon cōmemorat. Hic propheta in catalo
go sanctorū ecclesiasticū. xlvij. cap. expresse ponit inter alios
patres veteris testamēti: quos sapiens laudare disponit.

Hunc sanctum et precedentem regi dauid prophete premi
si: quorum depositionis dies reperire nequiu.

¶ De sancto David rege et propheta. Cap. xv.

David rex Israel et ppheta nō solū ab ecclesia
suo caplo. xlvij. et a scō mathathia primo ma
chabeoz. ij. cap. in catalogo sanctorū conume
rat: sed etiā ab apostolis et euangelistis et alijs
doctoribus et diuinorū voluminū scriptoribus
multis sanctificat reputat: qui de numero illoz patrū cre
dit extitisse: qui cū dñmo resurgentes beata etiā corpora
liter immortalitate in celestib vestri credunt. Hic de tribu
Iuda Jesse vel Isai filius ciuitate bertheleē oriundus ex oī
bus fratribus suis minimus a deo electus est: vt de pasto
re gregis dux et princeps fieret plebis: et repulso saul a do
mino diuina iussione a Samuele propheta in regē inuict
est. Et ex tū de spiritu dñi a saul discēdes in dauid direct
est. Adeo vt qñcūq saul a maligno spiritu agitabatur: dauid
in cythara psallente mitius ferebat. ¶ Post hec dū phil
stei israel ipugnarent: et habentes secū gigantem goliath po
pū dei ad singulare certamen puocarent: cūctiq gigan
tē impetere formidarent: solus dauid diuino agere plidio
in funda et lapide percussit eū: et prostratū proprio gladio in
teremit: ppter qd saul inuidie luore audiens qualiter cū
victoria gloriose ciuitatē esset igressus: emulus eius fact
eū oībus diebus vite sue persecutus est: ita vt dauid hinc
inde fugiēte pluries vix euaserit manus eius que oīa diffu
se tradunt in primo libro regū a capitulo decimosexto vsq
prope finē. ¶ Deinde saul in monte gelboe in pugna pht
listmoz cū tonatha eius filio interfecto: dauid pulto dño
cū achinaani tezraheliter abigail olim vxore nabal carme
li coniugibus suis ascendit in hebron: vbi a sola tribu iuda
inunctus in regē ab eadē i regno pstituit: est: is boseth saul
filio sup. x. trib. biennio regnāte. Regnauit at dauid i hebi
septē annis et sex mēib. Interfecto aut is boseth filio saul
proditorie in domo sua: et omni parentela saul exterminata
vniuerse tribus israel venientes ad dauid in hebron vnze
runt eū tertio in regē sup israel vniuersum: et ex tunc regna
re pacifice cepit sup oēm populū hebreoz. Eratq annorū
quingenta qū regnare cepit: et quadraginta annis regna
uit. In hebron septē annis: et in hierusalē tringintatres ha
buitq dauid filios q nati sunt ei in hebron videlicet amon
de achinaā tezraheliter: chilaab de abigail: vxore nabal: ab
salon filius macha filie ptolomai regis gessur: adonias fili
agith: saphria filius abithal: tezra filius aegla. Hos qd ha
buit q nati sunt ei in hierusalē: samua et sobab: et nathā: et sa
lomon: et his baal: et elisua: et nephec: et iaphia: et elisama: et eli
da: et helyhelec: habuit qd ioab principē militie strenuū et
victoriosum: et sadoc summū pstituit sacerdotē: hierusalēz
qd munuit arce: que postmodū dicta est munitio dauid: q
vocabat mello. Habuit quoq dauid bellā cū philisteis oī
bus diebus: et percussit eos et humiliavit pluribus victorijs
obtentis. Fecitq cūctas in circuitu nationes tributarias
Ita vt in oībus ad que ingrediebat psperrime ei succede
ret: q dñs erat cū eo: qui regnū suū in sempiternū firma
uit. Arcem etiā domini que pluribus annis fuerat in ga
baa. i. in colle cariathiarm in domo amnadab cū multitu
dine populor et sacerdotū et magna psallentiū letitia tras
tulit in hierusalem: eamq in tabernaculo dñi collocauit.
¶ Sed dum inimicos suos in circuitu per omnia contri
uisset: et populū in pace posuisset: voluit edificare templū
domini: lignaq sibi missa per hyram regē tyri: et alia pluri
ma i edificatū pparauit: vix diuino responso ad se facto q
nō ipse sed filius eius nasciturus a dño pfectus videlicet
salomon templū esset edificatur: ab opere destitit: et i vasa
aurea et argentea et erea non modico fabricata in ministeriū
domus et altaris fiendorum diuisit. ¶ Post hoc dum dauid

ad p manū Joab principio militie haberet bellū ptra filios Amon inimicos David: et rex post meridiū de ābulā in solario vidisset in domo sua Bersabee vxorē vne cethei se lauantē que erat pulchritudinis elegantis: et eā adamasset vocatā ad se cognouit illā: que statim concepit. Quod sentiens David virū eius ab exercitu reuocauit: vt partus sibi ascriberet: et ex hoc mulier infamā euitaret. Quem post dies aliquot ad exercitū misit scribens Joab literas proditionis de morte vne vt vxorē eius pacifice possideret: vna q̄q̄ in bello defuncto David vxorē eius in domū suam introduxit et facta est ei iunx. Ad quē de tanto scelere redarguendū missus est a dño Nathan ppheta: verū tamen quia David pccm̄ recognouit et penitentia agere pposuit: domus sibi quantū ad ipsius internitionem peccatū remisit: vltionem tñ in mortem filij iā nati et in alias regis persecutiones cōmutauit. Rex aut postmodū de Bersabee genuit Salomonē: cūq̄ sibi successurū in regno cū iuramento matris promissit. Prima aut persecutio quam dñs in domo David excitauit propter peccatū vne fuit mutua interfectio filiorū. Nam cū Amon pumogenit⁹ eius Thamar vterinā sororē absalonis inepto amore diligeret simulataq̄ infirmitate thamar ad fratrem fouendū accessisset: eam oppressit: morq̄ sibi exosam abiecit. Quapropter absalon fratrē odians post biennū ipsum ad conuiuiū inuitans dolose occidit: et ad auum eius maternū regem gessur aufugit: cū quo per triennū stetit. Deinde consilio et tractatu Joab diligētis absalonē rex ipm̄ hierusalem reduxit vbi et biēnio mansit q̄ regis faciē non vidit. Tandē Joab interuentu eidem reconciliatus filiū ad gratiā reuocauit. ¶ Secunda diuina vltio facta in dauid fuit pspiratio filij ptra eū. Nam cū absalon filius eius ex pulchritudine et facundia populo dilectus aspiraret ad regnū: mira sagacitate sollicitare cepit corda viroū et populum sibi attrahere: intantū vt post annos quatuor reuersionis sue recedens de hierusalem cū lictentia patris pretextu soluendū quedā vota dño in hebion vsus p filio achitofelis olim cōsiliarij regis: multis de populo secū assumptis conspirauerūt ptra regē: et congregata multitudine manu valida venit hierusalem: quem dauid timentis cū paucis fugā perijt. Et dñ absalon eū persequi decreuisset p filio achitofelis: tandē ipsum distulit inuadendū suus achusi archita absalonē decipere cupiente. Inter q̄ dauid fidelib⁹ suis euocatis misso Joab ptra absalonē celsa multitudine ex proditoriib⁹ absalon fugiens suspensus est capillis quercui inherētib⁹: quē supueniens Joab ab trib⁹ lanceis interfecit et victoriā reportauit. David q̄q̄ hierusalem post menses sex triumphator rediuit. Et deinde multis habitis victorijs cōtra philisteos populū feliciter gubernauit. Et dñ quasi de regno gloriatur: et de populi numero sitate supbiens populū oēm israel dinumerari iussit: fer: indignatus dñs populū epidemia magna percussit. Ita q̄ fm̄ Josephū de mane vsq̄ ad horā nonā repentina morte. lxx. milia viroū de nobilib⁹ et. ccc. milia de plebeis et rusticis in populo israel extincti sunt. Et cū vidisset dauid angelū percussorē venientem hierusalem et dñm pro populo exorasset oblato sacrificio: quieuit indignatio dei: angelusq̄ manū contra hierusalem p̄tinuit. Et deinde vsq̄ ad vte sue finem dauid in pace regnauit. ¶ Dñ senectute nimia frigidat⁹ calefieri nō posset: et ab Ifac sunamitis puella: ut ipm̄ calefaceret cū rege iaceret. Adonias fili⁹ agith qui maior iter regis filios remāserat regnū ambiens nobiliores q̄q̄ ad conuiuiū inuitauit. Verū consilio Nathan pphete: Bersabee vna secū ad regem ingressa: pmissionem de regno sibi factā p salomone eidē cōmemorauit. Propter qd̄ dauid salomonē p manū Sadoch sacerdotis assistentib⁹ sibi baptizata principe militie et nathan ppheta et militib⁹ dauid in regē inūgi mandauit. Quod adonias audiens et timens fu-

git in tabernaculū: donec sibi salomon fidē prestaret. Dauid aut rex Salomonē aduocans regnū sibi gubernandum cōmisit: et de parendo mandatis domini plenius informauit: oibusq̄ dispositis cū quadraginta annis regnasset: dormiuit cū patribus suis. iij. calend. Januarij: vt beatus ponit Hieronym⁹: prout et ipse repperit in archiuis iudeorū. Sepultusq̄ est in ciuitate dauid: hoc est berthelem: licet quidā asserant eū in horto in quo dñs crucifixus et sepultus extitit: fuisse postmodū tumulatum. Hec oia tam in scōo libro regum per totū q̄ in tertio vsq̄ ad caplm̄. ij. et in primo parallelipomenon atq̄ in hystoria scholastica distinct⁹ tradunt vbi et latiori narratione dauid gesta particulari⁹ legenti patebunt. his modicis de multis substantialiter et cōpendiosē se collectis. ¶ Hic gloriosus propheta domini diuino afflatus spiritu centū et quinquaginta psalmoz psalterij volumen cōpilauit. In quibus sub dei laudibus et orationib⁹ sacris incarnationis et passionis ac resurrectionis ceterorū q̄ beneficiorū christi mysteria non tā prophete oraculo futura predixit: q̄ euangelico stilo quasi iā gesta contexit. Qui liber inter cūcta diuine scripta volumina: vti sacramentum noui testamenti secundus et laudū diuinarū hymnidū cūctis: in officijs ac ecclesia frequentat⁹. Hā et eosdē psalmos diuersis tpibus et modis: ipse dauid p̄dixit: nedū coram archa domini sepissime cecinit: verumetā per cātores quos i domo dei ad celebrandū posuit: deputatis diebus cantari p̄stituit. Quem quidē libū deuotissimū heroico carmine i hebreā lingua vt tradit Hieronymus cōpilatum: primo a septuaginta interpretibus de hebreico in grecū translātū. Idē Hieronymus de greco interpretatus est in latinū: qd̄ hodie dicūt psalterium Romanū: eo quod in romana vbe ecclesia eo vti. Quod postea p̄fatus doctor in aliquibus emendauit: et illud emendatū cantari cepit in ecclesia gallicana: dñ tamen postea in vtroq̄ comperisset defectus nona biles hebreicū psalterij de hebreo verborenius et imediate translātū in latinū: q̄ licet alicubi clerici nō vti: ab eis tñ q̄ linguā nouerūt hebreicā vt verior si ceteri approbat.

De sancto Dauid monacho et p̄fessore. Cap. xvij.

David monachus fuit: primo magnus latro in partibus hermopolis: qui oēs transeuntes p̄dabatur habens secū triginta p̄socios. Tandem cōpunct⁹ ad monasteriū accessit: et se monachū fieri postulauit. Quem dñ abbas et fratres recusarent eū iam senē vidētes: et qualis fuerat agnoscentes: cōminatus est illis: q̄ nisi eū susciperent monachū eū exciperent predatorem et inimicū: ita vt cū socijs suis illuc rediēs omnes iugularet: et monasteriū euerteret. Sicq̄ receptus et monach⁹ factus in summa abstinentia et humilitate vivebat: oēsq̄ fratres numero. lxx. operātes inuabat. Qui die quodā in cella sedenti angelus apparens nuntiāuit oia pccā sua dimissa. Quod dñ ille se credere nolle rēdisset: q̄ tam imania et tot scelera de sibi tā cito dimisisset: angelus eidē subiunxit: q̄ eodē signo deus ipsum ppter incredulitatē peuteret q̄ percussus fuerat zacharias: vt scz ex illo die sp̄ mur⁹ existeret: q̄ signo disceret oia possibilia ap̄ deū. Lūq̄ de hoc ille p̄quereret: maxie q̄ mutus existens psallere vel orare nō posset angelus ei dixit: q̄ et tūc extra psalmos et dei laudes oīno lingua eius ligāda foret. Et q̄ die officiū quidē dicebat: et orandi prātem habebat: aliud vero verbū oīno proferre non poterat: q̄ in eius sanctitatis testimonio pluribus claruit signis. Hec in vitas patrum.

De sancto Trophimo ep̄o. Caplm̄ xvij.

Trophimus episcopus et confessor discipulus apostolorū Petri et Pauli: cui⁹ meminit Paulus ap̄s scribens ad Timotheū: ab eodē apostulo ep̄scopus ordinatus ciuitati arelatensi. ad predicandum Christi euangelium primus

directus est. Ex culis fonte vt papa zozimus scribit: tota gallia fidei riuulos accepit. Qui doctrina z miraculis clarus quieuit in pace. iij. calen. ianuarij. Quo esset tempore sanctus crescentius eius pauli discipulus viennam peruenit: ibiq; miraculis effulsit.

De sanctis Sabino z socijs martirib⁹. Cap. xix.

Sabinus episcopus cū exuperantio z marcello dyaconibus z venustiano cum vxore z filijs passi sunt apud assisiū ciuitatem tpe maximian imperatoris. Qui beatus episcopus cū duobus dyaconib⁹ suis exuperantio z marcello a venustiano augustali tussie in ciuitate assisina tentus dū ad sacrificia suaderet: petijt sibi deos presidis presentari vt eis imolaret. Ille vero statuā touis ex precioso corallio sibi adduci fecit. Quā sanctus in terrā elidens confregit. Propter qd iussu venustiani man⁹ eius pccite sunt. Deinde duos dyacones fecit in ecu leo leuari diuq; sustibus cedi: z latera eorū vnguib⁹ radi: z ignem subterponi. Tunc ambo spiritū emisunt. Quoz corpora in fluitū iactata a piscatoribus p̄byteris collecta iuxta vias sepulta sunt. Sabinus vero in carcere clausus: nocte a serena matrona fouebat: que manus eius truncas p reliquijs referuabat. Cuius z nepotem cecū illuminauit: quo miraculo quingenti gentiliū ad chriſtū conuersi sunt. Post hoc dū venustianus p̄ses oculis grauiter langueret. Sabinū ad se adductum cū honore rogabat: vt sicut ne potem ferene illuminauerat: sic z se ab oculoz passione sanaret. Quem sanctus sabinus penitentia eidem imposita cū vxore z duobus filijs cōuertit z baptizauit eumq; ab infirmitate liberauit. Hoc audiens maximianus imperator misit illuc lucū tribunū. Qui venustianū cum vxore z duobus filijs chriſtū confitentes decollauit. Sabinum vero ad ciuitatem spoletanam adductū tamdiu plumbatis cedi fecit: donec spiritū exhalaret. Cuius corpus vna cū manib⁹ serena sepeliuit. Ihoz hoim passio colij. iij. calen. Ianuarij.

De sancto Libérale epō z martyre. Caplin. xx.

Liberalis episcopus canneſi. que ciuitas est apulie: passus est sub hadriano imperatore. Quē pater eius romanus nobilis senator eleutherius noie decedens cōmendauit euanghē vxori sue. Illa vero chriſtiana puez cuidam sancto episcopo tradidit sacris literis imbuendū. Episcopus vero libe- ralem eruditū: cum esset annoz. xvj. ad dyaconatū deinde annoz. xviij. ad sacerdotiū promouit. Et cū multis iam signis claretur eundem annoz. xx. ciuitatis canneſi. episcopi ordinauit ad populi preces. Imperator vero veniens romā audita liberalis fama: misso felice comite ad canneſi. ciuitatem iussit cū sibi romam adduci. Sanctus vero felice ad deū conuertit: z veniens secum romā in via baptizauit. Presentatus igitur hadriano: dū chriſtū libere confiteret super lectū ereum extensus igne supposito: cū sic per horā mansisset: imperator eū solui precepit. Et videns ipsum immobilem in craticula oleo peruncta: prunisq; subterstratis eū poni fecit: statq; ignis diuinitus extinctus est: z craticula tepefacta. Deinde missus: in sartagine oleo plenā z adipe liquefactis: quasi in rōre permansit. Tunc de consilio cerberi p̄fecti imperator ipm in furnū accensum misit sudibus ferreis circūpositis z oleo super infuso. Et cū pmanſisset illeſus cerberus conuersus est ad chriſtū quem imperator in eodem clibano mitti fecit: qui z ipse permansit inuictus. Imperator vero cerberū decollari mandauit: cui vnda sanguinis pro baptisate fuit: liberalis vero diebus pluribus in custodia detentus inde eductus mittit in

amphitheatrū latata sibi leena: que sancti pedibus prouoluta: eū omnino non tetigit. Inde dimissus est sibi leo ferocissimus: qui z ipse eum non tangens circumplexus est sanctum: propter quod multi paganorum in domino crediderunt. Et alijs quidem hec magicis artibus ascribentibus alijs chriſti virtuti: extra seditione plusq; quingenti gentiliū interfecti sunt. Quod audiēdo impator eū gladio animaduerti iussit. Mater vero euanghē q ipsum rome secuta fuerat dū super corpus filij rueret deprehensa ab imperatore q esset chriſtiana: ab eodē in confessione fidei z ipsa pariter decollatur. Quorū corpora ciues canneſi. ad suā ciuitatem transfulerunt: z ibidem honorifice condiderūt: passi sunt autem. iij. calen. Ianuarij.

De scō Felice papa tertio z p̄fessore. Cap. xxj.

Felix papa z confessor huius nois tertius in episcopatu successit Simplicio pape q felix fuit natione romanus ex patre felice p̄btero de regione fasciole: z sedit annis. viij. mensibus. xj. diebus. xvij. hic fecit basilicā sc̄i agapiti iuxta basilicā Laurētij. hic p̄stituit ecclias ab epō cōsecandas: z q ac cusato vāde sunt inducie: vt ad r̄ndendū p̄parare se possit. Et q accusatores z iudices tales esse debeant q oī careāt suspitione. Sub huius episcopatu venit relatio de grecia p̄etrū alexandrinum p̄byterū propter heresim damnatū ab achacio p̄stantinopolitano episcopo reuocatū. Qui papa facto cōcilio damnauit achaciū cum p̄etro. Post annos iterū tres venit relatio ab imperatore zenone: vt penitens rediret achacius. Papa vero misit messenū z vitalem episcopos: vt si inuenirent complicem petri achaciū iterū damnarent eos: si non offerrent libellū penitentie. Corrupti sunt aut pecunia supradicti episcopi: z non fecerunt secundū preceptum sedis apostolice. Tunc felix fecit discussiōnē z inuenit ambos episcopos pecunia corruptos z elecit eos a cōmunionē vna cum achacio z petro. Hoc factū est tēpore oldouacri regis. hic fecit ordinationes vnas per mēsem decembris p̄byteros. xxvij. dyacones. v. episcopos p diuersa loca numero. xxxj. qui sepultus est in basilica beati pauli apostoli. iij. calen. Ianuarij tempore zenonis imperatoris. Et cessauit episcopatus dies quinq.

De sancto Siluestro papa z p̄fessore. Cap. xxij.

Siluester papa huius nois primus nat'one roman' ex patre ruffino melchiadis pape successor sedit annis viginti tribus mensibus vndecim. hic a matre iustina chriſtiana post patris obitū traditus est cyrino p̄btero: a quo sacris literis eruditus z ipse p̄byter ordinatus hospitalitatē summo opere exercebat: vnde z thimothēū chriſtianū ab antiochia venientē hospitio suscepit. Qui post annū p̄dicans chriſtū martirū passus est vt dicit in eius passione. ij. calen. septēbris. Sed dū tarquintius p̄fectus qui thimothēū occiderat. eius diuitias a siluestro ipsius hospite requireret: postq; siluestrū huius facti nesciū comperit: eum sacrificare precepit: z imolare re nuentē cedi fecit: z in carcerem trudi cōminans eidem oīa genera tormentoz. Quem siluester in ipsa nocte morturū predixit: quod z factū est. Nam dū tarquintius cenaret: os piscis in eius gutture versatū ipsum nocte media suffocauit: z siluester mane a populo de carcere liberat. Verū dū persecutione constantini imperatoris adhuc gentilis melchades papa per martirū ad chriſtum migrasset. Siluester p̄byter quīs diu renitens ab omni clero z populo in summū pontificem electus est: qui fide feruentissimus z sapientia ac consilio clarus: charitate diffusus etiā a gentili

bus amabatur. Hic oim orphanorū viduarū z pauperū no-
mina in matricula habebat: z oibus necessaria prouidebat.
Constituit quartā feriā ferias z sabbatū ieiunij obseruan-
das: quintā vero feriā quā dñicam celebrandā. Hecisq;
dicentibus christanis sabbatū potius quā quintā feriā
celebrandā. Respondit Siluester hoc fieri non debere: z q;
est traditionis apostolicę: q; dñice debet cōpassio sepul-
ture: quite vero ferie dignitatē ostēdit: q; eo die dñs celos
ascēdit: z sacramentū eucharistie instituit: z ecclesia chrisma
cōficit. Cū autē constantinus imperator christianos per-
sequeret in incurabilē cecidit plagam lepre. Cui pōtiffes
p dolorū deorū respōsio cōsulerūt: vt tribus milibus infā-
ribus adductis romā eorum sanguine piscina repleat: in
quem calidū imperator balneandus descēdens a lepra p-
tinus mūdaret: q; z decretū est. Egrediente autē constanti-
no ad locū vbi balneū parari debebat infantū occidendo
rum matres pueroz ei obuiā que resolutis crinibus mi-
serabiliter viulabant. Quod videns imperator: abhorruit
facinus z stare carrucā: z erigens se facundissima oratione
populū allocut⁹ est. Dñendēs qualiter: dignitas imperij
romani de fonte nascit pietatis que hāc etiā legē dedit: vt
capitali sentētie subderet quicūq; in bello aliquē occidit:
set infantē: quod āplius augustū adimplere decebat: mul-
tisq; rationibus persuasit a tanto oimode facinore desiste-
dum. Et dum in eius laudē populus dictū pceptis appro-
bang acclamasset: matribus pueros cū multis donis resti-
tit: ipse vero ad palatū rediit. Nocte igit insequente eidem
beati petrus z paulus apostoli in somnis astiterūt: z quia
innocentis sanguinis ebullitiōē exhoruerat: se sibi missos
a dño dicunt dare imperatori recuperandē cōsiliū sani-
tatis: ad monentes vt siluestri vrbis rome epm: qui psecu-
tiones suas fugiens in montē soractē cū suis clericis lati-
tat: ad se introducat: qui sibi piscinā pietatis ostendet: ex
qua lotus z mundus a lepra pariter ascēdet. In cuius be-
neficiū vicissitudinē: chris credens ydolorū tēpla destruat
z ecclesias erigens: deinde vere fidei cultor existat. Eutigi-
lius constantinus pio siluestro ad montē soractē misit. Qui
videns milites creditit se ad martirium euocari: z socios
hortans cum suis presbyteris z clericis ad imperatorem
accessit: cui assurgens: eū grātiter recepit: a siluestroq; re-
salutatus narravit ei sui somnij visionē. Percūctanti vero
qui essent illi dñj qui sibi apparuerāt: illos esse chris apostolos z nō
deos: z ad pces imperatoris missos ydoleone apostolorū im-
gines pferant fecit. Quas vt iperatoz asperit: illos esse q;
sibi apparuerant exclamauit: nec tam differendā pietatis
piscinā in qua lotus posset a lepra mūdari: cū sanctus sil-
uester piscinā hanc baptisma sacru exposit: z iperatozem
de chris fide diligenter instruit cathecumini fecit: z bñdū
num sexte ferte z sabbati ieiunium ei indixit: z vt carceres
aperiret cōmouit. Elspere ergo sabbati in pallatio latera-
nensi intra thermas imperatoris balneū iussit pparari: et
fontē benedixit: cōstantinūq; vestibus exutū firmiter credē-
tem in aquam demersit z baptizauit: vbi z mirabilis emi-
cuit splendor lucis: sicq; cōstantinus a lepra mēris z corpo-
ris de fonte mūdus ascendens: chris se vidisse testatus est
qui pma sui baptismi die hanc legē dedit: vt chris tanq;
verus deus ab omni vrbē romana coleret. Deinde post duo
decim dies subsequentes singulis diebus singulas priu-
lit leges in fauorē christiane fidei z ecclesiastice libertatis:
de quibus in eius hystoria tractabit duodecimo calendas
Junij. Cū post hoc edificatio basilicis saluatoris iuxta su-
um lateranense palatū z apostolorū petri z pauli lateranē-
se palatū pape cōcessit: romā eccliam cunctarū ecclesia-
rum matrē ecclie cōstituit: sedem apostolicā multis in-
signibus priuilegijs decorauit. Multasq; in vrbē ecclesias

fabricauit. Hec postq; helena constantini mī brythnie cō-
sistens audiuit: per lras laudat filiū de relicta cultura ydo-
lorū: sed ipsum increpat q; relicto deo iudeoz in crucifixe
um hominē credat. Rescribit augustus vt ad se ventens iu-
deorum magistros adducat: vt ex disputatione mutua ap-
pareat fides vera: duxit igit helena censū quadraginta do-
ctissimos iudeoz: inter quos erat duodecim sapientia pie-
ceteris rutilantes. Qui ad disputandū corāz imperatore
cum siluestro cōuenerūt: statutis duobus philosophis gē-
tilibus sapientissimis z iustissimis cratone z zenophilo ad
quos tanq; iudices partiū pmitteret sentētia dicendorū.
Hōia autē sapientū iudeoz sunt hec: Abiathar: Jonathan
Sodolias: Anna: Doechchusi: Benjamin: Aroel: Jubaal.
Athay: Sileon: Zambui. Cū qbus Siluester solus dispu-
tans fidem christi euidentissimis rōibus cōprobauit: z ex
sententia iudiciū iudeos mirabiliter cōfutaui. Et dñs de
mutuo cōsensu partiū ad miraculorū experientia ventū ei
set: vltimis ex iudeorum sapientibus Zambui qui erat ma-
gnus: lactauit se nomē ineffabile dei scire: cuius virtutem
audire non valeret aliq; animal: quin cōtinuo moriaf. Et cū
adductus fuisset tauri s ferocissimus vir a centū hōibus
tractus: statim vt Zambui in aure tauri verbū protulit: tau-
rus mugiens eiectisq; oculis expirauit. Iudeis ergo Sil-
uestro insultantibus: sanctus hoc nomē non dei sed demō-
nis esse ostēdit: cuius pulatione viuētes mortificat ex eo
qd nomē viri dei virtutē habet etiam mortuos suscitandi.
Lungz Zambui ad taurū suscitandū a iudicibus vigerent:
z ille ptra tauri suscitandū virtutē Iesu christi si posset re-
ferret: seq; cū suis crediturūz exinde pmitteret: Siluester
oratione pmissa christi noīe inuocato: nō solū taurū mortu-
um excitauit: quin etiā de ferocissimo māsuetissimū remi-
sit. Sicq; reginā z iudeos ac iudices z multos de populo
ad fidem christi cōuertit. Cū post hoc dñs ad impatoris au-
res venisset diaconē in fouea quadā latere qui ex q; ipesi-
dem christi receperat: operāte diabolo plusq; .ccc. solo fla-
tu pmerat: z iperatoz hoc sancto pōtiffici retulisset: ille ad
dñm orauit: z se diaconē alligatū obtulit. Cui beatus pe-
trus apparuit: vt z securus ad diaconē descenderet impe-
rauit: ac vt ipsius os filo ligaret in christi noīe monuit. De-
scendens ergo Siluester in foueā duobus solū presbyteris
assumptis p centū quinquaginta gradus duas secū ferēs
laternas ibi diaconis sibilatis os vt ei iussum fuerat allig-
gault z vsq; ad diē: vditq; ibidē inclusit. Et ascendēs du-
os magos reperit q; cū secuti fuerāt vt viderēt qd ageret:
ne populū decipere posset: q; diaconis statu fecti do pene
mortuos secū eduxit icolumen atq; sanos. Cū deinde con-
stantinus iperatoz romanā prouinciam cū tota vrbē dei ec-
clesie donauit: z bizantiū mutato noīe cōstantinopolis re-
edificauit: istuc imperiū trāstulit. Et beatus Siluester in
vrbē remāsit. Cū huius pcepto assentiēte iperatoze Cōstā-
tino z psideute cōcilio in nycea brythnie ciuitate celebra-
ta est pia synodus. cccviij. patrū q; fide catholicā exposue-
runt: z multa decreta cōstituerūt: in quo cōcilio Siluester
ep̄s dñs ep̄o Cordubē: z Victori Abitalen: vices apostō-
licas cōmisit vbi z dñati sunt Arrius z Porbinus z Sa-
bellius heretici z eoz sequaces: in vrbē vero roma cū auri-
lio Augusti celebrauit ip̄e cōciliū ducentorū ep̄iscopozum
vbi eisdem hereticos dñauit. Hic pstituit chrisma ab
ep̄o confici: z vt ep̄s baptizati cōsignet propter hereticam
suasione: z vt baptizati statim z a fonte leuati linat chris-
mate presbyter in vertice ppter mortis periculū. Constitu-
it etiā vt nullus laicus clerico crimē audeat inferre: vt
romanus p̄sul a nullo iudicet: z vt presbyter nō cōtemnet
nisi sub quadraginta testū certa cōprobatione. Et vt mi-
noris ordinis maiorē nullus posset accusare: z vt clericus

ante laicos nō iudicet: et ut nullus clericus ppter causam quālibet in curiā introiret nisi in ecclia tñ. **C**hic cōstitutū ē: ut diaconi palmaris vterent: et ut sacrificiū altaris nō in serico neq; in panno tincto nisi tñ in lintheo terreno p creato et mīdo celebraret: sicut et corpus dñi nostri in sindone mūda sepultū est. Cōstituit etiā ut si q; desiderasset in ecclia militare vel pficere: ut esset lector dies triginta: exorista sexaginta: acolitus annos tres: Subdiaconus annos quinq;: diaconus septē: presbiter annos tres pbarus et sic in ep̄m cōsecraret. Cōstituit insup ut si q; mortis reus ad eccliam confugeret iudiciū mortis euadat: et alias multas cōstitutiones decernit. Qui post opa multa laudabilia quēuit in pace. q. calen. Janu. Imperante cōstantino circa annū dñi. cccc. sepultusq; est rome iuxta palatium octantant in loco q; dicitur ad caput: et cessauit ep̄atus dies. xv.

CDe sancto Barbariano p̄bytero et p̄fessore. Cap. xliij. **B**arbatianus p̄byter cū timotheo p̄bytero de antiochia venit romā: q; sanantes egros multa miracula operabant. Quorū famā audiens galla placida augusta: q; tunc cū filio suo valē tiniano impatore rauenne residebat: cū eodem p̄ncipe venit romā ad p̄dictos dei famulos visitandos. Honorio altero impatore eiusdē filio tūc mediolani degente. Dum ergo regina romā puenisset: inuenit Timotheum p̄fessorem ad ch̄m migrasse. Barbarianus vero in cimiterio sancti calixti morabatur occulte se iunq; et oībus intentus. Qui ab augusto requisitus et cognitus rogatus est ab ea ut quandā eius ancillā oculorū grauē languorē patiētē sanaret. Cui ille sudariū suū misit: cuius cōtactu oculi anille sanati sunt. Deinde gallogene quēdam impatoris famulum: qui de scala cadēs pedē cōtrierat liberauit. Theodorū quēdam cecū illuminauit: et alia plurā miracula fecit. Quē multis p̄cibus angusta galla et filius eius valentinianus impator: secū rauenā duxerūt: ubi iuxta palatiū edificauit eccliam sc̄i Joannis baptiste: et cenobiū monachorum cōstruxit. Sed dū regina eccliam sc̄i Joannis euangeliste a fundamētis erexit: quā in eius noīe p̄secrari volebat: et affligere multū: eo q; nullas reliquias beati apli ubi ponēdas habere posset: orantib; nocte Barbariano et regina: apparuit sancto dei beatus euāgelista altare thurificans: sanctusq; p̄byter reginā que aliquātulum dormitauerat excitauit: que etiā euāgelistā cōspiciēs dū p̄plus festinasset: ut pedes eius teneret: ipse disparuit: vnū tamē ex sandalibus in manib; auguste reliquit quod ibidē repositum pro magna reliquiā cōseruat. Post hec dū theodora quandā nobilē a fluxu sanguinis liberasset: et ob hoc illa viroz dei frequētarer: visitius vir eius zelotypie spū ductus Barbariū summo mane ad eccliam tendentē occidere voluit: q; educto gladio et erecto brachio ita detentus est et factus immobilis: q; neq; loqui potuit nec brachiū deponere: nec inde se mouere donec clara die inuentus peccatū suū cūctis p̄fessus est. Quēuit autē sc̄us in pace. q. cal. Janua. sepultus in monasterio suo ab augusta galla et sc̄o petro archiepo: ubi et quiescit miraculis choruscans.

CDe sancta columba virgine et martyre. Cap. xliij. **C**olumba virgo passa est in ciuitate senonēsi sub aureliano impatore: q; apud ipsam vidē resedens virginē sibi delataz ut ch̄tianam teneret fecit: que dū sacrificare nollit: nec nubere: iussu impatoris adducta est ad locū publicū metreticū ut oībus sibi illudere volētib; exponeret. Ad quā dum iuuentis qdam lasciuus noīe barucham esset ingressus: visa ferocissima de cauea fugiēs illuc accessit: et ipsum apphensum ad terrā strauit: intendens in colubam: nutibus qdammodo interrogans qd iuberet: sed ea mādare iuuentis sine lesione dimissus cōuersus est. Vtā vero ante ianuā se

ponens: neminē ingredi pmittebat: qd audies imperator ignē circa cellā accendi fecit. Vtā autē iubente virgine p̄fectū ascendēs aufugit. Moxq; imber ab aphico ventēs ignē extinxit. Quā aurelianus extra ciuitatē adductā de collari mādauit. Sepultaq; est apud senonē. q. calen. Janua.

CDe sc̄is Sabiniano et locijs ep̄is et martyrib;. Cap. xlv. **S**abinianus: potentianus: et Altinus ep̄i fuerūt et lexij. discipulis ch̄i missi a brō petro aplo ad gallias p̄dicandas. Ubi sabinianus p̄mas totius galliarum puincie cōstituit verbo et exēplo vna cū sibi adiunctis locijs populū instāter docebat: et multa miracula faciebat. Sed dū apud senonē p̄dicaret: tētus ab infidelibus p̄ ch̄i noīe decollatus est: ibiq; tumulatus: cui successit in ep̄iscopatu potentianus: q; ipse verbo p̄dicatiōis insistent post modicum tps martyriū passus est. Corpusq; eius autbus et feris expositū diuina grā intactū pmanens a fidelibus collectū vna cū Sabiniani corpe sepultū est. q. calendas Januarij. ubi multa miracula in egrotantiū membris et obsessis a demonib; deus opabat. Post q; passi sūt etiam sancti aldinus seroninus et edoardus: sepulti apud martyres p̄fatos. Quorū oīm corpora postmodū a ceuilde eiusdē vrbis antistite trāslati sunt in brī petri basilicā p̄tiguā āno dñi. d. ccc. lviij. vj. cal. septē. tpe lorharj et ludouici et caroli imperatorū: ubi audire sūt voces āgelice deo grās agētes.

CDe sc̄o Odilone abbate. Cap. xlvj. **O**dilo abbas cluniacensis floruit tēpore d̄thonis. iij. cuius vitā scripsit hugo cluniacens. qui aluernia natus militis fili; adhuc infans oīm mēbroz impos ex egritudine factus incedere neq;bat. Dū autē die quadā nutrit alio intēra est iuxta ianuā ecclie brē virginis reliq;et: puer qñ diuino instinctu manibus et pedib; reprās eccliam intrauit et altare petijt: et se studēs erigere arā ptingēs sanitatē mox recepit. Iḡ in adolecētia sua p̄lo factus est clericus ecclie sancti Iuliani martyris in aluernia: dehinc sub sancto matolo abbate cluniacens. monachus effectus in sc̄a quersatione quadriēnio viuēs: defuncto matolo abbas a monachis electus est. Qui inter cetera eius sc̄itatis īsignia: nulla cura vel sollicitudine potuit phibere: qñ quotidie celebraret: vñ in extremis positus ad radū monachū fecit calculare q̄ missas celebrasset. lvi. annis qbus monasteriū reuerat: qñ de hīs a dño iuxta numez precū recepturus. pauperib; cōpatēs manu largissima tribuebat ut etiā famis tpe sacra vasa et coronas ab iperatore oblatas ecclie et distraxerit: pecuniā susceptā erogaret. Beatā q; dei genitricē in summa deuotione habebat et vitā arctissimam obseruabat. Hic puez cecū a natiuitate illuminauit. **C**Dū in. xl. ad mēsam cederet panē cinerib; inuolutū aquā a ministro in potū petijt: illeq; obtulit. Et dū sc̄us vini saporē gustasset: ministrū q; sibi vinū porrexisset redarguit. Iterumq; aquā sibi de fonte allatā in vinū cōuersam gustādo cognouit. Apud ticensū latro velamē altaris eius furat; vēdere ipsum nullatenus in foro potuit et rediēs repēte manū ardam sc̄is: furtūq; reportās et veniā petēs oratione sancti sanitatē meruit. **C**Dū Odilo ticensū festinaret: flumē intumescēs qd cūcti vadare timebāt sine lesione cū suis trāsluit: qd dū qdam alij attentaret vix euaserūt. Sequētī nocte apud quēdā hospitā est: ubi lucerna accēsa vento extinguit: et dū vir ille Odilonē iuocasset celesti luce tota nocte domus illustrat. **C**Veniēs autē ad monasteriū sancti marcelli matris flumiū inundantē mirabiliter ipetuosū cū oībus transtulauit et ceteris vsq; ad femora madefactis: quod etiā p̄ter naturā fuit aqua sibi adhuc maiorū miraculo vix vsq; ad talos attigit. **C**In monasterio sc̄i martini apud stratā publicā recept; cū oīm copiā ad vescendū ex ceptis p̄scib; haberet: p̄sces modicos allatos bñdixit et

multe apponi. Et cum essent multi discubentes oēs inde abū-
danter refecti sunt: et adhuc plurima supfuerūt. ¶ Rome
etiā degēs apud monasteriū dei genitricis qđ est in mōre
auctino dñi vniū sibi et locijs habile defuisset: vasculū meli-
oris vini sibi oblatū est: de qđ omnibz abūdanter infuso ch-
ris ad sufficientiāz fuit: adeo vt nihil alicui defuerit neqz
supfuerit. ¶ Apud taurinū qđaz febricitās dñi aquā lotio-
nis manū dñi collectā gustasset: cōtinuo a febre li-
beratus est. In monte iouani paupibus pegrinis sūtē-
bus obuiās vinū modicū qđ in fiasco habebat pparari
iussit: et omnibus potu satiatīs vas postmodū plenū reper-
tum fuit. ¶ Impator hēricus cuppā vitream damasceno
opere pulcherrime depictā sibi p̄sentandā misit: quā dñz
fres mirarent nūtio adhuc p̄sente de manu vniū casu ceci-
dit et cōfracta est. Dñlo igit tīmēs ne ex hoc impator p̄ra-
frem idignaret: fragmēta collegit: et oīone fusa cuppā rein-
tegrauit. ¶ Hic p̄m^o diuina reuelatiōe festū cōmemora-
tionis defūctorū post festiuitatē oīm sanctōz celebrauit: et
toti suo ordini celebrandū indixit. Benedict^o papa .x. qui
en multo honore rome suscep̄at: defunct^o apparuit. Zo-
anni epō portuēsi dīcēs qđ eterne pene dāgnatus esset: nisi
dñlonis merita et oīones obstitissent. Sed tñ dudum in
purgatorio cruciat^o sperabat eius p̄cibus ad paradysum
trāire. Que dñi Joannes ep̄s abbati intimaſset: dñlo p
papa p seipm orauit: et cūctis s̄tribz ordinis idē imposuit.
Et post dies modicos edelberto monacho papa bñdict^o
apparuit nimis fulgēs: et maximo cetū mirabiliter resplen-
dente associatus. Qui dñlonis manasteriū ingress^o eidē
gratias egit: asserens se ipsius et eius ordinis suffragijs a
penis purgatoriū liberatū. ¶ Ante fere quinquēniū fñtis
uite sue graui morbo cruciat^o est. Mortis p̄m^o diabo-
lū sibi assistentē terribiliter increpauit cur ante se venire p̄-
sumperat morqz malignus discessit. Sicqz sacra sumpta
cōmunione anno dñi. m. xlviij. etatis aut sue. lxxvij. ordi-
nationis vero sue. lvi. q̄uit in pace. ij. cal. Januarij. ¶ Sa-
dem hōia fñi gregoriū monacho velut stella splēdens appa-
ruit: seoz ante conspectum dñi beata virgo gaudere nūtia-
uit. Cuius corpus in ipsa ecclesia sepultum est miraculis
clarens. ¶ Hic plures elegantes sermones cōposuit: qui
a fratribz eius ordinis sepius per annum leguntur.

¶ De circūcisione dñi nostri. Capitulu. xxvij.

¶ Irēctio dñi nostri calendis Januarij. lxx. ex
caulis ab ecclesia instituta vltor v3 ppter festi-
natiuitatis repetitiōē ppter ch̄i assumptaz
cercūcisionē: ppter eius sanguinis p̄mā effu-
sionē: et ppter noui nois impositiōē. ¶ P̄m^o
mo ergo celebraſ ppter natiuitatis dñi repetitiōē. Nam
istud festū improprie vocat octaua natiuitatis. Nā qđ ch̄i
natiuitas tēdebat ad mortē: Ideo improprie octaua h̄ie dī.
Obitus em̄ sanctoz īdeo octauā h̄nt: qđ ipi tūc nascuntur
ea natiuitate qđ est ad vitā eternā quā octaua resurrectiōis
significat. Eadē rōe videt qđ natiuitas virginis et Joānis
baptiste īpprie octauā h̄nt. Siñ nec resurrectiō dñi: qđ iā
facta erat ipsa resurrectiō in re. S3 nota qđ est octaua: sup-
pletionis: venerationis: deuotiōis: et figuratiōis. ¶ Octa-
ua suppletionis siue repetitiōis est octaua Natiuitatis:
in qđ supplem^o: qđ intus in festo factū fuerat. s. officium de
parturiēte: vñ et oīo et rñōia diei p̄tinent ad puerperā vir-
ginē: et offitiū misse in qua in quibz dā eccl̄ijs cantatur.
Vultū tuū. etc. ¶ Octaua venerationis est octaua pasche:
p̄tbecostes: natiuitatis dñe n̄re et ioannis baptiste. ¶ De-
uotionis em̄ cuiuslibet sancti possunt fieri octauē. ¶ Fi-
guratiōis sunt octauē institute de sc̄is: qđ significāt octa-
uam future in ei^o resurrectiōis: vt est octaua sc̄i stephani:
Joannis euāgeliste: lauretj: et ap̄loz. etc. Est ergo istud festū
nō octaua natiuitatis p̄prie: sed repetitiō siue supple-

tiō illius festi. ¶ Scđo ppter a ch̄io assumptā circūcisionē
quā ch̄is ppter sex causas assumere voluit. P̄m^o rōe fuit. s.
vt verā carnē assūpisse ostenderet: vt ex hoc cōsideret errorē
manicheoz dicētū: ch̄im corp^o fāsticū habuisse. Corp^o
em̄ fantāsticū nec mutat nec ex eo sanguis effundit. Se-
cūdo rōe n̄r. Nā qđ fm̄ aug. Die ch̄i actio n̄ra est instru-
ctio. Ideo circūci^o est in carne vt nos circūcidi debere mō-
straret in mēte: et etiā exteri^o in ope et f̄mone. Circūcisio at
n̄ra exteri^o dī esse in habitu: ne sit notabilis. In f̄mone:
ne sit reprehensibilis. Et in actiōe ne sit p̄ceptibilis: vt. s. cir-
cūcidat vltus a supflua vltiōe: audit^o a supflua auditiōe et
Interior aut siml^o dī esse in cogitatiōe vt sit sc̄a. In affe-
ctiōe vt sit pura. Et in intētiōe vt sit recta. col. ij. Circūcisio
estis circūcisione nō manufacta in expoliatiōe carnis: sed
circūcisione ch̄i. Tertio rōe iudeoz: vt inexcusabiles essēt
Si em̄ circūci^o nō fuisset: iudei se excusare potuissent dicē-
tes: dissimilis est patribz: ideo nō recipim^o te. Quarto rōe
demoniūne mysteriū incarnatiōis cognoscerēt. Cū em̄ cir-
cūcisio sit p̄ra p̄cti originalis: credidit diabol^o et hūc s̄str
p̄ctiōē esse. Eadē rōe voluit matrē despōsātā h̄ie vt cre-
deret diabolus Iesum a ioseph genitū esse. Quinto rōe p
secte iustitie adimplēde. Sicut em̄ baptizari voluit vt oēs
iustitiā adimpleret: sic etiā circūcidi vt eadē nobis humilita-
tem ostenderet. Sexto rōe legis adimplēde siue approbāde:
quō em̄ diceret nō veni soluere legē sed adimplere si circūci-
sionē respūēs statī a mādari solutiōe cepisset: vt dī ambio.
¶ Potest addi et septima ratio: qđ. s. octaua die circūcisus
est: vt spūal^o inuat: qđ in octaua resurrectiōis ab oī pena re-
misit circūcidi demur. Et hoc habet denotare circūcisio: qđ
f̄iebat octaua die: vt qđ mūdi decursus sex etatibus deuol-
uit: septima etas mouētū: octaua resurgētū: in qđ perfe-
cta erit circūcisio sc̄a in carne n̄ra: in qua oēs defectus et
miserie p̄cident. ¶ Cause aut q̄re circūcisio data fuit: sunt
sex qđ h̄is versibus cōtinent. Canteriū signā: meritū: medi-
cina: figura. Exemplū fuit olim circūcisio dura. ¶ Tertio
ppter sanguis ch̄i effusiōē. Hodie em̄ ch̄is sanguis fuit
p nobis fūder cepit: qđ ipm pluries v3 q̄as vicibz p nobis
effundere voluit. P̄m^o in circūcisione: qđ fuit n̄re redēptiō
nis intū. Scđo in oīone: qđ fuit n̄re redēptiōis desyde-
rium. Tertio in flagellatiōe: qđ fuit n̄re redēptiōis meri-
tum: qđ liuore eius sanari sum^o. Quarto in crucifixiōe:
qđ fuit n̄re redēptiōis p̄ciū: tūc em̄ qđ nō rapuit exoluit.
¶ Quinto in lateris agitiōe: qđ fuit n̄re redēptiōis
sacramētū. Inde em̄ exiuit sanguis et aqua: qđ figurauit
nos p aquā baptisimū mūdari debere: qđ h̄z efficacitā a san-
guine ch̄i. ¶ Quarto celebraſ ppter noui hois impositiō-
nem: qđ vocatū est nomē ei^o Iesus. ¶ Hoc aut nomē appa-
ret mirabile in figura in scriptura: et operatura. P̄m^o in fi-
gura: figuratū em̄ fuit hoc nomē in ioseph filio iacob: de
qđ dī gen. xli. qđ pharao appellauit nomē ei^o ioseph: de
saluatorē mandit: qđ aut iesus saluator: interpret: ostēdit ma-
thē. i. Vocabis nomē eius Iesum. Ipe em̄ saluū faciet po-
pulū suū a peccatis eoz. Ioseph igit qđ saluator a pharone
fuit appellatus figurabat ch̄im qui a deo patre iesus. i. sal-
uator: est nolutus: vt sicut Ioseph a fratribz veditis trigin-
ta argenteis: egyptū. i. tenebras a tp̄alis famis oppressio-
ne liberauit: et populum collecto totidem nūmis seculū istud
tenebrosū a spiritualis medie rabefactiōe redemit: et po-
pulum celesti pane hoc est suo. sacratissimo corpore satia-
uit. Et sicut ille factus est dñs egypti: et Iesus factus est
iudex totius seculi. ¶ Irē figuratū est hoc nomē in iesu fi-
lio nū: qui alio noīe dicit ioseph: qui fuit successō: moysi in
populū hebreoz ducatu: vt sicut ille populū dei p deser-
tum educens: eundē ad terrā p̄m̄ssam mro ducere nequi-
uit: qđ successō: eius Iesus adimpleuit. Sic. p allegoriam
c. ij.

moyses quidē populo dei legē dedit ipm a se salutare non
posuit: nec ad pmissā terrā viuentiū intro duxit: qđ scus sal
uato: moysi successor legis grē lato: effuso sanguine suo p
fecit. Et sicut ille agro iordanis flumie populū ad terrā p
missam iduxit: sic et iesus iste patesfacto baptismo: qđ ad
lram in eodē fluuio habuit exordiu in chio populū suū ad
eternā glām inuit. Et figuratum est in iesu sacerdote
magno qđ post captiuitatē babilonicā populū in hierusalē
reducēs tēplum rēdificauit. i. i. d. v. Figurabat em̄ Je
sum qđ est sacerdos in etnā fm ordinē melchisedech: qđ post
diaboli captiuitatē populū redimens ad hierlū celestē: qđ
est mī nra p suū sanguine reportauit: et tēplū militatis ec
clesie ppter pētm hoīs dirupte refecit. Et scđo in scriptura
hoc est ineffabile nomē dñi qđ grece dicitur tetragrammaton a
tetra qđ est. iij. et grāma lra et on. deus: qđ dicitur. iij. lra. qđ
in lamina aurea d pcepto sculptū in frōre sumi sacerdotis
pēdebat. Et cū iter. et. noia hebraica qbus de. noiatu est:
nullū repta. iij. lra. qđ nō sit pluriū vel paucorū: solū hoc
nomē iesus: i. hebreo. iij. lris iscribit. i. i. oth: he. vau. he. lhis
em̄ lris nomē dei ineffabile tetragrammatō scriptū fuit que
iij. lre in lingua nra sonant pncipiū vite passionis. i. p passionē. Cū em̄
hebreorū grāmatica ppositionib⁹ careat loco ppositionū: qđ
fuit actō casui ponit grām. Et tertio in opatura: vñ dicit
petr⁹ rauēnas. hoc est nomē: qđ dedit cecis visus: surdis
auditus: claudis cursus: pmonē mutis: vitā mortuis: totaq
diaboli potestatē p̄tus hui⁹ nois de obfessis corporib⁹ ef
fugauit et. De carne autē circūcisionis dñi dicit: qđ angel⁹
eā carolo magno derulit: et ipse eā aq̄gram in ecclia beate
aginis collocauit: quā postea ferūt trāstulisse carolū. Hūc
ar dicit: esse rome i capella lateran. qđ dicit: scđa scđorū. vñ ibid scđ
rum legitur. Circūcisa caro christi: sandalia clara. Sic vñ
bilici vgiēt hic p̄cisi cara.

De sancto Basilio epō et cōfessore. Capitulum. xxvij
Basilus ep⁹ et doctor grecorū. cui⁹ vitā amphi
lochoy⁹ iconij ep⁹ scripsit de cesarea capado
cie oriūdu seprēnis a parentib⁹ studijs philo
sophie tradit⁹ studuit apud athenas: cū grego
rio nazianzeno et iuliano et libanio in doctrinis
grecis. Cūq in scriptur⁹ illis ad sensus suū creatorē inue
nire nō posset: eidē nocte orāti qđam splendor illuxit: et in
duxit eū ad plustrandum toti⁹ religionis scripturā. Profe
tusq in egyptū sacraz lfaruz studio se exercitās: iā mēte
chritian⁹ reuer⁹ in greciā mltis philosophis viā salutis oñ
dit. Inter qđ eubolū p̄ceptoē suū disputātem redarguit.
Cū q triduo sine cibo p̄tinue pmanens: secūq de diuinis
p̄fereō: eūq puerit. Qui oibus suis p chio erogatis vene
rūt antiochiā vbi et libanio sophiste et discipul⁹ eius chm p
dicauerūt. Unde veniētes hierlū ab epō maximino bap̄ti
muz petierūt: qđ eos secū duxit ad iordanē. Dūq basil⁹ si
gnū fidei a deo peteret: venit sup eos lux imensa sicut ful
gur et colūba ex fulgure descēdens turbauit aquā et auola
uit. Vbiq baptizati antiochiā reuer⁹ sunt vbi sub meletio
epō basil⁹ diacon⁹ ordinat⁹. Deinde venerūt cesareā: vbi eu
sebio epō diuinit⁹ reuelat⁹: basilū sibi in epatu successuruz
qđ nō mltō post eo descēdente factū est. Quāte sanctita
tis extiterit iste sanct⁹ effrem heremite in visu mōstratū ē:
vidit em̄ in certali posit⁹ colūbam ignis: caput cuius ad ce
lū p̄tingebat: et vocē desup auduit: qđ talis esset magn⁹ ba
silus: veniēs ergo ad ciuitatē die epiphantie: vt tñ virum
videret: cū ipm p̄spectisset in pōrticali apparatu: et comitiz
ua clericorū venerabiliter pcedentē despectit eū admirans
hoīem tāto honore et cōstipatione positū esse colūnā ignis
Quod basil⁹ p spm cognoscēs eū ad se accersit: de cogi
tatione redarguit: viditq effrē linguā igneā loquētē p os
ei: et cōpunct⁹ veniā petijt. Cūq ab eo petiūisset: q̄tenus

vt grece loq̄ret: quā linguā penit⁹ ignorabat: sibi a deo im
peraret: q̄uis difficile videret: Basilus p eo orauit: et eōse
stū grece loq̄ cepit. Et heremita qđam ali⁹ pōrticall p
cedentē Basilū contēp̄sit: arbitrās qđ in tali pōpa pluri
muz delectaret. Cui de celo vox facta est: qđ ipse magis pec
cabat ex delectatiōe quā habebat i palpādo caudā carie
sue: qđ Basil⁹ in omi apparatu suo. Et Valēs impator fau
tor arrianorū eccliam quādā catholicis ablatā p̄tulerat ar
rianis: ad quē vir sanct⁹ accessit: et ipm de ei⁹ iniquitate ma
gnanimit̄ redarguere cepit. Cuius post mltā p̄ba ip̄era
tor p̄cessit vt amore catholicorū remoro ipse fm iustitiā in
partes suā ferret. Et ep⁹ p̄o puocatis p̄ibus iussit: vt
fores ecclie clauderent⁹ et vtriusq partis sigillo munirent⁹
et ad qz festa oñones ap̄rent sua esset. Quod cū oibus pla
cisset: orātib⁹ arrian⁹ p tridū ianue sp̄ eidē clauē m̄se
rūt. Tūc Basil⁹ p̄essione ordinata vēit ad ecclia: et scđa
oione leui ictu baculo suo fores tergit dicens. Tollite por
tas principes vias et. Et p̄tinuo ap̄tis ianuis reddita est
ecclia catholicis. Cui impator Basilū: nec munerib⁹: nec
p̄cibus: nec cōminationib⁹ corūpere posset: vt dñm in tripar
titā: dñm de ip̄ius exilio scribere veller fractis tribus
calamitis succedat: ipse tremorē magnū scurrit: et sic chartā
fregit et a scribenda snia destitit. Et nobilis qđā uoie hera
clius filiā ei⁹ vnicā deo fouerat: in cui⁹ amorē instigāte dia
bolo vñ et suis ararūt: et ip̄ibile vidēs: vt ad amplexus
filie dñi sui posset accedere: cuiā mago pecuniā magnā
pmisit: si talis ageret: qđ puella sibi cōsensum p̄beret. Quē
scriptā ep̄lam ad diabolu iuueni tradidit: et vt nocte inter
sepulchra gētiliū accederet monuit: demōes vocaret: atq
chartā in aere exaltaret: et sic demonib⁹ sibi apparentibus
obediret. Quē dñm iuuenis p̄fecisset adest p̄nceps tenebrarū
cū multitudine demoniorū: et lecta ep̄la iuuenē m̄rogat: si
chm negare parat⁹ erat. Qui dñm chio et chritiane fidei a
brenūtiasset: et abnegationis sue chirographū diabolo tra
didisset: p̄nceps demoniorū sp̄us fornicatiōis ad puellam
m̄it i amorē iuuenis inflāmandā. Quē dudū vexata mise
rabilliter clamare cepit: et p̄i dicere qđ aut ip̄az suo i p̄ugē
traderet: aut seip̄am occideret. P̄i igit anxi⁹ et filiaz p̄dere
dubitās de p̄silio amicorū ip̄am suo suo manumisso in vro
re dedit: et mariaz dorē p̄cessit. Et dñm dudū insimul p̄mane
ret: aduēnit vro: qđ vir suus nec se signabat: nec eccliaz in
troibat. Et dñm hui⁹ causam sollicitē p dies plurimos req
sisset: quāuis dudū sibi p̄itātē negasset: eidē tandē cuncta
qđ sibi cōtingerant enarrauit: et puella supinde Basilū p̄sul
dum adiit. Qui puer vocans: et oia ab eo audies: iterroga
uit: si ad chm redire veller. Cui ille r̄ndit: qđ veller libēre
sz si poterat: qđ abnegatiōis sue chirographū diabolo fece
rat. At sanct⁹ eā in dño p̄fortauit: et cruce signatū p tridū
inclusit: postea eū visitauit: qđ magnas demonū infestatio
nes se pati dicebat: eo qđ ipm lapidātes chirographū sibi
offēbant. Cui ille dans escā modicā: iteq eū signauit: et i
clusit: ac p ip̄o iugiter deum orauit. Et post aliq̄ dies ite
rū ad eū veniēs: ab eo p̄cepit qđ clamores eorū a lōge audī
ebat: eas tñ nō videbat: iterūq ipm reficiens abijt: et p eo
orauit: et die quadagesimo rediēs auduit: qđ viderat sc̄m
p se pugnātē: et diabolu vincentē. Quē Basilus educēs
vocato clero et populo: et factis letanijis: puer in ecclia du
cebat: quē demones ab alia parte trahēbāt. Tūc clamāte
puero: Basil⁹ demones increpauit: eosq dudū p̄querēs
effugauit. Et dñm ipse cū omi populo in oione p̄seuerassent:
ecce scriptū iuuenis p aera in manib⁹ basilij puolauit: quē
ille iuueni ostensū lacerauit: et absolutū ac cōmunicatuz: et
bene istructū vxori restituit. Et mulier qđā omia peccata
sua in cedula scripserat: et eā Basilio dederat: supplicā vt
p se oraret: vt de⁹ sibi p̄ctā dimitteret: qui dñm p ea orasset:
oia p̄ctā p̄ter vñm graui⁹ de charta deleta sunt. Quā Bas

llus ad effrē heremitā misit: vt ei⁹ orōne z pctm illud dele-
re posset. Tūc effrē eā ad Basilū tanq⁹ sanctiorē remisit:
z vt veniēs festinaret admonuit: eo qd dubitabat: an ipsuz
vnu iuenire posset. Rediēs ergo mulier vix dei defunctuz
reperit: q: iā ad tumulū portabat. Et dū lamētabiliter fle-
ret: z cedulā supra corp⁹ defuncti posuisset: itez eū aperuit
z pctm deletū aspexit. Cū aut sanct⁹ dei egrotaret misit
mitate: qua z deceffit: qdam pbus medic⁹ iudeus ioseph
noie eū visitabat: quē sanct⁹ se cōuersuz pūderat. Sed dū
in extremis posu⁹ eēt: ioseph ex motu puls⁹ z alijs indicijs
quē eo die mortuū nouerat famulīs secreto nūtiat: z vt
necessaria sepulture pararent p̄sultit. Quod sanct⁹ p spm
audiēs: hoc esset futur⁹ eo die omnino denegauit: z ioseph
aliter esse impossibile constanter affirmauit: asserens se velle
moniti Basilū eo die sole occidēte occūberet. Tūc sac⁹
eū interrogat: si vult mori p̄tō z viuere chō: si die sequen-
ti vsq; ad sextā horā supiueret qd z ioseph se factuz spon-
det. Būc ar Basilū quis naturā illico moritur⁹: orōne
nō tm mortis iudicijs qd cōualescētā a chō impetrat: z
vsq; in crastinū ad horā nonā supiuit: maneq; hora tertia
de lecto surrexit: ad ecclīaz p̄p̄ijs pedib⁹ accessit: z ioseph
cōuersuz baptizauit: z rediēs ad lectū hora nonā spm feli-
citer emisit cal. Januarij tpe ipatoris gratiani: sepulcrūq;
est in ecclīa sua. Cū hīc p̄ra eunomium insignes elabo-
auit libros. De spū sancto volumē egregiū. In exameron ho-
mīlias nouē. Ep̄las breues: variosq; tractatus. Ad euchi-
tas ep̄lam vnā p̄ra hereticos. De incarnatiōe dñi libru⁹
vnū. Alia Balaā z iosephat. Contra iulianū apostatā li-
bros fortissimos. De generib⁹ peccatorū inq̄sitionū librum
vnū. De fide catholica ad amphilotū iconij ep̄m libru⁹ vnū
scripsit etiā regulam monachorum: qua vruntur armeni
et alia multa opuscula fecit.

De sancta Martina virgine z martyre. Capitu. xxi.
Martina virgo z marty⁹ rome ex p̄e cōsule na-
ta: ibidemq; sub alexandro impatore passa ē.
Que ab eo vt ch̄iana comprehēsa: ad apoli-
nis sacrificiū iuitat. Et dū orasset pars tēplī
cū idolo cecidit: et demō p̄ aera sicut fumus
clāmās enauit. Quā alexāder alapis cesam ab octo vir-
binat i sibi succedentib⁹ vicinis ferreis attrahi fecit. Qui
videntes q̄uor: angelos p̄ginē p̄fortantes queri sunt: pio-
pter qd z ipi suspensi: z vnguib⁹ lacerati: demūz decollati
martyrū p̄smauerūt. Deinde p̄go ch̄i suspēsa z post hoc
in quattuor palis extēsa gladijs p̄cidit: sed celoub⁹ subitō
decedentib⁹ carceri tradit: vbi ab angel⁹ visitata p̄fortat. et
celesti cibo refect. Indegs educta in tēplo artemedis sta-
tuit z imolare cōpellit. Sed corruēte idolo z fugato demo-
ne iterū circa māmillas vnguib⁹ laniat. Iterūq; carcerat.
Deinde in amphitheatrū ducta bestijs subijct. Cui⁹ pedi-
bus leo p̄cidit mansuet⁹. Et dū inde educta fuisset: idē leo
mor Eumeniū alexandri cognatū iterfecit. Iterū post du-
os dies suspēsa: z vngulis rasi: atq; decaluata est: eo qd p̄-
tutē maleficiorū capillis inesse putabāt. Et dū in tēplo celi
reclusa fuisset sola: idolo corruēte: audite sunt voces ange-
lorū cōcurrentiū a paganis. Quō impator: cōperiēs ipam ex-
tra vibē ductā iussit decollari. Et facto magno terremotu.
cxv. gentiles cōuersi sunt. Cuius corpus calixtus papa
cum suis clericis sepeliuit. calendas Januarij.

De sancto Concordio p̄sbytero z martyre. Ca. xxx.
Concordius p̄sbyter z marty⁹ passus est spoleti
tpe antonij impatoris. Hic ex p̄e gordiano cri-
stiano rome ortus: a scrō pio vrbis ep̄o p̄sbyter
ordinat⁹ z doct⁹ est. Qui cū via salaria habita-
ret apō sc̄m eutycetē: tent⁹ a torquato comite
rufescē: qd iabāt spoleti: cū ch̄m p̄stiteret: z sacrificare nol-
let: carceri tradit⁹ ē vbi a scr̄is eutycete z antimo ep̄o ami-

cis torquati de eius cōsensu visitatus z p̄fortatus fuit. In
de eductus oculeo suspendit⁹ z torq̄t. Et dū cōstanter in fi-
de p̄stiteret: itez carceri mancipat⁹ fame triduo macerat.
Rouissime cū statue iouis eidē in ergastulo p̄sentare ihu-
rificare renueret: a duob⁹ satellitib⁹ ibidē decollat⁹ cal. Jan.
sepult⁹ i loco vbi aq̄ p̄les emanāt. iuxta ciuitatē spoletanā
De sancto Almachio martyre. Capitulū. xxxij.

Almachius marty⁹ rome martyū passus est.
Qui cū sacrificantib⁹ gentilib⁹ diceret: hodie
ocraue offit diei sunt: cessare a sup̄stitiōibus
idolorū: iubēte vrbis p̄fecto cap⁹ z a gladiato-
ribus occisus est calendas Januarij: vt dicit⁹
in Martyologio Adonis.

De sancto Fulgentio ep̄o ruspeni. Caplm. xxxij.

Fulgentius ep̄s ruspeni. ex p̄e Fulgentio et ma-
tre Marchiana nobilibus in ciuitate tolero hy-
spanie natus est. Qui grecis z latinis lris nō me-
diocriter eruditus in ānis iuuenilibus a fausto
ep̄o in exiliū relegato monachalem habitū suscep-
sit. Hic p̄mo ab arrianis multas insidias z p̄secutiones
p̄pessus z atq; durissime celsus est. Deinde effectus abbas
monasterij sui: eadē arriana peste crescēte ab eodē cenobio
effugatus: sed auxiliante chō post tps aliqd redactus in
ep̄m ruspeni. electus fuit. Qui p̄bo z exēplo populū suū do-
cens: ad defensionē catholice veritatis multa opuscula cō-
tra arrianā heresim cōpilauit. Propter qd ab arrianis in
insula sardinie cū. lx. catholicis ep̄is relegatus: domūz ad
ecclīā suā reuocat⁹: quasi p̄ annū ante obitū suū ep̄atū
cessit: z ad monasteriū suū rediens: ibidez nō vt abbas: sed
vt simplex monach⁹ annū vltimū vite sue eregit. Ibiq; ple-
n⁹ sanctitate hūanitatē debitorū soluit calendas ianuarij:
ep̄atus sui annoz. xxv. vite vero sui anno. lxx. Hic inter ce-
tera vite sue arctissime recolenda carnes aut vinum nulla
vnq; necessitate vel firmitate gustauit. Flouit aut tēpore
gelasq; pape: z anastasi p̄mū iperatores. Cū hīc diuina et
humana litteratura p̄stantissimus: aduersus faustū ele-
gans scripsit volumē. Cōposuit tractatus z homīlias mul-
tas plurimosq; scripsit smones. Scripsit z fabularū allego-
ricarū libz quē mythologiarū vocabulo intulauit. Hec sigi-
ficat: De sancto Fulgentio ep̄o vruculani. Cap. xxxij. (bert⁹).

Fulgentius ep̄s vruculani. vir nimie sanctitatis
fuit. Qui dū rex gothoz totillas ad pres suas ac-
cederet: eidē p̄ clericos suos renia misit: vt eius
isaniā mitigaret. Que rex vt vidit: sp̄uit: suisq;
hoibus iussit: vt ep̄m ab oī feritate p̄stringerent:
eiusq; examini reseruarēt. Quē feroces gothi detentū cir-
cūdantes eū in vno loco stare p̄ceperūt: sibiq; in terra cir-
culum designauerūt: extra quē pedē tendere nullo mō au-
deret. Cūq; in sole nimio estuaret: nec circulū exire p̄sume-
ret: repēte tonitrua z choruscationes: ac pluuia nimia eru-
perunt: adeo vt custo diēres cū imensitate imbitis ferre non
possent. Et cū inū dario nimia vbiq; fieret: intra designatio-
nem circuli: intra quā vir dei steterat: ne vna qdē aque gutta
desec̄dit. Quō dū regi nūtiatū fuisset: quē p̄mitus isanti-
li furore stiebat: postmodū reuerēdissime pertractauit: et
cum honore ad propia remisit. Hec gregio. iij. dialo. ca. xij.

De sanctis triginta martyribus. Capitulu. xxxij.

Triginta milites ch̄iani: rome via apia marty-
rio coronati sunt. Quos diocletian⁹ impator
siml detētos: capitale inia p̄denatos decollari
fecit. Sicq; coronā martyrij p̄ceperūt cal. Ja.

De sancto Achario abbate
alexandrino. Capitulu. xxxv.

Acharius alexandrinus abbas vt habetur
in hystoria tripartita: fuit in deserto de scy-
thia: ad differentia alteri⁹ macharij egyptij:
c. iij.

Antonij discipuli: qui fuit in thebaide: de quo dicitur. xvij. calendis februarij. hic descendens de scythi: intrauit dormire in monumento: ubi sepulta erant corpora paganorum. De quorum uno sibi puluinar sub capite stravit. Demones autem ut ipm terroret: vocabant qm mulierem ad balneum iuitantes: et alter demō sub ipso tūc ex mortuo illo ridebat se venire nō posse: quia peregrinū sup se habebat. Macharius autem in nullo terret: corp⁹ tūdebat dicens qd tret si posset. Apparuit sibi diabolus aliqui cū falce mellis: volēsq; eū ferire: nō potuit. Dixit qd ab eo multā violentiā pateret: qd sibi pualere nō poterat. Hāc qd macharius faciebat: et demō: si vigilabat: ipse nūq; dormitabat: si teinabat: ipse penit⁹ nō comedebat: verū in sola humilitate ipm excellebat. Ceterus a tentationib⁹ carnis: sacca magnū harenē deferēbat: et interrogat⁹ a theosebīo qd faceret: rēdit qd se verantē verabat. Cū dicit alia vice diabolū habentē in veste pforata ampullas mltas: qd dixit esse tentationū spēs: et qd ibat portionare frēs. Ita ut si vni aliqd earū nō placeret: alia porrigeret. Et cū rediret: machario interroganti quō fecerat: rēdit: qd omēs scitificati erāt: pter quēdam theoricū. qd sibi cōsenserat. Surgēs machari⁹ il luc iuit: illūq; frēm tentatū iuēiens puerit. Et post h ite rum demōnē eundē reptū interrogat: quō se frēs habebant qui rēdit qd male: et qd plus erat: vni acq̄ritū amiserat: qui sanctior alijs factus erat. Cū caput defuncti repperisset et orasset: interrogauit qd esset: qui rēdit se fuisse paganū. In interrogatus ubi erat aia suar: rēdit qd in inferno in tāto p̄fundo: qd tū distat celū a terra. Addiditq; qd adhuc p̄fudiores sunt iudei. Et ultra hos p̄fundiſſimi sunt falsi ch̄iani: qui ch̄i sanguinē cognitū paruipēdunt. Ambulās autem per p̄fundā solitudinē: ad qdlibet miliare arūdinē figebat: ut postmodū redire sciret. Et cū iam nouē dietas fecisset: eas oēs diabolus collegit: et ad caput eius dormitētis posuit: unde ad redeundū plurimū laborauit. Fratri cuidā longe tērato qd in cella sua lustraliter pmaneret p̄sultit: ut cogitationib⁹ illis sic rēderet: qd saltē p ch̄i amore celle partes custodiret. Cū culicē se pungentē occidisset: et ex eo sanguis exisset: redarguēs se qd p̄p̄iam iniuriā vindicasset: nudus sex mēses in deserto mansit: et inde a scabionib⁹ lacerat⁹ exiuit. Post hec clarus virtutibus in pace q̄uit. iij. nonas Januarij. hec in vitis patrum.

De sanctis Argeo Marcellino et Marcellino martyribus. Cap. xxvj.

Argeus Marcellus atq; Marcellinus puer fratres: passi sunt in pōto ciuitate romis. Qui Marcellinus sub licinio p̄cipe: inter tyrones cōprehens⁹: cū nollet militare: dicens se ch̄ianum nulla rōe debere terreni p̄cipis ascribi militie cesus ad mortē: et diu in carcere maceratus est. Et dum sic detineret in vinculis et Argeus ac Marcellus fratres ei⁹ ipm visitassent: et ipi dephensi qd ch̄iani essent: cōgunt⁹ idolis immolare: cum essent inter militares ascripti. S; nō p̄fētes a tribuno dcollati sūt. marcellin⁹ p̄o i mari mer⁹ martyriū p̄sumauit. qd passi sūt. iij. no. ia. hec Ado.

De sancto Antherio papa et martyre. Cap. xxvij.

Atherius papa et marty: natide grecus: ex patre romulo pōtiano pape in ep̄atu successit: et sedit annos. iij. mēses. j. dies. xvj. hic p̄stituit ut ep̄i maxime vtilitatis vel necessitatis causa possint trāferri de sede in sedem. Hicq; gesta martyriū a notarijs diligēter exq̄sūt: et in eccl̄ijs recodidit legēdas. Et hic sub maximiano augusto martyrio coronat⁹ Sepultusq; est cum collegis suis in cimiterio Calixti via apia. iij. nonas Januarij. Et cessauit ep̄iscopat⁹ dies. vij.

De sancta Genouefa virgine. Cap. xxvij.

Genouefa virgo parisiē. anno. vij. martian⁹ imperatoris claruit: ut ait sigibertus. Hāc puellulam dū in domo paterna sanctus german⁹ parisiē. ep̄us: vadēs ad synodū dum cōspexisset: pphētico spū p̄nūtiāuit eā maximā in sanctitate futurā eamq; tūc de pudicitia docēs ad p̄positum p̄ginitatis icitauit. Cū autē die quadā phibente m̄fo omnino ad eccl̄iam redire veller: et m̄ ipam alapa percussisset subito lumē oculorū amisit. Quā puella vidēs: et matricōdolens: ac reā se criminis remordēs: aquā de puteo haustā iuocato ch̄i noie oculis genetricis infudit: et m̄ cōfessum recuperauit visus. Dum autē in ch̄i p̄gine dedicata fuisset: et ieiunijs et oronib⁹ vacaret: ex longa carnis tabefactione lepiā icurrit: quā plibus annis paritēter ptulit: sed demū a ch̄io mūdara est. Et dū sc̄i dionysij basilica fabricaret⁹ et calce deficere oparij laborare nō possent: ex h diebus multis vacare ab ope necesse esset: orōne p̄ginitis effusa: camera quā existimabāt vacuā adierūt: et eā calce miraculose plenā iuenerūt: et sic in edificio p̄cesserūt. Sed ex sitientib⁹ oparijs hgo coppā vini porrexit: de quo reſectis oibus ad cōpletā eccl̄iam non defecit. Multos ab imūdorū spiritū opprēsside liberauit: et alijs signib⁹ miraculis rentēs i pace q̄uit. iij. no. ia. apud sc̄m dionysij sepulta.

De sancto Petro aulano martyre. Cap. xxv.

Petrus marty: passus est in ciuitate aulana tēpore diocletiani et maximiani imperatorū qd alio noie balsamuo vocatus est. Hic a p̄side seuerotētus: dū se ch̄iſticolaz cōfessus est crucis supplicio affixus iterempt⁹ est: vere petri apli effectus heres nois ac imitator: passiois. Qui passionē transtulit Anastasi⁹ aplice sedis bibliothecarius: ut scribit frater Vincentius: qui passus est tertio nonas Januarij.

De sancto Daniele martyre. Cap. xl.

Daniel Leuita et marty: padue q̄scit corpe in eccl̄ia cathedrali. Quōd dem hoc mō repertū est. Anno em̄ dñi. ccccclxxvj. hic sanctus apparuit cuidā ceco in ruscia existēt monēs ut si illuminari veller ad corp⁹ suū visitandū paduā accederet: seq; danielē martyre noiauit. Qui paduam veniēs et nihil de sancto iuente valēs: eo qd ciuitas a longobardis nup dieb⁹ illis euerſa fuerat: et diruptis eccl̄iis legēde sanctorū disperse: se delusum putauit. Et dū in eccl̄ia sc̄tē iustine oraret eidē ceco sanctus daniel denuo apparuit et ipm illuminauit: ac locū sepulture demōstrauit. Illaq; cōtinuo ep̄o Joanni et abbati sancte iustine: tam m̄ faculū qd visa nūtiāuit. Qui p̄gregato clero et populo: locū effodiēs: corp⁹ martyris iuenerūt: iacēs sup lignēā tabulam ad istar sue lōgitudinis supinū et extēsum: habens sup se altā marmoreā tabulā eiusdem lōgitudinis cū inferiori cōstram claus: v; ferreis enormibus: caput martyris: pectus ac ventrē: ac oibus transodientib⁹ mēbris: et binas tabulas colligentib⁹: qd oia q̄liter a gētilibus passus fuerat: euident⁹ oñderūt. Sanguis p̄o a corpe diffusus ita recēs in tabulis apparebat: ac si tūc ex vulnerib⁹ stillaret. Et ex parte exteriori sculpt⁹ titulus legebat. Hic req̄scit corp⁹ sancti danielis martyris et leuite. Quo autē tpe vel qua die seu sub qd passus fuerit iudice aliter ignorat. Leuantes igit idē corp⁹ ad eccl̄iam maiorē dei genetricis trāstulerūt: et ibidē honorifice cōdiderūt: ubi et q̄scit miraculis fulgēs. Et qd passionis ei⁹ festū ignotū est: festū ip̄i martyris agiē padue: de qd corp⁹ eius inuentū est. vj. iij. nonas Januarij.

De sancto Theogene martyre. Cap. xli.

Theogenes marty: fili⁹ ep̄i ch̄iani: passus est sub licinio impatore in cyzico: qd erat p̄ma ciuitas helleſpōri. Qui cōprehens⁹ et p̄ductus est ad legionē: qd dicebat sera tratana: dū se ch̄iſti

anum cōfessus esset: in quattuor palis extēsus: et fustib⁹ ce-
sus est diutius: donec. viij. cēturiōes sup eū mutarēt. De-
inde in carcerē missus: et in neruo extēsus: quattuorq; cla-
uis cōfixus est: vbi ab ipso ch̄io cū sanctorū multitudine si-
bi apparētib⁹ portat⁹ q̄s et ipsi custodes audierunt psallen-
tes. Unde eductus et tribuno suo presentatus: iussus est ab-
eo in mare mergi. Sed dū mergere: lux maria sup eum re-
fulsit: que oculos mergentū excecavit. Postq̄ aut ipsi ad
ch̄i fidē pueri fuerūt: et baptisimū suscepūt: post dies. ix.
lumē eius restitutum est. Corpus aut maris a fluctib⁹ ad-
litus iactat⁹: et a ch̄ianis repertū: sepultum est iuxta mu-
ros ciuitatis i villa q̄ dī adamāti. Qui pass⁹ ē. ij. no. ianua.

De sc̄is pulco pulcillano et b̄dicta martyrb⁹. ca. xliij.
Riscus presbyter et pulcillanus clericus atq;
benedicta religiosa rome martyrb⁹ passi sunt.
Qui sub imperatore Iuliano apostata ch̄istia
noī immanissimo persecutore cōprehensi: et in
confessione nominis ch̄isti: gladio triumphus
impleuerunt secundo Nonas Januarij. Hec Aldo.

De sancta darsola martyre. Cap. xliij.
Darsola marty: rome passa est tpe decij cesaris
que fuit vxor sancti Fabiani pape et martyris.
Qui diuinitus per colubam electus: vt in ei⁹
passione diceb. xij. cal. februa. vxores dimisit.
Et post eius martyriū darsola sanctissima in
castitate pmanēs: pūm exilio relegat. Deinde a p̄fato p̄fici
pe capite iussa est puniri. ij. no. Ja. vt dī i martylogio ado.

De sc̄is Aquilino et locis martyrb⁹. Cap. xliij.
Aquilinus: Seminus: Eugentius: Marcellian⁹:
Quintus Theodorus: et Triphonius marty-
res apud aphyricam sub persecutione Vanda-
lica p̄clarissimo martyrio coronati sunt. Se-
cundo Nonas Januarij vt dicit Aldo.

Sineon monachus. xl. annis apud antiochiaz in co-
lūna quadā cōcana stetit inclusus: mira vite san-
critate et penitētia clarē. Hic a sancto Emartho
abbate p̄mū monachus fact⁹ est. Semel in hebdo-
mada cib⁹ i fumis: panē vj solū aut herbar⁹ radice-
ces cū aqua tñ. Sineq; colligatus adeo corpus arcauit:
vt carnes eius circa ligaturas putrifierent: vixq; iussu ab-
batis hoc sententiis se solui p̄misit. Deinde relicto monaste-
rio ad desertū accedens: in putco sicco p̄lbus annis nūrā
penitētiā egit. Postea in colūna. xij. cubitorū sibi a p̄fso
ppe ciuitatē edificata: reliq; vite sue tpe: vj annis. xl. pman-
sit: adeo arcissimam p̄siam egit: q̄ semur ipsius putrefa-
ctū est ex nimia tabefactiōe. Anno itegro sup pedē vñ im-
mobilis stetit. Multa q̄s miracula deus p̄ ipm ostendit.

Cham cū populus a diacone ligēssimo veraret: ofone
facta: dū diacono ipetu nimio vsus ciuitatē moueret: grossis-
simo lignū oculū ei⁹ itrante: et oculo diaconis erupto: dia-
co velocissime rediēs: deserta petiit: sicq; populū ab ei⁹ in
festatione liberauit. **M**ulierē que in potu serpentē tras-
glutierat: serpentē euomere fecit. Et piclanti populo ni-
mia siccitate: aquā abundanter de terra produxit. Sicq; in
colūna manēs post vitā mirabilē stādo sp̄m emisit. Quem
abbas anthoni⁹ veniēs visitat⁹: dum eū p̄lo stantē reppe-
rit: orare putauit: sed accedens p̄pius: illū migasse cogno-
uit: et sepeliuit. In cui⁹ exequiis aues circa corp⁹ volitantes
q̄i vocib⁹ eū desebant. Sepultusq; est apud antiochiā mi-
raculis clarēs: denit aut in ch̄io p̄dicte Nonas Januarij.

De sancto Thelespoio papa et marty: natione grecus ex
anachorita: fuit p̄mo pape i ep̄atu Romano
successit et sedit ānos. ij. mēses tres. dies duos.
Hic constituit vt missam ante tertiā nullus pre-

sumeret canere: qua hora dñs n̄ fm euangelij marci ascē-
dit in crucē. Et in missarum solēnis diebus celeberrimis
hymnum angelic⁹ decantari p̄cepit. Et in natale dñi tres
missas instituit celebrādas. P̄mā in gallicā tñ nocte me-
dia primante: q̄i ch̄is in bethleem nasci dignatus est. Se-
cundā illucēte auroa: q̄i in cunabilis adoratus est a pa-
storibus. Tertiā in hora diei tertiā. q̄i illuxit nobis dies
redemptionis n̄re. Hic etiā cōstituit. vij. hebdomadis an-
te pascha potissime oēm clerū ab esau carnū et ieiunij ab-
stinere: vt sicut discreta debet esse vita clericor⁹ a laicorū
cōuersatione: sic et ieiunij. Has aut. vij. hebdomadas oēs
clerici nō delictis ieiunēt. Et hic sub arphonio ipatore mar-
tyrio coronat⁹. Sepultus est cū fr̄ibus suis in varicano iux-
ta corp⁹ beati Petri. no. Jan. Et cessauit ep̄at⁹ dies. vij.

De epiphania domini nostri. Cap. xlvij.
Epiphania dñi triplici miraculo decorat. Hodie
enī magt ch̄m adorant. Joannes saluatorem ba-
ptizat: et aquā in vinū dñs in nuptijs mutat. P̄io
quorū vtroq; meruit epiphania nominari: ab epi
q̄ est sup̄a: et phanes apparitio. Stella enī de-
super apparēte ch̄is magis demonstrat. Et colūba sp̄s
sanati desup descendēte iesus baptizat⁹ dei filius p̄is vo-
ce in clamat⁹: et aqua in vinū miraculose transmutata: ch̄i
Jesu gl̄ia manifestat. Hoc aut anno reuolutiōe sacri est.
Nam ch̄is dilex. xliij. a magis est adorat⁹. Deinde amonum
xxx. et totidē diep est i iordane baptizat⁹. Et post hec anno
reuolutio eodē die fuit ad nuptias ioannis euāgeliste inui-
tatus: vbi aquā diuina potētia cōuertit in vinū. Sed quia
in hoc festo ecclia p̄cipaliter instat circa magor⁹ adoratio-
nem: ideo et huiusmodi materia p̄sequenda est. **E**t nota
q̄ q̄ ch̄is rex pacificus venit in mundū: vt pacē faceret: et
pacē adduceret: ipse enī par n̄s fm aplm: ideo triplicem
pacem h̄i adduxit: scz pacem t̄pis: p̄ctōis: et eternitatis.
Propter hec tria necesse fuit: vt esset rex: de⁹ et homo. Hic
fuit necesse vt esset p̄ pace t̄pis Rex vn̄uersalis. P̄io pace
eternitatis de⁹ immortalis. Et p̄ pace p̄ctōis h̄o tēporalis.
Idcirco in hyp̄storia hui⁹ festiuitat⁹ probat⁹ q̄ ch̄is fuit Rex
vn̄uersalis et de⁹ immortalis: et homo t̄palis. Et hec tria vt
diceb figurata fuerūt in triplici munere sibi a magis obla-
to. Nam aurū decet regiaz dignitatē: thus diuinā metesta-
tem: et myrrha humanā mortalitatē. **H**aro ergo dñs: tri-
bus magis in oriente positus sup montē victoriāle oratib⁹
et aduentū stelle a Balaam chaldeo in ortu Ch̄isti manife-
stāde expectantib⁹ noua stella apparuit: vt dicit Ch̄y-
sostomus: habēs in medio formā pulcherrimi pueri i cui⁹
capite crux splēdebat: et audita est vox magos alloquēs vt
in iudeā pgerent: et ibi natū puerū iuentrēt. Qui susceptis
muneribus stella eadē ductrice: iudeā venerūt: hierosolym-
mam itantes: stelle visionē amiserūt: Regē iudeor⁹ natū
quesierūt: eundē nasciturū in bethleem p̄phetico testimo-
nio vidicerūt: quō pergentes stelle ducarū recuperauerūt
eadē stelle duce ad puerū natū deuenerūt: ipsum adoraue-
runt: tria munera obtulerūt: admoniti in somnis p̄ viam
aliā in patriā redierūt. **O**stendit ergo ex his p̄mo: q̄
ch̄is est Rex vn̄uersalis. Et ex hoc pater: p̄is q̄ ex regi-
bus generatus: et in regia ciuitate natus q̄ enī ex Regib⁹
Israel sit p̄ carnē genitus: ostendit mattheus euāgelista in
p̄ncipio sui euāgelij anteq; deuenerat ad hyp̄stoliam ma-
gorū dicēs. Liber generationis Iesu ch̄i filij dauid re.
Ideoq; voluit ch̄is in bethleem nasci: q̄ est in tribu Iuda:
et appellat⁹ ciuitas dauid: eo q̄ ipse verus Rex iudeor⁹ esset
de domo et familia dauid: p̄ carnis generationē p̄parat⁹.
Ideoq; addit p̄phetia michee. Et tu bethleem terra Iu-
da re. In qua ad litterā ostēdit q̄ ch̄is verus Rex iudeorū
populū israel in virga virtutis erat rector: in ip̄a ciui-
tate erat nascitur⁹. Secundo q̄ ab amicis p̄ncipib⁹ vñ
c. iij

tatus. De more em principis seculi est: q Rex de nouo regnum accipiens: ab amicis regib⁹ eiusde coronationi congaudentibus visitet. Sic et chris nuper per carnem assumptam regnu mundi ingreditur: et principē huius seculi fortas eiciens: ab amicis regibus nedum personaliter visita tur: sed etiam muneribus honorat. Qui licet appellentur magi fuisse: tamē reges a doctouibus asseruntur: et dicunt secundum quosdam q fuerant primo magi: id est malefici sed postea conuersi sunt. Reuera aut magi id est sapientes. Nam magus persice hebraice scriba dicitur: grece philoso phus: latine sapiens: venerunt autem ab oriente hieroso lymam in. xij. diebus secundum Remigium miraculose et preter naturam: quoniam puer ad quem properabant: eos in tam breui spatio ducere poterat: vel dic secundum Hieronymum q super diomedarios venerunt: quod est animal velocissimum: quod tñ. currit vno die: quantum equus in tribus: et dicit a diomos quod est cursus et areri ritus qua si virtuosus in cursu: venerunt autem hierosolymam propter tres rationes. **P**rima fuit quia magi tempus natiuitatis christi agnouerunt: sed locum ignorantes existima uerunt nouum regem natum in ciuitate regia reperturum que erat hierusalem. Secunda vt citius natiuitatis lo cum discere possent: cum ibi sapientes iudeorum resideret. Tertia vt iudei inexcusabiles essent: qui locum quidem nascentis agnouerant: sed de tempore se nescios prete de re potuissent: unde magi iudeis ostenderunt tempus et iudei magis locum. Et quo redarguit iudeorum negligentia: dum illi vni pphete credunt: isti plurib⁹ non acquiescunt. Illi inquirunt regē alienū: isti cōtemnūt populum. Illi vene runt e longinquo: isti manserūt e vicino. Venerūt aut et qsi erunt illi dicentes. Ubi est qui natus est etc. His verbis vt dicit Remigius in originali. Verū regē: verū hominē et ve rum deū cōfessi sunt. Verū hoīem: cū dixerunt: ubi est: qui natus. Verū regē: cū addunt: Rex iudeorū. Verū deū: cū cōcludunt: et venimus adorare eum: cū solus deus debeat adorari. Tercio q: ab emulis formidatus. Timuit em cum rex herodes eius inimicus eiusdem magis nūtiatib⁹ chris tum: quare audiens herodes rex: turbatus est. Et hoc tri plici de causa. Primo ne iudei suum regē natū reciperent: et se alienigenas expellerent. Fuit em primus alienigena: q iudeis dñatus est. Secundo ne a romanis culpam posset: si aliquis ibi rex vocaret: quem augustus non cōstituerat. Tercio vt dicit Hieronimus q: nimirū terrena altitudo cōfundit: cū celsitudo celestis aperit. Turbata est et omnis hierosolyma cum illo triplici de causa. Primo: q: impē ne queunt gaudere de aduentu iusti. Secundo vt regi turba to adularent se turbatos ostēdentes. Tercio: q: timuerūt: ne pñente et futuro rege adinuicē certantib⁹: ipsi in prurba tionibus inuoluerent. Tunc herodes principibus cōuoca tis: sciscitabat ab eis: ubi chris nasceret. Et pphetia michee in medijs pferat q chris in bethleem sit nasciturus. Quod cum audisset: cōuocatis magis didicit ab eis tempus stel le: que apparuit eis: eosq in bethleem ad requirendū pue rum destinauit: et eū repertum sibi nūtiarent rogauit: si mulans se adorare velle: quē p dcre capiebat. Secundo ostendit: q: iesus est immortalis. Primo in noue creature pro ductione qd soli deo pñet. Stella em illa q magis appa ruit: fuit de nouo creata: q pacto suo officio in preiacentez materiam est reuerfa: Et hoc vt plurimū doctores tenent. Hec aut stella ab alijs differbat in sex: quaz tres differē tias primas assignat Fulgenti⁹: et alie tres tangunt in glo sa. Primo em differbat in situ: q: nō erat localiter i firma mēto celi: sed pēdebat in aere primo terre. Secdo in fulgo re: q: ceteris erat splēdidior. Tercio in motu: nō em mouebatur motu circulari: sed pcedebat magos motu pgressiuo more

viatoris: et cū stantibus qsecebat. Quarto in origine: quia alie facti sunt in mūdi pñipio: hec aut modo. Quinto in of ficio: quia alie sacre sunt: vt sint in signa et tpa: hec aut vt p beat magis viā. Sexto in duratiōe: q: alie sacre sunt ppe tue: hec aut redijt in materiā pñacētē officio suo cōpleto. Secdo ostendit deus in secretorū et futuroz cognitione: cogno uit em chris qd herodes facturus erat: idō et magos ad eū mittere voluit. Lognouit etiā: q se nō adoratur: sed occi surum cogitabat: idō p aliā viā redire pcepit. Et nota q cum magi hierosolymā ingressi sunt: stelle ducatū amisse runt ppter tres rōnes: vt dicit glossa. Prio de loco natiui tatis chri qre cogere: vt sic de eius ortu certiores red derent: tam p stelle apparitionē q p pphetie reuelationē. Secdo qm iuste qrentes humanū auxiliū: amiserūt diu num. Tercio q: sicut dicit apłus: pphetia fidelib⁹: signa in fidelibus data sunt: idō signū istis gētilibus datus: inter iudeos fideles eis apparere non debuit. Cū aut de hiero salē regressi fuissent: stella antecedeat eos: vsq dum veni ens staret super: ubi erat puer. Quā vidētes illi gaudiū sūt gaudiū magno valde. Tercio in magorum adoratiōe. Nā intrātes domū inuenerūt puerū cū Maria mīre eius: et pidentes: adorauerūt eū. In q ostendit verus deus q: pce pñ erat vt nullus adoraret nisi solus deus: vt dicitur est. Et dem qz munera obtulerunt: v3: aux: thus: et myrrhā obfer uantes in hoc antiquū legis pceptū. Nō apparebit in con spectu meo vacuus. Hec aut munera in spē obtulerūt pro pter quattuor rōnes. Prio: q: dicit Bern. beate signi aux obtulerūt: ppter inopie subleuationē: thus cōtra stabulū ferorē: myrrhā ppter membroz pueri consolidationē et vermū expulsionē. Secdo: vt dicit aug. quonā aurū ad sepulturā pñet. Per hec intimantes: q in chro confessi sunt regiā potestare: diuinā maiestare et humanā mortali tatem. Et hec est cois ratio doctoz. Tercio vt dicit maris mus: quonā in auro ostendit captiuitatis nfe redēptio p tiosa: in thure demonū supstitutio cessatura: et futurus vere religionis cult⁹ aperit: in myrrhā vero: qua exanimata so lent corpora conseruari: pfigurā carnis nfe reparatio et re surrectio mortuoz. Et hec oia p chm futura erant. Quar to: vt dicit Hieron⁹: et est rō moralis: vt ex hoc significetur quod chris cōferre debeam⁹. Auro nāq sapiētia designat. Salomone testāre: qui ait. Thesaurus desiderabilis reqs escit in ore sapientis. Thure aut: quod deo imponit: v3: tur orationis expulsiō: psalmista attestāte: qui ait. Diriga tur oia mea sicut in conspectu tuo. Per myrrhā vero carnis mortificatio figurat. unde et sancta ecclesia de suis operarijs vsq ad moīe p deo certantib⁹ dicit. Ma nus mee distillauerunt myrrhā. Nato ergo regi aurū of ferimus: si in cōspectu illius claritate superne sapientie re splendemus. Thus offerimus. si cogitationes carnis p san cta orationū studia in ara cordis incendim⁹: myrrhā offe rimus: si carnis vitia p abstinentiā mortificamus: hec grie gorius. Tercio ostendit: q est hō tpalis. Pmo q: vt homo voluit nasci et educari: idō inuenerūt puerū cū Ma ria matre ei⁹. Secdo q: vt timēs moīe voluit occultari: quā nāl hoīes fugiūt. Idō cū sicut de⁹ psciuerūt q hero des eū qrebat occidere: vt hō ver⁹ voluit in egyptū aufuge re. Tercio q: amās societate voluit a coetaneis sociari hō em nāl diligit societate: cum sit animal sociale: vt dicit philosophus: et marie appetit pñitū coetaneoz. Idō chris tus voluit a pueris innocentib⁹ et coetaneis associari: cui⁹ fidei pñitū nō loquēdo sed moīe cōfessi sunt: et flores martyriū extiterūt: vt dī aug. et celebrat dies epiphanie ab ecclia. viij. id⁹. Ja. q die ijdē magi chrisū adorasse dicunt.

De sanctis Gaspar Balthasar et Melchior magis. Capitulum. xlvij.

Gaspas, Baltasar, et Belchior fuerunt illi tres magi et reges sanctissimi: qui ad christum adorandum stella duce ab oriente venerunt. Ibi de regione partibus orientalis: qui est india superior provincia sabba dicunt exiisse. Horum nomina hebraice dicunt. Apellius Amertus: Damascus. Grece autem galgalath, malgalath, sarachin. Latine autem noiantur ut dictum est. Fere quos cum ad christum venerunt Gaspar fuisse annorum sexaginta, Baltasar quadraginta et Belchior viginti: et ita ceteri pingunt. Ibi sapientissimi philosophi et astronomi scientie periti: successores balaam arioli fuerunt: et ad visionem stelle venerunt ex illa prophetia. Quae stella ex iacob etc. Nam ut ponit Chrysostomus quidam secretorum inspectores elegerunt de seipsum. xij. et si quis mouebat filium eius substituebat. Ibi per singulos annos post menses ascendebant super montem excelsum qui dicitur victorialis: et tribus diebus ibi morantes se lauabant: deum orantes ut stellam a balaam eorum patre predictam ostenderet. Et sic successiue terni et terni: oes xij. faciebant. Dum autem isti tres reges in nocte natiuitatis christi ibidem repri essent: stella de nouo creata eis apparuit: et ut dictum est illis natum regem iudeorum indicauit: eosque ad eum adorandum inuitauit. Qui iussa fideliter pagentes: per aliam viam admoniti in somnis ab angelo reuersi sunt in regionem suam. Nam venientes tarsus cum nauibus tarsensibus transierant. Et quousque relicta gentilitate: exinde fideles exiissent: tunc baptismum non suscepit: donec discipulis apostolis ad predicandum a sancto Thoma apostolo: qui apud indiam predicatione coadiutores fuerunt. Qui et in eadem regione in pace decesserunt. Quorum corpora inde translatata: constantinus magnus imperator: constantinopolim deportari fecit. Et deinde processu temporis a sancto Eusebio episcopo medio-lanum translata sunt ut in eius vita dicitur. lxx. id. apulis. Nam autem requiescunt apud coloniam istuc de mediolano delata.

De sancto Melano episcopo. Cap. xlii.

Melanius episcopus rodensis. venetensis peregrina villa: que dicitur plautio oriundus: claruit tempore claudii regis et anastasio imperatoris. Qui inter cetera virtutum eius insignia maria vigilans potentia aduersus demones de obsessis hominibus expellendos. Iste cuidam fratri. quem malignus inuasit spiritus: dum iret ad aquam hauriendam: alapam in manibus prebens: demonem ab eo excussit. Oratorum autem suum. quod dicitur plautium proprijs manibus fabricauit. In venetensi pago diabolus quendam virum inuadens: ad hoc eum induxit ut se ipsum suspendens laqueo strangularet. Quem sanctus superueniens et factum abhorrens: oratione facta: necdum hominem suscitauit: sed etiam ab imundo spiritu totaliter liberauit. Tandem post multa signa virtutum ingiter intentus in celum migravit a seculo. viij. idus ianuarij. Et cum sancti albinus: victor: laurus et marcus corpus eius deferrent per viciniam rodensem pellendū. xij. viculati in turre detenti: scissa turre per medium soluti et incolumes exierunt. Sanctum corpus ad tumulum commisit.

De sancta Macra virgine et martyre. Cap. l. (rantes.

Acra virgo in ciuitate augustana rictionaro preside martyrium passa est. Que dum sacrificare noller: iubente preside: primum in eculeo suspensa et diutius tortā. deinde in ignem precipitata est.

Que cum ibidem diu permansisset illesa: mammillis et abscessis squalore carceris afflicta est omni luce ac cibo negatis: verum circa noctis medium lumine immenso circumfusa: viros venerando cantu asperso sibi apparente circumfortata est: et cunctis plagis sanata vberibus restituta. Nouis sime iubente preside super restas acutissimas et prunas extensa et diu volutata orans migravit ad christum. Sepultaque est in territorio remenensi. viij. idus ianuarij. Cuius corpus post multos annos cuidam leuulso bubulco otuinitus reuelatus ostendit sibi loco per visionem: ibidem a fidelibus inuenit: scilicet

iuxta ecclesiam sancti martini: et inde leuatum honore digno re-

De reuelatione pueri Iesu ex egypto. Cap. li. (conditum est.

Reuelatio pueri Iesu ex egypto: facta est regnante in iudea archelao per herode patre suo ut dicit Matthei. ij. ca. circa annos. l. imperij octauiani augusti dum videlicet puer Iesus septennium etatis impleuisset: ut hystoria scolastica tradit qualiter autem christus in egypto translatus fuerit: in autentico non habet: nisi quod dicit mat. eo. c. q. angelus visus apparuit in somnis ioseph admonens ut tolleretur puerum et matrem eius: fugeretur in egyptum: et esset ibi usque ad obitum herodis. Et quod herodes querebat puerum ad perducendum eum. Qui surgens accepit puerum et matrem eius nocte secessit in egyptum: et erat ibi usque ad obitum herodis etc. In libro tunc de infantia christi: quem hieronymus chromatio et heliodorus episcopi transulit ex hebraico in latinum: scribit quod ioseph virginem cum filio lumine imposuit: et ipse in alto ascendit: et arripuerunt iter per montana et per desertum nolens ire per maritimam timore herodis. Erantque cum eis tres pueri et una puella in obsequium christi. Et exiit diacones de quadam spelunca: cum ceteri timores fugerent serpentes puerum adorauerunt. Similiter leones et leopardi et alia genera ferarum adorantes iesum per desertum antecedentes viam eis ostendebant. Et post dies tres dum aqua in vtribus defecisset: et oes fessis sub palme arboris quiescerent virgo maria respiciens ad comam arboris de fructibus eius percipuit. Et comestit palma cacumen suum ante pedes virginis inclinavit: et collectis ex ea fructibus ad satietatem omnium: arbor se iterum erigens ad statum pristinum rediit. Tunc angelus apparuit: et rami ex palma euellens: et asportans ad celestia euolauit. Deinde ad radices palme fons aque limpidissime erupit: ex quo oes refecti sunt. Et dum iter agerent maximo calore comederunt: et adhuc. xxvij. diebus itinerrari oporteret: antequam ad egyptum puenirent: miro modo post tres dies in egyptum deueniunt: et in ciuitate hermopolim se receperunt. Ibique manserunt peregrini usque ad obitum herodis. Multa quoque miracula: de christo puero ab eodem ostendit: sicut in prefato libro reperitur: que tam breuitatis causa quam ex eo quod inter apocrypha connumerantur omittunt. Illud tamen memorabile per constantem a doctoribus habet quod ingrediente puero Iesu in templum idolorum cum maria matre sua: omnia phani idola corruerunt: iuxta prophetiam esate propter quod miraculis multi egyptiorum conuersi sunt ad eum: et virginem matrem benigne tractantes puerum iesum pulcherrimum plurimum reueriti sunt et ipsum aliquem magnorum deorum existimabant. Extrat ibidem fons modicus: in quo fert virginem matrem puerum septius balncasse: et panes eius proprijs lauisse manibus. In quo fonte omnes pueri etiam saracenorum quacunque valitudine detenti: descendentes perfestim sanant. Est et ibi lapis ubi virgo panniculos christi lotos ad siccandum extendebat. Ibi est vinea engaddi que fert balsamum: que dicto fonte irrigatur et si aqua alia irrigaret: eo anno nullum fructum produceret. Et hoc notum in omni terra egypti est. Est et ibi ppe arbor quod psidius dicitur: ut ponit cassiodorus in tripartita. Que fertur usque ad terram inclinata: christum humiliter adorasse: qui valet in salutem mediorum: si fructus: folium: vel cortex patientis collo alligetur. Igitur post septem annis christus fuerat in egypto defuncto herode: ut scribit mat. ij. Ioseph in somnis monetur ab angelo: ut christum in terram iuda reducat: quod fecit. Sed audientes quod archelaus regnaret in iudea per herode patrem suum: qui adhuc erat pater crudellior: timuit illo ire. Et admonitus in somnis ab angelo secessit in partes galilee: habitauitque in ciuitate nazareth. Herode antipa herodis ascalonite minore filio: et fratre archelai tetrarchia galilee tenere. Diebus autem huius reuelationis pueri iesu ex egypto facta scribitur ab hieronymo in eius marilogio fuisse die sequenti per epiphaniam videlicet. viij. idus ianuarij. De sanctis Juliano basilissa et socijs martyribus. Cap. liq.

Iulianus martyr cum socijs: et basilissa virgo cum socla libus temporibus diocletiani et maximiani in ciuitate antiochia claruerunt. Qui nobilibus et christi-
anis parentibus progenitus liberalium scientijs imbui-
tus: dum annorum xvij. a parentibus ad coniugium co-
geretur et ipse in virginitate deo seruire disposuisset: diuina
monitione visione parentibus cōsensit: et puellā nobilem et christi-
anā nomine basilissam in coniuges accepit. Die igitur sta-
tura nuptijs cum gloria celebratis: intrarunt cubiculum cum virgi-
ne iulianus: tanquam iura matrimonij soluturus: ubi dum virgo
miraretur quod odorem rosarum: et librorum hyemali tempore sentiret.
Respondit sibi iulianus hunc esse odorem pudicitie virginialis:
post sanctas admonitiones virginem ad votū continentie in-
citauit. Tunc apprensus sibi ex una parte christus cum comi-
tibus sanctis: ex altera dei genitrix cum societate virginum nimia
luce circumfusa: sanctos dei coniuges de virginali proposito
commendauerunt: et eis coronas aureas imposuerunt ac librum
vite aureis scriptis litteris ostenderunt: in quo nomina sua con-
scripta iulianus et basilissa legerunt. Sicque visione ab eorum
oculis ablata: ambo sancti in sancto proposito permanserunt.
Ad hoc ut parentibus iuliani de medio morte sublatis: sua
omnia pauperibus erogarent: et duo monasteria construerent:
in quorum vno iulianus exstitit pater et administrator: fere mil-
le monachorum: in altero basilissa cum ceru sacratissimo multa-
rum virginum domino seruiebat. Cum autem persecutio christi-
anorum in syria et egypto maxime vigeret: orauit basilissa ut
virgines quas congregauerat: dominus periclitari non per-
mitteret. Et per visionem a christo cōsistat: quod omnes filias suas
quas deo acquisuerat: ad celos permittens ipsa easdem post-
modum sequeretur. Quod dum sancta suis refert virginibus: sub-
ito cōmorsus est locus: et apparuit columna lucis inter eas: in
qua litteris aureis scriptum erat qualiter omne illud sacrum
collegium christus infra certum temporis spatium ad celestia in-
uitabat: quod et factum est. Nam intra constitutum tempus: omnes il-
le sacre virgines ad celos in sancta cōfessione migrauerunt.
Que postmodum cuncte auro et gemis indute basilisse appa-
ruerunt oranti et quod ea expectabant dicentes et ad celestia in-
uitantes. Hec dum basilissa iuliano gaudens retulisset orationes:
iuxta eum emisit spiritum quem ille per digne tradidit sepulture.
Post hec dum martianus preses antiochia ab imperatoribus
missus esset: et christianos omnes deus imolare compelleret: et
episcopi ciuitatis multitudine cleri et populi ad sanctum confu-
gerunt: misit martianus assessorem suum cum satellitum multitu-
dine ut de predictis: an ita esset: inquireret. Qui veniens ad
sanctum iulianum: et ipsum cum omnibus: qui cum eo erant: in fide
christi firmos inueniens eadem presidii nuntiavit. Tunc pre-
ses iulianum solum: uti auctor omnium iussit teneri. Reliquos ve-
ro omnes in quo erant loco inclusos: incenso cenobio igne
cremari: ubi martyrum occisorum audiebant singulis horis ca-
nonicas voces psallentium. Post hec martianus iulianum
in custodia detentum ante se in foro deductum cepit compellere
ad sacrificia deorum. Quem sacrificare nolentem: iussit primo
nodosis fustibus cedi. Et dum cederet: quasi vnus cedentium
eruit alterius oculum: qui erat notissimus imperator. Qui
dum iussu presidis ad templum deorum ductus esset: ut eis inuo-
catis oculum recuperaret: demones hoc sacerdotibus se non
posse facere clamabant: quin potius eterno igni vna cum suis
cultoribus reuerfos affirmabant. Et dum illic preses in-
gressus esset: plus quam quinquaginta idola de auro argen-
to: chrysallo: et ebore et puluere redacta sunt. Quod dum pre-
ses magice arti iuliani ascriberet: lotio ipsum primum iubet
ut sic maleficia solueret quod tamen in balsami odore versum
est. Sanctus autem martyr: viro illi execrato facto signo cruce
oculum restituit: qui mox ad christum conuersus: mandato
presidis gladio interemptus est. Deinde preses iussit san-
ctum ferro vincitum per totam ciuitatem circumduci. Et dum ante

scholas: in quibus celsus puer filius martiani studebat transi-
ret: vidit celsus circa sanctum multitudinem angelorum coronam
pretiosam sibi imponentem. Adorans relictis scholis peruersus: ad
pedes sancti iuliani cucurrit: et christum cōfiteri voce clarissi-
ma cepit. Et dum pater preses vna cum matre et alijs magna-
tibus eum vellent retrahere cepit puer eos durius increpa-
re: Quos preses indignatus in artum obscurum: et fetidum carce-
rem iussit recludi: sed christi virtute lux de celo super eos ingens
infundit: fetor in odorem conuertit: sed et vincula quibus fue-
rant alligati soluantur: atque viginti milites: qui eos custodie-
bant: ad omnemuertunt: quod audiens preses eos vna cum iuliani-
no et celsio eius filio fecit in eadem custodia detineri. Con-
tingit autem: ut eo tempore septem fratres filij quondam nobilis christi-
ani: qui fuerat de genere carini imperatoris: et ipsi fideles im-
peratoribus a deo grati forent: ut ipsos sine ulla persecutio-
ne cum quodam antonio presbytero: religione fidei uti permitte-
ret. Qui per visionem a christo moniti ad sanctum iulianum in car-
cerem vna cum prefato presbytero accesserunt: et ipsius ac locos
hortari ceperunt. Et ab antonio presbytero celsus puer: vna
cum viginti militibus peruersis baptismi gratiam perceperunt.
Quos martianus in eadem custodia detineri precepit: et omnia que
gesta fuerant principibus per litteras intimauit. Cui imperator
res remisit: quod si sacrificare nollent: singulos in cuppis pi-
ce: sulphure: et bitumine repletis cremaret. Et dum eos omnes
eductos de custodia preses ante se statueret: ut eos iuxta im-
peratoris decreta mori faceret. Sanctus iulianus iuuenem
quendam defunctum: qui portabat ad tumulum suscitauit qui et
mirabilia que in alio seculo viderat: coram omnibus enarrauit: et
ipse fide christi recepit. Et cum vxor presidis plorans filio suum
deret: ut tam acerba morte interfici nolleret: permittit eidem celsus
quod in cuppa ignea permaneret inustus. At preses filij interitus
horreus vicarium dereliquit: inde cum lachrymis abiit. Igitur
omnes illi sancti in cuppis missi: et igne succenso permanserunt
illeles. Quod preses audiens admiratur: illuc accessit: et magis
iuliani hec omnia deputans: marri celsum per triduum precepit:
ut ab ea eius animus mutaret. Que vna cum omnibus illis: in
honestam custodiam detenta: a filio celsio peruersa est: et ab anto-
nio presbytero baptizata. Ad audiens martianus viginti mi-
lites extra viam eductos tradidit decollandos. Scriptum vero
fratres igne consumi fecit. Iulianus autem cum celsio filio et ma-
tre eius coniuge et cum antonio presbytero ac iuvene a mortuis
suscitato: suo iudicio reseruauit. Quos omnes diutius exania-
torum in christi professione immobiles repositos: iterum carceri tra-
didit cruciandos. Sequenti die ingressus in templum totius
eos omnes illic adductos: cepit ad sacrificia suadere. Quare
autem iuliano templum cum omnibus idolis submersum est: et mille
de sacerdotibus et multitudine gentiliū perierunt: ubi ad mira-
culi attestacionem ignis usque in presens eructat. Tunc marti-
anus territus eos iterum carceri mancipauit: ubi media nocte
ad eos venientes basilissa cum omnibus sanctis que iulianus christo ac-
quisuerat: eos hortantes ad superna dulcia inuitabant. Die autem
sequenti iussit preses digitos manuum et pedum sanctorum licinio oleo
infuso ligari: et igni supponi. De hinc celsio filio suo cutem capi-
tis auferri. Antonio vero presbytero et Anastasio iuueni susci-
tato oculos offodi. Sanctam autem matrem celsi cum alijs rāgere
vellet: excecabat. Sancti vero exoculati diuinitus illuminati: et alij
ab omnibus tormentis liberati. Quibus martianus eos omnes in apertis
atro bestijs exposuisset: et fere omnes sanctorum pedibus percussissent:
iussu presidis: omnes rei mortis ibidem deducunt: cum quibus iulianus
et cereri capitali sententia fuerunt: ut sic sanctorum corpora a reorū cadane-
ribus christianis essent cognita. Statimque sancto terremoto cum cho-
ruscatioibus et gradine tertia pars ciuitatis cum omnibus repleta fudit
rus conuerit: preses autem ide vir euadens eadem nocte iterum per-
miserunt ebulliens. Sed dum christiani corpora sanctorum discernere non pos-
sent: singulorum in specie virginum super singulorum corpora visae
sunt: et sic corpora sunt collecta et in ecclesia sub altari tumulata.

pora sunt collecta et in ecclesia sub altari tumulata. Passio autē horū omnium sanctorū igitur septimo idus ianuarij.

De sancto Luciano presbytero et martyre. Cap. liij.

Lucianus antiochene ecclesie presbyter et martyr vir doctissimus atque eloquentissimus fuit. De quo Hieronymus libro de viris illustribus scribit: quod tantum in scripturarum studio elaborauit: ut usque tunc quedam exemplaria quorundam opusculorum Luciani nuncuparent. Ferunt et de eius fide libelli: et breues ad nonnullos epistolas. Passus est nicomediae ob christi professionem sub persecutione maximiani tempore antherij papae: sepultus helenopolitani bithyniae. Quam urbem cum prius diepana vocaret: postea ipse in honore matris ex nomine ipsius helenopolitana vocauit. Vnde lucianum hunc sub alio maximo ipatore: quod una cum constantino ipauit: passum fuisse scribit: quod passus est. viij. idus ianuarij.

De sancto Elerio dyacono et martyre. Cap. liiij.

Elerus dyaconus apud antiochiā post professionem gloriā septies tortus et diu in carcere maceratus ad ultimum decollatus martyrium summavit. viij. idus ianuarij, haec Aldo in martyologio suo.

De sanctis Luciano maximiano et Iuliano martyribus. ca. lv.

Lucianus presbyter maximianus et iulianus pueri: apud beluacū ciuitatem per christi nomine passi sunt. Qui Lucianus beati petri discipulus fuit. Et a sancto clemente papa cum beato Dionysio episcopo ad gallias predicantes directus: eisdem comes: et coadiutor datus extitit. Post haec idem presbyter a sancto Dionysio beluacensi urbe destinatus: christum. xxx. annis gentiliū ad christum peruertit. Inter quos maximianus et iulianus pueros baptizauit. Ad hunc comprehendendum ubique foret inuentus. Iulianus perfectus tres pueros destinauit: latrinā: larium: et antrum. Qui ipse in beluaco predicantē repertus cum duobus pueris iam dictis tenuerunt: ad praefectum adduxerunt. Qui primo maximianum et iulianum pueros capite cedi fecit. Deinde Lucianum presbyterum fustibus cesu: christum patientem similiter decollari mandauit. Cuius corpus truncatum cranie caput propriis manibus sumptum quibus tribus miliaribus deportauit: et transiada totare fluuiū usque ad locum: in quo sepeliri elegerat deuenit: ibi per gloriose occubuit: ubi et tumulatus quiescit. Vnde tanto miraculo quingenti gentiles ad christum peruersi sunt. Passi sunt autem sancti martyres. vi. idus ianuarij.

De sancto Severino abbate. Cap. lvi.

Severinus abbas tempore quo Attila rex hunorum defunctus est: in utraque panonia et finibus danubij rebus turbatis ac inter filios eius per regnum obtinendo inito certamine de partibus orientis adueniens victor nunciū repentinis et pannontorum paruo oppido: quod astartis dicit: morabatur: agens angelicā vitam et tradens apostolicā doctrinā. Iste spiritus prophete mirabilem noscitur habuisse. Nam subuersione dicti oppidi propter ciuium peccata dudum a praedictis et ciuibus eidem illudentibus inde discessit. Quo abeunte die et hora quibus praedixerat: oppidum a barbaris subuersum est. Unde ad aliud castrum: quod dicit comagonis declinauit: quod a barbaris intus existentibus christianisq; dominantibus: arctissima custodia seruabatur nullo ingredi vel egredi passio. Ipse autem uenime interrogante oppidum intrauit: et christianis intus existentibus salutem praeiit: eosque triduana praesentia indixit. Die vero tertio facto maximo terremoto barbari de terrenis de oppido fugientes: et subsidium ciuibus intrinsecus aduenisse putantes: nocte superueniente se alterutrum hostes existimantes mutuo seipsos cedebant. Ciuitatem fauianis quam fames opprimerat: eo quod hyemis tempore danubio congelata victualia nauibus intra mores eodem deferri non valebat: oratione facta et glacie impetitive resoluta nauibus victualibus onustis aduenientibus ab inopia liberant. Quibus barbarorum rabies omnia loca occuparet: quoniam sancti introibant.

oppidum illud ab incursum hostium deus eruebat. In castris lo cullulo locustas a cunctis quos repleuerant agris excussas: solo agro vnius ciuis excepto: eo quod ab eo monitus ad ecclesiam una secum: ceteris cunctis ciuibus ad orationem pergentibus: venire precepit. In iouiano oppido mulierem semine: cum incolumem tradidit. Leprosus de mediolano sibi adductus a lepra mundauit. Bonum monachum barbari natione ab oculorum infirmitate curauit: et alia insignia miracula fecit. Die sui obitus triennio ante praedixit: se defunctum in de transferri mandauit: eo quod ciuitas infestatione barbari caernerat subuertenda: quod ut praedixerat per omnia evenit. Sicque in monasterio: quod ipse construxerat apud oppidum nonicum sub rege rugorum seuba in pace quiescit. vi. idus ianuarij. Corpus eius: ut mandauerat translatus est: multis miraculis clarus. Et in castello lucullano: quod est in italia apud ciuitatem neapolim per manus sancti victoris episcopi iussu gelasij papae locatus est: ubi in eius nomine monasterium est constructum.

De sancto Severino episcopo. Cap. lviij.

Severinus episcopus neapolitanus fuit: et frater beati martyris victorini episcopi picentini. De quo dicitur in eius festo quarto nonas nouembriis. Qui seuerinus post multam virtutum perorationem: et sanctitatis insignia quiescit in pace scriptis plenius: sexto idus ianuarij. Haec Aldo.

De sancta Martiana virgine et martyre. Cap. lvij.

Martiana regina et martyr ciuis isuegritana fuit: que veniens cesaream et videns in platea simulacrum diane confregit. Propter quod a ministris iudicis detenta: cesaream ad ipsum deducta est.

Quam iudex in loco publico exposita gladiato ri cunctas illudenda tradidit. Qui dum nocte ad ipsam vellet paries diuinitus se interposuit: et ne ad eam accedere posset prohibuit. Tradit secundo et tertio viris et eis sicut et primo si militer pergit. Deinde in arena bestias subiicit: quam primus leo mansuetus lingere cepit. Sed de pillo bindarij archiepiscopi synagogi iudeorum laxa sibi taurus indomitus: quod oculum quem de virginis eruit: quam postmodum leopardus discepsa lace: raut. Sicque immaculatum christo spiritum reddidit. Cuius corpus a fidelibus in ipsa ciuitate sepultum est. Dum autem archiepiscopus domum redisset: igne celesti cum omni familia: et domo consumptus est: quod domus nunquam deinceps permanere potuit: sed tamen in miraculi testimonium pluries reparata semper conruit. Passa est autem virgo christi. v. idus ianuarij.

De sancto Arcellino episcopo. Cap. liij.

Arcellinus episcopus anconitanus venerabilis vitae fuit: cuius gressum dolore nimio podagra contraxerat cumque familiares sui: sic ubi necesse esset: in manibus ferebant. Quadam vero die per culpam incurie ciuitas anconitana succensa est.

Cumque vehementer arderet: cucurrerunt omnes: ut ignem extinguerent: certatimque praecedentibus aqua sic flamma creuerat: ut totius urbis incendium minari videretur. Cumque ignis iam partem urbis non modicam consumpsisset: et obistere nullus valeret: deductus in manibus episcopi familiaribus se porrantibus: precepit ut contra ignem illum ponerent: quod et factum est: et ibidem positus est ubi flamma ardentius incumberet. Lepit autem miro modo in se incendium torqueri: ac si sui impetus reflexione clamaret: se episcopum transire non posse. Sicque flamma illo termino refrenata in semetipsa refriguit: et ultra constringere quicquam edificij non praesumpsit. Quicquid autem in pace sancti episcopi. v. idus ianuarij. haec gregorius primo dialogo cap. vi.

De sancto Paulo primo eremita. Cap. li.

Paulus primus eremita cuius vitam scribit Hieronymus feruente decem persecutione eremum vastissimum adiit: ubi. xxiij. annis: hominibus incognitus mansit. Cuius persecutionis immanitas: duobus recitat exemplis. Duo enim christiani iuuenes cum

phendit: quoz alter nudus melle punctus: et ligatus sub ardore solis: muscay: et vespari aculeis lacerandus exponit: ut scabrous pucturis cederet q ignitas sartagine su- perasset. Alter vero amenissimo viridario: vincis manib⁹ ac pedibus lecto sternit: sibiq puella speciosissima et impu- dica sociat: que amplexibus et fragis iunem ad luxuriam puocabat. Lū ergo ille mor⁹ p⁹trarios sensisset in carne: nec aliter se posset defendere: linguā dentibus scissam in facie impudice expuit: et sic dolore tentationē fugauit: eāq con- fudit. **E**odē tpe dum paulus inferon thebat de orund⁹ annoz. xvi. parentibus oibarns cū foore cōiugata reman- sisset: et tantas martyriū strages audisset: territ⁹ seculū de- seruit: et ad montū deserta cōfugit. Et in spelunca maxima iuxta quā arbor palme vetustissime germinabat: et fons lim- pidissimus eturgebat: vsq ad vite sue terminū incognit⁹ mansit. Quomodo aut hoc tpe medio vixerit incognitum est. **C**um aut paulus annoz. cxiij. esset in eremo vitaz angelicā ducens et antonius annoz. xc. in alia solitudine moraret⁹ et cogitaret in animo suo: nullū vltra se monachū in eremo confedisse: noctu sibi a domino reuelatū: aliū in p- fundiori eremo se meliorē consistere: ad quem visendū de- beret accedere. Qui senectutis sue oblitus et baculo susten- tat⁹: cepit p syluā pergere. Et primo quidez obuiū habuit hippocentaurū hoīem scilicet equo mixtū: qui sibi viā de- xtera demonstrauit. Deinde obuiauit animali fructus pal- max ferenti supra imaginem hoīs deorsum habenti formā caprinā: quez antonius intellexit esse demonē in tali forma gentiles rusticos decipientem. Et dū diem quasi vagando per eremū eregisset: noctē in oratione deduxit. Sūmoq di- luculo eidē lupa ad radices montis aquā lambens appa- ruit: que ipsum ad cellulā pauli perduxit. Sed dū intrans specū: et aure diligenter siquid audiret auscultans pedez scz lapide offendisset. Paul⁹ antonū senties ostiū firmavit. Antonius vero rogat: ut sibi aperiat: q anialia recipiebat: asserens se nunq recessus: sed ibi potius moriturū: vicinus ergo paulus aperuit: et alter alterū ex noie salutauit: in mu- tuos amplexus ruunt: iuxta fontē confedentes quiescūt: et de multis colloquentes adinuicē sermonem prentiūt. Ho- ra aut nona comius ad eos aduolauit: et panes integrū eis- dem apposuit. Tunc paulus deo gratias agens dixit: vola- tile illud quoridie p annos. lx. panem dimidiū apportasse: sed tūc ppter hospitris aduentū annoā duplicasse. Inter eos pialis ouis: quis dignior panē diuidere debeat: desert paulus hospiti et antonius seniori. Tandē ad vespas in hoc cōuentū: ut vterq manū apponat: et e regione vsq pa- nē diuidat. Deinde paululū ex aqua fontis gustantes: no- ctē in diuinis colloquijs transegerunt in somnem. **E**ūq mane paulus antonio suū obitū in proximo nūtiasset: et ex hoc antonius vltra modū desieret. Paulus ne ex suo obi- tu mens vtriusq tristaret: cogitauit illū remittere: ut sic ex- peditus posset ad desū migrare. Rogauitq antonū: ut ad cellulā suaz rediens: palliū qd sibi arhanasius episcopus de- derat: apponaret: quo corpus suū inuoluere posset. Adira- tur antonius q tale sibi secretū aperuit: ad cellulā festinan- ti⁹ rediit: et pallio accepto velociter ad paulū repedare ce- pit: dubitans de eo qd sibi accidit. Et cū iam die illo et se- quenti prexisset: et iam triū horaz iter eidez restaret: vidit pauli animā nūcay inter pphetarū angeloz et apostolorū choros ad celestia cū splendore cōuolantes. Et pcedens ve- locus ad speluncā venit: et corpus genibus flexis uti oran- tē conspiciens: se acceptū putauit: paulūq viuente: et oran- tē credidit. Et cū dudū obseruans mortū aliquem nō vidis- set: et mortuū cognouisset: post multas lachrymas corp⁹ in- uoluit: et exequias celebrauit. **C**um aut sarculum nō ha- beret: ex quo terrā foderet: ecce duo leones aduentū: et ad mensurā humani corporis foueā faciunt: et solnato capite

abierūt. Sicq antonius corpus terre condidit: et vestimen- tū de palmarū folijs contextū: quo paulus induebat: assu- pfit: et ad cellulā suaz rediens fratrib⁹ visa narrauit. Eāq veste ex deuotione in solennitatibus utebat. **M**ente aut paulus in dño. iij. idus ianuarij circa annū dñi. cclxxvij.

De sancto paulo simplice cōfessore. Cap. lxi.

Paulus monachus simplex cognosce discipul⁹ antonij fuit: qui dum rusticanus esset inuenitā vxorem in crimine adulterij dimisit: et eremū petens antonio adhesit. Qui prima nocte sue cōuersionis: ut probaret illū iussit antonius: ut se expectaret qui tribus diebus ante celle ostium orans pmanit: magistrū expectans: nec diei estu: nec rore noctis motus est. Dum aut in conuentu fratru ex simplicitate in- terrogasset: an christ⁹ prior esset pphetis: mandauit: et an- toni⁹ ut taceret: et obstinatissime triennio silentiū seruauit: nemini loquens. Cui etiā dum antonius plurima ptra- tionē inberet videlicet ut aquā haustā effunderet: et vestes dissueret: oia patienter implebat: et egros quos sanare neq- bat. Dū pro salare viri furentis instanter orasset illeq sal- tē consequi nō potuisset: quasi indignatus paulus contra dñm iurauit: se nisi ille sanatus fuerit minime cōmesturū: morq ille fugata rabie compos mentis effect⁹ est. Serpen- tes etiā et scorpiones scindebat: et cordiū secretū cognosce- bat. Vidit aliqñ inter fratres splendidos virū obscurum et nigrū ecclesiāz intrantē: et demones illū retrahentes. Pro qdū orasset: vidit illū claro vultu exire: et demones ab ipso elongatos. Interrogansq dicit illū fuisse peccatorē longa fornicatione detentū: nuperq ad deū maxima cōpunctioe puerum: et abrenuntians seculo pauli discipulus effectus est. **H**ec in vitis patrum.

De sancto Hicatore diacono. Cap. lxiij.

Nicanor dyacon⁹ vnus de vij. primis q ab apo- stolis electi fuerunt: ut habet actu. vi. **H**ic deus dei et fide admirandus fuit: qui predicationis officiū diligenter exercens apud cypriū glorio- sissime coronatus: ibiq sepultus est. iij. idus ianuarij: ut dicit Hieronymus.

De sancto Guilielmo archiepo. Cap. lxiij.

Guilielm⁹ eps bituricens: floruit tpe philippi- patoris: q anno dñi. m. c. lxxxix. in episcopa- tū promotus est. **H**ic genere nobilis a pueri- tia in parisijs et suessione. ecclesijs canonica tū obtinens seculo derelicto ad gradimonten- se monasteriū se contulit: ibiq factus monachus aliquan- to tpe fuit: deinde ad maiora pcedēs ad ordinē cisterciens. in pontinacens. monasterio cōuolauit: vbi pficiens in virri- tibus: prioratū suscepit. **P**ostmodū abbas fontis sancti Joannis factus: successiue ad abbatiā carolacens. cenobij assumptus est. Et vbiq subditos in multa mansuetudine ptractauit: et virtutū exempla propagauit. Tandem licet inuitus in ecclesia bituricens. pontificali sublimatus hono- re: henrico archiepo successit: vbi oneri succubuit: nō hono- re pfiti: et humilitatē pultuā obseruauit. De animay vero cura sollicitus verbo et exemplo gregez dñi pascere curauit: et virtutū miraculis claruit. **H**az prebyterū gerarduz noie q vsum sinistre manus amiserat: ita ut celebrare nō posset: audita: prius eius pessione infra triū diez adeo sanauit: qz pbyter post tridū celebrauit. **P**uerū etiāz cerebro et oculis turbatū: tremorē capitis patientē imposita sibi ma- nu pfecte sanū effecit. Semp eodē vultu et anio pseuerans: qscūq ad se venientes pfolabat. Tandē assumpta cruce cō- tra hereticos abigentes pscifet volens: cū trineris necessa- ria ppararet: infirmitate correptus: deuit in pace. iij. idus ianuarij: et sepultus in bituricens. ecclesia: pfectum miraculo- chomiscare cepit: quē hononius papa tertius canonizauit.

sapientie vberibus enutritus: Hieronymus sanctissimus al-
mū ecclesie doctorē in diuinis studijs habuit auditorē.
Vērū dum perfidorū emulationes sensisset inuidie p̄ra se
liuore subortas: relicta regia v̄be ad ecclesiā suā primaz
nazanzū rediit: ibiq; doctrine z orationi intentus vite res
dū exigit: ibidē sepultus. Inde corpus eius constantino
polim processu t̄pis translātū est. Quicū in pace idib⁹ ia
nuarij t̄pe theodosij senioris. Hic eloquentissimus do-
ctor plures cōposuit tractatus: de quib⁹ rufinus aquileiē.
presbyter decē ex greco latinū vertisse eloquiū asserit. Hic
quorū. xxx. milia versuum oīa opera sua cōposuisse hie-
ronymus tradit. Ex quibus hec sunt. De morte fratris cesa-
rij. Ad achabeorum laudes arhanasij laudes. Laudes ma-
ximi philosophi: quem libū quidā falso ironiā vocant: q̄
ertat aliis vituperationē eiusdem maximi cōtinens: nam
locuit eundē laudari z vituperari p̄ t̄pe. Edidit z libū he-
roico carmine virginitatis z nuptiarū contra se disceptan-
tiū. Aduersus ennoīā duos libros. De spiritu sancto vñ.
Contra iulīū imperatorem vñ: z alios plures. Hec hie-
ronymus de illustribus.

De sancto Firmo martyre.

Cap. lxx.

Firminus martyr: passus fuit t̄pe paganorū: sub qua
tamen persecutione vel iudice: aut q̄bus suppli-
cijs iterempris ignotū est. Et sepultus fuit in am-
bianensī ciuitate: locus tñ vbi requiesceret ignora-
bat. T̄pe autē sancti saluī episcopi corpus eiusdē
martyris repertū est. Nam cum idem episcopus vna cū cle-
ro z populo triduo ad dominū exorasset: vt eius corp⁹ san-
cti martyris firmi reuelaret: nūto odore fragrante z lami-
ne inenso celitus sup locū effuso: defossa ibidē humo cor-
pus sacrū inuentum est. Ad quem locū ciuitates charoasi.
cenomani. nouosij. z boba cū eodem odore p̄perse ad viden-
dū corpus martyris p̄currerūt: q̄ ab episcopo leuatū ad
ecclesiā condigno honore translātū est. In cuius translatio-
ne glaciale frigus videlicet mense ianuario in estū maximū
puerfuz est. An iores nudate subito frondes ptulerūt z flo-
res: de quibus egri sumentes sanabant. Factum est autē
hoc idibus ianuarij: nam dies passionis martyris: sicut z
cetera incognitus est vsq; in p̄sens.

De sancto videntio confessoze.

Cap. lxxi.

Videntius cōfessor samaritanis parentibus z
paganis ortus est: qui ad predicationē sancti
georgij apud antiochiā christū annuntian-
tis p̄uersus est tempore constantini impera-
toris. Deinde sacerdos fact⁹: monito ab an-
gelo thessalonica venit: vbi idola dactian p̄fideis signo cru-
cis edito contriuit. Illū q; eiusdem eupatrom noīe a de-
monio liberauit: z cū ducentis baptizauit. Post hoc cū san-
cto benedicto episcopo romā perrexit quibus dū in via ci-
baria defecissent piscis eis de mari in littus proflauit: q̄ p̄
hebdomadā illis suffecit. Quos etiā beatus hilarius pi-
ctanens. episcopus rediens ab exilio: obitos habuit z secū
duddū videntij retinuit. Hic aliqui in sex latrones inci-
dit eū perimere volentes: quorū vnus se gladio transfere-
rauit: secundus ad quercū suspendit: tertius arreptus a
dyabolo expirauit: quart⁹ oculos amisit: quint⁹ rabie ma-
nus z brachia dentibus lacerauit: sext⁹ se in mare p̄cipita-
uit. Et cū esset beatus videntius annorū. cxx. i pace occubuit
apud castrū grautoiē idibus ianuarij. Cuius corpus san-
ctus marcellinus abbas ibidem tumulauit: inde postea trās-
latum in montem verticacū: vt dicit frater videntius.

De sanctis q̄draginta milib⁹ martyribus. Ca. lxxij.

Quadragesima milites ex tēporali t̄pocinio ad
christi militiā transferūt. Qui oēs rome via la-
nicana sub imperatore galieno pro cōfessione
fidei decollati: coronas martyrij a dño p̄cipere meruerunt

idibus ianuarij: vt dicit Aldo.

De sancto Felice presbytero z martyre i p̄ncis. Ca. lxxij.
Felix presbyter z martyr: p̄noīe dicit in p̄ncis a
subulis quibus passus phibet: naz p̄ncā dicit su-
bula: nā cum magister pueroū exiret: z eis nē-
mū rigidus fuerit: tentus a paganis: cū christū
libere p̄stiteret: traditus est in manus pueroz: q̄s
ipse docuerat in ecclesia: quē ipsi cū stilis z subulis occide-
runt. Qui passus est rome. xix. calend. februarij.

De sancto Felice presbytero z martyre. Cap. lxxij.

Felix presbyter z martyr: germanus immediate in-
fra positi felicijs p̄byteri z cōfessoris. t̄pibus plo-
cletiani z maximiani martyriū passus est rome in
xta pontā p̄nciam: vbi z requiescit in loco q̄ dicitur
in p̄ncis: z ex hoc p̄noīe in p̄noīs dicitur.
Hic senior altero fratre a p̄fecto v̄bis dyacho detentus du-
ctus est ad templū serapis: vt sacrificaret. Et cū insufflaret
in simulachrū: statim in puluerem redactū est. Alia die du-
ctus est ad templū mercurij z de hoc fecit silitur. Iterūq;
ductus ad templū diane pari modo idoliū destruxit. Tūc
vna cū fratre carceri mancipat⁹: deinde in eculeo leuat⁹: z q̄-
b⁹ hoc fecisset maleficijs interrogat⁹: qui cū diceret hec nō
dyaboli maleficijs sed christi b̄ficijs facta fuisse: duct⁹ est
ad dictū locū secundo militario ab v̄be ad p̄hanū q̄ ibidē
erat: q̄ facta oratione crucifuit in arborē ingentissimā que
statim radicit⁹ euulsa: z templū cui erat p̄uncta euerfuz est
atq; simulachrū cōminutum. Q̄ p̄fectus audiens iussit
eū ibidē decollari: z corpus eius inhumatū lupis z canib⁹
derelinquit. Quod tñ christiani nocte in foueam quā arbor
euulsa dimiserat sepelierūt. xix. calen. febr. ij. Et cū genti-
les die sequenti corpus effodere vellent: quicunq; manum
ad hoc miscebat a dyabolo obsidebat: vbi processu tempo-
ris ecclesia eius nomine dedicata est.

De sancto Felice presbytero. Cap. lxxv.

Felix presbyter z p̄fessor immediate supra positi fe-
licis presbyteri z martyris frater fuit. Qui cū a p̄-
fecto dyacho p̄dicto tentus esset: eliq; ad templa
deorū sacrificaturū ducere vellent: cōminatus est
eis q̄ si eū ad idola sua ducerēt: hoc illis eueni-
ret q̄ z alio: ad q̄ fratrem suum duxerant que oīa destrua-
cta erant. Quē p̄fectus fustibus cesum iussit in exiliū de-
portari in montē ceretū: vt ibidē lapides excideret: vbi si-
liā probi cuiusdā tribuni a demonio obsessam liberauit: z
cum eidem tribuno nuntiatum esset: quod vox eius in vi-
be nolana cultus ipse cuius erat hydroposim incurrisset: fe-
lix eidē misit oleum benedictū quo puncta sanata est: sicq;
tribunū cōuertit ad vñ. Sed dum cōsolaris audisset pro-
bū manus effectū: misit qui eū caperet: qui oēs manus do-
lere ceperunt. Ad dū suauis sancti felicijs christū cōfiteret
a dolore cōtinuo liberant. Et sic omnes baptizati sunt. Ex-
pleto vero tribunatus t̄pe: felix cum tribuno venit nolā ad
quē pontifex idolorū accedens: dixit et q̄ deus suus fuge-
rat: asserens q̄ felicem venientē timebat. Quē sanctus cō-
uertit z baptizauit. Quidā ex ei⁹ hoīo olera nocte rapere
cupientes dū vāgas ibidē reperissent tōta nocte in ho-
to luna lucēte laborabant: z se furtū facere putabant. Ad-
ne autē a sancto inuenti z salutati peccatū suū: confite-
tes ad propua redierunt. Et cum quidā apollinem ado-
rarent eo quod illum diuinum assererent: z felix dominicā
orationem pugno clausam teneret: dicebat eis: q̄ si apollo
quid in manu haberet sciret edicere: paratus erat z ipse
eum adorare. Quo nihil respondente immo nec responde-
re valente: gentiles conuersi sunt. Tandē post annos. xij.
dominico die missa celebrata z populo data pace in pau-
mento se in orationem p̄ficiens migravit ad dominū. Es-
t in eadem ciuitate tumulatus quiescit.

M De sancto Michae ppheta primo. Cap. lxxvj.
 Micheas ppheta filius biamla. Inter sanctos testamenti veteris merito computatur: eo qd achab regi israel z iofaphath regi iude: volentibus ire in ramoth galaad ad eaz obtinendā. Inter fere quadringentos solus veritatē pie sumpfit: vt scribit. iij. regū ultimo z. ij. paralyppo. xviij. Nā cū cūctis prophetis vno ore regi achab pcedentibus q ramoth obrineret: micheas solus vaticinat⁹ est israel dispergendū z achab in p̄lio occidendū. Et subiungens visionē z causaz quare oēs alij pphete bona p̄dicabāt: dixit q hoc dñs de⁹ falso p̄miserat spū suggerere se mendacē futurū in ore oīm ppheta: vt sic achab deciperet z vadēs ad p̄liū occideret. Propter qd a sedechia vno ex falsis pphetis micheas in marilla p̄cussus est. Quē rex achab carceri mancipauit seruandū vsq ad reditū suū. Qui iorā filio achab z regni successorē mortuo patre: q mala parenti prout sibi enumerant p̄nūtiasset: p̄cipitio valde porrecto tactatus occubuit. Huius michee z si dies martyriū sit ignota: hoc tamē loco ponit propter aliū micheā sequentem: quē eundem cū isto plurimi putant. Quod tñ stare non pōt. Nā hīc samarites ille morastites fuit: hīc tpe iofaphat regis iude pphetauit z sub iorā filio achab vt dictū est: intersectus fuit: ille tpe iofaphan regis iude vaticinari cepit annis plusq. c. ab obitu iofaphā euolutis. Huius nulla ppheta scripta legit: illius liber vaticiniū reperitur.

M De sancto Michae ppheta secūdo. Cap. lxxvij.
 Micheas ppheta secūdos de ciuitate morastē q est in tribu ephraim t̄pibus iofaphan achaz z ezechie regū iuda pphetauit: vt ipse eiusdē tēxtus indicat. Cuius ppheta inuehit p̄ra samariae que reges israel z iuda simulachū su perstitutione scellerat: increpans dñs indignationem suam in eā processuram: cōminatur etiā populo israel p̄uaria totū z principibus eius: qui eundē populū falsa suasionē ad idola colenda cōpulerat z p̄bis insequentib⁹ captiuitatē z interitū affuturū nuntiavit. Hīc. x. tribus israel captiuitatis z spē in captiuitatē ductus apd assyrios. Quienit in pace. xviij. cal. february. Corpusq. eius in iudcā delatū est z sepultum. Hec hieronymus z Iosephus tradunt.

A De sancto Abacuch propheta. Cap. lxxvij.
 Abacuch propheta fuit de tribu symeon vt in scholastica hystoria legit. Hīc p̄uēdit captiuitatē hierusalem verā: z a chaldeis venientibus fugit i ioftheracenā: erat icola terre israel De scendentib⁹ vero reliquis inde in egyptū quasi peregrinabat in terram suā. Eodemq. tpe prophetiā p̄scripsit. Et in principio causat aduersus deū: cur ipius vastasset populū dei. Sed in cōsolationē apparuit sibi deus: calamitates circūstantiū nationum futuras p nabuchodonosor longe maiores: z tandē ipsū nabuchodonosor peritū: vt sicut nāū propheta in cōsolationē. x. tribuū captiuarū p̄dixit nīnue subuersionē: sic z iste in exhortationem duaxit in babylonem ductorū babylonie destructionē p̄nūtiavit. Hīc dum pulmentū ferret messoribus: spū diuino p̄nosens se in babylonē ducendū: domesticis dixit. vt si nīmis tardaret: pulmentū messoribus ferrent. Et dñs irer in campū: vt habet Danielis ultimo: angelus vñ eidem apparuit: z ei vt p̄andū danieli: qui erat in babylone in lacu leonū portaret: mandauit: q cū babylonē aut lacū nescire diceret. Apprehendit eū angel⁹ in vertice capitis sui: z portauit eū in babylonē super lacu leonum in impetu spūs sui. Sicq. abacuch p̄andū danieli p̄sentant: z cū cōmedisset: angelus eū in momento ad p̄lorem locū reposit: vnde patet longe post liberatam susannā hoc factū fuisse.

M De sancto Abacuch signum reditus populi: hīs qui erant in iudea: q visuri essent lumen in ruinis templi: vltimamq. domus domini desolationē p̄dixit q gens occidit hanc esset actura. Et dormiuit abacuch in pace xviij. calend. february: z sepultus est in agro p̄p̄uo. Hīc propheta cum alto p̄cedente ex numero sunt duodecim prophetarum: qui ecclesiastici. xlii. in sanctorū veteris testamenti catalogo describunt. Hōrum prophetarū duorum videlicet michee z abacuch corpora sub archadio imperatore in iudea diuina reuelatione reperta sunt. Hec hieronymus z iosephus.

M De sancto Mauro abbate. Cap. lxxix.
 Maurus abbas senatorum genere ortus patre curtio matre iulla: duodenis a parentib⁹ sancto Benedicto in discipulū traditus: z ab eodem monachus factus: in omni vite sanctitate proficiens magistri vestigia imitabat: z super omnes monachos ab ipso amabatur: z cōmendabatur: z ex hoc magis humillabatur: ita vt in ieiunijs z orationib⁹ intentus cūctos sanctitate p̄celleret: z miraculorum gloria ehoruscaret. Quadam die hora sexta a colligendis fructibus cum quibusdam ex fratribus rediens: claudū quendam z mutum puerum ante monasterij fores repertum: ad parentum preces erexit ei⁹ loquendi facultatem concessit. Quod benedictus abbas cōp̄tens magis eum adhuc reuereri cepit. Cūq. bertilfrannus cenomane⁹ episcopus monachorum cenobium edificare disponeret: audita sancti benedicti fama misit ad eum fiodogarium archidiaconū z arderadum vicedominū suum: quatenus eidem alīquem ex suis fratribus in abbatē mitteret: qui monachos cenobij p̄struendi disciplinis regularibus informaret. Quis eidem misit maurum eius discipulū cum quatuor monachis videlicet faustū: simpliciū: antoniū: z constantianū eisdemq. benedictione data p̄dixit obitum suum de proximo futurum: tradiditq. eius regulam ab ipso institutam manibusq. mauri conscriptam. Et cum apud veltam hospitari fuisset: misit post eos benedictus nuntiu: qui multas sanctorum reliquias mauro quas sibi mittebat traderet: epistolam abbatis ex parte p̄sentaret: in qua maurū cōfortans significabat sibi a domino reuelatum q multa foret aduersa passurus: ipseq. Benedictus erat de proximo migraturus. Cum aut post dies quinquaginta quinq. deuenissent vercellas: ibiq. biduo permansissent. Arderand⁹ de scala turris altissime corruit: z scapulas cū manu z brachio adeo conuassauit q intumescitibus partibus illis post dies quadraginta nullo remedio medicorum sibi subuenire posset: nisi ad tumorem sanguinis putridi tollendū sectio fieret. Tunc maurus oratione facta reliquijs sanctorum a patre missis membra languentis signauit: z cōtinuo arderadus sanus surrexit. Quod dum audientes mirarentur: ille non suis meritis sed reliquiarum virtuti miraculū ascribent. Inde transeuntes post dies quindecim sergius famulus eorum de equo corruens pedem saxo collisum extorsit: quem maurus signo crucis edito ab omni lesione illico liberauit. Et cum apud ecclesiā sanctorum mauro: ricij z sociorum deuenisset: cecū quendam a natiuitate qui annis vndecim ibidem ad elemosynā sedebat illuminauit: ipsumq. p̄secuta gratia ecclesie martyrum perpetuo seruicio mancipauit. Hospitat⁹ apud ecclesiā sancte marie que est in locis virentibus: mulier quedam nomine rebecca filium adolescentem nomine elegum defunctū irre mediabiliter desebat. Cuius dolori maurus cōpartens cū simplici solo monacho illuc accessit: z orōne facta mortuū suscitauit. Qui statū cū scō ad maturinū p̄cessit z i p̄ciue⁹ monasterio deo seruiuit. In venerit antiochodop: vbi a romano abbate suscepti sūt. z cū eo pascha celebrarūt. Vbi die

et hora quod sanctus benedictus de seculo isto transiit et⁹ ant
ma ad celos ascendente maurus sperit p vias videlz out
entis tramite ab eius cella vsqz ad celos erecta. Que duz
ille cofocijs reuelasset: duo ex eis idē se vidisse testati sunt.
Venientes aut aureliani audierunt bētrichraminū episcō
pū esse defunctū. Unde quodāmodo frustratus intentione
sua: suadente arderado andegauē. vrbē deuenerunt: ibiqz
florū nobilem virū qui amissa coniuge vnicū habebat filiū
arderadi consanguineū inuenerūt. Qui audita causa qua
venerant assentiente sibi theodeberto rege francorū: cui flo
rus plurimū dilectus erat in propria possessione locū mo
nasterij cōstruendi mauro concessit: ipsumqz predijs et ho
nibus largitus donauit: vbi vir dei cōstruxit ecclesiā in
honore beati martini: cenobiū edificare cepit. Die qua
dā clericus cementarius dum circa opus monasterij occu
paret de altissimis gradibus super saxū corruit: et collis
membris quasi mortuus iacuit. Quem sanctus vir ante fo
res ecclesie deportari fecit: et oratione facta ipsuz in momē
to ab omni lesione sanauit. Quo miraculo viso: floruz qui
aderat maurū cepit summa deuotione reuereri: pponens
relicto seculo eius monachus fieri. Quidā ex operarijs
sancto viro detrahebant q zelo hypocrisis monasteriū cō
struebat. Sparimqz tres ex illis spūs malign⁹ inuasit ex q
bus vnus pūitus expirauit. Sanctus vero duos obsessos
q viui remanserant in ecclesia delatus ab infestatione demo
nū mox exoluit: mortui vero cadauer in porticū ecclesie de
daci fecit: et facta oratiōe cū lachrymis defunctū a mortuis
suscitauit. Octauo igit anno monasteriū per oīa perfunctū
est. In quo quatuor ecclesie edificate fuerūt. Quaz maior
psecrata est ab epō cluitatis i honore beati petri apli. Se
cunda in honore sancti martini. Tertia in honore scī Se
ueri. Quarta in veneratione sancti michaelis archangeli
In q quidē cenobiū floruz loci patronus primo qdē anno
obtulit vnicū filiu suū noīe bertulfuz: pfecto vero opere li
centiā a theodeberto rege petijt offerēdi seipsuz. Quā rer
deuotissim⁹ grater pcessit: insup et oblationi florū die q
habitu induit monachalē interesse voluit: vbi et ab abbate
honifice suscepius est: cū eodē charitatiue discubuit et
locū suuz additis redditibus ampliauit. Post cuius excels
suz theobaldus filius suus et successor in regno patrio exē
plo eidē monasterio duas villas adiunxit. Cū aut san
ct⁹ maurus in villa gaudiaco cū duobus monachis resi
deret: archidiaconus andegauē. cuz pluribus ad eū visen
dū venit. Cūqz vasculū modicū veni superesset qd vir ip
sibus in vna refectione sufficeret: et sanctus archidiaconū
honoriare veller: vinū benedixit et oibus infundi iussit: et cū
essent vltra. lx. qliber etiā ter de vasculo sumpsit: et semp re
peritū est plenū. Post hec appropinqre cognoscēs obitū
suū: cellam in secretioni parte sibi edificauit: vbi cōtempla
tioni vacans berulfum sibi abbate substituit. Et post du
os annos et dimidiū: angelica reuelatione didicit p mari
niā partem monachoz suorum qui erant numero. xcvi. ad
dnm transiūrū: ipse vero illis premisus erat eos secutur⁹.
Quod vt sibi predictū fuerat euenit. Ipse aut visionē an
gelicā fratribus reuerat: et vt quilibet eorū se prepararet
admonuit. Et infra menses. v. omnes monachi sui exceptis
solūmodo. xxiij. ad deū euocati sunt. Inter quos Antoni⁹
et Constantianus transferūt. Post q sanctus dei dolore late
ris grauissimo egrotare cepit: et ad vltima deuētiēs cū es
set annoz. xcij. in pace migravit. xviij. calend. february. Sep
ultusqz est in ipso monasterio in ecclesia sancti martini
vbi et miraculis splendet.

I De sancto Isidoro abbate. Cap. lxxx.

Isidorus abbas: vt hieronymus scribit in vitis pa
triū apud thebaide claruit. Lutus monasteriū lato
spatij circūseptū altissimo muro: vltra mille mo

nachos detinebat inclusas. Quod quidē adeo oibus que
ad victū fratrum pūnent erat refectū: vt nullus eorū intran
di vel exendi necessitatē haberet. Soliqz duo ex monachis
per tpa ad egrediendū deputabant. Eorū pacto monaci⁹
quisqz admittebat vt nunquā se egressurum oīno propo
ret. Erat enī intus qsi paradisus dei angelicorū more psal
lentū chorū in ecclesia die noctuqz sibi inuicem succedebat.
In quo quidē loco abbas Isidorus mirabili vita fulgens
abbatē moysen ad se venientē suis moritionib⁹ a suprema
carnis impugnatione exhortādo fecit imunē. De hoc etiā
cassiodorus. viij. lib. hystorie tripartite dicit q Isidorus p
annos. xl. nūqz pctō p̄sensit: qui omni sanctitate cōspicius
ibidē in pace quieuit. xviij. cal. february: vbi et sepultus est.

De sancto Bachario egyptio abbate. Cap. lxxxj.

Bacharius abbas egyptius Antonij discipu
lus in eremo thebaidis claruit: qui multoz
signorū gloria insignis fuit. Ad hūc mater fi
liū iuuenem adduxit: qui a legione demonū:
que flāmea dicit: terribiliter vexabat. Tres
enī modios panū in cibum et lagenā vini quotidie sumens
in portū: vir poterat satiari. Deinde oīa sumpta in aere qua
si fumū ructando vomebat ac si igne psumpta fuissent. Die
q sequenti edacio reddebat. Quē sanctus pietate cōmo
tus: oīans adeo liberauit: vt tribus libris panis qridie cō
tentus et aqua modica: etiā ppijs manibus ultra alios la
boraret. Quidā culpatus de homicidio ad eū pfugit se
innocentē re vera asserendo. Et supuenientibus ministris
iudicis q vt eū caperent fuerant infecuri: ellqz pñtibz fa
ctus abbas et sepulchri accessit hoīs interfecti: quē in chri
sti noīe adiurauit: vt sibi diceret: an ille eū occidisset: q re
spōdit q nō. Et instātibz illis vt quis eū occiderat inter
rogaret: respondit suuz esse innocentes absolueret: non aut
nocentes cōdemnat. Sicqz iuuenis absolutus est. Idē etiā
cū heretico disputans: ellqz quid rīderet nō habens oīans
mortuū: qui portabat ad tumulū suscitauit: q suscit⁹ he
reticū pfudit. Puellam etiā quandā que magicis artibus
illusa sibi soli apparebat in equā puerfam ab illusione fan
tastica liberauit. Pluribusqz alijs virtutū signis et vite me
ritis effulgens: in pace quieuit. xviij. cal. february. Hic ad tu
niores professionis sue vnā scripsit eplāz in qua vtilia mul
ta et monastice religionē necessaria docet: claruit sub valen

De sancto Bonitio epō. Cap. lxxxj. (tis ipio.

Bonitius ep̄s arueri. qui dicit mons clarus in
ter alia eius virtutū insignia beatā dei genitri
cē in summa deuotione habuit: vt frater vincen
tius pont: cui dū nocte quadā solus in ecclesia
sancti michaelis oraret: in extrasi posito beata
virgo cū multitudine curie celestis splendidior apparuit: et
qs esset apt⁹ ad diuina mysteria celebranda a circūstantib⁹
interrogauit. Qui bonitiū orantem dignū simū acclama
rūt. Et quis se reputaret indignū: a celesti choro assumi.
vestib⁹ sacris induit et missam celebrare iubet. Qui missaz
p visionē suo ordine celebravit: et duz cōmunem sumpsisset
beata virgo sibi vestem p magno munere dimisit: et visionē
sublata ipse ad se redijt vestiqz repertā iuxta se cū sūma de
uotione custodiuit: et visa populo euncto narrauit. Que ve
stis vsqz hodie ibi seruat: pio reliquijs sacris ostendit: cui⁹
materia et modus p̄tecture a nemine cognoscit. Est aut ex
mij candoris: lenitatis et leuitatis. Quienit aut in pace san
ctus bonitius. xxiij. cal. february: sepultus in ecclesia sua.

De sancto Marcello papa et martyre. Cap. lxxxij.

Marcellus papa et martyr: natione romanus de
regione violata ex patre benedicto: marcellu
no pape i ep̄atu successit et sedit annos. v. dies
xxij. qui tpe maximiani filij diocletiani impato
ris martyrio coronat. Raz cū maxunian⁹ augu

gustus prim⁹ rediēs ex apfrica: vt diocletiano placeret: noie ei⁹ thermas a solo edificaret in vbe cepit oēs chīa- nos ad afflictionē laboris cōpellere z per varia loca quos- dam ad lapides: quosdā ad harenā dānauit. Qui tarson chītanus occultus z diues ac nobilis de suis facultatib⁹ necessaria ministrabat p man⁹ sūnnij: cyriaci: largi z sua- ragdi. Propter qd marcellus eps celebrato cōcilio sūnni- um z cyriacū diacones romane eccēie psecrauit. Multos martyū cōuersorū ipse pōtifer baptizauit: z multos sancto- ū coipa colligēs vna cū iōanne pbytero sepeliuit. Cū aut scitū cyriacus a marimiano filio diocletiani imperatoris de- tentus: carpenis obligat⁹ ante redā eius traheret die pio- cessionis: ex hoc marcellus papa illū redargueret: ab eo eodem fustigatus z cietus est. Postq aut beati cyriacus largus: z smaragdus martyū passi sunt. Marcellus pa- pa eos sūlū tumulauit. Post q lucina chīlana matrona di- tissima eccēie dei oēs suas facultates cōcessit: ppter quod a marimiano pscriptioe dānata est. Dū aut in exiliū du- ceret: rogauit marcellū: vt domū suā in eccēiam cōsecraret quod z ille adimplere curauit. Et dū ibi frequētius celebra- ret marimianus hoc audiens: domū illā siue eccēiam fecit stabulū publicū iumentorū: z eundē epm cū custodia ad ser- uitū animalū deputauit: vbi post multos annos emisit spm. xvij. calen. february. Hic fecit cimiteriū in via salaria: xvij. titulos cardinalatus in vbe romana ppter baptis- mum: sepulchras z pnam multorū ex gētib⁹ cōuersorū: ac ppter martyū reliquias tumuladas: q etiā sepultus est a iōanne pbytero in eodē cimiterio piscille via salaria: et cessauit epatus dies. xxv. Postea vero religione christiana cessante domus stabuli in eccēiam translata est: que ho- die sancti Marcelli nomine intulatur.

De sancto Marcello epo. Ca. lxxxiij.

Marcellus martyr antiochianus eps insignis san- ctitatis z doctrine fuit. Qui multa aduersus eu- tyetem grecū scripsit volumina: z maxime ad- uersus arrianos. Etāt z aduersus eū non leui- am authorū libi sabelline ipm hereseos impe- tentes. Regat ille dogmatis eius esse: communionē iulij et athanasij romane z alexandrine vrbium pontificum defen- dit se. Claruit sanctitate insignis tempore constantij impe- ratoris. Hec Hieronymus libro de viris illustribus.

De sancto Felice episcopo et martyre. Cap. lxxx.

Felix eps tubabocensis tpe diocletiani z marimi- anī imperatorū martyū passus est. Qui anolino p̄fidi p̄sentatus cū nomē suū noller exprimerē: dicēs solūmodo se chītanū: missus est vincit⁹ ad prefectū p̄torij: qui illū vinculis mancipauit: et post dies. xij. de carcere educit: fecit eū carpenis alligatū post impatores nauigare. Positusq est in naucula in qua diebus quattuor: sub equorū vngulis media maceratus ia- cuit. Veniensq ieiunus nolam campanie a cognitore ciui- tatis capite pleris est. xvij. calen. Janu. ibidem sepultus.

De scō Honorato epo arelateſi. Cap. lxxxv.

Honoratus eps arelateſi. nobili p̄fapia eiusdē vrbis oriūduus fuit: vt scribit hylarius: q ei in pōtificatū successit: q gentilib⁹ parētib⁹ p̄ge- nitus: in adolescentia sua motu ppulo baptis- mum petijt: z licet p̄e reluctante paternā do- mū deserens: venantiū eius frēm seniore ad chīm cōuertit qui ambo ad capiasū eremitā accedēres: ab eo de religio- ne vite edocti sunt. Defuncto aut germano suo venatio: ho- noratus eremū vbi arelateſi. primā petijt: ibidez vndū in- onit vite sanctitate pmanſit. Exēplo qz cōuersationis sue gennadiū quendā viz effrenem z indomitū ad penitentia- puocauit. Dmū vrbis arelateſi. eps sac⁹ in scā religione deo fuit: z salutifera p̄dicatione vñtū gregē pascens:

quiescit in pace. xvij. calendas february.

De sancto Honorato epo ambiaſi. Ca. lxxxvij.

Honoratus eps ambiaſi. tpe alciadeberti regis francoū vir clarus sanctitate z miraculis flo- ruit. Qui dū missam aliqñ celebrare z corpus chī sup altare p̄ginis cōsecrasset: vidit manus siue palmā chī sacā hostiā tenentē: episcopo

z munituro quodāmo porrigētē. Quā sanct⁹ de ipsa ma- nu deuotissime sumēs: ab oī deinceps iniquamēto carnis illeſus pmanſit. Hic angelo sibi reuelāre corpora scōp su- sciani z victorici atq getiani repperit: z ea cōdecēti man- seolo collocauit. Qui z p⁹ vitā laudabilē ad chīm migravit

De sancto Honorato abbate z p̄fessore. Cap. lxxxvij.

Honoratus abbas z cōfessor: in samnij partib⁹ claruit: q coloni cuiusdā in villa venantiū patri- tij filius fuit. Hic ab annis puerilib⁹ deo dedi- tus: etiā ab otioso sermone abstinebat carnēz ieiunijs macerabat. Sed cū die quadam paren-

tes ei⁹ cōiūtiū fecissent z carnes ad p̄adū parassent iune- nisq ieiunans a carnibus abstinere veller: irritus est a pa- rentib⁹ z discubentib⁹ cūctis interrogantib⁹ an sibi de mō- rib⁹ pisces auferri: q in loco ipso audiri poterāt nō videri. Post modicū aqua in puulo deficiēte accessit minist⁹ ad fontē vt hauriret. Et cū aquā de sirula lignea corā discub- bentibus effunderet: piscē q diuinitus aquaz intrauerat simul effudit: q victu vñtū diei honorato sufficere potuit. Propter qd in veneratiōe haberi cepit. Precedēs i virtu- tib⁹ a dño suo libertati dedit⁹ in eo loco q fund⁹ d: mona- steriū p̄struxit: in q p̄ fere ducentorū eritit monachorum.

Dū aliqñ ex mōte q monasterio p̄minet moles ingētis fari erupta p deuera mōtis veniēs totius ruina z cenobij minaret. Hoc vir dñi cernēs: iuocato chī nomine cernēs crucis festinus opposuit: eamq in deuēt montis latere fi- xit: vbi vsq in p̄sens locū cernentib⁹ aspiciat: vt casura de- super pendere videat. Hec Gregorius. i. dialo. cap. ij.

De sancto Tityano epo. Capitulum lxxxij.

Tityanus eps or⁹ heraclea ciuitate nobili gñe i floriano opitergñ. epo erudit⁹ est z i p̄byre- terū ordinatus. Quo quidē ppter amorē mar- tyrij epatui cedēre: tityanus a populo electus est in epm: q gregē dñi optime paut sermonib⁹ z exēplis z sanctitate pollens in pace quiescit. xvij. cal. february. Sepultusq est p̄uo in ciuitate opitergñ. Qui⁹ parētes ad eū veniētes z iā mortuū reperitēs: corpus no- ctu furati sunt: vt in patriā deferēt. Quos mare popul⁹ armatus insecut⁹ est: p corpe redimendo. Et dū ppter hoc adinuicē bellū vellent assumere: apparuit senior: q eis con- cordiā suadēs: p̄suluſt vt corpe solū in naucula dimittirēt z diuine volūtatī erponerēt q de⁹ veller deferēdū. Quō cūz fecissent disparuit senior: z naucula p flumē linēte iter sursum p̄trarijs vñtis tenēs: deuenit ad locū q dicē sept- nius: z ibi quēit. Corp⁹ aut terre depositū dum iterūz de ipso habēdo m̄storū locor incole p̄tenderēt: p̄silio senioris p̄fati iterū apparentis diuini oraculū iplorabāt. Et post ieiunū triduanū diuina reuelatione vitul⁹ cū m̄se vebicu- lo iungit: z corpe subterponit: z quo veller abire dimittunt. Qui ipm ad ciuitatē cenerēſi. deduxerūt: ibiqz substitutū: vbi z mulier a demonio obſessa meritis scri corpis liberaf. Ibiqz digno honore tumulat⁹ z epat⁹ opitergñ trāſlat⁹ ē.

De sancto Delantio epo. Capitu. ec.

Delantius eps vt dicit Socrates in hystoria tri- partita discipul⁹ euagrij fuit. Qui⁹ eccēiaz cū adijſſent hī q iussu regis hūnerici epōs arrianis resistentē exilio deportabāt viderūt cū vt vlti- mū eccēie ministrū candelas p̄parantē z lam- pades refouentē. Quē cū interrogassent vbi esset epō: ille

se ostendit illis rēdit: et fatigatos ex itinere ad hospitium suū duxit et refecit. Et post prandium se esse ep̄m eis patefecit. Qui propter ei⁹ humilitatē et reuerentiā admirati dederūt sibi fugā. At ille noluit declinare dicēs q̄ libetē parti volebat q̄ sui siles partebant. Sicq; vna cū ceteris volūtariuz p̄ ch̄io subijt exiliū vbi et post multos agones i ch̄io obdormiuit. xv. ca. se. hui⁹ ff̄ fuit salomō ex negotiatore monach⁹ effect⁹.

De sancto Fausto ep̄o. Cap. xxi.

Faust⁹ ep̄s ap̄d regiū gallie ex lerinē. abbate electus est vir scititate plenus et diuinis iugiter scripturis intentus. Librū edidit de sp̄sctō. Itē op⁹ egregiū de gr̄a dei qua saluamur: libellū aduersus arrianos et macedonianos sp̄sctū. Itē et alium aduersus eos qui dicūt esse in creaturā aliqd incorporeū. Ep̄lam etiā ad diaconū quendā noīe gr̄eci: q̄ catholica fide discedēs ad nestorij impietatem adierat. Scripsit etiā eplam aliā ad felicē p̄fectū p̄orij ad dei timorē exhortatōiā. Et alia plura que nondū se vidisse gemmadiū hēc scribens dicit. Ideoq; non minare nō audet. Anastasij p̄tmi temporib⁹ claruit. xvij. ca. februarij in pace pausauit.

De sancto Antonio abbate. Cap. lxxij.

Antonius abbas cui⁹ vitā athanasius scripsit nobilit⁹ et religiosi parentib⁹ ex egypto ori⁹: et delicatē nutrit⁹ ab anīs puerilib⁹ eccl̄iaz frequentabat. Et cū esset annorū. xvij. parētib⁹ defunctis audēs in euāgelio. Si vis p̄fectus esse etc. oib⁹ distractis facultates suas pauperū viscerib⁹ inclusit. Sororē autē sanctis p̄ginib⁹ in monasterio cōmendans ip̄e monastico habitu assumpto extra ciuitatē p̄gressus cuidā seniori solitario adhesit: cui⁹ doctrina et exemplo informat⁹: etiā p̄ aliorū cellulas discurrebat: et singulis monachis exēpla salutaria colligebat. Post hēc solitarius manere cepit: et multas diaboli p̄secutiones sustinuit: q̄s ieiunijs et orōnib⁹ ac vigilijs superauit. Et dū sp̄m fornicationis vicisset diaboli in specie pueri terribilī āte eū p̄strat⁹ apparuit: seq; sp̄m fornicatiōis ab eo victū asseruit: quē Antoni⁹ signo crucis effugauit: dicēs q̄ adeo turpis simus esset q̄ ip̄m abinde ampli⁹ nō timeret: et deinde asperiorū p̄nia se afflixit: in orōnib⁹ sepi⁹ p̄noctans: semel in die post vespas panē solū cū sale et modicū aque degustās: nūq; duob⁹ vel trib⁹ dieb⁹ sine cibo p̄durās: super nudā humū cubās carnē vnico cilicio domās: deinde longe a villa inter sepulchra se posuit: vni soli notiori vicino mādans vt statutis diebus sibi alimēta deferret: vbi multitudo de monū ip̄m p̄berib⁹ adeo lacerauit q̄ minister ei⁹ eū quasi mortuū ad villā humeris asportauit. Et cum a cunctis vt mortuus plangeret: dormitātibus illis Antoni⁹ reuixit: et a ministro ad p̄dictū locū se iter p̄ortari fecit. Et cū ex dolore vulnerū p̄stratusaceret: animos⁹ ad bellūz demones inuitabat q̄bus illi diuersarū formis apparuerūt: et vnguib⁹ ac cornibus crudeliter lacerarūt: et dū ch̄m iuocaret: subito mirabilis splendor illuxit: et demones effugauit: cui⁹ vox de celo sonauit: q̄ q̄ viriliter dimicauerat faceret eum de⁹ i toto orbe notari. Et cū ch̄iant ex martyrio necabant ip̄se martyres sequebat: dolēs q̄ sibi martyriū non dabat. Post hēc annorū. xxxv. ad eremiū secretiorē accessit et ibi arctiorē adhuc vitā ducere cepit: vbi argenteū discū repertens admirans: vnde ibi argenteus haberet: vbi vestigia hoīm nulla essent intellexit diaboli figmentū: et facto crucis signo discus euauit. Postmodū ingentē massā auri repperit quā vt ignē effugit: et ad montem ascendēs. xx. annis incognitus māsit. Deinde a mltis frequētari cepit: et p̄cipue a monachis q̄ eremiū p̄ diuersa loca colebāt: q̄bus et monita salutis dabat. Et dū ad visitandos fr̄es p̄geret: riuulū nili crocodilis et serpentib⁹ plenū cū comitib⁹ trāsīit illesus: et rediit incolumis. Quadā vice in spū raptus

vidit mundū laqueo plenum: et audiuit q̄ sola humilitas ip̄os euaderet. Vidit aliqñ demōnē celsum corpore: qui se dei p̄turē et p̄udentiā dicebat: petēs a viro sancto qd sibi donari volebat: in quē ille sp̄ta cōgemiano: vt fumū effugauit. Alius etiā diabolus sibi ieiunātū in figura monachi panes obrulit: suadens vt ederet: ne coipe nimia abstinentia tabefacto deficeret: quē vir dei diabolū intelligēs: ch̄i noīe iuocato mox effugauit. Multisq; quoq; miraculoz si gnis effulsit. Nā plurimos ab immūdis sp̄ritib⁹ veratos et varijs detentos languorib⁹ liberauit. Dū inclusus monasterio nullū susciperet: martinianus qdā militūz p̄positus: instanter pulsans ad hostiū obsecrabat vt siliū ei⁹ obfessaz liberaret: qui noluit ei aperire: sed de fenestra eidē loquēs filie salutē p̄misit. Ille vero credens et abiēs filiā saluā facram inuenit. Multi etiā verari ante fores cenobij clausis foribus dormientes purgabāt. Et dū ex frequētia populorū non haberet quietē: diuinū admonitus cū saracenis ad p̄fundiorē desertū accessit itinere diez triū: et habitare cepit in cāpe modico sibi a deo demōstrato paucis palmarum arborib⁹ conferto: ad radices montis fons limpidissimus labebat vbi de palmarū fructibus et panib⁹ sibi aliqñ a saracenis delatis vescēbat. Volēs autē labori deferentē parcere sarculo sibi appositato terrā coluit et triticū seminauit: sicq; de labore manū victū ducebat. Vbi etiā plāta uult olera propter aduētātū recreationē. Preterea etiā de palmarū folijs manibus opabatur. Elapsis annis p̄sibus vitatus a fr̄ibus vñt monachos visitare: quib⁹ dū aqua i via defecisset: et tam ip̄i q̄ eorū camelus q̄ sarcinas batinlabāt sibi p̄clitarent: orationē fudit: et fons in deserto erupit: cui⁹ crosq; refecti: ventēsq; ad monachos vt p̄ cūctoz suscipiēt: et vidēs moriē iam vetulā altaz magistrā leraf. Iterumq; ad montē redijt: vbi solitā vitā ducebat: et fr̄es ad se venientes sermonib⁹ edificabat: et languētes sanabat. Fr̄oto palatinus a demonio obsessus ad ip̄m p̄ liberationē accessit: quē remisit dicēs: q̄ vbi terrā egypti calcaret salu⁹ esset: qd ei factū est. Virgine tripolitanā p̄sibus grauib⁹ morib⁹ deētā tam ad monachos instantiam etiā abentē orōne sanauit. Prius tñ oēs infirmitates sibi a dño reuelatas fr̄ibus declarauit. Aliā q̄s p̄ginē laoditē residentē: dolorē stomachi validū patientē ad p̄ces archelai comitis lōge positus oratiōe curauit: comes q̄s reuersus p̄ginē sanātā inuenit. Nauigans cū q̄busdā fr̄ibus dixit se fetore pessimū sensisse et nuntiavit demōnē nauē ingressum esse. Et subito qdam es nauis verat⁹ a demonio p̄siliq; quē mox antonius liberauit. Aliū insup nobilē demoniacū sibi adductū: q̄ furēs vir poterat detineri: dū sancto abbati maxillā pcussisset: signo crucis edito ab imundo spū eripuit: demōnem in deserto alligauit. Dum aliqñ ab angelis in aere leuaret: adunū demones eius transitū p̄hibentes et peccata eius ab exordio obijcētes: q̄s angeli redarguūt: et p̄ctā omnia illa dimissa excipiūt: sed si qd cōtra eū h̄nt: postq; monach⁹ fact⁹ est: ea dicāt iponunt: et cū in hoc defecissent: liber Antoni⁹ in ethera tollit et liber deponit. Hic etiā aliqñ diabolus in tāta p̄ceritate apparuit: q̄ celū capite cōtingebat: et terrosgatus quis esset: dixit se esse sathan: qui mltū a monachis ipugnabat et a ch̄ianis maledicebat: addēs q̄ iā ad nihilū postq; i cūctis partib⁹ regbat ch̄is. Ali⁹ etiā vocat⁹ vt extret et videret: vidit demōnē longum vñq; ad nubes attingentē: qui quosdā p̄natos ad celum volare cupientes extensis manibus p̄hibebat: quosdā p̄o remittere neq̄bat. Et itellerit illū fore animāz ascensum et demōnis p̄hibitiōnem: aliquibus resistentē. quibusdā autē obfistere non valentem. Sacerdotes et clericos venerabiliter tractabat: et ab eis benedicti humiliter iplorabat. Et cū litteras ignoraret: etiā philosophos et hereticos scripturaz allegatione et rationibus cōvincebat: vnde aliquando alexandriam

veniens sermones publice faciens arrianos ibi astantes mirabiliter confutavit. et multa miracula fecit. Rediens in portu civitatis puellam ab imundo spiritu exolvit. **¶** Quidam gentiles philosophi eum adentes ut sibi illuderent: auditis eius sermonibus edificati sunt et ad christum conversi. Ab imperatore Constantino septem plures visitatus: eidem epistolam exhortatoriam remisit: confortans eum in christiana religione: et monens ne in terrena consideret potestate. Ecclesie quoque persecutione futura arrianorum infestatione precognovit: et scribis lachrymando pre dixit. **¶** Duci cuidam nomine balachio arriano ecclesiam infestanti: adeo ut monachos et virginibus publice nudatos virgines cederet: epistolam misit: eum de impietate redarguens et iram dei super venturam comminans. **¶** Qui epistolam legens irrisit: et nuntios verberavit. Sed post dies. v. equo insidens ad terram descendit: et moribus ac vngui confusus: post triduum deficiens sepelitus. **¶** Tandem iuxta morem suum ad visitandos fratres qui in interio et monte latebat adiit: eisque obitum suum longe ante predictit: ac in domino confortavit. Et ad cellam regressus post dies modicos egrotare cepit duosque monachos: qui sibi annis. xv. servierant: accessit monitisque salutaribus eis traditus inter eosque manus cum esset annorum. cv. in deo feliciter obdormivit. xv. cal. februa. Cuius corpus in eodem eremo prelati duo discipuli sepeliverunt: et nemini locum sepulture unquam revelare voluerunt: eo quod sic ipse illos moriens adiuravit: quod etiam deinde miraculorum fama recitavit. **¶** Hic ad diversa egypti monasteria. vij. scripsit epistolas apostolici sensus sermonisque referas que in lingua grecam postmodum translate sunt ut dicit Hieronymus de virtutibus illustribus.

¶ De sanctis Speusippo et Heleusippo et Heleusippo martyribus. Cap. xxiij.

Speusippus Heleusippus et Heleusippus existentes annorum. xxv. cum avia sua Leonilla et sorore illius Jonilla in civitate lingonien: sub aurelio imperatore martyrium passi sunt. Nam cum predicti fratres cum iam dicta eorum avia a sancto benigno presbytero habuissent pcedissent et baptizati essent: in lingonien. civitate a quadrato prelide tanquam christiani detenti sunt. Et ad primam quidem sacre fidei professionem pugnis in facie celi sunt. Deinde ligatis pedibus et manibus verso capite in arboris suspensi ab avia Leonilla confortabantur. Post hec in ignem missi illesumantes orantes ad dominum ut animas eorum in pace suscipiet: expiraverunt: visus sunt angeli cum luce multa eorum animas colligentes: corporaque eorum intacta ab igne repta sunt. Quo viso miraculo ionilla matrona soror Leonille ad christum conversa est. Et cum relicto viro et duobus parvulis christum confiteretur: a paganis tenta et capillis suspensa est. Deinde post plurima sibi illata supplicia cum Leonilla sorore sanctorum avia pariter decolantur. xv. calendas februarij. Quorum omnium corpora diu lateantia processu temporis inuenta sunt: et digno honore tumulata.

¶ De sancto Sulpitio episcopo. Cap. xxiij.

Sulpitius episcopus de civitate bituricensi. claris parentibus ortus: puerilibus annis misericordie opibus intentus erat. Quadam nocte cum duobus pueris vigilans: vidit eos a duobus spiritibus tererrimis de ecclesia eici: signoque crucis demones effugavit: inde multas antiqui hostis insidias pressus christi gratia superavit. Sed dum fama eius crebresceret ad instantiam lorharij francorum regis ab austregisilio bituricensi episcopo in diaconum ordinatus: deinde in abbate eligi ac demum defuncto austregisilio in episcopum sublimatus qui et meruit primam aquitanie sedem: hic multis renitens signis egros sanabat et demones effugabat. Die quadam dum ignis tectum domus eius invasisset signo crucis opposito tandem contra incendium stetit: donec flamas extinguit. Alius etiam dum ignis domum aliam incenderet: et mulier quedam per segetem quam ibi iuxta reposuerat sollicita esset signum crucis edidit contra flamas mandans ne illud transire

presumeret: et tunc ignis ac si mons interiectus fuisset: se ipsum consumpsit. Cum quedam arbor excisa super puerum alius intentum caderet sanctus occurrit et signo dominico arborem erectam in parte oppositam cadere compulit: sicque puerum liberauit. Latro quidam ut furaretur: et impruaviu intravit: nocte tota circueiens exitum minime reperire valuit. Ad quem dum sanctus mane misisset familiam latro suspensum metuens in puteum. lxxx. passuum se precipitavit: auxilium Sulpitij nihilominus invocando: quem vir domini de puteo extraxit illesum repperit: compunctum ad penitentiam recepit: sibi quoque de necessariis providit. **¶** Quarta quidam contra eius mandatum ad domum suam pergere volens cecitate percussus ubi erat tota nocte se movere nequit et rediens de inobedientia penitentiam egit. **¶** Quadam vice in ecclesia cum clericis suis pnoctans: oratione percumbens strepitum demonum et infestationis tumultum presens sensit: adeo ut putaret ecclesia euer ti nec oratione cessavit donec omnis fantastica illusio evanuit. **¶** Quendam hominem cui die sancto pasche ligna pendenti manus securi adherens aruit: lachrymis et suffragiis tota nocte incumbens mane sanatum remisit. **¶** Qui plenus dierum in pace quiescit. xv. cal. februarij. Sepultus in biturcia cluitate.

¶ De cathedra sancti Petri Rome. Capitulum. xvj.

Cathedra sancti Petri apostoli: qua in urbe romani primum et summum pontifex sedet: facta est anno. iij. claudij imperatoris que ideo communiter ab ecclesia minime celebratur: quia huius memoria sub festo alterius cathedre: qua Petrus primum antiochie sedet recolitur: ut dicitur. vij. cal. martij. Nam quibus beati Petri in urbe roma fuerit sedes principalior: illa tamen celebratur agitur: quia fuit tempore prioris ut honorificentia portor. Beatus ergo apostolus postquam antiochie. vij. annis sedet: hierolim venit: et cum symone mago discepcionem habens: eum inde fugavit: et cum ipso romam veniens coeperit eum insecutus est: et quarto anno claudij romam veniens a fidelibus reverenter susceptus: et in cathedrali sede sublimatus in qua sedet annis. xxv. et sic vicariatus christi in terris. xxij. annis tenuit: ad quem tempus nullus romanorum pontificum exinde deuenit sicut et eius nomine nemo se vocari presumpsit. Duos autem pontifices Petrus sibi coadiutores ordinavit: unum intra vires scilicet Linum: alium extra vires. scilicet Cletum: ut dicitur Ioannes beletus: ipse vero predicationi insisteret. **¶** Demonstrat autem visus ad presens eius cathedra: in qua roma fuit primitus exaltatus in ecclesia: ubi sancti Petri: ubi et antiquis et venerabilibus reliquiis conseruatur et dicitur quod nullus papa in ipsa sede aliquando sedere presumpsit. Celebratur autem festum huius cathedre ubi romane sedis. xv. cal. februarij: ut in martylogio hieronymi reperitur.

¶ De sancta Pisca virgine et martyre. Cap. xxiij.

Pisca virgo et martyris passa est in urbe roma sub claudio cesare anno. iij. imperij sui qui filia fuit nobilis ciuitis: qui ter consulatus in urbe habuerat quare in ecclesia reperta orantem ministri imperatoris ceperunt et duxerunt ad claudium: nullusque eius ad templum appollinis ducit: ut ibi sacrificaret: sed dum oratione fudisset ad dominum: facto terremoto ydolum et contra pars templi diruta est et oppressit multitudinem paganorum cum sacerdotibus ydolorum. Imperator vero territus fugit. Demum autem per aera clamabat: se expulsus de habitatione sua: in qua per annos. lxx. manserat quod ex eo die de urbe electus fuerat cum spiritibus. xxiij. sibi subiectis. Tunc imperator iussit virginem alapis cedi: quod lumine de celo superfuso: et voce dominica confortata est. Die sequenti iussit eam claudij expoliata flagellis verberari: et post hec fustibus mactari quod a christo solata: facie ut stella splendens apparuit. **¶** Zibissa est igitur in carcerem: et pinguedine adipem dissoluta: toto corpore insu cesaris pungitur: ut sic maleficia soluerent: quod nocte tota cum multitudinem scroborum psallens audiebat: sed dum mane eam luminis imperatoris consanguine educere vellet odore perfusus ingressus carcerem repperit illam in throno sedentem: et angelorum multitudinem circumstantem: et dum sedem euertere vellet: circum

transiētes angeli disparuerūt. Cū igit ante cesarē stēdisset: et ipsam ad tēplū sacrificaturā duci fecisset clamabat demō dicēs q̄ ignis a. iij. angulis tēpli pcedens ipm incēdebat. Atq; orq; ignis de celo cecidit: et sacerdotes eā partē genti- lium cōbussit: et ydolū in fauillā redegit. Qd vidēs impa- tor pulcā pfecto tradidit puniendā. Que ducta ad p̄onū pfecti vncinis ferreis attrahit: et gladijs toto corpe dissipa- tur: deinde carceri mācipat. Sed dū pfect⁹ iuxta carcerem equitaret et lumē p̄sperisset: p̄spiciens p fenestrā vidit ŋgi- nem in throno sedentē: et faciem eius claritate nimia reful- gentē. Qui carcerem annulo suo signās. I. milites ad custo- diam dimisit. Illi vero noctu eā cū angelis pfallentē audi- ebant. ¶ Adhuc aut factu iussit eaz impator p̄sente pfecto in amphitheatrum duci et bestijs exponi. Et dū sibi leo ima- nissimus: q̄ ouē quotidie comēdebat: et iij. dieb⁹ fuerat si- ne cibo dīct⁹ dimiss⁹ ēst: leo cui sū arripēs ad pedes ŋgis p̄cidit et plātas lingere cepit. Quē dū cesar ad locū suū re- duci faceret: in cōsanguineū ei⁹ irruit et eū p̄tinus iterfecit. Tunc iussit eā in ergastulū recludi: et triduo iedia macera- ri. Deinde ipsam educit faciesq; splendentē in eculco suspē- dit: et vngulis latera ei⁹ radit. Statimq; brachia cū manu- carnificiū dolore nimio torquebant. Post hec in ignē copio- sum mittit: sed pluuia maxima cū vento subito erūpente: flā- ma dissipat et ignis exstinguit: ŋgoq; omnino illesa cōspicit. Qd cū claud⁹ magie deputaret: fecit capillos ipsi⁹ radi- ut sic ei⁹ maleficia tollerent. Post hec in tēplū ydolorū eā- iclusit et hostiū annulo p̄signauit: vbi audite sunt voces an- gelice vna secū deū laudātes. ¶ Post diē tertiu⁹ ingress⁹ im- perator in tēplū repperit pulcā in throno sedentē vallatāz agminib⁹ angelorū: iuxta basen colūmē ydolū cōminutus. ppter qd iratus cesar eā foras vibē educit p̄cepit eam gla- dio necari: que pū oīone facta ad dñm ut susceperet spm̄ eius voce celica ad gloriā inuitat: sicq; decollata est: et p̄ti- nuo carnifices mortui ceciderūt. Quod dū sancto vrbis ro- me ep̄o nūtiatū esset: accessit cū clericis: ut colligeret corp⁹ martyris: repperitq; duas aqlas corpi isidētes: et ipm ne a fe- ris tangeret custodiētes: qd ab ep̄o collectū est cōminutus. r. ab vrbē via ostēti. sepultū est vbi et fuerat decollata. Impe- rator vero graui lāguore p̄cussus dentib⁹ p̄p̄ijs carnes su- as mordens: post dies paucos miserabilē expirauit. Tpe aut euryptiani pape corp⁹ brē pulce eidē diuinit⁹ reuelat: et locus p visionē ostēdit vbi ipse cū clero et pplo effodiens et corpus inueniens: ipm inde leuauit: et ad vibē deducēs in ecclia sanctay martyri aquile et pulcille venerabiliter tu- mulauit: in loco vero vbi fuerat decollata ecclia a fidelib⁹ facta est: et memorie dedicata. Que passa ē. xv. cal. februa. ¶ De sanctis Adoleo et Almonio martyrib⁹. Ca. xcviij.

Moseus et amonius apud pontū insulam passi sunt: qui cum essent milites et chīm cōstanter cōfiterent: p̄io militarib⁹ cingulis exuti: de- inde ad metalla dānati sunt: post aliq̄d nō tē- pus inde abstracti: diuersisq; supplicijs affe- cti. Nouissime igit traditi sunt. Sicq; martirium suū con- sumauerunt. xv. calendas februarij. ut ait Ado.

¶ De sancto Deicolō abbate. Capitulum. xcviij.

Deicolus abbas discipulus fuit colūbani ab- batis. Quo quidē sancto cū discipul⁹ a bitū- nijs abscedente: ipse de licētia p̄is eo qd de- bilis esset pedib⁹ ibidem remāsit: mādaro si- bi p obedientiā ad monasteriū luxoueti. vñ discesserant aliqui rediret. Recedente ergo mḡio dū disci- pulus p incerta loca vagaret et sitis euz arida cōp̄imeret: baculo terrā p̄cussit fonsq; ibi statim erupit qui sanctū refi- ciens vsq; hodie ibi manet. Cū aut bubulcū oues pascētē de loco quererēt: illegs sibi intimasset: rogauit eum ut illuc vsq; secum peragret. Dumq; pastor pro pecoribus dubi-

taret nec haberet cū custodiēdas dimitteret: sanctus ba- culū p custode interrā fixit: casq; baculo in sua fide cōmē- dauit. Quē bubulc⁹ vsq; ad locū associauit: et reneri⁹ oues circa baculū ac si circa pastorē illesas et accubantes iuenit. Veniēs ergo deicolus ad locū ostensum eccliaz sancti mar- tini ibi positā clausam p̄sperit: sed tanue p̄pinquus: p ean- dem sp̄ore sibi diuinit⁹ reueratā intravit et oīon ē fecit. Et dū hec crebro fierēt p̄p̄orē ecclie illi⁹ iuidia mor⁹ hec patro- no nōle versario nūtiavit: de cul⁹ licētia cū suis ordinante ut dū monachus ille p noctē eccliam itroisset: ipse eū isecu- tus cū illis occideret. Dū igit horā obseruasset: et ad sanctū interitū festinaret veniēs ad ecclie ianuas et fenestras spi- nis et rubis obstructas inuenit: et sic intrare nō valēs vtrūq; dimisit. Qd audies p̄sarius et hoc magicis artib⁹ attribu- ens mādauit suis ut vbiq; monach⁹ reperiret sibi geni- talia p̄ciderent. Statimq; in ipsa hora versari⁹ in eisdē mē- bīs sibi mirabiliter tumefactis dolore admodū cepit. Qd vtrūq; ei⁹ ex iuria sancto illata cōtigisse recognoscēs virum dei ad se humiliter accersiri fecit: ut ad maritū liberandū festinaret. Sed anteq; deicolus illuc puenisset versari⁹ ex- pirauit: veniēs ergo sanct⁹ itinere fessus: capā exiit: eāq; radio solis p fenestrā intrantis supiecit: vbi ac si in perticā mālīt. Deinde oīone sua versariū suscitauit: q̄ oēs suas pos- sessiones et capellā sibi p̄cessit: vbi deicolus p̄negatis fra- trib⁹ monasteriū p̄struxit. Cū die qdā clorari⁹ rex circa lo- cū venādo cū suis apū isēq̄ret aper fugiēs eccliaz itroiuit: et ante altare p̄stratus māsuet⁹ pmanit: deicolū aspiciens et quasi ei⁹ auxiliū petēs: qd dū venatores cū rege apū in- sequentes vidissent admirari sunt: et sanctum reuerentes apū dimiserūt. Lulētā rex maritū suscitauit: qd locū p̄- sidēs dotauit. Post hec deicolus ap̄loz limina visitauit: et repatrians ac obitū suū p̄cognoscens: colū banum sibi suc- cessorē monasterio delegauit. Ipse autem in secretiorem petēs eremū p̄ p̄les ānos i pace q̄euit. xv. cal. fe.

¶ De trāslatio ne sancte Lucie. Cap. xcix.

Translatio corporis sancte Lucie ad ciuitatez Venetiarū circa annū dñi. m. xl. facta est. Hāz dū rogerius cōstantinopolitan⁹ impator circa annū dñi. m. x. in romaniam et siciliā dānaretur manciacē p̄cipē sibi dilectū et prudentē vica- rium ad siciliāz misit. Qui sagaciter impatori rebellans si- ciliam tyranide occupauit: qd impator audiēs voluit: et de consilio regine se egrotantē et deinde mortuum simulauit. Pauperem qd defunctū capsa clusum suo loco regalter- tumulari fecit. Ipse nō biennio latuit: ita qd vere mortuus ab omib⁹ credebatur. ¶ Post duos ānos regina p solēnes nūtijs manciacē de suo cōiugio req̄siuit: qd assensum p̄bens ordinatis nup̄ijs solenniter cōstantinopolim cū munitib⁹ aduenit: et corpa sanctay Agathe et Lucie secū de siciliā asportauit. Qui dū cōstantinopolim venisset ab impatore de latibulis prodeūte interficit: et regnū sicilie recuperatur et corpa ŋginiū cōstantinopoli honorifice recondunt. Post hec anno dñi. m. xl. dū veneti euz sicilis cōstantinopolim cepissent: corpa duay ŋginiū auferentes cōditerūt ad inuit- cem ut corp⁹ sancte Agathe sicili rehaberēt: et corp⁹ sancte Lucie Veneti ferrēt secū qd et factū est. Sicq; corp⁹ sancte virginis delatū Venetias. p̄io qdem in monasterio sancti gregoriū maioris plurib⁹ annis stetit: deinde a duce et pplo ad ecclia suā nō edificatā trāslatū fuit: vbi vsq; in p̄sens iacet miraculis hōmīscans. Factaq; est huiusmodi trāsla- tio vñ de cōstantinopoli venetias. xv. calendas februarij.

¶ De sanctis Adario et Barthā Audi- far et Abbauch martyrib⁹. Ca. c.

Arius et Barthā vtrūq; eius et filij sui Audi- far et Abbauch rome sub claudio impatore martiriū passi sunt. Ibi nobilissimi et diuites

perfidia ostēdit venerāt romā causa oratōis: cum essent
christiani. Et ceperūt corpa sanctorū pquirere: et christianos in
carceribus suis corpa q̄q̄ martyriū p̄ christo interfectoꝝ req̄
rentes sepeliebāt. Et dū in castro trāstiberim beatū Qui
rinum in carcere visitassent: et multoꝝ martyꝝ corpa tumu
lassent visitauerunt bñm. Calixtū papā cū christianoꝝ multi
tudine latitante. Cū q̄bus duobus mensibus pmanerūt:
multaq̄ sibi et ceteris christianis necessaria pviderūt. ipsi
usq̄ bñdictōe p̄cepta abierūt sanctorū martyriū corpa req̄
rentes et honorifice tumulantes: interq̄ p̄fatu bñm Quiri
num in triberim necatū et ceteris christianos iubēte Claudio
sagittis interfectos cōdigna reuerentia sepelierunt. Hec
claudius audiēs sanctos dei detineri fecit: q̄s sibi p̄sentat
tos diuinitus exanimauit: et deinde musciano vicario puni
endos tradidit: qui dū corā ipso intellure cōsistentes chri
stum cōstanti animo cōfiterent omniaq̄ ydola et demonia ex
cecrarent: iussa musciani mari? cū filiis suis? celsi sūt: mar
tha assistente et virū ac natos viriliter exhortante: deinde i
eculeo leuati canabinis fimb? crudeliter flagellant: facule
quoq̄ ignee laterib? apponunt: et vngulis ferrcis laniant.
Et cū hec oīa patiētissime tollerassent: iussit eos vicarios
de eculeo deponi: et man? eoz p̄cidit: q̄bus ad colla ligatis
per ciuitatē circūduci sub voce p̄conia: ne deos blasphemare
p̄sumerēt. Martha vero oībus istis astans et sanctis
sermonibus eos corrobora: de sanguine illoꝝ caput et fa
ciem liniebat. Nouissime autē iubēte musciano extra vibem
via cornelia miliario. xij. ad nymphas cathabasis deducti
sunt: ibiq̄ pariter sub ha reuerio decollati. Martha vero
nymphā necata est. Quoz corpa iterū iussit incēdi ut se
pultura carerent: sed quedā matrona noīe felicitas ea se
ministra ex igne latenter rapuit: corp? autē marthe de puteo
leuauit et ipsa oīa in suo predio sepeluit. xij. cal. februi.

De sancto Bassiano ep̄o. La. ij.

Bassianus ep̄o natione Syracusanus p̄e sergio
natus annoꝝ. xij. ab eodē romā miss? est gĩa stu
dioꝝ: ubi a sancto Gordiano p̄sbytero doct?
fact? baptisma suscepit: q̄d dū p̄ ip̄ius gētilis
audisset et cū reuocare disponderet: iuuenis Ba
ssianus in ecclia sancti Joannis euāgeliste romē p visionē
monitus rauennā fugit ut p̄ ipsū aliqd latitaret et dū in via
posu? esset: ceruā cū duob? hīmulis a venatorib? saculata
ad eū pfuga venit et pedes lingere cepit: illoꝝ mirante ve
natores supugnant et factū vidētes subistunt: quoz vn us
ceruā de manibus sancti rapere nitit sed mor a diabolo ve
patur: quē sanct? cū liberasset: ceruā dimiserūt. Veniēs at
rauennā apud eccliam sancti appollinaris extra ciuitates
manens oīoni vacabat: fama sanctitatis p̄clar?. Bithy
nius iudei ut reus maiestatis iussu p̄fidis rauennatis ad
decollandū duct? est: q̄ dū Bassiani nomē iuocasset: bipen
nis tertio de manu spiculatoris p̄siliit: et sic innocēs appa
ruit et absolut? fuit. Post hec factus p̄sbyter in ecclia lau
dici ep̄o eligi? et ab omnib? approbat? et dū ad episcopatus
veniret intrās ciuitatis laudem. suburbia: paralyticū et mu
tum ab vtroq̄ morbo curauit et multos leprosos mūdauit.
Alis etiam puerū a serpente occisum suscitauit: et puellam
obsessā a demonio liberauit. Vocatus mediolanū ad bea
tū Ambrosium egrotantē: obitū suū clericis eius p̄dixit
et ipsū defunctū venerabili obsequio tumulauit. Post hec
reuerſus ad eccliam suā miraculis et sanctitate cōspicu?
multo tempore superuixit et obitū suū annis plurib? p̄nu
tiauit. et. xc. etatis sue anno consumatus sanctitate in pace
quieuit. xij. calendas februarij. tempore honorij et theodo
rij augustinū: sepultus est in basilica apostolorū: quā ipse
a fundamentis erexerat. Tēpore p̄cessu desolata ciuitate
laudem. per ciues mediolanens. et totalit igne consumpta
corpus sancti nunq̄ potuit ind e amoueri quinimo oēs ac

cedentes ad locū: ut mortui sternerent sicq̄ ibidē dimissus
est qua ciuitate postmodū in loco ubi nūc est restructa
p̄ imperatōē federicū corpus sancti confessoris eodem de
latum est: ubi et quiescit miraculis splendens.

De sancto Pontiano martyre. La. cij.

Pontianus marty? tpe antoni imperatoris in
ciuitate spoleti passus est: qui tentus a iudi
ce fabiano cū sacrificare noller: primo virgis
grauiter cesus donec sanguis in terram quasi
defonte p̄flueret: deinde sup carbonēs accen
sos ambulare compul? illesus permansit. Post hoc in ecu
leo appēsis vinctis ferreis vsq̄ ad osium nudationē lani
atus in carcere missus est. Sequēti vero die in amphithe
atro posu? lais sibi duobus leoninib? eisdem mansueta
ctis pmanſit intactus. Itē in custodia artissima dieb? xij.
sine vilo cibo detentus: angelo vero sibi de celo ministran
te refectus: inde in nullo maceratus educit: et plūbo lique
facto perfundit. Cum hec oīa tam mētis q̄ corporis cō
stantia tollerasset. Nouissime iussu p̄fidis extra ciuitatē di
ctus gladio animaduēsus martyriū consumauit. Sepul
crus est a fidelibus non longe a muro vrbis spoletane in lo
co qui dicitur lucianus. xij. calendas februarij.

De sancto Germanico martyre. La. cij.

Germanic? marty? sub asarco antonio et Lu
cio aurelio in suprema ciuitate passus est. xij.
calendas februarij. qui plurib? superatis sup
plicijs p̄ gratiā iuratis dei metū corporee fra
gilitatis excludēs sponte p̄paratā sibi bestia
puocauit: cui? dētib? cōminut? p̄o pan. i. dño iesu christo
p̄ ip̄o monēs meruit icorporari: ut dñi martplogio hīero.

De sancto Lamonariaco abbate. La. cij.

Lamonariacus abbas carnoten. ciuis parētib?
christianis p̄genitus est: hic cū adhuc esset puer: et
oues p̄is pasceret: q̄ sibi victui supererant: pau
peribus erogabat: qui tradit? a parentibus cui
dam sacerdoti sacras lras didicit: et ad sacerdo
tij ordinē peruenit: deinde adhuc iuuenis media nocte de
domo paterna fugiens cremū petijt: cū autē ad ip̄m occidē
dus latrones tota nocte laborassent: putātes eū pecunias
habere: mane diuino oraculo visione eius territi et ipsi? pe
dibus puoluri ventā postulauerāt. Quidā viri sūti claudū
dum p̄ eo missam celebrasset erexit: et dū clauēs ecclie perſe
sent ante fores humi p̄strat? oīone facta tanuas reserauit.
Post que dū manipulos mēsiū sub recto de viminibus
facto reposuisset: et ignis segetes inuassisset signo crucis mor
tū sedauit. Sequēti nocte dū orādo p̄noctaret: dya
bolus sibi ter lumē extinxit terq̄ diuinitus accensum fuit:
Et cū discipulos congregasset et quercus maria ad ora
torium p̄struendū exēta fuisset: que nō apto loco ad volan
dum ceciderat nec a fribus adhuc paucis alio deferri po
terat: oratione sua loco cōguo eam transportauit. Quidā
hermoaldus nobilis egrotans. xl. solidos sibi misit ut p̄ se
oraret. Quos ille altari superpositos: dū per sp̄m omnes
vno excepto de male aq̄sito cognouisset: illum solū retinuit
ceterosq̄ remisit: et ex hoc deus placari non posset eidez
predixit. Atq̄ ille mortuus est. Inuitatus tandē a ma
laro ep̄o carnoten. eū visitauit: et secum aliquo tpe commo
rat? mltā sibi fusa p̄dixit: sicq̄ sener i pace quieuit. xij. ca. fe.

De sancto Fabiano papa et martyre. La. cv.

Fabianus papa marty? et natione roman? ex p̄e
fabio de regione celij montis: antherio pape in
ep̄atu successit: seditq̄ annis. xij. mensib?. et. l. hic
papa romano defuncto cū clerus et populus pro
alio eligendo cōuenissent: et ipse de quodam loco
cum amicis rediret: venit inter eos rei exitum scire volens
Et ecce columba candida super caput eius de celo descen
dit

Est dicens: rome eps coronaberis. Quod oēs mirantes eū in papam elegerunt. Hic constituit ut omni āno in cena domini chysma ab epō cōsecraret: et vetus cōbureret. Hic regiones. vij. dyaconibus et eis. vij. subdyaconos substituit: qui. vij. notarijs imminerēt: et gesta martyrum in integro recolligerent. Iste philippo imperator. neophyta volēti interesse vigilijs pasche: et mysterijs cōmunicare: resistit: nec quicquid confiteret: iter penitentes staret interesse permisit: quod et deuotus imperator fideliter adimpleuit. Hic fecit ordinationes. v. per mensem decembris presbyteros. xij. dyacones. vij. epōs per diuersa loca numero. xj. Cuius tpe nonatianus quidā presbyter ecclesie romane ambiens episcopatum: videns fabianum electum hereticus factus est: contra quem celebratū est conciliū in vbe roma. xl. epōsi hic cū hereticus lapsus spē venie denegabat: vnde in concilio hoc reprobatū statuerunt ut lapsis venia misericorditer pmitteret: dōmodo ppter penitentiā reuertant. Hic sub persecutione decij capitis obrūcatione martyrio coronatus est. Et sepultus in cimiterio calixti via apia. xij. calendis Februarij. Et cessauit episcopatus dies. vij.

De sancto Sebastiano martyre. Capitu. cvj.

Sebastianus martyr narbonensi. genere nobilis: cuius mediolanensis diocletiano et maximiano imperatoribus valde dilectus principatū primae cohortis ab eis obtinuit: eorū conspectui semper assidēs hic sapientia et virtutibus predictus ab omnib⁹ militibus ut pater amabat. Qui et militarem habitū ad hoc tantū ferebat ut christianissimus ipse christianorū animas quas in tormentis videbat deficere cōfortaret. Cum autē preclarissimi viri marcus et marcellianus fratres gemini filij tranquillī nobilis a beato sebastiano in fide eruditū post multa supplicia ex sententia chromatij vrbis prefecti decolari deberent: si infra dies. xxx. non resipiscerēt. Ad eos parentes adueniūt: ut iporū animos a suo proposito renocaret. Aduenit et mater marcia soluta capite resolutis crinibus ostensisq; vberib⁹ lachrymis genas incōsolabiliter rigabat. Adducit et pater senior manib⁹ fernulorū et capite asperso puluere: defectaq; canicie lamentabiles voces emittebat. Adueniunt et cōiuges ppios paruulos offerentes: et incōparabilibus gemitibus et suspirijs etulantes. Inter hec ceperunt virosū corda mollescere. Tunc sebastianus ibi assistens: eripens in medio: diuino repletus flamine de cōfēptu vite presentis: et de gloria futuri regni sermonem assumens prolixam orationē cōtexuit: et eleganti eloquio scōrū animos ad amorē martyrij contemptis omnib⁹ incitauit: hec autē agebant in domo nicostrati primiscrij: vbi marcus et marcellianus custodiebant. Cui⁹ vxor 30e noie graui infirmitate loquelā sex annis amiserat: vsq; tū audīdi aut sensum minime perdiderat. Que cū omnia verba sebastiani audisset pedibus eius puoluta: nutibus veniam postulabat. Igij martyr chīm orauit ut sicut os zacharie pphete reserauerat linguā quoq; ei⁹ aperire dignaret. Statimq; mulier loquēdi facultate recepta sermones beati Sebastiani benedicere cepit: seq; angelus dñi iuxta eū vidisse asseruit: qui in immenso lumine circumdatus librum apertū tenebat: vbi omnia que sanctus dixerat scripta erāt. Iuxta quē etiā alij. vij. candidissimi circūstabant. Quo viso miraculo: nicostratus vir cū vxore conuers⁹ est vna cū tranquillino et marcia parentib⁹ marci et marcelliani: et a sancto polycarpo presbytero baptizati sunt. Marcus vero et marcellian⁹ in dño confortati martyrij gloriam preoptabant. Quos dñi nicostratus vellet solutos dimittere omnino abire noluerūt asserentes se passionis calicem nullatenus dimissuros. Trāquillinus autē graui morbo laboras: statim ut baptizatus est sanitatē suscepit. Postq; autē marcus et marcellianus martyrium passi sunt: et mater eorū marcia post modicos in pa-

ce migravit ad chīm. Chromaticus pfectus graui morbo laborans a sancto sebastiano sanatus est: et ab eodem atq; tranquillo in fide doctus vna cū tyburtio filio suo: per manus polycarpi presbyteri sacri baptismū suscepit: et in passionē tyburtij dicit: iij. idus augusti. Quibus omnib⁹ per martyriam cōsumatis beatus Sebastianus latere nō potuit. Hic cū ipator diocletianus cognouisset q̄liter dudus in christianitate latuisset: et multos tali occasione ad martyrium puocasset: eū ad se conuocauit: et de ingratitudine quam erga deos et imperatores habuerat dure redarguit. Quem cū christianū pro salute imperij semper orare dixisset: iussit eū impator in medio cāpi ligari: et quasi in signis a militibus sagittari: qui ita eum sagittis impleuerunt: ut quasi erinacius videret: et existimantes illum mortuū abierunt. Verū hyeme relicta castuli mater abiit noctu ut corpus tolleretur: et inueniens ipsum adhuc viuū ad domū suā adduxit: et curam eius egit. Qui inter paucos dies cōualuit: et stans super gradus heliogabali vententib⁹ imperatoribus se exhibuit: eosq; de persecutione quā in christianos iuste agebant: increpare cepit. Quod cū diocletianus miratur: dixit se ad hoc a christo dño suscitari: ut eisdem veritate fidei ptestaret. Tunc imperator iussit eū in hippodromum palatij duci et tamdiu sustibus cedi: donec ipm exhalaret. Corpusq; ipsius in cloacas proiectū: ne a christianis nomine martyris coleretur. Sanctus vero martyr apparuit latine matrone religiose: eisq; corpus suū reuclauit: et vltra apostolorum vestigia sepeliret admonuit. Quod et illa cum seruis nocte sequēt adimplere curauit: ipsumq; in cacumbis iuxta corpora apostolorū: ut iusserat collocauit. Passus est autē circa annos dñi. cclxxvij. xij. calendis februarij. Post temporis decursum circa annos dñi. ij. Laudouici imperatoris: hilduin⁹ abbas sancti dionysij sacrisq; palatij archicapellanus romā misit: et a papa Eugenio corpus sancti Sebastiani obtinuit. Inde q; traslatū apud vrbē suessione. i. basilica sc̄i medardi collocauit: ut sit sigib⁹.

De sancta Agnete virgine et martyre. Cap. cvj.

Agnes virgo et martyr sacratissima: cuius passiones scribit Ambrosius: nobilissima romanorū. xij. etatis sue anno mortem perdidit: et vitā inuenit: corpore iuencula sed animo cana: pulchra facie: sed pulchrior fide. Hec dñi a scholis reuertitur: a prefecti vrbis noie simphronij filio iuene adamat: cuius parentes requisit: et multis promissionib⁹ eius coniugium postulauit. Deinde diuitias et gemmas et thesauros obtulit infinitos: que omnia a virgine ut sterora reputata sunt. Iuuenemq; furiosa orōne licentiauit: eo qd ab alio amatore preuenta esset quam de quinq; excellentijs cōmendauit: que a mulieribus in sponsis plurimū requirunt. i. de nobilitate generis: q; longe illo nobilior genere et dignitate: cuius mater virgo est: cuius pater feminam nescit. De corpore pulchritudinis: q; eius pulchritudinem sol et luna mirantur. De diuitiarū abundantiā: q; eius opes nunq; deficiunt: et diuitie nunq; decrescūt. De potentie efficacitā: quia eius odore reuiuiscunt mortui: eiusq; contactu confortant infirmi. Et de amoris excellentia: q; eius amor est suauior et gratia elegantior. Deinde subicit quinq; beneficia sibi ab ipso spōte collata. Quia annulo fidei sine eam subarauit. Multiplici virtutū varietate vestuit. Passiois sue sanguinē signauit. Vinculo amoris copulauit. Et celestis thesauri glā dirauit. Audiēs hec infans iuuenis: lecto p̄sternit et qd amore egrotaret: a medicis aperit. Lunq; p̄ eadē p̄gim replicaret: et p̄uoris sponsi federa violare nō posse diceret: cepit pfectus inquirere: quis esset spons⁹ ille nobilis de cuius se Agnes potestate iactaret. Lunq; didicisset: qd dño chīm deū suū spōsus assereret pfectus eā sibi p̄sentari fecit: et p̄io blādis sermonib⁹: debic terrorib⁹ pul-

sare cepit. Que illū blandientē sicutz terrentē animo veri-
debat: z q: nobilis erat: z vni ei pfectus inferre nō poterat
titulo sibi chritianitatis oblecto: sequēti die eā sibi assisti fe-
cit: z iterato de amore iuuentis appellauit. Et cū in sermo-
ne casto labore deficeret: alterū de duobz sibi proposuit eli-
gendum: aut si pgnitātē elegerat: de veste cū pgnibz im-
molare: aut cū meretricibz publice scortari. Que dum neu-
trū elegisset: dicēs secū hie angelū dñi: q eā semp ipollutā
custodiret. Iussu symphionij spoliata ad lupanar ducit vo-
ce pconia Agnerē sacrilegā pclamante. Tantā aut densi-
tatem dñs capillis eius mor crescentibz cōtulit: vt melius
qz suis vestibz videret induta. Ingressa aut turpitudi-
nis locum: angelū dñi pparatū iuenit: qui eam inuenso lu-
mine circū dedit: z stola cādidissima ad mensurā eius cor-
poris diuinitz cōrecta vestiuit. Tūc prefecti filij cū sodali-
bus ad lupanar venit: z volens sibi illudere: eos prius ad
eam iuitauit. Qui ingressi z inuenso lumine territi: cōpū-
cti redierūt. Sicqz lupanar locus oñis efficitur: adeo vt
quisqz mundior exiret quā ingrederet. Iuuentis ergo lasci-
uus socios vt pusillanimes irridens: intrans in lumē irru-
it moroz vt eā cōtingere voluit pfectus a diabolo expira-
uit. Quē socij videntes dñi: imitari: putabāt illū obice-
ntis operibz occupari. Tandē ad locū accesserūt: z eū mor-
tuum inuenientes: pforibus clamauerūt. Cōcurrūt populz
concurrūt z deflens pfectus: z quidā eam maleficā: quidā
innocentē exclamabant. Prefectus vero causam necis filij
interrogat. Cui virgo respōdit: q ille cuius volūtatem pfi-
cere voluit: in eū potestate accepit. Nam z alij qui honores
deo intrantes dederāt: illesū eruerāt. Cui cū pfectus se ei-
dem crediturū diceret: si iuuenes suscitaret: orauit. Agnes
nū lachrymis: z pfectim ab angelo suscitāt iuuentis: q egres-
sus cepit chm publice pdicare: z oia ydola cōfutare. Tūc
seditionē in populo excitata p pōtices ydolorz: pfectz hec
videns obstupuit: eamqz dimittere voluit: sed pscriptiōne
timens: virginē aspario vicario dereliquit: z dolens abiit
qz ipsam liberare non potuit. Quā vicarius in ignē copio-
sum iactari fecit: sed in duas partes flāma diuisa seditionē
populū cōburerat: z eam minime cōtingebat: virgo autem
chm ad dñm orauit: moroz ignis extinctz fuit: vt nec quidē
tempor: incendij remaneret. Asparius aut seditionez populū
timens in gutture eius gladium mergi fecit: sic chm sibi
sponsam z martyre cōsecrauit. Cui corpz chm cū paren-
tibus nullā tristitiā habentibus tulerūt: illdē in padio suo
via numetana sepelierūt: virqz a paganis in eos mittētibz
lapides euaserūt. Passa est aut. xij. calendas. Februarij.

De sancto Patrolo martyre. Capitulu. cxiij.

Atrocus marty passz est apud senonas gal-
lie sub valeriano imperatore. Qui cū de par-
tibus illis egredere: audita fame Patrocli
qz vir nobilis assiduis orationibus vacas: hora
xij. vir cibū capiebat: z qz chm publice pdi-
cat: fecit eū teneri z duci ad sacrificandū. Qui cū sacrifica-
re cōtemneret: iussu impatoris fustibus cedūt: deinde missis
cōpedibus in crucibz iplis z cathenis in manibus victus
triduo carceri Patrocius mancipat. Sed cū in cōfessione
cōstanter pseueraret: iussitqz eū aurellanus iuxta flumem
sequane duci: ibiqz gladio caput ei abscidi. Ductus ergo
ad locū oratione pmissa: lumina eū tenentū obsecrata sunt:
tpe vero flumē trāsiuit aqua vix ad genua pertingere. Quē
dñ quidā illoz diuine virtutis: quidā magice arti ascribe-
rent: flumē z ipi trāsierūt: z dñ scdm requirerent a muliere
gentili eisdem orans ostenditur. Sicqz caput ipsius ampu-
tur. xij. calendas Februarij. Cuius corpus a viris fidelibz
persecutione sedata in ciuitate senonēsi. sepultū iacet.

De sancto Publio epo z martyre. Cap. cxiij.

Publius eps arheniens. z marty glorioz fuit.
Ilic romana z diuina sapientia clarus secun-
dus post dionysium ariopagitā ad modum
effulsit. Ecclesiāqz arheniensū nobiliter re-
xit: z preclarus virtutibus ac doctrina pful-

gens ob chm fidē martyrio coronāt. xij. calē. Febru. hec ado-
De sanctis Fructuoso epo z socijs martyribz. La. cx.
Fructuosus eps augurius z eulogius dyaconi z
martyres: tpe galieni impatoris martyriuz passi
sunt apud tarragonā hispanie ciuitatē. Qui pri-
mo in carcerē trulsi: diebus pluribz afflictī sunt.
Deinde educti pro chm cōfessione flāmis inieci:
vinculis quibz alligati fuerant exutis manibz in modum
crucis expēsis orātes vt viret obtinuerūt. Et mor qdā ex
fratribz: z filia presidis que astabat: viderunt sanctorum
animas in celum conscendere coronatas. Qui passi sunt.
xij. calendas. Januarij. vt dicit Ado in martylogio suo.

De sancto Vincentio Leuita z martyre. La. cxj.
Vincentius Leuita z marty genere hispanus
de ciuitate cesaraugustana: pte Eutitio agre-
stis olim nobilissimi z cōsulis filio matre Eno-
la pgenit: est. Qui a puericia sacris lris eru-
ditus erat: z suo Valerio cesaraugustan. epo
moribz z sciētia clarebat. A qz adhuc iuuentis archidiacono
ei ordinat. Cui eps qz imperitioris lingue fuerat ad
pdicandū vices suas cōmiserat: tpe pō oñi vacabat. Tpe
igit dionocletiani z maximiani imperatorz: cū dacianz hispa-
niarum ptes neqzissimas ciuitatē cesaraugustanā esset igres-
sus: vt chianos ad sacrificia tomētis cōpelleret: z Vincē-
tij laudabilē famā audiret fecit eū vna cūz epo Valerio in
carcere detineri. Deinde pgenis valentiā cathenis vinculis
in collo z manibz post se trahit: ipsosqz ibidē custodie duris-
sime mācipari z fame ac inopia diebz plurimis macerari.
Quos postmodū sibi pñtatos cū in nullo pperisset affli-
ctos: custodes redarguebat: putās qz ipsos in ergastulo re-
fouissent. Et iratus valentiū interrogauit: cur ptra pcepta
pncipū agere psumpisset. Qui cū lingue rudis z imperi-
tus quasi sub murmure respōderet: Vincentius ab epo li-
centiā petijt respōdendi. Quā obtēta libera z pstantissima
voce deos gentiū demonia esse asseruit: z chm dñm se nū-
qz abnegaturū expressit. Tūc ptes trar epm in cruciā mi-
lit: vbi z post tps in pace qēuit. Vincentiū vero vri rebellē
z inuēntē temerariū grauissimis tomētis cruciari māda-
uit. Et pīlo qdē fecit illuz in eculeo leuari: z mēbz distēdi
toroz corpe dissipari. Interrogās eū vbi nā corpe suū mi-
serabile cerneat. Qui cū subuidendo diceret: hoc sp opor-
tet: z pñdem suis votis optime pcordare. Iraf dacianz tor-
tores flagellabat: eo qz ipm in torquendo deficiebat strī-
dore dentū fremēs: ac quasi se magis qz dei martyretorū
nutibus ostendēs. Carnifices pō pectines z ungulas ferre
as vsqz ad intima costaz fixerūt. Ita vt de toto corpe san-
guis efflueret: z solutis cōpagibz viscera interna paterent:
z cū ministri lapsi deficerēt tpe iam inuictz in oibus appa-
rebat. Post hec iubēte pñde i eculeo deponit: z ad ignis
patibulū ducit: q moras carnificū arguebat: et ad penam
alacriter pperabat. Graticulā igit candentem vitro cōscen-
dens: ibidē assat: exurit: z cremat membrisqz oibus vicinis
ferrets insigit: flāma sanguine pspersit: vulnera vulneribz
instaurant: sal insup in ignē mittit: vt corpe vulneratū insili-
ens: stridentibz flāmis crudelibz cōbura. Jam nō ad artē
sed ad nudata viscera tela iaciunt: tpeqz sibi de ei corpe
extra labunt. Inter hec manet immotus: z erectis in celoz
oculis dñm pcebat. Quē hec daciano nūtiata fuissent: ius-
sit eū in carcere teterrimo recludi: z ibi testas acutissimas
cōgeri pedesqz eius in ligno cōfigit: z extensum sup testas
reliqui. Que cū adimpleta fuissent: pena mutat in glāma
v uij

nā tenebris carceris diuina supfusa luce fugant: restat aspe-
ritas in florē suauitate mutat: pedes solunt et martyri dñi
angelorū dulci modulariōe cōsolat. Que custodes p rimas
aspicientes cōuersi sunt. Quidā vero hec pñdi nūciarunt:
et ille se vinctū reputās: iussit martyre ad lectū trāferri: et
mollib⁹ stramentis foueri: reputās eū magis glōsioz facere
si deficeret in tonētis. Cū q̄ in lectulo paululū deuisset:
orās emisit spm. Quod audies dactian⁹ voluit: et quē non
valuit vicere viuū: putauit vicere vel defunctū. Iussit igit
corp⁹ in capū deduci: et aub⁹ ac feris deuorandū exponi.
Statimqz coruus ingluuiet dedit⁹ corp⁹ custodiens: alias
aues se maiores impetu alaz abegit: et lupū morib⁹ et cla-
morib⁹ effugauit. Et in p̄spectu sacri corporis fix⁹ cernit: ut
pore q̄ ibi angelorū custodiā mirabant. Tūc iussu pñdis h
audieris: ingēs mola corpi alligat: et in pelag⁹ pñcit: ut sal-
tez piscib⁹ in pastū daret. Sed anteqz naute q̄ corp⁹ in ma-
re demerserāt ad litt⁹ puenirēt: cadauer solutū ad littus a
fincib⁹ deductū est. Quod a qdā matrona vidua ipso reue-
lante reperiū est: et ab ipsa vna cū qbusdā fidelib⁹ in modica
basilica sepultū. Essante vero psecutiōe corp⁹ ad ciuitatē
valentianā deducit⁹ et iuxta muros honorificent⁹ tumulat.
Passus est autē christi martyri. xj. calendas. februarij

**De sanctis Vincētio et Dionotio mar-
tyribus.** Capitū. cxij.

Vincētiū et Dionotius martyres passi sunt
apud hispaniaz tpe diocletiani et maximiani
imperatorū sub ruffino pñde hispaniarū. Qui
feruore fidei accessi se spōte iudici offerētes: et
chm magnanimitē cōfiteens iussu pñdis capi-
tali snā puniunt: quorū corpa victor qdaz Leuita: qui eos
hospitio susceperat sepeliuit ppter qd et ipse a iudice ten⁹
brachij sibi a cubitis pñdis in eodē loco vbi et illi passi fue-
rant decollari iubet. Qd vidēs pñ victoris: q̄ ipse christian⁹
erat: fugā arripuit: sed a iunge aqlina noie hoit⁹ rediēs
vna cū filio capite cesus est. Hoz oīm corpa ponti⁹ ep⁹ di-
uina reuelatiōe cōmonit⁹: plaustro iposita ad loca pristina
italie deferēbat: donec iuxta ciuitatē hebredunē. puenirēt
vbi bob⁹ se figentib⁹: nullos modo inde vltra abire valenti-
us corpora martyriū sepulta sunt: diuina cognita volūta-
te. Hoz natale recolitur. ij. calendas februa. vt dicit Ado.

De sancto Anastasio martyre et foctis. Cap. cxij.

Anastasiū monachus et martyri octauo heraclij
imperatoris anno sub psecutiōe cosroe regis in
iqui pñaz martyriū pass⁹ est. Hic natiōe persa
de regiōe razerh fundo rasuū: vocabat magun-
dath fili⁹ bau maximi magi: et ipse magicis ab
annis iuuenilibus erudit⁹ milesqz strenu⁹ fuit in regia ciui-
tate persaz. Postqz pñ terra scā a cosroe rege occupata ē
et crux dñica capta: ipse chm captiuus ductis in pñdez
puerfat⁹ et ab eisde in fide chm doct⁹ est: moxqz amore ba-
ptismatis inflāmat⁹ relicta militā et magicaz artū libris
erustis: venit in pres orientis. Et apd malleatoē quēdam
christianū anno iūegro māsit: et artē suā optime didicit. A
q̄ de misterijs fidei plan⁹ informat⁹ hierosolymā venit: et a
qdaz modesto p̄bytero baptisma suscepit et post hoc apud
heliā p̄byterū octo diebus deguit: a quo etiā in amo-
re christi p̄fortans extitit. Deinde in monasterio qd quatu-
or milib⁹ ab hierosolyma distat sub abbate iustiano mona-
sticū habitū sumpsit: in q̄ dudū laudabil⁹ vixit. Post q̄ mar-
tyrij desyderio fragrās: diuina visiōe commouet: ut loca sa-
cra visitet: et sic ad passiōē optatā pueniat. De licētia igit
sui abbas ab ipse diospolim: deinde cesareā palestine: dein-
de sacris locis iustratis calcedoniā venit vbi dñi quosdam
magos reptos argueret: et interrogat⁹ cui⁹ esset secte: se
christocolā respondisset: tētus est a barbazana iudice im-
peratoris cosroe: et vinculis ferreis astrictos per dies plu-

rimos: deinde grauissime cesus: in castello quodam artifi-
sime custodie mācipat: vbi angelica visitatione euz splen-
dore nūmo cōfortat. Que cū imperatori reuelata fuissent:
ipsumqz olim suū militē recoluisse: mandauit illū sibi per
sidem vinculis ferreis cōstrictū destinari. Quē cū sibi pre-
sentatū et interrogatū chmāissimum repperisset in pñdio
bethsalces ipm magno cateruaz pondere pressum durissi-
mo carceri mācipari iussit: et inedia diebus. xv. macerari.
Post hec educit⁹ iteqz interrogatū et in chm fide cōstan-
tissime pñstentē: ab vno brachio p duas horas suspendi fe-
cit: et post hec iterū flagellari. Nouissime cū sexaginta chm-
stianis qui cū eo de cesarea venerāt et ab eodē rego detenti
fuerant: extra villā bethsalces fecit educi: ipsosqz oēs vt ex
hoc terreret: spectāte christi martyre testib⁹ pfocari. Qui
dum oīm nece cōspecta cōstantior videt: oīm vltim⁹ et ipse
iussu imperatoris pfocatus: et deinde decollat⁹ est. Cui⁹ cor-
pus a quodā christiano tribuno magno pñcio redempt⁹ a
persicis ab aliorū martyriū corporib⁹ segregat⁹: et ab eodem
noctu arreptū ad monasteriū sancti sergij martyris: quod
vno miliario a castello distat: clandestine ducit⁹: ibidē ho-
norifice tumulat. Hūc autē dicit esse in ecclesia sancte trinita-
tis de venetijs: qd ab incolis ipsius vrbis de cōstantinopo-
li illuc asserit fuisse transtatū. Qui pass⁹ est. xj. cal. februarij.

De sancto Anastasio monacho et confessorie. Ca. cxij.

Anastasiū cōfessor et monachus: romane ecclesie
notarius fuit. Qui soli deo seruire desyderans
officiū reliquit: et in monasterio qd dicit suppe-
tona iuxta neperstian vrbē positū monachus
factus: in sanctis actibus vitā duxit: eiqz post
tps monasterio solerti custodia pfuit. Quadaz vero nocte
de rupe que cenobio in mōte peminet facta vox insonuit: q̄
Anastasiū pñmo inde. vij. fratres alios nominatim vt veni-
rent vocauit. Paruo deinde momēto vox siluit: et post hec
octauū srem iteqz euocauit: que qdem voces ab oibus fra-
tribus audite sunt. Inter paucos igit dies pñ Anastasi⁹
abbas deinde ceteri eo ordine ex carne educti sunt: q̄ de ru-
pis vertice vocati fuerunt: frater vero ille ad quē vocandū
vox aliquantulū siluit: morientib⁹ alijs paucis diebus sup-
uixit. et tūc ipse etiā vitā finiuit. Sed mira res cōtigit: q̄ dñi
Anastasiū migraret a corpe: erat quidā fr̄ q̄ sup eū viuere
nolens: puolūt⁹ et⁹ pedibus cū lachrymis illuz adiuuauit:
vt p eū ad quē frer taliter ageret ne. vij. dies in mūdo elidē
superuueret. Ante vero septimū diem etiam ipse defunct⁹
est: qui tamez illa nocte inter ceteros vocat⁹ non fuerat: vt
ex hoc apte claresceret q̄ eius obitū: sola sc̄i Anastasi⁹ in
tercessio obtinere potuisset. Hec Gregorius. ij. dialo. ca. vij.

Explicit liber Secundus.

Incipit prologus tertij libri.

Tertius liber huius catalogi continet sanctorū
passiones et gesta: quorum festiuitates eueni-
unt infra illud tempus in quo representat ec-
clesia ipsius dei sponse per annulū subaratio-
nem atqz desponsationem quod fuit a christi
baptismo vsqz ad eius resurrectionem. Et illud tempus ec-
clesia representat a septuagesima vsqz ad pascha. In quo
re vera tempore sancta ecclesia primis tribus dominicis
subaratur anulo fidei per christi doctrinam et predicationē
hoc est in dominica septuagesime sexagesime et quinquage-
sime. Quam predicationem Christus. primo per
discipulos adimpleuit: cum septuagintas duos discipu-
los ante faciē suam misit in oēm ciuitatē et locū q̄ erat ipse
uenturus. Et hoc in euangelio ipsius dñice septuagesime

mystice denotati: i p̄familiar q̄ ip̄e ch̄sus q̄ exist p̄mo
 mane p̄ducere op̄arios idest p̄dicatores i vineā suā sc̄tām
 sc̄z ecc̄siam in q̄ ip̄os itromisit. ¶ Sc̄do ip̄i p̄dicatiōis of
 ficiū etiā p̄ se ip̄os exercuit. Et hoc i euāgelio dñice sexage
 sime figurat i seminariorē ch̄z: q̄ semē p̄bi dei er̄it semina
 re: q̄b̄ ip̄a veritas de semīe p̄dicatiōis exponit. ¶ Tercio
 eādē p̄dicatiōem etiā miraculō p̄firmavit. Et hoc i euange
 lio dñice quinquagesime exprimit p̄ cecū illūmātū a ch̄zo hu
 manū genus significantē a cecitate culpe p̄bi dei p̄dica
 tiōē illustrat. ¶ Seq̄ntibus vero q̄rtuor dñicis. s. a p̄
 ma dominica q̄dragesime vsq̄ ad dñicā passiōis: dei sp̄s
 ia annulo sp̄is subarrat p̄ ch̄i penitentiaz z afflictionē. De
 q̄ tūc iugiter memoria colit. Et q̄ penitentie op̄a in q̄r
 tuor cōsistunt. s. in solutio oratiōe z elemosyna p̄gnatiōe
 que ch̄stus cepit facere z docere. ¶ Ideo in p̄ma domi
 nica agitur de ch̄sti ieiunio: q̄b̄ specialit̄ i euāgelio cōme
 morat. cū em̄ ieiunasset. xl. diebus z. xl. noctib̄ zc. ¶ In se
 cunda agit de oratione: de qua in euāgelio mēto habetur.
 Nam ideo montē thabor excelsū ascendit: vt oraret zc.
 q̄b̄ ḡuis mattheus sileat: marc⁹ et lucas exp̄ssius sonant.
 ¶ In tertia agitur de ch̄i elemosyna: non q̄dem material
 pecunie quā ch̄s paup̄ vnde daret nō habuit: sed p̄spiritua
 les gratie: quā egros sanando concessit: ideo i euāgelio ce
 cus: surdus: mutus: z demoniaeus ab oib̄ ip̄is passiōi
 bus liberatus introducitur. ¶ In q̄rta agitur de peregrina
 tione q̄ in euāgelio specialit̄ recollitur. Ideo ibi abiit iesus
 trans mare galilee zc. ¶ Ultimus vero duabus dñicis ec
 clesia annulo charitatis decorat: dom̄nica passionis videli
 cet z palmar̄ per ch̄stū mortē et passiōē: que tunc deo
 tissime celebratur. Et merito duabus dñicis talis memo
 ria recollitur: q̄a duo sunt p̄cepta charitatis dei. s. amor et
 proximi: quā ch̄s pro nobis patiendo signanter exhibuit i
 finitam. Et ideo in p̄ma dominica agitur de passiōe mē
 tali quā prulit a iudeis electus z expulsus q̄b̄ ad litteram
 in dñicali euāgelio z p̄ torā legit̄ septimanā. ¶ In secunda
 agit de passiōe corp̄ali quā sustinuit i carne passus z cruci
 fixus: q̄b̄ i q̄rtuor passiōib̄ i ip̄a passa hebdomada ad litte
 rā demonstrat. Ad hui⁹ igitur temporis festa perquiren
 da veniendum est.

¶ Incipit liber tertius a septuagesima vsq; pascha domi-
nice resurrectantis.

De septuagesima.

Septuagesima significat temp^{us} deuotioris: et inchoat a dñica in q̄ cantat^{ur} officiū. Circūdederūt me: et terrinaf^{is} i sabbato post pascha. ē aut^{em} ilitura pp^{ter} tres rōes vt d^{icit} Joānes belet^h i sūma vics. C^{on}p^{ro}p^{ri}o p^{ro}p^{ter} redemptionē. Nāz q^{uia} sc^{ilicet} patres statuerant vt pp^{ter} generationē dñice ascensionis quinta feria sicut et dies dñica solēns eē: et in ip̄a nullus penit^{et} ieiunaret: et sic de dieb^{us} quadragesime septē dies diminuebant^{ur}. s. oēs quinq^{ue} te ferie. Ideo in redemptione illorum sancti patres vnam septimanā quadragesime in ieiunio premiserūt: quā et septuagesimā vocauerūt. Secūdo p^{ro}p^{ter} significatiōē. Nā hoc tempore significat deuotio exilij: et tribulatio generis humani ab Adam vsq^{ue} ad fidē mundi. Quod q̄dem exilium sub reuolutiōe septē dierum agitur et sub septē milium annoz tempore includitur. Ab initio autē mūdi vsq^{ue} ad ascensionē fm̄ quodā sex milia annoz cōputat^{ur}: Ex tunc vero q̄quid temporis sequitur sub septimo millenario cōprehenditur: cuius terminus solus deus nouit. Nos igitur christus i sexta mūdi etate ab h^{oc} exilio i spe eterne retributiōis innocentie scola reddita: per baptisimū eripuit: sed consummato exilij tempore nos vtraq^{ue} scola deco^{ra}uit. Hinc est: q^{uia} in hoc exilij tempore cantica leticie depoⁿⁱ

nimus. sed in sabbato pasche vnum alleluia decantamus: tanq[ua]m in spe patrie gratulantes & stolā innocentie sexta era- re per christū recuperantes. Cui etiā tractus subiicitur: q[ui] signatur labor: quem adhuc in mandatorū adimplerione retinemus. In sabbato vero post pascha vbi septuagesima terminatur: duo alleluia cāramus: quia completo eti- lā termino duplicē stolā glorie cōsequemur. ¶ Tercio pro- pter representationē: quoniā hoc tempus. lxx. dierū repe- sentat. lxx. annos quibus filiū israel sub captiuitate babilo- nica seruauerūt. Et deponimus cantica leticie quema dmo- dū & illi deposuerūt dicentes. Quomodo cantabimus can- ticum domini in terra aliena. In sabbato vero pasche alle- luia cantamus: quia & illi anno sabbatimo data sibi rede- undi licentia letari ceperūt. Sed statim tractū subiungi- mus. quia & illi ab edificatiōe templi vsq[ue] ad annos. lxx. cō- pletus prohibiti fuerunt. Idcirco sabbato quo septuagesima terminatur: duplex cantamus alleluia: eorū plenam leti- ciam postq[uam] venerunt in patriā figurantes. Hoc etiā tem- pus exilij & captiuitatis iudeorū representat tempus nō- stre deuotionis in qua stetit humanū genus a primo pa- rente vsq[ue] ad christi aduentū per decursum quinque eratū. & sicut illi sabbatimo anno sunt liberati: sic et nos in sexta mundi etate & sic adhuc in colligendo sarcinulas labora- uerunt sic & nos etiā liberari in mandatorū adimplerione laboramus. Sed cum ad patriam peruentū fuerit: omnis labor cessabit: & gloria perfecta erit: & duplex alleluia can- tabim[us]: quia anima & corpe duplici gl[ori]a vestiemur. ¶ In hoc ergo exilij tempo: re ecclesia multis tribulationib[us] pres- sa & fere in baratro desperatiōis posita ab alto trahens su- spiria: clamar in officio. Circūdederūt me gemitus mor- tis &c. ostendens sui tribulationē & pro miseria contracta & p[er] duplici pena afflicta: et p[ro] culpa cōmissa. Cui r[ati]o in epla et euāgelio ne desperet p[ro]ponit triplex remediū & triplex p[ro]mi- ssio. Remedia sūt vt i vinea a se sue laborē abscedēdo p[er]cā. In studio vite curat p[ro] p[ri]nc op[er]a. Et virilis in agone pu- gnat p[ro] diaboli t[er]ramia: q[ui] laborāt dabit denari[um]: cur- renti brauiū: & pugnātī corona. Et q[ui] t[em]p[or]is ill[ud] deuotio- nē n[ost]ram fecit: q[ui] incipit a p[ro]ph[et]a iustis: merito hoc t[em]p[or]e liber geneleos legisti: q[ui] deuotio p[ro]p[ri]a paretū facta p[er] p[er]m[ission]em lit[er]arū. Et q[ui] i hebdomoda septuagesime p[ri]me etatis t[em]p[or]e reco- lunt: merito s[an]c[t]orū patrū p[ri]me etat[is] gesta imediate subijci- untur eo q[uod] ex obit[us] dies penit[entie] scripti nō repliunt. Quā- uis de p[ri]mo hoīm adā q[ui]dam codices videant exp[re]mere: q[uod] eodē anni circulo die: q[ui] secūdu[m] adam fuit de femina ḡgine incarnat[us]: & p[ri]mu[m] adā fuerit de terra ḡgine format[us] sc[ilicet] viij. cal. ap[ri]l. Quod etiā die sicut & sc[ilicet] adam. p[er]t. xxxij. eta- tis sue ānos fuit i carne passus: sic & eodē die p[ri]mu[m] adam doccccxx. ānos sue creatiōis fuisse: p[er] mortē corp[or]is resolu- tū. Quod ēt die voluit ad litterā: abel in fūtu a cain fratre p[er] in- iusticiā interfectū. Sed q[ui] hec ex autentico quoquā volumine nullam obtinēt autoritatē: merito gesta patrū huius p[ri]me etatis eo t[em]p[or]e ponimus: q[uod] eorū vite decursus ad i[st]am & acta cōmemoramus. ¶ Et norandū q[uod] l[et] nō oēs sc[ri]pti p[ri]me & sc[ilicet] etatis i libro genesis specialit[er] nominat[ur] i s[an]c[t]orū patrū sc[ilicet] ca- logo ex textu sacre pagine reperiant ascripti: vt pote cū de p[ri]ma etate solus abel in euāgelio & de eadē sol[us] enoch et de secunda sol[us] noe in ecclesiastico nominent[ur] vt iusti. Rete- ri tamen in eisde[is] etatibus specialius exp[re]ssi vt dicit Jo- sephus triplici ratione in sanctorum numero sunt contex- ti. ¶ Primo quia per eorum generationem deuenit ad abraham qui ex omnibus generibus solus elect[us] in tā- tum deo placuit q[uod] inter omnes homines signum circun- cissionis accepit: vnde nec credendum dicit[ur] deum permi- sisse tantum patrem ex alicuius reprobati hominis semi- ne propagari. ¶ Secundo quia vsq[ue] ad t[er]ciam oratē nul- la precesserat idolatria propter quā p[re]s[ent]i illi a veri dei cul-

tu potuissent diuelli. Et si alijs aliqu vel leuiter deliquis-
sent: eorū omnia facilius p penitentiam laxabatur. Nō enī
nisi ad solius naturalis legis obseruatiā erāt obligati nulla
lege scripta adhuc hōi imposita. ¶ Tertio quia longissi-
mas etates transigentes ad nepotes et trinepotes etiā cum
abauis et trauis in eno pcurrebant: quod quia eorū pge-
nitores erāt scripsit: hōy exēplis et doctrina formabant:
vñ nec putādū ē illos a lege nature declinare quā atanos:
et deinceps oēs succedētes ad vnguē cernebāt obseruare.
Hāc igit opinione assecutus: duay pñay etatū patres in
genesis nominatos: per quos ad abrahā pgeniē deuenitur
scōz catalogo inferendos nō immerito fore decreuit.

¶ De sancto Adā hūani generis patre.

Capitulum. ij.

Adam totū hūani generis pater sicut fuit pñ⁹
hominū sic et pñus creditur esse sanctorū. Hāz
licet inobedientie peccato diuini mādari trās-
gressor grauiissime deliquerit. Peccatū suū ta-
mē de fides adeo per penitentiā deleuit: qđ veni-
am in christi morte futura et pdestinata a seculis meruit: et
mortens nulla purgatiōis pena dignus fuit. Nō enim min⁹
et petrus christi negando peccauit: qui tamē culpā et lachry-
mis cōtriuuit: et remissione cōsecuta nec scitātē amisit. Qđ
autē adā scītus fuerit ex eo maxime credit: qđ i horto sepul-
ture dominice tumulatus: cū christo resurrexisse phibet: et vna
cū ceteris ipi⁹ resurrexerit testibus: et beata in eternis se-
dibus immortalitate vestiri: vt dicit Hieronymus. Adāz
ergo in pñcipio mūdī in psumatiōe oim creaturarū ab opti-
fice summo de limo terre corporeis mēbris in agro dama-
sceno formatus: et aia rationali ad dei imaginē et similitudi-
nē pducta. spirituali inspiratus: oib⁹ animātib⁹ aeris aque
et terre dominator ppositus ē. Quibus etiā oibus iubente
deo nomia imposita: et ex illis nullū sibi simile fore cogno-
uit. Deinde trāsulit eū deus i paradisum voluptatū: quēz
plātauerat ab initio: vt operaretur et custodiret illū. Et ne
memor esset felicitatis ne cōsorte careret: quin sine socio nul-
la est iocunda possessio: fecit vñs Eua de costa ade domi-
entis in paradiso: vt esset homini in adiutoriu: nedū ad socie-
tatis solatiū: sed etiam ad propagandē prolis obsequium.
Tunc Adam prophētico spiritu et iura matrimonij statu-
it: et mltā de christo et ecclesia coniuge prophetauit. Quib⁹ de-
us legem imposuit: ne comederet de ligno scientie boni et
mali: qui tamē p diaboli fuerunt in forma serpentis sedu-
cti comedentes de pomo ligni prohibiti. Pro quo statim se
nudos viderūt et pro discōnscientia nuditatis: ficus folia
consuentes perizomata sibi fecerunt. Prima liquidem die
qua creati fuerant: pcepto dei contempto post increpati-
onē a dño sibi factā a paradisi delitijs sunt exclusi. Posu-
itq⁹ dominus ante paradisum murum igneum et iugem cu-
stodiam angelorum. Eiectusq⁹ Adam cum vxore sua habi-
tauit in hebron: quod est iuxta agrum damascenum: vnde
fuerat procreatus: in sudore vultus sui terrā operās et ex-
inde comedens panē. Adam ergo et eua de paradiso vir-
gines egressi. xv. etatis sue anno genuerunt. Cain et vxorez
eius calinaam. Anno vero. xxx. etatis sue natus est abel et
vxor ei⁹ delboia. Quo a cain p inuidiā occiso ipm cētū an-
nis Adam et Eua in valle lachrymarū defleuerunt: vniūq⁹
adā se vltra vxorē nō cogniturū. Sed deo volente ab ange-
lo cōmonit⁹ votū fregit: ānoq⁹ cētēsimō post mortem abel
amore plis vehemēter extenuas eua cognouit: ex q⁹ ge-
nuit filiū noie seth cū esset ānoz cccxx. Et vltra pnomina-
tos. xxx. filios et totidē filias sp gemellos vtroq⁹ sexu pge-
nitros legif habuisse: viditq⁹ filios et filias et filioz filios et
nepotū suoz vsq⁹ ad octauā generationē. Vixit q⁹ adam.
ccccxx. ānis. i. vsq⁹ ad. lxx. ānū natiuitatis lamech fm ha-
bieos: iuxta iterptes vero vsq⁹ ad. xliij. ānū natiuitatē ma-
thuzalē: et mortu⁹ ē. Legit q⁹ i euāgelio nicodemi. quod

dū adā egrotaret: fili⁹ ei⁹ seth accessit ad ianuā paradisi: et pe-
tijt ab āgelo de oleo mie: q⁹ pñem inūgeret: vt sic ad sanita-
tē rediret. Cui angel⁹ plātā de ligno i q⁹ Adā peccauerat
tradidit: et vt eā plātaret admonuit: dicēs qđ qñ fructū fa-
ceret: pater ei⁹ pualeretur. Qui rediēs patrē mortuū rep-
perit et eū i ebion: vt qđā asserit sepeliuit. Quidā dicūt in
eodē horto: vbi et dñs crucifix⁹ ē et sepult⁹: vñ postmodum
et cū eo resurgente. Adā exiit suscitatus. Plātaz vero seth
pseruit sup tumulū pñis: q⁹ in arborē: crescens durauit vsq⁹
ad tpa Salomonis: quā ille postmodum excidit et i domo
salutis i edificio posuit: qđ lignū regina sabba vidit cū sa-
lomonem visitauit: et qđ p spm pdixit qđ in ligno illo qđam
fuerat suspēdendus: p cui⁹ mortē regū iudeoz fuerat de-
struēdū. Salomō g lignū amouit: et i viscerib⁹ terre. pñm-
di⁹ i clusit. Qđ tñ passiois christi tpe supercarnauit: et lignū
pñcipali⁹ fuit q⁹ christi cōfite⁹ extitit. Hec d libro genesis. ca.
ij. et. ij. de libi⁹ hieronymi et iosephi: et ex chionis Guillemi.

¶ De sancta Eua matre.

Capitulum. iij.

Eua mater oim videntū i paradiso delitiarū et de co-
sta viri dormientis a deo pducta: et eidē matrimo-
nio copulata: significauit ecclesiam de latere christi
patientis p aquā et sanguinē pcreatā: et sibi in spō-
sam: vitā: matrēq⁹ fidelīū appellatā. Hāc vt sexu
molliorē diabol⁹ tentatur⁹ hoīem prius impetijt: adeo qđ
mlier decepta serpēti assensit: et de pomo ligni vetiti prius
comedit: deinde viro ad vescēdū porrexit. Cui adā ad cō-
placētiā vxoris marie sibi cōsensit. Qđ hoc mlier a deo du-
plicē maledictiōis accepit: vt i dolore filios pareret: et viro
subiecta semp existeret. Eua igit post trāsgressionē vna cū
viro peccatū deleuit: et veniā pmerens et ipa a deo sancti-
ficationē pcepit. Quot autē ānis vixerit: vñ vix ante virum
decesserit: nulla scriptura cauet: nisi qđ in eodē sepulchro
cum adam deposita fuisse perhibet.

¶ De sancto Abel

Capitulum. iij.

Abel secundo genitus Adam primus martyr et
virgo iustus et sanctus non soluz ex domini sen-
tentia matthel. xxiij. sed etiam ex genesis testi-
monio comprobatur quia accepta eius a deo nar-
rantur munera. genesis. iij. Cuius frater ma-
ior natu cain dolosus. malivol⁹: inuidus et avar⁹ fuit agri-
cola. Hā vt auaricie sue cōsulere: prius coluit terrā Abel
autem simplicissimus et innocens in pascendis ouibus oc-
cupabatur. Credit Adāz in spiritu eius filios docuisse: vt
deo offerrent decimas et primitias. Vgitur anno. cxxx. vite
Adam cum cain de primitijs frugum deo tantimodo pa-
leas segetes corrasas: aut secus viam conculcatas in sacri-
fictum obtulisset: et Abel de primitijs omniū pinguiora vo-
mino immollasset: dominus eorū cogitatiōes noscens: ad
Abel munera respiciens: cain munera nō respexit. Ignis
enim de celo veniēs Abel munera accendit et consumpsit.
Gratusq⁹ cain et inuidia ductus: erubescēs minore sibi ger-
manū preferri. Abel fratrē suū i agro damasceno interse-
cit. Sed increpatus a domino d fratricidio: et de venia de-
sperans vagus et instabilis positus est super terras. Et po-
suit in eum dominus tremorem capitis: vt sic ex signo scia-
retur punitus a deo: et indignus misericordia ne interfice-
retur. Qui tamen inter fru teta latitans: dum Lamech ab
eo septimus veneretur: putatus vt bestia quia pilosus et
hispidus sagitta directa in eum ab eodem est in: effectus.
Omniūq⁹ ipi⁹ pgentes vniuersali ē delecta dilunio. Sicq⁹
sanguis Abel scī i psona cam et ei⁹ fuit prole vindicatus.

¶ De sancto Seth

Capitulum. v.

Seth filius adae ex quo oēs gentes hūanū i pñtissēs ppa-
gatiū ē nat⁹ ē āno cētesimo post mortē Abel cū ēēt
Adā āno. cccxx. In h ei magis puenit imitari iter
pñtes q̄ hebreos: interpretes em ponūt Adā āno.
cccxx. vt dictū ē qñ genuit seth: h mō pputātes vi-
delicet: qñ Adā āno. xxx. genuit Abel: q cū ēēt. c. āno. et
Adā. cccc. occis⁹ ē a Cain quē Adā cētū ānis pñtitan-
teq̄. Eūā denuo cognouit sic adam. cccc. āno. genuit
Seth. et nō. cccc. vt hebrei tradūt. Supuit aut Adā na-
to seth ānis. dcc. et sic āno. dcccxxx. mortu⁹ ē. Seth autē
iussu pñs sepauit plē suā: q dicebant filij dei a stirpe cain:
q filij hoīm vocabant. Sz pcessu tps pñcti sūt: in de. gi-
gātes exorti. Ipī aut seth cum ēēt vir egregi⁹: imitatores
sui filios dedit. Qui sciētes eē pñctū ab adā duo dilu-
uia mō vītura: vñ p aquā: aliud p ignem: ea in duab⁹ co-
lumnis pscriptis: altera lapidea p aquā: alia lateritia p
ignē: ne p h dēlerent. Ipī etiā disciplinā rex celestij et cap-
ornat⁹ pmit⁹ iuenerūt. Vixit āt ānos. cv. genuit Enos: cui
supuit aūnis. dcccviij. vsq ad ānos. clxvij. natiuitatis La-
mech: et sic āno. dcccclxvij. mortu⁹ ē. Hic ex eo etiā inf scōs
pñs pputari vj qñ ei⁹ pgentes filij dei appellati sunt.

De scō Enos.

Capitulum vj.

Hos filij fuit seth q ab eodē pgenit⁹ ē: cum
ēēt āno. cv. vt dictū ē ānis ab adā creatioe
decurtis. ccccxxv. Ipse pñt inceptit in ocare no-
mē dñi: forte iuenit: pba dēpcaōia ad iuo-
cādū deū: vñ forte ad excitādū pñctiam me-
morie dei: deū effigiat vt mō sit. Et ex h etiā inf scōs pa-
tres: scōs et tpe pputari meret. Qui āno. cx. genuit Lamech.
Post cui⁹ ortū vixit ānis: dcccxxv. vicz vsq ad. lxxxiij.
ānū natiuitatis Noe. Et cū ēēt āno. dcccclxvij. mortu⁹ ē.

De sancto Lamech.

Capitulum vij.

Lamech filius Enos ab eodē pcreat⁹ est cū ēēt
āno. dcccclxvij. vt superi⁹ dñi ānis vite ade decur-
tis. ccccxxv. Qui cū ēēt āno. lxx genuit ma-
lalehel. Quo nato vixit ānis. dccccl. videlicet
vsq ad ānos. lxxxiij. natiuitatis Noe. Et sic
cainam annorum. dcccclx. mortuus est.

De sancto Malalehel.

Cap. viij.

Malalehel filius Lamech āno. lxx. etatis pentis
edit⁹ vt pmiss⁹ ē: postq̄ videlicet adā ānos
vite sue. cccc. trāsegerat. Qui āno. lxx. ge-
nuit Jared. Cui progenito superuixit annis.
dcccclx. vsq ad ānos natiuitatis Noe. ccccclxij.

Et sic malalehel annos. dccv. mortuus est

De sancto Jared

Capitulum ix.

Jared filius malalehel ex eo genit⁹ cū ēēt annorū.
lxx. vt iā tactū est. Reuoluit annis ade. ccccclx. Hic
cū ēēt annos. clxij. genuit Enoch. Cui nato supui-
xit annis. dccc. vsq ad ānos. ccccvi. natiuitatis Noe.
Et sic israel āno. dcccclxij. mortuus est.

De sancto Enoch.

Capitulum x.

Enoch filius Jared pñm oīm paty testamenti
veteris et sol⁹ pñe erat⁹ i catalogo sanctorū po-
nit ecclesiastici. xliij. Qui āno etatis pñs. clxij.
nat⁹ ē: vt i supiorib⁹ tangit⁹ ānis ade vite trāf-
actis. dcccclxij. Qui etiam annos. lxx. genuit
mathusalem. Cui annis. xxx. supuit i oibe. Hic enoch dō
placuisse scribit⁹: eo q cū deo ambulauit: subaudi p ceteris
viā mādatorū dñi custodiuit. Et nō vltra cōparuit: q tu-
lit eū de⁹. Postq̄ em mūdo vixerat vt dictū est: trāslatus ē
i paradysū voluptat⁹ ad tps: vt i fine tēporū cū helia veniat:
et corda filiorū ad patres puerat. Fuit etiā septim⁹ i gene-
ratione pñor. sicut et Lamech septim⁹ i generatione reprobo-
rum: q pñm bigamā introduxit et paracidiū i cain comi-
sit: vñ forte etiā vt qdā dicūt: ppter septenariū numex di-

uino numm⁹ psecrat⁹ enoch acceptior dō fuit: quē septia:
edictum generatione suscepit. Hunc enoch nōnulla diuina
scripsisse et aliqua prophetaisse Iuda aplo testante cogno-
uim⁹: vñ et filij ei⁹ et nepotes i studio sapie feruētes fuerūt.
De sancto mathusalem.

Capitulum xj.

Mathusalem filius enoch anno vite parētis. lxx.
nat⁹ vt dictū ē ānis ade vite trāfactis. dcccclx.
xviij. Hic āno. lxxviij. genuit Lamech. pñm
natiuitatē impleuit ānos. dcccclxij. idest vsq ad
diluiū. Et sic mathusalem āno. dcccclxij.
mortu⁹ est. Quidā aut habēt mathusalem annis. dcccclxij.
vixisse: et sic annos. xliij. post diluiū trāsexisse: quo tempo-
re vicz anno illo quo diluiū factum est: dictum eū in para-
disū apud patrē trāslatū et ibidē secū māsisse: donec di-
luuiū finitū fuit. Et post hec asserūt eū ad terras inter ho-
mines euectū esse et annis. xliij. supuisse. Eo q in arca nō
legitur fuisse Hieronymus tamē asserit q mortu⁹ est anno
eodem quo et diluiū factū est. Quod etiam diligēs com-
putatio annorū eius pñm genēsīm manifestat. Hūc mathu-
salem anno etatis. xliij. adam diem clausit extremū pñm in
terpñtes: pñm hebreos aut anno. lxx. etatis Lamech. Eo q
vt dictum est hebrei annos. cccc. Adam genuisse Seth. vi-
cunt. Interpretēs vero annos. cccc.

De sancto Lamech

Capitulum xij.

Lamech filius mathusalem āno vite ipi⁹. clxxviij.
mundo editus est: decurtis pñm interpretēs ab obi-
tu Adā annis: clxxij. pñm hebreos vero etas⁹ ade
adhuc viuētis anno. dcccclxij. Lā dīscēpa-
tionis superius assignatur. In hoc aut iterpñz
opinio approbabilior esse videt. Igitur Lamech cū ēēt
annos. clxxij. genuit Noe. De quo et spiritu pphetico vari-
cinatus est. q genus humanū consolari debebat ab ope-
ribus et laboribus manu suaz in terra cui dominus male-
dixit quasi futurum aliquid magni noē et famosissimum in
oibe terrarū his pñs insinuans. Post cuius obitū supui-
xit lamech annis. ccccclx. Sicq̄ āno. dcccclxij. mortu⁹
est videlicet. vj. anno ante diluiū. Hec ex lib. gēn. c. v. et ex
chronic⁹ Hieronymi iosephi et methodij necnō ex hīstoria
scholastica disparim collecta describuntur.

De scō Em: rantiana pñe et martyre

Cap. xij.

Emerentiana pñe et martyre collectanea fuit bea-
te agnetis pñis: ipa ciuis romana. Que licz ēēt
adhuc catecumina fide tamē christianissima: ad se-
pulchrum pñis stabat et gēlles de corp⁹ spicta-
te redarguebat. Et dū cōtra furentes turbas sta-
ret intrepida: lapidara ē ab eis orāsque iuxta sepulchū vit-
ginis emisit spm. Quā Ambrosi⁹ dñi fuisse in suo sanguine
baptizatā. Statimq̄ terremotus cū cōuiscatōib⁹ et toni-
truis eripuerūt: adeo q pleriq̄ ex infano pplo perierunt.
Corp⁹ aut emerētiane iuxta corp⁹ brē agnetis ab eis parē-
tib⁹ sepultū ē. x. cal. feb⁹: pagani exterriti nullū exinde ve-
niētū admemoriā pñis i aliq̄ ledere pñsumperunt

De sancto Parmena diacono.

Capitulum xij.

Parmenas fuit vnus de. vij. diaconib⁹ ab aplis
electus: vt habet act. vj. Hic traditus grā dei a
fratribus inunctū sibi pñctiōis officiū fidelis
sime complens: plena fide cōsumatus martyrij
glām adept⁹ ē q et philip⁹ sepult⁹ q̄uit. x. cal.
februarij. vt dicit hieronym⁹ i martyologio suo.

De sancto Acla martyre.

Capitulum xv.

Acla martyris passus ē apud egyptū ciuitatem
antinonū tpe dioeclesiani imperatoris sub pñi-
de arriano: qui pñm atrocissime suspendio ro-
tus: deinde latertus flāmto admoris exustus:
ad vltimū in flumine pñpiratus pñctam chio

alam reddidit. x. cal. february. sepultusq; est in ipsa ciuitate a christiano munisterio philemonis et apollinij diaconorum.

De sancto Eueriano et Aquila marty.

Cap. xvj.

Suerianus et Aquila viros eius in puincia mauritanie ciuitate zenocesaria passi sunt. Qui pro nominis christi innicta confessione flammis inieci ignium et conflagratione combusti: coronam martyrij a domino perciperunt. x. calen. february. ut dicit ado.

De sancto Timotheo discipulo

Cap. xvij.

Timotheus discipulus beati pauli apostoli fuit ut polycrates presbyter scribit. Qui iustis exortus lycanone ciuitate filius mulieris vidue: ut in actibus apostolorum habetur. cap. xvj. ab eodem paulo in fide doctus et baptizatus eisdem coperegrinus factus est. Cumque deueniens ad ephesum ciuitatem alie metropolim ibidem ab apostolo episcopus ordinatus: imperante nerone: ubi doctrinis et miraculis coruscavit: egrossi euangeliste iohannis auditor fuit qui in pathmos insula sub domiciano legato locum eius tenuit. Sed dum gentiles in festo diane ad templum eius accedentes a sacrificijs prohibere niterentur: furere populo in eum: palis et lapidibus mactatus: et seminum relictus a christianis in more adiacenti ciuitati rediit: ubi. ix. cal. february. quicquid in pace imperante nerone. Sepultusq; est in epheso ciuitate.

De sanctis Babila episcopo et socijs martyribus

Cap. xvij.

Babilas episcopus antiochenus et martyrum cum tribus parulis vrbano: plidano et epollono sub numeriano imperatore passus est. Qui dum esset antiochie et christiano ecclesiam ingredi velleret: babilas ingressum prohibuit: manus pectori imperatoris apponens. propter quod tentus ab imperatore in carcere afflictus. est impositis torquibus ferreis in collo eius et pedibus in pedibus eius. Deinde numeriano exhibitus cum de alijs christianis interrogaret: reuelauit tres habere spirituales filios a se ipse doctos. scilicet vrbano: plidano: et epollono: quorum primus erat annorum. xij. secundus. ix. tertius. vij. Quos oes moripator cum matre theodola comprehendit iussu. Qui dum oes christum confiterentur. primo quidem theodola alapis cessant: tormentis filiorum adhibendis assistere fecit: ut grauius ipsa mente quam illi corpore torqueretur: et pueros in cathomo leuari mandauit: ac prius plagas. xij. inferri: secundo. ix. tertio. aut. vij. iuxta numerum annorum suorum quos cum christo vultu cōfortabant. Deinde babila una cum infantibus sospes et grauius toros. Dum oia constantissime tolerassent. et christum unanimiter confiterentur: gladio animaduerti precepit quorum corpora sancta theodola sepelivit. ix. cal. february.

De sanctis Ardonto et Abusone et socijs martyribus
Capitulum. xix.

Ardontus: Abusone: Egentius: et Marcellus martyres apud zenocesaria ciuitatem mauritanie puencie passi sunt. Quos oes de entos et in christi confessione persistentes iussu iudex ignibus traditi: eorum reliquias in ausu fluitu dispergit ut christiana sepultura carentes: a fidelibus minime noibus martyrum coleretur: qui passi sunt. ix. cal. ianuarij: ut dicit ado.

De pueris sancti pauli apostoli.

Cap. xx.

Conuersio sancti pauli apostoli facta est eodem anno qui christi passus est et stephanus lapidatus anno. scilicet nato rati et emergenti. Nam christi passus est. vij. cal. apulio. Stephanus eodem anno. iij. non. augusti lapidatus est paulus non mense ianuario. subsequente conuersus. Celebrius autem eius conuersio potius quam miliorum sanctorum triplici ratione. Primo propter eam: ut nullus quantuvis peccator despez-

ret de venia quam tamen in culpa tale conspiciat: post modum fuisse in gratia. Secundo propter gaudium: ut sicut ecclesia magnam tristitiam habuit in eius conuersatione: ita maximam letitiam habuit in eius conuersione. Tertio propter miraculum quod deus in eo ostendit. Dum de se uisissimo persecutore fecit fidelissimum predicatorum. Et ante conuersio fuit miraculosa ratione christi efficiens: modi disponens: et pauli patiens. Ratione christi efficiens: quia ibi ostendit suam mirabilem potentiam: sapientiam et clementiam. Vis ei tribus argumentis aialia per homines capiunt. Consueuerunt ei homines aialia capere. Per potentiam cum eis pugnando: sicut in venationibus captiui leones et uisi. Per sapientiam illudando: sicut laqueis et decipulis capti uerbaues. Et per clementiam nutriendo et psonando sicut animalia quae recipiunt in nido: et per homines enutrita domestica fuisse: et cum eis habitare. Cepit et christus paulum per potentiam ipsum in pugnando et ad terram pferendo. Nam ut dicit act. ix. luce diuina percussus: cades in terram audiuit vocem de celo qui dicit sibi eum et simul calcitrare. Et continuo inuitatus respondit. Dicit quid me vis facere: ubi carat de illo. Prostratus est semissimus persecutor: et erectus est fidelissimus predicator. Tunc cepit eum per sapientiam eisdem decipulam instruat: humane ostendendo non ei deum vel dei filium se dixit: sed hominem appellauit dicens. Ego sum iesus nazarenus quem tu persequeris: ut infirma humilitas aspiciet et superbie squamas depones diuitiarum laqueo caperet. Sicut et alius ad alium sine diaboli ceperat ostendens humanam infirmitatem et abscondens diuinam maiestatem. Tunc cepit eum per clementiam eum de deo legis iudaice in qua natus fuerat accipiendo: sua maria gratia psonando. Quod notat ex hoc quod ipsum existere in actu et uisitare peccandi puerum. Habebat enim diffinim affectum: quia spiritus minax et cecis in discipulos. Peruersum conatum: quia accessit ad principem sacerdotum. et quasi se ingerens. Et pntio sum actum qui ibat ut victos pduceret in hierusalem. Et ideo eius iter pessimum erat: ipsum tamen diuina misericordia puerum. Et fuit etiam miraculosa ratione modi disponens: id est luctus: qui ipsum tripliciter ad conuersionem disposuit. fuit enim ipsa lux subita: imens: et cetera. Propter primam dei et subito. Propter secundam: circumspectus id est circumspectus refusus. Propter tertiam lux de celo. Nam paulus tria uicia in se habebat. Primum erat audacia: quia accessit ad principem sacerdotum. Glo. non uocatus sed sponte zelo pcurare. Secundum erat superbia: quia spiritus minax. Tertium carnalis intelligentia quam in lege habebat: ubi glo. super illud. Ego sum iesus etc. Ego deus de celestibus loquor quem mortuum putas sensu iudaico. Ipsa igitur lux diuina fuit. Subita ut audacem terret. Immensa ut superbiam psterneret. Cetera ut carnalem intelligentiam in celestem mutaret: ubi fuit dispositio hec in voce ac clamore: in luce resurgente: in pntute disponere. Fuit insuper miraculosa ratione pauli patiens. In qua tria miraculose pcurerunt scilicet pstratio: obsecratio: et triduanus ieiunatio. Est enim pstratus ut erigat: quantum ad deplum affectum. augustinus. Alius est emens et factus est credens: elisus est lupus et factus est agnus: elisus est saul et factus est paulus: elisus est persecutor et factus est predicator: elisus est filius perditionis: et erectus est uas electionis. Et obsecrat ut illustret quantum ad tenebrosam intellectum ubi et in illo triduo qui mansit cecus: doctus fuit euangelium. Augustinus paulum dico uerum athletam christi: doctum ab illo: victum de illo: crucifixum cum illo et gloriosum in illo. Est in carne maceratus: et ut ipsa caro disponat ad bone operationis affectum. Optie ei deinceps corpus eius adola dispositum erat: Nam esurire et abstinere sciebat: et ubique et in omnibus institutus erat oia omnibus factus: ut oes christo lucrificeretur. Vel dicat quod in ipso fuerunt ista tria primo penitus pua. In adu enim fuit contra deum erectio: oculos apertio: et cibi uetiti digestio. Secundo in paulo fuerunt. Ad frangere pstratio. Deu loy obsecratio. Et ciborum subtractio. Fuit autem de tribu beniamin ipse paulus oppido discolor: ut ait Hieronimus. li. de uirg. illu stris: quod ad septem ecclesias noue scripsit epistolas. Ad romanos uiam. Ad corinthios duas. Ad galatas uiam. Ad ephesios. vnam. Ad philippos. vnam. Ad colossenses vnam. Ad thessaloscens-

tes duas. Scripsit et discipulis suis Thimotheo duas. Et
to vnam. Philomeni vna. Epistola que legitur ad hebreos an sua
fuerit ppe filii cultoris elegantiā a nonnullis dubitatu est.
Ascribitur em ea: alij barnabe: alij luce: pleriq; clementi qui
postea pontificali i vbe tenuit sedē. Clemēs tamē alexandri
nus et origenes et discipulis: reusēbi cesariensis atq; hiero
nymus: pauli fuisse manifeste pfirmat: q; hebrei in pprio scri
psit eloq; Ideo orinati et culti scribere potuit quā i erre
ro. Et sic in grecū sonantius trāferri potuit ex hebreo. Le
gūt qdam et alia ei epistolam ad laodicenses: sed a nobis
explodit. Fuit autē cōuersionis pauli die q ad litteram ab
ecclia celebrat videlicet octauo calendās february. ¶ Fert
q in muro ciuitatis damasci adhuc extat fenestra p qua
paulus tūc nup cōuersus a fratribus dimissus fuit cū qre
ret a ppositio regis arache tenendus: vt habet act. ix. et q.
count. xij. quā fenestrā septi saraceni obturarūt ad custodi
am ciuitatis: que tamē facta mane sp oluinit apta inuēta
ē. Cui miracli testes ipi sūt saraceni q h nratib; retulerūt
¶ De sancto Anania disciplo. Cap. xxj.

Anania discipulus apostolorum fuit. Cui dñs apd
damascū p visum apparuit: eidē mandauit: vt
in vicū q vocat rect⁹ accederet: et in domū iude
sauli tarsemi. quereat: eiq; manū imponeret:
vt visus reciperet: ac baptizaret: pñciās ipm
vas electionis futurū: et nomē christi corā gentibus et re
gibus et filiis israel portaturū. Qui iussu dñi ad saul ac
cessit manūq; imponēs oculos ei⁹ aperuit. baptizauit et ci
bo refecit. Qui etiā deinde exemplo pauli ad officiū pñ
ciatōis seruētor effectus est. Ipseq; fidelit⁹ pactis apud
damascū deuit in pace: eodē die quo pauli baptismo ge
nerat filii videlicet octauo calendās february. Hūc ana
niam dorothēus abbas scribit vnum ex septuagintaduo
bus discipulis christi fuisse: et apostolis post pauli conuer
sionē: damasci episcopū ordinatū extitisse

¶ De sancto Protecto epō et martyre

Cap. xxij

Protectus epus auernē. et martyr: vt ait si
gilbert⁹ tpe Cōstānini iunioris martiriū pas
sus ē. Quē dū adhuc mater i vtero gestaret:
vidit in somnis: q; p lacus ei⁹ egrediebatur fili⁹
sanguine rubicatus: qd sibi qdaz seru⁹ erpo
nens: pñxit ex ea filiū nasciturū ipm q; martyrio coronā
dū. Natus ergo puer et moribus ac vita insignis effectus:
satis iuuenis archidiacon⁹ auernē. ecclie factus: oīa sua
pauperibus erogabat. ¶ Dum autem vice ad illum multi
pauperes pio elemosyna conuenissent et famulus duos so
lus nummos in sacculo superfuissē nunciasset: ceteris oī
bus distributis effuso sacculo tot nūmi reperti sunt: quor
panperes affuerunt: singulos singulos acceperūt. Ador
tuo vero epō felice eidē plectus in episcopatu successit oī
scritate et gratia pollens. Dumq; ad regem francorum vo
catus esset: ad sanctum marinū abbatem egrotantem di
uertit eūq; ab infirmitate sanauit: qui eū secutus vna secū
martyrū glām pcepit. Nam cū illi visitato rege reuertere
tur: et quidā emuli viri scri eos insequerentur: marinū qui
dem abbatem decollauerūt: et putātes se similiē plectum
occidere redibant. A quo reuocati: postq; illū viuētē eorū
enasisse man⁹ cognouerūt: ipm excerebrātes et iugulantes
dimiserūt. Cui⁹ corp⁹ auernis sepultū est. Radebert⁹ autē
q ipm occiderat: nō multo post cōsump⁹ a pñibus expira
uit. Alii⁹ vero d iherfectoib; dū venerat ex q decipies fra
cto dextro brachio oib; mēbus debilitat. Qui ad pñiam
reuerfus orās ad scī martyri sepulchrū: salutē obrinuit: et
vas argētū decē marchap p sue liberatiōis bñficio i mu
nus obtulit. Passus est autē martyr chī vna cum sancto
marino abbate. vij. calen. february.

¶ De sancto Severiano epō. Capitulu. xxij.

Severian⁹ ep⁹ gabaline ciuitat⁹ admirāde sancti
tatis et doctrine vir extitit: q post laudabilē puerfa
tōis vitā: et salutifere pñciatōis doctrinā apd cā
dem vibem i pace deuit. vij. cal. february. Hic ei vt
gennadius scribit in scriptur⁹ diuinis eruditus: et i
homilijs declamator extim⁹: exposuit epistolā pauli ad ga
latas. Et d baptismo et epiphaniē solēnitare libellū isigne
pposuit. Hūc iōānes pñciatopolitan⁹ ep⁹ et archadi⁹ ipa
tor frequēter pñciatopolē euocabāt: vt ei⁹ fñdēs audirēt:
q; tpib; ipse claruit: hec gennadi⁹ de viris illustrib;.

¶ De sancto Polycarpo epō et martyre

Cap. xxij

Policarpus epus martyr discipulus iōannis
euangeliste fuit: et ipi⁹ auditor. Hic vt habet
iij. lib. hystorie eccliaſtice: fuit ep⁹ smyrnē.
sanctitate et gratia atq; doctrina catholice fī
dei admodū insignis. Qui cū iā esset etate
maturus vidit quadā nocte per somnū ceruical suū flam
mus esse psumptum: et pñxit fratrib; se p ignem martyre
futurū: Regnātib; vero marco antonio et lucio aurelio cō
mudo impatorib; chīanor psecutione feruente missi sūt
ad eū apparitores p pñtis asie: vt eū tenerent. Quos ille
gratā suscepit: et in mensa refecit: et postea secum iuit. Et
dum coram pñsulis tribunali chīm viua voce confitere
tur: excitato clamore gentiliū et iudeor corā eū iussu pñ
sulis traditur ignibus concremandus. In quo dum esset
imensus flāmarum globis vndiq; vallabatur: ita vt ipse in
medio incendij sibi cedentis i modum camere flaret deuz
glificās comburi non posset. Tuncq; spiculator accedens
lancea ipm transfodit: et sanguinis pñuato ignis extinc⁹
fuit. Cui⁹ reliquias chīanī sepelierunt in ciuitate smyrne.
Post cui⁹ transitū. xij. alij discipuli qui euz a laodicia ve
nientes secuti fuerant martyrium passi sunt in eadem ciui
tate. Hic beatus ep⁹ ob quasdā pasche qñes romā veni
ens antonio pio iperitū gubernāte: anacleto vero papa ro
mane tūc ecclie presidente plures chīanos martionis et
valētini hereticoz irretitos laqueis: ad fidem catholicam
puertit. Scripsit autē ad philpē. epistolam vtilez valde.
Passusq; est martyriū annū agēs etatis. lxxvj. vij. cal. fe
bruary. Hec hieronymus de illustribus viris.

¶ De sanctis Theogene et socijs martyrib; cap. xxvj.

¶ De sancto Jona propheta. Cap. xxvj

Ionas propheta fuit de oppido geth que ē in oph
ad differentiam geth que est in palestina et est nomē
regionis. Opher enim nomen est turris nebola se: q
non longe erat a templo. Hunc hebrei affirmant fi
lium fuisse mulieris vidue saraptane sidoniorū: ad
quam helias fami tempore declinavit: ipsumq; mortuū
suscitauit. Quem temporibus hiroboam filij Joas regis
israel claruisse: prophetiam quoq; exorsum fuisse quartus
liber regum commemorat. In cōdēnationem autē israel
ionas ad gentes mittitur q; nūque agente penitentiam il
li in malicia per seuerabant. Qui idcirco ad nūmitas pñ
dicandos ire recusabat q; cum prophetia illūinante: pec
catores ciuitatis nūque misericordiā dei psecutos spera
ret ne falsa videret predicare sententiam corā eos. plaraz
reuocari volebat diuine dispensationis ignarus que salu
tem hominum ad se reuertentium magis vult q; interitū.
Ideoq; se a facie dei fugere putans: descendit ioppem:
ascendit nauem euntē i tarsim: deditq; nautum nautis
Sed de⁹ cui⁹ volūntati nemo pōt resistere: qui et essentiali

est ubiq; misso vento validissimo tempestate turbavit mare
pictitatis nautis: timet nautae: et invocato dño de salute de-
sperantes more antiquorū pctō alicui eorū piculū cunctoꝝ
ascribūt: homiez illū sorte inq̄rendū decernūt. Jonas for-
te deprehendit: spōte ī mare mittit: et tempestas sedat. Jo-
nā deo dispēfante cete deglutit: et post tridū eūdē in ari-
dā illesus euomit. Jonas flagello dī corrept⁹ niniue strati:
iudiciū subuersiōis post dies .xl. futurū p̄nūciat. Rex et po-
pul⁹ ad dñm p̄uertuntur. faces induunt: ieiunjs affligunt.
Misericors de⁹ pctōꝝ penitētiā respexit: ciuitatis p̄cēs
sentētiā reuocauit: vidēs se mendacē extitisse. Jonas tur-
batur: vbenq; egressus contra deū conquerit. Quem de⁹
vt confunderet: et se digna dispositione misericordē osten-
deret afflictum sermone solis hederā subito nascēte z caput
prophete obumbante ab estu refrigerauit: et sequēti nocte
iterum repente arefacta contristauit. Et cum hederam ex-
siccata deflueret: audiuit a dō q̄ irasci nō deberet eo q̄ tā-
te ciuitatis excidio pepercisset. Si enī moleste ferebat he-
deram arefactam et deus molestius tulisset tantam vimem
subuersam. Sicq; ionas pacatus rediit a niniue. Processu
tamen temporis niniuite ad peiora peccata conuersi pro-
phetia naum prophete admoniti sunt. Qui non curātes
cōuerit eo q̄ alias ionam falso subuersionē ciuitatis pro-
misse cognouerunt: iram dei tandem nō euaserunt. Nam
fluuus polus qui eam circūdabat vibē inundauit: factozq;
pariter terre motu: ignis de celo emissus eā icendit. Sic-
q; vtroq; diluuiū aque z ignis pariter deleta ē. Reuersus
ergo ionas a ciuitate niuine ad terrā suā ire erubuit: eo q̄
in vaticinio niniuitarū mendax apparuit. Sed tempore
famis assumpta matre: incola gentium factus ē. Fame ve-
ro transacta: reuersus ē ad terrā iuda: et mortua matre se-
peliuit eam iuxta balamm delboe. Hic p̄dixit signum
euerfionis hierusalem q̄ cum viderint lapidem luctuose
clamantē: prope sit finis. Et cum viderint in hierusalē gen-
tes vniuersas: tunc tota illa ciuitas irrecuperabiliter euer-
setur. Quieuit in pace tempore ozie reg⁹ iuda. vi. calen. fe-
buarij: et sepultus est in spelunca vnus iudicis israel. Lu-
tus sepulchrum monstratur in vna vrbium geth: in vinculo
iuxta sephorum. Hic vnus est ex numero .xij. prophetarū
qui ecclesiastici. xlij. in sanctorum patrum catalogo memo-
rant. Hec hieronym⁹ z ioseph⁹: z ī historia scholastica

De sancto Joanne chrysostomo ep̄o Cap. xxvij.
Joānes chrysostomus qd̄ latine os aureū interpretat
ep̄s cōstātinopolitan⁹ z doctor grecorū tpe archadij
imperatoris floruit. Hic natiōe antiochen⁹ fili⁹ secu-
di z anthure nobiliū p̄fay: discipulus sophiste liba-
nū: z auditor andragatij philosophi liberalib⁹ arti-
bus annis puerilib⁹ antiochie studuit. De hinc defuncto
patre romā veniens causay orator extitit: pauperibusq;
gratis patrociniū exhibebat. Post hec relictis studijs se-
cularib⁹: diuine scripture vacās ānoꝝ .xvij. oēs sacre pagi-
nelib⁹ memorit didicit: z sc̄is intentus operib⁹ seculo
abrenūciavit. Reuersusq; ad patriā cū sc̄to basilio in q̄dā
mōte antiochie primo solitariā vitā duxit. Basilio vero
cesareā eūre: Joānē sc̄tū inelēthi⁹ antiochen⁹ ep̄s in le-
ctoꝝ z postea ī diaconū ordinauit. Quē euagrius et⁹ suc-
cessor: p̄cessu t̄pis ad sacerdotiū pmouit. Qui sc̄ritate vi-
te z claritate doctrine p̄ficiens diuinis studijs intē p̄di-
catōi insisibat: z mira opuscula p̄tinue exarabat: famag
et⁹ sapientie vndiq; p̄sonabat. Qui etiā p̄pter castitatē ze-
lum seuerior habebat: z seruū mag⁹ q̄ mansuetudinē ser-
uicis arrogās a nesciētib⁹ putabat. Defūcto igi⁹ nectario
cōstātinopolitāe vrbis ep̄o cū d̄ ordinādo p̄fule q̄stio oīref.
Rouissime fama ei⁹ compra imperator⁹ archadij iussu: io-
annes p̄sbyter ab antiochia vocat⁹ ep̄s ordinat⁹ ē. Qui
mor⁹ sui pontificat⁹ initio cū vitā clericorū cōiungere voluit:

oēs ī sui odiū p̄citauit. Lictiq; eū velut furiosus z supbus
declinabāt: z ap̄d oēs ei detrahebāt: z q̄ nunq; cū alijs ī
mensa cōicare volebat. Reuera autē ille h̄c faciebat: q̄
p̄p̄t nūmā abstinentiā caput z stomachū sepe volebat: po-
pul⁹ vero p̄p̄t f̄mōes q̄s ī ecclia faciebat: eū plimū dilige-
bat: p̄uipendens q̄qd̄ eū emulī loquerent. Necessitatib⁹
vero egenorū liberaliter p̄uidebat: z plib⁹ ad suscipiēdos
paupes hospitalib⁹ erect⁹: de redditib⁹ ep̄at⁹ eisdeꝝ mini-
strabat. Quadā die dū ep̄fay pauli expositiōi intēde-
ret: orauit ad dñm: vt sibi ī ip̄is plenū intellectū daret. Cui
visibilis appuit beatus ap̄ls dicens se nō alit̄ in suis ep̄sto-
lis intellexisse q̄s Joannes intelligebat: esiq; deosculatus
disparuit: quē etiā notari⁹ eius p̄bus: q̄ tunc actu p̄ba ei⁹
scribebat asperxit: et ex p̄sentia ap̄lica tor⁹ p̄tremuit. Cui
ioānes eū post se futurū ep̄m cōstātinopolitanū p̄dixit: si-
cut z rei euentus p̄bauit. Eutropi⁹ imperatoris p̄positus
z cōsul volens se in q̄busdā ad ecclias p̄fugientibus vindī-
care: studuit vt lex ab imperatore de imunitate ad ecclias cō-
fugientū reuocaret. Quē ioānes moleste ferēs: eū audaci⁹
icrepauit. Et post paucos dies eutropi⁹ imperatorem offen-
dit: z ad eccliam fugit: quē ep̄s latitante p̄palauit: z duris
sime icrepauit: z eū impator eductus de ecclia decollauit:
vñ z ex h̄ ep̄s mltorū odiū icurrit. Insup etiā q̄ p̄les cleri-
corū p̄pter eorū dissolutam vitam plibus causis deposuit.
Quidā gantias gñe celtic⁹: p̄silo barbar⁹: secta arrian⁹:
mag⁹ mltū fact⁹ ē. Hic impatori⁹ rogauit: vt intra ciui-
tē vnicā t̄m suis eccliaz p̄cederet. Quē cū impator d̄ h̄ ep̄m
interrogasset vt sic illi⁹ tyānnidē refrenaret: z ep̄s h̄ modis
oibus p̄hiberet. Gantias noctu barbaros misit vt palatū
p̄cremarēt. Quib⁹ veniētib⁹ angelorū armatorū ingēs cor-
pus habentiū copiosa turba apparuit: q̄ illos p̄tinus effu-
gauit. Quē dū sequēti nocte iteratū esset. Ille cum suis ter-
tio egressus miracū vidit: z fugit: existimās milites ī die
latere: z nocte vibē custodire: q̄ egress⁹ ad thraciā exercitū
p̄gregato cūcta ī suburbanis vastabat. Impator ḡ ioannē
onus legatiōis iposuit: q̄ egressus a deo suis monitis z cō-
minatiōib⁹ gantia exterruit: vt ei⁹ puolur⁹ genib⁹ veniā pe-
teret: z p̄festim cū suis abiret. Post hec cū eudoria au-
gusta hortū cuiusdā vidue p̄ciosos z vberib⁹ arborib⁹ cōsi-
tū impiali viridario p̄tiguū occupasset illaq; ep̄o conque-
sta fuisset: ioānes ap̄d impatoriē t̄m institit z regnā hortūz
vidue reddere cōpulit: p̄pter qd̄ z ip̄a p̄tra ioānez indigna-
tione p̄cepit. P̄tererea seuerian⁹ gaballē. ep̄s regine dile-
ct⁹ quē ioānes suspicari⁹ ē ī heresim p̄lapsum fuisse ex q̄bus
dā sc̄pturis suspectis q̄ heresim sage videbant a ioāne ep̄o
vti heretic⁹ z p̄laphem⁹ de ciuitate expulsus ē. Quē augu-
sta cōpertēs: nacta occasione p̄tra ep̄m q̄si in ei⁹ despectū
p̄ familiares seueriani: mox illū a calcedonia fecit euoca-
ri. Hinc ioānes accensus lingue vbertate: fecit sermonē in
populo cūctay mltorū vituperatiōe plenū: qd̄ augusta ve-
lut ī iuriā suā impatori narrauit: dicēs ip̄i⁹ mag⁹ eē p̄tume-
liā. q̄ suā. Quā d̄ re gestus est: vt theophil⁹ alexādrin⁹ ep̄i-
scop⁹: mltos sil⁹ ep̄orū mouēs: suasu impatoris cōstātinopo-
litanā synodū celebraret: q̄si origenis libros damnaturus.
Quq; ioannes bis citatus z timēs animorū impetuositā-
tē ep̄os illos velut aptos inimicos recusasset: z generalem
synodum fieri petens cōparere noluisse: dānauerūt cū in
nullo alio culpātes: nisi quia vocat⁹ noluit obedire. Sicq;
sed cum impatoris oportuit eū dānatū in exiliū deportari.
Sed cum Joannes nimis a populo amaret: orta se dirige-
re ī populo p̄pter ip̄m: timens augusta impatori suauit: vt
ioannem ab exilio reuocaret: qui dudum renūēs: redire cō-
pulsus est populo sibi cum cereis z lampadibus occurren-
te. Reuersusq; Joannes cum in cathedra sua residere no-
let: sed solum simplicem ducere vitam: coactus multa po-
pulorum ī stantia sepe resūpsit: et vtipimum predica-

re cepit. ¶ Eodem vero tpe statua argentea ad honorem eudorie auguste iuxta ecclesiam scē sophie p̄stituta erat ubi milites z procures ludos publicos exercebāt. Ad euz iohannes fieri prohiberet: augusta ad sui iniuriā reputabat z cōtra ipsaz: vt iterū celebrare synodus procurabat. Hoc sentiens iohānes illā famosissimā i ecclesia ptulit homiliā: cōiunctū ē. Rurū herodias verat zc. Ad factū ad iracundiā plus p̄citauit Eudoriam. Et dum qdaz Joāne veller occidere vt cōplaceret auguste: a populo est captus z iudicat⁹ s; a p̄fecto ne occideret: erept⁹ est. Et illo die popul⁹ iohāne vicissim custodiebat: z nocte domū ei⁹ armaz muniebat. Sugdēte igit augusta: ep̄i p̄statinopolim cōuenerūt et euz in cōcilio dānauerunt: nihil cōtra ipm inuenientes: nisi ex eo solo qd post p̄orē depositionē sine decreto cōciliij in ep̄ali sede residere p̄sumpisset. Propter qd imperator iohānem in exiliū itez duci fecit: i quandā ciuitatē parū barbaris vicinā: ubi fines sūt imperij romanorū. Hoc autē innocēt⁹ papa audiēs z moleste ferēs: cōciliū in sede apostolica celebrauit: z iohāne innocentē ab exilio reuocauit. Qui reuocatus diē sui obitus predixit: z ex labore itineris fatigat⁹ anteq̄ pueniret ad citatē lāguorē incurrit: et sic post dies modicos i pace vitā finiuit. xvij. cal. februarij. quo defuncto grādo vehemēs i p̄statinopolim z circa suburbana de scēdit: dicētib⁹ cūq̄ h dei iudicio gestū esse: eo qd iohannes iniuste fuerat cōdēnat⁹ qd fidem dedit mox auguste die decimanona subsecuta. Theodosi⁹ aut iunior archadij filius corp⁹ doctor⁹ i regiā ciuitatē translulit: z digno honore tumulauit. vj. cal. februarij: q die festū ei⁹ i grecoz ecclesia celebrat. Obijt circa annos dii. ccc. lxx. ¶ Scripsit at h venerad⁹ antistes sup toto nouo z veteri testamēto expositi onū libros nonagita. Cōmētarios i mattheuz distinctos p homilias. xc. Sup Joāne homelias. lxxvij. Sup epistol pauli libros singulos p f̄mōes distinctos. In eplaz ad hebreos homil. xxxij. Sup genesi li. q̄stionū. De laudib⁹ pauli apli homilias. vij. Cōtra arrianorū heresim fortissimos libros. Cōtra symoniacos. Cōtra martionē: certūq̄ ebionē: artemonē atq̄ pothmū q eoz susceperat heresim. Contra apollinarē libru. j. Contra manicheos in signe volumē. Contra omnes hereticos sup parabola seminis longum opus z elegans. Tractatū vnum in Thomam apostolū i q̄ aduersus arrianos fortissime disputat. Sup Latic⁹ cāticorū li. ij. Itē vitā scē meletij ep̄i antiocheni. De vestibus legalib⁹ sacerdotū z leuitaz: de ornatu sūmi pontificis: veteris testamēti volumē egregiū. De hūilitate i loridōe pedū tractatū. j. Cōtra eos q ad missas nō occurrūt tractatum. j. De n̄ginitate. De patientia. De fide. De p̄nā. De p̄fessōe. De elyna tractat⁹ p̄les. Homelias z f̄mōes p totā q̄dragellimā. Sermonē declamatorū i decollatiōez cōanis baptiste. Itē i laudē brē n̄ginis f̄mōes mira suauitate fragrātes. Aduers⁹ arabes de resurrectionē mortuorū q dicūt aias mori cū corpore li. ij. Itē p̄tra iudeos librum vñ. Aduers⁹ gētes in modū dialogi grande et i signe volumē. De ordine et officio sacerdotis librum. j. Hymnos et sermones et alia plura metro edidit apud grecos. Et quāq̄ latino fullerit eloq̄o: plurimū tamē scripsit i greco. Hec ex hieronymo d illustrib⁹ z ex historia tripartita

¶ De sancto Joanne presbytero Capitulum. xxvij.

Iohannes presbyter antiochenus sanctitate et sapientia insigniter fult. Qui ex grāmatico z declamatore presbyter factus composuit librum aduersus eos qui dicunt christum in vna tñ substantia adorandum: nec acquiescunt duas in christo consubstantias esse naturas. Impugnauit etiā nonnullas cyilli alexandrin ep̄i sententias incaute aduersus nestorium prolatas: que thūnotianis videntur prestare robur z ad-

hibere fomenta. Claruit sub Theodosij senioris temporē. Hec hieronymus de illustribus viris

¶ De sancta Paula vidua.

Capitulum. xxix.

Paula vidua nobilissima romanorū matrona fuit: cō vitā hieronym⁹ sc̄psit. Que nobili gñe s; nobilio sanctitate. Potēs quodā diuitijs s; ch̄i sc̄titate insignior: oēs suos paupes paupior ipsa dimisit: z hūiles hūilitate supauit.

Hec vj. edidit liberos. f. blāessill sup cui⁹ morte cā hieronymus consolatus est. Paulinā sanctam z admirabile virū z p̄positū rerū suaz pammachiū ad quem sup eius obitu idem doctor parū libelluz edidit. Eustochiū que in sanctis locis virginitar⁹ z ecclie monile p̄tiosissimum fuit. Rufinā q in m̄ris funere piū matris animum p̄sternauit: et theochiū puerū: post quē parere desijt. Hec post viri obitū i sc̄a viduitate p̄māsit z ad dei vnitū se cōuertit: oēsq̄ sui diuitias i paupes erogauit. Deinde paulini ep̄i anthēocheni z epiphani⁹ ep̄i salamine: q romaz venerāt accensā p̄tutib⁹: p̄tam deserere cogitabat. Descēdēsq̄ ad portū: fratre: cognat⁹ affinitib⁹: z qd mai⁹ ē theochio puero ac rufina iā nubi: p̄sequētib⁹ z recessū paulē deplozantib⁹. Hec p̄tra iura nature nō patiebat plena fide z amorē filiorū matore in deo amore p̄tēns i sola eustochio q p̄positi et nauigatiōis comes erat acq̄uerat. Sicq̄ relicto seclo ad syriā nauigauit. Cūq̄ ad loca sc̄a venisset: et p̄cul palestine qui eius familiā optime nouerat: ei p̄torum p̄parasset: humilem cellā elegit: cunctaq̄ loca sc̄a deuote lustrauit. Prostrata ante crucem quasi pendente dñm adorabat: ingressa resurrectionis sepulchri osculabatur lapidem ex corporis locum: lachrymis z suspirijs aquas fidei ore lambebat. ¶ Deinde prexit bethleem z specū saluatoris: ingressa etiam christū natum ex virgine z cetera infantie rudimēta oculis corporeis se vidisse testata ē: ubi z requiē habitatiōis sibi elegit: z cum filia eustochio p̄structo locello sub beati hieronymi disciplina z congregatis virginibus deo seruire cepit. Tantaq̄ se humilitate deiecit: vt iam nō matronarū p̄tina: sed ancillarū vltima videretur. Post viri mortem vsq̄ ad eius obitum nunquam cum viro comedit: balnea nunquam adiit: mollia lectuli strata etiaz i grauissima febre non habuit: sed super humus stratis culicib⁹ iacebat. Panem solum et aquam post vesp̄as degustabat: perraro legumina comedebat in quibus diebus festiuis exceptis: vix oleum apponebat. Castitatem autem in omnibus pudicissimam p̄tendebat. In largiēdo p̄ofusio: hoc habere voti atebat: vt vnicū nūmū filie moriens nō dimitteret: z i funere suo aliena syndone tegerēt: virgines: quas ex diuersis puincijs congregauerat i tres turmas z monasteria diuisit. Ita dumtaxat: vt in opere et cibis separate: psalmis z orationibus iungerentur. Cūq̄ alijs languentibus large preberet: si quando ipsa egrotasset sibi non indulgebat. Cum autem semel mense iulio grauius egrotaret: z medici consulerent vino tenui sibi opus esse: ne aquā bibens in hydropisim verteret. Sanctusq̄ epiphanius episcopus haustum vini eidem suaderet: mon solum acquiescere noluit: sed pene hominem senem: vt nūquam vinum degustaret: induxit. Scripturas autem sacras memoriter retinebat z earū studio assidue vacabat: ita etiā vt hebraicā ligam perfecte disceret et psalmos hebraice decantaret. Sicq̄ post longi laboris cursū omnibus referta virtutibus grauissimo dep̄essa languore ad extrema vite deueniēs: inter psalmodie recitationē vltimū spiritū domino cōmēdauit. Cuius obitu cōp̄erto monachi oēs z virgines de corū tellurē ad ipsi⁹ funera percurrētes cū lachrymaz effusiōe piāz z hymnorū sacrorū modulationē sc̄as ei⁹ ereq̄as celebrarūt: corpusq̄ apud bethleem p̄digna veneratiōe tumulauit. Cui⁹ p̄gregatōez sc̄a ei⁹ filia

virgo eustachiu post matris obitu laudabiliter gubernauit. Quenit aut sancta paula in domino. vi. cal. february.

De sancto paulo papa et confessor. Cap. xxi.

Paulus papa et confessor stephano pape scdo in pontificatu romano successit: q natione romanus fuit ex patre constantino de regione violata: sed itaqz annos. x. et menses vnu. hic minor germanus stephani pontificis predecessoris sui ab ineunte etate in lateranense palatio pro eruditione ecclesiastice discipline ab eodem fratre suo traditus est tpe Gregorij secundi pape. Et postmodu a zacharia papa in diaconatus ordine pariter cu germano suo pnotus est. Sed du idem frater et antecessor pontifex ad vire extremu ptingeret: populu romanu diuisu est: et alij cu theophylato archidiacono tenebant: alij vero eidem paulo diacono adherabant. Du vero de hac luce pontifex idem migrasset: continuo congregatio populi q cu eodem paulo validior erat: eu in pontificem elegerunt: et ita in aplicaz sedem ordinatus est tpebus constantini et leonis imperatoru. Hic constituit diuina officia celebrari i quadragesima ante sextu. Hic congregatis sacerdotibus et clerico ac populo romane vrbis corp beate petronille de loco vbi quiescebat extra portu via apia abstulit vna cu sarcophago marmoreo in quo legebatur titulu manu ppia beati petri apostoli sculptu. Auree petronille dulcissime filie: qd plaustru impositu intra vrbem in beati petri ecclesia collocauit. Hic fuit fortissimus fidei defensor: unde sepius nuntios cu literis ammonitorijs prefatis augustis direxit: p restituendis et in primo statu confirmandis sacratis imaginibus christi: et dei genitricis atqz sanctoru oim quas illi coburere faciebant. Hic multas ecclesias restaurauit: qplures etia nouiter edificauit: et nonnullas mirifice decorauit. Fuit eni mitissimus et misericors: nulli malu pro malo reddens: sed oim uis eu offendenti misericorditer indulgens. Hic cu paucis familiaribus suis nocturno silentio p cellas pauperu et infirmoru in lectis decumbentiu circumibat: eis necessaria ministrando: sed et carceres visitans: p eade noctis secreta retrusos a mortis periculis eruebat: et obligatos p debitu redimebat. Audis et pupillis oibsqz indigentibus opem ferens: sicqz scriis pollens virtutibz apud sanctu paulu qeuit vbi etia sepultu est. vi. cal. february. Sz post dies modicos corp eius a romanis cu honore ad sanctu petru delatu est vbi et miraculis claret: et cessauit epas annu vnu et menses.

De sancto Adriano abbate. Cap. xxj. (vnu.)

Adrianus abbas primo monachus mimatensi. postea abbas carnotensi. pagi que portensius vocatur deo puidente factus est: q laudabilibus operibus vira ducens: dissolutione corporis sui pdisit: et decedens aurelianus humatus est: supra cuius corpus fideles ciues ecclesia struxerunt: qua cu die anniuersarij sui festi vniuersi populi celeberrime visitassent: vnus ex ciuibz ptempa missa accepto rastro vinea pastinabat: increpatuqz a qbusda cur ad ecclesia sancti non accederet. Adidit q etia adiutus cultor vinee fuerat. Adorqz sibi manus reuocata et facies ad tergu versa est in admirantiu stuporem: qui ad ecclesia sancti cofugit: et in testimoniu sanctitatis beati corporis diebus aliquibz sic manens: vt a cunctis videri posset: tandem peccatu confitens: et reniaz petens: oransqz ad sancti tumulu post dies modicos liberatus est: huius sancti festum agitur. vi. calen. february.

De sancto Mauro abbate. Cap. xxij.

Mauro abbas monasterij bobacensi. vir fuit mira sanctitate pspicuis: cuius vita virtutibus plena: vir illustris ac patricius diuanus scribit: qua tn hactenus nusqz valui reperire: qui et i christo pofauit. vi. cal. february: et ado testat.

De sancta Agnete secundo. Cap. xxij.

Agnes secundo die octaua ab eius passione ab ecclesia celebrat: non quidem per modu octauae: sed quasi pro festi repetitione: et hoc propter quoddam visionis miraculu: quod apparuit parentibz. Agnetis virginis ipsa die: vt Ambrosius scribit. Na cu diebus pluribus parentes beate agnetis ad eius tumulu cu orationibus vigilarent: die octauo medie noctis silentio: viderunt choru virginu vestibz aureis indutu cum imenso lumine transeunt. Inter quas vident beatam agnetem simili veste fulgentem: et a dextris ei agnu nune candidior. Et dum hec videntes obstupescerent: rogat agnes ceteras virginis gradu figere. Ipseqz stans parentes cepit admonere: ne illu quasi mortua deslerent: sed et potius glorie cogauderent: eo q cu sanctis virginibz lucidas sedes acceperat. Illiqz i celestibus iucta erat: que in terris posita tota intentione dilexerat. Hic dicit visio euauit et societas parentu consolationem recepit: visioneqz publice enarrauit. Et idcirco festu agnetis secundo ab ecclesia institutum est. v. calen. february.

De sancta Constantia virgine. Cap. xxij.

Constantia virgo filia constantini imperatoris fuit. Que lepra grauissima laborans tantis erat obfessa vulneribus vt a capite vsqz ad pedes nulla membroru pars libera permansisset. Que cu audisset qualiter beata agnes parentibus apparuerat: vt superius dictu est: et qualiter iustitiam miraculis choruscabat: accepto consilio et spe recuperade sanitatis venit ad tumulu virginis nocte: et licet pagana: mente tn credula: pces ad dnm fideliter effudebat: vbi du in oratione psteret obdormiuit: viditqz in somnis beatam agnetem ea vt constanter ageret et in christum crederet exhortante: atqz ipsam sana effecta ab eius egritudine nuntiantem. Ad hanc vocem vigilans constantia se pfecte sanata iuenit: adeo vt nec in membris eius signu alicuius vulneris remaneret. Quod p cernens et fides maxima letitia repleti sunt. Quoy licentia obtenta: constantia baptismu suscepit: et votu virginis emisit. Et supra tumulu beate agnetis monasteriu fabricauit: et ibide dno seruies cu multis virginibus seclusit. Que post vitam laudabilem ad dominum migravit: et iuxta corpus beate virginis sepulta fuit.

De sancto Iuliano epo. Capitulu. xxvj.

Iulianus cenomane. eps fuit. Hic simon ille leprosus fuisse dicit: que dñs a lepra sanauit: et qui eu ad conuenduu iuitauit. Qui post ascensionem dñi ab apostolis cenomane. eps ordinatus est. Qui etia multis claris virtutibus extitit. Na cuspidem baculi sui terram pcutit: ens sitienti populo fontem pduxit. Lecu quoqz illuminauit: et carceratos se inuocantes: sponte apertis ianuis liberauit. Tres etia mortuos vt dicit suscitauit: et postmodu in pace quieuit. v. calendas february. Hic fertur ab aliquibz fuisse de xxxij. christi discipulis vnus. Diciturqz esse ille Iulianus: qui ab itinerantibz p inueniendo bono hospitio inuocatus: eo q in domo ei christi fuerit hospitar. Sz veri videat aliqz iulianu: q vtriusqz parente ignorat occidit: de q dicef. q. id. fe.

De sancto Iuliano confessore fratre iulij. Cap. xxvj.

Iulianu aliqz fratri iulij fuit. Hic duo fides a theodosio impatore christianissimo obtinuerunt replea deorv vbiqz repta destruere: et ecclesias edificare: mandauitqz imperator omnibus predictos fratres adiungere: et eis in omnibus pena capitis obedire. Cu ergo sancti iulianus et iulius in loco dicto gaudianum ecclesiam construerent: et eos mandato imperatoris omnes transeuntes inuarent: quidam cum cunctis adinuicem condixerunt: aliquam excusationem pretendere: vt sic liberi possent pertransire: vnum igitur ex suis in plaustum supremu posuerunt: et eu pannis vt mortuu cooperuerunt: q se mortuu finge

bat: et oculis clausis supinus iacebat. Cum ergo ad iulianū et iulii puenissent: rogauerūt eos ut parū persisterent: et eos in opere iunaret. Qui se ibi stare nō posse dicebant: qm̄ hōminē mortuū deferebant: et dū sanctus iulianus eos mentiri diceret illi se verū dicere affirmabant. Qui deū imprecatus est: ut sibi veritatē dicti sui sibi cōtingeret. Lūq; pcul recessissent collegā ex noie vocare ceperunt. Qui cū nullatenus moneretur pulsari ab eis cepit: et finaliter mortuus apparuit. Quod ceteri vidētes timuerunt nullq; deinde christi famulos decipere psumperunt.

De sancto Iuliano sabba confessor. Cap. xxxvij.

Iulianus eremita cognomēto sabba fuit. De quo dicit theodosius in historia tripartita: q angelicā vitā in terris deducebat: et in eremo consistens cōreplationi et orationi vacabat. Hic p spiritum cognouit et predictit obitū iuliani apostate iperatois: lge. xx. die ris positus ab eo loco vbi interfectus fuit. Quod ut prenūciauerat sic contigisse reperi est.

De sancto Iuliano confessor.

Cap. xxxvij.

Iulianus alius confessor fuit: de quo ait gemnadius libro de viris illustribus: q acer ingenio et facundia eruditus: dominis scripturis doctus: greca et latina lingua scholasticus: et inter doctores ecclesie clarus. Hic scripsit aduersus augustinū et impugnatōis liberos quatuor: et iterū aduersus alios heresiarchas libros viij. Erat et liber altercationis amborum partes suas defendētium satis cōspicuis. Hic fuit in elemosynis liberalissimus. Moritur autē valentiani imperatois constantij filij tpe.

De sanctis Leoncio et socijs martyribus. Cap. xxxix.

Leoncius theysus et calonicus martyres in ciuitate apollonia passi sunt tpe Decij sub p̄sidib; cubertio syluano et blādo. Qui diuersis tormētorum generibus excruciat. Demū primus et vltimus capitis abscessio: medi; celesti voce vocat; spm̄ reddiderūt. Sicq; martirium cōsummauerūt. v. cal. februa. in p̄tib; greci et rumulati: ut dicit ado.

De sanctis Papia et mauro martyribus. Cap. xl.

Papias et mauros martyres passi sūt rome tpe diocletiani et maximiani impatorū sub laodicio vrbis p̄fecto. Qui cum essent milites videntes qualiter saturuinus et silius martyres statuant; Iouis ercam eisdē a p̄fecto p̄stata: sicut plūbū liquefactū cōtriuissent cōuersi sunt ad dñm et impietate laodicij redarguere ceperūt qua in chri martyres seuebat. Tunc tratus laodicius: iussit ora eorū lapidib; contundi: et postmodū illos in carcerē recipi: vbi a sancto marcello papa baptizati sunt: post dies. xij. educti de ergastulo iube te p̄fecto fustibus ceduntur deinde in euleo leuati: tamdiu p̄sibatis contriti sunt: donec spiritū emiserūt. Quorū corpa Joannes p̄sbyter sepeluit via numētana ad nymphas beati petri. iij. calen. februarij.

De sanctis Flautiano et socijs martyribus. Cap. xli.

Flautianus: maximus: secundus: calendinus: marcus: et seuerus cū alijs multis martyribus passi sunt sub maximiano et claudio impatoribus: constantino imperatore magno iā a militib; apud galliā in imperiū sublimato. Quorū primo maximus q comes militariū erat ab infantia sua christianus: ex parētib; christians exortus centū et viginti. ex suis militibus cōuersos a scō marcello papa baptizari fecit. Quid audiens maximianus eundē maximū cōphensū: vna cū dictis centū et viginti militibus dānauit ad arenā fodiendā. Et post mēses. ix. dū marcus tribunus cōperisset: q maximus comes ceteros suos milites q ex millenario residui fuerant: q ad eum visitandū accesserāt cōuertisset: fecit maximū in carcerē mitti: deinde eductū fustib; cedi iussit: et dū cederet tribunus exce-

catus est. Quid maximianus impator audiens et moleste ferēs maximū comitē cū centū et viginti militibus ad arenā dam natis fecit decollari. Reliquos vero ex mille militibus conuersos in harenario missos: flāmis iussit incendi. Quorum corpa sanctus marcellus papa cū Joanne p̄sbytero sepe: luit in loco cucumer; scōo miliario ab vbe. Post duos mēses maximianus moritur: et claudius rome in imperiū exaltat: qui audiens scōam vrbis quondā maximi comitis cū filiis esse christianā: fecit eā teneri: et filios eius calendinū et marcū ac filiā eius seuerā. Qui dū sibi p̄stati essent: scōa inter manus eā tenentiū emisit spm̄. Flautianus autē vicarius impatoris qui ei assiduebat: cū vidisset angelos qui sup capta filiorū scōe orantiū manus tenebant: et ipse auersus est: et a theodoro p̄sbytero baptizatus cū omni familia sua. Quod audiens impator claudius flautianū cū omni domo sua decētū centūcellis adduci mandauit: et ibidē omnes pariter capite cedi. Beatos vero calendinū et marcū atq; seueram olim maximū filios miliario: xxv. ab vbe iuxta mare deferret: ibiq; tamdiu p̄sibatis cedi donec spm̄ exhalarent. Quorū omniū corpa in loco qui dicitur pignus sepulta sunt a christiānis. Hōiū omniū martirij passio colit. iij. calen. februarij.

De sancto Sabiano martyre.

Sabianus martyris passus ē i territorio treccasino sub aureliano impatore: q dū i partib; hispanie et gallicie resideret: et ad treccas ciuitatē deuenisset. Sabianū detētū et christū p̄dicatē decollari fecit. Vbi sepultus est. iij. cal. februarij.

De sancto Cyrillo ep̄o alexandrino.

Cyrillus ep̄us alexandrinus pro catholica fide preclarissim; erudit; propugnator variatūq; re tractat; edidit diuina et humana sciētia pollens. Homiliās multas cōposuit: que ad declamandū a grecis ep̄iscopis cōmendantur. Erare dicunt et libit eius de synagoga defectu. Et aduersum hereticos precipue contra nestorū libri qui elegos intitulantur in quo nestorū occulta panduntur: et prodita confutant. Itē ad nestorū ep̄stolas duas misit: in quib; illius dānauit errores. Itē ad Joannē ep̄m antiochenū ep̄stolas scripsit plures. Itē thesaurorum libros. xxiij. Contra iulianū impatorē libros. viij. Super marcū libros. xij. Super Joannē libros. xi. Itē librum p̄pōsneticū ad theodosiū impatorē. Scripsit et alia creditur: que adhuc ignorantur a nostris. Quicquid in pace sub theodosio seniore. iij. cal. februarij.

De sancto Cyrillo ep̄o hierosolym.

Cyrillus ep̄us hierosolymorū sub theodosio primo impatore ep̄iscopatū tenuit in concessum: cū prius sepe pulsus et receptus fuit. Huius tēpore beatus hieronimus ab vbe roma digressus venit ad syriā: et a cyrillo ep̄o locū obtinuit iuxta bethleem oppidū monasterij construendū: vbi et sacre scripture libros transfudit de hebreo in grecam linguam partiter et latinā. Cuius et ipse ep̄us amicissimus erudit; et perfecti ep̄iscopalis regimētis ab eo regulam sumpsit. Pluribusq; illum gratis vistravit ep̄stolis: cui et hieronimus multa remisit. Hic quoq; corpus beati hieronymi sepeluit: et in eius transitu felici mirabilem de illo visionem conspexit: ut diceretur in eius legenda. ij. cal. octobris. Augustinus quoq; hipponē. ep̄s cyrillo ep̄stolam misit: in qua ab eo instanter expetijt: ut miracula que apud bethleem per beatū mōstrabantur hieronymū sibi transcriberet. Cui cyrillus ep̄stolā prolixā et facundo digestā stilo remisit: in qua sibi stupenda p̄digia meritis almi doctoris offensa narrauit. Plurima q; hui; cyrilli extāt opuscula fidei nostre mysteria redolētia grato lepore luculenta: claruit autē sub honore et theodosio iuniorē.

De sexagesima.

Capitulum. xlv.

Sexagesima significat tempus viduationis. Et inchoatur dominica in qua cantatur. Exurge dñe. et terminatur in quarta feria post pascha. Instituta est autem propter redemptionem: et propter significationem: et propter representationem. Primo propter redemptionem. Quia cum melchisedech papa et siluester statuerunt ut bis in oī tpe sabbato comedere: ne propter abstinentiam quā hoies sustinuerant in vi. feria in q̄ oī tpe ieiunāduz est: natura debilitaret. In redemptione ergo sabbatorū tps q̄dragesime vnā septimanā addiderūt: et sexagesimā vocauerunt. Secundo propter significationem: quia sexagesima designat tempus viduitatis ecclesie: quia fructus sexagesimus viduis debet sicut et centesimus virginibus: et trigessimus iugatis. Ideo et merore illū assumit pro absentia sponsi q̄ ad celū raptus est. In consolatione autem illius pro absentia sponsi: dantur eccleie ale due. scilicet misericordie operū exercitatio: et decalogi ad impletio: q̄ inuicē multiplicata constituit. xl. vñ sexagesima sonat series decē: vt per. vi. intelligas opa misericordie et per. x. decalogū. Tertio propter representationem. Nam sexagesima nō solū tps viduitatis fecit: sed et nostre redemptionis repñtat. Nam p. x. intelligit hō q̄ est decima diachma: eo q̄ factus est: vt ruinā. ix. ordinū reparet: vt sit q̄si decimus ordo. Vel hō q̄stus ad creationē suāz considerat: hēt vniuersalit. x. potētias. Quia em hō habet aiam vegetatiuā sensitīuā et intellectīuā: vegetatiua habet potētiam nutriendi et generandi. Et sensitīua hz potētiam. v. sensus corporis. visus: auditus: gustus: odoratus et tactus. Et intellectīua hz potētiam rationāle: cupiscibile et irascibile: q̄ oēs sunt. x. potētie merito creatio hoīs numero de nario figurat. Insuper q̄stus ad redemptionē suā homo. vi. bñfītijs redemptus est: q̄ sunt incarnatio verbi: peregrinatio: passio et resurrectio: ascensio: et spūs sancti missio. Et sic sexagesima repñtat tps nostre redemptionis. Proterendū autem sexagesima vsq; ad feriā quartā post pascha in q̄ cantatur. venite bñdicti et c: illi qui in opibus misericordie se exercent audient illud: venite bñdicti et c. vt ipse christus testat: vbi tunc ianue spōse aperiet et in amplexu sponsi fruet. In epla autem admonet ad instar pauli vt tribulationē de absentia sponsi patienter toleret. In euāgelio vt seminationi bonorum opoz semp īstiat. Et q̄ quasi desperās clamauerat. Cir cum dederūt me et c. Nunc quoq; rediens ad se petit in officio in tribulationibus adiuari et ab ipis eripi dicēs. Exurge dñe et c. Et ponit ibidē triplex exurge. Quidā em sunt in ecclesia q̄ aduersis p̄munt et deiciunt: quidā nec p̄muntur nec deiciuntur: tamen q̄ aduersa nō tolerāt piculū est ne prospera ipsos frangant. Clamat ergo ecclesia vt exurgat quantū ad primos ipsos eripiendo: quantū ad secundos exurgat ipsos p̄uertendo: a q̄bus videtur faciē auertisse ipsos q̄damō repellēdo: quantū ad tertios vt exurgat ipsos in speris adiunādo et liberādo. Et q̄ in hebdomada sexagesime scde etatis tpe recolūt: merito scōz patrū scde etatis: imediate gesta supponūt: eo q̄ illoz obit dies certi penitē sūt.

De sancto Noe patre.

Capitulum. xlvj.

(ignoti.

De patre vir iustus atq; pfectus vt ex diuine scripture textu colligit: et ecclesi. xx. in catalog. sanctorū inserit: fili lameth. anno. clxxxij. etatis patris. pgenitus: et scde etatis p̄ primū annoz q̄n gentoz genuit tres filios: sem: cham: et iaphet. Multiplicatio ergo hoib⁹ sup terra. vij. gñatiōe trāfacta: filij dei. i. filij sed ceperūt legis natural⁹ et patrū mandata p̄terire: malicia hominū excrecente. Nam filij seth filiab⁹ caim p̄ mandatu adē ceperunt cōmisceri: et eaz fornicationib⁹ abuti: ex quibus gigantes p̄ creati sunt. Mulieres etiā in versantia verse supgressę viris turpē luxuriā exercebant. Abasculi insup inalteritru cocuntes nephanduz scelus pperra bāt. His criminibus deus prouocatus decreuit diluuium

mittere sup terrā: omneq; carnē delere: solo Noe cū eius familia reseruato: q̄ ex oibus hominib⁹ solus iustus reppus est. Deditq; hominibus spatū penitēdi. cxx. annoz. Nam annis. xx. priusq; archā inciperet: mādauit ei vt faceret archam de lignis leuigatis in q̄ posset saluari semen vniuerse carnis sup terrā ab aq̄s diluuij: q̄ sibi tunc deus facturū se esse p̄dixit. Cuius arce structura forma atq; mēsurā in historia scholastica exp̄ssus ponit. Igitur annis viginti post preceptū dei cepit Noe archā fabricare: quā in annis cētū p̄fecit cum filiis suis: in quo tempore filijs hominū penitentiam predicabat: et futurum diluuiū predicabat. Cuius sermones homines irridentes ad peiora se facinorosa conueriebant. Ergo cum Noe esset sexingentoz annorū cū tribus filiis suis et vxore sua ac trib⁹ vxoribus filiorū suoz: de mādato dī archā ingressus est: et ex cunctis animātib⁹ mundis septenā: de animātib⁹ vero imundis bina ad semē conseruandū sup terrā: dei voluntate ad Noe spōte veniētia in archā intromissa sunt. Factaq; est pluuia super terrā. xl. diebus et noctibus cōtinne: et aque maris ad naturalē sūū excrecentes: omne terrā occupauerūt. Ita q̄ etiā super altissimos mōtes. xv. cubitis aqua sublimior fuit: sic omnes hoies et animalia necauit: sordesq; aeris quo vsq; ascēderāt opa hoīum expurgauit. Et vsq; ad eundē locum ignis iuditij dī ascensurus. Alique vero sic exaltate obtinuerūt terrā. cxx. diebus ab ingressu noe et tunc paulatim ceperunt minui vsq; ad mēse septimū: q̄ requieuit archa super mōtes armenie. Et vero noe ad explorandū: an adhuc terra appareret: emisit coruū ex archa: q̄ occupatus ingluuie cadauerū repertorū nō est reuers⁹ ad eum. Emisit itaq; columbā post ipsū: q̄ prima q̄dem vice nō inueniens vbi requiesceret pes eius reuersa est ad eum i archam. Sz iterū post dies septē emissā ad vespertū reuertit: portās ramūz oliue virentibus folijs in ore suo. Quo signo noe intellexit aquas sup terrā cessasse: et iā arbores apparere. Ad cautelā tñ post. vij. diē alios emisit tertio columbā: que vltra nō est reuersa ad eū: et tunc Noe cū eius familia et oib⁹ animātib⁹ de archa egress⁹ est: eodē die quo fuerat egressus anno videlicet reuoluto. Tunc quoq; etate prima terminata scda incepta est. Egressus ergo Noe de archa et altari edificato: q̄li p pace et gratiarū actione obtulit sacrificiū doio de cunctis animātib⁹ mundis offerēs septimū: vt sic de. vij. in archā intromissis sex remanētia tria: videlicet vt priusq; serus ad speciei multiplicationē sufficeret: propter q̄ causā in dispari numero. vij. animātia de quibet mūdorum specie in archā imissa fuerunt. Et tunc dominus in Noe et eius filios bñdictionē quā prius adē dederat repetiuit: q̄ p̄sistit in tribus. scilicet in filiorū multiplicatione: in ceterorum animātiū subiectiōe: et in ciboz p̄essione. Nam cum prima etate solis terre fructibus vlesceret: carnium efus se cunde etatis hominib⁹ cōcessus est. Et q̄ diluuiū adhuc timebat: et pro hoc Noe instanter dominum p̄cabatur: pepigit deus cum eo securitatis fedus: in cuius signū posuit arcum pluuiālē in nubibus: duos habentē colores principales in signum duorum iuditioz: ceruleum. scilicet exterius: q̄ et a quosus et signum iuditij per aquā p̄teriti ne amplius timeat: et rubeus interius q̄ et igneus est signum iuditij per ignē futuri vt expectetur. Post duos autē annos Noe plantauit vineā labruscas: videlicet naturales per cultum ad vsum vinee trahētes. Bibensq; vinū: sed vim eius ignorās inebriatus est: et nudatus in tabernaculo dormiuit. Quē vt dens cham eius filius medius irrisit. Sem vero et Japhet iposito humeris pallio: auersis vultibus incedētes patris virilia oppruerunt: ppter q̄ Noe ex vino enigilās cham et filios eius pro impudenti irrisione maledixit. Sem vero et Japhet pro honesta verecundia quā de eo habuerant bñdixit. Ab his tribus filiis Noe disseminatum est omne ge-

nas hominum: ex quibus texuntur. lxxij. generationes: que postmodum in lxxij. linguas diuise sunt: viz de Sem. xxiij. de Cham. xxx. de Japhet. xv. vii. et christus dñs sicut prius. xij. aplos. xij. tribus israel miserat: sic postmodum. lxxij. discipulos misit q̄ totide linguarū gentibus euangelium pdicarent. Ex his etiā Noe filijs adhuc ipso viuente iuxta philonem nati sunt quatuor milia et centum viroꝝ exceptis puillis et mulierib⁹: viritas Noe post diluuium annos. ccc. viz vsq; ad. lviij. annū natiuitatis abrahe et mortuus annoz. xcv.

De sancto Sem patre.

Capit. lxxij.

Sem filius Noe primogenitus anno cccc. patris natus est: vt dictū est: in cuius semine vni⁹ veri dei cultus permansit: cum esset annoz. cxiij. genuit arphaxath: viz biennio post diluuium: Cui etiā nato ānis cccc. super vixit: viz vsq; ad ānos. l. natiuitatē Jacob: et sic annis dcij. impletis regē salē: de q̄ dicit infra post quinquagesimā et oēs pgenitos a Noe vsq; ad aron. sacerdos fuisse q̄ in conuiuijs et oblationibus populo benedicebant: et primogenita recipiebant.

De sancto Arphaxath.

Cap. lxxij.

Arphaxath filius Sem anno etatis parentis. cxiij. genitus ē viz anno etatis Noe. dccxiij. Qui cum esset annoz. xxxv. genuit sale: q̄ nato super vixit annis. cccxiij. viz vsq; ad annos. xlvij. natiuitatis abrahe: Et sic arphaxath annorum cccxxxiij. mortuus est.

De sancto Sale.

Cap. lxxij.

Sale filius arphaxath: āno etatis patris. xxxv. procreatus est: vt superius p̄tinetur anno etatis Noe. dccxxxiij. Hic em̄ cum esset annoz. xxx. genuit heber: q̄ nato super vixit annis. cccxiij. viz vsq; ad annos xviij. natiuitatis Jacob. Et sic sale annoz. cccc. mortuus est.

De sancto Heber.

Cap. l.

Heber filius Sale etatis parentis āno. xxx. natus est: vt dictū est āno. f. etatis Noe. dccxlvij. q̄ cū esset annoz. xxxij. genuit saleth: q̄ nato super vixit ānis. cccxxxiij. viz vsq; ad annū. lxxix. natiuitatis iacob. Et sic impletis annis. cccclxiij. mortuus est. Ab hoc heber hebreoz genus nomē accepit. Quidā dñs dicūt ab abrahā: vñ hebrei q̄si abrahe dñi sūt.

De sancto Saleth.

Cap. l.

Faleth filius heber etatis parentis annoz. xxxij. pgenitus est: vt superius est premissū. anno. f. etatis Noe. dcccl. q̄ cū esset annoz. triginta. genuit Reu: cui nato super vixit ānis cxiij. viz vsq; ad ānū. xlvij. natiuitatis abrahe: Et sic impletis annis. cccxxxiij. mortuus est. Cuius tpe edificata est turris babel anemroth p̄cipue filiorū chā: et alijs ex filijs Sem et Japheth cōplicit⁹ eius. Ita q̄ in ipso edificio de vnaq; generatione omnium trius filioꝝ noe aliq; puenerūt. Et cū eēt sola vna lingua hebrea in lxxij. linguas human⁹ p̄mo diuisa est hebreā lingua in sola familia heber remanere q̄ in tali p̄spiratiōe non fuit. Diuisiq; sūt familie Noe in trib⁹ p̄tib⁹ mūdi: filij Sem asiā filij chā aphyca: filij Japheth europā regiōes tenuerūt.

De sancto Reu.

Capit. lxxij.

Reu q̄ et ragau filius faleth etatis p̄tis anno. xxx. genitus vt dictū est āno viz Noe. dccclxxij. Cū esset annoz. xxxij. genuit saruch. Quo pgenito super vixit annis cccxiij. viz vsq; ad annū lxxviij. nati abrahe: sic q̄ reu decursis annis. cccxxxiij. mortuus est.

De sancto Saruch.

Cap. lxxij.

Saruch filius reu natus est anno etatis p̄tis. xxxij. vt dictū est: videlicet anno etatis Noe. dccclxxij. Qui cum esset annoz. xxx. genuit nachor. Quo nato super vixit

annis. cc. viz vsq; ad annūvnum post natū Isaac. Et sic Saruch annoz. cccxxxiij. mortuus est.

De sancto Nachor.

Cap. lxxij.

Nachor filius saruch natus est anno etatis patris. xxx. vt dictū est: viz anno etatis Noe. dccclxxij. Qui cum esset annoz. xxx. genuit thare. Cui nato super vixit ānis. cxiij. videlicet vsq; ad annos xlvij. natiuitatis abrahe. Et sic nachor annoz. cclviij. mortuus est.

De sancto Thare.

Cap. lxxij.

Thare filius nachor anno etatis patris. xxx. natus est: vt superius dictū ē āno. viz Noe. dccclxxij. Qui annoz. lxx. genuit tres filios viz abrahā q̄ et abrahā de q̄ suo loco dicit: et nachor atq; aram. Post q̄rum natiuitatē super vixit annis. cccxxxiij. viz vsq; ad annos. xxxv. natiuitatis Isaac. Et sic thare annoz. cccv. mortuus est. Habi-
tauit aut thare in ciuitate chaldeē q̄ vocat⁹ vr vbi interfecit filio eius arā a chaldeis: vt statim dicit. Thare molestus ferēs nec valēs sustinere iniurias q̄s sibi faciebāt: eo q̄ ignē nollet colere quē chaldei colebant tulit omne suā familiā filios videlicet et nepotes: et egressus in dē de terra natiuitatis sue habitauit pegrinus in mesopotamia in ciuitate que dī arā siue chaitā: vbi et mortuus est.

De sancto Aram.

Cap. lxxij.

Aram filius thare et frater abre i terra chaldeorum genuit filiū nomie loth. et duas filias: q̄ rā vna vocata est mercha et alia sarai. Cū autē chaldei ignē adoraret: et abrahā atq; arā filios thare ad colendū ignē cōpelleret: illiq; vtpore veri dei cultores recusarent: pioecerūt eos chaldei i ignē. Et arā ibi expirante: Abrahā dei auxilio de flāma liberat⁹ est: vt tradunt hebrei vnde dī: ego sū q̄ te eduxi de vr chaldeoz: q̄ chaldei vr ignē appellabāt: vnde et arā inter veteris testamētī martyres ascribit⁹: q̄ p̄ veri dei cult⁹ religiōe occisus ē. Tūc thare pater ei⁹ dedit melchā filiā arā i vxorē nachor filio suo et sarai alterā eiusdē filiā dedit in vxorē abre alteri filio suo. Et q̄ sarai sterilis erat aabrā adoptauit loth filiū arā fratris sui et fratrē sarai in filiū. Cū q̄bus omnib⁹ thare egressus de terra chaldeorum habita uir in arā vt superius dictū ē. Hec oīa dī libro Gen. a. c. vi. vsq; ad xij. et ex chronici Josephi Hieronymi et methodij atq; ex hystoria scholastica colligunt.

De sancto Semintano episcopo.

Cap. lxxij.

Geminian⁹ ep̄mobilis parētib⁹ mutine oriū dī tpe iouiani impatoꝝ claruit. Qui ab ann⁹ puerilib⁹ literarū scia erudit⁹ sanctiq; virtutib⁹ insignit⁹ tēplū corpis sui ch̄o dño dedicauit clericaleq; adept⁹ officii: se totū dei seruitio subegit donec gradatim ab ep̄o mutinesi. antonio dīa conat⁹ ordinē p̄meruit. Post cui⁹ trāsitiū a pp̄o i. ep̄m eligi: et ex hūilitate refugies et latitās: tandē reptus pducit⁹ in instāre patricio ac pp̄o mutinesi. ab archiep̄o rauennate in ep̄m consecrat⁹. Reuersus ḡ Semintan⁹ ad vrbē ppriā in sancta religiōe dño seruebat. et cōmissū sibi gregē p̄bo et ope refouebat multisq; miraculis choruscabat. Dū autē quadā nocte i ecclesia sancti petri oraret: et necessitate naturalī p̄pulsus exiret diabolus eū terrere volēs sibi apparuit quā sanct⁹ edito signo crucis effugauit. Cui demō in aere cōminatus ē q̄ modū inueniret vñ sibi molestiā ingereret. Post modicū t̄pis filia impatoꝝ iouiani apud constantinopolim a demonio verabatur: clamāte immundo spū per os puellē: nūq; se egressurū de corpore illo: nisi p̄sentē ep̄o Semintano. Quē impator hec audies per nūctos vbiq; req̄ri fecit eūq; tādē citra mare adriaticū habitare cōperuit. Ad quē impatoꝝ nūcij venientes: itineris causam exponūt: et vt ad filiā principis liberandam venire dī

c ij

gnetur institer deponitur. Quos scitis se vsq; ad litt⁹ ma-
ris p̄ire mādauit: et ad vrbē veniēs ciues suos in v̄so con-
forauit: eisq; b̄ndicens abijt: et veniēs ad littus maris im-
peratoris nūcios se p̄stolantes inuenit. Ascēdētes q̄ na-
uim et cōstātinopolim nauigātes: exorta subito tēpestāte
valida nauts cōq̄ssat: mare p̄cellosū cūctis interitū cōmi-
nat. Seminau⁹ nō domitāsa: a nautis excitat. Qui sur-
gēs orationē ad dñm fudit: mortē tēpestatē sedauit: ven-
toq; fante p̄sp̄ero cōstātinopolim vsq; deuenit: vbi ab im-
peratore honorifice susceptus filiā ei⁹ p̄festim a demonio
liberauit: multosq; lāguētes ab infirmitatib⁹ diuersis cu-
rauit. Qui ip̄ator terrū enāgelioz auro ornatū et calicē gē-
marū ac palliū p̄ciosū obrulit: et ip̄i b̄ndictiōe p̄cepta ma-
gno illū cū honore ad pp̄ia remisit. Postq̄ autē ad ec-
clesiā suā reuersus ēst: et ab attila honoz rege italia vasta-
ref: dū ad ciuitatē murine attila deuenisset: occurrit sibi
ep̄us: et ab eo q̄s esset interrogat⁹: se seruū dei fore p̄fessus
est. Qui cū attila r̄ndisset: se eē flagellū dei: q̄ suos dei me-
rito flagellaret: ep̄s in ch̄io p̄fessus: ianuās ciuitatis hūnis
ap̄iri iussit: offerens se cū ei⁹ pp̄lo paratū recipere: q̄d illi
dñs facere p̄misset. Qui ab vna porta vsq; ad aliā p̄ me-
diā ciuitatē trāsēntes vti p̄ campestrīa discurrerūt: tali
adeo cecitate p̄cussi: vt sine alicui⁹ lesiōe egredere⁹ vacuū
et p̄fusi vrbis q̄dē plateas et vicos p̄currētes: domos nō vl-
menia minime p̄spiciētes. Hīs et alijs clarus miracul⁹ vir
sc̄tus ad dominum celesti voce vocat⁹ infirmitate p̄ dies
plures corripit⁹: et ad extrema veniēs sp̄us ei⁹ ab angelis
in pace suscipit. Dū igit ei⁹ exeq̄ celebraret⁹ b̄tus seu-
rus ep̄iscopus Rauennas eadem hora missam celebrans
legēte subdiacono epistolā in sp̄u rapit⁹: et p̄plera lectione
post morā aliq̄s a ministris excitat. Qui erect⁹ ministris q̄
se excitauerāt redarguit dicēs: se exequijs suis ei⁹ gemini
antē ep̄i nup̄ defuncti iterfuisse: et ei⁹ animā dño cōmēdasse
ac corp⁹ in tumulto collocasse: et cū b̄ndictionē veller dare
pp̄lo excitatū fuisse. Qui diē notātes et horā mutinā mise-
rūt: et oīa vt seuer⁹ dixerat ibidē re vera p̄tigisse inueniūt.
Ad cui⁹ tumultū multa miracula de⁹ oīdere dignat⁹ est.
Qui successit theodol⁹ q̄dā ambrosij discipul⁹: q̄ sup̄ia san-
cti tumultū ecclesiā edificauit. Ad quā dū die ei⁹ anniuersa
r̄ij festi mutinē. pp̄lus conuenisset: subito fluuio inūdāte
adeo aq̄ excreuit: vt ciuitatē totā et domos occuparet: et
vsq; ad ecclesie sup̄iores fenestras excreceret. Que tñ diui-
no miraculo p̄ ianuās vl fenestras ecclesie minime introbat
sz q̄i mur⁹ solid⁹ in seip̄a p̄stebat. Et cū pp̄lus sit affli-
gere⁹ sc̄lus ad ianuās veniētes aquā hauriebāt: et ex ea
potū sumebāt. Que hauriri q̄dē vt aq̄ poterat: sz desinere
vt aq̄ neq̄bat. Quiuit autē sc̄tus in ch̄io. iij. cal. februarij.

De sancto Barth̄o ep̄scopo. Cap. lviij.

Mattheus ep̄us hierosolymoz sanctissimus
fuit: de q̄ p̄tra et plena fide gesta narrant. qui
multa p̄ ch̄io p̄fessus omniq; vite sc̄titate p̄
clarus vltio in pace vitā finiuit. iij. cal. feb. vt
De sc̄tā Bathylde regina. Ca. lix. (diē ado.
Bathylde regina mater lotharij imperatoris
corbeie et calā monasteria p̄struxit: fuit autē de
clara p̄sapia saxonū: vita et sanctitate cōspicua
Hec die quadā d̄ ciuitate egressa: dū iuxta lit-
tus mar⁹ spatiares a trāsmarinis saracenis ra-
pra et ad syrie p̄res delata est. Et post aliq̄d t̄pus ab herca
noaldo gubernatore palatij ip̄erialis p̄cio redempta: ab
eodem in franciā reducta est. Lū autē vxor hercanoaldi de
functa ēst: et ille bathylde in coniugē assumere vellet: illaq;
nubere recusaret: in despecto habitu occulte fugam arri-
puit et aliq̄bus annis in eremo latitauit in p̄cessu nō t̄pis
repta et que eēt agnita: a rege frācoz dagoberto vxore ca-
rente ob elegātē ei⁹ pulchritudinē sp̄sā deducta ē. Que
t̄pus oportunū cognoscens p̄ manus genēsij abbatis mul-

tas elemosynas latēter fecit: et pestē simoniacā rege ad ei⁹
instātam id agente de gallia extirpauit. Vita autē sedicio-
ne inter francozū reges et rege clodoueo p̄pter seditionem
interfecto: ip̄a in monasterio calā regiōis habitū sumpsit
et multa humilitate deo seruire cepit. Hā sicut vna ex mi-
nimis feminis ipsius cenobij oblita generositate hebdo-
madā suā in mēse et coquine et ceterozū vilioribus officijs
adimplebat. Vbi post laudabilia sanctitatis opera in pa-
ce quieuit. iij. cal. februarij.

De sancto Hippolyto martyre.

Cap. lx.

Hippolytus martyr: apud antiochiā passus est
Qui p̄mo quidē nouari sc̄bismate erroneo
aliquātulū deceptus extitit. Deinde ch̄i gra-
operāte ad charitatē ecclesie redijt p̄ro q̄ et i q̄
andē illustre martyriū consumauit. v. cal. feb.

Hec hieronymus in martyologio suo.

De translatione sancti Marci euangeliste. Ca. lxi.

Translatio corporis sancti Marci de vrbē alexan-
dria ad ciuitatē venetiā facta est t̄pe leonis
imperatoris iustitiani venetozū ducis anno dñi.
ccclxv. Nam postq̄ saraceni vniuersam egyptū
et alexandriā inuassent leo imperator om̄ibus imperij fide-
lib⁹ iussit vt nullus negocij cā ad terrā egypti pertingeret
Ad iustinianus dux pena vite et confiscatione bonoz a su-
is obseruari mandauit. Eodē t̄pe naues decē venetorum
ad p̄res alias nauigantes flante contrario vento inuitis
oībus alexandriā ducte sunt. In q̄b⁹ erant plures veneto-
rū nobiles. Inter q̄s erant duo clarissimi. Bonus tribun⁹
methemachē. et rustic⁹ torcellēsis. Hī duo deuotionis cā
ecclesiam beati marci in littore positā: vbi et ip̄i corpus ia-
cebat visitare ceperunt et iā de eo q̄d postmodum cōtigit
diuinit⁹ inspirati: cū stauracio monacho et theodoro p̄sby-
tero ipsius ecclesie custodib⁹: sp̄ales amicitias p̄traxerunt
et cū ambo ex grecoz essēt ḡnere: theodoz p̄sbyter⁹ vxorē
habentē ac filios: bonus tribunus sibi cōpatrē fecerat. In
illis diebus regulus q̄dā saracenoz babylonie palatium
cōstruens tabulas marmoreas etiā de ecclesijs subreptas
in suo edificio cōponebat: p̄pter q̄d multū ch̄ustiani i p̄s-
bus illis erāt afflicti. Potissime autē custodes ecclesie sancti
marci dubitantes ne ecclesie sue fieret q̄d alijs plurib⁹ iam
fiebāt vñ occasiōe accepta nobiles veneti custodes illos
iā sibi amicissimos secret⁹ alloquūt: p̄secutiōes paganoz
declinare suadet et vt corp⁹ sc̄ti marci accipiant: sc̄ciq; p̄gē-
tes venetias munerib⁹ et honorib⁹ ditādū. instant⁹ exhor-
tant⁹. Ad illi q̄dē p̄motenus egre ferētes om̄ino facere
denegarūt. Deinde nō super huiusmodi tractātes adin-
uicē paulatim ad cōsensū inclinari ceperūt. Interea cōt-
git q̄ custos cuiusdā ecclesie alexandrine: tabulā marmoreā
elegantē p̄regerat: ne a ministris illi⁹ reguli tollerē p̄o-
pter q̄d ab eis vsq; admortē fuerat flagellatus: t̄mētes q̄
stauratius et theodorus pati filia: venetis assensu secreto
colloq̄o p̄buerūt: et diē in q̄ corpus subript debebat statue-
rūt. Qua adueniēte ecclesiam itrogessit: sepulturā latēter
aperiūt que erat marmorea hīs incastraturas p̄ latera p̄
quas desuper erat iducta. Corp⁹ autē iacebat sup̄inū chla-
mide syrica circumdatū hīs a capite vsq; ad pedes sigilla
imposita p̄ loca q̄b⁹ oīa chlamidis desup̄ iūgebāt: p̄tētes
igit corp⁹ a dorso sciderunt chlamiden vt salua signacula
remanerēt et corp⁹ sc̄tē claudie q̄d erat in p̄rio tumulatus
in loco b̄ti marci reposuerūt sibi mō sup̄inū et chlamide cir-
cludatū vt si forte q̄s corp⁹ sc̄ti marci sublatū diceret chla-
midis signa itegra falsū oīderēt: Tota āe ciuitate nimia
fragrātia odoris resp̄sa: dubitantes aliq̄ ne corpus sancti
marci ablatū ēē ad ecclesiam cōuenerunt et ap̄erto tumulo
corp⁹ inuolutū chlamide sigillis saluis viderunt et corpus
sancti marci putātes ad pp̄ia redierunt. Tollētes q̄ cor-
p⁹ veneti i sp̄ritū miserunt: et ex folijs olez operuerunt: ac

desup carnes porcinas posuerunt: qđ dñi saraceni discunt
entes vidissent porcinas carnes qđ abominant existiman-
tes canit. i. porcus exclamabat: et expuentes elongabant:
venientes ergo veneti ad nauē abscederūt corp⁹. in pan-
nis veloz me si nauē scrutarent ab alexandrinis inuenire.

De ergo statuta recesserūt. Et stauratus qđam mona-
ch⁹ occulte cū illis abcessit. Theodor⁹ dñs p̄sbyr timēs ple-
bē in littore stantē remāsit: habēs tā oīa sua nauī iposita:
euz qbus etiā venit qđam dominic⁹ monach⁹ comaceni:
qđ terrā sanctā lustrat⁹ repatriabat. Accedentes autem ab
alexandria: corp⁹ de velis ablatū in nauis solario accen-
sis luminarib⁹ honorifice collocarunt. Cū die quadā na-
ues oēs vento p̄spero ducerent: naute naues in q corp⁹ la-
cebat: ceterisq facta fuerāt aliaz nauū enarraret: qđam
ex altera nauī irridēs dicebat q forte alicuius egiptij cor-
p⁹ eis traditū fuerat: q illi sancti marci asserēbāt: conse-
sim⁹ naus ubi erat corpus euangeliste tanta celeritate
se vertit quanta nullus hominū eā vertere potuiss⁹: insur-
gēs aduersus nauē in q vir ille erat partē lateris ei⁹ fre-
git: nec inde discessit donec oēs p̄stiterent brīm marcū ibi-
dē tacere. Et dñi quidā nautis nautis brī Marcī obstina-
tus corp⁹ ibidē sacrū tacere negaret a dyabolo obfess⁹ tan-
diu verat: qđ diu beati euangeliste corpus p̄stēs et penitēs
eius meritis liberat. Deī cū nocte quadā tēpestas adeēt
naueq velificātes velocissime ducerent: nauteq nescirēt q
p̄geret: beatus marcus dominico monacho in fōnis appa-
ruit ei⁹ iussit: vt diceret nautis qtenus velocit vela depo-
nerēt: qntā terra nō longe esset: Qui cū iussa narrass⁹: ve-
lis deposuit: facta aurora apparuit in insula seroalis: cūcti
q beato euangeliste grās agūt. Et cū illi factū p virib⁹ oc-
cultaret: q cūq pueniebāt ciuitatē et locorū populū eisdē
occurrerāt dicentes sibi reuelatum a dño q corp⁹ sancti
marci deferret: et adorato corpe munera offerebāt. Veniē-
tes itaq ad humachū ciuitatem hystrie: iustiano duci oīa
gesta intimarūt offerētes sibi corp⁹ sanctissimū si eis indul-
gere veller: eo q inuiti transgressi fuerant eius mandatū.
Quib⁹ dur clemēs remisit: et vt filios cū honore susceperit.
Et cū vīso episcopo et populo ad portū nauibus occurrir:
corpusq sanctū digna veneratiōe suscepit: et donec eccle-
sā fabricaret ipm in pprio pallatio collocauit. Dñi autē corp⁹
p scalas portaret pallatij alijq a gestib⁹ sentiebat vt on⁹
sustinēt et ipotabile: alijq dñs agillimū atq leue. Dñi-
autē aut dur clericos et cantatores q corpus sc̄m prīue
custodirent et diuin⁹ laudib⁹ honoraret. Int q staurat⁹
monach⁹ primus erat. Sequētī vero āno theodor⁹ p̄sbyr
veneras venit: et digre honorat⁹ fuit. Cū aut iustian⁹ dur
eccleiam brō euangeliste fabricare disponderet: morte p̄uētus
est. Qđ gēman⁹ ei⁹ iōānes ducatū suscipiēs deuote adiple-
re curauit cōstructaq solēni eccleā: corpus sacrū ibidē di-
gna veneratiōe recōdidit. Cui⁹ trāslatio celebrat. q. cal. fe.
q die corpus sacrū veneras delatū puenit.

M De sacro Metrano martyre. Ca. lxxij.
Etranus martyr ap̄ alexandriā passus est.
Quo nolēte ipia p̄ba pferre ad iussidē pa-
ganor oē corp⁹ eius fustib⁹ colliserunt vultū
q̄ ipsius et oculos acutis calamis tenebrātes
extra urbē cū crutiatib⁹ expulerūt. Ibiq spm q i eo supe-
rerat lapidib⁹ eiecerūt. q. cal. febr. Hec hier. i martylogio
De sacro Cyro et Joanne martyrib. Cap. lxxij. (suo
yrus et Joannes martyres rome martirium
passi sunt. Quo tñ tpe aut sub q iudice: seu q-
b⁹ tormentis afflicti fuerint aut exanimati in
martylogio nō expūit nec alicubi scriptū in-
ueni. nisi q eccleā romana eorum festū. q. cal.
febr. recolit: et in calendarijs ascribit.

C De sancto Ignatio ep̄o et martyre. Cap. lxxij.
Ignatius ep̄s antiochenus et martyr discipul⁹ ioan-
nis euangeliste fuit: q tertius post beatum Petrum
apostolū antiochie p̄ficatorū tenuit. Ibi brē virgī
nī valde dilectus: eidē adhuc in carne existēti deuo-
tā epistolā scripsit: et ab ea responsiōez eius sanctis
manibus scriptā obtinuit. Hic ut in rigitta legi auduit
angelos cāntantes antiphonas sup montes quendā. Et
tunc instituit antiphonas in eccleā de cāntari: et psalmos
sc̄m antiphonas in tonari. Cū autē p̄pace eccleie exora-
ret: nō suū sed infirmorū periculū metuens traiano impato-
ri de victoria redeūti et chīanis mortē cominātī occurrit:
et libere se chīstianū ēē dixit. Quē traianus ferro vincitū de
cē militib⁹ tradidit et romā adduci p̄cepit: cominat⁹ eidem
q traderet bestijs deuorādus. Qui ad oēs eccleas ep̄las
destinabat: et eos in fide chī cōportabat. Cū autē romam
adduct⁹ fuisset: et dudū a traiano suat⁹ dñs sacrificare re-
nuiss⁹: plūbat p̄rio in scapul⁹ durissie cedidit: deī vngul⁹ la-
teribus laniat et duris lapidib⁹ eius vulnera p̄ficat. Et cū
his oibus imobil⁹ p̄māss⁹: fecit eū impator nudis pedib⁹
b⁹ sup accensos carbonēs ambulare. Et cū ille⁹ exstiss⁹: et
hec traian⁹ arti magice deputaret: deuorū eius iussit vnc-
tis ferreis lacerari vīq ad ossū deuorandū: deī plagas
eius sale p̄fundū. Sicq dudū cruciatū et patiēssie supplē-
cia tolerātem viculis ferreis icippo fecit alligari et in imo
carceris teneb⁹: osi fame et siti per tridū cruciari et post tri-
duz decreuit deuorandū bestijs subijci. Tertio igitur die
duz decreuit deuorandū bestijs subijci. Tertio igitur die
impator et senatus omnisq populus p̄uenerūt videre eū
antiochenū cū bestijs pugnaturū. Cui impator erpositos
duos leones ferocissimos latari p̄cepit. Quos ille puoca-
bat: ut ad se deuorādū accederet: miratib⁹ cunctis et ip̄o i-
paratore p̄stati viri. Accurrētes ergo duo seu leones ip̄
suz tantūmō p̄focauerūt: carnes autē eius q̄uis famelicū
nullaten⁹ tetigerūt. Traianus autē hoc vidēs admirat⁹
discessit p̄cipiēs vt nō phiberet: si q̄s veller tollere corpus
eius. Qđ chīani auferentes honorifice cōdiderunt. Cuz
autē traian⁹ qđā literas a p̄fecto ouētis recepiss⁹: in q̄b⁹
chīanos q̄s impator occidi iusserat plurimū cōmēdabat:
doluit de his q̄ ignatio intulerat et p̄cepit: vt null⁹ chīan⁹
de cetero inq̄reret si quis tñ occurreret: puniret. Legit q̄q
cū brīs ignat⁹ inf tot tormēta nūq̄ abluocatiōe nomin⁹
testi chī cessaret: et tortores req̄reret: cur hoc nomē toties
replicaret. Et ipsuz nomē se cordi inscriptū hēre et ideo ab
eius inuocatiōe cessare nō posse. Post cur⁹ mortē qđā qui
hoc audierāt curiosus experiri volētes: cor eius a corpe
euellit: et dñs scindētes p̄meditū literis aureis scriptū iue-
nerunt testē chīst⁹: q vīso miraclo plurimū crediderūt. Pas-
sus est autē cal. fe. xj. traiani āno. Hic quorū scripsit ep̄las
in exhortationes. Ad ephes. p̄laz. Ad magnesiāos sc̄daz.
Ad traon. terrā. Ad Ro. q̄rtā. Quas scripsit ap̄ smirnā
dñi romā victus duceret. Ibi discedēs scripsit ad philadel-
phenos aliā et vltimā ad smirneos et p̄cipue ad polycarpū
smirne ep̄m vbi de resurrectione domini elegās phibet te-
stimonij. Hec hieronim⁹ de viris illustribus.

S De sancto Severo episcopo. Cap. lxxv.
Severus ep̄s rauēne ciuitatis dectmstertius a san-
to apollinare claruit q ex eadē ciuitate obscure na-
tus pauperē vitā labore manūz deducēs cum vx-
ore vincentia et filia innocētia lanificij opē sumptuos
quoridianos carpebat. Cum autem ex consuetudi-
ne omnes episcopi rauennates per columbā celestem ad
sacerdotium eligerentur: et iam duodecim post sanctum
apollinarem eo modo electi fuissent: et ad tātū miracu-
lum mlti confluētes: contigit rauēnatē eccleā pastore p̄-
p̄rio viduari. Et cū multi episcopoz finitimi cōuenirent
ad orationē nō electiōez faciendam. multitudōq̄ popu-
li: vt dictum est ad hoc concurrisset seuerus vxori licentiā

petijt ad ecclesiam eundem et columbe miraculum spectandi vixit vero ipsum redarguens respondebat quod talis visio ad eum non pertinebat: sed potius ad laborē sederet et oratio non vacaret. Sive enim iret: sive non iret: ipsum episcopum non eligeret. Cum autem seuerus in portu instaret: vincētia quasi ironice eidem ut iret prophetauit: quod hora illuc pueniret episcopus fieri. Veniens ergo seuerus ad ecclesiam et sordidus indutus: inter ceteros apparere non audēs: post valuas ecclesie latitabat: et columbe aduentū cum ceteris expectabat. Huc oratione episcoporum completa per fenestrā solitā ingrediens: et ecclesiam circūuolans super caput seueri latitantis resedit. Qui dum territus eā a se repelleret: illa iterū dudum per aera volitasset iterū ad seuerū redijt et in eius vertice resedit atque redēuit. Qui statim ab episcopis et populo electus quibus renitēs in cathedra collocatus et episcopus consecratus. Et dum esset idiota et literarum ignarus diuinā inspiratione exemplo apostolorum sacris litteris repente imbutus non solum diuinā misteria et pontificis officia exercebat: sed etiam predicator factus populum suū salutifero sermone docebat. Addeo ut cunctis in miraculū prodiret quod sanctus et idiota tam subita mutatione doctor eximius factus esset. Qui vite sue sanctitate multis exemplo proficiebat: et plurimis miraculis coruscabat. Hic per spiritum raptus dum missam celebraret exequijs sancti geminiani episcopi mutines interfuit: eiusque corpus more pontificis tumulauit: et rediens ad corpus missam cōpleuit: ut dictū est plenius superius in legēda sancti Geminiani. lxx. cal. feb. Hic etiam sanctum heracleum pisanum episcopum enutrit: et ad pontificatū ipsius vixit promouit: vixit quoque eius vincētia defuncta in proprio tumulo sepeliuit. Post aliquod tempus dum filia eius innocentia virgo diē impleisset extremū et eiusdem seuerus exequas celebrasset: corpusque filie iuxta matrem ponere decreuisset. apertus sepulchro apparuit locus in terrā exiguus quod corpus filie ibidem nullatenus poterat collocari. Tunc episcopus ad locum accessit et vixit ut loquar daret filie mandauit. Et continuo corpus innocentie quod erat supinū in larus secessit et innocentie filie locum diuisit. Huc ibidem cunctis stupentibus iuxta matrē deposita est. Cum autem seuerus iam senio confectus obitū suū sibi a domino reuelatū prescīuisset populum ad ecclesiam cōuocauit: et diuinis mysterijs celebratis glorioso sermone plebē suam in domino cōfortauit. Et deinde sibi sepulchrum cōiugis et filie aperiri fecit. Ac inter ipsa duo corpora se medium ponens cunctisque vale faciens inter verba orationis in christo feliciter obdormiuit cal. februarij: vbi clauso mausoleo sepultus iacet: miraculis et virtutibus pollēs ecclesia precesu temporis eius nomini dedicata.

De sancto Seuero presbytero et martyre.

Cap. lxxvi.

Seuerus presbyter et martyr: rauēne ortus et nutritus ab infantia deum timens miraculis clarere cepit. Inter quod eutitix. c. lxx. annos decrepitum senio visu priuatus illuminauit: veniens autem ad urbē romā ad huc iuuentis in valle interocrina ecclesiam in honore dei genitricis edificauit. In qua et presbyter ordinatus deo multis annis deuote seruiuit et pauperibus sedule ministravit. Cum autem quidā paterfamilias in extremis laborans eum ad se vocari fecisset: ut sibi confiteretur: et ille in putanda vinea laboraret: nuncijsque ut se antecederent respōdisset: et post hec aliquāculū venire distulisset: veniens ad egrorum repperit iam eum esse defunctum. Quod ille cernens contremuit magnisque vocibus se interfectorem illius clamare cepit. Tunc vehementissime iuxta corpus defuncti: et in terram caput consideret: repente qui defunctus fuerat animā recepit. Et admirantibus cunctis vbi fuerit vel quō renixerit interrogatur. Qui respondit quod a tetrīs hominibus flammis naribus et ore vomentibus per loca obsecu-

ra ducebatur: sed a pulcherrimis iuuentibus eisdem tetrīs occurrentibus creptus est: quod dixerunt quod oportebat eum ad corpus reduci: quod cum vñs seueri lachrymis cōdonasset. Qui sanctus presbyter penitentiā salutarē iposuit. et ipsa pacta vir ille post dies. vij. iterū obdormiuit. Hec grego. primo dialo. c. vltimo. Post hec maximianus imperator aucta fama seueri eū cōphendi fecit et sacrificare nolentē in predicta valle decollari mādauit. Qui animā duo angelis ispe colūbarum visi sūt ad celū deferre. Corp⁹ autē ei⁹ apud urbē veterē cōditū est. Passus est autē cal. februarij.

De sancto Seuero presbytero et pfectore Cap. lxxvii.

Seuerus presbyter et pfector: cognomēto sulphur pūctie aquitanie vir genere et literatura nobilis eplā ad dei amorē et mūdī ptemptū exhortatorias scripsit sorori sue multas que note sibi esse dicunt. Ad paulinū nolanū episcopum scripsit duas: et ad alios plurimas quod non vulgantes: quod familiaris necessitatis re cōtinent. Chionica etiam cōposuisse dicit. Beati martini vitā signis et miraculis illustrē exarauit. Posthumani et galli collationes autē se habuit et dialogos libros tres. Fuit autē discipulus beati martini eiusque factorum operū imitator: sub maiore theodosio. Quicquid cū pace in dñio. Hec genadi⁹ de vi. illu.

De sancto Dionio martyre.

Cap. lxxviii.

Dionisius martyr. ut habetur quarto libro ecclesie hystorie tpe antonini imperatoris: inter ceteros quod veri martyres extiterunt famosissimus fertur quod docēs et exhortans populum: et in ipsis tribunali-bus disputās: eos quod in persecutiōe titubabāt viriliter hortās: post squalorē carceris vbi etiam multos fratrum ad tolerantiam martirij suis exhortationibus roborauit: cruciatibus multis veratus est deinde clauis confixus et candenti rogo suppositus beati finem vite sortitus est. Cū quod et alij. xv. simili pena passi sunt cal. februa.

De sancta Brigida virgine.

Cap. lxxix.

Brigida hgo claruit apud scotiā tempore pri-mi iustini imperatoris. Huc christianis et claris parentibus orta: a pueritia sanctitatis opibus dedita: etiam miraculorum gloria coruscant: huc dum a matre mitteret ad butyr ex lacte vaccarum cōgregandū: put et alie puellae a parētibus mittebant: et illa totū quod collegerat pauperibus erogasset. tēpore exq̄sito super omnes alias iuueculas cooperarias suas butyrum apportauit. Dum autē ea parentes nuptui tradere vellēt et ipsa pudicitia elegisset: postquam in manibus episcopi coram deo virginitatem professā est. lignum altaris tetigit: quod in testimonium eius sanctitatis statim viride factū est: sic manens usque in presens. Quo viso miraculo stupefacti parentes eā domino commendarunt. Cum autē diē quadam messorius eius segetes in agro colligerent: et pluuia martima erumperet: a messoribus suis imbriem sedauit: et circūstantibusque agris pluuia madefactio sola hui⁹ area sicca permansit. Diē quadam cum oues pasceret imbie cadente pannis perfusa domus redijt. Et vestes madefactas super solis radium quod per rimas iurabat siccandas extēdit: que quasi insolida pertica diuinit⁹ permāserūt. Aquā in ceruisiam et lapidem in salē conuertit et a nativitate cum illuminauit. Apium inuentens qui ad oues comedendas venerat: in christi nomine adeo mansuefecit: ut cum ouibus perpetuo quasi artes moraret: cum eis deinceps ad pastum egrediens domūque ipsas uti custos reducens. Dum nouem viri in montē vnus conspirassent: et eos virgo christi ab intento pessimo reuocare non posset: orauit ad dominum: ut nequā illorū voto resisteret. Egredis autē illis apparuit imago quedam quasi illius hominis occidendi: quam illi gladijs percutiētes: hominēque peremisse putantes lecti reuersi sunt. Sed dum quod illis contige-

rat cognouerunt: compuncti ad pedes virginis prociderunt: et penitentia egerunt. Sicq; sancta virgo multis claris virtutibus quiescit in pace calen. february.

De sancto effron diacono.

Ca. lxx.

Effron edesine ecclesie diaconus doctor eximius: remittit vitam ducens nulla necessitate de cella discessit. Ectioni et scripture atq; orationi semper intentus: qui ad se venientes salutari doctrina reficiebat: et libros et opuscula cyro sermone conscribebat. Hic est qui basilium cesariensem episcopum in figura columbe ignis asperxit: et ab eodem ut grece loqueretur. sibi a dno ut impetraret obtinuit: ut haberetur supra in vita sancti Basilij cal. ianuarij. Tempore quoda dñi famulus grauisima in omne terram sentiret: ipse pauperum miseris alias nunq; egressus de cella exiit: et ad ciuitatem venit diuitibus predicans ut indigentib; subuenirent: multasq; pecunias a diuitibus suscepit inter inopes distribuendas. Quos in porticibus congregauit: et pecunias eisdem fideliter erogauit. Factaq; ueritate ad cellas rediit in qua post mensem in dño requieuit cal. february tempore ualētis impatoris. Sepultusq; iacet in ecclesia edesina. Hic multa syro sermone pscripta: que publice in quibusdam ecclesijs scripta leguntur. Extat liber de spū sancto: que de syra lingua uertit in grecam. Hunc beatus hieronymus legisse se dicit: et acumen ingenij illius etiam in translatione memorasse. Hec in libro de uiris illustribus.

De sancto paulo epo.

Ca. lxxj.

Paulus epus treccassinus fuit. Cuius uita uirtutibus clauit et mors preciosa miraculis celeberrimis commendatur. Qui et in christo domino diem clausit extremū calen. february ut dicitur ado.

De purificatione beate Marie uirginis.

Ca. lxxij

Purificatio beate marie semp uirginis quadragesimo die a natiuitate dñi facta est uidelicet quarto nonas fe. Preceperat em lex die duodecimo. Ut mulier que suscepto semine filium peperisset: immunda esset septe diebus scz a consortio hominū qbus cōpletis munda qdem efficiebat quo ad cōsortium hominū sed adhuc triginta tribus diebus immunda erat quo ad tēplū ingressum. Tandem quadragesimo die tēplū intrabat: et puer cū muneribus offerebat. Si uero feminā peperisset duplicabant dies: et quo ad hōim cōsortiū: et quo ad tēplū ingressum. Hoc aut idcirco de as precepit: ut sicut qdragesimo die a conceptione anima in suo tēplo corpori maris infundit: et carnis admixtione maculatur: sic puer quadragesimo die in tēplū materiale inducat: templumq; ingrediēs p ostia ab ipsa carnis macula expietur. Et moraliter loquēdo: ut per hoc detur intelligi: q illi tēplum celeste intrare merent: qui pcepta decalogi cū fide quatuor euāgeliorū obseruare nituntur. Et in parturiēte uero feminā dies duplicatur q ad tēplū ingressum: sicut duplicant quo ad corporis formationē. Hāc sicut quadraginta diebus corpus masculi organizat: et perficit: et in quadragesimo anima infunditur sic corpus femine in octuagesimo. Et appellat aut hoc festum triplici nomine: scz purificatio: hyppopanti: et candelaria. Primo em purificatio dicit: ex eo qd quadragesimo die natiuitatis dñi beata uirgo ad templum uenit: ut scdm legis cōsuetudinē mūdaretur: cum tamē sub illa lege non teneret. q nō peperit suscepto semine sed mystico spamine. Unde moyses addit suscepto semine: cū tamen non esset necesse quantū ad oēs mulieres: que suscepto semine parit: sed id addidit: ut dicit Bernardus qui timuit in matrē dñi blasphemā irrogare. Et uoluit tū in hoc

se legi subdere ppter qtuor rationes. Prima ratio ē: ut daret humilitatis exēplum. Nā talis humilitas non solum ex parte matris sed etiā ex parte filij: q in natiuitate habuit se ut paup hōim circūcidit: ut paup et peccator hō sed i purificatione ut paup et peccator et seruus hō: ut paup i eo q pauper oblationē elegit ut peccator in eo q ipse cū matre purgari uoluit: ut seruus in eo qd redemi decreuit. Sicut etiā ppter uoluerat circūcidit: et postmodū uoluit baptizari nō ppter culpā purgandā: sed ppter eiū humilitatem maximam ostendandā. Unde Bernardus. Vere beata uirgo nō est tibi opus purificatio: sed nunqd filio tuo opus erat circūcidit. Et iter mulieres tanq; una illarū: sicut et filius tuus in medio puerorū sicut unus illorū. Secunda ratio est ut legē impleat. Nō em uenerat dñs legē soluere sed adimplere. Quam si soluisset iudei ipsum merito repulissent: tanq; dissimile patrib; et legis traditiones minime obseruantē. Triplici aut legi se christus et matrē hodie subiecit. Primo legi purificationis in significationem uirtutis: ut postq; omnia benefecerimus dicamus serui in uiles sumus. Secundo legi redemptionis ad exēplū humilitatis. Tercio legi oblationis ad exēplū paupertatis. Tercia ratio est ut legē purificationis terminaret. Sicut em adueniēte luce cessat tenebra: et adueniēte sole recedit umbra sic adueniēte purificatione uera: terminata est purificatio typica que purificatio uera christus est. Quarta ratio est ut nos spiritualiter purificandos instrueret. De beatus em purificari dñi tēplū ingrediētes: pcta nra oblationibus et elemosynis redimentes gemitū columbarū peccatis emittētes: et turturum pudiciā habētes. Uenit aut beata maria ad tēplū: filium suū obtulit et eum. v. siclis redemit. Nā quedā primogenita redimebant sicut primogenita undecim tribuū que redimebantur: sed adulti in tēplo domino seruiebant: et sicut primogenita mundorum animalium: que in sacrificio offerebantur. Quedā commutabantur ut primogenita asini que cōmutabantur oue. Quedam occidebantur ut primogenita canis. Cum ergo christus fuerit de tribu iuda patet qd debuit redimi. Obulerūt etiā p eo dño par turturum aut duos pullos columbarū. Hec enim erat oblatio pauperū: sed agnō oblatio diuitū. Et nota tres oblationes de dño factas. Prima est de ipso a parētib;. Secunda de ipso et de auib;. Terciam fecit ipse in cruce pro omnibus. Prima ostendit eiū humilitatem quia dominus legis se legi subiecit. Secunda eius paupertatem: q pauperem oblationem elegit. Tercia eius charitatem: q se p pctōib; tradidit. In turture aut significat pulchritudo castimonie. In colūba amaritudo penitentie. Secundo hoc festum dñi hyppopanti: qd idē est qd obuiatio: q symeon et Anna obuiauerūt dño: cū ad tēplū deferret: et dicitur ab hyppo: quod est ire: et ante quod est cōtra. Tunc aut accepit eū symeon in uinas suas: Et attende de christo mirabile exinanitiōē factā ut ille qui est splendor glorie et figura substantie dei: durus cecorum ac uia se ab hominib; ducti smat: ut scz ille qui ē portans oia uerbo uirtutis sue: in uinis senis se recipi et portari p mittat: q tamē se portantē balulabat. iuxta illud. Sener puerū portabat: puer aut senem regebat. Et etiā ille qui est purgationē peccatorū faciēs: hodie se ut peccatorū purificari nō recusat. Tūc aut symeon benedixit ei dicens. Hunc dimittis seruū tuū dñe scdm re. Et appellat eū tribus nomib; scz salutare: lumē et gloriā plebis israel. Et hoc triplici ratione. Primo ppter nostrā iustificationē: ut dicat salutare remittēdo culpā: lumē dādo gratiā gloriā plebis sue dādo gloriā. Est enim salus: quia redemptor: lux: quia doctor: gloria: quia premiator. Secundo propter huius festi triplicem denominationem: nam dñi purificatio quo ad purgationē culpe: propter qd dñi salutare

Dicitur candelaria quo ad illuminationem gratie: ppter qd dicitur lumen. Dicitur hypopartū q ad collationē glorie ppter qd dicitur gloria plebis sue. In collatione em gloria occurrit: obuia christo in aera et sic sp cum dño crimus. Tertio ppter triplicis diuini aduentus operationē: venit enī primo dei filius in carne ad hoies saluādos: et iō dicitur salutare: Venit scdo spiritus sanctus in igne ad aplos illuminādos: et iō dicitur lumen. Venit tertio christus i maiestatis sede ad electos glorificādos: et iō dicitur gloria plebis sue. Tertio hoc festum dicitur candelaria: ex eo qd cādele accense in manibus portant: qd ecclia ordinauit fieri triplici ratione.

Primo em ppter remouendā erroneam supstitionem Romani em olim in calendis februarij ad honorē februe maris martis vrbē de quinto in quintū annū cum cereis et facibus tota nocte lustrabāt: vt filius suus belli eis victoriam de inimicis pcederet: et illud spaciū dicebat lustrum. Hense etiā februario sacrificabant februo. i. plutoni deo inferoz et ceteris iheris: et hoc p anibus suoz ascessorum. Et vt picipiant cor solēns hostias eis offerebāt et tota nocte cum cereis et facibus vigilabāt. Et q difficile ē cōsueta dimittere: christiani de gētibz ad fidē pueri difficile hāc paganorū p̄suetudinē dimittere poterāt. Ideoq sergius papa hāc p̄suetudinē in melius cōmutauit vt scz christiani ad honorē maris vbi omni anno ecclias cum cereis benedictis illustrādo circūirent vt solēitate stāte intētio mutaret. Scdo ppter ostendendā vtrginis sanctificationē ne crederet ipam purificatione indiguisse: vt ergo ostendat q tota fuit luminosa et splēdida iō luminosos cēreos deferēdos ordinauit ecclia. Et deo nāq sanctitate respēdit q nō solum aliqd ad petm inclinatum i ea nō fuit: s etia virtus ei⁹ sanctitatis ad alios se extēdit. Ita q et in alijs mor⁹ carnalis cōcupiscētie extinguit: vñ dicunt iudei q cum maria pulcherrima fuerit a nullo tñ vnq potuit cōcupisci. Tertio ppter mysticā significationē et in capite et in mēbris. In capite em cādele accensa chm significat. In cerco namq tria sunt que denotāt tria que in christo fuerunt. Hā cera quā apes gignunt sine cōmixtiōe significat carnē chm natā de virgine. Lychnum in cera latens significat animā cādidissimā in carne latentē. Ignis vero sine lumē significat diuinitatē: q de⁹ noster ignis cōsumens est. In mēbris vero q per hoc instrumur: quō corā deo purificari debem⁹: vt scz habeam⁹ fidē verā: actiōnē bonā: et intētiōnē rectā. Hā cādele accēsa est fides integra cum opatione bona: q sicut cera sine lumē mortua est sic et fides sine opib⁹ mortua ē lychnum aut in cera occultatū ē intētio recta in ope latens: vnde Grego. sic sit fides in publico: vt recta intētio mapeat in occulto.

De sancto Cornelio epō cēturiōe.

Cornelius centurio epus beati petri apli discipulus et in baptismo filius fuit. Hic vt dicitur actū. et. Lū esset apud cesareā cēturio prime cohortis que dicitur italica. vir religiosus et timēns deū cū omni domo sua faciens elemosinas multas: et oratiōi insistēs: licet adhuc gētilis media die vidit manifeste angelum dei dicentē sibi q̄lter eius elemosine et orationes ad deū ascēderāt: ppter qd deus ipsū saluari decreuerat in adans vt symonē petrum ad se accerseret: q ioppe apd symonē coitarum hospitabatur cum vniuersitatis edoceret. Qui p̄sternuncios ad petrum misit. Eadēq hora qua illi ad hospitium petri peruenērāt: dū petrus in superiora domus circa horā sextā oraret in exta si raptus vidit linteam quatuor funibus: de celo missum cunctis animantibus plenum voce ad eum delapsa vt ex ipsis occideret et māducaret. Qui cum nullatenus se imunda posse comedere diceret. audiuit secundo que de⁹ purificauerat minime imunda reputāda. Lūq descendēs

a nuncijs causam itineris audisset: et visionem intellerit: q etia deus gentilitatē immundā ad fidē susceperet: diuinitus admonitus cum illis accessit: quem cornelius deuote suscepit et eoz vterqz mutuo suā visionē exposuit. Lūz autē petrus corā cēturiōne et eius attinentibus et amicis ibidē cōgregatis christum p̄dicaret: spiritus sanctus super illos nōdum baptizatos descendit et ceperunt loq linguīs et magnificare christum. Quos oēs beatus aplos baptizauit. Deinde cornelius milite abrenunciāns discipulus apostolorum efficit: et ab eisdem epus cesaree ordinatur. Qui apud eandē urbem officio p̄dicatiōis fideliter peractō sanctitate conspicuus ad christum migravit. Vbiq sepultus quieuit. iij. noñ. februarij.

De sancto Apioniano martyre.

Ca. lxxij.

Apionianus martyr passus est rome sub maximiano ipatore et laodicio p̄fecto. Cum ei laodicius sifinnus dyaconem in carcere dīeb⁹ xvij. detinisset vt dictum est in passioe saturnini. iij. calendis decēbris: et post hec p̄fectus eum sibi presentari iussit: dum apionianus qui erat cōmentarien. sifinnium de carcere eduxisset: subito lux de celo facta est: et vox de luce extitit dicēs: venite benedicti patris mei et c. Ad apionianus videns credidit: et ad pedes sifinnij p̄cidiit baptismus perēs. Quē sifinnius mor vnda sacra perfudit: et ad marcellum papam deduxit: q ipm sacro chrismate delinuit et cōmunicauit: ventos cū sifinnio ad p̄fectum. Quē cum de crudelitate qua i christianos se uiebat argueret: et se christianū assereret. iubete p̄fecto via salaria miliario scdo ductus ibiq capite truncatus ē et a toāne p̄bitero in iplo loco sepultus ē quarto noñ. febr.

De sanctis septem mulieribus.

Ca. lxxv.

Septem sancte mulieres martyres que in passioe sancti blasij legunt apd sebastē ciuitatē passę sunt sub agricolao p̄fide: que ab eodē sancto epō in fide fierant edoctę. Cum autē sc̄tus multa perpessus supplicia iussu p̄fide ad carcerē duceret: sanctę semine euz insequentes: guttas sanguinis eius de corpore fluentes in linteis colligebant: ppter qd apparitour⁹ tenet sunt et p̄fide presentate: Qui iussit eas ad mōtis supercilium lacus supereminētis adduci data sententia vt si non adorarent statuam iouis illuc delatam in lacum precipitarentur. Quę cum idolum in lacum proticissent: dīcens vt si deus est seipsum iuuaret a ministris ad p̄fide reducitur. Qui fecit illas super. vij. erea subsellia igne cādentia sedere: vt in posterioribus viderentur. Quibus angelus domini apparuit et eas intactas ab igne conseruauit. Deinde in eculeo leuare: vnguibz et pectinibus ferreis carnes earuz dīrumpite sunt. Tunc duo pueri filij. vnus ex illis ad matrem accedentes postulabāt se fieri christianos. Quos iussit agricolaus vna cum sancto blasio in carcere mancipari. Sanctas vero mulieres die sequenti mandauit in caminum ignis accensum immitti. Quę dum in medio flammarum illese p̄sallerent: et hec ministri p̄fide rettulissent: iussu eiusdem extra ciuitatem educto datoqz sibi inuicem pacis osculo decollare sunt. Quarum animas carnifices omnes viderunt in specie septem virginum vti de thalamo prodeuntium ad celum conscendere coronatas. Corpora vero a christianis noctu sublata in eodem loco sepulta sunt: Passę sunt autem quarto noñ. februarij.

De sancto blasio episcopo et martyre.

Cap. lxxvj.

Blasius episcopus et martyr sub persecutione diocletiani passus est: in ciuitate sebasten: provincie capadocie. Qui cum omni sanctitate polleret: electus est a christianis in ipsius

episcopu ciuitatis: vigete vero psecutione christianos spe-
luncâ argei motis pergit: et ibi eremiticâ vitam duxit. Qui
aues pabulâ afferebat et fere ad eum unanimiter cõfuebant.
Quicquid vero ad ipsum accessissent egroti sanitate ad libe-
râ reportabant. Cui aut agricolâs christianos afflige-
ret et die quadâ milites venatû misisset: illiq; pincinde di-
scurrêtes in vanû tenderet ante antrû sancti ferarû mul-
titudine inuenerunt: nullâ tñ cape valentes pelsidi retule-
runt: et gliter Blasius christianorû epus in specu lateret et
omnes ad se feras magicis artib; cõgregaret. Quem ius-
sit cõprehendi sibiq; pñtari. In ipsa aut nocte christus
sibi ter apparuit: monens vt sibi sacrificiû offerret. Qui sur-
gens intellexit se christo p martiriû immoladû: et celebra-
ta missa cû militib; ad iudicê pfectus est. Cui multi lan-
guentes occurrerunt et ab eo diuersarû egritudinû salutem
pceperunt. Quê milites iussu pñdis vsq; in crastinû in cu-
stodia recluserunt. Eadê die quadâ mulier filiû suû mori-
entê in cuius gutture os piscis trãuersus erat ad pedes
eius cû lachrymis obrulit: quê sanctus oratione sua mor-
sanauit. Orantib; ad dñm pio cunctis se inuocantib; gut-
turis passionê aliquâ sustinentibus: et audiat vocem se fo-
re a dño exauditi. Sequenti vero die pñdis pñtatus
cum ioui sacrificare renuissit: dicens eum fuisse hominê sa-
cilegû et dñatû: sustib; grauitè celsus est. Deinde in car-
cerê reductus. Tunc vidua paupcula venit ad eum: cõque-
rens lupû vnicum sibi porcellum rapuisse. Cui cõpariens
sanctus orauit et lupus porcû repositus: mor illa domus
rediens et suê reperiens cum occidit: sanctosq; viro partes
coctam cû pane et candela obtulit: illeq; refectus deo gra-
tias egit. Post aliquot vero dies iterû de carcere educit:
et sacrificare nolens in ligno suspendit: et vnguibus ac pec-
tinibus ferreis laniatur. Iteratq; depositus ergastulo
durissimo mancipatur: quê sancte septê mulieres subsecu-
te sunt vt supra proxime dictû est. Dñi aut in custodia tene-
retur: duo pueri filij vnus ex pñtis septê feminis peten-
tes se fieri christianos: in eodê carcere recludunt: q; Bla-
sius in fide christi docuit: et sacri baptismatis vnda persua-
dit. Post hec aut iterû conspectui pñdis pñtatur. Et
dñi in christi confessione perseueraret tubente agricolâ li-
gato ad collum eius saxo in lacû precipitatur. Ipse vero
aquâ signauit et mor sicut arida terra permansit. Ad quê
sup aq; stantê dñi milites. lxx. accedere vellê vt eum in pro-
fundû demergeret: subito vt aq; intrauerit submersi nuf-
q; cõparuerunt: Angelus aut domini deduxit eum ad terrâ
cui a militib; ante pñdem adductus iussus est ab eo cû
duobus pueris q; in carcere baptizauerat decollari. Du-
ctus ergo ad locû passionis oratione ad dominû pio se in-
uocantib; fusa cû duob; pueris capite celsus est. iij. noli. fe-
bruarij. Quorû corpora helisca mulier: sepeliuit: vbi non
longo post tempore ecclesia ei? nomini fabricata et dedica-
ta consistit.

De sancto Joanne elemosynario
episcopo. Cap. lxxvj.

Iannes cognomento elemosynarius epus claruit
temporibus foce imperatoris qui clari alexandrie
natalibus ortus: sanctitate et sciētia pñditus ad pa-
triarchatum eiusdē vrbis promouus: ex vbertib; ele-
mosynis q; faciebat elemosynarius dictus est. Cui
in oratione quadâ nocte beata virgo apparuit coronâ oli-
uarû in capite gestans: que se dei genitricē esse dixit: coro-
na misericordie circûdatâ hortans sanctû vt eam in spon-
sam assumeret: et quicquid peteret a dño obtineret. Extric-
misericordie operib; intent? fuit: et paupes suos dños ap-
pellauit: famulib; suis pcepit: vt ciuitatē circûirēt: et oēs
dños suos conscriberēt. Qui cû nō intelligerent: exposuit
dños suos esse paupes et mendicos: qui sibi auxiliari sic-

bant: et regnû celorû sibi largiri poterant. Et vt conciuēs
suos ad elemosynas induceret: exempla plurima scōrum
inducebat q; largas elemosynas tribuētes bonis spiritali-
lib; abundat. Monachus quidâ noie vitalius oēs pu-
b; leas meretrices cõscripserat q; vicissim singulas nocti-
b; singulis conducebat. Et ad eas intrâs in oratione per-
noctabat: pñtensq; mane ne cui reuelarent exemplo sue
sanctitatis multas ad penitentiâ pducebat. Et cû ex hoc
mli scādalarēt: putâtes vitaliû admodû esse lasciuum
et de hoc Joanni epō querimonia delata esset: noluit eis si-
dē adhibere: de pñtis dñi vt opus scri vii alicui reuelaret
talter q; nō iputaret in peccatis his q; in eum scādaltzabāt
Post dies paucos egrediēs monachus ab vna illarû: ob-
uiauit eundâ ad eâ cognoscendâ ingredientib; vitalium a
lapa pcutit: et eum de fornicatiōe redarguit. Stratisq; vya-
bolus in specie mauri virû illû in gena repcutiēs eum vera-
re cepit. Ita vt ex ore eius demō clamaret: et vitali sancti-
tatem expurget: necnon castissimû cõprobaret. Pño quo-
dum ille orasset a demōto liberat? est. Mulieres quoq;
que scrius vir opabat: manifestare ceperunt. Quê oia bea-
tus iōānes p ipm cognoscebat: iōq; maledictis fidē adhi-
bere nolebat. Sicq; orantib; eius innocentia viri sancti
manifeste cognita fuit. Quidâ in habitu pegrini ad se
venienti et elemosynâ postulanti mādauit iōānes sex nu-
mismata dari. Iterq; mutato habitu reuertenti. sex aure-
os sibi dare pcepit. Cui etiâ tertio mutatis vestibus rede-
unt duodecim dari iussit. Cui aut dispensator: sibi inuenerit
q; hic idē paup ipse de his elemosynam diuersis mutatis
vestib; sumpsisset: insitit iōānes vt sibi tottes daret q; tēs
ille rediret: ne forte cēt christi? q; se tētare veniret: an posset
plus accipere q; epus sibi dare. Quidâ patrici? pecuniâ
ecclesie in mercatib; ponere volebat: patriarcha sō re-
sistebat: volēs ipsâ paupib; largiri: sicq; cōtēdentes ad in-
uitē irati sunt. Adueniēte q; hora. xi. mādauit patriarcha
patricio p archiepiscopu dicens q; sol in occasum verge-
bat. Ad ille intelligēs ad eum venit: et cû lachrymis veniam
postulauit. Quidâ ei? nepos a tabernario grauiâ con-
uicia audierat: patriarche cōq;stus est. Cui patriarcha re-
spōdit se ipso die talē rē in eo facturû q; tota alexandria mi-
raret. Cōsolat? ergo nepos: putâs q; eum faceret grauitè
verberari. Qui eodē die p hōie illo misit: et ipm ab oi pen-
sione et tributo liberû fecit. Aduocâs nepotē dulcissimis
verbis eum ad paciētia et iustia tolerantiâ animauit. Ad-
numentû sibi fabricari fecit: q; tamē q; ad vixit impetrû
reliquit. Ordinauitq; suis clericis: vt quādoq; in solē
nitatib; celebraret: sibi cōmemoraret monumentû suû in
perfectû existere: et q; ipsum cōpleri mādaret: nescius q;
hora sur veniret. Hoc aut faciebat vt cōtinue memoriā
mōis haberet. Diues quidâ videns sacrû vile stratû
habere eo quod omnes pannos pauperib; erogasset: pre-
ciosum coopertoriû emittit: et iōanni tradidit. Cui cû illud
nocte super se teneret omnino dormire nō poterat: cogitans
q; ccc. domini sui de tãto precio operiri possent. Sa-
cto igitur mane statim illud vedit: et pñli egenis distri-
buit. Quod audiēs diues ille coopertoriû redemit: et iōā-
ni secundo tradidit rogans ipsû ne illud amplius vende-
ret: sed super se teneret. Ille aut scdō vedit: et de precio
vt prius fecit. Tertio aut vir ille coopertoriû redemit: et iō-
anni dedit dicens: q; onio pposuerat videre q; vinceret:
aut ipse in redimēdo: aut epus in veditēdo. Et sic suauiter q;
si diuitē illû vindicabat. Quidâ elemosynâ petēti nū-
mum dari fecit: qui indignatus eo quod maiorē sibi elemo-
synâ nō dedisset: in cōtumeliâ ei? prupit. famulosq; vindi-
care volentes episcopus prohibuit: sacculum quoq; pecu-
niarum corâ illo effudit: dicens vt inde acciperet q; vellet
Cōsuetudinē fecerat pñtis vt lecto enāgelio ecclesiâs

erirent: et verbis otiosis vacaret. ¶ Quadam vice lecto euangelio cum eis epus exisset inter eos stare cepit: dicens quod ubi oues ibi pastor esse debebat: Quod cum his itez fecisset: populum in ecclesia stare docuit. Iuuenis quidam qui sanctimoniam rapuerat a familiaribus suis exprobrabat: dicens quod erat dignus morte. Quos ille redarguit: dicens eos magis delinquere: quam primum iudicabant: qui forte amplius non peccabat. Cum autem febre correptus vicinus esset morti deo gratias agit: quod unicuique sibi solum nummum dimiserat: quem et pauperibus dari facit. Cum autem defunctus esset et corpus eius in sepulchro ubi erat duorum episcoporum corpora deponere vellent corpora illa in latera secedentia mirabiliter beato iohanni cesserunt: et locum sibi medium vacuum dimiserunt. Ante dies paucos obitus sui mulier quedam sibi confessa peccatum unum enormem ex verecundia omisit: quod tamen in schedula scripsit et sigillauit: et iohanni tradidit ut pro se dominum exoraret. Audiens autem ipsum defunctum: et se confusam reputans si forte scriptum suum ad manus cuiuspiam deuenisset ad tumulum sancti iohannis durissime flere cepit. Cui ille pontificalibus indutus apparuit duobus secum quiescentibus episcopis hinc inde vallatus: quod scriptum sigillatum mulieri tradidit. Quod illa apertens periculum suum deletum inuenit scriptum tamen ibidem repperit: propter iohannem seruum meum deletum est peccatum tuum. Illaque deo gratias egit. Quieuit autem sanctus iohannes in christo. .iiij. nonis. februarij circa annum dñi. ccccxcv.

De sancto Wandentio episcopo. Cap. lxxviiij.

Gaudens episcopus nouariensis fuit. Qui de hypocrisis ostendens sancti martini turonis episcopi notarius et discipulus extitit. Cui multo tempore adhe-
sit. Et postmodum mediolanum veniens cum sancto eusebio vercellensi episcopo exilium sustinuit. Indeque reuocatus a sancto simpliciano mediolanensi archiepiscopo pri-
mus nouariensis episcopus ordinatus fuit. Qui et episcopatum suum strenue gubernauit: et inter cetera corpus sancti laurentij presbyteri et martyris apud nouariam cum multis quos baptizauerat passim dudum latens inuenit: et digna ueneratio-
ne exaltauit. Dum autem mortuus esset et sibi preciosum sepulchrum pararet: a mense februario usque ad augustum inhumatus: et omnino corruptus coeque permansit: quo tempore et capilli et vi-
gues eiusdem crescebant: ut eo tempore quo vivebat. Hic etiam inter cetera miracula mulierem vexatam a dyabolo liberauit. Quieuit in pace. .iiij. nonis. februarij.

De sancto Celerino et socijs martyribus. Cap. lxxix.

Celerinus dyaconus et confessor: et auita eius ce-
lerina: laurentius eius patruus et ignarus auu-
culus martyres: apud apulicam claruerunt. De quorum omnium gloriosis laudibus memorat beati cypriani epistola ad martyres scripta. Nam ut ibidem dicit celerina gloriosa anus martyrio coro-
nata est. Patruus vero celerini laurentius et auuiculus eius ignatus in castris secularibus militantes palmas domini illustri passione meruerunt. Celerinus autem diu ad-
herentibus penis afflictus per .xiiij. dies in carceris custo-
dia septus in neruo ac ferro fame cruciatus: inde tandem eductus: et diutina pueritia dimissus: ad dyaconatus or-
dinem promotus sanctitate pollens quieuit in pace. Hoc-
rum omnium festum recolitur. .iiij. nonis. februarij.

De sancto Symeone propheta. Cap. lxxx.

Symeon senex et propheta noui testamenti de quo in euangelio luce. .ij. multa premonstra predicant: quod videli-
cet fuit homo iustus et timoratus et expectans conso-
lationem israhel: et quod spiritus sanctus erat in eo. Et quod responsum acceperat a spiritu sancto non visurum se mortem: nisi videret christum deum. Qui cum spiritu sibi diuino reuelan-
te: puerum iesum natum et ad templum a parentibus didicisset: venit in spiritu in templum die dominice purificationis. Et

cum inducerent puerum iesum parentes eius. festinavit Symeon ad portam templi et adorauit iesum et osculas platas eius accepit eum in vultibus suis. Et benedixit deum dicens. Nunc dimittis seruum tuum domine. et. Et cum esset annorum .cxij. et vir posset seipsum regere: portauit puerum usque ad alta-
rem iherosolym. Senex puerum portabat puer autem senem rege-
bat. Et tunc tradidit puerum matri domino offerendum. Et bene-
dixit parentibus iesu. et prophetiam illam matri iesu predixit: que scribitur: ubi supra. Et qualiter gladius mortis filij ani-
mae genitricis praesens debebat: praesentis autem omnibus secundum legem redeuntibus parentibus iesu ad domum suam: et Symeon ad propria rediit. Et quod promissione diuina obtinuerat: ter-
tio die in domino obdormiuit: et sepultus est in iherosolym. .ij. nonis. februarij. Hec in libro de infantia saluatoris.

De sanctis Phyllea et Phylloxonio et socijs mar. Cap. lxxxj.
Phylleas et phylloxonius in ciuitate egypti que appellatur canes passi sunt. Qui phylleas ut octa-
uo ecclesiastice hystorie habet et ut dicit hierony-
mus de prefata vix nobili plapia ortus. Primo quidem honoribus in seculo fulgens liberalibus sci-
entijs eruditus fuit: deinde ad episcopatum ipsius vixit. puer-
um de martyrum laude volumine insigni composuit. Qui tpe per-
secutionis cum multis de suo grege diuersi sexus ordinis et etatis quasi innumere multitudinis ad martyrium promissus a praeside ciuitatis tetus et carceri macipatus est. Qui cum a propinquis et dilectis blandis et lachrymosis sermonibus induceretur: ut christum negaret: et ipse contra constantior per-
maneret: ex sententia praesidis cum phylloxonio eius dyaco-
no decollatus. .ij. nonis. februarij.

De sanctis Aquilino et socijs marty. Cap. lxxxij.

Aquilinus: geminus: galeus: magnus et do-
natus martyres rome forosempronij passi sunt. Quos oes pro confessione nominis christi ius-
sit vixit praefectus capitali sententia vitam finire. .ij. nonis. febr. ut dicit adeo.

De sancto Gliberto confessore. Cap. lxxxij.

Glibertus confessor gemmalen. cenobij funda-
tor anno .xxv. orthonis impatoris primi claruit: qui apud goziam christo potius quam seculo mili-
tabat: et in ipso loco monasterio ab eo fabrica-
to et copiose dotato propter amorem sancte religi-
onis in pace dormiuit secundo nonas februarij. Cuius cor-
pus relatum est ad goziam vibem.

De sancta Agatha virgine et martyre. Cap. lxxxliij.

Agatha virgo et martyris apud ciuitatem cathani-
en. tempore decij passa est sub quintiano sicilie consulari. Qui cum esset ignobilis: libidinosis auarus et idolis deditus beatam agatham comp-
hendere nitebatur: ut qui erat ignobilis tenendo
nobile timeretur: quod libidinosis ei pulchritudine frueretur: quod auarus eius diuitias raperet: quod idolatra dijs eam immo-
lare compelleret: ipsamque detentam tradidit cuidam meretrici nomine aphrodosie noue filias turpissimas habenti: ut per
dies triginta suaderetur ei: quod ei animam imutaret: modo le-
ta promittendo: modo per aspera deterrendo. Quod cum vix supra fir-
mam petram christum immobiliter fundata oia sibi promissa vel co-
minata contempsisset et aphrodosia hec quintiano retulisset: ipse virginem ad se adductam cuius esset conditionis
interrogauit. Cui homo se ingenuam et genere spectabili pro-
genitam esse respondit: addens quod ancilla christi esset: hoc quod
magis eam ingenuam redderet. Nam summa ingenuitas est: in
qua christi seruitus comprobatur. Cui cum quintianus optionem
dedisset. aut dijs sacrificandi: aut diuersa supplicia sustine-
di. Virgo respondit quod vtriusque pro illi esset talis ut ve-
nus. et ipse talis quis iupiter deus suus. Tunc quintianus iussit

cū alapis cedi. Et cū diuersa sibi tormēta cōminaret. Et illa ecōtra feras: ignē et plagas et q̄scūq; penas se volūtario animo passurū offerret: iussit eā in carcerē trahi: ad quē letissimē et gloriōser ibat: et q̄si ad epulas inuitata agone suū dñō p̄cibus cōmendabat. Sequenti die inde educit et sacrificare cōtēnens in eculeo suspēdit: et torquet. Et cū in his penis delectari se diceret. iussit cōsulares manillā ei⁹ diutius torq̄ri: et totā abscindi. Que cū illū redargueret dicens qd cōfundi debuerat amputare i femina qd ip̄e in matre surisset iussit eā iterū ad carcerē reduci: p̄hibens medicum quēcumq; ad eā ingredi: et panē sibi vī aquā ab aliq; ministrari. Vex circa noctis mediū venit ad eā senior. quē aſcēdebat puer luminis portitor: dixitq; p̄gini: qd cū passa fuerat: tibi erat: et cōsiderauerat mamillā ei⁹ salutem suscipere. Illa vero omnē carnalē medicinā respuebat sed solū dñm Iesum habere se dicebat: qd verbo curat oia: et solo sermōe restaurat inuenerat. Tūc senior subridens dixit: se a ch̄o dñm missum ei⁹ qd esse aplm petrū. Et cōtinuo ab oculis eius disparuit: vir goq; sc̄tā se p̄fecte sanātā mamillāq; sibi restitūtā inuenit: et deo gr̄as infinitas egit. Tū ergo ex imenso lumine custodes territi fugissent et carcerē apertum reliq̄issent: rogauerūt eā qd dam ex vinculis. vt abiret: que omnino recusauit dicens qd nolebat amittere coronā sibi a dñō p̄paratā. Post q̄tuor dies reducta est ad quintianū: qd eam sanātā cōspiciēs: et q̄lter eā ch̄ist⁹ sanasset audiēs irat⁹ testas acutas iussit spargi: et carbones ignitos subterponi: et illā nudo corpe desuper volutari. Statimq; facto tremore ciuitas tota concutit: et cadente pariete siluinus et falcon⁹ cōsiliarij iudicis opprimitur concurrēte p̄p̄o aduersus quintianū: et clamante qd p̄pter iustum agathe cruciatū talia patarent. Tūc cōsiliarij ex vna pte tremorū metuens: et ex alia p̄p̄i seditionē non ferēs per posterulā aufugit: et virginē in carcerē reponi mādanit: qd cum introisset: orauit ad dñm: vt susciperet in pace spiritum ei⁹. Finitaq; oratione cum ingēti expirauit. Cū aut fideles corpus ei⁹ cum aromatib⁹ cōdirēt: et in nouo sarcophago collocaret apparuit iuuenis sericis amictus cum plusquā cētum alijs albis indutis: alias nūq; vīsus: qui ad corpus veniens tabulā marmoreā ad caput eius apposuit: et clauso tumulo cum omib⁹ ceteris ab omni oculis euauit. In tabula autē scriptum erat sic. Absentē sanctā spontaneā honorē deo et patrie liberationē. Quō miraculo diuulgato nō solum christiani sed etiā gentiles et iudei sepulchris virginis venerari ceperunt. Quintian⁹ vero dū ad inuestigandas eius diuitias p̄geret: et flumē in nauē cum eq̄s trāseret: duo eq̄s fremētes: calcēsque tactēs: vñ cum mox appetit: alē calce p̄cussus in flumē p̄iecit et necauit. Reuoluto anno circa diē natalis eius mōs etna ciuitati p̄m⁹ ructauit incēdium: qd q̄si torrens de mōte descendēs et oia cōburens: ad urbē cū impetu ventebat. Tūc paganorū multitudo: velum qd sepulchri ei⁹ erat optum arripuit: et cōtra ignē opposuit. Statimq; in diē natalis eius ignis cessit: et vterius nō p̄cessit: passa est autē noī. feb. circa annum dñi. cclij.

De sancto Ingenuino episcopo.

Cap. lxxv.

Ingenuinus secundus episcopus sabionē. fuit: vt scribit paul⁹ in gestis longobardorum quem p̄cesserat sanct⁹ castianus: qui in mole immolatus martyrius cōsummauit. Sabiona enī fuit olim episcopalis ciuitas metropolis aquilēsi: nunc vero sedes translata est in britēiā et subest salzburgen. Huius stipe longobardi italiā occuparunt regnāte eorum rege austerich. Seuer⁹ ep̄us in patriarchatu aquileiēsi. helie successerat. Quē sma ragdus patrici⁹ cōpulit cum q̄busdam alijs episcopis: cōmunicare iohanni heretico archiepiscopo rauennati: qd romanā ecclesiam cōtēnebat. Sanct⁹ vero ingenuinus cū sancto agnello tridentis. petro aluini. iuniorē veronēsi. iosepho: vincētiēsi. Rustico taruini. fonteio feltrini. agnello equi

li. laurentio bellunēsi: maxentio iuliesi. et hadriano polēsi episcopis. huic scismati non consenserunt. Propter quod omnes p̄nominati sancti multas iniurias p̄p̄si sunt. Sanctus vero ingenuinus actus in exilium pace quēuit noī. feb.uarij. Cui sanctus constantinus successit. Corpusq; ipsi⁹ post multos annos brixinā translatum est. Et sanct⁹ aluinus ep̄us brixinēsi. die quo migrauerat. f. noī. feb. miracul⁹ clarus eidem associat. Hec frater bartholomeus.

De sancto Adiuto ep̄o.

Cap. lxxvj.

Adiutus ep̄us viennēsi. eximie sanctitatis fuit. Cuius fide et industria atq; doctrina mirabili ab infestatione arriane hereseos gallicie defensione sunt tēpore gūdobardi regis francorum Qui et virtutibus insignis noī. feb. ap̄d viennam in pace dormiuit: vt dicit ado.

De quinquagesima.

Cap. lxxvij.

Quinquagesima significat tempus remissionis. Et incohatur in dñica qua cantatur. Esto mihi in deum. et terminatur in ipso die pasce. Instituta est autē p̄pter suppletionē: et p̄pter significationē et p̄pter representationē. Primo p̄pter suppletionē: qm̄ cū debeamus. xl. diebus ieiunare ad similitudinē christi et non sint in. xl. nisi. xxxvj. dies ieiunabiles: qd in dñicis nō ieiunatur p̄pter letitiā et reuerentiā dominice resurrectionis: eo qd p̄o suppletio dñicaz ad dñi sunt quatuor dies. Iterum clerici videntes qd sicut p̄cedunt p̄p̄m ordine sic debēt p̄cedere sanctitate p̄ duos dies ante illos q̄tuor ieiunare et abstinere ceperunt. Et sic septimana vna addita est q̄r quinquagesima vocat. Secundo p̄pter significationē: qm̄ quinquagesima significat t̄pus remissionis. i. penitentie in qua omnia remittunt. Quinquagesim⁹ enī annus erat iubilaeus qui erat annus remissionis: qd tunc debita remittebantur. serui liberabant et oēs ad suas possessiones reuertebantur. Per quod signat qd p̄ penitentiā dimittuntur debita peccatorum: liberant oēs a seruitute demonum et reuertuntur ad possessiones celestium mansionum. Tercio p̄pter representationē. Nā quinquagesima nō solum tempus remissionis significat. sed etiā statum beatitudinis representat. Nā in q̄n quagesimo anno serui efficiebantur liberi: in quinquagesima die data est lex in mōte sinai: et in. l. die datus est spiritus sanctus ap̄ls. Et ideo hic numerus beatitudinē representat ubi erit adeptio libertatis: qd ostenditur p̄ seruitutis liberationē: cognitio veritatis qd p̄ legis dationē et p̄fectio charitatis qd p̄ spiritus sancti infusionē. Numerus etiam q̄n quagenarius est denarius quinquuplatus. Denarius vero significat beatitudinē sanctis in fine mūdi cōferendā: vnde et paterfamilias suis operarijs in vinea laborātib⁹: seruo cōtulit denarios singulos p̄ mercede. Hic autē denarios iō quinquuplatur. quia. v. corporis sensus tunc beatificant. Hic cū per quinq; prudentes virgines designant: que fatuis exclusis ad nuptias cum sponso christo ingrediuntur. Idcoq; denarius retributionis in. v. sensibus quinquuplandus ad quinquagenū: iubilei multiplicat⁹ ascēdit. Tria autē sunt necessaria in epistola et euāgelio dñicali p̄posita ad hoc vt opa penitentie sunt p̄fecta scilicet charitas que proponitur in epistola: memorie dñice passionis: et fides que sumit p̄ illuminationē cōtē: que duo ponunt i euāgelio. Nā fides ip̄a opa facit acceptabilia: sine q̄ impossibile est deo placere: memorie passionis facilia. Gregori⁹. Si passio christi i animū ducit: nihil est tam arduum qd nō equo animo toleretur: charitas autem facit eē cōtinua: qd vt idem dicit Amor dei nunq; est otiosus. Operatur enim magna si est. Si autē operari negligit: amor dei nō est. Unde sicut in principio ecclesia quasi desperās clamauerat. Circūdederunt me et. Et postmodū ad se rediēs et adiuari petebat dicens Exurge dñe et.

Ira tam hic ex spe venie fiducia concepta ppter penitentia orat & dicit. Esto mihi in dei protector: ubi quattuor petit scilicet protectione: firmamentu: refugium: & ducatu. Omnes enim filij sui: aut sunt in gratia: aut in culpa: aut in aduersis aut in prosperis. Illis qui sunt in gratia: petit firmamentu: ut in ipsa gratia confirmetur. Illis qui sunt in culpa: petit refugiu: ut conuerterentur. Illis qui sunt in aduersis: petit protectionem: ut in ipsis tribulationibus ptegerent. Illis qui sunt in prosperis: petit ducatu: ut in ipsis prosperitatibus a deo in nocenter ducantur. Terminatur autem quinquagesima in die pasche: quia penitentia ad nouitate vite facit refurgere. Et q: in hebdomada quinquagesime tpa tertiae etatis recollitur: merito sanctoru patru tertiae etatis immediate gesta subseribuntur: quoru dies obitus ignoratur. Quauis est de solo sancto Abraam beatus hieronymus diem domitionis in suo calendario scribat. videlicet. vij. idus octobris: quia tamen de nullo alio ipsius etatis certa dies festiuitatis reperitur: ne ipsius Abraam primu & solu etatis tertiae ab alijs separemus congruentius visum est ut de ipso vna cu alijs acta subijciamus.

De sancto Abraam patriarcha.

Cap. lxxviii.

Abraam quem deus propter eius fidem addita sibi vna litera qua nomini vxoris detraxerat: vocauit postmodu abraam: patriarcha sanctissimus: non solu in sanctoru catalogo ecclesiastici illij & primi machab. ij. cap. specialiter nominatur: sed etiam ex textu sacre scripture in locis pluribus de fide: iustitia: & obedientia comendatur. Hic cum patre thare habitans in aram cu esset annoru. lxxv. ad imperium domini relicto patre & fratre Nachor: egressus inde cu vxore sara sterili & Loth filio fratri ara: quem in filiu adoptauerat & cu omni eius familia & supellectile venit ad terra chanaa habitaturus qua deus eius semini promiserat se daturum: veniensq: ad sicheu iuxta valle illustre: que pentapolis dicebatur a quinq: vibibus sodomoru: edificauit ibi altare domino. Exinde ut dicit Iosephus primus presumpsit pronuclare vnu deu creatoru cunctoru. Inde transgrediens inter bethel & hai aliud edificauit altare: & ultra progrediens habitauit in damasco. Annus vero subsequens qui est. lxxvi. etatis abraam. Primus annus est repromissionis dei facte ad eum: a quo usq: ad egressum filioru israel de egypto supputantur anni. cccxxx. post quos apostolus ad gal. iij. dicit facta fuisse lege. Verum propter fame que facta est descendit abraam in egyptu timensq: libidine egyptiorum ne epm propt vxoris pulchritudine occideret dixit ea sorore suam esse: sicut & erat re vera quia filia fratris. Et q: laudata est pulchritudo eius apud regem egypti: in domus eius sublati est. Sed deus regis desideriu impedit: ne tangeret eam in egritudine & tumultu causarum: ut dicit Iosephus. Quis pro salute regis sacrificarent sacerdotes per ira dei hoc accidisse significauerunt: eo quod vxori pegrine iniurias inferre voluisset. Sicq: rex egypti vxore sua intacta abrae restituit: & de comisso veniam postulauit. Sane abraa eo te pore arithmetica & astrologia egyptio primus tradidit a quibus postmodu peruenierunt ad grecos. Reuersus autem abraam ex egypto habitauit in loco ubi fixerat tabernaculum inter bethel & ai. Et cum esset diues valde in auro & argento familia & iumentis & pastores eius cum pastoribus lorh pro pascuis rixarentur: diuisus est a lorh nepote suo et dedit ei optione eundi quo vellet. Lorh elegit regione circa iordanem fertilem & amenam: & moratus est in opidis sodomoru. Abraa uero descendit ad conuallē mambre iuxta hebron: & habitans ibi iuxta quercu vel therebinthum edificauit altare domino. Mambre vero escol & auel fratres erat & federati sunt abraa: a quoru primogenito vallis cognominabatur. Ibi promissit deus abrae omne circu stans terram

per quatuor ptes dare sibi & semini eius. Post hec cho: do laomoi rex halemitarum cu alijs tribus regib: quinq: reges sodomoru vicit in bello: & tulit omne substantia eoru cum Lorh & omni substantia eius. Quo audito Abraa cu cccxviij. vernaculis suis & tribus predictis fratrib: mambre escol: & auel: persecutus est eos usq: ad dan: & plurimis trucidatis victoriā obtinuit: & Lorh nepotē: mulieres & populum: omneq: substantia reduxit. Cui melchisedech rex saltē & sacerdos occurrit & sacrificiu panis & vini primus obtulit: cuiq: Abraa decimas psoluit. ut infra de melchisedech dicetur. Ab hac victoria pro remissione captiuorum dicitur quidam initium habuisse iubilum: quod remissio interpretatur. Et institutus est annu quinquagesimo quia tunc erat Lorh quinquaginta annoru. Post que Abraa per inflamationē sacrificij diuinitus illapsam: accepit signu de promissione sobolis in stellaru numeru multiplicande. Quod q: naturaliter impossibile deo credidit: de fide merito commendatur. Tuncq: primu suscepit filium ex agar ancilla cui nomen ismahel: a quo ismahelitarum ges qui & agareni ab agar dicitur sunt: qui & postmodu uti sara filij saracenoru falsum nomē usurpauerunt. Deinde abrahā qui primo dicebatur abraam a deo vocatus est abrahā: vxoris ipsius que sara dicebatur a deo sara vocata fuit. Preceptuq: accepit diuinitus abrahā ut se cum sua sobole circumcideret: ut inter cunctas nationes tali signaculo corporis electorum viroru soboles nascerentur. Et cu esset annoru. xci. circumcidit se & ismahelē filium suu annoru. xij. ac omnem familiam suam sexus masculini. Peru quoq: dominus abrahā: per subiectionem angelicā creaturā apparuit: filiumq: de sara repromissit: eaq: hesitante redarguit: & abrahe sodomoru interitū nuntiavit. Tunc sanctus patriarcha beate trinitatis prius mysterium intellexit. Cū tres viros vidit & vnum adorauit: quos & hospitio susceptos fertili conuiuio refecit: ubi trinitatis exisse mysterium ponitur. Cū abrahā nūc ad vnum nunc ad tres loquit. Ipseq: deus in tribus apparentibus angelis: nunc singulariter nunc pluraliter vru sanctum affatur Abrahā post hec peregrinatus in geratis Saram vxore ut fecerat in egypto sorore esse dixit: & simile necis periculū simili mō per dei prouidentia euasit. Cum vero esset annoru. c. corpusq: tā haberet mortuū naturaliter ad gerandū: sara vero sterili & nonageria esset: iuxta repromissionem dei ad eos factam natus est isaac: qui & octauo die iuxta diuinū mandatū circumcisus est anno ab institutione circumcisionis secundo: Ab ortu vero ismahelis. xiiij. Abrahā crato vero isaac: & aliquatulum exescente duz cū ismahel luderet: & cum ille vi maior in ludo lesisset: cū etiā ut dicitur hebrei ismahel aliqua idola de terra firuisset: cū isaac ad ea colenda in ducere vellet ad instātiā sara: abrahā ismahelē: cū matre simul eiecit: sed dominus. ismahel custodiens. xij. duces tribuum suaru ex eo multiplicandos procreauit. Deinde abimelech rex gerari timens abrahā ditatū & multiplicatū cū sicheol principe exercitus sui ad eū venit & cum illo ad puteū sedus inq: ubi & abrahā nemus plātauit. Cum aut abrahā adhuc habitaret in bersabe & isaac eēt annoru viginti quinq: vel ut quidā asserūt. xl. dñs fidem et obedientiam sancti patriarche tentare volens: non q: nesciret: sed ut nobis exemplū innotesceret: precepit immolare filiu suu isaac in mōre moria: in quo postea tēplum dñi a salomone edificatū est. Quod quidē ille creatori suo amplius quam suo affectui cupiens deferre ad implere curauit. Et dū cū assumptis duobus pueris & filio sine victima pergeret & missis famulis natus parentē ubi esset victima quereretur: adhuc abrahā eidē diuinū mandatū noluit reuelare: dicens q: deus sibi de victima prouideret. Cū aut ad montē peruenissent: refert Iosephus verba patris ad filiu dicentis: q: sicut ex voluntate dei ingressus fuerat mūdū mirabiliter: sic

dei voluntate necesse erat ei egredi inustitater: que dñs q̄dem iudicis nō egredidie inō bello non aliq̄ passioe humana vitā finire: sed cum orationib⁹ et sacrificijs animū ip̄s ad se reuocaret: et q̄ non dubitaret q̄ infallibilis de⁹ eū suscitaret: ob p̄missōes splendidas: et sic isaac immolā dū libēs accessit ad arā. Sed nunq̄ credentib⁹ dura diuinitas p̄māsit. Hāc de⁹ angelica voce suspēdit abrahā a filiū nece ostendens ei quē imolaret p̄ filio arietē: ut absq̄ pietatis dispēdio tñ sacrificiū consumaret. In hoc morte ch̄i p̄i gurās: ut sicuti reseruat isaac aries imolat: sic diuinitate in ch̄o seruata humanitas in cruce patit. Et hoc forte q̄dam cōdices autumāt sacrificiū abrahę eodē anni die cū ch̄i passioe cōcurrisset: scz. vij. calen. apul. q̄ etiam die tradunt. Melchisedech p̄mū sacerdotē et regē: panis et vini deo p̄mitit⁹ misterij obtulisse. Reuerso autē abrahā ad cōuallē mābie moriturus sara eius vxore misit suum suum elieser ad mesopotamiā syrie ad nepotē suū barthuelē filium nachor: adiurās eū ut filiā nepotis sui de cognatiōe suo filio vxorē assumeret. Qui recto gradu pueniēs ad domum barthuelis cū esset adhuc in agio et expectaret diuinitus inspiratus vxorē isaac p̄destinatā rebecca barthuelis filij nachor filiā nunq̄ sibi visā cognouit. Cogitās ut que cuiq̄ puella ad hauriendū aquā pergēs sibi potius petēt q̄nētā camelis aquā p̄beret: ipsa futura isaac coniux esset. Que oīa cum in rebecca p̄gissent seruusq̄ cuncta patri narrasset: dedit pater puellā in vxorē isaac desponsandā. Quā secū ad ductā: isaac desponsauit cum eēt annoz. xl. vel secundū q̄dam .l. et in tantū eam dilexit: ut dolore qui sibi ex maritis morte acclerat tēperaret. Abrahā nō aliā duxit vxorē noīe cerhurā quā q̄dam dicūt agar ancillā ei⁹ fuisse: et ex ea plures genuit filios: q̄bus et mūnere dedit: et eos ab isaac separauit. Illi vero ut heredi omnes possessionē suā tribuit. Et postq̄ genuerat isaac sup̄vixit annis lxxv. vq̄ ad xv. annū natiuitatis iacob esau. Sicq̄ cū esset annorū. clxxv. in senectute bona mortu⁹ est. Et sepultus est in spelunca duplici quam emit ab effron. in sepulcrā generis sui: vbi et sara ei⁹ vxor ab eo fuerat tumulata. Dies autē dormitiōis abrahę secundū hieronymū fuit. vij. idus octobr. hec ex libro gen. xxiij. vq̄ ad. xxv. inclusiue et ex vicris iosephi hieronymi et hystorie scholastice atq̄ ex chronici guillelmi.

De sancta Sara matre.

Cap. lxxxix.

Serat quā ppter eius incredulitatez detracta vna littera eius nomini et addita nomini abrahę deus sara nōmāuit: filia fuit arā fratris abrahę et ipsius abrahę cōsobrīna. i. neptis ex fratre. Hāc eo tpe ad angē dñi et multiplicandū genus humanū cuiuscūq̄ gē p̄ter fororē cōiūgē accipe licebat hec cū sterilis eēt. agar egyptiā ancillā suā Abrahę dedit vxorē ex qua suscepit filium ismahelē. Deī p̄missōe sibi a deo facta cum esset annoz. xc. ex abrahā cētenario filiū p̄cepit: et peperit quē vocauit isaac. Et cū aliquātluz creuisset puer: et cum ismaele luderet: perpendit sara q̄ ismael de luto ydola slexerat: et isaac ad ea colenda puocabat. Uñ et viro institit: ut ancillā cū filio a se eijceret: ne filius innocēs ismahelis malicia fedaret. Sup̄vixit autē sara nato isaac annis. xxxvij. et cum esset annoz. cxxvij. mortua est: et a viro sepulta in hebron in spelunca duplici quā abrahā emit in p̄petuū sui et suoz possessionē sepulchri. Hec vnde supra.

De sancto Melchisedech rege.

Cap. xc.

Melchisedech rex salē q̄ postea dicta est hierusalem: cui ap̄lus paulus ad hebreos. vij. sanctitatis testimoniū p̄hibet: in plerq̄ sacre scripture locis sac̄issimus nōlat. cuius tñ genealogia h̄z apostolū sub necē ch̄i in hoc p̄figurās q̄ h̄z humanitatē patre caruit: et cuius s̄m diuinitatē gñatio narrari neq̄t. Hunc tñ he-

bret autumant sem filiū noe fuisse et vq̄ ad isaac tempora vixisse et omnes p̄mogenitos a noe vq̄ ad aaron sacerdotē extitisse: q̄ in cōiūgijs et oblationibus p̄p̄o benedicebāt et p̄mogenita recipiebāt: siue autē melchisedech idē q̄ et sē fuerit: siue alē extiterit h̄ ex diuina pagina exp̄ssus habē⁹ q̄ rex et sacerdos fuit: q̄ et p̄mū et alijs iustitū sacrificiū deo i pane et vino obtulit: cui etiā abrahā ut nō dei omnipotētis sacerdoti decimas exoluit. In q̄bus omnib⁹ ch̄m exp̄ss⁹ designauit q̄ et rex iudeoz et hierusalē ex regis dauid carne p̄genit⁹ fuit: quē et magi ab oriente venientes: ut regē iudeoz adorāt: et pylatus ip̄erit⁹ romani vī cari⁹ in titulo cruci supposito regē iudeoz affumat. Hic etiā sacerdos ver⁹ extitit sacrificiū sui corpis et sanguinis immaculat⁹ sub speciebus panis et vini deo offerēs: oblatiōēq̄ in melchisedech p̄figurātā ad implens. De q̄ pater eius s̄m carnem dauid p̄phetauerat. dicēs. Tu es sacerdos in eternum secundum ordinē melchisedech. Ablato enim sacerdotio Aaron quod fuit ad tempus: sacerdotiū melchisedech in ch̄isto innotat⁹ eternaliter p̄firmatur. Cui etiam vti nō. et legitimo sacerdoti omnis laycoz decimatio p̄soluenda debetur et per. p̄sequens eius vicarijs in ecclesia regimine substitutis: qui et eius eidē sacrificiū administrant. Quomodo autē melchisedech: aut qua morte: vel vbi: seu quo tēpore vita excesserit: ignoratur immo q̄ aliquando mortu⁹ sit silentio preteritur. In hoc etiā ch̄i sacerdotis typum representans qui et si in carne aliquando passus fuit immortalis tamē ex resurrectione sacris nūq̄ de cetero mortuus ab ecclesia predicatur.

De sancto Loth.

Cap. xcj.

Loth filius arā fratris abrahę naturalis: abrahę nō filius adoptiuus fuit: cuius sara sororē dicit⁹ abrahā in coniugium accepit. Hic adoptiuo patre et naturali patruo de arā i terrā canaā progressus est et postmodū ab eo diuisus habitauit in oppidis sodomoz: ut dictum est supra. Hic etiam cū ipsius regibus a codorlaomor libelamitisq̄ rege captus ab abrahā redemptus est. cui⁹ autē dñs propter vitij abominabile sodomiticū quinq̄ ciuitates sodomoz: id est sodomā: Bomoiram: Adama: seboim: et segor: subuertere decreuisset: que in cōfinio arabie et palestine posite erant. Loth abrahę nepotē ppter eius iustitiā et abrahę peccō saluare disposuit. Venientesq̄ duo angeli sodomā vesperare missi a deo ad sententiā exequendā: apud Loth hospitati sunt. Quos sodomite iuuenes putātes: et eis abuti volentes: ad domū loth insultū fecerūt: ut viros ad se educerent. Quos ille defendere studēs: duas filias suas virgines desponsatas q̄dē sed nondū viris cognitās eis illudendas tradere voluit. Quod illi renuentes: et ut iuuenes sibi daret instantes ab eisdem angelis ceitate percussī sunt: ita ut tanuas videre nō possēt. Tunc angeli emisērūt loth de ciuitate cū duabus filiabus et vxore duob⁹ generis suis existinolētibus et p̄p̄ loth pepcit dñs ciuitati segor: ne cū alijs subuerteret: ad quā loth declinare p̄posuit: forte quia minor erat alijs quattuor subuertendis vel minus peccauerat. Admonueruntq̄ angeli loth: ne quis eorum post tergus respiceret. Cum autē sol ortus fuisset: et loth in segor introisset: subuertit deus quattuor ciuitates reliquas sodomorum cum paruulis et mulieribus et pecudibus et omnib⁹ hominibus existentibus in eis q̄ sulphure et igne celico combusse sunt et in fauillam redacte. Respicientesq̄ vxor Loth post se: p̄sa est in statuā salis. Cum autē nec etiā in segor loth se tutum reputaret: ascendit et habitauit in monte vbi duab⁹ noctibus et duab⁹ filiabus successit inebriatus cū eis p̄cubuit: et vtrāq̄ ipsaz ex eo filiū genuit. Abaiozem filium suū vocauit moab: ipse est pater moabitarum: miorē vero suū natum appellauit amon: ipse pater amonit

tarū ē. Hec peccauit loth cū filiabus cocundo: q̄ ipas non cognoscebat. Quamuis peccasset se inebriando vel forte nec etiā inebrietate deliquit: q̄ virtutē vini noue regiōis nō cognouit: sicut nec noe q̄ inebriatus est. Forte etiā filie minus peccauerunt: q̄ non p̄cupiscentia ducere: s̄ vt saluaret semē de patre cōcumbendi secū modū inuenerunt: putātes oēs homines mundi sicut sodomitas incēdio perisse: et sicut alias diluuiū audierāt esse factū. Porissime q̄ secundū diluuiū ignis extitisse putabāt q̄ futurū intellerant prophetarum. Si autē loth peccauit credendū est ipsū penitentia egisse. Alioquin in sanctorū collegio non poneret. Quod autē sanctus nominandus sit: nō solum ex testimonio petri apostoli in secunda epistola. c. ij. pbatur: sed etiā ex gen. testimonio vbi sol⁹ ipse iustus in cunctos vnius ciuitatis peccatores homines nominat. Quis autē aut q̄ vite sue finis fuerit vltimus non legiū hec: vñ supra.

¶ De sancto Isaac patriarcha.

Cap. xcij.

Isaac patriarcha abrahe filius q̄ in scōrum patrū catalogo p̄scribit ecclesiastici. xliij. p̄ repositione anno .c. patris natus: octavo die circumcis⁹: a deo in tantū dilectus fuit vt tētans patrē de eodem sibi ex hebrai holocaustū mādasset et eius obedientia p̄p̄alata p̄ ipso arietē p̄mutass̄ et eū a morte referuasset: q̄ oīa in abrahe legenda superius dicta sunt. Cum ergo Isaac esset annorū .xl. et rebecca bathuelis filiā duxisset vxorē vt tam p̄actū est: in gerario peregrinatus est et sedus euz abimelech iuramēto firmavit et dominū sibi pollicentem q̄ et patri suo p̄miserat audiuit. Cum ergo rebecca vxor eius .xx. fere annis sterilis extitisset: orante pro ea viro suo vt impleretur p̄missio: tandem duos geminos concepit. Quorū mutua collisione adinuicem afflictionem in vtero sustinuit. Cōsultoq̄ dñō et accepto de duobus populis ex eis nascituris diuino oraculo: gemmā p̄vlez edidit anno Isaac. lx. p̄mo egress⁹ rufus et hispidus dicit⁹ est Esau: q̄ et edom: a quo genus idumeorū. Secundo dictus ē Jacob: quia plantā fratris manu tenebat: q̄ postea israel noīatus est a q̄ israelite: q̄ nunc iudei descenderunt. Cum ergo adoleuissent esau factus est venator et iacob agricola et pastor in tabernaculis habitabat. Pater diligebat esau q̄a primogenitus et q̄ de venationibus eius vesceretur libenter. Mater vō diligebat iacob p̄ eius simplicitate ac etiā diuina inspiratione. Cū autē iacob lenticulā corisset. et Esau lassus de agro rediret: et de pulmēto fratris peteret. Illeq̄ sibi dāf recusarē: v̄didit sibi esau p̄iogenita sua: ea p̄uipendēs: et se moiturū purās nisi instāti comederet: de atq̄ sibi p̄iogenita p̄ edulio lētis: et iurauit talē venditionē se ratū habiturū. Et q̄ lēricula fulua erat et hebraice edom fuluum dicitur extunc esau vocat⁹ est edom. Erāt aut p̄iogenita dignitates quas habuerunt p̄iogeniti in cognationib⁹ suis vsq̄ ad aarō: videlicet vestes speciales q̄bus induebantur tm̄ in sacrificijs offerendis: et receptio finalis benedictionibus a patre. Ipse vero in solemnitatibus et pijs benedicebat minoribus: et in his duplaz ciborū benedictionē p̄cipiebat. Siñ et in diuisione hereditatis. Hec peccauit iacob fratrem esurientē non reficiēdo: gratis secundū gregoriū q̄ laborabat ille vitio gula: nō nature necessitate. Dum autē senauisset Isaac et videre non posset mandauit esau p̄iogenito suo de venatiōe sibi cibos parari aīq̄ morerē: vt sibi b̄ndicere posset. Quo ad v̄didit egresso: iussit rebecca iacob filio suo vt sibi affery duos hedos optimos: ex quib⁹ escaē gr̄as facerz patri suo vt sibi p̄ esau b̄ndictionē daret. Et cum ille ex hoc se dēbendendū daret: et fortasse maledictiōez pro b̄ndictione recepturum: protestata est mater q̄ talis maledictio in suū caput verteret: dummodo iussa p̄ filiū cōplerentur. Quod cum iacob perfecisset: paratis cibis induit iacob vestibus

esau valde bonis: quibus vt dictum ē primogeniti v̄rebat. pelliculasq̄ hedorū manibus et collo circumdedit: vt similitudinē fratris: qui pilosus erat exp̄m̄erēt: iacob ḡ cibis acceptis et patri Isaac allatis cū ipm̄ minime cognouisset de cibis comedit: et palpatō illo putans esau: iacob postmodū benedixit. Egresso igitur iacob: venit esau: et ei hos patri intulit: ac benedictionē petiit. Quo audito exp̄pauit Isaac vehemēti stupore: et in hac extrahi vidit in spiritu vt ait comestor: a dñō hoc factū esse: et significationem p̄ie fraudis intellexit et iō non irascēs q̄ fecerat confirmauit. In hoc aut factor vt ait gregorius nō peccauit iacob: nec p̄ fraudē b̄ndictionē primogeniture surripuit: sed sibi debita accepit: quā alias p̄ lētis edulio a fratre p̄parauit. Hec falso dixit patri se esse esau: q̄ erit ip̄enō p̄sona: s̄ p̄iogeniture dignitate sicut iohannes helias nō natura sed virtute. Benedictus est autē: nō fm̄ intētiōē patris: que ab esau erat: s̄ scdm̄ virtutē verborū que p̄ferebat. Sicut ep̄us q̄ ordinauit clericū alienū: quē credidit esse suū: et tñ vere est ordinatus. ¶ Superuixit aut Isaac post natos Esau et iacob annis. cxx. Et sic annozū. clxx. fenez et plenus dierū mortuus ē. Et sepeliet⁹ eū filij sui in sepulchro paterno: q̄ est in hebrō in spelunca duplici. De q̄ dictus est sup̄. Hec ex libro. Gen. a ca. xxv. vsq̄ ad xxvij. et ex dictis Hieronymi: iosephi: et Lomestoris: atq̄ ex chronico Buidelm.

De sancta Rebecca.

Ca. xcij.

Rebeca filia bathuelis filij nachor: filio Abrahę et Isaac neptis ex amiculo p̄genita: eidez Isaac in vxorē diuina dispensatiōe: quesita fuit: vt sup̄ius ingessit abrahe p̄tunc. Hec multo tpe sterilis: duos postmodū geminos edidit natos: Esau videlicet et iacob. Et q̄ naturale ē: vt mater sp̄ p̄diligat: quē pater minus amat. Rebecca iacob p̄ dilexit: quē Isaac respectu esau q̄dammodo contēpsit. Et de matris p̄silio ac p̄uidētia summa adhibita cautela minor maioris b̄ndictionē accepit: vt sup̄ius dictū est. Eadē q̄ circūspectiue iacob ab esau ira saluauit. dū ipm̄ ad tempus ad Laban auunculū suū et ipsius Rebeche germanū in Mesopotamiā trāsmisit vt mortē euaderet: quam sibi fuerat esau cōminat⁹. Quo ap̄d Labā cōmorante per annos viginti: vt dicez anteq̄ inde rediret rebecca decessit se credē quo aut tpe: vel quomō scripture textu silentio p̄teritur.

¶ De sancto iacob siue israel patriarcha.

Ca. xcij.

Iacob qui et israel patriarcha Isaac filius et ipse sanctorū patrū catalogo scriptus ecclesiastici. xliij. anno patris lx. cū esau p̄genitus est. Hic postq̄ fratris b̄ndictionē diuina dispensatione surripuit. vt supra p̄mo dictū est a fratre exosus de cōsilio matris ad laban auunculum suū in mesopotamiam cōfugit vbi in itinere iuxta luzam dormitēs: scalam et terra ad celum erectam p̄ quā angeli ascendebāt et descendebat: vidit et dōminum summ̄itati scale innixū sibi terram et benedictionē seminis p̄mittētem audiuit. Perueniens autē ad laban. xliij. eidem annis p̄ dnabus filiabus suis lia et rachele seruauit. Cum enim laban cum iacob pepigisset vt sibi septē annis p̄ filia sua minore rachele: quam ipse amabat seruiret. Et completo seruitio septem annorū: iacob vxorem suam expeteret: laban nuptijs celebratis noctu liam filiā suam maiore in thalamo collocauit: cui ancillam zephā tradidit: cum qua iacob Rachelem arbitrans nocte dormiuit. Cum autē mane liam cognouisset: et hoc de foro conquestus esset: excusauit se laban: non esse de more patrie. vt minores filie ante maiores nuptui traderentur. P̄misit quoq̄ sibi post septem dies rachelem: datumz et sic iacob vtramq̄ sororem habiturum p̄ seruitio septem

aliorum annorum futurorum quo sibi servire debuisset: cō-
pleratq; hebdomada eidem rachelem tradidit cui ancillā
balan nomie dedit: iacob quoq; locero septe alijs annis p
lia tā obrenta seruitit. ¶ Venit quoq; iacob duodecim
filios ex vxoribus et earum ancillis. Ex lia habuit Ruben
Symeon: Leui: iudam: et isachar: et zabulon: et vnam filiā
nomine Dinā. Ex ancilla Lie: zephā. Gad. et Aser. Ex an-
cilla Rachele: Baladā: et Reptalim. Ex Rachel Ioseph
et Benjamin. Finitis vero. xliij. annis seruitij p vxoribus
suis iacob a Laban discedere voluit: sed laban adhuc ipso
requirere p alio septennij seruitio Iacob remansit. Pos-
tulauitq; Iacob pro precio quicqd nasceret varij coloris
ex gregibus: quos pascebat: quod annuente Laban iacob
nouam nature strophā cōmentatus cōtra naturam arte
naturalis pugnavit virgas scz varias in cānalibus ponēs
et in feruore die dum ad potandū auide pecora pergerent
et accenderentur ad costū oues et capras ascendi faciens:
vt tales fetus conciperet quales vmbrias arietū et hyrcos
supra se ascendentiū in aquis cōspiceret. Varius enī erat
color vmbraū sicut multitudinem agnorū et hedouum varij
coloris nascentiū: iacob vltra modū ditatus est. Iacob
igitur Ioseph naro cōpletis annis. xx. apud laban: nec va-
lens vigesimūpūmū plicere propter nequitiam labā: qui
mercedē eius pluries mutauerat: cum vxoribus et filijs et
substantia sua clam discessit. Quē labā iratus persecutus
est cum cognatis et amicis: sed ipm domino cōhibente: ne
iacob noceret. Inito secū federe reuersus est in pace filia-
bus et nepotib⁹ deosculatis. ¶ Iacob vero ceptū iter p
agens angelos dei cōfortantes se contra fratris sui esau
iram: quā valde timebat: obuios habuit: et ante auroram
cū sibi apparente angelo lucta dimicauit: q et ei⁹ femoris
neruum tetigit et statim euauit: et nomē israel imposuit:
atq; qz ptra fratrem inuictus stare: eidem pduxit: Iacob
vero ad placandū animū fratris munera sibi per nunci-
os misit: ipse autē subseqēs filios et vxores ac familiam
et inuenta in duas turmas diuisit. Cui esau cum quadri-
gentis armatis occurrens. et munera eius recusans: ipsuz
cum vxoribus et filijs suis amabiliter cū amplexu et oscu-
lo ac sietu suscepit: et in seyr reuersus est. ¶ Transacto ho-
iordane iacob habitauit in agro sichem: quē emī a rege
emoi. Et tunc dina filia ei⁹ egressa: vt mulieres regionis
videret: corrupta est a sichem filio emoi. Quā postmodū
in cōiugium petens. Symeon et Leui dolose egerunt: vt
filius emoi cum patre et populo iuxta ipsorum ritū circun-
ciderent: asserentes se fororē incircunciso homini copula-
re non posse: quod si faceret: nedum dinam filio regis pro-
miserunt tradere: sed etiam cū eorū populo cōnubia cō-
federare: Cum autē omnes mares circuncisi fuissent et p do-
lore incisionis tertio die in lectis iacerent. Symeon et leui
arceps gladijs vrbeim aggressi sunt: cunctisq; maribus
interfectis cetera diripuerunt. Unde territus iacob pro-
pter incolas terre: sed confortatus a dño recessit. Perue-
nientē Bethel edificauit altare: et iuxta id quod prius in
itinerē mesopotamie dño voverat: ibidem obtulit holo-
caustum. Egressus igit iacob de bethel venit verno tē-
pore ad terram que ducit effratam id est bethlehem: Ibi-
q; cū Rachel filiū peperisset: et pēdoloie partus moreretur
vocalit eum benoni. id est filius dolous. Pater vero vo-
cauit eum Benjamin. id est filius dextere. Ibiq; rachele
sepulta iacob peruenit ad terrā chanaan. Et cū esset an-
norum. cxx. patrē suū isaac mortuum sepeliuit. Erat autē
iacob annor. xcj. quādo genuit Ioseph: Et cū esset Ioseph
annor. xxxix. Iacob descendit in egyptū in animabus. lxx.
qui tūc erat. cxx. annor: vt in proximo dicef. Qui postea
vixit in egypto annis. xvij. Et sic Iacob annor. xlvj. vi-
de⁹ appropinque obitū suū vocalit Ioseph filiū suū ad

iurans cū vt ipm sepeliret vbi abrahā sepultus fuerat. Co-
uocatis aut omnibus filijs suis bñdixit eis ac propheticē
multa vctura pduxit de diuisione terre pmissōis ad literā
et de futuro statu. xij. tribuum apissime aut de vtroq; chi-
sti aduētū. Et post hec in pace dormiuit: quē filij assamen-
tes portauerūt in hebrō: et ibi eundē sepelierūt: cū fratrib⁹
hoc ex Gen. a. cxxvij. vsq; ad. xxxvij. et ex alijs lib⁹ qb⁹. S.
¶ De sancta Rachel. La. xcv.

Rachel filia labā filij barhuelis filij nachor fra-
tris abrahe et iacob nepotis ex auūculo pcrea-
ta in vxorē iacob diuina dispensatione a patre
tradita est. p q vt supra proxime dictū est. Iac-
ob laban puterat. vij. annis. Et videbant sibi
dies pauci p amoris magnitudine q ipam adamauit. Hā
fororē liā quasi coact⁹ accepit. Quā tū de iustitia agit vt mi-
nus accepti in aliq subleuent. Audēs de⁹ qd Iacob rache-
lem p̄diligere eā multo tpe sterilitate dānauit. liam autē
multis filijs fecundauit. Cū autē cōtēplatione filiorū amo-
lie fororis dilectiōi adeq;us esset i iacob. Tūc Rachel pere-
cepit. Peperitq; primū Ioseph Iacob iā. xcj. annor erat⁹
agente vt scz Iosephus tradit. Post quē annis. xij. genuit
benjamin: et in puerperio decessit. quā iacob in effrata que
est bethlehē vbi et filiū pepit sepeliuit: et titulū eius inscri-
ptiōis desup apposuit. Prefate res sanctissime matres:
scz sara: rabecca: et Rachel in multis sacre scripture loc⁹
cōmemorant: et earū celebris sanctitas recolit. Spēaliter
aut petrus in prima epistola. cij. de scititate sare mentio-
nē facit. Quis et ceteras p̄medare in gñe videat. ppter qd
merito in sc̄arū mulierū catalogo describunt: que tāto
rū vtroz plures et tātoū filiorū meruerūt eē genitrices
¶ Ioseph⁹ etiā eas inter sc̄as hebreorū matres imo p
ceteris cōmemorat. Hec oia vide supra collecta sunt.

¶ De sanctis duodecim patriarchis filijs.

Iacob La. xcvj.

Duodecim patriarche filij Iacob: a qbus duo-
decim tribus israel descenderunt: ab eodē ex
duab⁹ ei⁹ vxorib⁹. Rachele et lia: et duab⁹ an-
cillis zephā et bala pgeniti fuerūt: quorū no-
mina hec sunt: Rubē: Symeon: Leui: Iudas
Isachar: zabulon: Gad: Aser. Dan: Reptalim: Ioseph et
Benjamin. Hos enī in sanctorū numero ponēdos indu-
cunt: nō solū paterna sanctissima merita. qm illi imita-
tores fuisse credūtur: Sed etiā eorū in multitudine filiorū
israel innūera generatio diffusa. Qd vt ipsoz sanctitas ple-
ni⁹ intescat ex omni tribu eorū. xij. millia. signatorū. i apo-
calypsi describunt: vt sic ex electis filijs parētes eorū sc̄i
cōprobent. Excepta sola tribu Dan. Que iō in nouo testa-
mēto repellit. nō ex vlla pgenitois culpa. sz qz ex ea Chri-
sto p̄trarius antichristus nascitur⁹. Vt. Vtū et si ex eisdem
patriarchis aliq peccauerūt in aliq. vtpote rubē q patris
cōcubina abusus est. vel forisitan oēs. qn Ioseph iustum in
egyptō vendiderūt. P̄le credif eorū culpas ante mortem
p penitentiā fuisse deletas. vt patrū vestigia imitātes oēs
ex hac luce sine delicto migrarent. Confirmat etiā hec
opinio ex duodecim testamētis ipsorū. que in hebreorū
codicibus repta nup in latinū trāsata sunt. que vincenit⁹
in speculo ponit. In quibus de aduētū Christi et articu-
lis hūanitatē tot: et tāta mysteria vaticinata continētur.
Et videant diuina afflati spū nō futurā pphetiā p̄dixisse
sed trāsactā hystoriā tenuisse. Et potissime in hoc concor-
dantes: quod Christus dominus de tribu iuda: et tribu le-
ui fuerat nasciturus: ipsas duas tribus p̄e ceteris extol-
lentes: et in hoc christo regnum et sacerdotiū attribuentes
Neq; enī arbitrandum est tātam diuini spiritus afflatio-
nem in reprobatis homines eadē sacramēta sic vnico ore
prophetantes: potissime mortis tempore concurrisse.

Omnes autem patriarche sicut cum patre Jacob in egypto intraverunt: sic ibidem vitam finierunt. Ex istis dictum est duodecim tribus filiorum israel dicte sunt. Inter quas quamvis tribus ruben: ex eo quod fuerat primogenitus ceteras dignitate excellere debuisset: tamen tribus iuda eius locum obtinuit et id merito regnum accepit: quia apud ruben mare filius israel transiit. cunctis intrare dubitantibus: pilorum tribus iuda mare transiit: et ceteris transiit audaciam prebuit. Post hanc secundum tribus leui merito proficit: quia ipsa sola ex omnibus divina vocatione ad sacerdotium sublimata. Et quia ex omnibus fratribus suis leui separe fuerat: ut de sacrificijs et oblationibus ceterorum vitam ducentes sortem hereditatis cum alijs non acciperet ita quod solus tribus. xi. remaneret. Idcirco tribus ioseph in duas subdividitur: quod ex duobus filiis effraim et manasse descendunt: ut numerus duodecarius impleretur: et ut tribus ioseph: cuius occasione ceteris fratribus tanta bona pervenerant: duplici portione ditaretur. Ideoque tribus ioseph inter ceteras non nominatur: sed loco eius due tribus videlicet effraim et manasse surrogantur.

De sancto ioseph patriarcha.

Ca. xxvij.

Ioseph patriarcha iacob filius ex rachele in sancto regum catalogo Ecclesiastici. xliij. et primo mach. ij. specialiter nominatur. Qui patri dilectissimus eo quod in senectute genitus cum annorum. xvj. pasceret gregem in iudiam fratrum suorum incurrit. tum propter familiarem patris erga se dilectionem: tum propter somniorum narrationem. Videtur enim somnia quod fratrum manipuli sui in agro adorarent. et quod sol et luna et stelle. xj. se similiter honorarent: quod pater exponens ioseph a fratribus predixit ratum ad id. Cum igitur a patre in Sichem: ubi fratres pascabant pecora: mitteretur: ipsum tunica talari nudatum deposuerunt in cisterna siccam: et deinde consilio inde extractum ismaelitis. xxx. argenteis vendiderunt. Tunicam autem ipsius in sanguine hedi tinxerunt: Simulantesque illum a feris occisum eadem patri miserunt: qui ipsum interfectum existimans inconsolabiliter omni tempore deflebat. Adhuc tamen vero qui a ismaelite ioseph in egypto vendiderunt phutiphari eunuchum magistro militie pharaonis. Iste habuit uxorem et liberos: nondum enim eunuchus factus erat. Nam et ioseph postmodum duxit uxorem eius filiam: qui eunuchus factus ad sacerdotium fuit promotus. Traduntque hebrei quod ipse phutiphar videns ioseph elegantem emit eum: ut sibi miceretur. Dominus autem custodians ioseph: adeo illum in frigidavit. ut deinceps tanquam eunuchus impotens ad coitum fuerit. Propter quod et eunuchus dicitur. Videntes autem eum Ierofanti arefactum de more suo ipsum pontificem heliopolis: que postea fuit damiata creaverunt. Phutiphar autem quantum ioseph peccare non posset: ipsum tamen diligens in hoc honoravit: quod omni domui sue illum profecit. Cum autem uxor eius intecisset oculos in ioseph: quadam die dum esset in camera solus illa ingressa apprehendit pallium eius: et cum ad coitum invitavit. Sed ioseph trahens relicto pallio in manu eius effugit. Illa vero contempta se videns: in argumentum fidei retentum pallium ostendit viro redeunti: accusans ioseph quod ipsam voluisset violare. Qui verbis uxoris credulus vincit ioseph tradidit in carcerem regis: ubi etiam post dies aliquos retruli sunt a rege princeps pincernarum: et pistorum magister ex culpa ipsorum. Qui cum ambo nocte una somnia vidissent et ea ioseph interroganti narrassent. principi pincernarum qui dixerat se vidisse: quod ex vite trium propaginum duas exprimens in calicem pharaonis poculum regi dabat: exposuit ioseph quod post dies tres suo fuerat officio reponendus. Principi vero pistorum dicenti quod viderat se tria canistra pedibus referta gestare: auctorem ex eis comedere: exposuit ipsum post. ij. dies in paribulo suspenden-

dum: carnesque eius ab aubus lacerandas: que omnia verum prederat: rei prebuit eventus. Post duos annos vidit pharao somnium quod septem boves crasse de fluvio ascenderant: quas sequebantur septem alie macilente pilorum pinguctudinem devorantes. Septem quoque spiritus plene et vberes pululabant: quas sequebantur alie septem tenues et aretes pilorum pulchritudinem absorbentes. Quos sapientes egypti somnium regi interpretari nescirent: ad suggestionem pincerne ioseph recordati: pharao ioseph educito de carcere somnium rettulit: quod ille sibi exposuit. Dicens: septem annos fertilitatis nimie in vberes venturos: Quos subsequitur alius septem summe fertilitatis. Consuluitque regi: ut prouideret vium: qui quintam partem frugum tempore fertilitatis in horreis congregaret et tempore futuri postmodum famis referuaret. Rex ergo miratus in ioseph somnii solutionem: et consilium discretionem promissit et huiusmodi dispensationem. faciens eum totius egypti ducem et principem cum esset annorum triginta. Primo igitur fertilitatis anno venit ioseph ut congregaret frumenta in fines heliopolis: id est damiata: et diuerterit ad domum putipharis. qui ipsum emerat. Et per duolum uxoris carcerauerat qui princeps et sacerdos regionis heliopolis factus fuerat. Huius filiam asenech virginem dedit pharao ioseph in uxorem: ex qua nati sunt sibi duo filii manasses effraim priusquam anni fertilitatis venirent. Transactis igitur annis vbertatis et grano collecto: Venit anni isopie et ceperunt tam egyptiorum: quam aliarum provinciarum populi concurrere ad ioseph pro frumentis emendis: unde et exinde infinitam pecuniam congregavit: et in arcibus regis repositum. Inter hec venerunt in egyptum de terra chanaan decem fratres ioseph. Benjamin cum patre relicto: pro frumentis emendis: quod ad ioseph intrantes eum adorauerunt: quibus ille cognitus durius locutus est: dicens eos exploratores esse: eosque diebus aliquibus in vinculis mancipavit. Illi vero excusantes omnem suam progeniem narraverunt: et inter alia fratrem alium Benjamin domi relictum se habere dixerunt. Quod ioseph audiens Symeonem detinuit: ceteros vero cum cibis dimisit: iurans quod fratre illorum nunquam dimitteret: nisi Benjamin sibi adduceretur. ut sic illos verum dixisse probaret. Qui redeuntibus omnia patri narrauerunt: et cum noua tristitia affligerent. Sed sumptis quod triticis de mandato parentis iterum pro alijs emendis in egyptum descendunt: et quantum dudum iacob recusante benjamin secum adducit: venientesque ad ioseph eum adorauerunt et benjamin sibi presentauerunt: et munera secum delata obtulerunt. Quos ille ad coitum invitavit: et Symeonem educit cum fratribus discubere fecit. Factoque mane dispensatorum suo mandavit ut eis frumentum tribuat Cyphius suum in sacco iunioris abscondat. Quod cum factum esset et illi de ciuitate exisset: fecit eos insequi: et teneri eos quod Cyphius principis rapuissent. Quod dum negarent: et aptis saccis omnium granum effusum esset: repleti est cyphus in sacco Benjamin: illique omnes vincti ad ioseph reducti sunt. Cum autem eos ioseph de coemisso furto duri increparet: et solus Benjamin vti culpabilis ceteris dimissus in seruum retinere vellet iudas propter ac cedens eidem cum lachrymis exposuit. Alter puer a patre in fide sua susceperat. et pro puero misericordiam postulabat: supplicans illum ad patrem remittendum: se loco pueri in seruatum detinendum. Ioseph ergo se amplius cohibere non valens attentis omnibus eiectis se cum lachrymis sibi innotuit: omnesque sibi cum amplexibus reconciliavit: datisque muneribus ad patrem remisit: eumque cum omni familia et facultatibus ad se deferendum mandavit. Qui festinater ad patrem redierunt et sibi pro ordine cuncta retulerunt. Audiens autem iacob quod ioseph filius eius viveret et totius terre egypti dominus esset: quasi de gravi sono euigilas deum benedixit. Quod visio per visionem confortauit. Qui mox surgens secundo anno famis cum universa familia in egyptum descendit. Fueruntque alic. lxx. numero ipso ioseph cum

duobus eius filijs cōputatis. Pharoos igit benignissime iacob senē annoꝝ .cxxx. suscepit: ab eodē benedicti voluit: deditq; ei 7 filijs suis terrā iessē vberimā ad habitādū. Sicq; occasiōe ioseph iacob 7 filij ei⁹ omnib⁹ bonis egypti locupletati sunt. Sepeliuitq; ioseph patrē suū defunctū vt supra dictū est in sepulchro patrum suoz in hebron. Erat autē ioseph annoꝝ .xxxij. qñ iacob in egyptum intra uir: vbi 7 annis .xxxij. supuixit. Sicq; ioseph annis etatis sue .lvi. agebat decedēte genitore. Quo mortuo supervixit annis .liij. 7 vidit filios effrai in tertiā gñratidē. filij q; machir: filij manasse nati sūt i genib⁹ ioseph. Oblit⁹ q; omniū maloz q; fecerat ei fies sui mortuo patre eos benigne prætavit 7 p̄dij ac possessionib⁹ ditavit. Et ad extrema deveniēs: fratrib⁹ p̄dixit: q; deus eos visitaret: 7 ad terraz p̄ q; p̄ib⁹ suis iuravit illis reduceret. Ad iurās eos vt ofsa sua tunc ex egypto trāsferret: in paterno tumulo sepeli rent. Ad iurās est ioseph cum esset annoꝝ .cx. 7 cōditus aromatib⁹ refuat⁹ est in loculo in egypto. Hec de libro gene. cxxxij. vsq; in finem: 7 ex alijs voluminib⁹ qbus supra.

De sanctis Effraim 7 Manasse. Cap. xcvij.

Effraim 7 manasses patriarche filij ioseph fuerūt: qui tribus eius in duas subdiviserunt. Quoz p̄i mogentus manasses anno .xxxij. etatis ioseph secundo genitus effraim āno .xxv. eiusdē natus est. Effraim autē minor manasse maiori p̄latus est: q; se mē eius magis excrevit: 7 populorum multitudie: 7 regni dignitate. Nā regno israel in duo diuiso: tribus effraim caput: 7 tribuum fuit: cuius regni samaria in ipsa tribu posita ciuitas regalis multo tpe claruit: vñ 7 cuz iacob morti appropinquaret ioseph filius suus manassen 7 effrai ad eum adduxit vt anteq; discederet filijs suis bñdictionē daret. Applicat⁹ illos ad iacob: manassen p̄iogenitum posuit ad dexterā patris: effraim p̄o minore ad sinistrā: cupiens vt pater maiori dexterā: minori p̄o sinistrā super caput poneret. Jacob p̄o qui tā oculis calligauerat nec luminibus corporis nepotes videbat: spiritu tñ futura p̄uidēs manus cācellauit. 7 sup caput effraim dexterā sup caput p̄o manasse sinistrā imposuit eisq; bñdixit. Quod ioseph moleste feres dexteram patris de capite effraim lenaret 7 sup caput manasse trāsferre nitebat. Cui iacob respondit se scire qd faceret nam quis manasses magnus futurus esset ipm tñ effraim 7 seminis multiplicatiōe 7 honore dignitate p̄celleret. Qui post au 7 patris excessū in corū semie mirabiliter excreuerūt: 7 cuz ceteris patriarchis in egypto vñ excremū p̄cluserunt. Hec ex libro gen. cxlvij. 7 ex alijs voluminibus quibus supra dispersim collecta: conscripta sunt.

De sancto Vedasto ep̄o. Cap. xcix.

Vedastus ep̄s atrebatē. fuit. Qui a beato remigio remen. archiepo eidem in vrbi in ep̄m ordinatus: cuz venisset ad portū ipsi⁹ ciuitatis: 7 duos pauperes vñ cecū 7 alius claudū ad elemosinam sedentes inuenisset: facta oratione cecū illuminauit: 7 claudū erexit. Cum autē in quā dā ecclesia derelicta vepibus opta lupus habitaret: eidē mādauit: vt inde discederet: nec illuc vlti⁹ redire p̄sumeret qd 7 factum est. Deniq; cuz verbo 7 exemplo multos cōuerteret: qdragesimo sui ep̄atus anno vidit columnā igneā a celo in eius domū descendētē. Finēq; suoz post modicū futurū esse cognouit. Et circa annū domini .cccccc. in pace requieuit. vij. id⁹ februarij. Cum autē corpus ei⁹ transferret. odomarus quidā p̄ senio cecus dolens quod corpus sancti videre non poterat. Ad os lumine recepto corpus asperxit. Sed postmodum pensās hoc forte non ē anime sue peritille ad vorū lumen amisit.

De sancto amando episcopo.

Cap. c.

Amandus ep̄s nobilibus parētib⁹ ortus. monasterium introiit. Qui die qdam maximum serpentē inuenit: quē statim virtute crucis ad foueaz inde nunq; exiit: ire coegit. Post hoc dum romam venisset: 7 in ecclesia sancti petri apostoli pernoctaret: custos ecclesie ipm irreuerent⁹ foras piecit. Cui postmodum ante fores dormitanti beatus petrus apparuit: ad gallias ipsū redire mandauit. Qui cum ibidem regē dagobertū de suis criminib⁹ diuinitus admonitus increparet: rex ipsum de regno suo eiecit. Cuz autē rex filium non haberet: 7 amādu sibi oratiōe natū a domino impetrasset. Disposuit rex: vt eū ab amando baptizari faceret. Quēto igitur sancto 7 ad regē adducto p̄stratus ad pedes eius rex ventā petijt: 7 vt filij suū quem precib⁹ sc̄ti dñi sibi cōcessisse nouerat baptizaret: instanti⁹ postulat. Ille p̄o primā de venia petitionē exauduit: sed secularibus negotijs implicari nolēs secundam recusauit. Tādem victus precibus annuit voto regis. Et cū baptizaret infans tacentibus cunctis respondit amen. Post hēc ipsum rex in traiectionē ep̄m sublimari fecit. Abi cum verbum predicationis contēni videret in guascomiam iuit. Et dū ibi predicaret: 7 quidam ioculari: ipsum irrideret: contūuo a demone arripitur: 7 proprijs dērib⁹ se discerpens: q; viro dei iniuriā fecerit cōfiteatur: 7 tandem miserabiliter moritur. Ibi etiā cecus quidam aqua lotionis manū ei⁹ oculis p̄fusus illuminatur. Cum in quodā loco de volūtate regis monasteriū cōstruere veller: 7 episcopus prime ciuitatis hoc egre ferret: misit ad eūz famulos suos: vt aut sanctum inde expelleret: aut dolose occiderent. Qui venientes ei in dolo suaserunt: vt secum p̄geret: et sibi locū aptum ad monasterium cōstruendum ostenderent. Qui malitia eoz per spiritū agnita ad cacumē montis cum eis accessit: vbi dūz occidere disponebāt: eo quod et ipsum martyrium affectaret. Subitoq; tanta pluuia 7 tēpestas mōs tegitur vt se mutuo videre non possent. Qui se mou p̄rāteos: p̄strati veniā postulabāt: 7 vt eos viuos abire p̄mitteret exorabant. Ipseq; orationē fudit: 7 mox serenitas illuxit: ep̄iq; famulos amandus in pace dimisit. Post q; multa alia miracula faciēs in dño felicē obdormiuit vij. idus febr. circa annū dñi .ccccccx. tempore heraclij imperatoris.

De sancta Dorothea virgine 7 martyre. Cap. c.

Dorothea virgo et martyr apud cesaream ca: padocie passa est. Cuius cum due sorores christa 7 calixta que in tormentis territe vixerant apostataissent: tradita est Dorothea virgo a iudice duabus sororibus suis: vt ipsius animuz ad deonum sacrificia declinarent. Quas diuino nutu sancta virgo versa vice ad fidei veritatem reuocauit: 7 ad martyrium animauit. Qua de re ipse sancte ambe in cuppam misit et in conspectu sororis incense christo animas tradiderūt. Dorothea vero in catastam leuata 7 palmis diuissime cesa tandem data sententia ad decollandum ducta est. Que dum ad passionē tenderet: scolasticus quidam nomine theophilus virginem irridendo rogauit: vt q; ad paradysum sponsi sui pergere se dixerat: de ipso paradiso rosas sibi aliquas destinaret. Quod 7 illa respondit. Dūz autem iugulo ferienda foret: astitit ei iuuenis cernentibus mult⁹: q; eidez in sinu suo tria mala 7 tres rosas p̄sentat: quas sibi de paradiso sponsi sui attulisse asseruit. Quē sancta rogauit: vt eas theophilo deferat: qd 7 factū est. Propter qd cum theophilus rosas inuisas tpe hyemis aspiceret: 7 miraculum cōsiderasset: conuersus est: 7 post decollationē virginis 7 ipse tētus in eculeo leuat⁹ ac diu⁹ rotatus: tandem gladio cedēte martyriū p̄sumauit. Passa est autē virgo christi. vij. idus februarij.

De sancta Dorothea virgine.

Cap. cij.

f. iij.

Diothea altera virgo apud alexandriam tpe maxentij & maximi imperatorij passa ē. Que vt octauo libro ecclesiastice hystorie traditur nobili pgenie orta christo domino seruebat vt totū virginis emiserat. Sed maximi- nus in partibus egypti existens pudicitie hostis & fidei christianos mares ad deosū culturam: virgines ad volu- prate obsecnam: totis nībus prouocabat. Dum igit vir go christi ab eodē p adulterio impetis accepta dilatione timensq; virginis amittere nocturno silentio clam au fugit: & eremū perēs orationibus & ieiunijs multo tpe va cans in pace quieuit. Lulus exemplū mīte virgines imita te sunt. Hec tibi.

De sancto Moyses abbate.

La. ciiij.

Moyses abbas in deserto de scythi penitentia egit. Qui fratri a se petenti sermonem dixit: vt in sua cella sederet: & ipsa eū vniuersa do- ceret. Cum quidā frater senex infirmatus in egyptū vellet ire ne fratres nimis grataret phibebat eum moyses abbas ne irret: quoniam in fornicatio nem incidere. Qui contristatus est nimis: tam infirmita tē suam quā senectutē cōsiderans. Et cōtra abbatīs inhi bitionē discessit. Qui cum virgo quedā ex deuotione ser- uiret ille cōualescēs eam violauit. Que cōcepit & peperit. Senex quidā infans in vlnis suscipiens. in die magno se stititatis que erat in scythi ecclesiam cū multitudine fratꝝ intrauit. Et puer cū lachrymis omnibus ad sui confusi onē & aliorum exemplū ostendebat: & ipm filium inobediē tie fore dicebat: ac vt nemo de senectute psumeret admo- nebat: necnon vt p se orarent omnibus supplicabat. Qui moyses abbas penitētā imposuit: & ille ad cellam reuer- sus ad pulsinū statū rediit. Fratrē quēdam q; peccauit rat abbat moysi miserunt iudicandū. Qui accepto sacco pleno harena venit ad os. Et interrogatus ab eis qd hoc esset: respondit q; erat peccata sua post se currentia in si- militudinem harenae pōderosa: que ipse nō poterat vide- re: qui tamē venerat aliena iudicare. Illi autē hoc audien tes fratri pepererunt. Hec in vitas patruz. Quicūq; aut abbas moyses in domino & agitur eius festū septimo id^o february.

De sancto Moyses abbate alio episcopo
saracenorum.

La. ciiij.

Moyses alius abbas ethiops natione episco pus saracenorum fuit vt habet in hystoria tri partita. Hic postmodū ab egyptijs captus & seru⁹ effect⁹ ppter mītras culpas a dñsuo ex- pulsus latrocinjs & homicidijs deditus est. Tandem exēplo sanctorum anachoritarum ad penitenti am puocatus: & christianus ac monachus effectus est. Fu it q; discipulus isidori abbatīs. Lulus sanctitatis exem- plo oīa diaboli figmenta deuicit: & demonibus admodū terribilis fuit. Deinde ad sacerdotij ordinem ascēdit: & se ptuagintaquinq; annis in eremo seruire studuit. Cū autē primo clericus factus esset & epus ei superpellicius impo- suit: dixit ei epus: q; factus fuerat nimis candidatus. Ille vero quesuit ab episcopo: an a foris an abintus: quasi di- ceret q; de albario exterior sine interiori nihil prodest. Mo- lens aut episcopus eius patientiam pprobare: dixit cleri- cis suis: vt quādo ad altare accederet eum cū iniuria ex- pellerent. Deinde ipsum insequētes quid loqueret audirent. Projicientes ergo eum foras dicebāt. Exi foras ethi- ops: nā ethiops niger erat: qui egressus inter se dicebat q; illi optime fecerant ipsum expellendo: eo quod cum ho- mo nō esset inter homines stare psumpsisset. Hic autē sex annis in cella inclusus stetit quibus nulla necessitate exi- uit. Panē solū comedens & aquā ad mēsurā bibens: tota

q; nocte stans apertis oculis orabat: vt tētationes quib⁹ in somnis fatigabat deninceret. Trāfactis sex anis omni busq; tētationibus superatis ex charitate duct⁹ nocturno tpe cellas monachorū circūibat: & aquā aliquādo a decē aliqñ a duodecim aliqñ a. xx. deferens stadijs: omnū fra- trū lagenas implebat: factosq; mane vt nesciret q; esset ad cellā redibat. Quē nocte quadā demō vt eū ab hoc ope euerteret: qñ ad montē in dorso percussit: q; mane iacens re- ptus: & q; esset agnitus ad ei⁹ tugurij per fratres redu- ctus fuit. Quieuit in pace in deserto scythi septimo idus february lxxx. discipulis derelictis.

De sancto Agulio epō.

La. cv.

Agulius episcopus in britania martyriū pas- sus est. Hic em pontifex auguste ciuitatis bri- tannie erate ac virtutib⁹ pfectus cursum tem- poris p martyrium complens eterna meruit suscipere premia septimo id^o february vt au- ado.

De sancta Coiuta virgine & martyre.

La. cvj.

Coiuta virgo & marty apud alexandriam sub Decio cesare passa est agēte diuino pside. Qui vt habet sexto ecclesiastice hystorie libro: bea- tū metranum senē nolentē impia verba profer- re iussit omne corpus eius membratim fustib⁹ collidit: vultusq; ei⁹ ac oculis acutis calamis terebrari. Deinde ipm extra ciuitatem eiectum lapidib⁹ mactari: vt supius dictum est secundo cal. february. Post hec iubē te iniquissimo pside: coiuam virginē adorare ydola recu- santem: pagani pedibus innectēs: & p plateas ciuitatis hincinde trahentes horrendo supplicio corpore discerpse- runt. Sicq; christo spiritū reddidit sexto idus february.

De sancta Appollonia virgine &
martyre.

La. cvij.

Apollonia virgo & marty alexandriam sub De- cio cesare passa est agente diuino pside predi- cto. Quam pagani detentā ad ydola perducē- tes iussu pside ad adorare cogebant. Quod cū illa execraretur psecutores ipsius omnes pu- mum dentes excusserūt. Deinde copioso igne accenso cū minarentur vitam se eā incensuros. nisi cū eis impia ver- ba pferret: paululum quidē intra semetipsam deliberans repente de manibus impiorū prorupit & in ignem quem parauerant: prosiluit. Sicq; igne combustam in odorem suauissimum christo hostiam obtulerunt quinto idus fe- buary. Lulus corpus vna cum reliq; coiute virginis & metranū martyrum christianis alexandrie sepultum est.

De sancto Ausberto epō.

La. cvij.

Ausbertus epus filius sircanij illustris cū esset iuuentis: andragasinam virginem filiam illu- stris roberti officialis lotharij regis francoꝝ satis renitentē tandem a parentibus coactaz desponsauit vxorem. Nam cū ab annis pueri- libus deo virginisatē vouisset: virū omnino accipere recu- sabat. Cum autē deum lachrymis propulsalet vt eius pu- dicitiam conseruaret anteq; a viro traducta esset: subito graui in faciem lepra pcutitur: & a consortio hominū sepa- rat. Sicq; dispensante andeouo epō a viro repudiat: & in cenobio vtrginū iuxta monasteriū beluaci situm virgo ipa sacro velamine consecratur. Sed post dies modicos a le- pra mūdara: priorē speciē reassumpsit. Que & postmodū eiusdē loci abbatissa facta laudabiliter vixit. Ausbert⁹ nō vxoris exemplo relicta aula regia in qua inuite morā- batur: de voluntate lotharij regis monachus effect⁹ est in monasterio foranelle: sub scō vā degit illo abbate. Deinde ab andouo epō pbyter consecrat⁹: theodonico regi non- dum regnātē: eū ad regnū ascensurū pduxit. Et in huius si- gnū in agro ipsi⁹ theodonici tpe hyemis herbam virentē

produxit: que vsq; in p̄sens ibidē p̄petua viriditate conspicitur. Successit autē vādegisillo in regimie monasterij fontanille. Ac deinde post beatū andoeeum ad ep̄atum rothomageni. elect⁹ fuit. Qui vti bon⁹ pastor cōmissi sibi gregis vñici mirabilē curā egit. Sed tandem regi Pipino quib⁹ falso tū de p̄ditione suspect⁹ ab eodē apud altū montē in exiliū act⁹ est. Ubi in pace vitam finivit. v. idus februarij. Cui⁹ corp⁹ dum inde trāfferet: visū est oculos tertio aperuisse. Sepultusq; est ad p̄sens apud beluacum virtutib⁹ clareno.

De sancto Almonio p̄fessore et abbate. La. cix.

Almonius cōfessor: vir eruditissim⁹ origenis dydim⁹ discipul⁹ fuit. Qui a iuēntute vsq; ad mortē p̄ter panes assum nihil vnq; comedit. Nunq; visus est trāscens: aut iurans. aut meriens aut vanū vel asperū vel infirmum ptulisse sermonē. Cū athanasio ep̄o romā tendēs et rediens: nulum ciuitatis edificij vel op⁹ specrabile p̄ter ap̄lorū et lateranē. ecclesias p̄spexisse narravit. Elect⁹ aliqñ in ep̄m sibi aurē p̄cidit: vt sic vti m̄ac⁹ et mutilar⁹ ep̄atu iudicaret indignus. Et dū adhuc omnino hoc nō obstāte electioni insisteret. p̄stans q; sibi linguā p̄cinderet: dimissus est. Ignē de domo vicinorū assumēs: nec in quo deferret paratū habēs p̄unas inustis vestib⁹ in sinu portauit. Quieuit in pace apud cyprium quinto idus februarij: vbi et sepultus est.

De sancta Scholastica virgine. La. cx.

Scholastica virgo beati benedicti soror ab ipso infātie tēpore domino dedicata in monasterio fuit ad quam vir dei semel per annū visitādum venire conueuerat. Quadam die cum discipulis ad eam ex more descendit. Qui totū diem sacris colloquijs deducētes: incumbētib⁹ iā noctis tenebris simul cibum sumpserūt cū ergo adhuc ad mensam sederēt: et tardior se hora p̄raheret. sanctimonialis virgo fratrem rogauit: vt ibi secum eadē nocte p̄manens diuinis eā sermonibus refoueret. Quē ille omnimode facere denegauit. Et cum tāta esset in celo serenitas vt nec parua nubecula appareret Scholastica insertis digitis manus super mēsam posuit et caput in manibus dñm rogatura declinauit. Adorq; tāta cōuiscationis et tonitruū virt⁹ tātaq; inundatio pluuię erupit. vt neq; pater sanct⁹: neq; qui cū eo erāt fratres: extra loci limen pedē mouere potuissent. Sicq; ipse extra extra rectum non valens q; remanere sponte noluit inuitus in loco cū sorore p̄mansit. Totāq; noctē peruitilem dederunt et per sacra vite colloquia se vicaria relatione refecerūt. Dieq; sequēti vir dei ad monasteriū rediit. Post triduum p̄o in cella cōsistens eleuatis oculis: vidit sororū animā de corpore egressā in columbe specie celi secreta penetrare. Quē mox fratrib⁹ nunciauit. eosq; vt corpus ad monasteriū suum deferrent trāsmisit. Quē in sepulchro qd ipse sibi parauerat tumulauit. Sicq; cōgigit: vt quorū vna mens semp i deo fuerat: eorum quoq; corpora nec sepultura separaret. Quieuit in pace virgo dñi quarto id⁹ febru. hec gregorius secundo decalogo capite. xxxiiij.

De sancta Sothēra virgine et martyre. La. cxj.

Sothēra virgo et marty: in orientis partibus passa est. Que grauitē et diutissime a lapidib⁹ celsa cū cetera q; penarū genera vicisset: nouissime gladio martyriū p̄sumauit. itij. id⁹. feb. hec ado in martyologio. La. cxij.

Austreberta virgo filia filinij illustis: et sancti austberti rothomagē. ep̄i soror fuit. Que voto p̄ginitatis emisso ab eodē fratre suo in cenobio virginū ap̄d ciuitatem rothomagū inclusa: post laudabilia s̄cricario et vite testimonia

itij. idus febru. migravit ad dñm vt dicit guilelmus.

De sancta Euphrosyna virgine. La. cxij.

Euphrosyna virgo apud alexandriā claruit. Que ipsius ciuitatis nobilissimo patre pannutio progenita fuit. Hic enim dū prole careret: et monasteriū quoddā monachorū ciuitati proximum frequētius visitaret. Etq; multas elemosynas cōferret Agabitu abbatē et monachos exorauit: vt sibi gratā sobolē a dño p̄cibus impetraret. Cui de orationibus fratrum filiā Euphrosynam cōcessit. Dum autē ad annos nobiles puenisset: et virginitatē suam christo vouisset: camq; pater licet inuitā cuidam nobili iuuenti despondisset. virgo christi votū adimplere cupiens de paterna domo latēter abscessit: et sumpto virili habitu scq; smaragdū nominans ad dictū monasteriū sexum virilē fugiens accessit: scq; monachū fieri postulauit. Quā abbas gratāter excepit: et monasticum habitū sibi tradidit. Que in s̄cra religionē ieiunij et vigilij p̄ omnib⁹ occupabat: et ab omni bus mascul⁹ putabat. Cui autē ei⁹ elegātī decore fratres aliqñ tētarentur iussu abbatis separatim cellulam petijt: et sola inclusa deo seruans omni tpe mansit. Verū pater et sponsus euphrosynam vbiq; p̄quirentes: nec vsq; inuenientes nimia tristitia afflicti eā vt mortuam desolebat. Pater p̄o occupat⁹ tristitia: sepi⁹ ad abbatē agabitu veniebat et se suis orationib⁹ cōmēdabat. Ille p̄o cum fratrib⁹ desit exorabat: vt q; p̄anutio p̄cesserat filiā eandem sibi reuelare vel defunctam. Sed cū abbas a domino se exaudiri minime cōspexisset: et pannitius nullā cōsolationem recipere posset: produxit abbas pannitium ad smaragdū inclusū. vt eius faciē colloq; cōsolaret. Quē Euphrosyna cognoscēs: s; ab ea minie cognita: vt potē habitu virili vultu squalida et afflicta: patrem sup amissione filie blandis adeo sermonib⁹ p̄solabat: et sacris colloquijs exhortatur q; qñ rediit⁹ effectus ex mortuo eam frequētius visitabat. Sicq; triginta octo annos inclusa omnib⁹ incognita mansit. Post hec graui valitudine p̄ssa mortisq; primā: patrē secret⁹ aduocat ei⁹ oīa sua occulta reseat: et q; sit Euphrosyna ipsi⁹ filia veris indicij manifestat. Omni⁹ hui⁹ detectis inter ei⁹ man⁹ spm exhalauit. Quā pater amarissime desens. vt potē sero cognitā: audita abbatē et fratrib⁹ reuelauit. Dux corpus lauari deberet: veritas de tegitur. et p̄o dñi a fratrib⁹ euz lachrymis in monasterio sepelit. In cui⁹ exequijs monachis monocol⁹ corpus de osculā lumē accedit. P̄anuti⁹ p̄o omnib⁹ vendit: paupib⁹ mediū p̄cij: et aliud mediū monasterio cessit. Ubi et ipse monachus fact⁹ in s̄cō p̄posito decennio filie superuixit. Quieuit in christo virgo s̄cā tertio idus febru.

De sanctis Saturnino et socijs martyrib⁹. La. cxliij.

Saturninus p̄sbyter: David: Felix: Apuleius et plures socij eorundē in martyres apud ap̄hicā passi sunt. Qui sub anolino procōsule per diueria tormenta gloriosissime triumpharunt tertio id⁹ februarij. Ubi scribit ado.

De sancto Senerino cōfessore. La. cxv.

Senerinus cōfessor claruit tēpore clodouei regis francorū. Hic abbas fuit monasterij aganensis multorū miraculorum gloria celeberrimus effulsit. Hā p̄fatū clodouem regē duduz validissim⁹ febrib⁹ opp̄ssum quē nullus medicorū curare potuerat: ab eo accersit⁹ sua p̄festim oīone sanauit: et in ciuitate parisiēsi mltos lāguētes a diuersis infirmitatib⁹ liberauit. Dñi autē rex eidē p̄ bñficij vicissitudine mltas pecunias obtulisset: nihil oīno recepit: nihilq; ali⁹ p̄ mīere petijt: nisi vt i toto regno q̄cunq; in carcerib⁹ q̄tercūq; detēri libere laxarent: quod factū ē. Qui dieb⁹ aliquibus parisijs residens. postq; obitū suū angelo nūciatē cognouit

egressus videri ad montē qui castrū nauonio dicitur pro
perauit. Ipse in oratorio quodā inter manus sacerdotū
dño seruientū etpirauit. Admirabili luce instar stelle in
eius transitu ecclesia circumfusa: ibiq; sepultus est. ij. idus
februarij

De sancto Iuliano hospitatore
confessore. Cap. cxvi.

Iulianus confessor qui a transeuntibus pro bono ho
spitio inuocatur: qui et hospitator bonus dicitur: vtrū
q; parēre ignorāter occidit. Cum em existens iuue
nis venationi insisteret ceruū inieq; retur: ceruus con
tertus et miraculose locutus p̄dixit: q; patrē suū
et matrē suā occidere debebat. Quod iuuenis audiens timu
it: et ne sibi pphetata cōtingerēt ad regionem lōge remo
tā latenter abscessit: vbi cuidā principi adhesit: et tā stren
nue secū se habuit q; principē militie eū fecit: et quandam
castellanā viduā in cōiugē ei tradidit: et castellū pro dote
accepit. Interea parēres iuliani p amissione filij vagātes
eum vbiq; sollicitē requirebāt. Tandē ad castrū cui filius
p̄erat deueniunt. Casusq; iulianus abscesserat. Quos
cū vros iuliani vidisset: qui nā essent inq; sisset: illi cūcta
que de filio cōtingerāt enarrassent: intellexit qd vīri sui pa
rēres erāt: vixitque hec a viro fragitē audierat. Ipse
igit benigne suscepit: et pro amore vīri sui lectū eis dimisit
et ipā sibi alibi eubile pparauit. Factoq; mane summo di
luculo castellanā ad eccliam p̄xit. Iulianus nō rediens
thalamū suū vtrūq; excitaturus intravit. Et inueniēs duos
pariter dormiētes vros eū ad altero suspicatus: extracto
gladio ambos pariter iugulauit. Exiēs aut domū obuia
uit vros ab ecclia redeuntē: et admirans interrogauit: qui
nā essent illi: q; in suo lecto dormiētes: que rēdit parentes
suos eē: qui ipm dudū quesierāt q; honorifice susceptos
in suo thalamo collocauerat. Ille hoc audiēs effectus ex
animis amarissime flebat: et se miserum et parricidā excla
mabat. Et vū cōiugem veller deserere p penitētia pagen
da: vros omnino eū seq; pposuit. vt que fuerat secum parti
ceps leticie fieret et doloris. Sicq; abeuntes iuxta fluuiū
vbi mulri peribāt: hospitale fecerūt: in q; oēs paupes ho
spitio recipiebāt: et penitētiā pagebāt: omnesq; inde itine
rātes iulianū trāsua dabat. Post multum tēporis media
nocte cū esset grauisimū gelu: audiuit iulianus vocē lu
gubriē: vt se traduceret inuocantē. Qui cōcitus surrexit: et
pauperē frigore deficientē trāsuerit: et accenso igne in do
mū suā calefacere fecit. Sed cū calefieri non posset: ipm in
lectulū suū portauit et diligenter operuit. Post modicam
horā q; infirmus et q; leprosus apparuerat: splendīd' ad
ethera p̄scendit: et vale faciens hospitū suū dixit q; ipm ad
eū de' miserat: et peccatū suū sibi dimissū propter hospita
litatē nūciabat. Sicq; ille disparuit. Et iulian' euz vīre
post modicū plenus sanctis opib' vitam finit: secūdo
idus februarij. Et q; fuit pauperū peregrinorū susceptor:
inde a viatorib' pro bono inuocatus dicit iulianus cogno
mine hospitator.

De quadragesima.

Cap. cxvij.

Quadragesima incipit a dominica qua cantat
Inuocauit me etc. et significat tempus afflictio
nis vbi ecclesia que tot tribulationibus cla
mauerat. Lirē dederunt me etc. Et postmo
dum inuocandū adiutorium respirauerat di
cēs. Surge dñe etc. Esto mihi in deū p
tectorem etc. Hunc se exaudiat ostendit dicens. Inuoca
uit me etc. Notandū aut q; quadragesima quandoq; dicit
habere quadragesima sex dies: quandoq; quadragesimu
os: quandoq; quadragesima: quandoq; vero tantū trigū

tasecundum diuersos respectus. Dicitur autem eē
quadragesa sex dierum omnibus ipsius diebus compu
tatis incipiendo videlicet a feria quarta cinerū: et procedē
do vsq; ad diem pasche omnib' diebus tā dominicis q;
ferijs computatis. Quāuis em dieb' dominicis nō ieiune
mus: tamē a carnib' abstinemus. Ratio aut huius obser
uantie est: q; licet secundū theologos corpus humanum
quadragesima diebus foimetur: tamē secundū philosophos
quod verius reperit: hominis corpus quadragesima quin
q; diebus organizat: et p̄ficitur. et quadragesimosexto die
anima corpori infundit. Ideoq; quadragesima sex dieb'
abstinemus: vt sicut anima corpori infusa ex carnis cōi
xtione quadragesimosexto die maculat: sic in carnis affli
ctione quadragesima sex diebus a macula expietur. Vel
vt homo tot diebus deo persoluat abstinentie debitū: q;
ab eius clemētia se nouit esse perfectus. Dicitur etiā
quadragesima fore quadragesimaduorū dierum incipiendo
a primā dominica a qua munda quadragesima icohatur:
et numerando omnes dies vsq; ad resurrectionē tam do
minicos q; feriales. Lūius obseruantie ratio est. Quoniam
marheus quadragesimaduas generationes ab abrahā vs
q; ad christū posuit: ex quib' christ' secundū carnē descen
dit. Quoro ergo numero ad nos descendit per carnis ge
nerationē toto ad eū ascendere debemus per carnis ma
cerationē. Et hec est ratio ambrosij. Vel q; sicut filij isra
el ad terrā pmissionis pgentes quadragesimaduab' mā
siōibus per desertū factis ad ipsam terrā deueniūt. Sic
et nos ad patriā eterne pmissionis festinātes quadragin
taduobus diebus per hui' mundi eremū ieiunij afflicti
ad eandē patriā deuenire oportet: et hec est ratio augusti
ni. Dicit et insup q; dragesima dier' incipiendo a die cinerū
vsq; ad pascha solis dieb' ferialib' p̄paratis: et dñicis in
q;bus nō ieiunamus deductis. Cui' obseruantiē rō est: q;
vt dicit Augustin'. Ad hoc vt habeam' quinquagenariū q;
dragenariū denariū adq; cūctus ē. Quia ad hoc vt venia
mus ad eternā redēm: oportet nos p̄sentis vite tpe labora
re. Unde dñs post resurrectionē q; dragesima dieb' cū disci
pulis māsit et postea decia die spm eis paracletum misit.
Vel vt dicit gregorius. Cur in abstinentia q; dragenarius
num' custodit: nisi q; virtus decalogi p libios q;tuor sc̄i
euāgelij impletur. In hoc etiā mortali corpe ex q;tuor ele
mētis subsistimus: et p voluptates eiusdē corpis decalogi
p̄ceptis cōtraimus. Quia ergo per carnis desideria de
calogi mandata contempnimus: dignum est vt eandē car
nem quater decies affligamus. Dicitur p̄terea q; drage
sima eē triginta sex dierum incipiendo a primā dñica vsq;
ad pascha deductis diebus dñicis et solis ferijs computa
tis. Lūius rō est vt dicit gregorius q; dum p. ccc. lxx. dies
annū ducim'. xxxvj. dieb' ieiunantes quasi anni nostri si
ue tps decimas deo damus. Non solū em deo debent de
cime ferri sed etiā decime dierum. Notandū aut q; christ'
postquā baptismū suscepit statim suū ieiunū incohauit
Quare autē eo tpe nōst' ieiunū nō obseruam' sed cū pa
scha pot' illud cōtinuamus: quadruplicem rationē affi
gnat iohannes belety in sūma de officijs. Prima est si vo
lum' euz christo resurgere q; p nobis passus est et nos euz
eo compati debemus. Secūda cā est vt per hec filios isra
el imitemur qui eo tpe exierunt de egypto et subsequenter
eodē tempore de babilonia. Quod inde probat: quoniam tā
isti q; illi statim egressi celebrauerūt pascha. Sic et nos imi
tātes illos: hoc tēpore ieiunamus vt de egypto et babilo
niā ad est hoc mūdo exeuntes in terrā hereditatis eterne
ingredi mereamur. Tertia est quoniam feruor libidinis
magis accēdit tpe veris: vt q; refrenem' corpis estum hoc
tpe maxime ieiunam'. Quarta ē q; statim post ieiunium
debemus eucharistiā sumere. Sicut igit filij israel putāq;

agni comederent se affigebat: edētes lactucas aggresses
et amaras. Ita nos debemus p penitentiam prius affligi:
vt digni ad eius agni vite peruenire valeamus: hec ioan-
nes belerh vbi supra.

De sancto Agabo propheta.

Cap. cxvii.

Agabus ppheta vt abbas doiorhe? scribit v-
nus fuit ex lxxij. discipulis christi. hic natiōe
antiochenus vt habet actuum. xj. tpe aposto-
lorum ex hierosolymis antiochiā veniens: si-
gnificabat p spm famē in vniverso orbe futu-
ram que facta est sub claudio cesare. Eius rei gratia di-
scipuli put q quis habebat pposuerūt in ministeriū mi-
tere habitantib? in iudea fratrib? qd z fecerunt mittētes
z seniores pmanus barnabe z pauli. Hic etiam cū pau-
lus esset cesare illuc supentens tulit zonam pauli. z alli-
gans sibi pedes z manus dixit p spiritūsanctum virū cu-
ius erat zona illa sic alligandū per iudeos in hierusalem
z tradendum in manus gentiū sicut z rei euentus pbaui
Sic ergo sub noui testamenti gratia iste ppheticus spiritu
claruit. Qui z antiochie in pace deuit idib? februarij.

De sanctis Fusca virgine z maura. mar. Ca. cxix.

Fusca virgo z maura nutrita apud rauennam
martyrium passe sunt sub pside quintiano. Hec
nobili patre eiusdē vrbis nomine syroi gentilita-
tis errore detento pgenita: cū esset annorum. xv.
desiderabat esse christiana. Quod cū maure nu-
trici sue secreto reuelasset: z ipsa puelle consensisset immo
etiā ad christi fidem trāsire dispoheret: venerunt occulte
noctu ad sanctū pbyterū hermolaum: q eas baptis-
matis vnda pfudit z de fide diligēter instruxit. Que cū syroi pa-
ter ei? didicisset: z filiā ab intēdōe christiana reuocare nō
posset: eā in carcere clausit: z cibū omnē triduo denegauit.
Quib? dieb? syroi missi ad filiā matronis: z coetaneis
puellis vt eam ad patris voluntatē inflecterent virgini p
suaderi fecit: sed nihil omnino pfecit. Deinde ipse idem in
carcere personaliter accessit z fuscā blādis sermonibus
demulcēs animū ei? in nullo mutare pualuit. Quam idēz
postmodū educā gladio perimere voluit: sed mater eius
se interposuit sperās ex dilatiōe tps filiam ad patris vo-
luntatē blanditijs demulcendā. Tūc ad sacrificiū dñs
suis pater accessit: vt ipsi filie ppositū cōmutarēt. Post
dies aliqt ptes quintian? rauennā ingressus hoc audiēs
z mādauit fuscā maurā cū parentibus suis ad se victos
adduci. Ministri vero videntes eā orantē. z angelum dñi
splendidū iuxta eā stantē territi redierūt. Et dñ hec p-
sidi renūciarent fusca z maura se sponte sibi pscntauerūt:
z christianas eē vna voce pñciarunt. Dñ aut ptes syroi
tentū interrogasset cur filiā christiā fieri pmissi: illeq
ecōtra se excusās oīa gesta p ordinē retulisset: qñrian? qui
dem syroi dimisit fuscā pō christū pñtentē z idola pfutātē
flagellari mādauit. Deinde in carcerē vna cū maura tru-
di fecit. Et dñ in fide immobiliter pseuerarēt: iussit eas p-
ses ex vbe educi. ibiqz illas gladio trāsuerberari. Cū aut
ad locū certaminis adducte fuissent: fusca orōne fusa ad
dñm vt susciperet animas eay in pace: voce celica confor-
ta: velsi a speculatore gladio p latera transfixa necatur.
Maura vero nutrita ei? tenēs corpus virginis cū lachry-
mis rogauit carnifices vt eā simili passiōe transfoderent
qd z factū est. Quarū corpora naute quidā christiani no-
ctu rapiētes ad prouinciā tripolitānam ciuitatē sabratay
ea deduxerūt: z ibidē honouice cōdiderūt. Trāfactis
vero multis annis quidā vener? diuinit? ad vbem ipsam
deserram nauigauit: z corpus sancte fusce inde sublatum
ad prouinciā venetie translulit z in ciuitate torcellensi cū
honore collocauit: vbi z ecclesia eius nomini fabricata est.

Passa est aut virgo christi cū ei? nutrice idibus februarij.

De sancto Stephano abbate. Ca. cxx.

Stephannus abbas ordinis grādimontē. fundator
claruit anno dñi. cxxxj. hic de aluernia natus no-
bilissim? cuiusdam stephani filius in annis puerit-
bus ab eodem beneuentum deductus sanctoqz mi-
loni archiepiscopo traditus annis. xij. sub ipso vo-
ctus z educatus est. A quo postmodū discedens vitamqz
anachoriticā ducere cupiens: multis eremis pagatis
vt locū quietis inueniret: tandē deuenit aquitaniam ppe-
citatez lemouicē. montēqz nemorosam z asperū qui vī-
citur muretus conscendit quē sibi locum aptum elegit: fa-
ctoz paruo tugurio monasticā vitam ducere cepit: pane
solo z aq refectus: lectulo ex tabulis tantū absqz aliqub?
stramētis decumbens: vestes viles z leues induens: quas
nullo calore minuebat: nullo frigore peraugebat. Ibiqz or-
dinem incohauit plurib? miraculis fulgēs. Inter que vī-
quidā miles peccatum aliquod sibi confessus esset a quo
nullatenus desistere volebat: immo etiā ne crimen desere-
ret: si forte pro se sanctus oraret valde dubitabat abbates
rogauit instāter: ne p se preces ad deumillas effunderet.
Pro eo tñ stephannus orauit: z antequā inde recederet: mī-
litē a peccato voluntarie subtraxit. Cum quidā viues
ei victualia sepe def. rret: quadam die cibaria portans a
predonibus in itinere capit z spoliatur. Qu? sanctus det
per spiritū intelligens: pro viro christū orauit. Et ecce no-
cte vir ille liber dimittit z cū furibus diuinit? vincularis
mane victualia deferēs ante monastēij ianuas reperitur.
Predonesqz vīso miraculo puerunt z imposta eis p ab-
bate penitētia relaxant. Ipe obitū suū sibi reuelatum
a deo lōge ante pcedit: z anno etatis sue. lxxx. sanctitate
mirific? in pace deuit idibus februarij. Cum aut fratres
eius obitū occultarēt: vt pacifice sine populoz pcurso cor-
pus sepelire possent. Adest subito pbyter ciuitatis z po-
puli multitudo eius obitū cognouisse clamātes: z eius se-
pulture interesse supplicātes. Et interrogati quomō ei?
transitū didicissent. Responderūt q p quidam nuper
migrauerat: q biduo ante loquēlā amiserat: sed dñ ad vlti-
mā deuenisset horā locutus fuerat dicens q scalam luci-
diffinā viderat cui? cacumē celum z infima pars montēz
mureti tenebat. per quā dñm stephanū conscendisse con-
spexerat: cū q z ipsi statim abire oportebat. Et his dictis
cōtinuo expirauerat. Sicqz popul? ei? interfuit exequijs.
Sepultusqz ē in monasterio ipso. Post aliquot annos
sub abbate petro eius successore monachi diuina reuelari
one monit: cenobiū z ordinem ad grandimontē transule-
runt: a quo z ordinis vocabulum assumpserūt: vbi z nouū
monasteriū cōstruēs corpus sancti stephani detulerunt
vbi z iacet signis cōfiscans.

De sancto Stephano alio
abbate. Ca. cxxj.

Stephannus alio abbas monasterij iuxta reatine ci-
uitatis menia pstituti pater fuit tpe gregori pape
primi. De quo idem doctor scribit q fuit vir valde
sanctus patientie singularis. Cui? lingua licet esset
rustica. docta erat eius vita. Hic pro amore celestis
patrie cuncta despererat: tumultus hominū deuitabat:
crebris orōib? intentus erat: in quo virtus patientie in-
tū exerceuerat: vt eū sibi amicū crederet: q sibi molestiā ir-
rogasset. Reddebat in pumelijs glās: siquid sibi vāni fa-
isset illatū hoc maximum lucrum putabat. Hunc cū vi-
es mortis egredi de corpore vigeret puenērūt multi: vt tā
sancte anime de mundo recedēt suas animas cōmenda-
rent. Quorum aliq circa eius lectulū cōsistētes corporeis
oculis angelos ingreditētes viderūt: sed dicere quicqz nō
potuerūt: aliq omnino nil viderūt. Et hī ergo qui viderāt

et qui nō penitus spererāt: vno omnes timore percussū fuerant: nullusq; illic assistere eo moriente potuit: vt palas daretur intelligi: que illa egrediens sancta anima susceperet: cuius egressū nemo mortaliū ferre potuisset. *De sancto Valentino epo et martyre. Cap. cxxij.*

Valentinus eps ichthyas. in vrbe roma martyriū passus est. Hā cum craton quidā ciuis atheni. orator spiciuus grece et latine lingue peritus Rome clarus haberetur: tresq; haberet discipulos cōtius nobiles athenienses. scz prociū peblū et apolloniū secū in vrbe perorantes: contigit filiū eius ceremonē tanta egitudine per triennium detineri: vt incuruatus dorso caput circa genua deflexum teneret: nisi portaretur ab alijs se omnino mouere nō possz. Cum autē nulli medicorū eidē subuenire potuisset. extitit quidā tribunus frontonius: q; germanā suā asseruit q; quēdā valentinum ichthyas. episcopū a simili passione liberatū. Quē Crato per quidā nobiles amicos suos ad se romā accersuit: et vt filiū suū sanaret sicut et germanā tribuuit sanauerat instātiū supplicauit. Promittēs ei dimidiū suarū facultatū: si filiū suū redderet sibi sanū. Sāctus vō eius diuitias contēpsit: sed pauperibus dandas persuasit: nihilq; aliud ab eo petijt nisi vt in christum crederet: et filius eius salutē perciperet. Qui vū se cum omni familia et tribus eius discipulis fidē christi percepturus promitteret: si filiū eius curaret: ingressus valentinus cum filio cratonis cubiculū rota nocte in oratiōe pseuerauit. Et circa mediā noctē subito lux maxima in cubiculo effulsit: et ceteri monsanatus episcopo psallere cepit. Et facto mane valentinus puerum parri erectum restituit atq; cratonē eūz vōre et filio et omni eius familia: necnon procolum phebum et apolloniū baptizauit: in fide diligēt instruit. Vere mon autē discipulus eius effectus episcopū predicantem sequebatur. Cum autē pfatū cratonis discipuli christum predicando multos puerterēt: valentinus episcopus plurima miraculorū signa faceret senatores romani inuidia accensi eo q; ppter istos multi deorū cultū deserebant: valentinū episcopū detineri fecerunt: et virgis cōsum eo qd sacrificare nōlet placido vrbis prefecto tradiderunt. Qui ipsū in arca custodia reclusit: et media nocte pphm tēmens illū in ipso carcere decollari fecit. Cuius corpus pculus phebus et apollonius noctu rapuerūt: et ad ciuitatem ichthyas deferentes in suburbio ciuitatis honeste sepulture tradiderunt: vbi cū in delandibus ingiter persisterent tenti a gētilibus traditi sunt licētiō cōsulari. Qui sciens eos a multis populorū insignibus dilectos noctis medio iussit eos presētari: imolare dñs recusantes capitalli sūa clā destine puniri. Statim d; ciuitate illa discessit et q; abiret nemini reuelauit. Quorū corpa a qdā abundio psoptero iuxta corpū scī valentini tumulata fuerūt. Passio horum recolitur decimo sexto calend. martij.

De sancto valentino pbytero et martyre. Cap. cxxij.

Valentinus psopt et martyr Rome passus est sub claudio impatore. Quē iperato: de christianitate accusatū teneri fecit in vinculis duobus. Deū sibi in aphtheatro pntatū interrogauit: cur deos nō adoraret. Sanctus vō christi fidē pstant multis rationib; verissimā cōprobauit et omnes deos gentiū pfutauit: intū vt imperator ipsum de sapiētia pmen daret. Vex dum calphurnius pfectus assistens claudio diceret imperatōe seductū: timēs imperator populi astantē cōfusione animo immutatus valentinum tradidit asserio principi vt eum in domū suā adductum patienter tractaret: et ipsum ad deorū sacrificia suaderet. Cum autē sanctus domum principis introisset: et christum lumē verum

inuocasset. et domum asserij illuminaret: dixit ei asserius q; quia christum lumē appellauerat si filiū eius ad optinam cecā illuminare in christi nomine posset: ipse cū omni ei familia christo crederet. Sanctus autē pbyter oratiōe facta puellaz illuminauit et asseriū eūz omni domo sua et filia cōuertit et baptizauit. Quē cum audisset claudius iussit asseriū et puellā atq; omnez eius familiam teneri: ipsosq; cunctos ad ciuitatē ostiā missos per diuersa romen fa vire pste priuari. Sanctum vero valentinū iussit fustib; cedi: et consistētē christū via flaminia adductum capite trūcari. Cuius corpus a qdā matrona sauinella collectum in eodē loco sepultum est. xvi. calend. martij.

De sanctis Basilio et Antonio et socijs martyribus. Cap. cxxij.

Basilus: antoninus: ptoleus tyron pbyter: moyses: bassianus: agathon: dyonysius et amonius apud alexandriā passi sunt. Quorum bassus: antoninus et ptoleus pro christi nominis pessione in mare demersi sunt. Tyron vero pbyter: moyses cassianus et agathon igne pusti fuerunt. Dyonysius autē et amonius gladio cedente passionem cōsumauerunt. xvi. calend. martij. Hec hieroni. in martyologio suo.

De sancto Sisinio epo. Cap. cxxv.

Sisinus episcopus thausine. que ciuitas est prope ephesum et vocatur thaus apud ipsam vrbe claruit. Hic eutyrio et eutyria nobilibus parētibus imyene ciuitatis ortus est: quorum precibus a deo obtentus est: cum prius prole careret et gratia suscepiente sobolis ecclesiam beati Joannis euangeliste apud ephesum septus cum oblationibus visitaret. Qui dum in fans adhuc vbera matris lamberet: quarta feria et sabato semel tantum in die mamillas suggebat. Cum autē esset annorum octo a patre liberalibus disciplinis imbutus traditur: et in eis breui tempore perfectus eruditur. De quadam missus a patre vt blada subieceris sibi genibus dispensaret: totū triticum pauperibus erogauit: qd pater audiens moleste tulit: ad suggestionē tamen filij ad hoireā que prius ille vacauerat. pcessit: et ea offitia decoro et nouo frumento repleta diuinitus inuenit. Adortus vero episcopo thausine. theodorus episcop' ephesinus metropolitānus ipsius diuina reuelatione eidē ciuitati sisinū licet sat; recusantē cum adhuc esset annorū viginti in episcopū pfect. Qui gregem dominicum sibi cōmissum verbis et exemplis solite pascere curauit. Cum quidā leontinus pbyter per annos octo loquelam amisset: sisinus ei in christi nomine mandauit: vt die natalis domini tūc de proximo futuro missam populo celebraret: quod et ille adimpleuit loquela sibi exinde plenius restituta.

Post hec sisinus filium mulieris vidue ab annis. xliij. maligno veratum spiritu: post triduā ieiunij et orationem ac vigiliis tribus diebus in ecclesia celebratq; a demonio liberauit. Sed dum per annos. xxxij. ecclesiam suā feliciter gubernasset die quadam hora sexta eo celebrante audita est vox de celis eum ad celestia vocans. Qui omni clero et populo puocato et in domino confortato ea die qua postmodum decessit se ad dominum migraturū predixit: et vt predixerat: sic euenit. Vseuit namq; in pace. xvi. calend. martij. Cui corpus in ecclesia sancti ioannis euangeliste apud ephesū prout ipse iusserat delatū: ibiq; condigna veneratione tumulatum seruatur.

De sancto Cratone martyre. Cap. cxxvj.

Craton martyr ciuis atheni. orator insignis rome passus est. Cuius cum filiū ceremonem contractum sanctus Valentinus episcopus sanauit vt dictū est in ei passione. xvi. cal. mar. cōuersus est ad christum Craton eūz filio et omni fa-

milia sua: et ab eodem episcopo baptizati sunt. Post q̄. dñ. Valentinus ep̄us passus ē. Erat etia a senatu romano ex inuidia detentus et eorū sententia decollatus est. Cuius corpus ceremonie filius sepeliuit in p̄dio suo. xv. calen. martij. Qui post patris martirij in sanctis opib⁹ christo de seruiens: et ip̄e post t̄p̄s aliq̄d laudabiliter ex hac vita decessit.

De sanctis faustino et Iouita marty.

Faustinus et Iouita martyres apud ciuitatē bithynie passi sunt sub hadriano imperatore. Quorū p̄ior in p̄sbyter; secund⁹ dñ. in diaconum in ciuitate mediolanensi a sancto apollonio ep̄o ordinar: ap̄d bithiā christū dñm p̄dicabant. Quos impator hadrianus ipsam urbē ingressus cōprehendit fecit et sacrificare nolentes in eculeo leuari et torqueri iussit. Qui cū ex eculeo soluti aī capitolij starent illesi: vnus de ministris noīe calocer⁹ cōuersus ē: et magnū deū christianoz clamare cepit. Quē hadrianus extra capitolij egeit fecit: faustinū dñ. et iouitā in ergastulo p̄cludi. Ad quos vsendos christus noctu veniens cū luce nimia p̄fortauit eos. Cūq̄ hoc custodes carceris calocero nunciassent: venit ille ad hostiū carceris: et visionē vidit: atq̄ a dño exhortationē accepit: ip̄e vero custodib⁹ fides christi p̄dicauit: et eos ip̄a nocte conuertit. Et cū a sanctis martyrib⁹ omnes stantes aī ianuā carceris baptismū expererent: angelus dñi eduxit sanctos ianuā clausis: q̄ calocerum cū militibus ad serm̄ apolloniū adduxerūt. Illeq̄ ipsos baptizauit hora quasi. xij. Et cū altare nō haberēt: in quo domini corpus p̄ficerent: subito apparuit quasi lintheamen nūcū extensum habens corpus dñi inuolutum cū quatuor luminarib⁹ accensis. Sicq̄ oēs sacram eucharistiam sumperunt. Deinde ab angelo confortati sunt. Qui et sanctos martyres in carcerē reduxit: et cum eis calocerū et eius milites clausis ianuā et signatis introiit. Et cū altare fctō cum hec hadrianus vidisset: q̄ calocer⁹ euz eius offitio intra carcerē ianuā clausis introiisset. Irat⁹ oēs milites illos ante se adduci precepit: et eos oēs christū cōfiterentes decollari mandauit. Calocerū vero faustinū et iouitā secū vinctos mediolanū adduxit. Quos sacrificare nolētes in eculeo leuatos dñm mādauit torq̄ri: deinde lapades ardētes eorū lateribus apponi: et post hec stappa resina et oleo adhibitis ignē copiosum subter eos accēdi. Quātū autē sanctis: ignis ad statuas deorum que capiti impatoris supereminēbant: p̄siliit: et eas incēdit. Impator dñ. fugiens sanctos dei pedibus ad posteriora taurorum ferocia ligari fecit: et in sylua dimittit: vt tracti post eos discerperētur. Tauri dñ. in silua vti agni ad p̄sepe steterunt. Angeli vero martyres exoluerunt: et eos tauris cū omni mansuetudine insequētib⁹ ad ciuitatē reduxerunt. Venientesq̄ ad palatij corā impatore steterunt illesi: tauri dñ. oēs sibi obuios cornib⁹ vulnerabāt: et ad sanctorū pedes humiliter p̄cūbebant. Cūq̄ hec hadrianus arti magice deputaret: voluit eos ab inuicē separare. Et calocerū quidē antiocho p̄sidi tradidit p̄nitiū faustinū dñ. et iouitā carceratos suo iudicio reseruauit. Antioch⁹ autē cū alpes cotias esset trāsiturus calocer⁹ aī se p̄misit custodie traditum. Custodes dñ. calocer⁹ ad ciuitatē asten. adductū carceri tradiderūt expectātes aduentū antiochi. Interea impator cū sibi antiochus necessariū esset misit p̄fectū sapitiū ad ciuitatē asten. cōmittens eidem vt calocerū diris tormentis cruciaret: antiochum dñ. secum detinuit. Calocerus vero in ciuitate asten. carceri mācipatus. Secundum militē conuertit: et cum ad faustinū et iouitam baptizandum mediolā. transiit: vt dicit in passiōe secundī. iij. calen. aprilis.

Dum aī mediolanū venisset angelus domini faustinum et iouitam de carcere ad secundum extra ciuitatem eduxit: a quibus baptisma nube quadā aquam p̄bente

suscepit. Et ecce columba de celo venit et sacram hostiam deferens martyrib⁹ tribuit. Faustinus dñ. secundū cōmunicauit et residuū eucharistie et dedit vt ad martianū deferret q̄ apud tridonā vinctus detinebat: vt in eius passiōe dicit. iij. nonas martij. Quo abeūte angelus domini martyres ad carcerē reduxit. Post hec hadrianus bithiam rediit et martyres christi secum reduxit: q̄s sacrificare nolentes capitali sententia dānauit. Quorū corpora bithie a christianis sepulta sunt. xv. calen. martij. Calocerus vero post hec sub sapitio p̄sule in ciuitate asten. martirij p̄suma vit suo loco dicitur. xiiij. calen. aprilis.

De sancto fausto monacho et confessoie.

Ca. cxviiij.

Faustus monachus beati benedicti discipulus fuit. q̄ eiusdem beati patris vitā cōscripsit. Et q̄ cum sancto mauro abbate ad gallias missus ē: dñ. mauro eū de sp̄ adhefit et ipsius vite ac societatis imitator effectus hortantibus eū fratrib⁹ suis suos actus et gesta memorie tradidit: et in andeganeū monasterio laudabilem vitam duxit: et post magistri transitū ad cassinē. monasteriū rediit vbi et in pace in christo quieuit. xv. cal. martij.

De ieiunijs quatuor t̄porū.

Cap. cxxix.

Ieiunia quatuor t̄porū a calisto papa instituta sunt. Circa que tria videnda occurrunt: scilicet quare ieiunamus quatuor anni t̄pib⁹. quare illis mensibus: scilicet martio: iunio: septēbri: et decēbri: et non alijs: et quare tribus in septimana diebus: scilicet feria. iij. vj. et sabbato. Primo igit videndū est q̄re quatuor anni t̄pib⁹ ieiunamus: scilicet in vere: estate: autūno et hyeme: Cuius quatuor assignātur rōnes. Prima ratio sumit ex parte t̄porū. Quatuor t̄porū anni. Quoniam ver ē calidum et humidum. Estas calida et sicca. Autūnus frigidus et siccus. Hyems frigida et humida. Ieiunamus igit in vere vt noxiū humore l̄uxurie tēperem⁹. In estate dñ. vt noxiū caloris auaricie extinguam⁹. In autūno vt castigem⁹ ariditatem supbie. In hyeme vt refrenemus frigiditatem accēdie. Scōda ratio sumitur ex parte quatuor cōplexionū: quoniam in vere augmentatur sanguis: in estate cholera: in autūno melan cholia et in hyeme phlegma. Ieiunamus igit in vere vt in nobis debilitetur sanguis concupiscentie et inepte letitie. Sanguineus enim est libidinosus et let⁹. In estate vt debilitetur cholera iracundie et fallacie. Cholericus em̄ ē iracundus et versutus. In autūno vt debilitetur melancholia cupiditatis et tristitie. Melancholicus em̄ est naturaliter cupidus et tristis. In hyeme vt debilitetur phlegma hebectudinis et pigritie. Nam phlegmaticus est hebes et piger.

Tertia rō sumit ex pte quatuor elementorū. Quā ver cōparatur aeri. Estas igit autūn⁹ terre: hyems aque. Ieiunamus igit in vere vt in nobis edometur aer elationis et superbie. In estate vt edometur ignis cupiditatis et auaritie. In autūno vt edometur terra frigiditatis et ignorantie. In hyeme vt edometur aqua leuitatis et cōstātie. Quarta ratio sumit ex pte quatuor etatū. Quā ver refert ad pueritiā. Estas ad adolescentiā. Autūnus ad etatē virilē. Hyems ad senectutē. Igit ieiunamus in vere vt simus pueri per innocentiam. In estate vt efficiamur iuuenes p cōstātiā. In autūno vt efficiamur senes p prudentiā et honestā vitam.

Vel potius vt satisficiam⁹ deo qcquid p illas etates aut per illas complexiones in quatuor anni temporibus vel in quatuor elemētis eum offendimus. Quare aut in illis potius mensibus q̄ in alijs ieiunamus duplex ratio assignat. Prima ratio est vt iudeos imitemur q̄ quater in anno ieiunabāt: scilicet ante pascha: ante penthecosten

ante scenophegiam. id est fixationē tabernaculi in septēbris: ante encenia. id est dedicationē tēpli in decembri. ¶ Secūda ratio est quoniam hec ieiunia fiunt in martio germinante terra ut in nobis virtutū germina oriantur: ut maiō vltimo quādo segetes colliguntur: ut nos manipulos bonorum operum deo nostro reddamus. In septēbris quando vuc vindemiant: ut nos diuina charitate inebriari valeamus in decembri quando herbe moriuntur ut nos vitia carnis mortificemus. Quare aut tribus diebus in hebdomada ieiunamus duplex similiter ratio reddit. Primo quia sicut homo constat ex quatuor elementis quantum ad corpus et tribus virtutibus quantum ad animā videlicet ratio nati: concupiscibili: et transibili: sic per tres dies quatuor anni tēpō ieiunamus: ut quicquid in carne vltima delinquit deo per ieiunium exoluamus: sicut quaternarius ad corpus ternarius nō ad animā refertur. Scdō ut per hoc satisfacti mus in die quicquid peccamus in mēse. Nā singulis mēsis tribus diebus ieiunamus. Et fiunt hec ieiunia in quarta feria: quia dñs a iuda ea die venditus fuit. In sexta quia in cruce pependit. In sabbato quia in sepulchro iacens discipulis tristitia dereliquit. Hec in summa de officio iohannis belet: et ex dictis damasceni et guilelmi.

¶ De sancto Onesimo discipulo.

Ca. cxxx.

Onesimus discipulus apostoli pauli seruus fuit philemonis nobilis colosseni. eiusdē apostoli familiarissimi. hic a dño suo fugiens romā ad apostolum iā in carcere detentum venit: et eis sedule ministravit. Quem paulus ad christū convertit et baptizavit. Et ad dñm cū epistola que intulā ad philemonē christianū et correctū remisit. In qua epistola paulus philemonē rogat: ut onesimo delictū ignoscatur: et ipsum ut christianū et confratrem benigne suscipiat. Quē philemō apostoli intuitu manumissit: et ipsum ad eum remisit. Apostolus nō ipm epm ephesi ordinavit. Qui peracto p̄dicationis officio post passionē pauli iterū romam rediit: ubi et p̄ fide christi lapidatus occubuit. Corpus eius inde ad locum ubi fuerat episcopus p̄stituit: delatus est. Qui passus ē decimo quarto cal. martij: ut dicit ado.

¶ De sancta Juliana virgine et martyre.

Ca. cxxxj.

Iuliana virgo et martyris passio est in ciuitate nicomedia tpe maximiani imperatoris. Hec aphricani nobilis et gentilis filia ex eadē vrbē oriunda ab annis in fantilibus christiana: tradita est in sponsā a patre cuiusdā eleusio p̄fecto. Quā cum sponsus traducere vellet et virgo dñi sibi copulari nollet: nisi fieret christianus fecit eam pater suus expoliari et grauitur cedi. Sicq; flagellatā tradidit p̄fecto sponso eius. Ille ergo eam sibi p̄sentatā et dudū exanimatā: cū diceret se nullatenus sibi copulandā nisi fieret christianus: iratus iussit virginē extensam a quatuor sibi inuicē succedentibus virgis crudeliter cedi: deinde per sex horas capillis appendi: et post hoc plūbum liquefactū in caput ipsius p̄fundi. Quod cum nihil sibi nocuisset: eam catenis ligauit: et in carcerē reclusit. Ad quam venit belial demon in specie boni angeli: et dixit quod christus ipse ad eā miserat: ex cuius sibi p̄mā dabat: ut dñs sacrificaret: ne in tormentis male deficeret. Juliana nō dubitans: cū lachrymis orauit ut dñs sibi reuelaret: quod esset quod talis suaderet. Factaq; est vox ad eā: ut ipsum apprehenderet et quod esset cōfiteri cogeret. Quē cū demonem tenuisset: interrogans quod esset: dixit ei: quod belial demō erat et quod pater suus beelzebub ipsum ad eam decipiendā miserat: et demones facit grauitur flagellari quoties a christianis fuerint effugati. Dixitq; quod erant innumerales demones: qui a dicto beelzebub ad oīa mala perpetranda mittebantur. Ipse multa scelera cōmitti fecerat: et nūc ab aliquo christiano eo modo detentus fuerat.

Nā adā et euā fecerat in paradiso p̄uicaciter: abel a Cain occidi et populū in deserto ad vitulū adolādū conuertere et tres pueros in caminū ignis immitti: et hierusalē inflammarē: alia multa plurimis pessima opa p̄petrari. Tūc iuliana manibus retrosum ipsum ligauit: et cum catena quā vincata erat diutissime verberauit. Et cum dissequēti iussu p̄fecti de carcere educeretur: demonē post se trahebat ligatum. Qui cū misericordiam eius peteret: ne amplius de se ridiculū faceret: per totū forū illum traxit: et tandem in latrinā quandā p̄iecit. Et cū ante p̄fectū conficiens christū p̄stiteret: in quadā rota extrēditur: tantū ut oīa ossa eius usq; ad exitū medullarū confringerentur. Angelus autē domini rotā cōmuniēs virginē in momēto sanauit. Quo miraculo viso. cxx. gentiles p̄m̄sci sexus ad christū conuersi sunt: et in confessione nominis christi decollati. Deī in ollam plumbo liq̄facto repletā iussu eleusij mittitur: et plumbo velut suauis balneo tepēfacto virgo illesa educit: quā educta plūbum ebulliens: et p̄siliens. lxxv. gentiles et circumstantibus interfecit. Tunc p̄ses gladio caput eius amputari p̄cepit. Quam demon quem verberauerat in spē inuenis insequi cepit et gentiles exhortari: ne sibi parcerent que deos vituperauerat: et se nocte p̄cedēte grauitur flagellauerat. Et cum ipm nō respiceret: aufugit demō dubitans ne iter se capere vellet. Deducta est igitur extra ciuitatē et oratione p̄missa decollata est. Cuius corpus sep̄honeca senatrix accepit: et illud in nauim derulit: ut romā veniens ipsum ibidē sepeliret. Sed orta tēpestas nauis in fines cāpanie ad portū puteolanū impellitur: et ibidem vno militario a mare corp⁹ virginis sepelī. Elensius nō non post multo tēpore nauigans maris tempestate cū triginta quattuor viris submersus est. Passa est autē virgo christi. xliij. cal. martij.

¶ De sancto Pollochronio episcopo et martyre.

Ca. cxxxij.

Pollochronius ep̄s et martyr apud babyloniam ciuitatē passus est sub decio cesare. Qui cū aduersus perfas cōgressus esset: et habita victoria multas ciuitates obrinisset: veniens ad ciuitatē babylonie Pollochroniū ep̄m christianorum teneri iussit cū p̄sbyteris parmentio: elimate: et chrysotello et dyaconibus luca et mutio: quos fecit duci ad sacrificiādū: et sacrificare nolentes ac christū p̄stentes in custodias reclusit multis diebus. Interimq; in ipsa vrbē tēplum satur non edificauit. Et cū ad nouū tēplum esset cū eius clero duci fecisset et sacrificia offerrent instare: et pollochronius ne quod sacrificare neq; verbum aliq; decio respondere vellet interrogauit decium parmentiū tū cur ep̄s eorū mutus effectus esset: quod respondit quod nō obmutuerat: sed os sanctum inter stercorea coinquinare nolebat. Propter quod decius linguam parmentij p̄cidi fecit: qui tū ut prius expedite loquebatur. Tūc iratus decius iussit os pollochronij lapidibus cōtūdi. Et dū cederet emisit sp̄m. Post hec decius ambulans in ciuitatē cordubam: parmentū et socios secum victos adduxit: de quibus in eorū passione agebat decimo calen. maij. Corpus vero pollochronij ante templum dimisit. Quod duo reguli abdon et senē christiani noctu colligentes ante muros babylonie rumularunt decimo tertio cal. martij.

¶ De sancto Sauino ep̄o.

Ca. cxxxij.

Sauinus ep̄us ciuitatis canusine claruit tpe totille regis gothorum. Qui inter cetera dona sibi a deo concessa. spū prophetico claruit: Quod totilla rex gothorū audies minime credidit: sed p̄bare studuit quod audiuit. Quē cū in eisdem partibus deuenisset: et a viro dei inuitatus ad eius dexteram discubisset cum tam ep̄us lōgo sentio limen oculorum amississet puer ex more

ex more eidem patri proculum p̄buit: sed rex silenter manum extendens calicem puero abstulit: eūq; se vice pueri episcopo porrexit. Tunc ille calicē accipiens: sed tamē ministrum non videns dixit: viuat ista manus viuat talis minister. De quo rex letus erubuit: q; quāuis deprehensus esset a sancto quod querebat inuenit. Cum autem sauinus lōgo sermo traheretur archidiaconus eius episcopatum ambiēs vini fusoris eius animum p̄cio p̄cibusq; corripuit vt mixtū vino sibi venenum p̄p̄naret. Qui refectionis hora episcopo venient poculū obtulit: sed ep̄s eidē vt illud statim biberet impauit. Tremefact⁹ picerna dep̄. ehenus se sentiens maluit moritur⁹ bibere q̄ penas p̄ tāta homicidij culpa tolerare: Cumq; ad os sibi calicē posuisset: ep̄s compefuit seq; venenū bibiturum obtulit mandans vt ad illum q̄ sibi dederat irer: eiq; diceret q̄ sauinus quidem venenū biberet: sed ipse minime episcopus esset: Facto ergo signo crucis venenū ep̄s bibit: et illesus permansit eadēq; hora archidiaconus eius alibi existens subito defunctus est: ecli per os ep̄i ad archidiaconi viscera mortiferū transiuit: Outuit in pace vir domini. xij. calend. martij. Hec Gregorius. iij. dialo. cap. v.

De sanctis Maximo et Claudio et socijs
martyribus. Cap. xxxij.

Maximus et claudius fratres caji pape et gabini presbyter et vxor cladij p̄p̄digna et filij ei⁹ alexader et cutia p̄clarissimi genere ex vrbe: agente fratre eorum bino presbytero a sancto caio baptizati sunt. Ob hoc iussu diocletiani imperatoris tenti sunt a iudice iulio. Et maximus quidā capitalē sententiam accepit. Claudius vero cū piuge et filijs in exilium deportati: deinde incendio cōcremati odoriferi martyrij sacrificium dño reddiderūt. Quorum corpora in mare apud hostiam iactata fuerunt. Sed eorū reliquias christiani requirerent cum corpore maxio iuxta muros hostie vrbs sepelirent. Qui passi sunt. xij. calen. martij.

De sancto Symeone episcopo et
martyre. Cap. xxxv.

Symeon ep̄s hierosolymitan⁹ et martyr propinquus saluatoris secundum carnem exiisse dinoscitur ac filius cleophe qui fuit frater ioseph iusti: vt dicit hieronymus. Hic vt iij. ecclesiastice hystorie habetur. post iacobum fratrem domini hierosolymorum p̄titer sub persecutiōe traiani imperatoris cum laz esset de crepitus accusatus est attico consulari: tanq; christianus. Qui ab eo tentus multisq; supplicijs affectus tandem crucis patibulo appensus martyrio cōsumatus est: omnibus qui aderant etiā ipso iudice de eius patiētia admirantib⁹ et q̄ cxx. annorū senex crucis patibulū pertulisset. qui pass⁹ est. xij. calen. martij.

De sancto Gabyno presbytero et
martyre. Cap. xxxvi.

Gabynus presbyter et martyr nobilis: ciuis romanus: ex genere diocletiani imperatoris et frater sancti Caji pape fuit. Hic liberalib⁹ studijs dum esset gentilis non mediocriter eruditus: factus christianus et presbyter libros tractatus ad fidei eruditiōē plurimos p̄pilabat. Hic germanos maximum et cladium cum vxore cladij et filijs ad christum conuertit: et per manus caji pape baptizari fecit. Filiam quoq; suam fufānam virginem pulcherrimam ab infantia christianam sacris literis erudiuit. Que cum ei⁹ nobilitatem et elegantiam a maximā diocletiani filio in coniugium peteret: et puella cōsentire noller: dicens se christo domino desponsatam non posse alicui viro: et potissime idolorum cultori matrimōio copulari: et gabynus presbyter ab impatore requisit⁹ cū eaz ad hoc cōpellere noller:

in carcerem iussu augusti mittit: ibiq; fame et vinculis maceratur. Qui etiam post aliquod tēpus ibidem exspirauit. Qui corp⁹ caius papa german⁹ eius sepeliuit: xj. cal. mar.

De sanctis innumerabilibus
martyribus. Cap. xxxvij.

Innumerabiles sancti martyres quorum numerus solius dei scientia colligit apud tyrum ciuitatez passi sunt. De quibus octauo libro ecclesiastice hystorie scribitur: q; diuersi sexus et etatis ac ordinis ex egypto illuc aduenientes persecutiōe in christianos imminente a paganis tenti sunt. Et consistentes christum primo quidem per omne corpus flagus laniari: deinde in harena bestiis diuersorū generum traditi sunt. Cū autē a feris minime lesi fuissent: alijs gentiles rei mort⁹ bestiis subiecti subito lacerati essent. Itē sancti martyres feris exponuntur: vt ex paganorum moribus incitate in sanctos ferociiores redderentur. Et cū nec sic in eos p̄ualuisset multitatis super eos ferotioribus animalibus omnino intacti p̄manserunt. Quod dum pagani magice ascriberent: ad alias feritates feris immaniores se p̄uertit. Et alios quidē ex sanctis gladijs trucidarūt alios flammis incendunt: alios in mari necauerūt. alijs capita absciderunt: nō nullos etiam media p̄sumauerunt: quosdam vero rectos quosdam vero decursum vertice patibul⁹ affixerūt: qui omnes in confessione veritatis coronas passionis a domino perceperunt. Harum gloriosam multitudinem ad victoriam incitabant: beati tyranus siluanus phileus atq; linus episcopi necnon cenobius presbyter. qui omnes vna secum felici agone palmas adepti sunt. Nam tyranus et siluanus episcopi bestiarum moribus interierunt: phileus et linus episcopi ignibus cōsumpti: cenobius vō presbyter cū pluribus alijs decollatus est. Harum omnū passio recolitur. x. calen. martij.

De sanctis lxxix. martyribus. Cap. xxxvij.

Septuagintanove martyres apud siciliā passi sūt. Qui sub diocletiano augusto per diuersa tormenta cōfessionis sue coronā a christo sibi paratā p̄cipere meruerūt. ix. calen. mar. Hec hiero. in martilogio.

De sancto Symmacho papa et
p̄fessore. Cap. xxxix.

Symmachus papa natiōe sardus ex patre fortunato anastasio secundo pape in pontificatu romano successit: et sedit annos. xv. menses. vij. dies. xxvij. In cuius electione tanta rome dissensio fuit: vt electo quodā laurentio vna cum symmacho: senatores laurentij partibus fauētes aduersus ceteros qui symmacho adherēbant bellum inferrent: multasq; cedēs et homicidia facientes p̄ciosq; sacerdotum et clericorum ac ciuū extinxerūt. Deniq; ambo vno die ordinati sunt. Symmach⁹ quidem in ecclesia constantina: laurentius vero in ecclesia sancte marie. Sed cum neutra pars alteri cederet: condixerunt: vt lis incepta: iudicio regis theodonici finiret. Qui rauenne positus dum legatos partū audisset: decreuit: vt quem maior pars cleri et populi elegisset ipse in sede apostolica resideret. Sicq; symmachus in quē maior pars conuenerat pontifex factus constituit laurentium episcopum in nicea ciuitate intuitu misericordie. In hac dissensione sanctissimus paschasius ecclesie romane dyaconus partibus fauebat laurentij bona fide. Hic symmachus constituit: vt omni die dominico et in natalijs apostolorum et sanctorum p̄cipuorum. Gloria in excelsis deo canteretur. Et que sequuntur post verba angeli addidit in eodem hymno. Post paucos annos criminatur symmachus ex inuidia per falsos testes et occulte laurentius reuocatur: et iterato clerus diuiditur quibusdā adherētib⁹ symmacho nonnullis autem laurentio. Sic conuocata synodo.

episcoporum expurgatur symmachus de crimine falso: et cum gloria restituitur. Laurentius vero depositus cum suis cōdenatur. Post hec symmachus in pace sedt apostolice presidens: sanctitate conspicuus quieuit in pace. ix. calen. martij. Sepultusq; est apud sanctum Petrum miraculis conuiscans.

De Cathedra sancti Petri antiochie facta. La. cxi.

Cathedra sancti petri apostoli ab ecclesia festiue celebratur: quia nunc beatus Petrus ap̄s antiochiam in cathedrali honore sublimatus fuisse perhibetur. Huius autem solennitatis institutio triplicem causam videtur habere: scilicet propter hystoriam: propter figuram et propter prauam consuetudinem abolendam. Prima causa est propter hystoriam. Cum enim beatus petrus antiochie predicaret theophilus princeps illius ciuitatis eo qd̄ populum seduceret: apostolum fecit in carcerem vinculari et tam diebus pluribus affligi. Qui tam pene deficiens christi ne se deserat deprecatur: et ab eodem celica voce cōfortatur. Audiens paulus de incarceratione petri: ad theophilum iuit: et se multarum artium summum opificem esse dixit propter quod a p̄ncipe rogatus in ei⁹ curia māsit. Et post dies tres ad petrum in carcere latenter intrauit: et videns eum pene consumptū amarissime plorans eum vocauit: et in eius ruens amplexus ip̄m cibo refocillauit: et multis confortatū sermonibus dimisit. Deinde paulus caute reperto tēpore theophilo suggerebat q̄ eius gloriā petri vinculatione dehonestaauerat: qui mendicis et pauper nil mali perpetrauerat: sibiq; in multis pdesse poterat. Et cū theophilus paulum interrogaret: in quo si bi petrus pdesse posset. paulus tanq̄ se alienum fingēs dixit q̄ audierat petrum omnes egros sanasse et mortuos suscitasse. Cū hec theophilus vti deliramenta despiceret. ad hoc tandē deuenit: vt si petrus filium suū. xij. annos ante defunctū suscitaret: ip̄e eum in pace dimitteret: et si dē eius cū omni p̄p̄lo suo susci-peret: ingressus ergo paul⁹ ad petrum eidē narrauit: qualiter theophilo filiū suscitādū p̄miserat. Eductus ergo petrus de carcere ad sepulchrū accessit: et cū orōne fudisset cōtinuo iuuenis resurrexit. Tūc theophilus cū vniuerso p̄p̄lo credidit et gloriosam ecclesiam ad nutū apli fabricauit. In cuius medio p̄p̄li cathedram locauerūt. et in ipsa petrum exaltauerūt. In qua sedt annis vij. Deinde romā veniēs in cathedra romana p̄fuit annis xxv. Cū autē petrus ex antiochia ad t̄pus discessisset. Symō magus illic accessit: et p̄dicans figmenta multa atq; si gna fallacia ostendēs p̄p̄li omnē a fidei veritate puerit: et contra petrum ip̄m terribiliter concitauit. Petrus hō rediens et predicta reperiēs. Symoniscq; fallacias detegēs veratos ab omni lingua curauit: et oppressos a demonibus liberauit. Sicq; populū ad veritatē fidei reuocauit: et infra dies. vij. plusq; decē milia hominū baptizauit. Tūc q; populus nudis pedibus ad petrum accessit. agens penitentiam q̄ symoni mago consensit: et ipsum vna cū p̄ncipe theophilo iterū in cathedra sublimauit. Ideo ecclesia de ipsius prima cathedratione festū agit: quous secunda qua rome sedt p̄ncipalior fuerit vt dictum est supra in alia cathedra petri. xv. calen. february. Secunda ratio est propter figurā. Nam petrus in triplici ecclesia exaltatus fuit: scilicet in ecclesia militantium: malignantium et triumphantium: et hoc secundum triplicem festiuitatem quam de ipso ecclesia celebrat. Est enim exaltatus in ecclesia militantium ei presidendo: et eam in fide laudabiliter regendo. Et hoc quantum ad presentem solennitatem que dicitur cathedra. quia tunc sup̄ ecclesiam antiochenā pō

tificatum accepit: et eam septennio gubernauit. Est etiā exaltatus in ecclesia malignantium ipsam dissipādo et ad dominū conuertendo. Et hoc quātū ad secundā festiuitatē que dicit ad vincula: tūc em̄ malignantiū iudeorum ecclesiam dissipauit. et multos cōuertit. Exiit insuper exaltatus in ecclesia triumphantium in ipsam scilicet feliciter introeundo et christo dño conregnando. Et hoc quantū ad tertiam festiuitatem que ē passionis ipsius: quia tunc in ecclesiam triumphantium introiuit. Celebratur autem et festum eius ter in anno: propter priuilegium: propter officium: et beneficium. Propter priuilegium quod habuit triplex. Fuit em̄ p̄ ceteris dignior auctoritate quia clauēs regni celorum accepit. Fuit et feruentior in amore: quā cum maior seruire christum dilexit quā alij apostoli. Fuit etiā efficacior in virtute: quia ad vmbriā petri sanabatur infirmi. Ideoq; festum ei⁹ tertio celebrat. Propter officium quia officium p̄lationis habuit super vniuersam ecclesiam. que diffusa est in asia: africa et europa: ideo ecclesia ter in anno celebrat festum eius. Propter beneficium q̄ absoluit nos a tribus generibus peccatorū: scilicet cogitationis locutionis et operationis: vt quod homo facit in deū: in proximum: et in seipsum. Tertia causa huius festi est p̄pter prauā consuetudinem tollendam. Cōsuetudo em̄ fuit gētilibus: vt ait Ioan. belet. singulis annis circa dies istos epulas offerre super tumulos parentum suorum: quas nocte demones consumeabant. Ipsi autē eas ab animab⁹ circa sepulchra errantibus quas vmbas vocabant eas putabant absumi. Que consuetudo epularum cū a christianis extirpari non posset: statuerunt sancti patres festū cathedre sancti petri tum de illa que fuit romē tū de illa que fuit antiochie. vt eo die q̄ tanta p̄pagas fiebant: in reuerētia demonū: eodē die christiani charitatie epularentur adinuicē in subsidium pauperū: et honorē p̄ncipis apostolorum. Ideoq; tali die in aliquibus locis celebrant cōiuitia: et vocat festū epularū sancti petri: scilicet. vij. calē. martij. hec Ioan. belet. Post cathedrationē at suā beat⁹ apostolus scripsit duas epistolas que canonicē nominantur: quarū secūda propter stilī dissonantiā a plerisq; non illius fuisse narrat. marci euangelium dictasse dicit. Hec hieronymus de viris illustribus.

De sancto papia episcopo hieropolitano. La. cxij.

Papias hieropolitanus ep̄s ioannis apostoli auditor: polycarpi quoq; cōdiscipulus et cōsodalis fuit. Hic ab eodē ap̄lo apud hieropolim predicante ordinatus ep̄s eiusdē ciuitatis postq; gregi dñico pluribus annis laudabiliter p̄fuit: beato fine in christo quieuit. vij. calē. martij. Hic. v. libro de verbis dñi composuit. Hec hieronymus de illustribus viris.

De sancto Aristone discipulo. La. cxij.

Ariston discipulus vnus de. lxxij. fuit: qui binī ab eo missi sunt ad predicanđ. De quo in passione barnabe apostoli mentio habetur. Qui post peractam p̄dicationis officium apud salaminam in cypro insula in dño requieuit. vij. calen. martij. vt dicit ado.

De sancto Abilio ep̄o. La. cxlij.

Abilus episcopus alexandrinus fuit. Qui post beatum marcum secundus pontifex ibidem constitutus si quidem post ip̄m marcum p̄mus exiterat anianos annos. xij. eidem sedt p̄sicens sacerdotium vita conspicuus ministravit. et. vij. cal. martij in christo quieuit vt dicit ado.

De sancto Policarpo presbytero.

La. cxliij.

Policarpus p̄byter et confessor christi tempore diocletiani et maximiani imperatorū claruit. De quo in beati sebastiani passione supra. xij. cal. februarij mentio facta est: et dicitur infra in passione tiburij. iij. idus augusti. Hic vna cū b̄to sebastiano multos ad christū p̄uertit: et plurimos baptizauit. Hā cū beatus sebastianus 306 v̄ro nicostrati p̄miserit: que vndū muta existerat loq̄lam restituit: et ipsam vna cū viro suo et familia necnō tranquillū et martiam parentes. marci et marcellini p̄uertisset: ipso oēs policarpus sacris fontibz vnda pfudit. Et cū nicostrat⁹ a f̄re suo claudio cōmentariense obtinisset oēs carceratos ad domū suā adduci eos oēs ad christū p̄ sebastianū p̄uersos idēz p̄byter baptizauit. Cumqz eidē claudio nicostratus rettulit: qualiter v̄ro suā loquelam sebastianus recuperasset: obtulit claudius sebastiano duos filios: quorū vnus hydropicus alter vulneribus obsessus erat: q̄s sanctus sebastianus similiter sanos effecit. Claudius quoqz vna cū ip̄s cōuersos policarpus p̄dictos v̄ltimo fonte regenerauit. Deinde cū chromatius v̄bis p̄fect⁹ graui morbo languens decumbe- ret: et trāquill⁹ ad eū policarpū et sebastianū adduxisset. illeqz ab eis conuersus oīa idola in domo sua existētia destrui p̄miserit san⁹ est mox chromatius cū tyburtio ei⁹ filio ad fidem christi reduct⁹: q̄s policarp⁹ p̄byter cū familia sua q̄ erant vltra. xlv. cccc. p̄miserit sexus similiter baptizauit. Post hec aut cum iussu diocletiani chromatius p̄fect⁹ in exiliū apud cāpaniam cū multis christianis mitteret: policarp⁹ p̄byter sponte secū exilium subijt: vt christianos existētes ibidē exhortaret: vbi multo tpe fideliter deo seruans: orationibz et p̄dicationi insistent: in pace vitam finiuit. vij. cal. martij.

De sancto Gerardo ep̄o et martyre.

La. cxlv.

Gerardus ep̄us et martyr venetiarū ciuitate oriundus a pueritia deo deuotus ecclesie scri marci canonicus fuit. Sed ad vitā artiozem anhelās regionis habitu suscepto dū ad se- pulchrū dñici p̄geret visitandū pānoniā de- uente vbi a sc̄to stephano christianissimo vngarie rege: qui cum seruū christi ēē cognouit retētus est: dimissisqz socijs cū quibz p̄gebat ibidem mansit. Et in quadā eremo q̄ bel vocat⁹ p̄ an. ios septē solitariam vitā duxit. Post hec a re- ge q̄uis satis renitens ad ep̄atū promotus est. Qui p̄ ci- uitates et castella pānonie circūiens verbum dñi predica- bat. Sedem aut suā iuxta flumen moysi fluminis statuit quā et moisenā appellauit. Ubi et ecclesiam sancti martyris georgij construxit in q̄ et altare dei genitricis erexit: ante quod argenteū thuribulū cū thymiamate perpetuo collo- cauit et ibidē semp̄ seruari decreuit. Beatā em̄ dei geni- tricē deuotius coluit. Unde et singulis sabbati dieb⁹ offi- cium ei⁹ cū nouē lectiōib⁹ ibidē cōstituit celebrādū. quod vsqz in p̄sens seruaf. Ep̄iscopatū q̄qz strenue gubernabat: sepi⁹ ad eremū aliq̄t dieb⁹ p̄uertebat. Deinde ad sedē suā rediens officiū sibi inunctū administrabat: et iugiter p̄- dicationi vacabat. Defuncto ḡ stephano rege successit ei rex petrus. Qui regnāz cū vnus ex principib⁹ inuasisset: et plūrios nobiles occidisset: venit moisenā vt ab ep̄o gerardo die pasche coronaret. Qui coronationē nedū sc̄us facere recusauit: s̄ nec ip̄i interesse voluit: quin pot⁹ eidē vt regni inuasor et p̄ditori interfectionē ip̄ius post triennū futurā p̄dixit. Qd vt p̄dixerat euenit. Deī p̄ annos q̄qz cū ad albā ciuitatē p̄geret hospitat⁹ ap̄d ecclesiā sc̄e sauiue: martyriū suū in crastinū futurū p̄nūciauit. Sequēti die missaz solēnijs celebratis cū eēt flumē danubiū ab infidelib⁹ capt⁹ lapidari cepit. Dūqz lapides in ip̄m tacti in aera p̄derēt: lācea trāstuerbat⁹ cū plurib⁹ alijs chr̄-

stianis gladio cesis ibidē occubuit: vbi et sepult⁹ fuit. Sed processu t̄pis indytus rex andreas corp⁹ martyris trāstulit moisenā: vbi et miraculis claret. Passus ē aut. vij. cal. febrarij. Hic sc̄us plures homilias et sermones p̄claros p̄ solennitates p̄anni circulū edidit. in q̄b⁹ ei⁹ doctrina et sapientia liq̄do demōstratur: et p̄cipue q̄s deuot⁹ beatissime virgini fuerit: in cui⁹ laudem multa p̄clare dictauit.

De sc̄to Gerardo ep̄o et cōfessore.

La. cxlvi.

Gerardus ep̄us leucon sanctitate vite mira- bilis exstitit. Qui. xij. anno h̄erici imperatoris tertij miraculis clares ad christū migravit: Etaleone papa chalcidoneū synodo quarta celebrata canonizatus fuit et intra sc̄torū cō- fessorū numerū in ecclesia honorād⁹ censitus ē. vt dicit fra- ter vincentius in speculo.

De sancto Sereno martyre.

La. cxlvij.

Serenus monachus et martyr sub maximiano impe- ratore apud syriū passus est. Hā cū ipse sibi hor- tum excoleret et vnus ex domesticis imperatoris ami- cus intim⁹ esset: q̄dā die v̄rore ill⁹ in horto suo ho- ra incōgrua deambulātē reperit. eāqz acriter de in honestate increpauit: q̄ sola hora in ep̄ramonachi po- meriū introisset: eā q̄qz cū indignatione eiecit. Que viro suo de sereno cōgritur: et q̄ eā turpiter eiecerit lamentat⁹ Qui v̄bis piugis ad iracundiā mot⁹: quē vndū vt amicū cclauerat: maximiano vti christianū accusat. Sicqz seren⁹ tubēte ip̄eratore tenē et se christianū p̄fessus capite celsus est. vij. cal. martij.

De sancto Sereno abbate.

La. cxlvij.

Serenus abbas summe p̄tinetie fuit. Que non solū in ei⁹ actib⁹: s̄ etia in aspectu p̄spici poterat. Quē a deo intm̄ crebris orationib⁹ ip̄eratur: vt nec etiā se naturalibus incētijs inq̄rari vel in sopore sen- tiret. Qui adhuc fortiorib⁹ ieiunijs et assiduis ora- tionib⁹ exēstus ad tantā mētis et corporis puritatē deue- nit: vt vix in se motū naturalē sentiret ac si puulus lactēs sentire dignoscit. Et dū h̄mōi gratie perseuerārā lachry- mis flagitaret: angelus eidē in somnis astitit et cū per ven- trē nouacula secuit et iecora ac intestinis eductis et extrica- tis: omnib⁹qz mundissime loris: cuncta interiora suo lo- co reposit: sibi qz dixit oīa trācentia carnis in eo abunde fore p̄cisa. perpetuāqz in posterum mentis et corporis ip̄m obtinuisse: vti petierat a dño: puritatē. Hec in vitis patrū.

De sancto Matthea apostolo.

La. cxlix.

Mattheas apostolus in loco iude proditoris substitutus est. Cum enim inter ascensionem et penthecostem apostoli in cenaculo simul ef- sent. Videns petr⁹ q̄ numerus apostolorum erat imminutus: quos dominus tamen in numero duodenario elegerat: vt fidem trinitatis: in qua- tuor mundi partibus predicarent: cum essent omnes disci- puli in cenaculo syon numero. cxx. exurgens in medio eorū eos allocutus est: ostendens ex textu diuine scriptu- re in psalmo prophetarum q̄ iudas proditor periturus erat: cuius apostolatū alius accipere debebat. Exhor- tans fratres vt aliquem ex ip̄s eligerent: quem in locum inde surrogarent. Quod cum omnibus placuisset elegerunt duos inter ceteros sanctiores: sc̄lz ioseph iustum: q̄ vocabatur barfabas: filium cleophe et fratrem iacobi mi- noris: et mattheaz. et oratione premissa dederunt sortes eis. Et cecidit fors super mattheam: et annumeratus est cum xi. apostolis. Et nota q̄ hoc exemplo non est fortibus vtē- dum vt dicit hieronymus: quia p̄uilegia paucorum non faciunt legem communem. Hec que dicta sunt. habentur actu primo. Cum ergo apostoli ad predicandū essent di- uisi: mattheas apostolus indeam in soirem predicationis

accepit: Qui tamen ut alibi reperitur pu⁹ in macedonia predicauit. Gentiles vero eius fidem et sanctitatem pbare volentes: quandam portionem toxicatam que cunctos biq⁹ res visu priuabat: sibi dederunt. Quam in nomine christi bibite: nullam lesionem incurrit. Et cum illa potio plusq⁹ eel. excecasset: ille singulis manus imponens oēs illumi- nauit. Diabolus p⁹ in similitudine infantis eis apparuit suadens ut matthiam occideret q⁹ cultum eor⁹ euacuabat. Quē per triduum quesierunt et in medio eorū p⁹ssente mini me viderunt. Tertia vero die se eis spōte manifestū viderū in carcere recluserunt: vbi demones sibi apparētes in euz dentib⁹ fremebāt sed appropinq⁹re nō poterant. Dñs aut cum multo lumine sibi assistēs eū confortauit: et ostio aper- to liberum abire permisit. Et dum itez p⁹dicaret: et quidā obstinati persisterēt mox terra se aperuit et cunctos illos deglutit. Reliqui p⁹ ad christum cōuersi sunt. ¶ Post hec reuersus apostol⁹ ad iudeam verbū domini predica- bat: multosq⁹ in signis et p⁹digijs cōuertebat. Cui inuiden- tes iudei in p⁹silio statuerunt. Duoq⁹ testes qui illum ac- cusauerant: primo i ipm lapides miserunt. Quos lapides in testimonium secum petijt sepeliri. Qui dum lapidaret securi in capite percussus spm deo reddidit. Cuius corp⁹ in iudea sepultum: deinde romā translātū in ecclesia scē marie maioris esse dicitur et ibidē caput eius populo de- monstrat. Qui passus est. vi. calen. martij.

¶ De sanctis. lxxij. martyribus.

La. cl.

Septuaginta duo martyres sub maximiano impe- ratore apud ciuitatē syrinium passi sunt. Qui mar- tyrij certamen in prefata vrbē consumantes regna manfura perceperunt. vi. cal. martij: vt dicit hie- ro- nymus in martylogio suo.

¶ De sanctis Victorino et Victore et socijs martyribus.

La. clj.

Victorinus: victor: nicophorus: claudianus: dioscorus: serapion et papias apud egyptum sub numeriano imperatore martyrium passi sunt agente iudice sabino. Quorū primus in pilam vndiq⁹ circumforatā missus et per sin- gula foramina diutissime cultris transpunctus est. Et de inde capite truncatus. Secundus amputatis manib⁹ et pedib⁹ in eadē pila missus. et sicut p⁹ior transpunctus et postmodum decollatus est. Tertius euz in pila ipam spō- te fuisse ingressus: iudex indignat⁹ illuz inde educi: et nu- dum super craticulā fecit assari. Et cum tali supplicio nō morerēt: ipm inmutatim gladijs iussit cōcidi. Claudian⁹ et dioscorus flāmis incēsi fuerūt. Serapio et papias gladio celi: oēs celebre martyrium dedicauerunt. v. cal. martij.

¶ De sancto Nestore epō et martyre.

La. clj.

Nestor epus et martyr in ciuitate perge pami- phylie passus est sub persecutione deccij. Qui cum die noctuq⁹ oratiōi insisteret postulās vt grex christi custodiret: cōprehensus est a quo- dā principe curie hyrenarcho: qui euz obtu- lit p⁹sidi pollioni quē ille nomē dñi in mira libertate et ala- critate p⁹sente in eculeo leuatum: crudelissime tortū: nolen- tē christum negare: cruci p⁹figi mandauit. In q⁹ dum oras- set emisit spm. A fidelibusq⁹ sepultus est. iij. cal. martij.

¶ De sancto Alexandro episcopo et confessore.

La. clj.

Alexander epus alexandrinus glorioso sento venerādus extitit. Hic post beatum petz ale- xandrinū epm et martyre ad eundē p⁹mor⁹ epā tum nō imediate s⁹ post achilā: q⁹ eidē petro i- mediate successerat sicut et ipse beat⁹ petrus ei duob⁹ tunc suis discipulis p⁹dixerat sibi a dño reuelatum arrium p⁹sbyterum suuz heretica p⁹auitate corruptuz et di-

uina veritate conuictum de ecclesia alexandrina ciecitur po- stea inter. cccxviij. patres in niceno concilio dñauit. Qui in reuerēda senectute annox. xxij. apud eandē vrbē lau- dabilē fine quieuit. iij. cal. martij.

¶ De sanctis Juliano et cāto ei⁹ mistro marty.

La. clj.

Iulianus et qdam ei⁹ minister noie canius martyres apud alexandriā passi sunt. Cū em christiano p⁹sc- cutio defueret. et iulianus ira podagra constrictus eēt: vt neq⁹ cedere neq⁹ stare possz cū duob⁹ minist⁹ christians eū gestantib⁹ in sella iudici afferret: ex qui- bus ministris vn⁹ timore tormētoz q⁹ videbat christianis inferri cōfessim negauit: alter p⁹ eani⁹ nomine cū iuliano dño suo in p⁹fessione p⁹stitit. Quos iudex camelis ipositos p⁹ torā iussit vrbē circūduci: et flagris hincinde inspectate p⁹pō tādiu laniari vsq⁹ q⁹ finē ipsis verberib⁹ sortirentur. Qui passi sunt. iij. cal. martij.

¶ De sancto Leandro epō.

La. clv.

Leander epus in hispaniaz prouincia hispalesi. eccliā feliciter pastoralī cura gubernauit. Hic est ad quē brūs gregor⁹ moralū libros scripsit. Cui⁹ p⁹dicatiōe et industria tota gothorū gens per regē recaredū dep⁹auata ab arriana p⁹au- tate p⁹uersa est. Qui etiā fratrē eiusdē recaredi hermigil- dum regē viuēte adhuc patre heretico ab eadē heresi con- uersuz ad martyrij passionē exhortādo p⁹duxit: vt pōit gre- gor⁹. iij. dialo ca. xxx. et dicit in passione hermigildi idib⁹ apulis. Qui et officio p⁹dicatiōis fideliter peracto: quie- uit in dño. iij. cal. martij.

¶ De sancto Joanne monacho.

La. clvj.

Johannes monachus filius eutropij magistrī militū vrbis rome et theodore christianorū cū esset annox. xij. a parēte liberalib⁹ studijs tradit⁹ ē. Cū at pater in domo sua abbatē monasterij acimēsi. hierosoly- mā pergentē hospitio suscepisset: iuuentis ad vitam monasticā animatus: ab eodē regularib⁹ disciplinis im- buit⁹. p⁹missione sibi facta q⁹ regrediēs domū illuc diuer- teret: eo q⁹ secū ire et monach⁹ fieri disponderet. Interea io- annes ex patre euangelij sibi scribi petijt in quo studere cupiebat qd mater gēmis et auro ad filiū alleccionē oma- uit. In q⁹ quotidie iohannes legebat: et ad vite p⁹fectiōis cu- mulū anhelabat. Reuersus igit abbas in domo iohannis recipit cū quo habitu colloquio de fuga petenda: q⁹ parē- tes timebat: nauē reperit iuxta litt⁹: a q⁹ dū nautē mul- tū p⁹ paulo exigerent: et pecunia carerēt: abbasq⁹ ad repa- triandū festinaret: iuuentis patrem rogat: vt det sibi centū aurcos p⁹ cōuiuiō cōsodalib⁹ celebrādo. Quib⁹ acceptis iohannes quasi necessaria emprurus: abijt: vrbē exiit et ad abbatē se iuxta mare prestolantē cōcit⁹ venit: datozq⁹ nau- lo nauē secū ascēdit. Quē parētes dudū p⁹quirentes et mi- nime inueniētes ad mortē affligebant. Ille igit ad mona- steriū perueniēs fact⁹ est monachus vbi in omni vite san- citate et summa obedientia septēniū peregit. Post hec cū de visione parētū nimium tentaret: obtenta abbas et mo- nachoz licētia: relicto cenobio romā venit: mutatoq⁹ has- bitu conscissis vestib⁹ indutus: facie p⁹ tetunjs tabefacta in domo parentū scognitus hospitāt⁹: minime se reuelās. Cui mane pater domū egrediēs: vt pauperi peregrino cō- patiens tuguriū sibi iuxta domū suā cōstruxit: eūq⁹ domē- sa p⁹pia vti pauperē aluit. Qui multis tetunjs affectus cōtinue orōnibus insistebat. Sed tandē infirmitate corre- ptus mortiq⁹ vicinus: matrē vocauit: eiq⁹ psalteriū gem- mis et auro ornatū exhibuit. Quē libro cognito viroz vo- cato iohannē interrogat: quōd psalteriū illud habuisset: et si qua de eor⁹ genito adiuisset. Qui cūcta p⁹ ordinē narrās: se iohannē corū filiū patefecit: moxq⁹ in eor⁹ brachijs expi- rauit. Cui⁹ corp⁹ cū multarū effusione lachrymarū paren-

tes in nouo edificato oratorio sepelirunt: et eisdem p. p. gregiorum
suscepit de cenobio addiderunt. ibique dñs fuit p. p. q. t.
dianum victu omne substantia sua pauperibus ministrabat.
Quicquid autem in pace vir dñi. iij. calen. martij.

De sancto Joanne abbate.

Cap. clvj.

Iohannes abbas in schythi claruit. Ad quē cū quidā
anachorita nōse episcopus visitandum venisset q. per an
nos q. draginta in eremo habitauerat: interrogatus
est a iohanne quantum exinde p. fecisset: q. respondit q.
et quo ceperat solitariū esse: nūq. eum sol viderat
nisi ducantē. Lūi iohannes inquit: nec me trascentē. Dum
autē iohannes veller ad similitudinē angelorū nihil opera
ri sed dñs sine intermissione vacari: seipm expoliavit: et heb
madā in eremo perfect. Cum autē fame periclitaret. et
aculeis muscarum et vesparum totus vulneratus esset re
uer uē ad hostium fratris sui pulsauit: dicens se esse iohā
nē qui respōdit q. hoc esse nō poterat: q. iohannes angelus
factus erat: et inter homines amplius nō habitabat. Sicq.
dimisit eū affligi vsq. mane. Postea eisdē aperuit et ipm d. p.
simpliciē redarguit: dicens q. si homo erat iterū eum vt pa
sceret inter homines operari oportebat. Si autē angelus
ēet intrare cellā non quereretur: iohannesq. p. punctus est veniā
postulauit. Cum autē moueretur rogauerūt eū fies vt aliq.
verbum salutare cōpendiosum loco hereditatis sibi relin
queret. Qui eis dixit q. ex quo fuerat monach. nūq. pro
pulus fecerat voluntatē: nec aliquid docuerat q. non prius
ipse fecisset. hec inuitas patrū. q. uēit in dñs. iij. cal. martij.

De sancto Joanne alio abbate:

Ca. clvij.

Iohannes abbas alij in eremo superioris thebaidis
erate puerus vita moribus et abstinentia precellēs
claruit. hic primum secedens ad eremum tribus an
nis cōtinuē sub quadam rupe stādo semper orauit.
Ita vt nūq. sederet neq. taceret. Somni autē tñ
ceperit: quantū q. stans rapere poterit. Libum s. n. n. die
dominico sumpsit. p. f. b. t. tunc ad eum veniens pro eo
sacramentū offerebat et ipsum sacra hostia cōmunicabat: idq.
ei erat sacramentū et victus. hūic die quadāz dyabolus se
in p. f. b. t. r. t. figurans vt ipsum deciperet: horā soli
tū p. uēit: simulans se sacramentorum gratia aduenisse.
Quē sanctus propter intempestiā hōiā demōnē suspica
tus: ipm redarguit: morq. dyabolus cōfusus abscessit. Pe
des autē eius ex nimia immobilitate dirrūpebantur a deo
vt fante effluerent. Sed cōpletis tribus annis angelus si
bi apparuit eiusq. pedū vulnera sanauit et celesti cibo refe
cit: ac diuina repletū sapientia ad alios edocendos ire mā
dauit. Qui iussa cōplens: dominica semper die ad eundē
locum redibat: et ipsum angelus resciebat: ceteris s. pro die
bus iohānes ex palmarū folijs manibus operabat. Cum qui
dam claudius ad ipsū curationis gratia ire disponderet asi
num ascēdit qui cingulo manib. sancti viri operato: sella
cōstrictus erat morq. vt pedes claudi cingulū tetigerunt:
sanatus est. Secreta etiā hominū agnoscebat: ita vt mona
chis vicinorū locorū peccata occulta p. scriberet: et eorū pa
tribus: vt tales vel tales fratres de tali vel tali culpa corri
gerent. Eorū etiā merita eisdem p. litteras insinuabat: ad
monēs vt in eis perseveraret. Similis et patrib. cenobiorū
scribebat: in quib. eos p. spm. delictis cognouerat ita vt illi
p. cōfite remouit cōuicti: negare nō posset multis q. alijs
virtutibus et miraculis admodū effulgit: hec omnia appel
les hieronymus narrauit vt idē refert in vitis patrū.

De sancto Joanne viro dei confessor.

Cap. clx.

Iohannes vir sanctus anachorita in deserto surte cla
ruit: qui totus gratie homo fuit: in quo ut dicit hie
ronymus vbi supra tanta p. solationis grāta refulsit:
vt quacūq. mestitia quocūq. tedio quis oppressus
fuisset: paucis eius sermonib. alacritate et leticia re

pleretur: sed et sanitarum gratie plurima sibi a deo donata
est. hēc in vitis patrū.

De sancto romano abbate.

Cap. clx.

Romanus abbas in territorio lugdunē. in lo
cis virētib. claruit. Qui primus in eodē lo
co vitā eremiticā duxit et multis virtutibus et
miraculis insignit effulgit: ac plurimorū post
modū pater extitit monachorū. Qui et in eo
dem loco sanctitate famosus in chusto quieuit pridie calē.
martij hec vsuarius.

De translatione s. Augustini epi.

Cap. clxj.

Translatio corporis sancti augustini sacra est an
no dñi. cccc. ccc. vij. trāfactis ab obitu s. ann.
cclxxx. tpe luprandi regis longobardorū. Nam
cum brās doctor apud hipponē. ciuitatē aphri
ce cuius epi fuit in dñs q. uēit. ibique sepultus
fuisset. Post aliq. tempus barbari terrā illā occupauerūt:
et loca s. p. p. h. a. u. e. r. u. n. t. p. r. o. p. t. e. r. q. d. f. i. d. e. l. e. s. c. o. r. p. o. r. p. s. a. n. c. t. i.
augustini inde tulerūt et ipm in sardinia trāstulerunt. Tē
pore igit p. m. i. s. s. o. l. u. p. r. a. d. u. s. p. d. i. c. t. u. s. l. o. n. g. o. b. a. r. d. o. r. u. m. r. e. x. a. u. d. i.
ens sardinia a saracenis de populatā: solēnes illuc nūctos
misit. vt doctoris sancti reliquias papia deferret. Qui ma
gno p. cio data corpus sancti augustini tulerunt: et ipm vsq.
tanquā nauigio adduxerunt. Q. d. e. u. o. r. u. s. r. e. x. a. u. d. i. e. n. s. v. i. q. u. e.
ad dictā ciuitatē eidem obuiauit: et reuerenter illud exce
pit. Cum autē mane corpus veller educere: nullo modo in
de moueri potuit: donec rex votū emisit q. si se inde vedu
ci p. m. i. t. t. e. r. e. t. i. b. i. d. e. m. i. n. n. o. m. i. n. e. e. i. u. s. e. c. c. l. e. s. i. a. f. a. b. u. c. a. r. e. t. S. t. a.
timq. corp. sine vlla difficultate inde morū est: et rex quid
vouerat impleuit. Idē miraculū die sequēti in villa ep. a. p.
cōdenensis que v. f. c. a. s. s. e. l. l. e. c. o. n. t. i. g. i. t. et eodē modo ibidē in
honore sancti rex aliā ecclesiā p. struxit. Et q. videret s. c. i. o.
cōplacere vt in suo nomine ecclesie plures fierent: vbiq. q.
mansisset corpus nocte cum rege timēs ne aliū locum quā
vbi desiderabat sibi eligeret: in honore eius ecclesiā incho
abat. Sicq. cum gaudio papiaz adducit: et in ecclesia s. c. i. o.
tri q. d. i. c. e. l. u. aureum honorifice colloca. p. u. d. i. e. c. a. l. e. m. a. r. t. i. j.
vbi clari virtutū signis effulget.

De s. c. i. o. d. u. c. e. n. t. i. s. et sexaginta duob.
martyribus.

Cap. clxij.

Decenti et sexaginta duo martyres rome sub
claudio passi sūt: q. s. p. r. i. m. o. p. c. h. i. n. o. l. e. a. d. h. a.
renā fodiendā dñatos iussit claudius vt foras
muros porte salarie in ap. h. i. t. e. a. t. r. o. m. i. t. t. e. r. e. n. t.
ibique sagittis militū interficerentur. Q. d. a. u. d. i.
ens martius cū filijs suis audif. a. t. et abacuch vt in eorū passi
one habet. x. i. j. calen. february illuc accesserūt iohāne p. f. b. t. e.
ro secū assumpto. vt s. c. i. o. r. u. m. c. o. r. p. o. r. a. s. e. p. e. l. i. r. e. t. Et inuenerūt
ipm igni supposita. Tunc exuētes se ceperūt corpa subira
here: et sepelire q. quot ex ip. s. i. s. p. o. t. u. e. r. u. n. t. que et ibidem sub
claudio cucumeris recōdiderunt. Cetera s. o. i. g. n. e. c. o. n. s. u. p. r. a.
sunt. Qui passi sunt calen. martij.

De sancto herculano epi.

Cap. clxij.

Herculanus epi ciuitatis perusine anno decio
septimo iustiani impatoris sub rege gothorū
torilla pass. est. vt ait sigisbertus hic ex puer
fatione monasterij ad sacerdotalis ordinis grāz
educt. Torille aut reg. gothorū t. p. i. b. e. e. a. n. d. e.
vrbē āno septē p. t. i. n. u. i. s. e. x. e. r. c. i. t. gothorū obsedit ex q. multi
ciuitū fugerūt: q. periculū famis ferre nō poterāt. Anno s. o.
septio needū finito obsesā in vrbē exercit. gothorū itrauit.
Tūc comes q. exercitui p. erat ad regē nūctos misit exq. rēs:
q. d. de epi vel populo fieri iuberet. Qui mā daut epi pio
a ceruice vsq. ad calcancū corrigā tolli: et tūc caput ei. apu
tari: o. s. m. s. o. p. o. p. u. l. u. g. l. a. d. i. o. e. x. t. i. n. g. u. i. Tūc idē comes cru
delitarē tantam ab horrens herculanū epm super murum
g. iij

vibis capite trucauit: eiusdemq; cutē iā mortui a vertice vsq; ad calcaneus incidit: vt ex eius corpore corrigia subtrahere videret: moxq; corpus extra murus proiecit. Quod quidā humanitate impulsus abscissus caput ceruicē apponētes cum corpore paruuli infantes illic iuxta muros reperto sepulture tradiderunt. Longq; post eadē sedē die q̄dragelimo rex totilla misisset: vt ciues vbi libet disperſi ad ipsam ciuitatē sine trepidatione remearet: hi q̄ prius famē fugerāt: accepta viuēdi licētia reuersi sunt. Qui corpus epi sui perquirentes: effossa terra vbi iacebat corpus pueri pariter humati: vtpote die q̄dragelimo corruptum et hūmibus plenum: corpus nō epi ac si die eodē eēt sepultum inuenerunt. Et qd̄ mirabilius ē: ita caput ei⁹ vnicui⁹ fuerat corpori: ac si nequaquā fuisset abscissum: in q̄ nec sectiois vestigia apparerent. et similiter tergum eius perquirentibus iter sanum atq; intermentum oē corpus inuērum est: ac si nulla incisio ferri tetigisset: qd̄ intra vibem adducētes honorifice sepe lierunt: qui passus est calendis martij: hēc gregorius tertio dyalogo capi. xiiij.

De sancto Albino epō.

Ca. clxiiij.

Albino epus tēpore sc̄ti egidij abbatis floruit. hic de regide venetia que oceanū britanici cōfinis est nobilibus parētib⁹ ortus titula cēn. monasterij primus monachus fuit. Qui cum aliqñ ad obedientia abbatis perficiendā pergeret: subito tēpestas nimia ingrueret: et domus ad quam cum alijs diuerſerat ipsa tēpestas etiā tectum contriuisset. omnibus alijs qui in eadem se domo reducerunt madesactis: ipse solus a pluuia immunis fuit. Deinde an nouum. xxx. existens ipſius monasterij abbas factus est. Qui ipſi regimini laudabiliter p̄fuit annis. xxv. Post hēc anno. lx. andegauis epus ordinatur: cureq; pasto: alij uigilanter insedit annis. xx. diuinis opētib⁹ vacās m̄risq; miraculis cōfiscās. Inq; que duos mortuos suscitauit. In aliaco mōasterio cecū illuminauit et mulierē dudū ab immundo spiritu veratā liberauit. In andegauē. ciuitate sedis sue dum p̄ carceratis in turri detētis ad iudicē interuenisset: nec alicuius liberationē obtinere potuisset orationē fudit. Statimq; saxum q̄drū de muro turris exiliens. inclusis exeundi aditum fecit: oēsq; p̄tinuo exierunt et deo ac sancto gratias egerunt. Quienit in pace calen. martij. Sepultus andegauis. In cuius exequijs paralytici tres sanati et duo cecū illuminati sunt.

De sancto Donato martyre.

Ca. clxv.

Donatus martyr apud carthaginē aphrice ciuitatē passus est. Qui sub iudice nisatio et marcellino tribuno. cū eēt militaris. in christi cōfessione gladio cedente martyrij coronā percepit calen. martij. vt dicit ado.

De sanctis pluribus martyrib⁹.

Ca. clxvi.

Martyres plurimi quorū tñ certus numerus minime reperitur. Rome sub alexandro impatore passi sunt. Quos idem augustus diu cruciatos capitali snia in extremo damnauit. vi. noſi. martij. hēc ado in martylogio.

De sanctis quadringentis martyrib⁹.

Ca. clxvij.

Quadringenti fere martyres a longobardis passi sūt. Quos euz lōgobardi italia deuastātes cepissent. more suo imolauerunt caput capite otabolo. Hoc circumferentes per circuitū et carmine nephādo dedicātes. Lūq; illud ipsi

pri⁹ submissis ceruicib⁹ adoraret. eosq; qd̄ ceperāt hoc adorare pariter p̄pellebāt. S; ex eisdē capitulis permaxima multitudo paucis uidelicet exceptis obtemperare iussis sacrilegis noluit et ceruicem quā semper creatori flexerat creature inclinare contempsit. Quā-

propter hostes q̄ eos ceperant graui iracundia accensi cū ctos gladijs interfecerūt. Quos in errore suo participes habere nō querūt. hēc gregorius. iij. decalo. cap. xxvij. Qui passi sunt. vi. non. martij.

De sanctis pluribus episcopis martyrib⁹.

Ca. clxviij.

Episcopi plures martyres: quorū etiā nec certus numerus scriptus colligit iustitiani augusti temporib⁹ apud aphricā passi sūt. Nā cū p̄secutio uadistica in partib⁹ illis uehementer insaniret: qdā in defensione veritatis epi fortiter p̄sistētes ad medium sunt deducti. Quos vandolox rex verbis ac muneribus flectere ad p̄fidiam nō valēs: tormētis nō frangere eos posse credidit. Nā cum eis in ipsa defensione ueritatis silentiū indicere: nec tamē ipsi cōtra p̄fidia tacerēt raptus in furorem eorum linguas abscidi radicibus fect. Qui ita post pro defensione ueritatis etiam sine lingua loquebantur sicut prius loqui per linguam consueuerant. Hos omnes iussit postmodū idē rex in exiliū deportari. Qui multo post tpe superuixerunt: Et quidā ex ipſis miraculū narrantes constantinopolim uenerūt vnus autē illoz statim vt in luxuria decidit loquendi facultatē amisit. hēc idem qui et vbi supra. cap. xxxij.

De sancto Iouino et Basileo martyrib⁹.

Ca. clxix.

Iouinus et basileus martyres rome via latina passi sunt sub valeriano et galieno imperatoribus. Qui p̄ gladium palmam martyrij perceperūt sexto noſas. Martij vt ait ado.

De sc̄to guillelmo p̄bytero

Ca. clxx.

Guilelmus anglie sacerdos vir charitativ⁹: sanctitate vite pollēs ac moribus: et offitij sui p̄secutor strenuus tempore heinrici. iij. impatoris plenus sc̄titate migravit ad ch̄m. vi. noſi. Martij. Ad cuius sepulchrum tempore mortis eius cecū illuminati sunt: claudi erecti: alij plures a diuersis infirmitatibus liberati: vñ et corpus eius a multis peregrinantib⁹ uisitur: pergentibus ad ipm deuotionis causa. hēc vincentius.

De sc̄tis adarino et asterio martyrib⁹.

Ca. clxxj.

Martinus miles et asterius senator apud cesaream paleſtine sub valeriano impatoris p̄secutione passi sunt: de q̄bus habet. vij. ecclesiastice hystorie libro. Quorū prior ciuis hierosolymē clarus a cōmilitonibus accusatus q̄ esset christianus: datoq; sibi a iudice spatio trium horarum ad deliberandum. an sacrificare an mori eligeret. Interitū qd̄ a sancto theoreno eiusdem vibis epō confortatus: dū imolare renuisset pro christo decollatus est: cuius corpus asterius truncatū subiectis humeris et expoliata veste excepisset: et sepelisset. Honorem quem martyri derulit cōtinuo martyr ipse accepit de quo asterio scribitur vbi supra q̄ dum esset apud cesareas philippi que tunc paneas dicitur: et gentiles suo more idolis immolaret: victima arte demonis subito rapiebatur et nusquam cōparens celodelata putabatur. Quod dum sanctus fieri cerneret: orationem fudit: ad dominū. Et ecce victima que credebatur assumpta aquis superferri conspicitur: et populus ab erio re conuertitur. Passi sunt aut. v. noſi. martij.

De sanctis Emitterio et Chelidonio martyrib⁹.

Ca. clxxij.

Emitterius et chelidonius martyres vt scribit aurelius clemēs in libro coronatorū: primū apud legionum gallie ciuitatem exurgente p̄secutionis pcella p̄ p̄fessione nomis iesu christi plurimis tormētis afflicti: deinde calaguriū vsq; p̄ducti: atq;

ibi capite cefi martyrio coronati sunt. In quorū decollatio ne annulus vnus ⁊ stola alba alterius nube suscepit: ⁊ in celum effecti sunt: quosq; assistentib⁹ annuli auri fulgor et lineei candor: intentis luminib⁹ discerni potuerunt. Passi sunt aut. v. noñ. martij.

De sancto Lucto papa ⁊ martyre.

Ca. clxxij.

Luctus papa ⁊ martyr natione roman⁹ ex patre porphyrio cornelio pape i ep̄atu romano successit: ⁊ sedit annos .iij. menses. iij. dies. iij. h̄ic p̄cepit vt duo p̄byteri ⁊ tres diaconi in omni loco ep̄m n̄ desererēt: ppter testimoniū eccl̄asticū et siliū crouis. h̄ic p̄mū in exiliū missus: demū ad eccl̄iam suā reuersus a valeriano capite truncatus martyrio coronatus. Et sepultus est cū collegis suis ep̄is via apia in cimiterio calixti. iij. noñ. martij. Et cessauit ep̄atus dies. v.

De sanctis Laio ⁊ socijs martirib⁹.

Ca. clxxiij.

Caius palatinus ⁊ alij: xxvij. martires apud vrbē romā passi sunt. Qui oēs maris fluctibus immensi victorie coronas a dño percipere meruerunt. iij. noñ. martij. vt dicit ado.

De sc̄is nontingētis martirib⁹.

Ca. clxxv.

Nontingētis martires rome via apia passi sunt. Qui oēs vna die laurea martirij cordati: positi sūt i cimiterio ad sanctā eccl̄iam. iij. noñ. martij. Ibiq; tumulari digna fidelū deuotio ne venerantur. h̄ec ado.

De sancto Phoca martyre.

Ca. clxxvi.

Phocas martyr apud antiochiā passus est. Qui post multas q̄s p̄ chr̄i noīe redeptor⁹ est passus iniurias: q̄lter de illo antiq; serpente triumphauit vsq; hodie populis declarat. Nā i i quēpiā in locis illis coluber venena diffuderit: mox vt ianuā basilice martiris credēs attigerit euacuata p̄tute veneni saluat. Sed ⁊ longe satis ab eius templo animalia queq; mortifera appropinquare non audēt. Passus est aut. iij. noñ. martij. h̄ec ado.

De sancto Theophilo ep̄scopo turris stratonesi.

Ca. clxxvij.

Theophilus ep̄s palestine ciuitatis que quodā turris stratōis siue cesarea dicebat. nūc nō paneas d̄i sub seueri p̄cipe insignis sapientia ⁊ p̄cipuus sc̄ritate admodum effulsit. Qui in terrecera laudabilita cū ceteris ep̄is synodicā ⁊ vtilē valde aduersus eos q̄ cū iudeis luna decimaquarta pasca celebrabat p̄posuit ep̄lam. Et q̄euit i dño. iij. noñ. martij. h̄ec hieronymus de virtū illustribus.

De sancto Theophilo ep̄scopo alexandrino.

Ca. clxxviii.

Theophilus ep̄s alius sc̄z alexandrinus studio ⁊ doctrina clarissim⁹ extitit. h̄ic aduersus origenē grāde scripsit volumen in quo ip̄m et omnia fere sua pariter d̄anat: docēs illū a sanctis patrib⁹ ⁊ maxime ab heracle fuisse p̄sbyterio electū: eccl̄ia pulsū: vrbē fugatū. Scripsit ⁊ cōtra antropomorphitas hereticos asserentes deum humana effigie ⁊ membris constare humanis eos longissima disputatiōe confutās. Tres libros sub illius noīe inscriptos se legisse sed eis nō multū credidisse propter sili dissonantiam tradit gennadius qui h̄ec de illo.

De sc̄to Adartiano ep̄o ⁊ martyre.

Ca. clxxix.

Martianus martyr ⁊ ep̄s apud terdonaz passus est sub hadriano impatore agente p̄fecto sapitio. Qui a ciuitate mediolanensī ad patres illas ab impatore delegatus ciuitatem terdonā ingressus. martianum de ch̄stianitate suspectū in carcere reclusum inuenit. Ad quē visitan-

dum sc̄tus secundus miles iā a calocero in ciuitate asten. in fide edoctus: sed occult⁹ ch̄stian⁹ cū sapitino venerat eūq; satis videre desyderabat. Tūc educente ip̄m angelo martianus de carcere exiit: ⁊ secundū visitauit: atq; i dño p̄fortauit: vt dices i passiōe secūdi. iij. cal. aprilis. Post h̄ec sc̄sus mediolanā tuit: ⁊ a sc̄is faustino ⁊ iouita baptizatus fuit vt supius in eorū passiōe dictū est. xv. cal. martij. Lopus q̄q; dominicū qd̄ eis colūba de celo detulerat: ab eis dē suscepit: partēq; ip̄sus martiano detulit: quē terdone i carcere reliquit. Rediēs aut secūdus cū tā nox esset: ⁊ ad ripā padī venisset: angel⁹ dñi frenū equi accipiens sup padū ip̄m trāsfuerit: vsq; ad terdonā pducens ad martianū in carcerē introduxit: cui ⁊ secūd⁹ munus eucharistie ex gre faustini p̄sentauit: quo suscepto: secūd⁹ angelico mandato ad suū hospitium rediit. Post h̄ec martian⁹ eductus de carcere cū laminis ferreis candentib⁹ sup verticē eius appositis illesus p̄mansisset a sapitio capitalē sententiā accepit. Et sc̄sus corp⁹ ei⁹ raptēs sepeliuit sc̄do non. martij.

De sc̄is Victore ⁊ Victorino martirib⁹.

Ca. clxxx.

Victor ⁊ victorinus martires apud nicomediā ciuitatē passionis gloriā p̄ceperūt. Qui per triennū cū claudiano ⁊ bassa vxore ei⁹ tormētis multis afflictū: ⁊ retrusū in carcerē ibidē vite sue cursū cū palma martirij complēuerunt. iij. noñ. martij. h̄ec ado.

De sc̄to Thoma de Aquino confessor.

Ca. clxxxj.

Thomas confessor ordinis p̄dicatoꝝ ex illustri prosapia comitis de Aquino patre landulpho comite: matre theodora nobili de neapoli in cōsinitibus cāpanie ⁊ regni sicilie extitit. Cuius orit⁹ ⁊ vite p̄gressus anteq; nascere: fuit diuinit⁹ p̄mōstratus. Nā a quodā eremita re ⁊ noīe bono in partib⁹ illis solitaria vitā ducente: marri ei⁹ existēt in castro suo nomine rocha sicca: ⁊ q̄ eēt p̄gnās adhuc igno rātū fuit p̄phetatū qd̄ filiū pareret thomā nominādū: ordinis p̄dicatoꝝ habitū ⁊ regulā assumpturū ⁊ p̄clay sapia i toto orbe futurū. Que oia vt p̄dixerat sunt p̄pleta. Natus ergo puerulus Thomas vocat⁹ est. Quē cū die qdā nutritrix balnearer strictā cedulā vidit in manu ei⁹. quā cū de manu ipsius vix mater auelleret: repperit in ea scriptā salutationē angelicā. Sed puer sc̄tib⁹ ⁊ signis sc̄culā instāter reperit: quā sibi traditā prius in ore positā transfudit. Et extūc i p̄suetudinē duxit: vt si q̄ fieret: nūq; desisteret: nisi aliq; sibi charta vel liber p̄sentaret. Et cū ad huc vix sciret aliq; vba differere cū libris videret ad eos se stināf currebat: ⁊ chartas reuoluēs tali se ludo more puerorū exercebat. Cū aut eēt annorū v. tradit⁹ ē a patre abbatī monasterij cassinensī. vt ibi līs erudiret. Quē abbas vidēs eē mirabilis idolis ad patrē remisit: vt ip̄m ad neapolitanū studiū destinaret p̄fecti⁹ sapia imbucndū. Pater ergo ip̄m anno decim⁹ neapolim destinauit vbi in libera lib⁹ scientijs modico tpe optime p̄fecit. Sed euz sepi⁹ ad locū p̄dicatoꝝ p̄geret: ⁊ fratrū s̄mones audirz delectat⁹ illoꝝ sapientia ⁊ regulari vita relicto seculo annorū. xij. q̄ ordinē ingressus ē: vbi sc̄tis opib⁹ ⁊ studio sacre sapientie vacare cepit. Quod fratres eius carnales patre tā de sancto audietes moleste tulerūt: ⁊ primo quidē ad ip̄m venientes cumq; ab ordine reuocare nitētes: nihil prius profecerunt. Tandem ab ipsis thomas violenter rapit: et quasi per biennium turris custodie mācipatur. Cūq; nec min⁹: nec blāditijs posset a p̄posito reuocari: p̄ specie puellē impudice ad eū introduce: subuerrere q̄rit animū innocentis. Qui mox de igne tittonem arripiens suggestionem ignite libidinis extra camerā effugauit: Factoq;

g iij

cognouerunt. Presentati & iudici fuerunt viri a mulieribus separati. Cum autem felicitati suaderet: ut sui miseretur: quod pignans esset. illa quoque immobilis permaneret: patientis iudex si bi quidammodo quod pignans ea ad carcerem reduci fecit. Cum autem parentes et vir ppetue cum lachrymis eidem suaderet: ut presideret: consentiret paruulum quoque ipsius lactentem ad collum eius iacerassent: illa fortissimo animo paruulum abijcens et parietes ac virum ptenens in christi confessione inuictissime pstitit. Qua propter iudex ipsam cum scitis diutissime verberata iterum carceri mactauit. Sanctus autem pro felicitate orantibus: quod vii. mensium pignans erat subito in ea dolores irruerunt: peperitque filium viuum. Quod ptes audientes eos omnes de carcere educi fecit: et ligatis post tergum manibus nudatisque natibus per plateas circumducti. Deinde in amphitheatro duci et bestiis sibi laxari. Ex quibus satyrus et ppetua a leonibus deuorant. Kenocatus et felicitas a leopardis comedunt. Saturninus et secondus illi diuina voluntate seruant. Alii post hec saturninus iussu pconsulis decollatus sine accepit. Secundus dolus pro ad carcerem reductus ibidem exptauit. Quorum omnium corpora a fidelibus in eadem sunt vnde tumulata. Qui passi sunt non. martij.

De sanctis Philemone et Apollonio et socijs martij.

Ca. cxxxij.

Philemon et Apollonius Hadrianus et Theotici cum alijs tribus apud egyptum in ciuitate anti non. tempore diocletiani augusti sub preside Hadriano passi sunt. Cum enim post mortem ascle martiris: de qua dictum est. x. cal. februarij Philemon et Apollonius ad eius tumulum orare reperti fuisset a iudice tenti sunt. Philemonem fecit primo alapis cedi: deinde ligatum ad stipitem sagittari. Et cum sagitte in aere pederent: accessit Hadrianus ut videret: quem vna ex sagittis percussus oculo excecavit. Sed cum Philemon admonuit ut se mortuo ac sepulto de terra illa aqua infusa oculum inungeret: sicque visum recuperaret. At vero Hadrianus fecit Philemonem cum Apollonio decollari. Sequenti die: dum quasi replatiue sibi a Philemone consula perficeret. lumem pcepit et confestim pueris est ad christum. Quod diocletianus audiens: misit Theoticum cum alijs tribus ad ipsum capiendum. Accedentes Hadrianus ad sepulchrum martij. et eorum implorans auxilium: voce sanctorum de sepulchro lapsa: in domino pfortatur. Quod quatuor illi protectores audientes stupefacti sunt. Cum quibus Hadrianus ad impatorem accessit. Et quod ipse se in mare necandum cognouerat: pcepit octauo seruis suis ut ipsius corpus de octauo ad mare expectarent. quod Delphinius ad terram portare debebat: illudque sepulture traderent. Cum autem coram diocletiano christum constanter confiteretur. iussit eum ligatum in foueam profundam deponi: terra que defossa fuerat supiecta. Sed cum sero ad lectum pgeret: inuenit Hadrianum in cubili suo iacentem incolumem: et gate nas ipsius trahi appensas. Tunc indignatus impator fecit eum in sacco cum harena ligato: in mare mergi: vna cum quatuor pectoribus predictis: quod ad ipsum tenendum fuerant missi: quique tauris visis miraculis ad christum erant conuersi. Die igitur octauo serui Hadriani ad litus pstolabantur. Et ecce quinq; scorum corpora super. v. dephines ad litus allata deducunt. Cum autem serui dubitarent: ne corpus domini sui ibi non esset. eo quod de se solo non de alijs pdixerat exptando: subito vocem vni ex delphinis loquentem humanitus audierunt: quod domini sui corpus esset cum alijs quatuor vna secum passis intellexerunt. Sicque oim pdictorum corpora iuxta corpus ascle martiris sepelierat: ubi et Philemon et Apollonius tumulati qescunt. Horum oim passio recolitur octauo id. martij.

De sancto pontio diacono et marty. Ca. cxxxij.

Antius diaconus egyptiani carthaginensis. epi et martyris vscq; ad die passiois eius cum eo exilium ducere egre giu volumine de vita et passioe eius reliquit: et in suis se passioni

b. christum glorificans coronam vite pmeruit. Qui apud carthaginem sub galiano imperatore in domino feliciter qeuit. viij. idus martij. ut dicit hieronymus de viris illustribus.

De sanctis xl. martyribus.

Ca. cxxxv.

Quadragesima milites in ciuitate sebastien armenie minoris passi sunt tpe licianij ipatoris sub agricolao pside et Lysia duce. Quorum nomina hec sunt Eunoicus: Simoni: domitrianus: Heracles: alexander: oaneos: claudius: athanasius: valens:

Helian: mentio: ediri: achati: iulianus: heli: theddolus: cyrillus: flauus: feuerianus: qrio: Valerius: rhudius: sacerdos: pulscus: cnyptus: sinarcgduos: philoturon: actus: lysimachus: Donnus: theophilus: custochus: santis: agnus: leodinus: isirius: gagius: gorgonius: cadidus: michalis: Qui pio ab agricolao pside in carcere diebus plurimis detenti expectate hysic ducis aduerum. De hijs ipso lysia ad eadem ciuitatem veniente: coramque vtroque pstituti: dum christum dominum confiterent: lapidibus et facies cedi iussi sunt. Sed diuino nutu ministri alterum trux lapidibus se feriebant. Dux autem leuans lapidem ut eorum aliquem penter lapide retorto faciem psideis pteridit. Sicque sciti in carcerem reducti diuina visitatione pfolati. Mane pro an pside: et ducem iterum pstituti: cum christum viua voce ptererent in stagnum gelidissimum missi sunt: ut gelu pstricti corpora eorum nocte supuenienti diriperent custodibus sibi adhibitis: balneo quoque iuxta posito: ut si quis veller transgredi fidem suam ad balneum pfugere posset vnus pro de numero. xl. effectus pulsanimis: refugit ad balneum: morisque attigit calor: et solutus reddidit spiritum. Ceteri pro pfortati in laudes domini eruperunt. Circa hore noctis terram respicebat ut sol lumem super eos et glacies dissoluta custodibus quoque cunctis dormientibus solus clauicularis vigilabat. Qui eos orantes audientes: et in luce curiose pspiciens vidit in luce coronas. xxxix. descendere super eos: et cognouit quod quod ad balneum pfugerat: non erat cum ceteris numeratus. Ex pgefacies quoque custodes piecit vestimenta sua in facies eorum: et se christianum pteres exiliuit in stagnum: et cum ceteris tota nocte psallebat. Quod dum ptes et dux mane didicissent: iusserunt ipsos omnes ad litus trahi: et baculis crura eorum ptingi. Sicque reddentes christo animas tali crurifragio martyrium consumauerunt. Corpora pro martyre iusserunt igne psumi: et reliquas in fluium iactari ne a christianis sepulta martyre coleretur nominibus. Horum vnus melioris noie cum esset oim etate iunior: et cruribus fractis adhuc supiueret: mater que assistebat dubitans ne in cruciatu deficeret: blandis et salutaribus pmonitionibus hortabatur. Cumque scorum corpora plaustris iposita: ad icidium ministris portarent mater iuuenis ipsum tolles in humeris vehicula sequatur. Cumque ferret inter maternos amplexus emisit spiritum. Qui corpus mater in ignem cum alijs piecit: ut nec filius mortuus a sodalibus esset diuisus pbuta sunt igni scorum corpora et ossa in fluium dispa. Epus tunc ciuitatis p visum admonitus: noctu ad flumem veniens inuenit scorum reliquas in alneo flumis subitus aquas sicut linaia splendere. Quas omnes collegit et digna veneratione recodidit. Qui passi sunt viij. idus martij.

De sancto Gregorio epo emisen.

Cap. cxxxvi.

Gregorius emisen epus f. bti basilij cesariensis epi fuit. Qui habuit et alter fratrem noie pter quod alter in pbo doctrie: alter in ope basilij exebant. Huius erat pluria opuscula luculenta. Nam ut ait vincetius in speculo scripsit librum de imagine in supplementum exameris bti basilij. Scripsit etiam librum de eunomiu quoque bti gregorio nazianzeno et hieronymo legit. Scripsit et p apollinarem librum in quo euidenter in christo ostendit vnam esse personam: sed duas naturas et opationes: Tres librum de aia obscurum valde: quem pisanus causidicus tpe sedis federici: de greco trassulit in latinum. Item epistola de trinitate fidem catholica explicantes. Alia quoque multa scripsisse dicit. de quo

hieronimus. in libro de viris illustribus mentionem facit. Et claruit sub impatore valente: et genuit in christo die. vij. id. m. j. f. De sancto martiano epo. Cap. clxxvij.

Martianus eps apud barcinonā eiusdem pontificis ecclesie claruit: vir castitate insignis: vita et sermone clarus: varia compilauit opuscula. Et quibus est certus liber contra nouarianos: tempore autē theodosij primi vltima senectute fessus finem vite sortitus est. vij. idus martij. Hec hieronimus de viris illustribus.

De sanctis Alexandro et Cato mar. Cap. clxxviii.

Alexander et catus martyres apud pam. iaz passi sunt. Qui vt appollinaris scribit hieropolitanus eps in libro aduersus cathaphrigas persecutiōe antonini veri glorioso martyrio coronati sunt. vij. idus martij. Hec hieronimus in martilogio.

De sancto Anatholio epo. Cap. clxxix.

Anatholius alexandrinus natione laoditie fide eps typibus pbi et chari impatorum floruit. q. vir in artibus liberalibus et philosophorum disciplinis eruditus plurimo sermone celebrat. Hic opuscula multa non solum religiosis sed pbiis ipsis admittenda reliquit: q. ad se peruenisse testat eusebius. Qui ingenij magnitudo de libro que sup pascha proposuit: de libris decem arithmetice intitulationis pot aptissime cognosci: q. eria sanctitate sublimis in pace quieuit. vij. idus martij.

De sancto Attalo abbate. Cap. cxc.

Attalus abbas monasterij luxouie successor: fuit facti. columbaui abbas. Qui dum egregie monasterium regebat: qdam ex suis fratribus austeritate vite non valentes sustinere: et eius conceptu apostatarunt: quorum vnus subito febre correptus: cum ad sanctum Attalum venire se posse portaret post modum cum extinet est. Qui exempla plurimi ad monasterium redierunt: qdam in hoc obstinari in apostasi permanserunt: quorum vnus securi percussus interijt: alter in paruisimo flumine necatur: tertius de nauis in mari cecidens submergit. Cui autem bobi fluius inuidans molendinum monasterij et officinas inuaderet: mandauit sacrus p. sinoaldum diaconem suum fluuium vt se retrahere deberet. Statimq. fluuius alueo natu rali relicto p. alios meatus adeo loco illo discessit: vt etiam alueus siccaret. Et cum qdam ex monachis laborando in nemore casu sibi pollicem percussisset et sepelisset. Sacrus digitum defossu manu applicans spiritus linens ad locum suum sanatum reduxit. Quieuit in domino. vij. idus martij.

De sanctis Ibrado et socijs mart.

Cap. cxcj.

Hirado: iohannis: alexander candidus: pipe: rion: et alij eorum. xx. cosocij martyres apud cartaginē p. christi nominis professione passi victo trium pho a domino securi sunt. v. idus mar. Hec ado.

De sancto gregorio papa et doctore. Cap. cxcij.

Gregorius papa primus doctor egregius et senatoria stirpe romanorum nobilissima progenitus patre gordiano. matre filia romane sedis pontificatus tenuit annis. xij. mensibus. vij. idibus. x. Qui cum summi philosophie apte in annis adolescentibus attigisset: ac rex et diuitiarum copia abundaret cogitabat hec omnia deferere et ad religionem se transferre. Sed dum sub pretoris urbant habitu mundo deferiret: multa que sibi ex seculi cura succrescerent tandem orbatu patre sex monasteria in sicilia construxit: et septimum intra urbem in honore sancti Andree: quibus de proprio large dotatis omnibus ceteris pauperibus erogatis: in septimo se fecit monachum sub abbatum disciplina. Vbi ad tantam in breui perfectionem deuenit: vt posset iam in perfectorum numero computari. Tantaque distractione corpus suum afflixit: vt infirmato stomacho sub

sistere vix valeret: et infirmitatem illam quam greci synopim vocat patiens: per horarum momenta quasi ad exitum propinquaret. Abbate quoque eius defuncto successit eidem regimine abbacie. Quadam die cum in studio suo scriberet: naufragus ad eum venit: sibi misereri eum lachrimis postulauit. Cum sibi sex argenteos dari iussisset et abijisset: eadem die iter redijt: seq. multa perdidisse et pauca accepisse dixit. Qui cum ab eo totidem argenteos recepisset tertia die iter reuersus: misereri sibi importunitis clamoribus postulabat sanctus Gregorius a procuratore domus nihil dandum preter scutellam argenteam didicisset illam statim sibi dari precepit. Quam ille accipiens iter abiecit. Postquam autem gregorius ad partem promouit: die quadam cancellario suo mandauit: vt duodecim peginos ad quatuor vocaret. Et dum omnes recumbent: intus papa tredecim numerauit. Et cum cancellario diceret: cur contra suum mandatum inuideret: ille non ultra duodecim esse assereret. Animaduertit Gregorius vnus ex illis crebro vultum mutantem: et nunc senem nunc iuuenem simulantem. Finito quatuor illi in cameram secreto vocauit: interrogaus quis esset: audiuit quod angelus ille qui ab eo in forma naufragi existente in monasterio duodecim nummos et scutellam argenteam receperat: ex quo die deus ipsum romane urbis pontificem futurum destinauerat: statimque ab eo disparuit. Cum die quadam gregorius abbas p. fori transiret: vidit pueros pulcherrimos vultusque venustos esse venales. Et interrogans vni essent: audiuit quod erat de insula angolorum. Quis ille recte ait vocari anglos quasi angelos. Quia angelicos vultus habebat. Cum autem didicisset illos esse gentiles perueniens genti quod princeps tenebrarum tam decoros homines possideret: pelagiū romanū pontificem obire rogabat: vt ad puertedas gentes illas predicatores aliquos mittat: offerens se in tale opus esse paratū. Quē papa cum quibusdam alijs ad predicandum ad angliam destinauit. Sed postquam trium dierum iter perfecisset ad instantiam romanorum populi de se ipsis ab instantia querentis: gregoriū p. nuncios reuocauit: quē postmodum a suo monasterio abstraxit: et ipsum cardinales draconum ordinauit: ipsum quoque successiue legatum ad constantinopolim p. causis ecclesie destinauit ubi existēs gregorius. Eutyectis heresim de resurrectione corporum male sentientis profuturū: liberosque ipsius p. buri fecit. et gratia impatoris mauritij plurimam acq. luit: vñ et filium de sacro fonte leuauit: indeque ad urbem redijt.

Post aliquod tempus fluuius tyberis alueus suus egressus in terram exiit: vt sup. muros urbis influeret: et plurimas domos euerteret. Tunc etiam per tyberim serpentum multitudo cum diacone ad mare descenderunt: sed a fluctibus ipsocari ad litusque pieci acere terribiliter refecerunt. Sicque plaga pessima quam inguinatiam vocant secuta est. Quē prius omnium pelagiū papam percussit: deinde in populum adeo defecuit vt domus plurime vacue remaneret. Tunc gregorius ab omni populo in pontifice electus est. Cumque consecrari deberet: et lues populi deuastaret: p. monē ad populum fecit et p. cessionem cum letanij instituit: et omnes diuinā misericordiam implorare monuit. in qua p. cessione. lxxx. de populo spiritus exhalauit. Sed nequaquam ab oratione cessantium admonuit: finitū p. cessionem habitum mutauit: et ex urbe fugiens triduo latitauit. Sed dum populus ipsum ubique perquireret: cū dā eremite per visum ostendit ubi eēt. Nam columna lucis sup. cauernā ubi latebat cōspiciat. Sicque licet renitens a populo trahit: et ad sumum pontificatum sublimat. Et cum impatore mauricio p. b. per litteras instituit: vt electi de se facere nullatenus p. setir: p. fecti vbi lras surripuit. Sicque p. firmatione grane impatoris misit. Sed quia adhuc romam pestis p. dicta vastabat populum more solito p. cessione iter cū letanij: urbē circueundo ordiauit: et imaginē brē virginis quā Lucas euangelista in propria forma pinxisse dicit: circumferri iussit. Qui aer infectus miro modo cederet: et post imaginē serenitas remanebat. Tunc audire

funt voces angeloru in aere concinentium antiphonam illam: Regina celi letare &c. viditq; gregorij sup castrum crescentij angelusq; gladiu cruentu i vaginam reponebat, quo signo deu placatu intellexit: & sic pestis ex vrbe cessauit: vnde & castru illud deinceps sancti angeli vocatu est. Tandem vt duu optauerat: angustinu melitu & ioanne cu quibusda alijs ad angliam misit: & pplu illum suis precibus ad fidem conuertit ppter quod ab anglorum populis aplus appellat. Tunc aut humilitatis fuit: q; primus seruus seruoru dei se nomiauit & alios nomiari instituit. Tunc largitatis & elemosinaru vt no solu pscntibus: sed etia longe positis etia in monte sinay monachis necessaria ministraret. Nam oim pauperu noia scripta habebat: & eis libenter subueniebat: monasteriu hierosolymis instituit & illic degentib; necessaria pcurauit. Tribus milib; ancillis christi p qridianis stipendijs. lxxx. libras auri annuas offerebat: qtidie quoq; ad mensam sua pegrinos & pauperes inuitabat. Cu die pasche in ecclesiam scie marie maioris celebraret: & pax dñi sit sp vobiscum dixisset: angelus dñi alta voce respondit. Et cu spū tuo piopter qd pape ipsa die ibidem celebranti et pax dñi descendi nihil rñdes. Die quadā per foru troiani transiens. recordatus virtutu q de troiano impatore legerat: & qiter iustitiā sismo: pere coluerat: & ex sola ignorantia: cu maxima tñ moderatione Christianos persecutus fuerat ad sancti petri basilicā deuenit & ibidem p eo amarissime fleuit. Cui lachrymis deus placatus mirabili dispositione trāitu reuocauit ad vitam ubi suscepto baptismate: grām psecutū veniā meruit. & sic iteru obdormiens gloriā obtinuit. Nec em ei anima erat in inferno finaliter deputata: sed ad tpus non sententia diffinitua dānata. Ihu aut rei ecclesie orientalis & occidentalis crudelitas testis est. Post hec angelus sibi apparuit: q; p dānato orauerat: duaru sibi penaru opinio nē dedit: aut biduo in purgatorio cruciari: aut in vita sua infirmitatibus fatigari. Qui pio spūto scdm elegit. Anō deinceps sp: aut febrib; aut podagra: aut stomachi occupatione: aut varijs mēbroz doloub; pressus fuit. Cū ba trona quedā singulis dieb; dñicis beato viro panes offerebat. Qui cu sibi post missā corpus dñi offerret: illa submisit eo q panē quē proprijs manibus illa fecerat: gregoriū corpus dñicu appellabat. Qui p incredulitate mulieris in oratione pstrauit: & partē illā dñici corpis ad instar digiti puerā inuenit. Et sic matronā puerit: & dñi tēru & carnē in formā panis pueram vidit & matrone sumē dum tradidit. Cū quedā romanorū principē ppter culpā adulteri i excoicasset ille vindictā expectās magorum suffragia requiuit. q demonē in equū pōtificis immiserūt. Cū aut gregorij eq insideret: illeq; veratus nequaq; tene ri posset gregorij p spm scdm intelligēs. signo crucis edito demonē ab equo eiecit qui egressus maliciū perpetua ce citate dānauit: quē tñ scdm ecclesie subsidio nutriti māda uit. Cū apud mauritanū impatore de morte cuiusdam epi falso accusaret: & mauritius ex hoc ipz & ecclesiā psequere rel: quidā monastico habitu gladiū tenēs impatori astint & gladiū vibrās illū ppter psecutionē pape gladio mortuū pdixit. Qui territ; a psecutione destitit: & vt p se oiaz pape p lras supplicauit. Ilic pstituit etia in singulis ecclesijs vidis rome in dieb; aduentus & qdragētime fieri stationes deuotione fidelū celebrandas. Et ne errores anti qui semē d cetero pullularēt: fecit gñaliter amputari imagines demonū capita vt p hoc extirpata gentilis prauitas saculas ecclesiastice veritatis palma pleni exaltaret. Addidit in canone misse. Diesq; nostros i tua pace disponere &c. Et pcepit. vt sup corpa apolorū a papa siue cardinalib; celebraret missa. Cū scdm missa p introitu & i. i. i. rielephon. & alia que i antiphonario pñet celebrari instituit. Letanias maiores inter pascha penthecostē ordinauit

Anno q; impatoris mauricij. xliij. synodu ad ecclesiam scie petri. exliij. epou celebravit. In q plurima de necessarijs ecclesie puidit. Alia q; multa insignia & laudabilia opa tā in orbe quā in vrbe pfecta. Et plenus sanctis pñtibus a corpore migravit circa annū dñi. cccc. ccc. qrtio idus martij. Et sepult; ē in ecclesia scie petri iuxta secretariū. Et cessauit. epat; mēses. v. & dies. xvi. Ilic eximius doctor libru cōposuit pastoralē. in q ostendit qlis eē debeat: q ad ecclesie curā d; assumi. Libz sacramentorū p totū anni circulum. Euāgelioz homilias. xl. dialogorū libros. iij. Sup iob libros. xxv. pūmā & vltimā ezechielis pteq; q obscuriores videbant p homilias. xxiij. qtu lucis habeat ostendit. Antiphonarū nocturnū & diurnū suauit modulatione formauit. Epistolaz suarū registru ad diuersos missarū in. xij. voluminib; ordinate digessit. Sup canticis canticorū. & in oēs p pheras. Et libros regū: ioseph & iudicu multa scripsisse d; Aliq; pluria: que ab iudis cōbusta fuisse tradunt.

De sancto petro diacono & confessore. Ca. cxliij.

Petrus sancte romane ecclesie diacon; & beati gregori discipul; fuit. Ad cui; instantiā ipse doctor libz dialogorū cōposuit & vtriusq; mutuas collocationes in eo inseruit. Ilic scititate pspicuis bonus magistri imitator extitit. Ilic aliqñ beato gregorio pdicāte vltimate spm scdm vidit i colūbe specie sup caput doctoris pba in ei; aurib; inferentē. Qui cum brō gregorio visa narrasset admonuit eū doctor: vt visa si lentio regeret: q; quacūq; hora visus referret: pfectum spm exhalaret. Adortuo igit gregorio cū qdā ei; emuli sibi de traherēt: q; prodig; thesauros ecclesie psumpserit: & in vltima dictā libros ei; cōburerēt: opposuit se pper; diaconus: vt cens tanti viri opa perutilia nō fore delenda. Tandem morēt peligens q; scri doctoris infamiā ad hāc eos sententiā deduxit: vt secretum qd de gregorio viderat reuelaret. et iureiurādo firmaret: q dicto si statim decederet a librorū pbulione cessaret. Sinaut supstes existeret ipm libris in simul incēdio pcremaret. Itaq; cū apparatu diaconi libz euāgelioz gestans venerabilis petrus corā ppro reuelauit: qd pluries super caput gregori spm scdm in spē colūbe pserit qd mor vt tactis euāgelis iuramēto asseruit a dolore mortis extraneus inter verba vere confessiois spm efflauit. Statimq; inuidi a librorū exustione destiterunt: & corpus petri iuxta magistrū tumulū sepelientes: ipm vt sanctū venerari ceperunt.

De sancto petro martyre. Ca. cxliij.

Petrus martyr apud nicomediaz passus est sub persecutiōe diocletiani. Ilic cū esset cubicularius impatoris diocletiani pfati: & cū ipso in thalamo fiducia accepta Cesarē de immensis martirū supplicijs liber; causaretur: q; esset christianus deprehēsus est. Et eodē impatore iubente in mediu duct; ac primo suspēsus diutissime flagris torquetur deinde aecto & sale vulneribus perditur: ad vltimū in craticula assatur. Sicq; vere petri apli extitit fidei heres et nominis. Passus est aut. iij. idus martij. Ilic hieronym; in martylogio.

De sancto paulo episcopo. Ca. cxv.

Paulus leon. epus a brō elduco a pueritia nutritus & doctus simul cū brō sampsonē epō & alijs pluribus tpe iustini iunioris claruit in butātia cismarina. Cū aut scdm Elducus i planticie tritici seminasset. ne vastaret ab alitib; marinis: paulū adhuc iuueculū custodē adhibuit. q nocte dormitāte ager vastatur. Sed excitat; mane dānū segetis aduertit oratione fusa agrum ambiuit. auelq; se mouere non valentes alarum virtute deposita: oues ad claustrum abegit. Quod cernens abbas et quid sibi hoc veller interrogans. rñdit paulus illos esse segetis hostes qo captos

ad ipm duxerat puniendos. Quod pater videns et miraculū stupens aues abire precepit. Rogatus a sorore ut alue et iuxta mare positus dilataretur ad mare accessit. vadasq; sibi sedentes vsq; ad certū locū sibi visum inseq; cepit: vbi lapillis modicis iaculis mari mādauit ne lapillos transire psumeret. Quod vsq; hodie sacrum est. Nā et co redeunte lapilli in columnarū magnitudinē excreuerunt. Temporis pcessu abbas factus est. Qui die quodā discipulis paridas siluas vagantib; et siti deficientib; solo percusso humoq; in triplici loco defossa tres fontes de terra pduxit. Vsq; in pſenti tpe pmanentes. Sed et diacone infestū q; etiā armatos plurimos inuadebat: stola sacerdotali collū ei; pstringens: sicut agnū ad mare vsq; deduxit: et in pfundū equo demerſit. Postmodū aut electus epus leoneſi. Quis dudū renitens clarus sanctitate in pace quēuit. iij. idus martij.

De sanctis Egduno pſbytero et socijs martyribus. La. cxcvi.

Egdunus pſbyter et alij. vij. martyres apud ciuitatē nēcomēdie sub diocletiani psecutione passi sūt. Qui diebus singulis singuli eorū suffocati sunt: ut ceteris metus incuteret. quorū passio recolitur iij. idus martij vradō in martylogio scribit.

De sancta Euphrasia virgine. La. cxcvii.

Euphrasia virgo filia antigoni senatoris: et euphrasia nobilissime de ciuitate Constantinopolitana tempore theodosij imperatoris originem duxit. Cuius pater Augusto amicissim; et ppinqu; totius liciē negotia gubernabat. Post cuius ortū parente et ei; celibē vitā duxerunt. Antigonus nō anno integro elemosynis et sanctis opibus intentus: Post annū diem clausit extremum. Mater vero adhuc iuuenis que p triēnium cum viro vixerat: in sancta viduitate deo seruire studens apud impatoriē cū filia degebat. Qui filiā eius euphrasiā annoz. v. cū dā magnō principi despondit: donec pfecte etatis existens eidē matrimonio iungeret. Cū aut post aliq; tps euphrasia antigoni relicta ab augusta suaderet: ut alteri eā petēri nuberet senatori: euphrasia molesse ferēs: ne ad hoc pelleret timēs: cū filia sua euphrasia ex vībe latēter discessit: et ad possēdōes suas in egyptū accessit: vbi cōsistēs ecclias: et monasteria seruoꝝ dei sepius visitabat et mltas elemosynas faciebat. Erat autē thebaide monasterium dñarū hñs virginēs cxxx. in sūma vite sanctitate dño seruientes vbi cōtinue ieiunij arduū seruabat: et vnaqueq; manibus opabat. Dum aut euphrasia cū infantula locū illū frequentius visitaret: cepit infantula in vitā virginū delectari: et audiēs que ab eis de christo dicebant ad ingressum monasterij quotidie ardentius animari. Quādā nō die cū matre ad cenobiū accedēs omnino ibidē remanere cū abbatissa voluit: nec vllis precib; aut minis: vel impositis pauorib; inde abstrahi potuit: s; matrē ad ciuitatē venire pmisit. Et cū dieb; plurib; ibidē fuisset et in sancto pposito pseueraret: dicens se christū in sponsum elegisse: pſentiēte matre ab abbatissa cilieno habitū monasterij induitur: et in cenobiū monialis effecta in troducta. Quā mater dño cōmendauit: et filiā annoz. vij. in monasterio dimisit. Que sūma hūilitate: et sacra cōuerſatiōe pollere cepit. Dataq; sibi magistra Iulia psalteriū breui tpe didicit: mira obediētia in cunctis ministerijs p cunctis pfecta. Post modicū tps euphrasia mater virginis mouit in monasterio sepelit: Euphrasia nō iunior oēs facultates paternas pauperib; erogauit. Cū aut ad pfectam venisset etatē sponſus suus p hñs impatoris eaz ad plagiū reſciuit: s; ipa impatorē rescribēs: vtpote chrytiā nupta tpale cōnubiū denegauit vñ et in monasterio summa abstinentia deo seruētī famulari capit. Multaq; dia

boli tentatiōes pultit ppter q̄s supandas penitētia mirabili se afflixit. Nā et lapidē cepit suppositū et cinerē supstratū cōspexit. Aliq; p tres vel quatuor dies: aliq; hebdomada integra se media maceravit. Cuius patientia abbatissa tentare volēs: lapidē magnū. viz. duab; feminis baiulandū dieb; singulis de horto ad turnū et inde ad hortū p dies. xx. ipam portare iussit. Quē illa cū omni humilitate detulit: nō murmurans: neq; de labore importabilis: neq; de imanitate pcepti. Et cū iterū diabolus eam tentaret: q; senatoris filia ad altarū ministeriū esset submissa cepit adhuc villorib; officijs se occupare. et in coquina olas ablucere: et imūdictas exporare ppter hec ab abstinentia se solita subtrahēbat nec offitiū in ecclia dimittebat. cum aut eidē quedā germana noie iproparet q; talia opa pteritu hypocrisis oñderet et ob hoc abbatissa illā punire vellet: euphrasia nedū ad pedes sororis sibi cōiuciantis ventam petēs pcedit: sed etiā p ea ab abbatissa veniam impetravit. Cū aut diabolus eā aio superare nō posset: cepit ipsam psequi pſio corporali: Nā cū ex puteo aquā hauriret: capite deorsū deſcendit: sed a sororib; illeſa educitur. Ipe vero vbi q̄ridie portabat singulas. cepit exinde deferre hydras aque binas. Alia q; vice dū ligna pcederet: se curi calcaneū sibi vsq; ad tibiam scidit et colligata a sororib; ppter hoc non desistit: quin ligna incisa deferre voluerit. Sed cū calā ascēderet sūmitate tunice calcās. sup ligna cecidit q̄rū vñ fere oculū eius effossum grauitur vulnera uit. Sed dei misericordia diebus modicis ex vtraq; plaga pualuit. Post hec eā diabolus de tertio solario precipitauit: que tñ vlla lesione ad terrā deſcēdit. Deinde olā cū aqua feruēte portās cecidit. aq; bullenti facie pſusa oīno intacta pmanit. Multis aut signorū miraculis claruit. Multet quedā infantē annoz. octo ex paralysi effectū surdum et mutū ad monasteriū derulerat: ut ipm sororū orionib; cōmēdaret. Quē mox ut sc̄a virgo ad abbatissam deferendū in brachijs sumpsit: puer loq; et audire cepit: et ad matrē ad ianuā expectandā incolumis ppijs pedibus cucurrit. Quedā ex sororib; antiq; ab imundo spū dudū vexata fuerat quā nulle ancillarū chri preces liberare potuerāt. Que etiā carens vincula tenebat: cibūq; et cū cauco ligneo porrigēbat: eo q; nulla ad eā appropinquare psumebat: q; vestes et carnes sororū dentib; lacerebat. Et q; abbatissa sc̄ritatē euphrasie nouerat eiusq; miraculū in puero viderat: eidē licet ex humilitate satis recusanti: p obediētia sororis illi; liberationē imposuit. Prio q; euphrasia dudū se ieiunijs afflixit: et ad dñm dieb; plurib; exorauit. Et tādē in chri noie demōnē ab illa effugauit et cū maximo strepitu in abyssum ire pcepit. Ex istis tñ in nullo extollebat: s; ampliori humilitate pficere videbat. Post hec abbatissa p visionem pſpexit: q; duo viri venerabiles ad monasteriū veniētes euphrasiā rapiebāt: et ipam in aureū palatiū gēmis ornatū introducebāt: que ibidē cū angelis cōcinētib; sumebat: et ad christi pedes pcedens a genitrice dñi corona aurea decorabāt. Intellexit ergo abbatissa virginē q̄tori; ad celestē thalamū deducendā. Que cū sororib; intimasset: et ille obitū dilecte sororis desierens: euphrasia subita febre corripit: et vite terminū prima in oratoriū deducit vix ex pfunda ei; humilitate orabat ad dñm: ut eā adhuc p annū in carne dimitteret eo q; penitētiā p dñā suo arbitrio non pſecisset. Et cū abbatissa et eius magistra iulia virginē exorarent: ut ipam seq; sine dilatione liceret: pmisit eis orare dñm: ut ipam deſideriū adimpleret: sicq; inter sororū manus migravit ad ch̄m. iij. idus martij. Post cuius obitū die tertio iulia obiit. Abbatissa vero substituta quadā eugenia in matrē filiarū ipsa die. xxx. ex hac vita decessit. Que ambe in eodē sepulchro cū euphrasia virgine condite sunt.

De sanctis

De sanctis Martiano presbytero et socijs martiribus. Cap. cxcvii.

Macedoni presbyter: Patricia: Modesta: theodora: oies: theodora: impondera: martia: et trahia apud nicomediam ciuitate martirijs passi sunt. Qui oes p igne p flagri acceptabile sacrificiū christo dno reddiderūt. ij. id. martij: vt in martylogio adonis habetur.

De sanctis. xlii. militibus martiribus. Cap. cxcix.

Quadragesimo milites rome sub nero acesia re passi sunt: hos omnes vna cū sanctis pro cesso et mariano beatus petrus apostolus conuertit ad christū: cū teneret i custodia mamerri na cum coapostolo suo paulo vbi nouē menses detenti fuerunt. Et cum milites p dicatione apostolorū pueri essent: et aqua pro ipis baptizandis nō haberent oratō apostolorū principe de silice saxei montis fons aque prorupit: ex cuius vnda ipse apostolus baptizauit: fons ibidē in testimonium miraculi permanet vsq in p sēns in loco qd dicitur carcer petri sub colle tarpeto. Dein p di cti gloriosi. xlii. milites sub deuotissima fidei confessione nerontiano glad io psumpti sunt pridie idus martij.

De sancto petro abbate clareuallensi. Cap. cc.

Petrus abbas clareuallensi. cum esset nobili exor: us p sapia factus monachus igniaci monasterij nobilitate suaz in sūma vilitate occultabat: viliu indutus: vilia offitia exercendo. Tamē ob vite nimitā sanctitatem a multis reuerētie habebat. Ad huc nouus in ordine dum in matutinis aliquando dormitaret seq pulsari sentiret: apertisq mor oculis nullū cō spiceret: orauit dñm vt excitante ipsum ostēderet. Et dum itez dormitasset: pulsatus citius aperiens oculos vidit iu uenē splendidum sibi assistere: indeq morose p chorū trā sse: qui demū disparuit: et petrus cum esse angelum intel lexit media nocte cum fratribus psallēs subito dolore capitis premis recedere d ecclesia cogitās audiuit vocē dicētes ver. illum laudans inuocabo dñm et statim dolor cessauit. Et dum mane itez cū dolore eodē capitis p seuerare: ad p munionē accessit vñ est sibi q laps p derosus de ca pite ei egressus ēet et exiit a tali dolore liberat pfecte fuit.

Post hec factus est prior igniaci. Dein abbas valli regis assū ptus est q abbas ei igniaci. tali vñ dōe psciuit. Videbat em libi cādelabrum lucēs an altare: p maiore fenestrā exire. Nec multo post petrus prior in abbate electus est. Cū aliqñ abbas egrotaret et mercenarius quidā a cellario operis mer cedē exigeret: illeq dare recusaret: indignatus mercenari punas ardentes ad vñā ex monasterij grangijs in cacabo deferbat: vt eam incenderet. Tunc affuit abbas: et eum de mala voluntate redarguit vt ad se mane: et ad infirmariā veniret mercedē suā recepturus admonuit. Quod et factū est. mercenari quoq est miratus eo q abbatē de infirmariā vt pote lāguentē minime recessisse pgnouit et penitentiā egit. Vocat qd electioz abbas igniaci. oratioe p missa vt de sibi idoneū inspiraret: audiuit vocē q illuc veniēs audiret qd idoneus esset. Cū ad locū veniēs p eodē oras ser. iussu est socios itineris sui de hoc interrogare. A qbus cū qreret qd vtilis eligēdus foret. Responderūt q ipse. Sicq omniū p sēns electus est. Cum henric comes cāpanie se ipius orationib cōmēdasset: et ipse p eo celebrasset: post vltimā collectā vidit comitē tunc absente signū crucis in ve ste habentē. Et diē ac horā notās cōperit postmodū ipsū eodem tēpore cruce fuisse signatū. Oranti sibi aliqñ apparuerit scri: Bernhardus abbas et malachias epus: q eū abbatē clareuallensi. surū p dixerunt. Nō multo post gerard clareuallensi abbas a frē hugone de basochijs q graui in or die deliquit et abbas p munionē timebat interfecit est. Cū

successit henric. Quo post modicū in presbyter cardinalem assumpto petrus ad electioz vocat affugit: eo q eligi formi daret: q tamē absēs electus est. Et cū diu recusaret: tandē visionis memor cōsensit. Romanus pōtifer ei famā audiens: cū ad se accersit: cui et pcrā sua ex deuotioe p fiteri et ab eodē p munitari voluit. Cum autē esset in valle regis in firmitate qū vñ ex oculis amiserat: hoc gaudēs et deū lau dans: q vñ ex hostib suis capitalibus sibi abstulerat. Et dū eilet cum fratribus in messib operās tres pulcherrimas mulieres in medio fratru vidit: q de nimia p mptioe redarguēs audiuit ab illa q erat somnifera: q erat maria mater christi: alie due maria magdalena et maria egyptiaca: q fratres in suo labore p solare curabāt. Quiente autē sanctus petrus in domino pridie idus martij.

De sancto Longino martyre. Cap. ccj.

Longinus fuit qdam centurio de puincia hispanie: q cum alijs militib cruci dñi affās: lat eius lancea pforauit. Et vidēs signa q fiebant solē scz obscuratū et terremotū in christo credidit: maxime ex eo vt qdam dicunt q cum ex infirmitate ei oculi caligassent de sanguine christi p lanceā pcurrēte casu oculos tetigit et p sūus clare vidit: vñ renuntiās militie et ab apostolis instructus: in cesarea capadocie. xxvij. annis monasticā vitā duxit: et plurimos ad christū puerit. Cum autē ab octaulano prelide tentus sacrificare nollet: iussit p sēs oēs dentes ei excuti et linguā abscidi. Et hoc tñ loquelā nō amisit: sed accepta securi oia idola cōfregit. Demones aut idolis exeuntes: et in aere viulantes in p sē dē et in eius socios intrauerūt: Qui insaniētes lōgini se pedibus pstrauerūt. Quos oēs lōginus in christi noie ab opp sioe demonū liberauit: et demones in desertum misit. Quo miraculo qdam aphrodisius cōmentariē. cū multis alijs ad christū cōuersus est. Post dies aliqt cū octaulanus lōginum tēu ad se adduci iussit: vt eū penis afficeret: et ip sūz ex hoc aphrodisius cependeret eo q de suscepto ab eo bñficio ingratus esset: iussit p sēs aphrodisio linguā p cidi: sed ipse nihil homin loquebat. P sēs nō p sēstū execat est. Cui lōginus suauit qd liberari nō possz nisi ipm occide ret. Hā martyr effectus pro p sēde oraret et ipse lumen recupe raret. Stati p sēs longinū decollari fecit. Post hec ad corpūs eius adiit: et pstratus cum lachrimis penitentiā egit: et p sūuo visum recepit. Corpūsq martiris honorabiliter tumulauit: et in bonis opib p seuerauit. Passus est autē martyr christi idibus Martij.

De sancta matrona martyre. Cap. ccij.

Matrona martyr apud thesalonicā passa est. Hec religioe christiana cū esset ancilla plaurille vidue gentilis christum occulte adorabat. Et cum a dña sua dephensa esset in ecclesia christi anoz ab eadem in scāno ligatur et crudelitē flagellatur: oies et nocte integra inclusa et vincita dimittitur. Sed dum noctu diuinitus soluta et clausis ianuis educata ēet: ad ecclesiam rediit et deo gratias egit. Quam itez ibi dem repertā dña sua itez ipsam in scannovixit: et crudelitē flagellauit: Triduo qz sine cibo reclusam dimisit. Illa nō itez diuinitus soluta educitur: et in ecclesia orans a domi na sua tertio reperitur. Que tertio ab eadē ligat et loris vuri sūu: tādū ceditur: donec spm exhalauit. Que passa est idibus Martij. Hec Ado.

De sanctis Hyllaro epō et tartiano martyre. Cap. ccij.

Ilarus episcopus et tacionus diaconus apud aquileiā passi sunt tpe nūeriani impator: beatus em illa rus ab infantia christianus sacris literis eruditus ad diaconatus ordinem deinde ad pontificatum aquileiē ecclesie a populo promotus est. Qui eius discipulum nomine tartianus sibi archidiaconē pstituit: cū quo

in christi fide populum admonere. Cum autem ab impatore numeriano christianorum persecutio excitata fuisset: quidam beatus pater aequale christianos ad sacrificia coartaret. ad suggestionem cuiusdam sacerdotis idolorum nomine monophanti fecit illarum episcopum christianorum detineri: et ad templum idolorum adduci: ubi diis thura imponeret. Quem sacrificare nolentem iussit nudatum virgis durissime cedi. Deum in oculis leuari: et ungulis radari: adeo ut ei intrinseca nudarentur. Deinde depositum ex oculo mandavit: vossu ei carbonibus aduri: et post hec acetum sale permixtum eius vulneribus infunditur: ita ut plagas ex camelorum cilicio fricari. Et cum hec omnia christi noie patientissime tolerasset: oratione permixta exultavit: simulacra et mox cuncta in pulvere redacta sunt. Clamare quoque aduersus illum omni populo paganorum fecit eum preses in carcere recludi. Et cum audisset quod haberet diaconum facianum: qui fuit populi a deorum cultura subtraherebat: fecit eum tenere: et deos gentium putantem exteeri: et virgis diuini flagellari: cessum quoque vna cum ilario episcopo eodem carcere detineri. Quamquam autem scitis nocte illa factum est contritum magnitudo: ita ut si diuina visio promota fuisset: et multi paganorum interirent. Templum etiam herculis fudit: euersum est. Quod audiens beatus pater missis spiculatoribus fecit gladios in pectora ipsorum in ipso carcere transfigi. Cum quoque et alij tres christiani in eadem custodia vinciri se felix largus et dyonisi eodem martyrio necati sunt. Quorum corpora noctu a christianis de carcere rapta iuxta muros aequale civitatis sepulta sunt: xvij. cal. aprilis.

De sancto patricio episcopo.

Ca. cccij.

Patricius episcopus apud scotiam primum christum predicavit. Qui cum die quadam scothorum regi de passionem domini aliquid narraret: ille deuote intendere: appodias se super ferulam quam manu tenebat: casu pedis regis supposuit: et cuspide ferule ipsum perforauit. Rex vero credens episcopum hoc ex industria facere: et se aliter fide non posse suscipere: nulli ralia per episcopum pateretur prulit. Scitum vero hoc intelligens obstupuit: et regis pedem sanauit. Illic scilicet suis toti illi insule obtinuit: quod nullum venenosum animal ibidem viuere possit. Et quod plus est etiam ligna et coria illius regionis tria sunt veneno. Quod pulchrum fuit ouem furat: fuerat: et comederat: Et cum episcopus plures fures quicunque ille esset: exhortatur: esse: ut furtum redderet: et nullum appareret: pueniente omni populo ad ecclesiam orauit dominum: ut in cuius ventre omnis intrasset coram omnibus balatum daret: quoniam et factum est. Et rex penitentem egit. Erat autem ei consuetudo omnes cruceos quos videbat adorare. Cum autem quadam cruce inuisa preterisset: et a suis admonitus: cur non vidisset: audiuit vocem de terra cuiusdam ibidem sepulchri: dicentis se fuisse paganum: et signo crucis indignum: et ideo ipsam non viderat: ubi fecit ipsam abinde tolli. Cum autem patricius per hiberniam predicaret: et fructum ibi modicum faceret: rogauit deum: ut ibi aliquid signum ostenderet: quod territi peniterent. Iussu igitur domini in quadam loco circulum magnum cum baculo designauit: intra quod terra se statim aperuit: et puteus profundissimus ibidem apparuit. Reuelatum fuit quoque sancto: quod ibi quadam purgatorium locum esset: in quem quisque vellet descendere alia sibi penia non restaret: nec aliud per purgatorium sustineret. Plerique autem non redirent: et qui redirent die naturali integro ibidem moram faceret. Multi igitur ingrediebantur: quod de cetero non reuertebantur. Post longum tempus mortuo patricio: quadam nobilis noie nicolaus qui per multam miserrantiam peniam deuenit: et locum ipsum intrare volens diebus octo preceperit: et omnes faciebant se ieiunia macerant. Et sic in puteum descendit: et hostium quod a latere inuenit: introiit: ubi monasterium inuenit: et a quibusdam albatris in orationum introductus officioque pacis ut prout esset admonet: quod multa diaboli tentamenta eum percurrere oporteret: Et cum se penis affligi sentiret: prout diceret. Jesu christe filij dei viui miserere mihi peccatori. Quibus abeuntibus adfuit demones: et ut sibi obediret. Primum eum blandis sermonibus persuaderet: asserentes quod ipsi

custodirent: et ad propria incolumem deducerent. Et cum eis obedire nollet: diuersas ferarum terribiles audiuit voce. Ad que pauefactus: verba inuocationis prulit: et omnis ille tumultus preceperit. Alterum preceperit: et demonibus presentire nolens ignem maximum preceperit: sed verbis expressis ignis exstinguit. Ad locum autem tex veniens vidit homines viuos igne assari: et carbonibus visis ad effusionem viscerum cremari. Et dum nec sic presentiret demonibus ab eisdem simili pena torretur: sed verba preceperit continuo liberat. Unde procedens in puteum profundum obscurum et fetidum deiecit: dicentibus sibi demonibus quod ille erat iser nus: sed dum verba repetisset inde ille sus eductus. Post hec ad pontem arduum et lubricum deuenit: subter quem ignis fluit: unum pedem ponens verba que didicerat dixit: deum autem pedem ponens ipsa repetiuit: et ad quolibet pedis mutationem eadem iterauit: et sic ille sus transiit. Et in quadam prout amenis et odouferis floribus presentum deuenit. Abi a duobus speciosis iuuenibus ad quadam ciuitatem auro et gemis fulgentem adducit: et quod illa esset paradysus sibi reuelat. In qua dum se admitti oraret: audiuit quod primo ad suos rediret et post dies. xxx. in pace descenderet: et sic illuc intraret. Tunc nicolaus inde ascendens supra puteum se resitutus altero mane repperit: et quod viderat enarrauit ac post dies. xxx. in pace deuit. Dies autem depositiois sancti patricij. xvij. cal. aprilis. celebratur.

De sancta Gertrude virgine.

Ca. ccc.

Gertrudis virgo obiit anno constantis imperatoris. xxi. ut dicit Sgibertus. Hec ouisda fuit de ciuitate Higelensi: ubi et monasterium domini construxit: et ipsi sub regulari disciplina laudabiliter rexit: maria scitatem pollens. Que die obitus sui apparuit modesto abbati monasterij treuerensi. sibi in amicitia coniuncte ante altare beate virginis: tunc i potestate prulit: eius ipsa hora ad christum migrasse et celestem patriam introisse nunciavit. Post annos vero x. ignis exiens monasterium sancte consumere videbatur. Sed tunc sancta supra tecum apparuit: et velum suum flammis obficiens: ignem excussit: statimque extinctus fuit monasterium omnino indemnem reliquit. Puer quoque in fonte necatus: ipsius meritis suscitatur: et alia multa miracula ad eius iunulium demonstrantur: ubi in ipso monasterio sepulta venerat. Quieuit autem in pace. xvij. cal. aprilis.

De sancto Alexandro episcopo et martyre.

Ca. cccj.

Alexander episcopus et martyr apud cesaream passus est. De quo in. vi. libro ecclesiastice historie scribitur quod de cappadocia et propria ciuitate sanctorum locorum visendum. causa hierosolymam veniens diuina reuelatione eiusdem loci gubernacula suscepit. Nam cum narcissus hierosolymorum episcopus esset annorum. cxxj. et propter nimiam senectutem cure pastoralis intendere non posset: voce de celoprolapsa ut omnes ciues eidem hierosolime venienti occurrerent: et ipsum suum vna cum narcisso episcopum ordinaret a populo honorifice susceptus: et factus est narcisso coadiutor: et eiusdem post obitum ipsi successor. Post hec romam venit ad apostolorum limina visitanda. Reuersus autem hierosolymam sub persecutione. Decem ductus est cesaream. Et dum diebus multis multo ferri pondere vincitur: de carcere ad tribunalis iudicis: et inde ad carcerem ducetur: inter ipsa sibi vicissim succedentia tormenta defecit. Atque ob confessionem christi martirium compleuit. xv. cal. aprilis. Illic ad ecclesiam antiochenam: cuius regimini primo presuerat super pace ecclesie vna scripsit epistolam ad aronitas vero alia per Clemensem presbyterum alexandri

nu. Itē ad originē & pro origine: ptra demetriū aliā. Sed
a te eiusdem ad diuersos ferunt epistole: vt dicit Hierony-
mus libro de illustribus.

De sancto Joanne abbate.

Cap. ccv.

Iohannes abbas magne sanctitatis vir de syria oriū-
tus peruenit italiā. Susceptorq; hospitio a deuota
matrona apud urbē penascensē resedit. Et ab ange-
lo monitus locus sue habitationis sub qdam arborē
prope eandē ciuitatē elegit. Sub qua dum mense de-
cembuo quiescere cepisset arbor repente inuitato imbris
tempore flores protulit & frondes. Quod vbi a venatoribus il-
lac trāsantibus ppterum est: visusq; miraculo: et cognito
q; seruus dei esset fama ipsius circumquaq; delata est: vnde
a iohanne spoletano episcopo visitat: & ab eodē iuxta vi-
ctā arborē cenobium fabricatur: vbi paucos. xxiij. congre-
gatione sanctorū multorū monachorū prefuit: multisq; clar-
vritutibus post vitā laudabilē in pace quiescit. xiiij. calend.
apulis ibiq; sepultus facit.

De sancto Calocero martyre.

Cap. ccvii.

Calocerus martyr de cuius triumpho in passio-
ne Faustine & Jonite ex parte dictum est supra.
xv. cal. martij visis miraculorum insignijs que
deus in tormentis p̄dictorū sanctorū exhibebat:
ad Christū conuersus est: & eisdem martiribus
plurimis supplicij cruciatus: tandem ab alexandro augu-
sto mediolani exsistente: traditus est sapitio prefecto puni-
endus: qui ad alpes corias ab imperatore mittebat. Quē
sapitius a se p̄misit sub custodia: in ciuitate astensi carce-
ri mancipandū: vbi dum sapitius cum secundo milite ad-
uenisset: et secundus calocer sept̄ in carcere visitasset: ab
eodem in ch̄i fide doctus est: et missus mediolanū a sancto
faustino & ionita baptizatus. Qui baptizatus terdonam
redijt: & martianū episcopū in carcere visitauit: ipsumq; a
sapitio martyrizatū sepeliuit ppter q plurimis afflictus
tormentis a sapitio in carcerē missus fuit: vt in eius passiōe
dicitur. iij. cal. aprilis. Cum autē sapitius ad carcerem
mittēs secundū non inuenisset: ad ciuitatē astens redijt:
vbi calocerū mori faceret: repperit scdm in eodē carcere cū
calocero existentem: secundū quidez in custodia reseruari
iussit. Calocerū vbi albiganū mitti: & ibidē capite cedi. Lu-
tus corpus a fidelibus iuxta ipsā ciuitatē cum honore hu-
riatum est. xiiij. cal. aprilis.

De sancto Ioseph sponso domine nostre.

Cap. ccix.

Ioseph sanctissimus v̄s n̄sre sponsus de ciuitate be-
tlehem oriundus: de domo scilicet et familia dauid
regia stirpe progenitus: per miraculū aride virge flo-
rentis: spiritus sancti colūbe specie ei in cacumē descē-
dens: cum iam senex esset filios ex v̄ore p̄morta
haberet: inter omnes suos contribules suos deo placens
ad desponsandam virginē electus est. eiusq; ad custodiam
deputatus vt in historia natiuitatis virginis dicit. vj. id̄
septembus. Ibi enim virginem desponsatā in nazareth in
domo paterna dimisit: & in bethlehē ad preparandas nup-
tias accessit: vbi dū morā traheret: angelus ad virginem
mittitur: ipsaq; operante spiritus sancto impregnatur. Luz
autem ioseph post septē menses rediens pregnatē repe-
perisset cū iustus esset: voluit occulte dimittere eam. Sed
admonitus ab angelo vt dicitur matthei. i. Eam accepit:
quia de sancto spiritu concepisse cognouit. Postmodum
cum describeretur orbis illam secū bethlehē pro faciēda p-
fessione deduxit: vbi & filiū dei natum de virgine primus in
v̄nis suscepit: & ipsum v̄i bonus nutricius summa dilige-
tia educavit: & omnibus verbis dei infantie gestis interfuit.
Nam eidem circumciso assistit et magos ad eum adorandū
venientes conspexit: et ipsum vna cum matre ad templum
p̄sentauit: ipsūq; metu herodis ab angelo monit⁹ in egypt

tum cum matre fugauit: & per septēniū ibi manēs: mortuo
herode eundē & gentrices ad patriā retulit. In medio do-
ctorū etiā ipsū duodenē vna cū maria triduo ante amissū
inuenit. Ideoq; virginis sponse sue & omniū infantū
christi actū veridicus testis fuit. Ibi ioseph vt in libro
de infantia christi dicitur: v̄ore alterā prius habuit: ex q
plures filios procreauit: qui etiā ex euangelio iohannis. vj.
ca. fratres iesu dicuntur q: ex iesu patre putatiūo progeni-
ti: vñ et quibuscūq; placet: q iacobus minor: apostolus ideo
frater domini dicitur: quia ioseph filius fuerit ex alia con-
iuge: vt hieronimus libro de illustribus ponit: Quis ab eo
dem talis opinio reprobat. Eodē etiā infantie christi li-
bello traditur: q ioseph faber lignarius fuit: vnde & ibi-
dem fertur: q cum ioseph grabatū faceret: & omnes tabu-
las secuisset: vna ipsaq; ex errore mensurę minor ceteris re-
pta est. Et cū ioseph ex hoc tristaret: puer iesus tabulam
breuē alijs apposuit: & ipsā v̄i esset cera mollis p̄rahens
ad ceterarū longitudinem diuina virtute p̄tendit ppter
hoc in euangelio iohannis iesus a iudeis fabri filius appel-
lat. Ibi in textu euāgeliorū: & libro de infantia p̄dicto: ex
cōpilatione fratris bartholomei colligitur. Quāto p-
tē ioseph sup̄tulerit: vñ vbi aut q modo hūanitatē debi-
tū soluerit: expressū non habem⁹. Tñ q vsq; ad duodecim
ānos etatē ch̄i sup̄tes extiterit ex textu luce. ij. ca. dicim⁹.
In quodā tñ antiq̄ssimo calēdario in cui⁹ exordio rubrica
ponebat q ex vetustis eusebij cesariē. exemplarib⁹ sumptū
fuerat: scriptū repperit: festū ioseph sp̄si dñe n̄re. xiiij. calē.
april. Qui ex antiq̄tate & exēplaris origine satis fidē adhibuit.

De sancto Theodoro epo.

Cap. ccx.

Theodor⁹ heraclei ep̄s tēpore. Constantini ma-
gni impratoris in thracia claruit. Qui in ma-
theū iohannē paulū et psalteriū elegatis ap̄tis
sermonis cōmēterios edidit: et f̄monibus atq;
morib⁹ admodū effulsit. Dñe qz extremū. xiiij.
april. clusit. Ibi Hieronym⁹ de viris illustribus.

De sancto archypo discipulo.

Cap. ccxi.

Archyp⁹ discipul⁹ apostoli pauli fuit. Cui⁹ cō-
militonis sui idē apls meminit scribēs colossē
lib⁹ ad colof. iij. q ab eodē ap̄lo ibidē p̄dicatio-
nis ḡna dimiss⁹: post p̄lectū ei⁹ ministeriū per-
rexit ad v̄sim. xiiij. april. vt hiero. in marty. testat.

De sancto Lindberto episcopo.

Cap. ccij.

Cadbert⁹ ep̄s: vt dicit beda q̄to libro hystorie
anglorū vir sc̄tus & venerabil⁹ in insula modica
q appellat pharnes & ab ecclia lyndisarcien̄s
nonē milib⁹ passū distat in oceano vitā solita-
riā plurib⁹ ānis duxit. Fuit aut p̄io monach⁹
monasterij melros: qd in ripa nudi fluminis posit⁹ est sub
abbate c̄rha: cuius & post mortē successor extitit. Inde ad
curiā lyndisarcien̄s monasterij vocat⁹ ibidē diut⁹ mansit.
Deuenit post hec ad insulā pharnesem omni cultu & habi-
tatione desertam cupiens solitariam ducere vitā. A qua &
plures infestatiōes demonū expulit: & fontes viuū fratrib⁹
suis de terra p̄duxit: q ibi vsq; in presens scaturit ibiq; edi-
ficato nouo cenobio p̄gregatiōi anachoritarū plurib⁹ ānis
p̄fuit. Deū post mortē theodori lyndisarcien̄. archiep̄s qz
uis satis restituit: archiep̄s ordiaf. In q sede p̄io sep̄ & exē-
plo ppli instant docuit: & miraculorū signis vitā inclitam
duxit. Post hec autem q obitū suū de p̄ximo futurū diu-
na reuelatione p̄nouerat. ad monasteriū suū redijt: vite re-
si diuū ibidē p̄sumere desyderans. Vbi dū qdam sanctus
p̄sbyr herbert⁹ ei⁹ int̄m⁹ ipsū visitat⁹. Lindbertusq; ei su-
transitū p̄dixisset: rogauit eum instat⁹ p̄sbyter: vt vna se
cum sibi occumbere liceret. Qui oratione facta sibi a domi-
no qd poposcerat: impetratum nunciauit. Reuersus itaq;
ad ecclēsiā hebert⁹ anno integro ante obitū sancti viri lan-
h q

guore detē^r die z hora q̄ ille obiit: hic ex hoc seculo trāf
migravit. scz. viij. cal. apulis. Cuius corp^s ad ecclia lūdi
fractensē delatū z in solo sepultū ē. Lū āt post annos vn-
deciz lenaretur: vt supra paulmētū honorabili^r locaretur:
integrū z oīno icorruptū repertū ē: z vestes q̄b⁹ indutus
fuerat: ilibate nullavetustate p̄sumpre. Cui successit sc̄tū
headbert⁹ sc̄titate clar⁹ q̄ decedēs in eodē tumulto cū sc̄to
Ludberto posit⁹. Vbi ambo rēq̄scūt miracul⁹ sp̄pollētes.

De sancto Gulphiano episcopo.

Ca. cxxij.

Valphan⁹ senonēsis ep̄s successor lāberti ex
territorio vastinē: inclitus fuit in aula regis
dagoberti z filij eius Ludouici patre milite
nolborto p̄genit⁹. Qui p̄im⁹ a ch̄o admoni-
tus assūptis secū a sc̄to auberto tunc rotho-
magē. ep̄o q̄busdā socijs de monasterio fontanelle genti
frixonū christi euāgeliū p̄dicauit. Cum aut p̄ mare navi-
gans in navi celebraret: z patenā offerre vellet: de manu
diaconi casu patena plabatur: z in mare demergitur. Sed
orāte sc̄to patena in manu diaconi diuinit⁹ reponit. Dū
aut saxonibus p̄dicaret: die q̄dā iuvene laq̄o appēssū rep-
erit: quē illi forte elegerāt: z morte sue gentilitatis suspē-
sum de monijs imolare volebāt. Quē ilico sc̄tū sola orōe
dirupto laq̄o: z ip̄o illeſo cadēte a morte eripuit: z tali mi-
raculo multos ad fidē p̄uertit. Cū aut filius ducis rath-
boldi baptizass⁹ z albis induisset. ille subito expirauit: q̄b⁹
ep̄us idcirco a deo obtinuit: ne iuuenis a patre gentili ad
culturas idolozū reduceretur. Cōpleta p̄o p̄dicatiōe sua
post annos. v. reuerſus ad eccliam suā ep̄atū resignauit
Et ordinato sibi successore gerico. in monasterio fontanelle
monach⁹ factus vitā in sc̄tis opibus p̄lūmauit anno dñi:
ccccxli. xij. cal. apul. Sepultusq̄ ē iuxta sc̄m Aādegisi

De sc̄to Benedicto abbate z p̄fesso. Ca. cxxij. ium.

Benedict⁹ abbas cui⁹ vitā gregorius. ij. dialog.
scribit ex nurlia puincia claris parētib⁹ ortus.
Cū rome liberalib⁹ studijs tradit⁹ eēt. in ip̄a
infantia mundū deseruit z desertū petere de-
creuit. Quē nutrit⁹ ei⁹ ip̄m tenere diligens vsq̄
ad locū q̄ effide dī secuta ē vbi dū ad purgandū triticum
capisteriū mutuo accepisset. illudq̄ cadēs in terrā fractū
fuisse. Benedictus nutriti fieri p̄passus capisterij p̄ces ac-
cepit. z orōe fusa ip̄m reintegravit. Post hec nutrit⁹ fugi-
ens in locum qui sublacus dī: deuenit vbi triēto hoib⁹
cunctis excepto romano monacho incognitus māsit q̄ ei
necessaria ministrabat. Et cū ad specū ip̄ius nō eēt panes
in fune ligatū ei deponēbat. In q̄ z tintinabulū ligauerat.
vt ad eius sonitū b̄ndictus panē sibi delatū audiret. Sed
diabolus ex iudicia p̄iecto lapide tintinabulū fregit nihil
ominus tñ romanus sc̄to ministrare aliter nō desist. Post
hec dñs cuidā p̄bytero q̄ die pasche sibi refectionē para-
uerat apparuit. z vt sibi viro dei tali in loco ferre deberet
admonuit. Qui cū multo labore ad eū veniens. inuitauit
patrē vt cibos sumeret. q̄ eo die pascha esset. qui respon-
dit. q̄ vere pascha eēt ex q̄ illū videre meruisset longe q̄p
pe ab hoib⁹ posit⁹. q̄ die eadē paschalis foret solēnitās
ignozabat. Sicq̄ benedicentes dñm ambo reſecti sunt.

Quadā die auicula merula circa faciē eius volitātē. si
gnoq̄ crucis effugata tāta libidinis tētatōe accēsus est
quātā nunq̄ expt⁹ fuisset. Qui in sp̄itis z vepibus a deo
se volutauit q̄ exinde totus cruētus z lacerat⁹ exiit. Et
sic p̄ cutis vulnera mētio vulnus eduxit. Ab illo q̄ die ta-
lis nunq̄ tētatō i eius corpe pullulauit. Sama igitur ei
us crescēte venerūt ad eū monachi cuiusdā monasterij ab-
bate vacātis. z ip̄i patrē elegerunt. Qui satis recusabat
eo q̄ se eoz moribus minime p̄uenire dicebat. tandē instā-
tibus acquieuit. Lūq̄ ille districtius eos regulā seruare cō-
pelleret. illiq̄ illicita sibi non licere p̄spicerent. penitentes

q̄ cum elegerāt. venens vino m̄ſcuerunt z ei poculum por-
reuerūt. sz signo crucis edito. sic vitreū vas q̄d vinum te-
nebat. cōfregit. ac si p̄ signo lapidē dedisset. Ad orōis intel-
ligens q̄ illi fecerāt. ab eis discessit. z ad locum dilecte so-
litudinis remeavit. Vbi multis ad eum discipulis p̄ueniē-
tibus duodecim monasteria p̄struxit. In vno quoz mona-
chus erat: qui ceteris in ecclia orantib⁹ mor foras crebar
z aliq̄ spalia peragebat. Ad dū benedict⁹ p̄ abbatē illi⁹
loci didicit: illuc iuit: viditq̄ puer nigrū monachū illū ce-
teris orantibus extra eccliam p̄ vestimenta trahētem. Ad
etiā mau⁹ monachū videre orōne impetravit. Egrediēs
ergo sc̄tū monachū p̄ga p̄cussit: z tūc immobilis in ofoe p̄-
ſcuerat: ac si malignus sp̄s ei⁹ verberē p̄cussus fuisset.
Eripis monasterijs ria in cacumine mōtis erat: que de-
osum aquas cū nimio labore hauriebāt. Vbi sc̄tū pater
ascendēs cū puero: nocte tres lapides p̄ signo posuit: re-
uerſusq̄ domū fratrib⁹ illis mādauit: vt in locis vbi lap-
des erant: foderēt: z aquā inuenirēt. Ad z factū ē: in illis
locis aq̄ vsq̄ in p̄sens largiflue inundāte. Cū quidam
frater circa monasterij vepes securi abſcinderet: sc̄z de
manubrio p̄ſit: z in lacū p̄ximū se demersit: vir autē dñi
manubriū in aquā posuit z ferrū ad suū locum enatauit.
Placidus puer z monach⁹ cū ad aquā hauriendā descen-
disset: ip̄m mor vnda rapuit: z in momēto introſus a ter-
ra subtraxit. Ad dū sc̄tū in cella p̄ sp̄m cognouisset: mau-
rū vocauit: z q̄b⁹ acciderat enarrauit atq̄ vt ad eripiendū
puer p̄geret ip̄eravit. Tūc ille p̄cit⁹ cucurrit: z p̄ terrā se
tre exiit: ad puer sup aq̄s venit: ei⁹ ad terrā per ca-
pillōs adduxit: z deinde q̄ super vndas ambulass⁹ aduer-
tit. Ad vix dei ergo veniēs q̄b⁹ acciderat enarrauit: quod
abbas nō suis meritis sed eius obedientie deputauit. Cū
q̄ exinde inter eos pia contentio ouiret: dū alter alterius
meritis miraculū ascribebat. Placidus puer ex aqua libe-
ratus arbiter accessit: dñs esset in periculo melotē abbatis
super se existētē: se q̄ p̄tegentē vidisse narrauit. C. p̄re-
ſbyter florenti⁹ sc̄to inuidēs: panē veneno infectū q̄si pro
b̄ndictione m̄ſit: quē ille gratēter accepit. Loco quoq̄ q̄
de manibus eius quotidie panē accipiebat mandauit vt
panē illū in loco deferret: vbi a nullo hominū sumi valerz
Lom⁹ q̄ patris mādatū impleuit z post tridū reuerſus
solitā ab eo escā accepit. Ad p̄ſbyter ſentens septē puel-
las nudas in orto monasterij ludētes z canentes inimi-
ſit: vt sic vī fratres ei⁹ ad libidinē inflāmarer. Ad sc̄tū p̄
ſpiriens emulationi cessit: z quibusdā fratrib⁹ secum
assumptis habitationem mutauit. Statimq̄ solariz⁹ do-
mus in qua erat florentius corruit z malignatē oppressit.
C. Benedictus autem locū non hostem mutauit. Nam ad
montem cassinū veniens templum apollinis ibi situm in
sancti Joannis baptiste ecclesiam commutauit: z circūad-
iacentes homines ab idololatria conuertit. Quod diabo-
lus moleſte ferens. eidem terribilissimū apparebat: z in euz
ignem visibiliter emittebat multaq̄ eidem conuicia infe-
rebat. C. Quadam die lapidem in terra iacentem multis
tudo fratrum in edificium lenare non poterāt: donec vir-
sanctus aduenit: z de monem lapidē insidentem consperit
sed signo crucis edito diabol⁹ effugatur: z lapis facili-
ter a paucis fratrib⁹ subleuatur. C. Alia etiam vice demon-
coquinam monasterij vt cunctis videbatur inflāmauerat
fratresq̄ omnes vt ignem extinguerent aquā sollicitē des-
ferebant. vbi autem abbas superuenit: z signū crucis edi-
dit omne illud incendū vt phantasia euauit: z nihil com-
bussit p̄ effectū oñdit. alias etiā malignus sp̄s parte
tē quoz fratres edificabāt euerit: puer monachū ruina
extinxit: quē vir domini mortuū ex laceratū in ſago ad se
adduci fecit: z ip̄ū oratiōe suscitauit z op̄i p̄dicto eadem
hora restituit. Laicus quidā ex deuotiōe semel p̄ annū

ad eum ieiun⁹ venire p⁹sueuerat. Et cū semel ad euz vadēs alteriq⁹ viatori se iungens ab eo tertio pulsar⁹ in q⁹daz pra⁹to comedit: et sic ad benedicuz venit. Cui ille q⁹d cōcederat mor⁹ patefecit: et de gulositate redarguit: laicusq⁹ peniten⁹tiam egit. Totila rex gothoz audies q⁹ spiritū p⁹pheti⁹ cū haberet: cū pbare volēs: quendā spathariū suis regijs vestib⁹ induit: et cū magno comitatu: vt regē ad bñdictum p⁹stet. Qui ille venientē cōspirites mor⁹ agnouit: et vt vestes regales sibi nō p⁹ntentes deponeret mādauit. et spathari⁹ p⁹stus erubuit. Clericū quendā a maligno spiritū vera tū liberauit: ei tñ p⁹cepit ne ad sacros ordines vnq⁹ ascenderet: q⁹ si secus faceret eū demō iterato opprimeret. Cuz aut⁹ clericus dudum mādatis paruiss⁹: post tempus aliq⁹ se cōsecrari fecit: ipsūq⁹ cōtinuo demon vsq⁹ ad spūs effusionem inuasit. Vir q⁹dā duos fiascōes vini sibi miserat: quoz aliez portitor in via absconderat. Qui cum gratiaz actione vnū accepit: sed latroz de altero quē absconderat biberet omnino p⁹hibuit. Qui confusus ab eo recessit: et in fiascōe occultato serpentē inuenit: et d⁹ cōmisso penitētiā fecit. Filius defensoris monach⁹ eidē cenāti candelā tenebat: et spiritu supbie in corde suo murmurabat indignū reputās q⁹d filius rāti viri illi comedētī assisteret. Quod vir dei statim per spiritū agnouit: et vt cor suū cōtra rētatōnē signaret admonuit: atq⁹ d⁹ manu ei⁹ lumē auferri p⁹cepit. Alia q⁹q⁹ multa cordiū secreta cognouit: et multa q⁹ ventura erāt spiritu p⁹phetico p⁹dit. Cum q⁹dā fratres ad locū cōstruendū misisset: certo die se ad illos venturū dixit: et q⁹lī opari debeāt indicatuz. Nocte nō diē statutā p⁹cedēte: abbat⁹ et p⁹posito illius loci per sōnium apparuit: et qualiter loc⁹ cōstruendus esset p⁹ singula indicauit. Cum aut⁹ visioni non crederent sed ipsum expectarent: tandē reuersi sunt dicentes q⁹ non venerat diu⁹ expectatus. Qui se venisse vt promiserat per visum asseruit: et q⁹ vt in somnis moniti fuerāt omnia facerent ordinauit. Quidā etus monachus tentatus de monasterio abiit sed diaconē maximū se deuorare nitētem inuenit: perterritusq⁹ ad claustrum rediit et p⁹missione perseuerauit. Cū fames valida regio⁹ ne illā p⁹meret: et quinq⁹ solūmodo panes in monasterio su p⁹essent: fratrib⁹ p⁹querentib⁹ diuidi iussit: ipse vero nocte in oratiōe permāsit. Et ecce mane ducenti farine modij ante fores monasterij inuēti sunt: sed vs⁹ vel a q⁹ missi fuerunt ignoratur. Eodē q⁹q⁹ tpe cuz oīa que in domo erant pauperib⁹ dispēssasset: modicū olei q⁹d in vitreo vase remanserat: pauperi elemosinā petēti dari iussit. Q⁹d dispensator obedire cōtempnit: timēs ne fratrib⁹ oleum deesset: Q⁹d pater audies: oleū per fenestrā abiici iussit ne quid ibidē per inobedientiā remaneret. Cum aut⁹ vas super saxa deiectum nec fractū esset: nec oleū effusum: oleū cuz vase petēti tribut⁹: et cum orasset dolū olei q⁹d vacuū erat vsq⁹ ad summū repletū oleū per pauimentū effudit. Rusticus quidā corp⁹ defuncti filij in vltis ad monasteriū detulit: et vt puer sciscitaret vix dei cū lachrimis exorauit: Quē oratione p⁹missa ipse suscitātū patri restituit. Multisq⁹ alijs signorū virtutibus effulsi. Scripsitq⁹ monachoz regulā sanctitate p⁹ceptuā sermone luculentā: quia vir dei non potuit aliter docere q⁹ vixit. Eodē anno quo migraturus erat obitū suū etiā absentib⁹ fratrib⁹ nunciavit. Ante festū vero sui exitus diē: aperiri sibi sepulturā iussit. Moroz correptus febrib⁹ vij. die in ecclesiā portari se fecit: sumpto q⁹q⁹ viatico. inter discipuloz manus: vltimū spiritū inter v⁹ba orationis efflauit. Eadem hora maurus monachus longe positus: ipsū versus celos tendentem p⁹cepit per viam videlicet orientis p⁹ lucidā ab eius cenobio vsq⁹ ad celos p⁹tingētem. Cuius corp⁹ in castineū monasterio sepultū est. Quieuit in christo. xij. calend. aprilis circa annos domini. cccc. xviij. tempore Iustini senioris.

De sancto benedicto papa primo. Cap. cccv.

Benedictus papa huius nominis secundus natione romanus: ex patre ioanne leoni secūdo in pontificatu romano successit et sedit menses. x. dies. xij. Hic benedictus ex vite sanctitate cum nomine concordauit. Et cum tā modico tempore sederit: multas tamen in vrbe ecclesias reparauit. Hic ab incunte etate ecclesie militauit. Atq⁹ sic se diuini scripturis et cātilene a puero: et in presbyteri dignitate nomine pariter et operibus exhibuit: vt digne ad pontificatus honore perueniret: paupertatis nāq⁹ fuit amator. Humilis mansuetus: et in omnib⁹ compatentiam habens: manuq⁹ largissima: Hic p⁹stuit vt ad tumultuū romanū pontificem: omnes eisdē ecclesie clerici conueniret: similiter et ipse in eoz faceret obsequijs. Sepultusq⁹ est ap⁹ s⁹ctum petrum. Et cessauit episcopatus mensibus. ij. dieb⁹. xv.

De sancto benedicto monacho. Cap. cccvj.

Benedictus monachus in campanie partibus. xl. ab vrbe miliario in quodā monasterio fuit: etate quidem iuuenis sed moribus grandeuus et in sancte cōuersationis regula se fortiter stringens. Quem cum tēpore totile regis gothi rep⁹erissent. hunc incendere cum sua cellula moliti sunt. Ig⁹ nem namq⁹ supposuerunt et in circuitu omnia arserunt: cellulam vero comburere nequiverūt. Quod illi vidētes magisq⁹ seuites: ipsūq⁹ ex suo habitaculo eduentes pri⁹ mum accensum clibanum pro coquēdis panibus inspererunt: cum in illo p⁹cecerūt clibanūq⁹ clauserunt. Sed die altero ita illesus inuētus est: vt nec caro eius: nec extrema vestimēta vllō mō cremarent. Hec grego. in dialog. c. xviij.

De sancto Serapione abbate. Cap. cccvij.

Serapion abbas v⁹ t in octauo libro bystorie tripartite: et in vitis patrū habetur: fuit in regione arichoi te pater decem milium monachoz: de labore manuū victum querentium quotidianum. Tempore autem messis omnes ad metendum p⁹etto conducebatur: et quicquid acquirere potuissent indigentibus regionis et alexandrie carceratis ac peregrinis in eorum necessitatibus expēdebant. Hic tēpore iuuentutis existens monachus: post mensam p⁹muncin panem furabatur: quē sero latenter comedeat. Tandem ad cor rediens: abbat⁹ peccatum confessus est: moroz ex ore eius quasi flamma ignis egressa fetorem sulphureū exhalauit. Hic sola vnica sindone amictus: pane tantū pro cibo et aque potu contentus: nihil aliud quoridie sumebat. Cum autem semel amictus suū pauperi tribuisset: et alteri nudo obuians tunica de disse euangeliumq⁹ tenens nudus sederet. Interrogatus quis eum expoliasset: respondit: quod euangelium quod tenebat. Alias insuper pauperem tertium videns euangelium ipsum vendidit: et pauperi p⁹cium dedit: dicens quod euangelium omnia p⁹cepit vendi: et pauperibus dari. Sc⁹ ipsum ergo euāgelium vendi mandat. Alio tpe existens in quodam oppido paganorū seipsum eis vēdidit: quos postq⁹ verbo et exemplo cōuerteret. reddito p⁹rio ab eis recessit. Hoc idē fecit in lacedemonia apud athenās: seipsum vendens vbi p⁹uario ciuitatis vt ipsū cōuerteret: q⁹d et fecit. Dormiuitq⁹ in pace. xij. calend. april. alexandrie tumulatur.

De sancto Aphrodizio episcopo et confessore. Cap. cccviii.

Aphrodizius gñe egypti p⁹fectus totius egypti erat tempore q⁹ puero iesu in egypto fugato et in tēplo deoz de lato ydola omnia corruerūt. Quod cum aphrodizius tunc p⁹fectus audisset: ad phanū in quo simulachra euerfa fuerant accessit: et viso puero iesu eum adorauit: ipsumque vna cum

parentibus a furore pontificum idolorum eos in deorum suorum ultionem occidere volentium viriliter defensus. Et extitit christum qui per somnium credidit. Sed post ascensionem domini cum predicto cario euangelii ad egyptum peruenisset: prefecturam deserens antiochia venit: et ibi baptizatus atque beati petri discipulus factus est cum quo postmodum romam iuit. A quo et directus est ad gallias predicandas. Qui etiam ibidem sancto paulo sergio episcopo narbonensi se associavit. A quo ordinatus bituricensis episcopus ad ipsam civitatem devenit: ubi multo tempore officio predicationis insistens: et miraculorum gloria resurgens: omnem populum eiusdem vrbis christi nomini subiugavit. Et virtutibus ac erate maturus in domino quievit. x. cal. aprilis. Et sepultus est in ecclesia sua signis clarescens.

De sancto Victoriano martyre. Ca. cccxix.

Victorianus adrumetina civitatis nobilis: ut dicit aphricanus: a quodam proconsole cartagini quo nullus in persecutione ecclesie durior fuit: dum idolis immolare cogere: et omnino renueret. primo rebus spoliatus: deinde tantis tormentorum generibus cruciatus: quantus humanus sermo non poterit explicare: feliciter tripudians martyrium in eadem vrbis consummavit. x. cal. aprilis. Hec aphricanus.

De sanctis Frumentio et alio Frumentio martyribus. Ca. cccxx.

Germani duo quorum uterque frumentius vocabatur adest regie civitate cuiusdam apud tabaden. opidum passi sunt. Qui sibi invicem iuraverunt: totos rogare: ut se pari supplicio torquerent. Lentum igitur a paganis cum die integro pedarent suspensi molis in pedibus alligatis: unus eorum se deponi petiit. Et indultas sibi dari. Sed ab altero pfoctatus: et penitus torquentes rogabat: ut lapides maiores adicerent. De his ambo laminis ignitis estuati: et post hec ungulis exarati: multis quoque cruciatibus vexati: ab ipsis tormentis tedio derelicti: et a facie eorum precepti ipsi domino reddiderunt. x. cal. aprilis.

De sanctis duodecim infantibus martyribus. Ca. cccxxi.

Duodecim infantes apud aphricam sub persecutione vandala passi sunt. Qui ab arrianis de numero pfectorum christi segregati: non spiritus sed corpore: suggerente quodam theucario heretico: quia ipsos noverat ad carilenam vocales ac strenuos: carthagine deducti sunt: ubi primo quia pueruli blanditis suavis: dum arrianis fidei sentire non let: durissimis verberibus tam diu celi sunt: quousque spiritum emisissent. Ab idem quoque in numero apostolorum sepulti. Quorum exemplo duo negotiatores quorum uterque frumentius dictus est et v. eiusdem monasterii fratres scilicet liberatus abbas: bonifacius diaconus: Rusticus subdiaconus: rogatus: et maximus monachi pro fide catholica martyrium pertulerunt. Qui passi sunt. x. cal. aprilis.

De sanctis Liberato et sociis martyribus. Cap. cccxxij.

Liberatus martyr cum uxore et filiis duobus et crescentius presbyter necnon puer quidam annorum vii. cuius nomen non exprimitur tempore persecutionis arrianis in aphrica passi sunt. Nam prius infantulus iussu Syulle arrianorum episcopi a parentibus raptus matre post raptorem clamante: ut se quoque duceret: dum viua voce se catholicum pfoctetur in gurgite demersus est. Quod et de duobus filiis liberati medici facti sunt. Post hec liberatus et uxori deventi separatim in duobus carceribus missi sunt. Cuius prius liberatus eductus in loco honorabili pfoedere fecissent: uxorem sicut eduxerunt. suggerentes ei quod vir suus consenserat arrianis. Que ubi ipsum aspexit in loco sublimiori pfoidentem: verum existimans quod audierat ipsum de apostasia durissime increpare cepit. Ille pro se catholicum pfofites

hereticorum fallacias detexit. Quapropter ambo coniuges gladiis trucidant. Crescentius autem presbyter tarzerane civitatis persecutionem fugiens in speleo quintini montis inclusus iedia defecit. horum passio agit. x. cal. april. hec aphricanus.

Pygmenius presbyter et martyr rome sub iuliano apostata passus est. Hic iulianum eundem vna cum sancto donato postmodum aretino episcopo et martyre a puero enutritus: et sacris literis eruditus. Julianus autem post hec factus monachus christi fide apostata iuit. et diuina promissione procurante dyabolo ad iperij apicem ascendit: ubi christianos ultra modum persecutus est. Audies autem quod pygmenius corpora martyrum sepeliret misit eum in exilium in perfidem: ubi quadrienio demoratus cecitate incurrit. Post hec in somniis diuinitus admonitus venit romam. Cum autem vna cum puero ipsum deducere stipem petens cluuius sacre vie pfoederet: offedit baculo redam cesarem transiens. Qui pygmenium videns et ei quod dammo cecitati pfoaudes ait. gratias agis quod te video. At ille gratias inquit deo meo quod te non video. Que mox imperator per potestatem iuberim iactari fecit. Cuius corpus a christianis collectus in cimiterio pfoiani sepultum est: non longe a corporibus abdon et sennen. ix. cal. aprilis.

De sancto Maura martyre. Ca. cccxxij.

Maura diaconus et martyr cum pluribus alijs apud aphricam passus est. Qui cum quedam elphidephorum baptizasset. illeque postmodum apostatasset: et ad pfofidis dignitatem peruenisset: ab eodem tenus suus est. ut arrianorum fidei pfofiteretur. Cui autem murra non solus et pfofensum pfobere renueret: sed etiam ipsum de apostasia increparet: et vestes candidas quas ei baptismate dederat resuatas ad eum pfofusionem. offideret. Elphidephorum ira accessus murram cum pluribus clericis celos et nudos in exilium relegavit: ubi fame et media ac frigore consumpti martyrium compleuerunt. ix. calend. aprilis. Hec autem aphricanus.

De annuntiatione beate Marie semper virginis. Ca. cccxxv.

Annuntiatio omnia dicitur: quia tali die ab angelo ad uetus filium dei in carne pfofinita marie annuntiatum fuit: videlicet. viij. cal. aprilis. Cuius enim pfofgo beata a tertio etatis sue anno usque ad. xiiij. i. templo cum alijs virginibus exstitisset: et votum virginis tatis nisi deus aliter disponeret emisisset ea ioseph despofauit. domino reuelante: et ioseph virga frodente: sicut in historia natiuitatis eius dicitur. vi. id. septembris. Et in bethlehẽ ubi erat ioseph necessaria pulsus iuit: ipsa quoque in nazareth in domo paterna dimisit: ubi ad eam angelus venit et eidem verbi dei aduentum nuntiavit. Circa hac annuntiationem sex pfofiderada occurrunt videlicet: pfof oportunitas: missi nobilitas: mittentis auctoritas: loci pfogruitas: nuncijs suscipientis scititas: et annuntiationis nouitas. Primus pfof pfofideradum occurrit ipso oportunitas quod fuit in mense. vi. a conceptione iohannis baptiste: que facta est octauo cal. octobris: ut per hoc dei itelligi quod iohannes fuit figura veteris testamenti ut dicit Augustinus. Cuius aduentus christi aduentus sequitur. vi. mense quia sexta mundi etate dominus incarnatus est. et vi. feria: et hoc. Primo pfofpter numeri perfectionem. quia numerus senarius ex. ipso partibus suis pfofponitur sex. iij. q. et. i. nullo superate vel deficiente: ut per hoc pfofectio ipsius incarnationis denotetur in qua concurrunt tria. eterna diuinitas. anima de nouo creata et caro ab adam traducta. et due nature. scilicet diuinitas et humanitas. et hec pfofstruit vna pfofsona christi. Secundo pfofpter hominis formationem. Nam sicut adam primus sexta feria de terra virgine formatus est: sic et adam secundus qui est christus de semina virgine incarnatus. et eodem die anni ad literam ut quidam tradunt. quod est. viij. cal. aprilis primi a secundi de diuerso tpe videlicet post annos. m. cxcix. formatio facta est. Tertio

poterit nature renouationē. Nā fili⁹ dei in cōnoctio nātū
quo tpe oia renouant incarnari voluit p hoc oīdēs q per
ipam incarnationē oia renouabant apo. xxi. Ecce noua fa-
cio oia. Scdm est missi nobilitas qui fuit angelus ga-
briel. Cōgruū ei fuit q angel⁹ ad hginē mitteret. C. Pūo
ex pte ordinis. vt ordo reparatiōis rñderet ordini puarica-
tionis. vt sicut malus angelus mulierē ad pcti lapsum in-
clinauerat. sic bon⁹ angelus hginē ad vbi pceptū induce-
ret. C. Scdo rōe ipius hginis. Nā vt dicit hieronym⁹. Be-
cte mittit angel⁹ ad hginē. q sp ē angelis cognata hginis.
In carne pter carnē viuere. nō terrena vita ē s̄ celestis.
Tertio rōe finis sublequētis. Nā incarnatio ch̄i ordi-
nabat ad finē ruine angelice p saluādos hoīes reparāde.
Id angeli nō debuerūt excludi. De q aut ordie hic ange-
lus fuerit dubitat. Gregori⁹ tenet q fuerit de ordine sup-
mo dicēs summū angelū venire dignū fuit. q summū oīm
nunciabat. Alij tenēt q de ordine archangeloz. q ipm ec-
clesia archangelū nominat. dicētes q hoc mag⁹ cedit ad ho-
norē hginis. q si qd de supiorib⁹ mitteret. ab eo illumina-
ri pot⁹ q nūciari videret. Quid āt gabriel iterp̄ref. dicit
infra prima hystoria gabrielis. Apparuit aut libi corpa-
liter. vt visio cēt certior q corpaliē visa certiora sunt. Co-
gnitio plenior q visa etiā p intellectū meli⁹ cognoscunt.
Et sc̄o filioi q nūciabat spūale h̄bū incarnādū. id fuit cō-
gruū. vt corporaliter appareret. Et apparuit corpe hūano:
q dei filii nō qdēqz anial s̄ hominē assūptū nūciabat.
In sexu masculino. tū q dignior. tū q magis illūinatu⁹.
tū q in ipso sexu dei fili⁹ erat hominē assumptū. In eta-
te iuuenili. q iuuen⁹ diē nouitatē cū pfectiōe. Nā i puero
ē nouitas impfctā i sene ipfctio antiq̄ta. Et q angel⁹ nū-
ciabat illū q erat nou⁹ hūanitate pfect⁹ diuinitate. id ap-
paruit i iuuenili erate. In veste alba que denotat inocētā.
et angeli nūciātis et hginis recipiētis et verbi carnē inno-
centē assumētis. In ortu solis q veri solis ortus venerat
nunciare. Tertium ē mittētis autoritas. q ē tpe dei. Nā
fili⁹ ē em angel⁹ a deo patre q ibi posuit suā omnipotētiaz
vt pter naturā h̄go mirabiliter pareret. A deo filio q ibi
posuit suā sapiētā. vt saluo pudicitie sigillo in ventrē hgi-
nis intrare et inde exire sapiēter. A deo spiritus sc̄o q po-
suit suā grām. vt mulier sine pctō p̄cipet. Quartus est lo-
ci pgruitas. q missus ē in ciuitate galilee cui nomē naza-
reth. qd interpretat flos. vt sic locus tpi pgruat. Unde dicit
Bernardus q flos nat⁹ est de flore i flore et floris tēpore.
Quintum ē hginis nūcium recipiētis sc̄itatis. q mis-
sus est ad hginē. Ubi tria videnda occurrūt. Primo
quare christ⁹ i matrē hginē seminā. hoc em fuit pueniens
primo ex parte mittētis patris. Nō em fuit pueniens vt
christ⁹ q fm naturā diuinā naturaliter est filius dei. aliuz
haberet patrē q deum. Scdo ex parte cōcipiētis matr⁹
Nā christi generatio tēporalē ē imago generatiōis eterne
vt sicut de vno patre incorruptibiliter nascatur generatiōe
tēporali. vt in vtraqz generatiōe de vno solo principio p-
cedat. Tertio ex parte incarnati germinis. vt sicut h̄bum
sine corruptiōe in mēte p̄cipit. sic h̄bus dei incorrupte car-
ni vnīat. Quarto ex parte sublequētis muneris. vt sicut fi-
lius dei naturalis sine corruptiōe nascitur de hginē femi-
na. sic filij dei adoptiui renascantur sine corruptione de vir-
gine ecclia. Scdo qre elegit virginē desponsatā. h̄uius
autē sex ratiōes a doctozib⁹ assignantur. Prima rō est vt p
hoc sacramētuz istud. dyabolo celaretur. q videns mariā
h̄gnatē et eā desponsatā sciens. putauit eā de ioseph p̄cepit
se. et p hoc aduentuz ch̄i nō plene cognoscere potuit. quē
sciebat de hginē nascituruz. et hec rō est origenis. Scda vt
per hoc christ⁹ legē implere videret. Quō em legē nō solue-
ret q ab iurā legis cepisset. cū prius inupte lege dānetur

et hec ē rō hieronymi. Tertia vt p hoc infamia hginis tol-
leretur. Nā aluit enim dñs aliq̄s de suo ortu q̄s de matris
pudore dubitare. Id pot⁹ voluit credi fili⁹ esse ioseph q̄s
matrē ipudicā. et hec ē Ambrosij. Quarto vt p hoc ceteris
mulierib⁹ exēplū daret. Nā si brā h̄go infamata fuisset
cetera h̄gines sinistra opiniōe viuētes velamē excusatiōis
haberēt q infamata h̄go mater dñi videret. Et hec etiā est
Ambrosij. Quinto vt p hoc hginē testimoniū p̄beret
fuit em ioseph h̄ginitatis dñe testis veridic⁹. q eā et h̄gi-
nē p̄buit et si alterā cognouisset accusare potuit. Et hec ē
augustini. Sexta vt p hoc nato puero a ioseph ministrū
p̄beret. Cui ioseph nutriti⁹ fuit. et oīs ei⁹ infantie educatōr
vt dicitur ē supra d̄ sc̄o ioseph. xiiij. cal. apil. et hec hierony-
mi. Tertio qre elegit hginē noīe mariā. Hoc em nomē in
terp̄tat. Illūinatrix. Illuminata. Nāte amarū. Et dñā.
Atqz stella mar⁹. Fuit em illuminata i h̄bi p̄ceptione. Illū-
minatrix in ei⁹ parturitōe. Nāte amarū. et eius passiōe
dñā in ipius assūptiōe. Stella mar⁹ ē i peccatoz puerio-
ne. Sc̄tū ē legatiōis nouitas que p̄sistit in. vi. Primo i
angelica salutatiōe. Ingressus em angel⁹ ad eā in cubicu-
lū. et orātē inueniēs cū nimia claritate et sūma reuerētia p-
strat⁹ vt seru⁹ ad dominā. q an alias venerat eidēqz appa-
ruerat vt soci⁹ ad amicā. vultu i terrā demisso iocūda vo-
ce. inq̄t. Ave grā plena dñs tecū bñdicta tu i mulierib⁹. et.
Et ostendit ipam a seruitute liberatā. Ave. i. sine ve. Triplē
ci em ve mulieres laborāt. qd notat in triplici litera hui⁹
noīs eua. Est em ve pudor. q ad p̄cipientes. et hoc denotat
litera. E que ē nota irrisiōis. Est ve doloris q ad parturī-
tes. et hoc denotat līa. A. que ē nota lamētationis. Est ve
labor. q ad nutriendes. et hoc denotat līa. A. que ē nota sa-
tigatōis. S̄z ecōtra nomē eua vertit⁹ s̄ fit. Ave. i. sine ve
pudor. doloris. et laboris. q sine pudore p̄cipit. sine dolo-
re peperit. sine labore filii educavit. Dotib⁹ adornatā
gratia plena. Hieronym⁹ singulis em grā largit⁹ p partes
marie. Ivo simul se totā infundit grā plenitudo. Nātri-
monio copulatā. dñs tecū. plusqz mecū. dicit Chrysosto-
mus q mecū p gratiā. tecū p naturā. mecū in mente. tecū
in carne. mecū q ab eo sum creatus. tecū q ex te ē incarna-
tus. In regnā ordinatā. bñdicta tu i mulierib⁹. Angu-
stinus maledictio euerit bñdictiōe mutat marie. et. Se-
cūdo notat hec nouitas in hginis cogitatiōe. Hec em cuz
virgo audisset turbata est nō p̄turbata. q em turbata est
fuit pudicitie h̄ginalis. q nō p̄turbata fortitudinis. vt di-
cit Bernardus. Et turbata est nō in angeli visio. quē se-
pe videre p̄uenerat. s̄ in noua salutatiōe. Id turbata est
in sermōe ei⁹. et cogitabat q̄lis eēt ista salutaris. Tertio i
facti sine legatiōis narratiōe. Angel⁹ em more sapientum
legatoz post salutatiōē h̄gini factā ex pte dei narrat ei
causā sui aduent⁹ dicēs. Ne timeas maria. et. Annūciāns
ei dei filiū ex ei⁹ vtero incarnandū. et ipm fm hominē sup
sedē dauid patris ei⁹ perpetuū regnatū. Quarto i du-
biū cuiusdā interrogatiōe. Nā h̄go cū credula h̄bis ange-
licis redderet quantū in facto. nō dubitās aliq̄liter quin
hoc fieret q mater filij dei eēt. dubitās de modo vt docto-
res dicūt. angeli super hoc interrogauit dicēs q mō fieret
istud. et. Et d̄z scribi diuise vt sint due dictiōes sc̄z q p̄no-
mē et mō nomē. et nō vna dictiō. quō que ē aduerbiū inter-
rogādū q̄si dicat h̄go. Tm h̄ginitatē p̄dixit. vt salua di-
uina dispositione. pot⁹ eligere virginē pmanere quā cor-
ruptā dei matrē eē. Quinto in ipius dubij solutione. qd
immediare angel⁹ soluit dicens. Spiritus sc̄us superue-
niet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi. Et notanter
dicit nō venire sed superuenire. vt superabundantie gra-
tia ostendatur. Et virtus altissimi eidem obūbiatura p̄e-
nunciatur. Hec autē obumbratio ipsa est diuini verbi in-
carnatio. Nam vmbra a lumine et corpore obiecto forma
h̄ iij

tar. Sicut enim sol quodammodo est patet umbra: et statua sine qua libet corpus eius mater: et statua ex solis lumine percipiens lumine umbra format in terra que umbra patet solis habet in celis: statua vero mater in terris. Sic christus pater deus in celis mater virginis in terris que dei lumine concipiens christi humanitatem instar umbrae ex sui natura formavit in terris. **¶** Altra hec angelus ad letitiam virginis cumulum: et eius perfecte fidei firmamentum: elisabeth eius cognata zacharie coniugem nuntiavit sterilem concipisse et iam mensem sextum attraxisse: ut ex hoc deo possibile quicquid vellent esse assereret. Sexto in legationis finali conclusio. Nam ubi homo audiuit quod mater filii dei esset futura: nec propter hoc virginitatem quam deo vouerat amissuram summa repleta leticia genu terre posito expansis manibus oculisque ad celum erectis cum lachrymis dixit. Ecce ancilla domini fiat michi secundum verbum tuum. Statimque filius dei in utero virginis de ipsius semine spiritus sancto operante conceptus est: perfectus deus perfectus homo: ex anima rationali et humana carne subsistens. Cuius corporis formatio et organizationem. xl. seu xlv. dies numerum expectavit: sed mox ipso instanti: ut homo verbum prouideret: diuina operante omnipotentia perfecta et integralis facta fuit. Tunc surgens maria abiit in montana ad elisabeth visitanda: quam ut salutasset iohannes in eius utero exultatione filii virginis christi in utero percipisse cognouit: et quod non uerat prophetavit. Et maria canticum magnificat: cum exultatione decantauit. Et inde apud cognatas tribus mensibus mansit: donec iohanne nato ipsa mater christi eidem primum officium obstrictio impendit.

De sancto Gabriele archangelo. **Ca. cccxv.**

Gabriel archangelus quibus nulla specialis solentia: aliis anni tempore ab ecclesia recolatur merito tamen viii. cal. aprilis de ipso memoria celebris habenda est: quia ipso die mysterium incarnationis precipuum nostre salutis: ut dictum est breui virginis nuntiavit: et ad ipsam legationem deferenda nuntius idoneus per cunctis angelis a deo electus fuit. Quamuis enim alias pluries a deo magna sacramenta nuntianda pluribus scripsit: destinatus in illo tamen sicut in mysterio incarnationis fuit tanto honore sublimatus. De ipso enim in scriptura sacra expressum habemus: quod multa prout danieli de tempore futuro: et secreta nuntiavit zacharie de iohanne nascituro. Hic etiam secundum iohannem beletum ortum breui virginis iochim et anne eius paritibus nuntiavit. Et generaliter per hoc nomen gabrielis non exprimitur creditur a pluribus quod ad quos magna dei sacramenta pronuntianda hic angelus destinatus. Unde et ex hoc quodam prout eundem fore quod ortum sampsonis patri manue prout ioseph ut christum puerum fugaret in egyptum in sonis mandauit et deinde in egypto herode defuncto ut in iudea rediret imperavit. Atque magos ut per aliam viam reuerterentur ad patriam: sicut soporatos admonuit. Hic insuper idem fuisse arbitrat: quod christo domino passionem expectanti: et sanguinem sudorem emittenti in oratione apparuit: cuiusque humanitatem secundum mortem sensibiles portauit: quibus aliis recte videatur se legem non venit ad aliquid nuntiandum sed exhortandum: quod portus est officium michaelis quam gabrielis. Dicunt quidam quod non fuerit ille idem angelus quod ortum iohannis et virginis et ortum christi prout nuntiavit: sed enim eodem nomine appellantur: istud tamen est officium non personae. Nam ista nomina michael gabriel raphael nomina sunt officiorum sicut comes imperatoris episcopus et sacerdos. Et ideo plures angelus idem exercentes: officium prout eodem nomine nuncupari. Non ei videtur prout ueniens quod idem angelus fuerit nuntius natiuitatis serui et domini: prout cursoris et regis. Cum alter de inferioribus: alter de superioribus ordinibus extiterit. Sed hac opinionem leo papa reprobat in sermone asserens gloriam baptiste inter alia in hoc consistere: quod eius natiuitas eodem angelo quod christi incarnationis pronuntiata fuit. Gabriel pro interpretat fortitudo dei. Et ideo: quia illi nuntiare venit: quod deus fortis et potens in filio ad

debellandas aerias potestates descendit. Officium autem eius est secreta mysteria diuina nuntiare. Unde et de sancta elisabeth de ungaria inuenit: quod gabriel angelus eidem pluries apparuit et multas ei diuinas visiones reuelauit quicquid ei dixit: quod ipse erat angelus quod uerbi dei preceptum breui virginis nuntiavit: quicquid obitum ipsius virginis eidem prout dixit. Et etiam eius officium animas iustorum cum michael assumere. Unde in uitis patrum habetur: quod quidam frater ueniens ad ciuitatem uidit peregrinum egrotum in platea iacentem. et in extremis laborantem: cui nullus assistebat: uiditque a dextris eius et a sinistris michael et gabriel archangelos: qui descenderant propter animam eius: rogantes eam ut egredierentur. Sed cum corporis affectio egredi recusaret: dixit gabriel ad michael ut eam assumeret: et sic abirent. Qui respondit quod non poterat: quia ipse a deo sibi fuerat: ut animam peregrini sine dolore educerent. Et tunc frater ille uidit daniel cum cithara et oes ciues celestis hierusalem psallentes iussu dei descendere: ad quorum cantus et sonitus melodia anima peregrini sponte a corpore exiit: quam michael cum gabriele suscepit. Hec in uitis patrum.

De passione domini nostri iesu christi. **Ca. cccxvii.**

Passio domini eodem die quo et eius incarnatio ad litteram post annos. xxxiii. et eadem sexta feria facta est scilicet viii. cal. aprilis: quod etiam die augustinus quarto de trinitate hominem primum de terra formatum et ipso die lapsum fuisse testatur: et quidam eundem post annos. ccccccccl. ipso die dicunt eum defunctum: ut sic ordo redemptionis concordet creationi. Et notandum: quod passio domini est memoriter retinenda: eo quod quantum ad processum fuit iniusta quantum ad modum fuit ignominiosa: quantum ad supplicium fuit penosa: quantum ad effectum fuit fructuosa. **¶** Primo quantum ad processum fuit iniusta: quia peccatum non fecit: nec inuentus est dolus in ore eius. Nam que uenit indigne: pena dolenda uenit. Fuit etiam contra humanam legem: quod ei in hominem non confessum nec uictum sententia mortis ferat est contra omnem legem. Ecce ego ait pilatus coram uobis interrogans nullam causam inueni in homine isto: et his in quibus eum accusatis. De tribus enim eum accusabant quod scilicet tributum dari cesari prohibebat: quod se regem dicebat: et quod filium dei se faciebat. De primo a pilato interrogatus non fuit quia manifeste de contrario sibi constabat. quod scilicet dixerat. Aedite que sunt cesaris cesari etc. De secundo interrogatus satisfecit: manifeste se regem probans: et quod regnum eius non erat de hoc mundo. De tertio interrogatus non respondit ei non dedit. eo quod diuinam generationem siue etiam humanam mirabile audire indignus fuit. Fuit secundum contra consuetudinem. Nam temporis cursu nullam dilationem accepit. Unde a die qua in concilio decretum fuit ipsum occidendum nullam requiem ei dederunt. Et postquam eum ceperunt sine ulla intermissione verberauerunt hincinde traxerunt. flagellauerunt. iudicauerunt: crucifixerunt etc. **¶** Fuit tertio contra legem naturalem. Natura enim ipsa repugnat in corpus hominis mortui plagas in nouare. Christus uero isque defunctus in cruce lancea transfueratur contra naturalem legem. Ioan. xix. unus militum lancea latus eius aperuit etc. **¶** Secundo quantum ad modum fuit ignominiosa. Et hoc propter vi. causas. Primo propter ignominiosum precium. quia pro xxx. argenteis comparabilis precij sanguis uenalis factus est: ut pro tunc uili precio quis non daret asinum. aut deforme mancipium sicut cha. xxxiii. appenderunt mercedem meam. xxx. argenteis etc. **¶** Secundo propter ignominiosum officium: quia crucis supplicium suum portare compellitur. quod nullus de latrone auditum est. figura isaac qui ad immolandum uadens ligna sibi detulit gen. xxii. **¶** Tertio propter ignominiosum locum: quia in loco caluarie ubi malefactores et scelera

ti extra ciuitatē puniebatur. Propter ignominiosum sup-
plicium: q: morte turpissima pdenatus est. Erat em sup-
plicium erat latronum v: q:rumcunq: sceleratoz. Sap. ij.
Morte turpissima pdenemus euz. Quinto ppter igno-
miniosum ludibiu: q: corā multitudie nudus pstituitur
in cruce suspensus. psal. Tota die verecundia mea p me est.
Et alibi diuiferunt sibi vestimenta mea. Serto ppter
ignominiosu ppositum: q: euz sceleratis deputatus est. i.
euz latroibus q: vnus scilz dsmas q: erat a dextris vt d:
in euagelio nicodemi puerus ad penitentiam saluatus est
Alius q: erat a sinistris scilz gestas obstinatus pmanēs ē
dñatus: vt dicitur isra de scro dsmas. Tercio quātuz
ad supplicium fuit penosa acerba et dolorosa. Et hoc ppter
v: ratios. Primo propter carnis christi patientis vi-
uacitatem. Plus em dñer caro delicata q: grossa. Et q:
caro christi fuit viuacissima et delicatissima: q: optime cō-
plexionata: et sine oī deordinatiōe formata. Jo magis dō-
lorē sensit. Et ppter hoc sudorem sanguine emisit. q: ca-
ro optime pplexiōis fuit. In huius figura d: de David. ij.
regum. xliij. Ipse est em q: tenerrimus ligni vermiculus
Serto ppter occidentium q:litates. Tolcrabilis enim
q: paritur vel ab inimicis vel ab extraneis q: a suis. Chri-
stus autē passus est ab amicis et proximis: id est de q:rum
stirpe natus est. et ab his q:bus multa bona contulerat. vñ
queritur dicēs in officio huius diei. Popule menses quid
feci tibi. Abi recollit omnia beneficia sibi illata: et omnia
supplicia sibi retributa. Tercio propter passiōis acer-
bitatem: q: pñus est in locis magis sensibilibus et neruo-
sis et corpe dñstus supra cruce pedēs manibus et pedib:
pclauatus: que maximū et dolorosum supplicium intule-
runt. psal. Foderunt manus meas et pedes meos. et diu-
merauerunt oīa ossa mea. Quarto ppter passionis diu-
turnitatem. Nā ab hora q: ipm ceperunt vsq: ad horā qua
spiritus emisit semper i dolore et pñno cruciatu fuit. Pas-
sus est ad minus: xij. horas. s. vj. noctis et vj. diei. psal. Tota
die pñstus igrediebar. qm nō est sanitas in carne mea.
Quinto propter passiōis generalitatē. Nā generalitē pas-
sus est. In fama q: eum blasphemāt dicētes: vah q: destru-
is te: In rebus q: nudus expoliatus est vt dictum est. In
anima vnde passiōē pñstus tristabatur et dicebat: tristis
est anima mea vsq: ad mortē. In corpe. a plāta em pedis
vsq: ad pñcem nō fuit in eo sanitas. Isai. i. In amicis. q:
discipuli ipm caprum videntes fugerunt. iudas eum pro-
didit petrus negauit. et. q: fuit cā atrocis doloris in mē-
te christi. In matre. nā dicit damascenus q: tārus fuit do-
lor chri ex dolore que sciebat matrē sentire quātus propi-
us que corporaliter sentiebat. In multoz ingratitudine.
Dolor em maximus fuit christi q: pñtebat mortem suam
inaniter pati p multis dñandis. Nam intolerabilis do-
lor est homini: cū maximū laborē portat p filijs cū vider se
ex eoz prius mōib: inaniter laborasse. Et passus est
chrius in singulis corpis sensibus. Nā passus est in o-
culis: q: velauerunt oculos ei: et q: in cruce lachrymatus: vt
d: hebre. v. in auditu cū ei scilic: opprobria et blasphemie
irrogate sunt. Nā q: erat summa potestas dicit seipm non
posse saluum facere: q: erat summa veritas dicitur alios sub-
uertendo decipere: q: erat summa bonitas vñ malefactor
d: pilato traditus esse. In olfactu: q: maximū fetore senti-
re potuit in caluarie: vbi erant fetida corpa mortuoz. Itē
quia ex spuroz multiplicatiōe fetor in ei: facie augebat.
In gustu: q: dederūt ei vinū bibere cū felle mixtū. In ta-
ctu q: in oib: corpoz mēbris. Bernardus. Caput angeli-
cis tremebundū spiritib: dñitate spinarū pungit: facies
pulchra p filijs hominū spūis iudeoz deturpat: oculi lu-
cidiores sole caligant in morte: aures que audiunt angeli
eos cāt: audiūt pñtōz insultus: os q: docet scōs: felle et

aceto potat: pedes q: scabellū adorat cruci clauo affigun-
tur: man: que formauerūt celos sunt i cruce extense et cla-
uis affixę: corp: xberat: lar: q: lācea pñat: qd plura: Nō
remāsit i eo nisi lingua: vt p pñtōib: oraret: et matrē disci-
puli pñdaret. Et sic suo pacto officio potat felle et ace-
to. Sexto ppter causalitatem: que sola inuidia fuit sine
vlla culpa patiētis. Nā qdāmō q: cōsolat dñi iuste patit:
sed fili: dei agnus inocēs p pñtō nō suo morit. Isai. liij.
Aere lāguores nōs ipse tulit. Serto ppter cuiusq:
q: remediū inopiā et egestatē. Cōsolat em aliq:ter q: mor-
tē paties ex remedio alicuius pñtōis. Chrius aut nullū
habuit cōsolatōre. psal. Longasti a me amicū et proximū
et. vnde et ipm patrē pñstus est humanitatem dereliquisse
Quarto quātū ad effectū fuit fructuosa. Cui: vtilitas
est. s. pñtōz remissio: gratie collatio: et glorie exhibitio. Et
hec tria norant in titulo crucis. Nā iesus pñtōies saluans
quo ad pñmū: nazarenus flore gratie pñrens q: ad secun-
dum: rex iudeoz regnū se confitentibus quo ad ter tium.
Vel dicendū q: fructus hui: passiōis est qdruplex. Pri-
mo nanq: fuit acceptissimus ad placādū deū. Unde anse-
mus in libro cur deus homo. Nihil asperius et difficilius
pñt homo pati ad honore dei spōre et nō ex debito q: mor-
tē. Et hoc ē qd dicit de chro ephes. ij. Tradidit semetip-
sū pro nobis oblationē et hostiā deo. et. Serto fuit pñuen-
tissimus ad curandū moribū. Et hoc. ex pte tēporis: q: eo-
dē mense die et hora q: peccauit adā: et chrius eius peccatū
exoluit: vt dictū est. Et ex pte loci: q: locus passiōis pñde-
rat siue pñmū: q: in terra promissionis: siue spālis: q: in
monte caluarie: siue singulari. q: in cruce. In loco aut cō-
muni pñm: hō format: fuerat: q: in agro damasceno. In
loco speciali sepultus: videlicet ibidē vbi passus est chrius.
In loco singulari decept: q: in ligno. Et ex parte modi: q:
mod: fuit: et p similia et p pñtaria. Per similia vt dicit Au-
gustinus: q: hō homines: mortales mortales: in morte mor-
tuos liberauit. Per pñtaria qm vt dicit gregorius. Pñm:
homo peccauit p superbiam: q: voluit deo simulari p scien-
tie subtilitatē: p in obedientiā: q: trāsgredi voluit māda-
tū p subtilitatē: p gulā. q: gustauit pomi suauitatem. Ecō-
tra dei filius vt dicitur philip. ij. humiliat semetipm cō-
tra pñmū factus obediēs: cōtra secundū: vsq: ad attrahendū
cōtra tertiū. Tercio fuit efficacissimū ad attrahendū
genus humanū. Bernardus. Sup oīa reddit te amabile
bone iesu. Calit que bibisti op: redēptiōis nostre. Quar-
to fuit pñdētissimus ad expurgādū humani generis ini-
micū. Job. xxxv. Pñdētia ei: pñssit superbū et. Nūq:
capere poteris leuiathā hamo: Abscondit em christus ha-
mū diuinitatis in eisā humanitatis. Et diabolus volens
cape eisā carnis: captus est ab hamo deitatis.

De sancto dñma confessore.

La. cccxviij.

Dñmas pñssor fuit ille latro q: a dextris domi-
ni crucifixus est: et credēs in eū: et delictoz suo-
rū pñtēs: nulla alia pena purgatus statim
vt mortu: est euolauit. Sic em christusei pro-
miserat dicens. Amē dico tibi: hodie mecum
eris in paradiso. Vidit enim statim christi diuinitatem:
quā videre paradyfus est: propter qd scōrum pñssoz nu-
mero fortat. Omnis em q: pñssim vt moritur euolat scōis
eē cēsetur. Nā hec ē differētia inter scōs et bñs. Scōi nē-
pe sunt q: nulla pena purgati spm emittētes statim euolat
Beati pñ q: post aliq:rum purgatiōē ad scelestia pñcēdit
Ilic aut sanctus quis sanctoz confessorū numero societ
non tamē vt martyr reputatur: quis in cruce passus fue-
rit. Nam vt dicit augustinus. Martyr nō facit pena: sed
causa. Dñmas ergo et si per passiōem crucis obierit non
tū ipam penā pro pñtate vel iustitia pertulit: s: ex propria
culpa. Joq: mortē paties et in chrius credēs: ac peccatoz

suorum penitentia: per mortē quidē illā reatū suū quo ad purgatoriū penā diluit: martyri tamē esse nō meruit. **¶** **S**uū autē latro hic egyptius natione: ut habet in cōpilatione damasceni. **¶** **Q**ui tempore q̄ christi in egyptū fugat⁹ ē: p̄do erat: et in quodā nemoie habitaculū habēs trāscentes cū socijs spoliabat. **¶** **C**ū autē ioseph cū maria et puero in egyptū fugientes illuc trāsitum facerēt: occurrit eis diſmas: ut eis substantiā auferret. **¶** **A**isa vero virginis māfuerudie et pueri speciositate: admirat⁹ substitit: et quasi diuinitus inspiratus hoc verbū protulit. **¶** **N**ō esse possibile puerū ab hōie genitū tāta pulchritudie decoratū. **¶** **E**t si possibile esset: ut de⁹ haberet filiū elegantissimū illū infantē diceret ex aliq̄ numie generatū. **¶** **I**git⁹ et ppter pueri speciem et matris aspectū placibilē: nō solū ab eorū dep̄datione abstinuit s; etiā eos illa nocte in domū p̄p̄iā introduxit: et necessaria ministravit. **¶** **H**abebat autē vxorē et filiū tot vlcerib⁹ plenus ut leprosus videret. **¶** **C**ū autē vxor diſmē puero iesu balneū p̄parasset: et iō christū balneasset: latronis p̄iunx q̄l diuino instinctu puerū suū in eadē aq̄ balneauit: sperans q̄d ammō ex quadā latēte p̄tute quā in filio iōginis esse cogitabat filius suū vlcerosum posse sanitatē suscipere: q̄d et factū ē. **¶** **M**ox em̄ ut puer vlcerosum aq̄ illa tetigit: sine vlla macula p̄fessim de balneo mundat⁹ ascēdit: q̄d vidēs diſmas puer iesum cū matre ut deos adorauit: et eosdem vsq; ad ciuitatē cū securo comitatu associavit. **¶** **D**icit quoq; q̄ puer iesus in recessu suo latronē allocut⁹ p̄ humanitate sibi imp̄sa eiſdē in regno patris sui p̄m̄uz se retribu- turū p̄m̄isit. **¶** **T**ēpore igit⁹ mortis christi diſmas cū alio latrōe noie gestas p̄ facinorib⁹ suis a iudeis capti cū christo morti crucis adiudicant. **¶** **E**t diſmas quidē christū propter hoc aliter nō cognoscēs a dextris ei⁹ gestas p̄o a sinistris p̄hrensus est. **¶** **E**t cū iesū omnis p̄p̄lus blasphemaret: ipsi q̄q; ambo latrones q̄ crucifixi erāt cū eo ip̄operabāt ei⁹: ut duo euāgeliste testāt. **¶** **C**ū autē sol ad meridiē tenderet: et latus christi radio suo seriēs vmbra ei⁹ p̄sus dextrā p̄tē emitteret: gyrāte sole mor ut vmbra corp̄is christi sup latronē a dextris existētem descēdit: p̄tus diuinitatis ei⁹ in corde illi⁹ substitruit. **¶** **A**idēs q̄lter christ⁹ p̄ inimicis patrē obsecrauerat p̄punctus est: et p̄tinuo in christū credēs nō solum ut dicit lucas euāgelista p̄sociū de blasphemia increpauit: sed etiā iesu misericordias ip̄lorauit. **¶** **C**ui dñs misericors: q̄ p̄ p̄ctōrib⁹ pendeat ne dum p̄ctā remisit: sed etiā ei moriētī paradysum p̄donauit. **¶** **G**estas p̄o qui i sua obstinatione permāsit: ad inferna descendit. **¶** **I**n euāgelio nicodemī legi⁹ q̄ cum christus sanctos patres de limbo extraxit eos ad terrestre paradysum introduxit: ut vsq; ad diē ascensionis ei⁹ ibidē manerēt: et tunc secum ascēdente ascenderēt. **¶** **Q**uib⁹ paradysum introgressis: occurrit vir portās humeris signum crucis. **¶** **E**t interrogatus ab eis quis esset: respondit q̄ latro ille erat: qui cum christo crucifixus fuerat et in ipsum credens eius misericordiam postulauerat. **¶** **C**ui dominus regnū celeste promiserat signū q̄q; cruci sibi traderat: mādās ut ill⁹ ad paradysū portaret: et angelo ip̄ius loci custodi oñderet: ac sibi ex parte christi crucifixi mādaret ut ipsum in eodem loco in tromitteret. **¶** **Q**uod postq̄ latro fecit angelus ipsum in paradysum introduxit. **¶** **H**ec in euāgelio nicodemī. **¶** **F**estum autē beati diſmē eodem die dominice passionis recolitur. **¶** **s. viij. calen. apulie.**

H De sc̄to hyreneo ep̄o et marty. **¶** **L. a. cccxix.**
hyreneus ep̄s smyrnen. passus est apud sirinū tpe maximiani imperatoris: agēte p̄bo p̄side p̄a nonie. **¶** **Q**ui p̄lo tommētis acerrimis vexatus deinde dieb⁹ plurib⁹ i carcere cruciatus. **¶** **N**o uisime p̄ p̄fessione nois christi vsq; ad mortē grauisime celus est. **¶** **C**orpusq; ei⁹ in flumine sani p̄cipitatus. **¶** **A**do tñ

dicit q̄ nouissime abscisso capite consummatus est. **¶** **Q**ui passus est octauo cal. apulie.

De sc̄ta Dulla virgine et martye. **¶** **L. a. cccxx.**

Dulla iōgo et marty: nicōdie ciuitate passa ē. **¶** **I**nceſsit ancil⁹ cuiusdā milit⁹ pagāo. **¶** **Q**uā cum ille cognoscere veller ipsaq; oino recusa roridēs christiana lege adulter⁹ eē phibitū cū ip̄a et christiā audiuisset: ab eodē dño suo p̄ fide et castitate recisa est. **¶** **vij. cale. apul. hec ado. in marti.**

De sancto castulo martye. **¶** **L. a. cccxxi.**

Castulus marty: zecari⁹ palatij imperatoris: sub diocletiano rome passus ē. **¶** **Q**ui in supiori ip̄i palatij et altissimo manēs cū eēt occulte christiānus **¶** **L**atū papā: marcellianum et marcu⁹ germanos effectos diacones: atq; trāq̄linum eorum patrē factū p̄byter⁹ refonebat: et alios christianos: quia de ip̄so suspitio nulla erat. **¶** **T**andē dephensus q̄ christiānus eēt: et christianos p̄teru officij refoueret a p̄secutoribus tētus: tertio appēsus: tertio auditus in p̄fessioe dñi perseuerās missus ē in foueā: et dimissa sp̄ cum massa harenaria cū palma martyri migravit ad christū. **¶** **vij. cal. apul.**

De sancto Quirino martye. **¶** **L. a. cccxxij.**

Quirinus marty: rome passus ē tpe claudij imperatoris. **¶** **D**e q̄ legi⁹ in passione sc̄tōz marij et marthe audiat⁹ et abbauc. **¶** **xij. calen. feb. q̄ cū p̄dicti sc̄ti venisset romā ad orationē martyres detētos i carceribus visitabāt veniētes**

¶ aut i castz trās tyberim intra carcerē inuenerunt hominē venerabilē noie q̄rinum: q̄ iā multa verbera p̄ christi noie p̄fessus fuerat et facultate nudatus. **¶** **C**ū q̄ diebus. **¶** **vij. māserunt ministrātes ei de facultatibus suis et lauātes pedes eius q̄ in vinculis erant p̄stricti. **¶** **I**nde abierunt ad martyres alios req̄rendos: et post dies aliq̄t redeuntes b̄m̄ q̄rinum nō inuenerunt. **¶** **S**ed a q̄dā pastore p̄bytero audierunt: q̄lter q̄rinus gladio in carcere interfectus fuerat: et in tyberim iactatus. **¶** **L**uius corpus remanserat in insula lycaonie. **¶** **A**d q̄d req̄rendum marius cū filijs et pastore p̄bytero prexit noctu et inuēt⁹ corp⁹ sepelirūt in cimiterio pontiani in crypta. **¶** **vij. cal. apulie.****

De sanctis Abontano p̄bytero et Abaxima martyribus. **¶** **L. a. cccxxij.**

Montanus p̄byter et maxima iōgo in oppido furnio passi sunt. **¶** **Q**ui dum christū dñm viua voce p̄fiterent ab infidelibus teni et vinculis ferreis calligati: ambo i mare merſi sunt. **¶** **vij. cal. apulie ut hieronym⁹ i martylogio testat.**

Explicit Liber Tertius.

Incipit Prologus quarti libri.

Quart⁹ liber p̄ntis catalogi p̄inet gesta et passionēs illorū sc̄tōz q̄ p̄fessitates occurrunt in fra t̄pus in q̄ respicit ecclesia solennem sponse a sp̄sō factā translationē: et ip̄ius dotationem siue adorationem: q̄d t̄ps fuit a resurrectione

dñi vsq; ad diē penthecostes. **¶** **E**t ip̄s t̄ps ecclesia dei put ad literā euenit rep̄ntat. **¶** **I**n q̄ q̄dem tpe p̄nuba christi figuratiue: p̄lo in diē resurrectionis dñi et per octauaz de domo tyrāni dyaboli q̄ pater eius factus fuerat nō creādo sed decipiēdo per christū rasurgentē educit **¶** **C**ui et per psalmistā d̄t obliuiscere p̄p̄m tuū et domum patris tui. **¶** **S**c̄do ip̄so eadez nupta ab octaua pasche vsq; ad ascēsiōe mystice vestit et colit atq; votibus adorant. **¶** **R**ā in prima dñica post pascha glorificatur i corpore et vestitur immortalitate. **¶** **I**n cui⁹ figura ip̄a dñica vocatur in albis: stolisq; cādidateneophryi vestiatur: q̄d denorat dotes corp̄is immortalitati. **¶** **E**t in euāgelio d̄ gl̄ia dñici corp̄is ad

discipulos clausis ianulis introgressi memoria sit: quod ē figura nostre future corpe glouificationis. ¶ In reliquis subsequētibz phisicis glouificat in anima: cuius votes fm augustinū sunt visio et dilectio. ¶ Ideo i scda et tertia dñi ca repñat beatorū visio in libro scz apocalypsis qui tñc le gatur: ubi narrat de xxiij. senioribus et de angelis a turba magna sanctorū stantibz añ thronuz diuinaz fruentibus visione. In quarta et quinta repñat eorū dē dilectio in epistolis canonicis: que tñc legunt in qbus de dilectione scipue ptractat. Tertio ipsa eadē sponsa a die ascensio nis vsqz ad penthecosten subarrata et vt dictū est feliciter dōtata in domū sponsi christi solemiter introducit: et hoc in psona christi carne glouose: et sanctorū patrum glouifica toz cū illo ascendētiū: vnde tunc cātāt. Ascendēs christ⁹ in altrū captiuā ducit captiuitatē et ascendit deus in tubi latione etc. Ad huius ergo rps festa discutienda pceden dum est.

Incipit liber quartus: a pascha resur rectionis domini vsqz ad penthecosten.

De resurrectione dñi nostri iesu christi.

Ca. i.

Resurrectio dñi nostri iesu christi tertio die a passione ipsius facta est: eo videlicet die ad li terā quo hic ponit. f. vi. calē. apulio. Circa qz resurrectionē. uij. pñderare debemus. f. factū miraculosum. Tēpus gratiosum modū glo riosum. et finē fructuosum: atqz pñciosū. Primo cōsiderare debemus factū miraculosū: nā omne naturāle cursum ex cedit: qz fm philosophum. Qd semel corruptum est scdm sui formā specificā impossibile est idē numero reparari. Et aliquibz rōibus pñabilibz pñ pñari christū resurrexis se et naturā: et figurā et p scripturā. Primo p naturam phēntis: nā phēnt que ē sola in mūdo sue speciei: postqz per annos. ccc. vixerit. vt dicitur naturales: montē excelsum ascendit: et de lignis pluribz aridīs nidū sibi facit. In quē intrās alas aperit: et versus solē aerem pulsat et pulsando ignē excitat. qz cū regio illa que ē ppe eqnoctiale sit cali dissima ex solis inflammatione et aeris pñssione facilliter ignis accēdit. Sicqz phēnt in nido pñrit: cū corp⁹ cō bustū solis radi⁹ nūrit. et ex eo post dies aliqz nouā phēnti cō pñcit. sic qd amō christ⁹ phēnt ē sol⁹ in mundo sine semine hūano pcept⁹: qd carnē antiqā ppter ade peccatū ad sublimia caluarie mōtis adduxit et ibi nidū sibi crucis elegit: que de quatuor lignis fuit quā ascēdēs alas: id est brachia extēdit: ignēqz charitatis vltra modū accēdēscar nē passiōe vsqz ad spūs emissionē pñssit: f. eterni solis di uinitas ipm corp⁹ in sepulchro refoit: ac ex resurrectionē glouificatū i nouū hominē excitauit. Leo etiā bī nāset mortu⁹ qd ad patr⁹ vocē rugiētis post tridnū excitat. Sic et christ⁹ qd ē ille leo de qd apocalyp. v. Ecce vicit leo de tri bu iuda. etc. Post tridnū mortis sue paterna voce ipm exci tante suscitāt. Scdo p figurā. Nā vt habet. iij. Regum. c. xv. Helias filiū sareptane vidue sup ei⁹ lectulū pñsituz a mortuis suscitauit: Helias autē qd iterptat deus meus si gnificat deū patrē: qd filiū suū in cruce mortuū in sepulchri lectulo collocatū a mortuis excitauit. Hic est fili⁹ marie secundū carnē que propter ei⁹ passiōē viduata fuit: vñ fi li⁹ synagoge: que ipm mortuū sp existimās sp in viduitate manet. Tertio p scripturā. f. Lox. xv. cap. Tradidi vo bis in palmis: qd et accepti: qd christus mortu⁹ est: et qd resur rexit tertia die scdm scripturas. Et in simbolo patrū ad dit: qd resurrexit tertia die scdm scripturas. Et em de ce teris articulis hūanitatē scripturē loquā tñ i hoc addit secundū scripturas: qd hic articul⁹ ē difficilior ad pñdū et magis dubi⁹ ad credēdū: vt qd scripture credere debem⁹ merito resurrectionē qñs iprobabilē credam⁹. ¶ Scdo cōsiderare debem⁹ tēpus gratiosum. Et hic tria sunt vidē

da scilz qre christus die tertio et nō añ resurget voluit: qre cū alijs in vltima resurrectionē resurgere nō expectauit: et qua hora resurrexit. ¶ Circa primū sciendū ē qd nō fuit cō ueniēs vt añ die tertiū resurgeret triplici ratiōe. Primo ppter mortis sue pñationē: sicut em in trib⁹ restib⁹ stat oē verbū: ita in trib⁹ dieb⁹ expitit omē factū. Et vt mortuuz se pñctissime pñbarer vsqz ad diē tertiū tacere voluit in sepulchro. Nā si añ resurrexisset potuisset opponi: qd vere mortu⁹ nō fuisset: cū hō vsqz ad. xxxvj. horas possit ex aliq angustia qñ mortu⁹ detineri vt phisici dicūt. Bōqz. xl. hōz mortu⁹ stetit. Scdo ppter sue potestatis dñsionē: qd si statim resurrexisset: nō videre habere potestātē ponēdi animā suā et itēz sumēdi eā. Tertio ppter nostre mōis significationem: vt p hoc ofidat: qd lux sue mortis cñrauit nostrā duplicē mortē: tō vna die integra et duab⁹ noctib⁹ iacuit i sepulchro. Nā vna dies significat ei⁹ simplicē mor tē due noctes nostrā duplicē mortē. Circa scdm dicen dū est triplici rōe nō expectauit cū alijs resurgere in no tiissimo die. Primo propter corpus dignitatē qd non erat decēs vt corp⁹ destari vniti cū ceteris pulueresceret. pñam. Nō dāto scdm tuū videre corruptionē. Secūdo p pter fidei firmitatē: si em non surrexisset. nec aliqz ipsum verum deum credidisset. f. Lox. xv. Si christus non sur rexisset inanis est fides nostra. Tertio propter nostre re surrectionis exēplaritatē. Nam si christus resurrexit et nos resurgemus: vt dicit apłus: quia eius resurrectio est cau sa exēplaris nostre: vñ grēgorius. Habemus spem resur rectionis nostre pñderata glouia capitis nostri. Circa tertiū sciendū: qd de hora resurrectionis doctores diuer sa senserunt. Hieronymus et qdā ali⁹ tenent: qd surrexit i media nocte: adducētes illud in figura iudicij. xvj. Domi nit samson vsqz ad noctē mediā. Sed si hoc opinto vera ef fer: christus solum. xxiij. hōis mortu⁹ exstisset. Augu stinus hōz quidā ali⁹ tenet qd summo diluculo surrexit: vt sic. xl. hōis mortuus fuerit et adducunt p autoritate illud psal. Exurge glia mea exurgā diluculo. ¶ Tertio habemus pñderare modū glouosū. Circa quod sciendū qd chri stus resurrexit. pño potēter: qd pñia pñtē. Ioānis. xvj. Potestātē habeo ponēdi animā meā et iterū sumēdi eā. Secūdo feliciter: qd depōsita ol miseria. Habuit ei⁹ votes itij. que corporib⁹ nostris glouificadis i fine debet que sūt opposita corpori nostro morturo. Corp⁹ em nōstz nunc ē passibile: obscurum: grossum et ponderosum. Tunc autem erit impassibile: quia mors vltra nō erit neqz luctus neqz clamor neqz vñ dolor. Et christus resurgēs a mortuis tā non moritur. Romano. vj. Irē erit lūminosum: quia talge bunt iusti sicut sol in regno patris eorū. Et christus resur gens habuit in co: poze eandem claritatem quam habuit trāfiguratus in monte quando resplenduit facies eius si cut sol. Item erit subtilissimū in cuius figura corpus chrē si clausis ianuis ad discipulos intrauit: sicut solis radi⁹ ex subtilitate penetrat corp⁹ perlucidū Irē erit agillimū: qz assument pennas vt aquile volabunt et nō deficiēt isaje xl. Tertio surrexit mirabiliter: qz clauis sepulchro exiit sicut alias clauis vtero matris pñssit. Legit qd anno dñi mil. cxi. cuidam monacho sancti laurentij extra muros vi bis miranti de cingulo suo insoluto et ante illū piccto: vox ināere facta est. Sic potuit christus clauis pñdire sepul chio. ¶ Quarto surrexit vtiliter qd capta pñda hieremie itij. Ascendit leo de cubili suo et pñdo gentium se lenauit. ¶ Quinto socialiter qd cū plurib⁹ resurrexit. Nā multo rum corpora sanctorum surrexerunt cum eo. etc. Habetur i Barthel. xvj. In qbus vt plurimū doctores opinant⁹ pfecta resurrectio completa ē. Et hoc pñatur. Primo qd ad hoc cū domino surrexerūt vt fidem resurrectionis eius per simile pñfirmarent. Et ideo apparuerūt multis. Hanc

aut fide confirmare non possent si iterum morituri fuissent: et in ipsis perfecta resurrectio completa non esset. Item probatur per autoritatem Petri de dauid quem petrus die penthecostes in testamento christi allegando produxit dicens de eo. Et sepulchrum inquit: et apud nos est actu. Item non enim petrus ausus est dicere corpus dauid ibidem esse: sed sepulchrum eo quod per spiritum sibi infusum iam ipsum nouerat perfecta resurrectione cum domino surrexisse. Item probatur per euidenciam. Nam iacob in egypto mouens se ad hebion in sepulchrum patrum sepeliendum mandauit. Ioseph filius adiurauit: ut quando deus eos visitaret. et de egypto educeret ossa eius ad patrum tumulum transportarent. Cura enim fuit istis sanctis ut dicit comestor: sepeliri in loco illo. ubi deo reuelante christum sepeliendum nouerant ut cum eodem resurgente communem resurrectionem accederent quod non esset si veram resurrectionem se non obtenturos percipissent. Item probatur per tertium euangelicum: quod si per scriptum qui cum domino surrexerunt venerunt in sanctam ciuitatem: et apparuerunt multis. Nam hoc verbum apparere non competit nisi corpori glorificato: quod propter eius uoces promissas in momento uidetur et subito non uidetur. Nihilque enim dicit de lazaro quod apparuerit: quia perfecta resurrectione non fuerat suscitatus: sed iterum moriturus. Sexto surrexit veraciter: tripliciter autem se vere resurrexisse probauit. Primo per angelicam attentionem nuntiavit. Et non solum unus angelus tribus maris. sed etiam duo angeli magdalene et euangeliste testantur: quod in ore duorum vel trium testium stat omne verbum. Secundo per omnium sensuum probationem. Probauit enim se vere surrexisse per sensum visus: quia cicatrices ostendit et per hoc se surrexisse vere demonstrauit in eodem corpore quo passus fuit. Per sensum auditus: quia aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. Per sensum olfactus: quia insufflauit in eos et dixit. Accipite spiritum meum. ut dicit glossa inter linearis quod christus habuit anhelum refragantem cuius odorem apostoli sentientes ipsum vere surrexisse cognouerunt. Per sensum gustus: quia cum comedisset coram eis sumes reliquias dedit eis. Et in die ascensionis conuolens precepit eis ab hierosolymis ne discederent. Per sensum tactus: quia thomas cicatrices tetigit: et in fixuras clauorum digitum et in aperturam lancee manum misit. Tertio per frequentem apparitionem. Nam die ipso resurrectionis. v. vicibus apparuit: et alijs diebus sequentibus. v. Primo enim apparuit marie magdalene. Joannis. xx. et Marci ultimo. Secundo tribus maris a monumento redeuntibus: dicens eis auete. Matthei ultimo.

Tertio apparuit symoni: sed ubi vel quando nescitur. Dicit tamen damascenus quod cum petrus a monumento redisset ad foueam suam rediit ut peccatum suum desleret. Tunc sibi dominus apparuit et se surrexisse declarauit ac petrum suum sibi dimissum nuntiavit: luce tertio capitulo. xxiij. habet quod surrexit dominus vere et apparuit symoni. Quarto apparuit duobus discipulis euntibus in emaus luce ultimo. Quinto. x. discipulis in cenaculo congregatis thoma absente. Joannis. xxi. Hec. v. apparitiones ipsa die resurrectionis facere sunt: et has representat sacerdos in missa quando quiescit ad populum conuertens. Sexto apparuit. xj. discipulis octaua die congregatis et thoma presente qui tunc ipse tetigit: et cicatrices palpat. Joannis. xx. Septimo apparuit discipulis. vij. ad mare galilee piscantibus Joannis. vlti. Octauo apparuit. xj. discipulis in thabor monte galilee Matthei vlti. Nono discipulis recubentibus in cenaculo die ascensionis ubi eorum incredulitatem exprobrauit et cum eis comedit Matthei. vlt. et Actuum. i. Decimo et ultimo apparuit eis deus ipsa die in monte oliueti: unde ab eis in celum ascendit actu. i. Hec decem apparitiones ab euangelistis expresse ponunt. Sunt et alie tres que in ipsa die resurrectionis facere dicuntur. Prima quod apparuit iacobo iusto de quo de eius passione dicit calen. maij.

Secundo quod apparuit Ioseph ab arimathia de qua infra priora legenda. Tertia ante oculos istas et alias quas cum ipsa hora quando surrexit virgini gloriose apparuit: licet hoc euangeliste subtrahant. Hoc enim non solum ambrosius libro de virginibus testatur dicens: vidit maria mater domini resurrectionem eius et prima vidit et credidit: sed etiam ecclesia romana hoc approbare videtur: que ipsa die apud sanctam mariam maiores celebrat stationes. Quarto habemus considerare resurrectionis effectum fructuosum quod re vera quadruplex est. Est enim resurrectionis christi operans iustificationes peccatorum: docens nouitatem morum: generans spiritum de receptione remunerandorum: et creans resurrectionem omnium mortuorum. De primo Romani. iij. Traditus est propter delicta nostra: et resurrexit propter iustificationem nostram. De secundo Romani. v. Quod christus surrexit a mortuis per gloriam patris: ita et nos in nouitate vite ambulemus. De tertio prima petri. ij. propter magnam misericordiam suam regenerauit nos in spiritu viuam per resurrectionem iesu christi ex mortuis. De quarto prima corinthios. xij. christus resurrexit a mortuis primitie domus: quoniam quidem per hominem mors et per hominem resurrectionem mortuorum.

De sancto Ioseph ab arimathia. Cap. ij.

Ioseph ab arimathia siue ramatha ciuitate iudee nobilis decurio occultus christi discipulus fuit qui corpus eius defuncti a pylato petijt: et cum aromatibus in sindone munda in suo proprio monumento ex ciso de petra quod ipse sibi parauerat: sepeliuit. In quod non dum quisque positus fuerat: ne forte si christus resurgeret alter ibidem alias tumularetur crederetur. Quapropter indigni iudei ipsum ceperunt: et in quodam cubiculo clauso sigillato recluserunt: post sabbatum occidere cogitantes. Et ecce iesus die resurrectionis ad eum intrauit et faciem eius a lachrymis extersit et osculum dedit: ac suspensa domo a quatuor angelis in aera: unde ipsum salus sigillis eduxit. et in arimathia in domo propria collocauit. Hec in euangelio nicodemus. Cum autem ioseph post ascensionem domini a discipulis baptizatus fuisset. et christum cum eis predicare: a iudeis iterum captus et in quodam muro inclusus est. ubi ibi fame et tenebris interiret. Cum vero hierusalem a titio impatore capta et destructa esset videns ipsum murum titus cum aperiri fecit et ioseph veneranda canticorum aspectu gloriosum introclusum inuenit et quod esset aut cuius rei causa ibi inclusus fuisset: ab eo audiuit. addiditque quod a die quando intromissus ibidem fuit usque tunc celesti fuerat cibo refectus et diuino lumine confortatus. Qui post captam hierusalem cum discipulis omni tempore vite sue permansit: et in senectute bona in domino quiescit.

De sancto Nicodemus discipulo. Cap. iij.

Nicodemus ex phariseis gamaliel doctor: honorabilis iudeorum nepos et auditor fuit. Hic videns signa que iesus in hierusalem fecerat circa festum pasche primo eius predicationis anno in eum credidit: et ad eum visitandum nocte venit: auditusque sermonibus ipsius occultus et ipse iesu discipulus exiit. Qui etiam in consilio iudeorum de morte iesu tractantibus cum pontificibus fuit: et ipsum pro posse defendit. Et cum de iesu occidendo inter eos diffinitum fuisset ipse amore magistri clandestine conspirationem iudeorum magdalene nuntiavit: quatenus sibi precauere: et secedere a finibus iudeorum. Quod magdalena iesu secreto per epistolam reuelauit ex nomine nicodemus: cum ipse iam ad ciuitatem effrem iuxta desertum persecutionem fugiens declinasset. Hec damascenus ponit. Qui etiam vna cum ioseph ab arimathia sepulture christi obsequium impendit. Sed post ascensionem christi ab apostolis petro et iohanne baptisma suscepit: propter quod iudei contra ipsum stomachati usque ad mortem eum ceciderunt: et plagis affectum semituum reliquerunt omni substantia spoliantes. Gamaliel vero ipsum

ipsum collectum in possessionem suam gaphargamala extra ciuitatem adduxit: et ibi ipm diebus pluribus refouit. Qui tandem in christo obdormiuit: et sepultus est a sancto gamalele in eius sepulchro ubi et corpus pthomartyris stephani tãpudẽm fuerat tumulatum.

De sancta Maria iacobi.

Cap. iij.

Maria iacobi. s. minoris mater q̄ ab alio enãge lista dñi maria cleophe: subaudi filia fuit soror brẽ virginis vterina filia sancte anne et cleophe: cui ipsa nupserat mortuo iochim primo viro dñe nostre patre: hec tradita est in cõu- gem alpheo: q̄ quattuor filios procreauit scz iacobuz apo- stolũ qui dicit minor ad differentia alterius maioris: non q̄ iste minor fuerit etate sed posterior vocatione ioseph lu- stum q̄ dicit barfabas: cũ matthia sortitus fuit: et simonẽ et iudã aplos. Hec cum maria matre iesu sorore sua ad cru- cem dñi stetit: et cum ea mortẽ iesu descurrit: atqz cũ magda- lena et altera maria circa corpus dñicũ pungendũ sollici- ta fuit. Ideoqz eis dñs apparuit: vt supra de resurrectio- ne dictũ est. Lũ corp⁹ in puincia puencie redescit in ciui- tate. De sancta maria salome.

Cap. v.

Maria salome subaudi fuit etiã soror dei geni- tricis vterina filia fuit scẽ anne et salome cui anna post mortẽ duoz viroz. s. iochim et cleo- phe fuit matrimonio copulata. Vel vt quidaz volũt hec maria blomia fuit. s. maria et salome. Alijs placet q̄ salome nomẽ mulieris fuerit q̄ passiõe dñi cum maria ei⁹ matre interfuit: q̄ tamẽ nec maria vocata fu- it nec soror virginis extitit: et Barthẽ euang. duas solas marias. s. magdalena et altera maria nominauit. Doctores tñ cõmunẽ tenet q̄ fuerit tres marie. Lũ qbus potuit esse et alta mulier salome de qua dicit in eius festo quã et hieo- nymus in suo martylogio ponit. Hec autem maria salome vxor fuit zebedei: ex q̄ genuit filios iacobũ maiorẽ aplm et iohannẽ euãgelistã. Et hec cũ sororib⁹ circa passiõem christi et sepulturã et corporis vinctioẽ laborauit: christumqz sibi et duab⁹ alijs apparentẽ videre meruit vt supra dictũ est. Hec filium suũ iohannẽ euãgelistã audiẽs rome detentũ ad ipm visitandũ accessit. Sed cum eũ in exiliũ relegatum audisset: et rediret in ciuitatẽ capante q̄ dñi vetulana desẽ- cta est: cui⁹ corpus in specu sepultũ dudũ latuit sed reue- lante filio suo iacobo processu tẽpõis inde leuatum est miro fragrans odore et miraculis fulgẽs: atqz in ipsa ciuitate dig- no honore p̄ditũ est. Horum p̄dictoz. iij. sanctorũ. ideo hic acta ponunt: q̄ dies certos nõ habentes optie resurrectio- nis festo applicat: eo q̄ sepulture et resurrectiois dominice consortes p̄ marime fuerunt atqz participes.

De sancto Joanne anachorita p̄fessore.

Cap. vi.

Iohannes anachorita: vt ait sigisbertus et in vitis pa- truz habet anno primo impatoris theodosij senioris sanctitate et spiritu p̄phetie in egypto claruit: habu- itqz cellaz in eremo thebaid̄ in rupe ascens⁹ quissimũ et pene inaccessibilẽ in q̄ inclusus. lxx. annis pman- sit. Qui nunq̄ mulieri et vix rarissimis viris se loqui pmit- tebat. Nullum tñ ad se intrare vnqz voluit sed per fenestrã solũmodo loquebat. Hic theodosio imperatori p litteras de eugenio tyrãno triumphũ p̄dixit: eidẽqz principi suum obitũ satis longe spiritu p̄phetico p̄nuntiãuit. Quidam etiã romanorũ duci de gente ethiopũ que thebaidẽ ciuita- tẽz inuaserat: certa die victoriã p̄phetãuit: et vt p̄dixerat p oia euent. Lũ qdaz tribun⁹ eũ rogaret vt p̄lugẽ suã ad se videndũ ex deuotioẽ venire pmitteret omniõ denegauit: p- misit tamẽ eidẽ p ipsa nocte illã visitaret. Dormientibusqz ipsa nocte abob⁹ p̄iugib⁹ p visũ apparuit et mulierẽ in do- rano p̄forauit. Que enigmã: et q̄ viderat viro referẽs vul- tũ gest⁹ ac habitũ viri scĩ put erat exposuit ac si ipm cor-

poralitẽ vidisset. P̄posito etiã cuidã militib⁹ q̄ ad se de- longe venerat: et vxorẽ p̄gnantẽ reliquerat nuntiãuit con- iugẽ masculũ peperisse: et vix periclitatã in partu tandem nutũ dei euasisse: monẽs vt domũ rediret filiũ. vij. dñez na- tum inueniret: quẽ et iohannẽ vocari mādauit. Qui regref- sus omnia vt sibi p̄dixerat cõtigisse repperit: et iohannẽ puc- rũ nominauit. Ser mōachos cũ vno dyacono ad se venien- tes. quis eoz esset clericus interrogauit. Quibus r̄sidentĩ bus neminẽ dyaconũ alijs iuniorẽ p spiritũ cognouit: et q̄s esset oñdit: et de mendacio illos redarguens bene edifica- tos remisit. Occulta etiã cordiũ plurib⁹ et pctã que cõmi- serant reuelabat. Sicqz multos ad penitentia inducebat. Per tridũ añ obitũ suum neminẽ ad se ingredi p̄misit: vt sic deo liber⁹ vacare posset. Et positis genibus in oratione spiritum emisit. vj. calen. aprilis.

De sancto Joanne obedientie confessore.

Cap. vij.

Iohannes monach⁹ ab adolescentia sua cuidã senloti- tãta hũilitate deseruiuit: vt ipi quoqz senĩ stuporẽ in- ferret. Die quadã iussus ab eo vt saxũ immane vol- ueret q̄ turba hominum magna vix voluere posset nũc applicata ceruice nũc pectore toto nixu voluere conabaf. Ideo vt sudore mēbroz totũ infunderet vestimẽ- tũ: ea videlicet fide ac obedientia qua putabat senẽ nil pos- se sine ratione vel in cassũ p̄cipere: mirabilis eĩ hũilitatis et sollicitẽ obedientie vir fuit. Ideoqz cognomẽ et obediẽ- tia sortitus est. Abbas suus aliquĩ vt eũ p̄baret lignum arti- dum p foco paratũ iã prope putridũ vetustate defixit in- terrã iussitqz inueni aqua q̄ tidie bis rigare donec virescer- ret: q̄ mandatũ ille vti possibile sumẽs aquã bis in die q̄ss- duob⁹ miliarib⁹ afferẽs lignũ irrigabat ita vt nlla occupa- tioẽ vñ necessitate aut festiuitate aut hyem⁹ asperitate iter- mitteret aut frardaret p̄ceptũ. Sicqz añõ itegro p̄tinua- uit donec abbate iubẽre lignoqz ipulso ruẽte irrigare ces- sauit. Alias etiã vt veniẽtes ad se exẽplo edificaret p̄frib⁹ quibuscũqz monachis iussit loq̄ni vt lenticulã olei q̄ sola in- eremo vel sibi vel aduenientĩ vñbus necessaria erat deoz- sũ abijceret p fenestram: q̄ ille nil precogitãs de inepo- p̄cepto vel necessitate aut olei penuria mox ad imple- re curauit. Hec cassianus et ex vitis patrum.

De sancto Gunterano rege et p̄fessore.

Cap. viij.

Gunteranus rex francorũ tpe mauritij impera- toris miraculis et sãctitate refulsit. Qui ita se spũalibus actionib⁹ m̄cipauit: vt relictis se- culi p̄p̄is thesauros suos ecclesijs et pauper- ribus erogaret. De hoc paulus in hystoria lō- gobardoz refert q̄ dñi venatũ iussit in syluã hac illac cũ- ctis discurrentibus ipse ingentibus fidelissimĩ socij grauitẽr soporatus obdormiuit. De cuius apro ore dicit parũ rep- tile egressũ dñi tenuẽ riulũ ibidẽ positum trãsire saraga- ret: ille in cuius gremio rex q̄scebãt spatãz euaginatã sup- riulũ posuit per q̄ animal trãsiens montis foramẽ intra- uit. Atqz post morulã egressus in os regis dormiẽtis socio- stupẽte rur⁹ itroiuuit. Erp̄gesact⁹ rex dixit se vidisse in sō- nis q̄ flumiũ per pontẽ ferrẽũ p trãsibat et speluncã mōtis ingrediẽs auri pondus maximũ inuenerat. Rettulit soci- us que ipso dormiẽte p̄tigerant: et effosso loco quẽ serpens itrauerat repẽti sũt infiniti thesauri ibidẽ dudũ absconditi. De q̄ auro rex fecit ciboriũ maximũ sup sepulchrũ domi- ni deferendũ geminis ornatũ. Quod cum illuc deferri non posset positũ est supia corpus sancti marcelli martyris in- ciuitate cabilonẽ passi et sepultri: cuius festum agĩt p̄dicte noni septẽ. Quod vñqz hodie ibi manet. Reliquũ sũ ipsius thesauri sãctus rex pauperibus dispensauit: in ciuitate ca- bilonẽ. que tunc regni sedes erat in dño quicuit. v. calen. aprilis ubi et tumulatus miraculis claret.

De sanctis pulco marco et alexandrio marty.

Cap. ix.

Piscus malcus et alexander martyres apud cesareā palestine passi sunt sub persecutione valeriani: qui diuino fidei calore succensi vltro iudicem adentes curam in sanguine christianorum defueret obiurgant. Quos ille cotinuo pro christi noientos bestias tradidit deuorandos. v. cal. apulis.

De sanctis Armogaste Archimino et Satyro martyribus. La. x.

Armogastes archiminus et satyrus martyres apud aphyricā tpe vandalice persecutionis sub genserico rege arriano cum esset christianissimus et piauitate arrianorum libertate catholica frequenter argueret martyrium passi sunt. **¶** Et qui bus archiminus ductus est ad decollandum: mandante rege: ut si ex pauesceret gladium decollaret: sin aut dimitteret. Sed qui p̄stās stetit: et in nullo territus fuit: dimissus p̄fessor rediit solo animo martyrium patiendo. **¶** Satyrus aut cum esset pcurator domi heinrici edictum contra eum pponit: ut si p̄sentire nollet. reb. oibus spoliaret: filij in seruitutē traderetur: vxo: q̄q̄ eius in coniugē camelario daretur: datis in ducijs vxori ad seducendum vxr. Que cum dieb. plurimis ip̄z blandicijs et lachrymis auertere nō valeret que cōtra euz decreta fuerant exequunt. **¶** Armogastes hō postq̄ diu tortus: et in eculeo vno pede suspensus dudū tolerasset: ad cōfusione suā a theodoro p̄ncipe in bizagonā prouinciā p̄p̄e carthaginē relegat: ut pastor esset vaccarū: vbi in cōfessione christi p̄fuerat. migravit ad dñm. Quē dum quidā felix christianus iuxta illic sepelire vellet: prout ei sanctus per visionē mādauerat effossa humo sepulchrum repperit p̄ ciosū: in q̄ ip̄m sepeliuit. lxx. passio recolit. iij. cal. apulis.

De sancto Eustasio abbate.

La. xj.

Eustasius abbas monasterij limaticē. discipulus sancti colubani abbas. hic sexcentos pater serme extitit monachorum: et vita et scititate p̄spicu. etiam miraculis claruit: et in eodē cenobio. iij. cal. apul. feliciter obdormiuit.

De sancto Secundo martyre.

La. xij.

Secundus miles et martyr in ciuitate asten. passus est tpe hadriani imperatoris sub prefecto sapitio. Qui a dñs calocero qui ab eodē prefecto ipsa vbe in carcere detinebat fide christi edoctus est. Eū autē sanctus martianus in terdonen. ciuitate teneretur in custodia Sapitius illuc p̄fiscisci voluit ut eum faceret immolare. Cum quo secundus q̄si causa solati p̄fecus est. martianū videre desiderās. Et cum extra ciuitatē asten. equitarent: columba super caput secundū aduolās insedit: et cum ad flumē xantarum venissent vidit secundus angelum super aquā ambulantē: et ip̄z in fide p̄stantē. Sapitius vero voces deorum cum secundo loquentium esse putabat. Et cum peruenissent ad flumē burbiam. angelus similiter sibi apparuit: et ip̄m ut in christum crederet sine ulla hesitatioe cōfortauit. Sed dum terdonam appropinquarent martianus angelo duce de carcere exiuit: et secundo obuiauit: et ut ad palmam obtinendam pgeret inuitauit. Sapitius hō vocem audiēs: et nullā adesse vidēs stupefactus se somnare putabat. Post hec secundus mediolanum iuit ad quē angelus faustinum et iouitam de carcere eduxit: a quibus nube quadā aquā p̄bente baptisma suscepit. Et ecce columba de celo venit: et corpus domini deferens faustino et iouite dedit: q̄ secundum communicauerunt: et residuum eucharistie eidem ut martiano deferret tribuerunt. Rediens autē secundus cum iam nox esset: et ad ripam padī venisset: angelus frenum equi eius accipiens super aquam illum trāseuerit: et vsq̄ ad terdonam perduxit in carcerē intromisit. Qui corpus dñi ei obtulit: et ad domū suā: angelico ductu rediuit. Postq̄ aut martia

nus a sapitio martyrizatus est: et scbus ip̄z sepeliuit: ut sapia dictū est in legēda martiani p̄dicie noī. martij Sapitius hoc audiens secundum teneri fecit et christum p̄sentē in eculeo suspensū rādiu torq̄ri mādauit: donec eius brachia a suis cōpagibus soluerent. Sed cum fuisset sanitati a dño restitutus in carcerē illuz reclusit: vbi dñs eēt angelus dñi sibi apparuit et scdm clauo carcere eduxit: et vsq̄ ad asten ciuitatē deductū ad carcerē vbi erat calocerus intromisit quib. saluator apparuit: et eos bñdicens cōfortauit. Cum aut mane sapitius ad carcerē pro scdm misisset: carcere clauo et signato ip̄z minime repperisset: indignatus venit ad vbe asten. ut vel calocerum puniret: et cū in codē carcere et scdm et calocex inuenisset: calocex q̄dem albiganum misit: et ibidē illū decollari mādauit: ut dictū est supra in passioe caloceri. xij. cal. apulis. Secundum hō aliquibus dieb. in carcere detentū educi fecit: et in p̄fessione vere fidei ip̄so immobiliter persistente picē cū resina liq̄ri mādauit. et super caput ei. ifundit: ac in os ip̄ius iactari. Qd cū viri liter tolerasset: et tubilādo deo p̄falleret. ip̄m extra ciuitatē ductū decollari mādauit. Cuius corpus āgeli mortu lerūt: et ip̄m cū laudib. sepulture tradiderūt. iij. cal. apul.

De sancto Mamertino abbate.

La. xij.

Mamertinus abbas prius pagan. cū idola q̄dā vice coleret: vñs oculū pdidit et vñ. manus ariditate incurrit. Qui dñs deos se offendisse putaret: et ad replū idola colenda pgeret. obuiauit cuidā christiano noie faustino. Qui cū ab eo causā sue infirmitatis didicisset: eidē christum predicare cepit: et ne demōes quos deos putabat amplius coleret admonuit: p̄sulens ut ad sanctum Germanum antiodoreñ. episcopū pergeret cuius consilio fretus sanitatē reciperet. Mamertinus ergo iter arripiens venit ad sepulchrum sancti amatoris episcopi et plurimum sanctorum. Et propter pluuiā nocte super tumbā sancti p̄cordij se collocauit. Cumq̄ obdormisset apparuit ei visio mirabilis. Videbat enim virum ad cellā eius venientē et sanctum cōcordium vocantē ut veniret ad scdm quod sancti p̄gri: nus amator: cū alijs episcopis faciebant. Cui de tumultu scdm rñdebat q̄ tūc venire nō poterat: q̄ hospitē suū custodiebat: ne a serpentib. ibidē existerib. occideret. Tūc ille recedēs post interuallū redibat et iterū p̄cordium aduocabat: Sanctus vero de tumultu surgens mamertinum per manum app̄hensum ducebat. Quē sanctus amator quis esset interrogabat. Et cōcordius hospitē suū esse rñdebat. Lūq̄ amator ip̄m tanq̄ pollutū expelleret et ille corā eo p̄strat. gratiā impetraret: iuberet ut ad scdm germanū p̄gat: et q̄cquid ille sibi iusserit adimpleat. Cuiusq̄ igit ad scdm germanū venit: et sibi visa narrās vniū cū baptismo postulauit: perrexit q̄ ad tumultū sancti cōcordij et remoto lapide plures inuenerūt serpētes qui de cem pedū longitudinem excedebāt. Quos germanus ad talē locum abire iussit vbi nemini nocere possent. Sicq̄ mamertinus baptizatus est et p̄fctim sanatus. Factusq̄ est monachus et deinde abbas mōasterij sancti germani: vbi sanctus alodius abbas fuit. Quadā vice mōachi eius v se laqueum tetenderunt q̄ ouibus insidiabāt: que nocte irruens capta detinebat. Qd abbas p̄fciēs de lecto surrexit: et vñe cōpatiēns ip̄sā exoluit: et ne amplius ad onus redire presumeret imperauit. Bestiaq̄ deinde patris mādā data ad implere curauit. Latrones quidā cū eū expoliassent solū et palliolum dimiserunt: qui nūmum in palliolo ligatum inueniens latrones reuocat: ut etiā denariū illuz sibi forte necessarium accipiant. Qui reuersi pallium cum denario abstulerūt: et nudaz penit. dimiserūt. Fefinātesq̄ ad suas latebras fugere tota nocte vagātes mane diuinitus ad cellā eius inuenti sunt. Quos ille benigne susci

piens ad penitentiam adduxit. et sibi ab eis ablata recepit. **Q**uod aut ad monasterium de fontaneto venisset ad instantiam fratrum die obitico palmarum missam eis solenniter celebravit. Et eodem sero egrotare incipiens die parasceue spiritum christi emittit videlicet. iij. cal. aprilis. **L**ui⁹ corp⁹ dum antiodorum sepeliret⁹ portaret⁹ venientes ad quandam villam nullo modo illis inde movere potuerunt donec quidam carcerat⁹ fractis vinculis liber exiret et ad corp⁹ veniens illud cum alijs visis ad vrbem deportavit: et in ecclesia sancti germani sepultus est.

De sancto Quirino martyre.

Ca. xliij.

Quirinus tribunus martyris passus est romae persecutio⁹ traianus sub aureliano comite virtutis militis. **Q**ui tribunus cum brum hermetem visis presertim in domo in custodia detineretur brum quoque alexandrum papam alibi in artissimo carcere vinculis mancipatum haberet: et cum quirino dum de fide nostra colloquum habuisset. **A**lexander nocturno silentio a quadam puero qui fabulam ferebat ardere e carcere per fenestram educit: et ad domum quini deducit in custodia hermetis itromittit. **Q**ui quini cernens credere cepit: et alexandro permisit ut si filia eius balbinam hunc in collo strum liberare posset: ipse una secum fide christi susciperet. **A**lexander pro filie sue sanitatem spopondit ei⁹ mandavit ut puella ad se in carcerem suum deferret. **A**beunte quino alexander ad carcerem suum a puero rediit: est clausis ianuis custodie virtutis tam alexandri videlicet quam hermetis. **C**um autem quinus filiam suam alexandro ad carcerem suum adduxisset et obseratis ianuis ipsum ibidem reperisset magis obstupuit. **C**ui⁹ botiam exoluens filie sue ipso: moxque puella sanitatem recepit. sicque quinus et filia eius balbina cum obsequio in custodia eius tenebantur fide suscepit ab alexandro papa baptizati ut in eius narrabilis passione. v. non. maij. **Q**ui audiens aurelianus qui locum imperatoris abone. v. non. maij. **Q**ui audiens aurelianus qui locum imperatoris abone. v. non. maij. **Q**ui audiens aurelianus qui locum imperatoris abone. v. non. maij.

Regulus episcopus nationis grecus totius euangelice apostolus ephesum discipulus fuit. **Q**uo in parthum insulam relegato athenas veniens dionysio adhibuit cum qui romam prexit: et vna secum cum sanctis rusticis et eleutherio a beato papa clemente ad galias predicationis gratia destinatus: qui primum arelatum deuenit: ubi a sancto dionysio christi nomine iuocato ydolum martis destruitur: et multis pueris templum illud in honorem apostolorum petri et pauli consecratur: missis quoque socijs suis ad diuersas vrbes ipse dionysius sancto regulo arelatensi ciuitati ordinato episcopo parisijs accessit: ubi cum rustico et eleutherio martyrij palmam suscepit. **E**odem autem die quo passi sunt dum missam regulus in arelato celebraret et nomina istorum martyrum in aduertenter in canone cum alijs sanctis recitasset miratus quid diceret vidit in altari. iij. columnas ipsorum martyrum nomina descripta in rostris habentes. **Q**ua visione cognoscens sanctos per martyrium migrasse commisso populo cuidam felici episcopo parisijs accessit: et a christiana matrona olim dionysii discipula catulla nomine hospitio susceptus: martyres christi eadem die qua visione viderat passos fuisse preperit et super eorum corpora basilicam edificauit. **I**nde siluanectensem ciuitatem ire disponens in villa lauria ydolum mercurij baculo continuens populum conuertit: et basilicam dei genitricis ibidem construxit.

Post hec in ciuitate siluanectensi a filio calice psanguine carulle predicare a demone obsessio imundum spiritum in specie vesperilionis eiecit: qui cum asinum sancti intrare vellet. asinus miraculose pede crucem in terra signauit: et demon euauit. **I**n itinere etiam ipse visis hostia carceris leui baculo scru fecit

reserauit et christianos detentos absoluit. **Q**ue dum prefectus quereret puniendū sancto dionysio et socijs noctu in somnis morte sibi comminata terre: et ne regulo noceat admouetur. **Q**ui cum mane pro eo mitteret: ut doctrina salutis suscipere: audires qui regulo ingrediēte templū oia ydola coramissent: et ex hoc ipsum pontifex occidere vellet episcopum qui de ab eorum furore defendit. et fide precepta templū illud in honore beati regini dedicandū obtinuit: omnesque populum baptizari fecit. **P**ost hec cum die quadam sanctus in villa rullaco predicaret: multitudinis ranae garrulitate prepeditis raris illis vna excepta perpetuo ipso fuit silentium quod visus in ipso loco miraculose premissit. **Q**ui euit in pace anno. lx. etatis sue iij. cal. aprilis. sepultus in vrbem arelatensem in ecclesia apostolorum quā ibidem preceperat. **De sancto Amos propheta.**

Ca. xlvj.

Amos propheta non fuit pater esaię: ut plures putant. **R**ed esaias nobili genere nobili patre exortus est: hic autem pastor et rusticus fuit aliquis literis et ille apud hebreos scribitur: ut hieronymus tradit que liaz differentia apud latinos non habet. **F**uit autem cognatio huius ex oppido thecua quod sex milibus a bethlehem distat curas gerens pecorum in latitudine caporum qui primi sunt oppido thecua: in quibus humi arido atque harenoso nihil oino frugum gignit: sed vberimis pascuis abundat: et ideo cuncta sunt pastorum plena: et sterilitas terre eo prestat pecorum multitudine. **E**x numero isto pastorum fuit amos impiorum fmoesque plenius scelerum. **P**rophetauit autem quidam tempore quibus ioc: naui: ionas osee: isaias. et aliquantulum exorsus est prophetare aī esaiam videlicet tempore hieroboam filij ioas regis israel et amasie regis iuda. **A**mos illos et pertra gētes illas que eius lectione prehendunt tra vel ventura denūciaret: et maxime pertra. x. tribus israel ut euerionē domus hieroboam et calamitatem populi predicaret. **Q**ui cum significasset amasias sacerdos bethel hieroboam regi ex mandato ipsius prohibuit amos ne ultra in regno. x. tribuum prophetaret. **C**um autem amos cessare nollet: dicens se non esse prophetam sed pastorem missum a domino frequenter illum amasias plagis afflixit. **T**andem filius eius ozias frequenter eum increpans vocem per tempora transiit et semini in terram suam deducit post dies aliquot dolos vulners exprauit pudie cal. april. **S**epultusque est cum patribus suis. hec hieronymus et iosephus. hic propheta ex numero. xij. prophetarum est qui in sanctorum patrum catalogo ecclesie. xlix. c. describunt.

De sancto Amos abbate.

Ca. xlvij.

Amos abbas in deserto scythi passus fuit quasi milia. cccc. m. nachoz cenobij quod dicebat rebarnen sed quod erat ingēris abstinentie viri habites vsu induit colobis quasi saccis lineis et pelle cōfecta collo post tergum et latius descendente tegit: cucullis etiam caput operiri maxie cum ad sumendum cibum veniebat: eisque faciem velare. ne alius alius parti esca sumentē deprehenderet: habites summū silentiū: ita ut nec puraret esse in illo loco quod hominum ubi sedebat ad mensas. **E**t oīseroy cōgregatio sic erat posita in multitudie ac si eorum quod fuisset in solitudine dum ita lateret vniuersusque abstinentia ut ab alio cognosci non posset. **S**edebat ad mensas pīnētes magis quam cibos sumētes ut nec defuisse mensis nec vētri satisfecisse viderentur quia maior pars est hie abstinere que i oculis habere et manibus. **P**ost gubernatā pro et regulatā pgregatione ad desertum nūrie accessit. ubi dum ēer: rogauit duos ad se venientes: ut sibi doliū a ciuitate deferret necessarium ad aquam colligendam. **A**lii quod pmisserunt. **R**ecedentes autem alter eorum pernituit: et deferre recusauit: eo quod per deuera et prupta mortuū nollet camelū lōgo itinere et piculo exponere. **A**lter pro non habens camelum cum deuotione portauit asino quod ita leuiter asinus tulit: ac si nullo pōdere oncratus incedens. **Q**ui dum ad sellā deuenit amos illū gratāter excepit ei⁹ camelum comitis sui mortuū esse nūciavit eo quod pmissū attēdere non

luit. Illisq; reuerſus ita eueniſſe p̄peruit. Quicquid in dño
vir dei p̄dicte cal. apulis. hec in vitis patrum.

De ſancto Almonio abbate. Ca. xviij.

Almonius abbas in deſerto iteriori nitric plen⁹
charitate habitauit cum duob⁹: q̄ ſibi carne et
ſpū fratres erāt. Quos alter euſeb⁹ alter eu-
tim⁹ vocabat: tertiu⁹ q̄q; germanū dioſcor⁹ no-
mie habuit: q̄ epi⁹ fuit: hic at fratres ſuos p̄dictos ⁊ alios
monachos ac ſi nutrit filios p̄fouebat: q̄ ⁊ monaſteriu⁹ mu-
ro vallatū p̄ſtruxerat: in q̄ ⁊ puteū foderat oib⁹q; neceſſa-
rijs iſtruxerat. Et dñi qdā frater ſaluari volēs ad eū veniſ-
ſet q̄rens cellulā vacante in q̄ habitare poſſet: impoſuit ei
vt ſe in ſuo cenobio expectaret: donec ad req̄rendū accede-
ret. Abiēſq; paul ab eo loco ſibi cellulā paruiſſimā in q̄ ha-
bitare cepit: ⁊ fratri q̄ aduenerat mōaſteriu⁹ cū oib⁹ que
in eo fuerāt reliq̄t. S; ſi plures fuiſſent q̄ ad eū veniſſent
ſaluari cupientes: vir ſc̄us oib⁹ fratrib⁹ p̄gregatis ⁊ cū
alacritate euz iuuatib⁹ locellū vna die p̄ſtruebāt. Et dum
aduē q̄ venerāt ad ecclīā vlt ad iſfectionē iuitati eēt vn⁹
q̄q; de fratrib⁹ amonij ⁊ ſuis cellulis neceſſaria p̄ferrebāt
⁊ nouas cellulas p̄ſtruebāt. ita vt nihil vteſſilū que req̄rūt
deſſet: nec tñ cuiuſq; collatio nota foret. Regreſſi q̄ hi q̄-
bus cellule fuerāt p̄parate: eas introgreſſi oīa inueniebāt
que ad vſum neceſſaria erāt. Et hec ipa amon⁹ ſepi⁹ ſum-
ma charitate iterauit. Hec in vitis patrum.

De ſancta Balbina virgine. Ca. xix.

Balbina p̄go fuit filia q̄rini tribuni martyris de
quo ſupra dictū ē. iij. cal. apulis. Que vt ibidē
dictū habet cū eēt ſtrumofa a ſc̄o alexādropa
liberata ē. Hā cū pat̄ ei⁹ botā de collo alexā-
dri tulit⁹ ⁊ p̄ger⁹ vt filie collo iſponeret. put ſibi ſc̄us pa-
pa mādauerat appuit puer faculā deferēs ⁊ puelle aſſiſtēs
q̄ eā in amorē ch̄i ⁊ p̄ginitatis p̄ſeuerantiā p̄ſortauit ei⁹
ſpōſum celeſtē p̄miſit. Mox at vt boia circa collū p̄ginitis
cunq̄t. puella a ſtruma liberat. ⁊ ab alexādro papa bapti-
zat. Qui i p̄ginitatis p̄poſito vſq; ad vire finē p̄miſit. Et
cum ex deuotiōe botā alexādri pape oſculareſ admonita
ab ipō catenā bti petri apli req̄ſiuit ⁊ obtinuit: et mox
ſc̄e theodore ſorori hermetis p̄fecti et martyris p̄mēda-
uit. Sepultaq; eſt in cymiterio p̄terituri iuxta patrē ſuum
pudic. cal. apul. De ſc̄a Theodora p̄gie et marry. Ca. xx.

Theodora virgo et martyri ſub aureliano impa-
tore rome paſſa ē: hec fuit ſoror hermetis. mar-
tyris et p̄fecti vrbis que a ſc̄o alexādro papa
in fide docta et baptizata eſt. Cum autē brōs
hermes ab aureliano paſſus fuiſſet: et ipm ſo-
ror theodora ſepeliſſet ab eodē iſperatore et ipa dudū i vin-
culis detēta tādē capitis obruncatione paſſa martyri⁹
ſepulta ē iuxta fratrem ſuum ſalaria nō lōge ab vrbe roma
cal. apulis. De ſc̄o Valerico abbate. Ca. xxi.

Valericus abbas aluernia natus cum patris
ones adhuc puer paſceret ſcholas puerorum
frequētās: occulte ſas vidit: Deinde rel-
cto ſeculo ſecut⁹ ē auunculu⁹ abbate monaſte-
riū auturiē. vbi ſatis renicēte patre monach⁹
effect⁹ eſt. Et poſt alicuius t̄pis lapſum artiori vite ⁊ p̄feſ-
ſioni ſe tradens a ſc̄o macario abbate in monaſterio anti-
ſiodorē ciuitatis receprus ē: vbi du duz manēs adhuc ad
p̄fectiora intēdēs quendā nobilē noīe bobium cōſertit: et
cum ipō monacho facto luxuriū iuit. Abi⁹ ambo diſci-
puli facti ſunt columbani abbatis. Poſt hec valericus
de ſui abbatis licētia cum alio fratre ad p̄dicādū gēt-
bus acceſſit. Et veniēs neuſtriā remotum ſolitudois lo-
cum a rege clorario iſpetrauit: vbi et euz codē p̄ſocio in vi-
te ſc̄itate p̄miſit et multis ſtutuz ſignis eſſuſit. Hā i vi-
co ambianēſi gua: unago reum quēdā dudum patibulo

appēſum depoſuit et ſuſcitauit. Mbatrona quēdā p̄ue-
rum ſuum panes et duos vini flaſcones viro dei miſit. ſed
puer paritē panē et vinū ex flaſconib⁹ i via abſcōdit. et re-
liq̄ um vtriuſq; ad ſc̄m poſtauit quē ille monuit ne de vi-
no aut pane in via dimiſſis guſtaret co q̄ ſerpēs eēt i fla-
ſcone et venenū i pane. Lōſuſ puer redijt: et ſerpētē in
flaſcōe vidēs extimuit et penitentiā egit. Lūz tpe hyemis
ad domū p̄ſbyteri euz ſocijs ad ignē p̄ ſe calefaciēdo de-
clināſſet: et p̄ſbyter cum qdā iudice ciuitatis ad focū: ſe-
dētes ianta ⁊ laſciua verba p̄ferret. ab eo admonit vt ſile-
rēt cū adhuc ideteriora p̄p̄erēt tñ diſceſſit. Et ſtatim p̄-
ſbyr excecatus ē: et iudicis virilia marcuertit. Quē i
ch̄o cal. apul. Seputus Ambianis in mōaſterio leucan.
De ſc̄o hugone epi⁹ ordinis cartuſien. Ca. xxj.

Hugo epi⁹ gratiopolitan⁹ fundator fuit ordi-
nis cartuſien. Lulus maſ cum ipm geſtare in
vtero vidit in ſōnis ſe parere filiu⁹: q̄ a brō pe-
tro apo et alijs multis ſc̄is in celum ſerebat
Et p̄cognoſcēs cum aliqd magni futuz natuz
puer⁹ et educatū tradidit l̄is imbuēduz. Qui ſatis iuue-
nis monachus effectus cartuſienſi ordinē iſchoauit. Lūz
em eēt in ſolitudine cartuſie vidit p̄ ſōnium ſeptē ſtellas ſi-
bi ducatur ad habitaculū vſq; p̄ſtantes. Mbane autē ſc̄o
cccc. vij. vtri q̄ vnus fuit magiſter biuno. iij. alij litterati.
et. ij. laici ad euz venerunt vira ſolitaria exq̄rētes. Quos
ſc̄os ſeptē ſtellas viſas eē intelligēs: eiſdē viſa narrauit:
et cum eis i ipō loco mōaſteriu⁹ et ordinē iſchoauit. De-
inde diſponēte deo factus eſt abbas ciuitatis. Deinde epi⁹
miſerens ſiue gratiopolitan⁹. Factus autē epi⁹ q̄tem
mētis deſyderās abſolutionē ab ep̄atu p̄ nuncium dei⁹ p̄-
ſeipm ab honore ſc̄o et innocēto ſc̄o romanis pōtifi-
bus obtinere nequit: eo qd ipm purilē ecclīe cognoſcebāt
multaq; p̄ſecutiōes a petro leonis ecclīe dei aduerſario
pro libertate ecclīe paſſus ē: eo qd innocēto pape cui ille
inimicabāt p̄ſtāter iſte faueret. Quē iuit in pace anno gra-
tie. M. cxxij. etatis ſue āno. lxxx. i ſenectute bōa cal. apu-
lis. De ſc̄o hugone abbate boneuallis. Ca. xxij.

Hugo abbas boneuallis ordinis ciſtertiē. ſo-
ruit tpe federici p̄imi. Qui dñi iuuentis ordi-
nē eēt ingreſſus: et de redeundo ad ſeculū gra-
uiter tētare: oīone in ecclīa facta brā p̄go ſi-
bi p̄ vſum appuit: ei⁹ natiuitatē: p̄uerſatio-
nē: paſſionē: reſurreccionē: ⁊ aſcēſionē ch̄i oſidit. Ex qua
viſiōe p̄ſortat⁹ in nimis ſc̄itate p̄ſeuerauit: quem ſanctus
Bernardus abbatē boneuallis cōſtituit. Sub hoc no-
uitus qdā in ſuo principio tentatus de redeūdo ad ſecu-
lū p̄ſeſſus abbat⁹: ⁊ ab eo p̄ſortatus p̄ſtitit. Et p̄ biennium
an ei⁹ obitū granē infirmitatē incurrit: ſ; a brō iob ei ap-
paretē p̄ſortatus die ſequēti expirauit. Ac poſtmodū ab-
bat apparuit: gratias ei agēs q̄ ei⁹ hortatu in ordie per-
maſit: ſe in gl̄ia eē dixit. Alij q̄q; duo nouitij de reſeſſu
tentabant: q̄q; vn⁹ q̄ miles puerſus fuerat: in ſomnis vidit
ſe cadētē in puteū tāte p̄funditatis q̄ tres dies trāſibāt
donec ad p̄fundū pueniret. Mō cū abbati retruliſſet: expo-
ſuit ei hūc eē abyſſi puteū in quē caſurus erat: ſi ab ordie
diſcederet. Ille ſo nihilominus abiit: ⁊ poſt triduum ab
hoſtib⁹ occiſus fuit. Alius ſo q̄ clericus erat ab eo moni-
tus p̄miſit: eo qd ſibi abbas vitā eternā p̄miſit. Qui pri-
die quā moreret: oīa noſtra apparuit: ⁊ in craſtinā ei glo-
riā a ſuo abbate p̄miſſam obtinendā inſtitanter aſſeruit
qui die ſequēti expirauit. Lūz ſepius dyabolū in coro-
inter fratres vidit: dixit aliquem ex fratrib⁹ graui p̄cō-
derineri: nec talis viſio reſtitit. donec vnus ex fratrib⁹ pe-
ccatum qd p̄miſerat p̄ſeſſus fuit. Joānis eius miniſtri
⁊ fratris vnus paralitici egrotantium diē ⁊ horā tranſit⁹
predixit: ⁊ vt predixerat ſic euenit. Samulus cellari in

firmatus pectus graue vni fratru pfecti ab eo monitus est ut abbat illud ptereret: qd ille se facit pmissit si abbatē tunc absente aq̃ obiret reuertit ptingerz. Sedasij abbas venit set expirauit. Postea hō frat ille abbat in dormitorio ap- paruit: eos pectm vt pmisserat pfecti fuit. Adde ex hoc mag nas luere penas: quē abbas absoluit. Ac postea pfectorem suū interrogas de eodē peccato z pmissione sibi facta cer- tificat: extitit. Pro cuius aia dū orasset: vidit eum postmo- dum cum magna luce. de sua liberatiōe sibi gratias referē- tem. Post multa hō sactitat: ei⁹ insignia sancti abbas ih̃su go in monasterio boneuallis humanitatis debitum soluit: ibidem sepultus.

De sancta maria egyptiaca.

Cap. xliij.

Maria egyptiaca q̃ peccatrix appellabatur: egypti- pro nata parentis annoz. xij. deserens alexan- driā fugit: ibiqz. xvij. annis publice se libidini subiecit: z nulli hoim se petēti denegauit: q̃nt- mo multos ad luxuriā obscenis actib⁹ inferui- ens puocauit. Cum aut hoies regiōis illius ad adorandā sanctā crucē hierosolymā ascenderēt: qbusdā iuuenib⁹ so- ciata cū eis nauē ascendit: z hierosolymā nauiganit: z nau- gando oib⁹ indifferenter se exposuit: z plurimos secū con- cumbere fecit. Cū vero naute ab ea nauū requirerent: cor- pus suū eis p nauo pstituit. Et cū hierusalē aduenisset: z p adorandā crucē vsqz ad fores ecclesie cum alijs accessit: subito z inuisibilē repulsā patiebatur: et intrare n̄latur: per- mittebatur. Ceteris q̃qz cunctis intrantib⁹: ipsa tertio ad- limē perueniēs repulsa est. Ad se igit reuerfa et hoc ppter eius enormia flagitia euenire cognoscēs: peccatū runderē ce- pit et lachrymabilē a cordis intimo: peccata sua defleuit. Et corā imagine dei genitricis pstrata orare cepit: vt pec- catorū sibi veniā impetraret z sanctā crucē adorare pmit- terat pmittens se seculo ab renunctaturā: z de cetero caste mansurā. Receptaqz aliq̃ fiduria sine repulsa: ecclesiam intrauit: z crucē dñi cū ceteris adorauit. Cui qdaz pro ele- mosyna tres nūmos tribuit: de qbus tres panes emit. Au- diuitqz vocē sibi dicentē: qd si iordanē transiret: salua esset. Iordanē ergo trāsiit: z in desertum accessit z. xlvij. annis ibidem manens: nec hominēz: nec quodcūqz animal vidit. Tres aut panes quos secū tulerat: ad instar lapidis indu- rauerūt. z. xvij. annis ei ad cibū suffecerunt. Vestimētis aut eius putrefactis nuda remansit: estu pariterqz gelu cure ethiops instar denigrata: capilli hō cani effecti cutis ni- gredinē operiebāt. Annis autē. xvij. diuersis tentationib⁹ molestata. Ipsas tandē dei gratia omnes deuicit: z dein- cepto annis. xxx. celesti lumine super eā dieb⁹ singulis ra- diante sine cibo permāsit. Eodē tpe abbas zoymas in ce- nobio sanctoz monachoz iuxta iordanē monabat qui di- uina inspiratiōe p̄mor: eternū illā ingressus est: vt aliquē p̄uuz dei ibidē latitante inueniret. Qui hūiliter. xx. diez p ambulasset: vidit quandā nudo nigroqz corpore pambulā- tem incendio solis exusta: canis comisqz respersa: que vi- dēs eum: fugam arripuit: et abbas post eaz currere cepit. Tunc eum ex nomine vocans: cur se psequerē interrogat: z q: nuda erat palliū suū sibi tradit petijt: vt sic operta euz alioqz possit. Qui se nominari audiens stupescit: palliū ei plectit in terra pstrat: vt se benediceret exorauit illa hō ad eum bñdictionē spectare dicebat: eo q p̄byter erat. Cuz aut nomē z offitiū suū audisset: magis extimuit: z instā- ter ab ea benedictiōe obtinuit. Cuzqz ipsa extens⁹ manib⁹ oraret. Vidit ipsā mēsurā vni⁹ cubiti a terra in aere eleua- tā. Et cogitare cepit: ne forte spūs esset. qui se orare sic fin- geret. Cui mox sancta eius cogitationē aperuit: z q: vere esset mulier z non spūs affirmavit. Et adiurante senē cum eo sedit: z oēm vite sue ordinē pmissū ē enarravit: rogās senem vt ad monasteriū redeat: et post annū die dñice cene

ad iordanē veniat z corp⁹ dñi secū ferat pmitterēs quod tñ ad ipsum locū veniet: z demanū illius sacramēta dñica su- mer. Rediens igit abbas ad monasteriū reuoluto an- no die cene domini talitē corp⁹ dominicū: z vsqz ad iordanē nem pueniēs ex alia parte fluminis mulierē stantē aspexit: z cogitans q̃modo ad eum sine nauicula ptransiret: subito vidit eam signo crucis edito super aquas ad se venientem. Cuzqz stupens ad pedes eius se p̄sternere veller: illa p̄t- buit eo q dñi corpus ferrer z sacerdotij dignitate p̄tine- ret. Sumptoz sacramēto abbatem rogauit: vt sequerē ad se anno ad eremiū redire veller: z sup aquas itez iordanis ambulaus redijt: z solitudinem petijt. zoymas hō ad suū monasteriū regressus dolere cepit: q̃ eā de nomine suo in- terrogare non meminit. Sequerē hō anno ad locūz vbi eā prius viderat venit: z ibidē eam defuneram repperit. Qui lachrymās: eāqz tāgere nō audēs timēs ne forte sibi displic- ceret: ad caput ei⁹ iras in terra descriptas legit ita p̄tinen- tes. Sepeli zoymia corpusculū marie redde terre puluerē suū z ora p me ad deum: cui p̄cepto die secundo apulis reliq̃ hoc seculū. Tunc ille p certo cognouit z mor vt sacra- mentū domini accepit et ad desertum redijt virā finit: z q spariuz itineris diez. xx. illa vna hora perambulauit. Cuzqz terrā quo foderet nō haberet: leoni ad se veniēti māsuerit: sime iussit fodere terrā. Qui iussa humilē adimpleuit: z ad desertū vt agnus accessit. Senē q̃qz corpore humato ad monasteriū suū glorificans deli venit. Qui euit in dñio san- cta dei maria peccatrix. iij. noñ. apulis.

De sancta Theodosia ygene z martyre.

Cap. xxv

Theodosia ygo tpe diocletiani ap̄d cesareā pa- lestine passa est anno etatis sue. xvij. Que nobi li eiusdē ciuitatis exorta p̄sapia elegantis pul- chritudinis existēs dum ad sanctos martyres i carcerib⁹ detētos cōfugiss⁹ vt eoz se orationi b⁹ p̄mendarz: facta est ei vox de celo q eā christ⁹ oleo athle- te pungeret ad passionē tolerandas. Hec a p̄side vrbano cōphēsa: dñi christū p̄stere n̄dara ad stipitē p capillos suspendit: sed nube supueniente p̄egit. Deinde ferro onu- sta incarcerationē diuinit⁹ a christo dñio liberat. Post hec ligato ad collū eius ingenti saxo in mare precipitāt: sed ab āgelis soluta ad littus reducta. Subsequēt leopardis ex- ponit: quib⁹ omnino intracta custodit. Nouissē vero capite cesa est visaqz est ab astantibus columbo auro splendidiōz de ore eius exire et celum ascendere. Cuius corpus a fidelib⁹ in eadem ciuitate conditū est. iij. noñ. apulis.

De sancto Nicetio cpo.

Cap. xxvj.

Nicetus ep̄s Lugdunens. fuit. Cuius vita vir- tutib⁹ nō mediocritē effulgit: z p̄tiosa mors ni- hilomin⁹ miraculis p̄menda. Qui et in ch̄io deuit. iij. noñ. apulis in ipsa vrbe tumultatus ibec in martilogio adonit.

De sc̄is agape z chionia yguni. z marty.

Cap. xxvij.

Agape: chionia et hyrenes ygines passē sūt in vrbe tpe diocletiani sub comite sissinio. Ibe fue- rūt sorores z acille sc̄e anastasiē: vt in ei⁹ passio- ne dictū est supra. vij. calen. ianuarij q cū chri- stiane essēt z p̄fecti monitis obedire nollent: in- cubi eas recluser vbi coquina vtenilia seruabantur. Et euz in earū amorem exardesceret: eo quod pulcherrime essent: ad eas nocte intrauit vt suā libidinē exerceat. Sz in amē- taz h̄sus putās se tractare ygines: carbones patellas: cal- darias: z similia āpleuās osculabatur: ex hoc faciatue: z de- founto admodū exiēs a suis putat in demonium versus: z p̄beribus afficitur. Cuzqz imperatoiem adisset: vt de hoc conqueretur suspicantibus cunctis quod in sariāz versus esset: virgis percutitur facie conspuatur: luto et pulcre in- ipm plectis detēti⁹ sedatur. Et quia oculi ei⁹ tenebant: ne

se talē ut erat aspiceret: mirabatur cur sic oēs eum virupo se tractaret: videbatq; sibi q; ipse et oēs alij albis induti essent. Cū autē sic se deformē ab alijs didicisset: putās q; puellē magicis sic eū artib; ludificassent: Iussit eas corā se expoliari: vt saltē nudas aspiceret: vestib; autē eaz; corporibus adherētib; nullatenus spoliari potuerūt. Ipse vero adeo dormitauit q; a pulsantib; excitari neq;bat: hēc autē diens diocletianus fēgines tradidit sissinio comiti puniēdas. Qui primo hyrenē aditā vt magis iuueculam carcerauit. Agapē hō et chionā ignib; imisit. Statimq; virgines orātes spū emiserūt. Corpora illaz; et vestimēta accipilli oīno intacta ab igne māserunt. Quoz; corpora anastasia eaz; scdm̄ seculū dñā sepeliuit. iij. non. aprilis.

Et de scto euagio p̄bytero. Ca. xxvij.
Magrus p̄byter duoz; macarior; discipulus fuit. hēc a gregorio nazianzeno diaconus ordinat; et cū eo in egyptū descēdens viros monasticos inspicēs relicto seculo vitā illoz; est imitat;. Qui dū ad sacerdotiū eēt et pulcherrim; corpe in vībe residēz a fenatore ppter vronis zelotypiā nouit sibi mortē parari eo qd; eidē familiarissim; eēt. Sed diuina monit; visione eremū petēs duoz; macarior; successine discipulus fact; est. De hoc heraclides retulit q; xliij. annis in abstinentia vixit: panis et olei modicū sumēs. Qui dū de carnis cōcupiscētia tētare: tota nocte in puteo stabat tpe hyemali: vt carnes gelu pstringerēt. Aliqñ etiā spū blasphemie tact; xl. dieb; sine recto p̄māsit. A demonib; etiā pluries verberatus est. Die qdā tres maligni spūs in spē clericorūz eldē astiterūt: tra fidē catholicā disputantes: q; vnus se arrianū: scd; scd; eunormianū tert; apollinariū se dixit qd; oēs ipse dei sapiētia supauit. Cū ecclie clauēs deperisset: tpe hostij parē illā quā clauēs introibāt signauit statimq; fores apuit. Cuidā etiā discipulo oīa q; sibi p annos xviij. euenerūt añ illud tps sibi futura p̄dixit. Per ānos. x. vj. neq; carnes: neq; coctū: neq; pomū: neq; qcquā viride comedit: nec balneo vsus fuit. Et cū āno. xvj. ppter stomachi passionē sibi necessitas eēt coctū comedēdū: panē nō tetigit: sed olera v̄l lēculā biēnio degustauit. Artes quoq; et fallacias demonū et spū differētiā subtilit; nouit. Ap̄propinquās neci: s; tñ per duos annos antea se a carnali impugnatōe liberatū fuisse dixit. Strateg; lōgen; sub ipe ratore valēre et seculo migravit. iij. nonas aprilis. huius discipul; p̄allid; fuit. hēc scd; diuina et humana literatura clar; aduersus octo principalū vitioz; suggestiōnes: qd; aut p̄m; aduertit: aut inf p̄mos didicit octo ex sacraz; liay; testimonijs libros opposuit. Ita vt vnaqueq; suggestiō s; se habeat testimoniū quē lib; ex greco in latinū p̄tisse se tradit gēnadi;. Scripsit et anachoritis simplicitervitib; lib; cētū sūay; p capitula digestū. Eruditis hō et studiosis qñq;inta quē etiā de greco idē gēnadius trāstulit i latinū. Supiorē vero iā dudū trāstlatū coixerit Scripsit et cenobitis sinai mōtis doctrinā vite cōis. Virgini deo sacrate libellum edidit religiōi sue pueniēte ac se xut. Paucas etiā sniolas obscuras valde: et solis mōachorūz cordib; cognosciles oñdit. Quas etiā gēnadi; ex grecis latinas fecit. Scripsit et alios duos libros valde puriles. Quoz; vnus de actuali vita monachis intitulat. Alē vero cognitiōalis. hēc gēnadius de viris illustrib;.

Et de scto euagio episcopo.
Magrus p̄byter alexandrinus et postmodum antiochen; ep̄s vir acris et pstantis ingenij et discipul; athanasij alexandrini ep̄i fuit a q; et p̄byter ordinat; est. hēc vitā bri antonij ab eodē athanasio in greco scriptā in latinū pueritit sermonē. Dum adhuc p̄byter eēt diuersoz; tractat; bri misit hieronymo vt ipse libro de viris illustrib; tradit. Qui etiā sanctitate

insignis antiochie quiescit.

De scto ysidoro ep̄o et p̄fessore. Ca. xxx.

Isidorus ep̄s hispalen; q; ciuitas est hispanie ex eisdē hispanie oriūdu; tpe heraclij imperatoris scititate claruit et doctria vt ait sigibertus. Qui multa volumina ecclie dei vtilia p̄didit vīz soliloq;oz; libros duos. Sūay; libros qñor. Synonymoz; libros vigint. Etymologiay; libros viginti. De officijs li. duos. Cōtra iudeos ad iordē florentianā libros duos. De significatiōe nom; et veteris testamēti ad orosium libros duos. Alle gouarum in quinq; libros moysi libros quinq;. In solue vnū. In librū iudiciū vnū. In libros regū vnū. De corpore et sanguine dñi: librū vnū: et plura alia. De origine officior; lib. duos: Item lib; differētiay; p̄tē de vita et obitu sanctorum q; dñm p̄cesserunt. p̄tē de natura rerū. p̄tē lib. arrium. p̄tē librū de summo bono. p̄tē extat et liber decretorum apostolorū romanorū pontificum canonūq; conciliorum: que per successiōes tēporū diuersis locis per orbē a catholicis ep̄is celebrata sunt: que oīa grandi et insigni volumine p̄pūxit. Ex qua p̄stat hyūonis p̄positi beluacēti. et gratiani decreta vt plurimū fuisse decerpta: vt dicit vincēt;. Autem hispalis vita et doctria p̄fulgidus p̄dicē nōn. aprilis. ibiq; tacet humatus.

De scto Ambrosio confessore. Ca. xxxj.

Ambrosius dyaconus martionis primū labe infectus: postmodū ab origine corept; ch̄ia ne fidei p̄fessor euasit. Et i eruditōe verbi dei studiū seruēs adhibuit: atq; cōfessionis dñice gloria insignis fuit huius solerti studio et flagrati industria vt p̄cuz et obsecrationū coactus Origenes ferme infinita dictauit volumina. Notarios nemp; scriptores: et scriptores puellas scribēdi pueritia appime erudit; exhibuit: et sūptui necessaria affatim ministravit. p̄p; etiā elegāts ingenij fuisse epistole ip̄ius ad originē date indices sunt. Obijt añ mortē ougenis: vt dicit hieronym; libro de illustrib; et de hoc eusebius. vj. eccl; hystorie mentiōē facit. Autem aut in domino p̄dicē nōn. aprilis.

De sancta hyrene virgine et martyre. Ca. xxxij.

Hyrenes virgo et martyr; soror sanctorum agap̄is: et chionie de quibus superius dictū ē. iij. non. aprilis. Postq; p̄dicte sorores sue a comite sissinio martyrizate fuerunt: cum esset ceteris minor die tertio de carcere educitur i quo reclusa detinebatur. Quam comes nudatam iussit ad lupanar duci vt omnibus prostitueretur. Cum autem ducceretur apparuerunt ministris duo angeli duorum militum quos illi cognoscebant facies pretendentes mandantes satellitib; ex parte comitis vt hyrenē ad lupanar non inferrent s; eam ad talis mōtis cacumē deducerēt. Quod dum illi p̄fessissent: et hēc comes qui nihil de hoc illis mādaauerat didicisset iratus ista magie deputās ad montem illum ascendit: Et tota die gyrans supercilium et hyrenes quidem aspiciens: sed eam pertingere non valens arcum tetendit et sagitta directa ipsam i corde pcussit. Qui etiā corpus iuxta sorores suas anastasia sepeliuit nōn. aprilis.

De scto Sixto primo papa et mar. Ca. xxxij.

Sixtus papa huius nominis primus natione romanus ex p̄fē pastore de regiōe via latia alexādro p̄fē pape in ep̄atu successit et sedit ānos. x. menses. iij. dies. xxi. hēc p̄stituit vt p̄fatiōe cōpleta chor; hymnum angelicum decantaret. s. sanctus sanctus sanctus dñs deus sabaoth et qd; mystica sacra non t̄gerentur nisi a ministris altaris. Constituit etiam vt corporale

et circumstantiis nationū. que eis aduersate fuerāt. i. filiorū
amō: amō ab edon: philisteorū. tyris: sidonis egypti et ethio
pie. Iste ppheta signū dedit pplo in fluuio chobar: vt qñ
desideret: sustineret desolationē terre sue. Tūc speraret
ad hierusalē quādo mundaret. Lū aut pueniret plurima
multitudo captiuorū ad fluuiū Chobar: et Chaldei rebel
lionē timeret irruerūt super eos. Ipse ppheta piecib⁹
suis siles aq̃s fluminis sup aquas ambulans cum omni
multitudine ad alterā rīpā se recepit. Et quotq̃t eum pie
sumpserunt seq̃ submersi sunt. Et p orationē subito largā
piscū coptā efusēt pplo pstitit ad vascendū. Sepe q̃q̃
multis deficientib⁹ vitam restituit. Postea p i Chaldeā
pstitit inter p̃captiuos legis transgressores iudicauit.
Et p̃cipue q̃sdā de tribu dan et gad: q̃ in desē cōmitteret
impia: legis psequēdo custodes et fecit: vt dicit epiphani⁹
p̃tra eos p̃digium magnū: q̃ filij eorū et vniuersa pecora a
serpētib⁹ perierunt. Et p̃dixit: q̃ tribus ille non reuertē
tur ad ppria s; in medijs regiōibus remanerent. Ob hoc
exerebāt distraxerūt eū eq̃s p crepidines saxorū: et exere
brauerūt eū. Sepelietur eum in sepulchro sem i arpha
sath in spelūca duplici. iij. idus apulis. Hec hieronym⁹
et ioseph⁹ et ex hystoria scholastica atq̃ ex chroica guilelmi

M De sanctis pluribus marty. Ca. xliij.
Martyres plurimi fuerūt illi: q̃ cū scō alexan
dro papa in eodē carcere tenebāt inclusi sub
custodia q̃rini tribuni: de q̃ supra actū ē. iij.
cal. apulis. Qui cū vidisset q̃lter sc̃s alexā
der papa q̃rini filiā a gibdo sanasset: et h̃ba ei⁹ p̃dicatiōis
audissent oēs ad ch̃m pueri sunt: et a sc̃is p̃byteris enē
tio et theodolo baptizati: et ab eodē p̃fice confirmati. Et
cū q̃rini eis carcerē aperuisset: vt abirent soluti inuenerūt
abire: martyrij gloriā expectantes. Postq̃ aut aurelianus
p̃nceps q̃rini tribunū martyrizari fecit. et hoc oēs ch̃iā
nos effectos cognouit: vetuste nauis impositos in altū mare
deduci iussit et illic ligatis ad colla lapidibus in profundū
demergi. Qui passi sunt. iij. idus apulis.

**De scō Apollonio p̃btero. et martyre et socijs marty
ribus.** xliij.

Apollonius p̃bter et marty: vt ait hieronym⁹
in vitis patrū dū vitā magnificā sc̃itatis inf
monachos egisset: et sacerdos ordinatus esset
p̃secutiōis tpe ch̃ianos circūtes hortabatur
Qui tentus a paganis et in carcerē missus a q̃dā philemo
ne custode maximis puticis exprobiabāt. Quē tādē apol
lonius exēplo sue mirabilis patiētie ad ch̃m puerit. Dū
aut philemō corā pplo et iudice se ch̃ianū eē clamaret. m̃
tis ab eo tormētis eratatus ē. Lū h̃o deceptorē hui⁹ apol
loniū didicisset ipm corā se ductū vna cū philemone igni
bus tradi iubet. Sz flāma illos in modū cibari circūda
te nubes rouda de celo veniēs nubē extirxit: et vires oino
illesus eruit. Quo miraculo iudex cū multis de pplo cre
diderūt. Hoc aut dū alexādrīe p̃fectus audisset apolloni
um et philemonē ac oēs ch̃ianos effectos in pfundo ma
ris demergi fecit: q̃d sc̃is illis baptismū fidelē reportant.
Qui passi sunt. iij. idus apulis. Quorū oim corpa ab vn
dis ad litus detecta a ch̃iantis alexādrīe digno sunt ho
nore tumulata vbi multis miraculis clarēt.

De scō Philippo ep̃o cretē. Ca. xliij.
Philipp⁹ ep̃s cretē. vbiis cortine. Cuius memi
nit dyonisi⁹ in eplā suā quā scripsit ad ecclīaz
ip̃ius ciuitatis insignē aduersus martionē edi
dit lib. magnific⁹ virtutib⁹ et optimis studijs p̃
ditus fuit. Gloruit quoq̃ t̃pib⁹ antonini veri et luchi aure
lij imperatorū. Qui vita et doctrina clarens in ip̃sa ciuitate:
Quicuit in ch̃o. iij. idus apulis.

De sancto Eustorgio ep̃o.

Ca. xlv.

Eustorgius ep̃us natione grec⁹. ab imperatore stan
tinopolitano legatus: ad mediolanēses missus ē
Qui tū gratus extitit ciuib⁹: vt ip̃o inde rede
ter: cū sedes vacasset ipm archiep̃m eligeret. Sed
ille in cōsulto p̃ncipe electioni noluit p̃sentire.
sicq̃ stantinopolim rediit: et imperatori q̃d factū fuerat nū
ciavit. Imperator h̃o gratissimū habuit: eaq̃ p̃secrandum
mediolanū remisit. Insuper triū magorū corpa i arca maria
sepulta dudū de p̃sde stantinopolim adducta eustorgio
p munere p̃cessit: que sc̃s in nauē vsq̃ ad portā detulit.
Lū aut arcā cū corpibus curru ip̃osinset: et innotis plu
rib⁹ parib⁹ boū ea trahere nō possent et divina reuelatiōe
duē sole inuēte paup̃cule mulier⁹ deuote planstro appo
sit leuissime curru trahēbat: quā vna in itinere h̃p⁹ occi
dit. H̃orū sc̃s ep̃us lupus oī deposita feri
tate m̃suet⁹ vehiculo se erhibuit et iunctus vna cū alta in
uēca mediolanū curru p̃traxit: vbi sc̃orū magorū corpa tu
mulata quēserūt vsq̃ ad t̃pus federici imperator⁹ cognomīe
barbarossa. Que tpe mediolāo euerso arca dimissa sc̃orū
corpa coloniā trāslata sunt: Sc̃s aut eustorgius in pon
tificē p̃secratus post laudabilia sc̃itatis opera in dño de
uit mediolani sepultus. iij. idus apulis.

De scō Julio papa et confessorie. Ca. xlvj.

Iulius papa natione roman⁹ ex pie rustico marco sc̃o
romano p̃fice in ep̃atu successit et sedit annos. xj.
mēses. ij. dies. vij. H̃ic p̃stitit vt nullus cleric⁹ ad
cām in publico ducat nisi i ecclīa. H̃ui⁹ p̃cepto oīē
talīs ep̃i thronos suscipere p̃stitit vt oīa monumē
ta chartarū ecclīarū rerū per romā ecclīe fieret p̃miseri
nium. Cui⁹ tpe celebrata ē p̃ma synodus nicēna. cccvij.
ep̃orū in q̃ dānata ē heresis arrij q̃ asserbat filiū minorem
p̃re. Hoc enī factū ē adhuc viuēte p̃stino augusto. Quo
humilis exēpro inlt⁹ papa exiliū. x. annorū et tribulatiōes
multas p̃pessus est a p̃stino augusto heretico. Tandem
post mortē ei⁹ ad sedē b̃i petrī cū glā reuersus est: fecitq̃
duas basilicas vna in foro: altā sc̃i valēntini via flāmina.
Quicuit in pace pridie idus apulis: et sepultus ē in cym
terio calopedij miliario. iij. ab viber: et cessauit ep̃at⁹ dies.
xv. hic vna de incarnatione dñi ad dyonisiū scripsit eplā.

De sancto zenone abbate. Ca. xlvij.

Zenon monach⁹ siluani abbat⁹ discipulus fuit
De q̃ refert heraclides inf cetera eius virtutib⁹
et cōstātie insignia q̃ in ardentissimi solis
egyptia regiōe stetit i caumate. v. dieb⁹ se de
siccas in sole: vt ex hoc p̃barer vitā tormēta
tolerare posset. Et post mire penitētie opera migravit in
christo pridie idus apulis.

De scō Hermingildo rege et martyre. Ca. xlvij.

Hermingildus rex et marty anno. vij. t̃pberij se
cūdi imperatoris: videlicet anno gr̃e. ccccxcv.
martyrij passus ē: q̃ leuigildi regis visigo
thorū filius sigiberti regis filiā duxit vxorem.
Ad cui⁹ suggestionē audita p̃dicatiōe sancti
leandri hispalē. ep̃i ab arriana heresi ad catholicā fidē
puersus ac more catholico baptizatus est. Quē p̃f arri
an⁹ vt ad suā heresim rediit et p̃m̃is suadere et minis tēre
re conat⁹ ē. Tūc illo in p̃tate fidei catholice p̃stāter p̃f
steret: p̃io q̃d eū p̃f regno p̃uauit rebuq̃ oib⁹ spolia
uit. Deū collo manib⁹ ferro vincit in arca custodia man
cipauit. Qui oīa pro christi amore cōtemnebat: Super
ueniente vero festiuitate paschali misit ad eum noctu per
fidus pater ep̃iscopum arrianum: vt de manu eius sacrē
legam communionem acciperet. Quod vir domini nō so
lū facere renuit: sed etiā arriano ep̃iscopo duri⁹ exprobra
uit. Ob hoc pater indignatus nullis apparitionibus ipm in

eodē carcere securi in capite eius cōfixa excerebrari fecit: sic regnū celeste rex et martyr intravit. Ad cuius corporis tumbā nocturno tpe psalmodie cārus audiebāt: et lampades accēse a plurib⁹ videbant. Patrē dō post filij occisio nē mortis eius penituit et ad fidē catholicā deuenisset: si gentis sue furorē non formidasset. Mortēs tñ recharedū filium suū regem futurū scō Leandro p̄dicto episcopo cōmendauit. Qui fratrē martyrē non patrē p̄fidum secutus ab arriana peste p̄uersus ab eodē ep̄o baptizatus est: totā q̄ visigothorū gentē aduerā p̄duxit fidem. Passus ē autē herminigildus idibus aprilis.

De sc̄o Carpo ep̄o et socijs martirib⁹. Cal. xlii.
Carpus ep̄s: pappus: dyaconus: et agathon: ca optima femina apud pergāmū asie vrbē ex emplo martiris p̄ioni martiriū passi sunt tpe a itonini veri et aurelij comodi impatorū: et in iij. libro. eccle. hyssorie reperit. Cum q̄bus et iustinus vir mirabilis q̄ iā fm libz p̄ defensione religionis nostre scriptum iudicijs obrulerat remunerationē lingue fidelis et eruditte martiriū munus accepit: quodā phi losopho crescēte noie et insidiante: quē sepius disputādo confuderat: qui passi sunt idibus aprilis.

De sc̄o Justino marty. Cal. l.
Iustinus martyr: de q̄ supra primo dictū est bacchia de p̄isci fili⁹ ex vrbē Neapoli palestine philosophie nostre sectator: plurima scripsit volumina p̄ religionē christiana. Nā p̄tra paganos volumē insigne prulit in q̄ de demonū natura tractat. Scripsit et aliud ch̄iane fidei defensione: p̄mēs: quē marco antonio p̄o et fratrē di rexit. Antonio pio et filijs atq̄ senatui apologeticū p̄ reli gione ch̄iana p̄scripsit. Itē libz de monarchia dei. Dialo gum p̄tra iudeos et triphonē eorū principē doctore illustrē Itē p̄tra martionē hereticū insignia duo cudit volumina Itē p̄tra oēs hostes. Extat et aliud eiusdē: q̄ d̄ p̄futatio. Itē aliud q̄ intitulat p̄salis. Item de aia in q̄ diuerlas questōes inseruit. Itē a crescēte quodā ch̄iani nois bla sphemo delatus q̄ christi fidelē eēt sectator: in p̄gamo asie ciuitate martiriū palinā adeptus ē idib⁹ aprilis. Itē pu tant aliqui trogi fuisse abrenūtiatorem. Itē hieronymus li bro. de viris illustribus.

De sc̄is Tyburtio: Valeriano et Maximo marty. Cal. li.
Tyburtius et valerianus et maximus martires passi sunt rome sub almachio vrbis p̄fecto. Cū cū b̄a cecilia valerianū sponsū suū et tyburti um eius fratrē p̄uerit ad ch̄m: vt in ei⁹ pas sioe dicit infra. x. lra. decēb̄. Tyburtius et va lerianus elemosynis insisterāt et corpora martirum sepultu re tradebāt. Quos almachius tentos: sibiq̄ presentatos interrogabat cur facultates suas vili⁹ p̄sonis exhibebāt et p̄ suis sceleribus dānatos sepellebāt. Qui cū tyburtius rīderet q̄ optabāt illos se seruos fieri q̄s ille dānnatos appellabat. Et cum multa alia de gloria future vite dixisset tyburtiū amoueri fecit et valerianū applicans ad sacri ficia deorū inuitauit. Ille p̄o se vni deo sacrificare dicebat cuius nomē exprimere nemo poterat: iouē p̄o adulterum et homicidā asserēbat: quem almachi⁹ fustigare iussit: p̄tra eos sniam tulit vt ad pagū iouis adducti: si sacrifica re p̄tēnerēt capite cederēt tradēs eos maximo comicula rio vt sniam exēgret. Qui cū eos duceret: q̄ illis p̄paties lamētabat: cur ambo germani vitā p̄tēnētes ad mortē q̄si ad epulas festinarēt. Tyburti⁹ et valerian⁹ ceperūt ei su ture vite penas et gl̄iam reserare: p̄mittētes maxio q̄ si se purificari p̄mitteret: in hora decollatiōis cernefēt cū quā ta gl̄ia eorū aie vitā futurā suscipiēt: maxim⁹ et a carnifici bus obtinuit. vt sc̄i martires ad domū ipsius in custodia ducerent: et in crastinū decollādi suarent vbi tyburtius et

valerianus adducti maximū in fide erudierūt et mittētes p̄ vibano papa et p̄ cecilia ip̄m baptizari fecerūt. Totāq̄ noctē i fidei p̄monib⁹ deduxerūt. Factoq̄ mane sc̄i mar tyres a cecilia cōfortati extra vrbē ad iouis pagū q̄to ab vrbē miliario deducunt et sacrificare nolētes gladio ferūt tur. Tūc maxim⁹ adiurat dicebat q̄ viderat angelos p̄e sole fulgētes: aiasq̄ sc̄orū de corpib⁹ q̄si sp̄sas de thala mo egressas in gremio suscipiētes: et ad celos cū gl̄ia de ferētes: q̄ cū carnificib⁹ narrass: plurimū crediderūt. Qu cū almachio nūciatū fuisset: iussit maximū cū oib⁹ q̄ credi derāt. in eodē loco tādū plūbaris cedi q̄sq̄ ip̄m excute rēt. Quorū oīm corpora sc̄a cecilia sepeliuit. xvij. cal. maij.

De sc̄o maximo ep̄o. Cal. li.
Maxim⁹ ep̄s p̄stātinopolitan⁹ tpe gratiani im patorū floruit: q̄ vir insignis p̄conij sc̄itatis et doctrie. Inter cetera ip̄ius memorāda aduer sus arriū nobile volumē p̄ fide nia p̄posuit: q̄ p̄fato p̄icipi ap̄o mediolanū obrulit: et clar⁹ p̄utibus in dño q̄euit. Itē hieronymus de viris illustribus.

De sc̄o Olympiade et Maximo mar. Cal. lii.
Olympiades et maxim⁹ martires passi sūt sub de cio cesare i cordula ciuitate p̄fay. Qui cū tenu issz sc̄os regulos abdō et senē traditi sūt eidē et isti nobiles viri p̄larum eo q̄ eēt ch̄istiani. Quos decē p̄io sine audiētia fustib⁹ cedi ius sit. Deīn cū eis diceret vt facultates suas p̄derēt: illiq̄ au rū et argētū eorū ch̄m eē dixerūt: Itē eos fustigari mā dāuit: donec p̄berātes deficerēt. Et post hec ch̄m p̄stāti⁹ p̄stites plūbari cedi fecit: et subsequēter i euleo leuari ac in lectis ferreis p̄unis subterstrat⁹ extrēdi. Et cū hec oia supassent tradidit eos vitellio anisio vicario suo. Qui nō p̄sentētes sacrificare dijs paganorū: q̄s demōia asserēbat fustit securib⁹ eorū capita tādū p̄tūdi donec ip̄m emiserit. Corpora p̄o ip̄orū canib⁹ exposita: q̄nq̄ dieb⁹ ab ill⁹ permā serūt itacta. Sz postmodū a q̄busdā ch̄ianis de gñe ab dō et collecta sunt: et i domo dictorū martirū in ip̄a ciuitate sepulta. Qui passi sūt. xvij. cal. maij.

De sc̄is marce eutice et victorio mar. Cal. liiij.
Marco eutices et victori⁹ martires sc̄a p̄gine flauia domicillā nepes domitiani augusti et sp̄sā aureliani filij p̄sulis vna cū ei⁹ eunuch⁹ cubicularis. s. nereo et achileo i fide ch̄i istru perūt et ad baptisimatis gl̄iam p̄dixerūt. Postq̄ s. nereus et achile⁹ a p̄dicto Aureliāo martyrizati fuerūt vt i eorū passiōe. iij. id⁹. maij. dicit maro eutices et victori⁹ ap̄o eū dē aureliānū accusati sūt q̄ maiorē cū eis familiaritatem hiet ip̄a p̄go q̄ cū nereo et achileo habuisset eo q̄ ip̄am in ch̄iz credere docuisset. Quapropt ip̄etrauit aureliā⁹ ab impatore vt p̄dicti viri ducerētur ad exiliū i isulā p̄tā nā vbi cū dudū fuisset cū b̄a flauia domicilla. In postmo dū educti aureliano comiri i fuiturē traditi sūt. Quos il le vi suos p̄ sua p̄dta diuisit vt terrā colerēt. Eutycetem q̄dē miliarto ab vrbē. xvi. via numetrana victoriū. lx. via salaria et maronē. xxx. eadē via. Et q̄b⁹ eutices filiā p̄du ctois sui veratā ab imūdo spū liberauit victori⁹ loci vice dñm paraliticū sanauit: maro curatorem ciuitates se p̄pēdis ab hydropis eripuit. Que dū aureliā⁹ audissz nullis famulis eutycetē i media via vsq̄ ad mortē cedi se cit: vbi et a ch̄ianis sepult⁹ ē. victori⁹ vbi ip̄ius dñi sūt mādato ap̄o cecilijs vbi sulphure aque emanant: capite deorsū in eis dē aq̄s triduo suspēsus expirauit. In amiter nina ciuitate sepultus: maro p̄o cū laxū grāde q̄b⁹ vir se p̄tuaginta hoies pensare potuerūt: in humeris facili⁹ q̄si palcas deportasset ad duo miliaria: abidē capite cefus est Et i eodē saxo corp⁹ ip̄ius a fidelibus q̄ viso miraculo cre diderāt recōditū ē. Hoꝝ passio. xvij. cal. maij celebratur.

De sanctis calixto et carisio et socijs mar.

Cap. lv.

Calixtus et carisius et alij sepre confocij eoz apd ciuitate chorinthu martirium passi sunt. Qui oēs pro cōfessione nominis christiani in pelago demersi perpetuas triūphi palmas a dño percipere meruerunt. xv. calen. maij. v. ait ado.

De sanctis decē et octo martyrib⁹.

Cap. lvj.

Decē et octo martyres in ciuitate cesar augu sta martirij passi sunt. Quoz nomina sunt. Quoz nomina sunt hec: qntilianus: cassian⁹: saturnin⁹: publius: vrbān⁹: martialis: faustus: successus: felix: ianuarius: primitius: euodus: cecilianus: opratus: fronto: lupertus: apodemus: iulius. Hi omnes sub dactiano hispaniarū pside diuersis affecti penis atq; interfecti sunt. xv. calen. maij.

De sancto Aniceto papa et martyre.

Cap. lvij.

Anicetus papa et martyr natione syr⁹ ex pte iohanne pio romano pōfici in epatu successit et se dit annos. ix. mēses. iij. dies iij. hic pstituit vt cleric⁹ nō nutriat barbā nec comā et habeat conā ad modū sperule. pstituit etiā q episcop⁹ nō debeat psecrari nisi ad minus a tribus epis. Si autem archieps debeat psecrari oēs puinciales epi debeant adesse: sicut oēs tenent ei obedire. Itē statuit vt si aliq ep⁹ haberet aliquid ptra suū archiep⁹: non alio est deferendus nisi ad primatē vā ad sedē apostolicā. Et vt nlli archiepi pri mates vocent: nisi illi q primatū tenent ciuitatū: quaz epi scopos apostoli vel eoz successores regularit patriarchas statuerunt. Sed metropolitani vocentur. hic fecit ordina tiones. v. per mēses decembriuz: presbyteros. xvij. diacones. iij. epos p diuersa loca. ix. Qui tēpore seueri et marci impe ratorū martirio coronat. Et sepultus est in cimiterio calix ti via apia xv. calen. maij. Et cessauit epatus dies. xv.

De sancto mapalico et socijs martyrib⁹.

Cap. lvij.

Mapalicus martyr: cuz plurib⁹ alijs passus est apud apylicā ciuitatē tagaste. De quo bea t⁹ cyprianus in epistola ad martyres et pffesso res multa laudabilia scripsit: et q martirium suū pphetica voce p̄dixit. Qui omnes marty rior coronati sunt. xv. calendas maij.

De sancto helena abbate.

Cap. lxx.

Helenus abbas dum in eremo habitaret et fra tribus cibaria deferret aggrauat⁹ pōdere ona gios vidēs eis pcept: vt in christi nomine vn⁹ eoz et sarcinaz portaret. Qd et factus est vno xillis sarcinā ad locū constitutū cū mansue tudine deferere. Alio tpe inuenit fratres diē dñicum mi nus solemniter celebrātes: q sacerdotes cōmuniōe care bāt. Et dum frer p sacerdote crocodilū in flumine repertū ascēdit: et sup ipm flumē trāsiens ad cellam p̄byteri venit quē secus adduxit: et flumē vt prius trāsīuit. Dumq; sacer dos timore serpentis fugeret sc̄tus illum signo crucis di scerp̄sit sicq; de cetero p̄byter securus ad fratres accessit. Iuuenis helenū ad eremū secur⁹ grauitē de carnis vitio tentabat. Illi nō digitū in harenā circū cellā iuuenis du xit: et circū fecit: ac demonib⁹ ne signum illū p̄tergrederē tur expresse mandauit: morq; frater a tentatiōe exiit secur⁹ pmanit. Dum autē fratres vndiq; ad cū venirēt: cōrīne iuuenis icognit⁹ idē apparebat: et cibos p aduenis deferre bat: ac illico abibat. Duz semel cuz quodā heretico di sputaret et argumēta ei⁹ ferre non poss: ignē accēdi fecit: vt q eoz igne non vreret: fidē habere verā p̄bare. Quem helenus intrās dudū in flammis ille⁹ permāsit et intact⁹ exiit. Hereticus nō intrare nolēs cōfusus abiit. Dormi uit in christo vir sanctus. xv. calen. maij. Hec heraclides.

De sancto paulo abbate.

Cap. lxx.

Paulus abbas in libia qngētos monachos haba it q̄s monitio salutarib⁹ et exemplari vita in vias salutis direxit. Qui dieb⁹ singul⁹: nec cibū sume bat: nec manib⁹ opabatur: donec. ccc. orōnes deo solueret genu flexo. Quas numero lapidū pone bar: et ad singulas orōnes lapides in linū remittebat: vt di cit heraclides: et ipse in christo pausauit die q supra vide licet. xv. calendas maij.

De sanctis cleutherio epō et antia mar.

Cap. lxxj.

Eleutheri⁹ ep⁹ et antias mater ei⁹ passi sunt rome sub adriano impatore: cui p nobil⁹ senator dū de cederet: matri puez p̄mendauit. Illa nō christia nissia filiū sacris literis erudiēduz cuidā epō tra didit. Qui iuuenē erudit⁹ de oib⁹ ānoz. xij. in dia conē ordinauit: deīn ānoz. xvij. ad sacerdotiū p̄mouit: de iñ cuz militis claretur signis ānoz. xx. ad peritōes multoz ipm i apuleia epm cōsecrauit. hadrian⁹ igit de parib⁹ ori entis romā veniēs audiēs eleutherij famā misso felice co mite eum ad se in vrbē adduci mādauit. Sanctus vero co mitē ad christū puerit: et veniēs secū ad vrbē in via bapti zauit. Et p̄sentat⁹ hadriano impatori cū christū dñm p̄fite ret: sup lectū ercuz extēsus est igne subtermissio: quē impa tor mortuū existimās deponi fecit. Et vidēs ipm p̄stantio rem effectū: in craticula poni iussit carbonib⁹ substratis ac oleo desup infuso. Stratiq; ignis extinguit⁹ craticula refri gerat: post hec in sartagine mittit plenā oleo et adipe liq; factis: in qua sicut in p̄ato rore madefacto p māsit. Tunc hadrian⁹ cōsilio coribonū p̄fecti ipm in furnum accensum imitti mādauit in quo die integro omnino ille⁹ fuit: omni no inust⁹ inde exiit. Quo miraculo p̄fectus cōuersus est. Quē impator in codē clibano misit: s; ipse ille⁹ perman sit: tūc impator p̄fectū decollari fecit: cui vnda sanguis pro baptisate fuit. Eleutheri⁹ nō postq; diebus plurimis in custodia detent⁹ fuisset inde eductus iubēte alexādro qtu or equis indomitis pedib⁹ alligat⁹: qui stimulis ferreis sub caudis eoz positis ad cursum incitabant: vt sic ipm per in inculta et arida loca pertrahentes minutatim eius mēbra diruperēt. angelus autē domini eōs mitigauit: et cleuthe riū solutū ad montē excelsū duxit: ad quē omnes fere sil uay puenientes eidē mitissime famulatū p̄becebant. Que cum a quibsdā venatorib⁹ qui hec in ipō mōte feras per sequentes p̄sperant: imperatori nūciata fuissent: misit apparitores armatos: vt eum cōprehenderēt: quē mortuū existimabat. Quorū plurimos puerit ad christū: cum q bus etiā venit añ hadrianum: quē ille in amphitheatrum mitti fecit: et leenā ei laxari. Illa vero sancti pedib⁹ puolu ta eum omnino non tetigit: inde dimittit eidē leo ferociss mus: q ipse mitissim⁹ effectus sanctuz pedibus amplexat⁹: p̄p q mlti gentiliū in dño crediderūt: ortaq; seditiōe infē paganos et cōuersos ad christū plusq; quingenti de popu lo interfecti sunt. Quod impator videns eleutherū de collari p̄cepit. Abater nō ātias que eum secuta fuerat: dū super corp⁹ filij desiendo corruisset: dephensa ab hadriano q christiana esset: eb eodē et ipsa pariter decollatur. Quoz corpora ciues apulie ad eoz ciuitatē trāsflata ibidē hono rifice condiderunt. Qui passi sunt. xiiij. calen. maij.

De sancto appollonio senatore et martyre.

Cap. lxxj.

Apollonius senator rome vrbis cōmodo im peratori a secundo proditus quod christianus esset. Iussus quoq; vt fidei sue rationem redde ret: in signe volumē christianitatis composuit: quo in senatu recitato sententia eoz p christi si de penam capitalem excepit. xiiij. calen. maij. Hec hiero

De sancto appollonio.

Cap. lxxj.

Apollonius abbas habitauit in spelunca in finibus hermiopolis pater octingentorum monachorum: hic anno .xv. secessit ad eremum et quadraginta annis ibi puerfatus est: cui semel dominus apparuit: dixit ut mitteret manum in sinum suum: et quicquid copiosius haberet: et sub harena obrueret. Ille vero paruissimum ethyopem tenuit: qui se demonem superbie spiritum esse dixit quem ille in harenam demerit: factaque est vox ad eum de celo: quod exinde queque petita obtineret. Cum autem de pasche paucos panes et olera sicca ad refectorem haberet: dixit fratribus suis ut quicquid vellet a domino postuleret. Premissaque oratione ab omnibus omnino incognitis et inuisis poma et fructus omnium generum aliis in partibus illis nunquam repta miri saporis apportant panesque candidissimi cum lacte et aliorum victualium copia ministrant. Latoribus vero subito nusquam coparentibus cibaria illa fratribus usque ad pertheconem satis fuerunt. Quidam quoque fratri petenti sibi a deo vari humilitatis et mansuetudinis gratiam: quod petierat impetrauit. Vita maxima fame: multis locorum illorum habitatores cum paruulis et pueris ad se recurrentes: tribus solis sporulis panum que vir ad esum fratrum vno die sufficeret per quatuor menses indefinenter sustentauit. Cum quidam eius carnalis frater a iuliano imperatore captus esset: accessit ad consolandum eum: et a tribuno repertus cum eodem inclusus esset: media autem nocte angelus ianuam aperuit et luce desuper infusa celestem oes detentos liberauit: Qui postmodum predicans multos christianos profecit et iuuenem nomine philemonem se veridentem ad christum pertraxit. Et post multas exhortationes pluribus factas ad eremum rediit: et in sancta puerfatione vitam finivit. Hec Iheraclides.

De sancto Apollonio confessore.

Ca. lxxij.

Apollonius confessor cum nulla arte sciret cibaria et medicamina laborantibus ex propria pecunia comparabat singulasque monasteria usque ad horam nona quam quotidie circuebat: et languentibus ministrabat. Hec Iheraclides.

De sancto Leone papa et confessore.

Ca. lxx.

Leo papa huius nominis decimus: natione alamanus de lotharingia Damasco secundo romano pontifici in episcopatu romano successit: et sedit annos .v. menses .ij. dies .vi. Romani enim praua consuetudine postquam ab imperatore henrico .ij. perissent sibi pontificem dari: cum nullum Teutonicorum: ut ad hoc reciperet: possent inducere episcopum tullesium nomine vix simplicem ad hoc inclinatum. Qui ad urbem veniens: et ex hoc consuetudinem habens omni resignauit. Et venio ab omnibus electus quibus satis renitens: tandem multa populi instantia acceptauit: et vocatus a leo ipsius nominis decimus. Hic sanctissime vite vir extitit: et pauperibus largas elemosinas prebens cunctis munificus admodum fuit. Hic etiam deuotione beati marci euangeliste corpus eius venetias veniens visitauit anno domini .m. lxx. Hic primus inter romanos pontifices ad suggestionem quorundam samnitum contra normanos qui apuliam et terras ecclesie inuaserant arma cepit et cum alemanis quos sibi imperator direxerat hostibus occurrit. Quod quibus sancto zelo fecerit eadem: tamen male successit: eo quod multos de suis in bello perdidit et sine effectu ad urbem rediit. Ad id ipsum pergit: quod id non eius erat officium: neque hoc illi permissum fuerat a domino qui ad pacem venerat suosque magis ut ab alijs paterentur quam ut alios persequerentur promouerat.

Sanctus vero pontifex graui languore detentus die tertio ante eius obitum ad se omnes episcopos et clericos conuocauit: eosque in sancte fidei religione comouit et quatuor diebus tertio migraturus erat per visionem a domino habuerat eisdem pronuntiavit. Altero vero die in lecto decumbens ad ecclesiam apostolorum principis se deportari iussit: ubi et sepulchrum suum marmoreum deferri voluit: et de lectulo surgens duobus

episcopis cum sustentantibus ipsemet ad sepulchrum accessit illudque benedixit et ad lectulum rediit: Tota quoque ipsa die et nocte populum congregatum salutiferis sermonibus admonere non cessauit. Die vero tertia de mane conuocatis episcopis et clero missam sibi celebrari fecit. Deinde communionem sacram suscepit. Et erectus in lectulo suo perspicies ad crucem diutius pro se et omni christiano populo orationem fudit: moxque supinus rediens quasi suauis somno soporatus: feliciter spiritum emisit. Tunc omnes capane per viam per se ipsas sonare ceperunt. Eadem hora alberrus et: v. alij de ruderto in ipsa ciuitate viderunt stratum pallijs innumeratis ornatum et conuersam lampadibus: per quam leo papa ducebatur ad celum. Et inuenerunt eum eadem hora e corpore migrasse. Et percurrere omnem populum ipso die sepulture sue: de per eum multa miracula ostendit. Nam demoniacus quidam qui .ix. annis obsessus fuerat liberatus est. Alius qui erat cecus et mutus ac surdus videntem et audiendum ac loquendum facultatem accepit: multi quoque alij a diuersis infirmitatibus curati sunt. Sepultusque est in ecclesia beati petri manifestis miraculis clarens. Quienit autem in domino .xiiij. calendas maii. anno domini .m. lxx.

De sancto Timone diacono et martyre.

Ca. lxxv.

Timon diaconus et martyr de .vij. primus ab apostolis electus est: ut habetur act. vi. Qui primus apud beroam doctor resedit. Ac deinde perbum dominum disseminans venit conuictum Ibius a iudeis et grecis ut traditus flammis iniectus. sed nihil letus est. Dehinc cruci affixus martyrium suum implcuit. xij. cal. maij. Hec hieronymus in martyologio.

De sancto Timone episcopo et martyre.

Ca. lxxvj.

Timon episcopus et martyr apud arabiam passus est. qui diaconatus ordine ad pontificatum vixit vespereque neque ciuitas est arabie electus est. Qui per confessionem nominis domini flammis combustus martyrio extitit coronatus: et in ipsa ciuitate reconditus.

De sanctis Sulpitio et Serulliano martyribus.

Ca. lxxvij.

Sulpitius et Serullianus romae passi sunt. Qui predicatione et miraculis flauite domicille ad fidem christianam conuersi sunt: que etiam sponsas eorum theodoriam et eu phrosinam ad agnitionem christiane veritatis et pseuerantiam virginis conuerterat. Ibi ambo sub persecutione Traiani imperatoris profecto urbis aniano detenti: cum sacrificare nolent capite plecti sunt. Sepulti a christianis in pedio eorum via latina secundo militario ab vrbis .xij. cal. maij.

De sancto Marcellino episcopo et confessore.

Ca. lxxviii.

Marcellinus primus episcopus ebreidenensis ciuitatis fuit: qui diuino iussu cum socijs suis domino et vincencio ex aphyrica veniens maximam partem alpium maritimarum verbis et signis admirandis: quibus usque hodie resurgit: ad fidem christianam conuertit. Hic inter cetera virtutum eius preconia a deo obtinuit: ut baptisterium quod ipse in eadem ciuitate condiderat. singulis annis in sabbato sancto aquis diuinitus et subito repleatur: et per septem dies pasche aqua exuberante plenus permaneat: quod usque in diem hodiernum ibidem apparet. In eademque ciuitate quicquid in pace ubi et sepultus est. xij. calendas maij. Socij vero eius confessores christi in domino dormierunt apud eius nensium vrbem conditi. hec adeo.

De sancto Victore episcopo.

Ca. lxxix.

Victor cartaginesi episcopus floruit tempore anastasi imperatoris: qui preclaris virtutibus et doctrina: aduersus arianos composuit librum unum. De penitentia librum unum: in quo viuendi regulam penitentibus iuxta scripturam autoritate innotuit. Ad basilicum quendam super morte consolatorium librum

unus spe resurrectionis perfectus et instructio munitus. Hoc multas etiam quod a fratribus salutis propter sollicitudinem libris digestis seruantiis et xij. cal. maij. carnis debitum soluit.

De sancto Symeone episcopo et sociis martyribus. Ca. lxxj.

Symeon archiepiscopus seleucie et thesiphontis regalis virum cum sociis suis apud pside martyrium passus est sub rege saporie tpe pstantini: ut dicitur in historia tripartita. hic tanquam regni pditio: prehensus ferroque vincitur in pside ductus est. De quo crimine purgatus: sed de christianitate suspectus cum de domino iesu christo libera voce et pstantissime testaretur et nollet adorare deum solē: carcerali ergastulo cum alijs tentis: et quibus alij episcopi pbyteri alij diuinoz ordinum clerici erant diebus pluribus macerati. Ubi a quidā vltimadito seniore eunuchō regis nutritore olim amico suo visitatur quē symeō desperit: nec videre voluit eo quod olim christianus fuisset: metuens mortis solē adorasset. Ubi ille cōfusus respicit: et ad regē accedens se christianū publice pfitens de collat. Die nō sequenti quod erat parasceue symeō eductus de carcere cum nollet regi pscire: cum oibus suis iussus est pariter capite cedi. Inter quos martyres erant abdecasali et ananias episcopi senes gloriosi: cum quibus passus est et pulsi ariter regis eo quod vni de senioribus expauere gladiū pfortasset. Tunc pforata ceruice lingua eius inde extracta est. Et cum eisdē etiā passa ē quedā filia pforata pulsiq. sacra pgo: qui passi sunt. xj. cal. maij. hic in tripartita.

De sanctis Diatore pbytero et sociis marty. Ca. lxxij.
O Rator pbyter: fortunatus: felix: et silinus atq. vitalis martyres apud alexandriā passi sunt. Qui multo tpe onerosis vinculis afflictis et durissima media macerati in carcere quicuerunt. xj. cal. maij. ut dicitur adō.

De sancto Sorhero papa et martyre. Ca. lxxij.

Sorhero papa et martyr natione capanus ex patre concordio de ciuitate fundana aniceto pape in pōstificatu romano successit et sedit annos. ix. menses. iij. dies. xxi. hic pstituit. ut nulla monacha pallas sacras tegeret: nec icēsum in ecclesia poneret et ut velum portaret. Cōstituit etiā: ut legitima non habeat vxor: nisi per sacerdotē fuerit bñdicta et a parētib. solēnter trā dita: et a paranympis custodita: cauēs multis periculis que circa matrimonia ptingere solēt. Huius tpius cataphryge heretici sunt exorti a phrygia pulcra vbi habuerunt originem denotari: quod spm scilicet nec apostolis nec alijs datū asserūt nisi ipsis. Quoz auctores fuerūt moranus pbyter: pulca: et maximilla: hic fecit ordinationes tres p mēse decēbulū pbyteros. viij. diacones. epōs p diuersa loca nūero. xj. Qui sub seuerō pncipe martyrio coronat est. Sepultusq. est in cimiterio calixti via apia. x. cal. maij. et cessauit episcopatus dies. xxi.

De sancto Lalo papa et martyre. Ca. lxxij.

C Alius papa et martyr natione dalmatinus de gñe re diocletiani impatoris frater gabini pbyteri de quo supra actū ē xj. cal. martij ex patre gallo eutyphiano pape i epatu romano successit. Sedit annos. xj. menses. iij. dies. ix. hic pstituit ut omnes ad ordines in ecclesia sic ascenderent: ut si quis dignus fuisset primo hostiarius. lector. exorcista. acolitus. deinde subdiaconus: et diaconus ac pbyter. Deinde nō episcopus ordinaret. Hic pstituit paganos et hereticos vel iudeos non posse christianos accusare aut vocē eis infamatiōis inferre. Prestatuit ut nemo episcopus aut clericus apud iudices accusare psumeret. Hic etiā rome regiones diuisit diaconibus. ut gesta martyrum perquireret: et pscriberet ac etiā alia negotia ecclesiastica ptractaret. Hicq. fecit ordinationes. iij. per mēse decēbulū pbyteros. xxi. diacones. viij. epōs per di

uersa loca numero. v. Qui fugiens persecutionē diocletiani in cryptis habitado martyrio coronat. Et sepultus in cimiterio calixti via apia. x. cal. maij. Et cessauit episcopus dies. xxi. hic contra hereticos epistolā edidit de verbi de incarnatione fide catholica ptenente.

De sancto Lalo pbytero et confessor. Ca. lxxv.

C Alius pbyter et confessor rome claruit sub tpe zephirini pape. Qui sapiētia pditus aduersus proculū mōtanti sectatore insignē habuit disputationē quā in vni redigit volumen. In quo mē cetera scribit epistolā pauli que inscribitur ad hebreos eiusdē nō fuisse: quā etiā apud romanos quod suo nō haberi vsq. ad sua tpa beat. scribit hieronymus quod eundē causū inter illustres suo libro pmemorat.

De sancto Leone papa primo. Cap. lxxvj.

Leo papa huius nominis primus natione tuscus ex patre quiritiano sexto. iij. pape in epatu romano successit et sedit annos. xxi. menses. j. dies. xxiij. hic post cladē vandalo renouauit oia sacra ministeria argētea. Cuius tpe quarta synodus calcedonē. cccc. cccc. xxi. epōz celebrata est instātia leonis pape mandare martiano iperatore. In quo eutyces constantinopolitanus abbas et diofcorus alexandrinus episcopi qui dicebant vni verbi dei et hois eē naturā dānati sunt. et rursum nestorius et eius error dānatus est: et diffinitum est pdicari in christo duas naturas dei et hois et vna personā. Hic leo sanctissimus cum cōtrafabianū et eutyce eplam ad dictum calcedonē cōciliū scripsisset eadē anteq. mitteret eplā super altare scri petri apli ponēs: et per dies. xl. ieiunqs et oratiōibus insistens rogauit apostolū: ut si qd eēt in eadē eplā emendādū ad fidei ppter quā scripta erat informatiōe ipse corrigere dignaret. Quod factū est. Nam in fine dierū inuenit eplam in oibus ad ppositū emendatā. Hoc ipm brō sibi reuelante aplo. Huius pape manū cū quedā femina cōicādo cū alijs die pasche osculari eēt: tantā ex hoc tentationē in carne cōcepit ut manum que occasio fuerat scandali amputaret: vix cū tumultus cōtra eū inualeceret: eo quod nō celebraret: ipse in angustia cōstitutus beate marie xgini se cōmisit. Cui vigilis et orationib. incedenti brā virgo manū postas visibiliter apparuit: et sibi suā manū apposuit. De quo nō solū sanctus pōtifer gratias egit: sed etiam miraculū frequēter publice predicauit. Cum autē totilla rex vandaloz italiā vasseret: et per triennū aquileiā obsidens cepisset: et ferro ac igne ipam cum multis alijs ciuitatibus consumpsisset: timens leo scilicet ne romam veniens idem faceret eidem occurrit: vbi circa padū morabatur: et nō solū rome sed etiā totius italie salutem reportauit. Et mirantibus barbaris cur sic honorifice totilla papā tra cōsuetudinē recepisset et in oibus exaudisset respondit quendā vultu terribile pape assistisse: et mortem sibi cōminantē nisi ei in oibus obedisset: et statim de italia extens pannoniā rediit. Sanctus autē pontifex cum eēt apud senon galliā ciuitatē in dñō quēuit. x. cal. maij. Et corp. ei. romā trāslatū ē in ecclesia scri petri apli. Hic scripsit eplam martiano augusto eiusq. plugi pulcherrie oēs fide exponēs. Et misit eplā ad fabrianū episcopus pstantinopolitanū. viij. Inter quos scripsit vna pclarā aduersus eutyce tē de incarnatione dñi in q. ei. blasphemā redarguit. Scripsit et aliā eplā ad calcedonē. p. ciliū. de quo super actum est.

De sancto Agapito papa et pssore. Ca. lxxvij.

Agapitus papa huius nominis primus natione romanus ex patre gardiano pbyter cardinalis ecclesie sanctorum iohannis et pauli anno pape secundo in episcopatu romano successit et sedit annum. j. menses. xj. dies. xviij. hic cōstituit processionē fieri diebus dominicis. Anno vero Justia

vero iustitiam impatoris. vi. theodorici rex italie et ostromo-
thorum regina amalasuntia maritum athmarici regis in exilium
duci et in balneo strangulari fecit: propter quod timens iram impe-
ratoris agapitum papam constantinopolim direxit quatenus si-
bi impunitatem a principe impetraret. Cui adhuc in via ex-
stentis in partibus greciarum oblatum est mutus et claudus cu-
randus: qui nunquam neque loqui neque ambulare potuerat: pro quo
sanctus pontifex oratione sudavit et missarum solennia celebravit:
qua missa pacta claudum manu porrigens mox illi erexit: et
dum in os eius credentis corpus officium posuisset: eisdem lingue usus
continuo concessit ut dicit gregorius. ij. dialo. ca. ij. ¶ Veniens
igitur ad imperatorem cum gloria susceptus est. Cuius collocutio
ne habitus de fidei integritate: repperit eum eurycetis errore
maculatum: a quo primum graues minas accepit: vnde et eidez
sanctus antistes tale responsum protulit: quod desiderauerat videre
iustitiam: et inuenerat diocletianum. Disputatione tandem ha-
bita imperator ad veritatis catholice confessionem reuocauit:
multos quoque eadem heresi infectos pervertit. Antonium quoque et
dem vobis regie episcopi ipsius heresis defensorem publice conui-
ctum a comunione priuauit: quem ad eius instantiam impera-
tor exilium misit: menasque virum catholicum eisdem ecclesie prefecit.
¶ In his quoque quod poposcerat plenius obtinere: beatus pontifex
langore pressus ibidem occurrat. x. cal. maij. Cuius corpus locu-
lo plumbis conditum romam transuectum sepultum est in basilica. b.
petri.

S De sanctis. xvij. milibus martiribus. Ca. lxxvij.
¶ Exdecim milia martyres: ut dicit hieronymus passi
sunt apud persida sub sapore rege persarum. Qui
eiusdem iussu in omnibus ciuitatibus regni sui eadem
die qua passio domini eodem anno occurrebat. scilicet die pa-
rasceue paganis tenebat quatuor christiani inuenti sunt
per diuersa supplicia usque ad prefatum numerum trucidari
fuerunt. Numerus quoque occisorum in scriptis regi oblatum ad pre-
dictam summam deuenisse conuersus est. In quibus multi ex
regalibus interfecti fuerunt: inter quos fuit azar enuchus
regi gratissimus: et quedam regina soror symeonis episcopi noie
tarbia cum quadam pedissequa sua stipitibus affixis serra se-
cate sunt. Eodem etiam die passus est nichor episcopus cum marea vi-
acono et clericis circa. ccl. et l. monachis ac sacris virginibus
plurimis: necnon milesibus olim milites persarum inclitus: qui re-
licta militia in ciuitate persica episcopus fuerat ordinatus. Ace-
psima episcopus et iacobus presbyter suus et alij religiosi viri conspu-
res. Qui omnes eodem eodem die per diuersa loca: ut dictum est
ex diuersis suppliciis interierunt: videlicet. x. calen. maij.

¶ De sanctis. ¶ Armeno presbytero et socijs mar. Ca. lxxix.
¶ Armenas et elemas et chysorellus presbyteri:
et lucas ac martius diaconi sub decio cesare
apud cordulam persarum ciuitate passi. Qui
omnes una cum poliochymio episcopo tenebantur in ci-
uitate persarum babyloniam ab eodem decio pluri-
bus diebus in carcere detenti. Decius quidem poliochymio-
num decollari iussit: ut in eius passione superius actus. xij.
calendas martij. ¶ Armeno vero linguam percidi fecit: qui ni-
hilominus expedire ut prius loqueretur. Post hec peragrans
decius ad cordulam ciuitatem parmenam et socios presbyteros
ac diaconos victos cathenis secum adduxit: quos ibidem sibi
presentatos ac deus immolare libamina recusantes in eculeo
leuari fecit. Et dum diu torti deo gratias agerent: mirabatur
cesar parmenam absque lingua loquentem artibus magicis de-
putabat: et fecit eos lampadibus exuri: laminaque ardentes
eorum lateribus apponit: quos vnguibz lacerari. Que omnia
sancti martyres voce celica confortati constantissime supera-
runt. Tunc eos eculeo depositos fecit decius omnes pariter
decollari. Quorum corpora sancti abdon et senen subreguli ra-
puerunt: et in portu suo iuxta ciuitatem cordulam sepelierunt:
Qui passi sunt. x. calendas maij.

¶ De sancto Epipodio martyre. Ca. lxxx.

Epipodius martyr: apud lugdunum gallie passus est:
qui persecutione antonini vere imperatoris post glo-
riosos quadraginta octo martyrum agones: de quibus
infra dicetur. viij. calen. maij. cum alexandro cha-
rissimo collega suo detentus et in carcere cum eo-
dem missus est. Ipse vero alexandro interea in custodia vi-
culato epipodius eductus cum christiano omnium confiteretur: primo
pugnorum scitibus ore cesus: deinde in eculeo tortus nouis-
sime martyrum capitis abscissione compleuit. x. cal. maij

¶ De sancto Georgio martyre. Ca. lxxxj.

Georgius martyr: de ciuitate cappadocia ori-
undus ab infamia christianus tribunus militum fa-
cit episcopus diocletiani et maximiani imperatorum.
¶ Erat tunc ipse in puincia libye iuxta ciuita-
tem lpsiaz stagnum ad instar maris: in quo dia-
co ingens latitabat: qui populum armatum contra se venientem in su-
gam verberabat: et ad muros vobis veniens statu multos pime-
bat. Quia propter compulsum populum duas oues quotidie ef-
ferebant: et sic eius furoris sedabat. Cum igitur oues deficerent:
oues cum homine adiuncto tribuebant: fortibus missis circumci-
utur filios et filias dabant: forsque neminem excipiebat. Con-
sumptis igitur pene omnibus ciuium natis filia regis unica sor-
te deprehensa est: et draconi ad iudicium. Rex autem auri et ar-
genti copiam populo offerebat: ut filiam eius dimitterent populus
vero fures regi respondere: quod omnes filij eorum extincti fuerant
et quod ipse rex hoc dictum posuerat vnde filia eius ab hac lege im-
mune nullatenus esse volebat. Alioquin regem cum palatio et omni fami-
lia incensuros comminabantur. Cum autem multis precibus rex ab eis
spacium. viij. dies obtinuisset: ut interim filiam suam lugere pos-
set: compulsum tandem filiam regalibus induta eis tradidit: quas
populus extra muros draconi exposuit: omni populo super muros
ad spectaculum concurrere. Quam cum sanctus georgius illac transi-
tum huiusmodi videret et quod haberet interrogasset. Illa fle-
tus sibi causam explicauit: et ut velociter abiret: ne viam secum
periret admonuit: quas sanctus mules hortari cepit eamque in
christi nomine se iuuatur obtulit. Illa pro eadem: ut abiret sua-
debat: eo quod secum picitari nolebat. Dum hec loqueretur ecce dra-
co caput de lacu leuauit. Gregorius pro confestim equum ascen-
dit: cruce munitus audacter draconem imperat: et lancea vi-
brans seque deo commendans ipsum gressu vulnerauit: et ad ter-
ram deiecit. Deinde educto ense caput eius uno ictu ampu-
tauit: quem quattuor paria bouum vir traxerunt ad ignem: popu-
lus pro viso tanto miraculo ad predicationem beati gregorii
christo credidit: et baptizati sunt decem milia milia viro-
rum et parvulorum et mulierum. Rex vero ecclesiam in honorem dei
genitricis mire magnitudinis construxit: de cuius altari fons
emanat viuus cuius potus omnes languidos sanat. Insuper infi-
nitam pecuniam sancto obtulit quam ille acquirere nolens pau-
peribus dari fecit: et rege ac populo diligenter admonitus inde
recessit. Cum autem beatus georgius in ciuitate militena tribu-
natus officio fugeretur: et dactianus quidam preses christianos ultra
modum persecuteretur. Georgius omnia sua pauperibus distribuit militarem
habitum deposuit christianum assumpsit: et ad presidium accedens omnes
deos gentium demonia exclamauit. Cum autem preses illum in christi fide
constantissimum repperisset: eumque ad se inclinare non posset: iussit
eum pro iustis cedi. Deinde in eculeo leuari appositis
insuper ad latera eius facibus patribus viscerum rursus sale pla-
gas eius fricari fecit: et sic in carcere trudit: ubi christo domino sibi
apparere postulat eiusque vulnera solidant. Quod cum dactianus
die sequenti videret: magnum aduocauit quod magis georgium suis
artibus superaret. Ille vero bis venenum pessimum vino miscu-
it: quod sanctus signo crucis edito sine ulla lesione tam potum quam uenenum
secundario degustauit. Quod magus ille cernens ueniam petiit:
et in ipsum credens a preside capitale sibi accepit. Post hec
gregorium fecit in rota ligari gladijs acutis undique circumse-
pta sed statim oratione fusa rota frangit et sanctus illesus peni-

tus inuenit. **M** cū qdā mgi militū noīe magnēti⁹ asperit⁹ cū omī officio suo credidit: qd oēs siml^r dactan⁹ decollari mādauit. Georgiū uero iterū i custodia reclusit. Ad quez ueniēs uidua quedā filiū suū: cecū mutū surdū z claudū cū dem obrulit: quē sanct⁹ in chī noīe ab oī passiōe curauit: z cū mfe z alijs mltis ad chīm cōuertit. **M** cū dactanus au disse ipz eductū corā se pntari fecit: z hortabā^r ut sacrificaret. Cui Georgius rēdit: q si oīs pplus conueniret ipse ad tēplum apollinis accederet: ut ei⁹ oīpotentiā corā mltitudine cōprobarer. Iussu g pīdis cōuenit oīs pplus ciuitatis. Sanctus pō martyr tēplū ingress⁹ appollini mādauit: ut qualis deus esset manifest⁹ explicaret. Qui se z oēs deos gentiū demones esse asseruit: ad hoc itendēs ut alias hoīm decipiāt z ad inferna demergāt. Statimqz ignis de celo cecidit: oīa idola cūz sacerdotib⁹ cōcremanit. Tunc iratus pīes iussit sartagine picē: z sulphure liqfactis plenā adduci: z Georgiū int^r tactari: angelus pō dñi de celo descendit z igne extincto sartagine tepefecit: et sanct⁹ illesus pmanit. **M** videns alexandria vro: pīdis chīo credidit z virū de impierate redarguere cepit. Quā ille p capillos fecit suspēdi z durissime cedit. Et dū cedere ēmissit spī. Sequenti pō die pīes iussit Georgiū misso freno in ore ei⁹ per totā ciuitatē trahi: post hec extra ciuitatē adduci z ibidē decollari. Qui orōne sua uoce sibi de celo lapsa a dño impe trauit: ut cūqz eius iploiet auxiliū petitionis sue cōsequerent effectū. Sicqz capitis abscisiōe martyrū cōsummanit circa annos dñi ccxcj. ix. cal. **M** dñi. Dactanus pō de loco in q sūtam pūlerat domū rediēs igne celesti cūz ministris cōsūp⁹ ē. **C** hui⁹ martyr⁹ legēda i nicedio pōlio iter apo crīpha cōnumerat: eo q in ei⁹ martyro nulla diuersitas in uenit tā ex parte loci quā ex parte modi z tā ex parte tpls quā ex parte iudicis. Nā in calendario bñ d: q pass⁹ est in pīda ciuitate diospoli q pūs lyda dicebat. Et est iuxta top pem. **M** libi q passus sit sub diocletiano z maxmiano ipe ratorib⁹. **M** libi q sub diocletiano impatore pīarum pīit⁹ sui impij regib⁹. **M** libi q sub dactiano pīde in ciuitate militena impatoribus diocletiano z maxmiano. Ex diuersis igit legendis ea q magis autērica uident: circa ei⁹ martyrū z miracula ostēsa hic collecta sunt: mltis dissonis z i credibilib⁹ omīssis z diuersitatib⁹ p posse ad pōcordiā re ductis.

M De scō Malachia ppheta. **Ca. lxxij.**
Malachias ppheta post regressum ppli iudeo rum de captiuitate babilonica nat⁹ est in iudea i sophim: quē q optie uite fuit z aspectu decorus: populus appellauit eum malachi. i. angelus. Quē qdem ex hebreis autumāt fuisse esdrā scribā: q ex cognōie dict⁹ fuerit malachias. i. angelus del. Sed hec opinio a iosepho reprobā^r: eo q ut dictū est: malachias post ppli reuersionē in iudea natus est. Tra dunt etiā q quicūqz pphetice dicebat: eadē die angel⁹ del apparens: pplō reiterabat. **M** igit aut ei⁹ ppheta pīpue ad sacerdotes: qui increpant a dño per os pphete: eo q sacerdotalis muneris grām ptenentes circa sacrificiorū exhi bitionē in offerēdis hostijs uitiōis z maculis legē. dei pie uaricabāt. Reliqua aut q eius lectiōe cōprehensa sunt pre uariatiōes ppli israel in obseruandis mandatis dei: incre pationē qz ppli q deos alienos coluerūt: significēt: nomē qz dñi altissimi magnū pīdicationē apostolica futurū in gen tibus ab ortu solis vsqz ad occasus manifeste pūtiat. **P**ro phetauit aut tpbis esdre sacerdotis z neemie sub artaxer se persaz rege: postqz tēplū dñi in hierlm fuerat edificatū. Et mortuus ē: dū adhuc iuuentis esset esdra tā sacerdote: z humanis exempto necmā adhuc supsite. Sepultusqz est in agro ppo in sophim q ciuitas est iudee dicta postmo dum ramatha siue rimathia. Dormiuitqz in dño. ix. calen. maij. **M** de ioseph⁹ z hieronym⁹ z ex hīstoria scholastica co

mentis. **H**ic em ppheta ultim⁹ in numero. xj. repl⁹: q ec clesiastici. xlii. in scōz patrū cathologo describuntur.

C De scō Felice pbytero z socijs martyrīb⁹. **Ca. lxxij.**
Felix pbyter Fortunat⁹ et Achileus diaconi et martyres a scō hyreneo epō lugdunēsi. ad vibē ualentia q est ciuitas hispanie ad pīdādū missi: mariam partē eiusdē vibis cōuerterūt ad chīm. **I**nde a duce Cornelio in carcerē missi: deinde in cōfessiōe noīs chī neruis durissime ac diut⁹ uerberati: ac postmodū uinctis post terga manib⁹ renib⁹ cruribusqz pfractis circa rotaz pīgine astricti: ut in ipis rotis qñ cō texti uiderent. Successiue qz eculei extensiōe suspēsi: su moqz supposito die z nocte integra uerati. **A**d extremum gladio consumpti sunt. ix. calendas **M** dñi.

C De scō Alexandro martyre z socijs eius. **Ca. lxxij.**
Alexander martyr cū socijs apud lugdū. gallie passus est sub antonio uero impatore. **Q**ui cūz scō martyre epipodio cōphensus z i carcerē cōpeditus: ut dictū est supra. x. cal. maij die ter tio a passiōe ipius epipodij educt⁹ de carcere: pīo ciuiditate pberantiū adeo lanatus est: ut cute solu ta costaz patefactis uiscerib⁹ iteriora corpis panderet: de inde crucis affixus patibulo bñ spī exanimatus emisit. **P**assi sunt aut cū eo z alijs. xlvij. sepulti ex utroqz altaris latere in cripta q in colle supposito ciuitati sepulchro z an tiquo ope cōstituta est. **Q**ui passi sunt. viij. calendis maij.

C De sancto **M**elito epō. **Ca. lxxv.**
Elitus asianus sardineis. ecclie epō iōan nis euāgeliste discipulus: q ei⁹ gesta cōscri pti: tpe marci Antonij impatoris floruit: q mīra uilia opuscula ecclie dedit. Nā pīato pīncipi p chīana religiōe libi apolegeti cum scripsit. **E**xtare dicunt z alia: vj de pascha libi duo.

De optia puerfatiōe liber vn⁹. **D**e pphēz liber vn⁹. **D**e ecclie sia liber vn⁹. **D**e sensibus liber vn⁹. **D**e aīa z coipe liber vn⁹. **D**e lauacro siue baptismo liber vnus. **D**e pītate liber vnus. **D**e generatiōe chīi liber vnus. **D**e ppheta eiusdē liber vn⁹. **D**e hospitalitate liber vnus. **I**te liber q clauis intitultur de diabolo liber vnus. **D**e apocalypsi liber vnus. **E**glogariū libi sex. **L**huius elegans z declamatoriū i gentiū tertulian⁹ cauillat in libris. viij. qz p mōtano aduersus eccliam edidit dicens illū a plerisqz pphanū reputari. **Q**uicū in chō fā ctus melit⁹. viij. cal. maij. **H**ec hieronym⁹ libro de illustri.

C De sancto **M**arco euangelista. **Ca. lxxvj.**
Marcus euangelista discipulus et interpres petri apī z eiusdē in baptismo filius. **L**e uiticus gñe sacerdos legalis discipul⁹ apo stolorū post passiōē dñi effectus: cū beato petro romā pfect⁹ ē eidē fideliter adherēs.

Ubi cū petr⁹ chī euāgelii pīdicaret: rogat⁹ a frīb⁹ q erāt rome: beat⁹ marc⁹ bene euāgelistā ad ppetuā memoriā pio ut ex ore petri audierāt fidei stilo latinoqz sermōe cōscri pti. **M** vidēs petrus approbauit: z ecclie legendū sua au thoritate tradidit. **U**idēs aut petr⁹ marcū in fide cōstan tem ipm pīthoeqm aquileiā destinauit. **Q**uo cū uenisset marcus in suburbio ciuitatis repperit iuuenē leprosum fī lium vlphi. **Q**uē in chī noīe a lepra mādauit: z ipm cū pīe z omī eius familla ad fidē chīi puerfos sacri baptismatis vnda pfudit. **I**bi qz sua pīdicationē infinitū pplm chīso dño acqsiuit. **I**bi etiā euāgelii suū qd aīo rome latino lit teris cōscripserat. iterūqz greco eloquio exarauit. **M** vsqz hodie aquileiē. ecclia cū sede eburnea in qua sedēs illud scripserat demōstrat. **C** **L**ū g bñs marcus ad magistrū re uisendū post aliqz annos uellet accedere. **M**ermagorā ciuē aquileiē. ei⁹ discipulū a pplō in pōrtificē electū: romā secū adduxit: ipm loco marci in epm cōsecratū: beatus petr⁹

ad gubernandā aquileſi. eccleſiam deſtinavit: marcus vero
dum admonitione ad p̄dicandū alexandriā miſit. ¶ **U**te
aut̄ humilitatis euāgelista dñi fuiſſe dicitur: ut ſi pollicē am-
pararet ne ad ſacerdotiū quali manē p̄moveri poſſet: vix
diſpoſitio dei et authoritas petri p̄valuit: ut nec ſic amitte-
ret in ope qđ meruiſſet in ḡermor aut̄ ut ſanctus alexan-
driam veniens de nauī egreſſus eſt calciamentū ei⁹ diruptū ē.
¶ Qđ qđ calciſci noīe ananīo iuxta portā civitatis habitā-
ti tradidit reſarciendū. At ille calceū emēdans in laboran-
do ſubulo ſiniſtrā manū graui vulneravit: et p̄ dolore: vñ⁹
deus voce magna exclamavit. Cū brūs euangelista vñius
vel nomē audiret gauſus eſt eo qđ p̄ſperū feciſſet dñs iter
ſuū expūſus in terrā fecit ex ſputo: et in ch̄i noīe variat ma-
nū viri et ſtatim ſanata eſt. Quē anan⁹ in domū ſuā intro-
duxit. Interrogās qđ vel vide eſſet illud nomē qđ tantā
efficaciā h̄et. Cui brūs marcus ch̄m dñm p̄dicavit et ip̄m
cū oi domo ſua baptizavit. ¶ Deinde ingreſſus civitatē euā-
gelistā p̄dicabat et omēs iſſimilitates curabat ac demones ef-
ſugabat etiā mortuos ſuſcitabat. Sicq; doctrinis et p̄uri-
bus inſinuat ch̄m populū acquirebat. Et v̄ſcribunt de eo
philoſophos doctores et papas epiſcopos hieropolitani ad tā-
p̄fectionē vitā ch̄ianos qđ p̄ueterat adduxit ut vitā apo-
ſtolica p̄mitte eccleſie ſectātes oēs coīter viuerēt et nemo qđ
quā p̄pū poſſideret: monaſticū qđ ordinē p̄m⁹ egypti⁹
tradidit: ſacre p̄fectionis regulā m̄tris inſtituit: vñ poſt-
modū in egypto monachos cenobias et celluloſ inſuite exere-
uerūt. Sicq; ſc̄us euāgelista oēs pene egypti vires luſtra-
uit: et in p̄p̄is gētib⁹ p̄bū dñi ſeminavit. ¶ **U**ex cū m̄tri d
ciuitate alexandrie gētilēs deoꝝ ſuoz emulatiōe ei inſidias
poſuiſſet: brūs marcus loco ſui ananī olim calciſces epiſ-
ordinavit: tres qđ p̄byteros ſc̄y meletii ſauini et cerdoni
um et vij. diaconos et alios: vij. clericos ad eccleſie miniſteriū
adiunxit: et inde occulte diſcedens p̄etapolim prexit: vbi et
biēnio ch̄m euāgelizans p̄manſit. Et multitudinē ibidem
gētiliū p̄uertit: eccleſias p̄ſas fabricauit: et ordinatis epiſ-
p̄byteris et ciuitates illas poſt duos annos alexandriā re-
diit. Et cū multiplicatos fideles repperiſſet: deo gr̄as egit
p̄ ſonitū aut̄ p̄doloz eū cōprehendere conabant. ¶ **U**ex
aut̄ in ſolēnitare paſchali qđ anno illo. xxiij. die ap̄tilis oc-
curre miſſam fidelib⁹ celebrare et eadē die feſtū ſerapis dī
egyptioꝝ pagani colerēt: pueniēs multitudo gētiliū ad eccleſi-
am que erat iuxta portū vbi euangelista dñi ſacra myſteria
pagebat: miſerūt funē in collo eius et ip̄m per rupes et ſaxa
trahebāt ad locū qđ buculi dicētes: qđ trahebāt bubaluz
ad loca buculi. Carnes aut̄ ei⁹ in terrā fluebāt et ſaxa inſci-
ebant ſanguine: veſpe aut̄ facto miſerūt euz in carcerē: vbi
cuſtodib⁹ appoſitis et nocte dormientib⁹ p̄io angelica viſi-
ōe p̄fortatus eſt. Deinde circa noctē mediā ip̄o dño ch̄o
ſibi cū ingēti lumie apparere et pacē ſibi annūtiante: ad ce-
leſtia regna iuitat: mane aut̄ facto funem iterū in collo ei⁹
mittunt: et iterū huc illucq; certatim p̄trahunt. Qui gr̄as
agens deo et ſp̄m ſuū dño cōmendās brām ch̄o aiām red-
didit. Cū aut̄ gētilēs corp⁹ ei⁹ vellent cōburere: ſubito aer
turbat: grādo exor̄it: tonitrua intonat: fulgurq; conuſcāt:
Ita ut cūcti timētes corpus dimitterēt. ¶ **U**ex ch̄iani rapu-
erūt et in loco vbi eccleſiam cōſtruxerat: in loco buculi tūmu-
larūt: vbi deuit vſq; ad t̄ps: qđ inde ip̄m veneti venetiās trā-
ſulerūt: ut ſupra dictū eſt in ei⁹ trāſlatione p̄dicte cal. feb.
¶ **P**aſſ⁹ eſt aut̄ brūs euāgelista. vñ. cal. maij. Circa annos dñi.
lxiij. vñ. vij. neron⁹ āno. In loco aut̄ p̄ quē tract⁹ fuit: ſi qđ i
die paſſiōis ei⁹ herbā ibi naſcētē lacerauit ſāguinē vñum
emittit.

Ad ſc̄o Adalberto epiſcopo et mart̄. Cal. lxxvij.
Adalbertus epiſcopus et mart̄ de p̄tib⁹ ſclauonie no-
bilib⁹ parētib⁹ nat⁹ ab archiepiſcopo parthenopol-
noie Adalberto ab infantia educat⁹ et doctus
ei⁹q; noīe vocat⁹ eſt. Qui a iuuenilib⁹ annis

elemoſynas et oſonibus ac ieiunijs intentus liberalib⁹ et ea-
tholice fidei diſcipul⁹ ibutus m̄gr fuit ſcholaz imp̄atoris
othon⁹. Deſuncto aut̄ ſc̄to epiſcopo adalberto: iuuen⁹ ſub epiſcopo pia-
gen. miles efficit t̄p̄alis qđ militiā et ip̄atoris curiā ſtrenue
gubernat. Cū aut̄ epiſcopus piage ciuiſ rati⁹ obſeſt: et p̄p̄s cū cle-
ro de eligēdo paſtore tractaret die qđ dñico demō per os
cuiuſdā obſeſt ad eccleſiam delari clamare cepit: ſe nullū ti-
mere niſi Adalbertū militē: qđ cathedrā ep̄alem erat aſcen-
ſurus: et ip̄e ab eodē p̄feſtim eijcend⁹. Statim vocato ad al-
berto oppreſ⁹ liberaſ: et ip̄e in epiſcopum ab omib⁹ eligi: qđ dum
ſcho imp̄ator tūc exiſtens verone audiſſet: gratiſſimū ha-
buit: et ip̄m p̄tinuo p̄ſecrari mādauit. Qui fact⁹ epiſcopus diuinis
opibus vacabat: et p̄dicatiōi iugiter inſiſtebat. ¶ Sed cū
p̄p̄m vitioſo obſtinatū corrigere nō poſſet: relicto ep̄atu ro-
mā acceſſit et diſpenſatiōe romane p̄ſonificis obſtenta p̄grā
nariā d t̄ps decreuit: oibusq; paup̄ibus erogatis puenit
ad mōrē caſſinū: vbi p̄ſilio fret⁹ abbatis tulit qđ ſim regulā
baſilij cū monachis ibidē dō ſuiebat: acceptis ab eo epiſ-
copis romā rediit et diſpenſatione papali ad abbatē leonē acceſſit
a qđ et monachus factus fuit: vbi dudū exiſtēs quandā illu-
ſtrem dñam romanorū qđ nimio languore dētra p̄ annū pa-
nem nō guſtauerat: oīoe ſola ſanauit. ¶ **U**ex cū ab archiepiſcopo
magſtino ei⁹ metropolitano iterū ad ſuū epiſcopum peteret iuſ-
ſu ſummi p̄ſonificis licet ſatis renitēs ad ep̄atū reuer⁹ eſt:
ea tñ p̄ditiōe: ut ſi p̄p̄m oīno icorrigibilem iueneret: ad mo-
naſteriū ſibi redire liceret. ¶ Cū aut̄ exiſtēs piage die qua
dam nobilēz dñam in adulterio dēphensam ad ſe vt p̄iem
miſerē p̄ſugentē in monaſterio p̄ginū incluſiſſet: eāq; inde
violēter raprā parētes vltiores ſcleri decollaſſent: turbat⁹
Adalbert⁹ ep̄atū reſignauit: et romā reſeſſus monaſteri-
um ſuūz reperiit: vbi poſtq; modico t̄pe cōmōiatus fuiſſet
ſalutē aiari intendēs aſſumptis ſecū gaudētiō ei⁹ germa-
no et monacho ac qđdam b̄ndicto p̄ſbytero ad p̄dicandū
polloniā adiit: ſed a duce baſiſtano repulſus cūctas regio-
nes illius pagrauit. Et cū iuxta villā p̄ planitiē quandam
p̄geret: et ſocijs alibi dimiſſis ab inſidelib⁹ tēp̄ lācea trāſſit⁹
dirisq; vulnerib⁹ p̄foſ⁹ atq; demū capite ceſ⁹ mart̄yriū cō-
ſumauit feria. vñ. vij. calen. m̄daij. Cuius corpus pagram
trāſlatum ibiq; conditum quieſcit.

De ſancto Cleto papa et mart̄y. Caplin. lxxvij.
Letus papa mart̄y: natiōe roman⁹ de regiōe
vico patricio p̄ie emiliano: Lino p̄ſonifici i ep̄a-
tu romano ſucceſſit: ſedit ānos. vij. mēſes vñus
dies. vñ. lxiij. ex p̄cepto beati petri ap̄li. xxi. p̄ie
p̄byteros ordinavit i vbe roma mēſis decēbris.
¶ **H**ic p̄ſonifer p̄m⁹ in litteris ſuis poſuit ſalutē et ap̄ſcam
benedictionē. Qui etiā oibus p̄p̄is ſcribēs approbat et cō-
mendat p̄grinatiōes ad ſc̄tos et maxime ad limina ſancti
petri: aſſerens qđ validior eſt ad ſalutē ſc̄i petri viſitati-
ōe ſeiuniū duoz annoz. Et illos etia anathemate ſubdit:
qui viſitationē ap̄loꝝ ip̄edunt vel diſſuadēt. Dicūt qđdam
qđ Linus et Letus petri ſucceſſores nō ſederūt vt p̄ſonifi-
ces ſed vt petri coadiutores: qbus brūs petri in vita ſua
credidit diſpenſatiōez eccleſiasticaz rerū. ¶ **I**pe p̄o tñ p̄dicati-
ōis et oſonū vacabat: p̄pter qđ tanta authoritate dotari me-
ruit: vt in cathalago p̄ſonificū poneret. ¶ **E**lement⁹ p̄o ip̄e brūs
petri ſucceſſores ſibi ſtituit: l⁹ aut̄ hec ſitāt nitan⁹: tñ
vt ait hieronim⁹ brūs Clemēs ſp̄ſancto plen⁹ timēs ne
apoſtolica ordinatio poſter⁹ t̄p̄ibus trāſſiret in vitū: vt qui
dam hereditariū mun⁹ putātes minus de dei cogitarent
electiōez: Lin⁹ et Let⁹ aut̄ ſe coegit pontificare. Et hic Cle-
mens p̄m⁹ ſuit p̄ petri electionē tertius vero p̄ gradū
Beatus aut̄ Letus tēpoie Liri et veſpeſiani imp̄atorū
mart̄yio coronatus eſt. Sepultuſq; eſt iuxta corpus beati
petri i vaticano vñ. cal. maij. Et ceſſauit ep̄at⁹ dies. xxxv.
¶ **D**e ſancto Aluarcellino papa et mart̄y. Cal. lxxvij.
k q

Marcellinus papa et martyr natione romanus a pie pio de regione caputauri caio pontifici in epatu romano successit seditionis annos. viij. menses. q. dies. xxv. Quo tpe fuit gratissima persecutio christianorum sub diocletiano et maximiano impatoribus ita ut infra unum mensem. xxij. milia hominum pro miscui ser? p diuersas puincias martyrio coronarentur christiani. Quare et ipse marcellinus ad sacrificium duc? est. ut thurificaret. Et mox expauis impulsus a diocletiano duo gratia incensi posuit ydolis. Postea pro pna duct? in capanna coram. lxxvij. epis ore proprio penituit et cinere caput aspers? ac cilio induit? se peccasse pntens epis iudicandū supposit? dices se paratū ad oia q sibi imponent. Illi pro eide rñ derunt: q summ? pntifer a nullo iudicand? esset. Nā si ipse et petrus etiā mgr suus negauerat: quē tñ nullus aplos iudicare psumperat: sed egressus foras amare desueuerat. Tpe ergo suā cām colligeret: ore proprio seipm iudicaret. Tunc marcellinus ob scelus ydolatrie iudicauit se deponendus: anathematizauit etiā quicūq corpus suū sepulture traderet. Sicq pgens ad diocletianū se christianū pntens cū claudio et cyrino et antonio dyaconibus capitalē excepit siliam: sicq martyrio coronat? est. vi. cal. maij. Hic etiā fecit ordinationes duas p menses decembriē. pbyteros. iij. diacones. iij. epōs p diuersa loca numero. v. Postq autē decollat? fuisset: et corp? ei? xxx. dieb? ad exēplū christianorū in platea iacuisse: nocte apparuit p visum brūs petrus aplos marcello pbytero eide marcellino in epatu successuro interrogans quare corp? suū inhumatū nō sepeliret. Et se petrum aplm esse dixit. Qui cū rñderet q corp? suū iadudū sepulrū fuerat. Aplos ei dedit intelligere q dicebat de corpore marcellini. Cū aut marcell? dixisset q ipm ppter siliam ex cōicationis sepelire nō auderet: audiuit ab aplo q oīs q se humiliauerat exaltabit: et q mltm marcell? se humiliauerat q se indignū sepultura iudicauerat. Admonēs ut ipm iuxta se tēq martyre et vep pntificē tumularer. ut q s iustificabat grā si diuideret sepultura. Marcell? g cū lucina et pbyteris ac dyaconibus noctu corp? accepit et iuxta corp? bti petri i vaticano sepelivit. Ab eodē die cessauit epas? annos vij. menses. vi. dies. xxv. ppter nimie persecutionis imanitatē

De sancto Richario pssore. Cap. xc.

Richari? pssor nat? villa cētula puincie pōrti ne mont? a qdā caldonico sacerdote quez de hibernia veniēte hospicio suscepit: de rustico religiosus effect? vtebat pane hordeaceo cinere cōmixto. Aquā vero cū lachrymis tepēbat: et ex illa balnea faciēs leprosos fouebat: et postmodum ipse eadē balnea itrobat. Qui etiā in britania predicauit. Rex pro francorū dagobert? ei? famā audiēs ipm ex deuotione visitans eiusdē se orationibus cōmendauit: ab eo qz mutaret? ad mensā magis ipse salutar? monitis mēte q tpalib? cibis corpe refect? est. Deinde vir scūs famā mūdī fugiēs a gisilmaro qdā viro nobili in silua crisiassensi cum sigobardo discipulo suo locū solitariū deo fuitēdi obtinuit. Ibiq breui structu tugurio vitā anachoriticā mltro tpe exegit mltosq ad se veniētes lāguidos diuersis ab infirmitatib? sanos effectit. Et redimit? pntibus in pace deuit vi. cal. maij. Sepultusq est a discipulo in loco vbi ipse sibi pcepit. A q i extasim rapr? visus est i aula splēdidissima mira fragrantia referta pssistere splēdore admirabili cōscare. cuius corp? ociald? oli ei? abbas cū suis monachis ad suum mōasteriū cētulā trāstulerūt: vbi mltorū signorū glā claret.

De sancto Anastasio papa pio et cōfessore. Cap. xcj.

Anastasio papa hui? nois primus natiōero manus ex pie maris syricio pape in pntificatu romano successit: seditionis annos. xij. menses. x. dies. xxv. Hic pstituit ut debiles aut mēbris

carētes nō possēt clerici psignari. Cōstituit etiā ut qñ euāgelium legeret pbyter? et clerici nō sederēt: sed staret. Et staret ut nullus trāsmarinus ad clericat? honorē suscipere: nisi ppij epī chirographū cū sigillo exhiberet. Et h pntificus pstituit ppter hereticos manicheos q in vltra maris partibus abūdabāt. Hic in magna senectute annorū vj. vltra. lxx. summ? pntifer elect? est ppter suā ntmā sanctitatem. Quā btiūs cognoscēs hieronym? ei ptemporane? scripsit de illo: q ei? vita diuturna mund? imeritus esset frui. Floruit aut tpe archadij impatoris. Et deuit in dño. v. cal. maij. Sepultusq est in cimiterio beati petri apostoli.

De sancto Antimo epō et socijs martyribus. Cap. xcij.

Antimus epō cū alijs mltis apud nicomediam sub persecutione diocletiani martyriū passus est. Qui ut tradit hystorie ecclesi. lib. vij. cū esset pntifer ipius ciuitatis ob pssionē christi martyrij gloriā capitis obrutatioē suscepit. Quē tāq bonū pastore: secuta est vniuersa pene gregis sui multitudo p eandē martyrij viā. Quorū alios pssat? tyrān? apud eadē tunc residens ciuitatē gladiis obrutari: alios ignib? pssagrari: alios nauiculis ipositos in pelago mergi fecit ipis delitū turba vltro se tāto feruore neci offerentib? : ut etiā se interrogari nō dmitteret: sed christianos se pssentes sponte supplicijs ingereret. Quorū passio recolit. v. calēdas maij.

De scrō Libérale cōfessore. Cap. xcij.

Liberalis de ciuitate alrini natus a sancto hylido docto epō eiusdē vrbis in eadē ciuitate nutritus et doctus fuit. Qui lectiōi sacre et orationi atq carnis macerationi vacās dño seruiebat paupū qz vrbis intent? erat: egrotantib? qz curā sollicit? impendebat. Corp? qz ieiunijs atterēs ad tātā psecutionēz devenit ut singulis diebus officijs sacra cōiem pceptis: deinceps sine vilo cibo vel potu tora hebdomona pmanebat. Cū aut paganorū psecutiōe feruēte heliodorus epō de alrino recessisset: et ad insulas se maritimas ptulisset: liberales in ecclesia pncipali q erat dei genitricis orationēz fudit ad dñm: ut eius in pace suscipere sps. Eadēq nocte angelus dñi sibi dormienti apparuit: et orōnē eius exaudiat nuntiavit. Qui surgēs a somno visitauit singulas ecclesias ciuitatis: puenitq ad insulā q dicitur flactio castrorū ut adscitū heliodorū accederet. Sed cū ad ipm ppter aquas iter posttas trāsire nō posset in ecclesia pila scilicet laurētij modico tpe pmoat? est vbi post paucos dies iter sacerdotū man? miguit ad christum. v. cal. maij. Corp? qz ei? ibid sepultū pcessu tps ostructa alties. ciuitate ad oppidū taruisinū trāstātū est.

De sancto Pulione martyre. Cap. xcij.

Pulio martyr in ciuitate ciuilitana pntificatus fuit: de q qdem vrbis valentian? iperato: ouindus exstitit: in q et ipse martyr sub persecutione diocletiani et maximiani impatorū martyriū ptulit agere psside pbo. Hic em psses postq in ciuitate firmē sanctū hyreneū eiusdē vrbis epm cū scō mōtano pbytero smerulen. in flumie demergi fecerat. Scitū qz demetrium ipius ecclesie diaconē decollauerat puenit: ad vrbē ciuilitanā nam i q puidē scitūs eusebi? ipius ciuitat? pntifer pass? fuerat: fecitq teneri pulionē lectore quē christi pstantissime cōfitemē ac sacrificare nolentē: dicētemq se velle patrū suorū (qui pro christo passi) fuerāt imitari vestigia. Flammis iussit exuri: qui passus est. v. calēdas maij.

De sancto Vitale martyre. Cap. xcij.

Vitalis martyr miles christi natione mediolan. apud rauennā tpe neronis pass? est. Hic vxorē valeriā habuit: ex qua gemellos geruasij et pthasij pcreauit. Qui cū paulino iudice rauennam ingress? cū quēdā christianū arte medicus nose visicini natiōe ligurē decollari videret: illeq martyr

sibi inuncti offm diligēter exercēs hereticos vbiq; pqrēs nullā eis reqz tribuebat: sed ipsos tām potētia expellebat q; sapia pulcebat. Quō illi vidētes de ipi morte tractare ceperūt: et fauore quēdā ipoy sicariū: vt eū occideret eū pēci bus et pēcio iduxerūt. Cū igit scūs petrus de ciuitate cum na vbi fratr sui ordinis pōt erat mediolanū pgeret p offi cio iquisitionis exequēdo pēdict sacreleg ipm in itinere ag gress⁹ educt ense facy ei⁹ caput crudelit ipetijt et duob; di r/vulnerib⁹ sauciāuit. Qui n̄ q̄rula voce murmurās: s; suffe rēs oia patiēt suū dño spm pmedebat. Symbolū sacre si dei p q̄ dimicabat deuotissime pferēs: cui⁹ nec i mort; arri culo desijt esse pco. S; cū adhuc martyri dñi palpitaret cul tellū licet arripuit: et platera ei⁹ trāssixit. Cui⁹ corp⁹ fres pēdicatores tulerūt: et mediolanū deferētes honouitice sepe lierūt. Ad cui⁹ sepulturā lāpades dependētes plures di uinit⁹ et absq; humano studio sunt accēse: mltis q; coruscant et manifest; miraculis ibid; fēscēs: q; passus est. iij. cal. maij.

De sancto Titico diacono. Capitu. xxi.

Titico diacon⁹ discipul⁹ scī pauli apli et vn⁹ ex. vij. discipul⁹ fuit vt scribit abbas doriotheus. Hui⁹ meminit idē apls in eplis suis v; ad col iij. et scda timo. iij. pñiciāns eū frem charissi mū ac cōseruum suū i dño. Qui etiā ab eodez aplo eps colophonē ordinat⁹: post pēdicatiōis offm dilige rius pactū apud paphum oppidū insule cypri quieuit: in domo: ibidem sepultus. iij. calendas maij.

De scis Agabo et secundino epis et socijs mar. La. c.

Agabus et secundin⁹ epi et socij eoz passi sūt apd circei. colonia q̄ est in numidia. Qui psecutiōis valeriani post lōgū exiliū in p̄fata vbe in q̄ tūc marie gētiliū rabies ad tētandā iustoy fidē in hibat: et illustri sacerdotio gladio psummati effecti sunt martyres gliosi. Passi sūt etiā in eoz collegio emilian⁹ miles tortula et antonia sacre v̄gines et qdā muli er cū suis gemellis. qui passi sunt. iij. calen. maij. Nec ado.

De sancto Leone episcopo. Capitu. c.

Leo eps in greciaz p̄tib⁹ nat⁹ oia in seculo abdū cavit p cpio crucēq; ei⁹ tollēs: et si non i corpe tñ aīo martyriū pass⁹ est. Qui etiā in vita sua mira cul isclaruit. Nā mulierē a graui corpeo lāguo re sanauit. Et i famo isula i pace quēuit. Cui⁹ cor pus dū inde greci nauigio trāsserri n̄ti sunt: ide se nunq; mouere potuerūt donec corpe qd amouerāt suo loco repo sito abeūdū facultatē obtinuerūt. Post mltm p̄o ipis ve neroy naues iū ipius insule portū degētes: corpe scī in ei⁹ solēnitare q̄ tūc veneris ibi existentib⁹ p̄tigit: v; iij. ca. maij deuoti⁹ visitatū: missaq; solēniter celebrata inde discede re curauerūt. Exeūtes q̄q; portū exorta subito tēpestare re dire coacti sunt: post moulā p̄o mari sedato itez exierūt: iterūq; aduersitantib⁹ vētis retrocedere p̄pellāt. Tūc cōi p̄sillo habito scī corpe i de lenātes ad nauē deduxerūt: et p̄tinuo oī tēpestare ppulsa flāte v̄tro p̄spero deuēnef me thonū. Ubi vox de celis isonuit inq̄ens: h̄ est corpe epi Leo nis. Inde veniētes zacinchū visa est aqla alis expāsis sup corpus excubare: q̄ illos ad vltra cedēdū signo monstrauit alay. Dūq; alie naues tēpestatē et naufragiū ac pene pēcipi tū paterent; sola illa i q̄ scī corpe q̄secebat illibata p̄mā sit. Et q̄ties luminaria circa corpus accēsa flāte v̄tro extin guebant; toties p se ipa diuinitus accēdebāt. Veniētes āt ad portū vestis ab epō loci ipius visitāf. Qui cuz aliqd ex sacris reliq̄is obtinere p̄cibus aut p̄cio minime potuisset: aquā tñ lotiōis sacroy mēbroz ipetrauit. Celebrataq; mis sa cū corpe aq̄ dūlisset: ex ipa cuidā lāguenti p̄sbytero in i portū dedisset: mor ille sanat⁹ q̄ ab alijs delat⁹ fuerat i co lumis ad eccliam suā prexit. Tandē venetiā nante illi ap plicātes lcom ierhamauceli epō corpe p̄cesserūt: q̄ ipm cū

summo gaudio p̄cipiens honouitice p̄didit: vbi et cecus illu minatus fuit: et eger manū hīs aridā sanitatē recepit. Pro cessu p̄o t̄pis methamauco a mari submerso corpus illud ad monasterium sancti seruli martyris translatum est. Cuius festum agitur tertio calendas maij.

De sancto Roberto abbate. Cap. cii.

Robertus abbas et fūdatoz ordinis cisterciēsis fuit: q̄ dū in molisimo monasterio epatus lin gonei. abbas eēt: qd tūc cenobiū erat fama ce leberimū et diuitijs opulētū q; hec plerūq; so lēt aios ad lasciuā puocare; cupiēs vtr scūs p̄ctis: post mltos labores et itinerū difficultates cisterciū de uenerūt: q̄ tunc horrois et vasse solitudinis locus erat vbi āno dñi. m. xcviij. scūs Robertus auroitate fultus. lūu gonis lugdun archiepi tūc ap̄lie sedis legat⁹ et gualteri ca bilonei. epi necnō odonis burgūdie ducis incl̄yri. abbatiā p̄struxit et ordinē q̄ cisterciē. dicif ichoauit. Post aliqd p̄o t̄pis a molisimētib⁹ monachis req̄situs: ipm monasteriū sue regule ac ordini adiecit: et ex vtroq; vnū corpus effecti: Sicq; scūs abbas ordine iūtiato satisq; dilatato scīs ope ribus deo seruēs laudabiliter vixit et clarus fructibus ad chym migravit. iij. cal. maij. Sepultusq; est in abbatiā ci steri: vbi et miraculis pollet. Anno autē. xiiij. post ordinis fūdatiōē scūs bernardus ordinē ipm igressus tā merito quam numero locorum et fratrum ipm mltū abilitat adau xit: vt in eius legenda dicitur. xij. calendas septembris.

De sancto Mariano confessore. La. ciiij.

Marianus monachus de territorio bituricensi. natus tpe scī alodij successoris scī germa ni circa annos dñi. cccclxxx. claruit. Qui a scō mamertino abbate in p̄fato monasterio monachus factus est. Cūq; idē p̄ offm alen dori aialū p̄misit: qd ille gratat suscepit et humilit adiple re curauit. Die qdam apū a canibus et venatoribus fugi entē benignis excepit: canibusq; vt aial dimitterēt spera uit. Qui ex eo die domesticus effectus scī vti catulus se quebat. Die dñico ad eccliam p̄gēs vt sibi mos erat: fra tre secū duxit iūtiū eo q̄ ille debebat ipa die fribus m̄iti strare. Et dū audiētes missam nimis tardaret: illeq; ad ho ram se nō posse redire putaret: finito euāgelio equū vt abi ret ascēdit: sed nequaq; ipm inde mouere potuit: donec se: ipm deliquisse cognoscēs ad eccliam redijt: et vsq; ad finē mis se cū Mariano p̄māsit. Et ad horā reuersus suū ministeri um adipleuit: vir āt dñi monasterio fōrāneti i pace quēto tertio calendas maij. corpusq; eius inde delatum antio: dori in suo monasterio sepulcrum est.

De sancto Mariano et Jacobo martiribus. La. ciiij.

Marianus et iacobus martyres ap d vrbē lam basilanā sub decio passi sunt. Quorum p̄o le ctor: alter p̄o diaconus extitit. Qui p̄ p̄fessionē nōis ch̄iani in ciuitate circei. colonia tā ti grauissimis supplicijs excruciat sūt. Post que marianus per apices pollicū suspensus graui pōdere pedibus inero crudelit tort⁹ est. Deinde cū collega dñdū i carcere maccratus: vbi diuinitus reuelatōib⁹ sept⁹ p̄forat. Tandē ad p̄fata vrbē lābasilanā directi et iterūq; diutius in ergastulo victi: sed diuina rurūq; visitationē alleuitati. No uissime cū mltis alijs gladio p̄sumati sūt p̄dic calen. maij.

De scō Eutropio epō et martyre. Cap. cv.

Eutropius eps et martyri sancti dionysij soci⁹ fuit. Cuius passionē idē dionysius grece scriptā p manus pape clemētis dñi athenas. Hic fuit filius xerxis admirādi babylonie p̄fay regis et gu line regine. Qui a pueritia lris grecis et chaldeis edoctus liberalib⁹q; scientijs imbutus: curiositate oib⁹

lustrare desyderas a p[re]l[ic]et[is] circūcūcū obtinuit: a q[ue] et
nicalca adijt vt in ei[us] curia aliqd p[re]piceret nouit[ur]. Audi
toq[ue] de iesu miraculis q[ue] eo t[em]p[or]e in illis p[re]buis p[re]dicabat: ad
eū accessit: quē vidēs et audies licet gētilis reuereri cepit.
Fuitq[ue] p[ri]us miraculo q[uo]d ch[ri]s ex. v. panib[us] quib[us] milia hoīz
satiati. Quo viso tā i ipm credēs eidē vt discipulis adhe
sit: n[on] pedagogū timuisset. S[ed] adorato in hierosolymis tē
plo dñi more gētiliū ad p[re]s redijt et visa sibi n[on]itauit. Rur
sum q[ue]q[ue] amore flagras iesu licet a p[re]e petita post an[im]i in
iudeā reuer[si] est. Et cū iesus die palmar[um] venisset hieroso
lymā sedēs sup[er] asinu[m] eutropi i[er]erunt: et vna cū ceteris flo
res et ramos in viā strauit. Fuitq[ue] de numero illoz gētiliū
q[ue] accesserūt ad philippū vt iesum viderent: vt d[icitur] Joā. xij.
Audiō aut[em] q[uo]d iudei eū occidere q[ue]rebāt: repatriauit ne rā
ti viri morte cerneret: vel si mo[ri]s ipius tardaret vt ei cū su
is gētib[us] adiutoriu[m] cōtra iudeos p[re]ferret: cunctaq[ue] visa p[re]i
retrulit. Audiēs q[ue]q[ue] iesus occisus vehemēter doluit: s[ed] post
ipm resurrexisse itelligēs p[er] ea q[ue] de eo viderat credidit: et d[icitur]
eius resurrexiss[et] solationē nō modicā recepit: vñ et i vltio
nē mo[ri]t[ur] ch[ri]s oēs iudeos q[ue] in regno paterno reperit oc
cidi mādauit. Post aliqd hō t[em]p[or]e p[re]dicantib[us] ap[osto]lis simone
et iuda ap[osto]l[us] p[re]d[ic]es. Eutropi[us] cū p[re]e et regno credēs ab eis
dem de ch[ri]s fide plen[us] edocti et baptizati sunt: vbi et ap[osto]l
abdiā ep[iscopu]m et Eutropiū diaconē ordinarūt: vt in eoz passio
ne dicit[ur]. v. ca. nouēb[us]. Et dñi p[re]dicat[ur] ap[osto]l[us] p[er] ch[ri]o passu[m] fuisse
Eutropi[us] eoz gesta et passioēs circūscripsit. Deinde p[re]e tā
senes: secula abienūtiāns romā venit: et a brō petro ap[osto]lo ad
gallias p[re]dicādas miss[us] accessit. Ingressusq[ue] ciuitatē santo
nas: cū ch[ri]m p[re]dicaret ab infidelib[us] celus: et de vbe electus
sibi tuguriū extra muros p[re]struxit: vbi noctib[us] oīon[is] dieb[us]
vero p[re]dicationi iussit. Cū aut[em] m[en]s ibidē t[em]p[or]e p[re]moriatus
fructu modicu[m] p[re]dicationis fecisset: eo q[uo]d. x. viros solūmodo
puertis. Romā repedās brō petru[m] ap[osto]lū passu[m] reppe
rit. Et a serō clemēte eius successore ordinat[us] sanctorū. e[pi]s
brōq[ue] dionysio locat[us] cū eo dē iterū ad gallias adijt. Dena
niēsq[ue] sātonū filiā p[re]ncipis yginē eustellā noie puerit: et sa
cre velamine yginat[ur] p[re]secrauit: mltm[us] p[ro]p[ri]u[m] signis cla
rēs dñi acq[ui]sit. Cū aut[em] eustella cū eutropio extra vrbis
mēna yginat[ur] p[ro]posito deo fuisse moraret: p[er] missis sa
tellitib[us] sc[ri]m occidi mādauit. Quē illi p[ri]mo lapidib[us]: dein
pe plūbarts cedētes no. iussim[us] securi illu[m] capite p[er]emerūt
Eius corpus eustella in eius tugurio sepeliuit. Ibi dē q[ue]q[ue]
oīi tēp[or]e in oīonib[us] p[re]manet. Que cū migrasset ad ch[ri]u
stum ap[osto]l[us] m[en]s suū sepulta est: vbi et ecclesia a ch[ri]stianis. p
cessu t[em]p[or]is fabricata vtriusq[ue] corp[us] quiescat miraculis redo
lēs. p[re]d[ic]at[ur] est aut[em] sc[ri]us Eutropius pridie calendās mañ.

De sancto zozima abbate. Cap. cv.

Zozimas abbas in palestine partibus circa
egyptum fuit. Qui adeo reputabatur scititate
pollēs: vt de lōginqs regionib[us] ad ei[us] cellas
fies accederēt: et ab eo edificati vite pabula
reportarēt. Hic annis. lxx. i. eremo p[re]manens
infestat[us] a q[ui]busdā cogitatioib[us] q[ue] p[re]fectus esset: et nulli[us]
doctrina id gerere: a q[ui]dam sibi seniore apparēte monēt: vt
se sequat[ur] et p[re]fectiores se inueniret. Quē secur[us] ad q[ui]dā mo
nasteriū iuxta iordanē puenit: quē abbas cenobij benigne
suscepit et eū itra monasteriū itroduxit. Ibiq[ue] zozimas an
nis plurib[us] p[re]moriatus p[re]fectiorē didicit vitā. Nā monachi il
li die officio ad ecclesiam pueniebāt: vbi missa celebrata com
munionē sumebāt: p[re]p[ar]at[us]q[ue] ofonib[us] et officio duob[us] ex fr
bus. p[er] diuinis celebrandis p[er] vices in monasterio dimissis
ceteri modicos cibos de cenobio sumētes asportabāt: et ex
euntes segregatim ac solitarie torā hebdomodā in eremo
pagebāt. Sursumq[ue] die sabbati in saro ad monasteriū pue
niebāt. Ibi zozimas mltis dieb[us] deo fuisse: tādem egress[us]
diuina dispositioe et itinere p[er] diez solitudinē pagras: ma

ram egyptiacā inuenit: cui et anno sequēti officiu[m] corp[us] attu
lit: et mortuū sepeliuit: vt supra in ei[us] vita actū est. iij. noñ.
apulis. Reuersusq[ue] ad monasteriū p[re]fatu[m] oīa visa abbati et
frīb[us] rettulit. Et p[er] t[em]p[or]e aliqd i ipso loco vitā i pace finit. p
die cal. mañ. De sancto philippo ap[osto]lo. Cap. cvij.

Philippus ap[osto]l[us] a berthaida galilee ciuitate an
dree et petri quib[us] oib[us] ap[osto]lis erat: iunior fuerit:
vocationē t[ame]n inter p[ri]mos extitit vt de eo d[icitur] Jo. i.
ca. hic post dñi ascensionē et ap[osto]loz diuisione. xx.
annis p[er] sythiā i[st]anter ch[ri]s euāgelii p[re]dicauit
S[ed] tādē a gētib[us] tent[us] et ad statuā martiris adduct[us] imolaz
re cōpellit. Tūc draco de sub base altaris exijt: q[ue] filiū poi
tisticis igne sacrificij ministrantē it[er]fecit. Duos q[ue]q[ue] tribu
nos q[ue]q[ue] ministri philippū ap[osto]lū in vinculia detinebāt exti
xit. Statū etiā suo ceteros oēs morib[us] reddidit. Quib[us]
ap[osto]lus dixit: vt si statuā martiris deicere velient et crucē dñi
ibidē erectā adorarēt: mortui eoz resurgerēt: et infirmi sani
tatē p[er]ciperēt. Illi hō q[ue] cruciabant[ur] se sanari petebāt: et sta
tuā p[er]fringere p[ro]nitrebāt. Tūc philipp[us] p[re]cepit draconē: vt
sine alicui[us] lesioe in desertū locū abiret: vbi nemi[ni] ledere
posset. Qui stat[im] recedēs nullq[ue] cōparuit. Ap[osto]l[us] hō. lāguen
tes oēs sanauit: et illos tres mortuos suscitauit. Sicq[ue] sa
ctu[us] ē: vt q[ue] eū p[re]seq[ue]bāt: q[ue] deū adorarēt. Ipse et p[er] vñ annū
iugiter p[re]dicauit et multa milia hoīm ad ch[ri]s fidē puerit et
baptizauit. Edificatisq[ue] mltis eccl[esi]is. e[pi]s p[re]biteros et d[ia]
acones atq[ue] alios clericos ordinauit. Deinde p[er] reuelationē
ad asiaz in ciuitatē hieropolim deuenit: ibiq[ue] heresim ebio
nitaz q[ue] ch[ri]m carnē phantasticā assumpsisse dicūt extirp[auit].
Erāt aut[em] ibi due sacratissime ygines ei[us] baptismate filie p[er]
q[ue] de p[re]militudine virginū lucratus est. Ap[osto]lus aut[em] añ. vij.
dies obiit: sui oēs p[re]biteros et clericos suos ac vicinaz vi
biā e[pi]s vocauit: et eos de singulis docēs in ch[ri]s fide cō
fortauit: seq[ue] ad deū p[er] martiriū m[en]surū post. vij. dies eis
dē p[re]dicat[ur]. Et cū esset añ. lxxvij. ab infidelib[us] tē[us]: crucif
xus lapidatusq[ue] p[re]xit ad dñm: et martiriū felicē p[re]summa
uit. cal. mañ. Et in ea dē ciuitate corp[us] ei[us] positū est. Post
modū etiā due filie ei[us] p[re]fate a dextris et a sinistris ei[us] tumula
late sunt. p[er]cessu hō t[em]p[or]is corp[us] ap[osto]l[us] romā trāslatū fuisse d[icitur].

De sancto iacobo minore ap[osto]lo. Cap. cvij.

Iacobus ap[osto]lus qui dicit[ur] minor seu iacobus frater
dñi cognomēto iustus: fuit filius alphet et marie. so
rois matris dñi: sicq[ue] iobinus ch[ri]s fuit: p[ro]pter q[uo]d
more iudeoz et frater dñi appellabāt[ur]. Minor aut[em] di
cis ad distinctionē alterius iacobi ap[osto]l[us] filij zebedei:
qui maior vocat[ur]: nō q[uo]d hic minor illo fuisse erat: s[ed] p[ro]pter
or vocationē. De hoc aut[em] dicit[ur] plentius in hystoria naruitat[is]
virginis marie. vj. idus septēbris. Iustus aut[em] cognomina
tus est p[ro]pter merituz excellētissime scitatis. Nā vt de eo
dicit[ur] iheronym[us] tāte reuerētie fuit in populo vt similitam
vestimēt[is] eius certatim cōringere cuperēt. Et vt dicit[ur] ege
sippus: hic ex vtero m[en]s sue sc[ri]us fuit: vinū et sicerā. nō bi
bit: carnes nūq[ue] māducauit: ferrū in capite ei[us] nō ascendit
oleo nūq[ue] vnc[us]: nec balneo vsus fuit: sindone. i. veste linea
semp[er] indutus. Toras in oīone genua flecterat: vt callos in
genib[us] more camelo p[er] videret habere. Hic solus ex ap[osto]lis
p[ro]pter sanctitatē suā p[er]mittebat intrare in sc[ri]asctōnuz: non
quidem causa imolatiois sed oīon[is]. In tantū aut[em] et facie
et linamētis corp[or]is similitimis ch[ri]sto fuisse p[re]hibet: q[uo]d ple
riq[ue] in ambozū specie fallerent: vñ vt dicit[ur] iheronym[us] cum
iudei ad capiendū ch[ri]m p[er]gerent: ne forte iacobum in per
sonam ch[ri]sti caperēt: a iuda qui eos optime discernbat
signum osculi acceperunt. Et nihilominus fugientib[us] apo
stolis: quidā ex ministris qui p[ro]pter turbā ch[ri]o app[ro]xima
re non poterant: iacobum iussu vice iesu tēnerūt. Quire
h[ic] et sindone qua vtebat[ur] vt dictū est nudus p[er]git ab eis.
Hic etiā vt idem iheronym[us] testat[ur] cōtra iouinianū p[er]
h[ic] iij

petue virginis extitit. Et ut idem tradit in parascene mortuo dñi iacobus votū vouit se nō comesturū donec videret dñm a mortuis surrexisse. In ipsa autē die resurrectio nis cū vñs tunc non gustasset: dñs eidē apparuit: et astantibus mensurā apponere iussit. Deinde panē accipiens benedixit et fregit et iacobo dedit hortans eum vt comederet: eo qd filius hoīs a mortuis surrexisset. Hic etiam ppter sue sanctitatis excellentiā apostoli inrantū viderunt vt prius inter eos missam hierosolymis post ascensionē dñi celebrasset quā petrus postmodū primus celebravit antiochie et marcus alexandrie. Post ascensionē ergo dñi disceptatis ad predicanā ad diuersas partes abeuntibus iacobus frater dñi hierosolymorū eps ordinatus est: qui ecclīaz ipsam annis. xxx. gubernauit. Et cū primū conciliū ab apostolis in hierlm celebratū esset ppter obseruationē legalīū iacobus vñ ecclīe ipsius eps cōcilij diffinitor: et iudex fuit: vt habet act. xv. Anno igit. vij. epatus sui cū apostoli ad diem pasche hierosolymis cōuenissent: et interrogante eos iacobo quāra per eos dñs corā pplo fecisset: ibiqz oīa seriosus explicasset: et iacobus cū aplīs in templo coram catapha et aliquibus iudeis pdicasset: iamqz ppe esset vt baptizari vellent: quidam iudeus templū ingressus sacerdotes redarguit qd se ab illis magis decipi pmitteret. In tantisqz populum cōcitauit vt aplos lapidare vellent. Ascenditqz homo ille super gradum vbi iacobus pdicabat: et ipm pcepit autē deosum. Qui fracto crure ex die illo plurimū claudicauit. Hoc autē passus est anno. vij. post dñi ascensionem. Sed nec sic vsqz ad annū. xxx. epatus sui a pdicatione cessauit. Quo tpe videntes iudei qd paulū occidere non potuissent eo qd cesarē appellasset. vt dicit act. xxv. psecutionē in iacobum cōuerterūt. Cōueniuntqz ad eū obsecrantes: vt populū reuocaret qd errabat in iesu putantes qd esset chīs: de qd ipe testimonium quid sibi videret corā populo die pasche pferret: cui tanqz iustissimo ofīes acquiesceret. Statu entis est die pasche supra pinā igit tēplū illū rogabāt pontifices tanqz vtrorum iustissimum vt enuntiaret oībus qd sibi de iesu videret. At ille cū ingenti voce pronuntiavit: qd in celis sedit ad dexterā summe trinitatis: venturus iudicare viuos et mortuos. Ad chīiani audientes gaudebant. Pontifices vero iudeorū cōfusi stabant. Et clamare ceperunt qd etiā iustus errasset. Cōsilio quoqz inter se inito de eius nece sup pinā ascenderunt: et ipsū pcepit autē deosum. Qui detectus non solum moī non potuit: sed super genua pcumbēs pro persecutoribus suis orauit. Quos cum orantes desuper lapidibus perurgeret vnus ex sacerdotibus de filiis rechab ceteros increpabat: qd iustum pro eis orantē lapidarēt. At vnus ex illis peritiam fullonis arripuit: et valido ictu caput eius impetēs ipm excerebrauit: talisqz martyrio migravit ad dñm. Sepult⁹ qz ibidē iuxta templū calen. maij. In cuius sanguinis vñsionē vt dicit iosephus subsequit⁹ est ex cidiū hierusalem et dispersio iudeorū. Quod licet re vera fuerit principaliter ppter mortem dñi. Ad hoc tamē adde re potuit interfectio iacobi iusti. Hic vt ait hieronimus libro de viris illustrib⁹ vñā tñ scripsit eplam qd de. vij. canonicis est: qd tñ ab alio qdam ei⁹ noīe edita a nōnullis tradit licet paulatim procedente tpe obtinuerit auctoritatem.

De sancto hieremia propheta. Cap. cix.

Hieremias propheta et sacerdos ex tribu sacerdotali ortus vico anathoth qui tribus milibus a hierusalem distat patre elchan sermone quidem apud hebricos rusticioris prophetauit: que simplicitas eloquij de loco ei iquo natus est accidit. Cuius prophetia per tempora quattuor regum extenditur scilicet iosue et ioachim primi: ioachim secundi: et sedechie regum iuda. prophetauit autē in regno iuda tam et tribubus in assirios translatis. Hic ex vtero matris san-

ctificatus extitit: et etate puerili prophetare cepit. Anno videlicet xij. iosue regis iude: et pphetauit vsqz ad ad euer sionez vrbis hierusalem. xij. annis pter illud tempus qd in egypto prophetauit in tñis. Et cū puer tetigit dñs os ei⁹ cepitqz ppheta et pdicare: mane cōsurgens et frequenter stans in porta domus dñi in atrijs tēpli. Et ostēdit ei dñs signa euer sionez hierlm quā pdicabat. Prio signo significauit auctorē euer sionez deū sub figura farris cū virga: vgilant eo qd iam vigilabat ad pcuriendū pplm. Scdo ostēdit ei qd ministro ad hoc vteret per ollā succensam a facie a quilonis. I. a chaldeis qd iuxta sitū hierlm venerūt ab aquis lone. In tertia vero velumbare putrefacto ostēdit ei cām euer sionis nec fuit hec visio imaginaria sed corporalis. Quia enī filij hierlm recesserūt a dño fomicando post dies alenos cōparant lumbare putrefacto: vt sicut lūbare adheret lumbis viri sic primo adherebant dño. Anno autē quarto ioachim pmi regis iuda cū hieremias ppheta destructionem vrbis hierlm et tēpli in primo fiendam publice denuntiaret a principib⁹ ppli cesus missus est in carceres: ne publice pdicaret. Qui vocato baruch filio merie scriptore suo scribi fecit in volumine que pphetauit et misit populo et regi per manus baruch. Que cū baruch in templo legis set populus penitens ieiuniū predicauit. Rex autē cum hec hec audisset volumem cōbussit. Hieremiam quoqz tam de carcere a populo dimissum: et baruch apprehendere voluit sed deus eos ad tps abscondit. Post hec nabuchodonosor rex babylonis ascendens hierosolymā cepit ioachim: et parte vasorū tēpli asportauit: ipm qz in babylonē ducebat. In itinere vero remisit euz acceptis obsidibus: danielē cū tribus pueris et alijs nobilibus iudeorum et imposito ei tributum annis tribus. Postmodū vero audiens qd rex egypti contra nabuchodonosor bellū assumeret: tributum denegauit: vnde et rex babylonis veniens hierusalem: intrauit eam sub iure federis: sed fide morupta iuuenes fortissimos cum ioachim rege occidit: et ioachim techonā filij patri equiuocum regem constituit. Postea vero timens ne ioachim memor paternae iniurie adherendo egyptijs cōtra se pugnaret: rediens iterum hierusalem obsedit. Sed de cōsilio hieremite ioachim se cū matre et oī familia nabuchodonosor tradidit: qui capta ciuitate ioachim et pncipes et multos de populo transmigravit in babylonem cum ezechiele et mardocheo. Hec autem traductio filiorum iuda in babylonē dicitur transmigratio: sed alia que facta est post euer sionem hierusalem dicitur captiuitas. Constituit autē nabuchodonosor regem patrum ioachim sedechiam sub iuramentando: qd ei seruiret sub tributo. Qui duobus annis pmissa complentes. Cum autē p pseudo prophete deciperet sedechiam dicentes in proximo babylonios ab egyptijs esse vincendos. Sedechias flet iuda contra iuramentum suum regi caldeorum denegauit tributum. Quia de re nabuchodonosor veniens in iudeam obsedit hierusalem. Interim vero falsi prophete nuntiabant regi prospera sed falsa hieremias vero his contraria sed vera. Qui egrediens hierusalem vt ventret ad vicum suum anathoth tanquam fugeretur ad hostes captus est et incarcerationis: nabuchodonosor vero et nabuzardan hierusalem. xvij. mensibus obsederunt. Tunc sedechias territus hieremiam de carcere tulit et pphete vñtate secreto iqres audiuit. Hieremias at pno scēs tēplū dñi euer tēdū diuino oraculo admonit⁹: tulit archā testamēti cū his qd i ipsa erāt: et i mōrē abariā quē moyses ascēderat: vt fraz. pmissiois videret deportant. Epib⁹ suis eā abscondit i petra: digito nō nomē dī vñgnas ipssit ac si ferro sculprū eēt. Et extitit nec locū qd cognosce re pōt: nec nomē legere vsqz i pñs. Sepeqz nubes vt ignis sit sup locū illū nocturno tpe: eo qd gla dñi ab ei⁹ lege nō de smar. Dixitqz hieremias pñtib⁹. Dñs dī syō fecit ad celos

rursus in virtute ventur⁹. Eritq³ signu⁹ presentie ei⁹ quan-
do vniuerse gentes adorauerunt lignu⁹. ¶ Deinde cu⁹ hie-
remias captiuitate publice pdicaret. Sedechias rex prin-
cipibus eum perentibus tradidit. Qui cum eum in lacum
deposuissent: vbi erat in luto vsq³ ad guttur extraxit eum
inde abdemelech ethiops vir enuchus pietate comotus.
¶ Tamen in carcere detentus est vsq³ ad dies quo capta est
hierusalem. Quam Nabuchodonosor. xviij. mensib⁹ obsessaz
tandem cepit fugientemq³ regem sedechiam comprehen-
dit: et filios eius occidit: et oculos ei eruit: ac vinctum cu⁹
principibus i⁹ babylonē adduxit. Habauchsaram vero prin-
ceps milite regis qui remanserat templū et vberz succen-
dit: murum euertit: et captiuos multos: et vasa templi i⁹ ba-
bylonem transtulit. Sudoliam vero pauperib⁹ vero in ter-
ra relictis prefecit et hieremiam nolentē secum abire. sicut
a rege i⁹ mandatis acceperat dimisit. Sed postq³ godoli-
as a quodam ismaele de semine regio interfecit: et tūc
tes sibi reliquit iudeorum consilium hieremite in egyptum
descenderūt et hieremias et baruch secum et inuitos duxerūt:
et habitauerūt in magdalo tannis et mentphiatz satues.
¶ Cumq³ essent ibi hieremias regibus egypti signū dedit: vt
eorum idola subuerteret: oporiteret: cu⁹ virgo pareret: vnde sa-
cerdotes eoru⁹ in secreto templi loco imaginez virginis q³
pueri statuentes adorabant. Dum vero post tempora pro-
lomus eos interrogasset: cur hoc agerent: dixerūt pater-
ne traditionis esse mysteriū: quod a scō propheta ma-
iores eoru⁹ acceperant: ita futurū esse credebant. ¶ Et
cu⁹ hieremias ibidē pplm de idolatria redargueret: isur-
rent ppli iudeoru⁹ contra eum. et lapidauerūt eum. Porro
egypti eum honorauerūt: sepelientes iuxta tumulū regu⁹
suoru⁹ memores beneficiu⁹ que pstiterat egyptiis. ¶ Vari-
one enī sua fugauerat aspides et bestias aquaru⁹ quas gre-
ci crocodilos vocant: quibus prius egyptus infestabat. Cu-
lus corp⁹ alexāder macedo transtulit alexandriā: et sepeliuit
gloriose. ¶ Et tunc quoq³ a terra illa prohibiti sunt crocodi-
li et aspides memorari. ¶ Non solum aut⁹ hieremias eius
pphetiam suo libro cōscripsit: sed etiam propter mortē
sue regis iude elego metro trenoru⁹ lamentationes pposuit:
qbus in exequiis funeralib⁹ vtebant cātores et cātatrices.
¶ Occubuit aut⁹ scōs propheta. calen. maij. Et hic nō solum
ecclesiastici. xlii. i⁹ scōz patrū catalogo scribit: sed etiā i⁹ ple-
risq³ diuine scripture locis et a multis doctorib⁹ et scilicet
memorat. hēc iosephus: hieronym⁹: comestor: et guilelm⁹.

De scō Baruch ppheta.

Cap. cx.

Baruch ppheta et scriptor: hieremie fuit: ac et i⁹
carcere minister et in exilio socius vsq³ ad diem
mortis ipsius eum nō deseruit. Multaq³ ex ore
ipsius conscripsit: ipse quoq³ spm ppheticū ha-
buit et mltā ac magna mysteria de incarnatione
vbi prophetauit. Qui et cu⁹ magistro suo a populo i⁹ egyptū
deductus post eius interfectionem in pace dormiuit. Sed
q³ dies certus eius obitus non habetur suo recte pce-
pti et magistro subiicitur. Sanctitatem vero huius pro-
phete nō soluz doctoris ei⁹ hieremie vita sanctissima quā
bonum discipuli imitatu⁹ fuisse credendum est: s; etiā ei-
dē a spiritus sancto tradita idicat prophetia: prophetauit
et Baruch i⁹ babylonia tpe captiuitatis iude: et verba pro-
phete legit i⁹ auribus iechonie siue ioachim regis iuda
et ceteri populi transinigrati vt ex textu ipsius libri liquido
pater: propter qd arguendū ē baruch cu⁹ ceteris captiuis
in babylonē adductū. Et inde forsitan obrenta a rege gra-
redeundi: eo q³ hieremie fuisse consocius et discipuli talis
ad iudeam reuersum: vt cum hieremia postmodum vt di-
ctum est descenderit in egyptum. hēc notant supra.

De sancto Andeolo martyre.

Cap. cxj.

Andeol⁹ subdiacon⁹ et martyr a scō polycarpo
epo ex ouēte cu⁹ benigno et athiochio pforter:
et thyrso diacono ad gallias pdicādas missus
ē. Quē seuer⁹ cesar ei⁹ pdicationē cōpta i⁹ ter-
ritorio niuarien. pprehensum et spinosis fustibus
flagellatur: chm cōfiterem i⁹ carcere trudi fecit. Dieq³ se-
quēti facto de ligno durissimo ense ad formā gladij caput
eius i⁹ modū crucis scindi pcepit. Et sic eliso cerebro mar-
tyrium cōsummauit calen. maij vt dicit ado.

De scō Sigismundo rege et martyre.

Cap. cxij.

Sigismū⁹ rex et martyr filius genebaudi regis bur-
gundie et eius post mortē in regno successor fuit tpe
anastasi impatoris vt ait sigibert⁹. Quia pueritia
christianissim⁹ ecclesias et monasteria et scōz limina vi-
sitabat. Jeunijs q³ et oronibus isētus assidue pau-
pibus vberes elnas spendebat. Assūpto pō regno cultuz
chri apliare curabat eo q³ adhuc burgundien. gentilitati ser-
uiebāt. Dūq³ loca martyru⁹ plustraret. venit ad ciuitatem
sedunē. ad locū agauncē. vbi beūs māruci⁹ cu⁹ scā legi-
one thebeoru⁹ passi sūt. Ibiq³ diuinitus inspiratus orabat
ad dñm vt de pfortio martyru⁹ effici mereret. Angelus ve-
ro eidē tūc appuit eūq³ docuit: vt sicut audiret milite cele-
stis alternatim psallētū choros: sic in ecclesia psalmos de-
cantari institueret. Sāctus g³ extensis auribus choros an-
gelicos cāntantes audiuit: et angelica mādara sicut audie-
rat adimpleuit. Hā vsq³ ad illū tps in ecclesijs gallie non
erat adimplet. Hā vsq³ ab oibus psallebat. ¶ Cū igit frāci ad-
hac gētilis regnū burgundionū depopulasent: et multos
ex suis pagānis rex sibi aduersantes et gallias adherētes
haberēt: rōsa capitis coma et habitu religionis indut⁹ ad
locū pdictoz agauncē martyru⁹ latens aufugit. Quo frā-
ci cū burgundioib⁹ puenerūt. Sic burgundies regē co-
gnitū et vinctū francis tradiderūt: vna cū piuge et duobus
filijs sigiberto et gūterano. Quos illi ad locū q³ dicitur belsa du-
cētes i⁹ puteo antiq³ capitibus deorsuz pcecerūt: talisq³ mar-
tyrio ad dñm migrauerūt. calen. maij. Quorū corpa a limo
pfecta ibidē triēto iacuerūt. S; cū sept⁹ noctu a militib⁹ vi-
ris scis supra locū ipm accense lapades viderent exple-
tribus ātis abbas ipius loci ab āgelo monitus corpa san-
cto: de puteo leuata i⁹ ecclesia scī ioānis euāgeliste rumu-
lauit: vbi eorū meritis mltā miracula fiūt: hēc at speciali pri-
uilegio scōs iste martyr effulget: q³ a febricitantibus suo-
catus cū iuscūq³ gñis febrē expellit. hēc sigibertus.

De scō Amatore epō.

Cap. cxij.

Amatore episcopus antissiodoren. i⁹ ātis iuuent
libus lris eruditus deo iā deuotissim⁹ a parē-
tibus insignibus coactus virginē despōsant.
Quā tamē vt pūritatē psteret induxit: et ipse
simili se voto pstrinxit. Cum aut⁹ vterq³ votum
emississet: angelus domini eis dēu⁹ affuit. duas coronas sibi
afferens: et singulas singulis imponens: eos in sancto pro-
posito confortauit: puella igitur monasterium virginū in-
gressa est. Amatore vero clericus factus post mortem eladij
antissiodoren. episcopi eodē pontificatu surrogat. Qui plu-
ribus miraculis effulgit. Inter que dum quam haberet ecc-
lesiā q³ pplm oīno capere nō valebat: rogauit obnox⁹ dē-
uē qndā reptilū noie: vt domū suā tēplo dei pignū pcede-
ret: et ad eccliam ampliā dā. Quē ille faceret denegans: gra-
titer infirmat. Sed scō postulata cōcedēs pūno libera-
tur. Scōs ergo eps domū eccleie adijcens eandē i⁹ hono-
rem prothomartyris stephani fabricauit. In qua verbum
h v

vis predicabat. Sed cum obitus suum imminere conspiceret ad ecclesiam perrexit: celebrataq; missa populo sermonem fecit: et in throno suo relictus exspiravit. Eius anima in columbe specie celum pretercussa fuit. Corp⁹ q; eius in ipsa ecclesia tumulatus quiescit. Aqua vero q; corp⁹ locum fuerat pressus pacatus curat⁹ ē. Qui eunt in pace calcedis maij.

De Letanijs

Cap. cxiij.

Letanie bis in anno sunt scz. in festo sancti Marci. q; dicitur letania maior: et triduo ante ascensionem: q; dicitur minor. Et interpretatur letania supplicatio vel rogatio. De letania aut maior: tripliciter nominatur. Letania maior: processio septiformis: et cruce. Dicitur aut letania maior: rōne istituentis: nigre: q; a mag⁹ Sergio papa visus instituta ē. Rōne loci: q; romae instituta ē. q; caput orbis ē. Rōne cause: q; p magno morbo et gravissimo q; romae vixit. s. p epidemia inguinaria: q; infirmū pplm romanū exivit: de q; dictū ē sup i legēda grego. pape. iij. id⁹ martij. Dicitur etiā processio septiformis: ex eo q; bñs gregoi⁹ processiones suas p septē ordines disposuerat. In primo omni ordine erat clerus. In secundo monachi religiosi. In tertio sancti moniales. In quarto infantes. In quinto laici. In sexto vidue et continētes. In septimo iugate. Sed qd modo non potest in numero personarum suppletur in numero letaniarum: quia septies dici debent. Dicitur et cruce: nigre: qm in signū meroris et tanta strage hominum et in signū pnie nigre vestib⁹ iduebant: ppter eadē etiā cām cruce: et altaria ciliq; velabant. Alia pō ē letania minor: q; sit trib⁹ dieb⁹ aī ascensionē: quē scit⁹ mamert⁹ viennens. ep⁹ aī institutioē istituit. Et dī minorē ad differētiā pmet: q; istituta ē a minorē epō: i minorē loco: et p minorē morbo. Causa aut hui⁹ institutiois fuit: q; tūc apd viennā crebus et validis terremotib⁹ dom⁹ et ecclie subvertebant: nocturni sonit⁹ et clamores audiebant: et lupis et nimia feritate ipas ciuitates intrantibus pueri et hoies pfecti lacerabantur. Predict⁹ ē ep⁹ triduanū ieiuniū indixit: letanias instituit: et sic tribulatio conquieuit. Deinde ab ecclia statutus ē: vt hec letania vniuersalis pseruet. Dicitur etiā rogationes: q; tūc scit⁹ suffragia implorant. Et merito talis obseruātia his dieb⁹ obferuanda ē mltiplici rōne. Prio vt de bella pacificetur: q; in vere frequēt⁹ pccant. Secdo vt tenebras adhuc fruct⁹ pseruādo mltiplicet. Tertio vt mot⁹ carnales q; hoc tpe magis vident in se vnusquisq; mortificet. Quarto vt ad receptionē spūscī se q̄libet mag⁹ habiliter. Quinto vt chio ascēdere et dicere: petite: et accipietis. quicq; pides: q; tūc scit⁹ suffragia implorant. Sexto vt ecclia se carne macerans p teunū et plurimū amplifictis p oionē cū chio ascēdente liberius et facili⁹ euolet. De due vltie rōnes sūt guilelmi antissi odorei. In his q; letanijs cruce deferunt: capane pulsan⁹ verilla portant: et oim scit⁹ patrocina generalit implorant. Ideo aut cruce deferunt: et capanas pulsan⁹: vt demōes territi fugiat verilla reg⁹ etni aspicientes: et usq; turbas excitatas audientes. Verilla deferunt: ad repiesentādū victoriā ascēsiōis chī: q; cū pda celos ascēdit: vñ verillū p aerē deferēs ē chīs ad celos ascēdēs: ppli q; sequunt⁹ sūt scit⁹ q; ab eo ad celestia subleuant. Scit⁹ aut oim singularit et generalit suffragia implorant. Prio ppter nrām inopiā: quā habem⁹ i merēdo: vt vbi nra nō suppetunt merita: patrocinent aliena. Vel ppter inopiā quam habem⁹ i ptemplādo: vt q; nō possum⁹ sumā in se lucē aspicere saltē i scit⁹ aspiciam⁹. Vel ppter inopiā quā habem⁹ i amando: q; plerūq; implect⁹ hō mag⁹ afficit circa aliquē scit⁹ q; circa ipm deū. Scdo ppter scit⁹ glām: vt dū p eorū suffragia qd petim⁹ implorā: ipos magnificēt collaudem⁹. Tertio ppter dei reuerentiā: vt petō: q; deū offendit q; nō audiat ipm in psona ppta adire. s. scit⁹ possit

patrocina implorare. In his aut letanijs consuevit illud canticū angelicū frequentari. Scit⁹ de⁹ scit⁹ fortis: sancte et immortalis miserere nobis. De q; refert damascenus lib. tertio: q; cū apd cōstantinopolim ppter epidēmā letanie chz processio fierent. Puer de medio ppli in celū raptus et istud beate trinitatis canticū ibidē edoctus rediens ad ppli: illud frequētari docuit: et mox tribulatio cessauit. In chalcēdone. q; cōcilio fuit istud canticū approbatū.

De sancto Athanasio epō et pfectore

Cap. cxv.

Athanasio ep⁹ alexandrī et doctor grecorū: de quo libro decimo ecclesiastice hystorie: et ab alijs pluribus mltis scribunt tpe cōstāntini et cōstāntij eius filij arriani claruit. Qui a puerilibus annis liberalibus disciplinis ibutus: et sacra philosophia eruditus: a scit⁹ alexandro epō gloriose sene clerico factus et pbyter ordinat⁹: predicādo pbum vñ eidem coadiutor effectus ē. Et inde vna secū niceno cōcilio interfuit: et arriū hereticū mirabiliter confutauit. Propter qd ab arrianis odio pceptus innumeras ab eis psecutiones ppet⁹ ē. Quib⁹ suggerentibus cōcilio itez apud laodiciā cōuocato dū oēs sederent: et disputatio excepta esset oratio nī alexandri epī et athanasij pbyteri premissa arri⁹ secreta nature cōpulsus expetit: vbi istestinis omnibus i secessus defluentibus exspirauit. Quo miraclo mlti arrianorū ad fidē catholicā redeūt: ceteri vero i athanasij amplius obstinati deserviūt. Cū aut post mortē alexandrī eidē in pōtū catu successerit fidē catholicā scriptis et sermonib⁹ defensas: et arrianā pfidiā ipugnabat. Verū ex arrianorū emulatioe ac susurratioe cōstantio impatori arriano exosus factus velut hostis imperij censebat. Delatus aut augusto adulterio violenter illato: et de dextera arsenio ei⁹ diacono pceptis apud tyrum ciuitatē imperatoris iussu ad cōciliū euocat⁹. Ingressusq; synodū mlti ipm dī adulterio falso accusabat: q; et ipm quē accusabat nō cognoscebat. At vero thymotheus sub noie athansij se excusat: mulier vero ipm athanasij credās obiurgat: sicq; dī falso crimie cōuicta sit et cōfusa. Deinde man⁹ arida i loculo producit: q; arsenio ab epō abscessa fuisse asserit. Ep⁹ vero arseniū latentē qui long⁹ esse putabat. adesse fecit: quo ambas manus exhibentes se innocētē probauit. Cū aut hec arriani magicis artibus deputarent: innocēs athanasij vñ culpabilis iudicaf ex vbe et sede propellitur ob impatore pscriptur: et per totum orbem occidendus inquitur. Qui vbiq; profugus a maximiano treuerensi episcopo benigne suscipit: sed post modum metu pncipis inde progreditur. Deinde sex annis latuit in sicca cisterna sola ei quadā ancilla virgine ministrante catholica: vbi simuluz. Quicūq; vult salu⁹ esse: dictauit: et scripsit. Cum autem persecutores sui illuc aduenissent: et hunciat ei ancilla Athanasius aufugisset: illi cognoscentes virginem ad mortē ceciderunt. Post hec cū ad partes imperatoris cōstāntis fratris constantij occidētales venisset: causamq; ipius cōstans examinasset super episcopi iniusto exilio litteras fratri direxit: pstatinuzq; ipm vt fratri cōplacere ad sedem suā reuocauit. Sed modico post tempore ad instantiā arrianorū iterū eum cōstāntius efficiens persequitur. Iterumq; cōstans cōminationibus reuocat. Defuncto pō cōstāte soloq; regnāte cōstantio cū athanasium suspectū haberet q; sibi germanū inimicū fecisset suasu arrianorū tertio ipm de sede propulit et georgiū arrianū sibi in epm surrogauit: et missis p vniuersos orbē romanū lris vt vbiq; reperi⁹ fuerit athanasij occidat remissionē taxata quicūq; q; caput athanasij impatori obrulisset. Quo tempe scit⁹ vir toto orbe hincinde pfug⁹ euagatur. Aduersus quē reges ac pncipes et ppli cōmō-

me reliquit. Elavos de dñicos secū adduxit: qñ vnū i galea: alter i freno impatoris pposuit: vt sic armar⁹ armis secur⁹ ad bellū pcederet. Tertiū hō resuauit: vñ vt qdā asserūt in mare adriaticū qd tūc erat vorago nauigantium iactauit. P recipiēs festū iuentiōis scē cruc⁹ singlis ānis solēnter celebrari pñuērū oibz: vicz. v. noñ. maij.

De sanctis Alexandro papa Euctio et theodolo martyribus.

Capitulū. cxviij.

Alexader papa et martyr h⁹ nois pm⁹ cū duo: b⁹ pbyter⁹ Euctio et theodolo passus est rome sub psecutione traiani agente areliano comite vtriusq⁹ militie. Hic natiōe roman⁹ ex pte alexandro d⁹ regiōe caputauri Eurisio paup⁹ i epi scopatu romano successit. iuuenis qdē erate: vicz ānoz for te. xxiij. s⁹ senior: seditq⁹ ānos decez mēses. viij. dies duodeci. Hic scitāte et scia. incōparabil⁹ fidez pclarissim⁹ maximā pte senator⁹ vrbis puerit⁹ ad dñm. pfectū qz hermetē cū vxore et sorore et theodora et filijs baptizauit cum. ad. ccl. suis suis cū vxorib⁹ qz eoz et filijs qz oēs die sabbati pasche factos igneuos sacri fontis vnda pfudit. Cum autē traian⁹ impator tūc absens hec audiēs aurelianū comitē misisset ad vibē d⁹ seleucia hisaurie ad psequēdos christianos. Aurelian⁹ hermetē pfectū apd Quirinu tribunū carcerauit. Alexadruz vero i alia custodia i vincul⁹ posuit. Qui tñ vt supra dictū ē i passiōe quiriti martyris. iij. calen. aprilis p puez q⁹ faculā ferebat ardētē e carcere noctu p se nestrā educus ad domū quiriti tribuni vbi hermes i custodia tenebat ipm quiritū puerit⁹: et itez eadez nocte per eūdē puez ad carcerē suū reduci⁹ filiā ipi⁹ quiriti balbinā sibi delatā a strumate sanauit: et quiritū cā filiā et oib⁹ i custodia ipa detentis baptizauit. Postq⁹ hec aut hermes et quirin⁹ ac theodora soror hermetis necnō ceteri christiani i custodia repti ab aureliano comite passi sūt: vt i corū singul⁹ possidib⁹ agit: troiano iā defuncto: hadriano hō i imperiū sublimato exhibit⁹ ē alexader cū scis theodolo et euentio pbyter⁹ iā biennio i carcere detent⁹. Erat autē theodolus iā senex ānoz vicz. lxxij. q⁹ āno vigesimo pbyter fuerat ordinat⁹. Lūq⁹ Alexader pfiteret⁹ chm iussit eū iudex i eculeo leuari et vngul⁹ ac lapidibus attrerari. Et cū hec patiētissime tolerasset: fecit eū deponi et pbyteros ap plicari. Cū autē i ipi chm pfiterent⁹ iussit furnū incendi: et alexandru atq⁹ euentū sil⁹ victos int⁹ iactari theodolo qñ seniore spectāte. Cū eis autē et ipc spōre i flammis piliuit. Et cū illes educi fuissent: fecit aurelian⁹ scis alexadruz punct⁹ creberrimis p tota pungi membra donec deficeret. Duos hō scōs pbyteros gladio psumari. Quoz corpa se uera qdā religiosa via numentana in suo pñio sepeliuit. v. noñ. maij. Hic i canone memoriā passiōis dñi miscuit. a loco: q⁹ pñio quā pateret⁹ vñq⁹ i mei memoriā faciet⁹. Hic p cepit vt aq⁹ vino misceret⁹ i sacrificio ad designādā chm ecclesie vñonez: et vt oblatio fieret ex azimo non ex fermento p p chm corpis puritatē: et fieri i modica qñtitate dicēs q⁹ hec oblatio qñto rarior tāto potior. Constituit et aquā ex oicizatā cū sale dieb⁹ dñicis bñdici et ex ea populū aspergi effugandas pñarias valitūdines et aereas potestates. Qui postea martyrio coronat⁹ ē: et cessauit epat⁹ dies. xxv.

De sancto Iuuenale epo.

Cap. cxix.

Iuuenalis ep⁹ narnesi. dū cēt pbyter et medic⁹ ex aphuca romā veniēs a matrona christiana susceptus ē audiēs autē ab ea q⁹ namēsis ppls christianitatem nūq⁹ recipere voluisset: romanū pñificē adiit et ab eo pñici ad id ipam vibē licetiā postulauit. Quē papa eidē ciuitati epm delegauit: vbi pñicans et miraculis coruscās mltū populū pueribat. Cū qdā de templo idoliū egressus: de immolatis idolo obulū i os ep⁹ mitteret: illeq⁹ recipere recusans: os dētribus obleraret: produxit ille

cultellū. vt manubulo os ei⁹ violent⁹ aperiret. S3 manu ei⁹ elapsa gladiū i guttur ppulū ieromittens pñuo iugular⁹ expirauit. Quo miraculo viso septe mlla gentiliū pueri: tñt: in quos baptizaf venantia qdā nobilis matrona cū duobus filijs: q⁹ deinceps scō de suis facultatibus minis trauit. Dū ligures et carpi mltas ciuitates italie depopulassent: narniū obsederēt: s3 oñe scē ep⁹ nimia tēpēstae et tonitruis subito ingruētibus: plusq⁹ tris mlla ex eis extinti sūt reliqui hō terrii ab sidione discesserūt. Cum die quadā de calice paruo crystallino quem habebat populū cōmunicaret. nihil supñfuso de vino sed kbamine diuinitus excreseere oibus satisfecit. Quieuit in domo vñ sanctus anno septimo episcopatus sui cōpleto. v. noñ. maij sepultus ad portā superiorē via flaminia miliario ab vñe romana quinquagesimo quinto. Cuius meritis naute fere trecenti i naufragio positi scñm iuuenalē iuocantes: ipsoz super vndas eis apparente tempestate sedata ad portum incolumes peruenērūt.

De sanctis Quiriaco episcopo Anna et Amonio martyribus.

Capitulū. cxx.

Quiriaco episcopus ille iudas fuit qui eum helena crucē dñicam inuenit: vt supra actum est dñuētū sancte cruc⁹. v. noñ. maij. Qui baptizatus et quiriaco vocat⁹ episcop⁹ hierosolymoz ordinatus est. Cum autē Julia

nus imperator apostata nominis christiani ad persas pergeret: veniens ad hierusalē: Quiriacū episcopū teneri fecit: et ad deorū sacrificia inuitauit. Quod euz renueret: de xterā eius absidi fecit: eo q⁹ manu illa multis eplāz scriptas perat quos a deorū sacrificijs reuocabat. Ille vers scandalum sui corpis precium gaudebat: eo q⁹ existens inde multos ne christum colerent scribens epistolaz pforabat. Tunc iulianus plumbū liquefactuz in os eius infundit iussit. Deinde sup lectum ferreum ventre deorū credidit car bones subterponi: ac salem et adipem aspergi: deorsum qz eius desup virgis cedit. Et cum i oibus imobilis pmaniss⁹ feruissit eum in carcerē trudit. Ad quem veniēs Anna m⁹ ei⁹ filiā in domo hortabat. Quod iulianus audiens fecit eam teneri: et per capillos appensam iugulari: ac i lapades ardentes eius laterib⁹ apponi: que cum virescē emisit spiritum. Post hec imperator quiriacum eductum hilarem vultum habentem: iussit in foueam profundā serpētib⁹ plenaz iactari eodē a venefico immisiss⁹. Sed serpētes oēs subito extincti sunt. Quo viso miraculo Amoni⁹ incantator conuersus est: et in christi confessione iussu imperatoris decollatus. Deinde mandauit Iulianus quiriacum in calda riam oleo feruentissimo plenam immergi. Quam ille se signās sponte ingreditur: orans deū vt martyrio baptizaretur. Iratusq⁹ iulianus in ipso cacabo eum gladio pectore trāssodi mandauit. Sicq⁹ martyrium suū psumauit. iij. noñ. maij. die sabbati. Sepultus est hierosolymis cū anna matre eius et amonio martyre.

De scō Florianio martyre.

Capitulū. cxxj.

Florianus martyr passus est apud lauracū opidum temporibus diocletiani et maximiani imperatorum sub pñside aquilino. Qui cum esset princeps officij. militaris i ceria vibē audiēs qualiter quadraginta martyres christiani post diuersa supplicia ab aquilino pñide i carcere detenti essent: desyderio martyriū valefaciens: militibus suis versus Lariacensem ciuitatem ire cepit. Obuiusq⁹ militibus qui a pñside missi fuerant ad perquirendos christianos: seipsam spōte illis obtulit vñ christianum. Quem illi tenentes duxerunt ad pñsidem: qui Florianum christi nomen confitentem: primo atq⁹ iterum militibus propiis cedit iussit dñm

fideliſ perſiſterunt: ac ſua ſtancia ſimul omnes gladijs
ceſi ſunt. Hec gregorius. q. dial. ca. xvij.

De aſcenſione dñi nſi. i. c. hñ

Cap. cxxxiij.

Aſcenſio dñi die q̄dragelimo a reſurrecciónē ipſi
facta ē. Hā ipſa die dñs diſcipulis hñs apparu
it: ſemel. xj. diſcipulis comedentib⁹ in cenacu
lo. Dñs q̄dē tā apli q̄ alij. diſcipuli necnō multi
eres habitāt in illa pte hierlīm q̄ dicebat mel
lo i arce dauid ſez in mōte ſyon. Et erat ibi cenaculū illud
grāde ſtratū: in q̄ dñs pcepit ſibi paſcha parari: et i illo cena
culo tūc vñdecim apli habitāt. Ceteri aut diſcipuli: et mulie
res i eadē arce p diuerſa hoſpicia: vbi dñ diſcipuli ſcūberēt
dñs eiſdē appuit: et illos incredulitatē exprobrauit: et cū co
mediffet cū eiſ et pcepiffet vt in mōtē oliueti verſus be
thaniā irent: ibidē eiſ itez apparuit: ac ſpñſctm eiſ ſe miſ
ſurū pmiſit. Indifferetē q̄ de tpe futuro q̄rentib⁹ rñdit q̄
eiſ datū nō erat noſſe tpa vñ momēta. Tūc eleuat⁹ ma
nib⁹ eiſ bñdixit: et inde corā eiſ i celoz aſcendit. In q̄ loco
cū poſtmodū edificata fuiſſet ecclia: loco ille in q̄ ſteterunt
chñ veſtigia nunq̄ ſterni potuit pauimento ſz reſiliebat
marmora i ora calcantiū. Calcato q̄z pulueri a dño adhuc
veſtigia impſa cernunt⁹: et eadē adhuc ſpeciem terra cuſto
dit. Cū āt chñs ppria ſtrute eleuat⁹ aliquātulū aſcēdiſſet
vicz vſq̄ ad nubes: tūc nubes clara ſuoluit eum: et obterit
ab o clis diſcipuloz cū q̄ ſil celoz aſcēdit. Et itētib⁹ illis
i aera poſtq̄ ipm ampli⁹ videre nō poterāt: duo eiſdē an
geli i albis aſſiterūt dicētes q̄ ieſus q̄ ab eiſ aſſumpt⁹ in
celū fuerat: i eadē carne et eodē mō et in ipſo loco iudicatur⁹
orbē vctur⁹ erat. Tūc illi hieroſolimā ad locū habitatiōis
ſue reuerſi ſūt: pmiſſuz ſpñtū pacletū expectātes. Quis
aſcenſiōis feſtū ad ſfam p̄git. iij. noñ. maij. Et q̄ de mo
re ē: vt eū aliq̄s magn⁹ dñs et aliq̄s ptes vt ait q̄tuor iqui
ri ſolēt. ſ. de loco vñ abijt de tpe qñ receſſit: de mō quē tenu
it: et de fine ad quē peragravit. Idcirco circa hāc aſcenſio
nē p̄dicta q̄tuor inq̄rēda ſūt vicz loci celſitudo: t̄pis plen
tudo: modi rectitudo: et finis magnitudo. Circa p̄mum
vicz circa loci celſitudinē ſciēdū ē q̄ chñs aſcēdit ſup oēs
celos vt d̄ ephēſ. iij. Qui deſcēdit ipē ē: et q̄ aſcendit ſup
oēs celos. Et āt celū materiale: rōnale: intellectuāle: et ſup
ſubſtātiāle. Celū materiale triplex ē. ſ. aerēū vñ et aues ce
li dicunt⁹ p aera volitantes. Adar. vj. Reſpice volatil. cell.
Ethereū q̄ diuiſum ē in. vij. orbēs planetaz et firmamētū
ſtellarū fixaz. Ecclia. xliij. Species celi glia ſtellarū. et em
p̄reū q̄ ē de pura luce i q̄ i eſt padifus et ſedes dei p̄s. Do
min⁹ i celo parauit ſedē ſuā. Celū rōnale ē hō iuſt⁹ rōne
inhabitatiōis diuine: q̄ ſicut celū ē ſedes dei ſic aia iuſti ſe
des ē ſapiētē. Celū intellectuāle ē angel⁹: angeli em̄ di
cunt⁹ celi p ſimilitudinē: q̄ ſūt altiffimi rōne dignitat⁹ et ex
cellētie pulcherrimi rōne nature et glie: fortiffimi rōne vir
tut⁹ et potētie. iob. Celi. i. āgeli n̄ ſt mō i p̄ſpectu. Celū
ſupſubſtātiāle ē ipſa diuina excellētia d̄ q̄ celo ipē chñs
venit: et poſtea vſq̄ ad illud aſcēdit. p̄s. Aſūmo celo egreſ
ſio ei⁹ et. Aſcēdit q̄ chñs ſup oēs celos materiales p̄s. Ele
uata ē magnificētia tua ſup celos. Sup oēs celos rōnales
p̄s. Pontis nubē aſcēdit. q̄ ambu. ſup pēnas vctoz. i. ſctoz.
Sup celos intellectuāles p̄s. Aſcendit ſuper cherubin.
Et aſcendit vſq̄ ad celū ſupſtātiāle vicz vſq̄ ad dei eq̄
litate. Adar. vj. Aſūpt⁹ ē in celū et ſe. ad dex. dei. Circa
ſcōm videlicet circa t̄pis plenitudinē videndū eſt q̄re non
ſtatim vt ſurrexit aſcēdit: ſz tot dieb⁹ expectant. Hec aut
fecit triplici rōne. P̄mo ppter reſurrecciónis certificatio
nē q̄ difficilius p̄bat⁹ q̄ mois. Hā p̄ma die vſq̄ ad tertiam
vere poterat p̄bari mois et paſſio: ſz ad verā reſurrecciónem
p̄bandā plures dies req̄rebant. Leo papa. Quadragena
rius iō p̄plet⁹ ē numerus ſacraſſima ordinatione diſpo
ſitus vt dñ in hoc ſpacio mora p̄nie corporis extenditur.

ſides reſurrecciónis documētis neceſſarijs muniret. Se
cūdo ppter aploz p̄ſolationē. q̄ em̄ p̄ſolatiōes diuine tri
bulatiōib⁹ ſupabūdat: et t̄pis paſſionis fuit tribulationis
aploz: ipſs aut reſurrecciónis p̄ſolatiōis fuit eoz. iō plēs de
buerūt eſſe iſti q̄ illi. Et ē rō damalceni. Tertio ppter mi
ſticā ſignificatiōē vt per hoc deſtelligi q̄ p̄ſolatiōes di
uine tribulationib⁹ p̄parant ſicut dies ad horā: q̄d p̄ h̄ q̄d
dñs per. xl. horas mortuus fuit: q̄d erat t̄pis tribulationis
p̄ q̄draginta ho dies reſurgens apparuit: q̄d erat p̄ſolatio
nis: vñ glo. xl. inq̄t hois mortu⁹ fuerat ppter h̄. xl. diebus
viuere p̄firmabat. Circa tertiu vicz circa modi rectitu
dinē quaſt. ſ. aſcēdit ſciēdū q̄ aſcēdit. P̄mo potē: q̄ vt
rib⁹. p̄p̄is. eſa. lxxij. Quis eſt iſte q̄ venit de edō et iſra gra
diens in mltitudine ſtruz ſue. Jo. iij. Hemo aſcēdit in celū
ſ. virtute ppria niſi q̄ deſcēdit de celo et. licet em̄ i q̄daz q̄
globo nubis aſcēderit. Hec tñ ſi fecit q̄ nubis officio indi
geret: ſed vt p̄ h̄ oſideret q̄ ois creatura pata eſt obſeq̄ cre
atori ſuo. Ipſe ei potētia ſue diuinitat⁹ aſcēdit. Et i h̄ nota
tur dñs fm̄ q̄d dñ in h̄yſtoria ſcholastica inſt chm̄ enoch et
helyā. Hā enoch trāſlat⁹ eſt. Helyas igneo curru ſubuect⁹
ſed ieſus ppria virtute aſcēdit. P̄m⁹ fm̄ grego. xij. p̄ col
tū generat⁹ et generās. Scōs generat⁹ ſed nō generās
Tertio nec generat⁹ nec generās. Scōdo aſcēdit patē
q̄ vidētib⁹ diſcipulis act. ſ. vidētib⁹ illis elcuarus eſt.
Ideo em̄ illis vidētib⁹ aſcendere voluit: vt dicit glo. vt
ipſus aſcenſionis teſtes exiſterēt: et naturā humanā in celū
ferri gauderēt: et ipm ſemp deſyderarēt. Tertio letāter
q̄ iubilantibus angelis pſal. Aſcendit deus in iubilatiōe.
Dicitur q̄ hymnū illius aſcenſionis. Jeſu noſtra redēptio
aſcendente chño angeli in perſona humane nature cōpoſi
erunt et eadē forma et eodē tono quo ipm canit ecclia ipm
decantauerūt: quē apoſtoli audietes p̄ ſpñſctm mox vidi
cerunt: et ecclie canendū tradiderūt. Quarto feliciter: q̄
comitantibus ſanctis. Nam quam predam inferno ſubtra
xit ad celos ſecum deduxit pſal. Dominus in ſinas ſancto
aſcendens in altum cap. duxit captiuitatem. Quinto ve
lociter quia velocius q̄ volatibus aliis pſal. Volauit ſup
pennas ventorum: non em̄ veni tanta velocitate impellū
tur pſal. Exultauit vt gygas ad currendaz viam et. Unde
enim velociter aſcendit qñ tantum ſpatiu in momento per
currit. Ambroſius. Salu quodā chñs venit in hunc mun
dum et ſaltu velociſſimo aſcendit in celum. Circa quā
tum autē videlicet circa finis magnitudinē ſciendū eſt q̄
aſcenſionis chñſti. x. fuerunt fructus ſue vtilitates. P̄ma
eſt inſinuatō amoris diuini. Joannis. xvj. Niſi ego abi
ero para. non veniā ad et vos et. vbi dicit Auguſtinus. Si
carnaliter heſitaueris capaces Spirituſſancti non eritis.
Secūda ē maior cognitio dei Joannis. xliij. ſi diligentiſ
me gauderetis vtiq̄ q̄ vado ad patrē vbi Auguſti. Ideo
ſubtrahē formam iſtam ſeruī in qua pater maior me eſt vt
deum ſpecialiter videre poſſitis. Tertia eſt meritū fidei
Leo papa in ſermone. Magnarū em̄ hic vigo: eſt mentiu
inſtānter credere q̄ corpeo non vidēt intuitu: et ibi fige
re deſyderiū quo nequeas inferre cōſpectū. Quarta eſt
noſtra ſecuritas. Ideo em̄ aſcendit vt noſter ad patrem ad
uocatus ſit prima. Jo. ij. Aduocatū habemus apud patrē
Jeſum chñſtū iuſtum. et. Bern. Securus accessum habes
ad deū o homo vbi mater eſt ante filiū et filius ante patrem
mater oſtendit filio pectus et vbera: filius oſtendit patri la
tus et vulnera: nulla ergo poterit eſſe repulſa vbi tot cōcur
runt charitatis inſignia. Quinta eſt maxima dignitas:
magna em̄ dignitas eſt quando noſtra natura vſq̄ ad dex
teram dei patris exaltata eſt. Hanc dignitatē in hominib⁹
bus angeli p̄ſyderātes: q̄ in lege veteri ſe adorari p̄mittūt:
deinceps ſe adorare p̄hibent. apo. xix. Cecidi ante pedes
angelū: vt adorem eum: et dixit mihi vide ne feceris et. Leo

carnis imunis pmāst. Proconsul autē tāto miraculo stupefactus cū liberū dimisisset nisi impatorē offendere timuisset. Sed in insulā parthmos ipm in exiliū duci fecit: et sic furorē domitiani temperauit. in loco autē illo vbi in oleū missus ē: christiani pcessu tps ecclā ei⁹ nomini fabricarūt: et festum ei⁹ ipsa die celebrare ceperūt: videlicet p die nōn maij. **E** hic brūs aplo et euāgelista in predicta insula relegat⁹: apocalypsim quaz ei dñs reuelauit greco sermone manu sua pscriptit: quā interpretari sūt iustinus martyr et hyreni⁹. Scripsit et eplam canonicā. cui⁹ initū ē. Quod fuit ab initio et c. q̄ a cūctis ecclesijs et viris eruditissimis approbat⁹. Reliq̄ autē due q̄ iōannis intitulant⁹. Alteri iōāni presbytero ascribunt. Cuius et sepulchrū apud ephesum demonstrat⁹. Nouissimus autē oim et finē scripturaz suaz scripsit euāgelū ab asie ep̄is rogat⁹ aduersus cerinthū aliosq̄ hereticos et p̄cipue ebionitaz tunc dogma p̄surgens: q̄ asserūt ch̄m an mariā nō fuisse vñ etiā p̄pulsus ē diuinā vbi natiuitatē edicere. Hec hieronym⁹ de illustribus viris. **E** hic fert q̄ helinādus q̄ euāgelū p̄scripturus triduanū teinū oī ecclie indixit: vt digna deo p̄scribere posset. In loco autē vbi euāgelū scripserat: licet nullo sit op̄mēto munit⁹: nihil hacten⁹ imbūs aut pluue decidit vt p hoc appareat quātū ipi loco elemēta vsq̄ in p̄s reuerētā seruant.

E De sancto Joanne damasceno p̄by. Cap. cxxv.

Iohannes p̄byter cognomine damascen⁹: apud stantinopolim floruit tpe theodosij imp̄tor. Hic filius mē sue saraceni apud damascū exoritur vñ et damascenus dictus est ab ānis puerilib⁹ cultu iude⁹ i iudaismo natus et eductus liberalib⁹ scientijs et philosophicis imbutus litterisq̄ grecis hebraicis pariter et latinis eruditus: libros viles et medicinalib⁹ vtpote p̄tissimis medic⁹ p̄fecit. De iudaismo tādem adhuc iuuenis ad ch̄m puer⁹ stantinopoli veniens sub anastasio sc̄do impatore monacha lē habitū sumpsit et p̄go p̄manēs in amorē brē p̄gnis totū se conuertit: pluraz dictamina i eius laudib⁹ p̄ponebat: et composita scribebat mltisq̄ nobilib⁹ filijs mltā legebat. Cū autē die quadā post lectioz cū scholarib⁹ iret spatian do pyrate saracenoq̄ eū subito rapuerūt et ad egyptū ducentes eundē saraceno diuiti vendiderunt. Qui aduertens eius peritiā filii suū eidē instruendū tradidit: et ipm honorifice tractauit. Qui puer acerrimi igenij itra paucos annos pleni⁹ eruditus: illeq̄ magis modū dictandi: et scribēdi adeo didicit vt nec stilū scripturā alterutri⁹ q̄ discernere posset. **E** hortuo p̄o anastasio. impatore theodosius factus impator: q̄ in iuuentute ei fuerat amicissim⁹. Joānē p̄cibus ac p̄cio mltō a saraceno redemit quē stantinopolim deductū suū cācellariū fecit: eiusq̄ cōsilio et industrie curiā totā regēdā p̄misit. Fili⁹ autē saraceni quē docuerat iā magnus effect⁹: et glie p̄ceptor inuidēs cogitās quō honorez magis p̄sequi posset: stantinopolim veniens sub noīe iōannis lras p̄finit: quas saracenoq̄ soldano dirigebat: i q̄bus et significabat q̄ memor b̄ficior in p̄tibus egypti a saracenis receptoz libenter veller soldano grece dñari: et q̄ impator exercitū grecoz ad p̄es remotas conducere debebat. Et q̄ si cū gente sua ad vibem regiā festinaret: subito et sine obstaculo imp̄tūz grece obtineret. Hās autē litteras iuuenis ille in p̄storio causaz ex industria p̄iecit et abiit. Repte igit lre et impator theodosio exhibite p̄cul dubio iōānis eplē sūt iudicate attento mō dictaminis et scripturē. Cap. Joānes impatorū p̄sentat⁹: et an litteras illas scripserit: ipm augustus p̄cunctatur. Joānes rīdet q̄ stilū et litteraz formā esse negare nequit: sed teste deo illas eplas nunq̄ scripsit. Cūq̄ p̄pter p̄fusz r̄nsionē adhuc maioris sp̄icio esset p̄tra eū et qdā ipm vt p̄ditore dicerēt occidendū. Impator fecit ei dexterā āputari: et p̄ditore suū: et imp̄erij publice p̄clamari: et ad p̄petuaz ei⁹ cōsulationē manuz

i ecclia sue abbacie suspēdi: ipm q̄ ad mōasteriū suūz iussu reduci. Qui sepi⁹ cū lachrymis virginis solatiū ip̄lorabat et inuirtam patientissime tolerabat. Cū autē quadā die veneris nocte diei sabbati adueniētis dudū in orōne vigilasset: et truncū brachiū p̄gini ostendisset et post fletum leuiter dormitasset p̄go glōsa ei apparuit eūq̄ p̄fortare cepit. Ille vero ecōtra se nimitū asserebat volere: q̄ p̄fussioz suā et monachorū p̄tinue p̄pellebat asp̄icere et q̄ de ea repta dicta: mina nō poterat vt solebat p̄scribere: nec corp⁹ dominicū de ipsa celebrās ampli⁹ p̄rectare. Tūc brā p̄go manuz ap̄pensam: vt sibi p̄ somniū videbat acceptit et oī dolore remoto brachio restituit: Cūq̄ iōānes manū sibi restitutz inuenit et q̄ erat iā arida carne recentē p̄perit: ipaq̄ die la cris indutus missam brē p̄gnis cūctis sup̄entib⁹ solēnē celebrauit. Impator miraculū vidēs iōānē ventam petijt: ipm q̄ officio suo restituēs honorifice eū p̄tractauit. Quē siuitq̄ ab eo si aliq̄e suū modū dictandi et scribēdi docuerat: illeq̄ cūcta ei p̄ ordinē narrat. Quēsi⁹ calumniator capitur: p̄cti cōfitemis suspēdio indicat⁹: et iōānē p̄ eo interueniente moīs i exiliū p̄mutat. Post aliquot ānos sc̄tus vir officio renūciauit: et in monasterio suo degēs in sc̄ta religioz vitā finiuit: anno. lxxv. cr̄at. sue p̄die nōn maij: sepult⁹ stantinopoli miraculis clarēs. Hic sc̄tus doctor libū cōposuit orthodoxe fidei certā traditionē p̄tinentē in q̄tuor libris digestū: q̄ burgredius p̄isan⁹ canonic⁹ eugenio pape tertio de greco trāstulit in latinū. Libū etiaz p̄p̄laute de vita et morib⁹ saluatoris oīa ch̄i et genitricis gesta ab incarnationē vsq̄ ad ascensionē seriose et p̄culatiter p̄tinentē. Libū de laude p̄gnis rhythmico stilo latine p̄positū. Scripsit etiā vitā balaā et tofaphat cremitaz. Aliosq̄ plures elegantes p̄mones et tractatus p̄tiles p̄p̄lauit. Hymnos et sequentias et alias laudes in honore genitricis et genitri metro dictauit: q̄ greco sermone cōgesta fuerāt metro trāfferri nō potuerūt. Et alia plura vtilia digestit.

E De sc̄to Lucio cyrenen. ep̄o. Cap. cxxvi.

Lucius ep̄s cyrenen. de q̄ sc̄tus lucas actuū. xij. mentionē facit a sanctis ap̄lis p̄mus apud cyrenē pontifex ordinatus ē: qui officio p̄dicatōis fidei lissime pacto sanctitate et doctrina cōspicuus quē uit in pace p̄dite nōn. maij: vt dicit hieronym⁹ in martylogio suo

E De sc̄to Enodio ep̄o et martyre. Cap. lxxvii.

Enodius ep̄s apud antiochiāz martyriū passus ē. de quo sanctus ignatius scribit q̄ p̄mus ibidez ab ap̄lis ep̄s est institut⁹. Qui apud candeis vibem sub p̄secutiōe neronis impatoris glōso martyrio coronatus vitā finiuit: ibiq̄ sepult⁹ est p̄dite calendis Maij.

E De sancta Flauia domitilla virgie et martyre. Cap. cxxviii.

Flauia domitilla p̄go apud taricnā campane ciuitatē sub domitiano passa est. Quē cum esset flauij clementis cōsulis ex sorore neptis aurelio filio p̄sulis nepoti domitiani ipatoris i cōiugiu tradita ē: datus sibi vnobus enuchis cubicularijs: vlcz nereoz et achileo. Cūq̄ puella auro et p̄ciosis vestibus regetur: nereus et achileus qui occulte christiani erant: eidē p̄dicauerūt: et p̄gnitatē mltip̄l cōmendauerūt: i tñ vt ipsa in ch̄m crederet: et p̄gnitaz votū emitteret. Quā sc̄tus clemens papa baptizauit: et sacro velamine p̄secrauit: et p̄gnitē cū nereoz et achileo i pontianā insulam relegauit: putās se p̄ hoc p̄positū p̄gnis immutare. Postq̄ at sc̄ti martyres nere⁹ et achile⁹ martyriū passi sūt: vt dicitur infra in eoz passione. iij. idus maij. et vbi sc̄ti maro eutycēs et victorin⁹: q̄ etiā domitillā in fide p̄fortauerāt: gonem suum

ne suū compleuerūt: vt dictum est supra de eis. xvij. calē. maij aurelian⁹ virginē de exilio reduxit: et duas ḡgines Euphrosinā et theodorā collecraneas ei⁹ vt ei suaderēt misit quas tñ domitilla ad fidē puerit. Tūc aurelian⁹ cū spōs dictarū puellarū z trib⁹ ioculatorib⁹ et alijs socijs ad spōs accessit: vt ipsā saltē violenter opprimeret. Sed cū vir eā accessit: vt ipsā saltē violenter opprimeret. Sed cū vir eo christi p̄satos duos iuuenes puertisset Aurelianus eā in thalamū introduxit: z ibidē mimos canere z ceteros saltare secū fecit vt ad libidinē mag⁹ accessus: ipam postmodū violaret. Sed cum mimi deficerent in canēdo z ceteri in saltādo: ipse tñ p̄ biduū saltare non cessauit donec in saltando expirauit. Luxurius ḡo frater eius ab imperatore obtemperat licētia omnes q̄ per virginēz crediderant interfecti et cubiculo vbi domitilla cum Euphrosina et theodorā morabatur ignem supposuit. Que simul orantes spiritum emisserūt nōi. maij. Quaru⁹ corpora sanctus cesari⁹ mane illa reperiens sepeliuit.

De coniunctione corporum sanctorum stephani z laurentij.

Cap. cxxxix.

Coniunctio corporum sanctorū martirum stephani z laurentij facta est rome sub theodosio iuniorē. Nam cum eudoxia filia theodosij imperatoris: z vxor valentiani apud urbem cum viro degens demonio vexaretur: z valentian⁹ illud patri constantinopoli existenti significasset: iuber fīllam constantinopolim adduci: vt a reliquijs prothomartyris stephani tangeretur. Corpus enim sancti stephani dudum constantinopolim ex hierosolymis translātū fuerat: vt diceb⁹ infra in inuentione ei⁹. iij. no. augusti. Demō autē in eudoxia clamabat quod inde nunq̄ exiret nisi stephanus romāz veniret: quia sic erat voluntas apostolorū. Quod imperator audiens a clero: et populo constantinopolitano obtrinit vt corpus stephani romanis daretur: z corp⁹ laurentij grecis traderetur. Hoc autē impator pelagio pape scripsit: q̄ de cōsensu romanorū peritoni imperatoris consensit. Adisti igitur constantinopolim cardinales corpus sancti stephani romāz dederunt: z greci pro accipiēdo corpore sancti laurentij cum eis romāz perueniunt. Capue autem corpus sancti stephani recipitur: z a ciuib⁹ illis detrum brachium summis p̄cibus obtrinitur: et metropolitana ecclesia eius romanam fabricatur. Cum autēz romam venisset z corpus ad ecclesiam sancti petri ad vincula deferre disposuisset: vectores subsistunt: nec vltra procedere possūt. Demō autē i regina clamabat eos frustra fatigari: eo quod non ibi sed in ecclesia fratris sui laurentij et iuxta cum elegerat collocari. Illuc ergo corp⁹ deferret: ad cui⁹ tactū puella mox a demonio liberatur. Cumq̄ sepulchrum adeo altū esset quod vtraq̄ corpora capere nō potuisset. Laurentius aduentu fratris quasi cōgratulans in alterā partē sepulchri versus super latus secessit: z medietatem stephano vacuā dereliquit. Sicq̄ stephanū similiter sup latus versa facie ad cōsotū collocarunt. Breui vero dum manus apponūt vt laurentiū auferāt ad terrā velut exanimis corruerūt: sed orātib⁹ pro eis papa cū clero et populo vix ad se ad vespērā redierūt. Omnes tñ infra decem dies mortui sunt. Latini ḡo qui eis cōfesserāt in phienestm ḡi sanari nō poterāt: quoadusq̄ amboz corpora vt dictū est insimul tumulata sunt. Hec autē coniunctio facta est nōi. maij: vt dicit frater Bartholome⁹.

De apparitione sancti michaelis archangeli.

Apparitio sancti michaelis archangeli dupliciter nominatur: videlicet apparitio z victoria. Apparitiones autē eius due sunt principales propter quas festū hoc institutū est. Prima q̄ in mōte gargano apparuit: q̄ mōsest in apulia. xl. milibus distans a sipōro ciuitate. Anno autē domi-

ni. cccxc. in p̄dicta ciuitate erat q̄dam vir nomine garganus a quo ille mōs nomē accepit: q̄ aialū multitudinē pollebat. Cum autē circa p̄dicti montis latera pascere: cōtigit taurum ceteros boues relinq̄re: z verticē montis cōscendere. Quē dñs cum eius familia per deuia queq̄ req̄rens ipsum tandem in price mōris iuxta hostiū speluncā inuenit et mox in ipm arcū redens sagittā toxicatā direxit. Sed statim illa velut a vento reuolūta ipm q̄ eā iecerat repulsit. Turbati sup hoc ciues ep̄m superi⁹ p̄sulēduz decernūt. Qui eis triduanū indixit ieiuniū: z adeo monuit esse q̄rendū. quo pacto scilicet archangelus michael p̄visionem ep̄o apparuit: ei⁹ reuelauit qualiter loci illius ciuos z inspector erat: z quia eius voluntate vir ille mortu⁹ fuerat. seq̄ locum incolere tali iudicio p̄probauerat. Statimq̄ ep̄s et ciues cū p̄cessionē locum adeūt z ingredi nō presumētes orationibus aī fores insistant. Secunda apparitio est que rome tēpore gregori⁹ pape legitur cōtingisse. Nā vt supra actū est in legenda gregori⁹. iij. id⁹ martij. Cū idēz pontifex propter pestē inguinariam leranias maiores instituisse: z deuote pro salute populi exorasset: vidit supra castrum quod olim memoria adiutū dicebat⁹ tur angelū domini: qui gladiūz cruentatum tenebat: z in vagina reponebat: vñ Gregorius intelligēs preces a deo exauditas: ecclīā in honore angelorū ibidē p̄struxit: castrū q̄q̄ illud crūi sancti angeli dictū est. Ibe autē due apparitiones ad litterā. viij. id⁹ maij occurrerunt. p̄pter q̄s hoc festū institutū est. Est z alia apparitio q̄ celebrat. xvij. calē. nouēbris de q̄ ibidē cū quib⁹dā miraculis ex ipsa subsequētib⁹ agitur. Dicit etia⁹ hoc festum victoria p̄pter multiplicē victoriā michaelis. Nā reuera iste glorios⁹ archangel⁹ ad omnē strenuūz actūz triūphū se victorie in christiano populo delegat. Nā sicut eo tpe q̄ populus in deo rū erat peculiaris p̄p̄s dei: michael erat in oib⁹ p̄nceps z adiutor synagoge ipsoz: vt habet Daniel. x. Sic postq̄ populus christian⁹ p̄ fidem christi fact⁹ est populus dei. Michael fact⁹ est p̄nceps z adiutor ecclē christiā domini. Nā cantat ecclīa. p̄nceps gloriosissime michael zc. z iō interpretat⁹ quis vt deus: quia sicut nullus facere potest q̄d facere p̄ualet deus: sic quoties deus aliqd mire p̄trūz agit. Michael mitti p̄hibetur: vt ait Gregorius. Licet autem in alijs victorijs mirabilior apparuerit: tamen victoria principalis propter quā hoc festum denominatur: fuit illa quam sipontinis hoc modo concessit. Post q̄d nemp̄ tempus abinuenit loco: vt supra dictum est. Ne a politani gentiles cum sipontinis z beneuentanis qui i. milibus a siponto distant: ambob⁹ fidelibus ordinato exercitū bellari ceperunt. Qui de ep̄scopi consilio triduo inducias petierunt: vt ieiunio triduo vacarent: et patroni michaelis auxilium implorarent. Tertia autem nocte michael ep̄scopo apparuit: p̄ces exauditas asserit victoriaz affuturā p̄mittit: z quarta die hora hostibus occurrēdu p̄monuit. Quibus occurrētib⁹ mons garganus immenso tremore p̄cutitur: fulgura crebra volant: z caligō tenebrosa montem obtegit: ita vt sexcenti de aduersarijs tam ex ferro hostiū q̄ ex sagittis igneis interirent. Reliqui in fugā cōuersi: virtute comperta archangeli cōtinuo colla christiane fidei submiserunt. Hec autem est victoria eodem die euoluto anno ab apparitione p̄dicta: videlicet. viij. idus maij dicitur cōtingisse. Sunt et alie plures victorie: tam michaelis q̄ angelorū: que quia diē certum nō habent sub hoc festo cōprehenduntur. Prima victoria est illa: quā Michael archangelus cum suis angelis obtinuit: quando diachonē. i. luciferū cū suis sequacibus de celo eiecit. De quo exponit illud apocal. xij. Fact⁹ est p̄lium magnum in celo michael z angeli eius p̄liabantur cū diachone zc. Cum enim lucifer dei equalita

tem appetisset: archangelus hic celestis exercitus signifer a deo missus ipm cum suis sequacib⁹ de celo expulit: et in hunc acre caliginosum vsq⁹ ad diē iudicij remisit. Secunda est illa q⁹ cū dyabolo disputās de Adorij corpe ipm triumphauit. De q⁹ habet iudei. j. Cū ei dyabolus corpe⁹ moy si p⁹dere veller: vt ipm p⁹ deo iudeoz pplus adoraret: Michael nō iudiciū blasphemie ipoperās: s; imperio dñi: ei mandās demonē expulit: et corpe⁹ moy si diuina pudentia occultauit. Tercia est quā de antichio habitur⁹ est: qñ ipm occider. Sic ei michael pnceps magn⁹: vt dñi. Dani. xij. p⁹urger: et p⁹ electis ptra antichism souit assister. De iñ antichius vt dicit glo. sup illud apo. xij. Vidi vñ de capiti⁹ ei⁹ occisum et mortuū se finger: et per tridui latēs postea apparebit: dicēs se suscitatu: arteq; magica: ferentib⁹ ei⁹ demoi⁹ i aera ascēd: et oēs ppli ipsuz mirātes adora bñt. Tādē vt dicit glo. sup illud scde timo. ij. quē dñs iesus interficiet et. In mōre oliueti ascēdet et dñi stabit in papilone in folio suo in loco cōtra quē dñs ascēdit michael ad ueniēs ipm interficiet. Quarta est quā angeli qñdie de demoi⁹ obtinēt: dum p nobis pugnātes ab eoz tēratōe nos liberāt. hoc aut tripliciter faciūt. Prio potestātē demonis refrenādo. Figura apo. xx. de āgelo q demonē ligauit et in abyssum misit: et thobie. vij. de dyabolo in deserto superior ligato. hui⁹ est religatio ipsa ē potestatis eius refrenatio. Sdo pūscētiā refrigerādo. Figura ge. xxij. Angel⁹ tetigit ne⁹ uū femor: iacob et statim emarcuit. Tertio memoriā passio⁹ nō mētib⁹ ipmēdo. Figura apo. vj. de angelo ascēdente ab ortu solis habēte signū dei viui. i. memoriā crucis: et iñ a Nolite nocere terre et mari et. quo ad usq; signem⁹ fuos dei nñ in frōtib⁹. i. mētib⁹ eoz.

De sancto raphael archangelo.

La. cxlij.

Raphael archangelus: qñ nulla spēali solennitate villo tpe recolit. Jñ huic festo apparitionis michaelis merito iungit. Et de ipso aliqualis mērio habeat. Interpretat aut raphael medicina dei. Hoc aut iō nomen angelus ille souit: qñ qñtiens ad aliqñ morbum incurabilez sanandum angel⁹ aliq; deo destinari pponit: tunc raphael angelus mitti credit: unde huic angelo duplex offitū attribuit: vtdelz offitium vie et offitium medicine. Est enī hic angelus et dux itinerantib⁹ et medicus morbo laborantib⁹: unde et in horum pprobationem: nō solum tobiā iuniorē in via cōduxit et sanum custodiuit ac iungatum i diuitijs opulētū ad domum patris nā reduxit: s; etiā tobiā seniorē excecātum illuminauit. De qbus per singula age⁹ cum ad hystoriam tobie perueniet. Qd aut hic angelus dux et custos in via itinerantib⁹ existat: pñ i qdā miraclo: qd legi i libro de gestis francorum. Dum ei qdā aurelianēsis ad scñm iacobum peregrinaret angelo raphaeli quē in deuotiōe habebat et quē ducē et custodē viator audierat se spēali cōmendauit. Cum āt in via errasset: et appropinquās silue p dōnes supueniētes pspiceret: festinare cepit iter vt eos euaderet. Et cum aliquātulum pcessit quidā se sibi quasi cōmitē vie cōiunxit: et cām tante festinationis qñiuit. Cui cū cām exposuisset et hostes se insequentes ostēdisset: ille eum hortari cepit ne timeret. qñ ipm sine lesiōe ad rectā viā reduceret. Et cum hoc loqretur superuenerunt ad flumē. Cumq; ille nec pōrē nec nauē ad transeundum pspiceret: nec viam trāsudādī sciret adhuc magis timuit: et se a comite deceptum putauit. Et ecce cum p dōnibus irruētib⁹ ille oī auxilio destitutus se angelo raphaeli pmedasset subito ex alia parte fluminis cum socio se trāsstatuz vidit et hostes ad locum illum appropinquās in eisdē hostes irruere dubitaret. graui sopore subito deppus sub arboze dormitauit. Cui in somnis comes ille q eum transflumē eue-

rat apparuit: seq; esse raphaelē archangelum cui se pmedarat asseruit: q eum in via custodierat: et vsq; ad domum saluum ducere intendebat. Vigilans ille se ad vnam diē tū ppe ciuitatē suam repperit et saluus rediens beato archangelo grās egit. Quod etiā medelā infirmatibus conferat pñ in hoc miraculo. Circa annū domini. m. ccc. x. iuuentis robustus ordinē pdicatoz intrauit: in cōuentum verbeie insule anglicane: q morbum caducum patiebat: s; tamē hoc fratrib⁹ nō reuelauit. Adeo autē ipsa egritudine opprimebat q sepi⁹ cadens qñ tribus hous detinebatur. Quare ppleto anno noluit a fratrib⁹ ad pfectionē admitti. De gñā tamē māsurus ad cōuentum letissime missus est vbi dum dicto morbo multum affligeret: frater quidā richardus de ponte facto p ipso deum orare cepit. Cui dormienti raphael angelus appuit ei⁹ dixit q si frater ille voueret se cōtinenter victurum et in vita sua feria scda in honorem angeloz ieiunaturum sanitatē acciperet: et q tpe ad eum sanā dum a dño missus ēet. Seq; raphaelē archangelum noiauit. Quod cū frater ille nouitio rettulisset: allegorū emisit. Tādē die a morbo cecidit: et per visum angelum raphaelē consperxit: q ipm eleuauit ac perfecte sanātū nūciauit: et pmissa ipleret admonuit: addēs vt si qñ cōtrauentret illico in morbum recideret. Statimq; ille sanatus ē et ex illo die morbum minime passus. Cui postmodum ad professionē receptus factus est bonus clericus: et ordini graciosus. De sancto victore martyre. La. cxlij.

Victor miles et martyr apud mediolanū sub maximiano augusto passus est. Cui maur⁹ genere a prima erate christianus canicie venerā due maxmiano amicissimus fuit. Quē vt exstans mediolani pparuit christianuz pñmo in carcere. vi. dieb⁹ afflictum: inde eductum flagellis cedit se cit. Et itez per n iduum in carcere peditū detineri. Rursumq; de custodia emissum: chmqs inuictissime pñtē fustib⁹ durissime cesum: tertio custodie artiori mācpauit. Dum autē ab auolino pfulari ad sacrificandum suadere et iolari cōtemneret: tertio pductus corpus eius plūbo et cera liquefactis perfunditur: s; plūbo ac cera in modum aque balnearis ab angelo tepesactis victor a cruciatu liberat. Jñ educt⁹ extra portā vercellinā expectantibusq; militibus iussione imperatoris oibusq; dormitātib⁹ ipse ab angelo solutus ipiusq; mādato fugiens in stabulo latuit. Sed postmodū quādā ipm matrōa indicāte pduct⁹ a militib⁹: et ferro artat⁹ in siluula q dī ad vltimos in virdario iperatois decollatus est: q et mortem Adaximian⁹ codē anno: vt euenit futurū pñxit. Corp⁹ āt ei⁹. vij. dieb⁹ expositum vt a bestiis voraret duob⁹ leonib⁹ eum custodi entib⁹ ptecurum est: et integrū repertum a scō Adaterno epō in ipso loco tumulatū est. Qui passus ē. vij. idus maij. De scō Lataldo epō et pffeso. La. cxlij.

Cataldus epus ex hibernie partibus oppido quod dicit carandus patre euccho mīe arthēna exortus fuit. Hic nimia claruit scritate et insignibus miraculis conuiscuit. Nam statim vtero vt ex matris ad ad lucem pñt: caputq; in marmore percussit: caput ei⁹ in ipm marmor ac si in ceray mollissimā intrauit: et signum verticis concauitatem dimisit. Et cum mater ex dolore partus exirasset: infans sine cuiuspiam auxilio se crexit: et matrem brachiolis amplexus ipsam suo tactu dei grāia mirabiliter suscitauit. Cumq; marmor in quo nascens caput defixerat: sub diuo positus esset et in ipsa eius concauitate pluuia caderet omnes egri ex aqua illa sumentes a quacūq; egritudine sanabantur. Postq; autem ad pñbyteratuz ascēdit: et conciuēs suos ad fabricandum ecclesiā puocauit: dum ipse quoq; in opere exercitaretur: quidam nobilis eaduer filij nuper defuncti laqumabiliter ei pñtānt: ipseq;

Iob iustus et propheta domini licet de gentibus natus fuerit: quoniam tamen scriptum est: extiterit: non solum in libro iob. ij. ca. et eze. xliij. et eius nominis per totum scripto volumine expressit: sed etiam ab omnibus doctoribus appinbatur. Fuit autem incolae terre huius quae est in finibus idumee et arabie: ut dicit Hieronymus. Et erat ei ante nomen Jobab genuitque filium sibi in regno successorem cui nomen enon. Erat quidem ipse filius zare de esau filius filius de matre suo bosra: ita ut sit quintus ab Abrahā nepos Esau: et regnavit in regione Edon rex magnus ac potens inter omnes orientales et accepit uxorem arabissā genuitque filios: vii. et tres filias. Fuitque possessio eius loci plenissima in ovibus et bobus: asinis et camelis: et possessionibus terrarum ac familia multa nimis. Et licet esset ex gentilibus patribus ortus: ipse divino spiritu revelante non solum ab ydolo latría abstinuit: sed insuper sanctissime vite fuit. Nam erat vir ille rectus et simplex timens deum ac recedens a malo. Et cum filij eius in pueris quidam lascivirent: ipse post coitum domino per filios immolabat: ut sic que in comestationibus per filios in deum commissa fuerant: ipse sacrificijs expiaret. Cuius sanctitas ore dei approbatur: dum in toto orbe non habere similem perhibetur. Et autem eius patientia manifestior fieret: deus eum a dyabolo tentari permisit: data ei primo in rebus: deinde in filiis tertio in carne propria potestate. Demon autem accepta potestate a domino. Primo in exterioribus eum percussit. Nam boues et asinos a sabelis auferri fecit. Dues autem misso igne combussit: camelos a chaldeis tolli procuravit: puerosque ac familiam gladio hostili et igne consumpsit. Deinde ipsum prole inuasit. Nam filios omnes: ac filias palatio super eos corruciente uno impetu interfecit. Et cum in his omnibus Job patientem: et in nullo commotum videret: ad carnes eius persequendas accessit. Erant enim ipsum a planta pedis usque ad verticem ulcere vulneravit. Solamque sibi uxorem in graviozem afflictionem dimisit: quam et in eius contumeliam incitavit. Et cum in his omnibus non peccasset iob labijs suis: neque stultum quid contra deum locutus esset. Novissime tres amicos eius et reges singulos de loco suo ad eum destinavit: qui licet ad consolandum iob principali intentione venissent ipsos tamen dyabolica suggestionem longa verborum exacerbatio in ipsius odium et percontationes prouocavit. Et cum ipsos iob sapienti disputatione et patienti sermone superasset. Ad ultimum helim quedam iuuenem arrogantem contra iob in acerba conuicia: et grauissima improperia suscitavit. Cumque post multa flagella dominus locum suum iob manifestissime comprobasset et per septem annos ut dicit beatus hieronymus ipsi patientiam dudum expertus in lucem produxisset: misertus ipsius ad statum illum feliciorum reduxit: omnemque facultatem eius duplicauit. Filios vero et filias totidem numero quot amiserat: ei concessit. Sed eos duplici virtute et elegantia pulchris decorauit. Vixit quoque iob post flagella sua annis centum a quadraginta: et vidit filios suos et filios suorum usque ad quartam generationem. Et mortuus est senex plenus dierum annorum videlicet centum et octuaginta trium. Nam ut tradit hieronymus annorum triginta sex erat: quoniam a domino flagellatus est: et in ipsis flagellis annis septem permansit. post quem ex textu libri sui habet annis centum et quadraginta superuixit. Scripsit ipse idem librum vite sue et sermonum suorum arabico sermone ut hieronymus ait. Qui certe liber profa incipit: metro labit: pedestri sermone finit. Nam a principio usque ad locum illum ubi iob dicit: Pereat dies in qua natus sum: stilo psalico inchoat. Inde usque circa finem ubi dominus tres iob amicos redarguit: heroico metro persequitur. Finem vero rhythmico colore concludit. Quisque legis dyalictice: propositione: Assumptione: Confirmatione: Conclusionem: singula

verba sua determinat. Nam quattuor disputationum genera in ipso libro complectitur. Quarum prima est dyalictica: quae procedit ex probabilibus. Et haec consistit inter iob et tres amicos eius ubi conclusionem hanc tenet: et probat quod deus hominem iustum sine sui culpa flagellat: amici vero eius oppositam conclusionem affirmant. Videlicet quod deus neminem sine culpa condemnat. Secunda est sophistica: quae procedit ex apparitionibus. Et haec est inter iob et helim: quibus iob non respondeat: qui quidem iuuenis presumptuosus et vaniloquus conclusionem amicorum iob approbans sophistice syllogizat. Tertia est retartiva inter dominum et iob qui eum de multis questionibus tentat: et interrogat: ut declaret ei quod nulla sapientia est apud deum comparata. Quarta est demonstrativa in qua pro ipso iob dominus contra tres amicos eius questionem diffiniendo demonstrat. Et sic concluditur totus liber plenus mysterijs et maximis diuine fidei sacramentis. Quieuit autem sanctus iob in pace et optima senectute sexto idus maii: ut hieronymus in suo calendario ponit. Sepultusque est in terra huius in finibus edon siue in bosra: ubi et sepulchrum eius cernitur usque in praesens.

De sanctis Gordiano et Epimacho martyribus. Ca. cxi.

Gordianus martyr rome passus est sub iuliano apostata imperatore. Qui iulianus cum inter alios christianum quendam senem presbyterum nomine ianuarium tenuisset: dedit eum in custodia cuidam eius vicario gordiano. Qui ianuarium ad domum suam adducens: dum ipse ad sacristia sermonibus hortaretur: ianuarius gordiano christum predicans eum conuertit: et statuam iouis eream quam apud se habebat in igne consumpsit: ac ipsum cum uxore marina et familia eius promiscui sexus numerum quinquaginta tribus cum eorum domibus baptizauit. Quod cum iulianus comperisset ianuarii presbyterum in exilium prescriptione damnavit. Arox vero gordiani marinam ad aquas salinas manere precepit in seruitio rusticorum. Gordianum autem cuidam clementiano quem loco eius vicarium praefecerat: puniendum tradidit. Qui clementianus gordianum sibi carceris vinculis presentari fecit: et in confessione christi persistentem: primo quidem dudum plumbatis cedi deinde capite trunca precepit. Cuius corpus canibus proiecitur cum diebus septem mansisset intactum: tandem a familia sua rapitur et cum beato Epimacho quem dudum ante predictus iulianus occidi iusserat sepelitur via latina: miliario uno longe ab urbe rome. Qui passus est circa annum domini tricesimum et sexagesimum. vi. idus maii.

De sanctis Alepodio presbytero et socijs martyribus. Ca. cl.

Alepodius presbyter: palmarum: simplicius: felix et blanda cum socijs eorum rome passi sunt sub alexandro imperatore. Cum enim palmarum consul de mandato imperatoris ad regionem transyberinam accessisset ut alepodium presbyterum cum alijs christianis in domo quadam latentibus apprehenderet: decem milites qui domum intraverunt excecati sunt. Quod alexander aspiciens iussit omnem populum pro liberatione militum deo mercurio immolare. Tunc una ex virginibus paganorum arrepta a demone dei viui et veri dei christianorum clamabat. Quod palmarum audiens pueris abiit ad sanctum papam calixtum: et ab eo baptismum expetijt: quem calixtus praesente alepodio baptizauit omnemque eius familiam cum uxore et filijs numero quadraginta duobus vnda salutari perfudit. Qui palmarum exinde cepit facultates suas pauperibus erogare. Post dies plurimos alexander hoc audiens fecit teneri palmarum: cumque examatum et christum co-

scenem tradidit simplici senatori quatenus ei persuaderet ut ad culturam decorum accederet. Cum autem simplici ipsius plurimum honoraret: et palmatus omnia seculi blandimenta contemnens orationibus et ieiunijs insisteret: quidam nomine felix venit ad palmatus deferens uxorem suam nomine blandam ab annis quatuor paralyticam: ut eam sanaret. Quam palmatus in conspectu simplici et omnis eius familie fusa oratione sanavit: quo viso miraculo conuersus est simplicius senator cum omni domo sua: felix quoque cum uxore sua blanda sana effecta: ceperuntque omnes baptismatis gratiam expetere: vocatoque sancto papa calixto cum beato calepodio: superuenientes ad domum simplici baptizauerunt eum cum tota eius familia atque felicem cum coniuge sua blanda. Quod cum alexander audisset: quia multitudo hominum per beatos calixtum et calepodium in christo credidisset: misit exercitum militum: tenuit omnes qui baptismum perceperant: quos precepit capitalem subire sententiam et per diuersas portas urbis rome capita eorum suspendi ad exemplum christiani nouum. Tenuit etiam calepodium quem gladio fecit occidi: et corpus eius in tyberim iactari ante insulam lycaoniā. Quod tandem a piscatoribus repertum et beato calixto pape presentatum ab eodem in suo cimiterio via apia sepultum est. Passi sunt autem sancti martyres. vi. idus maij.

De sanctis Primo Marco Iasone et Celiano martyribus. Cap. clj.

Primus: marcus: Iason: et celianus martyres tergesti ciuitate passi sunt tempore hadriani imperatoris sub artasio prelide. Qui primum presbyterum et marcum diaconum fustibus cedi iussit: et sub ventres eorum ignem accendi. Deinde sulphur solutum in eorum infundi. Et cum hec omnia suplicia sine ulla eorum lesione superassent: multique exinde conuersi fuissent iasonem et celianum fustibus tandem verberari mandauit donec celi spiritum emitterent. Deinde primum et marcum urbis moenia decollari. Quorum corpora in eodem tumulo iuxta eandem ciuitatem sepulta sunt quinto idus maij.

De sancto Damerto episcopo et confessore Cap. clj.

Mamertus episcopus viennensis. miraculis et sanctitate apud eandem urbem celebris habetur. Qui ob imminentem terremotum et tempestatum cladem atque luporum rabiem solennes tribus diebus ante ascensionem domini leraniensis instituit: ut haberetur supra de leranij. Qui etiam apud prefatam ciuitatem quiescit in domino. v. idus maij: ubi et sepultus virtutibus claret.

De sancto Basilio abbate. Cap. clj.

Basilus abbas nobilibus parentibus progenitus: et sacris literis imbutus: ac virginitatis flore decoratus: primo archidiaconus ecclesie maticensis fuit. Deinde factus est monachus cluniacensis sub hermoardo abbate sancti odonis successore sanctitate vite mirabiliter pollens suamque patientia decoratus. Qui propter grauem infirmitatem quam incurrit lumen oculorum amisit: nec tamen exinde in aliquo videri perturbari visus fuit. Sexto autem anno monachatus ipsius decedente abbate monasterij maticensis ad eiusdem loci regimen licet inuitus eligatur: non obstante quod lumine foret oculorum priuatus et corpore quasi viribus preloqua egritudine destitutus. In ipsa autem abbacia sanctissime iubar vite fuit: et multe miracula ostendit. Lectis visis: surdis audiculis: claudis gressum. Alijsque diuersorum generum languoribus detentis conferens medicinam. Plures etiam a moribus serpen-

tum venenatos et a periculis fluminum et ictibus fulgurum liberauit. Candele seu lampades in eius ecclesia ardentes ex negligentia vel aliter extincte sepius sine humano studio sunt diuinitus reaccense. Quada nocte dum in monasterio sancti dionysij librum eius de principatu celi perlegeret ad lumen candele graui somno pressus dormitauit: et candela de manu eius super librum cecidit. Sed sola ipsius cera consumpta: libri pagina omnino illesa permansit. Soluit autem carnis debitum quinto idus maij. Et recoditus est in monasterio suo miraculis clarens.

De sancto Antimo presbytero et martyre. Cap. clj.

Antimus presbyter et martyr rome via salaria passus est. Qui post virtutum et predicationis insignia in tyberim precipitatus et ab angelo sancto exinde ereptus est ac proprio resituitur oratorio. Deinde in confessione nominis iesu christi capite punitus: victor migravit ad celos quinto idus maij. Nec ado.

De sanctis nereus et achilleo martyribus. Cap. clv.

Nereus et achilleus martyres fuerunt serui plautille uxoris clementis consulis germani domitiani imperatoris et sancti clementis papae. Que plautilla existens vidua eos pueros comparauit: et enuchos fecit. Cum autem ad predicationem beati petri apostoli plautilla conuersa esset fecit se ab eodem eum pietatis pueris baptizari. Et ad extremam deueniens eosdem iuuenes cubicularios flauie domitille filie sue dimisit. Cum autem domitianus flautam domitillam aureliano comiti in coniugem tradidisset ve superius in eius passione actus est noster martyr. Nereus et achilleus eidem virgini christum annunciantes eandem conuerterunt: et votum virginitatis emittere suaserunt. Que a sancto clemente papa baptizata et sacro fuit velamine consecrata. Quod cum aurelianus cognouisset: obtrita ab imperatore licentia sponfam suam cum enuchis in pontianam insulam relegauit: quo plures christiani pro christi nomine fuerant exilio deportati. Erantque ibi malefici duo discipuli symonis magi furius et piscus qui magicis artibus populum fallendo symonem magum pro deo fecerant adorari. Quibus beati nereus et achilleus resistentes eorum maleficia sermonibus et miraculis detegebant: sic populum ab errore reuocabant. Post multum vero tempus aurelianus ad insulam perrexit et sanctos promissa et oblatione muneribus ut virgini ad nuptias suaderent exorauit. Quod ipsi oino facere respuentes eam magis in domino confortabant. Quapropter ad urbem adducti: et ad sacrificia compulsi sunt. Et cum dicerent se a beato petro apostolo baptizatos nulla ratione posse ydolis imolare capite celi sunt. Quorum corpora via ardeatina iuxta corpus sancte petronille virginis sepulta sunt iij. idus maij.

De sancto Pancratio martyre. Cap. clvj.

Pancratius martyr nobilissimis parentibus ortus apud phrygiam cuius pater dedomus dictus est veroque parente orbatus sub dionysij cura patris sui relictus est. Ambo igitur romam ubi largum habebant patrimonium perreuerunt. Et dum in eorum possessionibus in monte celso morarentur: in eorum vico papa cornelius cum quibusdam fidelibus propter persecutionem latitabat. a quo pontifex fide christi et baptismum suscepit patris cum nepote. Post dies modicos dionysius in pace deuit. Et pancrati omnia sua pauperibus erogauit. De celi persecutoribus vltione offerens christianum se esse dixit. Que illi tentum vale-

riano imperatori pſtauerūt. Cumq; puero tredecim annorū
et filio quondā ſibi amiciffimū virū doleret ſua debet ei vt
diſſo thura poneret: ne mala morte in tanta iuuentute peri
rer. Ille p̄o ecōtra ſacrificare recuſans ſe l3 iuenculū cor
pore: ſenē tñ animo eſſe dicebat: et deū touē patricidā et in
ceſtuoſum cōprobat. Propter quod auguſtus iuſſit eum
via aurelia duci et ibidez decollari. Cuius corp⁹ cetauilla
ſenatrix tulit et in eodem loco cum aromatibus ſepeliuit
tiij. idus maij. Supra cuius tumuluſ proceſſu temporis a
fidelibus eccleſia fabricata fuit. ¶ Ad eius quoq; ſepul
chrum vt ait gregorius tuſorū. ſi quis falſum iurare volue
rit anteq; ad canceluſ choſi perueniat: aut ſtatim a demo
ne captus inſanire: aut cadēs in paumentū protinus vitā
perdit. Nunc autem dictum corpus Venetijs in monaſte
rio ſc̄i zacharie deſcere ab eiſdem loci ſororib⁹ phibet.

De ſancto Epiphania eſo.

La. clviij.

Epiphanuſ epuſ ſalaminē que ciuitas eſt in in
ſula cyprioz temporibus honori⁹ et archadij im
peratoz ſloruit: vt dī i hystoria tripartita: vir hic
ſime extitit ſc̄itatis et elemoſynaz largiſſim⁹ ex
hibitor. Qui cū omnē ſubſtantiā ſui epatuſ pau
perib⁹ erogaret: et nihil petentib⁹ denegaret. Deſidentib⁹
pecunijs iconom⁹ eccleſie murmurabat. Subitoq; eidē
vir aſſitit: facili⁹ magnū multa plenū pecunia coram eo
depoſuit: nec tamē quiſ eſſet aut vnde veniſſet explicauit
et repente diſcedens nuſq; cōparuit. Duo pauperes vo
lentes beatum virū arte deludere: vt aliquid eiſ vberius
daret: ipſo iter agente talem fictionē inuenerunt vt vnus
eoz ſe ſupinuſ in terra pſterneret: alter vero ipſum quaſi
mortuū deſſeret: et q; ſe nō habere vnde eū ſepeliret p̄ten
deret: ſicq; epiphania neceſſaria pro exequijs poſtularet.
Cum aſſet ſanctus appropinquafſet: et ille lachrymabiliter
ab eo ſubſidiū pre tumulando ſocio petiuiſſet: epicoꝝ
illum ſuper morte commiſſe benigni⁹ cōſolatur et neceſſa
ria p ſepultura largitur. Duo diſcedēte dum ille ſocium
vocāſ pullaret vt ſurgeret quatenus de queſtu bonum ſi
bi cōmutum p̄pararent: qui ſe priuſ mortuū ſinxit vere
deſunctuſ apparuit. Tunc ſoci⁹ poſt ep̄m currens caſum
et nunciāuit et de commiſſo penitentiam egit. Sanctuſ at
cum deſunctum ſuſcitare potuiſſet noluit ne tali occaſione
et miniſtri domini facile deludantur. Sapientia doctri
na ſuaui eloquio admodū claruit. Aduerſus omnes here
ſes libros compoſuit. Aliaq; miſta opuſcula que vt hie
ro nymuſ dicit ab eruditioib⁹ propter reſ a ſimpliciorib⁹
propter verba leguntur. Hec ille de viris illuſtrib⁹. Qui
etiā in pace ſpiritu bona tradidit ſenectute. tiij. id⁹ maij.

De ſancto Dionyſio confefſore.

La. clviij.

Dionyſiuſ confefſor patruſ fuit ſancti pan
crati⁹ martiris de q; ſuperi⁹ dictū eſt. Qui a
beato cornelio papa ſacri ſc̄is vnda pſuſuſ
eodē die q; et nepoſ pancrati⁹ paſſuſ ē anno
ſc̄ilicet ei⁹ martiriū p̄cedente in ch̄i nois ſc̄tā
confefſione ſeliciter obdormiuit: vt ad in martylogio in
ſinuare videtur videlicet. tiij. id⁹ maij.

De feſtuitate ſanc̄e Marie ad marty
res.

La. clx.

Feſtuitas ſanc̄e marie ad martyres bonifacio
papa quarto inſtituta eſt p̄pter templi pantheō
rome dedicationē. Romani em̄ cū toto orbi vo
minarent nō ſolū oim puinciaz ſimulachra i vr
be habebāt qñ poti⁹ ſere ſingulis dijs tēpla ſin
gula cōſtruxerāt: tanq; q; eos cūctaz puinciaz victores et
vſos effecerāt. S3 q; oia idola templū ibi habere non po
terāt ad maiore ſue gentilitatis veſane oſtentationē vni
templuz ceteris mirabili⁹ et ſublimi⁹ in honorem oim
deoz creperunt et p̄theon qd ſonat omnes dij vocauerūt

a pan qd eſt omne et theos deus. Pōtiſſices em̄ ideloꝝ ad
maiore populi deceptionē ſinere q; ſibi a cybele quā om
niū deoz matrem vocabant fuerat imperatū: vt ſi de om
nibus gentibus vellent viatoziā obtinere ſibi et filijs ſuis
ſcilicet omnibus tēplū magnificū fabricarēt. Fundamen
tum ergo ipſius tēpli ſphericū iaci: vt ex ipſa ſorma deo
rū eternitas demonſtraret. Deniq; et pinā enēā deauratā fa
bricarunt et eam in ſummitate collocarūt. In qua vt aut
omnes puincie mirabiliter erāt ſculpte. Hec aut p̄ceden
te tpe inde cecidit: vnde in ſummitate apertura remanſit
¶ Tempore igiſ phoce imperatoz cū iaz dudū roma ſi
dem vñ p̄cepſſet. Bonifaciuſ papa quartuſ p̄dictuſ tē
plū a phoca ceſare impetrauit et omniū ydoloꝝ eliminata
ſpurcitia: ipſum in honorem beate marie virginis et oim
martyrū p̄ſecrauit tercio idus maij: locū quoq; ipſum ſan
cte marie ad martyres appellauit qui mō ſc̄ta maria ro
tunda vocat a populo. Hōdū em̄ p̄ſeſſoꝝ ſolennia ab ec
cleſia agebantur. Sicq; in vrbe roma ipſum diem in hono
re omniū martyrū celebrari in ipſa eccleſia ordinauit. Et
ſic templū qd fabricatū fuerat omnibus ydolis: tunc de
dicatū eſſet omnibus ſanctis: et ibi celebraret multitudo
ſanctoꝝ. Sic quoq; ex tunc rome in ipſo loco feſtum illud
vſq; hodie celebrat. tiij. idus maij.

De ſancto Bonifacio papa primo et confeſ
ſore.

La. clx.

Bonifaciuſ papa huius nomis prim⁹ 303imo
pape in episcopatu romano ſucceſſit: Et ſedit
annos tres menſes octo dies vndecim. Hic na
tione romanuſ ex patre locundo p̄ſbytero vi
bis: ſub cōtentione cū eulalio ordinat⁹ vno die.
Eulaliuſ quippe ordinatur in baſilica conſtantinana:
Bonifaciuſ autem in baſilica iulij. Et fuit magna diſſen
ſio in clero. Audiens hoc placida auguſta cum filio ſuo va
lentiniano imperatore dum ſederent rauenne rettulit hoc
honorio auguſto mediolani reſidenti. Tunc ambo augu
ſti miſſa auctoritate percep̄erunt vt ambo extrent de ciui
tate. Qui compulſi exiſſent tandem vtriq; auguſti bonifa
tiuſ ad vrbeſ reuocauerunt et eum pontificem conſtitue
runt. ¶ Hic conſtituit vt nulla mulier aut monacha vaſa
ſacrata vel palā altaris p̄tingeret: aut laueret: nec i eccleſia
incenſum poneret. Et vt ſeruus aut curie obnoxius nō ſe
ret clericuſ. Hic fecit oratorium in cymiterio ſanc̄e ſeli
citatis: et ornauit ſepulchrum ei⁹. Hic autem beatiſſim⁹
paterna pietate clericos aluit: pauperes ſouit cūctos ho
noꝝ fuit miſiſſim⁹ in diebus ſuis ſup̄ oēs homines
et miſericors vnde ab omnibus amabatur. Et ſepultuſ ta
cet in eccleſia ſancti petri.

De ſancto Bonifacio papa quar
to.

La. clxj.

Bonifaciuſ papa huius nomis quartuſ na
tione marſoꝝ ex p̄e ioanne medico bonifacio
pape tertio imediate in ep̄atu romāo ſucceſſit
et ſedit annos ſeptē mēſes octo dies vigintridu
os. Hic obtinuit ab auguſto phoca iperatoꝝ
vt eccleſia beati petri apli caput eſſet omnium eccleſiarū
q; cōſtantinopolitana caput omniū ſe ſcribebat. Hic etiā
obtūuit dari eccleſie templum: quod ab antiquo in vrbe
pantheō vocabatur: vt ſupra dictum eſt. Quod ipſe abla
tis ydololatrie ſordibus conſecrauit in honorem dei gen
tricis marie et omniū martyrū ch̄iſti. Eiuſq; conſecra
tionis ſolennitatem in vrbe conſtituit celebrandam. Alia
q; multa laudabilia opera fecit. Et hic ſepultuſ eſt ad ſā
ctum petrum apoſtoluſ. Et ceſſauit episcopatus menſes
ſeptem et dies vigintriquing.

De ſancto ſeruatio ep̄ſcopo et con
fefſore.

La. clxij.

Seruatius eps tralectensis temporibus hieronymi et ambrosii doctorum claruit. Hic ppinquus saluatori secundum carnem exiit: fuit enim filius emm filij elind fratris helisabeth et filij hesmerie sororis scet anne matris domine nostre: et sic elind et helisabeth mater baptiste beate virginis fuerunt consobrini secundo videlicet consanguinitatis gradu. Enimvero pater seruati ex vna parte et christus ex altera filij psobrinay extiterunt tertio gradu. Sicque si christus filium habuisset cum seruatio fuisset quarto gradu ex psobrinis nepotes. Mater vero seruati vxor emm vocata est memilia. Hicque est in oppido phesia ad austrum armenie terra hebreorum in regione prelidis: quod decem tribus israel transiit fuerat. Qui adhuc existens infantulus loca sacra hierosolymis visitauit: et in sanctis pseuerans operibus ad psobryteratus ordinem ascendit: deinde ab angelo monitus abiit ad octauiaz ciuitatem gallia sitam in litore oceani ad predicandum verbum domini eodem angelo sibi duce ad quem locum deuentis repperit septuaginta duas congregationes inuicem dissidentes que segregatim pueniant per episcopos ipsius vrbis eligendo: cuius sedes per septennium vacauerat post obitum episcopi valentinus qui ad extrema deueniens diuino spiritu eius mandauerat ne minime eligendum nisi diuina reuelatione pmunis omnium electio aliquem nominasset. Hic autem seruati audiens: dum per eorum concordia ante altare dei orans precuberet: angelus eiusdem apparens baculo sancto pastorem tradidit: et sic repente in ipsum omnis populus puenit. Factus ergo episcopus tante gratie fuit: ut patria lingua predicans ab omnibus nationibus suo idiomate verba eius perciperentur: multorumque miraculorum gloria claruit. Nam ciborum eius reliquias egri quicumque gustantes: aut pedes vel manus deosculantes continuo sanabantur. Post aliquod vero tempus emulatione ciuium a ciuitate pulsus venit tralectum. Ibi quod iuxta beati petri ecclesiam tugurium edificans penitentie operibus vacabat vbi sibi per visu et a domino reuelat: humorum gentes galliarum viros et maxime octauiaz euerfuras: quam visionem octauiam accedens dum populo nuntiasset: illi quoque timentes ne propter peccatum in ipsum commissum hec sibi futura contingerent: seruati pro imperanda ventura nuntium populi ad sedem apostolicam delegarunt. Qui veniens tralectum lapidem altaris pulcherrimum trabe ruente concessum digito super scissuram deducto reintegravit. Indeque romam accessit: vbi cum in festo dominice annuntiationis in ecclesia beati petri oraret pro populo apostolorum princeps sibi in somnis apparuit: galliamque diuinam euadere non posse sententiam propter eorum peccata reuelauit. In cuius testimonium clauem argentam ei dedit: quam ille euigilans in manu repperit et perpetuo pro reliquijs seruauit. Cum autem reuerteret egressus romam a gothis capitur: qui tunc italiam deuastabant: cui per noctem angeli cum luce nimia in custodia apparuerunt eumque solum dimiserunt. Cum autem die altero a gothis torquendus queritur in carcere clauso non inuenit. Reperitur tandem ab ipsis solutus in quodam campo sopitus cui aquila grandis insidens: altera alarum eum a sole obumbrabat: alteram mouens quasi flabello ei auram ventilabat. Quod gothi cernentes et stupentes illum in pace dimiserunt. Veniens autem in terram vagionum cum siti affligere: digito signo crucis in terram sancto fons aque de humo scaturit: et exinde usque in presens nunquam deficit. Degens colonie apud sanctum leuerinum cum oraret a confoclo super caput eius ignis columna conspicitur que nimia celeritate celum progreditur. Apud metensem vrbem celebrans facies eius solis claritate refulsit. Reuersus ergo octauiam: et que viderat referens sanctorum reliquias et vasa sacra vna cum populo tralectum transtulit pesti su-

peruentre reseruanda. Et cum in itinere fessus quiescere veller: nec sedem paratam haberet: terra tumens in modum puluinaris se extulit: vbi et sedendo quiescit. Sicque ibidem usque in presens manet. Die obitus sui presens celebrata missa populum sacris exhortationibus dudum admonuit cui angelus assistere visus fuit. Et cum diuino orasset luce perspicua instar solis radij eum per tres horas protegente emisit spiritum. Idus maij que tunc dies pertheocostes occurrerat. Cuius corpus memorato quo supra tempore in ecclesia tralectensi sepultum est: vbi infinitis et admirandis signis effulget. Inter que cum tempore hyemis omnia in circuitu nix repletet nunquam sepulchrum eius tetigit: donec in dustria ciuium basilica super ipsum edificata est. Re vera de isto sancto singularis annorum longeuitas reperitur: quod si vera sunt que de ipso scribuntur preter pmunem modernum nature cursum vita eius per annos ultra. ccc. concludit a deo fuisse mirabiliter protelata. Si enim diligenter tempus putent seruati vel christo fuit preteritaneus: vel si post eius ascensionem natus non potuerit ultra annos. lx. elapsos fuisse vel ad plus. lxxx. Quod si ambrosio et hieronymo contemporaneus extitit illos circa annos domini postat. ccc. lxxx. vel circa floruisse. Et sic seruati ad etatem quam viximus puenisse. Quod si quis legendam seruati de mendacio accuset: nouerit eam tempore henrici. v. impatoris a celestino papa. lxxij. in publico consistorio autenticam vbi omnia que dicta sunt approbata fuerunt.

De sancto hylario abbate.

Ca. clxij.

Hylarius abbas tempore theodorici regis longobardorum claruit. Hic de thyscia oriundus dum per rultus epistolam pauli legeret diuino spiritu inspiratus et a seniore de vita solitaria informatus annorum. xliij. relicto seculo deum orauit: ut eum ad locum duceret vbi solitarius deo seruire posset. Cui angelus domini apparuit ipsumque de vrbis roma vbi habitabat eduxit: et usque ad montem emilie ductor extitit. Ad cuius radices vno militario fluuij decurrebat: vbi in sancta citate vite deo soli vacare cepit adeoque presens speluncam habitationis sue locaret: ac de labore manuum victum acquireret. Sicque annorum existens. xx. summum presens apicem vite regularis attingit. Eodem tempore olimbus quidam nobilis ciuis ranenas a demonio oppressus est: clamante per os eius in iudicio spiritus quod a nullo in denum ab hylario eici posset. Et designato loco et vrbis effigie ductus est olimbus ad vrbis dei: quem sibi in ecclesia oblatum presens ab obsessione liberauit: et ad christum concessit. Quod quidam iulianus psobry casu illac transiens cum vxore et omni familia pmscui sexus numero. xc. baptizauit. Et post triduam vxor eius euasias a seculo migravit. Olimbus vero oibus pro christo erogatis cum filiis suis iulio et eunomio monachus sancti hylarij factus est: quod et cenobium psobry ditauit vbi et magna monachorum multitudo breui tempore creuit: quibus sanctus deo viuendi regulam ordinauit. Cum autem ad instantiam quorundam emulorum diceretur hylarij cum socijs inobedientes regio mandatis: theodericus rex milites suos missos ad monasterium spoliandum: illi biduo per deuia montium oberrantes ad id minime venire potuerunt. Rex audientes personaliter illuc accessit: et dum equo insidens curiam introuisset. Equosque dudum stimulat: vltimum pcedere non posset: tandem regem ad terram detexit: nec ipse nec iumentum inde se mouere valuit donec rex penitus a sancto ventum cum liberatione precepit. Inter cetera vero regule mandata fratres de collectis frugibus gustare non audebant nisi ea prius abbati offererent. Quidam vero frater immaturam vnam presens tetratione pulsatus ipaz experijt et ab abbate gustandam obtinuit. Sed ut racemum capere voluit serpentem in manu sua inuenit quem abiciens sancto nuntiauit. Ille vero vbi demonem esse cognouit per caudam ad ecclesiam traxit ipsumque humana voce loquens copulit quod fratre ad hoc

desiderio gustus tentauerat: vt si gustasset ipm de monasterio recedere fecisset. Quo dicto serpens eripuit & demò euanuit. Anno aut etatis sue. lxxij. apparere sibi angelo & suū obitū post tridū p̄dicente: locellū sibi parari iussit quasi passib⁹: ex. longe ab ecclesia sua: vbi & quiescēs in pace conditus est. ij. idus maij.

De sancto Adurto martyre. Ca. clxij.

Martius p̄byter & martyr p̄mo in amphipoli ciuitate detētus multisq; penis atq; cruciati bus p̄ ch̄i p̄fessione affect⁹. Postea bizantiū que nūc p̄stantinopolis dī vsq; p̄duct⁹ capitali sententia occubuit. ij. idus maij vt dicitur ade in martylogo.

De sancto Bonifacio martyre. Ca. clxv.

Bonifacius martyr passus est apud tarsum cillie ciuitatē ipib⁹ diocletiani & maximiani imperatorū sub p̄side suplicio. Hic cū eēt suus & procurator rex cuiusdā nobilissimē matrone nomine aglaie i vbe roma: hōs ebrius & adulter ac vi tīs dedit⁹ & cū ipa dñā dudū in stupro misceret hospitiatari tñ & opib⁹ misericordie itēdebat. Tādē vtriq; diuino nutu p̄pūcti p̄siliū habuerūt: vt ad req̄redas martyriū aliq̄ rū reliq̄as bonifaci⁹ mitteret ad p̄es cillie vbi ch̄ianorū ingēs p̄secutio ficebat q̄tenus vterq; eorū oñib⁹ martyriū saluari mererent. Erāt enī vtriq; ch̄iani. Bonifaci⁹ at̄ recedēs: dixit dñe sue q̄si p̄phetico spū inspirat⁹: vt si euēire posset ad emendū corpa martyriū secū deferret. Sin aut ipsa corp⁹ suū martyris noīe susceperet. In ipso aut̄ trinare martyriū ch̄isti a carnib⁹ & vino abstinuit p̄pter martyriū reuerētiā: quorū corpa tractatur⁹ erat. Perueniēs igit cum duodecim eqs & trib⁹ vehiculis ad ciuitatē Tarsum pueros licētiāuit: vt irēt ad hospitā pcurāda ipse nō ad vidē dos martyres festināuit. Inuenitq; aliū pedib⁹ suspēsum igne supposito: aliū in q̄tuor lignis extensū & diut⁹ cefum aliū vngulis exarātū: aliū manib⁹ abscisum: aliū stipite in collo fixo a terra leuatum. Et sic p̄ diuersa supplicia eos a carnifice cruciari. Qui cū magnū deū martyriū acclamāz & eorū se pedib⁹ p̄sterneret: ac illos in dñō p̄fortaret: a iudice tent⁹ & interrogat⁹ se ch̄ianū viua voce p̄fessus ē. Quē supplicius p̄fēs iussit suspendi: & vsq; ad osium nudatorem radi latera eius. Deinde calamos acutos sub vngulibus manuum eius configi: & post hec in ore ipsius plumbum liquefactū infundi. Et cū in his omnib⁹ gratias ageret: multi ex gentilib⁹ cōuersi furentes aram ydoli destruxerunt: & p̄sidentem lapidare voluerunt. Qui timens furorē populi vsq; in crastinū inde secessit. Die vero sequenti bonifaciū sibi p̄sentatum in p̄fessione persistentem iussit in ollam bullienti pice repletā verso capite tactari. Sz ab angelo p̄tectus illesus permansit: olla quoq; sicut cera liquefacta multos de astantibus incendit. Tunc iussit p̄fēs vt gladio caput eius abiceretur. Quo facto terremotus magnus factus est: & multi ad ch̄m conuersi sūt. Conserui vero bonifaciū eum vidiq; perquirentes: putabāt eum in taberna aut in adulterio lasciuire. Et obuiantes vni ex comētariensibus: querebant eum: an vidisset ro manum aliquem peregrinum: datiq; signorū indicij: ille eis denūciāuit: ipm die p̄cedenti vitā martyriū sic finiuissē: deducēs eos ad locum et ostendens eis caput & corpus. Quem illi bonifacium cognoscentes admirati: p̄cio corpus redemerunt: & videntes illud aromatibus posuerunt in vno vehiculorū: & reuersi sunt deū collaudantes. Angelus aut̄ dñi apparuit aglaie olim domine sue: & rem gestam beati martyris indicauit eidem. Que reuerenter sancto corpori obuiāuit: eiq; ecclesiā fabricans quinto sadio ab vbe illud ibidem honorifice condidit. Qui passus est pridie idus maij. Post hec aglaia mundo abienun-

ciās omne suā familiā manumissit & oīa pauperib⁹ & ecclesijs erogauit. Sumptorū habitū sanctimoniali ieiunijs & orōnibus omnibus diebus vacauit miraculorū quoq; signis effulsit: & exinde annis. xliij. superuixit. Sepulta ap̄d p̄fatum martyrem operibus p̄is consummata.

De sancto Bonifacio epo. Ca. clxvj.

Bonifacius ep̄us ferentinus dum adhuc puer cum matre habitaret: egressus hospitium septuaginta sine linea vel tunica redibat: quia mox nudum aliquem videbat se expolians illum vestiebat: et ex hoc eum mater sepius minis & verberibus affligebat. Die quodam mater horreum suum ingressa granum quod pro toto anno parauerat repperit a puero pauperibus distributū. Lūq; ex hoc se pugnis alapisq; contunderet: puer horreum ingressus in quo parum grani remanserat: matrem aliquantulum extra rogauit: & fusa oratione matrem ad horreum reduxit: quod p̄ p̄mitus tritico plenum repperit: materq; viso miraculo cōpuncta: exinde cepit vberes elemosynas largiri. Cū aut gallinas plures nutritet: die quadā vulpis gallinam asportauit. Puer aut p̄citius ecclesiam intrauit: & oratione fusa vulpis redijt: gallinā quā tenebat dimisit: moxq; ante oculos pueri exspirauit. Procedente igit etate cū in morib⁹ & sanctis operibus proficeret: ad episcopatū ferentine ciuitatis electus est. Cui ecclesie grauis paupertas: inerat: quia vnam tantum vineam habebat. Que dū quodaz tempore grādine ita vastata esset: vt vir in ea parui rariq; racemi remansissent. ille tempore vindemie constantio p̄bytero nepoti suo iussit: vt cuncta vini vascula more solito prepararet. Qui licet miratus vnde impleri debuissent: iussa tamen episcopi compleuit. Bonifaci⁹ ergo calcatorum cum solo puero ingressus modicos racimos puerum calcare iussit: ex quibus modicū vini defluxit. Quod ipse i paruulo vase suscipiens cepit in cūcta vasa diuidere vt ex vi eo infusa viderent. Vocato quoq; nepote p̄bytero pauperes adesse mandauit. Stratimq; vinum adeo in calcatorio excreuit: vt omnia vasa pauperū replerentur. Quo facto egressus apothecam clausit et signauit. Tertio vero die oratione premissa cum constantio redijt: & vasa in quibus modicum vinum infuderat vberatim vinum fundentia inuenit: ita vt pauimentum infusum esset si ep̄s tardius intrasset. Super quo miraculo ipse nepoti sub anathemate silentium imperauit. Vocatus semel a fortunato p̄bytero ad festū sancti proculi martyris celebrandum accessit: parataque missa ad refectionem intrauit: vbi quidam ioculator cū simca ludēte assitit. & cymbala percutere cepit. Quod vir sanctus dedignans flevit virumq; illum mortuum p̄nunciāuit. Finitoq; conuiuiū cum ille postq; comederat domū exiret: sax⁹ de tecto corruit & ipsum repente percutiens extinxit. Alio tempore nepos eius p̄dictus constantius p̄byter equū suū aureis. xij. vendidit: & ipsos conscio patruo in arca reposuit: Lūq; subito pauperes pro elemosyna conuenissent & ille quid eis daret penitus non haberet: absente nepote arcam violenter aperuit. & xij. aureos inter pauperes condidit. Reuersus igitur p̄byter cū ea que gesta fuerant repperisset magnis clamoribus pecunias suas repetere cepit. Quem cum patruus placare non posset ecclesiam adiit orationem ad deū fecit: pallium suū extendit & subito in eo aureos. xij. fulgentes p̄cepit. Egressus quoq; illos in faciem p̄byteri p̄tecti dicens ei q̄ non habebat amplius qd querebat: sed tamē p̄pter auariciā suā ep̄s nō esset. In qua p̄statione se nepotis secreta cognouisse & spiritū habere prophetie demonstrauit. Ille enim pro adpiscendo ep̄atu pecuniam p̄parauit: sed tamen in p̄byteratus officio vita excessit. Die quodā duo gē-

thi apud eū hospitati sūt: q̄ rauenā pgebāt quib⁹ ille par uū vini flasculū manu sua p̄buit: qd̄ fortasse in vno p̄adio p̄sumere potuissēt. Et q̄ nlli vī gorhī p̄tinue bibentes vīqz rauenā puenērunt. dieb⁹ ibidē plurib⁹ p̄morati idē vinum sibi diuinit⁹ abūdās in vsum quotidie habuerūt. Et cū eo dem poculo ad patrē redierūt. Ingressus semel hortū magnā erucay multitudinēz olera comedentiū repperit: qui bus in chīi p̄tute mādauit: vt statim recederēt: et olera sua de cetero nō p̄sumerēt. Que oēs ad viri dei verbū p̄festim sic inde egressi sunt. vt ne vna quidē intra hortū spatiū remaneret. Sicqz vir dñi plenus p̄tutibus in pace deuit.

De sanctis felice et fortunato martyrib⁹. La. clxvij.

Felix et fortunatus fratres ex ciuitate vicētia ori t̄pib⁹ diocletiani et maximiani impatorū ad vibē Aquileiā passi sunt sub Euphemio p̄fide. Qui cum ad p̄fata vibē deuenissent et oēs ad tēplū iouis pro sacrificiis inuitaret. Felix fortunatus germani a q̄dam apamio de chīanitate sibi delati sunt. Quos ille ferro victos ante se duci fecit. et eos ad deorūz immolationē hortari cepit. Et cū in chīi p̄fessione p̄stan tes p̄fisterēt: iussit eos pie se fustib⁹ cedi. Deinde in eculeo sup̄p̄sus lāpadib⁹ adhibitis circa latera inflāmati. Et p̄ hec errēdi sup̄inos seruēsqz oleū sup̄ ventres eorū p̄fundi. Et dum in his oib⁹ gratias agētes p̄fisterēt deosqz genti liū vti demonia p̄furerent: mādauit p̄fēs illos capitalem subire sentētiā: educti q̄ extra ciuitatis muros postqz bre uē orationē fudissēt dato sibī nuicē pacis osculo decollari sunt. Quorū corpa a fidelib⁹ nocte surrepta aromatib⁹ con dita sunt vt sepulture traderent. Interea ciues eorū ex vicētia illuc adueniētes ad ciuitatē sue originis corpa deferre volebāt. Aquilienses nō p̄tradicebāt. Tandē propter metū paganorū adinuicē puenērūt: vt fortunati corpa vin centini secū ferret: felix nō aquileie remaneret. Qui pas si sunt pridie idus maij.

De sanctis victore et corona marty. La. clxviij.

Victor martyr et corona sub antonio iperatore in syria passi sunt. Qui victor cū ignē et p̄bera venena: eculeū: vngulas atqz arduentes lāpa das sup̄passet et in ip̄is oib⁹ in christi confessio ne imobilis redderet. Corona cū eēt vxo: cuiusdā militis cepisset sanctus victorē beatificare ob mar trīqz p̄stantiā: vidit duas coronas de celo lapsas vnam vi cto: et alterā sibi missā. Lūqz hec cunctis audientib⁹ p̄re stare: ip̄so qdē inter arbores duas secta p̄ mediū victor qz decollat⁹ ē. Sicqz martiriū suū p̄sumauerūt i pace p̄i die idus maij. Hec ado. in martyrologo sup̄to a beato hie ronymo.

De sancto pontio ep̄o et martyre. La. clxx.

Pontius ep̄us et martyr tēporib⁹ valeriani et gal liceni sub claudio p̄fide i gallijs ciuitate cumella passus est. Huius pater mar⁹ nomine vrbis ro me senator. Hic qz iulia nobilissima fuit. Que cū ip̄m adhuc vtero gestaret tēplū iouis ingres sa est vt p̄ceptionis munera offerret. Tūc sacerdos ydolo rā immūdo spū veratus clamare cepit filiū ex iulia nasci tur magnū iouis tēplū destructurū. Quod mater audiēs corpa sepi⁹ lapidib⁹ tūdebat vt fetus in vtero deperiret. Sed dei gratia illesū puerū p̄seruauit. Lū aut natū infan tem mater perimere velle a patre p̄hibita est. Et dū puer eēt et ad scholas philosophorū accederet: audiēs die qua dā christianos p̄fidentes. Simulacra gentiū argentum et aurū et. Verborū veritatē meditat⁹ ad sanctum pontianū ingredis et ab eo vna cū quodā ei⁹ collega in fide instruitur: ac in christi noie baptizat⁹. Qui matre in gētilitate defun cta patrem puerit ad chīm. Eorū mortuo in locum eius dignitati senatorie surrogat⁹. Qui etiam duos philippos

impatores patrē se⁹ et filiū ad fidē puerit. Deinde digni tate relicta accessit ad gallias p̄dicandas et in ciuitate cumella ep̄us factus est. Tandem a claudio p̄fide pro fide christi tenet⁹: et in eculeo leuat⁹ vectib⁹qz impositis duduz torq̄tur: sed eculeo repentino sonitu destructo i amphitea truz ducitur et duob⁹ visis ferocissimis nudus exponitur: qui eorū venatorib⁹ interfectis ad pedes sancti martyris p̄cumbēbāt. Inde iubēte p̄fide igne circa eum accenso vt cremaret⁹: lūmitas amphiteatri cōburit⁹: ipse nō oīno inta ctus ab igne p̄ducit⁹. Dū aut ad tēplū iouis immolaturus adductus eēt: tēplū cū ydolo in puluerē redactū est. Sicqz mādato p̄fidis ibidē capite truncat⁹. Et subito claud⁹ in furore versus linguam sibi dentib⁹ corosit⁹: et oculi anu bi assessoris et in passione pontij p̄sultoris de capite eius auulsi sunt. Cui⁹ corpus ibidem a balerio comite sepultū est pridie idus maij.

De sancto barbaro martyre. La. clxx.

Barbarus martyr passus est in ciuitate muto nis sub iuliano imperatore. Qui cum abisset in regionem francoz cōtra hostes imperij habēs ducē militie noie bacchonē et ille victoriā obt inuisset in ip̄o bello barbarus martyr christian⁹ miles fuit: qui strēnue et viriliter se gessit: qd̄ impator au diēs comitē illū fecit. Post hec dū franci peterēt singula ri certamē. Baccho dux barbarū p̄tra francoz athletam. misit. Qui p̄tegere se angelo in christi noie aduersarium in duello occidit. Sicqz franci a bacchone et romanoz ex ercitu fugati expugnātur. Lū aut baccho barbar⁹ p̄pter habitum triumphū ad sacrificia inuitaret et ille se christia num assereret: baccho hec impatori nūciavit: qd̄ barbarus detentū. et immolare recusat⁹: dicentēqz se a b̄to cyriaco baptizatū nulla rariōe posse deos gentiliū adorare: fecit ip̄m iulian⁹ suspendi: et gladio ventrē ei⁹ tādiū radi donec interiora oīa desluerēt. Sed orāte sc̄to ab angelo gabriele sibi apparente interiora ei⁹ visibilib⁹ collecta in ventrem ei⁹ reposita sunt: et scissura ei⁹ consolidata: ip̄sqz deposit⁹ permāsit incolumis. Quo viso miraculo bacch⁹ cū duob⁹ militibus: scilicet callimacho et dionysio conuersi sunt et in christi confessione iubente iuliano: decollati deinde san ctum martyrem fecit rote ferree alligatū circumducti igne supposito et oleo superfuso. Ad martyrē autem orans permā sit iniustus flamma quoqz erūpens duos ex gentilib⁹ in terfecit. Post hec in carcerem barbarus mittitur. sed apparente sibi domino confortatur. Hane autem facto eductus in quatuor lignis extenditur. et neruis taurinis ante et retro ceditur: deinde caminus in tres dies incēdi tur. vt in eo imitteretur: in quo martyr christi septem die bus incombustus omnino permāsit et ex eo quasi ex sua ui balneo profiliuit. Hissus est postmodum in carcerem: scorpionibus et serpentibus ibidem iniectis: quos omnes ab eis intactus signo crucis effugauit. Inde in bone eneo succenso fecit eum impator includi: sed ipse ab omni eru stione immunis permāsit. Hos autem vti viuus calorez sentiret mugire et ambulare cepit. Ad quod miraculum multi cōuersi sunt. Nouissime vero iubente iuliano capite cesus est. Cuius corpus ab ep̄o felicio i ciuitate mutho nis sepultum est pridie idus maij.

De sancto pacomio abbate. La. clxxj.

Pacomius abbas vir doctrine et apostolice vite egypti cenobiorū fundator fuit. Hic apud the baidem mira sanctitate conspicuus: inspecu diu latitās ab angelo monitus ad fūdationem monasteriorū accessit regulaz quoqz eis aptā angelo dictante composuit: ipsamque et traditioneo deo viuendi eisdem concessit. In horum aliquo monaste riorū aliquando septem milia monachorū erant. Sed

rate p̄diti: q̄s notat in discipulis p̄sal. Qui emittit fontes in cōnalt. i. dat gr̄as humilibus vt dicit glossa. ¶ Sexto pace pluncti q̄s notat in hoc q̄s erant in hierusalē que in terpretat̄ visio pacis vnde z dñs qñ post resurrectionē discipulis apparuit: primo pacē annuntiavit: et postea sp̄m sc̄m dedit. ¶ Septimo p̄tēplatione erecti: q̄s notat quia erant sedētes: vñs maria que vitā p̄tēplatiuā designat se debat ad pedes dñi z audiebat p̄bū illius. ¶ Circa quartum aut̄ notandū q̄ operatio fructuosa effectus subsequētis notat in sex effectib⁹ q̄s sp̄s sc̄s assumēs operatus ē qui cōtineretur in illa autoritate iōannis. xvi. Paracletus aut̄ sp̄itus sanctus zc. ¶ Primo ad cōsolandū mestos q̄s notat ibi paracletus. i. cōsolator. Ysaie. lxi. Spiritus domini super me. z infra vt ponere p̄solationē lugentib⁹ syon. Secūdo ad viuificandū mortuos: q̄s notatur ibi sp̄s: quia sp̄s est q̄ viuificat. Ezechielis. xxxvij. Ecce ego mittā in vos sp̄m z viuetis. ¶ Tertio ad sanctificandū immūdos: q̄s notat ibi sc̄s: p̄salmista. Fluminis imperus. i. inundans gratia sp̄s letificans ciuitatē dei: z infra. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus: p̄ ip̄m videlicet flumē. ¶ Quarto ad pacificandū odiosos: q̄s notat ibi pater. Nam pater naturaliter diligit filios. Ioan. xvi. Ip̄e enim pater amat vos zc. ¶ Quinto ad saluandū iustos quod notatur ibi. In noīe meo: q̄s est iesus qui salus interpretat̄: glossa i noīe iesu pater misit sp̄m vt ofīdat q̄ ad saluādas gentes venit. Sexto ad docendū ignaros q̄s notat: q̄a ille vos docebit oīa. Ioan. xiiij. Cū aut̄ venerit ille sp̄s: veritatis docebit vos omnē veritatem.

¶ De sancto Isidoro martyre.

La. ij.

Isidorus martyr alexandrie ortus tpe decij impatoris ap̄d ch̄iū insulā passus est. Hic cū ēet ch̄ianus occultus. Numerianū p̄iorē a decio ad ip̄am insulā missum comitat⁹ est: z apud quandam peccatricem aphrā noīe: que tres puellas publice oib⁹ se p̄stituētes derinebat hospitatus est. Quas sanctus nocte illa cū amelio eius comite ch̄iano in fide ch̄i erudire cepit. Cū aut̄ puellę eius pedib⁹ puolente misericordiā z animarum suarū salutē expetērēt. Interca lucerna extinguit⁹: z dum vna ex puellis ad ip̄am accēdendā egredit̄ orāte sc̄to martyre: celesti luce domus subito illustrat̄. Q̄s puella lumie mutato rediēs z vidēs obstupuit: z lux illa celica tota nocte p̄seuerauit. Cū aut̄ aphra mane facto hec omīa matri sue retulisset: illa puerfa ad se sc̄m accersit: z ab eo veritatē fidei didicit: vñz postq̄s puellę cū aphra octo diebus tetinīs z oratiōib⁹ admonēte sc̄to martyre Isidoro institissent: apparuit dyabolus in specie ethiōpis terribilis: q̄ de sancto viro Isidoro q̄relaz faciebat: eo q̄s sibi res suas subtrahēbat: z ne sc̄s ip̄m in abyssum demergeret exorabat. Cui martyr dñi id se facturūz p̄misit dūmō demō diaconē occidat: q̄ in ip̄a insula apud quendā fontē habitans plurimos p̄merat. Sicq̄ dyabolus diaconē interfecit: z isidorus fontē purgauit. Aphra nō cum puero cum puellis z matre p̄uerse sunt: z a p̄sbytero phylloxonio baptizate. ¶ Hec audiens numerianus isidorū tenuit: z primo in quatuor lignis extensum bouinis neruis z gradis grauit̄ cedit iussit deinde in carcerē misit. Et cū christū constanter confiteretur: inde eductus: pedibus equo alligatur: z per aspera et crepidines montanas distrabitur: moxq̄ virtute diuina in ip̄o loco per quē tractus est aculei z spine in arbores gummi masticas defluentes cōuerse sunt: z in testimoniū eius martyrii manāt vsq̄ i p̄sens nec valent in loco altero trāsp̄lantari: quin cōtinuo deficiant aut gūmī nūq̄ emittunt. Deīn in camino ignis immisus cū inde ille sus exisset: iussu numeriani decollatus est. Corp⁹ q̄s er̄ in puteo a pagani p̄iectū ab amelio ei⁹ comite z murope sancta matrona inde leuatū iuxta eundē pue

rum sepultū est. Sed et supra corpus z puteū p̄cessu t̄pis basilica a fidelibus p̄structa: puteū intra sui ambitū tenet de cuius aq̄ oēs egri potātes sanant: vt dicit ado. Tpe nō dñici michaelis ducis venetiārū corpus huius martyris inde a venetiis ad eorū vibem trāslatū q̄scit in ducali basilica sancti andarci. Passus est aut̄ idibus maij.

¶ De sanctis torquato z socijs epijs. La. iij.

Torquatus: theliphon: sc̄dus indaletius cecilius: helichius: z eustachius rome a sc̄tis aplis epi ordinati ad p̄dicandū p̄būm dei ad hispanias missi sunt. Quos ad ciuitatē acitanā venissent: z q̄scētes modicū discipulos ad urbē p̄cibis emēdis destinassent: mox a paganorū multitudinē insecuti sunt: q̄ tūc dñs suis festa celebrabant. Et cū eos vsq̄ ad flumiū p̄secuti fuissent: cū gentiliū multitudo trāsilire vellz ruēte pōre mīti ex ip̄is in flumine necari sūt. Aliosq̄ miraclo lupanaria senatit cū ei⁹ q̄ remāserāt crediderūt. Post hec sc̄ti epi diuersis vibib⁹ euāgelizātes multos populos ad dñm p̄uerterūt. Et tādē torq̄tus acij cithesiphō vergij sc̄dus abulc: indaletius vici: cecili⁹ eliberi helichij carthēse eustachius elurgi q̄uerūt. Sed in ciuitate actiana ad sepulch⁹ sc̄ti torq̄ti arbor oliue in eius festo p̄ter naturā diuinitus florens maturis oleis onustat̄: quāz liq̄re egritudine sanant. Horum oīm festum agi idib⁹ maij.

¶ De sc̄tis petro paulo andrea z dionysia mar. La. iij.

Petrus: paulus: andreas z dionysia mar. La. iij. Cij cesaris passi sunt. Quorū petrus adolescens ab optimo p̄cōsule ap̄d lemosacū ciuitatē comphenius: cū se christianū p̄tereret: in rota extensus z vinculis ferreis toro corpore astrictus: vñ p̄sant̄er p̄maneret: gladio animā dūersus est. Deinde p̄o consule ad ciuitatē troadū accēdes oblatos sibi nicomacū andrea z paulū christianos dudū torq̄i fecit. Nicomac⁹ cū aut̄ diuissime cruciat⁹ cū iā p̄pe ēet: vt sp̄m emitteret clamauit se ch̄ianū nūq̄ fuisse: z ydolis sacrificat⁹z paratū esse. Qui mox depositus vbi sacrificat⁹: a demonio arreptus z in terrā elisus. linguā suā comedēs infelicit̄ expirauit. Cū aut̄ dionysia puella annoz quindecim p̄go christiana hec vidēs infelicitatē illius argueret z christū dñm vñz deū acclamaret a iudice tēta tradidit duob⁹ lasciuis iuuenib⁹ illudēda. Qui dum eā corrūpere vellēt: z illa p̄tra eos viriliter dimicaret: apparuit eis angel⁹ dñi cum immēso lumie q̄ domū tāta luce p̄fudit: q̄ iuuenes terrore p̄culsi ad pedes virginis p̄ciderūt. z veniā postularūt. Adane aut̄ p̄consul paulū z andrea flagell⁹ cesos p̄p̄lo tradidit occidēdos. Quos illi pedib⁹ alligatos extra ciuitatē trahētes lapidib⁹ interfecerūt. Ad q̄s occurrēs dionysia vt secū occūberz iussu p̄consulis decollata est. Quorū oīm corpa a ch̄ianis ad urbē lemosacū delata vna cum corpe beati petri martyris sepulta sunt. Horum omnium agitur passio idibus maij.

¶ De sc̄to peregrino p̄sbytero z martyre. La. v.

Peregrinus p̄sbyter ciuis romanus a sc̄to Sixto papa cum marcone p̄sbytero p̄cordio dyacono et iouiniano subdyacono atq̄ ianuario lectore ad p̄dicandū p̄būm dei ad gallias miss⁹ est. Qui primo apud massiliam. Deīn apud lugdunū: deinde apud antiodorū p̄dicauit: vbi multitudinē p̄p̄li p̄uerterūt: z eccliam fabricarunt. Post que bt̄s p̄egrin⁹ iteranū accessit: vbi dñi ch̄m annūciaret a iudice tentus z in vico baugiaco in carcere detentus est. Deinde impator i hadriano ad iteranensem ciuitatē venienti p̄sentatus ē. A quo diuersis supplicijs attrēctatus: nouissime decollatus est anno domini tricentesimo z trigesimo. Corp⁹ nō eius feris expositū cū dieb⁹ plurib⁹ p̄mansisset intactum iussu angelico a rustico christiano colligitur. z plaustro imponitur.

ponitur: eodēq; angelo duce a media nocte vsq; ad auro-
ram sanctū Dionysiu parisiensē deducit. Eūq; manerū-
stus se antiodorū adhuc appropinquare non crederet &
postmodū se antiodorū trāsiisse & parisiū aduenisse cō-
spiceret: mirat⁹ expectabat dei voluntatē. Tūc signis ec-
clesie scti Dionysij p se ipsos pulsantibus & monachis hoc
stupentibus: neq; causam cognoscerib⁹: tādem voce de ce-
lo corporaliter ad eos facta pmonit: oēs monachi sctō cor-
pori obuiarūt: & ipm ad locū suū deferentes in capsa ar-
gentea honorifice sepelierūt: vbi & quiescit miraculis pol-
lens. Passus est autē decimo septimo calē. iunij.

De sancto Vbaldo epō & confessorē.

Cap. vi.

Vbalus ep̄s nobili p̄apia eugubine ciuitat⁹
orūduus a pueritia deo deuot⁹ patre defuncto
cui fuerat vnic⁹ apud ecclesiā sancti secundi
iuxta ipm oppidū sitā literas puerulus didi-
cit: & clericus ipsius ecclesie factus eā tan-
tū dilexit: vt ipsā post tps de paupere diuitē: de seculari
faceret regularē. Qui postmodū a patre nomine Vbal-
do cuius gratia & ipse Vbaldo vocat⁹ fuerat maiori eccle-
sie traditus: sūma sanctitatis p̄fectiōe pollere cepit. Qui
etiā ab amicis dudū pulsatus vt vxorē sumeret oīno recu-
sante chio potius militare decernēs. Carnē quoq; diuis
et assiduis ieiunijs macerabat. Deinde quasi inuitus sa-
cerdotij gradum cōpulsus ascendere: oīa sibi a patre rel-
cta egenis & ecclesijs dispēsauit. Ecclesiam quoq; suam ma-
tricē edificijs & p̄dij ampliauit. Sed cū quasi tota ei-
uitas incēdio p̄flagrasset ecclesiā suā scti secundi cū clau-
stro & domo igne p̄sumptam de p̄p̄uo reparauit. De hinc
in cenobio canonicē portuē. apud Bauenā tribus mensi-
bus māsītans regulā & ordinē dei viuendi non solū imbu-
it: s; in scriptis reportauit: & reuert⁹ ad ecclesiā suā candē
regulariū canonicorū monasteriū iuxta ordinē portuē.
Instituit eāq; p̄dij dorauit. Et in ipso suo regressu: licet
itinere fatigatus nunq; ieiuniū soluit. Cū autē i qdam ne-
mose cum socio dormitasset: exiit surgens codicez regule
oblitiōe dimisit et sollicit⁹ p libri amissiōe vel saltē deua-
statione ppter imbrē maximū qui ceciderat redij: libzq;
repperit vbi dimiserat iuxta viā nec raptū ab homine nec
a pluuia madefactū. Et q; regula ipa artior videbat: cū
trib⁹ tñ ex suis clericis: alijs abeuntib⁹ in dicta ecclesia
regularit viuere cepit. Adortuo p̄o ep̄o perusino: vbal-
dus eligitur sed fugiēs ad eremū tandiu latuit q̄dū ali⁹
surrogat. Alias etiā electus in ep̄m alterius ciuitatis pe-
des romā adiit & ab honore papa instantia mītra resigna-
tiōem obtinuit. Demū disponēte dño electus in ep̄m eu-
gubini ab eodē papa q̄uis dudū retinēs iussus p̄sulari
accepit: & vsq; ad tempora alexandri. iij. superuixit: oī
vite sanctitate tāraq; patientia p̄ditus: vt etiā ab ip̄s su-
is familiaribus iniurias perpeffus patientissime tolera-
ret. Nam et a suo sanioze aliquando exclusus etiā semel
hō in fronte percussus nullam vindictāz excogitauit.
Et dum quosdam ad instantiā ciuitum iniuste ex commu-
nicare nollet prohibiti sunt omnes sibi clerici ministrare
adeo vt etiam ad missam celebrandam vnicū aliquan-
do seruitorem habere non posset: & patienter tulit. Prete-
rea cum murum vr̄bis iuxta vineam ep̄sopi repararent
et cloacam in vineam facerent infundentē: quod vbalus
prohibere volens cum iniuria in cemenro liquido iactat⁹
et sorditatus benigne supp̄orauit. Quosdam quoq; ei⁹
affines iniuriam vicisci volentes omnino prohibuit. Quz
aliquando seditio dura esset in ciuitate illuc vt pugnam
sedaret festinauit: quam dum nullo modo sedare se posse
perpendit: ex industria inter enses & lapides se in terram
deiecit: nec inde surrexit: donec ciues ep̄sopum ex vul-
nere mortuum existimantes a seditiōe cessarunt. Alia

vice cum ciuitas eugubina ab undecim ciuitatū & castrorū
ciuib⁹ inuicem p̄ra eam colligatis obfessa esset: eamq;
expugnare vellent: Vir sanctus supra murū ascendēs sig-
num crucis edidit: et hostes nemine persequente fugauit
adeo vt relictis omnibus solam vitam saluare contenti
ad propia festinādo redirēt: ciues quoq; eugubij de spo-
lijs ditati sunt. Federicū etiā imperatōrē q̄ obsidibus
ab eadē vr̄be susceptis grauē pecunie sūmam experebat:
exiens ad eum oratione p̄missa adeo christi virtute placa-
uit: vt obsides libere redderz: & ep̄m plurimū honoraret.
Multis etiā grecis contulit sanitatem. Nam vnū ex suis
canonicis a graui languore liberauit. Ecclesiā sancti be-
nedicti p̄secrans solo vestimentorū contactu paralyticū
curauit. Ecce duob⁹ visū restituit: quā vnus per visio-
nem monit⁹ fuerat ad eū accedere p lumine obtinendo.
Alium quoq; qui ad eum pio luce recuperanda venerat:
q; cognouit hoc eius anime saluti non pertinere ad tan-
tam patientiā suis exhortationibus induxit: vt p̄missa si-
bi eterna luce p temporali p̄dita nullatenus visum recu-
perare voluisset. Et multis alijs signis admodū effulsi.
Deniq; propter nimias afflictiones grauer lāguebat in
tantum q; et carne ipsius potissime ex vicere pessimo qd
in latere patebatur: sanies inrollerabilis effluebat: nec p
pter hoc vnq; destitit a pontificalibus exercēdis. Die s̄a
cto pasche tā durissima p̄sūs egritudine: vt vix in lecto se
posset erigere: ad p̄ces pp̄i p orationē obtinuit: vt per se
ipsum sine adiutore p̄surgēs missā in p̄ntificalib⁹ celebra-
ret: & pp̄o suo vltimū s̄monē vice testamētī faceret. Et ad
vltimū postq; filios bñ dixit ad lectulum redijt. In ingra-
uescente languore sumptis ecclesiasticis sacramētis oīas
& p̄sallēs dño spiritū reddidit feria secūda penthecostes
q̄ ip̄o anno occurrit. xvij. cal. iunij. Cum autē tā pp̄ fre-
quentiā egrotorū ad p̄heretrū venientū & reportatū san-
tatē q; ppter multorū deuotionē sepultura ip̄ius vsq; ad
quintā feriam p̄tracta fuisset corpus eius nulla corrup-
tiōe maculatū sed suauissio fragrās odore: cū luctu mul-
torū & gaudio spiritali ab ep̄sopis p̄sino castellanē. & ca-
liē. sepultū est honore cōdebito in canonica videlicet sua
iuxta muros ciuitatis: vbi vsq; in p̄s quiescit in corrup-
tū omnino infinis & crebris miraculis clarens.

De sancta Maxima virgine.

Cap. vii.

Maxima virgo in pago foroliuēsi multo
ano virginittatis lilio florens multisq; in
signibus clara virtutibus in pace quēuit. xvij.
calen. iunij: vt dicit adō. in martylogio suo.
De sancto Torpete martyre. Cap. viij.
Torpes martyr in ciuitate pisana tempore He-
ronis imperatoris p̄as⁹ est. Hāz cuz ipse nero
ciuitatem pisanā restaurasset: templum dianc
ibi construxit: vbi & celum enēū fabricauit no-
naginta columnis sustentatuz cum imaginib⁹
solis lune: & stellaz: que arrisitoze oriebant: & occidebant:
& cū foraminibus fistulaz: p que aque guttile distillantes
pluiam simulabant. Fecit etiā quadrigam subterraneā
que commota tonitrua mentebatur. Eodem autē tem-
pore sanctus torpes qui magnus erat in palatio cesaris
spiritu dei tactus a sancto antonio presbytero qui in la-
tere montis cōtiguū ciuitati latebat occulte baptizatus
est: & reuertens domū ab angelo sibi apparente in fide cō-
firmatus est. Hoc audiens nero cesar: torpetem captuz
satellico propinquo suo puniendum dimisit: ipse vero ro-
mam redijt. Satellicus vero torpetem p̄mo in carcere
triduo ferro vincrum afflixit. Deinde ad columnam liga-
tum cedi fecit: sed orante sancto columna corruit: et satel-
licus cum quinquaginta paganis opp̄ressit. Quem filius
satellici siluinus nomine per noctem in rota ligauit. Abba

ne vero bestijs exposuit. Leopard⁹ est ad pedes sc^{ti} pcedens m^{as}uer⁹ reddi: leo vbi in eu impetu fecit subito mouitur. Qd cernēs euellinis pstitari⁹ i⁹peratois ad ch^m puerus est: a siluino decollat⁹. v. cal. maij. Deinde o⁹oe torpetis tēplum cum oibus syderum figuris et eius edificijs ab angelo subuersum est. et ydolu⁹ diane in puluerē redactum. Propter qd iussu siluini iuxta mare vbi flumē arni in equo: decidit: sc^{ti}s martyr educit: et ibidē capite trācat⁹. iij. cal. maij. Cui⁹ corp⁹ in nauicula cariosa cum cane et gallo in mare exponitur. vt vel a bestijs roderet vel in mare mergeret. Angelo tñ duce nauicula ad hispaniā deuenit. Et a senatrice christiana celerim nomine que regni dimidiūz obtinebat in fōnis diuinit⁹ admonita corp⁹ sancti reperit in portu qd vbi sinos et iuxta litus honorifice sepelit⁹ decimo sexto cal. iunij: vbi postmodū ecclesia desuper suo noi fabricat. Et festū eius die ipsius depositionis ibi dem celebratur.

De translatione sancti Syri epⁱ. Ca. ix.

Translatio sancti Syri epⁱ papiēsis ab incolis eiusdē ciuitatis. xvj. cal. iunij celebratur. Cui⁹ corpori dñs tantā gratiā prulit: vt etia ipsius practu mortuū suscitaret. Lecis r⁹sum: surdis auditū claudis gressum pberet: multosq⁹ languentes a diuersis infirmitatibus sanos efficeret et obfesos a demonijs liberaret.

De sancto Sophonia propheta. Ca. x.

Sophias ppheta fil⁹ chusi: filij godolie: filij amasie: filij ezechie: vt ex textu ipsius pphetic l⁹q⁹ in diebus iosie filij amō regis iuda pphetauit: in duab⁹ videlicet tribubus israel. Bā ei decē trib⁹ i assyrios trāslate fuerāt. Dirigitur at ei⁹ ppheta i nationes in lectione pphenas. Prenunciando eis futurū iudicium. Populo nō suo israel salutē et ciuitati hierusalē restauratiōnē tū tēpous tribuendā put rectu lectiōis denūciavit. Cum ei hieremias et alij multi pphete excidiū hierusalē et pstl⁹ captiuitatē futurā pstitissent. Ibi solus in pstolatio ne populi sui: ne ex hoc nationes i dei pstl⁹ animosius in fultarent non solū gentib⁹ iudiciū pstminatur: s³ etia plebi sue reuocationē et hierusalē reedificatiōnē pstdicat. Hieme est pstepo: aneus fuit. Et qñ secū eodē tēpore ppheta uit. hierusalē tñ nec destructionē nec pstl⁹ sui in babylonē translationē asperit. Bā an illa tēpora in dieb⁹: videlicet ioachim filij iosie regis iude cū patribus suis in pace dormiuit. Et sepultus ē i hierusalē xv. cal. iunij. Hec hieronym⁹ et iosephus: et ex hystoria scholastica hic sc^{ti}s ppheta ex nūero ē illoz. xij. q⁹ minores dicuntur et ecclesiastici qdrage simonono in sc^{ti}oz patrū catalogo pstscribuntur.

De sancto Dioscoro martyre. Ca. xi.

Dioscorus lector et martyr apud egyptū passus est. In quē pstes verentū multa et varia tormēta exercuit: ita vt vnguibus carnes eius effoderet et lampadib⁹ ei⁹ latera inflāmaret. Sed celestis luminis fulgore perterriti ceciderūt ministri. Nouissime laminis ardētib⁹ adustus martyris pstsummauit. xv. cal. iunij. hec. hieronym⁹ i martylogio suo.

De sancto Venantio martyre. Ca. xij.

Venantius martyr in ciuitate camerina passus est tempore decij cesaris. Qui a pstlide tentus cū ch^m dñm pstiteretur: pstio quidē fustibus cesus: deis in carcerē missus: s³ ab angelo cōfortatus ē. Iñ eductus leonibus exponitur: sed ipsi eius pedibus pstubentes m^{as}uer⁹ redduntur. Deinde pedibus appensus nō deorsum capite facule ardētes eius vertici supponūtur. Et cū hoc etiā genus supplicij tolerasset manibus et pedibus extēditur et ignis sub eius vtre solummō accēditur: et sic medijs partibus diu

tius incensus affigitur. Nouissime cū o⁹sa superasset: gladio caput eius pstcinditur. Corpusq⁹ ipsius in eadē ciuitate a fidelibus tumulatur. xvj. cal. iunij.

De sancto Felice ep^o et martyre. Ca. xij.

Felix ep^o apud spaletem. vrbē sub maximiano imperatore passus est. Qui cū ch^m dñm pstdicaret a iudice pstrehensus post plurima supplicia gladio cedēte martyri palmā adeptus est. xv. cal. iunij. hec ado in martylogio.

De sc^{to} Pudente discipulo et confessoie. Ca. xij.

Pudens confessor ciuis romanor⁹ nobilis filius pstincti illustris et pstiscille fuit: et maritus sabinelle: ex q⁹ duas filias pstcreauit. i. potentianam et priaredē. Quas vtpote ch^mianissimus nō solū per manus pastois pstbyteri baptizari fecit: s³ etiā in lege diuina plenius erudiuit. et ad obstuantia vstginitatis induxit hic est a brō paulo apsto docus fuit: q⁹ domū suā in ecclesiam edificauit: quā et per manus psti pape pstsecrari fecit. Nutritor: nanq⁹ pauper⁹ susceptor: peregrinorū sūma ambitione fuit. Et post multa sc^{ti}tatis ope ra laudabilia in pace deuit. xij. cal. iunij. vt dicit ado.

De sancta Potentiana virgine. Ca. xv.

Potentiana virgo filia fuit beati pudētis et soto priaredis nobilissima romanor⁹. Hec post mortē parentis vtriusq⁹ omnē facultatē suā cūz sotoie diuidēs ceperunt ambe ditissimū patrimoniu⁹ vendere et pecunias pauperibus erogare. In ecclesia nō quā pater illarū pstruerat in loco vrbis q⁹ dicit in vico patricij: quā pstatus pater earum pudens in titulo bsti pastois dedicauerat cum pstilio psti pape baptisteriū pstruerunt: cupiētes vt familia vtriusq⁹ earum die sc^{to}o pasche baptizaretur. Quos a numero. xvj. manu missos bstis pius ep^o aq⁹ salutaribus abluuit. Ibiq⁹ per sanctos pstbyteros et clericos die noctuq⁹ diuina celebrari mysteria et multos baptizari faciebāt. Post multorum itaq⁹ martyru⁹ exhibitas venerabilis sepulturas. post oēs facultates suas pauperum vīsceribus iclusas et ch^mo fideliter cōmendatas: potētiana in sc^{to}o vstginitatis pstposito de terris ad ch^m migravit. xij. cal. iunij. Sepulta iuxta patres suum via salaria in cimiterio pstiscille psti⁹ antonini i⁹peratois.

De sancto Joanne martyre. Ca. xv.

Iohannes martyr temporibus maximiani imperatoris apud alexandriā passus est. hic primū vocatus neanias gentilitate deditus a matre theodosia gentile primariā helie ciuitatis maximiano cesari antiochie degenti pstsentatus: et ab eodem dux alexandrie effectus est: vt ch^mianos ibidem persequeretur. Cū autem nocte quadam cum militibus suis versus alexandriā iter ageret: luce celesti circumfusus: christosq⁹ sibi visibiliter apparente ad instar beati pauli apostoli ad terram prostermitur: in fide christiana admonet: et ad dñm repente pstuertitur: veniēs igitur alexandriā crucē sibi secretis fabricari fecit in qua diuinitus nomen dñi emanuel sculptum repperit. Et cūz exercitus agarenorū alexandrie fines inuasissent: et alexandrinorū filios rapuissent: ipse collecta gente sua crucem illam deferens agarenos pene innumerabiles in fugam vertit: eorum multitudinem cecidit et strauit: nullo de suis vel ad modicum vulnerato. Reuersus autem a matre que ipsum alexandriā secuta fuerat. inuitatur vt dñs pst triūpho habito immolaret. Qui templum ingressus ydola argentea confregit et pauperibus erogauit. De quo a theodosia matre maximiano delatus est. Qui ab antiochia per literas vltioni pstesidi mandauit: vt neaniam tantum immolare cōpelleret: aut diuersis supplicijs puniret. Ultio igitur iohannē cōpstrehensum: et ydolis sacrificare abnuentem in eculeo suspendi te

cit et a quatuordecim viris vicissim diutius lacerari: sicq[ue] quasi mortuū in carcere trudi. Nocte p[ro]p[ter] a[nt]e ch[ri]o cū āgelis et luce nimia sibi apparere cōsistatur: plagis oibus sanus redditur: nomēq[ue] suū p[ri]mū q[uo]d erat neanias iōānis noīe cōmutat: inde educit et sacrificare suasus cū templi introisset triginta sex statuas ydolorū vertit. Quapropter multi de militibus in d[omi]no crediderūt: q[uo]d a sc[ri]p[t]o leontio ep[iscop]o baptizati ab ultione p[re]s[bi]te in ch[ri]st[i] cōfessione decollati sunt. Iōānes p[ro] ferro onustus iterū in custodia detinetur: vbi existēs duodecim mulieres ad se veniētes cū matre theodosia cōvertit ad ch[ri]m. Quas vt ch[ri]stianās p[re]s[bi]tes p[er]ruit. ip[s]as oēs eculeo suspēdas et vnguibus laceratas ac laterib[us] adustas carceri tradidit vna cū theodosia matre iōannis: que sanctas illas martyres in carcere resouebat. Ip[s]asq[ue] oēs lēo tuis baptizauit. Sequenti p[ro] die inde oēs cū theodosia educit. p[ri]mo lapidib[us] oia cap[ut] cōrūsa sunt: deinde extēse et virgis cese: et post hec manicis ferreis cādētibus aduste sunt. Nouissime decollate sunt. Post hec aut sc[ri]p[t]us iōānes eductus instrumētis ferreis facie cōcisus ceruice plumbatis percussus. Itēq[ue] carceri mācipat vbi multa miracula fecit: et demonia eiecit multosq[ue] ad ch[ri]m cōuertit. Interea defuncto ultione: a flauiano successore eius gladio necari iubet. Sed dū illū sp[eci]ulator p[er]cutere vellet mouit subitō: iōānes ad p[re]s[bi]tē reducit. A q[uo] itēq[ue] appendis neruis ceditur: carbonib[us] incendit plagisq[ue] sale pfundit. Dehinc ante ip[s]m depositū ydoliū sistitur: thūsq[ue] in manu ei[us] imponitur: et ignis subtermittit vt vel thurificaret vel manū exureret: q[uo]d cū per duas horas manū in igne immobiliter tenuisset. tertio intra carcerē appendit lapidibus in pedib[us] alligatis. Sed ab angelo solutus et oia ei[us] vulnera solida: ta sunt. Deinde in caminū ignis iniectus flāma dispersa ministris adustis: ip[s]e illesus permāsit. Nouissime iubente flauiano gladio in gutture percussus et lancea in pectore trāstus in martyriū p[re]summauit: xliij. cal. iunij. Sepultusq[ue] est alexandrie circa annū d[omi]ni ducentēsimū et octuagesimū quartū. Corp[us] p[ro]p[ter] in de p[er]stantinopolim translātū inde a iōanne p[re]uote monasterij sc[ri]p[t]i danielis de venerijs surreptū: et venerias ad ip[s]m locum delatū ē anno d[omi]ni millesimo ducentēsimō et decimo quinto nō. iulij vbi et quiescit: miraculis crebris pollens.

De sc[ri]p[t]is Calocero et Parthemio marty. Ca. xvij.

Calocero et parthemius rome passi sunt sub decio cesare: q[uo]d cū essent eunuchi triphonie vxor[is] decij puor[um] quidē p[ro]positus cubiculi alter vero pumicerius de p[re]s[bi]t[is] ab imperatore q[uo]d essent ch[ri]stiani: nolentesq[ue] sacrificare ydolis ab eodē gladio occisi sunt. Quorum corpora via apia a fidelibus sepulta sunt. xliij. cal. iunij.

De sc[ri]p[t]o Celestino papa primo et confesso. Ca. xvij.

Celestinus papa huius no[m]i[n]is p[ri]m[us] natiōe romanus ex patre p[re]s[bi]to Bonifacio papa primo in ep[iscop]atu successit. Seditq[ue] annos. viij. mēses. ix. Hic constituit vt psalmus: iudica me deus et. diceret ante introitū misse: et psalmi dauid a[n]ti sacrificium cum introitu psallerent cantando ex omib[us] antiphonatis q[uo]d antea nō fiebat: s[ed] epl[ist]a pauli et euāgelij dicebant. Et ex hoc instituto excepti sūt introit[us] de psalmis et gradualia: sicut ex offertoria a[n]ti sacrificij. Hic misit sc[ri]p[t]m barry filij i successore sc[ri]p[t]i martini turonēsis in britaniaz et cōuertit oēs ad fidē. Huius etiā tpe tercia synodus vniuersalis ephesine ducetor[um] patrū collecta est ephesi: iussu pape huius celestini et theodosij iunioris. In qua dānat[us] est nestorius duas p[er]sonas in ch[ri]o asserēs et cōdemnatus anathemate: et cōfirmatū est in ch[ri]o vnā esse personam in duab[us] naturis. Et vt br[un]da maria theoro ce. i. mater d[omi]ni appelleret. Qui etiā sepult[us] ē in cimiterio p[re]s[bi]t[is] via apia. Et

cessauit ep[iscop]atus dies viginouē. Hic p[re]dicte ephesine synodi decretū dictauit: et in vñū volumē clausit atq[ue] ad oēs eccl[esi]as direxit.

De sc[ri]p[t]o Celestino papa quinto. Ca. xix.

Celestinus papa huius no[m]i[n]is quintus alio no[m]i[n]e dicit[ur] petrus de murō Nicolao pape quarto q[uo]d fuit de ordine minorū in ep[iscop]atu romano successit anno d[omi]ni millesimo ducentēsimō et nonagesimo quarto seditq[ue] in apostolica sede mērib[us] sex et diebus quatuor: videl[icet] a septio cal. iulij: vsq[ue] ad quartum calēdas ianuarij. Cū em[en] sedes apostolica per obitū dicit[ur] nicolai quarti annos duos et mēses tres vacasset ad suasionē d[omi]ni latini cardinalis ostiensis ordinis p[re]dicatorū iste in summū pontificē electus est. Qui vbi vocat[us] petrus de murone a[n]n[no] papatū eremiticā vitā ducebat et multos bonos discipulos fecit. Fuit aut vir magne abstinentie et orationis ac regi carolo deuotus. Qui vbi elect[us] ē pontificatus renuebat: sed ad magnā instantiā caroli et totius regionis recepit papatū. Fuit aut electus perusq[ue] postq[ue] creatus est de consilio regis caroli noluit venire ad locū cōmunez vbi electus fuerat put et scripserant cardinales: sed mandauit eis vt ad se venirent ip[s]e aut venit aquilā q[uo]d et cardinales ad eū venerūt ibiq[ue] coronatus est: sed anteq[ue] de perusio cardinales recederēt d[omi]n[us] latinus infirmatus perusq[ue] accessit. Fueruntq[ue] in coronatiōe ipsius pluresq[ue] ducēta milia hoīm. Ad quez multitudo maria pueniebat: s[ed] p[ro]pter p[re]s[bi]t[is] dignitatē: tum p[ro]pter sc[ri]t[ur]as famā. Statimq[ue] post eius creationē ad petitionē regis sex cardiales fecit videl[icet] d[omi]n[us] landolphū vneapolit[an]e: fratrē thomā de ordine suo: et archiep[iscop]m beneuetanū: d[omi]n[us] glielmū de pergamo cācellarium regis caroli: d[omi]n[us] iōannem monachū archiep[iscop]m lugdunensē: d[omi]n[us] beraldū archiep[iscop]m bituricensē. Hic gratijs fuit largissimus: adeo q[uo]d etiā indiscere faciebat: vtpote q[uo]d inexpertus plerunq[ue] decipiebat vñ a cardinalibus inductus sub p[re]s[bi]t[is] p[re]textu sc[ri]t[ur]abatur ad renūciādū. Qui ad petitionē regis caroli neapoli venit. Sed dū rex ip[s]e renūciatōi o[m]n[is] mode obutaret. Hoc nō obsāre vir sc[ri]p[t]us bona p[re]s[bi]t[is] motus. p[ri]mo facta p[re]s[bi]t[is]tutiōe: in quibus casibus papa resignare p[re]s[bi]t[is]: resignauit papatū i manibus collegij sc[ri]p[t]o sexto d[omi]ni natiuitatis: quā renūtiatōe ei[us] successor bonifacius autē itauit: quā habes de renūtiatōe libro sexto. Cui fidē facit: q[uo]d fecit clemēs papa p[ri]m[us] huius no[m]i[n]is: vt i catalogo p[re]s[bi]t[is] habet. Post cessionē p[ro]p[ter] ad electionē p[re]cessus ē neapoli sub rege carolo. Et electus est d[omi]n[us] b[ea]t[us] caietanus dyaconus cardinalis: postea vocatus bonifacius octauus: q[uo]d fuit anno d[omi]ni millesimo ducentēsimō et nonagesimo quarto. Celestinus autē sedit a vij. calē. iulij: vsq[ue] ad iij. calē ianuarij. Et cū post cessionē ad eremū redire veller a bonifacio successore detinetur: et in qdā castro dicto funiculus i hōesta custodia nō tñ libera cōcluditur: vbi miraculis clarus postmodū mouit decimo quarto cal. iunij. Et i qdā sui ordinis mōasterio q[uo]d dicitur sancti antonij retro altare sepelitur anno d[omi]ni millesimo tricentesimo secundo. Et a clemente papa q[ui]nto apud autonij. postmodum canonizatur millesimo tricentesimo et tredecimo miraculis eius in orbe p[re]p[ar]atis.

De sancto Celestino confessor. Ca. xx.

Celestinus confessor et monachus floruit tempore theodosij iunioris. Qui de monasterio suo ad parentes in modum libelli scripsit epl[ist]a stolam omib[us] deum desiderantibus necessariam: sanetitate conspicuam sermone luculentam. Cuius exhortatione vite ipsius perfectio dep[re]hendendi potest: quia vir sanctus non potuit aliter docere q[uam] vixerit. Hec vincentius in speculo.

De sancto hyuone p[re]s[bi]t[er]o. Ca. xxi.

m ij

Huio presbyter et nouus confessor apud trecho-
res. ciuitate claruit in diebus nostris canoniza-
tus per clemēte papā sextū. Hic ex britānia
patre hadeloro matre azora scdm carnē nobi-
litate seculi pollētibus genit⁹ i vicō ville mar-
tini iuxta trechorens. ciuitatē cōstituto et nutritus ab annis
in fantilibus deuote deo seruire cepit. Qui annoz quorū
deciz parilius missus fuit: ibiqz insciētis primitiuis opti-
me fundatus ad studium aurelianense se trāstulit p sacre
theologie et canonis scientijs acq̄rēdis: vbi tam studiū
gratia q̄ scitatis a vino et lauris ferculis ac delicijs cun-
ctis abstīnit et corpus macerās oīonibus vacabat pud-
icitia perpetuo seruans. Inde ab archidiacono redonēse
pro iudice curie sue postularis gratis acceptans officiū
ipsum cū multa charitate et sollicitudine exercebat: nihilo-
minus q̄tidie ad lectionē theologie intrabat miserabilib⁹
personis oppressis subueniens: insitiā summi opere fouēs
iniquos persequēs et discordes ad pacē reducēs: operibusqz
misericordie iugiter intēdebat. De cuius fama postq̄ ad
epm threcorens. peruenit ipm in vniuersalē sue cure iudicē
assumpsit. In q̄ offitio postq̄ aliq̄ tpe virtuosē se gessit: ad
meliorē vitā scz p̄tēplatiā trāsire cupiēs offitio resigna-
uit: et ecclesie parochialis s̄ iohenne cuius erat rector: ser-
uitio se prorsus mācipauit. Pānos delicatos q̄s primo in
p̄ta statum suū vestierat oīno dimisit et vestes rudes albas
et modici p̄ccij iduit: indeqz habitus acsi religiosum po-
tauit. Licet carnē domuit cunctis ieiunijs ab ecclesia in-
dictis in pane tm et aq̄ ieiunauit: ceteris diebus mira cor-
pus abstīnētia macerauit: oīonē et cōtēplationē maiori tē-
poris pte vacabat. Aliqñ integra septimana solus in sua
camera p̄tēplationē intētus perseuerauit: nullo cibo corpo-
reo suscitatus: qui tñ exiens nullā in facie debilitatē ostē-
dit. Missam etiam diebus singulis celebrabat. Cui aliqñ
vñ corpus dñicum eleuaret globus igneus super caput ei-
us cunctis vidētibus et stupētibus apparuit. Pauperes
in domo p̄p̄ia charitatie suscipiēs: eis largiter ministrā-
bat nec vñq̄ne pauperibus hospitibus eē volebat. Pāz
pauperē vñ cum vxore et quorū filijs per nouē menses in
domo tetinēs eis de victu et vestitu puidit. Domū etiam
quādā disposuerat iuxta suā cū lectis et alijs necessarijs
p suscipiēdis egenis q̄bus ipsemet in vilibus ministerijs
obsequēs sepius cū eis in mēsa comēdebat multis mira-
culoz signis effulsi. Cū aliqñ in domo sua per eius vicari-
um vnicus panis solummō repertus eēret brīs hyno mltis
venietibus pauperibus subueniri vellet vicario mur-
murāri medietatē panis dedit: aliā inf pauperes diuisit:
medietasqz prima diuisa cūctis ad esum satifecit. Cū at
in mensa cū vicario p̄dicto sederet mulier alias iuxta tres
panes maximos et cādidos viro dei p̄sentauit: et ab eo in-
uitata vñ recubuisse subito nūqz. cōparuit. Alias etiam
de vnico solo pane quē habebat: infinitos q̄s pauperes ad
se veniēs refecit. Alias q̄s pauperi elemosynā petē-
ti cū nil aliud dādū haberet caputū suū p̄buit: et disco-
perto capite trāsīens post iter medietate idē caputū
in capite suo sibi repositū diuinitus luenit. Cum maxima
fames regionē occupasset. ipseqz famulis mādasset vt fru-
mentū qd habebat i archa repositū pauperibus distribu-
rēt. Illiqz triticū q̄s totū ex archa furto sublatū inuenisset
sc̄t̄s confessor in oīone se dedit: et redeūtibus famulis ar-
cha frumēto repleta iuxta fuit. Mulier qdā lōga infirmita-
te detēta dum secum discūberet et comedere nō valēs vt
nū de calice i q̄ ipse bibebat sūpsisset cōtinuo liberat. Quē
dā etiā viz triēnio a spū maligno vexatū i lectulo suo vna
sola nocte ad q̄scēdum secum pponens mane a demone
ereptum ad p̄p̄ia remisit. Cū qdā hoīes p ponte edificā-
do trabes plurimas cōgregassent: ipaqz ligna nimis bre-

uia ad opus inuēta fuissent oīone sc̄ti trabes ad locū suffi-
cientiā plongate inuenire sunt. A domo cuiusdā signo cru-
cis edito sine vlla rerum amissioe ignē penitus effugauit.
Cū tñ domus tota tā incēdio cōflagraret. Patrē et filiū
vudum int se discordes missā p eis celebrās ad pacē re-
duxit. Pro ecclesia dei et pauperibus magnates quosqz
se opponēbat: et in curijs iudicū p eisdē aduocās intrepē-
dus assistebat: vices etiā et vicos circūiens verbū dñi sol-
licitus p̄dicabat: et multos ad penitētiā pueriebat. Qui
vñ semel ad p̄dicandū accederet et pontē quendā trāsire
deberet: inuenit eā ab insidate flumie occupatū: s̄ signo
crucis edito aq̄ mor diuidunt: et postq̄ sc̄t̄s trāsire subito
ad statū pristinū reuertunt. Cū pauperē quendā vicerōsū
et despectū ac habitu vilē ad mēsam iussit asser: et ambo in ea
dē scutella comederēt: repēte paup ille pulcher et splēdi-
dus nūciū idutus apparuit et post morulā ex oculis oīm
evanuit. Alias etiā eidē ad mēsam sedenti auis quēdā cā-
didi et viridis coloris super eum resedit: que etiā a sancto
manu se capi p̄mittens vudū in mēsa q̄uit: nec nisi ab eo
licentiata recessit. Die quadā dum in sacristia ecclesie sue
pro defensione thesauri domus dei quē quidam ex clericis
distrahēre volebat sederet: colūba splendida supuolauit.
Cuius fulgore tota ecclesia choruscavit. Hospitatus a quo
dā nobile et in camera sua ad dormiendū positus: media
nocte ipse nobilis diuinitus excitatus et monitus vt ad ca-
merā suā irer: illuc accessit: hyponē abisse vidit: eumqz re-
quirens in p̄caua rupe penitētiā agentē inuenit. Obrium
suū sibi a dño reuelatū et p̄sciuit et p̄dixit: et dum infirm⁹
decumberet nūqz abstīnētiā cōsuetā dimisit. Ad extrema-
qz deuētis sūpto viatico sacra vñctioe p totā noctē vñ
sabbati apertis oculis ad crucē intētus p̄stir: et in silētio
orās in auroa se quētis diei dñice que fuit infra octauam
ascensionis. xix. mensis maij: videlz. xliij. cal iunij sp̄s deo
felicitet emisit. Cuius corp⁹ in ecclesia trechorensi sepultus
q̄scit: et i miraculis que per eū christus iugiter operatur
gloriosus viuit.

De sanctis Eustachio et socijs marty.

Ca. xxiij.

Eustachius cū vxore theopista et filijs agapito et
theopisto rome sub hadriano principe passi sunt.
Temporibus enim tritani imperatoris erat qui-
dam magister militum nomine placidus: qui li-
cet gentilis esset: operibus tamen misericordie et
hospitalitatis assiduus: et iustitie intentus oppressis sub-
ueniebat. Cui vxo: nobilis duos filios procreauit: quos
ipsa mater propria educauit. Erat aut strenuus ac potens
in bello et omnes barbari subiugabant ab eo. Et qz miseri-
cordie operibus insistebat: ad viam veritatis mēuit il-
lustrari. Quadam die cum venationi insisteret. cunctis cir-
ca gregem ceruorū insistentibus militibus suis: ipse vnus
ceteris maiorem in syluā vastiorem inscutus est. Et cū in
quandā ruptis altitudinē conscendisset: et placidus vt eū
caperet appropinquasset: inter cornua eius formā crucis
fulgentē vt solem: et imaginē christi p̄spexit: territusqz de
equo ad terrā cecidit. Christus p̄o per os cerui sicut oliz
per asinam balaam ei locutus est: dicens se esse christum
quem ille ignorans colebat: Et cuius ad eum elemosynā
ascenderant: quiqz illius gratia ad animal illud deuēit.
Cui cum placidus peteret: se reuelari plenius quid esset.
Christus ei per os cerui mysterium mundane creationis
et humane redemptionis. diuineqz incarnationis passio-
nis et resurrectionis patefecit addēs vt se baptizari face-
ret: si ab eo saluari vellet. Mandans vt premissa sue con-
fugi nunciaret: vt et ipsa quoqz secum crederet: et die se-
quenti ad ipsum locum reuerit deberet: cui dñs que ei si-
gurata essent plenius panderet. Placidus igitur iam per
secte credens. et de fide nostra informatus domum rediit.

ipm ad pluglum iuuenis hortabāf: Qd cū illa oīno renue-
ret: z matronas oēs licenciasset. Pōpeius ipsius sponfus
gallieno iperatoī pginē accusauit. Et decretū ē ab ipera-
toī: vt aut sponfum suū acciperet aut gladio interirer. Co-
uenta de hoc rñdit se chīm regē regū sponfum habere. Et
rennuēs assensum pberē: qī ex iperiali genere erat z publi-
ce audiri nō poterat itra domū suā gladio trāsuerberata
est. xij. cal. iunij. z via salaria sepulta.

De sancto Baudelio martyre.

Ca. xxiij.

Baudelius subdiaconus z martyr apd nēmau-
sum galliay vrbē passus est. Hic cū quadā sup-
caput scī euertij ecclesiam psecrantis vidisset
lucē celitus effusam z manū dñi se bñdicentēz
ad martyriū qī diuina inspiratiōe animatus
est. Audiēs aut gothoz rabiē in gallijs pstrepere nēmau-
sū accessit z gētilēs sacrificātes redarguere cepit. Ab eis
igit detētus diris supplicijs afflict⁹ cel⁹ fustib⁹: in eculeo
suspēsus z diutissime tortus: atq; laterib⁹ flāmīs adustus
cū in fide chīi immobilis inter oīa tormēta pslisteret: nouis-
sime bipēni capite cesus ē: de cui⁹ corpe sanguis emanās
in lac puerus multos egros inde pfusos sanauit. Hora q̄
q; decollatiōis ei⁹ voces angelice psallētes audite fuerūt
Corpus aut ei⁹ a fidelib⁹ in ipsa vrbē tumulatū est ecclesia
desup edificata. De cuius tumulo laurus arbor exorta et
mirabiliter p eccleie pariete egressa multo tpe ibidē pman-
sit. Latus folijs tacti languidi curabant: demonesq; ex ob-
fessis corpib⁹ pellebant. Qui passus ē. xij. cal. iunij.

De sancto Austregisillo epo.

Ca. xxv.

Austregisillus eps bituricesis. floruit in gallijs
tpe heraclij iperatoī vt ait sigibertus. Qui
inter cetera pūtiū miracula cum molēdinari⁹
quidā die dñico veller molā emēdare: ipamq;
dū tereret: eius manus ferri manubrio adeo
adhesit q; nulla mō poterat amoueri: cūq; ad scīm epm
cōfugisset: ipm penitētē z delictū pñtēm pñstīm vir do-
mini liberauit. Sepultusq; est biturice. xij. cal. iunij. vbi si
gnis ad mirandis refulget.

De scō Constantino imperatore.

Ca. xxvj.

Constantinus magnus imperator sanctissim⁹
q̄uis a plurib⁹ latinorū iustus z scītus repute-
tur a grecis tñ in scōz catalogo exp̄ssus no-
minat. Hui⁹ pī pñtanti⁹ iperatoī q; vna cū gale-
rio maxio iperauit: āno. xvj. imperij sui cōstan-
tinū filiū suū ex obscuriōe helene olim cōcubine matri-
monio sibi natū: vt dicef in legenda helene matris sue. xv.
cal. septēb. ad iperitū secū tulit: q; impauit annos: xxx. men-
ses. x. dies. xj. Anno autē eius imperij quarto maxentius
maximi filius rome augustus creatus est. Licinius darta-
oriund⁹ pñantie sororis pñtanti vir carmunti in impera-
toīem creat. Itaq; respublica tūc sub nouis q̄ruorū princ-
pibus fuit cōstātino z maxentio filijs augustorū: licinio
autē z maximino hoīb⁹ nouis. Deinde quinto persecutiō-
nis anno inter pñtantiū maxentiū bellū exortū est: Max-
entius sepe multis pñijs fatigat⁹: vltimo ad pōtē molinūz
interfectus ē a pñtino. Maximinus chīane psecutiōis
intentator apud tarsum dū cōtra liciniū bellū disposuit
interijt. Post q; pñtatinus apd danubiū de barbaris victo-
riā obrinuit vt habitū est supra de inuētiōe crucis. v. noñ.
maiij. Exinde q̄s p somniū in chīm credidit: quē tñ vñ ex
dñs magnis reputauit. Deīn ad vrbē rediēs post aliq̄t an-
nos lepie plagā incurrit: z a siluestro papa baptizat⁹ anie
corpisq; salute z mundatiōe pcepit: vt dictū est supra i hy-
storia siluestri. ij. calen. ianuarij. Qui pñio die baptisimī sui
hāc legē dedit: vt chīs tāq; ver⁹ deus ab oī vrbē romana
coleret. Scda vt si q; chīm blasphemass; puniret. Tertia
vt q̄cūq; chīano fecisset iuriā bonoz suoz pte dimidia-

puuaret. Quarta vt sicut iperatoī rome sic roman⁹ ponti-
fex caput ab vniuersis epis habeat. Quinta: vt q̄cūq; ad
ecclesiā pfugerit ab oibus seruet imunis. Sexta vt nullus
nisi de licētia sui epī ecclesiam pñstuat in aliq; cinitate. Se-
ptima: vt ad edificatiōē ecclesiaz decie possessionū tribuā-
tur. Octaua ad sepulchrum brī venit z de suis culpis se la-
mentabiliter accusauit. Postmodū arrepto bitente ad fun-
damētū basilice pñstredū terrā pñm⁹ appuit: z. xij. cophi-
nos ad honorē. xij. aploz i suis scapulis foras eiecit. Post
q; aut beatā helena matri suā ad chīm cōuertit: vt dictū
est supra i eadē legēda siluestri. Cōstātīn⁹ gñstos pñceps
iusto ordie z pia vice puerit edictū siq; de statuit extra illā
hoīm cedē tēpla claudi z chīanorū ecclesias apiri: ac de no-
uo pñstui mādauit: chīstianisq; dedit iniaz insit pgregari
Sic q; post. x. annos in q̄b⁹ a persecutorib⁹ ecclesia verabaf
de psecutore chīanus effect⁹ pacē eccleie idulsi: romā ec-
clesiā mirabilib⁹ z insignib⁹ pñuilegijs dotauit. Et vt alt-
os ad ecclesias edificādas induceret: in pñio lateranē. pa-
latio ecclesiam in honore saluatoris mūdi fabricauit: Quā
z siluester papa publice psecrauit vt dicef. v. idus nouēb.
Deinde vt romanū pñsticē excellētius sublimaret vrbez
romā cū terris z oppidis ad eā pñtibus z oibus digni-
tatib⁹ impialibus sedt aplice cessit z tpe cū principibus z
nobilib⁹ romanorū bizātiū q; ciuitas erat bithynie se tran-
stulit: quā ad istar rome edificijs z magnitudie ampliatā
ex noīe suo constantinopolim appellauit. Ibiq; sedem im-
pialē pñstuit. Hāc z extūc regio dicta ē romaneia. i. roma-
noua: neio em grece latine dī nouo. Post hec cū licini⁹ im-
peratoī q̄s in pñtātini despectū q; chīanus effect⁹ fuerat
chīanis nouā psecutiōē indixisset pñtatinus vir ingens
pñcipatū tot⁹ orb⁹ affectās liciniūq; chīi fidei emulato-
rē detestans: eidē bellū intulit: quē pñmū i pñtonia deul-
cit. Deīde apd chīala oppñsit. ac demū crebris bellis deo
sibi aduersate terra marisq; fugientē ad dedicatiōē coe-
git: pñuatiq; iussit: occidi: anno iperij sui. xv. q̄uis oibus
ministris tā nefarie psecutiōis extictis. Sicq; tot⁹ orbis
pñcipatū i pace obtinuit. mltasq; gētes diuersis pñijs sub-
iugauit. Innumerabiles i eo animi corpisq; pñtutes clare-
rūt. Militaris glie appetissim⁹: fortia ei i bellis pñpera
fuit: iustitia sagacissim⁹: liberabilib⁹ artib⁹ z ciuilib⁹ de-
dit: isector iusti amator: quē sibi z liberalitate z docibi-
litate q̄siuit. In amicis egregi⁹ nulla occasiōe pñmittēs
quo opulētiores eos: clariōresq; pñstaz. Multas leges ab-
rogauit: multasq; nouas edidit. Sacerdotes z ecclesias su-
per oīa honorauit: eo q̄ in ipis chīm se honorare testaret
Illud nō q̄ in hystoria tripartita legis eū vsq; ad moītez
distulisse baptisimū: z in nicea cinitate i arriana fide bap-
tizatū: mirabiliter abhorret a nō. Quis em nisi mēte capt⁹
crediderit tñ vir: sub q; nycena synodus. cccc. xviij. patrum
pgregata ē. In q; fides nostra recitata ē. z arrius cum suis
cōplicit⁹ dānat⁹: errorē se vellz mācipari dānato: maxie
cū z arrium sciret scōz patrū e sua autoritate damnatū z
apd laodiciā dei iudici turpissima moīte mulcatū. Sed
z ecclesia dei z oēs āttque legēde approbāt ipm a brō silue-
stro baptisimū suscepisse z ob reuerētiā chīane fidei ro-
manam vrbem: z imperialem dignitatem romano ponti-
fici contulisse: z se ad edificandū constantinopolim tran-
stulisse: ibiq; imperium constituisse. que ipsum nedum ba-
ptizat⁹ fecisse quis credat. Sed z si quis eum rebaptiza-
tum in arriana perfidia dicat: adhuc minus credibile in-
dicatur: vt supra rationibus suāsum est. Ea autem q; men-
dose de constantino dicta sunt. de constantio eius filio ve-
ra esse inueniuntur: vnde propter extimam quam habuit
ad cultum chīi religionem z reuerētiā ad clerum: cre-
ditur ab aduersarijs confictum esse. Nam beatus grego-
rius cum de ipso loquitur in registro eum bone memorie

appellat. Et ambrosius dicit ipm eē magni meriti apd deū q: pūm⁹ iperatoz viā fidei z deuotiois pūcipib⁹ derelict. Alidor⁹ etiā in chronicis suis hoc reprobās oīno dicit eū felicit⁹ terminasse vñ greci eū in catalogo scōz annuerāt vt dictū est: z festū de ipso solenniter agunt. In alia autē hystoria legitur ipm ab eusebio papa baptizātū fuisse: qd sūt false scriptū apparet. Cū z post eusebium melchiadē papā pfecto vrbis tarquintio per martirium vtrā finiuisset: qd sub chitāo augusto qd facere nullaten⁹ psumpsisset. Constantinus igit apud nicomediam cum in pñdas beluz moliret: morbo oppressus rēpublicā bñ dispositā filijs tradēs: q̄uit in pace. xij. cal. iunij. Anno iperij sui. xxxj. etatis sō. lxxij. Sepultus in vrbē regia eius nomini dedicata. Hic gloriofus princeps fecit basilicas istas in vrbē romana. Videlz basilicā dñi saluatoris in pprio lateranē. palatio vt dictum ē. Basilicā pstantianā vbe baptizatus est vbi z fontē ppheticū lapide pstituit ex argēto mirabilē ornatū: q̄ in honore Joānis baptiste eccleē lateranē. appēditiam eē voluit. Basilicā bñ petri apli in tēplo appollonis cui⁹ loculuz auro z argēto insignit⁹ pterit. Basilicā bñ pauli apli extra muros in via ostiē z cui⁹ etiā loculū exornauit Basilicā in palatio syriano que cognominat⁹ scā lēterusalē i honore venerā de crucis: vbi z de ligno crucis dñi celocauit. Basilicā scē agnetis ex rogatu constantie filie sue extra muros via numētana. Basilicā bñ Laurentij martiris extra muros via tyburtina in agro verona vbi sepult⁹ ē. Basilicā. xij. aploz intra vrbē. Basilicā btōz marcellini z petri vbi corpus btē martis ei⁹ q̄scit. Basilicā aploz petri et pauli z Joānis baptiste: i ciuitate ostiē iuxta portuz vrbis. Basilicā scē Joānis baptiste in ciuitate albanē. Basilicā aploz in vrbē capua quā pstantianā noiauit z alias plures: q̄s oēs sacz vasis z vestibus et alijs ad diuinuz cultū pñerib⁹ infiniti pñij p̄dorauit. C De sancto lāospitio confessore. La. xxvij.

Hospitius p̄fessor vñ dñi apud nuceriam inclus⁹ ferro ad carnē accinet⁹ p̄muni tpe modico pane z dactilis vescēbat in q̄dragēsimā sō solis radicib⁹ herbarū vtebat vt de eo scripsit Paulus longobardoz hystoriographus. l. iij. Hic spū ppheticū dōtat⁹ aduētuz longobardoz lōge añ p̄dixit Quos cū adesse cognosceret oēs f̄res suos emittens sol⁹ remāsit: longobardi sō ferocissimi ad locum veniētes: z vt strarēt aditū q̄rētes: s̄y minie iuenire valētes accēso tecto descēderunt ad vix dei. Quē vt ferro vinctuz reperit: existimauerunt euz eē reū aliquē ibidē ex culpa reclusum. S̄y euz ipm vñ⁹ eoz gladio ferire vellet brachiz sibi arefactum ē. Qui mox vt veniā petijt sc̄tus euz illico sanauit z p̄uersuz ad chīm monachuz fecit. Qui etiā p̄bum dñi longobardis p̄dicans. plures ex eis dē dño acq̄siuit. Quienit in pace. xij. cal. iunij.

C De sc̄tis Thiotheo z Polio z Eutychio mar. La. xxvij. Thiothe⁹ Poli⁹ z eutychius martyres apud mauritaniam cesariē. passi sunt: Qui i p̄fata reglōe p̄buz dñi vndiqz disseminātes glōso martirio parit coronari meruerūt. xij. cal. iunij. vt ait ado in martylogio a lāteronimo sumpto.

De sancta Julia virgine z martyre. La. xxix.

Iulia sōgo z martyr ex ciuitate carthagine. cum vicia vrbis capta z subuersa fuisset captiua ducta fuit que sortita cum alijs p̄captiuis deuenit in fuitutez cuiusdā eusebij gētilis nobilis palestini: cui diligētrissimē famulabat. spacio q̄ poterat ieiunijs z orōib⁹ vacās. Quāqz dñs ei⁹ q̄uis chīanā ob ei⁹ gratū seruituz diligēbat. Cum at ad gallias euz mercib⁹ tēderet: z in capite corice euz nauī applicuisset: ancillāqz secū deduxiss̄ cōtigit in ipso loco gētilis dñs suis solennia celebrare. Et

dum tā naute quā nauigantes cum sc̄olis isule ad sacrificia deoz accederēt. sola iulia remāsit in nauī. Cōperto q̄ chīana eēt: felix quidā tribun⁹ petijt ab eusebio ancillāz eius p̄quor ex suis p̄mutari: ad hoc solū vt cā sacrificare cōpelleret. Quō cū ille p̄p̄ ei⁹ gratū fuitum oīmode recusaret. Inito putiō naute ex industria eusebiū inebriarūt. Quo dormitāte iulīa rapiunt: z sacrificare nolentē alaps cedunt: crinib⁹ torquer: z dudū flagellant tā dē crucifigunt p̄frentē cruci p̄figunt vbi post mortuā spm̄ emisit. xj. cal. iunij. Adonachi autē qdā q̄ in insula marinartea que vulgo goigona vñ habitabāt diuina reuelatiōe moniti nauē ascēdentes coricā deuenērūt z corp⁹ martiris chīi tollētes celerime redierunt: z in eoz isula sepeliērūt: qd tñ p̄cessu tēpore aica regina vxor desiderij longobardoz regis inde brixā trāstulit in mōasterio eius nōi fabricato honouifice collocauit. C De sc̄to casto z emilio martyrib⁹. La. xxx.

Casto z emilius martyres in africa passi sunt Qui vt scribit beatus Lypuanus libro de lapsis propter verbi fidei confessionem per ignē conflagrati passionis martirium consummauerunt. xj. cal. iunij.

C De sc̄to desiderio epō z socijs marty. La. xxxj.

Desiderius ep̄s lingonē. t̄pib⁹ honozij z theodosij iperatoz martirij passus ē. Nā dū vandali lingonē. ciuitatē dudū obsessā debella rēt. Sc̄tus ep̄s mūx ascēdēs p suo grege clementiā postulabat. Vādali sō vrbē intrātes z multitudinē ciuū chīm p̄frentiū trucidātes ep̄m in ecclesia p pplo orante reperitēs ceperūt z suo duci noīe cre sco p̄fauerūt. Qui cū se libētissime morti obtulisset: dñi illi residuo ppli parcere vellent: duct⁹ ex vrbe decollatur nulla p̄pter hoc erga gregē mīa p̄ctis exigētib⁹ exhibita. Cū at speculari ep̄i portā vrbis intrare veller: capite illi so mox expirauit. Statimqz saxis irruētibus ianuā adeo obstruit vt nulli deinceps per ipam audir⁹ patere possz in testimoniū martiris chīi nulli licere ofidēs vt per ianuā illā intrare pagan⁹ vñ sc̄tus ep̄s exuerat decollādu. Dux etiā ipē gladiator chīi martirē p̄cussisset i libro diuino ibi dē aperto s̄yguis nōnulle gutte stillātes plura folia p̄fiorūt līs oīno illesis: q̄ vñ hodie i testimoniū p̄seruat miraculi. S̄y paulopost crasc⁹ in ciuitate arelatēsi a suis captus z hostib⁹ tradit⁹ crudeli nece p̄ceptus ē. Sc̄tus sō desiderius sepultus ē lingōis miraculis clarēs. Inter q̄ s̄i q̄s intra eccleē sue septa falso iurare sc̄tēter nititur: celestis mor vltione punitur. Passus est aut. x. cal. iunij.

C De sancto desiderio alio epō z mar. La. xxxij.

Desiderius ep̄s lugdunē cui⁹ vita celebris mirabilibus fuit passus ē i eode territorio lugdunē. villa p̄stinano cuius corpus mō sepultum veneratur in ecclesia viēnē. festumqz eius ibidē. x. cal. iunij. recolitur.

Theopompus ep̄s nicomedien. in eadez ciuitate passus ē cū qdā senexio sub diocletiano augusto: q̄ p̄io anno iperij sui illuc accedēs iussit fieri statuas ex auro apollinis: z artēio: z eas in tēplo p̄ductas a cunctis adorari. Cūqz theopompus ep̄us ad p̄hanū educt⁹ simulachra adorare nolisset missus est in clibanū ignis: i q̄ die z nocte illesus p̄māsit. Nocte sō tñ extēs luce celesti p̄uita ad palatiū diocletianū deuenit: oib⁹ q̄ ianus reserat⁹ diuinit⁹ vñqz ad lectū suū accessit: seqz viuēs tē protestans ad clibanū redijt. In cui⁹ medio mane p̄salēs z oīno iust⁹ repert⁹ ē. Quō dū iperatoz magie ipi⁹ ascriberet vt experiret canē in furnum mitti fecit: q̄ subito incensus est. Post hec theopompus diebus. xxij. in carcere sine vllō cibo detinetur sed a dño confortatus vultu hylari inde producitur. Tunc iussu imperatois oculus sibi de

ter effodit sed ipso ad carcerē redeunte sibi a dño restitui-
tur. Ad dñs diocletianus itez artib⁹ magicis deputaret
accerdito ad se quodā egyptio maximo mago theona noie
induxit eum ad ep̄m suis p̄stigijs occidēdū: voluit tñ pio
artē ei⁹ videre. Qui thauz ferocissimū ad se ductū dū in
aure ipsius aliq̄ sba dirisset subito i duas ptes discerpserit:
q̄ in lace pōderate eq̄l̄r p̄sauerunt. Tūc mag⁹ theopōpo
obtulit spirulas farinales artis magicę: venenū i calice
demonijs plenū. Et cū ille hec oia sine lesiōe gustasset ma-
gus puerit itz cū eo carceri tradit⁹ ab eodē baptizat⁹. No-
mēq̄ sibi i enclius iponit: idē scilicet educit⁹ z i terrā sup̄m⁹
extrusus at q̄ ad stipites ligat⁹ lapis magnus vir ab octo
viris portat⁹ v̄tri ei⁹ supponit. Sz eleuat⁹ lapis a seipso
vltra. xv. cu bitos diuinit⁹ p̄siliuit. De hinc i emineti suspē-
sus pedib⁹: capite deorsū sarog⁹ ingēti ad ei⁹ ceruicē allig-
gato: Fune q̄q̄ tenebat p̄ciso vt raptim tract⁹ ad terrā
dirūperet. sine vlla lesiōe i pedib⁹ stetit. Nouissime aut⁹ de
collatus ē. Senecius p̄o in defosso terre positus: humoq̄
optus eq̄s sup̄inductis vt calcib⁹ terrā p̄meret: migravit
ad ch̄m. Quorū corpa nicomēdie in eodē tumulo sepulta
sunt. x. cal. iunij. De sc̄o x̄banae discipulo. Ca. xxxvij.

Manaem discipulus herodis tetrarche colla-
trane⁹ fuit. De q̄ scribit actū. xij. c. hic. fidei
catholice doctor z p̄pheta sub ḡia noui testa-
mēti apud antiochiā in ch̄o deuit. ix. cal. iunij. vt dicit hieronym⁹ in martylogio sc̄orū.

IDe sancta Joanna vxore chuze discipula. Ca. xxxv.
Joanna discipula: de q̄ p̄memorat Luce vlt. ca. que
cū trib⁹ marijs circa sepulturā dñi legi⁹ fuisse solli-
cita. Hec fuit vxor: chuze pcuratoris herodis antip-
pe q̄ fuit tetrarcha galilee: z hec post ascensionē dñi
cū discipulis fuit. cisq̄ sedule ministravit. Et apud
hierosolymā i pace deuit. ix. cal. iunij. vt dicit hiero. vbi. s.

De sancto Seruulo martyre. Ca. xxxvi.

Seruul⁹ martyr passus est tpib⁹ numeriant i perato-
ris i ciuitate tērgestina sub iunilio p̄side. Qui nobi-
lib⁹ et iudē vrbis parētib⁹ z ch̄ianis ortus parre vi-
delz Eulogio matre clemētia ab annis puerilibus
in fide doc⁹ deo seruītēs eccl̄ias frequentabat z in
oīone persistebat. Et cū annorū eēt. xij. exiēs ciuitatē i spe-
lūca anno vno z mētib⁹. ix. latuit eremiticam vitā ducens.
Dei⁹ celesti voce admonit⁹ vt parētes reuīserz: q̄ cū vbiq̄
perq̄rebāt ad ciuitatē deuenit: mediorq̄ itinere mīre ma-
gnitudinis serpētē iuenit. Quē primo quidē vidēs expa-
uit. postea aut⁹ p̄sus in ch̄o signū crucis edidit: z erussia
uit in serpētē. Statimq̄ coluber p̄ mediū crepuit veniēs
q̄ ad parētes latēnt susceptus eis cuncta q̄ sibi p̄igerāt
enarravit. Post dies modicos eulogius mortu⁹ ē. z seru-
lus cū matre vidua morabat⁹ z miraculis choruscabat. Fi-
lius cuiusdā ciuis a demōio verabatur. clamāre demōe per-
os pueri q̄ si puer ad Seruulū duceret statim immūdu⁹
ab eo sp̄s eīceret. Quē dū dudū req̄sisset parētes pue-
rū ad seruulū deduxerūt: z q̄ demō dixerat enarrauerūt. Sta-
timq̄ sp̄s pue-
rū elidens cepit dētib⁹ frēdere z spumans
ip̄m diutius agitare. Seruul⁹ nō inuocato nōle trinitatis
immūdu⁹ p̄stigiū sp̄m ab eo eiecit z ip̄m cū parentibus ad
ch̄m p̄uerit. Vidua q̄dam famosa noie fulgentia filiū ha-
bens grauit⁹ febricitantē veniens ad sc̄m iuuenē p̄ salu-
te fili⁹ supplicabat. Qui domū ei⁹ ingressus oīone p̄missa
egrotantis manū tenuit: morq̄ ip̄m liberatū a febre dele-
cto p̄duxit: z vna cū matre ad baptisimū gratiaz perduxit.
Quidā domū p̄struēs ex alto ceciderat: q̄ semiuuius tace-
bat. Quē i lectulo leuatū puulo obrulerūt q̄ p̄ eo ad ch̄m
orauit: z apphēnsa ei⁹ dextera ip̄m illico icolumē eleuauit
Sed quacūq̄ detēti valitudie ad eū p̄currentes sanitatē
p̄squebant: multiq̄ gētiliū puerrebant. Deniq̄ tentus a

iunilio p̄side vt ydolīs immolaret: cū sacrificare p̄tēp̄ssz
prio neruis cedit. dehinc in cculeo suspendit⁹: z iocquet⁹:
usq̄ latera vnguibus laniant. Et post hec depositus oleo
seruētū p̄fundit⁹: sz in his oibus p̄statio reddidit. Et cū p̄se-
putaret q̄ magicis artibus supplicia superaret. lotio fetē
ti ip̄m lauari iussit: vt sic more gentili maleficia expelleret.
Sed p̄tus diuina fetore in balsami fragrantia in naribus
oīm cōmutauit. Et cū p̄plus ip̄m innocentem clamaret:
p̄ses timore multitudinis ip̄m extra vibē eductum clamaret:
ingulari fecit. Lulus corpus mater cū omnibus p̄ eū cō-
uersis in eadē ciuitate oī leticia sepeliuit. ix. cal. iunij.

De sc̄is donatiano z rogatiano martyrib⁹. Ca. xxxvij.

Donatianus z rogatianus fratres i gallijs ci-
uitate nāmetis tpibus diocletian⁹ z maximi-
ni passi sunt. Qui cū i dicta ciuitate residerēt
z p̄cepta imperatoris ch̄ianos ad immolan-
dum p̄pellentia audiissent. Donatianus iay
senex germanū corde fidelē baptizari cupiebat: anteq̄ p̄-
secutor de q̄ intellexerant: ad vrbē attingeret. sed tñ cum
p̄pter sacerdotis absentiam baptisimū habere non posset:
ambo fratres ad dñm oiauerūt: vt martirium rogatiano
pro baptismo succederet: q̄d z factum est. Nam ambo com-
prehēsi ē in carasta extēsi ac laniati: deinde lācea militari
perforati nouissime capite celi sunt. ix. cal. iunij.

De sanctis anolino z socijs martyrib⁹. Ca. xxxvij.

Anolinus custos carcerū erat sub p̄fecto vrbis
almachio tempore maximiani. Lū aut⁹ alma-
chius vrbani papā detentuz in carcere custo-
diendū anolino tradidit: z sermones sancti
pape anolini cum tribus tribunis audiissz
conuersi sunt ad ch̄m: z ab vrbano pontifice in carcere ba-
ptizati. Ad p̄fectus cōperis anolinū teneri fecit z sacri-
ficare nolētē p̄stigiū iussit capitalē subire sentētiā. Tribu-
nos nō ch̄m p̄tēntes: primo quidē grauit⁹ laniatos ad
sacrificia duci mādauit. Sed audies eos in ydolum con-
spuisse ip̄os eodē loco decollari p̄cepit. Qui passi sūt. ix.
cal. iunij. sepulti iuxta sanctos tyburtium et Valerianum.

De sancto vrbano papa z mar. Ca. xxxix.

Vrbanus papa et martyr huius nois primus
natione romanus ex patre pontiano de regio-
ne via latina: calixto pape primo in episcopa-
tu romano successit: seditq̄ annos. viij. mē-
ses. ij. dies. xij. Hic genere nobilis ab infantia
ch̄ian⁹ virtute abstinentie: z castitatis ornatus. dignitatē
officiū p̄ritū studio adornauit. Adulteriorē p̄ fide ex vrbē
p̄scribitur sz a fidelib⁹ ciā reuocat⁹ huius tpe sceptri eccle-
sia rome p̄dia possidere: de quibus sanctus pontifex cle-
ricis et norarijs qui gesta martyrum conscribebant sum-
ptus ministrabat. Ante enim ecclesia ad instar apostolo-
rum in communi vivebat: pecunias tantuz recipiens pro
egenis. Hic multos ch̄ianos ad fidem conuertit. Va-
lerianum sponsum sanctum cecilie: et fratres eius Tybur-
tium nedum baptizauit: sed ad martirij palmam exhor-
tando perduxit. Postq̄ autem beata cecilia sancto pape
Vrbano domum suam tradidit dedicandam: et ipsa in
eadem vitam martirio finiuit. Urbanus predicationi
et baptizatiōi insistentis fidelium ab almachio p̄fecto vi-
bis capitur z in carcere detinetur: deinde sibi oblat⁹ cū
p̄fectus eidem ch̄ianitatez opponeret z thesauros eccl̄-
ie requisisset. Respondit vrbano q̄ plus mouebatur al-
machius concupiscentia thesaurozū q̄ cultura deozū
Et cum ip̄m p̄fectus superare non posset: anolino tribu-
no in custodia tradidit: vbi existens anolinum cum alijs
trib⁹ tribunis conuertit vt supra. prime dictū est: q̄b⁹ per
martirium assumptis. Urbanus ad simulachra duct⁹:
z thura imponere p̄geret. Sed oīte sc̄o ydolum cecidit

et. xxiij. sacerdotes igne ministrantes occidit: que in ipso loco prefectus decollari iussit: cuius corpus marmeniarum carpsit nup. pueria cum filia lucia sepeliuit cum cecilia tyburtio vale riao et mario i eodem sepulchro: qui passus est. viij. cal. iunij. circa annum dñi. cccx. Hic constituit ut omnia vasa ecclesiastica ad sacra ministeria pertinerent aurea vel argentea fierent vel si pauperum ecclesia stanea: non aut vitrea propter fragilitatem: nec lignea propter porositatem: nec cuprea propter nauseam et abominationem. Hic etiam fecit ordinationes. in. p. mensem decembris. presbyteros xij. diacones. viij. episcopos per diuersa loca numero. xv. et cessauit episcopus dies. xix. **Ca. xli.**

Necesse martyr quod interpretatur victor: gothorum gentem ostendit: sed ab eorum proisus vitis alienus ab annis puerilibus per sanctum theophilum gothorum episcopum qui primo scilicet nycece celebrato interfuerat in fide doctus et baptizatus est. Cum autem iter gothos discordia orta esset et due ex eis partes fierent quoniam vni fririgenes alteri vero atanaricus presbiter: et ipse presbiter adiuuaret decertassent. Fririgenes ab atanarico victus est. Qui se tunc tulit ad phidum romanorum: et ab imperatore valentino ad christianitatem suscipiendam cum suis inductus: super romana militaria que erat in thracia crucis christi posita aduersarios expugnauit. Quapropter atanaricus cum suis fide suscepit. Et succedere predicto theophilo episcopo viphilo qui et ipse presbiter in nopolis sedo fuerat concilio celebrato. omnes gothi presbiteri illius ab eodem viphilo in fide docti et baptizati sunt. Qui etiam episcopus sacre scripture libros de latino transiit in linguam gothorum ut populum ad fidei rudimenta perduceret. Hic etiam qui christiane pre adherebat christum viriliter predicabat. Qui ab aduersariis atanarici gothis: qui iuxta danubium habitabant: detentus et ad fide christi deneganda compellus est. Quod cum facere recusaret igne copiosum mittitur: sic spiritum deo reddens martyr dignus efficitur. **Ca. xlii.** Cum autem quidam nomine marianus de ciuitate maseupstia olim sancto martyri amicitia specialis coniunctus corpus eius requireret et furor gothorum gentiliu formidaret: nocte surgens ad corpus perquirendum accessit verum cum locum ignoraret: stella sibi apparere: et ut olim magis via ostenderet ad locum perducitur: qui supra corpus martyris desecrate sacre sibi reliquie reuelantur et ab eodem collecte in domum suam honorifice collocant: multaque sanctorum miracula earum fuisse demonstrant. Processu vero temporis a fidelibus ecclesia in ciuitate constructa: et corpus martyris illuc transferretur: solo manum pollice ad eius solatium mariano dimisso. De corpore vero sacro nihil amplius illo tempore potuit amoueri. Nam dum aurentius episcopus maseupstie ecclesiam fabricasset: de reliquiis sanctorum thearacti: pbi et andronici de auarjana vrbis vicina preter consecratione ecclesie obtinuisset promissione facta quod de reliquiis necesse martyris partem in recompensatione referret: apertis sepulchro manus ad auferendum ex membris aliquid posuit: sed confestim manus eius arida et contracta facta est: nec prius restituta donec episcopus de temeritate penitens: manus ut posuit prosequenda sanitate ad corpus rediit. Post tempore decursum corpus ipsum venetias transferat desecrare de in ecclesia sancti nicolai. passus est aut sanctus mar. viij. cal. iunij.

Ca. xliij. De sancto cenobio episcopo et confessorie.

Cenobius episcopus ciuitatis florentine vrbis nobilissimus a puerilibus annis diuinitus lris imbutus scripta respiciu: post minores gradus ad episcopatum eiusdem ciuitatis electus est. In quo multo tempore presidens gregem vnicuiusque exemplo sollicite paut: et multorum signorum gloria splenduit. Inter que dum quidam ecclesie sue sedia occupasset: nec septem admoniti ea reddere vellet subita morte perites exemplo suo alios nedum ad restitutionem sed ampliore dotatione florentine ecclesie perouocarunt. Adstrona quedam aploz limina visitans vnicuiusque paruulum secum deducens cum febricitante cenobio episcopo promedauit: et romam perre-

xit. que ipse materno more diligenter fouit. Cumque die quadam necessitate ecclesiam adisset: et mater ipso instanti rediens filium eadem hora expirasse repperisset corpus eius in vlnis accepit: et cum lachrymis ante pedes viri dei precepit: que ille sua oratione continuo suscitauit. In cuius testimonium locus in quo genua fixit geniculus vocatur qui si aliquando a quacunque bestia immunditia polluitur mox diuina ultione bestia illa puniuntur. Alia vice egressus de ciuitate iuuenem qui ad tumultum portabat inuenit: pro quo deposito pheretro erectas celebravit. Rogatus quos ab asstantibus pro eius suscitacione ipso quos ex humilitate diutius recusante tandem acquiescentes pro ipso dudum orauit et populum omnem kyril clamare admonuit: sicque iuuenem ad vitam reduxit. Quicquid in pace maturus etate. viij. cal. iunij. Sepultusque est in ecclesia sancti laurentij. Unde post aliquot annos translatus in ecclesia sancte triginta reparata. in cuius translatione facta tempore hyemali arbor quedam quam casu ipsius pheretri tetigit subito flores produxit.

Ca. xliij. De sancto Dionysio episcopo mediolanensi.

Dionysius episcopus mediolanensis tempore constantij filij constantini claruit. Qui ab eo aliquando circumuentus arriane heresi subscripsit. Et postmodum punctus ab eusebio vercellesi episcopo cuius erat in baptismo filius: ventis petijt. Qui ille penitentiam indixit propter quod a constantio ad cappadociam in exilio delegatus ibidem pro christi fide et catholice veritatis assertionem vitam finit. viij. cal. iunij. Cuius reliquias sanctus basilus cesaree cappadocie episcopus postmodum ambrosio mediolani episcopo transmissit: quas ille deuote suscipiens honorifice ibidem recondidit.

Ca. xliij. De sancto Mutio abbate.

Mutius abbas ut rettulit copres. Hieronymo in vitis patrum. Primo gentilis fuit et latronum princeps ac sepulchrorum violator. Qui cum nocte quadam ad domum deo dicatam triginta deuenisset expoliandi gratia subito soporatus vidit in somnis quendam regali habitu indutum eum a flagrantibus desistere monentem. alioquin morte turpissimam committentem: viditque monachorum militiam et eorum ducem. Qui nomine mutij quod iussa adimpleret illi regi promittebat. Cuius lans subitoque puerus ad ecclesiam confugiens baptismum suscepit et ad eremum transiens in sanctitate nimia solitariam vitam duxit multosque discipulos habuit. Semel tamen in hebdomada idest dominica die panem sibi missum de uinitus comedebat: nullusque alius de cetero cibis sumebat. Adolefens quidam ad eum accedens ab eo monachus efficitur: et dum ab eo monachali habitu vestitur. cepit iuuenis dicere quod optaret se ab eodem patre mortuum vestiendum quod se mutius facturum promissit. Cum autem autem post aliquot annos iuuenis decessisset: et eum abbas induisset interrogatus ab eo an ipsum sufficienter iduerat. Respondit defunctus quod sic et quod promissa optime impleuerat. iterum cum quendam in extremis constitutum visitaret curaret et multa sibi et comitibus una super eum: solus iam ad occasum festinans precepit soli ut se modicum expectaret: quod et sol fecit nec occubuit donec multis cum sociis ad locum peruenit ubi monachum defunctum iuuenis eius vocans interrogauit quid proptaret an ad vitam penitentem redire ansioso suo desce. Qui respondens quod magis cuperet dissolui et esse cum christo in pace obdormiuit. Alteri quos in extremis laboranti quod conscientia premente mortis exitum expauebat. Rogatus ab illo tres annos sibi ad penam percellos a domino impenituit. Quod ad eremum deducens post triennium ad domum suam angelum reduxit. Posteaque supponente ille quasi dormitans expirauit: que abbas muti sepeliuit. Hic etiam frequenter ad loca remotissima in momento diuinitus per euectus est quicquid autem in christo. viij. cal. iunij.

Ca. xliij. De sancto mutio presbitero monacho.

Multus alius monachus ut dicit heraclides cum scilicet vir esset mundo abrenunciare desyderans cum filio parvulo octo annorum ad monasterium accessit et tunc cum infante per seculum exebat: donec instantia impbitatis per seculum a filio se tunc: ut si non se patre esse meminerit. Quod ut plene probaret de industria negligebat puulus squalidus indutus colaphis etiam sine causa sepius cesus: ita ut nunquam videret filium nisi lacrimarum vestigiis genis perfusus. Pro amore christi nichilominus et obediencie pueri rigida hec oia patientissime tolerabat. Cum die quadam abbas flere videret infante iussit patrem ut filium iactaret in flumen: quod non adeo cito mandavit quam celeriter mutus iussu compluit. Sed procurari fratres de industria parvulum de flumine rapuerunt. Tunc abbas a domino revelatum est: sanctum mutum hac obediencia abrahe patriarche meritum acquisisse. Hec heraclides.

De festo corporis Iesu christi.

Cap. xlv.

Festitas corporis Iesu christi ab urbane papa quod nunc instituta est videlicet anno domini. M. cclxij. anno pontificatus eius primo. Cuius institutionis causa motiva fuit miraculum quod tunc temporis apud vulgum nostrum apparuit. Cum enim quidam presbyter de veritate sacramenti aliquid hesitaret: et sanctam hostiam confregisset subito sanguis vius ex hostia manare cepit: et corpale adoro circum tinxit: quod nulla unquam lotionem deleri potuit: sed in testimonium miraculi usque in presentem in corpale sanguis permanet et viterbi ubi tunc erat curia per reliquias reservat. Hoc igitur miraculo principaliter inducitur romanus pontifex urbanus quartus huius sacramenti devotione affectus pie statuit prefate institutionis memoriam prima quinta feria post octavas penthecostes a cunctis fidelibus celebrari: ut per totum annum circuli eo vivamus ad salutem eius institutionem illo tempore specialiter recolamus: quod spiritus sanctus discipulorum corda edocuit ad plene cognoscenda huius mysteria sacra. Nam et in eodem tempore cepit hoc sacramentum a fidelibus frequentari. Legimus enim in actibus apostolorum quod erant perseverantes in doctrina apostolorum et communi fractione panis et orationibus statim post scripturas missionem. Cum autem hoc gloriosum sacramentum sit quiddam singulare donarium nobis a christo donatum et quatuor sunt quod donum quodlibet extollit ubi videlicet concurrunt in dante liberalitas: in dono preciositas: in modo congruitas: in sumere non necessitas et villitas. Idcirco circa corpus christi sacramentum quatuor occurrunt consideranda: videlicet in domino largiente liberalitas generosa. in dono excellente preciositas valorosa. in modo congruente oportunitas speciosa. Et in homine sumere utilitas fructuosa. Circa primum sciendum quod christi liberalitas: hoc sacro appetit ex eo quod ibi sume relucet divina omnipotentia: sapientia et benivolentia. Cum enim homo in aliquid totum suum posse et scire et velle nihil amplius potest: in hoc autem dono apparere sume. primum dei omnipotentia: quod in sacro eodem mirabilia tota operatur. In tribus enim operibus maxime appetit omnipotentia dei. in creatio: in incarnatione et consecratione. Opus autem incarnationis preponitur operi creationis. Unde augustinus. Ihesus deus de virgine natus potest operum esse mundum de nichilo creatus. Opus autem consecrationis adhuc apparet mirabilius quam ipsa in carnatio triplici ratione. primum quod in incarnatione creator factus est creatura. Nam per hunc manens quod erat assumpsit hominem quod non erat. hic autem creatura fit creator. Panis namque substantia: quod est creatura inaniata: efficitur caro christi quod est caro dei et sic substantia panis fit substantia unita substantie dei. Secundo quod operum incarnationis factum est ab ipsa trinitate immediate nulla creatura coopante hic autem est transmutatio fiat a deo tamen mediante et coopante homine sacerdote et aliquo peccatore. Tertio quod incarnationis semel facta est nunquam iteranda: consecratio autem corporis christi quotidie et multoties iteratur. Secundo appetit huius maxime dei sapientia: quod ipsum sacramentum in testamento veteri presens figuravit. Sapientis autem est opus subtile providere et pluries et formaliter designare. Et quibus modis venerabile sacramentum in veteri testamento fuisse figuratum. Principium tamen eius apparet figurare. Tempore legis nature. tempore legis scripte et tempore prophetie. Tempore legis nature. Figura huius habet in sacramento melchisedech: quod fuit rex hierusalem et sacerdos dei: ut dictum est supra de melchisedech: quod sacrificium suum deo obtulit panis et vini ut habet. gen. xiiij. b. enim figurantur christum rex regem iudeorum et sacerdotem summi patris dei quod per eius filium david prophetaverat dicens tu es sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech: quod sacrificium sui corporis et sanguinis sub eisdem speciebus obtulit deo patri. Tempore legis scripte. Figura huius habet de manna quod deus pluit patribus in deserto: quod ab hebreorum populo in divinis vallibus recollectum. quibusdam in magnis a quibusdam in parvis semper eiusdem mensure inveniuntur: et ad omnem saporem edentis perveniebat: quod pane aliti sunt presens in deserto vagantes donec in terram promissam de fructibus gustaverunt. Quo figurabatur hoc sacramentum quod integrum sumitur ab omnibus in quocumque quantitate hostia tribuitur: quod etiam secundum affectionem sumentis sic in eo ad omnem saporem virtutis vel vitij operatur. Et hoc pane nos alimur in deserto presentis seculi peregrinantes donec ad terram celestis patrie devenientes ipsum christum veteris agnoscimus fructum in suo fonte gustemus. Tempore prophetie. Figura habet in helia quod fugiens a facie iezabelis in deserto quatuordecim diebus obdormivit in umbra iuniperi: quem angelus excitavit et subcineribus panem ostendit: quod refectus in eius fortitudine pagavit usque ad mortem dei. Quo figurabatur peccator qui fugiens a facie tentationis in deserto presentis seculi lassus in contemplatione arboris crucis quietem invenit. Ibique carne christi sub specie panis subcineribus presentem accipit: quod cibo refectus securus pambulabat usque ad montem etherei regni. Idcirco hoc sacramentum de viaticum quod panis viatorum. tertio appetit in ipso sume dei benivolentia: quod dedit. primum seipsum. Non enim dedit celum nec angelos: nec apostolos: nec matrem propriam: sed corpus suum ad timorem. quod dedit semetipsum pro nobis. Secundo dedit se in cibum non in focum nec in fenum: sed in edulcium. Augustinus vox dei de celo: cibum suum gradum: crede: et manducabis me. Tertio perpetuum usque ad annum nec decemum: nec decemum sed usque ad seculum sine fine manet. Vltimo. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi. Circa secundum sciendum quod huius doni preciositas appetit ex eo quod ipsa caro et sanguis christi nobis donatur: quod nihil preciosius esse potest quam caro deifica et homo unita ut dictum est. Circa cuius preciositatem dubitari posset: si velut naturalibus non sub argumentis scientiarum naturalium: tamen aliquid naturalibus exemplis oia dubitabilia aliquantulum persuadent. primum enim dubitatur quod panis in carne et vinum in sanguine transmutatur. Huius exemplum naturale habemus quod panis quem coeditur in veram hominis carnem et vinum quod bibimus in verum sanguinem naturaliter convertitur: post certum horarum spatium opante natura. Quid mirum si quod natura facit iterum alioque horarum deus sine tempore operatur. Ipse enim naturam creavit et eius cursu sua omnipotentia mutare potest. Secundo quomodo accides nulli inita. Accidentia enim sine subiecto in eodem presentibus omnibus dubitabilia videntur. Non enim illa rotunditas: et albedo: et sapor: et alia accidentia sunt panis: quod panis ibi non est: nec corpus christi: quod talis luce a nullo corpore coloratur: quod in nullo subsistit. Si in ipso naturalibus appareret aliquod accidentia: quod nulli substantie corpore innotuit. sic curvitas remi in aqua: non enim talis curvitas est accidens remi: quod rectus est: nec aqua quod sine remo tale accidens non habet: quod in nullo subsistit. Tertio quod corpus in hostia collocat videretur enim mirabile quod christus quod deus est et homo perfectus sub modici panis specie preterit. Si si quis aduerrat qualiter sola substantia transmutatur videbit eundem quod substantia quod non suscipit magis nec minus sub illa modica hostia preteriri potest. Sicut enim ibi sunt accidentia panis sine subiecto sic et ibi est substantia corporis si

ne aliq̄ accideret et p̄sequens nulla ē ibi dimēssio quātitati
na sine q̄ substantia magni corpis sub q̄stitare minimi cor-
pis p̄tineri p̄t. Ibi exēplū in naturalib⁹ habemus q̄ ad
hoc v̄t. scilicet visibile corpus ab oculo videatur necesse est
vt dicit aristot. q̄ forma visibilis sit in pupilla: et sic colum-
na et dom⁹ ab oculo v̄tā est i pupilla nō quātitatiue: s̄ for-
ma: vt montē maximū i modico speculo videm⁹. Quar-
to quō in plurib⁹ non multiplicat: vñ est i idē corp⁹ ch̄i
in multis et infinitis altari⁹ p̄ diuersas mūdi p̄tes in mul-
tis hostijs eodē tpe p̄sistit: nec tñ ex hostiarū multitudi-
ne corp⁹ vñcū plurificat: q̄ etiā i celo et i altari tñ diuersimo-
de p̄tinet. in celo em̄ corp⁹ altari hostia sacramēta. Ibi ex-
emplū habem⁹ q̄ vñ et eiusdē hoīs ymago in diuersis et
multis existēs nō plurificat. Et in seip̄a subsistit corp⁹
in speculis nō formalit̄. Quid quō diuisus nō lacerat. Lū-
em p̄tes hostia diuidit corp⁹ nō frangit: s̄ in q̄libet quā-
tūcūq̄ minima p̄tula integralit̄ p̄tinet. Ibi exēplū ap-
paret i speculo in q̄ cū vñ hoīs vna sola p̄sistat ymago: si
per p̄tes diuidat: in q̄libet p̄te etiā modica integralit̄ yma-
go eadē resultat. Sexto quō sup̄ nō p̄sumat. Nā non est
adeo i orbe tā maxim⁹ q̄ toties sup̄ animō nō eēt p̄sum-
pt⁹. Ibi exēplū apparet i cādela a q̄ si lumē ab infinitis cā-
delis recipiat appositis. lumē tñ ipm̄ nunq̄ minuitur: sed
sq̄ eodē splendore relucet. Criticū etiā q̄ a mūdi exordio
sq̄ oēs hoīs comederūt nūquam p̄sumere potuerūt. Se-
ptimo quō in diuersis diuersimode operat̄. Nā sicut ille qui
digne sumit: remediū suscipit: sic q̄ indigne sumēs iudiciū
sibi māducat et bibit. Ibi exēplū est d vna et eadē medi-
cina que duobus egris a medico data vñ bene disposito
operat̄ ad sanitatē: alteri male disposito operat̄ ad mortē
nō ex defectu medicine sed ex mala sumentis dispositiōe.
Sic q̄ de p̄tate huius sacramēti cōstare p̄t. iōan. vi. Caro
mea vere ē cibus et sanguis me⁹ vere ē pot⁹. Circa tertiu⁹
notādū q̄ modi p̄gruitas siue oportunitas apparet ex co-
q̄ istud sacramētū nō dat in forma p̄pria s̄ sub sp̄e aliena
sc̄ panis et vini. Circa q̄d tria vidēda sunt. Primo q̄re sub
bina sp̄e dat videlicet caro sub sp̄e panis: et s̄guis sub sp̄e
vini. Ad hoc r̄spondet thomas in hymno. d. q̄b⁹ sub bina sp̄e
carnē dedit et sanguinē: vt duplicis substantie totū cibary
hominē. Homo em̄ ex aīa et corpore p̄sistit et per hoc apparet
q̄ hoc sacramētū ē refectio vtriusq̄. Nam caro ē refectio
corp⁹ et sanguis aīe q̄ aīa oīs carnis i sanguinē ē leui: Se-
cundo q̄re hoc sacramētū sub aliena sp̄e occultat̄. Hoc at̄
fecit ch̄us p̄io ad ostendēdū miraculū: in hoc em̄ dei oīpo-
tentia apparet mirabilis: que in sacramēto eodē tot mira-
bilia operat̄ q̄ non esset. si in p̄pria forma traderet. Secūdo
ad augendū meritū: Nā dicit greg. fides nō h̄z meritum
cui humana rō p̄bet experimētum. Maximū em̄ meritū
fidei ē credere: q̄d hō non videt. immo q̄d natura per oēs
sensus dissuadet. Tertio ad euitādū fastidiū. Nō ei pos-
set hō sumere carnē et sanguinē ch̄i i forma p̄pria: q̄d et gu-
stus fastidiret et animus abhorreret. Tertio q̄re sub forma
panis et vini pot⁹ quā aliorū elemētōrū tradat: hoc aut̄ fit
p̄pter tria. Primo p̄pter magis acceptabilit̄ sup̄tione. Sūt
em̄ p̄mestibilia q̄ ab aliq̄b⁹ abominant̄ vt porci et cepe: que
dā q̄ recusant p̄pter aliquā egritudine vt piscis ab egris
qdā q̄ nō reperiunt p̄ diuersitate tpeo vel loco: sicut pe-
pones q̄ non inueniuntur hyeme: et corbūcines citra mare
qdā q̄ carius emunt vt perdices. Iō dat hoc facim sub ta-
lib⁹ speciebus: que ita sunt p̄formes nature sic delectabiles
gustui: sic oībus locis et tēpibus reperibiles: sic copiositer
abundantes: vt nullo fastidio vel egritudine: inopia: vel ca-
ritudine q̄s excusetur ab hui⁹ sacri sumptiōe. Secūdo p̄pter
mysticā significatiōē: vt sicut panis et vinum naturalia et
principalia corporis alimēta: q̄ panis cor hominis p̄firmat
et vinū letificat: sic per hoc appareat: q̄ hoc sac̄ ē aīe ple-

na refectio vita et alimētū. Tertio p̄pter ostendēdū vñonem
vt sicut ex multis granis vñ panis p̄ficat̄: et ex multis ra-
cemis vñ vinū eliq̄tur: sic ostendat q̄ per hoc facim vñita-
tis mlti fideles q̄ sūt mēbra ch̄i capiti i vno ecclē corpe
vñunt. Ro. xij. Sicut ei in vno corpore multa mēbra habe-
mus et ifra. ita multi vñ corp⁹ sumus in ch̄o et hoc est rō
augustini. Circa. iij. notādū ē: q̄d vñitas hui⁹ sac̄i appa-
ret eē septuplex. Prima ē vñice passiōis p̄memoratio. i. cor.
xj. Quoties māduc. panē hūc et ca. bi. mor. dñi an. Secūda ē
ch̄i et sumētis vñtio. Jo. vi. q̄ mādu. me. car. et bibit me.
san. in me manet. et ego in eo. Tertia ē demonis expugna-
tio: vñ de cātar ecclē. Salutaris hostia que celi pandis
hostiū bella p̄munt hostilia. da robur: fer auxiliū. Quarta
est peccatorū remissio. Quinta ē oīm virtutū et gratiarum
infusio vñ de eucharistia: q̄d est bona ḡa ab eo q̄d ē bonus
et charis ḡa. De his duab⁹ vñtibus dicit sc̄tus Tho-
mas. nullū etiam facim est isto salubrius: q̄ purgant p̄tā:
m̄rtes augentur et mēs oīm sp̄ualit̄ charismatū abundā-
tiā impugnat. Sexta ē pene purgatorie expiratio: q̄d gre-
gori⁹ per multa exēpla p̄bat in. iij. dial. et satis diffuse: vñ
dicit thomas. Offertur i ecclē p̄ vñtis et mortuis: vt oī-
bus p̄sit: q̄d est p̄io salute oīm institutū. Septima ē eterne
glorie collocatio. Ioan. vi. Qui mādu. me. car. et bi. meam
sang. h̄z vitā eternā et infra. Qui māducat hunc panem vñ
uit in eternum.

De sancto Eleutherio papa et martyre Ca. xlvj.

Eleutherius papa et martyr: natiōe grecus patre
abundio de oppido nicopoli sothero ep̄o i roma
nō pontificatu successit: et sedit annos. xv. menses
vi. dies. v. hic accepit epistolam a luctio rege bri-
tannico: vt per eius mandatum ch̄istianus effice-
retur: cui papa misit duos religiosos viros: videlicet fuga-
num et damianum: qui regē p̄dictum p̄p̄m conuerterunt.
hic p̄stituit q̄ alias apostolo decreta fuerāt: sc̄l̄z vt nulla
esca vñalis a ch̄ianis fidelib⁹ repudietur: quā dē crea-
uerit: q̄ tñ rōnabilis et humana est. hic fecit ordi nationes
iij. p̄ mēsem decembris presbyteros. xij. diacones. vij. ep̄-
scopos per diuersa loca. xv. q̄ etiā tpe cōmodi imperatoris
martyrio coronatus est: et sepultus cum fratribus suis iu-
ra corpus beati petri apostoli in vaticano. vij. cal. iunij et
cessauit episcopatus dies. vij.

De sancto quadrato discipulo. Ca. xlvij.

Quadratus apostolorū discipulus fuit q̄ ap̄d
athenas ad predicandum verbum dei missus
postq̄ ei de vñ plurib⁹ annis euangelizauit
clarus doctrina et vita sancto sine quieuit. ibi
deinq̄ humatus iacet. vij. calend. iunij vt ait
Hieronymus.

Augustin⁹ ep̄o angloꝝ a brō papa gregorio vi-
tino istinctu missus ē ad angliā ad p̄dicandū
anno. xliij. imperatoris mauritij vt dicit sigbert⁹
et beda: et aliq̄liter supra tacit⁹ ē in legēda gre-
gorij pape. iij. id⁹ martij. Cū q̄ etiā meli⁹ et iōannes et aliq̄
plures sc̄i mōachi missi sūt. Ibi veniētes britāniā ad insu-
lā d̄i thāna quā a terra diuidit fluui⁹ triū stadiorū: q̄ ap-
pellat̄ strai: miserūt interpres q̄s de frācia acceperāt mā-
dato pape ad eldebertū regē in cātia ciuitate regali: q̄ au-
dita cā aduētus sanctorū ab eo benigne suscepti sunt. Nā
et rex vñōe bericē ch̄ianā duxerat eo pacto vt fierz ch̄ia-
nus q̄d tamē nōdū implere curauerat: postea p̄o rex de-
ueniens ad insulā audita p̄dicatiōe ch̄i: cōcessit eis lo-
cū in ciuitate doibeie. in palatio suo et p̄buit licentiā pre-
dicandi et conuerrendi omnes qui fidez suscipere vellent.
Ipse tñ propter nouitatem fidei noluit tam cito cōuerri.
In ipsa autem ciuitate doibeia inuenerunt ecclesiam san-

eti martini q̄ ibidē fabricata fuerat tpe q̄ romani anglam obtinuerūt. In q̄ ecclia regia sept̄ christū orabat. In ip̄a ergo ecclia diuina celebrare p̄dicare ceperunt multisq̄ miraculis p̄petratis plurimos p̄uerterunt. Post annū nō rex ei debet cū plurib⁹ alijs regib⁹ p̄ principib⁹ sibi subiectis fidē ch̄i p̄cepit. Deinde augustin⁹ veniēs herclas ab etherio ep̄o archiep̄us gētis angloꝝ ordinar⁹ est mādato greg. pa. Et ex regis p̄essione in regia ciuitate p̄struxit eccliam saluatoris: quā etiā metropolim totius insule p̄struit quā p̄ successor ei⁹ laurētī ep̄s p̄secrauit: Cū aut mul ti fidē p̄cipere recusaret: rex neminē p̄cellere veller ordi nataq̄ disputatiōe inf̄ ep̄os ch̄ianoz p̄ p̄fices idoloꝝ cōuentū est p̄ p̄tes vt eger introduceret: q̄ p̄ ip̄s sanare posset illi⁹ fidez p̄ualeret z adducto ceco cū a gentilibus illuminari nō potuisset: z augustin⁹ ei lumē restituit: ma xia paganorū pars z p̄uersa credidit z baptisimū suscepit. Sicq̄ augustin⁹ p̄trub⁹ clar⁹ z doctria q̄euit in pace an no dñi. ccccclxij. videlicet. vij. cale. iunij. Sepultus cātie in ecclia a p̄loꝝ petri: z pauli. q̄ etiam ad extrema deueniens laurētū comitē suū sibi successorē reliq̄: ne stat⁹ nouelle si dei deperiret. ¶ De sc̄o hildeunto ep̄o. Ca. xlii.

Hildeunt⁹ ep̄s meldeñ. sc̄o pharont ep̄o ip̄ius ciuitatis successit. Qui puer q̄nquennis etidē a parētib⁹ tradit⁹ z ab eodē erudit⁹ est a pueritia dirā p̄niam agēs. Electus ē q̄ ep̄us post pharonē z p̄secrat⁹. Cū aut iuxta eccliaz sc̄e crucis in q̄ olim corp⁹ sc̄i pharontis sepultū fuerat cēt attri um in q̄ ciues loci suos mortuos tumulabāt: in eodē arrio ad p̄ces ppli ep̄s aliā eccliam p̄strui p̄misit vt sic in ecclia iacerēt corpa defunctorū. Que dñi cēt p̄secrāda nocte p̄c dēte fundit⁹ diruit. Ad sc̄tū vidēs z de miraculo stupēs ac de culpa penitēs romā deuenit z a bonifacio papa absolutionē obtinuit: ac deñ vt deo satisfacere hierosolymā adiit p̄bum dñi p̄dicās circūquaq̄. Anno igit p̄egri natiōis sue. vij. ad eccliam suā reuertēs i loco q̄ dñi larima cus monachū repit q̄ sibi a dño fuisse reuelatum asseruit. Hildeuntū ad se vētur⁹ ep̄m cui de⁹ dimiserat oīa p̄cā sua Regressus igit ad ciuitatē suā eccliam dei genitricis: vij. ab vbe miliario fundauit z dedicauit. In cui⁹ dedicatiōe chirothece ip̄ius de manib⁹ ei⁹ hora p̄secratiōis extracte trib⁹ hoīs in solis appēle radio q̄ ip̄artica pepēderunt. Post hec sc̄tū vir puer sine baptismo defunctū a mor tuis suscitauit: quē noīe patris sui adelbertū vocauit z eun dē anno. vij. post se mouit⁹ p̄dixit: ac iuxta se tumulandū mādauit. Que oīa vt p̄dixerat euenerūt. Mōuit autem in pace. vij. cal. iunij. Iuxta cui⁹ corp⁹ adelberti anno. vij. defunct⁹ vt iusserat tumular⁹ ē. Hoꝝ duoz sc̄oꝝ corpa s̄a crus maiol⁹ abbas diuina reuelatione admonit⁹ de solo leuauit: z honorifice condidit.

¶ De sc̄is pusco z socijs martyribus Ca. l.

Piscus martyr cū socioꝝ multitudie ap̄b torna cū q̄ ē villa aureliā. dyoc. passus ē sub aureliāo impatore. Qui cū ibidē residerz milit sc̄enescal lū suū ad ch̄iāos vbiq̄ p̄rēdos ac p̄ntēdos Ille nō cū loca p̄lma plustrasset veniēs torna cū pusco cū multis ch̄ianis p̄sallēt inuenit quē ch̄m cō fitētē decollauit: z in puteū corp⁹ sine capite p̄iecit. Dūq̄ ceteri s̄i cederent vn⁹ eoz rapto sc̄i pusci capite p̄ siluā aufugit. Qui tñ a militib⁹ infecut⁹ nō lōge ab antistodoro capt⁹ z decollat⁹ ē. Vbiq̄ vna cū pusci capite a fidelib⁹ se pulz ceteroz nō martyꝝ corpa a ch̄ianis furtiz surrepta in crypta tumulata sunt. Tpe aut sc̄i Germani antistodo res. ep̄i diuina reuelatiōe etidē sc̄o loc⁹ vbi corpa martyꝝ per ānos. cl. iauerāt: oñdit cū z caput sc̄i pusci martyꝝ vna cū corpe alteri⁹ martyꝝ s̄i releuat. Ip̄e nō corpa le uata honore p̄digno p̄didit. z ibidē mōasteriū p̄struit. Ca.

put nō sc̄i pusci ad locū aliū. lōge ab vbe. iij. miliario de tulit: q̄ loc⁹ nūc castri sc̄i pusci nuncupat. Hoꝝ martyꝝ passio agitur septio cal. iunij.

¶ De sancto Joanne papa primo z martyre. Ca. li.

Iohannes papa z martyr hui⁹ noīs prim⁹ natiōe tus cus ex patre p̄stantino hoimide pape in ep̄atu ro mano successit. Seditq̄ ānos. ij. men. vij. dies. xix. Quo tpe in ouētis p̄tib⁹ cū adhuc heretis arriana vigeret Iustinus impator ardore orthodoxe fidei: vt hereticorū nomē extingueret: statuit ecclias arrianis au ferri. Et vbiq̄ catholica religiōe p̄secrari. Ad cū in italia rex theodon⁹ arrianus audisset iohannē papā simulq̄ eoz eo theodoꝝ z agapitū p̄sulares viros aliūq̄ agapitū p̄i cū p̄stantinopolim ad iustinū direxit mādās per eos nūi quātortus hereticis suas ecclias redderet: ip̄e oēs italie catholice ecclias destrueret: z vbes igne ac ferro deuā staret. Cū q̄ sc̄tū ep̄s cōninthū deuenisset vt ait grego rius. iij. dial. ca. ij. z etidē quidā nobilis eq̄tare volēt equū p̄modasset: quē p̄ nimia mansuetudine vxor illi⁹ equitare p̄sueuerat. Sūmus p̄fex ad certū locū eq̄ subuehente p̄ ductus ē. Qui mox vt aliū repperit: illū quē mutuo acce perat remisit: vxor illi⁹ nobilis vltimus eq̄ illi sedere nō valuit: q̄ equus fremēs z salies: ac nimis furens ex ge stib⁹ p̄didit q̄ post sessionē tāti p̄fiscis mulierē ferre de cetero recusauit. Ad vir ei⁹ aduertens z miraculū stupēs equū p̄ munere sancto p̄fisci p̄petuo possidendū direxit Cum aut p̄stantinopolim venisset ad portā que vocat au rea populorū turbis ei occurrentib⁹ vna cū ip̄atore in p̄spectu oim roganti ceco lumē reddidit: quē impator cū suis summa reuerētia suscepit. Igit legatiōis cā cū lachi mis exposita de italie salute solliciti iustino principi sup plicarūt: vt eorum p̄ces q̄uis essent iniuste liberet acce peret: italieq̄ periture subueniret. Quoz s̄etib⁹ iustinus permot⁹ eis petita p̄cessit: arrianosq̄ suo iuri r̄stituit. Sic q̄ liberata est italia a furore theodonici. Sed postq̄ iohannes papa cū socijs rauennā ad theodonū venisset theodo ric⁹ inuidia duct⁹ eo q̄ impator illos honorifice suscepisset: eū in carcere cū socijs afflictos dura custodia p̄mit q̄ sc̄tū martyr ad ch̄m migravit. vij. cal. iunij cui⁹ corp⁹ de rauenna trāstatū sepultū ē: in basilica b̄i petri apli. Sed hanc imanisimā crudelitātē anima duersio diuina secuta est. Nam die. xcvij. post hoc factū theodonici⁹ subita mor te interiit. Refert grego. iij. dial. ca. xxxi. q̄ dñi quidam Romani nauigātes ad insulā liparē deuenissent: quendā solitariū ibidē deo seruientē visitare curarūt qui esset inf cetera nūciauit theodonici regē subito defunctū esse: cū animā inter Joannē papā z symmachū patricium ip̄e vir si p̄spererat alligatā z ab eisdē sc̄tis quos ambos marty res fecerat in ollā vulcani demergi. Qui diē notantes ad italiā redierunt: z eodē die q̄ hec solitari⁹ viderat regē repentina extinctū necē inuenerūt. Hic sc̄issimus pa pa perfecit cimyteriū sanctoz martyꝝ nereī z achillei via ardeatna. Itē reuauit cimyteriū pusille. Fecit z oma mentū de gēmis p̄sinitis z hiacynthio sup p̄sessionē b̄i pauli apli. Adultraq̄ vasa sacra in auro z argento obrulit basilicis apostoloꝝ. Hic etiā ordinauit ep̄os. xv.

De sancto iohanne papa secūdo z con fessore. Ca. liij.

Iohannes papa huius nominis secundus natione romanus ex patre protecto de regione celio monet bonifacio secundo romano pontifici in ep̄iscopatu successit: seditq̄ ānos. ij. menses. iij. dies. vi. hic alio nomine mercurius vocabatur. Hic inter cetera me moranda artemū patriarcham constantinop̄olitānam arrianum damnauit.

De sancto iohanne papa tertio et confessore. Cap. liij.
 Iohannes papa tertius natione romanus ex patre
 anastasio pelago primo pape in epatu romae suc-
 cessit et sedit annos. xij. menses. ij. dies. xvij. hic in
 urbe roma reparavit et restauravit cymiteria san-
 ctoꝝ martyꝝ multasq; sanctorꝝ per diuersa loca ec-
 clesias reuoluit et d nouo pfecit ac psecrauit. Amator re-
 ligiosorum et bonoꝝ viroꝝ fuit et pauperibus munificus ex-
 titit: postq; aut ecclesia apostoloꝝ philippi et iacobi in ur-
 be pfecit et dedicauit: ubi et eoz corpora collocauit ad vo-
 minu preter: et sepultus est ad sanctu petrum.

De sancto symmacho patricio et mar. Cap. liij.
 Symmachus martyr patricius fuit: q tpe anastasi pti-
 mi impatoris rome claruit et tpe iustini pimi mar-
 tyꝝ passus fuit. Hic fover fuit boetij siue feuerini
 martyꝝ de q dicef. x. cal. noueb. Filiu em ei elphē
 ei in pinge tradidit q hymnos aploꝝ felix p oēs et
 aurea luce coposuit hic sacrus vir cum beorio genero suo
 republica in urbe strenue ministravit. Sz dū theodoricus
 longobardoꝝ rex arrianus iohannem papā. j. constantinopolim
 ad iustinu impatoꝝ delegasset: vt superius dictu est rabie
 sue iniquitatis stimulat symmachu. cosulem ac patriciu et
 genex eius boetiu feuerinu pfulē ac senatorē catholicos
 viros pio quidem carceri macipauit: deñ in ipso carcere
 gladio necari fecit apd urbē rauenā. Corp⁹ aut symma-
 chi noie martyris rauenē colit tumulatu. vj. cal. iunij. Hic
 romanu eloquiū eruditone mirabilis maximi tyrani q sub
 theodosio pio surrexerat. Scripsit laudes easq; publice
 recitauit: ob qd malefatis eius cēsebat. Sed cū aplo pū-
 cipe iustino absolut mernisset apologeticū librū. i. sarrifa-
 ctionalem eidem scripsit: et alium epistolarum. hec in hy-
 stona tripartita libro. ix.

De sancto Beda venerabili presbytero. Cap. liij.

Beda presbyter christi famulus natione anglie apd
 ecclesiam siue monasteriu aploꝝ petri et pauli
 q in ciuitate cantie in aglia pstructa est claru-
 it tpe iustiniani secūdi: hic in septennio sub ab-
 bare benedicto ipius monasterij et post sub ce-
 olfrido in diuinis eloquijs appime crudis diuio studio
 operā pbens factis litteris plenus imbuit sapiētia et vi-
 te sanctitate admiranda pfecit: anno autē etatis sue. xliij.
 diaconatu et. xxx. presbyteratu a iohanne epo suscepit. in-
 de vsq; ad ānos. lxx. vite sue scripturis et diuine sapientie
 opusculis inrēdes infra pectoris sui viris scholasticis co-
 tulit monumēta. Nam. xxxvj. volumina edidit: q in lxxvij.
 libros diuisit. Die autē obiit sui per. vij. pcedentes heb-
 domas diuina reuelatioe psciuit. Die autē ascensiois dñi:
 que tunc illo anno. vj. calen. iunij. euent: dñi vespas cum
 ceteris clericis in ecclesia celebraret. Nulla alia infirmita-
 te decensus: sed corporis copos ac mētis cum autē illam
 o rer glorie decātarer: ipa finita in suo appodiatus stallo
 spm emisit: statimq; mirus odor de eius corpore fragrare
 cepit: sepultus in monasterio suo hic cū sanctissim⁹ abre-
 putetur: in pfectoꝝ catalago numeret: sol⁹ inter sanctos
 nō sanctus sed venerabilis appellat: et hoc ppter duas ra-
 tioes siue miracula que de ipso ptingerunt. Primo q cū ex
 nimia senectute oculis caligasset et discipulo duce ad la-
 pidu pgerie peruenisset discipulus ei suadere cepit: q ma-
 gnus esset ibi populus pgregat⁹: q sūma affectioe et silen-
 tio ipius pditionem expectabāt. Luncq; scis feruenti
 spiritu elegantissimū smonē fecisset: et cluisset p oia. fla-
 pides ruderunt amen venerabilis psbyter scdo q: dñi ali⁹
 discipul⁹ ei⁹ ipso defuncto titulu sepulchro facere disposu-
 isset vnico carmine leonino sic incipies: hac sunt infossa: et
 vellent finire bede sancti vel psbyteri ossa: nec metrum stare
 posset: et nullum aliud vocabulu eidē occurreret: attēdia

tus tandē iuit dormitum. Et ecce mane in tumulo man-
 bus angelicis repperit sculptum. Hic sunt in fossa bede
 venerabilis ossa. qeuit autē in christo. vj. calen. iunij circa
 annos domini. cccc. Corpus autē eius sanuā trāslatu
 digna veneratione colit. Scripsit vir dñi inter alia super
 gen. li. j. De tabernaculo moysi lib. liij. Super samuelē. li.
 iij. De tēplo salomonis lib. j. Sup esdrā et neemias lib. liij.
 Super thobias lib. j. Super parabolas salomonis. lib. ij.
 Super cāticis cāticōꝝ. lib. x. Super epistolis canonicis
 lib. vij. Super marcū lib. liij. Super lucā lib. liij. Sup act⁹
 aploꝝ lib. j. Super apoc. lib. j. De qstionib⁹ lib. regum ad
 notiliū. lib. j. De schematib⁹ lib. j. De gestis angloꝝ insi-
 gne et egregiu volumē. In q et chronica de ppoib⁹ cōtinef
 La. lvi.

De sancto Iulio martyre.
 Iulius martyr apud meliā ciuitatē dorostoreñ. pas-
 sus est. Qui tpe persecutiois cū esset veteranus et
 emerite militie ab officialibus tent⁹ et maximo pre-
 sidi oblatus est. Qui vix idola execraret: et nomen
 christi cōstantissime cōfiteret capitali snia punitus
 est. vj. calen. iunij. Cū aut ad passionem duceret hēspych⁹
 quidā miles christian⁹ sibi amicissimus dū se suis oratio-
 nibus cōmendasset esq; osculat⁹ fuisset a militibus tent⁹
 et ipse post dies. xx. passus est vt infra dicef. xvij. calē iunij.

De sancto Eutropio episcopo. Cap. liij.
 Eutropius eps apud gallias in ciuitate aurascia
 claruit tpe valentiani secundi imperatoris. Cui⁹
 ius vitaz illustrē virtutib⁹ ac miraculis ver⁹ eps
 aurascien. luculento sermone descripsit vt dicte
 ado. Hic ob fidel deuotionem ad duas sorores
 christi ancillas a parentib⁹ exheredatas co q votū virgi-
 nitatis emisissent: epas consolatorias eleganti et aperto
 scripsit eloquio: nō solum ratione sed scripturaz. sancta-
 rum testimonio cōmutans. Et hic migravit ad christum
 vj. calen. iunij.

De sanctis Simmerio psby. et marty. socijs. Cap. liij.
 Simmerius psbyter et martyr cum alijs. xxij. rome
 sub antonio imperatore passus est. Cum enim pre-
 satus sanctus psbyter cum alijs christianis apd
 praxedē virginem latitaret et in titulo sancti pasto-
 ris quod factus papa pius in domo eius cōstruere
 rat diuina mysteria celebraret: misit antoninus et tenuis
 symmeriu cum alijs. xxij. christianis. Quos sine vlla aud-
 tione gladio puntri mādauit in eodē titulo. Quorum cor-
 pora praxed⁹ hgo cimiterio puscille sepeliuit. vj. cal. iunij.

De sancto Germano parisiensi. epo. Cap. liij.
 Germanus eps parisiē. territorij augustodu-
 nen. indigēa patre eleutherio matre eusebia
 natus est: qui a iuētute deo puiens a sancto
 neccario epo abbas sancti symphoriani cōsti-
 tutus in sanctitate maxima et operibus vir-
 tutū pollebat: et signoz miraculis refulgebat. Cum enim
 incendiū in monasterio accidisset: et iā officinas flāme cir-
 cū quas vallarent german⁹ ascensio tecto sumptaz cacu-
 ma plena aque alleluia cōrinēs et paululū aq sup ignem
 effūdē flāmas extinxit. Cū qdam radulph⁹ qdam ce-
 nobij res inuasisset vsus aduentēs p tres dies cōtinuos
 equos ipius deuot⁹s damnu ablatōꝝ triplicauit: nec de-
 stitit donec ille resipuit et res ablatas restituit. Anne vxor
 hebronij regis missā celebrāo facie fulgid⁹ admodū ap-
 paruit per annos quattuor anteq; eps fieret cum per
 visum clauēs porte parisiē. a sene sibi fuissent tradite cō-
 seruande: predixit se ipius futur⁹ pontificē ciuitatis. Quod
 post quadrienniu factū est: q in epatu doctrina clarus
 miraculis effulsit. Iuuenē enim a iudeis in carcere ten-
 tum et cōpeditū se inuocantem ruptis vinculis p noctem
 absoluit. Januā ecclesie scdoꝝ gēualij et prothasij sibi clauit

bus obseratā basilicā intrare cupiens: crucis solo signa-
culo referant: multos a demōijs obseſos liberauit ⁊ egroſ
plurimos a varijs languorib⁹ ſanos effecit. In victu ſuo
piſſimus: neceſſitati pauperū liberaliſſimus fuit. Obituſ
ſuum pſciēs ad caput leculi notariū ſuū ſcribere fecit. v.
cal. iunij. Et nihil ultra. Qd̄ dum nemo quid ſibi ad hoc
vellet intelligere poſſet. dñ. v. cal. iunij a corpe migravit: q̄
ppter hoc talē ſcripturā ſanctus feciſſet: vnusq̄ſq̄ cogno-
uit. Sic ergo dñe q̄ ſc̄tus annorum ſere. lxxx. obdormiuit in
dño: ſepultus in eccleſia parrifeſi.

De ſancto Carauo martyre. Ca. lx.

Carau⁹ martyr apud carnorū ciuitatē paſſus
eſt. Hic natione romanus a ſc̄to Dionyſio epo
eruditus: ei⁹ſq̄ diſcipulus fuit: poſt cui⁹ mar-
tyriū ipe a ſc̄to Clemēte papa pſbyter factus:
parrifeſius ad p̄dicandum directus eſt. Et dñ
per mare nauigaret. orta tempeſtate oratione ad deū pro-
fuſa: pcellā ſedauit: nauisq̄ gētilēs ad ch̄m puerit: Lū
aūt in quodā tēplo veneris puellā demoniacā liberaſſet:
viſo miraculo plurimi paganorū ad fidem chriſtianorū ac-
ceſſerūt inde p multas galliarū ⁊ hispaniarū inſulas deam
bulant: clamantib⁹ demonijs p obſeſſorū ora: ſeruo dei eē
credēdū. Qui a cunctis veratis immūdos eſciens ſpūs:
infinītū pplm puerit ad dñm. Ac demū in carnato ciuita-
te verbū dei p̄dicans plurimos baptizauit: egreſſuſq̄ in
de cum pluribus ſocijs a latronibus qui eos pecunioſos
putabant inſecuti ſunt. Et dum latrones ſocios carauū
fugientes perſequerentur: reuocans illos ſuaſit vt ab inſecu-
tione illoꝝ deſiſſent: eo q̄ ipſe ſolus pecuniā quā quere-
bant haberet. Quibus regreſſis cū vniciū ſolidū ſibi p via-
tico retentū obtuliſſet: illi ſe deſuſos exiſtimātes ipm de-
collauerūt. v. cal. iunij. cui⁹ corpus in carnoreñ. ciuitate ſe-
pultū eſt.

De ſc̄to Guilelmo pſeſſore. Ca. lxj.

Guilelm⁹ cōfeſſor dux aqutante ⁊ p̄uincie
patre theodorico pſule matre aldana inuitā
profapiā ducēs ſub rege carolo magno ſtren-
nue militauit: ei⁹ſq̄ regni p̄ncipatū tenuit
ſanctitate p̄clarus. Lū aūt ſaraceni partes
aqutante inuaſiſſent: a carolo cū exercitu miſſus eos viri-
liter debellauit: magnaq̄ illis inſicta ſtrage eoſdē a ſepti-
mante inuaſione potēter deſecit. Reuerſus aūt p victorie
gratiaz actiōe deo agēda in territorio lugduſi: nouū mo-
naſteriū pſtruxit in valle videlz gelontis: qd̄ ⁊ vber⁹ dota-
uit ⁊ in noie ſaluatoris intulauit: ac ibidē monachos ⁊ vir-
gines ancillas ch̄t recluſit: vbi et duas ſorores ſuas virgi-
nitatē pſeſſas collocauit. Deinde obtēta a carolo licētia
ch̄o de cetero militādū in eodē monaſterio ſe incluſit an-
no dñi. cccc. ccc. vj. i. feſto ap̄loꝝ. Cui ſc̄tus rex lignū dñice
crucis: qd̄ de hierl̄m attulerat liberaliter p munere p̄ceſ-
ſit. Guilelm⁹ q̄ monach⁹ factus p̄funde humilitatis ⁊ pa-
tiētie fili⁹ admodū effectus ē: oēmoz obediētia in cunctis
etiā minimis ⁊ vilib⁹ officijs adimplere curabat: oſonib⁹ et
ieiunijs inſiſtebat ⁊ miraculis clarebat. Lū die quadā pa-
nes coq̄re deberet: ⁊ hora tardior eēt: timēs ne fratres ſcā-
dalizarent⁹ ex mora furnum purgare cupiēs: ⁊ ſcopam ad
purgādū paratā nō habēs: repēte incēſum clibanū intra-
uit: quē ſuo ſcapulari purgauit: cinereſq̄ manib⁹ expulit:
⁊ tā corpe q̄ veſtib⁹ olino muſtus extēs coctos panes ſine
mora fratrib⁹ apportauit. Aqua frigida ⁊ ſolo p̄ae etiā in
hyeme miſto tpe vſus fuit. Obit⁹ ſui pſci⁹ die dormitionis
ei⁹ abbati ⁊ ſcrib⁹ p̄dixit ⁊ regi carolo p̄ lias ſcripſit. Sicq̄
diuiniſ ſacramētis monit⁹. v. cal. iunij. i pace q̄uit: ſepul-
tus in eodē cenobio: quod eius nomie dicitur monaſteriū
guilelmenſe inſignib⁹ miraculis clarus.

De ſanctis Conone ⁊ filio eius
martyri. Ca. lxij.

Conon martyr cū filio ſuo annoꝝ. xij. paſſus eſt
in nicomedia hiſaurie ciuitate tpe aureliani i-
peratoris ſub comite domitiano. Hic ſc̄tus de
virore filii cui⁹ nomē nō expūit. p̄ceauit: q̄
deſuncta in caſtitate p̄maſit. ⁊ cū filio ſuo reli-
gioſā vitā duxit: necnō miraculoꝝ gl̄ia claruit. Nā fluuiū
iuxta locellū ſuū currentē qui ppter impetū nimīū trāſiri
nō poterat: aq̄s fecit immobilē ⁊ oſone ſua vſq̄ ad certū
tēpus vi multis diſſuadētibus p̄buit. Alias etiā cū idē flu-
uius aluēū ſuū egreſſus aq̄s inūdātib⁹ exſiccato naturali
aluco ſe extēderet: ⁊ agros plurimos inūdaret orās ad al-
uēū ⁊ curſuſ p̄ſtinū in ch̄i noie redire fecit. Ingreſſus q̄
domitian⁹ comes nicomediā ſc̄tm cononē tāq̄ ch̄ianum
teneri iuſſit. Et cū ſacrificare noller: eidēq̄ acerria ſuppli-
cia minaret: ille nolēs ſine filio gloriari: vniciū duodenē ve-
ch̄ianū comiti exhibuit: poſtulās eū ad cruciatuſ ſecum
admitti. Quos iudex i craticula iuſſit extēdi ⁊ prunis ſup-
poſitis oleū deſup ifundi. Et cū dudū volutari ſcolumes
p̄maſiſſent fecit eos in ſartagine ſuccēſā mitti. Et dñ neq̄
ſic vinci potuiſſent. mādauit illos appēſos flāmis ſubter
miſſis exuri: manuſq̄ illoꝝ malleis p̄tundi. Qui dñ oian-
tes pſallerēt: celeſti eos voce vocāte ſp̄m emiſerūt. Sepul-
ti a fratrib⁹ in nicomedia ciuitate. liij. cal. iunij.

De ſc̄tis Siſinnio martyrio ⁊ alexandro. mar. Ca. lxij.

Siſinnius martyr et alexander martyres apud
vallēannoniā paſſi ſūt. Hic gñe ſuo greci: ciues cap-
padoces mediolanum venientes a ſc̄to Ambroſio
ep̄o honoriſice ſuſcepi: ⁊ cū eodē aliquāto tpe de-
morati: inde tridentū deuenerūt: vbi a ſc̄to vigilio
ep̄o ſiſinn⁹ archidiacon⁹: martyr⁹ lector ⁊ alexander ho-
ſtarius ordinati: atq̄ ab eodē ad p̄dicandū gētib⁹ directi
ſunt. Qui vallēannoniā ingreſſi ch̄m euāgelizabāt. Lū
q̄ in vico medo eccliam pſtruxiſſent: ⁊ multos cōuertiffēt:
a ruſticanis ſaturno ſacrificātib⁹ p terre frugib⁹ impetrā-
dis tenti ſunt: vt ⁊ ipſi imolarēt. Qd̄ dñ ſacere recuſarent
primo durius ceſi ſunt: deinde ſiſinnius tuba erea capite
illuſus ⁊ ſecuri p̄oſſus expirauit: Alexander ſo capite ſe-
curib⁹ vulneratus: ⁊ ſudib⁹ trāſſoratus cū ducereſ ad ido-
lum occubuit. Quoz duoz corpa cū alexander ſibi collo-
impoſita deferret tumulāda a paganis ſurrepta ante ſi-
mulachrum in igne p̄iecta ſunt: Ipſe ſo alexander vſq̄ ad
mortē flagellat⁹ martyrū p̄ſummauit. Ador autē ymbra
nigerrima totā regionē obtegit ⁊ fulmina crebra terrā p-
cuſſerūt: ita vt multi gētilium territi cōuerterent. Sc̄toꝝ
vero corpora a ſc̄to ep̄iſc̄po vigilio tridentī ſepulta ſunt:
qui paſſi ſunt. liij. cal. iunij. hec. ado.

De ſancto Maximo ep̄o. Ca. lxij.

Maximus ep̄us treuerenſis tpe ſtanti⁹ augu-
ſti claruit: hic nobilis pictanorū ciuis extitit
cuius vrbis frater huius maxētius pontifex
fuit. Ipſe aūt maxim⁹ relicta domo pater-
na treuerim deuenit: vbi cleric⁹ fact⁹ deo ſa-
mulari cepit: inde ad ep̄atū ipſius ciuitatis diuina reuela-
tiōe p̄morus. Cum eſſet quidā q̄riac⁹ vir ſc̄tiſſimus in ecclia
ſc̄ti eucharj nocte oraret: ipſe ſc̄tus eucharj ſibi apparuit
eti⁹ mādauit: vt maxim⁹ nunciaret ipm in ep̄atu agri-
rio treuerenſi. tunc anſtitit ſuccellor. Angel⁹ dñi etiā eidē
agritio in extremis poſito p viſum iuſſit: vt maxim⁹
poſt ſe eligēdum pplō p̄e dei mādaret: qd̄ ille p̄fecit eoq̄
migrāte ppl⁹s monita diuina adimplere curauit. Sicq̄
maximus ep̄s electus eſt. Ad hunc viz. dñi athanaſius
alexandrinus ep̄s perſecutionē conſtantij fugiens adiit ⁊
ab eo honoriſice ſuſceptus benignaq̄ humanitate p̄tra-
ctus eſt. Hic etiā dñi iret romā cum b̄to martino nondum
ep̄o: vſus alinum coꝝ ſarcinas deferentē inuaſit ⁊ deuo-
rauit. Cui ſc̄tus maxim⁹ in ch̄i noie iuſſit: vt vices alini

sarcinas vsq; romā batulando suppleret. Quē feror anial
cū oī māfuerudie pfecti. Rediēs q̄q; ad ecclīā suā ad pi-
cratensem urbem vt suos reuileret diuertit: Ibiq; lāguo
re p̄sus feliciter in dño q̄euit. iij. cal. iunij. Cui⁹ corpus ex
inde treuerim translaturum est.

De translatione corporis scti Nicolai.

Cap. lx.

Translatio corporis scti Nicolai de myrea ad ciui-
ta tē venetiarū facta ē anno dñi: m. lxxxvj. tpe
urbani pape scti sub petro patriarcha gradū
et vitale michaele duce venetiarū atq; henrico
et tarheno eiusdē ciuitatis epo. Cum em viba-
nus papa gñale passagium i recuperationē terre sctē: cūctis
fidelib⁹ indidisset: multi venetoz cum nauū copiosa mlti-
tudine ad dictum passagium nauigarūt. Quoz exercitus
dux extitit iōānes p̄fati ducis venetoz fili⁹ cum q̄ prexit
etiā dict⁹ castellan⁹ ep̄s. Qui postq; cū eoz nauigio apud
rhodum isulā hyemassēt: in descēdētes vt hierosolimā pe-
terēt vēto eis aduerso insurgēt inuiri appulsi sunt ad my-
reoz patriā iā q̄si totalit̄ a turcis depopulatā. Tunc ep̄s
et dux euz suis armatis ad ciuitatē accedunt: et q̄ iā qd̄ sa-
cturi erāt in se tractauerāt q̄tuor tñ custodes ecclīe scti
nicolai reperierunt: q̄s tētos adulationib⁹ et pmissis ac cō-
minationib⁹ exhortant: vt vbi corp⁹ scti nicolai q̄scat re-
uelare p̄cuerēt. Illi p̄o dissimilātes vt antiquitate foris igno-
rantes arcā i capite fractā muro adherentē onduunt ipam
eē scti nicolai p̄singūt: de q̄ barēses p̄re reliquiarū eius ab-
stulerāt p̄re dimissam offerebāt. Ad quam illi p̄currentes
nihil in ea p̄ter aquā et oleū inuenerūt. Cūq; muros ecclīe
in locis plurib⁹ dirupissent: et pauimentū effodissent: atq;
altaria diruissent: et nihil de optato penit⁹ repperissent cu-
stodes illos tormētis afficiūt vt p̄tate edicant. Qui post
multa p̄bera et sibi illata flagella: vix tandē ab eis qd̄ no-
uerāt extorserūt. Hā arcā onderūt in q̄ duo scti p̄sules ma-
gnī nicolai p̄decessores q̄secebāt. in altari videlz p̄cipali
scti iōannis baptiste. s. theodor⁹ et nicolaus magnī nicolai
patru⁹. De corpe at̄ scti nicolai magnī nihil penit⁹ se scire
dixerunt: cuius rationē verisimilē assignarūt. Cū ei vt in
gestis grecoz cōtineri dicebant vasillis p̄stātinopolitan⁹
impator ad ip̄tiale vrbē scti nicolai corpus deferre volu-
isset: et vsq; ad lanuas ecclīe ossa delata nullo ingenio illa
inde educere potuisset: iratus iurasse dicebat: postq; cor-
pus illd̄ habere nō poterat tali loco ipm se locaturū q̄ nul-
lus vnq; ipm inuenire poterit nec hīc. Hāc q̄ custodū p̄fes-
sionē ep̄s et veneti verā eē p̄sumētes arcā ossesā rumpe-
tes duoz p̄dictoz ep̄oz corpa in arcellis singulis cupissī
nūs inueniūt et eoz epitaphia vt custodes dixerāt legūt: ea
q̄s inde leuata ad nauē deducūt desperantes a mō de scti
nicolai magnī corpe inueniēdo. Vex qdā illoz diuinit⁹ in-
spirati: ecclīa retardātes et locū vbi altare scti nicolai p̄-
mo destruerāt p̄scrutātes iopiatq; fragrantia odorātes
suspicati sunt aliqd̄ ibi p̄ciosū latere. Preterea qdā ex eis
qui alias ad ipam vrbē deuenerāt recordati sūt q̄ i p̄cipu-
is solēntariis archiep̄s myreoz nō i altare s. i loco qd̄dam
plano sup tripodē celebrabat. Sup p̄ue locū imago scti
nicolai recta līea depicta erat. Ex q̄b⁹ oib⁹ pieturis mo-
tus ep̄s castellan⁹ locū ipm effodi mādauit. Subleuatisq;
magne mollapidib⁹ vitreā massā ad frangēdi graue et pe-
netrādū difficilē inuenerūt. Qua tandē p̄fracta scdm de bi-
tumie nō min⁹ laboriosa exhausērūt. Tertiā deniq; massā
duab⁹ fortiorē que de cupro museleo cū bitumie glomera-
ta fuerat magnis virib⁹ irruerūt vbi thesaur⁹ multiplici
labore referat⁹ appuit odorq; inde mire suauitatis exiuit.
Cū q̄ et palma quā b̄tus nicola⁹ de hierosolymis appoita
uerat sepulta fuerat: que circa sctm corp⁹ virides ramos
et frōdes pullulauerat: vñ multi collegerūt et in testimoniū
ad p̄pua detulerūt. In sepulchro aut̄ illo grecis līs scri-

ptū erat: hīc req̄scit magn⁹ ep̄s myreoz nicola⁹ terra ma-
rios gloriosus. Corp⁹ igit̄ in leuātes fientib⁹ canonicis et
gaudentib⁹ venetis ad naues deportāt: et in alia duo collo-
cāt eadēq; lapidib⁹ et luminarib⁹ atq; p̄ciosis palis reue-
rēter honorāt. Inde igit̄ discēdētes it̄ ceptū p̄sus terram
sctām p̄sequūt: Et cū plures de ossib⁹ vt puluere sacri cor-
poris ex deuotiōe subtraxissēt oēs illi vel infirmitate varia
vexati vel duris p̄berib⁹ celi vel noctu terribus agitati
que passi fuerāt indicātes suaz p̄ctā ep̄o cōfiteſtes qd̄d
abstulerāt restituere p̄pellebāt. Post hec naues venetoz
ad ioppe portū deuenerūt: et dimissis q̄ corpa custodirēt:
exercit⁹ hierosolimā adierūt: et a gothifredo rege ch̄stīo
rū patriarcha hierosolymitano honouisse suscepti sūt: gē-
tib⁹ q̄q; francoz vniti vrbē saracenoz capā inerpugna-
bile dudū obfessā obtinuerūt: aliaq; plurima loca et castra
debellādo ceperūt: et deniq; loca saxea circūq; lustrātes p̄
plures mēses ascēsis nauib⁹ repatriat⁹ curarūt. Sic gemi-
nā palmā sctoz videlz corpoz et victorie reportātes in fe-
sto b̄ri nicolai videlz. viij. id⁹ decēbris ad portū ciuitatis
venetiarū applicuerūt. Occurrētib⁹ q̄q; clericoz et p̄p̄oz
turbis in litore scti nicolai descēderūt: et de p̄sensu ductis
ac p̄pli sctoz rui corpa i monasterio scti nicolai in codez
littore maris sito deposuerūt: eadēq; vitali eiusdē tūc loci
abbati deuoti⁹ obrulerūt. S. añq; b̄rā corpa i suo loco de-
posita forēt p̄riduū oib⁹ i altari patuerūt: et deniq; vsq;
resurrectionē dñi subsequēte in medio ecclīe choro dimis-
sa sunt ad deuotionē fidelū adimplēdā: vbi multa mira-
cula in egroz corpib⁹ ossesā sunt. nā plures ceci illūinati:
claudi erecti: p̄tracti et aliq; diuersis p̄pediti languorib⁹ ad
sanitatē reducti sūt: demōes q̄q; de obfessorū artub⁹ effu-
gati. Post que sctoz ep̄oz reliq̄e digna fuerūt veneratiōe
tumulate. iij. cal. iunij. Euoluto anno videlz codē die q̄ san-
ctoz corpa apd̄ myrēā ciuitatē vt p̄diximus repta et inde
sublata fuerunt.

De scto Theodoro martyre epo myreoz.

Cap. lxxij.

Theodor⁹ ep̄s et martyr p̄decessor scti nico-
lai ausculti et scti nicolai nepotis in ep̄atu my-
reoz: vt dictū ē supra p̄xima legēda cui⁹ corp⁹
vna cū corpibus duoz p̄dictoz sctoz vne-
tiarū vbi trāslatū ē: vt super⁹ enarraſ. Hīc
em cū ecclīam myrēā ciuitatis felicē gubernasset tpe p̄se-
cutiōis p̄ ch̄stī fide martyriū in eadē vrbē passus est. Quo
aut̄ tpe aut die seu sub q̄ iudice aut q̄ martyriū gñe p̄p̄t⁹
extiterit ignorat: eo q̄ ipa ciuitate a turcis destructa sacre
scripture et gestozū martyriū codices disp̄si fuerūt: Sepul-
tus ē aut̄ in eadē ecclīa in altari scti iōannis baptiste mī-
raculis pollēs. Inē que illud habet in legēda scti nicolai
magnī q̄ dū qdā cec⁹ noie antonius ad eū venisset p̄ lumī-
nis b̄nficio p̄sequēdo ep̄s misert⁹ illi⁹ tulit de oleo lapad⁹
p̄dicti scti theodori ep̄i et martyris et signū crucis faciens
sup eū oculos illi⁹ delinuit et p̄festim cec⁹ ille lumē recepit.

De scto Nicolao epo seniore.

Cap. lxxij.

Nicolaus ep̄us myreoz p̄fato scto Theodoro
in ep̄atu eiusdem vrbis successit: et scti nicolai
magnī auscultus fuit: cui⁹ gñā ille nicola⁹ vo-
cat⁹ ē. Hīc cū audiss⁹ miracula que de⁹ in isā-
tiū puerli nuprime nati ondere dignabāt: et q̄līc die nati-
uitatis ei⁹ erect⁹ i pelui steterat: et quō q̄rta et sexta feria se-
semel i die mamas suggebat: spū p̄phetico vaticinat⁹ est:
puerū nicolaū oipotētis dei seruū et ep̄m futurū et in toto
adhuc orbe signis et miracul⁹ clarū ab oib⁹ resonādū. Qui
etiā sctus ep̄s miraculis refulsit. Hā cū in castello auianē
se aqua lōgi⁹ hauriret: eo q̄ i oppido puteū nō haberent:
p̄p̄lusq; ei assereret: q̄ in vno colle aque vena fuerat: que
per ānos mltos vbi eēt latebat. Vñ dñi ad locū accedēs
fusa orōne locū p̄ spm cognouit: et p̄ cubitū ac vñm dñi fo-

n ij

diē: venā aque repperit: que sufficient exinde manavit. Hominē quēdā maligno veratuz spū de regiōe andronica ei deductū i chri nie ab infestatiōe liberauit: demonēq; ab eo depulit. Alium q; q; dolore vtriusq; quorū mēlib; torquebat: adeo vt cibos sumere nō posset: p terrā reptilis more volutare: oīone p eo fusa sanavit. Sicq; dñs seruiens i pace deuit: cui? tñ dies dormitiōis ignot? ē. Et aut corp? vna cū corpe p̄fari p̄decessorū sui z nicolai magni ei nepotis vt supra actū ē venetianuz vrbē delatū i monasterio sc̄i nicolai de litore deiecit. Successit at huic in ep̄atu alius ep̄s tā p̄decessorū q; successorū i vita dissimilis p̄ctis videlz iuolūt? Cui? nomē ob praua forte merita in hystoria reticetur: deinde nicolaus huius nepos gloriosus miraculis innumeris toto orbe famosus.

De sc̄to Felice papa primo z martyre. Ca. lxxij.

Felix papa z martyr huius nois p̄m? natiōe romanus ex patre p̄stano de regione capitauri: dionysio pape in ep̄atu romano successit: z sedit annos. ij. mēses. x. hic cōstituit supra reliq;as s̄a ctoz martyz missas celebrari. hic fecit ordinationes duas p mēsem decēbris p̄byteros. vij. diacones. v. ep̄os p diuersa loca numero. v. hic etiā fecit basilicā in via aurelia militario ab vrbē quinto. Qui sub claudio ip̄eratore sc̄do martyrio coronat: z sepult? ē i p̄dicta basilica quā ip̄e p̄struxerat. iij. cal. iunij. z cessauit ep̄atus dies. v.

De sancta Perronilla virgine. Ca. lxxij.

Perronilla p̄go fuit filia b̄i petri apli. Que cuz nimis speciosa eēt z ap̄d vrbē romā degēs volūtate patris febricitaret discubētibus secū discipulis: interrogauit eū titus: cur perronillā laboratē febril? iacere pmitteret: q; oēs alios egros sanaret. Cui petrus r̄ndit: q; sic ei expediret. Tñ ne ip̄os bilitas eius sanitatis ap̄d aliq; credere: iussit illā sanaz surgere z discubētibus ministrare qd z factū est. Lōpleto p̄o ministerio illā ad grabatū suū itez febricitatē remisit vbi p̄o i dei cepit eē amore p̄fecta: nō solum ip̄a sanata ē: s; pluribus isfirmatibus p̄tulit sanitatē. Quā p̄p̄ eius speciositate flaccus comes p̄cupiscēs ad eā cuz militibus armatis accessit: vt eā sp̄ote v̄l violētē sibi vxorē assumeret. Puella at euz redarguit q; ad p̄ginē iermē venit cum armatis. Diezq; trium iducias petijt: atq; matronas honestas post triduū ad se mittēdas ordinauit. vt cuz ip̄is ad vix decē ter associata accedere posset. Quas cum ille pararet p̄go dñi vna cum filicula p̄gine collactanea sua ieiunijs z orationibus triduo occupari cepit. Tertio p̄o die ad eā sc̄tus p̄byter nicomedes venit: q; eidē corpus dñi obtulit. Quo sumpto in lectulo suo reclinauit: z int manus matronaz que ad eā iā accesserāt sp̄m emisit pridie cal. iunij. Sicq; factuz ē vt mulieres que misse fuerāt vt p̄ginis nuptijs interessent: eiusdē sacras exeq;as celebrarent. Cuius corpus in via ardeatina sepultum est.

De sc̄tis Cārio cātiano z cātianilla p̄gi. z mar. Ca. lxx.

Cantius cātianus z cātianilla germani martyres ap̄d aqlēā passi sunt sub diocletiano z maximiano ip̄eratozibus agētibus dulcitio p̄fide z sissinio comite: h̄i de gñe carini ip̄eratozis nobilissimi vrbis rome ciues p̄secutionē declinare cupiētes facultatib; eoz pauperib; erogatis ex vrbē discesserunt: z aqlēā deuenerūt: vbi euidā p̄to sacre scripture doctoz illustrissio adheferunt. Cuz at ch̄m p vrbē aqlēā publice nunciaret z comes ac p̄ses illos vtpote ex impiali p̄genie detinere formidatz: impatozib; de p̄dicto rnm ch̄ianoz aduētū per l̄as suggererunt. Quibus ip̄eratores r̄ndentes h̄ac dederunt autoritatē: vt si sacrificare nollēt capite punirēt. Qd cum b̄i martyres audiuisset vna cuz p̄to pedagogo suo ascenso vehiculo vrbē aqlēam

egressi fugiebāt: nō q; mortē recusaret s; vt alijs fidelib; p̄desse posset. Quos comes sissinius z p̄ses dulcitius cuz sp̄culatozibus isequētes cū alter ex subiunctis aialibus eoz vehiculo corruiss; eos tādē in loco q; d; ad aq;as gradatuz p̄p̄chēderunt: z hortabant eos vt ioui thura offerret. Qui cuz demonijs se nunq; sacrificaturos r̄nderēt tubentibus comite ac p̄fide in eodē loco capitali snia p̄lexi sunt. De q;um corpibus p̄ sanguie lac emanauit. Que a zenone p̄bytero collecta cum aromatibus apud ipsam ciuitatem tumultata sunt pudie cal. iunij.

De sc̄to p̄amphilo martyre. Ca. lxxj.

Pamphilus martyr z sacerdos cesarea palistine oriundus i eadē ciuitate pass? ē martyriuz. hic admirādē vir fidei z sc̄ritatis. Eusebij cesariē. necessari? a q; ille ob intrinā amicitia cognomen eusebius p̄aphili sortitus ē: tāto bibliotece diuino amore flagrauit vt maximā p̄tē origēis voluminū sua manu scripserit que cesariē. bibliotheca seruare tradit. S; z sc̄tis hieronym? qdā volumina manu ei? exarata se repperisse asserit: que i tāto vt iqt amplectebat gaudio vt cresi opes habere se crederet. Hec aut eē dicit. xvj. origenis p̄fati volumina sup libris. xij. p̄phetaz. Scripsit z añ eusebiū apologeticū p origene. Qui sub maximiani p̄secutiōe ap̄d eā dē vrbē martyrio vitā tēporalē finiuit cal. iunij. h̄ui? em vitā p̄fat? eusebius cesariē. ep̄s tribus libris comp̄hensā exarauit. Hec hieronymus de viris illustribus.

De sc̄to Vincentio confessore. Ca. lxxij.

Vincētius gēte gall? lerici. insule p̄byter tēpoub? theodosij. z valentini augustoz. claruit hic vir sc̄ritate admirādus i diuinis scripturis erudit? ad vitāda hereticoz colloq;a valē diffimā edidit disputationē quā eclatonomie suo peregrini aduersū hereticos intitulauit. Cuz operis p̄tē: q; in cedulis positā furto p̄diderat recapitulādo pauc; smonib; sensum in vno libro p̄p̄git. Quieuit rome in ch̄ro cal. iunij. Hec gennadius de viris illustribus.

De sc̄to Reueriano ep̄o z socijs marty. Ca. lxxij.

Reuerianus ep̄s z paul? p̄biter cū alijs decē martyrib; ap̄d ciuitatē augustudun. passi sūt. Qui oēs p̄ p̄fessione nois ch̄risti sub aureliano p̄ncipe coronā passiōis a dño p̄ceperūt cal. iunij vt dicit ado ex hieronymo martylogio.

De sc̄tis Marcellino z Petro marty. Ca. lxxij.

Marcellinus p̄byter z petrus exorcista rome martyriū passi sunt sub diocletiano ip̄eratore agēte iudice sereno cū em p̄dict? petr? iubēte p̄fato iudice cesus ab artemio i carcere detineret. z ip̄ius artemia filia a demone vexaret z ob hoc a patre sept? plangeret. Dixit ei petrus q; si in ch̄m crederet statim ei? filia sanitatē reciperet. Cui artemius se mirari r̄ndit quomō deus petri filiā suā liberare posset: q; ip̄m petz de carcere eripere nō valeret. Addeus q; si catenas in eo duplicaret eūq; deus suus de carcere educeret oīno in ip̄m crederet si tñ filiā ei? a demone liberaret. Petrus p̄o eadē nocte se ad domū artemij vētū rū p̄misit. Artemi? ergo domū rediēs p̄dicta oīa cādide cōiugi nunciavit. Sicq; ambo de his adinuicē colloquentes q; petrus ad eū venire posset: penit? credere nō poterāt. Cū aut clauso diei lumie nox supuentēs tenebris mūdū repleuisset subito affuit petrus cādide idutus: renēs triumphū crucis in manu sua. Tūc artemi? cū vxore cādidā ei? vestigijs p̄strati vex deū ch̄m clamare ceperūt. Statimq; filia eoz paulina virgo ab immundo spū libera ta est. Artemius p̄o cum coniuge z filia z vniuersa familia ac multitudine vicinorum qui ad miraculum concurrerant conuersi sunt ad dominum: quos omnes marcela

linus p̄byter illuc supuentens baptizauit. Artemius h̄o qui custos erat carceris: omnes detentos dimisit: eo pacto vt baptismū fuciperet: q̄ omnes a sc̄to marcellino p̄dicto sacre f̄oris vnda perfusi christo domino adheferunt: et per dies .xl. in domo artemij in diuinis colloquijs cum petro et marcellino p̄stiterunt. Post hec serenū vicarius mandauit artemio vt omnes carceratos quos ch̄ianos effectos nouerat sibi p̄sentaret. Qui manus eorū deosculans dixit eis vt si q̄s vellet venire ad martyrium veniret intrepide: et si noller: abire dimittit in sua libertate. Sicq̄ multis abeūtibz inter paucos marcellin⁹ et petrus illos baptizauerunt. Cōperto autē q̄ marcellinus et petrus illos baptizauerunt: iudex eos detineri fecit vna cum artemio et vxore eādē ac filia paulina. Et artemiū quidē plūbatīs celsū in custodia cū nata et puige reclusit. Marcellinū vero pugnīs percuti in ābāb⁹ arterijs. Deī ipm nudū super vitri fragmēta p̄sterni: et lumē ac cibū ei denegari fecit: petrum autē per se separatū in carcerē trudit: et pedes ei⁹ in cippo p̄stringi. Angel⁹ autē dñi marcellino p noctē apparuit: et cū vestib⁹ suis induēs ad petrū adduxit: quē et ipa de cippo soluēs ambos postmodū ad domū artemij duxit. Ad monēs vt per dies septē ch̄ianos puerfos p̄fortaret et postea se iudici p̄sentaret. Sequētī vero die dñi seren⁹ eos in carcerib⁹ nō inuenisset. Artemiū cū vxore et filijs ad se adduci p̄cepit: et sacrificare nolētes cū multitudie christiana noxilluc accesserūt: et cum ch̄iani multo plures q̄ gentiles essēt: artemiū cum vxore et filia de manib⁹ earnificum eruerunt: et eorū detētores detinuerūt: donec marcellinus scryppa missā celebrauit: et artemio ac ch̄ianis oībus vltima sacramēta p̄buit et postmodū oēs i pace dimisit: Ipse h̄o in manibus militū paganorū cū petro et artemio cādidā et paulina sp̄ote remāsit. Quē cum seren⁹ iudex audisset: iussit artemiū cū vxore et filia ad carcerem reduci: marcellinū vero et petrū in silua nigra que nunc p̄pter eorū martyriū cādidā v̄i decollari. Quorū aīas q̄lī ūgines vestibus splēdidis ac gēmis indutas ab angelis in celū de ferri speculatorū noīe dorothēus se vidisse testatus est: qui ad dñm puerfus est. Lucilla h̄o matrona christiana sacro ruz corpa collegit: et ipa noctu in via laucana miliario ab vrbe tertio sepeliuit: q̄ passi sunt. iij. nōi. iunij.

De sancto erasmo ep̄o et martyre.

Ca. lxxv.

Erasmus ep̄s et martyr pass⁹ est sub diocletiano et maximiano impatoribus: q̄ cum p̄secutiōem fugiens ad montē libanū declinasset coruus ei escāz diuinit⁹ ministrabat angeli eum frequentius visitabant: fere q̄q̄ ad ipm p̄fugiebāt. Diuina tandē iussioe ad ciuitatē veniēs: et multos ad christum puerfēs ab impatore diocletiano detinet. Et cum se christianū p̄stere plūbatīs laterib⁹ cedit: ac dorso sustib⁹ mactat: deī suspēsus vngulis ferreis lacerat. Et cum hec omnia pro christi amore supass⁹: iussit impator plumbū picē sulphur resinā cum cera et olco resolui: et exinde christi martyre p̄fundī. Angelus autē dñi eidē assistit et facto tēremotu cū tonitruijs et choruscationib⁹ pene tertia pars ppli extincta est: et sanctus ab in cēdijs liberatus. Quē diocletian⁹ onustū ferro in ceruice et manib⁹ fecit in tenebrofū carcerē trudi: et etiā potū aque ei denegari. Durante autē sacro odor nimis in carcere erupit: et visa sunt duodecim candēbra lucētia in cōspectu eius. Vincula autē ferrea sicut cera soluta sunt. Cui angel⁹ dei apparuit: et eū iñ eductū in modico tēporis spacio in italia trāsposuit: et in lucridū ciuitatē introduxit. Quē impator die sequenti in carcere req̄rens et minime rep̄rens sed tanuas clausas et anulo suo signatas aspiciēs: admirat⁹ magicis artib⁹ ipsūz educū putabat. Multitudo h̄o ppli viso miraculo puerfa ē

ad ch̄m. Igit⁹ Erasmus in lucrida ciuitate iñfirmos oēs curabat: et multos ad dñm cōuertebat. Deniq̄ cum filius anastasi⁹ primarij ciuitatis defunct⁹ ad sepulch⁹ portare tur ad suggestiōem patris oratiōe sua illū a mortuis excitauit: et ipsum cum anastasio parente et duodecim milib⁹ hominū ad christū puerfis baptizante: multaq̄ deorū tēpla deleuit: et p̄ dies septē p̄p̄o p̄dicauit. S3 cū maximian⁹ impator hec audiss⁹ ad eandē vrbe p̄perauit: et p̄prehēsus erasmi ad deorū imolatiōes inuitare cepit: quē ch̄m p̄stentē iussit maxillis cōtundi. Deī adduxit illū ad ciuitatē sermitanā et introducēs ad tēplūz iouis hortabaf vt p̄stē omni populo sacrificaret. Cūq̄ dñm martyr orasset statua iouis errea duodecim cubitorum cecidit: et in puluerē redacta ē: draco etiā ingēs ex ea exiuit et multos de plebe peremit: h̄rū p̄p̄o p̄ eorū liberatiōe ad dei famulū acclamante ipe diaconi imperauit: et p̄pens sine alicui⁹ āpliori lesione nūlq̄ comparuit. Sicq̄ viso miraculo tria milia hominū puerfi sunt. Et q̄b⁹ maximian⁹ irat⁹ trecētos et triginta q̄s p̄prehēdere potuit gladio necari p̄cepit. Deī brūz Erasmi detentū et sacrificare abnuentē iussit tunica erea ignita ad mēsurā eius corporis fabricata vestiri: sed tunica frigida ipe ille p̄mansit. Tunc iussit ollā maximā plūbo picē cera resina et oleo liquatis impleri et sanctū Erasmi ep̄m in ea demergi. Et cū hoc etiā suppli cū genus illesus supass⁹: et ex olla liquor feruens et ebulliens imperatori v̄sulasset ipm martyre christi p̄tinuo liberauit. Sed maximian⁹ obstinator effectus illuz in arca custodia vincrum clausit vt ipm acrius puniret. Angelus vero dñi michael eidē apparuit et solutū eduxit et eidē ducatum p̄bens dirracchiū p̄duxit: deinde nauicula ibi diuinitus p̄parata in cāpaniam puinciam transmigravit: et iuxta ciuitatē formianā dimisit. Qui diebus sebrē extra vrbe mansit pane celico p̄ angelum sustentatus. Deī diuina iussioe ciuitatē intrauit et multos ad christū puerfit. Nouissime coronā sibi de celo missam a choro apostolorum et prophetarum asperit: et sic orās dñi sp̄m tradidit. In eadem vrbe sepultus a fidelibus. iij. nōi. iunij.

De sancto pothmo ep̄o et martyre.

Cap. lxxvj.

Pothm⁹ ep̄s lugdunē. et martyr vt dicit ecclesiastice hystorie libro. v. Cum etate maior nonagenario esset et pene mēbra tā gēstās solo amore et desyderiū martyriū viueret paganorū furente rabie ductus ad p̄sidē pugnis et calcib⁹ enor miter iuasus ita vt neq̄ erari neq̄ grauitati reuerētie aliquid deferrent: a longe h̄o stantib⁹ et furentibus lapides et ligna iacentibus diutius elisus: dum seminecis in carcere trusus esset emisit spiritū. iij. nōi. iunij. Pass⁹ est tempore marci aurelij et veri antonij imperatorū.

De sanctis Blandina virgine et socijs martyrib⁹.

Cap. lxxvij.

Blandina martyr cum quadraginta octo martyrib⁹ passa est in lugdunē. ciuitate temporibus marci aurelij. veri et antonij atq̄z luci filiorum eius. De quibus ecclesiastice hystorie libro. v. cap. i. et ii. et iij. habetur. q̄ seuitente persecutione contra christianos apud lugdunū et iennā: vrbes galliarū: adeo vt etiā domorū illis prohiberetur habitatio processus in publica aut quorumcumq̄ ciborū cōparatio p̄fati martyres p̄fidi sunt oblātī. Inter q̄s cum quidā vectius paganus p̄sidem de tanta impletate argueret: tenetur et ipe tanq̄ christianorū aduocat⁹ tentus est: et quidā diaconus nolē sanct⁹ qui laminis ferri et eris candentib⁹ adustus in carcerē missus: rurū diris cruciatib⁹ eranimat⁹ sp̄m reddidit. Attalus quoq̄ pergamenus q̄ martyres nutib⁹ oculorū et gestibus hortabaf: postq̄ dies b⁹ multis teterrimū carcerē tolerass⁹ q̄ ciuis roman⁹ ca

n iij

pute cesus est. Ex his quoque martyribus. x. in carcere tunc facti fame defecerunt. Deinde reliqui omnes producti qui ex eis ciues erant romani decollantur. Ceteri vero bestijs subijciuntur sed ab eis minime ledunt. Inter quos quidam alexander phrygum non obstat quod ciuis romanus esset contra decretum punctum a fide volente populo placere feris exponitur: quod forte alijs prunator videbatur. Atallus vero quidam alius prunis sub stractis in sella ferrea totus martyrium consumauit. Bladus vero primo et secundo die diuersis penarum generibus cruciata tertio die ad stipitem ligatus bestijs expositus: sed ab his minime lesa quod die peribit acta: craticula crusta: ad ultimum gladio ingulata est. Cuius exemplo potius puer annorum. xv. multis passionibus affectus an illa gladio palmam precepit. Adaurus vero quidam zacharias presbyter: epacta: albina: grata: et alij ceteri eiusdem collegij gloriosi diuersis supplicijs diebus plurius torti deinde in sellis ferreis igne subiecti affati: nouissime gladio consummati sunt. Quorum omnium. xlvij. martyrium relique incense et in rhodanum fluvium disperse fuerunt. Sed diuina dispositione in loco quod corpora combusta fuerant: cineres et ossa incolumita dimissa a fidelibus repta et relictas atque in ecclesia apostolorum sub altari condita sunt. Horum omnium passio agitur. iij. non. iunij. De sancto Nicolao pegrio et confesso. Ca. lxxvij.

Nicolaus cognomento pegrinus confessor: natus grece tempore urbane pape sancti claruit. Hic in annis adolescentibus in monasterium sancti luce quod syro grece patribus situm est diuitiis puerfatus angelicam vitam duxit. Cuius diuina precepta que cruce tollenda sequitur dominum iubet sollicite audisset non tamen spiritus sanctus manibus corporeas cruce arripere monasterio discessit: et ut christum liberum sequeretur: peragrarum cepit: quod veniens hydruntum apulie ciuitatem: ibique aliquantulum commoratus venit tarentum: ubi alique miracula ostendens a populo reuerentie est habitus. Ibi venit ad ciuitatem tarentum ubi cruce ex more manibus baiulans puerorum multitudinem congregauit: cum quibus sacra verba loca circueuntes in kirieeileison clamare non cessabat: puerosque subsequentes ut similiter clamaret comitabat: et ut ad se quidie conueniret: et hoc diebus singulis iteraret puerulos pomis et fructibus sibi datis alliciebat: quibusdam ex ciuibus eum infanum repurantibus: quibusdam vero altiora de eo sentientibus: et colubina presumptibus simplicitate. Nam pauperrimis indutus panniculis nudis pedibus incedebat: sine intermissione orabat: diebus singulis non ante vespertas cibum sumebat. Dancum vero modicum et aquam semper comedeat. Cui autem ei fama ad bisantium archiepiscopum peruenisset: eum ad se accersiuit: et cur talia clamando per urbem circueiret: sciscitatus est. Cui sanctus vir preceptum domini de cruce sumenda confessum allegauit: quam nedum animo sed corpore se gestaturus quidie disposuit: quod si episcopus in eius sibi diocesi denegaret: ad oppidum ipse moralius properaret. Presul autem prudens sancti confessoris rectam intentionem et colubnam simplicitatem attendens ei prohibere noluit: quin propositum adimpleret: quinimmo rogauit ut quidie ad suam mensam reficiendus accederet. Cui autem nicolaus archiepiscopi mandata adimpleret: et ciuitatem ex more kirieeileison clamans et cruce baiulans cum pueris peragraret: post dies modicos febre corripit et in hospitio cuiusdam ex ciuibus nobilis deuotione maxima refouetur. Cui ad extrema deueniens pueros suos aduocauit: et crucem suam tradens: eos in nomine domini benedixit: sicque spiritus in pace domino reddidit. iij. non. iunij. Statimque a ciuibus vniuersis ad eum ex deuotione confluentibus corpus ad ecclesiam beate marie deducitur: et a cunctis certatim irruentibus pedes eius cum reuerentia deosculantur. Eodem die mulier tranenensis nomine della corporis tactu sanctissimi lumen oculorum tricenno ante perditum recuperauit. Alia mulier bisantia nomine cuius brachium aruerat sanitatem recepit. Altera etiam alba nomine dolore ventris dudum nimio fatigata: medullam a

sancto caduere percepit. Sicque ab archiepiscopo et populo corpus peregrini nicolai in ipsa ecclesia honorifice tumulatur: ubi multis signis effulget.

De sancto zachario monacho. Ca. lxxix.

Zacharias monachus siluanus abbas discipulus artissimaz in eremo vitam duxit. Qui raptus in extasi a mane usque ad horam decemam ad se rediens dixit se vidisse gloriam dei: et tunc fuisse dimissum: qui etiam pallium suum pedibus conculcas: dixit neminem posse fieri monachum: nisi qui sic animo omnia conculcasset: quicquid in pace. iij. non. iunij. Hec heraclides.

De sanctis pergentino et laurentino martyribus. Ca. lxxx.

Pergentinus et laurentinus fratres vterque nobiles ciuitatis aretine passi sunt sub persecutione decij cesaris in eodem oppido. Cui enim tyburtius consiliarius decij eadem urbem ingressus esset: delati sunt ei predicti fratres: quod populum a deorum cultura superarent: qui illos aduocans: et primo quidem blanditijs multis hortari cepit: ut a christi predicatione desisterent. Et quod nobili progenie orti fuerant: eos tunc lenitate mollire cupiens dimisit. Cui autem adhuc dei martyres constantius christum confiterentur: et populum a sacrificijs subtraheret exhortationibus suis. Iterum delati tyburtio tenti sunt: et cathomus leuati diutius subsistebat: cedi iubent. Statimque brachia ministrorum arefacta obstupuerunt: sed orationibus sanctis eiusdem restituta sunt: quo miraculo multi gentiliu conuersi fuerunt ad christum. Tunc tubente tyburtio sancti in carcere recluduntur: et per triduum sine cibo dimittuntur: post tres vero dies angelus domini ad eos descendit: quos et celico pane refecit. totiusque carceris nimia claritate refulsit. Custodes vero velut mortui obdormierunt. Cuius christiani qui nuper pueri fuerant cum sorore eorum pergentina ad sanctos visitandos eadem nocte venissent: et custodibus munera detulissent: ut illos ad sanctos intrare permitteret carcerem apertum inuenientes: et custodes dormientes ad sanctos ingressi sunt: et baptismi lauacrum expeiebant: eisque ut abirent suadebant. Sancti vero martyres eos baptizandos ad cornellum quendam presbyterum miserunt: quod et nullatenus abire volebant responderunt: eo quod ad martyrium festinabant. Sicque illi ad cornellum accedentes baptizati sunt fere sexaginta viri. Sequenti die tyburtius hec audiens: eos eductos super carbonem ardentem nudatis plantis stare fecit: sed vterque ipsorum illesus permansit. Tunc statim iohannis adduci mandauit: eosque illam adorare suauit. At postquam illi orationem fuderunt: idolum in puluerem redactum est. Quo miraculo ducenti paganorum conuersi sunt: et clamantes christum verum deum furore gentiliu usque ad mortem celi: seminuui relictis sunt. Tunc tyburtius iussit pergentinum et laurentinum fratres capitalem subire sententiam. Quorum corpora pergentina soror illorum cum alijs pluribus christiani noctu surrepta longe a ciuitate aretina fere mille passibus sepeliuit. iij. non. iunij.

De sancto Lifardo confessore. Ca. lxxxj.

Lifardus presbyter et confessor sancti leonardi magni germanus fuit tempore sancti remigij archiepiscopi remensis. clodonei regis francorum. ut dicitur infra in legenda sancti leonardi. vij. idus nouembris. Hic cum beato leonardo fratre suo relicta curia reguli sancto remigio archiepiscopo adhesit: et ab eodem in sacerdotij dignitate consecratus est. Post hec associatus leonardo aurelianum predicantes verbis domini deuenerunt. Et in quodam cenobio aliquandiu infirmul seruientes domino permanserunt. Cum autem lifardus super ripam ligeris solitariam vitam elegisset: et leonar-

das per fcti spūs admonitionem in aquitania p̄dicare di-
sponeret: osculantes se abinuicē discesserunt. Sicq; lissar-
das oī vite sue tpe in eodē loco breui tugurio locatus le-
tunij & p̄replationi intent⁹ pseueravit. Et. iij. nonas iunij
in pace q̄uit. Cui⁹ corp⁹ aureliani tumulatum mīraculis
coruscat. De fctō Isaac martyre. Ca. lxxxiij.

Isaac monach⁹ & martyr apud ciuitatem cordubaz
passus est. Qui cū ēēt annoz. xxvij. seruēte persecu-
tione: gladio p̄ fide ch̄i necatus cū palma martyrij
ad regna celestia cōuolauit. iij. nonas iunij. Hec hie
ronymus in martylogio suo. Et inde ado. Ca. lxxxiij.

De sancto Isaac presbytero. Ca. lxxxiij.
Isaac antiochene ecclesie presbyter continentissim⁹
me viterz perspicue sapiētie clarus fuit. Qui aduer-
sus nessorianos & eutyrianos multa scripsisse dicit.
Antiochene q̄q; vr̄bis sue excidium elego metro de-
plorasse narrat. Claruit aut̄ leonis p̄mi tēpōib⁹.
Hec gennadius de illustribus.

De sancto Isaac confessore. Ca. lxxxiij.
Isaac abbas & confessor de syrie partibus ad spole-
tanam ciuitatez deuenit: ingressusq; ecclesiā a custo-
dibus petijt: vt sibi quātū veller licentia cōcederet
orandi: q̄s & obtinuit. Et cū diebus tribus & subse-
quentib⁹ noctibus indefessus orationē cōtinuasset: et

hoc vnus ex custodibus cerneret inflatus superbie spū: ce-
pit impostore clamare: qui se triduo añ oculos hoīm ora-
re simularet. Et cū vix dei alapa percussisset: repēte spūs
illuz malign⁹ inuasit: & ad viri fcti vestigia strauit: & isa-
ac inde ipm expelleret acclamauit. Cui⁹ tñ vti pegrin⁹ no-
mē adhuc ignorabat: morq; vt vir dei sup eū incubuit: ma-
lignus spūs q̄ eū inuaserat abscessit. Quo miraculo ciues
stupefacti vix dñi i reuerētia hie ceperūt ei⁹ multa pro
edificādo monasterio obtulerūt. Ille aut̄ nihil horū acci-
piēs desertū locū repperit ibiq; sibi humile habitaculum
cōstruxit: multosq; ibidē discipulos cōgregauit. Hic pro-
phetico spū claruit: & miraculis coruscauit. Die quadam
in horo monasterij vagans discipulos hora vespertina ta-
ctare p̄cepit: q̄s futuz erat spū dei p̄nosces. Cū aut̄ nocte
ad maturinū cū fratrib⁹ surrexisset: pulmentuz operarijs
coqui iussit: factozq; summo mane ipm ad horum deferri
mādaui: vbi q̄t vagās tactari fecerat tot laborātes inue-
nit. Ingressi q̄ppe fures fuerāt. sed mutata mēte p̄ spm va-
gās apphenderāt: & vsq; q̄ fctus ad eos puenit horū co-
lere nō cessauerāt. Quos ille clemēter salutauit pulmēto
refecit & de malo pposito quo venerāt redarguit atq; col-
ctis olerib⁹ oneratos remisit. Cū quidā scissis pannis ob-
siti & nudi ad eū venirēt. ei⁹q; misericordiā postularēt: il-
le vnū ex discipulis silenter vocauit: ei⁹q; p̄cepit: vt ad talē
cauā arborē in siluā accederet: & vestimēta ibi repta defer-
ret. Qui dū iussa cōpleisset & vestes repertas detulisset: vir
dñi ea pegrinis nudis petentib⁹ tribuit. Illiq; recognoue-
rūt q̄ posuerāt pudore p̄sternati: q̄ q̄ fraudulentē vestimen-
ta q̄rebāt aliena p̄fusi receperūt sua. Quidam vir se illius
orionibus p̄mēdās sportas duas alimētoz ei⁹ p̄ puerū trās-
misit. Quaz vna puer in itinere abscondit alterā viro de-
tulit. Quā ipse gratatē accepit: s; puerum admonuit: ne
sportā absconditā incaute cōtingeret: q̄ serpēs in eam in-
gressus foret: puer igit̄ q̄uis exultasset q̄ mortē euasit: q̄
tñ delictū ei⁹ p̄polatū fuerat p̄fusionē suscepit. Reuersusq;
sicut ei abbas dixerat serpentē in sporta inuenit: & de com-
misso penitentia egit. Hec gregori⁹ tertio dialo. ca. xliij.
Sctus aut̄ isaac clar⁹ p̄turb⁹ in ipso cenobio i dño q̄uit.

De fctō Quirino epō & martyre. Ca. lxxxv.
Quirinus ep̄s sciscian⁹ & martyr tpe diocletiani pas-
sus est. Qui cū eadē ciuitate que oppidū est illyri-
ce provincie a maximo p̄sede quereretur. egressus

urbem & fugiens comprehensus est: & maximo iudici p̄se-
tatus. Et cū se christianū libere p̄stiteret iussit eū sustibus
cedi. Deinde grauati catenis in carcerē recludi. Cui no-
cte oranti diuinus splēdo: illuxit. Quē videns marcellus
custos carcerē aperuit: & puerus ad ch̄m: ac ei⁹ pedib⁹
p̄stratus baptisma sacroz suscepit. Post tridū aut̄ mari-
mus iudex iussit q̄rinū ferro vinctū ad amantiū p̄sede ad-
pūmā pannonie ciuitatē adduci. Qui iuxta flumē dano-
biū amāto de scarabate ciuitate reuertēti p̄ntat: quem
ille ad eandē ciuitatē rediēs illuc adductū durissimo car-
ceri mancipauit. Cui christiane quedā matrone cib⁹ po-
tūq; ministrabāt. Statimq; vt oblata benedixit ceciderunt
catene de manib⁹ & pedibus ei⁹: donec māducaret: deis
a custodibus ad sabariam ciuitatem adductus amantio
p̄sidi in theatro oblat⁹ est. Quē p̄ses p̄ multa p̄ba ad sa-
crificandū suadebat. Cūq; quirinus tā ei⁹ minas q̄ blā-
ditias cōtēpserit: iussit amant⁹ ad collū ei⁹ molā suspēdi
atq; in fluminis sabaris vndā demergi. Cūq; de ponte p̄-
cipitatus fuisset in flumē & diutius supnatasset eū spectā-
tibus ch̄rianis collocat⁹ ne suo terrent exēplo: vix orās
vt mergeret obrinuit. Cui⁹ corp⁹ nō longe inde repertū
in basilica iuxta scarabat⁹ ciuitatē portā principālē posita a
fidelib⁹ sepultū est: Facta p̄o in cursione barbaroz in par-
tib⁹ illis: ch̄iani inde fugiētes corp⁹ martyris abstulerūt: &
romā batulātes in via apia miliario ab vbe tertio i ecclesia
ad catacūbas deuote deposuerūt. Vbi aliqñ aploz corpa
iacuerunt vbi & corp⁹ fcti Sebastiani martyris cū alijs plu-
rib⁹ requiescunt: Passus est aut̄ pridie nonas iunij.

De fctis. xliij. martyribus. Ca. lxxxvj.

Adraginta quattuor martyres in ciuitate sco-
nij passi sūt sub alexādro impatore. Ibi a fctis
q̄rico & iulita pueri: cū ch̄z publice p̄dicarēt
iussu alexandri capite celi sunt pridie nōi. ius-
nij: & in eadē ciuitate tumulati.

De fctō Bonifacio episcopo & socijs
martyri. Ca. lxxxvij.
Bonifaci⁹ archieps magūtin⁹ ap̄d prixiāz mar-
tyrū passus ē. Qui iussu stephani pade fcti p̄-
pintū caroli patrē vnxit in regē francoz. Hic
de britania veniēs fidē ch̄i fr̄ixionib⁹ primus
annūciat⁹ & multis miraculis nouelle gēti no-
u⁹ p̄dicator coruscauit. Cūq; mariāz par tēz prixiē ch̄risti
cultui subiecisset: et sacro fonte baptismatis diluisset: a pa-
ganis qui superant tētus et multis affectus iniurijs: tā-
dem gladio peremptus martyriuz consummavit: cum co-
barico epō & alijs seruis dei nōi. iunij.

De sancto Bonifacio episcopo & marty-
re. Ca. lxxxvij.

Bonifacius archiepiscopus bonefi. et martyr
p̄ sanguine⁹ othonis tertij imperatoz fuit: quē
sibi admodū dilect⁹ liberalib⁹ instructus & mu-
sic⁹ gratosus: adhuc in seculo deo deuor⁹ erat.
Et dū eccliam fcti martyris bonifaci⁹ sui nomi-
ne frequentaret: optabat se illius exemplo martyrem fu-
turum. Tandem relicto seculo habitum ordinis camal-
dulesi. accepit & fctō romualdo abbati ei⁹ ordinis fun-
datori adhesit: cui⁹ discipulus effectus sanctissimā vt-
tam pluribus secum annis egit. Demū ad martyrium fla-
grans a sede apostolica p̄dicandī gentibus licentia im-
petrauit: & consecrat⁹ archiepiscopus ad gētes bohe cū
gelizandas accessit: qui ceteris consocijs equitātib⁹ nu-
dis pedibus incedebat. Et cum altis bis solum in septi-
mana dominica scilicet die et quinta feria cibum sumere
cōsueuisset: tūc pro labore itineris tñ sibi indulset: vt quo-
tidie medio pane & aqua modica reficeret: diebus domi-
nū

niciis et festiuis addēs pōa vel herbarū radices vix coctas. Qui etiā postq̃ ē in archiep̃m p̃secratus offitū monast-
cū iure p̃fessionis et canonicū iure p̃secrationis q̃ridie bis
dicebat. Veniēs at ad mōtes et pedes tre nō valēs nudis
plantis et crurib⁹ ed̃tabat et ī p̃tib⁹ illis frigidissimis adeo
frigus intolerabile sepius sustinebat vt aliq̃n pedē a ferro
subherente disungi non posset: nisi aq̃ calida subueniret.
Veniēs igitur ad hosnas gētilēs p̃bum dñi feruentissime
p̃dicabat. Sed vidēs se modicū p̃ficere: ad rutenorū regez
deuent: ibiq̃ ch̃m annūciare cepit. Rex aut illū p̃anossū
inspiciens: putabat: q̃ spe p̃quirede pecunie hec simulare
p̃fingeret: ei⁹ munera p̃misit: si a p̃missis desisteret. Ille q̃
pontificalibus p̃ciōse indutus corā rege stetit: quē adhuc
rex mag⁹ simulatorē existimauit. Eademq̃ spopōdit: vt si
ep̃s per ignē iustus icederet: ip̃ius fidei adhereret. Ador
q̃ ignē copiosū accēsum ep̃s aqua benedicta consperxit: et
p̃dificatibus indutus p̃ ip̃m securus transiuit. Ita vt nec
pilus adustus in veste: nec odor fumi in carne qd̃ apparu-
it. Quo miraculo rex cū populi multitudie infinita puer-
sus et baptizatus est. Lupiebatq̃ regnū filio dimittere: et
bonifacio adherere. Frat̃r aut suū nolentē fidē ch̃i susci-
pere absente archiep̃o occidit. Cū autē bonifacius ad alte-
rū regis fratrem lōge positum iussit: vt et ch̃m p̃dicaret.
Ille archiep̃m tenuit: et in cōspectu suo et plurimorū decol-
lari fecit. Statimq̃ ip̃e regis frater excecatur: et tam ip̃e q̃
oēs astātes int̃m sensum amiserūt: q̃ sicut lapides immo-
biles et oīno insensibile persistebāt. Rex aut hoc audies il-
luc cum multis accessit: vt frat̃r occideret: sed cū miram
dei vltionē vidisset: orauit ch̃m: vt oēs illi ad sensum et lo-
quelā redirent eo pacto q̃ si conuerti vellēt eis iniuria ne-
cis sc̃i viri remittatur: sin autē cuncti gladio trucidentur.
Factaq̃ oratōe regis transmitti q̃ ceteris sensus restitu-
tus est: q̃ baptismo suscepto sc̃o martyri triūphale sepul-
chrum et eccliam p̃struxerunt.

De sc̃o Bonifacio ep̃o carthaginensi. Ca. lxxix.

Bonifacius ep̃s carthaginensis claruit tpe ze-
nonis imperatoris: vt ait sigibertus: q̃ sc̃i-
tis culmine et sapiēte lumine admodum efful-
sit. Librosq̃ plurimos ad diuersos conscripsit
videlz de p̃destinatione. De continentia conu-
gatorum post votū. De virginitate et humilitate. De ora-
tione et cōpunctione. Scripsit et p̃mones elegātes p̃cipue.
De natiuitate domini. Et de solennitate sc̃i stephani pro-
tomartyris. Et p̃utibus insignis m̃grauit ad ch̃m.

De sc̃is Alexandro et Martiano martyri. Ca. xc.

Nicander et martianus martyres vigente p̃se-
cutione paganorū ī ciuitate atina a maximia
no p̃sīde p̃p̃heni cum sacrificare nolent p̃i-
mo diebus. xx. in carcere detenti et afflicti sūt.
Deinde ad decollandū subētur adduci. Tūc
vxoꝝ nicandri iuuenis puella vtrum exhortās vt in ch̃i cō-
fessione maneret immobilis detenta est a paganis: marty-
res autem dñi ligatis duobus oratōis ante oculos eorum
decollati sunt: vxoꝝ aut nicandri post dies. iij. etiā ip̃a in
confessione fidei capitalē sententiā ab eodē accepit iudi-
ce ciues aut venephant corpus sancti nicandri in eorū vr-
be: ciues vero atinates corpus martiani in eorū oppido
collocarunt. Passi sunt em̃ in territorio inter ipsas duas
ciuitates posito. non. iunij.

De sancto Philippo diaconi. Ca. xci.

Philippus diaconus de. vij. p̃m̃is ab apostolis
elect⁹ est: vt habet act. vj. et cū stephano p̃tomar-
tyre ordinatus est. De q̃ plurima in actibus apo-
stolorū scribunt. Nam et samarie p̃dicauit: et simo-
nem magum baptizauit. Candacis etiā eunu-
chum regie ethiopum ad ch̃i fidē p̃uertit sacri baptismi

tis vnda p̃fudit: multisq̃ ciuitatib⁹ donec veniret cesareā
nomē dñi iesu christi euangelizauit: vt habet. act. viij. veni-
ens aut cesareā multis ibidem miraculis claruit. Habuit
enim q̃tuor filias virgines sacratissimas per q̃s deus mul-
titudinem virginum lucratus ē. Hic inter cetera vt ait pa-
pias ep̃s hieropolitanus mortuū quendā per eadē eius
quattuor filias sibi oblatum a mortuis suscitauit. Deinde
ordinatus est ep̃us in thracia scythia: vt tradit abbas do-
rotheus. Et postq̃ in ecclia sua sibi cōmissa annis plurib⁹
p̃dicasset reuersus cesareā in pace dormiuit: vij. idus. iun-
ij: vbi et sepult⁹ q̃scit. Et iuxta ip̃m tres ex p̃dictis filia-
bus suis iacēt. Quarta nō ephesi dormit.

De sc̃is Artemio candida et paulina mar. Ca. xcij.

Artemius candida vxoꝝ eius et paulina virgo
eorū filia martyres rome passi sunt sub diocle-
tiano iudice sereno. Et a sc̃o petro exorcista
conuersi sunt. cū apud eundē artemium in car-
cere detineret: postq̃ p̃fata paulina ab obsessi-
one maligne sp̃s per eundē petrum liberata est: qui oēs
cū aliorū multitudine carceratoꝝ a sc̃o marcellino p̃sby-
tero baptizati sunt: vt sup̃a dictū est in passione marcelli-
ni et petri. iij. non. iunij. Postq̃ aut marcellinus et petrus
a sereno decollati sunt vt ibidē dictū est: et p̃fatus artemi-
us cum vxoꝝ et filia a paganis detenti: et in carcere iubēte se-
reno diebus plurib⁹ vincti fuerunt: tandē cū in ch̃i cō-
fessione p̃stantes p̃sisterent data sup̃ eos sententiā artemius
gladio necatus est. Candida nō et paulina lapidib⁹ obru-
te sunt. Quorū corpa christiani rapiētes via aurelia vbi et
interfecti fuerant: cū reuerētia collocarūt. vij. idus iunij.

De sanctis viginti martyribus. Ca. xcij.

Viginti martyres apud tarsum cilicie tempo-
ribus diocletiani et maximiani sub iudice sim-
plicio passi sūt. Qui per diuersa supplicia de-
um glorificauerunt in corporibus suis. Quorū cor-
pora ap̃d hippodēz ciuitatē aphrice trāslata se-
pulta custodiunt: vt dicit augustinus: xxij. de ciuitate dei:
vbi et refert q̃ dū quidā florentius senex et pauper q̃ vestem
amiserat nec vnde aliā emeret habebat. ad horū martyrum
memoriā orasset: q̃ten⁹ ei⁹ inopie subuenirēt p̃fusus de vir-
tute sc̃oꝝ in litore piscē magnū palpitantē reperit: quē
scindens in eius ventre anulum aureū cū lapide p̃ciōso in-
uenit: quē tāti vēdidit q̃ inde se honorifice vestiuit: et mar-
tyribus gr̃as egit. Quorū passio colitur. vij. idus iunij.

De sancto Vincentio ep̃o. Ca. xcij.

Vincentius ep̃us meuiē ciuitatis tētus a quo-
dā capitolino rectore tuscie qui ep̃os ch̃ustia-
nos ferro vinctos verusq̃ congregauerat pu-
niendos cum fratre suo benigno diacone. ad-
ductus ē ad tēplū maris vt dñs immolaret.

Cum autē orasset omnia idola subuersa sunt: et demones
vulātes exētes: multosq̃ paganorū cedētes sexcetos ex
eis verberib⁹ occiderūt omnesq̃ christianos qui ferro vincti
erant christi virtute compulsi coluerunt. Quo mira-
culo plurimi gentilium fidem perceperunt: iter quos qui-
dam mauertius comes prius crudelissimus qui et de vici-
nis locis ep̃iscopos congregauerat: conuersus est. Cum
autem christiani cum ep̃scopo ad locum altum se trans-
ferentes p̃sallerent: misit capitolinus et inde sublato vin-
centio ceteros gladio occidi fecit. At extasius quidā reli-
giosus corpus benigni diaconi ex ceteris rapiens nō lon-
ge a portulio sepeliuit calen. maij. Post dies aliquot
capitolinus productum vincentium et diutius tortū atq̃
lapidibus contusum discentum in eculeo et flammis adu-
sum carceri mancipauit. vbi ianuīs diuinitus patefa-
ctis lux celica sibi refulsit. Quō p̃ses audiens iussit eū
in mare mergi: qui in equore missus ab angelo ad litt⁹

reductus est. Unde et qui eum demerserat hoc cernentes conuersi sunt: et usque ad ciuitatem suam mentem illum humeris repperunt. Interea mortuo capitolino et a porphyrio eius successore detinetur, ferisq; subiectis: sed ab eis minime lesus in fouea aque maxime necari iubet. Rex aperiens se terra aq; absorbuit et xvij. fugientes aquas deglutit. Vincetius vero ad cellam suam rediit et subsequenti die unico celebratus missa coram populo spiritum emisit. vij. idus iunij. Cuius corpus matrona quedam lucerna a gentilibus pretio redemptum: quod illud rapuerat exurendum: in pedio suo quod vocat capus salutis sepeluit: iter portulicis et leuaniam miliario ab urbe. xliij. vbi et acceperat miraculis clarens.

De sancto Paulo episcopo et martyre.

Ca. xcvi.

Paulus episcopus constantinopolitanus et martyr sub constantio imperatore martyrium passus est: qui ob defensionem catholice fidei ab eodem imperatore ariano de sede sua eiectus et apud quamdam ciuitatulam in cappadocia cucula nocte exilio impulsus arrianorum insidijs grauiter stragulatus ad celestia regna migravit. vij. idus iunij. Hic sapientia preclarus: ut non solum sue patetis exemplo: sed etiam hominem ceteros ad tolerantiam firmaret: de patientia libellum edidit. vbi de penitentia tractans docet penitentem sic per peccatis dolere debere ne super mensuram tristitiae periculum desperationis incurrat: Tamen lepore et rationum suasioe patientes aduersa ad constantiam et animositatem adducit ut christus docere videatur: qui veri beati persecutionem patitur propter iustitiam. Hec in martyologio adonis.

De translatione sancti Seruatij episcopi.

Ca. xcvi.

Translatio corporis sancti seruatij facta est tunc eldodonis filij henrici regis francorum. Cum ei ecclesia apud traiectionem ciuitatem fabricata esset tunc caroli regis: misit idem carolus venerandum virum nomine vilgisus ad restaurandum ea que in ipsa ecclesia defecissent. Cui per noctem dormienti sanctus seruatius apparuit. sequens tellure leuari mandauit. Quod cum vilgisus episcopus nuntiasset: indicto triduo cuncto populo apertis secretariis subterraneo: inuentus est sarcophagus marmoris pretio sibi in quo corpus sancti repositum erat. Sequenti die super personis oratorij monumentum referarunt: vbi et corpus beati seruatij inuenerunt: quod tamen illuc ignorabat translatus. Erat autem corpus oino integrum et in nullo penitus corruptum: vestes quoque oino illesae: cum pontificali baculo et clauo argenteo sibi a sancto petro rome per visum tradita: ut et eius legenda super dictum est. vij. idus maij. Ex tumulo quoque hoc odor mirificus exhalabat. Vnde autem corpus leuare vellet membrum ungula instar candentis ferri transfigurata cernit quod in metallo argenteo ei preparato superius exaltat: luxque immensa totum sacuarium circumfulsit. Que cum rex carolus audisset. traiectionem venit. et ibidem pascha domini celebravit: vbi et infinita miracula ostensa sunt. Post aliquod tempus helldo filius henrici regis francorum ad instantiam matris regine corpus sancti seruatij summa deuotione saxoniam transtulit et in basilica nomine eius constructa locauit. Sed cum omnia transiectis ciuitatibus ad infortunium cederet ipsique absente sancti corporis hoc ascriberetur: miserunt quosdam qui de partibus saxonie corpus furantes traiectionem retulerunt. In cuius translatione miracula multa et signa deus ostendit. Que facta est. vij. idus iunij.

De sancto Medardo episcopo.

Ca. xcviij.

Medardus episcopus claruit tempore clodouei regis francorum. Hic progenitus patre nomine tardo de fortighe francorum. matre vero phagia romana cum adhuc puer ad scholas iret et tunicam quam sibi mater fecerat: ad artificem ponendam deferret: inuento a se ceco tunica prebuit. Libo etiam ei tradito plerumque pauperibus diuiso: ipse ieiunium permansit. Etate quoque puerulus spiritum prophetie

se hunc demonstrauit. Nam cum esset in tomaco: puero consocio in scholis preceperat: quod post annos. xxx. futurus esset episcopus. et ut preceperat sic euenit. Factus autem presbyter multa miracula ostendit. Cum esset quadam nocte super eius vineam irrouset: et vinas exportandas preceperat. nec ex ipsis gustare: nec in valuit se mouere: donec mane repperit a medardo solutus in confusus recessit. Alius quoque nocte eius mella diripiens: et oues exportans dum abire vellet: ab apulo examie in horto mellificante facie eius artate adeo punctus et oppressus fuit: quod nullatenus exire potuit: donec veniente viro delatratum preda deposuit et medardus eum liberauit. Lotharius rex in francos exercitum mouit: qui cum in villis et agris diripiens dum ad solacia villam sancti medardi ventum in se mouere nequeret: donec circa que pie datus fuerat dimiserunt. Porcarii etiam sui a quibusdam seducti porcos ad remotum usque ad locum asportantes mane apud cellam viri sancti cum porcis inuenti sunt et de premissis penam egerunt. Deum factus est episcopus nouiensi. et quoddecim annis episcopatum gubernauit: vitasque laudabilem ducens eiusdem signis effulsit. In fineque tonsionem quandam a demonio veratum mirabiliter liberauit. Post obitum autem sancti eleutherij episcopi tomacen. medardus ad sedem illius translatus est: et sedit annis quatuor. Qui quatuor meriti apud deum fuerit: ostensum est. cum eius obitu celi aperti sunt: atque anni eius diuina micuerunt lumina. Pluuia etiam aquarum calidarum in terram defluxit. Quicquid in pace. vij. idus iunij. Sepultus in ecclesia sua miraculis conuersas insignibus

De sancto Gildardo episcopo.

Ca. xcviij.

Gildardus episcopus rothomagensis. frater presbiteri sancti medardi episcopi fuit. Qui abo gemelli uno et eodem die nati videlicet. vij. idus iunij. et uno et eodem die euolutis annis ambo episcopi consecrati sunt videlicet. vij. idus iunij. Ille in ecclesia nouiensi. alter in ecclesia rothomagensi. iteque post lapsum annorum eodem ipso et unico die ambo a seculo absoluti sunt. Floruit autem gildardus tempore quod supra dictum est et plenus virtutibus in domino eodem ipse die quo et frater medardus feliciter obdormiuit: videlicet. vij. idus iunij. Sepultus est in ecclesia rothomagi. ut dicit frater vincentius in speculo hystoriarum.

De sanctis primo et feliciano martyribus.

Ca. xcix.

Primus et felicianus martyres passi sunt in ciuitate numetana miliario. xliij. ab urbe sub diolectia no et maximo augustinus prede autem promoto. Hic cum esset in urbe roma apud imperatores a temporum pontificibus accusatus: quod nisi eos sacrificare fecerint nulla a dijs suis responsa obtinere valebant. Iussu igitur imperatorum capri in carcere recluduntur: sed ab angelo soluti post dies aliquot iteque eiusdem presentant. Quos iussit ad phanum herculis adduci: et nisi sacrificaret a militibus tormentis affligi. Ducti igitur ad templum cum imolare pretererent regis diuitius cessi sunt. Tunc imperatores: illos promoto presidi ciuitatis numetane tradiderunt acriter puniendos. Quos milites ferro vincetos iuxta forum ipsius oppidi in carcere posuerunt. Post dies vero multos iussit preses eosdem sibi presentari et sacrificare preterentes ab iniunctis separari. Dicebatque feliciano ut sue plebes senectuti dijs imolaret. Qui se annorum. lxxx. esse asseruit et annos. xxx. elapsos ex quo pietate agnouit. unde prelegerat deo viuere: quod ipsum poterat de manibus presidis liberare. Que iussit promotor ad stipitem ligari: et clauos in manibus eius ac pedibus affigi. Et cum leto vultu persisteret mandato presidis ibidem felicianus torquetur: et triduo in eodem stipite confixus dimittitur et neque panis neque aqua eidem ministratur. Dehinc depositus in custodia detinetur. Postmodum preses primum adduci fecit: eius suadendo asseruit: quod frater suus felicianus imperatori consentiens magnus in palatio venerabatur. Cui primus respondit: quod filius dyaboli verum dixisset: eo quod felicianus imperator celesti presentissimus. Tunc iratus

pmotus fuisse eum in eculeo suspēdi z latera illius facib⁹ incendi. Deisi in lecto deponi. z plumbū bulliēs in os ei⁹ infundi: p^{re}sente feliciano vt terreri posset. Ipse p^{ro} plumbū tepefactū vt aquā suauiter bibit. Tūc iussit eos in amphitheatrum duci z duos immanissimos leones eis dimitti. Qui ad eorū pedes p^{re}strati vt agni māsucti steterūt. Rursus ad v^{er}sos ferocissimos eis iussit laxari. q^{ui} z ipsi cū leonibus mansueuerūt. Aderant ad hoc spectaculū ex vicinis vrbibus plusq^{ue} duodecim milia hominū. Ex quibus. m. cccc. pueri sunt ad ch^{ri}m: p^{re}sens p^{ro} hec cernens sanctos ex amphitheatro mandauit educi: z ibidem gladio capite truncari z eorū corpora canibus rodenda dimitti q^{ue} dei p^{ro}tute nedū a bestiis z aut^{em}: sed etiā a muscis intacta per manētia a christianis collecta ad arcus numentanos iuxta harenariū sepulta sunt: vbi z persecutiōe sedata ecclesia in eorū nomie fabricata est: miliario. xliij. ab vrbe. Passi sunt autē circa annū domini. cclxxvij. v. idus. iunij.

De sancto maximiano episcopo.

Cap. c.

Maximianus ep^{iscopu}s syracusanus vita z miraculis claruit t^{em}p^{or}e b^{ea}tⁱ gregoriⁱ pape. Fuitq^{ue} p^{ri}o abbas monasterij in q^{uo} beatus gregorius monach^{us} fuit. Postmodū electus in ep^{iscopu}m syracusane ciuitatis. Qui dū adhuc abbas esset: et cū quibusdā fratrib^{us} de p^{ro}stino poli ad vrbē rediret: in mari aduatico nimia tēpestare dephensus inestimabili ordi ne atq^{ue} miraculo dei irā cognouit z gratiā. Nam cum ventorū nimietatibus eleuati fluctus seuiret: ex nauī clauī p^{ro} diti: arborq^{ue} scissa est: vela in vndis plecta: totūq^{ue} vas nauis quassatū nūm^{er}is fluctibus a sua erat iam cōpage dissolutum: rimis itaq^{ue} parentib^{us} intrauit mare atq^{ue} vsq^{ue} ad superiores tabulas impleuit nauem: ita vt non t^{am} nauis inter vndas q^{uam} vnd^{ae} intra nauim tā esse viderent. Tunc in nauī residentes non tā ex morte vicina: sed ipa ei⁹ p^{re}sentia ac visione turbati. omnes sibimet pacē dederūt z corpus dñi acceperunt: eorūq^{ue} animas dño cōmendabant: q^{uoniam} corpora in tam pauendā mortem tradiderat. Sed omni potens deus meritis sancti viri eos mirabiliter seruauit. Nā dieb^{us} octo nauis vsq^{ue} ad supiores tabulas aq^{ue} plena iter suū peragēs enatauit: nono autē die in portum cotronēsi. castrū deducta est: ex qua oēs incolumes exierūt. Cū post omnes maximian^{us} esset egressus in eiusdē portus p^{ro} fundū nauis demersa est: ac si illis egredientibus p^{ro} pōdere subleuatiōe caruiss^{et}. Et q^{uod} plena oib^{us} in pelago aq^{ue} portauerat atq^{ue} natauerat: maximian^{us} cū suis fr^{at}rib^{us} exire aq^{ue} sine hoib^{us} in portu portare nō valuit. Post hec sc^{ilicet} dñi ad ep^{iscopu}lē sedē sublimat^{us} p^{ro}utib^{us} p^{ri}mis glori^{os} in pace q^{ui}uit. v. id^{us} iunij. h^{ec} greg^{orius}. iij. dialogo. cap. xxvj.

De sancto Maximino episcopo.

Cap. cx.

Maximianus ep^{iscopu}s fuit vnus ex. lxxij. ch^{ri}sti discipulis. Qui post ascensionem ch^{ri}sti apostolis per diuersa terrarum loca ad p^{re}dicandū eū tibus: beatus petrus apostolus spiritualiter commendauerat mariam magdelenam sicut z mater domini ioanni euāgelisse ab ipso ch^{ri}sto fuerat cōmendata. Cū igit post lapidatiōem stephani indeorū p^{ro}secutio in discipulos ebulliret vt habet actū. viij. Iudei magdalēnā z marthā cum marcilla eius pedissequa lazarus maximian^{us} z edonij: q^{ui} fuerat cec^{us} a natiuitate: z alios plures nauiculae impositos sine remo vel remige mari exposuerunt: vt sic in vndis necarent: vt dicitur infra in legenda magdalene. xj. calen. augusti. Qui deo duce oēs in columnas massiliā applleuerūt: vbi p^{re}dicante maria: z omni populo ad deū p^{ro}uerso: lazarus ep^{iscopu}m massiliē p^{ro}stituerūt: vniuersaq^{ue} puincia conuerterunt. Beatus p^{ro} maximian^{us} rexit ecclesiā aquei. verbo p^{re}dicatiōis vacans: z miraculis choriscās ānis fere. xl. Ipse quoq^{ue} dilecte filie sue mag

dalene die obitus eiusdē sacra mysteria tradidit: eamq^{ue} in eius ecclesia ante altare defunctā honore tumulo tumulauit. Post cuius obitū annis quinq^{ue} superuixit. Et post hec in ch^{ri}sto q^{ui}uit. iij. idus iunij. Sepultus in monumēto q^{uo} ipse sibi cōstruxerat iuxta corpus beate magdalene. In quo loco p^{ro}cessu t^{em}p^{or}is reperta sunt corpora magdalene z marcille maximini z cedonij honorabili^{us} tumulata.

De sancto Cedonio episcopo.

Cap. cxi.

Cedonius ep^{iscopu}s vel sidonius fuit ille cecus a natiuitate: q^{uod} dñs lutum ex sp^{iritu} facies z oculos linēs illuminauit vt habet ioan. x. Qui z ab aliquibus dicitur fuisse vn^{us} ex septuaginta duobus ch^{ri}sti discipulis. Siue autē ex numero illoz fuerit siue non: planū habet ex chronicis z gestis discipuloz: q^{uod} ch^{ri}sti discipul^{us} fuit: z post ascensionē dñi ab apostolis baptizatus sancto maximino specialiter ad hesit: vnde z vt dictum est: cū eodē z lazaro atq^{ue} sororib^{us} eius nauicula impositus a finib^{us} iudeorū expulsus fuit. Postq^{ue} autē p^{ar}ti sancti p^{ro}uincia ad quā deo vult applicuerat: ad ch^{ri}stū p^{ro}uerterunt. Et postq^{ue} beatus lazarus massiliē z beatus maximinus aquis epi ordinati sūt: Ipse in ministerio maximini aq^{ue}. ciuitate p^{ro}manit: z eiusdē p^{re}dicantiōis coadiutor fuit: vbi z post dies m^{ul}tos in pace q^{ui}uit: et iuxta magistrū recōdit^{us} iacuit vt supra actus est.

De sc^{ilicet} basilide tropode z mandale p^{re}ses.

Cap. cxi.

Basilides: tropos z mādalis affectu martyres actu p^{ro} cōfessores t^{em}p^{or}e aureliani imperatoris apud ciuitatē aurelianā claruerunt. Cum enī basilides esset officialis platonis p^{re}fecti in partibus orientis ch^{ri}stus eidē apparuit: z ch^{ri}stianū in ministerio gentilis esse non debere dixit: eidēq^{ue} vt renūciaret officio mādauit. Veniēs ergo basilides ad p^{re}fectum petijt ab eo licentiā: vt parētes z affines suos reuiscere posset in ciuitate aurelia que erat in italia p^{ro}stituta ce q^{ue} annis. xxv. in officio p^{re}fecture fideliter fuisset: p^{ro}mit tens z vsq^{ue} ad annū reuerfuz. p^{re}fectus autē eius fidelitatem attendens non solū vnus anni sed biennij licentiam grātiter cōcessit. Reuerfuzq^{ue} ad locū vbi ei ch^{ri}stus apparuerat: ipsum iterū se expectantē inuenit. Qui cum basilides que fecerat: enarrasset: vt causas deferendi officij inuenisset mandauit ei dominus: vt socios suos tropodē z mandalē secum assumeret: et ad littus accedentes diuinam ibi nauiculā inuenirent. Qui cum iussa dñica cōpleuisset: ac omnia socijs ambob^{us} retulisset: omnes vnanimiter relinquentes cuncta que habebant: ad littus deuenērūt: z nauiculā paratā inueniūt: in q^{ua} erat ipse ch^{ri}stus gubernator: z āgelī remigātes: q^{ui} ad pedes saluatoris p^{ro}cidētes nauiculā itrauerūt et celico ab āgelis pane refecti vnus noctis spatio mare trāsserātes ad portū ciuitatis aureliē q^{ui} est i finib^{us} italie puenerūt z militario viij. ab ipa vrbe in terrā descēderūt. Cū autē vrbⁱ p^{re}dicte app^{ro}pinq^{uantes} audiret: q^{uod} aurelian^{us} imp^{er}ator ch^{ri}stianos p^{ro}sequeretur: ad ciuitatē ire formidātes: dño iesu ch^{ri}stō qui eorū dux nauis fuerat se p^{ro}mēdabat. Quib^{us} itez ch^{ri}stus apparuit: eosq^{ue} p^{ro} angelorū ministeriū pane z aq^{ue} refecit. z postq^{ue} cōdissent obdormierūt. Mane p^{ro} se excitātes ad ipm locū vbi de nauī exierāt videlz i ipso se littore inueniunt ad ch^{ri}m vt aīas eorū i pace suscipere: cadēq^{ue} hoīa sp^{iritu}m emiserūt. iij. id^{us} iunij. Quorū corpora ibidem sepulta sunt: z ecclesia fabricata: vbi z miraculoz beneficijs elucescunt.

De sc^{ilicet} Gerulio z Almantio z socijs mar.

Cap. cxij.

Gerulio: cereali: amāt^{us} z p^{ro}mittu^{us} rome sub hadriāo p^{ri}ncipe martyrium passi sūt. Cū enī gerul^{us} doctissim^{us} in fide ch^{ri}stiana m^{ul}tos erudit^{us} cereal^{us} vicari^{us} ab impatore hadriāo ad eū tenēdum miss^{us} est q^{ui} eū legentē z docē

tem repperit. Fuerat autem cerealis cum fratre getulij primis-
tuo amicissimam amatio cuidam tribuno. qui christianus effectus
officiu dimiserat: sed ob merum hadriani latebat. Scripsit
autem getulius cerealis amatio declaravit et ipsum ad eum addu-
xit. Que cerealis aspiciens gaudens est summa leticia. et ab
eodem in fide christi edoctus: ad scriptum scriptu papam primum addu-
citur. et ab ipso cerealis baptizatur. Que cum hadrianus intel-
lexit: misit licentiu consulari ut eos puniret. Qui quidam getulij
et primum fratrem eius cum cerealis et amatio retinuit. Qui prius
gravissime cum deus diebus. xxvj. in carcere clausi: deinde
igni traditi sunt. Cum autem cerealis amatio et primum spiritum
emississent: et getulij in igne adhuc supjaceret subter illis
capite martyrium summauit. Qui passi sunt in fundo capos
via salaria militario. xij. ab urbe. Quorum corpora simphoro-
sa vxor getulij martyris in pridio suo in eodem loco posito
sepelivit. iij. idus iunij.

De sancto Barnaba apostolo. Ca. cv.

Barnabas aplo quondam de lxxij. discipulis fuerit
qui tunc cum paulo in gentibus predicatiois officiu pro-
meruit. Idcirco sicut et paulus aplos dicitur fuit.
Hic ex tribu leui cyprius gentis ab hystoria actuum
aplos in multis extollit et laudat. Hic enim de
primis discipulis fuit: qui ager vendidit et pecuniam posuit an-
te pedes aplos: ut habere actum. iij. paulum novit puerus
primum in hierusalem ad aplos duxit: ut habere actum. ix. antio-
chiam civitatem tunc maximam ad puerum duxit accepit. act. xj.
Ipse cum paulo in gentibus ut dicitur est vocatioe spiritus apostoli
stolatu pmeruit. act. xij. Et cum eodem postmodum ut in seq:
int gentes ubi gratia seminauit. Cum autem iohannes discipulus
eorum cognovisset eos reliquit: redeunt et penitet in barna-
bas indulget: et vix in discipulu assumpsit. Paulus vero ipse
iterum recipere renuit: et ideo inter eos separatio facta fuit: uterque
enim ex pia causa et recta intentione fecit: quod enim barnabas ipsum
assumpsit: hoc fecit ex dulcedine misericordie: quod paulus
illud assumere noluit: hoc fecit ex feruoris rectitudine. Sic di-
cit glo. act. xv. Illa autem separatio facta est non ex commotione
viti sed ex instinctu spiritus sancti: ut ab invicem separati pluribus
predicarent sicut postea factum est. Cum autem esset barna-
bas in iconio civitate cum predicto iohanne cognomine mar-
co vir quidam sibi splendidus nominavit. Eademque no-
cte dñs barnabe se revelavit: eumque ad agone martyrii ex-
hortans eterna sibi premia promissit. Qui mane visiones suas
sibi mutuo reulerunt. et super istis silentium imposuerunt. Cum
autem paulus et barnabas in antiochia predicassent angelus
dñi paulo apparuit: et cum ut hierusalem festinaret ad fratres
admonuit. Licet barnabas cyprius ire veller ad parietes su-
os reuiscendos: sed sic operante spiritu ab invicem discesserunt.
Paulus namque barnabe quod sibi iusserat angelus indicavit.
Barnabas vero flens eius pedibus voluit se amplius
paulum non visurum dixit. Que paulus in dño confortatus
uit: pronuncians sibi a dño revelatum: quod cyprius iturus esset:
ubi multos ad fidem puerteret et martyrium sustineret. Igitur
navigantes barnabas et iohannes venerunt cyprium: et inue-
nerunt timonem et aristonem discipulos. Timon autem febrici-
tans per impositionem manus barnabe liberatus est. Per
gens ergo barnabas per insulam cum iohanne euangelium
sancti mathei secum tulit et super infirmos ponens omnes sa-
nabat. Post hec inuenerunt elimam magum qui dicitur ba-
rieu quem paulus lumine oculorum ad tempus priuauerat
ut dicitur act. viij. qui elo restitit et paphum intrare prohibu-
it. Cum autem die quadam barnabas vidisset homines et mu-
lieres in phauo nudos currentes et deorum suorum festa mo-
re gentium celebrantes indignatus templo maledixit et
subito paries eius corruens multos oppressit. Quod ceteri
admirantes conuersi sunt. Tandem salaminam deuenit

ubi contra predictus magus seditionem non modicam ex-
citauit. Comprehendentes ergo iudei apostoli multis cum
affectum supplicibus traherent et iudici ciuitatis puniendi
tradere festinabant. Comperto autem quod eusebius vir magnus
et potens de genere neronis cesaris illuc aduenisset: time-
tes iudei ne illius de manibus eorum eriperet: et sic libere abire
permitteret: ligantes funem in collo eius: extra portam illum
traxerunt: et ibidem eum crudeliter combusserunt. Illa quoque
eius in vase plumeo recluserunt. in mare precipitare volentes.
Iohannes autem discipulus eius cum duobus alijs ipsa noctu
rapuit et in quadam crypta occulte sepelivit. Que ibidem per
annos quingentos latuerunt usque ad tempus zenonis im-
peratoris et gelasij pape. Quo tempore reuelante ipso apostolo
reperita sunt et condigno honore recondita. Passus est autem
iij. idus iunij. Hic una tamen epistolam ad edificationem ecclesie
pertinere scripsit que inter apocryphas numeratur: ut dicit
hieronymus in libro de viris illustribus.

De sancto Onophrio eremita. Ca. cvj.

Onophrius confessor seruus dei per annos. lx.
in eremo vastissima et profundissima egypti ho-
minibus mansit incognitus. Que pannutius
abbas desertum illud circueiens repperit. Nam
cum primo timotheum inuenisset: de quo infra
proximo dicebat: ab eo recedens per dies decem ambulans per
eremum: panem et aquam quos secum tulerat: consumpsit: et nihil
penitus gustandum inueniens ad dñm orauit. Statimque viro
sibi celico apparente psonat: et labijs ab eo contactis. xvij.
adhuc diebus sine cibo desertum perambulauit. Auditisque vi-
rum aspectu terribili capillis magnis et canis: nudum cor-
pus habentem vtriusque coniectum et folijs arborum circa veren-
da circumdatum. Pannutius vero illum monstrum aut fera ex-
stimans fugere cepit. Ille autem abbatem hortatus est reuoca-
uit: et iuxta se sedere fecit: indicansque ei nomen suum et vite or-
dinem: dixit se vocari onophrium. qui aliquando fuerat habi-
tator cum mille fratribus in monasterio thebaidis. Audito
que de scititate helie et iohannis baptiste: qui eremum colebant in-
spiratus a deo cum multo labore ad eremum illam deuenerat
Et cum desertum introisset: apparuit sibi columna ignis que
ipsum pcedebat: vocemque angeli sibi psonantis audiuit sepeque
eius custodie deputatum affirmantis. Que secutus per m-
liaria. lxxvj. ad cauernam deuenerat: ubi quendam seruum dei
in spelunca reppererat. cum qui septem diebus fuerat: qui est
de obseruatione angelice vite informauerat: ipsiusque ad lo-
cum ubi tunc erant deduxerat: quem sibi ad mansionem
designauerat: ubi erat parua spelunca cui adhebat pal-
ma et fons aque ibidem exurgebat. Ingressique locus sener
ille qui hermeus vocabatur cum onophrio diebus tri-
ginta permanserat quibus transactis est in pace dimiserat et
ad cellam suam redierat. Eum tamen quoad vixit singulis annis
visitauit: donec ex corpore migrans: ipsum iuxta eius cellam
onophrius sepelivit. Consumptis autem vestibus suis nul-
lo alto quam capillis propolis tegebatur. Fuerat quoque in ipsa
eremo annis sexaginta: Ex quibus triginta annis usus fue-
rat solis palme fructibus et herbarum radicibus pro cibo
alijs vero triginta panem celico sibi per angelum ministrato
Ubi multas diaboli insidias perpeffus fuerat: quas ta-
men omnes dei gratia superauerat: Addiditque qualiter
singulis dominicis diebus angelus domini sacras sibi eu-
charistiam diuinitus deferbat. Et quod spiritus sancto sibi
reuelante obitum suum instare prenouerat. et quod deus ad
hoc sibi abbatem pannutium misisset: ut eum defunctum
sepeliret. Cumque hec omnia ei seriosius enarrasset facto
vespere panem de celo et viceum aque sibi delatum gustauit
runt: noctem quoque totam insomnem in oratione duxer-
unt. Mane vero vidit pannutius sanctum facie muta-
tum quasi ad extrema tendentem. Qui orationem suam

ait pro se et pro cunctis se in quacunque inuocantibus necessitate factus est vox ad eum: quod ei fuerat petito exaudita. Statimque presente pannutio in oratione spiritus effluit. itaque idus Junij viditque pannutius angelos de celo descendentes: et eius animam in columbe specie ad ethera deferentes: corpus quoque miro odore fragrabat. Quis abbas fossorium ad sepulchrum paradum non haberet duo leones subito aduenientes: et corpus propter adorantes terram instar tumuli vnguibz effoderunt. Pannutius vero corpus sancti papa sua inuolutum sepeliuit. Leonibus quoque mox abeuntibus palma cum sancti cellula insimul conuerunt. Pannutius vero dum fleat ab angelo confortatus in egyptum reuersus est.

De sancto Timotheo eremita.

Ca. cxiij.

Timothens eremita anachorita in solitudine egypti in deserto vastissimo deo seruus mansit annis triginta nullique holum penitus cognitus. Quae sanctus abbas pannutius dum per eremum illam circumfret, sanctos anachoritas exquirens inuenit. Cum enim triduo desertum per ambulasset: repperit celulam in spelunca iuxta palmam virentem et fontem scaturientem. Et cum neminem ibidem vidisset habitatores postulas vespere perspetit visum vestibulis omnibus nudum capillis suis operitum ventem inter multitudinem bubalorum. Et dum prima facie visum hominis quasi siluestris pertimuerat existimans phantasiam: ille tandem hortatus pannutium cum eo sedit: eius vitam suam narrauit. Dixitque quod fuerat monachus cum pluribus in monasterio thebaidis: sed ut deo vacaret liberius eremum petijt: ubi et propriis manibus laborabat. Ad quem post tempus mulier in habitu mochaali accedens: secum cohabitare petiuit. Ille vero caritate motus ipsam admisit: in stigante diabolo secum concubuit: et sexdecim annis in peccato cuius illa perseuerauit: tandem ad cor rediens illam reliquit: et ad locum illum deuenit penitentia agens: ubi solis fructibus palme et fortis haustu tentus vestitus capilloz prectus ultra annos triginta panem non gustauerat nec hominem viderat. Multasque a diabolo insidias pertulerat quas tandem deo fauente superauerat. Narrauit etiam quod dum quodam tempore dolore nimio epatis premeret vir splendidus sibi apparuit: quod nouacula laevis eius aperuit: et electo leuore putredine ab eo percussit: et corpori remittens sanum vulnus effecit. Haec omnia cum thimotheus pannutio enarrasset refectione insimul fecerunt: et nocte in oratione vigilantes perduxerunt: mane vero abbas benedictione viri dei suscepta: viam suam profectus est sanctus dimisit. Quomodo autem postmodum in christo quieuerit vel quo tempore: soli deo notum est.

De sancto Joanne Andree Tadeo et philippo confessoribus.

Ca. cxij.

Iohannes: andreas tadeus et philippus eremite in deserto vastissimo egypti a sancto pannutio prefato reperiuntur. dum sepulto sancto onophrio ad locum suum rediret naz duce angelo itinere diebus quattuor repperit cellulam in loco antri artissimo circumclusam. Dumque habitatores postolabat. ecce veniunt quattuor senes canis vestibus ex palmis contextis induti: facie squallidi: qui se habitatores cellule asserentes dicebant se ibidem annis quinquaginta fuisse in vno spiritu domino seruientes. Pannutium quoque ex nomine salutantes cuncta quae sibi congerat enarrabant. Quibus illis. v. panes eiusdem de celo diuinitus apponunt. Qui dixerunt abbati quod singulis dominicis diebus quattuor panes a domino percipere consueuerant: sed per hospitum aduentum additus eis fuerat quintus panis. Factaque refectione sancti viri abbatem pannutium comitari sunt per miliaria. lx. In qua via vidit arbores amenas palmarum citri amigdalorum et aliorum fructuum mellici saporis: de quibus illis mandantibus cum suauitate gustauit. Quos illi dimittere vellent: interrogant a pannutio de vita ipsorum. Qui dixerunt se fuisse nobilis prosapie de

ciuitate exaro studio philosophiae vacantes in eorum iuuenilibus annis. Qui tandem de zelo relicto seculo in ipsa eremum ubi eos inuenerat perueniunt: ubi sub obedientia et doctrina cuiusdam senis fuerant multis annis. Quo decedente in cella ipsa permanserunt: nihil aliud nisi de fructibus arborum diebus singulis degustantes: diebus vero officis panes de celo sibi ministratos ab angelo deuote sumentes. Nomina quoque sua eidem edixerunt. Quorum prior iohannes secundus andreas tertius tadeus quartus philippus vocabatur. Cum autem pannutius secum admitti postulasset. Responderunt non esse sibi a deo datum: mandantes ut ad monasterium suum edificatus rediret: et quae vidisset in eremo ceteris ad exemplum referret. Sicque abbas ab eis dimissus ad cenobium suum reuersus est.

De sanctis Basilide Cyrino Nabore et Nazario martiribus.

Ca. lx.

Basilides: cyrinus: nabor et nazarius sub persecutioe diocletiani rome passi sunt. Hi ex urbe ipsa exiit ad ciuitatem aureliam deuenientes sua pauperibus erogantes romam redeuntes ad maximianum imperatorem adducti sunt. Qui dum christum confiteri non timeret: primo scorpionibus durissime celsi de hic in carcere trusus: et per dies. vij. ibidem maceratus: inde ductus iussu eiusdem imperatoris gladio capite truncatus fuit et feris ad deuorandum expositus. Sed per dei gratiam corpora eorum illesa custodita a christianis sepulta sunt millario. iij. ab urbe in loco qui dicitur catacumba pridie idus iunij.

De inuentione corporis sancti Antonij eremite.

Ca. cx.

Inuentione corporis sancti Antonij abbas et ipsius traslatio facta est sub tempore constantij imperatoris. Cum enim ipse imperator libertis caris filiis a domino impetrasset eam nominavit sophiam: quae ipso erat admodum deo deuota. Quam poma in viridario comedentem non tam mundi spiritus inuaserunt. et v. annis obsessas dudum infestant clamantes se inde non exituros nisi corpus antonij ducere tur. Quae cum a nullo teneri posset. ipsam imperator catenis vincula ferro carceri mancipauit: carnes hominum et bestiarum crudas comedere et vincula etiam ferrea rupentem. Imperator igitur habitu consilio ubi corpus antonij inuenti posset post. ix. dies ieiunius ab angelo gabriele admonetur: et theophilus episcopus cum. xij. clericis ad egyptum mittit ad corpus antonij reuerendum et dei prouidentia reperiendum. Similis per omnia visio theophilo episcopo apparuit. Imperator igitur iussu naue parate episcopus cum. xij. clericis de constantiopolim discedentes. xv. diebus nauigantes hierosolimam puenerunt: et lustratis locis sanctis alexandriam perparant. Et deinde per presbyteros libere itinere diebus. xx. deueniunt ad nullum fluuium in locum qui dicitur ephesos ubi monasterium sanctorum virore inuenerunt. Et quibus informati ubi esset cenobium quod olim fuerat antonij eremite viam arripientes: per desertum horridum et vastissimum: a nullis mansuetis animantibus habitata: cedentes eis feres diuersorum generum quas ibidem reppererunt multisque euasis periculis post dies. xxv. ad heremum applicuerunt in quo sanctus antonius habitabat: ubi venerandus senex illis apparuit: et viam digito sub silentio ostendit ac visus ad cenobium perduxit. Ibi quae a monachis loci benigne suscepti et ad ecclesiam primo deducti: oratione fusa pedibus eorum lotis parataque refectione: singulis eorum medietas paratis cum radicibus et aqua nectaret saporis apponitur: sicque hora vespertina cum charitate reficiuntur. quibus prior asseruit: quod tales epule singulis sibi diebus diuinitus portabantur a duobus leonibus: qui sancti antonij interfuerant sepulture: quos deus adhuc viuentes mirabiliter reseruabat. Ecclesiam vero illam et cenobium sanctus construxerat: In qua ante altare. v. lapides oleo plene ab eo ibidem posite deponentes continueque ardentes vellit: interrogant a pannutio de vita ipsorum. Qui dixerunt se fuisse nobilis prosapie de cum ignorum

cum ignotū fore cunctis hoibus in q̄ sanctus fuisse sepul-
tus eo q̄ duo solimodo discipuli eā tumulauerāt: q̄ ab eo
ad iurari locum ipm nunq̄ alicui reuclare voluerāt. Quia
propter p̄stristatū oib⁹ oronem tota nocte in ecclesia vigi-
les ad deū fuderūt. Die h̄o sequenti cū ep̄s missā celebra-
ret: apparuit iuxta altare gabriel angelus q̄ cedulā appo-
suit per q̄ ep̄m de via tenenda z mō reperiēdi corporis in-
oib⁹ informauit. Quia lecta resumpto itinere p̄ aspera mō-
tum p̄rupta rupiū z inculta asperrima des̄toz stella eos
vix olim magos diuina fauente gratia p̄eunte inter serpe-
tes z feras z alalia ferocissima et iuisa oino illesi post dies
xl. in capum amenū dulcissimū repletū fructib⁹ puene-
runt: vbi dum stella stare immobilis: vox celis lapsa est
vt in ipso loco foderēt: z thesaur⁹ optatū inuenirēt. Et dū
fodere cepissēt duo leopardi subito aduenerunt eosq̄ ad
cauādum iuuare ceperūt. Inuēto deniq̄ corpore b̄i an-
tonij palmarū solijs opto: ipsum inde leuantes cū gaudio
z reuerētia maxima in loculo recondiderūt. Et per oia lo-
ca vñ venerāt: eadez stella preuia multis euasione periculis
redierūt. In ipa h̄o via multa miracula ostensa sunt. Nā
in monasterio illo ad corp⁹ puenerāt quinq̄ leprosi mun-
dati sunt. In castro quodaz sandor nomine q̄nos infantes
a lupis exportati illesi reducti fuerūt. In portu alexandrie
filius militis a pyratīs ante dies. viij. in patibulo suspen-
sus p̄tinuo suscitāt. In q̄s p̄ hierosolymā reuertētes cū
sancto corpore applicuerūt q̄ ab impatore honorifice su-
scriptū in ecclesia sancte sophie collocauit: moxq̄ eius filia p̄-
sente oī pp̄lo a demonib⁹ liberat. Tpe h̄o p̄cedente filius
sancti guilelmi comitis noie iacobin⁹ rediēs de peregrin-
natione trāsmariana ab impatore cōstantinopolitā corp⁹
sancti antonij sibi donari petijt: z impetrauit q̄ ad partes
galliarū deferēs in ciuitate vienne monasteriū ei⁹ noie edi-
ficauit: z de pp̄rijs facultatib⁹ large dotauit. In quo cor-
pus sanctū honorifice collocauit: vbi infinitis z stupēdis
virtutibus refulget. Potissimū autem ē illud q̄ in toto or-
be famosum est: q̄ ignem sacrū a corporibus humanis ex-
trauit. Facta est autē hec trāslatio eodem die quo corp⁹
inuentum fuerat: videlicet idibus iunij.

De sancto cōfessore ordinis minor.

Ca. cxj.

Antonius p̄fessor ordinis minor ex vltima ci-
uitate hispanie natus a puericia sua in baptis-
mo fernāduz appellat⁹ est. Ibi primo fuit ca-
nonicus regularis ordinis sancti augustini in
eadem ciuitate. Deī audiēs qualiter quidaz
fratres minores apud marochiū a saracenis passi fuerāt:
ad martiriū alatus: de prioris sui licentia ordinē fratru
minorū ingressus est p̄missione sibi a fratribus facta q̄ ma-
rochiū ad terrā saracenoz mitteret. Qui iuxta p̄missione
ad ipsā terrā missus: q̄ de ipso deus aliud decreuerat: re-
gressus est martyr solo desyderio factus. Deī ad genera-
le capitulū assiliū tendēs fratri gratiā q̄ romādirole mi-
nister erat se p̄tulit: quo in eremū montis pauli missus:
vt petijt solitarie ibidē permanēs p̄templationi vacabat.
Post hec in foro iulio p̄stans: a ministro loci p̄dicare ius-
sus: dum se iperitū p̄dicationis excusaret cōpulsus oino
p̄ obediētā h̄bum dei super quoscūq̄ doctos eleganter
pposuit. Sicq̄ deinceps offitiū p̄dicandi suscepit. Cum
die q̄dam de cruce dñi p̄dicaret: visus est in aere factus
franciscus adhuc in carne degēs lōge tñ positus: q̄ p̄di-
cationē antonij gestibus laudabiliter p̄mendās. Anno autē
vno añ eius obitū generali obrenra licētia p̄dicandi. vbi-
cūq̄ velleret: paduā deuenit: annoq̄ integro p̄dicationi z
p̄fessionū auditiē sollicitē vacauit. Adhuc quoq̄ ibi mi-
raculis claruit. Nam cū q̄dam de p̄fessis esset q̄d patrem
suū calce p̄cusserat: z sanctus ei ad terrore dixisset: q̄ pes
ille dignus erat: vt p̄cinderet iuuenisq̄ simplex domū re-

uersus pedē sibi abscidisset: orante sc̄to pes ei restitutus
est. Post hec cum rēpore messis hoies circa messē occupa-
rent: q̄eris gr̄ia ex vrbe discedēs: venit ad campū sancti pe-
tri: vbi z egrotare cepit z lāguore nimio p̄fusus: timēs fra-
trū illoz grauamē: currui se iponi fecit vt ad locū padue
veniret. Cū autē iuxta ciuitatē esset rogat⁹ a q̄dam fratre
vinoro diuertit ad locū celle intra locū pauperū domina-
rū: vbi dieb⁹ aliq̄bus decubens: dū sacra mysteria sum-
pserat: apparēte sibi christo eumq̄ p̄fortate hymnū. Glo-
riosa domina: alta voce decātauit. Quo finito sp̄m in pa-
ce emisit idib⁹ iunij. anno domini. m̄. ccc. xxi. Cui⁹ trāslat⁹
cum adhuc ipis fratrib⁹ ignotus esset pp̄lus vndiq̄ con-
currebat: z sanctū patrē defunctū esse clamabat. Et cū eēt
questio de funere inter ciues: eo q̄ alij hic: alij ibi euz tu-
mulari volebāt: occasiōe ipa. v. dieb⁹ corp⁹ inhumat⁹ re-
mansit: nec vlla exind corruptio subsecuta est: aut fetor ex-
halauit: cū tñ calor imensus esset: vt pote iunio mēse: Cū
deq̄ omnū volūrate in loco p̄ncipali fratrū sancte marie
de padua honorifice re cōditum ē: oib⁹ egris q̄ ad eius
loculū accedebant. p̄ ipos. v. dies h̄cūq̄ languore sana-
tis: vbi z quiescit adhuc miraculis pollens.

De sancta Felicia virgine z mar-
tyre.

Ca. cxij.

Felicia virgo petronilla collactanea vt scribit
marcellus sancti petri discipulus mortua forore
vt supra actū est pudicē calēdas iunij a flacco co-
mite detinet⁹ z aut sacrificare aut sibi nubere cō-
pellit. Que vtrūq̄ denegans ab eodē in carcere
recludit. z. vij. diebus sine cibo detinet⁹. Inde educta dā
in custodia h̄ginū deē veste vt eā ad sacrificiū suaderet
Que ibidē p. vij. alios dies sine cibo p̄māsit. Post hec dū
christū p̄stant p̄stiteretur in euleo leuato: z diutius tota.
deinde subēte comite in cloacā p̄spirata necat. Cui⁹ cor-
pus sc̄tis nicomedes p̄sbyr tñ nocte leuauit: z in capsella
sua via ardeatā militario ab vrbe. vij. sepeluit idib⁹ iunij.

De sancto peregrino ep̄o z martyre.

Ca. cxij.

Peregrinus ep̄s z martyr ciuitatis aterne. p̄-
tificatum tenuit tpe beati gregori pape: qui ce-
theus pp̄rio nomine nuncupatus est. Quo tpe
duo pessimi viri ex longobardoz genere filij cō-
cubinaz: quoz vnus dicebat alais: alter vero
ymblo vrbe ipsā tyrannice possidebat. Cum autē p̄de z de
uastationi ac nefandis operibus nō solū ipi intenderent:
sed etiā populū maloz exemplo pueritiffet. Cetheus ep̄s
corū crudelitātē non ferēs ad urbem romā accessit: et hec
omnia summo p̄ticipi referēs ab eo susceptus dudum se-
cum permāsit. Tandem populus ciuitatis multa victoz
tyrannoz p̄fessus iniuria ad urbē deuenit: z ep̄scopū
suum instanter orauerunt: vt ad ecclesiā suā rediret: z ple-
bem sibi p̄missam suis exhortationibus de tot malis erui-
eret. Qui iussus a papa cum populo redijt: iuramēto ab
eis exacto ne bona ecclesie distraherent: z distracta redi-
merent. Reuersus h̄q̄ pp̄sum suum sanctis sermonibus
ad penitentie opera p̄uocabant. Interea dissensione orta
inter alaim z ymblozem: alais orientalem: ymblo vero oc-
cidentalē portam tenebat Cū autē alais ymblozem resistere
nō posset facta p̄spiratiōe cū q̄dam vitaliano comite ipm
cū eius exercitu p̄ portā q̄ tenebat in urbē introuisit: vt
sic in aduersariū secur⁹ insultū faceret. In ipa h̄o ciuitate
erat q̄dam vir ch̄ian⁹ noie fredo: q̄ vespere illo sp̄i diuio
tactus vxorū p̄dixerat urbē ipsam eadem nocte ab inimicis
inuaendā armaq̄ sua ad lectulū caput posuit: vt se-
ditōe insurgēte p̄mptior armaret. Sicq̄ factū est: vt q̄d
p̄dixerat eneniret: illeq̄ armatus p̄fessum ad cetheū ep̄m
cōfugeret. Mōne h̄o sc̄ti ep̄i excitatis ciuib⁹ ei repente
egressis ciuitas ab inimicis viriliter defendit: aduersarij

expelluntur: et alais capti uti patrie p'ditor vmbioni p'senta-
tur. Quos oēs ipm dignū scēdio acclamarēt: et eps hoīes
effusione hūani sāguinis p' eo interuenisset supplicans ut
vel in carcere vel i exiliū mitteret: cethens ab vmbione de-
tetus ē eo q' ipm cū alai p'sumeret cōspirasse et ob id p' illo
interuenire. Et alaim q'dē ad portā oriētālē decollari fecit
Cethenū p'o catenis vinctū in medio foro ciuitatis capite
trūcari mādauit. Cū aut eps psalmū. Deus laudē tuā: de-
cāsser: tāt' tremor spiculatorē inuasit: ut ipm minime p'u-
tere posset. Qd cū vmbioni nūciatū fuisset: epm magicis
hoc artib' fecisse cogitās ipm in carcere vleb' multis de-
tinuit. Deīn ipm vinctū in flumie piscaria p' pontē marmo-
reolū p'cipitari iussit. Qui tertio in iactatus tertio illesus
exiuit: Tūc iubēte vmbione neq'stmo lapio ingēs pōderi
librarū q'ngētariū ad collū epi ligat' et sic p' pontē p'cipitat'
in flumie necat. Statim aut ut spm emisit sup aq's corpus
vna cū lapide enatauit. Ad q' spectaculū cū vmblo festi-
nasset a dyabolo opp'ssus et mortu' ē. Corp' aut martiris
gubernatib' angelis p' fluuiū in mare descēdit: et vna cum
lapide ad lit' iardenei. ciuitatis a fluctib' euectū ē. Qd
cū piscator q'dā i littore repperisset: epō nūciare curauit.
Qui vna cū ei' clericis ad locū accessit: corp' q'dē marty-
ris p'pter lapidē arbitrās ipm tñ ut martiris qū dubius
venerari nō audēs in littore sepeliuit: et q' nomē ei' igno-
rabat pegrinū nōiauit. Diuināq' volūtatē supinde expe-
ctare cepit. Luz aut piscatores noctib' singulis ad caput
fosse lumē celeste p'sperisset: et hec i ciuitate relata fuisset:
cec' q'dā a natiuitate a patre ad fossā deducit. et o'one fu-
sa lumē ei oculoꝝ infundit: q' viso miraculo corp' martir'
p'culdubio fore noscūt: et ab epō noīe sc'ti martiris et epi pe-
regrii militario iuxta iardenei ciuitatē i ecclia sepelitur.
Post aliq'd tps tā ei' passiōis series q' dies et nomē a ciui-
b' iardeneib' inq'sita reperiūtur. Qui passus idib' iunij.
De sc'to Sandila p'sbytero et martyre. Ca. cxliij.

F Sandila p'sbyter et martyr ap'd cordubā ciuitatē
passus ē: q' tpe p'secutiōis p' confessione noīs dñi
amputato capite martiriū p'sumauit idib' Ju-
nij. ut ait ado in martylogio.

De sancto Heliseo ppheta. Ca. cxv.

Heliseus ppheta qui eccl'astic. xlvij. ca. inter
sanctos antiq' tps gl'iose extollit natus est in
galgadis: cuius natiuitatis tpe tale p'digium
contigit: ut vn' ex vitulis aureis: q'sa hieroba-
fecerat: acute mugiret. Quo audito in hierlm:
facerdos diuino nutu ait pphetaz esse natum in hierlm:
qui sculptilia et fūgilia deoꝝ destrueret. Hūc diuino mādā-
to helias in abela repertū arantē vocauit: et ad ei' discipu-
latū assumptit. Et cū palliū suū imposuisset super eum cō-
festim pphetizare cepit: qui exinde secur' ē heliā et mini-
strabat ei: ut d. iij. regū. xix. cap. Cū aut helias a dño in ce-
lum rapt' ē: ut dicef infra in gestis helie pphete. xix. cal.
septēbris. Spūs helie duplex sup eū requiuit. i. ad pphetā
dū: et miracula faciendum. Multis em miraculis claruit:
que in. iij. regū cap. ij. iij. v. vj. z. vij. narrant. Cum em in
hierico aqua foris pessima terrā sterilez faceret: egressus
ad fontē misit in illū sal: et aquā sanā reddidit. Ascendens
bethel pueri sibi illudentib' male dixit: ex quib' xlij. nume-
ro ab vrsis duob' cōtinuo lacerant. Cū aut vxor quondā
abdie pphete ad eum veniret: ut viz suū mortuū ere alie
nō p'ssum desleret: eo q' ppter alimonia pphetaz q's in spe
lunca pauebat: debita p'traxisset. Creditorq' debito redi-
gere vellet: Heliseus mulierē iussit vasa vacua mutuo ac-
cipere: parūq' olei q'd habebat in ipis vasis filiis iuuanti-
bus infundere. Quo d cum fecisset: oleumq' diuinit' mul-
tiplicatū ē: et debitū mulier ex olei p'cio soluit et ex reliq'
cū alijs vitā duxit. Transiens per suā ciuitatē a matrona

nobile et diuite in domo cū giezī ministro honoifice susci-
pitur: eiꝝ cellula de viri volūrate p'parat. Que cū filium
non haberet: et vir senex ē: heliseus ei a dño filius ipe-
trauit: qū p beneficio hospitalitatis vices repēdens. Lūq'
puer circūflet: et ad patrē tpe messis egressus ē: calore so-
lis p'cussus caput doluit: et remissus ad matrē subito expi-
rauit. quē mater super lectulum viri dei collocās petita a
viro licētia dolore dissimulato ad viz dei in mōte carne-
li deuenit. Cum at heliseus factum muliere narrante co-
gnouisset. p'misit giezī puerū suū baculo: ut puer sus-
citarer. Vex insāte muliere ut psonaliter venir: ad sunā
deuenit: et puer minime suscitatum inuenit. Et tunc heli-
se' supra corp' se iactās: et ad dñm orans: puer defunctū
vite reddidit et matri viuente tradidit. Cum autem sacra
esset fames in terra et filiū pphetaz ad eum conuenissent:
iussit vni ex illis: ut pulmentum pararet. Qui egressus ut
herbas colligeret: colloquuntidas in ollam concidit: igno-
rās quid eēt. Hec sunt cucurbite amarissime minores his
que in hortis nascuntur. Lūq' discumbētes degustassēt
et mortē ob amaritudinē in olla clamarent: vir dñi allataz
farinā in ollā misit: et escā dulcorauit. Vir quidā de basili-
sa detulit sancto pphete panes duos primitiarum. et. xx.
panes hordeaceos: et grana frumētī noui cōfricata. Quos
fecit heliseus apponi populo qui erant cētum viri: hoc est
illos duos panes triticeos tñ. Et cum ex hoc minister be-
sitarer: spiritu dñi p'dixit. q' comederēt oēs: et exinde supe-
raret: q'd et miraculose factum ē. Naaman q's princeps mi-
litie regis syrie vir diues et p'potēs sed leprosus erat. Luz
autem vxor naaman ab ancilla puella: que de terra israel
captiua ducta fuerat de miraculis helisei didicisset: et hec
omnia viro: illeq' regi rettulisset: acceptis naaman literis
a rege syrie ad regē israel: ut ipsum sanaret: venit ad eum:
et ei literas p'sentauit. Qd cum rex israel audisset: horruit
et imemor helisei hoc sibi impossibile cognouit: vestimenta
sua scidit: et regē syrie occasiōes p'tra se q'rere putauit. Cū
autē helise' ad regē misisset: ut sibi naamā destinaret. Ille
q' ad hostium pphete cum eq's et currib' aduenisset: misit
ad eūz vir dei dicens: ut ad iordanē descēdēs: ibidē septies
lauare: et a lepra mundaref. Et p'ia q'dē facie naamā mo-
leste tulit: eo q' ad eūz nō venisset: et manu vuln' retigisset.
Deinde seruoꝝ p'silio in iordanē septies se leuauit: et mor-
ab eo lepra discessit. Reuersus at ad heliseū munera mīta
et obrulit: s; dñi ppheta nihil oīno recipere p'sensit: Verūz
cum aliquātulum abisset: giezī auaricia duct' post eum
cucurrit eidē: p' mētēs dixit: q' duo ex filijs pphetaz ad
heliseū repēte supuenerāt. Jōq' ille p' munere aliq' sibi lar-
giendo mittebat. Qui eūz eidē argētum et vestes tradidit
set eaꝝ giezī in domo abscondisset. Et hec oīa heliseus ut
uino spiritu cognouisset: maledixit giezī predicens: q' le-
pra naamam sibi et eius semini adhereret: eo q' diuinam
grām vēdidisset. Statimq' egressus est ab eo leprosus ab
hoc giezī simoniaci primo giezite dicebant in veteri testa-
mento: donec a simone mago simoniace dicti sunt.

Post hec cum esset heliseus cum filijs pphetaz iuxta
iordanē: et ipsi ligna orederēt: vniq' eoz ferrum securis ex
ligno excussum in aquā cecidisset: helise' lignum in aquā
misit: et ferrum ad suū locū enatauit. Cūq' rex syrie
cōtra israel pugnaret: et septies hostes in insidijs poneret
rex israel eos cauebat: q' eos sibi heliseus manifestabat.
Qd cum rex syrie a seruis suis didicisset: et pphetā esse in
dothaim comperisset misit illuc robur exercitus qui ciui-
tatē circunderunt ut eum caperēt maneq' puer heliset vi-
dens exercitum t'muit: et pphete nūciauit: q' puerum cō-
fortabat et plures quāz illi secum esse asserabat. Et orante
heliseo dñs aperuit oculos pueri: et vidit montē plenum
equis et curribus. i. agminib' angeloz Lūq' hostes in

et rarē ad eū: percussit eos dñs cecitate: ne ip̃s vidētes agno-
scerēt. Quib⁹ heliseus dixit: nō esse ibi mansiōem ei⁹ quē
q̃rebant: eosq; illuc deducere p̃mittebat: qđ z reuera fecit
eosq; in mediū samarie deduxit. Tunc orāte p̃pheta apti
sunt oculi eorū: z viderūt se esse in medio ciuitatē: z hostes
circūstantes. Et cū rex israel eos occidere veller: p̃hibuit
p̃pheta dñi: eo qđ dñs eos illuc adduxerat: q̃nimo eis dē
abundantē ministrari fecit z illos remisit. Et cū benadab
rex syrie samariā obsideret: z fame maxia oppressiss: ita
vt mulieres natos p̃prios comederēt: z rex israel p̃pheta
eo qđ p̃dictā obsidione p̃dixerat occidi mādasset: z hoc he-
lise⁹ per sp̃m cognouiss. sp̃culatore ad se intrare p̃hibuit
donec rex p̃ficia duceret ip̃s reuocauit. Tunc helise⁹ seque-
ti die vbertatē maximā futurā p̃dixit. Et cum vn⁹ ex p̃un-
cib⁹ eū irruerēt: morte illi⁹ repētinā p̃nunciāuit: qđ oia vt
p̃dixerat euenerūt. Nocte em dñs terruit exercitū syrie: so-
nitū infinite militie mītrēs sup eos. Qui aias suas salua-
re cupiētes aufugerūt: z oia dimiserūt. Sicq; p̃pls sama-
rie egress⁹ p̃dam diripuit: ex victualib⁹ p̃ceptis vbertas
maria facta fuit. Princeps qđq; ille in introitu porte a tur-
ba p̃pressus expirauit. His z alijs multis z magnis mira-
culis helise⁹ clarēs in pace q̃euit. xvij. calen. iulij. Prophe-
tant aut z claruit sub ioiam et hieuz ioachā regib⁹ israel
in samaria. Cū aut quidā latrūculi moabite hominē mor-
tuū spoliassēt: z cadauer in sepulchro helisei picissēt: cū
terigisset ossa helisei priuuo surrexit. Sepultus est aut in
samaria palestine qđ sebasten idē augustā in honorē augu-
sti herodes postmodū vocauit: et vbi abdias p̃pheta z io-
annes baptista req̃escunt. Ad quorū sepulchra varia mira-
cula fiunt: vt dicit hieronymus libro de vita pauli. Adeo
vt cruciati demones ibi rugiāt: voces diuersorū animalū
p̃tendentes. Alij cernunt rotare caput: z post tergū terrā
vertice tāgere: Alij suspensū pedib⁹ eminus vestes in fa-
cie defluere: vbi z in mōte vicino vire vident spelunce in q̃
bus z famis z p̃secutionis tpe abdias centū p̃phetas pa-
uit pane z aqua. Hec ex libro. iij. regū capitulis qđ supia
ex dictis iosephi z hieronymi: z ex hystoria scholastica.

De sanctis Rufino z Vale. io marty. Cap. cxvj.

Rufinus z Valerius martyres tpe diocletiani
et maximiani passi sunt in territorio suessidē
sub p̃fide rixouaro. Qui ingress⁹ ciuitatem re-
mis sanctos detētos et sacrificare p̃temnētes
magno ferri pōdere p̃fios suessimonū adduxit
Ibiq; eos iussit eculeo suspēdi: z plūbatis cedi. Deinde in
carnere maceri: vbi āgelica visitatiōe p̃fortant z corone de
smaragdo celitus misse eorū capitib⁹ imponunt. In dēdu-
cti dum in christi p̃fessione persisterent immobiles: iuxta flu-
mē indole decollati sunt. Quorū corpa dum christiani ad
remenses ciuitatē deferre vellēt de loco in q̃ decollati fue-
rāt nullaten⁹ mouere potuerūt. Ibiq; ea sepelierunt. qui
passi sunt. xvij. cal. iulij.

De sancto Brandano episcopo. Ca. cxvij.

Brandanus ep̃s cū esset abbas apud britanni-
as. Postq; ei barinthus retulit qđ euz filio suo
moroch oceanū perlustrās paradisu terrestrē
inuenit: desideriu ei emicuit: vt locum ip̃m re-
quireret. Habebat autē tria milia monachorū
de quib⁹. xij. t̃m accepit z naut cōscensa que audierat vi-
dere perrexit. Quem nauē intrantem tres fratres secuti
sunt. Et quia non vocari venerant eos nunq; redituros p̃-
nunciāuit. Inuenit aut primo insulā altā: in cuius portu
sibi canis occurrit: quē illi sequenti omnia sibi necessaria
inuenerūt: z thesauros multos ibidē consepexerūt. Quo-
rum concupiscentiā brandanus prohibuit. Sed dum ter-
tio die discederet: quidā ex illis tribus fratrib⁹ qui fre-
num argenteum acceperat: postq; penitens peccatum cō-

fel⁹ est subito expirauit: Iuuenis quorū alias inuisus est
dē cophinū panis z vas aq̃ in naut posuit: et nūq; p̃paru-
it. In cena dñi subsequēter ad aliā insulā applicuerūt. In-
uenerūtq; hospite eos de via tenēda docentē z necessaria
ministrantē. Sabbato inueniūt piscē ingentē noie iafonē
quē insulā existimāres desup descēdētes ignē accēderūt
dumq; piscē se mouere sentirēt ad nauē repente confugie-
tes vix euaserūt: pisce se cōtinuo mergēte. Die pasche de-
uenerunt ad insulā vbi aues cādidās aspiciunt alias z vo-
ce sonātes: quaz vna voce ceciderāt: sed modicā culpā p̃miserunt.
Ibiq; vsq; ad octauas p̃teccostes p̃manerūt. Ab inde na-
uigātes in natiuitate dñi subsequēte ad insulā sc̃orū pa-
tricij z libei deuenerunt: vbi cū. xxiij. patrib⁹ ibi reptis in
eorū ecclesia habēte altaria cristallina festa dominica ce-
lebrarunt: inde post epiphaniā discesserunt. Sicq; cōri-
nue per septenniu per mare discurrendo in p̃dictis festis
semp ad eadē loca redibāt. Quib⁹ t̃pib⁹ multa ab eis stu-
penda visa sunt. Bestia em maxima eos absorbere volens
ab alia maiori deuorat: z de reliquijs carniū comederūt.
Inde uenerunt ad insulā vitorū fontium: vbi sener z pueri
dño seruiebāt. a q̃bus graniter excepti: vbi abire vellent
sedm ex trib⁹ fratrib⁹ ex incuria dormientē dimiserūt. In-
uenerunt z insulā in q̃ erat botri vne istar amphore magne
per maximū gryphē qđq; auct eos rapere volentē: aut alte-
ra vastior interfecit. In festo vno sancti Petri apli vidēs
abbas pisciū innumeram multitudinē: iussit eos deum lau-
dare: qđ sup vndas enatantes vocib⁹ itonare ceperunt. Ai-
derunt z in mari colūā ingentē cristallinā sup bases au-
reas: quā conopeus coloris argētei circundabat. Inuene-
runt z calicē euz patena de genere columne. Venerūt post-
modum ad hostia inferni. Vbi demones egressi super eos
massas igneas factare nitebant. Vbi z tert⁹ frater in li-
tore descēdēs a demonib⁹ raptus est. Inuenerunt z iudā
chr̃i p̃ditore sedentē in mare super lapidē: quē dixit se in
hierosolymis in loco luctuoso posuisse. p̃trāsēntib⁹ ne in
lucum caderēt p̃legendis: z añ eum erant furce ferree: qđ
dixit se donasse sacerdotib⁹ tēpli: pannus quoq; in eis p̃e-
debat quē leproso ad tergendū p̃cessisse asserēbat. Inue-
nerūt hoicm qđ luto pascebat: capillis optum. Tandē per
bonum suum p̃curatorē de q̃ dictum ē ad paradisu terre-
strē post septenniu p̃ducti sunt. Et capiētes de fructibus
z gēmis ibidē repertis: euasis multis p̃calis deo duce in
columas ad p̃p̃ia redierūt. Vbi brādan⁹ postmodū ep̃us
ordinatus est. Et post virtutum merita ad christū migra-
uit. vij. calen. iulij.

De sanctis vito modesto z crescentia marty. Ca. cxvij.

Vitus modestus z crescentia martyres sub dio-
cletiano ip̃eratore in sicilia martyrio clare-
runt: qđ vit⁹ ex luciana puincia nobili p̃genie
patre hyla senatore p̃genitus etatis sue āno
ad martyrij palmā puenit: Cū em pater eius
idola coleret: z vit⁹ chr̃m adoraret: sc̃pius eum pater p̃be-
rabat eo qđ idola colere nolebat. Demū pater illum mode-
sto eius nutritori tradidit: vt ei suaderet: q̃tenus deos co-
lere studeret. Qui apparēs angelus ip̃s p̃fortauit: z adhuc
puerū ad coronā martyrij animauit. qđ in chr̃i noie mi-
racula patrare cepit: z multos a diuersis lāguib⁹ sana-
uit. Quā audiens valerianus p̃fectus puep accessit: et
sacrificare nolētē: cathomis cedi iussit. Brachia aut z ma-
nus p̃berantium subito aruerunt. Prefectus qđq; manum
amissit: p̃ quo t̃m vit⁹ orauit a p̃tinuo sanitatē p̃cepit. Pre-
fectus g̃ puerū patri tradidit: z vt ip̃m corripere persua-
dit. Tunc pat̃ vitum i domum ducēs diuersis mulicorū ge-
nerib⁹ z puellaz lusibus: alijsq; delictaz generib⁹ muta-
re animum pueri satagebat. Et cū ip̃m in thalamo inclu-

fisset ornato mirabilis fragrantia inde exijt que patrē z fa-
miliā nūto odore pfudit. Aspiciensq; pater p rimas ho-
stij. vij. angelos radianτες circa infantē cōspexit: q̄s deos
suos eē putauit: statimq; excecatur ē. Ad cui⁹ vocis clamo-
rem tota ciuitas p̄mouet: ita vt p̄fectus accurreret: z cur
ei hoc accidisset interrogaret. q̄ dicebat q̄ deos igneos vi-
derat: z eorū aspectū ferre nō valēs lumē amiserat. Et cuz
in tēplum iouis p̄ recuperādo lumē duct⁹ eēt z nihil p̄-
ficeret: filium p̄ sua sanitate rogauit z lumē eius p̄cib⁹ re-
cuperauit. Cum at̄ nec sic crederet: s; pueruz occidere co-
gitaret. Angel⁹ modesto z crescētie nutritorib⁹ ei⁹ appa-
ruit: z vt nauē p̄cedētes puerz ad altā terrā ducerēt ipe-
rauit. Qui nauiculā p̄paratā diuinit⁹ inuenerūt: z angelo
duce vna nocte ad territorū tonagritanū peruenērunt:
et iuxta fluium syllarum sub arboze quicuerunt vbi aq̄-
la eis cibum deferrebat et multa miracula puer faciebat.
Interea filius dyocletiani imperator⁹ a demone arripit⁹:
nisi virtus lucani⁹ veniat: se nunquā exire fatebitur: locum q̄s
vbi inueniēdus sit: ab eodē explicat. Ut⁹ q̄ q̄rit z inuētus
adducit ad imperatorē. Qui sup̄ ei⁹ filiū manum imposu-
it z p̄tinus ab eo demone effugauit. Cum autē illū impe-
rator ad deorū sacrificia inuitaret: z virtus recusaret: z cum
modesto z crescētia i dīz carcerē miss⁹ eēt: subito ferri mo-
les eis imposita cecidit z carcer imēso lumē choruscavit.
Christus q̄s sc̄tis apparēs illos ad passionis tolerantia
animauit. Ad imperatorē a custodib⁹ intelligens eos edu-
ctos in clibanū ignis immisit. Quos tñ ignis oīno nō te-
rigit in quo psallētes hymnū trium puerorū audiuntur: in
deq; illesi oīno educuntur. Tūc leo terribilis ad sc̄tōs de-
uorandos demittit⁹. s; tñ ab eis fidei virtute placatus eorū
vestigijs māsucte p̄sternitur. Tandē in eculeo eos Impe-
rator iussit appendi z in illo diut⁹ extorq̄ri. S; orāte pue-
ro vt eos dñs liberaret subito aer turbatur: terra concu-
titur: tonitrua mugit⁹: tēpla deorū corruunt: z multos op-
primūt. Imperator autem territus fugit: z angelus sc̄tōs
excoluit atq; fluium syllarum vñ venerāt in momēto repo-
suit: vbi orōne fusa dñs animas reddiderunt. Quorum
corpora ab aliquib⁹ custodita florentia illustris femina sā-
cto vito reuelante repperit: z cum aromatibus in mariāo
predio sepeliuit. Qui passi sunt. xvi. cal. iulij.

De sancto Felicio martyre.

Ca. cxi.

Felicius martyr apud mesiā ciuitatē dorostorū
passus est. Qui cum esset miles z beatus
Iulium martyrem z p̄militonem ad passionē
comitatus esset: vt superius in eius passione.
vi. cal. iulij. dictum est. Seq; eiusdem decolan-
di orationibus commēdasset: eumq; osculatus eēt a gē-
tilib⁹ rētus z maximo p̄sidi oblat⁹ in carcere dieb⁹ plu-
ribus maceratus: tandē in p̄fessione christi gladio ceden-
te martyrio coronat⁹ est. xvij. cal. iulij.

De sanctis Ferreolo z Ferrutione mar.

Ca. cxi.

Ferreolus p̄byter z ferrutio dyaconus in gallijs
ciuitate Bisuntionēsi. passi sunt. q̄ a beato hyre-
neo ep̄o lugdunēsi. martyre ad p̄dicandū verbuz
dei missi sub claudio iudice tenet ad trocleas ex-
tenti: z diutius flagellati: dehinc in carcerem re-
clusi sunt: mane q̄s cum linguis eorum amputatis: nihil
omin⁹ christi nomē clara faciēdia p̄sonarēt z p̄plo p̄dica-
rēt. ite x̄p̄i p̄chēsi sūt: q̄b⁹ iudex crudel⁹ iussit: vt vnicuiq;
eorū subule. xxx. manib⁹ z pedibus et p̄pectore isigerentur
atq; ad vltimū gladio necarent. passi sūt aut. xvj. cal. iulij.

De sanctis Rothlando z Alinero z alijs militibus
martyribus.

Ca. cxi.

Rothlādus z Alinarius atq; multi alijs milites chi-
stiani qui a saracenis in runctaualle pro fide ch̄sti
pugnantes occisi sunt tpe caroli magni in cathalo

go martyriū ascribunt. Nam dñi saraceni totā hispaniam
occupassent carol⁹ monitu beati iacobi sibi apparentis
atq; iubētis vt terrā suam ab infidelib⁹ redimeret: cū suo
exercitu hispanias ingressus: p̄mo qdē ciuitatē p̄p̄ilo-
nē trib⁹ mēlib⁹ obsessam muris funditus miraculose ruen-
tib⁹ cepit z multos saracenos conuersos baptizari fecit.
Ad s̄litr contrigit in ciuitate lucerna in valle viridi posita
q̄ nūc est inhabitabilis facta. Et cū oēs ciuitates z castra
hispanie conquisisset: eccliam b̄ti iacobi apud cōpostellaz
visitauit: oēs honores ei ablatos restituit: eamq; amplio-
ribus p̄uilegijs dotauit. Sed dum redijisset ad gallias.
Algoland⁹ rex saracenorū ap̄rice maximā partē hispa-
nie reacq̄siuit: ch̄stianos eiecit spoliāuit z occidit. Ad au-
diēs carol⁹ ad hispaniā redijt vt refert turpin⁹ remēs: ar-
chieps. xij. annis vel ibi p̄sonaliter fuit vel exercitū tenuit.
Et p̄mo qdē apud sanctū facundū grauissimo bello cō-
misso milo Rothlādī p̄ cū q̄raginta milib⁹ ch̄stianorū oc-
cusus est. Carol⁹ nō eā suo occiso: pedes stans cū duobus
milib⁹ ch̄stianorū de gaudiosa spatha sua multos sarace-
nos per mediū scidit. Die nō sequētī cū quatuor marchidēs
italie cū quatuor milib⁹ militū in succursū ch̄stianorū venissēt
Discedētes inde saraceni infinitū exercitū mauroz: moa-
bitarū: ethiopū psaz: parthorū ap̄ricanorū: z turcorū con-
gregarunt. Rex autē Carolus ageniā ciuitatē post sex mē-
ses cepit: z decē milia saracenorū occidit. Inde p̄secutus
est algolandū vsq; santonas. Deinde rediens galliā nouū
exercitū p̄gregauit cētuz z triginta milia bellatorū: cum q̄
hispaniā repedauit. inter q̄s fuerūt p̄cipui. Turpinus re-
mēs. archieps: rothlandus comes cenonianēsi. dñs blaui-
nepos caroli ex berta sorore z fili⁹ milonis de angleris: ol-
uerius dux gebēsi. estulphus: comes lingonēsi. arastanus
dux britannie: englerus dux aqtanic. Guisferus dux bur-
digallensis: gelerus gelinus salomon z baldutinus frater
rothlādī: gūdebūdus rex fricie: naama dux banarie. Oge-
rus dacie: labert⁹ dux biturie. Sampso dux Burgundie.
Constantin⁹ p̄fectus romanorū rheginard⁹ de alba spina.
gaultheri⁹ de thermis: guilelm⁹ gerin⁹ lothoringie dux.
Bogo bertrād⁹ de nubilis ganalon⁹ traditor de magūtia
z multi alijs equestres z pedestres: q̄ p̄ cisceros port⁹ trās-
eūtes p̄pilonē obsederūt. Ibiq; p̄misso bello ex vna par-
te ch̄stianorum cētū z triginta quatuor milia ex alia sarra-
cenorū centū milia diuina fauente gratia saraceni tāta ce-
de p̄strati sunt q̄ ch̄stiani vsq; ad bases in sanguine merge-
bant. Occisoz algolando null⁹ eorū euasit nisi rex sibyl⁹ z
rex cordube q̄ cū paucis aufugerūt captaq; vrbe oēs sar-
raceni ibidē reperti trucidati sunt de ch̄stianis nō cecide-
runt vsq; ad mille. Sequētī nō die pugnauit carol⁹ cū sur-
re p̄ncipe nauarre: z eum cū trib⁹ milib⁹ occidit totamq;
terrā nauarre adeptus est. Deisi ap̄ nagerā obsidionem
posuit: vbi erat gigas qdam noie ferracut⁹ de genere go-
liath: quē admirandus babylonis cum viginti milib⁹ tur-
corū miserat i subsidij saracenorū. Ibi lanceā vel sagittā
non formidabat: sed p̄rutē. xl. virozum fortium possidebat.
Iūto autē singulari certamine cū multis milites ch̄stiano-
rum sine alto bello solo brachio ex equo leuatos cepisset:
tandem Rothlandus cū ip̄o p̄gressus deo annuente gigā-
tē vicit: z per vmbilicū suā spatha trāsodit. Sicq; nagera
ciuitas capitur. Saraceni occidunt: z vincti ch̄stiani absol-
uuntur. Post hec pugnauit rex apud choidubā cum regi-
bus sibylie z cordube z intersecto rege sibylie cū. viij. mili-
bus saracenis a rege altumato vrbe obtinuit: eo pacto q̄
baptizaretur z deinde a carolo regnum tenēs in dñio p̄sti-
no confirmaret. Sicq; tota hispania redempta sc̄ti iaco-
bū in galatia iteruz reuisit: honoribus z possessionibus vi-
tauit: deinde vt rediret galliā pampilone aliquot diebus
resedit. Audiens autē q̄ apud cordubā essent duo magni

reges saraceni videlicet marsipri⁹ et baligadus frater eius missi de perfide hispania ab admirando babylonis mandauit illis rex per ganalonum ut aut baptismum suscipere at sibi tributum exolveret. Aut cum ganalono spirantes miserunt carolo. xxx. equos oneratos auro et argento et opibus. Ganalono aut. xx. equos similis opibus isdem onustos obtulerunt: ut pugnatores caroli in manibus eorum traderet: quod ille facere permisit. Rediensque ganalonus munera carolo presentauit: eos asseruit quod reges ipsi christianos se facere dispo suerunt. carolusque rogabat ut eos in franciam pcederet: quos ille veloci sequebatur. Cum aut carolus in franciam rediret: consilio ganaloni dimisit: rothlandum et oliuierum cum maioribus pugnantibus et. xx. milibus militibus: ut ultimam custodiam in ruciualle faceret: donec rex et ois exercitus portus cisteros transiret. Cumque carolus pertransisset quinquaginta milia saraceni quod duo in nemoribus latuerant: ut ganalonus ordinauerat fecerunt ex se duas acies. Quam prius que erat. xx. milium equum prius exiit: et cum christianis a mane usque ad tertiam acriter dimicauit. Tandem ois saraceni occisi sunt et rothlandus cum suis victores fuerunt. Post hec secunda acies. xxx. milium pugnatorum christianos iam fatigatos et lassos inuaserunt omnesque ex parte rothlandi occiderunt: premodicosque ad nemus perfrugerunt: cum quibus Balduinus et tedricus latuerunt et post rothlandum qui redeuntibus saracenis ad vnam leuam insonuit buccina: centum christianos qui fugerant reuocauit. cum quibus in saracenos alter irruens plusquam duo milia ex ipsis perstravit et ceteros in fugam perterritus. Tunc centum eius socios in hoc ultimo bello amisit. Ipse autem quatuor lanceis graui vulnere ratus solus ad runciuallum sub quercu descendit et tunc se morti sentiens duritiam eius spatam in saxo perfringere voluit ne in manibus saracenorum deueniret: sed lapide scisso ensen frangere nequit. Tuncque tuba sua tam fortiter sonuit quod flautu tuba scindit: et vene ac nervi colli eius rumpunt: sonusque tube ad aures caroli per octo miliaria angelo deferente perducitur. Illico ganaloni regem redire volente dissuasit: dicens quod rothlandus cum venationis buccinaret. Dum igitur rothlandus super herbam iaceret supuenit baldunus eius frater a quo cum sities aquam peteret ille circumquaque qurens inuenire non potuit. Adversus illum morti equum pungen carolus velociter insecutus cuncta ei gesta narravit. Ador supuenit tedricus et rothlandum christum laudantem et resurrectioem mortuorum presentem: ac per suis occisoribus orantem inuenit. sicque inter manus illius expiravit. Duo die dum iupin archiepiscopus missa per defunctis celebraret: raptus in extasi audiuit demones perstrepentes ac dicentes se aias marsipri et saracenorum ad istam defere et michaeli cum cetis angelis aias rothlandi et christianorum ad paradisum ea hora deportasse. Rediens igitur carolus rothlandum mortuum inuenit et oliuierum in effigie crucis quatuor palis in terra fixis cum quatuor reuolentibus extensus et a collo usque ad pedes excoctis lanceis et spathis perfossus. Et cum carolus iurasset ois occisos reuivere et soli iam quasi occumberet oratione sancti regis sol tanto tempore stetit immobilis donec rex oium peremptorum martyrum corpora requirit. Tunc ganalonum de predicta morte quatuor equis alligari fecit: et quatuor plagas celi cessoribus equis agitantibus terribili morte in quatuor partes discerpi. Omnia vero sanctorum militum corpora rex in duobus cimiterijs tumulata diuisit: quorum unum est in alijs capis: aliud apud burgallum rothlandum vero apud blauiam in ecclesia sancti romani quod ipse comes edificauerat: sepelivit: et spatam eius et tubam eburneam ad honorem militie ibidem reseruandas deposuit. Passio horum martirum celebratur. xvij. cal. iulij. De sancto lamerio episcopo. Cap. xxij.

Imerus episcopus emile in ruscia: prutibus et miraculis ibidem in pace quieuit. decimo quinto calend. iulij. ibidem sepultus fuit. Cuius corpus processu temporis quidam episcopus cremonef. il-

luc ab imperatore ex aliqua causa directus dato prelo non modico obtinuit: et cremona traslatum in ecclesia alme virgini cathedrally honorifice collocavit ubi et in iraculj pollet. Cap. xxij.

De sancta Elisabeth scondangia.

HElisabet de scondangia virgo sancta ut ait sigisbertus circa annum domini. 125. clvj. claz ruit que fuit soror monasterij de scondangia matertera symonis abbatis. Hec enim ab antea puerilibus relicto seculo opibus spiritus vacabat. seculis autem semper et orationibus intendebat: atque carne disciplinans: diris se pberibus flagellabat. Multis autem annis ante obitum ipsius manus domini super illam grauior extitit: quod diris vulneribus caro eius elanguit: et tamen patientie virtute minuta nunquam contristari visa fuit: visiones autem crebras et mirabiles a deo habuit et diuina secreta sibi reuelata cognouit. Raptam autem in his extasis quasi mortua sine sensu facebat donec spiritus carni reddito aliquando que viderat referabat: aliquando vero silentio tacebat. Hanc ab angelo secum familiarissime colloquenter annunciatum est liber qui dicitur viarum dei diuinas continens salutes spiritus admonitiones. In octaua assumptionis die nostre: beata virgo et apparens eidem se spiritu et corpore assumptam fuisse dixit: et post ascensionem christi anno integro et tanto plus tempore quantum est ab ipsa ascensione: usque ad medium mensem augusti in hoc mundo fuisse declarauit. In festo annunciationis eiusdem: ipsa gloriosa mater eidem dei famule reuelauit quod anno. xv. verbum dei concepit. In festo quodam dominice natiuitatis vidit duas stellas magnas plucidas: in vnu corpus redactas et in circuitu circulum aureum ac in medio virginem christum gestantem paruulum qui multa ipsius dei mysteria sibi reuelauit. Inter cetera autem quesuit a dea nostra quid esset de anima origenis doctoris audiuit quod errores quos habuerat ex fonte nimie pietatis deuerant et quod ipsa dei genitrix in suis scripturis maxime honorauerat: propter que duo modicas penas vbiusque esset sustinebat. Sed quid in die nouissimo de eo fieret deus i arbitrio et dispositione domine nostre posuerat quod tamen sibi tunc reuelari non licebat. Hanc et alijs visionibus plurimis et gloriosis ancilla christi a domino sepius visitata anno etatis sue. xxj. visitationis suo fuit: xij. in scititate vite migravit ad dominum. xv. calen. iulij.

De sanctis Marcio et Marcelli ano martyribus. Cap. xxvij.

Marcus et marcellianus fratres rome sub dyocletiano impatore passi sunt: agente sabiano vrbis prefecto. Hic nobili genere orti: tranquilli: et martire filij fuerunt. Qui cum per fide christi diebus pluribus in carcere terti fuisset: data iniuncta super eos a cromatio vrbis prefecto decollari iubentur: si infra. xxx. dies sacrificare renuissent. Interimque dati sunt in custodia primi scrineo nomine nicostro. Ad quos parentes et uxores cum filijs et affinibus aduenerunt qui lacrimosis precibus animos iuuenum emollire satagebant: quatenus temporalem euadentes mortem preceptis imperialibus consentirent. Quos beatus sebastianus sua predicatione ad martyrium aniauit. Qui postquam 306. vxois nicostro ti quod dudum muta fuerat: loquendi facultatem restituit ipsi nicostro cum coniuge: et parentes marci et marcelliani ad christum perterriti. chromatium quoque vrbis prefectum cum filio tyburtio sua doctrina salutifera ad fidem adduxit: ut hec oia dicta sunt supra in passione sebastiani. xij. calen. february: et dicuntur infra in passione tyburtij. iij. idus augusti. Sic factum est ut dyocletianus chromatium vrbis prefectum dignitate priuatum in exilium mitteret: et sabianum eidem surrogaret. Qui marcum et marcellianum sacrificia

re nolentes in carcere diebus pluribus vinctos detinuit. Denique eductos ad stipitem ligari et eorum pedes acutis pignori iussit. Cum autem transisset unus dies et una nox: et illi psallentes chym laudaret precepit illos pfectus laceris per latera transfigi. Sicque cum corona martyrij ad sidera regna migraverunt. Quorum corpora christiani occulte noctu tollentes via ardeatina sepeliverunt. xiiij. cal. iulij.

De sanctis Erythraeo et paula virg. et mar. Ca. cxv.

Erythraeus et paula pigo apud hispanias in ciuitate malica martyrij passi sunt. Qui a paganis pro christi nomine pessione vincti post multa eis illata tormēta lapidibus obruti inter saxa celos aethera reddiderunt. xiiij. cal. iunij. v. habebat mar

tylogio adonis ex datorio hiero. sumpto.

De sanatis gerualdo et prothasio marty. Ca. cxvi.

Gerualdus et prafius fratres gemini filij bti vitalis militis et bte valerie apie mediolanum sub neroe imperatore passi sunt. Ibi ei post martyrij parētū de quibus supra dictū ē in passioe vitalis et valerie. iij. cal. maij. oēm suā familiā liberātes oēsque suas facultates paupib⁹ erogātes scōdū natio martyrij dudū adhaerēt: q̄ oratoriū pstruebat. De hinc mediolanū urbē ppiā regressi i vno se cenaculo pcellerūt. et p. x. ānos lectiōi et orōni vacātes āno. xj. ad martyrij puenērūt. Cū ei comes assasi⁹ ad bellū tēderet qd ab arcomanis fuerat excitatū: et mediolanū ingressus eēt idoloꝝ pōtīfices eidē occurrerūt asserētes qd vij sibi rīdere ptenērēt nec bellū ei victoriā pcederēt nisi prius geruald⁹ et prasi⁹ imolarēt. Cōtinuo igit tenet et acomite sacrificare suadent. Cū cū geruald⁹ oia idola surda et muta diceret et ab oīpōtēti deo victoriā exquēdā astrueret irat⁹ comes tādū illū plūbātis cedit seēt qd dū spm exhalauit. Deī p thasiū accersit: eūq̄ vt sacrificarē dīis admonuit. Recusātē i oculo suspēdi iussit. Deī depositū sūstib⁹ cedit. Cū autē prasi⁹ comitē mīseꝝ appellaret: et cecos oculos cordis hie diceret: ac chym voce publica pclamaret: iussit eū assasi⁹ capite cedi. Quorū corpa philippus qdā seru⁹ christi cuꝝ filio suo rapuit: et occulte i domo sua i arca farea sepelīuit libellū qd eorū ortū et vitā martyrij ptenētē pscriptit: et ad capitū illorū deposuit. Passi sunt āt circa annū dñi. lvij. x. iij. cal. iulij: sūorū corpa tpe bti ambrosij epī reuelata sunt. Cū idē christi pfeſsor in ecclia scōꝝ nabous et felicio oraret ita vt nec vigilaret apte nec dormiret itegre apparuerūt eidē duo iuuenes pulcherrimi vestib⁹ cādidissimis iduri: caligul calcīati: facie plucidi secū manib⁹ extēsis orātes. Quante āt ambrosio: vt si phāasma eēt abscederet: si autē veritas plen⁹ appareret. Sili mō mane cātate gallo itez secū orantes visi sunt. Tertia nō nocte defecto iā ieiunij corpe nō dormiēt: s; stupēti cū tertia sibi apparuerit psona q̄ siliū eē bti paulo aplo videbat s; qd i pictura pspexerat illisq̄ tacētib⁹ aplū ambrosio reserauit: q̄ illi martyres christi fuerāt: qd oia p christo pteperant: et chym i passioe imitati fuerāt: admonēo: vt in eo qd orabat loco. xij. pedib⁹ terrā effoderet: ibiq̄ eorū corpa i arca marmorea iueniret: ad q̄ capita libellū pspiceret eorū ortū: noia: vitā: et martyrium ptenētē. Cōuocatis igit ambrosij vicinis epīs terrā effodiunt: et vt supra pmiserat paul⁹: cūcta sic eueniūt. Et s; ab eorū passioe plusq̄ anni. ccc. fluxissent: ita tñ eorū corpora sunt reperta ac si ipa hora fuissent ibi posita. Ex qb⁹ etiaz odor mirabilis fragrabat. Necus āt qdam tangens pherery lumē ptenuo recepit: et alij plures egri eorū meritis curati sunt. Quorū corpora in matrice ipsius ciuitatis ecclesia requiescunt.

De sancto Ursicino martyre. Ca. cxvij.

Ursicinus martyr apud raueñā passus est tpe nerois imperatoris suo paulino cōsulari. hic natiōe li-

gurus arte medicus fuit. postq̄ aut multorū corpora sanauit: sub paulino consulari arte hūana: et alias vti christianus arte diuina a iudice tētus post multa supplicia decollari iussus est. Qui vt supra dictū est in passioe sc̄ti vitalis. iij. cal. maij. cū ad locū passiois duct⁹ eēt: q̄ palme vocabulū habebat: q̄ ibidē palma adhuc antiq̄ vigeat gladiū expaui: s; eum btiū vitalis inde pforauit: ne ipse qd alios curare consueuerat: seipm eterne mortis iaculo vulneraret. Ador igit visicinus de eo qd formidauerat mortē: pnam egit: et decollationē intrepidus suscepit. Cū corpus vitalis miles intra ipam ciuitatē sepelīuit. xij. cal. iulij. Quod tñ postmodum trālatum fuit ad ecclia sc̄ti iohannis baptiste: vbi et ppiū oratorium forit⁹ ē. Deī post annos. ccc. tpe orthonis. sc̄ti dī imperatoris ab hōesto archiepo rauēnate ad eccliam visicinam leuatum est q̄ grece hagia anastasis. Idēst. sancta resurrectio dī.

De sancto Romualdo abbate. Ca. cxviii.

Romualdus abbas ordinis camaldulē. fundator: tpe orthonis. iij. imperatoris claruit. hic ex illustrib⁹ parētib⁹ rauēne oitus patre sergio dūcē adhuc adolescens licet carnis vltio pclinus existeret: tñ aī deo deuot⁹ iā qst eremū apperebat. Cū aut pater p quodā agro cū vno eius p pinq̄ litigaret et romualdo pēntē ipm occidisset. Iuuenis quasi homicidij conscius. xl. dieb⁹ pnam in classis monasterio perfecit. Inducebat āt tunc ab vno puero vt ordinē intraret qd hic facere pmisit si sc̄ti sibi appollinarē onderet. Et dū ambob⁹ in ecclia pnoctātib⁹ sc̄tus apollinarius de sub altari bis extēs ei sc̄to apparuisset: ille exinde corpus martyris ibidē iacere nullatenus dubitauit: et extunc p̄silio et suasu honesti archiepi rauēsi. olim abbatē classē. mōasteriū classis ingressus triēniū ibi in vite sc̄titate pēgit. Deī abbatē inla ad qndā heremitā marinū noie: qd in venetie prib⁹ debebat deuenit et sub ei⁹ discipulatu manere cepit: ab eodē vite heremitice obfuantia libit: psalteriū qd rudis multis pberib⁹ pulsatus didicit: triduo qd in septimana mediā panis bucellā et pugillū fabe cū aqua gustauit. Eodē tēpore petrus vrsolus dux venetie qd tyrāntē ducatū obtinuerat: et in necē vitalis cādtani ei⁹ pdecesoris fautor existerat de pmissio penitēs p̄silio guarini abbatē de terra sc̄tā ad gallias redeūtis et scōꝝ marini et romualdi ducatū resignauit: et assūpto iōāne gradēco se cū crimie p̄scto cū p̄dictis tribus sc̄tis ad monasterium sc̄ti michaelis in galliā deuenit: vbi in simul habitabāt: ipi oēs heremiticā vitā ducētes. Ipso aut et fratres alios romualdus in virtutibus et vite austeritate pcellēbat. et terram colentes de labore manuum victū querebant. Ibiq̄ Romualdus multa dyaboli tentamina pertulit et deuicit sub cuius magisterio petrus olim dux viuere cepit. Et q̄ tam ardue vite non fuerat assuetus eius facultati magister pie condescendebat. **M**iraculis autē maximis et stupendis hic sanctus effulgit. **C**um em rusticus familiaris domus romualdo conquestus fuisset qd quidam diues vaccam sibi rapuisset: ē sanctum vaccam repentem vir ille derisisset: vaccamq̄ coctam cum alijs in conuiuio ederet: os subito in gutture raptoris transfertitur: et ille continuo suffocatur. **C**omitē quendam nomine olibanum de grauib⁹ criminibus sibi confessis. non solum ad penitentiam adduxit: sed etiam ad religionem incitauit. **A**udiens autē qd pater eius monachus factus ad seculum redire disponeret: ad patrem concitus iuit: eumq̄ in sancto pposito confirmauit: qui post dies modicos in christo quieuit. Romualdus autē in p̄dicto monasterij classē. permāsit: vbi a demonibus pmo eum deterrentibus: deinde grauiter cedentibus diutius pulsatus oēs ip

fos malignos Iesu iuocato noie effugauit. Qui postmodum sub diuersorū aialū z mōstroz formis terribilib⁹ apparētes ipm turbabāt: s; eoz psecutiōes sc̄tus vir oīonib⁹ superabat. Ip̄s aut̄ dieb⁹ in loco qui dicitur balneū: monasteriū qdā sc̄ti michaelis p̄struxit s; a sc̄to apollinare monitus ad cenobiū suū regressus ē. Post hec habitauit in palude comacensi. z deīn in palude que paretum dicitur a rauēna qm̄ milib⁹ duodecim cū discipulo guilelmo: vbi ignē q̄ cellulā inflāmauerat: oīone repēte extinxit. Post hec iussu impatoris orhonis. iij. in classē. abbatē elect⁹ dū dū renitēs: tā dē coact⁹ acceperunt: s; dū fratres ad votū corrigere non valerz: corā rauēne archieps̄o z ip̄atore officio resignauit: quē videlz ip̄atore t̄p̄burtinā ciuitatē obsidentē repiēs: pacem et p̄cordiā cū t̄p̄burtinis reduxit: eo q̄ ipm̄ impator reuerētē gereret: vbi etiā thammū qndā nobilez z bonifaciū vix clarissimūz ip̄atorz p̄p̄inquū teutonicos ad p̄niē cōuertit: z mōachos effectos sc̄cū deduxit: z ad patrum rediit. Qui videlz bonifaci⁹ postmodum archieps̄us z martyr fuit: de q̄ supra actum ē iuxta alium ei⁹ noīe sc̄m̄ nō iunij. Post hec innumer⁹ fratrib⁹ p̄grogatis in multis locis ac ciuitatibus cellas extruxit: z camalduen. eremitarum ordinē inchoauit. Ad cui⁹ iusticiā orho ip̄ator: cenobium sc̄ti Alberti edificauit: z p̄dij large dotauit. Et cū orho ad vitā monasticā assumendā dīsoneret postq̄ vades romā iū rediisset sc̄m̄ ip̄z nunq̄ reuersus p̄dixit: z vt p̄dixerat sic euenit. Deīn ap̄o parētinz. iij. monasteria fundauit: vbi dū dūz manēs ipm̄ diuina pietas ad summe p̄fectionis apicē p̄uenit. Ip̄is ordinē deo viuēdi fratrib⁹ suis circūq̄q̄ positis spū dei docētē dictauit z misit. In discedēs nauē intrauit tēpestatēq̄ maris grauissimā cunctis tā periclitatib⁹: z de salute desperatib⁹ sua ofone sedauit: ve nientisq̄ ad bifurcūz monasteriū eoz vitā ad aliquātulū laetitiam ad ardua z vtilia ducere curauit. Postq̄ hec i camertino solo cenobiūz nobile p̄struxit: iisdēq̄ p̄b⁹ mōasteriū puellarū p̄didit. Deīn i regiōe vrbis veteris aliū mōasteriūz fabricauit: z multos mōachos p̄stituit. In q̄ filius guilelmi comitis lōgo t̄p̄e i sc̄to p̄posito iunxit: z carnis soluto debito miracul⁹ claruit. Ip̄e que cecus illāmauit. Deīn romualdus audiēs q̄ bonifaci⁹ ei⁹ discipul⁹ martiriūz passus ē: passiōis desiderio flagrans cū. xvi. hūius sui. vltisq̄ p̄ānōniā p̄rexit: s; ibi lāguore p̄cussus volūtate dei p̄p̄ul⁹ plures nobiles mōachos: acq̄itos rediēs secum adduxit z ad mōasteriū vrbis veteris remeant: vbi m̄stas p̄fectionis a suis fratrib⁹ p̄tulit. In discedēs ap̄o castro martimianūz mōasteriū aliud fundauit. Et iij. p̄ classē. locūz mianūz mōasteriū nauigauit. Reuocatus āt p̄nūciūz aplice sedis ad italiā repedauit. Veniēs ad mōrē calē. z patrum in vitroq̄ cellas erexit: locisq̄ plurib⁹ paragratis per vallē de castro z mōrē appenninū i loco q̄ dicitur aq̄ bella locūz aliū p̄struxit: vbi z qndā p̄b⁹ t̄p̄e a dolore dētiū grauē soluberauit. Cū āt ap̄o camalduen. mōasteriūz qd̄ ip̄e tunc cepit ordinis p̄strui faciebat: fagus maxia i edificium cedere dubitātibus cunctis ne fagus incisa cellā opprimeret orōnib⁹q̄ sc̄m̄ vt ex illa abiēs periculum euitaret: ip̄e iū discedere noluit s; ruētē arborē p̄sus cellam signo crucis altissimū p̄tra naturā cadere coegit. Flex q̄q̄ nūmte magnitudinis in ip̄o opere p̄cidit: q̄ per montis deuicem corruēteraptus ab ea rustic⁹ ad inferiora rotat. sc̄m̄q̄ iuocōs in mōtis radice icolumis iuenit. Deīn venit ad mōtē futrūz vbi celebrās in extasi rapit. z spūs exponendū psalmos: tunc sibi diuinitus infunditur: vbi per septēnum p̄tinuūz silētium nunq̄ soluit z multa miracula oīdit. Fratrē gregorium solummō insufflans a dolore capitis sanauit: et a scabie vlcerosā ter ipm̄ aq̄ sola perfundēs mundauit. Utz alium de osculās ab infamia capitis liberauit. Spm̄ p̄phetiū h̄e in multis oīdit. Discipulum quē malignus in-

uaserat spūs ob id solum: q̄ eo absente nō perita licētia leuiter eius ascēderat: ab infestatiōe eripuit. Ap̄ore cuiusdā q̄ vix quē sc̄tus p̄uerterat: ab ingressu ordinis p̄hibebat: porrecta ei buccella panis b̄ndicti a deo pacauit: q̄ virum exinde in pace dimisit. Puerūz alium a demone veratū oblato ei pane b̄ndicto liberauit. Post hec ab henrico impatore de vltra mare reuertēte locum monasteriū p̄struēdi in mōrē amiatū vt petijt ip̄etrauit vbi monachos multos fecit. Reuersus futrum dum piscibus p̄ eius aduētū carerēt quidā frāz in stagno parissimū vbi nunq̄ piscis visus fuerat hamum misit z piscē mox a deo magnum cepit: qd̄ ip̄o die cunctis ad esūz sufficit: per annos. xx. Obiitum suū z locum finis sui p̄ spm̄ fratrib⁹ p̄dixit. Et ventens ad monasteriū vallis de castro egrotare cepit: z ad extrēa deueniēs sūpto viatico a carne migravit. xij. calē. iulij. etatis sue exactis ānis. cxx. Et qd̄ viginti p̄sūp̄it in seculo. iij. i mōasterio classis Reliōs in eremitico p̄posito. Sepultusq̄ iacē i valle de castro: vbi z copiose miracul⁹ fulget. De sc̄tis iohanne z benedicto mar. Ca. cxxix.

Iohannes z benedictus martyres monachi chamaldū. orōis fuerunt z discipuli romualdi. Qui iussu orhonis ip̄atoris ab eodē abbate ad buscalum regē ad p̄dicandū missi sunt: eo q̄ ip̄e p̄dicatores fides sibi perierat destituti. Quos idē rex i eremo aliq̄ t̄p̄e sustētauit: donec linguā sc̄laonicā didicerūt. Quos rex rogauit: vt pape plura dona deferret: z sibi coronā p̄secratā d̄ maun p̄ōficiis apponaret. Quos illi recusantes facere: dicētesq̄ sibi secularia negotia tractāda oīno nō licere ad cellā reuersi sunt. S; q̄busdā q̄ regis vortū agnouerāt: putatibus q̄ magnam auri summā secū haberēt. Insecuti in cella eoz sunt iugulati: z thesauro requisito: nihil ab eis inuētū est. Tunc illi facin⁹ palliare volētes cellā scēderūt vt p̄bustis corpib⁹ ip̄i inorū crederent. S; dei p̄tute cella p̄busta corpora oīno intacta p̄māserūt. Ip̄i nō fugere volētes se inde mouere nullaten⁹ potuerunt. Vbi nō sc̄tōrū iacebāt cadauera nocte app̄erebat lux imēsa: z āgeloz audiebāt cāstle na: Rex nō hec audies ad locū accessit: z occisores adhuc ibi inuētos cepit. Dū āt cogitaret q̄r. eos puniret: ad sepulchra martyū vinciri iubz vt si eos de⁹ puniri vellet. in vinculis miserabilib⁹ deficerēt. Sin āt sc̄tis martyrib⁹ placere eos mirabilib⁹ absoluerēt. Ducti q̄ ad tumulū dei p̄tute fractis neribus absoluti sūt: z penitētes vitā eremiticā duxerunt. Rex q̄q̄ sup̄ sc̄tōz corpa basilicā edificauit: z ex p̄p̄ijs bonis dotauit: vbi eoz suant corpa mir⁹ redolētia signis. De sc̄to Houato discipulo. Ca. cxxx.

Nouatus discipulus fuit illustrissim⁹ ḡhis vrbis romē pudētis discipuli pauli apli filius: frāz thimothēi p̄byteri q̄q̄ sorores fuerūt tā cta potētiana: de q̄ supra actū est. xliij. calē. iulij. z p̄cedis de q̄ infra dicet. xij. cal. aug. h̄c cū p̄se pudētē multos pauperes christianos in domo sua refouebat. Qui eo viuēte adhuc p̄ mēses p̄rios egri tudine valida detētus a b̄to papa pio primo familiariter visitatus z ab eodē p̄foratus: diuinitus ab eo perceptis sacramētis post dies. xliij. eo p̄sente in pace quirit. xij. cal. iulij. Sepultus in paterno tumulo: vbi postmodum pater cum sororibus conditi sunt.

De sancto Siluerio papa z marty.

Ca. cxxxj.

Siluerius papa z martyr natiōe cāpanus ex patre hominida p̄fice romano agapito p̄mo pape in ep̄atu vrbis successit z sedē annū vñ mēses. q̄n. h̄c p̄mus post b̄r siluestri t̄p̄a sine ip̄eriali assētu gothorū manu ē sublimatus ep̄s. Theodatus siq̄q̄ gothorū rex tūc rōe regēs talē duxit clero timorē vt q̄ nō

ſcētr electiōi ei⁹ gladio puniret. Hūc theodora auguſta vxor iuſtini ipatoꝝ rogauit p artemio pſarcha heretico ab ei⁹ pdeceſſore depoſito vt eū reſtitueret dignitati. Qui noluit cōſentire. Quapropter indignata auguſta miſit p vi gilii archidiaconū romanū quē ſtatinopolim papa p le gatiōe miſerat ad belſariū patriciū in italia pſiſtētem vt cōtra papā occaſionē inueniret: q̄tenus de ep̄atu de pone ret. Qui teſtes falſos ſubduxit q̄ ſilueri⁹ regi gothoꝝ ſcri pſiſſet q̄tenus ad portā aſinariā lateraneſi. romā veniret: z ſibi belſariū patricium traderet. Quia de re patrici⁹ eū depoſuit: z vigilius archidiacon⁹ ipm veſte monaſtica do duit z iubēte baſilario i pōtianas ad exiliū deſtinauit: vbi pane tribulatiōis: z aq̄ auguſte ſuſtentatus poſt dies ali q̄t deſiciens ibidē mortu⁹ ē: z ſepult⁹ martyrio coronatus xij. cal. iulij. vbi multitudo male habētum ſalui facti ſunt. Hūc fecit ordinatiōē vnā p mēſe decēbris pſbyteros. xij. diacones. v. ep̄os p diuerſa loca nūero. xxx. Et ceſſant ep̄a tus dies. xj. Cui vigilius eius archidiaconus qui ipm re legauerat in ep̄atu ſucceſſit.

A De ſc̄to Albano martyre. Ca. cxxxij. Albanus martyr: vt ait beda p̄lo libro hyſto rie angloꝝ paſſus ē in britānia tpe diocletian⁹ z maximiā ipatoꝝ. Qui dñ adhuc pagan⁹ eēt z clericū quendā chriſtianū pſecutores fu gientē in fidē ſuā in hoſpitio ſuſcepſiſſet pietate ſola pmo tus ei⁹ vite z exēplo ſc̄tiſq̄ monitiſ factus ē chriſtianus. Cū autē gētilis clericū: q̄ ad ſe cōfugerat: q̄rerēt. Albanusq̄ ſe ipm p mḡo z hoſpire obtuliſſet: ab eiſdē captus z ad iudi cē duct⁹ ē. Dñs q̄m pſteri non timuiſſet diuſſime ce ſus decollari iubet. Quē p̄lo p̄dilectum ad martyriū ac cedētē ſecuta ē pene tota ciuitas pontēq̄ fluminis occu paut q̄ trāſire debebat: vt ſic ei⁹ montē retardarēt: vel to talit̄ ipugnarēt. Sc̄tus ſo deſiderio paſſiōis accēſus ora uit: moxq̄ aq̄ fluminis ſubſtitit: z ipe p ſiccū alueū vnā cū pſecutoribus trāſiuit. Quo viſo miraculo miles q̄ ipm de collare debebat cōuerſus ē. Albanus ſo montē trans flu mē poſitū alcēdens oſone fuſa fontē de petra pduxit: q̄ ibi dē in teſtimoniū ei⁹ martyriū vſq̄ in p̄ſens manat. Ibi igi⁹ vnā cū puerſo milite decollat⁹ eſt. Sz illo in terrā cadēte oculi pcuſſoriſ de ei⁹ capite pariter ceciderūt. Sepultus eſt at in ciuitate verſilanto q̄ ab anglis dñ verlonia ſeu ver lingaceſter. Poſt cui⁹ martyriū paſſi ſunt aarō z iulius le glonū vbiſ ciues z alij plures vtriuſq̄ ſex⁹ puerſi ad deū ppter miracula in ei⁹ paſſiōe oñſa q̄ paſſus ē. xj. cal. iulij.

A De ſc̄tis albano ep̄o z ſocijs. marty. Ca. cxxxij. Alban⁹ ep̄us z vſus cleric⁹ martyres comites fuerūt ſc̄li theoniſti ep̄i vt infra diceſ i ei⁹ paſ ſiōe. x. cal. decēbri. Qui cū eodē z diſcipulis ei⁹ tabra z tabrata a philipenſibus inſula nauſia egreſſi romā ſc̄li acceſſerūt: z oſone facta me diolanū abierūt: ſuſcepti honoriſſice a ſc̄to Ambroſio ep̄o z Theodoſio impatore tūc ibi degēte. Inde ad gallias pre dicādo trāſeūtes dñ auguſtā ciuitatē deueniſſet. Sc̄tus viſus a paganis p̄p̄henſus per multa tormentoꝝ gene ra martyriū paſſus ē. Theoniſtus ſo cū albano tabra z ta brata diſcipulis ſuis venit ad regē roſimūdū: q̄ eos miſit ad paulinū ep̄m treuerē. Inde q̄ nauiglo maguntia adie runt vbi dñ p̄dicaret albanus a gētilib⁹ tentus z flagella tus. Nouiſſime gladio ceſus eſt. Hoꝝ duoz martyū cor pora ad puinciā venetiē translata in loco q̄ dñ buranum iux ta mare ſitū torcellanē dioce. ſumulata ſeruātur: Ibiq̄ z corp⁹ iacet terrij martyris dñci mōachi q̄ l3 in iſtoꝝ paſ ſiōe nō reperiāt ſpēalr noſatus ab incolis tñ ipius loci cō ſocius alban⁹ z vſi fuiſſe dicitur: z cū eiſdeꝝ pro chriſti no mine creditur martyrio coronatus. Paſſio hoꝝum mar tyrum ibidē agitur. xj. cal. iulij.

B De ſc̄to eusebio ep̄o ceſarieſi. Ca. cxxxij. Eusebio p̄phili cui p̄philius maſ adeo amicitia cōiunctus exiit vt ab eo cognomē ſortiat⁹: ve dictū eſt ſupra i paſſiōe p̄phili martyris. cal. iulij. Hūc ep̄s ceſarieſi fuit z ſc̄ritate ac ſap̄ia inſignē claruit multaq̄ opuscula diuina cōpilauit. Sup̄ geneſim libros. xx. p̄poſuit. Diuerſarūz rex libros. xxv. Eccl̄aſtice hyſtorie. li. ix. Chronicoꝝ canonū hyſtoriā z eorum epitho ma. Euāgelioꝝ diaphoniā z eoz canones: In eſatā lib. x. Cōtra Porphyriū. li. xxv. In q̄. xvij. xix. z. xx. accuratiſſe riſder ei. p̄ danielē p̄phetā ſcribēti. Topicoꝝ. li. j. Apologi arū p origene. li. vi. De vita p̄phili martyris. li. j. De marty rib⁹ q̄dā opuscula. In. el. p̄s. iſignes edidit commētarioꝝ Rhonoḡphā terre iude et diſſictas tribuū ſortes. Libel lū vbiū: mōtiū: flumioꝝ: vallū: vicoꝝ z diuerſoꝝ locoꝝ ter re ſc̄tē q̄ ſacra ſcriptura p̄lectiſ. Sc̄ripſit z libꝝ cronicoꝝ de t̄pibus a principio mundi inchoās ad t̄pa vſq̄ ſua de clinās. Diocletian⁹ atq̄ ſtatin⁹ primi t̄pibus micās. Ihu manitatis i pace ſoluit debitū. xj. cal. iulij. Hūc hieronym⁹ lib. de vir⁹ illuſtrib⁹ z ex martylogio adoniſ z vſuārdi.

D De ſc̄ta demetria ſgine z mar. Ca. cxxxij. Emetria ſgo rome exorta filia fuit Fauſtini z darioſe z ſoroꝝ maris Bibiane vt ſupra in paſſiōe bibiane ſcriptū legiſ. iij. noſ. decēbri. Hūc cū añ ip̄ſſimū ipatoꝝ iulianū deſen ta p fide ch̄i iſtroducere i p̄ſeſſione dñi emiſit ſp̄m. Se pul ta a Joanne pſbytero iuxta matre z germanam apud palatium lucinianum. xj. cal. iulij.

L De ſc̄to Eusebio abbate. Ca. cxxxij. Eusebius abbas claruit tpe Juſtiniani imp̄e ratoꝝ ſc̄di. Qui parētib⁹ ch̄ianis pago eborac eſi. ortus relicto ſeclo ppe vrbe in parua cellu la morabat. Sed a deſiderio ep̄o ppter inuidiā eo q̄d in eius dyoceſi ſe incluſiſſet: ipius licentia nō petita tentus eſt: z in eq̄ p̄ votum ſuum leuāt⁹ eo q̄d nunq̄ equū aſcendere p̄poſuiſſet ad ciuitatē adduct⁹ ē: p̄tra quē ep̄us inquirere diſponebat. Statimq̄ vt ad ep̄atum puenit eq̄ viſcera cui ſc̄tus inſidebat: diſrupta ſunt: z in terrā cum eq̄ pariter ceciderunt. Quē ep̄s vidēs ab eo veniā petijt: ipm q̄ in pace dimiſit. Qui paſ poſmodū ſac̄t⁹ ē pluriū mona chioꝝ q̄ z miraculis claruit. Hūc giſenandū monachum a dyabolo vexatū liberauit: ei⁹ baculū ſuū p ipius tutela dimiſit. Dñ igne maximo ſubito accēſo cenobij p̄ſagra ret: oſonē ſudit: z mor ventus validus ex oppoſito inſur gēs a monaſterio flāmas excuſſit: multis quoq̄ alijs cla rus virtutibus in pace quieuit. xj. cal. iulij.

D De ſc̄ti Decem milibus martyribus. Ca. cxxxij. Ecce milia martyres apud alexandriā ſub ba drianō z antonio paſſi ſunt: Cū em̄ agarenī z euphratēſes romano ip̄erto rebellāſſent. Iba drianus z antoni⁹ impatoꝝ q̄ in p̄tibus ale xandrie degebāt nouē milia milites p̄tra eos dirigit eiſq̄ acaciō p̄miceriō z heliadē ducē p̄ficiunt. Quz autē romāoꝝ milia multitudinē aduerſarioꝝ p̄ſperāſſent p̄teriti terga p̄terunt. Et ſuſcitātes adinuicē cur tantus eos tremor inualiſſet: putātes q̄ dñ p̄tra eos idignati ſo rent eo q̄ illis ſacrificare neglexiſſent accedētes ad ſimu lachra ſacrificia obtulerunt z irruentibus hoſtibus ad huc matorū formidine repleti ſunt. conſiti quoq̄ ſe in ſu gam dederunt. Quibus angelus dñi apparuit qui in ſpe cie iuuenis eos alloquens deos gentiū eſſe demones aſſe ruit: z hec illis bis contigſſe aſſirmauit: eo q̄d vanorum deoꝝ ſuffragia poſtulaſſent. Quē ſi in ch̄m credere vel lent victoriā ex hoſtibus obrinerēt. Quibus vnanimiter ſeuellere credere reſpōdētib⁹ angel⁹ dñi diſparuit. Sequētī die ch̄m in ſui adiutorij expōſcūt in hoſte ipetum ſaci

ant: angelū q̄ p̄dicat illis apparuerat exercitum eoz p̄cedentē cernūt barbaros virilē cedunt. in fugam vertūt z multos fugiētes in lacū se necare p̄pellūt obrētōq; triuz p̄ho angel⁹ dñi deduxit sc̄ōs ad verticem mōtis ararath lōge ab alexādria p̄ quingēta stadia positi i peratorib⁹ tūc in alexādria p̄stituti. In q̄p medio angel⁹ sedebat z eos de fide ch̄i plenius instruebat. Illico aut celi aperti sunt: z alij. vij. āgeli visibiles ad eos descēdūt: oīaq; illis futura p̄dicūt z ad martyriū passiōes p̄stantes efficiūt. Quib⁹ ab eoz ablatis ocul⁹ sc̄i martyres vianimē i ch̄i fide z amo re fūdati. xxx. dieb⁹ in mōte p̄stiterūt orātes nullo penitus cibo corporeo sustētati. Imperatores at admirantes cur ad illos habitatio victoria n̄ rediret. Ad eos perqrēdos mittūt eosq; ch̄ianos effectos audierūt. Statimq; septē regib⁹ circumstātū regionū epl̄as dirigit: vt ad eos cū ingēti exercitu festinarēt ad nouoz ch̄usticolarū exterminū faciendum. Regib⁹ igit cū festinatōe p̄gregatis Imperatores nūcios ad sc̄ōs dirigit: eosq; corā se accersiri faciūt. Qui oīone p̄missa se mutuo p̄fortātes voce delapsa celit⁹ robo rati. corā i peratorib⁹ p̄parere festinarūt itrepidi. Interrogatiq; ab eis cur post triūphū Nazareno crucifixo adhe- sissent. z augustoz leges p̄terire nō timuissent. Acacius oīe oīm rīdēs: oīa q̄ illis euenerāt: enarrauit: z ch̄m dñm vo ce publica p̄dicauit. Cū q̄q; milites ch̄m solū vex deuz acclamare ceperūt. Et cū i peratores p̄minarent: q̄ oēs pe nas q̄s crucifixus p̄tulcrat: illos experiri facerent. An⁹ ex collegio martyriū noīe carceris cap̄i ductor se br̄os fore rīdēt: si necis z passiōis dñi mererent eē p̄sortes. Lamā- tibus at p̄p̄s gētilium p̄ eos: z illis ecōtra ch̄m vīa p̄f tēbus voce: p̄p̄i furore moti i eos lapides miserūt: eosq; lapidare ceperunt. S; ch̄i p̄tute lapides i facies iactati um p̄tebant: z plurimū ex gētilib⁹ mactabant: sc̄iōq; marty res a lapidibus minime tangebātur. Qd cernētes i peratores: z hoc magicis p̄tutibus ascribētes eos scorpionib⁹ flagellari iusserūt. Et cū diutius cederēt. vnus illoz iuuē culus noīe draconarius parūper in p̄beribus deficiēs ad acacium se puertēs: etus exhortationē postulabat. Quem postq; acacius p̄fortasset. timēs ne aliq; ex collegio i fide forsitan p̄pter flagella titubaret: orauit ad dñm: vt eos ab ip̄is tormētis erueret. Statimq; sc̄ō nimio tremotu ma- nus z brachia cedētū aruerunt. Quo viso miraculo mgi quidā militū theodorus noīe cū suis militib⁹ mille puer- sus ē. q̄ se ch̄ianos p̄fiterentes ad. ix. milia martyres cōtu- lerunt. Tūc i peratores irati iusserūt apporari clauozum multitudinē trigonoz. z per. xx. stadia spargi vt super eos sc̄i nudis pedib⁹ ambularēt. Qd cū fieret angeli dñi mar tyres p̄cedebāt z clauos leuātes in vñū coaceruabāt. Im peratores hō illos angelos deos fuisse putabāt: p̄pter qd adhuc magis martyres ad sacrificia suadebāt. eo qd vñ il- loz misert: eos a tali clauoz p̄iculo liberaissent. S; cū tā primi. ix. milia q̄ alij mille supra additi solū vex deū cruci- ficum clamaret. Iusserūt augusti vt oīa crucifixi tormēta que p̄dicāt experiant in eis. Sicq; corde spinee eoz capiti bus i ponuntur: z lanceis latera p̄forant z vt olim ch̄us a s iudeis sic sc̄i a militibus sibi genu flectētibus illudunt. Qui hec p̄stantius tollerātes sanguie eoz p̄puo frontes tingebāt in mysterio baptismatis q̄ carebāt. Tūc de cōsi- lio regis sapoīis sc̄i martyres in crucibus p̄figi iubentur Et comitantibus illos oibus p̄p̄is ad montē ararath ab exercitu deducuntur: z ibidē hora tertia crucibus figūtur. Br̄us hō acacius in cruce p̄dēs pendētes sūt socios hor- tabat. z symbolū fidei catholice p̄stebat: vt autem sc̄ōz passio per oīa dñice passioni similis eēt: miracula q̄ moriē te dñō apparuerunt: innouata sunt. Nam ab hora sexta vt q̄ ad horā nonam sol obscuratus est: terremotus ingēs fa- ctus est: ita vt plurima edificia ruerent. saxa etiā z parietes

tes multi confissi sunt: obstupentibus vniuersis. Sc̄i hō martyres ad dñm orauerunt: vt cuncti eos in q̄cunq; ne- cessitate inuocātes petitiōis sue a dñō p̄sequerent effectū z vigiliā passiōis eoz cū silentio ieiunātes indulgētie pro p̄ctis mererent p̄cipere annū vñū. Statimq; voce de celo lapsa ad eos ad celestia regna p̄cipiēda vocant. z eoz peti- tiōes exaudite i oīb⁹ nūciant. Post modicū ergo facta ho- ra nona totū mōtē lux maxia circūfulsit. Sc̄i q̄q; marty- res magnis v̄dētib⁹ suos in manus domini sp̄ritus cōmē- dantes animas emisunt. Corpa hō illorum ab angelis de crucib⁹ deposita diuina dispositione in ip̄o mōte sepul- ta sunt. Qui passi sunt. x. cal. iulij.

P De sc̄ō paulino ep̄o z p̄fess. Ca. xxxvij. Paulin⁹ ep̄us nolane ciuitatis cāpanie tpe van- daloz claruit. Cū enī tota fuisset ip̄a puincia a vādalis irruentib⁹ depopulata multiq; de ip̄a terra in aphyricam adducti captiui fuisset. Vir dñi paulinus cūtra que h̄re potuit captiuis indigētib⁹ misit. Cū at vidua qdā ad eū venisset: z filiū suū vñicū a re- gis vādaloz genero i captiuitatē adductū fuisse diceret z a viro dei p̄ciū aliq; p̄ redēptiōe postularer. Illeq; qd da- ret nihil penit⁹ h̄er: perēti semie seipm obtulit: eidēq; be- nigne rīdēt vt se secū ad aphyricā ductū suū eē asse- rer: ip̄m q; p̄ suo filio ap̄ regis gener⁹ p̄mutaret: cuz se in ei⁹ fuitio mālux p̄ redimēdo filio paratū disponeret. Qd illa ex ore tāti viri audīēs. irrisionē poti⁹ credidit q̄ p̄pas- sionē. At ille v̄pote eloquētissim⁹: z ad plenū diuinis stu- dijs erudit⁹: dubitātī semie p̄suasit citi⁹: vt audita crede- ret: se q; p̄ filio redimēdo in suū tradere nō timeret. Perre- xerunt igit vtriq; ad aphyricā. Et p̄io qdē regis genero vi- dua supplicauit: vt filiū suū sibi gratis donaret. Qd vir barbar⁹ neduz facere renuit: s; insup audire desperit. Cū cum vidua subiūgeret: vt filiū suū redderet: z p̄ ip̄o vicari- um hōiem illū acciper. Illeq; venusti vult⁹ hōiem p̄speris- ser interrogauit eū q̄ artē nosset. Cui vir dñi hōiū se cole- re nosse poptime dixit. Qd vir gētilis gratū habuit: ip̄m q; in suū suscepit z rogātū vidue filiū restituit. Quo acce- pro discessit z paulinus hōiū colēdi curā suscepit. Cū autē dñs suus crebro hōiū ingrederet: suūq; hortulanū qdā re- quireret: z sapiētē hōiem eē videret. amicos deserēs cū eo sepi⁹ colloq̄ns ip̄ius cepit p̄mōib⁹ delectari. Cui pau- linus q̄tidie ad mēsam virētā deferēbat: z accepro pane ad hōiū curā remeabat. Die autē qdā suo dñō secretius se- cum loquētī p̄dixit: vt se circa regni regimē p̄videret: eo qd rex citius moriturus eēt ip̄e q; eidē masculina p̄le ca- rēti succēssur⁹ foret q̄ ille regi nūciare curauit: z q̄ hec ab hortulano audisset aperuit. Rex hō ip̄m videre postulauit. Cui gener rīdēt q̄ ille eēt: q̄ sibi ad p̄andū herbas ex mo- re p̄oraret. Factūq; ē cū rex ad p̄andū discubuit pauli- nus olera virētā delatur⁹ venit. Cūq; hūc rex subito con- sperisset intremuit accitōq; genero et verum esse: qd audī- uisset asseruit: nā vt dicebat ip̄a nocte in sōno sedētes pro tribunali cōtra se iudices viderat iter q̄s paulinus conse- debat: z flagellū qd aliq; acceperat: eoz sibi iudicio tolle- bat: ip̄osuitq; vt interrogaret q̄s eēt: q̄ ip̄m popularē min⁹ me existimaret. Tūc regis gener secreto paulinum q̄s eēt magnis p̄iurationib⁹ inq̄siuit: tandēq; illuz ep̄m eē p̄para- it: z qd p̄ter sibi liberalit obtulit. vir autē dñi ab eo po- stulauit vt oēs cōciues captiuos suos relaxaret. Cūctiq; illi p̄tinus in aphyrica requisiti cuz onustis frumento na- uibus pro venerandi viri paulini satisfactōi in etus co- mitatu laxati sunt. Post modicos vero dies rex vandalo- rū occubuit: z vt paulinus p̄dixerat gener eidem succēssit. Sicq; factum est vt q̄ se solum in seruū tradiderat cum multis a seruitio ad libertatem rediret. De cuius etiam morte scribit q̄ cum dolore fuisset lateris tactus ad extre-

ma deductus est. Dñs dom⁹ eius in sua soliditate p̄siste-
ret cubiculum in q̄ iacebat eger facto terremoto tremu-
it: oēsq̄ astitēs nūmo terrore p̄cussit. Sicq̄ facta illa ala
carne soluta est. x. cal. iulij. Sepultusq̄ q̄scit in ecclesia
sua. Hec gregor⁹. xj. dyal. cap. j. Hic vir sapientia clarus
m̄lta volumina p̄p̄lauit. Bt̄i em̄ ambrosij vitā scripsit ad
august. itē: b̄i felicitis. Ad theodosij sc̄m scripsit pa-
negyricū. Victoria tirānoꝝ. Ad sororē epl̄as p̄l̄ias d̄
p̄tēptu m̄di. Itē d̄ diuēsis c̄is diuēsas disputatōes t̄
tractat⁹ volumē etiā t̄ de p̄n̄ia: de ḡn̄ali oīm martyꝝ lau-
de inter opuscula sua p̄cipuū. Multa versu breui scripsit
ad celsuz. Ep̄thaphiū etiā vite p̄solatoruz. Libellū sup̄
morte philani t̄ baptizati infantis spe christiana monitū.
Epl̄as plures ad seueꝝ. Sacramentoz etiā t̄ hymnorum
itē ep̄stolas ad delp̄hinū: amadū: victiciū ap̄rū: floeti-
nū: eusebiū: t̄ vincentiū. Hec gennadi⁹ de viris illustrib⁹.

De sancta Hildegarde virgine. Cap. cxxxix.

Hildegardis h̄go i alamanie p̄tib⁹ admirabil⁹
fuit p̄ucte etatis t̄pe cōradi impatoris. Que
q̄nquennis a parentib⁹ deo ad feruendū tra-
dita est et in monasterio p̄mēdata a q̄ t̄pe vsq̄
ad obitū suū ieiunij t̄ orationib⁹ intēdens
miras visiones habuit t̄ sp̄m̄ p̄pheticū a dño p̄cepit. Et
cū laica p̄r̄ mōialis t̄ illiterata fuisset. Nā n̄hil de scrip-
turis excepto psalterio didicit: mirabilē t̄n̄ rapta diui-
nit⁹ imbuit⁹: nō solū q̄ p̄bis effunderet: s̄ etiā q̄ scribēdo
latine dīctaret: ac dīctādo catholice veritatis libellos cō-
ficeret. Hec em̄ fuit fundatrix t̄ magistra monasterij san-
cti roberti q̄ apud pingulam sitū est. Cui etiā multas ep̄-
epl̄as dīrexerūt: t̄ ab ea remissiuas suscepērūt. P̄cipue
t̄n̄ tres romani pontificis suas br̄e Hildegardi caritati-
uas l̄ras miserunt. s̄. Eugeni⁹: anastasi⁹. Hadrian⁹: huic
etiā scripsit ep̄lam beatus bernard⁹. Que de iussu pape
eugenij oīa q̄ de antichristi tēporib⁹ p̄phetauerat scriptu
re mādauit. Cuius etiā libellū ab eodē p̄tifice in cōcilio
treueren̄ app̄bati sunt. Scripsit aut̄ ep̄istolā de tēporib⁹
futuris iūtiās ab anno dñi. ad. ioo. p̄tēdēs vsq̄ ad finē
seculi multa et mira in codē arcana futura p̄dicens. Que
sc̄tis operib⁹ plena q̄uit i pace. x. cal. iulij. Sepulta i suo
mōasterio q̄ reuerat anis circa q̄draginta vbi t̄ miraculis
fulget.

De sancto Alcea ep̄o. Cap. cxl.

Niceas ep̄s romani c̄uitatis sc̄titate t̄ mo-
rū honestate p̄posit⁹: ac doctrina sublimis: t̄
facundia p̄clar⁹ apparuit. Qui ser ad baptis-
mū veniētes p̄petentibus instructiōib⁹ infor-
mās libellos edidit. Quoz prim⁹ cōtinet qd̄
habere debeat qd̄ ad baptisimū ḡiaz venire cupiūt. Sc̄ds d̄
gētilitatis errorib⁹. Tertius d̄ fide vnice maiestatis. Quar-
tus aduers⁹ genealogiā. Quint⁹ de symbolo. Sext⁹ de ag-
ni pascalis victima. Ad lapsā etiā virginē libellū emēda-
tiōis oībus insigne laudib⁹ misit. q̄uit at̄ in dño. x. calen-
iulij. Hec gennadius de viris illustrib⁹.

De sancto Juliano martyre. Cap. cxli.

Iulianus martyr iuuenil⁹ annoz xviij. in flauia de
ciuitate pass⁹ est tēpore decij cesaris subp̄sīde marti-
ano: quē p̄sēs detētū ad sacrificia suadebat: et sacri-
ficare abnuentēz fustib⁹ cedi iussit. iterūq̄ in eculeo
leuatū grauit̄ flagellari. deinde depositū in car-
cerē mitti fecit: t̄ asclepiodora martyre iuuenis accersita
hortabat illā p̄sēs vt filiū ad deoz immolationē suis ex-
hortatōib⁹ induceret. Que triū dīez inducias postula-
uit in q̄b⁹ mat̄ filiū in christi confessiōe corrob̄arabat: ela-
pso vero triduo cum iulianus iussu p̄sīdis eductus de cu-
stodia dñs sacrificare cōtēneret: fecit p̄sēs adducti faccuz
cū sp̄entib⁹ t̄ harēa martyꝝ q̄m̄ in ip̄o p̄sūt ac in pela-
g⁹ mitti vt sic tā aquaz p̄focationib⁹ q̄ feraz morsib⁹ in-

teriret. Cui⁹ corp⁹ ab vndis iactatū ad insulā q̄ dicit̄ p̄co-
nest⁹: a ch̄ianis ibidē habitatib⁹ inuentū in mōre ipsius
terre sepultū est: vbi nullo t̄pe sine aliq̄ veneratione q̄uit.
Post multos nō annos estatis t̄pe maris p̄cella intume-
scētē ps mōtis vbi arca sita fuerat a mari diuidit̄ t̄ arca
saxea in mare mittit̄: q̄ diuino nutu sup̄ p̄cellas enatans
ab vndis ad portū ariminen̄. ciuitatis adducit̄: t̄ i lit̄⁹ la-
ctat̄. Qd̄ ciues admirātes q̄ ad portū venerāt: luce sup̄
l̄fusa arcā sup̄ aq̄s natare p̄spererāt: tumulū eū sacro cor-
pore plaustrō ip̄osuerūt: t̄ ad ecclesiaz maiore illud deferre
volētes ip̄m̄ in amouere nullaten⁹ potuerūt. Sed neq̄ ar-
cam aperire aliquat̄ valuerūt. Tandē post dīez pluriuz
orōnes t̄ ieiunia iōānes abbas mōasterij sc̄ti petri extra
ciuitatē siti: sepulchꝝ cū corpore vehiculo ip̄ositu mont
facit̄: t̄ ad ecclesiam suā adduxit: t̄ patefacto leuit̄ tumulo
corpus sc̄ti iuliani martyris vna cū vestib⁹ oīno in corru-
ptū inuenit. Passiōis q̄s ep̄thaphiū cōscriptum ibidē
reperit̄ corā omnibus legit̄. Erantq̄ in ip̄a arca. vij. capi-
ta martyꝝ innotoz in ip̄o igit̄ loco corpus cū arca depo-
sitū ad p̄ns vsq̄ quiescit: qui passus est. ix. calen. iulij.

De sancta Edeltrude regina t̄ vir. Cap. cxliij.

Edeltrudis regia h̄go sacra vt scribit̄ sigisb̄er⁹ an-
no. xiiij. p̄stantini iunior⁹ in āglia claruit q̄ duob⁹
nupta viris quod dictu mix est h̄go p̄māsit. De
hac Beda. li. de gestis angloꝝ. xiiij. dicit q̄ fuit fi-
lia anne regis orientaliū angloꝝ ch̄ianissimi. Et
prio qd̄ vxor p̄debert̄ p̄cipis australiuz: giruioꝝ fuit.
Cū q̄ in p̄ginitate p̄seuerauit. Quo mortuo coacta p̄ pa-
trē ceford regē maritū accepit: t̄ hunc ad tantā pudicitia
icitauit. vt. xij. ānis secū in p̄ugio manēs illibata custodi-
ret. A q̄ tandē patre defuncto obtinuit vt absolpta p̄nubio
monasteriū ingrederet. Sicq̄ in cenobio p̄ginū vrbis co-
ludi sub obedientia elbe abbatisse amice regis a sacro pil-
frido ep̄o sacruelamē accepit et ibidē āno in regio dō ser-
uiēs māsit: deit̄ p̄p̄ sc̄t̄itatis ei⁹ famā electa est abbatissā
in regiōe elgo in puincia orientaliū angloꝝ q̄ est insula
paludib⁹ circūdata: vbi nura sc̄t̄itate p̄pollēs mōasteriū
sibi p̄missū strēne gubernabat. S̄ post ānos. vij. guisso
p̄cussa morbo ad extrema deueniēs q̄uit in pace feliciter
ix. cal. iulij. Cui soror ipsius sexbruch successit in regimine
abbacie. Post annos nō. xvj. cū corp⁹ sc̄tē p̄ginitis in loculo
ligno subterraneo tacerz t̄ multis p̄turb⁹ t̄ signis clare-
ret ip̄m̄ soror ipsius abbatissā in tumulo marmoreo leua-
re decreuisset: misit nūcios cū naut ad altā insulā p̄ mar-
moub⁹ apportādīs: q̄ in ip̄o loco arcā ad mensurā corpo-
ris eius diuinitus excisā: t̄ vbi caput iacere debuisset: ali-
quātulū p̄canā inuenerūt: q̄ t̄ ad monasteriū deferentes
corp⁹ in ip̄a eq̄ sibi: vt dictū ē p̄ueniēte collocarunt: qd̄ oī
no icorruptū miroq̄ fragās odore repertum est. Quin⁹
etiā qd̄ ei in vltia eius egredudie p̄ apostematis incisionē
factū fuerat: cū q̄ adhuc ap̄erto decesserat: solidatū inue-
nerūt: ostēsa i signū icisionis puissia cicatrice. Et cūz sc̄tū
corp⁹ in nouo sepulchro recōderet: audita ē vox ex ip̄o ca-
daere dicēs. Sit gloria nomini dñi. Tacitū nō tā ip̄suz
corpis q̄ p̄or loculi ad vestitū suaz mlti egri a diuēsis lā-
guoribus sanati fuerūt.

De sancta zibaria de cegnies. Cap. cxliij.

Maria de cegnies cui⁹ vitā scribit̄ iacobus de
vitriaco: oīa villa niuella ep̄at⁹ leodij medio
crib⁹ parentib⁹ diuitibus artū. omnia p̄ ch̄il
amore ab annis puerilib⁹ p̄tēpsit: t̄ deo ser-
uire sollicitē curauit. Que annoz. xij. cuidaz
iōāni l̄cz inuita a parētib⁹ in p̄inguiuz tradita est: t̄ sc̄tū
cohabitās tā asprima penitētia se mactauit q̄ sue sancti-
tatis exēplo viz: vt optabat: ad castitatē iduxit: t̄ ad vil-
lā que d̄ villenbroth ip̄a vna secū sepius adibat. B̄bi q̄

Abominabiles leprosis ministrum exhibebat. Tandem viri in
 stratis p[er] cibis noctes infones in oratione ducere ieiunios et di
 scipulis carne affligere: et vilius in dura icedere ac ecclesias
 frequentare. Cum autem in die parascenae a sacerdote moneret
 ut lachrymarum inundantia aliquantulum cohiberet otavit ma
 ria p[er] psalterio quod eodem die celebras r[ati]o lachrymarum ymbre
 pfundit: ut et altaris pallia irrigaret. P[er]nia ho[m]i[ni]us ad
 mirabilis extitit: adeo: ut p[er]tinuo triennio ab exaltatione sc[ri]p
 tae crucis vsq[ue] ad pascha in pane et aq[ua] q[ui]d[am] ieiunaret: et inde
 nil attenuata: nec et ex hoc opa manu[m] itermitteret. Cui
 septi[mo] angeli apparebat easq[ue] diuinis colloquijs resouebat
 p[er]cipue t[er]ti[us] ei[us] angelus ad sui custodia[m] dat[us] ei q[ui]d[am] q[ui]d[am] assi
 stebat: cui dei ancilla et iohanne euangelista existens in mensa celestib[us] lau
 dibus refecta e[st]. Aliq[ua]n[do] xxxv dieb[us] sine v[er]bo cibo i[n] sil[en]tio p[er]du
 rante reuelationibus aut celestib[us] crebris p[er]solabatur. Per an
 nos singulos ecclesia genitricis dei de cegnes visitabat: et
 sine v[er]ba esca vadens et rediens triduanu[m] iter agebat: Ange
 l[us] duo ip[s]am a dextris et a sinistris in ip[s]a via p[er]tinue diri
 gebat: easq[ue] ab oi[n]i piculo calore et pluuia p[ro]tegebat. Pleru[m]
 q[ue] em[en]t[er] lib[er]e cadente vestib[us] oi[n]o siccis icedebat. Demones
 aut[em] sui oronib[us] mira p[ro]p[er]uit. Quoscu[m]q[ue] etia[m] q[ui]t[us]
 eius male dispositos se visitantes suis s[er]monib[us] ad p[er]niam
 puocauit. Quacu[m]q[ue] tribulatione depressos ad summa p[er]niam
 induxit. frequenter puer iesus d[omi]ni sacra leuaret hostia i[n] ma
 manib[us] sacerdotis et apparuit. Pleru[m]q[ue] gloriosa d[omi]no eid[em] se
 reuelauit. Pleru[m]q[ue] et ei deuot[us] iohannes euangelista eid[em] assi
 tit: q[ui] aliq[ua]n[do] in sp[iritu] aq[ui]e alis collu[m] p[er]plexas rostr[is] i[n] pectore fi
 ges inuadentia lachrymarum ip[s]as rep[er]te repleuit. Deniq[ue] fre
 quenter ho[m]i[n]um ad se p[er]curreru[m] fugiens ex nitella discessit.
 Et reuelatione diuina locu[m] sc[ri]p[ta] nicolai de cegnes lib[er]i visu[m]
 adq[ue]re elegit: vbi sc[ri]p[ta] p[er]fessor loci patron[us] sibi apparuit:
 ip[s]amq[ue] noctu clausis ianuis i[n] ecclesia i[n]romisit. Ibi quoq[ue]
 scititate repleta et p[er]tutu[m] opib[us] insignit[us] gloriose vsq[ue] ad fi
 nem vite p[er]m[an]sit. Obitu[m] at[em] suu[m] p[er] v[er]s[us] annos an[te] p[er]ficeret et aliq[ua]n
 do p[er]dixit: dieb[us] .liij. an[te] sui exitu[m] co[m]mune sacra sola refecta sine
 alio cibo p[er]durauit. In cui[us] v[er]s[us] et l[og]a egritudine p[er]fuerat
 sp[iritu] vita et abstinentia p[er]fuerat: et nu[n]q[ua]m a sole v[er]pote filia lucis
 oculos auertit: multas q[ue] i[n] ip[s]a i[n]firmatate reuelationes di
 uinas habuit: et ex quibus aliq[ua]n[do] reuelauit. Cui languenti angeli
 assistebat: et ex diuinis allocutionib[us] p[ro]stabat. Sed cum
 extrema v[er]nacione reciperet ch[ri]stus cu[m] aplis eid[em] aduenit et
 cruce ad pedes ei[us] affixit. Petrus q[ue]s clau[is] celestis re
 gni eid[em] referat[ur] visibiliter o[n]dit. Quia cu[m] ad extrema te
 dent[ur] tolosan[us] eps visitasset, vidit illa[m] in aera a dei gen
 trice leuari et ab angelis obuiatib[us] comitari. Sicq[ue] sc[ri]p[ta]
 te p[er]sumata ch[ri]sto d[omi]no ei in vltimis apparente eiusq[ue] sp[iritu]
 assumete die d[omi]no in vigilia iohannis baptiste hora diei .ix.
 obdormiuit in pace anno gratie .m. ccc. lxx. cal. iulij. Se
 pulcras iacet cegnes i[n] ecclesia sc[ri]p[ta] nicolai miracul[is] flagras.
 De sc[ri]p[ta] Joanne p[er]sbytero. Ca. cliv.

Iohannes p[er]sbyter et martyr rome sub iuliano cesare
 apostata passus e[st]. Qu[od] cu[m] impius imperator ch[ri]m
 publice p[re]dicante fama referente p[er]ficeret ip[s]u[m] tene
 ri: et in auditu in via salariam veterem adduci p[re]ce
 pit ut si non adoraret simulach[rum] solis an[te] ip[s]u[m] idolu[m] decol
 lari m[an]dauit. Qui illuc tract[us] cu[m] adorare p[re]meret iux
 ta sententiam principis capite cesus e[st] cal. iulij: ut i[n] mar
 tylogio adonis habetur.

De sancto Felice p[er]sbytero et martyre. Ca. cxlv.

Felix p[er]sbyter et martyr in tusciana ciuitate vernia
 sub turtio p[re]fide passus e[st] tpe valeriani. Qui cu[m]
 ch[ri]m p[re]fiteret et ydoloru[m] abominanda sacrificia ex
 ecraret: necno ch[ri]stianos docens ad martyriu[m] sin
 gulos hortaret Turtius a valeriano imperato

re ad ip[s]am ciuitate missus tenuit felice[m] p[er]sbyterum. Cui[us]
 os tam lapidibus contundi fecit: donec sp[iritu]s emitteret.
 Cuius corpus hyreneus draconus iuxta muros ciuita
 tis suu[m]q[ue] sepeliuit. ix. cal. iulij.

Explicit liber quintus.

Incipit prologus libri sexti.

Sextus liber hui[us] catalogi cu[m] alijs quatuor subsequent
 tibus vsq[ue] ad vndecimum exclusiue continet gesta
 et passiones sanctoru[m] quoru[m] festiuitates enenit[ur] infra
 tempus in quo representat ecclesia ex ip[s]ius diuine spon
 se et verbi dei coniugio filiorum multiplicationem et
 p[ro]pagationem: q[uo]d tempus fuit a prime ecclesie fundacione fa
 cta per ap[osto]los et durabit vsq[ue] ad fine[m] seculi. Hoc aut[em] sp[iritu]s
 ecclesia representat ab octaua corporis ch[ri]sti que pleru[m]q[ue]
 contingit circa festu[m] natiuitatis sc[ri]p[ta] iohannis baptiste vsq[ue]
 ad aduentu[m] d[omi]ni. Hui[us] autem filiorum quidam fuerunt
 ip[s]ius ecclesie fideles: ut ap[osto]li quida[m] edificatores
 ut doctores: quidam co[n]seruatores: ut p[re]fessores quida[m] de
 fensores ut martyres quida[m] augmentatores: ut virgines:
 idcirco tempus ip[s]u[m] in quinq[ue] p[ar]tes: et p[er] co[n]sequens in .v. li
 bros diuisum e[st]. Nam in hoc sexto libro mystice figuratur
 filij ecclesie fundatores scilicet ap[osto]li a natiuitate videlicet io
 annis baptiste vsq[ue] ad cal. augusti. Et hoc sub figura regu[m]
 israel et iuda: quoru[m] libri tunc legu[n]t[ur] p[er] q[ui]s ap[osto]li designantur:
 qui principes p[ro]p[er] facti et a deo principes sup[er] omne[m] ter
 ra[m] constituti: cum ch[ri]sto quoq[ue] in .xij. sedib[us] in die iudicij
 p[re]fessuri eid[em] regi regu[m] p[re]gnare credu[n]t. Nam et mattheus
 euangelista in generacione ch[ri]sti .xvi. reges enumerat a dauid
 vsq[ue] ad iechonia: a quib[us] ch[ri]stus e[st] per carne[m] p[ro]pagatus: si
 gnificantes .xij. ap[osto]los: quoru[m] duo euangeliste fueru[n]t: et alios
 q[ui] euangelistas necnon paulu[m] et barnaba doctores g[er]it[ur]: a
 q[ui]b[us] dei fili[us] p[er] euangeliu[m] q[ui] ad mundi noticiam quodam[od]o e[st]
 regeneratus. In .vij. libro figurant ecclesie p[ro]fessores. I. do
 ctiores a calen. augusti vsq[ue] ad cal. septembris sub figura sa
 piētissimi salomonis. cui[us] tunc libri legu[n]t[ur]: cuiusq[ue] vices
 in ecclesia geru[n]t doctores sancti diuina sapiētia repleti ex
 quib[us] ta[m] in grecor[um] q[ua]m latinor[um] ecclesia quatuor principalio
 res existunt: per quatuor libros sapiētie designati. In
 vij. libro figurant ecclesie p[er]seruatores: videlicet p[re]fessores
 per totu[m] mensem septembris. Et hoc sub figura factio[n]is: tob:
 Thobie: iudith: et hester: quoru[m] gesta tunc recolunt[ur]: p[re]fessio
 ne et patientia p[re]fessoru[m] denotant[ur]: qui in tribulatione posi
 ti mundu[m] carne[m] et diabol[u]m triumpharu[n]t. In .ix. libro figu
 rant ecclesie defensores. i. martyres per totu[m] mensem octo
 bris sub typo sanctoru[m] michabeor[um]: quoru[m] tunc libri ponu[n]t[ur]
 qui vti facti martyres pro fide sic et illi pro dei lege vsq[ue] ad
 effusione[m] sanguinis viriliter decertaru[n]t. In .x. libro: figu
 rant ecclesie augmentatores. i. virgines p[er] totu[m] mensem no
 uēbris vsq[ue] ad aduentu[m] et hoc sub figura p[ro]phetar[um] quoru[m]
 tunc vaticinia recolunt[ur]: qui ut plurimi sp[iritu]o carnali p[er]
 gio mētis et corpis integritate d[omi]no seruientes aduentu[m] ch[ri]sti
 et futura t[em]p[or]a per sp[iritu]m p[re]dixeru[n]t. Hic ergo sextus liber
 continet gesta sanctoru[m] illor[um] quoru[m] festa occurrunt infra te[m]p[us]:
 pus: i[n] quo representant ecclesie fundatores: qui fueru[n]t ap[osto]li
 qui ecclesia[m] ip[s]am nedu[m] principali vbi dei p[re]dicatione: sed
 etia[m] sui sanguinis effusione fundaru[n]t: q[uo]d tempus ecclesia repre
 sentat ab octaua corporis ch[ri]sti sine a natiuitatis festo sancti
 iohannis baptiste vsq[ue] ad cal. augusti. Et hi ut dictu[m] e[st] sub
 figura regu[m] israel: quoru[m] tunc libri legu[n]t[ur]. Ad huius ergo
 t[em]p[or]is festa p[re]tractada veniendu[m] e[st]. Et q[ui] hoc t[em]p[or]e libri re
 gum legu[n]t[ur]: merito festis sanctoru[m] t[em]p[or]is gesta illor[um] sancto
 ru[m] regu[m] p[re]mittent[ur]: quoru[m] dies obitus certi nullo loco repe
 riunt[ur] videlicet ezechie et iosie. Soli em[en]t[er] hi duo cu[m] tertio da
 uid p[ro]pheta sancte ex oib[us] regib[us] israel ecclesie .xlvij. et .xlix.
 inter patres sanctos illius t[em]p[or]is sancti nominantur. S[ed] de

dauid suo certo die festo: suo loco tractatū fuit. videlicet
iiij. cal. ianuarij. ideo de ezechia et iofia dicendum est.

Incipit Liber sextus a natiuitate sancti iohannis
baptiste vsq; ad calen. augusti.

De sancto Ezechia rege. Ca. i.

Ezechias rex iuda filius achaz: cū esset annor. xv.
patre defuncto in regno successit et regnauit in
hierlm annis. xxix. Nomen matris eius abisa de
hierusalem filie zacharie posthumi zacharie sa-
cerdotis a ioa rege lapidari. Hic primo anno et
primo mense regni sui conuocatis sacerdotibus et leuitis
aperuit templū domini: qđ pater rex achā ob fauorē regis
assyriorū clauferat: et vasa dei reparauit: ac restituit sacri-
cia intermissa: et etiā p̄silio sacerdotū fecit pascha et secun-
do mense: qđ non potuit p̄p̄us primo mense conuenire in
hierusalem: nec sacerdotes purificari erāt. Tātaq; fuit mul-
tudo qđ multi nō purificari comederunt pascha et tāta fu-
it copia victimarū qđ in multis leuitis suppleuerūt officiū
sacerdotum. Dissipauit etiā rex ezechias excelsa: statuas
contruit: et lucos succidit et confregit serpentē eneū quez
fecit moyses: cui vsq; ad tēpus illud offerebant incensum
filijs israel. Reversit quoq; a rege assyriorū ne seruiret ei per-
cussitq; philisteos vsq; gazā: et omnes terminos eorum tā
p̄cedia qđ ciuitates. Anno aut. xij. regni eius ascendit sen-
nacherib rex assyriorū in terrā iuda et cepit ciuitates mu-
nitas: et misit rabsacem ad obsidendum hierusalē: et castra
metatus est cū exercitu innumerabili iuxta aqueductū p̄
scine superioris: et abstulerūt ciuib⁹. aquā exterioris piscine
Et cum vocasset regē ad colloquiū noluit exire: sed misit
ad eū elachim p̄sificē: et sobnam scribā: et ioachim a co-
mētarijs: et loquebat ad eos rabsaces hebraice in auribus
p̄p̄i verba comminatoria multa. Post hec venit sennache-
rib personaliter ad obsidionem hierusalē. Misit etiā sen-
nacherib līas et terribiles et p̄minatione plenas ad ezechī-
am dicēs qđ deus israel nō posset liberare eū de manu sua
Lūq; orasset rex in tēplo domini misit ad illū esaias pro-
pheta hortans vt in dño p̄sideret: eo qđ deus israel salua-
re decreuisset hierusalē de manu assyriorū. Et ecce nocte se-
quenti angelus dñi percussit i castris assyriorū: cxxxv. mi-
lia: caput etiā et barbā regis rasi in ignominia. Quo per-
territus sennacherib cū. x. viris tñ fugit: et rediit in ninine
Indeq; occisus est a filiis suis in templo dei sui. ezechias
aut. p̄pter hanc victoriā elatus gratias deo sicut debuit
nō egit vnde et morbo percussus a dño vsq; ad mortē egro-
tauit. Lūq; humiliatus fleuisset: eo qđ heredes nō habe-
ret p̄sortatus a dño per esaiā p̄phetā: xv. annor. vite spa-
tium accepit: in cuius signū iuxta qđ ezechias petijt sol p̄
x. lineas qđ tñ descēderat ad orientē regressus perficiēdo
cursum iteratū diē tñ augmentauit: ita qđ dies illa qđ x. ho-
ris tā elapsis ad occasum p̄gebat. x. horis p̄logata. xij. ho-
ra p̄extitit. Tūc de cōsilio esaię cataplasmatū ē vlcus apo-
stematis regio de massa ficū: et sanatus repente die. iij. in
templo dño gratias egit: et canticū: ego dixi: decētauit. In
tpe illo misit merodach rex babilonis p̄nuncios literas
et muncia ad ezechiam. Nam chaldei qui vigebar in astro-
nomia nō valētes inuenire causā q̄re dies pene in duplū
protēsa fuerat: cū audissent qđ p̄ rege iuda signū factū fuis-
set: miserunt ad eū: vt suscitarent rei veritatē: p̄terea qđ
solem adorabāt voluerūt honorare hominē quē deus ipo-
rum honorauerat. Quare elatus ezechias oñdit eis oīa
que erant in tēplo domini et in omni potestate sua. S; qđ
hec ostendere gentilibus nefas erat: ab esaiā p̄pheta re-
dargutus est p̄phetante ei translationē ostensorum vaso-
rum propter hoc in babilonem fiendā: et domiuit ezechias
cum patrib⁹ suis sepultus est in sepulchro patrū suo-
rum in hierusalem. Hec ex. iij. li. regū. z. ij. paralipomenō

et dictis iosephī atq; ex hystoria scholastica.

De sancto Iofia rege. Ca. ij.

Iofias rex iuda filius amō cum esset annor. xij. pa-
tri in regno successit a populo exaltatus. z. xxxij. an-
nis regnauit: et ambulauit per oēs vias dauid patrī
sui: non declinās ad dexterā neq; ad sinistram. An-
no aut. iij. regni sui et eratis sue. xij. pietatē in se et in
stitiam mirabiliter demonstrauit. Nā p̄p̄m ab ydololatria
reuocauit: et opera praua velut senior emēdauit. Omne re-
gni sui ciuitatē et puinciam a cultu ydolorū purgauit: ita
vt nullum ydololatrię vestigium superesset. Scrutabatur
etiā domos neqđ latenter remaneret suspectū: et in vnaq;
qđ cā iustitiam coluit tanq; anime sue medicinam. Misit
quoq; in totā regni sui puinciā: vt deferrent ad reparatio-
nem templi munera vniūsq; pio sua volūtatē et facta ē
reparatio templi: hoc tpe helchias pontifex aperiens ar-
cā domini: inuenit librū deutronomij ibidē a moysē repo-
situm: qui multo latuerat tpe: quem cū sibi missum iofias
legisset: audiens maledictiones scriptas in trāsgressores
legis: et metuens valde imminere captiuitatē diebus suis
audiuit responsum a domino per oldam p̄phetissimā qđ
mala illa deferri debuerant: nec fieri in diebus suis. his
aditis rex misit in puinciam et congregauit omnem popu-
lum iudeorum in hierusalem: et fecit legi cunctis audient
bus verba legis et compulit omnes sacramenta p̄stare:
vt legem domini per omnia custodirent. In hierusalem qđ
qđ phase solennissimū celebrabit: et ad ipsum omnes popu-
lū cōgregauit. Anno aut. vltimo vite iofie necha rex egi-
pti aggressus adremō regē assyriorū voluit transitū facere
per iudeā: s; iofias eidē trāsitu denegauit: et cū rege adre-
mon cui p̄cederatus erat: regi egipti occurrit: initoq; cer-
tamine cū forte iofias trāsiret a curru in currū qui seque-
bant est morē regio: occisus est a sagittarijs in cāpo mag-
gedon. Plāxit eū incōsolabiliter adremō cū omni exerci-
tu suo. Tradit etiā qđ fons et arbor qui iuxta locū erāt: vbi
Iofias intersectus est: aruerunt. et plāxit eū omnis israel
et iuda. Corpusq; eius euertum in hierusalē sepelierūt euz
patribus suis hec vt supra.

De natiuitate sancti Iohannis baptiste. Ca. iij.

Natiuitas sancti iohannis baptiste ab ecclesia
celebrat. vij. cal. iulij. quo tpe dies incipiunt
decrefcere. vt ex hoc p̄figuret qđ ait iohāes
illū oportet crefcere: me aut. minui. Hoc au-
tem significatū est: vt dicit augustinus in ch̄i
et iohannis oitibus et in eorum mortibus. In eorum oit-
ibus: quia in natiuitate ch̄i dies incipiunt crefcere: et in
natiuitate iohannis decrefcere. In eoz mortibus: qđ corp⁹
ch̄i in cruce est exaltatū: corpus iohāis capite diminutū
hec at natiuitas ab angelo hoc modo p̄nūciata fuit. Da-
uid em rex: vt in hysto. scho. dicif. xxiij. summos sacerdo-
tes p̄stituit: quoz tamē vnus maior erat qui summus sa-
cerdos dicebat. Statuit aut. xvj. de eleazar: z. vij. de iſa-
mar: z. scdm sortem dedit vnicuiq; hebdomadā vicis sue.
Abias aut. vij. hebdomadā habuit de cui⁹ genere zacharias
fuit. Erāt aut ipse et helisaber vxoris eius senes absq;
liberis. Cū ergo zacharias i ordine vicis sue templū dñi
vt incensum poneret ingressus esset: et multitudo populi
foris expectaret apparuit ei gabriel āgelus. Et cū i eius
visione turbaret ip̄s p̄sortauit: annūciatūq; illi se filij
habiturū qui iohannes vocaret: et sanctus ex vtero matris
existens ante dñm in spiritu et virtute helie p̄cederet. Et
vocaf iohannes helias. Ratione situs qđ ambo in deserto.
Ratione victus qđ ambo in victu parci ratione cultus qđ
ambo vestitu inculti. Ratione offitij: qđ ambo p̄cursores:
sed haliat p̄curfor iudicis: iste saluatoris. Ratione zeli: qđ
vtriusq; verbū quasi facula ardebat zacharias. aut p̄yde-
rans sui

ras sui senectutis et uxoris sterilitatis ac pmissi magnitudi-
ne dubitare cepit et more iudeorum ab aëlo signū dñiuit: q
ipsū ppter incredulitatē plaga taciturnitatis percussit. Et h
factū ē quadruplici ratioe. Primo p̄mbedā q̄niaz discrederet
locut⁹ ē: ideo silētiū plectit: ut tacēdo credere discat. Se-
cundo ut maius miraculū i nativitate filij appareret. Tū
enī nato puero patri loq̄la reddit: miraculū mirāculo cu-
mulat. Tercio q̄nā vox nōcebat et legi silētiū imponebat:
īdō p̄gruū fuit ut vocē p̄ amitteret. Quarto q̄m ip̄e a dño
signū petijt et ip̄am taciturnitatē insigniū accepit. Cū aut
zacharias ad populū exisset: et eū mutū effectū viderent
cognouerūt ip̄o innuēte q̄ visionem vidisset. Cōpleta p̄o
septimana offitij sui abiijt i domū suā et p̄cepit helisabeth:
et se. v. mēlibus occultavit: q̄ p̄m ambro. part⁹ sui erubescē-
bat etatē in senectute vacasse libidini videt: et tñ gau-
debat sterilitatis carere opp̄prio: q̄ opp̄prium erat mu-
lierib⁹ nō habere p̄mū nuptiarū ppter qd nuptie celebra-
tur. Mense autē. vi. maria q̄ dñm tā p̄cepit: p̄go secunda
cognatē p̄gaudēs venit ad helisabeth. Et cū eā salutass⁹
trās iōānes tam spūsācto replet⁹ sēsit dei filiū ad se veni-
tē: et p̄ gaudio in vtero matris exultavit: et motu salutavit
quē voce nō potuit. Btā aut p̄go apud cognatā trib⁹ mē-
sib⁹ māsūt: natūq̄ puer p̄ iōāne de terra leuauit: et q̄si more
gerule offitiosissime p̄git. Et notādum p̄m ambro. q̄ laus
iōānis baptiste in. vi. cōprehēdit: et parētib⁹. miraculis:
morib⁹: munere: et p̄dicatōe: atq̄ or̄ solēnitare. Laus au-
tē parentū p̄m ambro. ex. v. manifestat aut em sic. Plea lau-
dario q̄s genus i morib⁹: mores in equitate: offitū in sacē-
dotio: factū in mādatis: iuditiū in iustificationib⁹: p̄p̄he-
dit. Secdo laus ei⁹ apparet ex miraculis. Quorū qdaz fue-
rūt aut ei⁹ p̄ceptiōem in vtero. i. angelica nuntiatio nōnis
ip̄osito: et loq̄le patris amissio. Quedā q̄tū ad eius p̄cep-
tione in vtero. i. p̄ter naturalis p̄ceptiō ei⁹ in vtero sacēti-
cario et p̄phetalis doni repletio. De his plen⁹ dicei in cō-
ceptiōe sancti iōānis baptiste. viij. id. octobris. Quedam
q̄tū ad ei⁹ nativitatē ex vtero. i. vtriusq̄ parētis spūs p̄-
phetalis adeptio. Nā et mater nomē sciuit qd non vidice-
rat a marito: et pater cāstetū edidit edoct⁹ a spūsācto.
Loquele patris referatio: q̄ mox ut filij nomē scripsit ap-
tū est illico os ei⁹ et lingua eius et. Et spūsācti repletio q̄
zacharias p̄ eius replet⁹ est spūsāctō. Ambrosius respice
iōāne q̄ta vis est in eius vocabulo. Cui⁹ nūcupatio red-
dit muto vocē: patri pietatē: p̄p̄lo sacerdotē et. Tercio ex
moribus q̄ sanctissime vito fuit. Cuius qdā sctitas colligi-
tur ex. x. nominib⁹ q̄bus nūcupat. Angelus: vox: helyas: bapti-
sta: saluatoris: p̄cto iudicis et p̄curator regis. In iōanne de-
signatur p̄rogatiua p̄fectiōis: q̄ iōannes dñi gratia inter-
pretat. In p̄pheta p̄rogatiua cognitiōis. In amico spūsī
p̄rogatiua dilectionis. In lucerna ardente p̄rogatiua san-
ctitatis: In angelo p̄rogatiua p̄ginitatis. In voce p̄ero-
gatiua feruoris. In baptista p̄rogatiua mirabilis hono-
ris. In p̄cone p̄rogatiua p̄dicatōis. In p̄curator p̄rogati-
ua p̄parationis. Unū merito ei⁹ feritas habet testimonij:
a sup̄celestibus: a celestib⁹: et a subcelestibus. A sup̄ cele-
stib⁹. i. ab ip̄a trinitate. Et p̄mo a patre q̄ vocat eum an-
gelū mal. ij. Ecce ego mitto angelū meū et. Nā et offitū an-
gelorū exercuit dñm nūciādo: dicēs. Ecce agn⁹ dei. Secdo
a filio sicut patet mathei. x. vbi ch̄us est cōmendat dicēs
Inter natos mulierū non surrexit maior iōanne baptista
Tercio a spūsācto: cum p̄ os patris sui dixit luc. i. tu pu-
er p̄pheta altissimi vocaberis. Itē h̄et testimonij a cele-
stib⁹. i. angelis sicut luce. i. vbi cū angel⁹ multiplicē cōmēdat
offidens quāte sit dignitatis q̄ ad deū: q̄ erit em magnus
corā dño: quāte dignitatis q̄ ad seipm: q̄ vinū et sicerā nō
bibet et spūsācto replicib⁹ et. quāte vilitatis q̄ ad p̄ri-

mū: q̄ multos filiorū israel cōuertet et. Itē a subcelestib⁹
i. ab hominib⁹: sicut a patre suo et vicinis q̄ dicebāt: q̄spu-
tas puer iste erit. Quarto laus ei⁹ p̄p̄hedit ex munere.
Habuit em mun⁹: i. vteri ingressu: in vteri egressu in mūdi
p̄gressu et in mūdi discessu. In vteri ingressu: habuit tri-
plex mirabile mun⁹. Gric. p̄mo q̄ sctificat⁹ fuit h̄iere. Lan-
teq̄ exires de vtre sctificauit te. Secdo q̄ p̄phetare me-
ruit. Nam in vtero matris exultās deū ad eē cognouit: vñ
dicit crisostom⁹ q̄ vbi beata p̄go helisabeth salutavit: ser-
mo p̄cedens de vtero in q̄ habitabat dñs: p̄ et aures helisa-
beth ingress⁹ ad iōāne descēdit: et ip̄m in p̄pheta inunxit.
Tercio q̄ suis meritis matri p̄pheticiū spūsū obtinuit.
Nā p̄m crisostom⁹: os illius in p̄bo p̄fessōis aperuit: ut
cuius nō viderat p̄sonā: cognosceret dignitatē dicens: vñ
hoc mihi: ut veniat mater dñi mei ad me. In vteri egressu
habuit triplex mun⁹. Qm̄ ortus fuit miraculosus: sanct⁹
et locund⁹. Qm̄ miraculosus: excludit defect⁹ impotentie:
Quia sctus: reat⁹ culpe. Qm̄ lucund⁹: lamentū miserie.
In mundi p̄gressu: habuit sū multiplex munus. Qm̄ ha-
buit p̄fectiōem oim̄ sctorū. Nā p̄pheta fuit q̄ dicit: qui
posse ventur⁹ est et: p̄iusq̄ p̄pheta: q̄m ip̄m digito de-
mōstrauit. Ap̄lus: q̄ a dō fuit missus. Nā grece ap̄l latī
ne dicunt missi. vñ fuit homo missus a deo et. p̄bartyr: q̄
p̄ iustitia mortē sustinuit. Cōfessor: q̄ p̄fess⁹ est: et nō nega-
uit. Virgo: q̄ puritatē angelicā habuit vñ et angelus ap-
pellat: ut dicitur ē. In mundi p̄o recessu habuit triplex mu-
nus. Qm̄ efficit martyr iuictus: tunc em palmā martyrij
adeptus est. Dirigit nunciū p̄cios⁹. Nā his q̄ erāt in lim-
bo nunciū attulit de redemptione ip̄orū. et colit eius exitus
gloriosus eius em exitus sol⁹ ex oibus q̄ ad inferos descē-
derūt ab ecclia specialitē celebra. Quid ex p̄dicatōe Ip̄
se nāq̄ p̄dicauit p̄io feruētē cum dixit genimina vipera-
rū. Hic aut feruor fuit inflamatus charitate: q̄ erat lucer-
na ardēs. Hiere. j. Posuit os meū ut gladiū acutū. Infor-
matus p̄itate q̄ erat lucerna lucens. iōan. iij. vos misistis
ad iōāne. et ille testimoniū p̄hibuit p̄itatis. Directus di-
scritiōe et sciētia: vñ turbis et publicanis et militib⁹ p̄m q̄rū
cunq̄ exigentiā p̄p̄riā legē dedit. Firmus p̄stātia: vñ tñ
p̄stant p̄dicauit q̄ ex hoc vitā amittit. Secdo p̄dicauit p̄uē-
ter. cuius prudētia in trib⁹ p̄sistit. primo q̄ vñs est cōmū-
nationibus: ut malos timeret dicēs. Itē em securis ad ra-
dicē arboris posita est. Secdo p̄missionib⁹: ut bonos il-
liceret dicēs penitentiā agite: appropinquit e regnū celo-
rū. Tercio moderatōibus ut mediocres paulatī ad p̄fe-
ctiōem attraheret: vñ turbis et publicanis militibus leuita
ip̄oebat ut postmodū ad maiora p̄ueret. Publicanis ut se ab alienorū ap-
petitu abstineret. Militibus: ut neminē offēderet: et suis
stipēdijs cōtēti esset. Tercio p̄dicauit: efficacit q̄m eius p̄-
dicatōe multi p̄uersi sunt: p̄dicauit em p̄bo p̄ assiduitatē
doctrinē: et exēplo p̄ sanctitatē vite. Sexto laus eius recol-
tur ex ortus dignitate: q̄ p̄ter ch̄m nulli⁹ hominis nati-
uitas ab ecclia celebrat nisi sola bti iōannis baptiste. Ce-
lebrat aut eius ortus p̄m magm̄ guilielmū antistiodorē.
triplici ratioe. p̄io ratione sctificationis i vtero. Secdo rati-
one dignitatis i offitio. Ip̄se em tāq̄ lucifer venit: et nobis
oriētis solis gaudiū primus nuntiavit. tertio ratioe iocū-
ditatis in ortu suo. Nā angelus p̄dixerat: et mlti in nativ-
itate eius gaudebunt. Et ideo nos merito gaudere: et or-
tū ei⁹ recolere debem⁹. Et notādū q̄ iōāne euangelista
hac die migravit ad dñm. Sz ecclia festus ei⁹ i tertiū diē
natiuitat⁹ ch̄i celebrāduz instituit: nō q̄ euangelista bapti-
ste cesserit vti minor maior: sz q̄ tūc ei⁹ ecclia dedicatā fu-
it: et q̄ ip̄m festū tunc p̄gruētī celebrādū vñ extiterit: ut
ch̄us nat⁹ a p̄thomartyre et ap̄lo et innocētib⁹ faciaretur
et iōānis natiuitas in suo die deuotius coleretur.

L De sanctis luceta regine et ancilla mar. Ca. lxxij.
Ancilla regis et ancilla eius dñs tpalis rome mar-
tyriū passi sūt tñb⁹ diocletian. Hæc romana ori-
gene ab ancilla barbarorū rege capta et patriā
suā adducta ē. Quā dñz barbar⁹ violare vellet
audiēs ab ea qđ deū celi habere spōsū ei⁹ desloratiōis vl-
torē extimuit et reuerēt ipam tractās i solitaria domo re-
posuit acclis alijs ei ad inuictū depuratis. que die no-
ctūq; ieiunijs et orōib⁹ itēra erat. Cui⁹ et scib⁹ idē rex
plurib⁹ de suis hostib⁹ triumphauit unde et eius sancti-
tatis exemplo ad chm conuersus virginē mamūmisit. Dñ
autem illa repatriare vellet: reuelatione diuina pemoni-
ta: ancillas dei pudentia deserto regno virginem vsq; ro-
mam secutus est: vbi ambo ipi pro nomis chī pfectione de-
tenti gladio martyriū implerunt. vij. cal. iulij.

I De Inuentio corpis sancti marci euāge. Ca. v.
Auētio corporis sancti marci scī fuit i ciuitate vene-
tiarū tpe oridclaphi faletti ducis venetorū. Cū em sa-
crū corp⁹ bñ euāgeliste ab alexādrīa venetiās tran-
sartū: et in basilica ei⁹ noi pstructa depositū eēt: vt di-
ctū ē supra pridie cal. feb. pgrit: vt p⁹ multorū decursus tē-
porū vbi scī corp⁹ desceret inouatis etatib⁹ nesciret. Et
cū post diligētē inquisitionē nemo tūc viuēs hui⁹ rei pscūs
laueret: toti vrbivenetiāq; ieiunū triduanū idicī. Quar-
toq; die vniuersus cler⁹ et ppls ad ei⁹ ecclīā pgregant⁹ i q
letantijs pfectis pcessiōe disposita orōib⁹ et lachrymis p-
fusi: di misericordia iplorat. vt ei scī corp⁹ reuelare di-
gnet⁹. Tūc scissis marmorb⁹ colūne circūpositis arca que
infer⁹ claudēbat: corp⁹ qđ pcludēs erupit: et i pscū oim
per seipam mirabilē exiliuit sicq; bñ marci corp⁹ cūctis
innotuit: qđ a duce et clero et ppls cū gaudio reuēsi: et inde
leuati ac honorifice pdecēti rēulo i alio loco in ipa ecclīa
collocatū est. Ad cui⁹ tumbā miracula diuinit⁹ creberre
fiunt: vbi et infirmi curant⁹ et demones effugant⁹. Facta est
autē inuentio siue offensio huius corporis. vij. cal. iulij.

S De sancto Solipatre discipulo. Ca. vi.
Solipater discipul⁹ bñ pauli apli fuit et vt abbas do-
rothe⁹ scribit eps iconij. atq; vn⁹ ex septuaginta duo-
b⁹ discipulis chī. Sz origenes ipm thessalonicen.
ecclīe epm fuisse pōt traditione malox. Qui brō
paulo aplo mltō tpe adherēs demū ab eodē pōtifer psti-
tutus. offitiū pōtiferiōis fidelit⁹ adimpleuit: et apđ bēoā ob-
dormiuit. vij. cal. iulij. De sancto Prosopo epō et psc. Ca. vij.

Prosper epō aqronicus oppido lemouicē. oriū
dus fuit: qđ tā cleric⁹ existēs oib⁹ p chio pauperi-
bus erogatis de ciuitate sua egressus pegrina-
tiōis gĩa romā adiit: et leoni priō pape dudū ad-
hēsit. Et cū eodē pariter mltas eplas ad diuer-
sas ecclīas pscriptis: in qb⁹ errores eutycetis et nestorij tūc
marie pullulātes mirabilē pcurauit. Fuit ei oim liberali-
um artū dogmate perit⁹ et tā diuise qđ hūane phie studio
pleni⁹ ibutus. Peregrinatiōe at sua pacta dñ repatriare
vellet: leo papa p visum diuinit⁹ admonet vt pspex i rhe-
gnum epm ordinare dñ successuz. ipius vrbis pfuli: post
dies modicos morituro. Qđ dñ prosop⁹ didiciss⁹: diutiusq;
pastoralē curā recusaret: tā dē sūmo pōtiferi hūilit⁹ obedi-
uit ipm qđ leo papa i epm psecrauit: et rhegney ecclīe de-
stinauit. Et dñ scūs eidē ciuitati tā primus eēt epō qđ tūc
hūanis exēptus ē: cū at ppls p eligēdo epō sollicitaretur
ps byterro cuidā seniori et scīssimo oia que rome gesta fue-
rāt diuinit⁹ reuelant⁹: et qđ tā pspex sibi a deo esset dat⁹ et a
leone pōtifice psecratus. Quā visionē cū cler⁹ et ppls vidi-
cissent: leti oēs scō epō vnanimit⁹ occurrunt et i pastore su-
um gratāter suscipiūt. Qui gregē dñicum pbo et exemplo
sollicite paut⁹: et in scititate vite pfect⁹ i pace deuit. vij. cal.
iulij anno dñi. cccclxx. tpe hylarij pape et martini impera-

toris. Sepultusq; fuit i basilica scī apollinaris: quā iuxta
eadē vrbē pstruxerat: vbi et deuit vsq; ad tpo iōanis pape
vj. qđ federe cepit anno dñi. ccccccj. regnāte aliprādo chīa
no rege lōgobarorū qđ tpe thomas rhegynus epus ab ipō
scō per visum admonit⁹ ecclīā i gentē sibi itra ciuitatez
edificauit et corp⁹ ipius suauissimo fragrās odore illuc trā-
tulit. vij. cal. decēbi. vbi et ad pscūs iacet miraculis ppol-
lens. Hic scūs vir fmone scholastic⁹ et assertiōe veridic⁹
multa opuscula pdidit: nre fidei vitarē redolētia. Hā chro-
nicā bñ hieronymi a tpe valēris iperator⁹ vsq; ad finē tem-
porū scōi theodosij psecutus ē. Chronica etiam a pōtiferi
pimi hoīs iuxta diuinay scripturay fidē: vsq; ad mortem
valēntian augusti et captā a gericico vrbē pposuisse fertur
Libz aduersus opuscula cassiā suppsio noie cudit. Epse
leonis pape aduersum euty cetē de natura chī et in carni-
tiōe ab hoc notate credunt. Libz epigramatum ex dictis
augustini parti psa pīm merro exarauit ad iulianū volu-
mē de vita pteplatiua i tres libros digessit. Et alia plura
cōpilauit. De scō Gallicano martyre. Ca. viij.

Gallican⁹ martyr apud alexādrīā tpe iulian⁹
apostate passus ē. Hic ei sub pstantino magno
imperatorē romani exercit⁹ dux fuit. Cū autē
gēs scythay daciā et thaciā occuparet: et gal-
licanus dux gētilis p gentē pdictā mitti de-
beret pstantiā pstantino filiā sibi p mercede labori: in vxorē
petebat: qđ etiā romani picipes plurimū fieri postulabāt
Pat aut plurimū tristabat scīs filiam suam brā agne-
te sanarā vt dicit⁹ ē sup i ei⁹ legēda. v. cal. feb. i. hūnitat⁹
pposito posita facili⁹ occidi posse qđ ad pscū icliari: hō tñ
de dño pscūs pti suauit vt eā sibi spōdeat cum victor redi-
bit: vix tñ duas filias suas atticā et artemiā qđ ex cōiuge
defuncta suscepit ipse gallicanus secū manere permette-
ret: vt per eas mores et vortū patr⁹ scire posset. et ipsa duos
ppositos suos germanos eunuchos iōanē et paulū sibi cō-
cederet: in spē qđ si malos firmitatis: rogās deū vt ipm et fi-
lias ad chm puerteret. Quē oia cū essent iplata gallican⁹
assumptis iōanne et paulo et copioso exercitu pscificiss⁹
tamē a scythay gēte ei⁹ exercitus frangit⁹: et in vrbe thra-
ciay ab hostibus obsidē. cui iōanēs et paulus dixerūt vt
vortū deo celi faceret et pculdubio victor eēt. Qđ cū feciss⁹
statim iuuenis ferēs crucē sibi apparuit: et vt sumēs gladi-
um se sequeret ad monuit. Quē ille accipies permediā ca-
stra iuit: et ad regē vsq; veniēs nullū occidēs solo timo-
re pcedētis vniuersos hostes subiugauit: et romanis tribu-
tarios fecit. Duos milites armati eidē apparētēs: cū hic
inde pfirmabāt. Facus qđ chianus romā rediit et aploz
mox basilicas visitauit. Rogauit autē augustū vt sibi indul-
geret. si filiā suā minime despōsaret: eo qđ de cetero chio
ptinēs viuere pposuisset. Qđ dñ pstantino plurimū placu-
isset et due filie gallicani ad pstantiā hūne puerse fuissent
secūq; in mōasterio bñ agnetis permanerēt: ppe gallica-
nus ducatu cessit: et qnq; milia suoz suoz manūmisit: oia
qđ pauperibus tribuēs: chio cū qbusdā suis dei i pauper-
tate fuit multaq; miracula faciebat: ita vt solo iussu de-
mones ab obsessis corpib⁹ effugaret. hui⁹ sacre opiniōis
fama i toto orbe terray intm excreuit: vt ab oriente et occi-
dēte veniētes: viderēt vix ex patricio et consule lanātē pe-
des paupēz ponentē mēsa: aquā manib⁹ effūdētē: laquen-
tibus sollicitē mīstrātē: et cetera fultutis officia exhibētē.
Perseuerauit at gallicanus in scīs hūmōi pietatis opib⁹
vsq; ad tpa iuliani iperator⁹: qđ cū i ipertū sublimat⁹ chīa
nos psequeret: misit ad ostiā ciuitatē: vbi gallicanus dege-
bat vt titulos fiscales domib⁹ ab eo in subsidū paupēz sa-
bricatis iponeret. Sz cū oēs exactores illuc accedētes a
demonio vexaretur mādauit iulianus vt aut dñs imola-
ret: aut exinde discederet. Tāto em viro nō audebat mo-

conclufit.

CDe fctō maxentio abbate. Ca. xliij.
Arētiū abbas pictauiē. tpe clodouei regis
frācorū claruit. Qui in cetera ipſius ſcītariis
oñſa miracula iuuenē a morte corpis ſuſcita
uit: Aues ſilueſtres relicto nemoie ad ipſum
māſuetius aduolabāt: et de manu ei⁹ tritici
grana et panis fragmēta legebat. Septius viſitabat ab an
gelis: adeo vt i cella ipſius i modū ſtellarū ſplēdor frequen
tius videret. Qui etiā pane ordeaceo ſolo et aq̄ cōtētus ſe
pius cellco pāe ſibi miniſtrato diuinit⁹ reſciebat. Hic die
qdā eſtuo tpe ſitietib⁹ monachis et aq̄ i loco deſerto carē
tibus baculo terrā feriēs fōtē ex humo pduxit: ex q̄ lāguē
tes q̄q̄ potati ad pſens vſq̄ ſanant. Lū franci cū rege clo
doueo q̄ gothos ad bellū pcederēt veniētes ad monaſte
riū ſcī viri: vt illud ſpoliarēt: et qdā ex illis abbate p poſte
reſiſtētē gladio p̄imere vellet gladiūq̄ ſup eius caput ele
uaſſet manus cū brachio i aere ſuſpēſa remāſit quam nec
deponere valuit et poſtmodū ſeipm dētibus laniare cepit.
Reliq̄ nō excecant: et adeo mēte turbāt: q̄ ſe mutuo cogno
ſcere nō valebāt. Ad rex audiens ad maxentiū venit: et p ſe
ac ſuis veniā petijt cūctisq̄ ipſis liberationē mētis et cor
poris humiliter ipetrauit. Lū qdā cultor ſegetū in meſſem
ſcī manus licciſſet: man⁹ ei⁹ ſubito cōtracta ē. Qui veni
ens ad vix dei veniā de cōmiſſo poſtulauit: et ſanitatē re
portauit. Mulieris cuiuſdā cuius die dñico filia torquen
tis manus iuriles facte fuerāt: ipm iuocātis manus ſubi
to reſanauit. Obitu ſuū longe añ pſciuit et monachis ſuis
p̄dixit: et vt p̄dixerat in pace deuit videlz. vj. cal. iulij hora
nona: ſepultus in monaſterio ſuo pictauien.

CDe ſctō Creſcente diſcipulo. Ca. xv.
Reſcēs diſcipulus bti pauli ap̄lī fuit: q̄ pio in
gallias trāſitū faciēs n̄bo p̄dicatiōis multos
ad fidē ch̄ri cōuertit. Deñ rediēs ad gētē: cui
ſpēalr ep̄s fuerat dat⁹ videlz galatas vſq̄ ad
btm finē vite ſue i ope dñi pplm cōſortauit: offitio q̄q̄ p̄di
catiōis fidelit⁹ pacto i dño deuit. v. cal. iulij. galatie ſepult⁹
vt dicit ado: et ex hieronymi martylogio.

ZDe ſctis zoilo et ſocijs eius mar: Ca. xvj.
Zoilus martyr cū alijs. xix. ſocijs ſuis ap̄s cor
dubā hſpanie p ch̄ri noie martyriū paſſus ē
v. cal. iulij. Qui qdē zoili corp⁹ cū multo tpe
vbi nam ſepultum fuerat: latuiſſet: venerabilī
ep̄o eiusdē ciuitatis nomine agapito ex diuina reuelatiōe
manifeſtatum: et ab eodē repertum atq̄ honore condecen
ti collocatum eſt: hec ado. De ſctō zoilo p̄ſyrt. Ca. xvij.

ZOilus p̄ſyrt egleſi. fuit q̄ corpus bti mar
tyr⁹ ch̄riſogoni et aliorū plurimorū p ch̄io paſ
ſorū ſepeliſſet: vt dī: infra i paſſiōe ch̄riſogoi vj.
cal. decē. apparēte ſibi brō ch̄riſogōo p̄dicto:
eidē felicitē ſuū obitū p̄nūciāte. oī vite p̄fectio
ne cōſumata ad ch̄z migravit. Sepultuſq̄ eſt in agleſi.
ciuitate.

LDe ſctō Leone papa ſcdo cōfeſſo. Ca. xvij.
Leo papa huius nois ſcdo natiōe ſiculus ex pa
tre paulo agatoni pape in ep̄atu romano ſucces
ſit ſeditq̄ annū vnum mēſes: x. dies. xvij. Hic ſu
it eloquētiffimus in diuinis ſcripturis ſufficien
ter inſtructus greca latinaq̄ lingua eruditus: cā
tilena ac pſalmodia p̄cipuus et in earū ſēlibus ſubtiliffima
exercitatione ſulimatus lingua q̄q̄ ſcholaſticus et locutio
ne politus exhortator oīum bonorū opey. pleni ſlorentiſſi
mā ſcientiā ingerebat: paupertatis amator: erga inopum
puliſſionē nō ſolū mentis pietate: ſed etiā ſtudij ſui labore
erat ſollicitus. Hic ſuſcepit ſancrā ſextā ſynodum cōſtan
nopolī celebratā ſub cōſtantino iuniorē cōdēnans ea que
ipſa dānauerat ſynodus. Hic cōſtituit pacē dari in eccle

ſiis totius ch̄riſtianiſtis fidelibus poſt agnus dei. Cōſtitu
it etiā: vt q̄ ordinatus fuerit archieps nulla cōſuetudine
pro vſupalliū aut diuerſis officijs aliqd eccleſie perſoluere
debeat: Quadā aut die dū pauperē leproſum ſuſceptum
in ſuo ſeculo collocaret. et cubiculū ſecreto clauſiſſet: poſt
modū rediēs: et camerā aperiēs: atq̄ pauperē minime re
periēs intellexit ſe ch̄m i pauperē ſuſcepſiſſe. Hic etiam
cum per dies. xl. ieiunjs et orationibus ad altare bti petri
ap̄lī perſeueraret: et p ſuorū venia criminū aplm exoraret:
btus petr⁹ apparēs dixit: oīa ſua pctā a dño fuiſſe dimiſ
ſa: p̄ter pctm manus impoſitiōis: de q̄ ſolo in morte ſua ra
tionē reddere oportebat. q̄ die. iij. cal. iulij. in ch̄io felicē
obdormiuit et ſepultus ē ad ſcīm petrū aplm. Hic fecit or
nationē vnā p mēſe iunij: et ordinauit p̄ſyrtos. ix. dy
conus. iij. ep̄os p diuerſa loca numero. xxiij. Et ceſſauit ep̄
ſcopatus mēſes. xj. et dies. xxiij. Hic de multis ſcientijs cō
poſuit hystorias et cātus et plura eccleſie vtilia ſcripſit. ho
miliās declamatorias multas compoſuit: Decretales ep̄
ſcopi. lxx. Sermones ad pplm. lxxx. vnde et ſermologus di
ctus eſt: vt dicit gannadius de viris illuſtribus.

LDe ſancto Leone papa tertio. Ca. xix.
Leo papa huius nois tertius natione romanus
ex patre aſulpho: hic hadriano pio pape in pō
tificatu romano ſuccesſit: et ſedit. annos. xx. mē
ſes. v. dies. xvj. Qui dū ad capeſcendā ſedē apo
ſtolica vrbē intraret: audite ſunt voces angelorū p̄cētū
Dicit dñs ego cogito cogitationes pacis. xc. Fuit aſit tpe
bus caroli magni p̄mi imperator⁹ frācorū. Hic dū pergeret
in die ſcī marci de laterano ad letaniā maiorē ap̄s ſcīm
petrū per agendā ex more a romanis captus et erutis ſibi
oculis linguaq̄ p̄ciſa nudus ac ſemiuivus in monaſterio
miſ⁹ eſt. Sz dñs oipotēs eidē miraculoſe et loqlā et viſū re
ſtituit. Poſtea q̄ prexit ad carolū regē francorū: a q̄ hono
rificē ſuſcep⁹ eſt. Et cū ei cūcta: q̄ ſibi p̄tigerant: intimas
ſer: rex p nimio cordis dolore ſleuit. Statimq̄ legatos ſu
os romā miſit: et leonē cū honore in ſedē ſuaz reſtituit. Et
poſt tps ſpatiū cū carol⁹ de ſaxonia victor: rediſſet: romā
venit: ibiq̄ honoriſice a clero et pplō ſuſceptus ē. Lūq̄ de
quibuſdā criminib⁹ pape obiectis inq̄ſitionē feciſſet: et nō
hil obiectorū a calūniatorib⁹ p̄bati poſſz p̄tifer ip̄e coram
oī pplō ad euangelia ſe expurgauit. Et in die natalis dñi
carolū magnū imperatorē romāorū coronauit: pplō ſibi lau
des ipertiales et moie acclamāte. Sicq̄ iperius ab ea die
in francos trāſlat⁹ eſt ex cōſtitutiōe ap̄lice ſedis: filios q̄
q̄ caroli pipinū in lōgobardorū: lodouicū aquitaniorū: ca
rolum et ſaxonū reges inunxit. Poſt hec carol⁹ imperator
inimicos et calūniatores pape vt maieſtatis reos capite
dānauit. Pio q̄bus ſcītis p̄tifer pio affectu ap̄s imperato
rē interceſſit. Hā et vlt et mēbroz integritas eis p̄ceſſa ē. Le
tex. p facinor⁹ magnitudie exilio ſunt deportati. Carolus
et ad gallias reſreſſus eſt: de q̄ libro. xj. cal. in eius ſpēali
hystoria pagē: Hic p̄tifer fecit porticū ſcī petri: qui ad
huc eius noie dī: ciuitas leonina: et muro eā cinxit. p̄pter in
curſum ſaracenorū. Et poſt alia opa frutū laudabilia i pa
ce deuit. ſepult⁹ ap̄s ſcīm petrū. Et ceſſauit ep̄ar⁹ dies. iij.

HDe ſancto Ilyreneo ep̄o et martyre. Ca. xx.
Ilyreus ep̄us lugduſi. policarpi ſmyrneſi. ep̄i
auditor: deñ porhino ep̄i q̄ lugduſi. i gallia re
gebat in eccleſiam p̄ſyrt fuit. Eidēq̄ porhino
iā pene nonagenario martyriū paſſo in ep̄atu
ſuccesſit: floruit autem temporibus cleutherij pape et anto
nij p̄i veri et cōmodi imperatorum. hic etiā p̄ſes extitit
concilio patrum celebrato apud ceſaream paleſtine: i quo
ſtatut⁹ eſt vt paſcha domini die dominico celebraretur ob
ſeruata luna. xiiij. mēſis martij. vt ait hugo ſloriaceſi. Qui
etiā perſecutione ſeueri imperatoris cum omni fere ciui

fat: sine populo p fidei sacre p fessioe glorioso martyrio coronatus est. Sepultusq; e a zacharia pbytero lugdunensi. in crypta scilicet iohannis baptiste sub altare. Cui ex vitroq; latere a diacete epipodit⁹ z alexander martyres. Pass⁹ est autē iij. calen. iulij. Hic plurima egregia volumina compilauit. Scripsit nāq; cōtra hereses libros. v. Itē aliud volumen ingens z cōspicuū ptra gētiles. Scripsit z libellū ad blas cum de scismate. Itē aliud ad floumū de monarchia z qd deus nō sit creator maloz. Scripsit z libellū de ogdoade Itē de disciplina ad martianum fratē. Itē de aplica pē dicatione. Itē libz varioz tractatū. Dialogos etiā scripsisse dicit. Ferūt z alie ad victoriē vrbis pōtificem p fres. epīe sup qstioe pasche die dñico celebrā dñe hie. d illust. De scitis potamiena virgine z focis marty. Ca. xxi.

Potamiena nōgo cū matre marcella. sactiq; martyres plutarch⁹ Screnus heraclides heros scroni⁹ z Basilides cū alijs tribus: z nōgo quedā cathecumina hera nomine baptisimū martyrij cōsecuti. Alexandrie passi sunt. Inter q; piecipue emicuit potamiena nōgo: q; pmo immēsoz z innumeros agones p virginitate desudans: deū etiā p fide exq; lica z inaudita tormenta pcepissat: tandē cum matre marcella igne martyrijz psummauit. Basilides autē virginis carnifer: cum potamiena iā occisa cū p visu conforasser: eijs coronā passiois a deo destinātā imposuisset: cōuers⁹ ad xpm capite celus est. Ceteri omnes diuersis suppli cōstāntati tandē gladio martyrij palmā pceperunt. Hec in libro. vj. ecclesiastice hystorie. ca. v. z. vj. hōz omniū passio recolitur. iij. calendas iulij.

De sancto petro apostolo pūcipe. Cap. xxi.

Petrus apostoloz pūnceps et xpi vicarius alio nomine dictus symō bariona fili⁹ iohannis frater andree apli de ciuitate bethsaida galilee a dño de piscatōie vocatus z aplorum maior effectus. Inter ceteros z sup ceteros maioris feruoris ex titit. Nā et scire dñi p ditorē voluit. quē vt ait chrysostr⁹ si sciuisset dentib⁹ trucidasset. Hic sup mare ad dñm ambulauit. Staterē in ore piscis inuenit. Clauēs regni celoz rī a dño recepit. Solus inē aplos vt xpm a iudeis captū defendere. gladiū exemit. Pasce dñs oves a christo suscepti. Tria milia hominū in pīa sua p dicatione die pen thecostes puerit. Claudū cū iohāne erexit: z tunc qnq; milia hominū ad fidē p duxit. Ananie et saphire mortē p dicit. Eneā paralyticū curauit. Comitiū baptizauit. Tabitaz suscitauit. Ambia sui corpis ifirmos sanauit. Ab herode incarcerat: sed ab angelo liberat: Hec ex euangelijz z acc. aplōz. Libus autē eius vt ipse cū olerib⁹ in vsu erat. Indumētum autē tunica sola cum pallio. In sinu q; sepe sudariū portabat: ad tergendā inuandantiā lachrymarz: q; memo rās dulcē magistri pntē p tūne nō poterat. Eius gesta z passionē: marcellus eius discipulus z clemēs: ac leo summi pontifices pscripterunt. Cum petrus duos discipulos suos ad p dicationē mīssisset: z i. xx. dietas iuissent: vnus illoz defunctus est. Quod cum petrus altero ad se redeū te cognouisset baculū suū eidē tradidit: z super corp⁹ defuncti ponendū mādanit. Ad cū factū esset: ille q; per dies xl. mortuus iacuerat: resurrexit. Hic dicitur fuisse beatus martialis: vt vt alibi legit⁹ sact⁹ frōto: q; autē defūct⁹ fuerat fuit pbyr georgi⁹. Itūs igit apls postq; sedē pōtificale vj. annis antiochie tenuit vt dictum est supra in prima cathedra sancti petri. xv. calen. february. Deū hierosolymā venit cū symone mago p flictū habuit. Nā ipse symon eo tpe erat in hyerusalē: q; se pūmā veritatē dicebat z sibi credētes ppetuos effici assererat: z nulla sibi impossibilia astruebāt. Selpm autē vt deū adotādū ab oi mūdo pphē

tabat. Dicebat q; q; cū puer esset mater ipius rachel no mine euz vt metteret ad agz mittebat. Ipe nō falci pēpi ebat vt per se meteret: z decuplo ceteris p seipm mettebat. serpentes q; eneos faciebat mouere: statuas lapideas et ligneas ridere: z canes cātare: q; oia demonū incātationib⁹ operabat. Hic q; cū petro disputare statuit: dieq; pstituta petrus intrauit z pacē astātib⁹ nūciauit. Symon nō se sua pace op⁹ nō habere rīdit cū non ad pacē: s; ad pugā insimul pūesset. Ecōtra petr⁹ symonē redarguit: q; pacē audire recusauit: cū in disputationib⁹ veritas ad pacē ca ptandā requirat. At symon se deū z dei filiū assererat: dices q; poterat per aera volare: nouas arbores pducere: lapides in panes puertere: in igne sine lesione durare: oia sibi placita p ficerē. Ecōtra hunc ergo petrus disputabat: et oia ei⁹ maleficia detegebat. Tūc symō vidēs q; petro nō posset resistere: oēs libros artis magice ne forte mag⁹ proderet: in mare pēcit: z romā vt habet pēxit. Ibiq; multū pplm suis p fignis z apparentib⁹ signis ad se traxit. Ad vbi petrus pperit: ipm vsq; romā infecut⁹ ē. Quarto igit āno claudij. petrus romā applicuit: z ibidē. xxv. annis se dit vsq; ad ānum vltimū nerōis cesaris: duos q; epōs lī nū z cletū sibi coadiutores assūpsit: vnū itra vrbis mentia aliū extra. Ipeq; p dicationi insisteret multos puerrebāt: z ifir mos q; plures curabat. S; et castitatē multū cōmendās q; uoz p cūbas agrippe pfecti ad xpm puerit: q; ad p fectū vltius redire recusabāt. vñ agrippa iratus cōtra pē trū occasione q; rebat. Post hec apparuit dñs petro: z ei⁹ dē p nūciauit q; symō magus z nero cesar cōtra ipm cogi tarēt: sed cū hortat⁹ est: ne dubitaret: q; semper sibi assiste ret: z solatiū coapl⁹ pauli in castrinū vrbē intraturū eidem pcederet. Dieq; sequētī paul⁹ romā ingress⁹ petro adhe sit: z secū p dicare cepit. Petrus q; scies se pūmū passio ni cōuētū fratiz polle⁹ clementē sibi successorē in epm ordiauit: z in cathedra loco sui licet diu reitēntē sedere co egit. Symō autē mag⁹ i tñ a nerōe amabat: q; vite ei⁹ z sa luti z toti⁹ vrbis cultos putabat. Quadā die añ cesariē assistēs ei⁹ effigies subito mutabat: vt mō senioz mō iunior appareret. Aliqñ dum in cōclau cū nerōe esset: demō in ei⁹ spē foris pplo loq; bat. Quappē nero ipz de dei filiū exi siabat. Dixit etiā symō nerōi: vt se decollari mādaz z die tertia resurgēs: se de dei filiū pparet. Ad cū fieret: spicu latoz putās se symonē dcollare: arietē occidit. Symō nō arte magica triduo latuit. z arietis mēbra colligēs absco dit. Sāguis autē aialis cōgelat⁹ remāsit. Die autē tertia se nerōi oñdit: z surrexisse asseruit: ac vt sāguinē suū ebster gi faceret iperauit. Ad nero vidēs obstupuit: z ipm xpus deū existimauit. Ppls etiā eū reuerētes eidē statuā erece runt: z titulū ei⁹ nois pscripterūt. Petr⁹ autē z paul⁹ ad ne ronē itroibāt: z symōis fallacias pntabāt. Addiditq; pe tr⁹ q; sicut in chōisunt due substantie. scz hominis z dei: sic in symōe hois z dyaboli. Symō nō petro pminabatur q; āgelis suis p ficeret vt se de aplo vidicarēt: petr⁹ nō se ei⁹ āgelos nō timere rīdit. Et cū nero symonē habere dei tatē diceret: petr⁹ dixit: vt si deus deus diceret: qd petr⁹ cogitabat: qd latē ordiabat: z accedēs ad aurē cesaris secreto ei dixit: vt panē hoideaceū sibi occulte deferre iu beret: quē sibi oblatū petrus bñdixit: z sub manica⁹ absco dit: ac symonē q; se deū dicebat: qd factum fuisset itteroga uit. Et ptra symō dicebat: vt petr⁹ ppararet: qd ipse symō in mente reuolueret. Petr⁹ vero rīdit: qd cogitasset. Tra tus autē symon canes maximos aduocauit vt petrum de uoraret. Qui cū mox veniētes in petrum impetū fecissent ille panē bñdictum eis obtulit: a pūnus eos in fugā con luerit. Sicq; petrus q; symō cogitauerat: non verbis sed actis se cognouisse docuit: dices quod qui p miferat con

fra se atque gelos exhibuit: canes exhibuerat: ut sic ostenderet se angelos non habere diuinos sed caninos. Et hac discipulorum admodum simo pfusus est. Post hec cum simo se iactasset: quod posset defunctos suscitare et die quadam iuuentis mortui ad cumulum portaret vocatis petro et simone hac omnes populi suam firmauerat: ut illi occideretur: quod mortui excitare non posset. Tunc simo suis iactationibus fecit: ut caput mortui agitare. Et cum omnes petrum lapidare vellent. Applus facto silentio dicebat: ut si defunctus viueret: per seipsum loqueretur et surgeret. Alioquin simo a pheretra separato phantasma diaboli appareret. Separato ergo simone a lectulo puer imobilis permansit. Petrus etiam a longe stans oratione facta iuuentem pfestim in christi nomine excitauit. Et cum populus simonem lapidare vellent: petrus pro eo intercessit: et liber ab illis fecit. Tunc simo ad domum marcelli discipuli petri canem maximam alligauit: ut petrus ad discipulum ex more venientem laceraret. Postmodum petrus venit: et facto signo crucis canem exoluit. Cantis autem omnibus blandis solum simonem pfecit: in ipsum insiluit: et ut sibi applus iusserat: corpus quod ei non lesit: sed vestes totaliter lacerauit. populus autem et pueri simul cum cane illi tamquam lupum ex urbe fugarunt. Qui opprobrii pudorem non ferens simo per annum nusquam apparuit. Post annum vero ad urbem rediit: prout in nerolis gratias recepit est. Qui et populum urbis puocauit: se se grauius a gallis offensum phibuit: et idem statuit: quod mundum deserens celum ascenderet: quod non dignabatur in terris amplius habitare. Ergo die statuta turrim excelsum sibi de lignis a nerone fabricatam ascendit: et coronatus lauro volare cepit. Applus autem ad inuicem per dixerunt: ut paulus oraret: et petrus iuraret. Cum autem nero simonem deum assereret: et aplos seductores diceret: paulus autem petro suaderet: ut iam omni iussa pficeretur: quod christi illos ad se vocaret. Petrus surrexit: angelos facthane per christi nomen adiurauit: ut simonem amplius non ferrent sed ad terram corrumpere pmitterent. Et continuo dimissus corruit: et fractis membris omnibus exspirauit. Hero autem se tale virum perdidisse voluit: et apostolos detentos in manibus paulini viri clarissimi tradidit. Qui eos reclusit in custodia maxima sub cura militum pcessit et martiniatur: ubi per menses sex detentus sunt ubi etiam beatus applus: milites ibidem detentos conuertit et fonte de petra pducto baptizauit: ut supra dictum est in eorum passione pridie idus martij: pueri sunt etiam ad christum pcessus et martiniatur: ut dicitur in eorum passione. vi. non. iunij. vii. et post menses sex. carcerem aperuerunt et aplos dimiserunt. Petrus autem multa fratrum instantia ex urbe discessit: et cum venisset ad portam: que nunc dicitur sancta maria ad passus via aplos: vidit sibi christum occurrentem: et ait. Domine quid vis: quod respondit: venio roma iterum crucifigi. Satisque dominus disparruit: et eius adhuc vestigia marmoris impressa cernunt. Petrus igitur cum hoc de passione sua dictum intelligeret rediit. Et a ministris neronis captus pfecto agrippe pntat: et facies eius sicut sol refulsit: paulus etiam simul cum eo captus est. Tunc iubente nerone agrippa pfectus in eos suam tulit ut ambo quidem more romano prius flagellis cederet. Deinde paulus quod ciuitas erat romanus capite truncaret. Petrus vero tanquam alienigena crucifigere. Qui dato sibi pacis osculo ab inuicem separant. Paulus decollatus est ad aquas salinas in via ostiens. Petrus autem in vaticano naumachie iuxta palatium neronianum crucifixus est. Petrus igitur cum venisset ad crucem rogauit milites ut verso deorsum capite crucifigere: asserens non esse dignum: ut ipse discipulus eo modo in patibulo staret: quod christus magis in cruce pepedit. Tunc illi crucem verterunt: et pedes sursum: manus autem deorsum pfixerunt. Populus vero furore replet volebat neronem et pfectum occidere: et applus liberare. Qui eos rogauit ne passionem suam impeditent. Dominus autem aperuit oculos eorum: quod aderat et desolebant et viderunt angelos stantes cum coronis rosarum et liliorum: petrum pforatorem: christum etiam assistentem et librum apertum tenentem

et quicquid petrus populo predicabat: ex istius libri scriptura sumebat: videns ergo petrus quod fideles eius gloriam vidissent: orationem pfecit: gratias agens deo quod fideles pmedas spiritum emiserat. iij. cal. iulij. quod ipso die et eodem anno: ut ecclesia tenet: cor apostolorum et paulus decollatus est: ut infra eius passione dicetur. Luitus corpus a marcello et apuleio eius discipulis de cruce depositum in vaticani loco sepultum est. In ipsa autem die petrus et paulus dionysio apparuerunt: ut ipse testatur: manu ad manum portam urbis intrantes: induti veste luminis et coronis claritatis ornati. Hero autem per hoc et alijs pmissis sceleribus a populo furere ex urbe pulsus manu se propria peremit. Tunc cornelius pape greci furari aplos corpora illa ex portabant. Sed statim facto terremoto nimio demones in idolis habitantes clamabant: quod dii romanorum exportarentur. Quapropter fidelibus de apostolis: paganis vero de suis dijs intelligentibus multitudo armatorum illos insequitur: unde de greci timentes apud catacumbas apostolorum corpora in puteum pcecerunt. Que a sancto cornelio inde leuata et in eiusdem locis: unde ablata fuerant deposita fuerunt: ubi iacuerunt usque ad tempora siluestri pape: quoniam vtrique ipsorum edificata basilica ad ipsorum ecclesias sunt translata: ut dicitur infra in dedicatione ipsarum basilicarum. xix. cal. decembris.

De sancto paulo apostolo doctore gentium. Ca. xxiij.

Paulus apostolus predicator et doctor gentium de tribu beniamin tarso cilicie oriundus gamalieleus doctor discipulus: post sui conuersionem multas persecuciones passus est. multaque miracula operatus quos hilari enumerat dicens. Paulus applus in philippiis ppgis cecidit et in carcere positus: et ligno pedibus affigit. In listris lapidatus. In iconia et thessalonica ab emulis psequitur. In epheso feris datus. In damasco per murum in sporta dimittitur. In hierosolymis cecidit. ligatus: insidiatur: criminatur. Navigas in italia pculo eripitur. Roma veniens sub nerone iudicatur et occiditur. Apostolorum inter geres acceptus. Quendam contractum in listris extendit. Iuuenem qui de fenestra ceciderat et expirauerat suscitauit: multa alia miracula fecit. Apud mitylenem insulam viperea manu eius inuasit sed nihil eum lesit: quin potius ipsam in ignem exussit. Refert armo quod paulus a pullos cantu usque ad horam quintam labori manuum insisteret: deinde predicationi residuo lucis vacabat. Reliquum temporis comestioni somno et orationi expendebat. Mentens ergo romam cum nerone nondum esset in impio confirmatus: et etiam audire quod de lege iudeorum et fide christianorum inter paulum et iudeos que sito vertebatur non multum inde curauit: et sic paulus quo volebat libere ibat: et libere predicabat: hyeronimus etiam libro de virtutibus illustrat ait quod paulus secundo anno neronis romam vincrus mittitur: et biennium in libera manens custodia aduersus iudeos disputauit. Deinde a nerone dimissus euangelium in occidentis partibus predicauit. Ac deinde romam rediit. Eius autem sapientia et religio ubique diuulgabatur: et ab omnibus admirabilis habebatur. Multos etiam de domo cesaris sibi in amicitiam copulauit: et eos ad christum conuertit. Cum seneca neronis pceptore singularem amicitiam habuit eius plures epistolas direxerit: et ab eo suscepit. Quedam etiam scripta eius coram cesare recitata sunt et mirabiliter comendata. Senatus etiam de illo non me diocritia sentiebat. Quadam die cum paulus in solarium circa vespertas predicaret. pincerna nerolis noie patroclus iuuenis impatoris dilectus: ut paulum propter multitudinem comodius audiret: fenestram ascendit: unde dormitans cecidit: et fractis cervicibus expirauit. Quod audiens nero plurimum voluit: et alij sibi in officium surrogauit. Paulus vero per spiritum hoc cognoscens iussit defuncti corpus sibi deferri. Que altarum continuo suscitauit et ad cesarem cum

locis suis misit. Nūciat imperatori patroclū p̄ forib⁹ astare. Quōd nō audīēs expauit eūq; ad se igredi recusauit: s; tūc de suasis ab amicis intrare pmisit. Et interrogat⁹ an uiueret: illeq; dū se vere uiuere diceret: a domino iesu ch̄so suscitaturū phibere q̄ ē rex oīm seculorū q̄ destruet oīa regna mūdi: s; solus in eternū regnabit. Hero eidē alapā dedit: interrogās an illi regi militaret. Cū at̄ patrocl⁹ et alij qñq; milites se ch̄so dño militare dicerēt: iussit nero illos in carcerē trudi vt nimis torq̄ret: q̄s nimis an dilexerat. Quē q; ch̄sianus fecit iqr̄: s; sine interrogatōe p̄ varia tormēta puniri: inter q̄s paul⁹ uinct⁹ ad neronē adduct⁹ ē. Cū aut̄ nero ipm̄ interrogasset: cur milites suos sibi subtraheret. Rēdit paul⁹: nedum ex urbe s; vniuerso orbe milites regi ch̄so p̄gregasse: q̄ tātē extat potētie: vt iudex oīm veniat: ch̄so p̄gregasse: q̄ tātē extat potētie: vt iudex oīm veniat: et mūdi machinā p̄ ignē resoluat. Hec audīēs nero: ira succēsus: q; mūdi p̄ ignē paulus dixerat resoluēdū oēs ch̄sianos iussit igne cremari. Paulū s; vt reū maiestatis capite truncari. Et cū multi ch̄siani romani occisi essent: p̄p̄s cū furore ad palatiū irruit: s; cesarē iclamare cepit: vnde imperator: timēs edictū mutauit vt nullus ch̄sianos t̄geret: donec de illis plenius iudicaret. Quapropt̄ paulus itex neronis p̄spectui p̄fērat: quē nero turbat⁹ et exclamans sine mora decollari iussit: Paul⁹ s; eidē p̄dixit q; modico tpe paties ch̄so eternalit̄ uiueret. Et in huius certitudine pmisit apls q; absciso sibi capite viuus cesari appareret: vt sic ch̄m dñm vite et mortis itelligeret: et his dictis ad locum supplicij ducebatur. Cū at̄ tres milites scilicet lōgus mergistius: et acestus cū interrogaret: q̄s esset ille rex quē paulus tñ diligeret: vt p̄ ipso mortē libet̄ subiret. Paulus eidē ch̄m annunciauit: et ad fidē cōuertit. Et q̄ reuētib⁹ illis q̄ mō saluari possent: ordinauit eis dē vt mane ad locū decollatōis eius venirent: ibiq; duos discipulos titum et lucā orātes inuenirēt: qui cā cognita illos baptizsmatis vnda p̄funderēt: et eterni regni coheredes efficerēt. Post hec cū alij milites a neronē missi ad mortē pauli accelerandā ipse ad supplicium duceret: paulus in porta ostiū obuiant plautille discipule sue: que alio noie le mobia dicebat: que flens suis se oratōibus cōmendauit: cui paulus velum quo caput ei⁹ tegebatur: mutuo petijt vt inde oculos suos ligaret: ne mortē vidēs ex pauesceret: ip̄s q; sibi decollatus restitueret: q̄ dū ei tradidisset: ip̄s carnes irridebat q̄ p̄ciosum ei velū traderet: q̄ sibi mortu⁹ minime reddere posset. Cū g; ad locum passōis venisset: ad orientē p̄sus et manibus in celū extensis diutissime cū lachrymis patriā voce orauit: et gr̄as egit. Post hec vale faciēs fratrib⁹ oculos sibi velo ligauit et genua flecrens collū retēdit. Sicq; decollat⁹ sp̄m deo tradidit tertio cal. iulij. Nōd̄ q; caput ei⁹ a corpe exiliēs: iesus ch̄sian⁹ q̄ sibi tā dulcis i vita fuerat: et quē tā crebro noiauerat: hebraice tertio clara voce p̄sonuit. De eius q; corpe vnda lactis vsq; in vestimēta milites exiliuit: et postea s̄guis manare cepit. In aere lux imensa emicuit et de corpe odor suauissimus emanauit: Caput aut̄ abscisum tertio saltauit: et in vnoquoq; saltu fons de terra scaturijt: q̄ vsq; in p̄sens manat in testimoniū ei⁹ mirifice passōis. Reuerentib⁹ autē milib⁹ lē mobia velū sanguine cruentatū ostendit: eisq; dixit q; eadem hora petrus et paul⁹ vrbē intranerāt veste p̄ clara i dūt: et coronib⁹ radiatib⁹ ornat: paulusq; intra p̄missum velū sibi restituerat p̄modatū. Quo miraculo tres milites p̄uersi: adhuc magis in dño crediderunt: et a tito et luca baptizati sunt. vt infra in eorū passōe dicef. vj. non. iulij. Audīēs nero: que p̄tulerant: vehemēt̄ extimuit: et de his cū amicis loq̄ cepit. Et ecce paulus ianuā clausā ante cesarē stetit. seq; viuētē iuxta promissum asseruit: s; neronē eternā mortē comminat⁹ fuit: et his dictis disparuit. Hero autē ex timore nimio velut amens amicos con-

filio patroclū et oēs vinctos ch̄sianos absoluit et liberos abire permisit. Caput aut̄ pauli in quadā valle pietum ē p̄ multitudinē ibidē decollatorū inueniri nō potuit. Cor pus aut̄ a rito et luca in ipso loco sepultū fuit. Cū aut̄ post decursū t̄pis fouea monderet̄ quidā pastor caput pauli in virga leuauit: et iuxta caulas ouīū p̄ signo posuit: viditq; super caput p̄ tres noctes p̄tinuas mirā refulgere lucem. Quod cum ep̄o vrbis nuntiatū ē: ch̄siani: putantes hoc esse caput apli: egressi oēs cum p̄fice caput attulerunt: et hanc sententiam p̄dixerunt: vt caput ad pedes corporis poneretur et diuina clemētia implorata: si caput pauli esset: corpus miraculose conuerteretur: et collum capiti iungere tur. Et ecce cunctis orantib⁹ et stupentibus corpus se vertit: et in suo loco capiti se iunxit. Et sic omnes deum bene dixerunt: et hoc esse caput apostoli veraciter cognouerūt. Hec dionysius.

De sanctis martyribus Marcello et Anastasio. Ca. xxij.
Marcellus martyr vna cū anastasio viro militari apud castrū argelomacei. p̄fide ch̄s. cōpichēsus et in p̄fessione dñi vterq; ip̄oz inuitissimus inuentus ab infidelib⁹ capite plex⁹ ē tertio. cal. iulij. vt dicit ado.

De sancto Cassio episcopo. Ca. xxv.
Cassius ep̄s narniens. apud eandē vrbē clarissimē tpe totillē regis gothorū q̄ p̄fato regi narnium veniētē occurrit. Cui q; ex natura facies rube re p̄sueuerat. Hoc rex totillā nō p̄spersionis ēē credit: s; assidue potatōis eumq; idcirco despexit. S; deus oīpotēs: vt quāt⁹ ēēt q̄ cōtēnebat: ostēderet in cāpo narniens: vbi rex erat corā oī exercitū malign⁹ spūs spathartum ei⁹ inuasit: eumq; vexare crudelit̄ cepit. Qui cū an regis oculos ad sc̄m ep̄m ēēt adductus: h̄ic ab eo vir dñi facto signo crucis expulit. q̄ in eū ingredi vlt̄terius nō p̄sumpsit. Sicq; ab illo die rex barbarus virū dei cepit venerari ex corde: quē despectū p̄mo iudicabas ex facie. H̄ic quotidianas hostias deo offerebat: et oīa que habere poterat: elemosinas pauperū tribuebat. Quadā vero nocte dñs p̄ visum cuidā ei⁹ p̄sbytero apparuit ei⁹ dixit vt ad ep̄m p̄gēs diceret: quatenus ea que ceperat ageret: nec ab inchoatis desisteret: quoniam in natale apostolorum ad se veniret: et tunc sibi mercedem suam redderet. Sed quia dies apostolorū vicinus erat: p̄sbyter ep̄s copo indicare visionem timuit. Alia nocte ch̄s iterum redijt et inobedientiam p̄sbyteri increpans: iussa iterum imposuit. Sed dum p̄sbyter pergeret: et ipm̄ infirmat⁹ audisset: iterum visionem referre dissimulauit: visione igitur tertia domin⁹ apparuit: p̄bera verbis addidit: et p̄sbyterum tam districta cede mactant: vt vulnera liuoris corporaliter imp̄ressa visionem p̄r spiritū habitā confirmarent. Veniens autem p̄sbyter ad ecclesiam sancti iuuenalis ep̄scopum celebraturum inuenit: eumq; secretius vocans visionem aperuit: et vulnera verberibus inflicta monstrauit. Quod sanctus audiens ex illo iam die lucra pietatis peraurit: verum cum sibi consuetudo esset annis singulis die apostolorum natalitio romam venire hac visione suspectus tunc ventre iuxta morem noluit. Et demq; diebus quasi de sua nocce secur⁹ sollicitus fuit. Sic q; reuoluto postmodum anno et deinceps annis singulis vsq; ad septimum. eo ipso tempore in mortis sue expectatione suspensus fuit. Jam quoq; quodammodo de visio nis veritate desperauerat. Cum ecce anno septimo dñi sacras apostolorum vigilas incolumiter celebrasset dolor eū corporis in vigilijs attigit: atq; in die apostolorū celebrare posse recusauit. Sed magna populi cōpulsus instātia: ecclesiam intrans: vt potuit sacrificij obrulit: morq; ad lectulū redijt. Et cum circumstantes clericos diu-

Nis colloquijs admoneret. Inter verba exhortationis terribili voce clamavit. Hora est: morque assistentibus ipse suis manibus linteum dedit: quod sibi ex more morientis contra faciem tenderetur: quo extenso ipse spm emisit. iij. cal. iulij. Et sepultus est in ecclesia sancti iuuenalis ad cuius tumulum miracula crebra diuinitus fiunt. Hec gregorius. iij. dylog. ca. vi. et li. iij. ca. liiij.

De commemoratione sancti pauli.

Ca. xxvj.

Commemoratio sancti pauli apostoli ab ecclesia celebratur pridie cal. iulij non ex eo die paulus apostolus fuit passus: quia ut dictum est: passus fuit eodem die et eiusdem anni: quia per apostolus occisus est: ut tenet expressisse hieronymus: et multi doctores. Sed quia festus vtriusque apostolorum eadem die quod ad officium non poterat celebrari et inconveniens erat. ut alii apostolorum careret officio singulari: ordinavit gregorius papa: ut ipsa die quod passi fuerat fieret: quod ad officium solennitas petri: et sequenti die commemoratio pauli: tum quia petrus maior est dignitate: tum quia prius crucifixus: tum quia prius obtinuit romam: sed autem petrus paulo sit maior dignitate in ecclesia militante: non tamen maior sanctitate: nec etiam maior in gloria credit esse in ecclesia triumphante unde notandum quod quicquid paulus dicit minor petro: quicquid maior: quicquid equalis. Reuera et minor est dignitate maior predicatio: equalis scriptura.

De sancta Lucina discipula.

Ca. xxvij.

Lucina discipula apostolorum cuius nobilissima romana fuit: que a beatis apostolis petro et paulo conversa baptizata et docta de facultatibus suis multa sacramentorum necessitatibus ministravit. plurimos quoque martyres in suo presidio in quadam crypta sepeliuit. Demum et ipsa in sancta christi passionis virtutis opibus pollens decessit in christo sepulta in eadem crypta: in qua plures martyres sepeliverat pridie cal. iulij. De sancta Lucina martyre. Ca. xxvij.

Lucina martyr nobilis matrona romanorum tempore diocletiani et maximiniani in urbe claruit: que plurimum sanctorum martyrum corpora in suo presidio sepeliuit inter quos sanctus cyriacus: largi et smaragdus: nec non beatus sebastianus cadauera honorifice condidit. Et sanctis christianis pauperibus multa de suis facultatibus ministravit. Et post hec omnia de omni sua facultate ecclesie romane donationem fecit. Quod ubi imperator maximianus audivisset ipsam percriptionem viderat. Ista autem Lucina rogavit beatum marcellum virum romae episcopum ut domum suam ecclesiam consecraret. quod ille cum omni devotione adimplere curavit. Sicque Lucina in exilium acta post divinos agones in pace requiescens felicem animam domino commendavit.

De sancto Martiale episcopo.

Ca. xxviii.

Martialis discipulus christi et episcopus stephani pthomartyris sanguineus per marcello et matre helizabet a tribu beniamin oriundus fuit ex septuaginta duobus discipulis christi: et a beato petro apostolo baptizatus. hic enim ille puer fuisse dicitur. qui habebat quinque panes hoideaceos: et duos pisces: ex quibus dominus quinquaginta hominibus in heremo satiauit: ut dicit iohannis sexto. hic etiam in ultima cena domini cum discipulis facta minister assistit: et cum christus pedes discipulorum lavaret. ipse aquam in pelum famulatus officio ministravit. Et post ascensionem domini beatus petrus in iudea quinque annis deinde in antiochia annis septem adhesit. et cum eodem anno quarto claudius romam venit et anno integro secum permansit. Post hec beatus petrus a christo sibi apparente per visionem monitus: Martialis eius discipulum misit ad gallias predicandas: eundemque alpinianum et austriclinianum comites assignavit: quod ordinatus episcopus ad partes illas accessit: et duodecim angelis sibi primum assistentibus galliarum oppida circumivit: et per annos sex in lemontensi civitate predicavit: ubi sex mortuos suscitavit cecos illuminavit

claudos erexit: mutis loquelam tribuit obsessos a demonibus liberavit: et alia multa miracula perfecit. Ecclesias in honore salvatoris et dei genitricis: et sancti stephani pthomartyris et sancti petri et sancti andree apostolorum in ipsis partibus dedicavit: omnemque ydolorum culturam et spurcitiam eliminavit. Ingressus autem oppidum lemonticem. cum quedam phibetice nobilis susanne matrone filium sanasset: ipsum in matre et sorore virgine nomine valeria et alijs sexcentis ad christum convertit. Quem dum ydolorum pontifices detentum duro carceri mancipassent: omnes ipsi sancti fulminis subito extincti sunt. Ipse vero luce de celo diuinitus illapsa confortatus: in nocte quod carcerem referatis educus est. Cum autem instantia populi sacerdotes templorum fulmine pemptos suscitasset: ipsos eorum: que in alio seculo viderant: testimonium phiberent ram ipsi omnes quod alia multitudo gentium numero. xxij. milia domino crediderunt. Mortua autem susanna predicta valeriam eius filiam deo virginem dedicavit: que cum a stephano duce aquitante in nubium postulata: eidem nubere nollet: et ab eodem tenta ipsiusque iussu decollata est. Statimque corpus truncum caput manibus sumens usque ad altare: in quo sanctus episcopus missam celebrabat: stupentibus cunctis accessit: et ibidem cadens expiravit. Sed et virginis percussor angelos vidit eius ad celos animam deferentes. Que cum omnia carnis feruore stephano nunciasset: et postquam coram illo corruens exprobrauit. Martialis vero lictorem mortuum suscitavit: et ducem cum quindecim milibus virorum ad christum pervertit: qui ecclesiam sancte valerie fabricavit: et ipsam honorifice ibidem tumulavit. Post hec autem martialis ad beatum petrum reversus dum romam perrexit: et cum eo tam sene per aliquod spatium tempore commoratus est: inde ad ecclesiam suam rediit. Et dum esset in itinere quidam hildebertus comitis archadij filius a diabolo in flumine plectus et necatus est. Quod sanctus martialis a mortuis excitavit: et tres demones: qui eum perfocauerunt in spe nigro ethyopum ostendit: multosque convertit. Deinde in civitate lemontensi mulier quedam virum suum paralyticum baculo viri sancti tetigit: quod morbo incolumus surrexit. Idem etiam baculis in urbe burdigallensi multis domibus igne flagrantibus incendio oppositis flammam continuo ac penitus excussit. Multaque et maxima alia miracula per eum deus ostendit. Tandem ante dies. xv. exitus sui christo domino sibi apperente et ipsum ad regna celestia vocare ad ecclesiam perrexit: missaque celebrata populum de omnibus docuit et vale faciens fratribus in pace decessit pridie cal. iulij. Anno a passione domini. lxxij. vespasiani vero augusti anno. iij. episcopus autem sui. xxvij. Qui et lemontice descit et multis virtutibus et signis pollet.

De sanctis Alpiniano et Astricliniano

priebyteris.

Ca. xxx.

Alpinianus et astriclinianus priebyteri discipuli sancti martialis et eiusdem cooperatores predicationis multo tempore extiterunt. Et tam sermone quam signorum gloria non mediocriter claruerunt. Qui et predicationis officio fideliter peracto apud eandem civitatem lemonticem. in domino quiescunt. Quorum festum recolitur pridie cal. iulij. ut ait adeo. in martyologio suo.

De sancto Aaron sacerdote. Ca. xxxi.

Aron sacerdos primus et potestis secundum legem fratres moysi: filii amraz de tribu levi et tochabel eius coniugis: qui inter patres sanctos veteris testamenti ecclesiastici. xlv. plurimum commendatur: populum israel de terra egypti una cum germano eduxit et coadiutor ducit moysi: per quadraginta annos in heremo fuit Ipse enim vti eloquentissimus a domino datus est moysi: qui erat ipeditus in lingua: ut esset os eius ad populum. Dominus enim moysi precipiebat: et ipse aaron verba dei narrabat: atque populo vel pharaoni ex ore moysi cuncta quasi

intermuncius referebat. Sicut habet exod. iij. ca. Ipe est cum moyses pharaoni astitit: et signa dei ostendit. Nam et prima tria signa plagarum: quibus egyptus percussa est per manum aaron dominus fecit: postquam autem populus israel mare rubrum transiit: ut hec omnia copiosius in gestis moysi tractabuntur pridie nostri. septembris. Et moyses in monte sinai iussu domini legem accepit: ascendit: ubi et diebus xl. sine cibo corporeo permansit: cum moyses in monte moratur faceret redeundi: populus impatientes deos itineris duces ab aaron et hur. quos ille sui loco reliquerat institerat postulavit. Quibus hur resistens spuris ab ipsis: ut dei suffocaretur. est. ubi aaron timore coactus est aurum et argentum eorum percutit: que in ignem percit: et egressus est vitulus phatilis instar bonis quem in egypto adorauerat: demone ope hoc agente quem et populus solennizatus et hostias offerens adoravit. Quod cum dominus moysi revelasset: et populi dispersionem comminatus esset moyses per populum intercessit: et placato domino de monte descendit visumque tanto scelere: tabulas legis sibi a domino datas idignatus perfrigit: vitulum quoque percussit: pulveremque in aquam dispersit: et ex ea populo potum dedit. Cumque tradidit iosephus aurores sceleris cognovisset: ex colore auri potati qui miraculose apparuit in barbis eorum: filios levi sibi ad ultionem adiunxit et per illis qui viginti tria milia occidit. Cumque accusaret aaron quod populum exaudierat: ille se excusavit primuisse populum: quia pronus erat ad malum: hoc exod. xxxij. ca. Post hoc ut habetur leuit. ix. moyses de mandato domini aaron et quatuor filios eius: nadab: abiu: eleazar et itamar: priusquam lotos: oleo sanctificationis perunxit et sacerdotes ad ministeria sacrificiorum constituit. Quorum omnium aaron summus et primus fuit. Cui solo semel in anno tantum in sancta sanctorum ingredi licuit. Dies autem consecrationis aaron et filiorum eius fuit dies octavus anni sancti egressionis filiorum israel ex egypto: Et cum aaron precepit dei hostiam in altari posuisset ignis divinitus a deo egressus sacrificium primitivum inflavit. Et fuerat est ignis iste perperuus per generationes usque ad transmigrationem babilonis. Eadem die nadab et abiu filii aaron ita sacerdotes consecrati: quod igne alieno thus obtulerunt igne divino sumpti sunt. Quos aaron et alij duo filij eius lugere prohibiti sunt propter violationis sanctitatem et divini iudicii reverentiam: tantum sepelire ut eos cognati eorum. Post hec autem ut scribitur numeri. xvi. ca. rz. xvij. cum chore filius isuar fratris amram videns fratruales suos honoratos: alterum sacerdotio alteri ducatu populi invidit et murmurans contra moysen et aaron. eorum de leuitis secum habuit et dathan et abiram potiores rubenitarum sibi adiunxit et seditionem in populo excitavit. Quos omnes miraculose cum viroribus et filiis et familiis ac omni eorum suppellectile terra se aperiens absorbit: propter quod populus in furorē excitatus moysen et aaron uti multitudine interfectores lapidare voluit. Et cum ad tabernaculum fugerent: ignis a domino egressus populum devorare cepit: et quatuordecim milia ac septuaginta de populo interfecit. Tunc aaron ad suggestionem moysi tollens thuribulum hausit ex altari ignem divinum: et posito thymiamate cucurrit cito ad populumque secus inter vivos et mortuos in cedio opposuit: et per eis oravit: pestisque plaga cessavit. Adhuc autem non cessante tumultu super sacerdotio aaron: eo quod diceretur filij israel etiam ex alijs tribubus dignos reperiri: quod sacerdotio fugeretur: tulit moyses ex mandato domini. xij. versum a principibus. xij. tribuum et in vnaque scripsit nomen principis et tribus sue. Nomen autem aaron scripsit in agale: ubi quos cum posuisset in tabernaculo coram domino. sequenti die invenit virgam aaron germinasse: amigdala cum folijs produrisse. Quo signo ordinate deo: aaron sacerdotium firmissime possedit: que etiam agale in testimonium in tabernaculo reposita fuit. Cum autem populus per annos quadraginta in deserto fuisset: et dominus moysen et aaron ne terram promissam ingrederentur: decrevisset: eo quod ipsum ad aquas contradictionis non sanctificassent: ut habet numeri. xx. et dicitur in gestis

moysi. Adhuc autem de ut aaron perget ad populum suum. Qui ascendit in montem: cum moyses fratre suo. et eleazar filio suo: ubi moyses pontifex aaron omni sacerdotali cultu indutum erant: et eleazar induit. Quo facto confestim aaron in ipso monte occubuit calē. iulij. qui sepulture eius adhuc locus ostenditur. Et fleverunt eum filij israel. xxx. diebus. hec unde supra: et ex dictis iosephi et hieronymi: ex hypostonia quoque scholastica: necnon ex chronicis guilelmi.

De sancta maria prophetissa. Ca. xxxij.

Maria prophetissa soror aaron et moysi intra nomen scripturarum matris veteris legis a iosepho non immerito putatur: quod ut sacra scriptura exponit. innuere videtur sicut moyses inter matres israel filios sic et maria inter seminas per suo modulo ducatum obtinuit ex quo solo sanctificata fuisse videtur: Nec enim decem fuit: ut tanto populo quod in virosque sexus nisi sanctus periret. Unde et postquam submerso pharaone in rubrum mare cum omni exercitu suo: moyses canticum eximetorum canit: nunc scilicet: Ceterum domino posuisset: ipsumque prius cum viris decem canticum. Maria deinde chorum mulierum ducem: sumptum musicali tympano. canticum ipsum reperit: et domino per victoria laudes egit. Sed cum post annos aliquot: ut habet numeri. xij. dum essent filij israel in deserto in loco: qui dicitur astaroth: et aaron et maria contra moysen murmurassent: et se et de sanctitate pari iactassent. Iubente domino ipsi tres ad hostium tabernaculi accesserunt. Quibus deus in nube maiestatis apparuit. et maria lepra percussit. Que tamen post dies septem moysen per ipse orante: eamque prius agente: sanata fuit: et aaron a domino venia de contumelia postulavit. Anno vero quadragesimo egressionis filiorum israel de egypto populo adhuc per desertum agere mortua est maria in cades: et sepulta in monte sin: quod autem die dormierit: expressum non habetur idcirco aaron fratri suo eius memoria copulatur. hec numero. xx. et alijs locis quibus supra.

De sancto Eleazar sacerdote. Ca. xxxij.

Eleazar sacerdos filius aaron: patri in sacerdotium successit: ut superius dictum est. hec enim ut habetur in libro iosue in pluribus locis cum iosue duce populi iordanem transiit terram promissam acquisivit: et ea per sortes duodecim tribus filiorum israel mandato dei divisit: sacrificia per populum secundum legem a deo data obtulit: et in tabernaculo domini cum filiis suis iugiter ministravit: Et post obitum moysi modico tempore populum rexit. Et post hec sanctitate penus in pace quiescit: et sepultus est in gabaaz: que data fuerat sibi et alijs eius in monte effraim. hec et si non expresse: tamen satis tacite inter sanctos patres ecclesiastici. xlv. numeratur: ubi patris premisis laudibus phinees filius eius tertius in gloria nominatur: ut sic inter sacerdotes et gloriosos primus et tertius expresse: secundus vero tacite numeratus intelligatur.

De sancto Phinees sacerdote. Ca. xxxij.

Phinees sacerdos eleazar successor et filius ecclesiastici. xlv. ca. et prius machabeorum. ij. inter sanctos patres veteris testamenti commemoratus est. De quo illud memorabile habetur numeri. xxv. quod cum populus israel moraretur in sethim: et multi ex ipsis cum filiabus moab fornicati essent: et ad suggestionem eorum beelphegor deo ipsarum sacrificia obtulisset: eosque moyses de culpa redargueret: zarabri princeps tribus symeon: qui filiam cuiusdam madianite in coniugem acceperat nomine chozib: coram omnibus perfessus se alienigenam cognovisset: et ydola coluisse: nec legem quam moyses populo imposuerat: obnoxium esse: et spectare omni populo: ac flente ingressus est tabernaculum mulieris: Surgensque phinees arreproque pugione ingressus est post illum in lupanar: et perforavit ambos in simul coeures in locis genitalibus: et cessavit

uit plaga q̄ in p̄p̄lo p̄cesserat. z. xliij. millia extinxerat. Et q̄ p̄hines zelo legis n̄m̄o vindictam dei in pctōe virū eregit. Idcirco dñs eidē z semini ei⁹ sacerdotiū inernū p̄stituit: q̄ cū p̄e eleazar p̄missiōis terrā intravit: ei in sacerdotiū successit: z glorio⁹ meritis z fama laudabilis: i pace q̄uit in sepulchro paterno tumulatus.

De sc̄is Aaron z Julio z socijs marty. Cap. xxxv.

Aarō z iulij vrbis legionū: q̄ est ciuitas i britānia ciues z alij plures martyres vtriusq̄ sexus i eadē ciuitate passi sūt sub p̄secutiōe dio clerici: maximā: q̄ p̄p̄ m̄lta z insignia miracula: q̄ in passione bti albanī martyris ostensa sunt: vt sup̄ in eius passiōe actus est. xj. cal. iulij pueri sunt ad ch̄m: z p̄ eiusdē fidei ac p̄fessionis glia z ip̄i ab infidelib⁹ martyriū passi trīsupharoz celestiu numero sociati calen. iulij. De sancto Theobaldo p̄fessore. Cap. xxxvj.

Theobaldus p̄fessor ex gallia oriūdu⁹ tpe henrici imperatoris. q̄ z herici frācorz regis claruit in p̄b⁹ ip̄is. Qui magn⁹ ac potēs mūdo abrenūciās seculo z diuitijs eremiticā vitā duxit. Quā dāvice cū q̄busdā socijs iter agens: vi

dēs cōites fame ac siti fatigatos: cū tā escis q̄ potu care rēt ad deū orauit: z panē sibi a dño p̄paratū subito in via repperit. De q̄ se et socios ad satietatē cibauit. Dein vas q̄ d̄die vino fuerat oīno vacuatu⁹ apportari fecit ip̄m q̄ diuinit⁹ vino repletū inuenit: q̄ infusū cunctis abundat⁹ ad poculū satisfecit. De reliquijs nō tā panis q̄ vini p̄grinos plures q̄ ei⁹ audita fama de mediolano ad se venerāt: dieb⁹ plurib⁹ satiauit. Nec tñ ip̄i reliq̄e p̄sumpte fuerūt: qñ potius ad satietatē tā sui q̄ fratru suoz p̄iq̄ hebdomadas suffecerūt. Ihs z alijs clar⁹ p̄tutib⁹ q̄uit in pace cal. iulij. De sc̄o Carilepho cōfessore. Cap. xxxvij.

Carileph⁹ p̄fessor soci⁹ sc̄i adiut⁹ abbat̄is tpe childberti z lotharij re gū frācorz claruit. Ihs i auernēs territorio clari parētib⁹ or⁹. Ihs gū ad mōasteriū mimareñ. missus. Ibiq̄ monach⁹ fact⁹ est: vbi aliq̄ tpe m̄līt sc̄itate repletus. Dein eremiticā vitā ducere cupiēs: vna cū sancto adiuto socio suo de cenobio clādestine discessit. Deuenerūt q̄ ad suburbū aurelian. z ad factum maximianū abbatē se p̄ferētes cū eodē aliq̄t mēibus demorat i sūt. Post hec in dēsiōes siluas in loco q̄ dī p̄ctacus: nūc aut cella sc̄i adiut⁹ vocat: locellū p̄struxerūt: vbi plurib⁹ annis manserūt. vt dictū ē supra i vita sc̄i adiut⁹. vj. cal. febr. carileph⁹ cupiēs vitare famā q̄ tā de sc̄itate amboz. ad aures regis delata fuerat. Adiut⁹ defuit: z interiora eremi ap̄ ceomanē. vrbem cū daumero cōmilitōe suo petijt: tandēq̄ ad locū vocabulo cassagallā sitū in pecia labrosinē. diuer tit: vbi multo tpe deo fuit curauit. Et cū mulierem oīno se nō vixit p̄posuisset: mulier q̄dā vaga z lubrica coma p̄ cisa h̄ abitu⁹ virili iduta monasteriū eius se vix simulās sc̄ognita sc̄to igressa est. Qd̄ dū p̄ oīa ābitiosa curiositate lustrass: oculi ei⁹ et capite p̄tin⁹ deciderūt. Que dum pctm̄ p̄fiteret: z penitentiā egisset sc̄to p̄ ea intercedēte corpore sanata z aio redijt emēdata. Ihs etiā obitū suū sibi a domino reuelatū fratrib⁹ p̄dixit: z die q̄ p̄dixerat in pace q̄uit: videlicet calen. iulij. Sepult⁹ est in cenomanen. ciuitate miraculis clarus.

De sancto Pambone abbate. Cap. xxxvij.

Pambo abbas: vt dicit heraclides. Lū sine l̄tis eēt ad q̄ndā accessit: vt ab eo psalmū altq̄e disceret. Qui cū audisset p̄ceptū psalmi. xxxvij. Dñi custodiā vias meas z nō deliquā in lingua mea: f̄m̄p̄s audire recusauit: dices q̄ p̄m̄ si bi sufficeret: dū tñ illū adimplere posset. et post mēses. vj. reueri⁹ ad magist̄. Interrogatusq̄ ab eo: cur tñ distulit

set r̄didit q̄ n̄m̄ quē didicerat nōdū implere potuerat. post m̄ltū nō tēp⁹ retulit cuidā alteri q̄ anoz xliij. esset z vix adhuc dictū illud psalmi implere potuisset. Descēdēs aler andriā de scythi vidit mulierē theatricā: z amare fleuit dices se flere z p̄p̄ mulieris p̄ditionē z p̄pter suū plus ne gligētā q̄ nō tñ studuerat deo placere: q̄tum illa hoib⁹ Theophilo ep̄o eū adeūti: z ab ip̄o edificari q̄rent r̄didit q̄ si sua faciturnitate nō edificabat: neq̄ f̄mone edificari posset. Ihs sc̄tā melania de q̄ dicit in. xj. cal. notē. trece tas libras argēti obrulit: q̄s ille p̄ eumētiū discipulū suū pauperib⁹ dare misit: vt aut hierony. Qui postmodū sp̄o tellā palmis p̄luit: z melanie in sui memoriale tradidit: dices se nihil aliud h̄re: q̄d sibi dare posset. Quā ip̄a post ei⁹ obitū oī tpe q̄si p̄ magnis reliquijs refluauit. Ihs etiā nūla febre v̄l egritudine corrept⁹ ad extrema deuēit. Et hora mortis sue astātib⁹ dixit q̄ ex q̄ heremū iheranerat: nec p̄nē cōcederat: nec f̄monis: de q̄ locut⁹ fuisset: aliqñ eū penituerat: z tñ sic ad deū ibat q̄si adhuc inuitū nō fecisset seruē di dñi. Et reqlit⁹ an esset bonū laudare p̄mū virtutū r̄didit: q̄ melius esset tacere. Ihs heraclides z i v̄ris patrū. Quiuit aut in dño vir sanctus calen. iulij.

De sc̄o Domiano abbate.

Cap. xxxix.

Domian⁹ abbas in territorio lugdun. sc̄itica vite insignis claruit. Qui p̄m̄ illic eremiticā vitā exercuit: plurimosq̄ sibi in dei seruicio aggregās magnisq̄ p̄tutib⁹ z glorijs miraculis clarus collect⁹ est ad patres in se necrute bona calen. iulij. hec ado.

De sc̄is martyrib⁹ p̄cesso z martiniano. Cap. xl.

Procellus z martinian⁹ martyres passi sunt romē impante nerōe. Lū em̄ nero ip̄ator b̄tōs apostolos pet̄z paulū tradidisset paulū tradidisset paulino viro clarissimo magio multū. Paulinus eos reclusit in custodia mamertia sub mōte tarpeio: sub custodia militū p̄cessi et martiniani z alioz. xliij. q̄s oēs b̄tī apli ad ch̄m sua p̄dicatiōe p̄uerterunt: z p̄ducto fōte de silice saxo: eos ibi baptizauerunt vt supra dictū ē in passiōe militū xliij. p̄die id⁹ martij. z i passiōe petri apli. iij. cal. iulij. Lū aut apli i ip̄o carcere mēses. ix. fuisset a sc̄is militib⁹ dimissi sunt. Lūq̄ vir clarissim⁹ paulinus audisset p̄cessū z martinianū baptisimū suscepisse z ap̄los dimisisset: iratus eos teneri fecit: ac sibi p̄ntari. Lū autem eos ad sacrificia suaderet: z illi ecōtra: ch̄z dñz solū deū p̄fiterēt. Iussit paulin⁹ ora ip̄oz lapidib⁹ p̄rundi. Dein statua aureā iouis afferri: vt ei thura incēderēt. Lūq̄ sancti milites in simulach̄z p̄spuisset: p̄cepit eos paulin⁹ in eculeo suspēdi: z attrahi neruis ac fustib⁹ cedi. Dein de circa eoz latera flāmas apponi: z post hec sc̄orpiōibus macerari sub voce p̄conia: ne principiū p̄cepta p̄tēnerēt. Tandēq̄ hora paulin⁹ oculū subito amisit z p̄ dolore q̄si insaniens: eos eculeo depositos in custodia mamertina vinciri mandauit. Quibus lucina ap̄loz discipula ministrabat. Post triduū nō paulin⁹ arreptus a demōio expirauit. Cumq̄ fili⁹ p̄ponius rē gestā cū clamore ad palatū detulisset. Grat⁹ nero iussit cesario vrb̄ p̄fecto: vt eos celerit occidī facerz. q̄ fecit sc̄tōs d̄ custodia eijs z foras muros via aurelia duci: atq̄ ābos ibidē capitib⁹ ap̄tari: z corpa eoz canib⁹ dereliq̄. Sz brā lucia illa noctu collegit: z i hare nario iuxta locū: vbi d̄collati fuerāt: sepeliuit. vj. no. iulij.

De sanctis longino megisto z

aceto martyrib⁹. Cap. xli.

Longinus: megistus: et Acetius milites a beato paulo apostolo conuersi sunt: cum ad decollationes duceretur: vt supra dictum est tertio calendas iulij. in eius passione. Qui iuxta quod paulus eis ip̄osuerat die sequenti passiōis illi

viatorib⁹ reduct⁹ ē. Qui mox relicto seculo ⁊ secularib⁹ stu-
dij in p̄dicto mōasterio habitū mōachalē assūpsit ⁊ hūi-
lē ac despectā vitā ducere cepit. Et cū eēt oīm doctior: sa-
piētia suā humiliter occultabat. Tandē fama ipsius p̄perta
de mādato sui abbat̄is scholas tenuit ⁊ clericos ac laicos
multos i diuina sapia auditores habuit: q̄ plurimū dicit
fuit p̄ m̄gri amore mltā mōasterio p̄tulerūt. Qui postmo-
dū ipsius loci prior. Inde abbas cudoniē. fact⁹ est. Qua-
dā die eo celebrāre diaconus ei ministrās a dyabolo arre-
ptus ē. Qui dieb⁹ plurimis verat. s̄. tādē ei⁹ oīdibus libe-
rat. Hūic etiā cū nūciatū fuisset: q̄ anselm⁹ ei⁹ mōachus
⁊ discipulus nocte in lecto anulū aureū reperisset: p̄nūcia-
uit eū futurū ep̄m ⁊ vt p̄dixerat sic euenit. Hūic ex p̄. cpro le-
onis pape q̄nti disputās in p̄lio toletano ⁊ berēgariū
turonē. q̄ de eucharistia p̄aue sentiebat: eū eloquētissio
sermōe p̄fudit. Quicūq̄ in ch̄o. v. nōi. iulij.

De sanctis Mustiola ⁊ hyreneo mart. Ca. xlvij.

Mustiola ⁊ hyreneo dyacon⁹ tpe valeriani ipe-
rator⁹ turcio agere vicario ap̄d ciuitatē clusi-
um passi sunt. Lū ei⁹ p̄dictus turcius felicē p̄-
sbyter⁹ p̄ martyriū p̄summaser apud p̄niā ci-
uitatē vt dictū est sup̄ia in ei⁹ passiōe. ix. cale-
iulij. ipsiq̄ corp⁹ hyreneus dyaconus sepelisset iuxta mu-
ros videlz sutrine vrbis. Hec audies turci⁹. hyreneū p̄pre-
hendi fecit: ⁊ cathenis vinctū post redā suā traxit vsq̄ ad
ciuitatē clusinā. ibiq̄ illum i carcere p̄pedit cum pluri-
bus ch̄ianis alijs. Quos oēs mustiola nobilis matrona
claudij principis p̄sobrina in ergastulo refouebat. Qd̄ cū
audisset turcius ip̄am q̄dē teneri fecit. ⁊ oēs ch̄ianis de
tētos decollari: hyreneū nō in p̄spectu mustiole eculeo ap-
pēsi: tādū ynguib⁹ lacerari: ⁊ flāmīs appositis aduri fe-
cit donec sp̄m emisit. Dein sc̄am mustiolā sacrificare no-
lēte tādū plūbar⁹ cedi iussit q̄sq̄ animā exhalauit. Quo-
rum corpa marcus fūus dei iuxta muros clusij ciuitatis
denote tūlauit: vbi ⁊ miraculis clarēt: q̄ passi sūt. v. nōi.
iulij.

De sancto Lauriano martyre. Ca. xlix.

Laurianus martir passus est in territorio bituri-
cē. q̄ p̄ ch̄i nōis cōfessione gloriosa amputato
capite triumphum meruit obtinere martyrij cu-
ius caput apud hispalim ciuitatē deponatum
ibi digna veneratiōe reco litur qui passus est. v.
nōi. iulij. vt habetur in martylogio adonis.

De sancto Osee propheta. Ca. l.

Osee p̄pheta de tribu isachar fili⁹ beeri ortus
in bertheemorth sub q̄tuor regibus iuda p̄phe-
tauit: videlz ozia: ioathā: acham: ⁊ ezechia: et
sub hieroboā filio ioas rege israel: vñ ⁊ elase
p̄phete p̄tēporaneus fuit. P̄phetarunt autē
principali⁹ p̄tra. v. tribus. pauca de duabus loquens. De
memorato eū regum numero achā rex iuda ⁊ hieroboam
rex israel: dñm derelinq̄ntes in israel idololatrie crimē im-
perio ac potestate sua admittēte p̄p̄m compulerūt. Pro-
pter qd̄ deus ad osee locutus est vt acciperet vxorem for-
nicariā: ⁊ faceret filios fornicationis. Fornicariā inq̄: nō
ex locutiōe corpore meretricē: sed gentile deū ignorātē ap-
pellat: q̄ dei creatoris sui amore cōtēpto: simulachrois se
subiecerat desyderijs. Hinc factū ē: vt ira dei. in p̄plo. isrl
p̄denūciationē p̄phete sub tali typo p̄cessura diceretur.
Domui autē iude mia lectiōe p̄phete p̄prehēsa ab hoc pro-
missa ē: q̄ ezechias rex iuda filius achā sublat⁹ ydolis: q̄
rā p̄ ei⁹ q̄ ceteri reges p̄secrauerūt tēpluz dei purificasse
mōstrat vt sup̄ia in gestis ezechie dictū est. Pronūciauit
autē osee iudeos in vltio tpe ad ch̄m redituros. Tertium
q̄q̄ die dñice resurrectiōis his p̄dixit. Hic autē: vt ait
hieronymus: p̄nūciās dedit signum: veniet dñs in terrā si-
cut quercus: q̄ est in sylo ⁊c. qd̄ nō legitur i scriptura eius

scdm editionem nostrā: forte qd̄ hieronymus dicit signū
hic epiphanius dixit p̄digiū dices osee. ⁊ dedit p̄digiū
dicens. Veniet dñs in terra sicut quercus in sylo: q̄ ex le-
met ipsa in. xij. fuerat partita: ⁊ facte fuerāt ex ea totidem
quercus. Hic postq̄ p̄phetiam suam adimplet: sub eze-
chia rege placida q̄ere dormiuit. iij. nōi. iulij. in terra sua
sepultus: vt ex hebreorū scriptura colligitur. Hec hierony-
mus ⁊ iosephus: ⁊ ex hystoria scholastica comestons.

De sancto Aggeo propheta. Ca. li.

Aggeo p̄pheta post captiuitatē p̄p̄i iudeorū
in āno sc̄do darj p̄p̄ regis p̄phetarunt in hie-
rlm. Nā in āno prio cyri regis p̄p̄ax: vt iplere
fmo dei ex ore hierēie p̄phete: vt habet esdre
primo in principio. Iussu ipsius regis p̄p̄s in iudea redu-
ctus ē. Lūq̄ a p̄plo israel ⁊ sentioib⁹ tēplū dei edificari
cepisset: mortuo cyro rege p̄p̄ax: ac regnāte dario. q̄ memo-
reto successerat: vicine gētes odio iudeorū iustauratiōez
tēpli ⁊ ciuitatis ip̄edire ceperūt. Quia rōne ducrus p̄plo
iudeorū restauratiōe ipsius tēpli necdū cōcessam ēē iuxta
p̄missionē credebat. p̄pter qd̄ i sc̄do anno regni darj me-
morati. Agge⁹ p̄pheta a deo missus ad zoiobabel: q̄ erat
de tribu iuda. q̄ p̄tātē regni suscepit⁹ erat: ⁊ ad ip̄m sum-
mū sacerdotē filiū iosedech: eos admonet vt credāt p̄ple-
to annoz numero t̄ps restauratiōis hierusalem aduenisse
Addito ne in credulitatē p̄p̄i velint imitari. Nā autē q̄ in
textu ipsius p̄phete p̄tinent: reuerentiōe p̄p̄i: reparatiōe
tēpli. renouatiōe ciuitatis obfuitiā sacerdotale: ⁊ interi-
tū regnoz exteroz significāt: p̄phetarunt at vna cū aggeo
zacharias p̄pheta de q̄ dicit isrl. vij. idus septēb. S̄. duo
bus mētib⁹ an zachariā hic aggeo vaticiniū suū texere
exorsus ē. Quicūq̄ in iudea in pace: iij. nōi. iulij. ⁊ tumula-
tus facit iuxta sacerdotum monumenta in hierlm. Hic p̄-
pheta vna cum primo p̄cedēte ex numero. xij. illoz p̄phe-
tarum: sunt. q̄ minores appellant⁹ ⁊ in sc̄doz patrum ca-
talogo eccl̄i. xlix. ca. describunt. hec vnde sup̄ia.

De translatione sc̄i Martini ep̄i. Ca. liij.

Translatio corpis sc̄i martini facta ē āno. xliij.
leonis primi: vt ait sigiberr⁹. anno videlz. xliij.
ab obitu ipsius sc̄i. Lū em p̄peru⁹ turois: ep̄us
cerneret insignia miracula q̄ ad sepulch⁹ sc̄i
martini fiebat eccl̄iam magnā ⁊ speciosā ei⁹ nōi fabrica-
uit: iuxta cellā videlz vbi viuēs degere p̄stauerat. Et con-
gregato clero ac p̄plo vniuerso cū corp⁹ sc̄i ad nouā ec-
cl̄iam trāsferre decreuisset cal. iulij. post noctis vigilas et
teuiniū celebratū mane sepulch⁹ nullaten⁹ mouere potue-
rūt. Qd̄ cū sequēti die ⁊ tertio iterassent loculū sū nullo
ingemo leuare valuerūt. Lūq̄ tā q̄i despati op⁹ dimitte-
re p̄cepissent recordati sunt q̄. iij. iulij. videlz. nōi. ip̄i
ordiatiōis bti martini āntuerfaria dies erat. Et q̄ forlitā
ip̄a die dñs corp⁹ bti p̄fessor⁹ trāsferri disposuisset. Jezu-
nto oīonibusq̄ p̄missis ad tumulū accesserūt. Adorq̄ illi
senex venerād⁹ apparuit: alias nunq̄ vis⁹: q̄ eos ad op⁹ tu-
uare cepit. Sc̄tiq̄ martini eisdē adesse dixit: vtq̄ corp⁹
trāsferre nō tardaret admonuit. Sicq̄ cum sūma veloci-
tate loculum leuauerunt ⁊ in loco vbi nunc colitur posue-
runt. Completis quoq̄ officijs cum senem ad mensaz re-
quirerent nūq̄ cōparuit. Accidit quoq̄ vt tunc essent
duo mendicantes ⁊ multam pecuniam ex questu acquirē-
tes: quorum vnus cecus ⁊ alter erat contractus: cecus cō-
tractum ferebat: ⁊ contractus ceco viam ostendebat. Au-
dientes autem q̄ ad corpus sc̄i martini multi sanaban-
tur infirmi: dum corpus intranslatiōe p̄cessionaliter por-
taretur: timentes ne corpus iuxta eorum habitationē du-
ceretur: sic ipsi forsitā sanarentur. Inde recesserunt no-
lentes sanitatē consequi: ne p̄ter miseria quēclius sui. Dum
ergo fugerent p̄ viā vnde corpus nequaq̄ ducēdum puta-
bant ex

bant ex improbitate scro corpori obuiat. Et qz deus multa bñficia pñat etiā inuitis: ab optra voluntatem ipsoz cōri nuo curari sunt: lz de hoc plurimū trīstaret. Celebrat aut hec trāslatio z ipi ordinario ac pñate ei ecclie dedicatio iij. nōi. iulij.

De sancto Aldarico epō.

Cap. liij.

V Aldaricus epō augustē. nobilis roman⁹ ex sēs infāul⁹ in mōasterio sc̄i galli educatus est. Et cū etate adoleuissz z habitū mōasticūz assūcere vellz: qdā sc̄a iclusa phibit⁹ ē: qdā eidē asseruit sibi fuisse a dño reuelat⁹z adhuc ipm futur⁹ epm. Lōmēdar⁹ ē igit adaperōi august. epō a qē ad sacerdotij ordinē pmor⁹. Deī romā veniēs a martino pa pa benigne suscep⁹ est. Qui eidē pōtifici epm suū mortuū nūciat⁹ sibi diuinit⁹ reuelat⁹. Lūqz ipm papa marti n⁹ velle in epm ordinare: z augustē. vrbī in pastore pñce rez vidaric⁹z recusaret. sūm⁹ pōtifer eidē pñunciat⁹: qz piculoso adhuc tpe epātum ipm nō posset euadere. Qd z factū ē. Hā epō augustē. ad epātū hiltinē. trāslato videri⁹ ē a ppo succedere pñsulsus est. Qui cū sc̄o courado epō cōstantie gregē dñicū pbo z exēplo opis bene paut. Sup hunc sanctū die cene dñi crisma pñcientē: et die pasche missaz solēnia celebrātē visa est dextera dei q sibi bñ dicebat. quadā die sc̄a ap̄ia sibi apparuit z vt seqret ad monuit: ipm qz vsqz in lechfeld p̄durit: vbi pñsionē sc̄m petz aplm cū qdā alio sc̄o vidit: q arnulphū ducē turigī oz p suis criminib⁹ dñabāt. Et notato tpe reptū est eo: dē die z hora arnulphū e seculo migrāisse. Ipe vir sc̄i⁹ pacē inter othōnē ducē: z ludolphū eius filiū ptractauit. Iust⁹ diuinit⁹ i naruitate sc̄i iōāis baptiste bis in die celebrat⁹. Missa aurore videlicet et maiore qru prima ex pñficta bis celebrādi omittēre pposuerat. Et. xj. postmodū die in pace q̄uit: vj. iij. nonas iulij. Sepult⁹z est a volfgāgo episcopo rarisponē in ecclia sancte ap̄re.

De sancto Iocundiano martyre. Cap. liij.

Iocundianus martyr apud ap̄ricā martyriū pass⁹ ē. Qui p pñfictōe fidei ch̄ilae in mare mer⁹. cū pal me triūpho coronā a dño p̄cipere meruit gloriosaz q̄to no. iulij: vt habet in martylogio hierony. z ado.

De sancta zoe vxore nicostrati martyris. Cap. lv.

Zoe martyr vxor nicostrati pñmīcrini dlocteti ani impatoris. Rome martyriū passa ē. Que cum graui infirmitate loquēdi facultate per vj. ānos. caruissz bñs sebastian⁹ martyr ipaz curauit: sibi qz loq̄la restituit: necnō ipsam zo em cū viro nicostrato z alijs plurib⁹ ad ch̄risti ad fidē per duxit. qz sanctus polycarp⁹ p̄byter baptizauit: vt supra actū est in passiōe sebastiā. xij. cal. febru. Cū aut sebastia n⁹ z alijs plures martyriū passi fuissēt: z ipa ad cōfessōē sc̄i petri ap̄i oraret: a p̄secutorib⁹ artata z in custodia durissia trusa est. Deī a collo z capillis in arboze qdā suspē sa adhibito subē horribili fumo in pñfessione domini emisit spiritum tertio no. iulij.

De sancto Anselmo episcopo. Cap. lvj.

Anselmus epō ex pñnio lōbardie et burgundie or⁹ puerilib⁹ ānis litteris a parētib⁹ tradit⁹ breui spatio mītra sapiētia pollēs ān annū. xv. de salute anime cogitare cepit: z cogitatū ad effectū perduxit. Egressus ergo patriā: dum ex trāscensu mōris nimis fatigatus esset: nec q̄c̄s ad edē dū haberet: minister eius ex in sperato panem candidissimū diuinit⁹ in facculo repperit: ex q̄ vterqz ad satietatem comedit. Exactis autē trib⁹ annis partim in burgundia in normāia deuenit z sub magisterio lāfranci priours be coen. doctoris illustris se cōsultit: ac deinde in eodē mona

sterio habitū religiosum assumpsit. Lanfranco autē abba tē monasterij cudoen. assumpto: vt supra eius hystoria dictum est. v. nonas iulij. Anselmus ei in pñato priouratu succēssit: sc̄itategz et sapiētia admodū clarescere cepit: plurima nāqz diuina opuscula et solēnia p̄pilaui. Cum nocte qdā miraret: quō prophete per spm multa futura p̄e dixerāt: et oraret: vt hoc sibi de⁹ aperiret: per parietes et muros iterpositos vidit fratres ad matutinu exurgētes et eoz officina exequētes. Et intellexit: qz similiter de⁹ p̄tuerat sanctis pphetis abscondita reuelasse. Dum qdā vice frater senior in extremis laboraret: et se a duobus lupis vorari vocib⁹ horribilib⁹ inclamarer: Anselm⁹ p fra tre orauit: z postmodū ad ipm intrauit. q mox lupos effugatos asseruit: flāma ex ore sancti in modū lancee pceden te: qz frater ille se videre perhibuit. Absolut⁹z ab ansel mo hora. ix. vt sanctus p̄dixerat: expirauit. Alias etiā dū in oratiōe pñsteret: visus est ab alio fratre luce maris circūfusus. Postmodū aut ad archiepātum cātuarie. ecclie electus est dei ppo exēplis honestissimis: z doctrinis clarissimis pñuit ipe enim festū cōceptionis alme dei gentri cis sibi a demonio reuelatū miraculose colendū didicit: ipe z p̄m⁹ celebrat⁹: z celebrādū in eius ecclia pñstuit: vt super⁹ dictū est in p̄ceptiōe sancte Aldarie. vj. id⁹ decēbris. Cum autem quodam tēpore in villa quadā euz lo cū hospitatus esset: et hospes nihil aliud p̄ter pauem z caseum eis apponendum haberet: iubente episcopo quā uis dudum recusasset: hospes ad flumen accessit: z nullo rethē trutam maximam p̄mū cepit: ex qua omnes p̄e ne refecti sunt. Alio etiam tempore alteri eius hospiti conquerenti: qz pñces ei apponēdos non haberet: ipse p̄ dixit quod confortaretur: quia post moult sibi magnus sturio mitteretur. Quod et post horam modicum factum est. Sicqz clarus virtutib⁹ quieuit in pace tertio nonas iulij. Sepult⁹z iacet in sua ecclia cantuariensi. Hic composuit librum pñslogion. id est alloquū de deo. Item monologion. id est soliloquium de sancta trinitate. Item de veritate librum vnum. De concordia liberi arb̄i trī: z pñficientie diuine: atqz p̄destinationis z gratie librum vnum. Cur deus homo: librum vnu. De sacramen to altaris librum vnum. De casu dyaboli librum vnu. De peccato originali librum vnu. De incarnatione verbi librum. De azima librum vnum. De meditationē vel oratio: num librum vnum. Parabolarum siue p̄ouerborum librum vnum. De grammatica librum vnum. Super cant̄is canticoz librum vnum. Epistolarum ad diuersos lib̄rū vnu. De p̄ceptu virginali z peccato originali lib̄rū vnu. Claruit tempore henrici imperatoris tertij.

De sancto Anselmo confessore. Cap. lvij.

Anselmus confessor lundonice ciuitatis anglie magister opinatissimus: z sapiētia celebris: ac famosus: vite religione conspicuus: tempo re henrici quinti imperatoris admodūz efful sit. Qui inter alia opuscula preclara sup psal terio glosas marginales z inter lineares cōposuit: qui et lundonice sepult⁹z miracula ostendit.

De sancto Hugone abbate cluniacē. Cap. lvij.

Hugo abbas cluniacē. augustudunē. ciuis nobili pñapia patre dalmatio consulari belli cis rebus intento natus est. Cum adhuc esset in vtero matris: et p̄byter quidam missam tam pio illa quam pio feru celebraret vidit in calice ymaginem pueri resplendentis hugonis videlicet nōdum nati. Hic a puerilib⁹ annis relicto seculo sub abbate odilōe monachus cluniacē: factus est: deinde ad priouratū p̄mōr⁹. Sine odoloni defūcto in abbacie regimi ne succēssit. In maxima illum habuit reuerentia henri

cus imperator: scđus: cui filii hērici tertii hugo de sacro fonte leuauit: et in colonia agrippina cū eo pascha celebrauit: Rediēs qđs clunaciū stephanū papā nonā florentie lā guēre visitauit. In cui⁹ pñtia: vt idē pñtifer perhibuit: de monē ab eo ab cedebāt: in absentia ad eū redibāt. In cui⁹ etiā sinu idē papa spm̄ emisit. Hic abbas pñtio generalī remis curare sub leone nono celebrato interuē: in q̄ mirabilī simōiacos iuerit. Cū sacrius rer hīspāie hilde fontis captiuatū teneret: et p ipso scđus hugo orasset: scđus petr⁹ captiuo appuit: et ipz hugonis pñtib⁹ oci⁹ liberādū pmisit deū ipse apl⁹ sacro reuelat: et nisi fratrē dimittat mortē ei subitanēā pñtia: sicqz staz hildefonti⁹ liberatur. Spū ē ppheticō claruit: qđ i plurimis que pñtiterat: cōtingētib⁹ appuit. In qđā vigilia natiuitatis dñi vidit in ecclia agnē filii pñlū in vlnis gestārē: et de festo natalis filij exultantē: ac inimico hūani gñis insultantē. Ad hanc vocē dyabol⁹ de humo erupit et pba dñe exprobrauit. quē glosa dgo vt ei visū ētā de cenobio qđ de ecclia effugauit vt supra actū ē in legēda natiuitatis dñi. viij. cal. ianuarij. Tādē scđitate plen⁹ migravit ad chīm. iij. noñ. iulij. In cui⁹ trāitu qđā fī apd nēgetū vidit matrē chī cum mona choz. choro lucidissio sagittarios qđā effugantes. Inter qđs erat martin⁹ ep̄s et bñdier⁹ abbas hugonis aiam i nubes lucidissima collocātes. Eadem qđs nocte q̄ migravit a sclo. Abbas qđē vidit duos lectos ornatissimos manib⁹ angeloz ad astra deferri: in qđb⁹ collocādos auduit anselmū cātuarciē. et hugonē cluniacē. q̄ ambo eadem ipā die debitū exoluerāt carnis. Et vt viderat sic eos ambos trāsiisse cognouit. Sepultus ē in abbatia cluniacē.

Hugo de scđo victore parisiē canonic⁹ cōfessor scđus in scriptur⁹ diuinis erudit⁹ religioe et sciētia clar⁹ i liberalib⁹ nullū suo tpe scđm hīs tpe hērici qñtī imperator⁹ floruit. Qui in ecclia dei opuscula pluria et pñcia pñdit videlz Libz de sacra mētis. Hierarchiā bñ dionysij explanant. Sup ecclia: agē homil. xv. fecit. Super lamētatiōes hieremie libz. j. Li brū didascalion pposuit Super angelicā hierarchiā dionysij libz. j. De arca siue claustro aie libz. vñ. De virtute orandi libz. j. De institutiōe nouitior libz. j. De arca noe lib. v. De aia chī lib. j. De perpetua pñtate bñ marie lib. j. Super pbo. Tora pulchra es lib. j. Florulas sup qbusdā pñtib⁹ psalmoz. Soliloqz hois cum aia et alia plura. De claustralibus li. j. Quieuit in pace conrado tertio imperante anno domini. m. cxxvj.

De sancto Isaiā propheta. Ca. l.

Isaias ppheta nobili gñe ortus in hierusalē patre amos nō illo qđē q̄ ex. xij. minorib⁹ pphētis tertius est. s; altero nobili hierosolymita pgenitus fuisse pbat. Hic em̄ de hierlm̄ ille de thecua oriundus extitit. Hic gñe nō ifimus: ille pastor ouit⁹ et rusticanus fuit. Hui⁹ em̄ scđitari diuina scriptura testimoniū in locis pluribus perhibz: et ipm̄ oēs doctores et Joseph⁹ iudeorū hystoriographus necnō eius vite exitū quē martyrio per egit in scđoz patrū catalogo pputādū expñsius docēt. Lepit at isaias pphētare sub ozia rege iuda et hierobaā rege israel. Cuius pphētia pñditur per tpa tris regū subsequētiū: videlz ioathā: achā: et ezechie regum iuda: vt ipemet in exordio suo testatur. Et sub manasse rege pphētandi et viuendi finē fecit circa pñcipiū regni. Hic aut vt ait hieronymus in pñone suo distus ē: qppe vt vir nobilis et vrbane elegātie nec habēs qđqz i eloquio rusticitatis admixtū vnde accidit vt pie ceter⁹ florē sermonis eius trālatio nō potuerit pseruare. Qui etiam nō tā ppheta dicendus est qđ euāgelista. Ita em̄ vniuersa chīdecclieqz mysteria ad liquidum psecutus ē vt nō eum qđ putet de futuro varici-

nari: sed de pñtitis hystoriā texere. Pphētauit aut isaias in hierusalē et in iudea: necnō. x. tribub⁹ in captiuitate ductis: ac de vtroqz regno nūc pñtūm nunc separatim terit oraculū. Et l; interdum ad pñtē respiciat hystoriā et post babylonie captiuitatē reditū ppli significet: in iudea tñ ois ei cura de vocatiōe gētium: et de aduentu chī est. Hic scđus pphēta ezechia rege iuda diuino rñso ad se facto pfortauit: ne timeret a facie sennacherib regis assyriorum cum hierusalē obsederet: pñtēs regi et in hostibus plagā: et in populo dei salutē affuturā. Qđ et factum ē angelō dñi in castr⁹ assyrioz cērum et octogintaquin⁹ milia percutiente: et sennacherib effugātē: vt supra dictum ē in gestis ezechie regis. Huius etiā oratiōibus dñs placat⁹ super lachrymis eiusdē regis: cum illum occidere pñm⁹ decreuisset: adicit vite ipsius annos. xv. in cuius signum solem per decem horas in eclipica retrogradari fecit: vt supra in eadē hystoria dictum ē. Huius etiā pphēte tñb⁹ erat piscina extra vrbē qñ exercitus sennacherib regis babylonis obsedit hierusalē. Sed pñtib⁹ suis impetravit isaias a dño: qđ siccabatur. qñ hostes ad eā descendebant et cum ciues egredierētur descendentes ad ipsum fontem erant ibi aque sicut prius. Et secundum qđ dicit epiphanius ad pñces isaiē copiosius solito egressi sunt aque de fonte syloe. Hoc enim stagnum vocatur in euāgelio nata: tozia syloe. Mortuo autē ezechia cum filius eius manasse regnare cepisset: et ydola ac aras simulachroz q̄ pater suus destruxerat renouasset et pplm̄ in vjs gētium errare fecisset: eum qđ pphēte missi a dño redarguerent: nemini eoz parcebat. sed plateas hierusalē pphētarum sanguine pur purabat inter alia pñ scelera sua: isaiam pphētā auiz suum maternum scđm hebreos. vel fm̄ alios affīnē: eiecīt extra hierusalē circa dictā piscinam syloe serra lignea per medium secari fecit. Qui dñ in pñcipio angustie angustia retur: petijt sibi dari aquā: vt biberet. Et cū nollet ei dare dñs de sublimi imisit aquā i os eius: et pñno expirauit: nec inde caruifices desisterūt a sectiōe. Ob hāc em̄ aq̄ missionem confirmatum est nomen syloe. quod interpretatur missus. Nec sepeliterunt eum in sepulchro pphētarum sed sub quercu rogel iuxta transitum aquarum memorate pñctine quem fecerat ezechias. vnde in tugem memoriā sancti pphēte adhuc aq̄ in piscina syloe non tugit. sed incertis horis ebullit. Et q̄ oratione scđi viri aq̄ ille a dño diuinit⁹ date fuerat. pplis pphētā gloriose sepeliuit in loco predicto pñdie noñ. iulij. etiā vt oratiōibus eius post mortem ipsius indefinenter huius aque beneficio potirentur hēc iosephus et hierony. et ex hystoria scholastica atqz ex chronica gullelmi.

De sancto Tranquillino martyre. Ca. lxx.

Tranquillinus martyr tēpore diocletian⁹ romē passus est. Hic fuit pater scđoz martyrum marci et marcelliani. quos ex matris vxore genuit qui ad predicationem bñ sebastiani martyris cum coniuge sua ad chīm conuersus. vt supra dictum est in passione ei⁹ cal. xij. februa. et a scđo policarpo pñbptero vna secū sacri fontis vnda pñsus ē. Et cum graui morbo ipse tranqllin⁹ laboraret. mor vt baptizat⁹ ē sanitatē pcepit. Postqz marc⁹ et marcellian⁹ eius filij passi sunt vt supra in eoz passiōe actū est. xliij. cal. iulij. et martia m̄ illoz post dies modicos in pace migravit ad chīm. Post hec aut cū audiuisset tranqllinus qđ xoe vxor nicostriati p chī noie passā esset. vt dñm est supra de ea. iij. noñ. iulij. et ipse in mediū prumpens conqueri fecit. qđ femine viros ad palmam pcederent. et se christianum libere in fori medio pclamaret a paganis furentibus lapidatus martyrium consummauit. pñdie nonas iulij.

De sancto Boar confessore.

Ca. lxxj.

Gar monachus et confessor sanctus anno .xvij. mauritij imperatoris: uenies ex aqtania claruit in gallia: ut ait sigbertus: cuius scriptis famas sigbertus rex francorum audies: ipse p nuncios requisit: que ad petitione ppli treueren epm statuere uoluit: ille aut satis recusauit. Tandem diez .xxx. inducias postulauit: ut ad cella sua pgeret: et monasterij facta disponeret. Qui dum puenisset: orauit ad dnm ut se ab hmoi iugo liberaret q mor febre pcussus .p. xj. nos cotinuos graui lagore decubens redire non ualuit: et sic in senectute bona ibide in pace quieuit pudie non. iulij: cuius corpus ibidem tumulatum miraculis effulget.

De sancto Nicostro martyre.

Ca. lxiij.

Nicostro martir marit scilicet 300s pumi scribius imperatoris diocletiani fuit: cuius vxore sanctus sebastianus q pre grauedie loge infirmis: ratio dudum loqla amiserat liberauit: et ipse vi rus ei ac iugum cum alijs multis ad chm puer tit qd scitio polcarpus pbyr baptizauit: ut dicitur e supra in passioe sebastiani. xij. cal. febr. Postq aut 300 vxor eius uide nicostro martiri passa e: ut supra i ei passioe actus est. iij. non. iulij. Et ipse nicostro tctus atq fabiano vrbis prefecto pntatus cum in christi nominis confessione pstant perfleret: ab eode pfecto decollatus e. no. iulij.

De sanctis Nicostro et socijs marty.

Ca. lxiij.

Nicostro claudius: castorius: victorius: symphorianus: seuerus: seuerianus: simplicitus et carpophorus martyres romae passi sunt sub diocletiano imperatore iudice fabiano. Quos idem fabianus p dies .x. deretos minis et blanditijs agens: ut sacrificarent: cum in nullo eos posset penitus mouere: iussit eos tertio torqueri: ac demum marti p cipites dari. Qui passi sunt non. iulij. ut dicitur ado.

De sancto Pantheno pbytero et confessor.

Ca. lxiij.

Panthenus pbyter stoice philosophie professor marci euangeliste apud alexandria discipulus fuit et vetusto de more ibide ecclesiastice schole pfuit clarissimi pbatissimiq doctoris functus offio: tate naq scie non solu i diuinarum scripturarum eruditio: verum in seculari literatura fuit: tatoq studio et amore pbi dei pdicandi claruit: ut in idia requisitus p legatos ipse gertis a demetrio alexandrino epio mitteret: ubi pbi dei fer uent et felicit pdicauit oib gentibus que i orientis ultimis finibus recondunt. Et demum ad indiā inferiorē rediit: rep peritq bartholomeu aplm aduentu dñi et fidei semina p mū ibi fm marthel euangelium seminasse: qd qd inde hebreis scriptum lris regredies alexandria secū tulit: ubi et ipm in grecū trāstulit. Multa viri huius doctrine ecclesiastice stare dicunt apud alexandria monimēta s; viue vocis oraculo plus ecclie ptulit. Docuitq sub seuerio principe et antonio cognomento caracalla imperatore. Et apud alexandriam quieuit in pace non. iulij.

De sanctis Iuliano epio colonato et romano mar.

Ca. lxiij.

Kilianus epus. colotanus pbyter et romanus: dyaconus martyres apud virczburgh oppiduz germanie passi sunt. hic em scitū gñere scotus nobilibus parētibz ortus a puerita sacris lris eruditus: adhuc iuuenis oibus p chōo relictis monachus factus e scititate et vite conuersatione conspicuus claruit et ad pbyteratus oidine in monasterio ascedit. Luncq concursum seculariū ad se ex fame opinione cofluentum fugerit: inde discessit: et primo qdem britāniam deinde galliā: ac post germaniā venit. Et ad oppidū virczburgh: quod latine dicitur viridox castellum diuertit. ubi populus adhuc gētiliū crudelitate tenebat. Quorū erroris factus ppaties romā accessit: et a summo pōtifice se gentis

illius epm psecrari obtinuit: atq auctoritate pape ad idē oppidum ad pdicandū redijt adiunctis sibi colonato pbytero et romano diacono. Ipse pō comites suos qui secū ex scotia egressi fuerāt. Columbanū .xj. in italia. Gallum pō in alemania dimisit et ad virczburgh castz accessit: ubi pdicationi instādo ducē cluistris gorberrū noie et omnes populum ad fidē puerit: et cum datis sibi socijs baptizauit. Cum aut ducē de chri cultu diligētius instruxisset: de illicito matrimonio ipm corripuit eo qd ipse gerlanā coniugē fratris vxorē duxerat: qd fm fidei chriane doctrinaz pphanum erat. Sed cū ducē ad bellum pcedere oportere: permisit scō epio: q gerlanā dimitteret: postq in pace redijset. Post cuius discessum mulier hoc pperito ad sanctos dei noctu in ecclia orantes iugulādos carnifices duos misit. Ikilianus pō a deo per visionē de martyrio pmonitus socios ad patiētiā hortabatur. Sicq oēs ipsi pariter gladio tpalem vitā terminātes eternā adepti sunt. Quoru corpa vestes et libros satellites de mādato mulieris hūmi pdiderunt ut eos de finibus illis discessisse credibiliter pterdi posset. Quedā aut burgūda eorū discipula sanguinē eorū terre infusum collegit. et sibi p reliquis cōseruauit. Gerlana aut nefactū pderet: iussit in ipso eorū sepulture loco aialia stabulari. S; tū tumulus ubi sanctorum corpora qescebant ab eorū immundicia illibatus seruatus est. Rediens autem dux de sanctis qsiuit et gerlana eos oculi te ide abijisse simulauit. Statimq vnus carnificū qui eos pmerant a dyabolo arreptus se ipm ppijs dētibz lace rauit: alter pō in furorē pñsus semetipm gladio p ventrem transfixit. gerlana pō ac i mūdo spū vexata. clamāte demone p os sceleris neqtiā ppalauit. Dux qd a suis interfectus et filius ipius de principatu electus ē. Tēpore pcedente casualos pbyter in ipso sepulture loco scholas regebat. Die vero quadam pueri repēte diuinitus aspirati Ikilianum eis nunq audire clamare ceperunt: et locū digitis ostēderunt. Pbyter pō mysterium ignorans illos ut taceret pbi et pberibus corripuit: ipsaq nocte lumē oculorum amisit. S; per visum a qdā ei dicitur nisi credat dictis puerorū nunq illuminari merebitur. Cum aut de hoc scō et socijs ab antiquis diligēter inqsiisset et q fuerint didicisset ad eorū tumulum orauit: et lumē pditum recuperauit. Effos sacz loco corpa martyrum: Ikilianū colonatū et romanū repta: leuauit et honorabiliter collocauit: qui oppido ipso virczberch. i. herbiopolis quiescunt clarētia signis. Qui passi sunt anno .v. constantini imperatoris. viij. idus iulij.

De sancto Horberto epio ordinis pmonstrati.

Ca. lxiij.

Nobertus archiepiscopus fundator loci et ordinis pmonstrati. anno dñi .m. cxx. de lorchoungie partibz ortus claruit. Qui relictis scōi diuitijs qbus affluebat pbyr ordinat⁹ ē. Et cū quibusdā dei famulis q vitā artiozem ducere cupiebāt ad gelasium papā scdm tunc apud sanctum egidum in gallia synodum celebrantem accessit. A quo et ppe dicādi pbi licentiā impetrant. Ac deñi auctoritatē pape calixti secundi gelasij successoris de nouo ordine inchoando fm augustini regulā obtinuit. Et sub epio lugdun. noie bartholomeo in loco pmonstrati cum socijs pdicis monasteriū et ordinem fundauit. Multis qd miraculis claruit. Apud nigellam demonē qui puellā obsederat: primoqde virtute chri ut latini et teutonice et gallice loqret p pulit de inde ab ea eiecit: venietiq colonā p reliquis scōz acqui redijs vna de numero vndecim miliū pñgum se ei reuclauit: locū ubi corpus suum iacebat ostēdit. Quod mane repertum ipse secum pmonstratum tulit. Die sequēt apud sanctum geronē orās vidit ipm scdm: locum ipsi: ubi corpus ipius dudū iacuerat oibus incognitum demonstrantem qd mane ibide repertū atq inde leuatum ē. Et usq qd

corporis partes nobertus quasi p mercede suscepit: et ad monasterium suum deportauit. Post obitum vero calixti scđi ab honorio scđo successore summo pontifice cōfirmationē ordinis accepit. Et tūc se futurum ep̄m parthenopolis diuinitus agnouit. Rediēs autē ad locū suū i herbiopolē oppido. in die pasche missa celebrata mulieri cuiusdam cece visum restituit. Deī factus ē ep̄s parthenopolis ciuitatis successore ip̄i hugone in abbatiā ordinato. Qui potēs ope et sermone annis. viij. ep̄atu fidelit̄ administrato quēuit in ch̄o. Sepult⁹ in ecclesia dei genitricis ipsius vr̄bis. viij. id⁹ iulij.

De sanctis Aquilla et Priscilla ei⁹ vxore discipul⁹. Ca. lxxij.
Aquilla et Priscilla eius vxor discipuli ap̄loz ch̄i fuerunt de quibus i actibus ap̄loz ca. xviij. scribitur: de quib⁹ etiā paulus ap̄ls ad romanos. ca. vlti. mentionem facit: Qui in scđo ministerio q̄tidie fideliter laborātes apud asiam minorem pleni bonis operibus in domino quiescerunt. viij idus iulij. vt dicit ado.

De sancto Paulo martyre.

Ca. lxxix.

Paulus martyr p̄stantinopoli nobilis oriundus passus ē ibidē tpe p̄stantini imperatoris heretici. Qui cū ēēt dux militie imperialis et vere miles ch̄i catholic⁹ imperatorem de cōbustione sanctarū ymaginū q̄ p ip̄m in ecclesia apud blaquernas fiebat: p̄stanter redarguebat: et reuerēdas ymages ch̄i et scđoꝝ venerādas efficacit̄ p̄robabat. Ob hoc ab impatore detentus et p̄io in carcere missus durisq; p̄pedit⁹ vinctus est. Inde iussu p̄stantini post aliquot dies educit⁹: et dum pro catholica fide ageret: nasus ei p̄scindit⁹. Iterūq; cū nocte mactāret. Dehinc post dies. viij. itē p̄ductus pice et sulphure liq̄tis capite p̄fusus: cū in tormentis ḡas deo ageret oculi ipsi eruti sūt. Nouissime pedib⁹ ligatis p mediu⁹ for̄ trahit⁹: et mēbris oib⁹ corp̄is dissipatur sicq; satis collisus excusso cerebro ip̄si exhalauit. viij. idus iulij. Luitius corpus ad partes asperis tractum: abiq; dimissum ab hereticis: vt a canib⁹ voraret⁹: a catholicis ibidē sepultus est. Impator autē p̄stantinus p̄ tāto scelere et alijs cōmissis vltione diuina verit̄ scaturit̄ vitā miserandā finit. Qui michael filius eius vir p oia catholic⁹ eius successit. Post annos vero. cxxij. ch̄iani et religiosi viri diuina reuelatōe corpus scđi in de sublatū ad monasteriū charmonā trāsulerūt: miris refragrans odorib⁹ et miraculis choruscans. Ob postmodū a venetis inde leuatū et venetias delatū in monasterio sancti Georgij maioris quiescere dicit ab incolis eiusdem ciuitatis.

De sancto Procopio martyre.

Ca. lxx.

Procopius martyr in palestina passus est: qui a scythopoli ductus cesareā ad p̄mā ei⁹ cōfessio nem: et respōsiōis ei⁹ p̄fidentia a iudice fabiano capite celus ē. viij. idus iulij. vt ait hieronymus et colligitur in martylogio adonis.

De scđo Cyrillo epo et martyre.

lxxj.

Cyrillus ep̄s et martyr rome passus ē: qui flammis iniectis illesus euasit: ac stupore tāti miraculi a iudice dimissus ē. Qui etiā postmodū: cum ch̄m instanter et alacriter p̄dicaret: et plurimos ad dñm p̄uertisset: iudex penitētia ductus ipsum capite cedi fecit. viij. idus iulij.

De sancto Cyrillo martyre.

Ca. lxxij.

Cyrillus dyaconus et martyr in hellopoli ciuitate q̄ est circa mōtē libanū ip̄erante p̄statio passus est. Is ē enim cū multa ydola p̄trasseret. et ignibus p̄bussisset: pagani ip̄m tenuerunt quē non solū p̄emerunt: gladiisq; et lanceis effoderunt: et etiā nimia pietate ei⁹ vtrē exenterātes in testina eduxerunt et ex tēcore ipsius comederūt. Vex q̄cunq; hu-

ius immanitatis p̄ticipes extiterūt: vltionē p̄dignā p̄secuti sunt. Nā aliq̄ subito dētes oēs amiserūt. Aliq̄ lingue putredine p̄sumpte sunt. Aliq̄bus oculi de capite ceciderunt. Hec cassiodorus. vi. lib. hystorie tripartite.

De scđa Anatholia p̄gine et audace marty. Ca. lxxij.

Anatholia virgo et audax martyres in ciuitate tyro italie passi sunt tpe decij cesar⁹ sub faustiano p̄side. Postq; cū anatholia virgo victoriā p̄ginē ad pudicitie obfuantia p̄uertisset: vt supra dictū est in passiōe victorie. x. cal. ianuarij: et in piceno oppido multos infirmos curasset: et demontiacos liberasset in p̄fata tyro ciuitate a faustiano p̄side detinet⁹: et diuersis plagaz ac tormētōz ḡneribus cruciat⁹. Deī cū serpēte horribili in carcere p noctē includit⁹: ab eo minime ledit⁹. Hanc q̄s apto carcere serpēs audacē veneficū: q̄ ip̄m ad p̄ginē imiserat: aggredit⁹: et ci⁹ mosibus iussu anatholic liberaf⁹: et serpens illico effugit⁹. Sicq; audax ad fidē p̄uertit⁹: et ip̄e q̄s i custodia durissia vincula. Virgo autē ch̄i cū in orōne p̄sisteret: iussu p̄sidis gladio p latera trāsuerberat. Luit⁹ corpus a ch̄ianis in tyro oppido sepelit⁹. Audax p̄o de carcere educit⁹: et ch̄m p̄fess⁹ capitali snia coronat⁹. Et q; de oriente fuerat corp⁹ ei⁹ ab vxore et filijs eos trāslatū est: qui passi sunt. viij. idus iulij.

De sancto Brithio epo.

Ca. lxxij.

Brithius ep̄s in ciuitate martula clauit⁹: q̄ dñm ch̄m dñm p̄dicaret: et iudice martiano p̄p̄hēsus ē: cui iussit p̄fess⁹ os ei⁹ lapide diu cōtundi: deī in euleo ip̄m leuari et crudelit̄ torq̄ri. Et cū in dei p̄fessioē p̄duraret: in carcere trusus ē. Nocte p̄o facto p̄maxio terremoto ciuitas tota p̄cutit⁹ et ruētē pariete martian⁹ opprimt⁹. Brithi⁹ autē ab angelo et a brō petro ap̄lo visitat⁹ de carcere educit⁹ ē. Qui deī m̄to tpe ch̄i euāgelij circūq; p̄dicans: magnasq; p̄p̄loz multitudines omnipotenti deo lu crīfaciens. viij. idus iulij quleuit in pace. Luitius aīam asstantes viderūt in spece columbe niue celos agilit̄ aduolantem.

De scđis zenone et alijs martyrib⁹.

Ca. lxxv.

Zenon et ali⁹. x. milia ducenti et tres martyres ch̄i rome ad guttā iugis manātē martyrium passi sunt: Qui p diuersa supplicia cruciat⁹ ch̄m dñm i suis corpib⁹ glorificātes coronas triumphī celestes obtinere de manu domini meruerunt septimo idus iulij. vt dicit ado.

De sancto zenone abbate.

Ca. lxxvj.

Zenon abbas in eremo thebaidis clauit⁹ de q̄ scribit⁹ q̄ de cella egressus dñm p̄ eremū oberaret: iā triduo fatigat⁹ fameq; defect⁹ quasi mortu⁹ cecidit: cui repēte puer speciosus affuit: panēq; ei ac vinū p̄stauit: ille autē ph̄tas ma dubitās orationē premisit: et sic secur⁹ māducauit: Et dēq; instāte puero: et vt se sequeretur admonēte: eidē ductū vie p̄buit: et ad cellā vsq; reduxit. Quo cū sanctus intrans orasset: ille disparuit et abbas ipsum angelum dei fuisse cognouit hec in vitis patrum.

De scđis septē fratrib⁹ martyrib⁹.

Ca. lxxvij.

Septē fratres filij scđe felicitatis martyres rome sub antonino p̄cipe passi sūt. Quoz noīa hec sunt: ianuarinus felix: philippus: siluanus: alexander vitellus: et martialis: horum mater in viduitate manens suam domino vouerat castitatem. Quos omnes fratres simul cum matre ad suggestionem pontificis ydolorum antoninus ip̄erator detentis publico vr̄bis p̄fecto tradidit ad decorum sacrificia compellendos. Qui primo quidē matri suadebat: et sui et filiorum suoz misereret⁹ dēberet: Cum autem felicitas: nec blanditijs allici: nec terrorib⁹ frangi posset qñ potius filios hortaret⁹: vt in ch̄i

coffessione stantes persisterent. Iussit eam prefectus alapis cedi: deinde in carcere recipi: multo tempore macerata est. Post hec cum publicus oēs septē fratres singillatim vocatos hortaret: vt dñs immolarent: illiq; oīno eius monitiones pēnerēt: iussit illos successiue flagellis cedi deī in custodiā recipi. Et cum hec oīa imperatori suggessisset misit antonin⁹ illos p̄ varios iudices vt varijs supplicijs punirent. Ex q̄bus primus iudex ianuariū tā diu plūbat: tis cedi fecit: q̄ dñi ab eo spm̄ excussit. Alter p̄o felicem et philippuz fustib⁹ mactauit. Alter siluanū p̄cipitio interemit. Alter alexandrū: vitalē: et martialem capitalem subire suāz mādauit. Qui passi sunt vj. idus iulij. Mater p̄o felicitas post menses .iij. passa est: vt in eius passiōe dicebat. calen. decemb. circa annos dñi. cx. Quorum corpora romae a fidelibus rumulata sunt.

De sanctis Rufina et Secunda sorores virginitatis et martyribus Caplm. lxxvij.

Rufina et secunda sorores p̄gines rōe martyriū passe sunt sub persecutiōe valeriani et galienī impator. Hec nobiles ciues romae: parte astricta: mīe aurelia claris orbe natalib⁹ ab infantia ch̄iane armētario et verino gētilib⁹ in sp̄o fas tradite sunt. Quas cū sponsi eaz ch̄ianas cognouissent: satagebant eas ad deoz sacrificia pducere. Quorūz p̄suasiones p̄gines ch̄i declinare cupientes: ascenso vehiculo vrbe egressae ad p̄dium suū q̄ in partib⁹ ruscie possidebāt p̄fugere cupiebāt. Vbi armentarius et verinus cōperuissent accusauerunt eas archesilao comiti: qui eas cū suis militib⁹ insecut⁹ militario ab vrbe. xiiij. in via flaminia ipsas cepit: et ad vr̄bem reuocans iunio donato p̄fecto presentauit: et q̄ ch̄iane forent denunciavit. Quas p̄fectus vsq; ad diē tertiā carceri tradidit. Deinde rufinā sibi presentari iussit: et vt dñs immolaret p̄suadere cepit. Cum autem illa ch̄istū confiteret: et deos gētiū detestaret: mādauit eā acriter flagellari: et secundaz de carcere adduci: vt sororē cedi cōspiceret: et sic eius animū deterreret. Secunda autē exclamabat q̄ p̄fectus sororē suā glouificabat: se multū inhonorabat. Stansq; secunda sororē in verberib⁹ cōfortabat. Tunc iussit eas p̄fectus in tenebroso recludi: et fumū stercore fieri. Fumus autē ille vt tymiana exhalabat: et delectationē narib⁹ p̄gini ministrabat. Legebant carceris luce quasi meridiana superinfusa effugare sunt. Iterū iussit eas in suis balneis includi: et nocte integra lignorum incēdia ministrari. Et ingressi ministri post tres horas diei subsequētis vt eaz corpora inde eicerent exanimata: inueniūt intus balneū tepidū et vaporatū. Quas p̄fectus in simul fecit colligari: et ligato saxo ad collū ambaz in tyberim p̄cipitari. Cum q̄ saxo p̄ dimidiā fere horā emerferūt: et que nude misse fuerant in superiōrib⁹ vndaz fericis indute apparuerunt. Quod audiens p̄fectus et artib⁹ hec magicis attribues tradidit eas archesilao comiti puniendas. Qui iussit eas duci in siluā in via cornelia miliario. x. ab vrbe infūdo q̄ vocatur buxo: et illic rufinaz ceruicē cedi. Secunda vero gladio capite p̄cuti: et corpora luptis voranda derelinqui. Sancte autē virgines per visionē matrone cuidā plautille apparentes gēmate: videlicet in thalamo sedentes eā admonuerūt: vt ipsaz corpora tumularer. Quod illa deuoti⁹ adimplere curauit: et in ipso p̄dio virginū corpora recōdidit. vj. id⁹ iulij.

De sancto paterniano episcopo et confessore. Cap. lxxix.

Paternianus eps cum esset abbas in palestina et congregationem monachorum in omni religione corrigeret: et tunc temporis ch̄ristianorum persecutio defuisset: orauit ad deū lacrimis vt sibi locum ostenderet: in quo se cum mo-

nachis suis saluare posset. Cui apparuit angelus raphael eūq; monuit: vt in egyptū pergeret: et ibi salutē animarū et corporū inueniret. Quod cū abbas sibi⁹ retulisset: mauerit⁹ p̄posuit: hies hortabatur: vt iuxta visionē offensā cum abbate pegrinarent. Igitur assūptis sarculis ad terrā colendā: et seminib⁹ ad seminandū p̄fecti sūt: et angelo raphaelē ducatū p̄bente ad egypti heremū deuenerūt: vbi et parū sibi cenobium p̄struxerunt. Ibiq; die ac nocte deo in teiunij et orationibus scrutare curauerunt. Cum autē escas aliquas ad edendum non haberent: nec in loco ipso inuenire possent: et fratruū congregatio murmuraret: orauit paternianus ad dominū. Et ecce apparuit angel⁹ domini in synogali ciuitate cui dam diuinit admonēs eum: vt famulus dei qui fame deficiebat ac frigore vestes et cibaria ministraret. Qui consulto quodam sapiēte. lxx. camelos oib⁹ cibarijs et monachozū cucullis onerante et ad collum primi squillinā appēdit vt viāz cereris exhiberet. Qui recto cursu angelo duce ad cellam paterniani perueniunt: q̄ monachi videntes: deo gratias egerūt: et camelis exonerat⁹ pedes lauerūt: atq; post dies tres eos olerib⁹ oneratos ad eorum dñm remiserūt: q̄ dei nutu p̄ viam quam venerant regressi sunt. Post hec tertia die apparuit dyabolus apparuit in specie puellē viro dei dices q̄ puella venalis in terrā egypti venerat: quā domin⁹ su⁹ ad aquas hauriendam miserat: que domū redire volens in via errauerat: et ad locum ipsum deuenerat: querens a sancto viro mansionem. Quam cum sanctus vti speciosam inuenculam licentia ret: puella allegabat: q̄ eius negligentia facilliter a feris deuorari posset: et abbas de eius anima deo rationem redditurus esset. Quod audiens paternianus ipsam quasi ex cōscientia intromisit: cuius allectus pulchritudine tentari cepit: sentiens vero signum dyaboli ignē accendit et ipsū in faciem puellē excussit: moxq; dyabolus euauit. Deinde venerūt ad eum ciues de oppido vici: et ipsū in suū ep̄m p̄stituerunt: q̄ in ipso ep̄atu p̄fuit annis. xliij. et multa miracula ostēdit: inter que saluā ancillam dei: que annis. vij. ceca fuerat illuminauit: et claudum vnū erexit. Rōgante angelus domini ei apparuit: obitūq; suū post dies. xxx. futurū p̄dixit: et ad vicinū thēnatū infundo bathyganio: iussit vt accederet: vbi et pausat⁹ esset: signūq; vocationis sue fumū de vico exitū p̄dixit et q̄ terra fulgiabit. Qui mox ad locū cōstitut⁹ p̄perauit: et signis ab angelo datis apparentibus: ipse in pace quiescit: sexto idus iulij: sepultus in suo episcopatu.

De sanctis Iuanuario et socijs martyri. Cap. lxxx. Iuanarius: marinus: nabor: et felix apud aphyricam passi sunt: qui persecutiōe vigente aduersus ch̄ristianos: cum sacrificare idolis recusaret: a persecutoribus decollati triumphū meruerūt obtinere martyriū. vj. idus iulij. vt ait ado. in martylogio.

De translatione sancti benedicti. Cap. lxxxj.

Translatio corporis sancti benedicti abbatis tempore cōstantis imperatoris facta est: vt ait hugo floriacē. Cum enim monasterium montis cassini quod a beato benedicto edificatum fuerat: a longobardis destructum esset: copiozq; beatorum benedicti et scholasticē eius sororis in eodem sepulchro tumulata ibidem sine vlla veneratione dimissa fuissent. Admolinus abbas floriacē. diuina reuelatione p̄monitus: misit aigulphum monachū suū ad predictū monasteriū cassinē. vt inde corpus sancti benedicti floriacēz deferret. Quo tpe etiā ex vrbe cenomacē. qdā aduenērāt ad corp⁹ sc̄rē scholasticē trāsserēdū: q̄ aigulpho adhererūt donec romā insil⁹ puenerūt. Cū autē aigulph⁹ cāz aduentus illoz didicisset. Ipse p̄o cōsidē cur venerat minime euellasset: cogitauit vtrūq; corp⁹ habere posse. Dimissis

q̄ socijs romē: ip̄e moutez cassinū festin⁹ accessit: vbi nocte orās sup̄ sepulchry sc̄orū lucē marinā p̄perit. Adane at̄ facto effracto tumulo ossa sc̄orū benedicti z scholastice in sporta collegit z asportauit. Rediēs at̄ in itinere socios dī missos iuenit: q̄ audito q̄ utrūq; corpus haberet: corp⁹ ab eo scholastice de gr̄a petierūt. Algulphus aut̄ hoc facere nō posse r̄ndit nisi abbati suo istud placeret. Sicq; cenomanēses secū vsq; floriacū venerūt: z amimolino abbate cor- p⁹ sc̄e scholastice de gr̄a obtinuerūt. Cū aut̄ ossa b̄ndicti ab ossib⁹ scholastice aliē fecernere nescirēt: singula locula parauerūt: z ossa maiora i vno z minora i alio vti meli⁹ ei⁹ visū fuerit: segregari potuerūt: iudicātes arbitrio maiora mar⁹ minora eē mulier⁹. Quo sc̄o ip̄orū iudiciū vix fuisse: talē exāne pbauerūt. Nā corp⁹ defuncti viri sup̄ ossa: q̄ putabāt eē scholastice: corp⁹ aut̄ defuncte femie sup̄ ossa que putabāt eē b̄ndicti posuerūt. Et neutz eoz vitā recepit. Cū at̄ eod̄erso corp⁹ viri sup̄ ossa maris: corpusq; femine sup̄ ossa mulier⁹ collocaissent. z orōnē p̄misisset vterq; mor- tuoz p̄tinuo viu⁹ surrexit. Quo miraculo ossa vtriusq; ve- ra cognita sunt: cenomanēses q̄ secū ad ciuitatē suā rule- runt corp⁹ h̄gnis z floriacēses monachi i loco suo sepelie- rūt corp⁹ abbatis. Sigibert⁹ dicit q̄ penon⁹ ciuis nobil⁹ z diues britien⁹ tpe gregori⁹ pape sc̄o cassinū mōasterium qd̄ annis. ex. destructū fuerat: de pp̄rio repauit. Anno. x. p̄stātni. iij. vt p̄fat⁹ hugo scribit. Cassinē. mōachi autore carolo magno rege fr̄acoꝝ a zacharia papa ipetrarūt: vt eis corp⁹ sc̄i b̄ndicti a floriacētib⁹ redderēt. Qui venien- tes floriacū: dū corp⁹ leuare vellēt: tali cecitate p̄cussī sūt q̄ se inuicē videre nō poterāt: nec a deo vsq; lumē eis resti- tuit⁹ ē: donec itelligētēs corp⁹ sc̄m ibi q̄scere velle: id vi- mittere p̄posuerūt. Facta ē aut̄ ei⁹ trāslatio. v. id⁹. iulij.

De sancto pio papa z martyre. Ca. lxxxiij.

Pius papa z martyr natiōe ital⁹ de ciuitate aq̄- lera ex patre rufino: igno pape in ep̄atu romāo successit: z sedit ānos duos mēses q̄tuor dies. x. iij. Hic p̄stituit hereticū ex iudeoz heresi venien- tē suscipi z baptizari: z p̄stitutum de ecclia fecit. Sub ei⁹ ep̄atu hermes libz p̄posuit: in q̄ mādātū p̄tinet. qd̄ ei p̄cepit angel⁹ dñi: cū ad eū venit in habitu pastor⁹: et p̄cepit. ei vt sc̄m pascha die dñico celebraret. Qd̄ z ip̄e pi- us ep̄s p̄stituit. Hic fecit ordinatiōes. v. p̄ mēse decēbitum p̄byteros. x. diacones. xij. ep̄os p̄ diuersa loca. xij. Sub ei⁹ etiā tpe rome dūc sacratissime germane h̄gies clauē- rūt sc̄z potētiana z praxedis. Qui ē sub p̄secutiōe antoni- ni z marci martirij gloriā adeptus ē. Et sepultus ē cū fra- trib⁹ suis iuxta corpus beati petri in vaticano. v. idus iu- lij. Et cessauit ep̄atus dies. xliij.

De sc̄is Eulogio z socijs marty. Ca. lxxxiij.

Eulogius cū alijs trib⁹ martyres ap̄ p̄stātinopo- līm passi sunt. Quoz dies triūphi recolit. v. idus iu- lij vt ex martylogio adonis scriptum habetur.

De sancto Eulogio p̄bytero z confessore. Ca. lxxxiij.

Eulogius p̄byter alexādrin⁹: vt ait hieronimus: z heraclydes cogitatiōes hoim a deo ip̄i reuela- tas cognoscebat: quosdāq; eucharistiam sumere volētes a p̄munionē sacra remouebat: eisq; petā sua secreti⁹ reuelabat: z sic illos ad p̄niam puoca- bat. Hic dei amore elephantiosum quēdam oī tpe vite sue fouere p̄misit. Quē dū annis. xv. sedule p̄fouisset ille dya- bolo p̄curāte ingratus b̄nficij in eulogio puticia impota- bilia inferebat. Cū at̄ eulogius hinc p̄pter votū emissum hinc p̄pter ifirmi impotunitatē p̄plexus maneret. Anto- nium abbatē vna cū leproso adijt p̄sulēdum. Qui cum ad monasterium macarij deuenisset repperit z illuc antoniū attigisse. Qui ab eo aduocat⁹ et super patiētia ac p̄seuerā- tia doct⁹: ifirm⁹ q̄q; ab eodē antonio ad gratitudinē p̄pio

uocatus: vñ ambo ip̄i sedato scādalo adinuicē p̄seuerātes māserūt: z ad cellā suā redeūtes post dies. xl. Eulogius in de post triduū leprosus sp̄m tradiderūt. Festū aut̄ eulogij agitur. v. idus iulij. Hec heraclydes z in vitis patrum.

De sanctis Januario z pelagia mar. Ca. lxxxv.

Ianuarus z pelagia martyres apud minoie arme- niā in ciuitate nicopoli passi sunt. Qui tpe p̄secutio- nis p̄ p̄fessione nois ch̄ri sub licinio ip̄eratore p̄mo in eculeo leuati z dñiti⁹ torri. Deinde vngulis cru- delit⁹ lacerati ac demū in carcere vincti testazq; fra- gminib⁹ dieb⁹ q̄tuor cruciati gloriosum martyrium im- p̄leuerunt. v. idus iulij: vt dicit ado.

De sc̄is hermacora ep̄o z fortunato marty. Ca. lxxxvj.

Hermacoras ep̄us z fortunat⁹ archidydiacon⁹ martyres apud vrbē aq̄leā passi sūt. Imperā- te nerone sub p̄side seuasto. Cū em̄ bt̄us mar- cus euangelista apud eandē vrbē a bt̄o petro ap̄lo directus multo tpe p̄dicasset: z ad magi- struz renisē dū accedere veller. hermacorā ciuē aq̄leisē. ei⁹ discipulū a populo in ep̄m electū romā secuz adduxit: quem bt̄us petrus loco marci aq̄lete ep̄m cōsecrauit: z ad ip̄suz ecclesiam gubernandam destinauit. Adarcum vero alexandriam misit vt hēc omnia dicta sunt supra in passio- ne sancti marci. viij. cal. maij. Igitur beatus hermacoras aq̄leiam veniens ecclesiam suam feliciter gubernauit: z plures sacerdotes z leuitas ordinauit. Inter quos fortu- natum quendam eius archidydaconum constituit. Ip̄se au- tem verbum domini iugiter predicabat: z miraculorum in insignium gloria clarebat. Nā z cecos illuminabat z egros quoscunq; sanabat z obsecos a demonibus liberabat: vñ et infinitum ex multis ciuitatibus ad se concurrentē po- pulum conuertebat. Cum autē seuastus quida p̄ses ciui- tatem aq̄leie ingressus esset: pontifices idolorum accu- sauerunt hermacoram ep̄m q̄ templa deorum destrueret: z populum ab eoz cultura subtraheret. Quē p̄ses cōpie- hēdi iussit z sibi p̄sentari. Cui cum p̄ses suaderet vt de- os coleret z a ch̄risti p̄dicatione cessaret. Respondit her- macoras q̄ ex iussione dei ordinatus ep̄scopus nō posset quiescere a predicatione ch̄risti: vt a dyabolo detentos re- uocaret ad regnum domini. Cūq; in confessione nominis ch̄risti p̄stāter p̄sisteret. Iussit illū p̄ses extēdi z neruis crudis diutius cedi. Et cū sc̄rū martyri in hīs gr̄as age- ret z p̄sidiis tormēta derideret: fecit eū in eculeo suspendi z pectus ei⁹ vngulibus radi: postea p̄cepit lamias ferreas cādētes eius pectori ip̄tmi: et lāpades ardētes laterib⁹ applicari. Et cū ip̄e multo magis ch̄im laudaret. ppl̄sq; vnamiter exclamaret: q̄ sanctus dei sine vlla cā tormen- ta sustineret. Seuastus furore populi metuēs cum carceri mancipauit: vbi orāte hermacora lumē ingēs per noctem refulsit: et odor suauissim⁹ emanauit. Qd̄ cernens pontia- nus custos carceris cōuersus ē ad ch̄im: z ianua reſerata ad pepes sc̄i martyris veniā postulabat. Quē sanct⁹ her- macoras vocato fortunato dyacono suo post triduanū te- luntuz baptizauit. Qui egressus se ch̄ianū cepit p̄clama- re et deos gentiū demonia asserere: vñ et eius exēplo mul- titudo ppl̄i ad carcerē p̄currētes cōuertebantur. Quidā vero vidētes lumē carceris inde nullatenus discedebant. Hec audiens gregorius quida nobilis ciuitatis filiuz suum annoz. xij. q̄ per triētum a demonio vexat⁹ fuerat ad sanctum martyrem adduxit: quē ille p̄missa oratiōe cō- tinuo liberauit: et ip̄m vna cum patre ad ch̄im p̄uertit: ve- niensq; media nocte ad domum eius permittente pontia- no gregorium cum coniuge et duob⁹ filijs atq; cū familiā baptizauit. Deinde ad carcerem sponte redijt: et instanti- bus p̄byteris et clericis: vt si martyriū p̄celegisset: vt sal- tem sibi pastorem cōcederet: fortunatum eius archidia-

conu illis delegauit. Hec est audisset illustris qdam vidua
noie alexandra que lumē dudū amiserat oculorū de p̄sen-
su pōtiani nocte ad sc̄m hermetorā in carcere ingredit̄: et
ab eo mox illuminat atq; pueritur. Et intra domū suā cū
ol familia a fortunato dyacono baptizatur. Quod cum p̄ses
audisset: fortunatū derideri fecit: et cū hermetora custodia
mācipari. Quos multa miracula p̄ eos fierēt in carcere cō-
sistentes. Seuastus p̄ses ad suggestionē pōtiscum timēs
p̄p̄m q̄ p̄ eos puerus erat: misit nocte spiculatorē: et vtrōq;
q̄ in carcere decollari fecit: q̄q; corpa ac sanguinē collectū
pōtianus custos carceris recollectit: et occulte reposuit. De
iñ gregori⁹ et alexandra memores bñficioꝝ susceptoꝝ cor-
pa martyꝝ sustulerūt: et iuxta muros aquileie in agro me-
morate alexandrie cum aromatibus cōdiderunt. Qui pas-
si sunt. iij. idus iulij.

De sanctis Nabore et Felice marty. Ca. lxxvij.
Nabore et felix martyres passi sūt i ciuitate lau-
dense sub maximiano ip̄atore: Cū em̄ idem
cesar mediolani degeret et p̄dicti duo milites
tanquā ch̄iani eidē accusati fuissent. Impa-
tor eos detineri fecit: et sigillatim interroga-
tos cū eos ch̄ianissimos cognouisset: in carcere p̄ dies. xij.
affligi mādauit: ita vt nec pants ne aqua ministraretur eis
de: et die. xij. eos educi fecit: et cepit illos ad sacrificia sua
dere: et cū nullatenus anios eoz inclinare posset. Iterum
eosdē in custodia rectpi p̄cepit: Post dies x̄o q̄tuor de cu-
stodia educi et extēfos sustibus cedi deinde naborē in ecu-
leo appēdi: et lapa dibus aduri: ac ungulis laniari inspectā
te felice. Et cum hec oia superasset: iussit eos ambos: igne
cōsumi: qui missi in ignē incolomes pmanferunt. Pro quo
iterum eos carceri mācipauit. Post aliq̄t x̄o dies cum im-
perator pergeret in ciuitatē laudens. Iussit sc̄os cathenis
vinctos ad exemplum ch̄ianorū post se trahi: et post ter-
tium diem ambos extra ciuitatem sibi p̄sentari. Quos in
ch̄isti confessione firmiter perseuerantes: fecit eos primo
sustibus cedi: deinde capite puniri. Qui decollati sunt iux-
ta portam ciuitatis laudensis apud fluuium celerā: quoz
corpora quedam matrona sabina noctu rapiens in eodez
loco sepeliuit quarto idus iulij.

De sc̄to Nafone ch̄i discipulo. Ca. lxxvij.
Nafon discipulus ch̄isti: ex antiquis et p̄ioris
bus fuit: et ex. lxxij. vnus vt i martylogio ado-
nis ponitur: q̄ apud isulā cyp̄ ch̄i euāgelij
p̄dicauit: et vt plenus virtutibus ibidem san-
cto sine quiete. iij. idus iulij.

De sancto Ioh̄ele p̄pheta. Ca. lxxix.
Ioh̄el p̄pheta. de tribu ruben filius satue natus in
agro bethore eodē tpe et sub eisdē regibus: q̄bus et
osee p̄phetauit videlz in diebus ozie: ionathā achā
et ezechie regum iuda. Et sicut ille sub nomine effra-
im ad .x. tribus dirigit vaticiniū suū qui vel samaria vel
israel sepe memorat: sic in hoc p̄pheta omne qd̄ d̄: ad tri-
bum iuda directum eē intelligere debemus. Descripsit ei
terrā duarū tribuū eruca brucholocnsta rubigineq; vastā
dā. Et post auersionē priorū p̄p̄i p̄dixit sp̄s sanctus effusio-
nē futurā sup̄ suos dei et ancillas: qd̄ factū ē die penthe-
costes in cenaculo mōtis syon: Et hic in bethore in pace
mortuus ē: et sepultus. iij. idus iulij. Hic p̄pheta ex nūero
xij. prophetarū colligitur qui minores appellati in sancto
rum patrum catalogo eccl̄i. xlix. ca. cōscribūtur. Hec iose-
phus et hieronymus: et ex hystoria scholastica.

De sancto zorobabel duce. Ca. xc.
Zorobabel filius salathiel dux et princeps iu-
deoz de tribu iuda: inter veterū legis patres
eccl̄i. xlix. cōscribitur. Hic tēpore reedifica-
tionis templū dñi et hierlm̄ fecit: sub dario

hydaspis rege psarū claruit. Cum em̄: vt habetur in libris
esdre et necemie: cyrus rex persarū et medoz anno primo
regni sui dedisset iudeis licētā redēdi ad terrā natiuita-
tis sue: quinquaginta fere milia eoz dux zorobabel et iesu
magno sacerdote: de q̄ infra p̄rie dicit̄: de chaldeā vbi ca-
puati fuerāt: in iudeā reuersi sūt. Et afferētes secū vasa
tēplī dñi aurea et argentea. xlv. cccc. q̄ reddiderat eis rex
cyrus persarū. ceperunt edificare templū dñi in hierlm̄ ve-
rum ip̄edientib⁹ samaritis iermissū ē op⁹ vsq; ad annū fm̄
darii hydaspis: igit anno p̄io darij p̄dicti: zorobabel fili⁹
salathiel vn⁹ de nobilitatib⁹ iudeoz familiaris quodā ip̄i⁹
darii: cū audisset qd̄ darius ip̄e regnaret in pside fiducialr
aggressus ē templū dñi edificare i hierlm̄: aggeo et zachā-
ria p̄phetis ad hoc exhortatib⁹ p̄p̄m iudeoz. P̄cipes
x̄o regis persarū: qui erāt transflumē hoc agnoscētes: in-
terdicebāt reedificationē. Quos r̄disset seniores iuda qd̄
deus suus hoc eis p̄ceperat: placuit vtriq;: vt res ad dari-
um regē persarū deferret. Et ascendit zorobabel cum nun-
cijs principū ad regē: q̄ honorat⁹ ē ab eo vltra q̄ sperabat
Hā cū alijs duob⁹ cubicularijs in regis cubiculo dormie-
tibus darius rex ecnam exhibuit satrapis et p̄fectis
persarū et medozum ac magistratibus. cxxvij. prouin-
ciarū. Eadem nocte expefactus rex proposuit que-
stionem tribus custodibus corporis sui. quod de trib⁹ for-
tius videretur: scz regē: vino et muliere: p̄mittēs munera
et honorem ei qui sapientius responderet in crastino. Die
x̄o sequenti coram satrapis et magistratibus accesserunt
illi tres: et ait primus regem esse fortiozem ceteris. Cū em̄
homo p̄fuit cunctis animantibus rex p̄fuit hoib⁹ et ad
nutrum eius oia fiunt. Secundus autem p̄tulit vini forti-
tudinem: quia cum homo p̄fuit ceteris in fortitudine: vi-
num superat animam et animi fortitudinem: zorobabel ve-
ro tertius mulierem fortiozem rege vinoque asseruit. Hā
regibus et eis qui vitis plantauit: mulieres vinum conse-
runt et alimoniam et ad robur vsq; producant: et pro mu-
lierib⁹ aias ponere nō timent hoies. Super hec aut om-
nia veritatem dixit esse fortiozem: q̄ imutabilis ē: et sem-
piterna. Quod cum ab omnibus iuxta dictum huius ap-
probatum esset: dixit rex ad zorobabel: vt peteret ab eo qd̄
quid veller. Et postulauit templi reedificationem et vasa
domus dñi remitti in hierlm̄. Et gauisus est rex. Nam id
ipsum meminit se vuisse anteq̄ fieret rex: si deus faceret
ipsum regem. Et scripsit eplam principibus suis translu-
men: vt nullatenus ip̄edirent iudeos: sed de sumptib⁹ re-
gis iuuarent eos. Qui zorobabel reditum faciēs per chal-
deam cōtribulibus suis regis mādāta patefecit. Et ascen-
derunt multi tunc hyerosolymam cū eo. Et sic laxata ca-
ptiuitate iudei ceperunt reedificare templū dñi hieru-
salem: anno sc̄do darij hydaspis regis persarū quod an-
no. vij. ip̄ius cōsummarum est: q̄ erat quadragesimus sex-
tus a prima licentia quam dedit cyrus rex psarū reedifi-
candi illud. Iuxta qd̄ in euangelio legit̄. Quadraginta et
sex annis edificatum est templū: et conuenerunt autez
filij israel ad dedicationem templi: et dedicauerunt illud
mense. xij. qui apud latinos martius d̄. xij. die mensis.
Et celebrauerunt pascha fm̄ legē dñi. De arca vero quō
receptū eam incertum est. Sed si verum est qd̄ epipha-
nias dicit eam vsq; ad iudicij diem nō egressuram de la-
tibus petre: in qua eam hieremie abscōdit: vt dictum
est sup̄a in legenda hieremie p̄phete cal. maij. certum est
qd̄ iudei instar p̄ioris edificauerunt alteram. Nam inter
manubias quas tulerunt romani de iudea leguntur trans-
lata et arca dñi et candelabrū et mēsa. Cōpleto x̄o tēplī edi-
ficio zorobabel in hierlm̄ p̄cipatū tenuit iudeoz. Quo
feliciter administrato cum patribus suis in pace domi-
uit et sepultus est in hierusalem iuxta sepulchra regalia.
q̄ iij.

Hec ex dictis Iosephi et Hieronymi et ex historia scholastica: necnon ex chronicis Guilelmi.

De sancto Iesu sacerdote. Ca. xxi.

Iesus filius Iosedech sacerdos iudeorum de stirpe aaron ex tribu leui tempore quo supra in iudea claruit. Hic enim anno prius cyri regis persarum cum ierobabel duce et iudeorum populo de chaldaea egressus in iudeam venit: Et reedificationem atque consummationem templi domini presuit et presenciam ravit usque ad annum. vij. darij hydaspis regis persarum. Templum etiam renouatum ipse ut summus sacerdos dedicauit. Et officium sacerdotale secundum legis mandata administravit. Et hic in pace quiescens in hierosolymis tumulatus fuit. Qui et ecclesiastici. xlix. ca. una cum precedenti sancto in catalogo sanctorum patrum connumeratus legitur: et zacharie. ij. ca. multipliciter de sanctitate commendatur. Quos duos sanctos esdre sacerdoti idcirco promissi: quod dies obitus ipsorum certos reperire non valui. Nam et esdra modico tempore presenserunt: cuius dies festiuitatis immediate subicitur. Hec unde supra.

De sancto Esdra sacerdote. Ca. xxi.

Esdras sacerdos aaronum de tribu leui tanta a iosepho quam a beato Hieronymo in sanctorum patrum presenciam numero colligitur. Cuius insignia opera in eius libris recolluntur. Hic sub artaxerxe rege persarum claruit: qui in chaldaea legem moysi a chaldeis successam quam moyses didicerat reparauit. Nouos quoque apices litterarum. qui facilliores ad scribendum et pronuntiandum fuerent excogitauit. Et propter hoc scriba uelox dicitur. Adidit etiam quidam in veteri testamento de suo sicut titulos psalmorum et plura que in pentateucho leguntur. Sic quoque intelligendum est ipsum quendam superflua subtraxisse. Tradunt etiam quidam modum scribendi a dextera in sinistra cum iudeis tradidisse: cum prius ad modum arabitum scriptitarent: unde et scriptura exaratio solet dici. Scribebant enim in sinistro cornu in dextrum et a dextero redeunt do scribebant in sinistro. Esdras autem inuenit gratiam in oculis artaxerxis regis persarum: et impetravit ab eo licentiam ascendendi in hierosolymam: ut in lege quam reparauerat populum suum erudiret. Tradidit ergo ei rex epistolam ad suos principes transflumem. ut traderet Esdre necessaria: ministros quoque templi ab omni vectigali et tributo absoluit. Dedit autem Esdre preter amonitionem et constituendi iudices transflumem secundum sapientiam suam: et puniendi primum et fuerunt cum eo. clxx. viri et uenerunt in hierosolymam mense. v. Et siluerunt tribus diebus. Quarto vero die obtrulerunt que secum attulerant in domo domini. Tunc adiurauit esdras sacerdotes principes et leuitas: ut praeberent uirgulas mulieres alienigenas et eos qui de eis nati erant. nam plures filiiabus alienigenarum se copulauerant. Fuit autem esdras eruditissimus legis diuine et clarus magister omnium iudeorum qui de captiuitate regressi fuerant: ut dicit Iosephus. Primo autem die scenophegiarum que celebrantur mense septimo. legit esdras coram omni populo librum legis domini iuxta portam aquarum de mane usque ad mediam diem. Secunda vero die iuxta preceptum legis tollentes arborum frondes celebrauerunt festum tabernaculorum. vij. diebus. Die vero. viij. fecerunt collectam quod ad oleum et panes propositos et ligna ad sacrificia. Post hec iuxta legem separauerunt alienigenas ad ecclesiam et in crastinum in emundationem transiuerunt: iuxta quod esdras illis mandauit. Conuenerunt in octidies ad audiendam legem quater uidelicet in die: quater in nocte: et lectio terminata populus sterneretur ad orandum: et fiebat precibus super eum: et tunc benedictio sacerdotalis. Corripuit autem esdras populum: et erudiuit in lege domini omnibus diebus quod ad uixit: et officium sacerdotale strenue ministravit eis: populus in cunctis obediens fuit. Et mortuus esdras in senectute ueneranda: et sepultus in hierosolyma. iij. idus iulij. Hic quidam iudeorum autumant fuisse malachiam: sed male. Nam malachias post regressum captiuitatis natus est in iudea: ut dicit Hieronymus. Hec ex libro esdre: et ex dictis Iosephi Hieronymi et ex historia scholastica: necnon ex chronica Guilelmi.

De sancto Neemia propheta. Ca. xxi.

Neemias propheta filius helchiae: qui etiam inter sanctos patres veteris legis ecclesiastici. xlix. connumeratur tempore regis artaxerxis predicti in iudea claruit: et esdre contemporaneus fuit. Cum enim esset pincerna regis in iustis castro medorum: et uidisset peregrinos hebraice loquentes suscitatus est ab eis de statu iudee et hierosolymae: et accepit ab eis uerbum esse sine muris et habitare in ea populum dei in afflictione. Nam per diem sustinebat impetum hostium et noctibus iterabatur latrunculorum: et plateas implebat cadaueribus occisorum. Et fleuit neemias: et cibum non comedit. Cum regi uinum in mensa leuaret: apparuit quasi languidus et afflicti. Et cum ipsum rex eam tristitia interrogasset: ille sibi audita exposuisset: obtinuit a rege: ut mitteret hierosolymam ad muros edificandos: constitutoque ei reuertendi tempore dedit ei rex epistolam ad principes transflumem in qua mandauit de honore neemie exhibendo tanquam duci et legato de latere et de impendijs uerbis reedificande et misit cum eo principes et equites plures. Anno igitur. xxv. artaxerxis uenit neemias in hierosolymam cum magno comitatu: reducere secum multos de filiis captiuitatis: duos transitu faceret per babiloniam. Et siluit neemias tribus diebus: quarta vero die puocata multitudo allocutus est eos et exhortatus ad opus. Et edificantiibus ipsis consummatum est opus per annos duos et menses. iij. lxx. in magna angustia et pluribus impedimentis: prius enim finitime nationes in manu fortis aggrediebantur eos. Neemias quoque media parte populi armata statuit extra ciuitatem ut sustineret impetum aggredientium: alia autem media pars edificabat. Secundo enim orta est fames in terra: et obligauit se populus tributis sub usuris: sed agros et vineas vendere compulsi sunt: tunc etiam filios et filias Tertium autem impedimentum fuit quod principes transflumem iudeis inuidetes. corruerunt muneribus quidam de senioribus: ut neemiam occiderent. Quod cum nequenter: varijs enim terrebant rumoribus: ut sic ab opere cessarent. Tandem autem non preualuerunt aduersus eum qui manus domini erat cum eo. Postquam autem edificatus est murus: qui precepit neemias: ut clauderet porte ante solis occasum: nec ante ortum aperirentur. Cum autem menses. viij. immineret: qui fere totus apud iudeos solentis est: conuenerunt omnes iudei in hierosolymam quasi uir unus. Cumque accepisset neemias quod non haberet ignem de sublimi: traditumque esset ei a senioribus quod hieremias propheta tempore captiuitatis hierosolymam abscondisset stipites altaris et prunas in inferioribus terre in valle iosaphat iuit ad locum: et erudrato puteo inuenit stipites et prunas atque aquam crassam: tollentesque ea super struem lignorum: et hostias que erant super altare. praeceperunt: et statim erupit ignis. Dia bant enim sacerdotes: ionatha incobante: ceterisque respondentibus: neemias quoque speciale edidit orationem. Deinde neemias et esdras cum populo presenserunt ad edificationem murorum. Quibus omnibus rite peractis neemias reuersus est ad domum suam regem persarum anno. xxij. regni eius. Et post longam etatem apud ipsam dormiuit in pace. Sepultus iuxta sepulchra regalia: Hec ex libro neemie: et. ij. macha. ij. ca. et ex alijs voluminibus quibus supra. Hic neemias qui dies dormitionis eius necubi reperitur esdre eius contemporaneo merito copulatur.

De sancto Sila discipulo. Ca. xxi.

Silas discipulus de. lxxij. unus ut plurimum asseuerant unus fuit ex primis fratribus: et ut dicitur. xv. ab apostolis domini cum barnaba et iuda ad ecclesias gentium destinatus. Cum autem paulus a barnaba diuisus esset: idem silas ab apostolo in ministerium assumptus predicationis officium gratia domini plenius instanter summam atque in passionibus suis christum glorificans: postmodum apud macedoniam requieuit iij. idus iulij. Hic enim episcopus corinthiorum ab apostolo constitutus fuit qui et siluanus fuisse a quibusdam fertur: sed falsum est quia ille thessalonice: hic macedonie quiescit.

De sancto Anacleto papa et martyre.

Ca. xcv.

Anacleto papa et martyre natione grecus de archiepiscopis ex patre antiocho clementi pio romano pontifici in episcopatu successit: et sedit annos. ix. menses. ij. dies. x. De isto tacet eusebius in chronico: et dicit anacletus ipse quod et clericus. Sed damasus papa in chronico romano pontificum quos scribit hieronymo ponit eos duos et dicit quod clericus fuit natione romanus. Anacleto natione grecus: hic memoria beati petri apostoli proposita ut et struxit fecit et alia loca ubi episcopi recorderent sepulture. Hic a beato petro adhuc vivente presbyter ordinatus est. Hic constituit ut clericus nec comam nec barbam nutriat. Constituit etiam ut non minus quam a tribus episcopis ordinaretur: et ut inimici vel suspecti clericorum palas fierent presbyterum. Hic etiam presbyter omnes fideles non possint accusare presbyterum. Hic etiam presbyter omnes fideles movit per episcopum ut presbyteri per ceteros honorentur: dicens quod deo sacrificantes non debent verari: sed portari atque ab omnibus honorari et quod presbyteri qui sacrificant secum testes habeant maxime episcopi ut deo perfecte sacrificare possint. Hic fecit ordinationes duas per mensem decembrium. Presbyteros quosque diaconos tres: episcopos per diversa loca numero. vii. Qui sub nerva imperatore martyrio coronatus est sepultus est iuxta corpus beati petri in vaticano. iij. idus iulij. Et cessavit episcopatus dies. xij.

De sancto Eugenio episcopo et sociis martyre.

Ca. xcvi.

Eugenius episcopus cartaginensis cum alijs pluribus. ut in libro historie aphyricane victor aphyricanus dicit sub hunerico rege vadalorum arriano passus est. Hic hunericus ad instantiam zenonis imperatoris et placide angustie ecclesie cartaginensis. que per annos. xxij. episcopo vacauerat: concessit ut sibi catholicum episcopum ordinaret: unde et tunc eugenius electus est. Qui cum in ecclesia predicaret: et ab arrianis prohiberi non posset: hunericus rex in ecclesia fontibus viros statuit: qui omnes catholicos ad ecclesiam accedentes palas in criminibus iactatis et tortis cutem cum capillis abstraherent. Quorum aliqui oculos amiserunt: alij in ipso dolore defecerunt. Unde persecutio aggrauata dirigitur catholici ad castrum vicinissimum: ut cespites messum deficerent: quatenus sub ardore solis deficerent. Qui magis in christo iocundabantur. Nam et quidam manus huius arida ibidem missus ad opera sanatus est: et cum alijs operabatur. Post hec hunericus catholicos diversis persequens penis. Jocundum episcopum cum pluribus eius clericis flammis excussit: viros theodoricum fratrem sui et gerericum nepotem suum occasione reperta peremit. Unde omnes milites catholicos militia soluit: et domibus eorum diruptis ac substantijs confiscatis in insulis sardiniæ et sicilie eos relegavit. Episcopum defunctorum bona fisco adiecit: nec aliquis ordinare per mittebat nisi gravem sibi summam exolveret: quod omnes sacras nudatas: et per plateas tractas diversis penis ignis ferri et verberum attraxerat. Episcopos presbyteros et clericos. cccc. xcvij. ad exilium eremi destinavit: inter quos erant senes et decrepiti: et felix episcopus abritanus huius in episcopatu annos. xliij. paralyticus. Eugenio autem in exilium constituto mandatum est. ut cum omni suo clero cartaginensem veniret: de fide sua cum arrianis disputaret: ut inde per eum occasio haberetur. Qui veniens nuda dei sapienter hereticos confutavit ecclesie catholice per omem aphyricam claudunt: episcopos catholicorum substantie arrianis tradunt: et omnes catholici nudi vrbibus excludunt: nudique sub acre iacere dimittuntur. Unde equos velocissimos sine freno vel sella plures supermittuntur: ut equos discurrerent mactarentur. Post hec iurare compulsi fidelitate filio hunerici qui turare noluerunt: coacti relegantur ad ligna per navibus incidenda: qui non iuraverunt redarguti: quod per textum evangelij iurassent ad diversos agros colendos deputati sunt. Sanctus autem eugenius cum universo clero suo qui erat amplius quam. cccc. inter quos plurimi erant lectores infantuli cedere in media maceraria exilio depellunt ibidem in pace vitam martyrio consumantes.

Regnavit autem sceleratus hunericus annos. vij. menses. x. et post hec ebulliens omnibus infeliciter expiravit: festus autem eugenius et sociorum recollitur. iij. idus iulij. Hec aphyricanus.

De sancto herico imperatore pio et pio. Ca. xcviij.

Hericus imperator primus: sedis autem rex romanorum: fuit pio dux moritorum. Qui imperavit annis viginti. iij. et mensibus. quinq. et vacavit annos. ij. Hic vxore cumgundem: nup. cognovit: sed una secum pmanit. Quodam tempore istigante diabolo de quodam milite ipam suspectam habens supercandentes vomeres. xv. pedum via nudis plantis illam scedere compulit. Qui cum se officio commedasset. vox de celo sonuit: quod pgo maria ipam pginem liberaret. Tota igitur cadente massa illesa pcurrit: et sic suspecto cessavit. Hic ipator cum adhuc esset dux visionem habuit. quod ad sepulchrum sancti volfgangi ratisponum. oraret et in pariete scriptum videret hoc solum pbum post sex. Sed ex hoc cogitans se post dies sex moriturum. ipis transactis. vij. hebdomadas. veli. vij. menses: veli. vij. annos commputans mortem infallibiliter expectabat. Sexto igitur anno circa finem dum morte pcolat. imperator eligitur: qui se totum deo vino cultui dedicans: ecclesias reparat: novas edificat et doctor et pcpue bamburgen. ecclesiam cathedralem. Orationis gratia visitat monasterium cassinense: dum vitio calculi laboraret. Qui sanctus benedictus apparatus ipam a calculo liberavit. sed in signum miraculi characterem manere permisit: hic sanctus imperator sororem suam in pugnum tradidit stephano ungarie regi: ex hoc ipse et regnum ad fideles pvertens. Qui ad extrema deueniens: vxorem cumgundem pginem parentibus resignavit. Et dormivit in pace pridie idus iulij. anno regni sui. xliij. vite pmo sue. iij. anno autem gie. cxxij. Uxor autem eius in sancto pposito pseueravit: et ambo pariter in bamburgen. ecclesia sepulti sunt miraculis clarissimi. Fieri quod cum obisset sanctus henricus: multitudo demonum a cella cuiusdam eremite transibat: qui aperta fenestra interrogavit ultimam quid nam esset. Qui ille respondit. quod legio demonum erat: qui ad mortem cesaris pperabatur: si forte aliquid populum in eo inuenire possent: adiuturum quod ut ad se redeat. Qui rediens dixit: quod nihil pfecerat: quod dum falsa vxoris suspitio. et alia bona et mala in libra fuissent posita: adustus ille laurentius olla aurea immissi poderat: at tulit: et cum demones superasse iam viderent: illa iactata pars altera libre maxime poderavit. Sicque demoni ille irat: vna aure olea pruperat. Illa calice vocabatur: que dicitur cesar aure olea pruperat. Illa calice vocabatur: que dicitur cesar ecclesie existens: i honore sancti laurentij fieri fecerat: cui ppter magnitudinem due aures ierat. Repertum est autem et tunc imperatorem migrasse: et aure vna calice fracta esse.

De sancto phoca episcopo et martyre.

Ca. xcviij.

Phocas episcopus et martyr passus est in poto ciuitate sub traiano imperatore. Hic pimum ante gubernatorem exercuit: deinde divina dispositione ad episcopatum sinopsis ciuitatis puenit. Cumque traianus imperator in partibus armenie christianos psequeretur aphyricanus autem pfectus phocas episcopum in vrbe ponto degere detineri fecit sibi pferant. Que cum multis exhortationibus ad deorum sacrificia inuitasset. Phocas episcopus longa pbois disceptatione aphyricanum pfundeabat: et deos gentium demones affirmabat. Cum autem pfectus ei supplicia diuersa pmissa naret: orate sancto imesus iber effusus est. terraq. pculsa grando fulgura: ac tonitrua terribiliter irruerunt. Aphyricanus nimio terrore perterritus spiritum exhalans mortuus cecidit. Christiani autem assistentes ingentem lucem de celo fulgentem cernunt: et angelos tres igneos sancti episcopi lateri assistentes: ipsumque exhortantes: et exinde celos ad uolantes. Quibus miraculis therentina vxor pfecti cum filiis. v. phoce pedibus aduoluta ventiam ac vitam viro exanimi supplicabat. Qui oratione premissa aphyricanum suscitauit: et cum omni familia ad christum conuertit: que cum

traian⁹ imperator audisset phocā p̄p̄hensū exhortabat: ut dñs imolaret. Phocas autē petijt sibi ipsos deus offē di. Sed cum imperator ipm ad templū introdurisset. Sā etus martyr non solū rationib⁹: sed experimēto ipsoe non deos sed simulachra infēsbilia p̄p̄robauit: p̄pter y indig narus traian⁹: ipm in ligno suspendi fecit: et torq̄t atq; vn gulis ferreis vsq; ad nudationē ossiū lacerari: quē orantē vox celica cōfortauit. Imperator audita voce pertimuit: phocāq; in carcerē trudi fecit: et centurionē noīe crispinū cum mille militib⁹ ad custodiā eius adhibuit. Dñte nō sancta media nocte lux ingens de celo refulsit: et ianue car ceris patefacte sunt. Quod cū vidisset centurio et milites mille conuersi sunt ad ch̄m. Phocas nō ipsoe extra mu ros ad litus maris adduxit: eosq; omnes baptizauit: de hinc ad carcerē redijt. Die nō sequētī traian⁹ ip̄s eductū et neptuno deo marino sacrificare renuentē: in caminū ig nts ardētis imitti iussit: in q̄ per tres horas sine vlla lesi one p̄durauit: indeq; omnino inustus exiuit: quē impera tor in thermis añ tridū accensis intromitti fecit: vbi cū orasset ad dominū spm emisit: corpus vero intactū a calo re p̄māsit: q̄ etiā nimio odore fragrabat. Balneē vero q̄si glaciali rigore p̄gelate sunt. q̄ dū traian⁹ intrasset et huius modi miracula vidisset: stupefact⁹ admodū exiuit. Cui in thēmax ianua sanctus phocas lucidus apparuit: eiq; p̄ dixit: q̄ post tridū moritur⁹ cēt: et ad iserna descenderet. Statimq; traian⁹ febrili calore vexat⁹: post tridū vtr̄pho cas et p̄dixerat: expirauit. Corp⁹ autē sc̄i martyris in gal liā ciuitatē armenie delatū: ibidemq; sepultū ē q̄ pass⁹ ē p̄die id⁹ iulij.

De diuisione apostolorum.

Cap. xcix

Diuisio apostolorū ad p̄dicandū idibus iulij. celebratur: q̄ eo die duodecimo āno post ascē sionem dñi ad euangelizandū p̄bum dei p̄ mundum diuisi asserunt: vt impleret oraculū psalmiste dauid: q̄ in omnē terrā exiuit son⁹ cor⁹ zc. Nā ostens cecit thome et bartholomeo. Meridies simōi et matheo. Aquilo philippo et thadeo. Medius mū di mathe et iacobo iusto. Mediterranē maris puencie ioanni et andree. Occidētis regna petro et iacobo zebedei. Tot⁹ mund⁹ paulo ap̄lo dat⁹ est fin q̄ in eius collecta ec clesia asserit dicēs. De⁹ q̄ vniuersū mūdū bñ pauli ap̄l p̄ dicatōe docuisti zc. Et cātā in hoc festo i missa epistola. Lorde em̄ credit ad iustitiā. ro. x. Et euāgelij. eūtes i mū duz vniuersū. Mar. vlti. ca. q̄ solēnitati marie pueniunt.

De sanctis septuaginta duobus discipulis. Cap. c

Sepuaginta duo discipuli christi ad instar. lxxij. lin guaz ab ipso electi post ascensionē dñi ad p̄dican dū p̄bū dñi et ip̄i p̄ singlas q̄sq; orbis terre puicias et ciuitates diuisi sunt: et mltaz vrbū ep̄ar⁹ tenuerunt. Quorū noīa hec sunt. Luca euangelista de q̄ grecus expositor visibilē inq̄t: et p̄boten⁹ ch̄m adit. Cū q̄ veritate agnosceret verus efficit ch̄i discipul⁹: plurimū cū mḡo cōmorat⁹. Cleophas de q̄ luc. xxiij. fit mentio. Isti em̄ duo ibāt in emans: vt innuit gregorius in p̄fatiōe moralū: et ita dicit theophilus. Ambrosius nō dicit aliū fuisse. Barnabas cuius paul⁹ in plurimis meminit et le git in actib⁹ ap̄loz in multis locis. Mathias q̄ pro iu da ap̄lorū numero surrogatus est. vt dicit act. i. Ade⁹ q̄ ad abagaz missus est. Nō em̄ hic fuit ille q̄ et iudas dī cī frat simonis ap̄l i s alij. Istos q̄tuor ponit eusebi⁹ p̄io lib. ca. xv. Sequētes nō ponit abbas doiorthe⁹ Quorū no mina hec sūt. Ananias q̄ paulum baptizauit. act. ix. et fuit postea ep̄s damasci. Stephāus p̄thomartyr q̄ prim⁹ fuit inter. vij. diacones. Philippus vn⁹. ex septez diaconibus q̄ symonē et enuchū baptizauit: et fuit ep̄s in thracia sc̄ p̄ thie. Procor⁹ vnus ex. vij. ep̄is nicomedie bithynie.

Nicanor vn⁹ ex. vij. q̄ eadē die cū alijs duob⁹ mortu⁹ est q̄ et p̄thomartyr p̄thanus. Parmenas vn⁹ ex. vij. fuit ep̄scopus qui dormiuit in nīsi. Nicolaus vnus ex septez samarie: s; apostatauit heretic⁹ fact⁹. a q̄ et secta nicolaita rū q̄s iōānes apoc. ij. redarguit. Simō vn⁹ ex. vij. q̄ fuit ep̄s tyri et sidōis. De his oib⁹ habet act. vj. Tit⁹ in creta ep̄s fuit ibiq; p̄dicās sepult⁹ ē. d̄ hoc sepi⁹ ap̄ls mētionez facit: et huic sp̄ales ep̄lāz dirigit. Siluan⁹ cū paulo p̄di cauit: ep̄s thessalonice ibiq; dormit. de q̄ p̄ia thessal. i. ca. Erychēs ep̄s chalcedonie: q̄ in calt factus est. Ephe ne⁹ de q̄ ro. xvi. ep̄s carthagini fact⁹ est. Andronic⁹ de q̄ ro. xvi. ep̄s pannone fact⁹ est. Ampliat⁹ de q̄ vbi supra ep̄s edisse fact⁹ est. Urban⁹ de q̄ ibidez ep̄s macedonie fuit. Statens de q̄ ibide quē andreas apud pontū ma re nauigās i argicapoli thracie ep̄s p̄stituit. Apelles de q̄ ro. xvi. ep̄s eradie factus ē. Philerus vel phileg⁹ ep̄s ephesi: sapuit ea q̄ simonis magi et restitit ap̄lo: vt habet. ij. thimothē. ij. Hermogenes ep̄s megare fact⁹ est filis p̄cedēti: de his. ij. thimo. iij. Demas de q̄ ibide dicit: q̄ apostatauit et sacerdos idolorū in thessalonica factus est. De his prima iōan. i. Ex nobis p̄dierūt: sed nō erāt ex no bis. Ampleius ep̄s smyrne fuit añ policarpū cui⁹ ap̄ls meminit in ep̄la ad ro. Aristobolus de q̄ roma. xvi. be thanie ep̄s fuit. Tarcissus de quo ibide: q̄ et athenarū ep̄s fuit. Eradius q̄ ep̄s e patre fuit: de q̄ vbi supra. Et cī q̄ apud galliam p̄dicauit. Agabus de quo act. xxiij. q̄ propheticō charismate dignus fuit. Rufus vel rufert⁹ de quo ro. xvi. q̄ et thebarū ep̄s fuit. Alscritus de q̄ rom. xvi. q̄ hircāie ep̄s fuit. Plegotias de q̄ ibide q̄ et macha tiōis ep̄s fuit. Patrobas de q̄ ibide: q̄ ep̄s pelox fuit. Her mes de q̄ ibide q̄ philopoles ep̄s fuit. Lin⁹ q̄ fuit post bñm petz rome ep̄s de q̄. ij. thimo. iij. Lat⁹ q̄ ephesi ep̄s fuit. de q̄ ro. xvi. Philolog⁹ q̄ ab adrea ep̄s sinopsis fa ct⁹ ē: d̄ q̄ ro. xvi. Liphāsus q̄ rōe simul cū paulo vincer⁹ et post ei⁹ martyriū decollat⁹ est. Luc⁹ de q̄ vbi supra: q̄ ep̄s laodicie q̄ est in syria fuit. Iason de q̄ ibide: q̄ et ep̄s tarli fact⁹ ē. Sosipat⁹ vt dicit doiorthe⁹ ep̄s iconij fuit: sy ouigenes in p̄ia glosa dicit: q̄ prim⁹ ep̄s thessalonice fuit traditōe maior: de q̄ ro. xvi. Tert⁹ q̄ scripsit ep̄lam ad romanos dictate ap̄lo: de q̄ ro. xvi. et ij. timo. iij. et act. xix. ep̄s meadi fuit post hierosolimoz disp̄sionez. Quart⁹ de q̄ rom. xvi. ep̄s fuit berithi. Alpollo de q̄ p̄io cori. i. qui ep̄s iconie fuit ep̄s. Sophones de quo timo. iij. q̄ et lysine ep̄s fuit. Lolo phonie fuit ep̄s. Ephaproditus andriace ep̄s fuit: de q̄ philip. iij. Titte⁹ de q̄ col. iij. q̄ colophōie ep̄s fuit. Le far d̄ q̄ phi. iij. q̄ et dirachij ep̄s fuit. Adarc⁹ barnabecō sobrin⁹: q̄ de duab⁹ sororib⁹ nati sūt: vt dicit glo. col. iij. et de hoc ibi in textu mēto fit: ep̄s fuit apolima dis. Iesus q̄ dicebat iust⁹ de q̄. iij. li. ecclesiastice historie clentipoleos ep̄s fuit. Antomas de quo timo. iij. q̄ et lysine ep̄s fuit. Clemēs d̄ q̄ phi. iij. prim⁹ ex gētib⁹ credēs: ep̄s sardicē. postmodū p̄otifex roman⁹. Onesim⁹ de q̄ p̄rie timo. i. q̄ et co. onis ep̄s fuit. Carp⁹ de q̄ p̄rie timo. iij. q̄ et bero nie q̄ est in thracia ep̄s fuit. Enodius q̄ post petz ap̄lm ātiochie ep̄s fuit. Aristarchus de q̄ col. iij. et act. xx. qui apamie ep̄s fuit. Marcus q̄ et iōānes: de q̄ act. xij. et ij. ti mo. iij. et ad philemonē: q̄ et bibli ep̄s fuit. zimas vel ze nas de q̄ timo. iij. q̄ nomic⁹. i. legista: vel legis perit⁹ dicit⁹ ē: et diospoleos ep̄s fuit. Philemō ad quē ap̄lus scripsit ep̄lāz q̄ et gaze ep̄s fuit. Aristarch⁹ alē de quo ad phi lemonem. Pudēs de quo. ij. timoth. iij. Drophinus de quo ibidem. Isti tres in oibus p̄secutionibus ap̄l con patientes in fine rome post eum decollati sunt. Adar cus euangelista q̄ in romam euāgelij ex ore petri scripsit. Landactis enuchus regine ethiopum: de quo act. xxiij. in arabia et eudomōe predicauit: et in probart insula: que

est in mari rubro: hinc ibi martyrizatus est. Hec beatus dorothaeus existens romae in monumentis derelictus in lingua romana. et translata sunt in grecum ut essent oibus manifesta. Hic frat. vincetius dicit: quod ex numero. lxxij. fuerunt sancti Saunius porcianus: altiminius: maximinus: et iohannes senior: ut scribit polycarpus. In martylogio quoque ponitur Ariston: cuius festum agit. vij. cal. martij. Rufus et zozimus: quorum festum agit. xv. cal. ianuarij. Priscus: cuius festum agit. cal. septemb. Josephus quoque cognominatus est iustus: qui cum mathia sortitus est act. i. cuius festum agit. xiiij. cal. augu. Nason antiquus christi discipulus. iij. idus iulij. Silas episcopus corinthi. iij. idus iulij. qui et immutatur esse silvanus: sed falsum est quod ille thessalonte hic macedonie quiescit. Euphrates. xiiij. cal. augu. de quo col. iij. et ad phil. ad artialis lemouicens. et si domus vel cedonius: qui fuit cecus natus: qui sepultus est cum maximino. Et lazarus qui fuit episcopus massilie: fuit de christi discipulis. Et sanctus vinus qui dicitur fuisse nathanahel quem christus commendat iohannis pueri qui missus est ad bituricas. Et sanctus iulianus qui dicitur fuisse simon leprosus. qui et cenomanis predicauit. Sed ut scribit euangelista ubi supra ca. xv. plures quoque lxxij. discipulos christi euangelizantes: si obserues ea que paulus scribit prime cor. xv. dominum apparuisse plusquam quingentis fratribus simul etc.

De sanctis Quirico et Iulita eius matre marty. Ca. cl.

Quiricus puer et iulita eius mater apud tarsum cilicie passi sunt sub alexandro impatore. Fuit enim iulita illustris matrona de iconio ciuitate hisaurie. qui persecutores declinare cupiens in tarsum cilicie cum puero suo quirico: qui triu erat annorum venit ibi detenta alexandro peritatu filium gestans in in vlnis quam due famule sue videntes fugerunt: et ea prius reliquerunt. Imperator ergo puerum in vlnis cepit et matrem sacrificare nolentem crudis nerulis flagellari precepit. Puer autem matrem flagellari aspiciens amare flebat. Alexander vero puerum super genua tenens osculis et blanditijs demulcebat. Infans autem ad matrem respiciebat: et imperatoris oscula abhorrebat: et caput cum indignatione auertens vultu eius ungulis laniabat: sequi christianum voce quam poterat assererebat: tandem diu reluctans principem in scapulis momordit: tunc ille indignatus et dolore cruciatus: quicum ab alto per gradus precipitauit. ut etiam tribunali tenellis cerebry adhereret. Iulita vero filium suum ad regnum percessisse videns: deo gratias egit: que postmodum ab imperatore iussa iussa est excoari. et bulliente pice perfundi: ac demum capite truncari. Quorum amboz corpora alexander membra tum cedi fecit et membra disparti mandauit: ne a christianis sepelirentur sed tamen ab angelo sunt collecta: nocte a christianis sepulta. Quorum exemplo. xliij. gentiles ad christum conuersi et ab alexandro detenti post menses. x. martyrio coronati sunt de quibus supra dictum est pridie non iunij: illorum autem martyrum videlicet pueri et matris corpora cum pace ecclesie reddita essent: tunc perstantini magni ab una ancilla eorum que adhuc supererat reuelatur: et deuotione magna a populo reuerent. qui passi sunt idibus iulij circa annos domini. cccc.

De sancto Jacobo sapiente episcopo et confessore. Ca. clj.

Iacobus cognomento sapiens nishibine ciuitatis: que nobilis est urbs palmyra episcopus vnus fuit ex numero confessorum sub maximiano: qui in nicena synodo arrianam peruersitatem homousion apertissime damnauerunt de quo cassiodorus. v. lib. hystorie partite ponit quod sape rex persarum antiochia palmyra: que alto nomine nishibus dicitur cum inuenero exercitu obsedit: quam cum diuersis modis obtinere per se non possent ipse iulianus fluminis migdonij per ciuitatem decurreris a longe retinuerunt: et ripas excelsiores fecerunt. ut aqua fluuuij se collecta prefleret. Impletis quoque ripis subito quo fecerant aggeres irrumpentes dimiserunt ipse fluminis contra murum: unde murus ciuitatis vehemens aque pon-

duis ferre non valens: diruptus est. Quis sapiens rex dicit alterius expectaret: ut alio siccatore sine bello ciuitatem intraret: orante iacobo vidit murum de nouo constructum et propugnacula fabricata: vidit etiam super murum quandam imperialem habitum decoratum: quem primo quidem existimauit imperatorem romanorum: suosque exploratores affligebat: quia eius aduentum ei nunciare non cognouerant. Dum autem non ipsum esse vidit. illum sagittare voluit: sed sagitta in aere fixa permansit. Et cum nec sic a ciuitatis obsidione discederet oratione sancti episcopi misit decem syniphes et culices innumerabiles in exercitum persarum: qui erant dum quasi nebulam: que homines et animalia adeo infestauerunt: quod exercitum inde recedere compulerunt. Quicquid in pace vir dñi idibus iulij tempore perstantij augusti. Hic sanctus antistes a beato hieronymo in libro de viris illustribus idcirco omissus fuit quod ille tempore syrie lingue in qua is scripserat mentum non habebat. Scripsit autem libros plures: videlicet de fide contra omnes hereses. De charitate generali. De ieiunio. De oratione. De dilectione erga primum spiritualiter. De resurrectione. De vita post mortem. De humilitate. De patientia. De satisfactione. De continentia. De sensu anime. De circumcisione. De asperitate benedictionis per quam in isaiam legitur. Non exterminabis eorum. De christo qui filius dei sit et substantialis patri. De castitate aduersus gentes. De constructione tabernaculi. De gentium conuersione. De regno persarum. De persecutione christiano vum Hec gennadius libro de illustribus.

De sanctis Catilino et socijs martyribus. Ca. clj.

Catlinus diaconus: ianuaris et florētini. Iulita atque iusta martyres apud carthaginē passi sunt. Qui tempore persecutionis christianorum glorioso martyrio per christi nomine coronati positi sunt in basilica sancti i in eadem ciuitate idibus iulij. Hec adeo potest.

De sancto Eustachio episcopo et martyre. Ca. clj.

Eustachius episcopus et martyr antiochie syrie claruit. Qui eiusdem ciuitatis episcopus ob fidem catholicam a perstantino imperatore ariano in trahanopolim thracie ciuitate exilio pulsus ibidem reuertitur xvij. cal. augusti. ut in martylogio colligitur adonit.

De sancto Hilario martyre. Ca. cv.

Hilarius monachus et martyr sub iuliano imperatore in ciuitate ostia passus est. Hic de ciuitate aretio oriundus cum beato donato episcopo et martyre dudum puerfatus est: et plura vna secum miracula perfecit: ut de eo dices in passione donati. vij. idus augu. Post hec in ciuitate ostie degens: gallicanum martyrem eodem veniente suscepit: et in christi fide confortauit. Denique tunc a quadratiano prefide in prefato oppido: cum sacrificare nollet iustibus cesus martyrium sumpsit. xvij. cal. augusti cuius corpus ibidem tumulatum quiescit.

De sancto Leone papa quarto. Ca. cvj.

Leo papa huius nominis quartus natione romanus ex patre rodulpho sergio pontifici in episcopatu romano successit: et sedit annos. vij. menses. iij. dies. vij. Hic primus a parentibus ob studia litterarum in monasterio sancti martini iuxta ecclesiam sancti petri apostoli positus fuit ubi non solum scientia: sed etiam puerfatus tamquam perfectus monachus profecit. Hic sergius papa postmodum faciens presbyterum: titulum sancti quatuor coronatorum eidem assignauit. Quo sergio mortuo necdum sepulto omnes romani cum clerico quoque populus vna voce leonem in summum pontificem elegerunt. Qui mox factus pontifex basilicas apostolorum petri et pauli: et alias ecclesias quas paulo ante saraceni devastauerant honorifice restaurauit. Ecclesiam quoque de nouo edificauit que dicitur sancta maria noua. Carolum ludouici filium imperatorem coronauit. Hic etiam inuidiose super quibusdam criminibus accusatus: synodum congregauit: et seta-

ramento innoxius demonstravit. Cuius etiam tpe alidulphus rex anglor: q potius totius anglie obtinuit monarchia: de notiois ca venit roma. z cora leone papa obtulit tributum scd petro de vnaqz domo: argenteum numu i anno: z hoc tributum vsqz hodie pseuerat. Hic potifex catholicus multe patrie: mltasqz hilitatis diuina scripturaz extitit feruissim: pscrutator: vigilans z oionibz sp intetus. Qui du normanos a romanor finibz deturbare sagit: cu multis capris nunqz pferit se sine alijs relaxari. Hic p neapolitanis in mari z saracenos pugnatis oando collecta fecit. De cuius dextera bñm petru ambulante zc. Et postqz muros ciuitatis leonine reparado pferat: apponendo se ras portis fecit z dixit illa collecta. De q bro petro aplo collocatis clauibz zc. Illi aut saraceni q cu magna multitudie roma venerat spoliatis ecclis du in aphyrica redeunt in mari submersi sunt Leo ho papa morit: z in ecclia scit petri sepelitur. Cuius festum agitur. xvij. cal. augusti. Et cessauit epus dies. vij.

De sancto Alexio confessore.

Ca. cvij.

Alexius filius euphemiani nobilissimi romani z in aula iperialis palatii pmi tpe archadij z honori: iperatoz in vrbe claruit. Qui euphemianus. eccccc. fuos habebat: q zonis aureis cingebant: Ipe ho misericordie opibz insisterat: z in domo sua qrtidie tres mēsas pauperibz pegrinis orphanis z viduis parabat qbz refectis ipe ad hora nona cu viris religiosis cibū sūebat. Cū at eidē multa pēu instātia dñs alexiū filiū pcessisset ex cōiuge aglata nōle ipi abo deinceps i castitate viuere firmauerūt. Puer aut scūs liberalibz disciplinis infra ānos pubertatis pleni erudit: factus adolescēs puellā de iperiali domo duxit vxorē: Cū aut iuuenis cū puella nocte intra cubiculū inclusus esset sponsa suā cepit in dei timore istruere: ac ipam ad pgrinitatis obseruatiā puocare. Dñi anulū suū z caput balthet quo cingebat sibi suanda tradidit: z de substantia sua multū aux accipies occulte ad mare discessit: z ascēdēs nauē laodicia vsqz puenit. Undeqz in edessā ciuitatē syrie pferat: vbi imago diuinitus chri facta in sindone habebat. Quo pueniēs oia que secū tulerat pauperibz tribuit: z vilius induit ipe cū ceteris pauperibz in atrio scit dei genitricis medicare cepit: oia que sibi dabant vltra qrtidianū victū egenis ipendēs: Pat ho de filij absentia admodū cōtristatus: missis pueris ad diuersas mudi pres eū vbiqz pquirebat. Quoz aliq dū ad edessā ciuitatē venisset ab eo cogniti: sz ipm minime cognoscētes: eidē cū ceteris pauperibz elemosynas tribuerūt: q grās deo egit: q a suis suis elemosynā pcepisset. Reuersusqz pueri nunciauerūt: q ipm necubi inuentre potuissent. Quapropt tā parētēs q oēs cognati z affines inconsolabiliter tristabant. Sponsa ho cuz socera se ppetuo māsura in castitate pmisit: donec de spō suo noua pcipe posset. Cū ergo alexius p annos. xvj. in atrio pdicto cōmoratus esset: imago tandē dei genitricis que ibidē erat: custodi ecclie iussit: viz dei alexiū in ecclia intrōmittere: qñ dignus erat: eūqz ei ad oculum ostēdit: quē custos occisus festinus in basilicā intrōdixit. Qd factum dñi cūctis innotesceret: z ab oibus venerari cepisset: humanā gloriā vir dei fugiēs inde recessit. z laodicia vēit ibiqz nauē ascēdēs: cū in tarsum cilicie ire disponeret: dispensate deo nauis a vētis. spulsa in romanū portū appliuit: qd cernēs Alexius disposuit i aio suo nullū extraneo onerosus eē: sz in domo paterna incognitus habitare patre ergo a palatio redeuntē multitudie obsequētū circū datū obuiū habuit: ac post eum clamauit: vt se pegrinū in domo suscipiet: de mēse mēse sue nutriti faceret: vt sui q qz filij pegrini deus misereri posset. Quod pat audies ob amore filij: ipm suscepit: z cibū de mēsa sua ei pstituit: ac lo

cum in domo suappuū tribuit: z ministerio ppūli delegauit. Ipe aut in oionibz pseuerabat: z ieiunijs ac vigilijs insisterat. Famuli aut domi ipm multipliciter deridebāt: et aquā vřsiliū sup caput ei frequēter fundebāt: z multas ei iniurias faciebāt: ipe aut patiēter oia sustinebat. Sicqz xvij. ānis in domo patris incognitus māsit. Adidēs qz per ipm q ei obit appropinquaret: chartā cū atramēto petijt: z totū ordinē vite sue pscriptit. Dñica igit die post missa rū solēnia in ecclia scit petri: vox d scituario sonuit dicēs. Venite ad me oēs q laboratis zc. qd audietes oēs in facies suas ceciderunt: Et ecce vox scdo dicēs. Querite vřū dei vt orat p roma qrentibz illis z nō inuentibz: iteqz dicitur ē. In domo euphemiani qrite. Ille requisitus se de hoc nihil scire dicebat. Tunc iperatores archadij z honorius vna cū potifice innocētio ad domū pdicti viri pueniunt. Et ecce minister alerij ad dñm suū venit: cumqz obijisse nūciauit. Intrās euphemianus ipm defunctū repperit: z vultū ei tanqz angeli rutilantē vidit: voluitqz chartā quā tenebat in manu accipere: sed nequit. Exiēs igit cū hoc iperatozibz z potifici nūciauerit: z illi ad eū itraissent: corpūqz ex parte dei vt sibi cedula dimitteret: adiurassent: accedens potifex manu chartā accepit: z ille statim ei eā dimisit: q de mādato pape corā oī multitudie lecta: Euphemianus hec audies obstupuit: z sacris exanimis in terrā decidit. Cū ho ad se redisset vestes scidit: canos capitis euellere cepit z semetipm discerpēs ac sup corpū filij cornēs amarissime fleuit. Mater eius hec audies qñ leona rūpens reter: scissisqz vestibz tota dissoluta exijt: z lamētabiles voces emittēs: inter ppli frequētā se sup defunctum filiū pceptit: ac ibidē qñ mortua pmāsit: deinde reuolūtēs planctu dolorosū emisit. Sponsa etiā ipius induta lugubri veste cucurrit z lachrymās icōsolabiles supra corpū effudit. Tunc potifex z iperatores corpū in honorato pheretropōnētes duxerūt in mediā ciuitatē: z nūciatū est inuentū esse hoīem quem qrebāt: z oēs ad scitū corpus pcurrebāt. Si qz aut infirmus illud tāgebat: pporinus curabat. Hāz z cecū illuminabātur: z leprosi mūdabātur: z demones suagabātur. Cuius pheretropū pontifex z iperatores ex deuotione portare ceperūt: sicqz oī pplō comitāte corpus ad eccliam scit bonifacij martiris pperduerunt: z illic ei p. vij. dies sepulchz ex auro z gēmis parari fecerunt: in q corpū scit pssor: cōdiderunt: de q odor maximus refragabat q cuncta aromata superabat. Quieuit aut in chio. xvj. cal. augusti circa annum domini. ccc. lxxvij.

De sancta Marina virgine.

Ca. cvij.

Marina virgo in partibus grecie claruit. Hec cum patri suo vnica foret: z pat relicto sculo monasteriū itroisset: eā cuidā ppinquo pmādauit: z in cenobio summa obediētia deo seruire cepit. Cū aut p filia affligeretur: interrogauit eum abbas. cur magis solito tristaretur: q dixit se filium vnicum in seculo reliqisse: noluitqz q cēt filia ppalare Abbas ho q diligebat viz: eidē concessit: vt filius suus in monasterio recipeat. Pat ergo habitu virilitatis induit z mutato noie martinū ipam vocauit. Virgo igitur scit i monachū recipitur: z masculus ab oibz putat: ac frat martinus vocatur. Lepit at valde religiose viuere: z oibz obediētiā exhibere. Cū at eēt annor. xvij. z pat eius mortū appropinquaret: filiā suā vocauit: z eā i scro pposito pfirmavit: pceptis ne cuiqz aliqñ reuelaret q mulier eēt. Adortuo ergo patre tenebat doctrinā ei z erat obediēs oibz. Ibat igitur frateres cū curru z bobus: z monasterij necessaria deferēbant. Vex iussu abbas frat martinus aliqñ cū plastro cepit accedere z fratres ad portandū ligna iuuare. Cōsueuerat aut septi hospitari in domo cuiusdā nobilis pōdachij nomine si qñ eos hora tardior redeūdi prepediret. Cuius filia virgo

lia pgo cum de quodā milite pcepisset interrogata a parētibz: fratrem marinū se violasse asseruit. Qd cum pado chus abbatē nūciasset interrogassetqz marinū cur tñ fla gitū cōmisisset: se peccasse pñtet: z veniā humiliter pcatat. Statimqz abbas illā pberibz cedit iussit: deū de monaste rio eiecit. Ipa pō oīa patientissime ferens: tribz annis ante hostiū monasterij manuit: nec in aliqñ discessit. Sicqz buc cella panis vniū cotidie sustentata. ac si pctm cōmisisset inpenitētia pseueravit. Post triennisi pō infans ablactat: z abbatē nutrit: ac fratri marino tradit educandus: quem pgo dū per biennisi ac si propiū aluit: et cū eo ibidē per māsīt. Tandē eius patientie et humilitatis fratres miser ti abbatē p marino intercedūt: ipsuzqz de ei licētia in mo nasteriū cum paruulo intrōmittūt. Cui abbas pro penitē tia imposuit vt oēs imūditias loci extra deferret: z aquaz necessaria baularer. Ipsa autē hilaritē oīa patienter pñci ebat: et in cunctis grās agebat. Sed post paucos dies in dñō feliciter obdormiuit. Cuius corpus abbas lōge a mo nasterio mandauit sepeliri eo qd absqz penitētia obijisset. Cū autē fies corp⁹ lauarēt: z mulierē esse pñcerent: stu pefacti z territi se in dei famulam grauē deliquisse fatēt. Quod cū abbas cognouisset eā intra monasteriū honori fice tumulari iussit: et cum lachrymis p se z fratribz ab ea veniā postulauit eo qd ipsā ignozas innocēter afflixit. Cor pus ergo sancte virgines in ecclia recōditum miraculis clare cepit. Illa autē que dei filiā infamauerat a demo ne arripit z ad sepulchrū adducta scelus cōfiteri: z post dies. vij. eius meritis liberat. Quieuit autē sancta pgo in dies. xvj. cal. augu. Anno autē dñi. m. cxij. tpe iacobi reo: politudis veneroz. Quidā iacobus de boza parochialis ecclie scē marine de venetijs deuotus sancte pginis: cor pus ipsi⁹ de partibus romane sublatū per nauē venetias direxit: z in ecclia sua collocandū ordinauit. Cuius meri tis naute a maris tempestate liberati sunt. Sicqz corpus sancte virginis venetias delatū in eadē ecclia sepultum est calendas septembris.

De sancta Theodora monacha.

Cap. cix.

Theodora monacha apud alexādrīam claruit tpe zenonis impatoris. Hec nobilis z specio sa virx habuit z diuitē z deū timētem. Cuius sanctitati diabolus inuidēs: viz quendā diui tem in illi pcupiscentiā incitauit: qd eā crebris nūcijs z muneribz molestauit. Sed cū ipm oīno ptemne ret z pctm abhorreret: tandē p quandā mulierē ei missam illā decepit: qd puelle suasi: qd de qdā occidēte sole com mittere minie intruet. Cui⁹ suasiōi puella pñes assensū viz ad se nocte itrore pmisit: et volūtate ei⁹ ppleuit. Statimqz ad se rediēs amarissime flebat: eo qd ipsā pñcientia remor debat. Quā vir eius nimis flentē pñolari studebat: sed il la nullā pñolationē recipe curabat: cām autē flet⁹ eidē nul laten⁹ idicare volebat. Adane autē facto qd dā monasteriū monaliū adijit: et abbatissā interrogauit: an de⁹ qd dā gūe delictū qd diu aduersa pñcēte cōmiserat scire posset. Cui illa rñdet qd deo nihil abscondit: z qd de⁹ videt quicqd q cūqz hora cōmittit. Rediēs q domū qdā die cum vir su⁹ abesset: comā suā pñcidit: z vestimēta viri sui assumens ad monasteriū monachoz: qd p. xvij. miliaria ciuitate dista bat accessit: et vt ibidē in monachū reciperet obtinuit. In terrogataqz de noīe dixit se theodora nūcupari. Ibi ergo offitia oīa humiliter faciebat. z eius ministeriū oibz gratū erat. Post aliqz annos abbas theodorolussit: vt bonos iū geret z oleū de ciuitate deferret: vir autē eius plurimū fle bat: rimēs ne cū viro aliq accessisset. Et ecce angelus dñi ipsi dixit: vt mane surgeret: et in via qd dñi sancti petri flaret: et cōiugē obuiā haberet. Quod cū fecisset: theodora cū ca melis venit z viz recognoscens: sed ab ipso incognita illū

salutauit. Cū autē ille diutius expectasset: z se deceptū cla maret: facta est vox ad eū z qd illeqz ipm pñdte saluauerat vox sua fuerat. Tante autē scitatis theodora fuit: vt mul ta miracula faceret. Hā z hominē a bestia laceratū eripu it: z suis pñibz suscitauit. Ipsaqz bestia maledixit: qd subi to mortua corruit. Diabolus autē scitātē ei⁹ nō ferens et dē apparuit z eā de cōmisso adulterio duriter increpauit: vt illā ad desperatiōem puocaret. Que signū crucis edia dit: z mox demon euauit. Quadā vice dū de ciuitate cū camelis rediret z in qdaz loco hospitata fuisset puella ad eā venit vt secū cōcumberet illā putās esse viz. Qne cum respiceret iuit ad alterū in ipso hospitio facētē et cū eo vox mīuit z de illo pcepit. Cū autē vter ei⁹ intumisset. Inter rogata dixit: se de theodoro monacho pcepisse. Ratū igi puez ad abbatē trāmisit: qd cum theodora increparet: z ille sibi indulgenti ptereret: scapulis sacte puer: impositur: z a monasterio eiecit: qd per. vij. ānos extra monasteriū mā sit: z de lacte pecoz infanē nutriuit. Diabolus autē in spe cie viri sui eidē apparuit: z vt ad se rediret: mīris blādīs tjs pñsuasit: qd cū orasset: demō statim euauit. Alia qz vi ce demones ad eā in specie multaz feraz venerunt: z eaz diris clamoribz z insultibz terrere voluerunt: sed oratiōe fñsa pñestim ab ea discesserūt. Altera vice multitudi mīl tū veniebat: qd princeps pñcedebat: z cū ceteri adorabant: qd cum similiter ab illis inuitat: vt eoz dñm adoraret: illa qd deū se adorare velle diceret: ipsa ante principē adduc tur et flagellis vsqz ad mortē cedidit. Sz dum cōstanter pse uerasset: oīs illa turba demonū ab ea pñellit. Alia qz vie ce aurum multū repperit: deinde canistrum omni ciboz: genere referiū inuenit: sed signo crucis edito vtrūqz euau nit. Post annos. vij. abbas ei⁹ patientiā pñderans ipsaz cum puero in monasteriū introduxit: vbi cū duos annos laudabiliter pegisset: vna cū puero se in cella reclusit: quē postqz oibz sactis montis erudit: spm tradidit: puerqz plurimū flere cepit. Eadē nocte abbas p visiōem asperit qd nuptie maxie parabant: z mulier glā et inenfo lmine circumdata in medio scēoz oīum portabat: z in lectulo io cū dñi pñcedebat. Audiuīqz vocē qd mulier illa theodo rus erat: qui falso de puero accusat⁹ fuerat. Excitatus ab bas cum fratribz ad cellam iuit: z iam illā defunctā inue nit: quā discoopertā feminā inuenit. Adisitqz abbas pro patre puelle: que ipsam infamauerat: z illam ei mulierem esse dixit: z ad oculum indicauit: illeqz de falso crimine cū filia pñiam egit. Angeles dñi etiā abbatē dixit: vt equum cōscenderet: z quēcūqz sibi obuiū ad monasteriū secum adduceret: qui dum pergeret: eidem vir theodore occur rit: et abbatē cōiugem suā obisse asseruit: cuius transitum dñō reuelante didicerat: z eam ad videndā pgebat quem abbas in suo equo assumpsit: z ad monasterium suum de duxit. Venientes quoqz ambo plurimum fleuerūt: z theo doram sepulture tradiderunt. xvj. cal. augusti. Vir autem eius cellam theodore accepit: et ibidem in sanctitate vite permāsīt. Puer quoqz theodore nutricem imitatus omni morum honestate claruit: ita qd abbatē defuncto in mona sterij regimine successit.

De sanctis scyllitanis martyribz.

Cap. cx.

Scyllitani martyres apud carthaginem passi sunt: quorum nomina hec sunt speratus: natalius: cyrtus: beturinus: felix: aquilinus: letarius: ianuaris: generosa: bestia: donata: secūda. Ibi omnes a satur nino prefecto detētipost primā christi fidei confes sionem in carcerem missi sunt: z in ligno cōfisi: deinde gla dio decollati sunt. xvj. calendas augusti. Et dicuntur scyl litani a scyllitana insula ex qua oriundi fuerunt.

De sanctis Symphorosa z septē filijs eius mar.

Cap. cxj.

Symphorosa cum septem filiis suis apud tyburinam ciuitatem sub hadriano p[re]cipue passa est. Hec fuit p[re]cipue b[ea]ti g[er]alij martiris de q[ui] supra dictu[m] est. iij. idus iunij. Et q[ui] septem liberos p[re]creauit q[ui]rum no[m]i[n]a hec sunt: crescentius: iulianus: nemesis: p[ri]mitiuus: iustinus: flaccus: eugenius: q[ui]s o[mn]es hadrianus vna cu[m] matre detinere fecit: et ip[s]am symphorosa[m] iussis palmis cedit: de hic criminibus susp[en]dit: s[ed] cu[m] ea superare nullaten[us] posset: iussit ea alligato feno in fluuiu[m] p[re]cipitari. Lulus frat[er] eugenius curie p[re]cipalis tyburine corpus eius colligens sepelivit. Adhuc aut[em] facto iussit i[mp]erator: septem figi stipites: ibiq[ue] filios ei[us] ad troceas extendi: et crescenti i[n] gurgure tra[n]sfigi: iulianu[m] i[n] pectore: nemesis i[n] corde p[ri]mitiuu[m] p[er] vmbilic[u]m: iustinu[m] p[er] m[em]bra distinctu[m] scindi p[er] singulos corp[or]is: no[n] dos atq[ue] s[er]uituras: flaccu[m] laceris m[em]bris donec moreretur in terra p[re]figi: eugeniu[m] scindi a pectore vsq[ue] ad inferiores partes. Quoru[m] corpa p[re]cepit auferri et p[ro]ijci in fouea[m] alta[m]. Et posuerunt p[ro]fiteces sacroru[m] nomen loci ip[s]ius ad sep[ul]t[ur]e biathanatos quoru[m] corpora requiescunt via tyburina miliario nono: Passi sunt aut[em] xv. cal. augu[sti].

Gugdenes martyr apud carthaginē passa est que plantatio et zete p[re]sulib[us] p[re]sentata iussu ru[mi]ni p[re]sulis: q[ui]ter diuersis p[re]cipib[us] eccl[esi]e: susp[en]sione verata et vngula[rum] horrida laceratione cruciata carcer[is] etiā squalere diutius afflict[us]: cu[m] hec o[mn]ia p[ro] ch[ri]sti no[m]i[n]e p[er]passet nouissime gladio cesa est. xv. cal. augu[sti].

Arnulphus ep[iscopu]s turonens[is]. vt ait sigibertus clauit in in gallia t[em]pore anastasi[us] i[mp]erator[is] qui sc[ilicet] remigij remensis ep[iscopu]s in baptisinate filius fuit: cuius etiā parētes p[ri]o gētilēs t[ame]n postmodu[m] a sc[ilicet]o remigio pueri et baptizati ille rogat[ius]: illa aut[em] euphrosyna no[m]i[n]ati fueru[n]t: q[ui] o[mn]ia sua pauperibus disp[en]sada sc[ilicet]o remigio tradideru[n]t. Remigius vero regi clodoueo i[n] ch[ri]stiano arnulphu[m] eius spiritualē s[er]uitu[m] cōmēdauit. Cui rex v[er]o nobilissimo: stambergā nep[ot]e suu[m] i[n] vxore tradidit. Ip[s]os t[ame]n ambos coniuges sc[ilicet]us remigius ad p[er]ginitatis obseruatiā induxit. Post hec arnulphus reuelatiōe diuina o[mn]ia sua p[er] test[ame]n[tu]m vxori reliquit: eā remigio p[re]mēdās i[n] habitu laicali p[er] annos. xxvij. peregrinatus est. Quodā die d[omi]nico dum post matutinu[m] oraret in eccl[esi]a rauēnate: vidit asam cuiusdā peccatoris nup[er] defuncti: que ad inferna a demonib[us] trahebatur que cūctis ast[er]tibus audientibus sc[ilicet]i arnulphi auxiliu[m] implorabat. P[ro] q[ui] vir d[omi]ni orauit: et statim aia ad corpus rediit. Ip[s]e q[ue] peccator surrexit: et q[ui] ille vir dei e[ss]et: iussu p[re]cipibus ip[s]e saluatus fuisse: oib[us] patefecit. Et p[er]currētib[us] ad eū turbis p[ro]p[ri]o ip[s]e ad vitā dā samā p[re]fessu[m] inde discessit. Deind[em] ap[ud] sequanā fluuiū aliu[m] mortuū e[ss]e p[er]heretro suscitauit: quē secū ad sc[ilicet]m remigiu[m] informādu[m] adduxit. It[em] q[ui]s rhemensē p[ro]p[ri]u[m] ad se cōfluente fugi[ss]et: it[em] q[ui]s p[er]grinās: cū e[ss]et tunonis et ep[iscopu]s vacaret āgelo reuelāte ep[iscopu]s turonen[is]. factus ē: q[ui] laudabilē vitā ducēs: et miraculis clarēs i[n] d[omi]no q[ui]uit. xv. cal. augu[sti].

Rophilo ep[iscopu]s populien[is]. fuit q[ui] verbū d[omi]ni istanter p[re]dicās: et que docebat exemplo op[er]is. p[er]fir m[ag]is miraculo[rum] gl[ori]a insignis fuit. Dum a[ut]em i[n] media via posita interpolien. et luten. oppidum draco immanis apparuisset. q[ui] boies et anialia deuorabat et statu venefico plurimos morbidabat. Sc[ilicet]us rophilus p[ro]p[ri]o suo truduānu[m] ietunū et orationē idcirco sc[ilicet]o q[ui]s mercuriali ep[iscopu] luten. vt hec eadē cum sua plebe facer[et] p[er]suasit: et deinde ambo ip[s]i ep[iscopu]i vna cum clero et p[ro]p[ri]o v[er]i usq[ue] ciuitatis ad locū accedunt: orationeq[ue] p[re]missa sc[ilicet]i p[re]sules draconem de antro p[ro]ducunt: solis q[ui]s suis ip[s]m v[er]i

agnum māfuetissimū collo nectētes pertraxerunt: et i[n] puteo p[ro]fundissimo cluserunt: memoriale q[ui]s supra p[re]fessu[m] i[n] testimoniu[m] miraculi signauerunt: q[ui]s ibi manet vsq[ue] i[n] p[re]sens. Rophilus at ad eccl[esi]am suā rediēs: obitusq[ue] sui diē longe ante p[re]dicās. xv. cal. augu[sti]. q[ui]uit i[n] ch[ri]stio. Sepultusq[ue] est i[n] eccl[esi]a sua miraculis clarus.

De sancto Filastro confessore. Ca. cxv.

Filaster cōfessor sc[ilicet]us dei sacerdos: credēs deo fide plenissima exiens de terra sua relicto seculo p[re]sbyter factus ē: et pauli ap[osto]li m[en]te et opere imitator: o[mn]em pene romanā urbē sua p[re]dicatiōe lustrauit: multosq[ue] ch[ri]sto p[ro]p[ri]os acquiuit. Nō solum ei gētilibus restitit et iudeis: s[ed] etiā arriane perfidie tunc v[er]genti: nā et mediolani gregē d[omi]nicu[m] ab auxetio ep[iscopu] arriano sancti ambrosij p[re]decessorē viriliter defensauit: et brixiaz ciuitatē i[n] fide adhuc rudē sua p[re]dicatiōe ad viā v[er]itatis plene reduxit. Et postq[ui] plurimis miraculis effulsit apud eandē urbē brixiensem i[n] pace quieuit. xv. cal. augu[sti].

De sancto Epaphra discipulo. Ca. cxvj.

Epaphras discipulus de. lxxij. vnus vt ait h[er]onymus: de q[ui] ap[osto]ls ad colosse. p[ri]o m[en]tionē facit. Hic em iube[n]te paulo d[omi]nu[m] d[omi]ni colossensibus p[re]dicauit: et ab eodē colossen. ep[iscopu] ordinatus: clar[us] p[er] v[er]itibus palmā martirij p[ro] sibi cōmēdatis ouibus virili agone percepit. Sepultusq[ue] est apud eadē urbē. xiiij. ca. l. augu[sti].

De sc[ilicet]is Iusta et Rufina marty. Ca. cxvij.

Iusta et rufina martyres i[n] hispania ciuitate hispalī sub diageniano p[re]sidente martiriu[m] p[er]passe sunt. H[ec]e matrone ch[ri]stianissime paupertate detente vasa fictilia mercabant. Et quo q[ui]ntu necessarijs sibi ad victu[m] reueruatis. indigentiu[m] inopiā sustentabat. Cum at i[n] platea ciuitatis vasa distraherent matrone ip[s]ius oppidū idolum lapideu[m] nomie salabouē circumferētes: iuxta morem suu[m] gētilē postulabāt a sc[ilicet]is feminis vas aliquod ad vsum dei sui sibi offerri. Ad cum ille v[er]i ch[ri]stiane facere denegassent. indignate matrone sup[er] idolum earu[m] vasa fictilia iactauerunt: eaq[ue] o[mn]ia cōtrierunt. Iusta vero et rufina idolum eccl[esi]a longius abijcientes p[re]fegerunt: p[ro]pter q[ui]d a p[re]sidente diogeniano detēte p[ri]mo eccl[esi]e extensio[n]e et vngula[rum] laniatione verate sunt postmodum i[n] carcere inedia et varijs doloribus afflicte. Unde q[ui]s educere cum p[re]fessas ad partes alias iter arripere per loca aspera et cōfragosa nudis pedibus post eū trahunt. Tāde iusta sp[iritu] i[n] carcere exhalauit. Corpusq[ue] eius i[n] puteu[m] p[re]iectu[m] i[n] de a sabino ep[iscopu] leuatum atq[ue] sepultu[m] ē. Rufine h[oc] certu[m] i[n] cōfessione cōfracta est. Cuius est cadauer p[ro]bustum. Illa aut[em] illius ab eodē ep[iscopu] collecta vna cum corpore iuxta i[n] ciuitate hispalen. rumulata sunt. Haru[m] passio celebratur. xiiij. cal. augu[sti].

De sancto Arsenio abbate. Ca. cxvij.

Arsenius abbas cum adhuc i[n] palatio i[mp]eratorum archadij et honorij p[re]sisteret: et vt ad salutē d[ir]igeret oraret audiu[it] a d[omi]no vt hofes fugeret et saluaret. Accedens igit[ur] ad manachaem vitā et ibidē orans audiuit: arseni fuge ta ce: q[ui]sce. Adatrons quedā nobilis et sener venit vt abbatē arseniu[m] ex deuotione videret: q[ui] rogatus a theophilo archiep[iscopu]o vt se videri p[er]mitteret: nullaten[us] acquiescit. Tamen illa ad cellam properans: ip[s]u[m] foris a[n] h[oc] stium inuenit: et se ad pedes eius prostrauit. Ille aut[em] cu[m] indignatione nimia eam eleuauit: eamq[ue] dure increpauit: q[ui] cum mulier e[ss]et tantā vagationē facere p[re]sumpserat. Nā cum alie mulieres ab ea redcunte audirent q[ui] abbatē arseniu[m] vidisset: ip[s]e similiter ad eum videndum cōfluere[n]t. Illa aut[em] se nunq[ui]s alicui dicturā p[re]misit q[ui] eum vidisset.

supplicās vt tñ p ipsa oraret. Abbas p se deum oratur
dicebat: vt mem oriā ei⁹ de corde suo dederet. Hec illa au-
diēs turbata n inuē ad ciuitatē venit: p tristitia egrota-
re cepit: qd archieps audiēs ad eā pfolandā accessit: ei⁹
inter cetera dixit: ne de p̄bis senis miraret: qz inimic⁹ per
mulieres viros sc̄os impugnat. Nam credere debebat: q
vir sc̄us p ei⁹ aia sp exorabat. z sic p̄solata cōualuit z ad p-
pria remeuit. Arsenius autē p totū vite sue tēpus sedēs
ad opus manū pannū habebat in sinu ppter lachrymas
que iugiter de oculis eius fluebāt: z totā noctē infomnem
ducebat. M̄ane at cum ppter nature lassitudinē dormire
vellet: somnū tanq̄ malū seruū vocabat: z sedēs. pax sō-
ni surripiebat: statimqz surgebat: dicebat ei sufficere mōa
cho: si dormiterit vna hora si tñ pugnator ē. Cum pater s̄a
ci arsenij nobilissimus senator vitā finitēs z testm faciens
magnā hereditatē filio dimississet: tabellio testm ad euz de-
tulit: qd abbas accipiēs scindere voluit. Tabellio p̄o ei⁹
pedib⁹ puolutus rogabat ne hoc faceret: qz caput eius p-
scinderetur. Cui arsenius r̄ndit: qz prius mortuus fuerat
qz pater eius q ipm heredē fecerat. z iō ipm instituerē non
potuerat: z remisit testm nihil recipere volens. Quadā vice
facta ē vox ad arsenium vt exiret z opera hoim videret: et
egressus vidit ethiopē ligna incidentē z sarcinā sibi im-
portabilē facientē: cūqz ipam ferre nō posset: itez ligna ce-
debat z ad sarcinā diuit⁹ addebat. Viditqz rursus hoim
haurientē aquā de lacu z eā fundētem in cisternā p̄usam
quā aquā pfundebat in lacū: z ipaz nihilominus cisternā
implere volebat. Iterū vidit tēplū z duos hoies in equis
portatēs lignū trāuersum volētes aut tēplū introire nō
poterāt: qz lignum in transuerso portabāt. Et exposuit ei
vox visa dicēs: qz vltimi sunt q portāt lignū iusticie cū sup-
bia nec humiliant. ppter qd a regno dei excludunt. Qui li-
gna incidit: hō ē in pctis multis z p eo vt agat p̄niam non
subtrahit: de pctis s̄z iniquitates addit. Qui aut aquā hau-
rit: hō ē bona opa faciēs s̄z qz cū eis sūt p̄mixta mala pdit
opa sua. Vespere sabbati veniēte die dñico relinqbat post
se solē z extēdebat man⁹ ad celū donec mane sole ascēdēs
faciē eius illustrabat: z sic residebat. Quicūqz aut in pace
vit dñi. xij. cal. augusti. Hec in vitio patrum.

De sancto Iosepho iusto discipulo.

Ca. cxix.

Ioseph qui vocabat̄ barsabas q cognominatus est
iust⁹: vnus ex lxxij. ch̄i discipulis nō fuit barnabas
vt rabanus: z qdā putauerūt: s̄z frater iacobi alphei
ac simonis z iude: filiusqz marie salome secundogeni-
te sc̄te anne z sororis vterine genitricis domini: vt
infra dicef i gestis sc̄te anne. vij. cal. augu. Hic em cum ma-
thia statutus ē ab aplis ad sortiendum in locū iude: vt ha-
beret act. j. ca. Qui p̄dicationis offitio fuit ac fideliter cō-
plēs multasqz persecutiōes a iudeis p ch̄o sustinēs victo-
riofissimo fine apud iudeā deuit. xij. cal. augu. De quo re-
fertur qz venenum biberit: et nihil ex hoc trisie pertulit p-
pter domini fidem.

De sancta Margarita virgine z mar.

Ca. cxx.

Margarita p̄go apud antiochiam sub olivro
p̄fecto passa ē. Hic fuit filia theodosij gētiliū
patriarche que nutrice tradit z ad adultam
etatem veniēs baptizatur: z ppter hoc exosa
patri plurimū habebatur. Cū aut annos: xv.
attigisset: et cū alijs p̄ginib⁹ oues nutrice sue custodiret
z p̄fectus oliv⁹ illac trāsītū faciēs in eius amorem exar-
sit: z cōcitos pueros vt ad se illam ducerent destinauit: qz
tenus si libera esset: eam in vxorem acciperet: si aut ancilla
in concubinā teneret. Quam sibi p̄sentatā de noie et ge-
nere suo ac religione requisiuit: Illa aut respōdit se gene-
re nobilē z nomine margaritam ac religione christianam.
Quam p̄fectus redarguens: qz crucifixum coleret: eam in

carcerē tradi fecit: z ad deoz sacrificia pperauit. Sequen-
ti p̄o die eā sibi p̄sentari fecit z ad deoz sacrificia iurauit.
Quā dñs imolare recusantē in eculeo suspēdi z p̄gis tam
crudelitē cedi fecit: qz sanguis de eius corpore vti de fonte
manaret. Ita vt oēs astātes sup eā deflerēt: ad p̄sentien-
dū p̄fecto ipsam pfortarēt. Quos p̄go dum indignatione
repellebat malosqz p̄siliarios cē dicebat. Itēz p̄fect⁹ iussit
eā vngulis lacerari: a deo vt ipsemet faciē operiret: qz san-
guinē ei⁹ fluentē videre nō posset. Et deū depositā in te-
nebroso carcere recludi mādauit. Drauit aut p̄go ad do-
minū vt inimicū q secū pugnabat ipi visibilē demonstrarē.
Et ecce draco immanissim⁹ ibidē apparuit q os sup caput
ei⁹ ponēs z linguā sub calcaneū extēdēs ipam p̄tin⁹ trās-
glutauit. S̄z cū se absorbendā p̄go cōspirasset: signo cru-
cise munuit: z statz draco per mediū crepuit: z p̄go ille
sa eruit. V̄rabolus itēz vt eā deciperet in spēm hois se
mutauit. Quē vidēs in orōnē se dedit. z cū surrexisset dea-
mō ad eā accessit: z manū eius tenuit. Quē illa p capillos
apprehendit: z sub se ad terrā deiecit ac sup ceruicē ei⁹ de-
strum pedē posuit. Demō at clamabat. Illa p̄go coegit
vt ipsi diceret: cur christianos tam multipliciter tentaret.
Qui respondit naturale sibi odium esse contra viros vir-
tuosos z q̄uis ab eis sepius repellatur. tamen desyderio
se ducendū infestus existit: qz inuider homini de felicitate
quā amiserat. Quis eam recuperare nō possit. Addiditqz q
salomō infinitā demonum multitudinem in quodam vase
inclusit: post cuius mortē cum de ipso vase demones ignē
emitterēt z hoies ibidē thesaurum esse putarēt: vas p̄fre-
gerunt: z demones exsētes aerē impleuerunt. Hic dictis
virgo pedē subleuauit z demō statim euanuit: Adorqz co-
lumba de celo veniēs cum luce nimia virginem pfortauit.
Theorimus at quidā p̄ba virginis auscultans scribebat
nutrixqz illius ipam in carcerē refouebat. Post dies plu-
res puenientibus populis iudici p̄sentat: et sacrificare cō-
temnens. iterū in eculeo leuā: corpusqz eius facib⁹ exurit
miratib⁹ cūctis fortitudinē tenerrime puelle deū in ma-
gno vase aque vincta mittit vt ex penaz p̄mutatiōe cresce-
ret vis doloris. Sed subito terra pcutitur z p̄ginis vincu-
la soluuntur: ipaz illeia pauētib⁹ cunctis egreditur: colū-
ba qz cēlica cum ingēti lumie de celo aduolauit: z in capi-
te margarite aureolā posuit. Quo miraculo q̄tuor gētili-
um exceptis paruulis z mulieribus christo crediderunt z
capitale sniam acceperunt: p̄fectus autē timēs ne aliq cō-
uerteretur: cōcitus beatā margaritā decollari mādauit.
Illa aut p se z suis persecutoribus: necnō z sui memoriaz
agribus orauit ad christum addēs: vt quecūqz in partu
periclitās se innocaret illesam p̄ole emitteret. Factaqz ē
vox de celo q in suis senouerit petitiōibus exauditā. Et
sic gladio p̄cussa martyrij coronā percepit. Cuius corpus
a christianis antiochie sepultum est. xij. cal. augusti. Alibi
autem legitur z passa est. iij. idus iulij.

De sancta Praxede virgine.

Ca. cxxj.

Praxedis virgo filia fuit b̄i pudētis z soror po-
tētiane nobilissime romanor de quib⁹ supra di-
ctum est. xij. cal. iunij. Hec post mortē parentū
cum sorore potētiana omnē facultatē diuisit: et
ceperunt ambe ditissimum patrimonij vendere
et pecunias pauperibus erogare. Adortua veto potētia-
na in sancto virginitatis proposito. Praxedis virgo cum
beato pio papa ipsam sepeliuit z exinde pauperes christia-
nos in domo propria suscipiens eis ministrare cepit: De-
functo quoqz sc̄to nouato ipius virginis germano: beata
praxedis theomas illius i vico lateritij per manus sancti
pij epi ecclesiam consecrari fecit: in qua z baptisterium or-
dinauit. Adartyrum quoqz symmetrij p̄sbyteri z sociorū
sub persecutiōe anronini imperatoris p christo passorum

corpore tumulauit: de quibus supra dictum est. vij. cal. iunij. Quis persecutio quid in grauelceret: beata praxedis orauit ad dñm: vt eam ex hac vita susciperet. Que a dño exaudita post dies modicos egrotare cepit. Et postq̃ om nem substantiam suā pauperibus et ecclesie dispensauit: et in ipsa sancto virginitatis pposito perseverans ad chm ex hac luce migravit. xij. cal. augusti. Sepulta a sancto pasto re presbytero iuxta patrem et sororem via salaria in cimiterio pulchelle.

¶ De sanctis Victore et socijs martyribus. Ca. cxij.

Victor martyr cum socijs suis sub maximiano imperatore in ciuitate: massilia passus ē. Qui maximianus perfecta cede martyr thebeorū in ciuitate sedusi. massiliam deuenit: victoreq̃ militem eidē de christianitate delatum cōphen dit. Quē sacrificare nolēte sunib⁹ per totā urbē distractū alieno pfecto puniendū tradidit. Qui ipm dudū in par ticulo afflictū in carcere trudi iussit: vbi sc̃us victor celesti lumie et angelica visitatiōe pfortatus ē. Que cum vidisset tres milites eum custodiētes: idest Alexander Loginus et Felicianus pueri sunt ad chm. Quos in cōfessiōe fidei impator decollari mādauit. Prefectus p̃o victore eculeo suspensū et sustinē ac neruis cesum: iterū in custodia repo sit. Sed post triduum in dō eductus statuā iouis sibi ob larā vt ei thura incēderet pede euerit. Cui pes ille statim p̃cindit. De cū mole molendini suppositus crudeliter con terit: vix post paululum machina ipsa diuinitus dissipata dū adhuc martyr dñi aliquātulū palpitaret: gladio cedē te vere: victor ac triūphator efficit. Hāc et eodē instanti vox de celo audita ē: viciisti victor bñe corpa vero sc̃orū marty rū iussu cesarij in pelago p̃iecta angelis ministrantibus ad oppositū litus enatātia deuecta sunt: et a ch̃ianis sepul ta. Ad quorū tumulū dū puer cleutherus noie ch̃ianus persecutionē fugiens declinasset oans emisit spm̃: eis de z sc̃is sepulta sociatus. Qui passi sunt. xij. cal. augusti.

¶ De sancto Daniele abbate. Ca. cxij.

Daniel abbas et p̃sbyter egyptius fuit: q̃ dum maneret in sc̃ytha cū fratrib⁹ suis et orationi bus sepe itent⁹ venit ad villā q̃ thementi di ciū vt opa manū suarū videret: de quibus ino pib⁹ subueniret. Rogat⁹ autē a iuene in do mum suā descendit et p̃ vxore ipsius q̃ sterilis erat: orauit vt de⁹ ei sobolē largiret. Cūq̃ mulier post dies modicos cōcepisset: murmurabāt enult⁹ q̃ de abbate q̃ in domo il la fuerat: puella p̃gnans eēt: eo q̃ a viro nunq̃ potuerat grauidari. Quā audiens abbas misit ad iuene: et cū vxor eius peperisset: ipi nunciare curaret. Nato itaq̃ puero ve nit daniel ad domum iuuenis: fecitq̃ illum oibus p̃pinqs et notis p̃uuium p̃parare. Quibus p̃sentib⁹ puerū. xvj. diez adductum p̃ deū adiurauit: vt exprimeret patres su um. Infans autē clara lingua iuuenem illū nominauit: eūq̃ digito ostendit et sic enult⁹ p̃fusi sunt. In alia villa erat hō la tomus noie culogi⁹ q̃ arte sua fidelis laboras: peregrinos quosq̃ hospitio suscipiebat: q̃ dñi abbatē danielē suscepit. et eidē fidelis ministrasset: orauit p̃ eo ad dñm vt auge rent sibi bona tpalia: ad hoc vt ille latiora impēdere posset. Cui orati⁹ senex venerādu apparuit: et abbatē interroga uit: an latonum in fide sua velle suscipere si forte a bonis opibus deficeret. Qui mox p̃ eo fideiussit: et p̃ ala sua deo rationē reddidit. p̃misit. Post dies modicos dū homo il le lapidē excideret: audiens sonū p̃caui p̃cussio lapidē so ramen inuenit: in q̃ thesaurum multū latentē repperit. Et mens autē ne inuenta sibi ab vrbis p̃ncipe tollerent. con stantinopolim abiit: et sub iustino impatore collocatis mu ueribus factus est p̃fectus p̃torij: p̃structoq̃ palatio pau peres traderet obliuioni. Quā cum daniel cōperit: p̃sterna

tus animo p̃stantinopolim perrexit: vt homini loqueretur. sed ab eius familia cesus cū iniuria expellit⁹: vnde et ante crucifixum orare cepit: vt a fideiussore eriperetur. Cui bñ virgo apparuit: et se p̃ eo intercessurā p̃misit. Quā fortat⁹ abbas alexandriā rediit: cui postea christus apparet⁹ di xit q̃ a vadimonio absolutus esset: sed de cetero ab h̃mōt caueret. Cū at ad heremū reuersus eēt post menses tres iustinus imperator moris et iustinianus eius filius corona tur et officiales imperij mutātur. Eulogius a p̃fectura de ponitur: et de mala administratiōe relictus omni substan tia spoliatur. Reuersusq̃ ad villā suā artē primā reperit et hospitalis vt prius esse cepit. Ad quē veniens abbas omnia prout contigerant enarrauit: illeq̃ in melius vitā mutauit. Ascendit aliquando daniel cum discipulo in superiorem thebaidam: et visitatis fratrib⁹ et ab eis reuerē ter exceptus: adeo vt ipi vestimenta p̃sternerent: venit ad cenobium monialium: qd̃ dñi sancti hieremie. Et dum ho spitiū querebat et h̃gines denegaret: eo q̃ vir claustrū illū nunq̃ intrasset: audito q̃ abbas daniel eēt abbatissa illū gratatē suscepit et ad refectionem vocauit: vbi cum inter alias vidisset vñā iuxta viam laternaz in terra iacentē: et que illa eēt q̃ iussit: audiuit q̃ ebrīa et insana erat: et q̃ q̃ si sp̃ p̃manebat: sed pietate dei eam eicere volebat: villa q̃ ei offitā imponebant. Cū q̃ sero omnes ad cellas suas iussent: abbas in orōne p̃noctans vidit illam surgere: et cum lachrymis instanter orare: qd̃ abbatissa ac discipulis ostendit eisq̃ dixit: q̃ p̃ spiritum illā sp̃ talē fuisse cognos uerat: et p̃pter eā solā ad monasteriū ipm venerat: que hu militatis causa se amentē ac ebrīā fingeat: vt oibus con temptui habere. Dñi ergo abbatissa ex hoc nimis compū cta esset: et mane oīa sororibus rettulisset: dum vellent ab ea veniā petere: ipsam necubi inuenerunt sed ianuasceno bi apertas conspexerunt: cedulāq̃ forib⁹ affixā in q̃ scri ptum erat quicqd̃ in vos peccauit parcite: et in christo va lere. Sicq̃ oēs abbatē danieli de cōmissis in sanctā virgi nē veniā postularūt. Ipse q̃q̃ ad cellā suā rediit: sc̃itate p̃fect⁹ in pace q̃euit. xij. cal. aug. Hec in vitis patrum.

¶ De sancta Maria magdalena. Ca. cxij.

Maria magdalēa a magdalo castro cognomi nata clarissimis natalib⁹ exorta patre syro matre eucharīa cū fratre suo lazaro et sorore martha magdalu castellum: qd̃ est secūdo miliario a genesareth: et bethanā que est iux ta hierusalem: et magnam hierosolymarum partē possi debat: ita vt maria magdalu a quo nuncupata est ma gdalena: et lazarus partem vrbis hierusalē et martha bethanā inter se diuisissent. Cū autē hec diuisiō a bundaret q̃ rerum abundantiam voluptas comes sequitur: quāto magis pulchritudine splēduit: tāto corpus suū voluptatē subtrauit: vnde tā noie p̃p̃to perditō peccatrix dicebat. Cūq̃ christum in domo simonis leprosi recūbere cogno uit: ad eum accessit: lachrymisq̃ pedes ei⁹ rigauit et capil lis exersit ac vnguento perunxit: et in tempore gratie p̃i ma solennem penitentiam perfecit: vnde et dominus omnia ei peccata dimisit. Hec est illa cui christus tanta beneficia contulit: et tam maxima signa dilectionis ostendit. Nam ab ea septem demones: idest vniuersa vitia expulsi: in suo eam amore totaliter accendit: familiarissimam sibi consti tuit: eam semper dulciter excusauit: videlicet apud phari seā: qui dicebat eam immundam: apud sororem que dice bat eam ociosam: et apud iudam qui dicebat eam prodī gaz. Cuius dilectione quadriduanum fratrem suscitauit cuius amore martham a fluxu sāguinis liberauit. Hec ad pedes dñi sedens eius verba audiuit dñi caput perunxit iuxta crucē in passione ch̃i stetit: vnguentū parans ei⁹ cor pus inungere voluit a monumento quoq̃ discipulis rece

ventibus nō reſeſſit: cui chriſtus reſurgēs p̄ſo apparuit et aploz coapoſtola fecit. Poſt aſcenſiōez igit̄ vñi āno. xliij. poſt ſtephani lapidationē et diſcipulorū diſperſionē de q̄ habet act. vij. iudei magdalenā cū plib⁹ chriſtianiſ raptien- res. Inſer q̄s erāt beatus maximin⁹ vñ⁹ ex. lxxij. diſcipu- liſ cui ab tō petro ip̄a magdalēa fuerit ſpeciali p̄mēdata lazarū frater ei⁹: et martha ſoror ei⁹ atq; marcella mar- the p̄diſſequa: necnō bea⁹ cedoni⁹ q̄ fuerat cecus a nati- uitate quē domin⁹ illumiauerat et alij plures: oēs iſtos na- ut impoſitos et pelago ſine remo vel remige expoſitos vt in pōro necaret a iudee ſub⁹ propulerūt. Qui deo duce maſſiliā appulerūt vbi cum nemo illos reciperet ſub por- tico cuiuſdā tēpli morabant. Cū aut̄ p̄p̄s ad phanū p̄flu- eret vt idoliſ implaret: maria magdalena vultu iocundo linguaq; diſerta cepit ch̄m p̄ſtantiffie p̄dicare: et plebē a cultura demonū reuocare: vñ mltē admirātes corpis ſpe- ciē et lingue faciēdiā p̄uerſi ſunt. Principi etiā puincie cū vxore ad ſacrificia accedēt: vt plē a dijs impetraret mag- dalena deoz imolatiōez diſſuaſit: et ch̄m illis anſiciuit. Interea apparuit magdalena p̄ viſū iugis p̄cipis: eāq; de crudelitate redarguit: eo q̄ abundās delitijs ſuos dei fame et frigore mori p̄mitteret addēs et minas niſi x̄rū in- duceret vt eoz inopia ſublenar. Nō cū bis admonita fa- cere neglexiſſet: tertia vice magdalena p̄ viſionē vtriq; cō- iugis apparuit: et vultu igneo terribiles minas inuexit niſi feſtinant̄ ſanctis viris de victu et hoſpitiū p̄videret. Cūq; abo cuiq; latēs mutuo ſōnia retuliſſet: exterriti continuo ſc̄ros diſcipulos hoſpitiū receperūt: eiſq; ſ neceſſarijs p̄vi- derunt. Poſt hec cū p̄iceps p̄le careret: mariā rogauit vt ſibi filiā a deo ſuo impetraret: p̄mittēs in ch̄m cum cōiuge credere: ſi hoc ei obtinere poſſet. Tūc magdalēa p̄ eis oia uit: et poſt dies modicos matrona illa p̄cepit. Cūq; prin- ceps ad b̄m petrū videndū romā p̄ſciſci diſponeret: na- tiq; parata eū mulier iā tumēte vtero ſeq̄ vellet: vt ei⁹ q̄uis dudū retinēs inſtātia cōiugis deuict⁹ aſſenſū p̄bu- it et nauē cū familia et vxore aſcēdit: q̄r̄p̄ humerj maria ad eoz tutelā ſignū crucis iſpoſuit. Cui p̄nceps ciuitatis et domus cuſtodia p̄mendauit. Poſtq; autē ſtāte vento pro- ſpero die integro nauigāſſet: ſubito tēpeſtas in mari exor- riſ: et tumefcēte q̄cella doloze parturiēdi mulier āgulta- tur. Que inē p̄ſſuras pelagi filiū peperit et p̄tinuo expira- uit. Cum igit̄ inſās vagiēs mamillaz ſolatia quereret et p̄ nec vbi matrē ſepeliret locū haberet: nec vñ inſatulum alere p̄uidere poſſet: lachrymabiliſ lamētābat: et de mag- dalene plurimū p̄querēbat: eo q̄ ipſius cā tanta incurriſſe mala videbat. Haute autē clamabāt vt corp⁹ in mare p̄ice- ret. Cūq; pegrin⁹ inſtant̄ exoraret: vt aliquatūluſ ſuſtine- rent ſi forte mulier aliq̄ p̄etēra extraſi reſpiraret: vt ſaltem nato puero vbera p̄beret: ecce nō p̄cul nauē collis apparu- it: virq; p̄iceps a nautis p̄cib⁹ et p̄cio: vt illuc applicarēt exegit. In cuius ātro ſecretiori corp⁹ iugis collocauit: et p̄uez māmīs apponēs chlamide operuit: et deo ac beate marie magdalene animā deſūcte necnō curā p̄ueri cū fle- tu amariffimo cōmēdauit: et poſtmodū nauē cōſcēdit nec p̄pter ea a cepto itinere deſiſtere voluit. Cūq; romā ad petrū veniſſet et cauſā itineris expoſuiſſet petrus princi- pē ſuper caſu q̄ dei vxore et filio p̄tigerat confortauit: et in fidei veritate firmavit. Deinde vna ſecum hieroſolyma p̄- rerit: et oia loca ſacra cū eo p̄luſtrauit: ac vñ ad urbem repatriauit. P̄iceps igit̄ elapſo biennio a petro p̄ſolatus diſceſſit: et nauē aſcēdēs ad patriā redire diſpoſuit. Per- ueniēs autē ad collū vbi corp⁹ cōiugis cū paruulo dimi- ſerat applicuit: et p̄uez a maria magdalena p̄ſeruatum ac educatū inuenit: q̄ mox p̄ueoz in litore cū lapilliſ et gla- rez iudebat: vidēſq; nautas applicātes q̄s niſq; viderat: expauens ad matrē vbera ſolita recurrēbat et ſub chlamide

latitabat. Quē poſtq; pater matrēſ mammās ſuggētem aſpexit admirāo p̄e gaudio ineffabili flere cepit. Et ecce mulier a mortu⁹ reſpirauit et vñ cuiq; latēs magdalēe gra- tias egit: q̄ ſibi in puerperio obſetriciſ iplēuerat. offitūz et ſe ac ſuū p̄ſeruauerat paruulū: addēs q̄ de eadē pegrin- natione q̄ vir ſuus venerat: et ipſa veniebat: et oia loca in q̄ bus fuerat: ſerioſi⁹ referebat. Hā ſicut petrus vix ſuū ad ip̄a loca p̄duxerat: ſic et illā beata maria magdalena codē comitata fuerat. Sicq; p̄nceps p̄cepta coniuge et par- uulo iā bimo maſſiliā repetijt: magdalene q̄ ſibi euenerāt enarrauit omniaq; idolorū tēpla deſtrūēs cū oī populo baptiſma ſuſcepit. Tūc ecclīa in ch̄i nomie p̄ſtruxerūt: et b̄m lazarū in ep̄m maſſilie p̄ſtituerunt. Deīn ad ciuita- tem aquē accedentes p̄dicatōne ac miraculiſ cunctum populum p̄uerterunt: et maximinū ibidē in pontificem or- dinarūt. vt dictū eſt ſupra ei⁹ geſtiſ. iij. idus iunij. Ante rea beata magdalena heremū aſprimū petijt: in loco an- gelicis manib⁹ p̄parato. xxx. ānis incognita māſit: vbi nec aquaz fluēta nec plāte cuiuſplā crāt ſolatia: vt ſic dareſ itelligi q̄ nō terrenis dapib⁹ ſed epuliſ t̄m celeſtib⁹ eam chriſtus diſpoſuerat ſatiare: ibiq; p̄ ſingulos dies ſeptē ho- ris canonicis ab āgelis in ethera leuabat et celeſtib⁹ p̄cēti- b⁹ reſiciebat: iſiq; p̄ eoſdē angelos ad p̄pria reducebatur. Sicq; ſaciati nullis alijs corporaliſ alimētis indigebat. Sacerdos autē qdā ſolitaria vitā eligēs: q̄ ſibi ad .xij. ſta- dia ab eodē loco cellā p̄ſtruxerat: die qdā voces angelorū audiuit: et oculis corporeis aſpexit q̄lter magdalena ab angelis in ethera leuabat: et poſt hora ad ipſm locū reduce- bat. Qui cū p̄dictā viſionē ſubtili⁹ intueri velle t: ſo ſe cō- mendās ad locū acceſſit: et cū eēt vicin⁹ tremore reſolui ce- pit: ita vt vix incedere poſſet. et intelligens ibidē eē celeſte ſacramētū ipſam p̄ſonā vel creaturā: q̄ ibi erat p̄ ch̄m ad- turat: vt quid vel q̄lis eſſet ſibi ediſſerat. Quē magdalena vt p̄pius accedat: hortat: et appropinquātem benigne al- loquitur: ſeq; ex peccatrice illā famoſā eſſe teſtat: q̄ in euāge- lio memorat q̄ ch̄ ſi pedes lachrymiſ abluit: et ſuoz crimi- nū veniā p̄meruit: q̄ in ipſo loco p̄ annos triginta oibus incognita p̄manſerat: et q̄tū talib⁹ dapib⁹ reſecta nullo alio cibo aliq̄ eguerat. Et q̄ obitū ſuū ſibi a dño reuela- tum agnouerat: iſpoſuit ſacerdoti: vt ad ſc̄m maximinum ep̄m accederet: et oia ſibi viſa narraret: ac ipſm ſui parte ro- garet: quatenus die dominico p̄ximo hora matutinali in ecclīa ſua eſſet: vbi magdalenā angelicis allatam man- bus inueniret: que dominica ſacramenta ab eodē per- cipere veller. Qui ad eius p̄titionem ei chlamydem ſuā conceſſit: vt nuditatem ſuam tegeret: quatenus ad ecclī- ſiam honeſtius ire poſſet. Sacerdos igitur concitus ma- ximum adijt: ei⁹ iuſſa cuncta ac viſa per ordinem pa- teſecit: qui die ac hora ſtatutis ecclīam ingreſſus ad ma- gdalenam repperit in chori medio angelorum: qui cā ad- duxerant conſiſtentem: que duorum cubitorum ſpatio a terra eleuata extenſis manib⁹ in aere ſubſiſtebat: cui uſ- q; vultus ex frequentia angelorum: quali ſolis radius re- fulgebat. Ad quam cum maximinus accedere formida- ret: ab ea confortatus eſt: vt ſiliam ſuam agnoſceret. Qui conuocatis clericis et ſacerdote p̄dicto corpus chriſti ei- dem obtulit: quod ſancta dei cum magna lachrymarū in- undatiōe p̄cepit: deinde corpora ante altare p̄ſtrato ipſo inter angelorum manus ad deū enolauit. xj. calen. augu. corpusq; nimio odore p̄ ſeptē dies fragrauit: quod bea⁹ maximinus ibidē deuotius ſepeliuit: et poſt mortem ſuā ſe iuxta eam tumulari p̄cepit. Temporib⁹ autē caroli ma- gni. ſc̄z anno domini. cccccc. xlix. gerar dux burgū die li- beris carēs: multa pauperib⁹ largi⁹ erogabat: et multas ecclīas et monaſteria fabricabat. Cum autē cellaceſi. mo- naſterium p̄ſtruxiſſet: miſit ipſe et abbas ipſius loci quof-

dam canonicos ad aquen. ciuitate vt inde brē marie magdalene reliquias trāsportaret. Qui venientes p̄dictā ciuitatē a paganis euerſā inueniūt. Caſu tñ qdā ex marmore ſepulchry aſpiciūt: cui⁹ ſcūptura: demonſtrabat quod corp⁹ magdalēe ibidē q̄ſcebāt: q̄ noctu p̄ringētes: aſſūptes reliq̄as ad hoſpitiū deportarunt: q̄ p̄ncipalio: in ipa nocte p̄ viſū a magdalēa admonet: ne timeāt: ſ; ceptū op⁹ p̄ficiat. Lū āt ad mediā leuā ad celiacen. cenobiū p̄ pinq̄ſſent: nullatenus in mouere reliq̄as potuerūt: donec abbas z mōachi oēs ſctō corpi obuiā proceſſionalit̄ exte- rūt z iſpum cum omni reuerentia ſuſceperunt quod ibidē tacet miraculoſo choruſcans.

De ſctā Scyntiche diſcipula. Ca. cxxv.

Scyntiche diſcipula aploz fuit. de q̄ br̄s paul⁹ ad philip. iij. ca. mētionē facit. Hec i vita aplica cū oi religioſe p̄ſeuerās philippis dormiuit: ibidē ſepul- ta. xj. cal. aug. vt dicit ado ex hyeronymi martylo.

De ſancto Platone martyre. Ca. cxxvj.

Plato martyr apud ancyrā ciuitatē galatie pro uincta paſſus ē tpe maximiani ſperatoris ſub p̄fecto agrippino: q̄ puul⁹ z locuples a parētibus relict⁹ oia ſua paupib⁹ diſpēſauit. Quē z p̄fect⁹ teneri fecit vt ſacrificaret: q̄d cū renuerz. a. xij. viſis ſibi vi- ciſſim ſuccedētib⁹ p̄io qdē grauit̄ cedit ſ; imobil⁹ p̄ſiſtēs carceri mācipat: deſū poſt dies. vij. ſup̄ ferreū lectū extēdi- tur: z carbonib⁹ ſubter ſtratis oleo reſina cera ac bitumē p̄ſuſus torret. Lū āt p̄dicta in cū nil p̄ualeret: cūctis cer- nerib⁹ angelica viſitatiōe p̄fortat: odoreq̄ nimio fragra- te reſouet. Quo miraculo plures ad dñm p̄uertunt. Poſt hec in eculeo appendit: malaq̄ ferrea ignita ei⁹ lateribus adhibent. Et cū hec etiā patiēt toleraſſet: mādauit iudex vt corrigie de ei⁹ corpe traherēt q̄s ſctūs ſuſcipiēs in ſaci- em p̄fecti tactauit. dehinc in cuſtodia reduct⁹. xviij. dieb⁹ fame afficit: ſ; a dño p̄fortat. Nouiſſime aut̄ ſubēte p̄fecto extra ciuitatē i locū q̄ dī cāpus ducit: z ibidē gladio capi- te trūcat: vbi z a fidelib⁹ digna reuerētia tumulat. xj. calē. auguſti.

De ſcto Vandegisillo abbate. Ca. cxxvij.

Vandegisillus abbas q̄ z vando vt ait ſigiber- tus anſegili maioris dom⁹ nepos ex valciſo fratre floruit tpe iuſtiniani ſcti. Qui cenobia ſiſcanū z fontanellā dño fundauit. Hic i vere- dinēſi regioe or⁹ nobili parētē. ſ. valciſo pipi- ni francoz regis filio: ſub rege dagoberto comes palatin⁹ ab eo cōſtitutus ſtrenue offitiū exercebat. Cui inuito illu- ſtrē puellā rex in vxorē tradidit: quā tñ ipe ad caſtitem ſuaſit. vñ. z illa ſcrimonalis: ipe vero deſerta curia mona- chus effectus ē. Qui cū ſcto viro valfrido in loco q̄ dicit̄ mōs falconis primoren⁹ habitauit. Lū aut̄ rex ſctūs licet pio poſſe renitētē de mōaſterio eductū violent⁹ ad curiā traherz: intrās palatiū pauperē cū vehiculo offēdit: z i lu- tū piccit. quē cū alij p̄tereunt vādegisillus de eq̄ deſcen- dens pauperē e ceno ſubtrahit. Statimq̄ angelus inopi viro aſſitit z veſtē deturpatā emendās candidiorē q̄ an- fuerat reddidit. Quo miraculo p̄ſpecto rex illū ad mona- ſterii redire permiſit. Unde ad territoriū heliſgāgiū pre- xit: vbi z cenobiū in p̄prio fundo p̄ſtruxit vbi z plurimas dyaboli inſidias p̄peſſus oēs dei grā ſuperauit. De iſi iuſ- ſu diuino p̄monit⁹ veniēs rothomagū a ſcto andoeuo ſub diacon⁹: inde leuita ordinat. Ac poſtmodū carnōtū rēdēs a ſcto audomaro in p̄byterz p̄ſecrat. Poſt hec fontanelle monaſterii p̄ſtruxit in q̄ cum godone eius nepote deo ſer- uire ſtudiuit: vñ alimentis ſibi deſicientib⁹ a bathylde re- gina per viſū a deo monita plauiſtris onuſtis cibarijs viſi- tat. Ibiq̄ vſq̄ ad annos etatis ſue. xcij. labori manuſ inſi- ſtens in dei ſuitio p̄maſit. Demū graui egritudine p̄ſſus triduos in c̄raſi rap⁹ ianuā ſibi celi patefactā: p̄ſpexit.

Sicq̄ deo ſp̄ſi reddidit. xj. cal. aug. auditaq̄ ē in ei⁹ tran- ſitu a qdā diſcipulo mellisua cātilena. Sepultuſq̄ eſt in ecclia ſcti pauli vbi z p̄ annos. xl. permāſit vbi z ſctūs au- ſbert⁹ ep̄s annis. xj. ſctūs viphranus annis. ix. q̄uerūt. Anno aut̄ dñi. ccccclxxij. hoz triū corpora miro odore fragrantia z tā in mēbris q̄ in veſtib⁹ oīno incorrupta ad eccliam ſcti petri trāſlata ſunt. cal. apul. vbi m̄tracul cho- ruſcātia reſeſcunt z digna fidelit̄ veneratiōe colūtur.

De ſancto Apollinare ep̄o z marty. Ca. cxxvij.

Apollinaris ep̄us ap̄s Baucennā paſſus eſt tpe reſpalliani impator. Hic antiochen⁹ gſe bea- ti petri apli diſcipul⁹ cum eo ex antiochia ro- mā venit: quem pet⁹ Baucēne ep̄i deſtinante Et appropriās ciuitati ap̄s quēdā militē noie- treneū. hoſpitat⁹: filiū ei⁹ cecū inuocato ch̄i noie illumi- nauit. ipm cū parētib⁹ baptizauit. Qd miraculū cū tribu- nus a militē didiciſſet. Apollinarē aduocauit vt vxorem ſuā noie teclā p̄ annos plurimos decubētē ſanaret: quam nullus medicorū erigere poterat. Cui⁹ manu apprehēdēs mox illā crexit: z ipam cū viro z filijs ac oi familia necnon plurib⁹ ex militib⁹ ad ch̄m p̄uertit. Et apud eſdem tri- bunū annis plurib⁹ māſit: vbi z ad ſe inſirmos venientes ſanabat: et multos ad ch̄i fidem adducebat. ac p̄byteros z clericos ordinabat. Poſt annos ſo duodecim cum p̄dicta- dux ſaturninus audiſſet: apollinarē detineri fecit. ac pon- tiſicib⁹ capitoliū rauēnatis tradidit. Ductuſq̄ ad templū iouis vt immolaret: cū diceret ſacerdotib⁹ aurū et argētū p̄dolis oblati melius pauperib⁹ dari q̄ aſi demones ap- pēdit: ptinus ſuſtib⁹ cedit: z ſemiuuius relinq̄tur: ſ; a diſci- pulis collect⁹ in domo cuiuſdā ch̄iſtiane vidue. vñ mēſib⁹ reſouetur. Unde venit ad ciuitatē claſſis: vt quēdā boniſa- ciū nobiliſſimū mutum effectū curaret. Et cū domū ingre- deretur puella habēs ſp̄m immundum clamabat vt inde diſcederet alioquin ligatis pedib⁹ eum extra oppidū tra- hi faceret. Quē apollinaris increpans p̄ſeſtim z illa exte- coegit. Et poſt hec inuocato ch̄i noie muto loquendū ſa- cultatē reſtituit. Sicq̄ pluſq̄ quingētos gentiles conuer- tit. poſt dies modicos a paganis ap̄phenſus: iterūq̄ ſuſti- bus ceſus phibebatur ieſum noiare. qui tacens in terra ip- ſum verum dei filiū exclaambat. Tunc nudis pepib⁹ ipm ſuper p̄unas ſtare fecerūt. Deinde extra urbem claſſis eie- cerunt. Qui cum ch̄iſtianis extra muros in tugurio lati- tabat. z ad ſe venientibus ch̄iſtum predicabat. Unde ad emiliam. puincia euangelizandā acceſſit. Interimq̄ calo- cerus p̄c̄byter rauēnatem eccliam gubernauit. Res- greſſus igitur rauennam ad domū ruſi patricij adduct⁹ ē vt filiā eius inſirmā ſanaret. Sed mox vt ingreſſus eſt domum puella deſuncta eſt. Rufus autē deſlebat. deoſq̄ contra ſe p̄pter illius aduentum iratos dicebat. z ob id ſi- liam ſuam occiderant. Cum aut̄ ſanctus oraſſet. z puella de morte reſurrexit. z nomē ch̄i cōſitēs cum matre z ma- gna multitudine baptiſma ſuſcepit. e virgo permāſit. Re- ſus ſo poſtmodū martyriū ptulit. vt diceſ de eo in ei⁹ paſ- ſione. vi. cal. ſeptēbris. Audiēs hoc ceſar ſcripſit ad meſſa- linū p̄fectum p̄torio. vt apollinarē aut ſacrificare faceret: aut in exiliū mitteret. P̄fect⁹ ergo ipm ſacrificare nolē tem ſuſtib⁹ cedit iuſſit: z in eculeo extēſum torqueri. deide aquam feruentē in eius vulneribus lactari: et ſic graui pō- dcre ferri vincitum i exiliū mitteret voluit. Tunc ch̄iſtia- ni animo accēſi in paganos irruerunt. plus q̄ ducentos ex eis ceciderunt. P̄fect⁹ autēz fugit. et apollinarē i car- cerē trudi fecit. deinde carenti vincitum nauī impoſuit. et cum tribus cum ſequentib⁹ clericis in exiliū deſtinante. Ortāq̄ tempeſtate. nauisq̄ ſoluta. ſanctus dei cum duob⁹ clicis. et duobus ſolus ex militibus naufragiū euadēs ip- ſos milites baptizauit. cum q̄bus myſſam p̄cepit et nobis

tem quēdā leprosum mūdauit ⁊ plurimos ad fidē pduxit. In d ad rīpā danubij in pres thracie prāsūit. Lūqz eoz idola nulla darēt respōsa. vir ab vno eoz didicerūt. qd nec apollinaris in partib⁹ illis maneret. vñ eoz nullum eis rīsum dare possent: quē pagani reptū exuerunt: ⁊ fustib⁹ cesum nauigio rauenne remiserunt. Post annos igit tres ad eccliam suā regredit ⁊ a chītanis cū summa leticia suscipit. Itēz aut post dies aliq̄t a gentilib⁹ capis. ⁊ ad templū apollinis adducit: cui⁹ simulac⁹ vidēs maledixit ⁊ cōtinuo pfractū corruit. Qd vidēs pōtiffices ipm tauro iudici pfractū. cū aut filiū ei⁹ cecū illuminasset. taurus credit. ⁊ ipm de manibus paganorū creptū quorū annis in padio suo manere fecit. vbi ad se venientes in fide chī docebat. ⁊ multa sup lāguētes miracula faciebat. Post hec taurus a pōtifficib⁹ vespasiano accusat. Qui rīdit: qd iperatores deos vindicare nō hnt: s⁹ ipi de inimicis suis se vlcisci pnt: si ab eis ledunt: misit tñ legationē ad demosthenē patriciū vt apollinarē fm leges iudicaret: qd scīm martyrem ad suasionē pōtifficū tradidit cui dā centurioni chītano in carcere detinēdū: cui⁹ rogatu dū in vicū leprosoz pgeret vt ibi ppē furorē gētiliū latitaret. a pagāis insecut⁹: ⁊ vscqz ad morē diutissie ces⁹ ē. vbi p dies. vij. supiuiēs: ⁊ discipulos admonēs spm tradidit: ⁊ iuxta muros classen. opidū sepultus fuit. x. cal. augusti. circa annos dñi. lxx. vbi ⁊ quiescit miraculis redolens.

De sancto Apollinare epo ⁊ pffessore. La. cxxix.

Apollinaris hieropolitanus eps tpe marci antonini iperatoz claruit: qd vir exim⁹ doctrina ⁊ scititate refulsit. Libz apologeticū p chītanā rēligiōe eidē pūncipi conscripsit. Extrāt ei⁹ us ⁊ aduersū gētes quinqz volumina. De pita te duo. Itēz aduersum cataphrygāz heresim mōranti: scz priscille ⁊ maximille isanor ⁊ pseudo pphetaz. In hie ropolitana quoqz ciuitate diem obiit: bidēqz corpore qui escit. Hec hieronymus libro de viris illustrib⁹.

De sancta Christina virgine ⁊ mar. La. cxxx.

Christina pgo in tyro ciuitate italie qd ē circa lacū vullinū passa ē sub pside iuliano. Hec nobilib⁹ parētib⁹ orta i eodē oppido a patre vrba nō pside i quadā turri cū. xij. acillis collocata est: deos aureos ⁊ argēteos secū hñs. Et cum ppter ei⁹ elegātē pulchritudinē a multis i iugū pererēt parētes ei⁹ nulli eā pcedere volebant cupiētes vt i deorū cultura pgo diuti⁹ pmaneret: ipa aut a spūscō docta deorū sacrificia abhorrebat: ⁊ icēsa dñs imolāda i fenestra ori étali deo celi incēdebat. Cui orāti angel⁹ appuit: eāqz de chī fide pleni⁹ instruit. Cū ā p ab ancillis eā chītanam eē didicisset: biadit⁹ mltis ad culturā deoz pūocabat: illa p vni deo sacrificiū se offerre rñdebat. Post hec ā chīstina idola patr⁹ pfragit. ⁊ descēdens ad turrē ianuā aurū ⁊ argentū paupib⁹ erogauit. Rediēs pater vt deos suos adoraret: cū id qd filia fecerat: ab ancillis audiuiset: irat⁹ iussit eā expoliari: ⁊ a duodeci vir⁹ sibi vicissim succedentib⁹ cedi: donec ipi lassī deficerēt: deū catenis vinctā in carcerē reclusit. Audiēs hec māt scissis vestib⁹ ad carcerē prexit: ⁊ filie pedib⁹ se pstrauit: obsecrās eā vt paterna vota pficeret. Lūqz nihil posset suadere ad vix redijt: qd sibi illa rñderat indicauit. Quā pat vrbanus ad tribunal suū adductā ad imolandū dñs hortabā. Lūqz oīno cōtēneret: iussit carnes ei⁹ vngulis ferreis radi ⁊ oīa ei⁹ mēbra tenera lacerari. Christina aut de carnibus suis accipēs in vultū patr⁹ ptecit: dicens vt carnē a se genitaz: vt canis roderet: ⁊ suo se sanguine satiarer. Tūc ipam rore al ligari fecit igne supposito ⁊ oleo desup effuso: s⁹ erumpēs flāma mille ⁊ qngentos gētiliū interfecit. Pater āt hec oīa magis artib⁹ ascribēs ipam itēz in carcerē mitti iussit.

que statim angelo vilitate sanata ē ⁊ refecta. Facta qd no cre iussit puer⁹ suis: vt molarē lapidē grandē ad collū ei⁹ ligarent: ⁊ sic in mare. i. in lacū vullinū pūcerēt. Quā mox angeli assumpserūt: ⁊ sup aquas eā enatare fecerūt. Chīs p ad eā descendit ⁊ ipam in eodē lacu manib⁹ proprijs baptizauit: nomēqz suū eidē imposuit. Ac demum illā mīchaēli archāgelo p̄mendauit: qd eā incolumē ad litras reduxit. Qd audiens pat chīstinā itēz detentam custodio mancipauit: eāqz mane decollari mādauit. In ipsa aut no cre vrbanus repentina morte extinctus est. Hinc successit p̄ses iniquus noie diō: qui cunam ferreā succēsam oleo resina ⁊ pice liquatis plenā fecit parari: ⁊ chīstinā ibidē immissā a quatuor vir⁹ agitari. Que dñm tota mēte laudabat: qui eā nuper renatā vt infantulā in cunabulis agitari volebat. Et cū nil lesiōis pertulisset putās iudex qd maledicta in capillis ei⁹ laterent: fecit caput eius radē: ⁊ nudā ad apollinē duci. Que idolo imperauit: ⁊ cōfessum in puluerem redactū corruit. Qd iudex audiens expauit: ⁊ spm mox emisit. Quo miraculo tria milia hominū ad chīstianū conuersi sunt. Hinc successit ⁊ tertius p̄ses iulianus: qd fornacē succendi fecit: ⁊ virginē ibidē includi: vbi p dies. v. cū angelis cātans: ⁊ deambulās illesa permāsit. Cū aut hoc iudex magis attribueret: duos aspides duas vipas ⁊ duos colubros ad eā per veneficū dimitti mādauit: sed vipe pedes virginis lingunt: aspides nil nocentes ab vberibus pendens colubri collo se volentes sudorem sugūt. Lūqz veneficus bestias irritare velle: serpentes in eā impetum fecerunt ⁊ p̄tinus occiderūt: virgo aut dñi serpentes suo imperio ad desertū misit ⁊ orans mortuū suscitauit: ⁊ ad chīm puertit. Tunc p̄ses māmillas eius precidi fecit: de qbus lac p sanguine fluxit. Post hec linguam ei⁹ amputari iussit. Que linguā abscissā in facie iuliani ptecit ⁊ oculum eius percutiens excecavit. Lūqz lingua pcisa diserte nihilominus loqueret: iratus iudex duas sagittas circa cor ⁊ vnam in lat⁹ eius dimitti pcepit. Sicqz pcussa spiritum deo reddidit. Sepulta in tyro ciuitate a chītanis. ix. cal. augusti. Circa annū dñi. cclxxvij. Corpus aut ei⁹ delatum venetias in mōasterio monialū scī marci de amianis epo torcelli ab icolis loci nunc quiescere perhibetur.

De sanctis Riceta ⁊ Aquilina marty. La. cxxxi.

Niceta et Aquilina sorores martyres in lycia ciuitate amon passe sunt. Hec speciose puelle de corporis sui prostitutione viuentes: cū beatus christophorus martyr in eadem ciuitate a rege dagnio in carcere detineret: iussu eiusdē regis ad christum sanctum martyrem misse sunt: promissis eis muneribus si cum secum peccare facerēt: ⁊ ad deoz sacrificia pūocarent. Quas beatus christophorus ad chīm conuertit: vt dicez in passione eius. ix. calen. augusti. Qd audiens rex puellas cōprehendi fecit: quas ad deorū sacrificia inuitauit. Que dixerūt vt iussu regio platee mūdarentur: ⁊ oēs populi ad templū cōgregarent. Quo fctō cū ille tēplū introissent cingula soluentes in colla deorum posuerunt: ad terrā trahentes cōfregērunt. Quapropter rex dagnus iratus eas catenis suspendi fecit: ⁊ vudu torqueri: ⁊ de hinc in ignem copiosum iactari. Que cū inde illese egressę fuissent: iussit rex ambas pariter in chīstī cōfessione gladio cedi: que passe sunt. ix. calen. augusti.

De sanctis Victore ⁊ socijs martyribus. La. cxxxiij.

Victor militaris cū duobus germanis: vñ trichino ⁊ anetogeno apd hermicā hispanie ciuitatē passi sunt: qui diuersis examinati suppli: cū tadē p chīstī nominis cōfessiōe gloriosa: sagladio capite trīcari: martyrij palmā pcipe meruerūt. nono. cal. augusti. Hec i ad in suo martyrio.

De sancto Iacobo maiore apostolo.

La. cxxxiij.
r iiij

Iacobus ap[osto]lus qui d[icitu]r maior ad differētiā alterius iacobi qui d[icitu]r minor: nō q[uod] hic maior illo fuisset erate sed p[ro]p[ter] vocatiōe filius fuit zebedei z marie sororis matris d[omi]ni a q[ui] z ip[s]a maria iacobi cognominata est. Sicq[ue] p[ro]sobrin[us] extitit ch[risti]. z frat[er] iohannis euāgeliste. Qui post ascēsiōe d[omi]ni dū p[er] iudeā z samariā p[re]dicasset in hispaniā tādē iuit: vt ibi p[re]bū d[omi]ni seminare. S[ed] cū ibi q[ui] nihil p[ro]ficere videret: eo q[uod] solūmō. ix. ibi discipulos acqui- sisset: duos ex illis ibidē cā p[re]dicatiōis reliquit: z alios. vii. secum assumēs in iudeā rediit: vbi dū euāgelizaret ch[risti]m magus qdā noīe hermodenes cū phariseis discipulū suū noīe philetē ad eū misit: vt eū disp[ut]ādo p[er]vinceret q[uod] sua p[re]dicatio falsa eēt. S[ed] cū ap[osto]ls ecōtra eū rationib[us] supasset z multa corā eo miracula fecisset: rediit philet[us] ad hermo- genē doctrinā iacobi approbans z miracula recitās: ac se iā eius discipulū effectū p[re]stās. Quē hermodenes irat[us] arte magica adeo ligauit: vt se moueri nō posset. Quē cum philetēs iacobo p[er] puerū nūciasset: misit ad eū ap[osto]ls sudari- um suū. cui[us] p[er]actu p[re]stigiū solut[us] philetēs. hermodenis artibus insultauit: z ad apl[um] properauit. Tunc hermo- genes demones ad illos misit: vt ambos vinctos ad se addu- cerēt. Qui ad iacobū veniētes in aere vlulabāt aduentus ip[s]or[um] cām publice cunctis audietib[us] p[ro]p[ter]labāt: seq[ue] cate- nis igneis religatos z plurimū cruciatos ab angelis de- plorabāt. Quos ap[osto]lus mox excoluit: eisq[ue] mādauit: vt ab hermodenē accederēt: z ip[s]m in nullo ledentes ligatū solū mō sibi deferrent. Qui abesites manus ei a tergo ligauit: z vinctū ad iacobū p[er]duxerunt. Et p[er]querētes q[uod] eos cruciādos misisset apl[um] rogabant: vt eis p[re]t[er]itū p[er]ceder[et] q[ui]t[us] suas iniurias z ip[s]or[um] incēdia vindicaret. Quē ille eos interrogaret: cur philetē ip[s]is assistere nō tenerēt. De- mones rīderunt q[uod] nec formicā: q[ui] esset in eius cubiculo cō- tingere posset: iacob[us] aut[em] exēplo m[ag]i bona p[er] malis red- dere cupiēs philetē iussit: vt hermodenē q[ui] ip[s]m ligauerat: solueret: z eius libertati redderet. Cōfusus hermodenes stabat: z recedere nō audebat: q[uod] iram demonū: ne eū occi- derent: nimīū timere dicebat. Qui ap[osto]ls baculū suū dedit: z ille securus abiit ac oēs libros artis magice ad iacobū cremādos apportauit. Ap[osto]ls nō ne forte odor incendi[us] ve- xaret incautos illos in mari demergi mādauit. Quo pacto hermodenes ad apl[um] rediit z veniā postulauit: cepit q[ui]q[ue] in dei timore adeo p[er]fectus eē: vt etiā in noīe ei[us] plurime p[re]t[er]ites fierēt. Hec vidētes iudei zelo p[er]moti apl[um] adierūt z q[uod] iesum crucifixū p[re]dicaret: increpauerunt. Qui postq[uam] eis aduentū z passiōe ac resurrectionē ch[risti] p[er] scripturas euident[er] p[ro]basset: z plurimi credidissent. Abiathar p[ro]fiter annū illius seditionē in p[ro]p[ri]o excitauit: z ip[s]m teneri fecit. Tunc iohannis scriba funem in collo ei[us] misit: z cū multitudine iudeor[um] apl[um] ad herodē agrippā p[er]traxit quē herodes iudeis p[ro]placere curās d[omi]nari mādauit. Quē ad marty- riū duceret: quidā paralitic[us] in via iacens ad eū clamauit vt ip[s]m sanaret quē ap[osto]ls p[er]f[ec]ti iuocato ch[risti] noīe sanū effe- cit: q[ui] vidēs iohannis scriba p[re]fatus q[ui] funē i collo ei[us] miserat ad ch[risti]m p[er]uersus ē: z cū ap[osto]lo decollat[us]. vt infra p[ro]p[ri]e dicitur. Ap[osto]ls ergo d[omi]ni ad locū adduct[us] capitis obtruncatiōe mar- tyriū p[er]sumauit. vii. cal. aprilis: v[er]o die annūciatiōis z pas- sionis ch[risti]. z. vii. cal. augu. corp[us] ei[us] i cōpostellā trāslatum est. Ne igit[ur] festū saluator[is] ex apl[um] solēnit[ate] ip[s]e d[omi]n[us] statu- it eccl[esi]a vt festū passiōis ei[us] i die trāslatiōis ei[us] corp[or]is t[em]p[or]e v[er]o magis p[ro]p[ri]o celebret. Decollato igit[ur] iacobo discipuli ei[us] nocte p[ro]p[ter] iudeor[um] timorē corp[us] nauī ip[s]osuerūt: z se- pulch[um] ei[us] diuine p[ro]uidētie p[er]mittētes nauē sine remige cō- scēderūt: z angelo duce i gallitiā i regno lupe regie appli- cuerūt. Corp[us] aut[em] de nauī deponētes sup[er] magnū lapide[us] posuerūt: q[ui] vt cera tenera corp[or]is cessit: z in morē sarcophagi se corp[or]is mirabil[iter] adaptauit. Ingressi g[er]o discipuli ad re-

gionā re z noīe vere lupā: eidem dixerunt: q[ui]liter ch[risti]us ip[s]e corp[us] apl[um] sui miserat: vt quē noluerat suscipere viuū: eret peret vel defunctū. Narrātesq[ue] q[ui]lit sine remige puenissent locū ad sepulturā p[ro]p[ri]ū postulabāt. Regia aut[em] eos volo- se ad regē hispanie desinuit: vt sup[er] hoc ei[us] assensū vti ma- ior[um] requirerēt. Qui eos cepit: z in carcerē reclusit. S[ed] cū d[omi]ni- scūberent: angelos d[omi]ni eos excoluit: z liberos abire p[er]misit. q[ui] rex audies post eos milites q[ui] illos occiderēt: destina- uit. S[ed] dū milites pontē trāslarent: fracto ponte omnes in flumie submersi sunt: q[ui] rex audies: z sibi ac suis metues discipulos apostoli pacifice reuocauit: z ab eis vna cum p[ro]p[ri]o fidē ch[risti] suscepit: z quicquid petierat libere concessit. Audiens hoc lupa voluit z redeuntibus sanctis ac regis p[re]sentum p[er] l[ite]ras apientibus rīdit vt boues suos quos in tali monte habebat plaustro iungerent: z corpus magistri sui quocūq[ue] vellent tumulandū deferrent. Hoc aut[em] do- lose faciebat: eo q[uod] draco ingens flāmā euomens boues ip[s]os custodiret: quicq[ue] tauri essent indomiti: qui nec ve- hiculo iungi possent vel si iungerent: huc illucq[ue] discurre- rent: et sic corpus dissiparent. Discipuli nō dolum igno- tes montem ascendunt: draconem ingentē in eos ignē sp[er]- rantem signo crucis p[er] medium ventrē scindunt: tauros velut agnos mansuetissimos plaustro iungunt: z desuper sanctū corpus cū lapide sup[er] quē positus fuerat imponit. Boues aut[em] sine alicuius regimine corpus in mediū pala- tiū lupe derulerūt: quod illa videns credidit z ch[risti]ana ef- fecta oīa ab eis petita cōcessit. palatium sancto corp[or]i in eccl[esi]a dedicauit: et mirifice dorauit: vbi requiescit infan- tis a maximis miraculis choruscans.

De sancto Iosia martyre.

Ca. cxxxiij.

Iosias martyr fuit ille scriba iudeorum: qui funem p[ri]mus misit in collo iacobi apostoli: vt supra p[ro]p[ri]e dictum est. Cum aut[em] apostolus ad decollā- dum duceretur: z paralyticū i via repertum sanas- set: credidit iosias z ad pedes eius prociuit: z veniā petens se ch[risti]anū fieri postulauit: q[ui] abiathar sacerdos videns eum teneri fecit: pugnisq[ue] cedi iussit missaq[ue] de il- lo legatione ad herodem vt cum apostolo decollaretur: ob- tinuit. Cum aut[em] ambo decollari deberent: apostolus a sp[irit]ualatore lagenam aque petiit z ibidem iosiam baptiza- uit: qui cum apostolo capitis obtruncatiōe simul occubu- it. vii. cal. augusti.

De sancto Christophoro martyre.

Ca. cxxxv.

Christophor[us] martyr g[ra]tie chananeus ante bap- tismum reprob[us] vocatus vultu terribilis z procerissime stature: vtpote q[ui] xij. pedes in lon- gitudine possidebat: in lycia ciuitate amō sub rege dagno passus ē. Hic aliquādo cogitauit: vt maiorē p[re]cipē mūdi q[ui]reret: ad quē secū morat[us] acce- deret: veni[re] ergo ad quēdam maximū regē de quo fama erat q[uod] maiorē d[omi]nū mūdnē nō hebebat: in cui[us] curia ch[risto] phorus manebat. Cū āt die quadā iaculator regi assis- ses cantionē diceret: in qua frequenter diabolū noīaret: rex q[ui] ch[ristianus] erat signū crucis in facie imp[re]mebat. Quē ch[risto] phorus notans z admirans: interrogauit cur rex hoc fa- ceret z quidnā signum huiusmodi sibi vellet. Et cum rex illi hoc dicere recusaret: post multam instantiam ei dixit: q[uod] illud signum faceret: ne sepe nominatū diabolū times- re posset. Christophorus aut[em] statim arguit q[uod] dyabo- lus maior d[omi]n[us] q[uam] rex erat: eo q[uod] ip[s]e illum timebat. vnde se deceptum cognoscebat: q[uod] maiorem mundi d[omi]nū nō inuenerat. Et vale faciens regi. dyabolum querendo p[er]pe- rabat. Cum aut[em] per solitudinem pergeret vidit mar- tam militum multitudinem. Inter quos quidam terri- bilis et ferus ad eum venit. et quo tenderet req[ui]sit. Qui serie querendo dyabolum respondit. et q[uod] miles ille dya-

bolus esset auduit. Qui se christophorus in scrutiis per-
petuum tradidit. Et cum ambo pergerent et in via comu-
ni crucem erectam inuenissent: dyabolus a semita fugiens
in nemus declinauit: et christophorus secum duxit: atque
post laboriosum iter ad vitam rediit. Quod christophorus
admirans multa instantia quesivit: cur hec dyabolus fe-
cerit. Qui tunc de compulso ei dixit quod homo quidam qui de christi-
ano in tali signo pepederat: quem plurimum formidabat et ob
id ab eo signo diuertebat. Christophorus autem adhuc christum
maioris dyabolo fore concussit: et sic continuo ab eo fuitio di-
scellit: et christum querere festinauit. Sed cum eum nullatenus inue-
nire posset: ad hieremiam deuēit: qui ipse christum predicauit: et
de fide diligenter instruxit ac baptizauit. Cum autem ei ieiunium
et orationem pro peccatis suis imponeret: et christophorus
se nihil horum perficere posse dixisset. ipse tandem ad quem
dam fluuium destinauit ut ibi resideret: et cunctos transire vo-
lentes: eo quod fortis esset et magnus transportaret: quod christo-
phorus adeo gratus esset: ut se ipsi paulo dubio reuelaret. Ad fluuium
igitur accessit: et ibidem sibi domum construxit: portansque perti-
cā in manu loco baculi se in aqua sustentabat et oēs sine ces-
satione transportabat. Cum autem quādam nocte descenderet: audi-
uit tertio vocē pueruli se vocantis: et ut se traduceret obse-
crantis. Qui semel ac bis egressus neminem reperit: terrā
pro vice pueri inueniens in humeris suis accepit: et baculo su-
per flumen transiit: intrauit: Et ecce aqua fluminis pau-
latim intumescerebat: et puer ad instar plumbi grauissimi pos-
derabat. Quātoque magis precebat amplius vnda cresce-
bat: et puer magis humeros christophori deprimebat. Qui
autem sic transuadasset: et puer deposuisset: de pedere con-
questus ait quod intantum fuerat grauatus ac si totum mundum
super humeros habuisset. Qui puer respondit quod non miraretur
quod nescit mundum super se habuerat: sed illud quod totum mun-
dum creauerat: se quoque christum dominum esse dicebat. In cuius
signum mandauit: ut baculum signum in terra figeret: quem
mane floruisse fructificasse videret. Statimque ab oculis
eius euauit: christophorus autem baculum in terrā fixit: et die
altera ipsum ad modum palme frondes et vinctos protulisse
cōspexit. Sicque christum dominum sibi apparuisse cognouit. Post
hoc autem ad amantissimam ciuitatem deuēit: ubi dum eorum linguā non
intelligeret: oratione fusa ipsorum loquelam intelligere cepit
virgā quā suā in terrā fixit: et ut ad puerionē populi flores-
ceret dominum exorauit. Quod cum factum fuisset decem et octo milia ho-
minum crediderunt. Rex autem dagnus ducētos milites ad
eum capiendū misit. Et cum ipsum orantē tenere non audieret: ite-
rum totidem misit. Cum quibus oratione premissa ad regem ve-
nit: quem vidēs rex statim in ratum sublimē territus ē: et pie-
timore corruit in terrā de sede sua: sed a ministris leuatus
est: christophorus de noie et patria et religione requiuit. Qui
cum se christophorus noie chanaanē gēte ac christianū religiōe
diceret: et dōs sacrificare pēneret: rex ipsum in carcere māci-
pauit. Duas quoque puellas elegātes germanas nicetā et ad-
linā de sui corporis pstitutiōe viuētes ad eum misit: pmitterēs
eis munera si illum ad peccandū secū allicerēt et ad immo-
landū dōs inflectere possent. Cūque a puellis plausu mā-
nuum et amplexibus vrgeretur: sanctus martyr instanter dōm
procare. subito de facie illius lux imensa resulsit: que puel-
las admodum exterruit. Quapropter ille cōuerse ad christum
de pmissis veniā postularūt: et coronā martyrii pceperunt.
ut supra in eorum passiōe actū ē. it. cal. augusti. Deinde christo-
phorus regi pēntat: et cum sacrificare nolleret: agis ferreis
verberat: et postmodum galea ignita ei capiti imponit: sed
in his minime superat. Deinde super scānum ferreū alligat: et
ignis inextincta pice sub incendit: sed ad instar cere scamini
confringit et scētis illeis inuenit. Subsequētē autem rex fecit
illum ad stipitem ligari: et a trecentis militibus sagittari: sagit-
te oēs suspēse in aere pmanebāt. Cū autem rex illuc accede-

rat: ut ipsum extinctum aspiceret: repente vna ex sagittis ex
aere retrocessit et regem pcutiēs vno oculo excecavit. Qui
christophorus dixit ut de sanguine ipsius in crastinum de
collādū sumeret et oculum lētes visū recuperaret. Tūc iussu
regis ad decollandū ducit: et ibidem fusa orōne capite trun-
cat. Rex autem de sanguine super oculum ponens continuo visum re-
cepit. Quapropter in christum credidit: et corpus scētī martiris
sepeliri mādauit. Passus est autē. viij. cal. augusti.

De sancto Lucifante martyre.

Ca. cxxxvj.

Confessus martyr i ciuitate barcinona sub pie-
sede rufino passus est. Iste sanctus vna cum se-
lice germano suo ex scyllitana ciuitate nobis
libus parentibus ortus cesaream mauritanā
studiorum gratia commigrauit. Indeque am-
bo post tēps aliquod discedentes et ad partes occidentis se
transferrētes: omnia sua pro christo paupibus erogarunt. Et se-
lix quidem in ciuitate gerunda martyr effectus est: ut de eo
in eius passione dicet calen. augusti. Lucifans vero in
ciuitate barcinonā deuēiens: dum christum annūciaret a ga-
lerio proconsule tentus est: et dum sacrificare nolleret: iussu
proconsulis a duodecim militibus sibi vicissim succeden-
tibus grauissime et diutius tortus est. ita ut intestina di-
rupto corpore defluerent. Cum autem orationem christi mar-
tyr fudisset. tortores excecant. Proconsul vna cum eius ido-
lis terra se aperiente absorbet. Lucifans vero intestinis
in alium diuinitus repositis repente sanatur quem pa-
gani catenis victum maximiano presidi presenterunt qui
cucufantem in craticula iussit affari. sinapi et aceto pla-
gis perfundi. Sed cum hec oia supasset et affatores eius
erumpente flamma interficere in ignem copiosum mitti-
tur. sed eo orante ignis extinguit. de hinc in carcere clau-
sus lumine celico super eum emissio confortat custodesque hec
aspicientes ad christum cōuertuntur. Hanc autem factam cum tu-
bente preside chordis ferreis et taurinis cederetur. orauit
ad dominum et continuo preses vadens ad aram iouis de curru
concidit. et fractis cervicibus expirauit. Idola quoque ad
que pergebat. in puluere redacta sunt. quo miraculo mul-
ti de populo in christum crediderunt. Demum succedere rufino
in presidem ciuitatis cucufans ab ipso denuo comprehen-
sus ac decollatus est: sepultus barcinone. viij. cal. augus-
ti: cuius corpus inde pcessu temporis translatus in ec-
clesia sancti dionysij parisiens. ad presens quiescit.

De sanctis Nemelio et Lucilla mar. Ca. cxxxvij.

Nemeliū et Lucilla filia eius virgo passi sunt
in vrbe sub imperatoribus valeriano et galie-
no. Cum enim nemeliū tribunus esset milis-
tum et lucilla filiā cecam a natiuitate haberet:
audiens quāter scētus stephanus papa i christi
noie oēs egros curaret: accessit ad eum sacrificantē in cry-
pta neoptiana et filiā et ad ipsum detulit: rogās ut se ac filiā
baptizaret: ipsamque lumen aspicere faceret: quos ubi beatus
stephanus baptizauit: lucilla virgo lumen recepit: seque
virum quēdam mirabilem cōspexisse in baptismo dixit:
quod eius oculos illuminauit. Eodē die viso miraculo bap-
tizatus est symphronius dispensator nemeliū cū omni fami-
lia ipsius promiscui sexus numero. lxij. Nemeliū quoque a
beato papa stephano diaconus ordinatus est. Quod au-
dientes valerianus et maximus consules iusserūt nemeliū
teneri. Cum autē die quadam predicti duo consules in tem-
plo matris viā apia sacrificaret et nemeliū illac transire
orationē faceret: maximus a demonio arripitur: et clama-
re cepit: quod a nemelio torqueretur: et cum ministri egressi ne-
meliū tenuissent: maximus pulso continuo expirauit. Vale-
rianus autem consul nemeliū in carcerem trudi fecit. Lucil-
lā vero filiā eius apud quādam paganā noie mari-
mā in custodiā deputauit: deinde symphronium eius dis-

pensatorē tenuit: tradiditque eum olympio tribuno examinandū. Cū autē ad p̄dicationē symphionij olympi creditus: differet: et cum vxore exuperia ac filio theodolo a sancto pa pa stephano baptizari fuisset: vt dicitur infra in eorū passiōe. Audientes hec imperatores miserunt ad valerianū p̄sulē: et fecerunt sibi nemesium et lucillā filiā eius p̄stari: et cum ambo in ch̄i nois p̄fesside p̄sisterent. Lucillā q̄dem in via apia aī templum martis spectante patre iugulari iusserunt: deinde inter viā apia et latinā nemesium diaconē capite trūcari fecerūt. Quorū corpora sacrus stephanus pa pa via latina nō longe ab vrbe sepeliuit. vij. cal. augusti.

De translatione sancti Germani. Ca. cxxvii.

Translatio corporis sancti germani epi parisiensis ab incolis eiusdē ciuitatis. vij. cal. augusti. celebrat: cuius reliquijs dñs tantā grām contulit: vt in ei⁹ translatione corporis eorū p̄actu. ce eis visis: surdis auditis: claudis gressū p̄beret: multosq; languorib⁹ varijs detentos sanos efficeret: et obfessos ab immūdis spiritibus liberaret.

De sancta Anna matre dñe nostre. Ca. cxxix.

Ana mater gloriose p̄ginis marie: vt in hystoris tribuū israel habet: de tribu iuda ciuitate bethleem orta est: virq; eius ioachim ex eadez tribu de ciuitate nazareth origine duxit. Hec tribus viris successiue nupta fuit: quorū prim⁹ fuit ioachim: scd⁹ cleophas eiusdē ioachim frater: q̄ eam masculina sobole carentē fm legē mortuo germāo in p̄iugē assumpsit: vt semē fratris suscitaret. Tertio autē exstitit salome duorū p̄iorū oīno extrane⁹. Et primo autē viro anna gloriofā p̄ginem mariā genuit: que ioseph desponsata nō tñ in cōcupiscentia iuncta: ch̄m p̄ sp̄m sanctum p̄creauit. Et scd⁹ aliā filiā mariā nōle similiter peperit q̄ nupta alpheo quatuor filios edidit: vj. iacobū minorez ap̄lm: ioseph iustum: et simonē et iudā. Ex tertio autē viro tertiā filiā mariā etiā nominatā p̄creauit: que nupta zebedeo duos filios parturit. scz iacobū maiorem apostolū: et iōannē euāgelistā. Ipsa quoq; beata anna ante tertij mariti obitū in pace quieuit. Et sepulta est in bethleem in tumulo paterno. vij. calen. augusti. vt tradidit hieronymus.

De sancto Joachim patre nostre domine. Ca. cxl.

Ioachim pater dñe nostre fili⁹ barbāthere et marie: sacre anne de tribu iuda ex puincia galilee ciuitate nazareth duxit origine. Qui cū i bonis t̄palib⁹ abū daret ab ānis. xv. deo scrutare cepit: et de facultatib⁹ suis pauperib⁹ et peregrinis atq; templo dñi et eius ministris largisue ministrabat. Et cū esset annorū. xxx. duxit in p̄iugē annā filiā agar de tribu sua ex ciuitate bethleem ex q̄ vsq; ad annos. xx. nullā prole suscepit. Diuina tñ de dispositione mariā genitricē ch̄i futurā ex ipā filiā p̄creauit: vt dicitur plene in natiuitate p̄ginis. vj. idus septē. Postq; autē eandē p̄ginem ad templū adduxit: et dei ibidem fuitio iuxta votū mādauit: et ipē ioachim domū rediens modico tpe superuixit: et plen⁹ p̄tutib⁹ in pace cū patribus suis domiuit. Sepultus in nazareth in sepulchro patris suoz. Quo autem die migravit reperiri nō potest. Ideo et ei⁹ gesta festo anne ipsius cōiugis adiunguntur.

De sancto Pastore p̄sbytero et confessore. Ca. xli.

Pastor p̄sbyter in eremo de scythi claruit tpe sanctorū patrum anachoritarū. Qui abstinentia magna se affligēs: mltā sc̄ritate et religiōe pollebat. Cū autē mater ipsum abbatē et monachos suos videre curaret: et ad eccliam euntes obseruasset: pastor cum fratrib⁹ cellā intrātes hostiū i facie ei⁹ clausurunt. Cum autē illa flens ad hostiū clamaret: et filiū videre obnix⁹ postularēt: ipē matri se videri p̄hibuit hostiās illā vt equanimiter ferret: q; si non in p̄nti seculo saltē ipm̄ in su

turo videret: q̄ hostiata discessit: et ipm̄ ampl⁹ aspicere nō curauit. Inder p̄uincie cū abbatē pastore videre cuperet: sz neq̄ret: filiū sororis eius tanq; malefactorē carcerauit: dicens q; si pastor p̄ eo intercessur⁹ veniret: ipm̄ dimitteret. Adas ergo iuuenis et soror abbatis ad hostiū iuit: et lachrimis vt p̄ eo iudicē adiret instāter rogauit. Cū illa mādauit dices q; pastor filios nō ḡrauit. Qua cū dolore discedē iuder ait: vt saltē verbo iuberet: et illū dimitteret. Ille autē remādauit: vt cāz fm legem examinaret: et si dign⁹ eēt morte: illum occideret: sināit quō vellet faceret. Docebat autē fr̄es dices q; animā suā a p̄cto custodire et sc̄pturaz p̄siderare et discretiōem habere sunt ale p̄fectiōes. Tribulatio et discretio sunt opatiōes solitarie vite. Cū qdā frat̄ de qdā p̄gregatiōe offēdisz: abbas s̄ p̄silio cuiusdā solitarij expulit eū quē flētē abbas pastor ad se accersit: et p̄ illo solitario misit. Et cū v̄s̄z abbas ei dixit q; duo hoies erant q̄ ambo suos mortuos habebāt. Quorū vn⁹ mortuū suū reliq̄t: et iuit plorare mortuum alteri⁹. Ad solitariū de se dictū intelligēs cōpunct⁹ est. Frater qdā abbati pastori dixit se perturbatū eē et locū velle deserere: q; p̄ba qdā de sic audierat q̄ eū maxie scandalizabant dixit pastor: ne hec p̄ba crederet: q; vera nō essent. Ille p̄o verba esse vera affirmabat: q; frater fidelis ipi dixerat. Et ille r̄ndit: q; si fidelis eēt nō ipi dixisset. Affirmati autē oīno vera eē: p̄po suit ei parabolā euāgelij de trabe et festuca: admonēs vt i corde suo poneret: q; p̄cta sua trabes eēt: et aliena festuca. Frat̄ qdā q̄ grāde p̄ctm̄ p̄misit p̄niam facere volēs iterrogauit pastore si tr̄lenis penitētia satis eēt: q; dixit q; multū est. Interrogat⁹ si ann⁹ sufficeret: r̄ndit q; multū ē. Interrogat⁹ de xl. dieb⁹ r̄ndit q; multū ē. Addēs q; si homo ex toto corde p̄treat et penitētā triduanā agar suscipiet eū de. Interrogat⁹ de illo p̄bo. q; trāscit fratri suo sine causa qd eēt sine cā trāscit r̄ndit. Ex omni re q; homo a fratre suo grauāt: trāscit sine cā donec oculū ipsi abstrahat. Sin autē quis eū a deo separare vellet p̄ hoc trāscit debet. Conque sit ei fr̄ qdā q; multas cogitatiōes habēs in ipis p̄riclitabat q; cum sub diuo eduxit tubēs vt sinū expāderet: et ventū tēneret: qui r̄ndit se nō posse: sic inq̄t ille q; cogitatiōes repelli non possūt ne introcant: hominis autē est eis resistere. Quieuit autē vir factus in dño. vij. calen. augusti. sc̄ritate et vita p̄spicuo et miraculis clarus.

De sancto Erasmo discipulo. Ca. cxlii.

Erasmus discipulus vn⁹ ex lxxij. s̄ q; ap̄lo ad rom. xvj. et p̄io t̄m. iij. cap. mētionē facit: et s̄ q; scribit act. xix. ep̄s meadi fuit post hierosolymoz. disp̄siōem vt abbas doiotheus ponit. Aldo tñ dicit i martyologio ex datarijs hieronymi s̄upto q; a beato paulo ap̄lo philippus ep̄scopus relict⁹ ibidē in martyrio coionatus quieuit septimo calen. augusti.

De sancto Iacyntho martyre. Ca. cxliij.

Iacynthus martyr rome in portu sub p̄sulari leōtio pass⁹ est. Quē christianū cōptū luxuri⁹ qdaz prim⁹ ciuitatis taracine detinuit et p̄sulari tradidit. Qui p̄lo ab eodē in copiosū ignē imissus: dū exisset ille: in validissimū veis̄ torētē p̄cipitatus ad litt⁹ tñ diuino nutu icolumis elect⁹ est. Ad dum p̄sulari leōntio nūciat⁹ esset: ipm̄ gladio feri ri iussit quē matrona noie iulia cū seruis suis iuxta ipsaz ciuitatē taracinā in suo p̄dio sepeliuit. vij. calen. augusti.

De sc̄to Symphonio olympio et socijs martiribus. Ca. cxliij.

Symphonius: olympius: theodol⁹: et exuperia martyres rome passi sunt sub valeriano et galieno imperatoribus. Symphronius em̄ cū esset dispensator dom⁹ nemesi tribuni: de q; supra act⁹ est in ei⁹ passiōe: vij. cal. augusti vna cū eodē dño suo a sc̄to ste

phano papa chri fide audiuit: et baptismum suscepit. Cum autem valerianus filius nemesis in carcerem mactasset: una cum lucilla eius filia: et ipsum symphronium in carcerem comprehendit: et tradidit olympio tribuno: qui facultates nemesis a symphronio exquirebat: et ipsum ad deorum sacrificia inuitabat. Symphronius autem respondit se omnes facultates domus sue ei in manu dato christianis pauperibus erogasse: et nunquam idolo: qui demonia sunt imolare posset. Quod olympius in carastia extenuis iussit sustinere: cedi. dehinc si mulachum marti cum tripode deferri: ut ei sacrificaret. Sed cum sciret idolum maledixisset: liquifacrum est sicut lutum: quod admittens olympius ipsum terculio vicario custodiendum dedit: et veniens domum exuperie uxori universa narravit: cui suasionem olympius christo credidit: et veniens ad symphronium cum uxore predicta et filio theodolo baptismum suscepit: et expetit: et symphronio veniam petens eum abire permittit: qui sanctum stephanum papam domum olympii nocte perduxit: illeque olympium cum uxore et filio pariter baptizavit. Hec audientes imperatores nemesis cum lucilla eius filia gladio perimere iusserunt: ut supra in eorum gestis dictum est de symphronio et olympio cum uxore et nato: comprehendi fecerunt: quos in christi professione persistentes iusserunt augusti ante simulachrum solis iuxta amphitheatrum ducti: et ad stipites ligari: igneque supposito congerie sarmatorum sinarum et stuprum incendio concremari: sicque odoriferum domino sacrificium reddiderunt: quorum corpora a sancto stephano papa cum clericis suis via latina militario ab urbe primo sepulta sunt. vi. cal. augusti.

H De sancto hermolao presbytero et martyre. La. cxlv. Hermolao presbyter et martyr apud nicomediam passus est sub maximiano imperatore. Hic ex parentibus romanis non infimus: ortus ab ipsius cunabulis deo fuerat ad sacerdotii dignitatem pervenit: et multos in fide christi erudit: ut quos favina nobili genere ortus et panthaleon eustorgii senatoris filium baptizavit: et ad martyrium exhortando perduxit: ut dicitur infra in eius passione. vi. cal. aug. Hoc audientes maximianus qui tunc in civitate nicomediae residebat: fecit hermolao presbyteri et sibi peritari quem dudum auditum cum omni domo imolare diceret: iussit eum nudum appendi et flagellari: ac deinde tunc diutius: vngulis radi: donec carnes eius in terram defluerent: cui in tormentis angelus domini assistit: et cum per istas existeret portavit. Deinde depositum imperator ipsum in carcerem cum peribit recludi fecit. Ad quem nocturni multi christiani veniebant: et ei necessaria ministrabant: in ipso autem ergastulo existens sanctus martyr multa signa operatur: et divina virtute. Nam manibus dexteris reddidit: eratis oculis lumen restituit: quassatis navitis in mari periculo invocato nomine eius presens apparuit: sedatisque fluctibus ad portum salutis eos illesos conduxit. Deinde eiecit: febres depulit: surdis auditum: et claudis gressum prebuit. omnes quoque egros ad ipsum venientes sanos effecit. Eleemosynas quoque et ipsas pauperibus distribuere: et omnes in fide christi pleni instruit. Ad quem iter ceteros horridum leprosus accessit: et ei manum postulavit: quem facta oratione ab omni lepra traiecit: ut nec in eo macula appareret. Ante crepusculum est diei nobilis quidam vir romanus cum uxore et turba copiosa ad ipsum veniens unicum filium suum nup defunctum in loculo et adduxit: et ut ipse suscitaret: lachrymabiliter supplicavit. Qui si ipse in christum credere vellet: id se facturum promissit. Et cum eis fide domini predicasset: et omnes se credituros assererent oratione fudit: et continuo adulescens resurrexit: et baptizatus est cum parentibus: et omni turba que secuta fuerat diversis sex numero ecclesiarum. Et sic omnes cum gaudio ad propria redierunt. Que cum maximianus imperator audisset: in presentia principum suorum iussit si bi sanctum martyrem exhiberi: qui cum diutius examinatus imperatorem viva voce confunderet: ipsumque vanum et mendacem probaret: iussit illum iterum in eculeo levare: et vnguibz ferreis carnes eius lacerari: ac lamias ardentes pectori et lateribus sub ministravit: qui voce celtica presertim ministris lassis ac deficientibus in

torquendo triduo indefessus in patibulo perduravit. Eadem deposuit capitale subire suam iussus est. Et decollatus est cum duobus viris christianis fratribus videlicet hermippo et hermocra: et sepultus in nicomedia civitate. vi. cal. aug. Cuius corpus veneritas translatus est in eadem urbe basilica sancti Symeonis prophete: ubi et plurimis miraculis pollet.

De sancto pantaleone martyre. La. cxlvj.

Pantaleo martyr in civitate nicomedia passus est sub maximiano imperatore. Hic fuit filius eustorgii nobilis senatoris eiusdem urbis qui erat gentilis et matris eubole christiane. Quod patrum cum esset omni elegancia decoratus defuncta matre tradidit euphrosino magistro ut disceret artem medicine: et sic imperatoribus semper assistere posset. Cum autem vadens ad scholas sepius transiret ante cellam in qua hermolao presbyter latitabat: die quadam provocavit eum presbyter ad se et interrogavit eum quid esset et quam sciam disceret aut quam religionem teneret. Qui respondit se esse filium senatoris: et artem discere medicine nec non deos paternos adorare. Cui hermolao diuino spiritu motus dixit quod scia hippocratis vel galieni nihil esset: suades ut in christum crederet: cui invocacione omnes languentes sanaret. Nam et ipse christus cecos illuminavit: et mortuos suscitavit: innumerabilia signa fecit: quod patet in se credentibus. Percessit. Pantaleo pro talia a matre defuncta audituisse testatur. Cum autem presbyteri precepisset sepius illum ut sciret et presbyteri fideliter ab illo libenter audiebat. Die autem quadam dimissus ab eo vidit puerum a serpente percussum et iacentem mortuum: oravitque ad dominum ut si vera esset que de christo audierat puer sanus resurgeret et serpens per modicum creparet. Que cum statim adimpleta fuisset pantaleo ad hermolao festinavit: qui sciret sue rationi rettulit atque baptismum suscepit: et fuit apud eum dies. vij. reuersus autem ad patrem et quid dicitur cum de christo loquens diuina gratia fauente patre ad fide peruenit: omniaque idola que in domo sua erant perminuit: ipsumque ad hermolao duxit. Ad eustorgium baptismum suscepit: et in fide christi confirmatus: per dies modicos in pace quieuit. Quo defuncto sanctus iuuenis pauperibus largitus tribuebat et omnes infirmos quosque detentos valitudine que medendi sanare non poterat: per christi invocacionem sanabat: unde cum cecum unum quod oem substantiam suam in medicis consumperat nec lumen recipere poterat invocato christi nomine presens illuminavit. Quapropter cunctis medicis cum sacerdotibus ydolorum ad imperatorem pantaleonem accusauerunt quod christianus esset et quod in christi nomine languentes curaret: et quod cecum illuminasset. Tunc imperator cecum adesse iussit: et ab eo oem vitatē didicit ac presertim christum decollari precepit. Deinde sanctum aduocans interrogavit an in christi nomine languentes sanos efficeret. Qui respondit quod verum esset: cum de christi nominis hec omnia posset. Quod ut verum probaret paraliticum petiit introductum et sacerdotes ac medicos aduocari. Quod cum factum fuisset et sacerdotibus deos suos invocantibus: medicis quoque ex prima sua operantibus non potuit paraliticus recipere sanitatem. Cuius manu pantaleo tenens ipsum in christi nomine eleuauit: et ille eam flari: martyremque sanctum in ea demergit. Orate pro illo christus eidem apparuit in specie hermolai: et statim ignis extinctus: et plumbum infrigidatum. Imperator fratrem iussit lapide magnum ad collum eius ligari et in pelagus iactari. Et apparuit illi christus in similitudine hermolai: et continuo lapis ille solutus est. Christusque manum martyris sui tenens incolumem duxit ad litus. Cui maximianus rursus feras multas dimitti iussit ut christi martyrem deuorarent. Que sanctum mansuetum circūdederunt: leones quidem pedes: leopardi faciem

visi manus lingeant: certatimque ad illū accedebant: nec ab eo nisi sumpta benedictione recedebat. Clamante autē populo magnū deū christianorum viri mille de populo crediderūt et pio christi professione decollati sūt. Post hec reclusi scilicet in carcere. xxx. diebus et iterum imperator iubet fieri rotā clavis et gladiis circūseptā: in qua martyr ligatus membratim p̄cidi posset. Post dies autē xxx. educitur de custodia ligatus i rota. Et ap̄parēte ei christo in similitudine p̄sura: vīcula ei⁹ dirūpuit: et dissoluta machina quingenti paganorum occiduntur. Tūc imperator diligenter de magistro pantaleonis inq̄res iuenit p̄sbyterū heremolā: quē cū duob⁹ germanis detentum martyrio consummavit vt supra i eius passioe dictū est. vj. cale. augu. Et p̄tinuo terra p̄cutit. et oīa ydola corruentia cōteruntur: imperator hec vidēs p̄taleonē iussit decollari: et corpus igne p̄sumi. Quē milites extra urbē duxerūt: et ad nouellā oliuā ligauerunt. Et cū ipm vnus militū pcutere vellet: ferrū sicut cera plicatū ē. Milites hoc videntes ad pedes martyris p̄ciderunt: et veniā petūt: p̄ quib⁹ pantaleon orauit: et voce de celo lapsa se exaudītū audiuit: vñ et illum de cetero pcutere nō audebat. S; cū scit⁹ eis diceret: q̄ nisi hoc facerēt secū p̄tē nō haberēt: illi hoc audiētes eum decollauerunt. Et statim lac p̄ sanguine fluxit et oliua fructus intēpestiuos produxit: qd̄ imperator audiēs oliuā insit p̄cidi: et ex ea scit⁹ corpus comburi. Christiani vero ossa rapuerunt: et in ciuitate nicomedia sepelierunt q̄ passus est v. cale. augusti.

De sanctis Nazario et Celso martyrib⁹. Ca. cxlvij.

Nazarius et celsus martyres t̄pes neronis imperatoris in ciuitate mediolan. passi sunt sub anolino p̄consule. Fuit enī nazarius filius illius viri noie aphyricani gñe et puincia aphyri in cole vrbis rome qui fide iude⁹ erat: et p̄petua nobilissime romanorū christiane et a petro ap̄lo baptizatus: cū eēt annorū. ix. mirabatur q̄ eius parētes in religioe dissimiliter variaret: vñ cū eos ad adhereret plurimū dubitabat. Cum autē vterq; illū ad fidē suā trahere niteret tandem vestigijs matris nutu dei adhesit: et a b̄ro lino papa baptismū suscepit: quē dñi pas a sc̄to p̄posito velz auertere: nazari⁹ de vrbē roma exiit. et vñ. alalia diutius onerata ex parētū hereditate suscepit: ac p̄ ciuitates italie trāsies oīa paupib⁹ dispēsauit. Anno autē. x. disp̄sionis sue p̄ placētā venit mediolan. et sc̄tos martyres christi geruasii et p̄basii in carcere detētos inuenit: q̄s et in dño p̄fortauit. Quā audiēs anolinus p̄fect⁹ ad se illū p̄trahi fecit: et sustib⁹ celsū ex vrbē deiecit. cui mat̄ q̄ nup̄ obierat apparuit: et vt ad gallias p̄dicandas p̄peraret. admonuit. Cū autē ad urbē gallie q̄ gimelius dñi puenisset: et ibidē plurimos p̄uertisset filii paruuluz cuiusdā nobilis mat̄roe celsū noie ei oblatū a matre baptizauit: et ipm secū duxit q̄ p̄fectus galliarū audiēs: nazariū et celsū catenis vinctos in carcere reclusit in crastino tormentis afficiēdos: s; ab vxore sua redargut⁹ ne deos vindicare p̄sumeret: s; ipi se de suis hostib⁹ vindicarent: p̄fectus eos absoluit: s; ne amplius p̄dicaret iter dixit. Deī ad urbē treueri puenit vbi et christi p̄m p̄dicās multos p̄uertit et eccl̄iā edificauit. Quā cū neroni cesari p̄ corneliū vicarium intimatū eēt missio v̄tone milite suo cū centū armatis nazarium iuxta eccl̄iam orātē iuentū et vna cum puero celso vinctū sibi exhiberi p̄cepit q̄s imperator i carcere detinuit: donec illos supplicijs excogitatis pimeret. Post dies autē multos iussu neronis milites nazarium calcib⁹ tundētes: et puerū verberātes de carcere eduxerūt et corā cesare statuerunt. Cū autē facie ei⁹ instar solis splēdere p̄sperisset: putās se magicis artib⁹ delusū ip̄s ad tēplū adductū sacrificare p̄pellebat: s; eo orāte ydola oīa p̄fracta sunt. Tūc nero ambos in mare p̄cipitari p̄cepit. Nazari⁹ et celsus nauicula iponunt: et obdormiētes i pelag⁹ a militib⁹ p̄cipitantur

et statim anube assumunt: cūq; exorta tēpestate nauis periclitaret: ecce nazari⁹ et celsus sup̄ vndas ambulātes appaerūt q̄s illi vidētes et eorū q̄ in sc̄tos p̄miserat penitētes eorū auxiliū implorabāt: q̄ nauē ascendentes ofone sua mare placat et cū militib⁹ lanuā applicauerūt: vbi cū diutius p̄d̄cassent itēq; mediolanū reuersi sunt: qd̄ cum anolin⁹ audisset nazarium i exiliū destinari: celsus et puer apud matronā quādā permāsit. Nazari⁹ et celsus romā veniēs: patrē suū senē christiā effectū inuenit: et cū eo dieb⁹ aliqb⁹ fuit. Inde ad urbē mediolanū redire cū iniuria multa cōpellit vbi cū celso puero p̄cōsuli p̄stas: cuius iussu extra portas romanā i loco: q̄ dñi tres muri: ducit: et ibidē cū celso puero decollat. v. cale. augu. circa annū dñi. lvij. Quorū corpora cum christiani in hortis p̄p̄is rapta collocassent: ipa nocte cui dā cercatio christiano apparuerunt et vt eorū corpora in domo sua in p̄funda fouea sepeliret p̄pter nerōis furorē admonuerūt: q̄ cū filiā suā paralyticā ab eis sanari petisset puella p̄tinuo sanata corpora martyris tulit: et vt iusserāt sepeliuit. Processu vero t̄pis eadem corpora dñs sancto ambrosio reuelauit: q̄ celsum in loco suo relinquēs nazarium q̄si eadē hora sepultum integz et incorruptum: cum sanguine recente cum capillis et barba repertus: corpus ipm miro fragrans odore ad ecclesiam ap̄loz translulit: et ibidem honorifice collocauit. p̄uide idus iunij.

De sancto Victore papa et martyre. Ca. cxlvij.

Victor papa et martyr natione apher ex patre felice eleutherio romano p̄t̄fici in ep̄atu successit: seditq; annos. x. mēses. ij. dies. xx. hic p̄stituit sc̄tm pascha die dñico celebrari: et ad sacerdotū interrogatiōe de termino paschali celebrari p̄ciliū in alexandria palestine: cui p̄cilio ip̄e papa interfuit: narcissus patriarcha hierosolymorū: theophilus q̄s cesaree et ireneus lugdunē. ep̄us: vbi statutū ē: vt semp̄ die dñica pascha celebretur obsequia. xliij. luna mēsis april. vñ ad. xxj. Multi enī ep̄i asie et orientis tunc cū iudeis pascha celebrabāt. hic etiā p̄stituit: vt necessitate vrgēte q̄cūq; hoim siue in flumie siue i fontib⁹ siue in mari t̄m christiāe p̄fessione credulitatis clarificata baptizaret. hic fecit ordi nationes duas p̄ mēse decēbr̄iū: p̄sbyteros quorū dyacōes septē ep̄os p̄ diuersa loca nūero. xij. q̄ sub cōmodo ip̄atore martyrio coronat⁹ ē: et sepult⁹ ē iuxta corp⁹ b̄ti petri ap̄li in vaticano. v. cale. augu. Et cessauit ep̄atus dies. xij. hic sup̄ p̄fata q̄stioe pasche die dñico celebradi et nō luna xliij. more iudaico opusculū perutile scripsit.

De sc̄to Innocentio papa et martyre. Ca. cxlix.

Innocenti⁹ papa et martyr hui⁹ nois prim⁹ natione albanen. ex patre innocēto anastasio pio romano p̄t̄fici in ep̄atu successit: et sedit ānos. xv. mēses. ij. dies. xx. hic p̄stituit sabbato sc̄to ieiunij celebrari: q̄ dñs i sepulchro tacuit: et discipuli ieiunauerūt. Cōstitutum fecit et de regulis monachorū in monasterio: et de iudeis et paganis et multis cataphrygas inuenit q̄s exilio relegauit et celestinū et pelagiū et iulianum hereticos dā nauit. Et p̄stituit: vt q̄cūq; nat⁹ fuerit etiā de christiana per baptismū denuo renascat. qd̄ pelagi⁹ dā nauit. Qui etiā pelagi⁹ asserēbat hoim sine ḡa dei posse saluari: et vnum quēq; suis meritis p̄pria voluntate ad iustitiā regi. In fantes christianorū sine p̄ctō originali nasci. Quos omnes errores innocentius papa existens britannie damnauit. hic etiam decreuit ad missam osculū pacis dari. Et oleo ep̄iscopis consecrato vsus infirmorum omnium christiānorū in extremis laborantium vñ. hic etiam excōicauit archadium imperatores: q̄ p̄sensit vt iohannes christofomus de sede sua cōstantinopolitana eicere ab eudoxia vxore sua p̄pter p̄dicationē quas fecerat contra eam: q̄ circa statū suam quam creperat mulieres et puellas ludere cōpellebat

derē cōpellebat: qđ esse vtiuz p̄dolatricē ch̄ysostomus p̄dicabat: v̄t dictū est sup̄a in legenda iohannis ch̄ysostomi. vi. calen. februarij. Hic fecit ordinationes. iij. in v̄be p̄ mēsem decēbriū p̄sbyteros. xxx. diacones. xij. ep̄os p̄ diuersa loca numero. liij. Qui z mart̄ys coronant t̄pe archadij p̄ncipis: sepultus est in cemet̄io aduersum pileatū. v. cal. aug. gusti. Et cessauit ep̄atus dies. xx. Hic etiā orientaliū et occidentaliū ecclesiā aduers⁹ pelagianos scripsit decretū: quod successor eius iozimus ampliauit.

De sancto Sampson ep̄o Cap. cl.

Sampson archiep̄s doleñ. t̄pe iustini iunioris claruit. Qui demoriana ciuitate parentib⁹ nobilibus ortus est. Cui⁹ m̄anna cū sterilis esset: z de fetu tam desperaret: auduit a dño p̄ visionē nocte qđā se filiū paritū rā qđ sampson vocari deberet: z ep̄s futurus esset. Huius aut̄ puer z sampson vocat⁹ annoz. v. scho- lis traditus est: factusq; est monachus sub disciplina eltr- ch̄i egregij britannoꝝ m̄ḡi: qđ p̄ ip̄m de illo p̄nūtiat: qđ ad huc fozet ep̄s mirabilis in insula britannoꝝ. Cū aut̄. xv. annos l̄ris ab eo dē m̄ḡo plen⁹ esset ibutus: ole qđam v̄i de questione subitū dubi⁹ meditare: solutioñē ip̄ius diuinit⁹ p̄cepit: z a dño audire p̄meruit quecūq; sibi dubia celesti reuelatioē referenda. Plurimoz miraculoꝝ gl̄ia claruit. Nam in hoito fratrē a serpente p̄cūsum existentē qđi mor- tuū liberauit. Dum aut̄ puimo diacon⁹ z dehinc p̄sbyter a sancto dubithio ep̄o ordinaret̄ visa est colūba nūca super caput eius: z dolum residere: qđ sibi eidē accidit: v̄i p̄cē- su t̄p̄is ep̄s p̄secratus est. Cū duob⁹ ei emulātib⁹ s̄ribus venenū in potu p̄pinat a deo qualidū v̄t d̄ se ip̄o p̄mit⁹ ani- mal gustans rep̄te crepuerit: qđ t̄i s̄ctus vir sine lesione porauit: v̄i z v̄i et aduersantibus s̄ribus ad p̄siam p̄uo- caliter vero obstinat⁹ p̄manēs a diabolo arripit: z tādū discerpēs seip̄m verat qđiū sancto orāte demō ab ip̄o pel- litur: z f̄i de cōmissio conuertit. Cūq; p̄ sampsonis du- ra opp̄ess⁹ egredine decūberet: dicebat se nunq; nec mo- riturū: nec euasurū: nec p̄siam p̄cepturū: nisi sampson fili- us eius ad eū veniret. Quod cū sanctus audisset: q̄uis in- uitus ad eū venit: z patre corpe ac mēte sanauit: quap̄pter ip̄e cū vxore z filijs duob⁹ oibus p̄ ch̄io erogatis monasti- cam vitā elegit. Hic cū sampson ad monasteriū rediret: et serpente in silua: qđ f̄es p̄cedentes aggressus fuerat: iuenit fer: circulo in terra signato ip̄m reclusit: factoz signo crucis rep̄te intra circulū reptile interemit. Hic s̄ctus volēse mo- nasteriū fūdauit: cui⁹ abbacie anno dimidio p̄fuit: inde ad antrū secretissimū secedēs solitaria vitā duxit: vbi deficien- te sibi aqua fontē orāo de terra p̄duxit. Cū qđam ep̄i in cathedra s̄cti petri vt moīs erat ad ordinādos tres ep̄os p̄uenissent: z duos solūmodo habētes de tertio dubitarēt. Quidum est sampson p̄ noctē: qđ a tribus ep̄is in ecclesia duce- retur: qđ ex noīe didicit z petrū iacobū z iohannē ap̄os: et intellexit se p̄culdubio ep̄m p̄secrandū. Statimq; s̄ctō du- bithio ep̄o angel⁹ dñi reuelauit sampsonē abbate esse ter- tiū: qđ esset in ep̄m p̄mouend⁹. Sicq; ad archiep̄atū diuini- tus sublimat⁹ z ecclesie doleñs p̄fici. Hic cū die p̄secratio- nis sue celebraret̄ visa est flāma ex ei⁹ ore p̄umpere: v̄i et sunt angeli ei⁹ administrare. Deinde p̄ visionē monit⁹ ma- trem p̄p̄iam patre defuncto visitauit: eamq; in dño p̄forta- uit. V̄i qđ nauigio britaniā rediret: p̄uatū quēdā nobilē se- nūcie p̄stolante in litore repperit: z interrogas qđ sibi vel- let: audiuit qđ sibi fuerat a dño reuelatū vxorē suā leprosz ab ignoto sibi p̄grino curandā: quē sampsonē esse nullate- nus dubitabat: v̄i z sibi p̄ cōiugis liberatioē supplicabat. Quā sanctus vir illico a lepra mūdauit: z virū ad p̄fectaz vitā reduxit: ip̄se vero postmodū in ardua p̄sā p̄leuerat. Nūc nūc post biduū nūc vero post triduū: nūc aut̄ post se- ptimanam integrā cibū sumebat. Aliqñ p̄ totā quadrager-

simā ter oīo nec ultra gustabat. Sicq; gregē sibi p̄missū mo- rum exēplo docēs p̄ter ac sermōe dēuit in ch̄o. v. cal. aug. Sepultusq; est in suo quod p̄mus ereperat: monasterio doleñs clarēns miraculis.

De sancta martha virgine. Cap. clj.

Martha virgo hospita ch̄i sp̄io p̄e eucharis matre regali ex p̄genie descendit. Hic p̄e ei⁹ sp̄ie z maritime z m̄saz oratū extitit. V̄ia aut̄ oppida. i. magdalū z v̄rāq; bethaniā et partē hierosolymē martha cu sorore iure ma- terne hereditatis possidebat: vt sup̄a de his actū est in hi- storia magdalene. xij. cal. aug. Administrabat at̄ dño nobilis hospita: z sorore ex summo zelo pariter ministrare volebat. Illa vero hermorosia quā ch̄s fluxu sanauit sanguinis Ambrosius dicit marthā fuisse. Recte etiā eusebius in. vii. libro ecclesiastice hystorie qđ mulier hermorrosia postq; sa- nata fuit in suo viridario statuā suā fecit: z imaginē ch̄i cū vesse et similia sicut eū tetigerat: z eā plurimū venerabat. Herbe vero sub statua crescētes cū similia attingerēt tan- te p̄tutis fiebat: vt eoz cōtractu infirmi sanarent. Ip̄am at̄ ch̄i ymaginē: vt habet in tripartita iulian⁹ apostota inde fustulit: z suā ibidē co- locauit: qđ icru fulminis cōfracta fuit. Post ascensionē aut̄ ch̄i cū facta esset discipuloꝝ p̄lec- tio: martha cū mariā magdalena z lazaro fratre ip̄arum z marcella m̄arthe p̄dissequa z cū s̄ctō maximiano: qđ eas ba- ptizauerat z a pluribus abbatib⁹ velis remis z gubernacu- lis oibus nati a iudeis imponunt: z sic in pelago dimittūt qđ deo duce massiliā applicuerūt: vt sup̄a dictū est in hysto- ria magdalene. Qui postq; massiliā ad fidē ch̄i duxerunt territorij aquen. adierūt: z ibi p̄p̄m p̄uerterit. Eodē t̄pe erat in nemore sup̄ rhodanū inter arelatū z autunonem draco qđam medius alai medi⁹ p̄scis: grossior: boue: longi- or equo: h̄is dētes acutos: qđ latēs in flumie transeūtes p̄- timebat z nates submergebat: ad quē martha a p̄p̄is ro- gata accessit: ip̄m in nemore hoīem māducantē inuenit: quē cruce p̄ducta aqua b̄ndicta asperit: moroz illū velut agnū cingulo p̄p̄ito alligauit: quē p̄p̄s p̄tinuo lācis et la- pidibus interemit: vocabat aut̄ draco ab incolis tarachon- nus: v̄i in hui⁹ memoria locus ip̄e ab incolis tarachon⁹ d̄i qđ antea ierbac. i. niger loc⁹ vocabat. Ibi igit̄ martha de li- centia s̄cti maximiani z sororis remāsit: z soroz m̄saz cō- gregatio p̄uentu eccliam in honore dei genitricis edificauit monasteriūq; p̄struxit: ibiq; ieiunjs z ofoniis qđ die va- cabat: z mira se p̄sā affligebat. Quādā vice cū apud au- tunonē inter v̄be z rhodanū p̄dicaret qđam iuenis ultra flumem cōsistens: ei⁹q; v̄ba audire cupiēs cū nauigio ca- reret: natāre cepit: sed ip̄m fluminis necauit cui⁹ cadauer v̄t s̄ctā reptū aī pedes b̄rē marthe ducit: cūctus oratione continuo iuenis suscitāt. V̄t igit̄ martha in p̄gini- tate viri cōuberniū habuit. V̄bi cū ante p̄ annum ei⁹ dñs reuelauit. z in quo toto anno febus elaborauit: ante octo vero dies sui exitus angelicos choroꝝ sororis sue ani- man ad celos deferre p̄sperit: z puocatis sororibus nuntia- uit. Cū autē finē suū appropinquare sentiret: asantes ad- monuit: vt luminarib⁹ accēsis circa se vsq; ad noctē mediā vigilaret. Custodibus p̄o somno grauaz v̄tus irruit. Sed dū p̄go orasset: sororē sibi assistentē asperit: qđ facē tenēs lā- padēs accēdit: dñs se ex noīe mutuo vocaret: ecce ch̄s af- fuit: z marthā ad celestia iuitauit. Cū aut̄ ad extrema ad- uenisset: se foras deferri fecit vt celū aspiceret: ac cineri cō- sperso se sup̄ pontū iussit: z signū crucis coram se tenentē: passioñē s̄m lucā sibi legi: z dñi dicere: pater in man⁹ tuas re. ip̄a sp̄m emisit. iij. cal. aug. Sequēti die dñsica v̄i lau- des circa corp⁹ ei⁹ exolueret: z hora tertia dñs fronto ep̄s petragouice celebraret: z post eplām in cathedra dormitas

ferich: et apparuit et ut sciret admonuit: qui ambo subito tharachonū venerūt et circa corp⁹ marthe ceteris rīdētib⁹ excoꝝ pegerūt ac corp⁹ in sepulchro suis manib⁹ sepelie-
runt. Cū aut peragone finito graduāli diacon⁹ lecturus euāgelīā bñdictionē perēs ep̃m excitaret: ille se a chio af-
erruit tarachonū ductum fuisse: et corp⁹ marthe sepulture tradidisse: anuliq⁹ suū et chirothecas: q⁹ corp⁹ locatur⁹ de-
posuerat se ibidē phibuit dīmisse. Adisti igit narij: et ut
ep̃s dicerat: inueniētes anulū et vna ex chirothecis retulit
adū: nō ibidē in miraculū testimoniū dīmiserūt. ¶ Proce-
su vero tps: clodoueus rex frācoꝝ grauē rēu dolorē pati
enocū ad eius rumulū liberatus fuisse: ecclīaz et locū dora
uit: et triū militariū spatio i egypto p̃dia cūcta eidē p̃ceſt
¶ De sancta Marcilla pedissequa marthe. Ca. clij.

Marcilla marthe pedissequa fuit. Hec mulier
illa fuisse phibet: q⁹ luce. xj. ca. Et rollēs voceꝝ
de turba: ṽtre q⁹ ch̃m portauit: ṽbra q⁹ il-
lum lactauerūt: beatificare p̃meruit. Hec cū
ip̃a ṽbra sua a iudeoꝝ finibus expulsa: et cum
alijs discipulis vt sup̃ius actū est: massiliam venenit: ip̃az
vsq⁹ ad et⁹ obitū nō dīmisit: ip̃iusq⁹ vitā et gesta p̃scripsit: q⁹
post et⁹ vite suē in sc̃lauoniā p̃gens et ibidē ch̃i euāgelium
p̃dicās post decimū annū a dormitōe marthe in pace q̃e-
uit: corpus et⁹ a quib⁹ translātū iuxta corpora beate marie
magdalene et sancti maximiani ac sc̃i cedonij sepultū est:
vt sup̃ia dictū est in gestis maximiani ep̃i. iij. idus Junij.

¶ De sc̃to Simplicio Faustino et Beatrice mar. Ca. cliij.

Simplicius et Faustinus atq⁹ Beatrice sub diocleti-
ano impatore passi sunt in ṽbe roma. Qui diocleti-
an⁹ p̃dictos duos germanos detētos multiq⁹ sup-
plicijs affectos: iussit p̃ ch̃i noie decollari: et corpa
per p̃orem lapidē in tyberim lactari. Que deinde
inuenta sunt in loco q⁹ vocat sc̃tū philippi via portuen. q⁹
sc̃tā beatrice corpa quondā germana collegit: et cū sc̃tis cri-
spo et ioāne p̃sbyteris in ip̃o loco sepeliuit. Et exinde apud
sanctā lucinā morabat. Cū aut lucretius impatoris vicari-
us ambiret p̃dū q̃ddam ip̃ius beatricis p̃dio suo vicinū
occasidē repta eā teneri fecit: et ṽijs imolare p̃cepit. Quaz
rennente carceri mācipauit: deinde noctu a feruis suis eaz
p̃efocari mādauit. Cū corpus lucina raplēs iuxta ger-
manoz corpa sepeliuit. Qui passi sunt. iij. cal. aug. ¶ Post
huc lucretius p̃dū beatricis irrauit: vbi facto amictis suis
p̃uino martirib⁹ insultabat. Infantul⁹ nō lacres p̃anis in
uolutus de gremio matris q⁹ aderat exclamauit. Audi lu-
creti: occidisti et inuasi: ecce datus es in possessionē inimici.
Statimq⁹ lucreti tremēs a demone arripit: et tres ho-
ras abo verat⁹ est: vt in ip̃o p̃uino moreret. Ad astates ṽi
detēs pueri sunt. Passi sunt aut circa annū dñi. cclxxvij.

¶ De sancto Felice papa secūdo et martyre. Ca. cliij.

Felix papa et martyr hui⁹ nois secūdos natiōe ro-
manus ex p̃ie anastasio: liberio pape in ep̃atu ro-
māo successit seditq⁹ annū vñ. Hic fuit catholic⁹
vir et p̃stituit vt ep̃s vocat⁹ ad cōciliū veniat. Hu-
ius p̃decessor: liberius cū noller arriane heresi cō-
sentire missus est in exiliū a cōstantio augusto filio cōstanti-
ni et ibi p̃ triennū moratus est. Quapropter vniuers⁹ cler⁹
et populus roman⁹ loco eius felice ordinauerūt. Qui eodē
felice cōcilio puocato corā. xlvij. ep̃is cōstantiū imperatorem
arriani hereticū et duos p̃sbyteros et fauētes sc̃z. visaciū
et valentē cōdemnauit: p̃ co vj. q⁹ idē cōstantius in heresim
arrianoz plabens ab eusebio nicomedien. ep̃o fuerat reba-
p̃izatus. Qui visaciū et valens post dies aliq⁹ rogauerūt
p̃stantiū vt liberius de exilio reuocaret: vt vna tñ participa-
tione cōcarent: q̃rū suasiōibus augustinus induc⁹: et q⁹ felix
eum damnaſſet indignat⁹ felice de ep̃atu suo elecit: et libe-
rium eo pacto reuocauit vt sibi et alijs q̃s dānauerat cōica-

ret: liberius igit in heretica p̃auitate p̃sensit exiliū tedio af-
feci⁹. Et sic in tñ p̃secutio excreuit: et quāplurimi p̃sopre-
ri et clerici liberio non phibente intra ecclīas necatē. Te-
nuitq⁹ liberius potētiaſt basilicas apostolorū petri et pauli
cōstantinā annos. vij. Felix vero de ep̃atu cietus habita-
bat in p̃dio suo via portuen. Unde ab hereticis post annos
vñ. ad ṽbem tract⁹ martiriū capitis obrificatione p̃meru-
it. Et sepultus est in basilica quam ipse cōstruxerat via au-
relia. iij. cal. augusti. circa annū dñi. cccxl. Et cessauit ep̃at⁹
vsq⁹ ad obitum liberij. Nam dies felicitis oēs sub tpe liberij
computantur propter occasiones memoratas.

¶ De sancto Felice papa. iij. confessor. Ca. clv.

Felix papa huius nois quartus natiōe samn⁹ ex
p̃ie cōstantino. Joanni pape primo in p̃rificatu
romano successit. Et sedit annos. iij. menses. ij.
dies xij. Hic p̃stituit vt infirmi ante eoz transi-
tum oleo sancto inungant. Hic patriarchā cōstā-
tinopolitanū arriane heresi maculatū excoicauit: et heresi
archā dānauit: Et postq⁹ in omni sc̃ritate sedē apostolicā
felicit gubernauit p̃turib⁹ fulgēs ad ch̃m miguit. et sepul-
t⁹ iacet ap̃d. s. petz aplm. Et cessauit ep̃at⁹ mēsem. j. et dies
xv.

¶ De sancto Lupo ep̃o. Ca. clvj.

Lupus ep̃s trecheſ. leucorum familie p̃mus fuit.
Qui ṽrore quandā noie punimilā sc̃i germani
arelaten. ep̃i germanani in seculo habuit. Anno
vero. vij. cōiugij sui ambo ep̃i communi voto ad
deū conuersi monachalem vitā elegerūt: vnde et
lupus seculo relicto ad sanctū honoratum abbatē lemeſi.
adiit: et monachus biēnio secū māſit. Dehinc cū sc̃to germa-
no cognato suo in britaniā prexit. Post annū aut regredi-
ens: vt q⁹ sibi remāſerant paup̃ibus dispenſaret: diuino nu-
tu trecheſine ciuitatis p̃tifer factus est. Hic ciuitatē suā
sua oꝛone ab hunoz exercitu oēs galliaz ṽbes deuastante
saluauit. Cū ei attille flagello dei hunoz p̃ncipi occurrisset
et p̃ patria intercederet: p̃ncipio feror ciuitatē oīno delere
p̃poneret diuina p̃tute tā ip̃e q⁹ oīs exercit⁹ cecitate p̃cul-
si transferūt p̃ ciuitatē a porta vsq⁹ ad portā nemine viden-
tes aut ledentes. Sicq⁹ patria saluata est. ¶ Hic mulierē
paralyticā sanauit. Puellā q⁹ demone oppreſſiōe muta ef-
fecta fuerat: nedū a demone liberauit: sed etiā ei loq̃lā re-
stituit. Aliq⁹ p̃ima miracula p̃fecit. Et anno. xxv. ep̃at⁹ sui
sc̃itate pollēs ad ṽijs miguit iij. cal. aug. sep̃t⁹ q⁹ i ecclīa sua

¶ De sc̃tis flora et lucilla p̃ginibus et socijs mar. Ca. clvj.

Flora et lucilla p̃gines cuz socijs suis eugenio et
alijs romē martirij sub helio ṽbis p̃fecto passe
sunt. Hec cum essent sorores ch̃iane sanctimonia-
les: et ex ṽbe roma quāde ab eugenio barbaro
rege capte sunt: et in aphricā ducte. Quā cū
tyrannus violare vellet dixerūt regitē deū celi h̃ie sue p̃gl-
nitas custodē: et corruptiōis ṽtozē. Ad ille audies timuit
easq⁹ reuereri cepit: atq⁹ in quodā cubiculo inclusit ad h̃bi-
tis ancillis ad ministeriū eaz: q⁹ teiunij et oꝛonibus itende-
bant. Rex nō cū sepius ad bellū p̃dret: eaz se oꝛonib⁹ cō-
mēdebat: et p̃tinuo de hostib⁹ victoriā reportabat. Om̃iaq⁹
ip̃i ad votū p̃spere succedebāt. Sicq⁹ viginti annis ap̃d bar-
barū permanētes post ip̃m tps diuinitus admonēt: vt ro-
mam redeant et martiriū p̃cipiāt. Ad cū regi rettulissent
ip̃e iam mente ch̃ianus effectus diuino sp̃u tact⁹ virgines
deserere noluit: sed relicto regno vna secū romā peruenit
Ip̃e aut ab helio p̃fecto cōp̃ense cū sacrificare nollent caz-
p̃te puniunt: cū q̃bus et eugenius se ch̃ianū p̃strens simul
etiā decollat. Hoz exēplo antonius theodorus dyonisiū
appolliniū capanus p̃ofus coſeus choigeneſ pacus sa-
turnus victor et aliq⁹ nouē: quorū noia minime repta sunt: q̃
ch̃i cultores acclamāres ab eodē p̃fecto gladto celi marti-
rio coronant: q̃p̃ oim passio agit. iij. calendās augusti.

Sanctis Abdon et Senen martyribus. Ca. cxiij.

Abdon et Senen martyres passi sunt rome sub decto cesare. Cui em idē imperator babiloniā et quasdā p̄sariū puincias supasser quosdā ch̄ila nos inuenit: q̄s oēs teneri fecit. Et poliochyoniū qdē ep̄m in babilonia ciuitate iterfecit: vt supra in eius passiōe dictū est. xij. ca. mart̄: cui⁹ corp⁹ duo subreguli p̄saz scz abdon et senē ch̄ianissimi sepelierunt. Ceteros nō ch̄ianos videlicet parmeniiū elīmā: ch̄usostelū p̄sbyteros et lucā: ac mutiū dyacones in cordulā ciuitate p̄saz tractos martyro coronauit: vt supra in eoz passiōe dictū est. x. ca. mart̄. q̄z etiā corpa p̄dicti sc̄i subreguli tumularūt. Qd cū decē cognouissent: eos teneri fecit: et victos cathenis atqz diuersis afflictos penis romā secū adduxit. Eosdē q̄s in p̄spectu tori⁹ senatus p̄sentari mādauit p̄te valeriano p̄fecto: vt aut sacrificaret: et rez suaz libertatē reciperet: aut ferarū moribus interirēt. Quos sacrificare cōtēnētes tradidit valeriano p̄fecto puniēdos: q̄ eos ad amphitheatrū adduxit aū simulacrū solis: eosqz ad sacrificia cōpellebat. Cōtēnētes autē et in simulacrū expuētes p̄mo p̄sbaris diuiti⁹ cedunt: deinde in amphitheatrū introducūt et ad eos duo leones et q̄rtuor: visi dimittūt: q̄ cū sc̄os nō lederent: s; pedes eoz lingētes ip̄os custodirēt: iniectis in feras gladios leones et visi occisi sunt. Deinde abdon et senen iussa valerian gladio capite obrūcati sunt: et ligatis pedibus tracti aū solis ydoli dimissi sunt. S; cū eoz corpa ibi de triduo iacuisent: q̄rtus qdā dyaconus ea collegit: et in domo sua occulte sepeliuit vbi latuerūt vsqz ad t̄pa p̄stanti et tunc b̄i martyres se fidelib⁹ releuauerūt. Sicqz corpa eoz inde leuata sunt: et in cimiterio p̄rtani translati passi sunt aū. ij. ca. aug.

De sanctis maxima dona tilla et secunda p̄gimibus et martyribus. Ca. cxiij.

Prima: Donatilla: et secunda virgines p̄sse sunt apud aphricā in ciuitate taburbo lucernaria sub p̄secutiōe galieni impatoris iudice anolino: q̄ sc̄as virgines sorores maximā et donatillā cōprehēsas ad ciuitatē taburbi-

tanā duci iussit aceto et felle potatas oīs eis cibo negato. Quas dū p̄tractas vidisset sc̄da p̄go: q̄ erat in superiorib⁹ domus sue annor. xij. oibus p̄p̄tis ip̄a secuta est. Sequēti vero die anolinus duas germanas sibi amissētes et ch̄im p̄sentes iussit p̄berti⁹ diu affligi et calcē sup plagas p̄spergi atqz statūā ad sacrificiū offerri: quā dū ille p̄spergeret: fecit eas iuder i craticula ad carbones ignitos sterni: et p̄nas sup eaz capita adijci. Postmodū vero in theatrum ad ludibū p̄nt: et ab oibus p̄culari. Cui cū nūtiatū esset et q̄ secūda ch̄itana eis adhereret: oēs tres iūmū ferro victas anolinus ad bestias in arena dānauit: laxatusqz eis visus ferocissim⁹ vestigia eaz lingebat: qd cernēs iuder eas gladio cedi iussit q̄z corpa ch̄iani sepeliret i vbe p̄fata. ij. ca. aug.

De sancto fantino p̄fessore. Ca. cxiij.

Fantinus cōfessor nobilis syracusanus de domo de madica fuit: cuius p̄ fantin⁹ euz vxore nobili delatino noie deo data: q̄uis gentiles essent elemosynas tñ largas paupib⁹ tribuētes: cū ple caererent: deos paganor. p̄ suscipiēda sobole iugiter exorabat. Flouissime autē qdā p̄ in somnis vidit se cū cōiuge corā deo patre assistere ad iudiciū vocatū: et p̄pter infidelitatē ad ihera dānari: sed q̄s iterauit et plagas dō patri obijciēs p̄mittit illis filiū nasciturū noianū: q̄ anno eratis sue. xij. parētes ad fidē cōuerteret: et a gētilitate liberaret: sic a summo iudice dānatiōis s̄ia reuocat. Nato at p̄uero crux nūe cādidiō: et in medio rubicūda carnē ei⁹ super eoz impressa cōspici: et iuxta visum patris p̄uer fantinus nōlat. Qui cū matris vberib⁹ aleret sepe lectū dimittens sup terrā lacere p̄spici. Et cū loq̄ sc̄iperet: ch̄im quez

tñ nū. p̄ audiebat sepi⁹ noīabat. Die p̄o qua. xij. annū p̄ucreatit adiplebat: cū iaz vena toub⁹ delectaret: cū solo scutifero venatū accedēs p̄ siluā syracusanā ceruos plures in seque: ceteris hincinde disp̄is vñū ifecutus est: alijs vastiorē: in cui⁹ comitib⁹ cruces plurime apparebāt: ceruusqz voce humana vt se sequef admonuit. Quē ille secut⁹ ad antrū heremite cuiusdā puenit. Cui nocte p̄cedere ch̄is apparuerat et vt iuuenē fātū nōie ad se die sequēti vētur in fide doceret monuerat. Et p̄tinno ei ceru⁹ disparuit: heremita aut fantinū et scutiferū leonitū nōie ad se vocās que viderat illis narrauit: et eos in fide ch̄i erudiēs baptizauit. Et cū tam nor esset: lux de celo sup̄fusa noctē sicut diē illuminauit. Reuersus aut iuuenis parētib⁹ q̄ sibi p̄tigerat retulit: eosqz in ch̄i fide quā didicerat edocuit. Qui memores visionis quā p̄ de eo nondū nato viderāt. ānos. xij. cōplere ip̄m notauerat et cū omī familia baptisma suscepit: vñ⁹ p̄o solus ex eoz seruus q̄ fidē recipe recusauit: post dies tres seip̄m in flumē necauit. Cū ḡ fantinū parētes oīa sua paupibus erogassent: a p̄cōsule syracusanor. p̄pter ch̄ianitātē detenti sunt: vna cū sc̄to fantino. Et p̄mo qdē ip̄i oēs plūbatis celi: deinde in carcerē missi sunt: sed nocte ab āge lo p̄forati ad martyriū animant. Qui fantinū diruptis v̄culis d̄ custodia eduxit et fantinū ac deodarā dimisit. Qui mane educti cū sacrificare renuissent abo pariter decollāt. Fantin⁹ p̄o angelū sequēs postā v̄bis sibi diuinit⁹ reserata exiuit: et veniēs mesanā filiū cuiusdā ciuita cecuz illuminauit: ac ip̄m euz omī familia baptizauit. Cū autē a stradicōne capitaneo q̄reret vt d̄is imolaret āgelico monitu nūc sine remo cōscendit: et p̄ p̄saz in mare exiuit nauēqz p̄ganor se insequēs orōne fusa immobiles fecit. Ip̄e p̄o fugiens metropolim rhegyum angelo duce applicuit: vbi aquā sibi a matrona p̄orrectā in vinū p̄uertit. Deinde p̄ calabryam ad ciuitatē tabitanā prexit: vbi balzanio cuiusdam diuiti ad futendū se ptulit q̄ eū ad equoz pascuā deputauit. Qd cū seru⁹ ch̄i fideliter et humiliter faceret tēpore q̄ frumēta triturant equos p̄ arcas ad triturādū circūferebat: et de p̄cepta mercede paupū necessitatib⁹ subueeniebat. Cūqz hoc ei⁹ d̄o nūtiatū esset: illeqz irat⁹ supueniens vt fantinū puniret: et equi in triturādō laboraret: visus est balzanio: q̄ anialia v̄ridia pascua caperet: et nil labours p̄ferrent. Fantinum q̄s dormientē eius d̄is excitauit: et equos b̄i foueret p̄fortauit. Sed cū sibi de narratis helitaret eo q̄ aialia p̄ labore macilenta facta p̄spiceret. Prex inopināte fantino supueniens: equos vidit grana terentes. Tūc iratus post fātū currere cepit. Illeqz fugiēs ad motabū flumē deuenit. Et cū euadere nec p̄cedere posset oīone fusa aquā virga pcussit et statim aquis ex vno p̄dentibus latera vnda fluminis subito se siccauit ip̄eqz ille⁹ trāsit. Statimqz aquis ad locū suū reuertētib⁹ balsam⁹ circa flumē remāsit. Rogauit aut fantinū vt et ip̄e trāsire posset. Et cū ille vt p̄i⁹ aquas virga pcussisset. Trē alueus exsiccat⁹ et balzanus sicco pede cū suis trāsinit. Undaqz mor in suū statū rediit. Qui viso tāto miraculo p̄uersus est ad ch̄im et ciuitatē tabitanā sua p̄dicatiōe ad fidem reduxit. Fantinū aut annor. xxxij. plenus sanctitate die officio in ecclesiā audita missa sacra qz cōme p̄cepta in pace migravit ad ch̄im p̄dte calen. ang. Sup quē morientē: celica lux descendit et corp⁹ in sepulcrū et incorruptū miro fragrās odorē diebus. xxx. p̄mansit. Et deinde in ip̄a ciuitate sepulcrū fuit. Ex cuius tumulo oleū defudat: quod cūc: oīz debilla inēbra sanat: et carnalia desyderia fugat.

De sancto Germano ep̄o antiocho. Ca. cxiij.

Germanus ep̄s antiochoen. nobilis ḡne in vbe antiocho natus: et liberalib⁹ studijs erudit⁹ tādez romā ad discenda iura ciuilia profectus: vbi grat⁹ oibus exilēs a sena-

tu ad gallias mittit: ut ducatu burgundie obtineret. Et si
antiodoreus. vixit strenue regebat: arborum pinum in platea
habebat ad cuius ramos pro ostentatione venariorum: ferax capi
ta suspendebat. Quis sanctus amator: episcopus ipius vixit
de tali vanitate redarguebat: monens ut arbores excideret
ne ex his christianis occasio criminis adveniret: illeque nullate
nus acquiescebat. Die autem quadam absente germano: episcopus ar
borum percussit et incendio consumpsit. Sed germanus audiens cum
militibus episcopum aggressus mori ei intenterat: sed ille patienter
ferens germanum sibi in episcopatu successurum dixit. Et furem
cedens aliquandiu in augustuduno latuit. Reversus autem post
modicum obiit: et omnis plebs germanum in episcopum elegit. Qui
substantia pauperibus erogata et vxore in sororum comurata:
ipse per annos xxx. mira pntia se afflixit: ieiunans et orationibus
assidue intentus: predicandi sollicitus: et pauperum pulso studio
suo. Hospitatus in quadam loco: ubi post cenam iteque pararetur
admirans interrogavit: cur hoc fieret. Qui responderunt quod bonis
hominibus et mulieribus: qui de nocte accedunt illa parabatur. Sanctus
autem ipsa nocte vigilans vidit demones ad mensam in formis
diversorum hominum venientes: et precipiens ne abirent: familiarum exci
tauit: et si personas illas cognosceret inquit: quod cum plures
ibi vicinos suos et vicinas esse dicerent: misit ad domos sin
gularum quod officii in suis lectulis intenti sunt. Adiurati autem
illi se demones esse dixerunt: qui sic hominibus illudabant. Tunc
tunc quod assumpto lupo episcopo trechasino in britannias pge
ret ad hereticos extirpandos: qui ibi maxime vigebant: ortam
in mari tempestate sua oratione preestit sedavit: et britanni accen
dens hereticos mirabiliter expugnavit. Tunc in quadam loco
infirmus decubaret: et locus totus incendio consummaretur: roga
tusque inde asportatus igne euaderet: ille se flammis oppo
ni fecit: et ultra citraque omnibus consumptis ignis hospitium eius
non tetigit. Tunc ad britannias iterum rediret: ut hereticos
extirparet: quidam eius discipulus apud commodum infirmus
decessit. Rediens inde vir sanctus sepulchrum aperiri fecit:
ipsius vocas ex nocte quod faceret: an adhuc secum militare
vellet requisivit. Ad hoc ille residens cuncta sibi consistere suavia
dixit ac se huc nolle revocari respondit: et iubente germano
iterum obdormivit. Tunc in britannia predicaret: et rex ei ac so
cibus hospitium denegasset: bubulcus regis a palatio rediens
germanum cum focis fame et frigore laborantem in domo sua
suscepit: et vitulum quem solum habebat: hospitibus occidit. Post
cenam vero sanctus episcopus ossa vituli servata super pellis componi fecit
et ad eius orationem vitulus sine mora surrexit. Deinde regem
constanter de impietate redarguit: et regnum eius ad extraneum
transiit: prophetico spiritu dixit. Dehinc cunctis stupentibus bu
bulcus divina monitione regem constituit. Et extunc reges de
bubulco gratie preces dantes dantes regi gentis britanorum. Tunc
saxones contra britones dimicarent: et se paucos viderent: san
ctum illac transseuntem ad se in auxilium advocarunt: quibus ille vi
crois promittens christum predicavit: et sacro illos baptismo per
fudit: deinde admonuit: ut die pasche omnes incircumcisi in christi
noie hostibus occurrerent: et cum ipse alleluia inciperet: omnes
altis vocibus responderunt. Quod cum factum esset: status tremor
hostes invasit: ut armis piecitis cuncti diffugerent. Tunc apud
rayennam esset a regina placidia et a filio valentino imperato
re honorifice susceptus: ad cenam est invitatus: cui regina vas
argenteum maximis cibis delicatis plenum misit: quod cibos famu
lis tradidit: et vas argenteum per pauperes retinuit: ipse vero scu
tellam ligneam cum pane hordeaceo regine remisit: quod illa de
nocte suscipiens panem reverenter comedit: et scutellam argento
terrens per reliquias servavit. Tunc invitatus denuo ab eadem regi
na ad palatium cenaturus: a fello delectus advenit: quibus dis
cumbentibus alium mortuum est. Tunc redire volenti regina equum
suum mire mansuetudinis obtulisset: ille oino recusavit: et pe
gens ad cadaver: a fello ut surgeret impavit: qui statim se quasi
de somno excuties surrexit: et sanctum ad hospitium deporta-

uit. Sed antequam ex ipsa urbe discederet obitu suum imine
re praedixit: et post modicum febre corripit: et die vij. ad dominum re
vocatus. Corpusque eius regina ad gallias: ut ille postulaverat:
transmisit. Venit autem vir sanctus per die ca. aug. circa annum dñi.
ccccxij.

De sancto Fabio martyre. Ca. clxij.

Fabius martyr apud cesaream passus est: qui cum ferre
verilla praedaria reculeret christianus cooperatus: pro
diebus aliquot in carcere trusus: deinde semel ac the
ra interrogatus: cum in christi professione perduraret: mox
a iudice capitali sententia condemnatus est corpusque eius in
humatibus triduo dimissum est: dehinc rheticulo infutum in
mare demergit: caput vero seorsum et seorsum eadaver. Sed
dei nutu scisso rheticulo membra capite reuocant: et ceruic
scapulis cum indicibus passiois adiungit: quod ab undis electum
ad cathernianum litus a fidelibus repertum et basilica ibidem
iuxta posita conditum est. Passus est autem pridie calen
das augusti. Hec adeo.

Explicit Liber Septimus.

Incipit prologus Libri Septimi.

Septimus Liber presentis cathalogi continet passio
nes et gesta sanctorum illorum quae festiuitates occurrunt
infra tempus: in quo representat ecclesia per aggregationem filiorum
qui fuerunt ecclesie ipsius edificatores qui fuerunt sancti do
ctores. Hoc autem tempus est a cal. augusti: usque ad calen
das septembris. Et hoc sub figura sapientissimi salomonis. cuius
tunc libri leguntur cuiusque vices gerunt in ecclesia dei sancti do
ctores divina sapientia repleti: ex quibus tam grecorum orientali
um quam in latinorum occidentali ecclesia quatuor principales existunt
per quatuor libros sapientie designari. Ad huius ergo tempus fe
sta tractanda transcurrunt. Vixit quod hoc tempore libri salo
monis et iesu filij syrach ab ecclesia leguntur: merito legentis sa
ctorum huius temporis gesta ipsorum duorum sanctorum: et salomonis pro
phete et iesu syrach promittent: quod dies obitus nullo loco repe
riri certum est. Et quis salomon propter crimes ydolatrie quod
incurrit: ex eo quod mulieres alienigenas adamavit. ut dñi.
regum. cap. xi. a quibusdam dñarum asserat. Adhuc tamen iuxta aliorum
sententiam rectius visum est: ipsum nedum dñatum dici non audere:
sed potius sanctificatum asserere. Ad quod asserendum me indu
cit principaliter quatuor rationes. Primo quod ecclesi. xlvj. cap. i. ipse sa
lomon inter viros gloriosos et sanctos veteris testamenti pres
entissimus numeratur: eiusque laudabilia opera memorantur. Et quis
esset eiusdem etiam explicent consideranti tamen subtiliter verba sa
pientius: potius apparebit ipsum salomonem approbatum quam re
probatum. Et qui cognoscit quod sapiens iesus diuino spiritu salomonem
sanctificatum manifestius affirmavit. Secundo quod non est arbi
trandum quod deus hominem tam sibi dilectum: quem tam sublimavit:
ut ipsum per cunctis mortalibus sapientia diuinorum et humanorum
diuinitus ei infusa dotaret: et tanta gratie diuitiarum: pacis: et
regni dilationis abundantia ditaret: ad tantam miseriam deuen
ire permisisset: ut ipsum in obstinatione ydolatrie finire prese
rit: qui potius ut tradit hebrei circa vite finem: de commissis pe
nituit. An propter hoc librum de preceptis mundi: qui ecclesiasticus
dicitur: proposuit. Et cuius textu libelli est satis apparet quod ipse copo
suit in vltima senectute Tertia quod ipse templum sanctissimum domino edifi
cavit: quod nec ipse dauid prius edificare permeruit. Quis enim
qui dei precepta intueatur clarius opera: audeat opinari gloriosum de
um qui dauid prophetam sanctissimum ob id solum a templi constructio
ne prohibuit: quod sanguine inimicorum dei fuderat esse iuste et vo
luntate operante voluisse idem templum. locum vicis fidelis diuine habi
tationis electum ab homine fabricari: quem preceperat eterne da
nationi obnoxium: ob eius etiam deputandum. Quarto per
ipsum salomonem: ut in multis apparet: dominus prophetico spiritu re
pleuit. Nam et plurima de christi humanitate praedixit. Et si opo
ponatur quod et balaam ariolus prophetavit. Respondet quod non erat ille
magus de electo populo hebreorum: sed ex dñarum gentilibus
oriundus. Quid arguit fortissime scriptis salomonis:

nis tpe miraculose sup natauit: vt supra dictu est in legēda sancti ade post septuagesimā. x. cal. februarij. Et aut fac-
lomon tam prope senectutē esset contra legē dei mulieres
multas gētilis ad amant. Habuit em vxorē. lxx. z cōcubi-
nas. xxx. q auerterit cor eius a dño: z securus est deos alie-
nos: no eas cōtristaret. Edificauit em in excelsis circa hie-
rusalem tria phana ydolor. l. vñū astaroth deē sydoniorū: z
que iuno dī. Scdm eadimū ydolo moabitaz. Tertium mo-
loch idolo amonitarū in mōte oliuēri o regione tēpli: quod
plurimū deo displicuit: vnde postea locus dictus est locus
offensionis. Ideo ppter huiusmodi peccata deus salomo-
ni adhuc vultu aduersarios suscitauit: cuius regnū post
mortē eius sciendū esse p̄dixit. Sicq; q p̄us paces habebat
vndiq; vitā in tribulatiōe finit: z cum annis. xl. regnasset
mortuus est: sed vt dictū est ipm circa vite finē penituit: et
sepult⁹ est in sepulchro dauid patris sui in hierusalē. Et
norandū q salomon dī senex fuisse: de q mirandū est. cum
modicū vitā. l. annos vixisse legat. Nam vndecim annorū
genuit roboam. x. l. annis regnasse dī: plenus ergo Iose-
phus hoc declarat dicens q salomon valde longeu⁹ mor-
tuus est: q regnauit annis. lxx. vixit aut annis. xliij. Sed
diuina scriptura eos tñ annos exprimit: qbus anteq; pua-
ricaret regnauit. Et sunt hebrei salomonem de idolatrie
peccato penitētes se trahi fecisse p plateas hierlm causa
penitētie: inde eū in templū venisse qd fecerat eū septem
virgis de qbus dedit quattuor legisperitis: vt pberaretur
ab illis q cōmuni p̄silio dixerūt: q iunctū dñi manū nō mit-
terent: vñ frustrari ab illis a seipso depositus est: z seipsū
verberauit: z hec sunt vba salomonis de seipso scribentis.
Postq; amiserat regnū: chīs purgauit peccata ipius z ex-
altauit in eternū cornu eius: z dedit illi thronū regni: z sedē
glorie israel. Scripsit aut libros tres scz parabolarū si-
te prouerbiōz: z ecclesiasticen atq; cāntica canticorū. Librū
aut sapiētie qdā a iesu syrach cōscriptū asseruit: quidā ab
ipso salomone: q tñ apud hebreos nūq; est: qui z grecā elo-
quentiā redoleret: vt ait hieronimus: z nōnulli hūc esse iudei
philonis affirmant. Primus aut liber prouerbiōz in para-
bolis. ij. p̄sistit. Tertius in p̄sibus. v. q dragmata dicuntur.
Et disputauit de natura arborū z herbarū a cedro vsq; ad
ysopum. De naturis q; autū z oīm alantiū philosophat⁹
est p vñū qd qd genus parabolā dicens. Excogitauit etiā cō-
iurationes qbus egritudines mitigant. Als q; qbus de-
mones eijceret: z als qdā obstricti nō rediret. Et sic ex ipso
textu bible p̄stat ipm etiam alia volumina cōposuisse: p̄ter
ea q in canone p̄tinent. Et hec omnia ex tertio regē a cap. ij.
vsq; ad. xj. inclusiue. Et ex secdo paralipomino a p̄ncipio vsq;
ad ca. x. inclusiue. Et ex dictis iosephi: hieronymi: z ex hy-
storia scholastica: atq; ex chronis guilelmi breuē collecta
sunt.

De sancto Iesu syrach ppheta. Cap. ij.
Iesus filius syrach ortus in hierlm honorabilis do-
ctor legis z diuina sapiētia plustrat⁹ tpe prolomei
euergetis regis egypti sub symeone onte filio sacer-
dote claruit: q librū ecclesiasticū cōposuit: in q z eiū s-
dem symonis mētionē facit. Librū etiā q sapiētia i-
titulat. cōpilasse dī: q̄uis de hoc nulla certa veritas habea-
tur q sapiētia z scitrate pollēs in diebus eleazari sacerdo-
tis tpe prolomei philopatoris nate humane debita soluit
sepulchus est in hierlm in sepulchro patrū suoz a Iudeis
maxima veneratiōe celebris habet. cur⁹ libz nepos ipsius
ex filio eiūsdē cum eo nomine Iesus ex hebreo in grecū trā-
tulit: vt idem in ipius libri prologo testatur.

De sancto Petro ad vincula. Cap. ij.

Estū sancti Petri ad vincula quattuor ex
caulis institutū fuisse putat. scz in memoriā
liberationis in memoriā cathenarū ipius res-
p̄ctionis. p destruendo ritu gentiliū z p im-

petranda absolutiōe spūaliū vinculoz. Prima igit causa
est in memoriā liberationis Petri. Nam sicut in hystoria
scholastica dī. Herodes agrippa romā adij: z ibi cato nepo-
ti tiberij cesaris familiarissimus extitit: vñ post aliqd tema-
pus tiberio defūcto catus in imperiū sublimatus: herodes
regem in iudeā destinauit. Qui cū venisset hierlm: vt dice-
ret. xj. occidit iacobū fratrē ioannis gladiorvidens aut q
placere iudeis in diebus asymor petri apprehēdit: et in
carcere cathenis vinctū recūsit. Angelus aut eidez noctu
astitit z lumē i habitaculo refulsit: ac petri a viculis mira-
biliter absoluit: liberūq; abire dimisit. Sequēti aut die vñ
herodes custodes detentos ppter liberationē petri diuer-
sis veller penis afficere: concitus in cesareā descendit: vbi
dum esset sicut refert iosephus in. xix. antiquitatū z libro ad
cum torius p̄uincie viri vñanimitē puenissent: ille veste ex
auro mirabiliter cōtexta indutus incipiente die pcessit ad
theatrū: vbi vñ p̄mos solis radios vestis aurea suscepit
repulso splēdore duplicatā spectātibus lucē fulgor metal-
li vibātis effudit: vt p hoc plus aliqd de eo q humane na-
ture est artifice arrogantiā mentiret. Qui mor ad pplm vi-
facundissimus erat melliflūo sermone cōcionari cepit. Illi
co adulāris voces p̄crepant: ipm nō hoīem sed deū. Et vñ
sibi oblatos diuinos honores nūcia p̄sumptiōe susceperet:
vidit sup fūniculū eius capiti existentē bubonē: quē Rome
existens ab augure didicerat futurū ante. v. dies mort⁹ sue
p̄fagiū. Et p̄nuo p̄cussus ab āgolo s̄mibus p. v. dies vi-
scera corrodentib⁹ expirauit. In memoriā igit tam mīre li-
berationis p̄ncipis ap̄loz a vinculis z dire vitionis in ty-
ramū p̄inas subsecute: ecclia festū beati petri ad vincula
solēnit: vnde z in epla in missa cātat in qua liberatio fa-
cta p̄hibet. Et scdm hoc videt q hoc festū dici debeat pe-
tri a vinculis. Et scda causa est in memoriā inuentiōis ca-
thene. Cū esset beatus alexander papa z martyr: q in custō-
dia detinebat a q̄rino tribuno filiam ipius quiriti balbinā
nole ad se in carcerē delatā: imposita boga sua in collo ipi⁹
puelle a strumate liberasset: vt supra dictū est in passiōe q-
riti mar. ij. cal. ap̄ilis z in passiōe alexandri pape. v. noni.
maj Balbina ad chīm pueria z baptizata: ipam bogā ap̄o-
se ex deuotione retinēs frequēter osculabat. Quod cū face-
ret alexander papa ipam exhortat vt bogā illā dimittat: s̄
cathenas boati petri diligēter inq̄at: quas si reptre possit
eas cū summa deuotiōe retineat. Quirinus igit ad insua-
riā filie in carcere vbi petrus detentus fuerat diligēt cas-
thenas inq̄rit fecit: easq; tandē reptas filie pcessit: q̄ cal.
augusti reptē sunt. Tūc sanctus alexander hoc festū in me-
moriam cathenaz petri in cal. aug. celebrandū instituit: z in
honore eius eccliam fabricauit: quā z ad vincula nomina-
uit: z ibidē cathenā ipam p̄posuit: vbi in ipa solēnitare mul-
titudine ppli p̄gregat⁹ z petri vincula deosculant. Et tertia
causa institutionis est fm bedā. Cū em octauianus impa-
tor: rēpublicā p̄mus z mirabiliter auxisset: augustus p̄mus
oīm vocatus est: vnde z hunc mēsem q p̄us septilis dicebat⁹
q; sextus a martio: suo nomini intulauit: nū augustū vo-
cans. In memoriā igit octauiani augusti oēs romani p̄mā
diē ipius solēniter celebrabant: z diuinos qdāmodo hono-
res gentili p̄ncipi exhibebāt vsq; ad tps theodosij impato-
ris q cepit regnare anno dñi. cccxv. Eudoria igit filia ipi⁹
theodosij vxor: valentiani hierosolymaz ex voto pretit: vbi
qdā iudeus pro magno munere cathenā ei obtulit: q sub
herode petrus ap̄lus vinctus fuit. Cū ergo romam redi-
set: z romanus in honorez augusti cesaris in calendis ipi⁹
mēsis solēnitare videret cogitās q non de facili tali eos
errore reuocare posset: cogitando tractauit: vt obseruātia
qdem sic staret: sed in honorem beati petri fieret: ipm diē
omnis populus ad vincula noīaret. Habitaq; collatione
cum pelagio papa multis exhortationibus pplm inducet

runt ut memoria principis paganorum transiret ad memori-
am principis apostolorum. Tunc imperatrix cathena quā de hie-
rusalem attulerat prulit: et papa illā quā petrus rome vin-
ctus fuerat eduxit. Hec igitur illi sociata ita miraculose vna
cathena facta est: ac si semper vna et eadē extitisset. Ipsa igitur
vincula papa et regina in ecclesia sancti petri ad vincula po-
suerunt: et ipsam multis privilegiis dotauerunt. Et predictum
diē vbiq; celebrem fore iussuerunt: vix calen. aug. Anno
dñi. ccccl. quidā comes othonis imperatoris a diaholo cru-
deliter arreptus intantum ut seipsum dentibus laceraret: ad io-
annem papam ducit ut cathena ipsa eius collo circumdaret.
Sed dñs alia cathena furentis collo fuisse iposita nihilq;
ex hac pueniret salutis: nimirum vbi nihil erat virtutis: tandē
petri cathena producit et furentis collo iponit: statimq; de
mon ab ipso effugit. Tunc theodericus metens. ep̄s ip̄s ca-
thenam arripuit: et illā se non dimittitur nisi pars eius sibi
cederet: aut sibi manus abscideret: asseruit. Tandē cū de
hoc multa cōtentio esset imperator litigii sedauit: et illa ca-
thēna a papa anulū vnū ep̄o impetravit. Quarta causa
huius festi institutionis esse potest: quod dñs petrū a vinculis
miraculose absoluit: et eadē ligandi atq; soluendi potestatem
cessit. Hos etiā q̄ vinculis peccatorum obligati tenemur ab-
solui indigemus. Ideo solēnitatē petri ad vincula celebra-
mus: ut sicut ille a vinculis absoluitur: pmeruit: et sicut absol-
uendi potestatem accepit: sic et ipse per dñm vinculis nos absol-
uat. Hanc vero vltimā causam institutionis q̄s de facili per-
pendere potest si videat quod absolutio ē a vinculis in aposto-
lo facta epistola memorat: Absoluendi ei cessam euāgelii
vni recitat: et absolutio ē ab ipso nobis fidē oīo hodierna
spōsulat. De festis machabeis martiribus. Cap. iij.

Machabei martyres septē fratres fuerunt: quod eus
matre reuerēda p̄ obseruatione legis diuine
sub antiocho rege in hierlīm passi sunt: put in
ij. machabeis ca. vij. plenius p̄nēt. Cū enim
portinas carnes nolent comedere. p̄lo pla-
gis thaurēq; iubente rege verati: dein de sigillatim vnus-
quisq; eorū amputatis ligatis: et cute capitis cū capillis ab-
stractis: atq; p̄cisīs manibus in sartagine et ollas encas ac-
censas missi spm tradiderūt q̄s mater mirabilis in suppli-
cijs hortabatur et p̄stanti alo ad tolerantia inuitabat. Que
tandē oībus p̄ ignē p̄summaris: vt dictū est: et ipsa sūt eadē
pena cruciata martyriū corona filiis sociata est. Et notā-
dum quod ecclesia orientalis facit festa de sanctis veteris testa-
menti: eo qd ad inferos descenderūt: p̄terq; de innocen-
tibus: eo quod in ip̄s singulis xp̄is occisus est et de machabeis
Et hoc p̄pter quatuor rōnes. Primo p̄pter p̄rogatiuam
martyriū: quod inaudita supplicia vltra alios testamēt veteris
passi fuerūt. Et hoc est ratio comestōis. Secundo p̄pter re-
presentationē mysterij. Septenarius enī est numerus vni-
uersitatis: significant enī in istis oīs sancti veteris testa-
menti celebritate digni et in his septē ceteris oīnibus reue-
rentia impendit. Tercio p̄pter exemplū patiendi: p̄po-
nunt enī in exemplū fidelibus: vt scy eorū p̄stantia ad celum
fidelium animent et ad patiendū p̄ lege euāgelij: sicut et illi
passi sunt p̄ lege moysi. Quarta est p̄pter causam suppli-
cij. Nam pro defensione legis sue talia supplicia passi sunt: si-
cut et xp̄iani p̄ defensione legis euāgelice patiuntur. Has
tres rationes assignat Ioannes belety in summa de offi-
cio. Passi sunt autem calendis augusti.

De sancto Eusebio ep̄o et martyre. Cap. v.

Eusebius ep̄s et martyr semper p̄go existens dñi ad-
huc cathecuminus esset: ab eusebio papa baptis-
ma suscepit et nomē. In q̄ baptisma manus āgeli
ce vñe sunt: que ip̄m de sacro fonte leuauerunt.
Matrona quedā eius pulchritudine capta cum

ipsius cubiculū adire veller: custodientib; angelis pueni-
re non potuit vñ facto mane ab eo veniā postulat. Eadē
natus p̄sbyter tanta scititate emicuit quod dñi celebraret sepi-
et angeli ministraret. Quā arriana pestis italiā torā infice-
ret. Imperatē p̄stantio eidē heresi fauente: iulianus papa
eusebiū in vercelles. ep̄m p̄secrauit: q̄ tūc inter vñbes italie
qdāmodo p̄ncipalis erat. Quod audientes heretici fores ec-
clesie clauferunt: et eusebius vñbē ingressus ante hostium
maioris ecclesie q̄ est dei genitricis genua flexit: et oīa hostia
sua morōne referauit. Aurentiū mediolanū. ep̄m arrianū
de ep̄atu eiecit: et dionisiū et catholicū surrogauit. Quos
propter indignitatem cōstantius imperator multos ep̄os con-
ciliū ordinauit: et dionisiū ep̄m accersit: multaq; ad euse-
bium ep̄as destinauit: q̄ sciens malitiam in multitudine p̄-
ualere venire cōtēpserat: sed suam senectutē opposuit: vñ im-
perator cōtra eius exultationē statuit in mediolanens. ciuit-
tate: que p̄pe erat: cōciliū celebrari: vbi cū eusebiū deesse vi-
disset: iussit arrianos fidē suā describere: et dionisiū ep̄isco-
pum mediolanens. et xix. ep̄os catholicos cōpulit subscribere.
scribere. qd audies eusebius mediolanū accessit: et multa se
passus p̄dixit. Eū autē ad quedā flumē existens in trinare
puenisset: nauis ex alia parte flumis existens: eo iubēte p̄ se
ad eū venit: et ip̄m cū socijs sine gubernatore trāspōruit:
cui p̄dictus dionisiū obuiauit: et ad pedes eius p̄cides ve-
niā postulauit. Cū ergo eusebius ab imperatore: nec minis
nec blādicijs flecti posset vt chirographo arrianorū subscri-
beret: q̄nporius eusebius chirographū sibi ad subscriben-
dū traditū cōbussit. Gratus cōstantius eusebiū tradidit
arrianis: quē p̄tinus de medio aliorū ep̄orū raptū diuitius
flagellauit: et p̄ gradus palatii summo ad inum et ecōtra
rio traxerūt. Quos quassato capite multū sanguis effudit:
set manibus post tergum vinctis ip̄m p̄ collūq; fune trahē-
bant. Tunc cōstantius imperator omēs ep̄os catholicos:
qui eius exemplo fuerant animati in exilium misit. Eusebi-
um vero apud scythopolim vñbem palestine arriani duxer-
unt: et ipsum in quodā cubiculo a deo artissimo reclusit:
vt esset illo lōgitudine breuior: latitudine arrior: ita vt cur-
uatus: nec pedes extēdere: nec in se in latus vertere posset.
Sed post modicū cōstantio defuncto iulianus eidē succe-
dens et omnibus placere volens. Iussit omēs pacifice qua-
cūq; lege sibi placita perfrui. Et sic eusebius inde exiit:
et athanasii alexandrinū ep̄m perrexit. Post aliquot an-
nos sopitis arrianis sub iouiniano imperatore p̄cellas re-
dijt: quē populus cum exultatione suscepit. Sed verū re-
gnante valente arriani repullulant: qui eusebiū extra do-
mum supinum traxerunt: et ipsum lapidibus obuerūt. Se-
pultus in ecclesia quam ipse cōstruxerat cal. aug. cum esset
annorum. lxxvij. circa annū dñi. ccccl. Qui inter cerera ta-
lem gratiam sue ciuitati obtinuit: vt nullus arrianus ibi
vivere possit. Hic in psalmos commentarios edidit: et alia
opuscula fecit: vt ait hieronymus libro de illustribus.

De sancto bono p̄sbytero et socijs martyribus. Cap. vi.

Bonus p̄sbyter: Faustus et manrus diacones:
p̄miti et calimio subdiacones. Ioānes eru-
peratius quirill et honorat clerici. Passi sūt ro-
sub valeriano et galieno imperatorib; . Isti ex nume-
ro clericorū fuerūt. Quos bñs stephanus papa
ordinauit. Cū enī p̄dicti imperatores summo studio beatum
ep̄m vel eius clericos requirerēt: posuerūt edictū in loc; ce-
leberrimis vñbis: p̄conizariq; fecerūt: vt q̄cuq; papā vel
eius clericos agnouissent vñcūq; latere illico imperatorum
auribus diuulgarent. Qua de re p̄fatos. ix. reptos ac detē-
tos iusserūt imperatores sine vlla audietia decollari. Quorū corpo-
ra collati sunt via latina iuxta suorū aq̄ductus. Quorū corpo-
ra tertullinus licet adhuc gētilis sepeluit in ipso loco iux-
ta corpora martyriū iouini et basilēi calendis augusti.

De sanctis Sophia et filiabus eius virginibus et mar. Cap. vii.

Sophia mulier et tres filie eius virginibus: spes et charitas. Rome passe sunt sub hadriano impatore. Hec matrona christianissima de italico solo cum predictis tribus filiabus suis ad urbem veniens: multas feminas ad fidem pervertit: et exemplo sue castitatis plurimas mulieres christianas effectas a consortio maritorum subtrahit. Quapropter ad suggestionem antiochi prefecti ab impatore cum filiabus tertia est: et in carcere missa in domo palladii senatoris ubi in fide christi filias honorabat. Post dies autem tres filie eius educte et hadriano presentate sunt. Cumque diceretur sacrificare nollere: primo quidem hadrianus fidei annorum xij. a ceteris virginibus xij. sibi vicissim succedentibus graviter fecit cedi. Dehinc mamillas eius apudari: de quibus lac et sanguis fluxit. Deinde iussit illas in craticula assari: et postmodum in sartagine frigitoleo cera et bitumine in ea feruentibus liqui factis. Et cum hec omnia instantissime tolerasset: precepit illam gladio extrinxi. Postea autem spei annorum x. a viris decem vermicis crudeliter taureis cedi mandavit: et deinde in fornacem mitti fecit: ubi dum flammis extinctis mansisset illa: iussit eam diutius torquenti: dehinc in vase aeneo pice adipe et resina liquifactis repleto fecit imitti. Sed cum inde illa egressa esset precepit ipsam in capite cedi. Deinde tertia scilicet charitatem annorum ix. iussit suspensam diutius a viris ix. flagellari: torquenti: dehinc in igne copiosum tactari. In quo dum permanisset illa: flamma prumpens plures gentiliis interemit: viliis quoque sunt tres viri sole splendidiores cum puella in igne deambulantes. Unde educta iussu hadriani capitali sententia plena est. Quare corpa in sophia rapuit: et xvij. miliario ab urbe delata vehiculo sepelivit. Et dum ad tumulum virginis oraret spiritum emisit. Sepultaque est a mulieribus que eam secute fuerant in sepulchro filiarum. Quarum festum agitur calendas augusti.

De sancta Maria solatrice virgine. Cap. vii.

Maria virgo cognominata solatrix in ciuitate verona claruit. Que nobilis puella et speciosa: plurimum se coniugio petentium preces despectit: et virginitatem suam domino consecrauit. Cum autem in ipsa ciuitate per annos vij. stille rosis omnisque pluuia defecissent: et ex hoc terra sterilitate preteriret: populusque famem opprimeret: orati marie a domino reuelata: quod nunquam scititas effugeret: nisi prius corpa martyrum firmi et rustici quod dudum verone passi fuerant: et inde asportati ad ipsam ciuitatem reportarentur. Quam visionem ipso tempore suoannoni veronensi episcopo retulit: ipsamque episcopo per populum referauit. Querunt sacra corpora et in ciuitate caput quod est in hystris iacere conperiunt. Eluces vero oppidi se corpa sancta daturos promittunt: si tantum argento et auro redimantur: quod ipsa corpa poderant. Fecit collecta per virginem in ciuitate verone: et mario auri et argenti poderem aggregato: virgo dei mitti ad corpa erigenda. Sed dum corpa martyrum poderant in tantum leuia efficiunt: ut dei nutu forte quarta pars reliquias a virgine reportat. Quam nauem ingressam hystris cines nauibus alijs insequuntur: maleficijs semine ascribentes quod christi miraculose monstrauerat. Sed dum ad diem orasset nauis eis tanta velocitate ferebat ut alie eam insequentes minime attingere potuissent. Quae per fluctum athesis repatrias ab episcopo et ciuibus cum honore suscipitur et corporibus cum reuerentia tumularis: pluuia mox celitus elargitur: propter quod ipsa virgo maria solatrix ab omnibus appellatur. Que residuum vite sue ieiunijs et orationibus occupatus: decessit in christo cal. aug. Sepulchra verone miraculis clarens.

De sancto Felice martyre. Capitulum ix.

Felix martyr germanus fuit beati cucufaris martyris: de quo supra actum est. viij. cal. augusti. Hic enim in hispanis ciuitate gerunda sub datiano preside passus est. Quem iussit idem preses christum confitentem post illam ei plura tormentorum genera vngulis de

ac deinde ad ossa tantari: tandem vulnera vulneribus inaurari: donec inuictum christo spiritum reddidit. Qui passus est calendas augusti: ut adeo in martyologio testatur.

De sanctis Cyullo et socijs martyribus. Cap. x.

Cyllus: aquila: petrus: domitianus rufus et menander martyres apud arabiam in ciuitate philadelphia passi sunt. Qui omnes pro confessione nominis christiani una die gladio cedente martyrio coronati sunt. videlicet calendas augusti. Hec adeo ut supra.

De sancto Stephano papa primo et martyre. Cap. xi.

Stephanus papa et martyr: huius nominis primus natione romanus ex patre iuliano: lucio primo pape in episcopatu romano successit et sedit annos quatuordecim: menses duos dies. xv. Hic constituit sacerdotes et leuitas vestibus et vasis sacris in usu quotidiano non ut nisi in ecclesia tantum. Hic cum multos gentiliis peruerteret: et multa martyrum corpora sepelisset: a valeriano et galieno imperatoribus summo studio perquirebatur: ut eum vel clericos eius aut sacrificare cogeret: aut diuersis supplicijs puniret. De deruntque edictum: ut quicunque eos prodere: omne eorum substantiam possideret. Stephanus ergo papa comprehenditur: et multis eum sequentibus christianis solus alijs electus ante valerianum presentatur: quem postquam imperator christum confitentem audiuit: iussit eum ad templum martiris adduci ut ibi aut idolum adoraret: aut suam capitalem subiret. Sed cum templum ingressus fuisset: et christum in ipsum templum intrueret exorasset: tonitruo maximo cum choruscationibus irruente statim maxima pars templi corruit: et omnis gentiliis multitudo pre timore aufugit. Ipse vero cum assistentibus christianis ad cimiterium lucine prexit. Quod audientes valerianus milites plures priuoribus ad eum occidendum misit qui venientes ipsum celebrantem missam inuenerunt: et stantem intrepidum iugiter percussentem in sua sede decollauerunt. Cuius sanguis in panem et effusus adhuc ibidem apparet in testimonium passionis eius corpusque eius in eadem crypta in loco quod dicitur cimiterium calixti a christianis sepultum est. iij. nonas augusti. Hic fecit ordinationes duas per mensem decembrium: presbyteros. vij. diacones. v. episcopos per diuersa loca. iij. Et cessauit episcopatus dies xxij.

De sancto Stephano papa secundo. Cap. xxi.

Stephanus papa huius nominis secundus natione romanus ex patre constantio zacharie pontifice in episcopatu romano successit: et sedit annos. v. dies. xxvij. Hic post parentis obitum paruum derelictus una cum sancto paulo eius germano et in papatu successore in cubiculo lateranensi pro doctrina apostolice traditionis sub gregorio tertio et zacharia predecessoribus pontificibus permansit: quem seriatim per ecclesiasticos ordines promouentes in ordine diaconatus ipsum ordinauerunt. Defuncto vero zacharia papa stephanus quedam presbyterus in ordine pontificatus cunctis populis sibi elegit quod dum causas disponderet: subito obmutescens defunctus est. Post hec cunctus populus aggregatus in ecclesia sancte marie maioris inuocata spiritus sancti gratia: predictum beatissimum virum sibi elegerunt in pontificem: et cum laudibus in basilicam saluatoris: quod dicitur constantina: et deportauerunt: sic stephanus papatus obtinuit. Fuit autem amator ecclesiarum dei: et ecclesie traditiones firma stabilitate seruans: pauperum christi velox subuictor: ubi ubi magna prestantia predicator: pupillorum ac viduarum et miserabilium quicumque per sonarum voce manuum fortissimus auxiliator. Hic ob instantionem astulphi regis logobardorum in franciam prexit: auxilium pipini regi ipso iatur: cui pipinus venienti occurrit ad frunz militarium spatium: et eum descendens et per frenum eum pape stratoris officium exercens usque ad suum adduxit palatium: quem ipse pontifex regem iunxit duosque filios eius carolum et carolomanum. et ad preces

pape cū maxio exercitu ī italiā pipin⁹ dūenit ⁊ astulphū re
gē papie potē obfedit: ipm⁹ tādē ecclie subiugauit. Ste
phanū qz papā ī sede sua oibus pctis remisit. Qui ultimo
sui pōrtificatus āno impium a grecis trāstulit germanos
in psonā magnificē regis caroli tūc iuuenili etate pstru-
ti. Et post dies modicos in pace q̄uit: ⁊ sepult⁹ ē ad san-
ctū petrū ap̄lm. Et cessauit ep̄atus mēsem vnū ⁊ dies. x.

De scto Stephano papa tertio

Cap. xlii.

Stephanus papa hui⁹ nois terti⁹ natiōe siculus ex
patre oluio: paulo ep̄o romano ī pōrtificatu succe-
dit: ⁊ sedit ānos. lxx. menses. v. dies. xxvii. Abi strē-
nuus ⁊ diuinus scripturis eruditus atqz ecclesiasti-
cis traditiōibus imbutus: ⁊ in eaz oseruatiōibus
cōstātissimus p̄seuerator. Hic dū a sicilia paruus romam
uenisset in monasterio scti chrysogoni a gregorio papa. iij.
traditus ⁊ monachus effectus ē. Quē postmodū zachari-
as papa ex ip̄o tollēs monasterio cubiculartum suū fecit:
ipm⁹ p̄sbyterū cardinālē in titulo b̄re cecile p̄secrauit.
Sed ⁊ reliq. i. stephanus ⁊ paulus b̄i pōrtifices eundē sp̄m
in suo seruitio s̄b̄ detinuerūt. In cui⁹ sinu paul⁹ papa sp̄m
emisit. Quo necdū defuncto: otho dux nempe sine ciuitatē
cū exercitus mltitudo die subito elegit cōstātinū fratrē suū
tūc laeant existētē. Quē georgius ep̄s p̄nestinus et ser-
gius ostēn. ab ip̄a mltitudine coacti cōtra canonū statuta
ip̄m clericū facientes: gradatim ad ordines p̄mouerūt: et
sequēte die dominico ep̄m p̄secrauerūt. Nō mltos post ei⁹
dem fergij. q̄ eū p̄secrauit manns aruit. Sicqz languēs vi-
tā finiuit. Cōstātin⁹ aut post ānum seditione cōmota de
sede ep̄atus expulsus est. Sequētē qz die clerici ⁊ popul⁹
vniuersus vniuersus stephanū p̄sbyterū sctē ecclie in pō-
tificē elegerūt: ⁊ cū laudibus ī patriarchale palatū late-
rānē. detulerūt. Cōstātin⁹ vero ī ecclia saluatoris coram
stephano papa de tyrānica ambitōe p̄nam egit: quē pon-
tifer in monasterio destruxit: quē ⁊ nō post mltos dies ī vi-
tiōz criminis: a furore p̄p̄i de⁹ ip̄m excecari p̄misit. Sic-
qz erutis oculis miserabilē vitam finiuit. C. Stephanus
aut papa ex oi gallia ⁊ italia rome synodo p̄uocato: oia or-
dinata ab ei⁹ p̄decessore cōstātin⁹ falsū nois pōrtifice imo
sedis ap̄lice inuatore reuocauit: p̄ter baptismū et ch̄isma
ab ip̄o p̄fectū. Dēs qz p̄ ordinatos degradauit. P̄secra-
bilē qz synodū tūc nup in p̄ibus grece celebratā in qua
statutū fuerat: vt sacre sctōz ymagines deponerent. vāna
nauit. Hic p̄stituit vt oi die dñico a. vij. ep̄s cardinalibus
hepdomadarijs q̄ in ecclia saluatoris obseruāt missay. solē-
nia sup altare b̄i petri. S̄cia in exelsis deo dicere. Ndy-
calū quēdā in archiep̄iscopū rauēnatē p̄ imp̄ssiones b̄ia-
chij secularis intrusum deposuit. Et in op̄ibus sancti lau-
dabilē vitā finiuit. Et sepult⁹ est ad sanctū petrum. Et
cessauit ep̄iscopatus dies. viij.

De scto Theodora ⁊ filijs marty.

Cap. xlii.

Theodora cū tribus filijs suis sub diocletiano
impatore ap̄d niceā ciuitatē passa est. Hec ex
p̄uincia b̄rynie ciuis nicēna cū ap̄d sirinium
p̄secutionē fugiēs declinasset a paganis ten-
ta ⁊ diocletiano a macedonia redeūt oblata
est. Qui eā tradidit leocadio comiti impatori p̄mittēti q̄
eā aut idolis imolantē ī vxorē assumeret: aut crudeli mor-
te p̄meret. Cū aut comes eius cōiugij peteret: theodora
ei suadet: vt p̄mo ad facultates suas exq̄rendas ⁊ obtinen-
das p̄gat ⁊ postmodū rediēs ip̄am assumat. Ad ille ad-
implere curauit. Intercaqz sancta dei cū anastasia ch̄ia-
na sctis paupib⁹ ministrabat. C. Reuersus aut comes euz
eaz experet: illaz ei p̄sentire nullaten⁹ vellet ip̄am vin-
ctā ferro cū trib⁹ filijs ad p̄sulare b̄rynie d̄stinauit. Qui
filij ei⁹ p̄mogenitū noie enodū ch̄m p̄sentē fustib⁹ cedi
iussit: m̄ p̄o assisē illū hortabāt ad palmā: Post hec tra-

dita ē h̄rtaco lenoni: vt eā p̄us illeā inē publicas p̄stine-
ret meretrices. Et dū ip̄az leno trahere vellet appuit iu-
uenis q̄ euz ī vultu p̄cussit sanguisqz de narib⁹ ei⁹ stillare
cepit. Lūqz p̄sularis hec vidisset ip̄am euz trib⁹ filijs igne
cōsumi fecit. Qui passi sunt. iij. non augasti.

De inuentōe corpōz sanctorū stephani p̄-
martyrib⁹ ⁊ sociōz.

Cap. xv.

Inuentio corpōz sanctorū stephani p̄thomartyris:
nicodem⁹ gamalielis: ⁊ abibon anno dñi. ccccviij. an-
no videlicet. vij. honoriij impator⁹ facta ē: q̄p̄ reuela-
tio facta ē p̄sbytero luciano ecclie gaphargamala:
q̄ ē interritorio h̄erosolymitano. Dū ei iſtrato suo
descerēt: ⁊ pene vigilaret ī basilica baptisterij f̄ci. Illucscē-
te ī excessum mētis rapt⁹: vidit virū: senem statura p̄cēz
vultu decōz: p̄lira barba: pallio cādido amictū: cui gēmu-
le auree ⁊ cruces erāt cōtere calciatū calig⁹ ī sup̄ficie de-
aurat⁹: q̄ manu virgā aureā tenēs: de q̄ eū tetigit: et ter-
tio ex noie vocauit: iussitqz vt sūma diligētia suū ⁊ sociōz
tumulū patefaceret: q̄ indecenter ī despecto loco sepulc̄i
essent. Ad adauitqz vt ioāni h̄erosolymitano ep̄o diceret:
vt ip̄oz corp̄a ī honorabili loco reponeret q̄ cū siccitas et
tribulatio orbē p̄cuteret eoz suffragijs de⁹ mūdo p̄p̄ta-
ri decreuisset. Lūqz lucian⁹ eū interrogasset q̄s eēt: et q̄ illi
forēt q̄s secū tacere diceret: se eē gamalielē q̄ paul⁹ ap̄lm
enurruit: ⁊ ad pedes suos legē p̄docuit. Qui aut secū ia-
cebat p̄mus erat stephan⁹ p̄thomartyr: q̄ a iudeis lapida-
t⁹ extra ciuitatē p̄iect⁹ fuerat: a iudeis ⁊ feris deuorand⁹:
cui⁹ corp⁹ ip̄e collegerat ⁊ ī suo tumulo sepelauerat. Ali⁹
aut erat nico dem⁹ nepos su⁹ qui nocte ad iesūz venit: et a
petro ⁊ a ioanne baptisma suscepit: q̄ a iudeis oi subſtāta
spoliat⁹ ⁊ vsqz ad semineceꝝ cesus ab ip̄o gamalielē colle-
crus ⁊ reſectus fuerat. Cui⁹ corp⁹ ex ip̄is p̄beribus monē-
tis: ip̄e ī eodē sepulchro locauerat. Tertius p̄o erat abi-
bon filius suus: q̄ āno etat⁹ sue. xx. vna cū baptisma susce-
pit: ⁊ ī p̄ginitate p̄seuerās ī maxima iuuetute ī pace dō-
minuit: vxor vero ip̄ius gamalielis arca ⁊ p̄genitis ei⁹ se-
lemias: q̄ fidē ch̄i noluerūt suscipere: nequaqz sanctorū se-
pultura digni fuere: sed alibi depositi fuerāt: quoz ī ſea
p̄ulchra inania ⁊ vacuā erāt. Hoc dicto sctūs gamaliel dī
sparuit. Lucian⁹ vero eutgilās dñm exorauit vt si hec vi-
sio ī v̄itate fieret: ei dem sctō ac terrio. appareret. C. In
sequētē vero sexta feria eidem sicut p̄us appuit: ⁊ cur ea: q̄
ei iusserat: neglexisset. Lucianū interrogauit: ⁊ ad visionis
certitudinē ei⁹ his q̄ ei dixerat: s̄titudinē obtulit: singulo-
rūqz loculos et reliquias docuit: dicens q̄ ī possessiōe ip̄i
gamalielis iuenerent: q̄ lingua syra dī delagabria siue de
batalia: oñditqz ei gamaliel tres calathos aureos: quoz
vn⁹ plen⁹ erat rosīs rubeis: ali⁹ duo rosīs cādidiis: quarū
etiā calathū argētū croco plenum. Dixitqz calathos esse
sctōz singulorū loculos. Nā calathus rosīs rubeis plen⁹:
erat locul⁹ scti stephani: q̄ sol⁹ ex ill⁹ martyrio meruit cō-
ronari. Ali⁹ duo rosīs albis refertī gamalielis ⁊ nicodem⁹
erāt loculi q̄ sincero corde ī cōfessiōe p̄seuerāt ch̄i. Quar-
tus vero argente⁹ croco plen⁹: erat abibon filij sui locul⁹:
q̄ candorē p̄ginitatis floruit ⁊ mūd⁹ de nido exiuit. H̄isqz
dictis itez disparuit. C. In tertia vero sexta feria s̄q̄ntis
hebdomode eidē itez irat⁹ appuit: ⁊ de dilatiōe ⁊ negligē-
tia ip̄m grauē increpauit. Locutus igit lucianus h̄erosol⁹
mā adit: ⁊ ioāni ep̄o cuncta per ordinē enarrauit: qui con-
uocatis custūto sebastiē. ⁊ eleutherio h̄ericonitē. ep̄i-
scopis ad locū designatum accessit: ⁊ ī quodam acervo la-
pidum fodi iussit. Eadēqz nocte sanct⁹ gamaliel per visū
cuidam migetio monacho apparuit: dicens q̄ ī vanum
ī illo loco foderent: q̄ ibi corp̄a nō essent: s̄ ea requirēt

In illo loco quod dicitur: viros bonorum possessionis qui cum visis loannis episcopo auctore presbytero retulisset: locum designatum ostendisset: ad locum ipsum omnes accesserunt ibique fodere ceperunt. Tunc subito terra percutit et odor suauissimus sentitur: ad cuius fragrantiam lxxij. homines a diuersis infirmitatibus liberantur. Sicque scilicet corpora putrescentia fuerant iuenerunt: et ea in sanctam ecclesiam hinc: ubi quondam ipse Stephanus archidiaconus fuerat detulerunt: et ibidem honorifice condiderunt. Hec autem inuentio facta est ea die: quando sancti Stephani passio celebratur: videlicet vij. calendas Ianuarij: et eius passio hac die fuisse creditur: scilicet tertio nonas Augusti. Quare autem festa ab ecclesia mutata sunt: superius in alio eius festo videtur esse: videlicet vij. calendas Ianuarij. Corpus autem beati Stephani presbyteri in tempore huiusmodi Constantinopolim translatus est: ut ait Augustinus. Alexander quidam senator cum vxore iuliana hierusalem adijt et primo martyri Stephano pulcherrimum oratorium struxit ac loculum argenteum obrulit: et post eius obitum iuxta corpus martyris ex summa deuotione in sili argenteo loculo se sepeliri fecit. Euolutis igitur septem annis cum vxore repatriare vellent: corpus viri secum deferendum ab episcopo postulauit. Qui postquam eius annuos loculos argenteos prulit: dicens quod ex illis non nouerat loculum viri fuisse: illa se illud nosse asserens: dum corpus viri putat accipere: casu perthomartyris corpus accepit. Cum autem nauem cum corpore ascendisset: hymni angelici resonant: et suauissimus odor effragrat. Demones clamant: corpus Stephani se erueret: et namque tepestare excitant. Sed nautis naufragium formidantibus Stephanus inuocat: ipsoque eis apparere subito tepestas sedat. Tunc princeps demonum demones quique misit: ut nauem scenderet: quos statim angelus domini cunctos videns in profundum demersit. Et cum chalcidoniā venissent: demones vitulabant quod Stephanus illic adductus eos incendebat. Constantinopolim igitur incolumes peruenerunt: et corpus ibidem reuerenter deposuerunt. Hec Augustinus.

De sanctis Samuele et Abibon confessoribus et martyre. Capitulum. xvj.

Gamaliel confessor honorabilis legis doctor: et oculatus christi discipulus: et apostoli pauli in lege moysi dascalus cum abibon filio suo anno. xx. ab apostolis sanctis post ascensionem domini sacrum baptismum suscepit. Et ipso apostolorum predicantium in concilio phariseorum caute defensor fuit sicut legis actum. v. ca. Qui corpora Stephani perthomartyris et nicodemi discipuli in sua possessione. xxi. miliaria a hierosolyma distante necnon in proprio tumulo sepeliuit. Et cum eodem filio suo: qui in virginitate iugiter perseuerauit: omnibus diebus vite sue deo seruire studuit. Qui post opera laudabilia temporibus apostolorum in christo quiescerunt: iuxta corpora sanctorum Stephani et nicodemi in eodem sepulchro reconditi fuerunt.

De sancto Stephano anachorita. Capitulum. xvij.

Stephanus anachorita in parte locorum mareotidis per annos sexaginta degit qui tantum in discernenda rerum ambiguitate iudicium habuit: ut nullus ad eum quicunque causa venisset: qui post eius sermonem tristis abscederet. Hic licet in veredis natura summa egritudine laboraret: fures tamen iugiter de folijs plamarum conterens: nec ab ope manu aliquando desistebat: nec sermonem aliquis exhortatorum intermittere prebebat. Tanta enim erat patientia predotatus: ut mente celestibus occupatus a dolore corporis quodammodo fieret alienus adeo ut genitalibus excisis nihil omnino sentire videretur. Quiescit in christo. iij. nonas Augusti. Hec heraclides.

De sancto Justino presbytero et martyre.

Cap. xvij.

Iustinus presbyter et martyr rome passus est sub decio impatore. Hic a beato Sixto papa. iij. presbyter ordinatus: eius scilicet imitator effectus est. Ad hunc beatus laurentius martyr venit in vicum patricij latentem in crypta nepotiana: ut thesauros a beato Sixto sibi commendatos pauperibus erogaret: ut infra dices in passione ipsius. iij. idus Augusti. Inuenitque cum eo. lxxij. christianos: quos singulis ipse beatus Laurentius cum Justino presbytero pedes lauit: et pacis osculum cum elemosyna tribuit. Hic scilicet presbyter postquam beatorum Sixti pape et sociorum et laurentij archidiaconi ac hypoliti et omnis eius familie: aliorumque plurimum martyrum corpora sepulture commendauit: euoluti anno et ipse sub persecutione decij galieni et volusiani confessionis gloria in signis martyrii capitis obtruncatus peremerit. Sepultus rome via tybutina iuxta corpus beati Laurentij in agro verano pridie nonas Augusti.

De sancto Aristarcho discipulo.

Cap. xix.

Aristarchus discipulus beati pauli apostoli: vñ. ex lxxij. discipulis christi fuit. De quo ad col. iij. ca. et actus. xx. mentio specialis habetur. Qui comes indidit duos pauli et concaptiuos in viculis rome fuit: et cum eo usque ad finem etus perseuerauit. Sed post passionem pauli quod ab eo episcopus Thessalonicensis constitutus fuerat vñ. abbas Dorothaeus ponit episcopus Apamie per longos agones christo coronatus fuit. Quiescit in pace pridie nonas Augusti.

De sancto Tertulino martyre.

Cap. xx.

Tertulinus martyr rome passus est valeriano impatore. Hic cum esset procurator rex olympij tribuni. Qui per christi nomine passus fuerat: ut supra in eius et sociorum passione gestum est. vj. cal. Augusti: et adhuc gentilis tamen tormenta quod christianis serebatur abhorreret: corpora scilicet boni presbyteri et sociorum sepelivit: ut dictum est in eorum passione supra cal. aug. Et dehinc veniens ad sanctum Stephanum papam ab eodem fidei rudimenta ac baptismum suscepit: atque presbyter ordinatus fuit. Quem impator valerianus teneri fecit: ut facultates olympij perderet: dum sacrificaret. Qui cum diuitias domini sui diceret et celis per manum seruorum christi sublatas: et deos gentilibus uti demonia putaret. Iussu cesaris extendit: et sustibus diuitius cecidit. Ignis quoque lateribus eius subterponit. Deinde spectro sapientis exanimatus tradit. Qui tertulinus quasi suum tribunal adductum cum ab eo nec facultates olympij erigere: nec ipsum ad sacrificia cogere posset: iussit in eculeo extendi et neruis diuitius contorqueri. Deinde ignibus cremari. Et cum nuntiatus esset valeriano: ipsum hec omnia constanter pertulisse: data ab eo scilicet eculeo depositus est et via latina militario secundo ab urbe ductus: et atque ibidem decollatus: cuius corpus ibidem a fidelibus in crypta harenaria sepultum est pridie nonas Augusti.

De festo natus sancte Marie virginis.

Cap. xxi.

Festum sancte marie ad natus ac ecclesia celebrari institutum est: nonis Augusti propter miraculum quod rome apparuit: propter quod ecclesia sancte marie maioris in honorem dei genitricis edificata est tunc liberij pape. Cum enim usque ad illud tempus nulla intra vicum ambitum in honorem beate virginis fuisset: ecclesia fabricata. Accidit ut quidam iohannes patricius rome moribus et nobilitate perclarus diuitijs et possessionibus abundaret. Qui dum filium minime precessisset: quod tot diuitiarum heres fieret: ad beatam genitricem dei mariam una cum coniuge sua speciale devotione elegerunt. Rogantes ipsam assistere: ut eis vel filium heredem prederet: vel eos aliquo et grato: in quo facultates suas possent impedire informaret. Adhuc itaque aug. v. vicus ipsius mensis die: quo tunc homines solis aduersionibus magis decoquunt: volens beatus Iago in motu quod impagius de sibi res

ecclesiam edificari: ac repente contra naturam fecit imitari: et copiosa nix miraculose cadente locum illi ipsius motus in infudit in illo vix ambitum in quo fuerat ecclesia construenda. Eadem nocte beata virgo liberio pape apparuit: sequi dei genitricem esse dixit: oiaque ei gesta narrauit: atque mandauit ut mane cum vniuerso clero et populo ad predictum montem accederet: intra cuius ambitum sibi ecclesiam fabricaret. Quam de facultatibus iohannis patricij construi volebat: et idcirco eidez simile visionem ostenderat. Eadem hora apparuit iohanni et uxori sue beata virgo maria: dicens orationes eorum exaudire: septimam sibi succedere bonorum suorum a domino impetrasse. Precepit igitur ut in predicto monte in loco vix quem tunc nix operuerat de filio pape liberij ecclesia suo nomine fabricaret et largissime dotarent. Adhuc autem factio iohannes ad papam accessit: et visionem narrauit: atque ab eo similia precepit. Et puocato clero et vniuerso populo ad montem sup pagum accesserunt: et nix loci ambitum miraculose repleuisse inuenerunt: ubi de mandato pape iohannis ecclesiam in noie dei genitricis erexit: ipsamque sancte marie maioris noiauit et de suis facultatibus largissime dotauit: quam et liberij potius presecrauit. Ubi de capillis et vestimento ipsius alme virginis: et corpus beati matthei apostoli ac gloriosi doctoris hieronimi fidescunt.

De sancto dominico prelosoe ordinis predicatorum. Ca. xxij.

Dominicus ordinis predicatorum dux et fundator inclitus ex hispanie partibus villa que dicitur laroga oromen. diocesis patre felice. matre iohanna origine duxit: cuius mater ante ipsum ortum vidit in somnis se catulum gestantem in vtero ardente in ore faculam haurientem que natum toram mundi fabricam incidebat. Eundem matrone: qui ipsum ex sacro fonte leuauerat: videbat quod puer ostendens stellam haberet in fronte: que totum orbem illustrabat. Dum adhuc esset puerulus a nutrice sepe dephensus est lectum dimittere: et super terram iacere: quasi iam in carnis delicias abhorreret. Adhuc deinde palentiam amore sapientie addiscende vinum per decennium non gustauit. ubi cum fames esset valida: liberos cum ois suppellectilibus vendidit: preceptum pauperibus erogauit. Ab episcopo quoque oromeni in sua ecclesia canonicus regularis effectus et a canonicis superior ordinis: qui lectioni et orationi iugiter vacabat: assidue dei exorans: ut gratiam sibi infunderet: quia se totum aliquid saluti proximorum impenderet: pergens autem cum episcopo tolosam: hospitium suum heretica prauitate corruptum ad fidei veritatem reduxit. Cum die quadam aduersos hereticos predicasset: authoritates suas in scriptis redegit: cuiusdam heretico cedulam ad liberandum tradidit: que sociis sero ad ignem congregatis cedulam produxit. Ipsi vero omnes adinuiti coadunati: ut cedula in ignem perceret: ut sic ex eius combustione videretur: si fides eorum vera vel falsa probaretur. Que vltimis vicibus in flammis insecta tertio de igne perlituit illa. heretici tamen in sua duritia permanentes: sibi vicissim super miraculo silentium imposuerunt. Quod tamen nutu dei ab astute milite catholico reuelatum est. Episcopo vero oromeni defuncto ceteris recedentibus. Dominicus cum paucis ibidem permansit: verbum dei instanter predicans: multa ab emulis opprobria et persecutiones protulit: quas omnes diuina gratia superauit. Reperiens quendam qui ex paupertate hereticis adheferat decreuit seipsum vendere: ut sic illius inopie subueniret: et illum ab errore subtraheret: quod et fecisset: nisi eius inopie diuina gratia prouidisset. Alias etiam mulierem: que filium a saracenis captum desebat: se vendendum pro eius redemptione obtulit: sed mulier non acquieuit. Post hec cepit de institutione ordinis cogitare: cuius officium esset per mundum discurrere: fidem ab hereticis defendere. Qui postquam decem annis tolose permanserat: ad concilium generale que rome celebratur: cum fulone suo adiit et ab innocencio tertio papa ordine predicatorum instituendum et confirmandum

postulauit. Cumque in se papa difficile exhiberet: nocte quadam vidit in somnis lateranensem ecclesiam ruinam minantem et dominum humeris suppositis casuram illam fabricam sustentantem. Qui euigilans et visionem intelligens petitione viri dominici acceptauit: et ut sibi approbata aliqua regula eligeret mandauit. Dominicus ergo cum fratribus regulam augustini doctoris et predicatoris assumpserunt: et sic ordine inchoarunt. Confirmacione vero innocencio iam defuncto ab honore. i. eius successore obtinuerunt anno domini. m. ccv. Cum ergo rome in ecclesia sancti petri per dilationem ordinis oraret: apostolorum principes eidem apparuerunt: quorum petrus baculum pauli librum ei tradidit: atque ad predicandum miserunt: qui fratres innumeros sui ordinis mox asperit per mundum discurrentes et verbis dominici predicantes. Quidam frater minor vidit in spiritu christum in aere existentem: et tres laccas contra mundum vibrantes: sequi illis omnes homines velle perire prestantes: cui occurrerent beatus iago orauit: ut modicum sustineret: cum duos strenuos pugiles haberet: qui ad mundum conuertendum sufficientes essent. Obulitque filio beatus dominicus et franciscus: quos ambos christus approbavit: et ut in illos ad mundum predicandum mitteretur impauit. Existente eo bononie quadam conuersus frater a diabulo arripit: et a fratre beato domino plectrat. Ad turatque spiritus dixit in eum introisse: cum precedenti die sine laccis et absque signo crucis in ciuitate bibisset. Cum signum ad matutinum pulsaret: demon se amplius stare ibidem non posse dixit: quod caput illi surgebant. Et sic orate sancto exire compulsum est. Cum in grebibus theolose libri eius in flumine sine peruatone cecidissent: per dies duos a piscatore in rhere inuenti sunt: adeo ois aque humore illesum ac si fuissent in armario custodiri. Veniens ad quendam locum nocte cum fratribus iniquitate nollet dormientes orationem fudit et clausis ianuis cum sociis introiit. Illis et existens cum quadam puero oratione cisterciensis. cum sero ad ecclesiam venissent eam clausam repperissent oratione sua se intra ecclesiam subito inuenerunt: et nocte in oratione duxerunt. Scholaris quadam lubus: cum ipse celebraret: manus de osculato eorum: maxime de fragrantia sensit: morosus et eo ois carnalis esset refringit. Quidam magister scia et fama perclarus theolose in rheologia leges quadam mane vidit in somnis. vix sibi stellas lucidas perstrari: que eo de nouo venio admirante totum mundum illustrare videbant. Et ecce dum scholas intrassent: beatus dominicus cum sex ex suis fratribus magister aduenit: et ut eos in suos auditores susciperet humiliter de poscunt. Qui visionem recolens illos esse stellas que viderat intellexit: eosque gratissime recepit. Existente rome beato domino quadam magister rhegynaldus sancti antoniai aule. decan: cum ordinem ingredi proposuisset: et viro dei indicasset subito ad montem isirmam: cum per dominicum beatam virginem cui specialiter cura ordinis commiserat exorauit. Regina gaudens cum duabus virginibus rhegynaldo in extremis laboranti nocte appuit: et vocatione mirifica ipsum per singulas corporis pres inuirit: formasque corporum ad singulas vocationes protulit: et die tertia ipsum plene sanatum permittit: eius habitum predicatorum ordinis demonstrauit. Quam visionem cum per oia sibi vir dei persperit: mane ad rhegynaldum accessit: et ipsum sanatum repperit: nedum ab estu febuis: sed etiam a concupiscentia carnis. Ad series visionis audiuit: et habitum a virginibus demonstratum assumpsit. Nam antea fratres suppellectis vtebantur. Rhegynaldus gaudens sanatus ordine introiit: et missus bononiensi officium predicationis feruenter pergit. Iuuenis quidam nepos domini stephani cardinalis de fossa noua cum equo in foueam precipitio lapsus: inde mortuus est educius: quem beatus dominicus oratione sua cum lachrymis continuo suscitauit. In ecclesia sancti siri architectus quidam cecidit: dum sub cumulo cadentis macerie iaceas expirauit. Cum cadauer ad se delatum: vir domini orationum suffragio a mortuis excitauit. In eadem ecclesia apud vibem cum fratre. et. manerent: et panis et quadam vice deficeret modis

cū panē repertū p buccellas fratrib⁹ discumbentib⁹ dūl-
sit. Et ecce duo iuvenes forma ⁊ habitu decori refectionū i
trauerūt: palliaq; plena panib⁹ detulerūt: q̄bus viro del-
cictis videntib⁹ silent oblati subito discesserunt. In tri-
nere posit⁹ cū grauis pluue inundatio fieret: a se et focis
imbri adeo signo crucis repulit: q; circa eos ad spaciū trā-
cubitoꝝ nec aque vel vnica gutta descendit. **C**ōstitit⁹
in itinere cū quodā viro religioso: puerationis domesti-
cō s; loquela alieno: dolens q; diuinitis eloquijs se mutuo
refouere nō possent: impetravit a dño vt alter alteri⁹ lin-
gua loqueret⁹: sic partū pba alterutri⁹ ideomate varian-
tes mutuis se collationibus pfortarūt. **C**ōdominē quen-
dā p̄lbus veratā demonijs stolā colla t̄pī imponēs fuga-
tis imundis spiritibus liberavit. **C**In partibus tolosa-
nis ex p̄lbus conuictis hereticis ⁊ incendio damnat⁹ vnū
reseruati fecit: quē spū ppetico futurū fratē et egregium
predicatorē p̄cūdit atq; p̄dixit: ⁊ vt p̄dixerat sic euenit.
Hā ⁊ spū ppheticū habuisse multoꝝ q; p̄dixit euen-
tus p̄bauit. **C**Apud sanctū Sixtum in vībe fratribus ad
capitulū puocatis omnibus p̄nuntiavit. iij. ex fratribus in
breui: duos vicē in corpore et duos in anīa mouituros. Et
post modicū duo ad dominū migraverūt ⁊ duo ex ordine
recesserūt. **C**Existens bononiē i vigilia assumptionis dñi:
priori monasterij casemaris ordinis cisterciē. sibi amicis-
simo exigente materia familiarē reuelavit q; nunq; a do-
mino aliquid postulasset: quod iuxta votum non obtinuis-
set. Cui cū prior ille diceret: vt a domino impetraret q; ma-
gister Conradus teutonicus ordinē assumeret quod fra-
tres sūmo desiderio affectabant finito completorio cun-
ctisq; discedentibus fratrib⁹ solus ipse in ecclesia mansit:
⁊ in oratio more solito p̄noctauit. Conuenientib⁹ ergo fra-
tribus ad primā cum cantō hymnū: iam lucis: incepisset:
ecce noue lucis nouū sydus futurus magister Conradus
aduenit: ⁊ ad pedes viri domini se p̄sternens habitum vt
perijt p̄eueranter accepit. **C**Frequenter dñi corpus dñi
leuaretur in tanto mentis rapiebatur excessu ac si ibidem
chūstū incarnatū videret. Adira vero penitētia corpus af-
flegebat: ⁊ noctibus orationē intrus dies p̄dicationib⁹ im-
pendebat. Tandē appropinquāte pegrinationis termino
ap̄d bononiā grauitus infirmatus vidit iuuenē pulcherri-
mū se ad celi gaudia inuitantē. Conuocatis igi⁹ duodeci
ex fratribus conuentus bononiē testamentum condidit: et
ea q; possiderat eis iure hereditatis dimisit: charitatē scz
humilitatem ac voluntariā paup̄tatem: prohibens omni-
no ne quis in ordine suo possessiones induceret tēporales:
maledictionē dei ⁊ suam imprecans ei: qui ordinem illum
quē paup̄tatis precipue decorat p̄fessio: terrenarū diuiti-
arum puluere p̄sumpserit maculare. Fratribus quoq; de
cessum suum egre ferentibus eos dulcē cōsolat⁹ est: pro-
mittens q; vtiliorē ipm forent post obitū habituri. Sicq;
ad extrema deuiens anno dñi. m. ccc. xj. nonis augusti ob-
dormiuit in domo: sepult⁹ in terra in conuētū bononiē.

Eadē hora frater guale prior conuent⁹ brixien. et post-
modum ipius ciuitatis ep̄s: vidit in somnis celū apertū:
⁊ duas scalas candidas ad terram demitti: quarū summi-
tates chūstus cum matre tenebat. ⁊ angeli per eas ascēde-
bant: in medio autem frater ordinis in sede posita reside-
bat: quem iesus et mater sursum cum scalis trahebant: do-
nec ipm in celum eleuatū apertura celi clausa est. Qui di-
em ⁊ horā norās veniēs bononiā inuenit sc̄m eodem tpe
a corpore migrasse. Eadē hora frater rhao posit⁹ ap̄d ty-
bum cū missam celebraret: ⁊ in canone patrē dñicū more
solito cōmēdare vellet: in crastī raptus vidit sc̄m domini
cū corona aurga ⁊ i mēso lumie adornatū: duobus reue-
rendis vir⁹ comitatū extra bononiā p̄cedētē: q; diē ⁊ horā
fuit notauit: atq; vtrū dei i pace deuisse cognouit. **C**Uz

aūt corp⁹ ei⁹ sub terra multo tpe iacuisse: miracul⁹ cresce-
tibus ⁊ fama a fratrib⁹ in eminentiori locū trāslatū ē: q̄
tā mira fragrantia redolebat: vt totā q̄ ciuitatē repleteret:
⁊ cunctoꝝ aromatū odorē superet q; trāslatio facta. ix. cal-
iunij. Quiescitq; ibidē sc̄m corp⁹ insignib⁹ miracul⁹ pollēs

De sc̄o Osualdo rege et martyre.

Cap. xxiij.

Oswaldus rex bernicioꝝ ⁊ marty: vt scribit be-
da. iij. libro p̄mo cap. successit fratri sua eanfrī-
do q; fuerat ch̄ianus sed apostatās a rege b̄i-
tonū cednado i bello fuerat interfectus. Post
cui⁹ occasionē oswaldus cuꝝ puo exercitu fide
ch̄i munitus supuenit: ⁊ suos in ch̄i noie exhortās crucē
lignē terre affixit: ⁊ añ ipaz cū exercitu p̄cedēs: ⁊ ch̄m
in sui adiutorū inuocātes de hostib⁹ virilē triūpharūt.
Itestimoniū ḡ miracul⁹ ⁊ sc̄ritatis oswaldi: de ipa cruce li-
gnea frustra p̄cedunt: ⁊ i aquā mirtunt: cui⁹ aque potus
sanitatē cuiuscūq; egritudinis p̄stat hoibus ac iumentis
COsualdus igi⁹ p̄cepta victoria regnoꝝ suscepto in fide
ch̄i animat⁹ ad gentē scotoꝝ isule misit i aq; dudū fuerat
delegat⁹ vt sibi catholicū aliquē ep̄m mitterent q; gentem
suā fide ch̄iana imbueret. Admissus est ep̄s hadrian⁹ cu-
ius p̄dicationē regisq; fauore atq; suasu gens bernicioꝝ
ch̄i fide suscepit. Rex em̄ ep̄o linguā ignorantī sp̄ asistit:
eiusq; interpres ad pplm fuit. Tūc cepit rex ecclesias p̄stru-
ere: ⁊ paup̄b⁹ largisq; ministrare. **C**Quodaz die pasche
posita mensa ⁊ disco argēto cū regalib⁹ valis. nuntiātū est
ei infinitā paup̄um multitudinē p̄e foribus assidere elemo-
synas postulantes: q; nedum oēs escas ad p̄andū para-
tas eis largiri fecit: vix etiam discū argenteū cū valis ol-
bus p̄ frustra p̄ciscia eisdē ipartiri mandauit. Quo p̄es-
tatis ope viso ep̄s manū vtrāq; tangēs dixit. Nunq; pu-
trescāt he manus: q̄ ⁊ euenit. nam ⁊ rege interfecto vt di-
cet: man⁹ cū brachijs a cetero corpore p̄scise vsq; in p̄sens in-
corrupte p̄manent. Hic rex sc̄us inf̄ herbenoꝝ et doicoꝝ
p̄uincias dudum ab iniicē discordes pacē p̄curauit: ⁊ ad
finē optatū p̄duxit. Totūq; regnū butanie p̄mus acq̄siuit
⁊ obtinuit: cui⁹ p̄tē solūmō eius p̄decessores possiderāt:
ipm aūt felici regimie gubernauit. Postquā aūt. ix. annis
regnaſset p̄tra paganorū exercitū gentilēq; regē merctorū
p̄ fide dimicās ac regni salute in bello marty occisus est
anno etatis sue. xxxviij. non. augusti in q̄ loco oēs quorūcūq;
q; languētū hoim v̄l animilū egitudines sanant. Puluis
q; de loco vbi interfect⁹ fuerat assumpt⁹ quocūq; delat⁹:
⁊ in potū languētibus dat⁹: eadē obtinet gratiā sanitatē.
Sepultusq; est i ciuitate regia noie beba miracul⁹ insignis
Adan⁹ aūt cū brachijs p̄ se in vase argenteo posit⁹ omni-
no incorrupte seruantur.

De sc̄o Emigdio ep̄o ⁊ martyre.

Cap. xxiiij.

Emigdius ep̄s de p̄uincia francie australi q; di-
citur germania: cum esset adhuc p̄sbyter inde
egressus est cum. xv. fratribus suis tribusq; disci-
pulis sc̄licet euplogermanio ⁊ valentino tempe
quo rex polymonius gētilis in ciuitate esculana
chūstianos persequebatur: venitq; romam multa miracu-
la faciendo. Quod audiens cecus quidam assumpto da-
ctore venit eum requirendo vt ab ipso illuminaretur: cui
in via adiunctus est miles habens filā fluxum sanguinis
quinquennio patientem: qui cum sanctū emigdiū inue-
nissent: cecum qui p̄sentem illuminauit: filiā vero militis
absentem dum pro illa orasset: a profluuiō liberauit: iposq;
oēs cuꝝ. cl. hoibus p̄miscui sexus baptizauit. Sed postq;
idolus asclepij signo crucis cōmunit: sacerdotem eius cō-
uertit cū. m. xxx. viris ⁊ alijs p̄uallis ⁊ m̄ieribus multis

Ad audiens visis pfectis querebat emigdiū occidendūz
venies qz ad marcellū papā ab eodē eps esculañ. ciuitatē
ordinatē ad p̄dicandū illuc destinat. Ipe at miracula mul-
ta ostendēs venit esculū secutus a multitudine fidelū. In
cui⁹ ingressu demones se incendi clamabant. Quapropter
ad eū venientes egri numero. cl. q ab eoz. dñs curari nō po-
terāt: pcepto ab eo sacro baptisinate oēs a diuersis lan-
guoribus sanati sūt: vñ p̄p̄ hęc miracula ppli tēpla. xij.
euerterūt idolaqz igni tradiderūt: verū cū sc̄us oīonem
ad deū fudisset: mox facto terremoto cetera phana idolo-
rū numero. xxij. subito corruerūt: mltiqz ad ch̄m visis tot
miraculis conuersi sūt: in ipso oppido tres ecclias pstruxe-
rūt. Eū aut a rege q̄reret p̄secutiōes fugiēs ad vibē pice-
nā venit susceptus a matrona ch̄itana: vbi demerso in flu-
uū simulachro phanoqz oīone destructo mltos ad ch̄m
puertit. Tandē rex polymni⁹ ipm detinuit: et hostabat
ut dñs imolaret: p̄mittēs ei se filiā suā in iugē daturam.
Quāqz ei tradidit ut ipm ad sacrificia puocaret. Emig-
di⁹ nō puellā se retentem ad ch̄m sua p̄dicatiōe cōuertit
aquāqz de saxo pducēs ipaz p̄tinuo baptizauit. Alios qz
p̄les quos a diuersis p̄mū languorib⁹ sanos effecerat: ea-
dem vnda pfudit. Qd rex audiens ipm in eodē loco iuxta
flumē rheonti decollari p̄cepit. Sz anteqz decollaret dicit
orasse ut i ciuitate esculo null⁹ aliqñ esset leprosus vel de-
moniac⁹: q nullus exerceat ipam vibē vltra. ix. dies obli-
dere posset aut ibi p̄fenerare: decollat⁹ qz caput suū i hy-
rro suscepit et trecent⁹ passib⁹ pambulauit vsqz ad montē
cenobitarū: q mōs se mirabiliter aperuit: et corp⁹ cū capite in-
tra se recepit seqz p̄tinuo reclusit: vbi vsqz in p̄sens q̄scit.
Sanguis aut ip⁹ a ch̄itana qdam collectus: esculi refer-
uat in ecclia sua. Qui passus est noñ. augusti.

De sc̄o Abenio epo et p̄fessore.

Cap. xxv.

Menius catalanen. eps nobilis roman⁹ a san-
cro petro aplo in ep̄m p̄secratus: cū sc̄o dio-
nyso et alijs ep̄is ad gallias p̄dicatiōis gra-
directus ē: ad iūcto ipi subdiacono maximia-
no. Sz cū. xvij. miliario ab vibē elongati so-
rent: subdiacon⁹ mortu⁹ ē. Abenius nō ad petrū rediit: et
focū defuncti nuntiavit. Accepta qz ab aplo. de simbata
vestimēti ei⁹ p̄ticula: reueris cadauer adhuc ihumatum
retigit: et p̄tinuo mortu⁹ resurrexit. Alia qz signa p̄tima p
illos dñs ofidit. Eū aut ad vibē catalanen. venisset: et po-
puli ad puertē dū durū repperisset: miliario vno a ciuita-
te i loco defro cepit in speluncā p̄teplatiōi vacare mltisqz
simbi miraculis clarescere. Nā puer nobilē q cadēs i huius
olo q nauta dicit⁹ i iuxta ciuitatē labit necat⁹ fuerat susci-
tauit mltosqz viso mirabili signo ad ch̄m puertit. Sicqz a
p̄plo cū honore ad ciuitatem ducit: et in ep̄m sublimat. In
ipso qz visis igressu pres leprosos mūdauit et totidē cecos
illūinauit: demonē qz ab obfesso qdā eiecit. Regē aut do-
minicū p̄bis et exemplis refouēs ānis. lxx. sedē suā felicit
gubernauit. Et p̄fect⁹ senio in pace q̄uit noñ. augusti.

De sancto Iusto epo.

Cap. xxvj.

Iustus eps ludunen. fuit. Qui cū ep̄atu relicto ali-
quot ānis i heremo āgelicā vitā egisset. ibidez sc̄o
sine migravit ad dñm. Cui⁹ sc̄m corp⁹ ludunen.
ciues sollicitē req̄sitū: ac i heremo vastissima reptū
a remot⁹ terre p̄tibus ad suā ciuitatē tulerūt: et ibi
dē in ecclia sui sacerdoti⁹ honorifice p̄diderūt noñ. Augusti.

De sc̄o Cassiano epo.

Cap. xxvij.

Cassianus eps ex alexādrinorū nobili genere
ortus a sancto zenone ei⁹ visis ep̄o diuinis
lris erudit⁹ est. Qui oīa p̄ ch̄isto relinques
in hortē. ciuitate eccliam construxit. Ibiqz
degens sub Ioviniano imperatore ch̄istia-
nissimo a populo episcopus cōstit⁹ est. Et cū ipam sedem

dudum in sanctitate gubernasset: peregrinationis grātia
inde discessit: et p̄ mare massiliā nauigauit. Inde qz angu-
stium. venit sancto simplirio episcopo triennio adhe-
sit. Quo defuncto omnis clerus et populus cassianum sibi in
episcopū constituit. Qui vitā et miraculis clarēs anno. xx.
sul. ep̄atus in pace quieuit noñ. augusti. De h̄ frater vñ
centus ait qd dum sanctus German⁹ antiodoren. episcopus
de britania rediens ad tumulū huius oraret. Iterro-
gauit cassianū quomodo se haberet. Qui statim ex tumu-
lo cunctis audientibus respondit: se perfrui dulci quiete:
et secundū saluatoris aduentū expectare. Cuius se ger-
manus orationibus cōmendauit: ut in ipso secundo aduen-
tu parē secū habere mereretur humiliter supplicauit.

De sancta Alpha martyre.

Cap. xxvij.

Apha marty: apud cretam i ciuitate augusta
na martyrium passa est. Hec cum esset paga-
na et meretriz matrem hylariam de lenocinio
viam exigentem habebat. Ipa vero cum tri-
bus ancillis suis: vicz digna: eumenia: et eutro-
pia se cunctis petentibus p̄stitebat. Sed per predicationem
narcissi hierosolymorū episcopi ad ch̄istū conuer-
sa et cum omni domo et matre baptizata: atqz a peccato: re-
uocata est. Que a iudice comprehensa cum sacrificare nol-
let: sed diceret sufficere sibi peccata sua: quibus de corpo-
re suo et ancillarum ludibrium faciens deum offenderat: q
tamē eam peccatricē ad penitentia conuerterat: vna in-
cendi iussa est vnde iuxta siluam lethet fluminis adducta
flammissqz tradita: sic spiritū emisit: ut corp⁹ omnino per-
maneret inustum. Ancillas vero que eam ad martyrium se-
cute fuerant: puer cū nauicula apparēs continuo trāsua-
dauit. Que cū corpus incōbustum inuenissent: nec ipm se-
peliere possent nec nuncium per quem matri nuntiaret pa-
ratum haberet: puer qui eas trāstulerat eis flumen na-
tauit: et p̄dicta hylarie matri nuntiavit. Que veniens no-
ctu cū sacerdotibus et ancillis corpus abstulit: et secundo
miliario ab augusta ciuitate i monumento proprio sepeli-
uit nonas augusti

De transfiguratiōe dñi nri iesu ch̄i.

Cap. xxix.

Transfiguratio dñi in qbusdā ecclesijs. v. ij. id⁹
augusti celebrat non qd eo die: ut qdam aiunt:
transfiguratio ipa facta fuerit: sz ea die p̄ apo-
olos publica. Nā dicit trāsfiguratio sc̄a ē cir-
ca p̄icipiū ver. Ite discipuli p̄p̄ phibitionē
eis a dño: factam. ne visionem quā viderāt: alicui dicerēt:
donec filius hominis a mortuis resurgeret: ipam tamdiu
celauerūt: et in hac die manifestauerūt ita legi in libro qui
dicitur mitralis. Circa hanc transfigurationem q̄tuor
sunt attendenda. Primo quare domin⁹ se transfigurare vo-
luit. Secundo quomō se transfiguratum ostendit. Tertio
quos sue glorie testes adhibuit. Quarto qualiter ipaz vi-
sionem conformauit. Circa primum sciendū qd ch̄is co-
ram discipulis trāsfigurari voluit p̄pter tria. Primo ad cō-
firmandam eorum fidem: cum pauloante domin⁹ aposto-
los interrogasset: quez ipm homines esse diceret: illiqz va-
rias hominum op̄tiones responderent: petro vero in p̄so-
na omniū apostolorū ipsum esse ch̄istū filiū dei viui pro-
testante ad confirmandā fidem iporū ch̄istus eis gl̄iaz di-
uinitat⁹ sue ofidere voluit: ut tam ex visione vult⁹ splendē-
tis qz ex auditōe p̄tis ipm eē dei filiū exclamantis: qd ipi
prio de iesu credebāt: i eoz cordib⁹ efficacit⁹ et sine vlla he-
sitatiōe firmaret: ut qz passur⁹ erat: cū apli eū tanqz hoīez
vex mortuū cernerēt: et tanqz vex di filii resurrectorū nō
dubitarēt: et qz ipa trāsfiguratio summe deitatis mysterium
representat: id uō oib⁹ discipul⁹ tanqz secretū diuinū reuelā-

da fuit: sed eis solam q̄ ceteris excellētes erāt et nou
vni tm: q̄ testimoniū vni? q̄ nulli? reputat: s; trib? disci-
pulis eo q̄ in ore duoz aut triū testū stat oē p̄bū. **S**e-
cūdo ad augēdū eoz spem: vt p̄ talē visionē discipulor̄ ani-
mos ad passiōē firmarer. **O**porter em̄ ad h̄: vt aliq̄s di-
recte pcedat i via q̄ finē aliquat̄ p̄cognoscat: sic sagitta
tot nō recte iacet sagittā nisi signū p̄spiciat: vnde dicebat
thomas ioan. xiiij. **D**ñe nescim: q̄ vadis: et quō possumus
viā scire. **E**t ch̄s p̄ passiōēz nō solū gl̄iā aie obrinuit quā
hūit a p̄cipio p̄ceptiōis: s; etiā corpis: et iō pueniēs fuit:
vt discipulo gl̄iam sue claritat̄ corp̄is oñderer: vt sic sp̄e
future gl̄ificatiōis i eoz corpib? demonstraret: scdm̄ illud
phi. ij. **R**eformabit corp? hūilitat̄ n̄re p̄figuratiū corpi clar-
itat̄ sue. **T**ertio ad p̄ficiēdū charitatē. **A**pl̄ ei s; in ch̄o
diuitat̄ em̄ crederet: solā tñ hūanitatē sp̄ererat: et iō vir
aliqd̄ in ch̄o diuinū diligebat: q̄ difficile ē amare: qd̄ nō
vniōs ch̄s eis gl̄iam sue diuinitat̄ reuelauit: vt euz ipm̄
etiā deū ex tali visiōe p̄spiceret: etiā i ip̄o diuinitatem man-
feste cōgiceret: et p̄ns vt deū ipm̄ diligeret. **E**t circa se-
cūdū sciēdū q̄ iuxta textū euāgelij facies ei? respēdit si-
cut sol et vestimēta ei? facta sūt alba sicut nix. **E**t notan-
dū q̄ in q̄tuor dotes corp̄is claritas ē ip̄i? p̄sone i seip̄a.
Alie p̄o tres nō p̄cipiunt nisi aliq̄ actu v̄l motu. **A**liis aut̄
s; alijs trib? alias corp̄is dotes i se oñderit: vicz agilita-
tē qñ suū mare ambulauit. **S**ubtilitatē qñ clauso p̄ginitis
vtero i mūdū p̄dijt. **I**mpassibilitatē qñ iudeis eū lapida-
re volētib? de manib? eoz exiuit: nō tñ p̄p̄ illas v̄l trāfi-
gurat? s; p̄ solā claritatē quā discipulis i monte oñdit que
sola p̄inet ad aspectū p̄sone. **F**igura em̄ circa extremita-
tē: corp̄is p̄siderat. **N**ā figura ē q̄ terminis p̄tinet: et iō sola
claritat̄ assūptio: quā trāfiguratio: et hec claritas. **D**eriuat̄
ab anie claritate: quā ch̄s ip̄o habuit eo qd̄ ip̄i? aia semp̄
brā fuit: iō et corpa n̄ra post resurrectionem sicut sol refu-
gebunt: q̄ lux ex anie claritate: q̄ brā erit: originē habebit.
Dat. xiiij. **S**urgebūt iusti sicut sol i regno patris eoz. **N**ec
ē dicēdū q̄ ch̄s oñderit tantā claritatē: q̄ntā habuit: sed
quāta oclis discipulor̄ p̄cipiēdā possibile fuit. **E**t sicut ca-
ro ch̄i? ex claritate anie splēdore illū traxit: sic etiā vestes
eius ex carnis splēdore cādoz n̄tueū p̄traxerunt sicut p̄bi
gratia aq̄ ex solis radio p̄cussa respēder: et paries ex aqua
splēdente rep̄cussus refulget. **L**itera tertiū ē sciēdū q̄
ch̄s hui? sue gl̄iosē visiōis testes adhibere voluit patres
nouī ac veteris testamētī. **D**e veteri aut̄ testamēto duos: de
nouo aut̄ tres assūpsit: q̄ videlicet vetus testamētus tanq̄
ex dualitate: q̄ est nūerus diuinitat̄: imp̄fectū fuerat: nouū
aut̄ ex trinitate p̄fectiorē in se gr̄iaz p̄tinebat. **A**terū p̄ moy-
sen et helyā lex et p̄phetia designat in q̄bus oīa veteris testa-
mētī mādāta p̄tinent: qd̄ em̄ lex p̄mo mādāta: et p̄phetia
post modū p̄firmāuit. **E**l p̄ moysen et helyā denotant duos
status antiq̄ t̄p̄is. **D**uoz vñ? fuit p̄ugator: designatus i
moysē: ali? p̄tinetū designatus in helyā. **E**l p̄ moysen si-
gnificant oēs defuncti suscitādi p̄ helyā in corpe viuētes
oēs viui repiēdi et a dño in nubibus rapēdi cū venerūt i
gl̄ia sue maiestatis ad iudiciū viuos et mortuos et seculū
p̄ ignē: qd̄ iā p̄ hāc trāfigurationē dñotatū ē. **T**res at̄
discipuli vicz petrus iacobus et iōānes significāt tres ordi-
nes eccl̄ie militantis: q̄bus aureola dat̄: ad q̄s oēs ceteri re-
ducunt. **P**etr? em̄ fecit doctores: q̄ ip̄e fuit eccl̄ie oīm p̄ui
us pastor. **I**oānes oēs p̄gines: q̄ p̄go a dño electus ē. **I**a-
cobus p̄o martires: q̄ p̄m? in ap̄los martirium p̄tulit.
Pum? aut̄ oīdo pugnat p̄ra diaboli. **S**cd̄s cōtra carnē.
Tertius contra mūdū. **A**d p̄mū ordinē reducunt p̄fesso-
res: ad secūdū p̄tinetes: ad triū penitētes. **E**l per istos
tres ap̄los significant tres p̄tutes theologice p̄ q̄s ad glo-
riā eterne felicitatis puenire debemus. **P**etrus em̄ deno-
tat fidē: q̄ ip̄e sol? p̄fessus est gl̄iam dñitatis dicēs. **T**u es

ch̄s filius dei viui. **I**acobus denotat sp̄em q̄ p̄mus oīm
ap̄loz passus fuit: p̄pter sp̄em retrābūtiōis eternē. **I**oā-
nes p̄o charitatē: q̄ ip̄m ch̄s speciali p̄rogatiua sup̄ oēs
dilexit. **E**l p̄ ip̄os tres ap̄los significant tres p̄nie p̄tes
sine q̄ ad claritatē eternā nemo puenit. **P**etrus em̄ qui
iter p̄t agnosces denotat p̄titionē: q̄ ex sola p̄cti noticia
puenit: p̄s. **A**m̄ inq̄tatē meā ego cognosco. vñ? et petr?: cul-
pa sua cognita fleuit amare. **I**acobus q̄ interpretat̄ sup-
plātor: denotat p̄fessioēz: q̄ diabolus supplātatus elidit.
Ioānes q̄ interpretat̄ gr̄a dñi dñotat satisfactionē: quā hō
penitēs ad gr̄am reuocat. **E**t circa q̄rtum sciēdū ē q̄ in
baptismo ch̄i? qd̄ fuit mysterium p̄me regenerationis: et in
trāfigurationē qd̄ ē mysteriū scd̄e: declarata est opatio tri-
nitatis. **N**ā in ch̄i? baptizare appuit pater i voce: filius
in carne. sp̄s sc̄tus i colūbe specie. **H**ic aut̄ se reuelat p̄t
eadē voce et eadē p̄boz. **P**latōc: fili? eadē carne s; refulgē-
te: sp̄s aut̄ sc̄tus in forma nubis plucide. **N**ā sicut in ba-
ptismo sp̄s sc̄tus dat inocētiā: q̄ p̄ columbā designat: sic in
resurrectionē dabit claritatē gl̄ie et refrigeriū ab oī malo:
qd̄ in nube oñdit. **E**t q̄ ch̄s venit gr̄am actualiter dare i
re: gl̄iam p̄o incredibiliter p̄mittere in sp̄e. **I**ō in trāfigu-
rationē inducunt hoīes vt ip̄m audiat nō aut̄ in baptismo.
In hac die vinū nouū si inuenti pōt in sanguinē ch̄i? cō-
ficir: v̄l saltē d̄ matura vua i calice aliquatūli eliquat. **N**a
cenu etiā b̄ndicunt et p̄p̄s cōicat. **C**ui? rō ē: q̄ dñs dicit̄
puls in die cene dixit. **N**on bibā amodo de hoc genimine
vitis donec illd̄ bibam nouū in regno patris mei. **I**lla p̄o
trāfiguratio dñi et qd̄ dixit nouū vinū resp̄entat gl̄iosam
inuocationē: quā ch̄s post resurrectionē hūit. **E**t iō i hac
die trāfigurationis q̄ resurrectionez rep̄ntat nouū vinū
inq̄ritur in q̄ nouitas eterne dulcedinis oñdit que sanctis
post resurrectionē in patria p̄pinabit. **E**cce ex lib. mitrali.

De sc̄tis Sixto papa sc̄do et socijs marty. Cap. xxx.

Sixtus papa et martyr hui? nōis sc̄ds felicissim? et
agapitus diaconus rome sub decio cesare passi sūt
hic natide grecus ex patre sophoro athenesi. **P**ri-
us qd̄em phus postea p̄o ch̄i? discipulus stephano
pape p̄mo i p̄tificatione romano successit: sed itaq̄ an-
nos. ij. mēses. xj. dies. vj. hic constituit vt missa celebraret
super altare quod antea non fiebat. **E**t vt sacerdote inci-
piente missarū actionē: ch̄ous decātarer hymnū. **S**ctio:
sc̄tus: sc̄tus dñs de? sobaorh̄ ec. **Q**ui cū p̄fatis duabus vi-
aconibus detent? **D**ecio cesari et valeriano p̄fecto presen-
tatis cū nullis p̄suasionib? ad sacrificiū p̄fessioē inclina-
re iussus est duci ad templū martis vt aut̄ sacrificaret: aut
in custodia mamertina reciperet. **S**ed cum sacrificare ren-
nuēs in custodia duceret: b̄r̄io laurētius etus archidiacono
eisdē obuiant: et q̄ ip̄e pater sine filio tenderet clama-
re cepit: atq̄ ne d̄elinqueret instāter exorauit. **S**ed beatus
Sixtus eidem predixit: q̄ ip̄m nō desererebat: s; ad marty-
riū p̄cederebat: cū t̄p̄i maiora certamina post tridū d̄beren-
tur. **N**ā dñs vt thesauros eccl̄ie q̄s et cōmēdauit pau-
peribus dispensaret. **Q**d et laurētius fidelis adimpleuit:
vt dicebat ira i ei? passiōe. **I**ij. id̄ augusti. **P**ost duos di-
es beatus Sixtus de custodia educit euz duob? diaconibus
felicissimo et agapito: et p̄sentatus decio et valeriano tūben-
tur duci ad templū martis: et ibi sacrificare. **Q**d si rennue-
rent: bides capite trācari: **D**uci sūt q̄ foras muros porte
apie ad replū martis. **E**t euz oīasser Sixtus cecidit aliqua
pars templi ex idola comminuta sunt: **L**unq̄ duceret ad
decollandum beatus laurētius post cum clamare cepit:
rogans ne se desereret: eo q̄ thesauros suos quos sibi tra-
diderat iam expendisset. **T**unc milites audientes de the-
sauris laurentium tenuerunt: Sixtum vero euz felicissimo et

agapito ibidē decollauerūt. Chriani at cū iustino presbytero corpus sicuti raptū sepelierunt i comiterio calyxi via apia. Felicitissimi pō agapiti posuerunt in comiterio presbyteri. vij. id^{us} augusti. Referunt etiā passi cū brō Sixto iij. aliq^{ue} diacones: vicz ianuarius: magnus: vincētus: et flephanius: et seuerus presbyter et claudius subdiacon^{us}: et crecenti^{us} lector et roman^{us} hostiarius. Et hic fecit ordinatio: nes duas p^{er} mensem decēbris p^{ro}pteros. iij. diacones. vij. epōs duos. Et cessauit episcopatus dies. xx.

De scō Sixto papa tertio.

Sixtus papa huius nois. iij. nat^{us} de roman^o ex patre pisco celestino. i. pape in epatu romano successit: se dūq^{ue} ānos. vij. et dies. x. Hic de regiōe celij mori: stituit vt nullus cleric^{us} in parochia alteri^{us} ordina ri psumat Hic gregata synodo p^{ro} crimie sibi illato coram. lviij. epōs se purgauit. Et condēnat^{us} bassus: q^{ui} hōc ei ap^{ud} augustū crimē intulerat: ita tū vt ultimo die vite eius viaticū ipi nō negaret: p^{ro}p^{ter} hūanitatez p^{ro}terit^{is} ecclesie: q^{ui} passus cum defunctus esset corp^{us} ei^{us} Sixtus ep^{iscopu}s manibus p^{ro}p^{ri}is sepeliuit. Hic edificauit ecclesiam scē dei genitricis marie q^{ui} dicit^{ur} ad p^{ro}sep^{er}: et hodie maior vocatur in monte su peragio iuxta macellū libye. Hic et iⁿ distribuendas paup^{er}ibus elemosynas studuit et m^ultas auro et argento basilicas decoauit: plenusq^{ue} scititate feliciter in chio q^{ui}eu^{er}it: et sepul^{us} est in via tyburina in crypta iuxta corp^{us} b^{ea}ti laurentij: et cessauit epatus dies. xxiij. Hic occidentaliū epōz snias ne stōij dānantes errorē: orientaliū scripsit episcopis: in signū volumine contentas.

De scō martirib^{us} Justo et Pastore.

Iustus et pastor martyres ap^{ud} vibem cōplutum hispanie p^{ro}uincie sub Dactano p^{ri}de passi sūt. Hic germani fratres ch^{ri}stianis parentibus orti et ipi ch^{ri}stiani cū adhuc pueri litteris imbuerent: ad passiōez ant^{er} marti^{res} piectis i schola tabulis sponte ad martiriū cucurrerunt: idola spernentes: q^{ui} a diacono p^{ri}de teni nec auditi: eo q^{uo}d dubitaret ne ipōz vtpore infantū exēplo aliq^{ui} p^{ro}uocatores ad martiriū incitarent: p^{ro}beribus d^{omi}n^{ic}i afflicti sunt. Cum autē p^{re}lidi relati esset q^{uo}d se mutuis exhortati onibus cōstant^{er} roboraret: eos extra ciuitatē adductos gladio cedi iussit: quoz anima etiā ipi gentiles ab ipō ch^{ri}stiano vero a ch^{ri}stianis in eo quo passi fuerant loco tumultata sūt m^ultis clarentia signis vbi et basilica desuper edificata est passi sunt autē. vij. idus augusti.

De sancto Donato epō et martyre.

Donatus ep^{iscopu}s et martyr ap^{ud} aretū ciuitatē t^{er} scie passus est tpe iuliani imperatoris. Hic cum iuliano imperioe p^{ro}dicto nutrit^{us} et eruditus: atq^{ue} cū eodē clericus effectus est sancto p^{ro}g^{re}mento presbytero in v^{ic}e roma: q^{ui} iulianus ad subdiaconatus ordinē ascēdit. ipse vero donat^{us} lectoris officij suscepit. Sz cū iulianus apostataffet: et iⁿ iperij sublimatus esset patrē et matrem donati occidit. Donatus vero fugā aretū petijt: et cū hilariano mōacho habitauit: cū q^{ui} et m^ultis claruit signis. Et cū esset mulier q^{ui}dam noie syana gentilis et ceca ad eos venisset: petēs in ch^{ri}st^o virtute illumi ri ab eis dē: p^{ri}mo mētis cecitate sanata vna cū filio suo: oia ydola cōbussit: et ad satyrum ep^{iscopu}m aretinū adducta ab eo dē cū filio baptizata est: et cū sacro ch^{ri}stmate liniret: oculorū mor lumen recepit. Et deinde donatus cum hilariano ap^{ro}niant p^{re}fecti ciuitatis filiū demoniacū astrictū noie ad se adductū ab imundo spū liberauit: clamāte d^{omi}n^oe q^{uo}d donatus ipm dei domo sua coartaret exire. Et cū q^{ui}dam eu^{er}stasius nomie exactor fisci in tuscia publicā pecuniam eu^{er}phiofne coniugi in custodia dereliquit: et abijt. Que timore hostiū supuenientū pecuniā abscondit: et repentina morte p^{ro}uenta sepulta est. Quis vir etus redies p^{ro} exactione theclau

ri cum filiis ad supplicij traheretur: ad donatū cōfugit qui v^{ic}a euz eo ad sepulch^um v^{ic}oris perrexit: ofone iusa eu phiofne de tumulo ex noie vocauit: et vbi esset pecunia interrogauit. Que respondit q^{uo}d in ingressu dom^{us} suffossa latebat: qua ibidē repta eustasius liberatus est. Et post hec donat^{us} a satyro epō in p^{ro}byterū ordinat^{us} eoq^{ue} defuncto ab ol^{us} p^{ro}p^{ri}o in ep^{iscopu}m eligit. Quis die q^{ui}dā celebrās pplm cōica^{re}ret: et diacon^{us} antimus sanguinē ch^{ri}stⁱ in calice vitreo p^{ro}p^{ri}o p^{ro}pinaret: subito paganorū ipulsi ceciderunt: et calicem fregit. Quis ex hoc oēs tristarent: donat^{us} fragmentis calicis col lectis ofone iusa ipm i formā p^{ro}stinam restaurauit: vna aut^{em} p^{ro}cula a diabulo abscofa defecta: q^{ui} tū ad testimoniū mira culi p^{ro}fecit. Quo signo viso. lxxij. gentiliū ad ch^{ri}stū pueri sūt. Et post dies autē. xxvij. q^{ui}dratian^{us} augustalis p^{ro}les re nuit beatos hylarianū et donatū. Et p^{ri}mo q^{ui}dem hylarianū i ciuitate ofia detēta sustibus cef^{er} amart^{us} ch^{ri}stⁱ fecit vt su pra in el^{us} passiōe actū ē. xlvij. calen. augusti. Deinde dona^{us} tū in ciuitate aretina detēru: cū sacrificare nollet: et deos blasphemaret: iussit cū lapidib^{us} ora cōrundī et deinde i custodia retrudi: vbi dū egredi m^ultitudo ad eum accedens a diuersis languorib^{us} sanaret: iussit illum quadrarian^{us} in eadem custodia capite truncari: cuius corpus a ch^{ri}stianis in eadem ciuitate tumulatu est. vij. idus augusti.

De scō Donato epō et cōfessore.

Donatus ep^{iscopu}s apud ciuitatez epiri veteris q^{ui} tpe theodosij imperatoris iunioris multo ibi dem miraculis clarebat. In quodam loco noie hysauria erat fons aque adeo infectus: vt q^{ui}cuq^{ue} de illo biberet prius moreret. Ad

quē locū sanet^{us} vir cū clero et p^{ro}p^{ri}o p^{ro}cessionalit^{er} accessit vt ofone aquā sanaret. Et dū vect^{us} a sinulo fonti appropinq^{ue}ret: celo nubib^{us} nehebrato: et fulgurib^{us} ac contritus erum^{us} pentib^{us}: diaco terribilis inde erupit: et pedes asini cauda fuoluens p^{ro}tra donatū se erexit: quē ille leui lectu baculi p^{ro}cutiēs v^{ic} vt alibi legit^{ur} in os eius expuens p^{ro}nuo interfecit. Quē octo bauz paria vix traxerūt ad ignē. Quamit at^{em} vir sc^{ri}us ad d^{omi}n^um: et dē venenūz a fonte fugauit. Adisso q^{ui}z puero cū sirula aquā haustā bibit: et oib^{us} ad bibendū salu berrimā exinde cōcessit. Alias etiā cū ipse cū focis sūt vigeret: sua ofone fontē de terra p^{ro}duxit: Cū filia theodosij imperatoris a demone veraret: et patre adhuc gentile ad singula sacrificia deoz duceret: nullo mō liberari posset. Imperator audies de p^{ro}uitib^{us} sc^{ri} ipaz ad se accersit: et vt natā suaz liberaret instant^{er} rogauit. Qui demonē interrogauit: vñ illuc venisset. Ille de hermo se venisse respō dit: quē sanetus dei ad locū ipm redire coegit: domonq^{ue} vniuersam domū concutiens euauit. Sicq^{ue} imperatorē cū v^{ic}orie et filis et vniuersa familia ad ch^{ri}stū cōuertit. Cū q^{ui}dam mortuus esset aduentens creditor chirographū p^{ro}tulit: dicens sibi deberi solidos ducentos et iuxta legem imperialem non p^{ro}mittebat eum sepeliri. Quod cum v^{ic}or^{is} eius donato cum lachrymis indicasset: asserens q^{uo}d hō ille pecuniā totalit^{er} recepisset: assurgens hō dei ad locū iuit et manū defuncti tenens corā omib^{us} excitauit: atq^{ue} vt creditor satisfaceret: iussit. Qui residens in pheretro ipm de solutione debiti cōducit: et chirographū manu scidit: atq^{ue} tubē sancto iterū obdormiuit. Quis fere tribus annis nō pluuisset et sterilitas magna esset. Infideles ad imperatorē cōuentūt: petentes sibi tradi donatū: q^{ui} p^{ro} artē magicā hoc fecisset. Ad iperat^{is} oris ergo instantiaz sanctus egres^{us} sus d^{omi}n^um exorauit: et statim pluuia copiosa descendit ceterisq^{ue} infusis ab imbie ipse leuibus indutus et siccis vestib^{us} domū redijt. Et sic oēm ciuitatē cōst^{an}tinopolitanā ad fidem p^{ro}uertit. Post hec ab imperatore iperrauit imunitatē loci vbi ipse fontē sanauerat. Ibiq^{ue} iuxta ciuitatē iusto nā eccliam p^{ro}struxit et clar^{us} p^{ro}uitib^{us} i pace q^{ui}eu^{er}it. vij. idus

augusti. Corpus eius post multos annos a venetis inde sublatum positum est in ecclesia beate marie & muriano sub epi scopatu roccelensi: ubi & signis mirabilibus fulget.

De sancto Cyriaco largo & Smaragdo martyribus.

Cap. xxv.

Cyracus largus & smaragdus martyres rome passi sunt sub maximiano imperatore. Hic cyriacus a sancto marcello papa dyaconus ordinatus est. Cum autem maximianus imperator thermas edificaret nomine diocletiani: christianos plurimos dñasset ad fodiendam herenam. Inter ceteros deducti sunt ad ministerium predicti sancti martyres cyriacus & sisinnius: qui non solum suas sed etiam alienas sarcinas dei auxilio portabant. Nam cum ibi esset sanctus saturninus senex: qui ex senectute herenam ferre non poterat: sisinnius & cyriacus ipsum ad portandum iuvabant: ut dictum est supra in passione marcelli. Cap. xvij. cal. februarij. Quod cum audisset maximianus imperator saturninum & sisinnium ac cyriacum in carcere detineri fecit. Et sisinnium quidem ac saturninum per diversa supplicia iterum: ut super actum est in passione eorum. iij. cal. decembris. Cyriacus vero cum duobus socijs largo & smaragdo in carcere detentus est per annos tres: donec edificatis thermis diocletianus rediit de partibus aphyce. Post dies autem paucos filio diocletiani nomine artemia cepit a demonio verari: clamante demone per os eius quod nisi cyriacus veniret: inde nunquam discederet. Qua de re cyriacus cum socijs de custodia eductus est: & ad filium imperatoris adductus. Qui demum dicebat: ut si ipsum ex puella extraxerit: vas aliud sibi daret in quod intraret. Et cum cyriacus se ipsum offerret: demum dicebat: quod in vas suum intrare non poterat: quod vnde signatum erat. Ad id idem comitans quod si inde ipsum eiceret: ipsi demum illi venire faceret. Et cum coactus ex puella exisset artemia clamavit quod deus quem predicat cyriacus videret. Quam sanctus cyriacus cum matre serena ad christum pervertit & baptizavit. Qui diocletianus iuxta palatium suum domum concessit: ut ibidem cum socijs securus in christianitate maneret. Post modicum tempus venit legatio a sapore rege persarum ad diocletianum: ut cyriacum ad se mitteret: quia filia eius sobria nomine a diabolo vexabatur. Ad preces ergo diocletiani cyriacus cum socijs navi positus necessarijs in babyloniam letus iuit. Et cum ad puellam pervenisset in christi nomine imundum spiritum ab ea eiecit: clamante demone per os eius quod nomen christi terribile ipsum coartabat exire. Et sic sanata puella cum parentibus & omni cognatione numero. cccc. xij. Cyriacus baptizavit. Et cum multa sibi munera essent oblata recipe noluit. sed per dies ibidem in pane & aqua ieiunans tandem romam reversus est: & a diocletiano gratia exceptus. Quo post duos menses defuncto. Maximianus eius filius successit. Qui tractus de sorore sua artemia: cyriacum comprehendit: et nudum ac catenis ligatum ante redam suam trahi fecit ad exemplum christianorum. Deinde christum carpasio vicario cum socijs tradit puniendum. Qui pices eliquata super capita ipsorum iussit perfundi: deinde diebus. iij. in carcere fame macerari. Post hec cyriacum eductum & sacrificare nolentem iussit in catastra extendi & attrahi nervis: ac fustibus cedi. Et cum in his omnibus gratias ageret: iussu maximiani ductus est via salaria intra thermas salustij: & ibidem decollatus est cum socijs suis largo et smaragdo: & alijs christianis promiscui sex numero. xij. Quorum omnium corpora iohannes presbyter in eodem loco sepelivit. Sanctus vero cyriacus cum largo & smaragdo per se posuit: sub die. xvij. cal. aprilis. post aliquot menses corpora ipsorum sanctorum a sancto marcello papa & lucina matrona inde levata sunt & translata in via ostensi militario vix octavo. vij. idus augusti: quo die presbiter pontifex ipsorum festum recolendum ordinavit. Carpalus autem cum domum cyriaci ipetrasset: & ad venerationem christianorum in loco ubi baptizabatur: se balnearet: ludis scenicis ac epulis cum socijs sepius vacaret omnes

subito die quadam mortui sunt. Et extunc clauso balneo gentes christianos venerari ceperunt.

De sancto Severo epo viennensi.

Cap. xxvj.

Seuerus episcopus viennensis. natione indus fide christi ferme et innoxia causa predicationis laboriosissime ad prefatas vides veniens: ingentem paganorum multitudinem verbo & miraculis ad fidem christi pervertit: ubi episcopus a populo constitutus: post laudabilem vitam in pace quiescit. vij. idus augusti: conditus in basilica sancti stephani signis clarus.

De sancto Hormisdas papa & pfectore.

Cap. xxvij.

Hormisdas papa natione campanus de civitate frescon ex patre iusto: symmacho papa & pontificatu romano successit: & sedit annos. ix. dies. xvij. Hic clerum proposuit: psalmos canendos ordinavit. Cum autem anastasius imperator in heresim eutychianam commisset duas in christo naturas denegans. Hormisdas papa direxit enodius episcopus ticensis. alioque cum constantinopolim legatos quatenus anastasium imperatorem & archiepiscopum patriarcham ei copiosius respiceretur: ad ecclesie gremium redirent sin autem anathemate ligarent: qui non solum corpora lubrica monita spiritui: sed etiam gravi contumelia illos expulit: navis fragili impositos in mare dedit: usque ad grece civitatem accederet. Quam eius impiam temeritatem ultro divina secuta est. Nam. xvij. eius imperij anno fulminis ictu percussus interiit: moxque omnes grecos ad catholicam veritatem redeunt. Hormisdas papa recedens. Hic postquam multas elemosinas pauperibus erogasset: necnon pluribus basilicis diversis ornamenta protulisset: apud sanctum petrum trabem argenteam mille & x. librarum relinquens ibidem sepultus requievit: domino autem in domo. vij. idus augusti.

De sancto Hormisdas martyre.

Cap. xxviii.

Hormisdas martyr apud persas passus est sub rege ipso pumice sapore: qui nobilissimus fuit ex patre pfectore psarus: quem dum rex persarum christianum agnosceret: iussit ut nudus camelos exercere traheret. Quod cum multis diebus patienter fecisset: ille cum ex alto sole adustus perspicies veste linea pietate morus ipsum operuit: deinde ei: ut negaret christum: blandiri cepit. At sanctus illico perisam vestem deposuit: moxque ipsum regem indignatus gladio necari mandavit.

De translatione sancti Aurici.

Cap. xxix.

Translatio corporis sancti Aurici episcopi & martyris apud anconam. vij. idus augusti celebrata: quo videlicet die ipse bti martyr corpus sanctissimum de hierosolyma ad ipsam civitatem delatum multis claris signis atque miraculis digna veneratione recordatum est ut habetur in martyologio.

De sancto Romano martyre.

Cap. xl.

Romanus martyr rome passus est sub decio cesare. Cum esset bti laurentius in catastra extendus scorpionibus cederet ut dicitur infra in eius passione. iij. idus augusti: romani milites inter alios ibidem astantes cepit clamare quod videbat autem martyrem iuvenem pulcherrimum assistentem: vulnera eius lintheo extergente. Et cum hoc audientes decius cesar & valerianus pfectus magicis artibus ascriberent: & laurentium catastra solutum in custodiam hyppoliti recipi iussissent. Affuit romanus ad pedes eius afferens vicem cum aqua & se baptizari instanter exorans: quem beatus laurentius credentem baptizavit. Quod cum decius audisset: iussit eum cum fustibus exhiberi: & cum non interrogatus se christianum proclamaret: iussu decij foras muros porte salarie eductus & ibidem capitis li snia punitus est cui corpus a iustino presbytero collectum: sepultum est in cripta in agro verano. vij. idus augusti.

De sanctis Secundiano veriano & marcelliano martyribus.

Cap. xli.

Secundianus: verianus et marcellianus rome passi sunt sub decio cesare. Secundianus enim rogatus cum veriano pictore in christianos sequebatur: qui dum die quadam cum marcelliano eloquentissimo et sapientissimo oratore gentili de suis disputaret: venientes ad virgilium et tractantes quod de christo in suis bucolicis scripserat. Magnus ab integro seculorum nascitur ordo. Jam redit et virgo redeunt saturnia regna. Et nova progenies cello demittitur alto. Et infra. Tu modo nascenti puero quo ferrea pismum desinet: ac toto surget gens aurea mundo. Et hec adinuicem perferentes ea quod de christo dicta esse intelligentes conuersi sunt: et a Thymotheo presbytero baptizati atque a sancto sicro papa confirmati. Quod audientes valerianus presbyter nutritus de decio: qui eos tunc missosque ceterum cellis tradidit eos primo consulari iusticie puniendos. A quo primus iustitibus celi sunt. Et dum in ydolus spoliatus ipse continuis in eculeo suspensus et vnguibz abrasus: atque flammis lateribus appositis diutius cruciatus sunt: quod dum fieret vnde ex ministris subito exprobrauit ceteri vero a diabolo obfessi sunt. Quod cernens illos decollari iussit: et corpora eorum in mari iactari. Sed diuina providentia ad littus euecta: a quodam deo data tumulata fuerunt in loco ubi erant decollati. Qui passi sunt. v. idus augusti.

De sanctis Firmo et Rustico martyribz. Ca. xlii.

Firmus et Rusticus martyres apud veronam passi sunt: sub anolino proconsole tribus maximianus imperatoris. Hic ciues bergomenses ex eadem parentela orti sunt. Sed firmus erat notissimus maximiano imperatori. Qui audientes eum christianum misit ad ipsum detinendum. Quod milites in villa eius inuenientes euangelium legentes: vincula adducunt mediolanum. Cui occurrit et rusticus: seque christianum pntens tenet: ac simul ductus est. Imperator autem ipsos sacrificare nolentes a bimis torquentibus cedi iussit. Et itez inclusos in cippo pedibus artari. Et inde eos anolino presidi tradidit puniendos. Qui eos secum victos veronam ducens dedit in custodia militi caucario nomine: vicario ciuitatis triduo inedia macerandos. Cum autem ille eos media nocte canentes audisset: et lucem celis effusas ac ipsos diuinis refectionibus cibis vidisset: ad christum conuersus est. Post dies vi. iussu anolini educunt. Quos pculus eius veronensi eos insequere: dicentes se christianos: et ipse victus presidi presentat. Quod ille ut decrepitu arbitras insanire in facie cessum dimisit: et supra dictum est in gestis pculi episcopi. v. idus decembris. Sanctos vero martyres super testas accensas diutius volutatos in igne misit. Sed flamma in quatuor presides diuisa plures incendit: ipsi vero illesum manserunt. Quos preses demum ex urbe ciuitate eductos et iustitibus maceratos decollari mandauit: corporibus bestijs derelictis. Sed caucario nocte iuxta corpora vigilante. vii. viri suc negociatores asserentes corpora abstulerunt nauigio impoita et ultra non coparuerunt. Corpora autem ipsa diuino nutu transuecta sunt ad carthaginem. puincia in ciuitate: quod presides ibique ab angelis sepulta multo tempore iacuerunt. Processu vero temporis dum terrentur quod de hystris ciuitate capitis haberet filium nomine gaudenti: cum eo mercationis gratia per mare discurrebat. Filius autem eius repete a demone opprimis clamante per os eius diabolo quod nemo ipsum inde eiceret nisi firmus et rusticus martyres. Pater autem dum sanctorum corpora dudum nauigas requisisset: tandem diuidentia ad locum ubi iacebant applicuit: puerque mox liberatus est: ubi sepulchrum tetigit. Pater autem sanctorum corpora inde surripuit: et ad ciuitatem suam perducta tumulauit ubi quiescerunt: donec a sancta maria veronensi. dicta consolatrice veronam reposita sunt: et supra in eius legenda habetur cal. aug. Passi sunt autem sancti martyres. v. idus augusti.

De sancto Laurentio archidiacono et martyre. Ca. xlii.

Laurentius archidiaconus ecclesie rome romane sub decio cesare et valeriano prefecto rome gloriosum martirium passus est. Hic gregorius hyspanus et beatus sicro secundus discipulus fuit. Et quod leuita rome ordinatus una secum predicationi insisteret. Eodem tempore philippus imperator primus ex imperatoribus et filius eius: nomen philippus fide christi perceperunt: puerum a sancto pontio martyre. Qui philippus regnauit anno millesimo ab vrbis condita. Quod ipso imperatore philippo decio occiso ut dicitur infra in eius passionis libro. x. philippus iunior: timens fugam arripuit: et thesaurum patris ac suum beato sicro pape commendauit: ut si ipsum a decio interfici pregeret ipsum thesaurum paupibus erogaret. Cum autem decius in imperatore electus esset a militibus: et nuncius a senatu confirmatus propter quod non imperator sed cesar dictus est christianorum persecutionem exercere cepit: et multa milia martyrum per diuersas mundi partes interfecit. Inter quos etiam philippus philippi imperatoris filius martyrio coronatus est. Post hec de eius de thesauro philippi inquisitionem faciens oblatum est et beatus sirtus tanquam christum coleret et imperatoris thesauros haberet. Quod decius in carcere recipi iussit. Cui cum laurentius obuiasset clamare cepit: quod ipse pater sine filio pgeret et ne se ministrum suum illo modo desereret: sed ad martyrium per ipsum eum. respondit quod non deserebat: sed ad martyrium per eum. cum ipse maior post triduum certamina deberent: mandans ut thesauros sibi commissos paupibus dispenseret: prout hec omnia acta sunt supra in passione sicro. viii. idus augusti. Beatos ergo laurentius christianos die ac nocte diligenter inquisit: et unicuique prout opus fuerat ministravit: veniensque in celum monte ad domum cyrace vidue: quos multos christianos in domo sua absconditos habebat: ipsam viduam ipsam et manu a longo dolore capitis liberauit: et pauperum pedes lauans eisdem elemosinas tulit. Eademque nocte in domum cuiusdam christiani veniens: cecum quendam nomine crescentium signo crucis facto illuminauit. Deinde venit ad vicum patricium in crypta nepotianarum inuenit iustinum presbyterum a sicro papa ordinatum cum quo vidus pauperum christianorum ibidem latentium pedes lauit: et largitus elemosinas concessit. Post hec autem cum beatus sirtus ad decollandum duceretur: beatus laurentius post eum clamare cepit rogans ne se dereliqueret eo quod thesauros eius sibi traditos expedisset. Tunc milites audientes de thesauris laurentium tenuerunt: et parthenio tribuno tradiderunt: deinde sicro episcopum decollauerunt. Parthenius autem laurentium decio presentauit: quod ipsum ubi essent thesauri ecclesie interrogauit: quod cum non responderet: tradidit eum decius valeriano prefecto ut aut thesauros perdat et sacrificet: aut diuersis eum faciat interire tormentis. Valerianus autem laurentium hippolyto vicario in custodia tradidit: quod ille cum multis alijs in carcere reclusis. Erat autem ibi quidam gentilis lucillus nomine multo tempore detentus quod plorando lumen oculorum amiserat. Cui cum laurentius lumen se restaurare promitteret: si in christum crederet et se baptizari promitteret ille se baptizari instantius postulauit. Accepta ergo a quodam laurentius de fidei articulis interrogatus baptizauit: statimque lucillus lumen oculorum accepit. Quapropter multis cecis ad eum veniebant: et ab eo manu eis impoita illuminati redibant. Cum autem hippolytus laurentium de thesauris interrogaret: ille ei responderet quod si in christum crederet: et thesauros ei offerret et vitam eternam promitteret: conuersus est hippolytus: et cum omni familia sua promiscui sexus numero. x. sacrum baptismum suscepit. Baptizatusque animas innocentium letas gaudere se vidisse perhibuit. Deinde de mandato de cuius hippolytus valeriano laurentium presentauit: sirtus itez ab illo inquisitio de thesauris. Laurentius autem biduo inducias petijt: quas valerianus eidem sub hippolyti pollicitatione concessit. In hoc ergo biduo laurentius pauperes cecos et claudos ac debiles collegit: eosque in palatio salustiano coram de

cio et valeriano obtulit dicens: hos fore thesauros eternos: qui nunquam minuantur sed crescunt: quod manus in celum thesauros ecclesie deponant. Quos decius et valerianus se delusos putaret et laurentio suaderet: ut arte magicam deponeret. et dolo immolationes deferret: ipseque deos gentium demonia esse vana voce respondit: iussit eum decius spoliari scorpioneibus cedi: deinde omne genus tormentorum in conspectu eius afferri. Qui cum tales epulas se semper optasse diceret: fecit eum decius vinculis cathenis in palatium tiberianum adduci: sic biis in templo iouis tribunal parari: et cum ipse iterum de thesauro requisisset ac ut omnes prophetas sibi filios declararet: respondit laurentius quod vere in eternis thesauris confidebat: nota autem eorum quod decius interrogauerat in celis scripta: fuerant quorum aspectibus ille indignus erat. Tunc iubente decio nudus fustibus cedit: deinde a terra lenat et lumine ardentem ad latera eius apponunt. Et cum his omnibus martyrum Christi gaudes gratias ageret. Deciusque magicis artibus eius constantiam ascriberetur: iussit eum in catastra extendi: et iteque scorpionibus verberari. Tunc romanus miles inter ceteros assistens ibidem vidit ante laurentium iuvenem pulcherrimum eius vulnera lintheo extergente. Et cum iussu decii et valeriani de catastra solutus hippolyto redditus esset custodiendus: affuit romanus ad pedes eius: et vices aquae attulit: sed baptizari iussit: postulat: quem beatus laurentius credens baptizavit: propter quod a decio detentus et fustibus cecus ac decollatus est: ut dictum est supra in eius passione. v. idus augusti. Eadem nocte iussit sibi decius cesarem cum valeriano prefecto parari tribunal in thermis olympicis sibi laurentium presentari. Tunc autem hippolytus fletus: et se Christianum clamare velle: dixit ad eum laurentius: ut in interiori hodie Christianum absconderet: paululumque sustineret: et dum ipsum Christus vocaret: ad eum veniret. Omniaque et tormentorum genera deferunt. Dixit autem decius laurentio: ut aut sacrificaret aut ipsam noctem in eum cum supplicio expederet. Qui laurentius respondit: quod nomen eius nihil obscurum habebat: sed omnia sibi in luce clarebant: tunc iussit ut os eius cum lapidibus tunderet. Et cum in hoc rideret: et Christo gratias ageret iussit cesarem ut afferret lectum ferreum in quo requiesceret corumque laurentius. Allatus autem est lectus cum costis ferreis tribus in modum craticule. Ministri ergo laurentium exiunt: super cratem ferream extendunt: et allatas pinas subterponunt atque ipsum desuper furcis ferreis compellerunt: et primum carbonem magis accensos sub crate ministrabant. Quos martyrum Christi ad decium diceret: quod carbonem ipsi sibi refrigerium prestabant: cesari autem eternum supplicium ministrabant. Valerianus prefectus illi iteque ad decorum sacrificia sua bat. At martyrum Christi inter incensum pueri plenerunt: et ita morti primus ad decium irridens dixit: ut quod ipsum una parte satis afflasset: alia regrans coctam manducaret: et gratias agens deo: quod tanquam celi ingredi meruisset: emisit spiritum. Confusus decius cum valeriano ambulavit in palatium tiberium: relicto corpore super ignem quod hippolytus summo diluculo rapuerat: in pedio cythere viro nutritum: quod ambo hora vespertina corpus tulerunt: et ibi iuxta in agro verano in crypta ibi positum sepelierunt. iiij. idus augusti. Christiani autem ieiunantes triduo super corpus vigilas celebrant: mugitus dantes et lachrymas effundentes: passus est circa annum domini. cclx.

De sanctis centum et lxxv. martyribus. Capitulum xliij.

Centum et sexaginta quatuordecim martyres milites romani passi sunt sub aurelio imperatore. Quos omnes christianos reptos idem imperator: extra urbem viaalaria duci precepit: et ibi omnes simul capite truncari. Quorum idem corpora a christi-

ano scodita sunt. Qui passi sunt. iiij. cal. aug. ut ex martylogio adonis habetur. De translatione sancte corone. Capitulum xlv.

Translatione sancte corone. Corone domini sacra est: ipse caroli magni imperatoris ut hellinadus testatur. Cum enim patriarcha hierosolymitanus a paganis de sede sua fuisset expulsus: ciuitasque vastata: veniens constantinopolim ad imperatorem: quoniam situs est sibi de persecutione per gentiles in christianos illata. Qui super hoc missis litteris carolum magnum in subsidium requisivit. Ipse vero congregato exercitu mare transiit: et ciuitatem sanctam a paganis redemit: eiusque expugnatis patriarcham in sede sua reposuit. Quos post victoriam constantinopolim rediit. Imperator constantinopolitanus obtulit sibi quicquid petisset. Qui reliquas passionis domine pro premio petiit et accepit. Nam post triduanum ieiunium omni populo indultum cum eis ad ecclesiam conuenientibus: aperta est theca in qua corona christi spinea seruabatur. Stratis mira odoribus resperfa: fragrantia pro tota ciuitate tunc egroti a diuersis languoribus sunt sanati.educta autem corona lignum eius reuiuiscere cepit et flores producere. Quos daniel episcopus neapolitanus coronam secaret: ut pars eius carolo concederet magis adhuc florescere pseuderebat. Et dum carolus de floribus collectis chirotheca una ex suis impleisset: et eam tenendam hebionio archiepiscopo tribuisset: ut aliam similiter implet: atque uterque ipsorum ex deuotione nimia lachrymis profusus esset: putauit carolum chirothecam in manu archiepiscopi posuisse: ipseque putauit eam accepisse: sed ex inundantibus lachrymis acie oculorum obtusa: neque carolus chirothecam in manu archiepiscopi posuit: nec ipse eam accepit. Sicque chirotheca plena floribus in aere perpendit: donec aliam rex floribus impleuit. et puerus primus pedere coepit. Ex quibus postmodum effusi flores predicti: in mamma pueri sunt quod vix hodie in monasterio sancti dionysii seruatur. Quidam vero existens cecus surdus et mutus: quod ipsas infirmitates pannis. xxxij. passus fuerat: in eductum corone visum recepit: in ipsius sectione auditum sonum emissionem loquelam. Obtinuitque rex partem corone et clauum dominicum: cuius tactus virtute puer habens manum aridam cum dextero latere sanatus est. Obtinuit etiam frustum magni domine crucis: sudarium domine: camisia: et geginio: et fasciam pueri iesu: ac brachium symeonis prophete. Rediensque domum dum esset in castro ligmedo ipseque reliquiarum herute et tractu mortuus vnus resurrexit. Deinde veniens ad signum sanati sunt egri quasi innumeri a diuersis languoribus. Sicque partem domine corone cum alijs sacris reliquijs promissis paratis derulit: et ibidem honorifice collocauit. iiij. idus augusti.

De sancto Tyburtio martyre. Capitulum xlvj.

Tyburtius martyrum rome passus est sub diocletiano et maximiano imperatoribus: agone prefecit vobis fabiano. Cuius pater chromatius prefectus cum morbo grauissimo laboraret: et audisset quoniam tranquillus eius artinens pater sanctorum marci et marcelliani graui infirmitate detentus a sancto sebastiano puerus et baptizatus sanitatem precepisset ut supra dictum est in passione sancti sebastiani. iiij. cal. february. rogauit tranquillum: ut ad se adduceret illum qui dederat sanitatem. Quos ad eum venissent sebastianus et polycarpus: et ipse pro sui salute exoraret: dixit ei sebastianus ut prius omnia pro la abnegaret: et perfringenda ea sibi potestatem prederet: et sic sanitatem acciperet. Quod cum ille licet multum retinens tandem annuisset: polycarpus et sebastianus acciti pluresque ducenta pro la pregerunt. Et cum sic nec chromatius liberatus esset dixit: quod ex quo salutem non preceperat certum erat quod aliqua pro la reseruauerat. Tunc indicauit habere thalamum in quo erat omnis disciplina stellarum: pro quo pater suus ducenta auri pondera expenderat: et pro hoc futura omnia putabat. Et cum suadentibus sanctis ut ipsum opus destrui censeret

tia militarij parte extra urbē seniore sequunt. Qui ibid sub
stitit: et ipm ibi sepeliri mādauit. Quib⁹ adhuc hesitantib⁹
corpus se erexit: ut ibid conderetur vna voce commonit.
Adz factū est: post hec a seniore ut inde velociter fugerent
admonerent. Ipso post nūq̃ vteriq̃ cōparante. Illisq̃ ab
scendentib⁹ hostes subito in ciuitatē irruerunt: et eā ut san-
ctus p̃dixerat euerterūt. Quicūq̃ autē in dño. iij. idus aug.
De sanctis septem dormientib⁹ martyrib⁹. Ca. li.
Septē dormiētes in ciuitate ephesi orti sunt. Quorū
nōia sunt hec: maximianus: malachus: martinian⁹:
dionysius: iohannes: serapion: et cōstantinus: et apud
ipsam ciuitatē in mōte celio dormiētes req̃escunt si-
ne vlla corporū aut vestīū corruptione. Cū em̃ deci⁹
imperator p̃sequēs ch̃ianos venisset ephesum: et cunctos ad
p̃dolor sacrificia cōpelleret: p̃fari septē ch̃iani in ipa vbe
nobilissimū: in domo sua secreto se celantes: accusati apud
decū q̃ ch̃m colerent: āte ipm statuunt: et dato eis spatio
respicendi vsq̃ ad reditū decij: q̃ alio p̃gebant: dimittūt.
At illi interi patrimonīa sua paup̃ib⁹ erogātes: inito cōsi-
lio in mōte celio successerūt: et ibid secretus esse decreuerūt.
Quibus malachus p̃tinue ministrabat: et q̃ties urbē intra-
bat ut cibos emeret se mendici habitu vestiebat. Cū q̃ deci⁹
us ephesum redisset: et eos ad sacrificandū p̃quiri iussisset.
Malachus minister eos ad socios territ⁹ redijt: et eius fu-
rorem cesaris indicauit. Eis tñ panes allatos apposuit: et
i dño p̃fortauit. Qui nimio timore pauesfacti cū lachrymis
fero comederūt: et se mutuis exhortationibus p̃fortātes si-
cut deus voluit obdormierūt. Talis somno diuina disp̃e-
satione soporati in eodē loco iacuerūt vsq̃ ad annū trigeli-
mū theodosij iunioris per annos vj. cxcvj. Hanc autē fa-
cto cū questi inueniri non possent: et deci⁹ tales se viros p̃-
didisse doleret accusati sunt q̃ oīa sua paup̃ibus disp̃esal-
sent: et hucusq̃ in mōte celio latuissent ch̃ianitatis p̃posi-
to p̃manentes. Iussit ergo decius parētes suos adesse: et
minis ac terribus ab eis extorsit q̃ in ipso mōte laterent
sicut ei fuerat per alios suggestū. Tunc cogitās qd de ip̃is
faceret: nutu dei iussit spelūce lapidibus obstrui ut ibi defi-
cerent fame et inopia circūclusi. Quod cū fieret duo ex mi-
nistis ch̃iani: theodorus et rufinus eorū martyriū descri-
bentes in tabulis: et sigillātes caute inter lapides posuerūt.
Cū autē duo igi⁹ decio et tota illa generatione: post annos
cxcvj. anno vj. xxx. imperij theodosij iunioris pullulauit
heretis eorū q̃ negabant resurrectionē mortuorū vñ p̃trita-
tus ch̃ianissimus impator: q̃ fidē tā ip̃ie agitari videbat:
in cinere et cilicio cū lachrymis in orōne q̃ttidie p̃stiebat.
Ad videns misericors deus p̃firmare spem de resurrecti-
one mortuorū voluit: et ita predictos martyres suscitauit.
Adijt siquidē in cor cuiusdā burgēsis ephesi ut in illo lo-
co edificaret stabula pastouibus suis. Lemētarij ergo spe-
luncam aperientibus surrexerūt sancti: et se inuicem salutā-
tes putabāt se tñ vna nocte dormisse et p̃dianaz tristitiam
recordātes: se mutuo ad martyriū exhortabant. Iusserūt
q̃ malacho ut ad urbem descenderet: et plures panes q̃ he-
ri afferret atq̃ qd iussisset decius nūtiaret. Qui assumpto
mēdici habitu iuxta morē. v. solidos accepit: et de spelunca
exiit: vidensq̃ lapides admiratus est sed aliū cogitās de
lapidibus parū curauit: veniēs ergo timidus ad portā ci-
uitatis: vltra modū stupefactus est: vidēs signū crucis su-
perpositū et mutatā in omnibus ciuitatē. Et ad singulas ac-
cedens portas: ita p̃ oīa repperit: signāsq̃ se ad primā por-
tā redijt: se existimans sōmare. Ingressus tādē cū tremore
nimio hōies de ch̃fo loquētes audiuit: et maiore stuporem
incurrit: nec putabat illā esse ephesiorū ciuitatē: et cū in-
terrogāo ipm esse ephesum intellexisset: vere se errasse pu-
tauit: et ad socios redire cogitauit. Accessit tñ ad eos q̃ pa-
nem vēdebant: et cū argēteos p̃tulisset: mirati venditores

monetā icognitā: dicebāt adinuicē q̃ ille iuuenis thesaurū
antiquū inuenisset. Ille vero ad inuicē colloquētes videns
putabat q̃ ipm ad impatorē trahere vellent: et territ⁹ roga-
bat: ut panes et nūmos retineret: et se dimitteret. Qui eum
tenētes interrogabāt: vbi thesauros impatorū antiq̃ in-
uenisset: qui nō inueniebat qd eis diceret p̃ timore. Adisso
igi⁹ fune in collo eius p̃ vicos ad mediū ciuitatis trahit: et
exijt rumor q̃ iuuenis thesauros inuenisset. Cōgregatisq̃
oībus ad eū: ip̃e a nemine cognosci poterat: sed nec ip̃e cir-
cūspiciens aliquē de sua cognatione videbat: q̃s veracit̃
viuere putabat: et nullū inueniēs quasi insan⁹ stabat in me-
dio ppli. Ad audientes martinus ep̃s et antiq̃ p̃ocōsul eū
ad se duci iusserunt: et cū ad eccliam duceres: ad decium se
trahī existimabat. Ep̃s igi⁹ et p̃cōsul mirantes eū interro-
gant: vbi thesauros antiq̃ inuenisset. Qui r̃ndit se nihil i-
uenisse: sed de sacculo parentū suorū nummos illos habuiss̃
se. Et interrogatus cuius ciuitatis esset r̃ndit q̃ erat ip̃i⁹
ciuitatis: si tñ illa esset ciuitas ephesina. Et interrogat⁹ de
noīe parentū suorū: ut p̃o ip̃o testarent cū ip̃os nōiasset: et
nullus eos cognosceret: dicebāt eū fingere: ut aliq̃ mō eua-
dere posset. Dicētesq̃ p̃cōsule q̃ pecunia illa parētū suorū
esse nō poterat: eo q̃ subscriptio fere ducentorū ānoz erat q̃
tpe parētes sui fuisse nō poterāt: et q̃ tali mō sapiētes et se-
nes ephesi volebat deludere. Iussitq̃ eū tormētū tradidit: do-
nec p̃ritatē p̃stiteret. Tūc malachus p̃cidēs eos p̃ dō adiu-
rauit: ut ei diceret vbi decius impator esset. Ep̃s nō r̃ndit
q̃ tūc nō erat in tra: q̃ deci⁹ nōiaret: s̃ āte lōgū ip̃s fuerat i-
perator. Malach⁹ nō stupefactus stabat: narrauitq̃ eis q̃
furore decij i mōte celio cū socijs aufugerat: et qm i sero p̃ie-
cedēt deci⁹ ipam ciuitatē intrauerat: ut ch̃ianos p̃sequer̃:
si tñ ip̃a ēet ciuitas ephesiorū: in cui⁹ testimonij rogabat:
ut secū trēt: et socios suos eis oñderet. Cū ep̃s cogitās
q̃ hec esset diuina visio: cū p̃cōsule et vniuerso pplō ducēte
eos malacho prexit ad mōte celū: et ingrediēte p̃us mala-
cho ad socios iuenit ep̃s iter lapides lras sigillatas duos
bus sigillis argēteis sc̃toz passionē p̃tinentis: q̃s corā oī
pplō legit: et miratib⁹ cūctis vidit sc̃tos i specu sedentes
et facies eorū q̃si rosas florētes: oēsq̃ gloriificabāt deū cernē-
tes corpora ip̃orū ac vestes icorruptas ac si sola vna nocte
dormissent. Statimq̃ hec oīa theodosio impatori p̃ lras si-
gnificare curarūt. Qui surgēs d loco in quo gloriificabat de-
um p̃cit⁹ ṽire ephesū vēiens q̃s ad ad spelūcā vidit sc̃toz
facies sicut sol resurgētes: et p̃cidēs āte ip̃os ac singulos eo-
rū āplerās fleuit cū gaudio dicēs q̃ sic eos videbat. Qm si
videret ch̃m lazaz d monumētū vocātē. Qui r̃ndebāt q̃
ad h̃ de⁹ ip̃os suscitauerat: ut crederet idubitatē resurrectio
mortuorū. Sicut ei infās ē i m̃ris vter. ñ senties lesiōez et
vinit: sic fuerāt viuētes et dormiētes et nihil sentientes et his
dictis inclīnates capita sua itex dormierūt: q̃s ip̃ator ṽocu-
lās sup eos fleuit. Et cū iussisset fieri loculos aureos: i q̃b⁹
mitteret: ip̃a nocte apparuerūt ip̃ator dicētes: ut sicut ha-
cten⁹ i tra iacuerāt: sic eos dimitteret: donec eos dñs itex
i vltia resurrectiōe suscitaret. Iussit q̃ ip̃ator locū illū iaura-
tis lapidib⁹ adornari: et oēs ep̃os negātes resurrectiōez ab
ep̃atu deponi: dormiēt q̃ sc̃ti martyres p̃ma dormitatiōe.
vj. cal. aug. Surrexerūt dñ. iij. id⁹ ip̃i⁹ mēsis: q̃ die festū ip̃orū
solennius recolitur. anno domini. cccclvj.

De sancta Clara virgine.

Ca. liij.

Lara hgo ordinis dñaz paup̃ū sc̃ti damini
ani de ciuitate assisij nobilib⁹ orta parētib⁹:
ab ānis puerilib⁹ ch̃i fuitio mācipara hgi-
nitatē suā dño dedicauit: q̃a b̃to frācisco or-
dinis minoz fūdatore edocta: monit⁹ ip̃i⁹ re-
lecto sc̃lo dñico palmarū adhuc iuēcula ad eccliam in
ol vestīū suaz ornatu p̃cedens: a sūmo pōtifice innocentio
tertio palme ramū accepit: die q̃q̃ sequenti ad b̃m francisc

scum accessit: et apud sanctam mariam de porciacula ab ipso habitu monachale cum humilitate petijt et assumpsit: deducta ergo ad ecclesiam sancti pauli gult persecutione sanguineorum sibi excitata ipsa in sancto proposito perseverans bella omnia triumphavit: unde a sancto fratre cisco apud ecclesiam sancti damiani inclusa sorore pauperum ordinem inchoavit. et ceteris. Ante in scitatem et perfectionem vite perseveravit. Insuper quod et orationibus spiritus sancti pariter omnes hereditate monasteriorum ecclesiarum et pauperum dispensavit. Cuius regulam prefatus papa in nocentius confirmavit. Miraculis etiam pluribus et insignibus claruit. Nam semel panem unicum in domo reperi: cum sibi elemosynam petentibus dimidians: reliquas medietatem ipsi. et ceteris. Alias et vas olei vacuum eius oratione fpletum invenit. Cuius tunc federici imperatoris Italia duastanti sarraceni ab eo deducti vallam spoletanam depopulati essent: hi quod assensum suassissent: cum ipsa langueret: se in sanua claustrum hostibus irruentibus opponi fecit: christos puerulo sibi apparet: et liberationem loci ac civitatis promittere ois infideles illos diuinitus non solum a monasterio effugavit: sed et civitatem ab eorum eversione sarracenis morte per aliam portam quasi in fugam exeuntes liberavit. Alias et vitalem quedam aduersa civitatem eadem obsideret sua oratione adeo perturbavit: ut dissoluta exercitu: manes sequenti cederet: quod per dies modicos iugulari est. Sancta autem regina in principio sue pueritatis agnetem germanam postulavit a deo sibi et eodem proposito sociandam quod et obtinuit. Nam et ipsa post dies. xvij. reliquas multum religionis habitum suscepit et eodem monasterio una secum regina permansit: totidemque diebus post eius transitum clarum ad celestia secuta est. Cum aliquando in natale domini infirma lecto decuberet: matutinali officio in spiritu rapta plenus fuit: christos puerum aspexit omnesque divinia corporaliter audiuit: quod gesta fuerat retulit: cum tamen ratio longe posita esset quod voces caritatis humanis audire non potuisset. A se ro quod cene dñice vespas in sabbato secundo mane in extasi assupta passionem dñicam in spiritu preplata: et ad se rediens vni fere hore spatio putauerat se dormivisse. Sicque signis et virtutibus claris per annos. xxvij. longo castigata languore assistere sibi domino gregorio papa. it. sibi deuotissimo cum cardinalium ceru prutibus pñdita feliciter miguit ad christum pñdie idus aug. Ab eodem portante in ecclesia sancti gregorii tumulata: ubi et quiescit miraculis claris.

De sancto Eupulo martyre. Capit. liij.

Eupul^{us} marty^r in ciuitate cathaniensi t^{em}p^{or}ib^{us} dio clerici et maximiani imperatorum pass^{us} est sub caluissiano consulat^u: dñi ei idem caluissian^{us} in templo ydoloz sacrificaret: et euplus se christianum publice proclamaret: t^{em}p^{or} est: quod sit^{us} quē deū coleret. Qui cum quatuor euā gelion^{um} codicē quē secū hēbat apuiss^{us}: et corā eo legiss^{us} christ^{us} pñtēdo ab eodē iudice dñi^{us} tot^{us}: deinde p^{ro}tra ess^{us} dictata sñia scollat^{us} ē pñdie id^{us} aug. Sepulcrusq^{ue} est in ipsa ciuitate.

De sancta Thylaria et sociabus martyribus. Capit. liij.

Thylaria marty^r in sancta asie fuit: de qua supra dictū est nonis aug. Que cum acillis filie sue: v^{ir} gna feumentia: et eutroptia apud sancti cretari in ciuitate augusta passa est. Hec cum corp^{us} pñdicte aphe martyris sepelisset: vite sequenti ad tumulū ei^{us} orātes reperte sunt et cōphense atq^{ue} iudici pñtate. Que dñi christ^{us} pñterent^{ur} in monumēto lignis facto incluse sunt: et cathenis victi: ipsoq^{ue} tumulo et feno et spinis repleto igne supposito: martyriū cōpleuerūt pñdie idus aug. Quaz corpora iuxta aphiam martyrem condita sunt.

De sanctis Quiraco et socijs martyribus. Capit. liij.

Quirac^{us}: Largus: Crescētianus: Ademina: Iuliana: Leonides: Eurythianus: Diomedes: Chariton: Philadelph^{us}: Agapes: et p^{er}trus cum alijs. xij. apud eādez ciuitatē augustā in creta passi sūt. Qui oēs p^{er} pñssione nois

christi scollati martyriū psumauerūt pñdie id^{us} aug. hec ex martiologio Hieronymi.

De sanctis Hippolyto et socijs martyribus. Capit. lviij.
Hippolytus et ois ei^{us} familia vtriusq^{ue} sex^{us} numero. xij. rome passi sub decio cesare et valeriano pñfecto. Cui^{us} em^{us} hippolytus bñm laurentiū in custodia haberet sibi a pñfecto valeriano comendatū et vidisset eū manus sup^{er} ocul^{os}

los cecoz imponentē et eos illuminatē puerus est et cū oī domo sua baptizatus: v^{ir} dictū est supra in passioe laurentij. liij. idus aug. Postq^{ue} aut^{em} corp^{us} bñi laurentij cū iustino pñdytero sepelisset: venit domū et dñs pacē oibus suis et acillis suis oēs sacro altar^{is} quod iustin^{us} pñdyter obtulerat coicauit: et posita mēsa pñdytib^{us} cibū sumeret veniētes milites eū rapuerūt: et ad decū adduxerūt. Quē dec^{us} interrogauit: an magus effect^{us} esset eo quod corp^{us} laurentij abstulisset: alleq^{ue} rñdit se nō eē mag^{us} s^{ed} christiān^{us}. Tūc dec^{us} fecit eū expoliari habit^{us} tu christiano: et os ei^{us} lapidib^{us} tūdiagēs v^{ir} sacrificaret ne p^{er} tomēra sicut laurent^{us} pñret. Cū aut^{em} diceret se velle exēplū beati martyris laurentij imitari: iussit eū dec^{us} fustib^{us} cedē et cordis ferreis lantari: et cū tomēra hñmōi videret fec^{us} ip^{se} vestiri veste militari: q^{ue} ate vtebat^{ur}: hostiās v^{ir} amicitia et militiā pñtinā obtineret: cui hippolit^{us} se christo militare dicebat: quē tradidit dec^{us} valeriano pñfecto: v^{ir} oēs ei^{us} facultra tes accipet et tomētis afficeret. **Valerian^{us}** aut^{em} inuenta ob ei^{us} familia christiana oēs sibi exhiberi pcepit: et cū ad sacrificia cogerent^{ur}: cōcordia nutrit^{us} hippolit^{us} p^{er} oibus rñdit q^{ue} oprabāt eū dñō suo magis pudice mori q^{uam} ipudice viuere. Valerian^{us} aut^{em} dicēs q^{ue} gen^{us} suoz nisi p^{er} supplicia non emendat^{ur}: iussit eū pñte scō hippolyto tā plūbaris cedē q^{uam} usq^{ue} spm^{us} mitteret: deinde extra portā tyburinā scñm hippolitū cū oī familia duci fecit: q^{ue} cū ad martyriū hortaret^{ur} iussit valerian^{us} eos oēs in pñspectu scñi hippolit^{us} decollari: ipm^{us} nō pedib^{us} ad colla in domitor^{um} equoz ligari fecit: qui sic p^{er} carduos et tribulos tract^{us} emisit spm^{us}. Quoz corpora tu stinus pñdyter rapuit: et iuxta corp^{us} bñi laurentij in agro vera no sepeluit. Corp^{us} nō concordie iuenire nō poterāt: q^{ue} fuerat in cloacā pñctū. Miles aut^{em} qdā noie porphyrius cre dens pñcordiā aurū et margaritas in vestib^{us} hñe: quedā cloacariū noie hñreneū: q^{ue} erat occulte christiān^{us} aduocauit: et ei se cret^{us} vbi corp^{us} esset itmauit pñssione sibi facta q^{ue} aut^{em} vel gēmas rebras eidē pñcederet ip^{se} nō corp^{us} haberet. Cūq^{ue} ei locū idicasset: et extracto corp^{us} nihil iuenisset: porphyri^{us} et hyrenius vocato alto christiano noie absidio corp^{us} ad iustiniū pñdyterū detulit: q^{ue} illud iuxta corpora hippolit^{us} et aliorum sepeliuit. Passi sunt autem idibus augusti.

De sancto hippolyto episcopo. Capit. lviij.

Hippolytus ep^{iscop}us aphecan^{us} claruit t^{em}p^{or}e alexandri imperatoris: q^{ue} vite scititate plen^{us} et doctrine suauitate mellis^{us} pñia in di ecclesia opuscula pñdit: v^{ir} libū de pascha cōposuit. Itē in exameron. Itē pñra martionē. Itē in cātica cā

ticōū. Itē in genesim. In in zachariā pñphetā. In in librum psalmoz. In esata. In danielē. In apocalypsi. In puerbijs In ecclesiasticē cōmētarios edidit. Lib^{er} cōposuit de saule et phrytonissa. De atichfo. De resurrectione. De laude dñi saluatoris et pñdomelon: et plenus virtutibus in pace quiescit v^{ir} dicit genadius libro de v^{ir}is illustribus.

De sancto Cassiano ep^{iscop}o et martyre. Capit. lviij.

Cassianus ep^{iscop}us pass^{us} est apud ciuitatē for^{is} sille si ue corneli^{us} a spilla cornelio duce Romanoz dicta q^{ue} nūc imola nūcupat. Hic gñe nobilis pñrt fer fuit ciuitat^{is} bñtēn^{is}. q^{ue} ciuitas est in pñnibus allemanie posita: q^{ue} pegrinatōis gēa venit ad imoleñ. ciuitatē vbi dñi scholas pueror^{um} regeret et christ^{us} do minū pñdicaret t^{em}p^{or}e pñsecutiōis a paganis tē^{us} qñtū est qu^{od} artio: aut qd hñet officij. Rñsumq^{ue} est q^{ue} pueros lñio erudit ret. Statimq^{ue} a pñsecutore quē spueuerat pñtiam addictū est

ut ipse discipuli in magis sanguine quod vellent: cum corpore lace-
rante fueret. Statuit ergo in mediis spoliis: et post terga liga-
tus manibus. Armatus itaque filius pueri circumstantes ac tabul-
luladebat magis: et in capite ipse fractis tabellis acutissimis
stylis membra eius non cessabat effodere. Multis itaque vulne-
ribus dei martyris passus: vir retrahens suspiria: humili eos
horabat voce ut esset viribus fortiores: eos non future ut tra-
scederet. Sicque per venas totius corporis sanguis effusus plangit
animam perditio suo cum gloria reddidit et corona: et sepultus
iacet in ipsa ciuitate. qui passus est idibus Augusti.

De sancto Cassiano presbytero et professore. Cap. lxx.

Cassianus presbyter de quo fuit vincetius et gena-
dius: claruit tempore honorij imperatoris: vir illu-
stris et facundus. Alio nomine dicitur iohannes here-
mita. Qui de ecclesia constantinopolitana per hereticos
electus in massilia gallicie presbyter ordinatus.

duo dedit monasteria viros et mulieres: quod hodie extat. Scripsit
multa opuscula ad fidei nostre exhortationem. Scripsit enim
vitas patrum in egypto degentium et regulas: quod multarum aliarum edi-
ficationum continent: et luculento sermone mitescunt. Scripsit
et res omnium monachorum necessarias: id est debitu: et de cano-
nica oratione atque psalmodia: quod in egypti monasterijs die no-
cturnis tenebat libris. quatuor. Institutionum librum unum. De origi-
ne et qualitate ac remedijs octo. Principalium virtutum libris
octo singula singulis explicans. Digressit et collationes cum pa-
tribus egyptijs habitantibus: vix de destinatione monachi ac fide.
De distinctione. de tribus ad fruendum deo vocatibus. de pu-
gna carnis aduersus spiritum: et spiritus aduersus carnem. de nata omni
virtutum. de nece scelerum. De nobilitate anime. de principibus. de quali-
tate orationis. de perfectis. de castitate. de perfectione dei. de scien-
tia spirituali. de diuini charismatibus et amicitia. de diffinitione et
diffinitione. de tribus antiquis generibus monachorum: et quarto nuper
exorto. de fide cenobite et heremite. de satisfactione penite. de
remissione quinqueaginta. de nocturnis illusionibus. de eo quod
dicit apostolus. Non enim quod volo facio bonum: sed quod nolo malum
hoc ago. de mortificatione ad extremum rogatus a leone archi-
diacono postmodum romano episcopo aduersus nestorium de in-
carnatione domini. vij. dedit libris: id quod apostolus massilia: scriben-
di: et vite terminum dedit. Impantibus theodosio et valeriano

De sancta Radegunda Regina. Cap. xl.

Radegunda regina nitigoris nobilissima clo-
tharique regis francorum vxor claruit anno trigesi-
mo iustini imperatoris: ut ait sigibertus. Hec
natio barbara pie regeberengario nomine per
genitricem suam a francis esset depopulata
de regione sua in galiam in perdam abducta: veniens in fortis
clorharique ob nimiam speciositatem ab eo in coniugem ducta est.
Que tamen deo potius quam regi seruiebat ieiunijs: vix elemosinis
et orationibus vacans: carnem cunctis domibus: desuper regalibus
induebat. Adhuc in palatio regis presentibus: dum in priuina villa
per pomerium ambularet: et audisset voces copulatores eius mit-
tendum implorantium: per ipsam in oratione se dedit: et prorsus com-
pedibus illico omnes absoluit. Dum autem fuit regis in bello occisus
esset ille et huiusmodi vxor dudum postulatam et optatam petitio-
nem precibusque scilicet deo libere seruire posset. Que veniens ad sa-
crum medardum nouionensem episcopum ab eo consecrata in christi sponsam
et pictauis monasterio constructo ordinata rege clorharo ibi
de se inclusit: omnibus suis pauperibus traditis: multisque inibi so-
roribus congregatis: eam abbatissa facta cum eius ancillis christi
in sanctitate vite pollens solis diuinis insistebat: pauperes quoque
ridere recreans et carnis penam dira castigans. Multis quoque mira-
culis claruit. Nam mulierem a diabolo obsessam solo impio
in christi nomine liberauit: quod cum fluxu ventris ea in ecclesie paui-
mento distenta egressus est. Arboris lauri de aliquo loco
euulsam et in hortu suo per solatio trasplantata: dum aruisset

omnino ad vitam et viriditatem reuocauit. Infantula namque
ex monachabus nup defuncta in cellula sua reclusa: dum
sup corpus omnes cum lachrymis a mortuis suscitauit. Cum
imperator iustinus eius per nuntios suos partem ligni crucis diti-
ce auro protecta destinasset: ibique redeuntes in mari naufragii
pateret: sanctam inuocantes reginam colubam tertio circa naues
volante percipiant. Cui dum vnus ex cauda tres penas auelleret
et in mare misisset: trans illas mor subsecuta est. Tribu-
nus quidam nomine domebenus gutturi periculisque partem
diei sanctam migravit a carne: videtur in extasi reginam radegun-
dam ad se veniente et in eadem hora se de corpore exisse nuntiantem
eius admonente: ut etiam sancti martini in loco sibi offe-
so edificet et de cetero flaret: et sic sanitatem recipiet. Qui post
quam hec promissit ad seque rediit: se sanatum repertis: dies horarumque
notauit: et inuenit sanctam a seculo tunc misisse vnus mor: dimis-
sis lxxij. de ceteris in vinculis ecclesiarum sancti martini in loco
ubi nunc est de proprio edificauit. Quieuit in pace sancta
radegunda idibus augusti. in suo cenobio pictauis sumulata.

De sancto helia propheta. Cap. lxxi.

Helias propheta de gelaad origine trahens cu-
lus tamen nomen patris in scriptura non habet: non solum
ecclesiasticis. Inter presbiteros antiqui temporis gloriosus
comendatur: sed et ab ipso saluatore in aliquo eu-
gelij pre magnificatur. Qui tempore achab regis israel
et ioram filij eius in israel claruit: non solum insignis prophetie gratia sed
etiam excellenti miraculorum gloria quod a. xvij. cap. iij. libri regum vsque
ad secundum quatuor commemoratur. Cum enim achab rex israel ad insti-
tutam impietatis coniugis iezabelis omnem israel ad idola periculisque baal
adorare fecisset: ad preces helie prophete in visione tanti sceleris
vires clausit celum: nec dedit pluuiam super terram annis tribus et
mensibus sex: propter quod fames et sterilitas magna fuit per vniuersum
regnum israel. Helias autem rex ex precepto domini latuit in tor-
rente charit iuxta iordanem: ubi corui deferebant ei panes et
carnes mane et vespere et bibeat de torrente donec siccaret.
Postea ipse veniens in sarrepta sidoniorum quod est inter tyrum et si-
donem vrbis modica: vidit mulierem viduam colligentem ligna.
Ad quam cum petisset modicum aquam bibendum: illa pegeret ut af-
ferret petijt et bucellam panis ad edendum. Cumque illa diceret
se non habere nisi modicum farine in hydria quantum est pugillus
et parum olei in lechito. Iussit helias sibi fieri submercium
panem de ipsa farina: promittens per nomen domini: quod nec farina nec
oleum deficeret vsque ad tempus fertilitatis. Et sicut ipse preceperat
sic factum est. Deinde cum filius vidue ipsius apud quam helias com-
manebat defuisset: helias puer mortuum super lectulum suum
posuit: et oratione facta eum a mortuis suscitauit. Hunc tra-
dit hebrei fuisse ionam prophetam: sicut dictum est supra in gestis
ione prophete. vi. cap. february. Tunc iezabel regina omnes prophete-
tas domini quas inueniri potuit occidi mandauit. Abdias vero pro-
curator domus achab abscondit in spelunca ceterum viros prophetas
et paut eos pater et aqua propter quod postmodum spiritus prophetico dota-
tus est. De quo supra actum est in gestis eius. ix. cap. ianna. Post
tres annos et dimidium sterilitatis et famis: helias propheta qui
vsque tunc latuerat: achab regi israel se ostendit: dum ipse rex propter
sterilitatem quereret pabula equis suis: et non inueniret: increpa-
uitque eum propheta quod dominum reliquisset: et deos gentium sequeretur et cole-
ret. Deinde hortatu eius ad iherusalem regis congregatis multitudi-
ne populi et octingentis et quinginta prophetis balaal in more car-
meli. Helias ad populum ait: me in duas pres claudicarent: sed
aut dominum deum patrum suorum: aut baalam sequerentur: deditque eis op-
tationem talē: ut duos boues educerent: quod vnus daret prophetam
baal: et alius sibi soli: et vnaque pars bouem suum in frustra percussum
super ligna poneret: igne si supposito: et iuocaret deum suum: et
quod exaudiret igne dato de sublimi ipse esset verus deus. Pla-
cuitque proposito populo. Cum sacerdotes baal fecissent: quod
dixerat helias inuocantes baal a mane vsque ad meridiem

transillebat altare: quod fecerat: et incidebat se iuxta ritum
iporum: lacerat: et sanguine perfunderent. Demones enim pluri-
mum delectant perfusione sanguinis humani. Tunc helias presen-
te populo altare ipsum destruxit: et nouo in honore domini structa
ligna et frustra bonis supposit: et aqua abundans desuper sa-
crare fecit: donec adductus impleuerit: ne putaret arte magi
ca ipsum visceribus terre igne suscitasse. Facta quoque oratio ignis
de celo descendit: qui holocaustum ligna et lapides ac puluerem
etiam ipsam aquam consumpsit. Quo viso miraculo populus per-
susus est: et iussu helie omnes prophetas baal occidit iuxta torren-
tem cision. Deinde dixit achab: ut conderet: et festinant de-
scenderet: ne ipsum pluuia superuenerat occuparet: qui comedente
helias inclinato capite orauit: et misso puero septies ad vi-
dendum per mare: septima vice vidit nubeculam ascendente:
que visus tunc non apparuerat. Festinantemque achab domum. Sa-
cra quoque est pluuia gratias: et omni terram irrigauit. Tunc abel autem
audito quod helias fecerat de prophetis baal querebat: ut occide-
ret eum: qui timens fugit in berisabe iuda: et dimisit ibi puerum suum
et preiit in desertum via viam: dicens: sedensque sub iuniperum: pe-
nituit aie sue: ut moreretur: postmodum vero dormitauit: et exera-
tus ab angelo et confortatus: atque pane celico ei delato refectus
ambulauit in fortitudine cibi illi: quadraginta diebus visus ad
mortem dei oriebatur: ubi preceptum accepit a deo de vincendo azabel
regem super synam in damascum: et iehu filium nans regem super israel:
et helieum filium saphat de abela in prophetam per se: ut tres in-
terficeret idolatras israel. Que omnia helias adimpleuit iuxta
mandatum domini. Porro vero achab rege israel: regnauit
per eo filius eius ochozias qui ambulauit in vijs malis patris
sui et mris sue ipse iezabelis: propter quod deus puniuit eum: ut
cadens de cecello cenaculi sui ad mortem egrotaret samaria
ciuitate. Multis quoque annis ad consulendum beelezebub deum ach-
aronian liberari possit de infirmitate sua: quibus ex precepto
dei occurrere helyas: eos redarguit dicens quod ochozias de
ipsa egitudine moreretur. Quibus redissent nuntii ad regem: et ei
verba narrauerunt: quanto ab eis de habitu viri intellexit ipsum
esse heliam: multisque ad principem quinquagenarium et quinquaginta quatuor
sub eo: ut vocaret helyam vel iussu traheret. Et cum ad manda-
tum helye descendit ignis de celo et deuorauit eos. Rex quoque
misit alium quinquagenarium et suos quinquaginta: qui illa passi sunt. De-
stinatus vero tertius quod ab dias fuisse de: curauit genus contra
heliam: et ei mias ipsoiuit. Et propheta domini cum eo tubete age-
lo de morte descendit: et ingressus ad ochoziam ipsum de idolatria
redarguit: mortemque ei imminere prophetauit: qui mortuus est iuxta
verbum helie. Pro quo iohannis ff ei regnauit eo quod ochozias filium non
habet. Anno vero primo iohannis regis israel: cum helie reuelatum
esset: quod deus ipsum tollere vellent: iuerunt helyas et helieus de
galgalis in bethel: et deinde in hiericho ac demum deueniunt
ad iordanem sequentibus eos quinquaginta ex prophetarum: qui diuino
spiritu rapti helie promouerat. Tunc helyas stans super ripam tor-
dantis: tulit pallium suum: et percussit aquas: qui diuise sunt in duas
partes et transiit ambo per sicum helyas et helieus. Dixit
quoque helyas ad helieum: ut peteret quod vellent ab eo: antequam
ipso tolleret. Qui petiit ut duplex spiritus eius in eo requiesceret
sepe ad prophetandum et miracula faciendum. Quibus pergentes ad
iordanem loquerent: helyas curru igneo et equo raptus est ab he-
liseo: et per turbam in celum: hoc est in supiora aeris ascendit:
translatumque est in paradysum terrestrem ut creditur: ubi circumspat
enoch viuit sedituri i fine seculi: et per archim predictum habi-
turi: qui ipse demum occideret: sed eos omnes suscitabit: ut habet
apocalypsi. Leuauit autem helieus pallium helie: qui ceciderat
ei: et percussit aquas iordanis secunda vice diuise sunt: et transiit
helieus per sicum ad aliam ripam ubi erant filii prophetarum
qui viso miraculo diuisionis aquarum intellexerunt spiritum
helie in heliseo quiescente. Celebrata autem dies raptus helie
prophete ab hebrieo decimonono calendis septembribus: qui
die traditur eum in paradysum fuisse translatum. Hec ex libris: in

quarto regum capitulis quibus supra et dictis iosephi et hie-
ronymi: et ex hystoria scholastica atque ex chronica guilhel.

De sancto Eusebio presbytero. Ca. lxxij.

Eusebius presbyter rome claruit tpe constantij au-
gusti et liberij pape hereticorum: qui vir catholicus et
doctrina preclarus: dum fide catholica constantem de-
fensaret: et constantium augustum atque libertum visis ro-
me episcopum hereticos predicaret: eo quod arriane fidei con-
sensisset. Ab eodem constantio rogatus libertum detentus est: et in
cubiculo domus sue inclusus habentem in latitudine pedes
triginta et ibi multis mensibus in oratione perseuerauit. Inclusus tamen
adhuc post menses vii. dimissionem accepit. xix. cal. septem-
bris. Eius corpus gregorius et ozolius presbyteri sepelie-
runt via apia in cemiterio calixti iuxta corpus beati sirici pape
et mariani in crypta. Quod audieus constantius augustus
gregorium presbyterum cepit: et viuum in eadem crypta se-
peliuit: ubi post dies tres in pace quieuit.

De sancto Eusebio episcopo emesseno. Ca. lxxij.

Eusebius episcopus emessenus: tpe constantij iparons claru-
it qui vir elegantis rhetorice ingenij innumerabiles
composuit libros magis secutus hystoriam et que ad
planum pertinent ab his qui declamare voluit ma-
xime legunt. Quorum precipue sunt aduersus inde-
os et gentiles atque nouatianos. Ad galathas quoque scripsit li-
bros. Et in euangelij homelias plenas breues. Quieuit autem
christo apud antiochiam. Ibidem sepultus in pace. Hec
hieronymus libro de viris illustribus.

De sancto Eusebio abbate. Ca. lxxij.

Eusebius abbas discipulus beati hieronymi fuit.
Hic natiue cremonens. nobili prosapia ortus: cum ter-
tam sanctam visitandum precessisset: beati hieronymum
ibidem repperit: qui apud bethleem pium monachorum
struxerat de nouo cenobium. Qui sapia et mouebat
accessus relicto seculo ei adhesit: et monachus factus in sancte
quiescentis ordine vitam laudabilem purit. Que et hierony-
mus de ceteris eidem congregationi abbate prefectus: et eidem bibli-
otheca in sua commendauit. Cum post obitum beati hiero-
nymi grecorum quod a heresis pullulasset: asserens quod aie beatorum
visus ad corporum resurrectionem eternam non precipit glazme-
aie dñatorum sentiunt gehene penam: multisque fidelibus tali er-
rore inuolutis cum talis opinio in tribus hierosolymitanis
resonasset per cyrum episcopum hierosolymitanum indictum est triduum
anxi ieiunium cum assidua oratione cunctis fidelibus: ut deus
sue fidei catholice subueniret. Expletis autem tribus diebus
nocte precedente apparuit beatus hieronymus eusebio in or-
atione cum lachrymis constituto vicis quod deus fideles suos respo-
derat: et interuentu ipsius ecclesie sue subuenire decreuerat.
Adhuc autem ergo ut triduum iuuenum in ipsa nocte in bethleem de
functorum corpore ante fossam in qua corpus ipsius doctoris de-
fuerat deferri faceret: que sacco cilicino qui viuus induebat
tangeret: qui continuo resurgeret: et predictam heresim viri testes
veridici confutaret. Qui iterum post dies xx. in chio quiesceret:
cum quibus et ipse eusebius migrare deberet. Adhuc autem fa-
cto: cyrillo episcopo visio per eusebium narrauit: omnesque clerici et populus
in ecclesia bethleem congregati: triduum iuuenus ipsa nocte defun-
ctorum cadauera ad tubam hierosolymitanam deferunt: et per euse-
bium ipsius sacco cilicino tangunt. Adhuc quoque iuuenes quasi
de summo vigilantes surrexerunt: que viderat in alio seculo
in gloria et gehenna cunctis populis narrauerunt et sic gre-
corum heresim confuderunt: per triduum vero ante dies illos.
xx. quibus hieronymus predixerat: eusebius egrotare cepit: et
per dies iij. febrie correptus ecclesiasticis sacramentis com-
minutus apparente sibi beato hieronymo: et ipsum ad cele-
stia vocante in oratione feliciter pausauit. Eademque hora prefa-
ti tres iuuenes iterum a corpore migrauerunt. Corpus autem
eusebii iuxta corpus hieronymi sepultum fuit. In cuius se-

pultra monachus qui lumē oculorum dudum amiserat: cadaver deoscularus visum recepit.

De assumptione beate marie virginis. Cap. lrv.

Assumptio gloriose virginis marie in aia facta est. xvij. cal. septēbus vt sancta tradidit ecclesia. In aia dixit: q̄ ip̄a et in corpore assumpta est: vt infra plurib⁹ rōnibus cōprobat. Assumptio at̄ ipsius facta est in corpore: fm̄ q̄d in eius hystoria i frascripta tradita facta est tertio die post eius dissolutionem aie a corpore q̄ vj die aia corpi eius reunita et ip̄a corpora: liter est assumpta. vj. xv. cal. septēbus. In visione autē sc̄e helizabeth de schonangia h̄et q̄ btā virgo. xl. die ab obitu eius fuerit in corpore assumpta: vj. ix. cal. octobus: sicut eidē sc̄e fuit distinct⁹ reuelatū. Sed q̄ q̄d veritas sit de corpore assumptione planū est q̄d tenet ecclesia de aie sue glorificatione. Qualiter at̄ ip̄a assumptio facta sit: ex q̄dam libello l3 apochypho: q̄ ioanni euāgeliste ascribit edoceat. **A**postolis nāq̄ p̄dicatōis gr̄a diuersas mūdī pres subeūtib⁹: virgo beata in domo iuxta montē syon posita dī remāsisse oliaq̄ loca filij sui. scz. Natiuitatis: Baptismi: Passionis: Sepulture: Resurrectionis: et Ascensionis q̄d vixit: deo: tione sedula visitabat. Et fm̄ q̄ ait ep̄thantius. xxiij. annis post ascensionē ch̄i supuixit. Refert enī q̄ beata virgo annor. xxiij. ch̄m p̄cepit et in. xv. peperit: et cū eo māsit annis. xxxij. et scdm̄ hoc obiit annor. lxxij. Alijs p̄babilib⁹ vt def. vr. xij. annis filio supuixerit: et sic sexagenaria sit assumpta: cū apli toridē annis in iudea et circa ptes ip̄as p̄dicauerint: sicut ecclesiastica hystoria tradit. In visione autē p̄dicte helizabeth asserit q̄ virgo maria post ch̄i ascensionem anno integro supuixit: et tot dieb⁹ vltra annū q̄t sunt ab ascensionē ch̄i vsq̄ ad assumptionē vginis: et hoc verius indicat ex eo q̄ dicit dionisius oēs aplos domitioi virginis interfuisse: q̄d esse non potuisset: si ip̄a post ascensionē vltē ruis vixisset. Cū iacobus ap̄lus fili⁹ zebedei passus fiserit ad litterā biēno post dñi passionē. **E**t iū igit die q̄daz cor virginis in filij desiderū vehementer esset accessum: ita vt lachrymis prūperet abūdanter gabriel angel⁹ eidē cū lumine astitit: eāq̄ reuēter saluauit: ac eidē ex patre ei⁹ si liq̄ dixit q̄ post tridū esset a carne migratura: et cū christo p̄petuo regnatura. Ramiū q̄q̄ palme eidem de paradiso al latū p̄sentauit: quē atē ei⁹ p̄heretū portari mādauit. **A**trgo autē de nūrio leta deo gr̄as egit: et duas petitiōes ab angelo postulauit: primo vt filij eius et fratres omēs apli ad ip̄am pariter p̄gregarent: q̄bus p̄stibus sp̄m deo redderet quiq̄ sibi sepulture offm̄ exhiberēt. Sc̄do vt cū sp̄m emittē ret: malignū sathanā nō videret. Angel⁹ autē p̄festim et op̄tata p̄misit: q̄a et ille q̄ abacuch p̄pheta de iudea in babylonem in imperu sp̄us sui attulit: ip̄e ad eā in monēto omēs aplos p̄gregauit: malignū q̄q̄ sp̄m in eius trāsitu nō visu rū p̄misit: et p̄tinuo ab eo discessit. Palma autē illa in stipite viridis erat: sed in folijs vt stella fulgebat. **E**t cū autē iohannes in epheso p̄dicaret: ecce post tonitruū nubes cū rapuit: et ip̄m repente ante marie ianuā collocauit: quē ingredi entē ad se maria obstupuit: et p̄ gaudio lachrymas p̄tinere nequit. Dixitq̄ ei qualē fuisset a dño euocata vt debitū hu mane p̄ditionis exolueret: idcoq̄ ch̄s ip̄m ad se venīre fecisset: cui corpus suū tumulādū cōmendauit: atq̄ palmam ante p̄heretū deferendā mādauit. Cū autē iohannes alios coap̄stolos ibidē p̄sentes optaret: ecce om̄s es ip̄i de locis vbi p̄dicabant in nubibus rapiunt: et ante marie hostiū subito p̄gregant: q̄ cū se ibidē trāsatos admirarent: et causā adinuicem sc̄scitarent: iohannes ad eos exiit: et dominā migraturā p̄dixit: admonēs ne cū obierit aliquis defleat. ne forte eis imputari posset q̄ ipsi qui resurrectionē p̄dicant mortem timeant. Cūq̄ beata virgo oēs apostolos p̄gregatos vidisset: dominū benedixit: et in eorū medio luminari-

bus accensis confedit: sicq̄ vsq̄ ad diē tertium p̄generauit. **C**irca vero horā noctis tertiā iesus aduenit cū oīm angelorū et sanctorū agminibus: et ante thronū virginis act es ordinant: et dulcia cantica vsq̄ ad noctis mediu frequē tant. Tunc iesus eam bis vt ad se veniret dulciter aduocauit: ipsaq̄ ei sp̄m ei reddere se paratam esse letanter rēdit. Omnesq̄ qui cū iesu venerant dulcia canticoz cantica soluebant. Sicq̄ marie anima de corpore exiit: et in vlnas filij aduolauit. Fuitq̄ tā a dolore mortis extranea sicut a corruptione carnis fuerat aliena. Dominus autē mādauit apostolis: vt corpus matris sue in vallem iofaphat tollerent: et in monumento nouo ibidē repto ponerent. ip̄mq̄ triduo ibidem donec ad eos reuertē expectaret. Statim autē circūdederūt eam flores rosarū rosei l3 cetus martyriū: et lilia cōuallū agmina: vj angelorū confessorū et virginum. Ad consensum quoq̄ ascendentū: cetus qui remanserāt concite obuiam p̄cesserunt: videntesq̄ regē regum femine animam in vlnis proprijs baiulantē: illamq̄ sup se enitā que esset ista interrogant admirātes ipsamq̄ matrē domini et reginam celī respondēt eam comitātes. Sicq̄ in celū gaudens suscipit: et a dextris filij in throno collocat. **A**postoli autē eius animam p̄senti candoris esse viderūt: vt nulla mortalium ligna posset effari. Tres autē virgines que ibi erant: cum corpus lauandum spoliasset: tanta corpus eius claritate splenduit vt tangi quidē ad lauandū posset: sed minime videri que tamdiu lux respēdit: donec corpus lotū fuit. **C**orpore ergo in p̄heretro posito pia cōtentio inter apostolos out: quis eorū palmam ante loculum portare debeat. Defert iohannes petro p̄pter apostolicam dignitatem: petrus vero iohanni p̄pter illibatā virginitatē. Tandem omniū apostolorū sentētia iohanni palma tradit deferenda. Petrus autē et paulus p̄heretū eleuare ceperunt: et ceteri apostoli circa ip̄m se posuerunt. **I**ncepit petrus canere. Exiit israel de egypto: et reliquit psalmū dulciter p̄sequunt. Dñs q̄q̄ p̄heretū et apostolus nube cōtexit: ita vt audiri quidem posset: sed minime cerni. Affuerunt et angeli cum apostolis cōcinentes. Ad melodiam autē tota ciuitas excitatur: et quid nam hoc sit omnibus declaratur. Iudei ad arma concurrunt: vt corpus rapiant idq̄ odiose comburant. Tunc princeps sacerdotū cum impetu manus ad loculum misit: vt ip̄m euertēret: et corpus ad terram deduceret: cuius manus subito aruerūt: et loculo p̄dentes adheferunt. Reliquus vero populus ab angelo citate percussus est. Cum autem princeps sacerdotū petri auxilium inuocaret. Petrus ei respondit q̄ si mariaz dei esse genitricem confiteretur: eius suffragium postulans continuo sanaretur. Qui cum se credere respondisset manus eius a p̄heretro solute sunt: sed tamen in eis ariditas permansit donec corpus deoscularis integram sanitatem recepit. Tunc de petri consilio palmā princeps illam accepit: et singulos de populo retigit: et quicūq̄ in virginem credidit visum recuperauit: qui autem credere noluit eccus permansit. Corpus igit marie apostoli in monumento statuto condiderunt: et iuxta illud triduo confederunt. Tertia vero die dominus cum angelorum multitudine venit: et apostolos salutans pacem eis nuntiavit. Deinde eos interrogauit: quid eis videret honoris sue genitricis cōferendū. Illi vero responderunt: vt sicut ille deuicta morte regnabat: sic et matris corpusculū suscitaret: et ad sui dexterā collocaret. Quo annuente michael archangel⁹ marie animā cōtinuo p̄sentauit: tāq̄ dñs illico corpi reuinitū statimq̄ corpus de tumulo prodijt gloriosum: et a ch̄o assumitur ad ethereū thalamū comitante secum multitudine angelorū. **A**nod autē dicit de thoma q̄ absuit: et resurrectionē vginis credere noluit: zonāq̄ ip̄i ex aere clapsā fcepit: blusouū vtriuolū reputat hec oia i libello p̄dicto l3 apochy

pho. Et notādū q̄ quis hieronym⁹ in sermone hui⁹ se
si ad paulā z custodiū asserere nō audeat h̄gine corpali
assumpta: dices tūc esse pie dubitare q̄ aliquid temere
diffinire: ecclia tamē hoc idubitanter tenere videt: z plibus
rationib⁹ cōprobat. P̄ia quaz sumit ex pte iusticie dei
De⁹ em iudex ē iustus librans merita singulor⁹ z unicuiq̄
ad cōdignū retribues p̄mia meritor⁹. Idcirco z resurrec
tione corpor⁹ futurā ordinavit: vt sicut aīa cū corpe me
ruit vlt deliquit: sic cum corpe p̄cipiat gaudia vlt sustineat
toimenta: illd q̄ qd plus meruit plus debet h̄e de p̄mio.
Quo ergo corpus h̄ginis qd cūct⁹ alijs plus meruit chi
stū ex se generādo: plus alijs p̄miat: si cū alijs corruptū in
cineras. Nōne dei iusticia deperit: q̄ cor⁹ h̄ginis cū alijs
scroz corpor⁹ vltimā resurrectionē expectare facit. Et hec
rō ē damasceni. Scdā rō sumit ex pte doni i hac vita. s.
in chi nativitate recepi. Nā cū p̄cedit mai⁹ v̄z concedit et
min⁹ marie vbi respiciūt eundē finē: sicut cū p̄cedit re
gnū facili⁹ p̄cedit nobile vestimētū. Sz mai⁹ ē sine corru
ptione carnis parere qd h̄gini ē collatū: qd est oīno exce
dens naturā z artē q̄ carere corpis corrupciōe qd p̄t sic
ri partē. Tercia sumit ex obligatiōe p̄cepti. Cū enī le
ctor legit qd nō v̄z facere h̄ legis p̄ceptū: pueniēs ē qd fili⁹
dei qd legē dedit: nō faciat p̄tra sue legis mādatū. Sz cre
dendū ē qd implere voluit p̄ceptū qd dedit de honore ma
terno sz hoc nō implestet nisi corpus itegru fuisset. Nam
fm augustinū putredo z h̄mis opprobriū ē h̄uane p̄ditio
nis. Qui autē i aliq̄ sustinet opprobriū nō honorat. Quarta
sumit ex p̄formitate h̄ginis ad cor⁹ chi. Nā idē locus de
bet parti z toti nisi violent⁹ alter⁹ horū ipediat: qd fm phi
losophū. Idē ē loc⁹ tot⁹ terre z glebe: tot⁹ ignis z scin
le. Sz corpus chi sumpt⁹ est de corpe m̄ris sue q̄ v̄riq̄
idē locus debet. Corpus autē h̄ginis nulla violentia impe
diri p̄t: qd ibi est vbi corpus filij est. Et he p̄dicte tres ra
tiones sūt angustini. Quia sumit p̄ locū a fili: qd de si
millibus idē ē iudici⁹: sz deus triū pueror⁹ corpalit flām
mas fuauit illesa. Nonā v̄lū fuauit i vētre ceti: daniel⁹
i rabida fame leonū fuauit incolumen: cur q̄ corpus m̄ris
nō fuabit incorruptū. Et hec rō est anselmi. Sexta su
mit p̄ locū a minor: qd si de q̄ minus videt melle z inest: et
de q̄ magis. Sz minor rō est qd corpa scroz qd cū chiō sur
reuerūt sint glificata: z in eis p̄fecta resurrectio sit p̄ptera:
q̄ qd corpus gliose h̄ginis sit ad celos assumptū. Et tamē
in ill p̄fecta resurrectio cōpleta est: vt sup̄ pbatū ē in hypo
tisa resurrectiōis dñi. vj. cal. apulis. q̄ m̄ro fortius h̄ p̄clu
dendū est de resurrectione h̄gis. Et hec rō sumit ex dictis
hieronymi in p̄mōe p̄dicto. Septima z vltima rō sumit
ex euidētia facti: quā rōnez bernard⁹ assignat dices. Am
scroz corpa deus p̄ciosa sublimauit: v̄puta petri et pauli
z iacobi: ranq̄ gliose venerabilia reddidit: vt z ipis depu
tetur locus eor⁹ venerationi p̄grus: z ad ea m̄dus p̄pe
ret vniuersus. Si igit marie corpus sup̄ terrā esse dicat: cū
nec deuota frequētē v̄sitatiōe fidelitū: nec eidē locus de
putet honor⁹ nimis videbit chi⁹ honorē materni corporis
contempsisse: cum tñ super terram aliorum sanctor⁹ corpa
sic honoret: v̄n et egregi⁹ qd am p̄sicator ait. Scandit ad
ethera: h̄go puerpa virgula tesse: non sine corpe sz sine tpe
tēdit ad eē. De vestimēt⁹ em z capillis virgis z de lacte
ip̄i i plib⁹ loc⁹ ostendit: demēbris autē corporis vlt minima p̄ti
cula necubi repit: nec alicubi habeat ab aliq̄ vnquā asserit.

De scro Tharsito martyre

Tharsitus acolytus z martyr rome passus est
sub p̄secutiōe valeriani a galleni ipator. Qui
cū corpi⁹ chi scra portaret: tenētes eū paga
ni discutare ceperūt: vt qd gereret idicaret: at
ille idignū iudicās porc⁹ p̄des margaritas ne
quaquā voluit detegere sacrosctā mysteria: que z sustibus

ac lampadibus tādū macrauerunt: quosq̄ spm̄ exhalaret.
Reuolutos ei⁹ exanimi corpi sacrilegi discussores: nihil i
manibus eius: aut vestibus sacramētor⁹ chi inuenire po
tuerūt: sz relicto corpe cū terrore fugerunt: qd a ch̄ianis
sublatum z via apta i cimiterio calixti sepultum est. xvij.
calen. septembris.

De scro Alatio confessor.

Cap. lxxij.

Vlatus cōfessor claruit in nicea bithynie ci
uitate. Hic em̄ gñe p̄sa: p̄mūz sub rege licinio
cōfessor effectus: deinde solitariā vitā in rur
ri ciuitatis ip̄ius agebat inclusus. Qui inter
cetera signa cū obsessus a diabolo gladio ar
repto p̄ vibē discurreret: cūctis fugiētibus eidē solus oc
currit: ip̄m a demonio liberauit. Diaconē etiam ante
nicomediam ciuitatē existētē: soloz flatu homines p̄f
m̄tem oratione sua de valle p̄ductū leuq̄ baculo capite
p̄cussim extirxit. Hic etiā niceaz ciuitatē terremotu dī
p̄cussim extirxit. Hic etiā niceaz ciuitatē terremotu dī
ruendā longe ante p̄dixit. Dum autē dies terremotus ad
uenisset ad eccliam currēs: z clericos admonēs vt p̄ imi
nenti gñulo de⁹ orarent: ab eis irrisus ad turrin redijt:
p̄stratusq̄ in oratiōe cū lachrymis se dedit. Interea vero
supueniente terremotu: pluribus oppressis: per montana
disp̄sis visitatus in turri mortuus reppus est p̄nus tacens
sicut orare solebat: Sermo tñ ē qd deū orasset: vt prius vi
tā finiret q̄ videret excidiū ciuitatis. Dis autē v̄bis stru
ctura ex illo terremotu diruit: sola turris i q̄ sc̄us orabat p
mansit. Quiuit i pace. xvij. cal. septembris.

De scro Arnulpho epo meten.

Cap. lxxij.

Arnulphus eps meten: vt ait petrus damiani
pat pipini fuit z au⁹ caroli magni impatoris.
Qui lorhoigie ducatū tenēs vxore et filijs ac
seculo derelict⁹ heremū petijt z solitariā vitā
elegit: veniens autē ad pontē fluminis moselle
anulū suū in aqua demersit tali p̄ditione vt quicunq̄ ip̄m
reciperet se a dño itelligeret p̄cis oib⁹ absolutum: indeq̄
in heremo mūdo mortu⁹ deo v̄rit. Defuncto autē meten.
epo i pontificē elect⁹ ē. Dñq̄ p̄fctis eide⁹ ad edendū suis
set oblarus exenterato pisce anul⁹ ei⁹ in vētre reppus est:
cū tñ p̄ duas dietas a loco vbi anulū delecerat: p̄fctis ca
ptus esset. Itelligēs autē sc̄us p̄cā sua sibi dimissa: nihilo
m̄n⁹ p̄nie opib⁹ art⁹ isudauit: paupib⁹ large misit: z
multis miraculis claruit. Nā i dieb⁹ rogationum ad p̄ces
sionē tendens: demoniacum liberauit: leprosum quēdam
babarum in domo susceptum ad ch̄istū cōuertit: quē bā
p̄tians spiritu pariter z carne mūdauit. Ciuitatē suā
incendio pene totam flāgrātem: dum omnes aufugerent:
ipse se igne obfices signo crucis edito flāmmas compesci
it et vltari⁹ procedere non p̄misit. Quo die p̄ v̄sum qui
dam longe cōstitutus crucē igneam in aere cōspexit: au
dita voce qd tali signo meten. ciuitas per arnulphū ab in
cēdio fuerat liberata. Tandē v̄r dñi famā populi fugiēs
heremū repe rijt: z cū aliquib⁹ mōachis deo seruiuit: suc
cessorem sibi geouico ordinato: vbi z post tempus modicū
in pace quieuit. xvij. calen. septembris. Successor autē ei⁹
obitu ip̄ius cognito cum clero et populo locum adijt: et
sanctum corpus ad suam ciuitatem transferens in eccle
sia ap̄oz cōdidit: vbi z quiescit signis effulgens.

De scra Serena regina

Cap. lxxij.

Serena regina vxor quondā diocletiani augusti a
scro cyriaco martyre puerfa z baptizata ē qd filiā ei⁹
artemiā a demonio liberauit: vt supra dictū ē i p̄f
tione cyriaci. vj. idus augusti. Qui videns persecu
tionem dirā ch̄ianor⁹: quā vir eius exercebat: que
per annos decem durauerat: ita vt infra dies. xxx. per dē
uersas p̄uicias. xvij. milia martyro coronaret: i phrygia

ciuitas vna chilianoz vndiq; clusa ne vntis euadere posset: igne cū oib; cremata fuisset: vidēs q; susanna neptem ei; passaz; et alia mala q; fiebāt dolore cruciata et febre coirepta i p̄fessione dñi migravit ad ch̄m. xvij. cal. septembus sepulta a chilianis iuxta corpus susanne i crypta.

¶ De sc̄a Arthemisia regine et martye.

Cap. lx.

Artemisia regina rome passa est sub marimiano filio diocletiani fratre suo. filia nāq; diocletiani fuit et serene auguste. Que cū esset ab imundo spū obfusa a scō cyriaco martye liberata et baptizata est: vt supra in passione dicti martyris actū ē. vi. idus augu. post mortē aut diocletiani: cū marimian; filius eius iperitū sublimatus eēt chilianosq; p̄fector cyriacū qdē cū eius socijs diuersis supplicijs martyrizauit. Artemia vero sorore suā gladio i ch̄i p̄fessione necari fecit: q; iuxta matrē et cōsobrinā sepulta ē: cuius q; dies passiois ignotat passio eius rectē matri subijcit.

¶ De sc̄is Liberato abbate et socijs marty.

Cap. lxxj.

Liberatus abbas bonifacius dyaconus seruus et rusticus subdiaconi: rogatus: septimus et seuerus manachit; et maximus puer ap̄ aphricā p̄secutioē vādālica sub humerio rege passi sūt: q; ex territōio citatis caprosiē. mōasterio abstracti: et carthaginē ducti: p̄mo sūt custodie mācipati ferro vinciti: deinde nauti ipositi fuerūt manib; ac pedibus ligati: ipaq; nauicula sicq; lignis impleta: igne immisso vt cremarent. Sed diuino nutu ignis extinctus sepulq; renouatus ē: deficiebat. Demū remoz vectibus macerati cerebz; excusis extincti sūt. Corpora hō i mare lactata: s; diuina disp̄satione listo riuecta i monasterio p̄guo loco basilice qd; v; celeritine: a chilianis sepulta sūt vt victor scribit aphricanus. Qui passi sunt. xvj. calen. septembus.

¶ De sc̄o Hammete martye

Cap. lxxij.

Hammes puer. vj. ānoz ap̄ cesareā cappadocie tpe aureliani imperatoris et p̄lidis antiochi passus ē. Qui defunct; pentibus p̄secutionem fugiēs i siluā secessit: vbi oīoni iugis vacabat: et de lacte suaz ouiu se pascebat. Sz admonitus de celo i caput descendit ibiq; codicē euāgeliorū et baculū reppit: qbus assūpt; i mōtē ascendit. Et dū lectioi lissiteret feraz multitudo ad eū puenit: qd; mānuefact; de lacte ipaz sc̄us emūgebat de qd; ad refectioēz sui vtebat. Residuū vero cū ad portā ciuitat; cesaree ad vidēdū deferret: vt p̄ctū paupib; erogaret. Alexander p̄sēs h̄ audies: misit ad eū duos milites captēdū. Quos ille in domū suā adducēs benigne refecit. Dūq; illi anialia ferocia ad eū ventētia p̄sperissent territi fuerunt. Sc̄us hō mām̄es eos secut; ē: corā p̄sde se p̄sentās: et asserēs chilianuz. Quē p̄sēs detētū iussit in eculeo suspēdi et torq̄ri: deinde in carcerē recludi: vbi plurq; lx. chilianos reppit fame deuorietes vey orāte puero colūba de celo aduolās lac et mel arulit: qd; illos sanct; refecit: ap̄to carceris hostio vectibus cōtractis oēs emisit. Ad audies p̄sēs māmetem i camunū ignis mitti fecit. Igne vero bis extincto bisq; renouato: dū flāmis deficiētib; illesus existeret: bestijs subijcit: s; ab hīs itactus minime ledit. Amphitheatro q; ab angelis icluso: vt nemo exte posset: foueā egressus: mltos iudeoz ac gētiliū iteremit: q; et hūana voce locut; est. Hec a deo se iussuz facere i vltionē ch̄i mltis mammetis: dent q; iubente sc̄o leo solū p̄lde cū omni officio suo illesuz dimisit. Tandem sc̄us marty: cum lapidib; obutus maneret illesus ab angelis d; celo vocatus emisit spiritū. xvj. calen. septembus.

¶ De sc̄a Helena regina.

Cap. lxxij.

Helena regina mater fuit imperatoris cōstāntini magni. Que sunt i hystoria britonū legist: quā loānes veroneñ. i sua ch̄onica ponit: filia fuit cloelia regis britanie. Cum em̄ iam britones christi fidē suscepissent tpe vicz cleuterij pape Helena a patre suo in fide edocta: nō tamē baptizata: eo qd; de hīs q; audierat dubitaret: vt tamen ea p̄a esse ex p̄e aliq; cōptobaret: audies miracula q; rome fiebant p̄ meritū ap̄loz petri et pauli: dum a patre peregrinando romam licentiā obtinere nō posset: desyderio pegrinatiōis accensā cuz vnica ancilla fidelissima clā inde discessit: et mutato habitu romam venit. Quā cōstāntin; ipator vidēs ei; nimia pulchritudine allectus amauit: et vt peregrinā raprā ad se introduxit: eāq; carnaliter cognouit: ac plib; dieb; secū habitauit. Sed volentē oīno abire peregrinātem dimisit: q; nec patrem ei nec patriāz indicare voluit. Et cum multis sibi thesauros offerret nihil acceperat: sed solum anulū eius suscepit. Inde igit; discedēs habitu induta et lissimo i villā secessit: vbi cū ancilla sua morabaz: et d; labore manū suarū victū p̄sequebat. Eratq; i domo quadaz que olim fuerat stabulū equoz; vnde et stabularia dicta ē. Natum ergo puerū ex patris nomie cōstāntinū vocauit. Qui cū sapientia erate et p̄utib; creuissēta vltimis mercatoribus muneribus allectus abduct; ē. Et dum bi zātiuz q; postmodū fuit p̄stātinopolis dicta nauigassent: simulatas lras ex p̄e imperatoris regi bizāti; offerūt: filiaz ei; filio imperator; quē secū adduxerāt petūt ex h; imperator; pacē secū habiturū p̄petuo p̄mittēres cū dudū ad inuicē discordiā habuissent. Ad rex bizāti; facere oīno curauit filiaz suā i p̄ugē iuueni tradidit thesaurosq; maximos et puos et ancillas eidē dedit. Adā vero filiā suā diplomōe gēmis ifiniti valoris plena iduit vt si qñ casus aduer; occurreret: extēde sibi in necessitatibus suis p̄uidere posset. Redētes aut mercatores i silā maris aplicuerūt: i q; cōstāntinū cū vxore domitias dimiserūt: familiā eoz; inter fecerūt: et oēm thesaurū abstulerūt. Illi aut; excitati h; videntes amarissime flebāt. Puella iuuenē interrogat si vere fili; imperatoris esset: eo q; de hoc aliquātulū dubitaret. Ille hō se matrē h̄ie romanā pauperē r̄didit. Patrē hō suuz qd; eēt oīno iurare se dī. Quē illa p̄fortās diplomōe cū gēmis p̄ducit: illi hō dī sequi a romanis nauigātib; assumptis: simulātes se naufragio i silā diectos romā reperūt: et ad domū matr; cōstāntini tenidūt. Iuuenis aut; se et p̄lūgē m̄l p̄stauit: oīa q; sibi p̄tigerāt narrauit: et diplomōe cū gēmis tradidit. Tūc de cōi p̄lilio vidē adeū: palatiū emūt: et nobilē vitā ducūt. Cōstātin; hō armis exercitabaz. Et in oib; famosus et cūct; amabil; habebat. Cū āt die qdam tomeamēto p̄sēs p̄strasser: et oib; ignot; esset cū ip̄o imperatore p̄gredit; et cū ip̄m ad terrā deiecullet et imperator ei; strepuitatē p̄syderās: ip̄m q; plurimū honoasser: illū de p̄gēute sua ierrogauit. Ille hō patrē suum ignorare se dixit: matrē hō helenā ad imperatorē adduxit: q; ab eodem vix cognita: et secret; ierrogata helenā se esse dixit: patrē suuz ac patriā p̄didit: oēsq; suos euentus pandit: cōstāntinū quoq; imperatoris filiū esse asseruit: et in signū horum anulum eius cesari p̄sentauit. Ad audies cōstāntius letus vltra modū efficitur: et q; vxor nūper defuncta erat: helenā in coniugem desponsauit: atq; cum rege bizāti; matr; monūm conformauit: eoz; mortuo orientis imperium acquisit. Filiū quoq; suum cōstāntinū in cesarem ordi nauit. Quo defuncto eidem cōstāntinus i imperiū successit. Helena autem bizāti; existens a iudeis circūuenta christum in quem adhuc plene nō credebat: cum neq; baptizatus accepisset reliq; et iudaismū accepit. Postq; āt cōstāntinas a sc̄o Siluestro baptizatus ē: et a lepra mūdatus: et post dispositionē habitū de fide inter iudeos et il

nestri: et ipsa q̄ helena puerfa ē ad chīm: vt habitū ē supra
i gestis siluestri pape p̄ die calē. tanuāq̄. ¶ Post hec autē
helena amore passiōis dñi anīata hierosolymā perrexit et
crucē dñicaz req̄siuit. Sc̄m q̄z quiriācū q̄ prius iudas est
vocat⁹ hierosolymoz ep̄m ordinauit: partē q̄z dñice crucē
cōstātinopolim ad filiū suūz impatorē attulit: partē hō in
hierusalē dimisit: vt hec oīa acta sūt supra in hīstoria de in
uentōe sc̄tē crucē. v. non. maij. Ip̄a hō brā helena opib⁹ p̄
eratis et religiōis insudās: octogēsimū etat⁹ ānuz agens i
sc̄itate vite. in pace deuit apud vibē romā. xv. cal. septem
bris. Sepultaz ē in ecclia sc̄oz marcellini et petri. Cui⁹
corp⁹ fil⁹ eius cōstātin⁹ impator inde cōstātinopolim trāstu
lisse ē: postq̄ ad ip̄am vibē habitatur⁹ accessit. ¶ In tem
poris vero p̄cessu de ip̄a vibē rege a venetis translātū esse
ferē venetias ip̄m corpus: et sepultum iacet in monasterio
suo nōmīnē edificato.

De sc̄to agapito martyre.

Cap. lxxij.

Agapit⁹ marty⁹ passus ap̄ ciuitatē p̄nestinaz
sub aureliano impatore p̄side hō antiocho qui
a sc̄to poiphysio martyre enutrit⁹ et i fide do
ctus: cū esset annoz. xv. et amore ch̄i martyrio
ferueret sp̄ore se impatorē in vibē obtulit: et se
ch̄ianū vīa voce asseruit. Iussu q̄ impatoris tenē et ner
tus crudis durissime celus: deinde vt cōpleret sacrificare
tradit⁹ est. Qui durissimo carcere ip̄m inclusit: et p̄ quat
tuor dies cibū oēm negauit. Attulus vero siue anastasi⁹
comiculari⁹ eū custodiebat: et ab eo h̄ba vite audies: pene
i ch̄is credebatur: inde ē carcere p̄sidi exhibet⁹: prius ardē
tes sup caput ei⁹ iussit imponi: et cū gr̄as marty⁹ deo age
ret: flagellis cedidit: et nudus capite deorsuz versō suspēdit:
atro subter eū fumo facto: oibusq̄ abeuntib⁹ sic stare man
dāt donec in ip̄o cruciatu deficeret. Adādat⁹ ē p̄sides
vt null⁹ oīno ad eū accederet. ¶ Post dies āt q̄tuor ana
stasi⁹ comiculari⁹ illuc accedēs: vidit eū solum sup fumū
ambulantē et psallētē. Et p̄uersus ad chīm hoc p̄sidi nū
ciat⁹: quē p̄ses carceri mācipauit: agapitū hō itez verē
tū a q̄tuor sibi inuicē succedētib⁹ flagellis cedi durissime
iussit: deinde bullientē aquā sup ventrē ei⁹ ministri diabo
li effuderūt et marillas ei⁹ p̄regerunt. Interea p̄ses subito
de tribunali suo cadēs a ministris collectus: et i lecto recl
nat⁹ ē: senties dei p̄utē i martyre post modicū tristē alaz
emisit. Ad eū impatori nūciat⁹ esset: iussit agapitū ad ci
uitatē p̄nestinaz duci: et ibidem in amphitheatro leonibus
subiect⁹. S; mā iustacie fere ad lambēdū pedib⁹ marty⁹ se
iclinauerūt. Ad vidēs sceleris ministri iussu impatoris
tulerūt sc̄m marty⁹: et venerūt i ciuitatē p̄nestinā milia
rio ab vbe vigēsimoteritio: vbi sunt due columnē: et eū ibi
gladio p̄cusserūt. xv. cal. septēbris. Cui⁹ corpus a ch̄ianis
sepultum est militario p̄mo ab vbe in sarcophago nouo
ibi diuinitus inuento.

De sc̄to Joāne et Crispo martyribus.

Cap. lxx.

Ioānes et crispus p̄sbyteri rome passi sūt sub dio cle
tiano augusto. Qui cū iuundāte p̄secutōe ip̄ius im
patoris mītra sc̄oz corpa officiosissime sepelissent: et
ip̄i ab impatore tēti: gladioq̄ in ch̄i p̄fessione cessi
eorū dē martyriū meriti: et ip̄i sociati: gaudia vite me
ruerūt. xv. cal. septēbris: vt dicit adō.

De sc̄to magno et locis martyribus.

Cap. lxxvj.

Magnus marty⁹ passus ē in cesaria cappado
cie tpe aureliani impatoris sub p̄side alexan
dro. Qui ex ip̄a ciuitate ortus defunct⁹ pen
tibus ch̄ianis: tpe in fide ch̄i p̄stantissimus:
duz oraret ad dñm voce cū audissent pagani eū tenue
rūt: et i carcerē p̄cluserūt: post dies q̄tuor p̄sidi eū obrule
rūt. Quē sacrificare dñs recusante tradidit p̄ses alexan
dro et zozimo sacerdotibus idolorū vt cū igne p̄sumerent.

Qui miserū eū i caminū ignis ardet. Statio flāma exti
guir: et post dies. iij. marty⁹ ch̄i ide illesus educit. Hoc pie
ses audies caminū amplius accēdit fecit: et ip̄m itez intro
misit: vbi quinq̄ diebus inclusus stetit. Flāma q̄z in duas
partes diuisa ip̄e intactus oīno p̄mansit. Post dies. v. ac
cedentes vt vel ossa eius inuentrēt: audietes eum psallētē
respererūt: q̄si milia angeloz cū eo viderūt. In quoz me
dio magnus inustus deū laudabat. Cum aut iussu p̄sidis
eductus esset et ch̄i p̄utē p̄ses magie deputaret. Iussit
eū in amphitheatrū duci et feras etlarari. Et p̄mo quidē
visa pessima ad eū dimissa: i terrā p̄strata pedes illi⁹ lunge
bat. Deinde leopard⁹ exstēs collū ei⁹ amplex⁹ lingua sudo
rē vult⁹ ei⁹ extergebat. Tertio leo ferocissim⁹ et ingēs a ve
natorib⁹ captus itromissus ē. Et cū multitudo paganoz
eēt itra amphitheatrū anteq̄ abirēt: leo de manib⁹ venā
toz p̄siluit et i geniles irruit. Angel⁹ vero harenariū con
cluit vt nemo aufugere posset. Et laniāte leone multitudi
nē paganoz ad mādātū sc̄i solus p̄ses cū officio suo ille
sus p̄māsit: leo ad caueā mēstret⁹ rediit. Tūc extēs oēs ex
tre mādauit: et solū magnū ibidez dimisit: leonēq̄z dimiserū
fecit: q̄ ad pedes ei⁹ p̄cidit et osculabatur eū. Quō viso mira
culo. duo milia q̄ngenti nonagīta septē pagani i dño credi
derūt. Qui oēs iussu alexandrī p̄sidis decollati sūt. Deinde
de eo mādātō gētilēs p̄p̄i sc̄m marty⁹ tulerūt: et extra vi
bem eiecit lapidauerūt. Cūq̄ sup eū aceruū lapidum ia
crasset: cūq̄ iā mortuuz extimasset: subito marty⁹ ch̄i
cūctis audientib⁹ dñm orauit: vt susciperet aiām ei⁹ i pa
ce. Et statim emisit sp̄m. Cui⁹ corp⁹ a ch̄ianis i ip̄a ciuita
te sepultū ē i sarcophago nouo. xij. cal. septēbris: martyruz
hō alioz corpa iuxta muros vrbis i cimiterio sūt tumulata

De sc̄to Ludouico ep̄o ordis minoz

Cap. lxxvj.

Ludouic⁹ ep̄s tolosan⁹ de ordine minoz fili⁹ illu
stris regi caroli et regis roberti germanus fuit.
Qui cū esset annoz. xij. p̄ illustri dño carolo p̄e
suo i catalonia obles fuit. Qui astiterūt fratres
minores: a q̄bus legē vite et discipline p̄cepit: vo
tūq̄ dño vouit: q̄ si custodia dimitteret minoz fratru or
dine igredere: q̄ginitatē q̄z suam dño p̄petuo dedidit.
S; post quadriennū dimissus paterne hereditati renun
ciare cupiēs: cepit mūdū p̄p̄tor esse: miroq̄z mō deo des
uote seruire. Cūq̄ pat⁹ ei⁹ veller i coniugē soloz regis fran
cie tradere oīno p̄tēp̄t: et extūc oīno ad ordiez iura dispo
suit. Quē fratres ei⁹ robert⁹ et carolus marcell⁹: totis viri
bus a p̄posito distrahebant. S; nil p̄ficiēs euz clericari
p̄miserūt. Cū aut ip̄m iā subdiaconū effectū papa veller i
ep̄m p̄mouere oīno renuit. Cōtēplatiue aut vite totus in
tent⁹ etiā acue se exercens paup̄ibus largisue minis tra
bat: carnem quoq̄ mira penitentia macerabat. ¶ Fact⁹
tandem frater minor in vigilia domitice natiuitatis et de
licentia summi pontificis statim professus: eadem die per
summum pontificem pronuntiatus est ep̄scopus tolosa
nus. Qui nō obstatē q̄ esset ep̄s regularem ordinis p̄fess
onē ad litteram mirabiliter obseruabat. S; eccliam
tolosanā verbo pariter instruens et exemplo sc̄itate pol
lens: diemq̄ mortis sue ante triduum p̄dicēs anno domi
ni. m. ccc. xv. xij. calen. septēbris euz esset annoz. lxxij.
feliciter emisit sp̄ritum. Sepultusq̄ est massilie iuxta q̄d
deceuerat miraculis clarēs. ¶ Anno aut dñi. m. ccc. xix
de mādato pape ioānis. xij. corpus eius de terra leuatur⁹
est: capsula argentea honorifice conditum: presente rege ro
berto eius fratre: et multis p̄latis ac clericis et populis
institis. In cuius translatione quinq̄ mortui redierūt ad
vitam: et multi infirmi a diuersis languoribus sanati sūt.

De sancto Donato presbytero

Cap. lxxvii.

Donar⁹ p̄byter ap̄d pagū sigliscū galliarū claruit. Qui ex urbe aurelione. ad eandā ciuitatē i morte q̄ dicitur adueniens anachoriticam vitā multis annis exegit: multisq; miraculis floruit. Qui iter cerera diaconē terribilē suā orōne inde fugatū extinxisse fert. Cūq; dies vocatiōis ei⁹ istant: adueniente abbate mario diuinit⁹ admonito: vt ad eū accederet. In⁹ p̄ba orōnis migrauit ad ch̄z: ab eodē patre ibidē sepultus. xiiij. cal. septembis.

De sc̄to Julio senatore et martyre

Cap. lxxix.

Iulio senator et martyr rome passus ē tempe cōmodi impator. Qui audita p̄dicatiōe sc̄torū eusebi⁹: vincentij: peregrinij et porcetiā: de q̄bus dicit isra. viij. cal. septēbris: p̄uersus ē ad ch̄m: et rusino p̄bytero cū oī domo sua baptizatus. Cūq; oīa sua paup̄ib⁹ erogasset: dū ch̄m p̄fiteret: a cesare detent⁹ et examiat⁹: atq; magistro pedirū vitellio tradit⁹: ē: q̄ ab eodē i custodiā dieb⁹ plib⁹ reclusus: inde educit⁹ cū sacrificare nolleret: rādiu fustib⁹ ē cecus donec sp̄m emitteret. Cui⁹ corp⁹ aū ap̄thitratū dimissum: eusebi⁹ et ceteri p̄dicti martyres sepelierūt i cimiterio calepodij: q̄ pass⁹ ē. xiiij. cal. septēbris.

De sc̄to heli sacerdote.

Cap. lxxx.

Heli sacerdos et iudex israel vn⁹ et vltimus fuit in iudices populi dei: q̄ ecclesiastici. xlvj. cap. i. sc̄torū parz veteris testamēti catalago numerat. Qui quib⁹ ex eo q̄ remissus fuit i filios suos malos et p̄uicatores legis dñi cor

rigendos tpali pena mortis subite a deo punit⁹ fuerit: q̄ tñ in se bonus et sanctus extitit credendū est: q̄ sue sanctitatis premia eternaliter nō amittit. Hic cū esset de genere aaron sacerdos et iudex in israel: corā arca dñi in tabernaculo ministrabat in silo. Ipse q̄q; predictit ane vxor helchane que sterilis fuerat: filiū ex ea nasciturū vt tradit helchane: quē illa vovit dño se daturā. Cum aut heli duos haberet filios ophni et phinees: qui dñm nescientes partē sacerdotale de sacrificijs anteq; adolerent: adipem tollebat ab offerentibus crudū contra legem dei. vt lautius sibi pararent: eo qd nō erat portio sed rapina: dormierūt etiā cū mulieribus obseruantibus ad hostiū tabernaculi et eas q̄ venerāt ad purificandū polluebant. Pater eorū hoc agnoscens: tepide eos redarguebat: ppter qd per virū dei reproatus est a dño: ne sacerdotio domus eius fugeret: et tē poali pena puniendus promittit: vt ipse mala morte cū filiis suis periret. Et cū heli ad talem dei cōminationē quasi reddet incredul⁹: p̄fides de magna misericordia dñi Et samuel adhuc puer oblat⁹ dño a parentibus corā heli in tabernaculo ministraret: et heli tā senex esset: apparuit de⁹ samuel: eūq; tertio vocauit: ac idē p̄dixit: q̄ quicqd heli sacerdoti cōminatus fuerat: ad literā ad impleret: vt dicit infra cū de samuele agit. Quō ipse samuel heli iterroganti p oīa retulit. Cūq; philistei in plū p̄tra israel cōgregati venissent: et quatuor milia ex eis cecidissent: et sent oēs israel hoc egre ferentes ad inuicem consiliū habuissent: arcam domini de silo in prelium secum tulerunt: et cū duobus filiis heli arcam comitantibus contra philisteos iuerunt. Adentes autem philistei arcam domini timuerunt: sed acius ex hoc pugnantē israelitas fugere compulerunt: et ex eis. xxx. milia occiderunt: arca q̄q; dei capta ē: et duo filij heli mortui sunt. Heli autem sacerdos p̄ se neccute cecutiens sedebat cōtra viam que ducit ad castra. Et cum audisset nuntium qui de prelio fugerat: q̄ populus cecus esset: et duo filij eius interfecti siluit: et patienter tulit. cū autē audisset arcā captā: p̄p̄ dei reuerētā molesce tulit: et cadēs de sella retrosum fractis ceruicibus expirauit. Iudicauit aut israel. xl. annis: et sepultus est in se-

pulchro patrum suorum: cuiusq; dies obitus quia cert⁹ nō habetur de samuele eius discipulo victurus ipm p̄mi siquor um ad inuicem gesta continuant. Hec ex p̄mo libro regū a p̄cepto vsq; ad capitulū quartū: et ex dictis Josephi et Hieronymi atq; historia scolastica sumpta.

De sc̄tis helchana et Anna vxore eius.

Cap. lxxxj.

Helchana vir iustus et Anna ei⁹ vxor samuelis p̄phetē parētes inter sc̄tos p̄fci t̄pis a iosepho et Hieronymo cōputant. quoz laus tam ex p̄mo libro regū q̄ ex b̄dicta eoz ple fuisse p̄ta p̄cipit. Fuit aut helchana de ramatham siue ramtha: q̄ in euāgelio dicitur arimathia: q̄ sita est in mote effram: et fuit de isuar auunculo meoyi p̄ chore descēdēs: et sic p̄ patrē fuit de tribu leui: p̄ matrem p̄o de tribu iuda. Habuit quoq; duos vxores vix fennena et secundā et annam sterilem: et cū eēt anna pulchior: et vir eā diligere: fennena ei inuidēs exprobiabat ei et obictebat sterilitatem. Et cū de more suo ascēderet debito tpe helchana: vt cū imolaret dño i silo vbi tūc erat arca dei: q̄ in tabernaculo seruabatur: qdā tpe ipse helchana cū ambabus vxoribus ascēdisset: et filios ac filias q̄s habebat de fennena secū duxisset. Anna tristi p̄ sterilitate ad fores tabernaculi egressa orauit ad dñm p̄ ple habēda: et votū vovit q̄ si de⁹ sibi masculū largiret: q̄ faceret ipm nazareū: et altar⁹ misterio p̄petuo deputaret. Et cū heli sacerdos eā orētes obfussent et tristitie ei⁹ cām audisset: diuio spū eidē p̄nunciavit: q̄ deus exaudisset eā: q̄ expromissioe sacerdotali secuta tā d̄ sobole facta eēt. et reuerfa cū viro i domū suā p̄cepit: et pepit filij: vocauitq; nomē ei⁹ samuel: eo q̄ a dño postulasset eū. Nec ascēdit mulier cū viro i silo donec ablactaret filij. Et cū ipm ablactasset: vix cū esset annor. xij. adduxit eum cū munerib⁹ in silo: et obtulerūt euz p̄ntes heli vt esset minist̄r i p̄specu dñi: fm votū qd emiserat ei⁹ m̄. Et nota q̄ sūt tres oblactatiōes. P̄ia a lacte mamille q̄ fit i tertio āno. Sc̄da a lacte infantie q̄ fit i septio. Et sic amouet puer a lacte: a pedagogo: a timore. In hac p̄o tertia ablactatione et samuel deo oblat⁹ ē: q̄ tñ tā idone⁹ ad p̄uēdū. Post hec p̄o anna hūit tres alios filios et duas filias: qd de⁹ facere voluit: vt filij quē qdammo fm carnē p̄ dō amiserat: i alia sobole triplicaret: et p̄ h̄ oñditiq; qd deo p̄cedit etia i t̄pib⁹ non amittit. Quē uenerūt aut i pace helchana et vxor ei⁹ anna et sepulti sūt i ciuitate sua i ramatha. Quib⁹ autē dieb⁹ migrauerūt exp̄sum nō habet ad id circo gestū filij ei⁹ cui⁹ solēnitās seq̄tur: nō imerito p̄mittunt. Hec vñ sup.

De sc̄to Samuele p̄pheta et iudice.

Cap. lxxxij.

Samuel p̄pheta et iudex sc̄tissimus q̄ ne dum inter p̄ios antiquos sc̄tos testamēti veteris ecclesiastici. clvj. ca. plurimū cōmēdat: sed etiā in plerisq; diuise scripture locis: vt sc̄tis magnificat et ponit: filij helchane ephraei d ramatha de tribu leui: et anne ei⁹ vxoris De q̄b⁹ supra primo actum est. Qui matris ei⁹ orōnibus a domo postularis fuit voto p̄missio. q̄ ipm ad p̄petuū fuitū dñi m̄ciparet: qd et parentes ipius fideliter ad implere curarūt: ipm q; duodenē heli sacerdoti in silo obtulerunt. Et ab ea etate vt dicit Josephus plenarie p̄phetare cepit. Cum autē filij heli legis domini essent trasgressores: a heli tepide corrigeret illos: domin⁹ eidē ac filiis eius per p̄phetas mortē cōminat⁹ fuisset nec adhuc heli verbis dñi dei fidez plenam adhiberet: vt superius dictū ē in gestis heli. Factum ē vt heli in lecto suo faceret: et iam p̄e senectute ipsius oculi caligassent: et Samuel iacebat iuxta tabernaculū cum heli sacerdote. i. p̄pe lectum eius. Quem dñs vocauit ex nomie. Qui surgens accessit ad heli credens se vocatū ab eo: sed heli ipm vocasse dēne gane ad dormiendū remisit. Cūq; h̄ ibidē i sc̄to et tertio sa-

etū esset. Intellexit heli q̄ deus ip̄a vocasset et instruxit puerū qualiter iterū respondere deberet: vocatus aut̄ iterato a dño cum respondisset: loquere dñe: indicauit ei dom̄in⁹ eādē cōmationē in domū heli adiuuat⁹: indicauit ei q̄ virū dei. Mane aut̄ samuel ab heli adiurat⁹: indicauit ei oīa q̄ locut⁹ est ei deus. Creuit aut̄ samuel et cognouit oīs ppl̄s: quia fidelis esset ppheta dñi. Et consulebat euz oīs ppl̄s iuxta p̄ceptū dñi. P̄ceperat enim deus vt abijcerent artilos et diuinos et h̄mōr: et sciscitarent a fratrib⁹ verbum domini. **C** Adortuo p̄o heli sacerdote vt superi⁹ dictū est. Samuel in locum eius successit in iudicē. Qui post pulū dñi adduxit i masphar: vt oraret p̄ eis: eo q̄ philistei terminos israel inuasissent. Tūc samuel effugit aquā coram dño i aqua maledicta p̄gesta erat quam si bibeat idola: tra labia ip̄i inseparabilr adherēbāt: forte i signū federis si cut fecit ioseph. Quidā tñ asserūt samuelem idoluꝝ redigisse i puluerē et mirrū dedisse ppl̄o ad bibendū et in barbis eoz iudicasse reos idolatrie a nō reis sicut olim fecerat moyses. Et iudicauit eos ibi samuel. i. docuit iudicia dei. Et audierūt philistei p̄gregatū eē israel in masphar et armati ascēderunt aduersus eos. Clamauitq̄ samuel ad dñm: et obrulit agnū lactantē i holocaustū. Et intro prelio dñs in tonuit fragore magno sup̄ philisteos: et mota ē terra: et per loca p̄adebat h̄atus: et philistei in fugā versī celi sunt a filiis israel: q̄ p̄cusserūt eos vsq̄ ad terminos terre sue. Tulitq̄ samuel lapidē et posuit euz i terminis: nec ausi sūt ultra philistei intrare terminū isrl viuēte samuele: iudicabat itaq̄ samuel populum in bethel et galgalis et masphar circūiens p̄ annos singulos et reuertebat in rametha: s; ibi iudicabat israel. **C** Tū autē senuisset samuel posuit filios suos iudices ioel et abiam: alterū i bethleē alter in bethleē vt ibi ppl̄m iudicaret. Qui declinauerūt post avaritiā et p̄uenerūt iudicia. Ad nō ferēs ppl̄s petijt a samuele regē q̄ diuina reuelatione saulez de tribu beniamin sibi a domino missum vixit regez sup̄ israel: et ip̄e samuel iudex est factus: qui p̄fuerūt simul in populo. xl. annis vt ioseph⁹ scribit. **C** Proceſſu vero tempis mādauit samuel filiū regē i iubente dño: vt deleteret amalech: nec homini p̄ceret nec tumentis. Qui contra p̄ceptum dñi postq̄ amalechitas expugnasset: p̄cepit agag regi amalech: et optimis armentoz: p̄pter qd̄ a dño reprobatus ē. et regnū eius ad dauid trāslatus ex ore samuelis p̄phete dño ei mādante: s; p̄pha dei p̄ saule dñm plurimū exorasset. Sicq̄ post aliquot mēs ses samuele ppheta iussu diuino vixit dauid filiū saule d bethleē in regē futurū sup̄ israel adhuc viuēte saule. Et ex tunc cepit regnū saulis declinare: dauid aut̄ oibus p̄spectat: sicut dictū ē supra in gestis dauid regis. iij. cal. ianuarij. Postq̄ autem samuel ppl̄m dei laudabilr iudicasset mortuus ē. Et fleuit eū vniuersus israel singuli tanq̄ propter patrē lugentes et sepelierūt euz in sepulchro paterno in rametha. Qui dormiuit in dño. xij. calen. septembus. **C** Huius ossa sacratissima Archadius impator de iudea trāstulit in thraciā portatib⁹ ep̄is ac occurrentibus ppl̄is tanta leticia vt quasi p̄ntem viuēteq̄ cernerēt atq̄ susci perent: vt de palestina vsq̄ chalcedonē iungerent ppl̄oz agmina in ch̄i laudes vna voce p̄sonantia: vt scribit hieronymus libro cōtra vigilantiū. Hec ex p̄mo libro regum a iij. ca. vsq̄ ad. xvj. et alijs voluminibus q̄bus supra.

De sc̄to Samuele p̄bytero.

Cap. lxxxiij.

Samuel p̄byter ecclesie edificare claruit tempore anastasi p̄mi impatoris: qui sancta vita sublimis et doctissime sapientia clarus: multa aduersus ecclesie inimicos intentione tamē p̄cipua contra nestoria nos et timorianos syro sermone conscripsit: quem apud

Constantinopolim adhuc tempe suo i carne viuere: et scripta eius se testat agnoscere illustri gemadi⁹: qui et ap̄d ipsam ciuitatem in chusto quieuit euz pace: ibidemq̄ simulat⁹.

De sancto Bernardo abbate ordinis cisterciensis. Capitulum lxxxiij.

Bernard⁹ abbas claruallen. et doctor claruit tempe eugenij pape tertij et federici impatoris p̄mi: qui p̄uincia burgundie castro fortis patre milie telecino matre aleth religiosa dñā ortus est: que sex mares filios genuit monachos futuros: feminā vnā sanctimonialē: quos vt ediderat domino offerebat: et ip̄os pueros cibis grossioribus q̄si eremo magis curie nutrebat. Tū aut̄ tertij scilicet Bernardum gestaret i vtero vidit p̄ somnū castellū candidū et latrantes i vtero se habere. Ad cum cuidā viro dei exposuisset. Ille voce p̄phetica respōdit: optimū catulū pareret: q̄ domus d̄i custos futurus eēt: eo q̄ p̄dicaco fieret egregius: et inimicos daret latratus: ac multos medicinali lingue gratia esset curatus. Cum autē Bernardus adhuc puer in natiuitatis dominice nocte officium expectaret: audis scire qua hora christus natus esset media nocte eidem apparuit puerulus iesus quasi denuo ex vtero matris natus. Unde ex tunc illam fuisse horam dominice natiuitatis cognouit. Et illa ergo hora in his que p̄tinēt ad illud sacramentū: sensus ei profundior: et sermo copiosior datus est. Quo pater in illo initio opusculorum suoz quod edidit: cum homeliis illam super euāgelio. Absistit est gabriel. composuit. **C** Verum antiquus hostis eius castitati inuidens: multos ei laqueos tentatōis opposuit. Cum semel in quādam feminam diu oculos desixos habuisset: de se continuo erubuit: et ac in stagnum gelidarū aquarū insiluit: ibiq̄ tam diu mansit: donec a carnali concupiscencia totus refriguit. **C** Alia nocte puella quedam se nudam in lecto ip̄s posuit: quam ille sentiens partem lectuli ei concessit donec illa ip̄m cernens immobilis: erubescens inde recessit. **C** Alias etiam hospitatus in domo vnius matrone: cum illa in eius pulchritudinem exarisset nocte silenter ad lectum eius accessit. Illoq̄ clamante latrones mulier se abscondit. Surgentes p̄o famuli latrones querunt sed non inueniunt. Tuncq̄ hoc idem vsq̄ tertio factum esset: mulier tandē desperata recessit. Dum p̄o mane a socijs querebatur quomodo tot vicibus latrones clamasset. Respondit q̄ vere latro ei insidiatus fuerat: q̄ hospita thesaurū sue virginis irrecuperabilem auferre voluerat. Et ex tunc cisterciensium ordinem ingredit liberauit. Quod cum fratres eius omnimode prohiberēt: tantam ei dominus gratiā contulit: vt non solum nō prohiberetur: sed omnes fratres suos et alios plures ad religionem domino lucraretur. Fratri autē suo gerardo verbe eius vana reputantē p̄dixit: q̄ lancea latus eius perforaret: et tunc compūctus verbis eius cōsensum p̄beret. Post paucos dies gerardus ab inimicis capitur et lancea i latere vulnerat⁹ carcerat⁹. Ad quē Bernard⁹ ventēs eundem p̄fortauit: p̄mittens q̄ cito liberaret⁹: et monasteriū ingrederet⁹. Eadē nocte compedes gerardi de pedib⁹ ei⁹ cederet⁹. Eadē nocte p̄ se ap̄to ip̄o euasit: indicauitq̄ fratri se mutasse p̄positū: et velle fieri monachū. **C** Anno igit dñi. m. cxiij. a cōstitutione ordinis cisterciensis. xx. seruus dei Bernard⁹ annor. xxiij. cū fratrib⁹ et alijs socijs. xxx. ordinē cisterciensem igressus ē. Qui mox tot⁹ ita in sp̄m absorpt⁹ est: vt iā nullis corporeis sensibus videretur. Quem abbas cisterciensis ad edificandum domum clarualensem post modicum misit vbi multo tempore in nimia paupertate vitam duxit. Vigilijs et orationibus intentus continue carnem mira penitentia flagellabat et maxima ieiuniorū

inedia domabat. In vestibus autem et alijs cunctis semp paupertatem amabat. Quicquid vero in scripturis didicit in agris et siluis pſtebas accepisse nullū se ingim aliqui habuisse. Quanti quoque sibi pſessus ē expositiōem oſionis do minice sibi scriptā apparuisse. Humilitatem autem et pati entiam ultra modū in cunctis ostendit. Cum trecentas marcha argenti sibi pro cenobio cōstruēdo missas pſedones abstulisse; patienter tulit; deūq; benedixit: q̄ sibi a tan to onere pepercit. Quidā canonicus regularis ad euz venit: et ut in monachū recipere rogauit: cūq; ille nō acqui esceret: sed ad suā eccliam redire suaderet; aduertēs q̄ ca nonicus ex leuitate ordinē mutare vellet: canonic⁹ ad cō uiciā mſtra prompit: ac demū ipm i mſtra pſcussit. Cūq; affāres i sacilegū surgerēt: ille ne eū tangeret p chm ad turauit: et sine vlla vltione patiēter dimisit. Pater eius q̄ solus i domo remāserat: ad monasteriū tuit: et ibidē post aliq̄d tps in senectute bona deceſſit. Soror vero ei⁹ in secu lo nupra cū mſtro comitatu et pompa ad monasteriū accē ſit. Sed ad eā vir dei exire recusauit. Luz autē lachrymās iſtaret et pſillū anie ſue ſaluandi peteret ad eā exiret: mū di ei glām interdixit. Que habitū et vitā suā marāo i ſe culo qū in eremo deinceps deo ſeruiuit: et tādē mſtis pſci bus a viro licentia habita monasteriū itoluit. Tanta aut abſtinētia et vigilijs corp⁹ attriuit: vt ſere pſtina grauiffi ma iſſimilitate langueret. A ciuitatibus ianueñ. et medio laneñ. in epm elect⁹ cōſentire rennuit: dicēs ſe nō eſſe ſuuz ſed alioz ſeruiuit deputatū. Cū qdā tēpſe fratres car tuſieſes viſitaſſet: loci prior pſtra ipm aliquātulū murmu rauit: q̄ ſella cui egando pſidebat nimiz curioſa eſſet. Qd cū vir dei audiſſet miratus querebat qualis ſella fo rer. Nā illuc vſq; a clauualle venerat et qualis eēt ſella nō ppenderat. Iuxta lacū etiā lanſanenſem vni⁹ vici itine re pſens ipm nō vidit: et cū ſero ſocij de ipſo lacu loquentes vbi eſſet lacus ille iſterrogauit. Pſedicāti ſibi aliqñ inantis glie tentatio irrepſit: q̄ optime pſpſo pſdicare. Qui mor in dño pſortatus tēratou reſpōdit: q̄ nec p ipm ince perat: nec p ipm dimittere itendebat. Frater robertus ei⁹ monach⁹ et ſm ſeculū pſpinquus: quorū dā ſuaſiōe ad mo naſteriū cluniaci ſe pſulerat: quē vir dei ſtatuit p eplaz re uocare. Cū autē eā ſcriptoi ſub diuo dictaret: ſupuenien te ſubito imbre: ſcripto ſurgere voluit. Bernardus vero vt pcederet i ſcribēdo ſuaſit: q̄ op⁹ dei erat qd ipi faciebāt. Sicq; ſcripſit epiſtolā in medio imbre ſine imbre. Luz eſſi circa eos vndiq; plueret: inde moleſtā imbris pſtus expu lit charitatis. Monasteriū quod daz mltitudo infinita muſcarū occupauerat: que monachos grauter iſteſtabat. Quas vir dei excomunicauit: et mane omnes muſce mor tues ſūt reperte. Cū a mediolanēſibus ecclie recōciliāz dis a papa miſſus papiā rediſſet. Quidā vxorē suā demo niacā ad eū adduxit. Cūq; malign⁹ ſpūs per multa verba Bernar dū irrideret: cum eo vir dei pſtius diſputaſſet: tandē oſione ſua imundū ſpū ex illa muliere exire coegit. Sed cū inde ſctūs vir reſceſſiſſet: diabol⁹ eaz itez inuaſit. Qd cū ſctūs p virū ei⁹ poſt ſe currētē audiſſet nomē Je ſu chū i cedula ſcripſit et collo mulieris alligari mādauit. Et ſic totalit a ſpū illo maligno liberata ē. Apd aquita niā mulier alia ab incubo quodā p ſex annos perulante la ſclūa verata fu erat. Que ad virū dei accēſſit: et que paſſa fuerat cū lachrymis enarrauit: cui Bernard⁹ baculū ſuuz tradidit: et vt illectulo ſuo ipm poneret mādauit. Demon aut ex tūc ad cubile nō audebat accedere: ſed acerrime cō minabāt: q̄ eo recedente ſe de ipſa atrocitū vīdicaret. Qd cū ſctō retuliſſet: ille populū cōuocauit: et candelis accen ſis oīa publice enarrauit: ac denonē illū excomunicauit. Sicq; mulier ab eius illuſiōe penitus liberata ē. Cum in eadē pūincia legatiōe ſungeret: vt ducem aquitante ec

cleſie recōciliaret: et ille recuſaret: vir dei ad altare celebra tur⁹ accēſſit: vnce pſouib⁹ expectante. Cū aut par vñ vi xiſſet: corp⁹ chū ſup patenā poſuit: et ad ducē exiuit: eidē q; p filiū pſginis terribiles minas intulit: et vltionē diuinā addidit: niſi ad ecclie obediētā veniret. Quez dux ignea facie et flāmeis oculis pſpiciēs: territus corā eo pſcidit: et veniā poſtulauit: et quicquid ſanc⁹ pſcipere voluit: mor ad impleuit. Nihilitē quedā nobilē monachū ſuuz effectum grauis tentatio exēundi ordinē pullauit. Ita vt expſſe vi ceret ſe nunq; letū futurū. Qd ſctūs audiēs p eo orauit et tentatio mor diſceſſit. Ita vt poſtmoduz diceret ſe nunq; triſticiā habiturū. Cū ſctūs malachias epſ hibernie in ſuo monaſterio migrāſſet: et Bernardus p eo miſſam p de functis inchoaſſet glām eius intra canonē dño ſibi reue lante cognouit: et poſt cōmunione collectā p cōfeſſore pon tiſice cōmutauit. Cui dūz cantoz inueniret q̄ errabat: ait ſe nō errare ſed ſcire qd diceret. Deinde accedēs ſacro cor poris pedes oſcular⁹ eſt. Aſſitatus a qbusdā tyronibus i qdrageſima rogabat eos: vt ſaltē illis diebus a ſuis ſe v nitanibus cōhiberent. Quibus recuſantib⁹ vinū bñdictūz eis i poculū tradidit: et mor illoz vitā i meli⁹ cōmutauit.

Eadem morti appropinquās fratribus ſuis: charita tē: humilitatē: et patiētā iure teſtamenti reliquit. Deinde poſtq; mſtra miracula ppetraſſet: et cētū et ſexagita mōaſte ria conſtruxiſſet: anno dñi milleſimo centeſimo et ſexageſi motertio etatis ſo ſue anno ſexageſimotertio inter ſilio rū manus obdormiuit in domo. xii. cal. ſeprembris. Sep ultuſq; eſt in monaſterio clauualleñ. multis et mirabili bus miraculis refulgens. Hic doctor ſctūs multos li brios et tractatus edidit. Scripſit libū vnum de contem ptu mūdi ad clericos. Iſtē exhortatoriū de paſſiōe et reſur rectione dñi libū vñ. De gratia libero arbitrio libūz vñ. De gradibus humilitatis et ſupbie libū vñ. Ad ab barem columbenſem de pſcepto et diſpſatione libū vñ. Ad ciſtertien. et cluniacen. apologeticū libū vñ. Ad hu gonem de ſancto victore libū vñ. Sup pſalmū. Qui ha bitat. homelias. xviij. Sup cantica cānticoſū homelias ſez pſuaginatres. Super Magnificat tractatum vñ. Epi ſtolas ad diuerſos. ccc. Sermones vero innumerabiles. Item ad eugenium papam tertium de cōſideratione li z broz quinq; Ad milites templi de laude milite noue li z brum vnum. Et alia opuscula mſtra et elegātia compilauit.

Sancto Philiberto abbate.

Cap. lxxxv.

Philbertus abbas apud rothomagus claruit tempore Clodouei regis francorū. Qui adhuc iuuentis a Dagoberto rege francorū i palatio ſuo aduocatus: cum eſſet annorū viginti elegit chriſti fieri diſcipulus: et in robatēſi monaſterio ſub Agilo abbate monachus ſactus eſt: vbi operibus pe nitentie vacans: multa diaboli tentamina perulit: quas omnes chriſto adiutus ſuperauit. Succēſſiq; Adilo ab bare regimine domum ſibi creditam ſtrenue gubernando et miraculis coruſcādo. Dum autem eum quidā ex fratri bus liuore inuidie ex cenobio abieciſſent: vnus eorum ſctu fulminis interijt: alius in ſeceſſum omnia interiora depo ſuit. Reliqui timore percuſſi penitentiam agentes: ipm q; reuocantes: eidem humiliter obederunt. Poſtmoduz autem a rege Clodoueo et Bathyl da regina francorū in pago rothomagenſi locum appellatum gemicūz obit: nūit: vbi egregium monaſterium cōſtruxit. Monachū quendam quem ad regez pro cauſa cenobij mittere diſpo nebat febre detentum: Imperans febrī ſanauit et miſit. Exiſtente eo paſſus latro chſtorcas eius furatus ē. Abane autem ſe ardere eiulans et loqui non valens: ſi

num cū furto abscondito parefecit. Cū nocte qdā in basi-
lica scti petri oraret: visū sūt oculi ei⁹ qñ due lāpades ful-
gentes. Cū monacho q̄lugēs ad extrania venerat: et loq̄
nō valēbat: p̄cūq; vnum i p̄fessōe sciēt omiserat: orati-
one sua loquelā restituit: illeq; p̄cūq; p̄fessus mor expira-
uit. Cū frates messēm succederēt z manipuli p̄ agros
iacerēt tēpestatē subitā ingruentē a messe sedauit. z contri-
nūo serenitatez adduxit. In villa q̄z pinulo hospitā⁹
a mliere qdāz paupē in domo suscepit: vas vini qd̄ habe-
bat dñdixit: et multis inde potantib⁹ cūctisq; satiatis ip̄o
abeunte plenū repleti sūt. Quēnt in pace vir dñi. xij. cal.
septembus. Sepultus in monasterio suo p̄dicto.

De sctis Christophoro z Leouigildo mar. Cap. lxxvj.
Christophorus z leouigildus martyres apud
ciuitatē hispanie cordubā passi sūt: q̄ tem-
pore p̄secutiōis ab infidelib⁹ cōp̄rehēsi cum
christū confessi essent: gladio cedente marty-
rius cōsummauerūt quoz corpa post abscisio-
nē capitū igni tradita sūt. Qui passi sūt. xij. cal. septēbus
vt ad o tradit i sctoz martylogio ex dicto hierony. sūpro.

De sctis marty. Leontio z Carpophoro. Cap. lxxvij.
Leontius z carpophor⁹ martyres i ciuitate aq̄i-
leia passi sūt tempib⁹ diocleriani et maximia-
ni imperatoz sub lpsia p̄fide. Qui cū essent ar-
te medici: infirmos quosq; ab omī languore
sanabant nō tam naturalibus medicaminib⁹ ar-
tis sue q̄ christi nomie inuocato: erant eñ fidelissimi ch̄i-
ani. Audiens aut lpsias p̄feses famaz illoz cum esset ei ab
eius officialibus accusat⁹: q̄ cultū deoz suoz destruerēt
eos ad se acceriri fecit: et que essent eoz noia: que patria
que conditio: que forma quesit⁹. Illi vero ad singula re-
sponderunt: q̄ scz noia eoz erant leontius z carpophorus
patria p̄o eoz erat arabia: cōditio christiana: fortuna aut
christianos nescire dixerūt. Tunc p̄feses cepit eis p̄suade-
re vt dijs sacrificarent: p̄mittens illos exinde honoribus
sublimandos: aut si renuerent diuersis puniendos sup-
plicijs. Cūq; illi sacrificia demonibus exhibere nullaten⁹
velle responderent: z christū sibi adiutorem in oñib⁹ dñ-
ceret atq; illius cōminata tormenta contēnerent: p̄cepit
eos p̄feses in manibus z pedib⁹ grauit⁹ torqueri. Et dñs
illi p̄stantes hoc supplicium deriderēt iussit eos p̄feses ca-
tenis vinctos in mare p̄cipitari. Statimq; angel⁹ dñi affu-
it: z disruptis vinculis illos e pelago ad littus incolumes
eduxit. Et cū hoc miraculum p̄feses artibus magicis ascri-
beret z contra illi ei christi virtutes predicaret. Illeq; eos
in nomie dei sui hadriani sequi velle diceret: cōtinuo duo
demonēs affuerūt: z p̄fidentem in faciem alapis ceciderūt
graui⁹ p̄ horam vñā. Sed orantibus p̄eo sanct⁹ statim
demonēs abierunt. Tunc p̄feses dicere cepit: q̄ dñi p̄tra
se indignari: quia illos velle relinquere dixerat: talē in eū
vindictāq; exercuerant. Iussitq; sanctos in carcerē trudi
donec qualiter ip̄os perderet cogitaret. Altera die il-
los edoctos z dijs imolare cōstātius recusantes: in ignē
copiosum accensum tactari mādauit. Sed tamē ignis il-
los in nullo lesit: sed facto tremore nimio: erumpēs flā-
ma plurimos paganoz circūstātes exussit. Illi vero san-
cti de ignis educi medio: nedom in corporibus sed etiaz
in capillis z vestibus penitus apparuerūt in tacti. Subē-
tur ergo i eculeo suspendi et vngulis radi: sed angelo il-
los custodiēte: fatigat⁹ ad modū carnificibus añ p̄fesi-
dē deponunt. Et cū itez ac itez a p̄fide p̄suasi cultum
dijs suis exhibere renuerēt: fecit illos lpsias p̄fēs i crucib⁹
leuari: z a circūstāte p̄p̄o lapidari. Vex lapides i iacietes
redibant z plurimos vulnerabant. Tūc mandauit illos a
quattuor ex militibus sagittis configi. Sagitte vero mar-
tyres nō ledebāt: sed retrouerse sagittarios cōfigebāt. Et

nō solū illos sed alios. p̄fēs astantes occiderūt. Lpsias
aut se cōfusus in oibus cernēs sctōs dei gladio cedi iussit.
Et sic accedētes spiculatorēs eoz capita gladijs abscede-
rūt. Quoz corpa ch̄iani rapiētes iuxta muros ciuitatis
aquilēi sepelierūt. Passi sūt aut sancti martyres leontius
z carpophorus. xij. calen. septembus.

De sctō Anastasio martyre.

Cap. lxxvij.

Anastasio siue artal⁹ martyr passus ē sub aure-
liano augusto z p̄fide antiocho rome. Qui cū
eēt coniculari⁹: agapitus martyrē in custodia
hūit mādato p̄fidis. Et audiēs ab eo verba
vite fere p̄uersus ē. Cū aut agapitus veris pe-
dibus superi⁹ eēt suspēsus: z fumo de subter sacro sic quat-
tuor dieb⁹ esset dñmissus: vt supra dictū ē in p̄fide eius.
xv. cal. septembus: z post dies q̄tuor. Anastasi⁹ illuc vadēs
iuentissē eū solutū ambulantē z p̄fallentē: fidē christi oīno
suscepit z baptiz⁹ ē. Et dñs hec oia que viderat p̄fidi
nūciasset z ch̄im cōstanter p̄fessus esset. Iussu auriāni de-
collat⁹ est. xij. calen. septembus.

De sctō Pauato ep̄o z martyre

Cap. lxxviii.

Pauatus ep̄s z martyr passus ē in territorio
ganalitane ciuitatis. Qui sub p̄secutiōe im-
peratoz valeriani z galieni cū ch̄im dñm p̄e-
dicaret: z deos paganoz adorare recusaret.
Iudiciis snis decollat⁹: z palma martiri⁹ co-
ronat⁹ ē. xij. cal. septembus vt dicit ado.

De sctō Quadrato ep̄o.

Cap. xc.

Quadratus ep̄us tempore impatoz claruit:
q̄ mltā vtilia opa ecclie digessit. Nā eidē p̄p̄-
cipt apologericiū scripsit z obrulit. Librū va-
riōis z fidei plenū aplicaz doctrina dignū:
z religiōi ch̄iane perutilē. Scripsit z parēti
cū bellū sub sctero p̄ncipe gestū. Audij cassij vitā et gesta
scriptioni tradidit. Et in p̄rib⁹ macedonte in pace quies-
uit. xij. cal. septembus. Hec hieronymus de v̄is illustrib⁹

De sctō Timotheo p̄bytero z martyre

Cap. xcj.

Timotheus p̄byter et martyr rome passus est
sub valeriano impatore z tarquinio vibio p̄e-
cro. Qui ab antiochia veniēs tpe melchias
pape a sctō siluestro tunc p̄bytero: postea ro-
mano p̄fice futuro: hospitio duote suscep-
tus est. Qui timotheus eū p̄ vnum annū z tres mēses docēs
ch̄i p̄tate mltos p̄p̄oz gētiliū p̄uertissē: tēnt⁹ a tarqui-
nio vibio p̄fecto: z plagaz tormētis afflictus: lōgāq; car-
ceris custodia macerat⁹: cū sacrificare idolis notuissē ter-
cesus terq; graui⁹ supplicijs arretratus. Nouissime
sniaz accipies capitālē. inter homicidas decollat⁹ ē. Qui
corp⁹ siluester p̄byter clam rapiēs i domo sua occultauit:
z melobiadi papa nūciavit. Qui veniēs nocte cū p̄byter⁹
z diaconibus corp⁹ rulerūt: in horto cuiusdā mulieris no-
mine thcone iuxta sepulchraz b̄i pauli apli sepelierunt.
Passus est autē. xj. cal. septembus.

De sctis Timotheo z Proterio martyrib⁹.

Cap. xcij.

Timotheus alexandrinus ep̄s z p̄terius eius
p̄byter fidei catholice pugiles extiterunt tē-
pore leonis impatoz p̄tra dioscoz ep̄m ale-
xandrinū p̄ timotianos hereticos intrusū vi-
ri lter resistentes. p̄pter qd̄ heretici cum dio-
scoro armata manu in cenā domini alexandriaz iuadentes
proferunt capiant: z in ecclia occidunt: corpusq; illi⁹ cru-
deliter laniat⁹ igne consumunt: puluerem quoq; inuen-
tum dispergunt. Dioscorum vero violenter in ep̄atū m̄i-
tunt. Timotheus vero episcopus catholicus vir auge-
ns liberatus est. Qui post dies modicos multum oppri-
sus angustia quieuit in christo.

De sancto Symphoniano martyre.

Cap. xciiij

Symphonius martyr tempe aureliani imperatoris passus est in ciuitate edunensi. sub consulari heracleo. Qui ex augustudunensi. vixit pie sancto nobile christiano. pgenitus: cui adhuc esset adolescens tanta morum grauitate pollebat ut sententiam vitam anticipare visceretur. Cum ergo pagani in ciuitate edua festum veneris celebrarent: et statua eius ante heraclium presertim deferret. Symphonianus affuit: et nolens eam adorare diu cecidit: et celsus carcere mancipatur. Et cum eductus de carcere ad sacrificium cogeretur: et multa ei donaria promitterentur: ipseque oia tanquam lutum abominaretur. Iratus iudex data sententia precepit ut decollaretur. Qui cum ad locum duceretur: mater eius de muro aspicebat et ipsum ad passionem viriliter confortabat dicens quod ei vita non tolleret: sed in melius commutaret. Hic igitur decollatus est: et corpus eius a christianis sepultum ad fontem qui est extra publicum caput fori: muros eduecitatis. Passus est autem. x. cal. septembris circa annum dñi. cclxx.

De sancto Antonio martyre.

Cap. xciiij

Antonius martyr passus est rome tempe como dii imperatoris sub vitellii presertim. Qui cum esset carnifex et sceleratus martyres eusebii pontianus: peregrinatus in uinculis in eculeo leuatus mandatus pñdis laniaret: vidit iuuenem stantem et cum spogia scelerum vulnera tergentem: de quibus infra dicet. viij. cal. septembris: qui mor puerus: a rusino presbytero baptizatus: dum christum presertim: iussu presertim capitali sua dñatus est: et via aurelia iuxta fori trahant sepultus. x. cal. septembris.

De sanctis Timotheo et Apollinare martyre.

Cap. xc.

Timotheus et apollinaris martyres passi sunt apud rhemensium vixit sub nerone imperatore: presertim de asis lampadio cui pñm timotheus presertim cum sacrificare nollet: et grauius tortus fuisse ac laniatus et acceto et calce vicia eius vulnera conspergerent. Apollinaris vero gentilis assistens vidit duos angelos timotheo astantes: et ipsum hortantes: ac ut in colu aspiceret admonentes: qui aspiciens vidit celum apertum: et iulum coronam gematam tenentem: eamque ei dare permittentem: post quem angelus ad celos euolauit. Que oia cum apollinaris vidisset: puerus est. Et dum a fide tentus fuisset: et in os eius plumbum liquefactum faceret ifundit: tanquam glacies repente refregit qui viso miraculo multi paganorum in domino crediderunt: et nocte a sancto maturo presbytero baptizati sunt. Sancti vero timotheus et apollinaris in carcere missi sunt: ubi et apollinaris tanquam nouus christi typus ab angelo pñat. Die vero sequenti oes qui pñsi fuerant iubente presertim decollant. Timotheus vero et apollinaris tertio celi: et diuersis attrectati supplicij in pñsione dñi pñuerantes: tandem capitali sententia pñiti sunt. Satinque saculum ignem de velo cadens humerum dextrum pñdis percussit: et pñnus a demonio arreptus iselicit exptauit. Sanctorum vero martyrum corpora christiana in eadem vixit honorifice condita sunt. x. cal. septembris circa annum domini. lviij.

De sancto zacheo episcopo hierosolymorum.

Cap. xcvi.

Zacheus episcopus quartus a bro iacobo hierosolymorum ecclesiam clarissime rexit. Nam ut ait eusebius. iij. li. cap. v. Hierosolymis episcopus. xv. fuerunt usque ad regem hadrianum imperatoris oes ex hebreis christianis assumpti: verum iudeis a romanis dispersis episcopi ex circumsione eligi ceperunt. Hic autem primus fuit iacobus frater dñi: secundus symeon: tertius iustus: quartus zacheus: quintus tobias: sextus beniamin: septimus iohannes: octauus mattheus: nonus philippus: decimus seneca: undecimus leui: duodecimus iustus: decimus tertius effrem: decimus quartus ioseph: decimus quintus iudas. Hec eusebius. Beatus vero zacheus in oia san-

ctitate commissum sibi gregem exemplis ac doctrinis refo-

ciens quieuit in pace. x. cal. septembris.

De sancto zacheo episcopo Antiocheno.

Cap. xcviij

Zacheus episcopus antiochenus primus post petrum apostolum pñstitutus fuit. de quo in itinerario clémentis dicitur quod cum petrus in disputatio qua habuit cum simone mago victoriam obtinisset: simonem romam a facie petri fugisset. Petrus post eum pergens: zacheum sibi successorē pñstituit et presbyteros ac diaconos ordinans: eisde pñm commendauit: ipseque de omnibus instruens presertim presertim abiit zacheus autem episcopus postquam ecclesiam sibi commissam feliciter gubernasset: plenius sanctitate bro sine quieuit: ibidemque sepultus in pace.

De sancto Theona episcopo.

Cap. xcviij.

Theonas episcopus alexandrinus venerabilis fuit omnique virtute clarus: qui beatus petrus eiusdem vixit episcopus et martyrem enutrit: cui et idem beatus petrus in episcopatu successit: put sibi a domino pñsum fuerat reuelari. Hic ecclesiam suam ab heresetate arriana tunc viget viriliter defensauit qui et pñtibus laudabilibus pñclarus in pace quieuit. x. cal. septembris. Alexandrie quoque tumultus iacet.

De sancto Theona abbate.

Cap. xcix

Theonas abbas pñ fuit tris milia monachorum in eremo scythi: qui ut dicit sozomenus: fuit scientissimus litterarum grecarum latinarum: egyptiarum: qui triginta annis dicitur minime visus irasci aut furare: aut metiri: aut vanum vel asperum vel infirmum pñtisse sermonem. Hic abbas quedam adhuc iuuenē quotidie pñmachium furatē et ecclesie bona manducantē sermone de pñtinentia facto pñtuit ad pñiam: eoque peccatum suum publice confitēte velut lampas ignis de sinu eius egressa est: totamque domum fetore cōpleuit. Hic etiam dicebat nihil esse tam noxium monachis quam cogitationes suas pñibus suis spiritualibus celare. Quieuit in pace in eremo scythi. x. cal. septembris. Hec sozomenus in historia tripitta.

De sanctis Donato et restituto et socijs mar.

Cap. c.

Donatus et restitutus: valerianus: et fructuosa cum alijs duodecim apud antiochiam passi sunt. Qui pñclarissimo confessionis honore per diuersa genera tormetorum glorioso martyrio coronati sunt. x. cal. septembris. Hec ado. in martyologio suo.

De sanctis Claudio Asterio et nenone mar.

Cap. ci.

Claudius Asterius: et nenon apud lyciam in ciuitate egea martyrii passi sunt. Qui tempore pñsecutionis ab infidelibus tenti cum christiana dominum pñterent: post acerba et diuersa supplicia cruci affixi sunt. In qua deo spiritum reddiderunt. x. cal. septembris. Hec ado.

De sancto Porphyrio martyre

Cap. cii.

Porphyrus martyr passus est tpe aureliani imperatoris: sub antiocho preside in vixit roma. Hic vir dei sancti martyre agapiti enutrit: et ad martyrium sua doctrina animauit. De quo supra dictum est. xv. cal. septembris: propter quod ab antiochio preside deuentus: post multa sibi illata tormenta emisit spiritum. x. cal. septembris.

De sancto Bartholomeo apostolo

Cap. ciii.

Bartholomeus apostoli natione sirius et nepos fuit regis syrorum ex patre solusque ex oibus apostolis finem carnem nobilitate decoratus: vixit et propter ipsum sortem in cena dñi facta est pñtentio inter discipulos: quod eorum videretur esse maior. Cum enim christus apostolus dicitur: quod unus ex eis ipsum traditurus esset: apostoli suspicati sunt: quod pñdator ille facere vellet: quatinus regnum israel

relecto regnoscipulus christi effectus est: et post passionem apostoli ab omni clero et populo in episcopum ordinatus: qui in christi nomine et apostoli Bartholomei etiam miraculorum signa faciebat. Fuit quoque in episcopatu annis. xx. et perfectione multa fide christi in ipso pariter auribus: ac laudabiliter vivens plenus virtutibus ad deum migravit: sepultus ad pedes eius magistri.

De sanctis trecentis martyribus. qui dicuntur massa candida. Ca. cx.
Martyres sancti qui dicuntur massa candida fuerunt trecenti martyres apud cartaginensem per christum passi tempore valerianus et galienus imperatores. Fertur enim iter alia supplicia: tunc a praefide clibanum calidum accensum: et in ore eius pinas cum thure exhibitas: et praefide sanctis dedisse optionem alteri ex duobus: aut thura super ipsos carbonem offerri iuvare: aut in calceis demergi. Tunc trecenti viri fide armati icu rapidissimo: christum dei filium fatentes se in ignem intecerunt: et inter vapores calidis pulvere ignitos demersi extincti sunt. Et quasi ille candidatus broder exercitus: massa candida meruit appellari: massa propter numerum: candida propter meritum. Qui passi sunt. ix. cal. septembris. Hec adeo ex hieronymi martyrologio. Fuerunt et alii innumerabiles martyres qui sunt appellati massa candida: de quibus infra suo loco. vj. iij. nonas nouembis.

De sanctis Gregorio: Theodoro: et Leone praef. Ca. cvj.
Gregorius Theodorus: et Leo coessores tempore constantii imperatoris apud insulam Samum claruerunt. Qui ex partibus orientalis orti: quo ad sanctum militem impales: corde pro deo militantes pro fide christi martyrium desiderabant patri. Gregorius enim senex veneranda canicie et sapia decoratus Theodorus fere. xxx. annorum. et Leonem adolescentem edocebat verum dum heresi arrianorum sub constantio vigente edictum esset: ut omnes per universum orbem eiusdem secte fierent: ipsique sancti milites catholici quibus erat cor unum: et anima una in domino cum alijs suis comilitonibus apud siciliam degerent: multis circum quaque dispersis fidelibus ob persecutionem ipsi sancti cephaloni am deueniunt: Et decreto habito ab alijs discedere: solique christo militare: ad samum insulam ibi iuxta positam abierunt: ubi rubrum denissimum inveniunt: idem sancti locum solitarium elegerunt. Sed pro tunc a comilitonibus discedere non valentes: una cum eis ad italiam nauigaverunt. Unde discedentes occulte reuerfi Samum intraverunt: rubrum partem templi de iustate dirupti ibidem reperta habitare ceperunt: praefide operibus ac contemplationi vacantes: ubi tempore aliquod oratione sancta omnes eodem die feliciter obdormierunt: vj. ix. cal. septembris.

Michael vero ipse insule nobilis et divinus elephas lepra laborans: dum a medicis liberari non posset: ad dei auxilium oratione confugit. Cum per visum apparuerunt tres viri in specie angelica eidem mandantes: ut corpora eorum que dudum inhumata iacuerant: et a porcis stercorezabantur: tumulare deberet: et sic sanitatem reciperet. Qui euigilans et noxia sanctorum et locum ignorans: mane bubulcum repperit: qui eidem michaeli rettulit: qui dum iuxta rupem quandam porcos pasceret et vinum ex grege fugiente insequeret miram fragrantiam sensit. Ingressusque rubrum tria corpora sanctorum inhumata et omnino in corrupta vidit: a quibus odor ille maximus exhalabat. Ille vero ipsa esse sanctorum corpora: qui sibi nocte apparuerant intellegens: equum ascendens: bubulco duce locum coecitus adiit: et corpora fulgentia repperit: que deosculans mundatione repperit. In quo loco monasterium de proprio struxit: ipsa corpora honorifice condidit. Postquam idem sancti sibi apparuerunt in habitu: vj. qui in mundo fuerant converfati: vitam et nomina sua ac diem obitus eidem pro ordine enarrantes. Quae omnia michael scriptura mandavit. **P**rocesso vero tempore duo ex ipsis corporibus a venetis dicuntur fuisse inde levata: et venetias ad monasterium sancti zachariae delata sancti Gregorius et theodori ubi in eadem arcella post altare maius re-

quiescunt una cum corpore zachariae prophete patris Iohannis Baptiste. Leonis autem corpus apud Samum adhuc habet.

De sancto Sidonio episcopo. Ca. cvij.

Sidonius appollinaris episcopus arvernensis. floruit tempore childerici regis. Hic ex perfecto antistes viri. secundum seculi dignitatem non infimus litterarum sapientia ac disciplina peritissimus fuit: qui multa opuscula perutilia digessit. Epistolarum enim grande volumine ad diversos scabio sed erudito sermone condidit. Inter panagrica metra: Antonio augusto: et adiuto Imperatori socero suo. Scripsit et causarum librum unum. Item librum excusatorium ad iurum clarum felicem. Epithalamium ruricio et hibernie. Epigramma ad virum carolinum. Epigramma ad imperatorem maiorianum. Epithalamium polemio et araneole. Eucharistia ad faustum episcopum. Epigrammata. v. ad diversos. Propeiton ad librum suum. Librum pontij leontij. Laudem narbonensem. et bis conscriptum. Qui et primi iustini tempore debitum soluit humanum in christo quiescens. ix. calendae Septembris.

De sancto Tito discipulo. Ca. cvij.

Titus discipulus beati pauli apostoli fuit: cui idem apostolus specialiter epistolam dirigit. Huius vitam scripsit zenias legisperitus: cuius idez apostolus eadem epistola. iij. ca. mentioem facit. Qui a minore rege crete generis duxit originem in eadem insula nobilibus parentibus ortus. Desiderans autem honoris et aliorum philosophorum poemata: vacans circa illa. cum esset annorum. xx. audiuit de celo sibi vocem illapsam quae optebat cum inde recedere: et animam suam saluare. Post haec novem annis elapsis: insum est sibi quod librum esaei legeret: ubi dicebat. Renouamini a me insule multe: israel servabit a domino et na salute. Missus est itaque ab auunculo suo proconsule crete hierosolymam audire: videre de miraculis iesu christi. Qui audiens vidit passionem christi resurrectionem: atque ascensionem: et spiritus sancti adventum in apostolos. Sicque perfectam certitudinem de christo assumens creditur: et annumeratus est cum. cxx. discipulis: in quos spiritus sanctus corporaliter descendit. Postquam autem ab apostolis episcopus consecratus est: missus est cum paulo ad gentes predicandas. Qui nauigantes ad cretam insulam christum predicabant: quos rutillus titi cognatus verberabat. Interea vero rutillus filius moisi: et a paulo suscitatus. Sicque rutillus credens cum omni domo sua baptizatus. Paulus vero ritum cretensem episcopum ordinavit: ipsumque crete dimittens abiit. Post duos autem annos titus ad paulum romam accessit: cum quo et fuit usque ad interfectionem eius a nerone: corpus quoque ipsum una cum luca evangelista sepelivit. Post haec ritus ad cretam deuenit: ubi gratiose de fide christi disputans: tandem cum increduli persisterent: oravit ad deum statimque idolum diane: quod colebant cecidit et in pulvere. redactum est: et mox crediderunt aie quingente in christo: et baptizati sunt. Consecravit autem ritus presbyteros et diacones: ipse vero metropoli praesidebat. Cum die quadam transiret ante palatium quod secundus proconsul iussu imperatoris in iouis nomine praestuebatur: maledixit illud: et statim opus funditus dissipatum est. Tunc secundus venit ad ritum cum lachrymis rogatus se inde neminem ab opere servari: cui ritus imposuit ut opus in nomine unius dei christianorum inciperet: sicque opus perficere posset: quod et factum est. Copleto vero opere secundus cum filio suo baptizatus est. Dum igitur beatus ritus morti appropinquaret. vidit angelos ad se missos: et respiciens facies eius sicut sol qui spiritum suum et plebem sibi commissam domum commendans in pace quieuit anno etatis sue. xciiij. vbi vij. calendae Septembris. Sepultusque est in metropoli crete: ubi et quiescit miraculis choruscans.

De sancto Tito episcopo. Ca. cxv.

Thus eps postremensis claruit sub iuliano et lo-
uiniano impatorum temporibus. Qui sanctitatem et vi-
ta conspicuus: aduersus manicheos fortissimos
scripsit libros: et doctrina loculenta in populo suo
claruit. Et sub valentis imperio in pace quie-
uit: ut tradit Hieronymus de viris illustribus.

De sancto Benesio martyre. *g. l. ca. cr.*

Genesius martyr: apud Arelaten. vbi passus
est sub diocletiano impatore: qui ex eadem ciui-
tate oriundus artem minustellam exercens chri-
stianos perinaciter irridebat: et dum vellet diocle-
tianos pariter sue peritiam placere: cepit scrutari
christianorum gesta curiose: ut eadem postmo-
dum mimatice simulando cesari in eadem ciuitate degen-
ti solatium exhiberet. Cum baptizari vidisset infantes et ge-
sta christianorum que in sacramento sunt menti commendasset: cum
impatore ad theatrum prexit ut baptismum ludibrio simulans
astantes: puocaret ad risum. Et vocatis ergo alijs mimis
et loculatoribus impatore spectante: lecto se deferri faciens:
et egrotum fingens: dixit ad suos: ut qui grauem se sentiret: leuem
fieri volebat. Responderunt quod ipsum leuem facere nequibat quia
nec ipse fabri nec ipse ferreus erat: exhibuerunt his dictis po-
pulo gentiliu risum. Benesius autem irruendo dicebat quod chri-
stianus mori desiderabat: ut in illa die vel fugitiuus inue-
nires. Ad hec verba et diocletianus risum trahere non potuit.
Cum ut arte sua locando magis placeret: exorcista et pre-
sbyterum intrare facit: et eos iuxta lectum genitum sistunt: et
ipsis interrogantibus ad quod eos vocasset: ipse iam diuinitus
tactus non simulate sed ex puro corde respondit quod baptismum
perebat. Imperator vero ac populi eum adhuc simulate crede-
tes accurrunt aquam exhibentes. ita ut impator ei munera
proberet: cum baptizatus esset. et albis indutus dum in lectu-
lo cõsederet: ei sacerdos cum exorcista abisset: veniunt ad
eum quasi ab impatore missi: qui eum tenerent: et quasi ad fi-
ctam passionem adducerent. Tunc in albis vestibus ad impa-
torem accedens ad locum ubi statua veneris erat ascendit
coram omnibus christum ostensum cõcionari cepit: asserens se christi-
anos semper exosos habuisse: et eorum fidem derisisse: baptismum
autem christi delusore requisisse: sed ubi aqua ipsum nudum terge-
rat: vidit angelum splendidum iuxta se stantem: et omnia peccata
sua que ab infantia fecerat recitantes: ipsaque omnia sibi dimissa in
ipsius aque lotionem promittente. Asserens se vere et non fictum
in christum: pro ipso mori paratum esse. Cum autem diocletianus hec
audirens a principio quidem ipsum fingere credens: sed post-
modum dum ipsius animi veritatem cõperiens indignatus acriter:
genesium sultibus grauissime cedi fecit: deinde in carcerem
trudi fecit. Altera vero die tradidit eum plutiano prefecto ut
aut eum sacrificare compelleret: aut diuersis penis interime-
ret: qui genesium sacrificare nolentem iussit in eculeo leuari: et la-
pides ad latera eius applicari. Ipse vero christum instantius
inuocabat: Que cum prefectus diocletiano rettulisset. Iussit eum
capite cedi. Qui decollatus est et in ciuitate arelatensi. Sepul-
tus est octauo calendis Septembris.

De sanctis Eusebio Vincetio et socijs marty. *Ca. cr.*

Eusebius: Vincentius peregrinus et Romanus
martyres rome passi sunt tempore commodi impatoris
sub vitellio vrbis prefecto. Cum enim prius impator
die natalis sui indutus pelle leonis cum omni populo
romano herculi sacrificaret et sancti martyres in
canario cõmoriarentes: hec audientes abhorrerent: omnesque sua
paupibus erogassent: corpusque iulij senioris et martyris se-
pelissent: de quo supra dictum est in eius passione. xiiij. calendis
septembris a vitello prefecto tenti sunt: et ad sacrificia deorum
inuitati. Qui dum christum ostenderent et deos gentium execrarent:
primo quidem in eculeo appendi et neruis ac sultibus diuulsi sunt

cessi sunt. Et cum in his tormentis in christo exultarent: flamas
ad latera eorum prefectus iussit apponi. Et tunc astiterunt ange-
li eorum vulnera tergentes. Quod cernens Antonius carnifex
querens est: ut supra in eius passione dictum est. xj. calendis
septembris. Deinde sancti in terribili carcere reclusi: egro-
tos ad se venientes curabant: et multos conuertebant. Post
triduum vero apparuit eis sanctus iulius martyr: eosque ad-
monuit: ut custodie carceris saluare deberent eosque in domino
cõsultauit. Ad quos accedens sacerdos capitolij lupus quidam
necius ab eisdem conuersus: et a rufino presbytero bap-
tizatus lumem oculorum precepit. Quod videns custos carceris et
ipse sibi ad christum conuersus est. Post dies. iij. educti de car-
cere vitellio presentati. Qui eusebio linguam percussit ne chri-
stum amplius nominaret. Et cum hoc nihilominus loqueretur
iussit eos omnes tam diu sultibus cedi donec spiritum emiserunt. Quo-
rum corpora a christianis sepulta sunt. viij. calendis. septembris.

De sancto Dionysio martyre *Ca. cr.*

Dionysius martyr: passus est tempore diocletiani
augusti. Qui primo sultibus crudelissime ce-
sus est. deinde in eculeo suspensus et vigilans
diutissime laceratione veratus lampadibus
etiam inflamatus: dum in fide christi peristeret
dicens non esse regem propter christum. pro quo si milites occideretur
ipsum sibi de ore auferre non possent: martyri coronam capitis
obtruncatione premeruit. Passus est. x. vij. calendis. sep. ut dicit Ado.

De sancto Seuerio Abbate. *Ca. cr.*

Seuerus abbas apud ciuitatem agathan. claruit: qui
ex regali syriorum genere ortus: adhuc iuuentis pa-
rentibus defunctis: cum diuitijs abundaret: post philo-
sophie studium magnos thesauros assumpsit: et
cum seruis suis nauem ascendens in septimanam
regionem deuenit: ubi a sancto Bericho episcopo agathensi. edo-
ctus: omnibus pro christo erogatis: seruisque manumissis. in fau-
ce anarica que ab vrbis agathense duobus fere milibus distat
litus naufragium petijt: et sibi tugurium ex arundinibus faciens
artissime vite se dedit. Quem cum seruus quondam sui requisisset
eum inuentum a sancto proposito distrahere satagebant: sed
nullatenus preualebat. Ipse autem diebus diuitis singulis post
perceptam eucharistiam: panem vnicui sumens sic hebdomada
integra sine cibo alio perdurabat. Cui sanctus panem cum cru-
ce impressa singulis diebus diuitis destinabat. Sed cum a
multis visitare ecclesia ei prestruit: et cenobium ampliat: in quo
ad se venientes hospitabant: factum est ut inuitus post bre-
ue tempus. ccc. pater fieret monachorum. Qui etiam huma-
nitatem suam auiculis ostendebat. Nam et passerem ad se solu-
tum aduolare: et eius dextere insidere: dum aucupus quidam
in tibia lesisset. ad se venientem signo crucis sanauit: et abire
permisit. Cuiusdam senatori ciuitatis agathense. sententi-
a noie: sepulchrum sibi fabricanti precepit: non ipsi sed filio
eius dictum tumulum preparari: et ut prederat euenit. Iuue-
ne post modicos dies defuncto: et in paterno tumulo sepul-
to. In monasterio quoque suo dum panes defecissent: so-
los tres panes inuentos in aqua perfrustra percisos abo mul-
tiplicauit. et ex eis triduo. ccc. suos fratres fecit: die po-
quarta. ccc. tritici modios sibi apponandos esse prenuuntia-
uit. Et sic deo largiente euenit. Sicque post multa ostensa
miracula confectus sentio in pace quieuit. viij. calendis se-
ptembris in basilica sancti marci Sepultus.

De sancto Zepherino papa et martyre. *Ca. cr.*

Ca. cr.

Zepherinus papa et martyr: natione romanus
ex pre Abundio primo pontifici romano vi-
ctori in episcopatu successit: et sedit annos. ix. men-
ses. vij. dies. x. hanc prestruit in presentia omnium cle-
ricorum et laicorum fidelium ut omnes christiani. xlii. an-

v ij

noꝝ encharistiam in die sancto pasche accipere deberent. Et fecit statutū in ecclesia: vt oia vasa altaris essent vitrea vel stanea. Nam ante erāt lignea. Constituit etiā vt patriarcha vel primas vel metropolitā cōtra accusatū ep̄m non pferat sūam nisi prius fultus auctoritate aplice. Et vt ordinationes presbyteroꝝ ac leuitarū tpe statuto et multis coram assistantibus solēnter fierēt de approbatis et doctis viris. Et hīc persecutione antonini impatoris martyrio coronat: et sepult⁹ est apud collegas suos in cimiterio calixti via apia. vij. calendas septembris. C. hic fecit ordinationes. vij. per mensem decembrium presbyteros. xij. diacones. vij. ep̄os xij. Et cessauit episcopatus dies. vij.

De sancto Ludouico rege et cōfessore. Ca. cxv.

Ludouicus quintus francoꝝ rex sanctissim⁹ pater habuit christianissimū Ludouicū quartū qui multum hereticos debellauit. Post cuius obitū sub matris tutela: scz dñe blanche quondā filie regis castelle pte educatus in oī sanctitate profecit qui etiam nunq̄ moraliter peccasse in sua vltia p̄fessione cōpertus est. Sub cura magistrī et fratrum predicatorū et minorū sacris lris fuit imbutus. Deinde vxorem ducens filiū ex ea susceptū religiose nutriuit. Ipse vero vtens ciliicio clandestine operibus penitētie studebat: paupib⁹ ducētis q̄tidie ante cibū personaliter ministrabat. In mēsa q̄q̄ semper tres paupes iuxta se discubētes habebat. C. post hec ardore fidei assumpta cruce ad terram scām acq̄rendam cū exercitū copioso transiuit. Et post multas occupationes terrarū vt ipse probaret eius patientia: ab infidelib⁹ captus est. Sed modico post redemptus p̄cio: quinq̄ annis p̄tinuis mansit in syria: castra plurima p̄struens: captiuos redimens et multos saracenoꝝ sua religione ad fidem puerēs. Audito vero matris obitu in franciā rediit: et dū reuerteret: maris tempestatē sua oīone sedauit. Reuersus autē ad domū suā in virtutibus semp̄ pficiens: capellā eiegliā in proprio palatio edificauit vbi et coronā dñi et crucis vñice p̄tem atq̄ lanceā collocauit. Tandem post plurima annoꝝ curricula cū fratrib⁹ suis copioso exercitū cōgregato iterū mare transiuit: et thīnissam applicās adiacentem regionē facilliter occupauit vbi fixus tētoꝝis febre corripit et pluribus dieb⁹ decumbens sacra sumpta cōione chustū iugiter inuocans sup̄ stratum cinerū in modū crucis extēsum post laudabilia virtutū opa suū sp̄m dño tradidit. vij. calendas septembris. anno dñi. M. cclxx. Corp⁹ hō eius delatū in franciam apud sanctum dionysium parisiē. Sepultum est: mirabilibus signis chouscans.

De sanctis Breneo et Abundio martyribus. Ca. cxvj.

Ireneus et abundi⁹ martyres passi sunt rome sub decio cesare et valeriano p̄fecto. Cū em̄ valerianus corpus sancte concordie martyris pro ch̄o passe in cloacam iactari fecisset: et quidam miles noīe porphyrius Breneo cloacario occulte ch̄iano illo indicasset: sperans in vestimentis sancte gemmas vel aux̄ inuenire: vt supra dictū est in passione hyppoliti et socioꝝ idib⁹ augusti. Breneus p̄dictus effosso loco vna cū porphyrio corpus p̄cordie de cloaca leuauit: sed in vestimentis eius nihil inuenit: vnde porphyrius aufugit. Breneus vero ch̄ianum quendā noīe Abundium secū vocauit: qui corpus martyris ad iustinū presbyterū tulerūt: et ip̄m vna secum sepultū re tradiderūt. Hoc audiens valerianus Breneū et abundiū teneri fecit: deinde post dies. xij. iussit vt ambo viui in ipsa cloaca necarent: qui necati sunt. vij. calendas septembris: q̄rū corpa iustinus presbyter inde leuauit: et iuxta corpora sc̄oꝝ lauretj et ceteroꝝ i crypta in agro verano sepe liuit.

De sancto Secundo martyre. Ca. cxvij.

Secundus martyr apud castrum viginti milium italie tpe maximiani impatoris passus est: qui vir spectabilis et dux ex sacra thebeoꝝ legione ante beatū mauriciū et ceteros pro p̄fessione nominis ch̄usti post vincula et carceres martyrium capitis abscissione cōpleuit. vij. calendas septembris: vt ait ado.

De sancto Alexandro martyre. Ca. cxvij.

Alexander martyr apud bergomū italie ciuitatem passus est sub maximiano impatore. Qui cum esset miles eiusdē cesaris: et a legione sanctorū thebeoꝝ fidē p̄cepisset. Cum impator venisset mediolanū et posita idoloꝝ mensa ipsū acrificare cōpelleret. Alexander mensam calce pcussit: et feuerit. Quē impator vni ex militibus decapitandū tradidit. Cūq̄ ille diuino terrore pcussus: ip̄m ferire non auderet: tradit alijs militibus occidendus: Alexander hō diuina p̄missione manus eoꝝ aufugiens bergomū venit: vbi ch̄im annūtiāns alijs puerit. Ad quē tandē milites venientes ip̄m derentū et sacrificare nolentē. gladio pcusserunt. vij. cal. septembris: cuius corpus a grata matrona in p̄dio suo iuxta murū ciuitatis bergomē. sepultū est.

De sancto Rufio martyre. Caplm. cxix.

Rufus martyr apud capuā passus est. Hic patricie dignitatis insignis: cū esset ex consule dux rauenne: beatus appollinaris ep̄s et martyr filiam eius a mortuis suscitauit: ip̄m in fide ch̄i docuit: et baptizauit vna cū filia eius et vxore ac familia p̄missei sexus numero. cccxxxiij. vt supra actum est in passione appollinaris. x. cal. augusti. Unde et deinceps Rufus sancto Appollinari occulte ministrabat. Filiaq̄ eius virgo sacra p̄mansit. Quod vero cesar audiens: ip̄m a ducatu absoluit: et eidem successorē delegauit. Dū autē Rufus venisset capuam tentus a vicario p̄fecti p̄torio messalino: nolēsq̄ sacrificare decollat⁹ ē. vij. ca. septē.

De sancto Pelagio martyre. Ca. cxix.

Pelagus martyr passus est in ciuitate emonia quincle acarnantie tpe numeriani impatoris: cuius pater Pelosius et m̄s claria nobiles: ac diuissimi ch̄iani ip̄m puerulū in fide de ch̄i docuerunt: et cum esset annos. vij. vna cū presbytero tradiderunt sacris litteris imbuendū. Et cum esset annos. xij. pater eius m̄grauit ad dñm: omēsque facultates suas filio suo ad ministeriū pauperū dereliquit. Cum ergo annos. xvij. impleuisset mater eius similiter ex hac luce subtrahita est. Qui p̄tinuo omnem eius familiā manumissit: vna cū viano presbytero omēs facultates suas pauperibus et ecclesijs distribuit: verū cum esset annorum. xxv. facta est persecutio ch̄ianoꝝ sub numeriano augusto. Qui et euclasiū p̄sidem ad dictā puincā destinauit: vt oēs ch̄ianos ad sacrificia deoꝝ cōpelleret. Cum autē multi ch̄ianoꝝ metu tormentoꝝ immolarent. Pelagus oratione ad dñm effusa: voce sibi de celo lapsa ad martyrium animatus est. Et sequenti die se sponte p̄sidi presentauit et ch̄ianissimū asserit. Qui missis carhentis in collo et manibus eius in obscurissimo carcere eū reclusit: vbi lux celi: ca et diuinitus effulsit. Altera die corā p̄sidi statuit: et sacrificare cōremnens virgis diuinus flagellat. Deinde subitus cedit iubei: sed dei nutu fustes quasi pappi molleuerunt. Quod cernens p̄sēs iussit eū in eculeo suspendi: et vngulis radi. Deinde ip̄m deponi et oleū seruēs ventri ipsius perfundi. Et cum manus carnificū oleo succenderēt: sanctus martyr: ip̄m calens oleum: ac si aquam frigidā sentiebat: quo viso miraculo multi paganorū in domo crediderunt. Post hec iterū cū dñs imolare nollet mādauit iuder fragmēta testarū p̄ pauimenta viarū effundi: et ligatis manibus ac pedibus eū pertrahi vt sic sp̄m exhalarct. Et cū

In his omnibus costans persisteret. Iussit eum p̄ses capitalem subire s̄ciam. Qui ductus extra muros vrbis capite cecus est. Cuius corpus colligens Anianus p̄sbyter ip̄m ibidē sepeliuit. Passus est autē. v. calendās Septemb̄is.

De sancto Pelagio papa primo. La. cxxi.

Pelagius papa huius nominis p̄mus nati de romano: ex p̄fe iohanne vigilio pape in ep̄atu Romano successit: et sedit annos. iij. menses. x. dies. xix. Hic p̄stituit vt heretici et schismatici ep̄i per seculares potestates cōprimerent ac punirentur: valde namq; catholice fidei extitit disp̄sator et pugil. Qui ob inuidiā emulantibus sibi clericis de morte vigili decedisse eius culpatus est: sed coram populo tangēdo crucem et euangelii se purgavit. Multe namq; sanctitatis vt fuit ac in pontificatu laudabiliter se gerens plenus bonis operibus in pace q̄uit. vi. cal. Septemb̄is. Et in ecclesia sancti petri sepultus est. Cuius tpe ossa p̄thomartyris stephani Romā sunt delata: et in eadē tūba cū corpore sc̄i laurentij collocata. Et cessauit ep̄atus eo defuncto menses. iij. dies. xvj.

De sancto Pelagio papa secundo. La. cxxij.

Pelagius papa huius nominis secundus natio ne romanus ex patre virigeldo. B̄ndictio p̄mo pape in pontificatu successit: et sedit annos. v. menses. vi. dies. xvj. Hic absq; iussione p̄ncipis ordinatus est: eo q; longobardi Romanam obsiderent: nec posset quisq; a roma discedere. Hic. it. p̄fationes tradidit ecc̄ie ante canonē decāandas vide licet Natalis: Epiphania: xl. Trinitatis: et Apostolorum: p̄fatio autē de beata v̄gine postmodū Gregorio papa addita est. Hic vir sanctissimus et circa pauperū necessitates intentissimus fuit. Eo autē tempore tante pluuiarū inundationes fuerunt: q; oēs esse diluuiū dubitaret: talisq; clades fuit: qualem secū nullus meminit auduisse. Cum vero Tyberis et tantarū pluuiarum abundantia intantū inundauit: vt super muros vrbem ingrediēs magnā partē regionis occuparet: secum trahens innumeram multitudinē serpentum et draconē ingentissimū: que bestie putrefacte post diluuiū ex aeris corruptione maximā mortalitatē hoīm induxerūt. De qua dictū est supra in gestis gregoriū pape. iij. id. martij. Ita q; multe domus vacue remanserūt in vrbē. Hec autē clades primo a pelagio papa incepit: ip̄m subito de medio sustulit: deinde ad populū vrbis descendit. Pelagius itaq; defunctus in ecclesia sancti petri sepultus est. In cuius locū b̄tus Gregorius papa et doctor: ab oī p̄p̄o electus est.

De sanctis Georgio: Aureliano et socijs martyribus: La. cxxij.

Gregorius diaconus aurelianus: felix: natalis: et iuliosa apud cordubam hispanie ciuitatem passi sunt. Quorū primus mire abstinētie monachus ad hier cordubā veniēs cū reliquis ex eodē vrbē claro gemine ortus: diu optatus sibi a dño p̄monstratū meruit consequi martyriū. Qui passi sunt. vi. cal. septēbris. Hec ado in martyologio.

De sancto Anastasio martyre. La. cxxij.

Anastasio martyr passus est in Salone dalmatie ciuitate sub persecutione diocletiani imperatoris. Hic ex aquileia ortus ciuitate: cū artem fullonis exercebat: q̄cqd ex ip̄a p̄sequi poterat p̄ter paruum q̄tidianū victū pauperibus erogabat: tandem amore animatus martyriū ad solonitarum ciuitatem deuenit. Et cū in hospitio in quo mansus erat signum crucis in locis pluribus depinxisset: ob hoc a gentilibus comprehensus et iudici presentatus est. Qui cū sanctum cogitasset diuersis lanare supplicijs: ab Imperatore

subita iussione cōpulsus ad ip̄am in qua augustus degebat concitus ire ciuitatē. Ob hanc expeditū in ch̄si martyriū sententiā p̄tulit vt suspensū ad collū eius ingenti lapide in mari p̄cipitio daret. Ad arona vero q̄dam ch̄stiana noie asclepia corpus martyrū habere cupiens feruis suis libertatem et munera p̄misit: si corpus sancti martyris inuenirent. Qui diebus pluribus per littora discurrētes tandem aphios quosdam inuenerunt: q; corpus ip̄m iam leuarent vt vero corpus territi dimitterent. calumniā hominū dī in illos fingebant: vt pote qui haberent in manib; corp⁹ exanimē. Ip̄i tñ animosi viri ex aphica ori caput martyris in patriā suā portauerunt: et ecclesiā in noie ip̄ius fecerunt: in qua virtutes sunt mirabiles in malignis spiritib; effugandis. Corpus vero sine capite sibi delatū a suis matrona illa deuotius excepit: q̄d donec cessaret p̄secutio in p̄edio suo celauit: deinde ecclesiā p̄struxit: et corp⁹ martyris in salonitano territorio collocauit. Passus est autē ch̄sti Anastasius. vi. calendās septēbris.

De sancto Cesario episcopo. La. cxxvj.

Cesarius ep̄s arelaren. floruit tpe anastasiū imperatoris secūdi: qui sancte et cōtinentissime vite vir beatus homilias plurimas morales et viles ad monachos edidisse rep̄it. Et post felicē ecclesię sue gubernationē sanctitate et doctrina insignis migravit ad ch̄m vi. calen. Septēbris.

De sancto Daniele propheta. La. cxxvj.

Daniel propheta cuius laus in p̄cisq; diuinitate scripture libris et locis describit. et ij. mach. ij. ca. inter partes sc̄torū p̄sci t̄pis cōnuectatur de regione iudeorū et semine regio natus est. Cū autē nabuchodonosor rex chaldeorum hierlm̄ p̄ima obsidione cepisset. Joachim regē iuda vincitū secū trahebat in babylonē: et nobiles iudeorū cū eo in itinere vero remisit eum imposito ei tributo: et obsides pueros de semine regio secum traxit: sc̄z danielē: a namiam misaelē: et azariā: et alios plures et ab inde fuit Daniel in babylone donec regnū defecit. Ipsum vero danielē et socios vti pulchiores et doctiores castrauit rex vt ait iosephus et tradidit eos p̄posito enuchorū aschanē: et fecit eos erudiri p̄ouincialibus litteris et lingua chaldeorū: mutarū eorum nominibus: danielē vocauit balthasar: ananiam sdrach: azariā misach: et misaelē abdenago. Hīs quattuor enuchorum sp̄talem p̄curatorē p̄fecit malasar. Qui p̄posuerunt non cōtaminari cibis gentiliū: et a p̄posito eorū obtinuerūt. x. diebus leguminibus tentari: cū ex hoc eos p̄bens in nallo ceteris macriores vidisset: accipiebat cibaria et vīna regia et dabat eis legumina et aquā. Transactis vero trib; annis steterūt corā rege put ip̄e decuerat: nec sunt inuenti eis similes in regno in omni sapientia et discretione. Ex q̄bus p̄e ceteris daniel gratiā a deo obtinuit: visiones et somnia impretrandi: Hec oīa superius acta sunt in gestis trium p̄xerorū. xvij. calendās Ianuarij. Anno vero ij. regni nabuchodonosor vidit rex somnium mirabile cuius postq; euigilasset memoriā amisit: et cōuocatis cōiectoribus chaldeorum p̄tebat ab eis: vt somnii sibi dicerent: et interpretationē eius etiā indicarent. Qui cū se hoc posse facere nullo modo dicerent: eo q; oīi hoī impossibile esset: sed si rex somnii narraret: ip̄i cōiecturā eius exponeret. Fratus rex mandauit vt oīes sapientes babylonis p̄tarent. Querebantq; daniel et socij: vt cū ceteris occiderentur. Quod cum daniel ab arioch p̄ncipe militie didicisset. Ingressus rogauit regem vt daret sibi tempus ad solutionem per vnam noctem tantū: vt dicit iosephus et p̄notanti cum socijs mysterium ei reuelatū est. Et ingressus mane ad regē dixit ei: q; nemo viuentiū posset petitionē suam implere: sed deus celi reuelans mysteria eidē indicauerat:

que nouissimis temporibus futura erant. Narravitque ei quod per somnium vidisset statuam quattuor metallorum: cuius caput aureum significabat primum regnum asyriorum ceteris nobilius et ditius: pectus vero et brachia argentea significabant Regnum persarum et medorum secundum venturum quod minus primo esset nobilitate et diuinijs decoratum: venter vero creus regnum esset grecorum tertio loco futurum suorum sapientia sonorosum. Tibia vero et crura ferrea regnum romanorum quarto venturum quod sua fortitudine ipsa domarent. Lapidem vero sine manibus de monte abscissum qui percussit statuam: et eam in puluerem comminuit: qui et factus est mons magnus: et impleuit uniuersam terram: dixit esse regnum celi quod est regnum christi qui omnia regna comminuet: et ipse stabit in eternum. Quod rex audiens daniellem et deum eius adorauit: et ipsum prefecit cunctis sapientibus babilonis. Circa hoc eius predictum super opus totius babilonis pulchre. Et dictum tempus daniel sanctam Susannam de falso adulterij crimine ei imposito liberauit: cum adhuc iuuenis esset: ut dicitur infra in historia proxima de Susanna. Post hec autem cum nabuchodonosor rex statuam auream erexit: et eam tres pueri adorare noluerunt: in fornacem missi: inde miraculose erepti: ut supra dictum est in gestis ipsorum: triu puerorum: propter quod nabuchodonosor deum hebreorum magis reuereri cepit. Deinde post lapsum tempus nabuchodonosor vidit per somnium arborem excelsam que totam terram occupabat: et bestie ac volucres sub ramis eius habitabant: quam deus celi succidendam mandauit donec septem tempora mutarentur super eam. Que visio secundum quod daniel regi interpretatus est ei de facto contigit. Ipse enim nabuchodonosor propter nimiam superbiam suam in bestiam transformatus ab hominibus electus est: non quod corporis mutationem sed mentis alienationem pateretur: ut dicit epiphanius. Ablatus est enim ei usus lingue ad loquendum et herba ei in cibum data est: ut et videbatur ei quod bos esset in anterioribus et posterioribus leo: daniel vero toto alienationis eius tempore pro ipso orationi vacabat: et ad preces eius annis. vij. quos totidem dixerat tempora in. vij. menses versi sunt: in quibus. xl. diebus infanz patiebatur: et per alios. xl. ad cor hominis reuersus fiebat: donec. vij. menses complerentur: post quos reuocatus est: nec tamen regnauit: sed statuti fuerunt: pro eo. vij. iudices et de consilio danielis usque ad annos. vij. penitentiam egit: prout hec omnia iosephus tradidit. Adortuo vero nabuchodonosor: matore regnauit pro eo filius eius maior: qui et ipse nabuchodonosor nominatur. Qui daniellem compellebat ut adoraret idolum bel: dicens ipsius esse deum viuentem: eo quod quotidie comederet. xij. mensuras farine et. xl. oues ac vini amphoras. vi. sibi oblatus. Daniel vero econtra illum deum esse fuisse ex metallo et mortuum assererat: venit autem rex cum daniel ad templum et positis omnibus escis ante mensam: egressi sunt omnes et rex clausit hostiam et annulo suo signauit. Daniel autem cribrauerat cinerem in pavimento coram rege. Sacerdotes autem bel qui erant. xl. cum paruulis suis et mulieribus iuxta consuetudinem suam: nocte ingressi sunt per cuniculos subterraneos quos fecerant sibi: et consumperunt omnia: venit ergo rex diluculo cum daniel ad templum et inuentis saluis sigillis ianuis impressis aperuerunt hostiam. Rex autem intuitus mensam vacuum: magni miratus est. Bel exclamauit. Daniel autem ostendit regi vestigia per pavementum cineri impressa: que erant virorum et mulierum et infantum. Et deinde ostendit ei occultos aditus: et occultum introitum sub mensa. Et iratus rex apprehendit sacerdotes qui et deceptionem suam ei confessi sunt. Quos omnes occidit rex et dedit bel in manu danielis: qui subuertit eum et templum. Erat enim in loco draco latens in fouea et adorabant eum babilonij. Sacerdotes enim eius habebant va-

sa plena aqua facta de corijs vitulorum: et ea uirgis percussiebant ut facerent sonitum terribilem quasi tonitruum. Ad que excitatus draco: quandoque emittebat ignem: quandoque fumum: quandoque visibiliter apparebat. Quis rex daniellem cogeret ut illi sacrificaret: petijt daniel sibi ipsum sibi dare in potestate: ut interficeret eum sine ferro et fuste. Et tulit daniel picez et adipem: et pilos: et corit pariter et fecit massas: deditque in os draconis: qui suffocatus crepuit. Et indignati babilonij petierunt a rege daniellem sibi dare: qui duos eorum deos destruxisset: comminantes quod nisi daret eum ipsis: reges cum omni domo sua interficerent: unde rex timore compulsus tradidit eis daniellem: qui miserunt eum in lacum in quo erant leones septem: quibus quotidie ad escam dabatur duo corpora damnatorum et due oues: et tunc non data sunt eis: ut deuorarent daniellem. Dominus autem misericors non solum daniellem de ore leonum. vii. diebus ille sum conseruauit: sed etiam ei de prandio prouidit: cum enim abacuch propheta in iudea messoribus suis prandium diceret tulit eum angelus domini et per verticem apprehensus posuit eum in babilonem super lacum impetu spiritus sui. Qui prandium danieli obtulit et comedit: et deo gratias egit: ipsos angelus domini in locum suum in momento restituit: ut dictum est supra in historia abacuch prophete. xvij. calendis februarij. venit ergo rex die vij. ad locum: et cum uidisset daniellem sedentem in medio leonum: exclamauit magnus deum danielis. Et eduxit eum delacum: et eius emulos intromisit: qui deuorati sunt a leonibus coram rege. Et tunc rex daniellem et deum eius omni tempore vite sue permaxime veritus fuit. Prophetauit autem danieli in tempore illo: usque ad diem natiuitatis: quibus prophetauit in chaldaea usque ad tempus dario primi regis persarum: quo tempore prophetauit in perside siue in media illuc ab ipso translatus: multasque mirabiles visiones habuit: de tempore futuro: et fine seculi: quod in eius Libro specialibus explicantur: quarumque expositio speciale requiritur libris. Adortuo autem nabuchodonosor iunioris et euilmeredath fratris eius: qui ambo successiue regnauerunt post nabuchodonosor primus. Regnauit balthasar filius euilmeredath annis tribus. Qui cum obfessus esset in babilone a dario primo rege medorum et cyri regis persarum: qui cum eo venerat: propter incredibilem fortitudinem civitatis obsidione parum curabat. Fecitque operibus suis grande conuiuium: et vasa que nabuchodonosor auus eius de templo domini in hierusalem abstulerat in principibus et vxoribus suis atque concubinis tradidit ad bibendum. Intellexerat enim balthasar ut dicitur hebrei. lxx. annos captiuitatis hebreorum: quos hieremias predixerat fluxisse: et tamen iudei erant non liberati: unde iudeorum deo insultabat: et deos collaudabat. Tunc apparuit manus scriben- tis in pariete: mane thetel: phares que sonant numerus appensio: diuisio. Et cum rex hoc videns daniellem turbatus consulisset. Interpretatus est scripturam dicens: quod deus regnum balthasar numerasset. i. compleretur: et ipsius in statera appendisset: qui et minus viueret quam putabat: et diuisum esset regnum suum: et datum medis et persis. Eadem nocte capta est babilon. Nam cyrus fecerat diuidi lege a ciuitate fluuium euphratem per plures riuolos: ita ut alueum qui fluebat in ciuitatem vadabilem faceret. Et tunc gentes darij et cyri per alueum ingressi balthasar interfecerunt: et ciuitatem fortissimam et munitissimam destruxerunt: que sic ut humano opere potuisset strui: sic humano opere capi minime homines opinabatur. Darius autem secum duxit daniellem in mediam faciem eum de satrapis: qui centum et viginti preerant: ipsosque admodum honoras: propter quod inuidentes ei principes accusatione facta contra eum fecerunt mitti in alium lacum leonum: sed sicut alio ita et tunc domino adiuuante inde liberatus est: et accusatores eius in lacum

missi a leonibus deuorati sunt. ¶ Hic daniel dedit signa in omnibus sup̄ babiloniam dicens: q̄ quando pars montium a boica sumitgabit: ueniet finis babilonie: quando vero ueniet ignis ardens finis erit uniuerse terre quando a parte moti aque decurrent: reuertet ad terrā suā q̄ si sanguine fluxerint erunt homicidia belial erat in uniuersa terra. Defunctus est autē daniel in media .v. cal. septembris: et sepultus in spelūca regali solus cū gloria. Hec ex libro danielis per totum ex dictis iosephi et hieronymi et comestoris atq; ex chionica Bulleini.

De sancta Susanna uxore iochim. Ca. cxxvij.

Susanna sancta cuius pudicitia et sanctitas ipse textus libri danielis commendat: idcirco gestis danielis subiicit: q̄ cōtemporanea: dies dormitionis eius certus non inuenit. Hec erat filia helchie et uxori iochim: qui erat de nobilibus indit inter omnes filios israel in babilonem transmigratos. Et cū esset susanna nimis spectiosa: exarserunt in eam duo seniores iudices illius anni. De quibus tradunt hebrei: q̄ mulieres decipiebant se esse de semine daniel: et ip̄m de semine eius nasciturū. Hi statuerunt in cōmune tempus quo Susanna posset inuenire solam. Et latuerunt post meridiē in pomerio helchie. Ingressa autē Susanna uolens lauare et vngere moxem patris: misit puellōs ad afferendū oleū et vnguentum. Tunc accurrentes senes ad eā: requisierunt eaz cōminantes q̄ si p̄sentire noller: cōtra ip̄am adulterij testimoniū dicerent. Et elegit Susanna potius incidere in manus eoz q̄ peccare in dñm. Et exclamauit. Et accurrentes famuli euerunt cū audissent senes cōtra Susannā testificari. Altera die statuta est Susanna in medio populi: et ponētes senes manus super caput eius cōtestati sunt ip̄am uidisse cū iuene cōmisceri: et cōdemnata est ad mortē: cū orasset ad dominū: suscitauit deus sp̄m pueri: cui nōmē daniel. manifestauit sp̄m dei in eo esse: qui latens: quiescebat: cū adhuc daniel esset adolescens. et exclamauit se mundū a sanguine illius. Et cū reuerit essent omnes populi ad iudiciū daniel separari iussit senes adinuicē: et singulos eoz per se examinans interrogauit: sub qua arbore uidisset adulterij cōmitti: quorum vnus sub cino: alter sub pino. Et exclamauit in eos populus propter dissonantiā: conuictosq; de falso testimonio secundū legem dei lapidauerunt. Susanna autem post hec ab omni populo in reuerētia habita est propter eius pudicissimam castitatē que et vitam suam in sanctis operibus pie consumauit.

De sancto Augustino ep̄o ac doctore.

Ca. cxxvij.

Augustinus ep̄s et doctor egregius puincia ap̄hica ciuitate tagaste. honestis parētib; ch̄tānis ortus sc̄z p̄re patris matre monica a puilibus ānis liberales disciplinas sufficienter edoctus fuit ad v̄t et etate iuuenit summi philosophus et rhetor luculētissim⁹ habere. Nā liberos aristotelis et liberaliū artū quoscunq; legere potuit: p̄ se didicit et nemine tradēte intellexit: sicut ip̄e de se in libro p̄fessionū testat. Vex q̄ scia sine charitate nō edificat: sed isar: in errorem incidit manicheoz: q̄ ch̄m corpus phantasticū affirmant: et carnis resurrectionē negant: in q̄ adhuc adolescens p̄ annos nouē p̄māsit. Ad has etiam nugas adduct⁹ est ut arbore ficti flere diceret: cū ab ea sic⁹ vel foliū tolleret. Adhater hō eius plurimū flebat: et cū esset ch̄tāna ip̄m ad fidei veritatē reducere satagebat. Que die quadā vidit se stare in quadā linea lignea l̄z tristē: cui qdā iuuenis astitit: et cāz tristitie requisit: que cū p̄dicationē filij sui deplorare diceret ille p̄stauit eā dicens ne timeret: q̄ vbi ip̄a ibi ille esset. Rogabat q̄ sedula m̄r q̄si ip̄ortuna quēdā ep̄m sicut i codē li-

bro p̄fessionū testat: ut p̄ filio suo dignaret: cui ille ip̄ortunitate deuict⁹ p̄phetica voce r̄didit: ut secunda staret: q̄ impossibile esset: ut filius tāraz lachrymar p̄iret. ¶ Cū autē in ciuitate sua grāmaticā et ap̄d carthaginē multis ānis rhetoricam docuisset: occulte p̄gregauit. His t̄pibus mediolanē sibus sibi perētib; doctore in rhetorica destinari. Symachus p̄fectus augustinū destinauit. Quo t̄pē b̄ris ambrosius mediolani ep̄s erat. Adhater hō eius cū multa difficultate ad eū venit: et ip̄m tā nec vere catholicū nec vere manicheū repperit. Augustin⁹ autē p̄dicationē ambrosij frequenter audiebat: sollicitus valde me vel p̄ errore manicheoz vel cōtra ip̄m aliqd p̄ferret. Quadā t̄n die ambrosius p̄dicans errorem illū ap̄tissime p̄stauit: et a corde augustini optinōē dudū habitā penit⁹ depulit. Cū autē ip̄e libro supra dicto refert: via dei sibi plurimū placeret: sed ad ip̄am accedere pigeret. Ad quēdā simpliciā seruū dei p̄erit: cū q̄ et stus suos p̄tulit: q̄ et ip̄m in via dei exemplo m̄tor pueror et puellar horari cepit. Interim ab ap̄hica amic⁹ quidam augustini venit q̄ magni antonij in egypto defuncti miracula recitauit. Quoz exēplo augustinus vehemēter exarsit: et sociū alloquēs seip̄m redarguit: dicens q̄ indocti celum rapiebāt et sapientes cū doctrinis suis in infernū dmergebant. Et accurrens in quēdā hortū sedēs sub ficu amarissimē fleuit: audiuitq; vocē dicētē ei: tolle lege. Aperuit q̄ codicē apostolicū: et cōiectis oculis ad primū capitulū legit. Induemini iesu ch̄m. Et statim ab eo om̄is dubitatio t̄ntis tenebris diffugerit. Cūq; beato ambrosio p̄ l̄as votum suū insinuasset ut moneret qd sibi de libris scriptis legēdum esset ille mādauit ut legeret esaiā p̄phetā: tanq̄ euāgelij et vocationis gentiū apertissimū p̄nuntiorē. ¶ Ad ueniente ergo paschali t̄pē augustinus annoz. xxx. cū filio suo adeodato puero ingentio: et cū alapio amico suo: meritis matris et p̄dicationē ambrosij puerus: sacri baptismi auctore inq̄t: et augustinus: te dñm p̄fitemur r̄didit. Et sic alter natū ip̄z hymnū cōposuerūt: sicut in speculo eccl̄ie tradit p̄tinusq; in fide catholica p̄firmatus: sp̄m oēm quā habebat in seculo dereliquit: et scholas quas regebat abrenūtiā uit. ¶ Post hec cū matre et filio et duobus amicis neuidis et enodio remeabat ad ap̄hica: sed cū esset apud ostia tyberina m̄ eius defuncta est. Post cui⁹ mortē regressus ad patriā cū sibi adherētib; deo fūens: ieiunijs et oronib; vacabat: et libros scribebat ac docebat: fama q̄q; eius vbiq; spargebat: et in suis doctrinis admirabilis habebat. Cū autē ad p̄ces cuiusdā magnatis q̄ se seculo renūciare p̄miserat: si vbi dñi ab eo audiret: ad ciuitatē hippōnem cōcitus aduenisset. Valerius hō p̄ponens ep̄s eū ad se accersuit et l̄z plurimū renitētē p̄sbyterus in sua eccl̄ia ordinauit. Qui statim monasteriū clericor instituit: et cepit viuere secundū regulā a sanctis ap̄lis p̄stitutā: quā regulā morib; et sanctitate refertā ip̄e sp̄u diuino dictauit. De cui⁹ monasterio eo viuēte decē ep̄i electi sunt. Et q̄ ep̄s valerius grecus erat: et latinas l̄as ignorabat augustino ep̄o libertatey cōcessit. ut p̄tra mortē orientalis eccl̄ie corā se in in eccl̄ia p̄dicaret. Eodē t̄pē fortunatus qdā p̄sbyter manicheoz multos catholicos seducebat: quē augustinus in cōuentu omniū disputās publice sup̄auit. Monastros etiā et manicheos q̄sdā de ip̄a ciuitate cōuictos fugauit. Valerij autē ep̄s timēs ne augustinus sibi ab alia ciuitate in ep̄s elect⁹ tolleret: impetravit ab archiepo carthaginē. ut ip̄e ep̄iscopatu cederet et ille augustinū hippōnensē eccl̄ie in ep̄m p̄moueret. Sed cū hoc augustinus recusaret: cōpulsus tandem acceit: et ep̄atus curā suscepit qd in se fieri postea si debuisset et dixit et scripsit: et de sui ordinatione admodū penituit: vixit autē in clericali et ep̄iscopatu annis fere quadraginta semper domino seruens: semper studens: semp

v iij

docens et libros continue scribens. Cura quoque rei secularis
cuidam proposito suo ex tota commissa: contemplationi et stu-
dio iugiter vacabat: paupertate in omnibus amavit: tempe-
rantia in victu seruauit: pauperum operibus semper inten-
tus erat: pudicitiam et honestate non solum dilexit sed etiam
exemplariter pretere de voluit omnibusque virtutibus ad-
ornatus deo seruire: et omnibus sanctitatis exempla prebere stu-
duit. Hereticos autem validissime confutabat: ita ut ipsi inter
se publice predicarent: non esse peccatum interficere augustinum:
quem tanquam lupum occidendum esse dicebant: Mul-
tasque insidias ab eis pertulit: quas tamen dei prudentia omnes
eualit a multis etiam ecclesiis inuitabatur: ut ibi verbum domi-
ni predicaret: ad quas libenter accedebat: et multos ab eo
rum erroribus conuertebat. Et post de eo quod cum libro de tri-
nitate consilare cogitasset: transiens iuxta litus: vidit pu-
erum: qui foueam parua in litore fecerat: et coclea aqua de
mari hausta in foueam mittebat. Et cum augustinus puerum in-
terrogasset quid faceret. Respondit puer: quod mare disposuerat
coclea excicare: et in foueam illam mittere. Cumque hoc augu-
stinus impossibile esse diceret: et simplicitate puer irrides-
ret puer ille ei dixit: quod possibilis sibi esset hoc perficere quod
augustino minima pars mysterium trinitatis in libro
suo explicare assilans foueam codici: mare trinitati: coclea
autem intellectui augustinum. Quo dicto puer disparuit. Augu-
stinus autem ex hoc se humiliavit: et librum de trinitate ora-
tione premissa: utcumque potuit compilauit. Mulier que-
dam afflicta ad Augustinum accessit: ut eius consilium implo-
raret: quem studentem inueniens saluta uit: nec ille ei quic-
quam respondit: que propterea accedens negotium suum ei explica-
uit: sed nec ille se conuertit: nec verbum protulit: unde mulier
et apostoli perstrata discessit. Sequenti die dum mulier augustinum
no celebrat et assisteret: cum corpus sanctum eleuasset ipse ante tri-
bunal: trinitatis in spiritu rapit: ubi vidit augustinum de tri-
nitatis gloria attentissime disputantem: dictumque est ei quod cum
ad augustinum accesserat: ille si attentissime de trinitate di-
sputabat. Ideoque ibi fuisset non aduerterat: sed ad ipsum
secure rediret: et salubrem consiliatorum inueniret. Quod ille
ad se rediens fecit: et augustinum clementissimum inuenit.
Miraculorum quoque gloria claruit. Nam in libro. xxiij. de ci-
uitate dei duo miracula de se quasi de alio loquens recitat.
Quorum primum est: quod cum virginem quandam demoniacam oleo per-
untisset: et pro eo orasset: ipsam ab immundo spiritu liberauit.
Pro alio etiam adolescente quem non vidit orauit: et ille
continuo demonio: quem obsidebat caruit. Cum quidam infirma
patiens incidit deberet. Augustinus una cum ipso infirmo et
pro eo orauit: et mane sine incisione aliqua sanus repositus fu-
it. Anno igitur domini. xliij. dum vadit totam apud occupas-
sent: omnesque ciuitates deuastassent: ad hipponensem ciuitatem ve-
nerunt: et ipsam manu valida obsederunt. Augustinus autem
orauit ad dominum ut aut ciuitatem a periculo liberaret: aut ipsum
ex hac vita suscipiet. Qui tertio obsidionis mense febribus
laborans lecto decubuit: intelligensque dissolutionem sui cor-
dis imminere: psalmos penitentiales sibi scribi fecit: et extra
lectum in pariete posuit: quos lecto decubens legebat: et lachry-
mas iuges fundebat. Et ut deo liberius vacare posset: ante
decem dies sui exitus nullum ad se ingredi precepit: nisi solum me-
dicum et cibum ei deferentem. Egrum autem quendam ad ipsum
uentem et eius auxilium implorantem manu sua tetigit: et con-
tinuo sanitatem recepit. Energuminos etiam plures in ipsa sua
infirmis curauit: et plura alia miracula fecit. Nullum quoque
ostentum meriti docuit sine professione et eucharistia debere
transire quod ipse suo exemplo firmavit. Sicque ad extremam
horam veniens in pace migravit. v. cal. septembris anno eta-
tis sue septuagesimo sexto: episcopus vero anno quadragesi-
mo circa annos domini. cccc. Sepultusque est in ecclesia sua ciui-
tatis hipponensis: donec corpus suum inde translatus est: et

habet supra in eius translatione preside cas martij. Eadem
hora in quadam monasterio quidam monachus in spiritu ra-
ptus. vidit augustinum in nube sedentem: pontificalibus in-
signitum: cuius oculi quasi solis radij totam ecclesiam illumi-
nabant: et odor de eo nimis exhalabat. Alio etiam tempo-
re dum eius sermones ad matutinum in ecclesia legerentur:
Beatus Bernhardus vidit Augustinum episcopum: de cuius
ore tantus impetus aquarum exibat: quod totam ecclesiam
inundabat. Opuscula vero ipsius doctoris gloriosi omnia
nullus aut vidisse: aut legisse: aut se gloriari habere: cum
nec inueniri queant: ultra eum milenarium numerum excessisse
credunt: de quibus pauca attingam: curiosis cetera vere
linquens. De gratia et libero arbitrio librum unum. De pre-
destinatione gratie librum unum. De trinitate libros quin-
decim. De confessionibus libros tredecim. De ciuitate dei
libros. xxiij. De baptismo libros septem. Soliloquiorum librum
unum. De sermone domini in monte libros duos. Contra
Faustum manicheum libros. xxiij. De fide ad Petrum li-
bros. iij. De concordia euangelistarum libros. iij. De musica
libros septem. Super Genesim ad litteram libros duode-
cim. De academicis librum unum. Contra paganos Li-
bros tres. De ordine libros duos. De anime immortalita-
te librum unum. De veteri testamento libros. xxiij. De origi-
ne anime ad hieronymum librum unum. De natura boni Li-
bros tres. De doctrina christiana libros quatuor. De utilita-
te credendi librum unum. De vera religione librum unum.
De decem cordis librum unum. De anima et spiritu librum
unum. Anima a seipsa sit: librum unum. De anime
quantitate librum unum. Contra donatum libros duos. Contra
Arrianos libros octo. Contra peruenianum libros tres. De
verbis domini libros duos. De penitentia librum unum. De ago-
ne christiano librum unum. De diuinatione demonum librum
unum. De opere monachorum librum unum. Encheridion libros
xi. De gratia noui testamenti librum unum. De nuptijs et concu-
piscencia libros duos. Retractorum librum unum. De ba-
ptismo paruulorum librum unum. De rudibus cathetizandis
librum unum. De. viij. principalibus vitijs libros octo.
Super psalterium volumen ingens in quo singuli. cl. psal-
terij exponuntur. De sancta viduitate librum unum. De sancta
virginitate libros tres. De cura pro mortuis librum unum. De
vita beata. libros quatuor. Si quem vero huius almi pre-
sulis noscendi operum suorum titulos maior sitis exagitat ge-
nadium qui voluminum eius ultra. ccccc. commemorat.

De sancto Hermete martyre.

Ca. cxxij.

Ermes martyr: sub Aureliano imperatoris
comite Rome passus est. hunc illustrissimum
et Romane vrbis prefectum beatus alexan-
der Romanus pontifex et martyr baptizauit
cum sorore Theodora et filiis et cum. ad. cel. ser-

uis suis cum vxoribus quos eorum ac filijs: quos omnes
dies sabbati pasche manumissos sacri fontis vnda persus-
dit: ut dictum est supra in passione Alexandri pape. v. nos-
nas martij. Cum autem Cratanus imperator hec audiens
audire de Seleucia bisaurie Aurelianum comitem misisset
ad christianorum persecutionem agendam. Aurelianus her-
metem prefectum apud quirinum tribunum carcerauit. Alex-
ander vero in alia custodia in viculis per se vinctus posuit.
Qui tamen ut supra dictum est in passione quirini. iij. calendas
apulis. per puerum qui faculam ferebat de carcere noctu
per fenestram educus ad domum Quirini tribuni: ubi her-
mes in custodia tenebatur: ventens ipsum Quirinum con-
uertit: filiamque eius sibi ad carcerem suam delatam a stru-
mate liberauit: et quirinum cum filia: et omnibus in ipsa de-
tentis custodia baptizauit. Cum autem hec Aurelianus p-
cepisset. Quirinum in carcerem trudi mandauit. Hermete

multis vero tps marcello monacho i eodē speci deget h
tem vero decollari iussit. Qui decollatus a Beata Theo-
dora sorore collectus: et in via salaria vetere non longe ab
vibe sepultus est. v. calendas septembris.

De sancto Alexandro epō. Cap. cxxx.

Alexander episcopus constantinopolitanus cla-
ruit temporibus Constantini magni et Constā-
tij eius filij de quo refert sozomenus in secun-
do hystorie tripartite: q dum constantinus im-
perator venisset bizantium: que postmodū ap-
pellata ex nomine suo constantinopolis dicta est: a philo-
sophis redarguebatur: q christū coleret: et nouam legē
in republica introduxisset. Quis imperator disputationē
ordinasset: et alexandrum episcopum ad hoc conuocasset:
ille minus philosophie peritus: cum philosophis cōgre-
di dubitauit: et tamē in deo confisus ante omnia philoso-
pho loqui volenti: in christi nomie silentiū imperauit. Il-
loq nullatenus loqui valente: alexander victor efficitur:
et philosophi cum plurimis cōuertuntur. Sed et tempo-
re constantij dum diutius cum arrio heretico disputasset:
contētio maxima inter catholicos et arrianos esset. orante
alexandro: arrius subito ventris dolore percussus intra fo-
rum constantini ad secreta nature secessit: ibiq dei iudi-
cio omnia interiora et virā emisit: propter qd fides catho-
lica ab omnibus est exaltata. beatus vero alexander glori-
osus fener post laudabile virā annoz. xciiij. epātus autes
sui anno xxxij. qeuit in pace. v. cal. septembris.

De sancto Iuliano martyre de aluernia. Cap. cxxxj.

Iulianus martyr apud aluerniam passus sub Cris-
pino consulari: hic ex aluernia natus ex nobilibus
parentibus et christianis: christianus et ipse ferreoli
tribuni et martyris comes erat: et vterq deo in mil-
tari habitu seruiebat: qui et ambo apud viennas de-
gebāt. Cum autem furor gentiliū in christianos vienne
seutret. Iulianus martirium affectabat. Sed ferreoli co-
actus precib⁹ ex viennensi vbe clandestine discessit: et al-
uerniā fugit: ibiq aliquādiu latitauit. Quem Crispinus
consularis ibi esse audiens: misso carnifice precepit inuen-
tum occidi: ille vero sponte proflitens: et se christianū pfi-
tens decollatur. Cuius caput leuantes milites ad sanctū
ferreolum portauerunt: vt nisi sacrificaret similem sen-
tentia exciperet: qd et factū est: vt dicit infra i passiōe fer-
reoli martyris. xiiij. cal. octobris. Sicq factū est vt caput
scti Iuliani cū corpore ferreoli in eodē sepulchro vienne
locaretur: corpus vero iuliani sine capite aluernie recode-
retur. Qui passus est. v. calen. septembris.

De decollatiōe scti Joānis baptiste Cap. cxxxij.

Decollatio scti Joānis baptiste quatuor ex cau-
sis instituta fuisse videt: vt dicit in libro mi-
trali. Primo ppter ipsius decollatiōe. Secūdo
ppter ossium ipsius concremationem. Tercio
ppter capitis ipsius inuentionē. Quarto ppter
digiti ei⁹ trāslationē: et ecclesie dedicationē. Primo cele-
bratur hoc festū prop⁹ ipsi⁹ decollationē q hoc mō facta
ē: vt i scholastica hystoria legit. Herodes em antipas fili⁹
magni herodis ascalonite: romā phiscēs: et p fratrem suū
philippū trāsitu faciens: cū herodiade vxore philippi cō-
cubuit: et secreto pepigit: q in reditu suo vxorem repudia-
ret: ipsam assumeret. Ad vxorē suā filia regis archē dama-
scenoz cōpētēs nō expectato viri reditu: ad patrē festina-
uit. Rediēs aut herodes herodiadē philippo abtulit: et
sibi i iugē accepit. Quis de loca ioāne baptista argueret
ipm i carcere viculauit: vxorē q placere cupiēs eū occide-

re voluit: s; ppūm timuit: vt tñ occasionez inuenteret: secreto
cū vxore p dicit: vt herodes die natalis sui celebrato iu-
nto: puella saltanti filie ipsius herodiadis qd pederet se
et datur iuramēto firmaret: et ipsa caput ioāni pederet: qd
et ppter iuramētū tribuere oporteret: s; de iuramēto fa-
cto: tristari se simularet. Ordinato igit cūctis pncipib⁹
suis cōuiuio: puella coram omnibus saltat: cūq placet:
se ei quicquid peteret daturum rex iurat: a matre moni-
ta caput Joannis expostulat. Versipellis herodes se pro-
pter iusturandum tristem simulat: speculatorem mittit: et
Joannem in carcere decollari fecit: caput in disco puella
datur: et a puella matri adultere presentatur. In hac au-
tem die Joannes decollatus nō est: sed circa dies azimo-
rum eodem die passionis christi. anno videlicet preceden-
tem: oportuit vt propter dominica sacramenta minor cede-
ret maior. Herodes autem impunitus non abiit: sed p
hoc scelere in exilium a cesare lugdunum missus mirabili-
ter vitam finiuit. Habebat enim ipsum Caius cesar suspe-
ctum: q romano veller imperio rebellare. In cuius argu-
mentum comperuit q i ciuitatibus suis haberet arma p
septuaginta milibus armatorum. De herodiade au-
tem dicitur: q dum caput Joannis i manibus teneret: et
eidem gaudens plurimum insultaret: diuino iudicio ca-
put in eam insufflauit: et illa prius expirauit. Filia ve-
ro eius cum super glaciem ludēs deambulare: sub ea gla-
cies resoluatur: et ipsa i aquis continuo prefocatur. Se-
cundo celebratur hoc festum propter ipsius ossium con-
cremationem et collectionem: ipsa die scilicet. iij. calen. se-
ptembris secundum quosdam fuerunt concremata et a si-
delibus ex parte collecta: vnde quasi secundum marty-
rium patitur: cum in suis ossibus concrematur. Et ideo ec-
clesia hoc festum quasi secundum eius martyriū celebrat.
Nam sicut legitur in xj libro hystorie ecclesiastice: cum vi-
scipuli Joannis corpus eius apud sebasten urbem palestine
inter belisum et Abdiam prophetas sepelissent et ad
eius tumulum miracula crebra fierent: iubente Iuliano
apostata gentiles ossa eius sparserunt et miraculis adhuc
non cessantibus collecta igne cremauerunt: puluerem per
agros vtilarunt. Dum autem ad cremandū colligerent
quidam monachi ex hierosolymis ventientes: se larenter:
misceuerūt: et magnam eorum partem tollentes ad philip-
pum episcopum in hierosolymitanū detulerunt. qui ea post-
modū vero Bithanasio Alexandrino episcopo misit post-
modum vero Theophilus eiusdē vrbis episcopus: ea in
templo serapis asordibus purgato reposuit: et ecclesiam
in honorem Joannis baptiste dedicauit. Hunc autem ea-
dem ossa apud ianuam esse dicuntur: et ibidem deuore cō-
luntur: sicut Alexandre tertius et Innocentius quartus pa-
pe suis priuilegijs approbarunt. Tercio celebratur p-
pter capitis ipsius inuentionē. que hoc die scilicet. iij. cal.
septembris facta est. Sicut enim dicitur in xj libro eccle-
siastice hystorie. Joānes i castello arabie dicto macheroni
ta fuit vinct⁹ et capite truncatus. Herodes autem caput
Joannis in hierusalē fecit deferri: iuxta habitaculū suū
caute sepellit: rimens ne propheta resurgeret si corp⁹ euz
capite esset. Tempe vero martiani pncipis q cepit āno
dñi. cccclij. Joannes caput suū duobus monachis reuela-
uit. qui illud iuxta dictum palatiū inuenerūt saccis calci-
nto inolutū. Qui dum ad propria cū dicto capite remea-
rent quidam edessene ciuitatis sigl⁹ paupertatem fugi-
ens se comitem eisdem exhibuit. Et dum peram sibi credi-
tam cum sacro capite portaret: admonit⁹ in somnis a san-
cto Joanne eos fugiēs edessenā vbe cū sctō capite ingres-
sus ē. vbi qdū vixit sctm caput i qdā specu venerat: pro-
spras maximā affecutus ē. Anthonio autez illd sorori sue
sub fide reuelauit. et eodem mō iulcei successores. Post

mō reuelat. Hā p̄ma nocte dormiēti sibi vīse sūt: q̄ turbe p̄fallētes icederēt. post q̄s iohānes baptista duob⁹ āgelis comitat⁹ veniret: q̄ oib⁹ as̄antib⁹ b̄s̄dixit. z marcellū p̄ mē-
tū app̄hendēs osculū pacis ei dedit. Aut eum vñ venisset illuc q̄iuit illeq̄ se de sebastē venisse r̄ndit. Sequēti vero nocte cū de tali vīdē admirat⁹ itēz dormiret. quidā euz subito excitauit: z euigilās vidit in hostio celle stellam fulgentē: quā dū palpare vellet i aliā p̄tem se trāstulit: z sic i plūbus loc⁹ post eā iuit. Eadē in loco vbi erat sc̄m caput re-
p̄euit: vbi s̄odēs reperit vñā: z in ea sc̄m thesaurū. Sz dū quidā hoc nō credēs manū in hydriāz misisset. statim manus exaruit: z hydrie adhesit. Quātibus aut focis manū abstraxit: sed inualida remansit. cū iohānes apparuit dicēs vt cū caput ei⁹ in ecclia poneret: hydriam cōtingeret: sanitatē integrā p̄ciperet. Qd z factū ē. Cum autēz marcell⁹ hec oīa iuliano ipius vībis ep̄o indicasset. caput de spelunca ab eis ē eleuatū. z in ipam vibem delatum. Ex eadē die cepit i ipa ciuitate decollatio iohannis celebrari q̄ caput ei⁹ iuentū ē sc̄z. iij. cal. sep̄tēbris. Cū ipm autē caput postmodū cōstātinopolim trāslatū ē. Hā vt i triparti-
ta habet cū valēs impator: caput sc̄m vehiculo impositū cōstātinopoli trāsseri iussisset: cū circa chalcedoniā venisset vehiculū nullaten⁹ vlti⁹ trahi potuit: iōq̄ ipm ibi-
dē dimittere coacti sūt. Sz cū postmodū theodosius ip̄z inde auferri vellet p̄ginē quādā custodie capitis deputatā rogauit: vt sibi illd̄ ide portare dimitteret. Illa aut cō-
sensit: credēs q̄ sicut alias ita etiā tūc nō p̄mitteret se auferri q̄ impator purpura sua optū cōstātinopoliz trāstulit: z ibidē locato ecclia edificauit. Inde q̄z ad galias apud pictauā a pipino rege trāslatū est: vbi ei⁹ meritis mortui p̄les suscitati sūt. Quarto p̄pter digitū ip̄ius translatio-
nē z ecclie dedicatōnē. Digit⁹ em̄ ille vt d̄: quo dñm ostēdit: nūq̄ cōburi potuit: q̄ a p̄dictis monachis reppus est ip̄m q̄ sc̄a thecla in alpes trāstulit: z in ecclia sc̄i martini collocauit: vt i scholastica habet. Ioānes beleth etiam d̄: q̄ p̄dicta sc̄a thecla ip̄m digitū de vitra marinis par-
tib⁹ attriuit: z i romanā portauit. Ibidēq̄ eccliam i honore baptiste fabricauit: quā eccliam hac die qdā dedicatāz asserūt: z idcirco i se festū. iij. cal. sep̄tēbris celebrare ceperūt.

De sancta Sabina martyre.

Cap. cxxxiij.

Sabina marty: rome passa ē tpe hadriani impatoris sub p̄fecto vībis elpidio: hec fuit vxor: cuiusdā p̄clarissimi valentini z filia herodis metallarij. Que a sc̄a seraphia p̄gie cōuersa ē ad dñm. Cui⁹ etiam corp⁹ sepeliuit ipa sabina: vt dicet infra in passione seraphie. iij. non. sep̄tēbris. Et post martyriū ei⁹ b̄tā sabina āno fere itegro elemosynis z refectiōib⁹ pauperū instutuit. Demū a p̄fecto vībis elpidio cōprehensa cōpellebat vt ch̄m negaret: z ydolis imolaret. Que cū se soli ch̄o dō vero z nō demonijs sacrificaturaz diceret. Iussu neq̄ssimi p̄fecti decollat⁹: et facultates ei⁹ oēs fisco applicant. Cui⁹ corp⁹ a ch̄ianis sepulcrū ē i oppido vēdiēti ad arcū fausti-
ni. iij. cal. sep̄tēbris: vbi ipa corp⁹ seraphie p̄gis posuerat.

De sanctis Sauiniano martyre. et Sauina virgine.

Cap. cxxxiij.

Sauinian⁹ marty: et sauina p̄go i ciuitate trechas venerant. Ibi nobilissimi vīri sauini: sz gentilis filij fuerūt: q̄ de p̄ma vxore sauinianum genuit: de sc̄da p̄lige sauinaz p̄creauit. Seninian⁹ aut legēs versum illuz Asperges me zc. Et intelligere nō valēs: in cinere z cilicio p̄stratus lacebat dicēs se malle mori: q̄ nō intelligere sensum p̄bi. Cui appuit angel⁹ dñi. ei⁹ d̄:

xit q̄ si baptizari vellet: nūc cādidior fieret: z tūc qd̄ q̄re-
bar itelligeret. Exinde igi ydola p̄temēs de ciuitate au-
fugit z ad vibē trechasinā deuenit. Et cū ad flumiū sequa-
ne venisset a p̄bytero ch̄iano baptizat⁹ ē: voce cēlica cō-
forat⁹: q̄ tūc qd̄ dudū q̄suerat iuenisset. Statim baculū suū i terra fixit: z p̄festim frōdes ac flores p̄duxit. Quo vi-
so miraculo. Ab. cxiij. vīri i dño crediderūt. Audiens hec aurelian⁹ impator ad ipm capiendū milites misit. Qui euz
orātē inueniētes ad eū accedere timuerūt. Adistit iterum
plēs p̄oub⁹: q̄ cū orātē orauerūt: et vt secū ad augustū ec-
cederet: solis p̄cibus impetrarūt. Qui cū venisset z sacrifi-
care nollet. Impator cū manib⁹ ac pedib⁹ vincitū iussit vir-
gis ferreis cedi. Deinde sup̄ sc̄m enē ligari: z ligna ac
oleū supponi: et icēdio cremari. Et cū i medio flāme ille⁹
oraret et hec aurelian⁹ magis attribueret in crastino fecit
eū ad stipitē ligari: z a militib⁹ sagittari: sagitte vero a la-
terib⁹ ei⁹ i aere suspēdebant: z a nulla ip̄az marty: dñi le-
debat. Et cū impator ad spectaculū istd̄ accederet: vna ex
sagittis regē i oculo p̄cussit z penit⁹ excecavit: vñ irat⁹ im-
perator iussit eū i carcere recipi z i crastino decollari. Sa-
uintan⁹ āt orās vt ad locū vbi baptizat⁹ fuerat trāsserret:
p̄fract⁹ catenis z aptis hostijs p̄ mediū militū illuc venit.
Et vidēs milites se insequētes sup̄ aquā vsq̄ ad locū ba-
ptismi sui ambulauit. Cū milites trāsuadētes eū p̄cutere
formidarēt: eos vt se ferirēt p̄fortauit: ac vt d̄ sanguie suo
reg⁹ oculū linirēt: z statū vīdū recuperet. Percuss⁹ q̄ caput
suū leuauit z passib⁹. xliij. illd̄ portauit. De cui⁹ sibi delato
sanguie impator oculū tetigit z p̄festi vīdū recepit. Qd̄ au-
diēs qdā q̄ antea p̄ ānos. xl. lumē amiserāt ad locū se por-
tari fecit: z p̄tin⁹ lumē recupauit. Cuius corp⁹ a ch̄ianis
ibidē sepulcrū ē iuxta flumē. Cū Sauina āt cū fratre suū q̄ i
die fieret z p̄ eo dñs imolaret: tādē sibi i somnis āgel⁹ dñi
appuit: z eidē iussit vt domū suā relinq̄ret: z frēm suū ho-
noratissimū iuenirēt. Que euigilās collactaneā suā eadē
vidisse visionē audiuit. Latēter q̄ ambe i crastino recessē-
rūt. Que romā veniēs fidez ch̄i suscepit: ab eusebio papa
baptizata: i p̄ginitate p̄māsit. In vibē q̄z duos cecos illu-
minauit z duos p̄tractos sanauit: deinde post ānos q̄nq̄
āgelica admonitiōe cū comite sua inde recessit: z ad tre-
chasinā ciuitatē deuenit. Et cū in vibē rauenna ad domū
cuiusdā diuitis q̄ p̄ peregrine hospiciū q̄reret: cuius filia
q̄i mortua plangebāt: pedissequa se excusare cepit: q̄ eas
recpe nō poterāt: q̄ sua domia in extremis laborat. Saul
na aut in ch̄o cōfisa irauit: z puellā p̄ manū app̄hēsam
sanā erexit. Cum ergo iuxta trechas vt ei⁹ angelus d̄ixerat
ad militare venissent z ambe p̄ labore q̄suerēt: vtrū quen-
dā nomie liceritū nobilē de ciuitate venientē Sauina in-
terrogauit vbi nam fratrem suū sauinianum diu amis-
sum inuenire posset. Qui ei eundē p̄ ch̄isto passum fuisse
respondit: z locū sepulture demonstrauit. Ip̄a vero ante
tumulum fratris prostrata orauit ad dominū: vt suscep-
ret in pace spiritū eius: z continuo in ch̄isto obdormiuit.
Ad instantiam ergo p̄fati nobilis omnes ciues ad eam
p̄currerūt z o mnes corpus sancte iuxta corp⁹ germani ho-
nouifice condiderūt: iuxta quas z postmodū p̄dicta colla-
ctanea eius sepulta ē: quorum festū agi. iij. cal. sep̄tēbris.

De sanctis Felice presbytero z Adauto martyribus

Cap. cxxv.

Felix p̄sby: z Adactus martyres passi sunt in
vibe sub diocletiano z maximiano imperatorib⁹ p̄-
fecto z iudice draco: q̄ p̄fect⁹ dū felice p̄sbyterū
teneri fecisset. z ad deoz sacrificia iurasset: ille
q̄ sacrificat nullaten⁹ acq̄uisset. iussit illū i ecu-
leo leuari: z dudū torq̄ri: deinde extra citatē via hostiū. du-

et ibidem gladio capite truncari: corpus quoque eius in humatibus lapsus et canibus derelictus. Data sua obitus fuit ei quidam christianus hominibus quidem cognitus: deo vero manifestus. Hic cum didicisset quod beatus presbyter iustus fuisset duci. se ex eadem lege et christianus esse publice proclamavit. Mox et ipse ab officio communi pariter dato sibi prius pacis osculo cum beato felice decollatus est. Huius nomen quod christianus non inuenitur ad auctorem cum per modum appellauerunt: eo quod sancto martyri felici auctus sit ad coronam ipsius per confessionem fidei corona sit aucta: passi sunt autem tertio calendas septembris.

De sanctis Terentiano et Flacco marty.

Cap. cxxvi.

Terentianus episcopus et Flaccus martyres passi sunt tempore hadriani imperatoris apud civitatem tudertum sub letiano proconsole tuscie: qui terentianum apprehensus et sacrificare nolentem deosque demonia affirmantem: lapidibus etiam contumaci fecit. et cum idola ei oblata comminasset: et sacerdos idolorum in faciem suam corruisset: iussit proconsul scriptum in eculco lenari: et scorpionibus graviter cedi: ignemque ad latera eius percuti et pedibus contulcarum: ille vero dum rasset fecit linguam eius percuti et pedibus contulcarum: ille vero dum nihilominus christum disertam voce confiteretur: proconsul mutus efficitur: ac si eius non sancti lingua percussa fuisset: et annes manibus: quod loquam amiserat: post modicum exspiravit. Lucius quoque et sanctus unius eius assessores terentianum carceri mancipaverunt. Altera vero die cum duceretur ad forum occurrit ei flaccus idolorum sacerdos: qui ceteros effectus fuerat: sed divina revelatione monitus erat ut ad scriptum per lumen recuperando recursus haberet quem fecerat ad christum conversum baptizavit et illuminavit. Ambo igitur a militibus tenti sunt: et iuxta flumen secus murum civitatis decollati. id est. cal. septembris. Quorum corpora exuperantius presbyter et laurentius in somnis divinitus admonita sepe lectur octavo militario a civitate tuderto: in loco qui dicitur petroso.

De sancto Firmino episcopo

Cap. cxxvii.

Firminus episcopus ambianensis. qui ab habitu fluminis dictus. ipse civitatis oriundus filius fuit faustiani nobilissimi viri: qui in honore sancti firmini martyris filium suum firminum vocavit: de quo firmino martyre habet infra. vii. cal. octobris. Hic bone indolis puer etate precedente per incrementa virtutis crescentes: factus est episcopus civitatis qui populum verbo et exemplo in viam salutis direxit. et ab omni gentilitatis errore vitæ purgavit: atque supra se pulchrum sancti firmini martyris ecclesiam dei genitricis construxit: et consecravit: in qua dum in die sancto pasche celebraret: cellis apertis palmam sibi de superius illapsam aspexit: et ab eo die ab omni carnis iniquitate: sepultus in ecclesia supra dicta: cui successerunt sancti honoratus: de quo. xvi. calen. februarii. et salutus de quo. iij. idus ianuarij.

De sancto Felice presbytero et confessor

Cap. cxxviii.

Felix presbyter et confessor apud nolam civitatem campanie claruit: cuius pater hermas duos filios habens felices et hermiam substantiam suam soli felici dereliquit: hermiam vero etheredavit. Felix vero omnes facultates fratri dimisit: spiritu alibus disciplinis se dedit: qui sub sancto maximo nolano episcopo officium lectoris deinde exoriste gradum accepit. ac demum per altos ordines ad sacerdotij honorem pervenit. Cum autem christianorum persecutio desuisset: maximus episcopus iam senex ecclesiam suam felici presbytero commendavit: et ad montem desertam secessit: Lunus felix predicationi insisteret: a paganis detinetur et in carcere nudus vincula: atque testarum ei fragmina subternunt. Nocte vero ipsi divinitus lux effulsit: angelusque ei assistit: et de custodia ruptis catenis eduxit: atque ad regendum eius

episcopum ad montem transmissit. Quæ dum requisitus: felix tandem fame deficientem inuenit: et ex dolore tristis ingemuit: quia nec unde calefaceret senem algentez habebat: nec unde aleret fame deficientem videbat: cui christus mox orantibus subuenit: qui de spinosis sentibus media hyeme vinam produxit: cuius liquore super os sentis expressit: moxque ille resumptis faucibus respiravit. Et postquam alter in alterius amplexus ruit: felix femore in humeris suis tulit: et ad cellulam suam perduxit atque refecit. Et cum iterum progressus christum predicaret et gregem domini confortaret. gentiles armati: ut eum caperent domum eius circumdederunt. Qui egressus per medium illorum transiit: ita ut eum videntes non agnoscerent: ipsos quasi alium de felice interrogarent. Ad macerie ergo deserte locum declinavit: statimque aditum tela ut arena textit. ut nullus hominum illuc ingrediti posset: quis putaret quando vinus mulce imperium tremulum sinus aranee tele ferre non posset. Sed post abscissus hostium felix egressus ad domum cuiusdam vidue secreta: peruenit et apud ipsam aliquo tempore latitavit. Et dum ex nimia siccitate aestivo tempore in eius puteum aqua defecisset: orante sancto pluvia larga descendit: et puteum abundanter replevit. Sicque in eo ardorem fidei duplicavit: verum postquam ecclesie par reddita est confessor domini de latebris prodijt: et populum suum predicationis eloquio in domino confortavit. Qui deo gratias agebant quod ipsum quem extinctum putabant in persecutione conservasset. Cum autem maximus episcopus ad dominum migrasset: populum suum omnes felicem in episcopum elegerat: ille omnino episcopum recusavit: et quicumque presbyterum elegi fecit: sub quo et ipse presbyter meritis et vita laudabiliter vixit. et post longos agones in domino feliciter requievit pridie cal. septembris. Cuius corpus apud nolam tumulatus iacet: et signis irradet.

De sancto Paulino episcopo et martyre

Cap. cxxix.

Paulinus episcopus treverens. et martyr claruit tempore Constantij imperatoris. Qui tempore arriane infestationis a Constantio prefato ob fidem catholicam exilio relegatus: et usque ad mortem propter christi nomen hinc inde mutando exilia fatigatus tandem apud phrygiam defunctus beate passionis coronam percepit a domino pridie calen. septembris. Hæc adeo. in martyologio suo.

De sancto Aristide confessore.

Cap. cxi.

Aristides confessor claruit apud athenas sub hadriano imperatore. Qui philosophus eloquentissimus fuit: fide sapientiaque clarissimus: et christianæ religionis pietate imbutus. Hic hadriano principi librum apologeticum pro fidei nostre ratione conscripsit et obtulit: et quod christus solus esset deus etiam ipso imperatore inclytissime posuit: eo videlicet tempore quo quadratus vir in signis libellum similem eidem cesari presentavit. Qui et in eadem civitate diem extremum inclusit pridie calen. septembris. Hæc hieronymus in libro de viris illustribus.

De sancto Optato episcopo.

Cap. cxli.

Optatus episcopus milesitanus natione aphec claruit imperantibus valentino et valente augustis. Qui fidei pugil et ductor egregius aduersus donatiane partis calumniam libros. vi. edidit: in quibus donatistarum crimem falso in nos retorqueri asseruit. Qui et scititate et vita non infimus apud antihodorum pace quæruit pridie calen. septembris. Hæc hieronymus ubi supra.

Explicit liber septimus.

Incipit prologus libri octauus.

Octauus liber presentis catalogi continet gesta et passionem illorum sanctorum quorum festiuitates occurrunt infra tempus quo representat ecclesia preparationem filiorum qui fuerunt ipsius ecclesie conseruatores: quales fuerunt sancti prelores. Hoc autem tempus est a calen. septembris usque ad calen. octobris. Et hoc sub figura sanctorum iob: robie: esdre: iudith: et hester: quorum tunc gesta recolum: prelores patientia et scitatem denotant: qui in tribulatione positi: mundi carne et diaboli triumpharunt. Ad ipsos igitur ipsi festa per tractanda transiunt. Et notandum quod omnes iudices israel: qui fuerunt post moysen ante reges generales in catalogo sanctorum veteris testamenti in diuina scriptura connumerantur: et duorum ex ipsis solimodo: videlicet Josue filij nuni et gedeonis: festum in calen. septembris recolit: qui videlicet die ipsi ambo diuersis temporibus conuerunt: ut Hieronymus scribit: reliquorum autem predictorum sanctorum dies dormitionis necubi reperiuntur. Ideo ergo gratia duorum predictorum gesta etiam reliquorum iudicum: qui omnes sancti fuerunt in calen. septembris prescribere volui: ut gesta eorum quorum dies incertus habetur: historiis prolores quorum dies habetur: merito copularetur. Acta etiam quorundam aliorum eisdem iudicibus contemporaneorum: qui sunt festiuitates certos dies non habent: ut raab: caleph: et ruth: prefatis iudicibus historiis inserendo

Incipit liber Octauus a calen. septembris usque ad calen. octobris.

De sancto Josue propheta et duce.

Capitulum. i.

Josue propheta et dux populi israel filius nuni alio nomine dicitur iesu filius naue de tribu effraim moysi prophete: et eiusdem populi in ducatu successit: de quo dicitur in eius festo per diem non semper. Iste moyses defunctus cum populus esset ultra iordanem pertra hierico: loquente sibi domino mandauit populo ut pararet se ad transiendum iordanem. Ad istos duos exploratores de serchim in hiericho qui simulatores fatuitatis explorauerunt terram: et ad domum raab meretricis declinauerunt: quos illa abscondit a facie nuntiorum regis hiericho quentium eos: et per murum nocte dimisit: ut diceretur in eius legenda. Reuersus ergo exploratoribus ad iosue: tribus transactis diebus precepit iosue sacerdotibus: ut tollerent arcam dei et intrarent cum ea iordanem: omnem populum prederent. Cumque intrassent sacerdotes aqua quam penitus inuisibilis inuenierat: eo quod plus solito excreuisset: steterunt aque ascendentes ad istam montem itumescere usque ad locum qui dicitur sarathan inferioris. Non aque in mare mortui descenderunt: sicut siccato fluuio omnes populi perarent aluuium pertransiit. Tulitque iosue. xij. lapides de aluio in sicco: et alios. xij. de sicco in aluuium repositauit: in miraculi testimonium. Et cum transisset populus reuerse sunt aque ad locum suum. Deinde iosue filios populi: qui erant circuncisi: dei mandato circuncidi iussit in galgalis. Et fecerunt phase. xiiij. die mensis primi in campibus hiericho: et comederunt de fructibus terre: eo quod sibi manna defecisset: qui per desertum alim fuerat. Et annis. Post hec iosue mandauit arcam dei. xij. diebus circūduci circa muros hiericho: precedentiibus vii. sacerdotibus clangentibus. vii. tubis: omnes populo armato subsequente. Septimo vero die post septimam circūtionem: vociferantibus cunctis: muri hiericho funditus corruerunt: et intravit quisque populum qui pertra se erat et interfecerunt omnes viuentes in ea et combusserunt eam: et omnem suppellectilem eius: sola raab cum domo sua reseruata: mandauerat autem dominus per iosue vi ne mo aliquid de hiericho tolleretur: sed omnia velut anathemata igne consumerent. Achor autem filius carni de tribu iuda: latenter regulam auream et chlamydem coccineam cooperit auro et abscondit humo. Cum autem misisset iosue tria milia virore ad expugnandum ciuitatem hay percussus sunt a viris hay et cecide-

runt ex eis xxxvj. viri. Contristatusque iosue orauit ad dominum. Cum dominus respondit quod non esset cum populo donec manderet anathemata. Insuper hunc sortem nari. Josue autem omni populo congregato sortem misit. Et primo per tribus inuenit sortem tribus iude. Deinde per familias inuenit familiam zare: deinde per domos domum carni: deinde per capita caput achor. Qui confessus peccatum suum ab omni populo est lapidatus. et omnis domus eius interfecta: omnes substantia eius exusta. Quo facto iosue de mandato dei ascendit contra ciuitatem hay: prelores exercitum in insidiis collocante post ciuitatem. Cum reliqui vero pre ciuitatem aggressus esset. Et cum aliquandiu pugnassent populus cum iosue terga prentes: arte simularunt fugam. Rex autem hay cum omni populo egressus eos secutus est. Et cum eos longius traxissent ab urbe: surrexerunt: qui erant in insidiis: et ingressi ciuitatem nemine resistere cum ceciderunt: Josue vero retrocedente et insidiis ciuitatem ingressis: hostes ex utraque preclusi interfecti sunt. Disque populus iunctus in urbe occisus est. et ciuitas igne consumpta: omniaque bona ciuitatis populo in partem diuisa sunt. Rex etiam ciuitatis hay in patibulo suspensus interijt. Gabaonites vero videntes quod fecerat israel de duabus ciuitatibus. timuerunt valde et missis a iosue et populo nunciis interijt cum eis seductionibus filij israel iuramento confederati sunt. Et facti sunt gabaonites eorum serui lignorum cesores et aque portatores in perpetuum. Adonisedech autem rex hierusalem audiens gabaonitas confederatos filijs israel conuocatos secus quartuor regibus amor eorum obsedit gabaon. Quod audiens iosue collecto exercitu repente irrumpit super eos: et versi sunt in fugam per descensum bethoron. Ad istos deus gradine: et plures occidit grando quam gladius. Videns autem iosue solem descendentem ad occasum et lunam ascendentem timens ne beneficium noctis hostes euaderent: precepit soli contra gabaon et lune pertra vallem babilon: ne mouerentur. Steteruntque sol et luna spacio unius diei: nec fuit ante et postea tam longa dies. Tunc quinqs reges se absconderunt in spelunca maceda. Ad quorum custodiam iosue viros dimisit. Celsisque delectis. omnibus aduersariis: iosue quinqs reges producos in patibulis suspendit. Eodem quoque die percussit macedam in ore gladii: postea vero vastauit lebnam et lachin: eglon et hebron: et dabit et reuersus est ad castra in gagala. Gabin autem rex assor congregatis. xxiij. regibus cum turmis suis habentibus secum. ccc. milia armorum. et. ij. milia currum pugnavit cum iosue et populo israel: sed deuictus est. Gbin et omnes sui occisi preter eos qui se receperunt in vires et castra munitissima. Fecerant enim chananei plures munitiones perualidas a die qua audierant egressum israel de egypto aduersum eos: nec eas nisi longo tempore et graui labore obtinuerunt hebrei. Vastauit tamen iosue vniuersam circa regionem nulli erari parcentis aut sexuit: et ditatus est israel supra modum ex preda. Quintus autem annus iam transierat: et iosue transiit a galgalis locum tabernaculorum in silo: et illic transiit tabernaculum cum omni ornatu suo pro loco oportunitate. Et inde procedens in sichem constituit in monte ebal altare domino de lapidibus impolitis: offerens super illud holocaustum: scripsitque super eo deuteronomium: quod quidam intelligunt mandata deuteronomij: deinde redijt in silo. Post hec concessit Josue tribut iuda montana ad meridie: qui iam acqsiuerat: syndonem sorte tradidit. Effraizque concessit montana ad aquilonem: iter utriusque ponens dimidia tribum manasse. His tribus tamen commisit terram alij in castra manentibus: tuncque bellicose erant tuncque digniores. Sciebat enim iude regnum esse promissum et manasse et effraim benedixisse Jacob per beneficium ioseph patris eorum. Dedit autem effraim extra sortem agrum sichem quem dederat Jacob singuliter ioseph filio suo: et sepeliuit in eo ossa ioseph qui attrulerat de egypto. Ipse ei iosue effraim erat. Dedit etiam ca-

Ieph filio Iephone hebron i passidiez. z deuit terra a puelio
 Interu aut uocauit Iosue pplm i silo: z assumpsit de sin-
 gulis tribub⁹ tres viros ad pñderadū terrā: vt eā sorte di-
 uideret: deditq³ eis singulis. x. viros metiēdi peritos mā-
 dās ne scdm quātitatē terrā metirent⁹ s; scdm estimatio-
 nē felici⁹ terre. Qui circueuntes terrā z mensurātes septi-
 mo mense reuersi sūt ad eum in silo. Protectisq³ sortibus.
 Pñia sois iude egressa est. Scda symeonis. Tertia benia-
 min: q³ sois angustissima fuit ppter terre fertilitatē. Quar-
 ta effraim. Quinta medie tribui manasse. Sexta isachar.
 Septima zabulon. Octaua aser. Nonā neptalim. Ultima
 dan. Ruben aut z gad z dimidia alia trib⁹ manasse viuen-
 te moysē i sortē habuerant terrā galaad trans iordanem.
 S; z leuitis separauit. xlvij. ciuitates ad ihabitādū. Fi-
 lij aut ruben z gad z dimidia tribus manasse transiētes
 iordanē i locū sortis hereditat⁹ sue: edificauerūt iuxta io-
 danez ad tumulos altare mire magnitudinis: qd³ Iosue et
 alij q³ ctra iordanē erāt audiētes: voluerūt eos disperde-
 re z iurgere ptra eos: putātes q³ altare erexissent: vt sup
 eo victimas imolarent: qd³ nō licebat nisi sup altare taber-
 naculi. S; pñcios suos eisdē missos iuenerūt: q³ altare
 fecissent: nō i sacrificiū s; i testimoniū ne videret⁹ alt⁹ ppl⁹:
 eo q³ trans iordanē eēt ex loco diuersus. Et sic iuenerūt
 eos rectā hīe itentioēz ad dñm: retēti sunt z laudauerūt
 eos. Cū at Iosue vna cū pplō itex in silo pgregato cum
 dñō sed⁹ inisset: oiaq³ recte disposuisset: cū esset ānoz. cx.
 i pace redeūt. Hāz ānoz. xliij. accessit ad moysen: z xl.
 ānis eidē i deserto fuit z sic p ānos. xxvj. pplm rexit: q³ z
 i dñō obdormiuit cal. septēbris: z sepult⁹ ē in tārathsara:
 q³ sita ē in mōte effraim. Hic em vti vtr scitissim⁹ ecclesiasti-
 ci. xlvj. c. z. ij. mach. ij. ca. iter veteris testamēti scdōs specta-
 li laude pdicā: z in alijs plerisq³ diuine scripture loc⁹ cō-
 mēdat. Hec de libro Iosue: z ex chronicis Ioseph⁹ z Hiero-
 nymi: z petri comestoris: atq³ guilelmi.

De scro Caleph

Cap. ij.

Caleph fil⁹ Iephone de tribu iuda vir scit⁹: q³
 ecclesiastici. xlvj. ca. z. ij. mach. ij. Inter scdōs pñ-
 sci tps cōnumera⁹. Hic fuit vn⁹ ex. xij. explo-
 ratorib⁹: q³ moyses de deserto pharā misit ad
 explorādū terrā pmissiois. Qui vna cū Iosue
 filio nun de tribu effraim pplm rediēs pfontauit: vt ad ter-
 ram pgerent obtinēdā. Leter⁹ pauore formidātib⁹: z fili-
 os israel deterrētib⁹. Et murrāte oī pplō. Iurauit do-
 min⁹ q³ nō illoz q³ ex egypto egressi fuerāt a. xx. annis su-
 pia ad terrā ipaz itotrent: pter duos pñominatos viros
 caleph: vicē z Iosue. Ad z ita pigit pplō in deserto. xl. ānis
 morā trahēte: donec oīs natio illa mortua ē. Propter hoc
 meritū caleph nō solū meruit reuāri: vt ad terrā intraret
 pmissaz: s; i hebron possessioēz specialē obtinuit. In quas
 ascēdēs tres filios enach pcussit. Et citatem dabit q³ pus
 vocabat cariathepher. i. ciuitas isachar obsedit. Quā cū iue-
 nisset munitā pmissit: vt q³ pus eā caper daret ei filiā suam
 i vxorē. Et accepit eā othoniel fil⁹ centes frat⁹ caleph vi-
 nor q³ z p⁹ Iosue pñ⁹ iudex fuit i isrl. Cui caleph natā axan
 i pūgē dedit z vbe i possessioēz cū agr⁹ irriguis ab vtraq³
 pte. Et post mltos annos caleph in senectute bona quie-
 uit z sepult⁹ est in hebron. Hec vñ supra.

De sancta Raab meretrice.

Cap. iij.

Raab meretrix cui⁹ scititas Jacobi epla scdō.
 ca. z ad heb⁹. xj. cōmemorat inūcro scdāz mu-
 licz veteris testa. ex ipō euāgelio Mat. i. c.
 cōmemorat. Ad hui⁹ domū declinarūt vespere
 duo exploratores q³ Iosue misit ad pñderā-
 dū ciuitatē hiericho: vt supra dictū est in gest⁹ Iosue. Hec
 erat meretrix: ad quā pñdenti⁹: qñ ad miscēdū secū: explo-
 ratores igredi potuerūt: domusq³ ei⁹ iuncta erat muro et

porte ciuitat⁹. Cū aut rex hiericho de missis exploratoib⁹
 b⁹ audisset: z q³ igressi essent domū raab cōperisset: misit
 ad eā vt eos educeret. Que abscondit eos i stipula lini quā
 siccabat supra murū mētiēs eos egressos dū clāderetur
 porta. Dixitq³ nūcijs vt eos p viā iordanis psequerent. Tūc
 ascēdēs ad exploratores: narrauit q³ dixerat nūcijs regis
 petēs ab eis vt qñ de⁹ traderet eis hiericho capiēdā pfer-
 uarēt eā. Ad exploratores mlieri pñmiserūt cū iuramēto.
 Tūc dimisit eos mlier de fenestra p murū euz fume cocci-
 nco. Deditq³ eis signū funē ipm i fenestra ligatū: vt cū ca-
 peret ciuitas ex signo ppl⁹ cognosceret domū illā. cē fūā
 dā. Et dimissi nūci ad Iosue redierūt: z ei q³ gesta fuerant:
 narrauerūt Iosue pñ⁹ z maiores ppl⁹ pmissioēz explorato-
 rū ratā habuerūt: vñ z capta hiericho atq³ deleta: sola do-
 m⁹ raab cū oib⁹ suis itromissis pñuata ē. Quā pcessu tem-
 poris salomō pñcps trib⁹ iude duxit i vxorē: ex qua genu-
 it booz: z ex q³ dei filius fm carnē est ppagatus. Et hec in
 coloniam iudeoz transiens laudabili fine quieuit.

De scro othoniel iudice.

Cap. liij.

Othoniel iudex fil⁹ centes frat⁹ caleph supra
 dicti de tribu iuda: pñ⁹ post Iosue i israel iu-
 dicauit. Hā cū Iosue mortua surrexissent alij i
 filijs israel: q³ nō viderant pñtes dñi: q³ fecer-
 rat i dieb⁹ moysi z Iosue: fecerūt malū i pñpe-
 ctu dñi: z fuerūt baal z ashtaroth: z dñs terre pñtraxerūtq³
 cōiugia cū alienigenis. Quamobīe idignata diuinitas nō
 deleuit gētes de medio eoz: vt essent eis i aculei z laborē.
 Tradiditq³ eos deus i man⁹ chusanrasathaz regis me-
 sopotamie z syrie: seruiērūtq³ ei. vij. ānis: et clamauerunt
 ad dñm: q³ suscitauit eis liberatōrē othonielem: z fuit dñs
 cū eo: z pugnavit. aduers⁹ chusanrasathaim: z oppōit euz:
 z liberauit pplm. Quicuitq³ terra p annos. xl. qbus otho-
 niel iudicauit pplm. Et mortu⁹ ē othoniel in pace

De sancto hatoth iudice.

Cap. v.

Hatoth fil⁹ gerra filij gemini de tribu effrai fm
 guilelmi: scdm vero comestorē de tribu bent-
 amin: secūdus iudex post Iosue i israel iudica-
 uit: mortuo em othoniele eglon rex moab ad-
 iūct⁹ sibi filijs amon z amalech: transiens ior-
 danez pcussit filios isrl: z posuit ydola sua in galgalis: vbi
 solebat esse tabernaculū: fecitq³ sibi domū in vbe palmar.
 i. hiericho: z seruterūt ei filij israel. xvij. annis. z clamaue-
 rūt ad dominū qui suscitauit eis hatoth: qui vtraq³ manu
 pio dextera vtebatur. Adiferūtq³ filij israel munera eglon
 regi per manū hatoth qui fecit sibi gladiū ancipitem lō-
 gitudinis palme vnus manus z accinctus est eo in femo-
 re subter clamydē. Erat autē eglon crassus nimis. Cūq³
 obtulisset ei munera z discessisset ab eo cū socijs: reuersus
 iterū solus ait ad regem: q³ verbū haberet ei secreto expli-
 plicandū. Egressisq³ omnib⁹ qui cum rege erant extendit
 hatoth manū sinistrā: z tulit siccā de dextro femore: z in-
 fixit in ventrem ei⁹: nec eduxit eam: sed dimisit in corpore
 clausisq³ hostijs p posticū egressus fugit. Serui vero re-
 gis post longā morā intrantes inuenerunt regem mortuū
 iacentē. Venitq³ hatoth in sarath z insonuit buccina i mō-
 te effraim z cōgregat⁹ israel: descēderūt cū eo ad iordanē:
 z volentes transire moabitas pcusserunt ex eis decem mi-
 lia: z humiliatus est moab sub manu israel. Et quicuit ter-
 ra. lāxxx. nīs: qbus hatoth iudicauit: q³ z in pace mortu⁹
 est fener: z post hec de philisteis volentibus intrare israel
 quidā sangar occidit ex eis sex centos vomere vno: nec rñ
 inter iudices computatur q³ eodem anno vitam finivit.

De sancta Delboia pphetissa

Cap. vij.

Delboia pphetissa detribu effraim et vir eius barach siue laphidoth de neptali tertio post iosue i israel iudicauerunt. Cum enim post mortem huius filij israel fecissent malum in conspectu domini tradidit eos dominus in manum sabin regis chanaan: qui regnabat in aser: et habuit quedam sifara ducem exercitus sui. Ipse autem habitabat in aseroth gentium: qui opprimebat filios israel per annos viginti et clamauerunt ad dominum. Erat autem delboia pphetissa: qui habitabat in monte effraim sub palma: et ascendebar ad eam filij israel ad querendum iudicium. Que virum suum aduocans ex precepto domini dixit ei ut duceret exercitum in monte thabor: propterea sifara ducem exercitus sabin: qui assumpsit pugnatorem decem milibus de neptalim et zabulon cum ipsa delboia iuit in monte thabor. Sifara vero exercitum congregauit ad torrentem cison. CCC. milia armatorum. Descendentes barach de monte cum suis stante delboia in monte ad oronem: prerruit dominus multitudinem sifare vento gradine nixue et pluuia: qui cadebat in facies eorum: ut arcus et fundibule inutiliter fierent et plurimi de equis et curribus excussi pretebant. Sicque conuerso in fugam exercitus sifare: ipse de curru exiliens fugit ad domum cuiusdam mulieris nomine iabel: qui habitabat in valle sena iuxta cedes qui fugientes rogantes: ut ipse celaret suscipit: perterriti poculum dedit lac: ut guttur obdormiret. Dormienti pro clauis percussit malleo per vtriusque tempus immissit: in terram perfecit: et barach post paululum ventum ostendit. Barach vero exercitum ducens usque ad absoi obuui sibi regem iabin iter fecit: et ciuitates euerit. Et sic quoniam terra hebreorum per annos quadraginta: quibus iudicauerunt delboia cum viro suo barach: qui et in pace sepulti quiescebat in terra effraim.

De sancto Gedeone iudice

Cap. vii.

Gedeon iudex filius Joas de tribu manasse: quibus post iosue filios israel iudicauit. Cum enim israel in conspectu domini deliquisset: tradidit eos deus in manu madian septem annis. Quibus clamassent ad dominum. Venit angelus domini: et sedit super quercum erat in effra. Ad eum autem pertinebat ad ioas patrem gedeonis. Gedeon autem timens aduentum hostium: excutiebatur frumenta in torculari ut haberet viaticum ad fugam. Que angelus salutauit: ipsumque ex parte dei misit: ut periret madian. Quibus gedeon hedum corisset: posuit carnes et azymos panes coram angelo: qui tetigit ea summate fuge quam tenebat: et ascendens ignis de petra omnia consumpsit: et angelus euauit. Timensque valde gedeoni dominus appropinquante madian: ut aram baal quam pater suus erexerat destrueret: et lucum qui erat circa eam succideret: et domino deo taurum septem annos imolaret. Gedeon vero timens patrem et ciues nocte omnia complens cum. x. ex seruis suis. inde ductus est hierobaal quasi fortitudo baal: qui fortis propter eum fuit. Quibus gedeon congregasset de tribus manasse aser zabulon et neptalim. xxxij. milia viros: petijt a domino signum victoriae in vellere in area posito: si nocte illa vellus compleretur: area sicca remanente: et factum est ita. Sequenti nocte petijt signum in contrarium: ut area roret: et vellus siccum esset: quod factum est. Venit autem gedeon cum suis ad fontem anad et de mandato dei omnes fortimidosos licentiauit et reuersi de populo. xxxij. milia: et tantum decem milia remanserunt. Adhuc gedeon mandato dei populum duxit ad aquas: et omnes lambentes aquam ligna et manu sicut canes assumpsit tanquam magnanimos: relique aquam ore sumentes ut delitiosos dimisit: et inuenit sunt cum gedeone tantum CCC. viri. in quibus dominus predestinavit se traditurum madian in manu gedeonis ne forte multitudo sibi superbe victoria ascriberet quibus assumptis cibariis per numero et totidem tubis gedeon ad certamen peruenit. Eadem nocte gedeon cum solo puero descendens ad castra madian: audiuit duos vigiles secum loquentes vniquemque narrante quod vidisset somnium: panem vicem hordeaceum in castra madian descendente: et ea subuertente.

Alii vero ipsum somnium interpretantem quod panis hordei esset gladius gedeonis: qui visus inter filios israel reputabatur: in cuius manu deus castra madian tradidisset. Hic auditis gedeon animosior effectus tulit trecentos viros et in decem xris eorum posuit tubas: et in sinistris lagenas vacuas: et in medio lagenas lapides et ingressi per gyrum in tres partes visi circa hostium castra in vigilia noctis medie fregerunt hydrias et lampades in sinistris tenentes clamabant tubis: quibus omnibus sonitus terribilis audiebatur. Quo subito excitati hostes et turbati: nec se cognoscere inuicem mutuis vulneribus se cedebant. Alii in fugam peruersi usque berseba. Alii autem qui ex. x. milibus remanserant eo persequerant. Effraim quoque descendit in occursum fugientium: et occupauit iordanem et occidit duos reges madian oreb et petra quadam: et zeb in torculari: et portauit effraim capita regum ad gedeon. Transiit quoque gedeon iordanem cum. xx. viris. zabee autem et salmana in valle quiescebant: nihil aduersus suspicantes. xv. tamen de suo exercitu cecis. Gedeon autem repente irruit super eos et turbato exercitu eorum duos reges comprehensus occidit. Et reuersus est cum victoria magna. Et cum populus cum vellet dominum postulare noluit gedeon: sed solideo gratias attribuens dominum super israel dominatorem esse dixit. Ipse autem per. xl. annos populum iudicauit: quibus terra quiescit. Et dormiuit gedeon in senectute bona cal. septembris. Et sepultus est in sepulchro patris sui in effra. Post cuius mortem abi milech et sibi spurius occidit. Ixx. filios legitimos gedeonis: et dolo atque tyrannide occupauit regnum israel. Solusque ex omnibus iudicibus se regem nominari fecit qui et pugnas aduersus vibem sichem oppressus a muliere quam fragmen mole de muro percussit: pessima interijt morte. Ideo et nomen eius de cathalago iudicum scriptum deletum est propter fratricidium et tyrannidis crimine.

De sancto Thola iudice.

Cap. viij.

Thola iudex filius suha de tribu issachar: quintus post iosue filius israel: qui dicauit annis. xxxij. Qui licet nihil notabile fecisse legatur: iter scriptum tamen iudices connumeratur. in cuius tempore populus hebreorum pace fructum esse credendum est: eo quod scriptura nullius belli mentionem facit. Et fuit mansio thola in oppido sancti vibi et quiescens in pace sepultus est.

De sancto Jahir iudice.

Cap. ix.

Jahir galaadites iudex septimus post iosue iudicauit israel annis. xxiij. hic habuit. xx. filios fecit principes triginta ciuitatum: quas nomine suo vocauit huiusmodi iahir. i. oppida iahir. In cuius tempore terra israel pace gaudebat: nec leguntur hebrei ab aliqua natione persecutionem perulisse. Et quia etiam iustitias iudicis argui potest: qui feliciter populum gubernans ad scelera consuetudine rueri non permittebat: qui et in pace sepultus est.

De sancto Iepthe iudice

Cap. x.

Iepthe galaadites iudex septimus post iosue iudicauit israel. Cum enim filij israel post mortem iahir fuissent dominus gentium tradidit eos dominus in manum philistinorum et amonitarum: et afflicti sunt vehementer. xvij. annis. Qui clamauerunt ad dominum et precerunt idola de finibus suis. et voluit dominus super miseriam eorum: fuit eo tempore iepthe galaadites vir fortissimus pugnator: sed filius meretricis. Hic habuit uxorem de Balad de qua suscepit filios: qui adulti patrem suum tanquam spurium elecerunt. Et abiit in terram thob. Et congregauit inopes et latrocinantes: et factus est eorum princeps. Tunc oppressi maiores natu israel descendunt ad eum: et ipsum in principem elegerunt ut pugnaret pro eis contra amonitas. Et ascendens cum eis in masphat factus est iudex in populo. Missusque nuncios ad regem amon: ut exiret de terra sua: illos exire nolente: egressus est iepthe ad pugnam cum exercitu suo: vultusque domino: ut si victor rediret quicunque pro deo suo sibi occurreret eius in holocaustum domino.

meret. Et percussit sephthe amonitas plaga magna et humilauit eos. reuertenti autem in masphar: occurrit ei vnigenita filia cum tympanis et cholis. Quia visa tristat⁹ est ad mortem: eo quod ex voto ipsam domino necesse haberet. Filia vero in nullo doluit: propter victoriam patris: sed tunc duos menses inducias petiit: ut plageret virginatē suā cum sodalibus suis. et post quod voluerat impleuit. Fuit tunc et mulier⁹ iuouēdo et ipsi⁹ soluendo: quia obrulit holocaustum nec legitimū nec deo charū. Potuit tamen an votū esse bonus: quia irruit spiritus domini super eam et etiam post votū: quia et apertus ponit eam in catalogo sanctorum in epistola ad hebreos. Quidam autem eam excusantes dicunt illam familiari consilio spiritus sancti fecisse: sicut et sampson quod semetipsum occidit. Iudicauit autem sephthe israel. vii. annis: et quiescit in pace: et sepulcrus est in ciuitate sua sebeth: quod est in gladiā. Hic ab etate moysi vsque ad septimum aetate supputari annos trecentos exclusis annis. xvij. afflictionis quod precefferat.

De sancto Abesam iudice.

Cap. xj.

Abesam vltimū bertheleemita de tribu iuda iudex. vij. post ioseph iudicauit israel. vij. annis. Qui et populum domini in pace rexit: creditur quia nec ei⁹ tunc aliquid belli in scriptura mentio habetur. Qui et quiescit in pace et sepulcrus est in berthelem ciuitate sua.

De sancto Hailno iudice.

Cap. xij.

Hailon zabulonites iudex nonus post ioseph iudicauit filios israel. x. annis. Qui et pacē omni sue vite tempe habuisse putandus est: quia neque cum illa natione discordiā habuerit expressum reperit. Et hic quiescit in pace in ciuitate sua.

Sepultus est cum patribus suis.

De sancto Abdon iudice.

Cap. xij.

Abdon iudex de ciuitate thecue que est in tribu ephraim decimus post ioseph iudicauit in israel. vij. annis. Sub quo etiam terra hebreorum in pace quiescit: eo quod sub his partibus tribus iudicibus israel a domino non recessit. Et hic in pace dormiens in sepulchro paterno sepultus est in oppido thecue ex quo fuerat oriundus.

De sancto Sampson iudice.

Cap. xij.

Sampson iudex de tribu dan undecimus post ioseph iudicauit israel. Cum enim filius israel coram deo peccasset: tradidit eos in manus philistinorum. xl. annis: a qua seruitute hoc modo liberati sunt. Vir quidam de stirpe dan nomine manue: habebat vxorem pulchram sed sterilem. Cui sepe oranti angelus in agro apparuit: et natuscitur ex ea filius nuntiavit. Manue adans ne quid ultra comederet aut biberet nisi iuxta legem nazareorum. nam et puerum nazareū futurū predixit. qui et israel liberaret. Et cum hoc oia viro nuntiasset: et ille viri zelotypia ductus angelū aliquem inueniem suspicatus esset: orationibus ambobus angelus iterū apparuit: et predicta quod dixerat coniungi manue replicauit. Attulitque manue hedum et panes agelo ut comederet: iussu angelī hec domino in sacrificiū obrulit: et angelus ascēdens in flamma disparuit. Natus autem filium vocauerunt sampson. i. robustum creuitque puer cito: et iam futurus propheta pnosceret cepitque spiritus domini esse in illo in castris dan. i. in exercitu tribus sue. Cui autem adoleuisset sampson: descendit in thānat: ut videret solēnitatē quod ibi fiebat et visam virginē philistinorum: cepitque: quā tunc dudum pentibus remitteretur accepti vxorē. Hlebāt enim pentes quod filia alienigeni in coniugium sumeret: nescientes quod res fieret domino. Cūque descendere: cum eo appuit catulus leonis in vineis oppidi quem sampson in spiritu domini: nihil in manibus habēs dilacerauit quasi hedum: nec huius pentibus indicauit. Desponsataque vxorē cū descendere: ut acciperet eā: vidit cedauer leonis: cuius ore mellificauerāt apes: de quo melle sampson comedit: et dedit parētibus ac vxori. Amētes autem philistei robur sampsonis: de-

derunt ei in nuptiis. xxx. iuuenes robustos sermone quidem foculos opere vero custodes: ne quid forte committeret crescere ciborum satietate. Proposuit autem sampson focis pbleuma quod si infra. vij. dies solueret daret eis. xxx. vestes: in autem ecōtra ipsi sampson ad totidem vestes tenerent. Fuit autem huius pbleuma. De comedere exiit cibus: de forti egressa est dulcedo. Qui cum pbleuma nescirent soluere: ad eorum instantiā sponsa sampsonis ei blandita: didicit ab eo puerbū expositionē: quam et focis indicauit: qui in die. vij. sampson pbleuma soluerunt de leone et melle in ore eius inuenito. Sampson ergo descendens ascalonē percussit. xxx. viros et vestes eorum ablatas dedit p nubis suis. Et irat⁹ sampson ex huius vxorē: venit ad domū suam quā nupsit viro de p nubis suis. Post dies aliquot rediēs sampson in thānat: inuenit coniugē alteri viro nuptam: et indignat⁹ est valde cui cū par fororē illius pulchriorē loco ipsius tradere vellet: noluit sampson: sed pestatus est ptra populum philistinorum: ut faceret eis mala: et cepit trecentas vulpes et vinxit caudas caudis: et faces ligauit in medio: quod igne succendens misit in segetes philistinorum: omnesque igne consumpsit: ita est ut vineas et oliveta icēderet. Quod philistei audientes op⁹ fuisse sampsonis: vxorē ei⁹ et pentes obusserūt tanquā huius mali auctores. Percussitque iterū sampson philisteos plaga magis: quod ascēderūt ad terrā iuda ut caperēt eum: Ascēderetque viri iuda ad sampsonē redarguebāt eum: quia ipsi⁹ occasiōe philistei eos ascēderet: ut bellaret aduersus populum sampson autē pus recepto sacro ab eis ne se occideret permisit se ligari spiritu domini tacitus a viris iuda: et duci ad philisteos: ut sic in eos gū⁹ vltiōem expeteret. Qui cum traheret irru it spiritus domini in eum et dissoluta sunt ei⁹ vincula quā stupra ad ignē. Tollēsque mandibulā asini tacentē in terra iterfecit ea mille viros alios in fugā pueris: et cū p labore siti deficeret clamauit ad dominum: et aperit dominus molarē dentē maxillę et egressa est aqua: quod hauri⁹ sampson refecit: et vocatus est nomen loci fons in uocā⁹ de maxilla. Post hec sampson iuit ad gazā ciuitatis philistinorum: et ingressus est ad milerē meretricē: quod cognito philistei posuerūt custodes ad portā citatis: ut mane cōphēderet. Sampson vero nocte media surgens tulit ambas ferreas fores cū postibus et seris: et in humeris portauit vsque ad p⁹ice mōtis. Deinde amauit validā in monte soareth quā satrape philistinorum iduxerūt p⁹io pmissio: ut disceret a sampsonē: quod vires ei⁹ p⁹stiterent: quod ei illudens dixit quod si. vij. neruticis funibus humeribus ligat⁹ eēt: infirm⁹ ut alij homines fieret. Cūque validā ipm dormire ligasset philisteis ap⁹ se latētib⁹ excitat⁹ ille rupit vincula quā stupra. Idipsum secūdo de. vij. nouis funibus. Cūque aut tertio. vij. crines capit⁹ ei⁹ circūligatos licio clauo tre affixisset: excitat⁹ sampson extraxit clauū cū crinibus et licio. Cū autē istaret ei validā et ad mortē deficere videret: ut ei p⁹itarē paderet. Sampson p⁹essus est se nazareū eē ab infantia domino p⁹secratū et quod si caput ei⁹ rasus foret fortitudo ab eo discederet. Tūc validā vocat⁹ philisteis sampsonē sup gēnuū suū dormitē p⁹ tonfoiē radi fecit: et recessit statim p⁹us ei⁹ ab eo. Quē renētes philistei eruerūt oculos ei⁹ ap⁹ gazā vincitū: in carcere ad verisus molere fecerūt. Coegerūtque eum tacere cū mlieri b⁹ robusti v⁹oleūt hebrei: ut ex eo robustā plē susciperēt. Procedente tūc cū capilli ei⁹ renasci cepissent: et philistei in tēplo dagon solēne p⁹uiniū in die festo eorum celebrarent adduc⁹ e sampson: ut ante eos luderet: et ipsi ei illuderent: quod stāt inter duas colūnas: quibus domus innitebat appiehe dit vtrāque manibus et sup oēs irruit: et ipse mortu⁹ est: et multo plures occidit moriens quā viuis occiderat: nam preter cōiuvantes quasi tria milli vtriusque sexus couenerant: qui de tecto spectabant: qui sepultus est in sepulchro patris suum inter Saraa et eschol. Et iudicauit israel viginti annis. Non autem alit⁹ excusatur: ut ait Augustinus quod se

ipm cū hostib⁹ ruinā dom⁹ oppōit: nisi qī spūs hoc letant
iusserat: qui per illū miracula faciebat. Hābuit enim forti
tudine non de natura s; de gratia.

¶ De scā Ruth vidua

Cap. xv.

Ruth vidua de regē moab in diebus iudicū
claruit. Quā sancta fuisse pbat nō solam iose
phus qui hoc testat: sed etiā qī liber eius spe
cialis hystorie inter sacre pagine volumina cō
numerat. Elimelech enī de bethleem effra
te cum hoemī vxore sua maalon z cheleon liber⁹ suis cum fa
cta esset fames in terra israel: abiit i regē moabitidem
vt pascere ibi. Quo mortuo filij ei⁹ duxerunt vxores de
moab: ophā z ruth. Et mortui sunt ambo sine ple. Hoemī
vero vidua z filij oibata cū redire vellent in terrā suā: fa
cta fertilitate comitabant eā nurus sue. Quas cum licen
tiasset ophā quidē reuersa remansit. Ruth vero oīno cū
focu abire voluit. Et venerūt in bethleem que prius effra
ta dicebat: tempe quo pīmū hoidea merebant. Erat autē
ibi vir potens z diues noīe booz consanguine⁹ elimelech.
Intrauitq; ruth agrū booz de mandato socrus z collige
bat spicas post merentes. Booz vero agrū ingressus cum
audisset q̄ esset puella compatiens ei mandauit ne ad alte
rius agrū accederet: s; hora vespēdi cum messorib⁹ suis
comederet. Precepitq; merentibus vt de industria spicas
dimitterent: quas illa sine rubore colligere possent. Reuer
saq; sero ad focū z positans hoīdē qd colligerat ei oīa
nūciavit. Cui socrus dixit q̄ booz ppinquus eius erat.
Idipm fecit ruth diebus sequētib⁹ vsq; ad aree ventila
tionem. Cū autē in ventilando aream booz iuxta mores
patrū cōsiliū faceret seruis et messoribus suis. Ruth de
socrus consilio lora z cultis vestibus induta ascendit cum
alijs in aream latenter. Et cū sero booz obdormisset pie
cit se ad pedes ei⁹ q̄ media nocte excitatus expauit vidēs
puellā z quesitū que esset. Que rñdit se esse ruth relicta
z ppinqui sui: q̄ ideo venerat vt eam liberis carente in cō
iugē sumeret: put ex lege tenebat cū ipse booz vxore caret:
booz vero rñdit aliū esse magis ppinquū q̄ pīmo de con
iugio requiri deberet. Quod si renueret ipse postmodū eam
libenter acciperet. Et cū diluculo surrexisset: ipseuit pal
liū ruth hoīdē: eāq; segete onustā fmpit ad focū. Abāe
vero booz pgregatis senioribus ciuitat; interrogauit pro
pīnquiorē illū elimelech an agrum venalem ppinqui sui
emere vellent z relicta eius accipere: cui tanq; pīnquior
ri pīdica scdm legem debebat; an sibi minus ppinquo ius
suū cedere. Qui ei libenter cedere velle dixit. Sicq; booz
diuino nutu ruth cepit i vxorē. Et q̄ genuit obed: qui fuit
pater isai patrū dauit. Ruth autē scā z pudica sanctita
teq; famosa apud bethleem in pace quieuit. Hec oīa ex li
bris iudicū ruth: z ex chionis iosephi z hieronymi: petri
q; comestons: nec nō ex chionis guilelmi.

¶ De scā Anna pphetissa.

Cap. xv.

Ana pphetissa filia phanuel de tribu aser: cu
ius sanctitatē euangelicus pōit sermo luce. ij.
tempore quo chīs fuit ad templū presentat⁹
ibidē se repperit z eadē hora supuentens mul
ta de illo ppherauit: oib⁹ qui expectabāt redē
ptionē israel. Hec enī vixerat cū viro suo annis. vij. a pgti
nitāte sua. Et permāsit i viduitate vsq; ad annos. lxxiij.
etatis sue: que nunq; detēplo discessit: sed i oīone die no
crūq; permāsit z in bona senectute in pace quieuit. Se
pulta iuxta templū domini i hierusalē calen. septembus.

¶ De sancto pisco discipulo.

Cap. xv.

Discipulus fuit vnus ex antiquis disci
pulis chī: licz inter nomia. lxxij. discipulorū: qui
a dorothēo abbate pscripti sunt nō reperiuntur.
Hic enī ille paterfamilias fuisse asserit in cuius

domo chīs pascha sibi parari fecit: z in eius cenaculo cū
discipulis discubuit: z eorū pedes lauit: vt damianus. Hic
post ascensionē domini veniens romā cum aplo pētro in
partib⁹ campanie euangelū predicauit. Qui z apd capu
am via aquaria deposuit. ē. cal. septēbris. vt dicit. ado.

¶ De sancto Egidio abbate.

Capitulum. xvij.

Egidius abbas apud arelate. oppidū prouincie
flouit tempore caroli impatoris. Hic athenien
natiōe regia stirpe pgenit⁹: patre theodoro ma
tre pelagia sacrisq; litteris eruditus est a pueri
libus annis. Qui duz quadā die ad eccliam per
geret: egro cuidam in platea iacenti et elemosynam peten
ti tunicam suā tribuit qua indutus mor sanitatē recepit.
Parentibus vero suis defunctis patrimonij sui chīm fecit
heredem. ¶ Die quodā dū ab ecclia rediret obutū habu
it virū a serpente psum: sed oīone fusa ab eo pīnus vi
rus fugauit. Demoniacū quendā die dñico i ecclia cō
sistēte z cūctos clamorib⁹ pīrurbantē. Egidius orans ab
limūdo spū pīnuo liberauit. Cū autē per totāz greciā ip⁹
fama crederet: ipse hūani fauoris vitā periculū clam līt
maris petijt vt ad partes alias se transferret. Accipiesq;
nautas maris tempestate piclitantes facta oīone tempe
starem sedauit. Applicantes q; nautas gratias ei⁹ meritis
eggrūt z q̄ cū secū gratis veherent pīuenerunt. Et cum ad
quadā insulā post dies quatuor appulissent: virum dei
ibidē cellula repertū egidius adiit: et cū ipso in die laudi
bus triduo mās: deinde vale dices cū nautis abscellit. Cū
g arelatū venisset: z biennio cū scro cesareo eiusdem vrbis
epo mansisset z ibidē quēdam q̄ per triēnium feblicitauer
rat a febibus liberasset: eremū cupiens clā discessit: z rho
dano transito secus ripam guardonis apd veredemū he
remitā scīssimū dudum fuit: vbi sterilitatem terre suis
meritis fugauit: z infirmū quēdā ei delatū veredemū ab
sente sanauit. ¶ Deinde famā humanā fugiēs relicto ve
redemū interiorē eremūz penetrauit: vbi vicz rhodanus
in mare defluit: q̄ locus septimania vocat⁹ vbi antrū spūs
oblitū z fontē inueniēs ceruā sibi diuinitus preparatā
nutricē habuit: q̄ certis horis lactis et alimoniam triēnio
pīuit. Cū autē ibidē regis famuli venarent: ceteris seris
pīemptus ceruā cū canib⁹ insequunt⁹: quib⁹ dū fugat ad
pedes sui confugit alūni. Ille vero admirās cur pīeter so
litū sic mugiret: exigēs z venatores audiēs dñm p ceruā
oroauit. Canes at intra tactū lapidis appropinqre min
me audientes cū nimio latratu ad venatores redibāt. No
ctē supuentēte domū reuersi sūt: z sequēti die retrocedēs
casso labore iterū redierūt. Ad rex audiēs cū multitudi
ne venatorū assumpto epō ad locū accessit. Sed cū canes
vt pulis accedere nō auderēt: locū vepū densitate inac
cessibilē gyrū circūderunt. Annus autē incaute sagittat⁹
dirigēs vt in ceruā emitteret. Viro dei orātū p ceruā gra
ue vulnus infixit. Abilites autē semitā ferro aperientes ad
speluncā veniūt z senē venerādū in habitu monachali cō
spiciūt: ceruāz q; ad ei⁹ pedes pīcumbentem repertūt. Ad
quē soli rex z ep⁹ pedes adēunt z quis esset interrogātes
omne vitā eo narrāte comperiūt. Qui dū p vulnere ei illa
to veniā postulassent: z medicos p ipso sanādo pīmissent:
ac munera obrulissent: ipse nec medicināz adhiberi voluit
nec ad mīera eorū respexit: qn poti⁹ dñm orauit: vt qd diu
viueret ipm vulnus ppetuo sustineret. Sed cum rex ipm
frequenter visitaret: z pabulū salutis ab eo reciperet: imō
sas ei diuitias obrulit: quas serū recipere recusauit: vt tñ
de ipis monasteriū fabricaret admonuit. Ad quidē rex
p oīa pfectis: ipm cō nob⁹ egid⁹ licz diu renitens tandē
infra regis instātia regiminis curā suscepit. Et pcessu tē
poris ad sacerdotij dignitatē puenit. ¶ Huius famā rex
carolus audiēs vt ad se veniret precibus multis obtinuit.

Qui veniens aureliam in basilica sancte crucis energumini liberavit: deinde veniens ad regem ipsum rex reuerentem cepit: inter cetera salutis colloquia rex ipsum rogavit ut pro se ad deum oraret: eo quod per ipsum quiddam enorme commisisset: quod nulli unquam nec ipsi sancto profiteri auderet. Sequenti ergo die egidius celebrans pro rege oravit et primo angelus eidem apparuit: quod cedula in altari deposita in qua scriptum erat Rogas petrum: si de eo peniteret egidij precibus iam dimissum. Addebatur quod ibidem quod si quis pro aliquo peccato egidij inuocaret: si tamen ab eo desisteret sibi dimissus non dubitaret. Ob lata igitur regi cedula ille de peccato suo veniam humiliter postulavit. Egidius autem cum honore rediens apud reuerentem videlicet filium principis a mortuis suscitavit. Post aliquot tempus innotuit monasterium suum ab hostibus euertendum: rogamus ad hunc monasterium ad loca predicta hodie mam ad hunc in mura pullegia ecclesie sue impetravit: duos homines cupissimum in quibus ymagines apostolorum sculpe erant: a papa ei donata in tyberum dimisit et diuino regimini commendauit. Quod ad monasterium rediret cuidam tracto apud cebironem gressum restituit. Reuerfusque ad loca predicta hodie in portu inuenit quod in ecclesia sua ad ornatum et sedis romanam monumentum erexit. Obitu quoque suum et diuinitus reuelatum predictum. Et post laudabile vitam in domino feliciter obdormiuit. Cal. septembris vbi choros angelorum eius aliam ad celos ferentium concinere populum audisse testati sunt et claruit circa annos domini. cccc. cccc.

De sanctis. xij. fratribus martyribus. La. xix.

Modicum fides martyres gloriosi pro christo passi sunt. Quorum tamen nomina origine passionisque vestigium vel modum minime valui reperire nisi hoc solum quod in adonis martyologio scriptum est quod post cessionem et incarcerationem ultimo in diuersis partibus capite ceciderunt. Cal. septembris: quod a romana ecclesia in suis calendarijs descriptis. et de eis specialiter festum fecit.

De sancto Lupo episcopo senonensi. La. xx.

Lupus archiepiscopus senonensis. claruit tempore Clotharii regis francorum: quod apud aurelianensem: ex regali genere ortus: dum iuuitibus polleret archiepiscopus senonensis electus est. Cum autem omnia sua pauperibus erogaret: et die quadam plurimos ad conuiuium inuitallet: cum vinum ad medietatem recumbentibus non haberet oravit ad dominum et statim nuntius affuit quod centum vini modios adesse per fortibus nuntiavit: quod vinum autem quod declarum esset minime sciri potuit. Cum plures ei detraherent: quod filia predecessoris sui reginez deo dicata immoderate amaret coram detraherentibus ipsam deoscularus est dicens nihil nocere boni verba aliena: que propria non maculat conscientia. Nam qui ipsam deum amare ardentem nouerat eam mente turpissima diligebat. Cum rex francorum clotharius burgundiam intraret seneschalcum suum contra senones direxisset: et ciuitatem obsideret: lupus ecclesiam sancti stephani intrans campanam pulsari fecit cuius sonitu tanto terrore hostes concussi sunt ut nisi fugissent se in carcere putassent. Tandem oborto regno cum rex altum seneschalcum misisset: et lupus eius sicut alij episcopi fecerant non occurrisset summa pro occasione illa episcopo a deo apud regem diffamauit quod Rex ipsum ad exilium destinauit: ubi doctrina et miraculis claruit. Inter cetera senonici quendam episcopum locum lupi inuaserat: occidentes a rege impetrarunt ut lupus de exilio reuerteretur. Quod rex videns exilio tabefactus: ita repente diuinitus est mutatus: ut coram illo prostratus veniam peteret: et multis muneribus eius ecclesiam dotaret. Cum autem remeans parisijs venisset: multa carceratorum turba solutus vinculis apparuit: hostibus eidem obtulit: et de ipsorum liberatione eius meritis facta gratias egit. Celebranti ei die quadam ostico lapsa est celitus gema in calce sancto: quam rex in suas reliquias collocauit. Rex clotharius campanam sancti stephani senonensis audire esse mire dulcedinis iussit sibi parari deferri. Sed

mor de vire senonica delata est sonus ille dulcedinis amissus. Quod rex audiens eam senonensis reportari iussit et. vij. ab vire militario sonitu recuperavit. Cum nocte quadam oraret ex instinctu diabolico valde sitiens sibi aquam deferri fecit. Sed aduersus dolos inimici puluinar super os vasie posuit et diabolus intus clausus: quod tota nocte vniuauit: factoque mane confusus et dimissus abscessit. Alia nocte dum ecclesiam more suo circumferret inuenit clericos quidam rixantes: eo quod cum mulieribus fornicari volebant. Qui egressus ecclesiam pro eis orauit: et mor ab eis omnis tetratio discessit. Qui coram eo prostratus veteris postulauerunt. Tandem multis clarus virtutibus in pace quieuit. calen. septembris. Circa annos domini tpe heraclij imperatoris.

De sancto Viuardo episcopo. La. xxi.

Viuardus rhemensis archiepiscopus claruit tempore clodo- uel regis ut ait sigibertus. Quo etiam tempore claruerunt reclus eius successores: et bercarius martyr prius abbas ancilaten. et sancta berthia martyr et abbatissa in partibus galliarum. Huius nepe viuardi fuit dictus bercarius abbas et multo tempore comes. Cum autem aliquando secum pergeret apud villam quod dicitur altimilare dum viuardus graui somno premeretur sub fago dormiuit: vidit: quod de celo columbam sagittam insidere: et deinde descendere et aerem vacuum in qua dormiebat: ter volando circuire. Indeque celos repetere: quod omnia Bercarius vigilans corporaliter asperxit. Excitatus autem episcopus cum Bercario de visione mutua collatione habita intellexit a deo sibi mandatum in ipso cenobium edificandum. Quod et viuardus episcopus deuotius adimplere curauit. In quo quod loco congregatione monachorum disposuit: et Bercarium eidem abbatem prefecit. Et postquam cuncta diligenter impleverat in christo feliciter obdormiuit. cal. septembris.

De sancto Bercario Abbate. La. xxij.

Bercarius abbas et martyr claruit in gallijs tempore dicti clodouel regis francorum. Qui sub prefato sancto viuardo remouit potestice moribus et sapientia imbutus luxuriose monasterium petens sub abbate eustasio monasticam vitam duxit. Dum die quadam in cellario vinum ex vegete in cerali hauriret: vocatus ab abbate obedientia sollicitus et incautus vinum quod fundebat reliquit vegete non clausa. Quod dum cerealez impleverat superficiem eius transiens in modum columne dissipatum spiritum vas coronari cepit: nec aliquid de vino in terra defluxit: donec reuerso bercario quantum esset meriti apud deum omnibus innotuit. Post aliquot tempus de abbatis licentia rediit ad scriptum viuardum a quo in monasterium predicto ab eodem edificato in loco qui dicitur altimilare abbas prefectus est sacre congregationi monachorum. Et dum filios suos sibi commissos more boni patris et pastoris diligenter curaret: exigente culpa quedam dagnum monachum verbere discipline correxit. Qui moleste ferens instigante diabolo nocte abbate dormientem lethalis vulnere percussit: et ut ferrum occultaret in piscinam demersit: quod dei iudicio super aquam enatauit. Ab hoc autem frater ille attonitus et amens ad ecclesiam currens signum pulsabat. Fides autem hora insolita excitati admirantes: abbatem percussus ad huc spirantem inuenerunt. et ferrum enatans conspexerunt. Dagnum quoque quasi insanum in ecclesia repositum vultu homicidij conprepensum ad bercarium iudicandum adduxerunt. Cum ille quod in se erat omnem dimittens iniuriam deum propter pietatem consuleret esse placandum et in christo martyri expirauit. Sepultus in monasterio suo. Et cuius tumulo oleum diu manans langueret medela prestare consuevit. Passus est autem cal. septembris.

De sancto Agilo abbate. La. xxij.

Agilus abbas tempore clodouel regis francorum claruit. Hic agnoscitur nobilitas parentum regis sigiberti filius. bone indolis adhuc puer Sancti columbani abbatis benedictione percepta sancto eustasio religioso viro: cum a quo pluribus cle-

et eis omnibus postmodum futuris epis a parentibus traditus est sacris litteris imbuedus: factusq; monachus sub sancti columbani abbatis disciplina fuit puerfatione mirabilis. Dñi aut columbanus brunichilde regine sicut et alijs mulieribus aditū monasterij phibere: et ob hoc ad instantiam regine a theodorico rege de monasterio expulsus esset: eustasio eidē monasterio substituto: missus est agilus ad regem recōciliandū. Et cū longe tam a monasterio abisset: et nepos qdam vandaloni ducis p̄cognito quare iret cū satellitibus suis cū aggressus fuisset: ip̄m̄s educto gladio percutere veller: manus eius repente arida facta sunt. Qui veniam postulanti: sanctus manū suā restituit: quo audito miraculo rex placatus columbanū ad abbatīā suā restituit. Processu vero tēp̄oris missus est Agilus cum sancto eustasio a lothario rege ad vicinas gentes adhuc gentiles p̄dicandas: ubi multos ad xpm̄ p̄uertit: et miraculis chōu scauit. Nam in via demoniacū liberauit. Sadabergā virginem cecā illuminauit: ei quoq; iterū fabricanti salutē subitam orōnibus impetrauit. Cū igit sanctus andoens episcopus super torrentē q̄ dicit̄ resbacē in p̄p̄ito solo monasteriū de suis facultatibus p̄struxisset: eidē monasterio agilem abbatem p̄fecit: vt dictū est supra in legenda andoens. iij. nonas maij. Eius vñ cenobiū cōstruendū locus eidē andoens diuinitus taliter ostensus est. Tribus enī noctibus sup̄ ip̄m locū vidit nubē in modū crucis mirabiliter radiātem: et deinde tribus diebus subsequēter eundē locū i modum crucis repperit roie conspersum: eo. s. ambitu in q̄ monasterium fuerat cōstruendū. Dum aut agilus abbas hospitalitati sollicitus intenderet: die quadā media hyeme leprosus ante fores inuentū ad ignē calefaciendū adduxit: ip̄m subito nūq; vidit. Alia vice ad metentes cū frīb⁹ accessit: et tēp̄estate subito ingruente signo crucis edito: biez a se et messoribus cōpescuit grandine p̄ grū circa eos nimia decedere. Anno. xcvij. existens orauit vt de hac vita solueret: cui reuelatū est q̄ post biennij votū obtineret. Sicq; cētenarius migravit ad xpm̄ cal. septembis in cuius transitu ado monachus choros angelorū psallentes audiuit. In ei⁹ etiā sepultura frater qdam febicitas et alij dolore dentium tortus tactu corporis liberatur.

De sancto Antonino martyre. Ca. xliij.

Antoninus martyr apud apamiā passus est: qui ex eodē oppido oriundus nobilis gñe ab infantia chō seruiens et p̄go pmanens amore martyrij flagrans ex urbe sua discessit. Et vñ christianos p̄quireret ad p̄sbyteratus ordinē ascendit et inde verbū dñi disseminando p̄cessit. Cū aut ex itinere fatigatus sit nimia laboraret orōne fusa virga solū percussit et statim fons viuus scaturit ad eius refectionē et deinceps ad egroz salubritatē: reuer⁹ aut apamiā et gētilēs impugnantis martyriū suū fidelibus p̄dixit. Vñ dum loca sacra cū quibuscūq; christianis visitaret: et ab eis aliquātulā dñerit: a paganis tētus et iuxta flumē ad radices mōtis apamine decurrens decollatus est. Corpus q̄q; eius membra tūm discerpit: et vna cū capite in flumine demersū est. S; diuino miraculo sanguis de corpore fluens in vnū cōgelatus et in vnū a fidelibus collectus ē. Aqua etiā fluminis a cursu deficiens ad corpus colligendū christianis in alueo viā fecit. Sicq; corpus vna cū sanguine leuātū atq; sepultū est. Caput aut eius ab angelis de amne sublatū nauicula parue imponit: et duob⁹ angelis in similitudinē duarū aquilarum nauiculā cōtra fluminis cursum sine remo gubernantibus ip̄m ad habitaculū festi p̄ncipis deduxerunt. Quēz sanctus Antoninus ad fidē ch̄i cōuerterat. Quod se huius per spm̄ diuina reuelatione cognoscens ad nauē descendit:

caputq; collegit: atq; habitationē suā a loco illo remouens in domo p̄pua caput deuote recōdidit: domūq; suā in ecclesiam cōmutauit. Passus est. iij. nonas Septembis.

De sancto Adedrico Abbate. Ca. xlv.

Medericus abbas apud meduentem ciuitate claruit. Hic ex ip̄ius ciuitatis pago nobili genere ortus. Cū esset annorū. xli. inuitis parentibus ad monasteriū ip̄ius vibis fugit: et monachus effectus p̄sente mirabilū operaz dedit. Nam in hebdomada vix solūmodo cibū sumebat: et cilicio asperrimo carnē domabat. Successitq; abbati defuncto in regimine loci: multis miraculis pollens. Nam monachum quendā libidine diu grauer tentatū: et fere ad desperationem adductū tunicā suā induens excusso a billo demone etiā corporaliter vlulante ad castitatē nīmā r̄uocauit. Alium etiam ante cōpletū offm̄ eccliam egredientē duos correptum: reliq̄s panis sui cibauit. et rep̄te ad emendationem reduxit. Cū vñ famā p̄p̄i ad se p̄luentis effugeret in vasta heremo se cōcluser: sed de mādato ep̄i ad monasterij regimen inuitus redijt. Post modicū autē orōnis grā parisijs veniens in cellula sancti Petri duobus annis et. ix. mēsis se includens discipulos cōuocauit: et eisdem obitus sui die p̄nūtiato in pace quieuit. iij. nonas septēbris anno domini. cccccccc. lxxiiij. othonis Imperatoris tertij. anno primo: sepultus ibidem miraculis fulgens.

De sancto Cosma confessor. Ca. xlvj.

Cosmas p̄fessor natione grecus in insula cretes heremiticā vitā duxit. Qui oib⁹ dieb⁹ vite sue ieiunijs et orōnibus vacā in quodā antro rescedit: ubi et post laudabilē vitā in pace quieuit. iij. nonas septēbris. Cui⁹ corpus cū aliq̄ tēpore in eodē specu sepultū quieisset ab incolis loci intra ciuitatē translātū est vt honorificentius colerē. Quō deo et sc̄to displicuisse euidentri signo apparuit. Nam maris aeris siccitate sup̄uente arefacta est terra et fames valida subsecuta: nec prius illap̄sa de celo pluuia fertilitatis abundauit: donec sanctum corpus ad locū suū abditū reductum est. Post annos vero fere. cccc. corpus ip̄m a venetis nauigantib⁹ inde sublatū est et venerias translātū atq; in monasterio sc̄i Georgij maioris recōditū. ubi ad p̄sens quiescit.

De sancto Elpidio ep̄o. Ca. xlvij.

Elpidius ep̄s Lugdun. ep̄s fuit: q̄ multa sc̄ritate flagrauit et doctrina et miraculis conuicauit. Qui et p̄p̄m dei sibi cōmissū felici cura gubernās ap̄ p̄fata ciuitatē. iij. nonas septēbris in pace quieuit. Sepultus in ecclia sc̄orū. vij. machabeorū in q̄ sc̄a cti iusti eius p̄decessoris ep̄i mēbra tumulata requiescunt.

De sancto Elpidio abbate. Ca. xlvij.

Elpidius abbas gñe capador fuit. De quo scribit Heraclides q̄ habitauit in specu studio abstinentie cunctos vincens. Nam p̄ annos. xxv. q̄s ibi vixit dñico tñ et iouis diebus cibum sumebat: alijs diebus nihil oino gustabat: ac p̄ totā noctē stans et orando psallebat: quē innumera multitudo fratrum seq̄batur. Dñi aut sc̄ptio illum nocte q̄daz percussit: ip̄e eo calcatione stādī qdē sp̄atū in q̄ steterat mutauit in tñ dolorē cōtēp̄stamentū vitis aridum: extra tēpus debi tñ ab eo plantatū adeo creuit vt vitis magna facta infra annū totā ecclia operiret. Hic p̄ annos. xxv. nūq; ad occidētes se vertit: nec solem declinantē cōspexisset. Eius exemplo discipulus eius sifinnius cū apud eum. vij. annis fuisset in sepulchro se clausit in quo stans p̄ triennij semp̄ orauit: nūq; die vel nocte deambulans aut sedens aut iacens. Elpidios igit post annos p̄dictos ad cappodociam regrefus et p̄sbyter factus et fratres et sorores in vnū collegit: et

cenobio pstructo in pace quieuit. cui⁹ festi agit. iij. no. sep.
De sanctis Euphemia Dorothea Thecla et Erasma virginib⁹ et martyrib⁹. Ca. xxi.

Euphemia Dorothea Thecla et Erasma pignes palle sunt in aquileia ciuitate tpe heronis impatoris sub seuasto pside. Fuerunt enim duo fides nobiles et pmissime eiusdem vrbis. Quorum maior noie valentius paganus genuit euphemia et dorotheam. Alter vero minor noie valentianus christianus genuit Theclam et erasmam: q⁹ tam filias suas q⁹ neptes septius ad domum suam ventientes ad fide christi secreto erudit ebat. quas sanctus hermacoras eps in ipsa domo cathetizauit: valenti⁹ aut iussit fieri turrin sup fluium natissimam: ita vt flumē p me dium turris fluere p arcus reuolutos: in qua turri filias suas pp⁹ nimitiam pulchritudine collocaret: donec eas maritus traderet: duasq⁹ fenestras t⁹ in ipsa turri fabricari pcepit. Sed cū ad ciuitatē tergestinam perrexisset. Euphemia et dorothea tertiā fenestraz ceteris ampliorē pstrui fecerunt: vt in ipsa ad oronem stare possent. Cū aut die q⁹ dam descendisset: ad fluium: vt ex more se lauarent super uenerūt et germane iparū thecla et erasma: et oratib⁹ pginibus vt aqua fluij mōdare q⁹tenus digne baptizarentur natus fluius retraxit undulas et stetit. Eadē hora superuenit valentianus cum beato hermarcora: et viso miraculo gratias deo egerunt. Quas sanctus hermacoras cōtinuo baptizauit et deo virgines dedicauit. easq⁹ valentiano commendauit. Reuersus aut valentianus eodē die et vidēs turrin in turri pstructam didicit a magis q⁹ ad mandatum filiaz suaz eam fabricasset. Et interrogauit filias suas cur tertiā fenestram fieri iussissent. que dixerūt: vt maius lumen ibi fulgeret nolentes ei indicare: q⁹ causa oronis eam cōstrui ordinassent. Post aliqd⁹ no tps cū valentius filias suas vellet vris tradere: eo q⁹ a plurimis nobilib⁹ in cōiugium peterent. Rūderunt virgines se chm spōsum imortalem habere cui virginitatē suam perpetuo dedicassent. Quod audiens valentianus iratus arrepto gladio eas interficere voluit. Ille vero ad domū valentiani patris fugerunt. Quas valentianus vna cū filiabus suis in angulo domus abscondit. Et cū prexisset vt hec sancto hermarcora epō nūtiaret. Valentius cū seruis suis ad domū frīs et filiis requirere cepit: interrogans duos ex seruis valentiani vbi essent vnus quidē eas celauit. Alter vero eas propolauit: q⁹ statim arrept⁹ a demonto seipm in nativo fluiuo ne cavit. Valentius nō filias et neptes in angulo reptas chm adorantes apprehendit et ad domū suam adduxit. Cū tertia vero die ipas q⁹truo seuasto pside tanq⁹ chmas punitendas tradidit: q⁹ ptes ante se iussit adductas: cepit agere vt sacrificarent. Et cū se christo dño sacrificare dicerent iussit eas nudas virgis cedi: deinde versis pedib⁹ suspēdit et malleis capite earū cōfudit: vsq⁹ dū p nates earū sanguis distillaret in terrā. Et cū hec oia cōstanter tolerassent: et do semp gratias agerent: preses fecit eas in carcerē recludi. Cū aut facta mandauit iterū sibi virgines pntari: et videns eas sanas effectas ad deoz sacrificia exhortabatur: eo q⁹ eis cōpatientes earū vulnera curassent. Sed cum se a christo dño sanatas assererent: non ab eis dijs. q⁹ esse demones cōprobabāt. Iussit eas seuast⁹ in eculeo suspēdit: et ad latera ipaz lāpades arduas applicari. Deinde fecit illarū mamillas amputari et canib⁹ deuorādas tactari: q⁹ tū canes intactas custodiēbant. Iterūq⁹ eas ptes mandauit in custodiā recipi. Nocte aut ipsa valentianus mamillas virginū intactas et sicut rosas splēdētes inuenit quas hermacoro epō p reliq⁹ obtulit. Sequēti vero die mādauit ptes pignes nudas p totā ciuitatē aquileie circūduci. Quate p euphemia angel⁹ dñi operuit eas stola cādida

et corpa illarū restituit oīno illesata: ita vt nec cicatrē in eis appareret. Et cū ille fuissent pside pntate vidēs seuastus ipas: vt solē facie splēdētes atq⁹ deos oēs gētiliū cōfurātes: iussit illas capite trūcari. Quas pater atq⁹ patruus earū valentius arreptas ad summitatē turris quā fecerat traxit: et manib⁹ eas pp⁹ decollauit. Corpaz illaz cū capitibus ex alto flumie pcepit: et subito facto nimio terremoto ignis de celo ventēs: ipm cū oibus q⁹ secā erant: et ipaz turrim vsq⁹ ad fundamēta cōsumpsit. Lūq⁹ noctu valentian⁹ cū sancta hermacora prexissent ad flumē corpa requirēda: cū essent iuxta portā valentianā: ecce venit nauicula cum duobus vris splēdidis ad rīpā fluminis q⁹ d⁹ clemētia in qua nauicula corpa scāz cū capitibus posita erant: q⁹ illi duo vris sancto hermarcora obrulerūt. Qui vna cū cleris suis et valentiano gfas agens corpa pginū de nauicula leuauit: et in domo valentiani in monumētis marimoris sepeliuit: vbi et altare cōstruxit: et domū ipam in honore sanctarū eccliam psecrauit: valentianus q⁹ omne familiā suam baptizari manumisit: oēsq⁹ facultates suas ecclie cōcessit. Palle sunt aut sancte virgines. iij. nonas Septembus.

Seraphia pgo passa est apud oppidū vēdinenfium sub hadriano pūncipe et pside byullo. Hec gñe antiochena ventiens ad vrbē declinauit ad domū beatę sabine relicte nobilissimi valentini: quā sua pditione ad chm cōuertit: vt dictū est supra in passi one sabine. iij. cal. septēbris. Quod audiens byullus ptes misit ad virginē cōphēdēdā. Sabina vero pginē diligēs parato curru vna secū ad pntū prexit. Preses aut ob nobilitatē sabine vtriq⁹ deferens eas cū pace dimisit. Sabina nam tū qd magis arribus dementata christiana fuisset effecta dure redarguit. Post tertū vero diē ptes Seraphiam rapuit: eamq⁹ sibi pntari fecit: ipamq⁹ ad deoz sacrificia inuitauit. Que cū se chō dño immaculatū sacrificium offerre diceret: seq⁹ ex perpetua virginitate: quā deo vouerat: tēplū dei viui assereret: mādauit ptes vt violari deberet: quatenus amissa pudicitia tēplum dei dēstineret. Tradidit illā duobus iuuenibus lasciuis Egyptijs: vt ea p noctē integram vterent: quā illi cubiculū obscurus introduserunt. Quante vero virgine cū circa primā noctis horam ad eam accedere vellent: facto magno sonitu cū horribili terremoto: iuuenes tremefacti ceciderūt quasi exanimis in terrā mēbris oībus resolutis: q⁹ mane iussit pside illuc destinanti iacētes et oī corpe impotes inuenerunt. Factoz cōcursum nimio pgo chm ad pside adductis et quib⁹ hoc maleficijs fecerit interrogat. Illa aut nō maleficijs v⁹ abolit: sed pte chm hec miracula peracta fuisse narrauit. Cui cū ptes dixeret vt si non hec magicis artib⁹ fecisset illos in chm sui noie surgere et loq⁹ faceret. Seraphia tunc nes ad se duct fecit. sup q⁹ nec stare nec se mouere nec loq⁹ valētes oronem fudit: easq⁹ in chm noie cōtingens incolūmes erexit: qui mor corā ppo stantes et oibus suis mēbris facti cōpedes loqui ceperūt: atq⁹ pside narrauerunt q⁹ duz cōtra voluntatē eius pginē cōtingere voluissent iuuenes v⁹ corus nature pcerime vt sol splēdēs se interposuit: q⁹ illos adeo suo lumine terruit: q⁹ mor amissis sensib⁹ defectio eos apprehendit. Quod audiens ptes et eā magicis artibus ascribēs iussit eā expoliari et eidē lāpades applicari. Quibus mor diuinitus extinctis ministri eas tenētes lāpades corruerūt. Preses aut adhuc ipam potius maleficā existmans: mādauit fustib⁹ cedi. Statimq⁹ terremoris magni factus est et fractis fustib⁹ hastula vna de scipitib⁹ oculum dextrū pside percussit: et post triduū ipm amisit. Tūc indignatus ptes virginem caput cedi iussit. Que decollata est trans arcum faustū iuxta aream vindiciani ducis corp⁹ beata sabina in eodē loco sepeliuit. iij. nonas Septembus.

De sancta Phoebe discipula. Cap. xxxi.

Phoebe discipula aploz fuit: de q paul⁹ apostolus ad romanos vltio ca. mentione facit: quā & ipse fratribus rome existentib⁹ intime comendauit: eo q et sibi & multis alijs discipulus in ministerio fideliter assistit. Que et ipsa in vite sanctitate & honesta pudicitia in chio paupauit iij. non. septembus. Sepulta rome vt scribit hieronymus.

De sancto Antidio epo et martyre. Ca. xxxij.

Antidius eps & martyr apud turonē passus est tpe honoriū impatoris sub persecutiōe vādali ca. hic eps turonē fuit. Qui tpe qdā seria. iij heb domade sancte: dū pontem dūni fluminis trāiret pncipe demoni in throno sedentem: et agmen ministrorū vñūquēqz sua mala gesta suo pncipi referre. Inter qz ethyops teterrimus rettulit q romanū p sulem 303ym. septēnio de lapsu carnis impugnātū officā palmarū pterita ad crimē cōmittendū cū agine qdā induxit. in cui⁹ testimoniū vñū ex sandalijs ei surreptū in iudicio p̄sentauit. Quē pnceps demoni sup cūctos plurimūz honorauit. Tūc eps eundē demonē ad se vocans in p̄tute dñice passidit et mādauit vt eadē velocitate q roma venerat illuc se incolumē deferret. Et sic in domino p̄situs super demonē ascendit: & sept⁹ p̄siculū illū. Deus in adiutorū meū intēde reperēs incolumis ab illo vectus in cena dñice hora celebrādū offiū romā puenit. Demonē aut ante fores ecclie lateranē. expectare iussit sandaliū et rapuit: et ad papā accessit. Quē alloquēs secreto rē sibi visam & omnia gesta retrulit. negauitqz sandaliū quē amiserat & quē adhuc se misisse non aduerterat ostēdit. Sicqz ipm ad penitentiā puocauit. Adissa qz vice eius ea die celebrant: p̄ez chrismatis a se p̄fecti sumpsit. missaqz celebrata p̄tiffici valesaciens demonē p foribus expectātē inuenit sup quē res ascendens eoz ipm reuēctātē in sabbato sancto hora celebrandi officij ad eccliam suā sospes rediit: demōqz statim euauit: & Antidius celebrans & cathecumēnos baptizās vbi fuerat & quare miranti pplo enarrauit. **Deinde sanctus martyr p̄secutione vandaloꝝ tētus p chri p̄fessione in faciem cesus & varijs letib⁹ cruciatus: multisqz vulneribus in membris oibus corporis attritus: tādē gladio capite cesus est: turonēqz sepultus. iij. non. septembus.**

De sancto Antonino & Aristeo martyribus. Ca. xxxij.
Antoninus puer & Aristeus martyres apd vibē cāpane capuā passi sunt. Qui antoninus cuz esset annoꝝ. x. Aristeū ad fidē cōuertit: Cum q postmodū tentus et varijs supplicijs cruciat⁹ tandē ambo cedente gladio martyriū palmam consecuti sunt tercio nonas septembus.

De sancto Moyse duce & propheta. Ca. xxxiij.

Moyse propheta & dux populū isrl⁹ iter patres sanctos antiqz nō solū ecclie. xlv ca. sed etiā in multis locis diuine pagine: tādē i nouo qz in veteri testamento cōscribit⁹ & plurimūz cōmendat fil⁹ fuit amram et lothabeth ei⁹ vxoris de tribu leui genit⁹ in egypto: Cui⁹ admirāda opera in quattuor libris p̄tateuchi vltimis plurimūz descripta hic cōpendiose recolligunt. **Cū enī hebreoz popul⁹ a iacob descendēs in egypto multiplicat⁹ innumerabiliter excreuisset. Pharaon rex egypti noie amenophis sciēs p̄phetatū filiū ex hebreis nasciturū q regnū egypti humiliaret: mandauit oēm hebreozū masculū nascentē in fluuio necari. Eo igit tpe cū amram vxorē nollet cognoscere malens liberis carere qz neci filios p̄creare dñs ei p somnū assistit dicēs ne timeret ad cōiugē accedere: qz puer quē timebāt**

egyptij ex ea nasciturus erat. Natus q moyses p tres menses a matre absconditus est: cū vlti⁹ celare non posset: expositus enī in fiscella scirpea in flumine nilo. Quē thamus filia pharaonis: q descendebat vt lauaret vagientē vidēs in sciepit: & matre pp̄ile ad lacrandā tradidit atqz ablactatū in adoptauit quē vocauit moysen: eo q ipm ex aqua tulisset. Egyptij enī moys aquā is saluatū dicit. Cuius venustatem & elegantia videns rex coronā suā in qua erat dei ammonis ymago capiti pueri imposuit: quā puer in terrā p̄iecit: ymaginē fregit. Sacerdos aut heliopoleos a late re regis surgens dixit illū esse puerū de q p̄phetatū fuerat q regnū egypti humiliaret: et voluit eū p̄mire. Sed auxilio regis & p̄suatione cuiusdā sapientis liberatus est: qui p ignorantiam hoc a puero factum asseruit. In cuius argumentum puas allatas puer oī apposuit: & lingue sumitatem corrupit. Et hoc hebrei impeditiores lingue illū fuisse autumant. Tanteqz pulchritudinis fuit: vt null⁹ a deo seuerus vel tam arduus occupatus esset: q eius aspectui non adhereret. **Cum aut adoleuisset moyses ethyopes egyptū vastauerūt. Et habuerūt egyptij responsum a dñs vt adiutore vtrenf. Atqz obtinuerūt a filia pharaonis vt moysen tam iuuenē bellicosum effectū exercitui suo perficerent ducē qui fluminis itinere tanqz languore p̄termisso per terram duxit exercitū itinere breuissimo vt improuisus ethyopes pueniret. Sed per loca plena serpentib⁹ naturaliter infestas: & quortidie castrametatus via vñ⁹ diei p̄mittebat eas vt serpētes fugarēt: ac deuoiarēt: & ita tutus p noctem trāibat exercitus. Tandem pueniēs ethyopes expugnansqz illos fugientes in ciuitatē regiam nomine Saba potenter obsedit. Charmis vero filia regis ethy pum coniecit oculos in eum: & ex condicto tradidit: cui ciuitatem: ipseqz eam accepit in vxorem. Unde est q maria et Aaron iurgati sunt aduersus Moysen propter vxorē eius ethyopiā obijcētes: ei q eam decepisset. Et cum redire vellet Moyses non acquieuit vxor. Moyses aut astroz peritus duos annulos cōsimiles fecit: in quorū gemmis ymagines fabulauit: vt altera memouam: altera obliuisceretur. Et annulo quidē obliuionis vxori tradidit: ipse alterum amoris tulit. Sicqz mulier cepit eius amorē obliuisci & Moysen in egyptum libere reuerti p̄misit. **Fuit autem in terram Bessen ad fratres suos: & videns quēdā perfectum operis egyptiorū percutientē hebreum secreto occidit & ascondit in stabulo. Et cum die altero inuenisset duos hebreos rixantes & iniuriāntem argueret: ille ei homicidiū egyptij perpetrātū obiecit. Quod audiens Moyses timuit: & potissime quia rex hoc cōp̄erto querebat interficere eum: fugitqz Moyses in terram madiā & cum liberaffet septem filias tetronis sacerdotis a pastorebus eas violare volentibus: filiam primogenitam t̄p̄ius sacerdotis sephoram nomine accepit in vxorem: ex qua duos filios procreauit. scilicet. Gerson. & eliezer. Dedit autēz terro curam gregum suoz alendoz moysi: qui onus eius pascens in deserto venit ad montem dei Sier. Apparuit qz ei dominus in flamma ignis de medio rubi: qui ardēns non cōburebatur. P̄cepitqz ei vt iret ad regem egypti & ad filios israel pro liberatione populū: & ostendit ei signa q faceret corā eis excusantib⁹ ei de impedimēto lingue: aarō fratrem eius eloquentissimū in solatium & auxiliū loquēdi dedit. Tulitqz Moyses vxorem & liberos et p̄fect⁹ est cui occurrens angelus in via corripuit eum: eo q filius minor: incircuncisus esset: vnde & vxor: territa cum liberis remansit. ne possent moysi esse impedimento: ipse vero solus processit. **Veniensqz in egyptum cum Aaron fratre suo congregauerunt seniores israel narrantes ei verba domini: feceruntqz coram eis signa de virga que vertebatur in colubum & de manu moysi que posita in sinu leprosa fā-******

ita est et aqua de nilo hausta et in sanguinem conuersa. Quod
videntes seniores crediderunt et similiter cum eis ad Re-
gem ingressi mandatum dei ut populum dimitteret ei nu-
tiauunt. Et ille deum et eos contemnentes derisit: popu-
lumq; hebreorum magis afflixit. Erat autem tunc moyses
annorum. lxx. et Aaron. lxxiiij. qui ingressi iterum ad Regem
egypti signa coram eo fecerunt. Primo quidem virga moy-
si in colubum versa deuorauit virgas magorum: que simi-
liter verse fuerant in serpentes. Indurato vero pharaone
et incredulo permanente: percussus est egyptus decem pla-
gis his versibus comprehensis. Prima rubens vada: rana-
rum plaga secunda. Inde culer tristis: post musca nocenti-
o: istis. Quintra pecus strauit: velicas sexta creauit. Post
sequitur grando: post buchus dente nephando. Nona re-
git solem: prima necat vltima prolem. Per hanc vlti-
mam plagam eduxit dominus populum ex egypto. Tran-
siit enim angelus domini per omnes domos egyptiorum
interficiens omne primogenitum hominum et iumentorum.
Quam plagam ut euaderent filij israel mandato dei pha-
se celebrant agnum assum cum azimis panibus comedentes:
et de sanguine eius postes domus lintentes: quod perpe-
tuis temporibus dominus celebrari constituit in memori-
am eorum liberationis et in figuram dominice passionis. Spo-
liaueruntq; egyptios hebrei diuino iudicio pro mercedis
sue recompensatione: quia scilicet gratis et diu cum magno
eis labore seruierant: nec quicquam mercedis perceperat. Id-
em etiam tulerunt ab eis aurum et argentum ut inde fieret ta-
bernaculus. Erant autem in populo tunc quasi. cccccc. milia
viroum abscissimorum et mulieribus. Et ascenderunt ex egypto
pro quibus progenies a iacob. Dominus autem procedebat
eos per columnam nubis in die contra feruorem solis:
et ignis per noctem contra caliginem: quibus coartatis in-
ter mare rubrum et aspera montium: cum persequeretur eos
pharaon cum. cccccc. curribus et limilibus equitibus penitens
quod eos abire dimisisset: prebente ducatum eis moyses: ipse in-
bente domino in mare rubrum tacito virge in. xij. diuisiones
diuisit: et israel siccis vestigijs mare transiit: quo ceteris
tribubus primogenitis intrare post moysen dubitantibus
iudas primus intrauit. Unde et ibi propter fidem et obedi-
entiam regis pmeruit: Ingresso igitur post eos pharaone cum cur-
ribus et equitibus suis medium sicci maris subito reuer-
sa est super eum a tergo omnis moles aque: et obrutus est ibi
cum vniuerso agmine suo: unde adhuc existunt in eodem lit-
tore tractus rotarum et vestigia equitum ac pedum que ibi
dem et in profundo adhuc cernunt: que si casu vel studio se-
turbantur mor diuinitus in formam pristinam reparantur.
Submerso igitur rege egypti moyses canticum herame-
trum scilicet. cantemus domino decantauit: ut dictum est
supra in gestis marie propheterisse calendas iulij. Tunc
gentes cum populo in mara: aquas impotabiles immisso
ligno dulcorauit. Deficientibus etiam victualibus dum
populus murmuraret pustulas delicias in memoria reuo-
cano orante moysen dominus eis cothurnices et manna de
celo misit: quod contra dei preceptum in crastinum refer-
uatum computauit. De isto autem manna filij israel annis.
xl. in deserto sustentati sunt quod habebat omne delecta-
mentum et saporis sanitatem: et voluntati cuiuscunque deserui-
entis ad quod quisque volebat in eius saporem conuertere-
tur. Iterum moyses in raphidim populo murmurante
propter defectum aque petram ore virga percussit aqua
eduxit. Item mittens ioseph ad pugnandum contra amalech
et ipse in monte orans eleuatis manibus usque ad solis oc-
casum ei victoriam impetrauit. Mense vero. iij. egressio
nis de egypto. scilicet iunio prima die mensis venerunt filij
israel ad montem synai: que fuit a phase dies. xlvij. Et tunc
sanctificatio prius populo die tertia post: scilicet quinqu-

agesimum diem acceperunt legem a domino decalo manda-
torum. Post datam vero legem et populo recitaram moyses
in monte synai iuxta domini preceptum ascendit. Qui ei do-
mum sapharini coloris in exemplar tabernaculi facienti
ostendit: eum vrensilibus suis: ubi moyses. xl. noctibus absque
cibo et potu cum domino permanens caligine qua mos ope-
riebatur circumtectus audiuit eum iubentem de taberna-
culo construendo: de archa de mensa: de altari: de candela-
bro: de vestibus sacerdotum et omnibus alijs ad sacrificia
pertinentibus: que in exo. plenius pertractant. Ipso autem
in monte moram faciente populus impatiens ab Aaron
et hordeos petijt: qui et vitulum conflatilem eis dedit: eum
q; populus adorauit: de quo supra actum est in gestis aaron
calendas iulij. Moyses autem descendens de monte cum hoc
vidisset indignatus tabulas legis dei sibi datas confregit
vitulum combussit: et viginti quattuor milia de populo
fecit: ut supra ibidem dictum est. Deinde veniam quam petebat
pro populo suo obtinens: postiora dei. id est tergum eius
in humana effigie transeuntis vidit. Quas quoque tabulas in
star priorum precipiens. x. legis precepta in eis descripsit.
Iterumq; xl. dies in ieiunio cum domino faciens splendi-
da facie et radijs oculos intuentium reuerberantibus descen-
dit. Ideoque loquens populo facies velauit. Tertio ite-
r. ut tradunt hebrei ad impetrandam ventem certitudinem ascen-
dit: Copletoq; cum domino tertio ieiunio quadragenario.
ix. die septembris redijt. Reuersus quoque iuxta dei manda-
tum tabernaculum et omnia ad id pertinentia fabricauit: pri-
ma die secundi anni in deserto erexit et gloriæ domini il-
lud operuit per diem incubans super illud in nube et per
noctem in igne. Ad cuius eleuationem deinceps filij israel ca-
stra mouebant: ea vero stante et ipsi stabant. Unde dominus
moysen vocauit: etq; sacrificiorum legem dedit. Quam autem ele-
uante se nube filij israel de monte syna recedentes: viam
trium dierum iussit: ut irent ad terram promissionis mur-
murauerunt pro dolore. Adversus exploratores ad ipsam
terram ipsosque post dies. xl. reuersis terre sibi promissæ terra
perunt: unde et iuxta numerum dierum quibus exploratores
eamdem in terram considerauerant. xl. annis impediti
deserui circueunt: donec omnes a. xx. supra mortui sunt
preter caleph et ioseph qui pro parte domini steterant: de
quibus dictum est supra in eorum gestis calendas septembris.
Post annos vero. xl. locutus est dominus ad moysen de di-
uisione terre promissæ et de substitutione ioseph qui popu-
lum introduceret eis terras diuideret. Et numerauit moy-
ses populum a. xx. annis supra. Inter quos nullus eorum
qui primo numerati fuerant egressi essent ex egypto super-
stes erat preter caleph et ioseph. Post hec mortua est ma-
ria soror: Aaron in cades ubi murmurante populo propter
penuriam aque: de mandato domini moyses virga percus-
sit petram et aque largissime egressæ sunt. Et quia moyses
et aaron diffidenter egerunt: cum alii fiducialiter egissent
gloriam videlicet miraculi sibi attribuentes et non domi-
no increpati sunt: a deo: et hoc terram promissionis ita-
re non meruerunt. Eodem anno mortuus est Aaron in
monte. Cui filius eius eleazar in pontificatu successit.
Deinde cum venisset populus in salmana et propter labo-
rem itneris murmuraret: immisit eis dominus serpentes
ignitos: a quorum leione per aspectum serpentis enei sup-
stipitem ligneum iubente deo per moysen eleuati: postmo-
dum sanati sunt. Et inde profecti ad torrentem iared quem
siccis pedibus sicut mare rubrum transierunt: iuxta arno
castramentum pugnaverunt contra seon regem amorreo: et
og regem basan et terras eorum ac ciuitates obtinuerunt.
Quas moyses tribubus et ruben gad: et dimidie tribui ma-
nasse citra iordanem in sortem concessit. Deinde moyses
anno. xl. videns diem mortis sibi imminere omnem popu-
lum

lum ad iordanem conuocauit. Vbiq; deuteronomion cōdī-
dit: quod latine dicitur secunda lex non q̄ sit alia a prima
sed eadez secundo repetita. Abiiturus quoq; ad instar ia-
cob patriarche populo benedixit. Tandē iuxta preceptū
domini montē abarim ascendit: et inde ad montē nebo vsq;
ad verticem ipsius que dicitur phasga: et inde contēplat⁹
est terrā promissionis: vbi et iubente domino annorum. cxx.
mortuus est pridie Nonas Septembris. Et non cognouit
homo sepulchrū eius vsq; in presentē diē: q̄ ideo iudei di-
uinitus factū dicunt: ne ipsum mortuū populus pro deo
coleret: eo quod ad ydolarriaz prouē essent. Hec ex libris
exodit: leuitici: numeri: et deuteronomij: et ex chronici Josē
phī. hieronymi: petri comestoris et Guilhelmi.

De sancto Museo presbytero. Ca. xxxv.

Museus massiliens. ecclesie presbyter vir sancti-
tate conspicuus: et in scripturis diuinis do-
ctus: et in earū sensibus subtilissima exercita-
tione limatus fuit. Hic peritilia ecclesie plu-
ra digessit: excerptis enī ex sacris libris leones
totius annis festiuis aptas diebus. Responsoria etiā psal-
morum congruentia tēpore lectionibus etiā respondentia
cōposuit. Scripsit et ad eustasiū ep̄m sacrorū librum egregiū
et cōpendiosum. Homilias etiā declamauit. Et plenus vir-
tutibus humanitatis apud massiliā debitū soluit: vbi et tu-
mulus miraculis viuit. Hec Bennadius.

De sancto Marino confessore. Ca. xxxvi.

Marinus cōfessor in ciuitate ariminensi. clara-
uit tēpore diocletiani et maximiani imperato-
rum. Qui dū ex omni parte diuersarū artium
magistros et operarios congregasset ad reedi-
ficationē ariminensi. ciuitatis que circa annos
dñi. cccc. reparari cepit: contigit: vt ex dalmatie partibus
duo magistri dolandorū lapidū aduentrent: videlicet mari-
nus et leo qui ex arbesi. ciuitate oriundi christiani ab infan-
tia dño seruiebant: de labore manuū suarū pauperibus ele-
mosynas tribuentes. Ibi ad predicte ariminensi. ciuitatis
reedificationē venientes: viderunt plures christianos sua
de prouincia per prefectos operū in odium christiane fidei
iussu principum iniustis ponderibus aggrauari: et ceperūt
eos in suis laborib⁹ adiuuare. Post aliquot vero dies ma-
rinus a cellū emittit: quatenus illius admitticulo fratrib⁹ su-
is in portandis lapidibus subueniret. Deinde ad montē
titanū accedentes ad saxa excidenda ibidez cū alijs opera-
rijs triennij peregerunt. Post annos vero tres leo cū pau-
cis comitibus perrexit ad montē felicianū: qui mōs ferre-
tri nuncupatur vbi sibi cellaz cōstituit: et deo seruire cepit
anachoriticaz vitā ducens. Marinus vero cū alijs christi-
anis ad ciuitatē ariminē. remansit: vbi vsq; ad operis per-
fectionē perseuerauit: christianos in laboribus adiuuans
et eis vt poterat: charitatie ministrans. Nec propter labo-
rem corporeū orationes pretermittebat: aut ieiunium: sed
q̄ro plus affligebat. tanto in laboribus fortior videbatur.
Cōpleto vero ciuitatis edificio ip̄e ciuitatem aliaz non
manufactam in celis edificare cupiens: predicatoris offi-
tio diligenter instare cepit: multosq; gentiliū etiā ex ip̄is
ydolorū sacerdotibus ad christū cōuertit. Interea dū an-
tiquus hostis eū perturbare a diuino opere moliret: quan-
dam mulierē adeo dementauit: vt effecta insana de parti-
bus dalmatie ariminū vsq; veniret marinū vti vti suum
legitimū requirēdo. Quē vt inuenit ip̄m ip̄ortunis p̄ciibus
vt se eius cōiugē suscipere flagitauit. Quā vbi marin⁹ ad-
mirat⁹ despectit. illa insana p̄sidiē adiit: marinū vti virū suū
expetit: et de christianitate accusauit. Quē cū vir diu cogno-

uisset ad radices montis titani nocte latenter aufugit: et
ibidē in anatro se artificio collocauit: vbi anno integro ma-
nens: faciē hoīs non vidit: solis aggressibus herbis et aqua
de rupe liquāte post nonā q̄tūdie refectus. Tūc diabolus
vt eū terreret: omne ferarū genus et diuersa mōstra et vluen-
tia p̄tendebat: sed vir dñi fixus in sancto p̄posito p̄sistebat.
Post annū a bubulcis greges in mōte pascentib⁹ inuenit⁹
et agnitus est: fama q; eius in ciuitatē delata mulier illa ve-
sana ad locū accessit: et marinū aggressa in hortulo ferentē
inuenit: ip̄m q; vt sibi adhereret instanter impetere cepit.
Qui signo crucis cōtra eā edito: hostiū cellule in faciē ei⁹
clausit: et diebus sex cōtinuis nullū sumēs cibū in orōne p̄-
seuerauit: post quos mulier ab imundo spū liberata: delu-
siones diabolicas cognoscēs veniā petijt: et ad vibē rediēs
omnia nephāda que cōmiserat a diabolo delusa publice re-
serauit. Cū autē fama viri dei crescente a multis frequē-
tare: edificauit ecclesiā in honorē beati petri apostoli. Et
dū quidā ex ciuitibus ad eū accederet: vt eū ex liuore inui-
die tanq̄ malignū inde repelleret: orante marino subito
omnibus mēbris corpis destitutus: etiā ip̄a lingua obmu-
tuit: ita vt nec se posset mouere: nec vbi proferre. Quē ma-
rin⁹ eius per nutus intelligēs ad marinū accessit et filio suo
gratiā et sanitatē p̄ciibus ip̄trauit. Quos cū gētilitate effē-
maurinus ad christū cōuertit ip̄osq; et oēm eorū familiā nu-
mero quinquaginta tres baptizauit. Eodē autē tēpore gan-
dentius ep̄s ariminensis directus ad ip̄am vibē a romano
pontifice audita fama sanctorū leonis et marini eos ad se p̄-
litteras accersit: et leonē in presbyterū marinū p̄o in ope-
conum ordinauit. Dū autē redirēt: et visus asinū martinū
marini deuorasset: ip̄se visum capistro alligauit: et ip̄um
ad locū suū deferret: vicē asini sup̄iens impetrauit: qd̄ vsq;
cū omī mansuetudine perfecit. Exiit p̄o heresi a mar-
tiano p̄sbytero ariminensi. q̄ miro modo ecclesiā perturba-
uit. cū christianos itē heretici p̄sequerent: et gaudētius ep̄s
cū plurib⁹ aufugisset: martinus in cella sua p̄seuerauit: nul-
los fugientū christianorū timore p̄teritus ide remoueri po-
uit. Sed vsq; ad finē vite inclinatē in vite scititate p̄-
stans. anno dñi. cclvj. pridie nonas septēbris quieuit in pa-
ce. Sepultusq; est in cellula sua in titano monte qui voca-
tur pena Sancti marini.

De sancto Marcello martyre. Ca. xxxvij.

Marcellus martyri passus est in ciuitate cabi-
lonē. sub p̄secutione Antonini imperatoris.
Cū enī sanctus porhinus ep̄s cū alijs. xlvj.
apud lugdū. cōp̄ensus esset: et in vno carce-
re. l. christiani inclusi essent. Et his omnibus
marcellus et valerianus nocte ab angelis vocati pariter ac-
solati dimissi sunt. Et marcellus quidē sequanorū. valerianus
vero eduoꝝ. puincias petierūt. Itaq; marcellus cabi-
lonē deueniēs: dū a p̄sidiē p̄isco ad prophānū ydolorū con-
uiuium fuisset inuitatus: et huiusmodi epulas exēcās oēs
qui aderant ydolis seruientes libera increpatione corripe-
ret: ab eodē p̄sidiē in arboꝝ vinculis p̄amos astrictos oī
basq; corporis mēbris totus deniq; flagellis cesus: deinde
depositus tormētis plurimis afflictus est. Et dū christi in
omnibus cōfiteret cōstantissime. inaudita crudelitate iussu
p̄sidis erectus et vsq; ad cingulū terre desossus et obrutus
est. Qui triduo in cōfessione dñi p̄seuerans spiritū deo di-
gnū reddidit pridie nonas. septēbris: Sepultusq; est
in eadem ciuitate. Cuius sepulchrū agunterano rege au-
reo ciboreo exornatū est. valerianus p̄o passus est in edūsi
ciuitate vt dicitur infra decimo septimo calen. octobris.

De sancto Bertino Abbate. Ca. xxxviii.

Bertinus Abbas ex ciuitate constantia oriundus claruit. Qui cum humilino et ebertramino propiis az prias reliqueres ad scriam audomari episcopi mortem venerunt. Ad quod predicandum missi officii legationis fideliter impleuerunt. Cum autem Adoaldus pater diues filium non haberet. de filio sancti Audomari christo place re cupiens marianam partem facultatum suarum predictis tribus sanctis commisit ad monasterium in honorem beati petri apostoli construendum. Quod et factum est. Dum autem sanctus bertinus cum predictis in ipsa adhuc ciuitate resideret decedere aethatis eiusdem vobis episcopo. Humilinus ad episcopatum puerum. Ebertramius vero ab eodem factus episcopus monasterio sancti quintini prefecit. Sanctus vero Bertinus apostolorum sibi deo fidei locum requirens: de se dispositionem committens nauem ascendit. Et angelico ductu sine reme vel remige contra ictum fluminis usque ad locum a deo prius deuenit: ubi de bonis sibi collatis ab Adoaldo monasterium nomine schyrim in honorem apostolorum principis construxit. Ibi quoque monachorum multitudinem congregauit: quibus et deo seruatis laudabiliter praeiuit. Et in christo quiescentes miraculorum gloria claris sibi sepulturam accepit. Cuius festum colimus nona septembris.

De sancto Victorino episcopo et martyre. Ca. xxxix.

Victorinus episcopus et martyr: apud vrbem romanam passus est tempore nerue imperatoris. Qui ex territorio amiterini in ciuitate oritur: cum post obitum patrum suorum cum seuerino fratre suo: omnia per christum dispendissent. se inuicem pedagogos pariter custodiamutuo seruantes nudi eremum petierunt: verum Victorinus ad altiora tendens relicto fratre artissime cellule se reclusit: ibique dudum prius opibus vacauit. Sed dum nocte quadam drabolus ei in specie puellae vagans et hirsutus ad hospitium requirentis apparuerit: ille misericordiam eius introduxit. Et dum eis iacetibus pes pedem tangeret corde magis tactus et specie prius atque blanditijs affectus cum ea concubuit: moxque demum ut fuimus euauit. Ad se autem rediens sanctus ad germanum accessit et casum deplorans penam egit. Nam in arbore scissa manus includens modico herbarum cibo et aqua a fratre sustentatus per triennium penam suam desseuit. Tandem ab episcopo ciuitatis visitatus et monitus ac solutus in maria seritate perseuerauit: miraculisque rediuit. Deinde promouus est ad episcopatum aeternianae ciuitatis populo ipsius ipsum eligente. Unde postmodum sub imperatore nerua cum eutyce et marono ab aureliano iudice per christum nomine relegatus est ab vrbis militario via salaria. Postmodum autem in loco qui cortilas dicitur: ubi putres et sulphureae emanant aquae capite deorsum per tres horas suspensus est. Et deinde per triduum in carcere clausus. Nouissime gladio capite cecus victor migravit ad christum nona septembris. Cuius corpus ciues amiterini post duos dies rapientes in ipsa ciuitate honorifice condiderunt.

De sancto Victorino confessore. Ca. xl.

Victorinus confessor claruit romae tempore constantii imperatoris. Hic carthaginensis rhetor: illustris in vrbis florētissime dux paganus esset rhetoricam docēs in traiani foro statuam meruit: hieronimum propter cardinale inter alios insignes auditore habuit. In senecta autem ad fidem christi conuersus: a duobus arrii libris adeo scripsit obscuros: ut nisi ab eruditio intelligant: commentarios etiam in apostoli edidit. Vt dicit hieronymus libro de illustribus de hoc refert et augustinus libro confessorum. Quod dux victorinus ad fidem peruenisset: et cum simpliciano viro dei sepius colloquutus habens christiana num diceret: et simplicianus responderet quod et hoc non crederet: nisi ipsum in ecclesia videret. Ille iocando interrogauit: an parietes faceret hominem christianum. Tandem dum ad ecclesiam deuenisset: et tunc verecundo occulte liber in quo erat symbolum fidei ad legendum datus fuisset victorinus in altum ambonem ascendit et alta voce publice symbolum pro

nunciavit: et tunc quod christiannes esset cunctis innotuit: quod vita et doctrina clarus in vrbis cum pace decessit: sepultus in pago vestitus.

De sancto Zacharia sacerdote. Ca. xli.

Zacharias sacerdos filius Boia de sine barachie: cuius sanctitas ab ipso christo domino ex textu euangelico commendatur. Nomen eius christi. claruit in iudea sub tempore Joas regis iude. Qui et patri summo sacerdoti defuncto in pontificatu successit: eisdemque in vrbis sanctitate per omnia similis fuit. Quis enim mortuo tota sacerdotum qui ioas regem israel in lege domini seruanda direxerat. Joas rex a via mandatorum dei declinasset: et post ydola domus israel ambulasset: cuius exemplo etiam regni optimates vitati sunt. Zacharias sacerdos boni prius imitator publice redarguere non dubitabat. Unde indignatus rex fecit eum obuii lapidibus inter templum et altare. Qui in sepultus est in ciuitate dauid in sepulchro patris sui. In cuius mortis ultione seu testimonio duo notabilia apparuerunt. Primum ut dicit hieronymus quod sanguis eius in saxis et lapidibus pavimenti: ubi occisus est: adeo fuit impressus quod inde nunquam deleri potuit. Secundum ut dicit epiphanius quod tunc populus in templo non accepit manifeste responsum: nec ex dabit nec ex ephoth. Rex etiam totas impune non transiuit: nam laqueo pessimum incurrens a duobus seruis suis interfectus est. Hec ex libro paralipomenon. ii. ca. xxiij. et ex dictis hieronymi atque ex historia scholastica: Ibi quoque sancti passionem: quia dies eius festi certus non habet infra scripta eiusdem nominis prophete propter equiuocationem vocabuli pretermittere decuit.

De sancto Zacharia propheta. Ca. xlii.

Zacharias propheta filius barachie filij Ado post captiuitatem iudaici populi in anno secundo dario primi regis persarum in hierusalem prophetauit duobus videlicet mensibus post aggeum prophetam de quo supra dictum est. iij. no. iulij. quod aggens zacharie in ordine prophetarum praeiit. Prophe-tauit autem zacharias eadem occasione qua et aggeus. Cum enim in anno primo cyri regis persarum ut impleret sermo domini ex ore hieremie: ut haberet primo esdre in principio data esset: licentia populo israel redire in iudeam. Et a senionibus et populo templum domini in hierusalem reedificare cepisset: mortuo cyro rege persarum et regnante cabuse: vicine gentes odio iudeorum istaurationem templi et ciuitatis impediunt: unde et opus intermis-sum est usque ad annum secundum dario regis persarum. Et tunc zoro-babel olim dario persarum intinuit cum ipse regnare audisset: si-duciaque opus aggressus est: zacharias quoque propheta a deo missus tunc ipsum zoro-babel et Iesum filium iosedech sacerdotem magni de quibus supra dictum est idibus iulij in ipso opere eos exhortari visus est: populum quoque exhortatione victorum prophetarum audientes: eos adiungere ceperunt. In lectione autem sua intedit propheta non solum populum ad reedificationem templi domini confortare: sed etiam eos ab imitatione paternorum criminum reuocare. Ideoque iesum sordibus indutum se vidisse memorat: quod ad filios eius referendum est: qui vices alienigenas duxerunt vel etiam ad populum vitio sordidarum quos ille cum esset pontifex non arguebat. Mystica quoque plura sacramenta de christi aduentu et passione in eius lectione comprehensa sunt: quae per singula explicare longum esset. Quia autem hic propheta in pace in iudea annis pluribus reedificato templo septimo idus Septembris. Sepultus in iuxta sacerdotum monumenta in hierusalem. Et hic ex numero duo decim prophetarum est: qui minores dicti sunt: qui in Sanctorum Patrum cathalogo ecclesiastici. quae dragesimo. it. ca. conscribunt. Hec hieronymus et Iosephus et ex historia scholastica comestoris sumpta habentur.

De sancto Onesiphoro discipulo. Ca. xliij.

et iij

O Neiphorus discipulus Pauli apostoli: de q-
idem secunda epistola ad thimo. mentione fa-
cit eiusdē apostoli imitator et peregrinationis
eius comes pluribus annis fuit et in ministe-
rio deseruiuit. Et hic predicationis officio si-
deliter peracto apud vibē romā post pauli passionē in pa-
ce quieuit. vij. idus septēbris. vt ait Hieronymus.

De sanctis domitiano p̄sidio et socijs mar. Ca. xliij.
Domitianus: p̄sidius: z banuētus: Ser-
manus: z Fulculus: epi p̄ cutione vandali-
ca apud aphricā passi sunt: qui insu huneri
ci regis arriane p̄o asserione veritatis ca-
tholice fastibus celi: z exilio dānati sunt tpe

videliceet quo eugenius carthagineñs epi petebat vt d̄ vni-
uerso orbe ad disputandū catholici episcopi cōuenirēt: q̄a
de fide cōmuni agendū erat. vt dictū est supra in passione
eugenij: iij. idus. Julij. Tunc em̄ p̄dictus rex impius me-
moratos sanctos episcopos mauditos relegauit: eccle-
sias clausit: aliasq; innumeras persecutiones intulit ch̄ia-
nis: vt scribit victor aphricanus. **Inter alios aut̄ letum**
episcopum strenuū z doctissimū. post diuturnos carcerū z
squalores incendio cōcremavit. Ceteri vero p̄nominati
p̄ortices fame z inopia in exilio defecerūt. Quorū omniū
festum recolitur octauo idus septēbris.

De sancto Eleutherio abbate. Ca. xlv.

Eleutheriū abbas claruit apud spoletū z in vi-
be roma tēpore beati Gregorij pape Qui mona-
sterij sancti marci euangeliste quod in pomerijs
vrbis spoletane situm est abbas fuit. De q̄ p̄fer-
tur int̄ cetera: q̄ oratio mortuū suscitauit. Qua-
dam die dū iter caperet: facto vespere ad monasteriū vir-
ginum declinauit. In q̄ puer. paruulus erat: quē malign⁹
spiritus omni nocte occupare cōsueuerat. Quē ea nocte
sanctimoniales ad iacendū cū eleutherio posuerūt. Facto
q̄ mane cū ille moniales requisissent abbatē: an aliqd̄ ip̄a
nocte puero cōtigisset. Illeg de tali interrogatione mira-
ratus nihil ei cōgisse respōderet: cām pueri viro dei ino-
tuerunt: rogantes eū vt puerū secū ad monasteriū tollerēt
quā iam de cetero verationē eius ipse videre nō possent.
Ductus ergo ad abbatē cenobiū et cū dudū ibidē fuisset:
nec ad eū dēmon accedere p̄sumpserat: animus viri dei de
pueri salute immoderatus per leticiam tactus est. Et die
quadā corā fratribus dixit: q̄ diabolus cū illis sororibus
iocabatur: vbi vero ad seruos dei ventū est: ad puerū accede-
re vltius non p̄sumpsit. Post hec verba hora eadez ac
momento coram cunctis fratribus: puer a demone vera-
ri cepit. Statimq; vir dei se in lachrymas dedit: fratribus
q̄ oibus vt orarent p̄cepit. Protestans q̄ nullus eadem
die panē gustaret: nisi prius domin⁹ puer liberaret. Et eo
vsq; oratū ē donec puer a veratione sanaret. Ad quē de ce-
tero malign⁹ spiritus accedere non p̄sumpsit. **Hic san-**
ctus dudum cū beato Gregorio in vibē in suo monasterio
cōuersatus est: vt ip̄emet refert. Cū aut̄ Gregorius egritu-
dinem quam greci syncopim vocāt grauissime pateret: et
nisi sepius cibo reficeret: vitalis sibi spiritus intercidi vi-
deretur: paschali die aduentante: cū sacratissimo sabbato
resurrectionis: oēs etiam infantuli ieiunaret: et gregorius
amarissime fletet q̄ ieiunare nō posset: rogauit secreto ele-
theriū abbatē q̄ren⁹ sua oratione a dño ei tātū p̄tutē impetra-
ret: q̄ ip̄e ieiunare posset. Ad et factū est: vir em̄ dñi in orō-
nem se posuit tantāq; subito p̄tutē gregorij stomach⁹ acce-
pit: vt tātē se fortitudinis ad vespū fētirer: q̄ si voluisset ē
vsq; ad diē sequētē ieiuniū trāsserre potuisset. **Ipe aut̄**
vir sanctus i eodē mōasterio int̄ brachia gregorij spm̄ felicit̄
emisit. vij. id⁹ sep. hec ip̄e gregorius iij. dialo. capitu. xxxij.

De sancto Joanne martyre. Ca. xlvj.

Iohannes martyr apud Nicomediam passus est sub
diocletiano z maximiano imperatoribus. Hic er-
nobilibus parētibus ortus honore et dignitate seculi
illustris: nimio calore fidei ignitus: et vidit aduers⁹
seruos dei in foro crudelia edicta pendere: publice
spectante populo librum inique legis in quo aduers⁹ ch̄i-
stianos decreta inscripta erant: insecta manu detraxit at-
q; descripsit. Cūq; hoc relatū esset diocletiano augusto in
eadem vibē cōstituto: nimia in eū cōtinuo crudelitate dex-
seutens om̄ia suppliciorū genera iussit expendi in eū. Qui
vir nobilissimus tanta alacritate vultus ac spiritus ca per-
tulit: vt nec quidē tristis p̄ his videri potuisset. Et cum vi-
scera in supplicijs defecissent: spūs letabat in celo. Ita vt
ipse porius tormenta vincens q̄ ab eis victus: aniam celo
redderet gloriā. vij. id⁹ sep. vt h̄c. vij. eccl̄. historie libro.

De sancta Regina virgine z marty. Ca. xlvij

Regina virgo passa est apud asiliam ciuitatez
sub olibrio prefecto. Que fuit filia clementis
cuiusdā gētilis de alisia ciuitate. Et cū esset
annorū. xv. ignorāte patre latenter in ch̄istū
credidit: z baptismū suscepit: atq; virginita-
tem suā dño cōsecrauit. Dum aut̄ olibrius prefect⁹ tran-
siret de alisiā in massiliā ciuitatē vidēs puellā: z allec⁹ ei⁹
pulchritudine ip̄am sibi p̄sentari fecit. Quā cū interroga-
tam ch̄ianam cognouisset: in carcerē misit: vsq; ad reditū
suū: Reuersus aut̄ ad ciuitatē alisiā: post imolationes dñs
suis factas puellā adductā z sacrificare nolentē: iussit in
eculeo leuari: z virgis diutius cedi: z post hec ungulis lace-
rari. Ita vt tam ip̄e quā asstantes horrentes sanguinē dñi
nis defluentem facies operirent. Que cum om̄ia superas
iterū carceri traditur: sed cruce aurea ad celū vsq; pertin-
gente atq; columba celesti super crucē stante atq; ad eam
aduolante reficitur z confortat. Iterū quoq; post duos di-
es educit z iterato suspendit: ac candentibus laminis in-
flammatur. Deinde manibus ac pedib⁹ vincta in vase aq̄
frigide demergitur: vt ex penarum contrarietate dur⁹ tor-
queretur. Statimq; tremotu facto vincula eius dirupta
sunt. Et columba p̄ior: de celo descendens: coronam gem-
matam capiti eius imposuit vorox diuinitus lapsa: eā ad
celestia inuitauit. Quo viso miraculo. ccccccl. gētilēs cō-
uersi sunt. Nouissime autē prefectus ip̄am decollari fecit.
Cuius animam cunctis videntibus ad celos angelī por-
tauerunt. Sepultaq; est alisie. vij. idus septēbris.

De sancto Euerchio episcopo. Ca. xlvij.

Euerchi⁹ aurelianē. epi floruit tpe p̄stānti. Hic ec-
clesie romane subdiaconus fuit: Cū aut̄ apud au-
relianū post obitū sancti deuissiani epi de succes-
sore ageretur: z scdm carnalēz dilectionē duo sub
cōtentione electi fuissent: sed itaq; vsq; ad san-
guinis effusionē orta esset. Abscessus est porphyrius p̄fec-
tus ad seditionē sedandā. Ipe aut̄ epos gallicie cōuocauit
ad diuinū auxilium implorandū: quibus cum clero z po-
pulo triduo ieiunantibus z orantibus. Euerchius ad dñs
os fratres suos captiuos requirēdos veniens ad gallicias
aurelianū ingressus z apud quendā ciuē est hospitatus: a
q̄ cū de dissensione didicisset: mane ad eccl̄iam ex charita-
te cum ceteris oraturus venit: z iuxta ianuā incognitus
stetit. Luctis aut̄ prostratis colūba nūca de celo volitans
per fenestram ingressa singulos circuiens: z quasi dignam
explorans super caput Euerchi⁹ cōsedit: sed ab eo quasi ele-
cta ad celos euolauit. Quod miraculū cuncti stupentes:
sed adhuc de persona dubitantes: eo q̄ aliqui super quem
insederat dubitabant. Euerchium inter epos ducūt: z itēz
ad deum orauerūt: secūdo miraculo plenius edoceri. Rur-

his igitur columba descendit: lanuāq; petēs euuerciū nō in-
uenit cunctosq; p circuitū eccle lustrās sup caputē? tan-
dem scdo resedit. Sicq; ipm oēs in epm elegerūt. **Cap. xli.**
Dū die annuerarij sui ciuitas casu igne accensa cōrozone
sua sua mox ignē pscuit eccliamq; tā semiustā amplio-
rē reparari mādauit. Lūctis aut ciuib⁹ fabrice. spōre ptri-
buētib⁹ dū ad fūdamēta locāda fodissent: ollā auro pleiā
inuenērūt: quā scilicet vti reipublice primētez ad impatorem
misit. Ipse aut miraculū audies nō solū thesaurū reptū re-
misit: sed tantūde de suo duplicauit. p fabrica eccle i nfi-
guit opanda. Insup et. vij. calices aureos eidem donauit.
Cap. xlii. Eodē aut tpe dū eps suasionis ad corpa martyū crē-
spini et crispinian oraret: vidit pegrinos quosdam q; qui
eēt interrogans a duob⁹ ex eis audiuit q; eēt germani
cuiusdā euuerci eccle romane subdyaconi q; ab hostib⁹ ca-
pti et vidue cuiusdāz vēditi dudum i seruitute detenti ad
ipam vibē pagendis dñe sue fuerāt missi. **Cap. xliii.** Eps audi-
ens pdicta euuercio denūciavit. Illeg missio pto p eoz re-
dēptione fratre reperit q; liberatos duplicato gaudio
aureliani suscepit. Ecclesia aut edificata ē trib⁹ annis. et. iij.
noñ. mai⁹ dedicata mris ibidē p ditis reliquīs ex diuer-
sis ptib⁹ recollectis. **Cap. xliiii.** Dū aut tpe pmi in altari dedica-
to celebraret visa ē ab ardeuo ei⁹ subdyacono et alijs duo-
bus man⁹ celestis i hora psecrationis oblata bñdicētis: q;
miraculo. vij. milia paganorū pueri sūt. Euuerci⁹ vero obi-
tum sūi ciuib⁹ pñunauit: eosq; vt abbatē amanū sibi sue-
cessorē eligerēt pforauit. Cū aut tpe egrotaret et de eligē-
do pastores ēt iā discordia orta foret: et euuerci⁹ fūit illoz
noia p qb⁹ feditio iminebat i schedulis sub altari ponti-
ficis: missioq; puero mane: q; maz ex ill⁹ diuino nutu tolle-
raret: vt p hec a deo eligēdū discerēt: puer puilq; cedulā
acciperet: amanū epm acclamauit. Sicq; euuerci⁹. vij. id⁹.
septembri. in chriso quieuit: et prout ei a deo reuelatum
fuerat amanū eidem successit.

De scō Dunstano epo et confessore.

Cap. xlii.

Dunstani archieps cantuariensis fuit tpe elde-
stani regis: q; ex anglie ptib⁹ pentib⁹ gñe et fide
nobilib⁹. Cū adhuc infans ad eccliam dei ge-
nitricis cū oblationib⁹ delat⁹ eēt: illis in ora-
tione pñocantibus: apparuit vir etherēi vul-
tus dicens locū illū sublimādū puerū ibi deo relinquen-
dū ipm q; p secula ibi beatū p dīcādū. Post hec cū puer gra-
uiter langueret repēte nocti medio celit⁹ sanar⁹ ex domo
pcedit: q;busdā eū insequētib⁹ et obseruātib⁹ eccliaz adit:
mediasq; via canes latrantes eijs iter ipediētes: dū qdā
simulachroz obstitēs virga pcussit ipm cōstringens i frusta
canes effugauit. Veniēs aut ad eccliam lanuas clausas i-
uenit: scalā q; tectū refartitēres ascendebāt pscendit: et ab
altā pre intra eccliam q; null⁹ descēsus erat: angelicis ma-
nibus euectus descēdit: vbi apra lanua in ecclia domi re-
reptus est lumine celesti pfusus. Puerilib⁹ igit annis deo
serutēs varijs artib⁹ exercitat⁹ musisq; sonis instituit. Fa-
ctusq; iuuenis ab Atelio epo canthuariensi regi eldestano
cōmendatus in palatio māsit vbi obrēto a rege iudicē offi-
cio in oib⁹ strenue se habebat: nūc iustitie reddende: nūc
oionib⁹ vacās. **Cap. xliiii.** Rogatus a qdam matrona dū stolā sa-
cerdotale pingeret aurifactorio ope figurādā: cithara ei⁹
parieti appensa sine alicuius mouētis impulsu p seipam so-
nare cepit: et antiphonā. Gaudēt in celis aīe scōp in pro-
prio tono de cantare. **Cap. xlv.** Dū aut ab emulis apō regem de-
q;busdā accusaret curiā deseruit cognatū suū elphēgū
epm ventanū: adijt a q; dudū pulsar⁹ vt monachus fieret:
diuq; resistēs. Postea febrie correptus: demū pualuit: subi-
toq; mutat⁹ et monachus effectus: deinde presbyt⁹ psecra-
tus in ecclia dei genitricis māsit apud quā cellam vel po-

ti⁹ antrū edificauit. Hā i rugurio qnq; pedū lōgitudis
et duoz pedū cū dimidio latitudinis se iclusit: q; dudū cō-
tēplatiōi vacauit. mltasq; dyaboli tentamenta superauit.
Cap. xlv. Cū die qdā demō ei i specie puellae apparuisset: ad cu-
tus pces dunstan⁹ qd fabule faceret: demōq; ei opanti q-
dam luxurie pba pponeret: vt ei⁹ ppositū inqneret: tpe re-
nacula ignita dyabolū in facie pcussit: qui mor vllulando
euauit. Succedere pō eadē mōdo regi eldestano: dunsta-
nus accepta pāte cepit ecclā et cenobium pstruere scdm
exēplar qd ei angel⁹ demonstrauerat i visionē: vbi pgre-
gatiōez instituit monachoz: ipm ppheticē i multis hie vi-
sus ē. Hā et mortē regis eadē mōdi. vij. diebus añ p dicit: et
vt p dixerat sic euenit. Cui⁹ successor edredus dunstanū
ad epātuz ventanū pmoueri suadebat: s; ille oīno renūcie-
bat. Nocte vere quadam eidē apparuerūt sancti apostoli
petrus et paul⁹ et andreas euz admonētes ne epāt⁹ vltimū
p temneret. sed dei se volūti subijceret: p dixeruntq; ei
q; post mortē dicti regis nō ventanū. eccle eps. sed cantua-
riē. archieps futurus esset. **Cap. xlv.** Et factū est. Mortuo enī
edredo regē et succedente edgardo: de mādato ipius dun-
stani archieps cantuarie est electus. Cui⁹ eccle regimē
i adeo laudabilē pñit: cunctis pplis admirabilis reue-
rentie fuit. **Cap. xlv.** Cū aut clericorū q; fundā mores ac⁹ et refo-
raret: et quosdā rebelles beneficijs spoliasset: ad eoz sug-
gestionem rex pcelluz celebrari fecit: in quo archieps se de-
mult⁹ sibi obiect⁹ purgauit. Et dū rex peteret vt puatos
ad ecclias reuocaret: audita ē vox crucifiri depicti de cru-
ce hoc fieri phibentis. **Cap. xlv.** Post aliq; temp⁹ itez dunsta-
nus de p dicitis accusatur et ad palatiū vocatur. Cūq; ipse
se deo dūdicādū cōmitteret: pars solarij dom⁹ vbi ei⁹
emuli stabāt subito corruit: et ipos sū ruētes sub machina
oppsit. alia pō pre firmis pmanēte archieps et ceteri remā
serūt illesi. Tādē post multos labores vir dñi iā senex an-
noum. lxxix. i dño felicē obdormiuit. vij. idus septembri:
sepultus in ecclesia sua miraculis clarus.

De scō Eudoaldo presbytero

Cap. l.

Eudoaldus pbyter fuit apud perunium ci-
uitatē tempore Justini senioris. Hic filius re-
gis colodomit⁹ fratribus suis a patruo lotha-
rio extinctis anno pefati imperatoris. iij. mū-
dum deseruit et in clericali gradu pmonuit
vt ait sigibertus. Qui omni suo patrimonio pauperibus
erogato vilibus indutus et carnem cilicio domans: nud-
q; terre decubans: penitentie operam dabat. Relicta igit
patria ciuitate venit ad aliam prouinciaz ignotus deo cu-
ptens liberi⁹ deseruire miraculorumq; gloria claruit. Hāz
et demones effugabat mutis loquelam cecis visum: sur-
dis auditum: claudis gressum tribuebat. Cū cuidā pau-
peri ab eo elemosynā petenti quid daret nō haberet cucul-
lam eidem prebuit: pauper vero nocte in domo cuiusdam
viri hospitatus est: cuculla vestitus. In ipa nocte vidit vir
ille pauperem quasi clara luce indutum: quod cōiugi sue
ostendit. Factoq; mane cucullam ei datam a sancto Eudo-
aldo didicit: et lucem quam viderat ipius charitati ar-
tribuit. Sicq; viri dei fama percrebuit. Reuersus tandem
perunium: ab Eusebio episcopo presbyter ordinatus: mo-
nasterium in loco qui dicitur noui genium construxit. in q;
pace qeuit. vij. id⁹ septēbris. Ibiq; sepul⁹ miraculū viuit.

De virtute scē Marie aginis

Cap. li.

Natiuitas gloriose aginis Marie ex tribu iu-
da et regia stirpe dauid duxit originem. Mar-
theus tñ et lucas non generationem Marie
sed Joseph describunt q; tñ a pceptione chri-
stī penit⁹ alien⁹ fuit qā puerudo scriptur aruz
erat vt nō mltē: s; vīroū gñatiōis series texeret: v erit

me tñ virgo maria ex pgenie dauid descendit: quod ex hoc precipue patet: quoniam vt sepe scriptura testat: christus ex semine dauid duxit originē. Et q̄ ch̄s ex sola p̄gine nat⁹ sit manifestū est: et ipam ex dauid natā esse: et hoc ex cathēna nathan. ¶ Dauid enim inter ceteros habuit duos filios: nathan. et salomonē. Ex catena igitur nathan vt ait Damascenus: Leui genuit malchi et panthera: panthera genuit barbanthera: barbanthera genuit ioachim: ioachi p̄ginem mariam: Ex catena autē salomonis: mathan habuit vxorē ex qua genuit iacob. Defuncto autem mathan: melchi ex tribu nathan q̄ fuit fili⁹ leui frater panthera: accepit vxorē relictā mathan mīez aut iacob: et genuit ex ea heli. Et sic sūt facti fratres vterini iacob ex stirpe salomonis: heli autē ex tribu nathan. Defunctus est autē heli sine liberis: et accepit iacob frater eius vterinus vxorem eius et genuit ioseph: qui natura fuit filius iacob ex descendēte salomonis: sedm legē aut fuit fili⁹ heli ex nathā descendētis. Nam filius qui nascebat taliter secundaz naturam: secundum legē defuncti sine liberis filius reputabatur: hec damascenus. ¶ Historiam autem natiuitatis beate virginis Hieronymus vt in prologo dicit adolefcentulus i quodam libello legit: sed post multum temporis vt se ibidem legisse meminerat: rogatus chionatio et heliodoro episcopo transcripsit. ¶ Ioachim namq̄ ex galilea de ciuitate nazareth de tribu iuda sanctam Annam filiam garizl de bethleem eiusdem tribus duxit vxorē. Ambo autem iusti ante deum erant: omnemq̄ substantiam suam trisarie diuidebant: vnam partem templo et eius seruitoribus: alia peregrinis et pauperibus erogabant: tertiam sibi et sue familie vībus seruabant. Et ita per annos. xx. prole carentes: vouerunt domo. q̄ si eis sobolem concederet: eam seruitio domini manciparent. Cuius rei causa cum in tribus festis precipuis hierusalem frequentarent: i festo enceniorum ioachim cum contribulibus suis hierusalem ascendit: et cum ceteris ad templum accedens. oblationem suaz ad altare domini offerre voluit. Quem iſachar sacerdos cum indignatione repulit: et cur ad altare domini accedere presumere increpauit: asserens esse indignum maledicto legis obnoxium: oblationem deo legis offerre: nec inter secundum infecundum qui populum dei nō aurisset: astare. Ioachim ergo confusus domum redire noluit: ne a contribulibus qui hoc audierant: idem opprobrium sustineret: sed tristis ad pastores suos discessit: vbi post dies aliquot cōmoranti: die quadā angelus domini cū immenso lumine astitit: qui cū ad eius visionem turbaret: timore eius angelus cōpescuit: dicens se esse angelum domini ad eum missū vt annūciaret ei preces suas exauditas a deo esse: et elemosinas suas in p̄spectu altissimi ascendisse. Auderat enim deus pudorem eius et sterilitatis opprobrium nō rece ei obiectū. Et q̄ de⁹ peti vltor ē nō nature: cū alicui⁹ vterū clauderet: ad hoc faciebat: vt mirabili⁹ deuo aperiatur et nō libidinis esse sed diuini muneris qd nasceretur offenderet. ¶ Quidē angelus per exempla plura suauis. Primo p̄ saram genit̄ hebreorū p̄mū: q̄ vsq̄ ad. xc. ānos sterilitatis opprobrium p̄tulit: et tñ isaac: cui repromissa fuit oim gētiū b̄dictio: genuit: et tñ ioseph genuit: q̄ dñs egypti: et saluator multorū fame perituroz erexit. ¶ Deinde p̄ sampsonē: q̄ nullus fortior: et samuelē q̄ null⁹ sanctorū: q̄ vtriq̄ matres steriles habuerūt. Sicq̄ pbauit p̄cept⁹ diu dilatōis. et sterilitū plus mirabiliores esse solere. Nūciantq̄ ei angel⁹ q̄ Anna vxor sua filiā pareret: q̄ vocaret maria q̄ iuxta vorū parentū eēt ab infantia dño p̄secrāda et adhuc ex vtero matris spūctō plena: semperq̄ i templo dñi moratura. Et sic ipa nascitura erat mirabilis ex sterili matre: sic ipa altissimi filia ex se incōparabilis generaret: q̄ iesus vocat⁹ oibus gē

rib⁹ saluator foret futur⁹. Deditq̄ ei angel⁹ signū. vt cum pueniret ad aureā hierosolyme portā: vxorē suā Annā obuiam haberet: q̄ de sua retardatōe sollicita: tūc in p̄spectu eius gauderet. ¶ Hicq̄ dictis angel⁹ ab eo discessit. Anna autē cū amare fieret et quoniam loco vir eius iussit ignoraret. q̄si ad remediū pomeriū suū intrasset: idē angelus ei apparuit: eadē p̄ba: q̄ ioachim nūciauerat: idēcauit: ad dens vt p̄ signo ad aureā portā hierusalem pgeret: et viro suo redeūti obuiaret. Ambo ergo sibi ibidem occurrētes: et de mutua vīdē letati: et de prole p̄missa securi ad orato dño domū redierūt: diuinū p̄missū certū et hylares expectantes. ¶ Lōceptū igit Anna et peperit filiam: et vocauit nomē ei⁹ mariā. Lōpleto igit trīenio ablactatiōis tpe ad tēplū dñi p̄ginem cū oblatiōib⁹ adduxerūt. Erant autē circa templū iuxta quīndeci graduum psalmos quīndeci ascensionis gradus. In quorū infimo virgo p̄stituta cunctos sine ducentis et leuantis manu ita per se ipam cōscēdit: ac si iam p̄fecte etatis fuisset. P̄fecta q̄ oblatione filiā suam parentes cum alijs virginibus in templo dñi tentes ad propia reuersi sunt virgo autē quotidie in offi sanctitate proficiens ab angelis sepius visitabatur: et vīdē diuina continue fruebatur: mane vsq̄ ad horam tertiam orationi insistebat: a tertia vsq̄ nonā operi manuum pmanebat: in nona vero ab angelo celesti cibo reficiebat et qd ei dabat in tēplo paupib⁹ largiebat a nona aut vsq̄ ad solis occasū in lege dñi et psalmis meditabatur. Crescente etate crescebat et sapiētia et grā apud deū et hoies. Quar: todecimo autē etatis sue āno pōtifer publice denunciavit: vt oēs p̄gines q̄ in templo nutritæ fuerant domū reuerse viris scdm legē p̄iugerent. Cui mandato cū ceteræ paruissent sola b̄ta virgo maria hoc facere nō posse respōdit: itaq̄ parētes sui eā dñi fuitio mācipassent: tū q̄ ipa p̄ginitatē suā deo vouisset. Anxiat⁹ pōtifer q̄ neq̄ scripturam de voto soluēdo infringendū putaret: nec mox in israel insuetū introducere auderet: p̄uocatis seniorib⁹ indeorū dñm sup̄ hac re p̄sule dūm decreuerūt. Quibus orantibus vox de loco oratorij cunctis audietibus insonuit: dicens vt q̄cūq̄ de domo dauid nobiles p̄iugati nō essent singuli virgas suas ad altare deferrent. et cui⁹ virgula geminaret: ac i eius cacumē spūscētis iuxta isayē p̄phetiā i columbe specie descendisset: illi p̄culdubio p̄go maria de spōsari deberet. Erat inī ceteros ioseph de domo dauid: q̄ sener iā erat: et vxore p̄morta filios ac nepotes ex filiis iā p̄nepotes habebat. Cui cū incongruum videret q̄ vir mature etatis tenerā p̄ginē duceret et vxorē: ceteris virgas suas afferentibus solus ipse virgulas suā subtraxit. Unde cū nihil miraculi appareret: pōtifer iterato dñm. p̄sule dū putauit. Qui respōdit q̄ solus ille virgā suā nō attulit cui virgo desposari debebat. ¶ Produci⁹ itaq̄ ioseph cū virgā attulisset: et ipa illico germinasset: et in eius cacumine columba de celo aduolans cōsedisset. Liquido omnibus patuit ei fore virginem desponsandam. Desponsata autē virgine ipse quidē in ciuitatem suam bethleē rediit domum suam dispositurus. Virgo autē maria cui⁹ quicq̄ virginibus coeuit suis: quas ob offensionem miraculi a sacerdote acceperat in socias ad domum parentum in nazareth reuersa est. Nomia virginū erāt hec: rachel: sephora: susanna: abigera: et agabel: quorum omnium maria etate minor erat q̄bus data sūt ad operandū pio vīstibus templi sericiū: hyacinthus: coccinus: byssus lyncum et purpura: vt quilibet ex vno horū vestē contereret cum ergo iactat⁹ fortibus: que ipaz: quid horū operari deberet: et maria forte purpuram ad velum tēpli dñi accepisset: alijs p̄gines et dixerūt admirantes q̄ cū ipa minor oib⁹ esset purpurā q̄ ad reginas operari p̄tinet accepisset. P̄go p̄gruū erat q̄ ipa regina p̄ginū vocaret. Et ex inde q̄si diuino instinctu

dam suspēdio dānatū se inuocātem triduo illesum cōser-
uauit qui post liberatus deo deuote seruit. ¶ Arsum qñ
dam qui ei⁹ asinū deuorauerat: dñ romā pergeret: diuina
p̄tute coegit: vt sarcinā vsqz romā animalis loco deferret.
¶ Inuinsguo como tridentin⁹ admissariū sc̄ti furto au-
ferri fecerat ad equas operiendas: z infra dies modicos.
plurim⁹ equos morbo elephātino amisit. An⁹ z dei iudiciū co-
gnosces: equos duos cū admissario atqz ducētos solidos
sc̄to restituit. ¶ Quadā sexta feria dñ piscib⁹ careret: p̄e-
dixit p̄ aqlā pisces sibi diuinit⁹ ministrādos. Et ecce aqla
rostrō a mari pisces detulit: q̄ tota die ad esum familie sa-
tisfecit. Sequēti q̄s sexta feria ministrū suū nataniē iussit:
vt in ch̄i noīe piscē caperet: qui meris piscē magnū ma-
nibus cepit: z ad litus vsqz p̄duxit. ¶ Apud oratorū sc̄ti
stephani vbi aliqñ orās lucē de celo fusas viderat z voces
audierat angelorū: cellā sibi p̄struxit vbi fontez ex humo
baculo p̄cussio p̄duxit. Deuor⁹ virgīs gl̄iose die natuītra-
tio eius in pace quēit vicz. vij. dus septebris. Et in eiudez
dei genitricis ecclesia sepulta ē: miraculis clarēs. Nā san-
guis q̄ die q̄dragesimo añ obitū ei⁹ de ipsius narib⁹ distil-
lauit: terre suffolus post annos q̄draginta recens a deo in-
uent⁹ est: ac si ea die fuisset effusus. Corpus vero ei⁹ tūc
tempis translātū est salingā: z vna cum dicto sanguine in
ecclesia sua sepultū ē in marmoreo mausoleo.

De sanctis Dorotheo z Gorgonio mar-
tyribus.

Capitulu. lv.

Dorothe⁹ z gorgoni⁹ martyres passi sūt apud
nicomediā ciuitatē sub diocletiano impatore
Qui cū essent p̄mi in palatio eiusdem: militie
renunciātes: ch̄ianos se libecā voce consti-
bant: q̄s cesar audiens moleste tulit: anxiaba-
turqz p̄dere tales viros quos intra palatiū suū nutritos:
mores z generis nobilitas decorabāt. Cū ergo nec minis
nec blādimētis mouerent in euleo distendūtur: z flagris
z ungulis toto cope laniant: z deinde aceto z sale nudatis
pene eoz viscēribus pfundunt. Et cū hec alacrius tolera-
rēt in craticula affant: vbi quasi in lecto florū tacere vide-
bant. Ad vltimū laq̄o suspēdi iubent z corpora eoz canibus
exponunt: sed tamē intacta a fidelibusqz collecta: honori-
fice recōdunt. Passi sūt aut. v. idus septebris circa annos
dñi. cclxx. Interfecto aut tempe corp⁹ sc̄ti gorgoni⁹ inde
leuātū z romā translātū ē. Anno autē dñi ccccclxxiij.
ep̄iscop⁹ meresi. nepos pipini regis ip̄m ad gallias trāstu-
lit: in gorgoricū monasterio collocauit.

Dorotheus abbas in egypti partib⁹ claruit.

D hic genere thebeus inter patres egypti san-
ctitate nō minimus quoridie a mari lapides
colligens z annis singulis habitaculū vnum
edificās: ip̄m edificare sibi cellas nō volen-

tib⁹ p̄cedebat. Noctib⁹ vero sportulas opabat: vt viderēt:
p̄pter cibū paup̄ibus ministrādū. Libus p̄o eius erat pa-
nis vncie sex: z oley minutor fasciculus modicus: aq̄ p̄o
exigua in potu vtebat. Nunq̄ visus est i lecto soporatus:
vel pedes p̄ requie tetendisse: vel pro voluntate domisse.
Quieuit in pace. v. idus septebris. Hec i vitis patrū.

De sancto Sergio papa z cōfessore.

Cap. lvij.

Sergius papa natione syrus d̄ ciuitate anthiochie:
ex parte tyberio costonini p̄tiffici in ep̄atu romano
successit: Et sedit. annos. ix. menses. vij. dies. xxiij.
hic romā veniēs sub deodato pontifice: inter cle-
rum romane ecc̄lie cōnumerat⁹: q̄ studiosus erat
in officio catilene acolytus fact⁹ est. Qui ē ordines ascen-
dens a leone pontifice secūdo i titulo sancte susanne p̄sby-
ter ordinatus est: qui imp̄gre per cemiteria martirum ce-
lebrabat. Defuncto vero Lonone papa populus vobis in
duas partes diuisus est. Et vna quidē pars elegit theo-

domum archiep̄byterū: alia vero paschalē archidiaconū.
Lūqz vnus alio locū nō cederet sed vterqz immaniter per-
maneret: vt vnus alium superaret plurim⁹qz pars cleri et
populi ad sacrū palatiū perrexisset: vt tractarent quid fe-
ri deberet deo annuente in personam denominati Sergij
venerabilis tunc p̄sbyteri concordēs se cōtulerūt. Lūqz
in lateranē. ep̄iscoporum deducētes elegerūt. Sicqz in
sede beati petri pontifex ordinatus est tempore Iustini
iunioris. Hic pontifex ecclesiā lateranē. reparauit. Et
vt agnus dei ter cantaretur intra missarum solēnia consti-
tuit. Hic etiam diuina ad eum reuelatione facta in sa-
crario sancti petri inuenit capsa argentēam i loco obli-
uissimo multe annositatis. Ita vt iam nō argētea vidēret:
in qua sigillum erat exp̄sum quo ablato inuenit crucem
gemmis ornatam: z ineffabilem portionem crucis domi-
nice intus inclisam: que in die sancte crucis adoratur cor-
pus quoqz p̄mi sancti Leonis pape translulit: ip̄so reue-
lante. Qui etiam propter defensionem ecclesiastice liber-
tatis a Iustino imperatore in exiliū relegatus: ac demū
ab eo renocatus est. Et post laudabilem vitā in pace quie-
uit. Et sepultus est apud sanctū petrum. Et cessauit epi-
scopatus mensem. j. z dies. xx.

De sancto Audomaro ep̄o.

Cap. lvij.

Adomarus ep̄iscopus claruit ap̄s tamnesi. ci-
uitatem. Hic ex aureuallē non longe a constā-
tia ciuitate: patre frulfo religioso z nobili vi-
ro ortus est. Et vna cum eodē patre suo oibus
pro ch̄isto relicto: ad cenobium luxouesi. q̄s
a sancto columbano abbate in burgundia constructum fu-
erat pergentes ambo sub abbate Eustasio monachi facti
sunt vbi frulfo in sanctitate perspicua: vsqz ad finē vite
perseuerauit. Audomarus vero in ep̄m tamanesi. electus
per annos plusqz. xxx. ecclesiā suam feliciter gubernauit.
Lūes quoqz suos qui post doctrinam quaz a sanctis su-
sciano z victorico perceperant ad ydolom cultū res-
uerſi erant ad ch̄istū redire fecit. Cum autē semel gra-
ui tentatione carnis vteret: exemplo beati Benedicti in-
vepiēs z viticas se nudum volutans: ignē libidinis extin-
xit. Dum apud villam ioniacū sub arbore quieuisset:
crucem domini de lignis factam arbori affixit: z sequenti
nocte lux desuper celica radiauit: multorūqz ex ip̄a cruce
egritudines curabant. Per ānos plurimos ante obitū
suū lumē oculorū amisit: ad eius culmē sc̄ticitatis augēdū:
nec tñ vnqz inde turbati visus fuit. Sed cū trāslatiōi cor-
poris sc̄ti vedasti ep̄i ap̄s atrebatē. vbi facte ab ansber-
to ep̄o interesset: lumē sibi oculorū redditū ē. Finita p̄o cor-
poris trāslatiōe orauit ad dñm z iteqz vt perijt ad votum
suū rursus excecātū ē. Quieuit in pace. v. idus septebris.
In cui⁹ trāstu mira fragrantia in domo eius resperſa est:
lāpades quoqz ad eius tumulū dependētes oleū distil-
labāt: q̄ edri peruncti a languorib⁹ sanabant. Cui⁹ corp⁹
in ecclesia tumulatū a sc̄to bertino abbate trāslatū: sepul-
tum est in monasterio sancti Scynthini.

De hyllario papa z cōfessore.

Cap. lxx.

Hyllarius papa natione sardus ex patre Trispi-
no leoni primo pontifici in ep̄tu romano suc-
cessit. Et sedit annos. vi. menses. tres. dies. x.
hic constituit vt nullus p̄tiffex successorē
sibi constitueret. Qui non solū in elemosinis
vandis pauperibus quoridie studuit verum etiā plerasqz
basilicas auro argentoqz insigniter decorauit. Et fecit ad
sanctum Laurentium balneum et monasterium. Et hic
plenius sanctitate z virtutibus quieuit in pace. iij. idus se-
prembis. z sepultus est ad sanctum Laurentiū in cripta
iuxta corpus beati Sixti ep̄i: z cessauit ep̄tus dies. vi.

De sanctis Hemesiano et Felice et socijs.
martyribus. Cap. lxx.

Nemesianus: Felix: Luci: alij: Felix: Lithe:
Polianus: Victor: Lador: Darius: episcopi
multiq; presbyteri et dyacones apud aphricā
martyrium passi sunt sub psecutione Valeria-
ni et Galieni imperatorū qui exurgente perse-
cutionis rable ad primam confessionis christi constantiā
grauiter fustibus celi: deinde compedibus victi: et ad fodi-
enda metalla deputati gloriose confessionis agonem con-
fessionis agonem consumauerunt: quoru etiam exemplum
secura multiplex plebs eoru portio cum eis pariter coro-
nata est. Erat epistola beati Cipriani ad ipsos et de ipsis
scripta qui passi sunt. iij. idus septembris.

De sanctis Sosthene et Victore martyribus. Cap. lxxi.

Sosthenes et Victor: martyres apud chalcidoniā
passi sunt sub proconsule pisco qui cum beatā Eu-
phemiā virginem sub eodē proconsule decertantē
vidissent: immenso lumine circumdatam: et angeloru
et virginum chorus cōstipatā conuersi sunt ad chri-
stum: ut diceretur infra in passione Euphemie. xvi. cal. octo-
bris vnde ipsi ambo proconsule detenti. primoq; in carce-
re trusi: indeq; producti ad stipites ligati sunt vni quoq;
ipsis ac leo ferocissimū laxati fuerunt. Sed cū ab eis in nul-
lo lesi fuissent quin potius oī deposita feritate pedes san-
ctoru ligerēt. Proconsul illos i cuppa cremari mādauit: q;
daro sibi inuicē pactis osculo spm emisserūt. iij. id. septemb.

De sanctis Protho et Hyacintho
martyribus. Cap. lxxii.

Prothus et Hyacinthus martyres rome passi
sunt sub Galieno imperatore. Ibi ambo fuerūt
eunuchi domicelli et in studio philosophie so-
cij Eugenie virginis filie Philippi nobilissi-
mi romanorum alexandrie prefecti: qui et ab
ipsa virgine vna cum patre et claudia eius matre ad chri-
stum pueri sunt ut supra in eius passione actū est. viij. cal.
ianuarij. C. postq; brā hgo Eugenia passa ē. Protho et
hyacintho iussu ipatorū tēti sūt: et ad replū iouis adducti
ut sacrificaret q; oīone sua simulachri cōminuerūt: et cū sa-
crificare nollent primo q;des fustibus diutissime celi sunt:
deinde capitis obruncatione in martyrium cōpleuerunt. iij.
idus septembris. circa annū dñi cclvj. et sepulti sunt via sa-
larīa vetere in cimiterio pulcille.

De sancto Ibelia abbate. Cap. lxxiii.

Ibelias abbas i deserto egypti in regione the-
baide claruit. Qui deuotarū virginū curam
habēs in grandi monasterio trecentas femi-
nas collegerat earūq; vitā et cōuersationem
regulabat: q; cum biennio fecisset. grauē ten-
tationis carnis sentiens adhuc iuuentis annor. xxx. exis
p sūrudine fugit iagi bduano ieiunio ac triduāo carnē do-
mās. Cui i somnis tres āgelū appuerūt iterrogātes cur
deo dilectas hūines reliquisset. Quib; rēdit q; vitū car-
nis icurrere formidabat. Illoq; ab vno eoru vsum est ei
genitalia nonacula pēdi. Sicq; securus redire monetur.
Expefactus vir dñi genitalia q;dem reppit: sed tentatio-
nem abscissam oīno pēnsit. Sicq; ad cenobium reuersus.
xl. annis ibidem vixit: asseuerans q; nunquā de cetero in
cor eius talis cogitatio ascēdit. Fenestre quoq; ibidē con-
struere sedebat. sorores eruditēs: cum nec ad eum ipse ascē-
deret: ipse ad illas descendere posset. Quieuit autē in
domino. iij. idus septembris: cui successit sanctus dorothē-
us: q; i superiori monasterij cella pēnsit. Ibelia heraclides.

De sancto Ibelia alio abbate

Cap. lxxiiij

Ibelias alius abbas fuit in finib; antiochie et
uitatis: que metropolis est thebaidis: senex
in eremo annor. cx. quor. lxx. annos in solitu-
dine trāsegit: fuitq; discipul; antoni. q; ope
manuū et oīonib; ipse exegerat. Qui cū hospi-
tali tati intrēderet: et ad eū multitudo fratru venisset: q; pu-
blicus illac trāsitus erat: et deficere sibi pane tristis esset.
Ingressus speluncam et inspato tres panes grādes et re-
centes subito reppit: ex q;bus duos assumens. viginti q;nc;
fratres et eis satiauit. Tertio vero q; supfuit dieb; xv. eis
dē postmodum ad victū satis fuit. Ibelia a vito patrū.

De sancto Enerio abbate

Cap. lxxv.

Enerius abbas p̄sbyter ap̄s isulā palmaria
claruit ep̄bno phoce impatoris et gregori
pape p̄mi. Qui ex nobilib; ont; pentib; p̄m
cie luncensis sacrisq; litteris edocuis: relicto
seculo dictam insulam petijt terre vicinam
distātem a luncē. ciuitate circa millarib; viij. in loco q; d;
tyrus maior: vbi asperrie p̄nie operā dabat herbis agre-
stib; et pomis mlt; tpe vescēs. Ad quē accedēs qdā agre-
st; noie reuelatiōe diuina p̄monit; ab eo salut; mādāta su-
scepit: et rogatus ab eo sarculū ad terrā colēdā et hōdeus
ad seminādū viro dei detulit. Cū aut venerit tpe q; iā hor-
dea meti ceperāt semē delatū seminasset hōdeum subito
natū et maturatū ē: q; ipse eadē messuit tēpestare. Cū
q; fama ipsius diffusa inter multos illū visitantes: pauper
qdā domicalis ad eū venisset: et puer in nauī iuxta litt;
reliq;isset: illeq; dormitans larrari cantis subito expaus: et
euigilās: in mari lapsus necatus fuisset: nauisq; p equoia
vagare: audies hec venerius et hōi miser; oīone sua et la-
chrymis et nauē ad littus: et puerū reduxit ad vitam: vñ ob-
ci; scitatem nimā: tā phochas impator: q; gregori; pa-
pa p̄mus ipm plurimū reuerēbat. Diaco ingens ppe
ciuitatē luncē. habitabat: q; carinas i mari sepi; subuer-
bat. Ad instātiā ergo luncensis ep̄i: sc̄m virū sup hoc p̄ci-
bus trio pulsans: post oīonē et ieiuniū triduanū: cū archi-
diacono et pluribus descendēs ad rupē vbi diaco latebat.
vestigia sua in sara ac si in cera ipresse reliquit. Et dā via
coni ex parte ep̄i de recessu mādasset: illeq; nullaten; mo-
ueret: deinde ei mandauit in noie trinitat; vt se i abissum
demergeret. Diaco se statim in mare p̄cipitans nūq; cō-
paruit. Post hec venerius vt glām hominū fugerēt
nauigauit ad insulā cyrnē ibiq; diebus. xl. cum bestijs de-
moratus ē coruo ei q;ridie dimidiū panis calidi et frustū
carnis bubale diuinit; deferēte. Qui etiā decambulās iu-
xta littus: corpus hōis in mare necari: illeq; ab vndis ete-
cti inuenit et orans p eo: angelis apparētib; hominē susci-
tauit. Cū aut admonitiōe diuina ad locū suū redire
veller et nautas q; illuc appulerāt: et ad sardiniā ire vole-
bāt instanter rogasset: vt ipm ad suā insulā deffererēt: illiq;
recusarēt: orta in mari tempestate: nō pus inde se monere
potuerūt: donec sc̄i petitionē adimplere vouentes: facta
subito serenitate eū illuc derulerūt. Et cū aī recessus suū
ipsi naute i littore lapidib; luderēt: vnusq; illoz a socio ca-
su in tempe p̄cussus expirasset: oīone sc̄i suscitatus est. re-
uersus igi ad locū pristinū deuit i pace. iij. idus septemb;
manibus angelicis sepultus in quo loco oleum emanās:
egritudines omnes sanabat. Post hec Lucius ep̄sco-
pus luncensis deo admonit; ad insulā cū p̄p̄o veniēs: oleū
manās reppit: corpusq; effodiēs: illd q; integrū inueniens
miro fragrās odore: honorabilr tumulauit: ecclesiamq; de-
sup edificauit vbi ad refectiōem custoduz sacri corpis de-
fra fōs scaturit vsq; p̄ns ibidē. Tpe p̄o ludouici p̄i im-
peratoris: cū saraceni isulas illas denastaret: apollinaria

epa lunensis: a sancto per visum admonitus corpus eius inde transfuit et regium detulit: ac in ecclesia sancti prospere. iij. nonas nouembriis deposuit.

De sancto Aenerio alio abbate.

Cap. lxxv.

Aenerius alius abbas tyburtine civitatis floruit tempe othonis. iij. imperatoris. Qui primo in monasterio sancti badiaci apud ipsum oppidum degens: inde solitudine petens: sine abbatis licentia discessit. Quo tempe contigit san-

ctum romualdum abbatem ad civitatem illam ab othone obsecram accedere: gratias pacis interponende. Qui audiens de dicto solitario ad eum abiit: ultra ipsius coperta ipsum de inobedientia increpavit: et quod sine abbatis sui licentia: quicquid faceret inanis laboraret astruxit. Ille autem copulatus ad monasterium reuersus: licentiam a suo abbate de vita solitaria ducenda petiit et ut petiit impetravit. Deinde sanctorum hominibus inaccessibile ascendit. ubi annis sine humano cibo permansit: exceptis tribus panibus quos secum prius a monasterio detulit. Solaque poma siluestria et radices edebat: aqua vero quam estate bibebat: in concavo lapidis hyeme ex niuib' colligebat. Ad quem plurimi vitam eius reuertentes accedebant: et vite ei necessaria deferrebant: quoniam omnia ipse pastoribus pecorum et alijs indigentibus erogabat. Ibidemque exhortante episcopo basilicam fieri et consecrari permisit. In qua post aliquod tempus decessit: et a quibusdam eius querentibus inuentus est mortuus: in cubitis et genibus quasi ad orationem incubes: ubi et sepultus est: per quem deus plurima miracula ostendit.

De translatione sancti hermacore.

Cap. lxxvi.

Translatio corporis sancti hermacore episcopi facta est post tempus quo Attila flagellum dei italia deuastans aqleiam funditus euerit. Cumque sancto eandem puiciam gorbos rabies de populata esset: tertio quoque longobardorum ipse: paulus tunc patriarcha aqleien. ferre non posset ad gradensem castrum supra mare situm se transfuit et corpora quondam sanctorum ac thesauros ecclesie fecit: cui successit patriarchatu perbinus et primo helias qui in gradensi ecclesia synodum. xx. episcoporum celebrauit et de mandato tunc pelagii pape ipse ecclesiam totius venetie et dalmatie metropolitans constituit eo quod aqleia tunc funditus euerfa. Post heliam successit cyprianus qui mortuo fortunatus hereticus se de inuasit: fuit audacia longobardorum qui spoliatis ecclesijs sedem tenebat castro glemonem in consilio longobardorum sito. Eodem autem tempore permogetus a papa missus est patriarcha: ad instanciam episcoporum catholicorum puicte venetorum ut dicta sedem catholice gubernaret. Quia populo gratanter exceptus et diuina dispositione cathedratus: a deo per visum permonitus cum sua plebe aqleiam prexit: ut corpora hermacore et fortunati adhuc in agro sancte matrone alexandrie tumulata: inde ad castrum gradensem transferrent. Quibus in saxeo mau soleo repositis: dum ipsa inde asportare non possent in queres ne forte quicquid de reliquijs eorum deficeret. Reuersi ad arcem perierunt vni ex calcibus sancti hermacore ex errore dimissum: qui suscepto corpora cum omni facilitate mouentes nauim imposita gradum tulerunt eam ibidem honorifice deposuerunt pridie idus se prembitis ubi tumulata quiescit: locum vero suscepti fidei natus que corpora tulit: vltis hodie dicit cellus. i. recessus sancti hermacore qui semper virenti germine decoratur.

De sancto hiuentio episcopo.

Cap. lxxvii.

Hiuentius episcopus discipulus beati hermacore fuit. Cum idem beatus hermacoras sanctum spiritum episcopi ordinatum ad civitatem papiam misisset: verbum domini predicaret: hiuentium condiscipulum eidem associavit: ut dictum est supra in legenda spiritus. v. idus decembriis. hic cum beato spiritu episcopo in predicationis officio iugiter laborauit: quem spiritum dyaconum idem episcopus ordinauit: ac successorem dimisit. Dum autem mortuo spiritu hiuentius ad sacerdotium

petere: dum latuit. sed tandem productus licet satis renitens pontificatum accepit: qui gratissimus clero et populo magistri vestigia sequens gregem dominicum exemplis et sermonibus pauperum: et miraculis polles in pace quiescit pridie idus septembriis.

De sancto hiuentio presbytero.

Cap. lxxviii.

Hiuentius presbyter in hispania claruit sub tempore constantini imperatoris. Qui vir sanctitate insignis et sapientia clarus: rethorico stilo copiosus: genere nobilissimus: quattuor euangelia heroico metro quattuor libris pene ad verbum transfuit: et apud hispanias claro sine in pace quiescit.

De sancto Niceta martyre.

Cap. lxxix.

Niceta martyr: qui interpretatur victor apud nicomediam ciuitatem passus est sub maximiano rege ipsius maritis parente. Hic ipsius ciuitatis oriundus filius prefati maximiani regis gentilis a adolescentia bonis moribus imbutus per reuelationem ad christum conuersus est. Apparuit enim ei in somnis christus cum virgine in oratorio sancte marie: tenens signum crucis in manu sua: et docuit eum ut crederet in eum qui euigilans et de visione territus perquirebat quod esset: qui ei apparuisset: cui quidam christiana nomine iuliana occulte ymagines christi ac matris eius et signum crucis ostendit: quos ille ipse esse figuras eorum quos videbat recognouit. Ductus igitur a iuliana ad oratorium virginis: a quidam presbytero christiano in fide doctus et baptizatus est: induitque habitu despiciabili a gabriele archangelo ei apparente in fide christi firmatus est. Cum autem puer quidam iulianus nictetam orationem in ecclesia repperisset patri denunciasset. Qui missis apparitoribus fecit eum deferri in ecclesia sancte dei genitricis orationem. Ductusque ad patrem ab eodem ad sacrificia inuitatur. Ille autem sibi dari deos petiit: ut eis thura offerret: statuasque ydolorum argenteas in domum suam adductas portaret: et pauperibus per frustra distribuit: quod cum per ipsum postmodum retulisset iussit eum carenis ligari: et vincula suspensum: et a. xxx. iij. viris sibi vicissim succederent: neruis taurinis aceto et velle intinctis crudeliter flagellari: cui apparens angelus michael ipsum dulciter confortauit: viditque Niceta manum de celo ei porrigentem coronam gemmatam et columnam igneam ad celum usque prentam. Cum autem hec omnia patienter tolerasset: fecit eum per manus et pedibus vinciri: super stratum poni: et puellas speciosas adduci: ut ipsum osculis et amplexibus alliciens ad deorum sacrificia puocaret. Qui dum se ab ea impudice tractari sentiret: et aliter illam repellere non posset linguam dentibus percussam in faciem eius spuit illasque effusa discessit. Tunc fecit eum rex deponi super lectum gladijs acutissimis circumseptum: qui quattuor rotis agitabatur: sed orante sancto gladii sicut fenuli facti sunt et ipse illeclus permansit. Quo viso miraculo quingenti gentiliu crediderunt. Orante quoque sancto martyre chysima et aqua de petra perfluit: et ille eos baptizauit. Statimque ad reges intrauit: quem ille videns incolumem quem membratim percisum putabat: iussit eum huiusmodi per labia suspendi et ferrum ignitum acutum auricule ipsius infigi: ut a dextra in sinistram pertransiret: aliud quoque ferrum cordi eius imitti et tertium capiti imponi: inde ipsum usque ad latus sinistrum transfoderet. Et dum hec persterneret super rasset iussit eum versis pedibus suspendi: et fumo subter facto fumigari: deinde capta pice et palmitibus igne succenso sanctum cremari. Et cum in his etiam illeclus permansisset: manus eius truncari: et ferris crura secari fecit. Deinde calciamenta ferrea ignita pedibus eius imponi. Et post hec in profundissimam foueam sine aqua factari. Qui oratione facta ab angelo michaele de fouea educit: et membra eius omnia restituit. Angelus quoque ipsum hortatus est dicens quod quicumque ipsum in omni necessitate inuocaret: iuste postulata penitus obtineret: si iniuste peteret ad peruentum perveniret. Post hec per vocatis magis fecit ei

mortiferū in calicem ppinari: sed signo crucis dedito: demones de calice viuentes euauerūt: et venenū i aquā cōuersum est. De q̄ marty: dñi magos illos ad chīm redeuntes baptizauit: q̄s rex vna cū filio in carcere trudi mandauit. Quate vero sc̄o diabol⁹ in angeluz lucis trāfigurat⁹ eidē apparuit: quē ille p spm cognoscēs durius increpauit. Statimq̄ angel⁹ bonus eidem asstitit: et illū fore demonē declarauit: quē niceta ad terrā pstrauit et pedem super collū ei⁹ posuit et q̄s esset interrogauit. Ille vero diu elusans dixit se esse spm q̄ adam fecerat: vt puaricaret: et cain vt fr̄z occideret: et p̄p̄m iudeoz idnerat vt ch̄z crucifigeret: veniēte q̄s patre maximiano ad carcerē: pieci: niceta demonē in vultu eius dicēs ipm esse deū quē adorabat: et deinde illū in sterquilino alligauit. Cū aut pater se in chīm crediturū pmitteret: si niceta vñ ex m̄tis defuncti sub columna facientib⁹ suscitaret: orante sc̄o oēs q̄ fuerūt mortui surrexerūt. Et cū in gētilitate mortui essent: sc̄is dñi eos baptizauit: iterū vt dormirent ac se p̄dysum p̄ceperēt iperauit. Que oia dñ rex magie ascriberet: et filii ite rum fustigari iussisset veniēs regina ipm de crudelitate nimia redarguit: mox quoq̄ seditione suborta popul⁹ reges gladijs et lancetis trucidauit. Niceta nō oēm p̄p̄m in fide docuit et baptizauit ecclesias p̄les p̄stuxit et fidē dñi multiplicauit. Demū ad chīm felicit⁹ migravit die sabbati p̄die idus septembris: hora. vi. sepultus a ch̄ianis i nicomedia ciuitate: iuxta corpora alioz martyru ibidē p̄ ch̄o passorū.

De sancta Bona virgine.

Cap. lxxj.

Bona virgo in p̄tibus egypti claruit. hec apud latinos bona: ap̄ suos egyptios cordimunda vocata: regali genere orta: p̄e jabul nobili saprapam: se iua: pulchra facie et pulchritudine fide nōdū tñ baptizata: parētib⁹ defunctis: mul tarū diuitiaz heres sub cura. p̄p̄inquoq̄ fuit. Quā dñ iu uenit nobilitat⁹ i p̄iugū peteret: multas ei pollicēs possessiones: illa oīno matrimonii ei refutauit dicēs chīm se ab infantia despōsasse: n̄ginitatēq̄ suam ei dedicasse. Propter q̄d a p̄p̄inquis dudum blanditijs et minis pulsata: i mens ne sibi violent⁹ sanctū p̄positum rumpere: latens fugam pet̄it: et ad cenobiū virginum se contulit: ac se a sanctrice introrūmitti instantius postulauit. Dūq̄ illa virginem sine abbatisse licentia admittere recusaret. Abbatisa diuina reuelatione p̄monita: ipam introrūmitti fecit: et petentē habitū religionis tradidit. Reclita autē ab armentibus et inuenta: dum ipam inde nullatenus auellere possent: viderunt abbatisse puellā esse gentile: vt eaz tali occasione recelleret. Illa autē hoc cōfiteus sed baptizata expetens a p̄sbytero monasterij baptizatur. et. xij. annorū sacro suscepro velamine virgo domo consecrat. Que in multa p̄senerauit sanctitate: et omni sacre regula discipline. Cū aut vñ ex sororibus haberet in sociā predilectā: et illā languētem omnes alie vītarēt sola bona remāsit i ecclesia oīas deū: vt quā illam mori cōspiceret: sibi i alto seculo comes fieret. Quod et voce de celo lapsa ei promissus est. Tūc bona sororem adiit que ei illud idem p̄nūctauit: et mox sp̄ritum emisit. Tertia vero nocte abbatisa vidit somnium q̄ iuuenis splendēs pallaz ex eius capite auellebat: quāz et sermō abscondebatur. Et querens cur hoc faceret: audiuit bonam ab ea eadem die auferēdam. Adane autēz dñ abbatisa visionem sororibus retulisset bona p̄sente: audita est vox angeli de celis ipam ad patriam euocantis. Que continue in choro sororum posita: oīibus circū psal lentibus et flentibus emisit sp̄ritus p̄die idus septembris. Cuius corpus mox lux de celis clara circūdedit: et ex ipso odor mirabilis refragauit: donec officio completo sepulture traditum est.

De sc̄o philippo ep̄o et martyre.

Cap. lxxj.

Philippus ep̄iscopus et marty: passus est apud alexandriam sub seueri imperatore. Hic illa: strissimus p̄fect⁹ alexandrie pater fuit sancte Eugenie virginis: et ab ea conuersus ad ch̄istū: vt supra ē eius passione actū est. viij. cap. ianuarij. Qui relicta p̄fecture dignitate a ch̄ianis in ep̄iscopū alexandrie sublimat. Ad cur⁹ instātiā et informat⁹ onē seuerus august⁹ libertatē ch̄istianis cōcessit: vt suis legibus in egypti p̄tibus: eo vti olīm p̄fecto suo in forma esset: ch̄ianos reipublice plurimū esse p̄ficiuos. Postmodum aut emulantibus paganis. Seuerus edictum reuocauit: et misso illuc perēnio p̄fecto isuccessorē vt aut philippū dñs sacrificare cōpelleret: aut dispositū omni dignitate et facultatib⁹ puarere: philippus autem infirmitatē simulauit: donec omnia sua pauperibus dispēsauit. Quod audiens perennius: dum ob timorem populi ipsum inuadere publice non auderet: latenter in ecclesia orantem gladio in gutture percussit. Qui tñ populus in timore domini exhortans p̄ tridū superuixit. Sed i ep̄atu mēses xv. miracula patrās. Et sic cū palma martyrii ad chīm migravit idus septembris. Sepult⁹ in monasterio filie sue.

De sancto Vigorio martyre.

Cap. lxxij.

Vigorius marty: in partib⁹ gretie passus ē. Hic natione grecus: relicto seculo dum vaste solit⁹ diuis eremuz coleret: hominibusq̄ in cognitus esset: a gentilibus veneratoribus inter vepres inuentus est. Et dum latro putaretur interrogatus qui esset: respōdit se esse peccatorē ch̄istianū. Quem illi audito ch̄isti nomie eis exoso mox gladijs interfecerunt. Cuius corpus a venetis de partibus grecay transuectum in monasterio sancti Laurentij positū est. Cūq̄ dies eius passionis ignotus esset: cuidam puero languenti quasi in extremis posito: quidam sanctus apparuit seq̄ Vigorium esse dixit: puerumq̄ admonuit vt abbati sancti Laurentij. diem sue passionis. xij. septembris celebrandū esse indicaret: quo videlez die ipse p̄ ch̄isto passus fuisset: et eo nūctato suam eius meritis sanitatē perciperet: puer autem ad se rediens: hec que viderat abbati nūctauit: et continuo incolumis de lecto surrexit. Sicq̄ dies passionis Vigorij. Idibus septembris esse exinde oībus notū fuit.

De sc̄o Amato p̄sbytero.

Cap. lxxij.

Amarus p̄sbyter et abbas monasterij rome: ricus fuit: vir quidē mire abstinentie et anachoritice vite sector: virtutum et miraculorum gratia illustrem conuersationem ducens. Qui et migravit ad ch̄istum idibus septembris in ipso monasterio in pace tumulatus. Hec ado.

De sc̄o Maurilio ep̄o.

Cap. lxxv.

Maurilius ep̄iscopus apud andegauensem ciuitatem claruit: cuius et ep̄iscopus fuit. Hic natione mediolanensis claris parentib⁹ ort⁹ p̄mo quidē sancti martini in suo monasterio turonēsi discipulus fuit: sed postmodum solitariā eligēs vitam d̄ turone recessit et anpegauē. vbi adiit: vbi illa calourie phanū antiquissimū dolorū reperit: statimq̄ orationē fudit: et ignis de celo descendens ipm consumpsit. Vbi ergo sc̄us ecclesias fundauit: quā p̄cesu temporis sanctus martin⁹ p̄secrauit: vbi et multo tempore maurilius i sanctitate vite morā traxit. Cū autē multisq̄ miraculis chouscavit. Nam puerum a vipera percussum pene extinctum sanauit. In p̄sacō: vbi erat collis ydolorum demonibus cum multo eiulatu et pulsus ydola cōbustis: ibiq̄ cenobium construxit. Cū autē quidā raptus a mercatoribus: vt p̄cio venderet: ad ei⁹ p̄sidiū recursus habuit. Dum autē sanctus dñm illius ad redemptionē cap̄

nullatenus inducere posset: raptor: febribus inuasus subito expirauit: quē scilicet maurilius sua orōne a mortuis suscitauit: statimque ille captiuā liberē dimisit: quē etiam miraculo oēs allos dicti raptōres confocios ad pñiam reuocauit. Haute quidā i mari periclitātes eū inuocabāt. Ad scilicet p spm cognoscēs: ad litus accessit: et ligno crucis edito tēpstatē sedauit. C. Latio qdā q eius alinū rapuerat: nocte tora circumuagās: mane euz furto ante fores ei⁹ monasterij inuentus est: et a scello reddito pñiaz egit. C. Post hec de consilio bti martini archiepi turonēsi. in epm andegauanē. electus est. Qui dū in sede ponitur: et martino ei⁹ metropolitano psecrat columba de celo uentēs capiti ei⁹ infudit. C. Dū euidā marrone sterili filii a dño pñibus impetrasset: illaq parū febucitāte ad mauriliū celebrantē in ecclesia scilicet petri baptizā dū adduxisset: dū missa ptrahe- ret: puer sine baptismo expirauit. Ille pñ qñ negligēte conscius acturus pñiam ab ecclesia sua auferat: clauēs reliquit: secū tulit. Que dū p mare nauigaret: casu in aquā ceciderūt. Ep⁹ aut qñ hoc diuine uisioni ascribens. uouit se nūq ad sedē suā reuerfurū: nisi clauēs ipsas diuinitus rehaberet. Sicq in habitu peregrino trāmisso mare: dñi cuiusdā ortū colere cepit. Requisitus est vbiq p septēniū a ciuib⁹: sed minime inuentus. C. Dū aut qdā ex eius clericis ad eū qrendū mare transire uellent scripturā ab angelo inueniūt lapidi i sculptā pñietz: mauriliū illac trans fretasset leti q dū portū i nauicula transeūt: piscis ingēs in nauē pñiuit: quē exenterātes clauēs i ventre reperiūt: qñ bene recognoscūt. Ad mauriliūq cū clauibus i mari demersum putauerūt. Et dū tristes redire disponent: hōspitati sero apd dñm cū quo ep⁹ eoz morabatur: mauriliū uocari audierūt: eūq recognoscētes ut repatriaret: exhortarūt. Recusanti qz et uorū suū alleganti clauēs ostendūt: sicq scilicet cū glia ad sedē suā reducūt: qui statim iuxta sepulturaz pueri se pñrauit: nec ab orōne destitit quousq puer reuirit: quē ipse baptizatum renatū uocauit: et in lege dñi eruditū successorē epatus habuit. C. Quadā die dominico securi ad helerat: post dies qñq penitentē sanum effecit. C. Dū in portu lpdū fluminis cū qbusdā transire uellet: nec nauē haberet. Nauicula qdā ab alia pte fluuij posire sine aliq ductore ad eū pñerūt: et ipse cū oibus angelico ducatu trāsiuit. Quicūq in pace. xc. etatis suē: āno episcopatus uero sui anno. xxx. idus septembus. Sepultus in ecclesia andegauēsi miraculis clarens.

C. De exaltatione sancte crucis.

Cap. lxxvj.

Exaltatio scilicet crucis sub heracio impatore sacra est. Cū em venerabile crucis dñice ligna a beata helena inuentus esset: ut habet supra in historia inuentionis crucis. v. noli. mai. ita p mediū ab ea secretū est: ut ex eo crucē constantinopolim deferret: et crucē hierosolymis in thecis argenteis suo loco re-feruaret. Adulteroz itaqz tempoz labente currículo pmit- tēte dño ppter pñā suā pñm flagellari. Cosdroe rex p- saz oia regna terraz orientis suo impio subitugauit. hie- rusalem aut ueniēs a sepulchro dñi territus fugit: ptez tñ dñice cruci ibidē ab helena relicta asportauit. Volēs aut ab oibus ut solus de⁹ colit turrim ex auro et argento inter- lucētib⁹ gēmis fecit: et ibidē solis et lune ac stellarū ymagi- nes collocant: p subtiles etiā et occultos aqueductus qñ de⁹ desup aquā fluēs pluebat: et subterraneo specu equos quadrigas trahētes habebat: ut qñ turrim mouerēt: et tonitruū simularēt. Filio qz suo regno tradito ipse in tur- si residēbat: et iuxta se crucē dñi collocās: appellari se regē regū et dñm dominantū ab oibus imperabat. C. Tūc im- perator heracl⁹ christianissimus cū exercitu copioso iuxta flumē danubij ptra cosdroe filij pñatur⁹ aduenit. Et ibidē utrisqz pñcipibus placuit ut ipi solo sup pñem du-

ello cōficerent: et q victor existeret sine dāno alterius pñis exercitus impium obrineret. Et si qd ex illa pñiz pñcipē suū inuare pñumerz crurib⁹ et brachijs excisus i flumie mer- geret. Heracl⁹ igit se deo et uenerāde cruci: p qua pugna- ban: deuote cōmendans ambob⁹ dudū in pñictu duran- tib⁹ chio annuēte victoriā tandē obrinuit et cosdroe filij interfecit. Statim vniuersus ei⁹ exercitus qñ diuinit⁹ ta- ctus se fidei chisue subdit: et sacrum baptisma suscepit. Cosdroe aut ignorabat exitū bellū: cū ab oibus ppter ei⁹ supbiā haberet exosus: nemo eidē indicare curauit: vnde heracl⁹ vsq ad turrim ascēdens ad thionū ei⁹ ex impio- uiso pñerit: et cū in thiono aureo repperit: ei⁹ dñit: qz crucē dñi iuxta eius modulū honoiauerit si baptisū ei⁹ si- dē chri suscipere uellet: uirā et regnū ab imperio acceptis oblidibus obrineret. Sin aut statim ipius gladio inter- ret. Tūq hoc ille pñidus acqescere nollet: heracl⁹ cum pñm decollauit. Sed qz rex fuerat et crucē dñi ex pte ho- norauerat ipm sepeliri mandauit. Filij uero ei⁹ amoz. x. quē secū repperit baptizari fecit: et ipm de sacro fonte le- uauit: ac regnū paternū ei dimisit. Turrim uero destrūēs argentū in pñedā suis diuisit: aurū uero et gēmas ad repa- randas ecclesias qñ tyrānus destruxerat reseruauit. C. Sa- cramentā igit crucē dñi repetēs hierosolymaz reportauit. Cū aut de monte oliuetti descēdens p portā quā dñs pas- surus itrauerat: in equo regio et apparatu impiali ingre- di uellet: repente lapides porte descēderūt: et inuicem qñ paries se clausērūt: Angelus qz dñi sup portā signū cru- cis tenens apparuit impatorez de pñipa increpauit di- cens qz cū dñs ad passionē pñam ianuā intrauit nō cultu regio sed hūili residēs asello: hūilitatis exēplum dēret qz: et his dictis angelus disparuit. Tūc impator lachry- mis infusus discalciatus et vsq ad camēsiā exutus crucem dñi accipies vsq ad portāz batiolauit. Statimqz porta se- surrigēs: libez intrantib⁹ patefecit ingressum. Idor aut suauissim⁹ q eodē die quo crux deturri cosdroe fuit subla- ta vsq hierosolymā d plax pñicta fuerat illapsus tūc re- dñt oēsq suauitate refecit. Sicq pñisa crux suo loco resti- tuit: et antiq miracula renouant. Adortuus em qdā susce- rat. paralytici. iij. curantur: leprosi. x. mundant cecū. xv. il- luminant: a plurimis demones effugant languoribusq di- uersis mlti liberātur. Et sic impator ecclesijs reparatis: et regijs muerib⁹ dotat⁹ ad pñia remeauit. Facta ē āt hec crux exaltatio. xviij. cal. octobr. Circa ānos dñi. cccc. cxx.

C. De sauto Cornelio papa et martyre

Cap. lxxv.

Cornelius papa et martyr: natiōe romanus ex pñe crastino. Fabiano pape i pontificatu ro- mano successit. Et sedit ānos. iij. mēses. ij. di- es. x. hic pñituit ut sacerdotes si uellēt. p cer- ta causa iurare possent. Hic rogatus a qdaz lucina matrona corpa aploz petri et pauli de caracumbis leuauit vbi p ānuz postq ea greci fuerāt: ut dictū ē supra i passione eoz. iij. cal. iulij. Et pñm qdē corp⁹ bti pauli sepe- liuit in pñio eiusdē lucine in uia ostiēnā. ad latus vbi de- collatus ē. Deinde corpus bti petri posuit iuxta locūz vbi crucifixus ē. Inter corpa scilicet epōz: in tēplo apollinis in mōte aureo vaticani palatij neroniani. C. Hic bti⁹ mar- ty: a decio cesare cū suis clericis i auxiliū relegatus ē cē- tum cellis. Itaqz a scro cypriano epō carthagine. ep̄las pñoratib⁹ accepit. Tandē de auxilio reductus decio pre- sentat⁹: et dū immobilis in fidei pñessione pmaneret. In sit os ei⁹ plumbat⁹: cedit: et deinde ad templū martis adduct⁹: ut aut ibi sacrificaret aut sniam capitalē subiret. Cū q illuc ducere: miles qdā noie cerealis eū rogauit ut ad domū suā diuerteret: p uxore ei⁹ salustia: q p ānos. vi. paralyti- ca iacebat oraret. Que uiz ad orōnē eius sanata esset. xxi. milites cum ipa et viro suo domino crediderūt: a et come- lio bap x

ret aut capitalē suam subiret. Cū ergo illuc duceret: miles quidā noīe cerealis eū rogauit vt ad domū suā diuerteret: et p vxoīe eius salustia: que per annos. v. paralytica iacebat oraret. Que dū ad orationē eius sanata esset. xxi. milites cū ipā et viro suo dñō crediderūt. et a cornelio baptizati sunt. Qui oēs iubente decio ad templū martis deducti et expuentes in ydoli vna cū sancto cornelio decollati sunt. Quorū oīm corpa a lucina prefata in cimiterio calixti sepulta sunt: xviij. cal. octobris. Circa annū dñi. cclij. Hic sanctus papa ad fabianū antiochie ecclie ep̄m scripsit ep̄istolam de romana italica et ap̄hicana synodo. Itē aliā de nouato et alijs q̄ lapī erāt. Tertīā de his q̄ in sinodo gesta sunt. Quartā admodū proliam: nouatiane heresis anathema p̄tinentē et causas. Hec hiero. lib. de viris illustribus.

De sancto Cypriano ep̄o et martyre. Ca. lxxviij.

Cyprianus carthagine. ep̄s et martyr pass⁹ in ipsa ciuitate ap̄hicana sub valeriano et galieno imperatoribus galerio maximo p̄cōsale Qui postq̄ multos ch̄ianos ad martiriū verbis et litteris cōfirmasset. Paterno p̄con sult presentat. Et postq̄ a fide nullatenus inmutari possz in exiliū ab eodē missus est in insulam corubitanā. Post aliquot menses inde reuocatus est a galerio maximo qui paterno successerat. Et cū ad sacrificia deoz cogere viret sacrificare nollet suam ab eo capitalē accepit. Qua lecta p̄notariū cyprianus dixit: deo gratias. Cūq̄ ad locū cum sp̄colatore venisset: p̄cepitq̄ suis: vt eidē sp̄colatori p̄ mercede. xxv. aureos daret. Accipiensq̄ linteū manu sua oculos rexit: et coronā suscepit. Referunt etiā q̄ passi cū eo cresecentianus victor: rosula et generalis. xxiij. cal. octobris. Circa annū dñi. cclvj. Quorū corpa a ch̄ianis sepulta sunt in via appaliē. iuxta piscinam eiusdem carthagine. ciuitatis. Hic beatus martyr: nondū ad fidē ch̄i cōuersus: p̄ mū glose rhetoricā doctus: deinde ch̄ianam p̄fessus fides et carthagine. ep̄s cōstitutus multa scripsit: multa cōposuit. Nam ingenij huius sup̄uacuum est indices texere: cū sole clarioīa eius sint opera. Scripsisse dicit de lapsis volumen egregiū p̄tra nouatianos. Itē sacoz libū eximium. Itē alium de laude martiriū: ad cōsiliū papā ep̄istolam. viij. Contra donatū et nouatianum diuersos tractat⁹ ep̄istolas in quibus corū cōdemnantur errores. Ep̄istolay volumen grande ad diuersos scriptarum sonāt valde ornatū eloquio. Hec hieronymus libro de viris illustribus.

De sancto Tobia iusto. Ca. lxxix.

Tobias vir sanctus cultus perfectio sanctitatis ex ip̄o ip̄ius specialī libro colligit⁹ et b̄s hieronymo et a iosepho inter patres sc̄tōs testamēti veteris numerat⁹. Hic ex tribu et ciuitate neptalim vnus fuit ex captiuis filiis israel a salmanasar rege assyrioz in assyrios trāslatis: qui in captiuitate positus viā veritatis non deseruit: a deo vt cōtribulib⁹ suis cunctibus ad orandū vitulos aureos: q̄s fecerāt hieroboam rex israel: iste solus iret in iherusalem ad templū dñi de mas et p̄mitias suas fideliter offerendo. Hic accepit vxoīem annā de tribu suā: ex qua filiū genitū suo noīe vocauit Tobiam. Captus aut cū vxoīe et filio habitauit in ninive. Et q̄ deū timebat: obtinuit a rege gīam perambulādi per omnes eius regiones: qui cōcaptiuos visitabat: et monita eis salutis p̄bebat. Deuentis aut in rages cinitatē medorum cuius gabello cōtribuli suo egeni sub chirographo mutauit decē talenta argenti: q̄ habebat ex his: in quibus a rege fuerat honoratus. Mōrtuo aut salmanasar cum filius eius sennacherib filios israel exosos haberet: tobias consolabatur eos: et egenis ministrabat. Cū vero reuer sus esset sennacherib a iudea fugiens manū dñi: et irat⁹ multos hebreoz faceret occidi tobias sepeliebat corpa eoz

Quod audies rex tulit omnē substantiā ei⁹: et eū occidit iussit. Qui cū vxoīe et filio fugiens nudus latuit. Post dies. xlii. quinqz occiderūt regē filij eius: et tobias ad domū suā redijt: oīs facultas eius restituta est ei. Cū aut in qdā festo paratū esset cōuiuiū in domo eius: et misisset filium suū ad vocandos amicos: reuersus ille nuntiavit vnū ex hebreis in platea iugulatū iacere. Cuius corpa tobias occulte rutilit: et nocte postmodū latenter sepeliuit: propter qd a p̄tims redarguebat. eo qd hui⁹ rei causa vir mortuis periculum euasisset. Sed ille timorē dñi oibus antepōns sepulture occisoz sollicit⁹, intrēdebat die vero quadā cū a sepultura fatigatus redisset: iuxta parterē obdormisset: ex mēdo hirundinū calida stercorea eius oculis inciderūt: et cecus factus est. qui tñ in omnibus patientiā habuit: et sicut olus tob dñm in oibus b̄ndixit: cū tñ ab amicis irrideret. Annā vero vxoīe eius ibat ad textrīnū opus: et de labore manuū sibi et familie sue victū pcurabat. Et cū die quadā hēdū ad domū adduxisset: tobiasq̄ eū balatē audisset: vxoīe admonuit: vt si forte furtiuus esset suo dñō redderet. Ad q̄ trita illa cepit eū verbis cōtumeliosis irritare et elemosinas suas in vanū factas obijcere. Illeq̄ cū lachrymis orauit ad dñm vt suū in pace suscipere sp̄m. Eodē die p̄tigit vt zara filia raguelis in ciuitate medoz audiret impiorum ab vna ancillarū suarū: quā increpabat obijciente ei qd esset interfecit viroz suoz. Fuerat eū nup̄a septē vt ris: et demoniū noīe Asmodeus occidebat eos statim cum ad eam ingressi essent. Que post teiuitū triduanum orauit ad deū: vt a tali tā obprobrio liberaret. Cuius oratio vha cū oratione tobie vno et eodē tpe sunt in conspectu dñi exaudite. Tobias ergo cū putaret se exauditiū: vt moreret⁹ filiū suū vocauit: et cū de p̄ceptis sanctis erudit⁹: atqz ad asp̄randū in domino cōfortauit: deinde p̄cepit vt viruz aliquē p̄quireret: qui cum in rages medoz adduceret: vt debita sibi decē talenta argenti a gabello erigere posset. Egessus ergo tobias inuenit iuuenē precinctū quasi paratum ad ambulandū. Et cū ab eo accepisset qd oēm regionem medoz et iter nouisset: Gabelū cognosceret: intro duxit eū ad patrē suū: et audita narrauit. Qui et iuuenis qd erat angelus raphael filiū suū samū ducere et reducere p̄misi. Parat⁹qz omnibus q̄erant opus in via ambulauerunt ambo simul: et canto secutus est eos. Mōter aut filiū abeuntē amare flebat: sed eam tobias confortabat. Accipientes. igit ad flumē tigris exiit tobias: vt pedes lauaret: et egessus est piscis immanis: vt deuoraret eū: quē tobias iussu angeli manu apprehēdit et traxit ad litus: dein de ip̄m exenterauit et cor et fel eius ac iecur reposuit: que ei angelus ad medicinā vitilia fore dixit. parēqz piscis affam comederūt partē saltrā secū tulerūt. Quib⁹ pergentibus exposuit angelus tob e qz cor ac iecur piscis super prias positū fumo suo extricat. oīs genus demonioz: fel nō valet ad auferendā albuginē et cecitatē oculoz: veniuntqz ad ciuitatē medoz in qua Raguel propinqu⁹ tobie morabatur. Ad cuius domū dū diuertere vellent: angelus Tobie dixit: qd filia illius vnica sibi in cōiugē cū oīi sua substantia debebat. Et dū tobias p̄pter ea que de puella audierat ipsam accipe dubitaret: angelus ip̄m edocuit qd super petulantes et deū non timentes demoniū potestatem habebat. Sed cū illa acciperet et tribus noctibus in orōne p̄notaret: et de iecore piscis incēsum faceret: et sic demonē effugaret: quarta nō nocte puellā cognosceret amore p̄cantē de prolis: non appetitu libidinis. Ingressi ergo ad raguel cū tobiam etus cōsanguineū cognouisset gratāter illos suscepit: et ad cōuiuiū inuitauit: cui tobias filiam etus in vxoīem petijt. Sed cū pater illam ei dare dubitaret ne forte et sicut et alijs cōtingat hostiā angelo ac dicente: si diuine voluntatis esset: et p̄pterea alius eam non poruerat

h. habere. Raguel Saram filiam suam Tobie desponsauit: magnas nuptias pparauit. Nocte vero iuuenem ad puellam intromisit: qui iecur piscis sup pinnas posuit. Adorq angelus demoniu appichensuz in deserto egypti superio ris alligauit. Exhortato igit tobias ipse cu sara nocte illa i oratione perseuerauerunt. Sed cu circa pullos cantu raguel so. se. i. parat. iussisset: ut ante luce generu sepeliret. Adis: sit ancillam ad explorandu q modo se haberet. Que reuer sa nuntiauit ambos incolumes domictes. Qui deui ex cor de bndictit: z fouea repleti mandauit. Factoq solent conu uio vicinis z amicis adiurauit tobias ut duos hebdoma das apud se maneret: z dedit ei medietate oim que possi debat: z de reliqua post morte sua ei reliquenda promisit. ¶ Interea angelus qui iuuenis putabat: rogat a Tobia ad rages vibem accessit a gabello muruatam pecunia ere git: chirographu ei restituit: euq secu ad thobiam reuulsen dum adducit. ¶ Raguel igit filia suam Tobie tradidit: et dimidiu substantie sue in seruis z pecudibus camelis z pe cunia ei coeessit: filiamq sua salutarib monitis eruditam in pace dimisit. Qui recedetes cu puenissent ad charram que est medio in itinere: raphael z tobias precesserunt: z sa ram cu seruis z pecudibus lento gradu ventre pmiserunt. monuitq angelus tobias: ut perueniens domu oculos pa tris selle piscis linitet: z coestim visum recuperaret. Cum aut appropinquarent ad vibē Anna mater eius que in su perculo motis qtridie sedebat: filiu suuz de longe vidit: et currens viro suo nuntiauit. Tantis etiam qui eos secut sue rat cauda blandiens pcurrit. Tobias ergo surgens duce puero pcessit obuiam filioz: se mutuo osculantes fleuerunt pie gaudio. Lungz tobias iunior selle piscis oculos patris delinisset post mediam quasi horam egressa albugine: visu ante quattuor annos amissum recepit. Nam annoru. lxx. il lum pdidit: sexagenarius recuperauit. Post dies. vij. Sa ra nurus eius applicuit: cu gaudio a tobias et anna rece pra fuit omia quoq que sibi acciderant inuenis enarrauit. Deinde raphael eis quis esset aperuit: et relicta illis pa ce disparuit. ¶ Tobias vero in timore dni perseuerans a nis adhuc. lxx. supuirit: et vidit filios neporu suoru. Et post annos. cxij. vite sue: in pace obdormiuit. Sepultusq est in niniue ciuitate. Mortua quoq anna eius vxore. Tobias cu Sara z filijs suis venit ad raguel: z cu eo mansit vs: q ad finem vite sue: oemq substantiam eius possedit. Et post eius obitum in sanctitate pseuerauit annoruq. xcix. in pace quiescit. Huius sancti z duay. sanctarum infra scri ptay hic gesta posuit: q dies eoz obit? sut icerti z ipoz hy storie h tpe vz ad mediu mensis septē. ab ecclesia legut. hec ex libro Tobie. z ex chionics iosephi hieronymi z comestor.

¶ De sancta Judith vidua. Capitulum. lxxx.

Iudith vidua inter sanctas veteris testameti ma tres: sancta quoq ruth regina a iosepho z hierony mo conscribunt. Quarū sanctitatis laudes in earū libris spetialibus extollunt. Fuit autē Judith de ci uitate betulle oriunda: filia merari de tribu Ruben vxor: nobilis manasse ab eo in multis diuitijs relicta: q nia pulchritudine in viduitate castissima domino serute bat. ¶ Cum ergo cambyses filius cyri regis persaruz: qui alio noie nabuchodonosor appellat: cui pater adhuc vi uens regnu assyriorum concesserat. anno. xij. regni sui: Ar pharath regē medoru in capto vicisset: z regni eius o bti nuisset: in superbia elatus misit ad oēs vbes munitas sy rie z damasci vsq ad hierusalem exigens ab eis tributa lo ge grauiora q patres sui. Qui oēs vno alo ptradixerunt. Et indignatus rex misit holofernē pncipem militie sue cu exercitu innumerabili ad regiones illas: mandās vt nulli hoim vel munitionū parceret oculus eius. Qui cu vastas set cilicia z mesopotamia: z madianitas z ciuitates mul

tas obtritas destruxisset: z deos eaz exterminasset: puenit ad terminos terre israel: vt expugnaret eos. Timentes aut filij israel ne filia faceret hierusalē z templo dni: clausē rūt itinera montiu z se corā dno ieiunijs et oibz huius militauerunt ad exhortationē heliachi sacerdotis magni. Lungz holofernes audisset q filij israel montiu itinera co clussissent cōtra bethuliam ciuitatē vocauit duces moab z interrogauit eos. quis esset iste populus: aut que viri? eo ruq. Tunc achior dur filioi amō narrauit et quomodo ve nisset populus ille de egypto in signis mirandis et deo eo rum sibi propitio tertā chanaā patribus suis pmissam ad mirabili potentia obtinisset. Et cu deus eoz placatus erat eis nemo poterat illis resistere: cu vero propter pctā sua exasperabant eū: flagellabat eos. Audiens hoc holo fernes iratus mandauit achior: illi ppo sociari: vt illi pei tibus ipse pariter cu eis periret. Sicq a seruis suis addu ctus iuxta betuliam manibus z pedibus vincus ad arbo rem dimissus est. Egressi aut fundibularij de ciuitate euz soluentes adduxerunt ad populū qui oia corā ppo q sibi cōtigerant enarrauit: quē pnceps ozias in domu suā su scepit. ¶ Altera die holofernes ciuitatē betulā potenter obsedit. Et inueniēs aqueductus qui fluebāt in vibē ab stulit eis aquā. Sed ciues betulle noctib? ingrediebantur ad qsdā fonticulos iuxta muros: quib? vteba nē ad refocil landū poti? q ad bibendū. Quod holofernes cōperiens fontib? custodes apposuit: ita vt aqua in ciuitate deficeret post dies viginti venerūt aut duo sacerdotes de hierusalē ad pplm exhortandū. Et cu pplē siti deficiēs vellet ciuita tem tradere holoferni: ad pces sacerdotū adhuc quiqs di es dñi misericordiaz expectare decreuit. ¶ Hoc audiēs btā iu dith: pulm quidē eos redarguit q terminū dñi posuisset: deinde eis imposuit vt eos eodē sero ad portam ciuitatis expectarēt. Premissa quoq oione lauit se et induit omes vestes suas cōptas z ornamenta tulit: ancillā suā noie ab ram secū duxit portās secū cibos aliq ad edendū veniēs q ad portā ciuitatis insit sacerdotibus z custodib? vt se vlsq ad diem tertiu expectarēt. Lungz descenderēt monte tenuerūt eā exploratores z duxerūt ad holofernē: q stat ppter ei? nimis decorē capt? est in oculis suis. Cū aut ipm adoraret iudith: interrogauit eā cur ad se venisset. Que re spondit: q idcirco venerat: vt saluaret aliam suā co q po pulū suū ppter pctā ipoz in manu holofernis pgnouerat esse tradendū. Addens q deus suus eā miserat: vt ipa sibi hec nuntiaret: suoz vsus cōsilio ipm vlsq in hierlm cum oim exercitu suo intromitteret: oēmq populū sicut oues sine pastore obtineret. Que cū holoferni placuissent: iussit ei dari de cōtinue suo. Illa aut nō posse de cibis eoz co medere dixit: ne sup se eue niret ira dei. Perijtq sibi dari copiā p tridū egrediendi ad orādum deū suū. Et ita p tres dies noctibus exibat: et dñm p suo populo exorabat. Quarto ho die holofernes fecit cenam seruis suis: z iussit vagao eunucho vt iudith vocaret ad mensam. Cui? pul chritudine z ornamentis holofernes capt? iocundior effe ctus bibit vinū vltra oēm modū: et inebriat? statim festi nauit ad lectū. Vagao aut iudith in ei? cubiculum intro duxit: vt cōcuberet secū holofernes. Quē qq inebriati ad hospitā festina rūt. Holofernes aut tacebat in lecto nimit ebriatus sopitus. Precepit ergo iudith ancille: vt ad osti um cubiculi obseruaret: et oione premissa cū lachrymis in uocato dno pugione holofernis q pēdebat ad columinam exoluit: z pcutiēs bis in cernicē ei? caput ipius abscidit: z inuoluit illud canopeo suo hoc est serico rhericulato: z tra didit ancille: q misit illā in perā suā. ¶ Et egressē sunt am be sm p suetudinē quasi ad oionē: trāsēntesq castra vene rūt ad po tā ciuitatis: z vocauit iudith custodes: apertaq ianua ingressa est. cūctisq ciuib? cōcurrentib? ad eā accē

lisq; luminaribus. tulit caput holofernis: et oia que sibi deus fecerat enarrauit. Vocatusq; achaior vltiq; holofernis capite adorauit deū israel: et appositus est ad populum dñi. Cuius ois ppls laudasset deū: de mandato iudith caput holofernis in muro suspenderetur: et diluculo in hostes impetū fecerūt. Quod vid. nres assyri mandauerūt pñcipem suū vocari. Cū aut intrasset vagao: vt excitaret euz vidit corpus sine capite: nec inuenit iudith. Quod assyri audientes timore ac stupore percussi. se in fugam dederunt. Quos filij israel cedētes vsq; ad fines suos psecuti sunt: et vir p. xxx. dies eorū spolia collegerūt. Antuerfa q; q; fuerant holofernis iudith donauerūt. Post hec ascēdit hierusalem et deo gratias egit. Vocatusq; est cābyles ab hebreis scōs nabuchodonosor. Rediēs iudith bethullā pñcipem raut in scā viduitate oibus dieb; vite sue: dimittēs ab ram suā liberā qēuit i pace annoz. cv. sepultaq; est i monumēto manasse viri sui. Hec est iudith et alijs q; supra

De sancta hester Regina.

Ca. lxxij.

Hester regina claruit in ciuitate susa: q; postmodū edessa dicta est tpe asueri sue. Artaxerxis regis pñcipis: qui regnauit ab idā vsq; ad ethiopiā supra. cccc. puñcias. Qui tertio anno imperij sui fecit grāde cōsiliū cūctis pñcipibus et magnatib; puñcias: qd durauit. clxxx. dieb; in v omo sua mirabili: cuius colline erant argenteę: tectus vero instar firmamētū hñs gēmas diuersi coloris: in signa fiderū et signorū dispositas. Post hos dies cōiuiū inuitauit oim pplū q; erat in susa: et discubuerūt extra domum vñ. dieb; in vestibulo homi delitit: qd mira pulchritudine decoratū erat. Vasti q; regina fecit cōiuiū feminarū in palatio vbi rex manere cōsueuerat: Die aut. vij. pcepit rex vij. eunuchis: vt introducerēt reginā in apparatu suo. vt ostēderet oibus pulchritudine eius. Que ad imperiū regis venire cōtempnit. Et iratus rex de pñlio. vij. sapientum q; sibi semp astabant mandauit: vt vltra vasti non ingrederetur ad regē: sed altera melior regnaret pro ea vt p hoc discerēt oēs in vltres non parū pēdere inādata maritorū suorum. Igit ad suggestionem puerorū regis ceperūt inquiri virgines in oi regno eius: et tradi aggeo euncho in custodia: et acceperūt cultus et ornāmēta ad libitū suū: vt quēcūq; oculis regis placeret ipa regnaret p vasti. Erat tūc iudea nō mie mardocheus de tribu gemini: qui descēderat de trāsmigratione techonie. Hic erat nutritus filie fratris edesse que alto noie dicebat hester. quā oib; virorū parēte mardocheus adoptauerat in filiā. Hec inter ceteras puellas tradita est euncho q; non indicauit populū suū sicut ci mādauerat mardocheus. Inuenitq; hester grām in oculis eunuchi: et tradidit ei ornāmēta pulchritudinis. vij. puellas q; excolerēt eam. Poio virgines per ordinē ingrediebantur ad regē: et q; ab eo egressa fuerat: nō poterat ad eam redire nisi eā ex noie vocaret. Mardocheus autē versabatur circa domū regis curā habēs salutis filie. Tandē ex ordine venit dies: q; hester ingressa est in ornatu specioso. Et inuenit gratiā apud regē: fecit eam regnare p vasti. vij. anno regni eius: et celebravit nuptias integro mense: dona q; largitus est occasiōe nuptiarū iuxta eius magnificentiā regalē. Eodē tpe trati sunt duo eunuchi regis tanitores: et machinari sunt in morte ei; qd mardocheū nō lauit. Qui indicauit hester et illa regi ex noie mardochei. quēsitūq; est inuentū et appensus est vterq; in patibulo. Et traditum est scripture in annalibus regis: in quibus reges accidentia sui tps registrabant. Post hec assuerus exaltauit amā amalechitē de stirpe agag: fecitq; eū post se pñm in omni regno suo. Et adorabant eū omnes serui regis. pñter mardocheū q; ppter patrias leges corā eo genua nō flectebat. Ad attendēs aman indignatus est: et accipiens eū esse he-

brei: cogitauit omnes hebrios pēdere qui erant in regno. asueri: veteri motus odio: q; iudei pēderāt amalechitas. Duodecimo igit anno assueri missa est foris in vinā coram aman: q; die et q; mense gens iudeorū interfici deberet. Et exiit foris. xiiij. die mensis duodecimi. Aman aut suggerente regi q; gens iudeorū nouis legibus vteret et Regis iussa cōtemneret pacē regni turbaret: decreuit rex vt gēs illa oino pīret. Cūq; aman promississet ipendere decē milia sa lentorū argenti in gazophylatio regis ex bonis iudeorum: cōcessit rex oē illud argētū aman: et q; de populo illo ageret vt sibi placeret. Tulitq; rex annulū quo utebatur: et dedit aman: vt scripras literas ex noie regis anulo suo signaret. Tunc scripsit aman noie regis lras anulo regis signas vt occiderent a paruulo vsq; ad senem et bona eorū diriperent. xiiij. die. xij. mēsis. Statimq; i susa pependit ed. cū. Cū aut audissent iudei fleuerūt: hester q; q; hoc audies acceruit mardocheū: q; oia ei per eunuchū significauit: et exemplū edicti ei misit mandās vt ad regē intraret: et ei pro populo supplicaret. Et q;uis hester iuxta legē Regis non auderet ad eum ingredi nisi vocata sub pena mortis tamē in dñō cōfisa exposuit se periculo: et mādauit mardocheo: vt oēs iudei p ea orarent et triduo ieiunaret. Die autē tertio pmissa orōne induta regalibus stetit in arrio contra basilicā regis cum duabus puellis. Qui cū respexisset cā toruo vultu: timēs hester collapsa est. Quod cernēs rex et ei cōpaties: q; ipam pie oibus diligebat: surgēs venit ad eam et cepit horari ne timeret eo q; tali legi que p subditis facta erat ipa vrpote regina non tenebat. Illa nō surgens de angustia regē osculata: inuitauit eū et aman ea die secū ad prandiu. Et cū secū ambo comedissent: obrult rex hester vt peteret quicqd ab eo veller. Que iterū eos duos videlicet regē et aman tñ p die sequenti ad cōiuiū inuita vit: et tunc ad eo peteret quod optabat. Egressus est itaq; aman letus. Et videns mardocheū sibi non assurrexisse in dignatus est: vocatis amicis indicauit eis oēm gloriam suā: addēs q; ipm solū eū rege hester ad cōiuiū inuissset. Verū nō nihil se habere putabat: dū videret mardocheus. Sed amicis cōsulentibus iussit trabē excellam parari: vt regi suggereret: quatenus mardocheū in ipa appenderet et sic letus ad cōiuium intraret. Hoc illa rex dixit in somnium iussitq; sibi deferri annales et legi. Et ventū est ad locum vbi scriptum q; mardocheus audisset q; ex hoc mardocheus nihil pñmij psecutus fuerat: quēsiuit quis esset in arrio. et rñderunt ei q; aman. Je pñm intrauerat vt regi suggereret de morte mardochei. Cuius vocatus intrasset: interrogauit eū rex: quid fieri deberet viro: quē rex viderat honorare. Qui cogitans pro se dictum: rñdit q; idu tus regalibus et coronatus sup equū regis p totā ciuitatem deberet circūduci: tenente habenas pñmo de pñcipibus regis. Statimq; iussit rex: vt quicqd amā viderat: manē faceret mardocheo nihil omnino pñmittēs. Quod cū fecisset cōsternatus rediit domū. Et ecce nuntij regis conpulerunt eū ad cōiuium regine venire. Finitoq; conuiuiū dixit rex hester: vt peteret quicquid veller. Que petijt sibi donari vitā et omni pñlo suo: eū per omnes puñcias ab aman mandati fuissent occidi. Quod aman audiens timuit. Rexq; iratus surrexit: et horū intrauit: et cum post horam rediisset: inuenit aman super lectā regine corruisse: in quo ipa iacebat: vt ei pro anima sua supplicaret: putans q; q; eam opprimere veller exclamauit. Et cū ab eunuchis audisset q; trabē ad suspendiū mardochei parasset: iussit imediate appēdi: et dedit hester domū amā. Auditoq; ab ea q; mardocheū patru suū esset dedit ei anulū suū quē recepat ab amā. Qui d mādato regis scripsit nonagē lras regis anulo signatas pñcipib; pñcipis ad pñcipē pulitay: ne os

cidere iudei: immo illos q̄ parati erāt ad interfecionem
ip̄orum iudei interfecerunt: et manus principū esset cū eis. Et
fieri est nōm iudeorū celebre. ¶ Igit̄ p̄cedēti die āte diez
qua iudei occidi de iebāt: v̄z decimaterria die mēsis duo:
decim percusserunt iudei hostes suos plaga magna per
oēs puincias septuagintaquinḡ millia. In iustis nō interfe
cerunt fercēros viros. Die nō decimaquarta solēnitatem
v̄si celebrātes cōmūia magna fecerūt. Deinde regis man
dato suspēsi sunt decē filij Aman: et oīs eius p̄gentes de
leta est. Et cōstitutus est mardocheus loco aman p̄iceps
p̄m: post regē. Hester q̄q̄ regina dñi seruauit oīs die
bus: et genuit regi filij nōie Artaxersem. q̄ post Regū assue
rū in regno successit. Mardocheus q̄q̄ assuerō regina hester cū
filio suo annis plurib⁹ impiū tenuit. Et post hec i pace dor
muit. Sepulta i iustis i sepulchro regali. Hec ex libro Ihe
ster: et alijs voluminibus quibus sup̄ia.

¶ De sancto Nicomede p̄bytero et martyre. Ca. lxxxiij.

Nicomede p̄byter et martyr passus est Ro
mie sub Flacco comite. Hic discipulus b̄i pe
tri apostoli eiusq̄ in p̄dicatione adiutor: i ch̄i
noie miracula faciebat. Cui vt castissimo vir
beatus petrus p̄gens petronillā suā filiā cō
mendauit. Cū aut̄ flaccus comes petronillā in suū cōiugi
um requisisset: et virgines ac matronas: vt ip̄a requisierat
et misisset: vt ad eam domū ip̄ius associarent: ip̄as dñi
nis sacramētis ab eodē nicomede p̄bytero p̄ceptis ex
pirasset. vt sup̄ia in gestis petronille dictū est p̄die ca. In
nij. Turba multex q̄ ad ei⁹ nuptias celebrādas venerat ex
equias sancte p̄ginis celebrādas: quā br̄is nicomede se
peliuit. Et dñi postmodū verbū dñi p̄dicaret instanter: ren
tus est a flacco comite tēpore domitiani: et p̄ eo potissime
q̄ solculā virgine ab eadē comite passam sepelisset: vt su
pra dictū est idib⁹ iunij. Quē renū dictus comes fecit ad
duci ad sacrificiū. Quē cū facere recusaret: iubente Flacco
tād in plūbaris cesus ē donec spiritum exhalauit. Corpus
aut̄ etus in tyberim precipitatum est. xxij. calendas Octo
bris. Hec marcellus petri discipulus scripsit.

¶ De sancto Valeriano martyre. Ca. lxxxiij.

Valerianus martyr vnus fuit ex numero il
loz quinquaginta q̄ ip̄ibus Antonini verū
imperatoris apud lugdunū in carcere missi
fuerant cū sancto p̄tino ep̄o. Ex q̄bus ch̄i
anis ipse Valerianus vna cū marcello mar

tyre patefactis ianuis ab angelo dimissus est: vt habet su
pra in passione dicti marcelli p̄die nonas septēbris. Quo
q̄dem marcello p̄ martyriū assumpto: dñi ip̄e Valerianus
in cellula secretissima latitaret: et m̄tos ad ch̄i fidem cō
uertisset: puenit ad castrū renociū in territorio cālonēsi:
vbi sanctus marcellus passus fuerat: vbi est a militib⁹ p̄
sci p̄sidis captus: et cum sacrificare nollit stipiti appen
sus: et grauiter exungulatus tādē in ch̄i p̄fessione p̄sistens in eo
loco vbi nūc corpus eius sepultum colit: gladio anmā
nerfusus est. Qui in etus agone vt oliz p̄thomartyr stephan⁹
vidit celos ap̄tos: et ch̄istum ei coronam ostendere p̄p̄a
rātam. Passus est autem. xvij. calendas Octobris.

¶ De sancta Euphenia virgine et martyre. Ca. lxxxiij.

Euphenia p̄go filia senatoris philophionis in ci
uitate chalcedonia passa est tpe diocletiani impe
ratoris sub p̄cōsule pulco. Qui primo in ip̄a ciuitate
et. xlii. ch̄itanos iuuenes detentos vna cū eu
phenia virgine cū nollēt deo marti sacrificare p̄
dies. xx. in carcere macerauit. Deinde ip̄os eductos ala
pis in faciē cedi. Deinde grauiter flagellari fecit: ip̄osq̄ vin
ctos iterū in carcere impatori punitendos referuauit. De q̄
bus dices infra: vij. ca. Octobris. Quos br̄a euphenia cū
es pariter detēta viriliter hortabatur. Prop̄ quod ap̄ p̄cōsule

lem adducta ē sacrificare nollit alapis dñi q̄sa est: deinde
de in carcere remissa. Quā iudei secutus ex libidine op̄
primere voluit: sed subito manus eius eraruit. Aut se in ca
ratum putans p̄positū dom⁹ sue ad eā direxit vt eā face
ret p̄sentire. Sed ille carcere clausus: nec clauibus aperire
re: nec securibus frangere potuit: sed a demonio arreptus
seipm dilanti⁹ vix euasit. Deinde educta posita est sup̄ ro
tam: cui⁹ vectes carbonibus pleni erant: et artifex intra ro
tam signū trahentibus dederat: vt q̄n sonū faceret simul
traherēt: et sic exēte igne vectes corpus virginis dissipa
rēt. Sed nutu dei ferrū q̄ rota tēperabat manu decidēs
sonū fecit: et p̄tinuo trahētib⁹ illis rota artificē cōmūit: et
euphenia illesam suauit. Tūc parētes artificis supposito
igne ip̄am rote alligatā sū cū rota cōburere voluerūt. An
gelus aut̄ dñi de celo descendit: et rota cōbusta euphenia in
tactā eduxit ministris q̄q̄ oēs paralysī p̄cussit. Tūc iussit
eā p̄cōsul i fornacē ardētē mitti: cui⁹ ignis latitudo. xlv.
cubitis extēdebat. Sed signo crucis edito: inde illesa edu
cit: et in loco excelso stare cōspicit. Apelianus aut̄ p̄cōsul
assessor: eidē p̄sulit: vt eā decollari faceret: vidēs p̄ritem
ch̄itanorū: nō nisi ferro victi posse. Erectis ḡ scalis cū soste
nes et victor ad eā ferendā missi essent: vidētes eā angelo
rū et virginū choris circūdatā: et immēso lumie circūfusay
eōuersi sunt ad ch̄im: et reuersi eā p̄cutere noluerūt: vt su
pra in eorū passiōe actū est. iij. idus septēbris. ¶ Post hec
p̄iscus eam p̄ capillos suspēdi fecit: sed immob̄ile manē
tem negato cibo: iterū dieb⁹. vij. in custodiā macerauit. ¶ Gl
la nō ab angelo q̄tidie refecta. vij. die educra: subter q̄ttu
or magnos lapides posita est: quatenus sicut ouis a cōfringe
ref. Ad cui⁹ orōne lapides p̄ puluis cōmūit. ¶ Int. 23.
cernens p̄isc⁹ ip̄am in p̄fundā foueā p̄ici iussit: vbi tres
erant bestie immanissime q̄ oēm hoīem deuorarent. Quē
statim virgini blādientes iussit caudis: ei q̄si carhedā
ad sedendū fecerūt: et p̄ginē illesam de fouea eduxerunt.
P̄iscus cōfusus vt eā vel dolo occideret: fecit gladios es
palos acutos p̄igi et obscure ac terra modica op̄tri vt illis
ab angelis alibi trāsportatis: euphenia veniēs ad locum
nil lesiōis p̄alit: ministri nō in eos incidentes infecti sunt.
Quē oia dñi p̄iscus magie attribueret: iussit eā virgis ce
di. Et cū nec sic supari posset: mādauit eā ferris membris
diuidi: et in sartagine mēbra torreri v̄z angeli dñi ferras
p̄fegerūt: ignē sartaginis extinxerūt: vidēs apuleius p̄
cōsulē angustari. Iussit p̄ginē in harenario mitti: et best
as ei laxari. Et laxati sunt ei duo leones et due v̄se. Et cū
bestie p̄cidentes vestes eius oscularent orauit euphenia vt
deus eā tali martyrio dignaret assumere. Sicq̄ vna ex vi
sis cursū arripēs: corpi eius solūmodo isit: lūuorē nō mal
lā ei fecit. Sicq̄ voce celtica ip̄am vocās sp̄m emisit. Cui⁹
corp⁹ parētes rapuerūt: et militario vno a ciuitate calcedo
nia sepelierūt. xvj. ca. Octo. Quis meritis omnes Iudei
et Gentiles eiusdem v̄bis in domino crediderunt.

¶ De sancta Lucia et Geminiano martyribus. Ca. lxxxiij.

Lucia vidua et Geminianus martyres passi sunt
in ciuitate mēdula in p̄uintia sicilie posita tem
pore diocletiani et maximiani imp̄atorū. Fuit aut̄
beata luttia nobilis in v̄be roma: q̄ annis. xxxvj.
manserat vidua: an. nis. lxxv. p̄mansit in hac vita
Quam filius euip̄ptus diocletiano accusauit q̄ esset ch̄i
ana. Quā impator detentā: et ante se adductā: cū nō posset
inducere ad sacrificandū iussit in carcere recludi. Subito
q̄ fundamenta carceris commota sunt: et odor suauissim⁹
fragrauit: voxq̄ de celo lapsa ip̄am in domino confortā
uit. Deinde ch̄istus ei in somnis apparuit: et celestia regna
promisit. Post dies quattuor tyberis fluuius inundauit: et
pars maxima murozū corruit. Palatiū quoq̄ diocletia
ni imp̄ator aque sūdificus euerit. Impator nō q̄ v̄bez tyue

extiterat: hoc audito rediit: et veniens ad carcerem ubi Lucia detinebatur: ipsum apertum inuenit: et lucem mariam irradiantem aspexit. Educat ergo sanctam extra viam: et deos adorare recusatantem: modicis fustibus cedi fecit. Et ecce quam cedere bat: factus est lapideus manus? non carnea remansit vix in presens vii et loc? ad manus carneam vocat. Imperator: non pene totus aridus factus est. Sed orati pro eo sancta sanitati est restitutus. Et cum ad templum iouis accederet ad gradus viis exornatas subito templum corruit: et omnia ydola comminuta sunt. Tunc iratus diocletianus iussit ollam erant ad duos et pice: plumbum ac resina in ea liquerit: et luciam nudam in olla deponi: et per triduum igne subter ministrari. Quarto vero die lucia a ministris ex olla egressa: ac oino illesa inuenta est. Quod audiens imperator: iratus mandauit ipsam ferro et plumbum operatam per totam ciuitatem duci: et deinde in eculeo torqueri. Que dum duceretur: puenit ante domum hominis potentis nomine geminiani: in cuius domo. ecc. simulachra erant. Et ecce subito columba nitens de celo descendit: et super caput geminiani tero cruce figuram refulsit. Qui respiciens vidit celum apertum et sedem dei omnipotentis. Et statim relictis omnibus: cucurrit ad locum ubi iam sancta dei torquabatur: prostratus pedibus eius se christianum asseruit: et baptismum exoptavit. Qui statim deus eius una cum lucia carceri mancipatus est. Sacerdos autem quidam per haec nomine per noctem ab angelo monitus: ad carcerem accessit: et apertis hostijs: lucem de celo perfusa ac odore aromatico refragratam: fonte quod de terra erupente. Geminianum baptizauit: quem lucia de sacro fonte suscepit. Post tertium diem ab eo custodia educunt: et iterum penis afficiunt: sed ab angelo coronatus de celo sibi impositis lauream. Cum autem eos imperator iterum in carcere reclusisset: et extra viam equitaret: dum puenisset ad portum galliarum: iudicio dei. post cecidit: missus in fluuium necatis ipse vix cum paucis euasit. Lucius pfectus nomine per rhopogon pampophilus natione: luciam et geminianum nolentes viis inolare ceruicibus: prundi fecit. Et statim facto nimio tremore camera fori corruit: et presens cum quadraginta ex ministris oppressit. Lucia non cum geminiano illesa permansit: quos tumultus populi ereptos liberauit. Post annum vero sancti martyres ab angelis in siciliam insulam perducunt: et in monte tauro montio dimittunt: indeque venerunt ad portum alethinum ubi filia cuiusdam eucarpionis a spiritu immundo decemto veratam liberauerunt. Altera vero die perueniunt ad fluuium perimphum et cum nimium inuaderet orone facta aqua sterit: et sancti super vias siccas pedibus transierunt: et pueniunt ad medulam ciuitatem ubi multos infirmos curabant: et demonia clamantia eiecerant: eosque oes ad christum conuertebant. Audiens iudeus nomine apophasi: iussit eos qui peruersi fuerant decollari numero septuaginta quatuor: qui mori ut domum redibat ex equo collapsus et mortuus est. Tunc magister iudeus hoc copio a syracusana ciuitate venit medulam: ut sanctos interficeret. Orante vero lucia mors crepuit: et sanctos suscipiens tri duo occultauit: deinde sitientibus illis fontis aqua scaturit: eosque refecit. Quam lucia ad dominum ut ei in pace susceperet spiritum: statim in domino obdormiuit. Geminianus vero post duos dies egressus: ut corpus eius sepeliret: a carnifice luentis gladio percussus est. Et cum odor martiris de monte fragraret: christianam quedam ad odoris sensum more intravit: et in sepulchris marmoreis ibidem ab angelis preparatis corpora repta sepeliuit. atque in monte iuxta ecclesiam eorum nominibus fabricauit. Qui passi sunt. xv. cal. octobris.

De sancto Laperio episcopo et martyre. Ca. lxxvj.

Lampertus episcopus et martyr passus est tempore Pipini francorum Regis. Hic enim gens nobilis ex oppido traiecentensi oriundus ab annis puerilibus sacris litteris eruditus: diotardi episcopi discipulus fuit: a quo et ecclesiasticos ordines usque ad diaconatum accepit. Qui pro sui sanctitate a deo ab omnibus amabatur. ut

magister diotardo magistro suo traiecentensi ecclesie in episcopum ab omni populo mereret promoueri. Quod hi digne rex pro omnibus episcopis suis charis diligebat. Quo tempore inuidorum malitia ciues eius impie ipsam line causa de episcopatu elegerunt: et feramundum in eius cathedra statuerunt. At lampertus ad monasterium quod dicitur scabolium declinavit: et per septem annos ibidem in pacis et optima conuersatione stetit. Quada vero nocte ad oronem surgens in paupere et per ignorantiam casu sonitum fecit. Audiens abbas mandauit: ut quis esset ille: qui sonitum illi fecisset: statim ad crucem que erat in capite sub viuo usque post matutinum moraturus accederet. Eredens quod aliquis ex fratribus strepitum studiose fecisset. Tunc lampertus illico nudis pedibus et cilicio indutus ad crucem cucurrit ac si tali obedientie vixit: et monachis esset ascriptus: ibique usque post matutinum presbiterauit: donec abbas in matutino omnibus visis fratribus episcopum deesse cognouit. Et audito quod ille fuisset qui ad crucem fuisset: eum introduci fecit: quem totum capite cum hyemis esset horrida: nix perfusus et pene frigore extinctum aspexit: et ab eo cum monachis veniam postulauit. Post vii. annos autem iubente pipino rege feramundus expellitur: et lampertus in sedem suam reducit. Et cum ipse sicut prius verbo et exemplo polleret duo germani fratres maligni insurgentes in eum grauius persequi coperunt. Quos quidem amici episcopos eo inficio occiderunt. Eodem tempore lampertus per ipsum de quadam eius concubina plurimum increpauit: Quod autem consanguineus occisorum et frater ipsius meretricis aule regie domesticus: occasione accepta congregauit exeritum: et domum episcopi que erat in vico leodio nocte circumdedit: volens occisorum necem in sanctum vindicare lampertum. Quod cum vir dum puero nuntante didicisset: gladium quem tenebat abiecit: suosque constanter admonuit ut peccata sua pererent: et pariter more sustinentes in domino confortarentur. Cum autem hostes domum eius undique inflammassent in sanctorum martyrem irruerunt: et ipsum orantem incultis et gladiis peremerunt. Quibus abeuntibus quidam episcopi famulis euadentes: corpus eius ad ecclesiam suam nauigio perduxerunt: quod traiecentes cum multa ciuitate messitiam sepulchra dederunt. passus est. xv. cal. oct. circa annum domini. cccc. ccc.

De sancto Tharrasio confessore. Ca. lxxvij.

Tharrasio confessor grece: ut creditur: oriundus: eo quod de vita ipsius nihil certum habet: confessione christi et pacis clarus apud constantinopolim heremi incola angelicam vitam duxit: ubi in pace deuit. Corpus autem eius in spelunca reperiit: est in qua et pacem egisse putatur: cui titulo in tabula scripto. Hic requiescit corpus sancti tharrisii confessoris. Quod et inde leuatum tempore Alexii imperatoris: intra vias regie ambitum honorifice sepulture traditum est. Processu vero temporis inde statum fuit veteritas ab ipsius patrie ciuibus atque in monasterio sancti zacharie depositum desit. Cuius translatio facta est. xv. cal. octobris. Nam et de eo quo tempore floruit: quod ve die ad christum migravit: aliter reperiri non valuit.

De sanctis Emiliano et Hieremia martyribus. Capitulum. lxxvij.

Emilianus dyaconus et Hieremia martires apud Cordubam hispanie ciuitatem passi sunt. Qui pro confessione fidei christiane detentati: et diuersis afflictis suppliciis: tandem gladio decollati sunt. xv. calen. octobris. hec adeo in martyrologio.

De sanctis Victore et Sibephana martyribus. Ca. lxxviii.

Victor et Stephana martyres apud Siciliam passi sunt. sub persecutione Antonini imperatoris agente duce Sebastiano. Qui militem Victorium captum hortabatur: ut dijs sacrificaret: Quod dum recusaret: iussit dux cōstrin-
gi digitum eius articulos donec ossa de coelo segregarentur. Et cum in his gratias ageret: iussit eum mitti in ca-
minum ignis ardentis. Quia autē Victor ad dominū: et
ignis eum non tetigit: sed post triduum dux ipsum ilesum
inuenit. Tunc mandauit venena preparari: et ea in carne i-
fici et pari. Et continuo manducauit: nec aliquid mali se-
sit: venenarius autem acrores venenorum stimulos por-
rexit. Et cum comedisset iterum sanus stabat. Statimq;
magnus ille conuersus: codices suos combussit: et fidē chri-
sti suscepit. Post hec iussit dux neruis corpus eius dirui-
pi: et oleum decoqui et partibus occultioribus corporis in-
fundi. Ac demū in eculeo suspendi et lampades et arden-
tes applicari. Que cum omnia a domino confortatus su-
perasset: fecit acetū et calcem in os eius infundi: deinde ip-
sū eroculavit: et sic versis pedibus suspendi: donec ex eius na-
ribus sanguis distillaret. Dimisso igitur eo triduo in illo
suspenditculo carnicifera eum mortuum existimantes acce-
serunt ut viderent: et statim excēcati sunt. Sed orante Vi-
ctore tam ipse quam illi visum perceperunt. Iratus autē
Sebastianus hoc audito mādauit eum decollari. **Ca. xxi.**
vixit vixit militis nomine Stephana annorū circiter. xxi.
exclamare cepit: et sanctū martyre beatificare: viditq; du-
as coronas ab angelis de celo deferri: et maiorem Victoris:
minorem vero sibi dari. Et cū hec omnia corā cūctis enar-
rasset: et christū dominū confessa fuisset. Iussit dux arbores
duas palmarū ad se inclinari: ita ut se tangerent: et in vtrif-
q; ligari manibus ac pedibus beatam Stephanam: et simi-
larbores ad naturalem crectionē reuerentes dimitti: sicq;
dirupta est Stephana in duas partes et a christianis oc-
culte sepulta. Scdm autē victorē iussit dux decollari. Per-
cussosq; illo ex eius corpore sanguis et lac emanauit. Cuius
corpus a christianis sepulcrum est in sarcophago: quod ipse
sibi preparauerat in ciuitate sua. Passi sunt autem sancti
martyres. decimoquarto calendas Octobris.

De sancto Methodio epō et martyre. Ca. xc.
Methodius martyr palmo olympi lycie epus
et postmodū tyri fuit qui iuridi cōpositoq; ser-
monis aduersus porphyrium libros luculen-
tos cōposuit. Item simposium. decē virginū
Item de resurrectione contra ouigenē opus
egregium. Et aduersus eundem de phitonissa et de arte ge-
orgicorum. In Venesim qq; et in cantica canticorū comē-
tarios edidit. Et multa alia que vulgo leguntur: qui ad ex-
tremū nouissime percussione sub diocletiano: vel ut aliq; as-
firmant sub decio et Valeriano in calcide grece martyrio
vitā finivit. Cui in carcere existenti facta est reuelatio plu-
rimorū de tpe aduētū atichī q; scdus martyr scripture pme-
dauit: passus est. xliij. ca. octo. hec hieronymus et viri illustribus

De sancto Fecolo martyre. Ca. xcj.
Fecolus martyr et Iulianus eius comes in aluer-
nia nati deo in militari habitu serutebāt ut dictū
est supra in passione iuliani martyris. v. ca. septē-
bris. Cum autē persecutores sanctū iulianū apud
aluerniā decollassent et caput eius vienne ad Fe-
reolum detulissent a crispiño consulari tali cōditione missi
ut aut fereolum sacrificaret: aut similem sententiā accipe-
ret: cum eto assentire nolleret: confestim in christi confessione
capite cesus est. Cuius corpus vna cū capite sancti Iulia-
ni in ipsa ciuitate in eodē tumulo sepultū est. xliij. calēdas
octobris. Post multos autē annos cum mamertus epus

viennens. corpus sancti fereoli transferre velleret: intuenti ca-
put sancti iuliani inter manus fereoli: et vtrumq; spox ita
integrū et illesum ac si ea die fuisset sepultum.

De sancto Flocello martyre. Ca. xcij.
Flocellus martyr puer decennis passus est apud
vibez angustudines. temporibus antonini imp-
atoris sub Valeriano pside. Cū em ptes audisset
q; Flocellus sanctos martyres in eorū passionib;
b⁹ cōnfortaret iussit eū teneri et suspensum in eculeo
diutius flagellari. Deinde carceri vna cū leone recludi
ut ab eo deuoraret. Quante vero puero leo subito moritur.
Statimq; vij. lucerne cū candelabris ei presentant quaru;
lumie tenebre carceris repellunt. Quod audiens gentilis
quidam filiū suū cecū: surdū et mutū ei obrulit: cui san-
cti martyri cōfessim visū auditū et loquelā restituit: et ipm cum
patre ad christum cōuertit. Que dum ptes audisset ipm
in ignem maximum extra urbē mitti fecit. Sed puer ab an-
gelo sibi a deo tritis assistente hortatus ignē ingressus est. Et
cōtinuo tēpestas et imbre valido ingruente ignis extin-
ctus est. Quē ptes iussit lingua et palmis clauis configi
Et dum nihilominus chm confiteretur: stola indutus linea fe-
ris in platea exponitur: et ab eis discerpitur martyrio coro-
natur decimoquarto calendas octobris.

De sanctis Ianuario epō et locijs mar. Ca. xcij.

Ianuarus epus et locij eius. i. festus zosius et procijs
diaconi desiderius lector: acacius et eutyches passi
sunt apud ciuitatē puteolanā sub psecutione dio-
cletiani agente pside timotheo. Qui ptes missus
a cesare ad ciuitatem nolanā campanie ad christi-
anos exterminandos. Solum ecclie messenatē. et proci-
luz puteolane ecclie diaconos et eutyche et acaciū ciues
nolane vrbis laicos christianos in carcerē clausit. Ianuariū
vero epm beneuenti ei de christianitate delatū teneri: et sibi p-
sentari mandauit. Quem cū ad deorū sacrificia: nec blandi-
cis nec minis inclinare posset. Iussit caminū ignis p tri-
duum incendi: et ianuariū interim custodie detentū inter
inter flammās immitti: qui ofone fusa cū angelis decan-
tans in medio ignis deambulabat illesus. Quod vix mi-
lites timotheo pside nuntiassent: iussit caminū ignis
aperiri. Et erupens flamma plurimos paganorū circūstan-
tes peremit. Ianuarus autē ex camino philitica: ita ut nec
capilli eius nec vestimenta exusta in aliq; apparerēt. Qu-
dū ptes magicis artibus attribuisse: iussit eū in custo-
dia detineri: die psequenti ante se adduci et neruos de coi-
pore ipsius separari: deinde iterū in carcerē recipi ut iterū
noua supplicia excogitaret. Ad quē venientes festus dya-
conus et desiderius lector beneuentane ciuitatis et ei sup-
plicis cōdolentes: iussu eiusdē pside detinentur: et vna cū
ianuario vinculis mactant. Post hec vñ rhimoteus ad ci-
uitatē puteolanā transire velleret iussit oēs martyres pscatos
catenis vinctos ante currū suū pertrahi ad exemplū chria-
noidū: iposq; cūctos in amphiteatru eiusdē vrbis introduc-
ti et visos eis de laxari. Sed māsuete fere qsi oues ad pedes
martyrū pcedebant. Quod cernēs ptes dicta snta iussit
eos oēs capite cedi. Statimq; lecta snta: cū sancti ad de-
collationē ducerent cecus effectus est ptes. Ianuariū q;
mor reuocari rogauit ut pro se ad deū suū oraret. Et cum
pro illo rogasset: cōfessim lumē oculorū recuperauit. Quo
visio miraculo fere quinq; multa gentiliū conuersi sūt. Ptes
vero in malo obstinatus hec vidēs ianuariū ad marty-
rium vna cū ceteris remisit: quē fenex quidā rogauit ut d-
vestibus suis aliqd p reliquijs acciperet. Cui epus post de-
collationē suā oratū suū et daturū promissit. Decollas-
ti ergo sancti martyres. scilicet. Ianuarus epus festus et
proculus diaconi: Desiderius lector et Acacius: et euty-
ches

ches. Sotius vero diaconus qui inter alios p[ro]p[ri]os ap[er]uerat in carcere est seruatus donec postmodu[m] ab eode[m] p[re]sidente pass[us] est: vt dicebat infra in eius passione. ix. cal. octobris. Ianuarius aut[em] post martyriū senti apparuit: et oratiū suū sanguine p[er]fusus q[uo]d decollandos oculos tenebat: eidē tradidit. Quē senex militib[us] ab eor[um] occasione redemptib[us] in testimoniu[m] miraculi ostendit. Eadē aut[em] hora q[uo]d sancti capti te celi sunt timotheus a demonio arreptus: diuq[ue] verat[ur] infelicitate expirauit. Adhuc p[ro] sancti ianuarij in ip[s]a hora vix beneuentana somnū vidit q[uo]d filius eius p[er] aera ad celum volaret. Et die t[er]tia hora norans inuenit ip[s]m tūc palmas martyriū suscepisse. Cū vero martyriū dñi decollaret: orarium ante oculos tenebat: digitus eius vna cū capite abscessus excidebat. Sed dñi christiani corpus ip[s]ius et ceterorum martyriū nocte sepelire vellent: apparuit eis Ianuari[us] eos admonens vt digitū simul cū capite p[er]fictum requirerent. Quib[us] illi facere curauerūt et sanctor[um] o[mn]iū corpora honorabiliter supra ciuitatē sepelierunt. qui passi sunt. xij. ca. octobris.

De sancto Goderico ep[iscop]o. Ca. xcviij.

Godericus ep[iscop]us claruit apud merensensem ciuitatē t[em]p[or]e theoberti regis francorū. Qui adgratia exoritur: primo quidē miles egregius cū multis p[er]tra barbaros victorias obtinuerat: et coram deo et hominib[us] famosus esset: oculor[um] cecitatem incurrit: nunq[uam] t[ame]n ip[s]m patientia deseruit. Eodē aut[em] t[em]p[or]e sanctus Arnulphus merensē ecclesie p[re]sident. Qui aut[em] ab angelo monitus ad ciuitatē merensem venit: ibi dem in ecclesia sancti Stephani p[ro]thomartyris vt monitus fuerat: ad deu[m] deuote orauit: et lumē q[uo]d dudū amiserat recuperauit. Arnulphus aut[em] ei carne p[ro]pinquus ip[s]m in domū suā suscepit: et diuina iussione p[re]sbyterā ordinauit. Deinde solitariā vitā eligens ep[iscop]atu[m] resignauit: et successores Goderici reliquit: et eremum p[er]uenit: vt supra in eius gestis dictū est. xvij. ca. septemb[ris]. Godericus aut[em] ecclesie merensē exemplis et doctoris laudabiliter p[re]sedit: Cū aut[em] corp[us] s[an]c[t]i Arnulphi defuncti ad ecclesiā suā a ciuib[us] deferret[ur] deuenit ad villā hois impij: vt illac transitū haberet: quē v[er]o sanctus Arnulphus sepius in vita sua monitū non potuerat a secleris reuocare: diuq[ue] velle appropinquaret omnes immobiles facti vltra p[re]cedere non valebant: eo q[uo]d sanctus corpus illic t[ra]nsire noluit: sed dñi o[mn]iū p[ro]pter hoc hesitauerunt: sol tam occasus festinaret: occurrit eis vir fidelis q[uo]d eos ad villā suā aliam inuitauit. Ad quā cū cum tanta celeritate venerunt vt volasse potius q[uam] measse putaretur: vbi dñi vinū non reperiret modicū ceruissie sancto ep[iscop]o oblata deo multiplicatum est: vt nocte illa cunctis ad poculum abundaret. quēcumq[ue] aut[em] in pace vir domini. xij. calendās octobris: et cumulatim facit in ecclesia merensē.

De sanctis Peleo et Nilo ep[iscop]is et martyrib[us]. Ca. xcviij.

Peleus et Nilus ep[iscop]i apud palestnam martyrio claruerunt. Qui t[em]p[or]e persecutionis in christiano sententis: p[ro] confessione gloriosi nominis christiani plurimis clericis detenti: et igitur conuicti in mortem a dño coronā p[re]cipite meruerunt. xij. calendās octobris. vt ait ado in martylogio.

De sanctis Felice et constantia martyrib[us]. Ca. xcviij.

Felix p[ro]p[ri]us et constantia martires t[em]p[or]e persecutionis neronis impatoris apud nucerinā ciuitatem passi sunt. qui rabie dicti cesar[is] in christianos graue fante dñi christi p[re]senti nō dubitauerunt: gl[ori]a adlo capite celi martyriū p[er]sumauerunt. xij. ca. oct. hec ado

De sanctis Fausta et eulassio martyrib[us]. Ca. xcviij.

Fausta virgo et eulassius martires apud cicicū ciuitatē passi sunt: sub maximiano impatore Cū ei Fausta eēt infantula annor[um] xij. filia gemelli p[re]toris ciuitatis parētib[us] abob[is] or

bata christi dñi clara p[re]stebat voce. Admissus est igit[ur] eulassius p[re]s an[no] x. xla maximiano augusto ad cicicū ciuitatē. qui puellā detentā fecit radit[ur] ad turpitudinē decaluarit. Sicq[ue] in eculeo suspendi et torqueri: Statimq[ue] chorusca tionib[us] factis multis ministros occidit. Deinde in loculis missa: dñi ab hora prima diet vsq[ue] ad sextā serra ferrea sece refecit in aliq[uo] ledi poss[et] p[re]dicare virgie gl[ori]am christi: eulassius p[re]s puer[is] ip[s]am dimisit et baptis[m]ū suscepit. Deinde maximianus hoc audito misit aliū p[re]s dñe nocte craciū quē iura refecit ne vnq[ue] crederet in christi. Qui eulassiu[m] et faustā iussit cōprehēdi et eulassiu[m] in eculeo suspendi et torqueri. Faustam vero sicut intrepidā capite: fronte: facie: pectore: totorq[ue] corpe clauis cōfigi. Cū aut[em] ille p[er]mansisset: mandauit eā cū eulassio in sartagine mitti et plūbo bullire olam repleri. quib[us] orantib[us] et p[er]flectib[us]: plumbum sicut aqua tepida refrigeratū est. Sancti p[ro] q[ui] in balneo iaceb[ant]: voce ip[s]os de celo vocāte sp[irit]us emisit. xij. ca. octobris.

De sancto puuato ep[iscop]o et martyre. Ca. xcviij.

Puuatus ep[iscop]us et martyriū pass[us] est in territorio gaualitane ciuitatis t[em]p[or]e valeriani et galien[is] impator[um] sub p[er]secutione allemanor[um]: q[uo]d ab occidēte aduersus republicā cū rege ip[s]or[um] herode puenientes t[ra]nsiit rheni galliis in

festabāt. Veneruntq[ue] ad mōrē gedronē in solo gaualitane ciuitatis positi: ad quē gaualitani ciues quasi in p[re]sidium p[er]fugerat: quē ip[s]i hostes p[er] biētiū obidebat. S[ed] brūs ep[iscop]us cū p[ro]p[ri]o suo in ip[s]o mōrē nō erat: eo q[uo]d in alto sibi monte cellas cōstruxerat: in qua lectioni et orōni insistebat. Cū igit[ur] hostes ep[iscop]m ibidē esse cōperunt: ad eū accessit et sperantes p[er] hoc p[ro]p[ri]m obfessū flectere: puuatu[m] captū: vt vt suos ciues ad se tradendū hostib[us] inducat cōpellat. Recusantē vero hoc facere: multib[us] grauissime cedūt: et ducētes illū ad gaualitanā quā cepet ciuitatē cū nec ip[s]i ad imolandū idolis cōpellere possent: in ignē miserūt. Sed cū inde ille p[er]ualit ferat: cecis et cultis plurib[us] ip[s]m plagis cōfoderūt. Redessit aut[em] ad gedronē mōrē: p[ro]p[ri]o libertatē ingrediēdi cōcedunt: illisq[ue] exētib[us]: et ad ep[iscop]m suū seminec cōcurrētib[us]: gerunt oppidū captū: et totaliter vastauerūt. Scitū aut[em] martyriū vultu p[er]secutor[um] attrit[us]: inter ouis suar[um] man[us] post dies modicos emisit sp[irit]us. xij. calendās octobris. Sepultusq[ue] est in subterranea crypta p[ro]pter p[er]secutionē paganorum qui nec sanctorum cadaveribus indulgebant.

De sancto Eulogio p[re]sbytero. Ca. xcix.

Eulogius p[re]sbyter: vt in vitis patrū habet in eremo de schyti egiptiorū claruit. Qui cogitationes hoim cognoscēs cū q[ui]sdam aliq[ui] indigne velle cōmunicare videret: singulos remouebat: et eor[um] eis cogitationes detegebat: donec o[mn]es p[er] p[re]siam purgabāt. Et sic illos ad cōmunionē admittēbat. Quēcumq[ue] aut[em] in eremo de schyti duodecimo calendās octobris.

De sancto Mattheo apostolo et euāgelista. Ca. c.

Matthe[us] ap[osto]lus et euāgelista ex tribu leui: p[ro]genitus: a qua et s[an]c[t]i nōmē assūpsit: ex publico aut[em] colonearto ope publican[us] appellatus ex publicanis a dño ad p[re]siam vocatus: et in apostolatū t[ra]nsiit: est. Hic primus in iudea p[re]s lingua. i. hebreā scripsit euāgelii: q[uo]d q[uo]d postmodū in grecū t[ra]nsulerit: non satis claret. In q[uo]d quidē euāgelio: vt hieronym[us] asserit. Ubicunq[ue] euāgelista veteris scripture testimonio vti nō s[ed] q[ui]t[ur] septuaginta interpretū auctoritatem: sed hebraeorū veritatē. Qui post ascensionē dñi primum in egipto predicauit: deinde ad ethiopiam transiit: et veniens in ciuitatem eorum regiam: que dicit[ur] natosaber: in qua rex egiptus regnabat: inuenit ibi duos magos nomine zaroen et arphaxat qui ita homines suis artibus detentabant: vt quocunq[ue] vellent sensum ac mō

horum officio et sanitate priuari viderent: unde et se quasi deos ab oibus adorari faciebant. **M**attheus autem apostolus in eadem ciuitate ingressus: et apud candidis eunuchum regine: quem philippus diaconus baptizauerat hospitar? ita magorum vestigia detegebat: ut quicquid faciebant hominibus in perniciem: ipse conuerteret in salutem. Omnes quoque in firmos ad se delatos quacunque infirmitate curabat. **E**unuchus autem apostolum interrogante quod tot linguas loqueretur et intelligeret. **E**xposuit ei mattheus quomodo in mundi principio unica lingua hominum per sapientiam turri linguas babilonis edificare volentium confusa in septuaginta duas diuisa fuit. **E**t quod spiritus sancto descendente omnium linguarum scientiam recipissent: ut sicut illi qui per turrim factam versus ad celum edificare volebant: per confusione linguarum ab edificio cessauerunt: sic apostoli per omnium linguarum notitiam turrim non de lapidibus sed de virtutibus construxerunt: per quam credentes celum ascenderent. **T**unc superuenit qui diceret magos illos cum singulis aduenire diaconibus qui ignem sulphureum ex ore enaribus euomentes homines occidebant. **A**plos autem signo crucis se munientes ad eos securus exiuit: candace per fenestram cum pluribus spectare quem moriturum dracones viderunt ante pedes eius obdormierunt. **C**um autem instante **M**attheo ut eos magi excitarent: et ipsi eos suis artibus excitare non possent. **D**ixit apostolus eis quod nisi christus rogasset dracones omnem furorē suū in magos eracuisse. **E**t cum populus conuenisset precepit illis apostolus ut in nomine iesu nullum leuentes abirent. **E**t continuo sine cuiusque lesione manserunt me per portam vbi egressi sunt. **C**epit autem aplos de gloria paradisi terrestriū magnū sermonē cōterere: asserens illū cunctis montibus imminere: et primū celo fore spinas vel tribulos ibi non esse: illa nec rosas eius marcescere: senectutē non euenire: angelorum ibidem organa resonare: aduocatas cōtinuo obedire. **D**e hoc autem paradiso terrestri dixit hoīem electū propter peccatum fuisse: sed per christi natiuitatē et passionē ad paradysum celestem meliōre reuocari ascendere. **E**t dū hec populo loqueretur: ecce subito tumultus exortus in quo regis filius euphion mortuus plāgebatur. **Q**uē cum magi illi funeri aduocari suscitare non possent: suaserunt regi quod in deorum consortiū raptus esset. **I**deo quod illi simulacrū et templū construi opteret. **P**redictus autem eunuchos custodiri faciens: instante regina euphenisa noīe aplūm aduocauit. **Q**ui oratione fusa iuuenē p̄tinus suscitauit. **A**d cernēs rex egyptus per vniuersas puincias suas edictū misit: ut oēs ad eū cōuenirēt: et deū in effigie hoīs latentē viderēt: venerūt autē cū coronis aureis sacrificare et volētes. **Q**uos mattheus cōpescuit: seque non deus sed christi seruū cōprobauit: et sua p̄dicatōe plusq̄ sexaginta milia hominū ad christum conuertit. **R**egē quoque cū uxore et filio suscitato et oī familia baptizauit: et iphegeniam ei? filiā virginis sacro velamine cōsecrauit: eā plusq̄ ducentis virginib⁹ bus p̄fecit. **P**opulus autē de auro et argēto aplo oblatō: ipse iubēte eccliam fabricauit: quā infra triginta dies p̄fecit: aplos in noīe resurrectionis christi sancte dedicauit. **T**otūq̄ egyptū et ethiopiā ad fidē christi p̄duxit. **I**pse autē in ecclia p̄structa annis. xxxij. sedit et multos p̄sbyteros et diacones ordinauit. **D**efuncto autē rege egypto: hirtacus rex crudelissimus regnū violenter accepit: et euphionē egredi filium eiecit. **O**btento autē regno iphegeniā virginē concupiscens: dimidiū regni sui apostolo p̄misit si eā in suum cōiugium faceret cōsentire. **C**ui apostolus dixit ut iuxta morem p̄decessoris sui: die dñico ad eccliam cōueniret: et presente iphegenia cū suis virginibus quod bona sint iuxta cōiugia ab eodē audiret. **Q**uo rex cū gaudio festinauit: putans mattheū velle iphegeniē cōiugium suadere: **A**pstolus autē virginibus et omni populo p̄gregatis: de bono matrimonio diu locutus: a rege plurimū est laudatus: credente

quod hoc ideo diceret ut cōsensum virginis ad cōiugium inclinare. **D**einde imperato silentio sermonē repetit dicens: quod si regis sponsa aliquis seruorū usurpare p̄sumeret: non solum regis offensā sed mortē incurreret: nō quod vixisset: sed quod sp̄sum dñi sui cōtra matrimonij fēderā violasset. **I**ta et rex hirtacus? sciens iphegeniā regis eterni sp̄s: effectā et sacro velamine p̄secrātā non poterat potentioris sui sponsam tollere. et suo cōiugio copulare. **Q**uod audies rex admodū p̄ ira infans furibundus abcessit. **A**plos autē et oēs ad paciētiam et p̄statiā p̄ortauit: et iphegeniā corā se et morte p̄stratā: cū ceteris virginib⁹ bñdixit. **P**ost missarū autē solēniā rex sp̄culatōrē misit: quod apostolū iuxta altare stantē vbi corpus christi ab eo cōfectū fuerat: expansis manibus orantē: a tergo misso gladio interfecit: et martyram dñō p̄secrauit. **xj. ca. octo.** **Q**uod populus vidēs ad palatium regis incendendū p̄perabat: sed a p̄sbyteris et diaconibus vix detentus: apostoli martyriū celebrarūt. **C**orpus quoque eius in montib⁹ parthorum honorifice cōdiderūt. **Q**uod processu tēporis inde translātū apud salernū digna veneratione quiescit: zaroēs autē et zapharāt ex ea die qua mattheus regis filiū suscitauit in perfidam fugerūt: sed eos apostoli simon et iudas ibidem vicerunt: ut diceretur infra in eorum passione quinto calendās nouemb̄ris.

De sancta Iphigenia virgine.

Ca. c.

Iphigenia virgo filia regis egypti et discipula beati matthei apostoli. **Q**uam idē aplos baptizauit: et christi virginē sacro velamine p̄secrauit. **C**um autē hirtacus rex apostolū occidi mandasset ut supra in eius prima passione actum est Iphigeniam virginem cepit de suo cōiugio appellare: et per **M**atronas missas ac magorum p̄stigia propulsare. **E**t cū eius animum nullatenus immutare posset: totā domū eius igne copioso vallauit: ut eam cū ceteris virginib⁹ cōcremaret. **A**pstolus autē cum angelo eidē apparens: omnē ignē ab eius domo excussit. **E**t erūpens flamma regis palatium inuasit et vix solo regē cū filio euadente cuncta cōsumpsit. **S**tatimq̄ filius a demonio arreptus patri crimina p̄palās ad sepulchrum apostoli p̄perauit. **R**ex autē turpis leprosus effectus cū curari non posset se manu propria interemit: populus autē euphionem ab apostolo baptizatū: regē cōstituit qui annis. lxx. regnauit: et christi cultum amplius totamq̄ ethiopiā ecclesijs repleuit. **I**phigenia autē ducē tarū et amplius virginū mater existens in sancto proposito perseuerans in pace quiescit. **C**ulus hystoria merito m̄gri sui in passione subiicit: quod dies dormitiōis ei⁹ ignorat.

De sanctis Alexandro epo et herculano mar.

Ca. c.

Alexander ep̄s et martyr cū herculano martyre Rome passus est sub antonino imperatore. **Q**ui dū claretur miraculis inter cetera lucum quendā gentile mortuū suscitauit. **I**lleq̄ surgens parentibus enarrauit: quatinus carcere obscurissimo positus erat quā vero inuenis splendidissimus ad quē accesserat dicens quod alexander ep̄s ip̄m vocabat vñ statim ip̄e ad corp⁹ redierat. **Q**uapropter tāp̄elucius quod parentes cū alijs. cxxx. ad dñm conuersi sunt: et ab alexandro ep̄scopo baptizati. **H**oc audies antoninus alexandrū per comitiū p̄sidi fecit teneri: et vincitū romam adduci: quē crescentius p̄sbyter et bonifacius ac Vitalis diacones secuti sunt. **E**t dū impatori p̄sentatus christum cōfiteretur: p̄mo fustibus ceditur: deinde carceri mancipatur: datis ei quattuor dierum inducijs ad respiscendum. **C**um autē p̄sbyter crescentius comes ei⁹ ip̄m sub arbore deficeret nūtiat ei ab angelo alexandrū dē carcere

mentibus: extensa manu: spiculatoris ensen tenuit: et siluam non ut erurgeret impanit. Deinde hereticum increpauit: scripturam illam talio coposita est: ne reus minatur: terribile iudicium: mox disparuit. Et sic fuit caput sabini a corpe verruncatu terra perijt: ac si spiculator: ense amputatu fuisset. Quo in raco: discipuli heresiarche ad fide catholice cam redierunt. Post hec et ibi? siluanus scitatu inuides: ut ipi? famam lederet: ei? specie se mutauit: et cuiusdam nobilis matris noctu intras thalamum: ea in lecto la posita de pectore requisit. Illaque clamante hominem in eius cameram intrasse: accurrit? famulus et vicinis: diabolus ad fide illos. Psephum mandam sub thoro latitauit. Que illi inuenientes: accessus luminibus? inuidentes. Siluanus archiepiscopum crediderunt: et propter ipsius opintonem stupefacti interrogauerunt: cur tantam nequitiam presumisset. Qui ut maius propter scilicet odium icitaret: cepit horreda loqui: et asserere quod ipsum ad hoc insisteret iurasset: illa autem ipsum apertis demeritis: multas ab eo promissas audiuit: quod illi hec sustinere non valentes: iniuriam et peribit? ipsum de domo expulerunt. Que cum divulgata fuissent: tota ciuitas propter illam comota: siluanus hypocrita dignum incendio acclamabat: ut autem vir? ostendit audiuit hec patienter tulit: et deo gratias egit. Et ad cedendum furor: se ad bethleem ad locum: vicem magistri hieronymi ad ipsos mansurum transiit. Et Resoluto autem anno cum in ecclesia bethleem ad sepulchrum hieronymi die quadam sol? oraret: vir? quidam malignus? ingrediens siluanus hypocrita? et adulterum acclamans: gladium edicens: ipsum ei? guttur demergere voluit. Sed episcopus hieronymus inuocante manu illius retrouersa: gladio proprio seipsum percussit: supueniens alter nequissimus? existimansque hominem illum per siluanum interemptum: illum sibi occidere conabatur. Sed quod primo acciderat: et hinc euenit. Subsequenter duo alii irruerunt: duosque occisos videntes ignari diuini iudicij: celus illud factum ab homine dei putauerunt. Quorum unus in eis insiluit ense nudato. Sed episcopus hieronymus inuocante vir? ille ut duo priores se proprio ense et manu iugulauit. Quod socius? magis ascribens: ante fores ecclesie clamat siluanus adulterus et malefactor: ac hominem occidit: concurrunt populi episcopus dignum incendio acclamantes. Episcopus innocens: ut ad supplicium pertrahatur. Cyrillus accurrens ipsum liberare nititur: sed magis populus periclitatur. Cum autem extra ecclesiam duceret hieronymus? visibiliter de sepulchro exiens: cunctis splendens apparuit: qui siluanus dextera tenens: de medio populi furis eduxit. Inter hec demoniaca visculis ferreis allegata ad tumultum ei? liberanda deferunt. Sed hieronymus? demoni mandauit: ut ex ea extes cunctis publice: qui in siluanum comiserat propalaret. Ad hoc a femina illa diabolus? discessit: forma et habitu siluanus cunctis apparuit: ita et ab eo nullatenus discerni posset. Sicque demon? cunctis era? quod propter virum dei comiserat enarrauit et continuo nullus coparuit. Hieronymus? autem siluanum adhuc tenens dextera: afflicto a deo veller interrogauit: quid de hoc seculo sumendum postulauit: et quod perierat impetrasse audiuit. Statimque disparuit hieronymus? et post hore spatium in pace expirauit siluanus. Quod quod populi ad eius pedes percurrunt: et de in eis commissis veniam petunt: corpusque ipsius? ad nazareth tollentes: in ecclesia honorifice perdidit? deuit in pace. x. cal. octobris.

De sancto Siluano abbate.

Cap. cv.

Siluanus abbas in deserto scythie claruit de quo legitur in vitis patrum: quod in extasi: mentis raptus ad se rediens: postmodum flere cepit: dixitque se vidisse quosdam ex fratribus suis ad inferna trahi. Dum autem ad monasterium quoddam cum zacharia eius discipulo venisset: cum fratribus aliquantulum comedisset: reuertens discipulum aquam in via bibentem redarguit eo quod ipse dies ieiunium solueret. Qui dum ei responderet quomodo ieiunium seruarent: qui eo die cum fratribus comedisset: audiuit ab abbate: quod illud fuerat coniuium charitatis.

Aliquando dum quidam peregrinus frater ad eum venisset: et fratres eius manibus operantes vidisset: redarguit illos dicens quod Maria optimam partem elegit: quem abbas in cella locatum hora nona cum ceteris ad mensam non vocauit. Ille autem post cibum abbatem cur se non vocasset interrogauit. Qui ille respondit: quod homo spiritualis erat: et esca opus non habebat. Hoc audiens frater penitentiam egit: a siluanoque audiuit: quod etiam maria marthe ministerio indigebat. Hec in vitis patrum.

De sancto Jone presbytero et martyre.

Cap. cvj.

Jon presbyter et martyr apud castrensem pagum passus est. Hic ex partibus athenarum veniens sancto carantio martyri usque romam sociatur cum beato Dionisio episcopo ex urbe egressus cum eodem galliam adiit et ab ipso presbytero ordinatus: castrensem pagum properans: euangelium predicauit: herbis virginitibus et aqua frigida sustentatus. Ad quem predicante trecento: es a Juliano prefecto parisiis missi sunt: ut cum tenerent et occiderent. Qui cum prope parisiis inuenti nullo timore territi nec minis turbati: nec villatenus a doctrina desistentem: verberibus cesum: decollauerunt. x. cal. len. octobris. Cuius corpus truncatum caput manibus tollens usque ad locum ubi sanctus martyr sibi sepulturam elegerat quasi militario viro procedens ibidem occubuit. Sepulchrumque ibidem miro fragrans odore in loco qui dicitur monasterio sancti Jouis.

De sancto Florentio presbytero.

Cap. cvij.

Florentius presbyter floruit tempore Constantini imperatoris qui sancto Florianus martyr sociatus: de quo supra dictum est in eius passione quarto nonas maii post eius excessum et martirium sub Diocletiano peractum: ab angelo monitus ad gallias venit: et ad portum fluminis rhodani: qui dicitur lugdunum applicuit: ubi cum esset dies dominicus: ut missam audiret: nauem contractam sine gubernatore reperta ascendit et angelo duce transiit (bius demoniacum inuentum ab oppressione imundi spiritus liberant: et in ipsa via plurima alia miracula fecit. Que sanctus Martinus episcopus turonensis. per visum ab angelo monitus sacerdotem consecrauit. A quo dimissus venit ad locum prope ligerim: cui nomen erat gloriana: in quo erat spelunca serpentibus plena: quos ille sua oratione fugauit: et ibidem ieiunio et orationibus quotidie vacans mansionem elegit. Singulis quoque annis orationis gratia turonem. veniebat. Cum autem peruenisset ad locum: qui dicitur condita iuxta fluvium mulierem cecam flentes amarissime reperit: et ab ea filium eius atque ductorem in flumine necatum audiuit et mox oratione premissa in loco ei ostenso ab angelo piscatore recta factare fecit: et filium mulieris de flumine viuum extractum ei restituit: et ipsam insuper a cecitate sanauit. Vir autem a tempore quo a sancto Florianus fuerat separatus annis. lxxij. et annorum. cxxij. migravit ad christum. x. cal. octobris. sepultus apud lugdunum miraculis clarus.

De sancto Sanctino episcopo et pfectore.

Cap. cvij.

Sanctinus episcopus apud melfensem ciuitatem claruit tempore Domitiani et Nerue imperatorum: qui a beato Dionisio episcopus ordinatus: missus est carnio ad predicandum et postmodum ab eodem melfensi ubi in pontificem presecutus est: cum Antonianum iuniorum in socium et presbyterum concessit mandans eis ut post martirium ipsius Dionisij quod se pro christo passum vidicerat omnia que circa se praeiissent romano pontifici et fidelibus rome intrinsecuraret. Itaque postquam Dionisij passus

ius ē sanctin⁹ z antonin⁹ romā pgebāt iussa implerunt: ve-
nientibusq; illis i talia sanctin⁹ locū seculatē dieb⁹ plu-
rib⁹ expectavit. Ne tandē iter retarderet: antoninū hospi-
ti cū encentijs z linteis comēdavit vt si pualesceret inde et
ministraret: si decederet illū inde sepeliret: z sic a loco di-
scellit. Antoniusq; post modicum decessit: quē princeps ille
oib⁹ sibi retent⁹ i stabulo iumentoz i sterquilino sepelivit.
Ad dū sanctin⁹ q; iaz fines vrbis tetigerat p spm cognō-
misset: retrocedēs ab hospite de loco requisit. Ille autē eū
obisse: comensq; se honeste sepelisse affirmavit. Quē san-
ctinus demētēs ac redarguēs ad locū accessit: z orone p-
missa locū de fossa euocās suscitavit. Ad princeps ille cer-
nens pñsus ventā petijt. z fidē chrii suscepit. Tūc ambo
celebrata missa romā venerūt: z anaclero pape act⁹ et ge-
sta sancti dionysij: necnō z que sibi pgerant narraverūt.
Perfectozq; negorior: ad vibē mēdeses redierūt: p dīca-
tioni instātes. Post q; sanctin⁹ dormiuit i chio. x. cal. octo-
bris. Cui antonin⁹ i epātu successit: z cōsumat⁹: z ipe i san-
critate ad christum migravit. Quorum ambo corpora in
vno tumulo collocata requiescunt.

De scō Lino papa z martyre.

Cap. cix.

Linus papa z martyr: natiōe italic⁹ de regiōe tu-
scie: patre herculano brō petro aplo i pontifica-
tu Romano successit. Sed itq; annos. xj. menses.
ij. die. xij. hic ex pcepto bñ petri apli: constituit
et mīlites in ecclia velato capite introirēt. Di-
cūt quidā q; Lin⁹ z Eler⁹ petri successores nō sederūt vt
pōtētes: s; vt petri coadiutores qbus bñs petr⁹ in vita
sua credidit ecclesiasticaz rerū dispositionē. Ipe pō tān
p dīcatōi z orōni vacabat: ppter qd tanta auroitate dota-
ri meruerūt: vt i catalogo pōtētiū ponerent. Clementem
vero ipe bñs petr⁹ sibi successorē pñtuit: licet autē hec ve-
ritate nūc tñt: tñ vt ait hieronym⁹: bñs clemēs spūctō ple-
nus: tñmēs ne applica ordinatio posteris tempibz transi-
ret in vitū vt qdam munus hereditariū putantes: mī-
de dei cogitarēt electionē linū z cletum ante se coegit pō-
tificari. Et sic clemēs pñus fuit p petri electionē. Terri-
vero p gradu. Hic bñs episcop⁹ cum demones effuga-
ret: mortuos suscitaret z alia miracula faceret: mīrosq; cō-
uerfos baptizaret: filiā etiā saturnini consulis a demonio
liberasset et ad chm pueritisset: Saturnin⁹ cōsul credens
hoc magico artibus fieri: ipm diuersis penis afflictū de-
collauit. Imperante nerone. ix. cal. octo. Et licet corp⁹ ei⁹
pūmo fuerit i vaticano sepultū postea tñ a gregorio ostiē-
si episcopo ostiam translatus est z i ecclia maiori scilicet lau-
rentij recōditū. Hic fecit ordinatiōes p mēsem septem-
bris: et ordinauit episcopos. xv. priesbyteros. xij. Et cessa-
uit episcopatus dies tres.

De scā Thecla virgine z martyre.

Cap. cx.

Thecla virgo z martyr: passa est apud iconiū ci-
uitatem imperate nerone. Que ip⁹ vrbis pie-
claro genere orta beati pauli apli predicationē
conuersa: atq; virginitatē professā cū spōsum
haberet nupijs renūtiavit. Quod mater ei⁹
sentens filiam iudici tanq; chustianā accusauit. Tūc p-
consul alexander theclam detentam iudicauit igni cōcre-
mādā. Et cū in medio ignis esset posita i nullo tamē eru-
sta est. Imberq; de celo vehemētissimū cadens rogi ex-
stinxit. Sicq; virgo liberata ad domū vbi paulus hospi-
tabatur aduenit: vbi multos discipulos inuenit: qui se p
ea orantes. vj. diebus afflixerant. Post aliq; tps spūs
alexander theclam dērentā iudici iterū obtulit z de chi-
stanitate derulit. Quā iudex bestijs exponi iussit sed in-
terim eam triphene matrone nobili imperatoris propin-
que custodiendā tradidit. Die vero statuta thecla in are-

nam ducit: leone supia dorsū colligat. Sed leona verso ca-
pite pgnis pedes lambebat. Sicq; pucl a de harenario
educta illesa z in die sequēti reseruata trez feris subicien-
da: trypheneq; comēdat custodiēda. Sequēti iterum die
thecla pducit z spoliata in amphitheatro mittit z leones z
vrsi ad eam dimittunt. Ad cui⁹ pedes leona pēdit: vrsus
q; ad pgnē currētē lacerauit. Leonē vero ferocissimū ea-
dez leona cōpleta cū tpo dimicauit: cū eo pariter mortua
corruit: z sic pgnē defensauit. Deinde in fossam aque ser-
pēt b⁹ plenā inicitur: sed pñus serpētes nube ignis op-
pressi moriunt. De hinc tauris ferocissimis pedib⁹ alliga-
tur. Et fame cadētes inter illa animalia mittunt: vt sal-
tu rapido cito discerperēt vinctam. Sed ferrū candēs cō-
bussit: tauris z solitis viculis pgo liberaf: discurrentibus
tauris p incendij dolore. Clamātib⁹ autē pplis cū tryphe-
na magnū deū chīlanoy: p cōsul tā mirculi stuporē q; po-
puli timore theclā suis vestibus indutā matronis liberaz
dimisit. Quā tryphena i domū suā suscepit: z ad optās in
filiā fide chrii pcepit. Adstos etiā gētilēs pgo dñi ad fidē
dñi pduxit. Deinde seleuceā abijt. z in pgnitate z scita-
te vite pseuerās: somno pacis dulciter requieuit nono ca-
lendas octobris ibidem sepulta.

De scō Constantio pfectore.

Cap. cxj.

Constanti⁹ pfector apd anconaz claruit: qui in
ecclia bñi stephani promartyris mansionarij
funct⁹ officio futebat: funditusq; terrena des-
spiciens tota mente ad sola celestia flagrabat.
Quadā vero die cū in eadē ecclia oleū defe-
cisset: z dei famul⁹ vñ lampades accenderet nō hiet. Lam-
pades oēs aqua repleuit: atq; ex more i medio papyreos
posuit: qnos allato igne accēdit: sicq; aquā i lampadibus
accl oleū tota die ac nocte arsit. Cui⁹ scitatis opinione
crescētē mīri ad eū videndum ex diuersis locis veniebāt.
Die vero: qdā ex longinq; loco ad eū videndū rusticus
venit: eadē vero hora pigit vt vñ dñi stans i lignis gra-
dibus reficiēdis lampadib⁹ deseriret. Quq; is q ad eū
videndū venerat: quismā esset inqreter: z offensus sibi illi
forma: z pusilla statura pspiceret despectit eū: atq; i corde
suo detulit: dicēs se grādē hoīem videre credidisse: ille ve-
ro nihil habebat de hoīe. Ad vt cōstanti⁹ p spm agnouit
lampades reliquit: cōcitusq; descēdēs i amplexus ruit: z
deosculans eū grās egit: q de se talia cogitasset: eo q ipe
sol⁹ ex hoib⁹ i eū cognoscēdū oculos aptos habuisset. Lu-
tus hūilitatē z spm ppheticū rustic⁹ cōsiderās: z veniam
ab eo petijt: deinceps i reuerentiā assumpsit. Quieuit autē
in pace vir dñi. ix. cal. octo. sepult⁹ ancone. Hec gregorius
pmo dialo. ca. v. Corp⁹ autē hui⁹ scilicet pcessu tps venetiās
trāslatū: z ecclia scilicet Basilij collocatū est. iij. idus iulij.

De scō Constantio epo.

Cap. cxij.

Constanti⁹ eps aquine ciuitat⁹ fuit: et iōānis
pape pmi tpi⁹ claruit. Qui vltra nimia scilicet
tatis samā: q apd mīros innotuit: spū pphē-
tico dōrat⁹ ē. Cū em i die ei⁹ obit⁹ a circūstā-
tib⁹ ciuib⁹: vtpote tā amabilis paf discessit⁹
amarissime plāgere: quēstū est ab eo: quē post se pontifi-
cem haberent. Quib⁹ ppheticū spū rñdit: q post cōstan-
tū multonem: post multonē fallonē: post fallonē neminez.
Quibus editis vite spirituz exhalauit. Defuncto vero
sancto eius ecclesie pastoralē curā suscepit andreas dia-
conus illius qui quondā in stabulis itinerū cursum suū
uerat equorū. Illo quoq; ex hac luce sub tractor: episcopa-
tus ordinem iouinus sortitus est: qui in eadem vibē sullo
extirerat. Quo adhuc supersit cuncti habitatores ciui-
tatis illius et barbarorum gladijs et pestilentie vastitate
deleti sunt vt post mortē eius: nec q eps fieret: nec qdā fia-

ret inuenti posset. Sicq; cōplera est viri dei sūla: q̄tenus post excessum duorū ep̄orū se sequētiū ē? aquinens. eccl̄ia pastore mīnime h̄iet. Hec gregoriū. iij. dialogorū. ca. viij.

¶ De sc̄o So. io martyre.

Cap. cxiij.

Solus martir passus est ap̄ ciuitatē pureolānā: tpe diocletiani imp̄atoris sub timotheo p̄siede: q̄ cū esset diaconus messenatē ciuitatis annoz. xxx. post passionē scribanuarij b̄hentani ep̄i passus ē. Cū autē q̄dā tpe p̄sire ip̄o ep̄o euāgelij legeret: videret ep̄s de capite eius flāmā exurgere: quā nēo ali? vidit: et p̄nuntiāuit eū martyre futurū. nō post mltos dies tahnariū ep̄s tenus et in carcerē missus est: ad quē visitādū cū venisset: solus cū diacono festo et lectore desiderio: et ip̄i simul eū eo petēti sunt. Et postq; ianuari? euz alijs ei? socijs passus esset: v. dictū ē sup̄ia i eoz passione. xij. cal. octobris. et ip̄e solus ab eodem p̄siede p̄chisti hominis p̄fessione gladio celus est. ix. calen. octo.

¶ De sc̄a salaberga abbatisa.

Cap. cxliij.

Salaberga abbatisa in territorio lūgdunensi. claruit t̄pibus sc̄i sulpitij ep̄i bituricens. et dagoberti regis francoz. Hec i suburbano leucorū oppido territorio lingonesi. parentib? et religiosis etorā estā natiuitate ceca. Cū autē sc̄us eustasij abbas colūbani successor in domo gūdonij patris puellē hospitatus ēet duosq; filios viri sibi oblatos b̄ndixisset. Salabergam cecā eidē adductā post triduanū telum illūminauit et ip̄i tualib? disciplinis iformauit. Quā parentes euidā generoso viro licet dudū renitente inuitā in iugē tradiderūt. Quo infra duos menses defunctorū t̄pē inuita m̄rtatur alduino comiti regis dagoberti: ex quo quinq; filios p̄creauit. Tandēq; virū ad castitatē p̄uerit: elusq; obtrahat licentia cū filio valberti successoris eustasij abbatis i suburbano lingonesi: in paterna hereditate cenobiū puellā rūstruxit: vix ciuili bello int̄ reges francoz exorto inde cū sc̄o valberro discessit: et lūgdunū veniens monasteriū aliud fabricauit vbi plusq; trecentaz puellaz ancillarum chisti mater exstitit. ¶ Dnm q̄dam tpe sc̄i valberti p̄stolares aduentū: et vinū ad sufficiētā nō haberet: sua oīone vinū in vegete m̄ultiplicauit: et que semitacua erat: plenā repperit. Vire sue instante termino p̄ visionē vidit tabernaculū mire claritatis de celo descendere: quo recepta in p̄iato ameno summe pulchritudinis trāslata est. Quē sibi locū a dco patum intellexit. Eidē etiā dormiēti cingulum a renib? solutū ē: q̄d nūq; p̄paruit: dictū ē et ip̄am die cētesimo a corpe migraturā: q̄bus diebus p̄tinue p̄saleriuz legit: die sibi statuta vtz. ix. cal. octo. i pace q̄iuit.

¶ De p̄ceptionē sc̄i Joānis baptiste.

Cap. cxv.

Conceptio sc̄i ioannis baptiste in martylogio hieronymi. viij. cal. octo. scribit et in q̄busdam ecclesijs celebrat. A q̄ die vsq; ad ei? natiuitatē ix. menses integralit̄ numerat. nullo die deficiēte nec superate: v̄t sicut tris hoim̄ rātum celebrant festa natiuitatū. s. ch̄i: et br̄e s̄gis: ac ip̄i baptiste: sic et eoz celebrantur festa p̄ceptionū: Festū autē p̄ceptionis m̄s dñi p̄ reuelationē p̄mo cognitū fuit: sicut sup̄ dictū ē i legēda p̄ceptionis ei?. v. idus decēbris. Qualit̄ autē p̄ceptionē ioannis baptiste: talit̄ die fuisse factā: habuerit hieronymus: incertū est: v̄t similiter tamē credi p̄ot: et recte opinari: q̄ sicut p̄cept? et ortus baptiste in alijs p̄fectus apparuit sic et ip̄o ei? quo fuit in vtero integrū esse debuit: v̄t sicut ch̄is nouē mētib? integralit̄ i vtero virginis fuit: sic et baptista post eundē mēsum integralit̄ decursum de ventre matris exiuit. v̄t sicut natiuitas p̄cursoris assimilata natiuitati saluatoris: sic et eius p̄ceptio ad ch̄i p̄ceptionē inq̄nratē possibile similes. ¶ Et notādū q̄ circa p̄ceptionē ioannis baptiste: tria miracula specialit̄

apparuerūt q̄ aliquid tacta sūt sup̄ia in eius natiuitate. viij. calen. iulij. s. sup̄naturalis p̄ceptio in vtero sanctificatio: et p̄phetialis domi relatio. ¶ Fuit em̄ p̄mū sup̄naturalis p̄ceptio: q̄m erat helisabeth sterilis et ambo parentes p̄cesserāt i dieb? suis. Idē zacharias de p̄missione angeli ca dubitauit. Conuenit em̄ hō dubitare. ¶ Aliq̄ p̄pter p̄missorū magnitudinē sicut et abiaā legi q̄ dubitauit: q̄m dñs semē suū terrā chanaā possessurū esse p̄misit gen. xv. ¶ Aliq̄ p̄pter fragilitatē p̄prie p̄siderationē: sicut pater i gedione: qui cū familia ei? esset infima in tribu manasse: et ip̄e minim? in domo patris: sicut dubitauit quō israel liberare posset: iudic. v. ¶ Aliq̄ p̄pter nature impossibilitatē: sicut pater i sara: que suā senectutē consideras risit: cū dñs abiaā filiū ex ea nasciturū esse p̄dixit: gen. xij. Et his autem omnibus zacharias dubitare potuit: quia ibi erat et magnitudo p̄missionis: quia de filio nascituro dictum est. Erat enim magnus coram domino: et consideratio p̄prie fragilitatis: quia talem filium habere se reputabat indignū: et impossibilitas naturalis: q̄ vix ei? erat sterilis: et ambo p̄cesserant in diebus suis: nihilominus tamen plagā incurrit amissionis loquēte propter eius incredulitatem: v̄t ex hoc maius miraculū in natiuitate filij appareret: et propter alias rationes superius in natiuitate Joānis assignatas. ¶ Secundum miraculum fuit in vtero sanctificatio: quia de eo dictum est. Et spiritus sancto replebit adhuc ex vtero matris sue. Quod p̄uilegium in quattuor sanctis tantummodo reperitur scilicet in h̄ie: remia propheta iher. i. Antequā exires de vulua sanctificauit te in iacob iusto apostolo: sicut iheronymus testat: in Joane baptista: et i beata virgine maria licet talis sanctificatio et spiritus sancti repletio lōge plenior fuerit in beata virgine q̄ in alijs p̄nominat̄ sanctis. ¶ Et notādū q̄ licet Joannes baptista fuerit in vtero sanctificatus: fuit tamen in originali peccato conceptus alioquin nō fuisset zacharie filius: vnde festum illud licet dicat conceptionis est tamen potius festum sanctificationis: quia videlicet in vtero matris sanctificatus fuit. Sicut de beata virgine superius dictū est in legenda conceptionis ei?: vnde sub vocabulo conceptionis agitur festum sanctificationis. ¶ Tertium miraculū fuit p̄phetalis muneris repletio. Idē plusq; p̄pheta: q̄ anteq; nascere p̄phetare meruit q̄m in vtero matris exultās ad vocē saluationis. Adarter deū adesse cognouit: vnde ch̄ysostomus. Nunq̄d p̄phete fuit v̄t p̄phetet? heret p̄pheta q̄ hō. Et q̄ p̄suctudo erat v̄t p̄phete vngerent. Idē ch̄is fecit mariā salutare helisabeth. Et sermo p̄cedēs de vtero matris vbi habitabat dñs: et p̄ aures elisabeth ingressus descenderet ad Joannē: et euz illic vngeret in p̄phetā. ¶ Ad solū autē ip̄e anteq; nascere p̄pheta uir: sed insup suis meritis matri p̄phetie sp̄m tradidit: v̄t ch̄ysostomus: Quis p̄phetaz cū esset p̄pheta: p̄phetam facere potuit. Helias quidē v̄t it heliseum in p̄phetam: nō t̄n p̄phetādi grām illi donauit. Iste autē in vtero matris existens diuini introitus scientiā matri donauit: et os illius in v̄bo p̄fessōis aperuit: v̄t cuius non videbat p̄sonā cognosceret dignitatē dicens: vnde hoc mihi v̄t mater domini mei ventat ad me. Hec ch̄ysostomus.

¶ De sc̄is Andochio Thyrso et Felice marty. Cap. cxvi.

Andochius thyrus et felix martyres apud aurelianum passi sunt sub aureliano imperatore. Ex quibus Andochius et Thyrus missi sunt a sancto Policarpo episcopo in gallias ad p̄dicandum. Qui venientes Aurelianum domus sua predicatione multos conuerterent: et multos martyres confortaret recepti sūt hospitio a felice ch̄iano negotiatore: pauperū hospite cunctoz. Et cum ad imperatores

rem ibidē tūc degentē accusari fuisse: inde educti sunt. Quos dñi eoz hospes inf. qñr cū sūr detinet oēsq simul imperatori presentant. Et dñi chm pñteret. manibus suspendent: & sara i pedib⁹. Ilegant: & sic i suspendiculouq in crastinū dimittunt. Cū aut sequēt die incolomes inuēti fuissent in ignē copiosum missi sūt. Sz pñstis vinculis & flāmis imbre copioso extinctis: ipi inuisti oīno pmanferūt. Quos impator pñuuo decollari mādauit. Faust⁹ vero christianus cū symphoriano suo filio corpora eoz collecta sepeliuit. vij. calen octobris.

De scis qdraginta nouē martyribus.

Cap. cxvij.

Adragita nouē martyres passi sunt in chalcidonia ciuitate sub diocleriano imperatore pñsule aut pñsco. Ibi cū brā euphemia & gine decenti: cū noller deo marri sacrificare per dies viginti i carcere macerati sunt. Deinde iussu pñsdis educti alapis i faciem celstz grauit flāgellati: itēz vincti i carcerē reducti sunt: & iperatoz referuati: vt de his supia actū est in passioe euphemie. xvj. cal. octo. Post dies aut. impator diocleriano chalcidone venientia pñsule pñsentat. Quos cū impator in chñ fide imobiles reperisset eos oēs vinctos leonib⁹ er vñs expo suit deuorandos. Et cum a feris intacti custoditi fuissent: iussit eos oēs pariter decollari. vij. cal. octo.

De scis Cleopha discipulo.

Cap. cxvij.

Leophas discipul⁹ vn⁹ ex lxxij. fuit. Ibi vn⁹ ex illis duob⁹ extitit: qbus i castello emaus euntibus in die resurrectionis sue dñs apparuit: & ab ipis inuitatus cum eis discubuit: quē & ipi in panis fractioe cognouerūt. Alius vero lucas euangelista fuisse dñ. Ibiunc aut tradunt apud ipm castellū emaus in eadē domo q mensam dñs parauerūt: post discipuloy in iudea dispersionē p pñsione chñ a iudeis occisum: & glorio memoria sepultū: qui passus est. vij. cal. octo. Ibi in martylogio adonā sumpto ex islero nymi scripturis & chronicis antiquis.

De scis Firmino presbytero & martyre.

Cap. cxix.

Firmin⁹ pñbyter: & martyr apud ambianū pass⁹ est sub longino & sebastiano pñdibus: qui ex ciuitate hibernie: q dr pamphilonia oriū patre firmo senatore: cū adhuc eē puer traditus est honesto pñbytero sacro lris imbuedus: q annoz. xvij. etate & doctrina pñficiēs: & honesto iaz sene pñcatidīs officii supplēz: ab eodē ad honoratū epm tolosaz missus est: a quo & pñbyter est ordinat⁹. Anno vero etatis sue. xij. reuersus ad magistrū relictis oibus apud andaganē. v. bem anno vno & tribus mensibus pñdauit: mltos ad chñ sum conuertit: deinde beluacum veniens a valerio pñsde ob chñ pñsionē sepe vsq ad montē flagellatus est: et post hec in carcerē clausus: sergio successore valerij reueruatus: est a pñsio violenter solut⁹ ibidēz diutius pñdicauit: omne populū baptizauit: & ecclesias plures pñstruxit: inde ambianū perrexit: et infra xl. dies tria milia hoim ad chñsum conuertit. Tandē a longino & sebastiano pñdibus pñpñsus: propter timorem populi in carcere collatus est. vij. cal. octo. Faustianus autē senator pater sancti Firmini episcopi de quo supia dñctū est. iij. calen. se pñmbis: qui ab eodē martyre cū filio fuerat baptizat⁹: corp⁹ ei⁹ rapies in suo cemiterio sepeliuit. qd postmodū salutus ambianē. ep⁹ in ecclesiam maiorem transfuit: de quo supia habitum est. iij. idus ianuarij. Sebastianus aut pñfes in vltionem martyris chñstī a ciuitatibus beluacensibus postmodum interfectus est.

De sancto Iherculano martyre.

Cap. cxx.

Iherculan⁹ martyr passus ē rome sub aurelia no impatore: q ad brō alexandrio papa a chñm pñsus est: et baptizatus. Cū idēz alexandri i custodia teneret. apd quirinu tribunū qua propter aureliano accusat⁹ & ab eodē pñphen sus atqz fustib⁹ celsus i pñsione nois dñi tādez gladio cedente martyrij palmā pñcepit. vij. cal. octo. Cui⁹ corp⁹ via numētana sepio ab vbe miliario a chñtāis sepultū est.

De sanctis Cypriano episcopo et Justina & gine & martyribus.

Cap. cxxi.

Cyprian⁹ ep⁹ & Justina virgo passi sunt apud demascū & pñmati i nicomedia ciuitate tpe claudij impatoris euterio comite ouctē. Be- ara nāq Justina de ciuitate antiochie filia edusq sacerdotis todolor: quotidie ad fenestras sedēs & pñu diaconē legentē euangelij audites pñer- sa ē. Qd cū mī patri in lecto nūclasset: & ambo dormitan- tes chñm cū angelis eos ad regnū celoy vocat⁹ viderent: eutēlātes mane & ipi pñerfi ad eccliam conuenerūt: & vna cum Justina ab oprato episcopo baptismū pñceperūt: a q postmodū Edulius pñsbyter ordinat⁹. Quo defuncto vni virgo chñstī ecclesiam frequēaret: & eā quidā agas- lius scholasticus adamaret: misit ad eam matronas et vi- ros vt sibi illam peterent in vxorē. Quē cū oib⁹ se chñsto dñpōdñse respōderet. Et cyprianū magū iuuenis accessit: qui puer ab annis. vij. fuerat dyabolo consecratus vt attri- bus suis Justinā in eius amorem concitaret. Cyprianus aut aduocauit demonē quendā: & cum adiunare cepit: vt virginē libidine tentatā ad se adduceret: vt eam vīpē vī agilius cognoscere posset. Demon autēz vñguētū quod- dam cypriano tradidit: vt domū virginis perungeret: itē postmodū noctu ad eam tentandū introiret. Qd cum factū esset & demon ingressus cor virginis in amorem con- citaret. Justina oratione pñmissa signū crucis edidit & dy- abolus territus fugit: & ad cyprianū confusus rediit: quem cū interrogasset: cur sine effectu redisset: dixit se signū vidi- se in quo omnis virtus eius defecerat. Cyprianus aut de monē fortiorē misit: sed qd pñmo trigerat: & secūdo euenit.

Qd cyprian⁹ videns illos derisit: & pñcipez demonioz ad- uocauit: & aduratū ad virginē destinauit: q illay diuersis languoribus pñ⁹ veratā ad se media nocte ducturū pñ- misit. Tūc dyabol⁹ in specie virginis se mutauit: & Ju- stinā ingressus: dixit se velle manere: & virginitatē ser- uare. Et cum virgo acquiesceret: & virginitatis pñmia cō- mēdaret: cepit eam tētare dicens: q dñbim esse me hoc deū offenderet: cum ipē pñtis parentib⁹ pñtis generationē pñcepisset. Cū autem cor virginis per inuisionē demoni: in ardorem libidinis cōcuti cepisset: illa in se reuerfa et qd sibi loqueret intelligēs: signo crucis se munuit: & dyabo- lum vt famū iussit: & statim ab omī tentatione libera- tā se sensit. Post hec dyabol⁹ i speciem iuuenis aglij se trāfigurauit: & in eius lectulū ingredies in amplexis et ruerē voluit: sed signo crucis edito confestim euasit. De- inde pñmitente deo ipam febubus fatigauit sed pñgo chñt omnia certamina superauit. Videns dyabol⁹ q nihil pñ- ceret. i formā iustine se trāsmutauit: vt famā iustine pollu- eret: & eā ad cyprianū se adduxisse iactaret: in tali specie ad magū cucurrit: ipm qz qñ amore ei⁹ langēs osculari vo- luit. Sed mox cyprian⁹ nominauit: dyabol⁹ nomen illud audire non valens disparuit. Quapropter cyprianus de- lusum se videns ad hostium virginis diu vigilauit: & quā- doqz in feminam: quandoqz in auem se arte magica: vt vī- debatur: comutauit. sed cum venisset ad ostium eius: neqz auis neqz femina: sed Cyprianus apparet. Aglū tam- dem in passerem arte magica cōmutauit: qui mox vt ad fe- nestrā pñgla volasset: nō passer. s; iurnis videbat⁹ & cū nec

posset fugere; salire ipm iustina redarguit: et p scalā depo-
ni fecit. **¶** **A**lic? q dyabol? p oia añ cyprianū pfusus ste-
tit: quē ille interrogauit: quō i nīlo in chīanā pginē puale
rer. **¶** **Q**uē demō pmo sibi iuuare fecit: q nūq ab eo dis-
cederet: deinde ei dixit q signū crucifixi viderāt et in h ter-
riti fugere autē. Interrogat? qz an chīs dyabolo maior eēt.
Respondit ipm maiorē oib? q demōes oēs igne cruciā dos
iudicatur? eēt. Tūc cyprian? frutes dyaboli ptenens: oia
ydola sua pfregit: et codices pbussit: et veniēs ad epm anti-
mū baptismū instāter petiit. Sed ille cyprianū sibi illude-
re velle putabat: q ipm magnū cē cognouerāt. Tūc autē
cūtra q sibi pgerāt narrasset ab eo sacri baptismi suscep-
pit. Quē eps antimus i dyaconū: et post annū in pbyre
ordinauit. Cui z cyprian? in epū successit: q chī fide con-
stāter pdicabat z multos gētiliū puerbat in chī noie mi-
racula faciebat. Cyprian? aut eps iustiniā in qdā cenobio
matrē plurimā pginū pfecrauit. Qui z matribus mul-
tas eplās destinabat: et eos in cēramine pfoitabat. Post
he c euteliū comes ouētis cyprianū et iustiniā deuentos:
dū ydola adorare nollēt: iussit tormētis affigi: cyprianū
qdē suspendi z exsiliari: iustiniā vero neruis flagellari et
alapīs cedi deinde ambo i carcerē trudi. Die qz sequēti
iussit parari sartaginē pice adipe ac cera plenā: z in eā. cy-
prianū iactari. Cūq ipm ignis nō tangeret: iustiniā igre-
di formidaret: cyprian? eā hortabat vt intraret. Quē ingres-
sa oīno sicut z ille illela pmāsit. Sacerdos aut ydoloꝝ cū
de p̄sensu comitis ad sartaginē venisset: vt suis carminib?
maleficia chīanōꝝ dissolueret: p̄tinuo ignis de sartagine
eruit: z cū pent? p̄sumpsit. Tūc de p̄silio teritini cognati
sui eos i custodia artauit: vt iterum claudio q gesta fuerāt
scriberet: z ille q eis p libito suo. disponeret. Et mandāre
claudio ad ciuitatē nicomediā adducunt: et iuxta flumen
gallū cū qdā tertio chīano peregrino theognito noie pa-
riter decollant. Quoz corpa cūz canib? exposita. vij. dies
intacta pmāssent: a nautis qbusdā chīanis in nauē le-
uata: romā delata: atq sepulta sūt. Tūc aut vt dī placentie
q̄scūt. Qui passi sūt. vj. cal. octobis. Circa annū dñi. cccc.

¶ De sancto Eusebio papa a martyre. Cap. cxxij.

Eusebius papa z marty? hui? nois prim? natione
grecoz ex medico marcello pontifici in epātū ro-
mano successit: z sedet ānos duos menses. ij. dies
xvj. hui? t̄pibus inuēta ē crux dñi nři iesu chī-
sti hierosolymis ab helenā regina: sicut ipse in q-
dam eplā sua scribit. Quē tñ eplā apocripha reputat: qā
nec eius t̄pe crucē dñi inuētam fuisse verisimiliter credit.
Sed meli? t̄pe siluestri pape. Qui cōstantinū impatorē ba-
ptizauit: q baptizatus helenā matrē puerit. Quē post ei?
p̄uersionē crucem dñi inuenit. Hic scūs p̄fiter p chī no-
mine martyrio coronat? ē: sub p̄secutione constunt anteq
fieret chīanus. Et sepultus est cū fratrib? suis iuxta cor-
pus beati petri in vaticano. vj. cal. octobis. Cessauit ept-
scopatus dies septem.

¶ De sanctis Cosma et Damiano et socijs martyrib?.

Cap. cxxij.

Cosmas z Damianus: Antimus: Sontius et
Luprepius martyres i ciuitate egea passi sūt
tēpōibus diocletiani et maximiani impatorū
sub p̄siede lysia: Quoz duo pmi fratres z ea-
dem ciuitate q est i arabia: matrē religiosa no-
mine theodora geniti: arte medicine docti in virtute gra-
tie chūsti: omne infirmitatē nō solū ab hoibus: sed etiā a iu-
mēto curabāt: gratis oia tribuentes. Hā z camalum arte
dyabolica debilitatū sanū restituētēs: illesum abire fece-
runt. **¶** **M**arrona autē nomine palladia paralytica: cum
oīa sua in medicis cōsumpsisset: ad sanctos dei accessit:
z ab eis sanitatē integram reportauit. Tūc illa damia-

no munusculū obtulit. Et cū recipere nollēt: et illa cum sa-
cramentis per nomē dñi adiurasset: recipere acquieuit vt
eius deuotioni satisfaceret: z ne nomē dñi spernere videre-
tur. Quod cū cosmas cōperuit: turbatus p̄cepit ne cor-
pus eius cū fratrib? corpore poneret. Sequēti vero nocte
dñs cosme apparuit z fratrē de suscepto munere excusa-
uit. **¶** Audiens aut p̄ses lysias famam eozū: q in chūsti
virtute infirmitates sanabant eos ad se accessit: fecit: z q
essent eozū nomina: que patria: que conditio: que fortuna
requisiuit. Illi vero responderunt ad singulare q nomina
eoz erant cosmas z damianus: patria p̄o Arabia cōditio
chīana: fortuna aut chīanos nescire dixerunt. Addētes
se z alios tres fratres cōsobrinos habere: Antimū: Leon-
tium: z Luprepiū. Quo p̄ses misso cū eis officio sibi. p̄se-
tiam iussit: z cepit agere. vt sacrificarent qd cū fratrī con-
temnerēt p̄cepit eos in manibus z pedibus grauitē tor-
queri. Et dum eius supplicia deriderēt: iussit eos cathe-
nis vinctos in mare precipitari. Sed statim angelus dñi
affuit: z dirupis vinculis illos a pelago liberauit. Et cū
hoc miraculum p̄ses magicis artibus ascriberet: ipsi
ei chūsti virtutē predicarent: illeq eos in noie dei hadria-
ni velle sequi dixisset: cōtinuo duo demones affuerūt z eū
in facie ceciderunt. Sed orantibus p eo sanctis statim de-
mones discesserunt. Tūc p̄ses dicere cepit: q dñi p̄tra-
eum indignati fuissent: q illos relinquere cogitasset. Adā
dauidq sanctos in carcerē trudi donec eos quō perderet
cogitaret. Sequēti die illos eductos iussit in ignē copio-
sum iactari. Sed tñ eos in nullo lesit: quin potius flamma
erumpens multos de assistantibus interemit. Tūc ergo
in euleo suspendi: sed angelo eos custodiente fatigat? ad
modum ministris in cedendo: ante p̄sidem deponit ille
tres igit fies fecit in carcerē recludi: z cosmā z damia-
num crucifigi: z a p̄p̄o lapidari. Sed lapides intactētes
redibant z plurimos vulnerabant. Eductis vero tribus
fratrib? z sanctis iuxta crucem. Cosmas z damianū
p̄cepit a quattuor militibus sagittari. Sagitte aut mā-
tyres nō ledebant: sed cōuerse plures occidebant. Lysias
aut se cōsum oibus cernens: oēs. v. fratres insimul gla-
dio cedi iussit. Chūstiani aut memores verbī qd dixerat
sanctus cosmas damianū cū eo sepelire dubitabāt. Et
ecce subito camelus aduenit: z humana voce loquēs san-
ctos in vñū sepeliri mandauit. Quod z factum est. Proce-
su vero tēpōis duoz fratrū cosmī z damiani corpa romā
sunt translata z ecclia eoz nomini edificata. Passi sunt āt
sancti martyres. v. cal. octobis. Circa annū dñi. cclxxvj.

¶ De sanctis Florentio z Lylario martyrib?. Cap. cxxij.

Florentius et Lylarius martyres passi sunt in
gallijs castro seduno. Qui a paganis tenet? duz
chīm cōstiterent: postq lingue eoz p̄cise fuis-
sent: dū adhuc integro sermone loquēs fidei
nīe p̄conia predicarēt: gladio ferri iussit: sunt
et sic martyri? a domino coronam perceperunt: quinto ca-
lendas Octobis. Hec Aldo in martylogio.

¶ De sanctis Adulpho z Joanne mar. Cap. cxxvj.

Adulphus z Joannes apud cordubam hispa-
nie ciuitatem passi sunt: Qui pro confessione
nominis chūstiani capite celsa chūsto domus
no coronari meruerūt. v. ca. octo. vt ait ado in
suo martylogio ex datarijs hieronymi s̄pro.

¶ De sancto Foiseo episcopo. Cap. cxxvj.

Foise? eps anno. v. p̄stantis: qd ē p̄stantinus in hy-
bernia claruit. vt dī sigibert?. Hic nobilis gene-
re s̄ nobilit? fide ab infātia sacris lītis eruditus
dum inter parentes suos sacri verbī seminaret
eloquiū: quadā die subito egrotās q̄si mortuus
fletit: z quattuor man? ad se desup extēsas p̄p̄xit: q renē

tes eū p brachia pēnis subuolabāt. Ipse autē qñ p caliginē
oro angelica corpora cernebat. Viditq; tertium angelum
armatū scuto se pcedere: cantū melliflū audiuit igno-
rū. Sed ab angelo supiori mandat istis: vt ipm ad corpus
reducāt. Ipse autē postq; ad se rediit: et attinentes flentes
asperxit: hortat⁹ est eos diuinisq; sacramētis perceptis die
illo ⁊ altero superuixit. Medietate hō nocte ferie tertie mor-
tem letus excepit: recordatus iocundissime visiōis. ¶ In
trāsitu quoq; suo visū mirabilē vidit quē beda describit.
Vidit em bonos angelos se suscipientes: ⁊ demones cla-
mātes: ptra eos bella cōmouētes. Et cū eos pcessissent:
puerū ignita lacula i eū tactabāt: sed angel⁹ qdam piece-
dēs: ea iaculo suspitēbat: ⁊ pūm⁹ extinguebat. Tūc demo-
nes angelis opponūt: q; foris sepi⁹ octofos pmones vi-
xisset. Sed agellū rīderūt: q; nūq; pncipalia crimina pferret:
ppter ista minima non periret. Et cū dudū sup hoc dispu-
tassent: tādē pstante angelo cū demōibus demones i hō cō-
triti sūt. Tūc demō alij opposuit: q; seruus q; scit volūta-
tem dñi sūt: nec fuit nec facit plagis vapulādus est mul-
tis. Hic autē dona iniquorū recepit. Hāz a quadā vīrario
vestē pceperat: nūq; restituerat. excusantib⁹ autē eū ange-
lis ⁊ dicētib⁹: q; demōes occulta dei iudicia nō cognosce-
bāt: dyabol⁹ grauit⁹ eūz pcussit vt postmodū vire restituit⁹
ip pcussionis vestigiū retinuerit. Arripiētes em demōes
vñ de his q; in ignibus torrebāt: ipm i eū tactauerūt: q;
ei⁹ humerū marillāq; incendit. Cognouitq; foris se hōies:
q; ille erat cui⁹ vestē acceperat. Et hāc pcussione pmitte-
te deo p receptiōe illi⁹ vestis recepit. Deinde cepit de-
mones cū angelis pcedere de pūm dilectiōe: q; vīz pri-
mū sicut seipm nō dilexerat. Et cū i hoc ē demones vici-
fuisse: ad alias accusationes puerū cepit pferre q; di-
gne pñas delinquentib⁹ nō annuñtasset. In oī hō ptra dī-
ctione demonū valida extitit pugna: donec indice deo tri-
umphātib⁹ angelis deuictisq; aduersarij imensa claritas
te vir sctus circumfus⁹ est. Et ad mādātū angeli mūdū
respicēs vidit vallē tenebrosā ⁊ q̄tuor ignes i aere aliq-
b⁹ spacijs a se distātes. Quos dixit ei angel⁹ eē. itq; ignes
mundū succēdētes: quorū vñ ē ignis supbie. scdō iuidie:
tert⁹ auaritie: quart⁹ luxurie. Qui postmodū in vñ re-
ducti illi appropinq̄bāt. Et cū flāmā ascēdentem timeret:
pfortauit illū angel⁹ dicēs: q; qd nō accēderat in eum nō
arderet. ¶ Deinde ab angel⁹ sup tectū ecclie spūs ei⁹ ad-
duct⁹ vbi iā corp⁹ ei⁹ mortuū adductū plangebāt: tubē
ab angelis cadauer suū agnoscere: ⁊ ipm reassumere. Ille
vero oīno recusabat. Tādē coact⁹ ad corpus reduci: sic
cūctis supentib⁹ foris suscitāt. Qui vñ oīa pplo retu-
lit: ⁊ deinceps asperrimā vitā duxit. Incendia vero q; i spi-
ritu sumpserat i scapulis corp⁹ ⁊ gena apparebant. Inde
egressus pdicauit scotis: ⁊ q; p visum habuerat enarrabat.
Deinde ep⁹ fact⁹ ab angelo monit⁹ ap⁹ hiberniā pdica-
uit. Ac inde pploz inuidia eiect⁹ p britanniā i saxoniā de-
uenit: ⁊ a rege sigiberto suscept⁹ monasteriū cōstruxit. Qd
fratri suo foilano noīe gubernandū dedit: ipse autē vicano
alto fratre suo eremū petiit: vbi p annū pmāsit: inde ppul-
sus a rege suscept⁹ a rege clodauo pñij gfa ad galliarū
littora nauigauit. Et a rege suscept⁹ honouit monaste-
riū i latiniaco oppido pstruxit. In q; laudabilē vitāz fini-
uit. itq; cal. octobris. Cui⁹ corp⁹ in villa: que dicitur parona
sepultus est: vt dicit Beda.

De sctō Vincēssao martyre.

Cap. cxvii.

Vincēssaus dux boemior tpe henrici impato-
ris martyrū pass⁹ est. Qui postq; sacras lras
didicisset: amore celest⁹ patrie: non ad supbie
ventū accepit dñij dignitatē: s; vt mltis pro-
desse posset: vnde ⁊ sua paupib⁹ ⁊ ecclie lras
gisse ipendebar. Cū autē vocatis pncipibus ⁊ baronibus

cunctis ad curiā impatoris fratris sui germani: ipse postre-
mus oīm aduenisset: ⁊ alij pncipes indignati locū ei ad se-
dendū dare nullaten⁹ decreuissent: statim vt aulā intrauit:
crux aurea fronte eius apparuit: aliq; duo splendidi viri
visi sūt hinc inde ipm comitante. Cui cesar mor assurgens
ipm p ceteris honorauit. Et q; adhuc gentile ad cōuultū in
dolo inuitatus ē. Et licet cū cesar honorasset ipm tamē vt
chriānissimū oderat: vñ cū Vincēssaus post pñiū ex mo-
re ad eccliam pgeret: eū impator cū turba gentiliū in secu-
tus est. ipm q; an ecclie fores pēumbētē occidi fecit: matrē
dñi psecrauit. Cui⁹ sanguis i pauiēro effusus i testimo-
niū fratricidij pñulta annoz curricula nec ab radi poruit
nec abstergi. Post aliq; tps dñi fideles corp⁹ ipi⁹ trāsfer-
re vellēt: inuenerunt ei⁹ vulnera plene sanata: ecce p a-
uricula q; ei fuerat totalitē abscisa: que tamen loco suo ap-
plicata pñuuo pñolidata ē. Cū ad fluuiū maximū ⁊ inun-
datam deuenissent: ipm trāsire dubitarent: inuocato sctō
martyre currū cum superposito corpe ex alia pte fluminis
repente transuefactū viderūt: ocl⁹ statim sine piculo trāsie-
rūt. Dñr autē ad ciuitatē piagā corpus deuulsi⁹: carcer
subterrane⁹ cōfestim illuminat⁹: et facto terremoto aperit:
cūctiq; captiui solutis vinculis: liberant. Eademq; nocte
chris crucifir⁹ regi vacie appuit: ei⁹ dixit: q; pctā ei⁹ ipm
iterato crucifirerāt: ⁊ q; nūq; eccliaz sctō martyri Vincēssao
pderet pctōz ventā minime pciperet: vnde ex hoc rex ter-
rit⁹: eccliaz cū mōasterio ordīs scti bñdicti sctō martyri fa-
bitant: ⁊ bonis suis largisq; dotauit ⁊ sctm vbi corpus
ei⁹ requiescit miracul⁹ clare t. Pass⁹ ē at. itq; cal. octobris

De sancto Marimo martyre.

Cap. cxviii.

Marimus martyri passus ē sub Decio cesare:
optimo autem pconsule apud asiam ciuita-
tem. Quā ingressus decius maximū detēti-
dum ad sacrificia deoz pcellere non posset.
Iussit eum fustibus cedi: deinde in eculeo le-
uatū grauit⁹ exungulari. Tra vt carnes vna cum sangui-
ne in terram defluerent. Cūq; martyri dñi diceret tormēta
sibi nō dolo: sed vnctionē inferre. Iussu pconsulis man-
dante decio: extra ciuitatē educt⁹: ibiq; lapidibus obu-
tus occubuit. itq; cal. octobris. Sepultusq; est a chriānis
iuxta murū ciuitatis memoria nominis eius a fidelibus
desuper edificata.

De sctō Exuperatio epō.

Cap. cxix.

Exuperantius ep⁹ claruit ap⁹ tolosanam ciuita-
tem. Qui beatus vir ipse vñ pontifex: quā-
tum alijs largus: sanctus hieronymus memora-
bili pro securus est relatu. Qui ⁊ dñi confessor in
chyrus. itq; cal. octobris in chyrus feliciter requie-
uit: sepultus in ecclia tolosana: vt ait ado in martylogio.

De dedicatione basilice sancti Michaelis archangelī

Cap. cxx.

Dedicatio basilice sancti Michaelis archan-
gelī dupliciter nominat⁹ scz dedicatio basili-
ce ⁊ memoria ipsius. ¶ Dicit autē dedicatio eo
q; hac die locum eius siue templum in mōte
gargano sibi dedicat⁹ fuisse Michael arch-
angelus reuelauit. Cum enim vt dictum est supra in eius
apparitione. vis⁹. idus maij. sanctus archangelus Micha-
el in monte gargano: si pontinis fidelib⁹ cōtra neapolita-
nos adhuc gētilēs victoriā miraculose pñulisset. Si pontini
q; asios spelunce vbi archangel⁹ apparuerat: q̄ die oñt
bus vacarent: si pontini adhuc dubitabāt: an pdictū locū
igredi vel dedicare deberēt. Tūc ep⁹ duxit sup his roma-
ni pontificē pñulendū: qui sup h requirēdā decreuit arch-
angelī voluntatez. Instantibus q; cunctis: triduo ieiunio ap-

paruit in hac die michael archangelus epō dicens nō esse op^o ipam quā edificauerat ecclesiam dedicari. Ipse em̄ qui p^oiderat ipse et p^osecraverat: p^ocepitq^{ue} vt die sequēti locum cū p^olo ingrediēs ipm̄ p^ocibus sequeretur: et speciale suū patronū sentirent: deditq^{ue} eis predictae consecrationis signum: vt scilicet ab oriente per posterulā ascenderet: et ibidem marmori vestigia hominis impressa videret. Mane igitur episcopus et popul^{us} ad locum veniunt et introgressi cryptā magnā et tria altaria inuenerūt: quorū duo in australi parte posita erant: tertiū vero in orientali veneratione: dum rubeo pallio circumtectū ubi celebratū missarū solē nō. vestigia vt archangelus p^odixerat inuenerūt: et omnes ad p^opia cū gaudia redierūt. In eadē spelunca aqua luctuosa et nimis dulcis emanat: q^{ue} post cōmēz sumpta diuersas egritudines sanat. Ibis auditis papa i honore sc^oi michaelis et oim̄ b^ody spiritū hūc diem vic^o. iij. cal. octobris per totū orbem statuit celebrandū. ¶ Dicat etiā hor vester memoria: eo q^{ue} in ipso die dictū ē oim̄ angelorū memoriā agimus. Circa q^{ue} sciēdū ē q^{ue} sicut dionys^{us} ponit i libro de celesti hierarchia. Om̄i angelorū sūt tres et nouē ordines: ita q^{ue} quibet hierarchia tres ordines p^oteret: et ab hieron q^{ue} ē sacra et archos p^onceps q^{ue}li sacri p^oncipat^{us}. Supior autē hierarchia p^oteret seraphim: cherubin: et thronos. Media dominationes: p^oteret et potestates. Ultima vero p^oncipatus archangelos et āgelos. Eorū autē ordinatio et dispositio p^oteret videri p^o simile in terrenis. Hā ministros q^{ue} sūt ab vno rege: q^{ue} dā operant immediate circa p^osonā regis: sicut p^oliarij et assessores et cubicularij q^{ue} sūt p^o p^ome hierarchie: q^{ue} dā circa regimē regni cōt^o: vt p^oncipes milites et iudices: et hi sūt similes: q^{ue} dā autē operant circa regimē alicui^{us} p^oteret: sicut p^opositi et batuli ac p^oides: et hi sūt similes et cetera. ¶ Tres igitur ordines p^ome hierarchie accipiunt in quātū deo assunt. Ad hoc autē tria necessaria sūt sc^oi sūma dilectio: et hoc q^{ue}ntum ad seraphim q^{ue} interpretat ardentes. p^ofecta cognitio: et hoc q^{ue}ntum ad cherubin: q^{ue} interpretat plenitudo scientie. p^operpetua fruitio siue q^{ue}ratio: et hoc q^{ue}ntum ad thronos: q^{ue} in eis deus sedere dicit: vbi eos i se q^{ue}scere facit. ¶ Tres autē ordines medie hierarchie accipiunt in quātū habent regere vniuersitatē hoim̄ in cōi. Et hoc consistit in tribus. p^omo in p^osidendo siue imperando: et hoc p^oteret ad ordinē dominationū qui alijs inferioribus p^oteret: et eos in diuitis dirigit ac eis imperat. Sc^odo in opando et hoc p^oteret ad ordinē virtutū: q^{ue}bus nihil est impossibile exequi q^{ue} m̄ idat: et iō eis attribuit operatio miraculorū. Tercio in arcedo expellendo p^otraria impedimētā: et hoc p^oteret ad ordinē potestātū q^{ue} habent arcere demones et p^otrarias potestates. Tres vero ordines vltime hierarchie accipiuntur sc^odm̄ q^{ue} habet regimē limitatū et determinatū. Hā q^{ue} dā p^oteret vni p^ouincie: et hi sūt de ordine p^oncipat^{us}: sicut erat p^onceps persarū qui pieerat persis: de quo habet daniel. x. q^{ue} dā p^oteret vni multitudini vlt^o ciuitatē: et hi dicunt archangelū: q^{ue} dā vero cuiuslibet p^osonae singulari: et hi sunt angeli: et ideo angeli minora: archangeli vero maiora nunciare dicunt: q^{ue} bonū multitudine dignus ē q^{ue} bonū vni^{us} hois. ¶ Docet autē nos nedū in hac solennitate: sed p^oteret oēs istos angelos honorare p^opter. vij. rationes. ¶ p^omo q^{ue} sūt custodes nostri. Cuiuslibet em̄ homini dant duo angeli: vni^{us} malus ad exercitiū ali^{us} bon^{us} ad custodiendū. Effectus autē angelice custodie in hoie triplex assignari p^oteret. p^oim^{us} est: ut p^oficiat in ania in bonū gratie. Et hoc facit angelus tribus modis. p^omo oē impedimētū ad bonū remouēdo hoc significatū est Exo. xij. vbi angelus percussit p^omo genita egypti. Sc^odo pigritiā excitādo: q^{ue} significat zacharia. iij. Angelus dñi excitauit me: q^{ue}li virū qui suscitatus a somno. Tercio in viā penitentie ducendo et reducendo: q^{ue} significatum est Tobie. vi. in angelo qui euz duxit et reduxit. Secūdu^s esse

crus est: vt ania non cadat in malū culpe. Et hoc facit angelus tribus modis. p^omo impediendo peccatum futuri ne fiat: hoc significatū est numeri. xij. in balaā qui ad male dicendū israel pergēs ab angelo i via impeditus ē. Sc^odo increpando p^oteret: vt ab eo quis recedat: q^{ue} significatū est iudiciū. ij. Cū angel^{us} filios israel de p^ouaricatione increpasset: ipi eleuauerūt vocē et cetera. Tercio q^{ue}li violētiā inferendo vt a presenti eripiat q^{ue} significatū ē i violētia eductio: ne Loth de sodoma Gen. xix. ¶ Tertius effectus est: q^{ue} si anima cadit postmodū resurgat. Et hoc facit etiā tribus modis. p^omo mouēdo cor ad p^otritionē q^{ue} significat Tobie. xj. vbi tobias iunior ad documētū angeli de seie p^o q^{ue} intelligit p^otritionis amaritudinem: lūit patris oculos sc^oi cordis. Sc^odo purgādo labia ad p^ofectionem: q^{ue} significat Isa. vi. vbi p^o angelū labia p^ostate purgant. Tercio p^ogaudēdo ad satisfactionē Lu. xv. gaudū ē angelis dei sup^{er} vno p^octōne et cetera. ¶ Sc^odo debem^{us} eos honorare: q^{ue} sunt ministros nostri. Iob. i. Om̄es sunt administratores spirit^{us} et cetera. Om̄es em̄ p^opter nos mittunt: q^{ue} superiores ad medios. medij ad infimos: et infimi ad nos. Et hoc quidē p^oteret. p^omo bonitati diuine: in hoc em̄ manifestat diuina bonitas quātū nostrā salutē diligit: vbi nobilissimos spirit^{us} et sibi intima charitate vnitos: ad nos dirigit et trāsmittit. Sc^odo cūdo charitate angelica. Cū em̄ charitatis ardēt^{us} sint: maxime desyderāt aliorū salutem. Iob. vi. vt ad nos mittat lex erigit angelice charitatis. Tercio hūane idigētie. ¶ Alit^{er} tunc em̄ angeli ad infirmāndū affectū ad dilectionē: vnde in hui^{us} figura legunt missi in curru igneo. iij. Ro. vi. Ad illuminādū intellectū ad cognitionē. figura hui^{us} Apoca. x. i angelo qui habebat lib^{rum} ap^{ertu}m in manu sua. Ad corrob^{or}andū oē p^ofectum vsq^{ue} in p^ofectionē hui^{us} figura. iij. Reg. xix. Angel^{us} porrauit helle panē submericiū: et vas aque: et comedit et bibit: et ambulauit in fortitudine cibi illi^{us} vsq^{ue} ad mōtem dei. Tercio honorādi sunt: q^{ue} sūt frates et p^oteret ues n^{ost}ri. Om̄es em̄ electi assumunt ad ordines angelorū: q^{ue} dā ad superiores: q^{ue} dā ad inferiores: quidā ad medios sūm diuersitatē et exigentiā merit^{orum}: licet b^{ea}t^{us} d^{eu}s sup^{er} oēs fuerit exaltatus. Et hoc grego. in quadā homelia per p^oteret p^oba insinuare videt. Quarto q^{ue} sūt ania^{rum} nostrarū in cel^o p^oteret. Et hoc faciūt triplici mō. p^omo viā p^oparando malach. ij. Ecce ego mitto angelū meū et p^oparabit viā et cetera. Tercio p^o viā p^oparatā in cel^o baiulando Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū qui te cust^{odiat} in viā: et indu. in ter: quā p^oteret p^oteret tuis. Tercio in celo collocādo. luc. xv. factū est vt moreret medic^{us} et p^oteret ab angelis in sinu abrahe. ¶ Quinto q^{ue} sūt orationū nostrarū an^{im} deū p^oteretatores: ipi em̄ p^omo orationes n^{ost}ras deo p^oteretant tobie. xij. q^{ue}li orationes tuas lachry^{as} et sepeli. mor. ego obtuli orationē tuā dñō. Sc^odo ibidē p^o nobis allegant zach. j. Audīt angelus dñi et dixit: dñe exerci. vsq^{ue} quo nō miserebere iuda et vi. iherusa^{lem} q^{ue}bus iratus es et cetera. Tercio dei sententiā et gratiā nobis renunciādo dñi. ix. d^{eu}s et gabriel ad eū volās dixit. Ab exordio precū tuarū egressus est sermo glo. j. Sententia adeo et infra. Ego autem veni vt indicārē tibi et cetera. ¶ Sexto sunt honorādi quia sunt regis eterni nobilissimī milites et sūm quod dicitur Job. xvj. Nūquid est numerus militum ei^{us}: videmus autem q^{ue} in militibus alicuius regis: quidā semper in aula regia cōmorant^{ur} et regem associant: quidā ciuitates et castra custodiunt et conseruant: quidā vero regis inimicos expugnāt. Ita horū militū ch^ori: quidā in celo empyreo semper regem regum associant: et ad eius honorem cantica leticie et glorie cantāt dicentes: sanctus sanctus sanctus et cetera. Itē benedictio et claritas et sapientia et cetera. Apoca. vij. Alij autē custodiūt ciuitates et villas: illi. i. q^{ue} nobis sūt ad custodiā d^{eu}putati Isa. lxij. Sup^{er} muros tuos iherusalē p^oteret custodes. Alij p^oteret inimicos. i. demones

expugnāt. apo. xij. Factū est plū magnū in celo. i. in ecclē
sia militante sū vna expositio: michael z angeli ei⁹ pie
lia cū dracone. zc. ¶ Septio z vltio q: sunt tribulatoz eo
solatores zach. i. Angel⁹ q loqbat me in vba p̄solatoria: h̄
aut facit trib⁹ modis. p̄lio p̄fortando z roborādo vāsi.
xj. Lū daniel corruisset tetigit eū angel⁹ dicēs. Noli time
re: par tibi p̄fortare z esto robust⁹. Scō ab impatientia
p̄uando. ps. Angelis suis mādauit de te: z infra: In ma
nib⁹ portabūt te ne forte offēdas ad lapidē pedē tuū. Ter
tio ipam tribulationē refrigerādo z minuēdo. Et hoc fca
tur dñi. iij. vbi angelus dñi cū trib⁹ pueris descendit in
fornacē: z fecit mediū fornacis quasi ventū rois flantem.

De sancto Hieronymo epo.

Ca. cxxxj.

Maximus eps apud rhegū ciuitatē clauit.
Aut de vico q dicit deconlato ortus paren
tibus christianis ab infātia v. rtutib⁹ z sacris
litteris erudit⁹: relicto seculo in sulā lerinen
sis monasterij petijt: vbi monachus factus
omni scitate pollebat. Multasq: insidias diaboli perpeff⁹:
deuicit. Postea vero factus est abbas monasterij success
soz sancti honorati. Quē diabolus nocte quadā exter
rere volens eidem in forma horribili apparuit: sed signo
crucis edito p̄fessum euanit. Ad orōz sanctus febricitare
cepit. Cui decubenti rursum demō in specie draconis se
ostēdit: sed cū orasset ad dñm mōstrū depellisset: sanctus
p̄t inus a febre curat. ¶ Nocte quadā orōis gĩa ad ltr⁹
egress⁹ vidit naue ad portū applicuisse: cui⁹ naute ad eū
veniant: eidemq: dicunt quop fama eius ad syrie partes
conuolauerat: multūque populū cum desyderabat: vbi
si vellet accedere multum dñmō populū posset acqui
rere offerentes se illum in sua naue vecturos. Aut diabo
li signenta perpendens orauit: et signo crucis edito: ma
uis phāstica cū nauis disparuit. ¶ Electus demde a
populo in ep̄m rhegynē ciuitatis gregē dñicū verbis nu
triebat z exemplo: qui etiā basilicā sancti albanī intra ca
stellū rhegij p̄struxit. Ad quam edificandam dum pauci
bones eo p̄sente columnas facilliter traherent: absente ve
ro plurimi trahere nō possent: vocatus ep̄scop⁹ vidit de
monem in forma parui erhyopis plaustrō insidentē. Quē
postq: sua oratione fugauit boues opus solitū etiam in
eius absentia celeriter perfecerat. ¶ Cum autē reliqui
as ad ecclesiā consecrandā deferrent: puer quidā fra
ter rhegyni diaconi de muro lapsus cecidit z expirauit:
cuius corpus diaconus in cubile ep̄scopi collocauit. Ad
cuius preces finito officio maximus thalamū ingress⁹ pu
erū oratione suscitauit. ¶ Alias etiam filiaz cuiusdam vi
due nobilis ciuitatis defunctam: motus maternus lachry
mis ad vitam reduxit. Adolecentulū insuper moris
rabidi canis extinctum: sua oratione p̄stine vite restitu
it. Canem quoq: qui multos laniauerat: leui ictu baculi
peremit: vulnera etiā cunctis inflicta sanauit. Quen
dam hominem quē bos corrupta feriens euiscerauerat
vulneribus alligatis infra dies septem sanum effecit.
¶ Secum quendā qui ab annis: xv. lumē oculorū amiserat.
dū ad matutinū p̄geret: pedibus ipm cepit diutius po
stulari: signo crucis edito protinus illuminauit. Obitu
aut suū z p̄fessum ei⁹ p̄dixit. Et in statu propitio quasi leui
sopore deuentus spiritū emisit. ij. ca. octobris cuius cor
pus cōtinuo miro odore fragrauit. Sed dñi in eius exe
equijs puella nup defuncta loculo viri sancti substrati su
t: prius a mortuis resurrexit: et vna cū ceteri s cor
poris sepulture interfuit z deū collaudare cepit. Sicque
sepultus est in ecclesia sancti Petri Rhegynē ciuitatis:
vbi sacet miraculis clarus.

De sancto Hieronymo p̄bytero et doctore. Ca. cxxxij.

Hieronymus p̄byter z doctor eximius fili⁹
eusebij viri nobilis oppido stridonis qd val
marie quondam pannonic⁹ cōsintū fuit: et
tū oriundus. Hic adhuc puer romam adiit
vbi litteris grecis z latinis et hebraicis ple
ne eruditus est. In arte Grammatica donatus: in Rhet
orica aut p̄ceptoē habuit vicinū: scripturis aut diu
nis exercitabatur die ac nocte inde hausit id: quod post
modū effudit abū de. ¶ Quodā vero tpe sicut ip̄e in epla
stola ad eustochiā refert: dū de die tulliū de nocte plato
nem auide legeret: eo q sibi incultus in libris p̄phe
ticis non placeret circa mediā qua dragesimā subita fe
bre corripit: adeo vt calore iam vitali deficiente ereque
funeris pararent. Subito igit in extasi ad tribunal sumi
iudicis rapit⁹: cuius cōditionis esset interrogat⁹. ch̄stia
num se fore p̄fess⁹. Quē indē apto ore dementiens: cice
ronianū esse dixit: nō ch̄stianū: eo q vbi thesaurus suus ibi
ess⁹ cor suū. At hieronym⁹ obmutuit z iudex illū acriter
ce di iussit. Lū aut misericordiam postulat⁹: z astantes pio inue
ne veni supplicarent. Iurauit hieronymus ac p̄fessus
est q si vñs codices seculares legeret: ch̄m negaret. In
hec vba dimissus reuixit: z lachrymis se totū persusum in
uenit: ac ex p̄berib⁹ scapulas repperit lucentes. ¶ Extunc
se diuinorū voluminū studio totaliter p̄tulit. ¶ Dux autē
esset annoz. xx. p̄ liberū papam romane ecclē cardinalis
p̄byter ordinat⁹. Tūc sub impatore constātio in Arria
nam heresim laps⁹ z alie hereses p̄nulare ceperūt qua s
oēs vir sanctus verbo z scripto iuxta sibi a deo datam sa
pientia cepit infringere: cui⁹ paula nobilissima Romano
rum eius discipula sedula ministrabat: cui⁹q: filiā eusto
chium virginē sacratissimā hieronymus diuinorū studijs
imbuebat. ¶ Adituo vero papa liberto sanctus doctor
dignū summo sacerdotio ab omnibus acclamatur. Sed
dū clericorū z monachorū lasciuia increparet: ab eis tur
piter derisus est. Nam vt ait iohannes beleth. Dū hierony
mus ad matutinū p̄geret: vestem mulieris lineā quam iux
ta lectū posuerat sup pellicem suā putās induit: z sic ad
ecclesiā p̄cessit. Hoc aut faciebant emuli vt mulieres has
bere in thalamo crederet. Quod ille videns eorū cessit ve
sanit⁹: et ad gregoriū nazāzenū cōstantinopolitanū ep̄m
p̄uenit: quo multa in sacris litteris vidit deinde alexā
driam p̄rexit: z dydimū doctore pluribus mensibus audi
uit. Post hec in syriam abiit: in possessione euagrii p̄sby
teri aliquantulū cōmoratus. Deinde in egypti eremū
properauit: vbi quāta p̄ ch̄sto sustinuit in epla ad custo
chium ip̄e cōmemorat. Nam incredibili se p̄nta z humano
corpi penitus inportabili se macerauit: ibiq: quadrienni
um eregit. Quo pacto ad berleth oppidū remeauit: vbi
prudens animal ad p̄sepe dñi se obrulit p̄mansurū. P̄fē
tentā sō cōsuetā nullatenus dimisit: z carnē diris verbe
ribus flagellauit. Ad portā quoq: berlethem occidit: a
lem cenobiū cōstruxit: z multos discipulos cōgregauit: in
ter q̄s eusebiū nobilē cremonensem p̄dilectū habuit. Bi
bliothecā aut suā quā summo sibi ediderat studio: iterū
relegens: diē ieiunij ducebat ad vesperū. In trāslatione
etiam scripturaz quinquaginta annis z quosq: mensib⁹ desu
dauit. z semp vtrgo p̄mansit. Monasteriū q̄q: ancillarum
dei cōdidit. in quo paulā viduā z eustochiā eius filiā vir
ginē q̄cū secute fuerant multis sacris virginib⁹ p̄pōuit:
z regulā eius monasticā dictauit. Cū aut vsq: tūc ec
clesiā vniūq:q: caneret qd volebat ad instantiā theodosij
imperatoris damasus papa hieronymo imposuit vt di
uinū offiū ordinaret. Qui psalteriū p̄ ferias z nocturnos
z horas alias canonicas diuisit: z gl̄ia parri in fine psal
morum canari instituit. Epistolā et euangeliā p̄ anni
circulū: ceteraq: oia ad offiū p̄tinentia p̄ter cānū ordinauit.

Quod papa damasus sibi missū approbavit: et ecclesie celebrandū tradidit. Quādā hō die aduersperascēter: dū hieronimus cū fratrib⁹ ad sacrā lectionē legendā sederet: Leo qdā claudicās monasteriū ingress⁹ est. Fugientibusq; cūctis eū solus sanct⁹ doctor excepit: et leonis p'antā a senibus vulneratā inuenit. Adhibita q; cura leo cōualuit: et iter eos qū domesticū animal habitabat senūq; sic bos comodebat. Cui hieronyma offitū iposuit vt asinū loci ligna de nemore deferentē: ad pascua et ad nem⁹ duceret et custodiret. Quod et factū est: leone asinū p'prie more pascuis industrij comitāte: ipm⁹ fideliter deservante. Quādam autē vice leone grauius soporato: mercatores cū camelis illac transseūtes: asinū solū pascentē a leone elōgatum rapuerūt. Et p'p'fact⁹ leo: locū rugiendo q'reas hūc illucq; discurrebat. Et cū nō inueniēs ad portā monasterij rediit: et intrus ac si p'ie verēcūdia ingredi nō p'sumpsit: vidētes autē hies q; sine asino redisset putauerunt q; fame cōpulsus illū deuorasset: nolebātq; ei annonā p'bere p'suetam. Tūc admonēte hieronymo offitū asinū leoni inungunt: et ligna cedētes ei imponūt. Quōd cū leo patientissimē ferret quodā die expleto ope ad agrū exiit: et qū diuino instinctu vndiq; discurrebat cepit. Et ecce vidit a longe negotiatores cū onustis camelis p'cedente asino venientes: leo igit recognito asino: rugiēs sup eos irruit: et oēs hōis in fugam puerit. Deinde terribiliter cauda terram percutiēs alinos et camelos p'erritos sicut erāt onusti: at se ad cellā ire coegit. Quod cū hies vidissent et mirati hieronymo nūtiassent: iussit sanctus camelos introduci: et depositis sarcinis pedes eis lauare: et sup hoc voluntatem dñi expectari. Tūc leo cepit p' monasteriū discurrere singulorū fratrū vestigijs se p'sternēs: et de p'petrata culpa quasi cauā alludēs veniā postulabat. Hieronymus autē futurorū p'scius iussit hospitib⁹ venturis refectionem parari. Et ecce hospites ad sunt p'fiorib⁹ abbatē videre q'retes. Ad q's cū exisset illi pedib⁹ eius aduoluti p' cōmissa culpa veniā postulabāt. Quos ille benigne introducēs ac reficiens: admonuit vt suis p'renti aliena de cetero non raperent. Illi autē beato hieronymo licet dudū recusanti medietate olei quod fecū attulerant pio benedictiōe obtrulerunt: eandēq; mensurā annis singulis se et suos heredes eius fratrib⁹ daturōs p'miserūt. Tāra autē lassitudine fatigatus est: vt in strato suo lacens funiculo ad trabem suspēso supinus manibus se leuaret: vt. f. offm monasterij prout poterat exhiberet. Per ānos vero quāq; nūq; coctū nisi bis in vltima egritudine māducauit: carnem cilicino sacco semp domauit: nec strātū aliud nisi terram vnq; seluit: semel in die post vesp'as radices aut folia arborū degustauit: semp orōni: aut eruditioni: aut lectioni intētus. Appropinquās autē vite termino: se desup nudam humū collocari p'cepit: et sacco q' induebat operiri vbi p'mo fratres suos ad se cōuocatos dulci eloquio et sacris admonitionibus informauit: et eusebiū eis in abbatem dimisit. Deinde sacrā eucharistia sibi oblatam cū la chymis sumpsit: et supinus ad terrā rediēs manib⁹ i modū crucis sup pect⁹ extēsis: symeonis p'phete vaticiniū decāuit. Quo finito cū esset hora cōpletoq; subito lux maria ac si sol in meridie eū circūfulsit: in q' luce ab astantib⁹ vise sunt acties angelorū discurrentes. tanq; scintille i arundinero. Auditaq; est vox saluatoris ipm ad celestia i uisitat⁹: et scit⁹ doctoris se paratū ventre rudentis. Et post horā lux disparuit: et inclit⁹ doctor cū luce spm ad domū emisit pudie ca. octo. Anno etatis sue. xcix. mēse. vi. anno honorij impatoris. xij. Corpus hō qd p' nūmia afflictione et verberib⁹ leprosi spēm p'cedebat: odorē nimis omnia aromata supantē fragrabat. Eadem hora cyillus hierosolymitanus ep's olim eius auditor: orās in cella rapi-

in spū vidit iter speciosū et lucidissimū de monasterio sancti vsq; ad celū: et multitudine angelorū splendētū alter-natim cū melodijs et cātibus cereos deferētū: et aliā non minorē istis obuiā mō simili venientē. Animā q; hieronymi post oēs ad saluatoris ipius dexterā ad celos p'cedentē. Que in loco vbi cyillus debebat subsistēs: se eidē aliam esse doctore incitū reuelauit: et vt ad suos p'geret et filios mādaui: quaten⁹ eos lugētes cōfortaret: et q' viderat nūtiaret. Statimq; visio euauit et cyillus eadē hora illū migrasse cognouit. Eadē etiā hora augustin⁹ ep's hippōnēsis in sua cellula existēs dū tractat⁹ de visioe beata cōpilare veller: et sup hoc hieronymū cōsulendū disposuisset ac eplam ei scribere cepisset: ineffabile lumē cū odorū fragrantia incōporabili cellā repleuit: eoq; admodum stupēte: vox de luce insonuit: que ipm de nimio p'sumptio ne red arguit: eo q' existēs in carne mortali: beatitudines eternā cōprehendere cogitasset: qd nulli mortaliū aliqūādo possibile foret. Cū autē augustinus ab eo quereretur q's esset. Respondit se esse hieronymi animā: cui ipse epistolā notare ceperat destinandā: q' ipa hora a carne soluta ad celi gaudia p'perabat. Cū autē augustin⁹ ab eo multas q'stiones de trinitate et angelica natura atq; de brā vita q'si uisset: et ipse ad singula clarius respondisset: lux illa cū voce disparuit: odor tñ plurib⁹ dieb⁹ p'mansit. Eadē hora in ciuitate turronei. duo monachi monasterij sancti martini cū qdā alio voces oīm musicorū instrumētōrū dulcisonas audierūt: et lucē sole clariorē p'p'xerūt: odorē q; cunctorū aromātū p'senserūt. Et admirātes tanta audierunt vocē de celo quasi ch'is cū angelis oibus patriarchis: p'phetis: ap'lis: martirib⁹: p'sessoribus et v'ginib⁹: ac brōi oibus animabus hieronymo p'rebytero tunc in berthele mortuo occurrebat: et usq; aiam ad celorū gaudia tā felicitate p'ducebat. Corpus autē eius cilicino sacco q' viuēs vtebat inuolutū in terra put ipse mandauerat sepultū est. Vt ante hostiū spelūce: in qua ch'is fuerat natus: et in p'sepio reclinatus. In cui⁹ creq; cecus vnus a flatuitate visū recepit. Surd⁹ et mutus audiendū et loquēdū facultatem accepit. Hereticus etiā qdā q' corpus illud incēdio dignū asseruit: subito in ligni spetie est mutat⁹: et mox fulmine de celo descēdente cōbustus: atq; in cinerē redact⁹. Alia quoq; signa et m'ra stupenda et innumera per factū suū dñs opari dignatus est: que in eplis eusebij augustini et ch'ri legunt: q' p' singula ponere lōgū esset. Hic gloriofus doctor: p'ter sacrā expositionē veteris testamenti: qd et hebraico: et noui qd et greco sermone transulit in latinum. infinita pene alia opuscula edidit. Dēs em. xvj. p'phetas exposuit. Quorū dā grecorū doctorū volumina in latinū transulit. Scripsit opuscula siue eplās ad diuersos circiter. c. xlvj. Tractatus quinq;. Epistolā alias broues. lxx. Sermones. x. Itē lib'os hebraicarū questionum Itē hebreorū noim. Libellū de locis terre sancte p'ditum ab Eusebio in latinū vertit ex greco. Super libro p'salmo rā. cl. tractatus p'lixos edidit. Librū de optio g'ie interp'tandū ad pammachiū. De virtis illustrib⁹. Itē cōtra iouinianū lib'os. ij. Itē p'tra heluidiū de beate marie v'ginitate p'petua librū vnū. Contra pelagiū Librū vnū. Contra origē lib' itij. Contra vigilantiū lib. vñ. Ad neporianū lib. ij. Sup euangelio matthei lib. itij. Alitā pauli p'mi eremite et aliorū patrū monachorū. Librum chronici omi mode historie. De scraphin lib' vñ. De osanna lib' vñ. De frugi et luxurioso filijs librum vñ. Homillas origenis. xxvij. in hieremia et ezechiele ex greco in latinū cōuertit. De tribus questionib⁹ veteris legis. Homillas i cācticis canticorū. ij. Lōmentariorū in eplā pauli ad galatas lib. ij. In eplā ad ephesios li. itij. In epistola ad titum librum vñ. In eplā ad philemonē librum vñ. Sup De

nesim libru vnu. Didymi libru de spiscro ex greco in latiniu pnt eloquiū. In lucā homilias origenis. xxxvii. In psalmis a r. vsq ad. cxvj. tractat. vj. Capiti machi monachi gesta descripsit. Cōtra rufinu ad eien. p. byrcz inuectiuas plurimas. Ad bñm augustinu eplas multas. Itē libru probemiorū sup libris diuine scripture. Ad heliodorū exhortatoriū. Altercationē luciferiani z orthodoxi. ad eustochiū de pginitate seruāda libru vnu. Ad marcellaz eplaz libru vnu. Cōmentarios in ecclesiasti. i. Et opuscula alia aduers⁹ hereticos q̄ plures. De mansiōib⁹ filiorū israel. lib. vnu. z alia innumera volumina ad edificationem ecclesie catholice sua pietate cōposuit. Et pene oēs libros noui ac veteris testamenti commentatus est.

De sancto Antonino martyre. Ca. cxxxiij.

Antoninus martyr apud placentiā ciuitatem pass⁹ est. Qui vnus fuit ex sacra legione thebeorū z socius beati mauricij martiris. Qui de placētis finib⁹ egressus p ouētales puinclas ptransiuit z multa miracula fecit. Demum ad vibē suā rediēs ab infidelib⁹ tent⁹ z capite celsus gloriofo martyrio coronatus est. Cuius corpus ignotū dñs beato sauiuo ipius ciuitatis epo reuelauit. Apparuit em ei vir splēdidus. q̄ ostēdit ei vbi iacebat sc̄ti martiris corpus qui etiā formā corporis z mēbra z annos militie z nomē z caput abscessū signauit viceū q̄ plenū eius sanguine testimonio seruatiū innotuit. Et vt ipm corpus ex eodem loco leuaret z digno sepulchro pderet deberet admonuit: qui eutēllās visionē clero z pplo referauit z in loco ostēso fodere custos pcepit: vbi sanctū corpus sicut epo ostēsum fuerat: p oia inuentū est. Qd dū leuaret gutte aliq̄ue sanguinis ex eo pfluxerūt. In cuius translatione cū sol⁹ ibi esset sanus episcopus sex aliq̄ epi apparuerūt: q̄ essent vel vñ venissent oibus ignoti. Leuātes ergo corp⁹ martiris posuerūt in sepulchro sancti victoris epi. Qui alias i vita sua spiritu pphetico p̄dixerat. q̄ post eius obitū mator eo in ipso tumulo quiescere debebat. Sepulto q̄q̄ corpore epi illi q̄ apparuerūt subito discedētes nūq̄ vili fuerunt: licq̄ sc̄ti corpus condigna reuerentia condiderūt pridie calendas Octobris.

De sanctis Victore z Arso martiribus. Ca. cxxxiij.

Victor z Arso martires passi sunt in gallijs castro salodovo. Ibi fuerūt ex gloriofa legiōe thebeorū: cuius mauricius dux extitit inclitus. Qui primo dirto supplicijs excruciat: sed celesti sup eos lumie choruscante: ruenti bus in terrā ministris erecti. Deinde in ignē missi: sed in nullo penitus lesi. Nouissime gladio consummati sunt p̄ die calendas octobris vt ait ado in suo martylogio

Explicit Liber octauus.

Incipit prologus noni libri.

Nonus liber presentis cathalogi cōtinet in se passiones z gesta illoꝝ sanctorū: q̄q̄ festiuitates occurrūt infra tps in q̄ ecclesia representat p̄pagationē filioꝝ: qui fuerūt ipius ecclesie defēsores: q̄les fuerunt sancti martires. Hoc aut tps est a calēdis octobris vsq ad calēdas nouembis. Et hoc sub figura sanctorū machabeorū: quoniam tunc libri legunt: qui vñ sancti martires p̄ fide: sic z illi p lege dei vsq ad effusionē sanguinis viriliter decertarūt. Ad ipius ergo tps festa p̄tractanda p̄currēdū est. Notandū autē q̄ sancti machabe: vñ mathathias z eius filij: qui inter sanctos testamenti veteris cōnumerant: nullas certas in anno festiuitates habent: eo q̄ eorū dies obitus sunt ignoti. Idcirco in principio huius libri premit titur: eorūq̄ gesta p̄tractant: quia eo tēpore eorū libri in ecclesia dei legunt. Acta etiā q̄rūdā aliorū sancto

rum et idē machabeis cōtemporaneorū: q̄q̄ similiter festiuitates certos dies nō habēt: p̄fatis machabeorū inferunt hystorij: vt sanctorū onte z simonis eius filij sacerdotū et martiris eleazari.

Finis Prologi.

Incipit liber non⁹ a calēdis octobris vsq ad cal nouē.

De sancto Mathathia dūce. Ca. i.

Mathathias dux populi iudeorū cui⁹ laus et sanctitas ex gestis suis colligit q̄ in primo libro machabeorū describunt. Qui cū oīb⁹ filijs suis a iosepho z hieronymo in cathalogo patrū sanctorū veteris testamēti p̄numērant. Tpe antiochi epiphani regis syrie z egypti iudeorū p̄secutoris claruit. Ibi de ciuitate modin oriundus: de vi ce ioachim q̄q̄ filios illustres p̄genuit: vñ Joannem Si meonē: Judā: eleazarū: z Jonathan. Cū aut rex antiochus filios israel ad ritū gēilitatis p̄duxisset idoloꝝ q̄q̄ sup aram tēpli dñi in hierusalē posuisset oēs quoq̄ iudeos nolētes idolo sacrificare z iuxta legē gentiliū vtuerē diuētis penis affligeret. Egregius mathathias z filij ei⁹ videntes mala: que fiebant: decreuerūt p lege dei vsq ad mortē fideliter decertare. Et cū legati regis venissent in modin: statuetes ydola. q̄dā ex iudeis immolauit in mēdio. Et surgēs mathathias cū suis trucidauit eū sup arā z nūtijs regis antiochi interemit: arāq̄ deposuit: cum oīi tribu sua extit in solitudine oia relinques. Ad quos multūcū filijs z vxoribus p̄fugerūt: malētes herbis vñ q̄ cibis gentiliū coinquinari. Tunc emissarij regis aggressi sunt eos in sabbatis q̄bus nephas erat iudeis arma cape et p̄cussēūt q̄dam: alios in speluncis fumo suffocantes. Et perierunt ex eis mille: plures aut liberati adiūcte sūt mathathie: eūq̄ sibi dūcē statuerūt q̄ docuit eos pugnare in sabbatis: ne lex simul cū pplo periret: z colligēs armatos aras deposuit idoloꝝ immolātes q̄s potuit interfecit. pueros incircūcisos iussit circūcidi. Et vno anno gest hūc magistratū. Cūq̄ grautē egrotaret: cōuocans filios suos bñdixit eis: z cōstituit eis simonē in p̄em: z cōsiliariū p̄pter sapientiā. Judā vero dūcē in armis p̄pter fortitudinē. Et mortuus est mathathias z sepult⁹ est in modin: Surrexit z iudas cognomē machabe⁹ fil⁹ eius p eo z fact⁹ est q̄i leo defēdēs israel clypeo suo. Hec ex libro machabeorū: z ex hystoria scholastica atq̄ ex chronica guilhelmi.

De sancto Iuda machabeo Ca. ij.

Iudas machabeus sacerdos z dux iudeorū fil⁹ mathathie p̄fati i ducatu iudeorū patri successit. Qui primo appolliniū dūcē samarie: qui p̄tra eū insurrexerat deuicit: z inde spolia multa tulit cū gladio eius: quo deinceps pugnant. Inde saron dūcem syrie p̄tra se venientē occidit. z eius agmina p̄im cecidit: p̄im fugauit: q̄d intelligens antiochus epiphanes rex syrie: oēm ppulā p̄rutē p̄gregauit: z multos ab insulis mercede p̄duxit. Cūq̄ vidisset sibi stipēdia deficere: iuit in p̄sidem accipere tributa regionū: relinques lysiam de ghe regali sup negotia regni: tradiditq̄ sibi medietatē exercitus: vt iudeorū genus extirparet: z euertēret hierusalem. Lysias vero elegit prolomeū: micanorē: z gorgiam viros potentes z misit cū eis quadraginta milia peditū: z septē milia equitū vt venirent in terrā iuda. Iudas vñ machabeus cū tribus milib⁹ solāmodo viris electis: hostib⁹ suis occurrīt z eos inopinatos incāpestrib⁹ emans euadēs multos eorū occidit: reliq̄sq̄ fugauit: z spolia multa tulit. Cui redeunti ingens multitudo iudeorū se cōiungit vsq ad decē milia deū laudāres sup victoria obtēta. Hoc audiens lysias p̄gregauit exercitū quadraginta milia viroꝝ peditū z q̄q̄ milia eq̄tū: z venit in iudēā. Tūc occurrens eis iudas cū decē milibus in berhoon: p̄cussōres ei⁹

statim pstravit: et cum lpsia pgressus de eius exercitu quoniam milia occidit. **¶** Ad attendens lpsias: iudeorum audaciam et mens rediit antiochia et peregrinorum ppsidia pgregans cum maiori apparatu disposuit redire in iudeam. Judas vero interea hierusalē cum populo suo venit et templū ab alienigenis pollutū emundavit: et deo nouo edificavit: diemque en cenonū. xxi. die mēsis nouēbris instituit. Tunc statuerūt eum iudei suū mū sacerdotē: et sic quādamodo regnū iudeorum in iuda renatū est: quāquā murū hierusalē per circuitū reparauit: turreseque erexit: et castellū bethsurā ad tuitionē munificauit. **¶** Antiochus autē rex reuertēs ad ppila audito quod iudas machabeus suos pncipes debellasset: versus in iuro re pcepit agitari currū versū hierosolimā: ut eā euertēret. Sed apprehensus dolore viscerū subito de curru cecidit: et collisus grauitē: post dies modicos miserabiliter mortuus est relicto filio suo parūlo antiocho eupatore rege et philippo collactaneo suo sibi dato tutore. **¶** Eodē tempore gētes finitime iudeis reparationē hierusalē a iudea factā egre ferentes iudeos psequēbant. Quos iudas machabeus potēter debellās idumeos percussit plaga magna pugnās quās cōtra timotheū ducē filiorū amon fugauit cum ac vastata iazer rediit in iudeā. Tūc pgregate sunt gētes que erāt in galaad aduersus iudeos qui erāt in finib⁹ eorū. Qui fugiētes in locū munitissimū themā: miserūt ad iudā ut fēret eis auxiliū. Cūq; adhuc legerent epistolā super fuerūt nūciā a galilea indicātes aggregari eos quod erant in prolemaide et tyro et sydone aduersos iudeos: utrobique hostib⁹ nūtiatis: misit iudas simonē frēm suū cum trib⁹ milibus electorū in solatū galileorū. Ipse hō cum tonatha fratre suo et octo milib⁹ exiit in galaaditidē: relinquēs in iuda iosephū et azariā duces ut seruaret iudā: sed tū nulli in terrā hostib⁹ bellū cōmitterent. Et venit simō in galileam et cōtrite sunt gētes ab eo: et psecut⁹ est eos vsq; prolemaiden tollēsque spolia eorū: et iudeos quos captiuos trahebant rediit in iudeā. Judas vero machabeus et ionathas frater eius trāsito iordane post triduū assumptis naburtheis incēdit vezor et spoliavit. nocte p surgēs applicuit diluculo ad castra timothei ductis filiorū amon. Qui cognoscentes quod machabeus esset ab eo fugerūt et ceciderunt ex eis fere. viij. milia: vastauitque iudas ciuitates gētium in galaaditide. Post hec pgregauit timotheus exercitū aliū: et sedit secus touretē. Judas vero cū ad eos transiret apparuerunt aduersarij de celo viri. v. in equis ducati iudeis pbentes. Et quibus duo machabeū circūseptū pseruabant hincinde. Alij hō aduersarios tela et fulmina iaciebāt. Et p trite gentes fugerūt ad phanū quod erat in carmāim: sed tū iudas cū oibus quod erant in eo succendit. Cōgregatis ergo iudas oibus iudeis quod erāt in galaaditide: ut veniret in terrā iuda cū venissent in epiron et ciues nollēt ei transire dare: destruxit ephron: et trāsiiit super interfectos. Reuersusque cū oibus hierusalē obtulit holocausta in monte sion: quod nemo ex eis cecidisset. Eodemque die redierūt cum victoria: iudas de galaad: et simon de galilea in hierusalem. **¶** Interea hō dū abessent iosephus et azarias volentes sibi facere nomē: pgressi sunt cū gētibus et fugerūt: cecideruntque de pplo suo duo milia. Et magnificat⁹ est iudas in hierusalē: vastauitque idumeos et philisteos comburēs aras et deos eorū. Quib⁹ autē ditis rex antioch⁹ eupator iratus nimis collegit exercitū centū milia peditū et viginti milia eqtū. et xviij. elephantos et applicuit ad Bethsurā iudeorū munitionē ut expugnaret eā. Quo cognito iudas collecto exercitu suo occurrit antiocho regi. Et inito duro certamine ceciderūt de exercitu regis sex milia viri. Tūc diuerterūt iudei a pello: et ascēdit post eos rex: captaq; bethsura obsedit hierusalē. Sed quia eia de faciebat: inita pace facta rex cū iudeis ut suis legibus vte

rent: intrauit in montē sion: statimque rupto federe murus destruxit in gyro: occisoque mencho quod pōtifer fuerat reuersusque est antiochia cū gēte sua. Demetri⁹ vero sother frater antiochi epiphantis et patr⁹ antiochi eupatoris: auditoque quod frat⁹ su⁹ mortu⁹ esset rome rediit in syriā quod oī pploz fauore suscept⁹ occiso antiocho nepore suo: et lpsia ei⁹ nutritore: rex pstitut⁹ est. Ad quē veniētes quāquā impj ex israel cū alchimio viro alieno a genere sacerdotali quod sacerdotū ambiebat accusauerūt iudā quod oēs regis amicos occidisset vel a terra sua expulisset. Rex hō pstituit alchimū sacerdotē: et misit bachidem cū exercitu in iudeā. Qui misit nūcios ad iudā et fratres eius in dolo loquentes de pace. nec attēdit iudas s monib⁹ eorū. Multū vero de populo credēs ei egressi sunt ad bachidē quod occidit ex eis. cccccc. viros alij autē ab eo fugerūt. Tūc recessit bachides a hierusalē cōmittēs regionē alchimio: et reuer⁹ est ad demetriū regē in antiochia. Alchim⁹ vero seducēs ppbz verbis fecit mala in israel plusque gētes. Judas vero faciebat vidictā in viros legis desertores. Alchim⁹ ergo vidēs quod nō posset iudam vincere: rediit ad regē accusans illū in multis. Qui misit nicanorē ad pdendū populū iudeorū. Et venit nicanor hierusalē cū exercitu vsus iude verbis pacificis. Sed iudas intelligēs eius insidias: exiit ab eo et ad suos refugit. Sed postea cōgress⁹ cū nicanore vict⁹ est: et fugit in ciuitatē dauid. Nicanor autē apponēs manū capiti cū exiret ex hierim: iurauit se templū dñi succurrū. Et veniēs bethorū suscepit exercitū sibi a rege destinātū. Judas vero cū. iij. milib⁹ sequēs eū cōmisit plus cū eo. iij. die mēsis martij et p trita sunt castra nicanoris: fugitque ei⁹ exercitus: quos iudei psequētes eos occiderūt. Et caput nicanoris amputatū dexteramque manū ei⁹ quā super p trā templū extēderat suspendērūt. Lingūā vero minutatim inclam auibus ad comedendū dederūt et diē hūc solēne statuerunt. **¶** Deinde iudas cū populo romanorū confederatus est faciēs secū amicitias ppetuas in tabulis eneis pscriptas in memoriale sempiternū. **¶** Demetri⁹ hō rex audita morte nicanoris misit rurū bachidē et alchimū in iudeā cū exercitu copioso. Qui venerūt in beroea. Judas vero cū trib⁹ milib⁹ castra posuit in laisa. Qui videntes multitudinē hostiū timuerūt: vñ et plures de castris se a iudea subtraxerūt ut nō remanerēt cū eo nisi. cccccc. viri. Sed iudas dissolut⁹ est: quod bellū purgebat eum nec habebat tps exercitū pgregādī. Cūq; oēs abire vellent: horat⁹ est eos iudas ut pugnaret p lege dñi et pot⁹ i virtute sua moterēt quod inducere sibi opprobriū. Et hoc dicto pgressi sunt cū hostib⁹ expugnātes cornu dextrū. qui autē in sinistro cornu erāt venerūt eis a tergo et ingrauatū est plus. Occisusque est iudas et ceteri fugerūt. Simon et ionathas frēs eius redimētes corp⁹ iude ab hostib⁹: tulerunt illud in modio et sepelierūt in sepulchro patrū suorū. Plāxitque eū oīs ppbz plāctu magno. Elegitque ionathā i ducē sibi: hec vñ supra. **¶** De scō Jonatha machabeo. Ca. iij. **¶** Ionathas machabe⁹ sacerdos et vñ iudeorū filius mathatie supraposuit iudei sibi suo in ducatu iudeorū successit. Qui accepto principatu fugit cū suis. in desertū thecuc ppter bachidē ducem demetriij regis de quod supra dictū est misitque iōannē fratrē suū ad naburtheos amicos suos: ut ei apparatū suū cōmodarent. Sed exiēs filij zambū percusserūt iōannē. Ad audientem ionathas et simon frater eius surrexerūt in filios zambū dū nuptias celebraret: et occiderūt eos in vindictā sanguinis fratris sui. Hoc autē bachides intellecto venit contra iordanē in virtute magna. Cōmisitque pīlo cū ionathas et suis occiderūt ex parte bachidis mille viros: versusque in fugā rediit ad regē syrie demetriū. Tūc alchimus pcepit muros domus sancte interioris opaq; pphetarū. Sed

peccatus a deo paralyti mortuus est cū tormento magno. Et sic ionathas pōficari tenuit. Eodē tpe qdā iniq̃ ex istis redierunt bachidā ducē regis demetrii in Iudēā. Qui voluit cōprehēdere ionathā occulte: sed non potuit q̃ innotuit ei? filiū ionathę. Qui apprehēdens. l. viros ex talidīs occidit eos: et secessit cū suis in bethbessā: q̃ est in deserto. Et ascēdit bachides et obsedit bethbessā. Et egres sus ionathas percussit p noctē multos hostiū in tabernacul' suis. Et pugnavit ptra bachidē: et p̃trit' est ab eo. Qui ira tus ptra viros q̃ reducerāt eū in iudēā: multos ex eis occi dit. Deinde cū ionathā pacē firmavit: reddēs ei captiuos q̃s p̃datus fuerāt. et sic rediit in terrā suā. Ionathas autē sedēs in machinas iudicabat ibi p̃p̃s: et exterminavit im pios ex israel. Post hec egres' qdā extreme fortis iu uento noie alexander: adiūctib' se ptolemeo philomatie rege egypti: et attalo rege asie bellū demetrii rege syrie in tulit: viciūq̃ vita z regnū p̃uauit: sic regnū eius obtri nunt. Qui mor audita fama ionathę z fratru suoz scripsit ad eū eplāz p̃stitues eū sibi amicū misitq̃ et purpuraz et coronā: Et induit se ionathas stola sancta i die solēni sce nophegie: z p̃gregauit exercitū: z fecit sibi arma copiosa. Cū autē alexander rex cleopatrā filiā ptolemei euerge tis regis egypti in vtorē duceret apud ptolemaidā: voca uit ad se ionathā ducē iudeoz ac summū sacerdotē: q̃ in uenit grām in p̃spectu p̃dictoz duoz regū. z honorat' est ab eis z idut' ē purpura z suscept' ē p̃mos comites regis z sic honorat' hieriz cū gl'ia magna egres' ē. qui vīde cū romanis amicitias renouauit: z cū lacedemonis d nouo z xit. Post hec aut demetri' filiū p̃mogenitū demetrii olim regis syrie resumptis virib' rediit i maritimā phili stinorū: z syriā celes: ducēq̃ sui exercit' cōstituit appollo niū: q̃ ionathā puocauit ad bellū. Egresusq̃ ionathas b hierlm cū. x. milibus venit ioppen: z expulso inde appol lonto obtinuit eā. Deinde cōmisit cū eo p̃lū in cāpo. fugi entēq̃ eq̃res appollonij in azotū intrauerūt phanū vagō Ionathas vero eos infecit: phanū cū eis: q̃ intrus erant succēdit: fuitq̃ numer' occisorū octo milia: inde trāsitū faciēs p ascalonē: susceptus est cū gl'ia: indeq̃ rediit hieru salē. Qd' audiēs alexander rex addidit adhuc glorificare ionathā mittēs ei fibulā aureā: q̃ solet dari cognatis. Re gis vrebāq̃ ionathas insignit' regis. Cū aut alexander pambulasset in p̃tes superiores syrie: locer eius ptolemeus rex egypti cū p̃tute magna ingressus est syriā. Qui ṽp̃o te regis locero ciues occurrerūt: z ciuitates ei apparue runt. Qui obtēns vrbib' in dolo tulit filiā suā: quā alexā dro in cōiugē dederat: et tradidit eā demetrii quodā fili lo demetrii regis: z imposuit ei dyadema syrie et egypti. Qd' alexāder cognoscēs venit ptra eū: sed a ptolemeo vi et' fugit in arabiaz cū antiocho filio suo ad parentes ma ternos. Rex aut arab' timēs ptolemeū: occidit alexan drū filiumq̃ eius resuauit. Et sic regnauit demetri' in sy ria p ptolemeū. Eodē tpe cū cionathas expugnaret ar cē hierlm demetrius nouus rex syrie venit ad ptolemai daz z sic scripsit Ionathę vt sibi occurreret arce dimissa. Qui venēs ad regē honorat' est ab eo: z in sacerdotium p̃firmatus. Interea cū misisset Ionathas machabē tria milia electoz viroz z liberassent regē quē antiocheni vo lebāt occidere. Rex q̃q̃ postmo lū pacē cū antiochenis fecisset ad eoz suasiōez verauit ionatham valde recedēs ab eo. Sz postq̃ triphō de arabia reuers' adducto secūz antiocho alexā dri filio venisset antiochiā eāq̃ vi armoz obtinuisz z demetriū expulisset: ipositoq̃ sibi antiochus diademate regnare cepisset: scripsit antioch' ionathę gra tas eplāz: fecitq̃ secū amicitias: in sacerdotē illū cōfir mauit. Simōnē āt fratrē ei' p̃ncipē iudeoz p̃stituit. Post modū p̃o cogitauit triphō occidere antiochū quē regem

syrie sublimauerat: z regnū inuadere: sz tm̃ ut ionatham ducē iudeoz strenuissimū antiochi de iore. Eligensq̃ p̃ mā ionathā occidere: scripsit ei vt sibi in bethbessā oc curreret. Qui dū venisset ad eū cū quadraginta milib' vici roū: suā sibi triphō vt paucis assumptis secum iret ad ptolemaidā quā sibi traderet possidendā. Et credidit ei ionathas. Lepitq̃ illū triphō: z q̃ cū eo erāt occidit. Ion atham vero i custodia detinuit. Deinde venēs hierusa lē scripsit simonē: q̃ p argēto quod ionathas debebat eūz detinuerat. Qd' si mitteret cētū talēta argēt z duos fili os ei' obsides ap̃m remitteret. Simō aut lū doli cognō sceret: ne tū p̃p̃us murmuraret q̃ frēm nollet redimere: misit pueros cū argēto. Et mentitus est triphō occidit q̃ ionathā et filios ei'. Reuersusq̃ antiochiā occidit an tiochū dñm suū. et regnū vsurpauit. Simoz aut accipiēs ossa ionathę fratris sui et filioz sepeliuit ea in tumulo pa terno in modin. Factusq̃ est dux iudeoz loco fito: hec vñ supia. Cū sancto Simone machabeo. Ca. lii.

Simon machabeus dux z p̃tifer iudeoz fil' su pia nolati mathathie ionathę fii suo in ducatu iu deoz successit: q̃ accepto p̃ncipatu faciēs pacem cū demetrii rege: quē triphō a regno syrie expule rat vt supia. prime dictū est: misit ei munera vt fa ceret remissionē regioni iudeoz. Demetri' āt oblata gra tianter accipiēs: absoluit iudeos ab oi tributo. Extū ce pit p̃p̃s israel scribere in tabulis z gestis publicis anno tationes ep̃is. Tūc descēdit simō in gazā z capta ciuitas te eiecit idolatras ex ea ac mūdauit eā. Dehic obsedit il los qui erāt in arce in hierlm. Quib' inde eiectis z arce mūdada: itrauit in eā simō cū musicis instrumētis hymnis et ramos palmarū statuēs vt oibus annis ageret hec dī es cū leticia: vidēs autē simō Ioannē filiū suū q̃ vir erat p̃lū: posuit eū sub se ducē z dedit ei gazā ad habitandū. Eodē tpe p̃gregauit rex demetrius exercitū vt triphō nē q̃ eū ab antiochia fugauerat expugnaret. Sed triphō auxilio regis p̃lidiis demetriū vicit: quē p̃nceps Regis p̃ lidiis vltū cepit: z apud hircanā in custodia posuit. An tiochus aut fī demetri' hoc audiēs q̃ in asia educat' fue rat venit in syriā. Except' ab oibus cū fauore: p̃secut' est triphonē: q̃ regnū occupauerat: eoz fugato regnauit in syria. Simō aut dux iudeoz dilatatis finib' suis: z sacro portu in ioppe cū haberet tunc pacē misit ad lacedemo nios ad innouandā fraternitatē. Romanis q̃q̃ misit ely pesi aureū: z recepit ab eis amabilia scripta de amicitia z vñone p̃firmata. Cū ergo antioch' rex syrie triphonēz apud doriā obsidisset: misit ei simō machabē duo milia vi roz in auxiliū: z argētū z aux multū. Qui noluit ea reci pere sed fregit pacrū qd fecerat cū symone. anteq̃ rex ei set p̃stitut' misitq̃ ad eū anthenobium milite mādans vt reddat sibi arcē: que erat in hierlm: ioppen z gazam: atq̃ tributa locorū: q̃bus dñatus fuerat: alioquin ventret con tra eū. Cūq̃ venisset anthenobius hierlm: z vidisset gl'iam z apparatū simonis: z affluentia auri z argēt: miratus ē. Qui simon cōstanter peradixit: z eū vacuū ad regem remi sit. Qui rediēs regi rettulit p̃ba symonis et gl'iam eius. Cū aut iam triphon de doriā fugisset. Auditis rex ser monibus simonis: triphonē infecurus est: relinques cen debē ducē exercit'. vt expugnaret iudēā. Qui cendebe cedronē edificauit: ponēs in ea milites vt vastaret fines iudee. Symon aut dux z p̃ntifer iudeoz cū iam senul set: vocatis duobus filiis suis maloub' iuda et Ioanne: posuit eos loco sui: vt pugnaret pro populo dei: deditq̃ illis. xx. milia pugnatorū: qui p̃fecti sunt aduersus cende beum. Cūq̃ venissent ad quēdam fluuiū timebant tran sire: sed ioannes prior transiuit: z secuti sunt eū oēs. Con uersusq̃ est cendebeus in fugam z castra ei'. Ceciderūtq̃

ex eis duo milia virorum. Et reuerſi ſunt filij ſymonis vlti-
ores. Et poſt hec aſit ptolomeus filius alobi q̄ erat dux
pſtitutus hiercho: cū eſſet gener ſymonis duxis iudeorū:
inuitato eo ad p̄diū in hiercho occidit eū cūz duobus
filijs iuda et ionatha in dolo: vt p̄cipatū obtineret. Ad
ſit q̄q̄ nūttos occupare hierlm: et alios in gazā vt interfi-
cerent Joannē. Sed p̄currens qdā in gazam: nūttauit ſo-
anni que facta fuerant. Qui feſtinauit occupare hierlm:
occiditq̄ eos q̄ venerant eū p̄mere. Et factus eſt dux et
pontifex iudeorū poſt patrē: q̄ etiā corpa patrīs et fratris
p̄cio redempta ab eis q̄erant in hiercho ſepeliuit in tu-
mulo paterno in ciuitate modū vbi iudas et Jonathas
depoſiti fuerant. Hec vnde ſupra.

De ſancto Joanne machabeo. Ca. v.

Iohannes machabeus cognole hircanus dux et pō-
tiſter iudeorū filius ſupradicti ſymonis poſt mortē
patrīs in ducatu iudeorū ſucceſſit. Quē iosephus
in tribus cōmendat: ſc̄z in religione ſacerdotij: in
ſtrenuitate ducatus: et q̄ vir p̄pheta erat. Qui acce-
pto ducatu inſecutus eſt ptolomeū: qui patrē eius dolo
interfecerat: et matrē ſuā cū duobus parulis tenebat in
viculis: et p̄fugerat ad oppidū vltra hierchōta qd voca-
bat agon. Obſeſſo qdē oppido: cū Joannes ipm acriter
impugnaret. Ptolomeus matrē et fratres Joannis ſuper
muros vſq̄ ad ſanguinis effuſiones cedebat. Propter qd
fractus pietate iohannes ab impugnatione ſe rēperabat.
Inſe tamen clamāte ne p̄ ſe ſcelas ptolomei ſineret inultū
Mortē eū ſuā ſic indicarat immortalitate meliore: Ob ſ
diutius tracta obſidiōe: cū ſeptim⁹ annus iudeis ſeriat⁹
veniret. iohannes ab obſidione reſciſit. Ptolomeus vō ma-
tre ipius et fratribus occiſis cōfugit ad zenonē philadel-
phie tyrannū: q̄ torilla cognominabatur. Deinde Joan-
nes aduerſus hircanos bellū gerēs et eos dentacēs: hircā-
ni nomē accepit: et a romanis ius amicitie poſtulans de-
creto ſenatus inter amicos relatus eſt. Poſtmōdū āt Sa-
maria: q̄ nūc ſebaſte vocat obſidione capta ſolo coequant
quā ſuo tpe herodes inſtaurās ſebaſtē in honore auguſti
vocari voluit. Hic primus inſtituit renodochiū pauperū
in hierlm. Et mortuus eſt annis. xxxij. rebus optie admi-
niſtratis: relictis quinque filijs: ſc̄z aſtribulo primogenito.
et antigono cū tribus alijs. Quos multis eorū ad regendum
pplm ſufficeret: vxoī ſuā diſertiffimā iudee p̄fecit et filijs
ſepultuſq̄ eſt in modū. Hec ex hystoria ſcholasticā: et ex
chronicis iosephi: Hieronymi. atq̄ Gualtheri.

De ſancto Symone ſacerdote. Ca. vi.

Simon ſacerdos filius omī t̄pibz machabeorum
in iuda claruit: de cuius ſc̄titaris et ſtrenuitatis cu-
mulo mlt̄a laudabilia eccl̄. v. capitulo legūt. Qui
tēplum dñi in hierlm nō ſolum reparauit. ſz cultu
mirabili aplauit. Doctrina etiā diuine legis i po-
pulo floruit. ſub q̄ teſus filius ſirach ſapientie libū cōpo-
nens: qui eccleſiaſticus dicit⁹ vocauit eū panareton: ſymo-
nis etiā ipius in eo vt dictū eſt: laudabilē faciens mentio-
nem. Qui tpe antiochi magni regis egypti iudeorū poſt-
modum p̄ſecutoris in pace ſenio vitā finiuit: hec ex libro
eccleſiaſticū: et ex chronica Gualtheri.

De ſancto Onta ſacerdote. Ca. vii.

Onta ſacerdos filius ſupradicti ſymonis: cu-
ius laus ex. ij. machabeorū libro: colligit⁹ inter
ſc̄tos teſtamētī veteris a iosepho cōnumerat⁹
p̄ſatis partibus cōtemporaneus extitit. cui⁹
opere ac pietate: cum ſancta ciuitas in omni
pace habitaret et tēplū dñi a regibus gentiū oblationi-
bus multis veneraret: offeſſo ontā pontifice cōtra ſymo-
nem tēplū p̄poſitum. Symon ad appolliniū ducē celeſ-
tyie et ſenicis p̄fugit: et multis ſibi promiſſis munerib⁹: ſa-

cerdotum ſibi vendicare cepit. Quo audito ſeleucus phi-
lopator rex ſyrie miſit heliodorum milite ſuū in hierlm
ad ſpoliandū oē errariū tēplū: vafa ſed donaria in vſū
templi. Quo tēplū ingreſſo: apparuit terribilis ſeſſor eq̄:
et cōculcabat eū: duosq̄ iuuenes ſplendidi: q̄s ioseph⁹ an-
gelos fuiſſe aſſerit: eidē apparuerūt q̄ dextra leuās ſeſſo-
rē equi circūſtantes: heliodorū ad mortē flagellauerūt. Et
mens aſit ontas indignationē ſeleuci obtulit p̄ heliodo-
ro ſacrificiū: et orauit ad dñm. Statimq̄ ille ab angelis di-
miſſ⁹ eſt. dicētib⁹ ei q̄ oīonibus onte eidē de⁹ vitā donat⁹
ſet q̄ p̄tinuo ſurrexit illeſus: et ad regē rediēs cūcta geſta
narrauit. Tpe aſit antiochi regis: cū ontas vidiff⁹ ma-
la q̄ fiebant in hierlm p̄plo iudeorū ad gētilitatē puerſo et
q̄ duo ſies eius: ſc̄z. iason et menelaus de pōtiſcatu p̄ren-
dentes: vt placerēt antiocho: ad ritus gentiū declinaſſet.
Fuit ad antiochū regē in antiochia tentare cupiēs ſi poſ-
ſet eius alm imutare. qd cū neq̄ſſet ſedebat apud antio-
chiam in aſplo. Cū aſit q̄nquēnalis agon apud tyriū cele-
biareſcit rex ſyrie antiochus ibi eſſet. Iason q̄ pōtiſcat⁹
in hierlm ab eo emerat. miſit regi. ccc. argenti dragmas:
in ſacrificijs herculis. Poſt hec veniēs antiochus hie-
ruſalē: cū ſuſcept⁹ eſſet a iafone honoriſſice: t̄m ſecit mene-
laus fr̄ iasonis et onte q̄ ipſe ſacerdotiū a rege haberet. et
iason in exiliū miſſus eſſet. Deinde menelaus facies quo-
cart oīa de aſplo: in q̄ erat apud antiochiā in hierlm dar-
andronicorū: cui antiochus iudeā cōmiſerat regendā: q̄bus
dam vaſis tēpli: q̄ ſuratus fuerat: ſecit ontā p̄ eundē an-
dronicū occidit. Luc⁹ cedis cū q̄rela ad regē hieroſolymā
redēuntē delata eſſet. recordatus viri ſc̄titarē ſleuit ontā
et andronicū purpura erutū: et p̄ totā ciuitatē circūdu-
ctū: in eodē loco. quo oīa peremerat occidit. iuſſit. Hec ex
ſecūdo libro machabeorū: et alijs q̄bus ſupra libellis.

De ſancto Eleazaro martyre. Ca. viij.

Eleazarus martyr vn⁹ ex p̄moib⁹ ſcribat⁹ hie-
ruſalē machabeis p̄tempore ſub antiocho re-
ge iniquo. ne legē dñi ſancrā violaret: martyrū
paſſus eſt. Et in. ij. machabeorū de martyrij tole-
rantia cōmendat. Cū em eſſet etate puerc⁹ com-
pellebat ſuillas carnes ſacrificij māducare. Quidā vērō
amici eius veteres carnes licitas ſecreto aſſerētes roga-
bant: vt ſimularet ſe ad regis imperiū māducare carnes
porcinas. Qd̄ renuēs atebat: ſe velle exemplū forte ado-
leſcētibus mortis relinq̄re: ne illicita ſimulādo: alios ſuo
exēplo ad nepharia puocaret. Sicq̄ etiā odiū ſe diligen-
tiſſi incurrit. Et plagis multis pempt⁹ memoriā mort⁹ ſue
et exēplū fortitudinis dereliquit. Hec vnde ſupra.

De ſancto Remigio epiſcopo. Ca. ix.

Remigius epiſ rheneſ. tpe clodouci regis frā-
corū in gallijs claruit. Qui ex eadē vībe et no-
bilibus parētib⁹ exort⁹ a qdā heremita ſa-
cti taliter eſt p̄uenſus. Cū em vandalorū per-
ſecutio fere totā franciā deuſtaſſet: et quidā
reclū⁹ vir ſanctus et cec⁹ p̄ pace eccl̄ie gallicane dñm ex-
oraret: angelus dei eidē in viſu aſtitit et remigiū ex zelina
muliere naſcituz nūttauit vt gentē ſuā a malorū incurſib⁹
liberaret. Qui cū euigilās viſa zeline narraſſet: et illa vt-
pote iam anus hoc credere nollet ait ille vir dei: q̄ poſtq̄
puer ablactaret: oculos ipius cecti lacte ſuo p̄ungeret: et
p̄tinuo viſū recuperaret. Cū aſit hec oīa p̄ ordinē cōti-
giſſent. Remigius mūdum fugit: et monaſteriū introiuit.
Preſente aſit eius fama cū eſſet annos. xxiij. ab oī popu-
lo in remenſem archiepm eſt electus: Tante aſit māſuetū-
dinis fuit q̄ etiam ad mēſas eius paſſeres veniebāt: et de
manu eius ciborū reliq̄as comedebant. Quodā tēpore
hoſpitatus in domo cuiuſdā matrone: cū illa modicū vi-
ni haberet. Remigius cellariū introiuit: et ſup̄ volū cru-

dem fecit. Ad hoc vinū crescens desup egredif ita q p cel-
lariū fundebat. **H**ic aut primus gentē francoꝝ sua do-
ctina ad fidē chꝛi puerit. Cum aut clodoueus rex franco-
rum gentilis esset: nec ab vxore chꝛiana cōuerſi possz vi-
dens q infinitus exercitus alemanoꝝ sup se veniret dño
deo quē vxor sua colebat votūz vult: q si de hostibz sibi
victoriā cōcederet: mor chꝛi fidē susciperet. Quod cū fu-
isset ad libitū assensurus: remigiu epm adiit: et se baptiza-
re petijt. Lūqz ad fontē venissent: z chꝛisma sacru nō ha-
berent: ecce colūba ampullam cū chꝛismate in rostro de-
tulit: de quo regē pōtiffex linxit. Hec aut ampulla in re-
mens ecclesia vsqz hodie pseruat: z inde continue Reges
francie inungunt. Rex aut chꝛianus effectus volēs remē
sem ecclesiā dotare: beato remigio dixit. vt quātū circūi-
ret donec ipse meridiē dormiret: tū cōcederet. Quod z
factū est: sed dum qdā molenā haberet intra fines
circūitus: molenarius ipm dū circūiret cū indignati-
one reppulit. Lūqz remigius diceret q vna secū habe-
ret molē dñi p mune paratus esset. Ille iterū eū reiecit.
Statimqz rota molenā in contrariū verti cepit. Sed cū
molenarius scitū virū reuocaret: vt molē dñi com-
muniter secū haberet: illeqz rēdisset q neutrius esse opor-
teret: statim se terra aperuit: z molenā pñius deglu-
tuit. **P**rouidens remigius famē futurā cū in quadā
ualle bladi cumulos pgregasset: rustici inebriati sentis p-
uidentia veridentes: ignem in segetē supposuerunt. Quod
ille audiens illuc veniret pro frigore etatis z vespertini
ipso se calefaciens: tranquillo corde dixit: Semper for⁹ bo-
nus est. Illi vero qui ignē accenderat oēs mares in genti-
alibus diruti sunt: oēs qz femine gutturose fuerūt. Et ta-
les omnes sp in villa ipa deinceps extiterūt. quosqz p caro-
lum dispse sunt. **H**ic etiā beatus epus inter alta p eum
ostensa miracula: puellā quāda a morte corpis suscitauit.
Qui z in pace quieuit ca. octobris. Cū aut corpus ei⁹
ad ecclesiam sanctoꝝ timothei et appollinaris in pheretrio
deferretur: secus ecclesiam sancti chꝛistofori. cepit adeo pōde-
rare. q nullatenus moueri poterat. vnde coacti illi domi-
nuz rogauerūt vt eis oñderet si forte corpus illud in ipſa
eccleſie vbi nulle sanctoꝝ erant reliquie sepeliri veller. Ita-
timqz corpus leuissime intra ecclesiā tulerūt. vbi cū mul-
ta miracula fierent ecclesiā ampliarunt z facta crypta re-
tro altare. dum corpus ibi ponere veller mouere iterum
nullatenus pōtuerunt. Cū aut in oronibus pnoctaret. et
media nocte omnes pariter obdormissent. in crastinū in-
tuerūt corpus sancti in ipſa cryptā ab angelis depo-
sitarum. Flouit circa annos dñi. cccc. **H**ic doctor illu-
stris eccleſie dei in et ponēdis scripturis diuinis mirabi-
lis z studiosus fuit. plurimā opuscula cōdidit. Cōmens-
tarios super psalmos cōpilauit. Super qtuor quoqz euā-
gelia viles expositiones edidit.

De sancto Bauone confessore. Ca. x.

Bauon qui et alontus p sanctū amandū episco-
pum aleuonensem. qui in Gallia pñcabat. ex
predone cōuersus. z gādant reclusus est. vt ait
sigibertus. Hic in luxetate seculi voluptatem
pauis actibus exercens. habuit vxorē filiam
comitis odilonis. de qua genuit alga drubē virginē chꝛi-
sti. Vxorē aut defuncta altam superducere voluit. sed in-
terim a sancto amando ad penitentia cōuersus relictis
omnibus factus est clericus in cenobio gādanensi. Et
dum fabricaret cella in qua includi debebat. vt ipse popo-
suerat z quidam ad opus cementū in curru deferret. ca-
nesqz multi eū circūdantes sibi insultarent. ille impati-
ens Bauonem blasphemauit. Quem diabolus illico sub-
uerso curru. vehiculū cum animalibus sup eū pēcit. z de-
pressum extrinxit. Quem vir dñi oratione et lachrymis su-

scitauit. Quada die eū vidisset quendam. quē ipse secula-
ris existens vendiderat. genibus illius puolos. veniam
petijt: et ab eodem vix obtinuit. vt vincis ferro manib⁹
ac pedibus carceri traderet vt sic penitentia ageret de
cōmissis et alijs sceleribus ppetratis vbi vsqz in proximū
exitus sui diē pñt. mira penitentia carnes atterens et
peccata sua cōtinue desens. Hordaceo pane cinere mi-
stro z potu modice aque pñtus. vilissimū ciliciū sup stru-
tum suū expansum habebat cineribus desup aspersis.
lapideqz capiti supposito dormitabat. et dū ad laudeo
soluendas surgeret. lapidē ipm vix a duobus deferendū
humero baiulabat. Ibi quoqz obedientiaz regule nunqz
dimisit. z multa diaboli tentamina deuicit. Qui vt eū in-
de deſiceret in diuersis illi ferarū z serpentūz formis ap-
parebat. sed mor ipm forori deditū. angelus eum in colū-
be specie cōfortabat. Cum aut morti appropinquaret mi-
nistri suū misit vt deuotū sibi pñbyterū longe positum
ad se vocaret qz viaticū sibi deferret. quē ignorante vsqz
angelus dñi vsqz ad pñbyterū deduxit. illeqz ad Bauo-
nem concitus veniens diuina ei sacramenta ministravit.
statimqz vir dñi in pace quieuit. calendās Octobris. cui⁹
obitus pñuo geltrudi virgini longius absenti diuinit⁹
reuelatur. eis vt sancti corpori vestimenta ad sepelien-
dum mitteret: mandatur quod et illa festinanter adimple-
re curauit. in qbus vir sanctus inuolutus sepultus fuit.

De sancto Platone martyre. Ca. xi.

Platō marty: apud tomanēse oppidū pass⁹
est: q cū beato dionysio epō suisqz socijs ab
ybe roma egress⁹: gallia pñcationis cā ex-
petijt: z ab eodē pñbyter ordinat⁹ fuit. Neqz
postmodū p pñfessionē chꝛi cōsummato
marty:io ad dñm migravit ca. octobris. vt ait ado.

De translatione sancti Germani. Cap. xij.

Translatio sancti germani antiochensis epī
apud eandē ciuitatē colli ca. octobris. q vj die
corp⁹ eius de rauēna trāslatū: vbi in pace do-
muerat: antiochē deſatū est. qd regina placi-
da ad galliā vt eidē in extremis agerē pñse-
rat destinauit: vt supia dictū est in eius legēda p die calē-
das aug. Cū aut bñs Germanus p ciuitatē vercellē-
sem transiens eusebio epō pñfisset q in reditu eius Ra-
uennam pergentis ecclesiam qz ille fundauerat dedicaret:
audiens eusebius q Germanus defunctus esset: ecclesiā
cōsecraturus cereos accēdi fecit: Sed quāto plus accen-
debant: eo ampli⁹ extinguebant. Quod vidēs eusebi⁹ inel-
lexit ecclesiam alto tpe dedicandā. Cū ergo corpus sancti
Germani qd apud gallias trāferebat: pcellas delatum
esset: mor vt in ecclesiam ipam induct⁹: ceret oēs diuinit⁹
inflammant. Tūc eusebius pñfessionis memor intellexit:
vt qd Germanus viuens se facturū pñfisset: mortu⁹ ad-
implebat. Sicqz tali dedicatione cōtentus ecclesiam dimi-
sit. z corpus ad ecclesiaz suā delatū ibidē honorifice pñtū ē.

De sanctis Leodegario epō z Bertino martyribus. Ca. xij.

Leodegarius ep⁹ z gerin⁹ martyres apud eduē-
sem ciuitatē passi sunt tpe childerici regis frā-
cop. Qui leodegarius dñi esset ep⁹ eduēns. clo-
thario rege decedente volūtate dei z principū
pñlio childerici fratrē clothari ad dēſcēdē ido-
neū pñcit in regem. Hebonius vero maior dom⁹ regis
theodoricū childerici germanū pñcere nitēbāt: ppter
regni comodū: sed qz oibus odiosis irā regio z principū
pñebat. Tūc igit regem hebonius: licētia obtenta mo-
nasterium introiuit. Rex ſo theodoricū: ne contra regnū
moliret in custodia detinebat: z prudentia epī oēs popu-
3 iij

Il pace gaudebant. ¶ Sed post aliqd tpe rex fraxignosū
cōsilio in tantū in leodegarij odiū incitat q̄ opportunita-
tem mortis eius inquirerebat. Eps s̄o blāde ferēs z inimi-
cos vt amicos amplectens: egit cū rege: vt in vībe: cui pre-
erat. die pasche celebraret: z cū eodē in mēsa cōicāret. At
vero cū audisset q̄ rex eius mortē p̄ficere decrēuisset: sic p̄
secutorē fugit q̄ in luxontensi monasterio dño seruies ēt
hebrionio: q̄ in ipso cenobio: in monastico habitu latitabat
deuore seruauit. ¶ Post modicū rex mortē z theodoticus
in regē sublimat. Leodegarius s̄o ppli sui lachrymis et
scibus cōmōtus z abbas impio cōpulsus ad sedē suam
redijt. Hebrionio q̄ statim apostatāuit: z regē seneschale est
ordinatus. Qui deterior effectus leodegarij occidere nō
tebat. Missis igit militibus eū cepit. Qui in habitu pon-
tificali decenatus: ab eis dē exoculatus est: sicq̄ dimissus.
Post biennij s̄o sanctus leodegarius cū fratre suo gert-
no quē hebrionius relegauerat: in palatij regis adduc-
tū ad stridēs hebrionij sapiētē z pacificē rēderet: neq̄
simus ille iussit. Geniū lapidib⁹ obrui: epm vero tota die
nudis pedib⁹ p̄ quēdā fluiū sup acutissimos lapides
decurrentē deduci. Et audiens q̄ in his tormētis deum
laudaret: linguā eius p̄cedi fecit: z postmodū cū dā cu-
stodi tradidit. Ille aut vīsum loquēdi nō amittēs p̄dica-
tioni pplor instabat p̄dicēs quō z quat hebrionio mort-
turus erat. Lux etiā imensa in modū corone eū circūde-
dit. Quod hebrionius audiēs missis q̄tuor spicularib⁹
eū decollari mādauit. Quorū tres s̄ba ei⁹ pacifica audie-
tes adeo sunt cōpuncti q̄ ad pedes eius p̄cedēs ventā
postulabāt. Quartus vero cū eū decollasset a demonio ar-
ripit: z in ignē p̄lect⁹ exurit. Expleto biennio audiuit he-
brionius corpus sancti miraculis illustrari: z inuidens ut
sit militē ad videndū si sic veritas se haberet. Qui vent-
ens z sc̄m corp⁹ dēdēs: ac tūbā calce pcutiēs statim a
demonio inuasus expirauit. Deinde hebrionius sc̄m q̄
sanctus p̄dicerat: gladio neq̄ter occisus est. passio at̄ hōy
martyr agit vj. no. octo. q̄ passi s̄t circa anū dñi. ccccclxxx.

¶ De sanctis Eleutherio z alijs innumera-
bilibus martiribus. Capitulū. xliij.

Eleutherio martyr z alijs innumerales marty-
res apud nicomedīā sub diocletiano impatore:
huius occasiōe passi sunt. Contigit em̄ aliquam
ptem palatij incēdio cōflagrare. Hoc impator a
chitanis factū falsa suspiciōe p̄sumēs iubet oēs
collectos coaceruari: z alios gladijs obrūcarī: alios igni
bus cōsumi. Quorū p̄or z nobilio: Eleutherius ceteros
hortabatur. Ita vt eorū aliq̄ se sponte ignib⁹ traderent: aliq̄
vero se vltro gladijs offerrent. Et cū etiā s̄pos ministros
nimia crudelitas horresceret p̄tem illoz nauticulis impo-
sitos in medio pelagi adductos in p̄fundū demergebant.
Alij vero crudeliores q̄rūdā martyri effoditēs cada-
uera in mare p̄celebant: ne forte vij chitanorū efficeretur.
Beatus vero eleutherius immanissimis tormētis crucia-
tus: victoriā suā p̄ ignē velut aux examinatus cōpleuit.
Cuius reliquias furtim chitiani qdā in ciuitate nicome-
die cōdiderūt: qui passi sunt sexto nonas octobris.

¶ De sanctis duobus euandis presbyteris
z martiribus. Ca. xv.

Euandus z alter euandus abo p̄byteri z marty-
res apud antiq̄s saxones passi sunt. Qui cū vi-
leboldo ep̄o veniētes germaniā trāsierūt ad sa-
roniā anno iustini impatoris. vij. q̄. vnus dice-
bat euandus albus z alius euandus niger. Et cū
ibi dē ch̄m p̄dicarent: a paganis tenti z occisi sunt. Ad q̄
rū corpora nocte diuisit⁹ lux apparēs: z vbi essent: z cui⁹
essent meriti declamauit qui iussu p̄pini regis in agrip-

piniensi colonisa sepulti sunt. Passi sunt autē. y. nonas. octo-
bris. h̄ec ado z Sigibertus.

¶ De sancto Dionysio ep̄o z martyre. Ca. xvj.

Dionysius ep̄o z martyr apud athenas pas-
sus est. Qui post clarissimā p̄fessionem fidei
post grauissimā tormētoz ḡna glorio marty-
rio coronat⁹ est: vt testat aristides athenien-
sis vir fide sapiētiāq̄ mirabilis: eo vj tpe q̄
de ch̄iana fide libū cōposuit qui passus est. quinto no-
nas octobris. vt ait ado in suo martylogio.

¶ De sancto Crispo z Lato discipulis. Ca. xvij.

Crispus z catus discipuli apud corinthum
claruerūt: q̄s ad corinthios ep̄la p̄ima ad
p̄icipiū aplūs se scribit baptizās se. h̄ui⁹
etiam caq̄ meminit idē aplūs ad ro. xliij. et
eidē iohannes tertiā ep̄lam scribit vt d̄t glo.
ro. xliij. Crispus aut ille est de q̄ act. xv. ij. ca. mēto fit: qui
ambo apud corinthū quieuerunt. quarto nonas octo-
bris. z eorū corpora ibidē tumulata seruant. h̄ec Ado.

¶ De sc̄o frācisco p̄fessore ordinis minorū. Ca. xvij.

Frācisus ordinis minorū dux z fundator p̄m⁹
in ciuitate assisijs ortus: filius p̄tri bernardonis
negociator effect⁹ vīq̄ ad. xx. etatis sue annum.
t̄ps suū vane viuēdo p̄sumpsit quē dñs infirmi-
tatis flagello corripuit ac in vīz alij subito trāf-
mutauit: ita q̄ tā sp̄i p̄phetico pollere cepit: z romā ten-
dens causa deuotionis vestimenta sua paupibus tribuit
z iam paupertatis amator: pauperis vestimenta induit:
z ante ecclesiā sancti petri inter paup̄ cres sedit z cum
eis velut vnus ex ip̄is manducauit. Et s̄se sept⁹ fecisset
nisi eū notorū verecūdia ip̄edisset. Quendā leprosi ob-
uiā h̄ns in oscula eius ruit: z ille post hec statim. disparu-
it: quapropter ad leprosos p̄perabat: et eorū manus deco-
sculans pedesq̄ lauās: eis dē pecuniā donat. Ecclesiaz san-
eti damiani ofonis cā ingredit⁹: z imago crucifixi eū mira-
culose alloq̄ mandāq̄ vt ad domū suā reparādā accede-
ret: q̄ ip̄e cernebat: tota d̄struebat. Ab ea q̄ hora crucifi-
xi p̄passio mirabiliter cordis ei⁹ isigif. Instititq̄ sollicite
ecclesie reparāde: z v̄ditis oib⁹ cū pecuniā cū dā p̄byter-
ro daret z ille eā timore parētū accipe formidaret: coram
ip̄o illā p̄ceit: q̄prop̄ a p̄re ligat⁹ z cel⁹ eidē pecuniā res-
tituit. ac veste parit̄ resignauit: z sic nud⁹ corā ep̄o ciuita-
tis oib⁹ p̄ctis bonis renūtiās ad dñz puotauit z se citi-
tio iduit. quadā die cū audiret ea q̄ dñs ad discip̄s suos
ad p̄dicādū missos locut⁹ ē: statim ad vniuersa ad itaz suā
da p̄urgit. Soluit calciamentū de pedib⁹: tunica vna s̄
vili iduit: z p̄ corrigia murauit funiculū. Epe nūts p̄ s̄t
uā ābulās: a latronib⁹ capif. z it̄rogat⁹ q̄s sit: se d̄i p̄conē
asserēs i nūē cel⁹ p̄cif. m̄ti vide clerici z laici sp̄ierī d̄t
pōpa eius vestigis adheferunt: q̄s pater sanctus vocuit
euangelicā p̄fectionē adimplere: z p̄ viā sancte paup̄at⁹
incedere. Sicq̄ minorū ordinē inchoauit: q̄ s̄ minores ex
humilitate vocauit. Regulā q̄s suā ip̄e dictauit: quā pa-
pa innocētius tertius p̄firmauit: z extic verbū dei vbiq̄
discurrens p̄dicare cepit. ¶ Fatigatus ex itinere cū asinū
eq̄taret. z soci⁹ ei⁹ ff leonard⁹ de assisio pedes f̄ret: turbas-
tus in corde suo dicebat q̄ parentes vtriusq̄ ip̄or nō de
pari ludebāt. Lutus cogitationē v̄r dei p̄ sp̄m cognoscēs
p̄tinuo de asino descēdit: z sociū ascēdere voluit: dicēs q̄
nobilitio se fuerat: z ideo ip̄o c̄tante: illū pedes ire nō de-
cebat. Stupefactusq̄ frater ventā postulauit. ¶ Adulter
quedā t̄pi sollicite rettulit. q̄ sc̄m ei⁹ p̄positū: qd̄ incepat
v̄r eius p̄turbabat: cui p̄ vxorē v̄r dei p̄cipiēdo mandā-
uit: vt ex parte dei oipotencia ei diceret: q̄ nūc t̄ps salut⁹
postmodū equitatis futurū esset. Quis denūtiatiōe v̄r d̄i

subito imutata: et primetia una cum pluge pollitica. Quidā
rustico sitienti i solitudine fonte aque suis orōn. b. impe-
trauit. Quidā fratri sibi familiari pphético spū rerult:
de se qđ de alto loquēs: virū eē sup terrā ppter quē quo-
ad vueret dñs famē futurā deſeire non pmitteret. Qui
poſt trāſiſſu ei⁹ eidē fratri appuit: et famē qđ sup terrā ve-
nerat: eo de medio ſublato pmiſſam a deo nūciauit. Sicq;
rā p reuelationē qđ puentū qđ de ſe dixiſſet frater ille co-
gnouit. Paupertatē adeo diligebat qđ domū ſuā ſp eā
vocabat: et ſi pauperiorē ſe videbat pūm? iudebat: et ab eo
ſe vincti timebat. Euz pauperi trāſeūti cōpateret: ſoci⁹ ait
qđ ſi ille paup erat eſſet: ſoci⁹ dñes eēt volūtate. San-
ctus nō pūmo fratri iuſſit: vt tunicā exurā paupi tribue-
ret: et ab eo veniam poſtulareret: cui ille protinus obadiuit.
Quadā vice tres dñe vultu et habitu p ola ſiſſes obui:
as habuit qđ eū ſalutātes dixerūt. Beneueniat dñia paup
tas. Et ſtati diſparuerūt. Cū i vbe aretij bellā iſteſtiniū
pmotū eſſet. Frāciſc⁹ vidit demones ſup ciuitatē iſultā-
tes. Qui fratre ſilueſtrū vocās eidē mādauit: vt ad portā
ciuitatē iret: et demonib⁹ i dei pūte ac ex ſu pte mādaret
vt pūmo abiret. Quō dñ ille ſeciſſet pſeſti demones receſ-
ſerūt: et ciues ad pūm dñā redierūt. Qui frater dñ eſſet i ſecto
pūm vidit aliqñ crucē aureā ex ore frāciſci pdeūte: et ad
celos vſq; ptingētem: ac vtrāq; pte mūdī cingētem. Qui
mor pūm? ſecūm dereliq; et ordinē introiuit. Exiſtenti
aliqñ i orōne dyabol⁹ ei grauē carnis tētatōne iſiſit. Il-
leq; veſte depoſita ſe cordula duri⁹ pberauit: et cū nec ſic
tētatō diſcederet: ſoras exiit: et in inuē ſe nudū dēſerit. et
ſic tētatō diſceſit. Dū aliqñ maneret in domo dñi leo-
nis cardinal⁹ ſcē crucis nocte qđā a demonib⁹ grauē cel⁹
ē. Quō ſcūs mane ſocio nūciauit eidēq; dixit qđ de hoc fi-
ri voluerat: qđ in curiā magnatūz manebat. Statim inde
receſſit. Vidit aliqñ demones ſupra tectū dom⁹ diſcu-
rētes. Qui exiit: eidē ex pte dei mādauit: vt qđq; eis cō-
miſſūz eſſet i corpore ſuo facerent ſeq; de eius carne ſibi ad-
uerſaria vindicaret: pūſi aut demones euāuerūt. In
viſiōe dei brūs frāciſc⁹ ſup ſe crucifixūz ſeraphin aſperit:
qđ crucifixiōis ſue ſigna ſic ei euident ipreſſit: vt crucifixus
videret: et ipe. Cōſignaturq; man⁹ pedes et lat⁹ crucis carā-
etate: et diligētī ſtudio ab oīm oculi ſtigmata abſcōdebat.
Quidā tñ hec in vita viderūt: ſi in morte plurimū pſpere-
rūt. Cōſubina ſimplicitate plen⁹ oēs creaturas ad crea-
toris horabat amorē: pūdicat aui⁹: audī ab eis: tangunt
ab ipſo nec niſi licentiare recedūt. Apō pūmūculā cica-
gā i ſicn capentē vocauit: qđ ſtatim in manu ei⁹ aſcēdit. Et
ad ei⁹ iuſſiōne et in ipſi⁹ manu cātant⁹ licentiata receſſit.
Fraternoz noie aſakia cuncta vocabat pūmculos: etiā ne
luderent de via colligebat. Alii qđā ſecularis frāciſcum
duob⁹ enſib⁹ fulgētib⁹ i modū crucis ſignatum p viſionem
aſperit. Quē cū nunq; vidiffet: poſtmodū pſpicies tali in-
dicio recognouit: et pūm? ordinē introiuit. Cum ex ni-
mīo ſteru oculoz infirmitatē incurriſſet: nec ſe a lachrimis
tēperare veller: et pūm? medici ferro cādente caut erizā⁹
eſſet: ſignūz crucis edidit: et ab aure vſq; ad ſupciliū iſiſſo
ferro: nullā aduſiōne ſenſit. Apud eremū ſcē Albani
mario lāguore detē⁹: cū ex debilitate vinū poſtulaſſet: ni-
hilq; ad eſſet: allatā ſibi aquā ſigno crucis i vinum pūertit:
ad: cui⁹ guſtū ſubito pūaluit. Cū frater qđā p obediētā
deliq; ſſet: et pūm? ſigna haberet vir dei tñ ad alioz exemplū
caputū ei⁹ i ignē pūcit vbi p morā ſtetit: et inde oīno ille-
ſus eductum fuit. Ambulās p paludes venetiarū intra
mūltitudinē auiū cātantiū cū ſocio acceſſit: et nulla illaz ſe-
mouit. Et cū officiū ibi diceret et garrir⁹ eos auiū ipedi-
ret ad ei⁹ mādātū aues pūcuerūt: et celebratis hoj ipſo tre-
rū tubēte cātum reſumpſerūt. Alias volucrū multitu-
dinē reperit: eis cepit pūdicare et eos ad laudē creatoris

admonere: qđ eos plurimū i dūſſit: et pūas eis ad volatū tri-
buit: et aeris puritatē pceſſit: ac ſemina ſine eoz labore ad
eſu pparauit. Aues nō vt rōnſo capates i eū inrēdebāt:
et ab ipſo tacte nullaten⁹ anolabāt. Alias qđ apō caſtrū
gallinarū pūdicās hīrūdinib⁹ eū garritu ipediētib⁹ ſilen-
tiū ipofuit: et donec ipſe pūdicauit nulla ipaz ampli⁹ canere
pūpſit. Hoſpirat⁹ a qđā milite eū dē ad pūm? puoca-
uit: pūdicēs etq; cito alibi māducarz Qui domū ſuā diſpo-
nēs et pūm? pūtes: ouz ad mēſam ſederet ſubito exſtrauit.
Trāſeūte illo pūpuleā: burſaz reppit i via denarij tū
mēſcētē. Quā cū ſoci⁹ accipe veller vt paupib⁹ daret et
frāciſc⁹ pūtheret: orōne pūſit: et ſociū burſā accipe iuſſit.
Indēq; pūm? ſerpēs magn⁹ exiuit. Cū qđā frater grauē
tētare: cogitabat vt ſi ſcriptū aliqđ de manu ei⁹ hīet: ten-
tatio recederet: ſi cū ſecretū pūderet nō auderet: vir dei ſi
p ſpū cognofcēs: quā dā dei laudes ſcripſit: et fratri char-
tā tradidit quā cū portaret oīs tētatō euz reliq;. Dū aut
ſcūs iſirmus ſaceret: et idēz frater tunicā ei⁹ habere deſyde-
rare: Frāciſc⁹ ei⁹ opatū cognofcēs fratre vocauit: et tūm
cam illi poſt mortē poſſidēdā pceſſit. Sacerdotes aſub
plurimū honorabat: et intm eoz ordinem pūderabat qđ ad
ſacerdotiū nūq; pūm? voluit. ſi i dyaconat⁹ ordie pūm
ſit. Cū nō ad diē pūm? extemū: lōga iſirmitate
pceſt⁹ ſe nudū ſup nudā humū pont fecit: et fratres aduo-
cās cācellatis manib⁹ bñdixit ac i mortē cene dñice bucelā
lā eis panis diuiſit. Et ſumpto viatico ad extemā horaz
venſes ſpū emiſit. iij. non. octobris die dñico. anno domi-
ni. m. ccc. xlv. Cui⁹ animā qđā frater i modū ſtelle ad celūz
aſcēdētē pſperit. Admiſſer etiā terre labor: et extemis
agēs: cū vudū loſlā amiſſet: ſubito cepit clamare: et pa-
trē frāciſcū vt ſe expectaret rogare. Querentib⁹ qđ vice-
rer: rēdit qđ patrē frāciſcū videbat: qđ ad celos pgebat. Et
ſtatim i pace obdormiēs patrē ſecur⁹ ē. Illi nō poſtmodū
eadē hora iuenerunt ſcūs a carne migrauiſſe cui⁹ corpus
aſſiſq; apō ſcēz marīa de angelo ſepultum eſt: vbi i tūm-
culis multis claret.

De ſcō Aniano epō et pſeſſore.

Cap. xlv.

Anian⁹ alexādrin⁹ ep⁹ diſcipul⁹ bñi marci euā-
geliste et ciuitdē i cūtu ipſi⁹ ciuitatē ſucceſſor ſu-
it. Bñ ex aphyrica nobiliſſim⁹ et diues: dū na-
uigans circa portū alexandrie naufragat⁹:
oib⁹q; ſuis amiſſis mēdicare erubeſceret: ab-
vno ſibi noto chlamyde ptectus: adheſit cuidaz opario re-
paratori veterū calceoz: a qđ cū p tridū nō comediffet: re-
fecit ei⁹: et cū ad manendū ſe cōpoſuit: et artem ei⁹ i breuē
vidit: qđ poſt ipſo modicū decedētē: anianus i domo nia-
giſtri quodā ſui remāſit: et filiū eius parulū ſibi pūmēdā-
tū diligētī enutriuit. Interea dū brūs marci⁹ alexan-
drie appliſſet ad pūdicandū: et calciāmētū eius dirutum
eſſet aniano tradidit reſartendū: vt ſupia dictūz eſt i pa-
ſiōe ſcē marci. vij. cal. maij. Dū aut anian⁹ in vultū beati
marci intēderet: qđ vt angeli refulgebat: caſu ſubula manū
pfoauit: et exclamauit vn⁹ de⁹: quē marci⁹ interrā expūēs
et lutū ex ſputo pūciēs: manūq; perungēs pūmo ſanauit.
Susceptusq; i domū viri eū pūertit et cū oī familia bapti-
zauit: et pſortez ordinās eidē iſirmitates ſanandas pceſ-
ſit: atq; poſt tūp a liqđ pētapolim adijt. Erinde anianus
qđqđ ex arte lucrabat trifariā diuidēbat: vnā ptem p ſuo
victu retinens: aliam filio quondam magiſtri ſui pcedēs:
et tertiā pauperib⁹ ipendens: et pūdicatōi pūm? iſtebat.
Die qđam dū mulieres trāſeūtes aspectū ipudico re-
ſperiffet: cupiens euangelium: vt ſonat ad litterā obſerua-
re oculum ſibi ſubula perfoauit: carnem qđ ſuam tetinūz
et vigilijs macerans: ſepi⁹ adertingūdā ſiāmā libidinis
ſe i vaſt aque frigide ſubmergebat: oēſq; agros ad ſe deſ-

latos hūcūq; ifirmitate curabat: Judetis q; ipm emulātib; viriliter refistebat. Ad quoz suggestionē odietū anianū rex babylonte mādauit: vt q; i euāgelio chīanor; pntef q; hā bētes fidē sic granū sinapis mōtes transferre pnt: q; tēnus chīani mōtē magnū tūm. S; suo loco transferrent: altoq; aut fidē chīi tanq; falsam abnegarēt: aut capitale; sniam oēs subirēt. Epō igit thestib; cū oib; chīanis ex h; admo dū afflicto z deū p fide sua simplr; exorāit: p angelū reuelat: neminē ad h; ex fide sua p donē mīfimonoculū anianū. Locar; igit ab epō oib; pploidictō teumio tridusno: ipē p h; i dño mōtē mādauit: z mōs p tūuo se mouere cepit: z de suo loco recedēs: tātaq; celeritate. verius babylonā ventēs: q; nta nauts p equora vēto pellit: z eo vsq; diuinit; deferit: donec ad pces reg; mōtē mādauit: vt figeret: ne i ciuitatē irrueret: z eadē oppmeret. Sicq; ibidē h; vsq; hodie manet. P; opē q; miraculū rex cū oī pplo pueris: ecclīaz pncipalē i babylonā i honorē dei gentric; edificauit: aliaq; plurimā basilicas pstruxit. Post hēc dum anianus b; marco reuertenti occurreret: cūq; ille vidēs monoculū: causāz cecitāt; didicisset: ipm de rudī intellectu euāgelij redarguit: illūq; interrogauit: cur ipa q; alios illūinabat: seipm sanare nō poterat. Qui rēdit h; miraculū ipi vti magistro suo referuauerat: quē btūs marc; p fctm illūinauit ipm; alexā dīe sibi successorēz epm; ordinauit. S; post magistri martyrū anian; oēs ciuitates circūibat: z vbi dñi istātē p dīcabat: miraculūq; clarebat. Inter q; p tractū vñū ad qstū sedētē crexit: z mlier i damasco obsessam a demonio liberauit: de q; pentes et; dolētes: eo q; ex ipō imūdo spū aliqua p dīcentē plurima lucrabant: z ipm; ad baiulū tanq; magū traxerūt occidēdū. Quem ille audītēs famāq; ei; z vitam scām ppterens libere dimisit. Deinde anian; leprosus qndā a medic; icurabilē lepra mūdauit: z eū cū oī familia baptizauit: ac deinde alexandrie deguit. Obitū aut suū sibi diuinit; reuelatū psciens āgelica monitiōe milonē discipulū i epātū sibi substituit. Ipē clar; p tūtib; i pace q̄uit. itj. noñ. octobr;. Sepultusq; ē i tūra corp; b; marci i loco buculi. Cui; corp; pccsu rpi; venerat inde trāslatum i monasterio sancti Clementis reconditū seruatur.

De scō Petronio epō.

Cap. xx.

Petronius ep̄s bononiē ap̄ eadē ciuitatē clauit tpe theogofij secūdi impatoris. Hic natione grec; ex stirpe impator; cōstātij z cōstātinī descēdit. vñ z theodosi; august; foroz eius i cōiugē accepit. A cunabulis chīan; z hīs grec; z latinis erudit; philosophic; z sacris script; operā dedit: vñ z doctor ecclīe dei insignis extitit: clericali adept; officij i palatio theodosij cūctis pfect; elemosynas vberes paupib; tribuebat: et corp; ietūq; attrēbat. Cū aut artana pestis inualesceret. Theodosi; petroniū romā ad papā celestinū direxit p fidei veritate vīscutēdā. Qui dñi ad portū tyberinū applicuisset: a cleric; romanis a papa obuiā sibi missis honorifice susceptus ē. Nocte em pcedenti celestin; papa p vīdēm a b; Petro monitus fuerat: vt legatū impatoris bononiē i ep̄m pfecterēt: eo q; eoz ep̄us defunct; esset. Simus pōtēfex q; petroniū gratissime suscepit: z ipm secū i palatio manere pcepit. Tertia nō die bononiēses ciues romā veniūt: ep̄m suū pape defunctū dicunt: atq; pastorem sibi dāri deposeunt. Celestinus igit vīsiōe referēs petroniū oib; approbanth; bononiē ep̄m psecrauit. Qui bononiā pduct; populū dñi verbo z exemplo docuit. Ecclīas multas ab arrianis dirutas reparauit: basilicaz scī stephani deuouo pstruxit. Post hēc theodosi; romā veniēs: dñi quendāz legatū suū bononiā destinasset: illeq; vt supbus vñ nobilē verberasset: z ob hoc a propinquis interfec; fuisset: the

odosi; irā dissimulās bononiā venit: dñq; iuxta ciuitates esset: qdā nepos eius obiit: quē ille pacifice sepelire velle simulās a ciuib; q; ei timētes portas clausērāt: se itronitri postulauit. Introductus aut post neporis sepulturā in ciues irruens: multos occidit: palatia et ecclīas plurimas diruit: z ciuitatē ex magnā pte destruxit: ppter qd; a scō ambrosio de ecclīa expulsus est: vt supia habitū est i legēda ambrosij. vñ. idus decēbris. Petroni; vero ecclīaz reparationē sollicitē intendebat. Cū aut operariū quēdā cū colūna ruētē vidisset: sic signum crucis opposuit q; colūna itēgra manēs cecidit: z magister ille i nullo collis; p fuit: z sine lesiōe p māsit. Qui erect; retrulit: q; ad crucis signū ab epō editū iuuenē candidū sibi assistere pserat: q; ipm z colūnam sustentās ad terram deposuerat. Deinde petroni; cum impatore pstantinopolim rediē multas ab eo grās z pūlegia ciuitati sue obtinuit: z v. corpora ex inocentib; ipetravit. Que secū deferēs bononiāz repedauit. Et post vitā laudabilē i pace q̄uit. Sopulens i ecclīa scī stephani quā ipē edificauit. itj. noñ. octobr;. Hic scūs vir monachor; studijs instructus: vitas patrū egypti monachor; scripsisse credit; q; veluti vite pios fctōis sue normā z speculum amplectunt. Scribit genina dñs legissē sub illi; noie ordinationē ep̄i rōne z humilitate plenā quā obstitit elegantia eius fuisse nō credit. Sed petroni; hui; virt; eloquētissimi fuisse plurimi tradūt: quia i eodē tractatu se pfectūz pteritū fuisse designat. Scripsit z homelias euāgelior; ples. Hec genadi; d; vir; illustrib;.

De scis Amelio z Amico martyr;.

Cap. xxi.

Amelius z Amicus martires passi sunt tempore Caioli maghi p defensione ecclīe vīnticantes. Hī duo pueri vno die orti sunt: Amelius ex ciuitate anernē. Amicus ex milite bericano tempore pipini regis francorum. Qui adeo similes omnibus membris corporis et lineamentis fuerunt: vt nec ab ipsis parētib; z notis discerni possent. Similitudinē eandē habentes similitudinēz etate pcedente: in omnibus moribus z loquela. Qui cū a parētib; tam septennis romā baptizandi deferentur: i ciuitate lucana se inuicem inuenerunt vbi inter se societatem amicissimā et vñione m voluntatum adeo firmauerunt: vt delinceps vnus sine alio: nec cibum veller sumere: nec in lecto quiescere. Papa igit deus dedit eos baptizant: z videns eos intm simillimos: vtiq; eorum ciphum argēteum auro z gemmis ornatū per omnia similem dedit. Sicq; ambo ad propria redierunt: z etate pcedente: vñ dū in vñū habitauerunt. Verum defuncto Amici patre: iuuenis de castro paterne hereditat; ab emulis escr; est. Qui dū ad comitem Amelium venisset: eū a patria absentem repperit z itinerando illū perquirere cepit. Cuius infortunium Amelius audītēs: amicū verā vice vñ dū requisit. Dum aut amicus apud quendam nobilem virum hospitatus esset: filiam eius in coniugem accepit: secumq; per annum et dimidium permansit. Deinde relicta vxore ad Amelium requirendū abiit. Quē post multos labores inuenit in prato prope parisiens iuxta flumen sequanā cum familia epulante ille vero amicū z suos hostes esse arbitrans bericanos armat; cū suis ptra eum processit. Er dum bellum vellent assumere. Amelius amī cū loquētē: audiuit z ad vocē ipm recoguit. Sicq; mūnā vīsiōe letātes: ambo a d; curiā reg; caroli accesserūt. Quos rex strēnuos vidēs vñ eoz thesaurarīū: altēz nō suū fecit dapiferū. Post annos trēs amicus amelium relin quēs de consensu regis ad vxorē reuiscndā accessit. Quō discedēte ameli; dyabolo istigātē: filiū reg; nginē oppiet

fit qd arderico q se eius inimici simulabat: secreti? reucla-
uit. Post aliquot dies ille scel? regi patefecit. Ameli? ho-
a rege capt? cu crimine oino comississe negaret: a rege copel-
lit vt sua innocentia duello cum arderico coprobaret. Qui
inductus. diei. xxi. postulauit: quam et obtinuit. Inter ea
amic? redijt: et ordine regi gesse ab amelio vidit. Qui se-
creto ameliu vxore sua misit. ipe ho itermino statuto se re-
gi pientatus i psona ameli: seq? ameliu meties: duellum
subire se libere obtulit. Qui a rege oib? ameli? putabat:
voluitq? rex vt prius se iuramento purgaret. Qui cu regis
filiu se minime cognouisse iurasset: et arderic? ecotra illum
sibi h? dixisse sacramento firmasset. Amic? i bello obtinuit:
et ardericu interfecit: filia q? regis belliradri sibi a patre
tradita i psona ameliq? desponsauit. Ador? relicta curia: ad
ameliu abiit: et ei cuncta p ordine nuntiavit. Ameli? ho cu
vxore amici vsq? tunc fuerat: et ea intacta custodierat: que
illa viru ppiu existimabat. Ameliu aut ad curia redies:
filiu regis ab amico desposat in iung? habuit: et q? duos
gemellos pcreauit. Post aliqd tps amicus leprosus ef-
fic: et ab vxore sua eijcit: du ad castru suu ppiu berica
veniret a suis expulsus roma adijt. Que constatin? papa
quis esset audiens: benigne suscepit. Lapsis aut? tribus
annis cum fames valida romanos opprimeret. Amicus
ad comite Ameliu venit: que ille vt i leprosum effectum
minime recognouit: et charitate tn peregrinum suscepit.
Cu aut? ciphum a papa de? dedit ei donatu. amicus pro-
duceret: videns ameliu cyphu per oia suo simile amicu
recognouit: et eum huanius tractauit. Post aliquot
ho dies dyabolus in spem angeli raphaelis transmutat?
ameliu per visum admonuit: vt duos filios suos gemel-
los trincines decollaret: et eor? caligo sanguie amyci lepra
perfunderet: illeq? statim mundationem reciperet: quod
Ameliu lic? dolore tn ex intima amyci charitate face-
re mor curauit: et statim amicus mundatione suscepit. Du
aut? vterq? eor? ad ecclesiam gras acturi deo pgerent: mo-
temq? filioz ameliu deploraret: teuerus filios suos rep-
perit suscitatos: et in lecto iacentes: ac oino icolumos: sal-
uo q? circa colla eor? signu rubeu i modum sicut ex icellio-
ne apparebat i testimoniu miraculi glisum. Ex tunc ergo
Ameliu de crimine psumegit. cu vxore castigat? vortu
emissit. Vxor vero amyci a dyabolo obsessa p pceptu ex-
pirauit. Demu du ad pces hadriani pape carolus rex
francoz ad defensionem eccle romane venisset in italiam
contra desyderiu logobardoz regē hereticu: bellu i cam-
pania i loco dicto mortaria comissum eet: et mlti hincinde
ex vtroq? exercitu cecidissent. Ameli? amyc? q? erant cu ea
rolo p ecclesia catholica pugnates: i pto occisi sunt: et mar-
tyrio psecrati. Sed postq? rex francoz victoriaz obtinuit:
duas ecclesias ap? papiu edificauit vna i honore scil? euse-
bij: altera i honore bti petri. In pma quaru amycus: in
scda sepult? ē ameliu. Adane aut? diuino nutu ambo cor-
pora in eodē tumulo repta sunt in ecclesia regali. Passi sūt
aut? scil? martyres. iij. non. octobris.

De scis Marciliano et marco et socijs mar. Cap. xxi.

Marcellianus et marcus et alij innumerabiles
martyres vtriusq? sex? a cuiuslibet etate ap? egyptu
passi sūt quoz alij post libera vngu-
las et flagella aliosq? diuersi generis cruciat?
flamis traditi sūt: alij i mare pcepti: nonnulli
etiā capiti celsi plurimiq? inedia cōsumpti: qdā patibulis
affixi: i qbus aliq? capite deorsum presso et pedib? in subli-
me erectis: beissimaz passiois coronā pcipere meruerunt.
Marcellian? aut? et marcus oim pncipaliores flamis cru-
stisq? sacrificiū odouferunt dño reddiderūt. Hoiz oim passio
agitur. iij. non. octobris. Hec ado.

De scis Aurea virgine.

Cap. xxi.

Aurea virgo apud parisiu claruit tpe hera-
clij imperatoris vt ait sigibertus. Quā scus
eligius eps in monasterio virginu a se pstru-
cto in ciuitate parisiensi pfectit abbatissam
trecentaru virginu di scititate pollente: et mira-
culis clarentem. Quodam vice dum esset in villa et cla-
uigera eius ac cellaria expirasset et post triduum eam ab-
batissa rediens insepultaz inuenisset: eo q? nec clauis ipsi
sorores auferre psumpsissent: nec illa de administratis ra-
tionē reddissent: orante aurea clauigera suscitata: et ratioe
reddita: atq? clauibus resignat? in pace iteru soporatur.
Die quadā dñi sibi panes deficerent: et aurea scandalu
meruens ad cibariu accessisset: pastorq? panibus pscidens
intenderet: nec adesset quisq? qui cibariu subito scopare
posset: illa furnu igressa manicio scopauit et pinnas i gre-
mio asportauit: oec vllū tn ardore sensit: s? nec vestes eius
in aliquo exusse: aut deturpate fuerunt quimo in testimo-
niu tanti miraculi campane monasterij per se diuinit? pul-
sare ceperūt. Cu aut? die alia dyaconus imissa euangelij
legens incongrue pnunciaret: illa decollo et? stolam aufe-
rens: nimio hbi dei zelo euangelij legit: s? mor de comissa
psumptioe penitēs: abbatia defuit. seq? p anos. vii. in cel-
la reclusit: vbi cathedra sibi parari fecit hnt clauos. l. de
ptera pte pntos et totidē i sinistra et totidē in podio poste-
riori: q? quotidie sedēs psalteriu legebat: vterq? psalmos. l.
inuisa dextre pntz altos. l. inuisa sinistre et vltimos. l. poste-
riori pntz appodita. Corp? q? suu maria penitentia et absti-
nentia donauit. Vixit quoq? septus i potu vsa fuit: cui
sanctus Vigilius iam defunctus apparuit: et eam ad cele-
stia vocauit: vñ i illa in pace qeuit. iij. non. octobris. Se-
pultaq? est in aula scil? petri post altare. Verū qdā abba-
tissa in syra q? oculos habēs nihil videbat ab angelo mone-
tur: vt parisi? cu epo sue venies ptem aliquā de reliquijs
scil? auree petat: quaz pntu lumē oclor? recipiat. Quā
illa epo nūcasseret: vna secū ppiu parisi? iter arripuit: s? in
itinere scil? remansit: loculu tn honorificu pparauit. Eps
ho iter psequēs parisi? venit: cu pontifice parisiensi ad tu-
mulu accessit. Et cu brachiū scil? pntis obrinuisset et illud
de corpe euelleret: sanguis inde viu? emanauit. Corp? igitur
tunc ab epo parisiensi. in monasterio scil? eligij condectē
ter humatū est. Brachiū vero ab epo syro asportatū. Cu
tactu abbatissa q? ceca fuerat lumē recupauit: brachiūq? in
loculo repositū eps in patriā suam detulit: et in ecclesia noi
scil? Auree edificato honorifice collocauit.

De scis Prasea epo et martyre.

Cap. xxii.

Praseas eps et marty? ap? smyrnā martyrio pñi-
mat? ē. Qui vn? ex antiquis qñi ex traditioe pil-
ori se accepisse asseruit saluatore ap? pceptis:
ser: vt ante. xj. annum a hirosolymis descenderet.
Passus est autem. iij. non. octobris.

De scis Sala sanctimoniali.

Cap. xxv.

Sala vidua et scimonialis in vrbē claruit tem-
pore gothoz. Hec nobilissima puella sym-
machi cōsulis ac patricij filia: marito tradi-
ta intra vnus anni spatū ei? est morte vidu-
ata. Quā dñi feruēte mudi copula ad iteran-
dum thalamu et opes et etas puocarent: elegit magis spi-
ritualib? nuptijs copulari. Et cu sibi valde ignea pspersio
corpis inesset: ceperūt medici dicere: q? nisi ad amplex? vi-
riles rediret: calore nimio p naturā barbā emitteret sicut
et factū ē. Scil? mlier nil exteri? deformitaz meruens ab
lecto seclari habitu: ap? bti petri eccliam sese i monasterio
tradidit: ibiq? mltis ant? oimib? et elemosinis opaz dñi.
Que postmodū diuina pmissioe cācri vlcere i māmilla per-

casta est quam egritudine patientissime longo tpe sup-
portauit. Nocte aut an lectuz ei? duo candelabra lucere
penerat. qz vitz amica lucis: nō soluz spūales: s; etiā cor-
porales tenebras horrebat. **¶** Dñi aut nocte qdam et ea-
dem infirmitate taceret fatigata vidit bñ perrū apm an
lectū suū inter duo lumina pstitisse. Quē interrogans qd
esset qdū an sua pcrā sibi dimissa fuissent: q se beatū apo-
stolorū pncipē esse rēdit: omīssaq; et oīa debita nūciauit:
et ad celestia iuitauit. Illa nō fororē bñdictā quā in eodē
monasterio itime diligebat: secū venire deposcit. **¶** Aplos
aut eidē dixit q nō illa s; alia qdam secū discederet: bñdi-
cta vero dic. xxx. ipas secutura foret: hie dicit; disparuit.
At illa pñus abbatissam acciuit: ei; vīsa z audita nū-
ciauit. Die aut tercio cū ea q iussa fuerat forore simul de-
functa est. Illa vero quam ipa poposcerat dic est. xxx. sub-
secuta. **¶** Quēuit aut scā gala i dñio. iij. nōi. octobris.

¶ De scā Fide higne z martyre.

Cap. xxvj.

Fides virgo z marty: apud agenensem ciuitatez
passa est sub pñside datiano: que cum esset nobi-
lis ipus ciuitatis: virginatē suā ab infan-
tia dñio consecrauit. Iuuenis autem eratē s; ani-
mo cana a datiano pñside in agenensī vībe com-
prehensa: vt dñs sacrificaret: dñm chm confiteretur sup-
cratē cream diuarcatis mēbus extensa: z substratis car-
bonibus: adipez flāmis iniecto: dum sic coqueret mul-
tos sue virtutis exemplo puerit: ad martyriū animauit.
Inter quos bñs capiasius diutino signo firmatus ad cer-
tamē roboatus est: vt vices infra in eius passiōe. xij. cal.
nōebus. **¶** Brā vero fides post multos et viros agones: p
chm nois cōfessiōe capite cesa: z in ciuitate agenensī in tu-
mulo honouisse deposita ē pñde nōi. octobris.

¶ De scā Gangulpho martyre

Cap. xxvij.

Gangulphus marty: apud burgundiam pas-
sus est: circa annū. xxij. imperij cōstāntini qr-
ti: vt ai. sigibertus. **¶** hic clarus scitrate fon-
tem quendam emit scaturientem in gallia:
quem ouri fecit in burgundia: in pprio solo.
Cum autem venditor fontis sanctum quasi infantem irri-
deret eo q fontē in aliena patria cōparasset repente fon-
tem suū siccātū inuenit: z eundē postmodū i territorio gan-
gulphi exurgentem audiuit. Sed dum iuxta ipm fontem
gangulphus viciem de adulterio increparet eo q ipam
cū quodam clerico tacentem vidisset: illaq; se defenderet:
fussit vt illa nudato brachio lapillū de fonte educeret: q
si maneret ille: sine aduisione aliq ipaz innocentē pproba-
bar. Que viri simplicitatē deridens: dñ lapillū accipe-
re veller brachiū qñ ex bullēte aqua decoctū eduxit. Cui
vir dimidiū substantie sue dedit: z ab illa discessit. Sed cū
mulier extali miraculo notā maximā incurrisset: clericuz
secum adulterantem induxit: vt virum occideret. Qui eū
nocte quadam repertens iugulauit. Cuius corpus sepul-
tum miraculis clarere cepit. **¶** Dñ dum eius vici nuncia-
ret: illa plurimū irridebat: dicens q ita vir eius miracula
faciebat: sicut anus ei? cābar: subitoq; inuita turpes so-
nos ab ano cepit emittere. **¶** Dñ deinceps ei sp. oi. vj. feria
ptigit q die vir ei? occisus fuit: vt dñ pñm oīe pferret ab
ano turpem sonum ederet: pass? ē aut pñde nōi. octobris.

¶ De scā Syggone epō et martyre

Cap. xxvij.

Syggon episcopus et marty: vnus fuit ex antiquis
sancti pauli apostoli discipulis. Qui ab eodem
apostolo pontifex laodicensis ordinatus: sub pñ-
curione domitiani cesaris apud eandem vībem p
veritate fidei gloriofo martyrio coronatus est pñ-
die nōi. octobris: vt ait ado in martylogio.

¶ De scā Sergio z Bacho martyb?

Cap. xxix.

Sergius z bach? martyres passi sunt in puincia eu-
fratica tpe maximiani impatoris sub antiocho pñ-
de. **¶** Quoz pñor erat pñiceri? alter scōdiceri? gēnū
um schole: ambo milites pñlariz: maximiano dile-
cti. Qui cū essent cū eodē augusto in eadē puin-
cia: accusati sunt eidē a militib?: q essent chñtani. Quos i
perator aduocōs: ingressus est cū oī militia ad tēplū: vt
sacrificaret: z circūspiciens non vidit sergiū nec bacchū
neq; em tēplū ingressi fuerant sed foris expectantes ora-
bant. Tunc augustus missis satellitib?: iussit illos intro-
duci: z cepit agere. vt sacrificarent: ac de immolatis deo
ioui cū ceteris gustaret. Quod cū facere renuissent. man-
dauit zonas eoz incidit: z chlāp de militari cos erui: ac
torques aureas de ipoz ceruicibus auferri: adurosq; mu-
liebibus colobis cathenis vinctos p mediā ciuitatem
vsq; ad palatiū ptrahi: deinde in custodiam recludi. sequē
ti die missi antiocho pñde puincia ostēto cū litteris suis
vt eos aut dñs immolare cōpelleret: aut diuersis afflictos
penis perimeret. Quos custodes suscipientes: z iter arri-
pientes: sero illo militario a ciuitate. xij. in stabulo quodā
hospitati sunt. Angelus aut dñi p noctē sanctis cathena-
rio apparēs. illos in dñio pforauit. **¶** Hanc aut a custodi-
bus traherant: qdā ex eoz mācipijs seqbāz vsq; ad ca-
strū barbarissmū vbi pñes antioch? residēbat. Suscipiēs
aut eos pñes z lras impatorias audiēs: fecit eos vsq; ma-
ne in custodia detineri pedibus in cippo reclusis. Qui dñ
psallerēt: angelus dñi eis iterū apparuit: et eos ad mar-
tyriū fortius aiāuit. **¶** Hanc aut iussit antiochus sibi pñfē
tari: eosq; ad deorū sacrificia hortabāz. **¶** Cū aut oīa pñola
demonia dicerēt: z oīno sacrificare cōtēterent. **¶** Hanc pñes
iussit sergiū in carcerē recipi: **¶** Bachū vero neruis crudis
a quatuor sibi vicissim succedentib? tādiu cedi donec ipz
voce de celo vocāte spm exhalauit. Cuius corpus manda-
uit extra castrū pñfē: vt a feris deuoraret. **¶** Quz ferarū m-
tudo ad ipm accurreret: aues desup volitātes rostro et
vnguibus bestias pcutiētes. non pmittēbant corp? ab eis
tangi: q noctu quidam chñstiani rapientes in quadā spe-
lunca sepelirunt. **¶** Sergius vero hec audiens bacchū
in carcere desebat: quia eo relicto ad gloriā prosperassz
cui sequenti nocte Bacchus apparuit in facte splēdī?
z habitu militis indutus: sociumq; confortauit: z de pro-
ximo se secuturum pñdixit. Quem z custodes carceris cō-
spexerunt: z que sibi dixerat mane a sergio audierunt: vn-
de et plures conuersi sunt. **¶** Sequenti die sergius produel-
tur: z ad castrum syri post antiochū vinctus trahit. **¶** Et
cū tñdē pñanti? pmaneret. manib? ligat: z clauib? i pñd-
b? pñgit: sicq; pñf? aī caruicaz pñdis currere pñellit vsq;
ad castrū tetrāpūgū qd. ix. miliaribus a castro syro dista-
bat. vbi i carcerē itez posit? p noctē agēlica collocutiōe ac
visiōe pñfortat: z pñdib? san? efficit. **¶** Dñ cū pñeo antiochus
mane cerneret: idignat? iterū mandauit sergiū pedib? cō-
turnis idutū aī redā suā pñtrahi vsq; in castrū ruzaffaran
qd. ix. sili? miliarib? a trāpūgio distat: i q loco p tribunali
sedēs: sergiū sacrificare nolentē gladio aiādnēti pñcepit
Ad cui? marty: tñ tā hoies loci q bestie agri pñenerūt: q
voce celica vocat?: extra castrū decollatus est: loc? aut i q
sāguis ei? effus?: magnā voraginē fecit: z cruorē oēm su-
scepit: z sic deiceps i testimonū ei? passiōis vorago pñā
sit cui? corp? i ipō a loco a chñtans sepultū ē: edificata de
sup nobilissima cripta. **¶** Post aliqd tps chñtani qdā d castro
siro venērūt: vt corp? sergiū rollerēt z cū bacho sepelirēt. **¶** S;
cū nocte illd auferre vellēt: ign? marim? circa locū accē?
ē quē illi d castro ruzaffarā vidētes z hostes illos esse pu-
tātes q ignē accēdissent: vt domos extra castrū exurerēt:
armati egressi sunt: z eos qui corpus auferre voluerant in
de effugauerant. Hunc autem ipsoz amborum marty-

um corpa venetijs esse credunt in ecclesia cathedrali beati petri apostoli: sub culis crypta in arca marmorea venerant. Passi sunt autem non octobris.

De sanctis Marcellis et Apulei
martyribus **Cap. xxx.**

Marcellus et Apuleus martyres apud urbem romam passi sunt sub neronis persecutio: Qui quidem primo symoni mago adhererunt: sed videntes mirabilia: quod dominus operabatur per apostolum suum petrum: relicto symone apostolice se doctrine tradiderunt. Et post martyrium apostolorum per persecutionem christi et ipsi decolati: aureliano consulari viro sententiam ferente: coronam martyrii propeperunt: sepulti sunt. non longo ab urbe roma. non octo.

De sancta Julia virginis et martyris **Cap. xxxi.**
Iulia virginis et martyris passa est apud puincias augustanae quae dicitur eufateia. Quae a pside impiissimo martiano comprehensa iubetur dolis imolare. Eius sacrificare precepisset: post diversa tormentorum genera illata: non uisime gladio iussu eiusdem praesidis iugulata. Sicque cursum gloriosi martyrii consumavit non octobris: ut ait adeo in martyrologio suo.

De sancta Justina virginis et martyris **Cap. xxxii.**
Iustina virginis et martyris civitatis patavinae passa est sub maximiano rege. Quae fuit filia regis vitaliani et regine prepedigne: quos beatus prothodimus episcopus ad christum pervertit: et iustitiam sacro fonte renata diuinitus lris erudit: ut dicitur infra in eius legenda. vii. idus nouembrii. hec defunctis pentibus: dum inter generosas feminas venetijs prioribus et sua eius patria patavi moraretur: maximianus rex vitaliani successor mediolano veniens ad patavinam urbem: iussit sibi in capite martio tribunal parari: ut illic sanctos vel diversis penis afficeret: aut perelleret imolare. Cum autem beata iustina de suo patris aedificio vehiculo ad visitandum vel famulos pergeret: videns quod maximianus milites ea persequerentur: fugere cepit: arbitrata quod occasione stupuit ea persequere vellet: cum in augusto pontis curui: qui ex marmore constructus prope civitatem eam perculisset descendens: de rheda: ostendit ad domum suam: genibusque in marmore positos ita molle inuentum est: ac si cera igne soluta: extractisque genibus vestigia in marmore perpetuo remanserunt. Quae cum regi illi perstrata fuisset: et ea de nocte interrogasset. Justina christianam se esse respondit. Eius de sancta sua interrogata christum se colere perstiterit diceret: per eius nocte ad omnia tormenta se paratam assereret: atque deorum oino sacrificia recusaret: maximianus absque alijs tormentis: utpote regali sanguine nata iussit eam gladio extinguere. Et cum deo gratias egisset: ad locum passionis adducta: orationem precepit: sic gladius eius lateri speculatori immergit. Quae telo infixam per horarum intergrum expansionis manibus et erectis oculis ad dominum exoravit: et oes christianos asserens peroravit. Sicque cunctis vale dicens spiritum emisit non octo. Cuius corpus a sancto prothodimo et christianis fere mille passibus a civitate patavi. sepultum est: et ecclesia in signis nomini eius desuper edificata: ubi usque in presentis quiescit: et miracula multa ostendit.

De sancto Marco papa primo **Cap. xxxiii.**

Marcus papa huius nominis primus natione romanus ex parte patris. Felici primo pontifici in episcopatu romano successit: et sedit annos. vii. menses. ii. dies x. Hic perstitit: ut nullus episcopus vel sacerdos etiam si maioris scientie et probitatis existat se ponat ante alium priusquam se ordinatum. Et hic solus de tantorum numero pontificum qui fuerunt a beato petro apostolo usque ad huiusmodi martyrium evasit. Et requiescit in ecclesia in qua prius presbyter ordinatus fuerat: quod usque hodie ecclesia sancti marci nominat: quae est in medio rome in regione quae dicitur pinus. Quae vivit a pace nonis octobris. Et cessavit episcopatus dies. vi.

De sancto Marco papa secundo.

Cap. xxxiiii.

Marcus papa huius nominis secundus: natione romanus ex patre pulco silvestro pape pontifici in episcopatu successit. Seditque annos. ii. menses. vii. dies. xx. Hic constituit ut episcopus ostentis: qui consecrat episcopos vestitus pallio uteretur. Et constituit in ecclesia omnibus diebus dominicis et natalitijs apostolorum symbolum ab omni clero et populo alia voce cantari. Et requiescit in pace. Et sepultus est in cemiterio babyle via ardiatina non octobris. Fecit autem ordinationes duas per mensem deceduum presbyteros. cxx. diacones. vii. episcopos per diversa loca numero. xxvi. Et cessavit episcopatus dies. xx.

De sancto Marco scriptore et confessore. **Cap. xxxv.**

Marcus eremi cultor cognominis scriptor: sic dictus est: quia plurima sanctorum anachoritarum in deserto egypti commorantium gesta scribebat. Qui dum communionem accederet: angelus ei sacramenta porrexit. Cuius manum tantum usque ad functionem brachii vidit. Reversus autem a matre: ut ad se visendam accedere vestitus sacco scisso et recosuto: factusque fuligine tinctus ad eam oculis clausis ingressus est. Et visus ab ea: seipsum minime percipiens: statim egressus est. Hec heraclides.

De sancta Pelagia peccatrice.

Cap. xxxvi.

Pelagia prima femina et antiochiae civitatis adhuc pagana: rebus et divitijs plena corpe pulcherrima: habitu ambitiosa et vana animo et corpore impudica per civitatem quadam vice cum pompa maxima transibat. Ita ut nichil super eam nisi aurum et argentum et preciosi lapides viderentur: quocumque iret diversorum aromatum aerem odore repleveret: quam precedebat et sequebatur multitudo puerorum et puellarum qui et ipsi splendoribus vestibus erant induti. Quam dum novus episcopus heliopoleos: quae nunc damiata dicitur: vidisset: amarissime flere cepit: ex eo quod ipsa maiorem curam habebat placere mundo quam ipse placere deo. Procidensque in terram faciem suam percutiebat et terrarum lachrymis irrigabat: ac dei misericordiam implorabat. Dixitque assistentibus clericis: quod deus illam in iudicio contra eos producturus esset: quoniam ipsa tantum sollicita se depingebat ut terrenis amatoribus placeret: et ipsi celesti sponso placere negligerent. Dum hec et similia diceret subito obdormiuit. Cumque esset ei quod quaedam columba magna et ferida circa eum celebrantes volaret: qui dum cathedram eius efferet columba disparuit: et post missam rediens in vase aque ab eodem demersa munda et candida exiit et tam alte volavit quod videri non potuit. Et dum super visionem stuperet et post hec die quadam in ecclesia predicaret: pelagia quae aderat: adeo subito oppuncta: quod ei statim per nuntium litteras misit supplicans ut quod christus sicut ipsa audierat per precibus in mundum venisset: ipsam quoque peccatricem episcopus christus redeuntem benigne susciperet. Sed cum episcopus se retenti dubitaret etiam respondit quod eius solum videre non posset. Cum autem ad eum coram pluribus advenisset ad pedes eius procidit: amarissime flere cepit: dicens se esse pelegiam. id est pelagus iniquitatis exundans fluctibus peccatorum: quae multas animas in abyssum perditionis demerserat: sed nunc omnia perhorrebat. Quam episcopus clementer suscipiens penitentiam ei salutare inunxit: sacro baptismate regeneravit: illamque esse columbam quam viderat recognovit: quod dyabolus autem in aere vociferabatur: et de novo sententiam sibi spem suam abstulerat: diris clamoribus perhibebat. Quam ad nocte pelegiam dormientem dyabolus excitavit eam multis blandis

q̄s adulari cepit: glia: q̄z z diuitias ip̄i collatas cōmemo-
rabat: z si ch̄m uellet relinq̄re: adhuc maiora pmittēbat.
Illa uero se signās in eū sufflauit: z de medio statim eua-
nuit. Die uero tertio oēs suos suos z acillas māmisiit: z
q̄ habebat: paup̄ib⁹ tribuit. ¶ Post aliquot dies cūc̄
ignorantib⁹ noctu aufugit z in mōrem oliueti deuenit: ubi
habitum uirilē eremite sumēs: in pua cella se collocauit: z
deo in multa abstinentia fuit. Maxime autē fame ab oī-
bus habebat: z frater pelegius dicebat: uirḡs ab oībus pu-
tabatur. Post hec autē dū quidā dyacon⁹ dicti nom̄i ep̄i hic
rusolymā loca sancta uisitatū aduenisset: quendā mo-
nachū nom̄ine pelagium in monte oliueti de mādato ep̄i
requisiuit: z ip̄m inueniēs uisitauit. qui ab ea cognit⁹: ip̄am
tabefactā minime recognouit. Cui dixit pelegia ut se oīo
nibus sui ep̄i pmēdaret: q̄ uere ap̄ls ch̄i esset. Recedens
inde dyaconus: cū die tertio ad cellas redisset: et pulsanti
ad hostiū nemo sibi r̄sponderet: fenestram ap̄uit. mortuam cā
uidit: q̄ cū hec ep̄o nunciasset: z ille ad sancti uiri celebian-
das exequias cum clero z p̄p̄o puenisset: extrahentes cor-
pus eius de cella: quē uirū putabāt: feminā inuenerunt: z
deo gratias agentes: corpus eius in eodem monte sepeli-
erunt domiuit autem in pace sancta dei. viij. idus octo.
circa annū domini. cclxxx.

De sancta Margaretha dicta pelegius
virgine. Cap. xxxij.

Margaretha dicta pelegi⁹ uirgo speciosissima
diues z nobilis apud egyptum: tanta fuit pa-
rentū sollicitudine custodita: z moribus opti-
mīs instructa q̄ ab oībus uideri modis oīb⁹
rēnuēbat. Deniq̄ cuidā adolescenti nobili a
parentib⁹ in cōiugii tradit⁹: z cūcta nuptiis necessaria im-
mēsa gloria preparant. Cum autē die nuptiarū iuuenes
z puellē z nobiles cuncti festa cum gaudio celebrārēt: uir-
go domini deo inspirāte: cōsiderans h̄ginis fatis damni-
tam damnoſis plauſibus reparari: cepit oīa hui⁹ uite gau-
dia quasi stercoia reputare: unde nocte illa a uiri cōsortio
se abstinēs: media nocte illo soporato se deo pmēdauit: et
tonſis crinibus i uirilī habitu clā aufugit. Longe autē ad
quoddā monasteriū uenit: z frater pelegiū se dicēs
ab abbate receptus est: z diligenter instructus. Qui tam
sancte ac religioſe uite se habuit q̄ defuncto ſc̄timonialū
prouisor de ſentor p̄ſilio et abbatis imperio: licet inuitus
monasterio uirginū est p̄clatus. Dum ḡ eis nō ſolū corpo-
rum necessaria ſz etiā aniaz pabula miniſtraret: diabol⁹
eius ſc̄ititate inuidens: ut uite eius innocentia diffamaret
uīā ex uirginibus: q̄ hoſtia erat: i adulteriū traxit: et uir-
ro intumeſcēte cū tam celari nō poſſet: pudor z dolor ma-
ximus monachos ac uirgines p̄ſternatus est. Solusq̄ pe-
lagius uirpote eay familiaris ſine ullo examine ab oībus
cōdemnat⁹: z cū ignominia foras pellit⁹: ac i quodam ſpecu
recludit⁹: eley monachoz ſeueriſſimus deputat⁹: qui ei pa-
nem hordeaceū z aquā tenuiſſime miniſtrabat. At ille oīa
patientē ſuſtinebat: z deo gr̄as agēs p̄ ſc̄toz exēpla ſe p̄tinue
p̄fortabat. Tādē cū finē ſuū ad eſſe cognouiſſet: monachis
p̄ l̄ras mandauit ſuū genus nomen ac cōditionē reuelāz:
dicēs q̄ uir fuerat nō p̄ p̄ditionē mērita: q̄ inter feminas
oſtendiſſet: petens ut quā uiri feminaz neſciant: ſoiores
sancte ſepelirent ut femine uirginem recognoſcerent: quā
calumniatores uirum adulterum iudicaſſent. Ibis and itz
monachi z ſc̄timoniales ad ſpeluncam concurrunt: pelag-
giū mortuū p̄ſpicit feminā z uirginem intactam cognō-
ſcunt z penitentiam agentes in monasterio uirginum ho-
nouice ſepelierunt.

De sancta Thaide meretrice.

Cap. xxxviij.

Thais meretrix apud alexandriā tanet pulchri-
tudinis exstitit: ut multi p̄pter eā uendit⁹ ſub-
ſtantijs ſuis ad ultimā paup̄tatē deuenirent.
Amatores q̄z ſui p̄ zelo litibus inter ſe confer-
tis: puellē limina frequenter ſanguine reple-
bāt. Qd̄ audiens p̄anutius abbas: ſumpto ſeculari habi-
tu z ſolido aureo p̄fectus eſt ad eam: deditq̄ ei ſolidū q̄ſi
p̄ mercede peccādi. Cūq̄ camerā ſecum ingreſſus lectum
p̄cioſum aſcendere inuitaret: interrogauit ſi eſſet ſecreti⁹
cubiculū: q̄d null⁹ ingrederet. Que duxit eū in interiorē
cellam: dicēs q̄ nemo illuz ibi uidere poſſet: niſi ſol⁹ deus.
Interrogat⁹ a patre: an ſc̄ret eſſe deū. R̄ſidit q̄ ſc̄iebat
deū z futurū ſeculū: z tormēta p̄c̄toz. Quā ſenex itez in-
terrogauit: ſi hec eſſe noſſet: cur tot aniaz hoīm ſuāz per-
deret. Que mox p̄puncta ad pedes ei⁹ p̄cidit z p̄niam po-
ſtulauit. Cūq̄ abbas illi locuz p̄ſtituiſſet ubi ad ſe uenire
deberet: q̄tenus ſuper ei⁹ ſaluſe diſponeret. Illa colligēs
oīa q̄ ex p̄c̄to lucrata fuerat i medio ciuitatis oī p̄p̄o ſpe-
ctante cōbuſit. Erat autē p̄c̄ij librarū auri. cccc. Quibus
incenſis ad locū ſibi ab abbate p̄ſtitutū perrexit. Quā il-
le in cenobio h̄ginū in pua cella reclusit: z hoſtiū plumbis
ſignauit. paruamq̄ fenestrellā reliquit. per quā ei modic⁹
uict⁹ inferret: iuſſitq̄ diebus ſingulis parū panis et aque
ei a ceteris miniſtrari: mandās ut eītā uinū ſuū in cellam
effunderet: q̄ tali fetore digna eſſet. Et cum quereſet quō
deū adorare deberet: p̄hibuit ne deū nolaret ſed tantum
icumbēs p̄tra oriētē reſpiceret ac diceret. Qui plamaſti
me miſerearis mei. ¶ Post annos autē. iij. pannuti⁹ ei cō-
patiēs ad abbate antoniū prexit ut q̄reret an ip̄i de⁹ ad-
huc peccata ſua thaidi dimiſſet. Et narrata cā antonioſ
mandauit: ut oēs diſcipuli ſui illa nocte i oīone uigilarēt:
q̄tenus de⁹ ſup hoc aliqd̄ eoz cuiq̄ reuelaret. Nocte uero
paulus maior antoni⁹ diſcipul⁹ uidit in celo lectū p̄cioſis
uirgis orditū: quē tres uirgines ſplēdide cuſtodiebāt. Cū
q̄ paul⁹ interrogat⁹: an eēt antoni⁹ audiuit q̄ nō ſz thaidi
meretricis. Qd̄ cum mane retuliſſet: abbas pannuti⁹
letus diſceſſit: z p̄fect⁹ ad monasteriū oſtiū celle deſtru-
xit. Et cū illa rogaret ut adhuc maneret incluſa. iuſſit eay
egredī: qm̄ dimiſerat ei deus peccata ſua. Et cū illā edu-
xiſſet diebus. xj. ſuperuixit: et in monasterio uirginum in
pace paulauit: ubi z cum honore ſepulta fuit.

De sancta Reparata h̄gine z martyre. Cap. xxxix.

Reparata uirgo. xij. annorū paſſa eſt in ciuitate
ceſarienſi ſub decio ceſare. Que nobili ge-
nere ip̄ius uirib⁹ exorta: cū teiunij z oīonib⁹
uacaret a decio detenta eſt: ut dijs ſacrificā-
ret. Qd̄ dū ſacere cōtemneret: plūbo liqueſa-
cto iuſſu ceſaris p̄fundit⁹. ſed plūbo reſeſacto i nullo ledit⁹.
Deinde acetū ſeruēs in os eius diſtillat⁹. Et dū h̄ patientē
toleraſſet lampades ardentes ad latera ip̄ius apponunt⁹.
z poſt hec in caminum ignis mittitur: ſed a ch̄o cuſtodiz-
ta inde oīno illeſa z inuſta p̄ducit⁹. Iterūq̄ coſte ip̄i⁹ ac pe-
troia ſaculis ardētib⁹ iſſāmāt. Et dū in his oīb⁹ uictoriaz
obtinuiſſet z decio ſuadētī p̄ſentire nollet. Juſſit h̄ginem
i craticulā extēdi: z p̄uinis ſubter ſtratis diutius torrerī.
Deinde ſic aſſatā p̄ totā ciuitatem nudam circūdūci ad
exemplum ch̄iſtianoz. ¶ Sed dum ch̄iſtū uiua uoce cō-
ſiteretur: et ch̄iſtianos ad tolerantiam hortaretur: redu-
cta ad Ceſarem uirgulis crudeliter laniatur: deinde teſtu-
lis marmoreis ſuper extenditur: z calce uiua aqua ſuper-
infuſa ac ſale adhibito eius uulnera cōfricant⁹. poſtmodū
q̄ ſinapi aceto liqueſacto perfunditur: ac deinceps ip̄i
noſis ſuſſit⁹ eradicaſ⁹ duriffime cedit⁹. Et cū hec oīa p̄ſſatū
aio ſuperaſſet extra ciuitatē educta: iuſſu decij decollat⁹:
put⁹ eius ip̄i ut mādauerat p̄ſſat. In cui⁹ decollatione

vifa est columba candida de ore eius exire: et in celum subit
to volare. Cuius corp⁹ iuxta murū ciuitatis sepultū ē. vij.
idus octobris. Inde pcessu tpsis translātū dēscit i florētia.
De scā Benedicta pngine et martyre. Cap. xl.

Benedicta hgo et marty: ap⁹ lugdunū ciuitatē
passa est. Que senatōib⁹ romanis in vībe pge
nita: religiōe chīana: spīeto seculo cū. xij. hgi
mb⁹ dñō i pudicitia seruiebat. Audito hō cer
tamie setōz martyrū quintini et alioz: q̄ romā
egressi in galliis triumpharūt i ipsa de vībe cū sodalib⁹ dī
scedēs ad gallias accessit: vbi ceter⁹ a se separatis ipsa cū
solo scoberia ei⁹ colactanea lugdunū venit: et in villa myri
niaco sup flumē iharaz: iuxta nemus resedit: vbi dñō i san
ctitate fūiebat. Quā iuder macrobi⁹ detentā: dñi sacrifi
care nollet: alapis cedit: deinde virgīs fustigari fecit: de
inde eculeo leuari: et diuti⁹ totā plumbarū contondit: atq;
deposita i carcerē tradi mādauit: vbi angelica visitatiōe
consolata: sua p̄dicatiōe. cl. gentiles ad chīm cōuertit. In
de q̄z ipam eductā et in fidei p̄fessōe p̄sistentē: iussit iterū
iuder neruis cedit: et rursū carceri mādipari. S; inde ab
angelo ianu⁹ referatis educit et vulnera ei⁹ ola sanant.
Adulter⁹ d̄ pplo vīso miraculo puerant. Propter q̄z ab
ipso iudice sil⁹ et carnifice securi tempore excusso mactat sic
q̄z martyrū coronat. vij. idus octo. Sepulchra lugdunū ci
uitatis territorio vbi passa fuerat.

De sanctis Dionysio epō Rustico et eleu
therio martiribus. Cap. xli.

Dionys⁹ ep⁹ et rusticus p̄byter et eleutherus
dyacon⁹ in p̄uicia galliaz ciuitate parisiis
passi sūt: sub p̄secutiōe domitiani impatoris
agente fescenino p̄fectu. Qui bñs Dionys⁹
us natiōe arheniensis ab Ariopago q̄ vicius
erat ceteris excellēior: vbi erant scholē nobiles philoso
phoz artopagita dicit⁹ ē q̄ etiā ex philosopho mūdano:
brō paulo aplo puerus: philosoph⁹ chīi cuiusq; discipul⁹
effect⁹ est. In eo igit vico morabat⁹ dionys⁹: q̄ ob plenitu
dinē sapientie diuinorū nūmū theosoph⁹. i. dei sapiēs di
cebat: cū q̄ erat appollophan⁹ ei⁹ cōphilosop⁹ et multi phi
losophoz epicureoz et stoicorū et aliaz plurā sectaz. Eūz
q̄ in die dñice passiōis philosophi arheniē. non possent
causas tenebrāz q̄ sup vniuersam terrā facte fuerāt natu
ralit inuētre. Nō em fuit naturalis solis occipissus: tūz q̄
eclipsis fieri solet inrenouatiōe lune: q̄ tūc erat. xv. et ita i
p̄fecta distātia e regione ad solē: tū q̄ eclipsis nō aufert lu
mē vniuersis p̄tibus terre tūz q̄ p tres horas durare non
pōt. Dionys⁹ maxim⁹ philosoph⁹ h miraculū videns: nec
hui⁹ cām inuētiōe: hoc p̄tulit hūi: q̄ aut de⁹ nature parti
ebat et ei elemēta p̄partiebant: aut tot⁹ ordo nature puerie
bat. Et hēnientes arā illi deo: q̄ hoc cōsiderat miraculum:
p̄stiterūt: et superposuerūt titulū. Ignoto deo. Singulis
em aris titul⁹ superponebat: vt indicaret: cui essent dedi
cate. Cū p̄ paulus venisset arhenas et epicureis et stoic⁹
disputaret: singulasq; deoz altaria plastrās: inter cetera
ignori dei altare vidisset: declarauit eis hūc esse deū: quem
p̄dicabat: q̄ celū et terrā fecerat. Cū aut inter alios philo
sophos Dionys⁹ q̄ ceteris i diuinis doctior erat: dudum
cū paulo differuisset casu cecus transibat. Cui dionysius
dixit: vt si ceco illi in noie dei sui p̄ciperet: vt videret: et lu
mē reciperet: statim crederet. S; vt ois suspicio tollaret:
paulus ait dionysio: et ipemet p̄ba p̄ferret. Quō cū ille fe
cisset: p̄tinus cecus visum recepit. Statimq; dionys⁹ cre
didit: et cū damari vxore sua et oī familia baptizari ē Sic
q; a paulo p triēniū instructus ep⁹ arhenis ordinat⁹ est:
vbi p̄dicatiōi insistent: et ciuitatē q̄ maximā partē regi
onis ad fidē chīi p̄durit. Hūc paulus ea q̄ ad tertiū celū
rapt⁹ viderat: reuelasse credit: sicut et ipse dionys⁹ in pleris

q̄z librorū suoz insinuare videt: vñ et de hierarchijs anges
lorum et ordinibus: dispositionibus: et officijs tam luculen
ter et clare disseruit: vt non putares hoc ipm ab alio didi
cisse: sed ipm potius in certum celum raptum: hec omnia
conspexisse. P̄phero etia spū claruit: et domitioni be
ate ab arie interfuit: prout ipse in libro de diuinis nomini
bus asserit. Cum q̄ audisset petrū et paulū rome a nero
ne in carceribus detinert: ep̄m sibi substituit et ad eos visi
tādos accessit: eorūq; passiōibus p̄ns fuit. Verū post ali
quod tps a brō clemente petri successore in franciā desti
natur et ipi rusticus p̄byter et eleutherius dyacon⁹ soci
antur. Sancti quoq; saturnus et marcellin⁹ ep̄i: et lucian⁹
p̄byter comites adiungunt. Qui oēs veniētes arelatū:
verbum dñi p̄dicare ceperunt. Tunc dionys⁹ auctoritate
summi p̄fificis fretus marcellinum in hispaniam: satur
ninum aquitaniam: et lucianum ad beluacensem pagum
dixit. Ipse vero cum sibi adiunctis rustico et eleutherio
parisiis venit: et multos ibidem cōuertit: et ecclesias ere
xit: ac clericos diuersorū ordinum consecrauit. Et cū tem
plorum pontifices sepius contra eum seditionem excitā
rent: populus armatus ad eum concurreret: diuina gra
tia: aut disposita feritate: ad ei⁹ pedes p̄cidebant: aut era
territi fugiebant. Cum autē domitiani imperator⁹ p̄
cepto: secunda p̄secutio in chīanos excitata esset: p̄fect⁹
fesceninus cōtra chīanos ab vībe in galliaz directus: pa
risius veniens beatum dionysium p̄dicantē captum col
laphizatum conspurum et loris cum socijs alligatum sibi
p̄sentari fecit. Dum autē sancti coram illo in cōfessione
dñi cōstantes astaret: ecce quedā marrona nobilis venit:
et virum suum ludium ab his magis turpiter deceptū asse
ruit. Pro eius itaq; viro mitit⁹: et in dei cōfessione marty
rizatur. Sancti vero a. xij. militibus vicissim sibi succedē
tibus flagellantur: deinde catenis grauitibus vincit carce
ri mancipantur. Sequēti vero die dionysius super cra
tem ferream flāmis suppositis nudus extenditur: indeq;
erectus ad bestias ferocissimas ielunio excitatus exponi
tur. Que cum ad eum accurrerent: signū crucis opposuit:
et māsuerissimas eas fecit. Deinde in cubanū mitti: sed ex
tineto igne nil ledit: cruci affigitur: et diutius ibidem tor
quetur: inde deposit⁹ cū socijs multis alijs fidelibus i car
cere recluditur vbi dum sanctus missam celebraret: et po
pulum fidelem cōmunicaret: dominus iesus cū angelorū
multitudine: et immenso lumine eidem apparuit: et panes
sacrum ei obtulit: atq; ad martyriū conformauit. Post
hec sancti iudici p̄sentantur: et nouis supplicijs crucian
tur. Et cum omnia tormenta superassent: insu p̄fecti aī
p̄dolum mercurij extra ciuitatem ducuntur: et ibidem in
cōfessione. trinitatis trium capita securibus p̄cidiun
tur. Statimq; corpus sancti dionysij se erexit: et caput
suum inuis brachia angelo duce et celi p̄cedente lumine
per duo miliaria depoutauit: a loco scilicet qui dicit⁹ mons
martyrium vsq; vbi nunc dei prouidētia requiescit. Mul
ti vero circumstantes angelorum melodiam concinentem
audierunt: inter quos largitia vxor: p̄fati lubij chīstia
nam se esse clamauit: et mox ab impijs decollata in suo san
guie baptizata occubuit. Dūz infideles insisterent: et rustici
et eletherij corpa i sequana flumē mergerēt: ne a chīantibus
sepelirent. Matrōna q̄dā nobilis noie catulla: itez adhuc
pagana tñ iā pp̄t vīsa miracula ad chīz mēte p̄uersa: vecto
res ad p̄adū iuitauit: et illi epulātib⁹ scōz corpa furtim
surripi fecit: et i suo p̄dicto occulte sepeliuit: q̄ postmodū
p̄secutiōe cessante inde susculit: et corpi dionysij sociavit:
ac fidē chīi p̄cepit. Passi sūt ar. vij. idus octobris: circa ānū
dñi. xcvi. etat⁹ vero bñ dionysij. xc. Die hō passiōis ipso
rum cum apud arelatum scūs regulus ep̄us missarū so
lennia celebraret. aploz nobis in canone recitat⁹ adiū

xit: et bñdixit martyri dionysii rustici et eleutherij. Quo die
cio cū adhuc eos viuere putaret: mirari cepit: quod eorum
noma sic ignoñter i canone recitasset. Et ecce tres colum
be eidem in altari apparuerūt: habentes sanctorum marty
rū nomia suis pectoribus sanguine descripta. Qui diem
notās: inuenit eos tunc per passionē a corpore migrasse.
Beatus autem dionysius doctor ecclesie mirabilis: scri
psit librum de angelica hierarchia. Item de diuinis nominib.
Item de mystica theologia: et alia forte plurima que no
stris temporibus inueniri non possunt.

De sancto Donino martyre

Cap. xliij.

Doninus martyr: passus est in territorio ciuita
tis chrysopolis. i. pamiēsis sub Maximiano
impero. Qui cū pñus cubiculari eiusdem
augusticonā ei seruabat: et de ipsius mani
bus maximianus aureolam impialem accipie
bat. Anno igit. vi. imperij sui: cū roma mediolanū venisset
dedit cōtra chñanos edictū mortis. Unde veniens in pti
bus germanie: chñanos quosdā ibi inuētos decollari mā
dauit. Tunc erant ibide fideles qdā occulti circiter quin
genti. Inter quos scñs dñs potissim⁹ erat q ceteros cō
fortabat. Et dñs impator ad vires romā venisset pñati oēs
eū secuti: eidē occurrerūt: seq chñanos pñatissime pñessi
sūt. Quos oēs iperatores decollari mādauit. Et qbusdā ex
ipsis occisis aliquot fugerūt vna cum scño donino qdā per
viā flāmintā: qdā p viā aurelīam: qdā p viā clau
diā. Doninus autē viā claudia prexit. Et dum venisset. xv.
m. talio ab vbe chrysopolis: nūcū maximianū eū apprehensū
in media viā publica q claudia ē: iuxta sistrionē flumini
decollauerūt eū corp⁹ truncū manibus pñijs caput de
terra leuauit et ipm deferens flumen sup vias transiuit:
atq p tactū lapidis de portauit: vsq ad locū i quo dñt:
vbi et sepultus est miraculis clarēs. Inter que oēs cum in
uocantes: et decalice ipsius potantes liberati a moris rabi
di cants. Qui passus est. vij. idus octobris.

De scño Cerbonio epo.

Cap. xliij.

Cerbonius eps populoniē claruit tempe beati
gregorij pape. Qui dum hospitalitati esset in
tentus: die qdā transcentes hospitio susce
pit. Quos gothis supuenientibus abscondit:
eorumq vitam ab illorū nequicia reseruauit.
Quod dum tor ille gothorū regi pñdo nūclatum esset.
Irat⁹ crudelitate iussit episcopum teneri: et in loco qui
merulis ē. vij. ab vbe miliario vbi cum exercitu suo resi
debat sibi pñari. cumq in spectaculo ppli visis ad dno
randum pñit. Tunc in cōspectu regis episcopus ad me
dium deductus est: atq ad eius morte visus imānissim⁹
exquisitus: qui ex cauea dimissus: accensus et conct⁹ epm
petiit: sed subito sue feritatis oblit⁹: capite humilit⁹ sub
misso lambere epī pedes cepit: populusq qui ad spectacu
lum venerat mortis magno clamore versus est in admi
rationem venerationis. Ad cui⁹ reuerentiā etiā rex ipse pio
motus est. Ipmsq honoratum valde dimisit: et eius se ora
tionibus cōmēdauit. Hic etiā i ecclia sua: cui preerat:
populoniē sepulchū sibi parauit. Sed cum lōgobardorū
gens in italiā veniens cuncta vastasset ad helbā insulā re
cessit. Qui irruēte egritudine ad mortē veniens cleric⁹ suis
pcepit: vt corp⁹ ei⁹ i sepulchro qd sibi populoniē pparau
rat poneret. Qui cū illi respōderent: q illuc ipm reducere
minime possent eo q lōgobardos ipm locū detinētes vel
illuc discursantes timerent: hortatus ē eos: vt secure ipm
deponerēt et festine sepelire curarēt: morq ab eodē loco
sine vlla mora discederēt. Defuncti igit corp⁹ i nauē po
suerūt. Lūq populoniā tēderent i imensa nautis pluuia
erupisset: p torū illd maris spaciū: qd ab helba insula vsq
populoniā duodeci mī libus distat: circa viraq nautis la

tera pcellosa valde pluuia cecidit: sed in nauē eadē: nec mī
nima imbris gutta descendit. Peruenientesq ad locū: cor
pus sepulture tradiderūt. et est pcepta seruantes: ad na
uem sub festinatione redierūt. Quā mor vt intrarūt i eo
dem loco crudelissimus longobardorū gummarith adu
it. Ex cuius aduentu cerboniū habuisse spiritum pphetie
claruit qui illos sepulto corpore inde discedere sub festi
natione pcepit. Vixit autē vir sanct⁹ in dñio. vij. idus
octobris. Hec gregorius tertio dialogorū. cap. xj.

De sancto Paulino epo.

Cap. xliij.

Paulinus eps eboracen. claruit apd idē oppi
dū tēpore beati gregorij pape. Cū enim idē
sanctus doctor augustinus episcopū ad predi
candū anglozū genti destinasset: vt dict⁹
est supia in gestis ipsius augustini epī. vij. cal.
tunij. Idem beat⁹ augustinus iussit episcopū gēti nordan
nialorū consecrauit. i. ei nationi anglozū: que ad aquilo
nē vmbu fluminis habitabat. Qui iussit verbum dei predi
candū: eandē gentē cū rege suo edulno cōuertit. Hic etiā
iussit paulinū epm ordinari et ipm ad eboracensem ciuita
tē in fide cōfirmādā delegauit. Qui fructū plurimū pñi
cationis in eadem ciuitate perfecit: et clarus sanctitate in
pace quieuit. vij. idus octobris.

De sancto Geraldo confessore.

Cap. xlv.

Geraldo pñessor apud aurelianū claruit. Hic
vir illustis lemoicensi territorio aureliaco
pago natus est patre geraldo matre adaltru
de de nobilissimis atq vtrissimis. Qui dum
insimul caste viueret: nocte quadā diuinitus
in somnis admonetur: vt debitum matrimoniale soluāt
vt prolem mirificam procreare valeant: quē geraldū no
minare debeant. Excitatus igitur pater debitoz solutoz
iterū obdormiuit: viditq ex pollice pedis eius dextri vir
gulam nascentē q in arbozem magnā succrescens: palis et
particis protegebatur: nec tamē in pede pondus aliquot
sentire videbatur. Lūq mater filium adhuc gestaret in
vtero: die quadā cum viro esset in thalamo: trīnā vocem
audiait infantuli vagientis: et quasi tam natū vocem emi
tentis. Natus igitur puer et ablactatus annis puerilibus
deo deditus litterisq diuinis mirabiliter breui tempore
vltra coetaneos est imbutus. Iuuenisq effectus: artius
vtpote miles nobilis exercitus cunctos i acie superabat.
Defunctis autē parentibus: ex facultatibus suis egenis
largisq ministrabat. Quē dyabolus semel visione puel
le pulcherrime eius vasalli filie graui tentatiōe pulsauit
ita vt ille nūclum ad patrem mitteret q nocte sequenti
ad eam accedere veller. Peccatū tamē timēs oñōē pñi
sit: et sic ad domum puellae accessit: et a patre suscep⁹ fuit.
Cum autem tentationem grauem sentiret: et ad ignem se
deret: puella sibi vltra modū deformis visa ē: vt itaq quā
viderat: esse nō putaret: nisi pater eius illam esse pñitus
affirmasset. Sicq tentatione superata sine crimine rediit
et patrem cui omni familia libertati donauit atq puellay
nuptui tradidit. Officium autem diuinum ac si cleric⁹
continue dicebat: et missam quotidie audiebat. Cum autē
die quadam agendis curie intentus missam audire non
posset: loco missę psalterium totum legit. Et extunc in cō
suetudinē duxit: vt quotidie totū psalterium decantaret.
Demū relicto seculo monasteriū in pñio solo in aureli
aco cōstruxit: qd de suis facultatibus large dotauit. In q
se monachū fecit: et multa vite scitare et abstinentia claruit:
pollensq pñitib⁹ feliciter ad chñm migravit. vij. idus octo
bris. Sepultusq ē in ipso monasterio miraculis clarus.

De sanctis Cassio et Florentio et socijs
martyribus.

Cap. xlvj.

C De sanctis Cassio et Florentino et socijs mar. Ca. xlvj.

Cassius et Florentius martyres cū socijs. vij. passi sunt sub maximiano ipatore apud heronā vrbē galliarū circa rhenū fluuiū. Cum enī idē impator de mauritania aphyce et de finitimis regionib⁹ ppter gallos frequentes tumultus militū multitudinē deuocasset. Inter alios elegit milites. ccccl. ad sui custodiā deputatos: q̄s vna secū cū sacra religiōe pbeorū in galliā ad duxit. Postq̄ autē legione p̄dictā occidit ch̄m dñm p̄sentes: p̄fati milites. ccccl. ch̄ianissimi ab eodē ipatore discedētes p diuersa loca fugerūt: quorū p̄cipui erant cassius: florentius: heron: malosus et victor. Qui vna cū eorū socijs. ccccl. trino martyrio ternis in locis coronati: vna et eadē die ab ecclesia recolunt: cū tñ diuersis diebus passi fuerint: vt scribit heli nandus. Hā cū de mandato iperitoris maximiani milites eius gentiles p̄fatos ch̄ianos insequētes: hincinde eos req̄rerent cassius et florentius cū alijs. vij. apud heronā vrbē circa rhenū fluuiū inuenerunt: q̄s ibidē in ch̄i cōfessione decollauerūt: q̄z passio agit. vij. idus octobris.

C De sanctis herone et socijs martyribus. Ca. xlvj.

Heron martyr cū socijs. cccvii. apud coloniam agrippinā passi sunt. Cū enī p̄secutores ab ipatore et maximiano desinati ad p̄dictos milites ccccl. occidēdos. Cassium et florentiū cū alijs. vij. interfecissent: vt supra dictū est. Heronē militē cū comitiua. cccvii. militū in campis colonie inuenerūt. Quos oēs ch̄z cōfiteres gladijs trucidauerūt. Quorū festū colit. vij. idus octobris.

C De sanctis malosus et victore et socijs mar. Ca. xlvj.

Malosus et victor martyres cū socijs triginta apud oppidū francorū: qd̄ troia siue xanthū dī passi sunt. Cū p̄secutores p̄fati post iterationē p̄dictorū martyrum. vij. cassij et florentij et sociorū geronis atq̄ aliorū p̄dictorū p̄cessissent ad reliquos req̄rēdos de mandato ipatoris maximiani malosum et victorē cū alijs triginta: q̄ de numero p̄dictos. ccccl. militū supant: iuxta dictū oppidū xanthū inuentos gladijs ceciderūt et eorū corpora in locis palustribus submerferūt: q̄z tñ reliquie a ch̄ianis repte: cōdignō honore sepulte sunt. Et in eorū postmodū honore helena cōstantini m̄ basilicā sup eorū corpora miro decore et sine vllō ligno p̄struit: vbi et p eorū merita eurygal⁹ cōlontēsis ep̄s dolore capitis sanatus est. Sed cū corp⁹ malosi martiris longo tpe vbiā sepultū fuerit latuiss. Sicut ep̄o dicti loci diuina reuelatiōe mōstratū est. Qui corpus de loco sustulit immēsi odoris ref ragras suauitater: et ipm iuxta sociorū cadauera collocauit. Horum etiā p̄s passionis similiter celebrat. vij. idus octobris.

C De sancto p̄nyro ep̄o. Ca. xlvj.

P̄nytus ep̄s gnosie vrbis cretēsis marci antonij iperitoris t̄pibus apud ipam claruit ciuita tē. Qui inter viros apostolicos nobilissimus in scripturis suis velut in qdā speculo viuētem sui dereliquit imaginē. Quisq̄ inter cetera sapiētie sue opuscula ad dionysij comithiorū ep̄m elegante scripsit epistolā: in qua docet non sēp lace nutriti endos populos: ne quā paruuli ab vltimo occupentur: die sed et solido debere pasci cibo: vt in spirituale p̄ficiāt senectutem: Qui et in ch̄isto plenus sanctitate quieuit. vij. idus octobris. Hec hieronymus de li. viris illustribus.

C De sancto p̄terio p̄sbytero. Ca. i.

P̄terius alexandrie ecclesie p̄sbyter insignis floruit tēpore diocletiani ipatoris. Qui tam florentis sermo illo venustate populos docuit: tantaq̄ diuersorū tractatū elegā

ria fuisse: vt origenes iunior vocaret. Tractatū longissimum super osee prophetiā descripsit. Et apud alexandriam in pace quieuit. vij. id⁹ octobris. hec hiero. vbi supra.

C De sancto tharaco p̄sbytero et andronico martyribus. Capitulum. ij.

Tharachus probus et andronicus mart⁹ res apud tarsum metropolim cilicie temporibus diocletiani et maximiani passi sub sunt fide maxumiano. Quorū primus natione romanus: et miles annorū. lxx. militie terrestri p̄ ch̄isto renūciavit. Secundus de sede pampphilie ex ortus. Tertius vero iunior de p̄mis ephesiorū ciuitatis. Qui insimul sociati accusati sunt maximiano p̄fati a vmero centurione q̄ essent ch̄ristiani: et ab eodē iudice tēti sunt. Qui primo qdē tharacū vt seniore in ch̄risti p̄fessione inuictū manentē: in maxillis cēsū nudatū virgis flagellari fecit. Deinde vinculis ferreis in carcerē alligari: postea probū in simili cōfessione manentē in dorso et ventre neruis crudis diutius cesum eisdē. vinculis vincrum carceri mancipauit. Ac postmodū andronicū ch̄i nois cōfessione gaudentē vt adolecentulū diu suatum: eulo appensum et cesum: ac ore p̄tūsum et laterib⁹ p̄tūsum: necnō plagis cū testaz fragminib⁹ p̄fictatū: ferreis cathenis ligatū in ergastulo clauit. Deinde eos in sulca ciuitate p̄ductos idē p̄sēs sibi p̄fari fecit. Et p̄mo tharachus sacrificare nolentē ore ipius lapidib⁹ p̄fictō et dētib⁹ excusis: manus eius in ignē mirri iussit: dehinc ligari pedibus: capiteq̄ deorsum suspendi: et funū atrū subter ponit: atq̄ aceto liq̄facto p̄fundi: et sic in custodiā cū sale eiusdem auribus instillari nates q̄z sinapi aceto liq̄facto p̄fundi: et sic in custodiā tradi. Sequēti die probū eductū iussit os eius p̄frangi. et ferrū ignitū labijs apponi: atq̄ extensum neruis crudis diutissime cedi: facieq̄ tota lapidibus p̄tusa in custodiā recipi. Tertio vero die andronicum productū in palis. lxx. extēsū alligari et neruis durissimis in scapulis et vtre flagellari: eo quod plagas ei⁹ p̄iores curatas fuisse mirabatur. Sicq̄ illū in eadē custodia recludi fecit. Deinde eosdē ad achabor ciuitatez at traxit: vbi p̄mū p̄fatus p̄sēs tharacū vincitū in facie cedi iussit: et obeliscos accensos labijs et maxillis applicari: aurē q̄z nonacula p̄cedit: et raso capite p̄mas supponi. Deinde obeliscos incēfos sub assellis immitti: et sic carcerem vinculari. Probū vero vincitū pedibus sursum apponi mandauit: et cādentes obeliscos laterib⁹ apponi: atq̄ clauos ignitos manibus eius infigi: deinde oculos eius acubus pungi: et sic in carcerē cōpeditū mitti. Andronicum autē ligatū papyris inflāmatīs circa ventrē exuri p̄cepit: et obeliscos incēfos circa digitos eius apponi: ferum quoq̄ ignitū in os eius mitti: et dentes eius excuti: molisq̄ contractis linguā ipsius abscedi: et cōburi: et sic in carcerē alligari. Post dies autē aliquot eos p̄sēs ipsius produci fecit: et respiciēs illos sanos iratus vehementer bestijs ferocissimis in harenā exposuit. Que plaribus gētib⁹ extinctis sanctorū pedes lingebant. Cena qdē tharacū leopardus probū: vñs autē obsequēbat andronicum. Nouissime cū omnia superassent: iussit p̄sidio decolati sunt. adhiberi quoq̄ sunt quatuor custodes: ne corpora sanctorū sepeliret: s; in ignē missa p̄sumeret. Quia at valida tēpestare et fulminibus custodes territi fugi: et flamme extincte sunt: et sic corpora incombusta remanserunt. Super quorum singula ch̄ristiani nocte viderūt stel lam fulgentē: eaq̄ tollentes honorifice apud tarsum cilicie sepeliterunt quinto dus iocobus.

C De sancto Eustachio Abate. Capitulum. iij.

Eustachius abbas eps luxuriosus fuit. Qui a beato colubano ab italia ad dictum monasterium gubernandi paterno affectu directus: equo iure subditas monachorum cathenas rexit: adeo ut nullus se brum colubani perdidisse gerneret. Qui huius doctrinis imbutus fuisset. Qui et post laudabile vitam virum polles deuit in christo viduus octo. luxuriosus sepultus.

De sancto Eustachio.

Ca. liij.

Eustachius eps antiochenus claruit apud ipsam ciuitatem tunc instanti impatoris. Hic gñe paphi- lus tunc ope qñ sermone fide pugil egregius aduersus arrianum dogmata plurima perscripsit. Et tunc etiam ipsius sapientie preclare duo volumina de aia. Itē tractatus aduersus ougenē. Itē eplē mltē qñ enumerare difficile est. Qui ppter fidei catholice defensionē contra arrianorum sectā suscepit. a constantio impatore tratanopolim in exilium missus vite terminum dedit.

De sanctis quattuor milibus nongentis septuaginta sex martyribus.

Ca. liij.

Quattuor milia nongenti septuaginta sex martyres apud aphricā passi sunt sub persecutione vandolica. Qui cū essent eccliarū dei purissima rē pī pīdyteri et dyacōnes associatis ipīs tur- bis fidelium pīdyteri tūssu hūnerici arriani regis in horribile exiliū eremi trūsi atq; inter mau- ros ferocissimos deputati sunt. Inter qñ erāt cyprianus et felix pīdyti sacerdotes. Ex qñbus plurimi dñi ducerentur: cuspīdybus ac lapīdybus sibi alligatis ad currēdum dñi runderent: et paspera et dura loca traherent per singula membra discepti inter manus trahentis expirabāt. Et tūc p torā aggerē publici locus tumuli vel sepulture ipso- rū. Relīq; pō pīdytorū ad exiliū pīdytorū adducti. fame et in- edia ac nuditate afflicti. necnō varijs supplicis excrucia- ti martyriū celebrarūt quorū natale colit. iij. id. octo.

De sancto Marcello epo et martyre.

Ca. lvi.

Marcellus eps apamie et martyri: successor iohannis vita sanctissimus tunc theodosius se- nioris martyriū passus est. Cū em iussu eius dem augusti deorū tēpla vbiq; destruerent. Venit pfectus ouentis apamiā ad templū

ydolourū destruēda. et dñi ibidē tēplū iouis maximū et ro- bustū: utpote lapīdybus ferro et plūbo alligatis fabricarū vidisset: ipossibile quocq; ad destruēdū iudicasset: ad sug- gestionē marcelli pīdyti ad alias ciuitates ipmōq; tēplū iuxta vires ei dissoluendū cōmisit. Marcellus vero cu- tusdā oparq; cōsilio quattuor ingentibus colūnis subter- fossis: quibus tota parietū machina nitebatur: ligna sup- posuit. et in ipīs ignē misit ut lignis exustis: colūne rue- rent. totaq; fabricā secū traherent. Sed resistēte demone ignis nō poterat ligna inflāmare. Epus vero orōne pie missa aqua bñdicta ignē aspersit. et mox diabolū effuga- uit. Statimq; igne subtermisso ligna accēdit: qñbus cōbu- stis ruentibusq; colūnis: omne edificū tēpli coiruit: cutus- sonit⁹ terrā cōcucies oēs exterruit. Post qñ sanct⁹ eps et alia plura phana ydolorū destruxit. Qui et martyriū p- chō certantibus scribebat: et eorū scripta recipiebat. Ho- uissime autē tūc a paganis tētus p chōi confessionē mar- tyrio coronatus est: et apud apamiā honore condigno tu- mulatus. iij. idus octobris.

De sancto Carpo discipulo.

Ca. lxi.

Carpus discipulus beati pauli apli apud troadē claruit: vbi et ab eodē aplo eps cōsti- tutus est. De hoc refert dionysius in episto- la ad rhemophilū qñ cū esset vir mire sancti- tatis et zelator fidei: et quidā infidelis fide- lem quendā pertraxisset: adeo carpus moleste tulit: ut ex

infirmatē incurreret. Tante autē sanctitatis erat: ut nū- qñ celebraret: quin aliquā celestē visionē cōspiceret. Sed cū p vtriusq; pueris oīare deberet: desit tñ qñtidie exora- bar: ut cōstitōe quadā amborū simul imisericorditer ab- abrumperet vias. Et ecce circa noctis mediū dñi vigila- ret. et hanc orōne faceret: subito dom⁹ in qua erat. in duo diuisa fuit: et quedā imensa fornax ibidē apparuit: respi- cientes sursum vidit egliū apm et ibidē ihesum circūdatū mul- titudine angelorū. Deinde iuxta fornacē pīdyti duo viri tre- muli stare cernunt: qñ a serpētibus de fornace pcedētib⁹ morib⁹ et inuolūtōib⁹ violēter i fornacē trahēbant. hoc ab alijs qñbusdā viris ipingebāt. Hoc vidēs carpus adeo in istorū vindictā delectabatur ut supiorē visionē intueri cō- temneret. et in eorū vitionē totius intētus esset: ita qñ plu- rimū moleste ferebat qñ in fornacē nō cito cadebāt. Tān- dē cū in celū resperisset: ecce iesus hoīm illoz misert⁹ ad ad illos cū angelis descendens: manus extēdit: et ipsos eripuit: Dixitq; carpo qñ parat⁹ esset iterū p peccatorib⁹ pati. Sicq; de cetero carpus p illoz conuersione orauit: vñsq; vtrūq; ad fidē reuocauit. Demū idē beatus disci- pulus pro cōfessione christi martyrio coronatus est: et apud troadem sepultus. iij. idus octobris.

De sancto Eduardo rege et pfectore.

Ca. lvij.

Edwardus pfector rex illustris anglorū generosa p- gente ortus filius regis elerudi et enie regine richardi ducis normanorū filie diligēt parentū cura nutritus ab annis puerilib⁹ scriptis isor- marus est disciplina. Qui adhuc puer existens: ppter dauoz pcellā seruientiū ex anglia duct⁹ est in neu- strā in auita domo: vbi opa puerilitas deserēs: chōi seru- tlo se mīcipauit: brāmque dei genitricē et petrū apm atq; euangelistā iohannē in patronos sibi speciales assumpsit. Tandē parēte defūcto et fratre ipius inaudita crudelita- te pempto: eduardus timēs se dñō pmedauit. Expectās qñ donec post modicū tps barbarica pestis cessauit: et sic a baronibus in regnū induc⁹. et cū glia apud lugdunum in die sancto pasche ab epō coronatus est. Regnauit autē tpsbus henrici tertij impatoris: et regnū optima pace gubernauit et sanctissime deo vixit. Egicā godini filiā li- beralibus artibus imbutā vxorē duxit: quā adeo pusuā: ut castitatē seruātes solo noīe pluges ambo virgines per- manserūt. Fuerat autē godinus pīdytor cōspirator: in nece fratris regis eduardi. Dñi autē die quadā cū regē immen- sa discubens se iuramēto de morte fratris excusaret: per- riculo offe quaz comedit: subito offa quam in ore posuit suffocatus est. Filius quoq; eius eadē die ab equo in ca- rensem fluuīū pīdytor necat⁹ est. Mater vero eius vxor godini ictu fulminis interiit. Sicq; oēs qñ mortis fratris regis cōfē fuerant: vltio diuina vindicauit: sola regis cō- iuge qñ innocēs inde fuerat incolume permanēte. Rex iste tāte fuit grauitatis: ut vir nō sine maria cā puocaretur i- risum vnde et semel cū die pasche post pīdytiū valde ri- deret: et ex hoc oēs mirarent: dixit rex qñ p spiritū vide- derat. vij. dormientes in celio mōte: qñ dūdū sup latus ve- xtrum iacuerāt: se versos esse in sinistru: qui donec sic ma- nerent: multe in orbē psecutiones future forent. Et post- decurssū ānoz. c. itex ad lat⁹ dextrū se pterer. Directi sunt autē a baronibus nuntij ex anglia in greciam ad montem predictū apud ephesum ciuitatē. Qui p oīa sicut rex dixe- rat pīdytisse inuenerūt. Nā donec illuc nūcū puenērūt. oēs ephesiorū populi vi. dormitēs in sinistru pīdyt fuerant pen- tus ignoīarūt. Qui tamē modicis antea diebus super dextrū latus illū cognouerant dormientes. Et ibi etiam rex circa paupes liberalissimus et humilis fuit. Nam die quodam pauperem cōtractū incedere non valentē pīdyto- latore carentē deuotus rex in hūneris suis assumpsit: et

ipm a regali palatio vsq; ad sancti petri ecclesiam basula-
fauit. Hic etiā sepitus in hora psecrationis chm in car-
ne pserit in manibus sacerdotis. Qui regno feliciter di-
spolito deuit in pace anno dñi. m. lxx. iij. idus octobris.
sepultus iuxta beati petri altare: vbi z miraculis poller.

De sancto Eduardo rege z martyre. Ca. lviij.

Edwardus martyr rex scds angiori filius egdardi
regis vna cū patre annis duobus cū dimidio re-
gnauit. Tūc visa est stella cometes apud vicinū
regiū q̄ dicit calua significans psecutiones in re-
gno subsequētes. Nam clerici intrusi z crimino-
si a suis ecclesijs: p dūstanū archiep̄m cātuariensem et-
pūsi noua plia suscitauerunt: oibus pene ecclesijs deuasta-
tis q̄s tū vltio diuina puniuit: vt supra dictū est in vita
sancti dūstant. vij. idus sep. Cū aut mortuo egdaro Rege
edwardus adhuc iuuentis esset z elfrida nouerca ei⁹ olim
regis vxor: filiū suū p pūū puerulū annor. vij. regē facere
pcuraret: z ob hoc cū q̄busdā ex baronib⁹ cōspirasset. Dū
stanus edwardū vtpote cui regnū tanq̄ primogenito de
iure debebat: ptra vorū illoz cōdonauit: vñ z regina tur-
bata in morte regis machinari cepit. Cū aut die quadā
edwardus de venatiōe fess⁹ rediret: z illa sitienti poculū
porrexisset satelles ab eadē induc⁹: regē potantē sicca p-
cussit z occidit. Et cū fero esset circa corpus ipsius subito
diuina luminaria micauerūt. Cuiusq; tactu claudus gres-
sum z mur⁹ loquēdi vsū p̄mū recupauit. Cūq; ad cor-
pus eius elfrida regina in equo venisset: q̄i se de nece
eius inculpabilē simularet: dū redire vellet: equus se in-
de nullo modo mouere potuit mutatoq; alio equo simi-
ter z tertio sicut z p̄uoi p̄tigit vñ z ab oibus de morte Re-
gis rea iudicata est. Sepultus est aut rex p digno marty-
ris honore in miraculis clarēs. Elfrida p̄o regina vidēs v-
litionē: quā de⁹ fecerat in clericis ecclesiarū psecutiones de
homicidio p̄digne penituit: z in melius vitā mutauit.

De sancto Theophilo ep̄o et p̄fessore. Ca. lxi.

Theophilus ep̄s apud antiochiā floruit. Qui
tertus a beato petro ap̄lo eiusdē ecclesie sedes
tenuit. Et vir eruditissimus mītra sapia claru-
it: plurimosq; libellos cōp̄lauit. In testimo-
niū liberos. iij. ad anatholiū scripsit. Aduersū
hermogenis heresim aliū. Et at eius z aliq̄ elegantes ad
edificationē ecclesie primētes: cōposuit z cōtra martionem
librū vñ. Sup euangelio z puerbjs salomonis cōmēta-
rios selegisse brūs tradidit hieronymus: q̄ cū supiorum
elegātia nō vident sibi cōgruere: Qui etiā marci antoni
ni impatoris r̄p̄bus: in pace deuit tertio idus octobris

De sancto Theophilo cōfessore. Ca. lxi.

Theophilus cōfessor in ciuitate cilicie claruit
Qui cū esset ecclesie vicedominus ecclesiasti-
cas res vtpote moribus z scia p̄cipuus optiq;
gubernauit. quē clerus et p̄p̄s nimīū dilige-
bat vacāte vero ep̄atū: ipm in p̄fessōe ois po-
pulus elegit: sed theophilus se indignū iudicās omīno
recusauit. Ad metropolitānū aut violēter a populo duct⁹
z in ep̄m sibi vari ab oibus postulat. Sed ip̄e penit⁹ renū-
ens vix ab ep̄o dimittit⁹ z alius in ep̄m p̄secrat. Post d-
es modicos ad suggestionē emulorū q̄rūdā theophilus
ab ep̄o de officio deponit. z in locū eius qdā ex aduersa-
rijs surrogat. Desperās iste iudeū mag⁹ adijt: z eius auxi-
liū implorauit. Quē ille nocte extra ciuitatē adduxit: et
diligēter monuit: ne crucē sibi ip̄meret aut chm vel vir-
ginē nolaret. Vocante aut mago demones infuit: hoies
candidati eidē apparuerūt: q̄ cū cereis ardētib⁹ ad re-
gem ip̄orū dyabolū in throno aureo sedentē: illū adducit
Pro q̄ iudeus genu flexo ip̄ius postulauit. Ille theophi-
lū offitio restituendū et maiorē adhuc faciendū p̄mitte-

dū tū hīc chm z matrē velle abnegare: z diabolo p̄fessio-
nē facere z abnegatiōis chirographū manu p̄p̄ta scribe-
re. Theophilus ergo abnegationē fecit z chirographum
scribēs diabolo tradidit. Reuer⁹ aut mox die sequēti ab
ep̄o accersit⁹: z expulso emulo i offm remittit⁹ z vitraq; p̄i-
us honorat. Post dies aut aliq̄: theophil⁹ respicere
cepit p̄ctm suū desēs p̄ oīs quadraginta matrē misērie
inuocauit. Quibus elapsis gloriosa regina eidem media
apparuit. et eidem salutem spopodit ipm tamen: vt ad-
huc in orōne p̄sisteret admonuit. Quod cum ille fecisset:
post triduū itez eidē brā p̄go cū splēdore nimio assistit:
et p̄ctm ei dimissū a deo nūtiat. Cū aut ip̄e p̄ chiro-
grapho p̄fecto nimīū angiret. die sequēti dei genitrix ei
dē in somnis apparuit. z chirographū supra ei⁹ p̄ctus
dimisit. qd ille excitatus inueniēs ad ep̄m celebrare acces-
sit et corā omī p̄p̄lo p̄ctm suū p̄tens: cuncta visa z gesta
narrauit: cuiusq; chirographū cūctis offēdit. qui ex luce a
virgine cōtracta facie vt sol resplēdere visus fuit z in eo-
dem loco p̄ triduū in oratione p̄seuerauit. Tuncq; sequē-
ti illā cōposuit. Que maria gīa plena dñs tecū virgo se-
rena: in qua et de seip̄o: z de eius miraculo mētionē fecit.
Et elapsis tribus diebus ad chm migravit. In cui⁹ trā-
situ audire sunt voces angelice p̄cīnētes. Sepultusq; est
in ecclesia cilicietper quē deus multa miracula ostendit.

**De sanctis Faustino Ianuario et Barbara
le martyribus.** Ca. lxi.

Faustinus Ianuarius martialis martyres i hy-
spanijs ciuitate corduba passi sunt: q̄ primo ecu-
lei pena cruciati: deinde supcilis excoati: au-
rib⁹ q̄s et naribus p̄scissis: vētib⁹ etiā supe-
riorib⁹ euulsi ad vltimū ignis passione gloriō-
martyriū p̄sumauerūt. iij. id⁹ octo. vt ait ado i martylogio
suo. **De sancto Calixto papa z martyre.** Ca. lxi.

Calixtus papa z martyr huius nois primus
natione romanus ex patre demetrio de regi-
one vrbis rauēnatis zepherino romano pon-
tifici in ep̄atu successit z sedit annos quinq;
menses duos: dies x. Hic p̄stituit ieiuniū die
sabbati ter in anno fieri: frumentū vini z olei secundū pio-
phetā. Adhuc quoq; iuxta quatuor anni r̄p̄a: quatuor i
dixit oī ecclesie ieiunia p̄mū vernale: secundū estiuale.
tertiū autumnale: quartū hyemale: in quibus etiā p̄e-
cepit ordinatiōes fieri: q̄p̄ nec ip̄e nec alius quilibet ro-
manorū pontificū a beati petri vsq; ad sancti syluestri rē-
pora legat celebrasse ordinatiōes nisi in mense decem-
bris. Hic idē p̄fuit: vt in accusatiōe p̄sbyterorū infla-
mes z suspecti z inimici nō susceperent. Hos vero hereti-
cos noiauit qui dicūt sacerdotes post lapsum si dignam
egerint p̄nitentiam: non posse ad p̄stinos redire honores. hic
fecit ecclesiam sancte marie transyberinā: z cimiteriū in
via apia cōstruxit: qd suo nōte vocat cēmetēriū calixti ad
catacūbas: vbi q̄ plurima multitudo martyz sepulta est.
Cū aut tpe imperante alēxandro parsi eminentior ca-
pitoli diuino incēdio cōcremata est: z sinistra man⁹ au-
rea ydolū tonis fulmine liquefacta est. Tūc sacerdotes ad
imperatōrē venerūt petentes vt dū irati sacrificijs placa-
rent. Dum ergo offerrent celō sereno mane die tonis. res-
pente diuino fulmine quatuor sacerdotes ydolorū mo-
tū sunt: z āra tonis cōcremata est: z sol obscuratus ē ita
vt populus fugeret extra muros. Cū aut palmatius con-
sul audiret q̄ calixtus cū suis clericis z multis chris-
tiani transyberinā latitaret: rogauit impatorē vt chris-
tiani per quos hoc malū ciuitati cōtingerat: ad purgatio-
nem vrbis penitus delerent. Qui dū de mandaro impa-
toris cū militibus transyberinā p̄perasset. vt calepodius
p̄sbyterum cum alijs chrisianis comprehenderet: decē

Et q̄

milites qui domū intrauerāt. excecati sunt. Quod alexā-
der aspiciens iussit omnē populū pro liberatione militū
mercurio immolare. Sed cū vna ex virginibus paganorū
arrepta a demōio: deū christianorū verū et vnicū acclama-
ret: conuersus est palmarius consul: et cū vxore et filiis ac
omni familiā numero. xliij. baptizati sunt a sancto calisto
papa. Cōuersus est et simplicius senator et felix cum filia
sua banda: quā p̄fatus palmarius a paralisi liberauit: q̄
oēs ab eodē pontifice baptizati: detēti sunt vna cū cale-
podio p̄bytero et ab impatore alexandro pariter decolla-
ti: vt hec oīa sup̄ius dicta sunt in passione calepodij et so-
ciorū. vj. idus maij. Quorū oīm corpora calixtus pontifex in
suo cimiterio sepeliuit. Deinde alexander impator ca-
listū papam detentū. v. diebus sine cibo et potu manere
fecit: deinde fustibus cesum in custodiā artissimā recludi
Cui p̄ noctē apparens beatus calepodius martyr: cū in-
genti lumine: ip̄m in timore domini cōfortauit. Quod cer-
nens miles quidam noīe priuatus: qui erat vicrib⁹ ple-
nus ad pedes eius p̄cidit: et p̄ sanitate sua erorauit. quē
cū calixtus sacro fonte p̄funderet ab oībus vulnerib⁹ sa-
nauit. Quod audiēs alexander iussit calixtū p̄ fenestrā do-
mus in qua tenebat p̄cipitarī: corpusq̄ eius in puteū de-
mergit: in eo rudera cumulari. Asterius vero p̄byter
corpus eius de puteo eleuauit: et in cimiterio suo sepeli-
uit pridie idus octobris. Hic fecit ordinationes quin-
q̄ p̄ mensem decēbris: p̄byteros. xv. dyacones quattuor
ep̄os p̄ diuersa loca numero. xix. et cessauit ep̄atus dies. vj.
De sancto Gaudētio ep̄o et martyre. Ca. lxxij.

Gaudētiū ep̄s ariminēsis et martyr passus
est apud eandē ciuitatē tpe cōstantij impa-
toris. Qui ex ciuitate ephesiorū exortus: fi-
dei documentis eruditus: adhuc cathecu-
minus: ad urbē roma veniēs tpe damasi pa-
pe: a quodā iustino p̄bytero sacroz baptisima suscepit: et
apud quandā matronā nobilem noīe eusticiā hospitio se
recipit. Quā adhuc gētilē: sua p̄dicatione ad fidē christi
cōuertit et ad sanctū damasū papam adduxit: q̄ eā sancti
fōtis vnda p̄fudit. Damas⁹ at pōtifer cū de origine et religi-
one gaudēti ab eo cūctatus audisset: cū secum accersiu-
it ip̄m q̄ clericū fecit: quē et in sui seruitio detinēs post bēn-
ictū leuitā ordinauit: deinde post septēniū ad sacerdotiū
p̄monit. Qui sedula exhortatiōe populo ingit verbum
domini p̄dicabat et miraculorū gl̄ia clarescebat. Hāc qui
dam miles romanus nomine trasenius a diabolo obse-
sus est: clamante demone p̄ os eius q̄ nisi illuc gaudēti⁹
p̄byter veniret: inde nūq̄ discederet. Gaudētiū ergo
de mandato pape pro eo missus solēnia celebrauit: deinde
sacram eucharistiā viro offerens: demonez ab eo in sumi
specie elecit. Quo miraculo multi paganorū pueri sunt.
Cū aut ariminēsis ep̄s defunctus esset: et popul⁹ ip̄i⁹
vrbis ad papā pro petendo pōtifice accessisset. Damasus
gaudētiū ep̄m cōsecrauit: et ariminū in pastore cū popu-
lo destinauit. Qui p̄mū ad ciuitatē que maritima dice-
batur adueniens diebus. x. ibidē morā traxit: et populum
multū ibidē existentē in fide christi erudit: quem miles
gentilis qui dudū egrotus in lecto iacuerat: ei⁹ fama cō-
perta ad se ingredi fecit: et vt se ab infirmitate illa cura-
ret humiliter supplicauit. Sanctus aut ep̄s orationē p̄e-
misit: et militē manu tenēs de cubili sanū erexit cōuersus
ad dñm cū cōiuge et filiis ac seruis. xxiij. numero baptiza-
uit. Post hec ex ip̄a ciuitate discedens ariminū deuenit: et
dum esset in itinere socijs vino carentibus et nimīū sitien-
tibus aquā in vinū p̄uertit: et comitibus p̄pinauit. In-
gresso aut ciuitatē occurrit illi oīs ppl⁹s cū multitudi-
ne languētū diuersis egritudinib⁹ oppressorū q̄s oēs cō-

tinuo in christi noīe sanos effecti. Sed p̄ p̄mū in
ip̄a vrbē missam celebrauit: mox p̄doliū marti in medio
adhuc foro positi cecidit: et p̄fractū est ceteraq̄ oīa ei⁹ si-
mulachra in diuersis locis posita sūt cōrtauit. Quo m̄
raculo multi gētiliū ad christi cōuersi sunt. Quedā nep̄s
eustice p̄dicte: que gaudētiū hospitio rome susceperat
a demōio verata ad beatū gaudētiū arimū adducit: et
ab eodē est cōtinuo liberata. Itē sanctus vir sua p̄dicati-
one ariminensem populū ad fidē christi p̄duxit: multas ec-
clesias cōstruxit et veda cauit: multos p̄byteros et aliorum
ordinū clericos ordinauit. Inter quos iconē p̄byter et
martinū dyaconū viros sanctos q̄ de dalmatia illuc vene-
rant cōsecrauit: vt dictū est sup̄a in gestis martini cōfesso-
ris pridie nonas septēbris. Post hec cū de mādato cō-
stantij impatoris apud arimū ciuitatē cōciliū ep̄orū con-
gregatū esset: multis arriani fulti p̄udio augusti: pauci
vero ep̄i catholici cōuenissent. Gaudētiū p̄ defensione fī-
dei arriano viriliter resistit: sed q̄ eis oīno se obutare nō
posse vidit: corū vesanie cessit: et cū scriis rhophilis populis.
et mercuriali luicēsi ep̄is nocte linā clādestine p̄perauit
Post discessum vero arrianorū: ad sedē suā rediit: et cō-
uocato synodo catholicoz qui ab arrianis decreta fue-
rant reuocauit: quēdā q̄z martianū p̄byterū hereticū no-
lentē ad ecclē vnitatē reuerti dānauit: et de ecclēa eie-
cit. Quod audiēs martianus p̄cōsul: q̄ dicti martiani p̄-
byteri p̄pinquus erat ep̄m durius increpauit: et multis
cōuictis et probis: mortis ei minas intētauit. Quē mox
maltgn⁹ sp̄s inuasit: et durissime verare cepit. Cui⁹ rei cā-
militēs p̄cōsulis gaudētiū detestātes: ip̄s mane ad solis
ortū clanculū orantē cōp̄chēderūt: et q̄m in vltionē vñt
sui extra portā vincrū eduxerūt: et rādū fustibus et lap-
dibus turulerunt: donec ip̄e in dño cōmēdāns et p̄ ip̄s
etiā p̄secutoribus exorans sp̄s exhalauit pridie id⁹ octo-
bris. Cuius corpus in loco q̄ dicitur lacū in foueā maximā
p̄cecerūt: terra illud ac lapidibus obuētes. Post an-
nos vero. lxx. cū locus sepulture eius cūctis esset ignot⁹
mulier quēdā erat ceca in ciuitate cesarea siue cerusa: no-
mie abortiua. Cui p̄ visū angelus raphael cū papa dāma-
so apparuit: et q̄s vter eorū esset noīauit: ac eidē imposuit
vt si lumē oculorū recte vellerat: ciuitatē ariminensem
veniret: et ciuib⁹ nūtiaret: vt corpus sancti gaudēti⁹ in
tali loco diu occultatū req̄rerent: et honorabilē tumula-
rent. Signū quoq̄ ei dederūt: quia mor inuento corpore
ip̄a lumē recuperaret: sicq̄ illi eā verā dixisse cōprobarēt
Cū aut mulier tam de tali visū cōfidens sed de ducto-
re cogitās iter sola arripuisset: leuē arundinem in manū
sua pensit: et ex altera parte ductorē p̄uētiū intellexit su-
mitatē arundinis petentē. Quo duce ad ciuitatē arimi-
nū p̄uenit: et visa ciuib⁹ patefecit. q̄ vnānimes ad locū
ostensum accesserūt. et terrā effodientes odorē mirificū
senserūt. corpusq̄ sancti reptū de fouea eduxerūt. statimq̄
mulie et vt p̄dixerat lumē oculorū recepit. Multi q̄z lan-
guētes a diuersis infirmitatibus curati sunt. Corp⁹ aut
sancti martiris in tumulo marmoreo collocatū est: et ec-
clesia eius nomini desuper edificata.

De sancto Fortunato ep̄o. Ca. lxxij.
Fortunatus ep̄s tudertine ciuitatis circa tēpo-
ra iustini impatoris claruit. Qui in effugandis
spiritibus imense virtutis gratia pollebat. abo-
ut al⁹ quādō ab obsessis corpib⁹ legēs demō-
nū pelleret. et oratione sua eorū multitudinē sus-
peraret. Inuenis quidam de tuscie partibus vroīe du-
xerat. que ad dedicationē ecclē beati sebastiani martyris
fuerat inuitata: que nocte p̄cedere voluptate carnis de-
uicra: a viro suo se abstinere nō potuit. et mane hoīes: plus
q̄ deū erubescens. ad cōsecrationē accessit. mox p̄o vt

beati sebastiani reliquit in ecclesiam sunt delate: malignus spiritus inuasit. et coram omni populo verare cepit. Quam pater hyer ipius ecclesie altaris sindone cooperuit: sed huc repente simul diabolus inuasit: quia ultra vires proprias de quibus presumptus. Puella igitur domum delata magis quam huiusmodi tradidit liberanda: a quibus ad fluvium ducit: in aqua demergit: atque diutius incantat. Sed omnipotens dei iudicio dum pueris arte ab ea unus demon expellitur: in eam subito legio demonum intravit: totaque motibus cepit agitari: totaque vocibus prestrepere: ut spiritibus tenebatur. Quia pariter ei ad fortunatum episcopum adduceres: culpa eius pressa sunt. At ille ea secum pluribus diebus detinuit: orationi instantiter incantabat puellamque in colum me et plene liberatam remisit.

¶ Alio quoque tempore ex obfesso homine spiritum malignum elecit. quod cubere sole in formam se peregrini transmutavit: et per civitatem vadens clamare cepit quod fortunatus episcopus qui scilicet putabat peregrinum de suo hospitio repulisset. Quod vir quidam mala intentione ut episcopum diffamaret hospitio suscepit: et cum viro et parvulo ad pinas sedes: peregrinum: ut se calefaceret: iuxta ignem posuit. Fortunatusque de eius inhumanitate: quod esset hypocrita detrahens cepit. Post modicum autem qui peregrinus videbatur: parvulum filium eius inuasit: et inter pinas precipitans: animam eius excussit: statimque dispersit: et quod fuisset declaravit.

¶ Alio etiam tempore quedam cecum signo crucis super oculos eius edito prius illuminavit.

¶ Preterea equus cuiusdam militis in rabie versus fuerat: quod a multis detineri nequebat. sed oes mores lacerabat. Sed dum sanctus vir eius capiti excelsa manu signum crucis edidit: curam eius rabie in mansuetudinem immutavit. Tunc miles equum mansuetum sancto episcopo decrevit offerendum. Ille autem dum recipere recusat: victus precibus dignum precium tribuit: et sic equum oblatum recepit.

¶ Die quadam gorthi ad rudertinam civitatem venientes duos pueros rapuerunt. Quorum ducem episcopus ad se vocavit: per pueros redimendis qualemque vellet precium obtulit: et tamen ut pueros rediret sollicitate requisivit. Et cum per redemptionem pueroz bido innotisset: gorthus eum oino audire recusavit. Cumque vir perstratum valde dimisit: puerosque equo suppositos cum suis permisit. Statim autem: ut eos secutus equum ascendit: equus lapsus pede cum eo corruit: et tybia illius prefigit. Qui ad hospitium reductus pueros redidit: et fortunato copulatus gratia remissit: ac veniam petens eius gratiam imploravit. Episcopus autem per dyaconem suum aquam illi benedictam destinavit: quam mox ut super illius coram aspersit: fractura solidata de lecto sanus surrexit: et ascenso equo suum iter pergit.

¶ In eadem civitate marcellus quidam etiam sancto devotus sabbatho paschali defunctus est. Eius corpus cum longius esset deferendum eo die sepeliri non potuit. Duo igitur defuncti sorores ad eum flentes venerunt: et ut eam fratrem resuscitaret: fidelibus precibus supplicaverunt. Qui dum eas licet assenser: eo quod ex humilitate de se tanta non presumere. Subsequentis die officio ante crepusculum cum duobus dyaconibus ad domum defuncti presens: et iuxta corpus in oratione se dedit. Deinde ipsum surgens ex nocte vocavit. Ille autem acie leviter dormiens oculos aperuit: et episcopo respondit. atque deo eo quod fecerat: conqueri cepit. dicens quod duo hesternis die ad se venerant: qui spiritum a corpore eicientes in bonum locum deduxerant. Ipsa vero die unus missus fuerat: qui ostendit corpus reduci mandaverat: quia fortunatus episcopus sic a deo petebat. Quibus expletis verbis: marcellus mox ex infirmitate convalescit. Et in hac vita diutius mansit. Quienit autem vir sanctus in domino pridie idus octobris: et sepultus est in ecclesia rudertina. Ad cuius sepulturam crebra miracula sunt. Hec Gregorius in dialogorum libro primo. capitulo decimo.

¶ De sancto Fortunato alio episcopo. Ca. lxxv.

Fortunatus episcopus presens mensis claruit tempore iustitiam impatoris iustitiam. Qui natione italicus primo postea deinde in presate vide episcopum sublimatus est. egregius: ingento clarus: sensu celer: ore suavis beati martini heros: eo metro gesta. ut voluminebus digessit: hymnos etiam festivitatum singularum eleganter composuit: et sanctitate plenus in pace quiescit.

¶ De sancto Justino episcopo. Ca. lxxvj.

Iustus episcopus lugdunensis insigni scititate refulsit. quod episcopatu relicto cum viatore lectore eius ministro ad eremum egypti se contulit: ubi multo tempore angelicam vitam duxit. Adhuc relictus antiochus episcopus vir sanctus eiusque in episcopatu successor ad eremum accessit: et ab eo sanctitatis perspicue exempla reportavit. de quo dicitur infra in eius gestis idibus novembris: Scitum autem Justum in pace quiescit pridie idus octobris. Quod dum moventem minister eius videret. eo quod se desereret: ille prophetico spiritu eundem hortans predixit quod se cito secuturus esset: quod rei per effectum probavit eventus: nam viator post dies vij. eum ad patriam secutus est: viz. xij. cal. novembris: ut ibi dicitur.

¶ De sanctis. ecclesie. martyribus. Ca. lxxvij.

Trecenti. lx. martyres apud coloniam agrippinam passi sunt. Qui cum essent milites mauri ex sacra legione thebeorum: et illis trucidari iussu ex eorum consilio aufugissent: a militibus maximiani impatoris apud ipsam urbem inveniunt: et ipsi gladiis trucidati sunt idibus octobris. Quorum corpora condita sunt in basilica: que admirabili opere ex mosaico quodammodo deaurata resplendet: unde etiam loci incolae sanctos aureos illos vocare consueverunt. Hec visus arduus. Ad id tamen ponitur fuerunt solummodo. ccc.

¶ De sancto Antiocho episcopo. Ca. lxxvij.

Antiochus episcopus lugdunensis fuit: qui cum adhuc ipius ecclesie presbiter esset: pio incitatus officio ad visendum eius episcopum qui in egypti eremo morabatur nomine et actione vere iustus: peregre profectus est: a quo et sanctitatis insignia exempla reportavit. ut dictum est supra in legenda iusti episcopi pridie idus octobris. Hic fuit vir discretionis precipuus sanctitatis preclarus. Qui etiam non immerito tempore interfecto ad eiusdem pontificatus culmen assumptus est. Quo strenue et feliciter administrato: in pace quiescens: regni consecutus est idibus octobris. Sepultus apud lugdunum in ecclesia sanctorum martyrum machabeorum in qua et sanctus iustus requiescit.

¶ De sancto Basilio abbate. Ca. lxxviii.

Basilius abbas apud rhemenem civitatem claruit tempore philberti regis francorum: ait sigisbertus illi ex territorio lemouicensis natus dum adhuc iuvenis eremum operaret: angelus ipsi apparere ipsumque deducere ad urbem rhemensem dixerunt. et a sancto egidio episcopo rhemeni. ut post remigium suscepit fuit. A quo et locum ad radices montis rhemenensis obtinuit: ubi constructo cenobio monastica vitam duxit: perinde ad nemorosi montis cacumem ascendit. ubi per annos. xl. inclusus manens eremi cultor deo servire studuit. Et dum aque penuria sustineret: oratione sua fonte de saxo produxit: qui usque in presens de loco illo usque ad inferiora defluit. Atrila quadam dives et potens dum circa montem illam venaretur: et aprum cum canibus sequeretur: aper ille cum esset minime magnitudinis deposita omni feritate ad celum viri dei ventens et quasi liberari ab eo se petens pedibus illius aduolutus iacebat. Qui dum canes et equites sequerentur divina virtute effecti immobiles ultra viri domum limites nec accedere: nec retrocedere valebant. Quod cemens atrila de presumptione penituit: et sancti orationibus commendans: aprum dimisit. eisdemque viro

A. ij

dei piedia sua ibidē posita gratanter cōcessit. Quidā pro crīe dānatus suspēdio. dū iam laqueo astrictus suffocaret. sanctū tū basolum mente inuocatis: qz tū voce nō poterat. laqueo rupto liberatus euasit. deuit i pace idibus octobris.

De setā placidia virgine.

Placidia virgo fuit filia valentianī impatoris z eudorie auguste filie Theodosij magni. Que ipretero seculo adhefit auit sue galle placide ie iunhs elemosinis z orationibus inuēta. De hu ius sanctitate cuidā seni reuelatū est q. ei⁹ me ritis foror ipius placidie honora noie a grauiſſima infir mitate liberata fuisset. Qui z vſa eudorie ipius mīeretur. Et extūc mater filiā in deuotiōe habere cepit. Euz aut placidia cū vtroqz parente: z auita galla rauēnā nauigio veniret: grauiſſima in mari tempeſtas exorta est. q oēs beato iohanni euāgeliste p eorū liberatione vouerant baſilicā cōſtruendā. Statimqz beatus apostolus eidē appa ruit. z tēpeſtatē ſedata incolumes ad portū pduxit. Be ſina ergo galla ei apud rauēnā ecclīaz fabricauit. in qua ſanctus iohannes eidē auguſte. z barbariano preſbytero apparuit. z ſandaliū ſuū p reliquijs illis dimiſit. vt ſupia eſt actū in geſtis barbariani pudie calen. ſanua. Poſt aliquot aut tps placidia hieroſolymā prexit. vbi luſtrās loca ſancta bienniū eregit. Et deinde p venetiā veronaz venit. ibiqz cuidam drute filie orabilis nobilis matrone ſurde z mute auris z lingue facultatē cōceſſit. vbi z i chui ſto domuiuit. Sepulta in eccleſia ſancti ſtephani via tri dentina idibus octobris ſignis chomſcans.

De appitiōe ſancti michaelis archangelī. Ca. lxxj.

Apparitiō ſancti michaelis archangelī noua anno dñi. cccce. ccv. facta eſt vt ait ſigiberr⁹. Tpe eſſi childeberti regis francoz z iuſtina ni auguſti apparuit Archangelus Michael antberto braceñ. eſo ſupia mare oceanū cō moranti. ipmqs ſcdo monuit. vſu loco maris oceanū in ſula: que ppter eius emmentā tūba dicit: noi ſuo ſanda reſ eccliam. volens ſibi talē venerationē exhiberi in pela go: qualis exhibebat in mōre gargano. Interea taur⁹ i eadem inſula a latrone furtim captus ligatur in loco illo. vñ eſus tertio admonitus ſub eſt vt in illo loco fundamētum ſaceret: quo thaurū ligatū inueniret. Et ſicut eū terrā pe dibus peruiſſe videret: ſic ecclie ambitum duceret. Que dū eſus populo reſuſciſſet: ad locū nauigio acceſſit: z tau rū inueniētes: vt archangelus pſtraxerat. eccliam pſtrux re ceperunt. Que aut rupeſ ibidē erant que humani⁹ inde moueri nō poterāt: que z oſſa impediebāt. Sed mi chael cuidā viro apparuit: pſcriptēs vt ipſas rupeſ inde amoueret: qui tam facile eas mouit: vt nihil habere pon deris viderent. Sicqz ecclia in honore archangelī micha elis pſtruiſt: z ex eo tpe ſicut in mōre gargano: ita z i iſo loco q modo dicit in periculo maris. venerationē ei⁹ frequē tari cepit. In qua ecclia partē pallij quod in monte Gar gano angelus poſuit: z partē marmore ſupra quod ſte rit: detulerūt. Cū ſo aque ibidē penuriā incole. paterēt monitu angeli foramē in ſaxo fecerūt. z inde aquarū co pia vſqz in pſeno largius emanauit. Hec aut apparitiō in dicto loco celebrat. xvij. cal. nouēbris. Ille eſm mōs ocea no ctingit: ſed bis in die feſto ſancti michaelis pſcoto iter pbens ppſo aperit: Cū aut qdaz anno copioſa turba ad ecclīaz pgeret: cōtingit mulierē pregnantem vicināqz par tul ex deuotiōe archangelī ſecū ire. Et ecce magno. impe tu vnda redijt: z oīs turba timore pculſa ad littus fugit. Sola aut mulier grauida fugere non valuit: ſed a mari nis fluctibus capta eſt. At michael idē inter vndas aſti tit q mulierē illeſā ſeruauit. q z in medio pelagi filiū par turauit quem z in vlnis ſuſcipiēs lactauit z angelo duce

cum puero ad littus illeſa puenit. Tēpoſibus caroll regio dur quidā ſeno. gallic noie ſerģius habēs vroiem grecā nomine margaritā: dū ple careret: bonis elemosy narū operibus ſollicite inſudans ſubito leproſus effect⁹ eſt: qui plurima expendens in medicis: nulla medicamē na pſcipere poterat. Dū aut pro ſua ſalute deū iugiter ex oraret. Nocte quadā michael archangelus eidē in ſomnis apparuit. eūqz admonuit: vt ad eccliam monaſterij ab an gelo electam: que bientalis dicit: viſitandā accederet. in deqz ſalutē prius reportaret. Qui expergefactus mane cōiugi z militibus viſa narrauit. Sequēti qz nocte eidē dormientē: iterū angelus aſtrixit: z iuſſa pſcripta replicauit qui dū locū ſibi non eſſe reſpōdiſſet notū. angelus addi dit: vt nauē cū vxore z militibus ſuis aſcenderet: eamqz ad locū deducendā angelice ſollicitudini cōmitteret. q iuſſa perficiens nauē cōſcendit: flatibusqz ventis pſperis vnius noctis z die ſpatio ad locū ſancti michaelis: q biē talis dicit ſuper mare adriaticū habens monaſterij ſitū quod bientale dicit ſiue de biūdulo angelo duce puenit. Et dū ſe mane ad portā ap plicuiſſe miraret: z locū igno rantes vbi nam eſſent ac incolis ſciſcitarent: z ab eiſdem ſe ad eccliam pſtatam archangelī appuliſſe vidicerunt: q deo gratias agentes nauē exierunt: cunctiqz nudis pe dibus ad eccliam pceſſerunt. Sed dei miſcōia anteqz dux ecclie ingrederet oſtia cōfeſſim ab omni lepro mundatus eſt macula. Tunc dux ſanus ad domū redijt z omibus venditis medietatē paupibus tribuit aliam medietatem ecclie ſancti michaelis obtulit: z ibidem cū coniuge ppe tuis tpiibus deo ſeruū it

De ſancto Gallo abbate. Ca. lxxij.

Gallus abbas ex hibernia claris parentib⁹ natus z ſancto colūbano in diſcipulū tra ditus: ab eodē eſt ſacris litteris erudit⁹ et monachus ipius effectus ad ſacerdotium promotus eſt. Colūbanus aut in galliā na z uigans: cū apud luxoniū cenobiū cōſtruxiſſet: ſigiberte rege annuēte ibiqz cū gallo z alijs diſcipulis deo ſeru: re cararet perſecutione re gio theodoric z bunicibil⁹ Re gine inde expellit eo q a ſancto colūbano arguebāt q d relicta coniuge concubine amplexibus fruēbatur. vt di ſcretū infra in vita colūbani abbatis. xj. cal. decēbris. inde igitur colūbanus ad theodobertū auſtraſiorū regē perueniens infra partes allemante iuxta fluuiū ſidiniaci cū habitandū cū diſcipulis ab eo locū obtinuit: q ru co nia dicebat: cuius loci incole adhuc idolis ſeruiebāt vbi gallus fidem trinitatis pſdicare z phana ydoloqz cepit ex urere. Sed dū habitatores loci ſeruus dei ex hoc perſecu tionem excitarent relicta tuconia colūbanus cū diſcipu lis ad caſtrū arbonā acceſſit et a pſbytero vulmaro gra tanter exceptus. Qui eos locū edificandi monaſterij an tique ſtructure docuit: z illicuſqz pducit: vbi eccliam i ho noiem ſancti aurelle z cellulas pſtruxerunt: z ibidē popu lum docere in chriſti fide ceperūt ydoliſqz in lacū demer ſis eccliam dedicarūt: Ibiqz colūbanus cum gallo z alijs diſcipulis triennio reſederūt. Cū aut nocte qdā gallus pſcatori iſiſteret audiuit de mōtis vertice demonē quen dā aliū exiſtētē in pelago vocantē ipmqs ei rīdētē: z vtrū eiſpōū ſe de hoſpiti gallo pquerētē q eos de ſe ppua eiſciſſet. q ſigno crucis edito demōes in fugā ārtit: z veni ens ad abbatē ſibi audita reuertit. Illeqz dū fratrib⁹ ad uocatis deo laudes exolueret: audite ſunt voces demo num pſtreptū: z ſanctis pſecutionē illaturos ſe acrif cō minantiū. Dur aut regionis noie gūyonus: audiēte q ſā cri dei cultuz deoz ſuoz euacuerant: miſſis famulis ſuis iuſſit illos in de diſcedere. Qui vacā monachorū abſtule runt: z duobus ex fratribus occiderūt. illos qz ab eoz ſin

bis discedere pceperit. Sz dñi colubanus ad gilofuz re-
gem italie pperare disponeret gallus egritudine pñt. ibi
de remāsit et a psoptero vulnato deuote hofpicio sic pe-
pus fuit. C Postqñ aũ gallus de lāguoie pualuit pñt
terū vt sibi locū aliqñ grāte solitudinis oñderet sollicitē
requisiuit. Cui iussioe diaconus eius noie hildebold⁹ ad
locū optm illū adduxit. Qui cū die integro letunt per-
agrasent gallus ad flumini veniēs z misso reti piscicu-
los cepit z ipis assatis pariter cū diacono cibū sumpfit.
C Bñqz vterqz ipoz illa nocte qñit. Gallus pñ crucē li-
gneam in terrā fixit: z ad eā capellā reliquarū: qñā secū
tulerat appēdit z añ illas pñrat⁹ in oñone pñocauit. cū-
qz mane igēs ad eos visus descēderet michas q ab eis
remāserāt lingeret: pcepit ei gall⁹ vt ligna in ignē mitte-
ret: visusqz pñus obediuit. Cui vir dei qñ p mercede pa-
nē porrexit. Māne vero diaconus iubēte gallo ad flumē
accessit. vt pñces ipoz allqñ caperet. Duo aũt demōes in
specie mulier nuda: eidē apparuerūt sed ad oñonē viri
dei pñino euauerūt. Cūqz ad locū pñsum deuenissent:
z serpētū ibidē multitudine repperissent: oñone galli ser-
pētes oēs inde fugati sunt vsqz in pñens. In ipō igit loco
cū triduo pñāssent: z ibi gallus locū sibi solitudinis ele-
gisset: ad reuendū suū hofpitē pñpiterū redierūt. Cui
igit ibid⁹ p dies. vij. residisset gonzon⁹ dux misit ad pñp-
terū oñas vt gallū ad se adduceret eo qz filia ei⁹ imund⁹
spūs inuāssit. Cui p os puelle clamabat qz i dñi filia du-
cis oppñerat qz pñ ei⁹ gallū abbatē vna cū mgfo colūbae
nō de possessioe sua eiecerat. Hec igit puella sigiberto r-
gi fuerat despōsata. Mō cū rex sigibert⁹ audisset: duos epī
scopos ad puellā misit vt suis eā oñonib⁹ liberaret. Sed
demō ex ore puelle eorū occulta eis obijciēs illos deride-
bat: z qd nisi a solo gallo inde posset eijci affirmabat: pñ
igit puelle afflictos trez legatos ad pñpiterū vulnar de-
stinavit: vt sine moia gallū sibi adduceret: vt eius filia li-
berationē pñsequi possit. Pñmittēs illi qz vtrū dei in cōstā-
tensem epīm pmoueret: si demōē ab eius nata expellere
possit. Bñ aũt gallus ad locum electe solitudinis reuersus
erat: z qdē mētis eligēs duos discipulos i mñstros as-
supñerat: z ad ducē ventre recusans se ad italiā colūbanū
reuerturū pñdebat: eo qz miraculi glām formidabat. Tā-
dem victus pñibus legatorū z vulnerari pñpiteri ioannez
diaconū z sociū secū assumpfit: z nauigio ad ducē in ca-
stro burningio pñuit. Inuenitqz puellā lacentē vincetaz
z a demōio triduo letanilo tabefactā. Cui orationem
ad dñm fudit: z i chñ noie demōi impauit: qz mor ex ore
eius in specie nigri comi discessit: et fetore sulphureuz in
loco dimisit. Dux vero multa ei dona obtulit qz vir dei acci-
piēs ea postmodū oia in paup⁹ vsus expēdit. cū aũt illuz
in epīm veller pñficere oino renuit: sed ioannē diaconē disci-
pulū suū obtulit. Ad cuius nutū in eū ois ppñs epīm con-
stantensem elegit. Rex aũt sigibertus audito qz puella
liberata fuisset. misit ad patrē vt eā sibi despōsata trans-
mitteret. Que cū ad eū venisset: et moduz liberat. Ions
ei⁹ sigibertus audisset. Gallo abbatē pecuniā copiosā mi-
sit de qz sanct⁹ cellā z eccliam edificauit. Quā rex et dux
pñqz z possessioib⁹ dotauerūt. Cū aũt sigibert⁹ sposa m-
suā sibi vellez pñugio sociare: audiuit ab ea qz p ei⁹ liberati-
one vorū pudicē trē emiserat. Et de cōsilio galli abbatis ne
eius pñpitiū auerteret: ipam in cenobio matrē pñginum
multaz esse pñstuit. Deinde vir dñi a gunzono ducē ad vi-
bē cōstantiā aduocat⁹: vt cōsecrationi ioannis epī pñens
esset: verbū dñi in pplo mñstice pñdicauit: z mñtos ab erro-
re gētilitatis ad chñm pñuertit. epō qz formā gubernandaz
sibi z cōmisse eccle pñuit. Atqz postmodū ad cellā suam
in eremo rediit: vbi plures discipulos pñgregauit. Deinde ro-
gar⁹ a vulnaro pñpitero: relicto monasterio ad domum

ei⁹ p dies aliqñ diuertit vt ei monita salutari a pñberet: et
cū oī pplo in ipō castro verbū dñi pñdicass⁹ post dies ij. se-
bre corrept⁹ diebus. xij. languore pñt iacuit: z cū ess⁹ an-
noz. xc. ad extra deduct⁹ in dñio qñit. xvij. cal. nouē. cui⁹
corpus i castro burningio sepultū est vbi z miraculis viuif

De sanctis ducētis z septuagita martyribus. Ca. lxxij.

Ucēt z septuagita martyres chñ apd aphri-
cā coronati sūt z scñ martyres marrianus
z satyrianus cū duob⁹ frīb⁹ z adaria virgo
egregia ancilla chñ sub pñsecutioe vādali-
ca gerrico rege atriāno. qz pñmo nodosis fu-
sib⁹ cessi. z vsqz ad ossa laniati: cū mñto tpe talia parerēt:
sequētī die incolumes reddebant. postmodū āt dura cu-
stodia mācipat⁹ z artati in neruo dei virtute soluto cipo
liberati sūt. Ob qd miraculū. adaria libertati sue red di-
ta: materqz mñtaz virginū effecta in cōfessioe chñ cōsensu-
it. Scñ aũt pñt mauros ferocissimos religati: cū pñdicatio-
ne sua mñtos ad chñm pñuertissēt iussu gerrici ligat⁹ pe-
bus post sga currentū qd drigaz. inter spinosa loca sylvā-
rum tracti et discerpti spūs emisierunt. xvij. calendas no-
uembrio. vt ait ado in martylogio suo.

De sancto adagnobono epō. Ca. lxxij.

Agnobon⁹ ep⁹ andegauēsis claruit tpe dñi
goberti regis. quē rex fama ipius cōpñt ad
se accersiri fecit. Cū ergo ciuitatē igressus
esset cōpediti: qz erāt in ergastulis ei⁹ patio-
ciniū iploabāt. Ille vero iudicē adijt. z vt
reos amore chñ solueret. exorauit qz ab eo repulsus dum
eccliam intrās orasset subito cōpeditib⁹ fract⁹ et carcerib⁹
referatis i cōpñt absoluti sūt: Cū in pñlo qrtanaco ei⁹ vñoz
cessis puer a demone rap⁹ esset: inter vepres z rupes col-
lidit⁹: z semini⁹ sancto epō a parētibus offert⁹: qz demōē
chñ noie inuocato a puero elect⁹. z ipm sanū parētib⁹ resti-
tuit. Quādā vice dñi flumē cū socijs veller trāsire natum
cōspexit ab alia pñsuminis ductore carētē. Sz dñi orass⁹
pñtis sine remige eis flumē ad eū venit: z ipm cum socijs
sine vñlo gubernate trāsuerit. Uex tpe famis ingruentis
dispñtari suo certā nummoy sūmā paup⁹bus distribue-
dā dedit: quā ille i dispñtando duplicatā inuenit. abbas
qdā elus emul⁹ ad eū. veneno poculādū qñdā miserat. sz
sanctus vir h pñm cognoscēs nūcios abbatis benigne
suscepit: et cōpñtentionē eis dē aperuit: atqz sic eos ad
penitentia pñuocauit. quēuē aũt in pace vir dei. xvij. calē-
das nouembis. Sepultus in ecclesia sua.

De scñ Ambrosio epō. Ca. lxxv.

Ambrosi⁹ ep⁹ bituricens apd eād ciuitatē claruit.
tpe pipini regis frācorū: qz vita z scñtate extm⁹ et
doctrina pñfulgīd⁹ gregē dñi sibi cōmissū verbo z
exēplo fidelitē enutrit⁹: z virtutib⁹ plenus i pace
qñit. xvij. ca. no. vt ait ado i martylo. ex dict⁹ hic. sumpro.

De sancto Ambrosio cōfessioe. Ca. lxxvj.

Ambrosi⁹ alexādrin⁹ pñfessor dydñm auditor apud
alexādrīā floruit. qz mñta sapia polēs volumē dñi
gmātib⁹ mñtoz versū aduert⁹ appolliniū scriptis
cōmētarios qz in iob elegātes cōposuit. Et tpe
theodosij iunioris apud pñatā vñbē in dñio qñit.

De hyperonymo libro de vñtis illustribus

De sancto herone epō z martyre. Ca. lxxvij.

Heron⁹ ep⁹ z martyr post brñ ignatiū. āt ochenā re-
xit eccliam. ac eidē ignatio ad passionē pñgēti fue-
rat diuinit⁹ reuelatū: qz ep⁹ fact⁹ vt magistri vñam
pius imitator sequeret. pñcubuit xvij. calē. nouēbris

De sancto pñuato martyre. Ca. lxxvij.

Aluatus martyr sub alexādro imperatore romē
pass⁹ est: qz cū esset miles plenus vñcerib⁹ videns
quā scñs calepodius pñpiter z martyr beato ca-
A iij

furto pape in custodia detento nocte cum iuuenio lumbis ap-
paruit: ipseque blasphemias et exhortationibus confortavit ad pedes
calixti pedibus: per sanitatem suam instanti exoravit. Quem
dum calixtus sacro fore praefunde: et ab omnibus vulneribus cura-
vit. ut supra dictum est in passione beati calixti pape p-
die octobris. Ad audientiam aliam de imperatore et post passi-
onem calixti puerum tenentem fecit in christi possessione manere
tandem plerisque cedi donec deficeret: cum corpore alterius
propter iura corporis beati calixti sepelivit. xv. ca. novem.

De sancto Luca evangelista. Cap. lxxv.

Lucas evangelista natus est syrus ex antiochia ci-
vitate vni fuit ex septuaginta duobus christi discipu-
lis ut abbas dorothaeus scribit: vel ut dicit hiero-
nymus discipulus fuit apostolorum: postea pauli secu-
tus est usque ad passionem suam domino sine cruce. hic
sapia crudelissimus grecis sermonibus non ignarus arte me-
dicus extitit: prius corporibus deinde aialibus praesens mede-
la. Nam haec eius laqueis aie sunt medica. hic evangelium
sicut audierat scripsit in grecia in quibus vix achale theo-
philo episcopo discipulo suo: cum iam scripta essent evangelia per ma-
theum in iudea his hebriacis: et per marcum in italia latinis. b-
terius scripsit in grecis literis. Qui etiam eodem greco sermone
actus apostolorum sicut viderat ipse composuit: quod plurimi tra-
dunt fuisse p-phetam: et hebraeos has ignorasse eo quod quiddam scri-
psit greco sermone composuit. Evangelium autem suum ipse videlicet
ab apostolis: sicut ipse in prologo suo eisdem testatur theophilo. Cum
enim non fuerit cum christo in omnibus actibus et miraculis christi ideo
suum evangelium scripsit secundum quod apostoli: quod praesentes fuerant ipsi in-
timaverunt et retulerunt. Creditur quoque ea quae de incarnatione
domini natiuitate et infancia meminit: a beata virgine didice-
rit. Ideoque praedicta super alios evangelistas plenius et copio-
sius explicavit. Nam et eisdem dei genitrici familiarissimus exti-
tit. Lucas evangelista a paulo mirabiliter approbatus est qua-
do ad confirmationem dicere suorum luce evangelium adducebat
vnde quidam suspicati sunt: quod quicquid paulus in epistolis suis dicit
secundum evangelium meum: de luce scire volumine. Actibus vero
apostolorum ipse beatus evangelista praesens fuit: et ea caetera oculis suis
perspexit. Nam et tempore passionis domini iam christi discipulus esse cepe-
rat: quod pater ex eo ut quiddam tradidit: quod ipse alius discipulus: cuius
aleopha noia in christo fuerit: quibus dominus esset in emaso
die resurrectionis apparuit: quod ex humilitate nomen suum
procuravit: apostolorum igitur actuum volumine usque ad quartum imperij
neronis anni tertius hyeronimus in vix compilavit: ut etiam scripti
praedicavit pauli apostoli sectator fuit et ois eius peregrina-
tionis comes individuus. Nam et gesta solius pauli in actibus
apostolicis praesequens cum eisdem volumini finem facit. Hic ab in-
fanti pueritia castissimus fuit et sine cruce agnitatem mentis et
corporis servavit. Nam neque uxorem neque filios habuit et hoc
evangelice praedicationis iugiter laboravit. Crucis quoque mori-
ficationem ut tradit ecclesia in suo corpore per nois christi honore
portavit: quod et carne sua mira pila afflixit. Fecit quoque lu-
cas evangelista arte pictoria habuit: et ipsa solentis operari
fuit. Nam et rome due erant ymagines: una christi in sceleribus
et alia dei genitricis in ecclesia sancte marie maioris per quas
de miracula retroactis temporibus ostendit: quod lucas de deipnarchis:
formam vultus saluatoris et misis natalis assimilantes et eas ve-
raciter representantes: constantinopoli et alia pictura bene agis-
se: quod forme misis domini dicit esse similitudinem: quod ab eodem evange-
listam tradidit fuisse figurat. Denique beatus lucas sanctita-
te et munditia obiit in bythinia plenius scriptis: et tunc sue
anno lxxv. ibique sepultus est. xv. novem. cuius ossa regnante
constantino imperatore anno xx. impij eius: cum reliquis a
dree apostoli constantinopolim translata sunt licet ciues
padue vixit: ipsum corpus praesentialiter fabulens se habere
in ecclesia videlicet sancte virginis iustine.

De sancto Iusto puero et martyre.

Cap. lxxv.

Iustus martyr puerulus annorum sex. apud ambianen-
se oppidum passus est sub rictuario praeside. Qui na-
tus antiochiae clara praepia praefatus iustino matre felici-
ta in tenera etate deo deditus spiritui propheticum me-
ruit obtinere. Cum enim per iusti fratrem quendam iustinia-
num nomine habuisset: qui de civitate illa dum esset adhuc
puer dudum furto sublati fuerat: et ambianum ductus nego-
tiatorum eundem nomine lupum christiano venditus: adhuc in fuita-
te manebat. Iustus per annos. ix. prophetico spiritu haec omnia pa-
tri nuntiavit: et ad requirendum patrum omnino vellet ac-
cedere dixit. Qui tamen nunquam patrum viderat nec notari au-
dierat: eo quod antequam iustus genitus esset: per annos multos
ille raptus extiterat. Dum autem pater puerum revocare non
posset: eiusque verba quasi puerilia derideret et ab eo tamen
multa victus instantia: puerum assumpsit ambianum secum pe-
rexit. Qui dum venissent ad castrum militum pauperes christia-
nos esca refocillavit. Iustus vero pauperi nudo repto tu-
nicam suam tribuit. Sed dum ambianum venissent: praedictus lu-
pus negotiarius occulit eundem christiano propter meritum ri-
ctuari praedictis hospitati sunt. Qui causam eorum adveniens
exposuerunt: et servum quem habebat se redimere praesto obtule-
runt. Lupus vero omnibus famulis suis convocatis ut suum
recognosceret: iustus patrum quem nunquam viderat per se re-
cognovit: quem tamen pater eius iustinianus germanus: itaque gra-
deum effectum vix recognoscere valuit. Cum autem praedicti
nuntiarum fuisset: quod christiani peregrini in domo lupi laterent.
Ille iustinianum servum absque ulla praesto libertati donavit et
ipsum cum iustino et puero iusto nocte de civitate dimisit ma-
ne autem custodes rictuari ad domum eius venientes omnia
percurant: et non inveniunt illi: iustus praedictus eos in equis cur-
sibus insequunt. Quos sancti iusti luxa fonte praedicti
et milites a longe conspexerunt puer quidem patrem et patrum
inter frondes abscondit: ipse vero in arboris speculato as-
cendit. Ad quem pervenientes satellites: dum praedictos non in-
venerunt puer se praesentem christianum decollaverunt: et continuo
abiecerunt. Corpus autem trucidatum per se ipsum levavit et caput ma-
nibus sustulit: atque ad praedictos accessit. Quibus praedictus
tibus caput lingua clare loquens: deum collaudans et patrem
ac patrum admonens ut corpus suum ad civitatem beluacensem
velaret sepeliant. caput vero ad matrem praedicti eius consolari
one deferant. Quibus dictis corpus mortuum cecidit et spi-
ritus celos petiit: lux quoque caelestis desuper immissa cho-
ruscant. Illi igitur corpus ad territorium beluacensem portan-
tes: illud ibidem sepeliverunt. et antiochiam regressi caput ma-
tri obtulerunt: omniaque gesta narraverunt: quod illa ut caput mar-
tyris suscipiens reuerenter digno loco reposuit: et ipsa per reli-
quas devotionis servavit. Sanctus autem amator episcopus
post decursum temporis caput iusti martyris in loco ubi ipse
decreuerat collocavit: ubi puella ceca a natiuitate anno-
rum. xv. lumen oculorum recepit. In loco autem sepulture eius
in territorio beluacensi basilica eius nomine edificata est. Et in
terrecto tempore caput eiusdem beluacensem translatus in sacrario ec-
clesiae sancti petri recoditum est: passus est autem o. martyr. xv. ca. novem.

De sancta Tryphonina Regina

Cap. lxxvi.

Tryphonina regina: vixit quendam Decij cesaris
fuit. Que post passionem martyris latipoliti
et sociorum in hoc modo conversa est. Lux enim
Decius cesar et Valerianus praefecit san-
ctos martyres hyernum et Abundium necari
in cloacam fecissent: de quibus supra in eorum passione
dictum est octavo calendis Septembris: et elapsis die-
bus triginta septem ambo in carruca confidentes ad am-
phitheatrum descenderunt: et ibi sanctos martyres
facerent uterque eorum a demone arreptus clamare cepit quod

scilicet martyres laurenti et hypoliti cruciaretur et post ultra voces valerianus ibidem expiravit. Decius autem ad palatium rediit et p[er] triduum a dyabolo verabatur. Tunc vero eius nomine triduum oēs sanctos in carceribus verētos dimisit. Finito vero triduo decius clamās se a laurentio torqueri mirabilis viā finivit. Quod vidēs triduum cum filia eius cyrilla agere pueritiam ē: et ad iustitiam p[er]biteri venerūt baptismi gratia possulantes: quod indixit eis tunc in septē diebus: et eas postmodum sacri fontis unda p[er]fudit. Quibus domū suā reuerēdē: triduum die sequenti orās ad dñm cum lachrymis emisit spiritū: cuius corpus iustinus p[er]biter iuxta corpora hypoliti et socio ram sepeliuit. xv. cal. nouēbris.

De sancto Seleptade ep[iscop]o et martyre. Cap. lxxij.

A Seleptades ep[iscop]us antiochenus et martyris ap[osto]l[ic]i cā de ciuitate passi ē: quod vñ fuit ex p[er]claro p[re]fectoris nūero: quod sub decio cesare passi fuit. Hic em[er]it pro confessione no[m]i[n]is ch[ri]stiani capite truncatus martyrio coronatus ē. xv. cal. nouēbris: vt dicit adō.

De sanctis Ptolemeo et Lucio martyre. Cap. lxxij.

Ptolemeus et Lucius quidam tertio martyres t[em]p[or]e antonini p[er] augusti passi sūt ap[osto]l[ic]i alexandria ciuitate. Qui ptolemeus a quidam centurione detentus: eo quod se ch[ri]stianū diceret: vinctus carcerali custodia maceratus ab eodē iudici vinctio traditus ē. a quo interrogatus dñm se ch[ri]stū colere vna voce p[re]stiteret: capitali sententiā dānat. Dumq[ue] lucius: quod ch[ri]stianus occultus: iudicē de tāta impietate argueret: eo quod nulli reum criminis innocē dānaſſet: interrogatus: quod ab eodē se ch[ri]stianū fore similiter assereret: simili vinctio punitus adiudicatus. Sed quidā t[er]t[er]io pari v[er]sus libertate: pari quoq[ue] damnatione condemnatur. Qui omnes simul decollati martyrio coronati sūt. xiiij. cal. nouēbris.

De sancto Ethibino confessore. Cap. lxxij.

Ethibinus in hibernia claruit t[em]p[or]e mauricij imperatoris. Hic i b[er]nina natus: i domo paterna vsq[ue] ad annū. xv. liberalibus disciplinis instructus ē. Adoratio vero eius patre ab ip[s]ius genitrice sc[ilicet] Sam[p]soni volens ep[iscop]o oblat[ur]i ab eodē cleric[us] factus ē. Materq[ue] ip[s]ius sacro velamine p[re]secrata: quod postq[uam] p[re]dicto ep[iscop]o annis aliquot adhesit: vt arctiori se vite traderet: sanctū similitanū abbatem accessit: a quo i monasterio quod tauracū dicit monasticū habitū suscepit: quod etiam ad dyaconatus p[re]b[er]e sc[ilicet] v[er]ginaloco sacerdotis: et eiusdē loci monacho sociatus. Cū autē cū p[re]dicto sc[ilicet] quadā vice itineraret et leprosum aspectū horribilē inuenissent: ethibinus iacentē cepit baculus suscitare: dumq[ue] ille dolore natus torqueri se diceret: et nullū sibi adesse remediū: nisi oris anhelitū exp[er]meret: v[er]ginaloc[us] p[re]p[ar]atus nasum horridus et vlcerosum in ore suscepit: quē ethibinus p[er] latera sustinuit: respiciensq[ue] sursum: vidit crucē auream angelosq[ue] pauperi obuiantes. Tunc leprosus viros domini confortans: se ch[ri]stum esse protestans in nube raptus nunquam comparuit. Illi vero domino gratias agentes alter alterius merito vicissim visionem ascribebant. Dux igitur franci butannia deuastassent ethibinus hiberniam perens in sylua necentis iugurium et ecclesiam parua fabricauit: in qua deo assidue seruire cepit miraculis etiam clares claudum vnus erexit. Mulier quedam ad eum veniens pro salute filij sui paralytici longeq[ue] positi supplicauit: dicens quod beata virgo Bigida illam ad ethibinum misisset: vt eius filium liberaret. Qui suis orationibus filio mulieris illius salutem impetrauit. In ip[s]o autem loco pane solus et aqua bis in hebdomada se refecit annorum. lxxij. in pace quietus. xiiij. cal. nouēbris.

De sancto Maximo martyre leuita. Cap. lxxv.

Maximus martyris leuita et vir sanctus t[em]p[or]e Decij cesaris ap[osto]l[ic]i ambianensis puincia passus ē. Qui cū esset plebeus patēdi desiderio inq[ui]rētib[us] se p[re]secutorib[us] palā offēdit. Et a p[re]fide p[re]hensus post responsum eius p[re]stātā dñm cōfiteret[ur] eculeo suspensus ac vinctus t[em]p[or]e ē. Qui dñm p[re]fes cesariam eius filiā nimis speciosā i v[er]orem p[er]mitte- ret si v[er]s sacrificare p[re]staret: et ille se mariā agnē dei genitricē h[uius] sp[irit]us assereret: ac oīno sacrificare rennueret fustibus v[er]itissime cedidit: deinde ad carcerē ducti iubetur. Qui dñm ducere[m] emisit sp[irit]u. xiiij. cal. nouēbris.

Maximus martyris leuita et vir sanctus t[em]p[or]e Decij cesaris ap[osto]l[ic]i ambianensis puincia passus ē. Qui cū esset plebeus patēdi desiderio inq[ui]rētib[us] se p[re]secutorib[us] palā offēdit. Et a p[re]fide p[re]hensus post responsum eius p[re]stātā dñm cōfiteret[ur] eculeo suspensus ac vinctus t[em]p[or]e ē. Qui dñm p[re]fes cesariam eius filiā nimis speciosā i v[er]orem p[er]mitte- ret si v[er]s sacrificare p[re]staret: et ille se mariā agnē dei genitricē h[uius] sp[irit]us assereret: ac oīno sacrificare rennueret fustibus v[er]itissime cedidit: deinde ad carcerē ducti iubetur. Qui dñm ducere[m] emisit sp[irit]u. xiiij. cal. nouēbris.

De sanctis Aprasio pulmo et Feliciano mar. Cap. lxxvj.

CAprasio martyris cū p[ri]mo et feliciano fratribus passus ē in gallijs ciuitate aganēsi sub d[omi]niano p[re]fide. Cū em[er]it caprasius ch[ri]stianus occultus timore p[re]fide p[ro]pter rabie p[re]secutiōis declinās iuxta vidē i rupis spelunca lateret: audiens q[ui]dā brā p[ro]p[ri]o fides p[ro]p[ri]o agonizasset: de quo supra in eius passio[n]e dicitur ē p[re]fide nos. octobris animatus ad tolerātiā passio[n]is orāuit ad dñm: vt si aū dignū gl[ori]a martirij iudicaret: ex lapide spelunce aq[ua] limptissima emanaret. Quod p[re]stare dñs obtemperauit. Sup[er] hec vidit p[ro]p[ri]o colubā nūcā de celo descendē: et coronā auro gemisq[ue] fulgentē sup[er] caput fidei v[er]ginis iponēte quod vestib[us] fulgidis erat ornata: et angelis committat. Ip[s]a vero columba alaz volitatu et rore celesti in quo integritas erat: cecidit: et ad celos subito aduolauit. Cū autē hec oīa caprasius p[re]staret: sponte ad certamē cucurrit: ch[ri]stianū se corā d[omi]niano p[re]fessus fuit. Quē ille detentus vngulis laniari fecit. Ita vt p[ri]m[us] et felicianus fra[ter] eius exemplo p[ar]itē p[er]uerterent: et se ch[ri]stū colere faterentur. Quos oēs in simul vinctos: p[re]fes capite cedi mandauit. Quorū corpora in eodē tumulo in agenēsi ciuitate a ch[ri]stianis sepulta sunt. xiiij. cal. nouēbris.

De sanctis vndecim milibus agnibus. Cap. lxxvij.

Vndecim milia agnēs cū socijs ear[um] ap[osto]l[ic]i coloniam passe sunt sub hunor[um] p[ri]ncipe iuliano. Quorū oīm p[ri]ncipaliorū auctrix et signifera beata virgula. Hec filia vnica regis scotie ch[ri]stiana nūm[er]i nomie mauri sapientia mirabilis et pulchritudine insigni pollebat. Quā rex anglie nūm[er]is p[re]p[ar]ans missis solēnibus nuncijs: filio suo in p[er]iugium: multaq[ue] p[re]missionib[us] et blāditijs postulauit: adiungens minas si ad eū legati vacui reuerterent. Pater autē agnēs cū tram regis anglie formidaret: quod ageret anxabat: nec ei volebat deū offendere filia suā h[uius] gentili tradēdo: nec agnēs sacris p[re]positū sp[er]dēre: et pudicitia quā deo vouerat p[er]turbādo. Virgo autē vñ diuina reuelatiōe p[re]monita p[er] suā: vt p[re]dicto regi assensu p[re]beret: ea t[em]p[or]e p[re]dicto: vt iuuenis baptizaret. et p[er] triētiū i fide instrueret: et quod sibi a p[re]fate iuuenta et a suo. x. agnēs electe et speciose i socias darent. et tā sibi q[uam] illis: mille agnēs subscriberent: naues. xi. munitas ad opus ear[um] fabricaret: q[ui]nto p[re]dicto triēnio p[er] mare ludēdo discurret: et agnitatē suā dñō dedicaret. Hoc autē poposcit: vt inter coeuias suas ch[ri]stio agnēs p[re]secraret: et sp[irit]us ac patriam ad fidē adduceret. Quod gentes et iuuenis fieri p[re]sensc[r]uit: ip[s]osq[ue] cōtinuo baptizare naues fabricari p[re]ceperunt. Quā igit festināt[ur] parant. agnēs de diuersis m[un]di p[ar]tibus p[re]gregant: oēs v[er]sule p[re]sentant: p[er] autē eis honorabilis comitatū multorū ep[iscop]orū et baronū anglie et scotie radidit: et necessariorū copia ministravit. Adli. q[ui]s ad tam grande spectaculū de diuersis v[er]sibus p[er]uenerūt. In q[ui]s fuit p[er]thul[us] basilien[sis] ep[iscop]us: qui ea v[er]sule romam p[er]duxit et inde reuersus euz eius martyriū suscepit. Scitā q[ue] gerasma regina sicilie: que v[er]um suū conuerterat soro[rem] macriū ep[iscop]i et varie mat[er] sancte Arfulē: cū quattuor filiabus suis scilicet

et habilita iulia victoria: et aurea a puulo suo hadriano cui
h p lras patris valule cognouisset: relictoq; regno in manu
alteri filij: p mare i anglia nauigauit. Cuius filio et etia in
dustria ra naues qua oēs h gines regebant: sic i nouam
phai militiam ab oib; coniuat. Iuxta cōdictū igit triēto
p mare discurrebat: et oī ludoy gñe se exercitantes mō bellū
plūdia inchoant: mō fugā simulāt: mō aliū fingūt: qd ant
mo occurrebat. Tādē postq; Ursula ad fidē et pudici
tiā oēs chī h gines puerisset: sub vnius diei spacio stāte
prospero vēto ad portū gallie: q cella dicit applicantes:
inde coloniā sūt delate: vbi angel; dñi Ursule apparuit: et
p dicit eas illuc itegro numero reuersuras: et coronas mar
tyrii pcepturas. Ad cui; admonitiōē inde venerūt: bati
leā: vbi relicti: nauib; pedestres venerūt romā. Quas pa
pa Cyriac; gaudēt suscepit. q; de terra eay erat: et mul
tas ibi planguineas habebat: plurimasq; ex ipis nōdū ba
ptizatas sacro fonte pfūdīt: q diuinā reuelatiōē i somnis
accepit: vt cū ipso relicto pōtificatu discederet et coronam
martyrii cū eis acciperet. Et cū anno vno et mētib; duob;
et dieb; vigili ecclia rextisset inuit; cardinalib; et clero ro
mano papatu resignauit et cū vincētio pbytero cardina
le et multis alijs hginū se collegio sociauit. Et q; iuitis oī
bus pōtificatū reliq; nomē ei; de catalogo pōtificū cler;
ab rasiit. Adidētes aut duo iniqui picipes romane mili
tie: scz maximian; et apfrican; q p sacras h gines multū ad
eas vndiq; pcurrētes ad chīm pueriebant: explorata eay
via miserūt p lras ad iulianū cognatū suū ducē gētis hu
norū vt apd coloniā ptra eas exercitū duceret: vbi h gines
cū socijs trucidaret. Secuti sūt aut eas vna cū sūmo pō
tifice p dicit iacob; ep; antiochen; q dūitanti patria sua
veniens septē annis. ibidē sedē tenuerat et romanā curiaz
visitare venerat. Adacriti; q; leutican; ep; auicul; habi
le et iuliane et fallari; ep; lucēsis cū alijs pbyteris et cleric;
multis. His etiā occurrit sponsus brē Ursule ethere; noie
patre suo iā chīano defuncto et matre cū sororib; baptiza
tis: q diuinā iā reuelatiōē habuerat: vt spōse sue occurre
ret: et cū ea palmā susciperet: q seculū de britānia socru dāri
am adduxit cū puula sorore noie florētina: et qndā clemen
tē epm. His etiā se rome p iunxerat marcul; ep; grece cū
sorore sua cōstātia filia dorothei impator; pstatinopolitae
ni. q cutusdaz reg; filio nupserat: s; eo ante traductionem
moite pueto h gitate suā chīo deuouerat. Dēs igit hginū
nes cū p dicitis epis et multis alijs coloniā redierūt: ipam
ab hūnis obsessam iuenerūt. In q; irruētes barbari velut
i oues lupi: torā illā glisam multitudinē gladijs pereme
rūt. Sicq; coronā martyrii pceperūt. Cū aut vidissent vi
sule puchitudinē: manū traxerūt. S; cū impio Iuliano
hūnoy duce nollet nubere: nec ydolis imolare: ille p tēptū
se vidēs directa sagitta eā i corde trāssit: et sic illa ad do
minū migravit. Quēdaz aut hgo noie cordula timore
perritā naut nocte illa se abscondit: s; i crastinū moiti se of
ferēs martyrii coronā suscepit. Quaz corpa a fidelib; col
lecat: apd coloniā honore p digne tumulata sūt: et honora
bilio ecclia cū notabili monasterio hginū ad memoriā ea
rū fabricata sūt. Passē sūt aut h gines vndeclz millia cū so
cjs eay. xij. cal. nouēbris. Circa annū dñi. ccccl.

De scō hylaranti abbate.

Cap. lxxviii.

Hylarton abbas: cui; vitaz hieronym; scripsit
apd egyptū claruit. Qui or; vico tabath: qd
quib; milib; a gaza vnde palestine distat: parē
tib; gentilib; chīan; ipe vt rosa de spinis flo
ruit s; alexādrīa a pte missus i breui grāma
ticā vidit: et i chīm credēs eccliam frequētare cepit. Au
diēs autē celebre nomē antonij: qd p oēs egypti pplos fe
rebāt: videndū eū studio perrexit ad eremū: et statim mu
tato habitu duob; mētib; secū māsīt: ptemplās ordinem

vite ei; morib; grauitatē. Reuersus autē cū qbusdaz mō
nachis ad patriā penitusq; defunctis oīa paupib; lar
tus ē: nihil oīno reseruās. Sicq; annoz quidecū nudus
et armat; i chīo solitudine ingressus ē sacco tantū mem
bra adoptus quidecū caricas post solis occasum com
medebat. Igit a decimo setto etatis sue anno vsq; ad vi
gesimū estus et pluuias breui turgurio dclinauit qd iunco
reterat. Structa deinceps breui cellula lōgitudine pe
dū quib; latitudine paulo ampliori q; ei; corpusculū parie
bat: vt sepulchrū potius q; domus crederes. Capillos in
anno die pasche semel torōdit: sup nudam humū vsq; ad
mortē cubauit. Saccū q; semel induit; fuerat nunq; muta
uit: nunq; lauit: oīone psalmo dte iugit instabat ab anno.
xij. incipiens trib; annis et dimidio lentē aqua frigida ma
desactū comedit: deinde triēto panē aridū cū sale et aq;
deinde p ānos nouē sex vncias hordeacet panis et coctū
modicū olus i cibo habuit: s; lassus egritudine o culoy ole
um adiecit. Et i tali ieiunio vsq; ad. lxxij. etatis sue ānus p
seuerauit. Abinde vero vsq; ad annū. lxxx. panē abstīnit.
icredibīl feruore mēris accēsus. Stēbat aut et sorbitun
cula de farina et comminuto olere in cibo et potu vit. v. vn
cias appēdētib;. Hūc; aut solis occasus gustauit: neq; vl
la solennitate ieiuniū soluit. Igit potissim; miraculis
et scititate incōparabilis octogesimo etatis sue anno cū ēēt
absens hēychius: qui eū familiarissime colebat: i testamē
ti vīs breuēz scripsit epfam. oēs vītūtas suas ei derelin
quēs. Enāgelīū videlicet tunicā sac cīnā: cucullā et pallio
lū. Et postq; annis. lxx. deo seruerat ad extrema deuē
spū emisit. xij. cal. nouēbris. Statim corp; ei; humo ob
rurūz ē: q; sic ipe oēs q ad egrōtatem venerat adiurauit.
Ad postq; hēychius palestine audiuit prexit cypri; et cor
pus ei; furat; post mēses. x. in palestīnē nauigio detulit et
i antiquo monasterio p dicit: illeis et tunica cuculla cor
porēq; imensib; odonibus refragante.

De scō Asterio marpie.

Cap. lxxx.

Asterius martyr rome passus ē: sub alexādro
impatore: q a brō calixto papa pbyter ordina
tus fuit. Et post ei; passionē corp; eiusdē pos
tūcis cū clericis suis rapiēs sepeliuit: vt di
ctū ē supra i passione calixti pape p dicit idus
octobris. Post dies aut quib; alexander imperator h au
diēs tenuit asteriū pbyterū: quē pcepit p pōtez i tyberim
precipitari. Cuius corp; apd hostiā repertū et i eadē ciui
tate a qbusdam chīanis sepultū ē. vj. cal. nouēbris.

De scō Viatore pssore.

Cap. xc.

Viator cōfessor ordinē lectoris tenuit: et scī su
si lugdunē. epī comes fuit. Qui cum eodē
epatū deferente nauē cōscēdit et ad egyptum
nauigauit: atq; ei i eremo sedule ministravit
vt supra dictū ē in ei; legēda. p dicit idus octo
bris. Quo decedente et ipe post dies. vij. put ipi scūs in
stus p dixerat: eū ad celos securus ē. Hā et deuit i pace. xij.
cal. nouēbris. Quoz amboz corpa a ciuib; lugdunē. et
inde sublata ad eoy ciuitatem relata. et i ecclia scōy. vij.
bachabeoy cōdigno cultu posita sūt. iij. nos. nouēbris.
De scā salome discipula.

Cap. xcj.

Salome discipula chīstī fuit. Que tempore domi
nice passionis cū reliquis sanctis fūmīs ad cru
cem assistit et circa eius sepulturā sollicita fuit. De
qua Theophilus et Eysostomus dicunt: q hec fu
it filiorum Sebedei: quod Origenes similiter o
pinatur: Unde secundum istos cum dicitur iū euange

Ho marci Maria iacobi minoris: et ioseph mater et salome
et iterum maria magdalene et maria iacobi subaudi minoris:
et salome: tunc istud nomen est notari. caus? et ē nomen mu-
lieris. Alij dicunt qd ē casus genitricis et ē nomen viri qd se3 fuit
vna alia vxor salome. Hieronymus tñ i suo martylogio tra-
dit eā mulierē fuisse et in pace apud hierosolimā quicuisse.
xj. calen. nouembis: vt adō dicit.

De sancto Marco epo et marty.

Cap. xcij.

Arcus eps et marty: apud hierosolimā pas-
sus est. hic clarissimus et doctissim? vir: pul-
mus fuit ex gentibus qd post epōs ex circun-
cisiōe eccliam hierosolimoy regēdam succe-
pit de quibus supra est habitū in legenda za-
chei epī. x. cal. septēbris. Sacerdotiū igit illius ciuitatis
sancte suscipiēs: nō multo post p pessione chīi martyrio
cōsumat? victorie palmā pmeruit. xj. cal. nouēb. hec adō.

De sancto Melanio epo.

Cap. xcij.

Melanius eps tempe valeriani et galieni im-
peratorū claruit: apud ciuitatē rothomagensi.
Qui de maiori britānia exortus cū esset gen-
tilis romā venit vt patrie tributū solueret: et
impatori deseruier. Cū aut venisset ad tem-
plū martiā vt ibidem cum socijs sacrificaret puerus est a
scro stephano papa et martyre ibidem pdicante: et ab eodē
baptizatus ipi ad hēlit: quē ille per oēs gradus ecclie ad
sacerdotiū vsq pmonuit. Qui et fideliter in omnib? ordi-
nibus dño deseruier. Cūq die qdaz pontifex celebraret:
et ei melanius ministraret: angelus dñi a dextris altaris
extitit: quem vterq illoz vidit. Qui et finita missa baculū
meliano dedit: cum vbi rothomagensi a deo electū epi-
scopiū nuntiaret: vt illic ad pdicandū accederet manda-
uit chīm qd ipi ductorem futurū pmiserat: statimq disparuit.
Melanius ergo pnuo accepta bñdictiōe a papa disces-
sit et chīm itineris ducē habuit: veniens aut antiochodū in-
uenit: hominē q casu bipēni sibi pedem in duas partes di-
uiderat. Quē baculo quem ab angelo acceperat tetigit: et
ipm sine mora sanauit: veniens aut rothomagum predica-
tione officio fideliter institit: et miraculis clarens fere to-
tum populū ad chīm conuertit et ministerium suū im-
plens i domino quieuit. xj. calen. nouembis. Sepultusq
est in ecclesia rothomagensi.

De sancta melania maiore.

Cap. xcij.

Melania maior apud hierosolimā claruit tē-
pore valentis imperatoris vt dicit iheraclē-
des. Hec nobilissima ciuis romana filia quō-
dam marcelli consulis vidano eius filio vni-
piero in vrbē relicto hierosolimā nau-
gavit: ibiqz tantis virtutibus et homilitate refulsit vt the-
cle nomen acciperet. Fuit enim vxor venerabilis viri: que
annois. xxiij. existens vidua relicta patria: et filio: vt dicitur.
est cum certis pueris et puellis: omnibus suis in nau po-
sitis: pmo alexandriā nauigauit. ibiqz omnibus distra-
ctis sanctos patres in eremo reuissit: scilicet pambonez:
et saronem: pannurū: pñdoriū: et dioscorū apud quos ser-
menibus mansit et necessaria ministravit. Cum autem p-
fectus alexandrie predictos viros et domini cū quibus-
dam episcopis palestina in exiliū mitteret: Melania
in habitu viri eos secuta est. Quod audiens cōsularis pa-
lestine: vt eam terneret: in carcerem misit: sed nobilitatem
comperiens: eam protinus relaxauit: deditq ei licentiā:
vt quocunq veller ad sanctos pergeret visitandos. Illis
vero ab exilio reuocatis melania hierosolimā remāsit: ha-
bens secum rufinum aquilē presbyterum: percutus ma-
nus ipsa episcopis et clericis ac peregrinis de suis facul-
tatibus ministrabat: et talibus operibus per ānos. xxvij.
perseuerauit. Cuius sanctis orationibus filius eius viba-

nus i sanctitate creuit: et nobiles nuptias prahēs duos
filios charolicos et deuotos procreauit: q etiaz matri sue
plura dona mittebat vt sanctis elemosinis vberius inli-
steret. Hec apud hierusalē monasteriū cōstruxit: in quo vir-
gines. l. deo seruientes posuit: in quo ipsa etatis sue anno
xit. i pace requieuit.

De sancta Melania iunioe.

Cap. xcij.

Melania iunior cui? pdicta melania fuit auita
presati vrbani pietoris extitit filia: in vrbē ro-
ma procreata. Que cum multa a pauli presby-
teri tradita fuissent: et duos filios quos
genuerat: nece amississet cepit pulsare virum
de castitate seruanda: aut de licentia peregrinandi sibi cō-
cedenda. Qui licet diutius recusasset: licentiam tandem
deo inspirante concessit: et omnes vestes sericas in pallia
altarium dedit: reliqua per eccliasq ornamenta distri-
buit: aurum omne suū et argentū per man? pauli presby-
teri discurrētis cōtinue p egyptū: thebaidē: antiochiā:
palestinā: hierosolimā et alia loca sancta: destinauit: ser-
uis et ancillas manumissit: possessionibus pluribus vendi-
tis: pectum pauperibus diuisit: ceteras in subsidium mo-
nasteriorum retinuit. Sicq per vxorem puerus in virum
alterum mutatus: mira penitentia se affligebat: et post al-
terum diē semper cibum sumebat. Melania vero i pos-
sessionibus suis cenobiū cōstruxit: vbi cūq. xv. enuchis
et xl. virginibus et alijs ancillis suis libertati traditis deo
seruunt. Parem quoq vir suū cum. xxx. monachis vitā
vterq iporum ieiunijs lectionibus et orationibus vacans.
Sicq sancta dei melania bone auit imitatrix effecta, ple-
na virtutibus in pace quieuit.

De sanctis munitione et Eledia virginib?
bus et martyribus

Cap. xcvi.

Munilio et Eledia virginēs et martyres apud
ciuitatem ostiam passe sunt: que pro cōfessio-
ne chīi diuturna custodia materat: atq de-
inde capitali sententia punire: piosum mar-
tyriū celebrerūt. xj. calen. nouēbris vt dō adō.

De sanctis Seruando et germano marty.

Cap. xcviij.

Seruandus et germanus martyres apud hispaniā
passi sunt sub preside viatore: qui post dira verbe-
ra et squalorem carcerum: et sitis ac famis iniuriā:
et longissimi itineris laborem quem onusti ferro: iu-
bente eodem preside pertulerunt. Nouissime mar-
tyrū sui cursū gladio celsis ceruicibus impleuerunt: ex qui-
bus germanus apud cremitam ciuitatem iuxta beara en-
lialiam sepultus est. Seruandus vero apud hispalense op-
pidum iuxta sanctas iustā et rufinā cōditus est. Passi sūt
aut sancti martyres. x. calen. nouēbris.

De sancto Seuerno epo et pssore.

Cap. xcviij.

Seuerinus eps coleniesi. apud ipsam ciuitatem cla-
ruit. Qui effrate cuidam heretico successit. Hāc vt
scribitur in gestis sancti seruatiq de quo supra actū
est. iij. idus maij: dum ei reuelata fuisset destructio
vrbis treugrensis et prelari ac pceptes ipm romay
pro legatione destinaret. Respondit Seruatiq: iter non
est tutū: nisi effrata heretic? ab epatu sponeret. Illico gre-
gata synodo epōz apud coloniā agrippinā. Effrata he-
retic? iudicio synodi dēnat? deponit? et seuerin? ordinat.
Dū aut seruatiq rediret ab vrbē apud coloniā a seuerino
suscept? est: q dū nocte oraret: seuerin? coloniā ignis sup

caput ei⁹ asperit: q̄ paulatim vsq; ad se uenit in q̄ loco se-
cerit⁹ ecclesiā edificauit: quā z portā celī appellauit. Qui
euit aut̄ sc̄tus seuerin⁹ in dñe. x. cal. nouēbris.

De sc̄to Seuerino als boetio martyre. Cap. xcix.

Seuert⁹ marty: q̄ et Boetius p̄ ueritate interfect⁹
sub isto noie in catalogo martyru scribit: dictus se-
uerin⁹ a seueritate iudicioy. Ibi ut dicit sigibert⁹
geir fuit synimachi patricij uiri nobilis romani
uir p̄sulario cōspiciuus: mira lingue eruditione po-
litus: z liberaliū artium: quas pens oēs ē greco in latinū
transulit pleui⁹ eruditus: cui⁹ vxo: hephes noie rheto-
rica scientia insignis: hymnos aploz. Felit p̄ oēs z aurea
luce cōposuit. Ibi tempe theodorici regis longobardoy:
q̄ fuit impante zenone circa annū dñi. cccclxxvi. dñz dicto
regi rem publicam inuadenti boeti⁹ restitisset: ap̄ eū do-
lo accusatus cū pluribus alijs p̄script⁹ z in exiliū missus
est. Inde reduct⁹ papie incarceratus est: ubi libū de phi-
losophica p̄solatione p̄pilaui. Tandem ab eodem theo-
dorico rege in carcere interfectus est anno. dñi cccclxxv. x.
calen. nouēbris. Sepultus in ip̄a p̄pensi ciuitate in ecclē-
sia sc̄ti petri ad celum aureum ē martyr ab ecclēia digna
uenerandē celebrat. Ibi philosophus erimus diuina
z humana sapientia pollēs: mltā nobis ingenij sui docu-
menta dereliquit. Scriptū ēn libios de trinitate: De uni-
tate z vno. De ente z essentia. De duabus naturis et vna
substantia x̄i. De hebdomadibus. De consolatione phi-
losophica libios. v. de scholastica disciplina. Topiconi li-
bros Aristotelis libios q̄s habet bibleorheca latina: oēs
fere de greco i latinū p̄uertit sermonē. Scripsit z volumē
de musica. de arithmetica. Lategonicoz. Syllogismoz et
hypotheticoz. De deitate ad ioannē romane ecclēie dyaco-
nū. De electiōe p̄mi parentis z restauratione humani ge-
neris p̄ incarnationē z passionē x̄i. Aduersus eurychi-
anos z nestorianos atq; azephalos de incarnationē dñi. Ite
cōtra arrianos: eunomianos z appollinaristas libios for-
ses: et eorum heresim confutantes.

De sc̄to Theodorico presbytero et
martyre. Cap. c.

Theodoricus marty: ap̄ antiochiā passus est
tpe Juliani apostate impatoris: sub p̄fecto
z anūculo suo iuliano. Eū ei a p̄dicto p̄fecto ec-
clesia antiochenoy spoliata eēt z x̄i tani vbiq;
disperſi fuissent. Ibi in ecclēia p̄mansit in t̄pt
dñs. Qui ab eo teneri iussus post sculeū z multos ac du-
rissimos cruciat⁹: etiā lampadibus circa latera inflammat⁹
est. Sed faculis diuina p̄tute extinctis milites q̄ eas tene-
bant: angeloy aspectu territi in factē corruerūt. Quos p̄-
fectus quosdā x̄ianos occultos illoz ministeriū supple-
re iuberet: illi hoc facere recusarēt: p̄fectusq; ip̄os exa-
minans x̄ianos repperisset: iussit eos in pelagus deuer-
gi. Quos sc̄tus marty: hortabatur ut ip̄m ad gl̄iam p̄ceder-
ent. Nouissime aut̄ dñi iuliani apostate: quē ap̄ p̄sidem
diuina vltio puniuit interitum p̄diceret: occasione gladij
martyriū p̄sumauit. x. cal. nouēbris.

De sc̄to Felice ep̄o z socijs marty. Cap. c.

Felix ep̄s ciuitatis tubaboce si. andax z ianuari⁹
presbyteri. Fortunatus z septimius lectors tem-
porebus diocletiani impatoris uenulina ciuita-
ti apulie passi sunt. Qui a quodam magnolia-
no curatore detenti multis diebus vinctis et
carceribus in ap̄hica z insicilia macerati: tandē occasio-
ne gladij. martyrio coronati sunt. ix. calen. nouēbris. E-
q̄bus felix ep̄s annoz quinquagintaſex x̄go et marty: ad
x̄m duplici cū palma migravit: Quoy corpa intra car-
thaginēſem ciuitatem z vti cep. sepulta sunt.

De sc̄to martino abbate. Cap. c.

Martinus abbas ap̄ cāpaniā claruit tpe sua-
stini iunioris augusti. Qui i mōte massico so-
litaria vitā duxit multisq; annis in specu an-
gustissimo inclusus fuit. Ador aut̄ ut se in p̄-
dicto mōtis foraminē p̄tulit: ex eadem petra
aque stilla prorupit: q̄ sibi z in vsu quotidiano sufficeret:
nec plus adesset: nec necessitati deesset. Ad antiquus ho-
stis ut eū ex antro illo depelleret amica ei bestia serpens in
gressus: cepit i spelunca lueniri solus cū solo eoq; orante
se aī illi sternere: z cubāte parit cubare. Sed vir dei oīno
impterrit⁹ ei⁹ oī manu v̄l pedē extēdebat: sed ip̄m tā ser-
pens p̄cutere nō audebat. Et cū hoc quotidie p̄ triēnium
ageſet: die quadā inimicus etus fortitudine victus se per
decurum montis latus in precipitum dedit oīaq; loci ar-
busta flāma ex se p̄deunte concremavit: ut p̄ hoc constaret
quis fuerat qui ab eo victus abscedebat. Ibi sc̄tus vir
p̄mo inclusionis sue tempe decreuit ut vltra mulierē nō vi-
deret: ne ex p̄templatā specie tentationē icurreret. Quod
qdā mulier audies audax ad specū ei⁹ aſcēdit eius pro-
positum frangeret. At illa paulo longi⁹ intuenēz multe
bula vestimēta conspiciens: in terrā faciem depreſſit. z eo
vsq; in orationem prostratus iacuit: quousq; impudens
mulier inde fatigata discessit. Que die eodem mox ut de
monte descendit vitam finiuit: eo quod virum de ausu im-
probo cotristauit. Cum autem ad eum multi ex deuoti-
one concurrerent z semita que ad ei⁹ ducbat cellulam ar-
tissima foret: puer paruulus in caute gradiens ex monte
cecidit z vsq; ad vallem in p̄fundissimo sitā ruit. Portur-
bati oēs querere ceperunt sicut corp⁹ lapsi pueri potu-
issent lueniri. Qui tandem in valle luentus est nō solum vi-
uus. sed etiam membris omnib⁹ illeſus. Sicq; oibus in-
notuit q̄ hunc in casu suo martini oratio portauit. In
specu vero illius magna desuper rupes eminebat: q̄ mar-
tini celle p̄minens: casu suo imminente: illi⁹ interitū mina-
bat. Ad hunc maseator nepos illustis viri armētarij veni-
ens cum multis rusticis orabat: ut vir dei de specu extret:
donec ip̄e ruiturā rupē de mōte euelleret. Ad vir dei fac-
re nō acquieuit sed illi q̄s posset ut faceret: p̄cepit: itaq;
dū illoz multitudo conaretur sine periculo sc̄ti viri illud
ingens saxum leuare repente cuncti videntib⁹ moles ip̄a
e laborantibus euulsa: ne specu martini tangeret saltum
dedit: quasi serui dei lesionem fugiens longius cecidit.
Ad angelico ministerio iactuz fuisse vnusquisq; cognouit.
Ibi dū p̄us in eodem monte se contulit: catena ferrea sibi
pedem ligauit eāq; saxo ex altera parte affixit. nē vltra ei
p̄gredi liceret: q̄ catene longitudo tendebat. Ad beatus
benedictus audiens eidem dicēdo misit ut si seruus eſſet
dei: nō eū teneret catena ferri: s; carena x̄i. Ad quā vō-
cē martini⁹ cōpedem soluit: sed tamē nunq; vltra q̄ cate-
na extendebat pedem mouit. Qui postmodum ibidem in-
clusus discipulos p̄gregauit: qui ab eius specu seorsus ha-
bitātes aquā ex puteo hauriebant: sed funis i quo situla
pendebat sepius frangebat: vnde factū est ut catenā quā
ex pede suo vir dei soluerat funis situle alligarent: ex quo
tāi tempore contigit: ut funis quotidie tingeretur: et mul-
tate ex tactu catene illius de cetero rampereſ. Autē
nū autem in pace vir dormini nono. cal. nouēbris. Ibe
Gregorius terito dialogoy. cap. xvj.

De sancto Maloro ep̄o. Cap. c.

Maloro episcopus apud insulam sarragiani
britanie claruit. Ibi ex eadem p̄uincia or-
tus genere nobilis: soci⁹ sancti Sampsonis:
eidem q̄ dñi archiepiſcopatu succēſſit:
q̄ dñi verbis z exemplis pplm dñi lau dabilē
pasceret: ab āgelo hominis monit⁹: ep̄atui cōſtitit: b̄ducū

ibi substituet eremum perijssolitaria vicia annis pluri-
bus duxit: deinde plurimum monachorum pater effectus est.
¶ Qui comitē quēdam ditissimū: q̄ septēnio leprosus fue-
rat contactu suo a lepra mundauit. Comes autē p̄ gratia-
rum actione medietatē vnius sue possessionis viri dei mo-
nasterio cōcessit. S; cū dicta possessio autbus et piscibus
abundaret: mor aues oēs et pisces dimissa medietate quā
sibi comes retinuerat: ad aliaz viri dei medietatem tran-
sierūt. **¶** Q̄ cernēs comes ad suam vxois medietatē ce-
nobio concessam cū sua sibi retēta cōmutauit. Iterūq; pi-
sces et volucres ad medietatē sc̄ti cōmutatā se trāsulerūt.
Quapropter comes possessionē integrā monasterio largi-
tus. **¶** Familiā quēdam suā: q̄ dum piscare in mare ca-
dens necatus fuerat oratione sua a mortuis suscitauit et ab-
vndis ad littus incolumē electū reduxit. **¶** Cū fames va-
lida oēm hūanitātē occuparet: et ipse ex pietate oēm popu-
lum ad se veniētē reficeret. Jamq; ex tali largitiōe victua-
lia monasterio deficerent pueri quidā ex monachis meri-
die ad littus maris accedentes lectiōes suas repetituri:
nauem antiquā in littoie ex verustate derelictā: puellū
ter intrauerūt: quā subito mare cōcresecēs rapuit: et sine re-
mo vel remige altoq; ad miniculo quoq; vna cū pueris sal-
tis ad oppositam insule ripam subito deuerit. **¶** Maloro
pueris apparenē: et nauem tenui baculo gubernante. Ad
q̄ spectaculum rex putincte cū oī populo occurrēs: et a pu-
eris qui essent aut quomō aduenisset audirēs: naue victua-
lia et diuitijs refertā remisit: quā similiter virtus diui-
na: vt prius ad propriū locū reduxit. **¶** Cū normant to-
tam insulam deuastarent: et populū inermis ad sanctū cō-
fugisset: ille baculo rupē percussit: et manuales lapillos di-
uisit: quibus populus hostes in se irruētēs opprēssit eosq;
in mari fūgaros se precipites dare cōpulit. **¶** Hic virgo per-
petuo permanens: pane orideaceo solo cōtētus ferā quar-
ta et sexta nullum capiebat cibum et semper ferebat ciliciū.
Cui in vigilia pasche orantē: angelus appuit ei: et ob-
tūz sui diem p̄nuntiāuit: de cuius manibus sanctus vīr
eucharistia tertia vice visibīlīter sumpsit: et ex calen. nouē
bis: vt audierat: ad ch̄m migrāuit.

De sc̄to Maloro martyre.

Cap. clxij.

¶ Hic virgo p̄p̄tū seruus generosi et nobilis vi-
ri Epburtyne ciuitatis passus est persecu-
tione vandalica sub humerico rege: qui pul-
mo sustibus q̄si innumērabilib; celsus: troche-
is frequentibus eleuatus aliquando ictu ce-
leri dimissus super lapides et silices cornebat: sed et plu-
res plagas lapidibus conficatus: dum iam viscera pelle
nudata essent et ipse ad singula constanter: appareret: no-
uissime gladio celsus esset: ap̄ eādem vibem sepultus.

De sanctis Chrysantho et Daria
martyribus

Cap. cv.

¶ Chrysanthus et Daria virgo et martyres ambo
Rome passi sunt sub imperatore numeriano:
qui chrysanthus alexandria ortus. cum pa-
tre polemio illustrissimo romā veniēs ab eo-
liberalibus studijs traditus: cum esset ardē-
tissimi ingenij omnibus scientijs mundanis cruditus est.
Et dum vniuersa librorū volumina ex curiositate discute-
ret: et ad libros ch̄stiane fidei puenisset: cepit querere:
q̄s ei diuinas litteras exponere posset. Tandē a quodā
ch̄stiano secretissime ad carpophorū p̄sbyterū adductus est:
qui p̄secutionis atrocitate seuiēte in specu mōris occul-
tatus vix poterat paucis fidelibus visitari. A quo chry-
santhus diuinis litteris imbuitur: et conuersus ad ch̄s-
tum: sacro fonte perfunditur: et catholica fide diligēter in-
structus post. vij. dies baptisimalis sui ch̄m dñm voce pu-

blica p̄stet et deos deasq; romani p̄p̄tū demones esse p̄tes-
tat. **¶** Q̄ audirēs pater ei? nūcna tibi? p̄p̄inquo: cū ab im-
peratore plurimū honorat? esset et dignitatē amittere for-
midaret: fecit filiū i tenebroso carcere recludi: et cibo p̄ul-
simo sustentari. **¶** Q̄ vīr dei ad exercitiū potiusquā ad sup-
plicii sibi dicebat inferri. S; q̄dā ex affinentib; patri con-
suluit vt si filiū ab hac superstitione volebat eripere: elegan-
tissime puellē p̄ugio traderet: vt dūz diceret esset marit?
obliuisceret eē ch̄stianus: eo q̄ afflictiones illatas: ch̄stiani
sibi ad gl̄iaz reputabant. **¶** Tūc polem? triclitiū seric? ve-
stib; stratiū p̄parauit et chrysanthum p̄ciosis vestib; induit
et. v. puellas speciosas et ornatas ex ancillis suis et dē affi-
ciant. Subens quidā p̄uicia affluētib; dapib; exhibe-
ri: filijs suū blāditijs et amplexibus puellaz seduci. Qui
dū orasset a dñm: ne a fera sc̄ carnalia p̄cupiscētia supera-
ret: p̄tinuo p̄dicte puellē somno opprēssē nec cibū nec po-
tum sumere poterāt: sed educere exteri? statim euigilabāt.
Iterūq; i triclitiāz introducte graui sapore dormitabant.
Cū aut polem? ex hoc ad mortē doleret: et amict ei? hēc
oīa magicē imputaret: et dēz p̄sulerent: vt eruditā eliquā
iuuenculā speciosā ad eū introduceret: quā ille icantari-
asibus ch̄stianorū minime superare posset. Daria ego p̄t
dētissima et eloquētissima: ac sup oēs speciosa: deē veste vi-
cata eligit et ornatissimis vestib; induta a patre rogat: vt
ad inuenē ingredies: cū dñs et patri restituat. sibiq; mar-
tum acq̄rat. **¶** Que gēmis et auro radiās ad chrysanthū in-
gredit: tantaq; eū elegantia p̄monis alloquit: vt si esset fer-
ro durior: plumbo mollior redderet. Dum aut eā chrysan-
thus de pompa vestū argueret: r̄ndit: se nō p̄p̄tū pompā:
sed vt cū dñs et patri sacrificaret: sic indutā. Cū itēz chry-
santhus eā respēderet quomō p̄o dñs p̄dola coleret: q̄
nec se nec alios custodire possent: et q̄ viculis ferreis et plu-
bo coartata essent: r̄ndit Daria q̄ he ymagines p̄pter vul-
gus ignobile formabant: marmore et metallo vt quos cul-
tor mēte et sacrificijs colit effigata ymagine oculis p̄spice-
re possit. Tūc chrysanthus cepit p̄scrutari qui essent dñi
quorū ymagines colebant. Et cū saturnum cōp̄robasset si-
lior interfectore. Iouem adulterū et incestuosū et homici-
dior patratorē. Mercurium incantatorē. Iherulcs sui
ipsius occisorē: ceterosq; deos flagitiosos: et eorū quēlibet
malorum omnīū incestore: et per p̄sequens tales deos mi-
serissimos: nec colit debere: nec deos dici: credidit daria ab
eodem conuersa amboq; sancti spiritus copula vni car-
nale matrimonium simulabant. Fecitq; Chrysanthus oc-
culte in domo sua Dariam baptizari. Que intra paucos
dies sacris imbuta litteris vna cum viro virginis p̄p̄tū per-
petue votum emisit. Et tam per Chrysanthum multitu-
do virozum: quam per Dariam multitudo conuertebatur
feminarum. **¶** Quapropter excitata in vbe seditio: chry-
santhus a p̄fecto celerino comp̄hēditur: et sacrificare
iubetur. Sed cum hoc recusaret: tribuno claudio a p̄fec-
to traditur: vt diuersis supplicijs immolare cogat. Quē
claudius dedit in custodiā militibus septuaginta. Qui
neruis crudis eum cōstringunt: vt sensus se siccātibus ner-
uis ac ossa eius vix pertingerent ligamenta. Sed statim
resolutis neruis iterum fortiorib; nodis vincitur: sed vin-
cula continuo dirūpūnt. Deinde ab eisdē pedib; in cippo
mittitur: se repente ligno putrefacto cippus in puluerem
vertitur. Que cum milites magicis artibus ascerberent
lotio Chrysanthum perfundere ceperunt vt ab eo incanta-
tiones diluerent: Sed aqua mor potentissima in roseum
odorem cōuersa. Deinde vinulum excoctauerunt et cocto
illum nudum cinxerunt: et in sole per horas plurimas po-
suerunt sed corium nullam calefactionē sentiens: i eadez
viriditate p̄manit. Iterū catenis ferreis vincit: et in car-
cerē obscurissimū mittit. S; lux ei nimia diuinit? cōfusa

sa: z vincula sūt resoluta. **Que** cū milites claudio nuncia-
sent: iussit sc̃m ad se adduci: z nodosis fustib⁹ cedi: sed st̃
stet in manib⁹ tenentū solidi q̃si ferret erāt cū vero pen-
teret q̃si plume molles fiebāt. **Ad** vidēs claudi? cū vxore
hyllaria z filijs iasone z mauro ac p̃fatis septuaginta militi-
bus crediderūt: z baptizati oēs coronā martyrii percepe-
rūt. **De** q̃bus supra i eoz passioe vterū ē calen. Decembz.
Audēs hec imprecator numerian⁹ chrysanthū in car-
cere tutiliano obscurissimo: z tenuissimo iussit recludi. **Da-**
riam vero ad publicū meretricū locū adduci. Sed p̃tinuo
diuina misericordia chrysantho lux diuina z odoramēta sc̃a
pessant. **Daria** vero leo de cauea amphitheatri fugiens
custos ei⁹ p̃gitat⁹ dirigit. **Aut** ingress⁹ cellā: vbi n̄go oīas
p̃strata tacebat: iuxta eā se posuit: vt q̃si secū videret oīa-
re. **Ab**itit⁹ q̃dam nephādus vt virginē corumpat: sed a
leone captus i terrā deiecit q̃ sine lesione eū tenēs: ad sc̃tāz
vultu p̃uertit: z q̃si inuēns: q̃d de captiuo fieri inbeat sci-
scitāt. **Que** p̃cepit ne ip̃m i nullo lederet: s; ad se audiēdas
venire p̃mitteret. **Leo** igit eū relinquēs in ostio cellule se-
posuit: vt nec ille posset extrinēc alius introire. **Vir** aut il-
le vno diuino miraculo: z auditio sermonib⁹ p̃ginit⁹: cō-
uersus ē ad ch̃istū. z p̃ vibē discurrēs: deū ch̃istianoy ve-
rum oīa creatorē p̃clamabat. **Ab**itit⁹ venatores: vt le-
onem capiāt: sed oēs a leone capiunt z sine lesione aū pe-
des darie reponunt: z ab eo p̃uertunt. **Tunc** p̃fectus in
celle itroitu copiosū frignē iussit accēdi vt leo cū daria com-
burat. **Ad** leo timēs rugire coepit: s; eū n̄go dñi conforta-
uit: q; nec incendio cremaret neq; ab alio capere neq; oc-
cidere s; morte sua moreret: iubens vt secur⁹ p̃ ignē egre-
deret: q; ille eū liberaret: quē leo in se honorasset. **Tūc** leo
inclinato capite p̃ mediu ignis illeius egredit⁹: z p̃ turbas
discurrēs neminem lesit: nec vllus cum extrinēc vnq; cepit.
Que oīa dñi impator: audisset: iussit celerino p̃fecto:
vt aut chrysanthū z darīā sacrificare cōpelleret: aut diuer-
sis penis afficeret: q̃ sacrificare nolentē chrysanthū iussit
eculeo suspēdi: z ardētēs ei lampades applicari. **S; p̃ti-**
nua ligna oīa eculei cōminunt: vincula rupta dissolunt⁹:
z lampades extinguunt. **Quicūq;** vero manus ad da-
riā mittebāt: eoz nerui brachioy stupebāt: q̃d diuin impa-
tor a p̃fecto didicisset: et hec oīa magicis artibus ascri-
beret: iussit eos i viā salariā deducti: z in harenario vtroq;
deponi: z viuos terra a lapidibus obui. **Sicq;** in iolari
cōiuges i fouea q̃si i vno lecto deponunt⁹: z magis sepultu-
ram q̃ penā excipiētes in eū laudib⁹ p̃sistentes: terra ac
lapidibus obuiunt. **Sicq;** ch̃io martyres p̃secrati z in eo-
dem loco vsq; i p̃sens digna celebratione venerant passi
sūt autem. viij. cal. nouembz.

C Descriis Crispino et Crispiniano mar-
tyribus. Eaſ. c.

Hispani et crispani martyres fratres passi sunt in ciuitate suetionensi sub maximiano imperatore agere rectionario prebide. Et cum beatus quintinus martyr et alij plurimi ex vrbis roma egressi suessoni uenerunt: ibidem pegrini habitare ce-

perit: ibiq; artes confutouā calcearoy addidit: de la-
boze manuū victū sibi q̄rebant. Ad quos ppter eoz artē
multi gentiliū veniētes ab eis puerrebant. Deniq; a ricci
ouaro p̄siede defenti inuenit sunt calciamēta pauperum
resartientes: q̄ dum chyslum p̄tererunt iussit eos p̄sies
extendi ⁊ fustibus cedi: deinde sudes in eoz vngulis mit-
ti ⁊ corrigias singulas de doris eoz tolli. Sed orantib⁹
scris: sudes de manibus eoz exillerūt ⁊ ministros p̄cutit
tes: quosdā eoz occiderūt: quosdam vero excecauerunt.
¶ Unde mandauit p̄sies vt ligatis molis ad colla coruz
temp̄e h̄emis in flumine atona velut sub glacie mergē-
rent: sed eos nec aqua mergere: nec petra dep̄imere: nec

frigus cōstringere potuerūt quin plecto onere ad ripā al-
am fluminis deuenerūt. Postmodū in plumbo liquefacto
deieci: illesimamserūt. Verum cum gutta plumbi in o-
culos pressidis insiliens ipm̄ excecasset. Sanctos martyres
in picē et oleū ⁊ ad ipē simul bulliētra tactari fecit. Quos
uidentes Angel⁹ dñi nostri ab igne illesos eduxit. An̄ Ri-
ctouarus tratas se in ignem precipitauit: et iusto dei iudi-
cio se cremauit. 28. Aximian⁹ autē audita morte pressidis:
dic sequēt scōris gladio puniri mandauit: q̄ decollari sūt
actauo cal. nouēbris: quoꝝ corpora bestijs ⁊ auib⁹ deuorā
da relicta: diuina pudentia pmanebant intacta. Gene-
gūt qdā cū gerinana sua uetula ab angelo montus: corpora
inde tulerunt. Veniētesq̄ ad fluuiū axonam ⁊ nauticula vi-
uinitus: ibidē pparata ea posuerūt: ⁊ contra ictum flumi-
nis sine remo v̄l remige deo duce ad locum sibi ostēsus pe-
uenerūt: ⁊ sanctorū corpora sine villo pondere portātes: ita
vt magis ipi a corpibus portare viderent in quodam cog-
turgito secreto sepelirent: vbi psecutione cessante hono-
ris a ch̄ianis cōdebitus impensus est: et Basilica eorum
nominibus fabricata.

De scis q̄draginta sex martyribus.

Зап.свѣ.

Quadragesima sex milites rome passi sunt sub claudio impatore: quaudieres q̄ triphonia regina quondā vxor: deſq̄ ad chriſtū cum filiā cyllia conuerſa eſſet: vt dictū eſt ſupra in legenda ſc̄tē triphonte decimoquinto cal. nouembriſ. Venerūt ad iuſtinū preſbyterū ⁊ ab eo baptiſmū gratiam petterunt: qui clerum romanum congregauit: vt ordinarerunt epiſcopum vbiſ rome in locum ſancti ſixti pontificis martyriſati: qui oēs dionyſium papā elegerūt ipſos p̄ manus maximi epi oſtendiſſe coſecrari fecerunt. Coſecratus autem dionyſius baptizauit predictos milites quadragesima ſex a iuſtino preſbytero ſibi oblatos. Audiens hoc claudius iuſſit teneri milites ⁊ agnē cyllā oldeſq̄ ſuā. Et congregato exercitu armato in pallatio. Quuſq̄ militem adauit. xlvj. milites ſibi preſentari. Quos chriſti conſiſtētes precepit foras muros porte ſalarie duci: et in ciuitate ſigna omnes capite cedi. Quorū corpora iuſtinus ⁊ iohannes preſbyteri noctu rapuerunt: ⁊ in via ſalaria iuxta cliuſum cucumeris cum alijs. cxxj. martyribus ſepelirunt. viij. calen. nouembriſ. Inter hos autem fuerūt quatuor milites chriſti ſc̄pti ſcilicet: Theodoſius: Lucius. Zibarcus: ⁊ Petrus.

¶ De scō Wynate martyre.

Зап. свѣ.

Multas marty: passus est sub persecutione de
cō Cesaris apō florentiam ciuitatē. Ad quā
dum decius peruenuisset: minyatem tentum:
et sibi presentatum: ac sacrificare nolentē: leo
pardo ferocissimo subijci fecit: sed orante san
cto fera extincta est. Deinde ipm nudū olcoq; perunctum
in forma cem ardentem mitti iussit. Angel⁹ autē dñi vt olim
cum tribus pueris cum eo descendit: et flammā extinxit: et
scriptis illesus oīno pmanſit. Tūc decius leonem adhiberi
precepit: sed signo crucis edito leo interiit. Deinde māda
uit eū i aculeo leuari: et diutius torqueri: et postmodum in
de deponi: iudeſq; ligneas acutas sub ungulis manuum
ipius affigi. Quia ab angelo pſortatus: oīa supplicia pati
entissimē tolerauit. Post hec iussit dentis plumbum li
quesfactum eius aureb⁹ infillari. Cui tñ ipse chꝛus ē iuuenis
specie candida veste: vt lo facie fulgēs apparuit: eūſ con
solat⁹ ad tolerantia cōſtātī⁹ aiauit. Inde mādauit cesar
aures illi⁹ ferro pſorari: s; appente iter ei āgelo dda ex

ministris eū videns puerus est. Demū decius minyatem ad templum martis adduci fecit: et eidē auri et argenti et gemarū quantitatē nō modicā obtulit: si sacrificare vellet eo qd ipm antiqua amicitia plurimū dilexisset. Dū autem oīno imolare recusaret. Iubente cesare decollatus ē. viij. cal. nouēbris. Et sepult⁹ ē a chīanis in ciuitate florentin⁹ scūs phidias⁹ ecclīaz mīnyarū marty⁹ tras flumē arnī posita sepulchra vīsitabat. Lū autē die qdā inundatione nimia flumen nauī transiri non posset: et naute quidam vltra flumen existerēt: sanctusq; episcopus⁹ trāsire curaret: nauteq; illi periculo posposito: beati martyris consiliū meritis ad epīm trāsuaadandum venire disponderēt: subito se citra flumen inuenerūt: et epīm trāsportantes sine periculo fluminis trāsierūt. Tunc sanctus ep̄s eis de per spirītū nūciauit: cūibus illis hoc a deo sanctā minyatem obtinuisse: vt ne mo in aqua illi fluminis necari posset. Quod vīq; hodie ita extitisse refert: vbi postmodū ecclīa i honore sancti phidiani episcopi fabricata est.

De scō phronte ep̄o.

Cap. clv.

Phronto ep̄s ap̄d pitagoricē ciuitatē claruit. Qui ex eadem vire orundus a iuuentute deo deuotus. Rome a beato Petro baptizatus et episcopus ordinatus: ad eandē ciuitatē cū georgio p̄bytero ad p̄dicandū mī suus ē: verus post dies tres itinere moruo Georgio fronto ad petrū rediit: acceptoq; ip̄ius baculo sup corp⁹ defuncti illū posuit: et sociū exstātū de morte recepit. Sicut de hoc supra dictū est in passione petri ap̄l. iij. cal. iulij. veniens autem phronto ad ciuitatem pitagoricā verbo et exēplo multos ad chī fidei conuertit. et lxx. monachos ibidez ad seruēdū dñō p̄gregauit. Sed a p̄fecto ciuitatis squirio nomine: p̄secutiones passus: q; quos iste baptizabat: ille de collabat: vñ ip̄e sumptis seminib⁹ olēruz monachos suos assumpsit: et eremum desertissimū petiit: veniens autem ad locum super fluiū dordonez: diaconem ingentem et serpētū multitudinem ibidem habitantē: chīstī virtute fugauit. Ibiq; cū fratrib⁹ deo seruire cepit et olēru semina seminavit. Deficientibus vero eis cibis: angelus dñi Squirio p̄fidi per noctem apparuit et ei diuinā vītiōnē cōminatur: nisi sanctis vīris subueniat pereuntib⁹ fame. Ille vero terribus amicis consultit sed quo sancti dei abissent: penitus luenire nō valuit. Post dies tres nocte iterū angelus eidem apparente plagis p̄cussus est. Qui amicis iterū p̄fuit. lxx. camelos cibis monachoz onerat: et deo phrontis eos cōmendat. Qui vīce dñi ad eremum scī viri recto itinere puenērit. Sanctus autē ep̄s onerū medietatem deposuit: et cum reliquo camelos remisit. Qui eandē via qua venerat reuerſi sūt ad dñm suū. Quod cernēs p̄fēs in chō credidit et phrontonē inuestigat⁹ adq̄: atq; georgius ab eo vocatus sacrū baptisma suscepit: eidemq; in eremo decetero ministravit. Scūs aut vir post multos labores in pace quieuit. viij. cal. nouēbris. Sepultus pitagorice virtutibus clarens.

De sancto Demetrio martyre

Cap. cx.

Demetrius martyr apud thessalonica ciuitatem passus ē sub maximiano impatore. Hic a sua iuēntate chīanus et deo seruens nobilis fuit ciuis ip̄ius thessalonice ciuitatis et miles strenuus. Qui tñ chīm dñm p̄dicabat: et multos ad fidem p̄uertebat. Ingressus autē imperator thessalonica: audies de Demetrio ipm cōprehēdit fecit et in carcerē mitti. Erat autē cū impatore gigas fortissim⁹ et aspectu terribilis noīe libeus. Qui de mandato augusti cum chīanis dimicans eos brachijs ad se cōstringens ad terrā alligebat: statimq; ipm exhalabant. Adulti etiā atq;

ab imperatore diuersis penis affligebant. Dū autē demetrius esset in carcere positus scorpionē iuxta pedes suos cauda eum p̄cutere satagentem vidit: quem edito crucis signaculo statim extirpit. Qui oranti cōfestim angelus apparuit: atq; in chō confortatus coronam capiti eius imposuit. Verū dum impator cogitaret demetriū cum libeo experiri. Nestor quidam chīstian⁹ se nocte sancto demetrio obtulit dicens qd certamē hoc assumere deliberasset: rogās vt sanctus martyr p se dñm exoraret. Qui ab eo cōfortatus die sequēti imperatori se p̄sentauit: seq; chīstianū asseruit: offerēs se cū libeo dimicare et p demetrio certamē assumere. Cū aut impator illū p̄cib⁹ retrahere nō posset: victori munera p̄misit. Nestor igit ouellū ingress⁹ libeū ad terrā p̄stravit: et p̄stratū occidit. Impator aut h vīdēs et gigantē chīanorū vltorē amisisse dolens p̄tra ei⁹ sp̄sionē nestorē a militia soluit: et de ciuitate eiecit: demetriū qz qd ei⁹ ierfectiōis cā fuerat: iussit i carcere occidi. Adiktēs aut ad carcerē venerūt et gladiū i ei⁹ pectore de merferūt. Sicq; oīs cū palma migravit ad dñm. Cuius corp⁹ a chīanis occultatū ē ppter timorē paganorū In q loco de⁹ mirabilla opabat: vbi cunctoz egritudine sanabatur. Sed p̄cessu t̄pis a leontio chīano de illyrico veniente ad p̄fecturā thessalonice ciuitatis corp⁹ scī martyris leuātū ē digno honore p̄ditū: ecclīa ei⁹ nomini mure magni tudinis fabricata: vbi et q̄scit miraculis pollens. Passus ē aut fm vīuārdū. viij. calen. nouēbris: fm Adonem. viij. idus octobris.

De scō Euaristo papa et martyre.

Cap. cxj.

Euari⁹ papa et martyr natiōis grec⁹ ex patre iudeo noīe iuda de ciuitate berthele anacleto p̄ort flet i epatu romano successit. et sedit annos x. menses. viij. dies duos. Hic titulos i vībe roma p̄b̄yteris diuisit hīc statuit: vt septēz diaconi essent i vībe: q custodirēt papā p̄dicatē ppter filiz errorē qd posset imponi ep̄o ab emulis: et sic a maliuolis ifamaret: qd diuino ab insidiantib⁹ detrahēret: q etiā semper parati essent ad obsequiū p̄bendū i nūllaz solēijs. Cōstituit etiā: vt iugū a penib⁹ publice fiat: et sp̄se solēnter a vīris sponsent et trandent nuptuz: demum et sacerdotib⁹ b̄ndicant: q etiā sub p̄secutione traiani martyrio coronat⁹ est: et sepultus ē iuxta corpus beati petri ap̄l in vaticinio. viij. cal. nouēbris. Hic fecit ordinatiōes tres per mensem decembriū: p̄b̄yteros. viij. diacones duos: ep̄os p diuersa loca numero qnq;. Et cessauit ep̄atus dies. xxvij.

De scō Rogatiano et Felicitissimo martyre.

Cap. cxij.

Rogatian⁹ p̄byter: et felicitissim⁹ martyres ap̄d aphricam sub decc⁹ et valeriani p̄secutiōe passi sunt: et illustri martyrio coronati. De qbus beatus cyprian⁹ in eplā ad p̄fessores rogatiano iuniorū mētiōnē facit: eos magnifice cōmōdang. Passi sunt aut. viij. cal. nouēbris. Hec ado.

De scō Frumentio ep̄o.

Cap. cxliij.

Frumentius episcopus ap̄d indiā claruit t̄pe constantij imperatoris. Fuerunt autē duo pueri romani chīstiani scilicet frumentius et hedyus tempore Constantini magni augusti qui dum ab annis puerilib⁹ essent chīstiani: cum metropoli quodam p̄b̄ytero eoz magistro: interna indie superioris locor orbis p̄scutādi gratia penetrarūt vbi nūq; adhuc chī fuerat euāgelij p̄dicatum: q a dicto p̄b̄ytero literis imbuebat. Romanis vero tūc t̄pis pactis federa indis violantibus: cuncti q de latinorū p̄p̄o p torā indiam repti sūt: capti et trucidati fuerūt. Inter quos p̄fati pueri sub arborē lectiones suas repetentes a barbaris cōprehensi: vita illis remissa q; pueri regi indorū p̄sentati sunt.

Quorū alter. S. hedyliū rex sibi pincernā fecit: frumētio ve-
ro rōnes suas et scripta pcessit. Cū autē rex ad mortē instā-
ret et filio parvulo regnū: pueris sō pstatū liberatē reliq̃.
Quo mortuo ad pces regine cū filio puulo donec adole-
sceret. pmāserūt. Frumētī igit nōie pauli regnū guber-
nabat qñ occasiōe accepta chīanos i vniuerso regno puo-
cauit: et ecclias edificādi libertatē pcessit: chēmz publice
annūciās: mīstos de ppo ad fidem chīi puerit. Scīus
sō hedyliū ad tpiū italie ciuitatē pio vssendis pentibus
abijt. Frumētī aut pperās alerādrā venit: et aethanasiū
tūc ip̃as vrbis ep̃m rogauit: vt nouellā chīanis ep̃m de
legaret. Aethanasi igit frumētī eundē ep̃m psecrauit: et
cū auctoritate plena pōstificq̃ ad indos remisit. Qui p̃dica-
tōis officiu i ip̃a puincia fidelit admiustrās: et mīstis si-
gnoz et miraculoz p̃tutib⁹ chōnascans pene oēs sup̃stous
indie gētes ad chīm adduxit plenusq̃ scitatie in pace qe-
uit. v. cal. nouēbris. S. hōse sepult⁹ i regia ciuitate.

De scīs Vincentio fabina et Chustina.

virginibus et martyribus. Cap. cxiij.

Vincentius martyr: fabina et chustina fēgines
passi sunt i hispania ciuitate abella sub p̃si-
de datiano: Qui pmo i cculeo adeo sunt extē-
si q̃ oēs cōpages mēbroz eoz soluerent. De
inde capita eoz lapidibus superposita vlsq̃
ad excussione cerebri validissimis vectib⁹ sunt trusa atq̃
ita eoz martiriū cōpleuerūt. v. cal. nouēbris: vt s̃t ado.

De scīs Symone et Iuda ap̃is. Cap. cxv.

Simon chananē: et iuda siue tadeus ap̃i: frēs ger-
mani fuerūt iacobī minoris et ioseph iustitij ma-
ri et cleophe q̃ alphēo nupta fuit: De q̃ supra dictus
ē illegēda sc̃te anne v. cal. augusti. Judas aut ad
abagarū regē edesse missus fuit post vñi ascēsiōē.
Cū em dictus rex infirmitate nimia esset oppress⁹: audiēs
de miracul⁹ chīi tūc i iudea p̃dicant: misit ei eplaz rogās
vt ad se venire dignaret: et cū ab infirmitate curaret: asse-
rens eū dei filiū: cū tamē adhuc esset gentilis. Cui Iesus
p eplam rñdīt q̃ oporteret ip̃m oīa cōplere ppter q̃ miss⁹
fuerat et postea ab eo q̃ miserat illū i cellū recipi. Promit-
tens q̃ vñi ex eius discipul⁹ post eius ascēsiōē ad eū mī-
teret q̃ eū ab oī egritudine liberaret. Postea vero q̃ dñs
assumptus ē vt in hystoria ecclīastica legit: misit thomas
ap̃l⁹ tadeū q̃ et iudas dictus ē ad abagarū regē iuxta vñi
pmissionē viditq̃ rex i vultu tadei mirū et diuinū splēdore
et p̃tinuo i chīm credidit: eiusq̃ discipulū adoraui. Et cū
leprosus esset vt in q̃busdā libris legit: tadeus eū tergit: et
mor plenā mundationem accepit: et baptismum suscepit.

Scriptis aut iudas ap̃l⁹ vltimā de septē: q̃ canonicē vi-
cunt eplam q̃ q̃ libro enoch apocripho testimoniū sum-
psit a populisq̃ repndiatur: vñi i et auctoritate maiorum
iter sc̃tas meruit cōputari scripturas: vt s̃t hieronymus
libro de vtr⁹ illustribus. Judas aut pmo in mesopota-
mia et pōro p̃dicauit. Symō vero in egypto: deinde ambo
i p̃sidē venerūt: et ibidē duos magos zaroen et arpharq̃s
matthe⁹ de ethiopia fugauerat inuenerūt: vt supra dictū ē
i et⁹ passiōe. x. cal. octobris. Qui p magicas icarationes
mītra signa faciebāt: et pplm in mīstis ludificabāt. Tūc ba-
radach dux versis reg⁹ babylonie ad p̃lū i indos profe-
cturus nullū a dño suis potuit h̃re respōsum. Pergentes
aut ad phanū p̃ime ciuitatē: a dño illoz audierūt q̃ p̃p̃
ap̃los q̃ illuc venerāt dñi sui rñdere non poterant. Quos
dux req̃sitos et nuēros interrogauit: q̃ essent vñi q̃ de re ve-
nissent. Qui se genere hebreos: p̃ditōē chīi scruos et apo-
stolos esse rñderūt: causa vero saluti illoz illuc venisse di-
xerunt. Cū aut dux diceret q̃ dño suis potentiores illos
fore cognosceret: tōq̃ de fine belli interrogasset ap̃l⁹ rñde-
rūt: q̃ ad hoc vt deos illos mēdaces fore cōprobarent: p-

mittebāt eis dare respōsa: vt et euentū facti mentitos eos
fuisse appareret. Tūc phanaiet belij dixerūt futuruz: et
mīstū hincinde pplm rñturū. Ap̃l⁹ aut p̃ba illoz veridē-
tes ducē horati sūt: dicētes pacē secū adduxisse: et die se-
quēti hōia tertia legatos indoz ad eū venturos eē: suoz
se potestati cū pace velle subicere. Pōstices sō p̃tradice-
tes ap̃los deceptores asserēbāt: q̃ ideo ducē securū redde-
re vellent vt ip̃m incantū hostes facili⁹ occuparent. Dux
sō vtrosq̃ vlsq̃ i crastinū custodiri fecit: vt ex rei euentū ve-
races honoarent: et mēdaces punirent. Cū āt die sequēti
q̃s ap̃l⁹ p̃dixerant: euenisset et dux pōstices incēdere vel-
let: p̃hibuerūt ap̃l⁹ ne hoc fieret: q̃ missi erāt nō viuentes
occidere: s̃ mortuos viuificare. Et cū oīa bona illoz dux
ap̃lis vñ saltē prem veller donare: ap̃l⁹ nihil oīno assense-
runt recipe. Dux sō miratus illos ad regē perseem duxit:
et deos i effigie hōim latentes esse asseruit: atq̃ cūcra q̃ p
eos sibi p̃tigerāt narrauit. Magi sō ecōtra ibidē existiē-
tes illa p̃dixēbāt: eos vanos et mendacissimos asseren-
tes. Qd vt p̃probarēt aduocatos quosdā coram se pos-
tos suis artib⁹ ita mutos fecerunt: vt nec nutib⁹ loq̃ pos-
sent. Deinde illos loq̃ p̃miserūt: s̃ immobiles esse fecerunt.
Deinde eis gressum reddiderūt: sed ap̃tis eos oculis ex-
cecauerūt. Dux vero aduocatos illos p̃fisos ad ap̃los du-
xit: vt eoz interuentu a magoz incārationib⁹ liberarent.
S̃ cum illi ap̃los p̃anosos desperissent: symō eos in fide
chīi docuit et ne decetero magos illos timerēt p̃fouit.
Et cū in eoz frontib⁹ p̃signati essent: et in chīm crederent
ad regē corā magis igressi ab illis superari nō potuerūt.
Itrati magi mīstritudine serpētū venire fecerūt. S̃ ap̃l⁹ ve-
nientes pakia sua de serpentibus impleuerūt: et i magos
p̃iecerūt: mandantes ne illos occiderēt: s̃ solū morib⁹
cruciarēt. Qd cū serpētes facerēt ap̃l⁹ iteq̃ eis sposuerūt
vt oē venenū: q̃ infuderāt reuocarēt: et sic ad sua loca re-
dirēt. Abaloz aut cruciat⁹ magi senserūt: cū serpētes ve-
nenū retrahēbāt: q̃ cū ip̃m p̃uitus infundebāt. Ap̃l⁹ autē
triduo doloub⁹ cruciari p̃miserunt: vt vel sic ab eoz mali-
tia p̃uerterent. Cū q̃ trib⁹ dieb⁹ sine cibo et potu et somno
māssent et nec sic respiscere vellent ap̃l⁹ eos sanos fece-
rūt: et libere quō vellent abire p̃miserūt. Qui in eoz mali-
tia p̃durātes ab eis fugerunt: et pene cōtra eos totā p̃si-
dem mōuerūt. Post hec filia cuiusdā p̃ncipis ex forni-
catione p̃cepit et filiū parēs quendā sanctū dyaconē apo-
stoloz discipulū nomie Euphrosinū infamauit: q̃ ip̃e cay-
virginē violauerat: et ex ip̃o puella p̃ceperat. Qūq̃ paren-
tes puelle diaconum occiderē vellent ap̃l⁹ adueniunt: et
quādo puer natus fuerit requirūt. Qui respōderūt q̃ il-
la die p̃ma hōia diet. Ap̃l⁹ vero puerū ad se portare iussē-
runt: et corā dyacono statuerunt. Adurātq̃ puerū in chīi
nomie: vt si dyaconus ille eum genuisset corā cunctis de-
beat propalare. Infans vero diserte respōdit: et dyaconū
tustum et sanctū asseruit: q̃ nunq̃ carnem suā coīcīnauit.
Cum aut parentes instarent: vt ap̃l⁹ quērēt: quis autoz
foelertis fuisset dixerunt se innocētes absoluerē deberē: nō
autē nocentes prodere. Contigit etiā eo tpe: vt dux ty-
grides ferocissim⁹: q̃ in sigillis caueis erant clausē prode-
iūtes fugaret: p̃p̃s sibi occurrētes deuoraret. Ad quas
ap̃l⁹ venerūt: et eas in nomie vñi velut oues māstasas red-
diderūt: ita vt inter hōies de die pacifice habitaret: et re-
spere ad speliūcas suas redirēt. Ap̃l⁹ āt p̃ annū vñi et mē-
ses tres i babylonia pmāserūt: et plusq̃ septuaginta milia
hōim excepti pariuulis et mīeribus cōuerterūt quos oēs
cum rege Xerse et regina guina et filio eutropio baptizā-
uerūt ecclias p̃truentes: et p̃bpteros ac clericos ordinā-
tes. P̃dicti aut magi ad ciuitatem Sanit venērētes
septuaginta p̃doloū pōstices ibidem existētes seduxē-
rūt: vt cū illuc ap̃l⁹ venirēt: aut eos sacrificare cōpellerēt:

aut penitus pmeret. Perlustrata igitur circumspectis ois pui-
cia cū apli ad dictā vrbē deuenissent: pdicti pontifices cū
omni pplo eos capiūt: et ad templū solis et lune deducūt.
Demones autē p energuminos clamabāt q̄ eos apli incē-
debant. Angelus autē dñi eis apparuit: et vtrūq̄ ex du-
obus eligerēt: illos monuit: aut oim in tēplo existentēz
repentīnū interitū: a ut suū martyriū. Qui cū martyrium
elegissent: vt pplm ad pñ tam reducere possent. Facto in
eis silentio demonis cūctis audietibus imperarāt vt de
illoz simulachris exirēt: et illa cōfringerēt. Statimq̄ duo
cephalopes nigri et nudi de ydolis exierunt: et fractis illis
cū viris vocibus abscesserūt: Quod videntes pontifices
in apostolos irruerūt: et eos pñius trucidarūt. Tūc enī
in apostolos fulgoribus et contritis templū trisarie scindit:
et magi scru fulminis in carbonēs vertunt. Rex autē bāby-
lonie resses apostolorū corpa ad ciuitatē suā trāstulit: et
in eoz honorē ecclesiam mire magnitudinis fabricauit. pas-
si sūt āt sancti apli dñi Symō et iudas. v. cal. nouembus.

De sancto Abdia epō et p̄fessore. La. cxvj.

Abdias epus bābylonie fuit: q̄ a sanctis aplis
symone et iuda in fide xp̄i doctus eorūq̄ di-
scipulus et ab eis dē cōsecratus est epus. Qui
post martyriū apostolorū eorū passionē hē-
braica lingua cōscripsit quā eutropius epus
filius veris regis: de quo dictum est supra p̄dicte calen-
mā. in grecū trāstulit: eamq̄ postmodū aphyricanus i la-
tinū vertit. Hic in ciuitate bābylonie persaiū p̄dicatio-
nis officio fideliter instruit: eoz sollicitē administrato in
pace quiescit: sepultus bābylonie iuxta corpa apostolorū.

De sancto pharone epō. La. cxvij.

Pharo epus mēdē. claruit apud ipam ciuita-
tem. Hic fuit frater sancte phare virginis: de
qua supra dictū est: septio idus decēbris. Qui
et ppositus palatio clotharij et theoberti et the-
oderici regū francorū strenue regalia admini-
strabat. Dū autē ad pharā sororē suā visitandā vocat⁹ ac-
cessisset: ab eodē suus seculū reliquit. Et cōmuni voto
ipius et cōiugis blidechidis ipse clericatū assumpsit: vt
oemq̄ sacro velamine cōsecrari fecit. Ipse autē mēdie
operibus sollicitē intētus dñō deuote seruauit: ecclesiā sū-
cti stephani ciuitatis mēdensis paupum copiose vlti-
uit: et in ea tū dñi obsequio resedit. Hic etiā chilenum
fratrē suū ad prouinciā attrebatensem ad p̄dicandū mis-
sit: qui ibidē miraculis claruit. Hic q̄dam cū eodē chi-
leno pharo ad mensam sedebat: vas vitreū vino plenu
cadens in terrā p̄fractū est: q̄d sanctus Chilenus reinte-
grauit: vniq̄ effusum adeo in vase recuperauit q̄ neq̄ ter-
ra madefacta videret. recuperatūq̄ vniū chilenus pha-
roni p̄stauit: et pharo deo gratias egit. Ad iūto p̄o val-
pento epō. ab oim populo in successorē eligē et a rege clo-
thario approbatur. Qui cū die pasche pueros p̄firmaret
infantē a natiuitate cecū chismate pūgēs illuminauit.
Transiens p ciuitatē ante carceres victos a vinculis
absolutos de custodia solo verbo eduxit. Rex cū aliq̄
do allectus de memoria pulchritudinis eius vronis eēt.
ad eā misit: vt se visitaret. Illa autē cū bis recusasset tan-
dem tertio vocata cilio in dūta et vultu abiecta ad eum
venit: et sancti viri immādā cogitationē extinuit. Dū
autē nautis quedā cū multis in flumine fuisset submersa:
pharo ad ripā annis accedēs tādiu tēte p̄stratus oia-
uit: donec nautis cū oibus: q̄ submersi fuerāt vinctibus
emeris: et ad fluminis ripā puenit. Cū ad p̄ces ādeu
epi ecclesiam in solo rhomageū cū seris amando et eligio
dicaret: et tabula marmorea altari cōsecrato supponi de-
beret: casu de manib⁹ ministroz collapsa p mediū scissa ē
Quā sanctus pharo cū ceteris ep̄is suis orōnibus reuē-

tegrauit. qui ep̄atū suū feliciter p annos lxxij. gubernauit
et clarū sanctitatis ad chīm migravit. v. cal. nouembus.

De sancta Cylla virgine et martyre. La. cxvij.

Cylla virgo et marty: rome passa est sub clau-
dio impatore. Hec olim filia Decij cesaris
vna cū matre tryphonia regina ad xp̄m cō-
uersa: et a sancto p̄dytero iustino baptiza-
ta est: vt dictū est supra in legēda trypho-

nie regine. xy. ca. nouembus. mortuo vero tryphonia clau-
dius cyllā teneri fecit cū militibus. xlvj. de q̄bus supra
in eoz passione actū est. vij. cal. nouē. Quib⁹ oib⁹ marty-
rizatis imperator: cyllā sacrificare nolentē i gladio nes-
cari pcepit. Cuius corpus iustinus p̄dyter iuxta corpa
hyppolyti martyris et sociorum sepeliuit. quito calēdas:
nouembus. vbi et tryphoniam reginā ipse recōdiderat.

De sancto Joanne epō augustudunensi. La. cxix.

Joannes ep̄s augustudunens: vt scribit beda libro.
v. capitulo. ij. de gestis angloz: mira sanctitate cla-
ruit. Hic longe a ciuitate sua fere miliario cū di-
midio mansionē secretiorē nemore circūdatā ha-
bebat: in qua p totā quā dragemā manere p̄sue-
uerat: habēs secū paucos viros sp̄iales cū q̄bus deo vā-
caret: et paup̄z quēpiā in q̄ chīm resoueret. Cū autē semel
incipiente. xl. illuc venisset: et adolescentē mutū a natiuita-
te torūq̄ scabiosum et in capite furfurē secū assumpsisset
eidem q̄tidianū victū p̄stās finita prima quā dragemā
septimana dū linguā eius breuissimā tetigit signo crucis
edito loquēdi ei facultatē et vsum cōcessit. Scabiedinem
autē eius adhibito medico curari fecit: Ita vt capillis
pulcherrimis et crispis: limpido vultu et noua loquēda de-
coratus q̄dāmodo reuenerit videret. Quāquā die ad
monasteriū virginū: q̄d nēradū dicitur: deuenit: vbi erat vī-
go quēdā abbatissē carnalis filia: quā in seculo et mari-
to genuerat: que ex p̄hebotomia. iij. luna sacra brachium
adeo tumefactū habebat q̄ ipius oīno vsu carebat. Quā-
dum sanctus vir: ad p̄ces abbatissē tetigit: cōfessim bra-
chium eius sanū fecit. In villa dū milia cū ecclesiam
cōsecrasset et missam celebrasset: vxor comitis buci q̄ die-
bus. xl. ipius corporis graui dolore p̄creta iacuerat: de
aqua cōsecrationis benedicta misit: vt ipse exinde biberet
et corpus ablueret. quod dū illa fecisset ab omni mor. egri-
tudine sanata surrexit. et cōtinuo discumbentib⁹ in men-
sa mīstrauit. Alio quoq̄ tēpore vocatus ad dedica-
dum aliā ecclesiam comitis addi: officio pacto ad vnum et
pueris comitis graui languore decens iamq̄ in erre-
mis laborantē intravit: et eū benedicens ad mensam cū
comite discubuit. Cū autē puer postmodū bibere petis-
set et iohannes vinum a se benedictum ei misisset: puer po-
tās illud: statim valens de lecto surrexit et cum ceteris ad mē-
sam comedit. Cū ad q̄dā mōasteriū p̄geret et iuuenes eq̄-
tantes equos ad cursum certatim p̄p̄ellērent: vnus illoz
a sancto viro currere p̄hibitus dum cursum cepit la pfus
in lapide caput collisit: et cerebrum pene excurtens. die il-
lo et nocte quasi mortuus iacuit. P̄o q̄ vir dñi in oratōe
p̄n ocrans mane caput eius tetigit: et ab omni p̄ioris do-
lore et lēione curauit. P̄mo tñ ipm p̄stentem q̄ a quo-
dam p̄dytero heretico fuerat baptizatus catholice ba-
ptizauit. Hic insit autē in ep̄atū annis. xxxij. Et p̄e nimia
senectute administrare non valens successorē sibi vīfiri
dum ordinauit: et ep̄iscopatū re signans in mōasterio
predicto habitauit: vbi et in pace quiescit quarto Calen-
das nouembus. Sepultusq̄ est in porticu sancti petri
in mōasterio quod dicitur Sylua clerozūm anno domi-
ni. cccc. ccc. xxi.

De sancto Narcisso epō. La. cxix.

3

Narcissus ep̄s hierosolymor̄ tpe aurelii anto-
nini imp̄atoris claruit. Qui multis miracul̄
choruseauit. Die quadā in vigilia pasche dū
oleū luminarib⁹ deesset: nec vnde infunderet
haberet aquā bñ dixit: et lapidibus infundit
fecit: et plusq̄ esset oleū lumē fouit: et clarā lucē reddidit.
Quodā vero tpe: dū a quibūdā emulis de facinoribus
certis criminatus esset tres testes sub iuramento cōtra eū
deposuerunt. Quorū primus sibi imp̄atus est q̄ nisi vix
diceret igne cōsumeret: sc̄ds q̄ morbo regio cruciaret: ter-
tius q̄ oculorū lumine priuaret. Et q̄uis hīs nō obstans:
tribus a populo innocens iudicatus esset furore emulorū
fancus vir cedere: voluit: et desertū petēs dudū solitaria
vitā duxit. Testis aut̄ primus qui in eū mentitus fuerat
cū omni domo sua fulmine arsit. sc̄ds morbo regio a plā-
ta vsq̄ ad verticē percussus interijt. Tertius vero hec vi-
dens ad p̄siam redijt: et veritate corā omni pp̄lo exposita
dū p̄ctm suū desleuit: donec lachrymarū inūdātia lumē
oculorū amisit: pp̄lo aut̄ hier̄m narcissum diu req̄rens: et
nūq̄ inueniēs dionysii sc̄m vix sibi substituit. Qui post
modicū decedēt germanus: et vigordius succēssit. Qui
tpe narcissus reptus cū tā senex esset: q̄uis dudū ren-
tens ad sedē suā cū gloria reductus est: vigordius sp̄te
ep̄atū resignauit. Lū vero ex nimio senio iam ep̄atū ad-
ministrare nō posset: diuina reuelatiōe alexandrū virum
sanctū: qui d capadocia hierosolymā causa pegrinatiōis
venerat: loco sui ordmandū cōstituit: vt in ip̄ius sancta le-
genda dictū est supra. xv. ca. ap̄lls. Ip̄e vero reliquū sue
senilis etatis osomib⁹ eregit. et. iij. ca. no. ad ch̄m misit.
¶ De scto Zenobio p̄bytero et martyre. Ca. cxxi.

Zenobius p̄byter et martyr: apud sidonē vbi
palestinorū passus est. Qui sub diocletiano et
maximiano augustorū persecutione p̄ nomi-
nis ch̄i inuicta cōfessione gladio capite ces-
gloioso martyrio coronatus est quarto ca-
lendas nouembis. vt ait ado.

De sancto Serapione ep̄o. Ca. cxxij.

Serapion ep̄us apud aphricā vir eruditissimus fu-
it. et fide clarissimus atq̄ virtute mirabilis. qui vt
scribit hieronymus libro de viris illustribus. xj. co-
modi imp̄atoris anno antiochie ep̄s ordinat⁹ est.
Hic fidei cōfessione insignis scripsit eplam ad ca-
rinum et pontū de heresi montani cam valenter sp̄guās
Aduersus manicheū etiā volumē scripsit egregiū. De ti-
tulis psalmorū aliud. Ep̄stolas insup ad diuersos vtilis
valde. Et sub cōfatio p̄ncipe sc̄itate notabilis humanita-
tis debitū soluit. Sepultus antiochie. iij. cal. nouembis:

De sancto Leontio cōfessore. Ca. cxxij.

Leonius cōfessor apud taracinā ciuitatē cāpa-
nie tpe claudij imp̄atoris a scto cesareo marty-
re cōuersus est: vt dicit infra in eius passiōe ca-
lendas nouembis. qui ab eodē sacri fontis vn-
da pfusus mor vt a sancto iuliano p̄bytero. di-
uinam coiem accepit. sp̄i ritū emisit. Sepultusq̄ est i eo-
dem loco ab vxore et filijs. iij. calendas nouembis.

De sancto Marcello martyre. Ca. cxxij.

Marcellus martyr apud ciuitatē tingitanā
passus est: Qui cū esset centurio sub agrico-
la agente vices p̄fectorū p̄ouo et de ch̄ia
nitate ab eius mililibus accusat⁹ fuisset. et
ch̄m dñm p̄fiteri nullatenus dubitasset. Subēte neq̄ssi-
mo agricolao capitis abscissione martyriū cōsumauit. se-
pultusq̄ est in eadē ciuitate a fidelibus. iij. ca. no. hec ado

De sancto Germano ep̄scopo ca-
puano. Ca. cxxv.

Germanus ep̄s capuanus sanctitate vite mē-
rifica claruit. de quo refert gregori⁹. ij. dial.
ca. xxx. q̄ dū seruādus qdam dyaconus ab
bas monasterij quodā in cāpanie p̄b⁹ a li-
berio quodā patricio v: his rome cōstructū
fuerat ad bñm benedictū ad monasteriū cassine visitatio-
nis grā venisset. Horaq̄ iam q̄eris existeret in cuiusdam
turris sup̄iorib⁹ bñdictus in inferioribus vero seruādus.
se collocauit diaconus. Quo v: in loco inferiora pu⁹ cō-
tinuabat ascensus. Dū vir dñi benedictus adhuc quica-
scenribus fratribus instās vigilijs ad fenestrā dñm dep̄e-
caret: subito intēpsta noctis hora respiciēs: vidit fulam
lucē desup noctis tenebras effugasse: tātoq̄ splēdore cla-
rescere vt diē vinceret. lux illa: que inter tenebras radia-
set. Dis etiā mund⁹ velut sub vno solis radio collectus
ante oculos eius adductus est. Qui venerabilis p̄ dñm
in tñm oculorū acie in splendore lucis infingeret: viditq̄ ger-
mani qdam ep̄i capuā in sphaera ignea ab angelis i celum
deferri. Tūc tāti sibi testē volēs adhibere miraculi. Ser-
uandū abbate bis terq̄ eius noie cū clamore vocauit. q̄
in tanti viri insolito clamore turbatus: ascendit respexit:
partēq̄ iam lucis exiguā vidit. Qui ex hoc stupētū vir dei
que gesta fuerāt enarrauit. Statimq̄ in cassinū casti the-
op̄io mādauit: vt ad capuā sub eadē nocte trāsmittē-
ret: quid de Germano ep̄o ageret: agnosceret. Factūq̄
est. Et is q̄ miss⁹ fuerat: sanctū virū germanū ep̄i tā des-
cru reppit et req̄rēs agnouit eadē hora fuisse illū obitū q̄
vir dñi benedictus eius cognouit ascensum. Quienit au-
tem in pace. iij. calendas nouembis. fm vsuardum.

¶ De sancto Quintino martyre. Ca. cxxvj.

Quintinus martyr: genere nobilis et ciuis ro-
manus apud ambianū vbi sub rictiouar o-
pside passus est t̄pibus diocletiani et maximi-
ani imp̄ator. Cū em̄ quintus cū fusciano et
victorico et crispiño et crispiñiano: et alijs plu-
ribus a roma discessisset: et parisijs deuenis-
set: dum singuli illoz loca: in quibus p̄dicarent elegissent
Quintinus p̄dicādo circulens: et miraculis pollēs ambi-
anū venit. Eodē q̄q̄ tpe rictiouarus p̄ses tātā cedem in
ch̄ianos exercuit: vt in ciuitate treuerēsi sa ngulus marty-
rū in flumē moselle decurreret: et colorē aque in suū verte-
ret. Rictiouarus igit̄ quintinū detentū in carcere clausit
die vero sequēti p̄duci mandauit: et dū ch̄m cōfiteretur:
iussit extendi et fustibus grauissimē cedi. Sed voce de ce-
lo ip̄m exhortante cedentes conuerūt in terrā. Quē p̄e-
ses iterū in carcerē recipi iussit angelo vero illū soluēte
mane in mediū vrbis tuit: et ibi populo p̄dicauit: vbi rur-
sum captū: iussit illū p̄ses ad trocheas adeo torqueri: vt
vincula eius a iuncturis soluerent: deinde restitulis fer-
reis illū cedi p̄cepit: posteaq̄ oleū buittēs ac picē et ad
pem seruētia dorso ei infundit et lampades et ardētes ap-
plicari. Et dū liberius p̄dola cōtemneret et p̄sidem cōfu-
raret: mādauit in os eius aceri et salem ac sinapim lique-
facta tactari vt sic iaceret. qui dū magis adhuc ch̄ristum
collaudaret: iussit illū apud vintandū adduci: et duos ma-
ximos clauos siue taringas a ceruice vsq̄ ad crura cōfi-
gi. et. x. alios clauellos intra ungulas et carnē digitis ma-
nuum immitti. Et sic cōfissum decollari. De cuius collo
columba niuea extiens celum aduolare visa est. qui pass⁹
est pridie calendas nouembis. Corpus aut̄ eius in flu-
uiū sequanne demersum a p̄side adiectione terre plumbi
et limiceno sepultū est. ne a ch̄ianis inueniret. ¶ Et post
ānos. lv. a quadā mat̄na romana eusebia noie taliter re-
pertum est: Cum esset ip̄a mulier ceca esset angel⁹ et tertio
apparuit eāq̄ admonuit vt in galliam ad corpus sancti
quintini mart̄is requirendum accederet. sicq̄ vsq̄ re-

cuperaret. Que dum locū ignoaret: angelico ductu illuc tandem devenit: et de corpore a multis regrens nihil omnino invenire valuit. Dū autē orasset ad dñm: corpus ex una parte de lumine et caput ex alia emansit: et usque ad manus mulieris accessit. Quod illa accipies oīno incompertū nemoque odore fragrantia dñm castitū portare disposuit. Sed dū ad radices mōtis puenit corpus oīno immobilis factū est: ubi divina cognita voluntate eusebia corpus tumulavit: et continuo eius tactu lūmē recuperavit. Plurimi q̄q̄ infirmi a diversis lāguorib⁹ in eius inuentione sūt curati. Post decursum autē annorū. cccxx. dñi corp⁹ sancti martiris itez esset incognitū: sancto elgito noutonē si ep̄o reuelat. Qui post seculū triduanū dñi locū sibi ostēsum ubi latebat effoderet: nocte lux de celo tāta circūfulsit: ut dies orta a pluribus crederet: odoris q̄q̄ suauissimū fragrantia erupit. Corpus ergo sancti repositū ac leuātū honorifico ac p̄cioso locello cōdidit: eccliamq̄ et monasterium ibidē edificauit: anno dñi. cccclxvij. ubi ad p̄s sancti corpus requiescit. signisq̄ mirabilibus resulget.

De sancto Hatali confessor.

Ca. cxvii.

Natalis cōfessor tpe seuerini pape rome claruit. Qui dñi sanctis opibus polleret: decept⁹ asclepio et theodoro collectarijs: q̄ ambo discipuli erant cuiusdā cōiarij apostate ab ecclēsie cōione deieci: acqueuit ut ep̄s illi heresis nominaret acceptis p̄ salario. ci. nummis mensue p̄stationis. Sed admonitus sepius a dño ut resipisceret: dñi amore turpis lucri recusaret: nocte quadā in somnis ab angelis dñis verberibus flagellat. Adane autē liuores et vulnerū cicatrices in scapulis reperiēs: ac si vigilans corporaliter passus esset: territus ad papā zepherinū adiit et visionē narrauit. Quē illē penitētē benigne suscepit: et dignitattē renūciantī satisfactionē imposuit. Hatalis vero vitā in melius cōmutans: laudabilē finit. et eiusdem p̄ficientis tpe post modicū in pace q̄uit. p̄die cal. nouem.

Explicit Liber Nonus.

Prologus Libri decimi.

Decimus liber huius cathalogi cōtinet in se passionēs et gesta illorū sanctorū quorū festiuitates eueniūt infra tps in quo representat ecclesia p̄pagationē illorū eius filiorū: qui fuerunt ecclēie eiusdē augmētatores quales fuerunt sancte virgines. Hoc autē tps est a calendis mensibus nouēbris usque ad aduentū dñi. Et hoc sub figura sanctorū p̄phetarū: quorū tunc varietas et p̄phētie leguntur. Hec em̄ ut plurimū carnali sp̄ito cōiugio: corpis et mētis integritate dño seruētēs: aduentū chr̄i et futura tps per sp̄m p̄dicerūt: et pplm dñi suis varietatib⁹ et a vitis et erroribus reuocare et ad viā veritatē reducere studuerūt. Ad hui⁹ igit tps vltimi festa p̄tractāda ventendum est.

Incipit Liber decimus a calendis nouembrib⁹ usque ad aduentum.

De festiuitate oīm sanctorū.

Ca. i.

Festiuitas oīm sanctorū: quattuor de causis instituta fuisse videt: primo p̄pter cuiusdā tēpli dedicationē: scdo p̄pter omissorū suppletionē: tertio p̄pter negligentiarū expiationē: quarto p̄pter facilitatem orationū nostrarū ipetrationē. Primo ergo instituta est propter cuiusdā tēpli dedicationē videlicet tēpli quod pantheon antea dicebat quod rome fuerat cōstructū in honorē cybeles que mī dicit oīz deorū: et oīm eius filiorū. Quod tēplū postmodū bonifaci⁹ papa quartus ecclēie dei a phoca cesare donatū cōsecrauit in honorē dei genitricis: et oīm martirū chr̄i. iij. idus maij. Et tunc ipsa die instituit in vrbē rome celebrari festum beate marie virginis: et oīm scōrū. martirū: q̄ ad

huc festa cōfessorū nō celebrabant. De hac materia sup̄ dictū ē. iij. id⁹ maij. Et est illud tēplū qd hodie vocat sc̄a maria rotunda. Verū p̄cessu t̄p̄is: q̄ ad hoc festū multitudine maxia cōsuebat. et p̄pter defectū victualū celebratū vacare non poterāt. Ideo gregorius papa quart⁹ hoc festū in calen. nouē. esse cōstituit: q̄n celebratis mētib⁹ et v̄idemij⁹: maiorē victualū copiam esse cōspexit: ac p̄ vniuersum mundū hunc diē in honorē generaliter oīm sanctorū solēniter celebrari decreuit: additis festiuitatib⁹ cōfessorū. Et sic solēnitas que solū rome de solis martiribus celebrabat. per totū mundū de oībus sc̄is ad p̄s recolecta. Scdo instituta est p̄pter omissorū suppletionē. Multos em̄ omissimus de q̄bus nullū festū siue memoriā facimus: tū p̄pter scōrū multiplicatē: q̄ q̄n infiniti sunt tum p̄pter nostrā infirmitatē: q̄ infirmi et debiles sumus nec ad hoc sufficere possumus: tū p̄pter t̄p̄is breuitatē: q̄ etiam totū t̄p̄s lōgissime vite vnius hoīs non sufficeret ut seruet t̄m in vita sua q̄ singulorū scōrū festa celebraret. Ideoq̄ ecclia rōnabiliter ordinauit: ut qui oīm sanctorū festa facere nō possumus: saltē oēs generaliter in illi honoremus. Quare autē institutū est: ut sanctorū festa in terris agamus: magister guilhelm⁹ in summa de offitio ponit. vi. rōes. Prima est p̄pter honorē dñi in maiestati. Cū em̄ sanctis honorē impēdimus: deū in ip̄is honoramus: q̄ sanctis honorē tribuit illi honorat qui eos sanctificauit. ps. Laudate dñm in sanctis eius. Secūda est propter auxilium nostre infirmitatis: qui em̄ per nos salutē habere non possumus. Ideo sanctorū intercessionibus indigemus a quibus ut adiuuari mereamur: merito ip̄os honorare debemus. Tertia est propter augmentum nostre securitatis. vi. f. p̄pter sanctorū gl̄iam que nobis in eorū festiuitate p̄ponit: nostra spes et securitas augmentet. Si em̄ mortales hoīs nobiles similes potuerit ita p̄ sua merita sublimari: p̄stat q̄ nobiles sūt potuerim⁹ cū manus dñi abbr̄uiata non sit. Quarta est p̄pter exemplum nostre imitationis. Cum em̄ festiuitates recentē senā ad eorū imitationē puocamus: ut scōrū exēplo terrēna cōtēnētēs celestia desyderemus. Quinta est propter debitū mutue vicissitudinis. Sancti em̄ de nobis festum faciunt in celo: q̄ gaudiū est angelis dei et aiab⁹ sc̄is super vno peccatore p̄niam agere. Iustū est q̄ ut nos de ip̄is festū agamus in terris. Sexta est p̄pter p̄curatio nem nostri honoris et exaltatiōis. Cū em̄ sanctorū honoramus nostrā rē agimus: et nostrū honorē p̄curamus: q̄ eorū festiuitas est nostra dignitas. Hā cū honoramus fr̄es n̄ros honoramus nosip̄os: charitas em̄ omia colā facit. Tercio instituta est propter negligentiarū expiationē. Licet em̄ paucorū sanctorū festa agamus: adhuc tū illa pauca sepe negligētē agimus: et multa agimus: et multa ibidē p̄ ignorantia obmittimus. Si qd igit in alijs solēnitatib⁹ scōrū quas egimus: neglexerimus in hac generali solēnitate supplere possumus: et de negligentia nos purgare valeamus. Hec ratio tangit in fm̄e q̄ hac die p̄ ecclias recitat: in quo sic dicit. Decretū est ut hac die sc̄orū oīm memoriā habeat: ut qd humana fragilitas p̄ ignorantia vel negligentia vel occupationē rei secularis in solēnitatib⁹ scōrū min⁹ pegisset: in hac sancta obseruatione soluat. Notādū autē est q̄ octo sūt ordines sanctorū q̄s hodierna die insimul veneramus: ut eis qd negligētē fecimus suppleamus: q̄ notant p̄ octo conditiōes siue status beatorū: q̄ in euāgelio hui⁹ festi a chr̄o expūmunt: et eorū p̄fectiones p̄tra octo vitia capitalia dirigunt: et reduncunt ad. viij. cōditiōes siue status diuersorū ministeriorū hoīm q̄ cōstituit politicū regimē ciuitatis: eo q̄ ecclia triūphās ciuitati assimilata. apo. xxi. vidi ciuitatē sanctam hierosolimā nouam. et. vi. tractat in li. de regine.

Consilarii: ad hoc ut ciuitas bene regatur: in suo statu pacifi-
co cōseruet: necesse est ut habeat cōsiliarios seu iudices
regi assidentes: officiales siue vicarios in diuersis castri-
bus vice gerentes. **P**recones siue notarios regis decre-
ta scribentes. **F**amulos seu nūrios regis mandata exequē-
tes. **A**thletas siue pugiles p regis honore pugnātes. **N**o-
biles siue primarios regē cōtinue cōmūtantes. **M**ercato-
res siue operarios diuersa operātes et vēdētes et lectas
dominas reginā iugiter associātes. **P**rimus ordo: qui
est iudicū siue p̄sulariorū i regi assidentis est ordo aposto-
lorū q tanq iudices et regis assessores a ch̄o electi sunt.
ut cū christo ad iudiciū venturo in duodecim thronis se-
deant: et vniuersum orbē cū eo iudicare debeant: de quib⁹
cantat ecclesia. **H**os seculi iusti iudices etc. **A**d hoc aut ut
iudices iuste iudicent: debent a mente sua oēm cupiditatē
excludere: et paupertatē diligere. **S**ecundo: q tales fuerūt
ap̄l: q oīa tpalia a mēte sua abdicarūt: de ip̄s dicit. **B**ea-
ti paupes spūs. **E**t hec paupertas spūs dirigit cōtra auar-
ciā: **P**remiū aut qd rex cōsuevit suis iustis dare iudici-
bus est ipm regnū qd eis vna secū facit esse cōmune: ut ipi quo-
dāmodo reges appellent: et sibi cōregnent: vnde et de apo-
stolis dicit. **Q**uoniam iporū est regnū celorū: sicut et christi
Secundus ordo: q est officialiū siue vicariorū: est ordo
pontificū et sacerdotū: qui ch̄i vices et auctoritatē exer-
cent in ecclesia militāte: et eius personā in oībus represen-
tant per diuersa loca. **O**fficiales aut siue vicarij regis de-
bent semper optare iustitiā: ut ius suū vnicuiqz tribuant:
vñ et de istis: q tales fuerūt. **B**i. **B**eať q elurūt et sitiūt iu-
stitiā. **E**t talis elurēt dirigit cōtra gulā. **S**ed mū aut hō-
rū officialiū esse cōsuevit: ut de censu regis sibi vite neces-
sarijs pvideat. vnde et de pōtētib⁹ et sacerdotib⁹ d. quo-
mā ipi saturabunt. **T**ertius ordo est p̄conū et notarioz
est ordo pphetarū q regis eternū mandata in ecclesia scri-
pserunt: et ea populis denūtiarunt. **T**ales aut semp de-
bēt esse in p̄tinuo exercitio et labore: ut qsi vita eorū sit in
fletu ppter regis amorē: vñ q tales pphete de eis d. **B**e-
ati q lugent: et talis laboriosus dirigit cōtra accidi-
am. **P**remiū aut horū scribarū et p̄conū esse p̄suevit: quod
rex eis gratias liberaliter pcedens: multos aut benefi-
cijs cōsolef. vnde et de ip̄s addit. **Q**uoniam ipi cōsolabunt
Quartus ordo. qui et famulorū et nūriorū. est ordo an-
gelorū: sub q oēs eorū ordines colligunt. q Regis celestis
mandata fideliter exequūt. velut eius famuli et nuntij ab
eo directi. **T**ales aut debent esse humiles. ut regis iussa
obedienter adimpleant. vnde q tales fuerunt angeli bo-
ni. q i humilitate p̄sisterūt. nec supbie illorū q de celo cor-
ruerūt p̄sentire voluerūt: merito dicit de eis. **B**eať mites
Et talis mititas cōtra supbiā dirigit. **P**remiū aut illoz
nūriorū cōsuevit esse ut rex illis p̄dā et possessiones largi-
atur. vnde et de ip̄s addit. **Q**uoniam ipi possidebūt terrā. **N**ā
et angelis de⁹ regimē terrenorū cōmisit. **Q**uint⁹ ordo
q est militū siue pugnatorū: est ordo martyrū: q p Regis
honore vsq ad effusionē sanguinis decertarūt. **T**ales at
miltas psecutiones hostiū pati cōsueuerūt. vñ merito de
martyrib⁹ d. **B**i. **B**ei q psecutionē patiunt p̄p̄ iustitiā. et tal
passio ptra inanē mūdī glīaz dirigit. **P**remiū aut militū
regis esse p̄suevit: ut rex eis oīa sua liberaliter cōmunicet
atq q iter ipos et ei⁹ assessores nulla dīa sit. vñ et de ip̄s
addit. sicut et de ap̄lis. qnā ipoz est regnū celoz. quia et
martyres cōregnare putant. et reges appellāt. coronas re-
glas in capite deferētes. **S**ext⁹ ordo. q est nobiliū siue
p̄matorū est ordo cōfessorū q p iugē p̄templationem regē
celi p̄tinue comitant. et ei⁹ societati qdāmodo deputant.
Tales aut nobiles ciues debēt sup oīa ad pacē vigilare
et ut cōcordia sit inter ipos affectare. vnde quia tales fue-
runt cōfessores. de eis dicit. **B**eať pacifici. **E**t talis pac-

cōtra irā dirigit. **P**remiū aut horū esse p̄suevit. ut rex ta-
les nobiles adeo diligat. q ipos qdāmodo filios suos ap-
pellet. vñ et d. **I**st⁹ addit. qm filij dei vocabūt. **S**eptim⁹
ordo est mercatorū siue operariorū. q est ordo patriarcha-
rū. q opibus mescōte itent. qdāmodo merces celicas ch̄i
sto vēdebāt cētuplū recepturi. **I**st⁹ aut mercatores debēt
esse misericordes ne lucris pecunialib⁹ nimis intēti effi-
ciant deceptores: vñ q tales fuerūt patriarche dicitur
eis. **B**eať misericordes. **E**t talis misericōdia ptra inuidiā di-
rigit. **P**remiū aut mercatorū esse p̄suevit: ut de suis nego-
tiationib⁹ lucrū p̄cipiat: vñ de istis addit. **Q**uoniam ipi miseri-
cordiā p̄sequunt. **O**ctauus ordo q est dñarum: est ordo
p̄giorū que reginā celi p̄tinue associant: et iugiter assunt
Tales aut dñe debent esse mūde et pudice: ut etiā regi as-
sistere possint: vnde q tales fuerūt virgines dicit de illis
Beať mūdo corde. **E**t talis mūdicia ptra luxuriā diri-
git. **I**st⁹ aut dñarū p̄miū esse solet: ut regis facie videat
et eius spālem amicitia habeat: vñ et de istis addit. **Q**uo-
niam ipi deū videbūt. **N**on⁹ ordo et vñ institutū est illud
festū ppter orationū n̄rarū facilitatē impetrationē: ut si-
cut ecclesia dei hac die oēs sanctos vniuersaliter honorat.
sic et ipi p nobis oēs insimul intercedāt. **H**ec rō in oratio-
ne tāg. cū dicit. **D**esideratā nobis rue p̄p̄tiationis abū-
dantiā multiplicatis intercessionib⁹ largiaris. **I**st⁹ autē
oēs sancti in hoc festo p nobis vniuersaliter ad interce-
dendū pueniant: ostēsum est in qdā vñōe que sequēt an-
no ab huius solēnitatis institutioē cōtigisse narrat. **C**um
em custos ecclesie sancti petri in vñe oīa altaria circūisset
et oīm sanctorū suffragia implorasset: ad altare sc̄i petri
rediēs in spū rapit. **E**t ecce vidit regē regū in sublimi so-
lio cōsidentē: et oēs angelos circūstātes deinde regina in
diademate fulgēte cū dñarū multitudine aduenit: cui rex
assurgens eā iuxta se sedere fecit. **P**ost hec venit qdā ve-
stus pilis cameloz: quē sequebat multitudine venerabilū
um seniorū. **D**einde aduenit ali⁹ papali habitu decorat⁹:
quē plurimi in pōtētib⁹ sequebant. **P**ostea p̄cessit i
numerabilis militie multitudo. **P**ost q aduenit turba
diuersarū gentiū infinita. **I**st⁹ oēs ante regē adueniūt et
eū flexis genibus adorauerūt. **A**ngelus aut q custodē du-
cebat eidē vñōe exposuit. **A**sserēs reginā matrē dei esse
dñas vero p̄gines et p̄tinentes pilis camelozū vestitū io-
annem baptistā: seniores patriarchas et pphetas. **P**apa-
li habitu ornatū: petrū ap̄lm: pōtēfices: apostolos omnes
milites martyres: turbā reliquā cōfessores. **Q**ui ideo an-
te regē regū ch̄m venerant: ut p honore ip̄s hac die ex-
hibito gratias agerēt: et p orbe vniuerso exoraret. **D**e
de dicitur custos ad locū aliū ductus: vidit vñusqz ser⁹
homines: alios immēsis diuersis delictis gaudētes: alios
inopes et famelicos mēdicantes. **D**ixit aut angel⁹ hūc lo-
cū purgatoz esse: abundantes vero aīas illas eē qbus ab
amicis per suffragia subueniebatur: regēs vero qz cura
nullatenus habebat. **I**ussit igit vñ oīa vñā summo ponti-
fici iūmare: ut post festū oīm sanctorū diē statueret aīa-
rū ut saltē generalia suffragia illa die p illis fierēt: q speci-
alia habere non possent: ppter qd cōmemoratio defuncto-
rū sequēt die ordinata est.

De sanctis Cesario et Juliano martyrib⁹. **C**a. ij.

Cesarius et iulianus martyres: apud taraci-
nam cāpagnie ciuitatē passi sunt sub clau-
dio impatore. **E**rat em firminus quidā pō-
tifer taracine ciuitatis: q p singulos ānos
talē ceremoniā p salute rei publice et prin-
cipū romanorū fieri suadebat. **I**uuenē em p. vij. aut octo
menses in delictis enutritum faciebat calendis ianuarij
porcū imolare: et deinde ipm iuuenē armatū montem **A**r-
mum ascendere: et inde se p̄cipitio dare: cuius corpus su-

mo honore collecti in templo appollinis cōburebat et cines p. reliquias recedebant. Eodē tpe cesarius diaconus et aphyca ad p̄dictā ciuitatē deueniēs: et cal. Ianuarij hec videns et abhorrens ac redarguens de christianitate suspectus tēus est a firmio p̄fice: et a luxurio primario ciuitatis. Et post dies octo traditus est leontio cōsulari. Quo iubente nudatus ante tēplum appollinis adductus est. Dum autē orasset tēplum corruit: et firmiū pontifex interfecit. Clamante autē populo: cesariū innocentē leontius eum in custodia nudum detinuit p. mēses. xxiij. Post autē ide educus: sed ab angelo capillis suis subito crescentibus: indutus: dum peteret se modicum relaxari: et dimissus orasset: lux ip̄i de celo nimia effusa est. Que cernens leontius cōuertit: et a cesareo baptizatus: et a Iuliano p̄bytero sacra cōfione sanctificatus: ut dictum est supra de eo. iij. cal. nouēbris. Postq̄ vero sanctus leontius obiit. luxuriosus cesarium et iulianū detinuit: et in sacco vincos in mari sibi p̄cipitari fecit. q̄p̄ corpa a mari ad litus iactata eusebius collegit: ea p̄digno honore sepeliuit. cal. nouēbris: luxurius p̄o post dies modicos a serpente percussus iterijt. De sancto Benigno p̄bytero et martyre. Ca. iij.

Benignus p̄byter et martyr passus est ap̄d castrum diuionū sub aureliano impatore. q̄ cum ip̄ius augusti tēpore cū andochio p̄bytero et chirso diacono: a sancto ep̄o polycarpo iohannis enāgeliste discipulo ad p̄dicandū in Galiam missus esset: ad portū massilie deueniēs: ciuitates eduā adierunt: ubi a fausto q̄dam senatore iam voto christiano licet occulto honore suscepi sunt. Quē cum filio symphoriano adolescente et omni familia baptizauerit. Ad cuius etiā p̄ces ad ciuitatē lingonicā accesserunt. leoniam fausti sorore christiana fieri cupientē cum tribus eius nepotibus: q̄p̄ ip̄a auita erat scilicet spensippo et melensippo vnda sacra pfuderunt et in christi fide docuerunt. De q̄bus supra in cor. passioe dictum est. xvi. cal. Februarij. Deinde benignus p̄byter diuionū redijt. Ibiq̄ p̄dicare cepit. Aurelianus ergo impator: illuc deuentēs: benignū cōphensum et sacrificare recusantē neruis durissimis cedidit: et inde ad trocheas extensum carceri mactauit: ubi ab angelo p̄foratus: et vulnera ei⁹ sanant. die sequenti impatori exhibet: cuius iussione ad templū ducit: et in iolare suadet. Sed orōne ab eo facta idola sicut fum⁹ euanescunt. Quē aurelianus iratus mādauit in carcerē mitti: et in saxo p̄forato pedes eius includi: et iudes in digit⁹ manuum affigi: atq̄ p. dies. vij. oēm ei cibū potūq̄ negari: canes q̄q̄ famelicos secū recludi: ut carnes eius lacerarent. Cum autē sanctus diebus sex in orōne p̄seuerasset: canes adeo mitigauit. ut nec vestē ei⁹ lederēt. Die p̄o septimo apta custodia benignus illesus inuētus est: a sudib⁹ et cippo solutus. Tūc iubeat impatore. vecte ferreo i collo cōfusus: et lancea cōfossus expirauit. visa quoq̄ est columba niuea ex ore eius p̄gredi: et vsq̄ ad celos euolare. Corp⁹ autē remāsit nimio odore fragrans odore q̄d a christiānis in eodē castro sepultus est cal. nouēbris. De sancta Maria virgine et martyre. Ca. iij.

Maria virgo et martyr apud nicomediam passa est. Que dum esset ancilla cuiusdā tertulij p̄cipalis. et a dño suo p̄pter natalē filie hostie dijs imolaret. illi acōserua dñe delata q̄ de sacrificijs vtpote christiana gustare noluisse: verberib⁹ diris afflicta est: et a tertullo duro carcere maniata: ibiq̄ diebus decē fame cruciata est. Quib⁹ a romano p̄fide cōpertis mariā sibi p̄sentari p̄cepit: eam q̄ sacrificare nolentē: vngulaylanatiōe vexari p̄cepit. Sed clamore p̄p̄i innocentē virginē p̄stantis: eā ad carcerē

duci mandauit. Que vñ ducere: manus se tenentū enādens et fugiēs ab ip̄is inseq̄. Dūq̄ ad saxū collis deuenisset: saxū diuina virtute scindit: et virginē intra se reclusa p̄sternit cōcludit: et p̄secutores excludit: ac in testimonij miraculo frustra aliqua ex veste virginis: extra p̄strā cōfusa dimittunt. Quod illi cernētes: territi saxū circūeunt nec aditū vllū inuenire possunt. Audiens hec p̄ses p̄p̄m ad saxū cōcidendū aduocat: ut inde maleficam educāt. Sed tonitrua et fulgura maria p̄tinuo eruperunt: equitesq̄ duo equis igneis insidentes de celo aduolauerunt. Populi vero paucos ad tēpla deorū recurrerunt: vix eripientes fulmina duo milia gētiliū interfecerunt. Idola q̄q̄ plurima in puluere redegerunt. Que vidētes multi aliq̄ paganorū numero tria milia ad christum p̄uersi sunt. P̄ses autē a fulgure interēptus est. Maria p̄o saxo inclusam migravit ad dñm. postea q̄s ap̄o saxo corp⁹ illi⁹ a christiānis reperi dignos honore p̄ditū est. calen. Nouembis.

De sancto Vigore ep̄o. Ca. v.

Vigor ep̄s claruit tpe childeberti regis fratris apud oppidū batocense q̄ atrebatense ciuitate nobilibus et fidelib⁹ parētib⁹ natus intra sancti vedasti monasteriū habitabat. Dū autē parētes illū inde retrahere vellent ut ip̄m haberent corū hereditate sup̄stite: ille assumpto puero theodemiro sc̄m reliquit: et nesciēs q̄ p̄geret: peregrinari cepit: atq̄ ad regionē batocē deuenit: ubi ab angelo in somnis admonitus ad vicū redeuerunt perrexit: illicq̄ edificato monasterio leuiss et orōnibus deo se uidebat: multos ad dñm p̄uerbebat. Dū autē filiusq̄ paruum mulieris christiane cōuersum baptizasset illeq̄ subbita febre moruus esset: mater pueri cadaver in lectulo suo reposuit: et ad vigiliā accedēs: mortē filij cū lachrimis nūtiavit. Pro q̄ sc̄tis vir orōne effudit: et matrē ad domū reuerri mādauit: que iussu illius rediēs filiū sibi viuū occurrentē recepit. Propter q̄d miraculū multi lāguentes ad eū accedebant: et tactu filij s̄m redibāt: plurimiq̄ ad fidē cōuersi in christum credebant. Hic de possessioe viri cuiusdā serpētem. xl. pedes in longitudine habentem: qui solo statu hoīes et pecora occidebat orōne sua ut catulū mansuerit ligante: et victo theodemiro ministro suo tradidit: quē ille ip̄m sequētē iussu magistri ad mare ligatū deducit: et in vndis demersit. Aliū quoq̄ serpētem de loco q̄ dicit cella: et tertij de loco q̄ dicit camarō: ille et ceteri. Defuncto vero ep̄o batocēsi a clero et p̄p̄o in ep̄atu electus est. Cū autē comes bathildus possessionē quandā ep̄atus a se occupatā arari faceret: de equo subito corruēs: expirauit. Sc̄tus autē vir multis claris p̄trib⁹ fener et plenus dierū in pace: quicquid calendas nouembis sepultus est in ecclesia batocensi.

De sancto Marurino cōfessore. Ca. vi.

Marurinus cōfessor: apud senonensem ciuitatē tpe maximiani impatoris claruit. qui ex patre marino eiusq̄ ciuitatis nobili ac gētili p̄gentē: q̄ ex p̄cepto maximiani christiānos p̄sequebat: ip̄e clanculū aīo solo christiānus existēs: pro parērum salute ad dñm exorabat. Audiens a dño: q̄ ei ab eo postulata darent. Et post dies paucos mater eius ad christum cōuersa: vñ patri eandem cōuersionē sua deret: ille ei respōdit. q̄ in nocte p̄cedente p̄visum acceperat: q̄ filio suo in custodia data fuisset omniū multitudo. Unde ip̄e marinus cū vxore et filio marurino annorū viginti a sancto polycarpo ep̄scopo baptizati sunt. Cum autē diabolus filiam maximiani impatoris oppressisset: et per os puelle clamaret se a nullo hoīe nisi a marurino senonensi eḡcien dum: populum quoq̄ romanū clade epidemie: quā incurrerat eiusdē meritis liberādū

Impator ad senones. ciuitates misit: et maturinum ad se accersit. Qui romā cum multo honore pductus: prius a comitibus iuramentū accepit: ut si eum rome aut in via morti cōtingeret corpus eius ad ppriam patriā repositum veniens ergo maturinus romā: imperatoris filiā a de monio liberavit: populo quoque salutem a pestilentia suis orationibus impetravit. Et post hec ibidem in pace quiescit: ca lendas nouembriis. Lulus corpus dum in quodā tumulo posuissent: die sequenti exhumatū inuenerūt. Recordati sunt autē promissionis et iuramenti: corpus a roma ad gal liā trāsporauit: et ibidem illud iussu impatoris digno honore p diderūt apud senonis ciuitatē ubi et miraculū claret.

De sancto marcello epō. Ca. vii.

Arcellus ep̄s parisiensis fuit q̄ apud eandē. vrbē merito sanctitatis nō modico claruit.

De q̄ illud memorabile repperit: quod exi stens adhuc iuuenis. ut dignus mōstraret futurus antistes. eius merito tūc aqua in

vinum: tunc vero virtutū eius miraculosa insignia. pu ellam a morte corporis suscitauit. Qui apud eandē vrbē parisiens. scitate clar⁹ in pace quiescit. cal. nouē. i. i. sepult⁹.

De cōmemoratiōe oīm mortuorū. Ca. viii.

Memoratiō oīm fidelū defunctorū se- quenti die a festo oīm sc̄torū fieri ab ecclesia in stitūtū est. v. i. i. no. nouēbris. ut generabi libus aliqui suffragiis adiuent. q̄ specialia

habere non possunt. sicut in quadā reuēla- tione mōstratū est. de qua dictū est supra in legenda oīm

sanctorū. cal. nouē. Circa quā cōmemoratiōe tria vidē- da sunt. s. ip̄orū purgandorū p̄dito futura. ip̄orū defunctorū purgatio dura et ip̄orū expiandorū subiectio securā. Quar- tum ad cōditionē futurā sciēdum est. esse locū purgatoriū in q̄ aie purgant quorū dā morientū de q̄bus inferi⁹ di- cet. et hoc pbat. Primo per locū a sufficienti diuisione. Nam sicut dicit aug. Des q̄ de hac vita decedūt. aut sūt valde boni. et hi statim euolant ad paradysū. aut sunt val de mali. et hi descendunt ad infernū. aut mediocriter bo- ni et hi vadūt ad purgatoriū suffragia aut facta p valde bonis sunt gr̄a actiōes. nec debēt fieri scienter. q̄ ut ip̄e dicit. Iniuriā facit martiri. qui orat pro martyre sed ubi ignoranter fieret ad meritū exorantis. cederet. fm̄ illud. Oratio mea in sinu meo cōuerter. Suffragia aut facta p valde malis. sunt viuorū qualescūq̄ consolationes pro quibus de ip̄orū oratione cōstaret. nulla suffragia fienda essent. ut dicit augustinus. Si scire patrē meū esse in infer no non plus orare. p eo q̄ p diabolo. Sunt autē qdā me- diocriter boni q̄ plenā p̄nam nō p̄fecerūt. q̄ nec adeo bo ni sunt quin suffragiis nō egeant nec adeo mali quin eis prodesse non valeant. p q̄bus suffragia facta sunt expiati ones. Secūdo pbat per locum ab auctoritate. Cum enī christus q̄ si peccauerit in sp̄m sanctū nō remittet ei neq̄ in hoc seculo neq̄ in futuro. cōcludit q̄ in futuro sc̄lo pec cata aliqua dimittunt. sed hec nō in paradiso. q̄ nihil for didum nihil intrabit in eo coinquinatū apo. xxi. neq̄ i in ferno in quo nulla est redēptio: igit est dare tertiu locum in quo dimittant. s. purgatoriū. Tertio pbat ex ip̄a diuina pietate. Cum enī sit impossibile ut homo non peccet. Yu xta illud. Septies in die cadit iustus: quomodo esset diu- ne pietatis. ut quis subitanea morte puentus sic damna retur de homicidio. sicut et de verbo otioso. Non enī euo lant statim cum decedunt. tria ḡna hoīz significant p illos tres q̄bus celū apertū est. s. pueri baptizati aut etiā adul ti. dummodo decedant anteq̄ actualiter peccent. hi si ḡni fican per christum baptizatum cui celum apertū est. lu cc. iij. Item sancti martyres qui denotant per stephanū apidarum qui vidit celos apertos. actū. viij. Item viri

perfecti existentes sine vilo peccato etiā veniūt hi denota tur per iohannem p̄fectissimū q̄ vidit hostiū apertū in celo apo. iij. Quantū ad purgationē durā tria videnda sunt. scilicet. q̄ sunt illi qui purgant: et ubi purgant: et quāto tpe purgant. Circa p̄mū sciēdū est q̄ purgant illi q̄ sa- tisfactiōe sibi iniūcta nondū cōpleta decedūt: verūtamē si haberet tātā p̄ritiōne q̄ sufficeret ad delendū peccatū liberi ad vitā transirent: etiā si satisfactiōe minime com- pleuissent: q̄ apud deū non tā valet mēsurā tpe q̄ volo- ris. Qui autē non a deo cōterunt: et an exp̄itionē moriunt igne purgatoriū grauissime puniunt: nisi forte eorū satisfas- ctio ab aliquibus eorū charis assumat p̄ficienda. Et hec debet fieri auctoritate sacerdotis q̄ p̄nam imposuit: et i- casu extreme necessitatis: ubi p illū p̄fici non possit: et de- bet p̄fici pro eo ab hoīe existente in charitate: et q̄ minor pena p̄mutet in maiore: q̄ plus deo satisfacit pena ppria q̄ aliena. Sc̄dū qui purgant sunt hi q̄ satisfactiōe qui- dem int̄ictā cōpleuerūt: sed tñ illa pena ignorātia vel ne- gligentia sacerdotis sufficiens non fuit. Nam nisi magni- tudo cōtritiōis suppleat: isti tales in purgatorio cōple- bunt: quod in hac vita dimiserūt: vnde si p̄na imposita est maior: tūc illud plus cedit in augmentū gl̄ie. Si equalis sufficit ad diminutionē torius culpe. Si minor: tunc illud q̄d restat supplebit ex virtute diuine iustitie. Tertio q̄ purgant sunt illi qui lignū fenem et stipulam secū ferunt. scz. affectiōes carnales: q̄bus conditi sunt. Ita tñ ut nil deo pponant. Isti enī illis trib⁹ significāt. q̄ fm̄ suos amā- di modos: vel diutius lignū: vel minus ut fenū: vel mini- mum ut stipulā cremabunt. Circa fm̄. ubi purgant: sci- endū est q̄ est purgatoriū generale et speciale. Generale ē in eodē loco q̄ et infernus: et eodē igne dānati cruciantur: et saluandi purgant: sicut idē ignis ligna cōsumit: et aurū purificat: qui q̄dem ignis est miro modo grauis cū excel- lat oīm penā quā vnq̄ q̄s passus fuerit in hac vita: licet martyres mirabilia passi fuerint tormēta. Habet tñ il- li qui sunt in purgatorio triplex remediū q̄bus damnati carent. P̄mū q̄ certi futurā gl̄iam p̄stolant: habēt enī cer- titudinem de gloria: minore q̄dem q̄ existentes in p̄na: s̄ maiorē q̄ existentes in via. Sc̄dū q̄ a demonib⁹ nō cruciant: non enī est cōueniē: ut q̄ in hoc mundo erite- rūt victores: eos habeant in purgatorio penarū illatores. Tertio q̄ ab angelis bonis sepius v̄sitant: q̄ eos i spe- certa future gl̄ie cōfirmant: et bona que p eis in hoc mūdo sunt: illis annuntiat. Speciale vero purgatoriū est il- lud quod deus in diuersis locis plurib⁹ aiabus purgan- dis sepius deputare credit. Quod q̄dem: facit de p̄pter quib⁹ rōnes. P̄mo p̄pter earū leuē p̄nitentiā: sicut aliq̄- bus fm̄ Gregoriū reuelatū est: alias quas dā in vmbra pu- nitas esse. Secūdo p̄pter earū celerē liberationē. v. l. possint suas indigēcias alijs reuelare: et sic eorū suffragia petere: et p cōsequēs de pena celerius exte. Sicut legi⁹ de sancto theobaldo q̄ eius piscatores in autūno frustū glaci: pro pisce p̄nēdē rūt: q̄d dū pedes ep̄i podagra laborantis p eius refrigerio supponeret: audiuit vocē de glacie dicētis: se aiā esse vnus peccatoris q̄ in illa gla- cie purgabatur. q̄ liberari posset si. xxx. missas p eo p̄nuat⁹ diebus celebraret. Quas dū sanctus bis inchoasset: et di- uersis causis demō hoc agēte intermisisset: tertio missas p̄nuauit: et frusto glaci et dissoluto aiā peccatoris ad ce- los ascendit. Tertio p̄pter nostrā instructionē. ut scilicet magnā penā infligi peccantibus in vita futura cogno- scamus. sicut apparet in quodā scholari. qui dū post eius obitum magistro suo cappa de pergameno plena sophi- smatibus apparuisset: camq̄ plusq̄ turrim sibi pondēra- re diceret. et magister penā illā leuē iudicaret. ille gutta- ynam sui in palmam magistrī dimisit que manū eius i

tut sagitta perforauit: et cruciatu mirabilem sensit: unde magister territus seculo renouans religionem intrauit. Quia vero propter culpe in loco peccationis sicut legitur. iij. dialogo. quod propter peccatum corporis sui necessitate balneum frequenter semper inueniebat unum sibi ibidem ministrantem: Cum vero vice quadam pro mercede panem benedictum offerret. audiuit ab eo quod fuerat aliquando locus illius: sed pro culpa suis ibidem post mortem fuerat depuratus: rogans ut pro se panem illum deo offerret: sic expiari posset: quod dum presbyter per dies vii pro eo celebrasset: et ad balneum redisset: illum minime amplius inuenit. Quanto propter alacritatem sancti orationis sicut legitur de sancto patricio episcopo: ad cuius orationem deus in hibernia purgatorium unum constituit: de quo dictum est supra in eius legendis. xvi. calen. apud. Circa tertium scilicet quanto tempore purgantis sciendum est quod tempus debet culpe correspondere. Deos enim quod modos et mensuram peccatorum et penarum nouit: penam cum culpa commensurat vel tempus diuturnitate vel pene acerbitate ut si verbi gratia: quod peccatum commiserit: propter quod per annum in purgatorio stare deberet: et usque ad diem iudicii non nisi mensis unus restaret: quia tunc purgatorium finiri oportet deus tunc propter tempore breuitatem aggrauaret pene acerbissimam. Quantum vero ad subuentionem securam quattuor videnda sunt. scilicet quibus subuenitur. Per quos subuenitur. Per que et qualiter subuenitur. Circa primum sciendum quod inanis nullo modo subuenit: neque quo ad liberationem ut si ab ipso penis liberentur: nec quo ad mitigationem: ut si eis diminuantur: nec quo ad suspensionem ut scilicet ad tempus etiam minimum eorum pena suspendatur: nec quo ad satisfactionem: ut si ad tolerandum leuius roboient. Quartum enim ad aliquid horum in inferno nulla est redemptio. Subuenit autem illis: qui in vita sibi meruerunt. unde eis talia preesse possunt. ut illis qui in statu gratie decedentes aliqua secum purganda tulerunt. de quibus supra dictum est. Circa secundum sciendum quod debet istis subueniri per bonos qui sunt in tali statu quasi et illi decesserunt. scilicet in statu gratie. Alioquin si suffragia fiant per defunctis existentibus in mortali. nihil a diabolo possunt. sicut nec sibi ipsi preesse possunt. hoc autem fallit in duobus casibus. Primo cum quis decedens in charitate ordinat sibi de propriis facultatibus per aliquem subueniri. Quis enim talis voluntatem defuncti exequens sit in peccato mortali. possunt tamen illi tales elemosine. quia sunt in persona existentis in statu gratie. Secundo cum quis defunctis subuenit in persona ecclesie. ut si sacerdos existens in mortali etiam sponte celebrat per defunctos. qui enim hoc facit persona ecclesie. profunt de defunctis illa suffragia. quod nomine ecclesie sunt. que semper sine macula consistunt. et omnia per spiritum sanctum operantur. Circa tertium sciendum quod suffragia pro defunctis. quedam sunt realia sicut elemosine et oblationes. quedam personalia. ut letum et peregrinationes. quedam vero mixte ut ecclesie oblationes et potissime missarum celebrationes. Quod autem primum. scilicet elemosine profunt per defunctis. pater ex eo quod legitur secundo. machab. xij. Quoniam vir fortissimus iudas collatione facta duodecim drachmas argenti misit hierosolymam offerre pro peccatis mortuorum etc. Quod vero secundum. scilicet letum et oblationes et oratio eis preest gregorius probat. iij. dialogo. per multas auctoritates et exempla. que causa breuitatis omittuntur. Quod autem tertium scilicet missarum celebratio eis preest. probat idem in eodem libro. quod dum quidam frater mortuus esset. et tres aureos habere repertus fuisset. iussit eum gregorius in sterquilino sepeliri. et pro eo usque ad dies xxx. missas celebrari: quibus expleto anima illius cuidam fratri apparuit. et se propter tale missarum celebrationem a purgatorio liberatum esse dixit. Circa quartum vero scilicet qualiter subuenit. sciendum est quod suffragia aut sunt per mortuos generaliter et tunc generaliter preest. aut specialiter et tunc specialiter profunt illis per quibus sunt si indigent. si autem

non indigent secundum diuinam dispensationem illis qui magis a retribuunt. Et hoc intelligas quantum ad expiationem. Nam suffragia mortuorum habent ultra expiationem virtutem in penis confortandi. Et hoc omnibus equaliter predest. siue fiant generaliter siue specialiter: sicut pater exemplum in cadea que accensa pro vino existente in carcere sic aliquis lucet ac si pro singulis accensa fuisset.

De sancto Justino martyre.

Cap. ix.

Iustus martyr apud tergestinum ciuitatem aquile provincie passus est: tempibus diocletiani et maximi imperatorum sub manatio prefecto. Qui dum ad prefatum urbem deuenisset. Iustum comprehendi fecit: et si bi presentato cepit suadere ut deus sacrificaret. Cum vero Iesus christus se sacrificare diceret: iussit eum in carcerem trudi. Quibus tota nocte in oratione perseverasset: mane eductum et immolare recusante: fecit eum manatius extensum et nervis crudis cedi: sed cum illi olmo inuictum cerneret: mandauit in collo eius et manibus ac pedibus plumbi pondera ligari et sic in profundum maris demergi. Qui quasi ad epulas inuitatis ipse sibi mer plumbi pondera deferebat: et vale dicens fratribus festinando ad litus pergebat. Sicque ad locum ductus: plumbo et alligato in schepa modicissima ponit: ductusque in altum pelagi oratione fusa in mare demergitur: ut autem spiritum deo reddidit: mox funes eius cum plumbo diruti sunt: et corpus ad litus eregestine ciuitatis ab undis deductum est ante solis occasum. Eadem nocte apparuit sanctus martyr: cuiusdam presbytero nomine sebastiano subditus ut corpus eius tolleretur: et cum diligentia sepeliret. Qui convocatis pluribus christianis corpus ipsius in litore inuentum iuxta ipsum locum honorifice tumularunt. Qui passus est. iij. nonas nouembus.

De sancta Eustochio virgine et martyre.

Cap. x.

Eustochia virgo et martyr apud tarsus cilicie passus est sub iuliano imperatore. Qui ibidem existens cum omni populo deus gentiliu sacrificasset. Eustochiam sacrificare nolentem primo nervis bubalis cedi fecit: deinde cornibus capreolarum vngulaz precepit: partibusque carnes eius cecidi. Deinde caput eius cum capillis excoriat et clauos insigit. Et cum hec omnia constantissime tollerasset: et impator suam prulisset ut inebriatim cecidit in sartaginem torrens orans ad deum emisit spiritum. sepultaque est a matre propria in abditiissima crypta. iij. nonas.

De sancta Eustochio virgine.

Cap. xi.

Eustochia virgo sacratissima paula nobilissima romanorum filia et beati hieronymi discipula fuit. De qua ibi testatur hieronymus: quod in sanctis locis virginis et ecclesie monile preciosissimum fuit. Cum mater eius omni relicto seculo et mundanis diuitiis ac filiis cunctis: et vixit sola eius propositi et nauigatio seruatura nauigaret: hec sola eius propositi et nauigatio: et comes extitit. sicut supra dictum est in vita paula. vi. calendas februarii. Et cum eadem eius mater apud oppidum bethleem cenobium construxit: et cum eadem et alijs sanctis feminis sub beati patris hieronymi disciplina: deo deuote seruauit: atque post dormitionem genitricis quinquaginta et eo amplius puellarum mater extitit. Cui beatus regulam deo viuendi constituit et dictauit. Ipsa autem teinuis et orationibus sacrorumque librorum studiis intentata sollicita post agones plurimos pro christo superatos in virginis propositu in pace quieuit. Sepulta apud Bethleem. quarto nonas nouembus.

De sancto Victorino episcopo et martyre.

Cap. xij.

B. iij

Victorinus pictauiensis epus sub diocletiani persecutione martyris passus est: qui scientia et doctrina clarus opuscula nonnulla sacre fidei perutilia composuit. Commentarios enim edidit in Genesim: Exodum: Leuiticum: Psalms: Ezechielem: Abdabuc: Ecclesiasten: Cantica canticorum: Apocalypsim: Aduersus oēs fere hereses libros plures composuit: multasq; alia grandioribus sensibus et compositione verborum: neq; enim eque latina vt greca lingua pollebat. Sub p̄fato tandem p̄ncipe pro eiusdē defensione fidei martyrio vitam apud eandem urbem finitit. Vbiq; tumularis iacet. Passus est autem quarto nonas nouemb̄is. hec hieronymus de viris illustribus.

De sanctis Alcindino p̄gasio et Aneporthisio martyribus. Capitulum. xij.

Alcidinus p̄gasio et Aneporthisio apud p̄sidam passi sunt sub sapore rege persarum: q̄ eidem regi delati q̄ christum colebant: et multos conuerterent: inuenti sunt in cella orantes et a ministris regis capiti educi sunt. Du autē cōfiterentur: primo veribus durissime celi sunt: multis super singulos eorum in cedendo. x. viris. Rex vero cecidit quasi exanimis: tandem ad se rediens eos sursum appendit: et deorsum extendit: ac ignē subterponi fecit. Sācti vero ch̄so eis apparente illesi ab igne permanserunt: et a vinculis absoluti sunt. Rex autē mutus effectus est: et ministri quasi amentes erant: ita vt nec nutibus eū intelligere possent. Post hec apparuit sanctis martyribus exercitus angelorum: quibus orantibus lingua Regi restituta est. Tunc mandante rege sancti super lectos ferreos sternuntur: et carbones submittuntur: sed a voce celica confortantur: plurimi ad dñm conuertunt. Deinde pluuia magna inundante: et angelis eis in albis de celo aduolantibus ignis extinguitur: sanctorum vincula dirumpunt. Lunus eis rex blandiretur vt sacrificarent: eosq; in curru suo leuasset: et ad templū iouis adduxisset. orationem fuderunt ad christum. Statimq; facto tremore magno idolū cecidit. et rex territus fugit. Iterū quoq; sanctos martyres detentos nudos et cathenis obligatos rex mitti fecit in cacabos plumbo resina et pice bullentibus plenos. Verum oratione ad deum suscitatos: cathene cofracte sunt: et cacabi vacui sunt reperti: ac omnino reperfeci. Adcernens miles quidam nomine antoninus conuersus est: et in ch̄i cōfessione a rege decollatus atq; a fidelibus sepultus. Deinde mandauit sapor martyres corijs tauroꝝ includi: et in mare iactari. Et cōtinuo sanctus martyr antoninus eis cum tribus angelis apparuit et coria scidit. sanctosq; illesos super vndas maris ambulantes ad littus p̄duxit. Quo miraculo. xxvij. gentiles ad fidem ch̄i conuersi sunt. Sed iratus rex sanctos martyres vna cū p̄fatis. xxvij. nuper conuersis in ignem copiosum mitti p̄cepit. Qui solas animas christo reddentes corporibus iniustis omnino permanentibus ipsi multis cernentibus ab angelis in nubibus suscepti sunt: odorq; mirus ex corporibus refragauit. Qui passi sunt. iij. nonas nouemb̄is.

De sancto Theodoro ep̄o. Ca. xij.

Theodorus ep̄us cyrie ciuitatis a cyro cōditate non solum verbis sed etiā rebus et virtutibus exiit coronatus. Qui et multa volumina scripsisse dicitur: sed de pluribus paucorū istorum ad nos notitia peruenire potuit. vt gemadus de viris illustribus testat. Nam scripsit de incarnatione domini aduersum eutheem p̄byterū et dioscorum alexandrianū ep̄m dicta fortia. Item ecclesiastice hystorie Li.

bis imitatus eusebium a fine multorū eius incipiens vsq; ad leonis sententia ip̄a deduxit. Sub quo et apud laodociā ciuitatem in ch̄so quieuit. iij. nonas nouemb̄is.

De sancto Ambrosio abbate. Ca. xv.

Ambrosius abbas monasterij augunensis p̄fatus a p̄fud lugdunū ciuitates monasterij in insule barbata pater fuit: et magnus ille vite ac sanctitatis virutibus clarus. Eū ad dictū cenobiū agant ob egregie religionis normā translatum fuisse: beato fine in dño requeuit. iij. nonas. Quis corpus apud idem monasterium sepulchrum iacet: et si quis atq; miraculis gloriose resurget: vt dicit Ado.

De sancto Quario discipulo. Ca. xvj.

Quartus discipulus ex. lxxij. a ch̄so electus vnus fuit: q̄ sub disciplina postmodū. xij. apostolorū clausit vt abbas doctus et traditus b̄ctis aplis ad roma. xvj. mentionē facit. Hic ep̄s beriti ab aplis cōstitutus extitit: et officio p̄dicatōis se exercitās apud eandem ciuitatē quieuit. tertio nonas nouemb̄is.

De sanctis mar. q̄ dicuntur Massia candida. Ca. xvij.

Martires sancti q̄ dicuntur Massia candida: fuerunt innumera martyꝝ multitudo in ciuitate cesaraugusta hispanie p̄uincie sub dacia no p̄fide p̄ christo passorū. Eū enī p̄fatus p̄fatus in ip̄a v̄be. xxvij. martyres interfecisset cum virgine eugra. de q̄bus dictū est in eoz passione. xxvj. cal. maij. Videns q̄ plas conabat ch̄ianos extingueret: tanto magis eoz multiplicata fides. et collegiū augebat. simulata pace ecclesijs reddidit: a misit ed. cū fide vt christi: ante latentes liceret suis legibus vt. Quibz ad publicum prodeuntibus: et ch̄m laudantibus eoz multitudinem in p̄dicta ciuitate cōueniente cōgregauit. exercitū pa ganorū: ianuatoꝝ v̄bis claudi iussit: ne q̄s eoz euaderet: omnes quoq; ch̄stianos ibidē reproos armati gentiles ex abditis exeuntes gladijs trucidarunt. Corpora vero in acervos maxios collecta cōbussit: et cineres in ventum dispererunt. Qui propter eoz innumerabile multitudinē massa candida appellant. vt dicit frater vincentius. quorum passio recollit. iij. nonas. Sūt et alij. ccc. martyres q̄ massa cādda dicunt: de q̄b̄ supra dictū est. ix. cal. septē.

De sanctis Germano et socijs martyribus. Ca. xvij.

Germanus: Theophilus: Cesarius: et Vitalis martyres apud cesareā capadocie sub p̄fatione decij cesaris optie duxerūt martyriū. Quo tpe vt scribit hieronymus voti erat ch̄i anis p̄ ch̄i nomie p̄cati: veruētā callidus hostis tarda ad mortē supplicia cōquerens animas cupiebat iugulare non corpora et vt ipse qui ab eo passus est cy prianus ait: volentibus non p̄mittebat occidi. Quo tpe passi sunt illi duo iuuenes de q̄bus in vita sancti pauli p̄mi eremite dicit: vt supra dictū est in eius vita iij. idus ianuarij. Passi sunt p̄fati sancti martyres germanus et socij. iij. nonas. hec hieronymus in martyrologio suo.

De sancto Thelemo martyre. Ca. xix.

Thelemus martyr in anglia passus est. Hic fuit filius cenelphi merciorū regis. Quē ille mortens v̄r de sorori sue tunc septēnem cōmiserat alēdū. Illa vero mortuo rege falso sibi regnū p̄lagiens infantulū occidendū: latelliet q̄ erat alumnus tradidit: precumq; promissit. Qui puerū venatum ducens intrer frutera obrutauit. hoc at celatū in āglia statū diuinitus innotuit. Hāz colūba de celo aduolans sup altare sancti petri rome descendit: et membranā anglicis elementis detulit: atq; in altare deposuit: cuius tenor: necem pueri martyris: et sepulturā per ordinem pro

dit. Que a quodā anglico interpretata est. Statim papa p-
epistolā regibus anglie directā compatriotā martyre in-
dicant: vñ frequēt cultu corpus innocentis de loco vbi
iacebat solēnter leuati ē. Cum aut ferretur vincelcum-
bam clericis z laicis sanentibz: dyda paricidalis e fene-
stra cenaculi caput extulit. Et forte p alterū legēs puene-
rar ad ps. De⁹ laudē meā ne tacueris: quem a fine nescio
q p sagio retrograde dicēs: nitebat cantantes infringere.
Tunc p tute diuina oculi illi a capite euulsi versum illuz:
hoc opus eoz q detrahūt michi z c. cruore poluerūt. Et i
ipso libro vsqz hodie extant cruoris insignia immanitates
mulleris z vltionē dei spirātia. Passus est aut sanct⁹ mar-
tyr. iij. non. nouembus. Hec guilelmus.

De scā Alpaide virgine.

Lxx.

Alpaidē pgo de tudoto circa annū dñi. m.
c. xxx. scititate nimia claruit. Que multis an-
nis in corpe degens infirma sine vilo cibo per-
manit. Hec genere infirma officioqz bubulca:
sanctaz scripturaz intelligentiā diuinit⁹ ob-
tinuit: mire prudentie consiliū habuit. Que flagello dñi
dignius attrita est: adeo vt ppter effluentē de corpe sanie
etiā suis fieret i hoiorē: patiētia aut sūma pedita: nec
aliqui cōturbati vñ fuit. Nullūqz cibum p annos multos
traicere valuit nisi solū eucharistiā sacram: z lecto decus-
bās nō nisi ab altero moueri potuit. Hec aut a deo acce-
pit: vt sepius in excessu rapta: angelo dūce: z loca pena-
rū z glām scōz pcurreret: et occultas viōdes aspiceret.
Frequēter aut in solennitatibus chri vñ ei⁹ maris rapta
mundū torū quasi in pile speciē intuebat: z ea que in mū-
do fiebāt ptemplabatur: ad corpus quoqz rediens multa
oculta z secretissima dicebat: z quedā ex his q viderat re-
uelabat: quedā vero a deo pmonita occultabat: plerūqz
etiā futura pdicebat. Quieuit autem in pace apud. tūdo-
ru. iij. non. nouēbus. Hec ex gestis francoz.

De scis Vitalis z agricola martyribz.

Lxxj.

Vitalis z Agricola martyres passi sunt in p-
uincia italie in ciuitate bononiensi tempori-
bus diocletiani z maximi imperatorum:
quorū passionē sanctus scripsit Ambrosi⁹.

Fuit autem vitalis seruus Agricole: nūc ve-
ro consoz z collega martyrij: pcessit seru⁹ vt preuderet
locum: securus est dominus secure: quo datā fidem scrul-
tā inueniret paratā non alienā. Cum ergo sanctus Vitalis
cogeretur a persecutibus vt christum negaret: z am-
plius domini fidē profiteret: omnia tormentoz genera in
eū exercentes: vt non esset in corpe ei⁹ sine vulnere loc⁹:
oratione fusa ad domi nū emisit spiritū. Scit⁹ sō agricola
militior habebat moribz vt ab ipis etiā inimicis dilige-
retur. Ideoqz differrebat eius passionē. Dent⁹ n vbi ac-
quieuit persecutoribz: sanctus Agricola crucif⁹ ē. Quo-
rum corpora in iudeorum solo sepulta sunt. Post mul-
tos autem annos idem locus sancto Ambrosio epō ad-
diolanensi reuelatus est. Qui veniēs bononiam conuoca-
tis clero z populo ad locum accessit: z effosso solo marty-
rū reliquias inuenit. Ea q deuore leuata in eadem ciui-
tate sepeliuit. Passi sunt autē p die non. nouēbus.

De scō Amantio presbytero.

Lxxij.

Amantius presbyter apō tyfērnā tybertianam
ciuitatem claruit tempore beati Gregorij pa-
pe. Qui hoc speciale in se pntis habebat: vt
apostolorū more man⁹ sup egros imponeret
z saluti restitueret: z quilibet vehemens egri-
tudo ad tactū illius ascēderet. Hic insup hoc in se habebat
miraculi: q in quolibet loco quātis immanissime aspe-
ritatis serpentē inueniret: mox vt eū signo crucis signa-

ret extinguebat: ita vt disruptis visceribz moreret. Que si-
quādo scēps i foramine fugeret: signo crucis os forami-
nis bñdicebat: statim ex foramine scēps iam mortu⁹ tra-
hebatur. Hic tpe quodam ad beatum est adductus gre-
gorium quem in domo infirmorum beatus pontifex die-
bus aliquibus ad manendū posuit: vbi quidā iter egros
alios mente captus z phrenetic⁹ iacebat. Qui nocte qua-
dam cum magnas voces. Insanus ederet: cunctos egros
immanis clamoribus perturbabat ita vt nulli illic somnū
capere liceret. Tunc sanct⁹ presbyt⁹ de statu suo surgēs
ad locum phrenetici accessit: z super eū positis manibus
orauit: moxqz illū melius habentem tulit: atqz in superio-
ra domus secum ad oratorij duxit vbi p eo liberius ora-
tioni inebuit: statim eū sanū ad lectum propitium redu-
xit: ita vt nullas vltiori⁹ voces ederet: neqz egrotorū q nē-
qz aliquo clamore turbaret: qui z apud predictā ciuitatē
i pace quieuit p die non. nouēbus. Hec grego. iij. dial. c. xxx.

De scō Herlo presbytero.

Lxxij.

Herius presbyter apud alexandriam claruit.
Hic vt acerrimi ingenij diuinis scripturis
notabilē seruditus fuit: vitaz purissim⁹ ad
diuinamqz phaim penitus expedit⁹: doctor
ecclie incōparabilis maxima sapiētia reful-

sit. Qui tractatū longissimum sup Isalam pphēram edi-
dit. Et tpe philippi impator: apō eandē ciuitatē in pace
quieuit p die non. nouēbus: vt ait Herlo. li. v. vñ illustribz.

De scō zacharia sacerdote.

Lxxij.

Zacharias sacerdos z ppheta pater iohannis
baptiste in diebus herodis regis iudee cla-
ruit: de cuius sanctitate in pncipio euāgelij
luce plurima pclara testimonia describunt.

Fuit em de vice abie ex filiis aaron detribu
leui: sicut dictū est supra de eo i natiuitate sancti iohannis
baptiste. vij. cal. iulij. z in eius conceptione. vij. cal. octo-
bris: vbi etiam de ortu filij: z de miraculis que in eius na-
tuitate apparuerunt. z de pphetia ipsius zacharie traca-
tum est. Cum igitur christus puer ab herode quereret
occidendus: z ex hoc ipse herodes innocentes perimeret.
Helisabeth audito q iohannes eius filius similiter quere-
ret qui chm etate sex mensibus pcedebat: accepit paruu-
lū z cū eo aufugit. Ascenso aut excelsio monte iude. circū-
spiciens vbi eum absconderet: viis intersectoibus se in-
sequentes tmut: z ofonē ad desū p filij salute fudit. Sta-
timqz mons se aperuit: z helisabeth cum filio intra sui ab-
dita suscepit: atqz psecutores exclusit. Quibz intra mō-
tis tenebras lux diuinitus apparens eos confortabat. et
angelus dñi illis necessaria ministrabat. Cum autem
missis satellitibus ab herode: zacharias vbi filius esset
interrogatus esset: z ille se eum vbi foret: ignorare diceret
atqz impietatem herodis redargueret: christumqz natuz
ex virgine predicaret: qui regnum israel acceptur⁹ esset.
Herodes iratus misit nocte carnifices: qui zachariā in-
ter templum z altare: vbi virgo beata educata fuerat: in-
gularunt. Hanc autem facto dum ceteri sacerdotes tē-
plum adeuntes zachariā: vt ad eos exiret: mox solito
expectarēt: z iam hora tardior esset: vnus illorum intrās
sanctuarium: repperit sanguinem zacharie vt lapides co-
agularum. Auditaqz est vox de celo q zacharias occisus
esset: z q sanguis eius ex israel non esset delendus donec
erurgeret qui cum vindicaret: qui foras egressus hec oia
ceteris nūciauit. Illi vero timentes quasi frāgore lapidū
audierūt: z corpus sancti nō inuenerunt. Passus est autē
scit⁹ martyr non. nouēbz. Corp⁹ at ei⁹ post lōga tpa apō
hierosolymoz replū iuentū: ibidēqz dudū tumulatus ia-
cuit. Hunc vero quiescere dicitur venerijs in monasterio

13 v

domiparum eius homini fundato.

De sancta helisabet vxore zacharie.

Cap. xxv.

Helisabet vxore zacharie sacerdotis predicti et mater iohannis baptiste fuit: de filiis vero aaron cuius scitatis i euangelio luce commendat. Hec autem cum iohanne nato puulo i latibulo spelunce: de qua supra prime dictum est: latuit donec iustitiae herodis persecutio facta i nece paruulorum cessauit. Et tunc filium suum ad annos. vij. enutrit: quod eadem erat antea deserti petijt. Mater vero modico post tempore supposita et scititate graua plena ad christum in pace migravit. Sepulta i domo propria i montana iuda. Dicit autem helisabet cognata reginis marie. quod i sobrina eius fuit. Anna enim et esmeria fuerunt sorores filie agarin: et anna nata est i iugo marie: et esmeria uata est helisabeth et elud: et elud natus est emineu: de emineu natus est iohannes seruatus: episcopus traicereus. de quo supra dictum est. i. q. idus maij.

De sancto zacharia papa.

Cap. xxvj.

Zacharias papa natione grecus ex patre poliochonia: gregorio. iij. romano pontifici in episcopato successit: et sedit annos. x. menses. iij. dies. xv. vir mitissimus atque suauissimus: ois bonitate ornatus: amoris clerus: et populi totius: tantus ad irascendum: et velox ad miserendum: nullis malis pro malo reddidit: sed etiam persecutoribus bona pro malis restituit. Hic iuenit ois Italia turbata simul et ducatum romanum: prosequente liopardo longobardorum rege ac romane ecclesie iura auferente. Tanta pro deo huic pape gratia prestitit: ut etiam pro salute populi aiam penere non dubitaret. Qui prius missa legatione ad eundem regem. Post ipse personaliter ueniens salutaria illa prebenda predicauit. Qui amonitione inclinatus rex: ciuitates romane ecclesie priuilegias quas per annos. xxx. ablata fuerant: reddidit: et pacem cum pontifice fecit: captiuosque plurimos romanorum quas tenebat dimisit. Ipse quoque per annos. xx. durauit. Hic autem pontifex magni meriti et sanctorum clerus suum ualde dilexit: ut potestatem et bonum pastorem ois amplectens et utiliter fouens et ueniam eorum tribulanti uel egere permitteret. Qui et populi magna securitate et leticia populus a deo ei commissus degens uixit. Hic constituit ut filij patrum se in matrimonio nullo nullatenus iungerent. Hic dialogorum libros de latino i grece transiulit: quod ueriusque lingue peritus fuit. Hic etiam i late canem. ecclesia corporis beati georgij martiris cum epitaphio grecis litteris exarato repperit et cum magna solentate ad uelut aureum ecclesiam sui nominis condidit. Ibi quoque ipsum reposuit. Et oibus plene et perfecte dispositis in summa pace mouit. et apud sanctum petrum sepelitur. Ibi quoque strabus pollet.

De sancto malachia episcopo.

Cap. xxvij.

Malachias episcopus i hibernia claruit tempore eugenij pape. iij. Qui uita beatus bernardus scripsit.

Hic ex gentilibus christianis i hibernia natus: a crisostomo litteris a pueritia eruditus i ciuitate armachia. xxv. annorum presbyter factus: abbas ibi instantius predicare cepit. Deinde marcu senem episcopum lesuoi audiens. ut ab eo diuinitas plenius informaretur: quod etiam episcopus miraculorum signis clarebat: cum eodem per aliquot menses annos. Dum autem pro sorore sua defuncta quotidie celebraret: et occupatus aliquot dies. xxx. missas iterum iusserit: nocte sequenti uisitatus per spiritum sanctum se diebus totidem nihil gustasse conquerente. Et cum per eius expiationem celebrationes missarum resumpsisset: uisa est sibi uisus ad limen ecclesie peruenisse. Iterumque eodem presbiteras: uidit illam ecclesiam introisse: sed alare perungere non posse. Et rursum missas presbiteras: uidit eam in candidatorum numerum aggregari. et sic eam intellexit ad celos euolasse.

Postmodum autem i loco benecor sibi a diuitibus quidam oblato monasterio reparauit. quod dudum antea fuerat deuastatum: de quo olim sanctus colubanus ascenderat. Ibi quoque cum i moachio

abbas ipse deo fuisse ceptus: ubi dum uisus ex eis operarij ligna cederet: et securis ferrum de manubrio exlisset: inuocato malachia ferrum vestes illius solummodo coccidit: sed carne oino non tetigit. Ibi etiam oppressus quidam cui infanti deimon sua debar: ut abbatem cultello percuteret ab infestatione maligni spiritus liberatus. Et michael clericum a graui dysenteria sanauit. Quis esset annorum. xxx. quibus inuitus electus est episcopus coneroch. Et cum electio renuicere uellet tandem in dato sui ingratum episcopum lesuoi acceperit: et episcopus curam suscepit: ubi populum ualde rebellem deo et clero ac ecclesijs infestum: ad priam summa sapientia et mira difficultate reduxit: et ad bonam uiam informauit. Post hec dum celsus armachanus infirmus effectus: legem mortis spectaret: suis clericis persuasit: nullum nisi malachiam episcopum eligendum: ad extirpandam potissime quousdam prauorum potestatem consuetudinem: quod neminem nisi de eorum parentela archiepiscopum eligi permittebat. Itaque per. xx. episcopos successiones talis corruptela inoleuerat. Ab otuo igitur archiepiscopo celsus malachias ab eis electus est. Qui licet dudum renitens tandem ut ecclesiam eorum a seruitute eriperet acceperit: per missionem tamen ab illis precepta: ut delecto pessimo more: liceret sibi alium in ecclesia armachana. substituere: et ad suam conerochensem ecclesiam redire. Hoc autem malachias magis ad presentem dum mouit: quod paucis antea diebus uiderat spectosaz inuicem se ipsam celsi archiepiscopi asserente: sibi quoque celsi baculum commendare. Interea pro mauricio quidam de iniqua progenie in archiepiscopatum intrusus est. Sanctus autem uir sancta dalu cui tunc cupiens illo presidente furor cessit. Sed mauricio diuino iudicio post annos. v. decessit. Dum autem nigellus quidam de eadem gente succedere niteretur: malachias i brachio populi ab ipso rege i archiepiscopatum deducit: et ois emuli repelluntur. Dum autem nigellus cum fautoribus et armatis uiris resistere premeretur: et tam ipsum quam regem interficere uellet: subito nimia tempestas exoritur: auroque litis et seditionis cum tribus cohortibus a fulminibus occidunt: ceteri quoque hinc inde dispergunt. Sanctus pro malachias annorum. xxvij. in ciuitate et ecclesia introducit: et i archiepiscopatu sublimat. Multas autem post modum persecutiones ab emulis passus: omnes tandem deo largiente deuicit: et nigellum ad priam et obedientiam reduxit: quod etiam sacra quedam de ecclesia asportauerat retulit. Multa uero quedam de attinentibus aduersariis que archiepiscopo predicanit conuicia multa intulit: subito cunctis uidentibus in amenitiam conuersa: post dies paucos infeliciter expirauit. Itaque armachana ecclesia uir dum a pestifera consuetudine purificauit. Dum autem ad ecclesiam priam redire uellet: et populus oino reclamaret: gelasius quidam presbyterum pro se in ecclesia priam substituit: multos quoque in uita sua miraculis claruit. In eboracen ciuitate equum quem uire portante a nobili quodam oblatum: dum aliquantulum equitasset: comodus subito sufficiens factus est: ac de nigro pilo i albu peruersus. Deinde clareuallense monasterium accedens sanctum bernardum uisitauit: quod ab eo mire edificatum se dicit. In hypogea ciuitate filium hospitis sui in extremis laborantem priuano sanum efficit. Et dum papam innocentium sanctum romam ueniens uisitasset quattuor ex eius socijs clareualle dimissuros perduxit: et ut perduxerat: sic euenit. Nam duo ex ipsis ibidem decedentes sepulsi: alij duo effecti sunt monachi. De parriis autem cum scotiam peruenisset: filium dauid regis scotorum ad mortem decumbentem: aqua aspersus benedicta illico sanauit: et in uilla que dicitur crudelto: puellam mute loquelam restituit: atque altam phreneticam liberauit. Dum infirmus quidam i hibernia qui multo saeuerat tempore lectum malachie solummodo ascendisset: continuo ab omni languore sanatus surrexit. In langawia puerum a demonio liberauit. Et phreneticam mulierem compotem mentis efficit. Illa quoque maritona ad se accedens: quod mensibus. xv. et diebus. xx. pregnas fuerat: et adhuc fetus

in vtero gestabat: sua ofone ad puerperiu i momento ad-
durit. Contagia ciuitate epo vacanterou de elegendo
psule discordes essent z in archepm armachani. vt elige-
ret: oēs cōuenissent: paupere quēdā presbyteru alienige-
nā elegit: qz vitā ei? p spm agnouit. Qui pū sibi egrotare
nūciatū eēt mādauit ei: vt illico surgeret: q statim ab isir-
mitate sanā: z in epm psecrat. ¶ Dū cuiusdā nobilis pu-
gem in extremis positā inungere veller: z illi expectādū
i crastinū eū rogarēt: assensit: et mulier post horā modicā
expirauit. Ipe aut se reū criminis accusans cū lachrymis
iuxta corp? i ofone se posuit: z ibidē oīs pnoctauit. Nā
ne aut facto mulier resurrexit: quā scrūs vtr inuncta? ad
quietē ire pcepit: morqz illa iterū obdormiuit. ¶ Secula-
ris cuiusdā conuerēt: qz lachrymari nō poterat: marti-
lā tetigit: z ad tām illū. deinceps lachrymar effusione? in-
uocauit: qz vix sterū cōtinere valebat. Spm quoqz pphe-
ticū habuit: z cordiū secreta cognouit: z diē z locū sui obi-
tus pdirit. Sept? quoqz eo celebrāte columba de celo cir-
cūolās cruci sup altare posite insidebat: quā diaconus
eis z qz plures qnqz videbant. Eū aut papa eugen? in
galliā venisset: et malachias ad eū vilitandū accederet: z
naue itrare disponderet: quidā episcopus noie catholic?
ei? recessum deploabat: eo q in ei? pntia nunqz a mor-
bo cadebat. Quē dū ille signasset: z eidē pmisisset: qd
nec ipm reuideret: nunqz decetero caperet: sic vt pdirer-
rat euent? nā scūs vir an regressum obijt: et ille decetero
a morbo nunqz cecidit. Sz eodē tpe dū cuiusdā clerico
pmisisset: vt qd ab eo peteret obtineret: z ille scri archi-
epi reuerfione petisset. Scūs de hoc plurimū tristatus
ē: eo q nunqz se redditū psciuerat: z ad deū ire cupiebat.
Hauē tñ ascēdes vt clerico pmilla redderent: orta tēpsta
te redire cōpulsus ē. Sacra pō trāquillitate iterū nauem
consecēdit: z decetero nō reditur? trāstretauit. Venit autē
clareuallē z a scō bernardo deuote susceptus ē. Eūqz in
festo bri-luce euāgeliste celebrasset: febre correptus decū-
buit: z ipso loco plenus scritate die q pdirerat: ad chm e-
carne migravit. f. no. nouemb. Sepultus in monaste-
rio clareuallensi miraculis z signis refulgens.

De scis felice z Eusebio martyrib?

Cap. xxvij

Felix psbyter z eusebius monachus apud araci-
nā campante ciuitatē passi sūt tpe claudij impa-
toris sub leontio filio leontij pñdis. Cū em pfa-
ti scī viri corpa scōz martyū cesarij z iuliani
sepelissent: de qbus supra dictū ē. cal. nouēbris.
z mltos gentiles ad chm puerfos baptizaret. Leontius
fili? quōdā leontij pñdis: qui ad chm etiā puerfos: statū
vt baptisimū pceperat: ad chm migrauerat: s quo dictū
est. supra. it. cal. nouēbris. pñctos scōs martyres deti-
nuit: z ti mēs populi tumultū: misso spicatore nocte de
collare fecit. Quoz corpa ad littus pñcta. Quart? psby-
ter iuxta corpa scōz cesarij z iuliani sepeliuit. no. nouē.
De scō Leonardo confessore.

Cap. xxix.

Leonardus pñssor apud aquitane pñciā ciui-
tatem lemonicensem claruit tpe anastasi impa-
toris: q in puincia galliar claris gentib? ortus
collateralib? videlicet clodouei regis francorū:
ab eodem rege de sacro extitit fonte leuatus. ob
nobilitū parētū amorē charissimū: quem scūs Remigius
rhemenfis archiepiscopus baptizauit: z in discipulū su-
sceptum salutarib? disciplinis instruxit. Cū aut idē archi-
epus a regib? frācoz obtinuisset: vt quādoqz ipi reges
ad ciuitatē rhemenfem veniēt: oēs inclusi in carceribus
libere dimitti abire possent. ad imi rationē boni magistri
iuuenis leonard? hoc ipm a rege impetrauit: vt quicūqz
in carceribus detineret: si eos ipse vilitare veller: cōtinuo

soluerentur. Et vbiqz carceratos esse audebat: ad eoz
liberationem festinus properabat. Lunctos etiam egros
ad se venientes: quacūqz detentos infirmitate sanabat.
Rex igit ad se accersuit eum: secū i palatio aliquo tēpo-
re manere coegit: rogās vt inde nūqz discederet: donec
tpe pgruo ipi epatū aliquē donaret. Et enim taz cleric?
humilis et māsuetus. Leonardus vero potificatū rennu-
it: z solitudinem portus affectans: palatiū regis reliquit:
z cum fratre suo liphardo verbum dei annuntians Aure-
lianum deuenit. atqz apud quendam cenobitam nomine
maximum aliquo tempore mansit. ¶ Cum autem liphar-
dus super ripam ligeris mansionem solitariam elegisset:
de quo supra in eius legenda dictum est. it. nonas iunij.
Leonardus vero per admonitiōē spiritus sancti i aquil-
tania pñicare disponderet: osculantes se ab inuicem dis-
cesserunt. Leonardus igitur per bituricā ciuitatē trās-
iens nouelle fidei chmianos sanctis predicationibus con-
firmabat: z multa operando miracula plurimos adhuc in-
credulos cōuertebat. ¶ Demum in quadam sylua nomi-
ne paunū habitare cepit: que a ciuitate lemouicensi per.
x. miliaria distabat: z quo rex septius causa venationis ac-
cedebat: z in aulam regiam in media sylua constructā di-
uertebat. accidit autem vt die quadam rex ibidem cū re-
gina z familia veneretur: z regina pregnans illuc causa de-
lectatiōis egressa partu periclitaretur. Cum autem rex z
familia reginā iam pene defunctam lugerent: nec ei per-
medicos qui cum rege erant subueniri: posset: z vir dei p
nemus transiens lugentiū voces audisset. pietate commo-
tus illuc accessit: z a rege vocat? introiuit. Interrogatus
autem quis esset: cum se remigij discipulū respondisset:
rex ex bono magistro bonam de discipulo spem assūpsit: z
ipm ad reginā introduxit rogās vt suis precibus de re-
cuperata coniuge z edita ple duplex gaudium obtineret.
Tūc sanctus orationem fudit: z quod rex petebat protē-
nus impetrauit. Cui rex multa in auro z argento obrulit:
sed ille omnia recusauit: dicens se nullis indigere nisi vt
tantum in aliqua syluarū soli chmto famulari posset. Cū
autē rex totum illud nemus ipi tradere veller: noluit nisi
tātum accipere quantum vna nocte cū suo afello circū-
ire posset. Quē rex libentissime adimpleuit: vbi cum duo-
bus sibi adiunctis socijs monasterium construxit: z i mul-
ta ibidem abstinentia degēs deo seruitit. Ecclesiam etiā
in honore dei genitricis fabricauit: z altare sancti Remi-
gij i ea posuit. Cum autem aqua sibi per vnum miliare di-
staret puteus siccum ibidem fodi fecit: quem suis oratio-
nibus aqua vsqz in presens scaturiente repleuit locum au-
tem ipsum a nobili rege ipi concessum nobiliacum appel-
lauit. Ibi ergo tantis miraculis choruscant: vt quicūqz
qz eius nomen in carcerib? inuocassent: mox ruptis vin-
culis nullo contradicente libere obirent: z suas etiam ca-
tenas aut compedes presentarent. Quorum plures secū
manebant: z eius exemplo scritatis ibidem domino serui-
ebant. Familie quoqz. vij. ex eius stirpe venditis omnib?
z pauperibus distributis ad eum venerunt: et distributo
eisdem nemore ibi cum ipso in dei seruitio pmanerunt: ex
emplo quoqz suo plurimos ad simile attraxerunt. Deniqz
vir domini Leonardus multis clar? pñctibus ad domi-
num feliciter migravit. vij. idus nouemb. circa annum
domini quingētesimum: Sepultus est in ecclesia dei ge-
nitricis quam ipse construxerat. ¶ Cum autem ibidem
infinita miracula fierent: clericis illius ecclesie reuelatus
est: vt quia locus ille propter multitudinis frequētiā cō-
currentem nimium artus erat: alibi ecclesiam fabricaret:
z eodem sancti leonardi corpus trāfferet. At illi vna cū
populo triduano ieiunio z orationibus institerunt: qbus
elapsis totā puñciam nunc nimia q ceciderat optam vī-

derit: locū autē i q̄ sc̄m corp⁹ q̄scere volebat oīno vacuū
p̄spicuit: vbi eccl̄a de nouo fabricat⁹: corp⁹ eodē transpo-
sit. Quāta p̄o miracula p̄ eū dñs faciat potissime circa
in carceratos: imēsa ferri varietas ante tumulum eius de-
pendens: testis exiit.

De sc̄o Felice martyre.

Cap. xxx.

Felix martyr: ap̄d tunissam ciuitatē aphice pas-
sus ē. Qui a p̄secutorib⁹ p̄ ch̄i nois p̄fessione de-
tent⁹: z carceri durissimo m̄cipatus: dñi euz ad
tormēta differret oīas ad dñm emisit sp̄m. viij.
idus nouēbris. Cui⁹ corp⁹ sequenti die exanime
reptū est: z a ch̄i anis cōdigno reconditū honore. In hui⁹
solēnitatē sc̄us Augustin⁹ ep̄s psalmū quēdā ad pplm
exponit: quē z in ei⁹ eccl̄a publice p̄dicauit.

De sc̄o Felice monacho.

Cap. xxxi.

Felix monachus i monasterio fundensi claruit.
Qui magne sc̄ritatis vir erat: z eiusdē cenobij
hortū colebat: fur vero q̄dam ventre cōsueuerat:
z ad ip̄m hortū p̄ sepe ascendere z occulte olea
auferre. Cūq; ille m̄lta plantaret: q̄ minus in-
ueniret: z alia pedib⁹ cōculcata: alia d̄trepta p̄spiceret: to-
tum hortū circūiens inuenit iter vnde fur ventre p̄sueue-
rat. Qui eūdem hortum deambulās repperit etiā serpens
tē: cui p̄cepit: vt se sequi deberet. Ad aditūz aut furis p̄ue-
niēs in nomine dñi serpenti p̄cepit: vt aditum illum custo-
diret: ac furē ingredi nō p̄mitteret. Priorin⁹ serpens se in-
tinere trāuersus tetendit: z felix ad suā cellā rediit. Adde-
ridle ergo cunctis q̄scentibus more solito fur aduenit: z
sepe ascendit. Et dñi in hortu p̄dem poneret: vidit q̄ ser-
pens extrēus viā clausisset: z tremēs post semetip̄m conci-
didit eiusq; pes p̄ calcitrantē in fude sepiis inhehit. Sicq;
donec hortulan⁹ rediret: deorsum capite pependit. Qui
veniens furē in sepe p̄dētē repperit: z deo gr̄as agens: ser-
pentē licentiauit: ad furē quoq; veniens: ip̄m de dudū ole-
ribus exportatis redarguit: pedē quoq; illi⁹ a sepe vissol-
uit: eūq; sine lesiōe deposuit. Olera etiam q̄ furto auferre
conabat cū nimia dulcedie p̄buit: eūq; ne ampli⁹ furaret
admonuit: s; cū necesse haberet: ad euz veniret: q̄ ip̄i de-
uot⁹ daret: q̄ euz p̄ctō tollere laborabat. Hic em̄ sc̄us
monachus clarus multis virtutibus migravit ad ch̄m
h̄ec gregorius p̄mo dialogo. cap. iij.

De sc̄is decem martyribus.

Cap. xxxij.

Ecce martyres i oriente ap̄d ciuitatez theo-
polim passi sunt. Qui a saracenis p̄p̄hen-
si: ch̄m dñm confitētes crucibus appens: co-
ronas martyrij. a dñō percipere meruerunt
viij. id⁹ nouēbris. H̄ec ado i martyologio suo.

De sc̄o Prosdocimo ep̄o.

Cap. xxxij.

Prosdocim⁹ ep̄s ap̄d ciuitatē patantiam claruit
tpe neronis impatoris. Hic nationē grec⁹ nobi-
libus parētib⁹ ortus: litterarū studijs erudit⁹:
cū adhuc esset iuuenis cū marco euāgelista: et
appollinare antiochiāz adiit: z b̄to petro ap̄lo
in discipulū se tradidit: atq; cū p̄fatis duobus p̄discipu-
lis vna secū tpe claudij impatoris romani accessit. Cum
āt ap̄loz p̄nceps b̄m marcū misisset equitē z appollina-
rem rauenā ad p̄dicandū Beatū quoq; prosdocimū an-
norū. xx. in ep̄m p̄secratū: licet satis ex humilitate recusan-
tē: misit ad patantā ciuitatē. Et pueniēs ad ipsam vides
multitudinē linguētū diuersay egritudinū ante portam
inuenit: q̄bus pacē annūciauit: z orōne ad deuz fusa: oēs
ab eoz infirmitatibus liberauit: eosq; oēs ad ch̄m cōuer-
sit. Quo viso miraculo centū z sexaginta gentiliū cōuer-
si ad dñm: ab eodē beato viro baptizati sūt. Sicq; sanct⁹
ep̄scop⁹ prosdocim⁹ ciuitatē ingressus: cepit p̄bum dñi p̄e-
dicare: z multos paganoy ad fidē ch̄i perducere. Cū

autem de virtutibus eius fama ad regem Altalianum pa-
uenisset: qui graui infirmitate pressus dudum lectulo de-
cubuerat: prosdocimū ad se accersit: z an ip̄sum sana-
re posset interrogauit. Qui eid⁹ z respōdit: q̄ si in ch̄istū
credideret z idolis renūciare p̄ratus esset: p̄tinuo sanita-
tem reciperet. Cūq; rex se velle in ch̄istū credere respō-
disset: baptizauit eum prosdocimus cum vxore eius p̄e-
dedigna z vniuersa eius familia: z sic rex statim ab omni
linguore curatus est. Qui continuo per vniuersum vrbis
z vicinarum villarum populū edictum misit: vt omnes
in ch̄istū crederent: z ad beatū prosdocimū bapti-
zandi concurrerent. Taliq; modo vniuersus popul⁹ et
uitatis z oppidorum circūadiacentium conuersus est ad
dominū. Rex vero eccl̄iam in honore sancte sophie: hoc
est alme sapientie fabricauit: in qua ep̄scopus p̄sbyter-
ros ac diacones et clericos plurimos ordinauit. Post
hec cum rex vitalianus prole careret: orationē viri san-
cti regina concepit: z filiā peperit: quāz beatus prosdoci-
mus baptizauit: z iustinā vocauit: eamq; sacris litteris
eudiuit: z in virginitatis p̄posito p̄manere docuit. De
inde sanctus ep̄scopus ad ciuitatez estensem adiit: ibiq;
ch̄istū euangelizans: multos conuertit. Inde ad ciuita-
tem vicentiam ad p̄dicandū p̄rexit: et inde ad castellum
nomine asylum properauit: vbi similiter populū vocēs
in fide: eccl̄iam in honore dei genitricis edificauit: atq;
dedicauit. Inde egressus ciuitatem feltrensem intrauit:
vbi populi maximā multitudinē baptismo sacro renoua-
uit. Et post hec per aliam ciuitatem et per alia oppida
z castella peragrans: fidelibus monitis populū imbuit
z relictis idolis verum deum colere fecit. In quibus oīs
bus basilicas construxit: z p̄sbyteros ac inferiorum ordi-
nū clericos cōsecrauit. Ac demum ad tarussim ciui-
tatem deuenit: z susceptus in domum cuiusdā militis no-
mine euphrosyni: filiam eius cecam signo crucis edito il-
luminauit: eamq; cum parētib⁹ z alijs plurimis in fide
re fluuio baptizauit. Cum autem comes ciuitat⁹ qui vro-
rem habebat theodoriam per annos plurimos graui in-
firmitate detentā: nunciante ei milite euphrosyno de mi-
raculis sancti pontificis audisset: eum ad se vocauit: z vt
eius sanaret coniugem: humiliter exorauit. Cuius manū
apprehendens vir domin⁹ eā continue de lectulo in ch̄i-
sti nomine sanam erexit: z ip̄am vna cum comite z filijs ac
omni familia numero. cr̄ij. credentes in ch̄istū baptiza-
uit. In ipsa quoq; ciuitate multum populū ad fidez
ch̄i reduxit: z multorum nobilium filios sacris litteris
erudit. Eccl̄iam quoq; in honorem beati petri ap̄os-
toli iam pio ch̄isto passi ip̄e fundauit: in qua z p̄sbytes
ros z diacones z alios clericos ordinauit. Deinde ad sedē
suam patantiū rediit. Et post modicū tempus rex vi-
talianus ch̄istianissim⁹ z vxor eius regina p̄ep̄edigna
ad dominū migrauerunt: Quos sanctus prosdocimus
sepeliuit. Filiam quoq; illorū eius discipulam iustinā
virginem sacra sibi a parentibus commendatā optima
cura gubernauit. Eam quoq; per martyrium assumptam
cū suis clericis honorifice sepulture tradidit. De q̄ supra i-
ei⁹ passiōe actū ē nōn. octobris. Ad suasionē autē b̄i ep̄i:
patricius quidāz nomie op̄linus ch̄istianus eccl̄iam in
honore sancte iustine virginis supra corpus illi⁹ erexit:
iuxta eam oratoriū b̄e agniti⁹ composuit: quā eccl̄iam
simul cum oratorio prosdocimus ep̄scopus cōsecrauit.
Qui postq; a multis obsessis demonia eiecit. z plurimos
infirmos a diuersis languoribus eripuit: cum in sede pa-
tauine vrbis sedisset annis. xciij. mense vno diebus. xv. era-
tis sue anno. xciiij. ad dominū migravit. viij. idus nouē-
bris. Et in oratorio p̄fato dei genitricis clarens mira-
culis sepultus quieuit.

De scō Achillo epo

Cap. xxxij.

Achillas ep̄s alexandrin⁹ alexandro in ep̄atu successit. Qui ambo bñ petri eiusdē ciuitatis ep̄i ⁊ martyris: ab eodē fuerūt p̄sbyteri ordi nati. Et cū idē beatus pētrus p̄ fidei catholi ce defensiōe i carcere detērus esset: diuina re uelatiōe eosdē p̄sbyteros sibi in ep̄atu successores p̄no: nit ⁊ eis dē qđ p̄scurat reuelauit: vt diceſt iſfra in ei⁹ pas sione. vj. cal. decē. Et sicut ip̄e p̄dixerat sic euenit. Nā pit mus achillas: secundus alexander eidē i p̄dicatione succeſ sit. Et p̄mus qđez annis. ix. secūdo vero ānis. vij. sedē ip̄az tenuit. Quoz vterq; eruditōe fide ⁊ puerfatiōe ac mori bus insignis extitit. De secundo qđez scō in ei⁹ festo actū ē. iij. cal. martij. p̄m⁹ vero videlicet achillas in pace q̄euit. vij. idus nouēbris. Quoz corpa i eodem tumulo alexan drie requiescunt.

De scō Amarantho martyre.

Cap. xxxv.

Amaranthus martyr ap̄s albigē ciuitatē pas sus ē tpe decq; impatoris. Qui exacto agonis fidelis cursu capitis obruticiōe cefus coo: nar⁹ ē triūphali corona. ⁊ sic ibidē sepul⁹ vi: ut i glia. Passus. vij. idus nouēbris. hēc ado.

De scō Claudio Nicostrato ⁊ socijs mār. Cap. xxxvi.

Claudio Nicostrato: symphorian⁹: castorius atq; simplici⁹ martyres passi sunt ap̄s panno niam sub diocletiano impatore: argente lam: padeo tribuno. Nā cū idē impator p̄anontam prexit: vt diuersa ad metalla edificia i sui p̄sen tia de mōtib⁹ abſcindi faceret: oēsq; artifices artis q̄dra: tarie p̄gregasset. Inuenit inter eos peritissimos. v. opera rios p̄dictos. Quoz q̄rtuor p̄m⁹ scz: claudi⁹ nicostrius. et symphorian⁹ occise ch̄iani erāt. Simplicis⁹ nō adhuc ydo la adorabat: p̄fati autē quattuor q̄quid artis operabant: in noie dñi iesu ch̄isti sculpebāt oiaq; sibi in arte succede bant. Cū ār die q̄dā oēs artifices numero. ccccxxij phi losophis aduenas lapidis excidendas i vnum conuenis sent: ⁊ mira inter illos contentio esset: nec venas exciden das reperire possent. Symphorianus qui p̄dictorum quattuor aliorum magister erat: inuocat o ch̄isti nomine secretius tertium lapidis reperit: ⁊ secundū Auguſti p̄re ceptum sculpturam p̄fecit. Columnas quoq; plurimas ⁊ capitella ex porphyretico lapide impatori exciderūt cōchas cūq; sigillis ex diuersis marmoribus elegantius fa bucarunt. Sed cum ferramenta supplicij adhuc gentilis scpius frangerēt. Interrogauit Symphorianū quare ceterorum quattuor lapididarum ferramentis permanen tibus solidis āt ip̄ius solummō excisoria ex lapidum for titudine durare non possent. Symphorianus vero dixit ei: qualiter omne opus suum i nomine ch̄isti inchoabāt: ⁊ ad vorum eis omnia succedebant. p̄dicatē itaq; sym phoriano cum socijs: sim plicius in ch̄istū creditit: ⁊ ba ptismi gratiam postulauit. Qui duxerunt illum ad quen dam cyillum ep̄m qui pro ch̄isti nomine i carcere dudū detentus erat. Ep̄iscopus vero o simpliciū in fide docuit ⁊ sacri baptismatis vnda perfudit. Reuersi igitur ad opa cōchas ex porphyretico cauabāt: ⁊ cōlūnas mirabiles fa ciebat. Post dies aliq̄t iussit diocletian⁹: vt simulachz asclepij exciderent: ⁊ multorum animalū imagines scul: pēdo fouaret. Ip̄i vero oia cetera p̄fecerūt. asclepij autē idolū minime sculperunt. Imperator vero ab eis q̄silit cur oibus alijs operibus ad eius voluntatē excisio: solaz imaginē magni dei nō p̄fecissent. Tunc q̄da m ex phis et alijs lapidum cesoribus eoz peritie iudētes accusauerūt illos impatori: qđ ch̄iani essent ⁊ qđ signo crucis premisso ac ch̄isti noie inuocato oia p̄ficerēt ⁊ idcirco simulacraz asclepij excidere noluisent. Diocletian⁹ aut qui propter

eozum magistrum ipsos acceptos ⁊ charos habebat: dissimulauit verba delatoz vt illos sibi saluare posset: ⁊ ad idolum asclepij sculpeuldū induceret. Et cum eis rur sum mādaret vt p̄dictū simulachrum exciderent. Illi: qđ imaginem miserrimi hois nunq; se facturos r̄dissent. Interrogauit auguſt⁹ p̄hos: si aliq; tam periti hoies eius: dē artis inueniri possent. Tūc philosophi alios artifices quadratarios elegerunt qđ simulchzū asclepij ex p̄cōcesso lapide infra mensem fabricauerunt: ⁊ p̄fectus diocletiano obtulerūt. Qđ vidēs impator scōs martyres. v. p̄dictos accersit ⁊ an ch̄iani essent interrogauit. At illi publice p̄fessi sunt: qđ serui iesu ch̄i dñi erant: in cui⁹ nois inuoca tiōe oia sibi in arte sua fm eoz voluntatē succedebant. Tūc impator tradidit eos lampadeo tribuno vt modera tis verbis eos induceret: quaten⁹ deo soli sacrificaret. Et cū philosophis ⁊ oparijs mīra instātia accusarent: reclus sit eos lampadius vt custodia publica. Die nō sequēt iussit eos ante se adduci: ⁊ accusatores eoz aduocari. Au ditisq; p̄tribus nunciavit diocletiano qđ ch̄iani essent et deos adorare recusaret. Qui mādauit lampadio vt si deo soli sacrificare nollent: scorpionib⁹ eos cedi faceret. Post dies vero q̄nq; lampadius p̄ tribunali sedit: et eos sibi ex h̄iq̄ri p̄cepit: oiaq; tormētoz ḡia illis oīdit. Sz cū eos nīla rōne posset ad imolandū inducere iussit illos grauitē scorpionib⁹ flagellari. Statimq; tribun⁹ arrept⁹ a demo nio expirauit. Qđ audēs vroz ei⁹ ⁊ familia cū mugitu ad philosophos recurrerūt: ita vt diuulgaret diocletiano qđ tratus vehemētē iussit loculos plumbeos fieri: ⁊ eos vi: uos intus recludi: ⁊ i flumie iactari. Nicerus nō q̄dam ex affeſsionib⁹ lāpadij impatoris mādātū erequēs: loculos fieri fecit: ⁊ scōs martyres claudiū: nicostriū: castorium symphorianū ⁊ simpliciū intus reclusos in flumie p̄cipiz tantū qđ audiens cyillus ep̄s q̄ erat i carcere ex nimia afflictōe expirauit. Post dies nō. xij. q̄dā nicodem⁹ ch̄i stian⁹ loculos cū corpib⁹ occulte lenauit: et scōz reliq̄as honorabilē sepeliuit: qui passi sūt. vij. idus nouēbris.

De scōs q̄rtuor coronatis martyrib⁹.

Cap. xxxvij.

Quartuor coronati videlicet seuerus: seueria: nus carpophorus: ⁊ victorius⁹ rome passi sūt sub diocletiano impatore: qui cāſessent com: ularij: ⁊ ad sacrificia vna cū alijs impatorū officialibus compellerent eoz o nō cōsensum impijs p̄bere nollēt: nunciatū est diocletia: no. Quos illico iussit vt ante ip̄m plūbaraz ictib⁹ tā du cederent donec sp̄m emittēt. Quoz corpa iussit i platea cantib⁹ iactari: qđ etiā q̄nq; dieb⁹ ibidē iacuerūt iſſa. Sz a melchiade papa ⁊ a b̄ro sebastiano martyre collecta: se: pulsa sūt i vja laucana militario ab vbe tertio cū alijs san ctis i harenario. Passi sūt aut post duos ānos a passiōe dictoz q̄nq; martyzū supra prime positoz eoz. f. die h̄ ē. vij. idus nouēbris. Illoz noia cū minime possent lueni ri: q̄rtuor coronati vocati sūt. Statutū ē aut a melchiade papa: vt memora eoz sub noib⁹ alioz q̄nq; martyzū p̄di: ctōz ⁊ dies antiuersaria recolat. Et licz p̄cessu t̄pis eoz noia reperta fuissent vsus tamē obtinuit: vt q̄rtuor corona ti deinceps vocarentur.

De dedicatione basilice saluatoris.

Cap. xxxvij.

Dedicatio basilice saluatoris h̄ ē sc̄e ecclie la teranensis rome a b̄ro papa siluestro facta ē. vij. idus nouēbris. Qui sc̄s ep̄s p̄secratio: nes altarū ⁊ eccliaz fm ritū quē nūc roma na tenet ecclia p̄m⁹ fieri iſſauit. Fuisse it̄ ab ip̄is ap̄loz t̄pib⁹ loca deo dicata: qđ a q̄busdā orationa: a q̄busdā ecclie appellabant: vbi collecte fierēt p̄ vnaz sab: bati: ⁊ i q̄b⁹ p̄p̄s ch̄ian⁹ ad auditiōē sb̄i sūt: ad p̄cipiē dū dñici corpis sacramentum conuenirent: ⁊ ap̄loz edoa

cemur epistolis: et factis patrum instrumur gestis. Que llez
sale et aqua bñdicta exorcizabant: nō est chysmate vngēbā
tar: nec altare lapideū adhuc stabat erectū: chysmate de
liburū i signa dñi nři iesu chři qui ē altare nostrū et sacer-
dos et hostia. Postq̃ vero constantinus impator a lepra
mūdatus a brō Siluestro papa baptisimū meruit sacramē-
to purificari: vt supra dictū ē in legēda Siluestri pape pñ-
die cal. Ianuarij: et cōstantini impatoris. xij. cal. Iunij. tunc
pñm lege ab ipso pmulgata cōcessum est oibus sub roma-
nō imperio de gentib⁹ licite ecclias fabricare. Et ad id fa-
ciendū suo vt alios hortaret exēplo i pñto laticianensi pa-
latio eccliam in honorem saluatoris mundi fabricauit.
Basilicā quoq̃ appendiciā iuxta palatiū fecit in honore
sancti iohannis baptiste: in loco videlicet in quo baptizat⁹
meruit a lepra mandari. Quam quidem eccliam mirifi-
cis donis et ornamentis in auro et argēto et lapidibus pre-
ciosis infiniti precij magnifice ditauit: quam beatus Sil-
uester die predicto publice consecrauit. Tunc quoq̃ ima-
go saluatoris diuinitus depicta in tribuna ecclie primaz
visibilis omni populo romano apparuit. Que quidē ima-
go deuotissima in ipso loco vsq̃ hodie perseuerat. Et licet ec-
clesie eiusdem parietes vsq̃ ad fundamentum plerūq̃
dissoluti fuerint: et iterum reparati. Ipa tamen tribuna cū
immagine sacratissima nulla vnq̃ potuit vetustate deleri:
nullaq̃ nouitate dissolut. Cum tamen aliquando ecclia
ipsa incendio totaliter sit i iudicio diuino consumpta. Hec
igitur est illa festiuitas: in qua primum rome ecclia pu-
blice consecrata est: quam etiam eccliam idem pontifex
ad instantiam constantini augusti omniū eccliarum to-
tius orbis caput esse constituit: eidem tam larga benedi-
ctione dotauit: vt si quis hominum quocunq̃ anni tem-
pore vere confessus et penitens eam intraret: omniū pec-
catorū suoz generalē remissionē. et indulgētiā psequi mereat.

De sancto Theodoro martyre.

Cap. xxxix.

Theodorus martyr passus ē apud amasiā ci-
uitatem marmaritanorum sub diocletiano et
maximiano impatoribus. Qui cum esset mi-
les ex ciuitate hellesponti deprehensus est: q̃
christianus esset: et adductus est ad byrcham
prepositū legionis. Qui cum prepositus diceret vt sacrifi-
cāret: et militiā pñtinam reciperet: illeq̃ se deo patri o-
portēti et iesu chriso filio eius militare respōdisset: ad sug-
gestionē possidonij vicarij prepositus ei inducias pcessit
dieb⁹ paucis vt semetipm admoneret et dñs immolare cō-
sentiret. Posterea theodoro? pñs chřianoz i carcere detē-
tos visitabat: eosq̃ in fide chřisti pfortans eis dē necessaria
ministrabat. Nocte igit qdam tēplū martis introiit: igne
supposito totū illd succendit. Qui a quodā gardiano ta-
bulario visus et detent⁹: ac pñdi pñtatus ē. Quē pñses
fecit cedi et cesari i carcerē mitti pedibusq̃ in cippo reclu-
di: ac ostiū carceris consignari vt ibi fame deficeret. Qui
dñs ies⁹ chřus ipsa nocte cū lumie apparuit: et ip̃s i ei⁹ amo-
re pfortauit. Tūc multa turba viroz dealbatorum ad eum
venit et secū psallere cepit. Quos custodes audientes et ostiū
signatū aspicientes iudici nūciare festinauerūt. Ille pñ ad
carcerē cucurrit et ostiū carceris signatum inuenit: voces
pñ psallentiū cū theodoro audiuit. Et circūpositis militi-
bus carcerē aperiri fecit: ac itrogressus solū scñm marty-
rē i ligno detrusum asperit. Rursūq̃ eidē recluso vnciaz
panis et modicū aq̃p singlos dies ei ministrari pcepit: sed
ipm celesti cibo dñs enutrit. Post dies pñ. xv. theo-
dori adductū et dñs sacrificare nolentē: iussit pñses i ligno
suspendi: et latera ei⁹ vnguib⁹ crudelis radi donec coste illi
nudarent. Et cū hec oia p chřt noie superasset dedit pre-
ses iesu filiaz vt ignib⁹ traderet. Accēsa igit igne p semet
ipm vestimenta deposuit: et vinctis post manib⁹ i flammās

spōte pñlit. Et circūspiciēs turba qndaz cōmilitones
noie cleonicū lachrymārē vidit: quē pñtās seipm secū
rū pñxit. Cū aut oronem fudisset ad dñm flāma in specte
camere facta est tanq̃ velū nautis a vento repletū: circū
uallauit eum vt esset nō quasi corp⁹ quod erurif: sed quasi
panis q̃ coquitur. Sicq̃ celesti voce ad gaudia eterna ro-
cat⁹ emisit ipm. Corp⁹ pñ exanime oīno permāsit in con-
bustū. Quē matrona qdaz eusebia noie tulit: et i possessiōez
suā q̃ distat ab vbe amasia vni⁹ diei via protulit: vbi euz
cū aromatis sepeliuit i loco qui dicit eucphata. Passus ē
aut v. idus nouembrijs.

De sancto Theodoro alio martyre.

Cap. xl.

Theodoro? miles et martyr apud heracleā ciuita-
tē macedonie passus est sub licinio impatore:
q̃ et occidit. xl. martires. et ccc. lxx. centuriones
Eodē tpe achia apud erat draco pessim⁹ oēs
iterficiēs et deuorās trāsētes. Cū at theodo-
rus miles chřianus ibi iuxta supra fenū dormitasset et dra-
conē ibidē ignoraret excitatus ē a muliere eusebia chřia-
na q̃ et draconē ibi iuxta esse nūciavit: et vt sugeret ex cha-
ritate monuit. Quā scñs hortat⁹ ē vt p seoraret: et a lōge
pspiceret. Facto sibi crucis signo ad os spulne pcessit: et
draconi vt extret chři pñte mandauit. ac deinde equum
ascēdit. Quē exeuntē aggregit equosq̃ ipm supimēte q̃e-
tuor pedib⁹ draco pñstrat: et lancea cordi eius infra a scō
militē chři occidit. Quo miraculo viso multū gētilium ad
chřm pñersi sūt. Licini⁹ igit rex cū audisset q̃ theodo-
rus chřm pñicaret. misit denicomediam in heracleā ciuita-
tem in q̃ miles chři degebat: vt cū honore militaturus ad
eum accederet. Ille pñ nuncios grate recipiēs remisit im-
peratori p eplam vt psonalē ventret heracleaz vbi nimia
affectione ipm populus videre cupiebat: q̃ si illuc veniret
ipse cū eo et oī pñlo sacrificare paratus esset. Quo audito
licini⁹ heracleā venit: cui scñs miles in equo quo drac-
onus occiderat obuiavit: quē impator corā oī pñlo plari-
mū honorauit. Rogauit autē euz vt pro victoria draconis
obtentā: dñs offerret ad grata libamina. Ille autē deos
regis sibi dari petiit quasi in domo sua vellet eos thuris-
bus placare. Quibus eidē ab impatore traditis oia ydo-
la aurea et argentea pñregit et frustra paupibus distribuit.
Hoc audies licini⁹ iratus eū teneri fecit: et sacrificare no-
lentē. pcepit eū spoliari et in q̃tino lignis exensum vir-
gis cedi: deinde plumbatis confodi durissime. Postmo-
dū etiā carnes illi⁹ vngulis ferreis radi: et faculas igne-
as vulneribus superponi atq̃ testis acutissimis pñficari.
Et sic i carcerē vinculatū recludi. Iterū aut post. v. edu-
ctum mandauit crucifigi et crucifixum a pñris sagittari:
eius quoq̃ genitalia pñcidi. Quē licini⁹ existmans in-
terfectū dimisit in cruce i crastinū deponēduz. Euchar-
i⁹ vero quidam chřianus occultus scribebat passionē eius.
Angelus aut dñi theodoro pendēti p noctē apparuit: et
vulneribus eius sanatis illesum deposuit. Cum aut iussu
regis duo centuriones cum pluribus ad eum deponendū
mane venissent: eum viuētem ac oīno sanatum vidissent
cū militibus. lxxij. ad chřm cōuersi sūt. Quod audies Li-
cinius misit antipatrem ducem. cum. cccc. viris ad eos oc-
cidendos. Tunc inter chřianos et paganos seditio orta ē
sed martyr chřisti tumultū sedauit: et chřianos ad patien-
tiam informauit: deinde ad custodiam accedens: fideles
omnes in chřisti nomie apert⁹ hostijs et dirut⁹ vinculis ab-
soluit: et pluribus ad se venientibus egrois sanitatē resti-
tuit. Quē rex intelligēs ipm decollari mandauit. Sed cū
ad passionē duceret: eucharistū rogauit vt corpus eius in
achia deferret: et i paterna hereditatē sepeliret. Quē
ille lūma diligētia adimplere curauit. Pass⁹ est autem
sanctus martyr. v. idus nouembrijs. Temporis vero pro-

cessu corp⁹ ei⁹ d⁹ p⁹ib⁹ illa venerit raptū venetia⁹q⁹ delatū:
atq⁹ i⁹ ecclia saluator⁹ q⁹ ē canonicor⁹ regulariū sepultū ē.
De scro Asino epo. Cap. xli.

V Asinus ep⁹ apud bituricensi⁹ ciuitatem claruit.
Qui romē a successib⁹ ap⁹oz p⁹rtiser ordi-
nat⁹: p⁹m⁹ eidē vbi dēstinat⁹ ē ep⁹. Ip⁹e nāq⁹
p⁹dicatiōis officio diligēt⁹ intēn⁹ maximam
p⁹re ciuitatis illi⁹ p⁹pl⁹ p⁹uertit ad d⁹m: z fide
z sapientia atq⁹ vite sanctitate probat⁹ migravit ad ch⁹m
sum. v. idus nouemb⁹is. v⁹ dicit addo.

De scis Tryphone z Respicio martyribus
z Nympha vigine. Cap. xlii.

T Tryphon z respici⁹ martyres et nympha vgo
ap⁹ vicū absadū saronie passi sunt. Qui try-
phon ex codē ortus oppido: pastor anseruz fu-
it. Ip⁹e igit⁹ gordiani impator⁹ filia eutyches-
tis nobilis romanoum obfessa a demone cla-
mebat: tryphonē pastore anserū ei⁹ liberatore futurū. Cū
aut⁹ de mādato impatoris eutychetē plurimū diligēt⁹ ita-
lis hō p⁹ viuerum mūdū q⁹reret: andez in p⁹sa ciuit⁹ are
inuentus ē: z ad vrbē romā adductus qui statim vt līmen
dom⁹ eutychetis attigit: puella liberata fuit: sanctus aut⁹
oīas impator⁹ z eutycheti demone q⁹ puellā infestabat: in
specie canis ondit⁹: z eū eis humana voce loq⁹ fecit: z demū
i⁹ abyssum misit: z ab impatore honorat⁹ ad p⁹p⁹ia cū hono-
re regressus ē. **Ep⁹ p⁹o decij cesaris imminente p⁹secutio-
ne tryphon a p⁹fecto occidentis tenet⁹ ē vt sacrificaret q⁹ dū
ch⁹m p⁹stiter⁹: p⁹mo q⁹dem appensus ē: z vngulis p⁹ossus:
deinde p⁹ pedes ligatus z p⁹ maximas nives z glacies tra-
ctus ē ita vt pedes frigore scinderent postmodū aut⁹ acu-
tis ignitis pedibus p⁹st⁹ et fustib⁹ celus atq⁹ lampadib⁹
ad latera appositis erust⁹: lumie tū ingenti de celo. super
insulo p⁹fortat⁹ est. **Ad vidēs respicius q⁹dam tribun⁹ cre-
didit⁹ ch⁹m p⁹stiter⁹ cepit⁹: quē p⁹es detētū vna cū trypho-
ne fortius exunguar⁹ mādauit: de hinc ambos ad tēplū
fecit adduc⁹ vt cesaris aut⁹ iouis statuā adoraret. Sz oīa
te tryphone p⁹ dolū corruit: z mor nympha q⁹dam: quē vir-
go ventalis erat ibidem assistens fidē ch⁹m p⁹cepit: z ch⁹m
deū v⁹ voce publica pelamavit. Tūc p⁹fect⁹ sc⁹os mar-
tyres vna cū nympha v⁹ gine plumbatis diutius cedi eoz:
q⁹ oēs nouissime mādauit pariter decollari. Quoz corpa
a ch⁹ianis iuxta ipam vrbē sepulta sūt. iij. id⁹ nouēb⁹is.****

De scro Theodoro martyre. Cap. xlii.

T heodorus martyr ap⁹ ciuitatē anthiochiam
passus est sub iuliano impatore apostata. De
quo. x. libro ecclesiastice historie. cap. xi. habet.
Cum em⁹ iulian⁹ ch⁹istianus p⁹mississet vt cor-
pus babilie martyris auferrent: de quo supra
i⁹ ei⁹ passiōe actū ē. ix. cal. febr⁹uarij. Ibiq⁹ exultātes corp⁹
p⁹ sex miliaria derul⁹ser⁹: cantantes psalmū. Cōfundent⁹
oēs q⁹ adorāt sculpsit⁹ zc. z impator⁹ hoc adisset irat⁹. die
altero iussit oēs ch⁹ianos teneri z torqueri. **Ad salustius
ei⁹ p⁹fectus licz pagan⁹ tū inuit⁹ creq⁹tur. Et p⁹mū sibi the-
odorū occurrētē a p⁹ma luce vsq⁹ ad vndecimā horaz tāta
crudelitate: z tot mutatis carnificib⁹ torit⁹ vt nulla etas
simile fore factū meminerit. Ip⁹m tādē p⁹ oīa constātē z le-
tū i⁹ carcere teneri fecit z impator⁹ q⁹ fecerat recitauit: ita-
liaq⁹ oīno fieri dissuasit: alioquin ch⁹ianis gratiā z cesar⁹
ignominia q⁹reret: cui⁹ suasioe impator⁹ theodor⁹ liberū d⁹
misit: q⁹ referebat i⁹ tormentis se modicā penā sensisse. assa-
stēte sibi celesti iuuene: z ip⁹m p⁹fortat⁹: necnō līneo candi-
do sudore suū ex siccante ac sepi⁹ sibi aquā frigidā instar
nectaris i⁹ poculū porrigēte: h⁹ic at sc⁹us martyr post ali-
quot mēses migravit. ad dominū. iij. idus nouemb⁹is.
h⁹ec Eusebius libro quo supra.**

De scro Theodoro epo.

Cap. xlii.

T heodor⁹ ep⁹ siccessio fuit. h⁹ic dū esset anno-
rū. xij. z facta esset epidemia valida ex bubone
i⁹ ipa ciuitate: theodor⁹ vsq⁹ ad mortē firmat⁹
est: q⁹ delat⁹ i⁹ oratorio sc⁹i loāntis baptiste q⁹
iuxta villā z strāt⁹ altaris introitū euz ad cru-
cifixum desup statem i⁹ tabula pietum orasset: de imagine
ch⁹i tres gutte rois ceciderāt: statimq⁹ bubonē soluerūt.
Et cōtinuo extrincta febre cōualuit: z domū p⁹p⁹is pedib⁹
repedauit. Lepit autē psalteriū mente discere velle. Cum
vsq⁹ ad psalmum. xvi. didicisset: z vltra memorie p⁹mendā-
re nō posset: in ecclia sc⁹i ch⁹istophori ante crucifixū orās
obtinuit z celeritatē i⁹ addiscēdo: et firmā memoriā i⁹ reti-
nendo. Sicq⁹ in b⁹ent diuina gratia psalterium totū me-
more commendauit: ip⁹m q⁹otidie legere cepit. Factus
q⁹ est cleric⁹ z p⁹cessu t⁹ps siccessio ep⁹ q⁹ p⁹p⁹m dei vbo et
exēplo instāris refouēs clar⁹ sc⁹itate migravit ad ch⁹m.

De scro Probo epo

Cap. xli.

**Robus ep⁹ rauanaten⁹ vj. apud eandem et
uitatem claruit. h⁹ic enim mitis et pius fide
religiosissimus clar⁹ i⁹ specie: fulgidus i⁹ op⁹e:
sapientis eloquio: plenus gratia sp⁹sifici: oēs
languidos ad se venientes quacūq⁹ detētos**

**validudine curabat: sp⁹ r⁹ i⁹mundos de obfessis corpib⁹
expellebat. Qui postq⁹ sue ad occasum vite instantē t⁹p⁹:
angelica cōspert⁹ agmina statim elapsa est de corpore ei⁹
sancta aia. iij. idus nouēb⁹is. Sepultusq⁹ ē a filiis suis in
ecclia suo nomini dedicata: vbi i⁹ miracis z p⁹trib⁹ vult.**

De scis Tiberio Modesto z Florentia mar. Cap. xli.

T iberi⁹ modest⁹ z florentia martyres passi sunt
ap⁹ agathēsēz ciuitatē sub diocletiano impa-
tore. Fuit em⁹ tiberi⁹ eiusdem vrbis helet nobi-
lis sz pagani fili⁹ q⁹ valeriano impatori pluri-
mū erat dilect⁹. Anno igit⁹ vij. ei⁹ imperij: va-
lerian⁹ heleo suavit vt filiū quē ch⁹ianū nouerat ad sacrifi-
cia puocaret. **Ad dū ille p⁹ dies plurimos facere studerz:
z t⁹ber⁹ puer i⁹ fide ch⁹isti imobilis p⁹seueraret: cū impe-
rator hec audisset fecit ip⁹m teneri z i⁹ catomō fustib⁹ d⁹u-
t⁹ cedit. Cū aut⁹ cedentū brachia aruissent: z ip⁹e impator
i⁹ manu tortione marimā sensisset: cepit exclamare z t⁹ber⁹
um magnū appellare. Pro q⁹ t⁹berius orauit: z cōtinuo sa-
nitatē recepit: quē valerianus emēdandū patri tradidit.
Pater s⁹o iuuenē i⁹ triclinio velt⁹q⁹ z musicis ac ioculato-
rit⁹ et puellis plenis: diuersisq⁹ gemmis ornatō posuit vt
animū ei⁹ alliceret: z a ch⁹ianitate reuocaret. **Diare vero
sc⁹o claritas ei⁹ d⁹ celo refulsi t⁹odor⁹q⁹ maxim⁹ refragauit.
Ad dū p⁹ ad vidēdū iussit⁹ putās q⁹ d⁹ ei⁹ filiū p⁹olaturū
visitasset: p⁹tinuo excecā: z ab ip⁹atore p⁹ lumie recuperando
ad tēpla deoz adducit⁹: sz sine vlla grē impetratiōe reuer-
titur: orōne aut⁹ filij illuminat⁹. Cū aut⁹ heleus filium tanq⁹
magum perdere veller⁹: ab angelo cum modesto quodam
ch⁹ustiano rapit⁹: z ip⁹o duce vltra flumen eucharū transua-
dant⁹: atq⁹ sub quercus arbore collocant⁹: vbi ambo vegen-
tes vsq⁹ ad diocletiani t⁹pa p⁹dicabant: z miracul⁹o cla-
rentes multos p⁹uertebāt. **Et eodē aut⁹ tempore cū filius
Maximiani impatoris a diabolo oppressus esset: z a ne-
mine nisi a Tiberio se eiciendū clamaret: requisitus san-
ctus z romanū cum modesto perductus impatoris filiū
a demonio liberavit. Sed diocletianus collega maxim-
iani eos detinuit: z p⁹dicta magicis artibus attribuo:
dum sacrificare recusarent: ipsos onustos ferro per dies
plures in carcere artauit: z fame nimia affixit. Quos an-
gelos domini celesti de celo fuso lumine confortauit. Sed
cū iussu impator⁹ bestis expositi essent: z i⁹ nullo ab eis
lesi fuissent i⁹ clibanū ignis mitter⁹: i⁹ q⁹ psallētes d⁹m inuist⁹
penit⁹ p⁹seruant. Inde leoni ferocissimo subiciunt⁹: sed ab******

eo itacti p oia custodiunt. Quos videns florētia qdā ma-
trona i chm credidit: stari cū pdictis martirib⁹ detenta
fuit. Quos oēs dioctetian⁹ mādauit i catasta leuari: & du-
rissime cedi. Quātib⁹ hō scis ter: emor⁹ fact⁹ ē nimis et
tēplo deorū corruēte plurimi gēt. lū oppōsi sunt. Impator
hō cū paucis euasit. Scit⁹ hō martiries ab āgel⁹ de catasta
crepti: & ad locū iuxta p̄linū fluitū euchar. territorij aga-
thēsis in momēto sunt reducti: vbi oratione fusa ad dñm
migrauerūt. iij idus nouembrijs.

De scō Martino epō & p̄fessore.

Cap. lxxv

Artin⁹ labarie p̄antoniorum oppido: nobilis
penitus & gētilib⁹ oīūduos: ita itāliam
papie alitus: cū p̄e suo tribuno militū sub
constantio iuliano impatoribus militauit.
Hō tñ spōte qd ab ifantia diuinitus ispirat⁹.

ānoꝝ. x. inuit⁹ penitus ad ecclīaz p̄fugit: seq̄ carecumis-
nū fieri postulauit. Et tñc etiā eremū intrasset: nisi etatis
firmitas obstitisset. S; cū cesares filios militū veterano
rū ad militandum scriberēt: martinus ānoꝝ. xv. ad militi-
am viget vno tñ seruo p̄tētus: cui tñ versa vice dñs serui-
ebat: sepulq; misitabat: & calciamēta strahēbat. Quod
dā hyemali tpe i porta ciuitat⁹ ambianēsiū obuiū habuit
pauperē nudū. Qui cū a nīlo elemosinā accepisset: & mar-
tinus tā oia i paupes cōsumpisset: chlamydem q̄ sibi sola
restabat diuisit & dimidiā nudo tribuit: reliq; vt poterat se
vestiuit. Sequēti nocte chm chlamydis sue p̄e qd paupe-
rē texerat indutū vidit: ipm qd āgelos circūstantes lo-
querē audiuit. martinū adhuc carecuminū ip̄a se veste te-
nisse: vñ ex h vir dei diuinā gratiā recognoscēs cū eēt an-
noꝝ. xvij. baptizari se fecit: & postmodū duob⁹ ānis ad p̄-
ces sui tribuit: q̄ expleto sui tribunat⁹ tpe renūciare secu-
lo p̄mittebat: solo noie militauit. Interea barbaris in-
tra gallias irruētib⁹: iulius cesar: eos pugnaturus stipē-
diū militibus erogabat. At martinus nolēs decetero se-
culo militare: stipēdiū recusauit recipere: s; impator ipm pu-
tabat renūciare militie: nō religioe fidei: s; metu imminent⁹
belli. Martin⁹ hō se an acies inermē signo crucis solo mu-
nitū i crastino se statūz spopōdit p̄p qd a cesare custodi-
ri iussus fuit. S; die sequēti hostes se ex oia sponte impio
subdiderūt. Deinde relicta militia ad sc̄m hīlariū pi-
crauesem ep̄m prexit: a q̄ acholytus ordinatus: monitus
a deo p̄ soporē p̄entes suos adhuc gētilēs visitare decre-
uit. Martin⁹ se aduersa passūz p̄dixit. Nā inf alpes inci-
dit i latrones: & cū vnus i capite eius securim vibasset: al-
ter feriet⁹ ictū sustinuit: vincit tñ post tergū manibus vñ
eorū custodiēdus tradit. Qui vir dñi chm p̄dicauit: & euz
ad fidē p̄uertit: ip̄eq; martinū diuisit: & laudabile vitā du-
xit. Veniēs aut ad p̄entes matrē p̄uertit: patrē vero in-
malis p̄seueratē reliquit. S; cū heresis arriana p̄ totū or-
bē pullularet. Martin⁹ dñi obstitit publice cesus: et de
ciuitate electus: mediolanum rediit: et ibi monasterium
sibi statuit. Sed inde ab arrianis electus ad insulam gal-
linariā cū vno solo p̄bytero abiit vbi hellebori venenari-
gramē i cibū ex ignorantia sumpsit: qd p̄tate ofonō nīl ei
nocuit. Audito vero qd brūs hīlari⁹ pictaniēsis: de exi-
lio rediret: obuiam ei profectus est: & iuxta pictauiam mo-
nasterium ordinauit: vbi dum parumper a monasterio di-
fcessisset: reuersus quēdam sine baptismo defunctum in-
uenit: cui⁹ corp⁹ in cellā suā duxit: ipm qd sua oīone suscita-
uit: q̄ annis pluribus postea superuixit. Aliū etiā ser-
uum cuiusdam lupicini nobilis viri qui se laqueo suspen-
derat: vite restituit. Cū āt plebs turonica epō careret:
ipm sc̄m virū q̄uis plurimū retinentem sibi ordinari pe-
tuit. Quidā aut ex ep̄is noie defensor plurimūz resistebat:
eo qd martinus vultu nimū despectus apparebat: qui tñ
a p̄plo est p̄furatus: & martin⁹ in ep̄m sublimatus. Verū cū

p̄p̄i concursus nō ferret p̄ duo militaria extra urbem mo-
nasteriū constituit: vbi cū monachis. lxx. in multa absti-
nentia vixit. Dum quidā sub nomie martiris coleret: &
martino nihil de ei⁹ vita vñ martirio constare posset: oia:
uit ad dominū: vt cui⁹ esset meriti: sibi i dicaret: p̄uersusq;
ad leuam vidit rmbriā q̄ martino dixit: se esse latronis ani-
mā que in altari colebat: qui scelerat⁹ p̄cussus fuerat: & in
inferno damnatus: & p̄tinuo ep̄s altare destruxit. Terc-
tiū quoq; mortuū suscitauit suum videlicet quēdam qui
ad sepulturā ferebat: & i medio campi a matre & multitu-
dine p̄p̄i plangebatur quē quidem adolescentē marti cō-
pariēs a mortuis suscitauit: & multitudinē padanorū astā
re p̄uertit. Cū qdā nauis piclaret negotiator qdaz
licz gētilis martinū vocauit: & statim trāquillitas magna
succesit. Dū in qdaz loco templū ydolorū destruxit: & ar-
bozem pini demoni dedicatā excidere velle: & rustici gen-
tiles obstitērēt: tandem in hoc p̄uenerūt vt arborē incide-
rent: & sup martinū ligatū cadere dimitterēt: quā si ille si-
gno crucis cadentes in p̄e altaz cōuersam cōcidere face-
ret: oēs in chm crederēt: qd dum factum esset conuer-
si sunt. Cum i alio phano ignem misisset: & ventus ira-
ruēs flāmas in domum vicinā mitteret: signū crucis op-
posuit & contra vim venti ignē oppositam partē excussit.

In vico leprosorū aliud ydolorum templū destruere vo-
lebat: s; ei pagani resistebant. Quos diebus orasset: angelū
eidem armati astiterunt: in gentiles impetū faciētes eos
in fugam verterunt. Sicq; martinus p̄positūz a dimple-
uit. Cū in pado educens aliud phannū dissiparet: & gē-
tiles in eum irruerent: vnusq; ipm gladio aggressus esset
nudum verticez exposuit: illeq; continuo supinus corru-
it & veniā postulauit. Alibi etiam idem opus perficeret: &
quidā nudato ense in eum irruerit: in ipso ictu ferrū de
manu excussum nusquam comparuit. Apud treuerim
puellam quandam paraliticā que annis plurimis iacu-
erat: et ad extrema iam deducta fuerat: sua oratione con-
tinuo sanauit. Seruum etiam cuiusdam tetradij mala-
gno obsessum spiritu: imposita ei manu ab infestatione li-
berauit: & ipsum tetradij gentilem ad ch̄isti fidem re-
duxit. In eadem etiam ciuitate ingressus domum cui-
usdam dyabolum vidit: et se illum videre dixit. Morq;
demon quendam de familia arripuit: quem sanctus vir
stridentem & strepentem immisso in ore eius digito illico
liberauit. Apud parisijs leprosum quendam horribi-
lem aspectu deosculans continuo a lepra mundauit. Sim-
bile quoq; vestimentorū eius exciseret: egrijs alligat: oēm
infirmitatē expellebat. Cū filia cuiusdā raborij quar-
tana laboraret: & ep̄la quēdā viri sc̄i manu p̄scripta casu
ad arborē delata esset: pater illā supra pectus filie posuit:
& p̄tinuo sanitatē recepit. Paulin⁹ etiā quēdā nobilē
qui vnus oculi lumē amisserat: panniculo suo pupillā ocu-
li tangēs: p̄tinuo a cecitate eripuit. Eidem quoq; viro
q̄ alias p̄ grad⁹ scale corruēs pene facebat exanim⁹: mar-
tinū inuocāt: āgel⁹ p̄ noctē apparuit: & illesū mane d loco
leuauit. Quadaz die eidem dyabol⁹ astitit: & cornu hominis
cruentum in manu tenens: vnum de suis p̄remisse asse-
ruit. Qui concitus mittens vñ ex ei⁹ rusticis pene extin-
ctū reperit: quē bos inguine dñi pungere cornu vulnera-
uit: quē ad se delatū sc̄us martin⁹ mox sanatus eleuauit.
Animalia etiam irrationabilia ip̄i obediebāt. Nam ca-
nes leporem insequentes subsistere fecit: & serpentem flu-
men natantem retrocedere compulit: canis etiam latrās
sola eius iussione obmutuit. Ab angelis & apostolis se-
pius visitabatur: & in eorū colloquio cōsolabatur. Quodaz
tempore p̄ necessitate quādam valentianum imperatorem:
adiit: sed ille sciens ipm velle petere qd nolebat p̄cedere:
fores palatij ei claudi fecit. S; cū talē repulsa p̄terit⁹ pas-
sus esset

mus esset: oratione pmissit: et usque ad augustum veniens nemo sanas ipsi claudere valuit. Imperator vero turbatus et assurgere noluit donec igne sellam regiam arripiente et ipsum iam in posterioribus insulamante: assurgere compellus fuit: eius postulatam oia ac munera processit. Cum ab eodem impatore inuitatus esset: et episcopo pilo potus oblatus esset: martinus postquam bibit psalterio suo calicem dedit dicens nullum digniore post se debere bibere: et indignum esse: ut impator psalterio pseratur. Quada vice dum in festo hispidam asellum latum incederet: et equites e contra veniret: paucifacis equis propter eius deformitatem a militibus graviter pberat. Sed cum illi viam suam persequi vellent: eam nulla ratione moveri potuerunt: quousque illi culpam suam recognoscere: a martino veniam petierunt: et ab eodem ut abire possent obtinuerunt. Dum in quodam loco clerici lectum tenue sibi strauissent: et ipse molitellum declinans super nudam humum iuxta moerem dormiret: nocte media camera accendit: et dum surgere non posset vestimenta eius perurunt sed ipse illesus in igne conseruat. Monachi tunc concurrunt: et ipsum intactum omnino de medio ignis educunt. In quadam solennitate celebratur ad ecclesiam pges: pauperi nudo veste secreto tribuit: et cappa se ut cunctis potuit preterit. Et cum se pparandum spoliare cappa non auderet eo quod nudus esset archidiaconus qui indignatus veste ei breuem et strictam attulit: quod martinus humiliter induit: et missam celebratur accessit. Et dum celebraret: et sacramenta offerret globus ignis apparuit super caput eius. Et cum manus in missa ut moris est eleuaret: et manicis lineis labentibus ex breuitate tunice brachia nuda apparerent: miraculose torques auerit: et gemmati ab angelis deferunt et brachia eius operiunt. Adulter autem subtilitatis fuit erga demones cognoscendos. Ado enim ei spicabiles reddebant ut apte sub quibus imagine ab eo cognoscerent. Cum autem eidem diabolus in forma regis purpuratus et diadematis apparuisset: et christum se esse diceret: martinus eidem dubitans respondit quod christus se nec purpuratum nec diademate renitente vetuit: dixit: et quod nisi christum in eam formam passus est cerneret ipsum christum minime crederet. Quo dicto diabolus disparuit: et cella fetore repleuit. Ipse autem vir dei obitum suum longe psciuat atque pdirit. Interea dum cum daten diocesim cum suadente alio discordie uisitasset: alii quoadum ibidem comoratus: viribus corporis cepit repete de strui: et discipulis indicauit se iam resolutum. Illis autem gregem domini desolatum stetit: orauit ad dominum ut si adhuc populo suo necessarii esset ipsi labore non recusante: adhuc in uita pnti dimitteret. Et molestia febrium detentus in clitorio et cinere decubebat: dicens in nullo alio decere christianum decedere. Oculis quicquid manibus in celum semper intratus inuictus ab oratione spiritum non relaxabat. Et cum esset migraturus uidit ante se diabolum assistere: eumque mox licentiauit: eo quod seculum nihil haberet: sed ipsum abrahe sinus reciperet. Sicque anno domini. cccclxxvij. uite eius anno. lxxxiij. episcopus autem sui. xxvj. a seculo feliciter transmigravit. iij. idus nouembris. Archadio et honorio imperantibus: vultus quicquid eius quasi iam glorificatus resplenduit: ac choros angelorum ibidem ptenens auditus fuit. Ad cuius transitum pictaue. sicut et turonici pueniunt: et uerique per corpore habendo pia pentione fecerunt. Nocte autem media pictaue. oes circa corpus sopiunt corpusque a turonicis p fenestram eicitur: et per ligurim fluminis nauigio ad urbem turonem cum gaudio deducit: et ibidem honorifice tumulaf. Hora vero eius transitus cum factus seuerinus episcopus coloniensis post marutinas loca sancta circuiret: et voces in celo cantantes audiret: uocato diacone interrogauit si quid soni uel cantus perciperet. Qui cum auribus erectis voces in celo audire se diceret: episcopus ei dixit quod eadem hora martinus turonensis pontifex e mundo migrasset: quod concinenter angeli tunc eum ad celum educerent. Qui die et hora notauit: et tunc martinum transmigrasse cognouit. Seuerus autem monachus qui eius

ultam conscripsit eadem hora in sonis uidit martinum albis indutum vultu igneo: scintillaribus oculis: librum tenentem celos velociter ascendente. Qui euigilans a nuncijs uenientibus audiuit: martinum eadem nocte a corpore migrasse die autem de depositis ipsius: dum beatus ambrosius. Mediolani celebrans inter prophetam et epistolam obdormisset et diu expectatus post duas horas subdiaconus lecturus epistolam eum euigilans dixit populo. Martinum turoni episcopum quiescere et se funeris eius obsequium fecisse: sed ultimam orationem excitat non implere potuisse. Ille vero die notates et hora: postmodum conpererunt illum expirasse: et ambrosium episcopum ibidem cognitum eius exequias celebrasse. Scripsit autem hic beatus pontifex librum de trinitate fide catholica continentem.

De sancto

Cap. xlvij.

Menas martyr in scythia metropoli phrygie salutarie passus est: tpe diocletiani et maximiani imperatorum. Qui ex nobile egyptiorum familia ortus: sub duce agricolao terreo regi militans deinde milite temporalis renunciatus: secreta puerfatione in eremo militauit. Cum autem impator natalia celebrarent: et dijs ab ois populo immolaret: ad urbem uenit: egressus theatrum dum idola execraret et se christianum libere pferret: tentus est a pside et pyrro duci torquendus traditus est: qui primo eum in custodia usque mane reclusit. Lelebratis vero festis gentilitium. Menas eductum et sacrificare nolentem extedi fecit: et neruis taurinis ac bubalinis atque uirgis diutissime cedi madauit: dehi in eculeo leuari: et ungulalari ac lampadibus ad latera appositis infamari necnon cilio madidato plagis eius pfricari. Et demum carbones ignitos vulncribus superponi. Et cum hec oia patientissime tolerasset: ligatis manibus ac pedibus fecit illum per tribulos trahi: donec membra eius dissiparent: dehi plumbatis illum cedi madauit: et maxillas grauiter confringit. Et dum in omnibus in confessione dñi pmaneret immobilis nouissime ipsum gladio animaduerti pcepit: corpus quicquid eius igni psumi. Quod tñ furtiue a christianis de igne sublatum: et camelo imposito agelo duce ad motem quendam delatum: et ibidem quod deus per suum aial ofideret sepultum est basilica desuper edificata. Processu autem temporis ipsius scdm corpus pstantinopolim translatus ibique honorifice conditus est. Passus est autem sanctus martyr. iij. idus nouembris.

De sancto

Cap. xlvij.

Menas confessor in samnii prouincia claruit tempore beati gregorijs pape. Qui solitariam vitam ducens: nihil ad usum suum uisum pauca aptum vascula possidebat. Huic cum longobardus quidam in eisdem apibus rapinam uoluisset ingerere prius ab eodem viro uerbo correptus est: et mox per malignum spiritum ate eius uestigia uexatus. Sepe uero ex vicina sylua uenientes ursi: fauim eius comederere conabantur. Quos ille deprehensos ferula quam portare manu consueuerat cedebat. Ante cuius uerba immanissime bestie rugiebant: et fugebant. Et que gladijs formidare uix poterant: ex eius manu ictus ferule pertimescebant. Omnes uero qui ad se charitatis gratia ueniebant: ad eterne uite desideria accendebat. Et si quorum culpas per spiritum agnosceret nunquam ab increpatione cessabat. Consuetudinem uero eiusdem loci incolae fecerant: ut diebus singulis per hebdomadam unusquisque oblationes suas transmitteret: ut esset quod ipse ad se uenientibus offerre potuisset. Quidam autem diues nomine chariterius quendam sanctimoniam rapuit: sibi que illicito matrimonio coniunxit. Quod mox ut uir dei cognouit eum per nuncios acius increpauit. Cum ille sceleris conscius ad eum accedere non auderet: ne forte ipsius diu rius reprehenderet: oblationes suas inter aliorum munere

ra ei misit: ut ei⁹ dona nesciens saltem susciperet. Sed vir domini tacitus sedit: oblationes cōsiderare studuit: & q̄s chartherius miserat per sp̄m cognouit: sp̄ruit: & abiecit: dicens q̄ oblationes illius recipere nolebat: q̄ suā deo oī potēti acceperat. Quia ex re actū est: ut p̄ntes q̄s timor inuaderet: cum vir dñi tam scienter de absitibus iudicaret. Sic sanctus vir post pluria perfectionis opera ad christi migravit. Hec gregorius. l. ij. dialogorum. ca. xxvj.

De sancto Hierano ep̄o.

Ca. l.

Veranus ep̄s apud ciuitatem gauallitanā gallicā claruit tpe imperatoris valēris. Hic ex ipsius vrbis territorio nobilibus parētib⁹ ortus a pueritia deo dedit: diuinis lris imbuitus: adhuc iuuenis seculū dereliquit: & in ecclesia migmatensi inuitis parentib⁹ cleric⁹ fact⁹ ē. Et in p̄ntibus officinis ad sacerdotale ordinē ascendit. Signisq̄ ingentib⁹ & multis pollere cepit. Sz ppter multos ad se cōfluētes: fugiēs mūdi gloriā vno tñ assumpto comite ad ciuitatē gauallitanā venit vbi dñi esset draco immanissimus: qui hoīes & aialia deuorabat: veranus oīas ip̄m de specu in q̄ latebat extraxit: seq̄ cōpulit: eumq̄ se p̄ catulū māfuerū sectatē vsq̄ debrosonē deduxit: atq̄ ibidē terre viscerib⁹ introcluit. Deinde in antro draconis ecclesiā dei genitricis edificauit: ibiq̄ deo seruire cepit. Verū euz nec ibi etiā latere posset: nec cōtēplationi vacare cum quibūdam peregrinis romā pergitib⁹ inde discessit. Veniensq̄ ebredunū multos egros sanauit & obsefos a demonib⁹ liberauit. Profectus inde cū iuxta pedē mōtis eum latrones cum focis spoliassent: & occidere vellēt: vnusq̄ illorū in capite viri sancti ensē vibraret: ip̄eq̄ ictū p̄stanter expeccaret: brachium illius sic extēsum immobile factū est: nec se aliq̄lū amouere potuit: donec viso miraculo p̄edones penitentia egerunt: & ablata cuncta restituerūt. Tunc q̄s sicutus vir p̄ illo orauit. & sic brachiū deposuit. Abiecit q̄s inde latrones strepitus maximus quasi arborū decidētū exterruit: & oēs in fugā perterriti. Cum autē romā peruenissēt & clauari⁹ ecclesiā bñi petri nocte ei aperire noller: subito repulsi repagulis hostia diuinitus cū magno impetu factō viro aperta sunt: & eidē aditū p̄stiterunt ppter miraculū a papa & p̄lo honouisse susceptus ē. In recedens & ra uenā veniens: energuminos multos clamātes se a verano torqueri ab obsessōe demonū liberauit: egrosq̄ plurimis sanitate restituit. In mediolano q̄s. xj. arreptitios sanauit & cecū quēdam illuminauit: atq̄ mortuū vnū suscitauit. Inde albingā pergēs pluuiā aride terre atq̄ fertilitatē a deo obtinuit in agris dñtarat christianorum: fūdis cūcroz gētiliū in p̄stina sterilitate relictis: cū autē illi se idola deserturos pmitterēt: si silem grām p̄cipe possent: oīo ne sc̄ti corz agri imbre pfundūtur: & statī tēpla deoz suoz ab eis euertant. Sz cū draconē quēdā: quē ip̄i adorabant veran⁹ de antro p̄duxisset: & in flumine submersisset: oēm p̄p̄m ciuitatis ad christi p̄uertit: in fide doctum baptizauit: Trāsīēs at alpes puellā a mortuis reuocauit: cecū quēdā a natiuitate illūinauit: & multos lāguídos diuersarū egritudinū claruit. Demū ad ciuitatē gauallitanā ap̄plicans in ecclesia bñe marie: quā p̄struxerat manere cepit. Ad cui⁹ p̄ces valēs detētos q̄s in carceribus relaxauit. Post hec defuncto antistite veran⁹ a rege & clero ac p̄lo in ep̄m electus ē. Qui officio suo strenue administrato oī sc̄titate p̄fectus clarusq̄ p̄ntib⁹ i pace quēuit. iij. id⁹ nouēbris. cui⁹ p̄heretrum oēs egrī tangētes sanati sunt. Verū dum eēt questio inter ciues vbi nā corpus eius ponerent: an in cathedrali basilica an in ea quam fecerat ecclesia extra urbē. Leuato p̄heretro subito palliū quo corpus erat opertum i aere se tollēs sumusq̄ ad flumē durētē cunctos deduxit: vbi dñi p̄p̄s vado sū ac nauī carcerēt: siccato repē

te fluuiū: cunctisq̄ per sicum aluēum trās: untib⁹ p̄p̄is per aera p̄p̄m p̄cessit: vsq̄ ad ecclesiā bñe p̄ginis: quam sanctus edificauit: vbi dum substitisset corp⁹ eius condigno tumulatum est honore.

De sancto Achia propheta.

Ca. ij.

Achias p̄pheta de silo claruit in regno israel tēpore hieroboā regis. x. tribunum israel. Cum enim hieroboā fūus salomonis p̄tra eum res bellasset: & de hierusalē egressus eēt: iuenit euz achias p̄pheta i agro indur⁹ pallio nouo. qui scidit palliū in. xij. scissuras deditq̄. x. partes hieroboā dē cēs: q̄ ita vñs deus traderet. ip̄i. x. tribus israel possident: eo q̄ salomō reliquisset dñm & idola adorasset: duas autē tribus tñ dimitteret roboā filio salomōne regnū ex toto de domo dauid tolleret: iuxta p̄missionē ei factā a deo. Post mortē autē salomonis oīa que achias p̄dixerat euenerunt. Hā. x. tribus israel hieroboā in regē assumptūnt q̄ dictum ē regnum israel: due p̄o tribus: scilicet iuda & beniamin roboā filio salomonis adheferunt: quod dictum ē regnum iuda. Cum at hieroboā rex israel duos vitulos aureos fabricasset: & oīm p̄p̄m ad ip̄os adorandos p̄pulisset: filius q̄s ei⁹ abia grauitē egrotasset: misit hieroboā v̄p̄oē suā alieno habitu ne cognoscere induray ad achia p̄phetā in silo ut indicaret sibi qd futurū esset de puero: cuius aduētum p̄pheta dñō indicāte cognouit: cum oculi ei⁹ ex nimia senectute caligassent. Et statī mulierē lē mē hostij ingressā vocauit ex noīe: ei⁹ mortē filij p̄nunciāuit: atq̄ oēm domū hieroboā ppter idolatrie crimē ex terminādā p̄dixit. Et sic oīa ut ip̄e p̄dixerat ad liam cōtingerunt. Hic ut dicit comestor vidit in spū p̄p̄m cōculcātē iuga boum: & p̄dixit sacerdotes p̄culcādos a p̄p̄o. Hic etiā salomō p̄dixit ut euertēdus eēt a mulierib⁹. Quia autē sanctus propheta in pace: & sepultus est in silo iuxta illicē: p̄dixit idus nouembri: ut ioseph⁹ & hieronimus tradunt. Hec ex. iij. libro regum. ca. xj. xij.

De sancto Martino papa & mar.

Ca. iij.

Martinus papa & martyr hui⁹ nomis prim⁹ de ciuitate tudertina p̄ouicie tuscie: theodoro pape primo in ep̄iscopatu romāo successit. Sediq̄ ānos sex mēsem vñs dies. xvj. Hui⁹ tēpore paulus p̄stātinopolitanus ep̄s cōstantini imperator. iij. brachio fultus aduersum ecclesiā rectum dogma surrexit: duas volūntates aut operationes diuersas in ch̄o diffinies confiteri. Quia de re martinus papa eidē legatos destinauit: p̄monens eum: ut ab heresi sua discederet: alioquin ip̄m p̄cederet. Qui ab imperatore ad suasionē pauli ep̄i diuersis persecutiōib⁹ afflictus fuit: & quidā eoz in custodia detrusi: alij in exiliū missi: alij verberibus afflicti. Quapropter martin⁹ ep̄s rome cōcilium cētumquinq̄ ep̄oz celebrauit: in q̄ paulum patriarchā tāq̄ hereticum dñauit & ab ep̄atu deposuit. Tunc ip̄erator cōstātinus misit olympiū ducē ex art̄hlyz cubiculariū ad regendā italiā: & p̄dictā heresim p̄firmādā. Qui olympius ut ab imperatore sibi iussus fuerat: misit sp̄thartum suum ad papā occidendū. Sp̄thartius aut inuenit eū in ecclesia sancte marie maioris celebrantem in altare q̄s viciā ad p̄sepe: quē dum gladio extinguere niteretur: vñina benignitate cecitate percussus: eum videre non potuit. Hoc audiens imperator martinū papā a theodoro & pelurio ab eo missis: detentum constantinopolim adduci fecit: quē in exiliū chersonaz misit: vbi martyrio vitam finiuit p̄dixit idus nouembri. Corpus autē eius romam translatus: & in ecclesia eius nomini cōstructa que dicitur sancti martini in montibus sepultum est. Et cessauit ep̄atus dies. xxvj.

De sancto Emiliano ep̄o.

Ca. iij.

Basilianus eps apud scotiā claruit. Qui ex eadez insula oriundus: dñio a puerilib⁹ annis militauit. Et dñi eēt oim ore laudabilis ad sacros ordines promotus operāte dei grā pontificatus suscepit officiu q per annos plures epatu optime deuote administrato: aploz limina mari transfrerato peregrinus visitauit z rediens ad patriā suā: z dñi eēt in itinere apud fauentiā graui lāguore decubuit. Et post dies modicos feliciter a seculo migravit pūdie idus nouē. Cui⁹ corpus ciues fauentini iuxta eccliam sc̄i clementis extra muros vrbis sepeluerunt. Tēpore pcedēte dñi ciuitas ipā a lipiā do rege lōgobardoz depopulata z destructa fuisset corp⁹ sc̄i epi dudū incognitū māsit. Vex tpe comitis bernardi ni z theodolēde ei⁹ vxoris repata ciuitate cumulū feni suā pia sepulturā sc̄i corporis: pō erat oīno incognitū pstitum ē. Vbi die qdā quob⁹ inuicē pfabulantib⁹ vnus eoz magnū collaphū se accepisse pquestus: se illud a socio rece pisse purabat dūqz ille negaret: manus subito collaphum recepit. Hoc idē refundēs in focū animo vindicandi. Qd dñi iterū ille fecisse negasset: nec percussor iueniri potuiss⁹ cognito miraculo: reuelatio comiti sc̄i ē q diuinū quicqz ibide latere arbitras: sublaro feno locum effodi mādauit: vbi sacrū corp⁹ cū epitaphio in q p̄dicta p̄tinebant: iuenit z de cadauere sc̄o mira fragrātia erupit: qd inde lenatus ad eccliam sc̄i marie intra mentia ciuitatis delatū: ibiqz condigno honore conditum est. vbi miraculis coruscat.

De sancto l̄ho: abbate.

La. liij.

Habib⁹ fuit habitator montis niri deserti. egypti. De q ser⁹: q nunqz mētibus sit nūqz iu rauerit: nulli maledixerit: nec sine aliq necessitate locut⁹ fuit: vt dicit heraclides. Et h̄ero nymus dicit de eo q fuit apud thebaide nona genarius venerabilis senex q ignozas lias oblato ei codi ce orationē p̄misit z statim infusa ipi grā subito legere cepit ac deū lias nouit: h̄ic etiam pane angeloz trīenio vixit: quē ei post biduū p̄tinue angel⁹ ministrabat. Fratres qz secū moxates sepe noctu vigiles āgeloz cātus z hymnos audiebāt. Qui etiā multa milia hoīum ad ch̄m cōuertit. Quodā tpe demones ad eū in sp̄e militie celestis aduenerūt z regē excelsū sc̄i deduxerunt: quē ch̄m esse asserentes ipm adorauit: z tā rex qz circūstātes illū adorādū ab bati hor suaserūt. Dñi āt ille dyaboli figmēta dubitaret. et se q̄tidie regē suū adorare diceret. nec eē opus: vt ad hoc ipi christus corporalē appareret: prius illusio euauit. Sc̄us aut hor in pace quieuit pūdie idus nouēbris.

De sancto Briccio epo.

La. lv.

Briccius eps turonen. successor fuit sc̄i martini epi. q primo iuuetutis tpe fuit diacon⁹ pluri mūqz ei⁹ emul⁹ eo q a brō viro aliqñ redargue bat: cū iuuentia sequebat. Cū em quidā infirmus sc̄m martinū q̄reret: vt medelā ab eo expeteret: briccus illū ei oñdit: eūqz amentē z delirū appellauit. Cū āt eger a martino postulata obrinisset eps briccū aduocās redarguit: qz eū delir⁹ dixisset: q p̄ verecundia se hoc dixisse negabat: h̄ martin⁹ q aures suas ad os ei⁹: cū hoc dixisset habuisset. affirmabat. P̄dixit aut illi a deo obrinuisse se briccū sibi in epatu successur⁹. h̄ multa eū aduersa passum qd magis adhuc briccus irridebat. Post mortē igit sc̄i martini briccū in epm elect⁹ oīoni vacabat z h̄ adhuc supbus tñ erat corpe cast⁹. Anno āt epatus sui. xxxij. mulier qdā religiose vestita: q eius vestimēta lauabat: p̄cepit z filiū peperit. Tūc oīs pplus cum lapidib⁹ ad tanuā congregat⁹ p̄ epm exclamabāt: z crimē ei obijciebāt. Ille aut viriliter negās iussit sibi infantē adduct. xxx. ab ortu dies habentē. Quē p filiū dei adintrauit: vt si filius ei⁹ eēt corā cūctis ediceret. Infans pō diserta lingua r̄dit q nō erat

briccus pat suus. Popul⁹ aut instabat: vt q̄reret: qd pat eius eēt. At ille dixit hoc ad se nō p̄tinere satisqz fecisse qd suū erat. Popul⁹ āt hoc totū magicis artib⁹ attribuebat z cōtra epm furibūdi clamabāt. Tūc ille ad sui purgationē prunas ardētes in byrrho suo vsqz ad sepulturā sancti martini deportauit: qd⁹ abieciis byrrhū inuistū apparuit. Dixitqz q sicut vestimentū illud ab igne p̄māserat illesus sic corpus suū a p̄tractu mulier⁹ erat mūdū. Adhuc autē ppl⁹ nō credēs epm p̄tumelijs z iniurijs afficiūt: z a sede sua eijciunt: vt verbū qd sc̄us martinus dixerat impleret. Tūc briccus flens papā adiit. z septē annis in vrbe per manēs. quicqd i sc̄m martinū deliq̄rat: penitēdo deleuit. Turonici aut iustitiani in epm p̄ficiunt: z romā p̄tra briccium mittunt: vt epatū sibi p̄tra briccū defensaret. Quo cum tēderet iudicio dei in ciuitate p̄cellēsi obijt pegrinus. Popul⁹ aut armentū in loco illius substituit. Anno autē vij. sue pegrinatiōis briccus cū autoritate papa ad sedes suā reuersus ē. Et dum. vi. ab vrbe miliario hospitarē: ar mētius eadē nocte subito expirauit. Qd briccū p reuelationē cognouit: suisqz p̄cepit vt surgeret z ad tumulū duz turonēse pontificem p̄pararet. Et cū p vnā portā ciuitat⁹ ingrederet: ecce ille p aliā defunctus efferebat. Quo sepulto briccū sedē ecclie sue reassumpsit z. vij. postea viuens annis laudabilē vitā duxit. Et sic. xlvij. epatus sui anno in pace quieuit idibus nouēbris. Sepultus turoni.

De sancto homobono confessore.

La. lvi.

Homobonus p̄fessor apud ciuitatē cremonēse claruit. Qui mediocrib⁹ parētib⁹ ex ipā ciuitate p̄gentus. ab ineunte etate negotiator factus: lucz tēporalib⁹ insudabat. Sed oīpotēs deus ipm satis adhuc iuuenē a cōtubernio p̄uerse misereqz negotiatiōis: vocauit ad officiū beate cōtēplatiōis. Qui cōmertia deserēs tēporaliū mercator effectus est regui celozū. Qd ip̄e furatus est p fidē rapuit per p̄niam: mercatus ē per elemosynā: vocatus per gratiā percutus est per obedientiam z operationē sanctā. Fuit autē adeo misericors pat pauperū z intrā circa eos sollicitus q subtracta sibi suisqz necessaria ea familie saluatoris erogabat. Fuit em catholicus in fide: patēs in tribulatiōe: assiduus in oratione sobrie in semetipm iuste ad primum proprie vixit in deū. Cū aut venisset hora ei⁹ vt de via festina ret ad patriā: dñi ip̄e in oratione vsqz ad horā diei primā fm cōsuetudinē in ecclia pernoctasset: ab introitu misse manibus iunctis genib⁹ terre confixis: prostrauit se ante crucē vexillū: z dñi gloria in excelsis deo cantaretur: ad instar v̄uentis in oratione prostrat⁹ emisit sp̄m. Et cum se ad euāgeliiū nullaren⁹ eleuaret. obisse a circūstantibus dep̄ehen dit z anno dñi. xlv. cxc. vj. idib⁹ nouēb. sepulture deuotius p̄mendat. Ad cui⁹ tumulū demonia ab obsessis corporib⁹ eijciunt z oēs lāguidi a diuersis infirmitatib⁹ liberantur. Cum aut homobonus adhuc in carne viueret. quedā mulier bergomēsis ab immundo spū verabaf: p cuius os demō clamabat a nemine se inde eijciendū nisi ab homobono cremonēsi. Sed nullus euz intelligere poterat: quia adhuc de sc̄o viro nulla opinio discurrebat. Sed post ei⁹ obitū miraculis ipsius a parentib⁹ demoniace intellectis mulier ad tumulū dei ducitur z protinus liberat.

De sc̄is quinquaginta sapientibus marty.

La. lvij.

Quinquaginta sapientes martyres apud alexandriā passi sunt sub maxetio impatore. Qui cū ex diuersis p̄tib⁹ ab eodē cesare p̄gregati fuissent: vt cū brā Latherina p̄gine cōcionatrice disputaret: sicut dicit infra in eius passiōe. vij. cal. decem. z sc̄ā p̄go a sc̄o repleta sp̄s sua illos faciūdia supasset. Protin⁹ ad ch̄m p̄uersi sunt: z se catherine oratiōib⁹ p̄medarūt. Quos maxenti⁹ iratus

L. q

iusit i medio ciuitatis igne cremari. Cū aut illi tā ex his q̄
hgo porauerat: in fide ch̄i edocti essent: baptis̄mū sollici-
te expeterēt admonuit illos virgo dñi nihil hesitare cū in
suo forēt sanguine baptizandi: q̄ bñdictiōe sancte x̄ginis
accepta signātes se signaculo sancte crucis: et in eadē fidei
cōfātia vñanimes p̄seuerātes fm̄ cesaris decretū in ignē
missi ita dñio aīos reddiderūt vt nec corpa illoꝝ nec capil-
lus nec vestimēta aliquastr̄ adusta fuissent. Quo miraculo
plurimi paganor̄ pueri sunt: et corpa martyrum rapiētes
in eadem ciuitate sepelierunt idibus nouembris.

De sc̄is archadio paschasio et socijs marty. La. lviij.

Archadi: paschasius p̄bus et eurychian⁹ ap̄
aphricā passi sunt sub gericico rege arriano.
Qui ex hispania oriūdi apud eundē regē cha-
ri clariq̄ habebant. Et cū ei⁹ suasioe arriane
p̄fidei cōfētere nollēt: p̄io qdē ab eo p̄script⁹
p̄ti deinde in exilium acti postmodū at̄ atrocissimis sup-
plicijs cruciati: nouissime diuersis mortib⁹ interēpti illu-
stri martyrio occubuerūt. Cū his q̄q̄ erat et puer paulin⁹
noīe frater eurychiani et paschasij: q̄ cū similiter a p̄fessioe
catholice fidei perturbari nō posset: diu fustib⁹ celus et ad
infimā seruitutē dānatus pro christi noīe martyrio coro-
natus est. Quorum oīum passio recollitur idib⁹ nouembris.
Hec adeo in martylogio ex dictis hieronymi sumpto.

De sancto Serapione marty. La. lix.

Serapion martyr apud alexandriam passus est sub
decio cesare. Quē persecutores domi eius repertū
crudelissimis affecerunt supplicijs. Ita vt ei om̄es
iuncturas mēbrorum prius soluerent. Deinde ip̄m
de superioribus precipitauerunt. Sicq̄ colliso ca-
pite et excuso cerebro christi martyr efficitur: decimo octa-
uo calen. decembris.

De sancto Venerando martyre. La. lx.

Venerandus martyr apud trehasinā ciuitatē
passus est sub aureliano imperatore. Qui cum
eēt fili⁹ fabiani nobilissimi eiusdē ciuitatis gē-
tilis: ex curiositate psalteriū ch̄ianorū lege-
bat. Cū autē verbum illud: Asperges me dñe

ysopo et mundabor etc. nulla ratioe intelligere posset et ex
hoc plurimum anxius esset. angelus dñi eidē apparuit:
et flum̄ illū de baptis̄mo ch̄ianor̄ exposuit: ac in fide ch̄i
iuuenē instruxit. S; cū exinde ydola ampl⁹ adorare nol-
let: a patre nō modicū obturgabatur. Exiens at̄ ciuitatē die
quadā et veniēs ad flumiū sequanā: eidē ch̄ius apparuit
et p̄fecte credentē in flum̄io baptizauit. Deditq̄ illi bacu-
lum aridū: mādans vt ip̄m in terrā figeret: et signū videret.
Discedēte hō dñio venerād⁹ baculū fixit: moxq̄ flores: et
frōdes p̄dixit. Quo viso miraculo. d. cccc. hoīes pagani
puerū sunt. Audiēs hec impator aurelian⁹ ad ip̄am ciuita-
tē accessit et venerādū teneri fecit: ac sacrificare nollē ius-
sit eū sup̄ scānū ferreū cathenis ligari: ignēq̄ subter ponti-
oleūq̄ desuper iactari. Et dum intactus ab exustione per-
mansisset: fecit eum in carcerem recludi. vbi ch̄io ei appa-
rente p̄fortat. Adane autē imperator eum ligatū ad sit-
pitē sagittari fecit: sed sagitte in aere pendentes in nul-
lo ip̄m ledere poterant: vna verō ex sagittis puerū retoi-
sum imperatorem vno oculo excauit. Quem aurelianus
die sequenti decollari mandauit. Vbi anteq̄ milites ad
carcerē in quo detinebat venissent ruptis vinculis et apro-
p̄tio ch̄i martyr p̄ medios milites fugiebat. Illi hō mar-
tyrem ch̄i vsq̄ ad flumē sequanā lsecuti sunt. Qui super
aquā sicco pedib⁹ ambulauit vsq̄ ad locū vbi eū ch̄is ba-
ptizauit. Sicq̄ flumen ex alta pte trāsiuit. Ab illeso vero
transuadātes illū percutere nō audebant. At illē eos hor-
tabatur vt sibi iussa complerent: mandans vt de sanguine
suo imperatori deferrent de quo exsecratum oculum lini-

ret: sic lumen reciperet. Post hoc autē sanctus martyr
suum dñio sp̄m cōmendauit: et p se in quacūq̄ necessitate
inuocantibus exorauit. Factaq̄ voce ad eū de celo q̄ ip̄m
dñs exaudisset: decollatus est. Cuius corpus truncatū se-
leuauit et caput tollēs manib⁹ per passus. xliij. portauit ibi
q̄ cecidit vbi et ch̄ianis sepultū est. xviij. calen. decembris.
Impator hō de ei⁹ s̄guie oculū linēs lumē recuperauit.
De sancta Veneranda virgine et martyre. La. lxj.

Veneranda hgo apud galliā passa ē sub ascle-
pio p̄fide. Hec fuit filia agathonis et polite ei⁹
vxoꝝ ch̄ianor̄ de p̄tib⁹ galliay. Qui. xxxv. an-
nis i cōiugio sine piole māserunt. Vñone tā-
dē ad deū fusa filia obrinuerunt quā p̄f res-
nerādā vocauit: eāq̄ sac̄i lris erudiri fecit: et ieiunijs ac
sueciet: puella hō sc̄itate vite p̄ficiens annor̄. xxi. cepit
verbū dñi p̄dicare: et p annos. ix. iugit̄ ch̄ianos in fide dñi
ca confortare. Anno aut̄ etatis sue. xl. romā venit: et ch̄im
annūciare cepit tpe imperatoꝝ antonini. P̄fectus autē
antonin⁹ audiēs q̄ plares p̄p̄ ei⁹ exhortationē p̄uersos:
ip̄tis allecrus pulchritudine vt occasionē cā cognoscēdi
captaret cepit pullā ad deoꝝ sacrificia inuitare. Quā sa-
crificare p̄temnent: iussit eā in terrā extendi: et palmas ac
pedes lignis affigi atq̄ neruis crudis ventrem eius cedi
lapidē quoq̄ magnū vir a quatuor viris delatū ei⁹ ventri
superponi. Vñone hō sancta lapis diuina virtute longius
ab̄hef: et clauē de ip̄ius manib⁹ et pedib⁹ ab angelo euellū
tur. Quo viso miraculo multi gentiliū conuertunt. Et
dū baptis̄mū expeterēt: nube celesti obumbiāt: ac voce de
celo lapsa. imbre sup̄no p̄fusi baptizant. Quos oēs p̄fect⁹
in ch̄i p̄fessione iussit decollari. Sc̄am autē virgine in le-
betē enēi: aqua oleo pice ac sulphure bulientib⁹ plenū im-
mitti: dieb⁹. vij. de subter ignē ingeri ministrari: quib⁹ cla-
p̄is hgo diuina gratia p̄māsit illesa. Vñ dū p̄fectus ad vī-
dendū accederet: aqua ebulliens eū excecavit. Illa hō luti
ex sp̄ito fecit: et oculos eius liniuit. etq̄ visum restituit: et
ad ch̄im cōuertit. Vñ accedēs ad aliā ciuitatē ch̄im air-
nūciabat: tibi⁹ a quodā alio impatore noīe themio cōpie-
hendit: et ingēti diacon: q̄ oēs deuorabat: exponit que sū-
gno crucis edito diaconē discerpit demone per aera hor-
ribiliter p̄strepēte. Sicq̄ rex ille cū oī populo ad ch̄im cō-
uersus est. Deinde veniēs ad tertiā ciuitatē a p̄fecto ascle-
pio detinet: a q̄ in lebetē enēi pice et oleo liquētib⁹ plenum
mittit: s; oratione inde illesa educitur: fracto quoq̄ mox le-
betē per frustap̄lures de astātib⁹ pagani lethaliter conbu-
runt. Hoc vidēs asclepi⁹ venerādā decollari p̄cepit: q̄ ad
passionē ducta: dū pro cunctis se inuocātib⁹ exorasset: au-
diuit vocē de celo se fuisse in oībus exauditā. Sicq̄ cōuer-
sis ad ch̄im. dcccxc. viris capite cesa est. cuius corp⁹ ch̄i-
stianus quidam nomine antimus rapuit: et ipsum venera-
biliter sepeliuit. xviij. calen. decembris.

De sancto Eugenio ep̄o et martyre. La. lxij.

Eugenius ep̄s et martyr apud ciuitatem parisijs
passus est. Qui cum esset discipulus beati diony-
sij ep̄scopi parisiensis ab eodem toletanus pon-
tifer ordinatus et ad ip̄am urbem predicationis
gratia missus est. Et postq̄ ibidem multitudinē
p̄p̄li conuertisset: desiderio videndi magistrum vehemen-
ter accensus parisijs rediit. Cum autē peruenisset ad lo-
cum quendam nomine diolum: qui a ciuitate parisiensi q̄-
tuor milibus distat a pagani tentus et ab eisdem in con-
fessione nominis christi decollatus est. Corpus quoq̄ ei⁹
in flumine berasij proiectum est ne a christianis inuentre-
tur. Quod licet diebus pluribus elapsis delitasset nulla
corruptione violatum est. Postq̄ autē gentiliū perse-
cutio cessauit: sanctus martyr cuidam hercoldo ip̄ius vit-
le languenti in somnis apparuit: et ipsum ab infirmitate li-

berant; atq; vt ipz sepeliret cōmōuit. Ille hō ad corp⁹ accedēs illud ac si ea die fuisset decollatū iuenit quod plaustro ipositum ad monasteriū sc̃i dionysij deferre curabat. Sed diuino nutu bob⁹ ultra viri p̃ditum pcedere nō valētib⁹: ipm̃ ibidē sepeliuit: ecclesiā desup edificauit vbi z ad p̃s q̃scit miraculis elucescens q̃ pass⁹ est. vij. cal. nouen.

De sancto Eugenio ep̃o.

Cap. lxiij.

Eugenius ep̃s cesariens. apud eandē ciuitatē vita z sapiētia luculēta floruit q̃ origenis auditor fuit z eiusdē magistri atq; pamphili martyris bibliothecā corruptā labore multo in mēbris restau rare conatus est. Scrunt etiā varij multiplicēq; tractat⁹: q̃s nosse nō est facile oib⁹ q̃ et apud ipsā cesaree ciuitatē in pace quēuit. Hec hierony. libro 8 viri illustrib⁹.

De sancto machuto ep̃o.

Cap. lxiij.

Machutus ep̃s: vt ait sigibertus tpe iustiniā impatoris in britannia claruit q̃ parentibus generosis ortus ē matre iā plusq; seragena: rīa. q̃ soror fuit aymonis fratris sc̃i ep̃i sapsonis. Hec em̃ ad monasteriū qd̃ dicit caruā nia ex deuotione cū esset p̃gnās deueniēs filiū machutū siue madonū futurū monachū enixa est: quē sanctus brāda p⁹ ip̃ius loci abbas baptizauit: z educauit: sibi q; a parentib⁹ p̃mēdatuz sacris līs eruditū ac monachū suū fecit. Hic dum eēt adhuc puer die qdā cum ceteris pueris in litorē ludebat z ab alijs secedēs dormitauit: crescētēq; mari cūcti pueri recesserūt: z machutū dormientē dimiserūt. Fluct⁹ itaq; locū vbi puer dormiebat circūdātes q̃i insulā dimiserūt littus quoq; diuinitus adeo creuit q̃ insula modica q̃mōticul⁹ effectus ne maris elatōdes sup soporatum puer z circa ipm̃ possēt ascendere defensauit. Qui quidē mōticul⁹ a mari circūdat⁹ in testimoniū miraculi ibidē mane vsq; in diē hodiernū. Excitat⁹ autē puer z se ab vndis circūdatū vidēs: ac timēs valde: oīni se p̃tulit. Cū autē z discipulis brādanus audisset q̃ puer soporatū dimisisset: p̃ puero hēsitās orare cepit: cui āgelus quō deus illū seruauerat reuelauit. Illeg ad litt⁹ veniēs puerū in insula vidit: z cū in nauicula illū ad se deferri mādāset: puer vsq; i crastinū se ibi dimittēdū rogauit: p̃salteriū tñ suū ad legendū sibi mūtēdum postulauit: q̃ dum illuc derulisset iubēte puero sup fascē alice illud posuerunt: ip sumq; alica sup vndas ad machutū detulit incorruptum. Sequēti hō die puer nauicula ad monasteriū delat⁹ est. Quodā mane dū brādanus ad matutinū surrexisset: lūmicq; carēs puero iussisset: vt carbōes ad laternā accedēdam sibi excoq̃na deferret. Machutus ad coquinā descēdit: z cum nō haberet quicq; paratū in q̃ carbōes tollerēt: in sinu pūnas detulit: et vestes eius oīno iusta pmanit. Ep̃s p̃cessu ipse in ep̃m sublimatus est q̃ miraculis claruit. Qui etiā cū brō brādanus pluribus annis p mare nauigauit: insulā imā: q̃ paradīsus dī exquirentes. Sed eaz mūtine iuentre valētes incolumes ad pp̃ia redierunt: vt dictū est supra in legenda sc̃i brādani. vij. cal. iulij. Eodē itaq; tpe dū in marē oceāi insula qdā sepulch⁹ mire magnitudinis repperisset: mirātes illud an alicuius hominis esse potuisset: machutus ofonē ad deū fudit: z gigantē nimie proceritatis iacentem in tumulo suscitauit. Qui gentile se esse dixit: et ad inferna dānatum. Sz baptizat⁹ a machuto pedibus p mare vadādo nauē suē trahere cepit: vt optatā insulā inuenirēt: vep̃ tempestate maris redire coacti: dū ad gigantē insulā reuerſi essent: ille itē obdormiuit in pace. Hic etiā die sc̃to pasche celebrata misa mortuū alterz suscitauit: q̃ mor excit⁹ vinum in potum a sc̃to postulant. Cū autē papside marmorea aqua sc̃to ep̃o oblata eēt: ipse signo crucis aquā puerit in vinū z marmor mutauit in vitē. Rusticus qdā lapidē iaciens:

suē casu opprēsserat: timensq; ne a dño suo ex hoc vapularet: nimum deplorabat. Sed vir dñi supuentēs suē illico suscitauit. Deniq; ppter ciuitū suoz iprobitatē britanniā deseruit: z in aquitante plaga cum cenobistis pmanit: vbi dū asinum mōasterij ligna deferentē lupus deuorasset: ad nemus accedēs lupum iuenit. et in puentu diuinit⁹ adeo mansuefecit: vt cum mōachis domesticē habitaret z aselli onera cuncta decetero baiularet: eiusq; opera perficeret. Qui z in pace quēuit. xvij. calen. decembri.

De sanctis felice ep̃o z socijs mar.

Ca. lxx.

Felix ep̃s cuj socijs. xxx. martyres apud nolā cāpanie ciuitatē passi sunt. Hic em̃ a. xv. etatis suē āno miraculoz insignis glorie fuit. Et adicte ciuitatis p̃tificium peruenire meruit. Qui sub p̃sīde martiano cum p̃fatis socijs. xxx. capitīs ab scissione p̃ ch̃i nois p̃fessioe martyrium cōsumauit. xvij. calendas decembri vt ait ado.

De sancto fidentio ep̃o z mar.

Ca. lxxij.

Fidentius ep̃s armeni⁹ z martyr pass⁹ ē ap̃d ciuitatē altinū sub tpe maximianū impatoris. Qui cum plerisq; ch̃ianis detētus z p̃fecto p̃sentat⁹ dum oīa idola diceret esse demonia: p̃mo diebus plurib⁹ in carcerē reclusus ē. Deū eductus z in ligno suspens⁹ ungulis ferreis in lateribus lantatus vsq; ad ossiū nudatōem: cū hec oīa cōstantius tolerasset: itē in ergasculo vinculat⁹ est. Et apparētē sibi ch̃isto ip sumq; p̃fortante ab oib⁹ plagis sanat⁹ ē. Custodes hō carceris: dū nocte illa voces cārantū audisset: p̃ foras aspiciunt: z multos cum eo i albis psallētes viderunt. Qd̃ dū p̃fecto nunciasset: illeq; ad foramen carceris veniens hoc idē vidisset: z ch̃ianos magicis artib⁹ illuc itroisse putasset locū armatis circūdedit: vt nullus euaderet: aptoq; carcere solū fidētium inuenerūt: quē fame afflictum itē educerūt: z mādato p̃fecti cū sacrificare nollet: in ignē copiosum vincitū miserūt: vbi oīas emisit spiritum. Corpus hō oīno ab igne p̃māsit intactū. q̃ passus est. xvi. cal. decē. Tpe p̃cedente in villa puluerarie duob⁹ bubulcis laborātib⁹: z ad prandīū vicissim se velle ire dicētib⁹. Audita ē vox dicēs: nondū esse horā prādendi: q̃ neminez videntes stupefacti abirēt: audierūt eandem vocē dicentē vt irent: q̃ iam hora esset: et q̃ hec ep̃o significarēt. Illi hō paduā accedentes ep̃scopo paduano predicta significare curarunt. Qui orationem premisit: z per senem quendā ei ap̃parentem admonitus fuit: vt ad locum accederet: et corpus martyris inueneret. Venientes igitur ep̃scopus cleus z populus: z terram sex passibus effodientes inuenerunt arcā marmoreā cum corpore sancto: z tabulam scriptam continentem. Hic est corpus sancti fidentij ep̃scopi z martyris: quod nauī imponentes: vt paduam deferrent cū sero factum esset: z naute quiescere aliquantulum decreuissent. excitati diluculo: vt abirent inuenerunt se iuxta portam essentem: volentes autem arcam de nauī educere nequibant. Tunc apparuit pauper cū curru hortās illos vt arcam secure plauastro imponerēt: z vaccis dimitterent portandum vbi deo placitum esset. Quod illi facientes z currū sequentes circa padue cōfinitum iuxta ecclesiā sancti thome positam in villa campanie meladinī vacce subſtiterūt: ibiq; arcam deposuerūt. Et statim pauper cum curru z vaccis disparuerūt. Ibi ergo sepulto corpore ecclesia desuper edificata ē. Sed ramus quercū quē bubulcus ille in curru posuerat: vt vaccis vmbra facerz ab eo ibidem plantatus in quercum maximam illico excreuit ibiq; manet vsq; in p̃sentem diē.

De sancto Eucherio ep̃o.

Ca. lxxij.

L. iij

Eucherius eps apud lugdunū ciuitatē claruit tē-
pore valēntiani secūdi īperatoris: hic nobilis se-
natorū genere ortus habitu religiōis assumpto se-
culoq; relicto dudū in agro suo sup flumē duren-
tiā in spelūca reclusus ch̄io dño seruiebat. Defun-
cto vero lugdunenſi epō: dū clerus z ppls p diuina volun-
tate requirēda triduo ex more ieiunij z ofonibus īstarēt:
reuelat eis per puerū eucherū senatorē eligendū: q̄ in tali
degebat spelūca. Ad quē illi archidiaconū z clericos mi-
serunt: vt eū adducerent. Qui cā eorū aduentū cognita: iu-
rauit se spōte inde nō egressū: vnde effracta clausura an-
tri: ipm inuitū z reuēntē eduxerunt z ductū lugdunū in
epm ordinauerunt. Cuius vxor galla cū duabz filiabz su-
is scz pſtaria z iulia ad spelūcā fcti eucherij accesserūt z
ibidē incluse de cetero deo fuerunt. Ipse at vir dñi postq;
impleuit ministeriū ch̄risti feliciter ad ch̄m migravit. xvj
cal. decēbris. Ibi ad quēdā varianū suū ppinquū de cō-
temptu mundi z secularis philosophie ep̄lam scholastico
sermone conscripsit. Sanctarum etiam scripturarū obscu-
ra queq; capitula differuit: vt dicit genadius.

De sancto Eadmundo archiepiscopo: Ca. lxxvij.

Eadmundus archiep̄us cantuarien. apud anglīā
claruit. Qui ex albedone villa natus ob reueren-
tiā fcti martyris eadmundi itali noīe a matre vo-
catus est. Cuius pater eduard⁹ de cōsensu conti-
gis in monasterio vitā finiuit. Mater vero sancti
nomine moabilis in seculo sp̄ritualiter vixit: z filiū a pue-
ritia disciplinis sp̄ualibz eruditū carnem ieiunij doma-
re: et virginitatē seruare suavit: quod ille perpetuo obser-
uauit. Missus aut parisijs ad studium breui tempore in
artibus magistratur. Sed a matre in extremis laborante
domum vocat que filium suū bendixit: etq; quam viderat
visionem narravit: q̄ scilicet vidisset eadmundū spineam
coronam gestantē: suis radijs vsq; ad sydera p̄ndentem.
Defuncta p̄o matre iuuenis rediens vidit agz nigerrim⁹
auius plenum efferētibus corp⁹ deterrimū. Exposuitq;
socio q̄ rusticus in ipsa villa nuper defunctus fuerat: quez
demonēs asportabāt. Qui z ita p̄ omnia cōtigisse inuene-
runt: vt autem perpetuā a virgine gloriosa virginitatem
obteneret eius imaginē sculptā anulo subarravit in quo
angelica saluatio eratata erat. Qui quidē anulus post-
mogum in digito ipsius defuncti miraculose repertus fu-
it. Cū autē filia iuēcula hospitris sui parisiensis ad se co-
gnoscentā illum sepius impetisset: z ille eam plerunq;
sermonibz redarguisset: nolētem desistere secreta hora ad ei⁹
studij inuitauit vbi eā spoliata z aliquāulū flagello ver-
beratā corripuit. Aliam etiam cōiugatā dona ei plurima
allectiua ad amorē offerentē sp̄etis muneribus cōmina-
tionibusq; ei illatis q̄ nisi ab inceptis desisteret: oīa viro
suo pāderet: a simili pulsatiōe p̄pescuit. Ad augendū q̄q;
castitatis p̄positum: oī tēpore vite sue carnē cilicio domu-
it: z tēpore quadragesimali loricā plūbeā portauit. Ieiū-
nijsq; arduis carnē afflixit: feria. vj. sp̄ in pane z aqua ieiū-
nauit z aliqñ nihil potauit nec propter ea aliqñ a studio
vel lectione cessauit. Quēdā auditorē suū egenum z egro-
tantē ad domū suā detulit z humaniter tractatū vsq; ad
cōualeſcentiā eius curā egit. Aliū quoq; eius discipulum
in brachio languētē: miraculose sanauit. Cū aut per an-
nos. vj. in artibus scholas rexisset: apparuit ei mater eius
per somnium: z tres circulos in eius manus palma signa-
uit in noīe patris z filij z sp̄s sancti. Qui mor excitatus ad
studium theologie trāsiuit in quo breui tpe ad modum p̄-
fecit: z fact⁹ magister legere cepit. Nocte q̄dā i sōnjs aspe-
xit ex igne sue domus septē faculas educi. Et ecce mane.
vj. eius auditores scolis relictis: ab abbate cluniacensi
abducti: z monachi effecti sūt. Disputaturus semel de tri-

nitare vidit per somnium columbā de celo eucharistia sibi
in ore mittentē: z excitatus mirabiliter disputauit. Nocte
quādā in somnis a diabolo: vt sibi videbat oppressus: duz
crucē sibi imprimere vellēt illeq; manū eius teneret: adiu-
rauit eū p̄ effusione sanguinis ch̄i: vt se dimitteret: z sta-
tim dimissus est. Audiuitq; a demonio malignos sp̄rit⁹
nihil tñ timere q̄rum adiurationē predictā. Igitur i fcti-
tate et doctrina p̄ficiens a summo pontifice legatus ordi-
nat⁹ ad verbum crucis in galijs predicandum. Quidē
offitium sollicitē administrauit. Cū Lomestre autem predi-
cans dum iuuenem crucem assumere volentē vxor eius p̄
pallum abstrahere vellet manus eius statim cōtracta est.
Que dum vna cum viro crucem ab eadmo sumeret:
continuo sanitatē recepit. Cū in villa quoq; abstrauo iue-
nis similiter cruce signari cupiens: ab amasia abstrahē-
batur illaq; p̄tinus excecā. Sed orante sancto visum re-
cuperauit: z penitentiā egit. Cū apud vigornā predicaret
z nubes aquosa consurgens populū exterreret: vir dñi p̄ce-
pit nubi ne verbū dñi impediret. Statimq; pluuiā popu-
lo dimisso ad circūitū olum declinauit nemine illorum
perfuſo. Nocte quādā ad studium dormitauit et candela
accensa super bibliā cecidit: qui post horam excitatus fa-
uillam exufflauit: et librū olino intactum inuenit. Alias
etiam dum ad lumen studeret: eodem soporato ventus lu-
men extinxit. Sed ille excitatus nomen beate virginis in-
uocauit statimq; lucerna accensa est. Cū Apud antracem
in pede grauatus: tres sibi cruces in circūitu morbi imp̄-
sit: z subito sanatum se sensit. Cilicina femoralia sua ex
antiquitate deiecta: ab eius cubiculario in igne posita in-
usta permanserunt. Post hec electus est archiep̄scopus
cantuariensis qui licet diu recusauerit tandē p̄cibz mul-
torum humiliter assensit: In quo culmine positus humi-
litem in omnibus p̄tēdebat: vitāq; adhuc arctiorē q̄
p̄io seruabat: muneratq; omnino respuebat. Multas au-
tem persecutiōes p̄ libertate ecclesie passus: a sede sua se
absentare compulſus est: Sed ante suū discessum quen-
dā febre laboratē aqua b̄dicta solūmō p̄persū sanauit.
Clericū etiā suū quēdā q̄rtana vexatū misso i ore ipsius
bolo munere a lāguore curauit. Quēdā q̄q; nobilē in ge-
nu guttā patientē sanitati restituit. Multa em̄ futura pro-
phetico sp̄s p̄dixit. Nocte quādā eldez b̄tis thomas mar-
tyr apparuit volentq; pedē eius deosculari dixit q̄ cito
os suū osculaturus ē: ip̄us obitum in p̄ximo vaticinās
egressus em̄ de anglia ad monasteriū pontiniacū se trulit
vbi verbū dei annunciās modico tpe mansit. Inde p̄pter
grauem egritudinem sortianum delatus: vbi sanior aer
erat: p̄dixit q̄ tali die illuc eē reuersurus. Quidē eo
defuncto z corpore ei⁹ p̄tiniacū delato euenit. In sortia
no itaq; dieb⁹ aliquib⁹ lāguēs sumpt⁹ deuote ecclesiasticis
sacramētis in pace q̄uit. xvj. cal. decēbris. Die p̄o qua p̄-
dixerat: corpus eius pontiniacū ē trāslatū z in ecclia col-
locatum. post dies. vij. infra quos sepulchrum eius para-
batur: incorruptum omnino ac multum redolens inueni-
tum est z pluribus interim claruit signis vbi cum honore
tumularum seruatur. Ibiq; in miraculis vixit.

De sancto dyonisiō epō.

Ca. lxxix.

Dyonysius ep̄us vt habet libro. vj. ecclesiastice
hystorie apud alexandriā in multis confessio-
nibus satis clarus effectus ē. De quo z hiero-
nym⁹ libro de viris illustrib⁹ dicit q̄ sub hera-
cla eiusdē vrbis epō cui z ipse in ep̄atu succes-
sit sc̄olam tenuit: et insignis origenis auditor fuit. Ibi
a persecutoribus tentus dum caput suū iudici offerret
imperatorī pro munere destinandum. in castro quodā de
ferti q̄d cesron appellat in exiliū trudit: vbi gentiles oēs
ciues erāt. Qui eū p̄mo hostili aīo exapientes: tandem

paro maritima eorū ipsius xpo z exēplo ad chīm cōuersa ē.
 Quuo a iudice p̄p̄erto: ad locū alīū pene inhabitatū rele-
 gatus est. Quāq ad chīm multi christiani ex locis vicinis
 cōfluērēt: dyonysius: z cū eo cat⁹ z petr⁹ diacones catenis
 vincti: z dudū cruciati in q̄ddā desertū bebie missi sūt vbi
 eos itinere triū dierū vincros reliquerunt q̄ tñ ab angelo
 cōfortati z soluti sunt. Post aliq̄ xpo tps dyonysius anno.
 xij. gallienī impator⁹ reuersus alexandriā p̄fectus senio q̄
 uit i pace. xv. cal. decēbris. xv. anno sui ep̄atus. Itē multa p
 barissima opuscula scripsisse tradit: Scripsit ei de p̄nīa la
 p̄soz ad egyptios. Hortatorīū de martyrio ad origēnem.
 Itē aliud ad laodicēses. Ad armenos de patiētīa ad cor-
 nelīū romanū p̄tiscē scripsit pluria. Ad fabianum antio
 chēnū ep̄m scripsit de his qui sub decio p̄cipite martyrij
 agones ap̄ alexandriā passi sunt. Scripsit z ad romanos
 ep̄stolas de ministerijs. De pace. De penitētīa ad q̄sdam
 qui nouatū hereticū seq̄bant. Itē ad eosdē alias duas ex
 quo ad fidē p̄uersi sūt. Sz ad mltos alios varia z diuersa
 scribēs studiosis q̄busq̄ instructionū z doctrine copiosissi
 mā materiā dereliquit. Scripsit z libros de baptismo ad
 philemonē. Itē ad dyonysīū vrbis romane p̄sbyterū. Itēz
 ad romanū p̄tiscē. Itēz libz de p̄missiōib⁹ furur⁹. Aduer
 s⁹ celsūz quēdā ep̄icuū philosophū. q̄ p̄tra nos libros scri
 pserat octo voluminib⁹ r̄ndit. In euangelīū marthē. xv.
 cōmentariōz libros edidit. In. xij. p̄phetis plurima com
 mentat⁹ ē. Erāt ei⁹ ep̄le ad philippū īperatōrē eiusq̄ cō
 iugē seuerā. Itē ad fabianum papā z plurimas ecclesiāz
 sia principes pro catholica fide. Erant z aliē ad diuersos
 scripte quarum centum numero scribit eusebius in libros
 digestas se tradidisse memorie.

O Defectis Dyssello ⁊ Victorio marty. Ca. lxx.
Epiflo^a a victoria martyres apud ciuitatē cor-
dubā puincie hispanie passi sūt q̄ post diuerfa
eis supplicia illata ob p̄fessionē nois christia-
ni victoriā martyrij gladio cedēte capere me-
ruerunt ibiq̄ sepulchri colūtur: vbi etiā ob p̄me-
dationē precioſe mortis eorū eodē die ipſorū martyrij roſe
ore ſingulis annis diuinit⁹ colligunt. Qui passi sunt. xv.
cal. decēbris. Iſec ado.

A De sancto amano epō. Ca. lxxj.
 M^{an}us ep̄s apud aurelianū claruit tpe ho-
 norij impatoris: q̄ brō enurtio in ep̄atū eiusdē
 ciuitatis successit. Ingressus ēt ciuitatē po-
 stulauit cūlā exagrappino militū p̄fecto: vt
 vinculis p̄ditos relaxaret: qđ dum ille facere renuisset:
 lapis repēte de turri decidit: caput exagrappini p̄cussit
 quo pene exanie domū delato sc̄tus amanus ad eū intra-
 uit: p̄ orationem p̄ ip̄o effudit: statimq; sanguis de cerebro
 manare destitit. Ille aut̄ mor liberat⁹ ⁊ penitēs: vt sc̄tus
 vir postulauerat. p̄ditos absoluit. Cū eccliam suā alti⁹
 extolli faceret. melius qđā promagister de recto lapsus q̄
 si in extremis facebat extinct⁹: s; postq; sc̄tus ep̄s eū tetti-
 git: p̄ manū app̄hendit ⁊ inuio surrexit illesus. Post hoc
 aurelianēsis ciuitas ab attila gothorū rege obfessa ēt. Cū
 aut̄ supra muri aditū letanias cū reliq; sc̄torū celebrās
 cū pp̄lo circūiret: sacerdos qđā a barbar⁹ capt⁹ eū redar-
 guit dicēs: q̄ silia i alijs ciuitatib⁹ fecerūt ⁊ nihil eis pro-
 fuerat: qđ cū ille dixisset. protin⁹ expirauit. Vex dū gothi
 urbē ipugnarent: amanus murū ascēdēs: p̄ hostes expuit:
 ⁊ subito tātus sup̄ eos imber descēdit: vt a dimittēdo pie-
 tio oīno p̄pulsī ad castra redierint. Dū aut̄ ad eos exiuiſſ:
 ⁊ p̄ pp̄lo intercedēs ab attila nihil penitē obtinere potuisset
 sed die sequētī aduersarij urbē violētē intrātes plau-
 stra eorū spolijs oneraret. Aman⁹ p̄ ip̄m arelatū delat⁹ ēt
 patriciū romanū in subsidīū ꝓuocauit: q̄ p̄cit⁹ eodē diuio
 nurn cū exercitu suo illuc deueniēs gothos inuadēs expu-

gnauit. ipſos de ciuitate maxima cede fugauit. Deus autē
meritis ſui ſcti oēs ciues illeſos ꝑſeruauit: ꝑter illos q̄ de
meritis amant diſſili tanuas aduerſarijs reſerarunt: quā
etiā victoriā vbertas imēſa fructuū ē ſubſecuta. Quieuit
autē ſctūs in dño āno honoꝛij iꝑeratoꝛis. duodeci. xv. cal. de
cembris.

De scō Gregorio epō turonen.

La. lxxij.

Gregorius turonen. epus ordinatus est anno iustiniani septimo: vt ait sigibertus in omnibus clarus. hic de aluernia natus vix pres illas transiret et orta tempestas atq; contritua et fulmia oēs exterreret: ipse reliq;as q̄s ad collū gerebat tepēstati offidisset: diuisus nimis a dextera ei⁹ et leua iter illesū p̄tereuntib⁹ dimisit. Ipse autē ex hoc ali quali inani gl̄ia motus p̄tinuo diuio iudicio de eq̄ cecidit et alius diebus pluribus decubuit. Sicq; abis de p̄p̄is meritis nō eē p̄sumēdu didit. Anno igit: clxxij. post obitū sancti martini cathedrā turonēsem regendā accepit quē ecclesiās plures construxit: et libros plurimos compilauit atq; signozum mirabilibus claruit. ¶ In quadam enim villa cū domus pauperis rustici igne accēsa esset: q̄ aqua deficiente oīno extingui non valeret: p̄ductis de sinu reliq;is igniq; oppositis domū cū rebus oībus ab icēdio li berauit. ¶ In rhemenſi oppido referendariū quēdam sigibertū: qui diebus pluribus aure vna surduerat dum sermocinaret: ad auditū clarum reduxit. Apud pictauium post orationē factā ad sepulchrū sc̄ti hyrarij: dū radegundē reginā visitasset: et ipi abo diuinis colloquijs mutuo in starāt oleū qd̄ ante crucē sc̄ti hylarij guttati manare consueuerat infra vnā horā in tantū profluxit: vt sextarium ex undaret. ¶ Et cum inde discessisset et dicta regina in pace quiescisset gregorius per nuntium requisitus ipsam sepe luit. hic annis. xij. ante beatum gregoriū papā magnum episcopus factus: eo in pontificatu sublimato romā adijt: et eidem in amicitia contunctus ab eodem honorifice susce ptus et tractatus fuit. Cū autē gregorius papa gregorius ep̄m vti statuta pusillum miraret tāte virtutis virum au diuie ab eodē p̄siculū illū. Ipse fecit nos et nō ipsi nos: qui eius cogitationē ab eo per sp̄m cognitā nouit et ab eodez vniā postulauit. Et de viri meritis admirat⁹ eū est ampli us reueritus. Quieuit in dño vir sc̄tus. xv. cal. decembris Sepultusq; est in ecclia turonen. ad leuē brī martini. hic francoz. regum scripsit et hysteriam inchoās a feramūdo p̄mo ipsorum rege: et vsq; ad theodorici dagoberti sc̄ci dī filium claro et aperto stilo deducēs. Scripsit et volumē miraculoz. Martini et alia plura.

De sancto Gregorio ep̃o hispanen.

La. lxxij.

Gregorius epus apud hispanias claruit. Hic
liberensis episcopus fuit q̄ ad extremā vsq̄
senectā tractatus diuersos mediocri sermo-
ne texuit. Et de fide catholica volumen ele-
gans cōpilauit. Et apud liberensem ciuita-
tē vita ⁊ sermone cōspiciunt in pace q̄ruit. Ibidēq̄ sepul-
tus in virtutib⁹ v̄uit. Hec hierony. libro de virtutibus.

De dedicatione basilicarum apostolorum

Petri z Pauli: La. lxxiiij.

100

Dedicatio basilicarū apłōz petri ⁊ pauli rome a beato siluestro papa facta est. xliij. cal. decēbris. Cū em̃ constantinus imperator ab eodē sancto pōtifice a lepra mundatus atq; baptizatus eccliam in honore saluatoris mūdi fabricasset: uidelicet in pprio lateranē. palatio quā etiam p̃fatus papa p̃secrauit sicut dictū est supra i eius dedicatione. v. idus nouēbris p̃fatus christianissimus princeps basilicas duas in honore apłōz a fundamentis crexit. Fecit em̃ basilicā beato petro apłō i tēplo apollinis iuxta pala-

tium neronianū i vaticāo: vbi idē aploz pīscēps crucifīx est. Itē aliā basilicā brō paulo aplo extra urbē i via ostiēsi ppe locū vbi decollatus ē. Et i quibet ipay ecclīay dū ter raso deref ad fundamēta locāda pīdīc⁹ gloriofus auguſt⁹ in exēplū ſūme humilitatis z deuotiōis duodecim cophī nos terre effoſſe ad honoīe. xij. aploz ppijs humerj baiu lauit. Ipāſq; basilicas mirificis donis z ornamētis i auro z argēto z gēmis īfīniti pīcj magnifice dotaui q̄s ambas ecclīas brūs ſilueſter papa vno z eodē die pſecrauit: z in aliarū vtri⁹q; oſſa aploz p etri z pauli mixta locauit. Poſt q̄ ei corneli⁹ papa aploz corpa decataclibis leuata: ad lo ca vbi pū⁹ ſepulta fuerāt repositauit ſicut dictū ē ſupra in paſſiōe petri apli. iij. cal. iulij. Et cū brūs ſilueſter ecclīas eorū pſecrare diſponeret. oſſa āboz aploz inſimul p̄mixta in lāce ſumma reuerētia eq̄līter pōderauit: z medietatē in vna ecclīa z reliquā medietatē i alia collocauit. Et vtrāq; ipay basilicay i āniuerſario ipī⁹ pſecratiōis feſto. vij. mili b⁹ ānoz idulgētie dotaui. alijs q̄s tpib⁹ p̄tinuis ſpecialē veniā multoz annoz ipas ecclīas viſitātibz cōdonauit. Tradit romani i eoz chronicis antiq̄s ſcriptū p̄tineri q̄ dū ſctūs ſilueſter ad inſtātiā p̄ſtāri auguſti et ſūma duo tiōe vtrāq; ecclīa aploz vno et eodē die pſecrare decreuiſ ſet vt ſicut vno z eodē die recolīſ feſtū eoz paſſiōis: ſic age reſ z eoz basilicay pſecratiōis. Et primo ecclīam brī pe tri ipe pōtīſer dedicāſſet deīſ ad ecclīam brī petri. iij. mi llaria diſtāte dedicāda cū oī p̄plo accederet: rēpuſq; ſibi deſiceret: vtpore q̄ dieb⁹ tūc breuib⁹ ſol ad veſperum p̄ p̄inquaret: timens ſilueſter: ne nox ſuperueniens eiꝯ offi tium impēdirēt: in ſtute chī z apoſtoloīū ſolī mandauit ne ad occaſum tenderet: donec ipſe offitū alterius ecclīe cōſecrande p̄pleuiſſet. Statimq; ſtute diuina ſol miracu loſe ſtetit: nec vltēriꝯ ſe mouit: donec papa cum p̄plo ad pauli basilicā peruenit z offitium pſecrationis perfecit.

R De ſancto Romano mar. Ca. lxxv. Romanus martyr apud antiochiā paſſus eſt tpe maximiani iperatoz ſub aſclepiade p̄ſctō cū ei dīc⁹ p̄fectus in ipam urbē ab ipatore miſſus igreſſus eēt vt chīanos imolare p̄pel eret z ecclīam deſtrueret. Roman⁹ mōach⁹ chīanis ſua: debar ne p̄fectū in ecclīam eoz ītrare p̄mitteret neq; ei in aliq̄ obe dīrēt. Qd cū p̄fecto nūciatū eēt: fecit cū p̄phēdī z ſibi p̄ſtari mādās vt dīſ imolarz iuxta iperatoz decre tū. Cū āt ille chīanū ſe aſſereret: z nulla oīone dīſ ſacriſi caturū dīxiſſet. Juſſit eū p̄fect⁹ i eculeo leuari. Sz audito q̄ eēt de puoib⁹ ciuitatis: fecit eū deponi z cepit blādis ſermonib⁹ ipm ad ſuū cōſenſum puocare eo q̄ nobilitatē ei⁹ veller deſerre. Ille āt ecōtra dicebat nobilitatē ſuā in ſola chī p̄feſſione p̄ſſtere. Tunc p̄fect⁹ iuſſit os eiꝯ cum lapidib⁹ p̄curi ne tā indisciplinate rīderet. Deinde fecit illū acutus torq̄ri. Cū aut roman⁹ dīceret q̄ deos q̄ ab ho minib⁹ facti ſūt nemo colere deberet: in hui⁹ teſtimoniꝯ infante vnu i platea deambulante p̄duceret. puer q̄s hec eadē affirmaret. Iratus p̄fectus puer teneri fecit: z cato mis cedi. Matre q̄s illius adducit: z eiꝯ cōſpectu filiz ſuſpendit: z torq̄ri que mater in nullo pturbata filū in dño confortabat. Romanū aut mādauit aſclepiades diutius ſuſtigari. Deinde ipm vna cum puero in carcerē recipi: am bos in craſtinum exurendos. Sequenti vero die fecit ex tra ciuitatē ignem copioſum accendi: et romanum ac pue rum eductos de cuſtodia cremādos adduci. Sed eadē ho ra pluuia copioſa deſcendit: z ignē totaliter extinxit. Qd audiens p̄fectus p̄cepit puer capite truncari romano ſo linguā p̄cidi. Mater ſo pueri corpus filij ſublato ſepe liuit roman⁹ āt lingua p̄ciſa nihilomin⁹ diſerte loquebat et de ſanguine p̄p̄io laudes dei ſcribēs chīſtianos aſtan tes hortabat: p̄fect⁹ vero cum hoc audiret: carnificē q̄ lin

guam eiꝯ abſciderat. teneri fecit: eumq; occidit mādauit eo q̄ linguā eiꝯ modico p̄cidiſſet: q̄ vt p̄fecto ſatiſſace ret: porci vnus linguā excidit: z mox porcus dolore deſe cit. Sicq; p̄fectus carnificē inculpabilē dimiſit. Romanū aut fecit in carcerē trudi: eo q̄ populū timeret: q̄ de nobi li p̄genie eſſet. Noctu aut mādauit eū aſclepiades in car cere p̄ſocari. Cuius corpus a chīſtianiſ in ipa vrbe hono riſice ſepultum eſt. Paſſus eſt autē. xiiij. cal. decembris.

De ſancto Eſychio marty.

Ca. lxxvi.

Eſychius martyr apud antiochiā paſſus eſt ſub maximiano iperatore. Qui cū eſſet mi les z p̄ceptum maximiani audiret: vt ſiquis non ſacrificaret idolis: cingulum militie depo neret et repente ac ſponte cingulū ſoluit: Qd hanc cauſam ab iperatore derētus: dum chīſtum cōſi tereſ: muliebri colobio indutus ligato in collū eiꝯ ſarō ingēti in flumie orōte p̄cepitari. iuſſus martyrio corona tus. xiiij. ca. decembris: vt ait ado.

De ſancto Gelasio papa.

Ca. lxxvij.

Gelafius papa huius nominis primus natione apher ex parre valerio: felici. iij. romanorum pontifici in episcopatu ſucceſſit: z ſedit ānos iij. mēſes. viij. dies. xxvij. Hic manicheos in vrbe roma inuenit z exilio deportari iuſſit: q̄ rum codices concremari fecit: ſuſq; amatoz clerī et pau perum: liberauitq; a periculo z fame ciuitatem romanam. Hic declarauit: qui libri debeāt in ecclīa recti z qui cō temni. Qui et gelasianum librum compoſuit ſcitq; tra ctus: orationes et hymnos ſicut ambroſius: p̄ſeſationem miſſe cōpoſuit vere dignum z iuſtum eſt: quoridiano vſui. Alias etiam. ix. p̄ſeſationes ſpeciales certis diebus canta ri decreuit: ſcilicet de natiuitate: de epiphania: de quadra geſima. de cruce: de reſurrectione: de aſcenſione: de pēthe coſte: de trinitate: de apoſtoliſ. Conſtituit etiā quibus tē poribus ordinatiōes clericoz fieri debeāt. Sub hui⁹ etiā tempore oraculum beati michaelis archangeli inuentum eſt in monte gargaō: corpus beati barnabe apoſtoli z euā gelium matheti eius manibus ſcriptū ipō reuelante repe ritur. Hic aduerſus eutheicē z neſtorū grāde z elegās con ſcripſit volumē: tractatus diuerſay ſcripturay z ſermonū limato ſmone expoſuit: p̄ petru z acatiū hereticos eplāſ ſcripſit. Tomū de anathematis vinculo p̄didit: p̄monito rium fauſto apō p̄ſtātinopolī legatiōis offitio fungenti dī xerit. Eplāſ ad anaſtaſiū p̄cipē z epos per orientē z per bardaniā p̄ſtitutos rationē reddētes iuſte dānatiōis aca cū deſtinauit. Itē ad eoſdē oriētis epos de vitāda acatiū cōmuniōe. Ad euphemū p̄ſtātinopolitanū epm. Ad ſuc conū apherū epiſi z ad natalē abbatē eplāſ ſcripſit. Et anaſtaſi iperatoz p̄mi t̄pib⁹ i pace q̄euit. xiiij. cal. decē bris. Sepultus in ecclīa ſancti petri apoſtoli.

De ſancto Phridiano epo.

Ca. lxxviii.

Phridianus eps lucanus apō ipam ciuitatē cla ruit q̄ mltā ſcititate pollēs pauperib⁹ largiflue miniſtrabat z miraculorū ſignis florebat. Cūq; auſeritū fluiū: q̄ vbi iuxta ipī⁹ muros iſluebat ſepe inūdatione facta curſus ſui alueū egreſſus per agroſq; diſſuſus ſata deuāſtaret z vineas eradīcāret ac domos plurimas z edificia euerteret. z ciues et hoc fre quēter dānū z inopiā ſuſtinerēt: datoq; ſtudio optis curſū fluminis p̄ alia loca deriuare vellent: nunq̄ a p̄p̄io alueo vlla ratioe deſlecti potuit. Igū ciues omni auxilio deſpe rari: ſacti viri p̄ſidiū poſtularūt: q̄ orationē p̄miſit z ſigno crucis edito: raſtrū paruū accepit: z ad alueū fluminis ac ceſſit: fluminēq; vt ſe ſeq̄ret p̄cepit deductoq; p̄trā raſtro per loca ſibi vlla duobus fere milliaribus viam ſignauit.

Ad hoc qd aqua fluminis se cōpescēs: sinu proprio relicto cursuq; naturalit' deserto: per locū ubi scētus signauerat eū secuta nouum sibi aluēum vendicauit: et fata queq; vel plā tata aut edificia ledere cessauit: et abinde vsq; in p̄sens p locum ipsum fluere non destitit: nec desistit. Hic sanctus vir multis pollens virtutibus et doctrinis: populorū suo exemplaris migravit ad dñm. xliij. calen. decēbris. Sepultus extra muros ciuitatis lucane in ecclesia sancti vincētij: quā ipse cōstruxerat. Hec gregorius. iij. dialogo. ca. ix.

H De sancta Helisabeth de vngaria. Ca. lxxix. Helisabeth regis vngarie filia foror' belle q̄ post patre regnauit ex matre geltrude filia ducis normanie forore bertoldi patriarche adiciētis ab ātis puerilib' puerilia p̄tēpit et iſtāli etate deo famulari cepit: cū eēt d̄quienis in ecclia orās sedulo pmanebat adeo vt ancille ei' ipam auellere vix valerēt. Sepi' ludēs aliquā de ancillis p̄sus capellā iſeq̄ viderēt vt ex hoc intrādi et genua flectēdi occasione captaret. Sc̄ castiōe ludī etiā se aliqñ p̄sternebat: deo exinde mēte reuerētā exhibēs. Crescēs hō etate crescebat deuotiōe. Beata dei genitricē i sui patronā et aduocatā et bñm iōannem euāgelistā i sue castitatis custodē elegit. In choris et alijs mūdi vanitatib' nō solū abstinebat: s; et alias cōsocias ad sile inducebat. Sine iſtermissiōe orabat et diuinū officiū cū sūma reuerētia audiebat: et dū euāgelistā legeret coronā et monillā deponebat. Cū hō ad etatē nubilē pueniss; a p̄se suo l; inuita tradita est i p̄giū ludouico lātgrauio turin gie. Que l; mutauerit statū nō iō mutauit affectū. Nā sedule oīoni iſcūbebat: sepe d̄ nocte de viri latere ad oīonem surgebat. eo abīte iugit i p̄tēplatiōe p̄noctabat: vñ ei' ex emplo vix suū ad multā p̄tām et vite p̄fectionē imutauit. Pauper' sp̄ memos existēs eis largisue mīstrauit. Quidā m̄gfo cōrado se in obediētā p̄buit: et eidē i oib' saluo iure matrimonij paruit. Adeo vt aliqñ negligētā p̄mittēs ab eo dñr' disciplinis et p̄berib' se p̄mitteret flagellari. Corp' q̄q; suū artissimis tetunjs macerabat: et absere viro cū celēstī sp̄sō diuinis colloqujs iſcūbebat. Et cū cibos curiales et p̄cia respuer; vix ei' q̄sdā ei reddīt' assignauit: q̄s tñ oēs fere pauper' necessitatib' ip̄debat et sepe poti' in victu suo necessitatē sustinebat. Lanā p̄pijs manib' cum ancillis filabat: et tñ pauper' vestimēta faciebat. Miraculo rū q̄q; ḡlia carebat. Quadā nāq; vice ceruicā pauper' mītrū dñi ad potādū tribuit: et vas put p̄io plenū fuerat in nullo diminutū inuenit. Peregrinos et pauper' hospitio suo ſcūpiebat et egris ac sanioſis et vlceroſis p̄pijs manib' mīstrabat: pedes illoz lauabat: saniem abstergebat: vlcera medicabat et sordidas vestes abluebat. Ad hec āt operanda hospitale maximū i suo castro p̄struxerat: et cum i mōte positi cēr: labore sp̄nēs: ad ipm tñ q̄tidie accedebat. Sepulturas et pauper' frequētabat. Post hec vix iduxit vt ad ferrā scām p̄gerz visitādā. Qd p̄iceps deuot' facere nō neglexit. Vbiq; in dei ſuitio vitā finuit. Sc̄tā aut' dñi helisabeth mītra patiētia p̄dita vidualē statū cū sūga deuotiōe amplectit: et duo milia marcharū q̄s de vote sua habuit pauperib' elargit. Ita vt a multis dissiparij p̄diga et fatua reputaret. Deīn a q̄busdā vassallis sui quodā viri: de oib' possessiōib' suis eiecit: et in domo cuiusdā taberna rij cū filijs pūlis suscepta morat ac in loco ubi poiet manere p̄sueuerāt sepi' hospitat. Iniurias q̄q; multas et graues et ab eis q̄b' vir suus bñficia multa p̄tulerat recepit: q̄s tñ oēs paritēssime sup̄portauit. Tunc abbatissa quedā vngarie ei' matertera necessitati ei' p̄pariēs. Helisabeth ad ep̄m bābūrgē. ei' auiculū adduxit eāq; ei sollicitē cōmēdauit. Que cū ancillis suis q̄s sui exēplo deo deuotas fecerat ab eodē benigne suscipit et humanissime p̄tractat. Qui dū eā secūdis nuptijs tradere disponderet: oīno recu

sauit: volēs potius i paupertate castitatē seruare quā iterū ditata in reb' secularib' se implicare. Interca āt ossa viri sui de trāsmarinis partib' domi tumulāda deferunt. cuius exequijs sc̄tā mulier interfuit: marie virtutis et patientie signa p̄tendēs a deo vt ab emulis q̄busdā reputata fuis set vix minime videret filijs tñ suis hinc inde ad diuersa loca trāmissis: ipā in habitu abiectissimo veste grisea: alt: qñ ob breuitatē alieno vanno plōgatā et mancis ruptis alteri' coloris griseo refarcitis: cepit incedere: et sub curamgrī cōradi cū ancillis suis pauperib' mīstrare. Cū autē pater suus ei' mopiā audiuisset per solennes nuncios a se missos: eam ad paternā regna req̄siuit. Qui venientes ad eā ipaz lanā filantē inuenit: cuiusq; paupertatē et pariam admirati eā oīno reuocare nō valuerūt. Hec aut' sc̄tā dei nō obſtāte q̄ pauper' cure cū martha mīstrar; sollicitē cū maria etiā p̄tēplatiōt vacabat assidue. Sepi' q̄s mirabilib' visionib' i ectali rapra diuinit' p̄solabat et ei' dē fruēs frequēssime delectabat. Die qdā ex lassitudine i ancille gremio decumbēs oculos erigēs ad fenestrā: nūc risu letabat nūc lachrymis tristabat. Vñ cetera dicēs hoc verbuz Ita dñe mi tu vis eē mecū et ego tecū. Interrogata q̄q; ab ancilla ob amorē ch̄i qd viderit r̄dit se ch̄im vidisse parūlū q̄ secū se velle eē dicebat. in cui' p̄tā hilari; i abſētia efficiebat tristis. Aliqñ ēt dum tal b' visionib' fruere facies ei' radijs choruscare videbat. Semel p̄ qdā vago et dissoluto iuene orauit vt deus ei' animū p̄uerteret. Qui subito se a secularib' et p̄pōsis vestibus exuri clamauit et cōuer' minor ordinē introiit. Puella etiā cuidā iopi: q̄ ab elemosynā q̄rendā venerat: du; l; satis reuētēti flauos et crispōs capillos p̄cidisset: in q̄bus illa admodū gloriabatur: statū vt crines abscidit: ei' q̄q; simul animūz imutauit et vna secuz ad ſuitēdum egris iduxit. Appropinquās igit vite termino apparēte sibi ch̄io ad celestia inuitat: morq; lecto decidēs febre corripit. iāq; i extremis laborās ad parietē pueria: audita ē a circumſtātib' dulcē p̄ponere melodīā. Et interrogata: cur hoc fecisset. R̄dit q̄ auicula qdā iuxta parietē adeo dulcē cātauerat q̄ se similit' puocauerat ad canēdum: Alia hō die añ suum trāſituz iſterrogauit acillas qd acture essēt: si ad eas dyabol' aduentz. De inde q̄i dyabolū licēt iā fuge trib' vicib' exclamauit. Ap̄p̄inquāte hō nocte media: deo gias egit. q̄ hora illa gloriosa veniret: i q̄ ch̄is nasci voluit: et mundo apparuit icarnatus et h̄is dictis emisit sp̄m. Anno dñi. m̄. ccc. xxi. vñsc̄tā tñs sue anno. xxvi. xliij. calen. decēbris. Corpus āt ei' miro refragrabat odore qd tñ diebus q̄tuor ihumatus nulluz ex se fetore: s; eādē emisit odoris suauitatē. Vñ sunt et aues infinite alias nunq; vñse hoībus cunctis icognitē: supra ecclēsiā: ubi corpus ei' iacebat que mira modulatiōe p̄cinebāt. In aere q̄q; audita ē i hora eius trāſitus suauissima melodīa cuius l; h̄ba nō potuissēt iſtelligi: nocte tñ cātus deprehense sunt fuisse illius responsorij. Regnum mundi. et. sepius repetiti: etiā corpus in tumulo positum oleo re dundare repertum est. Sepulta est in castro margburch allemantie signis et prodigijs multiplicibus clarens.

P De sancto Pontiano papa et mar. Ca. lxxx. Pontianus papa et martyr natione romanus ex patre calphurnio vrbano p̄io ep̄o romano i p̄o rificatu successit et sedit ānos. v. mēses. ij. dies. ij. Qui ob confessionem nominis ch̄risti vna cum quodam hyppolito p̄sbytero iussu alexandri imperatoris in exilium damnatus et in insulam sardiniam deportatus est: ibique pro ch̄risti nomine sustibus mactatus: martyr effectus est. xliij. cal. decēbris cuius corpus a fabiano papa eius successore nauī romā delatus: et in cy miterio calixti via apia sepultū est. Hic fecit ordinatiōes v. per mensem decēbrium p̄sbyteros. x. dyacones. xxi. ep̄i

copos p diuersa loca numero .xij. et cessauit epatus dies decem circa annum domini .ccxij.

De sancto Fausto martyre.

Cap. lxxxij.

Faustus martyr et diaconus rome passus est. Hic tñ fiducie et magnanimitatis a deo habuit: vt cū ad chilianos carceri detentos nemo auderet accedere: isti tamen et eusebio college suo gratia pcessa est: vt iussis omnibus hostibus eis ad cōfessores chri nō negare ingressi: et sic indefinē eos reuisebat eisq; necessaria ministrabat. Qui grādeuus et plen⁹ diez pfecto martyrio sub decio impatore obtruncatiōe capitis consumatus est. xij. cal. decembris.

De sanctis Seuerino Exuperio et Felicia no martyribus.

Cap. lxxxij.

Seuertus et socij eius exuperius et felicianus apud viennā passi sunt tredecimo cal. decem. Quorū corpora post multa annorū curricula ipsi reuelantibus inuēta et a pōtifice vrbis ipsius clero ac populo honorifice sublata in basilica sancti romāi q̄ in ipsa ciuitate sita ē: p digno honore tumulata sunt ibiq; relescunt.

De sancto odone abbate.

Cap. lxxxij.

Odo abbas cluniacensis cenobij claruit tpe henrici primi et henrici secūdi imperator. Qui q̄ dem cluniacensi ordo incepit āno dñi .ccccxij. anno primo cōradi primi sub abbate bernone eiusdē ordinis et monasterij fūdatore: ea vide-

licet cōditiōe vt ecclia cluniacensi. ānuatim ecclie gigniacensi. cēsum duodeci denariorū solueret in q̄ videlz mōasterio ab ipso bernone pstructo fuabāt iustitia sancti patris eutichij viri clari ludouico impatori. Que quidē pstitutiōes atq; iustitia a p̄dicto bernone abbate pdecessore sancti odonis in dicto mōasterio lchoata et ordinata fuerūt. Ipse autē sanctus berno ad extrēa deueniēs ep̄os plures aduocans: seq; reli et indignū abbatē fuisse iudicā: ab ordie seipm deponit. Adonēq; musicū successorē pstituit: q̄ cū hoc audies fugere voluisset: a fratrib⁹ capt⁹: et corā suo abbate vicoē adduct⁹: q̄uis dudū renitēs ep̄orū tandē cēsurā abbatis regimē coact⁹ assumpsit: q̄ et miraculis claruit. Quadam nocte dū pastores eq̄rū dormirēt: et sur veniēs equū ascēsum asportaret: frater gotofred⁹ in orōne pugil hoc audīens ne silētiū frāgeret: iuxta regularia iustitia: tacuit vsq; mane. Die p̄o clara lucefcēte: sur idē cū eq̄ inueni⁹ ē in eodem loco: q̄ ipm ascenderat affix⁹. q̄ se in amouere nō poterat: nec ex eq̄ descēdere: donec ad odonē adductus penitentia egit: et furtū restituit. Qui pater sanct⁹ q̄nq; dari solidos p vigiliē labore mādauit. Tpe q̄ normani pictauorū et turonē. fines vastabāt: duo ex fratrib⁹ monasterij odonis turonū missi: a normāis nocte capti et manib⁹ vincti sūt: q̄ tñ nunq; silētiū frāgere voluerūt. Lūq; mane insil p̄salterēt: s; eos hostes ad loquendū nullaten⁹ cogere possēt: q̄dam dux eorū ense pducto insiliens eq̄ eos ferire voluit: quē equ⁹ subito i terrā collisit: et statī febricitare cepit: ceteri p̄o normāi miserūt sortes: quē ip̄s fratrib⁹ i vltionez dñi sui flagellarēt. S; dū sepi⁹ missis sortib⁹ neminē eorū sortis ptingere posset pueri illi p salute dñi sui fratrib⁹ p in terptem supplicarūt. Qui pro eius sanitate ad dñm exorauerūt. Et p̄tinuo dux ille sanitatē recepit: et fies dimissi mādauit. Quadā vice dū odo cū plurib⁹ hoib⁹ et eq̄s rho danū nauigio trāsiret: equ⁹ q̄dā calce tabulā nauis percussit et ip̄ius partē excussit: statimq; aq̄ itrare cepit: et subito nauē totā repleuit. Que tñ cunctis nimis formidantibus sic plena ad ripā vsq; deuenit: neq; aliquālibet submergi valuit donec: equi oēs et homies exterūt: ip̄os odone cui⁹ meritis sup aq̄s tenebat: post omnes egresso nauis demersa ē p̄tinuo. Rediēs romā cum plurib⁹ inter alpes niuiū eq̄tabat: cui⁹ equ⁹ subito in p̄cipitiū lapsus ē. Odo p̄o vir

sanctus leuatis manib⁹ ramo arboris desuper emicnētis alias nunq; vise: tādū se tenuit donec eq̄ ip̄ius a niuib⁹ absorbo: ip̄e a socijs iuuatus ille⁹ descēdit. Statimq; taz ramus ille q̄ arbor cūctis disparuit. Hic latrone quēdā ad penitentiā reduxit et mōachū pfectioris vite fecit. Qui etiā triduo aī morteꝝ suā fratrib⁹ aīantib⁹ dixit: q̄ mater misericordie apparuerat: atq; reuelauerat ipm in trāsitu suo odonis abbatis meritis cē saluandū. Cui abbas odo esset rome in mōasterio sancti pauli ap̄l: et libz de vita sancti martini abbati balduino corrigeret: et ad vesp̄as ire vel let: obliuioē libz aptā dimisit in loco videlicet vbi ex trib⁹ tectis gurte pluie collecte fluebant. Tunc subito pluuia maria descēdit: s; nec odo p̄pterea libri recordatus fuit. Adhuc autē liber inuenit aptus: in circuitu et in marginib⁹ aq̄ p̄fus⁹: in sola p̄o litera oīno erat intact⁹. Ad dū meritis odonis ascribere fuit ex hūilitate bti martini retulit: q̄ libz suā vitā p̄tinēre sic a pluuia defēfuit. Dum in monasterio quodā sancti helte theodard⁹ q̄dā ab odone p̄posuit fuisse: in q̄ loco pisces nullo modo haberi poterāt nisi a longe delati: multosq; p̄cio pparati: et carnes ex regula cōedere nō liceret: oīone sancti odonis vallis in q̄ cenobiz illud sitū est mōticulis plurib⁹ inuicē lunctis se clausit: et aditū torētis q̄ p eā fluebat adeo refrinxit: vt ex multis aq̄s collectis lacus feret: et pisces vsq; in p̄s fratrib⁹ ad abūdantiā pberet. Quieuit autē vir sanct⁹ in dño. xij. cal. cemb. Eiusq; vitā frater iōānes descripsit. corp⁹ autē eius ap̄d cluniacū sepulcrū quiescit et miraculis viuut.

De sancto Crispino episcopo et martyre.

Cap. lxxxij.

Crispinus ep̄s et martyr ap̄d ciuitatē astiagen se pass⁹ est. Qui cū esset pōtifer eiusdē vrbis et ch̄m dñm p̄dicaret: a paganis detent⁹ et ad sacrificia deorū suat⁹: duz imolare p̄temneret: capite ap̄putato martyriū gloriā adeptus ē. Passus est aut. xij. cal. decemb. vt ait ado in martylogio.

De sancto Maximo martyre.

Cap. lxxxv.

Maximus presbyter et martyr rome passus est sub p̄secutiōe maximiani imperatoris. Qui pro confessione nominis christi diuersis tormentis affectus: et multiplicibus iniurijs lacessit⁹: tandē gladio capite cesus: et positus est ad sanctum sextum. xij. calen. decembris hec ado.

De sancto Stephano presbytero.

Cap. lxxxvj.

Stephanus presbyter apud constantinopolim claruit tempore leonis imperatoris. Huius pater zacharias nomine sacerdos secundum grecorum ritum sanctissimus et deuotus uxorem habuit pudicissimam nomine theophanem que cum esset sterilis de templo prothomartyris sancti stephani non descēdebat: sed ingiter orationi vacabat. Cum autem post annos plures hunc filium futurum virum sanctissimum concepisset. toto tempore quo ipsum in vtero gestauit: nulla ratione carnes oua vel lacticia: vinū aut oleū gustare potuit: sed panē solū et aquā cū folijs et sale sumebat. Hato autē puero: auūcula q̄ ipm primo de terra leuauit: signum crucis lucidissimū in eius pectore cōspexit. cum p̄o mater infā tulū aleret: si q̄s aliqñ q̄s nō p̄sueuisset cibos accipiebat puer se ab ea abstinebat: et vbera tangere nolebat. Si vero mater telunabat: puer spontaneus ipsius mammas bibebat. Baptizatus est autē in ecclesia sancti stephani pro martyris: ex cuius reuerentiā stephanus est vocat⁹. Sacerdos autē vtr sanctus q̄ eum baptizauit: prophetico spiritu p̄nunciavit ipm apud deū magni meriti futurū. Et cū aliquātulum creuisset sacris lris erudit⁹. Qui parentib⁹ subditus et obediēs: et in sanctis opib⁹ p

scilicet: annorum. lxxij. clericalem ordinem suscepit: et patri in
diuinis ministrare cepit cum aut annos. xviij. ipse uisisset pas-
ei ex hac luce subtraheretur. Qui cum iam dudum uita solita-
ria uocare cuperet: matris tamen recentis dolore compatiens plus
deo quam genitrici complacere curas animi suum theophane
aperuit: eamque blandis et diuinis sermonibus abscissum filium desle-
tem confortauit. Ipse quoque cum duobus alijs fratribus puulis deo
comedauit: et templi beati petri apostoli ingrediens ibidem se inclu-
sit. et seorsum atque oronibus assiduus deo fuisse cepit. Folia
autem cum sale uix cocta ipsi a matre quotidie delata: ad uespe-
rum manducabat: que ad sustentationem nature non ad corpo-
ris repletionem sumebat. Scripturas quoque diuinas quotidie le-
gebat et psalterium quoque nocte perficiebat: cui nocte qua-
dam sedenti et parumper dormitanti beatus petrus apostolus apparu-
it: et ei incepta perficeret dulci sermone persuasit. Post an-
nos. lxxij. eisdem orationibus assiduus martir apparuit: et in-
foribus templi ipsi tertio ex nomine uocauit. Qui cum ueste sacer-
dotali indutus ut sacerdos fuerat asperxit: et ymaginem eius in
iconia depictam proderat: nullam esse inter ipsam futuram et uul-
tu sibi apparentis differentiam indicauit. Scritus autem martir
ut sibi psalleret admonuit: et continuo ab eo discessit. Qui in-
telligens ad obsequium ipsius martiris ecclesie uocatus: lineam
grossam et paruulum cilicium accepit ad corporis opimentum: et abijt
ad sancti antipae martiris templum ubi in multa et mira abstinen-
tia oronibus insistebat: cilicium super marmor per lectum sedile et
mensam habebat: semel autem bis in septimana cibum sumebat.
Aliquando etiam nihil recipiebat. Discipulo quoque quidam ipsi misstran-
te folia sine sale uix cocta manducabat. Tandem etiam sacerdos
a quidam theodolo episcopo consecratus sacrificium laudis quotidie deo
immolabat: et ad altarium salutem populo frequenter predicabat.
Verba quoque illius diuinitus plene personabant. Multum quoque ex de-
uotione sacra eucharistia de manibus eius sumere studebat.
Miraculorum etiam gloria insignis clarebat. Cum die quadam missa
celebraret: uir quidam deuotus hora consecrationis uidit splendore
mirabile circum altare celitus infusus. Stephanum quoque a ter-
ra in aere cum ipso: quod leuabat: corpe uolico eleuatum: facie
velut flamma ignitum. Quod cum uir ille beatus uirum post missam
enarrasset: ille ei superius dicens uiueret: silentium impauit. Alias
etiam dum celebraret: mulier immundo spiritu animus pluribus uerata
eisdem adducta est: quod missa completa eucharistia super caput eius
posuit: moxque ab ea demonium effugant quod sicut postmodum
retulit uidit ipsa hora super caput suum poni nudum infantem: et
igne ex vultu stephani procedente: immundum spiritum repellente. Ex
tunc cum esset annorum. xxx. facie mulieris cetero nullatenus uide-
re proposuit. Sama quoque ipsius scitatis crescere nimis cepit.
Die quadam cum in aula impatoris michaelis. Stephanus presby-
ter a multis tanquam scripsit promedebat. Quidam quoque impera-
toris intimus ei detrahens: cepit eum asserere insipientem et igna-
rum quod per epistolam ei scribendam obrulit perbatum cumque epistolam
sigillasset: eamque uiro dei per nuntium destitisset: illa omnia per
spiritum cognouit: missosque ad nuntium ueniente discipulo ipsum ta-
libus uerbis puenit quod homo corruptibilis seruus dei perbare non
posset: et quod que scripserat nulla esset. His dictis discipulus
fores in faciem missi clausit. Nec ultra eisdem dudum pulsati quod
quod respondit. Reuersusque missus ad ipsores et ceteros: quod gesta
fuerat retulit epistolam quoque suam sigillatam aperiens nihil in ea scri-
ptum inuenit: et uirtute uiri sancti cognoscente commissi penituit.
Eustasius cuiusdam nepotis uiri sancti uxoris cognatus erat: que in
puergio posita parere nequebat. Ad quem cum uir eius uenisset: et
coniugis periculum indicasset: Stephanus illam nocte secum detinuit
et per ea orauit media quoque nocte eustasium uocauit et do-
mum remittens uxorem suam peperisse nuntiavit: quod perit redijt: et
eadem hora quod ei scripsit dixerat mulierem puellam enixa inuenit.
Quidam dolore dentium grauiter patiebatur: ut neque triduo co-
medere potuisset: quod ad presbiterum sanctum uenies lapide de eius
ore accepit: et cum eo dentes tetigit: et protinus a dolore libera-

tus fuit. Plurimi etiam languentes ab eo per somnum admones-
bant ut ad tale locum uenirent: et liberationem acciperent. Quis
cum uix dominus prius nunquam uidissent ad locum designatum uenie-
bant et ipsi eum: qui ipsis apparuerat continuo cognoscebant et sa-
nitatem percipiebant. Cum autem annorum. xl. ex terremoto maximo
ecclesia in qua deo seruiebat corruit. Ipse ad quiddam antrum pro-
fugit: ibique se includi fecit ubi et uite asperitatem adduxit. Nam
cum prius folia cocta comederet: nunc autem edebat cruda et uere
nullum saporem haberet: ad solē faciebat ea primo per discipulos
lū exsiccare. In quo loco per annos. xij. mansit: ubi nec solē uisus
uidit nec aerem. Unde ex nimia lassitudine barba et capilli
ab eo deciderunt: dentes quoque prope casuri erant: uisum nec iam co-
medere poterat. Consilio igitur quiddam uirore dei illi uisitan-
tium ad monasterium quiddam delatus fuit ubi et monasticum habet
tum suscepit. Cui cum per abbatem suum per obedientiam mandatum esset
ut uini aliquantulum sumeret: ne ex nimia debilitate deficeret
ille in abstinentia sua uolens persistere: nolensque obedientiam pre-
terire cortice nucis uino implebat: quod in alio uase aque per
miscibat: et sic dis uini saporem et odorem perditum illud bibebat.
Festiuus quoque diebus ex abbatis mandato perstrice: modica
ficus in cibum accipiebat. Cum autem ad ianuam templi sancti martiris
dirupti esset icona beate uirginis ante quam lampas dependebat.
uenientes ad se discipulos languidos oleo ipsius lampadis ui-
gebat: et continuo sanabant. Leprosus quidam ad eum horribilis
accessit: quem sanctus uir duobus fratribus spoliandum et oleo to-
to corpore pungendum tradidit. Et statim ut expoliatus et
tunica: apparuit spoliatus et leprosus. Ipse tamen iuxta preceptum
stephani oleo punxit et sanatum remisit. Quidam a de-
monio obsessus de ciuitate nicomedia ad eum uenit quod lras
discere cupiebat: sed ipsum demon non permittebat. Pro eo igitur
scriptus in oratione pernoctauit: et mane homo a dyabolo liberatus
fuit et subito lras per semetipsum didicit et antequam eisdem discede-
ret in psalterio legit: Quidam puer uirtutis lapidis patiens ad
eum deducitur: et ab eodem oleo icona uirginis percipit. Sed antequam
luc ueniret sanatus fuit: et uinam cum lapide erexit. Post hec
autem abbatis regimine suscepit: et plures discipulos in dei
uitio congregauit. Ante quoque ceteris suis exijt diebus: uiri ex fra-
tribus sabbate nomine quem sibi successorem designauit per prophetico
ritu perdidit quod omnes fratres infirmam fore: nullus tamen eorum
nisi ipse die centesimo decederet. Quia: omnia sicut scriptus pre-
dixerat euenerunt. Postquam autem omnes fratres infirmam ceciderunt
derant unusque post alterum sanatus surrexerat: ipse multis
iam diebus transactis infirmitate correptus egrotauit nec
ob id tamen abstinentiam solitam dimisit. Quis iam ad extrema
deuenisset: et impator leo ipsum uidere desideraret: eumque
nuntium suum optatum nuntiasset: sanctus uir ei remisit quod
nisi eum uisus ad uesperas uideret amplius illum uidere non
posset. Sed cum impator ad eum uellet accedere inundatio:
ne imbris maxima compulsus tre non potuit: nuntium tamen ad
eum pro benedictione destinauit. Qui benedictionem dei il-
li per scriptam manu propria in hereditatem direxit. Sicque bo-
no summaris opere in pace quiescit. xij. calen. decembris
Anno etatis sue. lxxij. ex quibus. lv. in abstinentia exegit.
Sepultus est constantinopoli miraculis choruscans.

De sancto Antipa martyre.

Ca. lxxvij.

Antipas presbyter et martir apud constantinopo-
lim passus est: de quo nihil aliud reperitur nisi
quod sacerdotali dignitate fultus et pro christi
nomine sepe persecutionis martyrium fuerit
passus et apud ipsam urbem regiam cumula-
tus ecclesia eius nomini edificata: in qua sanctus stepha-
nus presbyter et confessor annis pluribus deo seruauit: ut su-
pra proxime in eiusdem confessoris historia dictum est.
Cuius passionis dies eadem die dormitionis sancti stephani
apud ipsam urbem recolitur: uidelicet. xij. cal. decembris.
De sanctis Samone et Iuris martyre. Ca. lxxvij.

Simon et gurias martyris passi sunt tempore dñs cletiani iperitoris ab antona duce in ciuitate edessa. Qui per ciuitates regionis illius et castella discurrentes et chm dominum predicantes atq; christianos in eoz certamine confortantes tenti sunt ab antona duce ciuitatis edesse. Et dum sacrificare nollent: ec lusit eos in carcere: ubi fuerat stabulum porcorum donec antiochia ad augustum: qui eu vocauerat: accederet et rediret. Reuersus igitur dux ex speciali imperatoris iussione fecit illos manibus suspendi ab hora diei: vsq; ad viij. Sz dum immobiles persisteret: madauit illos deponi: et nocte illa in carcere detineri pedesq; in ligno concludi: mane no in fossam tenebrosam mitti: ibiq; per totum mensem augu. fame et inedia macerari. Et cum toto ipso tpe sine cibo vilo vel potu permansissent: aperta ianua iussit eos aliquatulum refici. Iterumq; per totum mensem septembris et octobris ac partem nouembris fame affligi. Et post hec fouea leuaret: et samonem quidem capite deorsum appedit et clauum pedi ipsius dextro configi. Guriam autem quia grauiter egrotabat dimisit nec ipm nec amplius affligere voluit. Tu autem ambo in laude christi perseuerarent. Samon est depositus et cum guria in foueam primam remissus. Post dies octo ambo inde educti sunt et cum oino sacrificare prenerent iussit eos antonas nocte custodiri: mane vero ad diem timore populi: quorum multi facti fuerant christiani: fecit illos extra muros vrbis educi: ibiq; capite truciari. Quorum corpora cum capitibus et sanguine a christianis collecta et in ciuitate edessa gloriose sepulta sunt: xij. cal. decembris. Quorum passionem theophilus christianos: qui erat officialis fenerator in ciuitate ipsa armeno sermone descripsit.

De sancto Eadmundo rege et mar. La. lxxix.

Eadmundus rex anglie et martyr apud eandem insulam passus est ut dicit guillelmus. Tu enim duces duorum hinguarum et vrbis orientaliu anglorum depopularentur puincia: primus eorum regem eadmundum non resistentem: sed pietatis armis solo perstratum et orantes post aliqua tormenta decapitauit. Cuius caput inter duos mos piecit. Quod cum ciues busto repto quererent audierunt vocem capitis oēs ad se inuitantis Inueneruntq; lupum caput ipsum lacertis amplexantem: et intactum custodientem. Et dum caput accepissent. lupus ipse illos baiulantes: post tergum eorum ad tumulum vsq; secutus est neminem ledens: neminem fugiens: et a nemine lesus. Super cuius corpus postmodum capella lignea erecta est. Quam dum fures quidam exponere vellēt inuisibilis loxis irretiti. Inde discedere non poterant lora sentientes vincula nulla videntes. Caput autem sancti corpori propinatum. diuina virtute eidem coniunctus: est signum precisionis circa collum solummodo coccinea cicatrice preterdentes. Eiusdem sancti crines et ungues ac pili barbe sensim pullulantes quos viscera mulier sancta sepius precidebat et per reliquias venerabat per quas incisiones etiam deus infirmitates languidorum curabat: passus est autem xij. cal. decembris.

De sancto Eadmundo alio rege martyre et confessore. La. xc.

Eadmundus alter rex anglie regnare cepit anno tertio othonis imperatoris primi. Hic vir sanctissimus fuit frater aldostani qui regnavit annis sex cum dimidio et glasconensem ecclesiam magnis prediis et honoribus ditavit privilegiumque processio nis literis aureis in libro euangeliorum conscripsit: et ipsum librum eleganter posuit et ecclesie imperpetuum memoriale donauit. etiam pauperum sedulus amator: et ipsorum munificus benefactor extitit. Qui speciale deuotione in beati iohannem euangelistam habuit: in cuius nomine nulli unquam petenti aliquid denegabat. Unde pergit: quod quidam peregrinus absente camerario in nomine euangeliste importune a rege elemosinam postulauit. Cui rex cum nihil aliud in proprium haberet pre-

closum anulum dedit. Sed post dies plures quidam miles anglie in transmarinis partibus constitutus ab eodem peregrino anulum regi referendum recepit ipsi imponenti ut regi diceret quod ille cui pro cuius amore ipsum anulum dederat: ipsum remandabat. Unde liquido patuit quod iohannes euangelista eadem in forma dicti peregrini apparuit. Tu autem predictus rex latrone. quedam de leos ciuitate per eius culpas eliminasset: ille post sex annos regressus in festo quodam regis inter conuiuas ipsius incognitus et inopinus ascendit et cum ceteris ex more discubuit. Quem solus rex recognitum post mensas per capillos in terram elisit. Ipse autem latente sicca de vagina produxit et in pectus regis infixit quod mor exanimat ipsum reddidit. Latro autem a concurreribus membratim concisus nonnullos primo sauciauit. Preuiderat hunc regis sine scitu distans: nus tunc abbas glasconensis postmodum episcopus cantuariensis: qui mor equum ascendens ad curiam properater currebat: in medio itinere nuncium geste rei suscepit. Sepultus est autem sanctus rex in ecclesia glasconensi ubi et martyris ueneratione colitur: quia pro iustitia interfectus: ibiq; miraculis clarescit.

De sancto Siluerino episcopo.

La. xcj.

Siluerinus episcopus cabilonen. apud eandem ciuitatem clauit. Hic enim exemplari vita insignis fuit doctrine ac sapientie admirabili eruditione refudit. Qui bonus pastor gregem dñicum verbis et exemplis aluit. Et plenus dierum atque virtutis anno. xlij. sui sacerdotij ad christum migravit. xij. calen. decembris. Hec autem in martylogio suo.

De sancto Rufo discipulo.

La. xcij.

Rufus discipulus apostoli pauli: de quo idem apostolus ad romanos. xvj. mentionem facit unus fuit ex lxxij. discipulis christi ut dicit abbas dorothaeus qui ab eodem apostolo episcopus thebarum ordinatus predicationis officium fideliter adimpleuit. Et plenus sanctitate et virtutibus in pace quieuit: atque apostolus ipsam urbem sepultus fuit. xj. calen. decembris. Hec autem in martylogio.

De sancto Albano martyre.

La. xcij.

Maurus martyr apud urbem romam passus est tempore numeriani imperatoris sub prefecto vrbis celerino. Hic ex ciuitate castella puencie aphrice christianis parentibus progenitus quibus defunctis ipse secundum derelictus: monachus effectus annis deo seruituit. Deinde diuina inspiratus gratia cum esset annorum. xvj. ad apostolorum limina visitanda romam uenit ibiq; pauperibus subuenire cepit et per triennium ibidem alibi opibus vacauit. Audiens autem edictum numeriani imperatoris de christi nomine persequendo: fugiens in spelunca latuit. Sed post menses tres vidit in somnis vtrum splendidam aurea virga se tangentem sibi mandantem: ut romam intraret: et martyrium plantanter susciperet. Ingressus itaque urbem et tentus a celerino prefecto: dum sacrificare nolleret: primo quidem nodosis fustibus ceditur et plumbatis in maxillis perunditur: deinde in eculeo suspenditur et ungulis ferreis laceratur. Nouissime in christi professione persistens immobilis: gladio capite truncatus non longe ab urbe roma. Haute vero quidam bicucine ex aphrica corpus cuius sui raptores nauis imposerunt ad suam patriam deferendum: Sed dum hoc prefectus intellexisset: iussit nautas persequi. Qui hoc coperto territi fugerunt: et nauem dimiserunt. Prefectus non nauem in qua iam corpus martyris positum erat sarmetia repletam iussit in medio mari coburi. Sed deo disponente nauis a vento sine naua inde repellit: et angelo duce ad littus parietine ciuitatis puencie hystrie deducit: ubi sancti corpus a christiannis digno honore sepelitur. qui passus est. xj. cal. decembris.

De sancto Columbano abbate.

La. xcij.

Columbanus

Columbanus abbas claruit i gallia tpi⁹ theodorici z clodouci regū frācorū. hic ex hibernia insula nat⁹ cū adhuc matris vtero gestaret vidit ei⁹ genitrix p⁹ sōnū se solem parere mnu dūz illuminantē q⁹ adhuc puer liberalib⁹ discipulis instruct⁹ relicto matre p⁹ie iā defūcto a venerabili viro senili sacris lris z regularib⁹ institutis ibutus est. Et cū esset annorū .xxx. assumptis .xij. comitib⁹ vēit in italiā z inde accessit ad galliā p⁹bum dñi p⁹dicando: cui a sigib⁹ ro rege astrosioz z burgūdionū p⁹cessioe feta vastā eremū noie vesagū cū socijs suis habitare cepit: z per ānos .lx. nūhil vltra q⁹ hēbas z radices māducauit. Abbas aut cuorū mōasterij salicis diuinit⁹ p⁹ visū admonit⁹: b⁹ro viro colūbano necessaria vite eqs oneratis trāmisit: q⁹ ductore marcū ei⁹ discipulū p⁹stituit. Sz dū ille viā penit⁹ ignora ret: deo duce ipse cum eqs recto itinere ad cellā viri dei p⁹uenit. hic multoz miraculoz gloria claruit. Lū in q⁹dam specu vbi oare solebat vrsū repperisset: licentia⁹ vrsū ab eo: locū ipsū nūq⁹ repetijt. Frater q⁹dā graui⁹ egrotabat: z abbas vñ ipsum reficeret: nō habebat. Inspirat⁹ g⁹ repēte q⁹dā diuinit⁹ cū panib⁹ z pulmentis venit eqs p⁹ obtulit et sic lāguētū subuenit z dū p⁹ vxore bñfactoris languētū orasset: p⁹tinuo sanata ē. Lū aut fies aquā i p⁹rio nō habet: s⁹ a longe ipsā multo labore deferret: fontē de saxo sua oratōe p⁹duxit: q⁹ manat ibidē vsq⁹ in p⁹ris tps. Deinde in castro luxurioso mōasteriū larius p⁹struxit: p⁹pter frat⁹ multitudinē excrecentē. Die quadā dū gallo monacho p⁹cepisset: vt ad piscādū ad flumē brusca iret: z ille ad ligonez flumē p⁹rimoē accessisset z mltos pisces iueniēs nūhil cepisset corrept⁹ d⁹ iobediētia ab abbate ad locū iussū adijt: z piscū multitudinē cepit. Aliqñ existēs in oīone in q⁹daz rupe cognouit p⁹ spūm oīs suos fratres domi relictos eē lāguētes: z veniēs viz eos q⁹ egrotis ministraret fāoscep perit: eisq⁹ oib⁹ vt ad mēse p⁹cedēdā surgerēt imperauit. Et p⁹tinuo oēs sanati surrexerunt: z opari ceperūt. Et cū illis merētib⁹ pluuia maxima erupisset: imbrēz a metentibus fratrib⁹ adeo cōpescuit: vt pluuia circūq⁹ cadente nec fies nec segetes in aliq⁹ madidaret. Puēz etiaz q⁹ mēte dō sibi digitū falce p⁹cederat: sola salua sanauit. Seip⁹ sū cū duob⁹ socijs in eremo vnico pane diuinit⁹ multiplicato p⁹ dies .xij. indefinēē satiauit. Fratrē insup quēdam q⁹ cedēdo ligna se graui⁹ securi vulnerauerat. i momēto sanū effecit. Quidā coruo q⁹ vnā ex chirotecis eius asportauerat: vt illā reportaret p⁹cedit: et cōtinuo ipsā retulit. Dū q⁹dā vice tritici i hōreo defecisset: z ex hoc guignoc⁹ p⁹curator mōasterij plurimū hēstaret oīonē fudit z mane hōreū tritico repletū inuentū ē q⁹ tñ clausū extiterat: eiusq⁹ clauē cellari⁹ habebat. Apud fōranas mōasterij .lx. fratres terrā colētes duob⁹ panib⁹ z modico ceruissē ad satietatē plene refecit. Lū vrsū i nemore iuxta cerui cadauer luenisset p⁹cepit bestie ne coriū lederet: sed fratrib⁹ p⁹ calceis dimitteret. Adissoq⁹ postmodū illuc nuncio coriū sanū recepit. Duci gualdeleno eiusq⁹ p⁹ugi flaute ad se accēditib⁹ vt sobolē eis impetraret: tā facili⁹ optatū obtinuit: vt aīq⁹ domū redissent: p⁹gnās mulier eēt. Natuz ergo puēz z donaninū nomiatū. Columbanū i monasterio parētes obtulerūt p⁹ q⁹ plures alios filios postmodū genuerūt. Theodorici regē de adulterio icrepabat: eo q⁹ relicta regina natos d⁹ p⁹ubia p⁹creabat: vñ ab eo z brunichilde ei⁹ auita regi in crimie fauēte: multas infidias z p⁹secutiones p⁹essus de mōasterio suo eieci⁹ est. Et in exiliū act⁹ sepi⁹ reuocāt. Itēq⁹ frequēt fugabat: pluriesq⁹ piculo mortis exposit⁹ diuina tādē p⁹rote liberat⁹ euasit. Apud verociē se oppidum vbi a rege fuerat relegatus: p⁹editos oēs de carcerib⁹ diuina p⁹rote solutos eduxit. Et dū ad carceres p⁹ satellites repetunt ad vix dñi in ecclia legentē p⁹fugit.

Quo intrātes satellites z p⁹ntez querēts videre nō puterunt z neminē absolutorū capere valuerunt. Tandē rex diuina vltione insua gēte p⁹cusus: deiq⁹ timēs iudiciū: columbanū ad p⁹pia reuocauit. Lū apud turonē pecuniā quā sanct⁹ pauperib⁹ dare decreuerat fur exportasset: et abbas ad sepulchrum sc⁹i martini oraret: latro subito cōpunctus redijt: z ablata restituit. In villa quadā p⁹pue uos gētiles quosdā cuppā maximā .l. modiorū vino reple tā deo suo libare volentes inuenit et in cuppā insufflauit. statimq⁹ cuppa p⁹ frustra frāg⁹it: z vinū effūdatur: z barbari p⁹uertunt. Dū fratres ad pomeriū p⁹ pomis deferēdis missi esset. illiq⁹ reuertētes vrsū ingentē poma rapiētē nunci assēt. Sc⁹us p⁹ fies vrsū mādauit: vt assignat⁹ sibi quorūdam ramoz pomis p⁹tent⁹ existat: z reliq⁹ fratrib⁹ dimittat. Ad fera deinceps ad implere curauit. Spiritu p⁹phetico plenus clothario regi p⁹dit: ipm in breui regna theoberti z theoderici regū obtentur. Ad vt p⁹direrat sic euenit. Hā oita guerra in leos d⁹ terris regnoz i tubianēsi castro. ābo adinuicē bellū p⁹miserūt: z theobertus supat z cap⁹ ad brunichildē reginā destināt. Quē illa sicut cidē regū dudū sc⁹us colūban⁹ p⁹direrat clericū fieri fecit z in monasteriū intravit: atq⁹ post modicū ipm eadē regia occidit mādauit. Sicq⁹ theoderic⁹ regnū illū obtinuit. Sz post modicū tps in vltionē iniurie sc⁹o viro illate theodericus iuxta meldense cast⁹ fulmiē interijt z sic clothari⁹ vtrūq⁹ iporū regnū acq⁹siuit: qui z theoderici p⁹geniē cunctā deleuit. Deīn vir dñi italiā petēs mōasteriū bobienē p⁹struxit z basilicā antiquā semirutā reparauit quo dū p⁹pter arduū trabes ad edificū d⁹ neore excisās: plaustris de ferre nō possēt virtute viri sc⁹i duo vel tres ex fratrib⁹ trabē q⁹vt quattuor: bones trahere potuissēt hūeris leuitet deferēbāt: put vic angustia extgebat: donec cenobium oē p⁹fectū est. Consumato hō ope vir dñi post annū reuolutū feliciter in pace q⁹uit. .xl. calen. decem. ibiq⁹ sepult⁹ miraculis refulget.

De sancto Columbano confessore. Ca. xcv.

Columban⁹ alius fuit mōach⁹ cenobiū luxuriosū. ex genere sc⁹i columbani abbatis eiusq⁹ discipul⁹: q⁹ sil⁹ euz eo ex hibernia egress⁹ ē. hic sc⁹i crissie vite fuit: cui z aues z bestie sicut z colūbano magno parebāt: z ad eius imperiū veniebant: seq⁹ manib⁹ illi⁹: ac si eēt catuli. atreccari p⁹mittebāt. Cum autē vir sc⁹us ad extrema venisset: diebus plurib⁹ febre corrept⁹: vidit ad se virū splendidūz venientem q⁹ sibi dixit q⁹ tunc ipm a corpore educere nō valebat eo q⁹ patris sui p⁹ces z lachrie ipm ipediebāt. Ad ille audiens z duri⁹ deslēs: sc⁹m columbanū abbate p⁹ nuncium accersituz rogat: vt trāsitū suūz nō ipediat: eo q⁹ se ad vltā iturū nullaten⁹ dubitabat. Qui sanct⁹ abbas corp⁹ discipū obtulit illeq⁹ sup⁹ pacis osculo de licētia p⁹is e carne migravit. Sepult⁹ in mōasterio luxuriōsi vbi z i miracul⁹ viuūt.

De sancta Cecilia virgine z martyre. Ca. xcvi.

Cecilia n⁹go z martyr rōe passa ē sub almachio vrbis p⁹fecto tēpore marci aurelij z cōmodi imperatorum. ex nobilissimo romāorū genere exorta et ab ipis cunabulis in fide xp⁹i erudita: absconditū sēper xp⁹i euāgeliū gerebat in pectore et nunq⁹ a colloquijs diuinis z oīone cessabat: stāq⁹ p⁹ginitatē p⁹seruari a dño exorabat. cū autē cuidā inueni nō mine valeriano desponsata fuisset: z dies nuptiarū instituta esset: illa subitus ad carnē cilicio induta: desuper auratis vestibus tegebatur: z cātantibus organis: illa in corā de suo soli domino decantabat: et biduanis ac triduanis ieiunijs orans se domino commendabat. Venit igitur n⁹ in qua cum sponso suo suscepit secreta cubiculi silētia. Quam ecclesia alloquens dixit se habere secretuz quod ei

cōfiteri vellent: si ille iurans assereret tota illud observantia custodire. Juravit valerianus illud nulla necessitate detegere. Tunc illa ait se angelū dei amatorem habere: q̄ nimito zelo corpus eius custodiret assidue: q̄ si sentiret: q̄ ipsam sp̄s eius amore polluto p̄ingeret: cōtra ip̄m furorē suū eragitarer: et ip̄m occideret. Si autē cognosceret q̄ illā sincero amore diligeret: ip̄m quoq̄ sicut et ip̄am perfecte amaret: et gratiā suā ip̄i oñderet. Valerianus nutū dī et dī uinitus inspiratus r̄ndit: ut ip̄m sibi angelus oñderet: quē si vere angelū dei p̄barer: hostia sibi faceret. si autē virum altam diligeret: virumq̄ gladio feriret. Cui cecilia p̄misit: ut si in vñū deū credere vellent: se purificari p̄mitteret: angelū videre posset: imponēs ei v̄tū ab vrbe miliarū via apia pergeret et pauperes inuētos elemosynā petētes ex parte cecilię salutarer: cosq̄ rogaret ut ad sanctū papā vrbānum eum adduceret: quia ad ip̄m secreta quedā p̄ferēda haberet. Cui inuēto oia p̄ba cecilię indicaret: et ab eo purificatus angelū rediēs p̄tinuo videret. Tūc valerianus prexit: et p̄m accepta signa inuenit sanctū vrbānū p̄pā intra sepulchra martyrum latitantē. Cui valerianus oia cecilię p̄ba exposuit: illeq̄ manus ad celum eleuans dñm bñdixit. Et ecce apparuit eis senior nūctis vestibus indutus: tenēs librum aureis literis scriptum. Quē vidēs valerianus timēs quasi mortuus cecidit: sed a sene p̄fortat⁹ et leuatus sic legit. Unus dñs: vna fides: vnum baptisma etc. qui cū a seniore interrogat⁹ hec oia se credere dixisset: statim senior disparuit: ip̄eq̄ a sancto vrbano ep̄o baptisma suscepit: et rediēs domum ceciliā i cubiculo cū angelo sp̄lē dēre colloquētē inuenit. Quē vidēs valerianus nimito terrore corripitur: sed ab angelo p̄fortat⁹. Qui duas coronas ex rosis et lilij albetes in manu habebat. et vñā cecilię: alteram valeriano tradidit: quas de paradiso dei eis delatas asseruit: et ut eas immaculato corpore custodirēt: admonuit. Valeriano q̄q̄ dixit ut q̄ virili castitatis p̄silio crediderat: q̄d cūq̄ vellet peteret: cōtinuo a dño obtinēdū. Qui r̄ndit q̄ nihil sibi cēt dulci⁹ q̄ vñc⁹ frat̄s germā ei⁹ affectus petēs ut frat̄ ei⁹ tyburti⁹ vñā secū p̄ratē agnoscere mereret. Angel⁹ p̄o hec vti deo acceptissimū approbavit promittēs q̄ nō solū tyburti⁹ in ch̄m crederet: s̄ ip̄i abo cū palma martyriū ad dñm puenirēt. Cūq̄ at mane tyburti⁹ us ad ceciliā cognatā ingressus eā oscularet: odorē nimis rosarū et liliorū sensisse se dixit: q̄bus p̄fortat⁹ admirabatur vnde intēpestiuas rosas habuissent tpe imbris. Valerianus q̄ ei r̄ndit q̄ coronas haberet a dño sibi per angelum missas q̄s oculi sui videre nō possent: nisi credēs se purificari p̄mitteret. Qui cū valerianū interrogasset an hec in sōnjs: an i p̄rate talia audiret valerian⁹ r̄ndit q̄ vñc⁹ tūc in somnijs ambulauerat s̄ nūc in p̄rate manebat et q̄ hec oia ip̄m angel⁹ docuisset: quē et ille videre posset: si ch̄m crederet et ydolis renūciare vellent: cū aut cecilia rationib⁹ euidentissimis oia ydola eē insensibilia p̄probasset: et vitā futurā ista p̄siti feliciore et magis glorioz oñdisset: atq̄ ch̄m dñm eidē euangelizasset: et ad p̄dicationem ei⁹ tyburti⁹ in ch̄m credidit: et a valeriano ad scrip̄m papā vrbānū adductus sac̄ baptisma suscepit. Qui postmodū angelos dei sepi⁹ videbat et oia que postulasset p̄tinuo obrinebat. Cūq̄ aut vtriq̄ fratres elemosynis insisterent: et sc̄orū copia q̄s almachi⁹ p̄fect⁹ occidebat sepulture traderet abo ab ip̄o p̄fecto detēti et p̄ ch̄m nolē martyriū passi sunt ut dictū est supra in eoz passioe. xvij. cal. maij. Quib⁹ pemptis almachi⁹ eoz facultates exq̄rēs: ceciliā q̄si valeriani p̄iugē teneri p̄cepit: ut facultates eoz p̄deret et ydolis immolaret. S̄ p̄go ch̄m mādātū ei⁹ pueniens oia q̄ a sc̄is martyrib⁹ sibi relictā fuerāt pauperib⁹ erogauit. Cūq̄ ab apparitionibus vrgeretur: ut aut sacrificaret: aut sententiā mortis acciperet: et illi vehemētē sterēt q̄ puella tā decoia: et nobis

lis vltro se morti traderet: cecilia eis ch̄m fidē p̄dicare cepit et oēs ad deū p̄uertit. Ip̄s q̄ a p̄fecto mortē iducias cecilię postulātib⁹: illa vrbānū ep̄m ad domū suā venire fecit: q̄ gordianū vñp clarissimū et oēs apparitores illos cū alijs plurib⁹ numero q̄dringētis baptizauit. Ad audiēs almachi⁹ ceciliā teneri fecit et sibi p̄sentari. Que vñ ei p̄sentata ch̄m publice confiteret: et ydola oia execraretur: iratus almachi⁹ iussit eā ad domum suā adduci et die intergro ac nocte in flāmis balnealib⁹ p̄cremari. Que q̄si in loco frigido māsit. Ita vñ nec vna pars mēbroz ei⁹ saltē suadonis signa laxasset. Ad audiēs p̄fectus iussit illā in ip̄o balneo decollari. Spicularo: at eā trib⁹ sc̄tib⁹ in collo percussit s̄ tñ caput ei⁹ amputare nō potuit. Et q̄ decretum erat ne q̄rā percussione decollandus acciperet eā semine cē carnifer derelict⁹: cui⁹ sāguinē p̄p̄i q̄ eā crediderant: linthēamib⁹ extergebāt p̄ fridū sup̄uēs oia sua pauperib⁹ tribuit. et oēs cōuersos ad fidē vrbano ep̄o cōmendauit. Deinde ad ch̄m cum palma migravit. x. cal. decēbris cui⁹ corpus sc̄is vrbānus inter suos collegas ep̄os sepe liuit: et domum ei⁹ ut ip̄a ei mādauerat eccliam p̄secrauit. Anno at septimo ludouici imperatoris. paschalis papa corpus sc̄e cecilię ipsa reuelante dudum occulratum inuenit: aureis velat⁹ vestib⁹ sanguie eius adhuc infusus et ipsum inter corpora sanctorū tyburti⁹ et valeriani et maximi atq̄ vrbani pape: in ecclia nōmni virginis sancte de dicatam transfudit: ut ait sigbertus in chronica.

De sc̄is Theonisto Tabia et Tabrata mar. Ca. xcviij.

Theonistus ep̄us: tabia et tabrata dyacones et martyres apud ciuitatē altinensem passi sunt tempore theodosij imperatoris p̄m̄i. Qui sanct⁹ ep̄s cum discipulis suis p̄fatis: et sc̄o albano coep̄o: et vñso clerico de q̄bus dictum est supra in eoz passioe vñdecimo. cal. iulij a philippētib⁹ egressus est ex insula nauria tpe predicti imperatoris: venerūtq̄ romam: et ibidē oratione facta: et mediolanū abierunt. Ibiq̄ a sancto ambrosio ep̄scopo et doctore: p̄fato augusto tunc ibi degente honorifice suscepti sunt: inde ad gallias p̄dicando transierūt. Et cū ad augustā ciuitatē peruenissent sanctus visus a paganis cōprehensus per multa tormētōz genera martyrium passus est. Theonistus vero cū ceteris venit ad regē rosimundū christianuz: q̄ misit eos ad paulinum ep̄m treuerensē: Inde q̄ cū nauigio maguntia adierunt: vbi dum predicaret albanus: a gentilibus tentus et flagellis celsus nouissime gladio capite truncat⁹ est. Theonistus autē cum tabia et tabrata multa cede macra et in nauī perforata missi sunt. Qui deo duce cum nauis ad portum quendam incolones peruenerunt. Dumq̄ vestimenta eorum madefacta siccarent: a gothis iterum captiuntur: et in eadem nauī perforata remittuntur: atq̄ pelago iterum propellantur. Sed dei virtute restaurata nauicula: sancti iterum sine periculo ad littus perducuntur. Qui diuina admonitione deuenerunt altinum. Et dum oderentur peruenissent: et christum dominum predicaret a paganis detenti: et extra ciuitatem educti verberibus afflicti sunt. Dum autem essent in ponte: et theonistus genibus flexis oraret: genua ipsius ut in cera molli defixa sunt: quorum vestigia ibidem vsq̄ in p̄sens apparent. Inde a gentilibus dimissi: altinum deuenerunt: ibiq̄ iteq̄ ab infidelibus comprehensi capitalem sententiam exceperunt. Corpora vero truncata surgentia capita sua manibus proprijs sumentia portauerunt et inter eridanum et silerē ea deposuerunt: vbi et a fidelibus tumulata sunt. Passi sunt autē. x. cal. decēbris.

De sancto Clemente p̄mo papa et martyre. Ca. xcviij.

Clemens papa et martyr huius nominis primus natione romanus ex patre faustino de regione celtomonte: clero romano pontifici in episcopatu successit: sedit annos nouē menses duos dies decē. Hic constituit canonē super eucharistiam de cātaris: et ut episcopus electionē clerici et laude populi constitueret: et ut cathedra episcopalis in eminentiori loco statui debeat: in qua residens episcopus oēs possit circūspicere: et ab oībus circūspici. Constituit etiā: ut baptizatus: quā citius potest confirmetur: et ne sit perfecte christianus: quā confirmationē nō necessitate sed incuria ac voluntate omitteret. Hic etiā fecit septē regēdōs diuini notariis: quā gesta martyrum sollicitē et curiose vniuersos per regionē suā diligenter perquireret. Hic cū quis a brō petro electus esset: ut supra dictū ē in passiōe sancti petri. iij. cal. iulij. Timēs tamē ne talis consuetudo errorē in ecclesia dei induceret: iūm et clerū an se pōtēficari coegit. Et sic clemēs primus fuit post petrū electionē: tertius nō per gradum. Qui ita morum onumēro pollebat: ut ut iudeis gentilibus: ac et christianis oībus placeret. Singulā inopes regionū scriptos habebat: et quā baptismo nuper mūdatos nouerat: nō sinebat publice fieri medicitati subiectos. Cū itaq; flauia domitilla virginē neptē domitiani imperatoris sacro velamine cōsecrasset: de qua dictū est in eius passiōe nonis maij. Et theodora vxorē sissinnij amici nerue imperatoris ad fidē pertraxit: et in castitatis eā ppositō confirmasset. Sissinnius zelo ducit ecclesiam post suā vxorē occulte intravit: volēs scire propter quā ipsa ecclesiam frequeraret. At ubi a sancto clemente oratio fusa est: et a populo amē responsum est. Sissinnius cecus et surdus statim efficit. Qui dū pueris suis mandasset: ut ei manū dātes foras educerēt: pueri per totā ecclesiam gressus eū ducebāt nec ianuās inuenire valebant. Quod videns theodora: pūmū quidē ab eis declināuit: puras q; vir suus eā agnoscere posset postmodum autē ab eis didicit: quā hoc esset. Tūc illa pro viro suo in orationē se dedit et postmodum pueris suis mādauit: ut securi ammō erirēt: et vīm suā domum adducerēt. Cūq; illi abisset: theodora clemētē quā factū fuerat exposuit. Ad quē sanctus rogatu theodore venit: et ipm aptis oculis nihil vidētē: neq; audietem inuenit: et cū pro eo orasset: ille auditū ac lumen recuperauit. Et vidēs clemētē iuxta piugē stantē zelo ductus amēs efficit et se magicis delusum artibus arbitrat: pcepitq; seruis suis: ut clemētē et clericos eius funibus ligatos traherēt. At illi columnas et saxa vincientes traherāt: et tā ipsi q; sissinnius clemētē et eius clericos se trahere putabāt. Clemēs nō eis dicebat: ut qui saxa deos existimabat: saxa trahere meruerat. Sicq; vna cū clericis suis inde discessit: et theodora pro viro in orationē pseuerauit. Cui brūm petrū apostolus apparuit: et per eius orationē vix ei saluā dum eē pmisit. Statimq; sissinnius puerit: et vna cū vxore castitatē pfitebatur: accersito quāq; clemēte ab eodē in fide instruit: et cū trecētis et tribus de domo sua baptizat. Cū et postmodum per ipm sissinnius multi nobiles et amici nerue imperatoris in dño crediderūt. Tūc comes sacrorum pecuniā multis dedit: et clemētē episcopum seditionē in populo excitauit. Cui occasiōe mamertini vrbis prefecti clemētē quāuis inuitus tenuit et imperatori tratano de eo scribēs. rīsum accepit: quā aut ipm sacrificare cōpelleret: aut in hellepontis insulā ipm in exiliū mitteret: profectus autē ei ppatēs lachrymas pro eius exilio fudit et nasu ei cum oībus necessariis delegauit. Quē multi de populo in exiliū secuti sunt. Veniēs igit clemēs ad insulā plus q; duo milia christianorū ibidē inuenit tādudū ad secāda marmora dānatorū. Quē illi cū lachrymis excipiens: ab eo dulciter cōfortati sunt. Et cum ab eis didicisset quā sexto militario aquā in suis humeris deportarent: orationē pro eis fudit oēsq; orare pcepit: ut qui in deserto sinat aquā de petra pduxerat: pssessoribus suis in ipso loco fontis venas ape-

riat. et circūspiciēs vidit agnū stantē: de trogo pede erecto quasi locum episcopo ostendentem. Quē christum eē intellegens: ad locum preiit: et in noīe trinitatis ibidē fodit pcepit. Sed cū nullus locum in quo agnus steterat pingeret: ipse accepto breui sarculo: leui ictu saxum sub agni pede percussit: et statim fons inde magnus erupit et vsq; in p̄sens in flumē excreuit. Ad quod miraculū multi pfluxerūt: et plusq; quingenti ab eo baptisma susceperunt. Et ydolorū tēpla destruētes per totā puinciam infra annū. lxxv. ecclesias edificauerunt. Post annos nō tres impator tratanus hoc audiēs quēdā ducē noīe aufidianum illic misit: quā christianos examinare cepit. Et dum libet oēs mori pspiceret: multitudinē cessit: solum clementem tenuit ligatū in collo ipsius ancora: eū in medio mari p̄cipitari: mādauit: ne christiani corp⁹ eius posset sepelire et ipm pro deo colere. Strati autē oī multitudinē iuxta litrens phebus et comeli⁹ eius discipuli orare ceperūt ut dñs eis ostēderet martyris sui corp⁹. Et cōtinuo mari per tria miliaria recedēte: oēs per siccum ingressi inuenerunt in modum tēpli marmorei: habitaculū a deo paratum: et ibi in arca saxea corpus sancti martyris positum et ancoram iuxta eum. Reuelatum ē aut discipulis ne corpus ipsius inde amouerēt. Omni nō anno tpe passiōis eius per septē dies mare ad tria miliaria recedebat et siccum iter ad corpus eius venientibus tribuebat. Quod per annos plusq; ducentos durauit. Passus est aut. ix. cal. decēbris. Hic fecit ordines nationes duas per mēsem decēbris p̄byteros. et dyacones ij. ep̄cos per diuersa loca numero. xv. et cessauit ep̄atus dies xxxij. Hic plures libros christianē religiōis scripsit: cōposuit cū libris hystorie scholasticę: quē quidā itinerariū vocant. Scripsit ex p̄sona romane ecclesie ad corinthios ep̄istolā valde memorabilē: et illi quā sub brī pauli apostoli nomīe ad hebreos scribit: stilo et sensib⁹ valde p̄formē. Scripsit et alia ex eius noīe disputationē petri et apionis cōtinēs: quā eusebius in. iij. ecclesiastice hystorie redarguit. Sed et teruiam eiusdē clemētis. fuisse a nōnullis traditum est. Scripsit et alias duas ep̄stolas quę catholicę nominant. Hec hieronymus in libro de virtutibus illustribus. Leo ep̄s hostiensis tradidit quod tempore michaelis imperatoris cōstantinopolitani: quidā philippus sacerdos personam veniens: de his quę narrant in hystoria clemētis de maris aperitione habitatores interrogauit quā nihil de hoc scire p̄fessi sunt. eo quod ad uenē plusq; indigene crāt. Si quidē miraculū illud tādudum ad habitatiū culpā cessauerat: et ob incursum barbarorū tēplum destructum fuerat et arca cum corpe marinis fluctibus obruta. Tunc assumpto ep̄o georgie ciuitatis: cum clero et populo accesserunt ad insulā: in quā putabant esse martyris corpus ubi diuina reuelatiōe fodietes corpus inuenerunt: et ancora cum quā fuerat in mare p̄iectū. Quod rex sonā deportātes ibidē sepelierūt. Tēpore nō nicolai papę primi corpus ipm a sancto cyrillo sclauorū ep̄o inde sublatum. et romā delatum: atq; in ecclesia eius nomini fabricata recōditum ē ubi requiescit miraculis clarens.

De sancta Felicitate martyre.

Ca. xcix.

Felicitas martyr rome sub atōnino p̄ncipe passus est agēte publico vrbis p̄fecto hec fuit mater sanctorum septē fratrum martyrum de quibus de supra in eorum passiōe dictum est. vi. idus iulij. Quos oēs vna cum matre ad suggestionē pontifici ydolorū antōinus imperator detēros. Publico vrbis p̄fecto tradidit ad deorū sacrificia cōpellendos. Cū autē felicitas nec blandimentis allici: nec terroribus frangi posset: quin potius filios ut in christū cōfessione persisterent hortaret inuit eam p̄fectus alapis cedi vult in carcere per mēses quatuor et dimidiū macerari. Filios autē ipsius omnes sigillatim vocatos et sacrificare nolētes per diuersa supplicia iussit interim ut superius de eis dictū est. Felicitas

D q

tem vero post dictū terminum educi: et in perseverantia christiani nominis fecit decollari. ix. cal. decēbris. Cuius corpus a christiano iuxta filiorum corpora rome sepultum ē hanc beatam mulierē vocat gregorius plusq; martyrem quia sunt octies martyr: passa ē enim species in. vij. filijs et octavo in corpore proprio.

De sancta Faustina regina et martyre. La. c.

Faustina regina apud alexandriā passa est sub maxentio principe. Que cū ēt ipsius cesaris vxor a beata catharina in carcere detenta: vna cum porphyrio principe militie conuersa est. vt dicit infra in passione catharine. vij. cal. decēbris. Sicq; in chm corde credens: per dies plurimos secretius christi nitate occultauit: Cū at vidisset miraculum qliter angelus de celo veniens rotas gladijs circumseptas diuellendo dissipasset: et brām vel virginē a tā duro mortis piculo liberasset. Regia que vsq; tunc se celauerat: ad imperatorem descendit: et de eius duritia ipm constantius increpauit. Et cum se christianā diceret et sacrificare contēpseret. Maxentius ira repletus iussit eā extractis prius māmellis decollari: Que dū ad martyriū duceret catharinā rogauit vt p se dñm pcaret. Quā illa in dño pfortauit: et ad passionē cōstantius animauit. Ministri igit faustina tollētes: eāq; extra ciuitatē educētes: māmillas ipsi hastib; ferreis euelunt: et postmodū ei caput pēdunt. Cuius corpus porphyrius rapiēs sepeliuit ix. cal. decēbris.

De sancto Chrysogono martyre. La. c.

Chrysogonus martyr apud aquileiā passus est sub diocletiano iperatore. Qui apud vibē in vincula pietus scē anastasiē alimonij fouebat. Que nō solū ei s; etiā alijs christianis i carcere detentis necessaria sollicite ministrabat. Unde hac occasiōe vir ei? publius gētilis anastasiā in arctissima custodia reclusit ita vt etiā et alimoniam denegaret. Ip̄a autē chrysogono epistolas amaritudinis sue narratūas destinabat: ille pō cōsolatorias remittebat. S; iter ea vir in legationē ad p̄sidē missus: anastasiē custodiā triplicauit: ita vt lucē ipm et victum ei negari iussisset vt sic ip̄a fame tabefacta deficeret: et ille oīm facultatū eius dñs per maneret. Que cū se putaret deficere a brō chrysogono per epistolā p̄fortat: et sperās in ch̄o celerē eius misericordiam p̄stolēt. Interea post dies paucos vir ei? apud p̄sidē morit: et ip̄a de carcere liberat que iter carceres visitare cepit et ch̄ianis pauperib; subuenire. Cum ergo iperator diocletianus apud aquileiā resideret: ep̄lam romā scripsit: vt oēs christiani vincti deberēt interfici. ad se pō chrysogonū destinari. Cui cum sibi p̄sentato p̄fecture dignitate et generis sui p̄sularū offerret. tñ vt dñs sacrificaret. Illeq; oīa simulachra demonū thecas affirmaret. Iussit cum diocletianus duci ad aq̄s gradatas atq; ibidē decollati. Corpus at eius ad litus factatū est iuxta possessionē: que dicit ad saltus. caput pō in mare proiectum: zoius aut p̄byter corpus sc̄i chrysogoni collegit et in domo sua in loco subterraneo posuit: cui per reuelationē indicatum est: quo caput martyris mare lactasset. Pergēs ergo ad agrotē. ita illud inuenit: quasi eadem die fuisset abscissum: quod auferens corpori ipsius compaginauit. Passus est at sanctus martyr. vij. cal. decēbris.

De sancto Crescentiano martyre. La. c.

Crescentianus martyr rome passus est sub maximiano filio diocletiani imperatoris agente carpalio vicario: Qui maximianus crescentianum clericum cū sanctis cyriaco largo et smaragdo detinuit omnesq; carpalio vicario puniendos tradidit: sicut dictum est supra in passione sanctorum cyriaci et sociorum. vi. idus aug. Cum ergo carpalio

omnes predictos martyres decollasset: et crescentianū dū dum in custodia detinisset: ipsum tandē eductū: et ydoly immolare nolentē: iussit in eculco suspendi: et fustibus cōditi: atq; vnguibus ferreis crudeliter lacerari. Et cū i his deo gratias ageret. p̄cepit flammās ad latera ei? apponi. Et cū diu incēdio p̄strict? vreret emisit spiritū Cuius corpus in platea ante templum palatij factatū: a iōāne p̄bytero noctu relictum: et in cymiterio piscille via salaria in harenario sepultum est. vij. cal. decēbris.

De sancto Porphyrio et socijs mar. La. c.

Porphyrus martyr cum socijs suis. videlicet militibus ducentis apud alexandriā passus ē sub maxentio cesare. Ilic cum esset princeps militie imperatoris: a regina faustina rogatus. eam ad beatam catharinā in carcere detentā nocte quadam adduxit: et vidēs mirabilia que in carcere fiebāt ap̄ virginē vna cum p̄dicta regina christi fidē perceperit: vt dicitur infra in passione ipsius virginis. vij. cal. decē. Cū autem regina pro ch̄i nomine passa esset. Porphyri? corpus eius rapiēs sepeliuit: vt supra dictū est in passione faustine. vij. cal. decē. Sequenti vero die dū de corpore regine questio fieret et multos propter hoc ad supplicia p̄trahi maxentius iussisset. Porphyrius prorūpens in mediū exclamauit q; ipse esset: qui ch̄i famulā sepelisset: et ch̄i fidem perceperisset. Et cum omnia que contigerāt: suis comilitib; donibus ducentis numero retulisset: illi similiter diuinitus compūcti se ch̄ianos esse velle dixerunt: et vna cū suo principe se mori paratos obtulerunt. Tunc cesar furibundus: eos omnes precepit vna cū porphyrio decollari corpora eorū canibus deuoranda dimitti: que tamen a christianis nocte collecta et extra muros ciuitatis sunt tumulata. vij. cal. decēbris.

De sanctis Flora et Adaria virginibus et martyribus. La. c.

Flora et Adaria virginibus apud chordubam ciuitatem hispanie passe sunt: que primo diuturnos carceres pro christi nomine passe multaq; famis et inedia maceratione afflicte nouissime autē gladio interempte coronam martyrij perceperunt. vij. cal. decēbris. Ilic ado.

De sancta Atharina virgine et martyre. La. c.

Atharina virgo et martyr apud alexandriā ciuitatem passa est sub maxentio imperatore. Hec enim costis regis alexandrie filia vnica in eius decrepita etate nata: puella ad modum speciosa infra annum. xvij. omnibus liberalibus studijs imbuta est: quam pater moriens succericem in regno reliquit. Cum autem patre defuncto a quodam maximo principe in coniugium peteretur: et ipsa de hoc a matre instantius pulsaretur: virgo adhuc gentilis: superba mente negebat: dicens q; neminem vnq; in virum assummeret: nisi eque vt ip̄a: nobilis: speciosus: diues ac sapiēs esset. Sed dū princeps ille amore virginis captus instaret cōminans se ciuitatē alexandriā inuasurū: nisi eā mater sibi traderet et mat̄ ex hoc nimis formidaret: rogauit filiā vt quendā eremitā ch̄ianum atq; p̄byterū viz bont cōsilij et prudentie famosum: extra urbem habitantē adirent vt superinde consiliū eius requirerent et audirent. Spera bat em mater cum esset ch̄iana: vel filiā ad coniugium inducendā et saltem huius occasione ad fidem ch̄i conuertendam. Nam puella philosophorū studijs dedita ch̄m cōtānebat: nec de eo a matre quicq; audire volebat. Cū ergo mater et filia ad eremitā venissent: illeq; ad preces matris virginē de coniugio pulsaret: et ip̄a eadē ei que mat̄ dixerat: respondisset eremita spiritu dei tactus eidē pmisit q; sponsum ei dare volebat necdū ei similē: sed ipsam et creatū

cum multis militibus contra eos bellaturus processit: inter quos erat mercurius miles. Cum autem aliquantulum certassent se subtraxerunt. Tunc apparuit vir quidam splendidus mercurio militi dicens se missum esse a deo ad eum in bello iunandum: deditque ei lanceam qua barbaros prosterneret: promissitque ut habita victoria dei sui recordaretur ad monuit. In quoque bello mercurius eadem lancea regem ipsum occidit: aliosque multos ex hostibus stravit. Quod barbari videntes in fugam conuertuntur: et a romanis expugnantur. Decius autem post triumphum mercurium accersit: et interrogavit eum quis esset: cuius virtute victoria ipse obtinisset. Qui respondit se genere scytham ortum armenia patre gordiano progenitum. a cunabulis philosopho: a militibus mercurium nominatum. ex militia quoque marchia nuncupatum. Decius ergo ipsum exercitum sui punctum constituit. Cum autem romam cum decio reuersus esset angelus iterum ei per somnium apparuit et excitauit: ipsum quoque de negligentia: quam circa verum deum cognoscendum percepta victoria habuisset acriter increpauit: et nisi conuerteretur minas subiungit atque disparuit. Mercurius autem ex dictis angeli ad fidem conuersus: ydola abhorere cepit: et baptismum latenter suscepit. Et inuitatus ab imperatore: ut secum ad sacrificandum accederet: tertio venire contempsit. Post immolationem vero cum accersitus interrogauit: cur ad sacrificandum venire contempserit. Ipse autem chlamydem expolitam et cingulum solutus cesari restituit: fens christianum viua voce professus est. Tunc cesar ipsum in carcerem mitti fecit: ubi angelica visitatione confortatus est. Unde eductus est: dum deos omnes confutaret: prius extensus per brachia et pedibus ad quatuor palos a terra suspendus alligatus: et diutius fustibus verberatus: deinde igne ipsi ardente subterstrato ad modicum assatus: sed ex sanguinis multa effusione carbonem extinguebant. Unde in cubiculo modicum spiramentum habente reclusus: sed ab angelo visitatus: omnia ipsius vulnera solidant. Cum autem mane esset productus et sanatus decius confestim: et hoc magice arti attribuisse. Iussit illum extensum candenti ferro uti cauterio per longum exuri et subulis igne torretibus latera eius ac terga terebrari. Deinde ipsum versis pedibus alius a terra suspensus: ad medium eius grauissimum lapidem alligari. Et cum nihilominus christi voce qua poterat perfiteretur: mandauit saxum amoueri et os eius obstrui ne christum aliqualem nominaret. Dehinc fecit eum a quatuor viris tam diu flagellari: donec cutis eius sanie fluere. Et dum hec omnia constantissime superasset: iussit eum decius apud cappadociam puincia in exilium duci: et ibidem capite trucidari: quem milites per dies plurimos terra marique trahentes cesaream peruenerunt: ubi christus dominus eiusdem apparuit: eumque benigne solatus est. Hanc vero extra urbem a militibus ducit et ibidem decollat. vij. cal. decembris. Tunc corpus in hora sui transitus lucidissimum splenduit: odorque mirus ex eo fragrauit. Quo miraculo plurimi ad fidem conuersi sunt. Sepultus est autem a christianis in cesarea ciuitate: basilicaque supra tumulum eius in ipsius nomine edificata est: ubi et arma eius reposita pro reliquijs conseruantur.

De sancto Mercuriale episcopo.

Ca. viij.

Mercurialis episcopus liuten. fuit. Qui apud eandem ciuitatem vita et doctrina et miraculis claruit. Cum autem inter populensem et leuensem oppidum draco immanis degeret: qui homines et animalia deuorabat: et statu suo venefico multos perimebat: mercurialis omni populo suo ieiunium tri-duanum indixit: et oratione premissa cum omni clero et plebe una cum sancto rophilo episcopo populensi ad locum accessit. Ibi quoque ambo episcopi draconem ut agnum mansuetissimum stolis suis alligantes: in puteo primo demerserunt eoque recluso imperpetuum memoriale miraculi desuper im-

posuerunt: sicut de hoc supra dictum est in gestis rophili episcopi. cal. augusti. beatus vero mercurialis ad diem propinquans extremum in pace quieuit.

R De sancto Romano presbytero. Ca. viij. Romanus presbyter et professor apud castri blauu claruit: qui vite et sciencie perspicuus insignis effulset et sciencia atque doctrina multipliciter polluit. Qui et apud eandem ciuitatem in pace quieuit. vij. cal. decembris. Tunc scitatis preconi miraculorum gloria declarat. Hec adeo in martylogio suo ex chronici hieronimi scripto.

De sancto Petro alexandrino episcopo et martyre.

Ca. ciij.

Petrus alexandrinus episcopus et martyr apud ipsam ciuitatem passus est sub maximiano imperatore. Hic beatus theodorus alexandrino pontifici in episcopatu successit et a beato marco euangelista. xvi. episcopus eiusdem ciuitatis sede gubernauit. sapientia et sciencie insignis admodum effulset: multisque per fide christi persecuciones pertulit. Ita ut penes omne vite sue tempus in diuersis afflictionibus probatus extiterit. Nam plures persecutores declinans rabie: de loco ad locum profugus adiit plurimum in mesopotamia latitauit: ac postea apud syriam phoenicem in vias etiam palestina atque insulis maritimis exulauit. Qui et quinquaginta episcopos ordinauit: cum autem ad sedem suam reuersus multa pericula euasisset et metelius lycopolitanus episcopus ab unitate ecclesie discessisset. Petrus eius metropolitanus celebrato catholicorum episcoporum concilio ipsum uti hereticum damnauit: verum cum arrius hereticus a quo et arriani adhuc laycus dicto metelio adhereret: et anio catholicos odiret. quasi simulate metelium deserens confugeret ad petrum. Qui eum in orationem consecrauit. Postquam autem beatus petrus omnes melitanos ab ecclesia segregasset arriusque hoc moleste ferens episcopo multa obloquendo detraheret. Petrus episcopus arrium hereticum catholicorum comunione priuauit: et uti hereticorum fauorem damnauit. Cum autem atrocitate persecutionis in christianos seuerente: plurimi in puincia egypti martyrio coronarent: ipsos omnes sanctus episcopus uti bonus athleta ad passionem hortaretur: maxima natus imperator hoc audiens misit quosdam tribunos: ut episcopum alexandrie detinerent et detentum in carcere decollerent. Tribuni autem illum captum in custodia recluserunt. Ad quem christianorum multitudo virtutes secus et omnis eratis concurrerunt: et lacrymas fundentes carcerem circumvallarunt: die noctumque ibidem persistentes: ut ne quis paganus ad eum occidendum ingredi posset: vicissim custodientes. Quod videntes tribuni habito consilio statuerunt ut milites armati christianos carcerem obseruantes: violenter irrumperent: et aditum denegare volentes trucidaret atque ita ad episcopum occidendum ingredi possent. Interea arrius timens ne post exitum tanti viri nullatenus reconciliari posset. nobiliores ex clero ad episcopum misit ut simulanti penitentiam veniam impetraret: Sanctus autem episcopos per spiritum eius predixit arrium a gloria domini semper alienum futurum. Deinde secretius achillam et alexandrum seniores in clericis ambos presbyteros conuocauit: eisque predixit quod vterque eorum post se episcopus alexandrie futurus esset: et primo quidem achillas postea vero alexander in eius sedem succederet. Admonens ne quis eorum arrii hereticum pestiferum futurum: aliquando ecclesie dei reconciliare presumeret. Narrauitque eis qualiter in ipsa nocte christum iuuenem quasi duodenarium vestitum candido colobio a summo visum desorsum confiso qui utraque manu illud circa pectus suum circumdabat: et quasi nuditatem suam operiebat. Qui ab eodem interrogatus quid hoc esset. Respondit quod arrius hoc fecisset: qui unitatem fidei sacre conscidisset: qui et incomparabile schisma in dei ecclesia generaret. Cum autem beatus petrus ad omnem populum predicasset: eos in pace dimisit.

Vides hō q̄ sui occasione oībus chīanīs eū custodientibus mortis periculū imineret: misit ad tribunos per quē dā seniore p̄s bytēz vt nocte sequenti ad carcerē accedat: et in loco q̄ ab intrus ip̄m pulsare senserint: pariterē effodiant: et ide illū sp̄ore egressūz suscipiāt: sicq̄ sine altoz dāno in se solū sibi iusta p̄ficiant. Qui venientes nocte z sine tumultu militū locū obseruantes: vbi vix dñi in oīone pernoctātem pulsantē audierūt ibidē parietem effoderūt: z cūctis chīanīs circa carcerē soporatis petrum ep̄m per foramē eduxerūt. Vex cū dñi volūtas esset vt seruū suū ad se per martyriū aduocaret: z ne q̄s ei⁹ passionē impediret: tā validus tūc imbrū turbo collisio nescis ventoz p̄streperunt: vt nemo eoz: qui obseruabant carcerē: sonū effodiētū audire potuisset. Egressus igit̄ martyr chī scdm qd̄ eis promiserat z ab eis detētus ad locū buculi deductus est: vbi olīm btūs marcus passus fuerat vbi ab vno ex militib⁹ en se p̄ femora trāfixus migravit ad dñm. vj. cal. decēbris. Se pulsus q̄q̄ ē a chīanīs in alexādrīa ciuitate i loco qui dicitur loocados in cymiterio quod ipse edificauit.

De sancto Petro ep̄o z confessore.

La. cr.

Petrus ep̄s ap̄o adessay ciuitatē claruit tpe anastasi p̄mi imperator: q̄ sc̄ritate multa et sapiētia luculenta polluit ipsiusq̄ ciuitatis sedem tenuit p̄tutūq̄ tubar fidelibus tam opere q̄ sermone dereliquit. Declamator enim insignis fuit. Variāz causāz tractat⁹ edidit. Et i morē sc̄i effrē eiusdē ecclīe dyaconi psalmos metro composuit: z apud ipsam ciuitatē in ch̄o quieuit. Hec gēnadius de viris illustribus.

De sancto Leonardo p̄fessore.

La. crj.

Leonardus confessor apud corbiacēsez ciuitatē claruit. Iste eiusdē p̄fessionis z p̄tutis extitit cultus z ali⁹ sc̄rūs leonardus de q̄ supra dictū est: in eius legēda. vij. idus nouēbris: eidēq̄ sc̄o q̄ si per oīa similis in miraculis fuit. Cū em̄ in monasterio p̄latus eēt tanta se humilitate deiecit: vt oībus inferior videret. S; cū oīs pene p̄p̄s ex ei⁹ fama ad illūz p̄fueret. Quidā emult regi clorhario suaserūt q̄ nisi ei p̄uideret regnū frācie detrimētū non modicū sustineret. Hā leonard⁹ mīros sub obtēu religiois colligebat: z sic in dolo regi insidias parabat. Quib⁹ rex credul⁹ eū expelli iussit. Venientes āt milites adeo p̄bis ei⁹ p̄p̄cti sūt q̄ se suos fururos discipulos obrulerūt. Rex q̄q̄ penitēs veniam petiit: z de tractores reb⁹ z honorib⁹ p̄uauit z leonardū valde dilexit: ad cui⁹ ē p̄ces emulos ei⁹ dignitatibus eoz restituit. Qui a deo s̄siter ipetrauit: vt q̄cuq̄ i carcere tenerentur mori uocato suo noīe soluerent. Cū āt die qdā oīoni incūberet: serpēs maxim⁹ a p̄te pedū vsq̄ in ei⁹ sinū intrauit. Qui p̄pter hoc nullatenus ab oīone surrexit. Cōpleta hō oīone dixit ei: vt si in se data sibi fuisset vlla p̄tās: in eo faceret qd̄d meruisset. Post hec aut̄ cū duos ep̄os discoriantes sedasset in crastinū se finendū p̄dixit. Qui z apud vedoperā mōasteriū i pace felicē obdormiuit. vj. cal. decē.

De sancto Iacobo interciso marty.

La. crj.

Iacobus martyr cognomēto intercisus ap̄o persidā passus ē. Qui nobilio gēre s; fide nobilior: ex regio ne persay z ciuitate elape onūduz chīanīs parētibus p̄genti⁹ chīanus z ip̄e vxorē habuit chīanam. Eratq̄ notissim⁹ regi p̄fay z inf optates p̄im⁹. Accidit aut̄ vt a p̄cipue nimio amore seduct⁹ ad colēda ydola flecteret. Qd̄ ma⁹ z vxor audietes amaras līas ei scripserūt in q̄b⁹ eū de ydololatria acutis redarguebāt z eidē decetero adherere repudiabāt. Cū āt iacob⁹ līas legisset: amare flevit z pro errore suo p̄niam agēs se duri⁹ afflixit. Qd̄ vū per nunciū quendā p̄ncipi nunciatū esset: ille iacobū aduocās interrogauit eum an nazarenus: z per p̄sequēs magus effectus fuisset. Qui r̄ndit se chīanū esse magū āt

minime. Et cū eidē multa supplicia minaret z ille se nulla tormēta formidare p̄staret. Princeps de p̄silio amicoz hāc sniam sup iacobū tulit: vt ad alioz terrorē mēbratum puniret. Et cū qdā ex p̄passione sup eū flieret: ille dicebat ne ploraret: q̄ ip̄e ad vitā: ipsi hō ad interitum festinarēt. Tūc carnifices a manu dextra inchoātes p̄mū pollicez deūi quor alios digitos eidē successiue p̄sciderūt: deinde ad leuā accedētes: oēs s̄s̄r eidē q̄q̄ digitos sigillatī abstulerūt. Et deūi ad pedē dextrū se curuātes oēs digitos ipsius pedis successiue absciderūt. Qd̄ postmodū s̄s̄r z s̄s̄nistro pedi fecerūt. Ad q̄q̄ singuloz oīm digitoz p̄cisionē sc̄rūs martyr deo grāias agebat: et sp̄ aliq̄ noua et vtilia p̄ferbat tormētaq̄ cūcta q̄i p̄ nullo ducebat tūc accedētes ministri pedē dextrū absciderūt et deinde sinistrū. Absciderūt z dexterā manū z deūi sinistrā. Absciderunt etiā brachiū dextrū vsq̄ ad humerū et sic postmodū sinistrū. Tūc carnifices defecerāt: eo q̄ a prima hora diei vsq̄ ad noonā in eius cessione sudassent. Tūc accedētes sciderūt surā dextrī cruris scindētes vsq̄ ad femur. Deinde p̄uersi sinistrī crurī surā p̄cidēdo vsq̄ ad femur sciderunt. Btūs hō iacob⁹ ineffabili dolore p̄grauat⁹ ad dñm exclamabat: et grāias agēs ch̄o sinē suo martyrio ip̄oni exorabat: Eratq̄ sicut truncū nullū habēs sustētaculū nihiloq̄ i eo hominis apparebat nisi sola ligua q̄ dñm collaudabat. Multī q̄q̄ de astātib⁹ ei⁹ tormētis p̄patietes deiebat: z nō audētes illū aspiciere faciē suā operiebāt. Tūc mādāte rege vnus ex carnificib⁹ accessit: z caput eius amputauit. Culus corpus in eius ciuitate elape sepeliterunt. v. cal. decēbris.

De sancto Clemente flauio ep̄o.

La. crj.

Clemens ep̄us cognomēto flauius apud metensem ciuitatem claruit. Hic consul romanorum z patruus clementis pape fuit. qui a beato petro apostolo baptizatus et discipulus effectus: et ab eodem ep̄scopus ordinatus: ad galliam belgicam euāgelizandi grātia missus est: cum pluribus alijs ep̄iscopis. Et dum ad metensem ciuitatēz puenisset a quodam viro hospitto officiose susceptus fuit. Cui z christus ei incognitum z inauditum predicauit: i quo omnia signa se facturum promisit: a quo et didicit in harenario olim ab octauiano in ipsa vrbe constructo: draconē ingentē de gere: qui alios diacunculos ex se generaret: q̄q̄ statu mortifero aer adeo pestilens z infectus erat: vt multos iam extinctos: ciuitas omnibus hominibus z animalibus morbi da foier: multiq̄ languore depressi decumberent. Cui aut̄ sanctus clemēs liberationē ciuitatis p̄miseret hospes p̄mos vrbis ip̄ius aduocat: z audita narrat. Et concurrēte oī p̄p̄o sanctus ep̄s p̄mo quidē egrīs oratione sua sanitatem restituit. Deinde ad amphitheatrum accessit: vbi in uocato christi nomie: draconē aliq̄s maiorē stola sua circa collum cinxit: eūq̄ vti mansuetū catulū post se trahere cepit omnibus aut̄ vt a sacro docti fuerant: Kirieleison clamantibus: z clementē sequentib⁹ ip̄e vsq̄ ad flumen vrbis contiguum: qd̄ salia dicit̄ draconē traxit in eodem fluuiō demersit. Omnis vero alia draconū z serpentū multitudo maiorē beluam secuta: z in eodē amne a sancto submersa fuit. Sicq̄ sanctus omnē populū ad ch̄m p̄uertit z baptizauit. Ibiq̄ pluribus annis sedē ep̄alem tenuit. Et post se lxx pastoris regimē in pace quieuit. v. cal. decēbris. Et in eodē loco oppido tumulatus iacet.

De sanctis Barlaam z iosaphat p̄fesso.

La. crj.

Barlaam z iosaphat eremite quoz vitas iohannes damascenus cōpilaui apud indiā clauerunt. Cum em̄ vniuersa illa patria chīanīs z monachis impleta esset. Rex quidā auenit christia- nos oēs z p̄cipue monachos persequēbas. In terea regi puer pulcherrimus nascit̄: z iosaphat appellat̄

Id̄ uq̄

tur: pro cuius natiuitate rex cū omni populo dīso immo-
lanit: et quinquaginta quinq; astrologos quid futurū eēt de
puero interrogauit. Qui oēs ipm magnū potētia et diui-
tijs futurū p̄dixerunt tñ ch̄ianā religionē: quāz pater ode-
rat coliturū p̄noscitū sunt. Qd rex plurimū expauescēs
in ciuitate seorsum palatiū speciosissimū cōstruissēt et ibi
puerū ad habitādū posuit. Ibi secū iuuenēs pulcherrīos
collocauit mandāo illis vt nec mortē: nec infirmitatē: nec
senectutē: nec paup̄tatē: vel aliquid qd posset asserre tristi-
tiā nominaret ei: sed oīa iocunda illi p̄poneret quatenus
nihil de futuris cogitare posset. Et siq; ex ministris infir-
mabāt cōtinuo ip̄o amoto alius surrogabāt. nec ch̄ius ab
aliquo noīari p̄sumebāt. Cū aut iuuenis adoleuissēt in oī
sapiētia edoctus admirās cur pater eū taliter reclusisset
quēdā de p̄seruis suis familiariorē de hoc interrogauit. Vi-
cēs se in multa tristitia positū eo qd sibi foras egredi nō
liceret. Qd pater audiēs et dolēs equos parari fecit et cho-
ros plaudētes aī eū mittere: et ne qd ei sedū occurrerz vi-
ligēter phibuit. Ip̄o q; aliqñ p̄cedere: vnū leprosuū et vnum
cecū abuios habuit. Qd videns et stupēs qd hoc esset in
quisiuit. Et a ministris didicit qd passiones sūt que hoīb;
accidunt. De quo ille propter infirmitatē talia vidēdi vī
audiēdi anxius eē cepit. Alio die sene rugosus et incurua-
tum et balbutiēdo loquētē iuenit: et admirās de hoc etiā
requisit. Audiuitq; p̄pter annorū multitudinē ad talem
statū deuenit: cui finis est mors quā oēs ille in ipsa erate
vel in minori experiri oporteret. Quē oīa iuuenis notans
in multa erat tristitia: s; corā patre p̄debat leticiā desy-
derās in via salutis edoceri. Cū aut hēc oīa monachus qd
dā noīe barlaā habitās in deserto terre sennar: p̄ sp̄m cō-
gnouisset admonitōe diuina mercatoris habitū assūpsit:
et ad ciuitatē illā deuēit. Locutusq; ē pedagogo iosephat
dicēs se lapidē p̄ciosum venalē habere: qd sua virtute qua-
scunq; infirmos curabat: quē regi iosephat vendere vo-
lebat. Ille aut eūz sibi p̄mo lapidē ostēdi petiūssēt. Bar-
laam respōdit qd lapis ip̄e talē p̄tutē haberet: vt siq; qui
corpore nō esset integer ipm aspiceret: cōtinuo lumē ocu-
lorū amitteret. et qz filius regis n̄go erat: put ip̄e audierat
tō ip̄i soli lapidē ostēdi intēdebat. Igit̄ pedagogus hoc
iosephat nunciās ipm ad eū in p̄clauū qd totius introdu-
xit quē rex humanissime et reuerēter suscepit. De quo bar-
laā ipm plurimū cōmendauit: et incipiēs eum alloqui a qd
busdā p̄uasiōib; et exēplis p̄dicauit ei de mundi creatio-
ne et hoīs p̄uaticatione ac filiū dei incarnatiōe passiōe et re-
surrectiōe necnō de die iudicij: et bonorū et malorū retributi-
one lōgam sermonē cōtexuit: seruīetēs ydolis plurimūz
exprobrauit: et de illorū fatuitate exēpla p̄posuit. Lepit et
cōtra vanā et falsā mūdī delectatiōē multa disputare: et
finē olum mortē cōprobare: et plura ad hoc in modū fabu-
larū exēpla inducere. Cū aut rex interrogasset: q̄t annorū
eēt: et vbi habitaret. Ille rēdit se eē annorū. xlv. et i deserto
sennar degere. Ecōtra aut iosephat illū plusq; lxx. ex ap-
parentia iudicabat. Cui barlaaz ait qd si a natiuitate sua
oēs eius annos querebat recte existimabat. Si nō tēpe qd
relictō seculo ch̄io vīnere ceperat nō plusq; xlv. annos ha-
bebat q̄s in eremo exegerat. Cū eū iosephat ad eremū seq-
ueller: noluit barlaā eo qd ex hoc rex indignat⁹ mortē oīb;
ch̄ianis inferret: sed tpe oportuno ad ipm in postey veni-
ret. Barlaā igit̄ regis filiū baptizans: et in fide optime in-
struens: eū osculat⁹ est: et ad locū suū reuersus est. Postq;
aut rex auenit filiū suū ch̄ianū factum audiuit: in do-
lo nimio positus est. Quē quidā amic⁹ eius noīe arachis
cōsolans dixit. quēdam senē paganū nachor noīe: barlaā
p̄ oīa simlē eē: quēz suauit vt rex aduocaret: et ip̄e ch̄ianū
et barlaā se simulās cū philosophis disputās p̄mo ch̄ia-
norū fidē defenderet: deīn se supari p̄mitteret: et oīa qd docue-

rat retractaret: et sic iosephat ad deorū cultūz rediret. Igit̄
dictus princeps cū exercitu ad q̄rendū barlaā iuit: et na-
chor capto se barlaā cepisse dixit. Qd filius regis audiēs
ingm suū captū amare scuit: s; deo reuelāte postmodū
iplū non esse cognouit. Cū aut rex filiū minis et blāditijs
per dies plurimos ppullaret vt ipsum ad suā voluntatē
inflecteret et ille nec minis terreri: nec adulationib; seduci
posset: Tādē rex dixit ei qd ad hoc ipsū declinare volebat:
vt barlaā qui cū seduxerat: et qui in carcere erat cū gentili-
bus ad disputandū cōueneret: et siquidē ille obrineret: rex
ei cederet. Sin autē: ipse cū ceteris ch̄ianis ipi cōsentiret.
Qd cum regis filio placuiss; illi cū nachor ordināt: vt
se barlaā simulans: p̄t⁹ fidē ch̄ianorū defenderet: tandem
se superari permittat. Cū ergo omnes in vnū conuēnissēt
iosephat simulans se credere qd nachor barlaam esset: et
dixit qd si doctrinā suā quam eum docuerat: defenderet: in
ipsa perpetuo permaneret. Sin autē superatus esset: ipm
mala morte puniret: ne vnq; alios filios regum decipere
presumeret. Qd audiens nachor vehēmenter expaui: vi-
dens se in foueā incidisse quam fecit: deliberatū melius
filio regis adherere: et sic periculum mortis euadere. Rex
aut iam palam ei dixerat: vt fidem suā sine timore desen-
deret. Incepta igitur disputatione cepit nachor fidē ch̄i
evidenter defendere: et rationibus cōmunire: ita vt philo-
sophi muti effecti: nihil omnino respondere scirent. Iose-
phat aut exultabat eo qd per veritatis hostē dñs veritatē
defendebat. Rex igit̄ furens iussit consilium dissolui: quali-
dehis sequētī die denuo tractaturus. Iosephat aut a pa-
tre magistrū suū sibi dari petijt: vt de responsionibus ad-
inuitē ea nocte conferrent et ipse feci suos econuerso assu-
meret. Quē ei rex concessit: spem habens qd eū seduceret.
Cum ergo regis filius nachor in domū duxisset: et manife-
stus ait qd eum quis esset: non ignoraret: quia videlicet nō
barlaā sed nachor astrologus foret. Cui et fidē ch̄i p̄dica-
uit: et conuersum mane ad eremū misit vbi baptismū susci-
piens eremiticā vitā duxit. Hēc audiens quidam magus
theodas nomine regi p̄misit qd filiū suū ad patrias leges
seduceret. Consuluit ergo regi: vt a filio cunctos remove-
ret et ornatas ac decoras mulieres ad eum intromitteret.
vt cum eis p̄tinue cōuersari posset. Ipse vero spiritus libi-
dinis ad eum mitteret: qui eum ad concupiscentiā infla-
marent eo qd nihil facilius hominē qd mulier seducere pos-
set. Qd eū rex perfecisset. Puella quidē iuuent semp assi-
stentes blandis colloquijs demulcebant. Adaligni vero
spiritus a mago missi caminū ignis in eius animū accen-
debant. Iuuenis vero se totū deo cōmendās omnes ten-
tationes superabat. Deinde quendā puellā pulcherrimā
vnius regis filiā patre orbatā: rex ad eum misit. Cui dum
iosephat p̄dicare veller. Illa ei respondit: vt si eā ad ch̄m
veller adducere: ipsam in coniugem deberet assumere et
sic eam a damnatione perpetua liberare. Hā et ch̄iani ma-
trimonia contrahēbant et in eo statu se saluari dicebant.
Hēc dicens puella turrim animi illius fortiter concussit
ignisq; concupiscentie a demanibus accensus intus arde-
re cepit. Iosephat aut in angustia posit⁹ cū lachrymis in
oratione se dedit et orans aliquantulū obdormiuit. viditq;
se ducti ad patrū amenissimū floribus et cunctis delectatio-
nibus exornatū. Deinde in ciuitatem auro et gemmis ruti-
lantem se intromitti conspexit: in qua tor diuitie et delitie
relecebant qd ibi perpetuo se dimitti postulabat. Dictūq;
est ei qd ille locus esset beatorū: ad quem cum maximo labo-
re ipm peuenire oportebat. Deinde ad loca aspera teret-
rima adductus: audiuit ea loca esse impiorū et damnatorū
Eugilans autem et horū memorans pulchritudinē puel-
larum velut stercoia contemnebat. Adalignis aut spirit⁹
ad theodam reuersi retulerunt: qd signo crucis ab eo et ora-

trone fuerant effugati. Ad quē dum magus vna cum rege introisset ut ei persuaderet: ipse ab eo puerus baptisma suscepit & laudabilē vitā duxit. Rex igitur desperās de cōsilio amicorū dimisit et dimidiū regnū sui. Ille autē quīs de fertū affectat: tū ppe fidi dlatationē ad tps regnū suscepit & in suis ciuitatib⁹ ecclias fecit: & cruce erexit: & oēs ad chm puerit. Pp̄ etiā tādē pdicationib⁹ filij fidē suscepit & baptizatus regnū totū filio dimisit: ac penitētie operib⁹ vacās laudabilē vitā finiuit. Iosaphat autē barachia regē pnuiciās pluries fugere ad eremū voluit sed a ppo coactus remansit: vix tandē ab eis dimissus desertum petijt & regalem habitum pauperi tradens ipse in pauperrima veste remāsit. Cui diabolus multa impedimenta opoposuit. aliquando in eum euaginato gladio irruens aliquando in forma diuersarum ferarum in eum frendens. Que oia ipse inuocato christi nomine superauit. Biennio igitur iosaphat per eremū vagatus est: nec barachā inuenire potuit. Tandē ad ei⁹ speluncā veniēs. statim ab extra se ab eo benedicti postulauit. Cuius vocē barachā cognoscēs & foras exiliēs osculātes seunūcē cum lachrymis & amplexib⁹ cōstringebāt. Iosaphat autē q̄ acciderāt oia referebat. Ille vero immēsas deo grātiās agebat. Mansit autē iosaphat ibidē annis multis in abstinentia mirabili & sanctitate. Cōpletis 40 diebus vite sue barachā i pace deuit. Iosaphat autē in anno. xxv. regnum deserēs. xxxv. annis eremiticum laborem sustulit & sic multis clarus virutib⁹ in pace quieuit: & cum corpore barachā sepultus fuit. Quorū amboz corpa barachias rex reuerenter inde assumpsit: et in ei⁹ ciuitatē trāsferens honorifice collocauit. v. cal. decēbris ad quorum tumulum miracula fiunt.

De sanctis Fausto Diuo & Amonio mar. La. cxv.

Faustus p̄byter: diuus & amonius: cū alijs plurib⁹ ep̄is ex egypto: & clericis & laicis sex centis & lx. ap̄ alexandriā ciuitatē passi sunt. Qui cū beato petro eiusdē vr̄bis ep̄o pprehēsi: & in carcerē traherentur: subēte maximiano ip̄atore post ip̄i bti martirij passionē oēs gladio trucidati sūt. v. cal. decē. Quorū oim corpa ap̄ alexandriā tumulata seruant: v̄dicti ad o.

De sancto Sosthene discipulo. La. cxvi.

Sosthenes discipulus ap̄loy fuit: de q̄ bti paulus prime ad cor. i. c. mētionē facit vbi dicit rabanus in glōssa q̄ iste sosthenes corinthius doctor erat multūq̄ p fratrib⁹ sollicitus iō sp̄aliter ab ap̄lo ē assūptus. p̄pter suā hūanitatē ppter firmitatē narrationis p̄firmationē vt i ore duoz vel trīs testū staret omne verbū. Hic fuit vnus ex. lxxij. ch̄i discipulis: vt abbas do rotheus tradit: qui & colophonie ep̄s fuit & ap̄ corinthū ciuitatē suā sancto fine quieuit. iij. cal. decēbris.

De sancto Gregorio papa secundo. La. cxvij.

Gregorius papa huius nois sc̄ds natione fuit: ex patre ioanne: p̄stantino pape primo in ep̄atu romano successit: & sedit annos. xvj. mēses. vij. dies. ix. Hic fuit vir castissim⁹ diuine scripture erudit⁹ loquela facūdus aio p̄stās ecclasticorū errorū destructor & p̄trarijs fidei fortissimus impugnator. Hic bonifaciū monachū a britānia venientē ep̄m cōsecrauit & per eū gentē germanorū sedēre i tenebr̄ & vmbra mortis: doctrina lucis ad chm puerit. Hic etiā per petroniū ciuē britienfē cenobiū bti b̄dicti ap̄ castiā cassinū reedificauit: q̄d plusq̄ & centū annis a tpe longobardoz fuerat desolatū. Hic ē cū oleo ip̄atorū ymagies ch̄i & bti p̄ginis & aliorū sc̄torū in ciuitate p̄stantinopolitana igne cremari iussisset: idē ip̄i facere p̄cipiēs ne solū facere renuit: sed etiam ip̄atores p ip̄o facto anathematizauit. Deinde distribuit omnib⁹ ecclēsijs: & monasterijs atq̄ omni clero in pace quieuit. Sepultus est ad sanctum

petrum cessauit ep̄iscopatus dies tres.

De sancto Gregorio papa tertio.

La. cxvij.

Gregorius papa huius nominis tertius natione romanus ex patre marcello gregorio pape sc̄do in pontificatu romano successit. et sedit annos. x. menses. vij. dies. xxx. Hic erat vir mitissimus & valde sapiēs: in diuinis scripturis sufficienter instructus: greca latinaq̄ lingua eruditus: atq̄ exercitatus in sensib⁹ diuinarum scripturarū subtilissima exhortatiōe elimatus exhortator omnium bonorum: pleriq̄ florentissima catholice fidei ac salutaria p̄dicans: corda fidelium dicto sacrore corroboreans: or̄thodore fidei emulator atq̄ defensor fortissimus: christianarū religionē diligeuter cōplectēs: paupertatis amator: erga inopū puisionē non solū mentis pietate: sed etiā studiū labore sollicit⁹. Captiuoz redēptor & debitorū orphanis q̄q̄ & viduis cū omni diligentia largiter necessaria tribuēs. Quamobrem deo fauente nō solū ad sac̄ p̄byteratus ordinē peruenit: sed etiā dū in exequijs sui p̄decessoris antep̄erēt eius fuisset inuentus: omnis romanus populus a magno vsq̄ ad parū diuina inspiratione subito per moti per vim eū auferentes in pontificatus ordinē elegerunt tpe leonis et p̄stantini imperatorum. Hic addidit in canone: Quorū solēntas hodie in cōspectu maiestatis tue celebrat: dñe deus noster in toto orbe terrarū: intra quorū nos confortium &c. Hic etiā dñm leonē imperatōrē ob depositionē imaginū ch̄i et sanctorū icorrigibilē vidisset: qui ab eius p̄decessore anathematis pena fuerat inuolutus: romā et italiā et hesperiā totā ab eius iugo discedere fecit. et v̄ctigalia iterdixit. Synodusq̄ fere mille ep̄oz rome cōlebrās venerationē sanctarū imaginū p̄formauit: atq̄ v̄ctigales generali sententia anathematizauit. Hic etiā cū roma a rege luduigando longobardoz obsideret: misit nauigio ad carolum pipinū patrē regem francorū: clauē confessionis sancti petri: rogās vt romanā ecclēsiā a longobardis liberaret. Nolens ab imperatore cōstantinopolitano heretico quemadmodum hactenus fuerat cōsuetudo ausiliū postulare. Et extrunc p̄stantinopolitani imperatores romane ecclēsie patrociniū amiserūt. Et postq̄ omnia feliciter perfecisset ip̄e sanctus vir in pace quieuit. iij. cal. decēbris. Et sepult⁹ est ad sanctum petrum: et cessauit ep̄iscopatus dies. ix.

De sanctis Pappio et Mansueto ep̄is et martyribus. La. cxix.

Pappius et mansuet⁹ ep̄i et martyres tpe v̄ctalice p̄secutionis sub gerferico rege arriano passi sunt. Qui pro catholice fidei defensione candidib⁹ laminis ferreis toto corpore adustis: gloriosum agonem cōsummauerunt. iij. cal. decēbris. Quo videlicet tpe et alijs sancti ep̄i. i. eugenius carthaginēsis: valerianus: vrbānus crescēs eustachius: crescentian⁹: cresconius: felix hortolanus: et florētianus: p̄pter veritatē eandē predicationē v̄ctati exilio in p̄fessione pietatis cursum vite sue cōsummauerunt: de quibus supra dictū ē tertio idus iulij. Hec victor aphyricanus.

De sanctis Rufo et socis marty. La. cxx.

Rufus marty: cū alijs pluribus de domo sua rome passi sunt: sub persecutione diocletiani imperatoris. Hic nobilitate generosa insignis cum esset patricius v̄ctis predicatione et ex p̄lo beati sebastiani martyris ad fidei ch̄i cōuersus et cum omni domo sua a sancto polycarpo p̄bytero baptizatus est. Quem cum omnibus alijs diocletianus detentum. et capitali sententia punitū: ch̄i martyres eos fecit. iij. cal. decēbris. Hec ado.

De dedicatione ecclesie materialis.

La. cxxi.

Dedicatio ecclesie soleniter inter alias festiuitates scilicet celebratur: quia ideo ultimo ponitur. quoniam certum die non habetur: annuente diebus consecrationis cuiuslibet ecclesie suo tempore recolitur. Et quoniam duplex est ecclesia siue templum. scilicet materialis et spiritualis. Ideo primo agendum est de dedicatione templi materialis. deinde de dedicatione templi spiritualis. Circa de dedicationem autem ecclesie siue templi materialis tria videnda sunt. Primo quare dedicatur. Secundo quomodo consecratur. Tercio per quos perphanatur. Et quoniam in templo duo que consecrantur. scilicet altare et ipsum templum. Ideo primo videndum est quare piceat altare. Secundo quare templum. Altare autem piceatur ad tria. Primo ad sacramentum domini offerendum. secundum. edificatur hoc altare domino et tollens de cunctis peccatis et volucris mundi obrulit super altare. Hoc autem sacramentum est corpus et sanguis christi: quoniam in memoria passionis domini immolatur. Habemus enim triplex memoriale officii passionis. scilicet. Passio christi imago in tabulis depicta: quantum ad visum: quoniam picture sunt quasi libri laicorum. Passio christi sermonibus predicatur: quantum ad auditum. Passio christi in sacramentis reposita: quantum ad gustum odoratur: et tactum ut per omnia corporis sensus passionis christi memoria mentibus fidelium imprimatur. Secundo ad nomen domini in uocandum. secundum. edificatur abraham altare domino: quod apparuit ei et inuocauit ibi nomen domini. Hec autem inuocatio secundum apostolum habet fieri per obsecrationes que sunt per malis remouendis per orationes que sunt per bonis impetrandis. Per postulationes que sunt pro bonis cumulandis. Et per gratum actiones que sunt per bonis persequendis. Inuocatio autem que fit super altare dicitur missa. ex eo quod celestis missus. scilicet christus a patre mittitur: quod ipsa hostia consecratur et ideo per nos ad patrem mittitur ut pro nobis intercedat. Que quidem missa tribus linguis canitur. scilicet hebraica greca et latina. Hebraica sunt alleluia amen fabaoth: osanna. Greca kirieleiso. Latina reliqua omnia. Et hoc ad repetendum titulum officii passionis: dicitur tribus linguis descriptum: vel quoniam omnis lingua debet christum profiteri: quorum oim he tres sunt principales. Tercio ad cantandum ecclesiasticum. xlvij. Stare fecit cantores pro altare etc. Tres autem sunt species soni que faciunt tres modos: ut dicit Hugo de sancto victore: sit enim sonus pulsus flatu et cantu. Ad cytharam pertinet pulsus: ad organum flatu ad vocem cantus ut huius sonantie sonorum referat concordia morum. Si referat ad pulsum cythare manuum operatio: ad flatum organi meritis deuotio ad cantum vocis sermonum exhortatio. Hoc autem triplex genus musicorum refertur ad triplicem differentiam officii ecclesie ut dicitur in mitrali. Nam officium ecclesie consistit in psalms. in cantu: et lectionibus. Ad primum genus quod fit pulsus ut in psalterio et similibus refertur psalmodia. Ad secundum quod fit voce refertur lectiones. Ad tertium quod fit flatu sicut in tuba refertur cantus. Templum autem siue ecclesia consecratur propter quatuor rationes. Primo ut inde diabolus et eius prius expellatur sicut refert gregorius in libro dialogorum: de quadam ecclesia arrianorum in nomine beati sebastiani consecrata: de qua visibiliter demones in forma porcorum ideo exisse pluribus apparuerunt. Secundo ut ad eam fugientes saluentur: unde dicit canon. Reos sanguinis defendit ecclesia: ne vitam perdant et membra. Tali enim privilegio ecclesie dedicate de iure communi possunt. Et ob hoc iob fugit in tabernaculum domini: et apprehendit cornu altaris. iij. regum. ij. Tercio ut ibidem orationes exaudiantur. iij. regum. viij. Quia cum quis orauerit in loco isto: tu exaudies eos in loco habitaculi tui in celo: et cum audieris propicius eris unde in oratione dicit ecclesia. Quisquis hoc templum benefici peti. ingre. cuncta se impetrat. letetur. Ad idem autem in istis ecclesiis ad orientem. Primo ut patriam nostram nos redire ostendamus. Nam deus in oriente paradysum plantauit: ibique hominem posuit transgressum pro ad occidentem eiecit. Secundo ut ad ipsum crucifixum respiciamus. Nam dominus crucifixus ad occidentem re-

spiciebat et ita adoramus ad ipsum respicientes. Tercio ut venientem iudicem expectare possint. Nam assumptus ad orientem sursum ferebatur. et ita venit ad iudicandum: ad occidentem aspiciens. Hec omnia damascenus. li. iij. c. v. Quarto consecratur ut ibidem deo laudes soluatur hoc autem fit in vij. horis canonice scilicet alias privilegiatis. Nam in nocte media que matutinum celebratur. christus natus est captus et illusus et iudatus: in hac hora in fernum spoliatus. In media etiam nocte ad iudicium venturus assertus. Addunt etiam matutinales laudes quoniam in mare egyptios submersit in mare mundum creauit. et resurrexit. In hora prima christus ad templum veniebat pilatus prelatatus fuit: et surgens mulieribus apparuit. In hora tertia a pilato ad columnam flagellatus: morti adiudicatus: et spiritus sanctus in apostolos missus. In vij. clavis in cruce pignus. tenebre per totum mundum fuerunt: sol obscuratus: et in die ascensionis cum discipulis recubens perierat. In nona christus spiritum emisit: miles laqueus aperuit: ceteri apostoli adorandum venire consuevit: et christus in celum ascendit. In vespere: christus in cena sacramentum sui corporis instituit: pedes discipulorum lauit: de cruce deposuit: fuit: discipulis in habitu peregrini se ostendit. In plenitudo christus sanguineas guttas sudauit: in monumento posuit: deuit resurgens pacem discipulis nuntiavit. In his ergo horis predicta beneficia recolimus: et pro ipsis deo gratias reddimus. Quinto consecratur: ut ibidem sacramenta ministraretur quod quidam ministrant in tribus ut baptizamus: quidam exorant ut extrema unctio: quidam comorantur: et hora quedam ministrantes his vasa hora: quidam pugnant: et hora quedam succumbunt: his vasa pignora: quidam insistent: et his perfertur audacia animi ut roborentur: et hoc per confirmationem: ut sustententur: et hoc per eucharistie sumpcionem: sit remotio impedimenti ne deficiant: et per hoc per matrimonii conjunctionem. Secundo videndum est quomodo consecratur: et primo de altari secundo de ipsa ecclesia. Ad consecrationem autem altaris quatuor concurrunt: primo quatuor cruce de aqua benedicta in quatuor comibus figuratur: secundo ipsum altare septies cum aqua eadem aspergitur: tertio incensum in ipso crematur: quanto christumate inungitur: quanto mundis panis operitur. Hec autem representant ea que debent habere ad altare accedentes. Debent enim habere charitatem quadruplicem. scilicet ad deum. ad se ipsos: ad amicos et ad inimicos: hec fecit. iij. cruce. iij. comibus altaris facit. de his gen. xxiij. Dilataberis ad orientem et occidit. et septem: et meridie. vel per quatuor cruce ostendit quod christus per cruce quatuor mundi partes saluauit. vel ut ostendat quod quatuor modis debemus cruce portare. scilicet in corde per meditationem in ore per confessionem in corpore per mortificationem in facie per ipsationem. Septem autem aqua aspergiones sunt. vij. sanguinis christi effusiones: quoniam pia fuit in circumscriptione: secunda in oratione: tertia in corporis flagellatione: quarta in capitis coronatione: quinta in manuum pforatione: sexta in pedum cruci affixione: septima in lateris apertione. Circum autem altaris fecit vigiliam et curam quam debent habere ministri altaris erga subditos ne incidant in vij. vitia capitalia. Can. Inuenerunt me vigilantes qui custodiunt ciuitatem. etc. Debent etiam habere orationes feruentem deuotam: quod significatur per concremationem thuris. Habet enim thus virtutem ascendendi ex summi leuitate consolidandi ex qualitate: constringendi ex glutinitate: confortandi ex aromatitate. Sic oratio ascendit in dei memoriam: animas consolidat quantum ad culpam preteritam impetrando mercedem: constringit quantum ad futuram impetrando cautelam: confortat quantum ad presentem impetrando tutelam. Vel potest dici quod deuota oratio per thus fecatur: quoniam huius ad deum ascendere potest. Dirigat oratio mea sicut incensum etc. apoc. viij. Data sunt ei incensa multa ut daret de orationibus sanctorum etc. Debent insuper habere nitorem conscientie. et odorem bone fame quod significatur per chrismatismum unctioem quod conficitur ex oleo et balsamo. Oleum enim est nitor conscientie quam debent habere puram gal. Gloria nostra hec est testimonium conscientie nostre. Balsamum est odor bone

fame quā debet habere clarā: p̄ime ad Timot. iij. *Opor-*
ter ep̄m testimoniu habere bonū: et ab his q̄ foris sunt et.
Debet p̄terea habere munditiā operatiōis sc̄e: q̄d signifi-
cat per p̄anos albos et mūdōs q̄b̄ altare vestit. Apoc. iij.
Vestimētis albis iduati: ut nō appareat p̄fusio nuditatis
tue. Bern. Adodicū valer accedēti ad altare: si h̄z dignita-
tē summā et vitā infīnā. Sc̄do vidēdum ē de ecclia. q̄lter
cōsecrē: ad q̄d q̄uorū p̄currunt. Primo em̄ ep̄s ecclia z ter
circuit: et q̄libet vice ad ianuā veniēs baculo p̄cutit dicēs.
Tollite portas et. Sc̄do interi⁹ et exteri⁹ aqua b̄dicta
eccliam aspergit. Tertio in p̄uimēto crucē de itinere fa-
cit ex trāuerso angulo orientis vsq̄ ad angulū occidētis
et cōuerso: et ibidē s̄is gr̄ecis et latinis alphabetū descri-
bit. Quarto in parietib⁹ ecclie. xij. cruces depingit: an̄ q̄s
cereos. xij. accēdit et ip̄as ch̄rismate inungit. Primū q̄ sc̄z
triplex circūitus significat triplicē circūitū quē fecit ch̄s
p̄pter ip̄ius ecclie sc̄rificationē. Primū q̄ de celo venit in
mundū: Sc̄dm q̄ de mūdo venit ad limbum. Tertiu q̄ de
limbo resurgēs ascēdit ad celū. Primū fuit ad saluatiōē
peccatorū. Sc̄dm ad liberatiōē d̄natorū. Tertiu ad glo-
rificationē beatorū. Vel triplex circūit⁹ fit ad oñdendū
q̄ ecclia p̄secrat ad honorē trinitatis. Vel significat tripli-
cē statū saluatiōis q̄ sunt ḡgines: p̄tinetes: et cōiugati: q̄ ē
designant in dispositiōe materialis ecclie. Nā sac̄uarum
significat ḡgines: choros cōtinētes: corp⁹ nubētes stricti⁹
est sanctuariū q̄s chor⁹: a chor⁹ q̄s corp⁹: q̄ dignior est or-
do ḡginum q̄s p̄tinetū: et p̄tinetū q̄s p̄iugatorū: ut dicit
Richar. Sc̄dm sc̄z trina. ad hostium p̄cussio significat tri-
plex ius q̄d h̄z ch̄s in ecclia. Est ei sua creatiōe redēpti-
one et gl̄orificatiōe et hoc triplici iure d̄z aperiri ut dicit an-
selmus. Tertiu sc̄z exclamatio. Tollite portas et. signifi-
cat trinā eius potētā sc̄z in celo: i mundo et i inferno: Se-
cundum sc̄z aque benedictē interi⁹ et exteri⁹ asp̄io fit
triplici de cā. Primū p̄pter demonis expulsiōē ut dicit
in exorcismo aque. Fias aq̄ exorcizata ad effugādū im-
micū et. Fit at̄ hec aq̄: vino: sale: et cinere: q̄: q̄uor maxie
expellunt dyabolum: sc̄z lachrymarū effusio: que p̄ aquam.
Sp̄ialis exultatio: que p̄ vinum. Adatura. discretio: que
per salē. Et p̄funda humiliatio: que p̄ cinerē. Sc̄do p̄pter
ip̄ius ecclie exptationē. Dia ei terrena p̄pter p̄ctm sunt
corrupta: et iō locus aspergitur: ut ab imundicia purges:
vnde in lege oīa pene aqua mundabant. Tertio p̄pter re-
monendā maledictiōē. Terra ei a principio cū oī fructu
suo maledictiōē accepit: aq̄ nō nulli maledictiōis subia
cult. Hinc est est q̄ d̄ns comedit: p̄scē: s̄z nunq̄ legit come-
disse carnē nisi agni paschalis p̄pter p̄ceptum legis. Ter-
tium sc̄z alphabeti descriptio: representat p̄io p̄iunctiō-
nē vtri⁹q̄ p̄p̄li: vidz gētilis et hebrei p̄ crucē ch̄i factam
Unde et illa crux ex trāuerso ducitur ab angulo orientis
vsq̄ ad angulū occidētis ad significādū q̄ p̄p̄ls dexter
factus est sinister et q̄ erat in capite: factus est in cauda et
cōuerso. Sc̄do representat paginā vtri⁹q̄s testamēti per
crucē ch̄i ad impleti: vnde mortēs at̄ p̄summatū ē. Et
crux ex trāuerso ducitur: q̄ vnum testamētum in alio cō-
tinetur: q̄ rota est i rota. Tertio representat articulos fidei
quib⁹ rudes et neophyti de vtroq̄ p̄p̄lo erudiunt: q̄ se cine-
rē et puluerē reputare debēt iuxta illd̄ Gen. xviij. Loquar
ad d̄nm meum cum sim puluis et cinis. Quartum. i. in. xij.
locis crucis imp̄ssio: illuminatio et inunctio fit triplici rōe
Primū p̄pter demonū terrore: q̄ inde expulsi sunt: ut vidē-
tes signum crucis: illuc ingredi nō p̄sumāt. Secundum pro
pter triumphalem ostensionem. Cruces enim sunt verilla
ch̄i: ut ostendatur enī q̄ locus ille dominio ch̄i est
subiugatus cruces depinguntur: sicut quando ciuitas ali-
qua ab imperatore capitur: imperiale verillum in ea eri-
gitur. Tertio propter apostolorum representationem

Nam et duodecim lumina ante cruces posita significāt
 xij. apostolos qui per fidē crucifixi mūdus illuminauerūt
 Cruces autē ch̄rismate vngunt quonā apostoli fidez pas-
 sionis ch̄i ad cognitionem inflāmauerunt: et ad amores
 vixerunt: vidēz ad cōscientie nitorem quod per oleum et
 ad bone fame odorem. quod per balsamū. Tertio vidē-
 dum est qualiter et per quos ecclia p̄phanetur. Sciendū
 q̄ domum dei per tres legimus p̄phanari. s. p̄ hierobo-
 am: per nabuzardan et per antiochū. Hieroboa sicut legi-
 t̄. Reg. xij. duos vitulos fecit: ponens vñ in dan: et alte-
 rum in bethel: que dicitur domus dei: et hoc p̄pter auarici-
 am fecit: ne. s. regnū ad roboā rediret. Nabuzardan sicut
 legitur. iij. reg. xij. domum dei cōbussit. Nabuzardā prin-
 ceps coquorum significat gulā et lasciniā. Rex antiochus
 qui fuit superbissimus et ambitiosus domum dei polluit
 et contaminauit sicut habetur: p̄mī adachabeorum. i. et
 significat ip̄sam superbiam. Ad denotandū q̄ per hec
 tria vitia clericorum domus dei: id est ecclia p̄phana-
 tur. s. per auaritiā gulam et superbiam: p̄mū commu-
 niter viger in religioso. secundum in clericis: tertium in
 prelatis. Et sicut per tres ecclia fuit p̄phanata. Ita
 et per tres altos extitit dedicata. s. per moysen. Salomo-
 nem et iudaz machabeum per quod insinuat q̄ dedicā-
 tes domum dei debent habere humilitatem que in moysē
 Sapientiam et discretionem que in salomone. vere fidei
 confessionem que in iuda machabeo denotatur.

De dedicatione ecclesie spiritualis.

Ca. cxij.

Dedicatio ecclesie. siue tēpli spiritualis quod
 sumus nos iuxta illud apostoli templum em̄
 domini sanctum est: quod estis vos. *Ecce-*
rum. Nescitis quia corpora vestra templum
sunt spiritus sancti. sub solennitate dedicatio-
nis materialis templi ab ecclia celebratur. Nam sicut
ait Augustinus. Quotienscūq̄ altaris vel templi festi-
uitatem colimus: si fideliter et diligenter attendimus: et
sancte ac iuste viuimus: quicquid in templis manufactis
agitur totum in nobis spirituali edificatione completur.
Ipsa enim spiritualis ecclia construitur ex lapidibus
viuis primi perri secundo. Tanq̄ lapides viui superedi-
ficamini et. Ex lapidibus quadris. Nam quatuor latera
lapidis spiritualis sunt fides: spes: caritas. et operatio: q̄
equalia sunt quia ut dicit Greg. Quantum credis tantū
speras: quantum credis et speras tantum diligis: et q̄tūz
credis speras et diligis tantum operaris. In hoc qui-
dem templo altare est cor nostrum supra quod tria debēt
deo offerri: p̄mū ignis dilectionis perpetue leuit. xj.
Ignis nunq̄ deficiet in altari. secundum incensū oratio
nis odorifere. i. paral. vj. Aaron et filij eius adolebunt in
incensum super altare et. Tertium sacrificiū iustitie: quod
sacrificiū consistit in oblationibus penitentie: in holo-
caustis dilectionis perfecte: et in vitulis carnis mortifi-
cate. psalm. Acceptabis sacrificiū iustitie oblationes
et holocausta et tunc imponent super altare tuum vitulos
Templū autē sp̄iale: quod sumus nos ad instar templi
materialis consecratur. Primo em̄ summus p̄t̄fex ch̄s
ostium cordis clausum inueniēs circūit: oī p̄ctm oris cor-
dis et operis ad memoriā eius reducit. De hoc tripli-
ci circūitu dicit. Esa. xliij. Sūme cytharā: quo ad p̄mūz
circūi ciuitatez. s. cordis: quo ad sc̄dm. meretrix obliuioni
tradita quo ad tertiu. Sc̄do ip̄sum ostiū cordis clau-
sum ter percutit ut sibi aperiat. Percutit em̄ ip̄m cor tēu-
bifici: p̄sili: et flagelli: de qua triplici percussioe d̄. puer. j.
Extendi manū meā: quo ad p̄mū: desperasti: loquitur
ad malos oē p̄siliū meū q̄ ad sc̄dm et increpationes meas ne-

glexeritis: q̄ ad tertiū. Vel ter p̄cutit dū ratiōalē mouet ad p̄cti cognitionē p̄cupiscibilē ad dolorē. Irascibilē ad vīdētā z detestationē. Tertiū ip̄m tēplū sp̄ialit̄ aqua in-
tus z extra d̄z irrigari. Hec aut̄ trina irrigatio trina est la-
chrymarū infusio: mēs ei viri sc̄i vt dicit gregorius: dolorē
afficit p̄syderādo vbi fuit vbi erit: vbi est: z vbi nō ē: vbi fuit
inquit in p̄ctō: vbi erit in iudicio: vbi ē in miseria: z vbi nō
est in gl̄ia: hūc at̄ aque admiscēt sal vinū z cineres q̄ cū
hīs lachrymis d̄z admisceri vinū sp̄ialis exultationis: sal
mature discretiōis z cinis p̄funde humiliatiōis. Vel per
vinū lymphatū itelligit̄ d̄bū incarnatū: p̄ salē sc̄it̄as eius
vite: que ē oib̄ p̄dimētū: p̄ cinerē passiōis eius suppliciu
hīs igit̄ debemus cor n̄m aspergere sc̄z beneficio incarna-
tiōis: p̄ q̄d p̄uocemur ad humilitatē: exēplo ei⁹ p̄uersatio-
nis p̄ q̄d informemur ad sc̄it̄atē: z memoriā ei⁹ passiōis p̄
quā incitemur ad caritatē. Quarto in hoc templo cordis
scribit̄ sp̄iale alphabetū siue sp̄ialis scriptura. Que q̄dē
triplex ē sc̄lz dictamia faciēdoz. testimonia diuinorū bene-
ficiorū: z accusatio p̄piorū delictorū. Ro. ij. Cum ei gentes
que legē nō habēt naturalit̄ ea. que legis sunt faciūt hui⁹
legē nō habētes: ip̄i sibi sūt lex: q̄ oñdunt opus legis scri-
ptum in cordib⁹ suis. Ecce primū testimoniū reddēte con-
sciētia ip̄orū. Ecce sc̄dm z inter se cogitationū accusantiū
Ecce tertiū. Quinto debēt pingi cruce. i. assumi peniten-
tie asperitates. que debēt iungi z illuminari: q̄ nō solum se-
rende sunt patiēt̄ s̄z etiā libēt̄ q̄d per vñctionē z ardē-
ter q̄d per ignē. Unde Bern. Qui minas timore crucē ch̄i
portat: q̄ amore portat patiēt̄ q̄ p̄ficat in spe portat liben-
ter: s̄z q̄ p̄summat in carne amplectit̄ tā ardent̄. Qui igit̄
hec omnia habebit: vere templū ad honorē dei dedicatū
erit dignus plane in quo ch̄us in via habitet per gratiaz
vt tandē in eo in patria habitare dignet̄ per gloriā. Ad
ip̄e p̄stare nobis dignetur: qui viuit z regnat deus per
omnia secula seculorū. Amen.

Explicit Liber Decimus.

Prologus libri vñdecim.

Vñdecimus hui⁹ voluminis liber p̄tinet gesto-
rū z passionū sc̄torū differētias quatuor. Primo
illoz sc̄torū q̄z dies festiui nobis fuerūt pent-
tus ignoti: s̄z neq̄ eoz legēde potuerūt in ali-
qua superiorū librorū parte p̄mode collocari.
Scripsimus em̄ fauēte dño gesta sc̄torū: quoz festa p̄ anni
circulū occurrūt. Quib⁹ etiā addidim⁹ quedā alia sc̄torū
quandā: q̄ vñ ex noīs equocatiōe vel ex alia circa materias
depēdētia vel ex alia rationabili cā potuerūt ceteris san-
ctorū legendis iungi sicut p̄sentē legentib⁹ catalogū pa-
tere pōt. Restabāt aut̄ alique legēde que nulla occasiōe
poterāt certis dieb⁹ anni locari: q̄s in hoc vñdecimo libro
reseruauim⁹ describēdas. Sc̄do illoz sc̄torū gesta que per
obliuionē aliquā suis inserēdā locis fuerūt omīssa: q̄d vñ
fiteri nō p̄sumo. Cui em̄ adeo p̄stātis memoriē occurrat:
cuncta que legerit vel audierit p̄ singula cordi recondere
suoz recolenda tempore facile in p̄optu ad votū habere.
Reminē certe arbitror: tali potiri p̄uilegio nisi spū prius
fuerit afflatus diuino. Tertiū illoz sanctorū quoz gesta z
passiōes post ceptū opus: mihi de nouo apparuisse p̄tigis-
set: aut in postez mihi vel posteris appareret: q̄d p̄pter tā-
ctoꝝ infinitatē z librorū numerositatē accidere de facili
satis eēt. Quarto etiā illoz sanctorū q̄ per futurorū tporū
successiōes ab eccl̄ia militāte canonizādi. z in sc̄torū nume-
ro cōscribēdi fozēt: q̄d vsq̄ ad p̄stis seculi finē credimus
affuturū. Cū nō sit abbreviata manus dñi. q̄ z in terris ho-
mies de nouo sc̄tificare z in celis multiplicare pōt. Hōmies

igit̄ etiā gesta p̄stis p̄secrāda volumini. nō tā nobis q̄ pos-
teris reseruam⁹. Qua de re nec ip̄m opus n̄m certo sine
p̄cludim⁹: co q̄ sc̄torū infinitas vsq̄ ad seculi finē augēda
nec finē habere nec numez. Ad festa igit̄ que p̄stis habē-
mus exponēda veniendū est. Et p̄io quidē librū eccl̄asti-
ce hystorie transcurrēt̄: quedā que ex ip̄o circa sanctos
aliquos omīssa fuerunt recolamus.

Incipit liber vñdecimus.

De sc̄tis duob⁹ nepotib⁹ ch̄i fm carnē p̄fess. Ca. i.

Duo nepotes dñi saluatoris fm carnē ex linea
collaterali videlz ex eius carnali gñere nepo-
tes iude: q̄ dicebat̄ frater dñi: quoz nomina
eusebius silentio regit̄: tpe domitiani sp̄era-
toris sub sc̄da ch̄ianorū p̄secutiōe ap̄d indeā
florebat̄. Cū aut̄ domitian⁹ iussisset p̄mī oēs de gñre da-
uid z stirpe regia descēdentes: hī duo delati sunt duplici
inuidia: videlz q̄ ex dauid gñere: z ip̄ius ch̄i p̄p̄inquit̄
tate nati essent. Quos renocat⁹ quidā: q̄ in hoc missus fue-
rat: perduxit ad domitiāuz. Nā z ip̄e de aduētū ch̄i sicut
z alias herodes formidabat. Interrogati autē a cesare si
essent ex familia dauid: p̄fiterē. Interrogati quātis essent
facultatibus vel possessionibus p̄diti. Rēdēt q̄ vtriq̄ nō
amplius eēt in bonis nouē milib⁹ denarijs. Ex quib⁹ sin-
gulis pars media p̄ portione debet̄: nec hec sibi pecunia
sed i estimatione terre subsisteret: quā habebāt in trigita
nouē iugerib⁹ p̄stutā: quā que suis manib⁹ excolebat̄ ad
victū p̄sequēdū: z tributū perfoluendū. In cuius testimo-
niū manus labore rigidas z callis obduratas p̄ferebant.
Interrogati de ch̄io quale est regnum ei⁹ vel q̄s ip̄se: aut
vnde: vel quādo venturus. Rēdēt: q̄ neq̄ huius mundi re-
gnum: neq̄ huius terre ei designet̄ imperiū s̄z celeste ei re-
gnum per angelorum ministeria in cōsummatiōe seculi p̄-
paretur: q̄n sc̄z vñturus in gloria de viuis ac mortuis iudē-
cabit. Domitianus at̄ cum neq̄ in eis quicq̄ criminis in-
ueniret. z vilitatē eoz ac verba maxime cōtemneret: abire
eos libere iubet. Illi vero dimissi vel martyrii merito vel
tante propinquitatis p̄rogatiua pacis tpe duces eccl̄ie
effecti vsq̄ ad tralani tempora permanserunt.

De sanctis romanis pontificibus z eorum
successione. Ca. ij.

Romani pontifices z eoz successiōes ideo hic
ponuntur vt que eccl̄iastice hystorie libro
restabant: hic recolligantur: z ip̄ius ordo li-
bri per singula summarie transcurratur: qua-
tenus ad quosdam sanctos ep̄iscopos roma-
nos pontifices: qui in catalogo sanctorū conserti sunt z ha-
ctenus omīssi fuerunt: perueniat. Liber itaq̄ hystorie
eccl̄iastice romanos pontifices enumerat a beato petro
apostolo vsq̄ ad syriciū papam: qui successit damaſo per
successiones sanctorū ep̄iscoporum numero. xli. Sub q̄
syricio liber p̄fatus finem facit. Omnes autem pape: q̄
in dicto libro describuntur sanctificati habentur: aut in or-
dine martyrum aut confessorum excepto liberio qui here-
sis arriane labe maculatus sanctorū pontificum cetum
fedauit: sicut alter iudas apostolorum collegium z nicola-
us sacrum numerum leuitarum. Primus igit̄ in se-
de romana beatus petrus apostolus pontificatum tenuit
z primo quidem sedit antiochie annis septem: deinde ca-
thedrā ep̄alem in vrbe roma tenuit annis viginti quinque
mensibus quinq̄ z diebus tredecim: de quo supra actum
est in festo cathedre sancti petri. viij. calen. martij. z in festo
passionis ip̄ius. iij. cal. iulij. Sc̄ds ep̄us fuit linus de q̄ su-
pra dictum.

dictū est in eius passiōe. ix. cal. octobris. Tertius fuit cle-
tus: de quo supra in eius passiōe. vi. calen. martij. Quar-
tus fuit clemēs: de quo supra in eius passiōe. ix. cal. decē.

Quintus fuit anacletus: de quo supra. iij. id. iulij. Sex-
tus fuit euaristus: de quo supra septimo calen. novembri.

Septimus fuit alexander: de quo supra. v. nonas maij.

Octavus fuit prius: de quo supra. viij. id. apulis.

Honus teleporus de quo supra non ianuarij. Dect-
mus igitur de quo supra. iij. idus ianuarij. Undecim^{us}

fuit pius: de quo supra. v. idus iulij. Duodecim^{us} ante-

ctus: de quo supra. xv. calen. maij. Tertiusdecimus so-

theri: de quo supra. x. calen. maij. Quartusdecimus eleu-

therius de quo supra. vij. calen. iunij. Quintusdecimus

victor: de quo supra. v. calē. augusti. Sextusdecimus ze-

pherinus: de quo supra. vij. calen. septēbris. Decimus-

septimus calixtus: de quo supra pridie idus octobris. De-

cimus octav^{us} vrbani: de quo supra. viij. calen. iunij. De-

cimus nonus pontianus: de quo supra. xij. calen. decembri.

Uigesimus antherius fuit: de quo supra actū est non ian-

uarij. Uigesimus prim^{us} fabianus: de quo supra. xij. ca-

len. februarij. Uigesimus secundus fuit cornelius: de quo

supra. xvij. calen. octobris. Uigesimus tertius lucius de

quo supra. iij. nonas martij. Uigesimus quartus stephan^{us}:

de quo supra. iij. nonas augusti. Uigesimus quintus fir-

tus scds de quo supra. vij. idus augusti. Uigesimus sex-

tus dionysius: de quo supra. vij. calen. ianuarij. Uiges-

imus septimus felix prim^{us} de quo supra. iij. cal. iunij. U-

igesimus octav^{us} fuit marcus prim^{us}: de quo supra nonis oc-

tobris. Et hic solus de numero tantorū pōsticū videlz tā

supra positoy. q̄ infra ponendoy vsq; ad siluestriū papam

martyriū euasit. Uigesimus non^{us} eutychianus de quo su-

pria. vi. idus decem. Trigesimus: de quo supra. x. calen.

mai. Trigesimus prim^{us} marcellin^{us}: de quo supra. vi. ca-

len. Trigesimus secundus marcell^{us}: de quo supra. xvij. cal. fe-

bria. Trigesimus tertius eusebius: de quo supra. vi. cal.

octobris. Trigesimus quartus smelchianus: de quo supra.

ij. idus decē. Q̄s p̄fati pōstices excepto marco p̄mar-

tyriū assūpti fuerūt. Trigesimus quint^{us} fuit siluester: pri-

mus inter epōs p̄fessores de quo supra actū est pridie cal.

ianuarij. Trigesimus sextus fuit marcus scds: de quo supra

non. octobris. Trigesimus septim^{us} iulius de quo supra idē

b^{us} aprilis: Trigesimus octav^{us} fuit liberius heretic^{us} tē

pore p̄stantij impatoris q̄ primo q̄dem dū noller arriane

heresi p̄sentire ab eodē augusto in exiliū missus ē vbi ste-

tir p̄ annos. iij. S; demū p̄senties heresi p̄dicte ab eodem

p̄stantio reuocat z in ep̄m p̄firmat: z felix q̄ in eius locū a

clero z populo romano p̄stitut^{us} fuerat papa martyrio co-

ronatur. Sicq; triginta. xxxix. ep̄s fuit felix scds marty-

de quo actū est. iij. calē. augusti. Quadragessimus fuit

damasus papa z confessor: de quo supra actū ē. iij. idus de-

cēbris. Quadragessimus prim^{us} fuit syricus sub quo liber

ecclesiastice hystorie finē facit: Et hunc omisū immediatē

infra supponemus.

De sancto syricio papa. Cap. iij.

Syricius papa natiōe roman^{us} ex patre tyburtio da-

maso pape in ep̄atu romāo successit: z sedit annos.

xv. mēses. xj. dies. xxv. Hic cōstituit vt monachi ste-

rēt clerici vtilitatis causa vel sūme necessitatis. Et

vt nullus p̄byter missas celebraret: nisi in sacrat^{is}

ab ep̄o locis. Hic manicheos in vrbe inuenit quos exilio

dānauit Et constituit: vt nō participarent cum fidelibus

cōdionem. Sed p̄cepit vt si q̄s ex eadē secta rediret ad ec-

clesiā conuer^{teret}: nullatenus cōtrecaret: nisi tñ religiōi mōa-

sterij oib^{us} diebus vite sue obnoxius teneret ieiunij z ora-

tiōibus macerat^{us} z p̄batus sub omni examine. vsq; ad vl-

timū diē transitus fuit: sic vaticum recipiat. Hic quoq;

synodū celebravit ap̄d p̄stantinopolim. cccl. ep̄oz. Et post
q̄ sedē aplicam felicē gubernasset obdormiuit cum patri-
bus suis. Et sepultus est ad sanctū petrum plenus sancti-
tate. Et cessauit episcopatus dies. xx.

De sancto zozimo papa. Ca. iij.

Zozimus papa natiōe grecus ex patre abra-
mio innocentio pape priō in pōsticatu roma-
no successit. Seditq; ānos. ij. mēses. vij. dies
xxv. Hic multa sanctitate polluit: z pauperū
larg^{us} bñficus extitit. Hic cōstituit vt seruus
nullo mō clerico fieret. Et in sabato sc̄to cercū in oib^{us} ri-
tulis vrbis bñdici p̄cepit. Et omnes clericos vinū in pu-
blico v̄dere p̄hibuit. Et hic plenus sanctitate i pace quie-
uit. Et sepultus i via tyburtina iuxta corp^{us} beati laurencij
martyris. Et cessauit episcopatus dies. xj.

De sancto simpliciō papa. Ca. v.

Simplici^{us} papa natiōe tyburtin^{us} ex p̄re castino hy-
lario pōstici i ep̄atu romāo successit z sedit ānos.
xv. mēse. j. dies. vij. Hic vir beatissim^{us} dedicauit ec-
clesiā sc̄ti stephani iuxta basilicā sc̄ti laurencij z basili-
cam sacre sabie martyris vbi corp^{us} ei^{us} requiescit cū.
iij. m. ccxij. sc̄toz corpib^{us}. Hic. xxvij. p̄byteros p̄ ritu-
los in vrbe rōa p̄stituit p̄p̄ penitētes et baptisma. Et vr-
vij. ep̄i p̄ hebdomadas ad ecclesias patriarchales siue ad ea-
rū regiōes manerēt. Et fecit. v. regiōes p̄byter^{um} vrbis di-
uidēdas. P̄uā regiōes ad sc̄m iōannē lateranēse. Sc̄daz
ad sc̄m petrū. Tertiā ad sc̄m paulū. Quartā ad sc̄m
laurentiū extra muros. Quintā ad sc̄az mariā maiore.
Cōstituit q̄s null^{us} cleric^{us} iuestrurā a layco recipet. Sub
huius ep̄atu venit relatio de grecia p̄ ep̄lam ab acatio cō-
stātinopolitāo ep̄o: simulq; z a timotheo catholico z affir-
mauit petz alexandrie vrbis ep̄m eē euticianū hereticū
plurima de eo cria affirmās. Quo audito simplici^{us} dāna-
uit petz: ita tñ vt penitēte seruaret tps. Et post hec sacre
ep̄s deuit in domino z sepultus est iuxta corp^{us} beati pe-
tri apostoli in vaticano. Et cessauit ep̄atus dies septē.

De sc̄tis alexandrinis ep̄is z eoz successiōe. Ca. vi.

Alexandri ep̄i quoz successiōes in ecclesiasti-
ce hystorie libro descriptū: z q̄ in sc̄toz caralo-
go p̄numerant fuerūt numero. xxij. v; a beato
marco euangelista vsq; ad theophilū: videlz a
pria ip̄ius ecclesie sūdatiōe vsq; ad tpa archa-
diū z honorij augustoz. Quorū pōsticū: prim^{us} ip̄ius eccle-
sies fundator fuit br̄s marcus ap̄lus z euangelista: de
q̄ in sc̄do libro ecclesiastice hystorie habet: et de quo supra
i ei^{us} passiōe dictū ē. vij. cal. maij. Sc̄ds fuit sc̄tus antian^{us}
p̄fati marci discipulus: de quo supra dictū. iij. non. octobr. q̄
tenuit ip̄am sedem p̄ ānos. xxij. Tertius fuit abilius: de quo
supra dictum est. vij. calen. martij: qui sedit in ip̄a sede an-
nis. xij. Quartus successit cerdo de quo habet. iij. li. eccle-
siastice hystorie. c. j. z hic ibidē sedit ānis. xvij. Quint^{us}
fuit prim^{us} de quo eodē li. c. iij. z hic sedit in ip̄a sede an-
nos. xij. Sextus fuit iustus: de quo eodē libro. c. v. z hic
annos. xj. sedit. Septimus successit eumenides de quo
p̄fato lib. ca. xj. qui z sedit ibidē annos. xij. Octav^{us}
fuit marcus: de quo eodē li. ij. c. qui z sedit ānos. x. Ho-
nus fuit celadion: de quo eodē libro. ca. xix. qui z sedit an-
nos. xij. Decimus fuit agrippinus de quo ecclesiasti-
ce hystorie li. v. ca. ix. z hic sedit annos. xij. Undecimus
successit iulianus: de quo eodē libro ca. xxij. qui sedit per an-
nos. x. Duodecimus fuit demetri^{us} de quo li. vj. c. xix. q̄ z
sedit annos: xlij. Tredecimus fuit heraclas de quo habe-
tur eodem lib. ca. xxij. q̄ fuit vnus ex discipulis origenis p̄-
batissimus: cui z p̄cepto: eius ex alexandria pfugus: vo-
niēs cesareā auditoriū suūz reliquerat. Et cum hic apud
cesareā moraret: in numeri ad eū non solū regiōis ip̄ius

viri s; ex puincis penl positio purrebat: et relicta patria ac paritib; seqbant eū tūq; deū docentē: et hic ipsa ecclia p̄fuit ānos sex. Decimusquart⁹ huic successit: dyonisi⁹ d̄ q̄ li. vi. eccliaſtice hystorie multa p̄scribunt: et de hoc supra actū ē in gestis ei⁹. xv. cal. decēbris. hicq; sedit annos. xvij. In sequētib; p̄o eccliaſtice hystorie libris adduntur et alij vij. p̄oſſices alexandrini. Et his aut̄ quintusdecim⁹ in ordine fuit maxim⁹: q̄ sedit annos. xij. de q̄ supra. vi. cal. iunij. Sextusdecimus theonas: qui sedit annos. xix. de q̄ supra. x. cal. septēbris. Decimusseptim⁹ petrus de q̄ supra in ei⁹ passione actū est. vi. cal. decēbris. q̄ sedit annos. xij. Decim⁹ octauus achillas: de q̄ supra in ei⁹ legēda. vij. idus nouembris: q̄ sedit annos. ix. Decimusnonus alexander: de q̄ similit̄ supra in gestis eiusdē. iij. cal. martij. q̄ sedit annos. vij. Vigessimus athanasius doctor insignis. q̄ sedit annos. xli. vi. de q̄ supra actū est in gestis eius. vi. non. maij. Vigestim⁹ primus petrus sc̄s: qui licet martyr nō fuerit: de sede tñ electus est ad tēpus per quēdā lucifū hereticū: qui alexandriam eccliam inuasit. Vigessimussecundus huic successit timotheus: sub q̄ liber p̄fat⁹ eccliaſtice hystorie cōcludit. Omnes autē in p̄nominati gloriosi pontifices in sanctorū numero collocantur.

De sc̄is Antiochenis ep̄is et eorū successionē. Ca. vij.

Antiocheni ep̄i: quorū successionē et tpa in eodē eccliaſtice hystorie libro cōferta sunt: et qui in sc̄orū catalogo ponunt: sunt numero. xliij. videlz a b̄o petro ap̄lo: q̄ prim⁹ antiochie sedit vsq; ad ep̄s flauianū qui floruit tpe q̄ dicit⁹ liber p̄clusionis suorū tporū finē accepit. Hoz aut̄ p̄oſſicuz prim⁹ fuit b̄us ap̄s petrus q̄ primā ecclie antiochene cathedrā accipiens ibidē sedit annos. vij. sicut dictū est supra in cathedra sc̄i petri. vij. cal. martij. Sc̄dus fuit zachēus cui idē ap̄loz p̄iceps antiochia discedēs: eandē eccliam p̄mendauit. sicut habet i itinerario b̄i clementis et de hoc supra dictū ē. x. cal. septēbris. Hic aut̄ ep̄s in li. eccliaſtice hystorie nō ponit forte ex eo q̄ nō vere successor petri: sed q̄ ei vicari⁹ fuerit: cū vt dictū ē: ei petrus dictā eccliam p̄mēdauit: et modico tpe ibidē p̄sides forte añ petrus occubuit. Tertius fuit enodius ep̄s et martyr: de q̄ supra in ei⁹ passione actū est p̄dte non. maij. Quart⁹ fuit ignatius ep̄s et martyr: de q̄ et actū ē in ei⁹ passione cal. februarij. Quint⁹ fuit heron ep̄s et martyr: et de hoc supra actū ē. xv. cal. nouēbris. de his habet in. iij. eccliaſtice hystorie libro. Sextus successit corneli⁹. Septim⁹ fuit heron sc̄s. Octauus theophil⁹: q̄ sext⁹ post ap̄ls describit occasione memorata. Et de hoc supra actū ē. iij. idus octobris. Et de his habet mēto eccliaſtice hystorie. li. iij. Nonus successit maxim⁹. Decim⁹ serapio: et de his duob⁹ in. li. v. Andecim⁹ fuit asclepiades: de q̄ sup. xv. cal. nouēbris. Duodecim⁹ philetus: Tredecim⁹ aut̄ fuit zebeus. Quartusdecim⁹ babillas martyr de q̄ supra actū ē in eius passione. ix. cal. februarij. Et de his in li. vi. eccliaſtice hystorie tractat. Decimusquint⁹ his successit fabianus: et de hoc etiā in p̄fato li. mēto habet. Decimussextus autē fuit demetrian⁹. Decimusseptim⁹ fuit don⁹. Decimusoctauus successit time⁹. Decimusnonus quirilus. Vigessimus aut̄ fuit dorothēus vir eruditissim⁹ et in scriptur⁹ diuinitatis interius: q̄ p̄ multa diligētia etiā hebraicā linguā didicerat. Greca aut̄ eruditio liberali a puero fuerat institutus. Is eunuch⁹ a natiuitate fuit: quē diocletian⁹ imperator admiratione et veneratiōe habebat: et ei p̄tulerat p̄positurā. Cui⁹ et eusebi⁹ cesariensis eccliaſtice p̄scriptor hystorie auditor fuit: vt de seipso tradit. Vigessimusprim⁹ huic successit tyrān⁹: sub q̄ eccliaz p̄secutio increuit: de his agit eccliaſtice hystorie. li. vij. Vigessimussec̄dus fuit eudorius Vigessimustertius aut̄ successit melerius: de q̄ supra dictū ē p̄dte non. decēbris. Et de his duob⁹ h̄ in. x. eccliaſtice hyst-

De Sanctis
norie libro. Vigessimusquart⁹ aut̄ et vltim⁹ p̄scribit flauianus in ipsius hystorie li. xj. Quo tpe liber ipse: vt dictū est finē facit: et sue narrationis p̄clusionem.

De sc̄is hierosolymitanis ep̄is et eorū successionē. Ca. vij.

Hierosolymitani ep̄i et eorū successionē ac tempora in eodem loco eccliaſtice hystorie ordine texuntur: qui et sanctorū numero p̄scribunt. Et hi a b̄o iacobo apostolo vsq; ad tps q̄ sue hystorie liber ipse finē facit. xxxij. numero colligunt. Et his aut̄. xv. priores fuerūt ex hebreorū p̄p̄o p̄oſſices p̄stituti: priusq; aliq; ex gētib⁹ ad ep̄atū ip̄i ecclie assumere: q̄ oēs in ipsius eccliaſtice hystorie. li. iij. ex ordine ponunt. Et de his mēto habita ē supra in gestis zachet ep̄i hierosolymitani. x. cal. septēbris. Prim⁹ quorū fuit iacob⁹ frater dñi de q̄ supra actū est in ei⁹ passione cal. maij. Secund⁹ fuit symeon: et de hoc supra dictū est. xij. cal. martij. Tertius fuit iustus. Quartus successit p̄nominat⁹ zachēus de q̄ supra. Quintus p̄o fuit tobias Sextus beniamin. Septimus iohannes. Octauus matthias. Nonus philippus. Decimus feneca. Andecim⁹ p̄o successit iust⁹ sc̄s. Duodecim⁹ lenius Tredecim⁹ eſtrē. Quartusdecim⁹ ioseph. Quintusdecimus et finis hoz iudas. Post istos aut̄ cepit ex gentibus m̄hi ecclia p̄gregari sub s̄elio hadriano impatore. Et p̄mus q̄dē ex gētib⁹ ip̄ius ecclie sacerdotiū suscepit. Marcus martyr simul et ep̄s de q̄ supra in ei⁹ passione actū est. xj. cal. nouēbris. Sc̄dus p̄o successit asianus. Tertius publius. Quart⁹ aut̄ maxim⁹. Quintus p̄o fuit iulianus. Sextus catus. Septim⁹ iulian⁹ sc̄s. Octauus capithon. Nonus valens. Decimus voltrianus. Andecim⁹ successit narcisus. De q̄ supra actū ē in gestis ei⁹. iij. cal. nouēbris. hi oēs p̄fate hystorie eccliaſtice libro. v. successiue ponunt. Duodecimus his successit alexander olim ep̄s cappadocie de quo in eius legēda supra. xv. cal. aprilis. Et hic martyrrio coronatus est vt de eo habet eccliaſtice hystorie. lib. vi. Tredecim⁹ successit mazarbanes et de hoc eodē li. vi. Quartusdecimus fuit hymeus. Quintusdecimus zabdas et de his lib. vij. mēto fit. Decimusseptim⁹ successit cyrilus de quo supra. iij. cal. februarij. Decimusoctauus autē et vltimus iohannes de quibus duobus in libro. xj. mēto habetur. Et cuz hōrum vltimo liber ipse terminatur.

De sc̄is cesaree paleſtine ep̄is. Ca. ix.

Cesarienses ep̄i illius videlz cesaree q̄ est in paleſtina qui in p̄fato eccliaſtice libro sc̄i ponuntur: et successiue p̄numerantur fuerunt quattuor. Prim⁹ quorū est theotistus: de quo habetur libro. vi. q̄ auditor fuit origenis et vna cuz sancto alexandro hierosolyme ep̄o: omne pene vite sue tēpus ad audiendū ip̄m mancipabāt. Satis ip̄i soli diuinis scripturis eccliaſtica doctrina summa magisterij condebant. Sc̄dus fuit donus: qui post breue tps defunct⁹ est. Tertius theorigenus qui etiā origenis auditor fuerat et de his duobus fit mēto li. vij. ca. xvij. Quartus successit agapius: qui multo labore multaq; diligentia in gubernatione populi adhibita: et p̄cipue erga indigentes paternā prouidentia ferebat. A quo et vir per omnia prouidentissimus vita eruditione et moribus adornatus: p̄amphilus ip̄ius ecclie p̄sbyter surrogatus est: vt habet libro septimo. eccliaſtice hystorie. ca. xxvij.

De sc̄is laodice ep̄is. Ca. x.

Laudicienses sc̄i ep̄i qui sanctorū numero p̄scribuntur in p̄missio. li. v. nominatim explicantur. Primus quorum fuit socrates. Sc̄dus eusebius alexandrinus genere qui in causa pauli samosatēni ad partes syrie cum venisset: q̄d

esset in scripturis divinis eruditus a fratribus studiosis velut thesaurus quidā repertus ultra nūq̄ abire permis-
sus est sicut dionysius in epistolis suis scribit. Tertius
huic successit anatholius: de quo supra actū est in eius festo
vi. idus martij. de his agit li. vii. ca. xxvii. Quartus fuit
cyp̄s. Quintus autē successit stephanus q̄ non fuit sc̄tus
Nam de eo habetur q̄ licet eruditione et eloquentia prio-
ribus non inferior fuerit: sed fidei virtute longe dissimilis
sicut persecutionis ignis p̄bavit. Nihil enim philosophie
in necessitate tērationis ostendit. Sextus autem et vlti-
mus qui et sanctus noīatur theodorus vir non solus h̄bis
sed rebus et virtutibus ornatus. Hic arte q̄dē medicus fuit
Sed et animarū a dño trāslatus est in medicinā: vere inco-
parabilis: qui super oēs pene homines fide misericordia
studio vigilantia atq̄ omnibus optimis institutionibus
claruit in scripturis quoq̄ divinis laborem q̄ plurimum
gessit. Hic in pace quieuit. liij. non. novembris. Hec p̄fatio
lib. vii. ca. xxxij.

De sancto Modesto p̄fess.

Ca. xi.

Modestus confessor vita et doctrina apud an-
tiochiam claruit tpe marci antonij impato-
ris. Qui in divinis scripturis non mediocri-
ter eruditus magnificentē ceteris aduersus
martionez hereticū: oēs ip̄ius deceptiōes et
fallacias recto quo velabatur nequitie regimie denuda-
davit: et ap̄d ip̄am urbē in pace quieuit. Sub seверо prin-
cipe humanitatis debitum soluens. De hoc ecclesiastice hy-
storie libro. liij. ca. xxv.

De sancto Adulano p̄fessore et p̄fess.

Ca. xij.

Malanus p̄fessor et p̄fessor ap̄d alexandriā eo-
dez tpe claruit. Cuius apostolice fidei et sane
doctrine monimēta ad eusebium cesariensem
peruenisse dicunt. Cuius etiā ferē libellus mul-
ta elegantia scriptus ad quosdā fratres qui
declinaverant ad heresim: que dicitur eucratice: tūc
nuper exortā. Cuius autē fuisse tactanuz sermo asserit.
Hic autē sc̄tus confessor apud alexandriā in pace quieuit. De
habet ecclesiastice hystorie. libro. liij. ca. xxi. et. xxviij.

De sancto Pagato et socijs mar.

Ca. xij.

Pagatus martyr cū socijs suis et quodā christia-
no noīe vectio apud lugdunum ciuitatez gallic
passi sunt sub persecutione antonini imperato-
ris. Cum enī ex acclamationibus vulgi p̄fess
in christianos nimia crudelitate deserviret. Pa-
gatus martyr cuius vita ab adolescentia fuerat examina-
ta et p̄bata ex perfecta caritate qua deum custodiebat: et
proximum: cum tam crudelia supplicia servis dei vidisset
inferri poposcit se pro ciuibz suis audiri quibus nihil
impietatis commissum probari poterat. Erat enim nobilis
simus inter suos: et eruditissimus. Verū eius defensionē
iudex non recipiens: inquisivit tantum si esset christianus
qui cum se christianum clara et libera voce professus esset
Iussit illū tāq̄ ch̄tanorū advocatū vincitorū numero socia-
ri. Dū autē defensionē libertatis que in nostra religiōe con-
sistit: exequit: dñicum secutus exemplū aiam suā p̄ oibz
suis posuit: et amicis: et cū vectio quodā ciuitatis eiusdē
nobile glorioso martyrio coronat. Quibz optimis et fide-
lissimis ducibus vsus oīs reliquis sanctorū eiusdē vrbis
chorus prompti et alacres animas suas p̄ fidei libertate
posuerunt. Hec ex libro v. ca. j.

De Alcippiade martyre.

Ca. xliij.

Alcippiades martyr apud lugdunū galliarū
oppidū passus est sub persecutiōe iā dicta de
quo habetur ecclesiastice hystorie. li. v. ca. liij. q̄
dū eēt i nūero eorum q̄ p̄ ch̄i noīe vincit tene-
bantur vitā satis arduā gerebat nihil cibi vo-

lens accipere: sed tantum sale et pane cum aqua utebatur
cūq̄ talē vite rigore veller ēt in carcere positus obtinere.
Actalo martyri in carcere etiā posito diuinitus reuelat q̄
non recte faceret alcippiades creaturis dei non vii et alijs
formā scādali derelinq̄re. Quibus ille cognitis cepit oīa
cū gratiā actiōe p̄cipere. Et hic demū p̄ confessione: oīs
ch̄i in vinculis positus vitam martyrio p̄summauit.

De sancto Apollonio p̄fess.

Ca. xv.

Apollonius p̄fessor et ecclesiasticus scriptor tpe cō-
modi imperatoris claruit ap̄d alexandriā. De
q̄ ferē ecclesiastice hystorie. li. v. ca. xviij. q̄ aduer-
sus caraphrygas libellum edidit: in quo satis
vigilanter prophetas ip̄orū falsas esse p̄uitit
et singula in eius p̄ba coarguit s̄l et vitā moreq̄ cor: qui
autores huius hereseos extiterūt. Et q̄b̄ oibz et alijs q̄ plu-
rimis vehementer supradicta heresis cōfutat. Et hic vite
sc̄itate nō infimus in pace apud eandem urbē quieuit.

De sancto Polyrate ep̄o.

Ca. xvi.

Polyrates ep̄s apud ephesus claruit tpe cōmo-
di imperatoris antedicti. Qui nobilis ep̄s ip̄ius
ciuitatis vita et doctrina cōspicuis cū bacchilo
corinthiorū ep̄o de quo infra diceb̄ ab eusebio in
v. libro. ca. xxiij. plurimū p̄mendat. Hic ex p̄fona
oīm ep̄orū asie de pascha celebrando bti iohannis et veterū
fretus autoritatibz ad victoriē romanū p̄fessicē synodicaz
scripsit ep̄lam. Et hic inter sc̄tos illi t̄p̄is ep̄os p̄clarus
ephesiorū sedi feliciter p̄fuit. gregē quoq̄ dñi h̄bis et exem-
plis impugnauit. Sepultus apud eandē ciuitatē.

De sancto Heraclito cōfesso.

Ca. xvij.

Heraclitus p̄fessor et ecclesiasticus scriptor claruit
tpe seueri imperatoris de q̄ eusebius. v. li. ca. xxvij.
dicit q̄ inter alia ei sapie opuscula i ap̄o pau-
lo p̄metarios edidit. Et i sc̄itate vite in pace
quieuit. De sc̄to Martino cōfess.

Ca. xvij.

Martinus p̄fessor et ecclesiasticus scriptor claruit
tpe p̄fati seueri principis: qui p̄ritibz et sapiē-
tia nō minimū de famosissima illa oīm hereti-
corū disseruit q̄stione q̄ sp̄ inquiri: vnde sint
mala vel vbi malitia: Et q̄ materia facta sit et
nō ifecta. Et hic sc̄tus in ch̄io cū pace dormiuit: de q̄ et eu-
sebius p̄missis libro et capitulo scribit.

De sancto Candido cōfessore.

Ca. xix.

Candidus p̄fessor ecclesiasticus scriptor eodē q̄ su-
pradicti imperatoris tpe floruit: de q̄ et ante dictus
eusebius eodē libro. ca. xxvij. mentionē facit: q̄b̄
in herameron. i. principio genesis scripsit. Et
operibz perfectis effulgens cum pace dormiuit.

De sancto Apio cōfessore.

Ca. xx.

Ap̄ius cōfessor et sc̄l ecclesiasticus scriptor tpe et
iudē seueri floruit. Et hic sapiētia et sacrorū in-
telligentia insignis in apostolū paulū et in ge-
nesim libro nobile p̄metū exaravit vt habetur
ecclesiastice hystorie. li. v. capi. xxvij. predictis.
Et hic in fidei confessione clarus humanitatis debitum
virtutibus pollens exoluit.

De sancto Sexto cōfessore.

Ca. xxi.

Sextus confessor et ecclesiasticus scriptor de quo et
antefatus autor p̄missis libro et capi. loquitur cla-
ruit eodem tempore seueri imperatoris. Hic de re
surrectione tam christi q̄ mortuorum generali lucu-
lenter disseruit. Aliaz nonnulla opuscula edidit: et
sanctis fulgens operibus in christo requieuit.

De sancto Arabianus cōfessore.

Ca. xxij.

Arbianus p̄fessor et ecclesiasticus scriptor eodem
antedicti seueri p̄cipis tempore floruit. Hic
et ex vite sanctitate et doctrina p̄clara eusebius

E ij

us eodem quo supra lib. ca. inter sanctos eius temporis connumerando ponit. Hec enim in suis libellis plurimas rum insidias: cōsūtans: fidē rectā et aplicam monumentis suor mandauit voluminum. Et hic in pace diem clausit extremum.

De sancto Leonide martyre.

Ca. xxij.

Leonides martyr apud alexandriā passus est sub seueri imperatoris persecutiōe. Hic pat fuit origenis famosi doctoris. Qui tenet a persecutoribus et in carcere trusus ē. cui origenes de domo ad huc adolefcens annor. xviij. eplam exhortatoriā scripsit ipm ad fidē pstantiā et passiōis tolerantia exhortat cūq; dñs gentiliū imolare nō acq̄sccret: et ipm negare re nueret p martyrio chñ capite plex⁹ ē. Alexādrīeq; a chñā nis tumulat⁹ iacet. hec ecclīastice hystorie li. vi. ca. ij.

De sancta Ammea regina et mar.

Ca. xxij.

Ammea regia mater fuit imperatoris alexēdri. Lūius tpe origenes in ecclīa dei sapientia et eloquentia ac vita floruit. Hec vt de ea scribit lib. vi. ca. xvi. de raris religiosa sententia. cum de origine fama magnifica vbiq; et ce-

lebris haberet. Ita vt nec p̄cipitiū qdā lateret aures missis militari⁹ viris antiochiā: vbi p idē tēpus ipsa regina degebat. cum oī honore et supplicatiōe ad se famulū dei orat venire vt iacraz literarū et fidei ab eo perciperet documenta. A q̄ et ipsa catholice religiōis et diuini verbi monimēta suscepit: et baptismit chñiani latenter sacramentum excepit. Ob quod ab imperatore alexādro filio suo chñiani nōis psecutore interfecta ē et martyr dñi psecrata.

De sancto Firmiliano ep̄o et p̄fess.

Ca. xxv.

Firmilianus ep̄s apud cesareā cappadocie claruit tēpib⁹ imparoris. Hic eiusdē vrbis ep̄s fuit et origenis auditor. Tantūq; venerationis erga ipsum p̄ceptorem suū habuit: vt indefinēscientie et doctrinis eius gratia: eū constringeret secum morari. Sed et ipse derelicta ecclēsia ad eū p̄p̄crabat: et vtebatur religiosa quadam vicissitudine dum ipsum modo ad instructionem ecclēsie sue illum euocaret modo ipse sui p̄fectus gratia ad eū pergeret: et docenti ei fugiter diebus ac noctibus assisteret. Hic ad antiochie plebem gratam scripsit ep̄istolam contra paulum p̄sbyterum famosatē tūc nuper in concilio antiocheni de heresi dānatū. Processu vero temporis ipse btūs ep̄s cū occasione dicte heresis penitus extirpande veniret antiochiā dum esset apud tarsum in pace quieuit: cuius corpus cesaream translatum ibidem sepultum est. Hec eusebius: li. vi. ca. xix. et li. vii. ca. xxvj.

De sanctis Theodoro et Anthinodoro episcopis.

Ca. xxvj.

Theodorus et anthinodorus ep̄i fratres germani apud ponti prouinciā claruerunt temporibus maximini imperatoris. De quibus tradit eusebius li. vi. ca. xxij. q̄ maior horum natu tu theodorus vir famosissimus fuit: qui i ep̄is apud pontum gregorius nominatur: fide et virtutib⁹ atq; scientia per omnia apostolicus. Sed eius frater anthinodorus: quos origenes de auditorio rhetoris retractos studiā communium litterarum in diuinā suāsit philosophiā commutare. Quicq; apud eum per quinquennium verbo dei operam dantes intantum p̄fectum diuine eruditōnis atq; scientie perueniunt: tantamq; vite merito et cultu enituerunt vt ab hīs scolis eius immatura adhuc etate ad episcopatus prouinciā ponti sacerdotium vterq; rape retur. Qui et ambo ibidem in ch̄so quiescunt.

De sancto Spro martyre

Ca. xxvij.

Syrus martyr apud alexandriā passus est sub c̄s cesaris persecutiōe. Hic cum res cuiusdam potentis sub mercede procuraret. Subetur ab eo ydolis immolare. Recusans cogitur iniurijs. Persistens rurū mulcetur blanditijs. Cum pro vtrūq; contemneret: p̄acuta sude validissime transuerberatus et per media viscera neci traditur et martyrio coronatur. Hec eusebius. li. vi. ca. xxxj.

De sancto Theracone episcopo et martyre.

Ca. xxvij.

Cheramon martyr et episcopus venerandus senex apud alexandriā fuit. Hic pontifex vrbis egypti fuit que dicitur nicopolis. Qui tēpore deciane persecutiōis cum ad arabicum montem vna cum grandēua coniuge discessisset nulli vltra apparuit. Et cum ad perquirendum eum plurimi christianorum frequentissime processissent: perscrutatis omnibus locis neq; ipsos vltra quispiam neq; corpora eorum potuerunt inuenire. Hec eusebius vbi. s.

De sancta Matre quadam et filiabus virginibus.

et martyri.

Ca. xxix.

Sancta quedam mater cum duab⁹ filiabus virginibus apud alexandriā passe fuit sub persecutiōe diocletiani et maximiani augustorum. De quibus refert eusebius li. viij. cap. xij. q̄ cum esset pulchritudine et pudicitia formosa genere nobilis et copiosa facultatibus filias duas virgines habebat ad matris pudicitie regulam enutritas: specie simul et moribus se imitantes. Quas religiosa mater p̄m p̄ceptum et timorē diuinum dedicauerat. Cum autem declinande persecutiōis gratia sua absentiam procurarent: missi a p̄siede milites repertas eas venire antiochiā cogunt. Sed cum perurgentibus militibus vehiculo iter agerent: religiosa et pudica mater filias lamentatur quod eas gentiles studeant aut a deo aut a pudicitia superare. hortaturq; illas ne mori pertimescant ne despecta pudicitia viuere cum turpitudine cupiāt: admonetq; illas necem eis aut opprobrium paratum peruenire et impudicorum cursu p̄eripere. Cum autem filias ad tale propositum videret accēsas et ad quendam fluuiū peruenissent: necessitatis causa se descendere velle simularunt. Et dum custodes paululum naturali verecundia secessissent: fluuij se rapidis fluctibus iniecerunt. Sicq; immaculatum domino spiritum reddiderunt. Hec eusebius.

De sanctis aducto et socijs martyribus.

Ca. xxx.

Aduct⁹ martyr cum innumerabilibus vtriusq; sexus et omnis etatis socijs apud phrygiā passus est. De quo eusebi⁹ li. viij. ca. ij. tractat q̄ erat dux cuiusdam ciuitatis in phrygia posite in qua erant omnes populi chñiani tpe aut natione italus super vniuersum erat populum constitutus. Cum aut diocletianus imperator gentiliū legionē militū illuc misisset vt orāne ciuitatis illius plebē immolare compelleret: illiq; oēs vnanimis se chñianos esse dicerent et omnino sacrificare p̄mississent. Ad ducto dūce et curatore ciuitatis populum exhortante: porte vrbis a gentilibus clauduntur: ipsaq; ciuitas omni ex parte ab eis circumdatur: et imisso igne oppidū vna cum viris oībus ac mulieribus paruulis pariter ac senibus concrematur: ita vt nullus penitus ex illa vrbe etiam cum optio volentibus daret abscederet. Sicq; oēs celestis ciues p̄fati hierusalem ciues effecti glorioso martyrio coronant.

De sanctis pluribus marty. apud alexandriā.

Ca. xxxj.

Martyres plurimi apud alexandria passi sunt: sub persecutioe antedicti diocletiani. De quibus eusebius. viij. lib. ca. xij. refert qd truncatis auribus atq; ihonesto vulnere narib; manu; q; ceteror; mebroru summatib; aputatis truncu sinebat abire derisu quida ho i craticulis punitis subterpositis torrebant. Inter q; duos nobiles iuuenes du; pprehensi simulacris imolare cogerent: s; ad aras duci postularunt. Et cu fuisset adducti: manus suas ardenti igni superponentes q; quousq; omnis caro in igne deflueret: immobilis pdurauit. Alij ho cu ad sacrificandū qrerent: sacrilega pollutioez vitates vitā pceptio finierūt. Cuiusmodi qdā tolerāte fiducia s; pseruade fidel maiorie cautela. **De sanctis quattuor episcopis mar.** Ca. xxij.

Quattuor sancti epi apud alexandriam passi sunt sub diocletiani persecutioe. Quor; noia sunt hec: primus: phileas: scds hesychius. Tertius pachomius: qrtus theodor;. Ibi ex vrbib; egypti epi p psequioe nominis christiani glorioso apd ipas vrbe sunt martyrio coronati. Hec eusebius libro octauo cap. xiiij.

De sancto pascuato epi. Ca. xxij.

Pascuatus epi egyptus vn; fuit ex numero psequor; illorū epor; quos maximian; impator detritis oculis effossis sinistro poplite pectore p me tallā damnauerat. De hoc lib. x. ecclesiastice historie scribit qd interfuit pilio primo sanctor; paritū apd niceā pstantino christiano celebrato. In quo tāta pstanti inerat grā vt signa per eū uo minus q; du dū per aplos fierent. Hā et demones tñ verbo fugabat et egros sola oratioe curabat. S; cecis d; visu reddidisse q; paralyticos ad stabilitate corporis reuocasse. Quē pstantinus in tāta veneratioe q; affectu habuit: vt sepi; eū intra pallatiū euocati pplecteret q; illū oculū: q; in psequioe fidel fuerat euulsi; audiorib; oculis demulceret. Et hic ad ecclesiā suā rediit; senioq; cōfectus: post vitam virtutibus insignem in pace quieuit.

De secta quadam captiua apud iberiā. Ca. xxvij.

Sancta qdā mulier captiua tpe pstantini magni imperatoris claruit apud gētes iberor; q; sub axe pōtico iacet: pquā deus ipas gētes pūmū ad notitiā fidei cōuocauit. Cum em ipa mulier christiana apud ipos populos captiuata fidelē q; sobriā ac pudicā duceret viā: diebus ac noctib; in orōne psteret q; ex hoc barbari tāq; qd noui mirarent: ac qd sibi hoc vellent curio si pfectarent. Illa se chm deū suū tali ritu colere fatebat q; velut sibi ignota nouitate nois mirabant. Erat aut moris apud eos vt siq; paruulus egrotaret a matre per singulas domos circūferret: ab oib; videlicet q; experti remediū postulāte. Cū autē mulier quedā paruulū suū la guidū p oēs circuitulisset ex more: nec aliqd remediū cepisset. Venit ad captiuā: vt si qd sciret ofideret illa se nihil remediū humāi scire testat: chm tñ deū suū quē colebat: salutē hoib; desperatā posse ipsi dare confirmat. paruulus itaq; cilio suo suppositū orōne fusa sanus reddidit mri sue. Sermo defertur ad plures factiq; fama magnifici ad aures regie grauissime egrotātis q; iā de salute qsi desperātis plabitur. Que rogar ad se mulierē deduct. Illa negat accedere ne nimis de se videret psumere. Regina facit se ad mulierē portari. Que sistr supia ciliū ei; posita: inuocato chm noie pūmū surrexit sanata. Docet captiua reginā chm eē sumi dei filiū q; autor est in columitatis: q; viter: q; regib; regna distribuit: q; mortalibus vitā. Que domū regressa marito regi percunctati cām subite sanitatis aperuit. Ille mulieri mīera pferari iubet. Regia ho ei re spōdet q; mulier nihil in auro vel in argēto appetit: sed te

tunio qli cibo pascit. Nichil aliud p munere qrit: nisi vt chrus a rege q; oi regno eius colat. Ad hoc aut rex regni or fuit: q; q; ad chm affectū haberet: puerione dissulit. Ad q; tñ vxor illū sepi; p monebat. Quada die eo i siluis venāre subito aer defissim; offuscat: dies i terre noctis caliginē puitur: cunctiq; regis comites nescientes q; se verteret hincū dispungunt. Solus rex obscuritate nimia circumdat; desperatioe salutis anxi; mēte chm inuocat vt si vere de; ē quē captiua vxor p dixerat: nunc se de his tenebris eruat: vt ex hoc ipm omittis oib; colat. Illico lux tēre redit et rex incolumis ad domum reuertit. Qui regine pordinē gesta oia pādīt. Euocat captiuā: nullū aliū pperchm se veneratur; pfirmat. Illaq; regi pscēti colēdi: veneradiq; modū: inq; trū erat semie pādīt. Fabricari ecclesiā monet formāq; describit. Agit rex oi ppo cōuocato q; gesta cūcta fuerat exponit: fideq; doctus nondū tñ initiat; apit: suq; gētis pūm; apls fit. Credūt viri per regē: femine per reginā: cunctiq; id volentibus ecclesia instāter instruitur. Eiuato igit iam muroz ābitū: dū intra colūne collocari deberēt erectis duab; primis: cū tertia iā media parte fuisset erecta pūptis oib; machinis hoim; ac boū viribus attritisq; oibus: ne loco qdē moueri potuit. S; cum iteruentu noctis oēs abcessisset: sola captiua mulier in oratioe pernoctauit. Facto sumo mane rex q; populi anxi; itrogessit: vidēt colūnā quā tot machine totq; machie totq; populi mouere nequerāt erectā vt supra basē suā librate suspēsam vni; pedis spacio in aere penden. Oēs populi admirātes verā eē fidē chm clamabāt. Et ecce in oculis oim mirantiū nullo ptingere: colūna sēsim supra basē suā deposita sumā cū libratioe pcedit. Post hec reliq; columnaz nūer; cum sumā facilitate suspēsi; est: ad vt oēs q; superfuerāt ipa die locarent. Fabricata igit ecclesia q; pfecta: populi maiore ardore fidel salutē sitiētes totiq; gētis legatos ad pstantinū imperatorē mittunt q; reserē exponunt sacerdotes sibi delegari petūt. q; ceptū erga se dei mun; impleant. Quib; ille cū oi gaudio: q; honore trāmissis aplius ex hoc letat; est: q; incognitas illas rōa no iperio gētes iunxisset. Sicq; doctria nouor; pdicatoz nou; populi; fidē chm vna cum rege q; regina suscipiunt: baptizati chm exin a dozare ceperūt: mulier ho illa apud easdē gentes: pia ibidē sacra fidei auctrix: i scitrate vite: q; miraculoz operatioe pseuerās confecta senectute quieuit in pace. Hec eusebius libro. x.

De sancto zachario pessore. Ca. xxxv.

Macharius pessor in nitrie partib; in deserto videlicet egypti pfundissimo claruit tempore valentiniani imperatoris. Qui tertio fuit machari; pter illos duos de q; vno actum est: supra. iij. noī ianuarij: q; de secundo. xvij. calen. februarij. Ibi em discipulus magni antonij fuit. Qui vna cum ysidoro q; heraclide q; pambone condiscipulis suis in pfata eremi vastitate degebat. Cū autē persecutio nis arriane tēpore: prefati oēs insimul puenientes ad mutuā charitatē ostendendā: in suis tabernaculis positi orātes interfectores suos expectarent: delat; est ad eos homo membris omnibus q; precipue pedib; aridus. Qui ab eis oleo perunct; inuocato christi nomine continuo san; exurgens reuersus est benedicens deum. Cecus quidam ad cellam macharij itinere dierum tritum in deserto positam se adduci fecit. Quo postquam multo labore peruenit macharium domi non inuenit. Contristatus autē sed feruore fidei crescens fecit se applicari ad parietem illam parietis vbi senior cubare solebat. Et exinde parū luti aridū: vbi paries oblitus erat assumpsit: q; palmie sue superposuit: aquam quoq; de puteo vnde vir sanctus bibeat hāustaz sibi deferre rogauit: cum qua soluēs glebulaz

lutū fecit: oculosq; sibi punxit: et aq; diluēs repēte visu recepit: nulloq; ducente regressus domū cūctis pplis rē gestā publicauit. Habebat autē machari⁹ leone speluncā cellule sue vicinā. Die quadā bellua catulos suos cecos ad eum produxit: et ad pedes ei⁹ posuit. Qui cū intellexisset p cecitate catulorū bestiam filios applicare: orauit ad dñm: et prius catuli receperūt visu. Et sequētes matrē ad speluncā redierūt. Et paulopost ipsa cum catulis regrediēs pelles outū plurimas velut mun⁹ p grā ad senē mortu oris auertras derulerūt. Cū āt luci⁹ quidā pfect⁹ alexādrīe chñānos psequeret. Iussit p̄dictos oēs patres a grege suo raptos in insulā egypti paludū deportari: in q; neminē esse cōpererat chñianum. Sed cū senes noctu ad insulā ducti fuissent: in qua erat tēplū ydoloz ab incolis summa veneratōe obseruati: statim vt nauicula applicuit: sacerdotis tēpli filia arrepta a spū clamare cepit stridens et rabiens: et per p̄p̄os hinc inde discurrens. Quā ppl̄s detēta ad senem nauiculā deduxerūt. Et cū ante pedes eoz vlularer: et sc̄tōs viros: cur ad demones loci illi⁹ expellēdos venissent: interrogaret: illi malignū increpātes spm̄ effugarūt: et puellā sanā parētib⁹ reddiderūt. Qui vna cūz insule populis conuersi ad chñm: et tēplū antiq̄ssimū destruxerūt: et ecclīā edificauerūt. Qd dū lucio alexādrīe nunciatū fuisset: timēs ne ex sc̄tōz patz p̄stia fides chñi amplius cresceret: occulte eos ad eremū remitti iubet: vbi macharius telunijz et oñonibus iugiter intentus in ch̄risto feliciter obdormiuit: cui⁹ corpus alexādrīe tumulatum est.

De sc̄tō Piatone presbytero et marty. Ca. xxxvj.

Piaton p̄sbyter et martyr apud tornacū ciuitatē passus est sub domitiani impatoris p̄secutione. Hic alto noīe piat⁹ dicit. Qui ex vrbe rōa oriūsus. indeq; agressus a brō dyonisiō epō ap̄d galiam p̄sbyter ordinat⁹ et ab eodē ad tornacēsem ciuitatē ad p̄dicandum directus est: vbi multitudinē paganoz euāgelizās ad chñm puerit. Ad hunc p̄prehendēdū p̄fectus nūcios destinauit. q; ab eis dē apparitorib⁹ detentus et iudici oblat⁹ dū chñm cōfiteret: primo quidē fustib⁹ cedi deū miss⁹ ē capite truncari: cui⁹ corp⁹ truncū et ex anime caput p̄p̄ijs manib⁹ acceptū plusq; p duo miliaria portauit: videlz vsq; ad locū vbi diuinit⁹ sepulturā elegit: vbi et gloriose occubēs tumulatus q̄scit. Quo miraculo ultra mille gentiliū conuersi sunt.

De sancto Didymo alexandrino p̄fess. Ca. xxxvij.

Didymus alexandrinus confessor et doctor floruit tpe valentiniani impator. Hic i pua etate lumē oculoz amisit. adhuc pene p̄tor elemeutorū ignarus: q; nō obstāte tñ sui miraculo mūdo p̄buit: vt dyalecticā: arithmeticā: et geometriā quaz figurales p̄positiōes et principiā pmaxime visu indigent vsq; ad p̄fectū didicerit: oīmz deo docēte: in breui diuinaz et humanaz rez eruditiōē ac sciām percepit. Ad tāte autē p̄fectionis apicem deuēit: vt scole ecclīastice doctor extiterit: illustresq; viros auditores habuerit: videlz arhanasīū ep̄m hieronimū p̄sbyterū: basilis cesariensē: ceterosq; plures doctores insignes i ecclīa dei sapiētia admodū p̄batos. Sc̄ritate q; vite nō mediotrater effulit. Qui nūq; turbati visus fuit: q; corporeū lumē oculoz p̄didisset. Hic plurima insignia edidit. Biblīā em̄ totā iterp̄ratus est. Lōmētarios dictauit in psalmos oēs. In euāgelio q; matthēi et iōānis. Scripsit v dogmatibus cōtra arrianos libros. ij. De spūsc̄to lib̄rū: quē hēnymus ex greco trāstulit in latinū. In esaiāz tomos. xviij. In osee scribēs ad hieronymū p̄mentariorū libros. iij. In zachariā eiusdē eiusdē hieronimi exhortatiōe. li. v. In iob cōmētarios. Multaq; alia: quē ip̄e idē indicare potuit scribētib⁹. Quiuit in ch̄so. lxxx. anno. iā exacto virtutib⁹

et sapiētia pollens. Alexandrieq; tumulatus facit.

De sancto Didymo abbate. Ca. xxxvij. Idym⁹ senex in deserto iteriori nitrie claruit. Qui int cetera sc̄titaris insignia scorpiones et cerasites et serpentes et q̄sq; q; in illis locis p calore solis habent acerrimi tanq; p̄miculos nudis pedibus adeo conculcabat et extinguebat: vt nihil ab eis patreretur mali. Hec in vitis patrum.

De sancto Pione abbate.

Ca. xxxix.

Pion abbas in thebaidis deserto floruit sanctitate. Qui quotidie ambulās comedebat: vt minorem sentiret delectationem. Pergens ad eremū fodit puteum. et inueniēs aquā amaram: eā orationē in dulcedinē puerit qua omni postmodum tempore vsus fuit. Cū autē moyses abbas et eius monachi fodientes: aquā inuenire nō possent. Pion oratione p̄missa terrā p̄cussit: et aq; inde immediate scaturijt. De qua tamē minime gustare voluit: sed eam ad vsum illorum fratrum dimisit. Hic sub abbate antonio. xxx. annis eo amplius i sc̄tō instruct⁹ est p̄posito. Qui d domo parentē egressus nūq; amplius ab eis visus fuit. Acquisit⁹ autē a sorore vidua: vt eā visitaret: quē ipsa lāguens videre cupiebat. cum duobus sororis filijs de mandato patris antonii ad domū illius accessit: clausisq; oculis ingressus: et egress⁹ se ab ea videri permisit eamq; minime respiciens mox ad eremum repedauit. Hec vbi supra.

De sancto Appelle confessore.

Ca. xl.

Apelles confessor egyptius ex fabro ferrario conuersus est. Qui opus hoc exercēs die quadam dyabolus sibi in specie mulieris iuuenis et elegantis apparente ferro eandem te percussit in facie: qui stridens et gēmens euauit. Ex quo die sanctus vir ferrum candens in manu sine lesione tenebat. Uadens autē ad eremum cibum nūq; sumpsit: nisi tantum dominica die de manu sacerdotis eucharistie sacramentum. ceteris diebus nihil percipiens: sed operibus manuum insistent cingula iumentorum de palmarum folijs texebat. De quibus egri tactu sanabantur. Nam dum quidam claudus a natiuitate: vt aliquo portaretur camelo impositus esset: duz pedibus cingulum quod iumentum cinctum erat: quodq; vir sanctus texerat: tetigisset: confestim descendens pedibus solidis ambulauit. Hic etiam ab angelo diuina repletus scientia. multos suis sermonibus edificabat: et vitia fratrum ac virtutes latentes per spiritum cognoscebat. Hec in vitis patrum.

De sancto Piamone presbytero.

Ca. xli.

Piamō presbyter in eremo de scythi floruit. Qui die quadam missam celebrans vidit angelum stantem contra altare monachos p̄sentes in codice scribentem: absentes scriptos delentem. Et dum illi communionē accederent: angelus quorundam scribebat nomina quorundam dimittebat. Piamon autem post missam discussis illis qui scripti non fuerūt inuenit in singulis eorū mortale peccatum. Qui bus reuelata narrans tamdiu cum illis fleuit: donec eidē iterum angelus apparuit: et eos cū ceteris ascripsit. Hec in vitis patrum.

De sancto Benjamin sene.

Ca. xliij.

Beniamin senex in eremo fuit. lxxx. annoz q; miraculis clarēs quoscunq; egros ad se delatos oleo ungebat: et p̄tinuo sanabant. Ipse āt adeo hydropicus effectus est: vt p tanuā cellē suē si remotis aliq; tabulis efferri nō possz. Quā passiōe p mēses. viij. añ suū obitū laborauit. Omēs autē in

firmos ad se venientes sanabat cunctosq; rogabat ut ora-
rent deū pro anima eius de corpore nil curantes eo dum
esset sanus nihil sibi profuisset. hec vbi supra.

De sancto Coprete p̄bitero et confessore. Ca. xliij.

Copres presbyter annos circiter octoginta in
heremo thebaidis fuit. Cui dū gētilis quidā
olera furatus eēt. et ea ad coquēdū cōposuisset
neq; coqui poterant: nec calefieri. Quod ille vi-
dens ablata scdō retulit: et puerus baptismum
suscepit. Eadē nocte fratres supuenerūt ad copretē: unde
scdūs duplices honores dño p̄soluit: dū olera restituta et
scdē apposuit. Qui dū fratribus ad se venientibus p̄ edificatio-
ne eorū mirabilia qdā narraret: q̄ vir vnus ex illis credere
poterat: dormitanti ip̄i visus est liber auris hīs scriptis
manibus copretis: et vox senis venerāda audita est fratrem
increpātis: cur fidē auditis nō adhiberet: illeq; euigilans
cōpunctus est. Arena p̄o d̄ pedib⁹ et attrita p̄ agros p̄ sper-
sa terre sterilitatem auferbat. Hic dū quēdā manicheus
pplm seducere disputās excludere nō posset: fecit ignē ac-
cendi eo pacto ut q̄s eorū flāmas ingressus inuēretur exiret
eius fides approbata eēt. Ip̄seq; p̄mū ignē intrās ille
extulit: dū at heretic⁹ intrare nolleret: a p̄p̄o in flāmas violē-
ter iniecit. Dū autē mori se videret: cōp̄tis auxiliū implo-
rauit. A quo educ⁹ dū p̄tinaciter cōuerſi nolleret: ab eodē
electus et dimissus abiit p̄susus hec heraclides.

De sanctis Syro Paulo et Isata p̄fess. Ca. xliij.

Syro Paulus et Isata monachi fuerunt in scythi.
Qui dū sibi inuicē ad ripā fluminis occurrisset ut
fratrem quēdā anub noie visitarent: oronem fuderūt
ne in via impedirent. Statimq; nauiculā sibi appa-
rentē sine remō vel remige iter tridui vna hora con-
tra scdū flumē p̄fecerunt. Lūq; applicuissent: reuelatū est
isate: q̄ vir ad quē ibāt: eorū secreta cordiū nouerat. Pau-
lo reuelatū est: p̄dictum anub post tridui eē migraturum
Syro autē reuelatū ē anub sibi mane occurrū. Lū at illa
nocte in ofensibus p̄noctassent: anub mane ad eos veniēs
eorū secreta eis patefecit. Lū q̄ manētes trib⁹ dieb⁹ ab eo
edificati sunt. Illeq; in eorū manibus expirauit: et ab eis
sepultus fuit. Hec in vitis patrum.

De sancto Estrate monacho. Ca. xlv.

Estrates monachus apud antiochiā claruit tpe
valentis arriani impatoris p̄tra catholicos seuiē-
tis. Quē p̄ plateā ciuitatis antiochene ambulan-
tem: vili habitu p̄fectū: et lōga senectute confectū
imperator respiciēs interrogauit q̄s eſset et q̄ irer.
Cui ille se ch̄ianū monachū et p̄ suo pergere imperio ora-
turū r̄ndit. Quē impator redarguit eo q̄ domi more mo-
nachi stare deberet. Ille at p̄ ouib⁹ ch̄i liberādis se egres-
sum dixit. Cubicularius autē cesaris sancto viro mortē cō-
minatus est eo q̄ principi nimis supbe loqueret. Et dum
inde recedēs impatori balneum pararet subito mēte alie-
natus furibundus in aquā feruētē se iniecit: et ibi extinc⁹
multis hereticis ad veritatem fidei catholice redeundi ex-
emplo dereliquit.

De sancta Sarra abbatissa.

Ca. xlvj.

Sarra abbatissa claruit in scythi tpe theodosij senio-
ris que. xij. annis a spiritu fornicationis impugna-
ta fortissime exorabatur: nō ut pugna recederet
sed ut sibi fortitudo daretur. Cui tādē sup̄ lectu-
lum iacenti spiritus immundus apparuit: dicēs se
ab eavictū fuisse: illa p̄o nō se s̄z ch̄im illū vicisse respōdit.
Hec sup̄ alucum fluminis. lx. annis habitauit et nunq;
inclinata est ut flumen aspiceret ne forte ex tali visione de-
lectionem assumeret. Hec in vitis patrum.

De sancta Synclerice abbatissa.

Ca.

xlvj.

Synclerice abbatissa vñ fuerit vel vbi in deserto locū
pro sua habitatione habuerit nusq; reperit. Paratū
tñ q̄ in deserto vbi tñ monachi egypti ut plurimū
habitare p̄sueuerāt. Quō autē vite p̄batissime fuerit
ex multis dictis etus et auctoritatib⁹ que in vitis
patrum in exemplum leguntur: satis colligi potest.

De sancta Tabita virgine.

Ca. xlvij.

Tabita p̄go vna fuit ex sororibus degentibus
in monasterio illo grādi thebaidis: q̄s helias
abbas perfecit in quo et trecentas feminas cō-
gregauit: de quo supra actū est. iij. idus septē-
bris. Hec autē in ipso cenobio deuotissima fuit:
et intantum humilis q̄ ab oib⁹ despiciebatur. et quasi infa-
na reputabatur: coquinesq; opera et alia queq; vilia officia et
impedebant: que illa fideliter administrans: nec cum alijs
ad mensam sedebat: cui etiā sorores multa conuicia infe-
rebāt: illaq; oīa patiētia munita tolerabat. Angelus autē
dñi scdō p̄terito abbati in eremo dudū p̄uersanti apparuit
et eūq; admonuit: ut ad dictā sororē visitādā accederet: eo
q̄ ip̄a illū meritis excederet. Ille at veniens dū singulas
vidisset: nec eā quā q̄rebat cernebat. Interrogat sorores an
alia sup̄esset: ille p̄o vna istā et amētē sup̄esse dicit. Quā
adducta scdūs vir pedib⁹ ei⁹ aduoluit: et ac ceteris p̄ ange-
lū reuelata narrauit. Tūc oēs moniales ad pedes tabite
p̄cidētes: de illatis iniurijs veniā postulabāt. Pro q̄bus
tā ip̄a p̄go quā scdus abbas orauerūt. Paucis postmodū
elapsis dieb⁹ p̄go ex tali facto inanē gloriā fugiens: cenob-
iū latēter egressa solitū dñē petijt: et q̄ sine diem clausit
adhuc ignoratur. Hec heraclides in paradiso.

De sancto Phylloirrhonio p̄sby-
tero. Ca. xlvj.

Phyllorionius p̄sbyter de regione galatie im-
perante iuliano seculo renuntiavit. A quo sibi
caluicie facta durissime verberibus attritus ac
dimissus est: qui mox ad eremum properans et
cum fornicatione et ingluuie maximam p̄mo
habuit pugnam quam tandem summa abstinentia et pe-
nitentia superauit. Nam per annos. xvij. in quadam cella
se clausum ferro oneravit: et nec panem nec coctum victo
tempore aliquando comedit. Super hec et. xxxij. annis nul-
lo pomorū genere vsus fuit. Deinde postq̄ spiritualia cer-
tamina vicerat: cū spiritib⁹ etiā visibilib⁹ et corporaliter
p̄ annos. xl. luctā habuit. Preterea metu mortis p̄ annos
vj. intra sepulchra mortuorū se inclusit: ut sic demonē quē
ex mortuorū memoria metuerat: ex eorū aspectu continuo
superaret. Ip̄se de labore manuū suarū. ccl. solidos elephā-
tiosis p̄stitit: et romā hierosolymā: et alexandriā: ac plu-
ra alia loca sacra peregrinationis gratia pedester visita-
uit. In morte p̄fector est se nunq; ex sensibus suis a deo
fuisse superatum. Hec heraclides vbi ē.

De sancto Sadano sene. Ca. l.

Sadan⁹ senex circa iordanē sp̄ sine tecto sub
diuo habitabat. Lōra hūc iudei qdā emulū
venientes iudicia furibūdī et armati: dū vn⁹ il-
lorū eū ferire veller dextera quā crexerat: su-
bito aruit: et ex ei⁹ digitis gladi⁹ excidit. Hec vbi ē.

De sancta Silua virgine.

Ca. l.

Silua virgo rufini alexandrie p̄fecti soror in ere-
mo thebaidis puencie sup̄iori degebat: que p̄ sanos
lx. nec ora nec pedes nec aliquā mēbroz partem
exceptis digitis aqua lauit. Et dum decumbens
languidā a medicis ad balneum sanitatis percipi-
ende gratia instātus sua dēret. nullatenus acquieuit. Hec
aliqui in lecto aut lectica iacuit: sed super nudā humū cu-
bavit. Hic eloquentissima erat: et amore sacrarū litterarū
ē illij.

noctes in diem vertendo legebat. Hec heraclides.

De sancto Sifinio monacho.

Ca. liij.

Sifinius monachus discipulus abbatris elpidij: de quo supra dictum est in eius festo. iij. non. septēbris. Postq̃ ap̃d eū. vi. vel. vij. annis fuisset: itra quoddā sepulchru se inclusit: in q̃ per triennium sp̃ orauit: nec die nec nocte deambulauit aut sedit aut iacuit. Qui etiā cōtra demones specialē gratiā meruit. Adeoq̃ sine vilo vicio mentis et corporis vixit: vt nullam eē generis distantia inter mares et feminas p̃probarer. Tandem egressus ad cappadociā patriā suā: et p̃sbyter effectus fratres et sorores in vno cenobiū collegit: vbi et i pace q̃euit.

De sancto Diocle confessore.

Ca. liij.

Diocles olim philosoph⁹ secularis ad celestis philosophie studiū animatus ē. Qui ad eremū superiōrē thebaidis accessit: et lartissima spelunca annos multos erexit. Ad se autē venientes admonebat vt sui exēplo eoz desyderio animi sp̃ cū deo eē studerēt: in ip̃o q̃q̃ speleo vite terminū dedit. Hec vbi supra.

De sancto Capithone confessore.

Ca. liij.

Capithon iuuenis prius latro fuerat. Postmodū autē ad eremū transiens quinquaginta annis in antro qdā habitauit. Hec ex tūc vsq̃ ad tertiū vrbis alexandrie lapidem: nec vsq̃ ad flumen nili aliqñ accedere voluit dicens q̃ si se cōuersationi hominū adhuc ingereret: inimicus quē nōdūz vicerat ei fortius repugnaret: hec ille.

De sancta Amata virgine.

Ca. lv.

Amata virgo senex annoz. lxx. abbatissa in monasterio quodā thebaidis fuit: habēs sub sui cura. lx. p̃gines in abstinentie puritate ei⁹ exēplo et doctrina viuētes. Inter q̃s quedā nomine ra: sed animi puritate et castitate formosior: que nunq̃ noua tunica vel meliore aut nouis calceamētis vti voluit. Vbi autē sororib⁹ die dñico cenobiū egrediētib⁹ et ad ecclesiā p̃cedentib⁹: illa sola cū abbatissa domi manebat. Nam amata p̃ annos. xl. quib⁹ monacha fuit nunq̃ limē cenobiij trāsluit. Qui sc̃tis martyr colonat⁹ apparuit eāq̃ prima dñica futura in sua ecclesia ad p̃andū sc̃cū inuitauit. Tūc illa primū p̃ ānos. xl. ad ecclesiam martyr⁹ venit: panē et olea secū ferēs: vbi sumpto cibo et facta orōne ad mōasteriū rediit: s̃llabusq̃ visa exposuit: seq̃ cito migraturā p̃dixit. Et post duos dies nulla egritudine corporis aut dolore capitis vexata se vt erat sepelēda p̃ponēs: emisit sp̃m.

De sancto Punitico abbate.

Ca. lxx.

Puniticus abbas cū eēt p̃sbyter et maxim⁹ cenobiij in egypto pater: cunctis honorabilis: fugiēs honore seculi hūilitatis grā iā senex de cenobio latenter fugit: et habitu seculari assumpto solus accessit ad monasteriū tabēnensioraz: qd in vltimis thebaidis p̃tib⁹ artior⁹ vite eē cognouerat. Vbiq̃ diutissime p̃forib⁹ p̃seuerās se in mōachū suscipi postulabat. Quē illi recte recusabāt eo q̃ nō deuotionis cā: s̃ vel alē de senectutis: vel famis reprimēde: ip̃m iā p̃uētū ad monasteriū accedere velle putabāt tādē summa iportunitate ab abbate susceptus iuniorī cuidam p̃mēdatus est. Qui adeo obediēs fuit: vt etiā indigna et aspera officia atq̃ sibi nō ip̃osita exerceeret: nunq̃ attēdens q̃ p̃sbyter aut pater maioris cenobiij fuisset. Nocte etiā p̃surgens quedā dep̃ehenderet. Cūq̃ p̃ b̃icnitiū incognit⁹ ibi mansisset: req̃rentibus illi vbiq̃ fratrib⁹ suis tandē a quodā dñi terrā sarculo foderet: et stercora gestaret vir cognitus est. Qui abbatē et fratres loci vocauit: et q̃s esset puniticus vlt̃ q̃is fuerat eis innotuit. Illi autē veniā postulabāt: eo q̃ sc̃to p̃sbytero

et patrī monachoz ignorantes: vilia imposuerāt. Qui in ultus et flens ad prius cenobiū gubernandū rediit vbi et post modicū t̃ps feliciter in pace quieuit. Hec heraclides.

De sancto Thheremone abbate.

Ca. lxxij.

Theremō abbas ieremo de sc̃thi claruit. Qui ibidem centenarius decessit. Hic ei adeo dorisum suum tam temporis vetustate quam orationum iugitate curuauerat: vt quasi in p̃ime uam infanriam summis manibus in terram traheretur. Hec qui supra.

De sancto Artebio ep̃o.

Ca. lxxij.

Artēbius ep̃s p̃amphiliensis et anachoritica vita ad episcopalem iam dictam sedem inuite et renitenter assumptus est. Qui tamen in ep̃iscopatu degens eremi vitam non deseruit: qñ immo ieiunij et orationibus iugiter intent⁹ curam pastorem sedule administrabat. et ad eremū sibi dilectā sepius accedens sanctos anacortas et patres frequentius persona et benedictionibus visitabat. Hic ap̃d p̃amphiliā in pace quiescens idem sepultus iacet.

De sancto Haber deum ep̃scopo et martyre.

Ca. lxx.

Haber deū ep̃s lunensis et martyr tpe vandalice persecutionis in italia martyriū passus est. Qui dum arriane professioni resisteret: primo in exilium relegatus est. Deinde ipsum vandalli reuocantes: obturato eidē ore: ipsum aqua more arrianorum rebaptizarunt: putantes ex hoc eius cōscientiam violare. Sed dum adhuc illis fortius obfisteret ab eis de capite celsus est.

De sancto Cassiodoro confessore.

Ca. lxx.

Cassiodorus confessor ex senatore monachus quondaz theodoric⁹ regis italie cancellarius natione apulus: floruit tēpore childeberti regis francorum. Hic vite sanctitate admodum c̃fulgēs diuina et hūana litteratura pollēs: non nulla perutilia ecclesie dei digessit. Scripsit nempe l̃brum. De trinitate. De anima. De amicitia familiarium epistolarum. De orthographia. Super psalterio centum quinquaginta tractatus super centum et quinquaginta psalmos. Scripsit etiam historiam tripartitam. Et instiniant p̃imi temporibus humanitatis debitum soluit. Sepultus in miraculis viuit.

De sancto Geaemaro abate.

Ca. lxx.

Greomar⁹ abbas ortus villa guatandra ex confinio beluacensi super flumen: patrie rigoberto et genitrice aga ex nobili francorum progenie orta viciis parentibus post eorum obitū omnibus pro christo temporibus erogatis: monachalem habitum a sancto andoeuo ep̃scopo suscepit: et in monasterio pentuli multorum monachorum abbas constitutus est. Cuius dum monachi duras correctiones nō ferrent: cultellū sub lectulo ponētes: manubriū solo hēserunt: acumē p̃o nudū erecta cuspide supra lectū in aerem dīmiserunt: vt rediens a matutino: se sup̃ telū cū imperu sternēs semetipsum transfoderet. Ille autē rediēs ab ecclesia finitis matutinis: dum lectum vellet ascendere: diuino instinctu p̃ter morē manū circūdūcēs ferrū reperit: et ad ecclesiam reuersus in orōne p̃noctauit. Hanc autē factō nemini aliqd̃ indicās: in capto corā fratrib⁹ abbatie renuntiāuit: et ad sc̃m andoeuū pergens locū solitariū sibi ab eo consignandū poposcit. Quibus ambobus per visū nocte angelus locū ostendit. Qui mane ad locūz pergentes: dum nubula totū circūsitum: vbi erat constrūduz cenobiū operuisset: Vox de celo sonuit: q̃ ante annos quadraginta deus locū illum fidei suo geremaro p̃uidit.

Nebulaq; sublata: locus totus rote pfusus quasi si foga p
circūitū fuisset designatus apparuit. Abi edificato mona
sterio sanctus geremarus cum quibusdā electis discipu
lis vsq; ad obitum suum deo feliciter deseruiuit: ibiq; se
pultus in pace quiescit.

De sancto Bhemachlo epo.

Ca. lxiij.

Rhemachus eps traactensis claruit tpe im
peratoris pstantini iunioris vt dicit sigibertus.
Qui postq; pmissa sibi ecclesiam aliq tpe pbris
atq; exēplis feliciter gubernasset: tandē presus
seculariū tumultuū: epatui resignauit: z mo
nachalis vite habitū assumēs: chio deinceps iugiter mili
tauit. Et sub monachali obedientia de magistro effectus
discipulus in pace quiescit.

De sancto Landelmo confessore.

Ca. lxiij.

Landelmus pffessor qui z morosus a scō ausber
to epo cameracensi ex predone ad chm conuer
sus z monachus effecit a brō martino epo turo
nensi ad predicandum destinatus: fundator fuit
duoz cenobioz: videlicet loloblenfis alui vasi
lar: atq; crispinēsis i q scō corpe q̄scit. In ipso igit mōa
sterio crispinēsi cū duobz discipulis suis aldeleno z domi
tiano claruit: ibiq; chio seruēs i pace q̄uit. Quo tpe cla
ruit gislenus cellensis abbas: maldegarius dux: q z vincē
tius altimorēsis z sezcēsio etusq; pūnx valdetrudis castri
lorēsis sororq; valdetrudis aldegūdus melbodēsis. Tru
do etiā albanēsis: z alij multi ex āglia z scotia: q vbiq; ver
bū dñi seminabāt. Tūc tps cenobiū floriacēse a leodobol
do abbate fundat: vbi z post annoz decursū corpusq; scī
bñdicti trāslatū ē vt dictū ē supia i ei? trāslatiōe. v. id. lu
lij. De sancto Bernone abbate.

Ca. lxiij.

Berno primus abbas monasterij cluniacensis z
fūdator ipsius ordinis claruit tpe pradi primi
imperatoris. Cui? anno pio ordo incepit p̄dict?
anno videlz dñi. dcccxiij. Hic aut multa vite s̄a
ctitate polluit. q̄ ex ipsius ordinis institutiōe
satis patere pōt. Quia scūs vir nunq; potuisset aliē doce
re q̄ vixerit. Qui dñi morti appropinquet. Adonē mona
chū suū olim musicū sibi p̄stituit successorē: ea p̄ditiōe: vt
ecclesia cluniacēsis annuatim solueret ecclie gignatē cen
sum duodecim denarioz q̄ vsq; hodie seruat. Tandē ber
no abbas exitiali lāguore detentus: vicinos epōs accersī
uit: z se reū tāto ministerio indicās: z ab ordine ipm depo
nens: odonē ordinat abbatē. Qui dñi p viribz reniteret: vi
fratp adductus z epōz mādato sub anathematis pena su
perat? acq̄uit. De q̄ supia i ei? gestis dictū ē. xij. cal. decē
bris. Scūs aut berno post dies modicos i pace requēit.

De scō Edgardo rege z pffessore.

Ca. lxiij.

Edgarus rex angloz insignis frater edui: cepit re
gnare āno othonis impatoris vigesimo scō: dum
adhuc eēt iuuecul? annoz. xvj. q̄ nascēte dunstan?
archiepō cātuariēsis audiuit vocē de celo āglie
dicēte. Pax anglie q̄diu puer iste regnabit: z dñi
stanus noster vixerit. Regnavit aut annis. xvj. z q̄libet an
no nouū monasteriū fundauit: totā insulā in summa pace
z iusticia gubernauit. Nā regē scotoz cinādū cābioz mal
colinū: archipyratā mascofū omnesq; reges vualentiū nu
mero. v. ad curiā coactos ppetuo sacramento sibi obligā
uit. Quos apud legionū sibi occurrentes: z pōpā triūph
per flumē deduxit vna nauī ipositos quā illi remigebant
z ipse in p̄ona sedebat. Cōpatriotas suos a nimia poratio
ne timore z industria refrenauit. Et a deo seuerus fuit q̄ ibi
nullus fuit priuat? latro nullus popular? p̄edo nisi velle
emittere vitā. q̄netiā oīs gener? feras s̄guinis auidas ex
regno exterminauit. Gualualto regi gualdensiuz inditit
vt sibi omni anno tributū. ccc. luponiū solueret. Ad dñi ille

pluribus annis fecisset: nullū se amplius inuenire profes
sus est. Dñi estate post pascha naues per oīa littora adu
nari p̄cipiebat z ascendens ipsemet: mare circumibat: vt
pyratas arceret: hyeme p̄o per prouincias equitabat vt p̄
dones deleteret: iudicia potentiorū exquirens ne ius viola
rent. Quodā tpe venatū perrexerat: dunstanū q̄ secum
erat rogans missam differre: q̄ dies dñicus erat. Appro
pinquāte hora tertia ep̄s sacris indutus sup altare regē
expectabat: subitoq; sopore leui depressus: raptus in celū
audiuit cantus angelorū cātantes kirieeleison. ix. vicibus
Excitatus post modicū adhuc expectans raptus: z aud
uit alta voce dici. Ire missa est z respōderi: deo grāias
Tunc accurrentes eius clerici regem adesse dixerunt: qui
bus respondit q̄ missam audierat: nec esse opus quod ea
die amplius celebraret. Interrogatus a rege cur hec dice
ret: z quare celebrare nollet: visionem aperit. Et hoc sum
pta occasione regi prohibens: ne die dñico vltierus vena
tum pergeret. Quā correptionē sanctus rex benigne sus
cepit z de cetero obseruauit. Qui gubernato regno post
annos. xvj. anno etatis sue. xxxij. in pace quiescit: z mira
culis post obitum claruit.

De sancto Deodorico epo.

Ca. lxiij.

Deodorico metensis episcopus imperatori
othoni primo sanguine z dilectione p̄iunct?
fuit. Qui dñi in italica expeditione militaret
z sanctus ep̄s cū eo per triennū in ipis parti
bus extitisset: ipse vti deuotissimus ex diuer
sis locis z ciuitatibz plurima corpora z reliquias sancto
rū collegit: que ipse secū in partibus suis asportauit. Pri
mum a marisia corpus elpidij cōfessoris sustulit. Cuius so
ciū cadauer videlicet eutychij iam ipse imperator sustule
rat. Ab amirēnis eutychen martyre cum reliquijs maro
nis et victorini sociorū illius. A fulgino felicianū ep̄m z
martyre: a perusio ascleptodoz martyre: a spoletio serenū
martyre cū gregorio martyre spoletan. a cordinio pigno
ra vinctū martyris olim ab hyspanijs per duos mona
chos capuam: z inde cordiniū delata. A menātia alteruz
vincentium ep̄m z martyrem: a vincentia leontium ep̄m z
martyrem a florentia minyatē martyre: ab vrbe tuder
tina fortunatum ep̄m. A sabinis partes corporum proxi
hiacynthi martyrum: z alia plurima que in ecclesia sancti
vincentij martyris a se in santuallīs constructa locauit:
cum parte catene sancti petri apostoli: z capillis eius: et
s̄guine sancti stephani prothomartyris: et parte craticu
le sancti laurentij: a iohanne papa sibi donatis. Hec omnia
prefatus sanctus ep̄us in dicta ecclesia deuote reposuit: vbi
postmodū ecclesia sua feliciter gubernata in chio quiescēs
tumulatus iacet. z miraculis viuit. Hec sigibertus.

De sancta Eeldrita regina z p̄gine.

Ca. lxiij.

Eeldrita regina z virgo in anglia claruit. vt aie
beda. Que duobus nupta viris virgo permansit
viros ad castitatis obseruantiam suis exhortatio
nibus inducens z seipsam illibatam custodiens.
Huius pater fuit anna rex orientalium angloz
qui habuit alias duas filias: etelburgam z serburgam.
Quarum prima in monasterio gallie quod dicitur brigis
sanctimonialis prima post abbatissā fuit: z semper incor
rupta permansit. Altera hercoberto regi cummatorum
vror data est. Ex quo genuit duas filias excotongam de
qua beda multa scripsit: z hermenildam: que vultio regi
meniorum data ē in cōiugē. Ex quo habuit filiam vema
burgam virginē. Adater apud belutum post serburgam
abbatissa fuit: filia p̄o apud legionū ciuitatē q̄scit. Que
maritime oīones feminaz z pueroz exaudire creditur.

De sanctis Huldrita et Huldurga virginibz.

bus,

Ca. lxiij.

Nel druta et nulburga virgines sciores carnales in aglia claruerunt. De quibus beda scribit: quod fuerunt filie meguardi fratris guelferij regis: ex uxore meburga filia hermeredi fratris hercoberti: quod pia in cenobio sancti augustini catuarie: scilicet apud venneloch abbe signis radiantes quiescunt.

De sancta Edburga virgine.

Ca. lxxi.

Edburga filia eduardi regis senioris in aglia claruit. Hec ex uxore regis edelspita pgenita virgo sanctissima fuit. Que adhuc trima sic a patre pbat. Posuerat ille in triclinio diuersa ornamenta mulierum naturaliter allectina: et seorsum crucem euangelii iussit ut quod velle horum eligeret totum aspectu secularia despicere: manibus iunctis crucem et euangelium odorauit: ipsam postmodum in manibus suscipit et osculata est. Quod pater considerans et agens: puellule astutiam notans: eam adhuc in sancto monasterio regnum in urbe vinconia dedicauit ubi ipsa pcedere etate laudabiliter vixit et humilitatem nimiam in omnibus exhibuit. Nam saccos puellarum sociarum furtim nocte surripies: et diligenter lanas lectis earum rursus apponebat. in ipsorum cenobio in pace quiescit et signis effulgens ibidem corpore quiescit.

De sancta Epytha virgine.

Ca. lxxii.

Epytha filia regis edgarum anglorum virgo sancta in viltinensi cenobio faceret: et miracula ostendit. Dux sanctus duxit? psecraret ecclesiam dyonisi? quod edificauerat rex vidit hanc puellam pollice dextro frequenter signis crucis fronti imprimere: et ait. Nunquam purescat ille digitus et primo flens floridam illam rosam cito marcentem futura pduxit: antequam deo dilectam euolaturam. Quod post modicum contigit: puella de seculo isto subtrahitur. De qua sanctus duxit? p visione vidit quod sanctus dyonisi? illam p manu tenebat: et duxit eam admonebat: ut ipsa virgo a famulis christi sic honoraretur in terris sicut a spso honorabatur in celis. Hec in pfectide scitmonialis aureis vestibus utebatur. Cuius corpus regineum in terra sepultum: dux post aliquot menses altius lenaret: totum in cinere solutum inuentum est preter dextre pollicem de quo duxit? p dixerat quod nunquam marceret: alium et alio subiecta: integra repta sunt. De quo duxit? oes admirarentur: ego sancta cuiusdam domini apparens dixit non esse miranda si venter ille non pntuerat: que villa libido non tetigerat. Quiescit in pfata ecclesia sancti dyonisi ubi miraculis fulget.

De sancto Hildeberto episcopo.

Ca. lxxiii.

Hildebertus cenomanensis episcopus: postea turonensis archiepiscopus fuit. Hic berengarij turonensis discipulus? verifactor et dictator egregius librum eleganter de preceptu huius vite partim metricis: partim pfectis dictatum pposuit: quod etiam ut ipse de se in quadam epistola refert multas tribulationes et vincula p christi ppassus est ab emulis: videlicet retrocli comitis cenomanensis: qui illi de comitatu elegerat: et comitatus eius usurpauerat. Qui sanctus episcopus a pdictis hostibus detentus est in iuste eo quod comitem existentem in carcere visitasset et testem ipsius sua manu pscriptum matri detulisset. In ipsa ergo custodia multas passus afflictiones epistolas plures scripsit tandem electus in carcere turoni archiepiscopus ordinatus ptribus? et scititate refulsit: et apud eandem ciuitatem in pace dormiuit: ibique tacens in miraculis viuit.

De sancto Didaco episcopo.

Ca. lxxiiii.

Didacus episcopus exomensis magister fuit sancti domini ordinis pditionis fundatoris: cuius et ille fuit canonicus regularis et exinde superior canonicus ipius. Hic cum .xii. abbatibus ordinis cisterciensis et cluniacensis: et cum quodam apostolice sedis legato ad terram albigensem missus est ad

pducendum contra hereticos albigenses: qui tale pstitutum collegis in officio pbat: et qui christum pauperem ibat pducere: eiusdem se vite ostenderent operibus pformare: ut ex hoc alias facilius lucrarent ad christum. Et sic consilio didaci equitatas et pomposam suppellectilem dimittentes: in habitu humilitatis et gestu paupertatis incedentes officium pditionis. psecuti sunt: in quo officio pdictus pater cum sancto dominico eius canonice supptore sibi assistente laudabiliter se gessit: et multos ad christum puerit. Post biennium autem ad ecclesiam suam redire dispens: loco sui fratris dominici vicarium dereliquit. Duxque post multos labores exomam peruenisset: pedes transiens p castella: ad extremum vite sue pductus est. Qui post obitum miraculis claruit.

De sancto Bene abbate.

Ca. lxxv.

Bene abbas fuit in deserto thebaidis: et qui hieronymus dicit quod nunquam visus est iurare: neque metiri: neque irasci: neque otiosum pbat pferre: sed vita eius erat summo silentio mores tractant. ut p oia quasi angelici ordinis videretur. Humilitas quoque imensa: p nihilo in omnibus se metipsum ouens. Hic dum bestia quidam nomine hippotaurus regitones sibi primam vastaret: et rogatus ab agricolis venit ad locum et bestie in nomine iesu pcepit: ne amptus terram illam vastaret. Bestiaque statim recedens nusquam comparuit. Similiter modo cocodrillum ab eo alio tempore fugatum perhibebat. Hec in vitis patrum.

De sancto Pitirione abbate.

Ca. lxxvi.

Pitirion abbas fuit in thebaide in monte quodam pprupto fluuio imminente in quo erant per ipsa precipitia spelunce difficiles accessus: in his monachorum plurimi commanebant: quorum pater erat pitirion. Hic discipulus sancti antonii fuit: et post eius obitum cum amone habitauit: et post huiusmodi abscissum in pdicto se monte constituit. Qui gratia sanctitatis et fugandorum spirituum miro modo clarebat: et immundorum demonum noticiam maximam habebat. Dicebat autem neminem posse demones efficere nisi prius a seipso vicia eleuisset. Et quicumque superasset vicia propria: posset de facti demones superare. Hi scilicet in septimana reficiebat pulmentum ex fratre sumens nec aliam iam poterat escam recipere neque etate: neque mansuetudine permittente. Hec ubi supra.

De sancto Hieronimo sene.

Ca. lxxvii.

Hieronimus sener annorum .cx. discipulus fuit beati antonii. Qui in deserto nitrie in eremo habitauit post mortem magistri summe humilitatis gratia refertus. Et in eadem solitudine plenus sanctitate quiescit. Hec in vitis patrum.

De sancto Diogene monacho.

Ca. lxxviii.

Diogenes anachorita alius beati antonii discipulus fuit. Hic erat vir summe prudentie in eodem nitrie deserto degens. Cuius sermo et narratio omnes ad se venientes edificabat potissime cum de magistri sui virtutibus loqueretur. Et hic etiam in eadem eremo dormiuit in pace. Hec ubi supra.

De sancto Iulio aphyricano.

Ca. lxxviii.

Iulius aphyricanus in historiographos pscipue scribit eusebius. Alexandri et maximini ac gordiani imperatorum fuit tempus: qui scititate et sapientia insignis fuit: scripsit enim ad aristidem de euangeliorum que videtur dissonantia et de genealogiis que a mattheo et luca diuerse referuntur coposuit librum. In quo ceterorum opinioniones a veritate discordes coarguit: et verissimam vtriusque consonantiam esse demonstrat. Chronicon quoque de temporibus edidit libros in quibus voluminibus diligenter admodum et studiose copositio ad originem scripsit epistolam de eo quod in danieli legit de su

fanna quasi in hebreis non habet codicibus ad quam origenes elegatissime respondens ait: nequaquam iudeorum adherendum fraudibus: sed solum quod septuaginta interpretes scribunt pro veritate tenendum. Hic sub antonio augusto dormiuit in domino. Hec hieronymus de viris illustribus.

De sancto Archiloco episcopo.

Ca. lxxviij.

Archilocus siue archelaus mesopotamie episcopus tempore probi imperatoris floruit. Qui vita fuit clarus et doctrina conspicuus. Librum enim disputatorum aduersus manicheum scripsit: in disputationem ad sensum cum quodam ex heresi illa secum habita syro sermone explicauit. Qui in grecum translatus a multis habetur. Hic quoque in ecclesia sua conditus in pace requiescit. Hec ubi supra.

De sancto Agrippa confessore.

Ca. lxxix.

Agrippa cognomento castor confessor et sanctus floruit alexandrie tempore hadriani imperatoris. Qui vir doctus et sapientia insignis aduersus ecclesiarum basilidis heretici volumina quae euangelis consererat: et fidei nostre nitari repugnabant: fortissime et eleganti sermone disseruit grandi libro catholicae credulitate defendens. Hic apud alexandriam non minoris vite sanctitate quam doctrinae veritate radias clausit die extremum tempus hadriani imperatoris. Hec hieronymus libro de viris illustribus.

De sancto Attico epo.

Ca. lxxx.

Atticus praesidentis antiochiae episcopus tempore archadii imperatoris apud ipsam urbem regiae clarus probis et operibus fuit. Qui ad eiusdem principis filias de fide et agnitate egregium scripsit volumine. In quo ne storianae dogmata repugnauit. Et apud eandem ciuitatem in christo quiescit. Hec genadius.

De sancto Bacchillo epo.

Ca. lxxxj.

Bacchillus corinthiorum episcopus de quo eusebius ecclesiasticae historiae libro. v. ca. xxij. mentionem facit apud ipsam corinthiorum ciuitatem claruit tempore seueri imperatoris. Qui vir sanctissimus et sapientia praefulgens insigniter inter cetera doctrinae suae opera librum elegantem de pascha ex personis omnium episcoporum: qui in achata erat posuit et apud ipsam oppidum tumulatus in domino quiescit. Hec hieronymus.

De sancto Pholcate epo.

Ca. lxxxij.

Pholcas episcopus et martyr apud egyptum passus est sub persecutione maximiani imperatoris. Hic egyptus natiuus de ciuitate tapuis vir genere nobilis et opum non modicus eiusdem ciuitatis episcopus humiliter suscepit. Qui sapientia illustris volumine elegatissimum de martyrum laude posuit: de semetipso in eorum numero futuro diuinitus vaticinans. Nam cum ebulliret maxima in persecutione ab infidelibus tentus ydolis inolare renuissus pro christi confessione capite truncatus et apud eandem urbem a christianis conditus est.

De sancto Fetitio epo.

Ca. lxxxij.

Fetitius eduensis episcopus apud ipsam floruit ciuitate. Hic vita purissima et doctrina fulgida: fame in gallia celebris in cantica canticorum praementarios edidit insignes: aduersus quos nouatianum grade compilauit volumine: praesentis magni temporis in ipsa ciuitate satis terminum ponens tumulatus: hic ubi supra.

De sancto Gennadio epo.

Ca. lxxxij.

Gennadius episcopus apud constantinopolim floruit et ipsius ciuitatis regie pastor extitit. Qui vir sanctitate conspicuus et sapientia et doctrina venerabilis fuit. Acris ei erat ingenium et lingua disertus. Hic dantele prophetam ex integro ad verbum exposuit. Homilias etiam plurimas edidit: leonto imperatoris prior tempore vite mortali cadens: eternam adeptus est: et corpore tumulatus in ipsa urbe quiescit. Hec Gennadius ubi supra.

Galphilas natiuus gothorum gothorum primus episcopus fuit. Qui tempore valentiniani primi et valentis augustorum vite sanctitate et sapientia clarus: a papa damaso ad ipsas gentes delegatus: maximam eorum partem peruenit ad christum miraculorum quos gloria claruit. Nam et cecos plures illuminauit: et demones ab obsessis nonnullis effugauit. Egros quoque a diuersis infirmitatibus curauit. Hic ad gentis suae instructionem gothicas litteras reperit. Cum ante enim rustico more sine literis: quae nouerant memorie commendabant. Deinde testamentum vetus ac nouum in linguarum transulit propriam. Et senio longo confectus in pace quiescit. Sepultus apud gentem suam ubi miraculis pollet.

De sancto gemino epo.

Ca. lxxxvj.

Geminus episcopus nissibensis floruit tempore alexandri imperatoris. Hic primus antiochiae ecclesiae praesbyter mox nissibine urbis suae pontifex effectus: vita et doctrina egregia: quae modico tempore in corpore vixit ideoque paucis ingenii sui monumenta dereliquit. Apud nissibem oppidum facies virtutibus effulget. Eodem tempore heraclas huius in scholis praefectus: alexandriae ecclesiae ordinatus praefectus. Hec hieronymus libro de viris illustribus.

De sancto heracleide confesso.

Ca. lxxxvij.

Heraclides confessor claruit in egypto tempore valentiniani augusti: qui alexandria ortus dum culturam cremi desideraret: praedictorum abbatem apud alexandriam de gentem perijt eius optatum suum exposuit. Isidorus vero illum ad abbatem dorotheum in thebaidis deserto habitantem et contemplationi vacantem adduxit. Sub cuius disciplina et eruditione heracleides annos plures exegit. Die quadam missus ab abbate ad puteum ut aqua cacabum impleret: dum ille aquam hauriret hausit simul cum aqua serpentem. Et expauescens ad abbatem accessit: eius factum narravit. Qui eidem respondit quod si quandoque diabolus serpentis formam sibi dilectam assumens lympham intraret: monachi potum recusarent: forsitam vel nunquam aquas biberent: sique siti perirent. Et vadens ad cacabum signum crucis edidit continuo colubus occidit. Ipseque prior de huius bibi et deinde discipulus securus potauit. Et tunc heracleides: dum serpentes videbat: exemplo magistri crucis signum faciebat: et serpens protinus interibat. Verum defuncto dorotheo abbate heracleides solus eius antrum hereditario iure possedit ibique multo tempore perseuerauit. Hic cellas et tuguria monachorum anachoritarum omnium per omnes regiones deserti multo tempore circuegens: videlicet desertum sythi: thebaidis: et nitrie inferioris ac superioris. Altras et gesta sanctorum patrum singulos exquirens et mente recondens: librum postmodum de vita anachoritica compilauit: in quo quae viderat et audierat acta descripsit quem et paradisum intitulauit. Et hic sanctitate consummatus in thebaide in pace dormiuit.

De sancto Lucifero epo.

Ca. lxxxvij.

Lucifer calaritanus episcopus apud eandem ciuitatem quae in insula sardiniae sita est: claruit tempore constantii imperatoris. Hic cum arriana heresis pullularet. Ipseque a liberio papa heretico requisitus: cum nollet niceni consilii damnare fidem: a constantio praefato imperatore arriano apud palestynam in exilium ductus aceruus est. Ubi contra fidem eiusdem imperatoris librum elegantem compilauit: quae ad eundem misit. Nam et constantius indignatus acris eidem morte comminatus est. Sed paulopost praefato defuncto vir sanctus sub

Iuliano reuersus calaris reliquum vite cum pace trāsegit Et sub valentiniano impatore fati munus impleuit. Hec hieronimus libro de virtutibus illustribus.

De sancto Atrociano mar.

Ca. lxxix.

Atrocianus martyr apud galliam passus est. Hic natus hispanus: vir per oia eruditus: et in metricis ut fertur versibus parandis opuscula diuersis metris edita fide nostra redolentia scripsisse tradit: quod et ad hieronymi tempore extrare adhuc dicebant: denique sub quodam maximiano tyranno, qui impante theodosio gallias occupauerat: facit de quondam pietate et defensione catholice fidei apud treuerim cecus est cum patre sciliano baptiste et ambrosio corpa apud ecclesiam treuerim sita ciuitatis condita sunt. Hec hieronimus ubi supra.

M De sancto Malchione presbytero. Ca. xc. Malchion antiochene ecclesie presbyter disertissimus floruit apud ipsam ciuitatem tempore claudij et aureliani imperatorum. Hic vita sanctus et sermo ne luculentus in eadem in urbe rhetorica florentissime docuit. Qui aduersus paulum famosum schismaticum et ebrium dogma restaurante fortissime disputauit. Lulus disputatio scribis excipientebus oratione extat. Sed et alia opuscula ex persona synodi ab eo sunt edita ad dionysium et maximum romane et alexandrie urbis episcopos directa. Hic apud eandem antiochia scitrate et doctria preclarus: beatus fine decessit: ibidem tumulatur. Hec ubi supra.

De sancto Siphronio presb.

Ca. xcj.

Siphronius confessor natione grecus claruit tempore leonis secundi imperatoris. Hic vir poia eruditissimus grece et latine lingue peritus adhuc puer berthelemitice ciuitatis laudes descripsit. Et postea de eius subuersione librum composuit. Ipse librum de uirginitate ad eum christi: et illarionis monachi uita que beatus hieronymus romana lingua compilauerat opuscula: ex latino prout in grecum psalterium quoque et prophetas: qui hieronymus ex hebreo in latinum translulerat hic idem prout in grecum. Et postmodum ad eremum transiens et vitam anachoriticam ducens contra platonem iugiter uacans quieuit in domino.

De sanctis philippo et philippo imperatore martyribus.

Ca. xcij.

Philippus imperator et philippus cesar eius filius ambo martyres anno domini. cccxxix. ab urbe uero condita. dcccxcvii. Gordiano augusto in imperium successerunt. Lulus enim gordianus imperator obtenta victoria in bello parthico rediens circa fluuium euphratem fraude suorum fuisse interfectus philippus ibidem imperator a romana militia creatus: philippum filium suum consortem regni fecit exercitusque ex syria incolumem ad italiam reduxit. Impauitque annos. vij. Hic primus imperator omnium christianus fuit: quem beatus pontius episcopus et martyr una cum filio ad fidem christi prout in nicea ciuitate puencie baptizauit: ut dictum est supra in passione pontij episcopi et martyris prout idus maii. Post tertium non imperij annum millesimus a condicione rome annus expletus est: ut augustissimus olim prout itor. Hic natalis annus christi potiusque idolis dedicaretur. Qui quidem annus fuit a romanis cum ingenti ludorum et spectaculorum apparatu celebratus. Nec dubium est quoniam philippus imperator christianus huius tate deuotionis gloriam et honorem ad christum et ecclesiam reportaret: quoniam ipsum vel ascensum in capitolium immolatusque ex more hostias nullus auctor ostendit. Eodem autem tempore philippus imperator decem militum viros et in rebus bellicis strennuum cesarem fecit. Lulus precepto dum corpa apostolorum petri et pauli de catacumbis a cornelio papa transferri deberet totius senatus consilio processum est romano pontifici ceterosque christianos libere ad sepulturas apostolorum fiendas insu-

dare: et ad id faciendum data sunt eis de fisco reipublice ad lutoria. Hoc autem decem cum esset paganissimus simulare scire ut dominus suis christianis placeret: sic ab eis magis honoratus occasione mortis illorum prout identem pertractaret. Cum autem imperatores decem ad gallias subiugandas. qui imper rebellauerat misissent. Ipse prout pere cuncta gessisset: ad libitum potitus victoria romam rediret. Imperator philippus cum honore cupiens eadem a roma usque ad veronam obuius iuit. Decimus autem iam cum quibusdam ex principioribus militie sue de morte imperatorum prout trauerat: et ne perditio omnium suorum notaret occasione christianitatis assumpserat: suadesque quod non esset decem super romanam militiam impare homines quod deorum cultum deseruissent: a romanis antiquis legibus discedentes noue ignoti et reprobatum dei culture adhesissent. Sicque de consensu illorum imperatorem in stratu suo quiescentes et christum eum fidentem latenter occidit et cum exercitu muneribus et precibus subducto romam uenit: ac senatus curiam suam occidisset exposuit. Sed dum nec philippi maioris senatus ratas habuisset: philippus iunior rome degens: hoc audiens inuinit thesaurosque paternos ac suos: beato sicut secundo tunc rome pontifici ecclesie et pauperibus dispensandum tribuit: et se a facie decem occultauit. Decimus autem ad prodicionem suam pallianda christianos cepit crudelissime persequi: mandans illos sine ulla misericordia trucidari. In quod persecutio multa milia martyrum passi sunt. Inter quos et philippus imperator iunior ab eo tentus et in christi confessione iugulatus est. Sicque ambo ipsi pater. filius et filius martyres christi consecrati sunt. Ipse philippus senior adeo in fide christi profecerat ut prompte prout sua prout tens in festo pasche a beato sicut papa coram omni multitudine condone eucharistie sumeret. Philippus uero iunior tantum seueri ac fuit: ut nullus scilicet commoto ad risum solui potuerit: patremque ludis secularibus aliqui condonantem uultu annotauerit auerfatos.

De sancto Theodosio magno imperatore.

Ca. xcij.

Theodosius imperator senior imperium accepit circa annum domini. ccccxxij. et imperauit annos. x. mensem unum solus. Nam prout cum fratribus se natu maioribus impauerat per annos. v. Hic in natalo sicut a grecis conscribitur: et prout fortis scilicet mi nomine ueneratur. Nam christianissimus et sanctissimus uita fuit. Dia antiqua phana et tepla ydolorum destruxit et per totum orbem romanum destrui mandauit. cultusque christi et fidei mirabiliter auxit hostes autem imperij non tam ferro vel multitudine quam teiunij et orationibus confusus prout strauit. Fuit autem reipublice prout pagator moribus et corpe et animo clemens in operibus iugiter intentus: communis apud eos habitu se differre a ceteris prout as in omnes homines honorificus uerum effusus in bonis simplicia ingenia diligere: erudita mirari ostendebat: largiri magno ac diligenti animo magna amare ciues etiam prout uarios. cotubernio eosque potissime dignos pecunia beneficiisque ceterisque munerari: uolentiam et cupiditatem detestatus est. Bella non mouit. sed quod inuenit prout posse sedauit. Ad inuersionem lasciuia saltatiasque comestiones lege prohibuit: consobrinorum nuptias tanquam prophanium interdixit literis medioeriter doctus sagax multum diligens ad noscenda gesta maiorum. Exercebatur cum legisset gesta dominantium superba. Ita rebus indignis: sed subito flecti emoluebatur: inerat enim et cura oculum pietatis interdum autem seuera prout cipiens a nature munere: magisque a deliberata ratione. Hic etiam prout uir tutum perfectionem ab ipsis barbaris summe diligebatur: unde multe gentes ad ipsum inductum relictis erroribus et ydolis et christum conuersi sunt. In bellis cunctis quod ad fidem christiane augmentum et paganorum exterminium potissime gessit: semper triumphum obtinuit: unde ob eius insignes uictorias poeta quidam

poeta qdam extimius sed infidelis his vrbis in eius laude
cecinit. Quid nimum dilecte deo tibi militat ether. Et iura
ta veniunt ad classica venti. Huius prima sua iose z hortatu
papa damasus officit in ecclesia dei p bñm hieronymu mā
dauit: cum vsqz ad tps illud nullu esset in ecclesia officiu or
dinatu. Quāra autē in eo apud hoies māsuetudo: et apō
dōm ceciderit deuotio patet in illo exemplo de quo dictus
est supra in vita ābroj epī z doctous. vñ adus decem. Quā
cū apud mediolanū missaz interfuturus solennis volu
isset intrare ecclesiā beartū ambrosiū p quodā facinore in
troitū sibi phibentē nisi p publice peniteret humiliter tulit:
z satisfactiōem nō erubescens: nec publicā facere penitentiā
pūsus in dictū a sancto epō modus deuotus excepit: atqz
pūsticem de iustitia z magnanimitate animi cōmēdauit.
Hic ex flaccilla piuge archadiū z honoriū chīanos z iu
stos filios imperio sublimādos genuit. Quā defūcta gal
lam valentianū iunioris sororis in matrimoniu duxit: que
ei placidam percauit: aqua postea de martyris noie gallic
cognomentū accepit. Hic orientis z occidentis partes pa
ciūce possidens: quinqueagimū eratū sue annū agens
anno sui imperij. xj. apud mēdiolanū in pace deuit cui
corpus eodem anno constantinopolim translātum est: vb
et miraculis viuit.

et miraculis viuit. De sancto Carolo magno imperatore. Ca. xciiij.

Carolus magnus imperator huius nominis primus apud fratres gentes intra sanctorum numerum scribitur et colitur: propter eius sanctissima gesta: quod sancti nomine veneretur ab ecclesia toleratur. Nam et viuentium miraculis claruit: et post mortem signis ventum effulsit. Hic primum fratorum rex pipini filius: multa felicia bella gessit. Nam aquitaniam et vascaniam subegit. Saracenos in hispania christianos depopulantes versus ad ibero amnem viticens fugavit. Terras eorum plurimas acquisiuit: et victorias plures contra ipsos obrinuit. De quibus superius actum est in gestis sanctorum rothlandi et sociorum. xvj. cal. iulij. Ubi inter aliud memorabile illud de carolo miraculum legitur: quod dum corpora sanctorum militum a saracenis occisorum requireret apud rancia uallē: et sol ad occasum tenderet: ad eius orationem et mandatum sol in celo stetit: et spatium quasi horarum trium in nullo se mouit donec sanctus rex omnes suos interfectos recollegit. Hic etiam saxonēs infideles adhuc et christianos infestos prius sepius requiritos: ut ad fidem christi redirent: aut saltem christianos in pacem dimitteret: dum in sua pertinacia essent obstinati triplici bello deuicit: et regno suo submisit: et tandem coactos ad fidem christi reduxit. Tempore vero hadriani pape primi requisitus ab eorum contra desiderium regē longobardorum: sibi et ecclesie dei subueniret: dimisit bellum quod contra sacros inuicem inceptat: et cum multo exercitu francorum et finitimarum nationum uenies in adiutorium in ecclesie dei: superato alpium iugo. Desyderium regē frustra sibi resistere conante: commisso bello vicit: et fugauit: rutenosque ielsum obsedit: dimissos ibidem exercitu romam uoti gratia persequitur. Et uenies ad mortem gaudij: versus ad sancti petri ecclesiam pedester peruenit. Et eundo per urbem omnes ecclesiarum postes humiliter osculatur: estque ab hadriano papa honorifice susceptus: a populo quoque et clero urbis ultra modum honoratur: et ab eiusdem patriarcha honore sublimatur: ecclesie beati petri et alijs in urbe ecclesijs et monasterijs multa copiose largiens tandem ad exercitum reuertitur: papam dudum obsessam ad redditionem compulsi: ceteras dei in lombardia ciuitates subijciens. Desyderiumque regē captiuum ducens: et ecclesie dei cum ca ipsa a longobardis ablata restituens: in galliam reuersus est: Undeque saxonem bellum persequens: eos tandem ut dictum est: idonitos domuit: et inuincibiles superauit: atque ad fidem christi vel coacte reduxit. Hic terram sanctam occupatam a saracenis legatis patriarche hierosolymitani et constantini imperatoris constantinopolitani receptis audiens: et terre sancte com-

partēs: cū magno exercitu illuculos puenit: ⁊ recuperatā
terra sacra cū p pstantinopolim reducit: aurū ⁊ argentū p
oīasq; gēmas a pstantino impatore exhibitas: cū noller re
cipere: solas chrisi reliqas ⁊ sanctorū postulauit: pmissosq;
ieiunio ⁊ orōne: recepit de corona dñi partē: q ipso viden
te floruit: ⁊ clauū vñū passiois dñi ⁊ partē crucis dñice cū
alijs sacrosanctis reliquijs: q oīa comitātibus miraculis se
cum dextrulit: ⁊ aq̄sgram in basilica scē marie quā pstrux
rar: recondidit: vt dictū ē supra i hystoria trāslationis coro
ne dñi. iij. idus augusti. Ad nūmēp etiā elemētoꝝ. i. li. aruz
i alphabeto cenobia fūdauit. Et in vnoq; p ordinē vnaz
līam de auro fabricatā plusq; centū libros tironēstū va
lentē reliq̄t: vt ex oī die līaz tps fundatiōis cuiusq; mona
sterij cognoscerēt. Que littere adhuc in plerisq; monaste
rijs repertiunt. Hic etiā quattuor archiep̄as videlicet tres
uerenē: colonienē: moguntinenē: salzburgensē: diuitijs
⁊ honorib; āplauit. Adortuo nō hadriāo papa: ⁊ leōe ter
tio in pōtificiū suscep̄o: dum die qdā ad leraniā pcedens
de laterano pgeret a romāis capt⁹ ⁊ erutis oculis: lingua
q; āputata: nud⁹ ac feminu⁹ i monasteriū miss⁹ ē. S; de
us oīporēs miraculose ei loq̄lam ac visū restituit: de q su
pra dictū ē in ei⁹ gestis. iij. cal. iulij. Qui dein ad regē ca
rolū pḡs: ab eodē valde honorificē: vt bti petri vicari⁹ ex
cept⁹ ē. ⁊ cū ei oīa q facta fuerant intimasset. Rex p nimio
dolore fleuit. Et cum papa romā adijt: ⁊ cū honore ipm in
locū suū restituit: vbi ⁊ papa corā rege de qbusdā sibi ob
iectis criminib; se purgauit. S; cū die natalis dñi ad mis
saz solēnia bti petri in basilica assisterz. Leo papa carolū
in romanorū iperū coronauit: cūcto pplo rōao laudes et
ipertiales acclamāte. Postmodū aūt carol⁹ impator: fact⁹
eos q in summū pōtificē manus intecerat de crimine pui
ctos capitali dānauit snia. S; leōe pōtifice p affectu pio
eis irerueniēte in exiliū ppetuo sunt dānati: vitasq; eis de
misericordia pcessa. Sicq; oib; recte pacatis carol⁹ in im
perū sublimat⁹: in galliā reuer⁹ est. Et q tpe iperū psta
tinopolitanū in galliā trāslatū dinoscit⁹. Post hec carolus
reuer⁹ ptra mauros classē in corsicā misit: q; ⁊ ab eis libe
rauit. Hic edificauit basilicā dei genitricis marie aq̄sgra
ni ope mirabili. Apud magnūtiā q; in rheno fluie pontē
ducentorū passuū lōgitudinis fecit. Hā tāta ē ibi flūinis
latitudo. Tōt⁹ q; occidētis oēs pene regiōes sibi sube
git. Auritq; mirabilē glāz regni sui: qbusdā regibus ac
gētib; p amicitia sibi pcciliatis. Adeo nāq; alioitū reges
galicie regesq; scotorūz ic habuit apd suā volūtātē p mu
nificentiā inclinatos: vt eū nunq; aliter nisi dñm: seq; ser
uus ⁊ subditos ei⁹ pnuiciarēt. Cum aaron rege pslaz qui
excepta india totū pene tenebat ouētē: talē habuit in ami
citiā pcordiā vt p legatos suos irer vestes ⁊ aromata ⁊ ce
teras ouentaliū terraz opes: ingentia illi dona dīrexerit:
⁊ sacratissimū locūz in q est saluatoris nostri sepulchꝝ: vt
ipius impatoris ascribere potestati pcessit. Hā tpe impe
rator: ad eundē locū p singulos ānos pluria donaria mī
tebat. Imperatores q; pstantinopolitani nicephor⁹: mī
chael ⁊ leo vtra amicitia eius expetētes: multoties cum
miserib; ad eū suos miserūt legatos. Erat em̄ i amicitijs
optie tēperat⁹: vt eas ⁊ facile admitteret: ⁊ pstantissimē reci
neret. Tāto oīm amore ⁊ fauore oī vite sue tpe puerfat⁹ ē.
vt nunq; ei vel minie seueritatis q; fuisse obiectū reli
gionē ch̄ianā quā ab infātia imbuī: scripsime ⁊ cū sūma
pīerate coluit. Ecclesiā mane ⁊ vespere: itēq; nocturni ⁊ sa
crificij tpe: duz cū valitudo pmitteret q̄tidie frequētabat.
Curabatq; oīa q in ecclesia gerebant magna fierēt hōesta
te. Amabat peregrinos: ⁊ in eis suscipiēdis summā curā
habebat: vestitu patrio utebat: pegrina q; indumēta nun
q; vestire petiebat. In festiuitatib; qdem p̄cipuis: vestib;
auro gēmisq; contextis: diademate q; p̄cioso ornatus in

cedebat. Illis quoque diebus habitus ei pariter a consilio ac plebeio videbatur. In cibo temperatus in potu temperatior erat. Inter cetera nandum nullis historiis sed aut sapientis aut lectoris audiebat. Legebant et hystorie et antiquorum res gestas et libri precipue sacri augustini in quibus maxime delectabatur. Erat enim eloquentia copiosus et artibus liberalibus solerter ibutus: licetque sapientes venerat magnis vitibus honoribus. Circa pauperes sustentandos gratulatur liberalitatem habuisse: adeo ut non solum in patria et in regno suo largifluas elemosinas facere curaverit: verum in transmarina Syria in egypto et aphyrica hierosolymis alexandria atque cartaginibus vicinis christianos in paupertate vivere cōpersisset penurie eorum cōpatis pecuniis transmitterebat. Sacerdotes honorabat: sacra ac venerabilia loca colebat: precipue romanam ecclesiam in cuius domaria magna vis pecunie in auro argento ac geminis ab illo cōgesta est. Cuius et pontificibus multa largitus est. In omnibus autem quibus regnavit annis: quater voti causa terminum romanam profectus est. Filios suos quoque cito etas pariebat: faciebat equitare: et armis intendere: filias vero lausilio colorum ac fuso assuecere ne otio torpescerent. Miraculorum gloria claruit. Nam et leprosos tactu et oratione ferunt ab eo fuisse mudatos: et cecos duos illuminatos. Postquam autem regnum francorum atque imperium: quod regendum suscepserat feliciter administrasset: dum ad mortem langueret vocatus ecclesiarum placis quibus habere potuit omnes thesauros eis tradidit per ecclesias et pauperes distribuendos. Et sic in omni scititate profectus in pace migravit: anno etatis sue. lxxxj. regni autem. xlvij. Subactisque italiam. xlvj. ex quo imperator augustus appellatus est anno. xlvj. in cuius transitu audita est perennes angelica melodia. Sepultusque est honorifice ad granum in ecclesia sancte marie quam ipse construxerat. Ad cuius tumulum diversarum egritudinum sanabantur infirmi.

De sancto Libertino abbate.

Ca. xcvi.

Libertinus abbas monasterii fundatus: quod est in provincia sancti pascualis discipulus fuit sancti honorati abbatis: et fundatoris ipsius loci: de quo supra dictum est. xvij. cal. februa. Claruit autem tempore totius regis gothorum: et miraculis effulsit. Nam cum esset monachus ex abbatis iussu qui honorato successerat quodam tempore ranennam pgebat. Pro amore vero honorati omni eius magistri quocumque libertinus ibat calligulam illi in sinu deferrebat. Dum ergo pgeret accidit ut mulier extrinsecus filii corpusculum fieret. qui servum dei intuitu iumentum illius per frenum tenuit: atque iurando asseruit quod illi in abire non permitteret nisi filium eius suscitaret. Ille vero inusitatum miraculum expavit: et declinare mulierem vult: se d oino nequit. In eius quoque peccatore pugnabat inuita humilitas conuersationis: et pteras matris: timor ne iusitata psumeret: dolor ne orbare non subueniret. Vicit tamen in eius corde pteras: qui quod vicit affuit et humilitas: descendit: oravit: caligulam de sinu protulit eamque supra corpus extincti pueri posuit. Mortuus defunctus surrexit: quem flenti matri viuum reddidit: et iter inceptum pegerit. Quadam die pferus eius abbas qui honorato successerat: per viam dei in grauem iracundiam exarsit. Et quod virga qui eum ferire posset: in promptu non habuit. Comprensio scabello suppedaneo ei caput ac faciem turndit vultusque eius tumentem ac lividum reddidit. Die vero altera cum libertinus ad cam sibi monasterii constitutam ire deberet: expletis maturis ad lectum abbatem veniit: et licentiam ab eo humiliter petiit. Ille vero sciens quod tunc a cunctis dilectus esset: per iniuriam quam in eum tulerat: recedere eum de monasterio velle putabat: eumque quo vellet ire iter rogabat. Ille autem et cam cenobii hesterni constitutam ait quod dimittere non valebat: quod se ad eam profecturum pmisserat. Tunc ille a fundo cordis ppter duriciam suam: et patientiam libertini: ex lecto ppsiluit: et ad pedes eius pcedens: de illatis in eum venia supplicauit. Et contra libertinum se in terram psteruens sue culpe non illius sentit fuisse referrebat quod ipse in se

ptulerat. Sicque ad mansuetudinem adductus est abbas humilitasque discipuli facta est magistra magistrum. Cum autem libertinus egressus a multis eum veneratibus nobilibus et notis interrogat: quidnam hoc esset quod livida et tumentem faciem haberet. Qui hesterni in sero se in scabello suppedaneo impigisse peccatis suis exigentibus respondit. Sicque nec abbas prodidit vitium: nec falsitatis incurrit peccatum. Postquam autem abbas ille decessit: libertinus eidem regimine abbacie successit. Qui dum die quadam per utilitate monasterii iter ageret: eidem quadam clarida gothorum comes obviam. De dei seruo ex caballo suo ab omnibus illis deiectus: iumentum dum non libenter ferret: et flagellum quod tenebat: raptoribus obrulit: et stari se in oratione dedit. Cursu autem rapido predicti ducis exercitus ad fluvium vulturum devenit: ibique dum singuli equos suos hastis tundentes: calcantibus cruciantes nullo modo obtinere poterant: ut equi moveri possent: sed aquam fluminis tangere quasi mortis precipitum pertimescebant: donec uno ipso ceteros informate cognoverunt: quia ex culpa: quam dei seruo in via tulerant: talia sui dispendia tolerabant. Qui statim reversi libertinum orantem inuenerunt: eius equum eius obtulerunt. Ille vero caballo opus non habere ridebat. At illi descendentes eum in equo eius quasi inuitum responsuerunt: et dum retrocessissent: equi illos alveum fluminis velocissime transierunt. Eodem tempore in provincia campania quadam buclinus cum fratribus venit. Sed dum rumor de cenobio libertini exisset quod abbas pecunias multas haberet. Ingressi franci oratores secutentes libertinum querebant: ubi ille orans prostratus iacebat: in ipsum quoque ingredientes impigebant: eum pterque videre nequibat. Sicque sua cecitate frustrati a monasterio vacui sunt reversi. Sanctus autem vir post vitam laudabilem quieuit in christo. Hec gregorius. primo dialo. capitulo secundo.

De sancto Equitio abbate.

Ca. xcvi.

Equitius abbas in valerie civitatis patribus claruit: qui multorum monachorum pater fuit. Qui etiam dum adhuc iuvenis acriter certamine carnis tentaret: in hac re ab omnipotenti deo remedium contritus precibus querebat. Nocte quadam assistente angelico eunuchizari se vidit: cuiusque visio apparuit quod omnem motum ex genitalibus eius absciderit. Atque eo tempore ita alienus extrinsecus a tentatione: ac si sexum non haberet in corpore. Et ex tunc sicut antea viris sic cepit et feminis pcesse: nec tamen discipulos admonere cessabat: ne se ipsius exemplo in hac re facile crederent: et casuri tentarent domum: quod non accepissent. Quodam vero tempore quadam basilus magister a roma fugiens in habitu monachi: valeriam petiit: et pergens ad castorum episcopum amitermine civitatis ab eo obtinuit: ut ipsum equitio abbati committeret: ac sociandum monasterio illius commendaret. Equitius autem episcopo pro hoc instante respondit: quod illum quem ipse sibi commendabat non monachum sed diabolum esse videbat. Cum autem episcopus diceret quod abbas occasione quereret ne sibi petita prestaret. Vir domini itaque protestatus quod quale illi dixerat: talem agnoscebat. Sed ne se velle obedire episcopo existimaret: iussa ipsius facere paratus esset. Susceptus itaque ille monasterio est. Sed non post multos dies discedente abbate longius contigit ut in monasterio virginum: cui equitius preerat quodam illarum speciosissima febribus arrepta clamaret se continuo morturam nisi basilus monachus veniret: et per eius curationis remedium salutem sibi redderet. Sed cum in absentia abbatis nullus ad congregationem virginum audeat accedere: missum repente est et dei famulo nuntiarum. Quo audito vir domini dedignatus dicebat quod vtiq; illum non monachum sed diabolum esse pderat. Mandavitque ipsum de cella fratrum expelli. De ancilla vero dei pderat nun

eijs: q̄ ex illa hora neq̄ esset de cetero febris laboratura: neq̄ basilii q̄lura. Regressi aū monachi eadēq̄ hora salutē h̄gini restituta: q̄ sc̄tus dixerat cognouerūt: z basilii de monasterio p̄tinuo repulerūt. Qui repulsus dixit: fre quēter cellulā equitij magicis se artib⁹ in aere suspēdisse: nec tñ eorū quēpiā ledere potuisse. Qui z postmodū in vr be roma zelo fidei a ch̄itanis igne crematus est. Quedam mōialis mōasterij p̄fati horū igressa: lactucā p̄spiciēs: cō cupiuit: eāq̄ signo crucis oblita b̄ndicere auide momor- dit: sed p̄tinuo a diabolo arrepta z verata cecidit. Quod dū eq̄tio nunciatū ēē: ille p̄tinuo venit: z vt ab ea demō ab scederet: cū indignatiōe p̄cepit. Qui cōtinuo ab ea exiuit: nec eā vltra p̄tingere p̄ualuit. Cū aūt die quadā felix abbas cenobij castorū: q̄d intra menta vrbis sitū est familiari ter q̄dam mō q̄ si redargueret: eo q̄ sacri ordinē nō habēs nulla licētia a summo p̄fice obrēta: vbiq̄ p̄dicando dī scurreret: p̄pulsus vir sc̄tus q̄lter licētiā accepisset. et dē indicatū: dicens seipm etiā secū p̄dicta alq̄ tractasse. Sed nocte quadā speciosus iuuenis ad eū accesserat. atq̄ medicinale ferramētū in os ei⁹ posuerat: z vt ad p̄dicandū egredere: deinceps ex parte dei mādauerat. Et ex illo die etiā si voluisset: tacere nō potuisset. Hic in vestib⁹ vilis atq̄ despect⁹ apparere studebat: z q̄ties ad alta loco tēde bat: iūmēto villorū oib⁹: q̄d in cella reperiri posset: inside bat. In q̄ etiā capistro p̄ freno z veruecū pellib⁹ p̄ sella vte bat. Sacros codices i sacculis pelliceis dextro: leuorū la tere secū portabat: z quocūq̄ peruenisset scripturarū fon tem aperiebat. Cū aūt fama p̄dicatiōis illius vndiq̄ dī scurreret: clerici q̄dā romani summo pontifici sunt p̄questi: q̄ quidā vir rustic⁹ auctoritatē sibi p̄dicādi arripuisset: offitū apostolici indoc⁹ sibi vsurpare p̄sumeret. Ad quo rum suggestiōe iulian⁹ quēdā defensorē misit: vt equit⁹ ad romanā vrbē duceret: z q̄ ratiōe p̄missa attentaret co- gnoscere: mādauit tñ: vt honore ei exhibito nullā p̄ior- sus iniuriā patere. Qui festine ad monasteriū veniēs eo- dē absente fratres scribētes repperit: z vbi abbas ēē inq̄ siuit. Illiq̄ respōderūt: q̄ in valle cenobio subiacēte fenū fecabat. Misitq̄ ad eū iulianus puer suū p̄tumacē z sup- bum. cui vix ipse poterat dominari: vt abbatē ad se celeritate perduceret. Perterit puer z q̄s esset abbas: ab alijs quesiuit. Adorq̄ vt audiuit q̄s ēē: adhuc lōge posī⁹ ad eū vadeno immēso timore correptus cepit lacessere: ita vt gressus vix eū possent portare: veniēs q̄ ad vix dei: ad ge- nua illi⁹ p̄cidit: suūq̄ dñz ip̄i occurrisse nūciauit. Abbas vero illi mādauit: vt fenū sectū lenaret: z pabulū iūmētis in quib⁹ venerat: deferret: ip̄sq̄ immediate post eū opere cōpleto veniret. Qd dū puer fecisset: z iulian⁹ puer cū fe- no venientē p̄sperisset. Iratus eū increpauit: q̄ miserat il- lū hominē ducere: nō fenū balulare. Sed dū puer eq̄rium post se veniētē dñō suo ostendisset: vidēs eū iulian⁹ ex ha- bitu despect⁹: z q̄lter illum p̄teritis v̄bis alloq̄ deberet: cogitare cepit. At aūt seruus dei comin⁹ affuit: intolerabi- lis pauor iuliani animū inuasit: z humiliatus ad pedes ei- us p̄cidit: z q̄ apostolicus ip̄m videre vellet vix māneta lingua exposuit. Qd audēs eq̄tius: ḡas deo egit: q̄ se p̄ summu pontificē superna grā vistrasset: statimq̄ mādauit iūmēta ad iter arripēdum parari. Cūq̄ iulian⁹ se illo die nō posse exire ex lassitudine diceret: Abbas se in hoc p̄tri- stari respōdit: p̄dicens q̄ si die ip̄a nō exirēt: nec in crasti- nū ire possent. Sicq̄ eadē nocte iulianus ex lassitudine in monasterio q̄uit. Factoq̄ lucis crepusculo eq̄ in cursu ad modū fatigato puer ad iulianum cū epistola venit in qua papa sibi mādauit: ne seruū dei de monasterio mouere vel exire vllatenus faceret. Cū aūt ille requireret: cur senten- tia esset mutata cognouit quia nocte eadem qua ip̄e illuc missus fuerat: per visū p̄fice extitit vehemēter exterrit⁹:

cur ad exhibendū vix dei mittere p̄sumpisset. Tunc iulia- nus surrexit: z se abbatis oratiōib⁹ p̄mendauit: atq̄ ne de cetero fatigaret ex parte pape p̄cepit. Qd audēs ille cō- tristat⁹ est: et que p̄dixerat vera tūc p̄gisse p̄buit: q̄ si die p̄cedente nō statim p̄gerent: iā pergere minime liceret. Et executorē suū summa cūq̄ charitate aliquātulū secū detinuit: ip̄sumq̄ plurimū honoratū ad summu pontificē remisit. Qui z plenus sc̄litate in pace quieuit. Rustic⁹ qui dā sup sepulch⁹ eius arcā cū frumēto posuerat: nec qua- lis vir ibidē iaceret: p̄pendere curauit: sed repēte turbo ce- litus factus rebus illic oib⁹ in sua stabilitate manētib⁹ arcā superpositā cum grano extulit lōgeq̄ p̄iecit. Tandē p̄uinciā valerie longobardis intrātib⁹ monachi ex ceno- bio illo ad sepulchriū viri sc̄ti in oratorio positi p̄fugerunt longobardi v̄o sc̄uētes oratorium ingressi ceperūt mona- chos foras trahere: vt eos aut tormētis afficerent: aut gla- dijs necarēt. Quorū dum vnus ingemisset z sc̄m equitū ad sui defensionē aduocasset: p̄tinuo longobardos sp̄rit⁹ immūdu inuasit: qui conuēntes ad terrā tamdiū verat⁹ sunt donec ceteri foras exissent: cognoscerēt quatenus locum sacrum temerare vltterius non auderent. Hec Gre- gorius dyalogorū ca. iij.

De sancto Honoso abbate.

Ca. xcviij.

Nonius prepositus siue prior fuit cuiusdam monasterij q̄d in foracis monte sitū est. Qui sub asperrimo eiusdeq̄ cenobij abbate vge- bat: s̄ eius mores mira semper equanimita- te tolerabat: sicq̄ fratrib⁹ in mānitudine pre- erat: vt patris sepius fraciūdiā ex humilitate mitigaret. Quia v̄o monasteriū in summo mōtis cacumine situm est ad quēlibet parū h̄orū fratrib⁹ colendū nulla planicies patebat. Sed vnus locus breuis in latere mōtis erat: quē ingētis saxi moles egredies ab vna parte occupabat. Cū aūt die quadā nonius cogitaret: q̄ saltē ad olera nutriē- da locus eidē aptus ēē: si ip̄m moles illa teneret: quā ex quinquaginta boum paria mouere nō potuissent: noctur- no se illic silentio ad orationē dedit cū mane facto ad eun- dem locū fratres venerunt z inuenerūt molē tante magni- tudinis inde longius recessisse: suorū discessu largum fra- trib⁹ spaciū dimisisse. Alio quoq̄ tpe dū Nonius lam- padēs vitreas in oratorio lauaret: vna ex eius manibus cecidit: z per partes innumeras p̄fracta dissiluit. Qui su- rorem abbas nūmūm timēs: lapadīs fragmētāq̄ colli- gens corā altari prostrat⁹ orauit z exurgens sanā lapadē repperit quā antea timens per fragmenta collegit. Cum in cenobio oleum vetus defecisset: z colligēde oliue tēpus incumberet: sed fructus in oliuis nullus appareret: man- dauit abbas fratrib⁹ vt in colligēdis oliuis ad exhibē- da extraneis opera p̄gerent: vt vel saltē de mercede oper⁹ aliquātulū olei deportarent. Qd vir dñi fieri cum magna humilitate perhibuit ne ex hoc fratres exeuntes dū olei lucra querūt dānum animarū paterent. Quasq̄ paucas que in monasterij arborib⁹ apparebāt colligi p̄cepit et in pilo missas contrundit: atq̄ inde quātūlibet parum olei extiens sibi deferri. Qd in paruo vasculo sibi delatū aī al- tare posuit: cunctisq̄ egressis orauit: atq̄ postmodū adsci- tis fratrib⁹ oleū illud modicū per cūcta monasterij vasa exigue infundi iussit: que p̄tinuo vt erant vacua claudi fe- cit. Die p̄o altera aperta oīa vasa plena oleo reperta sunt. Sanctus aūt vir post laudabilia multarū virtutū opa doi- miuit in dño. Hec Gregorius vbi supra ca. vij.

M De sancto Martyrio confesi. Ca. xcviij. Martyrius confessor in valerie p̄uincia san- citate z miraculis claruit. Qui tale de virtu- tis sue testimonio signum dedit. Dū quadam die fratres ei⁹ subcinericiū panem fecissent

etq; signū crucis imprimere obliti esset: sicut in ipsa puincia crudi panēs signo signare solēt: vt per quadras quattuor quodammodo partiti videantur. Idem dei famulis affuit: eisq; referentibus nō fuisse signatū agnouit. Quāq; tā prius nas et cinerib; optus esset: signū crucis digito contra primis edidit. Quo signatē prius panis immensū crepitū dedit: ac si in ignib; olla crepuisset. Qui postmodū coct; et ab igne subtractus ea cruce signatus inuētus est: quam non tactus sed fides fecerat. Hec greg. vbi supra ca. xj.

De sancto Dacio epō.

Ca. xcix.

Dacius epō mediolanēsis apud ipsā ciuitatē claruit tpe iustitiani imperatoris. Qui dū causa fidei erat; ad constantinopolitanā urbē pergeret: corinthiūq; veniēs largā domū pro se et eius comitibus ad hospitandū quereretur: et vir inueniret viliū cūtinus domū pgruētis magnitudinis sibi ad hospitū ppari iussit. Cū vero incole loci ei dicerent in ea hunc manere nō posse: q; multis tā annis eā diabolus inhabitauit: atq; ideo vacua remāsit. Vir sanct; ideo magis in ea debere velle hospitari rēdit: vt ad sui aduentū malign; effugatus spūs domū hoibus itez habitandum dimitteret. In ea igit sibi parari fecit: securusq; hostis antiq; certamina toleraturus intrauit. Hocis aut silētio dū vir dei qesceret: antiqu; hostis imensis vocib; cepit imitari rugit; leonū: balat; pecorū: mugit; boū ruditus asinorum: sibilā serpentū: porcorū stridores et sonitū. Cum repēte daciū tot bestiarū vocib; excitatus: surrexit iratus: et ptra demonē magnis vocib; cepit clamare: eidēq; expiorare q; bene ei cōtigisset: vt q; dixerat. Bonā sedem meā ab aqione: et ero sillis altissio: et q; superbiā ei; sillis porcis et asinis fact; esset. Et q; deū indigne imitare voluerat: vt di gnus erat: bestias imitabat. Ad quā vocē ac deiectionem spūs malign; adeo erubuit: q; prius pteuit: atq; eandē domū ad exhibēda mōstra consueta vltēr; nō intrauit. Sicq; postmodum fidelīū habitaculū facta est. Hec gregorius tertio dialogo. cap. quarto.

De sancto argentario monacho.

Cap. c.

Argentarius monach; apud ciuitatē aureliā claruit. Qui vir sanctissimus vita et miraculis effulgit: habitūq; quem ptebat specie moribus explebat. Hic ab argentario monte a q; nō me forit; ē aploz limina rome reuifēda ātis singulis venire pteuerat: et veniēs ad quēdam subdiacōnū qdragesimum noie: q; in mōtib; oues pascebat: sepius hospitalitatis grā declinabat. Cum aut semel hospitium hui; q; non lōge erat ab ecclesia intrasset: cuiusdā pauper cule mulieris marit; iuxta defūctus ē. Quē cilicio ex more indutū supueniēte sero sepelire nequerunt. Cum ergo vidua mulier iuxta defūcti corp; nocte sederet: et magnis fletib; et lamētis dolori satisficeret: nec a lamentis cessar; vir dei argentari; dolori illius cōpassus: assūpto qdragesimo ab ecclesiā prexit: seq; in orationē dedit. Deinde ab altaris crepidine puluere collegit: et cum socio ad defūcti corpus accessit. Et cū ibi ambo diutius orasset ipse surrexit: bñdictionē dedit: et reuelatā defūcti faciē: q; sudario operta fuerat: aspiciente vxore ac mirante: puluerem quē detulerat fricauit. Qui dū fricaretur: aiām recepit: oscitauit: oculos apuit: seq; eleuans resedit: ac si de graui somno excitat; fuisset. Ad mulier cernēs cepit ex gaudio magis flere: sed vir domini eam vt taceret compescuit: mandans vt si quis eam quereretur: qualiter hoc factū fuisset: diceret: quia dominus iesus christus hoc fecisset. Et continuo ab hospitio exiit: qua dragesimum reliquit: et temporalem honorem fugiens: in loco illo vltra non comparuit. Hec gregorius tertio dialogo. cap. xvj.

De sancto Valentio presbytero.

Ca. c.

Valentius pbyter apd puinciā valerie floruit. Qui euz clericis suis de laudib; bonisq; operib; itent; sancte puerfatiōis vitā duxit. Su pueniēte aut vocatiōis eius defunct; est: atq; aū ecclesiā sepult;. Eidē pō ecclesie caule ouī um inherēbāt: atq; idē loc; in q; sepult; ē: ad easdē oues tē dentib; iter erat. Quadā aut nocte fur qdā venit: et igref; caulas veruēcē tulit et cōcit; exiuit. Sed dū pueniss; ad locū vbi scūs vir iacebat repēte hēsit: et gressū mouere nequit: puecē de collo deposuit: cumq; dimittere voluit: sed manū latere non potuit. Sicq; cum pda sua reus et ligat; stabat: nec puecem poterat dimittere: nec cum eo accepto erire. Factoq; mane egressi ab ecclesia clerici hominē veruēcē tenentē inueniunt: et animal auferre an offerre venisset: dubitare ceperūt. Ille pō culpe re; citius idēcauit penā. Mirati oēs q; viri dei ibidē tacētis fuisset pte li gatus: se p eo in orationē dederunt: suisq; pib; obtinuerūt: vt q; res eoz venerat rapere: vel saltē vacu; posset exire. Hec vbi supra cap. xxi.

De abbate quodam sancto.

Ca. cii.

Abbas qdam sanctus cuius nec nomē expres sum inuenio claruit in mōasterio qdam beati petri apostoli. Ad sitū est in mōre pnestine ciuitati peminēte. Qui monachū quendā nutritiēs vsq; ad reuerendos puerit mores. Quē cū vidisset in timore dñi excreuisse: in eodē monasterio fecit illū in pbyter ordinari. Qui post ordinationē suam: q; nō lōge abesset ei; exit; reuelatū est: idcirco ab abbate pte rīt; vt sibi sepulch; pararet. Ille pō eidē pdirit q; aū euz se moritūz pteuerat: s; tñ eidē pcessit: vt sicut vell; sepulch; sibi pararet. Reccellit igit et pparauit. S; post multos dies abbas febre pteuerat ad extrema deuenit: atq; pbyter: ro suo iussit vt in suo sepulchro se poneret. Cūq; ille diceret q; ipm mor secut; ē: et sepulch; vtrūq; capere nō posset abbas respōdit q; secure facer; vt dixerat: q; sepulch; suū ābos capiebat. Defūctū itaq; abbatē i sepulchro q; sibi pbyter parauerat posuerit. Adorq; et pbyterū lāguor corpis secut; est: et post modicū vitā finiuit. Cū autē ad sepulch; q; sibi parauerat corp; ei; esset delatus: eoz apto uiderūt astantes: locū nō esse vbi pōi potuisset: quia corp; abbatis omne illud sepulch; teneret. Tunc vn; ex fratrib; abbati defūcto qñ i poperare cepit: q; verbuz ei; qd pdirerat deficeret: eo q; sepulchrum am bos nō caperet. Ad cui; vocē subito cunctis vidētibus: abbatis corp; qd supinū iacebat: se vertit in latere: et vacante locū cor poris pbyteri prebuit: et quia vtrōq; caperet: sicut vltius p miserat: mortuus impleuit. Hec greg. iij. dialo. c. xij.

De sancto Acontio confessore.

Cap. ciiij.

Acontius apd urbem romā claruit: qui basilice principis apostolorū custos siue mansionarius fuit: vir magne hūilitatis atq; grauitatis deo oipotentī fideliter seruēs: et miraculoz signis effulgēs. Nam cum quedam puella paralitica in ecclesia beati petri permanens: manibus repereret et dissolutis renibus corpus per terram traheret: atq; vt sanari mereretur: duduz a beato petro apostolo petiisset: nocte qdam eidē per visionem assitit: elq; iussit: vt iret ad acontii mansionariū ipm q; rogaret: q; ipi salutē restitueret: illa de tāta visione certa: sed q; esset acontii; ignorāo cepit se per ecclesie loca disraperet: quis esset acontii; in uestigare. Cū cū ille factus esset obuiū et interrogatus se acontii esse dixisset illa eidem exposuit: qualiter beat; petrus apus illā ad ipm miserat vt ab infirmitate ipam liberare deberet. Et ille pteuo iussit vt in noie chñ et mit;

Probis ep̄s reatine ciuitatis fuit. Qui vita et f̄a-
citate atq; doctrina p̄spicius nō mediocriter
effulfit. Appropinquāte hō vite ei⁹ termino eū
grauissima decessit egritudo. Qui⁹ pater mari-
mus noie circūquaq; medicos p̄gregauit si for-
te eius lāguori subueniri posset. Qui puenientes ad tactū
vene denūciauerūt ei⁹ exitū citius affuturū. Cū hō iā t̄ps
refectionis incuberet scripsit ep̄us de assistentiū poti⁹ q̄ de
sua salute sollicitus eos cū sene patre admonuit vt se post
laborē ex refectione reparent. Vbi⁹ igit abscēdētib⁹ vnus
tantum mō ei relictus ē puer. Qui dū lecto lacentis assiste-
ret: subito aspexit intrātes ad vix ei⁹ q̄sdaz viros stolis cā-
didis amictos: q̄ cundē q̄q; candorē vestiū vultū suorum
luce vincebāt. Qua claritate p̄cussus puer cepit emissa vo-
ce clamare. Qua cōmōtus ep̄s intrātes aspexit et cognō-
uit: et stridentē puer cepit p̄solari dicēs: ne timeret q̄ san-
ctus iuuenalis et scrius cleuthertus martyres ad se venis-
sent: Ille autē tante visitationis nouitate nō ferens: cursu cōn-
cito extra fores fugit: atq; eos q̄s viderat p̄i ac medicis
nuntiāuit. Illi hō p̄pere descenderunt: s̄ egrum quem re-
liquerāt defunctū inuenerūt: q̄ illi eum secū tulerāt. Quo-
rum visionem puer ferre nō potuit qui remanserāt. Hec
vbi supra ca. xij.

De sancta Romula virgine.

Ca. ciij.

Romula hō apud urbē romā claruit: que cu-
tusdā anus scripsit discipula fuit: et in q̄dam
monasterio iuxta b̄tē marie h̄ginis ecclesiam
vna cū q̄dā alia p̄discipula cum ea māsit. Hec
tres in vno habitu sc̄imoniali p̄manētes vi-
tam quidē moribus dūitē: s̄ reb⁹ pauperē dūcebāt: inter
quas tñ romula magnis meritis antebat. Erat q̄ppe mī-
re patiens: sūme obediētē: custos oris sui ad silentium. Su-
diola valde ad orationis vsum. Que tandē paralyti p̄cuf-
sa: multis annis in lectulo decubans pene oibus mēbris
impos iacebat: nec tñ eius mēre ad impatiētiam flagella
perduxerāt. Et tāto sollicit⁹ ad orandū execrauerat: q̄to
aliud quodlibet agere non valebat. Nocte igit quadā vo-
cauit matrē redemptā: que mox p̄urgens: ad eā cum alia
cōdiscipula accessit. Et dū media nocte lectulo iacētis as-
sisteret: subito celitus lux emissa cellas impleuit: et splēdor
tante claritatis emicuit: vt corda assistentiū pauore p̄strin-
geret: atq; oē corpus illarum obrigeret. Leperunt nāq;
quasi cutusdā magne multitudinis ingrediētis sonus au-
diri hostiū cellule concutit: ac si intrantiū turba p̄meretur:
et ingrediētū quidē multitudinē sentiebāt: s̄ numerate ti-
mons et luminis videre nil poterāt. Protinusq; mīri odo-
ris fragrantia subsecuta est: ita vt quas lux terruerat: odo-
ris refoueret suauitas. Lepitq; romula magistrā p̄sola-
ri: et blanda voce p̄dicere: q̄ tūc nō eēt mortura. Post ali-
quod hō p̄is spaciū paulatim lux est subtracta: sed is q̄
subsecutus est odor remansit: cū q̄ et dies secundus ac ter-
tius transiit. Nocte hō quarta iterū magistrā vocauit:
viaticū petiit et accepit. Et ecce subito in platea āte ostiū
cellule duo chori p̄sallentiū cōsisterunt: et sicut se dicebāt
serus ex vocibus discreuisse: psalmodie cantus dicebant
viri: et femine respondebāt: intra tales celestes exeq̄as san-
cta illa anima carne soluta est. Qua ad celum ducta: q̄to
chori p̄sallentium altius ascēdebāt tāto cepit psalmodia
lenius audiri: q̄sq; et psalmodie sonitus et odor suauitas
elongata finiretur. Hec quarto dial. ca. xvj.

De sancta Tarilla amita sc̄i gregori pape. Ca. cx.

Tarilla facta beati gregori pape magni ami-
te fuit: de q̄ idē quo supra li. ca. xvij. Tradit: q̄
alias duas sorores suas h̄rute cōtinue ofonis
grauitate vite singularitate: abstinentie: ad cul-
mē sc̄itatis exereuit. Vbi⁹ p̄ visionē felix sc̄os

atauus p̄fati doctoris romane eccle antistes et scrius ap-
paruit: eāq; ad māsionē p̄petue claritatis ostendit et ip̄as
ad illā inuitauit. Que sub equestrī mor febre correpta ad
diem peruenit extremū. Cū autē multi ad eius obitū pue-
nientes ip̄ius lectulū circūstarent: ecce illa subito sursum re-
spiciens iesum venientē vidit et circūstātib⁹ acclamare
cepit vt recederent et locum iesu venienti darent. Cūq; in
eum quē videbat intēderet: sancta illa anima e corpore est
egressa. Tāta autē fragrantia mīri odoris aspersa est vt ip̄a
quosq; suauitas ostenderet illuc autorem suauitatis venis-
se. Cum autem eius corpus ad lauandū esset nudatū: con-
ge orationis vsu in cubitis et genib⁹ cameloz more inuen-
ta est obdurata cutis excreuisse et q̄s viuens spiritus eius
semper egerit caro mortua testabatur.

De sancta Musa virgine.

Ca. cxij.

Musa virgo ap̄d vrbez romā claruit: de q̄ idē q̄
supra li. iij. ca. xvij. q̄ q̄dā nocte ei p̄ visionē
sc̄ā dei genitrix apparuit et cū eēt puella par-
ua coctas ei in albis vestibus puellas ondit
Quib⁹ cū illa admisceri appeteret s̄ se eis iū-
gere nō auderet b̄tē virginis est voce requisita: an vellet cū
eis atq; in eius obsequio viuere et cū puella r̄disset q̄ sic
mandatū prius accepit vt nil vltra leue vel puellare age-
ret a risu et locis abstineret: et q̄ inter eas quas viderat die
xxx. veniret. Quibus v̄sis in cunctis suis morib⁹ puella
immutata est: oēq; a se leuitatē puellaris vite deterisit.
Et dum parentes eam immutatā mirarent: requisita ola-
visa narrauit. Sed post. xv. diem febre corripit: die hō. xxx.
ad exitū eidē appropinquāti: eadē die genitrix cū puellis
q̄s viderat denuo reuelat. Cui etiā eā vocauit: apta voce
venire r̄didit: atq; i ipsa locutione sp̄m reddidit: et ex virgineo
corpore cum sanctis habitatura h̄ginib⁹ exiit.

De sc̄is duobus monachis martyrib⁹.

Ca. cxij.

Duo monachi martyres: quoz noia nō habent
exp̄sa in puincia valerie passi sunt. De quib⁹
narrat gregorius. iij. dial. ca. xij. q̄ dū eēt
monachi in quodā monasterio: q̄ p̄ abbatē
valentionē regebat: et in ip̄o cenobio lōgobar-
di seuiētes vehissent duos p̄fatos monachos i ramis vni⁹
arboris suspenderunt. Factoz vespere vtroq; sp̄s cla-
ris illic apertisq; vocib⁹ p̄sallere ceperunt: ita vt ip̄i quoz
qui eos occiderant: cū voces p̄sallentiū audirent: nimirū
mirati terrent. Quas etiā voces captiui oēs q̄ illic ade-
rant audierunt et eorum psalmodie postmodū testes exte-
rerunt.

De sancto Surano martyre.

Ca. cxij.

Suranus abbas et martyr in puincia furana passus
est. De quo eodē libro. cap. xij. habet q̄ dum esset
pater cuiusdam monasterij in eadē puincia sibi: ca-
ptiuis adueniētib⁹ atq; a longobardoz de p̄datis
ne fugiētib⁹ cuncta q̄ habebat largitus est. Lunq;
vestimenta sua et fratrū et cellariū: et quicq; in horto habe-
ri potuit in elemosynis consumpsisset: longobardi subito
aduenerāt: et eum tenuerunt: ac aux. petere ceperūt. Qui
bus cū nil oino se habere diceret: ita mōte vicino ab eis du-
ctus est: in quo sylua immēse magnitudinis erat. Vbi⁹ cap-
tiu⁹ quidā fugiens in caua arbore latitabat: vbi vnus ex
illis educto gladio suranū occidit. Cuius corpus dum in
terrā caderet mons omnis prius et silua p̄cussa ē: ac si fer-
re nō posset p̄d⁹ sc̄itatis ei⁹ diceret terra q̄ tremuisset.

De sancto Iusto diacono martyre.

Ca. cxij.

Iustus diaconus et martyr in marsoz puincia pas-
sus est. De quo p̄dicto lib. ca. xij. scribit: q̄ vir ve-
nerabilis et vite sc̄issime fuit. Quē inuentū longo-
bardi tenuerunt: quoz vnus gladio caput eius am-
putauit. Sed dum corpus eius in terram caderet

ipse qui hunc occiderat immundo spiritu arreptus: ad pedes martyris corruit: et quod amicum dei interfecerat: inimico dei traditus ostendit.

De sancto Theophano confessore. Ca. cxv.

Theophanus confessor. Quē brūis gregorius de nimia scititate pmedat centū cellēsis vībis comēs fuit misericordie actibus deditus bonis opibus intentus: hospitalitati p̄cipue studēs. Excedendi autē comitatus curis occupat⁹ agebat terrena et tēporalia: s; ut in fine claruit magis ex debito q̄ ex intēctione. Nam cū appropinquāte mortis ei⁹ tpe gravissima aeris tēpestas obliſſeret ne ad sepeliendūz dūci potuisset: eūq; vxor sua ex hoc graviter defleret hortat⁹: tūc illā ne ploraret: q; mor vt defunctus eēt: serenitas rediret. Lūius p̄tinus vocē moris et morē serenitas est secuta. Ad signū alia etiā sūt signa comitata. Nā manus ei⁹ et pedes q̄ podagre humore tumētes versī in vulnerib⁹ fuerāt: et pfluere sanie patebāt: dū corpus eius lauari debuisse sani innēti sunt ac si nunq; vulnerē aliqd habuisset. Sed dum die quarto post eius sepulturam: iubēte vxore marmor: eidē suppositū mutare villēt: tāta ex corpore eius fragrantia emanauit ac si expulſcente carne p̄ omib⁹ aromata feruissent. hec greg. iij. dialo. ca. xxvij.

De sancto Antonio monacho. Ca. cxvj.

Antonius monachus claruit rome in monasterio b̄ri gregori⁹ pape. De quo idē doctor libro quo supra ca. xij. dixit q; dū eēt vita sanctissimus q̄tidianis lacrimis ad gaudia patrie celestis anhelabat. Lūq; studiosissime et cū magno seruire sacra eloquia meditare: non in eis s̄ba scientie: s; s̄ctum cōpunctionib⁹ inquirebat. Hūc p nocturnā visionē dictū est. Paratus esto: et q; dñs iussit migra. Lūz autē ille se nō habere sumptus ad migrādum diceret. Responsum p̄tinus audiuit dicens. Si de peccatis tuis agis: dimissa sunt. Quod dū semel audisset et magno adhuc metu trepidaret nocte quoq; alia in eiusdē s̄bis est admonitus. Et post dies quinq; febre correptus fratrib⁹ cunctis flentibus et orantib⁹ quieuit in pace. Ad cuius sepulchrū miracula plurima ostensa sunt.

De sancto Aderolo monacho. Ca. cxvij.

Merolus monachus eiusdem cenobij fuit: et eodem tempore claruit de quo vbi supra greg. scribit: q; dum esset vehementer lacrymis et elemosinis intent⁹ psalmodia ex ore suo pene nullo tempore cessare p̄sueuerat. Hūc nocturna visione apparuit: q; ex albis floribus corona de celo in caput illius descendebat. Qui molestus mor corporis occupatus cum magna animi securitate et hilaritate spiritum emisit. Ad cuius sepulchrū dū post annos. viij. petrus quidam abbas sibi sepulturā facere vellet: tanta de sepulchro meroli fragrantia suauitatis emanauit: ac si illic floriū oīm fuissent odoramenta congregata. Et qua re manifeste patuit: q; verum fuerit. qd per nocturnam visionem vidit. hec grego. vbi supra.

De sancto Alimone cantuarien. Ca. cxvij.

Almon cantuarien. archidiaconus fuit. Qui vite abstinentia et doctrine sapientia plurimum claruit: hic sermones elegantes de christi nativitate: et de pluribus sanctorum festiuitatibus edidit. Summam copiosam de vitis et virtutibus scripsit: et alia plurima vtilia opuscula compilauit. De hoc legitur q; dum nocte quadam legeret: et vigilaret ad studium in crastinum de incarnatione domini: ca disputaturus: apparuit ei diabolus. Et cū leuaret manum dextrā vt se signaret: tenuit eam diabolus. Et cum vellet se signare sinistra: tenuit eam similiter. Et cum dice-

ret: ego signo me in corde meo in nomine patris et filij et spiritus sancti: diabolus dimisit eū. Et cum quereretur ad qd venerat: respondit diabolus: q; ad impediendū cum: ne haberet quid eleganter diceret de eo qd maxime timebat: q; totaz virtutem et potentia demonū attriuerat et p̄fuderat: scilicet incarnatio dei per ea que deus gessit in carne. Hic post laudabilia virtutū insignia quieuit in pace. Et sepultus canuarie miraculis copiosus et clarus effulget.

De sancto Petro tarantasiensi ep̄o. Ca. cxix.

Petrus tarantasiensis archiepiscopus apud eandem urbem claruit circa annum domini. 218. cxi. tempore eugenij pape tercij. Qui sanctitate vite conspicuus: multis et mirabilibus signis radiant. Cuius virtutum fama dum ad ciuitatem lanſetiam peruenisset. Tres viri ibidem in carcere clausi ante ostium carceris custodib⁹ ludentib⁹: cum ip̄i nomē inuocassēt s̄ctus vir continuo longe positus affuit: et illos solutos eduxit: ac vt se sequeretur admonuit. Qui ab eis solis visus: nullis alijs apparuit. Et cum nulla alia esset oportunitas diuertendi: sequentes illum desuper tabulas super quibus custodes ludebant: inter illos medios pertransibant. Sicq; ab ip̄is inuisi custodibus recesserunt. Nec ante ab eis episcopus disparuit donec ad locū illos securum perduxit: qui iuxta votum emissum non prius cibum gustauerunt: donec ad sui presentiam liberatoris accederent. Hec ex deuotione ab henrico rege anglorum accersitus in via miraculū nouū ostēdit. Erat enī filia cuiusdā petri de fraxinero q; nequitia inuidie socrus a malefica fascinata languorē desperatū incurerat: ita vt nec viri p̄ntia sustinere posset. Hec a patre vt sathanas sathanam eijceret: alteri malefice tradita fuerat liberanda. Que suis quibusdā p̄missis prestigijs morsuras duas in brachio ei fixit. Et illa extunc languore primo cōualuit: s; alium grauiorē incurrit. Nam ex illo die ex morsura superioris cū nimio puelle cruciatu sicut ip̄a testabatur: ex corde acus prodeuntes visibiliter exibant. Pluresq; q̄ triginta acus per tempoz interualla in dñs sunt egressi. Hec a patre beato viro exhibitā: et ab eodem in ipsa morsura contracta egressis inde pluribus acubus ip̄o p̄sente: extunc ab eadem fuit passione liberata. Sed recedēte sancto ep̄o ex morsura inferiori. vt pote quā s̄ctus minime contigerat ceperunt simili modo iudeo quasi querēte p̄dire ita q; diuersos dies quasi: xvi. extuerunt. Sed beatus petrus in suo regressu puellā oibus p̄cis suis plene p̄fessam et p̄municatā eadē morsura inferiori tetigit: eāq; oīno sanatā dimisit. Qui postq; eccl̄ie sue doctrina et exēplis insigniter p̄fuit: in pace quieuit. Ibidemq; sepultus in miraculis stupendis viuit. hec frater vincentius in speculo.

De sancto Rhetitio ep̄o. Ca. cxx.

Rhetitius eduoꝝ. i. angustidunensis ep̄s tpe cōstantini imp̄atoris celeberrime fame habit⁹ est. Hic sermonibus clar⁹ et vtra laudabilis opuscula quedā fidei putilia digessit. Nā in gallia legunt ei⁹ p̄mentarij in canticis canticorum. Erat et aliud grāde ei⁹ volumē aduersus nouatianos. Et hic in pace q̄scens angustiduni tumul⁹ dormit. hec hieronymus de viris illustrib⁹ lib.

De sancto Iuuenico p̄bytero. Ca. cxxj.

Iuuenicus p̄byter apud hispaniam claruit. Hic sanctus pollens operibus: quatuor euangelia ex amertis versibus pene ad verbum transferens quatuor libros composuit. Et nonnulla eodem metro ad sacramentorum ordinem pertinentia perfecit. Floruit autem sub constantino imp̄atore. Et apud hispanias confessoris nomine celebris habetur. hec vbi supra.

De sancto Apollinare ep.

Ca. cxxij.

Apollinaris laudiciensis syrie epus patre pbo progenit^r grāmaticis in adolescētia operam dedit: et postea sacris scripturis insudans: inuenera qñ scribēs volumina scitrate non infim⁹ ut doctrine ipsius vita discōis non fuerit: sub theodosio impatore diē obiit. Errāt ei⁹ aduersus porphyriū: xxx. libris: q̄ inter cetera opēz ei⁹ vel maxime pbantur apud laodiciā corpe quiescit. Hec vbi supra.

De sancto Patiano epo.

Ca. cxxij.

Patian⁹ pyreni iugis barcinone epus: castitate eloquētia et tā vita q̄ sermōe clar⁹ scripsit varia opuscula. De q̄bus ē cert⁹ liber 3 nouatianos. Hic sub theodosio sentore pūcipe tā vltia senectute in chio quieuit. Hec hieronym⁹ vbi s.

De sancto Theodoro epo.

Ca. cxxij.

Theodorus tarisientis epus apud eandē sanctitatem et doctrina claruit ciuitatē. Qui dum antiochie p̄byter magis florere cepit. Scripsit cñ plura ad fidelium vtilitatē. Extant eius in apostoli p̄metarij et multa alia ad eusebiū cesariē sem: cui p̄temporane⁹ extitit: eiusq̄ cū sensum secutus sit eloquētiā imitari nō potuit propter ignorantiam secularium literarū. Hec vbi supra.

De scō Prisciliano epo et martyre.

Ca. cxxv.

Prisilian⁹ bapille epus et martyr multa ecclie vel pericula digessit opuscula. Hic sub quodā maximo tyrāno q̄ tpe theodosij primi gallias occupauit: cū latrociniano q̄dā de q̄ supra dictum est p̄ fidelē defensione ad mortē qñ cecus vna cu3 eodem latrociniano apud treuerim quieuit hec hieronymus da viris illustribus.

De sancto Elasio epo.

Ca. cxxvj.

Elasius cesaree palestie epus eugenio in dicti pontificatus sede successit. Qui vita et doctrina p̄tū signis admodū eluxit. Et nō nulla diuina volūta p̄pilaui. Qui ē i chio q̄scēs apud ipam ciuitatē in corpe dormit. Hec vbi supra.

De sancto Theotimo epo.

Ca. cxxvij.

Theotim⁹ cyrenor epus insignis scitans et sapientie glia refulsit. Qui cū plura opa laudabilia edidisset. Inter cetera in morē dialogorum veteris eloquētie breues comaticosq̄ tractatus cōscripsit. Et hic humanitatis debitū solū apud eandē urbē in chio q̄scit. Hec vbi s hieronymus

De sancto Amphylaco epo.

Ca. cxxvij.

Amphylac⁹ iconij epus claruit i ipa ciuitate tēpore theodosij senioris. Qui vir morib⁹ et scitrate redimit⁹ doctrina q̄q̄ nō infim⁹. Inter alia ad brū hieronymū scripsit librum de spūscō q̄ sit deus: et q̄ sit oīpprēs adorandus. Et alia si de nām fragrācia opuscula putilla digessit. Et apud eandē ciuitatē in pace hūanitaris debitū soluit. Hec vbi supra.

De sancto Luciano p̄bytero.

Ca. cxxix.

Lucianus p̄byter vir sanctissimus et deuot⁹ apud hierosolimā claruit tpe honorij impatoris. Hic dū vitē abstinentia et pudicitie sanctimonia laudabilis apud deū deū polletet et homines tante gratie meritū obtinuit ut eidē dñs corpa scōrū stephani promartyr nicodemi gamalielis et abibō reuelaret. Et p̄ huius reuelationē eadē glōsa cadauera inuenta essent. ut dictū est supra in inuētiōe dictorū scōrū. iij. noñ. augusti. Hic autē brū vir eandē reuelationē et eius historiaz ad oīm eccliaz p̄sonas greco smone descripsit. Quā adiutus p̄byter hō hispan⁹ postmodū in latinum p̄uertit. Post dictorū autē scōrū corpa inuētiōē p̄fatus veneran

duis p̄byter scitrate p̄spicuis p̄tutū opib⁹ multipliciter polles in pace quieuit. Et apud basilicā baptisterij in q̄ munister fuerat sepultus iacet signisq̄ choriscat.

De sanctis pluribus quorum sola nomina et dies festiui inueniuntur. Ca. cxxx.

Pures sancti vltra suprapositos existūt: de quorum vita vel gestis nihil penit⁹ potui inuenire: nisi eorū solūmō nomia et dies festiuitatū: et nihil vltra nisi de paucis: de quib⁹ etiā loca: in quib⁹ passi sunt vel sine martyrio decesserunt: p̄scripta repperi: ex martylogio videlz: hieronymi: vsuardi vel adonisi. Et idcirco ut nihil eorū que de sc̄is inuenire potui omittatur in fine p̄tis operis: hoc vnico capitulo ea que de nominib⁹ et dieb⁹ festis dictorū scōrū in predicto libello cōscripta sunt recolligere curauit. Reseruata tñ tam mihi q̄ posteris potestate eorum gesta et passionē scribendi distinctius: si ea quandoq̄ in futurum reperire cōtingat. Ad litteram tamen p̄missa ut inueni subijciā. Et sic operi huic quantum ad p̄sens finem faciam.

- 1 Justina virgo et martyr passa est pridie calend. Decembri.
- 2 Nicetius epus et p̄fessor in ciuitate treuer: quieuit in christo no. decembri.
- 3 Julius et potamia martyres eodē die in ciuitate togara passi sunt.
- 4 Petrus: successus: bassinus: porphyrius et vrbani martyres in aphyrica passi sunt. v. idus Decembri.
- 5 Eutychis confessor cui⁹ gesta habētur ut dicit adoluius festum in hispanijs agitur tertio idus decembri.
- 6 Hermogenes: donatus: et alij viginti duo martyres passi sunt pridie idus decembri.
- 7 Valericus abbas: eodem die in pago viniacensi quieuit.
- 8 Hubertus cameracensis episcopus: q̄ in dño quieuit idibus decembri.
- 9 Drusus 30simus: et theodorus: in antiochia passi sunt. xix. cal. ianuarij.
- 10 Maximinus cōfessor quieuit in christo i territorio aurelianensi. xvij. cal. ianuarij.
- 11 Valentinus: naualis: et agricola martyres rauēne passi sunt. xvij. cal. ianuarij.
- 12 Moyses martyr in aphyrica passus est. xv. calendas ianuarij.
- 13 Gratianus episcopus et confessor eodem die turo ni dormiuit.
- 14 Darius martyr i ciuitate nicea passus est. xij. cal. ianuarij.
- 15 Gregorius epus antiodori eodē die quieuit.
- 16 Julius martyr in ciuitate thracia gelduba passus est. xij. cal. ianuarij.
- 17 Liberatus confessor: et gregori⁹ epus eodē die in amphitrea claruerunt.
- 18 zepherinus episcopus eodem die rome in christo quieuit.
- 19 Joannes et festus martyres in tuscā passi sunt. xij. cal. ianuarij.
- 20 Demetri⁹: honoratus: et flores martyres in ciuitate ostia passi sunt. xj. cal. ianuarij.
- 21 Lucianus confessor in ciuitate tripoli quieuit. ix. cal. ianuarij.

- 22 Eutychius presbyter et Domitianus diaconus apud ancyrā in galatie passi sunt quinto calendas Ianuarij.
- 23 Ebrulphus confessor in pago oxymensi quieuit. iij. cal. dicti mēsis Ianuarij.
- 24 Hermes exorcista rethiarie vrbi claruit pridie cal. Ianuarij.
- 25 Eugendus abbas cuius vita vt dicitur ad prutib⁹ et miraculis plena refulsit: in territorio lugdunen si claruit cal. Ianuarij.
- 26 Isidorus episcopus apud antiochia in christo de uit. iij. non. Ianuarij.
- 27 Hermes: aggeus: et calus martyres in ciuitate bononia passi sunt pridie non. Ianuarij.
- 28 Felix et Ianuarius in ciuitate heraclea passi sunt. vij. idus Ianuarij.
- 29 Eugeniū martyr passus ē. v. idus Ianuarij in augustodunū ciuitate.
- 30 Timotheus p̄fessor eodē die in grecia claruit.
- 31 Vitalis episcopus: reuocatus et fortunatus diaconus apud smyrnam quinto idus Ianuarij passi sunt.
- 32 Petrus: seuerinus: et leontius martyres: quorum vt ait adō: gesta habentur apud alexandriam passi sunt. iij. idus Ianuarij.
- 33 Longinus confessor: cuius festum agitur idib⁹ Ianuarij.
- 34 Euphrasius episcopus et clerus diaconus. xix. cal. februarij passi sunt.
- 35 Fuscus confessor in monasterio patrona claruit. xvij. cal. februarij.
- 36 Priscilla sc̄a eodem die rome quieuit.
- 37 Hedolfonius episcopus apud tolerūz vita et doctrina clarissimus in domino quieuit decimo calen. februarij.
- 38 Atharius abbas monasterij beluacensis: cuius vitā virtutibus plenam: vt ait adō: vir illustris ac patricius dinamius scribit: cuius festum agitur. vj. cal. februarij.
- 39 Adutus martyr eodem die in aphyrica passus est.
- 40 Ioannes presbyter in monasterio remensi quieuit in christo. v. cal. februarij.
- 41 Valerius episcopus et beati Petri apostoli discipulus: quarto calē. februarij treueri dormiuit in domino.
- 42 Flautanus martyr passus est. iij. cal. februarij.
- 43 Aldegundis virgo eodez die in maldebio monasterio quieuit in pace.
- 44 Saturninus: thyrsus et victor martyres alexandrie passi sunt pridie cal. februarij.
- 45 Policarpus et seuerianus episcopi: quorum festum colitur cal. februarij.
- 46 Fortunatus: et felicianus presbyteri: firmus et cādidus martyres rome passi sunt. iij. non. februarij.
- 47 Florencius ep̄s eodem die aureliani quieuit.
- 48 Tigris et remediū ep̄i apud oppidū vappingū passi sunt. iij. non. februarij.
- 49 Lupicinus episcopus: felix et celerin⁹ eodē die lugdunū passi sunt.
- 50 Auentinus episcopus in ciuitate trechas pridie non. februarij dormiuit.
- 51 Antolitan⁹ martyr auerni passus ē. 8. id⁹ februarij.
- 52 Saturninus: theophilus: et reuocata martyres eodem die passi sunt.
- 53 Dionysius: emilian⁹: et sebastian⁹ martyres apud armenā minore passi sunt. 6. idus februarij.
- 54 Salomō martyr eodem die in ciuitate corduba passus est.
- 55 Paulus episcopus: lucas et cyriacus martyres ipso die rome passi sunt.
- 56 Almon et alexander martyres apud cyprū passi sūt v. idus februarij.
- 57 Zoticus: ireneus: amantius et hyacinthus martyres rome passi sunt. iij. idus februarij.
- 58 Desyderius ep̄s apud legendum quieuit in christo iij. idus februarij.
- 59 Adacharius: rufinus et iust⁹ martyres passi sūt pridie idus februarij.
- 60 Adodesius et amonius infantes eodē die in alexandria martyrio coronantur.
- 61 Polyotus martyr: qui latine interpretatur mulce auris in mylitana armenie idibus februarij passus est.
- 62 Licinius episcopus in ciuitate andegauē. eodem die quieuit.
- 63 Stephanus episcopus et iulianus martyres eodez die lugdunū. passi sunt.
- 64 Vitalis p̄sbyter: felicitula et zeno martyres rome passi sunt. xvj. cal. martij.
- 65 Creator martyr cū vxore et vniuersa domo rome passi martyrio coronantur. xv. cal. martij.
- 66 Quindius ep̄s in gallijs ciuitate vasionense ipso die deuit cuius mortē in cōspectu domini preciosa miracula crebra testantur.
- 67 Agapes virgo in ciuitate iteranis eodē die domino dormiuit.
- 68 Iulianus martyr et ep̄s cum alijs quinque milib⁹ apud egyptum passus est. xiiij. cal. martij.
- 69 Donatus et secundianus: et romulus cū alijs. lxxvj. apud urbem concordiam passi sunt. xij. calendas martij.
- 70 Siluinus episcopus taruerēsis ipso die in domino quieuit.
- 71 Rustus: siluanus: et maxim⁹ martyres in aphyrica xij. cal. martij martyrio coronantur.
- 72 Publius: iulianus et marcellus i. eadē aphyrica passi sunt. xj. cal. martij.
- 73 Poramius et nemesis in cypro insula passi sunt. x. cal. martij.
- 74 Caius: victor: et panthamia eodem die romam palmam percipiunt.
- 75 Gerol⁹: secudinus: seruus et alijs viginti in aphyrica ciuitate adrumeto passi sunt. ix. cal. martij.
- 76 Sergius martyr in cesarea cappadocie passus ē. vj. cal. martij. cuius vt dicitur adō gesta pieclara habentur.
- 77 Fortunatus p̄sbyter et felix cum alijs. xxvj. iij. cale. martij passi sunt.
- 78 Baldomerus cōfessor vir bel quieuit in domino. iij. calen. martij. cuius sepulchrum crebris miraculis illustratur.
- 79 Alexander: abundantius: et fortunio martyres ipso die passi sunt.
- 80 Adacharius et rufinus et iustus et theophil⁹ pridie cal. martij. martyrio coronantur.
- 81 Hermes et adrianus martyres in ciuitate massilie passi sunt cal. martij.
- 82 Leo martyr eodem die passus est.
- 83 Lucius ep̄s: absalon et largus martyrio coronati sunt. vj. non. martij.

- 84 Eusebius palatinus et alij nouem martyres. iij. noni martij palmam percipiunt.
- 85 Iulianus episcopus in ciuitate toleto claruit pridie noni martij: qd vt ait ado apud eiusdem loci incolas famosissimus habetur.
- 86 Quadraginta duo martyres in p[er]fidia passi sunt. 6. idus marty.
- 87 Sorganus et firmus martyres eodem die palmam perciperunt.
- 88 Petrus martyr in aphyrica passus est pridie idus martij.
- 89 Aphrodisius confessor eodem die quieuit.
- 90 Patricius eps auctus claruit. vij. cal. aprilis.
- 91 Quintus: quintilis: quintilia et marcus martyres cum alijs. ix. apud surrhentum passi sunt. xliij. calend. aprilis.
- 92 Leontius eps appollonij eode die in christo dormiuit.
- 93 Paulus cyrilus: et eugenius martyres cum alijs quatuor. xij. cal. Aprilis: palmas martyrij perciperunt.
- 94 Lupicinus abbas in territorio Lugduni quieuit in christo. xij. cal. aprilis: cuius vita scitatis et miraculorum gloria insignis fuit.
- 95 Saturninus eps et alij nouem martyres in aphyrica passi sunt. xj. calen. aprilis.
- 96 Romulus et secundus martyres in mauritania pro christo passi sunt. ix. cal. aprilis.
- 97 Selencus confessor: ipsa die apud syriam quieuit.
- 98 Agapitus confessor eade die in phrygia claruit.
- 99 Cyrinus martyr rome passus est octauo cal. aprilis.
- 100 Theodorus eps: ireneus: diaconus. serapio: et amonius: lectores martyres apud pentapolim libye passi sunt. vij. cal. aprilis.
- 101 Alexander martyr in pannonia triumphu obtinuit. vi. cal. aprilis.
- 102 Castor et dorotheus martyres tarfi cilicie passi sunt. v. cal. aprilis.
- 103 Donatus et victor martyres thessalonice martyrio coronantur. iij. cal. aprilis.
- 104 Pastor episcopus palatinus eodem die aureliani claruit.
- 105 Diodolus: anesius: felix: cornelia et valeria: post et abbas martyres in aphyrica passi sunt vndecimo cal. aprilis.
- 106 Genantius episcopus et martyr calc. aprilis. palma promeruit.
- 107 Victor presbyter: et stephanus martyres eode die in egypto passi sunt.
- 108 Eugarius et benignus martyres coronas percipiunt in scythia ciuitate thomis. iij. non. aprilis.
- 109 Pancratius p[re]fessor ipso die apud tauromenium sicilie quieuit in christo.
- 110 Martiana nicanor: et apollonius martyres apud egyptum passi sunt noni. aprilis.
- 111 Amphianus confessor eodem die apud cesaream lycie claruit.
- 112 Timotheus et diogenes martyres in macedonia palmas perciperunt. vij. idus aprilis.
- 113 Epiphanius episcopus: donatus presbyter: et alij quatuordecim apud Aphyricam passi sunt septimo idus Aprilis.
- 114 Plenus presbyter eodem die in alexandria in christo quieuit.
- 115 Apollonius presbyter et alij quinque martyres apud alexandriam passi sunt. iij. idus aprilis.
- 116 Domnus episcopus cum militibus octo martyres

- in Dalmatia ciuitate Salona passi sunt tercio idus Aprilis.
- 117 Thallacus presbyter et confessor eodem in die pace quieuit.
- 118 Constantinus episcopus oppido vapigo claret pridie idus aprilis.
- 119 Euphemia virgo et martyr idibus aprilis coronas percipit.
- 120 Phronto abbas apud alexandriam claruit. i8. cal. maij. Cuius vita vt dicitur sanctitate et miraculis extitit gloriosa.
- 121 Proculus martyr et donnina virgo cum socijs virginibus ipso die iterantis passi sunt.
- 122 Petrus diaconus et hermogenes martyres apud aphyricam passi sunt. xv. cal. maij.
- 123 Isidoreus presbyter: paulus et isidorus monachi in ciuitate corduba eode die martyriu perciperunt.
- 124 Prefectus presbyter et martyr in pfata ciuitate corduba passus est. i4. cal. maij.
- 125 Hermogenes: catus expeditus: aristonius: rufus galatas martyres vna die coronati sunt in armenia ciuitate mylittana scilicet. xliij. cal. maij.
- 126 Vincentius martyr eodem die in hispania ciuitate caucoliberi passus est.
- 127 Martianus confessor antiodori quieuit duodecimo cal. maij.
- 128 Aldifritus episcopus et confessor claruit octauo calen. maij.
- 129 Euandrius et hermogenes ciuitate syracusana martyrio coronantur. 7. cal. maij.
- 130 Castor et stephanus martyres tarfi cilicie passi sunt. v. cal. maij.
- 131 Aphrodisius: charilipus: agapitus: et eusebius martyres. iij. cal. maij. palmas perciperunt.
- 132 Apollinaris martyr eodem die in pannonia passus est.
- 133 Saturninus et neopolus martyres. 6. noni. maij. in carcere quieuerunt.
- 134 Nicetus eps vienne claruit. 3. noni. maij. qd fuit vir preclarissimus et nobilis: vt ait ado.
- 135 Iouintanus lector et martyr antiodori eodem die coronam promeruit.
- 136 Isidoreus et venustus cum alijs septuaginta quinque in aphyrica martyrio coronantur pridie nonas maij.
- 137 Iuuenalis martyr: noni. maij. passus est.
- 138 Stephanus et victor atq[ue] helladius epi apud egyptum passi sunt martyrium. 8. idus maij.
- 139 Trecenti et decem martyres in perfide passi sunt. 7. idus maij.
- 140 Quartus et quintus martyres: rome via latina ad cetunaulas oalmas perciperunt. vi. idus maij.
- 141 Aquilinus et victorianus martyres: quoru gesta habentur in syria prouincia passi sunt. decimo septimo calen. iunij.
- 142 Isidorus eps trechas eode die quieuit.
- 143 Heraclius: paulus et aquilinus cum alijs duobus martyres passi sunt in ciuitate niueduno. i9. calen. iunij.
- 144 Poluctus: victorius et donatus martyres apud cesaream cappadocie martyriu ptulerunt. i2. calen. iunij.
- 145 Secundinus martyr eode die cordube passus est.
- 146 Helena virgo antiodori claruit vndecimo calen. iunij.

- 147 Faustinus & timotheus ipso die rome passi sunt.
 148 Epitiscus & basileus episcopi in hispanijs clarent. x. cal. iunij.
 149 Innocentius martyr in portu romano passus est nono. cal. iunij.
 150 zollus: seruulus: felix: siluanus & diocles martyres apud hyspnam ipso die triumphū obtinuerunt.
 151 Pascentes & valentias martyres & alij duo simul coronati sunt. 8. cal. iunij.
 152 Quadratus martyr. 7. calen. iunij passus ē: in cuius solennitate sancti augustini sermones inuentiuntur ad populum: ut dicit ado.
 153 Felicissimus: eradius: & paulinus martyres tudertitule eodem die palmas percipiunt.
 154 Ragnulphus martyr in pago atrebatensi passus est 6. cal. iunij.
 155 Libertus confessor eodem die apud anconā dormit.
 156 Emilis: felix mulier: pitamus: & lucinianus martyres in sardinia coronantur. 5. cal. iunij.
 157 Restitutus martyr rome via aurelia. 4. cal. iunij. passus est.
 158 Septē germani eodem die via tyburtina passi sunt.
 159 Gabinus & christolus martyres turribus: sardinie palmas obtinent. 3. cal. iunij.
 160 Syrus & platinus i antiochia eodem die p multa tormenta passi sunt.
 161 Crescentianus martyr turribus sardinie pridie cal. iunij coronā pcepit.
 162 Caprasius abbas mōasterij utrines. quieuit in chio. cal. iunij.
 163 Aretius & diaconus martyres rome passi sunt pridie cal. iunij.
 164 Amantius & alexander martyres i ciuitate niueduno martyrio coronantur. 8. idus iunij.
 165 Petrus p̄byter eutichi: hieremias & alij tres cordube passi sunt. 7. idus iunij.
 166 Salustianus confessor apud sardinia sexto idus iunij claruit.
 167 Vincētiū leuita & martyr in ciuitate agino passus est. 5. idus iunij.
 168 zacharias martyr nicomēdie passus est. 4. idus iunij.
 169 Celsus confessor & eps quieuit in domino antiochodori die eodem.
 170 Luctianus & crescentianus martyres passi sunt in aphrica idibus iunij.
 171 Aurelianus eps & p̄fessor lugduni dormiuit in domino. xvj. cal. iunij.
 172 Ducenti & sexaginta duo martyres rome passi positi sunt via salaria vetere ad cliuū cucumeris. xv. cal. iulij.
 173 Vulmarus p̄fessor admirāde scitatis & religiōis vir ipso die quieuit in pace.
 174 Adiutus p̄byter & p̄fessor eodem die aureliani dormiuit in chio.
 175 Badulphus abbas eodem die claruit.
 176 Paulinus cyprianus felix & felicianā virgines & mar. apud ciuitatē thomis martyrio coronant. xij. cal. iulij.
 177 Rufinus & martia virgo martyres passi sunt in sicilia ciuitate syracusa. 11. cal. iulij.
 178 Quiriacus & appollinaris martyres eodem die i aphrica palmam suscipiunt.
 179 Maxentius p̄byter & cōfessor in pago pictauiensi. 6. cal. iulij. claruit.
 180 Perseueranda hgo eodem die in dño requieuit.
 811 Benedicta virgo in territorio senonico quieuit in pace. 3. cal. iulij.
 182 Corsicus p̄byter & leo subdiaconus passi sunt martyrium pridie cal. iulij.
 183 Ostianus eps & p̄fessor in territorio vtiarlesi. eodem die in dño dormiuit.
 184 Epachrius monachus & confessor in ciuitate engolifina claruit cal. iulij.
 185 Theodouicus p̄byter ipso die in territorio rhemen si feliciter quieuit.
 186 Salutus confessor eodem die in portu valentianas claruit.
 187 Adonegunda virgo apud turosi. obdormiuit in dño vij. non. iulij.
 188 Tryphon et alij ducenti martyres alexandrie passi sunt. v. non. iulij.
 189 Eulogius & euphemia: achacius & demetrius martyres p̄stātinopoli eodem die obtinuerunt triūphū.
 190 Domitius martyr apud syriā passus est. 3. non. iulij q̄ ut ait ado: virtutibus suis multa incolis beneficia prestat.
 191 Stephanus p̄fessor: & leontius martyres rome passi sunt. v. idus iulij.
 192 Iustus & amicus episcopi in dño quieuerunt in ciuitate lugdunensi. pridie idus iulij.
 193 Phocarus eps ipso die in chio dormiuit.
 194 Eutropius: zozima & bonosa sorores martyres rome in portu passi sunt idibus iulij.
 195 Philippus: zeno: narsis: & alij decem infantes eodem die alexandrie martyrio coronantur.
 196 Emilianus confessor apud ciuitatē doroscoruz claruit. xv. cal. augusti.
 197 Sabinius: maximus: iulianus. machrobius: cassius: & paula: cum alijs decem passi sunt apud damascū decimotertio cal. augusti.
 198 Paulus diaconus & martyr in ciuitate corduba eodem die martyriū sumpsit.
 199 Julia hgo & martyr in ciuitate trechas passa est. xij. cal. augusti.
 200 Primitia hgo rome quieuit. c. cal. augusti.
 201 Octoginta & tres milites passi sunt in ciuitate anternino. 9. cal. aug.
 202 Liberius eps antiochodori quieuit. vij. cal. aug.
 203 Symeon monachus ipso die in sicilia claruit.
 204 Peregrinus p̄fessor & cōfessor cuius beatitudinē miraculorū gloria testatur quieuit lugduni. v. cal. augusti.
 205 Ursus eps antiochodori in chriso dormiuit. 3. calen. augusti.
 206 Democritus scōs & dionysius martyres in ciuitate summada passi sunt pridie cal. aug.
 207 Hermelus martyr. constantinopoli passus est. 3. non. augusti.
 208 Ephronius eps eodem die augustuduni quieuit.
 209 Petrus & iulianus martyres cū alijs. 18. rome passi sunt. 7. idus augusti.
 210 Faustus martyr apud mediolanū ipso die passus est tpe aurelij commodi.
 211 Agapes hgo quieuit in pace. 6. idus augusti.
 212 Gaudericus eps & p̄fessor in ciuitate cameraco. 3. idus augusti claruit.
 213 Gratilianus & felicissima hgo in vrbe phalarī passi sunt pridie idus augusti.
 214 Marcarius & iulianus eodem die in syria martyrio coronantur.
 215 Demetrius confessor in aphrica. xij. cal. septembris dormiuit.

- 216 Simplicianus episcopus quiescit in pace. xvij. cal. septembris.
- 217 Marinius confessor in territorio bituricensi claruit 14. calen. septembris.
- 218 Bonus et maximianus martyres passi sunt. xij. calen. septembris quorum gesta ad o. dicit haberi.
- 219 Marcialis episcopus: saturninus: aprilis et felix cum quibusdam eorum sociis in portu romano martyrium passi sunt. xj. cal. septembris.
- 220 Hippolit^{us}: quiriac^{us} et archelaus martyres in p. f. vrbis portu passi sunt. x. cal. septembris.
- 221 Mercurius et eleazarus cum filiis. xij. martyres eodem die lugduni gallie triumphum obtinuerunt.
- 222 Gaudianus episcopus ipso die quiescit in pace.
- 223 Audoricus episcopus in ciuitate rothomageni. claruit. 9. cal. septembris.
- 224 Julianus martyr et presbyter in puincia syrie. 8. calen. septembris. passus est.
- 225 Eleutherius episcopus antiodori dormiuit. vj. calen. septembris.
- 226 Marcellinus tribunus et vxor eius mamea: et filius ipsius ioanes: et serapion clericus: et petrus milites in ciuitate rhomis. 6. calen. septemb. martyrio coronatur.
- 227 Braggeus episcopus eodem die augustoduni i pace dormiuit.
- 228 Aluianus episcopus et p. f. apud fantonas claruit. 5. calen. septembris.
- 229 Candida virgo i pace deuit. 4. cal. septembris.
- 230 Hiceas et paulus martyres in antiochia syrie eodem die passi sunt.
- 231 Basila sancta in syrmio ipso die dormiuit in dno.
- 231 Gaudencia hgo rome claruit. 3. cal. septembris.
- 233 Sirtus episcopus capuanus primus eiusdem vrbis antistes apud ipsam ciuitatem via aquaria dormiuit cal. septembris.
- 234 Victorius episcopus eodem die cenomani deuit.
- 235 Adanuetus episcopus in ciuitate rullo claruit tertio noni septembris.
- 236 Tres pueri mar. rufinus: saluinus: et vitalicus: apud ancyram galatie passi sunt pridie nonas septembris.
- 237 Magnus: castus: et maximus martyres eodem die palmas percipiunt.
- 238 Iherculanus mar. rome in portu passus est noni. septembris.
- 239 Quintus: archontius: et donatus martyres eodem die capue triumphum obtinuerunt.
- 240 Coridus diaconus in capadocia vrbe reate claruit 8. idus septembris.
- 241 Amonius. theophilus: neotheri^{us}: et alij vigintiduo martyres alexandrie passi sunt. 6. idus septembris.
- 242 Timotheus et faustus ipso die antiochie coronas percipiunt.
- 243 Ibiacynthus episcopus: alexader et tyburtius martyres in sabinis miliarto ab vrbe. 30. passi sunt. 5. idus septembris.
- 244 Patiens confessor: lugduni deponitur tertio idus septembris.
- 245 Sacerdos episcopus lugduni gallie quiescit pridie idus septembris.
- 246 Lycorius episcopus turonis claruit idibus septembris.
- 247 Alper episcopus et confessor in ciuitate rullo quiescit in christo. 17. cal. octobris.
- 248 Narcissus et crescentius martyres rome passi sunt 15. cal. octobris.
- 249 Valerianus: macrius: et gordian^{us} eodem die in ciuitate nueduno martyrio coronantur.
- 250 Socrates et stephanus martyres ipso die in britannis palmas percipiunt.
- 251 Trophim^{us} et oceanus atq. eustorgius episcopus passi sunt martyrium. 14. cal. octobris.
- 252 Sequanus abbas et presbyter plurie iustitie vir in territorio lingonice ciuitatis quiescit in domino 13. cal. octobris.
- 253 Eustachius episcopus vir magnar. virtutum eodem die turonis claruit.
- 254 Dionysius et priuat^{us} martyres in phrygia passi sunt 12. cal. octobris.
- 255 Pamphilus mar. rome passus est. 11. cal. octobris.
- 256 Laudon episcopus in territorio ciuitatis constantie claruit. 10. cal. octobris.
- 257 Siluanus confessor ipso die in territorio bituricensi quiescit.
- 258 Liberius episcopus rome dormiuit. 9. cal. octobris.
- 259 Rusticus episcopus auernis quiescit in pace octauo. cal. octobris.
- 260 Lupus episcopus et anachorita assumptus apud lugdunum claruit. 7. cal. octobris.
- 261 Senator martyr in ciuitate albana passus est. 6. cal. octobris.
- 262 Stractus confessor rome deuit. 4. cal. octobris.
- 263 Salomon episcopus et confessor in ciuitate ianuis dormiuit in pace eodem die.
- 264 Eutychi^{us} episcopus platus et heraclas martyres passi sunt in thracia. 3. cal. octobris.
- 265 Fraternalis episcopus et confessor quiescit antiodori die eodem.
- 266 Arera martyr et alij quinque et quatuor passi sunt rome cal. octobris.
- 267 Pius: crescentius: et euagrius martyres in ciuitate rhomis ipso die coronas percipiunt.
- 268 Verissimus: maxima et iulia sorores apud prouincia lusitanam in ciuitate bellisapomia eodem die martyrio triumpharunt.
- 269 Primus: quiril^{us}: et secundarius martyres antiochie passi sunt. 6. noni. octobris.
- 270 Candidus martyr rome aduersus pileatum passus est. 5. noni. octobris.
- 271 Placidus: eutychius: et alij. 30. martyres apud siciliam passi sunt. 3. noni. octobris.
- 272 Apollinaris episcopus in gallijs ciuitate valeria eodem die quiescit: cuius vita virtutibus insignis fuit: et mox nihilominus signis et prodigijs decoratur ut dicit ad o.
- 273 Firmatus diacon^{us}: et flauiana virgo germani martyres eodem die antiodori passi sunt.
- 274 Balbina virgo rome quiescit in pace pridie nonas. octobris.
- 275 Marcellus presbyter castus emili^{us} et saturninus martyres eodem die apud capuam passi sunt.
- 276 Petrus martyr in ciuitate hispani passus est. 8. idus octobris.
- 277 Palatia sancta eodem die ancone quiescit.
- 278 Gisserius p. f. quiescit in christo. 7. idus octobris.
- 279 Melanus p. f. rhedois claruit. 5. idus octobris.
- 280 Alcasius episcopus et socij martyres in pago vilcasino ipsa die passi sunt.
- 281 Lanicus abbas eodem die in scoria quiescit.
- 282 Medistius martyr: apud rauennam via laurentina passus est. 4. idus octobris.
- 283 Eustachius presbyter ipso die in syria in christo dormiuit. Eppion

184. Eppion presbyter eodem die biturice claruit.
 185. Valfridus episcopus confessor eodem die quieuit in pace.
 186. Venantius abbas quieuit turōis. 3. idus octobris.
 187. Marcellus adrianus et marcus eodē die martyrio coronantur.
 188. Saturninus et lupus martyres passi sunt pridie idus octobris.
 189. Fortunatus martyr rome via aurelia passus est idibus octobris.
 190. Luphilus et fortunatus martyres ipso die capue passi sunt.
 191. Saturninus presbyter et nereus cum alijs trecentis. lxx. passi sunt. 17. nouembris.
 192. Florentinus episcopus ciuitate aurascia claruit: quod multis clarus virtutibus in pace quieuit. xvi. calen. nouembris.
 193. Victor eps. alexander et marianus martyres ipso die passi sunt.
 194. Alexander et victor. 15. cal. nouembris martyrio coronantur.
 195. Beronicus et pelagia: et alij. 49. in antiochia syrie passi sunt. 14. cal. nouembris.
 196. Proculus et nicea mater eius ipso die in ciuitate puereoli martyrij palmam percipiunt.
 197. Bassus zoticus: et catus cum. 12. militibus apud ni comedia passi sunt. 12. calen. nouembris.
 198. Seuerianus eps eodem die burdigallis quieuit.
 199. Philippus episcopus: eusebius et hermes martyres apud andronopolim thracie passi sunt. xi. calen. nouembris.
 200. Vitalis confessor quieuit in chio. 9. calen. nouembris.
 201. Hilarius eps et confessor in ciuitate gauallis quieuit in pace. viij. calen. nouembris.
 202. Amandus: lucianus et flores confessores quieuerunt in pace. viij. calen. nouembris.
 203. Rusticus episcopus eodem die dormiuit in ciuitate narbona.
 204. Florentius martyr apud tile castrum passus est. vi. calen. nouembris.
 205. Ibiacanthus quintus felicianus et lucius martyres in lucania prouincia passi sunt. 4. cal. nouembris.
 206. Ducenti et viginti martyres apud aphricā passi sunt. 3. calen. nouembris.
 207. Seuerinus monachus de tyburtina ciuitate quieuit in chio. calen. nouembris.
 208. Amantius eps in gallijs ciuitate rhedonis claruit pridie non nouembris. cuius vita sanctitate et miraculis extitit gloriosa.
 208. Proculus martyr ipso die augustuduni passus est.
 210. Petrus presbyter aureliani quieuit non nouembris.
 211. Articus confessor in aphrica quieuit. viij. idus nouembris.
 212. Valdebrordus episcopus in frixia deponitur. viij. idus nouembris.
 213. Victorius episcopus et confessor vnduni quieuit. v. idus nouembris.
 214. Demetrius episcopus amatus diaconus eustochij et alij viginti martyres antiochie passi sunt. iij. idus nouembris.
 215. Adonator eps eodem die aureliani quieuit.
 216. Luneberrus eps in ciuitate agrippinensi. deponitur pridie idus nouembris.
 217. Paternus martyr eodem die in territorio senonico passus est.
 218. Leo confessor in castello miliduno ipso die claruit.

219. Valentinus solutor et victor martyres rauenne passi sunt idibus nouembris.
 219. Aditus martyr in prouincia ciuitate aquis eodez die passus est.
 221. Clementinus theodorus et philomenus martyres apud thraciā in ciuitate heraclea passi sunt. 18. cal. decembris.
 222. Rufinus marcus Valerij et honozar mar. in aphrica triumphū percipiunt. 16. calen. decembris.
 223. Adarimus eps et martyr rome passus est persecutiōe maximiani. et positus est ad sacrum tyburtinum xij. calendas decembris.
 224. Simplicius eps eodem die quieuit in pace.
 225. Adanpelus et catus martyres apud siciliā in ciuitate mesana passi sunt. xij. cal. decembris.
 226. Laurinus saluator et auentor eodem die martyrio coronantur.
 227. Pragmatius episcopus augustuduni claruit. x. cal. decembris.
 227. Rhodon presbyter et confessor quieuit in pace in pagospanio. 9. cal. decembris.
 229. Seuerinus monachus et solitarius eodem die parisiis deponitur.
 230. Lucretia virgo et martyr ciuitate emerita ipso die passa est.
 231. Felissimus confessor apud perusium claruit. viij. calen. decembris.
 232. Erasmus martyr antiochie passus est. 7. calen. decembris.
 233. Amator eps augustuduni quieuit in domino. 6. cal. decembris.

Homines et infiniti alij: quorum numerum et nomina solius dei sapientia nouit: regnant in celis et cum christo gaudent in eternum. Cuius regnum et imperium sine fine permanet in secula seculorum. Amen.

Explicit liber undecimus.

Incipit prologus libri duodecimi.

Duodecimus liber et ultimus presentis catalogi continet tabulam omnium et singulorum sanctorum: quorum gesta et passionēs: aut acta in hoc volumine conscripta sunt. ad hoc ut unicuique legenti facile occurrat: quod querit. Circa quam tabulam et ipsius ordinem exponendum. vij. sunt consideranda. Primum quia nomina sanctorum seu festiuitatum posita sunt in hac tabula secundum ordinem alphabeti. videlicet primo omnia nomina incipientia ab a secundo a b. tertio a c. et sic per ordinem vsq; in finē. ita tñ qđ etiā in ipsis nominib; incipientib; ab aliqua littera erit idē ordo de secundis litteris et de tertijs et de quartis: et de omnibus successiue vsq; in finem nominis. Ita vt in nomi

nibus que incipiunt ab una littera primo ponantur nomina in quibus secunde et tertie littere sunt priores iuxta ordinem alphabeti: et sic de omnibus litteris usque in fine verbi gratia. In omnibus incipientibus ab a primo ponuntur nomina in quibus post a sequitur aliud: sicut aaron. Deinde nomina in quibus post a sequitur b. et primo ponuntur illa nomina in quibus post a sequitur b a si sunt: ut duplex b et a: ut abbauch: abbas: deinde illa in quibus post a sequitur b c si reperiuntur. Deinde illa in quibus post a sequitur bd: ut abbas: et sic usque in fine nominis. Talisq; ordo servatur in omnibus nominibus singularum litterarum alphabeti: sicut manifeste apparebit legenti tabulam ipsam: hoc tamen scito quod omittuntur diphthongi. loco i ponitur: et h infra dictiones pro nichilo reputatur ad facilitatem querentium inventionem. Secundo sciendum est: quod nomina omnium sanctorum huius operis sunt posita in tabula particulariter singillatim et distincte: unde quis in titulo capituli vel rubrica sint plures sancti in simul coniuncti: sicut multociens occurrit aliquod festum plurimorum martyrum vel sanctorum quorum nomina ibidem sunt nominatim expressa: suis tamen locis tabule posita sunt diuisa et distincta secundum litteras alphabeti: ubi gratia: sancti et martyres verus et securus qui simul uno capitulo comprehenduntur: nomina tamen illorum per se in tabula ponuntur: scilicet nomen veri sub littera v: et nomen securi sub littera s. Si vero nomina aliquorum sanctorum non expresse in presenti opere sunt posita tunc ponuntur in tabula coniunctim sub illa littera: que eis melius conueniat: scilicet vel sub littera numeri si numerus sanctorum exprimitur: vel sub littera societatis illius sancti cui sunt copulati verbi gratia sancti triginta martyres sine alicuius expresse nomine in uno capitulo sunt coniuncti in tabula ponuntur triginta martyres sub littera t. Item sancti martyres diodorus et marianus et socii in eadem legenda conscribuntur: ideo in tabula ponitur diodorus sub littera d: et marianus sub littera m: socii vero quorum nec numerus expressa sunt: ponuntur sub littera s sic: socii diodori martyres: et sic de alijs. Tertio sciendum est quod aliqui sancti sunt qui nec in rubrica siue titulo capituli nec in principio legende nominati nec sub nomine societatis nominantur: qui tamen incidenter occurrunt infra legendam aliorum sanctorum: nec tamen alibi habent aliquod capitulum speciale: et isti in omnibus locis huius voluminis sunt signati infra legendam cruce nigra. Item sic: et istorum etiam nomina siue singulariter sunt expressa siue sub certo numero: non tamen nominatim expressa ponuntur in tabula sub litteris congruentibus eis verbi gratia. In legenda bibiane viginti et martyris occurrunt incidentaliter flautianus martyr et faustus martyr: et isti in eius capitulo signati cruce nigra ponuntur sub littera f. Item darfosa mater bibiane similiter in ipso capitulo nominata et signata cruce ponitur in tabula sub littera d. Item in legenda iuliani et basilisse: in qua incidentaliter occurrunt uno loco viginti milites martyres: et in alio loco septem fratres: et isti signati cruce ponuntur in tabula sub littera s: scilicet primi sub littera v. et secundi sub littera s: et sic de alijs. Hoc adiecto quia aliqui ex istis sanctis qui intra aliorum legendas ponuntur incidentaliter aliqui in pluribus legendis nominantur: nec tamen in tabula nec in pluribus

locis ponantur: signati sunt in illis locis in quibus de ipsis plenior mentio habetur. Quarto aduertendum est quod posito nomine sancti in tabula ponitur locus ubi inueniri debet: et hoc sic: nam et parte dextra legentis (que est sinistri libri) signatum est quoto libro et quoto capitulo illud scriptum ille vel legenda debeat inueniri: verbi gratia. Aaron qui est primus in tabula libro. vi. ca. xxx. Quinto sciendum est quod sunt aliqui sancti de quibus nihil aliud potui inuenire nisi nomina illorum et dies passionis vel mortis solimodo in martyrologio descripta. Et isti omnes superius comprehensi sunt ultimo capitulo vndecimi libri. Et autem isti facilius inuenire possint sciendum quod capitulum illud vltimum diuisum est per paragraphos: et isti signati sunt per suos numeros eorum indice in superiori margine desuper existente: ut patet inspicienti. Tales ergo sancti qui sunt in vndecimo libro capituli vltimi signati sunt in tabula isto modo: videlicet quia a parte dextra legentis que est sinistri signati sunt per libros et capitula et paragraphos: verbi gratia: Joannes presbyter li. xi. ca. vlti. paragrapho. 40. et theodoricus episcopus li. xi. ca. vlti. parag. no. et sic de alijs. Sexto est aduertendum quod ut sciatur quis scriptus in tabula nominatus est primus in principio legende expressus: vel quis secundus: aut primo coniunctus: vel quis incidenter infra legendam requirendus: talis ordo in tabula ponitur: nam omnes illi sancti qui statim in ipso principio capituli vel legende ponuntur habebunt ante se sic. ¶ Illi vero qui secundario vel coniunctim in eodem principio scribebunt habebunt ante se sic. ¶ Illi qui sunt infra legendam vel capitulum incidenter inserti habebunt in tabula ante se paragraphum sic. ¶ Illi vero sancti de quibus nihil inuenit nisi dies festi et nomina solimodo: qui sunt in vltimo capitulo vndecimi libri: habebunt autem se in tabula paragraphum sic. Qui paragraphi diuersis coloribus posent etiam fieri: et per talia signa cognoscere quisque potest ubi vel qualiter sanctorum gesta quorum nomina sunt in tabula debeant inueniri. Septimo sciendum est: quia sicut continet supra in prologo vndecimi libri: credendum est plures esse sanctos quorum gesta et passionis post opus illud perfectum aut mihi aut posteris apparerent: quod propter sanctorum infinitatem et librorum numerositatem facile satis esset. Item forte futurum est per successiones temporum sanctos aliquos per militantem ecclesiam canonizandos et sanctorum catalogo conscribendos: cum manus domini non sit abbreviata: que in terris homines de nouo sanctificare et in celis multiplicare potest: si talium igitur gesta in presenti adijcienda forent volumine eorum quoque nomina in tabula essent apponenda. Sed talia nomina litterarum ordinem alphabeti excepta prima littera seruare non possent: et ideo in tabula ista post singulas litteras alphabeti aliquod spatium dimittetur: ubi nomina sanctorum illorum adijci possint quorum gesta prius volumini contingeret de nouo conscribi.

Explicit prologus.

Tempore	Tabula	Li. Caplo	Pa.	Tempore	Operis	Li. Caplo	Pa.
Incipit tabula totius operis.				8. idus aug.	Agapitus diac. mar.	vij xxx	
	Et primo nomina			15. cal. septem.	Agapitus martyr	vij lxxvij	
	incipientia ab.			9. cal. apulis.	Agapitus confessor	xj ultimo	98
	A			4. cal. maij	agapitus martyr	xj ultimo	131
cal. iulij.	Aaron sacerdos.	vi. xxx.			agapitus eps	xj ix	
cal. iulij.	Aaron martyr	vi. xxxv		no. february	agatha virgo et mar-	lij lxxvij	
18. cal. febr.	Abachuc propheta	ij lxxvij			tyr	ij lxxvij	
14. cal. febr.	Abachuc mar.	ij c		7. idus decē.	agathon mar.	ij lxxvij	
	Abbas quidaz sanctus	xj cij			agathon abbas	ij lxxvij	
3. idus mar.	Abbatissa quedam vir-	ij cxv		19. cal. mar.	agathon martyr	ij lxxvij	
	go.	ij cxv		idi. apri.	agathonica mar.	ij lxxvij	
pri. cal. apri.	abdas martyr.	xj ultimo	105	4. no. iulij.	aggeus propheta	vij li	
1. cal. maij.	abdecaltas episco-	lij lxx.		pri. no. ianua.	aggeus mar.	xj ultimo	27
	pus et martyr.	ij lxx.		7. idus martij	aggius mar.	ij lxxv	
9. cal. ianua.	abdias propheta	ij lxxv.		cal. septēbr.	aggilus abbas	vij lxxij	
	abdias eps	ix cxvj		pri. idus ma.	aglaia scitimonialis	lij lxxv	
	abdon iuder	vij xij		16. cal. ianua.	agnellus abbas	ij lxxv	
	abdon martyr.	vi clvij			agnellus eps	ij lxxv	
3. cal. augusti.	abel iustus mar.	vij xj		12. cal. feb.	agnellus eps	ij lxxv	
	abefan iuder	vij xj		5. calen. februa.	agnes virg. et mar.	ij cvij	
	abibon discipu.	vij xvj		pri. no. nou.	agnes scdo	ij lxxij	
8. calen. mar.	abilus eps	ij clxij		17. cal. ianua.	agricola martyr	x xij	
	abraham patriarcha	ij lxxvij			agricola martyr	xj ultimo	
6. no. mar.	abfalon martyr	xj ultimo	83		arippa confessor	xj lxxij	
13. cal. ma.	abundius martyr	xj ultimo	79	cal. decemb.	agrippinus eps	xj vi	
4. idus decē.	abundius martyr	ij liij.		11. cal. iulij	aimon confessor	xj cvij	
7. cal. septēbr.	abundius martyr.	vij cxvj		11. cal. iulij.	albanus martyr	v cxvij	
7. idus mar.	Acacius martyr	ij clxxv		11. cal. iulij.	albanus eps et mar.	v cxvij	
10. cal. iulij	Acacius martyr	v cxvij		4. no. iulij	albina martyr	v lxxvij	
13. cal. octobr.	acacius	vij. xcij		cal. mar.	albinus eps	lij clxij	
10. cal. maij.	aceplima eps et mar.	lij. lxxvij		no. feb.	albinus eps	lij lxxv	
6. no. iulij.	acestus martyr	vij xj		4. no. nouemb.	alcindinus martyr	x xij	
5. no. iulij.	achacius martyr	xj ultimo	182		alcippades mar.	xj xij	
pri. idus no.	achias propheta	x li		3. cal. februa.	aldegundis virgo.	xj ultimo	47
7. idus nouē.	achilas eps	x lxxij		pri. idus dec.	alexander mar.	ij lxxij	
	acontius confessor	xj cij		14. cal. mar.	alexander mar.	lij cxvij	
8. idus martij.	acrius martyr	lij lxxv		4. cal. mar.	alexander episcopus et	lij clxij	
	Adam pater	lij ij			confessor.	lij clxij	
3. cal. septem.	adauctus martyr	vij cxv		7. idus mar.	Alexander mar.	lij clxxv	
	adauctus martyr	xj xxx		6. idus mar.	alexander mar.	lij clxxvij	
7. cal. maij.	Adelbertus episcopus et	lij lxxvij		5. idus mar.	alexander mar.	lij cxvj	
	martyr	lij lxxvij		15. cal. aprilis	alexander episcopus	lij ccvj	
7. cal. ianua.	adiutus confessor	ij liij			martyr	lij ccvj	
6. cal. februa.	adiutus abbas	lij xxx		1. cal. apulis	alexander mar.	lij ix	
no. feb.	Adiutus eps	lij lxxvj		8. cal. maij	alexander mar.	lij lxxvij	
6. cal. februa.	adiutus martyr	xj ultimo	39	5. no. maij	alexander papa et	lij cxvj	
13. cal. iulij	adiutus presbyter	xj ultimo	174		martyr	lij cxvj	
3. cal. decēbris	aduentus domini	ij f		4. calen. iun.	alexander mar.	v lxxij	
	in carnem	ij f		4. no. iun.	alexander mar.	v lxxij	
3. cal. decēbris	aduentus domini	ij ij		6. idus iulij	alexander mar.	v lxxvij	
	ad iudicium	ij ij		12. cal. augusti	alexander mar.	vij cxvj	
3. cal. decem.	aduentus domini	ij liij		7. cal. septem.	alexander mar.	vij cxvij	
	speciales.	ij liij		5. ca. septemb.	alexander episcopus et	vij cxvj	
3. calen octob.	Adulphus martyr	vij cxv			confess.	vij cxvj	
idi. feb.	agapus propheta	lij cxvij		11. cal. octob.	alexander episcopus et	vij cij	
3. cal. maij.	agapus episcopus et	lij c			martyr	xj ultimo	56
	martyr.	lij c		5. idus februa.	alexander mar.	xj ultimo	79
3. no. apulis	agapes virgo et	lij cxvij		3. cal. mar.	alexander mar.	vij ultimo	101
	martyr.	vij lv		6. cal. aprilis	alexander mar.	xj ultimo	164
pri. idus aug.	agapes martyr	xj ultimo	211	8. idus iunij	alexander mar.	xj ultimo	143
6. idus aug.	agapes virgo	xj ultimo	67	5. idus septē.	alexander mar.	xj ultimo	293
5. cal. mar.	agapes virgo	lij lxxvij		6. cal. nouē.	alexander mar.	xj ultimo	294
10. cal. mar.	agapitus papa	v xij		15. cal. nou.	alexandria mar.	lij clxxij	
13. cal. iulij	agapitus martyr	v xij		9. cal. ma.		ij ij	

Liber			Duodecimus		
Tempore		Li. Ca. Ps.	Tempore		Li. Ca. Ps.
16 cal. augusti	Alexandrin	xi vi	6 cal. septēb.	Anastasiū mar.	vij cxxiij
cal. ianua.	Alexius p̄fessor	vi cxiij	7 idus iulij	anarolia virg. mar.	vi lxxij
3 non nouēb.	Almachius mar.	ij xxxi	6 idus mar.	anatolus ep̄s	ij cxxxix
p̄id. cal. iulij	Alpaides virgo	x xx	8 cal. iulij	anceius mar.	vi iij
p̄id. cal. ianua.	Alpinianus p̄byter	vi xxx	cal. maij	andeolus mar.	ij cxi
8 idus febru.	Altinus ep̄s	ij xxv	8 cal. octob.	andochius mar.	vij cxvi
7 cal. nouēb.	Amandus ep̄s	ij c	3 non. maij	andoeuus ep̄s	ij cxxx
4 idus iunij	Amandus mar.	xi vltimo		andragafyna	ij cxiij
p̄id. non. octob.	Amantius p̄byter	v cxiij	p̄id. cal. decē.	andreas ap̄lus	ij vxiij
4 idus febru.	Amantius mar.	x xxiij	id. maij	andreas mar.	v iij
8 idus iunij	Amantius mar.	xi vltimo		andreas eremita	v cxiij
p̄id. non. nouēb.	Amantius ep̄s	xi vltimo		andronicus discipu.	vi c
15 cal. decēb.	Amanus ep̄s	x lxxi	5 idus octob.	andronicus mar.	ix li
7 idus nouēb.	Amaranthus mar.	x xxxv	4 non. nouēb.	anepothistius mar.	x xxiij
	Amata virgo	xi lv	p̄id. ca. apri.	anesius mar.	xi vltimo
cal. maij	Amator ep̄s	ij cxiij	3 cal. octo.	angeli sc̄i	vij cxxx
6 cal. decēb.	Amator ep̄s	xi vltimo	4 no. octo.	anisanus ep̄s	ix xix
idus septēb.	Amatus	vij lxxij	15 cal. maij	anicetus papa z mar	
4 idus nouē.	Amatus diaco. mar			tyr.	ij lviij
	tyr	xi vltimo	4 no. maij	anna mar.	ij cxx
7 idus decēb.	Ambrosius ep̄scopus		7 cal. augusti	anna m̄r dñe	vi cxxxix
	doctor.	ij xxxvi		anna mater samuel.	vij lxxxi
p̄id. non. aprilis.	ambrosius dia. confes.	ij xxxi	cal. septēb.	anna p̄phetissa	vij xvi
17 cal. nouēb.	ambrosius ep̄s	ix lxxv	8 cal. apri.	annunciatio virgi	
	ambrosius p̄fess.	ix lxxvi		n̄s marie	ij cxxxv
4 non. nouēb.	ambrosius abbas	x xv	9 cal. iunij.	anolinus mar.	v xxxviij
4 non. octob.	amelius mar.	ix xxi	cal. decēb.	ansanus mar.	ij xxiij
4 non. octob.	amicus ep̄s	ix xxi	3 non. aprilis.	anselmus ep̄s	v lvi
p̄id. idus iul.	amicus ep̄s	xi vltimo		anselmus confes.	vi lvij
13 cal. ianua.	amon mar.	ij lxxviij	3 non. ianuarij	antherius papa mar	
5 idus febru.	amon mar.	xi vltimo		tyr	ij xxxvii
p̄id. idus decēb.	amonaria mar.	ij lxxij	14 cal. maij.	antheas martyr	ij lxi
p̄id. idus decē.	amonaria mar.	ij lxxij	3 non. septēb.	antidius ep̄scopus mar	
15 cal. febru.	amonius mar.	ij cxiij		tyr.	vij cxxij
5 idus febru.	amonius p̄fess.	ij cix	5 cal. maij	antimus ep̄scopus et	
16 cal. mar.	amonius mar.	ij cxiij		martyr	ij xcij
4 non. maij	amonius mar.	ij cxx	5 idus maij	antimus p̄fbyter z mar	
	amonius abbas	ij cxiij		tyr	ij xliij
5 cal. decēb.	amonius mar.	x cxiij	5 cal. octo.	antimus mar.	vij cxxij
p̄id. idus febru.	amonius infans mar.	xi vltimo		anthinodorus	xi xxvi
7 cal. april.	amonius mar.	xi vltimo		antiochēti ep̄i	xi vij
6 idus febru.	amonius mar.	xi vltimo	1 idus octo.	antiochus ep̄s	ix lxxij
3 cal. decēb.	amos egyptius		2 cal. augusti	antiochus mar.	xi cxxij
	abbas	ij vi	12 cal. decēb.	antipas p̄fbyter mar	
p̄id. cal. april.	amos propheta	ij xvi		tyr.	x lxxvii
p̄id. cal. apri.	amos abbas	ij xvij	8 idus febru.	antholius martyr	xi vltimo
non. apul.	amphianus	xi vltimo	id. iulij	antomas discipu.	vi c
	amphilacus ep̄s	xi cxxviij	3 cal. maij	antonia virgo z mar	
	ampleius discipu.	vi c		tyr.	ij c
	ampliatius discipu.	vi c	4 no. maij	antonia virgo z mar	
3 idus iulij	anacletus papa z mar			tyr.	ij cxxij
	tyr.	vi xcvi	16 cal. mar.	antoninus mar.	ij cxxij
17 cal. ianua.	ananius puer	ij lxxi	11 cal. septēb.	antoninus mar.	vij xcxiij
8 cal. febr.	ananius discipu.	ij xxi	4 non. septēb.	antoninus p̄fess. mar.	vij cxxij
11 cal. mar.	ananius ep̄scopus z mar		3 non. septēb.	antoninus puer mar.	
	tyr.	ij lxxi		tyr.	viii cxxiii
8 cal. ianu.	anastasia mar.	ij ij		antoninus ep̄s	viii cxiij
7 idus ianu.	anastasiū mar.	ij liij	p̄id. cal. octo.	antoninus mar.	viii cxxxiij
11 cal. febr.	anastasiū mar.	ij cxiij	4 no. nouēb.	antoninus mar.	x xliij
	anastasiū confes.	ij cxiij	7 idus ianu.	antoninus p̄fbyter mar	
5 cal. maij	anastasiū papa	ij xci		tyr.	ij liij
3 cal. iulij	Anastasiū mar		16 cal. febr.	antonius abbas	ij xcij
	tyr.	xi cxiij	6 cal. maij	antonius mar.	ij lxxxi
11 cal. septēb.	Anastasiū martyr	vij lxxviij	id. iunij	antonius confes.	v cxi

Tabula				Operis			
Tempore		Li. Cap. Pa.		Tempore		Li. Cap. Pa.	
4. cal. augusti	Antonius mar.	vj clviij		4. cal. aprilis	Archiminius mar.	iiij x	
id. iulij	Antonius mona.	xi cxvj		13. cal. april.	Archipus discipu.	xj cxxi	
	Appelles discipu.	vj c		non. septeb.	Archontius mar.	iiij vltimo	239
	Appelles confessor	xj xl		cal. octobris	Arete mar.	xj vltimo	266
7. cal. octob.	Aper eps	xj vltimo	247	pud. no. iunij	Arerius mar.	xj vltimo	163
	Apinus confessor	xj xx			Argentarius confes.	xj c	
16. cal. ma	Apodemus mar.	iiij lvi		4. no. ianua.	Argens mar.	ij xxxvij	
10. cal. august.	Apollinaris episcopus mar	vi cxviiij		pud. non. aug.	Aristarchus disci.	xj c	
	tyr.				Aristarchus discipu		
	Apollinaris episcopus				lus	vij xix	
	confessor.	vj cxix		3. non. septeb.	Aristests mar.	vij xxxij	
10. cal. septeb.	Apollinaris mar.	vij xcv		pud. cal. septeb.	Aristides cofes.	vij cxi	
	Apollinaris eps	xj cxij		8. cal. mar.	Aristion discipu.	iiij cxliij	
4. cal. maij	Apollinaris mar.	xj vltimo	132	6. cal. iulij	Aristo mar.	vj clij	
11. cal. iulij	Apollinaris mar.	xj vltimo	178		Aristobolus discipu.	vj c	
3. non. octob.	Apollinaris eps	xj vltimo	272	13. cal. maij	Aristonicus mar.	xj vltimo	125
	Apoll discipulus	vj c		4. cal. apri.	Armogastes mar.	iiij x	
5. idus febru.	Apollonia virgo mar	iiij cvij		15. cal. aug.	Arnulphus epus	vj cxliij	
	tyr.	iiij cvij		17. cal. septeb.	Arnulphus epus	vij lxviij	
16. cal. mar.	Apollonius mar.	iiij cxvij			Arphasath pater	iiij clviij	
8. idus april.	Apollonius mar.	iiij clxxij		16. cal. ianua.	Arseus mar.	ij lxviij	
4. idus april.	Apollonius psbyter mar	iiij xliij		14. cal. augusti	Arsenius abbas	vj cxviij	
	tyr.	iiij xliij			Arrebinus eps	xj lvij	
14. cal. maij	Apollonius senator mar	iiij lxij			Artemia vir. z mar.	vij lxx	
	tyr.	iiij lxij		8. idus ianua.	Artemius mar.	vj cxij	
	Apollonius abbas	iiij lxij		8. idus noueb.	Articus cofes.	xj vltimo	311
	Apollonius confes.	iiij lxviij		3. non. maij	Ascensio dñi	iiij cxviiij	
4. cal. augu.	Apollonius mar.	vj clviij		10. cal. febru.	Asela mar.	iiij xv	
	Apollonius pfeff.	vj xv		15. cal. noueb.	Asclepiades episcopus et		
non. aprilis	Apollonius mar.	xj vltimo	110		martyr.	ix lxxxiij	
4. idus april.	Apollonius psbyter	xj vltimo	145		Aser patriarcha.	iiij xcvj	
	martyr.	xj vltimo			Asianus eps	xj viij	
8. idus maij	Apparitto fcti michaelis ar	iiij cxi			Asyncritus disci.	vj c	
	change. prima			18. cal. septeb.	Assumptio vir. mar.	vij lev	
17. cal. noueb.	Apparitto sancti mi. secun-	ix lxxj		16. cal. mar.	Asterius mar.	iiij cxviij	
	da			5. non. mar.	Asterius senator mar		
non. aug.	Alphra mar.	vij cxviiij			tyr.	iiij clxxj	
11. cal. septeb.	Aprilis mar.	xj vltimo	129	10. cal. septeb.	Asterius mar.	vij cj	
id. mar.	Aphroditi mar.	iiij ccj		12. cal. noueb.	Asterists mar.	ix lxxxiij	
11. cal. aprilis	Aphroditi eps	iiij ccviiij		7. idus mar.	Athanasius mar.	iiij lxxv	
pud. idus mar.	Aphroditi cofes.	xj vltimo	89	6. non. maij	Athanasius eps	iiij cxv	
4. cal. maij	Aphroditi mar.	xj vltimo	131	5. idus mar.	Attalus abbas	iiij cxc	
4. no. febru.	Apontianus mar.	iiij lxxxiij		4. non. iunij	Attalus mar.	v lxviiij	
3. idus febru.	Apuleus mar.	iiij cxiiij		4. non. iunij	Attalus mar.	v lxviiij	
non. octo.	Apuleus mar.	ix xxx			Atticus eps	xj lxxx	
10. cal. febru.	Aquila vxor feueriani	iiij xvj		id. dec.	Aubertus eps	xj vltimo	8
	martyr.			7. idus iulij	Audax mar.	vj cclxxij	
8. idus iulij	Aquila discipulus	vj lxviij		8. cal. noueb.	Audax psbyter z mar		
cal. augu.	Aquila mar.	vj x			tyr.	xj cj	
9. cal. augusti	Aquilina mar.	vj cxxiij				ij c	
pud. non. ianua.	Aquilinus mar.	iiij clviij		14. cal. febru.	Audifax mar.		
pud. no. febru.	Aquilinus mar.	iiij lxxxiij		5. idus septeb.	Audomarus epus	vij lviiij	
16. cal. aug.	Aquilinus mar.	vj cx		6. cal. septeb.	Audoncus eps	xj vltimo	123
17. cal. iunij	Aquilinus episcopus et	xj vltimo	141	pud. no. febru.	Auentinus epo	xj vltimo	50
	martyr.	xj vltimo	143	12. cal. dec.	Auentor mar.	xj vltimo	376
16. cal. iunij	Aquilinus mar.	xj vltimo		7. idus febru.	Augulius eps	iiij cv	
	Arabianus confes.	xj xxij		12. cal. febru.	Augurinus mar.	ij cx	
	Aram pater	iiij lvj		7. cal. iunij.	Augustinus eps	v xlviij	
pud. idus ianu.	Archadius mar.	ij lxviij		5. cal. septeb.	Augustinus episcopus do		
idibus nou.	Archadius mar.	x lviiij			ctor.	vij cxviiij	
10. cal. septeb.	Archileus diaco. mar	xj vltimo	220	4. no. octob.	Aurea virgo	ix xiiij	
2. cal. maij	Archileus diac. mar.	iiij lxxxiij		12. cal. noueb.	Aurea virgo z mar.	ix lxxxiij	
	tyr.	iiij lxxxiij		16. cal. iulij	Aurelianus eps	xj vltimo	171
4. idus maij	Archileus mar.	iiij clv		6. cal. septeb.	Aurelianus mar.	vij cxviiij	
	Archilocus eps	xj lxxviij		5. idus febru.	Ausbertus eps	iiij cviiij	
				4. idus febru.	Austrebera vir.	iiij cxij	
						15 ij	

Tabula

Tempore		Li. Caplo	Pa.
13. cal. iunij	Austregisilus eps	v xxv	
puid. cal. iulij	Austrius presby	vj lxxx	
	ter	ij lxx	
puid. idus decē.	Aurentius mar.	ij lxx	
17. cal. ianua.	Azarius puer	ij lxx	
10. cal. maij	Azarus marty	iiij lxxvij	
B			
13. cal. iunij	Babila virgo z mar.	v xxiij	
11. cal. nouēb.	Babila virgo z mar.	ix lxxvij	
9. cal. ianuarij	babilas episcopus et mar	ij xviij	
	tyr	ij xviij	
puid. idus maij	bacchilus episcopus	ij lxxij	
non. octobris	bacchus mar.	iiij clxx	
15. cal. iulij	bacchus mar.	ix xix	
puid. cal. april.	badulphus abbas	xj vltimo	175
puid. non. octob.	balbina virgo	iiij xix	
3. cal. martij	balbina virgo	xj vltimo	174
	baldomarus confes.	xj vltimo	78
cal. octobr.	balasar rex	ij xviij	
puid. no. decēb.	Banon confes.	ix x	
	barbara virgo et mar	ij xrv	
	tyr	ij xrv	
puid. idus maij	barbarus mar.	iiij clxx	
puid. cal. ianua.	barbatianus	ij xxiij	
5. cal. decemb.	barlaam eremita	x cxiij	
3. idus iunij	barnabas apostolus	v cx	
9. cal. septēb.	bartholomeus aposto	vij cliij	
	lus	iiij cx	
4. cal. septēb.	baruch propheta	xj vltimo	131
6. non. martij	basila sancta	iiij clxx	
10. cal. iunij	basileus mar.	xj vltimo	148
4. idus iunij	basileus eps	v cliij	
puid. idus iunij	basilides confes.	v cix	
4. cal. iulij	basilides mar.	vj xxiij	
7. idus ianua.	basilissa virgo	ij liij	
cal. ianua.	basilius eps	ij xxiij	
3. idus octob.	basilius abbas	ix lxx	
puid. no. martij	bassa mar.	iiij clxx	
14. cal. februa.	basianus eps	ij c	
16. cal. martij	basianus mar.	iiij cxiij	
5. idus decēb.	basinus mar.	xj vltimo	4
non. decembris	basius episcopus et mar	ij xrv	
	tyr	ij xrv	
16. cal. martij	basius mar.	iiij cxiij	
3. cal. februa.	barthylidis regina	iiij lxx	
13. cal. iunij	baudilius mar.	v xxiij	
4. cal. augusti	beatrice virgo et mar	vj cliij	
	tyr	vj cliij	
6. cal. iunij	beda presbyter et con	v lv	
	fessor	xj lxxij	
puid. no. ianua.	bene abbas	ij xliij	
8. idus octobris	benedicta mar.	ix xl	
3. cal. iulij	benedicta virgo z m.	xj vltimo	181
13. cal. aprilis	benedictus abbas	iiij cxiij	
	benedictus papa	iiij cxiij	
	benedictus monachus	iiij cxiij	
	benedictus mar.	v cxiij	
	bentamin patriarcha	iiij xcvj	
	bentamin eps	vj xcvj	
	bentamin eps	xj viij	
	bentamin fener	xj xliij	

Operis

Tempore		Li. Caplo	Pa.
8. idus iunij	benignus diaconus et mar	v xxiij	
	martyr	v xxiij	
ca. nouemb.	Benignus presbyter et mar	x liij	
	tyr	x liij	
3. non. aprilis	benignus mar.	xj vltimo	108
cal. septēb.	bercarus abbas et mar	vj xxiij	
	tyr	vj xxiij	
13. cal. septē.	bernardus abbas	vj lxxvij	
	berno abbas	xj lxxvij	
14. cal. nouēb.	beronicus mar.	xj vltimo	195
non. septēb.	bertinus abbas	vj xxiij	
16. cal. augusti	bestia martyr	vj cx	
16. cal. augu.	beturinus mar.	vj cx	
4. non. decēb.	bibiana virgo z mar.	ij xix	
6. idus maij	blanda mar.	iiij cl	
4. non. iunij	blandina mar.	v lxxvij	
3. non. februarj	blasius eps z mar.	iiij lxxvj	
puid. idus septē.	bona virgo	vij lxxj	
	bonifacius papa pri	iiij clx	
	mus	iiij clx	
8. idus decēb.	bonifacius mar.	ij xrv	
	bonifacius papa quar	iiij cliij	
	tus	iiij cliij	
puid. idus maij	bonifacius mar.	iiij clxx	
	bonifacius episcopus z con	iiij clxxj	
	fessor	iiij clxxj	
Non. iunij	bonifacius episcopus z mar	v lxxvij	
	tyr	v lxxvij	
	bonifacius episcopus et mar	v lxxvij	
	tyr	v lxxvij	
16. cal. septēb.	bonifacius eps	v lxxvij	
	bonifacius diaconus et mar	v lxxvij	
	tyr	v lxxvij	
18. cal. februa.	bonicius eps	ij lxxvij	
3. idus iulij	bonosa virgo z mar.	xj vltimo	194
12. cal. septēb.	bonofus mar.	xj vltimo	118
cal. augusti.	bonus presbyter et mar	vj viij	
	tyr	vj viij	
18. cal. iulij	brandanus eps	v cxiij	
cal. februarj	brigida virgo	iiij lxx	
7. idus iulij	brithyrus eps	vj lxxvij	
3. idus nouēb.	brithyrus eps	x lv	
C			
	Cainam pater	iiij vij	
4. non. martij	Catus palatinus	iiij cxiij	
6. idus martij	Catus mar.	iiij cxiij	
10. cal. maij	Catus papa z mar.	iiij lxxvij	
	Catus presbyter	iiij lxxv	
4. non. octob.	Catus discipulus	ix xviij	
	Catus eps	xj viij	
puid. no. ianua.	Catus mar.	xj vltimo	27
10. cal. martij	Catus mar.	xj vltimo	74
13. cal. maij	Catus mar.	xj vltimo	125
12. cal. nouēb.	Catus mar.	xj vltimo	187
16. cal. ianua.	Calanicus mar.	ij lxxvij	
5. cal. februa.	Calanicus mar.	iiij xxiij	
4. cal. februa.	Calendinus mar.	iiij xliij	
	Caleph pater	vij ij	
puid. idus maij	Calimachus mar.	iiij clxx	
8. idus februa.	Calixta virgo et mar	iiij cl	
	tyr	iiij cl	
16. cal. maij	Calixtus mar.	iiij lv	

Tabula			Operis		
Tempore		Li. Ca. Pa.	Tempore		Li. Ca. Pa.
pri. idus octob.	calixtus papa z mar.	ix lxij		Ledonius eps	v cij
14. cal. april.	Calocerius mar.	liij ccviiij	3. no. febru.	Deladion eps	xi vi
14. cal. iulij	Calocerius mar.	v xvij	3. non. febru.	Celerina mar.	lii xix
Calen. aug.	Calumniosus mar.	vij vi		celertinus diaconus et confessor	
7. idus iunij	candida mar.	v xcij	3. no. febru.	celertinus mar.	xi ultimo 49
4. cal. septeb.	candida virgo	xi ultimo 210		celestinus papa pater	
7. idus mar.	candidus mar.	liij clxxxv		nus	v xviii
10. cal. octob.	candidus mar.	vij clij	14. calen. iun.	celestinus papa secundus	v xix
5. idus mar.	candidus mar.	liij xci		celestinus confessor	v xx
	candidus confessor	xi xix	5. idus maij	celianus martyr	liij cli
4. no. febru.	candidus mar.	xi ultimo 46	3. no. mar.	chelidonius mar.	liij clxxii
5. 30. octob.	candidus mar.	xi ultimo 270	7. idus ianua.	celsus puer mar.	liij lii
5. idus octob.	caniclus abbas	xi ultimo 241	5. calen. aug.	celsus mar.	vi cxlvii
pri. cal. iunij	cantianilla virgo et martyr	v lxx	3. ne. noue.	chenelmus martyr	x xix
pri. id. cal. iunij	cantius mar.	v lxx	4. idus iunij	centurus episcopus	vi ultimo 160
4. cal. augu.	campanus martyr	vi clviij	4. cal. febru.	centum z. 10. milites martyres	liij xli
	capithon eps	xi vij		centum socij simeonis episcopi z martyris	liij lxxi
13. cal. noue.	capithon confessor	xi liij	4. idus augu.	centum z. 65. milites martyres	vii xliiij
cal. iunij	caprasius mar.	ix lxxxvi		cheramon mar.	liij cxvii
	caprasius abbas	xi ultimo 162	15. cal. mar.	cheramon eps z mar.	xi cxviii
10. cal. iunij	caprius quedam scilicet	xi xxxiiij	3. cal. ianua.	cerberus mar.	liij xx
cal. iulij	carcerius martyr	v cxlvii	6. idus octob.	cerbonius episcopus	ix xlii
4. cal. maij	carilephus confessor	vij cxlvij		cerdo episcopus	xi vi
	carilipus mar.	xi ultimo 131	4. idus iun.	cerealis martyr	v clii
	carolus imperator z confessor	xi xciiij	18. cal. octob.	cerealis mar.	viii lxxvii
4. idus decem.	carpophorus presbyter et martyr	i liij		cesar discipulus	vi c
no. iulij	carpophorus mar.	vi lxiiij	6. cal. decem.	cesarienses episcopi	xi ix
6. idus noue.	carpophorus mar.	x cxvii	calen. nouem.	cesarius eps	vii cxv
13. cal. septeb.	carpophorus mar.	vij lxxxvij	3. no. noue.	cesarius mar.	x ij
3. idus april.	carpus eps et mar.	liij xlix		cesarius mar.	x xviii
3. idus octob.	carpus discipulus	ix lvi	5. cal. noue.	cicis discipulus	vi c
	castodorus confessor	xi lx	8. idus iulij	chilenus confessor	ix xvii
3. non. decem.	castianus mar.	i xcij		chilianus episcopus et martyr	vi xvi
16. cal. maij	castianus mar.	liij lvi	3. no. april.	chionia virgo et martyr	liij xxvii
Non. augu.	castianus episcopus et confessor	vij cxvii	5. idus decem.	cyprianus abbas	i li
3. idus augu.	castianus episcopus et martyr	vij lviij	18. cal. octob.	cyprianus episcopus et martyr	viii lxxviii
	castianus presbyter	vij lxx	6. cal. octo.	cyprianus episcopus et martyr	viii cxij
6. idus octob.	castius mar.	ix xlv		cyprianus episcopus et martyr	ix liiij
3. cal. iulij	castius eps	vi xxv	2. cal. iulij	cyprianus martyr	xi ultimo 176
13. cal. augusti	castius mar.	xi ultimo 197	cal. ianua.	circumcisio dñi	ij xxvi
5. cal. april.	castor mar.	xi ultimo 102	14. calen. iul.	ciriacus martyr	v cxv
5. cal. maij.	castor mar.	xi ultimo 130	6. idus augusti	ciriacus mar.	vii cxv
Non. iul.	castorius martyr	vi lxiiij	12. cal. noue.	ciriacus papa z mar.	ix lxxvii
6. idus noue.	castorius mar.	x cxvi	6. idus febru.	ciriacus mar.	xi ultimo
7. cal. april.	castulus mar.	liij cccxij	11. cal. ianua.	chiridontus mar.	i lxxix
11. calen. iunij	castus mar.	v xxx	5. idus ianua.	cyrilla virgo et mar.	ix cxviii
pri. id. no. septeb.	castus mar.	xi ultimo 237	4		
pri. no. octob.	castus mar.	xi ultimo 275			
8. idus maij	cathaldus eps	liij clxij			
7. cal. decem.	catherina vir. z mar.	x cv			
15. cal. febru.	cathedra petri secundum	ij xcv			
8. cal. mar.	cathedra petri pater	liij cxl			
3. idus iulij	carilius mar.	vi clij			
10. cal. decem.	cecilia virgo z martyr	x xcvi			
16. cal. maij	cecilianus mar.	liij lvi			
3. idus maij	Cecilius episcopus	v liij			

Tempore.		Tabula	Li. Cap.	Pa.	Tempore		Opertis	Li. Cap.	Pa.	
3. cal. aprt.	Lyrillus martyr	xi	ultimo	93			copres presbyter	xi	lxiij	
6. cal. maij.	Lyrinus martyr	iiij	lxxxix		6. idus septē.		corbintianus eps	viii	liiij	
pri. idus iunij	Lyrinus mar.	v	cix		12. cal. nouēb.		cordula virgo z mar.	ix	lxxvii	
8. cal. apthie	Lyrinus mar.	xi	ultimo	22	14. cal. maij		coreborus mar.	i	lxxi	
16. cal. august.	cyrinus mar.	vi	cx		4. cal. augusti		chorigenes mar.	xi	clvii	
pri. cal. febru.	cyrus mar.	iiij	lxxij		pri. cal. aprt.		conelia mar.	xi	ultimo	105
6. cal. ianuarij	citon mar.	i	lxxij		4. no. febru.		cornelius centurio epi-			
pri. idus s. augu.	clara virgo	vij	lii				scopus	iiij	lxxiiij	
8. calen. ianua.	claudia sancta	iiij	liij		18. cal. octob.		cornelius papa z mar.	vij	lxxii	
5. cal. martij	claudianus martyr	iiij	clj				cornelius eps	xi	vii	
pri. no. mar.	claudianus mar.	iiij	clxxx		pri. idus maij		corona martyr	liiij	clxviiij	
3. non. decem.	claudius tribunus mar-				3. idus augu.		corona christi	vij	clv	
	tyr	i	xxij		7. cal. iul.		corpus christi	v	clv	
12. cal. mar.	claudius mar.	iiij	clxxxiiij		4. cal. augusti		corseus martyr	vi	clvii	
7. idus mar.	claudius mar.	iiij	clxxxv		pri. cal. iulij		cosicus presbyter et			
6. cal. maij	claudius mar.	iiij	lxxxix				martyr	xi	ultimo	182
no. iulij.	claudius martyr	vi	lxiij		4. non. septēb.		cosmas confes.	vij	xxvi	
8. idus august.	claudius mar.	vii	xxx		5. cal. octo.		cosmas mar.	viii	clxxij	
10. cal. septēb.	claudius mar.	vii	ci		15. cal. ianua.		cosmus martyr	i	lxxxv	
6. idus nouē.	claudius mar.	x	xxxi		8. idus septē.		cotidus diaconus	xi	ultimo	240
pri. no. decē.	clemens presbyter	i	xxviii		15. cal. mar.		craton mar.	iiij	clxxv	
12. cal. septēb.	clemens episcopus et				15. cal. martij		creator mar.	xi	ultimo	65
	martyr	ix	lxxxviiij		5. cal. iulij		crescens discipulus	vi	xxv	
9. cal. decemb.	clemens papa z mar.	x	xxviij		4. cal. decēb.		crescens eps z mar.	x	clxx	
5. cal. decēb.	clemens flauus episco-				cal. decemb.		crescens mar.	xi	ultimo	267
	pus	x	clxii		16. cal. iulij		crescentia mar.	v	clxxviiij	
18. cal. decēb.	clementinus mar.	xi	ultimo	32	6. no. iulij		crescentianus mar.	vi	liij	
7. cal. octo.	cleophas discipulus	vij	clxxviiij		pri. idus aug.		crescentianus mar.	vij	lv	
7. idus ianua.	clerus diaconus z mar.	iiij	liiij		18. cal. octo.		crescentianus mar.	vij	lxxviiij	
19. cal. febru.	clerus confessor	xi	ultimo	34	8. cal. decemb.		crescentianus mar.	x	clj	
6. cal. maij	clerus papa z mar.	iiij	lxxxviiij		4. cal. decēb.		crescentianus eps z mar.	x	clxx	
7. idus septē.	clodaldus	xiij	l		pri. cal. iunij		crescentianus mar.	xi	ultimo	161
6. idus febru.	coluta virgo z mar.	iiij	clv		3. idus iunij		crescentianus mar.	xi	ultimo	170
8. idus iulij.	colonatus presbyter et				15. cal. octob.		crescentius mar.	xi	ultimo	248
	martyr	vi	lxxvi		10. cal. aprt.		crescentius pby. z m.	iiij	clxxij	
pri. cal. ianua.	columba virgo z mar.	iiij	clxxiiij		15. cal. augusti.		crescentius mar.	vi	clxx	
11. cal. decem.	columbanus abbas	x	xxviiij		8. idus augu.		crescentius mar.	vij	xxx	
	columbanus confessor.	x	xxv		4. cal. decemb.		crescentius eps z mar.	x	clxxi	
pri. calen. iulij.	cōmemoratio pauli apo-				8. cal. nouēb.		crispanthus mar.	ix	clv	
	stoli	vi	clxxv				chrisches discipu.	vi	c	
4. no. nouēb.	commemoratio omnium				8. cal. decē.		chrisogonus mar.	x	clj	
	mortuorum	x	viii		10. cal. maij.		chrisorellus presbyter et			
6. idus decē.	conceptio virginia						martyr	iiij	lxxxix	
8. cal. octo.	conceptio sancti iohannis				10. decēb.		crispina virgo z mar.	i	clxxi	
	baptiste	viii	clxxv		8. cal. nouēb.		crispinianus mar.	ix	clvi	
3. idus augusti	concordia mar.	vii	lvi		8. cal. nouēb.		crispinus mar.	ix	clvi	
cal. ianuarij	concordius presbyter et				13. cal. decēb.		crispinus eps z mar.	x	lxxxiiij	
	martyr	iiij	clxxx		4. no. octob.		crispus discipu.	ix	clxxv	
10. maij	coniunctio corporum ste-				15. cal. septēb.		crispus pbyter z m.	vij	lxxxv	
	pephani z laurentij	iiij	clxxxix		8. idus febru.		christa virg. z mar.	iiij	clj	
4. cal. iunij.	conon martyr	v	clxxij		3. cal. decēb.		christi aduentus	i	j	
	constantia virgo	iiij	clxxxiiij		8. cal. ianua.		christi natiuitas	iiij	j	
13. cal. octob.	constantia mar.	viii	clxxvi		cal. ianua.		christi circumcisio	iiij	clxxviiij	
13. cal. nouē.	constantia vir. z mar.	ix	lxxxviiij		8. idus ianua.		christi apparitio	iiij	clxxviiij	
29. cal. decēb.	constantia virgo	x	lxxxviiij		8. idus apul.		christi passio	iiij	clxxviiij	
12. cal. iun.	constantius impera.	v	clxxvi		6. cal. aprilis		christi resurrectio	iiij	j	
3. idus augu.	constantinus mar.	vii	li		3. non. maij		christi ascensio	iiij	clxxviiij	
10. cal. octob.	constantinus mar.	viii	clii		3. cal. augusti		christina virgo z mar.	vi	clxxx	
pri. idus aprt.	constantinus eps	xi	ultimo	118	6. cal. nouē.		christina virg. z mar.	ix	clxxij	
10. cal. decēb.	constinus mar.	viii	clij		3. cal. iunij		christolus	xi	lxxxvi	
9. cal. octob.	constantinus confes.	viii	cl		8. cal. augusti		christophorus mar.	vi	clxxxv	
	constantinus eps	vij	clxx		12. cal. septēb.		christoporus mar.	vij	ultimo	159
8. cal. febru.	conuersio sancti pauli	iii	xx				chromatius mar.	vij	clxxviiij	
							chromatius episcopus	vij	clxxviiij	

Tempore	Tabula	Li.	Ca.	Pa.	Tempore	Opertis	So. cccxij.	Li.	Caplo	Pa.
3. idus maij	Chresiphon eps	v	liij			Deodoricus episcopus	xi	lvj		
8. cal. augusti.	Lucifanus martyr	vj	ccxxvj		10. cal. iunij	desydericus episcopus et martyr	v	xxxj		
13. cal. apri.	Ludubertus eps	liij	ccxij		10. calen. iunij	desydericus episcopus et martyr	v	xxxij		
pud. id. non.	Lunbertus eps	xj	ultimo	316	13. cal. octob.	desydericus martyr	viiij	xcviij		
	Lunegundis nupta et virgo	vj	xcij		3. idus februaria.	desydericus eps	xj	ultimo	38	
12. cal. martij.	Lutia virgo et mar.	liij	ccxxliij		16. cal. ianu.	deuandus martyr	j	lxxij		
pud. no. iunij	Datianus martyr	xj	ultimo			didachus episcopus	xj	lxxij		
	Datus eps	xj	xcix			didymus confessor	xj	ccxxvj		
no. decembris	Dalmatius eps et mar.	j	ccxij			didymus senex	xj	ccxxviij		
3. idus decemb.	Damasus mar.	j	lvj		pud. idus aug.	digna martyr	vij	liiij		
5. calen. octob.	Damianus mar.	viiij	ccxxij			diocles confessor	xj	liij		
	Dan patriarcha	liij	xcvj		5. cal. iunij	diocles martyr	xj	ultimo	150	
3. no. ianuarij	Daniel leuita et mar.	j	xl		pud. cal. apri.	diodolus mart.	xj	ultimo	105	
12. cal. augusti	Daniel abbas	vj	ccxxij		cal. decemb.	diodorus presbyter et martyr	j	xiij		
5. cal. septemb.	Daniel propheta	vij	ccxxvj			diodorus eps	j	xiij		
4. non. decemb.	Darfofa sancta	j	xix			diogenes confessor	xj	lxxvj		
pud. no. ianu.	Darfofa mar.	j	liiij		8. idus aprilis	diogenes mar.	vj	ultimo	112	
12. cal. nouemb.	Daria martyr	ix	lxxviij		pud. idus aug.	diomeda martyr	viiij	lv		
8. cal. nouem.	Daria vir. et martyr	ix	cx		8. idus decemb.	dionysia mar.	j	lxxvj		
14. cal. ianua.	Darius mar.	xj	ultimo	64	pud. idus decemb.	dionysia mar.	j	lxxij		
12. cal. nouemb.	Dasius martyr	xj	ultimo	297	3. idus maij.	dionysia virg. et mar.	v	liij		
8. idus decemb.	Datiua martyr	j	ccxxvj			dionysius eps	j	lxx		
4. idus septemb.	Dasius eps et martyr	viiij	lx		7. cal. ianua.	dionysius papa et mar-	ij	v		
4. cal. ianua.	Dauid rex propheta	j	xcvj			tyr				
	Dauid monachus	liij	ccxxij		18. cal. martij	dionysius mar.	liij	ccxxliij		
3. idus februaria.	Dauid martyr	v	lxxviij		17. cal. aprilis	dionysius mar.	liij	ccij		
calen. iunij	Decem martyres	x	xxxij		2. idus april.	dionysius eps	liij	ccxxviij		
8. idus nouemb.	Decem martyres	xj	ultimo	195	4. idus maij	dionysius confessor	liij	clviij		
3. idus iulij	Decem infantes mar.	xj	ultimo	197	pud. id. maij	dionysius mar.	liij	clxx		
13. cal. augusti	Decem so. fabini. mar.	v	ccxxviij		8. cal. iunij	dionysius eps	v	xlj		
10. cal. iulij	Decem milia. 103. mar.	vj	lxxvj		4. cal. augu.	dionysius mar.	vj	clviij		
7. idus iulij	Decem milia. 103. mar.	liij	lvj		2. idus augu.	dionysius mar.	vj	li		
16. calen. maij.	Decem octo mar.	xj	ultimo	210	8. cal. septemb.	dionysius mar.	vij	ccij		
7. idus augusti	Decem octo socij petri mar				3. non. octob.	dionysius episcopus et martyr	ix	xcvj		
3. idus augu.	Decem nouem socij hippo	vij	lvj		7. idus octobr.	dionysius episcopus et martyr	xi	clj		
	ti martyres	vj	xcvj		15. cal. decemb.	dionysius episcopus et confessor	x	lxx		
5. cal. iulij	Decem nouem mar.	liij	lxxix		6. idus febru.	dionysius mar.	xj	ultimo	33	
6. cal. maij	Decem septem milia mar	vij	ccxxij		pud. idus augu.	dionysius mar.	xj	ultimo	206	
4. cal. septemb.	Decollatio sancti iohannis baptiste	vij	ccxxvj		12. cal. ianua.	dionysius mar.	xj	ultimo	254	
3. no. octobris	Dedicatio sancti chaelis	vij	ccxx		10. cal. ianua.	dioscorus	j	lxxviij		
5. idus nouemb.	Dedicatio saluatoris	x	ccxxviij		5. cal. martij	dioscorus mar.	liij	clj		
14. cal.	Dedicatio apostolorum	x	lxxviij		15. cal. iunij	dioscorus mar.	v	xi		
	Dedicatio ecclesie mate-	x	ccxj		8. cal. aprilis	dismas confessor	liij	ccxxviij		
	rialis	x	ccxj		3. idus iulij	diuino apostolorum	vj	xcix		
	Dedicatio ecclesie spiri-	x	ccxij		5. calen. decemb.	diuus martyr	x	ccv		
	tualis	j	xcviij		calen. iulij.	dominicus abbas	vj	lxxix		
15. cal. februaria.	Deicolus abbas	vij	vi		11. cal. iulij	dominicus martyr	v	ccxxij		
11. calen. iulij	Delphora prophetis.	v	ccxxvj		10. augusti	dominicus confessor	vij	lxx		
	Demetria virgo	xj	vij		7. idus martij	domitianus martyr	liij	clxxvj		
5. cal. maij	Demetrianus eps	liij	ccxxij		cal. augusti.	domitianus martyr	vij	x		
7. cal. nouem.	Demetrius martyr	ix	cx		5. cal. ianuarij	domitianus confes.	xj	ultimo	22	
	Demetrius mar.	xj	vj		3. non. iunij	domitius martyr	xj	ultimo	102	
11. cal. ianua.	Demetrius eps	xj	ultimo	30	7. idus mar.	dominus martyr	liij	clxxvj		
5. non. iulij	Demetrius martyr	xj	ultimo	185		dominus eps et cofes.	xj	vij		
19. cal. septemb.	Demetrius confessor	xj	ultimo	215		dominus eps et cofes.	xj	ix		
4. idus nouemb.	Demetrius eps et mar.	xj	ultimo	314	3. idus aprilis	donatus eps et mar.	xj	ultimo	118	
pud. cal. augu.	Democritus martyr	xj	ultimo	206	16. cal. augusti.	donatus martyr	vj	cx		
pud. cal. augu.	Deodata martyr	vj	clx		9. cal. ianuarij	donatus mar.	j	ccxxvj		

Tabula

Tempore	Li.	Cap.	Pa.
8. idus septē.	Donatianus eps z m.	vij xliij	
3. cal. augusti.	Donatilla virg. z mar.	vi clx	
prid. non. febru.	Donatus martyr	ij lxxxij	
calend. martij	donatus martyr	ij clxv	
7. idus augusti	donatus episcopus z mar	vij xxxij	
7. idus augusti	donatus episcopus z con	vij xxxij	
14. cal. e. septē.	donatus p̄byter z con	vij lxxxvij	
10. cal. septēb.	donatus mar.	vij c	
prid. id. decēb.	donatus martyr	xi vltimo	6
13. cal. mar.	donatus ma.	xi vltimo	69
7. idus aprilis	donatus p̄byter mar	xi vltimo	113
12. cal. iunij	donatus mar.	xi vltimo	144
non. septē.	donatus mar.	xi vltimo	239
18. cal. ma.	domina virgo z mar	xi vltimo	121
12. cal. ma.	dominus confes.	ij lxx	
7. idus octob.	dominus mar.	ix xliij	
3. cal. april.	dominus mar.	xi vltimo	103
8. idus febru.	dorothea virg. mar.	ij c	
3. non. sextēb.	dorothea virgo	ij c	
5. idus septē.	dorothea virg. mar.	vij lxx	
5. idus septē.	dorotheus mar.	vij lv	
5. idus septē.	dorotheus abbas	vij lvi	
5. cal. april.	dorotheus eps	xi vij	
10. cal. iul.	dorotheus mar.	xi vltimo	101
19. cal. ianuarij	drusus mar.	v cxxxij	
8. cal. ianuarij	ducente virg. mar.	ij ij	
3. non. iunij	ducenti mar.	v lxxx	
10. cal. maij	duceti. 50. clulci	ij lxxvij	
8. cal. decemb.	ducenti milites mar.	x clj	
5. non. iul.	ducenti socij triphoni	xi vltimo	188
17. cal. nouēb.	ducenti z 70. mar.	ix lxxij	
calend. martij	ducenti z 61. mar.	ij clxij	
5. cal. iulij	ducenti z 61. mar.	ii vltimo	172
3. cal. nouem.	ducenti z 20. mar.	xi vltimo	306
8. cal. aprilis.	dua virgines mar.	xi lxx	
7. idus septē.	dunstanus eps	ij cccxx	
17. cal. nouēb.	duo fratres satyriani	vij xli	
4. idus ianu.	duo iuuenes martyres. ij	ix lxxij	
	duo monachi mar.	xi cxiij	
	duo nepotes chri. c.	xi j	
4. non. febru.	duo pueri mar.	ij lxxv	
15. cal. ianua.	duo so. heraclij mar.	xi vltimo	143
7. cal. febru.	duodecim discipuli poli	ij xxiij	
	carpi mar.	ij xxiij	
	duodecim patriar	ij xxiij	
	che	ij xxiij	
10. aprilis	duodecim infantes mar	ij cccxj	
14. cal. ianua.	duodecim mulie. mar.	v xvi	
10. cal. septēb.	duodecim apostoli	vi xcix	
calend. septēb.	duodecim mar.	vij c	
12. cal. nouemb.	duodecim fratres m.	vij xix	
14. cal. septē.	duodecim mili. mar.	xi vltimo	297
13. cal. aprilis	duo milia. 597. mar.	vi lxxvi	
	E.		
	Eadbertus eps	ij cccij	

opertis

Tempore	Li.	Ca.	Pa.
16. cal. decēb.	Eadmundus eps	x lxxvij	
12. cal. decēb.	Eadmundus rex mar.	x lxxxix	
3. cal. martij.	Eadmundus rex mar	x xc	
4. cal. ianua.	Eaninus mar.	ij cliv	23
	Ebrulphus confes.	xi vltimo	
9. cal. iunij	Edburga virg.	xi lxx	
7. idus martij	Edeltrudis regina	v cxlij	
3. idus octob.	Edgarus rex z confes.	xi lxx	
	Editus martyr	ij clxxxv	
	Eduardus rex z cōfess.	ix lvij	
	Eduardus rex z mar.	ix lvij	
	Efratim patriarcha	ij xcviij	
	effrates monachus	xi xlv	
	effrem eps	vij xcvi	
cal. february	effron diaconus	vij lxx	
4. idus mar.	egdunus p̄byter z m.	ij cxcvi	
cal. septēb.	egypta virgo	xi lxx	
	egidius abbas	vij xviij	
	eleazar sacerdos	vij xxxij	
10. cal. septēb.	eleazarus martyr	ix vij	
11. cal. nouēb.	eleazarus mar.	xi vltimo	211
14. cal. maij.	eledia virgo z mar.	ix xcvi	
	eleutherius episcopus et	ij lxi	
	martyr	ij lxi	
7. cal. iunij	eleutherius pa. z mar.	v xlv	
8. idus septēb.	eleutherius abbas	vij xlv	
6. non. octobris	eleutherius mar.	ix xliij	
7. idus octob.	eleutheri? diaco. z mar.	ix xli	
7. cal. septēb.	eleutherius eps	xi vltimo	215
cal. decēb.	eligius eps	j xviij	
10. cal. maij	elimas p̄byter z mar.	ij lxxix	
5. cal. ianuarij	elphegus eps z mar.	ij xij	
4. non. septēb.	elpidius eps	vij xcviij	
4. non. septēb.	elpidius abbas	vij xcviij	
10. cal. febru.	emerentiana vir. z m.	ij xij	
8. idus decēb.	emilianus martyr	j xcxxv	
3. cal. maij	emilianus martyr	ij c	
15. cal. octob.	emilianus martyr	vij lxxxvij	
prid. idus nouē.	emilianus eps	x liij	
6. idus febru.	emilianus mar.	xi vltimo	53
15. cal. augusti	emilianus confes.	xi vltimo	196
11. cal. iunij	emilianus martyr	v xxx	
5. cal. iunij	emilius martyr	xi vltimo	156
prid. no. octo.	emilius martyr	xi vltimo	175
5. non. martij	emitertus martyr	ij clxxij	
	enoch pater	ij x	
prid. no. maij	enodius eps z mar.	ij cxxxvij	
4. non. augusti	enodius martyr	vij xliij	
16. cal. maij	enodus martyr	ij lvi	
	enos pater	ij vi	
Non. iunij	cobaricus eps	v lxxxvij	
prid. cal. ianu.	eodardus martyr	ij xrv	
calē. iulij	epachrius confessor	xi vltimo	184
4. non. iunij	epacrus martyr	v lxxvij	
14. cal. augusti	epaphras discipu.	vi cxi	
	epaphroditus discipu.	vi c	
	ephenerus discipu.	vi c	
11. cal. septēb.	epicretus martyr	vi vltimo	219
prid. idus decē.	epimachus martyr	j lxxij	
6. idus maij	epimachus martyr	ij clxx	
4. idus octob.	epion p̄byter	xi vltimo	284
8. idus ianua	Epiphania domini	ij xlvij	
4. idus maij	Epiphanius episcopus et	ij clv ij	
	confessor	ij clv ij	

Tabula				Operis			
Tempore	Li.	Ca.	Pa.	Tempore.	Li.	Ca.	Pa.
7. idus aprilis	Epiphanius episcopus et martyr	xj ultimo	113	prid. idus aug.	Euprepiā martyr	vij liij	
10. cal. maij	Epipodius mar.	liij lxxx		5. cal. octobr.	Euprepius martyr	vij cxliij	
10. cal. iunij	Epi plures mar.	liij clxviij		3. idus februa.	Euphrosina virgo	liij cxliij	
9. cal. februa.	Epitimus epus	xj ultimo	148	Non. maij	Euphrosina vir. et mar.	liij cxlviij	
1. cal. augusti	Epolonus puer et mar.	liij xviij		5. cal. maij	eusebius eps et mar.	vij xciiij	
	Ephronius eps	xj ultimo	208	11. cal. iulij	eusebius eps et confes.	liij cxlviij	
	Equitius abbas	xj xcvi		calen. august.	eusebius eps et mar.	v v	
	Eradius discipulus	vj c		12. cal. septēb.	eusebius p̄byter	vij lxij	
7. cal. iunij	Eradius mar.	xj ultimo	153		eusebius eps	vij lxviij	
3. non. septēb.	erasima virg. et mar.	vij xxix		8. cal. septēb.	eusebius abbas	vij lxviij	
4. non. iunij	erasmus eps et mar.	v lxxxv		6. cal. octobr.	eusebius mar.	vij cxj	
7. cal. decēb.	erasmus martyr	xj ultimo	332	Non. nouemb.	eusebius papa et mar.	vij cxviij	
7. cal. augusti.	erastes discipulus	vj. clxij			eusebius mar.	x xcviij	
3. idus iulij	esdras sacerdos	vj xcij			eusebius eps	xj x	
14. cal. nouēb.	ethbinus confessor	ix lxxxiij		3. non. martij	eusebius martyr	xj ultimo	84
	eteldrita	xj lxxvj		4. cal. maij	eusebius martyr	xj ultimo	131
	ethereus mar.	ix lxxviiij		11. cal. nouēb.	eusebius martyr	xj ultimo	299
12. cal. nouēb.	eua mater	liij liij		4. cal. aprilis.	eustasius abbas	liij xi	
3. non. aprilis	euagrius p̄byter	liij xxviij		Idibus maij	eustathius eps	v liij	
	euagrius p̄byter	liij xxix		13. cal. iunij	eustathius martyr	v xcviij	
3. non. aprilis	euagrius martyr	xi ultimo	108	17. cal. august.	eustathius eps et mar.	vj clxij	
cal. octobris.	euagrius martyr	xi ultimo	267	5. idus octob.	eustathius abbas	ix liij	
7. cal. maij	euandrus mar.	xi ultimo	129		eustathius episcopus et confessor	ix liij	
5. cal. octobris	euandus p̄byter et m.	ix xv		4. cal. decēb.	eustathius eps et mar.	x cxix	
5. non. octobris	euandus p̄byter et mar.	ix xv		13. cal. octobr.	eustachius eps	xi ultimo	253
3. cal. ianuarij	euantia mar.	ij xx		4. idus octob.	eustachius p̄byter	xi ultimo	283
7. cal. nouēb.	euaristus papa et mar.	ix cxj		prid. cal. maij	Eustella virgo	liij cv	
16. cal. decēb.	eueserius eps	x lxxvj		4. non. nouēb.	eustochium virg. et mar.	x x	
	eudorius eps	xj vii		4. idus nouēb.	eustochium virg.	x xi	
16. cal. iunij	euelius eps	v vij		7. idus martij	eustochius mar.	xi ultimo	314
5. non. maij	euentius p̄byter et m.	liij cxviij		3. idus aprilis	eustorgius episcopus et confessor	liij xlv	
cal. ianua.	engendus abbas	xj ultimo	25		eustorgius episcopus et martyr	xi ultimo	251
8. cal. ianua.	eugenia virgo et mar.	ij liij		prid. idus decē.	eustratius martyr	j lxi	
6. idus ianua.	eugenianus mar	xi ultimo	29	16. cal. decēb.	eutherus eps	x lxxvj	
prid. id. decēb.	eugenius mar.	j lxxj		17. cal. maij	euthyces mar.	liij liij	
9. cal. februa.	eugenius mar.	liij xix		13. cal. octobr.	euthyces mar.	vij xcviij	
6. nonas maij	eugenius eps et p̄fess.	liij cxvi		6. idus decēb.	eutichianus papa et m.	j xlv	
3. idus iulij	eugenius eps et mar.	vj xcvi			eutichianus confes.	j xlvj	
15. cal. august.	eugenius mar.	vj cxj		6. nonas iulij	eutichianus mar.	vj xliij	
17. cal. decēb.	eugenius eps et mar.	x lxxij		prid. id. aug.	eutichianus mar.	vij lv	
	eugenius eps et p̄fess.	x lxxij		Idibus nouēb.	eutychianus mar.	x lviij	
13. cal. aprilis.	eugenius mar.	x ultimo	93	5. cal. ianuarij	eutychius confessor	ij xj	
4. cal. augusti.	eugenius mar.	vj clviij		7. idus mar.	eutychius martyr	liij clxxv	
prid. non. ianua.	eugenius mar.	ij clxij		12. cal. iunij	eutychius martyr	v xcviij	
3. non. nouēbris	eugra martyr	x xcviij		3. idus decēb.	eutychius confessor	xj ultimo	5
12. cal. octobris	eullasius mar.	vij xcviij		5. cal. ianuarij	eutychius p̄byter	xi ultimo	22
4. idus decēb.	eulalia virgo et mar.	j liij		7. idus iunij	eutychius martyr	xi ultimo	165
12. cal. februa.	eulogius mar.	ij cx		3. cal. octobris	eutychius episcopus et martyr	vi ultimo	264
5. idus iunij	eulogius martyr	vj lxxxiij		3. non. octobris	eutychius martyr	vi ultimo	278
5. idus iulij	eulogius p̄byter	vj lxxxiij		3. non. maij	eutymus diaco. et mar.	liij cxlviij	
12. cal. octobr.	eulogius p̄byter.	vij xcix		19. cal. ianua.	Eutrophia mar	j lxxj	
5. non. iulij	eulogius martyr	xi ultimo	189	prid. cal. maij	eutropius episcopus et martyr	liij cv	
prid. idus aug.	eumenia martyr	vij liij			eutropius eps et cōfess.	v lviij	
7. idus martij	eumenides eps	xj vj		6. cal. iunij	eutropius martyr	xj ultimo	194
	eunocius martyr	liij clxxv		Idibus iulij	emurcius eps	vij xlvij	
3. non. septēb.	eunuchus discipulus	vj c		18. cal. octobr.	Exaltatio sancte Cru-	vij lxxvj	
16. cal. octobris.	euphemia vir. et mar.	vij lxxxiij			clis	xj ultimo	125
Idibus aprilis.	Euphemia virg. et mar.	xi ultimo	119	13. cal. maij	Expeditus martyr	xj ultimo	
5. non. iulij	Euphemia mar.	xj ultimo	189	3. cal. ianuarij	Exuperantius mar.	ij xix	
prid. idus aug.	Eplus martyr	vij liij					
	Euphradon discipulus	vj c					
3. idus martij	Euphrasia virgo	liij cxviiij					
19. cal. septēb.	Euphrasius eps et mar	xj ultimo	34				

cal. augusti.	Eruperantius marty.	vij	vj	6. nonas iulij	felix marty.	vj	xlj
4. cal. octobr.	Eruperantius eps	vij	cxix.	9. idus iulij	felix marty.	vj	lxxvj
6. cal. augusti	Eruperia mar.	vj	cxliij	6. idus iulij	felix marty.	vj	lxxx
10. cal. octob.	Eruperius mar.	vij	clij	4. idus iulij	felix marty.	vj	lxxxvj
13. cal. decēbr.	Eruperius mar.	x	lxxxij	3. idus iulij	felix eps & marty.	vj	xcvj
	Ezechias rex	vj	j	16. cal. august.	felix marty.	vj	cx
	Ezechiel ppheta	iiij	xlj	4. cal. august.	felix papa secundus et		
					martyr	vj	clij
					felix papa qrtus p. fel.	vij	clv
13. cal. februa.	Fabianus papa & mar.	ij	cv	cal. augusti	felix marty.	vij	ix
	Fabianus eps	xj	vij	6. cal. septēbr.	felix marty.	vij	cx
puid. cal. aug.	Fabius marty.	vj	clxij	3. cal. septēbr.	felix pbyter & mar.	vij	cxv
	Galath pater	ij	lj	puid. cal. sept.	felix pbyter & p. fel.	vij	cxviiij
Idib. iunij	Gandula pbyter & mar.	v	cxliij	4. idus septē.	felix eps & mar.	vij	lx
puid. cal. aug.	Gantinus confessor	vj	clx	4. idus septē.	felix eps & marty.	vij	lx
puid. cal. aug.	Gantius mar.	vj	clx	13. cal. octobr.	felix pbyter & mar.	vij	xcvj
10. cal. septēbr.	Sanianus eps	xj	ultimo	8. cal. octobr.	felix marty.	vij	cxvj
12. cal. octobr.	sausta virgo & mar.	vij	xcvj	4. idus octobr.	felix eps & marty.	ix	liij
9. cal. decēbr.	saustina regina & mar.	x	c	9. cal. nouēbr.	felix eps & marty.	x	cj
13. cal. martij	Saustinus marty.	ij	cxviiij	10. nouēbris	felix pbyter & marty.	x	cxviiij
4. cal. augu.	Saustinus mar.	vj	clij	8. idus nouēbr.	felix marty.	x	cxvj
3. idus octob.	Saustinus mar.	ix	lxj		felix monachus	x	cxvj
7. idus augu.	saustinus mart.	xj	ultimo	17. cal. decēbr.	felix eps & marty.	x	lxv
11. cal. iunij	saustinus mar.	xj	ultimo	4. cal. decēbr.	felix eps & mar.	xj	cxix
4. no. decēbr.	saustus marty.	ij	cxj	7. idus. ianua.	felix marty.	xj	ultimo
17. cal. februa.	saustus eps	ij	cxj	3. non. februa.	felix marty.	xj	ultimo
15. cal. martij	Saustus monachus	ij	cxviiij	4. cal. martij	felix marty.	xj	ultimo
16. cal. maij	saustus marty.	iiij	lvj	puid. cal. aprilis.	felix marty.	xj	ultimo
calen. augu.	saustus dico. & mar.	vij	vj	9. cal. iunij	felix marty.	xj	ultimo
13. cal. decēbr.	Saustus diaco. & mar.	x	lxxxj	5. cal. iunij	felix mulier mar.	xj	ultimo
5. cal. decēbr.	saustus pbyter & mar.	x	cxv	12. cal. iulij	felix virg. & mar.	xj	ultimo
6. idus septē.	saustus marty.	xj	ultimo	11. cal. septēbr.	felix marty.	xj	ultimo
11. cal. iulij	felicianus virgo & mar.	xj	ultimo	14. cal. octob.	fereolus mar.	vij	cxj
5. idus iunij	felicianus mar.	v	xcix	16. cal. iulij	fereol. pby. & mar.	v	cx
12. cal. augusti	Felicianus mar.	vj	cxij	16. cal. iunij	Ferutio diaco. & mar.	v	cx
13. cal. nouēbr.	felicianus mar.	ix	lxxxvj	7. cal. iunij	Festuitas corpis chrl	v	lxv
13. cal. decēbr.	felicianus mar.	x	lxxxij	3. idus maij	Festuitas sancte marie ad		
4. no. februa.	felicianus pbyter & m.	xj	ultimo		martyres	liij	cxlix
4. cal. nouēbr.	felicianus mar.	xj	ultimo	nonis august.	Festuitas sancte marie		
puid. idus aug.	feliciissima virg. & mar.	xj	ultimo		ad nives	vij	xxj
6. non. iulij.	feliciissimus mar.	vj	xlj	cal. decēbr.	Festuitas omnium san		
8. idus aug.	feliciissimus diaconus et				ctorum		
	martyr	vij	xxx	13. cal. octobr.	Festus diaconus & m.	vij	xcij
7. cal. nouēbr.	Feliciissimus mar.	ix	cxij	12. cal. ianua	Festus marty.	xj	ultimo
7. cal. iunij	feliciissimus mar.	xj	ultimo		Fericus eps	xj	lxxxij
8. cal. decēbr.	feliciissimus confessor	xj	ultimo	16. cal. decēbr.	Fidentius eps & mar	x	lvvj
Nonis mar.	Felicitas mar.	ij.	clxxxij.	cal. augu.	Fides vir. & mar.	vij	vij
9. cal. decēbr.	Felicitas mar.	x	xcix	pri. no. octob.	Fides virgo & mar.	ix	xxvj
Idibus iunij	Felricula virgo & mar.	v	cxij	11. cal. maij	Filia pulitij vir. & mar.	iiij	lxxj
16. cal. martij	felicula mar.	xj	ultimo	15. cal. august.	Filiaster confess.	vj	cxv
3. cal. ianuarij	felix papa tertius	ij	xxj	4. cal. iunij	Filius cononis mar.	v	lxij
19. cal. februa.	felix pbyter & mar.	ij	lxxij	3. no. octob.	Firmatus mar	xj	ultimo
19. cal. februa.	felix pbyter & cofel.	ij	lxxv		Firmitianus eps	xj	xxv
17. cal. februa.	felix eps & mar.	ij.	lxxxv	3. cal. septē.	Firminus eps	vij	cxviiij
3. idus februa.	felix marty.	ij	cxij	7. cal. octobr.	Firminus pby. & m.	vij.	cxix
17. cal. aprilis	Felix marty.	ij	ccij	Idibus ianua.	Firmus marty.	ij	lxx
16. cal. maij	Felix marty.	iiij	lvj	5. cal. augusti.	Firmus marty.	vij	xlj
11. cal. maij	felix marty.	iiij	lxxij	6. idus martij	Firmus marty.	xj	ultimo
9. cal. maij	felix pbyter & mar.	iiij	lxxxlij.	4. no. februa.	Firmus marty.	xj	ultimo
6. idus maij	felix marty.	iiij	cl	3. cal. septē.	Flaccus mar.	vij	cxviiij
puid. id. maij	felix marty.	v	clxvj	nonis maij	flautia domitilla p. & m.	iiij	cxviiij
15. cal. iunij	felix eps & marty.	v	xlj	3. no. octobris	Flauiana pgo & mar.	xj	ultimo
3. cal. iunij	felix papa pius et m.	v	lxxvj	4. no. decēbr.	Flauianus mar.	j	xxx
9. cal. iulij.	Felix pbyter & mar.	vj	cxlv	4. cal. februa.	Flauianus marty.	ij	xlj
							Flauian us

Tabula			Opertis		
Tempore		Li. Caplo. Pa.	Tempore		Li. Caplo. Pa.
3.ca.februarij.	Flavianus episcopus	xi vij	pud.ca.febr.	Galesius mar.	ij lxxij
7.idus mar.	Flavianus martyr	xi ultimo	3.no.octo.	Galla vidua	ix xxv
14.ca.octo.	Flavius martyr.	ij. cxxxv	16.ca.deceb.	Galla sancta	x lxxij
4.ca.augusti	Florellus mar.	vij xxiij	7.ca.iulij	gallicanus mar.	vij vij
8.ca.deceb.	flora vir. & martyr	vij clviij	17.ca.noueb.	gallus abbas	ix lxxij
4.idus noue.	flora vir. & mart.	x clviij	pud.no.octo.	gamali discipu.	vij xvi
4.ca.deceb.	florentia martyr	x xlvij	3.ca.sepreb.	gandiphus mar.	ix xxvij
12.ca.nouemb.	florentianus episcopus et	x cxix	3.no.februarij	gaspar rex	ij xlvij
16.ca.nouem.	mar.	ix lxxvij	gaudencia v.rgo	xj ultimo	322
5.ca.octob.	florētius episcopus	xj ultimo	gaudentius episcopus et	ij lxxvij	
5.ca.ianuarij	florētius martyr	vij cxxiiij	confessor	ix lxxij	
6.no.maij	florētius confessor	ij xj.	pud.id. octo.	gaudentius eps mar.	ix lxxij
1dibus iulij	florētius eps	ij cxxv	3.idus augu.	gauder cus episcopus	xj ultimo
10.ca.ianua.	florētius martyr	vij clviij	cal.seprebr.	Sedeon iudex	vij vij
6.idus octo.	florētius pfecter	ix clviij	14.ca.deceb.	gelasius papa	x lxxvij
6.ca.noueb.	florētius mar.	xj ultimo	gelasius episcopus	xj cxxvj	
16.ca.ianua.	Florianus mar.	ij lxxij	3.ca.martij	gemelli duo mar.	ij c
4.no.maij	florianus mar.	ij cxxj	2.ca.februarij	geminianus episcop ⁹	ij lvij
11.ca.ianuarij	florus martyr	xj ultimo	16.ca.octob.	geminianus mar.	vij lxxvj
7.ca.noueb.	florus confessor	xj ultimo	pud.no.ianu.	geminus martyr	ij xliij
4.no.februa.	florus eps	xj ultimo	pud.no.febr.	geminus mar.	ij lxxvij
13.ca.noueb.	Follarius episcopus et	47	7.idus decéb.	geminus episcopus	xj lxxvj
fonteus episcopus	ix lxxvij		8.ca.octobi.	genebaudus eps	ij xij
4.ca.octobi.	forseus episcopus	ij lxxvj	16.ca.augu.	generalis mar.	vij lxxvij
11.ca.maij	fortunatus mar.	ij lxxvij	8.ca.sepreb.	generosa mar.	vij c
9.ca.maij	fortunatus mar.	ij lxxvij	genesis mar.	vij c	
pud.id ⁹ maij	fortunatus mar.	ij lxxvij	gennadius eps	xj lxxvij	
4.idus iulij	fortunatus dia. mar.	vij lxxvj	genouepha	ij lxxvij	
pudte id ⁹ oct.	fortunatus episcopus	ix lxxvij	gertianus mar.	ij lvij	
9.ca.noueb.	fortunatus episcopus	ix lxxvj	georgius mar.	ij lxxvj	
5.idus ianua.	fortunatus mar.	xj ultimo	6.ca.sepreb.	georgius diaco. mar.	vij cxxij
4.no.februa.	fortunatus mar.	xj ultimo	6.idus octo.	gerardus confessor	ix xlv
4.ca.mar.	fortunatus pfecter et	46	7.ca.martij	gerardus episcopus et	
3dibus octo.	martyr	ij cxxvj	martyr	ij cxxvj	
1dibus octo.	fortunatus mar.	xj ultimo	gerardus eps & pfect.	ij cxxvj	
3.ca.martij	fortunatus mar.	xj ultimo	gerasima regina mar.	ix lxxvij	
4.no.octob.	fortunio mar.	xj ultimo	germarus abbas	xj lxxvj	
3.ca.octo.	Franciscus confessor	ix xviij	gerinus	ix xij	
10.ca.sepreb.	fraternus episcopus	xj ultimo	10.ca.apulis	germani duo mar.	ij cxxvj
12.ca.februa.	fructuosus mar.	vij c	14.ca.februa.	germanicus mar.	ij cxxvj
10.ca.apulis	fructuosus episcopus	ij c	5.ca.iunij	germanus	v lxxvj
10.ca.apulis	frumentius	ij cxxvj	pud.ca.aug.	germanus episcopus	vij xj
6.ca.noueb.	frumentius mar.	ij cxxvj	8 idus sepre.	germanus eps mar.	vij xliij
cal. Ianuarij	fulgentius eps	ij cxxvj	10.ca.noueb.	germanus mar.	ix cxxvj
3dibus febr.	fulgentius episcopus	ij cxxvj	3.ca.noueb.	germanus eps	ix cxxvj
3.idus decéb.	fufca virgo & mar.	ij lvij	3.no.noueb.	germanus martyr	x xviij
8.idus sepre.	fufculus episcopus et	vij xliij	6.idus octo.	geron martyr	ix xlvij
7.ca.februa.	martyr	x ultimo	3.idus iulij	gerfericus martyr	vij cxxvj
12.ca.martij	Fufcus confessor	x ultimo	16.ca.apulis	gertrudis virgo	ij cxxvj
3.ca.iunij	Gabinus pfecter et	ij cxxvj	17.ca.iulij	gerualius martyr	v cxxvj
Gabinus martyr	xj ultimo	159	4.idus iunij	gerulius martyr	v cxxvj
Gabriel archangelus	ij cxxvj		6.idus iunij	gildardus episcopus	v cxxvj
gad patriarcha	ij cxxvj		pud.no.febr.	giltbertus confessor	ij lxxvij
gadanus fener	xj l		7.idus octob.	giltbertus confessor	xj ultimo
7.idus marcij	gagius martyr	ij cxxvj	pud.no.iulij	goar confessor	vij lxxvij
15.ca.mar.	Galatas martyr.	xj ultimo	13.ca.octob.	godericus episcopus	vij xliij
			6.idus maij	gordianus martyr	ij cxxvj
			15.ca.octob.	gordianus martyr	xj ultimo
			7.idus martij	gorgonius, martyr	ij cxxvj
			5.idus sepreb.	gorgonius martyr	xij lv
			6.idus martij	gorgonius martyr	xj ultimo
			3.no.maij	gotardus episcopus	ij cxxvj
			4.no.iunij	grata martyr	v lxxvij
			15.cel.ianua.	gratianus episcopus	xj ultimo

Tabula

Tempore	Pl. Caplo	Pa.
pu. idus angu.	Gratilianus martyr	xj ultimo
idibus ianua.	Gregorius nazanzenus episcopus	ij lxxix
9. cal. ianuarij	Gregorius presbyter et martyr	i lxxxvij
7. idus mar.	gregorius episcopus	ij clxxxvj
4. idus mar.	gregorius papa primus doctor	ij cccij
5. non. iulij	gregorius eps	vj xliij
	gregorius eps	xj xlv
19. cal. septē.	gregorius presbf	vij lxij
9. cal. septēb.	gregorius confess.	vij cvj
15. cal. decem.	gregorius eps	x lxxij
	gregorius eps	x lxxij
	gregorius papa. 2.	x cxvij
4. cal. decemb.	gregorius papa. 3.	x cxvij
14. cal. ianua.	gregorius eps	xj ultimo
13. cal. ianua.	gregorius eps	xj ultimo
15. cal. augu.	gudenes mar.	vj cxij
4. idus ianua.	guichmus eps	ij lxiii
5. cal. iun.	guichmus confessor	v lxi
6. no. martij.	guichmus psbf.	ij clxx
	gulphilas eps	xj lxxxv
5. calē. apulis	gunteranus rex cofes.	iiij viii
1 cal. maij	gunteranus rex mar.	iiij cxii
12. cal. decēb.	gurias mar.	x lxxxviii
B		
13. cal. mar.	habethen eps mar.	xj lxx
	hadrianus eps	ij lxxxiii
6. idus septē.	hadrianus mar.	vii lii
8. idus mar.	hadrianus mar.	ij clxxxv
	hadrianus papa	vii liij
12. cal. nouēb.	hadrianus puer mar.	ix lxxxvij
cal. mar.	hadrianus mar.	xi ultimo
3. idus octob.	hadrianus mar.	xj ultimo
	hailon iudex	vii xii
	hailon iudex	vii v
	heber pater	ij l
6. cal. nouēb.	hedisius confessor	ix cxlii
4. idus octob.	hedisius mar.	xi 282
7. idus apulis	hegesippus discipu.	iiij xxxvi
	helchana sanctus	vij lxxxj
15. calen. septē.	helena regina	vij lxxii
11. cal. iunij	helena virgo	xj ultimo
15. cal. maij	helenuo abbas	iiij lxx
15. cal. ma.	heleus presbyter et martyr	xi ultimo
16. cal. februa.	heleusippus mar.	xi xciii
	heli sacerdos	vii lxxx
10. cal. iul.	heliades martyr.	v cxxxviii
7. idus mar.	helianus mar.	ij. clxxxv
9. cal. septē.	helias prophe.	vii lxx
3. id. septē.	helias abbas	vii lxxii
	helias abbas	viii lxxij
5. non. iulij	helioborus eps	vi xlvj
pu. no. maij	helioborus mar.	xj ultimo
15. cal. iulij	helisabeth de schonaglia	v cxxiii
	helisabeth zachā.	x xrv
13. cal. decēb.	helisabet de vngaria	x lxxix
18. calē. iulij	hellseus propheta	v cxv
7. idus martij	hellus martyr	ij clxxxv
8. idus maij	helladius episcopus	xi ultimo
non. augusti	hemigdius eps mar.	vii xxiij
5. nonas mar.	hemiterius martyr	iiij clxxij

Operis

Tempore	Pl. Ca.	Pa.
pu. idus iulij	henricus impa. cofes.	vi rcvj
4. calen. iulij.	hera virg. et mar.	vi xxi
	heraclas eps	xi vi
3. cal. octobz.	heraclas mar.	xj ultimo
4. cal. iulij.	heraclides martyr	vi xxi
	heraclides confes.	xj lxxxvij
	heraclidus confes.	xj xvij
7. idus ma.	heraclitus mar.	ij clxxxv
19. cal. iun.	heraclitus mar.	xj ultimo
3. cal. apulis	herbertus confessor	ij cxxii
calen. mar.	herculanus eps mar.	ij clxxij
11. cal. octob.	herculanus mar.	viii cii
7. cal. octob.	herculanus mar.	vii cxx
non. septēb.	herculanus mar.	xj ultimo
4. non. maij	herina vir. z mar.	iiij cxxii
pu. no. nouēb.	herius presbyter	x xxiij
4. idus iulij	hermacoras eps z mar.	vi lxxxvi
3. non. augu.	hermelus mar.	xi ultimo
7. idus maij	hermes discipu.	iiij clvi
5. cal. septē.	hermes mar.	vii cxxix
pu. cal. ianua.	hermes confessor	xi ultimo
pu. no. ianua.	hermes martyr	xj ultimo
cal. mar.	hermes martyr	xi ultimo
11. cal. nouēb.	hermes mar.	xi ultimo
idib. apulis	herminigildus rex et martyr	iiij xlviii
6. cal. august.	hermippus martyr	vi clxv
6. cal. august.	hermocrates martyr	vi clxv
pu. idus decē.	hermogenes mar.	xj ultimo
15. cal. ma.	hermogenes mar.	xi ultimo
13. cal. maij	hermogenes martyr	xj ultimo
7. cal. maij	hermogenes mar.	xi ultimo
6. cal. augu.	hermolaus presbf. m.	vj clxv
19. calē. ianua.	hero mar.	i lxxvii
4. cal. iulij.	hero mar.	vi xxi
16. cal. nouē.	hero eps z mar.	ix lxxii
	hero eps	vj vii
	heronius cofessor	xi lxxv
	hesychius eps mar.	xi xxi
1 di. mar.	hesychius eps	v iii
17. cal. iul.	hesychius mar.	v cxix
7. cal. decēb.	hesychius mar.	x lxxvi
	hesler regina	viii lxxxi
7. cal. august.	hiacynthus mar.	vi clxiii
3. idus septē.	hiacynthus mar.	vii lxxii
4. idus febr.	hiacynthus mar.	xi ultimo
5. idus septē.	hiacynthus eps mar.	xi ultimo
4. non. nouē	hiacynthus mar.	xi ultimo
calen. maij	hieremias propheta	iiij clx
15. cal. octob.	hieremias mar.	viii lxxxviii
7. idus. iunij	hieremias mar.	xi ultimo
pu. cal. octo.	hieronymus presbyter et doctor	vii cxxii
	hierosolymitani epis scopi.	xi viii
3. non. decēb.	hilaria mar.	i xxiij
pu. idus aug.	hilaria mar.	xii liiij
12. calē. nouēb.	hilarion abbas	ix lxxxviii
17. cal. augusti.	hilarius mar.	vi cv
1 di. ianua.	hilarius eps	ij lxxvii
3. non. maij	hilarius eps	iiij cxxj
4. idus septē	hilarius papa	viii lxx
8. cal. octobris	hilarius mar.	viii cxxiii
8. calen. nouē.	hilarius eps	xi ultimo
7. cal. apr.	hilarius eps z m.	iiij ccm

	Tempore	Tabula	Li. Capto	Pa.	Tempore	Opus.	Fol.	ccxxv	Li. Capto. Pa.
	3. idus maij	Willarius abbas	iiij clxij			Jesus sacerdos	vj xci		
		Willdebertus eps	xj lxxi			Jesus discipulus	vj c		
258	15. cal. ianua.	hildefontus eps	j lxxvi		3. idus ianua.	Jesus syrach proph.	vij ij		
	10. cal. iulij	hildegardis virg.	v clxxxix		cal. febr.	ignatius papa z mar.	ij lxiij		
	7. cal. iunij	hildeuentus eps	v xlix		3. nonas febr.	ignatius eps z mar.	ij lxxij		
		hymeneus eps	xj viij		3. cal. martij	ignatius mar.	ij lxxxix		
	16. cal. ianua.	himerius mar.	j lxxij		idibus martij	impodera mar.	ij cxcvij		
143	15. cal. iulij	himerius eps	v cxxij		13. cal. ia.	indallerius eps	v ij		
	3. cal. februa.	hippolutus mar.	iiij lx		non. februa.	ingenius mar.	j lxxvij		
	idibus aug.	hipolutus marty.	vij lvj		5. cal. ianua.	innocentius episco.	ij lxxxv		
		hipolutus eps	vij lvij		5. calen. augu.	innocentes martij	vi x		
	10. cal. septē.	hipolutus mar.	xj ultimo	120	10. cal. octo.	innocenti ⁹ papa z mar.	vi clxix		
238	5. idus mar.	hiradus mar.	ij cxi		9. cal. iunij	innocentius mar.	vij clj		
	idibus nou.	homobonus confess.	x lvj		10. cal. mar.	innocentius mar.	xj ultimo	149	
	17. cal. februa.	honoratus eps	ij lxxxvj		6. non. octo.	innumerabiles mar.	ij cxxxvij		
		honoratus eps	ij lxxxvij			innumerabiles socii eleu-			
		honoratus confess.	ij lxxxvij			terij martyres	ix xliij		
207	cal. august.	honoratus mar.	vij vi		4. cal. octobi.	innumerabiles socii mar.	ix xliij		
	16. cal. nouē.	honoratus mar.	xj ultimo	322		celliani martyres	ix xliij		
	11. cal. iunij	honoratus mar.	xj ultimo	20		innumera ⁹ socii adau-			
14	pu. idus nou.	hor. abbas	x liij			cti. martyres	xj xxx		
17	6. idus augu.	hormisda papa	vij xxxvij		5. non. ma.	inuētio sancte crucis	ij cxxij		
81		hormisda mar.	vij xxxvij		1. id. iun.	inuētio sancti anthoni	v cx		
299	4. cal. decēb.	hortolanus episcopus et			7. cal. iul.	inuētio sancti marci	vi v		
		martyr	x cxix		3. nonas aug.	inuētio scti stephani	vij xv		
		hosentius eps	ij lxxxv			Joachim pater dñe	vj cxi		
	12. cal. iunij	hospitius confes.	v xxxij		9. cal. iun.	ioanna discipula	v xxxv		
	non. august.	hosaludus rex et mar-			16. cal. ianua.	ioannes mar.	j lxxij		
		tyr.	vij xxiij		16. cal. ianua.	ioannes mar.	j lxxij		
6	cal. april.	hugo eps	iiij xxiij		6. cal. ianua.	ioannes apō. z euāgē.	ij vij		
122		hugo abbas	iiij xxiij		6. cal. febr.	ioannes chuso. eps	ij xxxij		
125	3. no. iul.	hugo abbas	vj lvij			ioannes presby.	ij xxxij		
133		hugo confessor	vj lxx		pi. cal. febr.	ioannes mar.	ij lxxij		
		J.			3. no. februa.	ioannes elemo. eps	ij lxxvij		
		Jacob uel israel patris			3. cal. mar.	ioannes monachus	ij clvj		
		archa.	ij xclij		3. cal. mar.	ioannes abbas	ij clvj		
	10. cal. ma.	Jacob presbiter. z mar-				ioannes abbas	ij clvj		
		tyr.	ij lxxvij			ioannes anachor.	ij clx		
	8. cal. ma.	iacob mar.	ij clxij		7. idus	ioannes mar.	ij clxxxv		
	cal. ma.	Jacobus minor apo	ij clxij		14. cal. april.	ioannes abbas	ij ccvij		
	idibus iulij	Jacobus sapiens eps	vi clj		6. cal. april.	ioannes anachor.	ij vij		
	8. cal. aug.	Jacobus maior apostol.	vj cxxxvij			ioannes confessor	ij vij		
	12. cal. nouē.	Jacobus eps z mar.	ix lxxxvij		pi. non. ma.	ioannes ante portam	ij cxxxij		
	5. cal. decēb.	Jacobus intercessus m.	x cxij			lati.	ij cxxxij		
		fabir iudex	vij ix		pi. nonas. ma.	ioānes damas. presb.	ij cxxxv		
	16. cal. augu.	ianuaria mar.	vj cix		14. cal. iun.	ioāros mar.	v xvj		
	16. cal. ma.	ianuarius mar.	ij lvi		6. cal. iun.	ioannes papa presbyter			
	6. idus maij	ianuarius presbiter et				martyr.	v ij		
		martyr.	ij cxlix			ioannes papa z confess.	v lq		
	6. idus iulij	ianuarius mar.	vj lxxvij			ioannes papa. 3. con-			
	6. idus iul.	ianuarius mar.	vj lxxx			fest.	v liij		
	5. idus iulij	ianuarius mar.	vj lxxxv			ioannes cremita	v cvij		
	idibus iulij	ianuarius mar.	vj clj		6. cal. iul.	ioannes marty.	v cxxix.		
	8. idus aug.	ianuarius mar.	vij xxx		8. cal. iul.	ioannes psby. z mar.	v clxij		
	13. cal. octob.	ianuarius eps z mar.	vij xxiij		9. cal. iul.	Joannes baptist.	vj ij		
	3. idus octob.	ianuarius mar.	ix lxj			ioannes mar.	vj ix		
	9. cal. nouēb.	ianuarius psby. z m.	ix cl			ioannes discip.	vj c		
	7. idus ianua.	ianuarius mar.	xj ultimo	28	cal. aug.	ioannes mar.	vij vj		
		isared pater	ij ix		3. idus augu.	ioannes mar.	vij li		
	3. non. decēb.	iason mar.	j xxiij		15. cal. septē.	tonnes psby. z mar.	vij lxxv		
	5. idus ma.	iason mar.	ij clj			ioannes eps	vij xcvi		
		iason. discipu.	vj c		7. idus septē	ioannes mar.	vij cxlvj		
	14. cal. mar.	teunna. 4. tempoz	ij cxxix		5. cal. octobi.	ioannes mar.	vij cxxv		
		teprhe iudex	vij x			ioannes machabeus	ix v		
		teffe pater dauid	ij xliij		4. cal. nouem.	Joannes eps	ix cxix		

Tabula

Tempore		Li. Cap.	Pa.	Tempore		Li. Cap.	Pa.
	Joannes episcopus	xi viii		16. cal. decēb.	Iulia virgo	x lxi	
2. cal. ianua.	Joannes martyr	xi ultimo	19	12. cal. august.	Iulia vir. 2 mar.	xi ultimo	158
5. cal. februa.	Joannes presbyter	xi ultimo	40	calē. octo.	Iulia virgo 2 mar.	xi ultimo	169
6. cal. septēb.	Joannes mar.	xi ultimo	226	pu. non. mar.	Iulialis eps	xi ultimo	85
6. idus ma.	Iob propheta	liij cxlviii		14. cal.	Iuliana virgo 2 mar.	liij cxv	
4. no. iulij	Iocundianus mar.	vi liiii		pu. idus aug.	Iuliana virgo. 2 mar.	vij lv	
3. idus iul.	Iocundus eps 2 mar.	vi xcvi		7. idus ianu.	Iulianus mar.	ij liij	
3. idus iulij	Iohel propheta	vi lxxxix		6. idus ianua.	Iulianus puer mar.	ij lv	
10. cal. octob.	Jon presby. 2 mar.	vij cvi		5. calen. febr.	Iulianus eps	liij xxxv	
6. cal. februa.	Ionas propheta	liij xxi			Iulianus pfeff.	liij xxxvi	
	Ionathas maccab.	ix iij			Iulianus eremita	liij xxxvii	
16. cal. febr.	ionilla mar.	ij xciii		pu. idus febr.	Iulianus hospes pfeff.	liij xxxviii	
5. cal. decemb.	Iosaphat eremita	x cxix		3. cal. mar.	Iulianus martyr	liij clxii	
	Ioseph patriarcha	liij. xcvi		7. idus mar.	Iulianus mar.	liij clxxxv	
14. cal. apri.	Ioseph sponsus dñe	liij cccx		6. cal. iulij	Iulianus martyr	v cxli	
	Ioseph ab aramathia	liij ij		15. cal. aug.	Iulianus martyr	vi cxi	
17. cal. augusti	Ioseph iustus discipu.	vi cix		5. cal. septēb.	Iulianus mar.	xij cxv	
	Ioseph episcopus.	vij xcvi		cal. nouēb.	Iulianus mar.	x ij	
	Iosias rex	vi ij			Iulianus eps	xi vi	
8. cal. augusti	Iosias mar.	vi cxvii			Iulianus episcopus	xj viij	
cal. septēb.	Iosue prophē. 2 dur	vii i		1di. febr.	Iulianus episcopus	xi viij	
3. no. maij	Ioumarus mar.	xi ultimo	135	14. cal. mar.	Iulianus mar.	xi ultimo	63
6. noñ. mar.	Iouinus mar.	iii cxix		1. ca. mar.	Iulianus eps 2 mar.	xi ultimo	68
15. cal. mar.	Iouita mar.	lii cxvii		3. cal. augusti	Iulianus mar.	xi ultimo	71
	Iphigenia virgo	viii ci		7. idus augusti	Iulianus mar.	vi ultimo	197
3. noñ. aprilis	Irenes virgo 2 mar.	liij xxvii		pu. idus aug.	Iulianus mar.	xi ultimo	209
noñ. apri.	Irenes virgo 2 mar.	liij xxxii		8. cal. septēb.	Iulianus presby. 2 mar.	xi ultimo	214
8. cal. april.	Ireneus eps mar.	lii cccxix		1di. iulij	Iulita mar.	vi ci	
5. cal. m. i.	Ireneus eps 2 mar.	lii xciii			Iulius confes.	liij vi	
3. noñ. ma.	Ireneus mar.	lii cccxlii		pu. idus apri.	Iulius papa	liij xlv	
8. cal. iul.	Irenens eps 2 mar.	vi x		16. cal. maij	Iulius mar.	liij lvi	
5. noñ. iul.	Ireneus mar.	vi xlviii		7. cal. iunij	Iulius mar.	v lvi	
7. cal. septēb.	Ireneus mar.	vii cxvi		cal. iulij	Iulius martyr	vi xxxv	
4. idus februa.	Ireneus mar.	xi ultimo	57	14. cal. septē.	Iulius senator mar.	vij lxxxix	
7. cal. apri.	Irenens diaco. 2 mar.	xj ultimo	100		Iulius aphyrican? pfeff.	xi lxxvii	
	Isaac patriarcha	liij xcij		noñ. decemb.	Iulius mar.	xi ultimo	3
3. noñ. iunij	Isaac mar.	v lxxxij		17. cal. ianua.	Iulius mar.	xi ultimo	16
	Isaac presbyter	v lxxxij			Iunior episcopus	liij lxxxv	
	Isaac abbas	v lxxxvii		14. cal. iun.	Iuo presby 2 confes.	v xxi	
	Isachar patriarcha	liij xcvi		1di. iulij	Iusta martyr	vi clxij	
pri. no. iunij.	Isaias propheta	vi lx		14. cal. augusti.	Iusta martyr	vi cxv	
19. cal. ianua.	Isaias monachus	xi xliij		6. cal. octobris	Iustina virgo 2 mar.	viii cxxi	
18. cal. ianua.	Isidorus mar.	ij lxxv		noñ. octobris	Iustina virgo 2 martyr	ix cxxij	
pu. id. no. april.	Isidorus abbas	ij lxxx		pu. calē. decē.	Iustina vir. 2 mar.	xj ultimo	
3di. maij	Isidorus eps	liij xxx		1di. apri.	Iustinus mar.	liij l	
4. noñ. ianu.	Isidorus mar.	v ij		15. cal. augusti	Iustinus martyr	vi cxi	
15. cal. maij	Isidorus eps	xi ultimo	26	pu. non. aug.	Iustinus presby. 2 mar.	vij cxvii	
18. cal. iunij	Isidorus mar.	xi ultimo	123	6. non. iulij	Iustus mar.	vi xliij	
7. idus mar.	Isitius mar.	liij clxxxix	142	noñ. aug.	Iustus eps	vii xvi	
	Iudas patriarcha	liij xcvi		8. idus aug.	Iustus mar.	vij xxxii	
	Iudas episcopus	vij xcvi			Iustus eps	vii xcvi	
	Iudas machabeus	ix ij			Iustus eps	vii xcvi	
5. cal. nouēb.	Iudas apostolus	ix cxv		pu. idus octo.	Iustus episcopus	ix lxxi	
	Iudith vidua	vii lxxx		15. cal. nouē.	Iustus puer mar.	ix lxxx	
1di. decēb.	Iudocus confes.	ij lxxv		4. non. nouēb.	Iustus mar.	x x	
pu. idus septē	Iuentius eps	vii lxxvii			Iustus episcopus	xi vi	
	Iuentius presby.	vii lxxx			Iustus diaconus	xi cxliij	
4. idus decem.	Iulia 2 virgo mar.	ij lv		pu. idus febr.	Iustus mar.	xi ultimo	59
3. idus martij	Iulia virgo	liij cxvii		pu. cal. mar.	Iustus mar.	xi ultimo	80
11. ca. iunij	Iulia virg. 2 mar.	v cxix		pu. idus iul.	Iustus eps	xi ultimo	192
1di. iulij	Iulia mar.	vi cii		noñ. mar.	Iuuenalis mar.	xi ultimo	177
no. octo.	Iulia virro 2 mar.	ix cxxi		5. non. ma	Iuuenalis eps	liij cxix	
12. cal. nouēb.	Iulia virgo 2 mar.	ix lxxxv			Iuuenens presbyter	xi cxix	

Tabula			Operis			Sol. cccxvj.		
Tempore		Li. Caplo pa.	Tempore			Li. Caplo pa.		
	L							
15. cal. octobr.	Lamech pater	ij xij	10. cal. april.	liberatus mar.	ij cccxij			
	Lambertus episcopus		16. cal. septēb.	liberatus ab. mar	vij lxxj			
	martyr	vij lxxvj	13. cal. ianua.	liberatus confes.	xj vltimo	17		
3. non. iulij	Landelmus confessor	xj lxxij	6. cal. iunij	liberius confes.	xj vltimo	155		
	landfrancus confes.	vi xlvij	9. cal. octobr.	libertus eps	xj vltimo	258		
7. idus octo.	laodicienses episco.	xi x		libertinus abbas	xi xcv			
17. cal. april.	largitia marty.	ix xij	1 di. februa.	licinius eps	xj vltimo	92		
6. idus aug.	largus marty.	ij cciij	1 di. septēb.	lycorius eps	xj vltimo	247		
21. idus aug.	largus marty.	vij xxxv	6. cal. septēb.	lygonius mar.	vij lxxij			
7. non. mar.	largus marty.	vij lv	10. cal. mar.	luliosa mar.	vij cxxij			
8. idus decēb.	latro. eps	xj vltimo		linus ep iscopus et mar.	ij cccxvj			
	latrocinianus eps	xi lxxix	9. cal. octobr.	linus papa z mar.	vij cix			
10. cal. octobr.	laudon episcopus	xj vltimo	3. non. iunij	liphardus confes.	v lxxxi			
14. cal. februa.	launontaricus ab.	ij cxiij		liphafus discipu.	vi c			
3. non. iun.	laurentius marty.	v lxxx	7. idus mar.	lysimachus mar.	ij cxxxv			
	laurentius presbiter et		4. idus septē.	litheus episcopus et				
	marty.	ij lxxvij		mar.	vij lx			
3. no. februa.	laurentius mar.	ij lxxix	1 di. bus mar.	longinus mar.	ij cci			
	laurentius eps	ij lxxxv	6. non. iulij	longinus mar.	vi xij			
4. idus augu.	laurentius diaco. mar.	vij xliij	12. cal. aug.	longinus mar.	vi cxxij			
5. nonas iulij	laurentianus mar.	vij xlix	1 di. ianua.	longinus confes.	xi vltimo	33		
16. cal. ianua.	lazarus eps	j lxxij		Loth patriarcha	ij xci			
3. cal. mar.	leander eps	ij clv	7. idus octob.	lubius mar.	ix xli			
10. cal. ma.	leo papa primus	iiij lxxvj	10. cal. maij	lucas dia. z mar.	iiij lxxix			
4. cal. iunij	leo papa secundus	vij vviij	15. col. nouēb.	lucas euangelista	ix lxxix			
	leo papa tertius	vi xix	6. idus febr.	lucas mar.	xj vltimo	55		
17. cal. augu.	leo papa quartus	vi cvj	8. cal. iul.	lucea vir. z mar.	vi iij			
13. cal. ma.	leo papa decimus	iiij lxxv	1 di. decēb.	lucia vir. z mar.	vij lxxij			
3. cal. ma.	leo eps	iiij cj	16. cal. octob.	lucia vidua mar.	vij lxxxv			
9. cal. septēb.	leo confessor	vij cvj	7. idus ianua.	lucianus presb. z				
	leo presbiter z confes.			marty.	ij liij			
	foi.	vij xxxvj	6. idus ianua.	lucianus presb. et	ij lv			
cal. mar.	leo mar.	xi vltimo		mar.				
21. cal. iul.	leo mar.	xj vltimo		lucianus presb. con =	xi cxxix			
21. ipus nou.	leo confe.	xj vltimo	9. cal. ianua.	lucianus confes.	xi vltimo	21		
1 di. decemb.	leocadia virgo	j xlvij	5. cal. iunij	lucianus mar.	xj vltimo	150		
6. non. octob.	leodegarius episco.		1 di. iunij	lucianus mar.	xj vltimo	172		
	marty.	ix xij	7. cal. nouēb.	lucianus mar.	xj vltimo	302		
8. idus nouem.	leonardus confes	x xix		lucifer eps	ix lxxvij			
6. idus decēb.	leonardus confes.	x cxj	8. calē. augu.	lucilla virgo z mar =	vi cxxvij			
21. idus aug.	leonides mar	vij lv		ty.				
	leonides mar..	xi xxiij	4. cal. augu.	lucilla vir. z mar.	vi clviij			
16. cal. februa.	leonilla mar.	ij xcij	21. di. cal. iul.	lucina discipula	vi cxxvij			
8. idus decēb.	leontia mar.	j xxxv		lucina mar.	vi cxxvij			
5. cal. februa.	leontius mar.	ij xxxix	3. non. decēb.	lucinus rex z confes.	j xxiij			
7. idus mar.	leontius mar.	ij cxxxv	4. non. mar.	lucius pa. z mar.	ij cxxij			
5. cal. octob.	leontius mar.	vij cxxij	21. no. maij	luctus cyr. eps	iiij cxxvi			
3. non. nouēb.	leontius confes.	ix cxxij		lucinus discipu.	vi c			
13. cal. septēb.	leontius mar.	vij lxxvij	4. idus septēb.	lucinus eps z mar.	vij lx			
3. idus ianua.	leontius mar.	xj vltimo	14. cal. nouē.	lucius mar.	ix lxxvij			
14. cal. april.	leontius eps	xj vltimo	8. cal. nouēb.	luciu s mar.	ix cvij			
5. idus iulij	leontius mar.	j vltimo	6. uon. mar.	eps z mar.	xi vltimo	83		
13. cal. septēb.	leontius mar.	vij lxxvj	4. cal. nouē.	lucius mar.	xi vltimo	305		
6. non. ma.	leontius mar.	vij lxxvj	9. cal. decēb.	luceria vir. mar.	xj vltimo	330		
16. cal. augu.	letantius mar.	vi cix	15. cal. septēb.	ludouicus eps.	vij lxxvij			
8. idus septē.	letus eps z mar.	vij xliij	7. cal. septēb.	ludouic rex confes.	vij cxv			
non. nouēb.	letus pbsf confes.	xi vltimo	16. cal. maij	lupertus mar.	iiij lvi			
	leui patriarcha	ij xcvi	3. non. febr.	lupicinus eps mar.	xi vltimo	49		
	leutus eps	vij xcvi	12. cal. april.	lupicinus abbas	xj vltimo	94		
11. cal. iul.	leupiedua ab.	v cxxvj	1 di. octob.	luphilus mar.	xi vltimo	290		
3. cal. ianua.	liberalis eps et	ij xx	4. cal. augu.	lupus eps	vi clvi			
	marty.	ij xx	cal. septēb.	lupus eps	aiij xx			
5. cal. maij	liberalis	confes. iij xcij	7. cal. octob.	lupus eps	xi vltimo	298		
			21. di. idus octo.	lupus mar.	xj vltimo	288		

Tabula			Operis.		
Tempore		Li. Cap. Pa.	Tempore		Li. Cap. Pa.
6. idus decem.	Adacarius mar.	i xlvij	17. cal. febru.	marcellus papa & mar-	
4. non. ianua.	Adacarius abbas	ij xxxv		tyr	ij lxxxiij
18. cal. febru.	Adacarius abbas	ij lxxxi		marcellus episcopus con-	
	Adacarius confes.	xi xxxv		fessor	ij lxxxiij
pu. idus febru.	Adacarius mar.	xi ultimo	9. cal.	marcellus mar.	ij xix
pu. calen. mar.	Adacharius mar.	xi ultimo	3. cal. iulij	marcellus mar.	vi xxiij
pu. idus aug.	Adacharius martyr	xi ultimo	pu. no. septēb.	marcellus mar.	vij xxv
cal. aug.	machabei mar.	vij ij	no. octob.	marcellus mar.	ix xxx
3. idus mar.	macedonius presbyter		4. idus octob.	marcellus episcopus	
	martyr	iiij cxcviij		martyr	ix lv
8. idus ianua.	macra virgo & mar-		3. cal. nouē.	marcellus mar.	ix cxxiiij
	tyr	ij l	cal. nouēb.	marcellus cōs	x vij
12. cal. nouēb.	macritius episcopus et		11. cal. mar.	marcellus mar.	xi ultimo
	martyr	ix lxxviiij	pu. no. octob.	marcellus presb. & mar.	xi ultimo
15. cal. octob.	macrius martyr	xi ultimo	3. idus octob.	marcellus mar.	xi ultimo
17. cal. aug.	macrobius mar.	xi ultimo	4. no. ianua.	marcellus mar.	ij xxxvi
17. calen. decē.	machutus ep̄s	x lxxiiij		marcellus sancta	vi cliij
9. cal. maij	magnentius mar.	iiij lxxxj	12. cal. nouē.	marculus episcopus mar-	
17. cal. nouēb.	magnobonus ep̄s	ix lxxiiij		tyr	ix lxxviiij
pu. id. non. febr.	magnus mar.	ij lxxxiij	4. cal. febru.	marcus mar.	ij xli
8. idus augusti	magnus mar.	vij xxx	7. cal. maij	marcus euangelista.	iiij lxxvi
14. cal. septē.	magnus martyr	vij lxxvi	5. idus maij	marcus mar.	iiij cli
pu. non. septē.	magnus mar.	xi ultimo	14. calen. iul.	marcus mar.	v cxxiiij
8. cal. maij	magus quidā mar.	iiij lxxxj		marcus disci.	vi c
5. idus maij	maiolus abbas	iiij cliij		marcus qui & ioan. discipu-	
8. idus decem.	maioricus mar.	i xxxv		lus	vi c
9. cal. nouēb.	maiorus ep̄s	ix cliij	4. no. octob.	marcus mar.	ix xxiij
	maiorus mar.	ix cliij	no. octob.	marcus pa. primus	ix cxxiiij
9. cal. maij	malachias prophe.	iiij lxxxij		marcus pa. secundus	ix cxxiiij
no. nouēb.	malachias ep̄s	x xxviij		marcus scriptor & p̄f.	ix xxxv
	malachel pater	ij viii	11. cal. apri.	marcus ep̄s & mar.	ix cliij
	malchion presbyter	xi cx	8. cal. nouēb.	marcus mar.	ix cxiij
5. cal. apri.	malchus mar.	iiij ix		marcus ep̄s	xi vi
3. idus augu.	malchus mar.	vij li	14. cal. apri.	marcus mar.	xi ultimo
6. idus octob.	mallosus mar.	ix xlviiij	3. idus octob.	marcus martyr	xi ultimo
3. cal. aprilis	mamertinus abbas	iiij xliij	16. cal. decēb.	marcus mar.	xi ultimo
5. idus maij	mamertus ep̄s	iiij cliij	pu. idus decē.	mardarius mar.	i lxi
	mamma regina & mar-		9. cal. febru.	mardonius mar.	ij xix
	tyr.	xi cxxiiij	10. cal. maij	mareas diaco. mar.	iiij lxxviiij
6. cal. septēb.	mammea mar.	xi ultimo	13. cal. aug.	margarita vir. mar.	vi cxx
16. cal. septē.	mammes mar.	vij lxxij		margarita virgo	ix cxxviiij
12. cal. decēb.	Adampelus mar.	xi ultimo		Adaria iacobi	iiij iiij
9. cal. iunij	manaem discipu.	v cxxiiij	4. non. apri.	Adaria salome	iiij v
	manasses patriarcha	ij xcviij	9. cal. iul.	Adaria egyptiaca	iiij cxxiiij
4. idus iunij	mandalis confes.	v cliij		maria de cegnies	v cxxiiij
8. idus septē.	mansuetus episcopus et		6. no. iulij	maria prophetissa	vi cxxi
	martyr.	viiij xliij	11. cal. augu.	maria mar.	vi xliij
4. cal. decem.	mansuetus episcopus et		cal. aug.	maria magdalena	vi cxxiiij
	martyr.	x cxiij		maria consolatrix	
3. no. septēb.	mansuetus ep̄ &	xi ultimo		virgo	vij viij
15. cal. maij	mapalicus mar.	ij lxxiiij	18. cal. septēb.	maria virgo mater	
4. cal. iul.	marcella mar.	vi xxi		christi	vij lxx
14. cal. iul.	marcellianus mar.	v cxxviiij	cal. nouēb.	maria vir. & mar.	x iiij
5. idus augu.	marcellianus mar.	vii xliij	8. cal. decem.	maria vir. & mar.	x cliij
4. no. octo.	marcellianus mar.	ix xxiij	cal. decemb.	marianus dia. mar.	i xij
4. non. ianua.	marcellinus pu. m.	ij xxxvi	3. cal. maij	marianus confes.	iiij cliij
5. idus ianua.	marcellinus ep̄s	ij lxx	pu. cal. maij	marianus mar.	iiij cliij
12. cal. maij	marcellinus ep̄s	iiij lxxix	16. cal. nouēb.	martianus mar.	xi ultimo
6. cal. maij	marcellinus papa & mar.	iiij lxxix	6. idus maij	martina mar.	iiij cxxix
4. no. iulij	marcellinus papa &		16. cal. augu.	marina virgo	vi cxiij
	martyr.	v lxxiiij	6. cal. ianua.	marinus mar.	ij vi
6. cal. septē.	marcellinus	xi ultimo	8. cal. febru.	marinus abbas mar.	iiij xxiij
3. cal. ianua.	marcellus mar.	ij xix	5. no. mar.	marinus miles mar.	ij cxxix
			6. idus iul.	marinus martyr	v lxxix
			pu. no. septē.	marinus confessor	vij cxxviij

So. cccxvii

Ayuntamiento de Madrid

Tabula.

Tempore	Li. Caplo	Pa.
5. calen. augu.	Abille martyres	vi cli
	Abille quadringenti mar-	vii xlvii
	tyr	xi ultimo
10. calen. septē.	Abineruus mar.	ix clii
8. calen. nouē.	Abinyas mar.	i lxxi
17. cal. ianua.	Abisael puer	xi ultimo
1. idus nouēb.	metrus mar.	ii cxcviii
3. idus mar.	modesta mar.	v cxcviii
17. cal. iul.	modestus mar.	x xli
4. idus nouē.	modestus mar.	xi xi
	modestus confess.	xi xi
pi. idus febru.	modestus infans mar-	xi ultimo
	tyr	ii clii
7. idus febru.	moyses abbas	ii clii
7. idus febru.	moyses abbas	ii cxcviii
16. cal. mar.	moyses martyr	viii xxxiii
6. no. septēb.	moyses propheta	xi ultimo
	dux	xi ultimo
15. calen. ianu.	moyses mar.	xi ultimo
6. no. iul.	monegunda virgo	xi ultimo
4. idus nouē.	monitor eps	xi ultimo
7. cal. apr.	montanus presbyter et	ii cxcviii
	martyr	ii cxcviii
5. cal. maij	Montanus presbyter et	ii cxcviii
	martyr	ii cxcviii
15. cal. febru.	Abdocus mar.	ii cxcviii
3. cal. maii	Abulier quedā mar.	ii c
11. cal. nouēb.	Abunilio virgo et mar-	ix xcvj
	tyr	ii cxcviii
9. cal. aprilis	Aburita mar.	xi cxi
	Abusa virgo	xi xij
	Abusanus psbyter	vii xxy
9. cal. febru.	Abusanus psbyter	ii xix
5. no. iulii	muson mar.	vi xlvij
10. cal. ma.	mutius diaconus et mar-	ii clii
	tyr	ii clii
3. idus maii	mutius presbyter et mar-	ii clii
	tyr	ii clii
8. cal. iunij	mutius abbas	v xlii
	mutius confessor	v xlii

A

pi. idus iunij	Abor mar.	v cli
6. idus iulii	Abor martyr	vi lxx
4. idus iunij	Abor mar.	vi lxxvii
	Abchor pater	ii liii
4. cal. nouēb.	narcissus eps	xi ultimo
15. cal. octob.	narcissus mar.	xi ultimo
4. idus iulii	nafon discipulus	vi lxxvii
cal. decēb.	natalia sancta	i xviii
6. cal. septēb.	natalia mar.	vii cxiij
pi. no. nouēb.	natalis confessor	ix cxcvii
16. cal. augu.	natalis mar.	vi cx
	nathan propheta	ii xv
pi. cal. decēb.	nathanahel discipulus	i ix
	nathanahel confessor	i x
8. cal. ianua.	Nativitas dñi	ii i
8. cal. iulij	nativitas sancti ioan-	vi iij
	nis	vi iij
6. idus septēb.	Nativitas virginis	ii
	Marie	ii
17. cal. ianua.	naualis mar.	xi ultimo

Opertis

Tempore	Li. Caplo	Pa.
9. cal. ianua.	naum propheta	i lxxvii
pi. id. iunij	nazarius mar.	v cli
5. cal. aug.	nazarius mar.	vi cxcvii
10. cal. febru.	nedolfonsus eps	xi ultimo
	neemias ppheta	vi xciiij
4. idus septēb.	nemesianus eps	vii ix
14. cal. ianua.	nemesius mar.	i lxxvii
15. cal. augusti	nemesius martyr	vi cxi
8. cal. augusti	nemesius mar.	vi cxcxi
10. cal. martii	nemesius martyr	xi ultimo
10. cal. septēb.	nenon mar.	vii ci
6. no. maij	neopolus mar.	xi ultimo
6. idus septēb.	neotheris mar.	xi ultimo
	neptalim ppheta	ii xcvi
4. idus maii	nereus martyr	ii cli
17. cal. nouēb.	nereus martyr	xi ultimo
4. cal. martii	nestor episcopus et mar-	ii cli
	tyr	ii cli
7. cal. nouēb.	nestor confessor	ix cx
no. iunij	nicanor martyr	v xc
4. idus ianua.	nicanordia	ii lxx
no. aprilis	nicanor martyr	xi ultimo
16. cal. ianua.	nicasius episcopus et	i lxx
	martyr	i lxx
5. idus octob.	nicasius episcopus et mar-	xi ultimo
	tyr	xi ultimo
14. cal. nouēb.	nicea martyr	v cxi
10. cal. iulii	niceas episcopus	xi ultimo
cal. septēb.	niceas martyr	xi ultimo
pi. id. septēb.	niceta martyr	vii lxx
9. cal. augusti	niceta martyr	vi cxcxi
4. no. aprilis	nicetius eps	ii cxcvi
no. decēb.	nicetius eps	xi ultimo
3. no. maii	nicetius eps	xi ultimo
8. cal. iunij	nicetius martyr	v xi
	nicodemus discipul-	ii iij
	lus.	ii iij
8. idus decēb.	nicolaus eps confessor	i cxcvii
	nicolaus papa	i cxcvii
	nicolaus episcopus	v lxxvii
4. no. iunij	nicolaus peregrinus con-	v lxxvii
	fessor	v lxxvii
17. cal. octob.	nicomedis psbyter mar-	vii lxxvii
	tyr	vii lxxvii
5. cal. martii	nicophorus martyr	ii cli
10. cal. maii	nicor eps et martyr	ii lxxvii
no. iulii	nicostratus martyr	vi lxxvii
no. iulii	nicostratus mar.	vi lxxvii
6. idus nouēb.	nicostratus martyr	x cxcvi
13. cal. octob.	nilus eps et martyr	vii xcv
	nympha virgo et mar.	x xliij
4. idus nouēb.	noe pater	ii xlv
4. no. martii	nongenti mar.	ii cxcv
	nonosus confessor	xi cxcv
8. idus iulii	noibertus eps	vi lxxvii
12. cal. iulii	nouatus discipulus	v cxcx
4. cal. augusti	nouem socij anto. mar-	vi cliij
	tyr	vi cliij
3. no. martii	nouem socij eusebij mar-	xi ultimo
	tyres	xi ultimo
14. cal. aprilis	nouē socij qñti. marty.	xi ultimo
11. aprilis	nouē socij saturnini	xi ultimo
	martyres	xi ultimo
	nulburga virgo	xi lxxvii
	nuldruta virgo	xi lxxvii

Tempore	Tabula	Li. Caplo	Pa.	Tempor	Openfo.	Li. Caplo	Pa.
				4. cal. decēb.	Pappyrus episcopus et martyr	x cxi	
				10. cal. februa.	parmenas diaco. mar- tyr	ii xiiij	
14. cal. octob.	Oceanus mar.	xj vltimo	251	10. cal. maij	parmenas priefbyter mar- tyr	ii lxxix	
15. cal. decēb.	Ocyellus	x lxx		14. cal. iunij	parthemius martyr	v xviij	
10. cal. octob.	Octaulus mar.	viiij clij	116	idib ⁹ nouēb.	Paschasius mar.	x lviij	151
3. idus apri.	Octo milites mar.	xj vltimo	221	8. cal. iunij	pasicrates mart.	xj vltimo	
10. cal. feptēb.	Octo filij eleazari martyres	xj vltimo	69	8. cal. apulis.	Paffio domini	ii cxxvij	
13. cal. mar.	Octoginta sex socij donari martyres	xj vltimo	201	7. cal. augusti	paffio priefbyter confes- sor	vj cxi	
9. cal. aug.	Octoginta tres milites martyres	xj vltimo		8. idus augu.	paffio martyr	vij lxxij	104
pri. idus ianu.	Odilo abbas	ij xxvj		3. cal. apulis.	paffio episcopus	xi vltimo	
13. cal. decēb.	Odo abbas	x lxxxiij		11. cal. feb.	pater victoris mar.	ij cxi	
17. cal. maij	Olympias mar.	iiij clij		6. idus iulij	paternianus episcop ⁹	vi lxxix	173
6. cal. aug.	Olympius mar.	vi cxiij		pri. idus nouē.	paternus martyr	xi xxiij	244
16. cal. iul.	Oliuerius mar.	v cxxj			patianus eps	xi vltimo	
cal. nouēb.	Omnēs sancti	x j		3. idus feptēb.	patiens confessor	xi vltimo	
4. non. nouēb.	Omnēs mortui	x vij		3. idus mar.	patricina mar.	iiij cxxvij	
14. calen. mar.	Oncimus diaconus	iiij cxx		16. cal. aprilis	patricius episcopus	iiij cxiij	90
8. idus feptē.	Onciphorus disci- pulus	viiij xliij		17. cal. apri.	patricius eps	xi vltimo	
	Oncius sacerdos	ix vij		12. cal. februa.	patrobas discipu.	vi c	
3. idus iunij	Onophrius conlef.	v cxi		6. cal. februa.	patroclus martyr	ij cxiij	
16. cal. maij	Opratus mar.	iiij lxx		14. cal. iulij	paula vidua	iiij lxx	
pri. cal. feptēb.	Opratus eps	vij cxi		13. cal. augusti	paula virgo z mar.	v cxxv	197
11. cal. ma.	Orazo: pfr z mar.	iiij lxxij		8. idus iunij	paula virgo z martyr	v xxiij	
3. idus mar.	Ores mar.	iiij cxxvij		10. cal. iunij	paulina virgo z mar.	v cxxvij	
pri. idus decēb.	Orestes mar.	j lxx		pri. cal. feptēb.	paulinus eps	v cxxvij	
11. cal. februa.	Orentius mar.	ij cxi		6. idus octob.	paulinus episcopus	ix cxiij	
	Orosius abbas	iiij cxxxiij		idib ⁹ nouēb.	paulinus eps	x lviij	
4. non. iulij	Osee propheta	v j		7. cal. iunij	paulinus pu. m.	xi vltimo	153
pri. cal. iul.	Ostianus eps	xi vltimo	183	12. cal. iulij	paulinus martyr	xi vltimo	176
	Othoniū iudex	vij iiij		pri. id ⁹ decēb.	paulus fergus eps	j lxxij	
				16. cal. ianua.	paulus mar.	j lxx	
				4. idus ianua.	paulus primus ere- mita	ij lxx	
7. idus mar.	Pacianus eps	iiij cxxvij			paulus simplex cō.	ij lxx	
pri. idus maij	pachomius abbas	iiij cxxj		6. cal. februa.	paulus papa	iiij lxx	
pri. idus maij	pachomius mona- chus	iiij cxxij		cal. februa.	paulus eps	iiij lxxi	
	pacomius episcopus martyr	xj lxxij		4. idus mar.	paulus episcopus	iiij cxxv	
4. cal. augu.	pachus mar.	vi clviij		15. cal. maii	paulus abbas	iiij lxx	
3. cal. decemb.	pafnurius abbas	j vij		id. maii	paulus martyr	v iiij	
	pafnurius episcopus	xi lxxij		cal. iunij	paulus priefbyter et mar- tyr	v lxxvij	
8. idus octob.	palaria sancta	xi vltimo	277	7. idus iunij	paulus eps z martyr	v xcv	
3. no. mar.	palarinus mar.	xi vltimo	74	6. cal. iulij	paulus mar.	vi xi	
6. idus ma.	palmatus mar.	iiij cl		3. cal. iulij	paulus apostolus	vi lxxij	
calen. iulij	pambo abbas	v lxxvij		8. idus iulij	paulus mar.	xi lxx	
cal. iunij	pamphilus pfo. mar.	xi lxx			paulus monachus	xi lxxij	
11. cal. octobi.	pamphilus mar.	xi vltimo	155	6. idus februa.	paulus eps z mar.	xi vltimo	55
4. idus maii	pancrattus mar.	iiij clvi		13. cal. aprilis	paulus martyr	xi vltimo	93
3. no. apri.	pancrattus confes.	xi vltimo	109	15. cal. maij	paulus mona. mar.	xi vltimo	123
5. cal. augu.	pantaleon mar.	vj clvi		15. cal. iunij	paulus mar.	xi vltimo	143
10. cal. mar.	panthamia mar.	xj vltimo	74	15. cal. augusti	paulus diaco. martyr	xi vltimo	198
no. iul.	panthenus pfrbi.	vj lxx		4. cal. feptēb.	paulus martyr	xi vltimo	230
12. cal. nouēb.	panthulus eps mar.	ix lxxvij		10. cal. maii	Pedissequa tarbue	iiij lxxvij	
4. cal. februa.	papias mar.	iiij xl			pelagia virgo z martyr	j lxxx	
8. cal. mar.	papias eps	iiij cxi		5. idus iulij	pelagia mar.	vi lxxv	
5. cal. mar.	papia mar.	iiij cli		8. idus octob.	pelagia peccatrix	ix lxxvi	
idus apri.	Pappyrus diaco. martyr	iiij xli		14. cal. nouēb.	pelagia martyr	vi vltimo	294
				6. cal. feptēb.	pelagius mar.	vij cxx	
				5. cal. feptēb.	pelagius papa prim ⁹	vij cxxi	
					pelagius pa. scōs	vij cxxij	

Tabula

Tempore	Li. Caplo. Pa.	Tempore
13. cal. octob.	Peleus episcopus et martyr vij xcv	Idib ⁹ septēb.
7. idus apulie	Peleus presbyter xj ultimo 214	
Idibus maii	Penthecoste v j	
3. no. maii	peregrinus martyr iij cxxij	
17. cal. iunii	peregrinus presbyter et martyr v v	
Idibus iunii	peregrinus episcopus et martyr v cxiij	Idibus iulii
8. cal. septēb.	peregrinus mar. vij cxi	11. cal. nouēb.
5. cal. augusti	peregrinus presbyter xj ultimo 204	Idib. no. febr.
3. no. iunij	pergentinus mar. v lxxx	
Idib. martij	perpetua mar. iij cxxxij	
6. idus apulie	perpetua episcop ⁹ iij cxxxij	18. cal. decēb.
6. cal. iulii	perseueranda virgo xj ultimo 180	7. idus. martij
Idib. cal. iunii	petronilla virgo v lxxx	
4. no. octob.	petronius episcopus ix xx	3. no. martij
4. no. d. c. b.	petrus chulostomus episcopus j xx	Idib. id ⁹ iulij
16. cal. ianuarii	petrus martyr j lxxij	
3. no. ianuarii	petrus aulanus mar. ij xxxix	Idib. id ⁹ iulij
	petrus episcopus iij lxxxv	
	petr ⁹ diaco. et confessor: ij cxcij	
4. idus martij	petrus martyr ij cxcij	
Idib. id ⁹ mar.	petrus abbas iij cc	4. no. iunij
3. cal. maii	petrus nouus martyr iij xcviij	14. cal. decēb.
4. no. iunii	petrus exorcista v lxxij	16. cal. maii
3. cal. iulii	petrus ap ⁹ p ⁹ imns vi xxiij	18. cal. maii
cal. augusti	petrus ad vincula vij iij	8. cal. nouēb.
cal. augusti	petrus martyr vij x	
Idib. id ⁹ aug.	petrus martyr vij lv	cal. octob.
8. cal. nouēb.	petrus martyr ix cvij	6. idus octob.
6. cal. decemb.	petrus alexan. episcopus et martyr x cix	4. no. nouēb.
	petrus episcopus et confessor: x cx	9. cal. apulie
	petrus episcopus xj vi	6. idus octob.
	petrus episcop ⁹ tara. xj cxi	cal. februarit
5. id ⁹ decēb.	petrus martyr xi ultimo 4	4. cal. augusti
3. idus ianua.	petrus martyr xi ultimo 22	5. idus martij
Idib. id ⁹ martij	petrus martyr xi ultimo 88	
5. cal. maii	petrus diaco. et mar. xi ultimo 122	5. idus iulij
7. idus iunii	petr ⁹ presbyter et mar. xi ultimo 165	Idibus octob.
7. id ⁹ augusti	petrus martyr xi ultimo 209	3. no. octob.
6. cal. septēb.	petrus miles et mar. xi ultimo 226	3. cal. maii
8. idus octob.	petrus martyr xi ultimo 276	11. cal. augusti
7. idus decēb.	phara virgo j xxxix	3. cal. octob.
5. cal. nouēb.	pharo episcopus ix cvij	7. idus apulie
3. no. septēb.	phebe discipula vij xxxi	10. cal. maii
16. cal. martij	phebus martyr iij cxxij	
Idib. id ⁹ aug.	philadelphus martyr vij lv	
Idib. no. februa.	phileas mar. iij lxxxj	
	philcas episcop ⁹ et mar. xi cxxij	
8. idus martij	philemon mar. iij cxxxij	10. cal. maii
4. idus apulie	philemon mar. iij xl ij	6. no. martij
	philemon discipu. vi c	4. idus apulie
10. cal. martij	phileus ep ⁹ et mar. iij cxxxvij	
	philetus episcopus xi vij	16. cal. ianua.
13. cal. septēb.	philbertus abbas vii lxxxv	4. cal. iulij
3. idus apulie	philippus episcopus iij xliij	
calen. maii	philippus apostolus iij cvij	4. idus septēb.
8. idus iunii	philippus diaco. v xcj	7. cal. februa.
	philippus eremita v cvij	7. cal. martij
	philippus martyr vi lxxvij	cal. februarij
6. idus iulii	philippus ep ⁹ et confessor: vij xvi	

Operis

Li. Caplo. Pa.	Tempore
xi vij	philippus episcopus
vij lxx	philippus episcopus et martyr
xi xcij	philippus imperator et martyr
xi xcij	philippus imperator et martyr
xi ultimo 195	philippus martyr.
xi ultimo 199	philippus episcopus et martyr
ij lxxxj	philiorrhontus martyr
xi xlix	philiorrhontus pres.
vj c	philologus discipulus
xi ultimo 321	philomenus martyr
ij cxxxv	philothurion
vj cxxxij	phimeas sacerdos
vj c	phlegontius discipu.
ij cxxxvj	phocas martyr
vj xcviij	phocas episcopus et martyr
xi ultimo 193	phocatus episcopus
x lxxxij	pholcas episcopus et martyr
vj lxxvj	pothinus ep ⁹ et mar.
x lxxvij	phudid: anus ep ⁹
ij lvj	phronto martyr
xi ultimo 120	phronto abbas
ix cix	phronto piscoous
xi xli	plamon presbyter
xi xxvi	platon p ⁹ byter et mar.
ix xi	plator martyr
ix l	pietius presbyter
x xliij	pygalius martyr
ij cxxxij	pygmentus p ⁹ b. et mar.
ix xlix	pietius episcopus
xi xxxix	piotius abbas
ij lxxvij	piotius martyr
vi cxiij	pious martyr
ix cxi	piperion martyr
xi lxxvij	pitrius abbas
vi lxxvij	pius papa et martyr
ix lxx	placida virgo
xi ultimo 271	placidus mar.
xi ultimo 160	plautinus
vj cxxvi	plato martyr
xi ultimo 264	plautus martyr
xi ultimo 214	pleusius presbyter
ij lxxvij	plures religiosi mar-tyres
	plures sancti quorum so- la nomina et dies inue- niuntur
xi cxxx	plurime sacre agines
ij lxxvij	plurimi martyres
ij cxiij	plurimi martyres
xi cxxj	plurimi martyres
j lxxij	plusus martyr
vj xxi	plutarchus martyr
vj cxiij	poletius episcopus
vij lx	polianus ep ⁹ et mar.
ij xxiij	poliarius ep ⁹ et mar.
ij cxiij	poliarius presbyter
x ultimo 45	poliarius episcopus
	poliatus episcopus xi xvj

Tabula

Tempore	Li	Caplo	Pa.
Idib ⁹ februa.	xi	ultimo	61
12. cal. iunij	xi	ultimo	144
3. cal. iunij	v	xxxiij	
13. cal. martij	ij	cxv	
2. idus decēb.	ij	cxv	
14. cal. februa.	ij	cxv	
13. cal. decēb.	ij	cxv	
4. no. iunij	v	lxxv	
8. idus martij	ij	clxxv	
puid. id ⁹ maij	ij	clxxv	
10. cal. septēb.	vij	cxij	
8. cal. decēb.	x	cui	
5. id ⁹ decēb.	xi	ultimo	4
puid. cal. apri.	xi	ultimo	105
noñ. decēb.	xi	ultimo	
4. cal. iulij	vi	xxi	
10. cal. martij	xi	ultimo	73
14. cal. iunij	v	xxv	
puid. cal. ianua.	ij	xxv	
10. cal. decēb.	xi	ultimo	157
3. noñ. octob.	ix	xxiiij	
12. cal. augusti	vi	cxvi	
14. cal. maij	xi	ultimo	124
2. cal. februa.	ij	xxv	
12. cal. martij	iii	cxviii	
8. idus septēb.	viii	clxij	
3. idus decēb.	i	lviii	
5. cal. iunij	xi	ultimo	156
10. cal. augusti	xi	ultimo	200
16. cal. maij	iii	lvi	
4. idus iunij	v	cliii	
5. cal. augusti	vi	cxv	
cal. augusti	vii	vi	
5. idus martij	iii	cii	
5. id ⁹ iunij	v	xcix	
13. cal. nouēb.	ix	lxxvi	
	xi	vi	
6. no. octob.	xi	ultimo	269
15. cal. februa.	iii	xcvi	
8. idus iulij	vi	lxxviii	
17. cal. februa.	xi	ultimo	36
puid. no. ianua.	ij	clii	
	xi	cxv	
puid. no. ianua.	xi	cxv	
7. idus martij	iii	clxxv	
5. cal. aprijs	iii	ix	
7. cal. iunij	v	l	
calē. septēb.	viii	xxv	
cal. octobris	xi	ultimo	267
12. cal. septēb.	vii	lxxix	
12. cal. octob.	viii	xcviii	
56. cal. nouēb.	ix	lxxviii	
1. cal. octob.	xi	ultimo	
1. idus octob.	ix	li	

Opera

Fo. cccix

Li. Caplo p. 1.

Tempore	Li	Caplo	Pa.
4. idus nouē.	xi	ultimo	61
Idib ⁹ nouēb.	xi	ultimo	144
9. no. iulij	vi	xl	
8. idus iulij	vij	lxx	
6. idus apulij	ij	xxix	
cal. decēb.	ij	xxix	
5. idus decēb.	ij	xxix	
16. cal. mar.	ij	cxv	
13. cal. octob.	vij	xcij	
18. calen. maij	xi	ultimo	121
14. calen. nouē.	xi	ultimo	266
puid. no. nouēb.	xi	ultimo	309
8. cal. februa.	ij	xxij	
7. idus nouēb.	x	xxxiij	
7. cal. iulij	v	v	
13. calen. iulij	v	cxv	
11. cal. septēb.	vij	xcij	
16. cal. martij	ij	cxv	
puid. idus iunij	v	lxx	
3. idus septēb.	vij	lx	
13. calen. ianua.	i	lxxv	
34. cal. nouēb.	ix	lxxv	
12. cal. februa.	ij	clx	
16. calen. maij	ij	clx	
11. cal. martij	xi	ultimo	72
14. cal. iunij	v	clx	
10. cal. aprijs	ij	cxv	
14. cal. decēb.	ix	lxxv	
5. cal. maij	iii	xcv	
4. no. februa.	ij	lxx	
11. calen. maij	ij	lxx	
Idib ⁹ februa.	ij	cxv	
10. cal. ianua.	ij	lxxv	
9. calē. ianua.	ij	lxxv	
1. idus ianua.	ij	lxxv	
7. idus martij	ij	clxxv	
4. no. maij	ij	cxv	
4. no. maij	ij	cxv	
6. idus martij	ij	cxv	
puid. id ⁹ mar.	ij	cxv	
8. cal. octobris	vij	cxv	

Tabula				Operis			
Tempore		L. Ca.	Pa.	Tempore		L. Ca.	Pa.
11. cal. iulij	Rufinus mar.	xi ultimo	177	pud. no. octob.	Saturninus mar.	xi ultimo	275
pud. no. septē.	Rufinus puer z mar.	xi ultimo	236	pud. id. octobr.	Saturninus mar.	xi ultimo	288
16. cal. decēb.	Rufinus mar.	xi ultimo	322	17. cal. nouēb.	Saturninus presbyter et		
15. cal. ianua.	Rufinus mar.	i lxxv			martyr	xi ultimo	291
cal. august.	Rufinus mar.	vij x		4. cal. august.	Saturnus mar.	xi clviij	
6. cal. septēb.	Rufinus mar.	vij cxix		4. cal. septēb.	Sauina virg.	vij cxxxiij	
1. cal. decēb.	Rufinus discipulus	x xcij		pud. cal. ianua.	Sauinianus eps z mar.	ij xxv	
4. cal. decēb.	Rufinus mar.	x cxx		4. cal. septēb.	Sauinianus mar.	vij cxxxiij	
13. cal. maij.	Rufinus mar.	xi ultimo	125	3. idus decēb.	Sauinus eps	i lxx	
8. cal. octob.	Rufinus eps	iiij lxxv	259	13. cal. martij	Sauinus eps	iiij cxxxiij	
7. cal. nouēb.	Rufinus eps	xi ultimo	303	16. cal. august.	Scyllitani mar.	vi cx	
5. idus augu.	Rufinus mar.	vij xliij		4. idus febru.	Scholastica virgo	ii cx	
16. cal. augu.	Rufinus subdiaco.	vij lxxj		18. cal. febru.	Sebastianus mar.	ij cvi	
7. idus octobris	Rufinus pſbyter	ix xli		6. idus febru.	Sebastianus mar.	xi ultimo	35
11. cal. ianua.	Ruth vidua	viiij xv		16. cal. august.	Secunda mater	vi cx	
	Rutulus mar.	xi ultimo	71	6. idus iulij	Secunda vir. et mar.	vi lxxviij	
S				4. cale. febru.	Secunda marty.	ii xliij	
				3. cale. augusti	Secunda virg. z mar.	vi clx	
No. decēb.	Sabbas abbas	i cxix		5. idus augusti	Secundianus mar.	vii xliij	69
4. cal. febru.	Sabianus mar.	iiij xliij		13. cal. martij	Secundianus mar.	xi ultimo	269
4. cale. septēb.	Sabina mar.	vij cxxxiij		6. no. octobris	Secundianus eps z mar.	iiij c	
6. cal. nouēb.	Sabina virg. z mar.	ix cxiiij		3. cal. maij	Secundinus mar.	xi ultimo	145
3. cal. ianuarij	Sabinus eps z mar.	ij xix		12. cal. iunij	Secundinus mar.	xi ultimo	75
13. cal. august.	Sabinus mar.	xi ultimo	127	9. cal. martij	Secundinus mar.	iiij clxxxiij	
7. idus martij	Sacerdos mar.	iiij clxxv		non. martij	Secundolus mar.	xi ultimo	26
pud. idus septē.	Sacerdos eps	xi ultimo	245	9. cale. aprilis	Secundolus mar.		
9. cal. octob.	Salaberga abb.	viiij cxiiij		3. cale. aprilis	Secundus miles z		
	Sal pater	iiij xliij			martyr	iiij xliij	
11. cal. nouemb.	Salome discipula	ix xci		3. idus maij	Secundus eps	v liij	
6. idus febru.	Salomon rex z ppheta.	vij i		7. cal. septēb.	Secundus mar.	vij cxviij	206
4. cal. octobris	Salomon eps	xi ultimo	54	pud. cal. aug.	Secundus mar.	xi ultimo	
pud. no. septē.	Saluinus puer mar.	xi ultimo	263	4. non. decēb.	Securus mar.	i xxi	
3. idus ianua.	Saluinus eps	ij lxx	236	10. cal. maij	Sexdecim milia mar.	liij lxxviij	
calē. ianuarij	Saluinus confessor	xi ultimo	186	9. cal. aprilis	Seleucus confess.	xi ultimo	97
18. cal. octobr.	Salustia mar.	viiij lxxviij		6. cal. octobris	Sem pater	iii xlvii	
6. idus iunij	Salustianus confessor	xi ultimo	166		Senator mar.	xi ultimo	261
12. cal. decēb.	Samon mar.	x lxxviiij		3. cal. augusti	Seneca eps	vii xxi	
13. cal. septēb.	Samuel ppheta	vij lxxxiij		10. cal. iunij	Senen. mar.	vij clviij	
	Samuel presbyter	vij lxxxiij		7. idus ianua.	Senesius mar.	v cxxxiij	
10. ca. octob.	Sanctinus eps	viiij cxviij		4. non. febru.	Septem fratres mar.	ij liij	
7. idus martij	Sanctinus mar.	iiij cxxv		4. idus martij	Septem mulieres mar.	iiij lxxv	
	Sanctulus pſbyter	xi clviij			Septem socij egduni		
4. non. iunij	Sanctus mar.	v lxxviij			martyres	iiij cxcviij	
5. cale. augusti	Sampson eps	vij cl		5. idus aprilis	Septem virgines z mar.		
	Sampson iudez.	viiij xliij			tyres.	iiij xl	
	Sarra mater	iiij lxxxiij		16. calen. maij	Septem socij calixti mar.	iiij lv	
	Sarra abbatissa	xi xlvj			tyres	iiij lv	
	Saruch pater	iiij liij		6. idus iulij	Septem fratres mar.	vij lxxviij	
17. cal. nouēb.	Satyrrianus mar.	ix lxxxiij		3. idus august.	Septem dormientes marty.	vij liij	
pud. id. ianua.	Satyrus mar.	ij lxxvi			res	vij liij	
Non. martij	Satyrus mar.	iiij clxxxiij		6. idus octobr.	Septē socij calixti mar.	ix xlvj	
4. cal. aprilis	Satyrus mar.	iiij x		4. cal. iunij	Septem germani mar.	xi ultimo	158
3. cal. decemb.	Saturninus mar.	i liij		16. cal. septēb.	Septimus mar.	vij lxxj	
3. cal. decemb.	Saturninus ep z mar.	i v		9. cal. nouēb.	Septimus mar.	ix cx	
3. idus febru.	Saturninus pſbyr z m.	iiij cxiiij		10. cal. febru.	Septuagesima	iiij i	
Non. martij	Saturninus mar.	iiij clxxxiij		3. non. decēb.	Septuaginta milites mar.		
16. cal. maij	Saturninus mar.	iiij lvj			tyres	i cxxxiij	
pud. cal. febru.	Saturninus mar.	xi ultimo	44	6. cal. martij	Septuaginta mar.	iiij cl	
8. idus febru.	Saturninus mar.	xi ultimo	52	3. idus iulij	Septuaginta duo disci.	vi c	
11. cal. aprilis	Saturninus eps z mar.	xi ultimo	95		puli	vi c	
6. non. maij	Saturninus mar.	xi ultimo	133	9. cal. martij	Septuaginta nouem mar.	iiij cxxxiij	
11. cal. septēb.	Saturninus mar.	xi ultimo	216		tyre	iiij cxxxiij	
				16. cal. octob.	Septuaginta quinque mar.	viiij lxxv	
					tyres	viiij lxxv	
				pud. no. maij	Septuaginta quinque socij		

Tabula

Tempore		Li.	Ca.	Pa.	Tempore		Li.	Ca.	Pa.
13. cal. octob.	heliodor mar.	xi	ultimo	136	9. cal. septemb.	Sydonius eps	vii	cxvi	
3. no. septeb.	Sequanus abbas	xi	ultimo	252	prid. no. octob.	Syggon eps z mar.	ix	xxviii	
	Seraphia virgo et				cal. maii	Sigibert rex z mar.	iiij	cxij	
	marry	viiij	xxx		cal. maii	Sigismundus rex z m.	iiij	cxij	
5. cale. martij	Serapion mar.	iiij	clj		3. idus iulij	Silas discipulus	vi	xciiij	
12. cal. apulis	Serapion abbas	iiij	ccxv		16. cal. ianua.	Sildeuandus mar.	j	lxxij	
3. idus augusti	Serapion mar.	vij	li		11. cal. maii	Silindus mar.	iiij	lxxii	
3. cal. noueb.	Serapion eps	ix	cxix		10. cal. martij	Siluanus eps z mar.	iiij	ccxxv	
18. cal. decéb.	Serapion mar.	x	lxx		4. non. maii	Siluanus eps z mar.	iiij	ccxxv	
	Serapion eps	xi	vij		6. idus iulij	Siluanus mar.	vi	lxxv	
7. cal. apulis.	Serapion mar.	xi	ultimo	100		Siluanus discipu.	vj	c	
6. cal. septeb.	Serapion mar.	xi	ultimo	226	10. cal. octob.	Siluanus eps	viiij	clij	
17. cal. septeb.	Serena regina	vij	lxx			Siluanus abbas	viiij	cv	
7. cale. martij	Serenus mar.	iiij	clxv		12. cal. martij	Siluanus mar.	xi	ultimo	71
	Serenus abbas	iiij	clxv		9. cal. iunij	Siluanus mar.	xi	ultimo	150
4. cal. iulij	Serenus mar.	vi	xxi		10. cal. octob.	Siluanus confess.	xi	ultimo	257
8. cal. ianuarij	Sergius confes.	ij	iiij		12. cal. iulij	Siluerius papa z mar.	v	ccxxi	
	Sergius papa	viiij	lvij		12. cal. decéb.	Siluerius eps	x	xcj	
10. octob.	Sergius mar.	ix	xxix		puid. cal. ianua.	Siluester papa primus et			
6. cal. martij	Sergius mar.	xi	ultimo	76		confessor	ij	xxii	
4. cal. iulij	Seronius mar.	vj	xxi			Silua virgo	xi	li	
puid. cal. ianua.	Serotinus mar.	ij	xxv		13. cal. martij	Siluius eps	xi	ultimo	70
10. cal. noueb.	Seruandus mar.	ix	ccv		Non. ianuarij.	Symeon monachus	ii	xl	
3. idus maij	Seruarius	iiij	clxij		puid. non. febru.	Symeon propheta	iii	lxxx	
12. cal. maii	Seruianus mar.	iiij	lxxv			Symeon patriar.	iii	xcvi	
9. cal. iunij	Seruulus mar.	xi	ultimo	150	12. cal. martij	Symeon episcopus et	iii	ccxxv	
9. cal. martij	Seruulus mar.	xi	ultimo	75		martyr	iii	ccxxv	
9. cal. iunij	Seruulus mar.	v	xxvi		11. cal. maii	Symeon episcopus z			
10. cale. ianua.	Seruulus confes.	v	lxxxv			martyr	iiii	lxxi	
8. idus. decéb.	Seruus mar.	j	xxv		6. cal. augusti	Symeon confessor	xi	ultimo	203
	Seth pater	iiij	v		9. cal. martij	Symmachus papa	iii	ccxxix	
4. cal. februa.	Seuera mar.	iiij	xl		6. cal. iunij	Symmachus mar.	v	lxxx	
10. cal. februa.	Seuerianus mar.	iiij	xxv		6. cal. iunij	Symmetrius presbyter et			
8. cale. februa.	Seuerianus eps	iiij	xxv			martyr	v	lxxx	
7. idus mar.	Seuerianus mar.	iiij	clxxxv			Simon machabeus	ix	liii	
Non. iulij	Seuerianus mar.	vi	liii			Simon sacerdos	ix	vi	
6. idus noueb.	Seuerianus mar.	x	xxxv		5. cal. noueb.	Simon apostolus	ix	cxv	
cal. februa.	Seuerianus eps	xi	ultimo	45	18. cal. septeb.	Simplicianus eps	xi	ultimo	116
12. cal. noueb.	Seuerianus eps	xi	ultimo	223	6. idus maii	Simplicius mar.	iiii	cl	
6. idus ianua.	Seuerinus abbas	ij	lvi		Non. iulij	Simplicius mar.	vi	lxxx	
6. idus ianua.	Seuerinus eps	ij	lvi		4. cal. augusti	Simplicius mar.	vi	clii	
puid. idus febru.	Seuerinus confes.	iiij	cxv		6. idus noueb.	Simplicius mar.	x	ccxvi	
10. cal. noueb.	Seuerinus eps	ix	ccv			Simplicius papa	xi	v	
10. cal. noueb.	Seuerinus boetius				13. cal. decéb.	Simplicius eps	xi	ultimo	314
	martyr	ix	xcix		Non. iulij	Symphorianus mar.	vi	xxlii	
13. cal. decéb.	Seuerinus mar.	x	lxxii		11. cal. septeb.	Symphorianus mar.	vii	xciii	
3. idus ianua.	Seuerinus mar.	ix	ultimo	31	6. idus noueb.	Symphorianus mar.	x	ccxvi	
cal. noueb.	Seuerinus confes.	xi	ultimo	307	5. cal. augusti	Symphorosa mar.	vi	xi	
9. cal. decéb.	Seuerinus monachus	xi	ultimo	312	6. non. iulij	Symphorosa martyr	vj	xlj	
8. idus augu.	Seuerus psbyter z m.	vii	xxx		6. cal. augusti	Symphronius mar.	vi	clxiii	
cale. februarii	Seuerus eps	iii	lxx			Synclerice abb.	xi	xlvi	
cal. februarii	Seuerus psbyr z mar.	iii	lxxi		11. cal. augusti	Symliche dispu.	vi	ccxv	
	Seuerus psbyter z pfe.	iii	lxxi			Syricius papa	xi	lii	
Non. iul	Seuerus mar.	vi	lxxii		5. idus decéb.	Syrus eps	j	l	
6. idus augu.	Seuerus eps	vii	xxxvi			Syrus martyr	xi	xxvii	
16. cal. septeb.	Seuerus mar.	vii	lxxi			Syrus monach. pfe.	xi	xlvi	
8. cal. septeb.	Seuerus abbas	vii	cxiii		3. cal. decemb.	Sisinnius mar.	i	liii	
6. idus noueb.	Seuerus mar.	x	xxxvii		7. idus martij	Sisinnius mar.	iii	clxxxv	
3. cal. februarii	Sexagesima	iii	xl		4. cal. iunij	Sisinnius mar.	v	lxxii	
11. cal. februa.	Sexaginta mar.	ii	cxiii			Sisinnius monachus	xi	lii	
5. cal. decéb.	Sercenti. lx. mar.	x	cxv		16. cal. martij	Sisinnius eps	iii	ccxv	
	Sextus eps	xi	x		cal. septeb.	Sixtus eps	xi	ultimo	
	Sextus confes.	xi	xxi		8. idus apulis	Sixtus pa. primus mar.	iii	xxvii	
6. cal. septeb.	Syaggeus eps	xi	ultimo	117	8. idus augusti	Sixtus papa secundus			
3. cal. iunij	Sycus mar.	xi	ultimo	160		martyr	vii	xxx	

Tabula

Tempore		Li.	Ca.	Pa.
	Sixtus papa tertius et confessor	vij	xxxj	
7. idus martij	Smaragdus mar.	iiij	clxxxv	
6. idus augu.	Smaragdus mar.	vij	xxxv	
7. idus ianua.	Socie basilice virg.	ij	lii	
18. calen. maij	Socie donine virg.	xi	ultimo	121
cal. decēb.	Socij diodori mar.	j	xli	
puid. idus decē.	Socij eustratii mar.	j	lxi	
8. cal. ianuarij	Socij anastasiae mar.	ij	ij	
3. cal. ianuarij	Socij venustiani mar.	ij	xix	
7. idus ianua.	Socij iuliani mar.	ij	liij	
4. cal. februa.	Socij flauiani mar.	iiij	xli	
pri. non. febru.	Socij philee mar.	iiij	lxxxi	
3. idus febru.	Socij saturnini mar.	iiij	cxliij	
16. cal. martij	Socij valentini mar.	iiij	cxliij	
7. cal. martij	Socij gerardi episcopi et marty.	iiij	cxlv	
10. cal. aprilis	Socij liberati mar.	iiij	cxliij	
9. cal. aprilis	Socij murite mar.	iiij	cxliij	
4. idus aprilis	Socij apollonij mar.	iiij	xliij	
15. cal. maij	Socij mapalici mar.	iiij	lvij	
5. cal. maij	So. antimi epi mar.	iiij	xciij	
3. cal. maij	Socij agabi epi mar.	iiij	c	
4. non. maij	Socij siluani episcopi et martyris	iiij	cxliij	
Non. maij.	Socij domitille mar.	iiij	cxlvij	
9. cal. maij	Socij magnentij mar.	iiij	lxxxi	
6. idus maij	Socij calepodij mar.	iiij	cl	
14. cal. iunij	Socij iohannis mar.	v	xv	
10. cal. iunij	So. delyderij epi mar.	v	xxxi	
7. cal. iunij	Socij pulci mar.	v	l	
Non. iunij	Socij bonifacij epi mar.	x	lxxvij	
8. idus iunij	So. vincentij epi mar.	v	xciiij	
4. cal. iulij	Socij irenei epi mar.	vi	xx	
cal. iulij	Socij saaron mar.	vi	xxxv	
5. non. iulij	So. mustile mar.	vi	xlvij	
3. idus iulij	So. eugenij epi mar.	vi	xvi	
3. idus augu.	So. chroattij mar.	vij	xlvij	
10. cal. septēb.	So. timothei mar.	vij	xcv	
4. idus septēb.	Socij nemesiani episcopi marty.	vij	lx	
7. idus octo.	So. donini mar.	ix	xliij	
10. cal. nouēb.	Socij theodorici mar.	ix	c	
4. cal. decē.	So. russi mar.	x	cxv	
	Socij pagati mar.	xi	xliij	
11. cal. septē.	Socij martialis mar.	xi	ultimo	219
5. idus octo.	Socij nicasij mar.	xi	ultimo	280
3. idus ianua.	Socij saluij mar.	ij	lxv	
	Socrates eps	xi	c	
15. cal. octo.	Socrates mar.	xi	ultimo	250
3. idus nouē.	Solutor mar.	xi	ultimo	319
11. cal. decēb.	Solutor mar.	xi	ultimo	326
cal. augusti	Sophia mar.	vij	vij	
15. cal. iunij	Sophonias propheta	v	c	
	Sophonius confessor	xi	xcj	
7. cal. iulij	Sosipater discipulus	vi	vi	
9. cal. octo.	Sosius diaco. z mar.	vlij	cxliij	
4. idus septē.	Sosthenes mar.	vlij	lxi	
4. cal. decēb.	Sosthenes discipu.	x	cxvi	
10. cal. maij	Sotther papa z mar.	iiij	lxxij	
4. idus febru.	Sotera virg. z mar.	iiij	cxj	
	Speciosus monach.	xi	cxvi	
16. cal. augusti	Speratus mar.	vi	cx	
cal. augusti	Spes virgo z mar.	vij	vij	
	Spes abbas	xi	cxvij	

Operis

So. cccxij.

Tempore		Li.	Ca.	Pa.
16. cal. februa.	Spensippus mar.	ij	xcij	
19. cal. ianua.	Spindion eps	j	lxvi	
3. idus maij	Spiritus sanctus	v	j	
	Stacteus discipulus	vj	c	
15. cal. augusti	Stacteus mar.	vi	cxj	
4. cal. augusti	Stacteus confes.	xi	ultimo	262
14. cal. octob.	Stephana mar.	vlij	lxxxix	
16. cal. ianua.	Stephanus mar.	j	lxxij	
7. cal. ianua.	Stephanus pphomar.	ij	liij	
3. idus februa.	Stephanus abbas	iiij	cxv	
	Stephanus abbas	iiij	cxvi	
4. non. augusti	Stephanus papa. xix. et marty.	vij	xi	
	Stephanus papa fecundus confessor	vij	xij	
3. non. augusti	Stephanus papa. iij.	vij	xij	
8. idus augu.	Stephanus anacho.	vij	xvij	
12. cal. decēb.	Stephanus mar	vij	xxx	
	Stephanus pbyter	x	lxxxvi	
	Stephanus eps z pscf.	xi	c	
3. idus februa.	Stephanus eps z mar.	xi	ultimo	63
cal. aprilis	Stephanus mar.	xi	ultimo	107
5. cal. maij	Stephanus mar.	xi	ultimo	130
8. idus maij	Stephanus eps z mar.	xi	ultimo	138
5. idus iulij	Stephanus eps z m.	xi	ultimo	191
15. cal. octo.	Stephanus mar.	xi	ultimo	250
19. cal. maij	Succensus mar.	iiij	lvj	
5. idus decēb.	Succensus mar.	xj	ultimo	4
16. cal. februa.	Sulpitius eps	ij	xciiij	
12. cal. maij	Sulpitius mar.	iiij	lxvij	
	Suranus mar.	xj	cxliij	
3. idus augusti	Susanna virg. z mar.	vij	xliv	
	Susanna sancta	vij	cxvii	

T

Tempore		Li.	Ca.	Pa.
	Tabita virgo	xj	xlviij	
10. cal. decēb.	Tabia mar.	x	xcviij	
10. cal. decēb.	Tabrata mar.	x	xcviij	
17. cal. aprilis	Tacianus mar.	iiij	ccij	
	Tadeus eremita	v	cxvij	
	Tadeus discipu.	vj	c	
5. cal. nouēb.	Tadeus apostolus	ix	cxv	
	Thais meretrix	ix	xxvij	
3. idus aprilis	Thallacus pbyter	xj	ultimo	117
5. idus octob.	Tharacus mar.	ix	li	
10. cal. maij	Tharua regina z mar.	iiij	lxxvij	
	Tharchisus discipu.	vj	c	
	Thare pater	iiij	lv	
15. cal. octob.	Tharrasius pscf.	vlij	lxxvij	
10. cal. ianua.	Tharrisius mar.	j	lxxij	
18. cal. septēb.	Tharsicius mar.	vij	lxxj	
	Tharsilla sancta	xi	cx	
3. idus decēb.	Tharson mar.	j	lvij	
3. idus aug.	Taurinus eps	vij	l	
12. cal. decēb.	Taurinus mar.	xj	ultimo	362
3. non. septēb.	Thecla virg. z mar.	vij	xxix	
9. cal. octob.	Thecla virgo z mar.	vij	cx	
Non. ianuarij	Telephorus papa et marty.	ij	xlvi	
cal. iulij	Theobaldus confessor	vj	xxxvi	
9. cal. februa.	Theodola mar.	iiij	xvij	
7. idus martij	Theodolus mar.	iiij	clxxxv	
5. non. maij	Theodolus pbyter et mar.	iiij	clxliij	
	tyr	iiij	clxliij	
6. cal. augusti	Theodolus mar.	vj	clxliij	

Liber

Duodecimus

Tempore		Li.	Capto	Pa
3. idus martij	Theodora martyr	iiij	cxcviij	
cal. april.	Theodora virg. z mar.	iiij	xx	
4. cal. maij	Theodora virgo et martyr	iiij	xcviij	
Non. maij	Theodora mar.	iiij	cxcviiij	
16. cal. augu.	Theodora monach.	vj	cix	
10. cal. noueb.	Theodoricus mar.	ix	xcviij	
cal. iulij	Theodoricus pſbyter	xj	ultimo	185
16. cal. ianua.	Theodorus mar.	j	lxxij	
16. cal. ianua.	Theodorus mar.	j	lxxij	
prid. no. ianua.	Theodorus mar.	ij	xlviij	
14. cal. aprilis	Theodorus eps	iiij	cxx	
8. idus aprilis	Theodorus episcopus ancy.	iiij	xxxiij	
	Theodorus pſbyter	iiij	xxv	
	Theodorus abbas	iiij	clxxij	
	Theodorus episcopus et martyr	v	lxxj	
10. cal. iulij	Theodorus mar.	v	cxcviiij	
4. cal. augusti	Theodorus mar.	vj	clviij	
5. cal. septemb.	Theodorus confes.	vij	cviij	
4. no. noueb.	Theodorus eps	x	xlviij	
5. idus noueb.	Theodorus miles z mar tyr.	x	xxxiij	
5. idus noueb.	Theodorus miles z mar tyr	x	xl	
4. idus noueb.	Theodorus mar.	x	xlviij	
	Theodorus episcopus z confessor	x	xlviij	
	Theodorus episcopus z confessor.	xj	xxvj	
	Theodorus episcopus z mar tyr	xj	xxxiij	
	Theodorus eps z pſes.	xj	cxxxiij	
19. cal. ianua.	Theodorus mar.	xj	ultimo	9
7. cal. aprilis.	Theodorus eps z mar.	xj	ultimo	100
18. cal. decemb.	Theodorus mar.	xi	ultimo	331
4. non. aprilis	Theodosia virgo z mar tyr.	iiij	xxv	
14. cal. iunij	Theodosia mar.	v	xxvj	
8. cal. noueb.	Theodosius mar.	ix	cviij	
	Theodosius imperator z confessor	xj	xcviij	
3. idus martij	Theodota mar.	iiij	xcviij	
4. non. augusti.	Theodota mar.	vij	xlviij	
	Theodorus eps	xj	x	
prid. no. ianua.	Theogenes mar.	ij	xlj	
7. cal. februa.	Theogenes mar.	iiij	xxv	
6. cal. octobris	Theogenitus mar.	viiij	cxxj	
10. cal. septemb.	Theonas eps	vij	xcviij	
10. cal. septemb.	Theonas abbas	vij	xcix	
10. cal. decemb.	Theonistus eps z mar.	x	xcviij	
	theophantus confes.	xj	cxx	
13. cal. ianua.	theophilus mar.	j	lxxviij	
8. idus februa.	theophilus mar.	iiij	cj	
3. no. martij	theophilus eps	iiij	clxxviij	
	theophilus eps	iiij	clxxviij	
7. idus martij	theophilus mar.	iiij	clxxv	
3. idus octo.	theophilus eps	ix	lix	
	theophilus confes.	ix	lx	
8. idus februa.	theophilus mar.	xj	ultimo	52
prid. cal. martij	theophilus mar.	xj	ultimo	80
6. idus septemb.	theophilus mar.	xj	ultimo	241
13. cal. iunij	theopista mar.	v	xxj	
13. cal. iunij	theopistus mar.	v	xxj	

Tempore		Li.	Ca.	Pa.
3. non. nouem.	theophilus mar.	x	xxviij	
10. cal. iunij	theopompus eps z mar	v	xxxiij	
8. idus martij	theoricus mar.	iiij	clxxxiij	
	theotignus eps	xj	ix	
	theotymus eps	xj	cxcviiij	
	theotistus eps	xj	ix	
	theremon abbas	xj	lvij	
3. cal. septemb.	therentianus eps z m.	vij	cxxxiij	
8. idus decemb.	therius mar.	j	xxv.	
	theretius discipulus	vj	c	
prid. non. aug.	tertulinus mar.	vij	xx	
4. idus noueb.	tiberius mar.	x	xlviij	
6. cal. augusti	tiberius eps	xj	ultimo	202
18. cal. maij	tyburtius mar.	iiij	lj	
3. idus augusti	tyburtius mar.	vij	xlviij	
5. idus septemb.	tyburtius mar.	xj	ultimo	243
17. cal. februa.	tychianus eps	ij	lxxxix	
3. non. februarj	tigris eps z mar.	xj	ultimo	48
	timeus eps	xj	vij	
13. cal. maij	timon diaconus et mar tyr	iiij	lxxvj	
	timon eps z mar.	iiij	lxxvj	
prid. cal. ianua.	timotheus pſbyter	ij	xxxiij	
9. cal. februa.	timotheus discipu.	iiij	xxviij	
12. cal. iunij	timotheus mar.	v	xxviij	
	timotheus anacho.	v	cviij	
11. cal. decemb.	timotheus pſby. z mar.	vij	xxj	
	timotheus eps	vij	xxxiij	
10. cal. septemb.	timotheus mar.	ix	xxv	
	timotheus eps	xj	vj	
3. idus ianua.	timotheus pſes.	xj	ultimo	30
8. idus aprilis	timotheus mar.	xj	ultimo	122
21. cal. iulij	timotheus mar.	xj	ultimo	147
6. idus septemb.	timotheus mar.	xj	ultimo	242
10. cal. martij	tyrannus eps z mar.	iiij	cxxxiij	
	tyrannus episcopus et confessor.	xj	vij	
16. cal. mar.	Thirion pſesby. z mar.	iiij	cxxxiij	
5. cal. februa.	thyrsus mar.]	iiij	xxxiij	
8. cal. octob.	thyrsus mar.	viiij	cxxvi	
prid. cal. decemb.	thyrsus mar.	xj	ultimo	44
3. cal. maij	thiticus diaconus	iiij	xcix	
8. cal. septemb.	titus discipulus	vij	cviij	
	titus eps	vij	cix	
	tobias eps	vij	xcvj	
	tobias vir sanctus	vij	lxxix	
	tobias eps	xj	viiij	
	thola iudex	viiij	viiij	
12. cal. ianua.	thomas apostolus	j	lxxix	
4. cal. ianua.	thomas eps z mar.	ij	xiij	
Non. martij	thomas de aqno cōfess.	iiij	clxxxiij	
16. cal. iunij	torpes mar.	v	viiij	
3. idus martij	torquatus eps	v	liij	
3. cal. maij	toitula virgo z mar.	iiij	c	
3. idus martij	trabia mar.	iiij	cxcviiij	
prid. non. iulij	tranquillinus mar.	vj	lxj	
8. idus augu.	transfiguratio dñi	vij	xxix	
16. cal. ianua.	translatio sancti ignatii	j	lxxxiij	
15. cal. februa.	translatio sancte lucie	ij	xcix	
prid. cal. februa.	translatio sancti marci	iiij	lxj	
prid. cal. martij	translatio sancti Augu- stini	iiij	clxj	
8. idus maij	translatio sancti andree.	iiij	clxxxiij	
7. idus maij	translatio sancti hierony- mi	iiij	clxj	

Tabula				Operis			
Tempore	Li. Caplo	Pa.	Tempore	Li. Cap.	Pa.	So. cccxxij.	
16. cal. iunij	Translatio sancti syri	v ix	16. cal. martij	valentinus presbyter et mar			
3. cal. iunij	Translatio sancti Nicolai	v lxxv		tyr	ij cxxij		
7. idus iunij	translatio sancti seruatij	v xcyj	17. cal. ianua.	valentinus mar.	xj vltimo	11	
5. non. iulij	translatio sancti tho	vj xliij	Idibus noueb.	valentinus mar.	xj vltimo	319	
4. non. iulij	translatio sancti marci	vj liq	8. cal. iunij	valentinus mar.	xj vltimo	151	
5. idus iulij	translatio sancti bene	vj lxxvj		valentinus presbyter	xj ci		
8. cal. augusti	translatio sancti germani pa	vj cxxvij		valeria mar.	liij xcvi		
6. idus augusti	translatio sancti Quil	vj cxxvij	prid. cal. iulij	valeria virgo z mar.	vi xcix		
3. idus augu.	translatio sancti corone Chri	vj cxxvij	pud. cal. aprilis.	valeria mar.	xj vltimo	105	
pud. idus decē.	translatio sancti herma	vj cxxvij	18. cal. ianua.	valerianus episcopus et mar			
calē. octobris	translatio sancti germani anti	vj cxxvij		tyr	i lxx		
7. idus martij	trecenti z x. mar.	xj vltimo	18. cal. maij	valerianus mar.	liij li		
6. idus octob.	trecenti z x. vij. socij geronis	ix xij	10. cal. septēb.	valerianus mar.	vij c		
	mar.	ix xlvij	17. cal. octob.	valerianus mar.	vij lxxvij		
Idibus octob.	trecenti z lx. mar.	ix lxxvj	4. cal. decēb.	valerianus episcopus et mar	x xix		
17. cal. nouēb.	trecenti z lxx. mar.	xi vltimo		tyr	xi vltimo	249	
4. non. iunij	trecenti z xxx. mar.	v lxxv	15. cal. octob.	valerianus mar.	liij xvi		
pud. idus augu.	tredecim socij quiriaci mar	vj lv	cal. aprilis	valericus abbas	xj vltimo	7	
8. idus martij	tres socij theotichi mar.	liij clxxij	pud. idus decē.	valericus abbas	ij cxi		
9. cal. iunij	tres tribuni mar.	v cxxvij	11. cal. februa.	valerius eps z mar.	liij clxxv		
4. cal. iunij	tres socij potamiene mar	vi xxi	7. idus martij	valerius mar.	v cxxvi		
5. idus iulij	tres socij eulogij marty	vj lxxvij	18. cal. iulij	valerius mar.	xj vltimo	41	
4. non. augusti	tres filij theodote marty	vj xliij	4. cal. februa.	valerius eps	xi vltimo	322	
	res	xi xxi	16. cal. decēb.	valerius mar.	vi cxxvij		
7. idus iunij	tres socij petri mar.	xj vltimo	17. cal. iunij	uandegisillus abbas	v vi		
pud. no. septē.	tres pueri mar.	xj vltimo	4. non. iunij	vbalus eps	v lxxvij		
9. cal. augusti	thricanus mar.	vj cxxvij		vectius mar.	xj xliij		
11. cal. ianua.	triginta mar.	ij lxxvj	8. idus februa.	vedastus eps	liij xcix		
cal. ianuarij	triginta socij malosi marty	ix xlvij	15. cal. iunij	venantius mar.	v xij		
6. idus octob.	res	ix xlvij	cal. aprilis	venantius episcopus et mar			
17. cal. decēb.	triginta socij felscis marty	x lxxv		tyr	xj vltimo	106	
3. no. octobris	triginta socij placidi marty	xj vltimo	5. id. octob.	venantius abbas	xi vltimo	286	
7. cal. februa.	triginta sex mar.	liij xrv	4. cal. octob.	vincenslaus mar.	vij cxxvij		
6. idus septēb.	triginta tres socij hadriani mar	vij liq	14. cal. decēb.	ueneranda virgo et mar			
4. idus nouēb.	tryphon mar.	x xliij		tyr	x lxi		
5. non. iulij	tryphon mar.	xj vltimo	18. cal. decēb.	venerandus mar.	x lx		
15. cal. nouēb.	tryphonis regina	ix lxxvj	3. idus februa.	venerius abbas	vij lxx		
pud. no. ianua.	tryphonius martyr	ij xliij		venerius abbas	vij lxx		
pud. cal. decēb.	trophianus eps	ij xj	3. cal. ianuarij	venustianus mar.	ij xix		
4. cal. ianua.	trophinus eps	ij xlvij	prid. non. maij	venustus mar.	xi vltimo	136	
4. cal. octob.	tropus confessor	xj vltimo	3. idus augusti	veranus eps	x l		
7. idus martij	thudion mar.	liij clxxv	5. idus augst	verianus mar.	vij xli		
			cal. octobris	verissimus mar.	xi vltimo	268	
7. idus martij	Ualens martyr	liij clxxv	9. cal. martij	verolus mar.	xi vltimo	79	
	Ualens eps	xj vij	4. non. decēb.	verus martyr	ij xxi		
16. cal. martij	Ualentinus episcopus z mar	ij cxxij	12. cal. nouēb.	victor confessor	ix xc		
	tyr	ij cxxij	11. cal. februa.	victor mar.	ij cxi		
			5. cal. martij	victor mar.	liij cli		
			prid. no. martij	victor mar.	liij clxx		
			12. cal. maij	victor eps carthagine.	liij lxx		
			8. idus maij	victor miles mar.	liij clxij		
			pud. idus maij	victor mar.	liij clxxij		
			12. cal. augusti	victor mar.	vj cxxij		
			9. cal. augusti	victor miles z mar.	vi cxxvij		
			5. cal. augusti	victor papa z mar.	vi clxvij		
			4. cal. augusti	victor mar.	vi clxij		
			4. idus septēb.	victor eps z mar.	vij lx		
			4. idus septē.	victor mar.	vij lxx		
			18. cal. octo.	victor martyr	vij lxxvij		
			14. cal. octob.	victor miles z mar.	vij lxxix		
			10. cal. octob.	victor mar.	vij clij		
			pud. cal. octob.	victor martyr	vij cxxvij		
			6. idus octob.	victor mar.	ix xlvij		
			pud. cal. februa.	victor marty	xj vltimo	44	
					3 ij		

Tabula				Operis			
Tempore		Li. Caplo	Pa.	Tempore		Li. Cap.	Pa.
10. cal. martij	Victor mar.	xi ultimo	74	12. cale. maij	Vincentius confes.	ii lxx - iiij - ff = 34	
3. cal. aprilis	Victor mar.	xi ultimo	103	cal. iunij	Vincentius presby.	v lxxij	
cal. apri.	Victor presby. & mar.	xi ultimo	107	8. idus iunij	Vincentius eps	v cxiij	
8. idus maij	Victor eps & martyr	xi ultimo	138	8. idus augu.	Vincentius martyr	vij xxx	
16. cal. noueb.	Victor eps & mar.	xi ultimo	293	8. cal. septē.	Vincentius mar.	vij xxi	
15. cal. nouē.	Victor martyr	xi ultimo	194	12. cal. noueb.	Vincentius presby. & mar		
3. idus. noueb.	Victor mar.	xi ultimo	319				
10. cal. ianua.	Victoria virgo & mar	xi ultimo		6. cal. nouē.	Vincentius mar.	ix lxxvij	
	tyr	i lxxxiij		13. cal. maij	Vincentius mar.	xi ultimo	126
12. cal. nouē.	Victoria virgo et mar	ix lxxvij		5. idus iunij	Vincentius diaco. & m.	xi ultimo	167
	tyr	x lxx		6. non. maij	Vindemialis eps	iiij cxi	
15. cal. decēb.	Victoria mar.	iiij cxi		21. non. septē.	Vitalicus puer mar.	xi ultimo	236
10. cal. aprilis	Victorianus mar.	xi ultimo	171	1. cal. maij	Vitalis mar.	iiij lxxij	
17. cal. iunij.	Victorianus mar.	i lxxij		14. cal. mar.	Vitalis mar.	iiij xxi	
3. idus decēb.	Victoricus mar.	iiij cxi		6. no. iul.	Vitalis mar.	vi xliij	
5. cal. mar.	Victorinus mar.	iiij cxi		6. idus iulij	Vitalis mar.	vi lxxvij	
21. no. martij	Victorinus martyr	iiij cxi		16. calen. octob.	Vitalis mar.	vij cxi	
17. cal. maij	Victorinus mar.	iiij lxxij		3. non. noueb.	Vitalis mar.	x xxiij	
Noñ. iulij	Victorinus mar.	vi lxxij		21. non. nouē.	Vitalis mar.	x xxi	
No. septēb.	Victorinus episcopus et	vij xxx		5. idus ianua.	Vitalis eps & mar.	xi ultimo	31
	martyr	vij xxx		10. cal. mar.	Vitalis presbyter et mar	xi ultimo	64
	Victorinus confessor	vij xl			tyr	xi ultimo	300
4. non. noueb.	Victorinus eps	x xxi		9. cal. non.	Vitalis confes.	xi ultimo	
6. idus nouē.	Victorinus martyr	x xxxij		8. idus decēb.	Vitricus mar.	i xxx	
12. cal. iunij	Victorius mar.	xi ultimo	144	17. cal. iul.	Vitus mar.	x cxiij	
5. idus noueb.	Victorius eps	xi ultimo	313	cal. septēb.	Vitwardus eps	vij xxi	
cal. septē.	Victorius episcopus	xi ultimo	234	idibus ianua.	Viventius eps pfe.	ij lxxij	
6. cal. iulij	Vigilius episcopus et	vij x		5. cal. septēb.	Vituanus eps	xi ultimo	118
	martyr	vij x		4. non. iulij	Vidalicus eps	vi liij	
6. calen. iulij	Vigilius episcopus et	vi xj		12. cal. nouē.	Vndecim millia virginum	ix lxxvij	
	martyr	vi xj			martyrum	ix lxxvij	
	Vigilius papa & mar.	vi xij		9. cal. februa.	Volitianus eps	xi viij	
	Vigilius confes.	vi xliij		16. cal. maij	Urbanus puer mar.	iiij xxiij	
10. cal. ianua.	Viginti mar.	i lxxxiij		8. cal. iunij	Urbanus mar.	iiij lvi	
7. idus ianua.	Viginti milites mar.	ij liij		6. non. iulij	Urbanus papa mar.	v xxxix	
5. idus martij	Viginti socij hira di mar	iiij cxi			Urbanus mar.	vi xliij	
	tyres	iiij cxi			Urbanus discipu.	vi c	
8. idus iunij	Viginti martyres	v xxiij		4. cal. decēb.	Urbanus episcopus et	x cxi	
9. cal. martij	Viginti socij veroli mar	xi ultimo	75		martyr.	xi ultimo	4
	tyres	xi ultimo		5. idus decēb.	Urbanus mar.	xi ultimo	
4. idus mar.	Viginti socij demetrij mar	xi ultimo	314	17. cal. septēb.	Ursatius confe.	vij lxxij	
	tyres	xi ultimo		13. cal. iulij	Ursicinus mar.	v xxxij	
6. cal. iunij	Vigintiduo mar.	v lxxij		5. idus noueb.	Ursinus eps	x xli	
21. idus decē.	Vigintiduo socij hermo	xi ultimo	6	12. cal. noueb.	ursula virgo et mar	ix lxxvij	
	nis mar.	xi ultimo			tyr	ix lxxvij	
6. idus septē.	Vigintiduo socij amonij	xi ultimo	141	11. cal. iul.	Ursus martyr	v cxxxiij	
	martyres	xi ultimo		21. cal. octo.	Ursus mar.	vij cxxxiij	
16. cal. iulij	Viginti milia milites	v cxxj		3. cal. augu.	Ursus eps	xi ultimo	105
	rothlandi socij mar.	v cxxj		11. cal. maij	Ustazades mar.	iiij lxxj	
4. non. noueb.	Viginti octo socij alcindi	x xliij		15. cal. iulij	Uulmarus confes.	xi ultimo	173
	ni martyres	x xliij		13. cal. apul.	Uulphrantus eps	iiij cxxxiij	
4. non. mar.	Vigintiseptē mar.	iiij cxxxiij		no. iunij	Uxor nicrandi mar.	v xc	
4. cal. mar.	Viginti septem socij fortu	xi ultimo	77	15. cal. mar.	Uxor filij et familia creato	xi ultimo	65
	nari mar.	xi ultimo			ris martyres.	xi ultimo	
6. idus augu.	Viginti vnus mar.	vij lxxv					
18. cal. octob.	Viginti vnus milites mar	xiij lxxvij					
	tyres	xiij lxxvij					
cal. noeb.	Vigor eps	x v					
8. cal. mar.	Vildiphilus eps	xi ultimo	118				
7. idus nouē.	Vilebroidus eps	xi ultimo	312				
4. idus octob.	Vilfidus eps	xi ultimo	285				
11. calen. febru.	Vincentius diaconus et	i cxi					
	martyr	i cxi					
11. cal. februa.	Vincentius mar.	i cxi					

234

Tabula				Opertis		So. cccccij	
Tempore		Li. Caplo	Pa.	Tempore		Li. Caplo	Pa.
no. noueb.	zacharias propheta	x xxvij		4. cal. noueb.	zenobius presbyter mar	te cccij	
	zacharias papa	x xxvij			tyr.	vij cccij	
8. idus iunij	zacharias mar.	xi ultimo	168	7. cal. septeb.	zephherinus pa. mar.	xij ultimo	18
10. cal. septeb.	zacheus eps	vij xxvij		13. cal. ianua.	zephherinus eps	xij ultimo	150
	zacheus episcopus	vij xxvij		3. cal. iulij	zoe martyr	vij lv	
	zebenus episcopus	xi vij		10. cal. iunij	zoelus mar.	vij xxvij	
	zenas discipulus	vij c		5. cal. iulij	zoilus mar.	vij xxvij	
6. idus decēb.	zeno episcopus	j xliij			zoilus presby.	vij xc	
13. cal. ianua.	zeno martyr	j lxxvij		4. idus febru.	zorobabei dux	xij ultimo	57
pud. idus april.	zeno confessor	liij xlvij		12. cal. noueb.	zoticus mar.	xij ultimo	127
7. idus iulij	zeno martyr	vij lxxv		idibus iulij	zotimus mar.	xij ultimo	124
	zeno abbas	xij ultimo	64		zozima virgo et mar	xij ultimo	
16. cal. martij	zeno martyr	xij ultimo	125		tyr.	liij cvj	
Idibus iulij	zenobius presbyter et mar	ix cccxvj		pud. non martij	zozimus abbas	liij cccj	
10. cal. mar.	tyr.	v xli		5. idus mar.	zozimus mar.	xi liij	
	zenobius episcopus	v xli		12. cal. mar.	zozimus papa	xij ultimo	9
8. cal. iunij					zozimus mar.		

3 iiij

Postquam ad libri calcem: deo annuente peruenimus nobis visum est: fore haud inutile: quorundam sanctorum gesta subnectere que ex eorum hystorijs quā cōpendiose potuimus: auctorem huius imitati decerpimus ordinem temporis tantūmodo seruantes et vt opus vberius habeat et vt ceptis nostris aliorum animos ad ampliorem fecunditatem excitemus.

Hec sunt nomina sanctorum.

17. cal. febru.	Berardus petrus: accursus: adiutus et ortho mar. confessores	j
4. idus febr.	Gulielmus confes.	ij
pri. non. mar.	Cyrrillus confes.	iiij
no. apri.	Vincencius confes.	tiij
die pasche	Rubartus eps	v
octa. pasche	Joannes bonus confessor	vi
cal. maij	cartherina senensis	vij
5. non. ma.	Arsius confes.	viiij
4. no. maij	Adonica vidua	ix
3. no. maij	Angelus martyr et confessor.	x
13. cal. iunij	Bernardus confessor	xj
scda dñi. iul.	Bonauentura eps et cardinalis confes.	xij
7. idus augu.	Albertus confes.	tiij
idibus aug.	Simplicianus episcopus confessor.	xiiij
17. cal. septēb.	Rochus confes.	xv
4. idus septē.	Nicolaus toletinus confessor.	xvi
pri. no. octob.	Adagnus eps	xvii
6. cal. nouēb.	Iuno presbyter et confessor.	xviii
pri. cal. nouēb.	Wolfgangus episcopus et confessor	xix
16. cal. decem.	Thymarus abbas	xx
6. cal. decemb.	Conradus eps	xxj
pri. d. non. decē.	Hosimundus episcopus et confessor.	xxij
	Philippa virgo	xxiij
	Culianus confessor	xxv
	Sabinus confessor	xxvi

De sanctis Berardo: Petro: Accursio: adiuto: et Orthone confessoribus et martyribus. Capm. j.

Berardus: Petrus: accursus: adiutus et ortho confessores a bñ francisco diuinitus monito: ad miramolini regnum machumetanis euāgelium predicaturi missi sunt qui per aragoniā: colimbriam portugallensem deuenientes regi ne orache martyrij sui ordinem et qualiter relique sue colimbriam essent deferende et ab ea honorifice suscipiende: reuelarunt: et hinc alāquearum ad xanthiam virginem deuotā: a q̄ sc̄larib⁹ sup̄induti vestibus: nā aliter trāsmeādi nō dabat facultas: hispalim: q̄ nunc dicit silylla: applica: rūt: vbi depositis secularibus indumentis: ad misquitiam regem multis laniati verberib⁹ ingrediuntur: et coram comahumeticā damnares fidem: ch̄m predicant: q̄s ira cōcitus ex vrbe marochium duci iussit: vnde pariter a miramolino bis expelluntur: sed martyrium affectātes reuertunt: et p̄dicationibus insistentes ab indignato rege in terrimū carcerē detrudunt: quos. xx. dieruz in media nihilo

maceratos ligatis post terga manibus: nudos ad se trahi iubet et vsq; ad viscerum atq; ossū enudationē cedit: ac super testas per noctem volurari: oleorū aceto: lacertis corponibus super infusis. et tandem lassus in flagella lictorib⁹ eorū capita per medium frontis amputari et sic optata corona sancti martyres potiti sunt quorum corpora flāmis illesa iacuerunt: et inde ch̄ianis vendita p̄ multas saraceneorū insidias colimbriā ad reginā oercham delata: ab ea dē. vt sancti predixerāt in monasterio sancte crucis inter multa miracula honorifice sepulta sunt. ex q̄bus adhuc sanguineus manat liq̄: fragrantissimus: et pluribus medela infirmitatib⁹. Passi sunt aut sancti anno salutis. M. D. xxxvj. calēdis februarij. Sed nec saraceni euaserūt impune: rex enim eodem anno a dextris aruit: et populus per quinquennium sterilitate pestilentiaq; pene consumptus est: eorum vero festum colit. xvij. cal. februarij.

De sancto Gulielmo confessore.

Cap. ij.

Guilhelmus confessor: in pueritia a bernardo abbate institutus aquitanie dux et pictauiensium comes bellator euasit acerrimus: qui tempore eugenij pape. iij. romam ipsius accessit unde ferocitate deposita: et humiliter accepta penitentia: lorica indutus pro inrerula quattuor circis catenis hierosolymaz perrexit: et rediens beati iacob limina visitauit: qui subitanam mortem expauescens dominici p̄cepti memor: venditis omnibus et pauperibus erogatis in eremo vitam summa austeritate afflixit vbi magnum sanctitatis nomen adeptus est: qui videns in gallijs ordinem cistercentium florere: et eremitarum florescere: totis viribus obnixus illis in regionibus instaurauit: postque iterum pari ratione locicatus cum cilicio: decem illigatis catenis nudis pedibus hierosolymaz reuisit: vnde corrosis plantis: remigans curabat reditum: q̄ captus a saracenis ob sue vite austeritatem libertati restitutus est. Et tandem multa perpeffus labores: in ager tuscum et pisanuz deueniens: in insula que dicitur liualia solitarie comoratus est: vbi familiariter contunctus quibusdam eremitarum augustini eorum mores edoctus nigro habitu sumpto et pellicea zona locellis eorum per totam ethuriam deuote visitatis: centum cellas applicuit vbi beatus augustinus librum de trinitate peregit: quib⁹ locis summa cum iocunditate perlustratis romam et inde ariminum ad sanctā mariā de platano eiusdem ordinis locellum peruenit: a quo fratres qui prius eremitaz beati augustini appellabantur: cognita ipsius maxima sanctitate guilelmitarum denominatione sumptērūt que de nominatio ad saxones prouinciaz regi: regnum bohemic et ab in prouincias ab eo dudum instructas promulgata est: et in gallijs vsq; ad innocentij pontificis. iij. tempore perseverauit: sed eo mandante: omnes sub vno titulo eremitarum beati augustini exinde sunt appellati hic siquidez beatus guilelmus post innumerabilia sanctitatis opa remeauit in patriā: et ibidem animam feliciter exhalauit: miraculis vndiq; pullulantibus: eius dies. q̄to idus februarij celebratur.

De sancto Cyrrillo confessore.

Capm. iij.

Cyrillus confessor: olim presbyter: fratrum eremitarum in monte carmeli p̄fatus factus adeo corde deuoto mēte pura cōtemplationi vacabat: vt sepius angelico foueretur aspectu: et diuinis reuelationib⁹ illustraret die quadā hūc missarū sollēnia celebrāti i nubecula āgel⁹ apparē: q̄gā et duas argēteas tabellas: litteris grecis futuri statū secu

li pñētes attulit: sic loqns. Ihas tabellas misit tibi deus oīpōrēs: tanq̃ familiari suo z fideli pñt: z cū sacramēta cōpleueris: has scripturas trāscrebe in mēbiana post hec pñās tabellas formabis eas ī calicē z turbulū ad libāda z adolēda in ara sacrificij maritini: q̃s acceptas cū gratiarū actiōe z reuerētia nō modica cyrilus vir scr̃s pñō: catis fratrib⁹ iuxta pceptū angeli trāscriptas pñauit. Et extunc sc̃is op̃ib⁹ excellentior occubuit: eius festiuitas pri. no. mar. colif.

V De sc̃o Vincētio confes. Capl. iij. Vincēti⁹ pñsor valētie ex nobili familia ferrariorū nat⁹ z liberalibus artib⁹ erudit⁹ annoiū xviij. virgo pñicatoriū religiōnez ingress⁹ est: ī qua breui tpe factus erimius theolog⁹ vt patet dñicū imitaret: plures occidētis rēgiōes

verbū dei euāgelizans paragrauit: z appime valētie aragonie: catholōie: hyspanie: castelle: normādie: britānie subandit: pedemontū: riparie: tanue: delphinatus: borbonij z frācie tam gratus extitit pñicator: vt nouell⁹ existimaret ap̃s Ihic sanctus. xxv. milia iudeorū z saracenorū ad fidē puerit. orthodorā Bibliam tm̃ secuz portabat z breuiariū: Semel in die comedebat: ciliūz cōtinue gestabat: suūq̃ haitū q̃secebat: nō omittebat: tante erat integritas: vt ne pedes q̃dez nudos: neduz corpus per plures annos asperit. Ihic sanctus miraculis maxime pñlebat: die q̃dā quum barcinonam versus proficisceretur: z ad duo milia hominū ipsūz comitarētur: paucis panib⁹ z modico vino omnes saturauit. Anno vero salutis. m̃. cccxviij. erat. xviij. in venetēsi ciuitate britānie beato fine migravit ad dñz: z in ecclia cathedrali sepul⁹ iacet: qui sicut viuēs miracul⁹ floruit: ita mortu⁹ fructificauit. Nam xviij. defunctos suscitauisse ante canonizationē sc̃a repit: inter quod vnū admiratiōe dignū in britania cū quedā mulier pñgnans humanarū carnūz desiderio filium in duas secussit z alterā toruissit vt mādaret z vir superueniēs horrenduz faciens comperisset indilace partes. filij ābas z crudam z tostā suscipiens miraculorū sancti memor ad eius sepulchriū prexit. Ibiq̃ pñstratus cū lachrimis oīas filij resurrectionē impetravit. Ihic autem dei ferur: per calixtum. iij. pontifi. anno domini. m̃. ccccl. sanctorum catalogo fuit annumeratus: celebritas sit nonis apulis

De sc̃o Ruperro epo.

Capl. v.

Rupertus ep̃s in vomatia ex pñapia regia tpe hilogri francoz regis doctrina z virtutibus refulgēs: ab infidelib⁹ sc̃itatez eius nō suffertib⁹ virgīs acriter cesus ab vrbe eijcitur: z a theodone bauarū duce raribone excipitur vnde baptizato ipso duce cū pplo p danubiū descēdēs per nouos pñicādo: in pannoniā deuenit inferiores z hic vbi magis estuebat gētilitas: diuertebat intrepid⁹ ydola destrūēs: ecclias erigēs z pñlos baptisimū gīa fgenerās: et post q̃ plura circūierat loca ad vibem ianuēsem: vbi ep̃alē firmauerat sedēz remeaut: vocatiōis diēz nō ignorans vbi pñstructo eredrude virgini nepti sue mōasterio: z vitali in successorē lecto: sebz defatigar: die resurrectionis per actis missarum solennibus munificus sacro corporis ch̃i viatico e plangētium malib⁹ inter modulārium choros angelorum ad sanctam properauit felicitatem.

De sancto iohanne bono confessore.

Capl. vj.

Iohannes bonus confessor patria mātuā: iohāne patra defuncto hereditate diues relictus est: pro quo dū libitīs iuuenibus adhereret: bona eius mater indefinēter pieces ad deū mittebat: deus autem fideliz uota non respuens: ecce iuuenēz sinit ad salutem anime corpore infirmari: sed dū se religionis voto aligat: pristina saluti restituit. Qui mortua matre/paupribus erogans omib⁹ in quadāz specu haud procul a ec

lena recessit: vbi miruz in modū se affligebat. postmodū sumpto heremitarūz beati augustini habitu carnalib⁹ incendijs torrerī cepit: que preacutis arundinis particulis sub unguibus manū infixit tam acri cruciatu: vt triduo pene exanimis iacuerit: sed pius deus seruos non deserit per visionem et apparens: z incentiua carnis z vulnera pariter sanauit. Qui deo gratias agēs/incredibili abstinentia se affligens/plurima in flauinia et vmbua istaurās monasteria: sibi mirabile sc̃itatis nomē edificauit: in qua regione per annos quinquaginta commoratus in patriam inde reuersus est: z dieb⁹ ac pñctis op̃ib⁹ plenus extra mātuam in monasterio sibi a ciuib⁹ cōstructo/anno salutis. m̃. cccxij. spm̃ deo relaxauit. Cuius corpus nō multo post in vibez translātū in monasterio sancte agnētis hōne stissime cōditū est. Cuius sepulchruz miracul⁹ frequētissime radiatur. Cuius memoria colitur in octaua pasche.

De sancta katherina senensi

Capl. vij.

Katharina senensis patria/ ex iacobo et lupa parentibus honestis ortum habuit. Que seprennis deo vouit virginitatem: sed cum duodecim nacta foret annos a parentibus instanter de coniugio veratur: quibus aperuit quod ad id vsque temporis occultauerat. Cui parentes non sine lachrimis indulgere: et concupitū beati dominici habitum pro ea impetrarunt. Quo sumpto katherina in vigilijs et orationibus cincta cathena vitam ducebat: inter cetera virtutum opera pauperibus munificam et in m̃is obsequiosam se prastabat. Interea anno domini millesimo trecentesimo septuagesimo quinto inter florētinos et gregozum vndecimūz pontificem orturū dissensio: interducuntur: florentini z excommunicātur: qua de re katherina valde anxia/auitionem ad pontificem perrexit: de rebus componendis tractatura. Quo a pontifice obtento florentiam reuertens tumultuantem repperit nil de pace concluditur: katherina vt huius incendij suscitatrix gladio peritur: sed ipsa ad martyrium pro ecclesia se offerens illesa dimittitur. Interim moitur: pontifex z vrbano sexto substituō conficitur: katherina senas reuertitur: vbi libellum spiritu afflata dicauit sed ecce orto schismate/ de morte pontificis agitur: quo per spiritum agnito vehementius affligitur: instāter ad dominum preces habet: vt in suum caput impium scelus conuertatur: res componuntur: z exinde vsq̃ ad vite sue terminum a demonibus sub horribilib⁹ speciebus diuersis tormentis est flagellata. Ihabuit autem beata katherina plures diuinas visiones/et illā pñsertim crucifixi: ex cuius vultu intrinsecus adeo sauciata remansit q̃ dicebat n̄ si deus nouum faceret miraculum/breui se moituram: in communionē frequenter in extasi raptebatur: z nonnūq̃ plures dies absq̃ cibo trahebat. In extremis deniq̃ laborans inter conuocatas sorores rome optimam vitam finit anno salutis. m̃. cccclx. etatis sue xxxij. in ecclesia sancte marie super mineruam non sine miraculorum multitudīe sepulta. Cuius cinis cū ossibus anno eiusdē m̃. cccclxxx. iuxta capellā maiorē ī sepulchriū mamroesi trāslat⁹ est Anno pño do. m̃. cccclxi. ap̃o seruo pñtifi. catalogo sc̃orū aggregata ei⁹ dies pri. ma. officia de mādato eiusdēz pñtifi. venerat

De sc̃o Vrsio confes.

Capl. viij.

Vrsus cōfessor ex nobili francoz genere ortū traxit. Quem adhuc lactentem quidam peregrinus matri pñnunciavit futurū patricidā. Cum vero adoleuisset puer annorū. xviij. ad palatia haroli imperatoris accedens siue pedes siue eques a deo se strenue gerebat q̃ armorum ductor erat: Qui cū parētes aliqñ visitaret: matrē pñgnōstici memorē sēp flentē inueniebat. Que de lachrimis septi

interrogata tandē dulcibus victa precibus filio causas
ppalauit: q̄ vt horrendū scelus declinaret: annos iā. xvi
cū clento so doli dalmatā versus perrexerunt: vbi mul-
tos paganorū ab eorū rege missos vt se chīanos caperēt
trucidarunt: ad quorū vindictā rex exercitū parās p̄ fi-
liam admoneit: vt prius tūbeat ip̄os ad se impune accede-
re: z de eorū peregrinatione interroget quo facto rex euz
pp̄lo ab ip̄is cōuertit ad dñm z filiā vnicāz visio despon-
savit: cui postmodū in regnū successit: hoc aut pater plū-
teras intelligēs p̄noctiū peregrini flocifaciēs ad aulā fi-
lię se cōtulit vbi datis indicijs a nuru suscipit: z q̄ visū
extra vibē venatū terat in pp̄rio lecto cū sene z filio par-
uulo maioris grā honoris se collocavit: sed ecce humani
gñis hostis sub ip̄i cubiculari facie regi denunciat virū
cum vxore p̄cumbere qui domū festinās inconsult⁹ patrē
filiū z vxorē interfecit: quo cognito facti penitēs romam
perrexerunt: cui p̄ peccato ab hadriano pōtifice adhibet pe-
nitentia vt habitu pegrino ecclīaz sc̄e marie in mōte sum-
mano visiter: nemini perēs vbi sit: q̄ inde cū bullis remis-
sionis recessit: tandē sepulchro dñi monte sina: z limini
bus b̄ti iacobi visitatis annuēte deo vicentiā applicuit: z
inde montes versus tendēs pastores audiuit dicētes ea-
mus domū: qm̄ nebule circūdāt montē summānū ad quo-
rū verba b̄tūs visus genibus flexis deo grās agēs sal-
zenā postea per impiū ezelinūz dirutū se contulit: vbi ab
ancilla oialda bis porū perēs z non impetrans expira-
uit: campanis ex semetip̄is personātibz z sic inuentus
est sanctus euz bullis z baculo florenti. Cui statim erecta
fuit ecclīa: qd̄ intelligens imperator euz eius affinitibus
venerunt vt asportarent corpus: at quum subleuare ne-
quiuissent: cū brachiōz florido baculo in galliam redierūt
Eius festiua dies colitur quinto nonas maij.

De sancta Adonica vidua. Caplm. ix.
Monica vidua ex honestis parentibus orta: a
matre facundia pudice sobrieq; educata deo
deuotissima adoleuit que annorū. xij. patri-
cto chartaginensi desponsata: post annos. xij.
dei gratia e dexteritate sua ferocissimū virū
deo lucrata est. Et exinde cū eo in castitate perseverauit
quo post lxxij. etatis sue annū defuncto: cepit de filio au-
gustino manchiorū errore inflato vehementer angī: pro q̄
lachrymas: preces z oblationes deo indefinenter offerēs
meruit ab angelo audire. Esto viuitorū secura: vbi enim
tu: ibi z ille. cū autē ex ap̄lica pia mater filiū sequerēt iri-
nerū labores. z maris discrimina superando: nō maniche-
um neq; adhuc chīanū repperit augustinū: cui⁹ in ample-
xus z dulcia ruens in oscula leticia resoluta pene deliq̄t
sic dicēs: credo fili mi in ch̄io anteq̄ e vita migrē: te fide-
lem veracēq; ch̄ristianū sim visura. Hec b̄tā mulier bo-
norū opū studiosa: infirmis inferuire: orphanos custodire
viduas consolari nunq̄ cessabat: z yberrimā passionē dñi
deplorabat. In spiritu p̄ diē nōnunq̄ quiescebat. Quodā
die in solēnitare beati cypriani eucharistia sumptura: p̄
cubitū a terra eleuata bis clamauit. Volemus ad celum:
volemus ad celū fideles. Ap̄propinquāte vero vite sue ter-
mino: hec dixit augustino. Anū erat p̄pter qd̄ in hac vita
morari cupiebā: vt vt catholicū chīanūq; viderem p̄-
uicq; morerem: ecce accumulatus mihi deus p̄stitit: vt te
p̄empta etiā felicitate terrena: videā ch̄risti seruū quid
iā amodo hic facio: nescio: post q̄ diebus quinq; vix per-
actis apud ostiā tiberinā inter natos febribz decem
benoific ait: p̄onētis hic matrē vestrā: rogo vos vt ad al-
tare dñi memineritis mei: vbi fueritis: et sic nocte media
q̄ veratōe stomachi sacramentū summere nequiuerat:
super lectum puerulus eum amplectens visibiliter appa-
ruit inter quos amplexus anima illa sc̄ā volauit ad celū

anno. dñi. ccc. lxxij. iij. no. maij. etatis sue. lvi. z ostē cor-
uscius sepultū: quod tempore martini pape quinti āno
salutis. m. d. ccc. lxxij. v. idus apulio: z similiter paulo post
eius sepulchrum: romā translātū est: incredibili miracu-
lorum numero.

De sancto Angelo martyre z confessore. Cap. x.
Angelus martyr z confessor: natione siculus:
in vībe lycate: ex generosa prosapia ortus: ab
infantia deo deuote inscriuens: ieiunijs et
orationibus vacans: habitum carmelite reli-
gionis suscepit. In qua vitam maxima euz
austeritate degens eximius predicator effectus est. Hic
liquidem finita quadam predicatione sancti dominicus
z franciscus audiente frequētī populo in terra p̄strati
mirum in modū venerati sunt: qui post longos amplexus
beato francisco predixit stigmata: z vicissim ipse fran-
ciscus ei martyrium: quod v. rursus adimplerū est variē-
nium. Hic enim dum fidelibus ch̄ristū predicasset a pa-
ganis tentus: letiferis carceribus m̄cipatus: z p̄nis vi-
diq; afflic⁹: tandem fronte gladio p̄cussa: deo vite obtu-
lit holocaustum. iij. no. maij. Cuius corpus in ecclīa eius
nomini dedicata requiescit miraculis decoratum. In eo
autem loco vbi martyris sanguis effusus est. Fons olei a
primis vsq; ad secundas vesp̄as scaturit: quo eodem
die si q̄ punguntur: a diuersis languoribus redimuntur.

De sancto Bernardino confessore. Caplm. xi.
Bernardinus confessor: natione tuscanus: ex no-
bili familia albizescorū procreatus: patre ro-
lonensi: matre nera massana bindi filia: post
terrium eius natiuitatis annum defunctam
fra sextum patre: matertere diane educand⁹
remanit. q̄ anno. x. a patris senas aduocatus est: vbi li-
beralibus artibus imbutus: canonico iuri vacauit deuo-
tas nunq̄ pretermittens orationes: q̄bus corroboratus
sentis fraternitati sc̄e marie de scala sacramenta celeberrime
ascribi se p̄curauit: vbi ciliato indur⁹ super tabulas
aut paleas dormitēs circa languēres erat officiosissimus.
Interea anno dñi. m. d. cccc. sentente senis epidemia: mor-
tuis fere oībus ministris hospitalis dicte sc̄e marie: quū
nullo p̄cio conducti possent. Bernardinus tyro ch̄i anno-
rum. xx. languentiū se gratis obtulit in ministrum: q̄ quū
se ad tanm̄ onus imbecilem fore perpenderet. quosdā
eiusdem fraternitatis confocios ad plūm opus sibi asci-
tere talibus procurauit. Euāgelio admonemur: regnūz
celorum vim patitur: z violenti rapiūt illud. Inferamus
ergo violentiā nobis metip̄is nec pro ch̄risto mori per-
timeamus: quid tam magnū atq; pulcherrimum. q̄ pa-
cis tempore ad martyrij coronā peruenire: Si mouimur
pro ch̄risto certe mouimur: qua morte z merces augetur:
z omne crimē excluditur: omnis consumatio z status vi-
te martyrio decoratur: hoc fundamentū vite z fidei: hoc
presidium salutis: hoc vinculum libertatis z honoris.
Adors quippe integriorem facit vitā. Adors magis du-
cit ad gloriā. Quid enim nobis cū hac luce: quibus lux
eterna promittitur: quid cū huius vite natureq; cōmer-
cio. quos celi altitudo deposcit. Intra omniū gloriā pul-
chrior est pro ch̄risto mori titulus: interior corona signa-
tur. Porro nobis contemnēda mors est: quibus ch̄ristus
occisus est ante oculos. Nobis queso concurrant domini
ce passionis exempla: cōcurrant oblata z premiā: quoniā
misericordiam prestantes: misericordiam consequuntur.
Hīs inflammati iuuenes cuncti vnanimis illam domum
te expurgatū z communione: ad funestam illam domum
non sine parentum z amicorū lachrymis se cōtulerunt

die nocteq; sedulo infirmis ministrātes: et quāq; mortuorū corpora sepeliētes. Demū sedata pestilentia pluribus de cōsocijs defunctis reliq; ad paternas domos remearūt qđ fecit et bernardinus: qđ statim febre percussus: et nō multo post saluti restitutus: ampla facultate pauperib; erogata: die natiuitatis marie virginis: cuius gratia a pueritia qđad vixit sabbato ieiunauit: beati francisci factus est imitator: nihil p̄ter habitum femoralia et funiculū possidens: et p̄io in loco colūbarij in senensī territorio p̄templationi aptissimū destinā: vbi vigilijs ieiunijs disciplinis vltra regule p̄cepta: et cilicio corpus macerabat: illuc per multa milia r̄ia nudis pedib; panī ac vini collectā elemosynā humeris asserēbat p̄latis obediens: hic inter cetera passidē christi amarissime scindebat: qđ sacerdos ordinatus qđ die amore in deū inflāmus celebrabat: sed alii aspiciens: et animarū salutē sitiēs: graui sumpta cruce: ex colūbario saggiā: nū: vt ebrius spiritu p̄dicatur; accessit: cui integritate prius cognita: a p̄latis ordinis p̄dicandi officium concedit: sed quū linguā haberet aliquatūlū p̄peditā: scēā ad vñm oratiōe: igneus e celo globus d̄mittit: qđ sic ei; lingue rau citatē decorit: qđ exinde illud sanctissimū nomē scius: Ita liē vrbes: castella: villas quasq; plustrās expeditē nō sine maximo fructu p̄dicauit. Tūc em̄ terras et maria p̄dones obsidebant: tūc tāta guelfhor ac gibellinoꝝ rabies incaluerat: vt mutuo fraternorū cruore ruberet italia: publica ludorū gymnasia frequētabāt: vsuraz voragines ihiabāt vigeat magia: religio parū colebat: et festi dies a ferialib; nisi spectaculoꝝ ḡia nō dignoscebant sed qđ magis indigebat italia eo plus in bernardino superne gr̄e fauor et virtus seclū daut. Quis enarrare posset: quantū bonū p bernardinum consecuta est italia. Per hūc sedate cedes erecta hospitalia: extirpare feneratorū rapine: adulterini feminarum ornatus cremari: festi dies culti: et plures virtuosq; fecit: non sine miraculoꝝ splēdore ad dei seruitiū conuersi. Virum italie frugi. In his itaq; opibus bernardinus per seuerans apud aquilā aprucij vrbe anno salutis. m̄. cccc. xliij. etatis p̄o sue. lxiij. vite terminū cōpleuit: cui corpus aquilani ciues plurib; dieb; inhumatū tenuerūt odore si mul et miraculis fragrans: et ibidē in mōasterio feri francisci postmodū honorifice sepellerūt. Et hūc nicolaus pōtifer quint; anno dñi. m̄. ccccl. sanctorū catalogo coaceruauit solēns ei; dies. xliij. cal. iunij colit. Trāstatū ē at corp; eius in templū nouū ei dedicatū anno eiusdē. m̄. cccclxii. vi. cal. iunij sexto pontifice maximo eius pontificatus anno primo.

De sancto Bonauentura ep̄o et p̄fess.

Ca. xij

Bonauentura ep̄scopus albanēsis et cardinalis de balneo regio oriūdus ex voto matris p̄ ipsius infirmitate adhuc puerulū bti francisci habitū suscepit: qđ sub alexandro de alis theologie et morū sic euasit integerrim; vt sept; de eo diceret alexāder. Aer; israelita ē iste: in qđ adā non peccasse videt. Hic annorum. xxxv. inter tot venerabiles religionis patres p̄pter suam p̄fectionē fact; minister: regulā bti francisci periculatē narbone in generali caplo reformauit et magistri giraldi apologeticū libellū cōtra minores subreptē p̄futaui. Hic in bti antonij trāslatōe parauit. xxxij. anno obitus eius: linguā recentē ac rubicundā in manib; tenens inter lachrymas sic ait. O lingua que deum semp benedixisti: et alios b̄ndicere docuisti: nūc p̄spicue cernitur quātū meriti fueris apud deū. et sic osculās depofuit. Laborante p̄o difficultatib; romana sede a gregorio pōtifice xi. et sacro senatu cardinalis et ep̄us albanēsis q̄uis renuens. p̄clama: et statim ad p̄clū lugdunense cū rothomagensē et tripolitano ep̄is de rebus arduis p̄tractādis destina: in qđ adeo p̄uidenter grecorū hereses p̄posuit qđ omēs

presente tūc paleologo eorū ip̄eratore: libere se desceps romane sedi parere velle p̄stiterent. Hic libros edidit institutarios. De septē visionib;. Sentētie sententiā. Sup̄ euangelis: p̄sertim luce. Officiū de cruce. Officiū bti francisci et de eius vita. De sex alis seraphim. Itinerarium mētis in deū. Alterū i seipm. Defensoriū religionis mēdicantiū. Arbor crucis. Breuiloquia. Sermōes officiales. Super euāgelis et ep̄lis per anni circulū. Lōpendiū veritatis sacre scripture. De institutiōe nouitiorū. De stimulo amoris pharetra. Multa in officio reformauit et addidit. Et alia plura opuscula vsq; ad tricēnariū numerū: que in p̄tibus galliarū frequēter in manib; habētur. Et sic i pari scitāte et opū fructu p̄ficiēs ex hūanis sublat; ē anno dñi. m̄. cclxxiiij. tercio id; iulij etatis sue. liij. Lugdunū in ecclia beati francisci sepult; miraculis radiās. Cui; cor reliq; corpore incherato icorruptū inuentū ē: et a sexto pōtifice quarto anno salutis. m̄. cccclxxiiij. sc̄orū pōtificū nūero alicuius prius ē: et festū officia secūda iulij celebrat.

De sancto Alberto confess.

Ca. xliij

Albertus p̄fessor gēte sicut; discrepant ex benedicto et ioāna parentib; honestissimis et deuotis originē duxit: qđ pacto iā vigesimo sexto sc̄ilitatis anno: vouerit se gloriose p̄gini: si quā forent sobolē susceperit: et fuit eo p̄petuo dicaturos: qđ impetrata post t̄pis plenitudinē: ioāna peperit filiū: in baptismo albertū noīe appellatū: quē sextū vix attingentē annū i sponsū puelle de domo regia pater plurib; ei suadetib; iungi annuebat: de qđ cū vtore p̄ferēs tale a discreta cōiuge responsū accepit. miror te prudentē vtrū taliter eē mutātū: qđ deo et ei; genitrici p̄missum huic caduco et fragili mūdo p̄donare velis: nonne oportet deo reddere: qđ ei; ē nos filiū nostrū deo et matri ei; obligatū: mus: ip̄m sana conscientia reuocare nequim; hīs pater a proposito reuocato. adolescens religionē carmelitā ingressus est: in qđ disciplinis et cōtēplationi vacās: sūme sanctitatis et doctrine vir effectus est: et post laudabilē vitā ciuis celestis hierusalem non absq; miraculoꝝ illustratiōe. Et festum. vii. idus augusti occurrit.

De sancto Simpliciano ep̄scopo et confessore.

Ca. xliij.

Simplicianus ep̄s et cōfessor rome victorino rhetor iam senī familiarissimus fuit. Post cuius baptismū mediolanū profectus: eremitice vite se ita sc̄strāuit: vt sublime sc̄itatis nomē adept; sit: hunc beatus ambrosius eiusdē vr̄bis ep̄s vere vt patrē diligebat quum vero augustinus ibidem legeret rhetoricam: predictante beato ambrosio de manicheorum op̄itione cōpunctus statim ad simplicianum vt vtrū op̄timum se contulit: a quo exemplo victorini ab ea reuocatus est: et fide sūma charitate instructus: quē postmodū beatus ambrosius baptizauit: et nouo vestiuit nigro sup̄indutū cuculo et pellicea zona cinxit simplicianus: hic siquidē defuncto beato ambrosio in ep̄scopatu successit. Et si prius deuot; tūc imitatione p̄decessoris factus est deuotior: mirum in modum lerabatur in augustino alumno: et ei nonnullas disoluendas quēstiones dirigebat: cui augustinus vtrī patrī venerando: quo ingenio: qua charitate poterat: dulciter rescribebat: hic est ille simplicianus quem beatus ambrosius et proser sic sanctitate extulerunt: vt hominem cum angelis volare: cum archangelis cantare. cum seraphi ardere cum cherubin lucere: et cum principibus sedere dicerent. Sanctus aut vir diebus et virtutibus maturus anno dñi. cccxv. idibus augu. carnis ergastulū dereliquit. Et

tus corpus in suburbanis mediolani in ecclesia sancti simpliciani inter cappadoces martyres. sinuatum ostiarium et alexandrium: honorifice sepultum est.

De sancto Rocho confessor.

Ca. xv.

Rochus confessor genere narbonensis apud montē pelulanū ex patre iohanne: matre libera pgenitus annor. xij. corpus suū cepit abstinentia castigare. qui mortuus parētib⁹ amplissima hereditate in pauperes distributa: a principatu se abdicans: oppidis paternis patrio pmedatio: breui veste indutus cū pileo: pera: et baculo in italiam peregrinus devenit et quū romā aquā pendente: cesenam aliāq; plurima loca: truci pestilentia vexata signo crucis liberasset: placētā eadē lue infectā ad quoddam egrotantium hospitale diuertit: quib⁹ oibus similiter sanatis: statim sinistra corā sagitta transfigit. Sed post acerbam passionem salutē consecutus in galliā armis tunc veratā remeavit: et in paterno capris oppido vt explorator carceri detrudit: in q̄ exacto quinquennio in maxima patiētia et vite austeritate dñm orans vt iuocantes nomen suū a pessima pestilentia ptegerent: in pace obdormiuit. anno dñi m. ccc. xviij. etatis sue. xxiij. cal. septēb. ad cui⁹ latus repta est tabella: his literis inscripta. Peste laborātes ad Rochi patrocinium pfugiētes ptagionē illā truculētissimā euasuros significo: q̄ a patrio cognito: iter mltas laachrymas pactis lōgo tractu exequijs sanctū corp⁹ tradidit sepulture eidē templū magni sumptus erigens. Ihu⁹ tus p̄o nomē rededit et concilio cōstantie ab eo recentē a furētī pestilentia. liberate anno salutis. m. ccc. cv. detulē rūt in italiā: in qua ob ei⁹ innumerabilia miracula basilice et sacella ubiq; in dies eriguntur: et anno eiusdē. m. cccc. lxxv. corpus ei⁹ furtim venetiā delatū a senatu deuotissimē susceptum est: et eius nomini tēplū celeberrimū fabricatum. Festum ipsius. xvij. cal. septēbris venerat.

De sancto Nicholao toletano confessor.

Ca. xvi.

Nicholaus toletinus confessor: ex piceno oppido: qd̄ sancti angeli nuncupatur patre com pagnono: matre amata optimis quidē religionis cultorib⁹ qui duz. ple carerent ex voto harū apulie oppidū ad sc̄m nicolaum pfecti: peracto deuotionis officio in patriā redierūt: et mox amata filium peperit: quē ob sancti reuerentiā nicolaū appellauerunt. Quum autē ad septēniū peruenisset: ter in hebdomada cepit ieiunare: et succedente etate: canonicis sancti saluatoris effect⁹ exinde in religionem eremitay. beati augustini se trāstulit: qui fact⁹ sacerdos in oppido cinguli toletinū missus ē ubi vacās orationibus vigilijs et abstinentijs: pane tñ et aqua cōtentus carnem cilicio ferriq; circulo macerans: precepta salutis incessanter asserēs: et pctōres ad penitentiā dulciter reuocās magnas virtutes opatus est: hic amicus dei plures demonū illusiones perussus est: qui eū ab orationibus extorquere nitebantur: et ab eis adeo immoderate percussus: vt inde semper claudī cauerit. Post plurimas diuinas visiones: in quadā narrat in pueritia sua dum sacerdoti sacra conficienti assisteret. vidisse aliquando in ipsius hostie eleuatione saluatōre nostrum tanq̄ puerulum sibi applaudentē et audiuisse dicentem. Innocentes et recti adheserunt mihi: et quum ad annos prouectus esset: ea iucunda visione caruisse. In eremo existens ppe pisaurum: que dicitur valli manens peregrinum de auximo cū pluribus alijs: et in vrbe maceratē gentilem fratrem confobrini suis missis orationibus: et lachrymis de penis eruit: vt ab eis p reuelationē intellexit eo viuente apparuit stella admirāde claritatis: ab oppido ubi natus erat vsq; talentinum: quam ipse pilus viderat in somnijs. At quum eius vite finis appropinquaret: per sex mēses ante in hora matutini angelos magnā repletus delectatione cōcinentes audiuit: et sic p̄dicto sue mortis die humanitatis vinculum soluit anno dñi. m. d. cc. xciij. et miraculis in dies succedentibus: inter que. xvi. de sanctos vite reddidit ab eugenio pontifice quarto pontificatus sui anno: xvj. catalogo confessorum insertus est. Et us festiua dies quarto idus septēbris colitur.

De sancto magno episcopo.

Ca. xvij.

Magnus episcopus ex altino parētibus nobilissimis originem ducens eremuz ingressus magne vir sanctitatis euasit: qui postmodum sacerdos ordinatus desolata a longobardis altinensi vrbe et pene tota italia ad ciuitatem nouam que olim heraclea dicebatur in sinu adriatico paludibus munitam se contulit: quo ob deuitandas barbarum pestes innumerabiles vidit: eius declinauerant et ibidem magnus sanctis exhortationibus longe afflictos maxime refouebat a quibus perspecta ipsius integritate in episcopum promotus: quanto sublimius dignitate elatus erat: tanto humilior a seipso depimebatur: greges suum celestibus pascens: et optime gubernās: quādam vice in spiritu raptus per reuelationem monitus est: octo ecclesia s ea tempestate edificare. Primaz petro apostolo: secundam raphaēli angelo tertiam saluatori: quartam gloriose virgini: que nunc dicitur maria formoso ornatu ei apparuit: quintam iohanni baptiste: sextam zacharie: septimam iustine: octauam. xij. apostolorum numero. Saluatore et matre cum singulis earū sanctis sigillatim apparentibus: et loca edificationum demonstrantibus: suum ibidem surrecture venetiārum vrbi patrocinium fideliter promittentibus: qui ciuib⁹ omnia pandens locis et signis prout monitus: inuēris cum suis obsequentissimis filijs vt tale tanq̄ fidum vrbi patrocinium nanciscerentur: non longo post tempore eas honorificas exerunt. Sanctus vero magnus non tam nomine q̄ effectu dierū plenus et bonorum operum profectus est ad dominū suo mercedem laborum suscepturus: et cū vberissimo omnium fletu honorifice sepultus miraculis viuens. Cuius corpus anno dñi. m. d. ccvj. pridie non. octobris venetiā in ecclesiam sancti hieremie translatus est adhuc miraculis florens et ea dies in eius honorem celebratur.

De sancto Iunone presbytero et confessore.

Cap. xvij.

Iuno presbyter et confessor natione britanus cilicio iuxta carnem indutus et vestibus: q̄ pauperes decēt religiosus ieiunia ecclesie pane et aqua persoluens feria. iij. et sabbato insuper ieiunabat: et nihil circa horas canonicas pretermittebat nisi necessitate compulsus: et super nudam terram vel elledaz nodosis virgis contextam libro bible p. ceruicali: et adeo hospitalis erat q̄ raro domi sine pauperibus inueniebatur: quorum necessitatibus de bonis suis alacriter suppeditabat quodā die in cubiculo per dies. v. cum noctibus absq; cibo in cōtemplatione perseuerauit: nullam facie preferens macerationem quotidie nisi legitime impeditus ira deuotissime celebrabat: quod die vna quidam globus magni splendoris circa corpus christi et calicem in eorum eleuatione emicuit. Sanctus autem iuno in laudabilibus virtutum propositis vltimū diē feliciter peregit. vij. cal. nouēbris.

De sancto Wolfgango episcopo et confessore.

Ca. xix.

Volfgang⁹ eps & pfeſſor gēte alemanus, pſapia ingenuus pſo canonicus; mox in ſuevia cenobita affectas pegrinari: a beato othmaro viſione accepit poſt annū. xxi. futurū ep̄m: & ubi ei⁹ memoria colitur: obitūz q̄ habita p alemanā in noricū: in pānonie pſinta grā p̄dicandi deuenit: ubi a pegrino pictauēſi ep̄o ſuſcipit & benigne fouet. p q̄ integritate viri cognita: p legationē & marchicomitis pſiliaris ſuggeſtionez ab othone ſecdo impatore ratiſpane ep̄arum impetrauit optie puenire iudicans ſi vſq̄ abundat bona voluntas: vt eam etiā ad bona opera pcedere faciat collata facultas. Beatus itaq̄ volfgangus oibus poſtpoſitis ep̄s eligit: & ſtati ad eū legati dirigunt: q̄bus cum poſt diu turnā cū pegrino ep̄o pſultationē in occidētales bauarie partis terēdit: & ad impatore pſtratus ſe indignum exclamans reluctando ratiſpanenſis ep̄s ſancit. Ubi in plimis ſanctitatis optib⁹ feliciter requieuit p̄dic cal. nouēbris.

¶ De ſancto Othmaro abbate.

La. xx.

Othmarus abbas patria alemanus ſancti florini prius ſacerdos mox celle b̄i galli pſes poſtremo a pipino rege ob ſue vite ſanctitate in abbatē eiūſdē eremi confirmat⁹: haud pcul a monaſterio cecis paupib⁹ pſtruxit habitaculū: ubi etſ ſollicite miniſtrabat. Interea vuarus & ruthardus illi⁹ puincie pyrāni potuiſq̄ miniſtri ei⁹ loci bona occupāt. Hoc b̄tus othmarus pipino denūciat quāob̄re in dignati miniſtri eū capi iubēt: & lāperto eiūſdē cenobij fra tre adducto de adulterio innocēter accuſatū in inſula rhe ni relegant: ubi multas ppeſſas calamitates in chriſti cōfeſſione vite terminū compleuit. xvi. cal. decembris ibidez ſepultus. Lamperro dignas falſitatis penas miſerabilē luente: cuius corpus poſt decennū incorruptum ad monaſterium beati galli per conſtantienſem lacum delatum eſt ubi honorifice p̄ditum miraculis choruſcat.

¶ De ſancto Conrado ep̄o.

La. xxi.

Conradus ep̄s genere alemanus parentibus nobilis & p̄ritib⁹: a nothingo cōſtantienſi ep̄o cauſarū auditor ep̄atui p̄ſectus ſuccedere tpe & ei⁹ p̄fectione maiori ecclie p̄ponitur. Et hinc deſuncto nothingo a ſc̄o valdarico poſt inditum triduanū ieiuniū p̄ſtātie ep̄s quāuis renitēs p̄ſtitutur: ubi tres erexit ecclias in quaz vna videlicet b̄i mauricij ſepulchrū dñi ſimillimū illi hieruſalē extrui curauit. Et dei genitricis tēplum p̄cioſis reliquijs decorauit: hic ter deuotiōe p̄pulsus trāſſerat⁹ ē hieruſalē. In die paſche perfecta p̄ſecratiōe: araneā in calicē lapſum fiducialit⁹ aſſumpſit: que in ipſo ad menſam expectante miraculoſe omnibus videntibus ore eius aperto: exiuit. hic gebhardo adoleſcenti poſt gamelonum ſibi ſucceſſurum in ep̄ſcopalem ſedem p̄dixit: quod euenit: & ſic inter optimas operationes in dño diem clauſit extremū anno ſalutis. dcccc. lxxvi. ep̄atus ſui. lxi. vi. cal. decēbris.

¶ De ſancto Hoſimundo ep̄o & confeſſore.

La. xxi.

Hoſimundus ep̄s & cōfeſſor patria anglicus ex regia ducaliq̄ ſtirpe p̄genitus poſt laudabiliter exactā adoleſcentiā: de bonis ſuis ſariſberienſem eccliam & amplauit & p̄ditis ſui comitatus vorſerie aſſatim ditauit: libris calicibus crucib⁹ indumētis: & que cathedralem decēt eccliam pia liberalitate donatis: que in ſuis exigentib⁹ meritis poſt ep̄i deceſſū ſubordinatus antiſtes incredibil⁹ p̄fectione et grā cōmiſſum ſibi gregē paſcebat: hic ob declinandā in diuinis p̄fuſionem: librū cōſtitutionū: quo fere oēs vtuntur ecclie. p̄poſuit necnō alia valde putilla: q̄ poſt multa virtutū opa zelantē animā reddidit creatori: ibidē ſepul⁹. In ter miraculorū aceros plures ſua morte mortuos viuifi

cans. Et anno dñi. m̄. cccclvi. pridie no. decembris. q̄ die animā exhalauit. per calixtū papā tertū ſc̄oꝝ catalogo ſubſcriptus.

¶ De ſancta Othilia virgine.

La. xlii.

Othilia p̄go a natiuitate ceca: quā patre occidere volente: mater ſecreto alendam cōmiſit: in monaſterio palme educata: ab erardo bauarie ep̄o diuinit⁹ monito baptizata viſum accepit que in religioſe p̄ficiēs: fratri de parētis reconciliatiōe & reditu ſuauiſſimas lras mittēs: ab eo patre renuente & inſcio ſuſcipit: ex q̄ ita a patre ceſus fuit: vt inde obierit. Lūius obitu cōmotus pater othilie monaſterium erexit in q̄ pane hordeaceo p̄ter dies ſc̄ſtos: pelle vſi pro lecto puluinar lapide in ſūma vite austeritate degebat. Deſuncto p̄o patre: per ſp̄m agnoſcens orationibus ſuis cum a purgatorū penīs liberauit. Et q̄ baptiſmatis gratia lumē oculorū habebat. Joannē baptiſtā ſp̄aliter venerabatur: cui eccliam eidē erigere cogitātī nocte quadam ſanctus apparuit magna cū luce formā ipſius demōſtrans & menſurā: in cui⁹ edificatiōe: orationib⁹ ſuis vas vino vacuum impleuit. Tādē ſinis p̄ſcia inter puocatas ſorores animā deo remiſit. Cui⁹ nutricis dextra māmā q̄ Othiliāz lactauerat: trāſactis iā obitus eius. lxxx. annis integra eſt inuenta.

¶ De ſancto Sabino ep̄o & martyre.

La. xlii.

Sabinus ep̄ſcopus Mediolanēſis b̄rē Catharine deuotus fuit: qui cū theodoro abbate caſſinenſi viſitato dñi ſepulchro ad montē ſina adiens a ſeuiffimo turchorū duce a ſoldano redunte capitur: & ei⁹ ſua familia trucidata: ipſi & theodoro Catharinā in uocantibus mutilantur mēbra qui ob ignominia ipſo duce comitāte vehūtur ad Catharinē tumulū interim expi: rāuit theodorus & ſabinus vt valuit exhibitis p̄cib⁹ ſanatur: & mutuo a b̄rē Catharina ſuſcipit linguā greco: latino q̄ ydiomate peritiſſimā: & inſup anulū cum cartula in tribus lineis aureis literis hec p̄tinentē. Sabine he ſunt inter me & te ſigna dilectiōis p̄petue. Fecit tibi meritum in gens dolor. faciet tibi gaudiū vehemens amor. Ducē baptizabis: ſanus ad p̄pria remeabis: ſicq̄ decēnio expleto laudabiliter mecū eris in celeſti palatio. Tūc pactis que p̄ceperat b̄rē catharina ſuſcitaf abbas q̄bus viſis baptizatur dux & venditis oib⁹: portione facultatis ibidem reſicta: reſidū cū ep̄o & abbate ſecū romā aſportauit: & conſtructo monaſterio q̄ dicitur aula dei: in honorem beate catharine: monachali habitu in monte caſſinēſi quoad vi xit: chriſto deuotiſſime militauit. Sabin⁹ vero peracto decēnio deo ſp̄ritum efflauit: quo ſine lingua reperto: nemo ambigit: quin ab eo beata Catharina mutuo datam eregerit: In quorum fidem anulus & chartula apud mediolanum vſq̄ in p̄ſens ſeruantur.

Catalogus elaboratus: haud in auſpicato
omine prodit.
M. D. xxi.

57. 1/2

85

Notes

8-55. 1/2

